

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 12ης Δεκεμβρίου 1985

(Ώρα έναρξεως 4.34 μ.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε.ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι,

Με βάση την παράγραφο 3 του άρθρου 72 του Συντάγματος και την παράγραφο 1 του άρθρου 76 του Συντάγματος, καθώς και των σχετικών Κανονισμών, προεδρεύω και κηρύττω την έναρξη της παρούσας συνεδρίας η οποία είναι και η πρώτη συνεδρία της νέας Βουλής.

Τώρα θα αναγνώσω τον κατάλογο των Μελών της Βουλής και θα παρακαλέσω τους κυρίους Βουλευτές να απαντούν «παρών» όταν ακούουν το όνομά τους.

Αναστασιάδης Νίκος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ανδρέου Αντώνης.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γαλανός Αλέξης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γεωργιάδης Δήμος.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δημητριάδης Ανδρέας.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δημητρίου Οδυσσέας.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δίγκλης Πάυλος.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερωτοκρίτου Κώστας.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευσταθίου Ευστάθιος.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζαχαριάδης Λεάνδρος.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζιαρτίδης Ανδρέας.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ηλιάδης Δημήτρης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεοδούλου Μιχαήλ.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ιεροδιακόνου Λεόντιος.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ιωαννίδης Ιωάννης.

Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατσελλή Ρήνα.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατσουνωτός Ιάκωβος.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κληρίδης Γλαύκος.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κληρίδης Φοίβος.

Φ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κόλοκος Πολύβιος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κουρτελλάρης Χρίστος.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κωνσταντίνου Ντίνος.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λαδάς Γεώργιος.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λόρδος Κωνσταντίνος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυσσαρίδης Βάσος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μαθηκολώνης Ανδρέας.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μακρίδης Νίκος.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μανδριώτης Στέλιος.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μαρκίδης Αλέκος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάτσης Ιωάννης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιχαηλίδης Θαλής.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιχαηλίδης Χαμπής.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μουσιούττας Νίκος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομήρου Γιαννάκης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παναγίδης Κίμων.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Παρών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παναγιώτου Ανδρέας.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παπαδόπουλος Γεώργιος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παπαϊωάννου Εζεκίας.

Παπαπέτρου Μιχαήλ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παπαρές Αυγερινός.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρισινός Ανδρέας.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πουμπουρής Μιχαήλ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαββίδης Γεώργιος.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σολωμής Χρίστος.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στυλιανού Πέτρος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τζιρκώτης Γεώργιος.

Γ. ΤΖΙΡΚΩΤΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τουλούρας Ζαχαρίας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φάντης Ανδρέας.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φλουρέντζος Νίκος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαραλαμπίδης Γεώργιος.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηγιάννης Σοφοκλής.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηδημητρίου Τάκης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χρίστου Κυριάκος.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χριστοφίδης Μανώλης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χρυσοστόμου Άριστος.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψυλλίδης Ανδρέας.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαπιστούται ότι υπάρχει απαρτία.

Το πρώτο θέμα της Ημερήσιας Διάταξης είναι η διαβεβαίωση των Βουλευτών.

Παρακαλώ τους αξιότιμους κυρίους Βουλευτές να εγερθούν και μαζί μου να επαναλάβουν κάθε φράση της διαβεβαίωσης.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού προχωρήσουμε στη διαβεβαίωση των Βουλευτών, επιθυμώ από μέρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς να εκφράσω την απάρεσκειά μας για την παρουσία. . .

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο επί θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού ορκισθούν οι Βουλευτές, προτού δώσουν τη νομιμμένη διαβεβαίωση, ουδείς δικαιούται να ζητήσει το λόγο δυνάμει του Συντάγματος και μπορώ να σας αναφέρω το σχετικό άρθρο του Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν χρειάζεται, κ. Κληρίδη, είναι μετά τη διαβεβαίωση που θα γίνει αυτό. Όμως ήμουν υποχρεωμένος να δώσω το λόγο διότι δεν γνώριζα τι ακριβώς θα λεγόταν.

Παρακαλώ να επαναλαμβάνετε.

(Γίνεται θόρυβος)

Σιωπή παρακαλώ.

«Διαβεβαιώ επισήμως

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

πίστιν και σεβασμόν

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

πίστιν και σεβασμόν

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

εις το Σύνταγμα

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

εις το Σύνταγμα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και τους συνάδοντας αυτό Νόμους

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

και τους συνάδοντας αυτό Νόμους

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και της εδαφικής ακεραιότητος

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

και της εδαφικής ακεραιότητος

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

της Δημοκρατίας της Κύπρου».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Φάντης ζήτησε το λόγο. Δεύτερος ο κ. Γαλανός.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς επιθυμώ να εκφράσω την απaréσκειά μας για την παρουσία στη Βουλή αυτή προσώπου το οποίο διατέλεσε Υφυπουργός της πραξικοπηματικής Κυβέρνησης Σαμψών και συγκεκριμένα για την παρουσία του κ. Ανδρέα Παρισινού.

Ο κ. Παρισινός διατέλεσε Υφυπουργός παρά τω Προέδρω στη διάρκεια της οκταήμερης θητείας του οκταήμερου Προέδρου κ. Σαμψών και υπό την ιδιότητά του αυτή είχε ορκισθεί πίστη στην Κυβέρνηση Σαμψών. Αυτό αποτελεί κατά τη γνώμη μας προσβολή για το Σώμα και επαναλαμβάνω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς εκφράζει την απaréσκεια και τη διαμαρτυρία της. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. εγείρεται πράγματι ένα θέμα ηθικής τάξης. Ο κ. Παρισινός πράγματι έλαβε μέρος στην πραξικοπηματική Κυβέρνηση του κ. Σαμψών.

Εκείνο που θέλομε να τονίσουμε είναι ότι ελπίζουμε ότι θα δώσει πολύ μεγάλη σημασία στον όρκο τον οποίο έκαμε σήμερα και όσον αφορά το σεβασμό προς το Σύνταγμα και τους Νόμους αυτού του τόπου. Διότι δυστυχώς εκείνη η Κυβέρνηση τότε παραβίασε και τους Νόμους και το Σύνταγμα και ονομάστηκε «πραξικοπηματική» σύμφωνα με απόφαση του Σώματος αυτού (Νόμος Αρ. 57).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είναι πράγματι θλιβερό το ότι ο κ. Παρισινός βρίσκεται σήμερα μέσα στη Βουλή.

Έγινε ένα προδοτικό πραξικόπημα το οποίο όλες οι πλευρές της Βουλής χαρακτήρισαν σαν προδοτικό. Και υπήρξαν οι επώνυμοι υπεύθυνοι και υπήρξαν και οι ανώνυμοι οι οποίοι είχαν παρασυρθεί από καλόηχα συνθήματα και οι οποίοι ήσαν προδομένοι και όχι προδότες.

Εμείς επανειλημμένα είπαμε ότι δεν πρέπει να αναζητούνται ευθύνες από το λαό γιατί δεν υπάρχουν προδότες λαοί, υπάρχουν προδομένοι λαοί. Όμως οι λίγοι επώνυμοι υπεύθυνοι προσπάθησαν να δημιουργήσουν αισθήματα συνυπευθυνότητας σε αθώες μάζες αυτού του λαού για να μπορούν να έχουν ασυλία γι' αυτό το προδοτικό έγκλημα το οποίο έγινε ενάντια στην Κύπρο. Και ενώ εμείς σήμερα

λέμε ότι κάθε Ελληνοκύπριος που είναι έτοιμος να αγωνιστεί ενάντια στην κατοχή και τον τούρκικο επεκτατισμό είναι αδελφός και συναγωνιστής, δεν μπορούμε να πούμε αυτό για εκείνους τους λίγους που συνειδητά συνέτειναν στην προδοσία. Και εάν υπάρχουν κάποιοι που το έγκλημά τους είναι εξόφθαλμο, είναι εκείνοι οι οποίοι ανέλαβαν υπουργικές θέσεις μέσα στη διακυβέρνηση Σαμψών και σ' αυτούς αναφέρεται και ο Νόμος 57 του 75, ο οποίος είναι γεγονός ότι δεν ορίζει ποινές διότι στόχος του Νόμου ήταν απλώς να κηρύξει όλες εκείνες τις πράξεις ως άκυρες αλλά δίνει ασφαλέστατα τον ορισμό του πραξικοπήματος και δίνει και τον ορισμό του πραξικοπηματία. Γι' αυτό δεν υπάρχει διαφυγή από το ότι ο κ. Παρισινός είναι πραξικοπηματίας. Και είμαι βέβαιος ότι και οι μάζες της Δεξιάς οι οποίες προδόθηκαν από το πραξικόπημα, ακόμα και εκείνοι οι νεαροί, οι άλλοι, οι οποίοι παρασύρθηκαν από καλόηχα συνθήματα και οι οποίοι σήμερα αντιλαμβάνονται την προδοσία, δεν είναι ευτυχείς με το γεγονός ότι ο κ. Παρισινός βρίσκεται σήμερα σ' αυτή τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πράγματι λυπηρό γιατί σ' ένα Σώμα όπως τη Βουλή των Αντιπροσώπων, χωρίς να υπάρχει εγγεγραμμένο θέμα στην Ημερήσια Διάταξη για να διεξαχθεί συζήτηση, εγείρονται συνάδελφοι Βουλευτές για να καταδικάσουν και αποφανθούν εκ μέρους του λαού ο οποίος έχει ήδη με την ψήφο του εκφράσει την άποψή του εάν κάποιος είναι πραξικοπηματίας ή όχι. Δεν έχουν δικαίωμα συζητήσεως του θέματος σήμερα, αλλά εάν θέλουν να εγγραφεί, να εγγραφεί το θέμα και θα ξανα συζητηθεί όπως συζητήθηκε στο παρελθόν το πραξικόπημα. Αλλά ερωτώ, ποιος έχει το δικαίωμα να χαρακτηρίζει σαν πραξικοπηματία τον α' ή β' όταν υπήρχε απόλυτος χρόνος στη διάθεση της Κυβέρνησης—και εμείς ήμασταν εκτός Κυβερνήσεως—να κινήσει το νόμιμο μηχανισμό, να παρουσιάσει ενώπιον Δικαστηρίων και να καταδικάσει και να αφαιρέσει πολιτικά δικαιώματα και δεν το έπραξε και ποιος δικαιούται να αφαιρεί ή να αμφισβητεί τα πολιτικά δικαιώματα οποιουδήποτε όταν το κράτος δεν του τα αφαιρέσει; Μας παραπέμπουν σε Νόμο, ο οποίος μάλιστα ψηφίστηκε υπό την προεδρία μου. Αλλά ο Νόμος εκείνος δεν ήταν για να καταδικάσει άτομα. Ήταν ένας Νόμος που ψηφίστηκε για να ακυρώσει οποιαδήποτε παράνομη πράξη στην οποία προέβη η Κυβέρνηση Σαμψών. Και ο Νόμος αυτός ουδέποτε αμφισβήτησε το δικαίωμα των Δικαστηρίων και ουδέποτε η Κυβέρνηση ζήτησε να κατηγορήσει οποιονδήποτε ενώπιον των Δικαστηρίων σαν πραξικοπηματία.

Είναι λοιπόν λυπηρό γιατί γίνονται αυτού του είδους οι δηλώσεις στη Βουλή και μάλιστα όταν το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται έθεσε την υποψηφιότητά του και υπήρχε δικαίωμα ενστάσεως, το οποίο δεν ασκήθηκε, όταν υπήρχε δικαίωμα προσφυγής σε Εκλογοδικείο, το οποίο δεν ασκήθηκε, και όταν υπήρχε δικαίωμα προσφυγής στη Δικαιοσύνη το οποίο δεν ασκήθηκε. Είναι θλιβερό για ανθρώπους οι οποίοι θέλουν να παρουσιάζονται ότι είναι δημοκράτες, να χρησιμοποιούν αυτού του είδους τους προπηλακισμούς για να χαρακτηρίσουν άτομα.

Βρισκόμαστε σε μια χώρα που κανείς δεν είναι ένοχος και πάντες είναι αθώοι μέχρις ότου αποφανθεί το αρμόδιο Δικαστήριο, η Δικαιοσύνη, η αδέκαστη Δικαιοσύνη, και δεν ισχύει το τι λέγει απλώς ο κ. Λυσσαρίδης, το τι λέγει ο κ. Φάντης ή το τι λέγει ο κ. Αλέξης Γαλανός.

Λυπούμαι πράγματι για τη συμπεριφορά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Με εκπλήττει, κ. Πρόεδρε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Το θέμα δεν είναι στην Ημερήσια Διάταξη και δεν μπορεί να συζητηθεί. Είναι θέμα δηλώσεων. Έγιναν όλες οι δηλώσεις. Εάν θέλουμε συζήτηση του θέματος, προτείνω να εγγραφεί για την επόμενη συνεδρία της Βουλής και να συζητηθεί για να υπάρχουν και τα δικαιώματα απαντήσεως.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Κληρίδης δεν ανέλαβε ακόμα εξουσία για να καθορίζει το κάθε τι. Μίλησε και θα απαντηθεί, διότι ο κ. Κληρίδης προσπάθησε απλώς να δώσει τις νομικές ερμηνείες στην όλη υπόθεση. Κανένας δεν αμφισβήτησε και δυστυχώς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι ο κ. Παρισινός. . .

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έθεσα θέμα διαδικασίας και πρέπει να αποφανθείτε επί του θέματος διαδικασίας. Είναι το θέμα στην Ημερήσια Διάταξη για συζήτηση;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ούτε όταν ομιλούσε ο κ. Κληρίδης ήταν στην Ημερήσια Διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαι υποχρεωμένος σαν Προεδρεύων του Σώματος, εφόσον ετέθη θέμα διαδικασίας, να το θέσω για απόφαση από μέρους του Σώματος. Επομένως πρέπει να αποφασίσει το Σώμα εάν θα συνεχιστεί αυτή η συζήτηση ή όχι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ επιμένω να συνεχιστεί, κ. Πρόεδρε, και μπορείτε να ρωτήσετε το Σώμα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ του να συνεχιστεί η συζήτηση;

Αντιλαμβάνομαι 37. Εάν έχω λάθος να με διορθώσετε διότι δεν υπάρχει δυστυχώς ακόμα Γραμματέας για να με διορθώσει. 37 από τους παρόντες Βουλευτές ψήφισαν υπέρ του να συνεχιστεί η συζήτηση.

Έχει το λόγο ο κ. Λυσσαρίδης.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι αλλά θέματα διαδικασίας δεν μπορούν να μπαίνουν έτσι στην ψηφοφορία. Είναι θέμα διαδικαστικό και εφαρμόζει τη διαδικασία η Προεδρία, ειδικά με την τακτική αυτή σημαίνει ότι μια πλειοψηφία μπορεί να αποφασίζει οτιδήποτε πάνω σε θέματα διαδικασίας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Προτιμά μόνον τον Πρόεδρο ο κ. Ιεροδιακόνου;

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Λυπούμαι διότι δημιουργούμε προηγούμενο. Αλίμονο αν αποφασίζει η πλειοψηφία να συζητά οποιοδήποτε θέμα το οποίο δεν βρίσκεται στην Ημερήσια Διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ιεροδιακόνου, σαν Προεδρεύων έθεσα το θέμα για απόφαση από το Σώμα και το Σώμα έχει ήδη αποφασίσει.

Το λόγο έχει ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είπα ο κ. Κληρίδης προσπάθησε να δώσει μια νομική τοποθέτηση στο θέμα και ασφαλέστατα, όπως είπα, καμιά από τις πλευρές της Βουλής δεν έθεσε αυτό υπό αμφισβήτηση γιατί δεν έχει δυστυχώς το νομικό έρεισμα να αμφισβητήσει τη νομιμότητα εκλογής του κ. Παρισινού. Αυτό που ετέθη είναι θέμα ηθικής τάξεως. Και όπως είπα, ηθικής τάξεως για μερικούς επωνύμους και το επαναλαμβάνω γιατί πρέπει να καταργηθεί επιτέλους αυτή η προσπάθεια μερικών επωνύμων να προσπαθούν να κρατήσουν τις μάζες εγκλωβισμένες μέσω μιας συνυπευθυνότητας που δεν υπάρχει. Γιατί κανένας δεν αναζητεί από το λαό, οποιασδήποτε πλευράς, οποιοσδήποτε ευθύνες για το έγκλημα.

Ο κ. Κληρίδης είπε ότι δεν έπρεπε να τον πούμε πραξικοπηματία, διότι αυτό τον είπαμε τίποτε άλλο. Αλλά ο κ. Κληρίδης τον ονόμασε πραξικοπηματία συμφηφίζοντας το Νόμο της Βουλής 57 του 75, που λέει «πραξικοπηματική Κυβέρνηση σημαίνει τον κατά το πραξικόπημα αναλαβόντα αντισυνταγματικώς και παρανόμως το λειτούργημα του Προέδρου της Δημοκρατίας ως και τους υπ' αυτού αντισυνταγματικώς και παρανόμως διορισθέντας Υπουργούς και τον Υφυπουργό (τον κ. Παρισινό) και περιλαμβάνει παν μέλος αυτής».

Επομένως όταν χαρακτηρίζει κάποιος τον κ. Παρισινό σαν πραξικοπηματία θα πρέπει να προσυπογράψει και ο κ. Κληρίδης ότι ο κ. Παρισινός δυνάμει Νόμου της Βουλής είναι πραξικοπηματίας. Κανείς δεν έθεσε αυτή τη στιγμή θέμα νομιμότητας των εκλογών διότι πράγματι εκεί συμφωνώ ότι θα έπρεπε να υπάρξει μια άλλη διαδικασία αλλά τουλάχιστον είχαμε δικαίωμα να επισημάνουμε την ανατροπή ηθικών αξιών και υπεύθυνος δεν είναι ο λαός προς τον οποίο απευθύνεται ο κ. Κληρίδης αλλά υπεύθυνος είναι ο κ. Κληρίδης που συμπεριέλαβε τον κ. Παρισινό στο ψηφοδέλιό του. Διότι ο λαός, όπως είπα, εγκλωβίστηκε σε μια μη υπάρχουσα συνυπευθυνότητα και εύχομαι αυτός ο λαός να αντιληφθεί ότι ακόμα και εκείνοι οι οποίοι είχαν παρασυρθεί με καλόχηρα συνθήματα και οι οποίοι βρέθηκαν κάποτε δίπλα στον κ. Παρισινό ήταν τίμιοι που πίστευαν σε κάποιο σκοπό και νόμιζαν ότι εξυπηρετούν κάποιο σκοπό. Έχουμε ποτέ την αυτοκριτική του ο κ. Παρισινός;

Μας είπε πώς βρέθηκε σ' αυτή την πραξικοπηματική Κυβέρνηση; Δεν το έχανε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Κληρίδης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η νομικιστική πλευρά που έθεσε ο κ. Κληρίδης έχει κάποια ορθότητα και συγκεκριμένα στο ότι δεν προχώρησε η Κυβέρνηση να προσάψει κατηγορία εναντίον εκείνων οι οποίοι θεωρούνταν ή θεωρούνται πραξικοπηματίες. Είναι γνωστό ότι από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς υπήρξε πάγιο αίτημα η κάθαρση και η προσαγωγή στη Δικαιοσύνη εκείνων οι οποίοι συνέβαλαν και συνήργησαν στο πραξικόπημα ή έλαβαν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μέρος στο πραξικόπημα ή υποβοήθησαν τους σκοπούς του πραξικοπήματος. Αυτό δυστυχώς το αίτημα δεν είχε ικανοποιηθεί και ψηφίστηκε εκείνος ο γνωστός Νόμος που έβαζε το θέμα της κάθαρσης πάνω σε μια πολύ χαλαρή θα έλεγα διαδικασία. Το γεγονός όμως παραμένει ότι ο οκταήμερος Πρόεδρος, ο κ. Σαμψών, έχει καταδικαστεί και η καταδικαστική απόφαση εναντίον του Σαμψών κατά κάποιο τρόπο αντανακλά και σ' όλους εκείνους οι οποίοι υπηρέτησαν μαζί με τον κ. Σαμψών, το δε συγκεκριμένο νομοθέτημα της Βουλής είναι χαρακτηριστικό ότι χαρακτηρίζει σαν πραξικοπηματίες τους Υπουργούς και τον Υφυπουργό που υπηρέτησαν στην Κυβέρνηση Σαμψών.

Γι' αυτό δεν μπορεί με κανένα τρόπο να δικαιολογηθεί ή να θεωρηθεί ότι ο κ. Παρισινός δεν είναι πραξικοπηματίας, απλώς και μόνο διότι δεν προσήχθη μπροστά στο Δικαστήριο. Ο ίδιος ο Νόμος που θέσπισε η Βουλή ονομαστικά αναφέρει ότι ο Υφυπουργός παρά τω Πρόεδρω του οκταήμερου Προέδρου Σαμψών είναι πραξικοπηματίας. Αυτό το καθόρισε η ίδια η Βουλή και επαναλαμβάνω ότι αποτελεί κατά τη γνώμη μας προσβολή το γεγονός ότι ένας πραξικοπηματίας σύμφωνα με τον ορισμό που του έδωσε ο ίδιος ο Νόμος της Βουλής παρευρίσκεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Γαλανός.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι γιατί για μερικούς η αρμοδιότητα του μόνου αρμόδιου Σώματος να αποφανθεί αν είναι ένας πραξικοπηματίας ή όχι θεωρείται σαν νομικιστική ενέργεια. Δεν είναι νομικιστική ενέργεια. Το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφανθεί ποιος είναι πραξικοπηματίας ή όχι είναι το Δικαστήριο κατόπιν κατηγορίας, κατόπιν μαρτυρίας, κατόπιν υπερασπίσεως. Αναφέρθηκε ο κ. Λυσσαρίδης σε ένα Νόμο που αν είχε την ερμηνεία που θέλει να του δώσει, θα έπρεπε η Βουλή των Αντιπροσώπων να είχε καταργήσει τη Δικαστική Εξουσία και να αποφασίζει η ίδια ποιος είναι εγκληματίας ή όχι, ποιος είναι πραξικοπηματίας ή όχι.

Ο Νόμος εκείνος ήταν ένας απλός Νόμος ο οποίος ακύρωνε οποιαδήποτε πράξη της Κυβέρνησης Σαμψών και δεν είχε σκοπό να προδικάσει ή να προκαταλάβει οποιαδήποτε δικαστική απόφαση ως προς το ποιος ή ποιοι ήταν οι πραξικοπηματίες.

Επαναλαμβάνω ότι δεν θα επεκταθώ περισσότερο επ' αυτού του θέματος αλλά είμαι έτοιμος αν οι έντιμοι συναδέλφοι θέλουν πλήρη συζήτηση να ξαναεγγραφεί το θέμα και να ξανασυζητηθεί σ' όλο το βάθος, πλάτος και ύψος, όπως έγινε και στο παρελθόν στην προηγούμενη Βουλή, αλλά δεν δέχομαι χαρακτηρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θέσαμε το θέμα σαν θέμα ηθικής τάξης και πιστεύω ότι κανένας δεν μπορεί να πείσει ότι δεν υπάρχει θέμα ηθικής τάξης.

Εδόθη βέβαια κλάδος ελαίας και ο κλάδος ελαίας σταμάτησε τις ποινικές διώξεις. Όμως αν υπάρχει και το δικαίωμα της ενεργούς συμμετοχής στην πολιτική ζωή του τόπου μετά από το τι συνέβη το 1974, είναι κάτι άλλο.

Δεν έχουμε να πούμε τίποτε περισσότερο διότι η θέση μας ήταν οπωσδήποτε να θέσουμε το θέμα αυτό σαν θέμα ηθικής τάξης και αυτό το έχουμε πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι οι τρεις Κοινοβουλευτικές Ομάδες. . .

Συγγνώμη δεν γνωρίζω το όνομα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Παναγιώτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, είσαστε νέοι Βουλευτές και δεν γνωρίζω το όνομα. Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ ορθά όλοι οι εκπρόσωποι των υπόλοιπων Κοινοβουλευτικών Ομάδων έθεσαν θέμα ηθικής τάξης για το πρόβλημα του κ. Παρισινού διότι πράγματι υπάρχει και αποτελούσε δικαίωμα όλων των υπόλοιπων Κοινοβουλευτικών Ομάδων των Δημοκρατικών Κομμάτων να διαχωρίσουν τη θέση τους από αυτό το θέμα.

Πιστεύω ότι αυτός ήταν ο σκοπός και η πρόθεσή τους και όχι για να θέσουν το θέμα προς συζήτηση, που είναι πρόβλημα διαδικασίας και ίσως πρόβλημα ευθετότερου χρόνου και είναι δικαίωμά τους πότε θα το θέσουν και κατά πόσο επιθυμούν πράγματι να το θέσουν. Πολύ φοβούμαι ότι το θέμα άνοιξε για συζήτηση με την απάντηση του Προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδη που έχει θίξει θέματα ουσίας. Και πράγματι με την ομιλία του Προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού παραμένει τεράστιο πολιτικό πρόβλημα προς συζήτηση. Και θέλω να πιστεύω ότι οι υπόλοιπες Κοινοβουλευτικές Ομάδες θα αποφασίσουν πότε και εάν πρέπει να εγγράψουν και πάλιν το θέμα ενώπιον της Βουλής για πλήρη συζήτηση. Οι δηλώσεις των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων των υπόλοιπων Κομμάτων γίνονται απλώς και μόνο για να διαχωρίσουν τη θέση τους από αυτό το πράγμα, διότι η ευθύνη γι' αυτό το ηθικό πρόβλημα που δημιουργείται αφορά απλώς και μόνο το Κόμμα εκείνο που υπέδειξε τον κ. Παρισινό και τους ψηφοφόρους του Κόμματος εκείνου που τον εξέλεξαν. Βέβαια δεν έχει κανένας δικαίωμα και συμφωνούμε ότι δεν μπορεί να τον αποκλείσει από τη Βουλή γιατί εξελέγη και θα αποτελέσει μέλος της νέας Βουλής. Όμως αποτελεί δικαίωμα όλων των άλλων Κοινοβουλευτικών Ομάδων να διαχωρίσουν τη θέση τους έναντι αυτού του προβλήματος για να μην υπέχουν και οι ίδιοι ευθύνη ότι καθ' οιονδήποτε τρόπο συναινούν σε ένα ισχυρισμό ο οποίος προβάλλεται από ανέκαθεν και δυστυχώς επαναλαμβάνεται και σήμερα από ένα ηγέτη Κόμματος, ότι με οποιεσδήποτε πολιτικές πράξεις ή ενέργειες ή με το να παραγνωρίζουμε την πραγματικότητα είναι δυνατό να δικαιώνονται τέτοια σοβαρά ιστορικά γεγονότα τα οποία έχουν αλλάξει ριζικά την ιστορική πορεία της Κύπρου και του λαού της.

Γι' αυτό το λόγο θα εισηγούμαστε όπως η συζήτηση—και θα παρακαλούσαμε προς τούτο όλους τους συναδέλφους όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων—να περιοριστεί σ' αυτά και μόνον τα οποία λέχθηκαν ως έκφραση δηλώσεων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και εάν οποιοσδήποτε επιθυμεί να εγγράψει το θέμα σε μεταγενέστερη συνεδρία της Βουλής, πολύ ευχαρίστως να το πράξει για να συζητηθεί εν εκτάσει. Όμως είναι σαφές ότι δεν μπορούν άλλες Κοινοβουλευτικές Ομάδες να έχουν την πολιτική ευθύνη γι' αυτό το οποίο συμβαίνει πάνω στο θέμα προσώπων που εκ των πραγμάτων και νομικά συμμετείχαν σε μια κατάσταση η οποία κατάργησε τη συνταγματική τάξη και νομιμότητα. Και θέλω να πιστεύω ότι θα εκτιμά η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Συναγερμού ότι οι υπόλοιπες Κοινοβουλευτικές Ομάδες αποδέχθηκαν να δώσουν διαβεβαίωση νομιμότητας μαζί με πρόσωπο το οποίο παρέβη και κατάργησε τη συνταγματική τάξη και τη νομιμότητα.

Αυτό το πράξαμε, έντιμε κ. Πρόεδρε, για να δώσουμε ακριβώς την ευχέρεια να μην παρουσιαστούν άλλα πολιτικά προβλήματα για να συνεχίσει αυτό το Σώμα απρόσκοπτα τις εργασίες του. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξα πράγματι για πολλά χρόνια Μέλος αυτής της Βουλής και ουδέποτε άκουσα ομιλία η οποία να μην έχει νόημα. (Γέλωτες) Γιατί, μας είπε ο έντιμος συνάδελφος, οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες είπαν αυτά που είπαν, για να διαχωρίσουν την ευθύνη τους από το γεγονός ότι ο κ. Παρισινός εξελέγη Βουλευτής και βρίσκεται στη Βουλή. Μα ποια ευθύνη είχατε; Δεν τον είχατε περιλάβει στο ψηφοδέλιό σας ούτε και είναι μέλος της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδας. Είναι μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού (χειροκροτήματα) εν γνώσει του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απαγορεύονται τα χειροκροτήματα, παρακαλώ, στην αίθουσα της Βουλής.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εν γνώσει του κυπριακού λαού με όλες τις κατηγορίες οι οποίες αφείδωλα και ασύστολα εκτοξεύτηκαν κατά την προεκλογική εκστρατεία και διά του τύπου και διά του ψηφύρου εξελέγη Μέλος αυτής της Βουλής και μάλιστα με ένα περήφανο 34%. Άρα δεν είχατε ανάγκη να διαχωρίσετε τις ευθύνες σας. Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγερμός αναλαμβάνομε τις ευθύνες μας και το αποδείξαμε και αν θέλετε να διαχωρίσετε τις ευθύνες σας καλά κάμνετε να τις διαχωρίσετε αλλά προσβάλλετε το 34% που έδωσε την ψήφο του στο Δημοκρατικό Συναγερμό και στον κ. Παρισινό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από όσα έχουν λεχθεί. . .

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το 34% δεν το προσβάλλει κανείς· το 34% το προσέβαλε ο κ. Κληρίδης με αυτό που έκαμε και συνέδεσε το πραξικόπημα με το μεταπραξικόπημα.

(Γέλωτες)

Εμείς σεβόμεθα το 34% και εμείς πιστεύουμε ότι μέσα στο 34% υπάρχουν τεράστιες υγιείς δυνάμεις και, όπως είπα πριν, ακόμα και εκείνες που είχαν παρασυρθεί από ανθρώπους σαν τον κ. Παρισινό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης και παρακαλώ να κλείσει αυτή η συζήτηση.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από το 1974 μέχρι σήμερα ο έντιμος Βουλευτής κ. Λυσσαρίδης αγωνίζεται για να απελευθερώσει τις εγκλωβισμένες μάζες από μέσα στο Δημοκρατικό Συναγερμό αλλά φαίνεται ότι δεν απελευθερώνονται ούτε με το να τους λέει πως είμεθα πραξικοπηματίες ούτε με το να τους λέει πως είμεθα μεταπραξικοπηματίες. Εγκλωβίστηκε ο ίδιος σε ένα ποσοστό 10—11% ενώ ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαρκώς ανέρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απ' όσα έχουν λεχθεί. . .

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόδρε, τα πράγματα είναι απλά και σαφή όπως εκτέθηκαν από τους εκπροσώπους των διαφόρων κομμάτων και συγκεκριμένα από τον κ. Γαλανό, τον κ. Φάντη και τον κ. Λυσσαρίδη. Ήταν και είναι καθήκον και δικαίωμα της Βουλής, ήταν και είναι καθήκον και δικαίωμα όλων όσων περιλαμβανόμασταν τότε σε κάποιους καταλόγους προγραφών, σ' εκείνες τις δραματικές εποχές για την πατρίδα, να εκφράσουμε σήμερα την απαρέσκειά μας και μόνο, για το γεγονός ότι μπήκαν μέσα σ' αυτό το Σώμα πραξικοπηματίες που συμμετέσχαν κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος σαν Υπουργοί της πραξικοπηματικής κυβέρνησης. Τίποτε άλλο. Ούτε νομικιστικά θέματα τέθηκαν, ούτε οποιαδήποτε άλλα δικολαβικά σχήματα.

Επομένως σαφής, εναργής και κρυστάλλινη ήταν η θέση των διάφορων ομιλητών που μίλησαν. Μίλησανε και μιλάνε για ηθική και πολιτική ευθύνη και τίποτε άλλο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απ' όσα έχουν λεχθεί οι τρεις Κοινοβουλευτικές ομάδες του ΑΚΕΛ, του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ διαμαρτυρήθηκαν για το γεγονός της παρουσίας του κ. Παρισινού. Αν θέλουν να εγγράψουν θέμα προς συζήτηση μελλοντικά μπορούν να το πράξουν αλλά νομίζω ότι στο παρόν στάδιο πρέπει να θεωρείται η συζήτηση λήξασα.

Και προχωρούμε στο αμέσως επόμενο θέμα που είναι η εκλογή Προέδρου της Βουλής.

Πρώτο, υπάρχουν προτάσεις για Πρόεδρο της Βουλής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν εισέλθουμε στις προτάσεις θα θέλαμε να ξεκαθαρίσουμε το θέμα της διαδικασίας.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος πιστεύει ότι η ορθή διαδικασία είναι, αφού γίνουν οι προτάσεις, να γίνει η ψηφοφορία βάσει του άρθρου

78 του Συντάγματος που αφορά γενικές διατάξεις και να εκλεγεί ο Πρόεδρος του Σώματος από το ήμισυ συν ένα των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών.

Εάν υπάρχει συμφωνία επί της διαδικασίας, τότε θα ήταν καλό να προχωρήσουμε. Αν όμως, όπως έχουμε αντιληφθεί, υπάρχουν διάφορες απόψεις όσον αφορά τη διαδικασία, τότε θα πρέπει να αποφασιστεί η διαδικασία πριν προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτίθεται να δεχθώ πρώτα προτάσεις και μετά να δούμε το θέμα διαδικασίας.

Υπάρχουν προτάσεις για Πρόεδρο της Βουλής;

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτείνω ως Πρόεδρο της Βουλής τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υποστηρίζεται από άλλο μέλος της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗ.ΣΥ.:

Απ' όλη την Κοινοβουλευτική Ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλες προτάσεις;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος προτείνει σαν Πρόεδρο της Βουλής τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής κ. Γεώργιο Λαδά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υποστηρίζεται από άλλους;

Επομένως ο κ. Λαδάς είναι υποψήφιος.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς προτείνουμε για τη θέση του Προέδρου της Βουλής το μέλος της Ομάδας μας Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν υποστηρικτές της υποψηφιότητας αυτής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υποβάλλω την υποψηφιότητα του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος Βάσου Λυσσαρίδη για τη θέση του Προέδρου της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν υποστηρικτές για την υποψηφιότητα του κ. Βάσου Λυσσαρίδη;

Επομένως υπάρχουν τέσσερις υποψήφιοι για τη θέση του Προέδρου της Βουλής.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχετε εγείρει θέμα διαδικασίας, κ. Γαλανέ.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 78 του Συντάγματος στο οποίο αναφέρθηκε ο έντιμος συνάδελφος αναφέρει τα εξής:

«Οι νόμοι και οι αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ψηφίζονται δι' απλής πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών».

Το άρθρο αυτό είναι άσχετο με την εκλογή Προέδρου διότι δεν πρόκειται ούτε περί νόμου ούτε και περί αποφάσεως της Βουλής.

Το άρθρο το οποίο διέπει το θέμα της ανακήρυξης του Προέδρου της Βουλής είναι τελείως διαφορετικό και προβλέπει ότι τον Πρόεδρο της Βουλής εκλέγουν τα ελληνικά μέλη της Βουλής. Δεν είναι απόφαση ολόκληρου του Σώματος που καλύπτεται κάτω από το άρθρο 78 αλλά είναι μια πράξη των ελληνικών μελών της Βουλής.

Στο άρθρο 78 προβλέπονται εκείνες οι πράξεις οι οποίες έχουν νομοθετική ισχύ και οι οποίες πρέπει να υπογράφονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να δημοσιεύονται στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Οι Κανονισμοί της Βουλής δυστυχώς δεν κάμνουν σχετική πρόβλεψη αλλά εκεί που το Σύνταγμα ήθελε είτε απλή είτε ενισχυμένη πλειοψηφία το έχει ρητώς καθορίσει, εις δε την περίπτωση της εκλογής του Προέδρου δεν έχει καθορίσει ποια πλειοψηφία χρειάζεται.

Επομένως η μόνη νομική ερμηνεία που μπορεί να υπάρξει είναι ότι εκείνος εκ των τεσσάρων υποψηφίων ο οποίος θα πάρει το μεγαλύτερο αριθμό ψήφων εκλέγεται. Εισηγούμαι όμως, αντί η Βουλή αυτή να ασχοληθεί με το πολύπλοκο αυτό θέμα το οποίο είναι νομικό και όχι πολιτικό, να παραπεμφθεί, αν όλοι οι συνάδελφοι συμφωνούν, στο Ανώτατο Δικαστήριο για γνωμάτευση. Διότι άλλως θα μπορούμε σε μια νομική συζήτηση σ' ένα Σώμα το οποίο δεν απαρτίζεται από νομικούς και που θα είναι δύσκολο να καταλήξουμε σε μια ορθή ερμηνεία του σχετικού άρθρου του Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πέραν από τα άρθρα του Συντάγματος και των Κανονισμών που αναφέρθηκαν οι κύριοι συνάδελφοι, εδώ υπάρχει η πείρα και η πρακτική που εφαρμόζεται και έγινε δεκτή στη διάρκεια της ζωής αυτής της Βουλής. Από το 1960, σε όλες τις περιόδους που εκλεγόταν Πρόεδρος της Βουλής, εκλεγόταν Πρόεδρος εκείνος ο οποίος συγκέντρωνε πέραν του ημίσεος των ψήφων των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών. Αυτή η πρακτική έχει καθιερωθεί και νομίζω ότι αν πρόκειται να προχωρήσουμε στην εκλογή Προέδρου, πρέπει να εφαρμόσουμε αυτή την πρακτική που δεν αμφισβητήθηκε από κανένα ούτε για νομικιστικούς λόγους ούτε για συνταγματικούς κλπ. Αν όμως οι άλλες πλευρές της Βουλής δεν είναι έτοιμες να αποφασίσουν σχετικά με το θέμα τούτο, τότε δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο καλύτερος τρόπος για να βρεθεί διέξοδος είναι η προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καίτοι διαφωνούμε με τη νομική ερμηνεία του κ. Κληρίδη, συμφωνούμε απόλυτα μαζί του με την εισήγηση την οποία έχει κάμει όπως το θέμα παραπεμφθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο για να γνωμοδοτήσει επί του θέματος. Η Βουλή δεν είναι το αρμόδιο Σώμα για να ερμηνεύει οποιουσδήποτε νόμους ή το Σύνταγμα, γι' αυτό είναι σωστή η εισήγηση του κ. Κληρίδη και συμφωνούμε να γνωμοδοτήσει το Ανώτατο Δικαστήριο επί του θέματος αυτού. Η εκλογή Προέδρου της Βουλής είναι πολύ σοβαρό θέμα και πρέπει οπωσδήποτε να μην υπάρξει καμιά παρεξήγηση ή λανθασμένη ερμηνεία όσον αφορά την εκλογή του Προέδρου της Βουλής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι η εισήγηση του κ. Κληρίδη είναι ορθή. Το Ανώτατο Δικαστήριο θα πρέπει να κληθεί να αποφασίσει για το θέμα αυτό βάσει του άρθρου 149, παράγραφος (β) του Συντάγματος.

Εισηγούμαι, κ. Πρόεδρε, όπως το θέμα αυτό αχθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου από σας σαν Προεδρεύοντος αυτού του Σώματος και σε συνεργασία μαζί με τους ηγέτες των διαφόρων Κοινοβουλευτικών Ομάδων καθοριστούν τα πρόσωπα τα οποία θα εμφανισθούν ενώπιον του Δικαστηρίου για να θέσουν αυτό το θέμα.

Έχω τη γνώμη ότι αυτή είναι η καλύτερη διαδικασία, καίτοι και εγώ πιστεύω ότι αυτό το οποίο εφαρμόζετο μέχρι σήμερα ενώπιον αυτού του Σώματος χωρίς καμιά διαμαρτυρία είναι η ορθή διαδικασία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλες απόψεις;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τονιστεί στο Ανώτατο Δικαστήριο ότι εφόσον το Σώμα δεν μπορεί να καταρτιστεί διότι δεν θα υπάρχει Πρόεδρος, πρέπει να τύχει προτεραιότητας η εκδίκαση του θέματος που πρέπει να γίνει σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα γιατί δεν θα μπορεί να λειτουργήσει η Βουλή χωρίς να έχει πρώτα εκλεγεί Πρόεδρος του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, και εισηγούμεθα οπωσδήποτε ότι θα πρέπει να οριστεί συνεδρία την επόμενη Πέμπτη, δηλαδή να μην υπάρξει αργοπορία πέραν της μιας εβδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι η σημερινή συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία θα διακοπεί για την επίλυση αυτού του νομικού θέματος,

μπορεί να συνεχιστεί σε οποιαδήποτε ημερομηνία θα θέλατε κρίνει σκόπιμο εντός της προσεχούς εβδομάδας. Δηλαδή, δεν θα κηρύξετε τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος αλλά θα διακοπεί η σημερινή συνεδρία του Σώματος μέχρις ότου το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίσει επί του θέματος αυτού, και εν πάση περιπτώσει ουχί αργότερα της προσεχούς Πέμπτης. Να γνωστεί δε στο Ανώτατο Δικαστήριο ότι αυτή είναι η προθεσμία της προσεχούς συνέχισης της παρούσας συνεδρίας της Βουλής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρόλο που η μέχρι σήμερα πρακτική αυτού του Σώματος ήταν να εκλέγεται ο Πρόεδρος του Σώματος βάσει του Άρθρου 78 του Συντάγματος που λέει ρητώς ότι οι νόμοι και οι αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ψηφίζονται διά απλής πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών, και παρόλο που έχω και τα πρακτικά εδώ όλων των συνεδριάσεων κατά τις οποίες εξελέγη Πρόεδρος της Βουλής και που επιμαρτυρούν ότι στηριχθήκαμε πάνω στο Άρθρο αυτό του Συντάγματος, εφόσον υπάρχει η άποψη παραπομπής του θέματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, είμαι υποχρεωμένος, αν αυτή υποστηρίζεται από ολόκληρο το Σώμα, να τη δεχθώ και να ζητήσουμε τη γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Όμως Πρόεδρος της Βουλής δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή. Ποιος κάμνει την προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο;

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι υπό τις συνθήκες της παρούσας υπόθεσης, εσείς ως Προεδρεύων της Βουλής, σε συνεργασία με τους ηγέτες των διαφόρων Κοινοβουλευτικών Ομάδων, θα διευθετήσετε αυτό το θέμα ούτως ώστε να αχθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου δι' αναφοράς. Είμαστε έτοιμοι όλοι, και είμαστε παρά το πλευρό σας όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί όλων των Ομάδων, πιστεύω δε ότι υπάρχουν ικανοί νομικοί σε όλες τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες για να βοηθήσουν ώστε να παρουσιαστεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου αυτό το θέμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως ξέρετε, σαν Προεδρεύων αυτού του Σώματος τέτοιες εξουσίες δεν έχω. Επομένως, μόνον αν μου δώσουν οι ηγεσίες των Κομμάτων εξουσία να προσφύγω εκ μέρους του Σώματος στο Ανώτατο Δικαστήριο μπορώ να το πράξω.

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού είναι η Βουλή ομόφωνη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα είχατε τέτοιες εξουσίες ως Προεδρεύων, και πράγματι ούτε και τις έχετε, αλλά δεν είναι σαν Προεδρεύων της Βουλής που κάνετε εσείς την προσφυγή ή ζητάτε γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο. Εσείς απλώς διαβιβάζετε απόφαση της Βουλής. Και εφόσον διαβιβάζετε απόφαση της Βουλής δεν υπάρχει πρόβλημα. Διότι για να είστε Προεδρεύων, κατά την ταπεινή μου αντίληψη, πρέπει να εκλεγεί πρώτα Πρόεδρος ώστε να αντικαθιστάτε τον Πρόεδρο όταν κωλύεται ή απουσιάζει. Επομένως η υπόθεση πρέπει να είναι ότι το Σώμα διά σημερινής του αποφάσεως ζητά όπως το Ανώτατο Δικαστήριο γνωματεύσει επί του παρόντος θέματος και απλώς εσείς θα διαβιβάσετε την απόφαση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν αυτή είναι η ομόφωνη άποψη του Σώματος, . . .

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Συμφωνώ πλήρως κύριε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

. . .δέχομαι να ενεργήσω κατά τον τρόπο που μου υποδεικνύετε.

Ο κ. Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ πλήρως με την άποψη του κ. Κληρίδη· αυτός είναι ο τρόπος. Είναι το Σώμα δι' αποφάσεώς του που προσάγει αυτό το θέμα ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Λυσσαρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Γι' αυτό το λόγο, προτού διακόψουμε τις εργασίες της παρούσας συνεδρίας, πρέπει να διαμορφώσουμε την απόφαση η οποία πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση παραπομπής, πρέπει όμως να υπάρχει διαμορφωμένο κείμενο αποφάσεως το οποίο να εγκρίνει η Βουλή και το οποίο να διαβιβαστεί προς το Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι έχετε περισσότερα δικαιώματα από ό,τι νομίζουμε. Το Άρθρο 72, παράγραφος 3, λέγει: «Εν περιπτώσει προσκαίρου απουσίας η εκκρεμούσης της πληρώσεως του κενωθέντος αξιώματος του Προέδρου ή του. . .». Είναι κενωμένο τώρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως είναι. Είναι «εκκρεμούσης της πληρώσεως».

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Προτού κενωθεί πρέπει να πληρωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αμφισβητήσιμο αυτό, κ. Λυσσαρίδη, διότι δεν εξελέγη Πρόεδρος της Βουλής ακόμα.

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Λαδάς.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αντί να ασχολούμαστε αυτή τη στιγμή με την ερμηνεία του ενός ή του άλλου Άρθρου του Συντάγματος, να πάρουμε την ουσία, και η ουσία του θέματος είναι ότι όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν όπως εσείς ως Προεδρεύων αυτής της συνεδρίας της Βουλής διαβιβάσετε την ομόφωνη άποψη του Σώματος στο Ανώτατο Δικαστήριο για γνωμάτευση σχετικά με το πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα για το οποίο το Σύνταγμα ή οι

Κανονισμοί δεν περιέχουν καμιά πρόνοια. Ό,τι χρειάζεται τώρα είναι να διαμορφώσουμε γραπτώς την απόφαση την οποία να θέσετε υπόψη του Σώματος για να την εγκρίνει και να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς, τι θέλει το Σώμα να διαβιβάσουμε στο Ανώτατο;

Ο κ. Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν είναι ανάγκη να διαμορφωθεί αυτή τη στιγμή το σχέδιο Απόφασης. Είναι δυνατό να καλέσετε αύριο ή σε λίγο στο Γραφείο σας στη Βουλή δυο εκπροσώπους από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα για διαμόρφωση της απόφασης την οποία θα υποβάλετε στο Ανώτατο Δικαστήριο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν αυτό είναι αποδεκτό. . .

Ο κ. Φοίβος Κληρίδης.

Φ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Υποστηρίζω την εισήγηση του κ. Λαδά. Νομίζω ότι πρέπει να ετοιμαστεί προσφυγή δυνάμει του Άρθρου 149 (β) του Συντάγματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, στην οποία να περιληφθούν οι διάφορες αντικρουόμενες απόψεις, γιατί είναι θέμα σύγκρουσης απόψεων, και επιβάλλεται να γίνει προσφυγή. Επομένως οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες πρέπει να ορίσουν εκπροσώπους για να συντάξουν την προσφυγή στο Ανώτατο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν αυτό είναι δεκτό, τότε παρακαλώ τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες να ορίσουν δυο εκπροσώπους των για να συναντηθούμε στο Γραφείο του Προέδρου της Βουλής για να συντάξουμε το κείμενο της προσφυγής. Έτσι διακόπτω τις εργασίες αυτής της Βουλής. Βέβαια εξαρτάται πόσο γρήγορα θα έχουμε την απόφαση του Ανωτάτου, γι' αυτό, δυστυχώς, δεν είμαι σε θέση να ορίσω πότε θα ξανασυνέλθουμε. Είμαστε υποχρεωμένοι να διακόψουμε μέχρις ότου το Ανώτατο γνωματεύσει επί του θέματος. Συμφωνούμε;

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Έχω τη γνώμη ότι πρέπει να ορίσουμε πότε θα συνεχίσει αυτή η Βουλή. Δεν μπορούμε να το αφήσουμε ανοικτό. Ας ορίσουμε την προσεχή Πέμπτη, η ώρα 4.00 το απόγευμα, και αν δεν έχουμε τη γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου τότε δίνουμε περισσότερη παράταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ορίσουμε κατ' αρχή συνεδρία για την προσεχή Πέμπτη, δηλαδή διακόπτουμε μέχρι της προσεχούς Πέμπτης και θα παρακαλέσουμε το Ανώτατο Δικαστήριο όπως μας δώσει μέχρι της προσεχούς Πέμπτης, αν είναι δυνατό, τη γνωμάτευσή του.

Διακόπτουμε τις εργασίες αυτής. . .

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν είναι διακοπή της συνεδρίας, είναι αναβολή των εργασιών της πρώτης συνεδρίας, διότι το Σύνταγμα ρητά στο Άρθρο 72 λέει: «Εκάτερος εκλέγεται κατά τα ανωτέρω κεχωρισμένως, εν τη αυτή συνεδριάσει, κατά την έναρξιν και δι'

ολόκληρον την διάρκειαν. . .». 'Ωστε αυτή η συνεδρία αναβάλλει τις εργασίες της για την προσεχή εβδομάδα και θα συνεχίζει μέχρις ότου λυθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περί αυτού πρόκειται, κ. Χριστοφίδη.

('Ωρα διακοπής 5.26 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγιώτου Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαρές Αυγερινός
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παρισινός Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Σολωμής Χρίστος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Νίκος	Χρυσοστόμου 'Αριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' 'Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Διαβεβαίωση από μέρος των Βουλευτών.
- (2) Έκφραση απαρésκειας από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Φάντη από μέρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς και στη συνέχεια από τους κ.κ. Αλ. Γαλανό και Β. Λυσσαρίδη από μέρος των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΚΟ. και Ε.Δ.Ε.Κ. για την παρουσία

στη Βουλή σαν μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. του κ. Ανδρέα Παρисиού ο οποίος διατέλεσε Υφυπουργός της πραξικοπηματικής Κυβέρνησης Σαμψών. Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Φάντης, Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Γλ. Κληρίδης, Α. Παναγιώτου, Π. Στυλιανού) και έγερση θέματος διαδικασίας από μέρος του κ. Γλ. Κληρίδη.

- (3) Υποβολή υποψηφιοτήτων για το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής (του κ. Γλ. Κληρίδη από μέρος του ΔΗ.ΣΥ., του κ. Γ. Λαδά από μέρος του ΔΗ.ΚΟ., του κ. Ε. Παπαϊωάννου από μέρος του ΑΚΕΑ—Αριστεράς και του κ. Β. Λυσσαρίδη από μέρος της Ε.Δ.Ε.Κ.). Διεξαγωγή συζήτησης (Αλ. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Α. Φάντης, Γ. Λαδάς, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου), Β. Λυσσαρίδης, Φ. Κληρίδης, Μ. Χριστοφίδης) και διαφωνία ως προς την ορθή διαδικασία για την εκλογή Προέδρου του Σώματος και ομόφωνη απόφαση όπως το θέμα της διαδικασίας αχθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου για γνωμάτευση αφού αναβληθούν οι εργασίες της παρούσας συνεδρίας της Βουλής για τις 19 Δεκεμβρίου 1985.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 19ης Δεκεμβρίου 1985

1η Συνεδρίαση (συνέχεια)

(Ώρα ενάρξεως 4.13 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι,

Συνεχίζουμε τις εργασίες της συνεδρίας της 12ης Δεκεμβρίου οι οποίες, ως γνωρίζετε, διεκόπησαν για να γίνει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο. Προσφυγή δεν έγινε στο μεταξύ, με την κοινή συναίνεση όλων των πλευρών της Βουλής. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν έχουν το δικαίωμα οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες ή ακόμα και οποιοσδήποτε Βουλευτής να προσφύγει, αν θέλει, στο Ανώτατο Δικαστήριο. Όμως με τη συγκατάθεση όλων των πλευρών της Βουλής αποφασίστηκε να έχουμε σήμερα τη συνέχεια της συνεδρίας της 12ης Δεκεμβρίου και να προχωρήσουμε στο έργο της Βουλής που είναι η εκλογή Προέδρου του Σώματος.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού προχωρήσουμε στην εκλογή, θα έπρεπε να γίνει εισήγηση σ' αυτή τη Βουλή να αλλοιώσει την απόφασή της, διότι η απόφαση υφίσταται, και όταν η Βουλή αλλοιώσει την απόφασή της, να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό ακριβώς επρόκειτο να κάμω, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς ανέφερα τι έγινε κατά τη συνεδρία της 12ης Δεκεμβρίου. Για να προχωρήσουμε στην εργασία μας σήμερα παρίσταται ανάγκη η Βουλή να αλλοιώσει την απόφασή της για προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να αναστείλει την απόφασή της, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να αναστείλει την απόφασή της, κ. Πρόεδρε, και όχι να την αλλοιώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την αναστείλει.

Γ.Λ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Είναι αλλοίωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως ανασταλεί η απόφαση του Σώματος για προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε αναστέλλεται η προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Υπάρχει απαρτία και έτσι προχωρούμε στην Ημερήσια Διάταξη που είναι, πρώτο, η εκλογή Προέδρου της Βουλής και, δεύτερο, ο διορισμός Γραμματέων και Κοσμητόρων.

Έγιναν, όπως ξέρετε, προτάσεις για τέσσερις υποψηφίους. Από μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού προτάθηκε ο κ. Γλαύκος Κληρίδης. Από μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος προτάθηκε ο κ. Γεώργιος Λαδάς. Από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς προτάθηκε ο κ. Εζεκίας Παπαϊωάννου. Και από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της ΕΔΕΚ προτάθηκε ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

Θα προχωρήσουμε τώρα στην ψηφοφορία με τη σειρά που έγιναν οι προτάσεις.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Ο κ. Γαλανός.

Α.Λ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως πρέπει να αναφερθεί ότι η ψηφοφορία γίνεται με βάση την πλειοψηφία των παρόντων και ψηφίζόντων βουλευτών, που είναι και ο κανονικός τρόπος ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ψηφοφορία θα γίνει με βάση τη μέχρι σήμερα πρακτική, που είναι η απλή πλειοψηφία.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν αναφέρομαι ότι είναι η μέχρι σήμερα πρακτική αλλά αυτή είναι η σωστή και η ορθή ερμηνεία του Συντάγματος και των Νόμων πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή αμφισβητείται, κ. Χριστοφίδη, αυτό το πράγμα δεν θ' αρχίσουμε τώρα να συζητούμε ποια θα είναι η ορθή ερμηνεία του Συντάγματος. Η μέχρι σήμερα πρακτική ήταν να εκλέγεται ο Πρόεδρος της Βουλής με βάση την απλή πλειοψηφία.

Προχωρούμε τώρα στην εκλογή με βάση τη μέχρι σήμερα πρακτική που είναι η απλή πλειοψηφία και θέτω υπό την έγκρισή σας την υποψηφιότητα του κ. Γλαύκου Κληρίδη.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Γλαύκου Κληρίδη;

19.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

Με 19 ψήφους υπέρ και τους υπόλοιπους κατά, δηλαδή 37 ψήφους κατά, απορρίπτεται η υποψηφιότητα του κ. Γλαύκου Κληρίδη.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Γεώργιου Λαδά;

16.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

40.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

39, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

39. Απουσιάζει ένας Βουλευτής. Η ίδια διόρθωση πρέπει να γίνει και για την προηγούμενη ψηφοφορία. Δυστυχώς δεν έχουμε Γραμματέα για να τους μετρήσει. Δεν πρόσεξα ότι απουσιάζει ένας Βουλευτής.

Υπάρχουν αποχές;

Όχι.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Εζεκία Παπαϊωάννου;

15.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

40.

Δεν υπάρχουν αποχές.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Βάσου Λυσσαρίδη;

5.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

50.

Επομένως, μετά από αυτή την ψηφοφορία δεν εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής. Προτίθεται να διακόψω τις εργασίες του Σώματος για μια ώρα προκειμένου να γίνουν διαβουλεύσεις.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα ήταν αστείο να διακόψουμε για μια ώρα και να επανέλθουμε διότι και πάλιν θα ψηφίσουμε με τον ίδιο τρόπο. Θα είναι απλώς μια εικονική πράξη το να επανέλθουμε εδώ για να ξανασηκώσουμε το χέρι μας. Δεν νομίζω ότι είναι δυνατό σε μια ώρα να λυθεί αυτό το αδιέξοδο. Από την άλλη πλευρά δεν νομίζω ότι θα λυθεί το αδιέξοδο αν δεν λύσουμε το θέμα της διαδικασίας. Τί γίνεται αν συνεχίσουμε να έχουμε τις ίδιες ψηφοφορίες για τέσσερις, πέντε ή έξι φορές; Πρέπει να υπάρξει μια υπαλλακτική διαδικασία. Αυτό είναι το θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει και γι' αυτό λέγω ότι δεν λύουμε το αδιέξοδο σε μια ώρα. Αν πρόκειται να επανέλθουμε για να επαναλάβουμε την ίδια ψηφοφορία, να την επαναλάβουμε, αλλά εγώ δεν βλέπω σκοπιμότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι διαβουλευσεις μπορούν να επεκταθούν και στο θέμα της διαδικασίας. Επομένως δε βλέπω το λόγο γιατί να μη χρησιμοποιήσουμε αυτό το χρονικό διάστημα για οποιεσδήποτε διαβουλευσεις.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά ένσταση να δώσουμε όσο χρόνο χρειάζεται για να γίνουν διαβουλευσεις, αλλά όσον αφορά τη διαδικασία, για μας μια είναι η διαδικασία, αυτή την οποία προνοεί το Σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Λυσσαρίδης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι φρόνιμο να διακόψουμε, όπως έχετε πει, να κάμουμε διαβουλευσεις και ανάλογα με το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων να ξανάλθουμε εδώ και να δούμε τι μας προσφέρεται ύστερα από τις διαβουλευσεις, και πάλιν αποφασίζουμε τι θα γίνει πάρα κάτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που η δική μας άποψη ήταν ότι έπρεπε να γίνει μόνο μια ψηφοφορία και μετά, αν θα γινόταν διακοπή, να γινόταν διακοπή για μακρό χρονικό διάστημα, όμως άλλοι είχαν προτείνει αυτή τη διαδικασία που ακολουθείται σήμερα και ομόφωνα από όλες τις πλευρές του Σώματος είχε αποφασιστεί ότι μετά που θα γινόταν η πρώτη ψηφοφορία, θα γινόταν διακοπή, θα γινότουσαν διαβουλευσεις και θα επανερχόμαστε. Παρόλο που αυτή δεν ήταν η δική μας η άποψη, όμως πιστεύω ότι αυτή ήταν η γενική άποψη που επικράτησε κατά τη σύσκεψη όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να διατηρήσουμε την κοινή μας απόφαση ανεξαρτήτως του ποιο θα είναι το αποτέλεσμα αυτών των διαβουλεύσεων και δεν θα ήταν ορθό να αρχίσουμε τώρα τη συζήτηση του ποια πρέπει να είναι η διαδικασία. Έχουν εκφραστεί απόψεις με τις οποίες εντονότατα διαφωνώ, και εφόσον εξεφράσθησαν είμαι υποχρεωμένος να πω ότι εμείς δεν είναι δυνατό να δεχθούμε να παραμείνει αυτή η χώρα χωρίς Κοινοβουλευτική Εξουσία. Επομένως ας μην αρχίσουμε τη συζήτηση. Είμαι πρόθυμος να συζητήσω το θέμα, εάν

χρειάζεται, αλλά πιστεύω ότι απόφασή μας ήταν ότι θα αρχίζαμε τη συζήτηση για τη διαδικασία εάν και εφόσον δεν εξευρίσκατο ένας κοινός παρονομαστής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είχαμε πει και στη χθεσινή σύσκεψη ότι δεν θα είχαμε ένσταση να διακοπεί η συνεδρία της Βουλής για να διαβουλευθούμε. Αλλά ενόψει της θέσεως στην οποία επιμένει ο εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανός, ότι δεν δέχεται οποιαδήποτε άλλη διαδικασία πλην εκείνης της πλειοψηφίας, δηλαδή 50% συν 1, και ότι εάν συνεχίσει αυτή η διαδικασία θα συνεχίσουμε να βρισκόμεθα σε αδιέξοδο, βλέπω πολύ λίγο λόγο να διακόψουμε. Εντούτοις, θα διακόψουμε για να επανέλθουμε και δεν δεχόμεθα την ερμηνεία του κ. Γαλανού ότι το Σύνταγμα προβλέπει αυτή τη διαδικασία. Το Σύνταγμα δεν προβλέπει καμιά διαδικασία, γι' αυτό και έχουμε αδιέξοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η διακοπή χρειάζεται και για τα θέματα διαδικασίας. Διότι είναι δικαίωμα του Δημοκρατικού Κόμματος ή του κ. Γαλανού να εμμένει στη διαδικασία που νομίζει ότι είναι η ορθότερη. Αλλά μπορεί άλλα κόμματα να έχουν την άποψη ότι θα πρέπει να εξευρεθεί μια άλλη διαδικασία η οποία να δώσει Πρόεδρο σ' αυτή τη Βουλή και να μη συνεχίζεται το αδιέξοδο. Και εάν η πλειοψηφία αποφασίσει κάποια διαδικασία, τότε το Σώμα θα ακολουθήσει αυτή τη διαδικασία. Ο δρόμος δε για το Ανώτατο Δικαστήριο είναι ανοικτός για οποιοδήποτε από μας. Γι' αυτό νομίζω να διακόψουμε, να γίνουν διαβουλεύσεις και να επανέλθουμε για να δούμε τι θα κάμουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτίθεται να διακόψω τις εργασίες της Βουλής για μια ώρα και να επανέλθουμε για να δούμε κατά πόσο μπορούμε να λύσουμε το αδιέξοδο. Βέβαια κατά τη διάρκεια της μιας ώρας μπορούν να διαβουλευθούν τα κόμματα μεταξύ τους· δεν είναι ανάγκη να είναι όλοι μαζί, αλλά αν θέλουν μπορεί να είναι και μαζί. Εξαρτάται πώς θα ήθελαν να διαβουλευθούν. Δεν είμαι εγώ που θα υποδείξω τον τρόπο με τον οποίο θα ήθελαν να διαβουλευθούν.

Διακόπτουμε για μια ώρα.

(Ώρα διακοπής 4.27 μ.μ.)

(Ώρα έναρξης 5.27 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, οι ηγέτες των Κομμάτων με έχουν πληροφορήσει ότι κατά τη διάρκεια της διακοπής που είχαμε δεν επήλθε καμιά συμφωνία που να μας λύει το πρόβλημα. Έτσι θεωρείται άσκοπο να προχωρήσουμε σήμερα σε νέα ψηφοφορία.

Γι' αυτό προτίθεται να αναβάλω τις εργασίες της παρούσας συνεδρίας μέχρι τις 27 Δεκεμβρίου, οπότε τελεσίδικα πλέον θα πρέπει κατά την ημερομηνία αυτή να αποφασιστεί από το Σώμα η εκλογή Προέδρου της Βουλής.

Οι εργασίες της παρούσας συνεδρίας της Βουλής διακόπτονται μέχρι την 4η απογευματινή της 27ης Δεκεμβρίου. Είναι η τελευταία συνεδρία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Καλά Χριστούγεννα, καλές γιορτές.

(Ώρα διακοπής 5.29 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μάτσης Ιωάννης
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαρές Αυγερινός
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παρισινός Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Σολωμής Χρίστος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Συνέχεια των εργασιών της συνεδρίας της Βουλής της 12ης Δεκεμβρίου 1985 για τα θέματα της εκλογής Προέδρου του Σώματος και του διορισμού Γραμματέων και Κοσμητόρων.

- (2) Εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη για αναστολή της απόφασης της Βουλής που λήφθηκε στην προηγούμενη συνεδρία του Σώματος (12.12.1985) για προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο προς γνωμάτευση πάνω στο διαδικαστικό θέμα της εκλογής Προέδρου της Βουλής και έγκριση της εισήγησης.
- (3) Διεξαγωγή ψηφοφορίας διά την εκλογή Προέδρου της Βουλής και αποτυχία εκλογής οιαδήποτε των υποψηφίων (Γλ. Κληρίδης, Γ. Λαδάς, Ε. Παπαϊωάννου, Β. Λυσαριδής) για το εν λόγω αξίωμα.
- (4) Διακοπή της συνεδρίας της Βουλής για διαβουλεύσεις προς λύση του αδιεξόδου στο θέμα της εκλογής Προέδρου του Σώματος και επανέναρξη της συνεδρίας χωρίς να επέλθει συμφωνία και αναβολή και πάλιν της συνεδρίας για τις 27 Δεκεμβρίου 1985.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 27ης Δεκεμβρίου 1985

1η Συνεδρία (συνέχεια)

(Ώρα ενάρξεως 6.50 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τις εργασίες της συνεδρίας της Βουλής που διακόπηκαν στις 19 Δεκεμβρίου.

Υπάρχει απαρτία. Στο μεταξύ έχω να πληροφορήσω το Σώμα ως Προεδρεύων ότι υπήρξαν διαβουλεύσεις, γι' αυτό και η καθυστέρηση που σημειώθηκε σήμερα στην έναρξη των εργασιών μας.

Αποτέλεσμα αυτών των διαβουλεύσεων είναι ένα προσχέδιο απόφασης το οποίο θα αναγνώσω και το οποίο αντιλαμβάνομαι ότι έχετε όλοι σας αυτή τη στιγμή στα χέρια σας.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αφορά τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, το προσχέδιο αφορά τη διαδικασία. Λέγει το προσχέδιο:

«Όπως είναι γνωστό το άρθρο 72 του Συντάγματος προβλέπει ότι ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι Έλληνας και εκλέγεται υπό των παρά της Ελληνικής κοινότητας εκλεγόμενων Βουλευτών».

Εμείς οι Έλληνες Βουλευτές αποφασίζουμε ότι η διαδικασία για την εκλογή του Προέδρου της Βουλής γίνεται ως κατωτέρω:

(1) Υποβάλλονται υποψηφιότητες για το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων».

Για να μην υπάρξει συζήτηση, νοείται ότι υποβλήθηκαν ήδη υποψηφιότητες και πριν αρχίσει η ψηφοφορία μπορούν να υποβληθούν και άλλες υποψηφιότητες, αν υπάρχουν.

«(2) Γίνεται ψηφοφορία και ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τον αμέσως επόμενο ακέραιο αριθμό του ημίσεος των παρόντων και ψηφίζόντων

Βουλευτών εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής. (Στους παρόντες και ψηφίζοντες Βουλευτές περιλαμβάνονται όσοι είναι παρόντες και ψηφίζουν, θετικά ή αρνητικά, ή απέχουν, δεν περιλαμβάνονται όμως όσοι δηλώνουν μη συμμετοχή στην ψηφοφορία).

- (3) Σε περίπτωση που δεν εκλεγεί Πρόεδρος με την πρώτη ψηφοφορία τότε γίνεται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα συγκεντρώσει τα 2/5 των εγκριτικών ψήφων των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών, παραλειπομένου τυχόν κλάσματος.
- (4) Σε περίπτωση που και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν εξασφαλίσει κανείς τις πιο πάνω πλειοψηφίες τότε ακολουθεί τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα εξασφαλίσει τους περισσότερους εγκριτικούς ψήφους των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών.
- (5) Ο τρόπος της ψηφοφορίας θα αποφασισθεί τη Δευτέρα, 30 Δεκεμβρίου».

Αυτό είναι το προσχέδιο απόφασης που τίθεται ενώπιόν σας.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Προέδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος θέλουμε να τονίσουμε ότι διαφωνούμε με τις υποπαραγράφους (3), (4) και (5) του σχεδίου απόφασης. Θεωρούμε ότι πράγματι είναι απαράδεκτο να φύγουμε από εκείνη τη διαδικασία η οποία πιστεύουμε ότι είναι η νεομισμένη και σωστή διαδικασία, που είναι η πλειοψηφία των παρόντων και ψηφίζόντων βουλευτών, δηλαδή εκείνη που προβλέπεται στην υποπαραγραφο (2), και να προχωρήσουμε σε μια άλλη διαδικασία η οποία όχι μόνο δεν προβλέπεται στο σύνταγμα αλλά είναι και προϊόν της όλης προσφυγής μας στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και σήμερα, όπως όλοι εδώ γνωρίζουμε, εδόθη άδεια από το Ανώτατο Δικαστήριο για να εξετασθεί αυτή η προσφυγή και μάλιστα ορίστηκε η ακρόαση για αύριο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, παρόλες τις γιορτές που υπήρχαν, παρόλο που θα μπορούσε να ανέβαλλε και το θέμα της παραχώρησης άδειας και το θέμα της ακρόασης, εξέτασε με πολύ μεγάλη ταχύτητα το θέμα της παραχώρησης άδειας, εξέδωσε την άδεια, και μάλιστα ήταν η ολομέλεια σχεδόν των δικαστών του Ανωτάτου, εκτός από δύο, που παραχώρησε την άδεια, και καθόρισε την ακρόαση χωρίς καμιά καθυστέρηση για αύριο ώστε να βγει μια απόφαση όσον αφορά το κατά πόσο υπάρχει ασάφεια ή όχι στο σύνταγμα, που είναι η θέση μας, το ταχύτερο δυνατό και μάλιστα πριν από την 31 Δεκεμβρίου.

Θεωρούμε πράγματι ότι είναι ασέβεια προς το Ανώτατο Δικαστήριο, ενώ εξετάζει ένα θέμα ασάφειας του συντάγματος, ένα θέμα ερμηνείας και όχι ένα θέμα που παρουσιάζει οποιαδήποτε εκχώρηση δικαιωμάτων, όπως πολύ λανθασμένα τονίστηκε, να έλθουμε εμείς να προκατάλάβουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Είναι σαν να προδικάζουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ερχόμενοι να ματαιώσουμε στην ουσία το αντικείμενο της προσφυγής στο Ανώτατο.

Γι' αυτό το λόγο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα καταψηφίσει τις υποπαραγράφους (3), (4) και (5) του παρόντος σχεδίου απόφασης.

Ταυτόχρονα πιστεύουμε ότι θα μπορούσε αυτό το Σώμα να αναβάλει τη διεξαγωγή ψηφοφορίας πάνω σε τέτοιο σχέδιο απόφασης αναμένοντας μέχρι τη Δευτέρα ή Τρίτη τουλάχιστον, οπότε πιστεύουμε ότι θα έχουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Φοβούμεθα πολύ ότι η απόφαση που θα λάβει σήμερα η Βουλή σε περίπτωση που το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίσει ότι πράγματι ισχύει το άρθρο 72 του συντάγματος μαζί με το άρθρο 78, που είναι η ουσία της προσφυγής μας, θα την αφήσει πάρα πολύ εκτεθειμένη, τουλάχιστο την πλειοψηφία του Σώματος.

Επαναλαμβάνω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα καταψηφίσει τις υποπαραγράφους (3), (4) και (5) που προνοούν διαφορετική διαδικασία από εκείνη η οποία ίσχυε μέχρι τώρα και από εκείνη την οποία προνοεί το σύνταγμα. Πραγματικά απορούμε τι είναι εκείνο που φοβίζει τα άλλα κόμματα στη Βουλή και δεν μπορούν να αναμένουν τις πολύ λίγες μέρες που χρειάζονται για να υπάρξει η ετυμηγορία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Θα ήθελα να διαβάσω το σκεπτικό της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου που εκδόθηκε σήμερα για την παραχώρηση άδειας εξέτασης του θέματος. Τα τρία άλλα κόμματα δεν πίστευαν ότι μπορούσαμε να προσφύγουμε στο Ανώτατο Δικαστήριο, πράγμα το οποίο είχε αρχικά αποφασίσει ολόκληρο το Σώμα και η απόφαση δεν ματαιώθηκε κατόπιν αλλά απλώς ανεστάλη, και το πράξαμε για να μην κατηγορηθούμε αργότερα ότι κωλυσιεργούμε. Θα ήθελα να τονίσω ότι οι δικηγόροι και των τριών κομμάτων, παρουσίασαν τις θέσεις των κομμάτων τους στο Ανώτατο, πλην όμως το Ανώτατο δικαίωσε τουλάχιστον την αίτησή μας και δέχτηκε να δώσει άδεια με την εξής αιτιολογία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 της απόφασης:

«Η εκλογή Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων έχει υψίστη πολιτειακή σημασία και οι αιτούντες Βουλευτές επηρεάζονται άμεσα από την ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 72 του Συντάγματος αναφορικά με την εκλογή Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων».

Θα ήθελα να τονίσω ακόμα μια φορά ότι μέχρι τώρα το Σώμα δεν θεώρησε το γεγονός της οποιασδήποτε προσφυγής από οποιαδήποτε πλευρά αυτού του Σώματος προς το Ανώτατο σαν εκχώρηση δικαιωμάτων. Δεν είναι θέμα εκχώρησης δικαιωμάτων, είναι θέμα ερμηνείας του συντάγματος πάνω σ' ένα πολύ λεπτό αλλά πολύ σοβαρό θέμα, το θέμα της εκλογής Προέδρου αυτής της Βουλής και αυτό το οποίο γίνεται σήμερα, δηλαδή να προχωρήσουμε σαν Σώμα, η πλειοψηφία τουλάχιστο, και να αγνοήσουμε το γεγονός ότι εξετάζει αυτό το θέμα με μεγάλη ταχύτητα το Ανώτατο και να προσπαθήσουμε να προδικάσουμε το αποτέλεσμα και ταυτόχρονα να ματαιώσουμε το αντικείμενο της προσφυγής, είναι κάτι που δεν έχει ξαναγίνει στα χρονικά της Κυπριακής Βουλής και νομίζω ότι είναι πολύ λυπηρό.

Οπωσδήποτε εμείς συνεχίζουμε να ακολουθούμε τη γραμμή την οποία ακολουθήσαμε αρχικώς και θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή των συναδέλφων μας ότι τυχόν απόφασή τους να προχωρήσουν σε μια διαδικασία η οποία ίσως να μην είναι η σωστή—κατά τη γνώμη μας δεν είναι—πιθανόν να απολήξει στην εκλογή Προέδρου της Βουλής διαβλητού και μάλιστα να βρεθεί σε άμεση σύγκρουση με το Ανώτατο Δικαστήριο και τις διαδικασίες του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού δώσω το λόγο σε άλλο συνάδελφο, θάθελα να καταστήσω σαφές ότι σήμερα θα συζητήσουμε και θα εγκρίνουμε τη διαδικασία για την εκλογή Προέδρου. Δεν πρόκειται να προχωρήσουμε σήμερα στην εκλογή Προέδρου. Τη Δευτέρα, 30 Δεκεμβρίου, είναι που θα προχωρήσουμε στην εκλογή Προέδρου του Σώματος.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με όλο το σεβασμό προς το Ανώτατο Δικαστήριο έχω την πεποίθηση ότι το Ανώτατο δεν έχει δικαιοδοσία ρύθμισης των εργασιών της Βουλής. Θα είναι τραγικό αν αυτή η Βουλή εκχωρούσε τα δικαιώματά της σε οποιαδήποτε άλλη εξουσία. Ο τρόπος λειτουργίας της Βουλής και ο τρόπος εκλογής Προέδρου αυτής είναι εσωτερικό θέμα της Βουλής. Αντίθετα, η Βουλή σαν το ανώτατο ουσιαστικά Σώμα αυτής της χώρας διά Νόμων καθορίζει τη λειτουργία των άλλων Εξουσιών. Ακόμα αυτή η Βουλή έχει το δικαίωμα αλλαγής και του Συντάγματος, γιατί όπως είπα πριν, αποτελεί την ουσιαστική εκλεγμένη Νομοθετική Εξουσία του λαού. Είναι γεγονός ότι αν οποιοδήποτε Μέλος αυτής της Βουλής θεωρήσει ότι κάποια απόφαση της πλειοψηφίας του Σώματος συγκρούεται με συνταγματικά του δικαιώματα, τότε πράγματι δικαιούται να κάνει προσφυγή προς το Ανώτατο Δικαστήριο και να ζητήσει να κηρυχθεί αυτή η απόφαση ως αντισυνταγματική, και τότε και πάλιν στέκει στη Βουλή το δικαίωμα να τροποποιήσει το Σύνταγμα, αν θέλει, εάν το υπό τροποποίηση άρθρο του Συντάγματος είναι μεταξύ εκείνων τα οποία είναι δυνατά αυτή η Βουλή να αλλοιώσει.

Εάν αυτή η Βουλή δεχθεί ότι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι δεσμευτική, θα δημιουργηθούν τρομερά πολιτικά προβλήματα. Ας πάρουμε θεωρητικά την άποψη ότι το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίζει ότι ο τρόπος εκλογής του Προέδρου της Βουλής είναι διά της απλής πλειοψηφίας συν ένα, δηλαδή διά 29 Βουλευτών αν όλοι οι Βουλευτές είναι παρόντες και ψηφίζοντες. Δεδομένου ότι εμείς γνωρίζουμε ότι με το συσχετισμό δυνάμεων είναι αδύνατο οποιοσδήποτε υποψήφιος να συγκεντρώσει αυτή την πλειοψηφία και δεδομένου ότι γνωρίζουμε ότι αυτή η Βουλή δεν δικαιούται να συνεχίσει τις εργασίες της πριν εκλέξει Πρόεδρο και πριν εκλέξει ουσιαστικά Επιτροπές, γιατί όλα τα Νομοσχέδια και οι αποφάσεις πρέπει πρώτα να περνούν από το στάδιο των Επιτροπών, μια τέτοια απόφαση, αν αποτελεί δεσμευτική απόφαση για τη Βουλή, στην ουσία καταργεί τη Βουλή. Διότι με αυτή την απόφαση είναι δυνατό επί πέντε ή έξι χρόνια που είναι η διάρκεια αυτής της Βουλής και δεδομένου ότι δεν θα μπορεί κανένας να συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, σημαίνει ότι η Βουλή καταργείται. Είναι ποτέ δυνατό Σύνταγμα να είναι διατυπωμένο κατά τρόπο που να είναι καταργητικό της ουσιαστικής εξουσίας, της Νομοθετικής Εξουσίας, μιας χώρας; Ασφαλώς όχι. Άρα το να λέμε ότι αναμένουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου για να λύσει τα διαδικαστικά μας προβλήματα, ειλικρινά πιστεύω ότι δεν αντέχει σε κριτική.

Όλοι μας πιστεύουμε ότι ο καλύτερος τρόπος εκλογής Προέδρου είναι πράγματι διά της απλής πλειοψηφίας. Αλλά όλοι μας, πιστεύω, συναισθανόμαστε ότι αν είναι αδύνατο να επιτευχθεί αυτή η απλή πλειοψηφία, θα πρέπει να υιοθετηθούν μηχανισμοί επιλύσεως των αδιεξόδων γιατί είναι αδύνατο αυτή η

Βουλή να παραμείνει χωρίς Πρόεδρο και μάλιστα εντός του έτους. Γιατί αν παραταθεί το αδιέξοδο και πέραν της 31ης Δεκεμβρίου, αυτό σημαίνει ότι αυτή η Βουλή δεν μπορεί να ψηφίσει δωδεκατημόρια και τότε ή με επίκληση του δικαίου της ανάγκης θα είναι υποχρεωμένος ο Πρόεδρος να κυβερνήσει ουσιαστικά διά διαταγμάτων, πράγμα το οποίο πιστεύω ότι όλοι μας ουσιαστικά βρίσκομε ότι δεν είναι καθόλου συμφέρον προς τον τόπο, ή θα έχουμε ένα τέτοιο αδιέξοδο που και η Εκτελεστική Εξουσία, αν δεν λειτουργήσει με διατάγματα, ουσιαστικά θα καταργηθεί.

Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι δεν μπορούμε και δεν έχουμε δικαίωμα να αναμένουμε την οποιαδήποτε απόφαση οποιοδήποτε άλλου Σώματος πλην της Βουλής για να λύσουμε τα δικά μας τα προβλήματα. Στόχος δεν πρέπει να είναι κατ' ουδένα τρόπο η κομματική επικράτηση. Μπορεί η α' ή β' διαδικασία να συγκρούεται με τα κομματικά συμφέροντα της μιας ή της άλλης πλευράς, αλλά το θέμα είναι η προστασία των θεσμών. Αυτό είναι που προέχει γι' αυτή τη Βουλή και αυτό είναι που πρέπει αυτή η Βουλή να κάνει. Να προστατεύσει τον κοινοβουλευτικό θεσμό και αν ακόμα οι αποφάσεις τις οποίες θα πάρει είναι πικρές και αν ακόμα αυτές οι αποφάσεις θα οδηγήσουν σε λύσεις οι οποίες δεν θα συνάδουν με τα κομματικά συμφέροντα της μιας ή της άλλης πλευράς. Δεν είναι ο στόχος αυτή τη στιγμή η κομματική επικράτηση, στόχος είναι η διαφύλαξη του κοινοβουλευτισμού και των δικαιωμάτων αυτής της Βουλής. Χωρίς Βουλή δεν υπάρχει νομιμότητα. Αμφιβάλλω αν υπάρχει κρατική υπόσταση. Και αυτό θα έχει ευρύτερες επιπτώσεις για το κυπριακό θέμα. Γι' αυτό επιβάλλεται αυτή τη στιγμή να αποφασίσουμε για τη διαδικασία και επιβάλλεται προ της λήξεως του έτους να εκλέξουμε Πρόεδρο και να προβούμε στην επιψήφιση ή την καταψήφιση—αυτό εναπόκειται στην κάθε πλευρά—των δωδεκατημορίων ούτως ώστε να λειτουργήσουν οι θεσμοί και από πλευράς Νομοθετικής Εξουσίας η ευθύνη για εκτροπή θα βαρύνει όσους δεν αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα αυτή η Βουλή να αποκτήσει Πρόεδρο με οποιαδήποτε διαδικασία που θα είναι ανεκτή από την πλειοψηφία αυτού του Σώματος. Διότι ειλικρινά πιστεύω ότι αν αναμένουμε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο θα δώσει λύση στα διαδικαστικά μας προβλήματα βρισκόμαστε και εκτός πραγματικότητας, αλλά όσο και αν λέμε ότι τούτο δεν αποτελεί εκχώρηση των δικαιωμάτων αυτού του Σώματος, αποτελεί εκχώρηση των δικαιωμάτων αυτού του Σώματος προς τη Δικαστική Εξουσία, κι' αυτό παρά το γεγονός, όπως είπα, ότι είναι δυνατό τελικά οι διαδικασίες τις οποίες θα ευρεθεί υποχρεωμένο αυτό το Σώμα να υιοθετήσει, να οδηγήσουν προς αποτελέσματα τα οποία δεν θα μας βρίσκουν σύμφωνους.

Αυτό δεν είναι το σημαντικό. Σημαντικό είναι ότι θα διασωθούν οι θεσμοί, θα έχει το Σώμα Πρόεδρο και θα αρχίσει το ουσιαστικό του έργο αμέσως όπως προνοείται από το Σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Γαλανός ξεκαθάρισε τις απόψεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ δηλώνοντας ότι θα ψηφίσει το πρώτο μέρος του σχεδίου απόφασης που κατατέθηκε από τον Προεδρεύοντα της Βουλής και θα καταψηφίσει τις υπόλοιπες υποπαραγράφους (4) και (5). Αυτό σημαίνει ότι το ΔΗΚΟ επιμένει,

όπως ξεκαθαρίζει ο κ. Γαλανός, στη διαδικασία της εκλογής Προέδρου με την απόλυτη πλειοψηφία.

Όμως αυτή η διαδικασία έχει δοκιμαστεί σε τρεις ψηφοφορίες μέχρι τώρα και το αποτέλεσμα ήταν να βρισκόμαστε σ' αυτό το αδιέξοδο. Και είναι για να ξεπεραστεί το αδιέξοδο που έχει αποφασιστεί σε κοινή σύσκεψη των κομμάτων να προχωρήσουμε σε κάποιες άλλες διαδικασίες με την ελπίδα ή τη βεβαιότητα ότι αυτό το Σώμα θα μπορέσει να εκλέξει τον Πρόεδρό του για να αρχίσει να λειτουργεί κανονικά.

Βεβαίως το ΔΗΚΟ είχε δικαίωμα να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο ζητώντας άδεια για γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Όμως αυτή η προσφυγή του ΔΗΚΟ και η απόφαση που έχει πάρει σήμερα το Ανώτατο Δικαστήριο δίνοντας άδεια για μια τέτοια διαδικασία όπως την εισηγείται το ΔΗΚΟ, δεν αναστέλλει το δικαίωμα της Βουλής να προσπαθήσει να λύσει το πρόβλημα της εκλογής Προέδρου της Βουλής με διαδικασία την οποία θα εγκρίνει αυτό το Σώμα, και νομίζω ότι δεν μπορεί να λέγεται ότι το να αναμένουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που θα μας καθορίσει εκείνο τη διαδικασία για την εκλογή Προέδρου δεν αποτελεί εκχώρηση εξουσιών της Βουλής. Ασφαλώς αποτελεί εκχώρηση των εξουσιών της Βουλής σε κάποιο άλλο Σώμα, το Ανώτατο Δικαστήριο, όταν αναμένουμε από αυτό να μας καθορίσει τον τρόπο της εκλογής του Προέδρου.

Παρόλο που δεν είμαι νομικός, με την κοινή λογική πιστεύω ότι αν αυτή η Βουλή αποφασίσει για τη διαδικασία της εκλογής Προέδρου και σε συνέχεια την ερχόμενη Δευτέρα αποφασίσει για εκλογή Προέδρου, δεν υπάρχει κατά τη γνώμη μου αντικείμενο πάνω στο οποίο να αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο διότι η προσφυγή έγινε με την παράκληση να γνωματεύσει το Ανώτατο Δικαστήριο ποια διαδικασία με βάση το Σύνταγμα ενδείκνυται να ακολουθηθεί.

Αν αυτό το Σώμα, που είναι η Βουλή, πάρει απόφαση σαν κυρίαρχο Σώμα πάνω στη διαδικασία με την οποία θα εκλέξει Πρόεδρο, κατά την ταπεινή μου γνώμη δεν υπάρχει αντικείμενο πάνω στο οποίο να εκφραστεί το Ανώτατο Δικαστήριο. Αν η Βουλή προχωρήσει στην έγκριση διαδικασίας και εκλέξει Πρόεδρο και οποιαδήποτε πλευρά της Βουλής ή οποιοσδήποτε άλλος νομίσει ότι αυτή η εκλογή είναι διαβλητή, τότε υπάρχει θεραπεία με βάση το Σύνταγμα να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο και να ζητήσει να αποφανθεί τούτο κατά πόσο η εκλογή έγινε με βάση το Σύνταγμα ή κατά παράβαση του Συντάγματος, οπότε θα έλθουμε τότε να αποφασίσουμε αναλόγως.

Είπε ο κ. Γαλανός ότι είναι πρωτοφανές να προχωρήσει η Βουλή να καθορίσει διαδικασία, ενόψει της εκκρεμότητας του θέματος ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Νομίζω ότι αυτό το ζήτημα για πρώτη φορά παρουσιάζεται. Οποιαδήποτε προσφυγή έγινε προηγούμενα έγινε για να προσβάλει απόφαση που έχει ληφθεί από το Δικαστήριο και όχι για να ζητηθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο να γνωματεύσει πριν από κάποια απόφαση της Βουλής.

Γι' αυτό νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένα κώλυμα να προχωρήσει η Βουλή στο να ψηφίσει τη διαδικασία που κατά τη γνώμη της μπορεί να οδηγήσει στον τερματισμό του αδιεξόδου που αντιμετωπίζουμε στην εκλογή Προέδρου.

Όσον αφορά το ΑΚΕΛ πρέπει να πω ότι παρόλες τις δυσκολίες που αντιμετώπισε το ΑΚΕΛ έκαμε συγκεκριμένη πρόταση που θα μπορούσε να βοηθήσει τη Βουλή να λύσει το αδιέξοδο με τον ομαλότερο δυνατό τρόπο, η οποία

όμως, δυστυχώς, δεν βρήκε ανταπόκριση από την πλευρά που έπρεπε να υπάρξει ανταπόκριση. Γι' αυτό, αν συνεχίζεται το αδιέξοδο, το ΑΚΕΛ δεν θα έχει ευθύνη γι' αυτό το αδιέξοδο και δεδομένου ότι έχουμε μπροστά μας μια συγκεκριμένη πρόταση που λύει το αδιέξοδο και καθορίζει μια συγκεκριμένη διαδικασία για την εκλογή Προέδρου του Σώματος, εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ της πρότασης που κατατέθηκε από τον Προεδρεύοντα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Ανέρχομαι στο Βήμα όχι για να ασχοληθώ με τα όσα είπε ο κ. Γαλανός—θα ήταν απώλεια χρόνου—αλλά για να εξηγήσω τη θέση του κόμματός μου, γιατί το κόμμα μου θα ψηφίσει υπέρ του προτεινόμενου σχεδίου απόφασης.

Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγερμός διαχωρίζουμε απόλυτα το θέμα της διαδικασίας, δηλαδή με ποιο τρόπο η Βουλή θα εκλέξει τον Πρόεδρό της, από το δεύτερο θέμα, δηλαδή ποιον θα εκλέξει Πρόεδρος.

Γιατί το δεύτερο θέμα είναι καθαρώς θέμα πολιτικής απόφασης ενός εκάστου κόμματος, ενώ το θέμα του ποια διαδικασία θα ακολουθηθεί για να δώσει Πρόεδρο στη Βουλή, είναι θέμα που θα έπρεπε να ενώνει όλα τα κόμματα, όλα τουλάχιστον τα κόμματα που επιθυμούν να μην εξευτελιστεί αυτό το Σώμα και που έχουν σαν βάση της σκέψης τους την ανάγκη να προασπιστεί ο θεσμός της Βουλής. Το Σύνταγμά μας λέει ότι τον Πρόεδρο της Βουλής, που είναι Έλληνας, εκλέγουν οι Έλληνες Βουλευτές. Και είναι, επομένως, ευθύνη των Ελλήνων Βουλευτών όχι μόνο να εκλέξουν τον Πρόεδρο αλλά αφού το Σύνταγμα δεν περιλαμβάνει κανονισμούς—και δεν έπρεπε να περιλαμβάνει κανονισμούς, γιατί κανένα Σύνταγμα δεν περιλαμβάνει κανονισμούς για το πώς εκλέγεται ο Πρόεδρος—να καθορίσουν μια διαδικασία. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός βλέποντας αυτή την ανάγκη, για να μπορέσει να λειτουργήσει η Βουλή σαν Σώμα, να μπορέσει η Βουλή ν' ανταποκριθεί στην εντολή που της έδωσε ο κυρίαρχος λαός διά της συγκροτήσεώς της σε Σώμα, υποστηρίζει ότι η διαδικασία πρέπει να είναι τέτοια που να δίδει λύση σε αδιέξοδα. Γιατί αν είναι μια διαδικασία η οποία θα διαιωνίζει τα αδιέξοδα, τότε δεν δίνει λύση αλλά εξασθενίζει αυτήν ταύτη τη Βουλή και το θεσμό της.

Το κυβερνών κόμμα—θα πω τη λέξη «μειοψηφίας»—ισχυρίσθη ότι για να εκλέξουμε Πρόεδρο πρέπει ο Πρόεδρος να εξασφαλίσει το 50% + 1 των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών.

Εμείς, σαν κόμμα, είχαμε διαφορετική ερμηνεία να δώσουμε στο Σύνταγμα, αλλά για να υποβοηθήσουμε την εξεύρεση λύσεως δεχθήκαμε αυτή τη διαδικασία και δεχθήκαμε να διεξαχθεί ψηφοφορία με το 50% + 1, παρόλο που προειδοποιούσαμε ότι αυτές οι ψηφοφορίες δεν θα έλυαν το αδιέξοδο. Και πράγματι οι προβλέψεις μας αποδείχθηκαν ορθές.

Έγινε πρόταση μετά από μια τέτοια ψηφοφορία να διεξαχθεί ψηφοφορία μεταξύ των δυο επικρατέστερων υποψηφίων και πάλι για να δώσουμε διέξοδο και να μην τρωθεί ο θεσμός δεχθήκαμε και αυτή τη διαδικασία.

Έγινε εισήγηση να δεχθούμε τη διαδικασία ότι για να εκλεγεί κανείς Πρόεδρος πρέπει να πάρει τα 2/5 (δύο πέμπτα) των ψήφων. Και πάλι για να διευκολύνουμε το Σώμα να εκλέξει τον Πρόεδρό του και να μην παραμένει

ακέφαλο και να μη θίγεται ο θεσμός της Βουλής δεχθήκαμε και αυτή τη διαδικασία. Και, τελικά, έγινε εισήγηση σε τρίτο στάδιο να αποδεχθούμε να καταλήξουμε στη σχετική πλειοψηφία, δηλαδή να εκλεγεί Πρόεδρος εκείνος ο οποίος θα πάρει τους περισσότερους ψήφους. Και αυτή την εισήγηση τη δεχθήκαμε.

Αλλ' ας εξετάσουμε ποια είναι η θέση του κυβερνώντος κόμματος. Το κυβερνών κόμμα μας λέει: «Εμείς θα επιμένουμε να εκλέξουμε Πρόεδρο ο οποίος να έχει το 50% + 1». Και επιμένει φυσικά το Δημοκρατικό Κόμμα ότι εκείνος που θα εκλεγεί Πρόεδρος πρέπει να είναι ο υποψήφιος του κόμματός του. Δηλαδή επιμένει το ΔΗΚΟ ότι για να εκλέξει αυτό το Σώμα Πρόεδρο της Βουλής πρέπει όλοι να εγκαταλείψουμε τις θέσεις μας και να υποστηρίξουμε την υποψηφιότητα του υποψηφίου του για να πάρει αυτός ο υποψήφιος, εφόσον το ίδιο καμιά άλλη υποψηφιότητα δεν υποστηρίζει, το 50% + 1 για να εκλεγεί ο δικός του υποψήφιος. Με ποια λογική είναι δυνατό να δοθεί λύση στο αδιέξοδο με αυτή τη βάση;

Έρχομαι, τώρα, στο θέμα της προσφυγής. Προσέφυγε το Δημοκρατικό Κόμμα στο Ανώτατο Δικαστήριο και του εδόθη άδεια να καταχωρήσει προσφυγή ισχυριζόμενο ότι υπάρχει ασάφεια στο Σύνταγμα. Μα η πρώτη ασάφεια οφείλεται στο γεγονός ότι αυτή η Βουλή δεν έχει θεσπίσει διαδικασία ή αν θέλετε κανονισμούς για την εκλογή του Προέδρου. Και πιστεύω ότι ήταν μια παράλειψη γιατί δεν χρειάστηκε να γίνει αυτό το πράγμα μέχρι τώρα.

Τώρα, εκ των πραγμάτων, φαίνεται ότι είμεθα υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε μια διαδικασία και δεν είναι μόνο η Κυπριακή Βουλή που ακολουθεί αυτή τη διαδικασία. Αν κοιτάξετε τι γίνεται στα άλλα Κοινοβούλια θα δείτε ότι το ίδιο σύστημα που εισηγείται το προτεινόμενο σχέδιο απόφασης περίπου περιλαμβάνει και η Γαλλική Εθνοσυνέλευση—το σύστημα είναι Προεδρικό και εκλέγεται ο Πρόεδρος με 50% + 1. Αν δεν δώσει Πρόεδρο το 50% + 1, τότε διεξάγεται δεύτερη ή τρίτη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος εκείνος ο οποίος ο πάρει τους περισσότερους ψήφους. Και δεν είναι μόνο η Γαλλική Εθνοσυνέλευση που υιοθετεί αυτό το σύστημα. Μπορεί να αναφερθώ σε σωρεία Κοινοβουλίων που έχουν λύσει το πρόβλημα μ' αυτή τη διαδικασία.

Εμείς, λοιπόν, σαν Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσουμε υπέρ του σχεδίου απόφασης.

Προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το Ανώτατο Δικαστήριο επελήφθη με μεγάλη ταχύτητα του θέματος και ότι το Ανώτατο Δικαστήριο θα ακούσει την προσφυγή το Σάββατο αλλά δεν ξέρουμε πότε θα εκδώσει απόφαση. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κανείς ο οποίος να υποστηρίζει ότι αυτή η Βουλή, όταν είναι θέματα του εσωτερικού της Κανονισμού και θέματα τα οποία αφορούν τη διαδικασία της Βουλής, πρέπει να αναστέλλει την έγκριση κανονισμών μέχρις ότου αποφανθεί το Ανώτατο Δικαστήριο. Πιστεύω ότι το αντίθετο θα ήταν ορθό. Η Βουλή θα έπρεπε να αποφασίσει τη διαδικασία της και αν υπάρχει κανείς ο οποίος διαφωνεί με την διαδικασία, τότε θα μπορούσε να προσβάλει την απόφαση της Βουλής στο Ανώτατο Δικαστήριο, οπότε οποιαδήποτε απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ασφαλώς θα πρέπει να γίνει σεβαστή από το Σώμα και τουλάχιστον από το Δημοκρατικό Συναγερμό θα είναι σεβαστή. Αλλά δεν δεχόμεθα ότι το Ανώτατο Δικαστήριο μπορεί να έλθει και να αποφασίσει με ποιο τρόπο θα εκλέγεται ο Πρόεδρος της Βουλής, γιατί αυτό το θέμα είναι θέμα της Βουλής και επ' αυτού του θέματος συμφωνούμε και υπερθεματίζουμε με εκείνους οι οποίοι είπαν ότι δεν επιτρέπεται αυτή η Βουλή να εκχωρήσει δικές της εξουσίες σε οποιοδήποτε άλλο

Σώμα, είτε λέγεται Εκτελεστική Εξουσία είτε λέγεται Δικαστική Εξουσία.

Εμείς, λοιπόν, σαν Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσουμε υπέρ του σχεδίου απόφασης στην ολότητά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αντιπαρέλθω το αλαζονικό του κ. Κληρίδη ότι δεν θα ασχοληθεί με τον κ. Γαλανό. Εγώ θα ασχοληθώ με την αφεντιά του κ. Γλαύκου Κληρίδη. Και θα ασχοληθώ για να του πω ότι πρώτος εκείνος στην πρώτη συνεδρίαση, η οποία βέβαια συνεχίζεται, με πολλές τυμπανοκρουσίες τόνισε ότι το θέμα της διαδικασίας για την εκλογή Προέδρου της Βουλής πρέπει να βρει το δρόμο του προς το Ανώτατο Δικαστήριο. Είναι κατόπιν εισηγήσεως του ίδιου του κ. Κληρίδη που το Σώμα αποφάσισε στην πρώτη συνεδρία της Βουλής να προσφύγει ομόφωνα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Αλλά μας λέγει και μερικά άλλα πράγματα ο κ. Κληρίδης που είμαι σίγουρος ότι γνωρίζει πολύ καλά την απάντηση.

Μιλά συνεχώς για το κυβερνών Κόμμα ή την Κυβέρνηση μειοψηφίας. Μα μήπως ο ίδιος είναι πλειοψηφία και τονίζει διαρκώς τη φράση «κυβερνών Κόμμα μειοψηφίας;» Εντάξει, είναι τότε και ο κ. Κληρίδης ηγέτης της αντιπολίτευσης μειοψηφίας. Διότι δεν είναι και εκείνος πλειοψηφία.

Επομένως αυτός ο χαβιάς δεν μπορεί να συνεχίζεται ενόσω δεν υπάρχει κάποιο Κόμμα το οποίο έχει πλειοψηφία μέσα σ' αυτό το Σώμα.

Ο κ. Κληρίδης επίσης μίλησε για ορισμένα άλλα συστήματα καθώς και για κανονισμούς της Βουλής και είπε ότι το όλο θέμα είναι θέμα κανονισμών και θέμα διαδικασίας και ότι εμείς ζητούμε από το Ανώτατο Δικαστήριο να γνωματεύσει πάνω σε θέματα διαδικασίας. Κύριε Κληρίδη, ειλικρινά εάν ήταν θέμα διαδικασίας, νομίζετε πως το Ανώτατο Δικαστήριο θα ήρχετο σήμερα να δώσει άδεια για ν' ασχοληθεί το ίδιο με θέματα διαδικασίας της Βουλής; Το Ανώτατο Δικαστήριο δηλαδή θέλει να φθάσει μέχρι εκείνου του σημείου που να καθορίζει τη διαδικασία μας; Να μην υποτιμούμε ορισμένα πράγματα. Δεν είναι θέμα διαδικασίας. Δεν είναι θέμα κενού στο Σύνταγμα που να καλύπτεται με διαδικασία. Ακριβώς η δική μας θέση είναι ότι πρόκειται για θέμα ερμηνείας του Συντάγματος. Είναι θέμα του αν συμφωνούμε ή δεν συμφωνούμε ότι το άρθρο 72 λαμβάνεται σε συνάρτηση με τις γενικές διατάξεις του άρθρου 78 του Συντάγματος, που εσείς δεν συμφωνείτε. Εμείς όμως πιστεύουμε ότι έτσι είναι. Γι' αυτό και έχουμε κάμει την προσφυγή. Επομένως βάσει του άρθρου 149 (β) του Συντάγματος εμείς υποστηρίζουμε ότι υπάρχει ασάφεια και κηδόμενοι του κύρους αυτού του Σώματος λέγουμε ότι χρειάζεται ερμηνεία. Επιμένουμε ότι δεν πρέπει να μείνει ευάλωτος ο Πρόεδρος ο οποίος θα εκλεγεί με την α' ή β' διαδικασία διότι θέλουμε να εκλεγεί με τη σωστή διαδικασία και να μην υπάρχει ασάφεια όσον αφορά την ερμηνεία, γι' αυτό και γίνεται η προσφυγή και γι' αυτό εδόθη και η άδεια για την εξέταση της προσφυγής.

Επομένως γιατί αυτή η προσπάθεια να προκατάλάβουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου; Μιλούμε για το σύστημα στη Γαλλία. Το σύστημα στη Γαλλία δεν είναι παρόμοιο ακριβώς με εκείνο της Κύπρου. Είναι ένα μίγμα προεδρικού και κοινοβουλευτικού συστήματος. Και επιπλέον στο Γαλλικό Σύνταγμα δεν υπάρχει άρθρο ανάλογο με το δικό μας άρθρο 78. Γι' αυτό ήταν δυνατό

να προχωρήσουμε σε κανονισμούς. Εμείς ακριβώς αυτό είναι που θέλουμε να γνωρίζουμε, αν καλυπτόμεθα ή όχι από ορισμένα άρθρα του Συντάγματος και ζητούμε μια ερμηνεία. Είναι θέμα δύο ημερών.

Εκείνο που μου κάμνει εντύπωση είναι που έρχεται ο κ. Φάντης και παραδέχεται ότι πράγματι η προσπάθεια του σημερινού σχεδίου απόφασης είναι να ματαιωθεί το αντικείμενο της προσφυγής μας. Το είπε ο κ. Φάντης ολοκάθαρα, ότι δεν θα υπάρχει αντικείμενο προσφυγής εάν από τώρα αποφασίσουμε εμείς τη διαδικασία που θα υιοθετήσουμε. Ήταν μια παραδοχή και πραγματικά χαιρόμαστε που ο κ. Φάντης έχει πραγματικά δεχθεί ότι αυτός ήταν ο λόγος. Δηλαδή η προσπάθεια ήταν να μην προχωρήσει το Ανώτατο Δικαστήριο να προβεί στην ερμηνεία την οποία ζητούμε.

Όμως εκείνο που μας κάνει πάλιν εντύπωση είναι ότι μέχρι τώρα ο κ. Φάντης και το ΑΚΕΛ ήθελαν το Ανώτατο να γνωματεύσει πάνω σε πολλά άλλα θέματα εξουσιών της Βουλής και σε θέματα συνάρτησης αποφάσεων της Βουλής σε σχέση με τον Πρόεδρο και με το προεδρικό σύστημα. Εκεί υπήρχε θέμα γνωμάτευσης του Ανωτάτου, ενώ σε ένα θέμα εξίσου σοβαρό όπως το κατά πόσο ο Πρόεδρος της Βουλής πρέπει να εκλεγεί με την α' διαδικασία που μέχρι τώρα ακολουθείτο—και αυτή πιστεύουμε ότι είναι και η σωστή—ή με κάποια άλλη διαδικασία, δεν υπάρχει θέμα. Δεν είναι εύκολο να δικαιολογήσουμε δύο μέτρα και δύο σταθμά. Μέχρι τώρα είχαμε απόλυτο σεβασμό και πίστη στην ακεραιότητα και αντικειμενικότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Εγώ λέγω ότι κανονικά δεν έπρεπε καν να γίνει συζήτηση σήμερα, ενόσω το όλο θέμα βρίσκεται στο Ανώτατο Δικαστήριο. Ένα θέμα απλό και δεν συζητείται στη Βουλή όταν βρίσκεται ενώπιον Δικαστηρίου, όχι ένα θέμα υψίστης συνταγματικής τάξης. Έπρεπε να δώσουμε αυτές τις δύο ημέρες που χρειάζονται για να γνωματεύσει το Ανώτατο Δικαστήριο και να μην προσπαθήσουμε, όπως εμείς παραδεχτήκαμε, να προκαταλάβουμε την απόφαση του Δικαστηρίου. Δεν τίθεται θέμα ότι εξαντλήθηκαν οι διαδικασίες όταν όλοι γνωρίζουν ότι στο τέλος του δρόμου θα ακολουθείτο η σχετική πλειοψηφία* δεν εξαντλήθηκε καμιά προσπάθεια για να βγάλομε τον Πρόεδρο βάσει του Συντάγματος και βάσει της πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφίζοντων Βουλευτών. Όταν γνωρίζομε ότι αυτή η διαδικασία θα είναι απλώς τύπος και στο τέλος θα επικρατήσει κάποια άλλη διαδικασία που δεν θα χρειαστεί η πλειοψηφία των παρόντων και ψηφίζοντων αλλά απλώς θα εκλεγεί Πρόεδρος εκείνος ο υποψήφιος που θα πάρει τις περισσότερες ψήφους, τότε είναι φυσικό να εξαντλήσουμε εκείνες τις διαδικασίες που θα δώσουν στο Σώμα ένα Πρόεδρο που νάχει τουλάχιστον μια πλειοψηφία από κείνους που βρίσκονται στο Σώμα.

Γι' αυτό επαναλαμβάνομε ότι υπήρχαν πολλά περιθώρια πριν πούμε ότι εξαντλήθηκαν οι προσπάθειές μας. Μα ακόμα και αν εξαντλήθηκαν οι προσπάθειες έπρεπε να είμαστε συνταγματικά εντάξει.

Ελέχθη ότι γίνεται προσπάθεια για διάσωση των θεσμών, γι' αυτό και ζητείται η έγκριση του σχεδίου απόφασης. Μα οι θεσμοί δεν διασώζονται με το να εκλεγεί ένας Πρόεδρος διαβλητός, ένας Πρόεδρος ευάλωτος συνταγματικά. Οι θεσμοί διασώζονται όταν αυτός ο Πρόεδρος εκλέγεται με τη σωστή συνταγματικά διαδικασία. Ποια ήταν η πρόθεση όταν καταρτίζετο το Σύνταγμα δεν μπορούμε να το κρίνομε κατά το δοκούν ή κατά το πώς μας συμφέρει. Ας αφήσουμε το Ανώτατο Δικαστήριο να αποφανθεί διότι είναι το Ανώτατο Δικαστήριο που ερμηνεύει το Σύνταγμα βάσει πολλών άλλων αποφάσεων. Δεν είναι θέμα η Βουλή ν' αποφασίσει τη δική της διαδικασία. Το θέμα που ετέθη και τίθεται και σήμερα

είναι ότι μόνο το Ανώτατο Δικαστήριο μπορεί να ερμηνεύει το Σύνταγμα και είναι θέμα ερμηνείας ασάφειας του Συντάγματος. Έτσι το εδέχθη το Ανώτατο Δικαστήριο και γι' αυτό έγινε δεκτή και η αίτηση για προσφυγή και είναι θέμα δύο ημερών για να λυθεί το πρόβλημα και να πληροφορηθούμε τη θέση του Ανωτάτου. Γίνεται προσπάθεια να προδικάσουμε το αποτέλεσμα και να χρησιμοποιήσουμε ένα σωρό άλλες δικαιολογίες οι οποίες ετέθηκαν ούτως ή άλλως ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου από τους δικηγόρους των τριών Κομμάτων αλλά δεν τις εδέχθη το Ανώτατο Δικαστήριο. Ούτε και πρέπει να προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι δήθεν εκχωρούμε δικαιώματα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Είμαι σίγουρος ότι το Ανώτατο δεν θέλει να πάρει τα πολύτιμα δικαιώματά μας πάνω σ' αυτό το θέμα. Τουναντίον το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αρμοδιότητα αλλά έχει και ευθύνη να γνωματεύσει πάνω στη σωστή ερμηνεία άρθρων του Συντάγματος και είναι αυτό το οποίο θα πράξει. Και πιστεύω ότι η πλειοψηφία σήμερα δεν είναι εντάξει όταν προχωρεί και προσπαθεί, όπως ήδη έγινε παραδεκτό, να προδικάσει και να ματαιώσει το αντικείμενο της προσφυγής μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Φάντης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Πράγματι δεν είχα σκοπό να επανέλθω στο βήμα αλλά ο κ. Γαλανός μου έδωσε την ευκαιρία να πω ορισμένα στοιχειώδη πράγματα όσον αφορά το θέμα της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας.

Με ερωτά ο κ. Γαλανός εάν είμαι Κόμμα πλειοψηφίας.

Κύριε Γαλανέ, αν είχα την πλειοψηφία θα έπρεπε να ήμουν Κυβέρνηση. Και είθισται η αντιπολίτευση να μην είναι η πλειοψηφία. Παρά ταύτα είναι το πρώτο Κόμμα με αρκετή διαφορά από το κυβερνών κόμμα μειοψηφίας. Και εκείνο που θα έπρεπε να προβληματίσει τον κ. Γαλανό είναι ότι αυτή τη στιγμή η Κύπρος κυβερνάται από Κόμμα μειοψηφίας. Αν αυτό αποτελεί δημοκρατία είναι θέμα το οποίο θα συζητήσουμε όταν θα συγκροτηθεί η Βουλή.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της θέσεως την οποία υιοθετεί ο κ. Γαλανός. Ο κ. Γαλανός επέμενε, επιμένει και συνεχίζει να επιμένει σε μια και μόνο θέση, ότι για να εκλεγεί ένας Πρόεδρος της Βουλής πρέπει να πάρει το 50% συν ένα. Και αν δεν υπάρχει πιθανότητα να πάρει ένας το 50% συν ένα, διότι δεν συμφωνούν τα Κόμματα ή δεν συμφωνούν δύο Κόμματα ή τρία Κόμματα να ψηφίσουν τον υποψήφιο του ΔΗΚΟ, τότε η Βουλή πρέπει να μείνει χωρίς Πρόεδρο. Εάν αυτή η θέση έχει ίχνος λογικής, τότε ασφαλώς θα εδεχόμουν να την υποστηρίξω. Μας λέγει ο κ. Γαλανός ότι το κόμμα του επιμένει ότι το Σύνταγμα περιορίζει την εκλογή Προέδρου της Βουλής και ότι για να αναδείξουμε Πρόεδρο πρέπει να έχουμε το 50% συν ένα των Βουλευτών και αν δεν το έχουμε η Βουλή δεν λειτουργεί. Ασφαλώς η Βουλή δεν λειτουργεί και το να μη λειτουργεί η Βουλή το επιδιώκει μια Κυβέρνηση μειοψηφίας διότι θα προχωρήσει η Κυβέρνηση μειοψηφίας να διοικά τον τόπο με διατάγματα: Διατάγματα για δωδεκατημόρια, διατάγματα για τους Προϋπολογισμούς, διατάγματα για διάφορους Νόμους που θα είναι λόγω του δικαίου της ανάγκης απαραίτητα για τη λειτουργία του κράτους.

Δεν πρόκειται αυτή η Βουλή να παραμείνει αδρανής και δεν πρόκειται αυτή η Βουλή να δεχθεί μια τέτοια εξέλιξη. Γι' αυτό και θα εγκρίνει διαδικασία η οποία θα δώσει Πρόεδρο της Βουλής. Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός δηλώνει ότι στην

ανάγκη, για να μην επιτρέψει αυτή την εξέλιξη, θα αποσύρει τη δική μου υποψηφιότητα και θα ψηφίσει άλλο υποψήφιο για Πρόεδρο της Βουλής, γιατί δεν θα επιτρέψει δικτατορικές τάσεις σ' αυτό τον τόπο διά της αχρηστεύσεως της Βουλής.

Θα ψηφίσουμε την προτεινόμενη διαδικασία και στην ανάγκη θα δώσουμε την ψήφο μας για να εκλεγεί άλλος υποψήφιος σαν Πρόεδρος για να μπορέσει να συγκροτηθεί το Σώμα και να αντιμετωπίσει τις ευθύνες του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Γαλανός.

Μόνο θα ήθελα να τονίσω ότι συζητούμε το προσχέδιο απόφασης και η παράκλησή μας είναι να μη βγαίνουμε έξω από το θέμα. Το θέμα είναι το προσχέδιο απόφασης που έχουμε ενώπιόν μας.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Λυπούμαι, πράγματι, να παρατηρήσω ότι ο κ. Γαλανός, προσπαθώντας να απαντήσει σε ό,τι έχω πει εγώ στη Βουλή, έχει διαστρεβλώσει τα λεγόμενά μου. Και αν ο κ. Γαλανός επιθυμεί να συμβουλευθεί τα πρακτικά, είμαι βέβαιος ότι θα δει ότι εγώ δεν είπα ότι ο σκοπός και η επιδίωξη αυτού του προσχεδίου απόφασης που κατετέθη ήταν για να εμποδίσουμε το Ανώτατο Δικαστήριο να πάρει απόφαση. Αυτό που είπα και το οποίο επαναλαμβάνω και τώρα είναι το εξής, κ. Γαλανέ. Από τη στιγμή που αυτή η Βουλή θα αποφασίσει για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει στην εκλογή Προέδρου και προχωρήσει μετά στην εκλογή Προέδρου, αυτή η απόφαση της Βουλής για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί δημιουργεί μια κατάσταση που δεν θα έχει αντικείμενο. Και είπα ότι κατά την ταπεινή μου γνώμη δεν θα έχει αντικείμενο για ακρόαση το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν είπα ότι αυτός είναι ο σκοπός και αυτή είναι η επιδίωξη ή αυτό είναι το ελατήριο. Είπα αυτό που δημιουργείται εκ των πραγμάτων αν η Βουλή αυτή αποφασίσει τώρα για την ακολουθητέα διαδικασία και όπως είπα στο τέλος εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ του προσχεδίου απόφασης για να μπορέσει αυτή η Βουλή να εγκρίνει διαδικασία ούτως ώστε τη Δευτέρα, 30 Δεκεμβρίου, να μπορέσει να εκλέξει Πρόεδρο με τη διαδικασία που θα έχει εγκριθεί. Και από τη στιγμή που αυτή η Βουλή ψηφίζει διαδικασία στην πραγματικότητα δεν υπάρχει αντικείμενο για το Ανώτατο Δικαστήριο για έκδοση απόφασης. Το αν θα είναι ευάλωτος ή διαβλητός ο Πρόεδρος, όπως είπα και προηγούμενα, μπορεί να αποφασιστεί ύστερα από προσφυγή οποιουδήποτε που νομίζει ότι με τη διαδικασία που θα έχει εγκρίνει η Βουλή, ο Πρόεδρος που εξελέγη είναι διαβλητός. Μπορεί οποιοσδήποτε να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο το οποίο να γνωματεύσει αν πράγματι είναι διαβλητή η εκλογή του Προέδρου ή αν δεν είναι διαβλητή. Η ουσία του θέματος δεν είναι απλώς νομικής φύσεως η ουσία του θέματος βασικά είναι πολιτικής φύσεως. Και το ερώτημα που τίθεται μπροστά μας είναι: Θέλουμε να ακολουθήσουμε μια διαδικασία η οποία δοκιμάστηκε και αποδείχτηκε από την ίδια την εφαρμογή της ότι δε δίνει Πρόεδρο στη Βουλή και συνεπώς δεν επιτρέπει στη Βουλή να συνεχίσει να λειτουργεί σαν Σώμα, και οδηγεί στην παράλυση της Βουλής και εισάγει το θεσμό της διακυβέρνησης αυτού του τόπου με διατάγματα; Αν το θέλουμε, τότε πρέπει να επιμένουμε στη διαδικασία που εισηγείται το Δημοκρατικό Κόμμα. Αν, όμως, αυτή η Βουλή θέλει να ασκήσει τις εξουσίες που της παρέχει το Σύνταγμα, αρχίζοντας μάλιστα με κατ' επείγοντα τρόπο με την

έγκριση των δωδεκατημορίων—που είμαστε υποχρεωμένοι να εγκρίνουμε—και να μην αφήσουμε κενό σ' αυτή την περίπτωση ώστε με την επίκληση του δικαίου της ανάγκης η Εκτελεστική Εξουσία να εγκρίνει διατάγματα για δωδεκατημόρια, τότε είμαστε υποχρεωμένοι, εφόσον η διαδικασία που ακολουθήθηκε ως τώρα δεν έδωσε Πρόεδρο στη Βουλή, να αποφασίσουμε για κάποια άλλη διαδικασία που θα επιτρέπει την εκλογή Προέδρου της Βουλής. Και αυτή η διαδικασία περιλαμβάνεται στο προσχέδιο απόφασης που κατετέθη και εμείς θα ψηφίσουμε, όπως είπα, αυτό το προσχέδιο διότι ανοίγει το δρόμο για εκλογή Προέδρου της Βουλής ώστε αυτή η Βουλή να λειτουργήσει και να ασκήσει τις εξουσίες που της παρέχονται από το Σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα είμαι πολύ σύντομος. Πιστεύω ότι έχουμε θέσει πολύ καθαρά τις θέσεις μας και αυτές δεν επιδέχονται καμιά παρερμηνεία. Τα όσα δε είπε ο κ. Φάντης πιστεύω ότι επιβεβαιώνουν τις θέσεις μας και όχι οτιδήποτε άλλο. Εκείνο που ήθελα απλώς να τονίσω και δεν ήθελα ν' αφήσω ασχολίαστο είναι αυτό που ανέφερε ο κ. Κληρίδης περί τάσεων δικτατορίας της Κυβέρνησης ή του Κυβερνώντος Κόμματος. Θα μπορούσα να πω πολλά πράγματα στον κ. Κληρίδη περί δικτατορίας όμως δεν είναι η πρόθεσή μας σήμερα να ανοίξουμε έντονη συζήτηση πάνω σ' αυτού του είδους τα θέματα. Όπως και ο ίδιος είπε, αυτά θα συζητηθούν σε άλλες συνεδρίες της Βουλής και τότε όσον αφορά τα περί δικτατορίας θα δοθεί η ευκαιρία να βάλουμε το χέρι μας στον τύπο των ήλων. Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι πρώτη φορά χαρακτηρίζεται σαν τάση δικτατορίας προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο που μέχρι τώρα πολλά άλλα Κόμματα ζητούσαν να δοθεί άδεια προσφυγής. Ιδίως όταν το ίδιο το Ανώτατο Δικαστήριο έθεσε μια πολύ σύντομη ημερομηνία για ακρόαση της προσφυγής και δεν ετέθη θέμα για διατάγματα και τα παρόμοια. Απλώς το Δικαστήριο θα ελάμβανε μια απόφαση που θα ξεκαθάριζε μια πολύ καθαρή ασάφεια στο Σύνταγμα. Όμως δεν λέω περισσότερα για να δοθεί ένα τέλος σ' αυτή τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εκ της θέσεώς μου, κ. Πρόεδρε. Δεν ανέφερα και ούτε είπα, και λυπούμαι γιατί ο κ. Γαλανός δεν με παρακολούθει, ότι η προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο αποτελεί τάση προς δικτατορία. Είπα ότι εμμονή στη θέση ότι απαιτείται 50% συν ένα των ψήφων για εκλογή Προέδρου δεν μπορεί να δώσει Πρόεδρο και αχρηστεύει τη Βουλή και ανοίγει την πόρτα για διακυβέρνηση διά διαταγμάτων. Έχουν ήδη ζητηθεί νομικές συμβουλές από το Τμήμα της Γενικής Εισαγγελέα κατά πόσο μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα και προετοιμάζονται τα διατάγματα εφόσον εμείς βρισκόμαστε στη Βουλή, επαναλαμβάνω, θα κάμουμε κάθε θυσία—θα ψηφίσουμε, όπως είπα, και άλλο υποψήφιο για Πρόεδρο—αλλά δεν θα επιτρέψουμε στην Κυβέρνηση μειοψηφίας να κυβερνά με διατάγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσαρίδης και μετά ο κ. Παναγιώτου.

Β. ΑΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο μικρά θέματα. Ελέχθη ότι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια για να δοκιμαστεί η άποψη ότι ήταν δυνατό αυτή η Βουλή να επιτύχει την εκλογή Προέδρου με απλή πλειοψηφία. Υπενθυμίζω ότι οι εκλογές έγιναν στις 8 του Δεκεμβρη και η πρώτη συνεδρία της Βουλής στις 12 του Δεκεμβρη. Υπήρχαν όλες οι προϋποθέσεις από τότε μέχρι σήμερα για να δοκιμαστεί αυτή η διαδικασία. Αυτό είναι το πρώτο, και δυστυχώς δεν μας μένουν τώρα χρονικά περιθώρια. Διότι όπως είπα, αν μέχρι του τέλους του χρόνου αυτή η Βουλή δεν αποκτήσει Πρόεδρο, υποχρεωτικά θα καταλήξουμε σε κυβερνητικά διατάγματα για να μπορέσει να διατηρηθεί η κρατική υπόσταση και είναι αυτό που προσπαθεί αυτή η Βουλή να αποφύγει.

Και δεύτερο. Ελέχθη ότι η πιο δημοκρατική διαδικασία είναι η εκλογή με την απλή πλειοψηφία. Ουδείς διαφωνεί. Αλλά και αν ακόμα το Ανώτατο Δικαστήριο αποφανθεί ότι αυτός είναι ο τρόπος, μπορεί αυτή η Βουλή πράγματι να πειθαρχήσει και να πει ότι δεδομένου ότι το Ανώτατο Δικαστήριο ισχυρίζεται ότι ο μόνος τρόπος εκλογής Προέδρου είναι δι' απολύτου πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφίζόντων θα δεχθεί αυτό το Σώμα να μην έχει Πρόεδρο και επομένως να καταργηθεί ο κοινοβουλευτικός θεσμός; Και ούτε είναι δυνατόν να αναμένει κανείς ότι επειδή το Ανώτατο θα εκδώσει απόφαση προς αυτή την κατεύθυνση, κάποιο από όλα τα Κόμματα θα αποφασίσει να εγκαταλείψει τη θέση του για να ψηφίσει Πρόεδρο πλειοψηφίας. Πιστεύω ότι και αυτό θα αποδειχθεί ανεδαφικό. Γι' αυτό ειλικρινά πιστεύω ότι και το κυβερνών Κόμμα θα πρέπει να αισθανθεί ότι ίσως για το ίδιο είναι ακόμα μεγαλύτερη η αναγκαιότητα να λυθεί το αδιέξοδο εντός του έτους και θέλω να ελπίζω ότι μέχρι τη Δευτέρα θα υπάρξουν δεύτερες σκέψεις και ότι ομόφωνα θα έλθουμε εδώ για να επιλύσουμε αυτό το κρίσιμο θέμα της εκλογής του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι, το πρώτο θέμα το οποίο ήθελα να εγείρω είναι ότι το σχέδιο διαδικασίας ή το σχέδιο κανονισμού το οποίο τίθεται σήμερα ενώπιον του Σώματος για συζήτηση και έγκριση, παράνομα ετέθη ενώπιον του Σώματος, γιατί δεν υπάρχει τέτοιο θέμα για συζήτηση στην Ημερήσια Διάταξη. Και η Ημερήσια Διάταξη του Σώματος καθορίζεται εκ του Συντάγματος για την πρώτη συνεδρία της Βουλής. Ας μη διερωτηθεί κανείς ότι εφόσον στην Ημερήσια Διάταξη υπάρχει το θέμα της εκλογής Προέδρου της Βουλής σημαίνει, τούτο και μόνο, ότι δικαιούμαστε να συζητούμε την έγκριση οποιουδήποτε διαδικαστικού κανονισμού. Γι' αυτό εισηγούμαι ότι δεν έπρεπε να τεθεί το παρόν σχέδιο και κακώς ετέθη ενώπιόν μας για συζήτηση και έγκριση. Και αν προχωρήσει η Βουλή να το ψηφίσει με οποιοδήποτε τρόπο, πιστεύω ότι αυτή η απόφασή της θα είναι διαβλητή.

Το δεύτερο θέμα το οποίο ήθελα να θέλω, κ. Πρόεδρε, είναι το εξής: Προτού η Βουλή καταρτιστεί νόμιμα και συνταγματικά σε Σώμα δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να συζητά τέτοιου είδους απόφαση, διαδικασία ή κανονισμό. Και γι' αυτό ακόμα τον πρόσθετο λόγο, οτιδήποτε προχωρήσει το Σώμα να πράξει θα είναι και πάλιν διαβλητό και ενδεχόμενα παράνομο.

Ένα άλλο θέμα το οποίο ήθελα να σχολιάσω, έντιμε κ. Πρόεδρε, είναι αυτό που ετέθη, δυστυχώς, και από την έναρξη της πρώτης συνεδρίας της Βουλής

εξακολουθεί να τονίζεται μέχρι σήμερα και επίσημα από το βήμα της Βουλής, και πρόσεξα, δυστυχώς, ότι ενσωματώνεται και στο σχέδιο ψηφίσματος το οποίο έχει τεθεί ενώπιόν μας. Τούτο είναι ότι εμείς οι Έλληνες Βουλευτές αποφασίζουμε για τη διαδικασία της εκλογής του Προέδρου της Βουλής. Με όλο το σεβασμό, έντιμε κ. Πρόεδρε, αυτή η θέση δεν έχει καμιά απόλυτα συνταγματική θεμελίωση. Γιατί όσοι θα κοιτάξουν καλά τις ρητές συνταγματικές πρόνοιες, είτε πρόκειται για απόφαση της Βουλής, είτε πρόκειται για διαδικασία, είτε πρόκειται για κανονισμό, είτε και αν θεωρήσουμε ότι έχει κενό το Σύνταγμα και θα πρέπει η Βουλή να προχωρήσει να το ρυθμίσει νομοθετικά, θα είναι βάσει των ρητών προνοιών του Συντάγματος, απόφαση της Βουλής. Δεν υπάρχει συνταγματική θεμελίωση ότι τέτοια θέματα μπορεί να τα ρυθμίσει από μόνη της, όπως υπάρχει ισχυρισμός, η ομάδα των Ελληνοκυπρίων Βουλευτών, διότι κατά τον ίδιο τρόπο θα καταλήγαμε στο συμπέρασμα ότι τέτοια θέματα μπορεί να τα ψηφίσει και η ομάδα των Τουρκοκυπρίων Βουλευτών. Γι' αυτό θα πρέπει να προσέξουμε και κάμνω θερμή έκκληση, τουλάχιστον στα μέλη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων που είναι ταυτόχρονα και δικηγόροι, ότι εκτός από τα συνταγματικά και τα νομικά προβλήματα που εγείρονται, δημιουργούνται και σοβαρά πολιτικά προβλήματα και πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί σ' αυτό το θέμα μέσα στις λεπτές συνθήκες τις οποίες διερχόμεθα για να μη δίδονται εντυπώσεις τις οποίες θα εκμεταλλεύονται σε βάρος μας και άθελά μας ενδεχομένως.

Το επόμενο θέμα το οποίο ήθελα να θίξω, έντιμε κ. Πρόεδρε είναι το εξής: Η Βουλή σαν κύριο και βασικό Νομοθετικό Σώμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει αυξημένη ευθύνη απέναντι στη Συνταγματική νομιμότητα και έχει ακόμα πιο αυξημένη ευθύνη για σεβασμό των άλλων Εξουσιών του Κράτους και ιδιαίτερα της Δικαστικής Εξουσίας και μάλιστα της Ανώτατης Δικαστικής Εξουσίας αυτού του τόπου. Και είναι πραγματικά αδιανόητο, ενώ συνεχίζει εκκρεμούσα διαδικασία ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην οποία εμείς τα Μέλη της Βουλής είμαστε διάδικα μέρη και. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μη διακόπτουμε.

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

. . . έχουμε λάβει μέρος στη διαδικασία η οποία εξελίσσεται, εν γνώσει μας ότι κύριο θα γίνει η ακροαματική διαδικασία, να δίνουμε την εντύπωση με τη συμπεριφορά μας ότι θα την αγνοήσουμε, θα την περιφρονήσουμε και θα την προκαταλάβουμε με δική μας απόφαση. Αν όχι από όσους δεν είναι νομικοί, τουλάχιστον από τους συναδέλφους δικηγόρους επικαλούμαι μια μεγαλύτερη συναίσθηση ευθύνης για να συμβουλευθούν πάνω σ' αυτό το θέμα ανάλογα τις πολιτικές ηγεσίες. Διότι, κ. Πρόεδρε, αν εμείς σαν Νομοθετικό Σώμα δείξουμε τέτοια ασέβεια, θα είναι πραγματικά η πρώτη φορά στα χρονικά της Κυπριακής Δημοκρατίας που θα κλονίσουμε τα θεμέλια της αρμονικής λειτουργίας των διαφόρων Εξουσιών του Κράτους και που ιδιαίτερα θα θίξουμε ανεπανόρθωτα το κύρος της Δικαιοσύνης και ιδίως του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και δεν θα πρέπει να έχουμε απαίτηση απ' εκεί και πέρα από οποιοδήποτε τρίτο πολίτη ή οποιοδήποτε άλλο όργανο να τη σέβεται και θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ελέχθη, έντιμε κ. Πρόεδρε, ότι θα καθυστερήσουμε, ότι ενδέχεται η Κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει δικές της εξουσίες τις οποίες η Βουλή. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παναγιώτου, συγγνώμη που σας διακόπτω αλλά έχετε εγείρει ένα θέμα τάξης το οποίο έπρεπε να είχε εγερθεί ευθύς εξ αρχής. Τώρα προχωράτε και συζητάτε ουσιαστικά το προσχέδιο απόφασης. Το θέμα τάξης που έχετε εγείρει είναι ότι δεν έπρεπε η Βουλή να προχωρήσει στη συζήτηση αυτού του προσχεδίου απόφασης διότι το θέμα δεν είναι εγγεγραμμένο στην Ημερήσια Διάταξη.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά συνέπεια θα πρέπει να αποφασίσουμε επί αυτού του θέματος πρώτα και μετά, αν θέλετε να αγορεύσετε για τα υπόλοιπα, μπορείτε να αγορεύσετε. Αυτό το Σώμα, στη συνεδρία του της 12ης Δεκεμβρίου, αποφάσισε ομόφωνα να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο. Διέκοψε τις εργασίες της η συνεδρία εκείνη και όρισε τη 19η Δεκεμβρίου για να συνεχίσει τις εργασίες της. Τη 19η Δεκεμβρίου αυτό το Σώμα ανέστειλε την προηγούμενη απόφαση που πήρε για προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο· σαν Σώμα ανέστειλε αυτή την απόφαση.

Αυτό που συζητούμε κ. Παναγιώτου είναι κατά τη γνώμη μου εγγεγραμμένο στην Ημερήσια Διάταξη διότι είναι θέμα εκλογής Προέδρου του Σώματος και είναι ακριβώς για να προχωρήσουμε στην εκλογή Προέδρου του Σώματος που γίνεται όλη αυτή η προσπάθεια για διαδικασία και τίποτε άλλο.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Όχι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συζητούμε τώρα θέμα διαδικασίας για την εκλογή Προέδρου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Με όλο το σεβασμό, είναι αυτό που εμείς επιμένουμε και πρέπει να γίνει αντιληπτό και παρακαλούμε. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, να περιοριστούμε πρώτα στο θέμα τάξης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και να αποφασίσει το Σώμα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Αν θέλετε να το βάλετε προδικαστικό, δικαίωμά σας, κ. Πρόεδρε, και θα επιφυλαχτώ να μπω στην ουσία αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαρίστως.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Αν όμως το θεωρείτε ότι είναι ήδη στην ημερήσια διάταξη και θα προχωρήσουμε, τότε να προχωρήσω να θίξω ορισμένα άλλα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αγορεύσω σε συντομία πάνω στο θέμα τάξης που ηγέρθη. Ισχυρίσθη ο κ. συναδελφος σαν νομικός πως το θέμα δεν είναι στην ημερήσια διάταξη και πως δεν μπορεί αυτή η Βουλή να συζητήσει το θέμα της εγκρίσεως του προτεινομένου προσχεδίου απόφασης γιατί δεν είναι πάνω στην ημερήσια διάταξη. Ασφαλώς το θέμα είναι στην ημερήσια διάταξη διότι η ημερήσια διάταξη σαφώς και απεριφράστως ομιλεί περί της εκλογής Προέδρου της Βουλής. Πώς θα γίνει η εκλογή του Προέδρου της Βουλής αν η Βουλή δεν έχει αποφασίσει τη διαδικασία; Για να δείτε πόσο απλό είναι το θέμα και να το αντιληφθεί και η κοινή γνώμη ας γυρίσουμε πίσω το ρολόι στο 1960. Πρώτη συνεδρία της Βουλής: Θέμα εκλογής Προέδρου της Βουλής. Προεδρεύει ο γηραιότερος. Πώς γίνεται η εκλογή; Αν η Βουλή εκείνη δεν έπαιρνε ορισμένες αποφάσεις επί της διαδικασίας που θα ακολουθούσε, πώς θα εκλέγετο ο Πρόεδρος; Είναι επί τη βάσει εκείνων των αποφάσεων που εξελέγη. Η σημερινή Βουλή βλέπει ότι εκείνες οι αποφάσεις οδηγούν σε αδιέξοδο. Απλούστευση του θέματος: Όπως η πρώτη Βουλή πήρε εκείνες τις αποφάσεις δικαιούται και η σημερινή Βουλή με το ίδιο θέμα «εκλογή Προέδρου της Βουλής» να πάρει συμπληρωματικές αποφάσεις και ζητώ να τεθεί το θέμα σε ψηφοφορία. Διότι περαιτέρω συζήτηση θα είναι απώλεια χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εάν δεν συζητούμε τη διαδικασία εκλογής Προέδρου, τότε τί συζητούμε; Γι' αυτό κι' εγώ εισηγούμαι να τεθεί σε ψηφοφορία το εγερθέν θέμα, εφόσον τούτο ετέθη ως διαδικαστικό θέμα, και να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξε κάποια παρεξήγηση από τον κ. Φάντη όσον αφορά τις υποπαραγράφους του προσχεδίου απόφασης. Για να μην υπάρξει αυτή η παρεξήγηση, θα ψηφίσουμε τις υποπαραγράφους (1) και (2), που για μας είναι η συνταγματική διαδικασία, και θα καταψηφίσουμε τις υποπαραγράφους (3), (4) και (5) για τους λόγους τους οποίους αναπτύξαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συζητούμε θέμα τάξης, κύριε. Επειδή ο κ. Παναγιώτου ήγειρε θέμα τάξης, θα θέσω υπό την έγκριση του Σώματος το θέμα που έχει εγερθεί.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΑΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ερμηνεύω τη δήλωση του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. ότι δεν υπάρχει θέμα τάξης: απλώς διευκρινίζει τι θα ψηφίσει. Και επομένως το όλο θέμα μπορεί να τεθεί σε ψηφοφορία.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου επιμένει ότι υπάρχει θέμα τάξης;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς το θέσαμε απλώς για να δηλώσουμε ότι οτιδήποτε γίνει πάνω σ' αυτή τη βάση δυνατόν να είναι παράνομο, διαβλητό, και προσβλητό. Αυτό το ξεκαθαρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θάθελα να πω στον κ. Παναγιώτου ότι επιτέλους φαίνεται ότι σήμερα είναι παρών, και θα πω γιατί. Γιατί στην πρώτη συνεδρία αυτού του Σώματος ελήφθη απόφαση, που δεν ήταν στην ημερήσια διάταξη, να προσφύγουμε στο Ανώτατο Δικαστήριο. Εντούτοις, ο κ. Παναγιώτου δεν εθίγη, δεν ενθυμήθηκε ότι είμεθα εκτός τάξεως. Ενθυμήθηκε μετά τέσσερις συνεδρίες για να μας πει ότι είμεθα εκτός τάξεως γιατί αποφασίσαμε, πολύ σωστά, να ασχοληθούμε με το θέμα εκλογής του Προέδρου. Έστερα διερωτώμεθα, και είναι καλό να μας λεχθεί, ποιους επιτέλους εκπροσωπεί ο κ. Παναγιώτου.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη. . .

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Διότι ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. πολύ σωστά είπε ότι για το ΔΗ.ΚΟ. δεν υπάρχει θέμα τάξης. Για τον κ. Παναγιώτου σαν μονάδα, αν υπάρχει, να αποφασίσει το Σώμα αν θα εισακούσει τη θέση του ή όχι. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου θέλει να ομιλήσει;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ο κ. Γαλανός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παναγιώτου είχε κάθε δικαίωμα να υποδείξει ένα σημείο το οποίο μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα και το υπέδειξε. Η θέση την οποία πήραμε εμείς είναι ότι οπωσδήποτε θα ψηφίσουμε τις υποπαραγράφους (1) και (2) που είναι εκτός των πλαισίων. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συζητούμε αυτή τη στιγμή, κ. Γαλανέ, θέμα τάξης.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν τίθεται θέμα ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, αυτό είναι που θέλω να ξεκαθαρίσω. Επειδή ετέθη από κάποιο συναδέλφο θέμα τάξης σ' αυτό το στάδιο της συζήτησης, είμαι υποχρεωμένος σαν Προεδρεύων να το θέσω υπό την έγκριση του Σώματος.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν επιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιμένετε. Ωραία τότε αποσύρεται το θέμα τάξης. Και προχωρούμε.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να τεθεί προς ψήφιση άρθρο προς άρθρο το σχετικό σχέδιο απόφασης που ανεγνώσθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα γίνει.

Κύριοι συνάδελφοι, προτού προχωρήσουμε στην έγκριση άρθρο προς άρθρο του προσχεδίου απόφασης, θα ήθελα και πάλι να υπομνήσω ότι αυτό το Σώμα αποφάσισε ομόφωνα στις 19 Δεκεμβρίου ότι σήμερα, 27 Δεκεμβρίου, θα καταλήγαμε σε κάποια απόφαση για κάποια διαδικασία που θα μας έλυε το αδιέξοδο αναφορικά με την εκλογή Προέδρου του Σώματος. Και είναι αυτό που γίνεται με το προσχέδιο απόφασης που έχετε ενώπιόν σας.

Τώρα προχωρούμε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν θα έπρεπε να συνδεθεί το τί ελέχθη στην προηγούμενη συνεδρία από σας, ότι πρέπει να ξεπεράσουμε το αδιέξοδο, που ήταν μια ευχή, μια επιθυμία, με αυτό το προσχέδιο το οποίο είναι μπροστά μας και για το οποίο διαφωνούμε.

Αυτό το οποίο είπατε σεις ότι θέλομε, και υπάρχει αυτή η ευχή, να ξεπεράσουμε σήμερα το αδιέξοδο, δεν σημαίνει ότι δεσμεύει οποιαδήποτε πλευρά να δεχθεί οποιαδήποτε διαδικασία την οποία θεωρεί σαν. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, δεν σας δεσμεύει ποσώς, δεν δεσμεύει κανένα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, όπως το εθέσατε. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς όταν κατά τη συνεδρία της 19ης Δεκεμβρίου είπαμε ότι είμαστε ομόφωνοι, πιστεύω τότε ότι πρέπει στη σημερινή συνεδρία—διότι διακόψαμε τη συνεδρία της 19ης—να προσπαθήσουμε τελεσίδικα να βρούμε λύση του αδιεξόδου. Και αυτό είναι που προσπαθούμε να κάμουμε αυτή τη στιγμή.

Προχωρούμε τώρα.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε υποχρεωμένοι να κάμουμε ακόμη μια διευκρίνιση. Ότι, κύριε Αλέκο Μαρκίδη, η μόνη ομόφωνη απόφαση που έχει λάβει αυτό το Σώμα, είναι η απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου, να παραπέμψει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου για γνωμάτευση αυτό το ζήτημα. Ουδεμία άλλη ομόφωνη απόφαση ελήφθη που να ανατρέπει αυτή την απόφαση. Το μόνο το οποίο συνέβη

ήταν ότι η προηγούμενη συνεδρία της Βουλής ανεστάλη για σκοπούς των ψηφοφοριών εκείνης της συνεδρίας και σας υπενθυμίζω ότι εσείς αναφέρατε ότι η απόφαση εκείνη υπάρχει και οποιαδήποτε Ομάδα, οποιοσδήποτε Βουλευτής, οποιοδήποτε άτομο επιθυμεί τούτο, δικαιούται να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου. Και είναι αυτό το οποίο πράξαμε εμείς για να υλοποιήσουμε ακριβώς την απόφαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παναγιώτου, λυπούμαι δεν βρισκόμαστε ενώπιον Δικαστηρίου αυτή τη στιγμή. Είναι το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων εδώ. Και νομίζω ότι όταν μιλούμε όπως μιλούμε, πρέπει να καταλαβαίνουμε ο ένας τον άλλο. Δεν υπήρξε οποιαδήποτε ένσταση όταν ο Προεδρεύων του Σώματος είπε ότι αναστέλλεται η προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο. Εάν υπήρχε από μέρους σας, ευχαρίστως θα την ελάμβανα υπόψη μου και θα την έθετα υπό την έγκριση του Σώματος, αλλά δυστυχώς δεν υπήρξε τέτοια ένσταση. Γι' αυτό και επαναλαμβάνω ότι η συνεδρία της 19ης Δεκεμβρίου, που αποτελεί συνέχεια της συνεδρίας της 12ης Δεκεμβρίου, αποφάσισε ομόφωνα και πάλιν την αναστολή. Το ότι πρόσθεσε ο Προεδρεύων ότι είναι δικαίωμα οποιοδήποτε Βουλευτή ή οποιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Ομάδας να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο, αυτό είναι άλλο θέμα. Είναι δικαίωμά σας, έστω και εάν αποδεχθείτε την ομόφωνη αυτή θέση στην οποία είχαμε καταλήξει.

Εν πάση περιπτώσει τώρα προχωρούμε στην επιψήφιση του προσχεδίου άρθρο προς άρθρο.

Λοιπόν, θέτω το πρώτο άρθρο υπό την έγκριση του Σώματος.

«Όπως είναι γνωστό το άρθρο 72 του Συντάγματος προβλέπει ότι ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι Έλληνα και εκλέγεται υπό των παρά της Ελληνικής κοινότητας εκλεγμένων Βουλευτών.

Εμείς, οι Έλληνες Βουλευτές αποφασίζουμε ότι η διαδικασία για την εκλογή του Προέδρου της Βουλής γίνεται ως κατωτέρω»:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρθρο (1). «Υποβάλλονται υποψηφιότητες για το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων».

Νοείται ότι υποβλήθηκαν ήδη υποψηφιότητες και εάν υπάρχουν και νέες υποψηφιότητες πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας μπορούν να υποβληθούν. Οι υποψηφιότητες όμως που υποβλήθηκαν υπάρχουν ήδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εδώ ίσως πρέπει να γίνει μια διόρθωση, κ. Πρόεδρε. Όχι μόνο έληξε το θέμα της υποβολής υποψηφιοτήτων αλλά έληξε και το επόμενο. Επομένως αυτό ισχύει για μελλοντικές υποψηφιότητες, όχι όμως για τις παρούσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό. Λοιπόν υπάρχει ένσταση για το πρώτο άρθρο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Άρθρο (2). «Γίνεται ψηφοφορία και ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τον αμέσως επόμενο ακέραιο αριθμό του ημίσεος των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής. (Στους παρόντες και ψηφίζοντες Βουλευτές περιλαμβάνονται όσοι είναι παρόντες και ψηφίζουν, θετικά ή αρνητικά, ή απέχουν, δεν περιλαμβάνονται όμως όσοι δηλώνουν μη συμμετοχή στην ψηφοφορία)».

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνο.

Προχωρούμε στο τρίτο άρθρο.

«Σε περίπτωση που δεν εκλεγεί Πρόεδρος με την πρώτη ψηφοφορία τότε γίνεται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα συγκεντρώνει τα 2/5 των εγκριτικών ψήφων των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών, παραλειπομένου τυχόν κλάσματος».

Υπάρχει ένσταση;

Υπάρχει.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Δεν έχουμε Γραμματέα και είμαι υποχρεωμένος να τους καταμετρήσω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

39 κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

39, ψηφίζουν υπέρ.

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

16.

Με 39 ψήφους υπέρ και 16 εναντίον το άρθρο (3) εγκρίνεται.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Καμιά αποχή, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

Δεν υπάρχουν αποχές.

Καμιά αποχή.

Τέταρτο άρθρο.

«Σε περίπτωση που και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν εξασφαλίσει κανείς τις πιο πάνω πλειοψηφίες τότε ακολουθεί τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα εξασφαλίσει τους περισσότερους εγκριτικούς ψήφους των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών».

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου (4);

39.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

16.

Με 39 ψήφους υπέρ και 16 κατά το άρθρο (4) εγκρίνεται.

Άρθρο (5).

«Ο τρόπος της ψηφοφορίας θα αποφασισθεί τη Δευτέρα, 30 Δεκεμβρίου».

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

39.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

16.

Αποχές;

Ουδεμία.

Με 39 ψήφους υπέρ και 16 αποχές το άρθρο (5) εγκρίνεται.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να τεθεί ολόκληρο το κείμενο της απόφασης σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν χρειάζεται, διότι ήδη εψηφίσθη άρθρο προς άρθρο και πρέπει να θεωρείται εγκριμένο.

Διακόπτουμε τις εργασίες της σημερινής συνεδρίας για την προσεχή Δευτέρα, 30 Δεκεμβρίου, την 4ην απογευματινή ώρα, οπότε θα γίνει και η ψηφοφορία.

(Ώρα διακοπής 8.11. μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπογράψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
 Ανδρέου Αντώνης
 Γαλανός Αλέξης
 Γεωργιάδης Δήμος
 Δημητριάδης Ανδρέας
 Δημητρίου Οδυσσεάς
 Δίγκλης Παύλος
 Ερωτοκρίτου Κώστας
 Ευσταθίου Ευστάθιος
 Ζαχαριάδης Λέανδρος
 Ζιαρτίδης Ανδρέας
 Ηλιάδης Δημήτρης
 Θεοδούλου Μιχαήλ
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Ιωαννίδης Ιωάννης
 Κατσελλή Ρήνα
 Κατσουνωτός Ιάκωβος
 Κληρίδης Γλαύκος
 Κληρίδης Φοίβος
 Κόλοκος Πολύβιος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Λαδάς Γεώργιος
 Λόρδος Κωνσταντίνος
 Λυσσαρίδης Βάσος
 Μαθηκολώνης Ανδρέας
 Μακρίδης Νίκος
 Μανδριώτης Στέλιος
 Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
 Μιχαηλίδης Θάλης
 Μιχαηλίδης Χαμπής
 Μουσιούττας Νίκος
 Ομήρου Γιαννάκης
 Παναγίδης Κίμων
 Παναγιώτου Ανδρέας
 Παπαδόπουλος Γεώργιος
 Παπαϊωάννου Εζεκίας
 Παπαπέτρου Μιχαήλ
 Παπαρές Αυγερινός
 Παρισινός Ανδρέας
 Πουμπουρής Μιχάλης
 Σαββίδης Γεώργιος
 Σολωμής Χρίστος
 Στυλιανού Πέτρος
 Τζιρκώτης Γεώργιος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Φάντης Ανδρέας
 Φλουρέντζου Νίκος
 Χαραλαμπίδης Γεώργιος
 Χατζηγιάννης Σοφοκλής
 Χατζηδημητρίου Τάκης
 Χρίστου Κυριάκος
 Χριστοφίδης Μανώλης
 Χρυσοστόμου Άριστος
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Συνέχιση των εργασιών της Βουλής που διακόπηκαν στις 19.12.1985 και ανάγνωση από τον Προεδρεύοντα της συνεδρίας της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου προσχεδίου απόφασης σχετικά με την ακολουθητέα διαδικασία για την εκλογή Προέδρου της Βουλής, η συζήτηση που διεξήχθηκε πάνω στο θέμα (Ε. Παπαϊωάννου, Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φάντης, Γλ. Κληρίδης, Α. Παναγιώτου, Ν. Αναστασιάδης) και το εγερθέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παναγιώτου διαδικαστικό θέμα που τελικά αποσύρθηκε και έγκριση του προσχεδίου απόφασης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 30ής Δεκεμβρίου 1985

1η Συνεδρίαση (συνέχεια)

('Ωρα ενάρξεως 6.05 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:**(Ε.ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)**

Κύριοι συνάδελφοι. Συνεχίζουμε τις εργασίες του Σώματος για την εκλογή Προέδρου της Βουλής που διακόπηκαν στις 27 Δεκεμβρίου.

Στο μεταξύ σήμερα είχαμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και οι ηγέτες των Κομμάτων, ύστερα από διαβουλεύσεις που είχαν το απόγευμα, κατάληξαν ότι αυτό το Σώμα, η Βουλή των Αντιπροσώπων, θα πρέπει να εγκρίνει κάποια Απόφαση. Το κείμενο αυτής της Απόφασης έχει ήδη διανεμηθεί στους Βουλευτές, αλλά θα το αναγνώσω για να το έχουν όλοι υπόψη τους.

Επειδή έχει ήδη διεξαχθεί μια ψηφοφορία για την ανάδειξη Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Και Επειδή κανένας υποψήφιος Πρόεδρος της Βουλής έλαβε κατά την ως άνω ψηφοφορία την απλή πλειοψηφία των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών των εκλεγέντων από την Ελληνική Κοινότητα,

Και Επειδή είναι συνταγματική υποχρέωση των εν λόγω Βουλευτών όπως εκλέξουν Πρόεδρο της Βουλής,

Και Επειδή η εκλογή Προέδρου της Βουλής είναι αναγκαία:

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων κατ' ενάσκηση των εξουσιών της δυνάμει του Άρθρου 73.1 του Συντάγματος, και του Δικαίου της ανάγκης και γενικά κατ' ενάσκηση του κυριαρχικού επί του θέματος της εκλογής Προέδρου Βουλής δικαιώματός της, αποφασίζει όπως η εκλογή του Προέδρου της Βουλής διεξάγεται κατά τον ακόλουθο τρόπο και διαδικασία:

- (1) Υποβάλλονται υποψηφιότητες για το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων.

- (2) Γίνεται ψηφοφορία και ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τον αμέσως επόμενο ακέραιο αριθμό του ημίσεος των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής. (Στους παρόντες και ψηφίζοντες Βουλευτές περιλαμβάνονται όσοι είναι παρόντες και ψηφίζουν, θετικά ή αρνητικά, ή απέχουν, δεν περιλαμβάνονται όμως όσοι δηλώνουν μη συμμετοχή στην ψηφοφορία).
- (3) Σε περίπτωση που δεν εκλεγεί Πρόεδρος με την πρώτη ψηφοφορία τότε γίνεται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα συγκεντρώσει τα 2/5 των εγκριτικών ψήφων των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών, παραλειπομένου τυχόν κλάσματος.
- (4) Σε περίπτωση που και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν εξασφαλίσει κανείς τις πιο πάνω πλειοψηφίες τότε ακολουθεί τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα εξασφαλίσει τους περισσότερους εγκριτικούς ψήφους των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών.

30/12/1985.

Αυτό είναι το σχέδιο Απόφασης.

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί αυτό το σχέδιο Απόφασης;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση και έτσι εγκρίνεται ομόφωνα.

Τώρα προχωρούμε στην ψηφοφορία με βάση το άρθρο (3) της Απόφασης που έχουμε εγκρίνει. Όμως, πριν προχωρήσουμε, θα πρέπει οι συνάδελφοι να έχουν υπόψη τους ότι η ψηφοφορία θα διεξαχθεί με τον ακόλουθο τρόπο: Θα ακολουθήσουμε τη σειρά κατά την οποία έχουν υποβληθεί οι υποψηφιότητες.

Υποβλήθηκαν 4 υποψηφιότητες:

Η υποψηφιότητα του κ. Γλαύκου Κληρίδη,

Η υποψηφιότητα του κ. Γεωργίου Λαδά,

Η υποψηφιότητα του κ. Εζεκία Παπαϊωάννου,

Η υποψηφιότητα του κ. Βάσου Αυσσαρίδη.

Θα ακολουθήσουμε αυτή τη σειρά και εφόσον ψηφίσαμε ήδη με βάση το άρθρο 2 της Απόφασης, δεν θα ψηφίσουμε και πάλι με βάση αυτό το άρθρο αλλά θα προχωρήσουμε ψηφίζοντας με βάση το άρθρο 3 της Απόφασης. Δηλαδή εκείνος ο οποίος θα συγκεντρώσει τα 2/5 των ψήφων εκλέγεται Πρόεδρος του Σώματος. Οι συνάδελφοι, εφόσον ο υποψήφιος τους δεν θα εκλεγεί και θέλουν να ψηφίσουν άλλο υποψήφιο, θα έχουν το δικαίωμα να το πράξουν.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν διαφωνούμε με τη σειρά που θα ακολουθηθεί στη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, αλλά διαφωνούμε για το ότι ένας ο οποίος έχει ήδη ψηφίσει, θα μπορεί να ξαναψηφίσει στην ίδια εκλογή. Πιστεύουμε ότι η ορθή τοποθέτηση είναι ότι η ψηφοφορία είναι ενιαία και ο καθένας μας έχει ένα σταυρό προτίμησης και όχι 4 σταυρούς προτίμησης. Αυτή είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλες απόψεις; Υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι που θάθελαν να ομιλήσουν επί του θέματος ή να θέσουμε το ζήτημα σε ψηφοφορία;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν. . .

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς διαφωνούμε με τη θέση που εξέθεσε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα υποστηρίζει ότι για την εφαρμογή της παραγράφου (3) της Απόφασής μας, η κάθε ψηφοφορία θεωρείται χωριστή και ως εκ τούτου σε κάθε ψηφοφορία όλοι οι Βουλευτές δικαιούνται να ψηφίσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω πως αυτή είναι η διαδικασία που ακολουθείτο σε όλες τις εκλογές Προέδρου Βουλής. Επομένως, γιατί σήμερα να υπάρξουν αυτές οι διχοστασίες, οι νέες θέσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όταν ακολουθείτο αυτή η διαδικασία οι βουλευτές ψήφισαν υπέρ και κατά. Στη νέα μας απόφαση, όταν περάσουμε το πρώτο στάδιο, δηλαδή της ψηφίσεως με βάση το 50% συν ένα, και ψηφίζουμε είτε για τα 2/5 είτε για σχετική πλειοψηφία, μετρούμε μόνο τους θετικούς ψήφους. Και πιστεύω ότι είναι φανερό ότι εδώ η Βουλή έχει τέσσερις υποψήφιους ενώπιόν της εκ των οποίων οφείλει να εκλέξει ένα. Δεν έχει τέσσερις διαδοχικές εκλογές. Σ' αυτό το στάδιο που έφθασε η διαδικασία, υπάρχουν τέσσερις υποψήφιοι από τους οποίους ουδείς εξελέγη με βάση την πρώτη ψηφοφορία και υπάρχει ένα ψηφοδέλτιο επί του οποίου πρέπει να ψηφίσει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν είμαι υποχρεωμένος να θέσω την εισήγηση του κ. Κληρίδη υπό την έγκριση του Σώματος.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης του κ. Κληρίδη;

19.

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

36.

Επομένως η εισήγηση του κ. Κληρίδη απορρίπτεται.

Γι' αυτό και προχωρούμε τώρα στην εκλογή Προέδρου του Σώματος με βάση το άρθρο (3) της Απόφασης που έχουμε πάρει. Για να μην υπάρχει οποιαδήποτε παρεξήγηση, θα διαβάσω πάλιν το άρθρο (3).

«Σε περίπτωση που δεν εκλεγεί Πρόεδρος με την πρώτη ψηφοφορία»—την πρώτη ψηφοφορία την έχουμε ήδη κάμει—«τότε γίνεται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα συγκεντρώσει τα 2/5 των εγκριτικών ψήφων των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών, παραλειπομένου τυχόν κλάσματος».

Είναι μόνο εγκριτικοί ψήφοι που λαμβάνονταν υπόψη.

Δεν θα ρωτήσω ποιοι ψηφίζουν κατά και ποιοι απέχουν. Απλώς θα ρωτήσω ποιοι ψηφίζουν υπέρ και αυτοί οι ψήφοι είναι που μετρούν.

Λοιπόν με βάση αυτό το άρθρο (3), σύμφωνα με το οποίο εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος που θα συγκεντρώσει τα 2/5 των εγκριτικών ψήφων, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Γλαύκου Κληρίδη.

- 19.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Γεώργιου Λαδά;

- 16.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Εζεκία Παπαϊωάννου;

- 14. Απουσιάζει ένας βουλευτής.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Βάσου Λυσσαρίδη;

- 6.

Επομένως ουδείς εκλέγεται Πρόεδρος με βάση το άρθρο (3) της Απόφασης που έχουμε πάρει.

Θα διακόψω για 20 λεπτά.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μας είναι το διάλειμμα να είναι κάπως μεγαλύτερο και θα εισηγούμεθα το διάλειμμα να διαρκέσει τουλάχιστο μια ώρα, αν όχι 45 λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μην επεμβαίνομε στις εργασίες της Βουλής. (Σημ. Ελέχθη αυτό λόγω δημιουργηθέντος θορύβου). Έχετε απόλυτο δικαίωμα να παρακολουθείτε τις εργασίες της Βουλής αλλά όχι να επεμβαίνετε.

Ο κ. Γαλανός εισηγήθηκε όπως το διάλειμμα είναι μια ώρα αντί 20 λεπτά.

Είμαι υποχρεωμένος να το θέσω ενώπιον του Σώματος.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω απλώς να υπενθυμίσω ότι μετά την τελική ψηφοφορία, η οποία ασφαλώς θα οδηγήσει στην εκλογή Προέδρου της Βουλής, η Βουλή αυτή θα υποχρεωθεί να διακόψει ακόμα μια φορά για να συνέλθει και πάλιν απόψε προς καθορισμό των βουλευτών που θα απαρτίσουν την Επιτροπή Επιλογής η οποία θα ασχοληθεί με τη σύσταση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και ειδικότερα της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού σαν θέμα επείγον για να μπορέσει η Βουλή να ψηφίσει δωδεκατημόρια.

Γι' αυτό θα παρακαλούσα τον έντιμο συνάδελφο λαμβανομένου υπόψη ότι βουλεύονται και διαβουλεύονται και ξαναβουλεύονται και ξαναδιαβουλεύονται (γέλωτες) να είμεθα λίγο σύντομοι στις διαβουλεύσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ποια είναι η απόφαση;

Ο κ. Παναγιώτου.

Παρακαλώ, κύριοι, να σταματήσει ο θόρυβος.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η διακοπή είναι αναγκαία όχι για τις διαβουλεύσεις τις οποίες υπονοεί ο κ. Κληρίδης αλλά για να υπάρξουν συνεννοήσεις σχετικά με τον τρόπο της ψηφοφορίας για την εφαρμογή του τέταρτου άρθρου της Απόφασής μας, διότι υπενθυμίζω ότι γι' αυτό το θέμα είχε διατυπωθεί επιφύλαξη και από σας στην προηγούμενη συνεδρία της Βουλής για να υπάρξει συνεννόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Κληρίδης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα του τρόπου ψηφοφορίας νομίζω μόλις προ ολίγου αποφάσισε η Βουλή και δεν χρειάζεται να ξαναεπανέλθουμε για να αποφασίσουμε για τον τρόπο ψηφοφορίας.

Όσον αφορά τη διάρκεια του διαλείμματος, θα εισηγούμουν εσείς κ. Πρόεδρε, έχοντας υπόψη της δικής σας εισήγηση για διάλειμμα 20 λεπτών και την παράκληση του ΔΗ.ΚΟ., για διάλειμμα μιας ώρας, να αποφασίσετε σαν Προεδρεύων και καθορίσετε ένα χρόνο ανάμεσα στα χρονικά διαστήματα που προτάθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν νομίζω ότι χρειάζεται απλώς διερωτούμαι αν ήτο παρών στη Βουλή ο συνάδελφος, διότι διεξήχθη ψηφοφορία, σήκωσε το χέρι του και ψήφισε και τώρα μας λέει ότι χρειαζόμαστε να συζητήσουμε το ίδιο θέμα ξανά.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν το Σώμα είναι ομόφωνο, τότε ως Προεδρεύων θα έλεγα να διακόψουμε για μισή ώρα.

(Ώρα διακοπής 6.20 μ.μ.)

(Ώρα ενάρξεως 6.57 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Συνεχίζουμε τις εργασίες του Σώματος για την εκλογή Προέδρου με βάση το άρθρο (4) της Απόφασής μας που λέει τα εξής: «Σε περίπτωση που και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν εξασφαλίσει κανείς τις πιο πάνω πλειοψηφίες τότε ακολουθεί τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής εκείνος ο οποίος θα εξασφαλίσει τους περισσότερους εγκριτικούς ψήφους των παρόντων και ψηφιζόντων Βουλευτών».

Τίθεται σε ψηφοφορία η υποψηφιότητα του κ. Γλαύκου Κληρίδη.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

19.

Τίθεται σε ψηφοφορία η υποψηφιότητα του κ. Γεώργιου Λαδά.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

16.

Τίθεται σε ψηφοφορία η υποψηφιότητα του κ. ~~Εξ~~εχία Παπαϊωάννου.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

14.

Τίθεται σε ψηφοφορία η υποψηφιότητα του κ. Βάσου Λυσσαρίδη.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

22.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Λυσσαρίδης εκλέγεται Πρόεδρος της Βουλής.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θάθελα πρώτα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες για την τιμητική αυτή εκλογή. Αισθάνομαι βαρεια την ευθύνη να προεδρεύω αυτού του Σώματος του οποίου σκοπός δεν είναι απλώς η νομοθετική εργασία αλλά και η διαφύλαξη των θεσμών και της Δημοκρατίας.

Μέσα στις δύσκολες ώρες που περνά η πατρίδα μας αυτό το Σώμα καλείται να διαδραματίσει ένα σημαντικότατο ρόλο για την προάσπιση των δικαιωμάτων του λαού μας και για την προώθηση των προοπτικών του για ανεξαρτησία και λευτεριά. Μαζί με τη συμπαράσταση όλων των πλευρών της Βουλής ελπίζω ότι θα μπορέσω να φέρω το έργο αυτό σε αίσιο πέρας. Αυτό που μπορώ να υποσχεθώ είναι ότι θα ασκήσω τα καθήκοντά μου με πλήρη αμεροληψία και με πλήρη συμμόρφωση προς τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Βουλής.

Κηρήσω τη λήξη της παρούσας συνεδρίας και ορίζω νέα συνεδρία σε μισή ώρα γιατί όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, θα πρέπει να γίνει η σύνθεση της Επιτροπής Επιλογής και η εκλογή της Επιτροπής Οικονομικών για να μπορέσουμε αργότερα να προχωρήσουμε στο νομοθετικό έργο αυτής της Βουλής και κυρίως στην επιψήφιση των δωδεκατημορίων.

Σε μισή ώρα θα επανασυνέλθει η Βουλή.

(Χειροκροτήματα)

(Ώρα λήξεως 7.01 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος'
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχαήλ
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ομόφωνη έγκριση σχεδίου Απόφασης σχετικά με τη διαδικασία για την ανάδειξη Προέδρου της Βουλής, απόρριψη εισήγησης του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της ψηφοφορίας και διακοπή της συνεδρίας για μισή περίπου ώρα μετά την αποτυχία εκλογής Προέδρου του Σώματος με βάση το άρθρο (3) του εγκριθέντος από τη Βουλή πιο πάνω σχεδίου απόφασης.
- (2) Εκλογή του κ. Βάσου Λυσσαρίδη ως Προέδρου της Βουλής, μετά την επανέναρξη των εργασιών του Σώματος, με βάση το άρθρο (4) του πιο πάνω αναφερόμενου σχεδίου απόφασης.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 30ής Δεκεμβρίου 1985

(2η Συνεδρίαση)

(Ώρα έναρξεως 7.52 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της νέας συνεδρίας της Βουλής.

Υπάρχει απαρτία.

Τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης είναι ο διορισμός Γραμματέων και Κοσμητόρων και η εκλογή Επιτροπής Επιλογής.

Προτείνω σαν Γραμματείς τον Οδυσσέα Δημητρίου και Ιάκωβο Κατσουνωτό, και σαν Κοσμήτορες το Νίκο Φλουρέντζο, θα παρακαλούσα δε το Δημοκρατικό Συναγερμό να υποδείξει, αν επιθυμεί, κάποιον για τη θέση του Κοσμήτορα.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν ενδιαφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως Μέλη της Επιτροπής Επιλογής προτείνονται:

Βάσος Λυσσαρίδης, Πρόεδρος (ex officio)

Γλαύκος Κληρίδης

Ιωάννης Μάτσης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Γεώργιος Λαδάς

Αλέξης Γαλανός

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Ανδρέας Φάντης, και

Τάκης Χατζηδημητρίου

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Επιτροπή Επιλογής θα έχει τη σύνθεση η οποία ανακοινώθηκε.

Αυτό είναι το τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία θα γίνει την Πέμπτη, 9 Ιανουαρίου 1986, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: Νομοθετική Εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Πριν την έναρξη της Ημερήσιας Διάταξης θα ανακοινωθεί η σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών προς έγκριση από τη Βουλή.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 7.54 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεχίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Διορισμός από τον Πρόεδρο της Βουλής των κ.κ. Οδυσσέα Δημητρίου και Ιάκωβου Κατσουνατού σαν Γραμματέων και του κ. Νίκου Φλουρέντζου σαν Κοσμήτορα της Βουλής.
- 2) Υποβολή προς το Σώμα και έγκριση των ονομάτων των Μελών της Επιτροπής Επιλογής.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9ης Ιανουαρίου 1986

(Α' Συνεδρίαση)

(Ώρα ενάρξεως 4.40 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού μπούμε στην κανονική ημερήσια διάταξη θάθελα να πληροφορήσω ότι έχουν δοθεί οι κοινοβουλευτικές ομάδες και οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι:

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού ο κ. Γλαύκος Κληρίδης, εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ο κ. Γαλανός, εκ μέρους του ΑΚΕΛ ο κ. Εζεκίας Παπαϊωάννου και εκ μέρους της ΕΔΕΚ ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου.

Επίσης η Επιτροπή Επιλογής έχει συνεδριάσει στις 3 και στις 8 Ιανουαρίου και έχει καταρτίσει τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Παρακαλώ το Γραμματέα να τις ανακοινώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Παύλος Δίγκλης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Λεάνδρος Ζαχαριάδης
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Αλέξης Γαλανός
 Θάλης Μιχαηλίδης
 Τάκης Χατζηδημητρίου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
 Παύλος Δίγκλης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Ανδρέας Μαθηκολώνης
 Σοφοκλής Χατζηγιάννης
 Αυγερινός Παπαρές
 Ρήνα Κατσελλή
 Πέτρος Στυλιανού
 Ιάκωβος Κατσουνωτός

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΚΩΝ:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Αντώνιος Ανδρέου
 Ανδρέας Δημητριάδης
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Φοίβος Κληρίδης
 Μιχαήλ Παπαπέτρου
 Ευστάθιος Ευσταθίου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
 Ρήνα Κατσελλή, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Αλέκος Μαρκίδης
 Νίκος Αναστασιάδης
 Δήμος Γεωργιάδης
 Γεώργιος Σαββίδης
 Μιχαήλ Παπαπέτρου
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Εκπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Αράμ Καλαϊτζιάν
 Φέλιξ Κυρίλλης
 Νίνος Χ' ' Ρούσος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
 Χρίστος Σολωμής, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Μανώλης Χριστοφίδης
 Πολύβιος Κόλοκος
 Νίκος Μουσιούττας
 Ανδρέας Φάντης
 Φοίβος Κληρίδης
 Ευστάθιος Ευσταθίου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΥΝΑΣ:

Γάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
 Χρίστος Σολωμής, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Γεώργιος Τζιρκώτης
 Αντώνιος Ανδρέου
 Νίκος Μουσιούττας
 Κίμων Παναγίδης
 Στέλιος Μανδριώτης
 Νίκος Φλουρέντζος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ:

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
 Χρίστος Κουρτελλάρης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Χρίστος Σολωμής
 Ανδρέας Παρισινός
 Αυγερινός Παπαρές
 Άριστος Χρυσουστόμου
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Γιαννάκης Ομήρου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
 Πολύβιος Κόλοκος, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Γεώργιος Τζιρκώτης
 Νίκος Φλουρέντζος
 Χαμπής Μιχαηλίδης
 Γιαννάκης Ομήρου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ:

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Αλέκος Μαρκίδης
 Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου
 Χρίστος Κουρτελλάρης
 Στέλιος Μανδριώτης
 Δημήτρης Ηλιάδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΓΕΙΑΣ:

Αλέκος Μακρίδης, Πρόεδρος
 Γεώργιος Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Ανδρέας Παρισινός
 Ιωάννης Ιωαννίδης
 Οδυσσέας Δημητρίου
 Κυριάκος Χρίστου
 Μιχαήλ Θεοδούλου
 Ιάκωβος Κατσουνατός

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
 ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ:**

Ιωάννης Μάτσης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Ανδρέας Ψυλλίδης
 Άριστος Χρυσοστόμου
 Ανδρέας Ζιαρτίδης
 Ντίνος Κωνσταντίνου
 Γιαννάκης Ομήρου

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ-ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ-
 ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ-ΠΑΘΟΝΤΩΝ:**

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
 Μιχάλης Πουμπουρής, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Δήμος Γεωργιάδης
 Σοφοκλής Χατζηγιάννης
 Νίκος Μακρίδης
 Πέτρος Στυλιανού
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Δημήτρης Ηλιάδης

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
 ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ:**

Κωνσταντίνος Λόρδος, Πρόεδρος
 Ανδρέας Μαθηκολώνης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
 Αντώνιος Ανδρέου
 Γεώργιος Χαραλαμπίδης
 Ανδρέας Παναγιώτου

Ανδρέας Φάντης
 Κυριάκος Χρίστου
 Δημήτρης Ηλιάδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ: .

(Κανονισμός 16)

Βάσος Λυσσαρίδης, Πρόεδρος (ex officio)
 Ιωάννης Μάτσης
 Γεώργιος Λαδάς
 Ανδρέας Φάντης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Α, δεν υπάρχουν θέματα προς συζήτηση. Κεφάλαιο Β-Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να καταθέσει τα Νομοσχέδια, τις Προτάσεις Νόμων και τα Έγγραφα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
 Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
 Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.
 Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα εισηγούμουν να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Παιδείας και τα δυο προαναφερθέντα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και στην Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
 Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η ίδια πρόταση υπάρχει και γι' αυτό το Νομοσχέδιο. Επομένως παραπέμπεται στις Επιτροπές Οικονομικών και Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 62) του 1985.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1985.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64) του 1985.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 65) του 1985.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ υπάρχει μια σειρά Συμπληρωματικών Προϋπολογισμών που αφορούν το λήξαν έτος 1985 και εισηγούμαι να εξεταστεί το θέμα και από πλευράς της Επιτροπής Νομικών. Πώς θα έλθει αυτή η Βουλή το 1986 να ψηφίσει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για το 1985;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν η Επιτροπή Οικονομικών αισθάνεται την ανάγκη να ζητήσει τη συνδρομή της Επιτροπής Νομικών μπορεί να το πράξει αλλά νομίζω να αφήσουμε τα θέματα στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση από το νομοσχέδιο να κηρυχθεί επείγον και να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Υπάρχει ένσταση να κηρυχθεί το νομοσχέδιο επείγον;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τι αφορά το νομοσχέδιο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφορά τους πολιτικούς γάμους.

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση κηρύσσεται επείγον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβάστε και τα δύο επόμενα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρόκειται περί Προϋπολογισμών. Δεδομένου ότι η Βουλή θα συζητήσει τα Δωδεκατημόρια υπάρχει και εδώ εισήγηση να κηρυχθούν αυτά τα τρία νομοσχέδια επείγοντα. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση κηρύσσονται επείγοντα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Γεωργίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και Επιτροπή Άμυνας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και Επιτροπή Άμυνας, αν δεν υπάρχει ένσταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων:

Ο περί Αναγνωρίσεως του Απελευθερωτικού Αγώνα του Κυπριακού Λαού 1955-1959 και της Εθνικής Οργανώσεως Κυπρίων Αγώνιστών (Ε.Ο.Κ.Α.) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τροποποιήσεως του Άρθρου 66.2 του Συντάγματος Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τροποποιήσεως του Άρθρου 63 του Συντάγματος, Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Σχετικά με αυτή την πρόταση Νόμου έχω να παρατηρήσω τα εξής: Εκκρεμεί στην Επιτροπή Νομικών πρόταση Νόμου περί τροποποιήσεως του άρθρου 63 του Συντάγματος. Και ήταν ομόφωνη η θέση προηγούμενα ότι θα παραμείνει το θέμα και θα εξεταστεί από τη νέα Βουλή κατά προτεραιότητα. Έχω συνεννοηθεί με τους συναδέλφους μου της ΕΔΕΚ και είναι πρόθυμοι να αποσύρουν τη σημερινή πρόταση Νόμου και θα προχωρήσουμε όλοι μαζί στην εξέταση των ήδη κατατεθειμένων προτάσεων Νόμου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την άποψη. Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι να ξαναπαραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή για ν' αρχίσει η διαδικασία επανασυζήτησης του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει συμφωνία των δυο κομμάτων και εφόσον δεν υπάρχει άλλη άποψη αποσύρεται η παρούσα πρόταση Νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Υδατικού Έργου Ακρωτηρίου Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Γαλακτοματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτοματογόνων εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Μυκοτοξικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αργάκας-Μακούντας (Έλεγχος και Διαχείρισις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Υδατικών Έργων Καλοπαναγιώτη (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Υδατικών Έργων (Κίτι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Κοιλιάδας Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αρδευτικά Έργα Πισσουρίου Αλέκτορας (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Λευκάρων (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα νομοσχέδια που αφορούν υδατικά έργα να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση . . .

Δεν υπάρχει ένσταση, γι' αυτό παραπέμπονται και στην Επιτροπή Γεωργίας. Αυτό αφορά όλα τα νομοσχέδια περί Υδατικών Έργων για να μην το επαναλαμβάνουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πάφου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Μαυροκόλμπου (Έλεγχος και Διαχείρισις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ξυλιάτου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρύλλη) και Γερμασόγειας) (Έλεγχος και Διαχείρισις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποστέλλονται στις Επιτροπές Εσωτερικών και Γεωργίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και στην Επιτροπή Προσφύγων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άποψη να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Προσφύγων. Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπονται και στην Επιτροπή Προσφύγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Ταμείο Ιατρικής Περιθαλψής) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Λογαριασμοί του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξεις Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και τα δυο στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Εξαγωγής Γεωργικών Προϊόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Χ. ΜΙΧΗΛΙΔΗΣ:

Και στην Επιτροπή Γεωργίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και στην Επιτροπή Γεωργίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποστέλλονται στην Επιτροπή Παιδείας.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Παρακαλώ να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Οικονομικών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Δήμων (Διεξαγωγή Δημοψηφίσματος) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Οι Κανονισμοί αυτοί βρίσκονται ενώπιον της Επιτροπής Κανονισμών από την περασμένη Βουλή και συνεχίζει να τους μελετά. Δεν ξέρω ποια είναι η πρόθεση του Σώματος . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρόκειται περί του Πειθαρχικού Κώδικα;

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Ναι, πρόκειται για τον Πειθαρχικό Κώδικα όπως και για τους Κανονισμούς του Ρ.Ι.Κ. οι οποίοι έγιναν από την Επιτροπή Κανονισμών και ψηφίστηκαν από το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν η Βουλή δεν έχει ένσταση, μπορούν να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Κανονισμών, εφόσον η Επιτροπή Κανονισμών ήδη φαίνεται ότι ασχολείται με αυτό το θέμα.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Ναι, και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Κανονισμών και Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγίου Αθανασίου 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γερμασόγειας 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μέσα Γειτονιάς 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάφου του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάνω Πλατρών 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Προδρόμου 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δερύνειας 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σαλαμιούς 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αμαθούντος 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϋπολογισμός Εσόδων και Εξόδων της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου για το 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 8/11/85 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1984 (Αρ. 3 του 1984).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 8/11/85 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1985 (Αρ. 3 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 6/11/85 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1985 (Αρ. 1 του 1985) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985 (Αρ. 2 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετήσια Έκθεση Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το έτος 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετήσια Έκθεση Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Σαν θέμα αρχής ίσως να είναι καλό να παραπέμπονται όλες αυτές οι εκθέσεις και στην Επιτροπή Ελέγχου. Να το καθιερώσουμε σαν αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση. Αν η Επιτροπή Ελέγχου θέλει να ασχοληθεί με αυτά τα θέματα να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

Παραπέμπονται λοιπόν στις Επιτροπές Συγκοινωνιών και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την παράταση των Υπηρεσιών Εκτάκτων Υπαλλήλων των τεχνικών υπηρεσιών του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Παιδείας και οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Του-

ρισμού, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποστέλλονται στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

Τέλειωσε η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις-Απαντήσεις. (Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 19 Ιουλίου 1985.

«Η τουριστική ανάπτυξη στην παραλιακή περιοχή Περβολιών Κιτίου, συντελείται με πολύ αργούς ρυθμούς ένεκα έλλειψης έργων υποδομής. Δεν υπάρχει το κατάλληλο οδικό δίκτυο, ούτε η αναγκαία ποσότητα πόσιμου νερού, με αποτέλεσμα να παρεμβάλλονται δυσκολίες στην παραχώρηση αδειών για ανέγερση τουριστικών μονάδων.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Υπάρχουν σχέδια για την ενθάρρυνση της τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή, έτσι που να γίνεται ισομερής ανάπτυξη όλων των περιοχών της Κύπρου;

2. Υπάρχουν σχέδια για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του οδικού δικτύου για τον εξωραϊσμό της περιοχής για την αύξηση της παρεχόμενης ποσότητας νερού, ώστε να διευκολύνεται η παραχώρηση αδειών για ανέγερση τουριστικών μονάδων;

3. Αν υπάρχουν τέτοια σχέδια, πότε θα εφαρμοστούν;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Η παραλιακή περιοχή Περβολιών-Κιτίου ευρίσκεται μέσα σε τουριστική ζώνη αλλά εκτός των ορίων υδατοπρομήθειας των πιο πάνω χωριών. Για την αξιοποίησή της απαιτείται, μεταξύ άλλων, η μεταφορά νερού για το σκοπό δε αυτό μελετάται η κατασκευή Κυβερνητικού υδατικού έργου.

Παράλληλα προωθείται η ετοιμασία σχεδίων για τη βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ενώ το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοιμάζει ρυθμιστικά σχέδια για τη διάνοιξη προσπελάσεων προς τη θάλασσα».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 4 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το θέμα της διάθεσης και των τιμών των μπανανών απασχολεί από χρόνια ένα μεγάλο αριθμό μπανανοπαραγωγών ιδιαίτερα σε αρκετές κοινότητες της Πάφου.

Εκατοντάδες αγροτικές οικογένειες ασχολούνται με την μπανανοκαλλιέργεια και έχουν σαν κύριο εισόδημα τη διάθεση των μπανανών. Οι τιμές των μπανανών παραμένουν οι ίδιες στα τελευταία πέντε χρόνια, ενώ τα κόστη παραγωγής συνεχώς αυξάνονται. Αυξάνονται οι τιμές των λιπασμάτων, του νερού, των νάυλων και των φαρμάκων, τα εργατικά και άλλα κόστη παραγωγής.

Η παραγωγή μπανανών αυξάνεται τα τελευταία χρόνια, γίναμε ήδη αυτόαρκεις στην εσωτερική αγορά και έχουμε και πλεονάσματα για εξαγωγή.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Έγινε μελέτη για τα αυξημένα κόστη παραγωγής των μπανανών για σχετική αύξηση της τιμής των μπανανών;
2. Έχουν μελετηθεί οι δυνατότητες χρησιμοποίησης περισσότερων μπανανών από την Εθνική Φρουρά;
3. Προωθείται η εισήγηση των Αγροτικών Οργανώσεων και των μπανανοπαραγωγών για εξαγωγή μπανανών στην Ελλάδα και άλλες χώρες;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «1. Το θέμα της τιμής των μπανανών συζητήθηκε στην επιτροπή τιμών την 27.9.85 με βάση σχετικό κοστολόγιο που ετοιμάστηκε για το σκοπό αυτό και αναμένεται σύντομα η λήψη τελικής απόφασης.
2. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μεριμνά και μελετά πάντοτε τις δυνατότητες χρησιμοποίησης ντόπιων γεωργικών προϊόντων συμπεριλαμβανομένων και των μπανανών από την Εθνική Φρουρά και τις Κυπριακές Αερογραμμές. Πιο συγκεκριμένα πληροφορείστε ότι έγιναν ενέργειες προς το Υπουργείο Αμύνης για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη κατανάλωση μπανανών από την Εθνική Φρουρά. Επίσης σαν αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών οι Κυπριακές Αερογραμμές προσφέρουν ήδη μπανάνες στους επιβάτες τους.
3. Το Υπουργείο μας προσπαθεί πάντοτε να βρίσκει νέες αγορές και να προωθεί τις εξαγωγές όχι μόνον των μπανανών αλλά γενικά όλων των Κυπριακών προϊόντων. Προς το σκοπό αυτό διεξάγει έρευνες αγορών μέσω των Εμπορικών του Κέντρων στο εξωτερικό και παρέχει διευκολύνσεις και πληροφορίες τόσο σε ενδιαφερόμενους αγοραστές όσο και Κυπρίους εξαγωγείς.

Το Υπουργείο βρίσκεται επίσης σε επαφή με Κυβερνήσεις διάφορων χωρών με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί Εμπορικές Συμφωνίες. Σαν αποτέλεσμα των προσπαθειών διάφορες χώρες όπως η Γιουγκοσλαβία και η Ουγγαρία έδειξαν ενδιαφέρον για την εισαγωγή Κυπριακών μπανανών και σαν αντάλλαγμα την εισαγωγή προϊόντων από τις χώρες αυτές.

Όσο αφορά την εξαγωγή μπανανών προς την Ελλάδα πληροφορείστε ότι ο Εμπορικός μας Σύμβουλος στην Αθήνα είναι σε συνεχή επαφή με το Υπουργείο Εμπορίου της Ελλάδας και άλλους Κυβερνητικούς παράγοντες για το σκοπό αυτό.

Επίσης ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κατά την επίσκεψή του στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, το Σεπτέμβρη του 1985, συζήτησε το θέμα αυτό με Έλληνες επισήμους».

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και ληφθείσα στις 5 Σεπτεμβρίου 1985.

«Επειδή κατά καιρούς δημιουργήθηκαν και διατηρούνται διάφορα ταμεία, όπως το Ταμείο Προέδρου στο παρελθόν και πρόσφατα το Ταμείο Εκτάκτων

Αναγκών του Υπουργείου Προεδρίας, τα οποία συντηρούνται από χρήματα του δημοσίου, ημικρατικών οργανισμών και διαφόρων ιδιωτών για τους οποίους υπάρχουν πληροφορίες ότι πράττουν τούτο έναντι κρατικών ανταλλαγμάτων ή πιέσεων και επειδή τα πιο πάνω Ταμεία διαχειρίζονται δημόσια πρόσωπα όπως ο Πρόεδρος του Κράτους στο παρελθόν και τώρα ο Υπουργός Προεδρίας και επειδή προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι τα χρήματα των εν λόγω Ταμείων διατίθενται για φιλανθρωπικούς ή άλλους παρεμφερείς σκοπούς χωρίς εντούτοις να αποκαλύπτονται οι πόροι, το σύνολο των ετήσιων εσόδων αλλά και πόσα και σε ποιους συγκεκριμένα διατίθενται, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τα ακόλουθα:

1. Από πότε και πόσα Ταμεία και με βάση ποια διάταξη νόμου λειτούργησαν ή λειτουργούν;
2. Με βάση ποια πρόνοια νόμου λειτουργούν ταμεία με μυστικούς πόρους ώστε να αποφεύγεται το συνταγματικό δικαίωμα για έλεγχο και έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων;
3. Αν πράγματι ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, γιατί δεν υποβάλλεται σχετική έκθεση με κάθε λεπτομέρεια εσόδων και εξόδων στη Βουλή των Αντιπροσώπων;
4. Αν το αρμόδιο Υπουργείο ή και ο Γενικός Ελεγκτής έχουν πρόθεση να παραδώσουν στη Βουλή εντός της προθεσμίας που προβλέπει το Σύνταγμα (30 ημερών από την υποβολή της παρούσας) πλήρεις καταλόγους και στοιχεία για όλους όσους εισέφεραν αλλά και όσους ωφελήθηκαν από τα χρήματα των πιο πάνω Ταμείων.
5. Με βάση ποια κριτήρια διατέθηκαν τα χρήματα των προαναφερθέντων Ταμείων;
6. Αν οι διάφορες εισφορές εκπίπτουν από το κερδαινόμενο εισόδημα των εισφορέων.
7. Αν στους εισφορείς περιλαμβάνονται και ξένες Εταιρείες ή υπηρεσίες».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη.

«Αναφορικά με το Ταμείο 'Αμεσων Αναγκών', η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία εξετάζει το θέμα, έχει ενημερωθεί επί του θέματος από τον Υπουργό Προεδρίας σε ειδική προς τούτο συνάντηση κατά την οποία παρευρέθηκαν τόσο ο Υπουργός Προεδρίας κ. Δ. Λιβέρας όσο και ο πρώην Υπουργός Προεδρίας κ. Ντ. Μιχαηλίδης και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Γίνεται αντιληπτό ότι το πόρισμα της εν λόγω επιτροπής θα αποτελέσει αντικείμενο σχετικής έκθεσης για κατατόπιση του Σώματος της Βουλής από την αρμόδια Επιτροπή».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 25 Σεπτεμβρίου 1985.

«Στο Συνοικισμό Αυτοστεγάσεως Πάνω Πολεμιδιών (Καρμιώτισσας) και στο δυτικό άκρο που είναι η Δ' Φάση, τοποθετήθηκαν από την Αρχή Ηλεκτρισμού πυλώνες και εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος ψηλής τάσεως (132,000 βολτ) διπλού κυκλώματος.

Οι πυλώνες εγκαταστάθηκαν μεταξύ των προσφυγικών κατοικιών και τα καλώδια διέρχονται πάνω από αυτές.

Αξιοσημείωτο δε είναι το γεγονός ότι σε απόσταση 200-300 περίπου μέτρων δυτικότερα του σημείου που διέρχονται οι εναέρια γραμμές, ο χώρος είναι εντελώς ακατοίκητος και πρόκειται και περί χαλίτικης γης.

Οι κάτοικοι των δεκάδων επηρεαζόμενων κατοικιών είναι σε απόγνωση από την αψυχολόγητη, αδικαιολόγητη και ανεύθυνη αυτή ενέργεια των αρμοδίων και μεταξύ των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν είναι ο θόρυβος (συνεχές βουητό) που είναι τρομακτικός σε υγρές νύκτες, ο επηρεασμός στην τηλεοπτική και ραδιοφωνική λήψη και ειδικότερα η συνεχής αγωνία των κατοίκων για πρόκληση ατυχημάτων (πτώση καλωδίων, κεραυνοί κλπ.), που έχει σαν αποτέλεσμα μια μόνιμη κατάσταση ψυχολογικών προβλημάτων κυρίως στα παιδιά της περιοχής.

Πρόσθετα, πάνω από το δημοτικό σχολείο που είναι στη Γ' Φάση του Συνοικισμού, διέρχεται άλλη εναέρια γραμμή μεταφοράς ρεύματος ψηλής τάσεως, που δημιουργεί παρόμοια προβλήματα και κινδύνους.

Επανελημμένα διαβήματα και συνεχείς εκκλήσεις των κατοίκων και της χωριτικής αρχής του Συνοικισμού προς τις αρμόδιες αρχές δεν βρήκαν οποιαδήποτε ανταπόκριση και/ή είχαν κάποιες αόριστες υποσχέσεις και προσπάθειες υποβιβασμού της σοβαρότητας του θέματος.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Γιατί τοποθετήθηκαν οι πυλώνες και οι εναέρια γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος ψηλής τάσεως μέσα σε κατοικημένη περιοχή και πάνω από τις κατοικίες, αφού μπορούσαν κάλλιστα να τοποθετηθούν σε απόσταση μερικών εκατοντάδων μέτρων δυτικότερα σε ακατοίκητο χώρο;
- (β) Πότε θα μετακινηθούν οι πυλώνες και οι εναέρια γραμμές από τον κατοικημένο χώρο και γιατί καθυστερεί η επιβαλλόμενη αυτή ενέργεια;
- (γ) Πότε θα μετακινηθούν οι εναέρια γραμμές που διέρχονται πάνω από το δημοτικό σχολείο και γιατί καθυστερεί η μετακίνηση;
- (δ) Μήπως θα πρέπει να θρηνήσουμε θύματα και άλλες απώλειες, για να σπεύσουν οι αρμόδιοι να επανορθώσουν απαράδεκτες ενέργειες;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου με την οποία επικοινωνήσε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση μας αναφέρει τα ακόλουθα:

«1. Ο αξιότιμος Βουλευτής στην Ερώτησή του θίγει δύο περιπτώσεις εγκαταστάσεως ηλεκτρικών γραμμών μεταφοράς. Η πρώτη αναφέρεται στη γραμμή 132,000 βολτ που ξεκινά από τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής για να καταλήξει στον υποσταθμό μεταφοράς στα Πολεμίδα και διέρχεται πάνω από ένα μέρος του Συνοικισμού Αυτοστεγάσεως Εκτοπισθέντων Πάνω Πολεμιδιών (Καρμιώτισσας). Η δεύτερη αναφέρεται σε γραμμή 66,000 βολτ που διέρχεται πάνω από το Δημοτικό Σχολείο στην Γ' φάση του Συνοικισμού.

2. Σ' ότι αφορά την πρώτη περίπτωση, η κατασκευή της επηρεαζόμενης γραμμής, που ως σημειωθεί αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό έργο όχι μόνο της

ΑΗΚ αλλά και του τόπου γενικότερα, προγραμματίστηκε πριν κατασκευασθεί ο εν λόγω Συνοικισμός, υλοποιήθηκε δε αφού εξασφαλίστηκαν οι αναγκαίες από το Νόμο εγκρίσεις και διατυπώσεις. Στην επιλογή της πορείας της γραμμής, η Αρχή επιδίωξε τον όσο το δυνατό σε λιγότερο βαθμό δυσμενή επηρεασμό ιδιωτικής περιουσίας, σε συσχετισμό με την προσπάθεια για υιοθέτηση της πιο ενδεδειγμένης από τεχνοοικονομικής πλευράς πορείας.

Η μετακίνηση της γραμμής στο παρόν στάδιο δεν είναι εύκολο εγχείρημα ούτε από τεχνικής ούτε κι' από οικονομικής πλευράς. Τέτοια μετακίνηση θα κόστιζε στην Αρχή και κατ' επέκταση στο δημόσιο πολλές χιλιάδες λίρες.

Εξάλλου, η εν λόγω γραμμή, όπως κι' οποιοσδήποτε άλλες ηλεκτρικές γραμμές, είναι κατασκευασμένες σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ηλεκτρισμού Νόμου σ' ό,τι αφορά την ασφάλεια του κοινού και τυχόν ανησυχία είναι υπερβολική. Άλλωστε σ' άλλα μέρη του κόσμου η διέλευση ηλεκτρικών γραμμών πάνω από κατοικημένες περιοχές δεν είναι σπάνιο φαινόμενο.

Σχετικά με την αναφορά του αξιότιμου Βουλευτή περί θορύβου και παρασίτων στα ραδιόφωνα και τηλεοράσεις του Συνοικισμού, ειδικό συνεργείο του ΡΙΚ προέβηκε, ύστερα από παράκληση της Αρχής, σε ακριβείς μετρήσεις. Τα αποτελέσματα της έρευνας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι:

- (α) με την κατάλληλη τοποθέτηση της αντένας καμιά οπτική παρέμβαση δεν δημιουργείται στους δέκτες τηλεοράσεως.
- (β) υπάρχει κάποιος θόρυβος κοντά στους πυλώνες της γραμμής.

Η Αρχή ύστερα απ' αυτό, μελετά το όλο θέμα με τους Συμβούλους και τους κατασκευαστές της γραμμής, με σκοπό να πάρει τα αναγκαία πρόσθετα μέτρα για την απόβλυνση του προβλήματος του θορύβου.

3. Σ' ότι, αφορά τη δεύτερη περίπτωση, την εναέρια γραμμή 66,000 βολτ που διέρχεται πάνω από το Δημοτικό Σχολείο που βρίσκεται στην Γ' φάση του Συνοικισμού Αυτοστεγάσεως στα Π. Πολεμίδια έχω να παρατηρήσω ότι η γραμμή αυτή βρίσκεται εκεί από το 1952, η δε ανάπτυξη της περιοχής έγινε ασφαλώς πολύ αργότερα. Εν πάση περιπτώσει το τμήμα αυτό της γραμμής θα αποξηλωθεί και θα αφαιρεθεί τελείως κατά τις αρχές του 1986, ευθύς δηλαδή μετά που θα συμπληρωθούν τα έργα στο νέο υποσταθμό μεταφοράς στην Αγία Φύλα.

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 25 Σεπτεμβρίου 1985.

«Από επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας Κεντρικής Επιλογής και Κριτηρίων της Υπηρεσίας Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων 2413 αιτήσεις για στέγαση προσφυγικών οικογενειών, από τις οποίες οι 1184 είναι οργανικών οικογενειών και οι υπόλοιπες 1229 νεαρών ζευγαριών.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθείται, μετά την υποβολή των αιτήσεων αποστέλλεται στην πιο πάνω Επιτροπή η σχετική έκθεση της Επαρχιακής Επιτροπής η οποία ετοιμάζεται μετά από επιτόπια έρευνα εκεί όπου διαμένει ο αιτητής.

Παρόλο που η διαδικασία αυτή φαίνεται αρκετά απλή, εντούτοις παρατηρείται μια άνευ προηγουμένου αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων αυτών.

Υπάρχει σήμερα μεγάλος αριθμός αιτήσεων που εκκρεμούν χρόνια χωρίς να έχουν πάρει οποιαδήποτε απάντηση οι αιτητές. Χαρακτηριστική είναι η καταγγελία που πήρα από αιτητή ότι σε επιστολή του με ημερομηνία 12/1/1983 πήρε απάντηση από την Υπηρεσία Μερίμνης μόλις τη 12η Απριλίου 1984, δηλαδή ύστερα από 15 μήνες και η απάντηση ήταν για να τον πληροφορήσει ότι η αίτησή σας θα εξεταστεί σύντομα από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων. Σήμερα, δηλαδή 2 1/2 χρόνια από την υποβολή της, η αίτησή του ακόμα εκκρεμεί, δεν έχει εξεταστεί και ούτε υπήρξε οποιαδήποτε παραπέρα αλληλογραφία.

Η άλλη θλιβερή πτυχή του προβλήματος είναι ότι ακόμα και οι λίγες αιτήσεις που προωθούνται και εξετάζονται, είναι με κομματικά κριτήρια —ασχέτως της διαπιστώσεως ότι σήμερα στην Κύπρο ο περισσότερος κόσμος έμαθε να κοροϊδεύει τους διάφορους 'κομματάρχες' ότι δήθεν πρόσκειται προς αυτούς για να κάνει τη δουλειά του.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία που προΐστανται των αρμόδιων υπηρεσιών να πληροφορήσουν τη Βουλή:

- 1) Γιατί υπάρχει αυτή η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων τόσο των οργανικών οικογενειών όσο και των νεαρών ζευγαριών;
- 2) Πότε, με βάση τα σχέδιά τους, θα στεγαστούν όλες αυτές οι οικογένειες που οι αιτήσεις τους καθυστερούν τόσο χρόνια κλειδωμένες στα γραφεία των αρμοδίων;
- 3) Από ποιους αποτελούνται οι αρμόδιες επιτροπές και κάθε πόσο συνέρχονται για εξέταση αιτήσεων για στέγαση;
- 4) Με ποιου οδηγίες αποφασίζεται η 'προτεραιότητα' στην εξέταση των αιτήσεων, δηλαδή με άλλα λόγια η κομματικοποίησή τους;
- 5) Αποδέχονται και αντιλαμβάνονται οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών αυτών Υπουργοί τη δική τους ευθύνη για την τεράστια αυτή καθυστέρηση και ταλαιπωρία των προσφυγικών οικογενειών, ναι ή όχι; Αν δεν την αποδέχονται σαν δική τους ευθύνη τι μέτρα σκοπεύουν να λάβουν για την πειθάρχηση των υπευθύνων; Είναι μήπως δυνατόν οι αρμόδιοι λειτουργοί να καθυστερούν βάσει Υπουργικών οδηγιών, ως αναφέρουν ορισμένες πληροφορίες μας;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Η εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται στην ΥΜΑΠΕ τόσο από παλιές οικογένειες που υπήρχαν προ της εισβολής όσο και των αιτήσεων που υποβάλλονται από νέα ζευγάρια γίνεται από τις αρμόδιες Επιτροπές σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα κριτήρια στέγασης/αυτοστέγασης τα οποία εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

2. Είναι γεγονός ότι μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 1985, υπήρχαν στην ΥΜΑΠΕ 2139 εκκρεμείς αιτήσεις με βάση τα διάφορα στεγαστικά σχέδια των προσφύγων. Από τις αιτήσεις αυτές 930 αφορούσαν στέγαση/αυτοστέγαση παλιών οργανικών οικογενειών και 1209 στέγαση/αυτοστέγαση νέων οικογενειών. Πρέπει εντούτοις να σημειωθεί σχετικά, ότι σημαντικός αριθμός αιτητών, έχουν ήδη ευεργετηθεί βάσει κάποιου άλλου σχεδίου (στέγαση σε Τουρκοκυπριακές κατοικίες, επιδότηση ενοικίου κλπ.) και τώρα ζητούν βελτίωση των συνθηκών στέγασής τους.

Παράλληλα αρκετές από τις αιτήσεις αυτές θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν εφόσον οι αιτητές μεταβάλουν το χώρο προτίμησής τους για τη στέγαση/αυτοστέγασή τους. Συναφώς αναφέρεται ότι δόθηκαν οδηγίες στην ΥΜΑΠΕ όπως οι διάφορες Επιτροπές εργαστούν εντατικά και συστηματικά για επίσπευση της εξέτασης των αιτήσεων που εκκρεμούν.

3. Οι αιτήσεις εξετάζονται σε πρώτο στάδιο από τις Επαρχιακές Επιτροπές των οποίων προεδρεύει ο οικείος Επαρχιακός Συντονιστής της ΥΜΑΠΕ και συμμετέχουν σ' αυτές εκπρόσωποι των Τμημάτων Πολεοδομίας και Οικήσεως, Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Γραφείου Επάρχου και της οικείας Επαρχιακής Επιτροπής Προσφύγων. Στη συνέχεια οι απόψεις/εισηγήσεις των Επαρχιακών Επιτροπών υποβάλλονται για τελική απόφαση στην κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων (Κ.Ε.Ε.Κ.) της οποίας προεδρεύει ο Διευθυντής της ΥΜΑΠΕ και εκπροσωπούνται σ' αυτές πλην των πιο πάνω αναφερομένων Τμημάτων και Υπηρεσιών και το Υπουργείο Εσωτερικών και το Γραφείο Προγραμματισμού, καθώς και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων. Τόσο οι Επαρχιακές Επιτροπές όσο και η ΚΕΕΚ συνέρχονται τακτικά 2-3 φορές τη βδομάδα, και αναμένεται ότι σε μικρό χρονικό διάστημα θα διεκπεραιωθούν όλες σχεδόν οι αιτήσεις που εκκρεμούν.

4. Κατά κανόνα η εξέταση των αιτήσεων γίνεται κατά σειρά παραλαβής τους από την Υπηρεσία. Σε εξαιρετικές βέβαια περιπτώσεις που αποδεδειγμένα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στέγασης γονέων, συζύγων ή χηρών αγνοουμένων ή πεσόντων, παραγκόβιων και ενοίκων ετοιμόρροπων Τουρκοκυπριακών κατοικιών, δίδεται προτεραιότητα κατά την κρίση των Επιτροπών».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 25 Σεπτεμβρίου 1985.

«Παρά το έργο που έγινε στα 11 χρόνια της προσφυγιάς, το στεγαστικό πρόβλημα συνεχίζει να βασανίζει χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες που διαμένουν σε ακατάλληλα και ετοιμόρροπα υποστατικά.

Ένας μεγάλος αριθμός προσφυγικών οικογενειών στεγάστηκαν στα πρώτα χρόνια της προσφυγιάς με δική τους πρωτοβουλία και με μικρή οικονομική βοήθεια από την Κυβέρνηση.

Τέτοιες οικογένειες στεγάστηκαν στις περιοχές Λάρνακας, Αμμοχώστου, Λεμεσού και Πάφου. Μερικές οικογένειες αυτοστεγάστηκαν με δικά τους έξοδα.

Τα προσωρινά αυτά υποστατικά, που κτίστηκαν με μικρή οικονομική βοήθεια από την κυβέρνηση, έπαθαν φθορά και πολλά είναι ετοιμόρροπα. Υπολογίζονται αυτά τα προσφυγικά υποστατικά σε μερικές χιλιάδες.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Έχουν συγκεντρωθεί τα στοιχεία αυτών των ακατάλληλων και ετοιμόρροπων υποστατικών που στεγάζονται προσφυγικές οικογένειες παγκύπρια;
2. Για τα ετοιμόρροπα προσφυγικά σπίτια γίνονται ενέργειες για μεταστέγαση των οικογενειών για να μη θρηνήσουμε θύματα;
3. Θα δοθεί οικονομική βοήθεια για τη στέγαση των προσφυγικών οικογενειών που στεγάστηκαν με δικά τους έξοδα;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Είναι γεγονός ότι αριθμός κατοικιών που κτίστηκαν σε Κυβερνητικούς Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως κατά τα πρώτα στάδια εφαρμογής του πιο πάνω Σχεδίου, παρουσιάζουν τώρα κάποια προβλήματα που οφείλονται είτε στην πλημμελή κατασκευή τους είτε στη χρησιμοποίηση ακατάλληλων οικοδομικών υλικών. Για διαπίστωση του μεγέθους του προβλήματος έγινε πρόσφατα σχετική έρευνα, η οποία περιορίστηκε στις περιπτώσεις κατοικιών που κτίστηκαν με Κυβερνητική βοήθεια μέχρι ποσού £1,500. Από την έρευνα έχει προκύψει ότι θα απαιτηθεί συνολική δαπάνη £60,000-£70,000 για τη βελτίωση των κατοικιών που παρουσιάζουν προβλήματα και η Κυβέρνηση άρχισε ήδη να θέτει σε εφαρμογή σχετικό πρόγραμμα για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στους επηρεαζόμενους πρόσφυγες να βελτιώσουν τις κατοικίες τους. Συναφώς αναφέρεται ότι για αριθμό κατοικιών σε διάφορους Συνοικισμούς της Αμμοχώστου (Βρυσούλλες, Αυγόρου, Φρέναρος) έχουν ήδη διατεθεί οι απαιτούμενες πιστώσεις, ενώ για τις υπόλοιπες συνεχίζεται η σχετική διαδικασία.

2. Όπως διαπιστώθηκε από την πιο πάνω έρευνα υπάρχουν και ορισμένες κατοικίες που λόγω σοβαρών ζημιών η επιδιόρθωσή τους θεωρείται οικονομικά ασύμφορη. Στις περιπτώσεις αυτές οι ένοικοι μεταστεγάζονται αμέσως με βάση τα ισχύοντα προσωπικά σχέδια Στέγασης/Αυτοστέγασης, εφόσο και οι ίδιοι οι πρόσφυγες συγκατατεθούν να μεταστεγασθούν σε άλλες διαθέσιμες οικιστικές μονάδες.

3. Οι πρόσφυγες που στεγάσθηκαν με δικά τους έξοδα χωρίς προηγούμενα να εγκριθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, δεν καλύπτονται από το πιο πάνω πρόγραμμα παραχώρησης οικονομικής βοήθειας για επιδιόρθωση των κατοικιών τους, εφόσο όμως οι στεγαστικές τους συνθήκες δεν είναι ικανοποιητικές, μπορούν να αποτείνονται για στέγαση/αυτοστέγαση με βάση τα ισχύοντα στεγαστικά σχέδια».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Η κοινότητα Γιόλου, μια πολύ αναπτυσσόμενη κοινότητα, στερείται πόσιμου νερού. Για επίσπευση της μεταφοράς νερού από πηγή πολύ πλησίον, η Χωριτική Αρχή κατέθεσε ποσό £40,000.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

Πού οφείλεται η καθυστέρηση της υλοποίησης του ως άνω έργου και πότε υπολογίζει να τελειώσει, για να παύσει να αποτελεί εφιάλτη και καθημερινές προστριβές μεταξύ των κατοίκων της πιο πάνω κοινότητας;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Οι εργασίες για την εκτέλεση του σχεδίου βελτίωσης της υδατοπρομήθειας του χωριού Γιόλου, που άρχισαν τον Οκτώβριο του φετινού χρόνου, έχουν ήδη αποπερατωθεί έναντι δαπάνης £40,000. Το πρόβλημα συνεπώς της ανεπάρκειας νερού, κυρίως κατά τους θερινούς μήνες, έχει επιλυθεί».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Εξαιτίας του υπερβολικού κόστους για οδικό φωτισμό η κοινότητα Χαντριών οφείλει στην Αρχή Ηλεκτρισμού ποσό που υπερβαίνει τις £2,000.-, με αποτέλεσμα το χωριό να αντιμετωπίζει πρόβλημα οδικού φωτισμού αφού η Α.Η.Κ. αρνείται την αντικατάσταση των καταστραφέντων λαμπτήρων.

Επειδή τα Χαντριά είναι από τις πτωχές κοινότητες της Λεμεσού που αδυνατούν να πληρώσουν το πιο πάνω ποσό, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια βοήθεια προτίθεται να παραχωρήσει προς επίλυση του καυτού αυτού προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το χωριό Χαντριά δεν οφείλει κανένα ποσό προς την Αρχή Ηλεκτρισμού για οδικό φωτισμό και συνεπώς δεν τίθεται θέμα Κυβερνητικής βοήθειας».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για εξάλειψη των ζημιών που προκαλούν οι σκόνες από τη λειτουργία των λατομείων στις περιοχές των χωριών Πραστειού Κελλακίου και Παρεκκλησιάς».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Με την άδεια λειτουργίας λατομείων και διαφόρων εργοστασίων που εκπέμπουν σκόνη ή άλλες επιβλαβείς ουσίες ή και δυσσομία οι κάτοικοι και οι δενδροκαλλιέργειες των χωριών Παρεκκλησιάς, Μονής, Μοναγρουλλιού και Πεντακώμου υφίστανται ζημιές και υποφέρουν.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι επιπρόσθετα μέτρα προτίθεται να πάρει για περιορισμό των ζημιών και προστασία των κατοίκων και του φυσικού περιβάλλοντος από τις καταστροφές εξαιτίας της λειτουργίας των πιο πάνω μονάδων».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 και 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στην περιοχή των χωριών Πραστειού Κελλακίου και Παρεκκλησιάς λειτουργούν δύο μεγάλες σκυροθραυστικές μονάδες που ανήκουν στην εταιρεία Γενικών Κατασκευών και Κώστα Κυθραιώτη και Υιός Λτδ. Η περιοχή των λατομείων επελέγη από την Κυβέρνηση διότι ήταν από τις λίγες περιοχές που προσφέρονταν για σκοπούς λατόμευσης ένεκα της καταλληλότητας του πετρώματος για σπαστά σκύρα και άμμο και ευρίσκεται μακριά από κατοικημένες περιοχές.

Είναι γεγονός ότι δημιουργείται σκόνη από τις λατομείσεις και τις σκυροθραυστικές εγκαταστάσεις και μερικοί κήποι της περιοχής επηρεάζονται ειδικά

από την εταιρεία Γενικών Κατασκευών που οι κήποι αυτοί είναι πιο κοντά στις εγκαταστάσεις τους. Για την καταστολή της σκόνης χρειάζεται νερό και μόλις πρόσφατα οι δύο εταιρείες εξασφάλισαν νερό κατόπιν προτροπής μας και έχουν εγκαταστήσει καταβρεκτήρες και ραντίζουν τους χωματόδρομους που χρησιμοποιούν για τις εργασίες τους. Η μείωση της σκόνης είναι ικανοποιητική και ελπίζεται ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί ακόμα περισσότερο τώρα που οι εταιρείες εξασφάλισαν ικανοποιητικές ποσότητες νερού.

Επίσης η εταιρεία Κώστας Κυθραιώτης και Υιός υποσχέθηκε ότι μέχρι το Φεβρουάριο 1986 θα ασφαλτοστρώσει το χωματόδρομο που οδηγεί από τον κύριο δρόμο Παρεκκλησιάς-Κελλακίου προς το λατομείο της. Το μέτρο αυτό θα μειώσει κατά πολύ τη σκόνη που δημιουργείται κατά τη διακίνηση των αυτοκινήτων.

Όσο αφορά το θέμα των ζημιών που προκαλείται στους κήπους από τις σκόνες υπάρχει διαδικασία που ακολουθείται τόσο για την εκτίμηση των ζημιών όσο και για την αποζημίωση για την οποία τόσο οι εταιρείες όσο και οι παραπονούμενοι ιδιοκτήτες των κήπων είναι ενήμεροι»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά τη στρεμματική επιχορήγηση και των αμπελιών με νέες ποικιλίες που φυτεύτηκαν μετά το 1968, εφόσον έχουν συμπληρώσει ζωή πέντε χρόνων».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Όλες οι νέες ποικιλίες που πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια, έχουν ενταχθεί στην αναμπέλωση και παίρνουν την κανονική επιχορήγηση των £6 κατά σκάλα συν £8 κατά σκάλα για τη ζώνη Α, ή £4 κατά σκάλα για τη ζώνη Β. Για τη ζώνη Γ δίδεται μόνο η κανονική επιχορήγηση.

Οι ποικιλίες που φυτεύθηκαν μετά το 1968 και δεν έχουν ενταχθεί στο σχέδιο αναμπέλωσης, γιατί δεν πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια, δεν δίδεται στρεμματική επιχορήγηση.

Εν πάση περιπτώσει το όλο θέμα των επιχορηγήσεων μελετάται από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα Υπουργεία/Υπηρεσίες».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος αρδεύσεως στο χωριό Χαντριά, ώστε αντί της διοχέτευσης του νερού με νεραυλάκια να γίνεται τούτη με σύγχρονο σύστημα διασωλήνωσης».

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Αρδευτική Επιτροπή του πιο πάνω χωριού δεν έχει υποβάλει οποιοδήποτε αίτημα προς τον Έπαρχο Λεμεσού ή το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων αναφορικά με την αντικατάσταση του συστήματος αρδεύσεως. Παρόλο τούτο, μετά την υποβολή της Ερώτησης αυτής, ο Έπαρχος Λεμεσού ήλθε σε επαφή με την Αρδευτική Επιτροπή από την οποία διαπίστωσε ότι δεν υπάρχει ενδιαφέρον για το προτεινόμενο έργο».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Οι δρόμοι του χωριού Κάτω Μύλος είναι χωμάτινοι με αποτέλεσμα την περίοδο του χειμώνα να γίνονται αδιάβατοι.

Η κοινότητα ζήτησε κατ' επανάληψη την Κυβερνητική βοήθεια για επίστρωση τους με άσφαλτο ή και τσιμέντο. Παρά τις κατά καιρούς υποσχέσεις, η Κυβέρνηση αδρανεί με συνέπεια τη διαίωνιση του προβλήματος.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε και ποια βοήθεια προτίθεται να παραχωρήσει στο χωριό για τον πιο πάνω σκοπό».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Άσφαλτοστρώσεις δρόμων μέσα σε χωριά εκτελούνται κάθε χρόνο με πιστώσεις του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και με συνεισφορά των ενδιαφερόμενων χωριών που συνήθως ανέρχεται στο 1/2 της δαπάνης.

Μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Ενοποιημένου Σχεδίου Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς δαπανήθηκε ποσό £4,500 για την ασφαλτόστρωση δρόμων μέσα στον Κάτω Μύλο με μειωμένη τη συνεισφορά του χωριού στο 1/3. Για τον ίδιο σκοπό διατέθηκε μέσα στο 1984 ποσό £2,000 και στο 1985 £1,500. Η βελτίωση/ασφαλτόστρωση των δρόμων θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Στο παρελθόν η Κυβέρνηση επιχορηγούσε τις δαπάνες για εκτέλεση κοινοτικών έργων με ποσοστό 2/3. Πρόσφατα που η ανάγκη για ουσιαστικότερη βοήθεια έγινε πιο επιτακτική, η Κυβέρνηση περιόρισε την επιχορήγηση στο 1/2, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι πολλών χωριών να βρίσκονται σε απόγνωση αφού το βάρος των κοινοτικών χρεών γίνεται με την πάροδο του χρόνου δυσβάστακτο.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού στοχεύει η Κυβερνητική πολιτική κι' αν οι αρμόδιοι έχουν συνειδητοποιήσει πως με τον τρόπο αυτό αυξάνουν το ρεύμα της αστυφιλίας ενώ ταυτόχρονα συντελούν στην τελική καταστροφή της αγροτικής μας οικονομίας».

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το ύψος των κοινοτικών συνεισφορών έναντι των δαπανών εκτέλεσεως αναπτυξιακών έργων κυμαίνονται μεταξύ του 1/2 μέχρι του 1/5 ανάλογα με τη φύση του έργου και την οικονομική κατάσταση κάθε κοινότητας (πτωχές κοινότητες, ακριτικές κοινότητες κλπ.).

Σχετικά πρέπει να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις των Αγροτικών Περιφερειακών Σχεδίων όπως της Πιτσιλιάς, Τηλλυριάς, Ορεινής κλπ. εφαρμόζεται γενικά μειωμένη κοινοτική συνεισφορά (1/3) για όλα τα έργα. Εξάλλου σε πολλές περιπτώσεις, όπου τούτο δικαιολογείται, η Κυβέρνηση εκτελεί έργα με εξολοκλήρου δική της δαπάνη»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Σε απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών ημερομηνίας 17/11/83, ύστερα από σχετική ερώτησή μας, εδίδετο η υπόσχεση πως το αίτημα των κατοίκων του χωριού Αρακαπά για διαχωρισμό οικοπέδων σε χαλίτικη γη της κοινότητας, θα άρχιζε να υλοποιείται εντός του 1984.

Βρισκόμαστε στους τελευταίους μήνες του 1985 χωρίς η Κυβέρνηση να υλοποιήσει τις υποσχέσεις του τότε Υπουργού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα εκτελέσει το όλο έργο που γίνεται με την πάροδο του χρόνου οξύτερο».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως εκπόνησε σχέδιο για το διαχωρισμό πάνω σε χαλίτικη γη στο πιο πάνω χωριό 25 κρατικών οικοπέδων για τις στεγαστικές ανάγκες άπορων οικογενειών της κοινότητας. Λόγω του ότι το τεμάχιο γης που έχει επιλεγεί για το σκοπό αυτό παρουσιάζει μεγάλες κλίσεις, το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζει σχετική μελέτη για το ύψος των επιπλέον δαπανών που θα απαιτηθούν τόσο σε έργα υποδομής όσο και για την ανέγερση των κατοικιών, προκειμένου να ληφθεί τελική απόφαση. Από έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι δυστυχώς δεν υπάρχει άλλη καταλληλότερη διαθέσιμη κρατική γη στο χωριό, για να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκονται οι μελέτες και πότε προβλέπεται η ευθυγράμμιση και ασφαλτόστρωση των δρόμων Αρακαπά-Καλού Χωριού και Αρακαπά-Διερώνας».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση των δρόμων Αρακαπά-Καλού Χωριού και Αρακαπά-Διερώνας σας πληροφορώ τα εξής.

Η βελτίωση του δρόμου Αρακαπά-Καλού Χωριού η οποία υπολογίζεται να στοιχίσει £330,000, θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Τέταρτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης. Στο μεταξύ, ένα τμήμα του δρόμου αυτού, μήκους 700 μ. που βρίσκεται μέσα στο χωριό Αρακαπάς, έχει ήδη διαπλατυνθεί και βελτιωθεί έναντι δαπάνης £6,000 και θα ασφαλτοστρωθεί το 1986.

Η βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Διερώνας-Αρακαπά, μήκους 2 1/2 μιλίων άρχισε το 1984 και συνεχίζεται. Πρόθεση είναι να συμπληρωθεί το συντομότερο».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται αποπεράτωση του έργου διασωλήνωσης του δικτύου υδατοπρομήθειας στο χωριό Επταγώνια με τη νέα διάτρηση πόσιμου νερού».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Τόσο για τη σύνδεση της νέας γεώτρησης με την υδατοπρομήθεια Επταγώνιας, όσο και για την αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας του χωριού, ετοιμάζεται σχέδιο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου.

Ευθύς μετά την αποπεράτωσή του, που αναμένεται να γίνει μέχρι το τέλος του τρέχοντος μηνός, το εν λόγω σχέδιο θα διαβιβασθεί στον Έπαρχο Λεμεσού για να το θέσει ενώπιον των ενδιαφερομένων για έγκριση.

Η εκτέλεση του σχεδίου θα προωθηθεί στα πλαίσια του καταρτισμού του ετήσιου Προϋπολογισμού με βάση την προτεραιότητα που έχει σε σύγκριση με εκείνη άλλων παρόμοιων σχεδίων».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Στις 20/5/85 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα Πλατάνια υποσχέθηκε στην κοινότητα Κάτω Αμιάντου, πως η Κυβέρνηση θα έπαιρνε μέτρα για στεγανοποίηση του φράγματος που δημιουργήθηκε στην περιοχή 'Λούματα τους Αετούς' από την απόρριψη μάζων από το μεταλλείο Αμιάντου.

Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να υλοποιείται η πιο πάνω υπόσχεση με αποτέλεσμα μεγάλη ποσότητα νερού που θα μπορούσε να ικανοποιήσει τις αρδευτικές ανάγκες των κατοίκων κατά τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο να διαρρέει.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε σκοπεύει να εκτελέσει τα υποσχεθέντα από τον Πρόεδρο έργα».

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου συγκεντρώνει υδρολογικές πληροφορίες που θεωρούνται απαραίτητες για τη μελέτη στεγανοποίησης μέρους του αναχώματος που δημιουργήθηκε στην υπ' αναφορά περιοχή από τα μπάζα του μεταλλείου Αμιάντου. Μετά τη συγκέντρωση των πληροφοριών αυτών, που αναμένεται να είναι διαθέσιμες μέχρι τα μέσα του 1986, θα είμαστε σε θέση να προτείνουμε λύσεις, που θα πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο της γενικότερης μελέτης που ετοιμάστηκε από την Εταιρεία Αμιάντου αναφορικά με την ασφάλεια των μπάζων η οποία δεν θα πρέπει να επηρεασθεί από τη στεγανοποίησή τους.

Διευκρινίζεται πως για την εφαρμογή οποιασδήποτε λύσης θα πρέπει να συγκατατεθεί και η Εταιρεία Αμιάντου, η οποία έχει την ευθύνη για την ασφάλεια των μπάζων. Η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το σχέδιο ασφάλειας που η ίδια πρότεινε (και το οποίο εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση) για την εξασφάλιση της σταθερότητας των μπάζων, στο οποίο όμως δεν προβλέπεται η στεγανοποίησή τους».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Από χρόνια η κοινότητα Παρεκκλησιάς αντιμετωπίζει κατά τους καλοκαιρινούς μήνες πρόβλημα πόσιμου νερού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα λαμβάνονται για επίλυση του πιο πάνω προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το χωριό υδροδοτείται από το Περιφερειακό Υδρευτικό Σχέδιο Μουτταγιάκας το οποίο εκτελέστηκε πριν 20 περίπου χρόνια. Λόγω της μεγάλης οικιστικής ανάπτυξης των τελευταίων χρόνων, παρατηρήθηκε κατά την καλοκαιρινή περίοδο ανεπάρκεια νερού σ' όλα σχεδόν τα χωριά που εξυπηρετούνται από το κοινό αυτό σχέδιο.

Για επίλυση του προβλήματος εκτελείται ήδη από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σχέδιο που προβλέπει την αντικατάσταση του κεντρικού αγωγού με άλλο μεγαλύτερης διαμέτρου έναντι δαπάνης £112,000. Το έργο θα συνεχισθεί και συμπληρωθεί μέσα στο 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε πιο στάδιο βρίσκονται τα διαβήματα για την εγγραφή της κουμανδαρίας σαν προϊόντος με ονομασία προελεύσεως».

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με τις ενέργειες και τα διαβήματα που γίνονται για την εγγραφή της κουμανδαρίας σαν προϊόντος ποιότητας με ονομασία προελεύσεως, επιθυμούμε να πληροφορήσουμε τα ακόλουθα:

- (α) Το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων έχει συμπληρώσει όλη την προεργασία για την εγγραφή της Κουμανδαρίας σαν προϊόντος με ονομασία προελεύσεως.
- (β) Ό,τι απομένει να γίνει τώρα είναι ο καθορισμός των περιοχών που θα δικαιούνται να παρασκευάζουν κουμανδαρία και οι οποίες θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο σχετικό Διάταγμα.
- (γ) Στην ειδική αυτή περίπτωση βασική επιδίωξη ήταν ο περιορισμός της έκτασης των περιοχών των χωριών Β'+Γ' κατηγορίας με απώτερο σκοπό τη μείωση της παραγωγής και τη βελτίωση της ποιότητας της παραγόμενης κουμανδαρίας.

Η επίτευξη του σκοπού αυτού θα συνέτεινε στη σταδιακή επίλυση του σημερινού προβλήματος της διάθεσης των μεγάλων αποθεμάτων κουμανδαρίας και στην εξασφάλιση καλύτερων τιμών για το προϊόν αυτό.

- (δ) Για τον περιορισμό των περιοχών, όπως αυτές προτάθηκαν από ομάδα εμπειρογνώμωνων, υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από όλα τα κουμανδαριοχώρια της Β'+Γ' κατηγορίας, τα οποία ζητούν την ένταξη ολόκληρης της αμπελουργικής περιοχής των χωριών τους.
- (ε) Ειδικές παραχωρήσεις που έγιναν στο μεταξύ σε όλα τα πιο πάνω χωριά δεν μπόρεσαν να δώσουν λύση στο αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί.
- (στ) Το πρόβλημα τώρα παραμένει κατά πόσο θα επιβληθούν οι περιοχές που προτάθηκαν από εμπειρογνώμονες, ύστερα από σχετική διεύρυνση, ή κατά πόσο θα γίνει δεκτό το αίτημα των ενδιαφερομένων Κοινοτήτων για ένταξη όλων των περιοχών με τις δυσμενείς επιπτώσεις πάνω στο σκοπό που επιδιώκεται με την εγγραφή της Κουμανδαρίας σαν προϊόν με ονομασία προελεύσεως»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Εξαιτίας της μορφολογίας του εδάφους τα έξοδα διάνοιξης αγροτικών δρόμων στο χωριό Συκόπετρα είναι τεράστια.

Η παραχωρούμενη από την Κυβέρνηση βοήθεια είναι αδύνατο να επαρκέσει για την ικανοποίηση των αναγκών του χωριού σε αγροτικούς δρόμους γι' αυτό και ζητείται η αύξηση της σχετικής βοήθειας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά αύξηση της βοήθειας και σε πιο βαθμό».

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Μέσα στα πλαίσια του Ενοποιημένου Σχεδίου Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς δαπανήθηκε για τη διάνοιξη αγροτικών δρόμων στο πιο πάνω χωριό ποσό £9,000 με αυξημένη Κυβερνητική βοήθεια δηλαδή με την καταβολή των 2/3 της δαπάνης από την Κυβέρνηση, ενώ κατά την ίδια περίοδο δαπανήθηκε άλλο ποσό ύψους £1,700 εξολοκλήρου από την Κυβέρνηση για τη διάνοιξη αμπελοουργικών δρόμων.

Κατά το φετεινό χρόνο δαπανήθηκε για τον ίδιο σκοπό ποσό £500 χωρίς καμιά συνεισφορά από το χωριό ενώ για το 1986 προγραμματίζεται η δαπάνη πρόσθετου ποσού £2,000 και πάλι χωρίς συνεισφορά από το χωριό»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το χωριό Συκόπετρα ζητεί εδώ και χρόνια την εκτέλεση από την Κυβέρνηση αποχετευτικού συστήματος για επίλυση του προβλήματος των λυμάτων που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι εξαιτίας της μορφολογίας του εδάφους. Παρά τις σχετικές υποσχέσεις κανένα έργο δεν έχει εκτελεστεί μέχρι σήμερα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να εκτελέσει τα αναγκαία έργα για λύση του πιο πάνω προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για τη μελέτη και επίλυση του προβλήματος των αποχετεύσεων που παρουσιάζεται σε πολλά χωριά της υπαίθρου έχουν συσταθεί Επαρχιακές Τεχνικές Επιτροπές οι οποίες έχουν ήδη εντοπίσει τις κοινότητες που αντιμετωπίζουν τέτοιο πρόβλημα. Μεταξύ των κοινοτήτων αυτών είναι και η Συκόπετρα της οποίας όμως το πρόβλημα δεν είναι οξύ ή αμέσου προτεραιότητας σε σχέση με άλλες κοινότητες. Εν πάση περιπτώσει προωθείται ετοιμασία ολοκληρωμένης μελέτης και εκπονήσεως λεπτομερών σχεδίων».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Από χρόνια προβάλλεται το αίτημα από τις κοινότητες της υπαίθρου για επιχορήγηση του οδικού φωτισμού που απορροφά το σύνολο σχεδόν των κοινωνικών ταμείων.

Παρά το γεγονός ότι κατά καιρούς δόθηκαν υποσχέσεις από διάφορους Υπουργούς για ικανοποίηση του αιτήματος, μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση δεν έχει χαράξει συγκεκριμένη πολιτική για επίλυση του προβλήματος.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και πότε να υλοποιήσει τις δοθείσες υποσχέσεις».

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Κυβέρνηση επιχορηγεί τις δαπάνες οδικού φωτισμού των μικρών και πτωχών κοινοτήτων τόσο από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως όσο και από τον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ. Φέτος έχουν βοηθηθεί συνολικά 163 κοινότητες».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιό στάδιο βρίσκονται οι μελέτες ή εργασίες για την επέκταση του οδικού φωτισμού στην περιοχή 'Πεύκου' Λουβαρά της κοινότητας Καλού Χωριού όπου από δεκαετίας υπάρχουν πέραν των 10 οικιστικών μονάδων χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού, όπως πάντα, προκειμένου να εργαστεί προς την κατεύθυνση της επέκτασης του οδικού φωτισμού ή για να προβεί σε οποιαδήποτε άλλη εργασία σχετιζόμενη με παροχή ηλεκτρισμού, αναμένει πρώτα απ' όλα την υποβολή σχετικής αιτήσεως, σαν απαραίτητης προϋπόθεσης, από μέρους των αμέσως ενδιαφερομένων. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, που αναφέρονται οι κ.κ. Βουλευτές, η ΑΗΚ δεν πήρε ως τώρα καμιά τέτοια αίτηση. Εφόσον βέβαια πάρει, θα προβεί στην αναγκαία τεchnοοικονομική μελέτη και θα γνωστοποιήσει τους σχετικούς της όρους.

Θάθελα ωστόσο να προσθέσω πως στην ίδια περιοχή ενδιαφέρθηκαν για παροχή ηλεκτρισμού στις κατοικίες τους δύο αιτητές οι οποίοι και υπέβαλαν τη σχετική τους αίτηση στις 18.3.1985. Για την εκπόνηση όμως της αναγκαίας τεchnοοικονομικής μελέτης, κρίθηκε απαραίτητη η από μέρους τους παρουσίαση άδειας οικοδομής και τοπογραφικού σχεδίου, πράγμα που τους ζητήθηκε γραπτώς στις 20.4.1985, πλην όμως μέχρι σήμερα δεν το έπραξαν».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Η περιοχή 'Πεύκος' της κοινότητας Καλού Χωριού αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ύδρευσης. Η αναγκαία διάτρηση υπάρχει και παραμένουν προς εκτέλεση η εγκατάσταση της αντλίας, η διασωλήνωση και η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Στο αίτημα του χωριού δόθηκε η υπόσχεση πως η Κυβέρνηση θα αποπεράτωνε το όλο έργο μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 1985.

Παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει επτά μήνες από τότε κανένα έργο δεν έχει εκτελεστεί και το πρόβλημα παραμένει άλυτο.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε σκοπεύει να εκτελέσει και αποπερατώσει το όλο έργο».

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η απόδοση της πηγής υδατοπρομήθειας της περιοχής 'Πεύκος' του Καλού Χωριού Λεμεσού δεν έπεσε κάτω από 35 κ.μ. νερού την ημέρα, ποσότητα που θεωρείται σαν ικανοποιητική, για τον πληθυσμό της περιοχής, νοουμένου βέβαια ότι δεν θα γίνεται οποιαδήποτε σπατάλη ή και χρήση του νερού για αρδευτικούς σκοπούς. Παρόλο τούτο το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου, ετοίμασε σχέδιο για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της υπό αναφορά περιοχής με νερό από τη γεώτρηση αρ. 20/81. Το σχέδιο υπολογίζεται να στοιχίσει γύρω στις £36,000.

Η απόφαση για την περίληψη του έργου αυτού στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1986 θα ληφθεί στα πλαίσια της διαδικασίας για τον καταρτισμό του Προϋπολογισμού και με βάση την ιεράρχηση της προτεραιότητας του έργου μέσα στα όρια του συνολικού ποσού που θα διατεθεί για τέτοια έργα».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα κατασκευαστούν τα έργα για περισυλλογή των νερών της βροχής που κατά τους χειμερινούς μήνες καθιστούν τους δρόμους του χωριού 'Άγιος Ιωάννης (Αγρού) αδιάβατους.

Ως γνωστό για το πιο πάνω πρόβλημα δόθηκαν υποσχέσεις προ αρκετού χρόνου από τον πρώην Υπουργό Εσωτερικών για εκτέλεση του έργου με δαπάνη της Κυβέρνησης και συνεισφορά του 1/5 των εξόδων από την κοινότητα».

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την εκτέλεση του αντιπλημμυρικού έργου μέσα στο χωριό 'Άγιος Ιωάννης Αγρού, του οποίου η δαπάνη ανέρχεται σε £8,000, η Κυβέρνηση έχει ήδη παραχωρήσει τη συνεισφορά της στον 'Επαρχο Λεμεσού. Για την κάλυψη της κοινοτικής συνεισφοράς το χωριό έχει πρόσφατα υποβάλει αίτηση προς τους Δανειστικούς Επιτρόπους για την παραχώρηση Κυβερνητικού δανείου. Η εκτέλεση του έργου αναμένεται ν' αρχίσει σύντομα».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Πυρκαγιά που εκδηλώθηκε τον Ιούνιο του 1985 κατέστρεψε έκταση με ελαιόδενδρα, χαρουπόδενδρα και εσπεριδοειδή στην περιοχή των χωριών Κελλακίου, Ακαπνούς και Κλωνάρι.

Οι κάτοικοι ζητούν όπως η Κυβέρνηση τους παραχωρήσει δωρεάν δεντρώλλια και κυβερνητικούς εκσκαφείς για επανακαλλιέργεια της καταστραφείσας περιοχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και ποια βοήθεια προτίθεται να δώσει στους πληγέντες των πιο πάνω περιοχών».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Γεωργίας & Φυσικών Πόρων αμέσως μετά την πυρκαγιά, έδωσε οδηγίες και αρμόδιος Λειτουργός επισκέφθηκε την περιοχή και προέβη σε λεπτομερή καταγραφή και εκτίμηση των ζημιών που έχουν προκληθεί στα δένδρα των χωριών Κελλάκι, Ακαπνού και Κλωνάρι. Από τις εκτιμήσεις που έγιναν φαίνεται ότι δεν δημιουργήθηκε τόσο σοβαρό οικονομικό πρόβλημα στους κατοίκους των 3 χωριών ώστε να καθίσταται αναγκαία και επιτακτική άμεση οικονομική βοήθεια από την Κυβέρνηση.

Για να βοηθηθούν όμως τα πιο πάνω χωριά να επαναφτεύσουν τα κτήματά τους, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μπορεί να επιχορηγήσει και να δανειοδοτήσει τους ενδιαφερόμενους γεωργούς που θα χρησιμοποιήσουν ιδιωτικούς εκσκαφέας για να κατασκευάσουν εγγειοβελτιωτικά έργα. Επίσης αναφέρεται ότι θα δοθεί κάθε προτεραιότητα στα χωριά αυτά, ώστε μόλις υπάρξει διαθέσιμος κυβερνητικός εκσκαφέας, να σταλεί στην περιοχή για την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων στα κτήματα των γεωργών που επηρεάστηκαν από τη πυρκαγιά.

Τέλος το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα παραχωρήσει σε επιδοτημένες τιμές δενδρύλλια ξηρικής καλλιέργειας στους επηρεασθέντες γεωργούς. Ο αριθμός και το είδος των δενδρυλλίων θα καθορισθούν αργότερα όταν θα αρχίσουν οι εγγειοβελτιωτικές εργασίες».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το χωριό Παρεκκλησιά χαρακτηρίζεται σαν τουριστική περιοχή γι' αυτό και οι πολεοδομικές ζώνες είναι ανάλογες παρόμοιων περιοχών. Εντούτοις λίγο έξω από το χωριό λειτουργούν λατομεία που όχι μόνο προκαλούν τεράστιες ζημιές στη γεωργία μα έχουν καταστρέψει και το φυσικό περιβάλλον.

Οι κάτοικοι της κοινότητας από καιρό αξιώνουν χαλάρωση των συντελεστών δομήσεως ώστε να μπορούν να αξιοποιούν χωρίς τα σημερινά προβλήματα την υπάρχουσα οικοπεδοποιήσιμη γη.

Μετά τα πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά, και πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το προβαλλόμενο αίτημα των κατοίκων Παρεκκλησιάς».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Με την τελευταία αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών Παρεκκλησιάς που έγινε το Νοέμβριο του 1984, με τη σύμφωνη γνώμη της οικείας Τοπικής Αρχής, η τότε υφιστάμενη οικιστική ζώνη (190 περίπου σκάλες) επεκτάθηκε κατά 115 περίπου σκάλες, η δε σημερινή έκταση της υπό αναφορά ζώνης ικανοποιεί στο πολλαπλάσιο τις οικιστικές ανάγκες της κοινότητας.

Μικρής κλίμακας αναπροσαρμογή της οικιστικής ζώνης θα προωθηθεί σε συνεννόηση με την Τοπική Αρχή, σε ορισμένες περιοχές όπου ο νέος παρακαμπτήριος δρόμος Παρεκκλησιάς, θα επηρεάσει την οικιστική ζώνη».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Στο Δημοτικό Σχολείο της κοινότητας Αμαργέτης φοιτούν σήμερα 26 μαθητές, πράγμα που επιβάλλει το διορισμό και δεύτερου δασκάλου.

Επίσης οι 14 μαθητές των κοινοτήτων Ελεδκιού-Αξύλους μεταφέρονται στην Τίμη, 15 μίλια απόσταση, αντί να μεταφέρονται 1 μίλι στην Αμαργέτη, από κακή επίσης κατατόπιση των γονιών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν προτίθεται να επιληφθεί των ως άνω προβλημάτων και να επανορθώσει όσα μέχρι σήμερα δεν έγιναν».

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σύμφωνα με τον προγραμματισμό για την επάνδρωση των σχολείων, που έγινε με βάση τις προεγγραφές των μαθητών, στο Δημοτικό Σχολείο Αμαργέτης τοποθετήθηκε ένας δάσκαλος γιατί τα παιδιά ήταν μόνο 25 και σύμφωνα με τους κανονισμούς σχολεία με 15—25 παιδιά έχουν μόνο, ένα δάσκαλο.

Όταν άνοιξαν τα σχολεία, γράφτηκε ακόμα ένας μαθητής και έγιναν τώρα 26. Δεν είναι όμως εύκολο όταν ο αριθμός των μαθητών διαφοροποιείται κατά ένα να γίνονται ανακατατάξεις προσωπικού κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Αν ο αριθμός των μαθητών της Αμαργέτης σταθεροποιηθεί στους 26, θα μελετηθεί το ενδεχόμενο να τοποθετηθεί και δεύτερος δάσκαλος την επόμενη σχολική χρονιά.

Οι μαθητές των κοινοτήτων Ελεδιώ και Αξύλου μεταφέρονται στην Τίμη, ύστερα από έγγραφη συγκατάθεση/επιθυμία των γονιών τους».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η κοινότητα των νέων Χολετριών ανήκει στις κοινότητες που μετακινήθηκαν για γεωλογικούς λόγους. Είναι από τις λίγες κοινότητες που παρατηρείται αύξηση του πληθυσμού και των μαθητών. Εφέτος υπάρχουν 19 μαθητές που μεταφέρονται στη Γεροσκήπου. Επίσης υπάρχουν μαθητές από τη Σταυροκόννου. Λόγω κακής διαφώτισης δεν παρέμειναν οι μαθητές της ως άνω περιοχής στο περιφερειακό Σχολείο Χολετριών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κατά πόσο προτίθεται να λειτουργήσει έστω και τώρα το Σχολείο των Χολετριών, ως διδιδάσκαλο. Τούτο θα διευκολύνει τους γονείς και μαθητές, θα συμβάλει ταυτόχρονα στην παρεμπόδιση της ερήμωσης των χωριών και θα επιφέρει και σχετική οικονομία στη Δημοκρατία».

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Χολετριών με δική τους πρωτοβουλία και με έγγραφη δήλωσή τους ζήτησαν το 1981 να συμπλεγματοποιηθεί το σχολείο τους μ' εκείνο της Γεροσκήπου.

Το ίδιο έγινε με τους κατοίκους της Σταυροκόννου.

Εφόσον τώρα, οι κάτοικοι των Χολετριών διαφοροποιούν τη στάση τους έναντι του θέματος, το Υπουργείο Παιδείας θα μελετήσει το αίτημά τους για επαναλειτουργία του σχολείου στα Χολέτρια, κατά την προσεχή σχολική χρονιά 1986—87».

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η κοινότητα Άγιος Δημήτριος (Μαραθάσας) έχει άμεση ανάγκη για αξιοποίηση της διάτρηση στην περιοχή 'Καμινού'.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε πιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες και πότε προβλέπεται η εγκατάσταση τουρπίνας στην πιο πάνω διάτρηση».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοίμασε σχέδιο για αξιοποίηση της επιτυχούς γεώτρησης που ανορύχθηκε στον Άγιο Δημήτριο (Μαραθάσας) προς όφελος του τοπικού Αρδευτικού Τμήματος «Καμίνια-Κρύο Νερό».

Η απόφαση για την περίληψη του έργου αυτού στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1986 θα ληφθεί στα πλαίσια της διαδικασίας για τον καταρτισμό του Προϋπολογισμού και με βάση την ιεράρχηση της προτεραιότητας του έργου μέσα στα όρια του συνολικού ποσού που θα διατεθεί για τέτοια έργα».

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει και πότε θα διαθέσει τα αναγκαία ποσά για διάνοιξη αγροτικού δρόμου στο χωριό Άγιος Δημήτριος (Μαραθάσας), ώστε να εξυπηρετηθούν οι ιδιοκτήτες 400 στρεμμάτων καλλιεργήσιμης και αρδευσιμης γης που βρίσκεται στην περιοχή 'Καλόγηρος' του χωριού».

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τη διάνοιξη αγροτικού δρόμου στο χωριό Άγιος Δημήτριος (Μαραθάσας) σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για τη διάνοιξη του πιο πάνω αγροτικού δρόμου που θα οδηγά στην τοποθεσία 'Καλόγηρος' η Χωριτική Αρχή ανέλαβε να εξασφαλίσει τις συγκαταθέσεις των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών. Ευθύς ως γίνει τούτο η Κυβέρνηση θα παραχωρήσει πιστώσεις για την έναρξη των εργασιών σταδιακής κατασκευής του δρόμου ο οποίος θα στοιχίσει γύρω στις £15,000».

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Υπάρχουν πληροφορίες ότι η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στη μετατροπή των σχολείων Μέσης Παιδείας που βρίσκονται στο Όμοδος, Λεμύθου και Πεδουλά σε τριτάξια γυμνασιακού κύκλου.

Οι κάτοικοι των ορεινών χωριών που επηρεάζονται από τη φημολογούμενη πρόθεση αντιδρούν έντονα και ζητούν όπως η Κυβέρνηση αποφύγει τη λήψη παρόμοιου μέτρου.

Επειδή θεωρούμε δικαιολογημένες τις ανησυχίες των κατοίκων της υπαίθρου, ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν πράγματι προτίθεται να προχωρήσει στο φημολογούμενο μέτρο και, αν έχει μελετήσει τις συνέπειες που θα έχει τόσο για την ύπαιθρο όσο και για τις πόλεις»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Με τη γενίκευση του θεσμού των Λυκείων Επιλογής Μαθημάτων δημιουργήθηκε η ανάγκη λειτουργίας μεγαλύτερων Λυκείων, που να μπορούν να προσφέρουν ευρύ φάσμα επιλογών μαθημάτων. Στα μικρά σχολεία οι επιλογές είναι πολύ περιορισμένες και οι μαθητές για να μην εγκαταλείπουν το σχολείο τους επιλέγουν αναγκαστικά εκείνο το συνδυασμό που μπορεί να τους προσφέρει το σχολείο τους. Αυτό τους θέτει σε μειονεκτική θέση έναντι των μαθητών στα μεγάλα Λύκεια.

Τα Γυμνάσια Πεδουλά και Ομόδους είναι σχολεία με μικρό αριθμό μαθητών και επομένως με περιορισμένο αριθμό συνδυασμών. Το Γυμνάσιο Πεδουλά έχει μόνον ένα συνδυασμό, με μέσο όρο 15 μαθητές σε κάθε τάξη, το δε Γυμνάσιο Ομόδους έχει δύο συνδυασμούς, με μέσο όρο 11 μαθητές και 18 μαθητές σε κάθε τάξη. Στα Λύκεια ο μέσος όρος μαθητών, παγκύπρια, σε κάθε τμήμα είναι 27.5. Οι κοινότητες Πεδουλά και Ομόδους επέλεξαν να διατηρήσουν το λυκειακό κύκλο στα σχολεία τους έστω και αν οι επιλογές που μπορούν να προσφερθούν είναι πολύ περιορισμένες.

Η Σχολή Μιτσή Λεμύθου έχει δικό της διαχειριστικό Συμβούλιο το οποίο αναλαμβάνει όλες τις δαπάνες και ευθύνες για τη λειτουργία της».

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Φοινού από χρόνια ζητούν την κατασκευή φράγματος σε περιοχή του ποταμού 'Διαρίζου' για αξιοποίηση και επέκταση της καλλιεργήσιμης γης του χωριού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την κατασκευή φράγματος στην πιο πάνω κοινότητα».

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου μελέτησε, έπειτα από υπόδειξη των κατοίκων Φοινού, δύο θέσεις για την κατασκευή φράγματος στον

ποταμό Διαρίζο. Δυστυχώς οι θέσεις αυτές απεδείχθησαν ακατάλληλες από γεωλογικής και τοπογραφικής άποψης. Μελέτησε επίσης πολύ προκαταρκτικά, έπειτα από υπόδειξη και πάλι των ενδιαφερομένων, δύο άλλες θέσεις για κατασκευή εξωποτάμιας χωμάτινης δεξαμενής για παροχή νερού στο 'Αρδευτικό του Μύλου'. Από τη μελέτη αυτή μόνο η μια περιοχή βρέθηκε κατ' αρχή κατάλληλη από άποψης γεωλογίας και χωρητικότητας. Για την περίπτωση αυτή ετοιμάσθηκε προκαταρκτικό σχέδιο και κοστολόγιο. Με βάση το σχέδιο αυτό θα εγίνετο δυνατή η άρδευση ενός μεγάλου μέρους του υπ' αναφορά Αρδευτικού Τμήματος με άντληση, ενώ το υπόλοιπο θα αρδεύεται από τις υφιστάμενες πηγές. Οι ενδιαφερόμενοι απέρριψαν το Σχέδιο αυτό εμμένοντας στην κατασκευή φράγματος για το οποίο όπως ανέφερα πιο πάνω δε βρέθηκε κατάλληλη θέση».

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προβλέπεται η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς αμυγδάλων που έχουν υποστεί τεράστιες ζημιές από χαλαζοθύελλα που έπληξε τα χωριά Σανίδα και Πραστειό Κελλακίου στις 14/2/85»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Οι αποζημιώσεις στους παραγωγούς αμυγδάλων των χωριών Σανίδα και Πραστειό Κελλακίου που έχουν υποστεί ζημιές από χαλαζοθύελλα που έπληξε τα χωριά τους στις 14.2.85 έχουν ήδη σταλεί στις Τοπικές Συνεργατικές Εταιρείες των πιο πάνω χωριών για να καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την παραχώρηση νερού από το φράγμα Καλαβασού για να αρδεύονται 300 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης του χωριού Βάσα-Κελλακίου που βρίσκονται κοντά στο φράγμα».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα αυτό εγέρθηκε από τη Χωριτική Αρχή Βάσας-Κελλακίου κατά την επίσκεψή μου στην περιοχή Ασγάτας στις 1.8.1985 και έδωσα οδηγίες να γίνει προκαταρκτική μελέτη από τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου μου για να διαφανεί αν θα μπορούσε να εκτελεσθεί ένα βιώσιμο αρδευτικό Σχέδιο που θα εξυπηρετούσε πραγματικά τα συμφέροντα των γεωργών της κοινότητας. Η μελέτη έχει σχεδόν ολοκληρωθεί.

Με την ευκαιρία αυτή αναφέρεται ότι προωθείται, σαν θέμα προτεραιότητας, η αξιοποίηση υφιστάμενης επιτυχούς γεώτρησης, με την οποία θα γίνει δυνατή τόσο η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού όσο και η άρδευση 90 και πλέον σκαλών γης».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες και πότε προβλέπεται να εκτελεσθούν οι εργασίες για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στους προσφυγικούς συνοικισμούς Επισκοπής, οι οποίοι κατά τους χειμερινούς μήνες μετατρέπονται κυριολεκτικά σε περιοχές λιμνάζοντων νερών».

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στους Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως Επισκοπής σας πληροφορώ ότι ετοιμάστηκε ήδη σχετική μελέτη από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού, για την αντιμετώπιση του προβλήματος απορροής των ομβρίων υδάτων στους εν λόγω Συνοικισμούς (Περιοχές Β και Γ). Το ολικό κόστος των βελτιωτικών έργων που θα εκτελεστούν ανέρχεται στο ποσό των £16,030, το οποίο έχει παραχωρηθεί στο Τμήμα Δημοσίων Έργων. Οι εργασίες που προγραμματίζονται αναμένεται να συμπληρωθούν μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι του Πύργου Λεμεσού ζητούν επέκταση των ορίων υδατοπρομήθειας της κοινότητάς τους γιατί αυτό απαιτεί η ανάπτυξη και περαιτέρω αξιοποίηση του χωριού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή με βάση ποια πολιτική έχει επιβάλει τους υφιστάμενους περιορισμούς κι' αν μελετά ικανοποίηση του πιο πάνω αιτήματος που μέρα με τη μέρα γίνεται επιτακτικότερο».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο καθορισμός περιοχής υδατοπρομήθειας για τον Πύργο Λεμεσού ευρίσκεται υπό μελέτη. Σύμφωνα με την καθιερωμένη τακτική κατά τον καθορισμό περιοχής υδατοπρομήθειας λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες της υδατοπρομήθειας του επηρεαζόμενου χωριού, ο ρυθμός της οικιστικής ανάπτυξης και οι περιοχές που προσφέρονται για ανάπτυξη σε συνάρτηση με τις ισχύουσες πολεοδομικές ζώνες».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα των χωριών Πύργου, Μοναγρούλλι και Βάσας Κελλακίου για παραχώρηση κυβερνητικού εκσκαφέα για ισοπεδώσεις και βαθιές καλλιέργειες».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Οι κυβερνητικοί εκσκαφείς παραχωρούνται κατά προτεραιότητα στις αμπελοργικές περιοχές για να εκτελεσθεί η εργασία μέσα στα χρονικά πλαίσια που τέθηκαν από το Σχέδιο Αναμπέλωσης.

Παρά την πιο πάνω πολιτική, καταβάλλεται προσπάθεια να σταλεί σύντομα κυβερνητικός εκσκαφέας στα χωριά Πύργος, Μοναγρούλλι και Βάσα Κελλακίου. Για το σκοπό αυτό ήδη ζητήθηκε από τους γεωργούς να δηλώσουν την έκταση που ενδιαφέρονται να βελτιωθούν».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Κατά τους χειμερινούς μήνες διακόπτεται συχνά και για πολλές ώρες η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στο χωριό Βάσα-Κελλακίου.

Επειδή το φαινόμενο πρέπει να οφείλεται σε ηλεκτρομηχανολογική βλάβη του αγωγού παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στο πιο πάνω χωριό, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι μέτρα παίρνει η Αρχή Ηλεκτρισμού για οριστική επιδιόρθωση της βλάβης».

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Μολονότι συνεχώς μέριμνα της Αρχής είναι η απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρισμού σ' όλους τους καταναλωτές της, ωστόσο δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να σημειώνονται κάποτε απρόβλεπτες βλάβες στο δίκτυο της με συνέπεια να διακόπτεται η παροχή ρεύματος. Όπως είναι φυσικό οι πιθανότητες για τέτοιες βλάβες είναι περισσότερες κατά τη διάρκεια κακοκαιρίας, δεδομένου ότι το δίκτυο που ηλεκτροδοτεί τις περισσότερες αγροτικές περιοχές είναι εναέριο και, ως εκ τούτου, βρίσκεται εκτεθειμένο στις καιρικές συνθήκες.

Πέραν τούτου, το ηλεκτρικό δίκτυο που τροφοδοτεί το χωριό Βάσα-Κελλακίου κι' άλλα στη γύρω περιοχή, είναι περισσότερο ευπαθές σε βλάβες λόγω του ότι διέρχεται από ορεινή περιοχή και πλήττεται από περισσότερους κεραυνούς.

Για την απάμβλυνση του προβλήματος η Αρχή έχει ήδη λάβει σειρά μέτρων με τα οποία ελπίζεται πως θα βελτιωθεί η αξιοπιστία του συστήματός της στην περιοχή».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Στο χωριό Βάσα-Κελλακίου ανορύχθηκε διάτρηση και έχουν εκπονηθεί οι σχετικές μελέτες για εκτέλεση των έργων προς αξιοποίηση της διάτρησης που θα λύσει οριστικά το πρόβλημα πόσιμου νερού και άρδευσης.

Παρά τα πιο πάνω η εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών καθυστερεί, γι' αυτό και ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η έναρξη και πότε η λήξη των εργασιών για εκτέλεση του όλου έργου».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα αυτό το συζήτησα με την Χωριτική Αρχή Βάσας κατά την επίσκεψή μου στην Ασγάτα στις 1.8.1985. Πληροφόρησα τότε τη Χωριτική Αρχή πως το συνδυασμένο σχέδιο άρδευσης-ύδρευσης που ετοίμαζε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα ήταν έτοιμο μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, 1985. Το σχέδιο ετοιμάστηκε χωρίς καθυστέρηση μέσα στα αναφερόμενα χρονικά πλαίσια.

Μετά την αποπεράτωση και της αναγκαίας γεωργοοικονομικής μελέτης από το Τμήμα Γεωργίας που αναμένεται πολύ σύντομα, το Σχέδιο θα διαβιβασθεί στον Έπαρχο Λεμεσού για να το παρουσιάσει για έγκριση από τη Χωριτική Αρχή και την Αρδευτική Επιτροπή του χωριού».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Καθολικό αίτημα της κοινότητας Ασγάτας είναι όπως μεταφερθεί νερό από τον ποταμό 'Βασιλοπόταμο' με φυσική ροή προς την περιοχή του χωριού, και κατασκευαστεί χωμάτινη δεξαμενή για άρδευση έκτασης 500 περίπου σκαλών καλλιεργήσιμης γης.

Ως γνωστό το φράγμα Καλαβασού κατασκευάστηκε μέσα σε περιοχή που ανήκε στην Ασγάτα με απαλλοτρίωση 165 στρεμμάτων γης, χωρίς εντούτοις να παραχωρείται ούτε σταγόνα νερού για τις ανάγκες της κοινότητας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει και πότε την κατασκευή της πιο πάνω υδατοδεξαμενής για τις αρδευτικές ανάγκες της κοινότητας».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την ένταξη 500 σκαλών γης της κοινότητας Ασγάτας στο Σχέδιο Βασιλικού-Πεντάσχοινου έγιναν σχετικές μελέτες από τις οποίες έχει προκύψει ότι το σχέδιο μεταφοράς νερού από το Φράγμα για τις αρδευτικές ανάγκες της κοινότητας θα ήταν οικονομικά ασύμφορο, ενόψει του γεγονότος ότι λόγω υψομετρικής διαφοράς το νερό δεν θα μπορεί να μεταφέρεται με βαρύτητα αλλά μέσω αντλητικών συγκροτημάτων.

Εξαιτίας του περιοριστικού αυτού παράγοντα το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελετά τις ακόλουθες υπαλλακτικές λύσεις:

- (α) Την ανόρυξη γεωτρήσεων (ήδη ανωρύχθη μια γεώτρηση με ωριαία απόδοση 20-25 κυβικών μέτρων και υπάρχει πρόγραμμα για την ανόρυξη και άλλων γεωτρήσεων).
- (β) Την κατασκευή εξωποτάμιας χωμάτινης υδατοδεξαμενής από την οποία το νερό θα μεταφέρεται με βαρύτητα.

2. Τα πιο πάνω είχα την ευκαιρία να συζητήσω διεξοδικά με τη Χωριτική Αρχή, την Αρδευτική Επιτροπή και άλλους ενδιαφερόμενους κατά την επίσκεψή μου στην κοινότητα Ασγάτας την 1ην Αυγούστου, 1985».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η περιοχή 'GOVERNOR'S BEACH' του χωριού Πεντακώμου θεωρείται μια από τις πιο κατάλληλες για τουριστική αξιοποίηση.

Εντούτοις εξαιτίας της κυβερνητικής αδράνειας όχι μόνο δεν έγιναν έργα τουριστικής υποδομής αλλά σαν αποτέλεσμα και της ανοχής που επέδειξαν οι αρμόδιες υπηρεσίες η περιοχή έχει γεμίσει με παράνομα παραπήγματα, τροχόσπιτα και μπαράγκες, με συνέπεια να καταστεί εστία μόλυνσης και κλασσικό δείγμα υποανάπτυκτης χώρας που στηρίζεται στον τουρισμό.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο ποια μέτρα μελετά και ποια έργα προγραμματίζει για ανάπτυξη της περιοχής και τερματισμό της σημερινής απαράδεκτης κατάστασης».

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού μελετά τη δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στην πιο πάνω περιοχή με βάση σχέδια που έχουν εκπονηθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, μετά την κατασκευή του οποίου αναμένεται να εκλείψει η σημερινή κατάσταση».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Πολλοί κάτοικοι χωριών στα οποία κατά το παρελθόν ζούσαν Τουρκοκύπριοι αντιμετωπίζουν πρόβλημα γιατί στερούνται δικαιώματος διαβάσεως επειδή για να το αποκτήσουν θα πρέπει να περάσουν μέσα από τουρκοκυπριακές περιουσίες.

Στα πολλαπλά διαβήματα των κοινοτήτων διάφοροι κυβερνητικοί παράγοντες έδωσαν την υπόσχεση πως θα ληφθούν τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για να ξεπεραστούν τα πιο πάνω προβλήματα.

Επειδή μέχρι σήμερα κανένα τέτοιο μέτρο δεν λήφθηκε, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε προτίθεται να προχωρήσει στην οριστική ρύθμιση των υφιστάμενων εμποδίων για λύση των αναφερθέντων προβλημάτων».

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την αντιμετώπιση τόσο του πιο πάνω, όσο και άλλων προβλημάτων που έχουν σχέση με τις Τ/Κ ιδιοκτησίες, η Κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή των Αντιπροσώπων από του 1983 πρόταση Νόμου με τίτλο «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχειρίσεις και Άλλα Θέματα) (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος», η οποία, ως γνωστό, έκτοτε εκκρεμεί. Στο μεταξύ εξετάζεται με τη Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας το ενδεχόμενο ύπαρξης άλλης υπαλλακτικής προσέγγισης».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Τα χωριά Πύργος, Παρεκκλησιά, Μονή, Μοναγρούλλι και Πεντάκωμο που βρίσκονται ανατολικά της Λεμεσού και από τα οποία θα διέρχεται ο Νότιος Αγωγός αντιμετωπίζουν σοβαρά αρδευτικά προβλήματα.

Διάφοροι κατά καιρούς υπουργοί και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προσωπικά, σε σύσκεψη που έγινε το Μάρτιο του 1981 στη Γερμασόγεια, απαντώντας στο αίτημα των κατοίκων των πιο πάνω χωριών όπως τους παραχωρηθεί νερό για άρδευση από το Σχέδιο Νότιου Αγωγού, έδωσαν ρητές υποσχέσεις πως θα ικανοποιήσουν τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής από το Νότιο Αγωγό.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποιες συγκεκριμένα κοινότητες θα επωφεληθούν από το έργο και πόσα στρέμματα γης θα αρδεύονται με το πιο πάνω Σχέδιο».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Μέσα στα πλαίσια της Β' Φάσεως του Έργου του Νότιου Αγωγού θα παραχωρηθεί νερό για αρδευτικούς σκοπούς στα χωριά Πύργος, Παρεκκλησιά, Μονή και Μοναγρούλλι για τις ακόλουθες εκτάσεις:

Πύργος	830 σκάλες, περίπου
Παρεκκλησιά	800 σκάλες, περίπου
Μονή	500 σκάλες, περίπου
Μοναγρούλλι	250 σκάλες, περίπου

Το χωριό Πεντάκωμο δεν κατέστη δυνατό να περιληφθεί στο Έργο, στο παρόν στάδιο, το θέμα όμως θα τύχει επανεξέτασης σε μετέπειτα στάδιο, μετά από τη συμπλήρωση και λειτουργία του όλου Έργου».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Παρά τα πολλά διαβήματα των κατοίκων και δικών μας παραστάσεων το δημοτικό σχολείο στο χωριό Μοναγρούλλι παραμένει και λειτουργεί σ' ένα ετοιμόρροπο κτίσμα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις και θα ανεγερθεί νέο σχολικό κτίριο για να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των χωριών Μοναγρούλλι και Μονής».

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το οίκημα στο οποίο στεγάζεται το Δημοτικό Σχολείο Μοναγρούλλι είναι εκκλησιαστική περιουσία. Το 1983 έγιναν επιδιορθώσεις έναντι δαπάνης ύψους £670. Φέτος προγραμματίζονται να γίνουν μικροεπιδιορθώσεις. Το σχολικό κτίριο δεν είναι επικίνδυνο για τα παιδιά.

Το Υπουργείο Παιδείας, μέσα στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για δημιουργία περιφερειακών σχολείων, με τη συμπλεγματοποίηση μικρών σχολείων, προγραμματίζει την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου για τα χωριά Μονή και Μοναγρούλλι. Η καθυστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι οι δυο κοινότητες δεν έχουν ακόμη συμφωνήσει πού να ανεγερθεί το νέο σχολικό κτίριο».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Έχουμε διαπιστώσει πως έργα που προϋπολογίζονται από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα να στοιχίσουν χιλιάδες λίρες εκτελούνται από ιδιώτες με κόστος χαμηλότερο κατά 70-80%.

Ύστερα από αυτό και επειδή η δαπάνη για την εκτέλεση κοινοτικών έργων βαρύνει το αντίστοιχο χωριό κατά το 1/2 ή σε περιορισμένες κοινότητες κατά το 1/3, οι χωρικές αρχές εισηγούνται την εκτέλεση των διαφόρων έργων ύστερα από ζήτηση προσφορών και όχι από τα διάφορα συνεργεία της Κυβέρνησης.

Πρέπει να σημειωθεί πως σαν αποτέλεσμα της μέχρι σήμερα πολιτικής και τακτικής τα περισσότερα χωριά χρωστούν δεκάδες χιλιάδες λίρες με συνέπεια να αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, να μην εκτελούν ουσιαστικά και κοινωνικά έργα και να αφαιμάσσουν κυριολεκτικά όσους κατοίκους απέμειναν για να μπορέσουν να συνεισφέρουν μέρος των οφειλών τους ώστε να ελπίζουν σε νέα κυβερνητική βοήθεια.

Παράλληλα το δημόσιο χρήμα διασπαθίζεται άσκοπα ενώ τα εκτελούμενα έργα δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες προτεραιότητας των διαφόρων κοινοτήτων.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για τερματισμό της απαράδεκτης αυτής κατάστασης κι αν μελετά το σύστημα εκτέλεσής των έργων με προσφορές όπως αναφέρεται πιο πάνω».

Απάντηση ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Τα έργα που προωθεί το Υπουργείο Εσωτερικών στις διάφορες κοινότητες της νήσου είναι συνήθως μικρά και εκτελούνται είτε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Επαρχιακών Διοικήσεων είτε από άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Η εκτέλεση των έργων γίνεται σύμφωνα με τους υφιστάμενους Κανονισμούς και τις εγκεκριμένες διαδικασίες. Βέβαια εκεί όπου οι συνθήκες το δικαιολογούν τα έργα γίνονται εργολαβικά από ιδιώτες υπό την επίβλεψη των αρμοδίων Κυβερνητικών Υπηρεσιών.

Στο μεταξύ μελετάται το ενδεχόμενο ανάθεσης στις Χωρικές Αρχές της ευθύνης εκτέλεσης κοινοτικών εργασιών, εφόσον το επιθυμούν, υπό την επίβλεψη των οικείων Επαρχιακών Διοικήσεων».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Έχουμε διαπιστώσει πως τα προγραμματιζόμενα για την ύπαιθρο έργα εκτελούνται συνήθως κατά τους χειμερινούς μήνες με αποτέλεσμα λόγω των

καιρικών συνθηκών τα διάφορα ποσά που προϋπολογίζονται να κατασπαταλούνται στις ημεραργίες και όχι για την εκτέλεση των έργων.

Σαν συνέπεια τούτου έργα που θάπρεπε να είχαν εκτελεστεί από χρόνια σε ελάχιστο χρόνο και με χαμηλή δαπάνη, βρίσκονται ακόμα υπό κατασκευή με υπερδιπλάσιο κόστος και/ή είναι άγνωστο πότε θα τελειώσουν.

Έχουμε και στο παρελθόν επισημάνει και επαναλαμβάνουμε και πάλι την εισήγηση πως η απαράδεκτη αυτή τακτική πρέπει επιτέλους να σταματήσει για να αποφεύγεται τόσο η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος αλλά και να βοηθηθεί στην πράξη η υπαίθρος που χρόνο με χρόνο οδηγείται στην καταστροφή.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται για άλλη μια φορά το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και πότε επιτέλους θα αναθεωρήσει τη μέχρι σήμερα τακτική».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο αριθμός των έργων που προωθούνται κάθε χρόνο για εκτέλεση στα διάφορα χωριά της υπαίθρου είναι πολύ μεγάλος. Επειδή για διάφορους λόγους δεν είναι δυνατό να προωθούνται ταυτόχρονα όλα τα έργα είναι επόμενο ότι θα εκτελούνται και έργα κατά τους χειμερινούς μήνες. Οπωσδήποτε καταβάλλεται προσπάθεια, με βάση χρονοδιαγράμματα που ετοιμάζονται ενωρίς εντός του έτους, ώστε να αποφεύγεται η εκτέλεση έργων κατά τους χειμερινούς μήνες ιδίως στις ορεινές περιοχές. Είναι εντούτοις δυνατό σε μερικές περιπτώσεις να ανατρέπονται τα χρονοδιαγράμματα είτε λόγω καθυστερήσεων στην καταβολή των κοινοτικών συνεισφορών είτε άλλων απροβλέπτων προβλημάτων που αναφέρονται στο μεταξύ».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Από τις επισκέψεις μας στις κοινότητες της υπαίθρου έχουμε διαπιστώσει πως κοινό αίτημα του συνόλου των γεωργών είναι η τροποποίηση και αναθεώρηση του Σχεδίου Γεωργικής Ασφάλισης κατά τρόπο που να διευρυνθούν οι κίνδυνοι που καλύπτει, να μειωθεί το ποσοστό της μη καλυπτόμενης ζημιάς, να γίνεται γρήγορη, ορθολογιστική και δικαιότερη εκτίμηση των ζημιών, τα καταβαλλόμενα ασφάλιστρα να είναι ανάλογα με τα πραγματικά έσοδα και όχι ανάλογα με τη δήλωση του γεωργού, που πολλές φορές μπορεί να αφορά προηγούμενα χρόνια, και τέλος οι πληρωτές αποζημιώσεις να καταβάλλονται εντός ταχτής και σύντομης περιόδου και όχι όπως συμβαίνει σήμερα που σε πολλές περιπτώσεις ο χρόνος καταβολής των αποζημιώσεων ξεπερνά τους 9 μήνες.

Επειδή την ίδια διαπίστωση κάμνουν και οι αγροτικές οργανώσεις όπως επίσης και οι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες και επειδή και στο παρελθόν όλα τα στη Βουλή κόμματα έχουν εκφράσει την ανάγκη για τις προτεινόμενες βελτιώσεις στο Σχέδιο, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετάται και πότε θα προταθούν ολοκληρωμένες προτάσεις για ριζική αναθεώρηση της γεωργικής ασφάλισης ώστε το Σχέδιο να διασφαλίζει στην πράξη και αποτελεσματικά τη γεωργική παραγωγή».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το αίτημα για διεύρυνση του Νόμου περί Γεωργικής Ασφάλισης για κάλυψη και νέων κινδύνων καθώς επίσης για μείωση του μη καλυπτόμενου ποσοστού ζημιών μελετάται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης σε συνδυασμό με άλλες πιθανές βελτιώσεις. Οι βελτιώσεις όμως αυτές θα πρέπει να γίνονται σταδιακά και πάντοτε μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Οργανισμού ώστε το Σχέδιο να μην επιβαρύνεται σε βαθμό που να επηρεάζεται αρνητικά η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του. Για το σκοπό αυτό συλλέγονται και αξιολογούνται όλα τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία και μελετώνται οι οικονομικές επιπτώσεις που θα έχουν στον Οργανισμό τέτοιες τροποποιήσεις/βελτιώσεις του Σχεδίου ώστε στην κατάλληλη στιγμή ο Οργανισμός να προχωρήσει στη σταδιακή προώθησή τους.

Για πιο λεπτομερειακή και σε βάθος μελέτη των πιο πάνω ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης έχει μετακαλέσει μέσω της ΦΑΟ ειδικό Αναλογιστή ο οποίος αναμένεται να φθάσει στην Κύπρο μέσα στον ερχόμενο μήνα για μελέτη των μέχρι σήμερα αποτελεσμάτων από τη λειτουργία του Σχεδίου και να συμβουλευτεί τον Οργανισμό ανάλογα.

2. Σε ό,τι αφορά το θέμα της 'γρήγορης, ορθολογιστικής και δικαιότερης εκτίμησης' των ζημιών καθώς και της έγκαιρης καταβολής των αποζημιώσεων, διαρκής επιδίωξη του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης είναι η συνεχής βελτίωση και έγκαιρη προσφορά υπηρεσιών προς τους παραγωγούς, που όμως σε μερικές περιπτώσεις επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό απ' όλη την έκταση ζημιών που επισυμβαίνουν στη γεωργική παραγωγή σε συνάρτηση με τον περιορισμένο αριθμό εκτιμητών που διαθέτει ο Οργανισμός.

Τέλος όσο αφορά το ασφάλιστρο, αυτό με βάση το Νόμο, υπολογίζεται πάνω στο ακαθάριστο εισόδημα του γεωργού που για ορισμένες καλλιέργειες, όπως τα φυλλοβόλα οπωροφόρα δένδρα, η μόνη δυνατότητα που υπάρχει στον Οργανισμό για υπολογισμό του ακαθάριστου εισοδήματος είναι οι δηλώσεις καλλιέργειας που ετοιμάζουν και υποβάλλουν στον ΟΓΑ οι ίδιοι οι καλλιεργητές».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η περιοχή Αρχαγγέλου αναπτύσσεται με πολύ ραγδαίο ρυθμό. Ένα αρκετά σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι Αρχαγγέλου είναι η έλλειψη Δημοτικού Σχολείου. Χώρος για ανέγερση σχολείου υπάρχει διαθέσιμος.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν και τότε προτίθεται να προχωρήσει στην ανέγερση Δημοτικού Σχολείου στην εν λόγω περιοχή».

Απάντηση ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Στην περιοχή Αρχάγγελου υπάρχει κατάλληλος μοναστηριακός χώρος και καταβάλλονται προσπάθειες για την απόκτησή του, με σκοπό την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου για την περιοχή αυτή».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Υπάρχουν δικαιολογημένα παράπονα από πολίτες που επισκέπτονται Μουσεία και αρχαιολογικά μνημεία ή που συνοδεύουν ξένους περιηγητές σε τέτοιες επισκέψεις ότι πληρώνουν εισιτήρια εισόδου.

Επειδή είναι προφανώς άδικο και παράλογο οι Κύπριοι πολίτες να πληρώνουν για να επισκεφθούν τους αρχαιολογικούς θησαυρούς του τόπου, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα κατά πόσο προτίθεται να καταργήσει το συντομότερο την πιο πάνω υποχρέωση πληρωμής εισόδου».

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η Κυβέρνηση μελετά την καθιέρωση της δωρεάν εισόδου στα Μουσεία και τους Αρχαιολογικούς Χώρους, για μια μέρα τη βδομάδα, παρόλο που τα τέλη εισόδου είναι πολύ χαμηλά (20 και 25 σεντ).

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξαιρούνται από την καταβολή των πιο πάνω τελών οι μαθητές, οι στρατιώτες με στολή, οι μελετητές αρχαιοτήτων και οι επίσημοι φιλοξενούμενοι του κράτους. Η ίδια τακτική ακολουθείται στις περισσότερες χώρες του κόσμου συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας».

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1985.

«Οι μεταθέσεις και τοποθετήσεις διδασκάλων που έγιναν εφέτος στη επαρχία Πάφου άφησαν πολλούς (δασκάλους) παραπονούμενους για άνιση μεταχείριση.

Για τα ανωτέρω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, με ποια κριτήρια έγιναν οι τοποθετήσεις και μεταθέσεις των εκπαιδευτικών στοιχειώδους εκπαίδευσης και αν χρησιμοποιήθηκαν τα ίδια κριτήρια γι' όλους τους ενδιαφερομένους».

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου.

«Αρμόδιο όργανο για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών λειτουργιών είναι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Φέτος, για τις μεταθέσεις των δασκάλων λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή μετρήσιμα κριτήρια για όλους».

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Λάμπρο Νικολαΐδη και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

Με βάση ποιες εξουσίες ή νομικές υποχρεώσεις παραχωρήθηκε και επιτράπηκε η παράνομη χρησιμοποίηση του Δημοτικού Σχολείου της κοινότητας Χολετριών για δεύτερη σχολική χρονιά για άλλους σκοπούς εκτός από τους εκπαιδευτικούς της στοιχειώδους εκπαίδευσης;

Υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τερματισμό της αποστέρησης και ταλαιπωρίας 19 μαθητών της κοινότητας Χολετριών και της γειτονικής Σταυροκόννου του

δημοτικού τους σχολείου, κατά πλήρη ασυνέπεια και ενάντια σ' αυτές τις ίδιες διακηρύξεις του Ο.Η.Ε. για την προστασία του παιδιού και για το έτος Νεολαίας;

Ποιο ενοίκιο, αποζημίωση ή αντάλλαγμα λαμβάνεται από το Υπουργείο Παιδείας για την πιο πάνω κατοχή και χρήση του σχολείου από άλλους και ποιο ποσό το δημόσιο ταμείο επιβαρύνθηκε και θα επιβαρυνθεί για τη μεταφορά των 19 πιο πάνω μαθητών στο Δημοτικό σχολείο Γεροσκήπους;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Λάμπρου Νικολαΐδη.

«Σ' όλες τις περιπτώσεις, που τα σχολεία συμπλεγματοποιούνται με εκείνα άλλων κοινοτήτων, έχουν δοθεί οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνονται σ' ότι αφορά τον εξοπλισμό, τα έπιπλα, τα επίσημα βιβλία και το σχολικό κτίριο.

Σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές θα καταβάλλεται από την Κοινοτική Αρχή κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε το σχολικό κτίριο να συντηρείται κανονικά και να αξιοποιείται για διάφορους κοινοτικούς σκοπούς, όπως:

Κοινοτική Βιβλιοθήκη, Επιμορφωτικό Κέντρο, Κοινοτικό Ιατρείο, Κέντρο Νεότητας κ.ά.

Αν είναι αδύνατο να αξιοποιηθεί για τους πιο πάνω σκοπούς, τότε μπορεί να ενοικιαστεί σε ιδιώτες, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και οποιαδήποτε έσοδα θα κατατίθενται στο σχολικό λογαριασμό της κοινότητας, που τηρείται στο Υπουργείο Παιδείας.

Τα παιδιά της κοινότητας Χολετριών και της γειτονικής Σταυροκόνου μεταφέρονται στα Δημοτικά Σχολεία Γεροσκήπου. Τούτο έγινε για ικανοποίηση έγγραφης επιθυμίας των γονιών τους και δεν αποτελεί αποστέρηση και ταλαιπωρία από μέρους του Υπουργείου Παιδείας.

Αν οι κάτοικοι των δυο αυτών κοινοτήτων έχουν διαφοροποιήσει τη στάση τους και επιθυμούν τώρα να λειτουργήσει το σχολείο στα Χολέτρια το θέμα θα μελετηθεί για την προσεχή σχολική χρονιά».

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 12 Οκτωβρίου 1985.

«Πληροφορούμαι ότι τα έξοδα μεταφοράς των ασκησίμων παιδιών από τις κατοικίες τους στο ίδρυμα 'Άγιος Σπυρίδωνας στη Λάρνακα αυξήθηκαν στο διπλάσιο περίπου στη φετεινή περίοδο παρά τα προηγούμενα χρόνια.

Γιατί δεν γίνονται οι αναγκαίες διευθετήσεις, έτσι που το κόστος μεταφοράς των ασκησίμων παιδιών στη σχολή 'Άγιος Σπυρίδωνας να είναι όπως και στην προηγούμενη περίοδο;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Τα έξοδα μεταφοράς των ασκησίμων παιδιών από τις κατοικίες τους στο σχολείο 'Άγιος Σπυρίδωνας' αυξήθηκαν, γιατί πληρώθηκε σημαντικό ποσό στη συντήρηση του λεωφορείου του σχολείου και για το μισθό του οδηγού. Από την 1/1/85 ως τις 30/9/85 πληρώθηκαν τα εξής ποσά:

Συντήρηση λεωφορείου και οδηγός	£1,695.00
Μεταφορικά	£1,450.00
	<hr/>
	£3,145.00

Με βάση έρευνα που κάναμε, διαπιστώσαμε πως η μεταφορά των παιδιών με αγοραία αυτοκίνητα θα μας στοιχίζει λιγότερο, γιατί δε θα πληρώνουμε μισθό για τον οδηγό ούτε θα ξοδεύουμε για τη συντήρηση του λεωφορείου. Γι' αυτό το λόγο, καταργήσαμε τη μεταφορά των παιδιών με το λεωφορείο του σχολείου και σταματήσαμε τον οδηγό».

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 15 Οκτωβρίου 1985.

«Στην ομιλία του Υπουργού Εσωτερικών που έγινε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 22.11.1984 για τις ζημιές που προκλήθηκαν στα Λειβάδια και αλλού από τις καταστρεπτικές πλήμμυρες δινόταν η διαβεβαίωση πως 'ετοιμάστηκε πλήρης κατάλογος και θα καταβάλουμε προσπάθεια να πληρώσουμε αποζημιώσεις εκεί που υπήρξαν ζημιές το ταχύτερο δυνατό'.

Δυο μέρες αργότερα επίσημη ανακοίνωση διευκρίνιζε: 'Σχετικά με το ύψος της αποζημίωσης όσοι πιστεύουν ότι αδικούνται μπορούν να υποβάλουν ένσταση στον 'Επαρχο κι' αν δεν ικανοποιηθούν να υποβάλουν την ένστασή τους στον ίδιο'.

Πληροφορούμαι ότι δεκάδες πλημμυροπαθείς οικογένειες που διαφώνησαν με το ύψος της αποζημίωσης που τους καθορίστηκε, υπέβαλαν ενστάσεις όπως προνοούσε η επίσημη ανακοίνωση, και ότι σχετικός κατάλογος με εκτιμήσεις ειδικών βρίσκεται στο αρμόδιο Υπουργείο. Αλλά μέχρι σήμερα, ένα σχεδόν χρόνο μετά τις πλήμμυρες δεν δόθηκε ούτε αποζημίωση ούτε απάντηση σ' αυτές τις οικογένειες. Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Πόσες οικογένειες υπέβαλαν ένσταση αναφορικά με το ύψος της αποζημίωσης που τους καθορίστηκε αρχικά;
2. Γιατί σημειώθηκε τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην εξέταση και ικανοποίηση των ενστάσεων;
3. Πότε θα παραχωρηθεί η ανάλογη αποζημίωση σ' αυτές τις οικογένειες;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Αμέσως μετά τις πλήμμυρες του Νιόβρη του 1984 συνεργεία της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας και άλλων αρμόδιων Κυβερνητικών Υπηρεσιών κατέγραψαν και εκτίμησαν τις ζημιές που προκλήθηκαν σε κατοικίες, οικιακά σκεύη, δρόμους κλπ. Η Κυβέρνηση διέθεσε τις αναγκαίες πιστώσεις τόσο για την επιδιόρθωση των κατοικιών, των δρόμων κλπ. όσο και για την καταβολή αποζημιώσεων για την αξία των οικιακών σκευών που καταστράφηκαν ή απωλέστηκαν.

Αριθμός πληγέντων υπέβαλε ενστάσεις κατά των εκτιμήσεων ενώ άλλος αριθμός υπέβαλε καθυστερημένα αιτήσεις για ζημιές από τις πλήμμυρες. Ειδική Επιτροπή μελέτησε τόσο τις ενστάσεις όσο και τις νέες αιτήσεις και υπέβαλε έκθεσή της, σύμφωνα με την οποία:

- (α) υποβλήθηκαν συνολικά 84 ενστάσεις από τις οποίες εγκρίθηκαν 43 και απορρίφθηκαν 41, και

- (β) υποβλήθηκαν συνολικά 82 νέες αιτήσεις από τις οποίες εγκρίθηκαν 57 και απορρίφθηκαν 25.

Η Βουλή κατά την τελευταία της συνεδρία ψήφισε Νομοσχέδιο για τη διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων για την καταβολή των πρόσθετων αποζημιώσεων ήδη δε η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας άρχισε την καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους».

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Οκτωβρίου 1985.

«Βρισκόμαστε στα μέσα Οκτωβρίου και ενώ η παραλαβή οινοποιήσιμων σταφυλιών κοντεύει να τελειώσει, οι παραγωγοί εκτός από τις τόσες άλλες ταλαιπωρίες, συναντούν και την αδυναμία τριών τουλάχιστον οινοβιομηχανιών Λεμεσού να πληρώσουν την παραληφθείσα παραγωγή τους.

Για τα δικαιολογητικά που παρουσιάζουν οι οινοβιομηχανίες δεν ευθύνονται οι παραγωγοί γι' αυτό και πρέπει το θέμα τούτο να διευθετηθεί το συντομότερο δυνατό από αυτούς που μπορούν να το λύσουν.

Ποιες προσπάθειες καταβάλλει το αρμόδιο Υπουργείο και πότε θα λυθεί το σοβαρό αυτό πρόβλημα που αφορά χιλιάδες αγροτικές οικογένειες;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Αναφορικά με την καθυστέρηση που σημειώθηκε φέτος στην πληρωμή των οινοποιήσιμων σταφυλιών από τρεις τουλάχιστο οινοβιομηχανίες, επιθυμούμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα, παρά το γεγονός ότι το θέμα έχει ως γνωστό διευθετηθεί εν τω μεταξύ, με την παροχή κυβερνητικών εγγυήσεων ύψους £4.2 εκατομ. προς τις εταιρείες ΚΕΟ, ΣΟΔΑΠ και ΛΟΕΛ:

- (α) Είναι γνωστό ότι κατά τα τελευταία χρόνια οι οινοβιομηχανίες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στην εμπορία και διάθεση των οινικών προϊόντων που παράγουν στη διεθνή αγορά. Επακόλουθο των δυσχερειών αυτών είναι η συσσώρευση αδιάθετων αποθεμάτων, τα οποία έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη ρευστότητα των οινοβιομηχανιών και αυξάνουν την ανάγκη για χρηματοδότησή τους.
- (β) Οι προοπτικές για τη διάθεση των οινικών μας προϊόντων γενικά δεν είναι ευοίωνες, βραχυπρόθεσμα τουλάχιστο, ιδιαίτερα ύστερα από την απόφαση της Σοβιετικής Ένωσης για διακοπή της εισαγωγής οινικών προϊόντων στη χώρα από το προσεχές έτος.
- (γ) Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω συνθηκών το πρόβλημα στενότητας της ρευστότητας των οινοβιομηχανιών ήταν φέτος ιδιαίτερα αισθητό κατά τη συμπλήρωση του ετήσιου κύκλου παραγωγής και διάθεσης των οινικών προϊόντων και της ανάγκης για χρηματοδότηση της παραλαβής των σταφυλιών της νέας έσοδειας.
- (δ) Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της οινοβιομηχανίας και ειδικότερα του προβλήματος της δανειοδότησής της για την πληρωμή των σταφυλιών φετεινής έσοδειας, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέβαλε εντατικές προσπάθειες, σε συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν με τους εκπροσώπους των οινοβιομηχανιών. Όταν οι

προσπάθειες των οινοβιομηχανιών ΚΕΟ, ΣΟΔΑΠ και ΛΟΕΛ για την εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης από τις εμπορικές τράπεζες απέτυχαν, ένεκα της απαίτησης των τραπεζών για παροχή κυβερνητικής εγγύησης, η Κυβέρνηση αποφάσισε να παράσχει τις αναγκαίες εγγυήσεις που προαναφέραμε, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παραλαβή των σταφυλιών της φετεινής εσοδείας και η πληρωμή της αξίας των σταφυλιών που παραδόθηκαν στις εν λόγω οινοβιομηχανίες»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 17 Οκτωβρίου 1985.

«Επειδή το έδαφος στην περιοχή αναδασμού Ακρούντας είναι αργιλώδες και επειδή δεν λήφθηκαν τα αναγκαία απ' αρχής μέτρα, οι διασωληνώσεις του αρδευτικού υφίστανται τεράστιες ζημιές με αποτέλεσμα για τη συντήρησή τους να απαιτούνται κατά υπολογισμούς των αρμοδίων ΛΚ. 7,000.- το χρόνο.

Το πιο πάνω ποσό βαρύνει τους κατοίκους του χωριού οι οποίοι και αξιούν τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για οριστική επίλυση του προβλήματος.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποιες μελέτες γίνονται και πότε προγραμματίζονται οι επιβαλλόμενες εργασίες για τερματισμό της σημερινής κατάστασης».

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Είναι γεγονός ότι λόγω της σύστασης των εδαφών στην περιοχή του υπ' αναφορά αρδευτικού δικτύου (που είναι μέρος του Κυβερνητικού Ύδατικού Έργου Γερμασόγειας), οι σωλήνες υφίστανται οξείδωση και χρειάζονται επιδιορθώσεις/αντικαταστάσεις. Όλες οι βλάβες επιδιορθώνονται έγκαιρα από συνεργείο του Τμήματος Αναπτύξεως Ύδατων που βρίσκεται στην περιοχή και καλύπτονται από κονδύλια του Κυβερνητικού Ύδατικού Έργου Γερμασόγειας. Οι κάτοικοι του χωριού Ακρούντας δεν επωμίζονται οποιαδήποτε δαπάνη για τις επιδιορθώσεις που γίνονται. Η δαπάνη αυτή κυμαίνεται γύρω στις £2,000 το χρόνο. Το Υπουργείο μου επιδιώκει την εξεύρεση μόνιμης λύσης στο πρόβλημα που προέκυψε και για το σκοπό αυτό έχει αναληφθεί μελέτη για να βρεθεί ο πιο οικονομικός και συνάμα τεχνικά ενδεδειγμένος τρόπος επίλυσής τους».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 24 Οκτωβρίου 1985.

«Μπήκαμε ήδη στο 12ο χειμώνα της προσφυγιάς. Ένας μεγάλος αριθμός προσφυγικών οικογενειών ζουν σε σπίτια που τρέχουν νερά τώρα το χειμώνα. Άλλα είναι ετοιμόρροπα και άλλα παλιόσπιτα και χαλαμάντουρα (συνοικισμός χαλίτικης γης, συνοικισμός Σωτήρας, Τ/Κ σπίτια στη Σκάλα, Λεμεσό Τ/Κ χωριά και αλλού).

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

- α) Έχουν διορθωθεί αυτούς τους μήνες τα προσφυγικά σπίτια που τρέχουν νερά;

- β) Πότε θα μεταστεγαστούν οι προσφυγικές οικογένειες που τα σπίτια τους είναι ακατάλληλα;
- γ) Πότε θα υλοποιηθούν οι κυβερνητικές υποσχέσεις για διόρθωμα των προσφυγικών σπιτιών;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Όπου παρουσιάζεται πρόβλημα διαρροής νερών, σε κατοικίες Κυβερνητικών Οικισμών, ειδοποιείται ο εργολάβος κατασκευαστής, ενόσω οι μονώσεις ευρίσκονται υπό την εγγύησή του (η οποία ισχύει συνήθως 5 ή 10 χρόνια), ο οποίος επιδιορθώνει τη μόνωση χωρίς επιπρόσθετη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που έχει λήξει η εγγύηση, ετοιμάζονται κατάλογοι των προβληματικών στεγών και ζητούνται προσφορές για την επιδιόρθωση ή την εκ νέου στεγανοποίησης τους. Αυτή τη στιγμή στεγανοποιούνται εκ νέου και επιδιορθώνονται οι μονώσεις κατοικιών σε πολλούς Κυβερνητικούς Οικισμούς. Στις περιπτώσεις προβληματικών κατοικιών σε Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως, παρέχεται οικονομική βοήθεια στους ένοικους πρόσφυγες για βελτίωση ή στεγανοποίηση των στεγών που τρέχουν νερά. Στις περιπτώσεις που παρουσιάζεται το ίδιο πρόβλημα σε Τ/Κ κατοικίες λαμβάνονται αμέσως τα αναγκαία μέτρα για αντιμετώπισή του από τα συνεργεία της Υπηρεσίας Διαχειρίσεως Τ/Κ περιουσιών ή παραχωρείται μονωτικό υλικό στους ίδιους τους ενοίκους για εκτέλεση της εργασίας.

Όλες οι προσφυγικές οικογένειες που διαμένουν σε Τ/Κ σπίτια τα οποία έχουν κριθεί ακατάλληλα ή ασύμφορα για επιδιόρθωση, μεταστεγάζονται και πάντοτε τυγχάνουν προτεραιότητας όταν αποτείνονται για στέγαση με βάση τα άλλα στεγαστικά σχέδια της Κυβέρνησης.

Το έργο της συντήρησης/επιδιόρθωσης των οικιών των Κυβερνητικών Οικισμών αντιμετωπίζεται προγραμματισμένα και μέχρι σήμερα έχει συμπληρωθεί η συντήρηση πολλών Κυβερνητικών Οικισμών. Παράλληλα, αντιμετωπίζονται άμεσα όλες οι περιπτώσεις 'βλαβών' που εμφανίζονται στα σπίτια αυτά. Στις περιπτώσεις των προβληματικών κατοικιών των Συνοικισμών Αυτοστεγάσεως, παρέχεται οικονομική βοήθεια στους ένοικους πρόσφυγες για αντιμετώπιση του προβλήματος. Το έργο της επιδιορθώσεως Τ/Κ κατοικιών συνεχίζεται με εντατικό ρυθμό, με στόχο πάντοτε να γίνονται ουσιαστικές και τελειωτικές επιδιορθώσεις στις οικιστικές μονάδες και να παραμείνει στο μέλλον μόνο η συνήθης συντήρησή τους».

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου, κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1985.

«Οι ορεινές περιοχές της Κύπρου συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν οξύτατα προβλήματα. Ένας αριθμός ορεινών χωριών, λόγω της έλλειψης εισοδημάτων και συγκοινωνιακού δικτύου, εγκαταλείπονται από τους κατοίκους και ερημώνονται. Ένας άλλος μεγάλος αριθμός χωριών εγκαταλείπονται από τη νεολαία και έχουν μετατραπεί σε γηροκομεία (έχουν μείνει μόνο οι συνταξιούχοι). Οι ορεινές περιοχές της Λάρνακας (περιοχή Λευκάρων), οι ορεινές περιοχές Λευκωσίας (Σολιά, Μαραθάσα, Τηλλυριά), οι ορεινές περιοχές Λεμεσού (κρασοχώρια) και οι ορεινές περιοχές Πάφου παρουσιάζουν εικόνα εγκατάλειψης από τη νεολαία και ερήμωσης.

Το θέμα των ορεινών περιοχών τέθηκε πολλές φορές στην Κυβέρνηση, στα Υπουργεία και στη Βουλή.

Υποβλήθηκαν πολλές προτάσεις και εισηγήσεις.

Με εξαίρεση την Πιτσιλιά όπου εφαρμόστηκε ένα σχέδιο, οι άλλες ορεινές περιοχές αντιμετωπίζουν οξύτατα προβλήματα επιβίωσης και διατήρησης.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Έχουν απασχολήσει την Κυβέρνηση τα προβλήματα επιβίωσης των κατοίκων των ορεινών περιοχών;
2. Ποια μέτρα παίρνει η Κυβέρνηση για την αύξηση των εισοδημάτων των κατοίκων των ορεινών περιοχών;
3. Μελετάται το βασικό πρόβλημα της βελτίωσης του συγκοινωνιακού δικτύου των ορεινών περιοχών της Κύπρου;
4. Μελετά η Κυβέρνηση τη δημιουργία μικρών βιομηχανιών και βιοτεχνιών στις ορεινές περιοχές για να βοηθηθεί η παραμονή της νεολαίας και των κατοίκων στα ορεινά χωριά;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Την Κυβέρνηση πάντοτε απασχολούσε και απασχολεί σοβαρά το πρόβλημα αναπτύξεως των ορεινών περιοχών της νήσου για τούτο μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων και προτεραιοτήτων της, έλαβε και λαμβάνει όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα προς το σκοπό της αύξησης των αγροτικών εισοδημάτων και της ανύψωσης του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων των περιοχών αυτών.

Το έμπρακτο ενδιαφέρον της Κυβέρνησης εκφράζεται με την προώθηση και εφαρμογή μέτρων πολιτικής και την εκτέλεση έργων αναπτύξεως μέσα στα πλαίσια των ετήσιων Προϋπολογισμών Αναπτύξεως. Όπως είναι γνωστό, έχει ήδη ολοκληρωθεί με επιτυχία η υλοποίηση του Ενοποιημένου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, που στοίχισε γύρω στα £11 εκ. και προωθείται παρόμοιο Σχέδιο για τις περιοχές Κρασοχωριών των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου. Άλλα Περιφερειακά Σχέδια Αγροτικής Ανάπτυξης, που αφορούν ορεινές περιοχές, είναι εκείνα της Μαραθάσας, της Τηλλυριάς και της Ορεινής Λάρνακας.

Μέσα στα πλαίσια των πιο πάνω Περιφερειακών Σχεδίων, όπως και άλλων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης προωθούνται έργα υποδομής, παραγωγικά έργα καθώς και έργα που βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων, όπως βελτίωση του συγκοινωνιακού δικτύου, κατασκευή υδατοφρακτών και άλλων μεγάλων και μικρών αρδευτικών έργων, βελτίωση υδρευτικών έργων, ανέγερση σχολείων, ανέγερση αγροτικών Νοσοκομείων και υγειονομικών κέντρων, κατασκευή και βελτίωση αγροτικών δρόμων, ασφαλτόστρωση δρόμων μέσα στα χωριά, κατασκευή πλατειών και εξωραϊστικών έργων, εφαρμογή αναδάσμου, διαχωρισμός οικοπέδων πάνω σε χαλίτιχη κυρίως γη και διάθεσή τους, βάσει καθορισμένων κριτηρίων, σε μόνιμους κατοίκους των χωριών κ.λ.π.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 17 Ιανουαρίου 1985.

«Σε σχετική ερώτησή μου ΔΔ' 86 πήρα απάντησή σας ημερ. 5 Ιανουαρίου 1985, στην οποία με πληροφορείτε ότι σχετικά με το πρόσωπο που πωλούσε δι'

ίδιο όφελος το 'κότα' σταφυλιών για την κοινότητά του, προέβητε έστω και καθυστερημένα σε ορισμένα μέτρα για να του αφαιρεθεί το δικαίωμα να επαναλάβει το ίδιο ποινικό αδίκημα.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Σε τι μέτρα έχει προβεί ώστε ο διαπράξας το αδίκημα να επιστρέψει τα χρήματα τα οποία παρανόμως εισέπραξε.
- (β) Ποια άλλα τιμωρητικά μέτρα λήφθηκαν ώστε να αποτρέπονται στο μέλλον τέτοιου είδους αδικήματα και ιδιαίτερα σε βάρος προσφυγικής κοινότητας».

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Ο Διοικητής Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως με τον οποίον το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας επικοινωνήσε επί του θέματος μας πληροφορεί τα ακόλουθα:

Από σχετική έρευνα που έγινε τόσο από τον Έπαρχο Πάφου όσο και από το Γραφείο Συνεργατισμού δεν προέκυψαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι εισεπράχθη οιοδήποτε ποσό χρημάτων από το Γραμματέα ή τη Συνεργατική εταιρεία για πώληση του 'κότα' σταφυλιών.

Ο εν λόγω γραμματέας κ. Ανδρέας Χριστοδούλου αντεκατεστάθη από τις 8.12.1984.

Αναφέρεται ότι με το νέο Γραμματέα κ. Στ. Καρμαρλίγκο, οι εργασίες της εταιρείας διεξάγονται τώρα ομαλά».

Ερώτηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 31 Ιανουαρίου 1985.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Τάλας ζητούν όπως οι καθορισθείσες πολεοδομικές ζώνες αναθεωρηθούν με επέκταση της οικιστικής ζώνης. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η καθορισθείσα σαν αγροτική ζώνη παρά την περιοχή 'Kamages Village' είναι γη ξηρική που δεν προσφέρεται για αξιοποίηση από γεωργικής πλευράς, ποια είναι η θέση του αρμόδιου Υπουργείου αναφορικά με το λογικό αίτημα ένταξης της περιοχής αυτής στην οικιστική ζώνη;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Από σχετική μελέτη έχει διαπιστωθεί ότι η έκταση γης που περιλαμβάνεται στην υφιστάμενη οικιστική ζώνη του πιο πάνω χωριού, υπερκαλύπτει τις ανάγκες της κοινότητας για οικιστικούς σκοπούς και συνεπώς δεν δικαιολογείται, τουλάχιστο στο παρόν στάδιο, οποιαδήποτε αναθεώρηση των Ζωνών. Το γεγονός ότι η γη που γειτνιάζει με την περιοχή «KAMAGES VILLAGE» δεν προσφέρεται για γεωργική αξιοποίηση δεν δικαιολογεί από μόνο του την ένταξή της στην οικιστική ζώνη.

Θέμα αναθεώρησης των ζωνών του χωριού θα μελετηθεί μελλοντικά μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Τοπικού Σχεδίου Πάφου το οποίο καλύπτει και την περιοχή του χωριού Τάλα».

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1985.

«Η κατάσταση όσον αφορά το υδατόστρωμα στις περιοχές Κοκκινοχωριών-Κιτίου συνεχώς χειροτερεύει. Και στις δυο περιοχές οι διατρήσεις εξαντλούνται, αλμυρίζουν και ξηραίνονται.

Δεκάδες διατρήσεις εγκαταλείπονται και δεκάδες παραγωγοί στα Κοκκινοχώρια και την περιοχή Κιτίου υποχρεώθηκαν να αλλάξουν επάγγελμα και από κηπουροί να γίνουν εργατοϋπάλληλοι στα τουριστικά επαγγέλματα.

Γενικά η κατάσταση των παραγωγών είναι απελπιστική. Και ακόμα, όταν επιδιώξουν να καθαρίσουν τις διατρήσεις τους για να αρδεύουν τις φυτείες τους, διώκονται από κρατικούς υπαλλήλους και ταλαιπωρούνται στα δικαστήρια.

Η σωτηρία των δυο περιοχών Κοκκινοχωριών-Κιτίου βρίσκεται στη μεταφορά του νερού μέσον του Νότιου Αγωγού.

Πρόσφατα ανακοινώθηκε επίσημα ότι μειώσαμε κατά 1 χρόνο την εκτέλεση της Β' φάσης της μεταφοράς νερού.

Από τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή υποδείξαμε ότι είναι δυνατό να μειώσουμε το χρονικό διάστημα και για την Α' φάση για τη μεταφορά νερού στα Κοκκινοχώρια για να προλάβουμε και να τα σώσουμε.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

- α) Με τη μεγαλύτερη επίσπευση του έργου του Νότιου Αγωγού ως έργο υπερπροτεραιότητας θα μπορέσουμε να συντομεύσουμε ακόμα περισσότερο το χρονικό διάστημα της Α' φάσης για τα Κοκκινοχώρια και την περιοχή Κιτίου;
- β) Δόθηκαν οδηγίες από το Τμήμα Υδάτων για να μη διώκονται και να ταλαιπωρούνται οι παραγωγοί για το καθαρίσμα των διατρήσεών τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το Σχέδιο Νοτίου Αγωγού εξακολουθεί να θεωρείται από την Κυβέρνηση σαν έργο υπερπροτεραιότητας, γι' αυτό και η εκτέλεσή του προωθείται με γοργό ρυθμό.

Σημαντικό μέρος του αρδευτικού δικτύου των Κοκκινοχωριών θα είναι συμπληρωμένο μέχρι το 1987 και ορισμένη περιοχή θα μπορέσει να αρδευθεί μέσα στο 1988. Ολόκληρη η πρώτη φάση του Έργου αναμένεται να περατωθεί, υπό κανονικές συνθήκες, περί το τέλος του 1988.

Σχετικά με τη δεύτερη φάση του Έργου η οποία θα επιτρέψει τη μεταφορά νερού σε άλλες περιοχές (Ακρωτήρι, Κίτι, Μαζωτό, Περβόλια, Παρεκκλησιά) η εκτέλεσή της αναμένεται να αρχίσει το 1987, δηλαδή ένα χρόνο νωρίτερα από ότι αρχικά υπολογίζετο.

Όσον αφορά το καθαρίσμα των διατρήσεων στις περιοχές Κοκκινοχωριών και Κιτίου όπου εφαρμόζεται ο Περί Υδατοπρομηθείας (Ειδικά Μέτρα) Νόμος οι υποβαλλόμενες αιτήσεις εξετάζονται αμέσως και οι σχετικές άδειες εκδίδονται μέσα σε 3 μέρες το αργότερο. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι στις πιο πάνω

περιοχές δεν λήφθηκαν δικαστικά μέτρα μέσα στους τελευταίους 10 μήνες εναντίον οποιουδήποτε για καθάρσιμα διατήρησης χωρίς άδεια».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Μαΐου 1985.

«Κάτοικοι του χωριού Θελέτρα ύστερα από σχετική παρότρυνση της Επαρχιακής Διοίκησης προέβησαν στην κατασκευή τοίχων αντιστήριξης κοντά στις κατοικίες τους με την υπόσχεση ότι η δαπάνη θα καλυπτόταν από την Κυβέρνηση μέσα στα γενικότερα πλαίσια της δαπάνης για τη μετακίνηση του χωριού αυτού.

Επειδή μέχρι σήμερα η δαπάνη αυτή δεν έχει καλυφθεί από την Κυβέρνηση ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να υλοποιήσει την πιο πάνω υπόσχεσή του».

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι πιστώσεις για την επιχορήγηση κατασκευής τοίχων αντιστήριξης έχουν ήδη διατεθεί στον Έπαρχο Πάφου για καταβολή στους δικαιούχους».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Μαΐου 1985.

«Μέσα στα πλαίσια της μετακίνησης του χωριού Θελέτρα της Επαρχίας Πάφου είχε αναληφθεί η υποχρέωση από την Κυβέρνηση ν' ανεγείρει κτίρια για τη στέγαση των Συνεργατικών Ιδρυμάτων περιλαμβανομένων και των αποθηκών.

Μέχρι τώρα τα πιο πάνω έργα δεν έχουν πραγματοποιηθεί.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού οφείλεται η καθυστέρηση και πότε προτίθεται η Κυβέρνηση να κατασκευάσει τα πιο πάνω έργα».

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ζητήθηκε ήδη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να ετοιμάσει χωροταξική μελέτη και τα αναγκαία αρχιτεκτονικά σχέδια για τα κοινοτικά κτίρια του χωριού, η εκτέλεση των οποίων τοποθετείται προκαταρκτικά περί το 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα και ληφθείσα στις 11 Ιουνίου 1985.

«Το περασμένο Σάββατο, 8/6/1985, το περιφερειακό αγροτικό Νοσοκομείο Ευρύχου έκλεισε λόγω έλλειψης νοσοκόμων και ο γιατρός παράδωσε στον Κοινοτάρχη τα κλειδιά.

Σαν συνέπεια τούτου οι κάτοικοι της περιοχής βρέθηκαν ταυτόχρονα αντιμετώπι με μεγάλες ταλαιπωρίες και κινδύνους για την υγεία τους.

Ερωτούνται οι αρμόδιες Αρχές να πληροφορήσουν το Σώμα:

Τι μέτρα λαμβάνονται για την άμεση αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Για τον ισχυρισμό πως το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Ευρύχους έκλεισε στις 8.6.85 λόγω έλλειψης προσωπικού παραθέτω τα πιο κάτω:

- (α) Από διερεύνηση του πιο πάνω ισχυρισμού διαπιστώθηκε τόσο από μέρους του προσωπικού του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου όσο και του Κοινοτάρχη Ευρύχους πως σε καμιά περίπτωση, περιλαμβανομένης φυσικά και της 8.6.85, δεν έκλεισε το Κέντρο ούτε παραδόθηκαν τα κλειδιά στον Κοινοτάρχη.
- (β) Το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Ευρύχους λειτουργεί κανονικά μέχρι τις 7.30 μ.μ. και μετά υπάρχει γιατρός και νοσοκόμα σε καθήκον αναμονής στο σπίτι τους οι οποίοι εξυπηρετούν τυχόν περιστατικά που παρουσιάζονται.
- (γ) Το βράδυ στο Κέντρο διαμένει ο οδηγός του ασθενοφόρου οχήματος που εκτελεί χρέη τηλεφωνητή και καλεί το γιατρό και το νοσοκόμο όταν παραστεί ανάγκη».

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 13 Ιουνίου 1985.

«Η κοινότητα Νέου Χωρίου της επαρχίας Πάφου αντιμετωπίζει οξύτατο πρόβλημα πόσιμου νερού. Το πρόβλημα γίνεται ακόμα οξύτερο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες λόγω της αύξησης του πληθυσμού εξαιτίας ξένων και Κυπρίων παραθεριστών που επισκέπτονται την περιοχή. Τα μέτρα εξοικονόμησης νερού που λαμβάνονται από τη Χωριτική Αρχή Νέου Χωρίου δημιουργούν μεγάλη ταλαιπωρία στους κατοίκους και αποτελούν αιτία προστριβών και διενέξεων μέσα στην κοινότητα. Η κατάσταση έχει οξυνθεί ακόμα περισσότερο τους τελευταίους μήνες λόγω της αποπεράτωσης 20 νέων κατοικιών. Σημειώνεται ακόμα πως πολλές αιτήσεις για ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων και άλλων τουριστικών καταλυμάτων απορρίπτονται από την αρμόδια αρχή λόγω της έλλειψης νερού.

Το πρόβλημα έχει τεθεί επανειλημμένα στην Κυβέρνηση και από τις 23/1/84 δόθηκε υπουργική υπόσχεση σε παγκοινοτική σύσκεψη στην παρουσία των Βουλευτών Πάφου πως θα προωθείτο σχέδιο για την υδατοπρομήθεια στην περιοχή Ακάμαντα-Λουτρών Αφροδίτης κοντά στην κοινότητα Νέου Χωρίου. Επειδή όμως μέχρι τώρα τίποτε δεν έχει γίνει για την προώθηση του πιο πάνω έργου η κοινότητα ζητά επειγόντως όπως για την αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών της κοινότητας παραχωρηθεί και ενωθεί με το υπάρχον σύστημα υδατοπρομήθειας μια από τις διατρήσεις που έχουν γίνει με επιτυχία στην περιοχή.

Επειδή έχουμε ήδη μπει στο καλοκαίρι και η ταλαιπωρία τόσο των κατοίκων της κοινότητας όσο και των ξένων περιηγητών άρχισε ήδη να εκδηλώνεται, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα σε ποιες άμεσες ενέργειες προβαίνει για την αντιμετώπιση του πιο πάνω σοβαρού προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η πηγή από την οποία υδροδοτείται η κοινότητα Νέου Χωρίου αποδίδει ποσότητα νερού πολύ μεγαλύτερη από τις πραγματικές ανάγκες των κατοίκων

της. Η έλλειψη νερού που παρουσιάζετο κατά τα προηγούμενα χρόνια κατά τους καλοκαιρινούς μήνες οφείλετο κυρίως στην αλόγιστη σπατάλη του νερού παρά στην εποχιακή αύξηση του αριθμού των κατοίκων.

Κατά το φετεινό καλοκαίρι η Επιτροπή Υδατοπρομήθειας του χωριού με τη συνεργασία της Επαρχιακής Διοικήσεως Πάφου, έλαβε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τον περιορισμό της σπατάλης με αποτέλεσμα να μην παρουσιασθεί έλλειψη νερού. Αίτημα της Χωριτικής Αρχής για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας εξετάζεται μέσα στα πλαίσια του υπό μελέτη Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ακάμαντα-Λουτρών της Αφροδίτης.

Σχετικά με τις αιτήσεις που υποβάλλονται για ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων, η αρμόδια αρχή τις εξετάζει με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία και το υφιστάμενο καθεστώς των Πολεοδομικών ζωνών που εφαρμόζονται στην περιοχή».

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 20 Ιουνίου 1985.

«Στο Κελλάκι υπήρχε έδρα αγροτικού γιατρού για δεκάδες χρόνια την οποία και κατέργησε η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας. Πριν τρία περίπου χρόνια ο Υπουργός Υγείας υποσχέθηκε ότι θα επανίδρυε αυτή την έδρα, όμως μέχρι σήμερα η υπόσχεση δεν εκπληρώθηκε.

Επειδή η περιοχή είναι ορεινή και οι κάτοικοι όλων των γύρω χωριών έχουν άμεση ανάγκη μόνιμου κυβερνητικού γιατρού, ερωτάται ο Υπουργός Υγείας να πληροφρήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων πότε θα εκπληρώσει την υπόσχεσή του για διορισμό κυβερνητικού γιατρού με έδρα του το Κελλάκι».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

- «(α) Κυβερνητικός γιατρός από το Νοσοκομείο Λεμεσού επισκέπτεται το Κελλάκι μια φορά τη βδομάδα. Επειδή όμως η προσέλευση των ασθενών είναι πολύ μικρή (3-4), στην περιοδεία του γιατρού έχει προστεθεί την ίδια μέρα και το χωριό Επταγώνια στο οποίο η προσέλευση ασθενών είναι κάπως μεγαλύτερη (8-10).
- (β) Στην προσπάθεια της Υπηρεσίας να εξυπηρετήσει όσο το δυνατό περισσότερες κοινότητες είχε γίνει σκέψη να προστεθεί στην περιοδεία του γιατρού την ίδια μέρα και επίσκεψη στην κοινότητα Αρακαπά, αλλά δυστυχώς η σκέψη αυτή δεν πραγματοποιήθηκε γιατί η Κοινότητα δεν ανταποκρίθηκε στην έκκληση για εξεύρεση κατάλληλου οικήματος που θα χρησιμοποιείτο ως ιατρείο.
- (γ) Παρόλο που πιστεύεται πως η κάλυψη της περιοχής Κελλακίου από ιατρικής πλευράς είναι σχετικά ικανοποιητική με τις παρούσες διευθετήσεις, εντούτοις θα ληφθεί σοβαρά υπόψη η εισήγηση για τη μόνιμη τοποθέτηση γιατρού στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κελλακίου μόλις καταστεί δυνατή η πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού».

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 20 Ιουνίου 1985.

«Ο δρόμος Ακρούντας-Διερώνας χρειάζεται διαπλάτυνση ιδιαίτερα στις στροφές. Δεν έχει επίσης αναγνωρισθεί επίσημα σαν δρόμος με αποτέλεσμα κάτοικοι της κοινότητας Διερώνας να μην μπορούν να εξασφαλίσουν ηλεκτρικό ρεύμα για τις κατοικίες που έκτισαν παρά το δρόμο αυτό.

Γι' αυτό και ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα διαπλατυνθεί αυτός ο δρόμος και θα αναγνωρισθεί επίσημα».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι ο δρόμος Ακρούντας-Διερώνας εξυπηρετεί το χωριό Διερώνα καθώς και τα χωριά Αρακαπός και Συκόπετρα τα οποία όμως χρησιμοποιούν κυρίως το δρόμο μέσω Επταγώνιας και Κελλακίου. Η ασφαλτοστρώσή του συμπληρώθηκε το 1982 και η γενική του κατάσταση θεωρείται ικανοποιητική. Ενόψει τούτου και του γεγονότος ότι η τροχαία στο δρόμο αυτό είναι αρκετά περιορισμένη, η διαπλάτυνσή του ή η εκτέλεση άλλων βελτιωτικών έργων δε φαίνεται δικαιολογημένη στο παρόν τουλάχιστο στάδιο. Η εγγραφή τμήματος του δρόμου αυτού σαν δημοσίου, προωθείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες».

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1985.

«Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου τα απογεύματα και τις νύκτες δεν υπάρχει γιατρός στο Νοσοκομείο Παραλιμνίου. Όπως δημοσιεύτηκε στον τύπο σαν αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης η Βασιλού Ταμπουκάρη όταν μεταφέρθηκε τις αυγινές ώρες της περασμένης Δευτέρας στο Νοσοκομείο Παραλιμνίου δεν έτυχε της ενδεδειγμένης ιατρικής εξέτασης και θεραπείας και έχασε τη ζωή της.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Γιατί δεν υπάρχει για όλο το εικοσιτετράωρο γιατρός στο Νοσοκομείο;
- (β) Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για την ενίσχυση του ιατρικού προσωπικού του Νοσοκομείου Παραλιμνίου;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«(α) Είναι γεγονός πως τα απογεύματα, τις νύκτες και τις δημόσιες αργίες δεν υπάρχει γιατρός μέσα στο Νοσοκομείο Παραλιμνίου αλλά υπάρχει γιατρός σε καθήκον αναμονής που καλύπτει τόσο το Τμήμα Α' Βοηθειών όσο και τους εσωτερικούς ασθενείς (Παθολογικό Θάλαμο). Όταν χρειαστούν οι υπηρεσίες του αυτός καλείται και προσέρχεται αμέσως στο Νοσοκομείο για να προσφέρει τις υπηρεσίες του.

- (β) Για να καλυφθεί το Τμήμα Α' Βοηθειών με γιατρό πάνω σε 24ωρη βάση χρειάζονται 5-6 επιπρόσθετοι γιατροί, γιατί πρέπει να εφαρμοστεί το σύστημα βάρδιας, πράγμα που είναι πολύ δαπανηρό και ασύμφορο δεδομένου ότι τα επείγοντα περιστατικά δεν υπερβαίνουν τα 3-4 κάθε 24ωρο.
- (γ) Φυσικά στο μέλλον και όταν το Νοσοκομείο Παραλιμνίου επεκταθεί και μετατραπεί σε Γενικό Νοσοκομείο τότε το θέμα της κατάλληλης επάνδρωσης και λειτουργίας του Τμήματος Α' Βοηθειών του Νοσοκομείου θα επανεξεταστεί».

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 4 Ιουλίου 1985.

«Στην κοινότητα Αγίου Ιωάννη (Αγρού) πλημμυρίζουν το χειμώνα οι δρόμοι και γίνεται προβληματική η διέλευση των κατοίκων. Σε σύσκεψη της Χωρικής Αρχής στο Διοικητήριο με τον πρώην Υπουργό Εσωτερικών στην παρουσία και Βουλευτών της επαρχίας συμφωνήθηκε να γίνουν αυλάκια και υπόνομοι με συνεισφορά στο 1/5 της κοινότητας. Επειδή αυτό το έργο δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα, παρά το γεγονός ότι πέρασαν από τότε γύρω στα δυο χρόνια, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Γιατί καθυστερεί τόσο πολύ η εκτέλεση αυτού του έργου;
2. Πότε προγραμματίζεται να γίνει;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«Για την εκτέλεση του αντιπλημμυρικού έργου μέσα στο χωριό Αγ. Ιωάννης Αγρού, του οποίου η δαπάνη ανέρχεται σε £8,000, η Κυβέρνηση έχει ήδη παραχωρήσει τη συνεισφορά της στον Έπαρχο Λεμεσού. Για την κάλυψη της κοινοτικής συνεισφοράς το χωριό έχει πρόσφατα υποβάλει αίτηση για την παραχώρηση Κυβερνητικού δανείου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους. Οι εργασίες για την εκτέλεση του έργου αναμένεται ν' αρχίσουν σύντομα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ': Δεν υπάρχουν εγγεγραμμένα θέματα.

Δεδομένου ότι δύο θέματα κηρύχθηκαν ως επείγοντα θα ανακοινώσουμε την ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία με μόνα θέματα τον περί Δήμων (Τροποποιητικό) Νόμο του 1986 και τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 1986, τον περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμο του 1986 και τον περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμο του 1986. (Ψήφιση Δωδεκατημορίων για το μήνα Ιανουάριο).

Η επόμενη συνεδρία θα γίνει μετά μισή ώρα από τώρα, ή καλύτερα στις 6.00 ακριβώς.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας αυτής.

(Ώρα λήξεως 5.11 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θαλής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητρίου Οδυσσέας	Μουσιούττας Νίκος
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παπαρές Αυγερινός
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παρισινός Ανδρέας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Πουμπουρής Μιχάλης
Κατσελλή Ρήνα	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανακοίνωση των ονομάτων των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων (Γλαύκος Κληρίδης για Δημοκρατικό Συναγερμό, Αλέξης Γαλανός για Δημοκρατικό Κόμμα, Εζεκίας Παπαϊωάννου για ΑΚΕΑ και Τάκης Χατζηδημητρίου για ΕΔΕΚ).
- 2) Ανακοίνωση της σύνθεσης των διαφόρων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.
- 3) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- 4) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Ο αργός ρυθμός τουριστικής ανάπτυξης της παραλιακής περιοχής Περβολιών Κιτίου ένεκα έλλειψης έργων υποδομής — Το θέμα της διάθεσης και των τιμών των μπανανών — Η δημιουργία και διατήρηση διάφορων Ταμείων, όπως το Ταμείο Προέδρου στο παρελθόν και πρόσφατα το Ταμείο Εκτάκτων Αναγκών του

Υπουργείου Προεδρίας — Η τοποθέτηση πυλώνων και εναέριων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος ψηλής τάσεως μέσα σε κατοικημένη περιοχή στο Συνοικισμό αυτοστέγασης Πάνω Πολεμιδιών (Καρμιώτισσας) — Η καθυστέρηση στην έγκριση αιτήσεων για στέγαση προσφυγικών οικογενειών — Το στεγαστικό πρόβλημα που συνεχίζει να βασανίζει χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες που διαμένουν σε ακατάλληλα υποστατικά — Η καθυστέρηση της υλοποίησης του έργου μεταφοράς πόσιμου νερού στην κοινότητα Γιόλου — Η ανάγκη παροχής οικονομικής βοήθειας στην πτωχή κοινότητα Χαντριών προς αντιμετώπιση του προβλήματος του οδικού φωτισμού — Η ανάγκη λήψης μέτρων προς εξάλειψη των ζημιών που προκαλούν οι σκόνες από τη λειτουργία των λατομείων στις περιοχές των χωριών Πραστειού Κελλακίου και Παρεκκλησιάς, Μονής, Μοναγρουλλίου και Πεντακώμου — Το θέμα της στρεμματικής επιχορήγησης των αμπελιών με νέες ποικιλίες που φυτεύτηκαν μετά το 1968 — Η ανάγκη αντικατάστασης του συστήματος αρδύσεως στο χωριό Χαντριά με σύγχρονο σύστημα διασωλήνωσης — Η ανάγκη παροχής κυβερνητικής βοήθειας για ασφάλτωση των χωματινών δρόμων του χωριού Κάτω Μύλος — Ο περιορισμός του ύψους της κυβερνητικής συνεισφοράς έναντι των δαπανών εκτέλεσης κοινοτικών έργων — Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Αρακαπά για διαχωρισμό οικοπέδων πάνω σε χαλίτικη γη για τις στεγαστικές ανάγκες άπορων οικογενειών της κοινότητας — Οι μελέτες για την ευθυγράμμιση και ασφατόστρωση των δρόμων Αρακαπά-Καλού Χωριού και Αρακαπά-Διερώνας — Η ανάγκη αποπεράτωσης του έργου διασωλήνωσης του δικτύου υδατοπρομήθειας στο χωριό Επταγώνια — Η υπόσχεση του Προέδρου της Δημοκρατίας στις 20/5/85 για στεγανοποίηση του αναχώματος που δημιουργήθηκε στην περιοχή «Λούματα τους Αετούς» από τα μπάζα του μεταλλείου Αμιάντου — Το πρόβλημα πόσιμου νερού που αντιμετωπίζει από χρόνια η κοινότητα Παρεκκλησιάς — Τα διαβήματα για την εγγραφή της κουμανδάριας σαν προϊόντος με ονομασία προελεύσεως — Η ανάγκη αύξησης της κυβερνητικής συνεισφοράς έναντι των εξόδων διάνοιξης αγροτικών δρόμων στο χωριό Συκόπετρα — Το αίτημα του χωριού Συκόπετρα για την εκτέλεση αποχετευτικού συστήματος για επίλυση του προβλήματος των λυμάτων που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι εξαιτίας της μορφολογίας του εδάφους — Το αίτημα των κοινοτήτων της υπαίθρου για επιχορήγηση του οδικού φωτισμού — Οι μελέτες ή εργασίες για την επέκταση του οδικού φωτισμού στην περιοχή «Πεύκου» Λουβαρά της κοινότητας Καλού Χωριού — Το σοβαρό πρόβλημα ύδρευσης που αντιμετωπίζει η περιοχή «Πεύκος» της κοινότητας Καλού Χωριού — Η ανάγκη κατασκευής των έργων για περισυλλογή των νερών της βροχής που κατά τους χειμερινούς μήνες καθιστούν τους δρόμους του χωριού 'Αγιος Ιωάννης (Αγρού) αδιάβατους — Το αίτημα των κατοίκων Κελλακίου, Αχαπνούς και Κλωναριού για παραχώρηση δωρεάν δενδρυλλίων και κυβερνητικών εσκαφών για επανακαλλιέργεια καταστραφείσας από πυρκαγιά περιοχής τους τον Ιούνιο του 1985 — Το αίτημα των κατοίκων Παρεκκλησιάς για χαλάρωση των συντελεστών δομήσεως ώστε να μπορούν να

αξιοποιούν την υπάρχουσα οικοπεδοποιήσιμη γη — Η ανάγκη τοποθέτησης και δεύτερου δασκάλου στο δημοτικό σχολείο Αμαργέτης και η μεταφορά των μαθητών των κοινοτήτων Ελεδκιού και Αξύλου στην Τίμη, 15 μίλια απόσταση, αντί να μεταφέρονται 1 μίλι στην Αμαργέτη — Η ανάγκη λειτουργίας του δημοτικού σχολείου Χολετριών ως διδιδάσκαλου, πράγμα που θα διευκολύνει τους γονείς και μαθητές και θα συμβάλει στην παρεμπόδιση της ερήμωσης των χωριών — Η ανάγκη αξιοποίησης της διάτρησης στην περιοχή «Καμινούι» της κοινότητας Άγιος Δημήτριος (Μαραθάσας) — Η ανάγκη διάνοιξης του αγροτικού δρόμου στο χωριό Άγιος Δημήτριος (Μαραθάσας) προς εξυπηρέτηση των ιδιοκτητών γης στην περιοχή «Καλόγηρος» — Η αντίδραση των ορεινών χωριών στη φημολογούμενη πρόθεση μετατροπής των σχολείων Μέσης Παιδείας Ομόδους, Λεμούθου και Πεδουλά σε τριτάξια γυμνασιακού κύκλου — Το αίτημα της κοινότητας Φοινιού για την κατασκευή φράγματος σε περιοχή του ποταμού «Διαρίζου» για αξιοποίηση και επέκταση της καλλιεργήσιμης γης του χωριού — Το θέμα της καταβολής αποζημιώσεων στους παραγωγούς αμυγδάλων που υπέστησαν ζημιές από χαλαζοθύελλα — Η ανάγκη παραχώρησης νερού από το φράγμα Καλαβασού για άρδευση 300 στρεμμάτων γης του χωριού Βάσας — Κελλακίου — Οι εργασίες για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στους προσφυγικούς συνοικισμούς Επισκοπής — Το αίτημα των κατοίκων του Πύργου Λεμεσού για επέκταση των ορίων υδατοπρομήθειας της κοινότητάς τους — Το αίτημα των χωριών Πύργου, Μοναγρουλλιού και Βάσας Κελλακίου για παραχώρηση κυβερνητικού εκσκαφέα για ισοπεδώσεις και βαθιές καλλιέργειες — Η ανάγκη επιδιόρθωσης της ηλεκτρομηχανολογικής βλάβης του αγωγού παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στο χωριό Βάσα-Κελλακίου — Η καθυστέρηση στην εκτέλεση των αναγκαίων έργων προς αξιοποίηση της διάτρησης που θα λύσει οριστικά το πρόβλημα πόσιμου νερού και άρδευσης στο χωριό Βάσας-Κελλακιοῦ — Το αίτημα της κοινότητας Ασγάτας όπως μεταφερθεί νερό από τον ποταμό «Βασιλοπόταμο» προς την περιοχή του χωριού και κατασκευαστεί χωμάτινη δεξαμενή για άρδευση 500 σκαλών καλλιεργήσιμης γης — Το θέμα της τουριστικής αξιοποίησης της περιοχής «GOVERNOR'S BEACH» — Η ανάγκη οριστικής ρύθμισης του θέματος του δικαιώματος διαβάσεως που έχει σχέση με τις Τ/Κ ιδιοκτησίες — Τα σοβαρά αρδευτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα χωριά Πύργος, Παρεκκλησιά, Μονή, Μοναγρούλλι και Πεντάκωμο και οι υποσχέσεις για ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών της περιοχής από το Νότιο Αγωγό — Το αίτημα για την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου για ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών των χωριών Μοναγρουλλιού και Μονής — Η εισήγηση χωριτικών αρχών όπως η εκτέλεση των διαφόρων έργων γίνεται ύστερα από ζήτηση προσφορών και όχι από τα διάφορα συνεργεία της Κυβέρνησης — Η ανάγκη αποφυγής της εκτέλεσης έργων στην ύπαιθρο κατά τους χειμερινούς μήνες που λόγω των καιρικών συνθηκών κατασπαταλούνται διάφορα ποσά στις ημεραργίες — Το κοινό αίτημα των γεωργών για τροποποίηση και αναθεώρηση του Σχεδίου Γεωργικής Ασφάλισης — Το πρόβλημα της έλλειψης δημο-

τικού σχολείου στην περιοχή Αρχαγγέλου — Τα δικαιολογημένα παράπονα των Κυπρίων πολιτών που επισκέπτονται Μουσεία και αρχαιολογικά μνημεία ότι πληρώνουν εισιτήρια εισόδου — Τα παράπονα πολλών δασκάλων για άνιση μεταχείριση κατά τις φετινές μεταθέσεις και τοποθετήσεις — Η παράνομη χρησιμοποίηση του δημοτικού σχολείου Χολετριών για δεύτερη σχολική χρονιά για σκοπούς άλλους από εκπαιδευτικούς — Η αύξηση στο διπλάσιο των εξόδων μεταφοράς των ασκήσιμων παιδιών στο ίδρυμα Αγίου Σπυρίδωνα στη Λάρνακα — Το θέμα των αποζημιώσεων για τις ζημιές που προκλήθηκαν στα Λειβάδια και αλλού από τις εκεί καταστρεπτικές πλήμμυρες — Η καθυστέρηση στην πληρωμή των οιοποιήσιμων σταφυλιών από τρεις τουλάχιστον οινοβιομηχανίες — Οι τεράστιες ζημιές που υφίστανται κάθε χρόνο οι διασωληνώσεις του αρδευτικού στην περιοχή αναδασμού Ακρούντας και η ανάγκη λήψεως μέτρων προς επίλυση του προβλήματος — Το πρόβλημα της διαρροής νερών σε προσφυγικές κατοικίες — Τα οξύτατα προβλήματα που συνεχίζουν ν' αντιμετωπίζουν οι ορεινές περιοχές της Κύπρου — Το θέμα του προσώπου που παλούσε δι' ίδιο όφελος το «κότα» σταφυλιών για την κοινότητά του — Το αίτημα των κατοίκων της Τάλας για αναθεώρηση των καθορισθεισών πολεοδομικών ζωνών με επέκταση της οικιστικής ζώνης — Η ανάγκη συντόμευσης του χρονικού διαστήματος της Α' Φάσης του έργου του Νότιου Αγωγού για τα Κοκκινοχώρια και την περιοχή Κιτίου — Η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης από τους κατοίκους του χωριού Θελέτρα κατόπιν σχετικής παρότρυνσης της Επαρχιακής Διοίκησης και η υπόσχεση της Κυβέρνησης για κάλυψη της δαπάνης — Η αναληφθείσα από την Κυβέρνηση υποχρέωση για ανέγερση κτιρίων για τη στέγαση των Συνεργατικών Ιδρυμάτων στο χωριό Θελέτρα — Το κλείσιμο του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Ευρύχου λόγω έλλειψης προσωπικού — Το οξύτατο πρόβλημα νερού που αντιμετωπίζει η κοινότητα Νέου Χωριού της επαρχίας Πάφου — Η υπόσχεση του Υπουργού Υγείας για επανίδρυση έδρας αγροτικού γιατρού στο Κελλάκι — Η ανάγκη διαπλάτυνσης και επίσημης αναγνώρισης του δρόμου Ακρούντας-Διερώνας για να μπορέσουν οι κάτοικοι να εξασφαλίσουν ηλεκτρικό ρεύμα — Η ανάγκη ενίσχυσης του ιατρικού προσωπικού του Νοσοκομείου Παραλιμνίου και υπάρξεως γιατρού για όλο το εικοσιτετράωρο — Η προβληματική διέλευση των κατοίκων από τους δρόμους της κοινότητας Αγίου Ιωάννη (Αγρού) κατά το χειμώνα και η ανάγκη εκτέλεσης αντιπλημμυρικού έργου στο χωριό).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 9ης Ιανουαρίου 1986

(Β' Συνεδρίαση)

(Ώρα έναρξεως 6.09 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΑΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιον Α. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986» (Ψήφιση Δωδεκατημορίου) και «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986» (Ψήφιση Δωδεκατημορίου). Δεδομένου ότι υπάρχει κοινή έκθεση για τα δυο θέματα, παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΑΝ «ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Παύλος Δίγκλης

Κίμων Παναγίδης, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις πιο πάνω Αποφάσεις ως θέματα επείγουσας φύσεως σε σημερινή συνεδρία της.

Με τις πιο πάνω Αποφάσεις της Βουλής παρέχεται εξουσιοδότηση πραγματοποίησης δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 1986 για ποσό που δεν θα

υπερβαίνει, από τη μια, εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1985 και που αναλογεί για το ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή για το μήνα Ιανουάριο του 1985, και, από την άλλη, εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985 και που αναλογεί για το ίδιο επίσης χρονικό διάστημα, δηλαδή το μήνα Ιανουάριο του 1985, σχετικά με κάθε ένα Κεφάλαιο δαπάνης ξεχωριστά όπως προβλέπεται και στις δυο περιπτώσεις των Προϋπολογισμών. Περισσότερη ανάλυση των δαπανών αυτών αναφέρεται στους Πίνακες που επισυνάπτονται στις αντίστοιχες Αποφάσεις της Βουλής.

Όπως αναφέρεται και στις δυο πιο πάνω Αποφάσεις, δεν θα μπορεί να γίνεται οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και θα μπορεί να συμπληρώνεται οποιαδήποτε νέα θέση μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή ο Τακτικός Προϋπολογισμός και ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως του 1986.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 168 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε περίπτωση που ο Προϋπολογισμός, Τακτικός και Αναπτύξεως, δεν θα έχει ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την ημέρα που αρχίζει το οικονομικό έτος στο οποίο ο Προϋπολογισμός αυτός αναφέρεται, η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί, αφού τηρηθούν οι διατάξεις του Συντάγματος, με Απόφασή της να εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης που απαιτείται για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τον ένα μήνα κάθε φορά και σε καμιά περίπτωση τους δυο μήνες, συνολικά, από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου ή οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό του Δημοσίου, εφόσον θεωρήσει αυτό αναγκαίο για τη συνέχιση των δημόσιων υπηρεσιών που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό, και ειδικότερα μέχρι την εκπνοή του πιο πάνω χρονικού διαστήματος. Η δαπάνη που εγκρίνεται για οποιαδήποτε υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν μπορεί κατ' αναλογία να υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσό που έχει ψηφιστεί για την ίδια υπηρεσία με βάση τον Προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών, για τις οποίες γίνεται λόγος στους Πίνακες που επισυνάπτονται, είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του έτους αυτού και μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και ψήφισή τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Αποφάσεων με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στους υπό εξέταση Προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν θα ζητούσα το λόγο, κ. Πρόεδρε, αν η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προχωρούσε να πει ότι δεν προκαθορίζει και τις θέσεις των Κομμάτων. Γιατί λέγει ότι η εισήγηση για έγκριση των Δωδεκατημορίων δεν προδικάζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής.

Θέλω να καταστήσω σαφές ότι η ψήφιση από το Δημοκρατικό Συναγερμό των Δωδεκατημορίων δεν προδικάζει ποια θα είναι η θέση του Δημοκρατικού

Συναγερμού πάνω στο σύνολο των Προϋπολογισμών, δηλαδή κατά πόσο θα τους ψηφίζει ή θα τους καταψηφίσει ή θα εισηγηθεί τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Για το ίδιο ακριβώς θέμα, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να τονίσω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιφυλάσσεται αναφορικά με τους Προϋπολογισμούς να εκφράσει τις απόψεις της όταν θα κατατεθεί στη Βουλή η σχετική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θέλει να δηλώσει ότι τις απόψεις του πάνω στο γενικότερο κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα θα τις εκφράσει όταν θα συζητούνται οι Προϋπολογισμοί της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση της Βουλής για τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

**ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1986**

ΕΠΕΙΔΗ δεν καθίσταται δυνατή η μελέτη και ψήφισις του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1986 υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της ενάρξεως του Οικονομικού Έτους 1986.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ επιπροσθέτως του ποσού το οποίον δέον να βαρύνη το Πάγιον Ταμείον, ως προνοείται υπό του Συντάγματος ή Νόμου, καθίσταται αναγκαία η συνέχισις υπηρεσιών διά τας οποίας γίνεται πρόνοια εις τον Τακτικόν Προϋπολογισμόν του 1985.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει ως ακολούθως:

- (α) Παρέχει εξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διά τον μήνα Ιανουάριον του 1986 διά ποσόν μη υπερβαίνον το αναλογούν εις το ειρημένον χρονικόν διάστημα τμήμα του ολικού ποσού του προβλεπομένου εις τον Τακτικόν Προϋπολογισμόν του 1985 εν σχέσει προς έκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης, ως ο επισυνημμένος Πίναξ.

Νοείται όμως ότι το δαπανηθησόμενον ποσόν υπό οιονδήποτε Άρθρον δεν δύναται να υπερβή το ποσόν το προνοούμενον εις τον Τακτικόν Προϋπολογισμόν του 1986 εν σχέσει προς το Άρθρον τούτο.

- (β) Ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθή διά νέας υπηρεσίας ή σκοπούς και ουδεμία νέα θέσις δύναται να πληρωθή μέχρις ότου ο Τακτικός Προϋπολογισμός του 1986 εγκριθή τελικώς υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων.

- (γ) Δαπάνη από Άρθρα σημειούμενα διά σταυρού (+) δεν δύναται να διενεργηθή μέχρις ότου παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειαι του σχεδίου και ληφθή η εξουσιοδότησις του Υπουργού Οικονομικών υπό μορφήν «Εξουσιοδοτήσεως προς Διενέργειαν Δαπανών».

Π Ι Ν Α Κ Σ

1985

1986

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ποσά βαρύνοντα	Ολικόν ποσόν	Ποσά βαρύνοντα	Ολικόν ποσόν	Ποσόν
	το Πάγιον Ταμείον	ψηφισθέν κατά το 1985	το Πάγιον Ταμείον	προταθέν προς έγκρισιν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986	εγκριθέν διά τον Ιανουάριον του 1986
	£	£	£	£	£
01A Προεδρία	31,711	261,158	33,680	341,440	21,763
02A Προεδρικών Μέγαρον	—	160,340	—	183,500	13,361
03A Αντιπροεδρία και Επίσημος Κατοικία Αντιπροέδρου	—	—	—	—	—
04A Υπουργικόν Συμβούλιον	—	253,823	—	270,742	21,151
05A Βουλή των Αντιπροσώπων	—	434,464	—	920,593	36,205
06A Δικαστικόν Τμήμα	108,586	1,465,612	264,480	1,562,990	122,134
07A Νομική Υπηρεσία	21,604	466,453	52,897	515,162	38,871
08A Ελεγκτική Υπηρεσία	15,395	575,166	36,386	627,715	47,930
09A Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	36,139	46,523	84,078	6,565	547
10A Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	—	79,741	—	86,679	6,645
13A Υπουργείον Αμύνης-Διοικήσεις	—	10,165	—	50,062	847
14A Κυπριακός Στρατός	—	4,822,901	—	5,515,408	401,908
15A Εθνική Φρουρά	—	8,000,000	—	10,000,000	666,666
16A Υπουργείον Γεωργίας και Φυσικών Πόρων-Διοικήσεις	—	82,519	—	116,538	6,876
17A Τμήμα Γεωργίας	—	2,735,224	—	4,221,525	227,935
18A Κτηνιατρικαί Υπηρεσίαι	—	895,354	—	1,766,893	74,612
19A Τμήμα Δασών	—	1,778,753	—	2,112,466	148,229
Εις μεταφοράν	213,435	22,068,196	471,521	28,298,278	1,835,680

1985

1986

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ποσά βαρύνοντα το Πάγιον Ταμείον	Ολικόν ποσόν ψηφισθέν κατά το 1985	Ποσά βαρύνοντα το Πάγιον Ταμείον	Ολικόν ποσόν προταθέν προς έγκρισιν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986	Ποσόν εγκριθέν διά τον Ιανουάριον του 1986
	£	£	£	£	£
Εκ μεταφοράς	213,435	22,068,196	471,521	28,298,278	1,835,680
20Α Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	—	3,991,082	—	6,012,636	332,590
21Α Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	—	364,079	—	738,191	30,339
22Α Μετεωρολογική Υπηρεσία	—	230,170	—	557,442	19,180
23Α Τμήμα Αναδασμού	—	—	—	464,937	38,744
26Α Υπουργείον Δικαιοσύνης-Διοικήσις	—	104,618	—	122,388	8,718
27Α Φυλακαί	—	1,019,512	—	1,131,012	84,959
28Α Σχολή Λαμπούσης	—	125,207	—	128,489	10,433
30Α Υπουργείον Εμπορίου και Βιομηχανίας-Διοικήσις	—	42,012	—	35,863	2,988
31Α Τμήμα Εμπορίου και Βιομηχανίας	2,800	1,520,257	2,800	2,134,572	126,688
32Α Συνεργατική Ανάπτυξις	—	365,081	—	385,524	30,423
33Α Μεταλλεία	—	82,810	—	84,349	6,900
34Α Τμήμα Επισήμου Παραλήπτου και Εφόρου	—	171,744	—	204,256	14,312
36Α Υπουργείον Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Διοικήσις	—	40,151	—	46,379	3,345
37Α Τμήμα Εργασίας	8,000	712,396	8,450	854,253	59,366
38Α Υπηρεσίαι Κοινωνικών Ασφαλίσεων	—	1,254,294	—	1,530,522	104,524
39Α Υπηρεσίαι Κοινωνικής Ευημερίας	—	901,759	—	2,147,154	75,146
41Α Υπουργείον Εσωτερικών-Διοικήσις	—	325,910	—	748,109	27,159
Εις μεταφοράν	224,235	33,319,278	482,771	45,624,354	2,811,494

1985

1986

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ποσά βαρύνοντα το Πάγιον Ταμείον	Ολικόν ποσόν ψηφισθέν κατά το 1985	Ποσά βαρύνοντα το Πάγιον Ταμείον	Ολικόν ποσόν προταθέν προς έγκρισιν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986	Ποσόν εγκριθέν διά τον Ιανουάριον του 1986
	£	£	£	£	£
Εκ μεταφοράς	224,235	33,319,278	482,771	45,624,354	2,811,494
42Α Επαρχιακή Διοίκησης	—	917,051	—	1,045,098	76,420
43Α Αστυνομία	—	24,509,923	—	28,074,830	2,042,493
44Α Πυροσβεστική Υπηρεσία	—	2,931,339	—	3,066,195	244,278
45Α Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	—	489,835	—	1,485,028	40,819
46Α Υπηρεσία Μεταναστεύσεως	—	24,689	—	41,154	2,057
47Α Υπηρεσία Καταγραφής	—	15,851	—	20,185	1,320
48Α Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	—	2,971,177	—	4,807,192	247,598
49Α Γραφείον Τύπου και Πληροφοριών	—	1,235,209	—	1,387,536	102,934
52Α Υπουργείον Εξωτερικών-Διοίκησης	—	234,839	—	378,027	19,569
53Α Εξωτερικαί Υπηρεσίαι	—	2,946,013	—	4,142,210	245,501
54Α Υπουργείον Οικονομικών-Διοίκησης	—	316,791	—	348,219	26,399
55Α Γενικόν Λογιστήριον	—	1,387,077	—	1,599,171	115,589
56Α Τελωνεία	5,800	11,902,068	5,800	14,418,337	991,839
57Α Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	—	4,725,639	—	5,666,690	393,803
58Α Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών	—	358,644	—	534,147	29,887
59Α Κρατικά Αποθήκαι	—	715,343	—	824,542	59,611
60Α Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού	—	136,223	—	214,563	11,351
61Α Τυπογραφείον	—	1,046,409	—	1,167,882	87,200
Εις μεταφοράν	230,035	90,183,398	488,571	114,845,360	7,550,162

1985

1986

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ποσά βαρύνοντα	Ολικόν ποσόν	Ποσά βαρύνοντα	Ολικόν ποσόν	Ποσόν
	το Πάγιον Ταμείον	ψηφισθέν κατά το 1985	το Πάγιον Ταμείον	προταθέν προς έγκρισιν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986	εγκριθέν διά τον Ιανουάριον του 1986
	£	£	£	£	£
Εκ μεταφοράς	230,035	90,183,398	488,571	114,845,360	7,550,162
62A Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών	—	484,321	—	548,237	40,360
63A Οφειλάι εκ Δημοσίου Χρέους	91,985,736	—	98,078,032	—	—
64A Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	10,997,000	745,880	12,346,000	814,330	62,156
65A Επιχορηγήσεις	—	30,000,000	—	30,000,000	2,500,000
66A Μακροπρόθεσμα Δάνεια και Προκαταβολαί	—	2,722,932	—	—	—
67A Χορηγίαι και Συνεισφοραί	50,976	35,356,284	249,000	39,575,000	2,946,357
68A Διάφορα	410,000	5,294,086	250,000	8,611,220	441,173
69A Μη Προβλεπόμενα Δαπάναι και Αποθεματικών	—	2,841,099	—	2,000,000	166,666
70A Υπουργείον Παιδείας-Διοίησις	—	514,516	—	1,090,038	42,876
71A Παιδεία	—	45,364,378	—	51,276,615	3,780,364
72A Πολιτιστικά και Άλλα Υπηρεσία [Υπουργείον Προεδρίας-Διοίησις	—	510,912	—	656,640	42,576
78A Υπουργείον Συγκοινωνιών και Έργων-Διοίησις	131,945	72,052	14,000	87,741	6,004
79A Δημόσια Έργα	—	1,326,149	—	2,704,740	110,512
80A Τακτικά Δαπάναι Δημοσίων Έργων	—	2,368,000	—	3,239,200	197,333
81A Μη Επαναλαμβανόμενα Δαπάναι Δημοσίων Έργων	—	407,531	—	360,000	30,000
Εκ μεταφοράν	103,805,692	219,218,667	111,425,603	255,809,121	17,916,539

1985

1986

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ποσά βαρύνοντα	Ολικόν ποσόν	Ποσά βαρύνοντα	Ολικόν ποσόν	Ποσόν
	το Πάγιον Ταμείον	ψηφισθέν κατά το 1985	το Πάγιον Ταμείον	προταθέν προς έγκρισιν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986	εγκριθέν διά τον Ιανουάριον του 1986
	£	£	£	£	£
Εκ μεταφοράς	103,805,692	219,218,667	111,425,603	255,809,121	17,916,539
82Α Τμήμα Αρχαιοτήτων	—	512,297	—	679,324	42,691
83Α Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	—	3,943,255	—	5,596,433	328,604
84Α Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	—	159,566	122,000	238,726	13,297
85Α Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	—	2,879,176	7,340	3,226,540	239,931
86Α Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών	—	490,006	—	631,809	40,833
87Α Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	—	2,740,872	—	2,946,838	228,406
89Α Υπουργείον Υγείας-Διοικήσις	11,850	40,204	16,650	79,696	3,350
90Α Ιατρικάί Υπηρεσίαι και Υπηρεσίαι Δημοσίας Υγείας	—	16,231,655	—	19,769,505	1,352,637
91Α Ψυχιατρικάί Υπηρεσίαι	—	3,329,234	—	4,071,916	277,436
92Α Οδοντιατρικάί Υπηρεσίαι	—	562,859	—	605,641	46,904
93Α Φαρμακευτικάί Υπηρεσίαι	—	4,408,945	—	4,942,796	367,412
94Α Γενικόν Χημείον	—	300,652	—	350,753	25,054
96Α Γενικόν Διοικητικόν Προσωπικόν	—	1,474,492	—	1,650,183	122,874
97Α Γενικόν Γραμματειακόν Προσωπικόν	—	8,615,357	—	9,958,833	717,946
98Α Κλητήρες	—	1,037,702	—	1,188,359	86,475
Σύνολο	103,817,542	265,944,939	111,571,593	311,746,473	21,810,389

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για έγκριση της Απόφασης της Βουλής;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Απόφαση εγκρίνεται.

Παρακαλώ να διαβαστεί η Απόφαση της Βουλής και για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1986

ΕΠΕΙΔΗ δεν καθίσταται δυνατή η μελέτη και ψήφισις του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1986 υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της ενάρξεως του Οικονομικού Έτους 1986.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ καθίσταται αναγκαία η συνέχισις υπηρεσιών διά τας οποίας γίνεται πρόνοια εις τον Προϋπολογισμόν Αναπτύξεως του 1985.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει ως ακολούθως:

- (α) Παρέχει εξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διά τον μήνα Ιανουάριον του 1986 διά ποσόν μη υπερβαίνον το αναλογούν εις το ειρημένον χρονικόν διάστημα τμήμα του ολικού ποσού του προβλεπομένου εις τον Προϋπολογισμόν Αναπτύξεως του 1985 εν σχέσει προς έκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης ως ο επισυνημμένος Πίναξ.

Νοείται όμως ότι το δαπανηθησόμενον ποσόν υπό οιοδήποτε Άρθρον δεν δύναται να υπερβή το ποσόν το προνοούμενον εις τον Προϋπολογισμόν Αναπτύξεως του 1986 εν σχέσει προς το Άρθρον τούτο.

- (β) Ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθή διά νέας υπηρεσίας ή σκοπούς και ουδεμία νέα θέσις δύναται να πληρωθή μέχρις ότου ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως του 1986 εγκριθή τελικώς υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων.
- (γ) Δαπάνη από Άρθρα σημειούμενα διά σταυρού (+) δεν δύναται να διενεργηθή μέχρις ότου παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειαι του σχεδίου εις το Γραφείον Προγραμματισμού και ληφθή η εξουσιοδότησις του Υπουργού Οικονομικών υπό μορφήν «Εξουσιοδοτήσεως προς διενέργειαν Δαπανών».

Π Ι Ν Α Ξ

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ολικόν ποσόν	Ολικόν ποσόν	Ποσόν εγκριθέν
	ψηφισθέν κατά το 1985	προταθέν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986	διά τον Ιανουάριον του 1986
	£	£	£
01Δ Επιτροπή			
Προγραμματισμού	310,194	342,592	25,849
02Δ Ανάπτυξις Υδάτων	25,514,871	31,453,873	2,126,239
03Δ Αναδασμός	*659,659	214,100	17,841
04Δ Γεωργία	3,647,172	2,668,250	222,354
05Δ Ινστιτούτον Γεωργικών Ερευνών	1,236,511	1,493,221	103,042
06Δ Κτηνοτροφία	721,137	448,500	37,375
07Δ Κτηνιατρικά Υπηρεσία	856,639	160,800	13,400
08Δ Ανάπτυξις Δασών	1,240,977	1,213,700	101,141
09Δ Γεωλογική Επισκόπησης	902,319	693,900	57,825
10Δ Ανάπτυξις Αλιείας	696,607	663,537	55,294
11Δ Μετεωρολογική Υπηρεσία	379,836	115,700	9,641
12Δ Πιστοδότησις Αναπτύξεως	2,000,000	1,000,000	83,333
13Δ Εμπόριον και Βιομηχανία	2,351,489	1,192,200	99,350
14Δ Τουρισμός	812,140	550,000	45,833
15Δ Αρχαιότητες	4,723,189	657,435	54,786
16Δ Δημόσια Έργα	1,723,428	682,000	56,833
17Δ Ανάπτυξις Οδικού Δικτύου	10,909,858	10,741,186	895,098
18Δ Αιμένες και Εμπορική Ναυτιλία	6,000	11,475	500
19Δ Αερολιμένες	1,323,870	1,810,345	110,322
20Δ Δημόσια Κτίρια	2,484,843	1,037,600	86,466
21Δ Πολεοδομία και Οίκοις	2,871,374	1,506,943	125,578
22Δ Υγεία	1,822,322	993,786	82,815
23Δ Αγροτική Ανάπτυξις	5,950,295	2,757,840	229,820
24Δ Έργασια και Κοινωνικά Ασφαλίσεις	1,446,931	1,641,411	120,577
25Δ Κέντρον Παραγωγικότητος	406,854	461,227	33,904
26Δ Υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας	962,076	172,080	14,340
27Δ Παιδεία	997,700	849,900	70,825
29Δ Τσχυδρομικά Υπηρεσία	131,559	80,500	6,708
31Δ Άλλαι Υπηρεσία	1,368,467	1,599,776	114,038
32Δ Προκαταρκτικός Προγραμματισμός	80,000	70,000	5,833
33Δ Ξένη Τεχνική Βοήθεια	220,000	240,000	18,333
34Δ Μη προβλεπόμενα Δαπάναι και Αποθεματικών	5,455,959	1,000,000	83,333
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	1,550,982	—	—
Στατιστικά Υπηρεσία	426,106	—	—
Σύνολον	86,191,364	68,523,877	5,108,626

* Περιλαμβάνετο υπό το Κεφάλαιον 04Δ «Γεωργία».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για πληροφόρηση των Βουλευτών λέω ότι τα κουδούνια θα ηχούν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας. Αυτός είναι ο σκοπός ούτως ώστε αν Βουλευτές δεν ευρίσκονται μέσα στην αίθουσα να προειδοποιούνται για να έρχονται στην αίθουσα.

Υπάρχει ένσταση για την Απόφαση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Απόφαση εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα στην Ημερήσια Διάταξη είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986». (Ψήφιση Δωδεκατημορίου).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΑΝ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κίμων Παναγίδης, εκπροσωπών τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση ως θέμα επείγουσας φύσεως σε σημερινή συνεδρία της.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση πραγματοποίησης δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 1986 για ποσό που δεν θα υπερβαίνει το ένα δωδέκατο του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1985. Σύμφωνα με την Απόφαση αυτή δεν θα μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε άλλη δαπάνη για τους σκοπούς του Προϋπολογισμού αυτού πριν ο τελευταίος εγκριθεί από τη Βουλή και πάρει την τελική του μορφή.

Η προτεινόμενη πιο πάνω εξουσιοδότηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών, για τις οποίες γίνεται λόγος στον Πίνακα που επισυνάπτεται στη σχετική Απόφαση, είναι αναγκαία για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1986 και μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και ψήφισή του.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η προτεινόμενη εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης όσον αφορά το μήνα Ιανουάριο του 1986 δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στον υπό εξέταση Προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές πάνω σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

**ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ
ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1986**

ΕΠΕΙΔΗ δεν καθίσταται δυνατή η μελέτη και ψήφισις του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1986 υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της ενάρξεως του Οικονομικού Έτους 1986.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ καθίσταται αναγκαία η συνέχισις υπηρεσιών διά τας οποίας γίνεται πρόνοια εις τον Προϋπολογισμόν του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1985.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει ως ακολούθως:

- (α) Παρέχει εξουσιοδότησιν διενεργείας δαπάνης διά τον μήνα Ιανουάριον του 1986 διά ποσόν μη υπερβαίνον το αναλογούν εις το ειρημένον χρονικόν διάστημα τμήμα του ολικού ποσού του προβλεπομένου εις τον Προϋπολογισμόν του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1985 εν σχέσει προς έκαστον Κεφάλαιον Δαπάνης ως ο επισυνημμένος Πίναξ.

Νοείται όμως ότι το δαπανηθησόμενον ποσόν υπό οιονδήποτε Άρθρον δεν δύναται να υπερβή το ποσόν το προνοούμενον εις τον Προϋπολογισμόν του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1986 εν σχέσει προς το Άρθρον τούτο.

- (β) Ουδεμία δαπάνη δύναται να διενεργηθή διά νέας υπηρεσίας ή σκοπούς μέχρις ότου ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1986 εγκριθή τελικώς υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων.
- (γ) Δαπάνη από Άρθρα σημειούμενα διά σταυρό (+) δεν δύναται να διενεργηθή μέχρις ότου παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειαι του σχεδίου και ληφθή η εξουσιοδότησις του Υπουργού Οικονομικών υπό μορφήν «Εξουσιοδότησεως προς διενέργειαν Δαπανών».

ΠΙΝΑΞ

Κεφάλαιον Δαπάνης	Ολικόν ποσόν ψηφισθέν κατά το 1985 £	Ολικόν ποσόν προταθέν εις τον Προϋπολογισμόν του 1986 £	Ποσόν εγκριθέν διά τον Ιανουάριον του 1986 £
23 Κέντρον Παραγωγικότητος	11,358	3,265	272
24 Κέντρον Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων	9,271	10,156	772
25 Υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας	3,493,348	3,295,191	274,599
26 Υπηρεσία Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	364,039	208,165	17,347
30 Υπουργείον Εσωτερικών	293,560	331,300	24,463
31 Υπουργείον Εσωτερικών- Άλλαι Υπηρεσίαι	1,122,844	1,494,521	93,570
32 Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	4,837,770	7,412,771	403,147
33 Σχέδια αυτοστεγάσεως	6,125,000	6,425,000	510,416
34 Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τ/Κ Περιουσιών	857,000	1,282,500	71,416
38 Γενικών Λογιστηρίων	3,956,465	6,459,335	329,705
41 Τμήμα Δημοσίων Έργων	14,050	1,800	150
44 Υπουργείον Υγείας	85,109	68,143	5,678
47 Υπουργείον Παιδείας	1,297,060	1,264,570	105,380
48 Υπουργείον Δικαιοσύνης	622,152	562,711	46,892
49 Κρατικάί Αποθήκαι	342,795	332,298	27,691
50 Υπουργείον Οικονομικών	500,000	500,000	41,666
Σύνολον	23,931,821	29,651,726	1,953,164

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της Απόφασης της Βουλής;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Απόφαση της Βουλής εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών να αναγνώσει την έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ
(ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο ως θέμα επείγουσας φύσης σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού περί Δήμων Νόμου του 1985 για να συμπληρωθούν ορισμένες παραλείψεις που εντοπίστηκαν μετά την ψήφισή του στις 10 Οκτωβρίου 1985. Με το ίδιο νομοσχέδιο τροποποιείται επίσης το άρθρο 46 του εν λόγω νόμου, με το οποίο παρέχεται η εξουσία στους Δημάρχους να ενεργούν από την 1η Ιανουαρίου 1986 ως Λειτουργοί Γάμου, με τη μετάθεση της ημερομηνίας αυτής στην 1η Απριλίου 1986.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η μετάθεση της πιο πάνω ημερομηνίας μέχρι την 1η Απριλίου του 1986 κρίνεται απαραίτητη για να παρασχεθεί ο κατάλληλος χρόνος για την ανάλογη τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, θέμα για το οποίο εκκρεμεί σχετική πρόταση νόμου ενώπιον του Σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές πάνω σε θέμα αρχής;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στην κατ' άρθρο ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 9 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 46 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 62 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει μόνο με την ανάγνωση του τίτλου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Η Ημερήσια Διάταξη εξαντλήθηκε.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, στις 16 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Συντάξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 2) Ο περί Συντάξεως Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 3) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 4) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1985.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 62) του 1985.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1985.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64) του 1985.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 65) του 1985.
- 10) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ όπως στην Ημερήσια Διάταξη της προσεχούς συνεδρίας περιληφθεί και «Ο περί Τροποποίησης του Άρθρου 63 του Συντάγματος Νόμος του 1985». Αυτό το ζητώ για λόγους συνέπειας στη διακομματική θέση για προώθηση του προαναφερθέντος θέματος κατά προτεραιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό. Να περιληφθεί. Εκρίθη άλλωστε ως επείγον και δεν έχει περιληφθεί στην Ημερήσια Διάταξη.

Συνεχίζω την ανάγνωση των θεμάτων του Κεφ. Α της προσεχούς Ημερήσιας Διάταξης:

- 12) Ο περί Ειδιεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 36) του 1985.

- 13) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 39) του 1985.
- 14) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 15) Έγγραφα που αφορούν:
 - (α) Την σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985),
 - (β) την παράταση των Υπηρεσιών Εκτάκτων Υπαλλήλων των τεχνικών υπηρεσιών του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985, (Αρ. 169 του 1985),
 - (γ) την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985),
 - (δ) την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εισηγηθώ όπως το θέμα κατά πόσο η θητεία των Εκπροσώπων των Θρησκευτικών Ομάδων έληξε με τη διάλυση της Βουλής παραπεμφθεί στη Νομική Επιτροπή της Βουλής και ζητηθεί όπως γνωματεύσει και η Γενικός Εισαγγελέας. Επ' αυτού του θέματος υπήρξαν δυο γνωματεύσεις: η μια του τέως Γενικού Εισαγγελέα η οποία λέγει ότι λήγει η θητεία και η άλλη του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος λέγει ότι δε λήγει.

Ενόψει αυτής της αβεβαιότητας, εισηγούμαι όπως η Επιτροπή Νομικών επιληφθεί του θέματος αφού καλέσει και την Εισαγγελία για να ακούσει τις απόψεις της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα θα εξεταστεί από την Επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ήθελα να εισηγηθώ προς εγγραφή και προς συζήτηση βέβαια, το εξής θέμα:

«Οι σοβαρότατες επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα». Και

επειδή δεν είμαστε ενήμεροι σαν Σώμα τι ακριβώς έχει συζητήσει η Εκτελεστική Εξουσία με την ΕΟΚ, προτείνω όπως ο αρμόδιος Υπουργός κληθεί ενώπιον του Σώματος για να μας ενημερώσει ούτως ώστε η συζήτηση να γίνει πάνω στην ενημέρωση που θα έχουμε από τον αρμόδιο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση να κληθεί ο αρμόδιος Υπουργός για να ενημερώσει το Σώμα πάνω στο θέμα της ΕΟΚ.

Ο κ. Κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Δεν διαφωνούμε με την εγγραφή του θέματος αλλά η εισήγησή μας, αν γίνει αποδεκτή από το Σώμα, είναι να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εξωτερικών και να κληθεί εκεί ο Υπουργός για να κατατοπίσει πρώτα τις Επιτροπές και μετά βέβαια να προσέλθει και στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο εισηγητής αποδέχεται την άποψη . . .

Ε. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ:

Αν η ενημέρωση του αρμόδιου Υπουργού θα καταστεί κτήμα όλων των Βουλευτών —διότι τελικά είναι αυτό το Σώμα που θα συζητήσει το θέμα, εκτός αν θα έλθει σε κατοπινό στάδιο ενώπιον του Σώματος για να ενημερώσει όλους τους Βουλευτές— δεν έχω κατ' αρχή ένσταση να προσέλθει στις Επιτροπές ο Υπουργός για να τις ενημερώσει, αν και εφόσον θα ενημερωθεί και το Σώμα για την ενημέρωση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση είναι να ενημερωθούν οι Επιτροπές και να ενημερωθεί και το Σώμα. Επομένως δεν τίθεται θέμα άρνησης του Σώματος να καλέσει τον Υπουργό να ενημερώσει σε ανοικτή συνεδρίαση το Σώμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν δυο θέματα. Το ένα θέμα αφορά την εγγραφή του θέματος και το άλλο την προσέλευση του Υπουργού για ενημέρωση.

Ο κ. Παπαϊωάννου εισηγείται να εγγραφεί θέμα το οποίο λέγει ότι η Βουλή πρέπει να συζητήσει, με τον τίτλο «οι καταστρεπτικές συνέπειες της τελωνειακής σύνδεσης της Κύπρου με την Κοινή Αγορά». Δηλαδή προδικάζει το όλο θέμα, παίρνοντας θέση ότι οι συνέπειες αυτές θα είναι καταστρεπτικές.

Εγώ εισηγούμαι να εγγραφεί και συζητηθεί το θέμα με τον τίτλο: «Η τελωνειακή σύνδεση της Κύπρου με την ΕΟΚ». Να κληθεί ο Υπουργός να ομιλήσει επί του θέματος και η Βουλή να εξάξει το συμπέρασμα κατά πόσο είναι καταστρεπτικές οι συνέπειες ή όχι από την τελωνειακή αυτή σύνδεση. Αν εγγράψουμε το θέμα αναφέροντας ότι είναι καταστρεπτικές οι συνέπειες, είναι σαν να δεχόμαστε εξ υπαρχής ότι οι συνέπειες είναι καταστρεπτικές. Άρα τι συζητούμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι ο κ. Κληρίδης δεν παρακολούθησε την εισήγησή μου, διότι δεν χρησιμοποίησα τον όρο «καταστρεπτικές συνέπειες». Χρησιμοποίησα τον όρο «σοβαρές επιπτώσεις» που δεν είναι ο ίδιος με τον όρο «καταστρεπτικές συνέπειες». Εν πάση περιπτώσει θα υπάρξουν σοβαρές επιπτώσεις έτσι ή αλλιώς. Αλλά αν η ένσταση είναι πάνω σ' αυτό το σημείο, δεν έχουμε καμιά δυσκολία να εγγράψουμε το θέμα με τον τίτλο «οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου με την ΕΟΚ». Οπωσδήποτε θα έχουμε επιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι το θέμα μ' αυτό τον τρόπο ικανοποιεί όλες τις πλευρές. Εφόσον πρόκειται περί επιπτώσεων, θετικών ή αρνητικών, η κάθε πλευρά θα εκφράσει τις απόψεις της μέσα στο Σώμα και επομένως αυτός ο Γενικός τίτλος «Οι επιπτώσεις στην Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ», νομίζω ότι ικανοποιεί όλες τις πλευρές.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Θα εισηγηθώ να εγγραφεί θέμα κατά πόσο ενδείκνυται να γίνει Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ και το θέμα των επιπτώσεων, κατά πόσο δηλαδή θα υπάρξουν ευεργετικές ή αρνητικές επιπτώσεις, θα είναι ένα από τα θέματα που θα εξετάσουμε. Το θέμα μας, επομένως, είναι: Πρέπει η Κύπρος να συνδεθεί τελωνειακώς με την ΕΟΚ; Κατά την ανάπτυξη του θέματος θα υπάρξουν επιχειρήματα κατά πόσο υπάρχουν κακές, καλές ή ανάποδες επιπτώσεις. Έτσι νομίζω ότι πρέπει να εγγραφεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι αυτό ήταν το πνεύμα με το οποίο εγείρει το θέμα ο κ. Παπαϊωάννου. Απαίτηση, αντιλαμβάνομαι, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ είναι να συζητηθεί το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ. Η κάθε πλευρά ασφαλώς θα εκφράσει τις απόψεις της.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, υπό οποιαδήποτε μορφή και αν εγγραφεί, είναι θέμα προς συζήτηση από το Σώμα. Επομένως δεν υπάρχει οποιαδήποτε επιφύλαξη ως προς τον τίτλο κάτω από τον οποίο θα συζητηθεί αυτό το θέμα. Διότι η κάθε πλευρά θα μπορέσει να αναπτύξει τις απόψεις της οπωσδήποτε.

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα μιλήσω για τον τίτλο του θέματος. Νομίζω ότι έχει διευκρινιστεί. Θα μιλήσω πάνω στη διαδικασία για τη συζήτηση του θέματος.

Η εισήγησή μου είναι όπως πριν παραπεμφθεί το θέμα στην αρμόδια Επιτροπή ή στις αρμόδιες Επιτροπές, εμφανιστεί ο αρμόδιος Υπουργός ενώπιον του Σώματος για να ομιλήσει και ακολούθως να παραπεμφθεί στις Επιτροπές. Νομίζω ότι είναι καλύτερη διαδικασία. Το Σώμα σαν σύνολο ενδιαφέρεται να ακούσει τις απόψεις του αρμόδιου Υπουργού. Γι' αυτό πρώτα να έλθει ο Υπουργός να ομιλήσει στο Σώμα και ακολούθως να παραπεμφθεί το θέμα στις Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αποδεχόμεθα πλήρως την εισήγηση του κ. Δίγκλη. Να έλθει ο Υπουργός να κατατοπίσει το Σώμα και μετά να παραπεμφθεί το θέμα στις Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση . . .

Υπάρχει ένσταση, κ. Κληρίδη;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όχι, κ. Πρόεδρε. Θα έλεγα ότι τότε, και συμφωνώ μ' αυτή τη θέση, πρέπει ο Υπουργός να ομιλήσει πρώτος ούτως ώστε να θέσει υπόψη της Βουλής τα γεγονότα και επί των γεγονότων που θα θέσει υπόψη της Βουλής ο Υπουργός να διεξαχθεί συζήτηση και αν χρειαστεί, να παραπεμφθεί το θέμα και στις Επιτροπές για περαιτέρω διευκρινίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τελευταία είδαν το φως της δημοσιότητας ορισμένες ανησυχητικές πληροφορίες για άφιξη νέων εποίκων στην Κύπρο, θα ήθελα να εισηγηθώ την εγγραφή του εξής θέματος:

«Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την εγγραφή του θέματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται.

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Θα προτείνω την εγγραφή ενός θέματος που μας έχει κληρονομήσει η προηγούμενη Βουλή και που τώρα πάλιν παρουσιάζει όξυνση. Πρόκειται για τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος. Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν καθημερινά 8.000 οκάδες γάλα πλεονάσμα . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριοι συνάδελφοι, επειδή θέλω να εγκαινιάσω μια νέα τακτική, τα θέματα να εγγράφονται και να συζητούνται αφού εγγραφούν. Γι' αυτό θα παρακαλέσω να εισηγηθείτε την εγγραφή του θέματος.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ναι. «Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγράφει;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιθυμώ να εγγράψω προς συζήτηση δύο θέματα. Το πρώτο είναι το εξής: «Η ανάγκη εξασφάλισης των απαραίτητων για την Κύπρο πετρε-

λαιοειδών στη χαμηλότερη δυνατή διεθνή τιμή και η ανάγκη μείωσης της τιμής πετρελαιοειδών στην εσωτερική αγορά».

Θέλω να προσθέσω συναφώς ότι ιδιαίτερα το πρώτο σκέλος του θέματος προκύπτει και από την Ερώτηση την οποία υπέβαλα στην προηγούμενη Βουλή και από την Απάντηση που ελήφθη η οποία δεν είναι ικανοποιητική. Αυτό είναι το πρώτο θέμα που εισηγούμαι να εγγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δοθεί ευκαιρία στη Βουλή να συζητήσει αυτό το θέμα γιατί κατετέθη ένα νομοσχέδιο από την Κυβέρνηση το οποίο συνδέεται.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Έχω υπόψη μου αυτό το νέο φρούτο που μας προσφέρει η Κυβέρνηση, κ. Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι είναι διαφορετικό θέμα. Η Κυβέρνηση προτείνει να αυξηθεί ο φόρος κατανάλωσης επί των πετρελαιοειδών. Δεν είναι αυτό το θέμα που εισηγούμαι να εγγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Το θέμα εγγράφεται εφόσον επιμένετε.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Δεν έχω ένσταση, κ. Πρόεδρε, αλλά θάθελα να υποδείξω ότι το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή θα μας δώσει την ευκαιρία να συζητήσουμε το θέμα. Από ό,τι είδαμε μέχρι της στιγμής δεν αναφέρεται σε αύξηση του φόρου κατανάλωσης επί των πετρελαιοειδών. Εκείνο που ζητά το νομοσχέδιο είναι να παίρνει η Κυβέρνηση τη διαφορά που προκύπτει από τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών.

Κατά συνέπεια, κ. Πρόεδρε, πιστεύω ότι καλύπτεται το θέμα αυτό που θέλει να εγγράψει ο συνάδελφος, δηλαδή της μείωσης της τιμής των πετρελαιοειδών, η οποία προκύπτει αυτόματα από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου αφενός και τη μείωση του δολλαρίου αφετέρου. Πλην όμως η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιό της ζητά να καρπούται εκείνη τη διαφορά και αυτό είναι ακριβώς το θέμα που θα συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι το δεύτερο σκέλος του θέματος που εισηγούμαι να εγγραφεί συνδέεται με το νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση, αλλά δεν εξαντλείται. Διότι αν η Βουλή αυτή απορρίψει το νομοσχέδιο της Κυβέρνησης, τούτο δεν σημαίνει αυτόματα μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών. Άρα υπάρχει θέμα μείωσης της τιμής των πετρελαιοειδών. Γι' αυτό εισηγούμαι να εγγραφεί το θέμα όπως το εισηγήθηκα και να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών για να το εξετάσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Ορίστε κ. Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Το δεύτερο θέμα που εισηγούμαι να εγγραφεί, κ. Πρόεδρε, προκύπτει από τις ενέργειες που γίνονται από ορισμένους κύκλους για εισαγωγή νοσηλευτικού

προσωπικού στην Κύπρο. Γι' αυτό εισηγούμαι να εγγραφεί το θέμα: «Η απασχόληση αλλοδαπού νοσηλευτικού προσωπικού σε συσχετισμό με την ανεργία Κυπρίων Νοσοκόμων και ευρύτερα με την αυξανόμενη ανεργία στην Κύπρο». Εισηγούμαι όπως και αυτό το θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εργασίας για μελέτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Υγείας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται και στην Επιτροπή Υγείας.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να εγγράψω το εξής θέμα:

«Η αύξηση του ποσού δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανιάς». Και τούτο γιατί . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να εγγραφεί το θέμα; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται. Θα το αναπτύξετε όταν θα εγγραφεί. Θέλετε να παραπεμφθεί σε Επιτροπή;

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κ. Πρόεδρε. Να παραπεμφθεί ως θέμα προτεραιότητας στην Επιτροπή Γεωργίας διότι είναι θέμα που επείγει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται και στις δύο Επιτροπές (Γεωργίας και Εμπορίου).

Ο κ. Χ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που έχω εγγράψει προτείνω να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εμπορίου και Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται στις Επιτροπές Εμπορίου και Γεωργίας.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι για να εγγράψω θέμα, κ. Πρόεδρε, αλλά για να εισηγηθώ ότι θα ήταν σκόπιμο να καλέσετε μια σύσκεψη των Αρχηγών των Κομμάτων στο Γραφείο σας για να συζητήσουμε πάνω σε ποιο επίπεδο θα συζητηθούν τα θέματα και πόσοι ομιλητές θα υπάρξουν από το κάθε Κόμμα, διότι με τα πολλά θέματα που εγγράφονται, εάν πρόκειται να αγορεύουμε όλοι επί των θεμάτων αυτών, ασφαλώς δεν θα μπορέσουμε να διεκπεραιώσουμε την εργασία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα καλέσω τους Αρχηγούς Κομμάτων και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κανονισμού της Βουλής ταυτόχρονα για να μπορέσουμε, όχι απλώς να πάρουμε αποφάσεις, αλλά να ενσωματώσουμε τις αποφάσεις μας μέσα σε κανονισμούς.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ναι, αυτό που ήθελα να εισηγηθώ είναι όπως η όλη διαδικασία ρυθμιστεί με κανονισμούς, διότι δεν θα ήταν σωστό κάθε φορά που εγγράφονται μερικά θέματα να γίνονται συσκέψεις των Αρχηγών των Κομμάτων για να δούμε πόσοι θα μιλήσουν από κάθε Κόμμα. Αυτό θα μπορούσε θαυμάσια να ρυθμιστεί με κανονισμούς ούτως ώστε να ξέρουμε εκ των προτέρων πόσοι θα μιλούν από κάθε Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον θα ρυθμιστεί με κανονισμούς θα παρακαλούσα να μη συνεχιστεί η συζήτηση επί αυτού του θέματος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Με την άδειά σας κ. Πρόεδρε, ήθελα να πω ότι ασφαλώς πρέπει πρώτα να λάβει η Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής οδηγίες από τους Αρχηγούς των Κομμάτων, αλλά εκ δευτέρου υπάρχει ήδη μια παλαιά απόφαση η οποία μπορεί να εφαρμοστεί άνετα, αν επιθυμείτε. Αυτή εφαρμόστηκε για ένα χρονικό διάστημα υπό μορφή πρωτοκόλλου, η οποία μπορεί και να ενσωματωθεί . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ορθό σε ανοικτή γενική συνεδρία να συζητήσουμε αυτά τα θέματα. Θα τα συζητήσουμε όπως εισηγήθηκε ο κ. Κληρίδης στη σύσκεψη η οποία θα γίνει.

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω εισήγηση για να εγγραφεί θέμα· θα αναφέρω απλά και θα απευθυνθώ στη συνέχεια σε σας με παράκληση για κάποιες ενέργειες. Η παράκληση είναι η εξής: Έχουν κληθεί οι νέοι για να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους. Η προθεσμία λήγει στις 15 Ιανουαρίου. Οι πληροφορίες είναι ότι επί συνόλου, 9,000 και πλέον νέων των 18, 19 και 20 χρόνων, έχουν εγγραφεί μόνο 2,000. Γι' αυτό η παράκληση είναι η εξής: Να απευθυνθείτε ως Πρόεδρος του Σώματος στα αρμόδια Εκτελεστικά όργανα για να παραταθεί η προθεσμία και να γίνει ό,τι χρειάζεται . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει κατατεθεί ήδη σχετικό νομοσχέδιο, γι' αυτό θα παρακαλέσω αυτά τα θέματα και όταν ακόμα θα εγείρονται να μη συζητούνται, για να αλλάξουμε κάπως τη διαδικασία μέσα στη Βουλή.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας.

(Ώρα λήξεως 6.46 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Θαλής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητρίου Οδυσσέας	Μουσιούττας Νίκος
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παπαρές Αυγερινός
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παρισινός Ανδρέας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Πουμπουρής Μιχάλης
Κατσελλή Ρήνα	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζος Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ'΄ Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το θέμα «Αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων εξουσιοδοτούσαι διενέργειαν δαπάνης εκ του Παγίου Ταμείου και του Ταμείου Αναπτύξεως διά τον μήνα Ιανουάριον του 1986» και έγκριση των Αποφάσεων (Ψήφιση Δωδεκατημορίων).
- 2) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων εξουσιοδοτούσα διενέργειαν δαπάνης εκ του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το μήνα Ιανουάριο του 1986» και έγκριση της Απόφασης (Ψήφιση Δωδεκατημορίου).
- 3) Εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη όπως το θέμα κατά πόσο η θητεία των Εκπροσώπων των Θρησκευτικών Ομάδων έληξε με τη διάλυση της Βουλής παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Νομικών και κληθεί και η Γενικός Εισαγγελέας να γνωματεύσει σχετικά και αποδοχή της εισήγησης.

4) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς) (9.1.86).

- (β) «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (9.1.86).

- (γ) «Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη. (9.1.86).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Γεωργίας και Εμπορίου) (9.1.86).

- (δ) «Η ανάγκη εξασφάλισης των απαραίτητων για την Κύπρο πετρελαιοειδών στη χαμηλότερη δυνατή διεθνή τιμή και η ανάγκη μείωσης της τιμής πετρελαιοειδών στην εσωτερική αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη) (9.1.86).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών και Προϋπολογισμού) (9.1.86).

- (ε) «Η απασχόληση αλλοδαπού νοσηλευτικού προσωπικού σε συσχέτισμό με την ανεργία Κυπρίων Νοσοκόμων και ευρύτερα με την αυξανόμενη ανεργία στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη) (9.1.86).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εργασίας και Υγείας) (9.1.86).

- (στ) «Η αύξηση του ποσού δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου) (9.1.86).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας) (9.1.86).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 16ης Ιανουαρίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.16 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον κ. Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιον Α': Νομοθετική Εργασία. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει κοινή έκθεση για τα θέματα (1), (2) και (3).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986». 2. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων.

Σκοπός και των τριών νομοσχεδίων, που κάθε ένα ξεχωριστά τροποποιεί τις υφιστάμενες νομοθεσίες για τις συντάξεις των δημόσιων υπαλλήλων, των καθηγητών και των δασκάλων, είναι η πραγματοποίηση στις συνταξιοδοτικές αυτές νομοθεσίες αριθμού τροποποιήσεων οι οποίες έχουν καταστεί αναγκαίες ως αποτέλεσμα της ως τώρα πρακτικής εφαρμογής τους.

Ειδικότερα με τις προτεινόμενες τροπολογίες σκοπείται η ρύθμιση των πιο κάτω θεμάτων:

(α) Αναθεωρείται το ελάχιστο ποσό σύνταξης χήρας που προβλέπεται στις υπό τροποποίηση νομοθεσίες, το οποίο έχει καθοριστεί από το 1967 στις £52 ετησίως με βάση το ποσό σύνταξης που προέβλεπε το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για συνταξιούχους κατά την περίοδο εκείνη. Με την προτεινόμενη τώρα αναθεώρηση το μίνιμουμ ποσό σύνταξης χήρας αναπροσαρμόζεται στο ποσό που προβλέπεται για σύνταξη γήρατος ή χηρείας στο νέο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο ανέρχεται στις £55.24 μηνιαία, στις περιπτώσεις που ο ετήσιος μέσος όρος των πληρωθεισών ή πιστωθεισών εισφορών είναι 45-49.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, η προτεινόμενη αναθεώρηση του ελάχιστου ποσού σύνταξης χήρας, που κρίθηκε αναγκαία ώστε το ποσό αυτό να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα και να διασφαλίζει για τις χήρες ένα ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης, αφορά 603 χήρες και, όπως υπολογίστηκε, συνεπάγεται πρόσθετη δαπάνη £150.000 περίπου το χρόνο. Η πιο πάνω αναθεώρηση θα ισχύει αναδρομικά από την 1η Ιουλίου 1985.

(β) Τροποποιούνται οι σχετικές πρόνοιες των πιο πάνω υπό τροποποίηση νομοθεσιών που αναφέρονται στα συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσώπων τα οποία προτού συμπληρώσουν την ηλικία των 45 χρόνων αφυπηρετούν ή παραιτούνται από τη θέση τους σε ημικρατικό οργανισμό στον οποίο έχουν προσληφθεί ύστερα από την αφυπηρέτησή τους από τη Δημόσια Υπηρεσία. Σύμφωνα με τις προτεινόμενες τροπολογίες, τα πιο πάνω πρόσωπα, τα οποία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία δεν δικαιούνται κανένα ωφέλημα αφυπηρητήσεως, θα δικαιούνται εφόσον αφυπηρητήσουν ή παραιτηθούν το ίδιο φιλοδώρημα το οποίο δικαιούται υπάλληλος που έχει υπηρεσία μεταξύ πέντε και δέκα χρόνων.

(γ) Εκσυγχρονίζεται στην περί Συντάξεων υπό τροποποίηση νομοθεσία η ερμηνεία του όρου «συντάξιμοι απολαβαί» με τη διαγραφή αριθμού επιδομάτων τα οποία έπαυσαν να χορηγούνται ή εξέλιπαν ύστερα από την ενσωμάτωσή τους στο βασικό μισθό.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι έχουν υπαγορεύσει την αναγκαιότητα όλων των πιο πάνω τροπολογιών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους και των τριών υπό συζήτηση νομοσχεδίων, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση ενός εκάστου χωριστά νομοσχεδίου. Πρώτο, «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του εδαφίου (1) του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (4) του άρθρου 7B του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (3) του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τώρα προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

«Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (4) του άρθρου 8B του βασικού νόμου.
Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (3) του άρθρου 23 του βασικού νόμου.
Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

«Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (4) του άρθρου 51B του βασικού νόμου. Άρθρον
2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (3) του άρθρου 62E του βασικού νόμου.
Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα (5), (6), (7), (9) και (13) αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει κοινή έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσώπων τον κ. Α. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αριθμό νομοσχεδίων για συμπληρωματικές πιστώσεις, αναλυτική κατάσταση των οποίων επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα Έκθεση, σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων και έδωσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με τα υπό εξέταση νομοσχέδια σκοπείται η έκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συνολικού ποσού χρημάτων ύψους £637,122 και από το Ταμείο Αναπτύξεως της Δημοκρατίας συνολικού ποσού χρημάτων ύψους £50,000 και η διάθεσή τους για την κάλυψη διαφόρων αναγκών που έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια του 1985.

Ειδικότερα με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας-

- (α) ποσού χρημάτων ύψους £127,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της ολικής δαπάνης για την πληρωμή υπερωριών στους υπαλλήλους του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας
- (β) ποσού χρημάτων ύψους £114,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών των Ψυχιατρικών Υπηρεσιών
- (γ) ποσού χρημάτων ύψους £300,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών των Ιατρικών Υπηρεσιών και των Νοσοκομείων για φωτισμό, θέρμανση, καύσιμα και ηλεκτρισμό
- (δ) ποσού χρημάτων ύψους £96,122 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Υπηρεσιών και της Βουλής των Αντιπροσώπων,

και από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £50,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αναγκών του Τμήματος Δημοσίων Έργων για επισκοπήσεις και εργαστηριακές μελέτες.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στις εισηγητικές Εκθέσεις που συνοδεύουν τα υπό εξέταση νομοσχέδια, επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις στους Προϋπολογισμούς του 1985 για την αντιμετώπιση όλων των πιο πάνω αναγκών, προκύπτει άμεση ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικών πιστώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών ύστερα από την μελέτη κάθε περίπτωσης ξεχωριστά για την οποία ζητείται συμπληρωματική πίστωση συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των πιστώσεων στα ποσά που ζητούνται εκτός της περίπτωσης που προβλέπεται κάτω από το Κεφάλαιο 93.01Α «Φαρμακευτικά Υπηρεσία-Φαρμακευτικόν Εργαστήριο» και Άρθρο 262 «Φωτισμός, Θέρμανσις, Καύσιμα και Ηλεκτρισμός» στο νομοσχέδιο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 65) του 1985, όπου σύμφωνα με σχετική εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών η ζητούμενη πίστωση έχει μειωθεί από £14,500 σε £4,500.

Επειδή οι ζητούμενες με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια συμπληρωματικές πιστώσεις είναι ανάγκη να πιστωθούν, από απόψεως προϋπολογισμού, στους περσινούς Προϋπολογισμούς, η Επιτροπή σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο έχει επανασυντάξει τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σε ενιαίο νομοσχέδιο που τροποποιεί τα αντίστοιχα Κεφάλαια και Άρθρα των αντίστοιχων Προϋπολογισμών για το 1985.

Υπό το φως των πιο πάνω τροπολογιών που έχουν επενεχθεί από την Επιτροπή γίνεται η ομόφωνη εισήγηση προς τη Βουλή όπως ψηφίσει σε νόμους τα επισυναπτόμενα νομοσχέδια, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1985.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 62) του 1985.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1985.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 65) του 1985.
- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 39) του 1985.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές θα προχωρήσουμε . . .

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μπροστά σας, κ. Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, έχω να υποβάλω μια διαδικαστική εισήγηση. Δεν θέλω να μιλήσω επί θέματος αρχής, αλλά να θέσω —επανατονίζω— διαδικαστική εισήγηση. Οι εκθέσεις, όπως είναι γνωστό, βάσει του Συντάγματος πρέπει να αποστέλλονται 48 ώρες νωρίτερα προς τους Βουλευτές. Μελλοντικά θα παρακαλούσα οι εκθέσεις να αποστέλλονται, τυπικά τουλάχιστο, όσες ώρες διαλαμβάνει το Σύνταγμα. Στην προκείμενη περίπτωση δεν θα φέρω ένσταση, αλλά σας πληροφορώ πως στη σημερινή συνεδρία μόλις πριν από λίγα λεπτά είχαμε πάρει τις εκθέσεις. Θα παρακαλούσα γι' αυτό μελλοντικά η διαδικασία η συνταγματική να τηρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς αυτή είναι η διαδικασία και θα παρακαλούσα όταν εγείρεται διαδικαστικό θέμα να εγείρεται προτού αναγνωσθούν οι εκθέσεις. Εν πάση περιπτώσει, ήταν δικαίωμα οποιουδήποτε να φέρει ένσταση διότι πράγματι οι εκθέσεις κυκλοφόρησαν την τελευταία στιγμή αλλά επειδή ήταν εργασία που μόλις τώρα συμπληρώθηκε και ήταν ομόφωνη, θεωρήθηκε ότι αν δεν υπήρχε ένσταση από κανένα Μέλος της Βουλής, θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε στην επιψήφιση.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς, κ. Πρόεδρε, θα 'θελα να αναφέρω αυτά που είπετε και επί πλέον το γεγονός ότι δεν θα υπήρχε νομοθετική εργασία, δυστυχώς, αν δεν εθεωρείτο ότι αυτές οι εκθέσεις έπρεπε να περάσουν.

Επομένως ουδεμία ένσταση υπάρχει επί αυτού του θέματος και σ' αυτή την ειδική περίπτωση σήμερα δεν υπήρχε κανένας άλλος τρόπος να περάσουμε νομοθετική εργασία παρά μόνο εάν οι εκθέσεις κυκλοφορούσαν λίγα λεπτά προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, θα παρακαλούσα τα διαδικαστικά θέματα να εγείρονται την ώρα που πρέπει να εγείρονται, δηλαδή πριν αναγνωσθεί η έκθεση.

Θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση των δύο Νομοσχεδίων. Πρώτα το Νόμο τον Τροποποιητικό του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1985.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις Άρθρων ωρισμένων Κεφαλαίων του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1985 Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

«Ο Νόμος ο Τροποποιητικός του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985».

Παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 635 του Κεφαλαίου 16Δ του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985 Νόμος του 1986.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Α' είναι «Ο περί Τροποποιήσεως του Άρθρου 63 του Συντάγματος Νόμος του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Νομικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στη Βουλή.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 63 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνιος Ανδρέου

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπών τον κ. Α. Δημητριάδη

Φοίβος Κληρίδης

Μιχαήλ Παπαπέτρου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της απελθούσας Βουλής σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Γενικός και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός της πρότασης αυτής νόμου, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, είναι η τροποποίηση του Άρθρου 63 του Συντάγματος για την παροχή δικαιώματος ψήφου σε πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 63 του Συντάγματος δικαίωμα ψήφου παρέχεται στα πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το 21ον έτος της ηλικίας τους, νοούμενου ότι έχουν τα καθοριζόμενα από τον εκλογικό νόμο προσόντα. Το εν λόγω Άρθρο δεν περιλαμβάνεται στα θεμελιώδη Άρθρα του Συντάγματος και επομένως είναι δυνατόν να τροποποιηθεί διά νόμου ψηφιζομένου από τη Βουλή με αυξημένη πλειοψηφία.

Όπως είναι γνωστό, η πιο πάνω πρόταση νόμου είχε απασχολήσει την Επιτροπή Νομικών της απελθούσας Βουλής η οποία στις 30 Οκτωβρίου 1985 ετοίμασε και κατέθεσε στην Ολομέλεια του Σώματος σχετική Έκθεση. Στην Έκθεση αυτή διατυπωνόταν η κοινή και ομόφωνη θέση όλων των Μελών της τότε Επιτροπής Νομικών πως μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας και συνταγματικότητας θάπρεπε να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για την παροχή του δικαιώματος ψήφου στους νέους από τα 18 τους χρόνια. Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε στην Ολομέλεια της απελθούσας Βουλής, τα Κόμματα είχαν αναλάβει τη δέσμευση να δώσουν κάθε δυνατή προτεραιότητα στο θέμα αυτό το οποίο, όμως, κρίθηκε συνετό και αναγκαίο υπό τις τότε περιστάσεις να αφηθεί για προώθηση από τη νέα Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών θέτοντας κατά συνέπεια ως πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίας της την πιο πάνω πρόταση νόμου και αποδίδοντας σ' αυτό πρώτη προτεραιότητα κάλεσε στη συνεδρία της αυτή τη Γενικό Εισαγγελέα και το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας καθώς και τους εκπροσώπους του υπουργείου Εσωτερικών για να εκφράσουν και ενώπιόν της τις θέσεις και απόψεις τους αναφορικά με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου. Τόσο η Γενικός Εισαγγελέας όσο και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας επανέλαβαν στην Επιτροπή τη θέση που ήδη περιλαμβάνεται εκτενώς στην Έκθεση της τότε Επιτροπής Νομικών, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1985, τονίζοντας ιδιαίτερα ότι για να υπάρξει παρέκκλιση από τις συνταγματικές διατάξεις που προβλέπουν τη διαδικασία τροποποίησης του Συντάγματος (Άρθρο 182) πρέπει όπως και στην περίπτωση παρεκκλίσεως από το Σύνταγμα βάσει Νόμου, να δικαιολογείται τούτο κατ' επίκληση της αρχής του δικαίου της ανάγκης, όχι μόνο όσον αφορά τη διαδικασία αλλά και το ίδιο το θέμα της σκοπούμενης τροποποίησης. Σύμφωνα με την ως τώρα νομολογία, τονίστηκε επίσης στην Επιτροπή από τη Γενικό Εισαγγελέα, για να γίνει επίκληση της αρχής αυτής πρέπει να υπάρχει, από τη μια, αδυναμία λειτουργίας των συνταγματικών διαδικασιών λόγω της απουσίας των Τουρκοκυπριακών Μελών της Βουλής και, από την άλλη, η αναγκαιότητα για την προτεινόμενη τροποποίηση να επιβάλλεται για λόγους λειτουργίας του Κράτους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τη νομική θέση του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ύστερα από την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των Μελών της που ακολούθησε θεωρεί ότι η παροχή δικαιώματος ψήφου στους νέους από τα 18 τους χρόνια είναι από κάθε άποψη δικαιολογημένη. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η θέση της αυτή ανταποκρίνεται απόλυτα προς τις διεθνώς επικρατούσες συνταγματικές τάσεις και αρχές που τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ της ελάττωσης της εκλογικής ηλικίας κάτω του 21ου έτους έτσι ώστε η βασική συνταγματική αρχή της λαϊκής κυριαρχίας να τυγχάνει πλατύτερης εφαρμογής. Επιβεβαιωτικό στοιχείο εφαρμογής της αρχής αυτής συνιστά το γεγονός ότι τα περισσότερα σύγχρονα συντάγματα έχουν ήδη καθιερώσει ως εκλογική ηλικία το 18ο έτος. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι η θέση της αυτή εναρμονίζεται πλήρως με την αρχή της συμμετοχής των νέων στα κοινά, όπως αυτή διακηρύχθηκε από τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών με την ευκαιρία της ανακήρυξης του 1985 ως Έτους Νεολαίας.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Π. Κόλοκος δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα, χωρίς να διαφωνεί καθόλου με την αναγκαιότητα παροχής δικαιώματος ψήφου στους νέους από τα 18 τους χρόνια, αισθάνεται την ανάγκη να υπογραμμίσει τις σοβαρές νομικές επιφυλάξεις που έχουν διατυπωθεί από τους ανεξάρτητους αξιωματούχους της Νομικής Υπηρεσίας γύρω από τον τρόπο και τη δυνατότητα ρύθμισης του όλου θέματος. Γι' αυτό και χωρίς τούτο να αλλοιώνει με κανένα τρόπο την ομόθυμη επιθυμία της πλευράς του για την παροχή ψήφου στους νέους, πρόθεση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. είναι να θέσει ενώπιον του Σώματος τους προβληματισμούς όπως εκφράστηκαν στην Επιτροπή σε σχέση με τη νομική-συνταγματική πτυχή του όλου θέματος με κύρια και μόνη επιδίωξη να εξευρεθεί ο ασφαλέστερος και λυσιτελέστερος τρόπος αντιμετώπισής του.

Η πρόταση νόμου «Περί Τροποποίησης του άρθρου 66 του Συντάγματος» που έχει κατατεθεί στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού για ρύθμιση του τρόπου πλήρωσης κενούμενης Βουλευτικής έδρας αποτέλεσε το δεύτερο μέρος των εργασιών της Επιτροπής Νομικών κατά την πρώτη συνεδρία της. Επειδή η εκλογή των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων διεξάγεται επί τη βάση του αναλογικού συστήματος και επειδή σε περίπτωση κενώσεως Βουλευτικής έδρας δεν υπάρχει ανάλογη πρόνοια στο ισχύον σύστημα αλλά η πλήρωσή της γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 66.2 του Συντάγματος, δηλαδή με τη διεξαγωγή αναπληρωματικής εκλογής, και επειδή λόγω της αντινομίας αυτής δημιουργείται το άτοπο της σύνθεσης της Βουλής κατά τρόπο ώστε να μην ανταποκρίνεται στην πραγματική σύνθεση του εκλογικού σώματος, εκρίθη ως μόνος εφικτός τρόπος θεραπείας του ως άνω ατόπου η τροποποίηση του Άρθρου 66 του Συντάγματος.

Η Επιτροπή κρίνει ότι και οι δυο αυτές τροποποιήσεις του Συντάγματος θα ήταν από κάθε άποψη επιθυμητό να ενσωματωθούν σε ενιαίο νομοθέτημα με τον τίτλο «Ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1986» το οποίο και επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση της Επιτροπής με την εισήγηση προς τη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι στην Ημερήσια Διάταξη υπήρχε σαν θέμα «Ο περί Τροποποίησης του Άρθρου 63 του Συντάγματος Νόμος του 1985». Όμως η έκθεση των Επιτροπών ομόφωνα

ασχολήθηκε και με τη δεύτερη πρόταση για τροπολογία του Άρθρου 66 του Συντάγματος και είχα παρακαλέσει να γίνει η σχετική αλλαγή στην Ημερήσια Διάταξη.

Εάν η Βουλή δεν έχει ένσταση, δεδομένου ότι υπάρχει κοινή έκθεση για τα δυο θέματα, να θεωρηθεί ότι η Ημερήσια Διάταξη έχει αλλοιωθεί και να προχωρήσουμε στη συζήτηση.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς, κ. Πρόεδρε, ήγεια το θέμα γιατί πρόκειται περί τροποποίησης του Συντάγματος και πρέπει να είμεθα απόλυτα εν τάξει στη διαδικασία και ειδικότερα όσον αφορά το δεύτερο θέμα, γιατί με το δεύτερο θέμα πρόκειται να καταργήσουμε τη διεξαγωγή αναπληρωματικής εκλογής σε περίπτωση κενώσεως έδρας Βουλευτή και να καθορίσουμε ότι την κενούμενη έδρα την παίρνει εκ μέρους του ίδιου Κόμματος ο επιλαχών. Μπορεί κάποιος που ενδιαφέρεται να διεκδικήσει κενωθείσα έδρα αύριο να προσβάλει αυτό το νομοθέτημα. Γι' αυτό η διαδικασία μας πρέπει να είναι άψογη.

Εισηγούμαι ότι ορθότερο θα ήταν, αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, να γίνουν τώρα οι ομιλίες. Αλλά να ξανατεθούν στην Ημερήσια Διάταξη οι προτάσεις και για τα δύο Άρθρα και να γίνει η ψηφοφορία την επόμενη Πέμπτη, άσχετα αν υπάρχει ομοφωνία στις Επιτροπές. Το Σύνταγμα ρητώς προβλέπει ότι δεν συζητείται θέμα αν τούτο δεν είναι στην Ημερήσια Διάταξη. Και το θέμα για τροποποίηση του Άρθρου 66 του Συντάγματος δεν είναι στην Ημερήσια Διάταξη. Εκτός πότε; Αν κηρυχθεί επείγον. Θα διακόψουμε τη συνεδρία τότε και θα επανέλθουμε και θα θέσουμε το θέμα σαν επείγον σε μια νέα Ημερήσια Διάταξη, αλλά πιστεύω ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, διότι μπορεί η απόφαση αυτή να προσβληθεί στο Συνταγματικό Δικαστήριο.

Η δική μου εισήγηση είναι ότι μπορούμε σήμερα να ομιλήσουμε και επί των δύο θεμάτων, αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, αλλά η ψηφοφορία να διεξαχθεί την επόμενη Πέμπτη για να μην έχουμε πιθανότητα ακύρωσης της απόφασης που πήραμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΔ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επρόκειτο να εγείρουμε και εμείς αυτό το σημείο και η άποψή μας είναι ότι μπορούν να γίνουν πράγματι ομιλίες επί θέματος αρχής, αλλά θα πρέπει να συμπεριληφθεί και η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 66 του Συντάγματος στην Ημερήσια Διάταξη. Δεν μπορούμε να ψηφίσουμε πρόταση Νόμου, ή Νομοσχέδιο που δεν είναι στην Ημερήσια Διάταξη. Και επειδή πράγματι πρόκειται περί αλλαγής του Συντάγματος, θα ήταν φρονιμότερο να γίνει σήμερα η συζήτηση αλλά η ψηφοφορία —εξάλλου δεν υπάρχει τίποτε το απόλυτα επείγον— να γίνει την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί όταν τροποποιούμε οποιοδήποτε Άρθρο του Συντάγματος και να συμμορφωνόμαστε με

τις διαδικασίες με τις οποίες πρέπει να συμμορφωθούμε, διαφορετικά θα βρεθούμε εκτεθειμένοι αν οποιοσδήποτε προσβάλει την απόφασή μας ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάνω στο θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ότι μπορεί να παραμείνει η ψήφιση των προτεινόμενων τροποποιήσεων των δυο Άρθρων του Συντάγματος στην προσεχή συνεδρίαση, αλλά η συζήτηση μπορεί να διεξαχθεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαίνεται ότι είναι ομόφωνη η Βουλή επί αυτού του θέματος.

Υπάρχουν ομιλητές επί αυτού του θέματος;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα παρακαλέσω να μείνει το θέμα για την προσεχή συνεδρία και στην Ημερήσια Διάταξη να τεθεί με το νέο του τίτλο «Ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα το δούμε στο τέλος της συζήτησης.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο θέματα.

Το πρώτο είναι το εξής: Δοθέντος ότι δεν κυκλοφόρησαν έγκαιρα οι εκθέσεις, αντί να το χωρίσουμε σε δύο μέρη το θέμα, ας αναβάλουμε τούτο για την προσεχή συνεδρία. Όσον αφορά τον τίτλο, πιστεύω ότι πρέπει στο νέο τίτλο να αναφέρονται και τα δύο Άρθρα για να είμεθα εν τάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον πρόκειται περί τροποποίησης του Συντάγματος θα πρέπει με σαφήνεια στην Ημερήσια Διάταξη να αναφέρεται η τροπολογία και για τα δυο Άρθρα.

Αν δεν υπάρχει ένσταση στο να γίνουν ομιλίες επί θέματος αρχής θα δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε θέλει να μιλήσει επί θέματος αρχής.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή στην έκθεση η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗΚΟ δεν εξέφρασε τις θέσεις της θα ήθελα με πολλή συντομία να αναφέρω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα

θα υποστηρίξει την τροποποίηση του Άρθρου 63 του Συντάγματος για να δοθεί η ψήφος στους 18χρονους. Εξάλλου ήταν πάντοτε πάγια θέση του Δημοκρατικού Κόμματος να δοθεί το δικαίωμα ψήφου στους 18χρονους. Αλλά θα ήθελα να κάμω μια εισήγηση. Η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας όταν προσήλθε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή τόνισε, και νομίζουμε πολύ ορθώς, ότι θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί όταν τροποποιούμε το Σύνταγμα με οποιαδήποτε δικαιολογία. Και για να μην είναι διαβλητή οποιαδήποτε νομοθεσία που θα περάσουμε σήμερα ή στην επόμενη συνεδρία πάνω σ' αυτό το θέμα, υποστηρίζοντας να δοθεί το δικαίωμα ψήφου στους 18χρονους —και θα ψηφίσουμε μαζί με όλα τα άλλα Κόμματα να δοθεί αυτό το δικαίωμα— ταυτόχρονα εισηγούμαστε να ζητήσει ολόκληρο το Σώμα γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο περί της συνταγματικότητας της απόφασης για τροποποίηση του Άρθρου 63 του Συντάγματος ώστε να μην υπάρξει κανένα πρόβλημα και να μην υπάρξει καμιά λανθασμένη ερμηνεία κατά πόσο είναι διαβλητή ή αδιάβλητη αυτή η απόφαση.

Επομένως η θέση μας είναι ότι υποστηρίζουμε και θα ψηφίσουμε υπέρ του να δοθεί ψήφος στους 18χρονους, που ήταν πάντα η πάγια πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγούμαστε όμως και στις άλλες πλευρές του Σώματος να ζητήσει όλη η Βουλή γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο ώστε να μην υπάρχει κανένα ερωτηματικό όσον αφορά τη συνταγματικότητα αυτής της απόφασης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συναδέλφοι,

Συζητούμε με πραγματικά μη αναγκαία καθυστέρηση το θέμα κατά πόσο η Βουλή αυτή θα δώσει το δικαίωμα ψήφου σε όσους έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Και πρέπει να κάμουμε μια σύντομη αναδρομή για να δούμε γιατί υπάρχει αυτή η καθυστέρηση και γιατί αυτοί οι δεκαοκτάχρονοι δεν ψήφισαν στις τελευταίες Βουλευτικές εκλογές. Να μου επιτρέψετε να σας υπενθυμίσω. Αν οι δεκαοκτάχρονοι δεν ψήφισαν, αυτό οφείλεται σε εσφαλμένη γνωμάτευση του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα και σε κωλυσιεργία εκ μέρους της Κυβέρνησης και εκ μέρους του κυβερνώντος Κόμματος.

Τα γεγονότα είναι απλά. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατάθεσε πρόταση Νόμου με την οποία ζητούσε αυτό το οποίο θα κάμει σήμερα η Βουλή: Την τροποποίηση του Συντάγματος για να δοθεί το δικαίωμα ψήφου σε εκείνους τους νέους τους οποίους καλούμε και επιφορτίζουμε με την ευθύνη να υπερασπίσουν το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κυβέρνηση, μάλλον η Γενική Εισαγγελία είπε ότι δεν πρέπει να τροποποιήσουμε το Σύνταγμα —θέμα επί του οποίου δεν είχε δικαίωμα να εκφράσει άποψη γιατί η Εισαγγελία δεν είναι πολιτικό πρόσωπο αλλά νομικό— και μας είπε ότι εκείνο που μπορούμε να κάμουμε είναι να δώσουμε το δικαίωμα ψήφου στους 18χρονους διά Νόμου.

Ακολουθώντας τη γνωμοδότηση της Εισαγγελίας η Βουλή θέσπισε Νόμο τον οποίο το Ανώτατο Δικαστήριο κήρυξε σαν αντισυνταγματικό και ήταν βέβαιο πως θα τον κήρυττε αντισυνταγματικό διότι δεν υπήρχαν λόγοι ανάγκης που να επέβαλλαν την ψήφιση τέτοιου Νόμου, εφόσον το ίδιο το Σύνταγμα παρείχε

δικαίωμα στη Βουλή με πλειοψηφία 2/3 να τροποποιήσει το σχετικό Άρθρο που δεν ήταν βασικό Άρθρο του Συντάγματος. Και επανήλθε η νέα Βουλή και επαναφέραμε πρόταση τροποποίησης του Συντάγματος την οποία διαπιστώνω με ευχαρίστηση ότι όλα τα Κόμματα υποστηρίζουν με κάποια και πάλιν δυστοκία εκ μέρους του κυβερνώντος Κόμματος το οποίο εις μεν την Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις, τώρα δε μας λέει θα ψηφίσει μεν την προτεινόμενη τροποποίηση του Συντάγματος αλλά εισηγείται αυτό το Σώμα να ζητήσει μετά την ψήφιση και γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο. Είναι ένα νέο φρούτο η Βουλή αυτή να νομοθετεί και μετά να ερωτά και το Ανώτατο Δικαστήριο αν η νομοθεσία της είναι συνταγματικά εν τάξει.

Πιστεύω ότι όταν η Βουλή ψηφίσει κάποιο Νόμο, αν υπάρχουν εκείνοι οι οποίοι νομίζουν ότι είναι αντισυνταγματικός ο Νόμος, δικαιούνται να τον προσβάλουν. Επίσης ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προτού υπογράψει ένα Νόμο μπορεί να τον προσβάλει στο Ανώτατο Δικαστήριο ή να ζητήσει γνωμάτευση αλλά αν αυτή η Βουλή θέτει υπό αίρεση οποιοδήποτε Νόμο ή τροποποίηση του Συντάγματος και ερωτά «ψήφισα μεν αλλά πέστε μου είναι σωστό αυτό που έκαμα;», θα καταστεί η Βουλή κατεγέλαστο Σώμα.

Πιστεύω επομένως ότι αυτή η Βουλή δεν πρέπει να ζητήσει γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο. Αυτή η Βουλή πρέπει να ψηφίσει την τροποποίηση του Συντάγματος και έχει απόλυτο δικαίωμα, που κανείς δεν μπορεί να της περιορίσει, να τροποποιεί διά πλειοψηφίας 2/3 οποιοδήποτε Άρθρο του Συντάγματος που δεν είναι στον Πίνακα των βασικών Άρθρων.

Και έρχομαι τώρα για να πω το εξής:

Πιθανόν να προβληθεί το επιχείρημα ότι το Σύνταγμα προβλέπει ότι για την τροποποίηση ενός Άρθρου του Συντάγματος με πλειοψηφία 2/3, απαιτείται η εξασφάλιση των 2/3 των ψήφων των Ελλήνων Βουλευτών και των 2/3 των ψήφων των Τούρκων Βουλευτών, παρόντων και ψηφίζόντων. Αλλά οι Τούρκοι Βουλευτές δεν είναι παρόντες και τούτο δεν εμπόδισε αυτή τη Βουλή να ψηφίσει και να ψηφίζει συνεχώς φορολογικά Νομοσχέδια παρά το γεγονός ότι και στις περιπτώσεις εκείνες χρειάζεται χωριστή πλειοψηφία των Ελλήνων και των Τούρκων Βουλευτών. Εφόσον οι Τούρκοι Βουλευτές δεν προσέρχονται στη Βουλή, δεν μπορούμε να αναμένουμε πότε θα προσέλθουν για να προχωρήσουμε να κάμουμε νομοθετικές πράξεις έστω και εάν αυτές τροποποιούν Άρθρα του Συντάγματος, εφόσον επιτρέπεται η τροποποίηση.

Πιστεύω λοιπόν ότι θα ήταν και απώλεια χρόνου να απευθυνθούμε στο Ανώτατο Δικαστήριο αλλά και μείωση του κύρους της Βουλής.

Εμείς χαιρετίζουμε την ψήφιση αυτού του Νόμου τον οποίο εμείς προτείναμε προτού διαλυθεί η Βουλή, τον οποίο επαναπροτείναμε σ' αυτή τη Βουλή και τον οποίο θα ψηφίσουμε και με τα δυο μας χέρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς χαιρετίζει το γεγονός ότι σήμερα βρίσκεται μπροστά στη Βουλή θέμα τροποποίησης του Συντάγματος που να παρέχει δικαίωμα ψήφου στους νέους των 18, 19 και 20 χρόνων. Έχουμε την άποψη ότι αυτό το δικαίωμα της νεολαίας μας έχει από καιρό καταστεί παλλαϊκό αίτημα και σαν τέτοιο θα πρέπει να το αντικρύσει αυτή η Βουλή.

Έχουμε την άποψη ότι η νεολαία μάς η οποία καλείται στα όπλα στην ηλικία των 18 χρόνων για να υπερασπίσει την πατρίδα, η νεολαία μας η οποία αποτελεί το στήριγμα των πολιτικών, κοινωνικών και των οικονομικών αρχών αυτού του λαού από την ηλικία των 18 χρόνων, ακόμα και πριν, έχει τουλάχιστον το δικαίωμα να εκφράζει τη γνώμη της για τα κοινά.

Διαφωνούμε ριζικά με την εισήγηση την οποία υπέβαλε ο κ. Γαλανός για να ζητηθεί η γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Διαφωνούμε και για πολιτικούς και για νομικούς λόγους. Διαφωνούμε για πολιτικούς λόγους γιατί πιστεύουμε ότι είναι πολιτικό καθήκον αυτής της Βουλής να ασκήσει χωρίς κανένα περιορισμό όλα τα δικαιώματα τα οποία της δίνει το Σύνταγμα περιλαμβανομένου και του δικαιώματος να τροποποιεί με πλειοψηφία των 2/3 τις μη θεμελιώδεις διατάξεις αυτού του Συντάγματος. Και η απουσία των Τουρκοκυπρίων Βουλευτών δεν μπορεί μετά από 20 χρόνια να αποτελεί τροχοπέδη στην κοινωνική και πολιτική ανέλιξη αυτού του τόπου.

Διαφωνούμε και για νομικούς λόγους με τον κ. Γαλανό. Ειλικρινά δεν μπορώ να αντιληφθώ με βάση ποιο Άρθρο του Συντάγματος εισηγείται η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗΚΟ να ζητήσουμε γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο. Ειλικρινά έχω την άποψη ότι καμιά τέτοια περίπτωση δεν καλύπτεται από το Σύνταγμά μας και η εισήγηση είναι νομικά αστήρικτη.

Έχουμε την άποψη ότι πραγματικά μια αναδρομή στο θέμα θα ήταν πολύ ωφέλιμη, και έχουμε και μεις την άποψη ότι με μεγάλη καθυστέρηση αυτό το θέμα άγεται μπροστά στη Βουλή. Το αίτημα της παροχής δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους είναι ένα αίτημα το οποίο πάγια, σταθερά και αποφασιστικά η Αριστερά προβάλλει από το 1945. Ανακοίνωση της Ανορθωτικής Οργάνωσης Νεολαίας το 1945 αναφέρει: «Σε μια φιλελεύθερη σαν τη σημερινή εποχή καμιά δικαιολογία δεν χωρεί για τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων στη νεολαία. Το δικαίωμα ψήφου πρέπει να αρχίζει από την ηλικία των 18 χρόνων και οι νέοι πρέπει ν' αποκτήσουν τα δικαιώματά τους». Το 1950 συνέδριο της Α.Ο.Ν. αναφέρει: «Για την εξασφάλιση των αναφαίρετων δημοκρατικών δικαιωμάτων της νεολαίας μας στη ζωή η Συνδιάσκεψη, εκτός από την ισότητα δικαιωμάτων μεταξύ των δυο φύλων και όλων των νέων, ανεξάρτητα από φυλή και θρησκεία, ελευθερία, οργάνωση λόγου και τύπου και πολλά άλλα, απαιτεί και την παροχή του δικαιώματος ψήφου στα 18». Το θέμα της παροχής του δικαιώματος ψήφου στα 18 έχει εγερθεί από το 1960 και μετά πάμπολλες φορές από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Επανειλημμένα οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς έχουν εγείρει το θέμα στις ομιλίες τους. Το 1976 οι οργανώσεις ΕΔΟΝ, ΠΟΓΟ, Εργατική Νεολαία ΠΕΟ και Εργατική Νεολαία ΕΚΑ, υπέβαλαν υπομνήματα στη Βουλή των Αντιπροσώπων υποστηρίζοντας τούτο το αίτημα. Όλες αυτές οι προσπάθειες, όλα αυτά τα χρόνια δεν καρποφόρησαν διότι δυστυχώς προσέκρουαν στην αντίδραση της Δεξιάς στην Κύπρο. Είμαστε ειλικρινά πολύ ευτυχείς γιατί μετά από πολλά χρόνια ένα τμήμα της Κυπριακής Δεξιάς αποφάσισε να αναθεωρήσει τη θέση του και να υποστηρίξει το παλλαϊκό αίτημα για ψήφο στα 18. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρίαση της Βουλής έχει να αντιμετωπίσει ένα πολύ ουσιαστικό θέμα, το πρόβλημα της αλλαγής άρθρων του

Συντάγματος. Αυτό είναι ένα κρίσιμο σημείο της πολιτειακής ιστορίας της Κύπρου που θα πρέπει να εκτιμηθεί ανάλογα. Μας κληροδοτήθηκε ένα Σύνταγμα πάνω στο οποίο ο Κυπριακός λαός δεν είχε την ευχέρεια ούτε να εκφράσει γνώμη ούτε να συμβάλει στη διαφοροποίησή του. Και ούτε υπάρχει η δυνατότητα της λαϊκής παρεμβολής για την τροποποίηση του Συντάγματος. Έτσι η Βουλή σήμερα με την ευθύνη την οποία αναλαμβάνει να επιφέρει σύμφωνα με τις Συνταγματικές πρόνοιες αναγκαίες μεταβολές, καταβάλλει μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού του Συντάγματος αλλά και προσαρμογής του προς τις νέες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτειακές συνθήκες. Και κάτι τέτοιο είναι ένα κρίσιμο σημείο το οποίο χαιρετίζουμε διότι διαφορετικά το Σύνταγμα θα γινόταν χειροπέδες που θα καταδίκιζαν σε αχρηστία και το λαό και τις δυνατότητες και τις προοπτικές αναπροσαρμογής. Είναι ακριβώς αυτό το σημείο που μπαίνει μπροστά μας: δεν είναι νομικό, είναι ανάληψη πολιτικής ευθύνης, χρησιμοποίησης αυτού που λέγει και η Έκθεση της Επιτροπής και οι νομικοί της Βουλής, του δικαίου της ανάγκης, για να προχωρήσουμε στις αναγκαίες αλλαγές. Και οι αλλαγές κατέστησαν αναγκαίες διότι η παραχώρηση του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους ήταν μια υπόθεση που έχει βαθιές τις ρίζες στην Κυπριακή ιστορία και στους αγώνες όλων των πλευρών. Δεν υπάρχει κανένας που μπορεί να ήταν εναντίον της ψήφησης του νόμου για παροχή δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους. Εκείνο που έχει σημασία είναι η μελλοντική κατάσταση που δημιουργεί, διότι αυτό που γίνεται σήμερα στη Βουλή, αυτό που προτείνεται σήμερα, θα επιφέρει τρομακτικές αλλαγές, πολιτικές και κοινωνικές, στη μελλοντική πορεία του τόπου. Μπαίνουν μέσα στη δημοκρατική διαδικασία σαν υπεύθυνοι πολίτες και ρυθμιστές του μέλλοντος του τόπου μας οι νέες ηλικίες, οι νέες γενιές για να δώσουν ένα καινούργιο τόνο και ένα καινούργιο παλμό που θα αναζωογονήσει τον τόπο, θα αντιμετωπίσει κρίσιμα προβλήματα του τόπου, θα μπει σαν ρυθμιστής του εθνικού θέματος και των κοινωνικών και των οικονομικών προβλημάτων, που άλλωστε είναι κατά κύριο λόγο αυτούς που αφορούν. Οι άνθρωποι και οι πολίτες των μεγαλύτερων ηλικιών έζησαν τη ζωή τους ως ένα ορισμένο σημείο. Όμως οι νεότερες ηλικίες που κληροδοτούν μια κατεχόμενη πατρίδα, που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του τούρκικου επεκτατισμού και τον κίνδυνο του αφανισμού, που αντιμετωπίζουν με αγωνία το μέλλον, αποκτούν πια το δικαίωμα όχι να κανονίζουν άλλοι γι' αυτούς τη ζωή τους, αλλά να γίνονται οι ίδιοι ρυθμιστές και παράγοντες διαμόρφωσης εξελίξεων για να διασφαλίσουν οι ίδιοι το δικό τους μέλλον. Όμως δεν τελειώνει το καθήκον της Βουλής με την ψήφιση του νόμου. Θα πρέπει να μπου 1, 2 βασικά ερωτήματα.

Αν παρέχοντας το δικαίωμα ψήφου στους 18χρονους έχουμε εκπληρώσει όλες τις άλλες υποχρεώσεις μας έναντι των 18χρονων, προσφέρουμε την ανάλογη παιδεία ώστε να διαμορφώσουμε τους σωστούς δημοκρατικούς πολίτες; Η εκπαίδευση είναι εκείνη που προετοιμάζει σωστά τους νέους μας για να μπορέσουν αύριο να διαδραματίσουν αυτό το ρόλο.

Γι' αυτό εισηγούμαι παράλληλα προς την ψήφιση του νόμου η Επιτροπή Παιδείας να ασχοληθεί με το θέμα, να καλέσει το Υπουργείο να συζητήσει μαζί του κατά ποιο τρόπο είναι που προετοιμάζονται οι δεκαοκτάχρονοι που τελειώνουν αύριο τα σχολεία, όχι μόνο για να καταταγούν στο στρατό που αυτό τους το αναγνωρίσαμε πριν από χρόνια, αλλά και σαν υπεύθυνοι πολίτες μέσα στην πολιτεία.

Και το δεύτερο, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Πώς διαπαιδαγωγούν και προς ποια κατεύθυνση στρέφουν τους νέους μας; Θα επιτρέψουμε την αποξένωση των νέων; Καταγγέλθηκε στην προηγούμενη συνεδρία ότι δεν υπήρξε ενδιαφέρον των νέων να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους. Αυτό είναι μια, όχι υπόθεση των νέων, αλλά μια χρεωκοπία της ίδιας της κοινωνίας μας και των αξιών που αντιπροσωπεύει. Έτσι θα πρέπει να γίνει προσαρμογή των μέσων μαζικής επικοινωνίας ώστε να ανταποκρίνονται στο ρόλο τους σαν παράγοντες που διαμορφώνουν αξίες σ' αυτό τον τόπο και εκείνοι που κύρια υφίστανται τις συνέπειες είναι η νέα γενιά, οι νέοι.

Δεν γίνεται αθλητικό γεγονός ή ποδοσφαιρικός αγώνας που να μην παρουσιαστεί από την τηλεόραση και να υπάρξουν και σχόλια ή οτιδήποτε άλλο. Όμως ο πολιτικός αγώνας ή τα προβλήματα του τόπου δεν βρίσκουν ανάλογη θέση στα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Η ψήφος λοιπόν στους 18χρονους θα πρέπει να συνδυαστεί με γενικότερες αλλαγές, διαφορετικά είναι μια υπόθεση επιφανειακή, επιδερμική γίνεται αλλού, το κάνουμε και μεις. Όχι, να επιζητήσουμε να μπορούμε στο βάθος των πραγμάτων ώστε να παίξει τον ουσιαστικότερο ρόλο που επιζητούμε. Και φυσικά είναι και μια δημοκρατική κατάκτηση για την οποία πρέπει να αισθανόμαστε περήφανοι ότι περνά σ' αυτή τη συνεδρία της Βουλής ένα τέτοιο νομοθέτημα.

Τώρα σε ό,τι αφορά τη δεύτερη τροπολογία του Συντάγματος πάνω στο θέμα της αναπληρωματικής εκλογής, κύριοι συνάδελφοι, αυτό ήταν ένα επιβεβλημένο έργο, ήταν μια ανάγκη και αποδεικνύει την αναγκαιότητα τροποποίησης του Συντάγματος. Δηλαδή, ήταν πραγματικά και δεσμευτικός και απαράδεκτος ο τρόπος που επέβαλλε τη διεξαγωγή αναπληρωματικής εκλογής και την ανάδειξη Μελών της λαϊκής αντιπροσωπείας. Από τη στιγμή που έγινε η αλλαγή του εκλογικού νόμου από το πλειοψηφικό στο αναλογικό σύστημα επιβαλλόταν η αλλαγή των Άρθρων του Συντάγματος.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ υποστηρίζει και τις δυο αλλαγές του Συντάγματος και πιστεύει ότι δεν είναι απλώς αναγκαίες αλλά είναι αλλαγές που δημιουργούν νέες συνθήκες πλατύτερης, βαθύτερης Δημοκρατίας και μιας συνεπέστερης πολιτειακής αντίληψης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι υποχρεωμένος να δευτερολογήσω διότι έγινε πολύ καθαρά μια προσπάθεια να μεγαλοποιηθούν ορισμένα πράγματα και να διαστρεβλωθούν ορισμένες θέσεις τις οποίες θέσαμε σαν Δημοκρατικό Κόμμα.

Δεν είναι ανάγκη να μας πει ο κ. Κληρίδης ότι το ΔΗ.ΣΥ. ψηφίζει και με τα δυο χέρια την αλλαγή αυτή του Συντάγματος. Και το ΔΗΚΟ ψηφίζει και με τα δύο χέρια, και το ΔΗΚΟ πολύ έντονα ψηφίζει. Απλώς έγινε μια εισήγηση διότι πρέπει να είμεθα πολύ φειδωλοί όταν κάνουμε οποιαδήποτε τροποποίηση του Συντάγματος σ' αυτό τον τόπο. Υπάρχει κίνδυνος να ανοίξουμε τους ασκούς του Αιόλου αν κάθε φορά ερχόμεθα σ' αυτό το Σώμα και τροποποιούμε το Σύνταγμα για το α' ή β' θέμα, όσο σοβαρό και αν είναι αυτό το θέμα.

Εδώ ο κ. Κληρίδης ανέφερε ότι η Γενικός Εισαγγελέας παραπλάνησε το Σώμα και ότι η Γενικός Εισαγγελέας μας έδωσε λανθασμένη γνώμη. Από

την άλλη πλευρά έδωσε την εντύπωση ότι δεν πρέπει πλέον να λαμβάνεται υπόψη πολύ σοβαρά η γνωμάτευση της Γενικού Εισαγγελέα. Μα η Γενικός Εισαγγελέας είναι νομικός σύμβουλος του κράτους, δηλαδή και αυτού του Σώματος. Η Γενικός Εισαγγελέας εξάλλου μας είπε απλώς να δοκιμάσουμε πριν προβούμε στην τροποποίηση του Συντάγματος, να κάμουμε αυτή την αλλαγή χωρίς να αγγίσουμε το Σύνταγμα και αν υπάρξει πρόβλημα τότε ας γίνει η τροποποίηση. Αυτό ελέχθη αρχικά από τη Γενικό Εισαγγελέα και γνωρίζαμε τη θέση της. Γιατί τη δεχτήκαμε; Όμως αν διαγράψουμε οποιοδήποτε ρόλο της Γενικού Εισαγγελέα όσον αφορά το Σύνταγμα και αν από την άλλη διαγράψουμε οποιοδήποτε ρόλο του Ανωτάτου Δικαστηρίου ώστε να λαμβάνουμε εκ των προτέρων γνωμάτευση, τότε συνταγματικά πλέον εμείς σαν Βουλή θα αποφασίζουμε οτιδήποτε νομίζουμε ότι μπορεί να γίνει και να προχωρούμε.

Θα 'θελα να υπενθυμίσω ότι σε θέματα ερμηνείας του Συντάγματος το μόνο αρμόδιο σώμα είναι το Ανώτατο Δικαστήριο και όπως εμείς υπήρξαμε πολύ ευαίσθητοι την τελευταία φορά ώστε να μην επιθυμούμε το Ανώτατο Δικαστήριο να αναμιγνύεται σε θέματα εσωτερικών κανονισμών της Βουλής, όπως ελέχθη, θα πρέπει να είμεθα ταυτόχρονα και πολύ ευαίσθητοι σε θέματα ερμηνείας του Συντάγματος ώστε να αφήνουμε αυτή την ερμηνεία στο αρμόδιο Σώμα που είναι το Ανώτατο Δικαστήριο.

Οπωσδήποτε, όμως, το ΔΗ.ΚΟ. έκαμε μια εισήγηση. Ψηφίζουμε κύριοι: είμεθα όλοι ομόφωνοι: ήταν παλαιό αίτημα, κ. Παπαπέτρου, το γνωρίζουμε, και δικό μας αίτημα και δεν υπάρχει λόγος να αρχίσουμε ταξικές ομιλίες σ' αυτή τη Βουλή για μερίδες της δεξιάς και τα παρόμοια. Δεν προσφέρεται αυτό το θέμα για κομματική εκμετάλλευση και για να αρχίσουμε ταξικές διαφορές. Δεν είναι θέμα ούτε δεξιάς, ούτε αριστεράς, ούτε κέντρου. Είναι θέμα ολόκληρου του Σώματος που πραγματικά θέλει να δώσει την ψήφο στους 18χρονους. Επομένως, νομίζω ότι οφείλουμε να βάζουμε τα θέματα στις πραγματικές τους διαστάσεις. Ούτε μεγαλοποίηση του πράγματος ενδείκνυται, ούτε προσπάθεια εκμετάλλευσης ενός θέματος. Ας μην προσπαθούμε να εκμαιεύσουμε ψήφους δίνοντας ψήφο στους δεκαοκτάχρονους με ύμνους ότι σηκώνουμε δυο χέρια ή δυο πόδια ή οτιδήποτε άλλο. Όλοι θέλουμε να δοθεί η ψήφος για τους λόγους που αναφέραμε.

(Γέλωτες).

Λοιπόν, επιπλέον, κ. Κληρίδη, το παράδειγμα που αναφέρατε για τις φορολογίες είναι πολύ άστοχο και θα έλεγα και πολύ άτυχο. Αλίμονο αν εδημιουργείτο συνταγματικό πρόβλημα στο θέμα των φορολογιών ή σε θέματα οικονομικής φύσεως. Ε, τότε δεν θα υπήρχε κράτος. Αν υπάρχει μια περίπτωση δικαίου της ανάγκης είναι το θέμα των φορολογιών.

Οπωσδήποτε για να μπει το θέμα στις πραγματικές του διαστάσεις, το Δημοκρατικό Κόμμα έκαμε μια απλή εισήγηση όπως ολόκληρο το Σώμα ζητήσει γνωμάτευση αφού ψηφίσει ομόφωνα. Αν δεν γίνεται δεκτή, δεν γίνεται δεκτή. Οπωσδήποτε, όμως, όλοι μας θα ψηφίσουμε να δοθεί η ψήφος τους δεκαοκτάχρονους. Πιστεύουμε ότι πράγματι έφτασε ο καιρός να δοθεί η ψήφος. Αναφέρθηκαν πολλά παραδείγματα για τους λόγους που πρέπει να δοθεί. Και μαζί όλοι, με πολλή χαρά, δίδουμε την ψήφο σε όσους έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Να μην προσπαθήσουμε να μεγαλοποιήσουμε θέματα περί κωλυσιεργείας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Και θα 'θελα να απαντήσω ακόμα σε κάτι όσον αφορά τα περί κωλυσιεργείας. Κωλυσιεργεία είναι άλλα κόμματα που έκαμαν τις παραμονές των Βουλευτικών εκλογών. Παρόλο που γνωρίζαμε ότι το αποτέλεσμα των Βουλευτικών εκλογών θα δικαίωνε σε μεγάλο βαθμό το Δημοκρατικό Κόμμα, κάναμε εισήγηση . . . (γέλωτες) έγινε εισήγηση —ας μη γελούμε, ας μη γελούμε, ξέρουμε τα αποτελέσματα— να δώσουμε την ψήφο στους 18χρονους έστω και αν υπήρχε κάποια καθυστέρηση μερικών εβδομάδων. Αυτή η εισήγηση έγινε και από το Δημοκρατικό Κόμμα και από την ΕΔΕΚ, έστω και αν υπήρχε κάποια καθυστέρηση μερικών εβδομάδων να ψηφίσουν στις Βουλευτικές εκλογές και οι 18χρονοι. Αλλά είναι εκείνοι οι οποίοι ανέβαλαν το θέμα για αργότερα. Επομένως όταν θέλουμε να τονίζουμε ένα σημείο να το τονίζουμε και να το αναφέρουμε στις σωστές του διαστάσεις. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Θα παρακαλούσα όλους να απευθύνονται προς το προεδρείο αντί προς άλλους συναδέλφους.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Δεν θα επεκταθώ επί του πολιτικού θέματος διότι ήδη έχουν λεχθεί πάρα πολλά και το θέμα της παροχής της ψήφου στους 18χρονους είναι τόσο θέμα δημοκρατικής τάξης όσο η δημοκρατία η ίδια.

Θέλω να αναφερθώ στην εκφρασθείσα επιφύλαξη όσον αφορά τη συνταγματική νομιμότητα της προτεινόμενης τροποποίησης του Συντάγματος.

Είναι προφανές ότι η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και το Νομικό Τμήμα είχαν προσεγγίσει το θέμα τούτο πολύ λανθασμένα διότι το ταύτισαν με την ερμηνεία του δόγματος του δικαίου της ανάγκης, ενός δόγματος το οποίο ακριβώς αποσκοπούσε στο να δραστηριοποιήσει την ενεργοποίηση των συνταγματικών οργάνων του κράτους εκεί όπου λόγω ανώτερης βίας τα όργανα αυτά δεν θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν και να εκπληρώσουν την αποστολή τους. Έτσι με πρώτη αφορμή την επιθυμία της λειτουργίας του Δικαστηρίου θεσπίστηκε νόμος ο οποίος καθόρισε ότι και με την απουσία των τούρκων δικαστών το Δικαστήριο μπορεί να λειτουργεί και να εκτελεί την αποστολή του.

Το θέμα όπως τίθεται σήμερα είναι θέμα ακριβώς περί του αν η Βουλή μπορεί να εκπληρώνει την αποστολή της, να νομοθετεί, εφόσον οι τούρκοι απουσιάζουν από την αίθουσα της Βουλής. Και η απάντηση είναι ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί να νομοθετεί έστω και με την απουσία των τούρκων διότι αυτό είναι που γίνεται μέχρι σήμερα καθόλη τη διάρκεια της απουσίας τους.

Εφόσον το άρθρο 63 του Συντάγματος είναι άρθρο το οποίο σύμφωνα με το ίδιο το σύνταγμα μπορεί να τροποποιηθεί με πλειοψηφία των 2/3 των Βουλευτών και οι τούρκοι δεν έρχονται, ασφαλώς η Βουλή μπορεί οπωσδήποτε να το τροποποιήσει χωρίς να ρωτήσει κανένα και χωρίς να λάβει οποιαδήποτε άποψη ή γνώμη από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, έντιμοι κύριοι Βουλευτές, έρχεται να γνωμοδοτήσει όταν του ζητηθεί τούτο. Αν για οποιοδήποτε θέμα για το οποίο υπάρχει είτε μια νομική αμφιβολία είτε μια νομική διχογνωμία προσφεύγουμε στο Ανώτατο Δικαστήριο για να μας το διευθετήσει, τότε θα του δώσουμε ένα ρόλο πατεριναλι-

στικό στο χώρο της πολιτείας μας και υψηλής κηδεμονίας και κηδεμόνευσης όλων των άλλων οργάνων του συντάγματος.

Συνεπώς είναι τελείως περιττό να αποταθούμε στο Ανώτατο Δικαστήριο εφόσον δεν έχει τεθεί ζήτημα συγκεκριμένο, ο οιοσδήποτε δε ο οποίος νομίζει ότι θίγεται από το νόμο αυτό επί συγκεκριμένης βάσεως μπορεί να προσφύγει και να πάρει τη θεραπεία που προβλέπει το σύνταγμα και οι παρεμφερείς προς το σύνταγμα νόμοι.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν θα εχρειάζετο καν δευτερολογία για να απαντήσει κανείς στα όσα ο κ. Αλέξης Γαλανός είπε.

Αν ανέρχομαι στο βήμα δεν είναι για να απαντήσω στις προχειρότητες του κ. Γαλανού, αλλά για να τονίσω ένα θέμα το οποίο είναι απαράδεκτο γιατί ο κ. Γαλανός έκαμε μια διάκριση η οποία πραγματικά με εξέπληξε. Μας είπε στην ομιλία του ότι είναι ένα πράγμα να ψηφίσουμε σε Νόμους φορολογικά Νομοσχέδια, όταν απουσιάζουν οι Τούρκοι, γιατί αν δεν τα ψηφίσουμε θα παραλύσει το κράτος, και είναι άλλο πράγμα να τροποποιούμε το Σύνταγμα για να παραχωρήσουμε δικαιώματα. Δηλαδή όταν πρόκειται η Κυβέρνηση να επιβάλει φόρους και να εισπράξει χρήματα ισχύει ο Α' κανόνας. Όταν πρόκειται να δώσουμε δικαιώματα τα οποία πρέπει να παραχωρηθούν, μπορεί να ισχύει ο Β' κανόνας. Είναι απαράδεκτη συνταγματική αρχή για όσους γνωρίζουν και το Α' του Συνταγματικού δικαίου.

Θα ήθελα όμως να θέσω το θέμα πράγματι στις ορθές του διαστάσεις. Ποια είναι η διάσταση του θέματος;

Με ευχαρίστηση άκουσα τον ευπαίδευτο συγάδελφο και νεοεισελθόντα στη Βουλή κ. Παπαπέτρου να μας αναγινώσκει δηλώσεις που έγιναν στο παρελθόν περί της θέσεως του ΑΚΕΛ όσον αφορά το θέμα της παραχώρησης του δικαιώματος ψήφου στους συμπληρώσαντες το 18ο έτος της ηλικίας τους. Αλλά δεν ανεφέρθη σε καμιά πρόταση Νόμου η οποία κατετέθη στη Βουλή για να συζητηθεί ούτε και μας ανέφερε κανένα εδάφιο του μίνιμουμ προγράμματος διά του οποίου τα δύο Κόμματα συμφωνούσαν ότι θα έπρεπε να δοθεί το δικαίωμα στους συμπληρώσαντες το 18ο έτος της ηλικίας τους να ψηφίζουν.

Ανεφέρθη ότι το θέμα το ήγειρε ένα τμήμα της δεξιάς. Και εφόσον ο Δημοκρατικός Συναγερμός έθεσε επί τάπητος το θέμα αυτό δεν μπορεί παρά να αναφέρεται στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Δεν θα ήθελα να χαρακτηρίσω το Δημοκρατικό Κόμμα ως τμήμα της δεξιάς ή όχι. Δεν ασχολούμαι με αυτό το θέμα' είναι θέμα δικό τους. Αλλά ο Δημοκρατικός Συναγερμός έθεσε αυτό το θέμα γιατί προέκυψαν νέες συνθήκες οι οποίες επιφόρτισαν τους συμπληρώσαντες το 18ο έτος της ηλικίας τους με την ευθύνη να υπερασπίσουν το κυπριακό έδαφος. Όταν το 1960 έγινε το Σύνταγμα, αυτή η ευθύνη δεν εβάρυνε τους ώμους της νεολαίας. Και επομένως αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός έθεσε το θέμα, το έθεσε γιατί έβλεπε ότι μια τάξη ανθρώπων η οποία εκαλείτο να υπερασπίσει το πατρίο έδαφος και η οποία εκαλείτο να θυσιάσει και αυτή τη ζωή της υπερασπίζοντας το

πάτριο έδαφος, δεν είχε δικαίωμα ψήφου. Αυτή είναι η σωστή διάσταση του προβλήματος. Και ορμώνονοι από αυτή τη σωστή διάσταση του προβλήματος είναι που καταθέσαμε στην περασμένη Βουλή, μήνες προτού λήξει η θητεία της, πρόταση τροποποίησης του Συντάγματος ούτως ώστε να μπορούν οι δεκαοκτάρηδες να ψηφίζουν. Και αντί τούτου είχαμε την εξής διάσταση. Γιατί μιλούμε για διαστάσεις; Είχαμε το ΔΗ.ΚΟ. να μας πει ότι δεν δέχεται τροποποίηση του Συντάγματος και είχαμε και τη Γενικό Εισαγγελέα να έλθει και να μας πει ότι δεν πρέπει να γίνονται τροποποιήσεις του Συντάγματος, πράγμα που δεν ήταν θέμα της Γενικού Εισαγγελέα γιατί αν πρέπει να γίνονται ή όχι είναι θέμα πολιτικής απόφασης και όχι νομικής. Και είχαμε και το εξής περίεργο. Ψηφίσαμε μια πρόταση Νόμου την οποία η Γενική Εισαγγελία ετοίμασε και την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επρόσβαλε ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Για την πρόταση αυτή Νόμου, η Γενική Εισαγγελία, παρόλο που την εισηγήθηκε, εμφανίστηκε ενώπιον του Δικαστηρίου με αποτέλεσμα το Ανώτατο Δικαστήριο να αποφανθεί, ως όλοι αναμέναμε, ότι δεν μπορούσε το θέμα να λυθεί με τροποποίηση του Νόμου για να επανέλθουμε σ' αυτή τη Βουλή και να επαναφέρει το θέμα ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Και μια άλλη ορθή διάσταση του θέματος είναι η εξής. Αν ο κ. Γαλανός πιστεύει —και προς τούτο επισύρει την προσοχή μας— ότι οποιαδήποτε τροποποίηση του Συντάγματος πρέπει να γίνεται με προσοχή, τότε του λέγω ότι ασφαλώς οποιαδήποτε τροποποίηση και Νόμου ακόμα πρέπει να γίνεται με προσοχή και όχι με απροσεξία. Αλλά τούτο δεν σημαίνει ότι για οποιαδήποτε τροποποίηση του Συντάγματος, μετά που θα το τροποποιήσουμε, θα πρέπει να προσφεύγουμε και για γνωμάτευση στο Ανώτατο Δικαστήριο, όταν μάλιστα το ίδιο το Ανώτατο Δικαστήριο στη σχετική του απόφαση υπέδειξε ότι το θέμα δεν μπορεί να διευθετηθεί διά νόμου, διά της εφαρμογής του δικαίου της ανάγκης, εφόσον για τη Βουλή υπάρχει η διέξοδος της τροποποίησης του Συντάγματος διά της πλειοψηφίας των 2/3.

Τι είναι λοιπόν εκείνο το οποίο θα παραπέμφουμε και πάλιν ή μήπως πρόκειται για νέα πρόταση κωλυσιεργείας; Αυτές λοιπόν είναι οι σωστές διαστάσεις του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

ΑΛ. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Είναι γνωστό ότι είναι πέντε οι περιπτώσεις που για να ψηφιστεί ένας νόμος ή να εγκριθεί απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων βάσει του γράμματος του συντάγματος απαιτείται χωριστή πλειοψηφία των Βουλευτών των εκλεγομένων από την ελληνοκυπριακή κοινότητα και των Βουλευτών των εκλεγομένων από την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Πρώτο, η περίπτωση επιβολής φόρων ή τελών βάσει του άρθρου 78.2 του Συντάγματος, και δόξα σοι ο Θεός από το 1964 ουκ ολίγοι φόροι και ουκ ολίγα τέλη έχουν ψηφιστεί και ουδείς ποτέ ήγειρε θέμα να εξετάζεται σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση κατά πόσο ο συγκεκριμένος φόρος ή το συγκεκριμένο τέλος ήταν πραγματικά επιβεβλημένο εκ των πραγμάτων.

Δεύτερο, η περίπτωση της ψήφισης εκλογικών νόμων, και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει εκλεγεί με βάση εκλογικό νόμο ο οποίος ψηφίστηκε μετά το

1964 χωρίς τη συμμετοχή των τουρκοκυπρίων βουλευτών, και εμείς εδώ έχουμε εκλεγεί βάσει εκλογικού νόμου ο οποίος ψηφίστηκε μετά το 1964 ή το 1963, χωρίς τη συμμετοχή των τουρκοκυπρίων βουλευτών και ουδείς ήγειρε και ούτε μπορούσε να εγείρει θέμα ότι οι εκλογικοί αυτοί νόμοι δεν εδικαιολογούνται από το δίκαιο της ανάγκης και ότι ήταν αντισυνταγματικοί διότι αποχώρησαν από τη Βουλή οι τουρκοκύπριοι βουλευτές.

Η περασμένη Βουλή ψήφισε νόμο περί Δήμων και αυτή είναι η τρίτη περίπτωση όπου σύμφωνα με το Σύνταγμα απαιτείτο χωριστή πλειοψηφία και ουδείς ήγειρε θέμα ότι οι νέοι νόμοι περί Δήμων είναι αντισυνταγματικοί αλλά αντίθετα προχωρούμε και στη συμπλήρωση των εκλογικών καταλόγων και πρόκειται να γίνουν σύντομα δημοτικές εκλογές.

Η τέταρτη περίπτωση είναι η αύξηση του αριθμού των βουλευτών και σ' αυτό το σημείο η περασμένη Βουλή άσκησε το δικαίωμά της και ουδείς αμφισβήτησε τη συνταγματικότητα της άσκησης αυτού του δικαιώματος.

Και το ερώτημα είναι με ποια λογική από τις πέντε περιπτώσεις όπου απαιτείται χωριστή πλειοψηφία αυτή η Βουλή μπορεί με τους ελληνοκύπριους βουλευτές να προχωρεί και να ψηφίζει νόμους και να εγκρίνει αποφάσεις καθόσον αφορά τις τέσσερις περιπτώσεις αλλά δεν μπορεί να πράξει τούτο καθόσον αφορά την πέμπτη περίπτωση; Ο διαχωρισμός και αστήρικτος και παράλογος είναι. Αυτό το Σύνταγμα έχει καθιερώσει την αρχή της διακρίσεως των εξουσιών. Τη δικαστική εξουσία ασκούν τα δικαστήρια και παρά την αποχώρηση των ουδετέρων και των τούρκων το 1963 από το Συνταγματικό και από το Ανώτατο Δικαστήριο, το Ανώτατο Δικαστήριο σήμερα ασκεί όλες ανεξαιρέτως τις εξουσίες που βάσει του Συντάγματος είχε η δικαστική εξουσία.

Η Εκτελεστική Εξουσία ασκεί όλες αναξαιρέτως τις εξουσίες τις οποίες είχε η Εκτελεστική Εξουσία βάσει του συντάγματος ανεξάρτητα από την αποχώρηση του Αντιπροέδρου ή όχι. Έτσι ασκώντας αυτές τις εξουσίες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επανειλημμένα παραπέμπει προς γνωμοδότηση από το Ανώτατο Δικαστήριο διάφορους νόμους της Βουλής ενώ σύμφωνα με το γράμμα του συντάγματος η παραπομπή νόμων της Βουλής για γνωμοδότηση γίνεται από κοινού από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας βάσει του άρθρου 140 του Συντάγματος. Αυτό σημαίνει ότι και η Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας και όλοι μας, πολύ σωστά, έχουμε δεχθεί ότι το δίκαιο της ανάγκης δικαιολογεί την άσκηση υπό εκάστης εξουσίας όλων ανεξαρτήτως των εξουσιών αυτής. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δικαιούται να ασκήσει μόνος του όλες τις εξουσίες τις οποίες βάσει του συντάγματος θα έπρεπε να ασκεί από κοινού με τον Αντιπρόεδρο. Αλοίμονο αν επρόκειτο να αρχίσουμε τους διαχωρισμούς και να λέγουμε ότι τις πέντε πρώτες εξουσίες μπορεί να τις ασκεί και τις άλλες πέντε δεν πρέπει να τις ασκεί.

Το Ανώτατο Δικαστήριο ασκεί όλες τις εξουσίες που είχε το Συνταγματικό Δικαστήριο και το Ανώτατο Δικαστήριο. Και αλοίμονο αν μπορούσαμε να πούμε ότι θα μπορούσε να ασκήσει τις πέντε πρώτες, αλλά όχι τις πέντε τελευταίες. Έτσι και με την ίδια λογική αυτή η Βουλή, όπως έχει δικαίωμα να ασκήσει εξουσία πάνω στις 4 πρώτες περιπτώσεις, έχει δικαίωμα να ασκήσει εξουσία και στην πέμπτη περίπτωση και η πέμπτη περίπτωση αφορά την τροποποίηση του Συντάγματος που σύμφωνα με πολλούς συνταγματολόγους είναι μια βασική εκ των ων ουκ άνευ κρατική λειτουργία. Και κράτος στο οποίο δεν μπορεί να ασκηθεί αυτή η λειτουργία είναι καταδικασμένο υπό την έννοια ότι καταδικάζεται σε

νομική στασιμότητα στον αιώνα τον άπαντα. Και κάτι τέτοιο ασφαλέστατα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό.

Δεν αντιλήφθηκα βάσει ποιας συνταγματικής διατάξεως ο κ. Γαλανός ζητά από τη Βουλή να αναφερθεί η Βουλή στο Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν ανέφερε συγκεκριμένο άρθρο του Συντάγματος ο κ. Γαλανός αλλά υποψιάζομαι ότι θα εννοεί το άρθρο 149 του Συντάγματος διότι δεν υπάρχει άλλο άρθρο.

Αλλά εδώ δεν αμφισβητείται το Σύνταγμα. Δεν αμφισβητείται η έννοια του Συντάγματος, δεν αμφισβητείται το γράμμα, δεν αμφισβητείται το πνεύμα, δεν αμφισβητείται η έννοια του άρθρου 182, παράγραφος 3 του Συντάγματος και δεν αμφισβητείται το γράμμα και το πνεύμα του άρθρου 63 και του άρθρου 66 του Συντάγματος. Αλλά για να υπάρξει αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 149 του Συντάγματος πρέπει να υπάρχει ασάφεια ως προς την ερμηνεία συγκεκριμένης συνταγματικής διατάξεως. Και εδώ ασάφεια ως προς τις συγκεκριμένες συνταγματικές διατάξεις δεν υπάρχει. Υπάρχει απλώς αμφισβήτηση από πλευράς Γενικού Εισαγγελέα και Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα ως προς το δίκαιο της ανάγκης και τη δικαιολογεί αλλά αυτό το πράγμα δεν είναι σύνταγμα, είναι δίκαιο της ανάγκης.

Έτσι στην πραγματικότητα και να θέλει η Βουλή αυτή, πιστεύω ότι δεν έχει εκ του συντάγματος εξουσία να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο ειδικά για το θέμα αυτό.

Αλλά για ποιο λόγο από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. γίνεται αυτή η συγκεκριμένη εισήγηση η οποία έχει νομικό ένδυμα αλλά πιστεύω ότι στο βάθος υπάρχει ο πολιτικός υπολογισμός. Εμφανίζεται το θέμα σαν νομικό. Να πάει η Βουλή στο Ανώτατο Δικαστήριο να πάρει τη γνώμη του Ανώτατου Δικαστηρίου. Αλλά γιατί ανησυχεί το ΔΗ.ΚΟ. αφού στην προεδρία της Δημοκρατίας βρίσκεται ο αρχηγός του ΔΗ.ΚΟ.; Και αν ο αρχηγός του ΔΗ.ΚΟ., ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θέλει να παραπέμψει το θέμα στο Ανώτατο Δικαστήριο για γνωμάτευση ουδείς μπορεί να τον εμποδίσει διότι είναι συνταγματικό του δικαίωμα βάσει του άρθρου 140 του Συντάγματος. Άρα το ΔΗ.ΚΟ. έχει την ασφαλιστική δικλίδα να παραπέμψει ούτως ή άλλως το θέμα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Αλλά γι αυτό το λόγο πιστεύω ότι η εισήγηση προς τη Βουλή έχει σκοπό κατά κάποιο τρόπο να μην έλθει ο αρχηγός του ΔΗ.ΚΟ. και Πρόεδρος της Δημοκρατίας προ του πολιτικού διλήμματος να παραπέμψει το θέμα στο Ανώτατο διεγείροντας ταυτόχρονα υπόνοιες κατά πόσο πραγματικά θέλει ή δεν θέλει την παραχώρηση του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους. Έτσι αντί την πολιτική αυτή ευθύνη της παραπομπής στο Ανώτατο να την πάρει το ΔΗ.ΚΟ. και ο αρχηγός του, το ΔΗ.ΚΟ. έκαμε εισήγηση για λόγους νομικούς να την πάρει η Βουλή. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός εισηγείται να μην την πάρει η Βουλή και αν θέλει ο Πρόεδρος να ασκήσει το δικαίωμά του ή αν θέλει ο κ. Γαλανός να προχωρήσει να κάμει και άλλες εισηγήσεις εγώ εισηγούμαι το εξής: Αν ο Πρόεδρος πραγματικά θέλει να εξασφαλίσει στους νέους το δικαίωμα της ψήφου στα 18, ας μην αντιπροσωπευθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αν θα παραπέμψει το θέμα, από νομικούς οι οποίοι έχουν αμφιβολίες για τη νομιμότητα αυτού που θα ψηφίσει η Βουλή. Ας τον αντιπροσωπεύσουν άνθρωποι οι οποίοι θα πιστεύουν στη νομιμότητα αυτού του νόμου που θα ψηφίσει η Βουλή. Διότι αν ο Πρόεδρος αντιπροσωπευθεί από ανθρώπους οι οποίοι ήδη έχουν εκφράσει αμφιβολίες, εύλογη τουλάχιστο θα είναι η υπόνοια ότι στην πραγματικότητα δεν θέλει να δοθεί η ψήφος στους 18χρονους.

Και τέλος θα πρέπει να υπενθυμίσουμε και να επαναλάβουμε ότι μπορεί να είμαστε όλοι περήφανοι σήμερα γιατί βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη το θέμα της παραχώρησης του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους αλλά ιδιαίτερα περήφανος είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός όχι μόνο διότι ήγειρε πρώτος το θέμα αλλά διότι πλέον το θέμα ενώπιον της Βουλής επανέρχεται με την ορθή του μορφή της τροποποίησης του Συντάγματος όπως ήταν το νομοσχέδιο το οποίο αρχικά, προ ετών, κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός διά του Προέδρου του κόμματος Γλαύκου Κληρίδη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλιανός.

ΑΔ. ΓΑΛΙΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως ήταν εύλογο να αναμένουμε από τον κ. Μαρκίδη να μας κάμει κάποια νομική διάλεξη. Όταν βγήκε στο βήμα αναμέναμε τη νομική διάλεξη την οποία ακούσαμε. Όμως ο κ. Μαρκίδης προχώρησε και σε ψυχολογικές διαλέξεις και να ερμηνεύσει τη ψυχοσύνθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας, τι είναι εκείνο που πραγματικά επιθυμεί, τι είναι πίσω απ' αυτά τα οποία εισηγείται το ΔΗ.ΚΟ. και μάλιστα εισηγήθηκε ποιοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν τον Πρόεδρο ώστε να μην είναι υπόλογος και να μην εκλαμβάνεται ότι έχει ύποπτες προθέσεις και λοιπά.

Νομίζω ότι προχωρούμε σε ορισμένους χώρους πέραν των θέσεων τις οποίες συζητούμε. Και δεν έχει σημασία, κύριε Μαρκίδη, ποιοι θα αντιπροσωπεύουν τον Πρόεδρο, σημασία έχει αυτό που θα αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν νομίζω ότι το Ανώτατο Δικαστήριο άγεται και φέρεται από το ποιος αντιπροσωπεύει τον Πρόεδρο ή από το ποιος αντιπροσωπεύει το α' ή β' κόμμα. Αλλά εδώ βλέπω ότι γίνεται πραγματικά μια τρομερή προσπάθεια μεγαλοποίησης του θέματος. Εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα θέλουμε με όλη την ειλικρίνεια να δοθεί πραγματικά η ψήφος στους δεκαοκτάχρονους. Μιλάτε για κωλυσιεργεία. Αν υπήρχε θέμα κωλυσιεργείας δεν θα κάμναμε την εισήγησή μας μετά την υποβολή της Έκθεσης στο Σώμα· θα το λέγαμε πριν από την υποβολή της Έκθεσης. Θέλουμε απλώς να είναι αδιάβλητο αυτό το πράγμα. Επιδεικνύουμε, αν θέλετε, μια υπερβολική ευαισθησία στο θέμα του Συντάγματος. Καλά ή κακά. Εγώ πιστεύω καλά, διότι εδώ στην Κύπρο έχουμε πολιτικό πρόβλημα.

Αυτό το Σύνταγμα για μας είναι ένα εφόδιο, είναι μια δύναμη την οποία έχουμε στο χέρι μας. Το Σύνταγμα είναι μέρος της κρατικής μας οντότητας. Είναι μέρος των βασικών μας επιχειρημάτων. Γι' αυτό θέλουμε να είμεθα πολύ προσεκτικοί οποτεδήποτε τροποποιούμε το Σύνταγμα και ακόμα, αν πρόκειται να το τροποποιήσουμε, θέλουμε να δείχνουμε ευαισθησία. Πάρτε το έτσι. Δεν γίνεται από αυτή τη θέση να ξεκινήσουμε για λόγους κομματικούς και να κάνουμε πέντε λογικά άλματα για να φθάσουμε στις σκέψεις του Προέδρου ότι κατά βάθος το ΔΗ.ΚΟ. δεν θέλει να ψηφίσει την πρόταση Νόμου και να γίνεται ολόκληρη αναδρομή στο 1950 με αποσπάσματα ομιλιών και ολόκληρη ιστορία για να πείσουμε τους δεκαοκτάχρονους λέγοντας «ξέρετε αυτοί εδώ δεν θέλουν ενώ εμείς θέλουμε και πάντοτε υπήρξαμε σαφείς και σωστοί». Σαν να προχωρούμε πέραν του δέοντος.

Σ' αυτό το Σώμα νομίζω ότι δεν πρέπει να υποτιμούμε τη νοημοσύνη των άλλων. Εδώ όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να δοθεί το δικαίωμα ψήφου στους

18χρονους. Έγινε μια εισήγηση. Πέστε ότι δεν συμφωνείτε και τέλειωσε. Όχι, όμως, να στηρίζουμε μια ολόκληρη δημαγωγία, αν μου επιτρέπετε, και μια ολόκληρη επιχειρηματολογία, πάνω σε μια εισήγηση την οποία επιτέλους μπορεί να μη βλέπουμε διότι εμείς θέλαμε να δείξουμε μια κάποια ευαισθησία όσον αφορά το Σύνταγμα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Όμως, πραγματικά βλέπω ότι υπάρχει κάποια άλλη ευαισθησία από την αντίστροφη πλευρά. Γιατί όλη αυτή η προσπάθεια μειώσεως της Γενικού Εισαγγελέα και του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα. Μπορεί να διαφωνούμε αλλά εδώ καταντήσαμε για οτιδήποτε πουν η Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας να λέμε αμέσως ότι πρόκειται για λανθασμένη γνωμάτευση. Και δεν είμεθα έτοιμοι πολλές φορές ακόμα και να τους ακούσουμε. Δεν δεχόμεθα τη Γενικό Εισαγγελέα, δεν δεχόμεθα το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν μπορεί, επιτέλους αυτό το Σώμα να λέει ότι είμεθα κυρίαρχο Σώμα και να ερμηνεύουμε το Σύνταγμα πάντοτε με αυτό ή τον άλλο τρόπο.

Μιλούμε για το δίκαιο της ανάγκης. Βεβαίως υπάρχει το δίκαιο της ανάγκης. Αλλά το δίκαιο της ανάγκης δεν είναι των Αγίων Πάντων. Δεν προσφέρεται για κάθε υπόθεση το δίκαιο της ανάγκης. Το δίκαιο της ανάγκης πρέπει να ασκείται με ορισμένα κριτήρια. Και εδώ πρέπει να είμεθα φειδωλοί. Εάν μετατρέψουμε το δίκαιο της ανάγκης σε μια υπόθεση Αγίων Πάντων, τότε πλέον χάνει και αυτό το πράγμα την έννοιά του.

Θα ήθελα μόνο να πω δυο λόγια στα όσα ανέφερε ο κ. Κληρίδης περί Δεξιάς κλπ. Εδώ σημασία, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι πώς βλέπει ο καθένας τον εαυτό του ή πώς βλέπουμε τους εαυτούς μας. Σημασία έχει πώς μας βλέπουν οι άλλοι. Το πώς βλέπουν οι άλλοι και περιγράφουν ορισμένες καταστάσεις ή πολιτικές τοποθετήσεις είναι που έχει σημασία. Επομένως εδώ δεν γίνεται καμιά προσπάθεια και πολύ λανθασμένη είναι η προσπάθεια, αν γίνεται, για παράσημα δεξιοφροσύνης ή οτιδήποτε άλλο. Εμείς δεν διεκδικούμε τέτοια παράσημα. Προτιμούμε να διεκδικούμε από το χώρο του Κέντρου παράσημα δημοκρατίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν πρόκειται να ακουστούν νέα επιχειρήματα. Εάν επιμένετε, βέβαια, είμαι υποχρεωμένος να σας δώσω το λόγο αλλά έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου μια διευκρίνιση ή παρατήρηση, αν θέλετε.

Επειδή ένα από τα κύρια επιχειρήματα που λέχθηκαν είναι ότι πρέπει να δώσουμε ψήφο στους δεκαοκτάχρονους γιατί τους καλούμε να υπερασπίσουν την πατρίδα, θέλω να παρατηρήσω ότι τους παραχωρούμε το δικαίωμα ψήφου γιατί τους θεωρούμε παγκυπρίως και παγκοσμίως σαν ώριμους πολιτικά ανθρώπους να εκφράσουν τη γνώμη τους και υπεύθυνους για τα κοινά. Οι άρρενες δεκαοκτάχρονοι καλούνται στην Εθνική Φρουρά όχι κυρίως για να υπερασπίσουν την πατρίδα τους αλλά για να μάθουν να την υπερασπίζονται και σε κατοπινά στάδια μπαίνουν σε μερικές υπηρεσίες της Εθνικής Φρουράς κάτω από τις οδηγίες του μόνιμου Κυπριακού στρατού. Όταν παραστεί ανάγκη να υπερασπίσουμε την πατρίδα μας, καλούνται όλες οι ηλικίες, όχι μόνο οι δεκαοκτάχρονοι, αλλά στην περίπτωση καλούνται και οι γυναίκες που μέχρι τώρα δεν κατέστη δυνατό να κληθούν και αυτές μανθάλουν τη χρήση των όπλων για να υπερασπίσουν την πατρίδα τους.

Αυτό φυσικά είναι άλλο θέμα και δεν θέλω να μπω σ' αυτό τον τομέα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι βέβαιος ότι όλες οι πλευρές της Βουλής δεν θέλουν καθόλου να υποτιμήσουν το ρόλο της γυναίκας και ασφαλέστατα, όπως σωστά είπατε, αν δίνουμε το δικαίωμα ψήφου στους δεκαοκτάχρονους το δίνουμε επί τη βάσει των κριτηρίων της ωριμότητας του ατόμου να βρίσκεται εμπλεγμένος στα κοινά ανεξάρτητα από φύλο.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα να κάμω από τη θέση μου μια προσθήκη στα όσα είπε η κ. Κατσελλή σχετικά με το δικαίωμα των νέων, των δεκαοκτάρηδων, όπως τους λέμε, να ψηφίζουν.

Και ο κ. Κληρίδης και η κυρία Κατσελλή αναφέρθηκαν στην υποχρέωση των νέων να υπερασπίζονται την πατρίδα τους. Και βεβαίως αυτός είναι ένας πολύ σοβαρός λόγος. Αλλά υπήρχε και συνεχίζει να υπάρχει ακόμα ένας άλλος λόγος. Ότι χιλιάδες απ' αυτούς που ονομάζουμε δεκαοκτάρηδες εργάζονται. Και αν έχουν κοινωνική υποχρέωση να εργάζονται και εργάζονται, έχουν και το δικαίωμα να ψηφίζουν. Αυτή είναι η θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν πρόκειται να συνεχιστεί η συζήτηση, θα δώσω το λόγο στον κ. Τουλούρα, ο οποίος τον έχει ζητήσει από πριν.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά θα ήθελα να δώσω μια σύντομη απάντηση από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αν θα δώσετε απάντηση, θα παρακαλούσα να έλθετε στο Βήμα.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι μου έκαμε πολύ εντύπωση η προσπάθεια των δυο κομμάτων, ΔΗ.ΣΥ. και ΑΚΕΛ να παρουσιάσουν ως οι πρωτεργάτες για την κατοχύρωση του δικαιώματος της ψήφου στους 18χρονους και μάλιστα να δοθεί η εντύπωση ότι το ΔΗ.ΚΟ. σ' αυτή την περίπτωση προκαλούσε κωλυσιεργεία και δεν ήθελε αυτό το δικαίωμα να κατοχυρωθεί.

Η πραγματικότητα, όμως, είναι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΑΚΕΛ ανέβαλλαν ουσιαστικά την παραχώρηση του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους τουλάχιστο για τις Βουλευτικές εκλογές για πέντε ολόκληρα χρόνια. Διότι όταν εμείς προτεινάμε μια, δυο ή τριών εβδομάδων καθυστέρηση στη διεξαγωγή των εκλογών για να κατοχυρωθεί ουσιαστικά αυτό το δικαίωμα, τα δυο κόμματα προτίμησαν την όσο το δυνατό πιο γρήγορη διεξαγωγή των Βουλευτικών εκλογών. Ούτε τότε ούτε τώρα έχουμε καταλάβει ποια ήταν αυτή η σπουδή. Όμως στην πραγματικότητα εμείς θέλαμε ουσιαστικά να δώσουμε αυτό το δικαίωμα το οποίο άλλοι ανέβαλλαν για έξι τουλάχιστο χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα που είναι σχετικά με το υπό συζήτηση νομοθέτημα έχουν στραφεί γύρω από την αναγνώριση του δικαιώματος ψήφου στους νέους από τα 18 τους χρόνια, στο θέμα αναπλήρωσης κενούμενης βουλευτικής έδρας και στο δικαίωμα της Βουλής να τροποποιεί μη θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος. Είναι ευχάριστη διαπίστωση ότι τελικά ομόφωνα η Βουλή θα ψηφίσει σε Νόμο την περί τροποποίησης του Συντάγματος πρόταση Νόμου.

Όσον αφορά τη Συναγερμική θέση πάνω στο θέμα της αναγνώρισης του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους, από χρόνια τώρα ο Συναγερμός διακηρύσσει την πολιτική του θέση ότι θέλει να δοθεί στους νέους το δικαίωμα αυτό.

Αποτελεί καταστατική διάταξη και του Δημοκρατικού Συναγερμού αλλά και της νεολαίας του η αναγνώριση του δικαιώματος τούτου στους νέους, στα δεκαοκτώ τους χρόνια. Και οι λόγοι είναι απλοί. Γιατί αυτή η Δημοκρατία χρωστά την ύπαρξή της στους αγώνες και στις θυσίες της νεολαίας της. Γιατί πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι οι νέοι αυτοί που αφήνουν το θάνατο στις πολεμικές αναμετρήσεις της πατρίδας, δεν μπορούν να είναι άψηφοι στους πολιτικούς της αγώνες.

Η συνάδελφος κυρία Κατσελλή έχει αναφέρει ότι οι νέοι στα δεκαοκτώ τους χρόνια κατατάσσονται στο στρατό όχι για να υπερασπίσουν την πατρίδα αλλά για να μάθουν πώς να την υπερασπίζονται. Διαφωνώ με τη θέση. Οι νέοι στα δεκαοκτώ τους χρόνια κατατάσσονται στην Εθνική Φρουρά για να υπερασπίσουν τις Κυπριακές Θερμοπύλες. Και αυτοί οι νέοι είναι εκατοντάδες και χιλιάδες, που μας έχουν διδάξει με τους αγώνες τους και το θάνατό τους, πώς πρέπει να υπερασπίζουμε την πατρίδα. Ωστε ο νέος καλείται για να υπερασπίσει την πατρίδα στα δεκαοκτώ του χρόνια και έχει δικαίωμα αυτή η πολιτεία να του αναγνωρίσει το δικαίωμα της ψήφου στα δεκαοκτώ του χρόνια.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συνεπής προς τις προεκλογικές του διακηρύξεις και υποσχέσεις, συνεπής προς τις καταστατικές του διατάξεις και τις δημοκρατικές του ακόμα θέσεις, θα ψηφίσει να δοθεί το δικαίωμα ψήφου στους νέους των δεκαοκτώ χρόνων.

Άκουσα με ικανοποίηση από το συνάδελφό μου κ. Παπαπέτρου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και της Ε.Δ.Ο.Ν. ότι η Αριστερά από το 1945 διακηρύσσει την απαίτηση για χορήγηση του δικαιώματος ψήφου στα δεκαοκτώ χρόνια.

Αν υπολογίσω τα χρόνια, σημαίνει ότι η σημερινή γηραιά ηγεσία του ΑΚΕΛ, όταν ήταν νεολαία, διακήρυξε την απαίτηση για να δοθεί ψήφος στα δεκαοκτώ. Αλλά γιατί για τόσα χρόνια κράτησε τη νεολαία χωρίς μια νομοθετική πρωτοβουλία να δοθεί το δικαίωμα αυτό στους νέους;

Όσον αφορά, κ. Πρόεδρε, το θέμα της αναπλήρωσης κενούμενης Βουλευτικής έδρας, από τη στιγμή που αυτή η πολιτεία υιοθέτησε σαν γραμμή της και σαν εκλογικό σύστημα το αναλογικό εκλογικό σύστημα, δεν μπορούσε να συνεχίσει να υπάρχει το Άρθρο 66.2 του Συντάγματος, το οποίο νοθεύει τη νέα εκλογική πραγματικότητα στον τόπο. Διότι με το αναλογικό σύστημα παίρνουμε μια κατάσταση πραγμάτων και όταν εφαρμόσουμε το Άρθρο 66.2 ως υφίσταται, δημιουργούμε άλλη κατάσταση πραγμάτων, διότι εκεί εφαρμόζουμε το πλειοψηφικό. Και είναι δυνατό νομικά και πραγματικά ένα κόμμα το οποίο στις εκλογές θα αναδειχθεί με δυο, τρεις, πέντε αντιπροσώπους στη Βουλή, να βλέπει μετά, όταν παραστεί ανάγκη αναπλήρωσης κενούμενης έδρας, τη δύναμή του να

μειώνεται και αυτό είναι αντιδημοκρατικό και αντίκειται στο θεσμό του αναλογικού εκλογικού συστήματος.

Τέθηκε έντονα και με πολλή σοβαρότητα και υπευθυνότητα το θέμα του κατά πόσο μπορεί η Βουλή να τροποποιήσει το Σύνταγμα. Μας έχει προβληματίσει και σαν Επιτροπή Νομικών, μας έχει προβληματίσει και τον καθένα μας ξεχωριστά αν πράγματι έχουμε αυτό το δικαίωμα να τροποποιήσουμε αυτά τα άρθρα του Συντάγματος, το Άρθρο 63 και το Άρθρο 66.

Πολύ υπεύθυνα, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε καλόπιστα πως η Βουλή κυρίαρχο Σώμα μέσα στη Δημοκρατία, έχει αναφαίρετο δικαίωμα να τροποποιεί το Σύνταγμα ως το Σύνταγμα προβλέπει να τροποποιούνται οι διατάξεις του. Και τροποποιώντας το Σύνταγμα μ' αυτή τη διαδικασία, ασκούμε σαν Βουλή τα αναφαίρετα κυριαρχικά και συνταγματικά μας δικαιώματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης, ο κ. Λαδάς, ο κ. Κόλοκος, ο κ. Ζαχαριάδης και ο κ. Δημητριάδης.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί θέματος διαδικασίας δικαιούστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας προς όλους τους συναδέλφους, βεβαίως μπορεί και οι συνάδελφοι οι οποίοι έχουν ήδη πάρει το λόγο, αλλά και οπωσδήποτε και οι άλλοι συνάδελφοι που δεν έχουν μιλήσει μέχρι τώρα, επί ώρες ολόκληρες να ασχολούνται με το θέμα και να υπερθεματίζει η μια πλευρά την άλλη στην αναγκαιότητα της άμεσης θέσπισης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου για τροποποίηση του Συντάγματος. Εδώ υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω με όλο το σέβας, οι σχετικοί κανονισμοί της Βουλής. Υπάρχουν κάποια πλαίσια βεβαίως δεν θέλουμε να περιορίσουμε τη συζήτηση και είναι γνωστό ότι υπήρξε και κάποιο κοινοβουλευτικό θέσμιο της προηγούμενης Βουλευτικής περιόδου, εξ όσων ενθυμούμαι, να αφήνεται απεριόριστος ο χρόνος για συζήτηση, αλλά πρέπει να υπάρχει κάπου ένα μέτρο. Αν οι συνάδελφοι οι οποίοι έχουν ζητήσει το λόγο να μιλήσουν είναι για το θέμα που κατά την άποψή μου τουλάχιστον ήδη έχει καλυφθεί, τότε ζητώ κι' εγώ το λόγο να μιλήσω στη συνέχεια μετά από τους συναδέλφους, και είμαι βέβαιος ότι και πολλοί άλλοι συνάδελφοι μετά από μένα θα ζητήσουν στη συνέχεια το λόγο. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, πρέπει κάποτε να εφαρμόσετε μερικές εξουσίες τις οποίες έχετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, ήδη τα θέματα διαδικασίας συζητούνται. Δυστυχώς, όπως είναι σήμερα οι Κανονισμοί δεν έχω κανένα δικαίωμα να εμποδίσω οποιοδήποτε από του να μιλήσει, ούτε και θα έχω αργότερα τέτοιο δικαίωμα συνταγματικά, αλλά τουλάχιστον οι κανονισμοί θα θέσουν ορισμένες υποχρεώσεις των εκπροσώπων των διαφόρων πλευρών να εφαρμόσουν κάποια πειθαρχία, ούτως ώστε οι κανονισμοί τους οποίους θα εγκρίνουμε να εφαρμόζονται.

Δυστυχώς, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, δεν έχω αυτά τα δικαιώματα. Ήδη είχα υποβάλει προς το Σώμα ότι θεωρώ το θέμα ως εξαντλημένο διότι

πιστεύω ειλικρινά ότι όχι τώρα αλλά ήδη από προηγούμενους ομιλητές το θέμα έχει εξαντληθεί και ακούονται απλώς επαναλήψεις των ίδιων επιχειρημάτων. Αλλά δυστυχώς, όπως είπα, ακόμα δεν έχω αυτή τη δικαιοδοσία. Κάμνω έκκληση στους συναδέλφους να μην επιμένουν να ομιλήσουν πλην, βεβαίως, του κ. Φάντη, ο οποίος ήδη βρίσκεται στο βήμα και θα ήταν κάπως δύσκολο να του ζητηθεί να κατέλθει. Αν οι άλλοι συνάδελφοι επιμένουν, αν τεθεί θέμα ψηφοφορίας θα είναι αν θα υπάρξει συγκεκριμένη πρόταση να τεθεί ενώπιον του Σώματος ότι το θέμα εξαντλήθηκε και τότε θα βάλω το θέμα αυτής της διαδικασίας μπροστά στο Σώμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Είναι ο κανονισμός 23, ο οποίος καθορίζει περίπου τα πλαίσια μέσα στα οποία διεξάγεται η κάθε συζήτηση. Βεβαίως δεν αναφέρονται εκεί χρονικοί περιορισμοί αριθμητικοί αλλά ασκώντας τις εξουσίες δυνάμει του κανονισμού 23 μπορεί κάποτε να αποφασίσετε. Και εν πάση περιπτώσει αναφορικά με θέματα διαδικασίας έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν θα είναι σωστό να τίθενται σε ψηφοφορία οσάκις υπάρχει οποιαδήποτε διαφωνία. Τα θέματα διαδικασίας δεν αποφασίζονται κατά την άποψή μου με ψηφοφορία αλλά εν πάση περιπτώσει ρυθμίζονται από τους κανονισμούς της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει, δυστυχώς, ακόμα κανονισμός που να μου το επιτρέπει. Εν πάση περιπτώσει μετά τον κ. Φάντη θα επανέλθουμε.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Όπως θα έχετε προσέξει, από την πλευρά της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Αριστεράς δεν υπήρξε επιδίωξη και εμμονή στο να μιλήσουμε περισσότεροι ή να δευτερολογήσει ο μόνος ομιλητής από τη δική μας την πλευρά. Και, ασφαλώς, δεν θα έπαιρνα εγώ το λόγο ή άλλος συνάδελφος αν δεν είμαστε υποχρεωμένοι να απαντήσουμε σε ορισμένες απόψεις που έχουν εκφραστεί από αυτό το Βήμα που κατά κάποιο τρόπο προκαλούν το ΑΚΕΛ να δώσει κάποιες απαντήσεις.

Πρώτα, ήθελα να παρατηρήσω ότι η όλη συζήτηση προκλήθηκε από το ότι αναφέρεται στην Έκθεση ότι ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Κόλοκος —ήταν φυσικά δικαίωμά του— δήλωσε ότι τις απόψεις του ΔΗ.ΚΟ., μερικές απόψεις του, θα τις αναπτύξουν εδώ στη Βουλή και συνεπώς ήταν εκ των προτέρων βέβαιο ότι θα εγίνετο συζήτηση πάνω σε θέματα αρχής για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Δεν θα επαναλάβω όσα λέχθηκαν προηγούμενα από το συγάδελφο κ. Παπαπέτρου, αλλά θα πω ότι φαίνεται ότι η αναφορά του συνάδελφου Παπαπέτρου στις αποφάσεις που έχουν πάρει οι Οργανώσεις του Κόμματος και της Αριστεράς υπέρ της παροχής του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους από το 1945, η αναφορά σ' αυτές τις αποφάσεις φαίνεται πως έχει ενοχλήσει κάποιους και γι' αυτό αντί να εκτιμηθεί αυτό το γεγονός, ότι το ΑΚΕΛ έδειξε σταθερή πολιτική και υπήρξε πάγια θέση του ΑΚΕΛ η παραχώρηση του δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους, μερικοί είτε ειρωνεύθηκαν αυτό το πράγμα, είτε προχώρησαν σε κάποια πρόκληση. Για παράδειγμα υπήρξε το ερώτημα τι έκαμε το ΑΚΕΛ-Αριστερά στη Βουλή για να κάτοχυρώσει αυτό το δικαίωμα, το οποίο, είπε ο κ. Μανώλης, το ΑΚΕΛ υπερηφανεύεται ότι το διεκδικούσε μέσω των Οργανώσεων από το 1945. Η απάντηση είναι απλή. Πρώτον, σε καμιά περίπτωση το ΑΚΕΛ δεν παραμέλησε να

ανακινήσει αυτό το θέμα. Δεύτερον, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι στη Βουλή από το 1960 μέχρι το 1970 που έγιναν οι δεύτερες εκλογές για εκλογή Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, το ΑΚΕΛ είχε μόνο 5 Βουλευτές και η Βουλή ήταν μονοπώλιο του τότε Ενιαίου Κόμματος. Συνεπώς με τους 5 Βουλευτές του το ΑΚΕΛ δεν είχε τη δύναμη να επηρεάσει τη Βουλή για να τροποποιήσει οποιοδήποτε Άρθρο του Συντάγματος ή να εισαγάγει την ψήφιση αυτού του Νόμου.

Το άλλο σημείο που ήθελα να θίξω είναι ότι στα επόμενα χρόνια, στη θητεία της άλλης Βουλής, και συγκεκριμένα όταν συζητείτο στη Βουλή ο Νόμος για την Εκλογή των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων και εισάξαμεν το αναλογικό σύστημα, οι συνάδελφοι που ήταν τότε Βουλευτές θα θυμούνται ότι μιλώντας εγώ από αυτό το Βήμα σαν εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας εισηγήθηκα τότε, το 1979, την παροχή δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους και η εισήγησή μας απορρίφθηκε από όλες τις άλλες πλευρές της Βουλής.

Συνεπώς, το μόνο κόμμα που δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι παραμέλησε τη θέσπιση αυτού του νομοσχεδίου ή την προώθηση της παροχής δικαιώματος ψήφου στους 18χρονους είναι το ΑΚΕΛ, το οποίο, επαναλαμβάνω, πάντοτε υποστήριξε αυτό το δικαίωμα. Όπως και η τροποποίηση του Εκλογικού Νόμου από το πλειοψηφικό στο αναλογικό σύστημα που θεσπίστηκε το 1979 με πολλή καθυστέρηση ήταν πάλι ένα πάγιο αίτημα του ΑΚΕΛ, το οποίο υποβάλλετο σε κάθε ευκαιρία και σε μια σύσκεψη της Βουλής μαζί με τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και είναι οι άλλες πλευρές πάλι που αρνήθηκαν να δεχθούν αυτό το δημοκρατικό τρόπο εκλογής των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων. Έτσι, όσον αφορά το ΑΚΕΛ πρέπει να πω ότι πάντοτε τούτο υποστήριξε αυτό το δικαίωμα και με την ευκαιρία που έχουμε τώρα μπροστά μας την παρούσα πρόταση Νόμου είναι καθαρό ότι το ΑΚΕΛ θα την ψηφίσει.

Όσον αφορά την παρατήρηση που έκαμε ο συνάδελφος κύριος Τουλούρας ότι είχε την ευκαιρία το ΑΚΕΛ να δώσει στους 18χρονους το δικαίωμα να ψηφίσουν σ' αυτές τις εκλογές που έχουν περάσει και δεν εδέχθη την αναβολή των εκλογών για 3 βδομάδες, νομίζω ότι θα θυμάται, πρέπει να θυμάται ο κ. Τουλούρας ότι στην Επιτροπή που συζητούσαμε αυτό το θέμα είχαμε κάμει καθαρό ότι δεν υπήρχε καμιά εγγύηση ότι η αναβολή ήταν μόνο για τρεις βδομάδες αλλά υπήρχε ισχυρή υπόνοια με τις απόψεις τις οποίες υποστήριζε η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στην Επιτροπή της Βουλής ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θα ήταν αντισυνταγματικό κλπ. Υπήρξε, επαναλαμβάνω, ισχυρή υπόνοια ότι η ψήφιση ενός τέτοιου νόμου, η αναβολή για τρεις βδομάδες για να ψηφιστεί ένας τέτοιος νόμος, θα άνοιγε το δρόμο για νέα αναβολή για αναφορά του Προέδρου στο Ανώτατο Δικαστήριο και κανένας δεν μπορούσε να ξέρει πότε το Ανώτατο Δικαστήριο θα εξεδίκαζε αυτή την υπόθεση για να αποφασίσει αν ήταν ή όχι συνταγματικός ο Νόμος όπως θα τον ψηφίζαμε, και αυτό εσήμαινε όχι τρεις βδομάδες αναβολή των εκλογών αλλά αναβολή των Βουλευτικών εκλογών επ' αόριστον. Αν ήταν καθορισμένο και εγγυημένο ότι ήταν μόνο για τρεις βδομάδες, ήταν ένα ζήτημα που θα μπορούσαμε να το σκεφτούμε και να το συζητήσουμε. Αλλά καμιά εγγύηση και καμιά σιγουριά δεν υπήρξε ότι η αναβολή που ζητείτο ήταν μόνο για τρεις βδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Το άρθρο 33 των Κανονισμών . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και 34, ναι.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Τα άρθρα 33 και 34 αφορούν τη διαδικασία και νομίζω ότι ο Πρόεδρος μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτά τα άρθρα για να τερματίσει τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει πρόταση αυτό προτίθεται να κάμω. Εφόσον υπάρχει πρόταση για τερματισμό της συζήτησης δυνάμει του άρθρου 33, μπορώ να το θέσω μπροστά στο Σώμα και αν υπάρξει πλειοψηφία των 2/3 των παρόντων και ψηφίζόντων Βουλευτών, τότε η συζήτηση μπορεί να θεωρηθεί ως λήξασα. Μέσα στα δικαιώματα του Προέδρου είναι να πεισθεί ότι έχει γίνει μια πλήρης συζήτηση του θέματος και ασφαλώς είμαι πεπεισμένος ότι έχει γίνει μια πλήρης συζήτηση του θέματος. Γι' αυτό αν υπάρχει . . .

Επί της διαδικασίας μόνο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς για να πούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν θα χρειαστεί καν ψηφοφορία. Νομίζω ότι θα είναι ομόφωνη αυτή η απόφαση για λήξη της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση τότε θα θεωρήσω ότι η συζήτηση έχει τερματιστεί.

Υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει.

Στην επόμενη συνεδρία της Βουλής, όταν θα συζητείται αυτό το θέμα, η συζήτηση πάνω σε θέματα αρχής θα θεωρηθεί ότι έχει τερματιστεί και θα μπορούμε κατ' ευθείαν στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου για την τροπολογία του συντάγματος.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμό (15) στο Κεφάλαιο Α'.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει χωριστή Έκθεση για την παράγραφο (α). Γι' αυτό παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 9/1/1986, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Πάυλος Δίγκλης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό
 Θαλής Μιχαηλίδης
 Τάκης Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν το περιεχόμενο των υπό εξέταση εγγράφων και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 13 Ιανουαρίου 1986 από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πρόσληψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται-

- (α) η πρόσληψη 50 Γραφένων στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για καθορισμένη διάρκεια απασχόλησης πέντε μηνών από την ημερομηνία της πρόσληψής τους για την αντιμετώπιση όγκου καθυστερημένης γραφειακής εργασίας σε ορισμένους κλάδους του Τμήματος παγκύπρια και
- (β) η πρόσληψη ενός Εκπαιδευτού Μηχανικού Αυτοκινήτου στο Υπουργείο Παιδείας για διάρκεια 6 μηνών για τη διδασκαλία του μαθήματος της Μηχανικής Αυτοκινήτου στις Τεχνικές Σχολές.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις του προαναφερθέντος Νόμου απαγορεύεται η πρόσληψη με οποιοδήποτε τρόπο έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, εκτός αν ακολουθούνται οι προδιαγραφόμενες στο Νόμο διαδικασίες. Σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτές, ο Υπουργός Οικονομικών καταθέτει ενώπιον της Βουλής ειδικά έγγραφα στα οποία τεκμηριώνεται, από τη μια, η σκοπούμενη πρόσληψη και, από την άλλη, προδιαγράφονται οι όροι της απασχόλησης και οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των απολαβών των προσώπων αυτών. Αν μέσα σ' ένα μήνα η Βουλή δεν

απαγορεύσει με ειδική νομοθεσία τις σκοπούμενες προσλήψεις, τότε ο Υπουργός έχει δικαίωμα να προσλάβει τα πρόσωπα για τα οποία γίνεται αναφορά στα Έγγραφα που ο ίδιος καταθέτει στη Βουλή και κάτω από τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σ' αυτά.

Μέσα στα πλαίσια ακριβώς της πιο πάνω νομοθεσίας έχουν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής τα υπό εξέταση Έγγραφα στα οποία αναλύονται επακριβώς ο αριθμός των σκοπούμενων προσλήψεων, οι όροι απασχόλησης, η χρονική διάρκεια απασχόλησης, οι σκοποί και υπηρεσίες για τις οποίες προορίζονται, το ολικό ποσό που θα απαιτηθεί και το κατά πόσο υπάρχουν οι αναγκαίες πιστώσεις στους Προϋπολογισμούς για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών.

Η Επιτροπή αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις εκτάκτων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες καθώς και το γεγονός ότι σύμφωνα με τους αρμοδίους δεν είναι δυνατή η απόσπαση υπαλλήλων από άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες για τους σκοπούς πρόσληψης που έχουν αναφερθεί, συμφωνεί με τις προτεινόμενες προσλήψεις εκτάκτων υπαλλήλων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή όπως συγκατατεθεί στην πρόσληψη των πιο πάνω υπαλλήλων κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής ρωτώ αν υπάρχει ένσταση τα έγγραφα να εγκριθούν όπως κατατέθηκαν.

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Παρακαλώ ν' αναγνωστεί η Έκθεση για τις παραγράφους (β), (γ) και (δ) του υπ' αριθμ. (15) θέματος του Κεφαλαίου Α'.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 9/1/86, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985),

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Παιδείας οι οποίοι ανέλυσαν το περιεχόμενο των υπό εξέταση εγγράφων.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 13 Ιανουαρίου 1986 από τους αρμόδιους Υπουργούς σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού εκτάκτων υπαλλήλων σε Ημικρατικούς Οργανισμούς και ειδικότερα στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

Με τα υπό εξέταση Έγγραφα σκοπείται ειδικότερα-

- (α) η πρόσληψη ενός Τεχνικού-Σχεδιαστή στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για διάρκεια δύο μηνών για τη χαρτογράφηση των περιοχών Λάρνακας και Λεμεσού που θεωρείται απαραίτητη για την ολοκλήρωση των μελετών για την ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης των περιοχών αυτών.
- (β) η παράταση για δύο μήνες της απασχόλησης της υπηρεσίας δύο Τεχνικών Λειτουργιών-Αρχιτεκτόνων στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για την συμπλήρωση των μελετών για την τουριστική ανάπτυξη των Επαρχιών Λάρνακας, Λεμεσού και της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου.
- (γ) η πρόσληψη 7 Γραφείων στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων για διάρκεια τριών μηνών για τον έλεγχο της καταβολής στρεμματικής επιχορήγησης των αμπελιών και
- (δ) η παράταση, μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου, δύο υπαλλήλων του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου στη θέση «Έκτακτος Διευθυντής Σκηνής» έναντι της οργανικής προσωρινής θέσης «Διευθυντής Σκηνής» και στη θέση «Έκτακτος Βοηθός Σκηνής, 2ης Τάξης».

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις του προαναφερθέντος Νόμου απαγορεύεται η πρόσληψη με οποιοδήποτε τρόπο έκτακτων υπαλλήλων σε Ημικρατικούς Οργανισμούς, εκτός αν ακολουθηθούν οι προδιαγραφόμενες στο Νόμο διαδικασίες. Σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτές, ο κατά Νόμο αρμόδιος Υπουργός, καταθέτει ενώπιον της Βουλής ειδικά έγγραφα στα οποία τεκμηριώνεται, από τη μια, η σκοπούμενη πρόσληψη και, από την άλλη, προδιαγράφονται οι όροι της απασχόλησης και οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των απολαβών των προσώπων αυτών. Αν μέσα σ' ένα μήνα η Βουλή δεν απαγορεύσει με ειδική νομοθεσία τις σκοπούμενες προσλήψεις, τότε ο αρμόδιος Υπουργός έχει το δικαίωμα να προσλάβει τα πρόσωπα για τα οποία γίνεται αναφορά στα Έγγραφα που ο ίδιος καταθέτει στη Βουλή και κάτω από τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σ' αυτά.

Μέσα στα πλαίσια ακριβώς της πιο πάνω νομοθεσίας έχουν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής τα υπό εξέταση Έγγραφα στα οποία αναλύονται επακριβώς ο αριθμός των σκοπούμενων προσλήψεων, οι όροι και η χρονική διάρκεια απασχόλησης, οι σκοποί και υπηρεσίες για τις οποίες προαρίζονται, το ολικό ποσό που θα απαιτηθεί και το κατά πόσο υπάρχουν οι αναγκαίες πιστώσεις στους Προϋπολογισμούς για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών.

Η Επιτροπή αφού διεξήλθε κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις εκτάκτων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, συμφωνεί με τις προτεινόμενες προσλήψεις ή την παράταση των υπηρεσιών των εν λόγω έκτακτων υπαλλήλων στους πιο πάνω Ημικρατικούς Οργανισμούς γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή όπως συγκατατεθεί στην πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών των υπαλλήλων αυτών κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι δεν τίθεται θέμα έγκρισης από τη Βουλή βάσει του Νόμου περί Εκτάκτων Υπαλλήλων δυνάμει του οποίου κατατίθενται αυτά τα έγγραφα. Νομίζω είναι η πρώτη φορά που εφαρμόζεται αυτός ο Νόμος και νομίζω ότι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή μάλλον θα έπρεπε να τελειώνει την Έκθεσή της με την εισήγηση η Βουλή να μην απαγορεύσει τις συγκεκριμένες προσλήψεις διά ειδικού προς τούτο Νόμου, διότι αυτή είναι και διατύπωση του βασικού νόμου. Την έγκριση την είχε ο πρώτος Νόμος περί Εκτάκτων Υπαλλήλων, ο οποίος είχε παραπεμφθεί στο Συνταγματικό Δικαστήριο και είχε κριθεί ως αντισυνταγματικός, μεταξύ άλλων, διότι ανέφερε μέσα και τη λέξη «έγκριση», πράγμα το οποίο θεωρήθηκε ως ανάμιξη σε πράξεις της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι ότι δεν πρέπει να τίθεται ενώπιον της Βουλής θέμα έγκρισης ή όχι. Ανεγνώσθη η Έκθεση. Αν οποιοσδήποτε Βουλευτής θέλει να υποβάλει πρόταση νόμου διά της οποίας να απαγορεύεται η πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων μπορεί να το κάμει. Αν δεν υποβληθεί τέτοια πρόταση νόμου, μόλις παρέλθουν οι 30 μέρες που αναφέρει ο βασικός νόμος, ο Υπουργός Οικονομικών έχει δικαίωμα εκ του νόμου να προχωρήσει στην πρόσληψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή την έννοια έχει η έγκριση της Έκθεσης της Επιτροπής. Επομένως είναι θέμα απλώς καθαρώς φραστικό.

Υπάρχει ένσταση για τα έγγραφα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1) Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαιράς και Επικινδύνων Ουσιών εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ': Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 5 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για ασφαλοστρώση του χωματόδρομου που συνδέει το χωριό Άκαπνου-Επταγώνια και πότε προβλέπεται η αποπεράτωσή του.

Ερωτάται ακόμα το ίδιο το Υπουργείο ποια μέτρα λαμβάνει για επιδιόρθωση των δρόμων μέσα στο χωριό που έχουν κυριολεκτικά καταστραφεί ύστερα από έργα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η ασφαλοστρώση του δρόμου Επταγώνιας-Άκαπνούς έχει αρχίσει από το 1983 και συνεχίζεται. Πρόθεση είναι όπως αποπερατωθεί το συντομότερο. Στο μεταξύ έχουν επανορθωθεί οι ζημιές που προκλήθηκαν στους δρόμους του χωριού από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών».

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Οι πυρκαγιές που ξέσπασαν περί τα τέλη Αυγούστου στις περιοχές Νατάς, Αξύλου και Κεδάρων, εκτός των άλλων κατέστρεψαν και αρκετά αμπέλια που για τους πιο πολλούς ιδιοκτήτες ήταν το μοναδικό εισόδημά τους.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Τι διαβήματα έγιναν προς διαπίστωση και εκτίμηση των ζημιών;
- (β) Προτίθεται να εισηγηθεί στην Κυβέρνηση την αποζημίωση των πιο πάνω επηρεαζομένων;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Αρμόδιοι Λειτουργοί του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αμέσως μετά τις πυρκαγιές, επισκέφθηκαν τα χωριά Νατά, Αξύλου και Κέδαρες και προέβηκαν σε εκτιμήσεις των ζημιών. Από τις εκτιμήσεις που έγιναν, φαίνεται ότι οι ζημιές δεν είναι τέτοιες που να δημιουργούν σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση των πληγέντων γεωργών.

Για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν τα κτήματά τους που υπόστηκαν ζημιές, οι πληγέντες γεωργοί μπορούν να δανειοδοτηθούν μέσω των υφιστάμενων σχεδίων που εφαρμόζει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Επίσης οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι πάντοτε στη διάθεση των γεωργών για παροχή κάθε τεχνικής βοήθειας που θα τους ζητηθεί».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το χωριό Πελέντρι αντιμετωπίζει χρόνο με χρόνο σοβαρότερα το πρόβλημα ύδρευσης και άρδευσης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα προγραμματίζει για λύση του καυτού αυτού προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στο χωριό Πελέντρι έχει εκτελεσθεί, μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Ενοποιημένου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, αριθμός έργων υδατικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα ενισχύθηκε η υδατοπρομήθεια του χωριού με την αξιοποίηση της γεώτρησης αρ. 69/81, κατασκευάσθηκε εξωποτάμια υδατοδεξαμενή χωρητικότητας 123,000 κ.μ. νερού, αξιοποιήθηκε η γεώτρηση αρ. 53/76 για ενίσχυση της πιο πάνω δεξαμενής και έγιναν βελτιωτικά έργα στα Αρδευτικά Τμήματα 'Ποταμούγια', 'Πούλλος', 'Δήμμα Κορίπη Κολοκάση' και 'Λειβάδι'.

Εξάλλου πρόσφατα ετοιμάστηκε σχέδιο για εγκατάσταση κλειστού συστήματος άρδευσης για το Αρδευτικό Τμήμα 'Κολοκάση' το οποίο θα παρουσιαστεί σύντομα στους ενδιαφερομένους για έγκριση, ενώ ετοιμάζεται άλλο σχέδιο για τη βελτίωση του Αρδευτικού Τμήματος 'Δήμμα του χωριού'. Εκτός των δυο αυτών περιπτώσεων δεν εκκρεμεί οποιοδήποτε άλλο αίτημα της κοινότητας».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την αναδάσωση της περιοχής Χαντριών που θεωρείται σαν ένα από τα πιο σημαντικά και απαραίτητα αντιπλημμυρικά έργα για τις κοινότητες της γύρω περιοχής».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο μου δεν θεωρεί την αναδάσωση της περιοχής των Χαντριών σαν θέμα άμεσης προτεραιότητας, γιατί:

- (ι) Από επίτοπια επίσκεψη που έγινε στην περιοχή στην οποία παρευρέθηκε και ο Κοινοτάρχης Χαντριών διαπιστώθηκε πως δεν παρατηρείται διάβρωση του εδάφους για να χρειάζονται αντιπλημμυρικά έργα, και πως όλα τα ιδιωτικά κτήματα της περιοχής, κυρίως αμπελώνες, προστατεύονται με δόμες οι οποίες παρεμποδίζουν τέτοια διάβρωση.
- (ii) Σαν θέμα αρχής αναλαμβάνουμε τη δάσωση κρατικής γης ακατάλληλης για γεωργικούς σκοπούς. Η κρατική γη που υπάρχει στην περιοχή είναι ιδιαίτερα βραχώδης και δεν μπορεί να καλλιεργηθεί με μηχανικά μέσα.
- (iii) Σε μεγάλο μέρος της εν λόγω κρατικής γης υπάρχει ήδη βλάστηση από λατζιά και άλλους θάμνους».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το χωριό Αγρίδια βρίσκεται απομονωμένο από τα υπόλοιπα χωριά του συμπλέγματος Πιτσιλιάς με αποτέλεσμα να επιταχύνεται η εξάλειψή του.

Οι κάτοικοι από χρόνια ζητούν τη διάνοιξη δρόμου που θα συνδέει το χωριό με την κοινότητα των Χαντριών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε σκοπεύει τη διάνοιξη του πιο πάνω δρόμου».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Τα χωριά Αγρίδια και Χαντριά συνδέονται μεταξύ τους μέσω του δρόμου Χαντριών-Αγρού που έχει μήκος δύο μιλίων. Καμιά σκοπιμότητα θα εξυπηρετηθεί με την προτεινόμενη κατ' ευθείαν σύνδεση των δυο χωριών, γιατί πάλιν η απόσταση θα είναι δυο μίλια. Εξάλλου η ψηλή δαπάνη που απαιτείται για το σκοπό αυτό που είναι της τάξεως των £250,000, δεν δικαιολογεί την εκτέλεση του έργου».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την αναδάσωση των περιοχών που απογυμνώθηκαν με τις εργασίες του μεταλλείου Αμιάντου, για τη βελτίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

- «1 (ι) Το Τμήμα Δασών του Υπουργείου μου εφαρμόζει σχέδιο αναδάσωσης περιοχών που απογυμνώθηκαν σαν αποτέλεσμα των εργασιών του Μεταλλείου Αμιάντου.
- (ιι) Οι δασωτικές εργασίες διεξάγονται με σχετικά βραδύ ρυθμό γιατί μια τέτοια δάσωση είναι πολύ δύσκολη και δαπανηρή λόγω της μεγάλης κλίσης των μπάζων, της συνεχούς διάβρωσης, του εξαιρετικά άγονου χαρακτήρα και της πολύ ψηλής αλκαλικότητας του εδάφους.
- (ιιι) Για την εξακρίβωση των πιο κατάλληλων ειδών για δενδροφύτευση των περιοχών αυτών δημιουργήθηκαν πειραματικές επιφάνειες στα Πλατάνια.

2. Διευκρινίζεται πως η σχετική μεταλλευτική μίσθωση παρέχει στην Εταιρεία απόλυτο δικαίωμα να επιτρέπει ή όχι την εκτέλεση οποιασδήποτε αναδασωτικής εργασίας στην περιοχή, πλην όμως η εν λόγω Εταιρεία συγκατατέθηκε στην αναδάσωση περιοχών στις οποίες σταματά η μετάλλευσή τους».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Μετά την καταστροφή που προκλήθηκε στις δενδροκαλλιέργειες από το βακτηριακό κάψιμο οι κάτοικοι του χωριού Κυπερούντα ζητούν από την Κυβέρνηση όπως εκτελέσει αρδευτικά έργα στην περιοχή «Αγίου Γεωργίου Καυκάλλου» όπου υπάρχουν επτά χιλιάδες σκάλες καλλιεργήσιμης γης με σκοπό την άμβλυνση της καταστροφής που έχουν υποστεί.

Ύστερα από το πιο πάνω αίτημα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την εκτέλεση αρδευτικών έργων στην περιοχή και τι άλλα μέτρα προτίθεται να πάρει για εξάλειψη της φυτικής αυτής αρρώστειας.

Ερωτάται ακόμα το ίδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε και ποιας μορφής βοήθεια θα παραχωρήσει στους πληγέντες γεωργούς».

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Όσο αφορά την εκτέλεση αρδευτικών έργων στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Καυκάλλου αναφέρεται ότι το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είχε

μελετήσει στο παρελθόν την κατασκευή φράγματος χωρητικότητας 420,000 κ.μ. στον ποταμό Καννάβια για άρδευση 700 σκαλών περίπου. Οι κάτοικοι όμως το απέρριψαν γιατί δεν θα άρδευε όση έκταση είχαν υπόψη τους. Το ίδιο αίτημα εγέρθηκε και κατά την επίσκεψη του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στην Κυπερούντα τον περασμένο Ιούνιο ο οποίος και έδωσε σχετικές οδηγίες στο αρμόδιο Τμήμα να εντείνει τις προσπάθειές του για εντόπιση άλλης θέσης στον ποταμό αυτό ή σε παραπόταμό του για την κατασκευή του φράγματος που ζητούν οι κάτοικοι του χωριού.

Για τις ζημιές που προκάλεσε το βακτηριακό κάψιμο αναφέρεται ότι το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μετεκάλεσε ξένους ειδικούς για τη μελέτη του προβλήματος και υποβολή εισηγήσεων για αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιουργήθηκε από την ασθένεια αυτή. Επίσης το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταρτίζει σχέδιο για εκρίζωση των προσβληθέντων δένδρων και τη φύτευση νέων ειδών ή ποικιλιών ανθεκτικών, στην ασθένεια αυτή».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την εγκατάσταση κτηνιατρικής μονάδας στο Καλό Χωριό για την εξυπηρέτηση των κτηνιατρικών αναγκών των χωριών της περιοχής».

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Τα χωριά της περιοχής Καλού Χωριού εξυπηρετούνται από τον Κτηνιατρικό Σταθμό Αγρού ο οποίος ανεγέρθηκε μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς που είναι πλήρως εξοπλισμένος και επανδρωμένος τόσο με κτηνιατρικό όσο και με παρακτηνιατρικό προσωπικό.

2. Επιπρόσθετα η Κινητή Κτηνιατρική Μονάδα Αγρού επισκέπτεται τα πιο πάνω χωριά μια φορά τη βδομάδα κατά τη χειμερινή περίοδο και κάθε δεκαπενθήμερο το καλοκαίρι.

3. Με βάση τα πιο πάνω και του περιορισμένου αριθμού των προσοντούχων Κυβερνητικών Κτηνιάτρων καθώς και της μικρής απόστασης (10-15 μίλια) που τα χωριά της περιοχής Καλού Χωριού απέχουν από τον Αγρό, θα συμφωνείτε μαζί μου ότι η ίδρυση Κτηνιατρικού Σταθμού στο Καλό Χωριό δεν δικαιολογείται στο παρόν τουλάχιστο στάδιο».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η Κυβέρνηση έδωσε κατά καιρούς υποσχέσεις στους κατοίκους του χωριού Μοναγρούλλι πως θα επιδιόρθωνε με δικά της έξοδα το δρόμο που διασχίζει την κοινότητα και που χρησιμοποιούσαν παλιά τα βαρέα οχήματα των λατομείων της περιοχής.

Μέχρι σήμερα ο πιο πάνω δρόμος παραμένει σε άθλια κατάσταση χωρίς να υπάρχει ένδειξη υλοποίησης των κυβερνητικών υποσχέσεων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα προχωρήσει στην επιδιόρθωση του εν λόγω δρόμου».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1985, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο πιο πάνω δρόμος αποτελεί τμήμα της οδικής αρτηρίας που ενώνει τα χωριά Μονή, Μοναγρούλλι, Ασγάτα, Βάσα και Σανίδα με τον κύριο δρόμο Λεμεσού-Λευκωσίας. Στα πλαίσια της βελτίωσης της αρτηρίας αυτής από το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει συμπληρωθεί η κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου του χωριού Μοναγρούλλι και έτσι ο παλιός δρόμος, που περνά μέσα από το χωριό, έχει τώρα υποβαθμιστεί και χρησιμοποιείται ως κοινοτικός δρόμος.

Είναι γεγονός ότι σαν αποτέλεσμα της χρήσης του δρόμου από τα βαριά οχήματα που μετέφεραν οικοδομικά υλικά από τα λατομεία της περιοχής πριν από την κατασκευή του νέου παρακαμπτήριου δρόμου, το ασφαλτικό του οδόστρωμα έχει υποστεί φθορές. Η επάλειψη θα γίνει μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες της Αρχής Τηλεπικοινωνιών για την εγκατάσταση τηλεφωνικών καλωδίων ενωρίς το 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Από τις συχνές στα χωριά της υπαίθρου επισκέψεις μας διαπιστώνουμε πως τα ποσά που παραχωρούνται από την Κυβέρνηση για διάνοιξη ή συντήρηση αγροτικών ή αμπελουργικών δρόμων δεν επαρκούν παρά για ελάχιστα μέτρα νέων δρόμων ή για υποτυπώδη συντήρηση μέρους των υφισταμένων.

Επειδή βρίσκουμε πως το αίτημα, του συνόλου των κοινοτήτων, για σημαντική αύξηση των παραχωρούμενων ποσών είναι δικαιολογημένο, θα συμβάλει στην αύξηση της γεωργικής παραγωγής αλλά και θα εξοικονομήσει σημαντικά ποσά που σήμερα σπαταλούνται χωρίς ουσιαστικά να επιτυγχάνεται ο σκοπός για τον οποίο διατίθενται, ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετάται αναθεώρηση της μέχρι σήμερα πολιτικής ώστε να ικανοποιηθεί το πιο πάνω αίτημα των αγροτών μας».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του τόπου διατίθενται κάθε χρόνο σημαντικά κονδύλια για την κατασκευή και συντήρηση αγροτικών και αμπελουργικών δρόμων σε χωριά της υπαίθρου είτε κάτω από ειδικά κονδύλια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως είτε μέσα στα πλαίσια εκτελέσεως άλλων έργων όπως Περιφερειακών Σχεδίων Αναπτύξεως, Αναδασμού σε χωριά, μεγάλων Υδατικών Έργων κλπ. Πρόθεση είναι να συνεχισθεί η τακτική αυτή και στο μέλλον».

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 17 Οκτωβρίου 1985.

«Τον Αύγουστο του 1984 πυρκαγιά που εξερράγη στην περιοχή του χωριού Ακρούντα κατέστρεψε δεκάδες στρεμμάτων με εκατοντάδες χαρουπόδεντρα.

Οι κάτοικοι του χωριού υποβάλλουν το αίτημα όπως τους παραχωρηθεί κυβερνητικός εκσκαφέας για ισοπεδώσεις και βαθιές καλλιέργειες όπως επίσης και δωρεάν δενδρύλλια για αξιοποίηση της καταστραφείσας περιοχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά το πιο πάνω αίτημα και, αν ναι, τότε σκοπεύει να το ικανοποιήσει».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τις ζημιές από πυρκαγιά στο χωριό Ακρούντα παραθέτω τα πιο κάτω:

Οι εκσκαφείς του Τμήματος Γεωργίας απασχολούνται σχεδόν όλοι σε περιοχές αναμπελώσεως και η άμεση παραχώρηση κυβερνητικού εκσκαφέα επί του παρόντος είναι δύσκολη. Όμως δόθηκαν οδηγίες στον Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό Λεμεσού όπως σε συνεργασία με τη Χωρητική Αρχή ετοιμάσει κατάλογο των ενδιαφερόμενων γεωργών, ώστε όταν υπάρξει διαθέσιμος εκσκαφέας να σταλεί στην περιοχή.

Όλα τα δενδρύλλια που εκδίδονται από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι επιχορηγημένα και επομένως το αίτημα για δωρεάν παραχώρησή τους δεν μπορεί να ικανοποιηθεί. Όμως θα δοθεί κάποια προτεραιότητα στην έκδοση δενδρυλλίων σε γεωργούς της κοινότητας, κυρίως ελαιοδενδρυλλίων, για αξιοποίηση της περιοχής αναδασμού».

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 23 Ιανουαρίου, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Τροποποιήσεως του Άρθρου 63 του Συντάγματος Νόμος του 1985.
- 2) Ο περί Τροποποιήσεως του Άρθρου 66.2 του Συντάγματος Νόμος του 1986.
- 3) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64) του 1985.
- 5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 36) του 1985.
- 6) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 7) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 8) Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 9) Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Ταμείο Ιατρικής Περίθαλψης) Κανονισμοί του 1986.
- 10) Οι περί Εξαγωγής Γεωργικών Προϊόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

- 11) Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 12) Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 13) Οι περί Δήμων (Διεξαγωγή Δημοψηφίσματος) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς) (9.1.86).
- 2) «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (9.1.86).
- 3) «Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη) (9.1.86).
- 4) «Η ανάγκη εξασφάλισης των απαραίτητων για την Κύπρο πετρελαιοειδών στη χαμηλότερη δυνατή διεθνή τιμή και η ανάγκη μείωσης της τιμής πετρελαιοειδών στην εσωτερική αγορά». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη) (9.1.86).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών και Προϋπολογισμού) (9.1.86).
- 5) «Η απασχόληση αλλοδαπού νοσηλευτικού προσωπικού σε συσχετισμό με την ανεργία Κυπρίων Νοσοκόμων και ευρύτερα με την αυξανόμενη ανεργία στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη) (9.1.86).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εργασίας και Υγείας) (9.1.86).
- 6) «Η αύξηση του ποσού δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου) (9.1.86).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας) (9.1.86).

Ως πρώτα θέματα φυσικά στο Κεφάλαιο Α' της Ημερήσιας Διάταξης θα είναι ο περί Τροποποίησης του Άρθρου 63 του Συντάγματος Νόμος του 1985 και ο περί Τροποποίησης του Άρθρου 66(2) του Συντάγματος Νόμος του 1986.

Κηρύσσω τη λήξη της εργασίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Πάυλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για τα Νομοσχέδια: 1. «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», 2. «Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και 3. «Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτών σε Νόμους.
- 2) Έκθεση για τα Νομοσχέδια:
 - 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1985.
 - 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 62) του 1985.
 - 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1985.
 - 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 65) του 1985.

5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 39) του 1985.

και ψήφιση αυτών σε Νόμους, των πρώτων 4 Νομοσχεδίων συγχωνευθέντων εις ένα ενιαίο Νομοσχέδιο υπό τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1985 Νόμος του 1986» και του πέμπτου Νομοσχεδίου ψηφισθέντος ως «Ο Τροποποιητικός του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985, Νόμος του 1986».

- 3) Έκθεση για την Πρόταση Νόμου «Ο περί Τροποποιήσεως του Άρθρου 63 του Συντάγματος Νόμος του 1985», η σύντομη συζήτηση που έγινε (Πρόεδρος, Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης) ένεκα του ότι η Έκθεση ασχολήθηκε και με πρόταση για τροπολογία του Άρθρου 66 του Συντάγματος που δεν εμφανιζόταν σαν θέμα στην Ημερήσια Διάταξη και η μακρά συζήτηση που ακολούθησε επί θέματος αρχής (Αλ. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Ε. Ευσταθίου, Αλ. Μαρκίδης, Ρ. Κατσελλή, Α. Ζιαρτίδης, Ζ. Τουλούρας, Μ. Χριστοφίδης, Α. Φάντης) χωρίς να γίνει ψηφοφορία πάνω στην υποβληθείσα πρόταση Νόμου.
- 4) Έγερση διαδικαστικού θέματος από τον αξ. Βουλευτή κ. Σολωμή και σύντομη διεξαγωγή συζήτησης (Χρ. Σολωμής, Πρόεδρος, Ε. Παπαϊωάννου) σχετικά με τις εξουσίες του Προέδρου της Βουλής να προβαίνει σε τερματισμό της συζήτησης επί ενός θέματος εφόσον κρίνει ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί.
- 5) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 9/1/86 έγγραφα του Υπουργού Οικονομικών δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και έγκριση αυτών.
- 6) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 9/1/86 έγγραφα των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Παιδείας δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), η έγερση από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαρκίδη διαδικαστικού θέματος κατά πόσο ενδείκνυται να τίθεται ενώπιον της Βουλής θέμα έγκρισης των προαναφερθέντων εγγράφων ή όχι και έγκριση τούτων για καθαρώς φραστικούς λόγους.
- 7) Κατάθεση Κανονισμών.
- 8) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η ασφαλόστρωση του χωματόδρομου που συνδέει το χωριό Ακαπνού-Επταγώνια — Η καταβολή αποζημιώσεων στους αμπελοουργούς των χωριών Νατάς, Αξύλου και Κεδάρων των οποίων τα κτήματα καταστράφηκαν από πυρκαγιές — Το αρδευτικό και υδρευτικό πρόβλημα στο χωριό Πελέντρι — Η αναδάσωση της περιοχής Χαντριών — Η διάνοιξη δρόμου που θα συνδέει το χωριό Αγρίδια με τα Χαντριά — Η αναδάσωση των περιοχών που απογυμνώθηκαν με τις εργασίες του μεταλλείου Αμιάντου — Η εκτέλεση αρδευτικών έργων στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Καυκάλλου και η παραχώρηση βοήθειας στους δενδροκαλλιεργητές που υπέστησαν καταστροφές από το βακτηριακό κάψιμο — Η εγκατάσταση κτηνιατρικής

μονάδας στο Καλό Χωριό — Η επιδιόρθωση του δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Μοναγρουλλίου που παλιά χρησιμοποιούσαν τα βαρέα οχήματα των λατομείων της περιοχής — Η αύξηση των παραχωρούμενων ποσών σε χωριά της υπαίθρου για διάνοιξη ή συντήρηση αγροτικών ή αμπελουργικών δρόμων — Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Ακρούντα όπως τους παραχωρηθεί κυβερνητικός εκσκαφέας για ισοπεδώσεις, καθώς επίσης και δωρεάν δενδρύλλια για αξιοποίηση της καταστραφείσας περιοχής).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 23ης Ιανουαρίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.04 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιον Α: Νομοθετική Εργασία.

Οι δυο προτάσεις περί Τροποποιήσεως του Συντάγματος βρίσκονται ήδη ενώπιόν σας. Η κατ' αρχή συζήτηση έχει περατωθεί. Θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση της ενώπιόν σας πρότασης Νόμου διότι οι δυο προτάσεις Νόμων τώρα έχουν ενσωματωθεί σε μια.

Παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης Νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 63 του Συντάγματος. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 66 του Συντάγματος. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος, Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Η Πρόταση Νόμου εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Ταμείο Ιατρικής Περιθαλψής) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στη Βουλή.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΤΑΜΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Φλουρέντζος

Χαμπής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τον περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων Νόμον και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Καταθέσεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων Κανονισμών Εκδιδομένων Κατ' Εξουσιοδότησιν Νόμου, Νόμου του 1985 (Αρ. 51 του 1985), εισάγονται νέοι Κανονισμοί για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των υπαλλήλων του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στη Επιτροπή από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, οι προτεινόμενοι Κανονισμοί, οι οποίοι είναι αποτέλεσμα συμφωνίας η οποία έχει επιτευχθεί μεταξύ του ΣΑΠ και της Συντεχνίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου, και έχει εγκριθεί στη συνέχεια από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική Απόφασή του τον Ιούνιο του 1984, προβλέπουν την εξολοκλήρου ανάληψη από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων της εκ 3% συνεισφοράς στο Ταμείο Ιατρικής Περιθαλψής με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1982.

Σύμφωνα επίσης με τους ίδιους εκπροσώπους το προτεινόμενο σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης εφαρμόζεται σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς—

- (α) Εγκαθιδρύεται Ταμείο Ιατρικής Περίθαλψης με σκοπό την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα μέλη και τους εξαρτωμένους του προσωπικού του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων.
- (β) Προβλέπεται η υποχρέωση του Συμβουλίου για μηνιαία καταβολή στο εν λόγω Ταμείο εισφοράς ίσης προς τα 3% των μηνιαίων ολικών απολαβών κάθε μέλους του προσωπικού του.
- (γ) Καθορίζονται οι πόροι του Ταμείου, η διαδικασία διαχείρισής του καθώς και ο τρόπος τήρησης των λογαριασμών του Ταμείου αυτού.
- (δ) Προδιαγράφεται ο τρόπος πληρωμής από το Ταμείο στα μέλη και τους εξαρτωμένους του οι οποίοι υπέχουν υποχρέωση να περιορίζουν τις δαπάνες που επιβαρύνουν το Ταμείο στο δυνατότερο χαμηλό επίπεδο.
- (ε) Τέλος, προβλέπεται αναδρομική έναρξη της ισχύος των διατάξεων των υπό συζήτηση Κανονισμών, δηλαδή από της 1ης Ιανουαρίου 1982.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών και αφού επέφερε σ' αυτούς αριθμό νομοτεχνικών τροπολογιών οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ τη Βουλή αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εξαγωγής Γεωργικών Προϊόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εμπορίου και Βιομηχανίας**

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Φλουρέντζος
Χαμπής Μιχαηλίδης
Γιαννάκης Ομήρου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Γεωργίας και Φυσικών Πόρων**

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου.

Οι πιο πάνω Κοινοβουλευτικές Επιτροπές μελέτησαν τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών και κατάθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη των Επιτροπών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση την περί Εξαγωγής Γεωργικών Προϊόντων νομοθεσία και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση σύμφωνα με το Άρθρο 3 του περί Καταθέσεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων Κανονισμών Εκδιδομένων Κατ' Εξουσιοδότησιν Νόμου, Νόμου του 1985 (Αρ. 51 του 1985), τροποποιούνται οι περί Εξαγωγής Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμοί με απώτερο στόχο τη μείωση των δικαιωμάτων επιθεώρησης για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων τα οποία προορίζονται για εξαγωγή.

Ειδικότερα με τους Κανονισμούς αυτούς μειώνονται τα δικαιώματα επιθεώρησης των γεωργικών προϊόντων των Κατηγοριών ΙΧ και Χ που προορίζονται για εξαγωγή, και οι οποίες περιλαμβάνουν τα χαρούπια και υποπροϊόντα τους, ελιές, ελαιόλαδο και πυρηνέλαιο, μέλι, τυρί, μαλλί, βαμβάκι, δέρματα και εγκυτιωμένα γεωργικά προϊόντα.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η προτεινόμενη τροπολογία κρίθηκε σκόπιμη επειδή τα προβλεπόμενα δικαιώματα επιθεώρησης για τα πιο πάνω γεωργικά προϊόντα που φορτώνονται χύμα είναι πολύ ψηλά σε σύγκριση με τα δικαιώματα που επιβάλλονται στα ίδια προϊόντα που φορτώνονται σε δοχεία βάρους κάτω των 60 οκάδων.

Οι Επιτροπές υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών και σημειώνοντας ότι οι πρόνοιές τους ουσιαστικά αποβαίνουν προς όφελος των παραγωγών και, σε τελευταία ανάλυση, θα έχουν ευνοϊκές επιπτώσεις στο εξαγωγικό εμπόριο, εισηγούνται την έγκρισή τους από τη Βουλή, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέματα αρχής;

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1986.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, αυξάνεται κατά 10% περίπου το ύψος των δημοσίων βοηθημάτων που καταβάλλονται για την κάλυψη των βασικών ή/και των ειδικών αναγκών των προσώπων τα οποία δεν έχουν αρκετά μέσα συντηρήσεως.

Η αναπροσαρμογή των δημοσίων βοηθημάτων γίνεται με βάση την αύξηση των τιμών και των γενικών επιπέδων μισθών και ημερομισθίων που έχει μεσολαβήσει μέχρι σήμερα από της τελευταίας αναθεώρησής τους και με στόχο τη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των δικαιούχων προσώπων.

Σύμφωνα με τους προτεινόμενους Κανονισμούς το ύψος των δημοσίων βοηθημάτων καθορίζεται ως ακολούθως:

Λήπτης £30.00 το μήνα

Για το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εξαρτώμενο £14.00 το μήνα

Για κάθε επιπρόσθετο εξαρτώμενο £13.00 το μήνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς συμφωνεί με τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις των βοηθημάτων αυτών γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ζιαρτίδης.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως φαίνεται από την Έκθεση η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς συμφωνεί με τους Κανονισμούς που συζητούμε.

Θέλω, όμως, να αναφέρω ένα ζήτημα και είναι η παράκλησή μου όπως, αν η Βουλή το εγκρίνει, αναφερθεί στο αρμόδιο Υπουργείο και μέσω του Υπουργείου προς την Κυβέρνηση.

Στην Έκθεση αναφέρεται ότι η αναπροσαρμογή των Δημοσίων Βοηθημάτων γίνεται με βάση την αύξηση των τιμών και των γενικών επιπέδων μισθών και ημερομισθίων που έχει μεσολαβήσει μέχρι σήμερα από της τελευταίας αναθεώρησής τους και με στόχο τη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των δικαιούχων προσώπων.

Εδώ αναφέρεται, κύριε Πρόεδρε, ότι η αύξηση γίνεται μόνο βάσει της αύξησης που σημειώθηκε στα επίπεδα των μισθών και ημερομισθίων και βάσει της αύξησης του τιμαρίθμου. Αλλά ποιος εγγυάται ότι το βασικό ύψος, όταν αποφασίστηκε, αντιστοιχούσε ή συνεχίζει να αντιστοιχεί σήμερα προς βασικές στοιχειώδεις ανάγκες της ζωής; Ξέρω ότι όταν αρχικά ορίστηκε το βασικό ύψος των βοηθημάτων λήφθηκε υπόψη ως δείκτης η βασική σύνταξη και αποφασίστηκε όπως το πρώτο βοήθημα, το βοήθημα του λήπτη, ορισθεί στο ύψος του 50% της βασικής σύνταξης που ήταν τότε η μίνιμουμ μειωμένη σύνταξη. Έχω τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι ήλθε ο καιρός να επανεξετάσουμε αυτό το δείκτη. Είναι ο δείκτης του 50% της βασικής σύνταξης ικανοποιητικός για τις ανάγκες αυτών των ανθρώπων; Έχω τη γνώμη ότι δεν είναι. Αλλά επειδή δεν πρόκειται να το αποφασίσουμε σήμερα, νομίζω ότι η άποψη αυτή θα ήταν καλό αν αναφερόταν στο Υπουργείο προς εξέταση.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την εισήγηση του κ. Ζιαρτίδη όπως το Υπουργείο εξετάσει προσεκτικά τους δείκτες και το τι συνθέτουν σήμερα αυτούς τους δείκτες ώστε πράγματι να μη συνεχίσει οποιαδήποτε αδικία που πιθανόν να υπάρχει στην αρχική εξέταση του όλου θέματος. Νομίζω ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει καμιά πλευρά στο Σώμα που να μη συμφωνεί να επανεξεταστεί το θέμα με κάθε δυνατό φακό δικαιοσύνης και με βάση αυτά που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Ουδεμία ένσταση, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Ακριβώς θα έλεγα, κ. Πρόεδρε, ότι συμφωνούμε απόλυτα με τις παρατηρήσεις του κ. Ζιαρτίδη και πιστεύω ότι η ορθότητα των παρατηρήσεων του κ. Ζιαρτίδη είναι και προφανής. Διότι από το ύψος του επιδόματος που παίρνει ένα πρόσωπο, το ύψος των £30, πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχει Βουλευτής ή οποιοσδήποτε άλλος που να πιστεύει ότι με τις σύγχρονες ανάγκες και υποχρεώσεις που έχουν πρόσωπα τα οποία εφόσον βρίσκονται σε μεγάλη ένδεια είναι αρκετό το βοήθημα των £30 μηνιαίως για να αντιμετωπίσουν τις στοιχειώδεις ανάγκες τους.

Πιστεύω ότι εάν το κράτος θέλει πράγματι να είναι αρωγό και να βοηθήσει πρόσωπα τα οποία έχουν πράγματι οικονομική ένδεια και αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης, πρέπει η βοήθεια να είναι ουσιαστικότερη. Ίσως μάλιστα αυτό το θέμα να έπρεπε να απασχολήσει τους αρμοδίους ανεξάρτητα και από το αν τα κριτήρια που έχει θέσει ο κ. Ζιαρτίδης είναι ορθά ή όχι. Θα έπρεπε να εξεταστεί απλώς και μόνο η ανάγκη, η οποία πιστεύω ότι είναι προφανής, για αύξηση του επιδόματος προς πρόσωπα τα οποία έχουν οικονομική ένδεια και οικονομική αδυναμία. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα επεκτείνω την εισήγηση και την παρατήρηση του συνάδελφου Ζιαρτίδη και θα εισηγηθώ όπως το ύψος του δημόσιου βοηθήματος συνταυτιστεί με το ύψος των συντάξεων που παραχωρούνται τώρα στους συνταξιούχους. Επιπλέον θα ήθελα να εισηγηθώ όπως τα κριτήρια διευρυνθούν για να περιλάβουν και άλλες τάξεις ανθρώπων οι οποίοι βρίσκονται σε καταφανή ένδεια και χρειάζονται απόλυτη βοήθεια από το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση εγκρίνεται και πιστεύω ότι θα πρέπει να διαβιβασθεί προς το Υπουργείο. Επίσης πιστεύω ότι η αρμόδια Επιτροπή θα πρέπει να ευρίσκεται σε κάποια επαφή για να εκφράσει και απόψεις και για να πληροφορήσει ίσως αργότερα το Σώμα προς ποια κατεύθυνση στρέφεται η Κυβέρνηση και έτσι θα έχουμε και πάλιν την ευκαιρία εάν και εφόσον δεν

ικανοποιηθεί το αίτημα, το οποίο αντιλαμβάνομαι είναι αίτημα όλων των πλευρών της Βουλής, να επανέλθουμε.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα σ' αυτό το στάδιο να παρατηρήσω ότι κατά την άποψή μου τουλάχιστο θα ήταν καλύτερα αν στην έκθεση η οποία έχει αναγνωσθεί ήδη στο Σώμα αναφερόντουσαν όλα αυτά και παρόλο που οριστικά όλες οι πλευρές συμφωνούν, διερωτούμαι εάν δεν έπρεπε να είχαν συμπεριληφθεί στην έκθεση όλες αυτές οι σχετικές παρατηρήσεις. Με όλο το σέβας προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εργασίας, ο οποίος και ήγειρε αρχικά το θέμα, είχε όλη την ευχέρεια και κατά την άποψή μου επιβαλλόταν από το σύνολο των μελών της Επιτροπής Εργασίας να αναφέρουν όλα αυτά και να προβούν και σε υποδείξεις διά της εκθέσεως προς την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι εξίσου σημαντικό αν όχι και σημαντικότερο το γεγονός ότι ολόκληρο το Σώμα έχει τοποθετηθεί πάνω σ' αυτό το θέμα. Εξάλλου θα μπορούν να σταλούν τα πρακτικά της συζήτησης που έγινε στο αρμόδιο Υπουργείο μαζί με την έκθεση και τα πρακτικά, που μαζί με την έκθεση αποτελούν μέρος του όλου θέματος, θα μελετηθούν σίγουρα προσεκτικά και θα επανέλθει το αρμόδιο Υπουργείο προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Επομένως δεν έχει τόση σημασία: Ίσως θα ήταν καλύτερα αν όλα αυτά περιλαμβάνονταν στην έκθεση αλλά νομίζω ότι το ότι έχει συζητηθεί το θέμα και έχει συμφωνήσει όλο το Σώμα και τα πρακτικά θα αποσταλούν μαζί με την έκθεση, είναι αρκετό για να καλύψει πλήρως το όλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Ναι, κ. Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Ο κ. Σολωμής έχει απόλυτο δίκαιο. Δυστυχώς τα στοιχεία σχετικά με τον τρόπο που υπελογίσθη το ύψος των βοηθημάτων τα έχω πάρει μόλις σήμερα και δεν μπορούσα να τα αναφέρω στην Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως κατ' αρχή συμφωνούμε με τον κ. Σολωμή αλλά η ερμηνεία την οποία δίνει ο Πρόεδρος της Επιτροπής νομίζω ότι είναι πολύ ικανοποιητική.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των Κανονισμών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Δεν έχουμε άλλα θέματα στο Κεφάλαιο Α.

Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να καταθέσει τυχόν Νομοσχέδια, Προτάσεις Νόμων και Έγγραφα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1) Ο περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιομόρφου Δικαίου ως προς τον Τύπον Διεθνούς Διαθήκης (Εξουσιοδοτημένα Πρόσωπα) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Ο περί της Σύμβασης για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, και

(β) την σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του άρθρου (3)(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων

6) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από τον κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη, Βουλευτή του ΔΗ.ΣΥ., Εκλογικής Περιφέρειας Λάρινας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8) Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 31 Ιανουαρίου 1985.

«Η κοινότητα Καλαβασού που βρίσκεται μεταξύ δύο μεγάλων αναπτυξιακών έργων, του Φράγματος Καλαβασού και του υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού, προσβλέπει σε μια σημαντική ανάπτυξή της. Για να αντιμετωπίσει αυτές τις προοπτικές χρειάζεται τη θετική προσέγγιση της Κυβέρνησης στην επίλυση των προβλημάτων που έχουν σχέση με την ανάπτυξη της κοινότητας και που είναι:

- (α) Αύξηση του ποσοστού δομήσεως πλησίον του υπεραστικού δρόμου και χαλαρώσεις εκεί που δικαιολογούνται.
- (β) Ασφαλτόστρωση δρόμων εντός του χωριού και κλείσιμο των αυλακιών που άνοιξε η Α.Τ.Κ.
- (γ) Επιδιόρθωση αγροτικών δρόμων από το Γραφείο Επάρχου ή και από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.
- (δ) Εγγραφή των αγροτικών δρόμων και προσδιορισμός τους από το Κτηματολόγιο.
- (ε) Επέκταση της πολεοδομικής ζώνης προς τον κύριο δρόμο κατά 300 περίπου σκάλες.

Επειδή τα πιο πάνω αιτήματα έχουν ήδη υποβληθεί προς την Κυβέρνηση, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κατά πόσο προχώρησε στην επίλυσή τους».

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Σχετικά με τα προβλήματα του χωριού Καλαβασός σας πληροφορώ τα εξής:

Κατόπιν σχετικής μελέτης από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως διαπιστώθηκε ότι δικαιολογείται η ένταξη στην υφιστάμενη οικιστική ζώνη ορισμένης έκτασης γης που εφάπτεται αυτής και εκτείνεται προς την κατεύθυνση του υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού, ήδη δε το θέμα προωθείται σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία.

Η ασφαλτόστρωση των δρόμων μέσα στο χωριό συμπληρώθηκε μέσα στο 1985. Παράλληλα εκτελέστηκαν διάφορες εργασίες βελτιώσεως/συντηρήσεως αγροτικών δρόμων.

Σχετικά με την εγγραφή των αγροτικών δρόμων, που αποτελεί γενικότερο θέμα, καταβάλλονται προσπάθειες όπως συμπληρωθεί το ταχύτερο».

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 14 Μαρτίου 1985.

«Οι χιονοθύελλες και οι παγετοί στους μήνες Φεβράρη—Μάρτη έχουν προκαλέσει σοβαρές ζημιές σε εκατοντάδες θερμοσίφωνες στους προσφυγικούς συνοικισμούς.

Η επιδιόρθωσή τους προκαλεί σοβαρά οικονομικά προβλήματα σε πάρα πολλές φτωχές προσφυγικές οικογένειες. Για να επιδιορθωθεί ένας θερμοσίφωνας ζητούν οι τεχνικοί ποσά μεταξύ 60—70 λιρών.

Οι προσφυγικές οικογένειες αδυνατούν να τους επιδιορθώσουν και έτσι αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξασφάλισης ζεστού νερού για τις ανάγκες τους.

Οι Βουλευτές και η ΠΕΠ ζήτησαν να βοηθηθούν οικονομικά οι πρόσφυγες και να επιδιορθωθούν οι θερμοσίφωνες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Έχει γίνει καταγραφή των θερμοσιφώνων που έπαθαν ζημιές από τους παγετούς στους προσφυγικούς συνοικισμούς;
2. Θα βοηθηθούν οικονομικά οι προσφυγικές οικογένειες που έπαθαν ζημιές οι θερμοσίφωνές τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Αναφορικά με παράκληση όπως βοηθηθούν οικονομικά οι πρόσφυγες των οποίων οι θερμοσίφωνες έπαθαν σοβαρές ζημιές από τους παγετούς του Μαρτίου 1985, σας πληροφορώ ότι κατόπιν της καταγραφής των ζημιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη διαπίστωση του μεγέθους του προβλήματος, αποφασίστηκε και ακολούθως παραχωρήθηκε οικονομική βοήθεια για την επιδιόρθωση των θερμοσιφώνων στους συνταξιούχους πρόσφυγες και στους βοηθούμενους από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Συγκεκριμένα, δόθηκε βοήθεια ύψους £40 στον καθένα πιο πάνω δικαιούχο πρόσφυγα, όταν καταστράφηκαν και τα δύο πλαίσια του θερμοσίφωνα του και ποσό £25 στις περιπτώσεις που καταστράφηκε μόνο το ένα πλαίσιο».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 7 Ιουνίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

1. Γιατί δεν εφαρμόστηκε η συμφωνία που έγινε στις 29.2.1980 μεταξύ των εκπροσώπων της Κυβέρνησης, του Δήμου, της Ε.Ε. Προσφύγων και της ΠΟΒΕΚ Λάρνακας, για τη μεταστέγαση των προσφύγων πλανοδιοπωλών που βρίσκονται δίπλα από το Ταχυδρομείο Λάρνακας;

2. Για ποιους λόγους καθυστερεί η νέα διευθέτηση που έγινε το Φεβράρη 1984 μεταξύ της Επαρχιακής Διοίκησης και της ΠΟΒΕΚ για μεταστέγαση των πιο πάνω προσφύγων στην οδό Αν. Σοκάτζη;

3. Πότε θα εφαρμοστούν στην πράξη τα νέα σχέδια της Κυβέρνησης έτσι που να λυθεί οριστικά αυτό το πρόβλημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Αναφορικά με τη μεταστέγαση των προσφύγων πλανοδιοπωλών που βρίσκονταν δίπλα από το Ταχυδρομείο Λάρνακας, σας πληροφορώ ότι το όλο πρόβλημα έχει διευθετηθεί με την παραχώρηση στους επηρεαζόμενους γης Τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας στη Λάρνακα, στην οποία έχουν ανεγείρει καταστήματα και μεταστεγάστηκαν ήδη σ' αυτά».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα και ληφθείσα στις 3 Ιουλίου 1985.

«Από το 1983 δόθηκε προς την Κοινοτική Αρχή Πέρα Χωριού Νήσου υπόσχεση από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για την ανακατασκευή 'κατεμιού' που απομάκρυνε όμβρια νερά και που καταστράφηκε από τα κατασκευαστικά έργα του νέου δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού.

Το έργο δεν έχει ανακατασκευαστεί και η Κοινότητα του Πέρα Χωριού ζει κάτω από το φόβο της πλήμμυρας και των καταστροφών, πράγμα που κατά καιρούς έγινε πριν κατασκευαστεί το αντιπλημμυρικό 'κατέμι'.

Παρακαλείται ο αρμόδιος Υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή:

Πότε θ' ανακατασκευαστεί το αντιπλημμυρικό αυτό έργο που καταστράφηκε λόγω του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Σχετικά με την ανακατασκευή αντιπλημμυρικού έργου στο χωριό Πέρα Χωριό—Νήσου σας πληροφορώ ότι για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ομβρίων νερών στην οικιστική περιοχή ανατολικά της εκκλησίας Άγιοι Απόστολοι δόθηκαν ήδη οδηγίες στο Γμήμα Δημοσίων Έργων για την ετοιμασία αντιπλημμυρικής μελέτης».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Ιουλίου 1985.

«Σαν αποτέλεσμα της κατασκευής του καινούργιου δρόμου που διέρχεται μέσω του χωριού Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς, πολλά σπίτια αντιμετωπίζουν πρόβλημα πρόσβασης λόγω ύψους του δρόμου καθώς επίσης και πρόβλημα διοχέτευσης των όμβριων νερών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να λύσει τα πιο πάνω προβλήματα».

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κατασκευή προσβάσεων στα σπίτια στα οποία δημιουργήθηκε πρόβλημα λόγω της ανύψωσης του οδοστρώματος με την κατασκευή του καινούργιου δρόμου Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς, έχει ήδη συμπληρωθεί.

Αναφορικά με το πρόβλημα της αποχέτευσης των ομβρίων νερών, οι κατασκευές που απαιτούνται για το σκοπό αυτό θα συμπληρωθούν πλήρως μέσα στο 1986. Ως προσωρινό μέτρο έχουν ανοιχθεί αυλάκια για προστασία των οικιών από τα νερά της βροχής».

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Λάμπρο Νικολαΐδη και ληφθείσα στις 10 Σεπτεμβρίου 1985.

«Παρά τις δημόσιες καταγγελίες και την οφθαλμοφανή άλλωστε σ' όλους άθλια και γενικά επιζήμια κατάσταση που παρουσιάζει η προηγούμενα γαλανή θαλάσσια παραλία της τουριστικής Κ. Πάφου, διαπιστώνεται αποφυγή από τις αρμόδιες Αρχές να λάβουν επανορθωτικά μέτρα. Έτσι η παραλία παρουσιάζει την όψη σκουπιδότοπου με άχρηστα αντικείμενα και κάθε είδους βρωμιά, που επιπλέουν και αναδίδουν δυσάρεστη δυσοσμία. Αυτοί που πηγαίνουν στα Δημοτικά λουτρά, ντόπιοι και τουρίστες, λούζονται επί πληρωμή σε θάλασσα με πεπονόφλουδες, καρπουζόφλουδες και υπολείμματα από άλλα φαγώσιμα μέχρι ολόκληρου σαπισμένου σηκωτιού και μέσα σε αφρούς από φυσαλλίδες, που εξόφθαλμα είναι αηδιαστικό προϊόν σήψης ή άλλης διεργασίας επικίνδυνης στην υγεία μικρών και μεγάλων. Οι χιλιάδες περιπατητές, ντόπιοι και ξένοι τουρίστες, του παραλιακού δρόμου και οι θαμώνες των εκεί κέντρων, αντί της θαλάσσιας αύρας αναπνέουν τις δυσάρεστες οσμές από την πιο πάνω ρύπανση της ακρογιαλιάς. Τα γεγονότα αυτά πλήττουν βαρειά τον τουρισμό μας αφού εκμηδενίζουν ένα από τα κυριότερα θέλγητρα που η Κ. Πάφος διέθετε και μπορεί να προσφέρει αν ληφθούν τα επιβαλλόμενα μέτρα για να εξουδετερωθούν όλες οι πηγές του κακού.

Το αρμόδιο Υπουργείο παρακαλείται να πληροφορήσει τη Βουλή:

Γιατί επεδείχθη τέτοια αδιαφορία ώστε η κατάσταση να φτάσει στο σημερινό κατάντημα;

Ποια μέτρα λήφθηκαν ή πρόκειται να ληφθούν, για την ταχύτερη και επείγουσα αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης που δημιουργήθηκε προτού είναι αργά και οι συνέπειες ανεπανόρθωτες;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Λάμπρου Νικολαΐδη.

«Η ευθύνη για τον καθαρισμό της παραλίας στην Κάτω Πάφο ανήκει στον οικείο Δήμο ο οποίος αντιλαμβάνομαι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διατηρείται η θαλάσσια περιοχή καθαρή, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο. Παράλληλα τόσο οι Υγειονομικές Υπηρεσίες της Κυβερνήσεως όσο και εκείνες του Δήμου Πάφου προβαίνουν σε τακτικές αναλύσεις του νερού οι οποίες σε καμιά περίπτωση μέχρι σήμερα έδειξαν οποιαδήποτε μόλυνση».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ο χωματόδρομος που συνδέει τα χωριά Πραστειό Κελλακίου και Φοινικάρια είναι σε άθλια κατάσταση με αποτέλεσμα όχι μόνο να προκαλείται πρόβλημα στη χρησιμοποίησή του μα και τεράστιες ζημιές από τις σκόνες στους δενδροκαλλιεργητές που έχουν περβόλια στην περιοχή του χωριού Φοινικάρια.

Ύστερα απ' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετάται η ασφαλτόστρωση του δρόμου ή ποια άλλα μέτρα προτίθεται να πάρει για λύση του δημιουργηθέντος προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το χωματόδρομο που συνδέει τα χωριά Πραστειό Κελλακίου και Φοινικάρια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο πιο πάνω χωματόδρομος διανοίχθηκε πριν μερικά χρόνια από το Τμήμα Δασών και την Επαρχιακή Διοίκηση για να διευκολύνονται οι κάτοικοι των δυο χωριών στις γεωργικές τους ασχολίες. Η κατάστασή του σαν αγροτικού δρόμου θεωρείται ικανοποιητική και δεν προγραμματίζεται η ασφαλτόστρωσή του, γιατί αφ' ενός ο δρόμος δεν είναι συγκοινωνιακός και αφ' ετέρου η απαιτούμενη για το σκοπό αυτό δαπάνη, που υπολογίζεται σε £400,000, θεωρείται υπερβολικά ψηλή».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Κατά την κατασκευή της υδατοδεξαμενής για αρδευτικούς σκοπούς στο χωριό Χανδριά ο τότε Υπουργός Γεωργίας κ. Παττίχης, υποσχέθηκε στους κατοίκους πως η συνεισφορά της κοινότητας στην κατασκευή του έργου δεν θα υπερέβαινε το 1/5 της όλης δαπάνης.

Μετά την αποπεράτωση, η Κυβέρνηση ζητά την πληρωμή του 1/3 της δαπάνης και αξιώνει τόκους για την περίοδο κατασκευής του έργου που διάρκεσε 3 χρόνια.

Οι κάτοικοι ζητούν την τήρηση της δοθείσης υπόσχεσης και την απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής τόκων για την πιο πάνω περίοδο.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν θα ανταποκριθεί θετικά στο δίκαιο αίτημα των κατοίκων του χωριού Χανδριά».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η υδατοδεξαμενή Χανδριών κατασκευάστηκε μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς με τελικό κόστος £133,153 και με κυβερνητική συνεισφορά 2/3 και κοινοτική 1/3 που καλύφθηκε με κυβερνητική δανειοδότηση με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής.

Το Σχέδιο που ετοιμάσθηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου και που πρόβλεπε δαπάνη £116,499 εξηγήθηκε πριν από την εφαρμογή του στους ενδιαφερόμενους γαιοκτήμονες οι οποίοι και το ενέκριναν.

Για την αποπεράτωση του έργου που άρχισε στις 5.7.1979 κλήθηκε η Αρδευτική Επιτροπή να συνάψει νέο κυβερνητικό δάνειο ύψους £5,551 για κάλυψη του 1/3 της διαφοράς που προέκυψε μεταξύ της αρχικά προϋπολογισθείσας δαπάνης και του τελικού κόστους, που ανήρχετο στις £16,653. Η Αρδευτική

Επιτροπή αρνείτο για αρκετό καιρό να συνάψει το νέο δάνειο πράγμα που συντέλεσε στην καθυστέρηση της αποπεράτωσης και λειτουργίας του έργου. Τελικά, έπειτα από συζητήσεις που είχε ο τότε Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Νίκος Παττίχης στη διάρκεια συνάντησης με την Αρδευτική Επιτροπή του Έργου στις 29.10.1981, έγινε δυνατή η σύναψη του σχετικού δανείου το Δεκέμβριο του 1981 και έτσι το έργο συνεχίστηκε και αποπερατώθηκε μέσα στον Απρίλιο του 1982 ότε άρχισε και η λειτουργία του. Κατά τη συνάντηση με την Αρδευτική Επιτροπή ο κ. Νίκος Παττίχης ανάλαβε να διερευνήσει τη δυνατότητα να μειωθεί ελαφρώς το ποσό των £5,551 που αποτελούσε τη συνεισφορά της Επιτροπής στο αυξημένο κόστος του έργου. Η δυνατότητα αυτή μελετήθηκε στη συνέχεια από τις αρμόδιες Υπηρεσίες αλλά δεν κατέστη δυνατό να εγκριθεί παρέκκλιση από την καθιερωμένη αρχή της συνεισφοράς των Αρδευτικών Τμημάτων με ποσοστό 1/3 των δαπανών, αρχή που εφαρμόστηκε σε όλα τα αρδευτικά έργα που εκτελέστηκαν στα πλαίσια του Σχεδίου Πιτσιλιάς. Είναι φανερό πως η σχετικά μακρά διάρκεια της κατασκευαστικής φάσης του Έργου οφείλετο στην απροθυμία του Αρδευτικού Τμήματος να συνάψει το πρόσθετο δάνειο για την κάλυψη ολόκληρου του ποσού της συνεισφοράς του.

Έχοντας υπόψη τις προαναφερόμενες περιστάσεις και δεδομένα κρίνεται ότι δεν συντρέχουν λόγοι που να καθιστούν εφικτή την ικανοποίηση του αιτήματος για οικονομική αρωγή στο οικείο Αρδευτικό Τμήμα Χανδριών υπό μορφή απαλλαγής από την καταβολή τόκων πάνω στο δάνειο αναφορικά με την περίοδο της εκτέλεσης του έργου».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Η λειτουργία της ηλεκτροτουρπίνας του αρδευτικού «ΒΑΤΕΡΩΝ» του χωριού Κάτω Μύλος στοιχίζει, στους κατοίκους της κοινότητας, κατά την αρδευτική περίοδο £2,000 με αποτέλεσμα η άρδευση και κατά συνέπεια η καλλιέργεια να γίνεται ασύμφορη.

Οι κάτοικοι ζητούν όπως η Κυβέρνηση επιχορηγεί το κόστος λειτουργίας της ηλεκτροτουρπίνας και διαχωρίσει το αρδευτικό σχέδιο «ΒΑΤΕΡΩΝ» μεταξύ κτημάτων που αρδεύονται από το φράγμα και αυτών που χρησιμοποιούν τη διάτρηση.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν μελετά και ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για λύση του εκτεθέντος προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το υπ' αναφορά αρδευτικό έργο εκτελέστηκε μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, για λογαριασμό του τοπικού Αρδευτικού Τμήματος «ΒΑΤΕΡΑ» με κυβερνητική συνεισφορά 2/3 και συνεισφορά του Αρδευτικού Τμήματος 1/3.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη κυβερνητική πολιτική δεν παρέχεται οποιαδήποτε επιχορήγηση για τα έξοδα λειτουργίας τέτοιων αρδευτικών έργων τα οποία αποτελούν αποκλειστική ευθύνη των τοπικών Αρδευτικών Τμημάτων.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, συγκρίνοντας τα κόστη του νερού του υπ' αναφορά Αρδευτικού Τμήματος, που κειμαίνονται γύρω στα 7 σεντ κατά κυβικό μέτρο, με το μέσο όρο των υπόλοιπων αρδευτικών έργων της περιοχής Πιτσιλιάς, που κειμαίνεται γύρω στα 6.9 σεντ κατά κ.μ., προκύπτει πως γενικά το κόστος του νερού στην περιοχή Πιτσιλιάς βρίσκεται στα ίδια επίπεδα.

Σε ότι αφορά την εισήγηση να διαχωρισθεί το αρδευτικό έργο «ΒΑΤΕΡΑ» σε κτήματα που αρδεύονται από το Φράγμα και σε κτήματα που αρδεύονται από τη γεώτρηση, επιθυμώ να αναφέρω πως το όλο έργο εκτελέστηκε σαν ενιαίο, έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερομένων και τυχόν διαχωρισμός τούτου θα προκαλέσει οπωσδήποτε προστριβές και διαφωνίες μεταξύ των γεωργών λόγω της διαφοράς που θα υπάρχει στην τιμή του νερού, γιατί οι μεν θα παίρνουν νερό με βαρύτητα (πιο φθηνό), οι δε θα παίρνουν νερό με άντληση (πιο ακριβό).

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Σε πολλές αμπελουργικές περιοχές οι ποικιλίες σταφυλιών που εισηγείται το Σ.Α.Π. δεν ευδοκιμούν. Τούτο συμβαίνει κυρίως στις ορεινές περιοχές Πιτσιλιάς.

Μετά την πιο πάνω διαπίστωση οι κάτοικοι ζητούν όπως τους επιτραπεί η αναμπέλωση με τις μέχρι σήμερα παραδοσιακές ποικιλίες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει το εν λόγω αίτημα».

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η αμπελουργική περιοχή Πιτσιλιάς θεωρείται μια από τις ποιοτικά καλύτερες αμπελουργικές περιοχές της Κύπρου. Γι' αυτό, η προσπάθεια είναι να φυτευθούν στην περιοχή αυτή ποικιλίες αμπελιού τέτοιες που να μπορούν να δώσουν κρασιά ανώτερης ποιότητας, ικανά να διεκδικήσουν με επιτυχία ονομασία γεωγραφικής προέλευσης που να αναγνωρίζεται και πέρα από τα στενά όρια της Κύπρου πράγμα που θα βελτιώσει όχι μόνο τα εισοδήματα των αμπελουργών της περιοχής αλλά και τις δυνατότητες εμπορίας των κρασιών της Κύπρου γενικά.

Παράλληλα στην περιοχή της Πιτσιλιάς προωθείται η ίδρυση και λειτουργία περιφερειακού οινοποιείου για να αξιοποιεί σταφύλια εκλεκτών ποικιλιών που θα παράγονται στην περιοχή έτσι ώστε να ικανοποιηθούν οι προϋποθέσεις για την παραγωγή κρασιών με ονομασία γεωγραφικής προέλευσης.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πιστεύει ότι δεν θα ήταν φρόνιμο από πλευράς αμπελουργικής πολιτικής να αξιοποιηθεί η περιοχή Πιτσιλιάς με ποικιλίες αμπελιού ποιοτικά κατώτερες για να παράξει κάπως περισσότερο σταφύλι σε βάρος της ποιότητας γιατί αυτό θα αποβεί τελικά σε βάρος της περιοχής και φυσικά των ίδιων των αμπελουργών. Δεν είναι στις αυξημένες αποδόσεις που πρέπει να στηριχθεί η αμπελουργία στην Πιτσιλιά αλλά στη βελτιωμένη ποιότητα.

Η παραδοσιακή ποικιλία μαύρο (που ζητούν οι αμπελουργοί της Πιτσιλιάς να φυτεύσουν) δεν αξιοποιεί τις ποιοτικές δυνατότητες της περιοχής. Εξάλλου η ποικιλία αυτή δίνει σήμερα τον όγκο της παραγωγής οινοποιήσιμων σταφυλιών

στην Κύπρο και είναι αποδεκτό πως η σχετικά χαμηλή ποιότητα του επιτραπέζιου κρασιού που μπορεί να δώσει, είναι ένας από τους παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά τη διάθεση των οινικών μας προϊόντων στις εξωτερικές αγορές σε αμειπτικές τιμές. Είναι γι' αυτό το λόγο που η φύτευση του Ντόπιου Μαύρου απαγορεύτηκε από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων. Το να επιτραπεί η φύτευση του Ντόπιου Μαύρου δεν ήταν καθόλου βοηθητικό στις προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας των κρασιών της Κύπρου που είναι βασική προϋπόθεση για την απόβλυνση του αμπελουργικού προβλήματος.

Τέλος αν προστεθεί και το πλεονέκτημα που προκύπτει από το γεγονός ότι τα σταφύλια των νέων ποικιλιών ωριμάζουν πιο νωρίς σε σύγκριση με τις παραδοσιακές ποικιλίες και δεν αντιμετωπίζουν για τη συγκομιδή τους, τη σοβαρή έλλειψη εργατικών χεριών που αντιμετωπίζουν αργότερα οι παραδοσιακές ποικιλίες και επίσης αποφεύγουν τυχόν ζημιές από βροχές στις ορεινές περιοχές, αντιλαμβάνεται κανείς πως οι ωφέλειες από την προώθηση των νέων οινοποιήσιμων ποικιλιών στην περιοχή Πιτσιλιάς είναι πολλαπλές».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι των χωριών Ποταμίτισσας και Αγίου Κωνσταντίνου πληρώνουν εδώ και χρόνια τα τέλη τηλεόρασης χωρίς όμως να έχουν λήψη των εκπομπών του Ρ.Ι.Κ.

Ερωτάται για πολλοστή φορά το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα εκτελεστούν τα αναγκαία έργα για ανταπόκριση του Ρ.Ι.Κ. στις υποχρεώσεις του».

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Είναι γεγονός ότι αριθμός χωριών στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου δεν έχουν ικανοποιητική λήψη της εκπομπής της τηλεόρασης που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην κατάληψη του τηλεοπτικού σταθμού Καντάρας από τα Τουρκικά στρατεύματα. Προκειμένου να καλυφθούν τηλεοπτικά όλες οι ελεύθερες περιοχές, διεξήχθη σχετική τεχνοοικονομική μελέτη που κατατέθηκε και στη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά την εξέταση του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμου Αρ. 56 του 1985. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή θα απαιτηθεί για το σκοπό αυτό δαπάνη της τάξης του ενός εκατομμυρίου λιρών περίπου. Συναφώς αναφέρεται ότι τα πορίσματα της μελέτης άρχισαν να εφαρμόζονται με την ανέγερση των αναγκαίων τηλεοπτικών υποσταθμών η οποία πραγματοποιείται σταδιακά με προτεραιότητα στις περιοχές που έχουν χωριά με μεγάλο αριθμό κατοίκων.

Η πρώτη φάση ανέγερσης τηλεοπτικών υποσταθμών, αφορά κοινότητες με πέραν των 450 κατοίκων έναντι συνολικής δαπάνης £105,000 που παραχώρησε η Κυβέρνηση στο ΡΙΚ, ύστερα από έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η ανέγερση τηλεοπτικών υποσταθμών σε χωριά με μικρότερο αριθμό κατοίκων, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται και τα δύο χωριά που αναφέρονται, θα ακολουθήσει σε επόμενο στάδιο.

Σημειώνεται συναφώς ότι με την ανέγερση των υποσταθμών της πρώτης φάσης το ποσοστό του πληθυσμού με μη ικανοποιητική λήψη θα περιοριστεί στο 1.6%, ποσοστό που θεωρείται ικανοποιητικό σε σύγκριση με τις Ευρωπαϊκές χώρες».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Αγριδιών παραπονούνται ότι με τις δοκιμαστικές διατρήσεις που ανόρυξε η Κυβέρνηση στην περιοχή 'Καμπιά' επηρεάστηκαν οι υφιστάμενες πηγές με αποτέλεσμα να στερέψουν και να αντιμετωπίζουν αρδευτικά προβλήματα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την αποκατάσταση της ζημιάς που έχει γίνει στις πηγές και πώς σκέφτεται να βοηθήσει τους αγρότες που επηρεάστηκαν».

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

- «1. Η Κυβερνητική γεώτρηση για την οποία προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι επηρέασε ορισμένες πηγές στην περιοχή 'Καμπιά' του χωριού Αγρίδια ανορύχθηκε μέσα στο 1981. Η γεώτρηση αυτή απεδείχθη ανεπιτυχής και δεν έγινε καμιά δοκιμαστική άντληση επ' αυτής.
2. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω καθώς επίσης και τα πορίσματα πρόσφατης επιτόπιας έρευνας, ο ισχυρισμός ότι η γεώτρηση αυτή επηρέασε τις υφιστάμενες πηγές δεν ευσταθεί. Τυχόν μείωση στην απόδοση των πηγών σε συγκεκριμένο χρόνο οφείλεται σε άλλες αιτίες όπως οι ανομβρίες των τελευταίων ετών».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι του χωριού Επισκοπή ζήτησαν στο παρελθόν και επαναλαμβάνουν και τώρα το αίτημα όπως η Κυβέρνηση απαγορεύσει, σε ξένους προς την κοινότητα, την ανόρυξη νέων διατρήσεων, καθόσον υπάρχει κίνδυνος από τις ήδη υφιστάμενες διατρήσεις να επηρεασθούν ανεπανόρθωτα τα υδάτινα αποθέματα της περιοχής.

Προβάλλεται ακόμα το αίτημα όπως η Κυβέρνηση παραχωρήσει με δικά της έξοδα νερό για άρδευση των κτημάτων που βρίσκονται βόρεια του χωριού, σαν αντάλλαγμα και σύμφωνα με την υπόσχεση που έδωσε, όταν επέτρεπε την παραχώρηση νερού της κοινότητας σε ξένους γαιοκτήμονες.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν θα ικανοποιήσει τα προβαλλόμενα και καθόλα δίκαια αιτήματα των κατοίκων του αναφερόμενου χωριού».

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

1. Οι νέες γεωτρήσεις που ανορύχθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια στην περιοχή Επισκοπής ανορύχθηκαν αποκλειστικά από την Κυβέρνηση με σκοπό την αντιμετώπιση του υδρευτικού προβλήματος των πόλεων. Συγκεκριμένα, το 1983 τέθηκε σε λειτουργία το 'Έκτακτο Σχέδιο' του Δέλτα Κούρρη που περιλαμβάνει 7 γεωτρήσεις που προμηθεύουν νερό για άρδευση των Αγροκτημάτων στην περιοχή Φασουρίου και με τον τρόπο αυτό εξοικονομείται αντίστοιχη ποσότητα νερού στο Φράγμα Γερμασόγειας η οποία χρησιμοποιείται για την υδατοπρομήθεια των πόλεων Λευκωσίας και Λάρνακας—Αμμοχώστου.
2. Για την κοινότητα Επισκοπής ανορύχθηκαν μέσα στο 1984 δυο γεωτρήσεις οι οποίες εξοπλήθησαν με κρατική δαπάνη. Η μια γεώτρηση χρησιμοποιείται για την υδατοπρομήθεια της κοινότητας και η άλλη για αρδευτικούς σκοπούς προς όφελος των προσφύγων που είναι εγκατεστημένοι εκεί. Επίσης, με κρατική δαπάνη κατασκευάστηκαν εμπλουτιστικά έργα μέσα στην κοίτη του ποταμού για τον εμπλουτισμό του υδροφόρου στρώματος της περιοχής.
3. Σχετικά με αίτημα για την άρδευση κτημάτων που βρίσκονται βόρεια του χωριού αναφέρεται ότι έκταση 4,000 σκαλών περίπου θα καλυφθεί από το Έργο Νοτίου Αγωγού τόσο στη βόρεια όσο και στη νότια πλευρά του χωριού».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ποια μέτρα παίρνει η Κυβέρνηση για τη μεταφορά κατά τους χειμερινούς μήνες νερού από τον ποταμό 'Ξεροκόλυμπος' στον υδατοφράκτη του Προδρόμου για ενίσχυση της δυνατότητας του πιο πάνω φράκτη, ώστε να αρδεύονται με επάρκεια τα κτήματα των κατοίκων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες;»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα της μεταφοράς νερού από τον ποταμό 'Ξεροκόλυμπος' κατά τους χειμερινούς μήνες για ενίσχυση του υδατοφράκτη Προδρόμου, έτυχε σοβαρής μελέτης από μέρους του Υπουργείου μου, αλλά προσέκρουσε στην έντονη αντίδραση της κοινότητας Φοινοίου, η οποία προβάλλει δικαιώματα πάνω στο νερό του ποταμού αυτού. Το Υπουργείο μου σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών (Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού) καταβάλλει προσπάθειες για να πεισθούν η Χωριτική Αρχή και η Αρδευτική Επιτροπή Φοινοίου να άρουν τις ενστάσεις τους.

Στο μεταξύ το Υπουργείο μου, για να βοηθήσει στην απάμβλυνση του αρδευτικού προβλήματος ανόρυξε επιτυχή γεώτρηση στην περιοχή Προδρόμου, στην οποία και εγκατέστησε κυβερνητικό αντλητικό συγκρότημα και ανάθεσε τη λειτουργία της στην Αρδευτική Επιτροπή του Φράγματος, μέχρι που να εκτελεστεί μόνιμο Σχέδιο. Η γεώτρηση αυτή λειτούργησε ικανοποιητικά κατά τη

διάρκεια της αρδευτικής περιόδου του 1985 και συντέλεσε σε σημαντικό βαθμό στην επιτυχή αντιμετώπιση του αρδευτικού προβλήματος. Παράλληλα το Υπουργείο μου μελετά τη δυνατότητα μεταφοράς νερού που προέρχεται από την τήξη των χιονιών της περιοχής που γίνονται οι χιονοδρομίες στο Τρόδος, για ενίσχυση του υπ' αναφορά Φράγματος».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ:

Το πρώτο θέμα δεν μπορεί να συζητηθεί ακόμα διότι αναμένεται απάντηση από τον Υπουργό ο οποίος, λόγω ασθένειας, δεν μπόρεσε να καθορίσει την ημερομηνία κατά την οποία θα προσέλθει στη Βουλή για να εκθέσει τις απόψεις της Κυβέρνησης πάνω στο θέμα. Γι' αυτό θα μπούμε στο δεύτερο θέμα «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής του». Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

Παρακαλώ τον εισηγητή να αγορεύσει από το Βήμα της Βουλής.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το εποικιστικό πρόβλημα μετά από μια περίοδο μεθοδεύσεων και υποχθόνιας διαδικασίας αποτελεί πια μια από τις πιο ακανθώδεις κι εναγώνιες πτυχές της κατάστασης που συνθήσαμε ν' αποκαλούμε «τα τετελεσμένα».

Έτσι οι έποικοι που ο Κουεγιάρ αποκαλεί «ξένα στοιχεία» όχι μόνο δεν είναι αμελητέα ή περιθωριακή ομάδα ως προς τον αριθμό ή την πολιτικοοικονομική τους δύναμη αλλά και συνιστούν ένα σημαντικό ποσοστό πληθυσμού και ψηφοφόρων σε θέση να ρυθμίζουν όχι μόνο την τύχη των Τουρκοκυπρίων αλλά και να διαστρεβλώνουν το δημογραφικό χαρακτήρα της Κύπρου ολόκληρης, πράγμα άλλωστε που αποτελεί την κύρια επιδίωξή τους.

Τούτο είναι γνωστό στους διπλωματικούς κύκλους κι είναι γνωστό στα Ηνωμένα Έθνη.

Δεν χρειάζεται επιχειρηματολογία για να πείσουμε τη Βουλή και το λαό ότι έγινε εποικισμός.

Αν η συζήτηση έχει μια χρησιμότητα αυτή αφορά τη σύνδεση του εποικισμού με το γενικότερο τούρκικο σχέδιο σε βάρος της Κύπρου και την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν για το λαό και τον τόπο στο σύνολό του.

Αυτό που εμείς λέμε συνεπής και σταθερή διακομματική τούρκικη πολιτική έχει στο επίκεντρό της την κατοχή και την αλλαγή της δημογραφικής σύνθεσης της Κύπρου με στόχο την επιβολή λύσης σύμφωνα με τα δικά της συμφέροντα.

Κι αν η συζήτηση έχει ένα νόημα, αυτό αποσκοπεί στην αναβάθμιση του ενδιαφέροντος του εσωτερικού μετώπου και του εξωτερικού παράγοντα πάνω σ' αυτό το κρίσιμο πρόβλημα.

Αποσκοπεί ακόμα στη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που η μεταφορά πληθυσμών από την Τουρκία στην Κύπρο δημιουργεί.

Πιθανόν μάλιστα η αντιμετώπιση τέτοιων προβλημάτων που ο τούρκικος επεκτατισμός θέτει μπροστά μας να μας οδηγήσει στη λήψη κοινών αποφάσεων, βασική προϋπόθεση για την οικοδόμηση μιας κοινής γραμμής στις κρίσιμες πτυχές του Κυπριακού.

Δύο είναι τα πιο σταθερά σημεία του τούρκικου σχεδίου: Το πρώτο είναι η τούρκικη στρατιωτική παρουσία για τον έλεγχο ολόκληρου του νησιού και το δεύτερο είναι η εξουδετέρωση του ελληνοκυπριακού πληθυσμού.

Ο Ζορλού στη διάσκεψη του Λονδίνου το 1955 έλεγε για να δικαιολογήσει την τούρκικη πολιτική πάνω στην Κύπρο, ότι γεωγραφικά απέχει 40 μίλια από τις ακτές της Τουρκίας ενώ από την Ελλάδα πολύ περισσότερο.

Αποτελεί μια γεωγραφική συνέχεια, έλεγε, της Ανατολίας και κατά την ιστορική ροή οι πολιτισμοί που κυριάρχησαν της Μικρασίας με μια φυσική αποστολή κυριάρχησαν κι επί της Κύπρου.

Προσθέτει όμως ο Ζορλού. Εκτός των ανωτέρω και ο πληθυσμός της Κύπρου μέχρι τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο κατά πλειοψηφία ήταν τουρκικός. Ακόμα και σήμερα το 60 τοις εκατόν των τίτλων ιδιοκτησίας της γης ανήκουν σε Τούρκους.

Από στρατηγικής απόψεως πρόσθετε, η μεγαλόνησος εμφανίζει άκρα σπουδαιότητα για την Τουρκία. Η Κύπρος πρέπει να βρίσκεται στα χέρια της Τουρκίας ή μιας χώρας σαν την Τουρκία που ενδιαφέρεται για την τύχη της πέριξ περιοχής.

Ο Ζορλού ήξερε ότι εψεύδετο όταν μιλούσε για τούρκικη πλειοψηφία του πληθυσμού και για πλειοψηφία των τίτλων ιδιοκτησίας.

Το ψεύδος αυτό με διάφορες εκδοχές κυκλοφορεί ακόμα και σήμερα για να στηρίξει τις τούρκικες επιδιώξεις.

Το ερώτημα είναι πώς εμείς παρουσιάζουμε την κατάσταση;

Πώς διαφωτίζουμε τον ξένο παράγοντα πάνω σ' αυτά τα σημεία του πληθυσμού και της ιδιοκτησίας για να προστατεύσουμε την υπόθεσή μας;

Ο αρχιτέκτονας της τούρκικης πολιτικής στο Κυπριακό Νιχάτ Ερίμ υποστήριξε περίπου την ίδια εποχή ότι: . . . Για την ασφάλεια της Τουρκίας για το σύμφωνο της Βαγδάτης—ΣΕΝΤΟ—και για το ΝΑΤΟ η Κύπρος είναι ένα γεωγραφικό δεδομένο το οποίο δεν είναι δυνατό να παραγνωρισθεί.

Λέγεται ότι σήμερα στη Μεγαλόνησο υπάρχουν 380 χιλιάδες Έλληνες, 100 χιλιάδες Τούρκοι και 20 χιλιάδες Άγγλοι και Μαρωνίτες. Κατά το παρελθόν η αναλογία των διαφόρων πληθυσμών ήταν διαφορετική απ' ό,τι σήμερα.

Το 1877, λέγει ο Νιχάτ Ερίμ, ο τούρκικος πληθυσμός ήταν περισσότερος απ' τον ελληνικό.

Άρα η σημερινή αναλογία δεν είναι αιώνια κι έτσι δεν μπορούμε να προτάξουμε κανένα λογικό αίτιο ως προς τον υπολογισμό της αναλογίας αυτής, σαν αναλλοίωτης και αιώνιας.

Είναι αναπόφευκτη αναγκαιότητα, συνεχίζει ο Ερίμ, να συγκρίνουμε τις 380 χιλιάδες των Ελληνοκυπρίων όχι με τις 100 χιλιάδες των Τουρκοκυπρίων αλλά με τα 25 ή τα 50 εκ., όπως θα έλεγε σήμερα, του πληθυσμού της Τουρκίας.

Στόχος του Νιχάτ Ερίμ ήταν η εξουδετέρωση του πολιτικού ρόλου της ελληνικής πλειοψηφίας έστω και μειωμένης και η μετατροπή της σε μειοψηφία μέσα στον ευρύτερο χώρο της Μικράς Ασίας της οποίας η Κύπρος είναι αναπόσπαστο μέρος κατά τη δική του λογική μέσα σε μια γαιοστρατηγική αντίληψη.

Συμπληρώνεται η εικόνα του τούρκικου σχεδίου από τον Μεντερές που στα 1957 έλεγε: «Ως προς εμάς κατά τη διχοτόμηση πρέπει να ληφθεί ως βάση η ακίνητη περιουσία του λαού της Μεγαλόνησου». Και τονίζει: «Φτάνει εκεί—στην

Κύπρο—να υπάρχει ένα κομμάτι στρατιωτικού και αστυνομικού φυλακίου της τούρκικης πατρίδας και να κυματίζει πάνω του η σημαία μας. Οι εκεί τουρκικές δυνάμεις θα μπορούν να ελέγχουν τα πέραν των συνόρων γεγονότα».

Τι εννοεί με «τα πέραν των συνόρων γεγονότα» είναι σαφές. Στόχος της Τουρκίας ήταν εξ αρχής ο έλεγχος ολόκληρης της Κύπρου, η επικυριαρχία σ' ολόκληρο το νησί, η εξουδετέρωση των Ελλήνων της Κύπρου και αργότερα η ολική κατάληψη και τουρκοποίησή του.

Λαμπρή και μοναδική ευκαιρία για την ανάπτυξη ολόκληρου του τούρκικου σχεδίου αποτέλεσε το προδοτικό πραξικόπημα.

Όσα σφάλματα και να συνέβησαν στο παρελθόν δεν παρείχαν επαρκή δικαιολογία για την πραγματοποίηση της εισβολής και την ανάπτυξη ολόκληρου του τούρκικου σχεδίου.

Η εσωτερική ανωμαλία και το πραξικόπημα που ανέμεναν, όπως φάνηκε, οι Τούρκοι ήταν γι' αυτούς μια ανεπανάληπτη ευκαιρία για την προώθηση της τούρκικης στρατιωτικής παρουσίας, της εκδίωξης του ελληνοκυπριακού πληθυσμού, της πολιτιστικής καταστροφής της Κύπρου και της μετατροπής της σε τούρκικη Επαρχία με τη μεταφορά πληθυσμών από την Τουρκία.

Έκτοτε ο λαός μας ζει με τις αναμνήσεις των φρικαλεοτήτων που ο στρατός εισβολής έκαμε.

Θυμάται τα εγκλήματα που καταδίκασε η διεθνής κοινωνία και ζει με την οδύνη των νεκρών, των αγνοουμένων και θυμάτων της εισβολής. Διακόσιες χιλιάδες συμπατριώτες μας εξακολουθούν να είναι πρόσφυγες στη δική τους πατρίδα. Κι αντικρύζουμε όλοι με θλίψη καθημερινά τον κατεχόμενο Πεντάδακτυλο και προσβλέπουμε με αγωνία στο μέλλον.

Είμαστε πια σ' άμεση αναμέτρηση με τον ίδιο τον τούρκικο επεκτατισμό και εποικισμό.

Η εκκένωση των κατεχομένων από τον ελληνοκυπριακό πληθυσμό δημιούργησε τις προϋποθέσεις για τη μεταφορά του πληθυσμού από την Ηπειρωτική Τουρκία.

Τα σπίτια, τα χωράφια μας και οι τόποι του πολιτισμού και της λατρείας του λαού μας κατελήφθησαν από το στρατό κατοχής και κύρια από τους εποίκους.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του σύγχρονου τούρκικου επεκτατισμού έχει σαφή ρατσιστικό χαρακτήρα.

Έχει σαφώς διαγεγραμμένη στοχοθεσία την εξαφάνιση—όπου δεν είναι δυνατή η αφομοίωση όλων των μη τούρκικων πληθυσμών που βρίσκονται στην επικράτεια της ή κάτω από τον έλεγχό της.

Αυτά φαίνονται από τη συμπεριφορά του τούρκικου επεκτατισμού έναντι των Αρμενίων, των Ελλήνων, των Κούρδων και των Αράβων.

Η περίπτωση του Σαντζακιού της Αλεξανδρέττας είναι ανατριχιαστικά ανησυχητικό για μας τους Κυπρίους σαν μεθοδολογία και σαν προηγούμενο της τούρκικης πολιτικής.

Μια περιοχή με 71 τοις εκατόν Άραβες και 29 τοις εκατόν Τούρκους μέσα σε δυο χρόνια άλλαξε δημογραφική σύνθεση και τελικά οι 22 Τούρκοι Βουλευτές ψήφισαν το 1938 ένωση με την Τουρκία υπερνικώντας τους 20 Άραβες.

Αμέσως μετά την εισβολή αρχίζει στην Κύπρο και η εγκατάσταση Τούρκων από την Τουρκία.

Την προτεραιότητα έχει μια στρατιωτική υποδομή. Στρατιωτικοί που πολέμησαν στην εισβολή και οι οικογένειες στρατιωτικών που αποτελούν την ελίτ της άρχουσας τάξης της Τουρκίας πήραν διατεταγμένα το δρόμο για την Κύπρο.

Ακολούθησαν διοικητικοί και οικονομικοί υπάλληλοι που μαζί με τους τεχνικούς στελέχωσαν το δυναμικό που θα οργάνωνε τις περιοχές που κατελήφθησαν.

Η ανώτερη αυτή κοινωνικά και μορφωτικά ομάδα τον τελευταίο καιρό εμπλουτίζεται με νέες αφίξεις.

Στόχος της Τουρκίας φαίνεται πια καθαρά να είναι να αποκτήσει στην Κύπρο πέραν της κατευθυνόμενης μάζας των εποίκων μια ισχυρή ηγετική μερίδα που σταδιακά να αποτελέσει την πολιτική και οικονομική ηγεσία στα κατεχόμενα, απορροφώντας ή και εξουδετερώνοντας την Τουρκοκυπριακή ηγεσία.

Ο μέχρι τώρα ρόλος τους είναι να παριστάνουν τους θεματοφύλακες της τούρκικης εθνικής συνείδησης έναντι των κυπριοποιημένων η εξαγγλισμένων, όπως τους χαρακτηρίζουν, Τουρκοκυπρίων.

Για να επιτύχουν στο ρόλο τους αυτό τους δόθηκε η ευκαιρία ν' αποκτήσουν τεράστιες περιουσίες.

Η ορολογία του Φαζίλ Κουτσιού για τους 400 αγάδες που θα έλεγχαν ολόκληρη την κατεχόμενη Κύπρο ισχύει απόλυτα για την περίπτωση αυτή.

Πλάι στην εξαθλίωση των μαζών και το χαμηλό βιοτικό επίπεδο των Τουρκοκυπρίων υπάρχει μια ισχυρή οικονομικά τάξη της ελίτ των εποίκων μαζί με μερικούς Τουρκοκύπριους αστούς.

Η άλλη κατηγορία των εποίκων είναι οι στρατιώτες που έμειναν κι εξακολουθούν ακόμα και τώρα μετά τη θητεία τους να μένουν στην Κύπρο μαζί με πλατειές μάζες πληθυσμών από διάφορα μέρη της Τουρκίας με χαμηλό βιοτικό και μορφωτικό επίπεδο.

Ο συνολικός αριθμός τους σήμερα ανέρχεται στις 60 χιλιάδες και με την υπεργεννητικότητα που τους χαρακτηρίζει σε μικρό χρονικό διάστημα θα πλημμυρίσουν τα κατεχόμενα και νέες διαθέσεις επέκτασης θα προκύψουν έναντι της υπόλοιπης Κύπρου.

Δεν πρέπει ακόμη να ξεχνούμε ότι ο αριθμός που βρίσκεται μέσα στον τούρκικο σχεδιασμό ανέρχεται στις 90 χιλιάδες.

Φαίνεται ότι τα νέα κύματα εποίκων που προστίθενται στα παλιά αποσκοπούν στην ολοκλήρωση αυτού του στόχου.

Αναφορικά με την κοινωνική προέλευση η μάζα των εποίκων προέρχεται από τις δεινοπαθούσες φτωχές τάξεις της Τουρκίας και τους νομάδες. Υπάρχει μάλιστα και ένα συγκινητικό παράδειγμα όπου ένα χωριό ολόκληρο έχασε την περιουσία του σε μια δίκη με τον Αγά της περιοχής και έτσι έμειναν τελείως ακτήμονες οι Τούρκοι γεωργοί. Και τους προτάθηκε είτε να παν στο εσωτερικό της Τουρκίας είτε να έλθουν στην Κύπρο. Αυτοί προτίμησαν και πήραν το δρόμο για την Κύπρο και συμπεριλαμβάνονται και αυτοί ανάμεσα στους εποίκους που εγκαταστάθηκαν στα κατεχόμενα. Στο σύνολό τους σχεδόν οι έποικοι είναι αναλφάβητοι και στενά προσκολλημένοι στις σχεδόν πρωτόγονες συνθήκες που ζούσαν στην Τουρκία, πράγμα που τους φέρνει σε διαρκείς συγκρούσεις με τους Τουρκοκυπρίους που το πολιτιστικό και μορφωτικό τους επίπεδο είναι ψηλότερο. Διαφέρουν από τους Τουρκοκυπρίους στα ήθη και τα έθιμα, στην ενδυμασία και τη συμπεριφορά.

Η επικοινωνία μεταξύ εποίκων και Τουρκοκυπρίων είναι δύσκολη τις περισσότερες φορές γιατί ακόμα δεν μιλούν την ίδια γλώσσα. Είναι διάφορες διάλεκτοι της τούρκικης γλώσσας εντελώς άγνωστες στους δικούς μας Τουρκοκυπρίους. Γάμοι δεν γίνονται μεταξύ Τουρκοκυπρίων και εποίκων παρά μόνο στην ανώτερη οικονομικά τάξη. Γενικά οι έποικοι βρίσκονται κάτω από την επίδραση των Χοτζάδων και έγιναν παράγοντες πισωδρόμησης για ολόκληρο τον πληθυσμό. Η θεοκρατική αντίληψη για το κράτος προωθείται συστηματικά στα κατεχόμενα με επίκεντρο τους εποίκους.

Το πιο οδυνηρό για τους Τουρκοκυπρίους είναι ότι οι έποικοι συμπεριφέρονται ως κύριοι προς υποτελείς ενώ αντίθετα οι Τουρκοκύπριοι τους θεωρούν ως κατακτητές που επιβουλεύονται τις περιουσίες, τη ζωή και την τιμή τους.

Η τρωμερή αύξηση της εγκληματικότητας με φρικιαστικά περιστατικά οφείλεται κατά κύριο λόγο σε εγκληματικές πράξεις των εποίκων.

Ο απαίσιος συνδυασμός της κατοχής και του εποικισμού βρίσκεται σε εξέλιξη με σοβαρότατους κινδύνους για ολόκληρο τον πληθυσμό.

Για τον υπολογισμό του αριθμού των εποίκων υπάρχουν στοιχεία που δόθηκαν σε διάφορες περιπτώσεις από τους ιθύνοντες του κατοχικού καθεστώτος.

Ο ίδιος ο Τσαγκατάς δήλωνε στις 29.1.80 ότι πέραν των 45.000 Τουρκοκυπρίων που ήρθαν από το νότο άλλοι 45.000 εγκαταστάθηκαν στα κατεχόμενα.

Στους εποίκους δίνονται αμέσως μετά την άφιξή τους τουρκοκυπριακές ταυτότητες και δικαίωμα ψήφου στις εκλογές.

Πέραν όμως των εποίκων που ήρθαν οργανωμένα μέχρι το 1980 ήρθαν και 10.000 το λιγότερο από μόνοι τους σ' αναζήτηση στην Κύπρο μιας καλύτερης τύχης.

Ο εποικισμός όπως φαίνεται από τα δημοσιεύματα του Τουρκοκυπριακού Τύπου συνεχίζεται με νέες αφίξεις Τούρκων με το πρόσχημα του επισκέπτη και του εργάτη σε διάφορα στρατιωτικά έργα που γίνονται στα κατεχόμενα όπως το λιμάνι, το αεροδρόμιο αλλά και τα σφαγεία.

Αρχικά η Τουρκία κι' ο Ντενκτάς φρόντισαν να συγκαλύψουν την παρουσία των εποίκων κάτω από το μανδύα των εποχιακών εργατών που θα είχαν μάλιστα σκοπό να σώσουν τις φυτείες των πορτοκαλιών.

Η πράξη όμως απέδειξε ότι ούτε οι φυτείες σώθηκαν ούτε οι αφιχθέντες ήσαν εποχιακοί εργάτες.

Φανερή κοροϊδία θεωρήθηκε από τους Τουρκοκυπρίους η αναφορά σε αποδήμους που γύρισαν.

Το τουρκικό ψεύδος ανεβάζει τους Τουρκοκυπρίους αποδήμους σε 300 χιλ. και τους τοποθετεί μάλιστα στα τελευταία χρόνια. Όμως οι αριθμοί είναι γνωστοί. Στα δύσκολα χρόνια από το 1955 ως το 1973 οι αριθμοί αναφέρουν 71.036 Ελληνοκύπριους και 16.519 τουρκοκύπριους μετανάστες.

Τώρα πια οι Τούρκοι ιθύνοντες δεν αναφέρονται σε εποχιακούς εργάτες ή σ' αποδήμους που γύρισαν αλλά μόνο σε διογκωμένους αριθμούς για τον πληθυσμό στα κατεχόμενα.

Ο ίδιος ο Ντενκτάς δήλωσε το 1979 ότι στην Κύπρο ζουν 150.000 Μουσουλμάνοι, όχι απλά Τουρκοκύπριοι, και 450 χιλ. Ελληνοκύπριοι.

Άλλοι όπως ο Δρ. Σαμάχι Σονυέλ στο Σαουδαραβικό περιοδικό αναφέρει σ' επιστημονικοφανές άρθρο του με 40 παραπομπές τους αριθμούς 390—422 χιλ. Ελληνοκυπρίους και 162—195 χιλ. Τουρκοκυπρίους.

Όμως μέχρι το 1974 οι αριθμοί που οι ίδιοι οι Τουρκοκύπριοι έδιναν ανέβαζαν τους Τουρκοκυπρίους στις 115.758. Τα στοιχεία αυτά δίνονται στην επίσημη έκθεση του Γενικού Γραμματέα του «Υπουργείου Εσωτερικών και Δικαιοσύνης» του κατοχικού καθεστώτος, Αχμέτ Σαμί, στις 20.10.74.

Αποδεικτικά στοιχεία της οργανωμένης μεταφοράς των πληθυσμών βρίσκονται στη λεγόμενη «επίσημη εφημερίδα» τους όπως και στον περί Ιθαγένειας Νόμο.

Το θέμα αυτό της ιθαγένειας είναι στοιχείο που έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για οποιαδήποτε μελλοντική ρύθμιση.

Ποιος και πώς ορίζεται η Κυπριακή ιθαγένεια;

Σίγουρα όχι το παράνομο κράτος και σίγουρα όχι με νομιμοποίηση της παρουσίας των εποίκων.

Στοιχεία βρίσκονται σ' άλλες εκδόσεις της λεγόμενης «επίσημης εφημερίδας» για τις γεννήσεις και θανάτους, σε έκθεση στη λεγόμενη Βουλή τους και στα βαρυσήμαντα άρθρα που δημοσίευσε ο FAZIL KUCHUK το 1978 στην HALKIN SESI.

Άρθρα των τουρκικών εφημερίδων, όπως της TERKUMAN το 1978, της MILLIET το 1979 και της AYDINLIK την ίδια περίπου εποχή, είναι αρκετά διαφωτιστικά.

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν και τα άρθρα των ξένων εφημερίδων όπως της GUARDIAN, των TIMES, της DAILY MIRROR.

Αναφέρουμε μόνο δυο κείμενα που ασχολούνται πέραν των οδυνηρών διαπιστώσεων και με το τουρκικό σχέδιο αλλαγής της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού.

Στο NEW STATESMAN ο CHRISTOPHER HITCENS γράφει στις 9.6.78 «αρκετά πιο πριν στα 1975 στο ημεπίσημο τουρκικό δελτίο γραφόταν ότι οι 120 χιλ. του τουρκικού πληθυσμού της Κύπρου θα φτάσουν μέχρι το τέλος του χρόνου τις 200 χιλ. και θάρθει καιρός που θα δούμε την εξίσωση των πληθυσμών».

Στο DER SPIEGEL, γραφόταν το 1978:

«Σύμφωνα με το σχέδιο της Άγκυρας ο Τουρκικός πληθυσμός στη βόρεια Κύπρο θα αυξηθεί από τις 120 χιλ. στις 250 χιλ. Έποικοι που έρχονται από την ηπειρωτική Τουρκία και Τουρκοκύπριοι απόδημοι που άφησαν πριν πολλά χρόνια την Κύπρο συμβάλλουν στην αλλαγή της δημογραφικής αναλογίας μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Ο επιζητούμενος στόχος είναι δύο Τούρκοι απέναντι σ' ένα Έλληνα».

Πέρα όμως από την ανατροπή της δημογραφικής σύνθεσης που αποτελεί το μακροπρόθεσμο στόχο για τη μεθόδευση της τελικής προσάρτησης, ο εποικισμός χρησιμοποιήθηκε σαν μέθοδος εξουδετέρωσης της πολιτικής βούλησης των ίδιων των Τουρκοκυπρίων έστω και αν ο πραγματικός τους στόχος είναι η δημογραφική εξόντωση των Ελληνοκυπρίων.

Στην πλειοψηφία τους οι Τουρκοκύπριοι όπως φάνηκε από το «δημοψήφισμα» τον περασμένο Μάη δείχνουν σημαντικές αποκλίσεις από το τουρκικό σχέδιο.

Το γεγονός ότι μετά το δημοψήφισμα και τις εκλογές νέο κύμα εποίκων εισβάλλει οργανωμένα στην Κύπρο αποτελεί προσπάθεια της Άγκυρας να σιγήσει πλήρως την εκφρασμένη θέληση της πλειοψηφίας των Τουρκοκυπρίων που βρίσκεται σε σύγκρουση με την πολιτική των τετελεσμένων των κατοχικών δυνάμεων.

Από τις 90 χιλ. ψηφοφόρων στα κατεχόμενα οι 35 χιλ. είναι έποικοι.

Το 1981 είχαν 1 δικό τους βουλευτή και έδωσαν τα 3/4 των εδρών στο Ντενκτάς.

Το 1985 απέκτησαν κόμμα δικό τους, με παρέμβαση της ίδιας της Τουρκικής αποστολής στη Λευκωσία, το κόμμα της Αναγέννησης, που σήμερα διαθέτει 4 βουλευτές και επηρεάζει την εκλογή όλων σχεδόν των βουλευτών του Ντενκτάς, που ανέρχονται στους 24.

Θα μπορούσαν μόνοι τους με την αριθμητική τους δύναμη να εκλέγουν 10—12 βουλευτές.

Η εξέλιξη αυτή θέτει σε κίνδυνο την ίδια τη ύπαρξη των τουρκοκυπρίων. Η απειλή της πολιτικής και πολιτιστικής τους εξόντωσης ισοδυναμεί με ενός άλλου είδους γενοκτονία.

Η Τουρκία έχει μια σαφή δυσπιστία έναντι των Τουρκοκυπρίων. Φοβάται η 'Αγκυρα ότι αν οι Τουρκοκύπριοι ήταν ελεύθεροι να πάρουν τις αποφάσεις που θέλουν θα μπορούσαν σε λαϊκό επίπεδο να αποκαταστήσουν επαφές και να πετύχουν κάποια συνεννόηση με τους Έλληνοκυπρίους.

Οι έποικοι είναι φραγμός σε τέτοια εξέλιξη.

Πρόσθετα η 'Αγκυρα προσπαθεί πια να παίξει ένα συγκαλυμμένο ρόλο στην Κύπρο. Προσπαθεί να μειώσει την εναντίον της διεθνή αντίδραση σαν κατακτητριάς δύναμης και να εμφανίσει τις Κυπριακές εξελίξεις σαν εσωτερική υπόθεση.

Επιδίωξη της 'Αγκυρας είναι να προωθεί την πολιτική της κάτω από το μανδύα των δημοκρατικών διαδικασιών που καθοριστικό τελικά ρόλο διαδραματίζουν οι έποικοι.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι για πρώτη φορά τουρκοκυπριακές εφημερίδες και τουρκοκύπριοι ηγέτες όπως ο Οζκέρ Οζκούρ εκφράζονται δημόσια κατά του εποικισμού επισημαίνοντας τον κίνδυνο να μείνουν στο τέλος οι Τουρκοκύπριοι μειοψηφία έναντι των εποίκων.

Στις πρόσφατες δηλώσεις του ο Οζκούρ εξέφρασε το φόβο ότι σε λίγο καιρό δεν θα μπορεί κανένας να μιλά για την παρουσία Τουρκοκυπρίων στη Βόρεια Κύπρο εφόσον θα έχουν φαγωθεί από την «κατευθυνόμενη μάζα».

Η κινητοποίησή μας ενάντια στον εποικισμό δεν είναι απλή πράξη υπεράσπισης του Κυπριακού Ελληνισμού ο οποίος αποτελεί και τον κύριο στόχο.

Είναι πράξη υπεράσπισης και των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας γιατί κι' αυτοί μαζί με μας κινδυνεύουν ν' αφανιστούν ως οντότητα και να απορροφηθούν από την «κατευθυνόμενη μάζα» της Ανατολίας.

Ο αγώνας μας ενάντια στον εποικισμό είναι αγώνας για ολόκληρη την Κύπρο και για το λαό της στο σύνολο, ανεξάρτητα από φυλή και θρησκεία. Είναι αγώνας που αποκαλύπτει σ' όλο τον κόσμο τις πραγματικές προθέσεις της Τουρκίας, είναι αγώνας που δείχνει την πραγματική υφή του Κυπριακού.

Η κατοχή κι' ο εποικισμός είναι τα πιο κρίσιμα σημεία του Κυπριακού ζητήματος και είναι αυτά που βρίσκονται συνεχώς μπροστά μας με το ερώτημα «τι μπορούμε να κάνουμε»;

Οι ίδιοι οι Τούρκοι μετά από μια αρχική περίοδο ευφορίας για την απόβαση και την κατοχή αισθάνονται και τις αρνητικές επιπτώσεις του κυπριακού.

Αυτά δεν τα λέμε εμείς. Τα λέγει ο γνωστός σ' όλους μας Τούρκος δημοσιογράφος που υπήρξε ο επίσημος εκφραστής των καθεστώτων, Μεχμέτ Αλή

Μπιράντ. Στο βιβλίο του μάλιστα «Απόφαση Απόβαση» ο Μπιράντ λέγει «Η Τουρκία σήμερα στα μάτια της διεθνούς κοινής γνώμης κατατάσσεται στην ίδια μοίρα με το Ισραήλ και σχεδόν παντού θεωρείται 'επιδρομική χώρα'.

Το ρεύμα αυτό μεγαλώνει.

Οι αναφορές αυτές είναι χρήσιμες γιατί αποκαλύπτουν τα αδύνατα σημεία της Τουρκικής πολιτικής.

Είναι ακριβώς αυτά που πρέπει να κρατούμε στο προσκήνιο. Η καταγγελία της Τουρκίας ως επιδρομικής χώρας τύπου Ισραήλ την οδηγεί σε απομόνωση και της δημιουργεί δυσκολίες στις διεθνείς της σχέσεις ιδιαίτερα τώρα που προσπαθεί να επιστρέψει στον Ευρωπαϊκό χώρο με σοβαρές επιπτώσεις για τα εθνικά της συμφέροντα.

Το να έχουμε συνεχώς την Τουρκία στη θέση της κατηγορούμενης είναι για μας υπόθεση αυτοάμυνας. Κι' είναι πρόσθετα με το μέρος μας ο διεθνής νόμος.

Εκείνο που χρειάζεται είναι μόνο ψυχικό σθένος, αντοχή κι' επιμονή από τη δική μας πλευρά όπως και σαφής αίσθηση των πραγματικών στόχων κι' επιδιώξεων του τουρκικού επεκτατισμού.

Στο θέμα των εποίκων μπορούμε να οικοδομήσουμε με τρόπο πειστικό μια νέα συντονισμένη εξόρμηση καταγγελίας των πραγματικών στόχων κι' επιδιώξεων της 'Αγκυρας.

Οι έποικοι, δείχνουν φανερά πού οδηγεί η Τουρκία στην Κύπρο.

Δεν έχουμε δικαίωμα ούτε να σιωπήσουμε ούτε να ανεχτούμε την κατάσταση.

Αντίθετα μπορεί να λεχθεί ότι χάσαμε πολύτιμο χρόνο.

Η καταγγελία του εποικισμού είναι κάτι που θα κάνει αίσθηση στ' άλλα κοινοβούλια, στις Κυβερνήσεις, στη διεθνή κοινή γνώμη. Αντίστοιχα συμβάντα σε άλλες χώρες θυμίζουν όχι μόνο Ισραήλ αλλά και το ρατσισμό και το χιτλερισμό.

Ένα κείμενο με στοιχεία που να δείχνει την έκταση του προβλήματος και το οργανωμένο σχέδιο εναντίον των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων θα κάμει φανερούς τους στόχους της Τουρκίας.

Μια συντονισμένη διαφωτιστική εκστρατεία είναι επιβεβλημένη κι' επείγουσα.

Μια προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη θ' ανανεώσει το διεθνές ενδιαφέρον γιατί πρόκειται για ένα συνεχιζόμενο έγκλημα. Μια νέα προσφυγή στο Συμβούλιο της Ευρώπης για συνεχιζόμενη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι δυνατή.

Αυτό μπορεί ν' αποτελέσει απόφαση της Βουλής για να φανεί ότι όχι μόνο η Κυβέρνηση αλλά ολόκληρος ο λαός ανησυχεί για την εξέλιξη αυτή.

Είναι πια αισθητό ότι οι έποικοι αποτελούν την εμπροσθοφυλακή της παρουσίας του τουρκικού στρατού.

Στρατός κι' έποικοι είναι δυο έννοιες αλληλένδετες.

Οι έποικοι δεν μπορούν να μείνουν αν φύγει ο Τουρκικός στρατός. Κι' ο στρατός θα χάσει τα ουσιαστικά του ερείσματα αν υποχρεωθούν οι έποικοι να φύγουν.

Η απομάκρυνση των εποίκων είναι έννοια αλληλένδετη με τη λύση του Κυπριακού.

Αυτό πρέπει να γίνει σ' όλους γνωστό. Κι' όταν αυτό συνειδητοποιηθεί εκείνοι που θα βρίσκονται σε δύσκολη θέση θα είναι οι ιθύνοντες στην 'Αγκυρα κι' ο Ντενκτάς.

Κερδισμένοι από μια τέτοια εκστρατεία θα είναι ο Κυπριακός λαός στο σύνολό του. Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος που θέλει να ομιλήσει σήμερα, το θέμα θα παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Υπάρχει κανένας που θέλει να ομιλήσει σήμερα;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θέλω να παρακαλέσω, κ. Πρόεδρε, να κυκλοφορήσει έγκαιρα η ομιλία του κ. Χατζηδημητρίου, έτσι που πριν από την προσεχή Πέμπτη να είναι στα χέρια των συναδέλφων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 30 του μηνός, στις 5 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη: (Στις 5 γιατί στις 3.30 οι Βουλευτές θα χρειαστεί να συνέλθουν για να εξετάσουν σε μια ανεπίσημη συνεδρία ορισμένα θέματα για τα οποία θα σας σταλεί Ημερήσια Διάταξη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α:

- (1) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 36) του 1985.
- (2) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (3) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την 'Αμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (4) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (5) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986.
(Ψήφιση Δωδεκατημορίου για το μήνα Φεβρουάριο).
- (6) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986.
(Ψήφιση Δωδεκατημορίου για το μήνα Φεβρουάριο).
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986.
(Ψήφιση Δωδεκατημορίου για το μήνα Φεβρουάριο).
- (8) Οι περί Δήμων (Διεξαγωγή Δημοψηφίσματος) Κανονισμοί του 1986.
- (9) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (10) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (11) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

- (12) Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (13) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (14) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (15) Οι περί Μυκοτοξινών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.
- (16) Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.
- (17) Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμοί του 1986.
- (18) Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (19) Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (20) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.
- (21) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986.
- (22) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς). (9.1.1986).
- (2) «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου. (9.1.1986). (Συνέχιση της συζήτησης).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εγγράψω δύο θέματα:

Το πρώτο είναι «Η καλλιεργήσιμη χαλίτικη γη, η διαχείρισή της και η ανάγκη παραχώρησής της στους αγρότες». Παρακαλώ να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εσωτερικών και Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται στις προμνησθείσες Επιτροπές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Το δεύτερο να εγγραφεί και εκ μέρους των συναδέλφων Αναστασιάδη και Ερωτοκρίτου. Τούτο είναι «Οι επιπτώσεις από το κλείσιμο του μεταλλείου

Αμιάντου». Παρακαλώ να σταλεί στην αρμόδια Επιτροπή Εργασίας ή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχομε ένσταση αλλά πιστεύω ότι το πρώτο θέμα που ενέγραψε ο κ. Παπαρές πρέπει μάλλον να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών εφόσον πρόκειται περί χαλίτικης γης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει παραπεμφθεί και στις δυο Επιτροπές.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω να εγγράψω δύο θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Υπάρχει πρώτα ένσταση για το προταθέν προς εγγραφή θέμα, γιατί ακόμα βρισκόμαστε στο θέμα του μεταλλείου Αμιάντου. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ομολογήσω ότι με πρόλαβε ο συνάδελφος κ. Παπαρές. Είχα πρόθεση να εγγράψω το θέμα και εισηγούμαι όπως ο τίτλος του θέματος είναι «Η ανάγκη κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων στο Μεταλλείο Αμιάντου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προς αποφυγή όλων αυτών των συζητήσεων μέσα στη Βουλή θα παρακαλούσα τους Βουλευτές που θέλουν να εγγράψουν θέματα στο Κεφάλαιο Δ', να τα αποστέλλουν, εφόσον δεν πρόκειται περί θεμάτων τα οποία προκύπτουν αυτή τη στιγμή, νωρίτερα στον Πρόεδρο ο οποίος θα κρατεί σημείωμα μέσω της Γραμματεία της Βουλής για τη σειρά μάλιστα με την οποία κατατίθενται αυτά τα θέματα για να μη δημιουργείται το θέμα που δημιουργείται συχνά μέσα στη Βουλή.

Τα πλείστα απ' αυτά τα θέματα ασφαλώς δεν εγείρονται από τη συζήτηση στη Βουλή. Αποτελεί πρόθεση των Βουλευτών να τα εγγράψουν εκ των προτέρων. Γι' αυτό δεν νομίζω ότι θα πρέπει να γίνεται αυτό που γίνεται σήμερα και ελπίζω, όταν και εφόσον θα σας ανακοινώσουμε και τους υπόλοιπους Κανονισμούς, αυτό το θέμα να λήξει.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Ναι, κ. Πρόεδρε, για το ένα θέμα που επρόκειτο να εγγράψω, με πρόλαβε ο συνάδελφος κ. Παπαρές και ο συνάδελφος κ. Δίγκλης.

(Γέλωτες)

Αλλά συμφωνώ με τη διαδικασία που έχετε προτείνει.

Το δεύτερο θέμα προκύπτει από Ερώτηση που υποβλήθηκε από το συνάδελφο Μιχάλη Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής μας ομάδας και από το ότι

δε δόθηκε σ' αυτή την Ερώτηση ικανοποιητική απάντηση.

Πρόκειται για την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής Κιτίου—Περβολιών. Να ενημερωθεί η αρμόδια Επιτροπή από το αρμόδιο Υπουργείο, που είναι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ως προς το πού βρίσκονται τα σχέδια για την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής Κιτίου—Περβολιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι αυτό το θέμα δεν υπάρχει λόγος να εγγραφεί· θα αναλάβουμε την ευθύνη να ζητήσουμε να πληροφορηθούμε πού βρίσκονται τα σχέδια και αφού πληροφορηθούμε και αφού δώσουμε αυτά τα στοιχεία στην Επιτροπή, τότε θα καταφανεί κατά πόσο προκύπτει θέμα εγγραφής προς συζήτηση ή όχι.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να εγγράψω και εγώ δύο θέματα στο Κεφάλαιο Δ.

Το πρώτο θέμα με την άδεια των συναδέλφων εγγράφεται, αντιλαμβάνομαι, από τους Βουλευτές Αμμοχώστου και Πάφου όλων των πλευρών της Βουλής. Είναι «Τα προβλήματα διάθεσης των πρώιμων λαχανικών και η δεινή οικονομική κατάσταση των φθαρτοπαραγωγών». Και ζητώ όπως το θέμα παραπεμφθεί ταυτόχρονα στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχομε και δεύτερο θέμα να εγγράψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, συγγνώμη.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω υπομονή επειδή είναι η τελευταία φορά που γίνεται αυτή η διαδικασία, γι' αυτό μπορεί να εξαντληθεί η υπομονή αλλά είναι η τελευταία φορά διότι ειλικρινά πιστεύω ότι η Βουλή δεν παρουσιάζει σοβαρό θέμα με αυτό τον τρόπο. Εν πάση περιπτώσει, πέστε μου το δεύτερο θέμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μέχρι που να ρυθμιστεί εν πάση περιπτώσει η διαδικασία αυτή, κ. Πρόεδρε, δεν έχουμε άλλη εκλογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Το δεύτερο θέμα το οποίο εγγράφεται εκ μέρους των Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού των εκλογικών περιφερειών Αμμοχώστου και Κερύνειας, είναι το εξής: «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Προσφύγων αυτό.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Όχι, κ. Πρόεδρε, είναι η εισήγησή μου να γίνει απευθείας η συζήτηση στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι αίτηση προς εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ γι' απευθείας συζήτηση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μάλιστα, να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' γι' απευθείας συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγγράφεται.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρακαλώ, κ. Πρόεδρε, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος να εγγραφεί το πιο κάτω θέμα: «Η σύληση της Πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Θέλετε να παραπεμφθεί σε Επιτροπή;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Όχι, κ. Πρόεδρε, να συζητηθεί απευθείας στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να εγγράψω δύο θέματα.

Προκύπτουν από ερωτήσεις που δεν απαντήθηκαν.

Το πρώτο είναι «η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών».

Προκύπτει από ερώτηση στην οποία δεν έχει δοθεί απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να παραπεμφθεί σε Επιτροπή;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Προσφύγων για εξέταση, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Παραπέμπεται.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Το δεύτερο θέμα είναι «Η κατάσταση στο Συνεργατικό Κίνημα, οι Κεντρικές Συνεργατικές Βιομηχανίες Κύπρου, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και η έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για το Συνεργατισμό».

Και αυτό το θέμα προκύπτει από μη απαντηθείσα ερώτηση και παρακαλώ να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή για να τα επιληφθεί τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μάλιστα, στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

Κύριοι συναδέλφοι, ελπίζω την επόμενη φορά, όπως είπα, η διαδικασία να αλλάξει, διότι ειλικρινά πιστεύω ότι η διαδικασία με την οποία η Βουλή επιλαμβάνεται θεμάτων δεν είναι η ορθή αλλ' εν πάση περιπτώσει, εφόσον δεν υπήρχε άλλη διαδικασία, δεν υπήρχε και για τους συναδέλφους οποιαδήποτε άλλη μέθοδος εγγραφής θεμάτων.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση. Εισηγούμαι όπως το θέμα που πρότεινε προς εγγραφή ο κ. Παπαρές και εγώ για τον Αμιάντο, παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εργασίας και σε άλλη Επιτροπή αν υπάρχει. . .

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Μάλιστα, και στην Επιτροπή Εσωτερικών και θα εισηγούμουν να συνέλθουν το ταχύτερο δυνατό οι Επιτροπές για να επιληφθούν αυτού του θέματος, επειδή επείγει πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, νομίζω ότι είναι γενική διαπίστωση ότι το θέμα επείγει και έτσι να θεωρηθεί ότι οι Επιτροπές αυτές θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σ' αυτό το θέμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Και ασφαλώς θα καλυφθούν και οποιεσδήποτε άλλες πτυχές σχετίζονται με το θέμα Αμιάντου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εάν μου επιτρέπετε, επειδή υπάρχει η τάση απ' όλους τους συναδέλφους να εισηγούνται την παραπομπή ενός θέματος ταυτόχρονα σε δύο Επιτροπές, θα ήθελα απλώς να υποδείξω, κ. Πρόεδρε, ότι ειδικά με τη σημερινή σύνθεση των Επιτροπών που αριθμεί 8 συναδέλφους η κάθε Επιτροπή, και δεδομένου ότι εκπροσωπούνται κανονικά τα κόμματα σε όλες τις Επιτροπές, θα μπορούσε πράγματι να ξαναμελετηθεί κατά πόσο για λόγους πρακτικούς η διεκπεραίωση της σχετικής διαδικασίας διευκολύνεται, κ. Πρόεδρε, αφού υπάρχει εκπροσώπηση. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έχετε σύντομα απόψεις επί αυτών των θεμάτων. Ας γίνει υπομονή ακόμα για μια ή δυο συνεδρίες.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Και πάλιν επί θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

Επειδή βλέπω ότι υπάρχουν πάρα πολλά θέματα τα οποία εγγράφονται, δεν πρέπει να ξεχούμε ότι υπάρχουν και τα θέματα τα οποία είχαν εγγραφεί από την προηγούμενη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι ελήφθη απόφαση.

Όσοι Βουλευτές θάθελαν τα θέματα αυτά να συζητηθούν, να ειδοποιήσουν ότι θέλουν να επανεγγραφούν στο Κεφάλαιο Δ.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς, θα ήθελα να κάνω αυτή την εισήγηση, ότι το αργότερο μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη πρέπει να δηλωθούν ποια θέματα θα επανεγγραφούν, άλλως θα θεωρηθεί ότι αποσύρθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτως ή άλλως έχουν αποσυρθεί. Πρόκειται περί επανεγγραφής. Θα ακολουθήσουμε τη διαδικασία την οποία ακολουθούμε για οποιοδήποτε θέμα εγγράφεται στο Κεφάλαιο Δ.

Κηρύσσω τη λήξη της εργασίας της συνεδρίας αυτής.

(Κτυπά τη σφύρα)

(Ώρα λήξεως 5.05 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγιώτου Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαρές Αυγερινός
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παρισινός Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Σολωμής Χρίστος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Νίκος	Χρυσοστόμου 'Αριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' 'Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Τροποποιήσεως του Συντάγματος, Νόμος του 1986».
- (2) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Ταμείον Ιατρικής Περιθαλψης) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (3) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εξαγωγής Γεωργικών Προϊόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Ζιαρτίδης, Αλ. Γαλανός, Α. Μαθηκολώνης, Ι. Κατσουνωτός, Πρόεδρος, Χρ. Σολωμής) και έγκριση αυτών.

- (5) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- (6) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η ανάγκη επίλυσης των διαφόρων προβλημάτων της Καλαβασού που έχουν σχέση με την ανάπτυξη της κοινότητας—Οι ζημιές που υπέστησαν θερμοσίφωνες σε προσφυγικούς συνοικισμούς από χιονοθύελλα και παγετούς στους μήνες Φεβράρη—Μάρτη και η ανάγκη παροχής οικονομικής βοήθειας για επιδιόρθωσή τους—Το θέμα της μεταστέγασης των προσφύγων πλανοδιοπωλών που βρίσκονται δίπλα από το Ταχυδρομείο Λάρνακας—Η καθυστέρηση στην υλοποίηση δοθείσας υπόσχεσης προς την Κοινοτική Αρχή Πέρα Χωρίου Νήσου για την ανακατασκευή αντιπλημμυρικού έργου που καταστράφηκε λόγω του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού—Η κατασκευή προσβάσεων στα σπίτια στα οποία δημιουργήθηκε πρόβλημα λόγω της ανύψωσης του οδοστρώματος με την κατασκευή του νέου δρόμου Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς—Η όψη σκουπιδότοπου με άχρηστα αντικείμενα και κάθε είδους βρωμιά που παρουσιάζει η προηγούμενα γαλανή θαλάσσια παραλία της Κάτω Πάφου—Η άθλια κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο χωματόδρομος που συνδέει τα χωριά Πραστειό Κελλακίου και Φοινικάρια—Το δίκαιο αίτημα των κατοίκων των χωριών Χαντριά για τήρηση δοθείσας υπόσχεσης σχετικά με τη συνεισφορά της κοινότητας στην κατασκευή υδατοδεξαμενής στο χωριό για αρδευτικούς σκοπούς—Το αίτημα της κοινότητας Κάτω Μύλου όπως η Κυβέρνηση επιχορηγεί το κόστος της λειτουργίας της ηλεκτροτουρπίνας του αρδευτικού «ΒΑΤΕΡΑ»—Το αίτημα των κατοίκων αμπελοργικών περιοχών και κυρίως των ορεινών περιοχών Πιτσιλιάς όπως τους επιτραπεί η αναμπέλωση με παραδοσιακές ποικιλίες λόγω του ότι οι προτεινόμενες ποικιλίες δεν ευδοκιμούν—Το παράπονο των κατοίκων των χωριών Ποταμίτισσας και Αγίου Κωνσταντίνου ότι δεν έχουν λήψη των εκπομπών του Ρ.Ι.Κ. παρόλο ότι πληρώνουν για χρόνια τα τέλη της τηλεόρασης—Τα αρδευτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Αγριδιών λόγω του επηρεασμού των υφιστάμενων πηγών από τις δοκιμαστικές διατρήσεις που ανόρυξε η Κυβέρνηση στην περιοχή «Καμπιά»—Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Επισκοπή για απαγόρευση της ανόρυξης νέων διατρήσεων από ξένους προς την κοινότητα γαιοκτήμονες καθώς και το αίτημά τους για παραχώρηση νερού με έξοδα της Κυβέρνησης για άρδευση των κτημάτων στα βόρεια του χωριού—Το θέμα της μεταφοράς νερού από τον ποταμό «Ξεροκόλυμπο» κατά τους χειμερινούς μήνες για ενίσχυση του υδατοφράκτη Προδρόμου).
- (7) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο ίδιος «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του».
- (8) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των ακόλουθων νέων θεμάτων:
- (α) «Η καλλιεργήσιμη χαλίτικη γη, η διαχείρισή της και η ανάγκη παραχώρησής της στους αγρότες».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Αυγ. Παπαρέ).
- (β) «Οι επιπτώσεις από το κλείσιμο του μεταλλείου Αμιάντου και η ανάγκη κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων σ' αυτό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ.κ. Α. Παπαρέ, Ν. Αναστασιάδη, Κ. Ερωτοκρίτου, Π. Δίγκλη και Α. Ζιαρτίδη).

- (γ) «Τα προβλήματα διάθεσης των πρώιμων λαχανικών και η δεινή οικονομική κατάσταση των φθαρτοπαραγωγών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών περιφερειών Αμμοχώστου και Πάφου).
- (δ) «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού των περιφερειών Αμμοχώστου και Κερύνειας).
- (ε) «Η σύληση της Πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
- (στ) «Η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη).
- (ζ) «Η κατάσταση στο Συνεργατικό Κίνημα, οι Κεντρικές Συνεργατικές Βιομηχανίες Κύπρου, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και η έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για το Συνεργατισμό».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 30ής Ιανουαρίου 1986

(Ώρα ενάρξεως 5.03 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Α'. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 36) του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 36) ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £256,000 και η διάθεσή του, κάτω από ιδρυόμενο νέο Άρθρο του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, για τη δημιουργία χώρου απόρριψης των λυμάτων των περιοχών Λευκωσίας και περιχώρων που δεν καλύπτονται από το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα Λευκωσίας, και για την εκτέλεση κοινού αποχετευτικού σχεδίου λυμάτων των χωριών Νήσου, Πέρα Χωρίου και Δαλιού.

Στόχος του έργου αυτού είναι η διοχέτευση των λυμάτων των εν λόγω περιοχών προς την περιοχή Αγ. Σωζομένου για να αποφευχθεί η σημερινή μεγάλη οχληρία που παρατηρείται στην περιοχή του χωριού Αγλαντζιάς η οποία έχει προκαλέσει τις έντονες παραστάσεις των κατοίκων της περιοχής. Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία των αναγκαίων εγκαταστάσεων (χωμάτινες δεξαμενές, κλπ.) σε συνδυασμό με την κατασκευή εργοστασίου προεπεξεργασίας των λυμάτων και τη χρησιμοποίηση του εξαγνισμένου νερού για αρδευτικούς σκοπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με την αναγκαιότητα εκτέλεσης του πιο πάνω έργου γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του σχεδίου αυτού με την ταυτόχρονη όμως μείωση του ύψους της ζητούμενης πίστωσης από £256,000 σε £120,000, ένα μέρος της οποίας θα δαπανηθεί μόνο, αφού ψηφιστεί ως δωδεκατημόριο για το μήνα Φεβρουάριο προς κάλυψη της δαπάνης εκτέλεσης της πρώτης φάσης του όλου σχεδίου. Από απόψεως Προϋπολογισμού το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θα πρέπει να πάρει τη μορφή Τροποποιητικού Νόμου του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1985 και για το σκοπό αυτό έχει ετοιμαστεί το ανάλογο νομοσχέδιο με την ομόφωνη εισήγηση προς τη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσθήκη νέου Άρθρου υπό το Κεφάλαιον 23.08Δ του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985, Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το τρίτο θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Οικονομικών & Προϋπολογισμού**

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός
Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χ'΄ Δημητρίου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Άμυνας**

Τάκης Χ'΄ Δημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Γεώργιος Τζιρκώτης
Αντώνιος Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Κίμων Παναγίδης
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 13, 20, 24 και 27 Ιανουαρίου 1986. Στην πρώτη και τρίτη συνεδρίαση των Επιτροπών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν οι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας συνοδευόμενοι από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες των Υπουργείων τους, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τις Επιτροπές αναφορικά με το υπό εξέταση θέμα.

Στα πλαίσια της εξέτασης του ίδιου νομοσχεδίου κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν στη δεύτερη συνεδρία των Επιτροπών εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΠΟΑΣ, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής, των αυτοκινητικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ, του ΚΕΒΕ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του Συνδέσμου Εγκεκκριμένων Λογιστών και του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση για ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι την 31η Ιανουαρίου 1987, της ισχύος του Νόμου για την καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας με ταυτόχρονη αύξηση του φορολογικού συντελεστή, από 1/2% σε 3%. Παράλληλα με το ίδιο νομοσχέδιο επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στη βασική νομοθεσία που έχουν σαν στόχο τους

την απλοποίηση της διαδικασίας εφαρμογής της καθώς και τη μείωση του κόστους επιβολής και είσπραξης της προνοούμενης φορολογίας.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται τα πιο κάτω:

- (α) Παρατείνεται μέχρι την 31η Ιανουαρίου 1987 η ισχύς της νομοθετικής νομοθεσίας για την καταβολή έκτακτης εισφοράς για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας με παράλληλη αύξηση του φορολογικού συντελεστή από 1/2% σε 3%.
- (β) Στους υπόχρεους για καταβολή της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας προστίθενται και οι οργανισμοί προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα.
- (γ) Προστίθεται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία νέα πρόνοια με βάση την οποία θα επιβάλλεται τόκος 9% σε περίπτωση που ή έκτακτη εισφορά πάνω στα κέρδη εταιρειών ή πάνω στα ενοίκια δεν καταβάλλεται μέσα στα καθοριζόμενα χρονικά διαστήματα.
- (δ) Η εξουσία για την τελική διευθέτηση των υποχρεώσεων των αυτοτελώς εργαζομένων, σε σχέση με την καταβολή της έκτακτης εισφοράς τους για την άμυνα, μεταβιβάζεται από το Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, και αυτό για λόγους απλοποίησης της διαδικασίας εφαρμογής της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.
- (ε) Τέλος, επιφέρεται αριθμός επιμέρους άλλων τροπολογιών που έχουν κριθεί αναγκαίες για την άρση διοικητικών προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί από την ως τώρα εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την υπό τροποποίηση νομοθεσία υπόχρεοι για την καταβολή έκτακτης εισφοράς ύψους 1/2% για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας είναι οι μισθωτοί, οι εργοδότες, οι αυτοτελώς εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι, πρόσωπα που κατέχουν ή ασκούν αξίωμα στη Δημοκρατία, πρόσωπα που λαμβάνουν μερίσματα από εταιρείες εγγεγραμμένες στη Δημοκρατία, πρόσωπα που λαμβάνουν ή πιστώνονται με τόκους από καταθέσεις ή δάνεια, πρόσωπα που λαμβάνουν ενοίκια και τέλος οι εταιρείες που πραγματοποιούν κέρδη.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η παράταση για ένα ακόμη χρόνο της νομοθεσίας για την καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας θεωρείται αναγκαία εφόσον εξακολουθεί να υπάρχει η ανάγκη για την ενίσχυση αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με την ίδια Έκθεση επειδή οι ανάγκες για την άμυνα της Δημοκρατίας αυξάνονται συνεχώς, έχει κριθεί αναγκαίο όπως ο φορολογικός συντελεστής αυξηθεί από 1/2% σε 3%, αύξηση που όπως υπολογίζεται θα αποφέρει αύξηση στα έσοδα από τη φορολογία αυτή της τάξης των £25 εκ. ετησίως, ποσό στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται και η προκύπτουσα αύξηση από τη συνεισφορά της Κυβέρνησης πάνω στους μισθούς των κρατικών υπαλλήλων. Όπως υπολογίζεται, τα συνολικά ετήσια έσοδα του Ταμείου για την Αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης και της Κυβερνητικής συνεισφοράς, θα ανέλθουν στα £36 εκ.

Υποστηρίζοντας ενώπιον των δύο Επιτροπών τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου οι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας τόνισαν τη σημασία της αύξησης των εσόδων για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας, ενόψει της σημερινής έκτακτης κατάστασης που διέρχεται ο τόπος και

της ανάγκης για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εκπαίδευσης στην Εθνική Φρουρά. Παράλληλα οι ίδιοι Υπουργοί δήλωσαν ότι τα υπολογιζόμενα έσοδα από την προτεινόμενη αύξηση της υπό εξέταση φορολογίας δεν αναμένεται να επαρκέσουν για την κάλυψη των αμυντικών δαπανών με βάση τα προγράμματα που έχουν καταρτιστεί και κατέθεσαν συνάμα στοιχεία αναφορικά με το ύψος των δαπανών που έγιναν κατά τα τελευταία χρόνια για την άμυνα της Δημοκρατίας.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων εκθέτοντας τις απόψεις των οργανώσεών τους ενώπιον των Επιτροπών στη συντριπτική τους πλειοψηφία τάχθηκαν ενάντια στις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου καθόσον αφορά την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή εισφοράς από 1/2% σε 3%. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι, χωρίς να παραγνωρίζεται η ανάγκη για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να αποδεχτούν την προτεινόμενη αύξηση της φορολογίας για την άμυνα από τη στιγμή που οι τάξεις τους δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν τις πραγματικές ανάγκες της Κυβέρνησης στον τομέα της άμυνας, αφού το όλο θέμα δεν συζητήθηκε στα αρμόδια συμβουλευτικά σώματα όπως γινόταν τα τελευταία χρόνια. Υποστηρίζοντας, τέλος, την παράταση της υφιστάμενης νομοθεσίας για ένα ακόμα χρόνο, ανέφεραν ότι οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση της εισφοράς του 1/2% θα πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω στα πλαίσια των προαναφερθέντων συμβουλευτικών σωμάτων και να συνδυαστεί με την αναγκαία κλιμάκωση για να καταστεί η φορολογία αυτή δικαιότερη.

Σχολιάζοντας τις διάφορες εισηγήσεις που τέθηκαν από τις οργανώσεις οι αρμόδιοι Υπουργοί, αφού υπογράμμισαν ξανά την προτεραιότητα που ενέχει η ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας, δήλωσαν ότι-

- (α) Δεν έγινε συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής, όπως στο παρελθόν, γιατί από τη στιγμή που ο θεσμός της συνεισφοράς για την αμυντική θωράκιση είχε εγκριθεί από τις οργανώσεις, το μόνο θέμα που παρέμενε ήταν ο καθορισμός του ύψους της φορολογίας σε συνάρτηση με τις ανάγκες για την άμυνα, θέμα που δεν ήταν δυνατό ν' αποτελέσει αντικείμενο ευρείας συζήτησης.
- (β) Η υλοποίηση της εισήγησης για κλιμακωτή φορολογία συνεπάγεται σοβαρές διοικητικές δυσκολίες και αύξηση του κόστους εφαρμογής της νομοθεσίας.
- (γ) Τέλος δηλώθηκε από την πλευρά της Κυβέρνησης ότι αν όλες οι πλευρές εμμένουν στην εισαγωγή της προοδευτικής φορολογίας για την άμυνα τότε θα ήταν φρόνιμο να ανανεωθεί η διάρκεια ισχύος της υπό συζήτηση νομοθεσίας με ταυτόχρονη αύξηση του συντελεστή στο 1% και τα υπόλοιπα θέματα που εγείρονται, να εξεταστούν περαιτέρω μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα.

Οι δύο Επιτροπές λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα όσα εξετάθηκαν ενώπιόν τους, ως θέμα αρχής, επικροτούν την ανάγκη ενίσχυσης της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας ιδιαίτερα κάτω από τις σημερινές συνθήκες που διέρχεται ο τόπος. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση αλλά και υπό το φως των υπόλοιπων ζητημάτων που εντοπίστηκαν στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος, τα Μέλη των Επιτροπών διατύπωσαν εκ μέρους των κομμάτων τους τις πιο κάτω θέσεις:

- (α) Ο Πρόεδρος της Επιτροπής 'Αμυνας κ. Τ. Χατζηδημητρίου υποστηρίζει την ανάγκη ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης της Δημο-

κρατίας δήλωσε ότι η εισήγηση για κλιμάκωση της εισφοράς για την άμυνα, στα πλαίσια μιας δικαιότερης κατανομής της προς όφελος των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων του λαού, είναι λογική και δικαιολογημένη γι' αυτό και ως προσωρινή ρύθμιση του θέματος θα μπορούσε να παραταθεί η ισχύς της νομοθεσίας για την άμυνα ως τις 30 Ιουνίου 1986 με συντελεστή 1% και στο μεταξύ οργανώσεις και Βουλή ν' αναζητήσουν ενότητα απόψεων γύρω από ένα θέμα ύψιστης σπουδαιότητας που θα πρέπει να συνενώνει το λαό.

- (β) Τα Μέλη των Επιτροπών -Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ.— δήλωσαν ότι η ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας συνιστά για το κόμμα τους θέμα ύψιστης προτεραιότητας και σπουδαιότητας και σαν τέτοιο θα πρέπει να εξεταστεί με όλη τη δέουσα σοβαρότητα για την οριστική επίλυσή του. Τα ίδια Μέλη δήλωσαν εντούτοις ότι η μελέτη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου απέδειξε για μια ακόμα φορά ότι η αντιμετώπιση του θέματος της άμυνας από την Κυβέρνηση δεν γίνεται με τον ενδεδειγμένο τρόπο και κάτω από τις σωστές προϋποθέσεις με αποτέλεσμα μια καθολική επιθυμία και διάθεση του λαού για την άμυνα του τόπου του να μην έχει ως τώρα μετουσιωθεί σε ενσυνείδητα καθολική προσφορά και προσπάθεια. Τα ίδια Μέλη των Επιτροπών παρατήρησαν επίσης ότι το Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας δεν έχει ως τώρα τεθεί κάτω από τον ουσιαστικό έλεγχο της Βουλής, με αποτέλεσμα η τελευταία να μη γνωρίζει στοιχειώδη ζητήματα όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης και διάθεσης των καταβαλλόμενων εισφορών, και σε τελευταία ανάλυση και η συνεισφορά για την άμυνα να κρίνεται και εκτιμάται με το ίδιο μέτρο κρίσεως που ίσχυε για τα υπόλοιπα φορολογικά μέτρα για τα οποία διάχυτη είναι η εντύπωση ότι δεν αξιοποιήθηκαν σωστά και μέσα στα πλαίσια ανόρθωσης της οικονομίας.

Καταλήγοντας τα Μέλη των δύο Επιτροπών —Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ.— δήλωσαν ότι θεωρούν τα πιο πάνω ζητήματα ως βασικά θέματα αρχής για τα οποία είναι αναγκαίο να προηγηθεί ο απαραίτητος προβληματισμός, γι' αυτό και υποστήριξαν, ως προσωρινή ρύθμιση του θέματος, την παράταση της ισχύουσας νομοθεσίας ως τις 30 Ιουνίου 1986 και με συντελεστή εισφοράς 1%, και στο μεταξύ να εξεταστούν όλα τα εγερθέντα ζητήματα.

- (γ) Τα Μέλη των Επιτροπών —Βουλευτές του ΔΗΚΟ— υπογραμμίζοντας τις πιεστικές ανάγκες που αντιμετωπίζει η αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας και την τεράστια σημασία που ενέχει από κάθε άποψη η προσπάθεια αυτή, δήλωσαν ότι θα υποστηρίξουν παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την άμυνα ως τις 30 Ιουνίου 1986 και με συντελεστή εισφορές το 1% και τούτο ως προσωρινό μέτρο μέχρι που να εξεταστούν τα διάφορα ζητήματα που εγέρθηκαν.
- (δ) Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών και τα Μέλη των Επιτροπών —Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς— δήλωσαν ότι η πλευρά τους υποστηρίζει κάθε μέτρο και ενέργεια που εντάσσονται στα πλαίσια ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας νοουμένου ότι όλες αυτές οι προσπάθειες εντάσσονται στα πλαίσια της καθαρά αμυντικής θωράκισης του τόπου και στα πλαίσια της εξεύρεσης μιας

δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού ζητήματος. Παρατηρώντας οι ίδιοι Βουλευτές ότι η ενημέρωση ως τώρα της Βουλής στα θέματα άμυνας δεν ήταν η ενδεδειγμένη, συντάχθηκαν υπέρ μιας πιο συστηματικής και ουσιαστικής ενημέρωσης του Σώματος μέσω των αρμόδιων οργάνων του.

Αναφορικά με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τα ίδια Μέλη των Επιτροπών —Βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστεράς— δήλωσαν ότι συμπεριζονται την άποψη των συνδικαλιστικών και άλλων επαγγελματικών οργανώσεων ότι το όλο θέμα της άμυνας, οι πηγές χρηματοδότησής της και ο τρόπος δικαιότερης κατανομής τους χρήζουν πληρέστερης μελέτης γι' αυτό και θεωρούν φρόνιμο όπως η ισχύουσα νομοθεσία ανανεωθεί ως τις 30 Ιουνίου 1986 αλλά με τον ίδιο συντελεστή εισφοράς, δηλαδή το 1/2%, πράγμα που θα επιτρέψει και διευκολύνει την υλοποίηση της εισήγησης για κλιμακωτή εισφορά στο Ταμείο για την Άμυνα.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω θέσεων η πλειοψηφία των δύο Επιτροπών εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, νοουμένου ότι το ύψος της προνοούμενης σ' αυτό εισφοράς θα μειωθεί από 3% σε 1% και η διάρκεια ισχύος της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας θα είναι ως τις 30 Ιουνίου 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Όπως τονίζεται και στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής το Δημοκρατικό Κόμμα δέχτηκε να ψηφίσει το 1% σαν έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας μόνο σαν ένα προσωρινό μέτρο το οποίο οπωσδήποτε επιτρέπει να υπάρχει η αναγκαία πλειοψηφία σ' αυτό το Σώμα για να εγκριθεί και με απώτερη σκέψη και προοπτική ότι θα μας δοθεί αρκετός και ικανός χρόνος μέχρι τις 30 Ιουνίου για να μελετήσουμε κάποια κλιμάκωση, κάποιο άλλο τρόπο ώστε η Κυβέρνηση να μπορεί να εισπράξει τα ποσά τα οποία θεωρεί αναγκαία για την άμυνα.

Δεν είμεθα ευτυχείς που από το 3% το οποίο οπωσδήποτε υποστηρίζουμε σαν Δημοκρατικό Κόμμα σήμερα ερχόμαστε να δεχτούμε σαν εισφορά μόνο 1%, δηλαδή αύξηση από 1/2% σε 1%. Όμως εκείνο το οποίο θεωρούμε ότι είναι εποικοδομητικό είναι το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία των Μελών της Βουλής —τρία από τα τέσσερα κόμματα— έχει δεχτεί αυτή την αύξηση και έχει δεχτεί επιπλέον να μελετήσει σε βάθος και σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο, το οποίο οπωσδήποτε πρέπει να πείσει για τις πραγματικές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς, αύξηση μέχρι τις 30 Ιουνίου πάνω σε κάποια άλλη βάση που να γίνεται με δικαιότερο τρόπο όσο αφορά τις διάφορες εισοδηματικές τάξεις του πληθυσμού μας.

Είναι σε όλους γνωστό και είναι απ' όλους αποδεκτό το γεγονός ότι πρέπει να ενισχύσουμε την αμυντική μας θωράκιση, το δε θέμα της αμυντικής μας θωράκισης είναι ένα θέμα το οποίο δεν προσφέρεται για κομματική εκμετάλλευση. Είμεθα πάντοτε έτοιμοι σ' αυτό το θέμα της αμυντικής θωράκισης να συμβιβαστούμε νοουμένου ότι μπορούμε να επιτύχουμε τη μεγαλύτερη δυνατή πλειοψηφία διότι είναι ένα καυτό θέμα που όλες οι πλευρές της Βουλής, όλα τα

κόμματα πρέπει να το αντιμετωπίζουν και ίσως το αντιμετωπίζουν, θα μπορούσα να πω, με τον ίδιο φακό και με τον ίδιο τρόπο.

Γι' αυτό το λόγο δεν θέλουμε να σχολιάσουμε τους λόγους για τους οποίους το ΑΚΕΛ δεν έχει συμφωνήσει μαζί μας πάνω στο 1% σαν έκτακτη εισφορά. Έχουμε ακούσει την επιχειρηματολογία του και εκείνο που θέλουμε να πιστεύουμε είναι ότι όταν έρθει η ώρα, στις 30 Ιουνίου, που θα εξετάσουμε μια κλιμακωτή αύξηση για να δοθούν πραγματικά κονδύλια στην Εθνική Φρουρά για να γίνει πραγματικά μια σωστή εργασία στο θέμα της αμυντικής θωράκισης, θα υπάρξει μια πλήρης ομοφωνία ολόκληρου του Σώματος.

Τη σημερινή αύξηση του ποσοστού εισφοράς από 1/2% σε 1% τη βλέπουμε απλώς σαν ένα πρώτο βήμα αύξησης της εισφοράς για την αμυντική θωράκιση χωρίς να θεωρούμε ότι το ποσοστό αυτό είναι δυνατό να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Θα 'θελα επίσης να τονίσω ότι μιλούμε για γνήσια αμυντική θωράκιση. Η Κύπρος, τουλάχιστον η μισή, είναι ένας τόπος υπό κατοχή, έχουμε απέναντί μας τα τούρκια στρατεύματα και διατρέχουμε τεράστιους κινδύνους. Θα πρέπει να ανακόψουμε οποιαδήποτε τάση ευδαιμονισμού, γιατί έχουν παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια και τάσεις ευδαιμονισμού και τάσεις οι οποίες μας απομακρύνουν από την πραγματική έννοια του αγώνα μας που στηρίζεται πάνω στην αδαμάντινη θέση ότι το Κυπριακό ήταν, είναι και παραμένει ένα θέμα εισβολής και κατοχής. Ο εισβολέας είναι μέσα στην Κύπρο σήμερα και πρέπει να ενισχύσουμε με κάθε τρόπο την άμυνά μας για να δυσκολέψουμε οποιαδήποτε νέα προέλαση του Αττίλα αλλά ταυτόχρονα να δώσουμε και ένα σωστό μήνυμα ότι ο Κυπριακός Ελληνικός λαός είναι αποφασισμένος να επιβιώσει και είναι αποφασισμένος να υπερασπίσει τους βωμούς και τις εστίες του.

Αυτό είναι το μήνυμα της αμυντικής θωράκισης: δεν τίθεται θέμα να δημιουργήσουμε μια δύναμη ανάλογη με αυτήν της Τουρκίας, ούτε μπορεί ποτέ να γίνει ένα τέτοιο πράγμα. Εκείνο, όμως, που έχει σημασία είναι να δώσουμε ένα μήνυμα και σε εχθρούς και σε φίλους ότι εμείς εδώ στην Κύπρο είμαστε αποφασισμένοι να αγωνιστούμε για την κάθε ίντσα γης την οποία έχουμε, είμαστε αποφασισμένοι να αγωνιστούμε, να κάνουμε θυσίες, να θυσιάσουμε ακόμα μέρος του βιοτικού μας επιπέδου με βάση την ορθολογιστική κλιμάκωση για να μην επιτρέψουμε οποιαδήποτε νέα περιπέτεια σε βάρος του κυπριακού λαού. Είναι αυτό το νόημα της αύξησης του κονδυλίου για την άμυνα και είναι αυτό το νόημα οπωσδήποτε που μας κάνει να δεχτούμε το σημερινό συμβιβασμό του 1% με την προϋπόθεση ότι μέχρι τις 30 Ιουνίου θα μελετηθεί μια μεγαλύτερη αύξηση που να καλύπτει τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Όσο αφορά τα διάφορα άλλα σημεία τα οποία τέθηκαν στην Έκθεση, όπως είναι η ανάγκη ευρύτερης και καλύτερης κατατόπισης του Σώματος, η ανάγκη καλύτερου ελέγχου, η ανάγκη υπάρξεως μιας πιο στενής συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ Εκτελεστικής Εξουσίας και κομμάτων και Βουλής, καθώς και η ανάγκη να αισθανόμεθα όλοι μας και μαζί μ' εμάς και ο κυπριακός λαός ότι τα χρήματα τα οποία διατίθενται για την αμυντική θωράκιση χρησιμοποιούνται με τον πλέον σωστό και εποικοδομητικό τρόπο, είναι κάτι οπωσδήποτε που μας αφήνει κι εμάς απόλυτα σύμφωνους.

Κλείοντας θέλω να τονίσω ακόμα μια φορά ότι για την Κύπρο η οποία σήμερα αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης, για την Κύπρο που σήμερα αντιμετωπίζει πρόβλημα ανακοπής των μεσοπρόθεσμων και μακροχρόνιων σχεδίων

του Αττίλα, το ποσοστό της εισφοράς που διατίθεται για την άμυνα σε αναλογία με το ποσοστό που διαθέτουν άλλες χώρες που δεν αντιμετωπίζουν θέμα επιβίωσης είναι χαμηλό.

Υπάρχουν περιθώρια για αύξηση, υπάρχουν περιθώρια για ορθολογιστική κλιμάκωση της εισφοράς για την άμυνα, έχουμε δώσει όμως περιθώριο χρόνου μέχρι τις 30 Ιουνίου σύμφωνα με την εκπεφρασμένη θέση των κομμάτων για να μελετηθεί ο πιο καλός και πιο σωστός τρόπος για μια φορολογία που να δίδει πραγματικά στην Κυβέρνηση και στον τόπο μας τα μέσα για να οργανώσει την καλύτερη δυνατή άμυνα εντός των δυνατοτήτων μας.

Επομένως το 1%, και επαναλαμβάνω τούτο ακόμα μια φορά, το οποίο δεχόμεθα σήμερα το δεχόμεθα σαν προσωρινή λύση. Θα είμεθα σαν Δημοκρατικό Κόμμα πιο ευτυχείς να ψηφίσουμε το 3% αλλά αναγνωρίζουμε την ανάγκη να υπάρξει η μεγαλύτερη δυνατή ομοφωνία στο θέμα της άμυνας και θέλουμε να πιστεύουμε ότι μέχρι τις 30 Ιουνίου θα δοθούν τέτοια στοιχεία από την Εκτελεστική Εξουσία που να πείσουν οπωσδήποτε, ότι θα πρέπει με βάση κάποια κλιμάκωση, να αυξηθεί ακόμα περισσότερο το κονδύλι για την άμυνα που οπωσδήποτε είναι ένα κονδύλι που θα χρησιμοποιηθεί για την τελική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στα χώματα των προγόνων μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά εάν δεν γνώριζα και εάν δεν γνώριζε ολόκληρος ο πολιτικός κόσμος ότι ο κ. Αλέξης Γαλανός είναι ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ, με τα όσα ανέφερε θα προβληματιζόμουν όσο αφορά την κομματική του τοποθέτηση, διότι ουσιαστικά παραδέχθηκε ότι αν υπάρχει μια οποιαδήποτε δυσπιστία στην ουσιαστική ενίσχυση της αμυντικής μας δύναμης, αυτό είναι γιατί μέχρι τώρα η Κυβέρνηση απέτυχε να συνεργαστεί ουσιαστικά με τη Βουλή και να παράσχει τα σχετικά στοιχεία τα οποία κατ' επανάληψη η Βουλή έχει ζητήσει και σήμερα ο κ. Γαλανός δεν κάμνει τίποτε άλλο παρά να υιοθετεί τις θέσεις ακριβώς του Δημοκρατικού Συναγερμού όσο αφορά τις προϋποθέσεις για την ουσιαστική ενίσχυση της Εθνικής μας Φρουράς.

Αλλά, κ. Πρόεδρε, σαν Δημοκρατικός Συναγερμός εμείς υπερθεματίζουμε την άμεση ανάγκη και εθνική επιταγή για ουσιαστική ενίσχυση της αμυντικής μας δύναμης. Είναι για μας θέμα υπερπροτεραιότητας, είναι για μας θέμα υψίστης σημασίας που δεν μπορεί να αποτελέσει τη διαφορά για οποιαδήποτε πολιτική ή άλλη κομματική σκοπιμότητα μεταξύ των διαφόρων πλευρών της Βουλής.

Η εθνική μας επιβίωση που εξαρτάται απόλυτα και σε μεγάλο βαθμό από μια αξιολογή, υπολογίσιμη και σεβαστή Εθνική Φρουρά, επιβάλλει και επιτάσσει την ενίσχυσή της.

Η Εθνική Φρουρά πρέπει να είναι πράγματι η αντανάκλαση της αποφασιστικότητας του λαού μας για εθνική δυναμική αντίσταση αλλά και ταυτόχρονα ο θώρακας και η απειλή για οποιαδήποτε επιβουλή κατά της εθνικής μας αξιοπρέπειας και υπόστασης. Πρόσθετα πρέπει να είναι και ένας ουσιαστικός ενισχυτικός παράγοντας στη διαπραγματευτική μας θέση και ισχύ για την εξεύρεση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

Για το Δημοκρατικό Συναγερμό η υπεύθυνη και σωστή αντιμετώπιση του θέματος δεν επιτρέπει σε ανοικτή, σε δημόσια συζήτηση όπως αυτή, την παράθεση αριθμών και λεπτομερειών. Είναι για τούτο το λόγο που για πρώτη φορά στη Βουλή των Αντιπροσώπων ζητήθηκε από το Δημοκρατικό Συναγερμό τους τελευταίους μήνες του 1984 να γίνει κλειστή συνεδρία του Σώματος και σ' αυτή είχε παραστεί ο τότε Υπουργός Εσωτερικών και ενημέρωσε τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε κλειστή συνεδρία γενικά για την κατάσταση της Εθνικής μας Φρουράς. Και τονίζω το θέμα τούτο γιατί υπήρξε μια από τις συγκεκριμένες εισηγήσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού η ενημέρωση της Βουλής κατά το τέλος του 1984. Ταυτόχρονα όμως διαπιστώνουμε ότι είναι πράγματι ανεπίτρεπτη και αδικαιολόγητη η ολιγωρία και η παράλειψη μέχρι τώρα της Εκτελεστικής Εξουσίας για μια σωστή τακτική και ικανοποιητική ενημέρωση του Σώματος. Και αυτό ομολόγησε και ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κυβερνώντος Κόμματος. Διότι αν υπήρχε αυτό, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ήταν ανάγκη να συζητούμε σήμερα, έντεκα ολόκληρα χρόνια μετά την εισβολή, την αναγκαιότητα και την αμεσότητα της ενίσχυσης της Εθνικής μας Φρουράς. Και δίκαια δυσπιστεί η Βουλή και ο λαός διότι μέχρι τώρα η οποιαδήποτε οικονομική διαχείριση οποιουδήποτε Ταμείου απέδειξε ότι κάθε άλλο παρά θετικά αποτελέσματα έχει φέρει.

Όταν πριν ακριβώς ένα χρόνο με το Νόμο 5 του 85, ανανεώσαμε το Γενάρη του 85 την εισφορά για την αμυντική μας θωράκιση με το μισό τοις εκατόν, υπήρξε ομόφωνη η άποψη του Σώματος ότι έπρεπε η Κυβέρνηση σε τακτά χρονικά διαστήματα να ενημερώνει τουλάχιστο τους πολιτικούς Αρχηγούς για την κατάσταση της Εθνικής μας Φρουράς. Διότι η Εθνική μας Φρουρά, τα στρατευμένα μας παιδιά, η εθνική μας αξιοπρέπεια, τα εδάφη μας, είτε ελεύθερα είτε κατεχόμενα είναι, δεν ανήκουν στο ΔΗ.ΚΟ ή στον κ. Κυπριανού, ανήκουν σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό. Δεχόμεθα ότι για λόγους εθνικού συμφέροντος και για λόγους ασφάλειας δεν πρέπει να δημοσιεύονται και δεν πρέπει να συζητούνται τα θέματα της Εθνικής Φρουράς αλλά προς Θεού απορρίπτομε και δεν δεχόμαστε το δόγμα ότι δεν πρέπει να ενημερώνεται η Βουλή τουλάχιστον υπεύθυνα, σωστά οπωσδήποτε και με την κατάλληλη διαδικασία.

Και εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα επικαλεσθώ και σχετική διάταξη του Συντάγματος. Το Σύνταγμα στο άρθρο 79.2 αναφέρει ότι η ενημέρωση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και της Βουλής γενικότερα γίνεται από τους Υπουργούς. Δεν αναφέρεται πουθενά στο Σύνταγμα, εάν θα πρέπει να επικαλεστώ και νομοτυπικά στοιχεία και σημεία, ότι η ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται προς τους πολιτικούς Αρχηγούς. Δεν αμφιβάλλομε ότι οι πολιτικοί Αρχηγοί είναι οι πλέον υπεύθυνοι για την κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα ως εκ της θέσεώς των, αλλά αυτό δεν είναι αρκετό και όχι μόνο η Κυβέρνηση στο χρόνο που διάρρηυσε δεν ενημέρωσε οποιοδήποτε από το Σώμα αλλά και αυτούς τούτους τους πολιτικούς Αρχηγούς τους ενημέρωσε μερικές μόνο μέρες πριν να ζητηθεί η επιβολή εισφοράς για την άμυνα με ένα συντελεστή άδικο, παράλογο 3%.

Επομένως είναι μόνιμο, πάγιο και οριστικό το αίτημά μας και είναι αυτό που πρέπει να λάβει υπόψη του ο κ. Γαλανός στο διάστημα των έξι μηνών που θα ξαναμελετηθεί ανανέωση της εισφοράς και οι διατάξεις αυτής της νομοθεσίας, ότι η πρώτη προϋπόθεση είναι η ουσιαστική ενημέρωση της Βουλής. Και πώς; Υπάρχει το κανάλι, υπάρχει ο κατάλληλος τρόπος. Υπάρχει η Επιτροπή 'Αμυνας της Βουλής στην οποία συμμετέχουν όλα τα Κόμματα και η οποία πρέπει να

βρίσκεται συνέχεια σε επαφή με το αρμόδιο Υπουργείο και να ενημερώνεται. Δεν ζητούμε, κ. Πρόεδρε, να μας ενημερώνουν ούτε για τη διάμετρο ούτε για οποιοσδήποτε άλλες λεπτομέρειες των όπλων που διαθέτει η Εθνική Φρουρά αλλά οπωσδήποτε η Βουλή, ο λαός πρέπει να γίνει κοινωνός του βασικού τούτου τομέα. Κι αν υπάρχει μια αποτυχία της Κυβέρνησης, είναι ακριβώς αυτή, ότι απέτυχε να καταστήσει το λαό, να καταστήσει τη Βουλή κοινωνό του βασικότερου θέματος, του θέματος της αμυντικής του θωράκισης. Διότι δεν υπάρχει Βουλευτής, δεν υπάρχει Έλληνας Κύπριος που θα αρνιόταν να προσφέρει χρήματα όταν είναι έτοιμος να δώσει —και δεχόμαστε εμείς ότι δεν υπάρχουν σε κανένα πολιτικό χώρο σήμερα Έλληνες Κύπριοι που δεν είναι έτοιμοι να δώσουν το παν— όχι μόνο για να υπάρξει άμυνα στο Νότο αλλά σε δεδομένη στιγμή για να καταστεί δυνατή η ανάκτηση και των χαμένων εδαφών μας. Πόσον μάλλον όταν καλούνται να συνεισφέρουν. Γιατί αυτή η δυσπιστία; Δικαιολογημένα διότι πρώτο, η Κυβέρνηση απέτυχε στη διαχείριση οποιουδήποτε αξιόλογου Ταμείου να πείσει το λαό ότι ορθώς το διαχειρίζεται και, δεύτερο, απέτυχε να βρίσκεται σε συνεργασία με τη Βουλή, με το λαό, ώστε να αντιμετωπιστεί το θέμα ριζικά.

Είναι γεγονός ότι με το Νόμο 5 του 85 υπάρχει κάποιο κώλυμα όσο αφορά τον έλεγχο του Ταμείου για την άμυνα από τη Βουλή. Διότι εκεί προβλέπεται ότι το Ταμείο διοικείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από άλλους ανώτερους Κυβερνητικούς παράγοντες. Πρέπει να αντιληφθεί επιτέλους η Κυβέρνηση ότι η άρνησή της σε βασικά και δίκαια αιτήματα αυτού του τύπου, όπως είναι το παρόν δίκαιο αίτημα της Βουλής, θα έχει ως αποτέλεσμα την άρνηση του Σώματος σε οποιαδήποτε αύξηση κάτω από οποιαδήποτε μορφή. Και επαναλαμβάνουμε ότι εκείνο το οποίο ζητούμε είναι να καταστούμε κοινωνοί του προβλήματος για να μπορέσουμε και εμείς μαζί με την Κυβέρνηση, με τον αρμόδιο Υπουργό να ασκούμε, αν μπορώ να χρησιμοποιήσω τον όρο, το σχετικό έλεγχο στη διαχείριση —διότι μιλούμε για πολλά εκατομμύρια λίρες και δεν είναι έργο της παρούσας στιγμής— του Ταμείου για την άμυνα.

Ερχόμαστε τώρα στη μέθοδο με την οποία η Κυβέρνηση αποφάσισε έντεκα χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή να ενισχύσει την αμυντική μας δύναμη. Πήραμε την εύκολη λύση την οποία πάντοτε χρησιμοποιεί η Κυβέρνηση. Συντελεστής, λέει, 3 τοις εκατόν. Των Αγίων Πάντων και όποιο θέλει ας πάρει ο Χάρος. Εδώ υπάρχουν μερικά πράγματα τα οποία επιτέλους πρέπει να αντιληφθούμε. Υπάρχουν οικονομικά ανώτερα εισοδηματικά στρώματα, υπάρχουν μεσαία εισοδηματικά στρώματα, υπάρχουν και χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα. Επιτέλους ας πάρουμε χαπάρι ότι έχουμε και 160,000 πρόσφυγες. Μέχρι τότε θα καλείται ο λαός, ανεξάρτητα του ποιοι έχουν αναλάβει ουσιαστικά ολόκληρο το βάρος από την εισβολή, να πληρώνει επί ίσοις όροις και με την ίδια βάση; Τρία τοις εκατόν ο μισθωτός από την Κερύνεια, τρία τοις εκατόν ο μη εκτοπισθείς, για να μην αναφέρω τόπο καταγωγής. Είναι μήπως η ορθή κοινωνικοοικονομική πολιτική με την οποία θα πρέπει να ενισχύσουμε την άμυνά μας; Αυτός είναι ο λόγος που ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν ψηφίζει το τρία τοις εκατόν. Όχι γιατί δεν δέχεται ότι όντως χρειάζονται χρήματα, έσοδα του ύψους που θα μαζεύονταν με το τρία τοις εκατόν. Εμείς αντίθετα λέμε ότι μπορεί και το τρία τοις εκατόν να μην είναι αρκετό και έχουμε συγκεκριμένες εισηγήσεις στη συνέχεια πώς μπορεί η Κυβέρνηση και μεγαλύτερο ποσό χρημάτων να συλλέξει και σε καλύτερη συνεργασία με τη Βουλή να ευρίσκεται και οριστικά να επιτύχει το σκοπό που θέλει, εάν πράγματι θέλει να καταστήσει μια Εθνική Φρουρά αξιόλογη ώστε να μπορεί να φέρει σε πέρας το έργο της.

Εδώ να μου επιτραπεί, κ. Πρόεδρε, σ' αυτό το στάδιο να πω και τούτο. Αντιλαμβάνομαι ότι μέσα στα μέτρα της ενίσχυσης της αμυντικής μας δύναμης είναι οπωσδήποτε και η απασχόληση, πρόσληψη κ.λ.π. μόνιμου προσωπικού. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες. Έχουμε διακηρύξει επανειλημμένα απ' αυτό το Βήμα και έχουμε εγγράψει θέματα στο Κεφάλαιο Δ' με τα οποία προκαλέσαμε την Κυβέρνηση και είχαμε δώσει και συγκεκριμένα στοιχεία ότι δυστυχώς η Εθνική Φρουρά χρησιμοποιείται για κομματικά οφέλη σε μερικές τοποθετήσεις. Δεν νοείται να καλείται αυτό το Σώμα να ψηφίσει κονδύλια ύψους δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, να προσλαμβάνονται αύριο ίσως εκατοντάδες αν όχι και χιλιάδες μόνιμα μέλη της Εθνικής μας Φρουράς και όλα αυτά να γίνονται πάνω σε κάποια κομματική βάση.

Επαναλαμβάνομε ότι θέλομε μια περήφανη Εθνική Φρουρά που να ανήκει σ' ολόκληρο τον ελληνισμό της Κύπρου και δεν θέλομε φρουρά η οποία να άγεται, να φέρεται, να προβιβάζεται και να μετατίθεται ανάλογα με την κομματική θέση του κάθε φαντάρου μας. Και είναι και αυτός ένας λόγος για τον οποίο θέλομε πράγματι να είμαστε σε επαφή και να ασκούμε κάποιας μορφής έλεγχο στο αρμόδιο Υπουργείο, στο Υπουργείο Άμυνας.

Δεν είναι υπερβολή, κ. Πρόεδρε, να αναφέρω και έχω προσωπική αντίληψη και εμπειρία, δυστυχώς, ότι μέχρι και σήμερα ακόμα η Κ.Υ.Π. ασχολείται με το χαρακτηρισμό των φαντάρων μας. Αν είναι δυνατόν ένα παιδί σήμερα των 18 χρόνων να μπορεί να χαρακτηριστεί για κάποια κομματική ή άλλη ζωή η οποία θα του αποτελεί πλην στο στρατό. Υπάρχουν ακόμα, κύριοι συνάδελφοι, χαρακτηρισμοί του Α και του Κ και του Χ. Και για όσους δεν γνωρίζουν, το Α σημαίνει αντικυβερνητικός και έχει και παύλα, δηλαδή «αναρχικός» σε μερικές μονάδες, και αυτό εάν δεν ανήκουν, εάν δεν είναι φίλα προσκείμενοι προς το κυβερνών κόμμα.

Βεβαίως θέλομε ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς, βεβαίως θέλομε αξιόλογη αμυντική δύναμη και θωράκιση αλλά οπωσδήποτε επαναλαμβάνω ότι είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι θέλει και Εθνική Φρουρά που να μην ανήκει σε κανένα κόμμα αλλά να ανήκει στον ίδιο το λαό.

Και είναι ακριβώς η τοποθέτηση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι για τους προσεχείς έξι μήνες θα πρέπει η αύξηση να μην υπερβεί το 1%, νοουμένου εξάλλου, και εδώ συμφωνούμε με τον κ. Γαλανό, ότι ήταν πρόταση και εισήγηση δική μας ότι πρόκειται για προσωρινή ρύθμιση και αντιμετώπιση του θέματος.

Στο διάστημα αυτό των έξι μηνών θα πρέπει να γίνουν αυτά που ανέφερα όσο αφορά τη συνεργασία της Επιτροπής Άμυνας με το αρμόδιο Υπουργείο της Κυβέρνησης για να υπάρξει μέσα στα πλαίσια της συνεργασίας και καλόπιστος έλεγχος της διαχείρισης του Ταμείου αλλά και των αναγκών της Εθνικής Φρουράς για να πεισθούμε και να πείσουμε το υπόλοιπο Σώμα μετά έξι μήνες ότι ίσως να χρειάζεται 6% των εσόδων μας, αλλά με άλλη μορφή φορολογίας, η Εθνική μας Φρουρά για να ενισχυθεί.

Μέσα σ' αυτό το στάδιο, σ' αυτή τη χρονική περίοδο των έξι μηνών κατά την οποία πρέπει οπωσδήποτε να ληφθούν υπόψη και οι απόψεις των 15, 16 περίπου Οργανώσεων τις οποίες είχαμε ακούσει στις αρμόδιες Επιτροπές, θα πρέπει η Κυβέρνηση, τα αρμόδια Υπουργεία να συνεργαστούν με τις αντίστοιχες Επιτροπές της Βουλής αλλά και με τη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή η οποία θα πρέπει να έχει και εκείνη λόγο όπως ήταν κοινή συναίνεση όλων των πλευρών.

Η ενεργοποίηση, η δραστηριοποίηση της Επιτροπής Άμυνας για άσκηση ελέγχου, επαναλαμβάνω, καλόπιστα στη διαχείριση αυτού του Ταμείου είναι βασική προϋπόθεση. Και είναι η δεύτερη εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού η εξής. Στο τέλος των έξι μηνών, μέσα στον Ιούνιο, όταν θα εκπνέει ακριβώς η προθεσμία με τη σημερινή παράταση του Νόμου που θα ψηφίσει η Βουλή, οριστικά να κληθεί το Σώμα σε κλειστή συνεδρία από τον αρμόδιο ή τους αρμόδιους Υπουργούς για να ενημερωθεί πρώτα για τα μέχρι την ημέρα εκείνη προκύψαντα προβλήματα, θετικά ή αρνητικά, από την εφαρμογή του διπλασιασμού της έκτακτης εισφοράς από μισό σε ένα τοις εκατόν. Στη συνέχεια να αναφερθεί σ' αυτή την κλειστή συνεδρία η Κυβέρνηση μέσω των αρμόδιων Υπουργών στις υπάρχουσες ανάγκες, αφού θα έχει το χρόνο αυτό των έξι μηνών για να τον εκμεταλλευτεί συνεργαζόμενη και ακούοντας απόψεις, ούτως ώστε να διαμορφωθεί ακριβώς ένας πιο δίκαιος τρόπος για τη συνέχιση της επιβολής αυτής της φορολογίας. Δηλαδή να γίνει κλειστή συνεδρία του Σώματος στην οποία να παραστούν οι αρμόδιοι ή ο αρμόδιος Υπουργός για να ενημερωθεί το Σώμα για την κατάσταση της Εθνικής μας Φρουράς και γενικά για τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η διαχείριση οποιωνδήποτε εσόδων που θα έχουν μέχρι τότε εν τω μεταξύ εισπραχθεί ή άλλων τα οποία θα προέλθουν από ενδεχόμενη αύξηση της εισφοράς του λαού μας για την Εθνική Φρουρά.

Σχολιάζοντας τώρα τον τρόπο που ζητά η κυβέρνηση να αυξήσει την έκτακτη εισφορά και που οπωσδήποτε πρέπει να απασχολήσει την Κυβέρνηση στους προσεχείς έξι μήνες, επαναλαμβάνω ότι ο συντελεστής του 3 τοις εκατόν είναι η εύκολη λύση. Ο εξαπλασιασμός δηλαδή σήμερα του μισού τοις εκατόν. Και είναι εύκολη λύση, διότι, επαναλαμβάνω, ευκολύνεται η Κυβέρνηση στην εισπραξη δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, αγνοώντας όμως βασικές αρχές οποιασδήποτε σωστής κοινωνικοοικονομικής πολιτικής. Οριστικά, και είμαστε οι πρώτοι που το εισηγηθήκαμε στις Επιτροπές της Βουλής, πρέπει να εφαρμοστεί η κλιμακωτή φορολογία.

Θα πρέπει κατά κάποιο τρόπο, αν μπορώ να χρησιμοποιήσω τη φράση, να ευνοηθούν ή έστω να μην πληγούν στον ίδιο βαθμό οι κατώτερες και οι μεσαίες εισοδηματικές τάξεις.

Επίσης θα πρέπει επιτέλους να ληφθεί υπόψη, επαναλαμβάνω, ότι έχουμε στην Κύπρο και 160,000 πρόσφυγες, οι οποίοι δεν πρέπει να καλούνται να αναλαμβάνουν τα ίδια βάρη για τη συνέχιση της τούρκικης κατοχής και εισβολής όπως ακριβώς καλούνται οι μη εκτοπισθέντες.

Και μέσα στα πλαίσια αυτά, εκτός από την κλιμακωτή φορολογία εισηγούμαστε και τη λήψη άλλων μέτρων, όπως έγινε εισήγηση και στις Επιτροπές της Βουλής, μεταξύ των οποίων είναι η επιβολή ειδικών τελών, π.χ. στη διακίνηση μέσω των αεροδρομίων και των λιμανιών μας, και η επιβολή ειδικού τέλους για την άμυνα, όπως γίνεται και σε άλλες χώρες. Μπορούν επίσης ειδικά να φορολογηθούν, και μάλιστα όχι με 3% αλλά με 10%, αν θέλετε, ιπποδρομιακά στοιχήματα, τα πούλς, πώς τα λεν, και άλλα ποδοσφαιρικά στοιχήματα. Μπορεί να επιβληθεί ειδική φορολογία για την υπεραξία την οποία απέκτησαν περιουσίες λόγω της απώλειας των περιουσιών του Βορρά. Μπορεί επίσης να επιβληθεί φορολογία πάνω στα υπερκέρδη από ενοικιάσεις ακινήτων, είτε καταστήματα είναι αυτά είτε κατοικίες, όταν πρόκειται για πέραν της μιας κατοικίας ή πέραν του ενός καταστήματος. Τα ενοίκια να έχουν κάποιου είδους ειδική φορολογία. Και φυσικά υπάρχουν και πολλά άλλα μέτρα τα οποία θα πρέπει να μελετηθούν

και είναι με αυτό το πνεύμα που ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνεί ότι θα είναι ρυθμιστικός, επαναλαμβάνω, ο λόγος και ο ρόλος που πρέπει να διαδραματίζει η Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή.

Με αυτά κ. Πρόεδρε, η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ήδη έχει διατυπωθεί: θα ψηφίσει το 1% της έκτακτης εισφοράς και ελπίζει ότι θα επανέλθομε μετά την πάροδο των έξι μηνών με νέες συγκεκριμένες και πιο σωστές εισηγήσεις από την Εκτελεστική Εξουσία όσο αφορά τη συνέχιση αυτής της φορολογίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα έχει ένα καθαρά μεταβατικό χαρακτήρα. Είναι μια εξέλιξη που επιβλήθηκε από την ανάγκη περαιτέρω συζήτησης της έκτακτης εισφοράς του 3%.

Κατά τη συζήτηση αυτής της κυβερνητικής πρότασης διατυπώθηκαν πολλές απόψεις σχετικά με το ύψος, την κατανομή και την ανάγκη κλιμάκωσης του συντελεστού εισφοράς όπως και σχετικά με άλλες πτυχές που αφορούν την αμυντική πολιτική και τη διαχείριση του Ταμείου άμυνας. Είναι αυτό που επέβαλε τη μεταβατική πρόταση για έκτακτη εισφορά ύψους 1% μέχρι τις 30 του Ιούνη για να μπορέσουμε να έχουμε μια σφαιρική αντίληψη γύρω από την άμυνα. Γι' αυτό πιστεύω ότι θα ήταν σφάλμα να θεωρούσαμε σαν σημείο αντιπαράθεσης και πολεμικής του προβλήματος το 3%. Εκείνο που έχουμε μπροστά μας είναι την ανάγκη για βελτίωση και ενίσχυση της κατάστασης στην Εθνική Φρουρά. Και είναι αυτό το σημείο που βρήκε ομόθυμη υποστήριξη από όλους όσους μετέσχαν στη σύσκεψη, ανεξάρτητα από τις διαφορές απόψεων που διατυπώθηκαν τόσο μέσα στις οργανώσεις όσο και μέσα στα κόμματα. Και αυτό που θα πρέπει να χαιρετίσουμε σήμερα εδώ είναι ότι ο πολιτικός κόσμος της Κύπρου αντιμετωπίζει με υπευθυνότητα το θέμα της άμυνας και ότι θα αναζητήσει στις μελλοντικές διαδικασίες ένα κοινό σημείο για να χαράξει μια εθνική διακομματική γραμμή πάνω στο θέμα της άμυνας και της ενίσχυσης της άμυνας γιατί πραγματικά η άμυνα είναι το μέλλον του τόπου, είναι το μέλλον του λαού, είναι η επιβίωση όλων μας, είναι η επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού, είναι η απελευθέρωση της Κύπρου και δεν χωρεί θέμα κομματικής διαίρεσης ή τοποθέτησης. Είναι υπόθεση που θα πρέπει να έχει καθαρά διακομματικό χαρακτήρα. Αν σήμερα υπάρχουν κάποιες διαφορές στις τοποθετήσεις πάνω στο 1% και στο 1/2%, θα ήταν ευτυχέστερο αν είμαστε όλοι πάνω σε μια κοινή βάση. Όμως ας ελπίσουμε ότι στο τέλος της συζήτησης θα βρεθούμε όλοι πάνω σε μια κοινή βάση αντιμετώπισης του προβλήματος.

Η αναγκαιότητα της άμυνας είναι σε όλους φανερή. Η Τουρκία κατέχει τα εδάφη μας, έχει ευρύτερη επεκτατική πολιτική, μας υποχρεώνει η Τουρκία σε μια αμυντική θέση και σίγουρα όταν συζητούμε το θέμα της άμυνας το συνδέουμε με τη λύση του Κυπριακού προβλήματος, το συνδέουμε με τα θέματα του χειρισμού του προβλήματος, όμως εκείνο που πρέπει να έχουμε κατά νου είναι ότι το τουρκικό σχέδιο σε βάρος της Κύπρου είναι καθαρά στρατιωτικό, είναι καθαρά επιθετικό και θα ήταν σφάλμα να μη δίνουμε την αναγκαία βαρύτητα σ' αυτό το αντικειμενικό δεδομένο.

Στρατιωτικό ήταν το σχέδιο τον καιρό της Αγγλοκρατίας, στρατιωτικό με την ΤΜΤ, στρατιωτικό με τους Μπαυρακτάρ και τους Σντζιακτάρ, στρατιωτικό με την εισβολή και κατοχή και στρατιωτικό εφόσον συνεχίζεται η τούρκικη αδιαλλαξία για τη διαιώνιση της κατοχικής κατάστασης.

Μπήκαν και θέματα σχετικά με την Εθνική Φρουρά. Δεν συζητούμε σήμερα το συνολικό θέμα της Εθνικής Φρουράς και δεν θα 'θελα να βγω από το θέμα. Σίγουρα όλοι δηλώνουμε και σίγουρα είμαστε ειλικρινείς όταν τοποθετούμαστε πάνω στο θέμα της ενίσχυσης και του ρόλου της Εθνικής Φρουράς αλλά επίσης έχει διάφορες εκδοχές η έννοια της καθυστέρησης γιατί δεν έχουμε σήμερα αξιόμαχη εθνική φρουρά στο βαθμό που θα θέλαμε.

Υπήρξαν απόψεις σχετικά με την Εθνική Φρουρά και την άμυνα της Κύπρου που αντιμάχονταν την ενίσχυση της άμυνας του τόπου. Πιθανόν τώρα να ωρίμασαν οι συνθήκες. Διατυπώθηκαν απόψεις ότι ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς, ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης, θα μας μετέβαλλε σε στρατιωτικούς στόχους και θα δικαιολογούσε τούρκικη περαιτέρω επίθεση ή υπήρξαν απόψεις ότι θα ήταν καλύτερα να διαλύσουμε και το στρατό και να βασιστούμε στη διεθνή αλληλεγγύη. Και υπήρξαν και αντικειμενικά δεδομένα. Υπήρξε η πρόταση για 1% έκτακτη εισφορά υπέρ της άμυνας που υποβιβάστηκε σε 1/2%. Υπάρχουν λόγοι και εξηγήσεις και πολιτική και συγκεκριμένο μέτρο. Δεν είναι όμως η ώρα να καθόμαστε να ζητούμε ο ένας από τον άλλο αν ωρίμασε στη συνείδησή μας η αντίληψη ότι τώρα ήρθε η ώρα για ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς και να κατανέμουμε ευθύνες ο ένας στον άλλο σχετικά με το θέμα της Εθνικής Φρουράς. Και υπάρχουν και προβλήματα. Πραγματικά όταν πρόκειται ο λαός να δώσει μέσα από το αίμα της ψυχής του χρήματα και να υποβιβάσει το βιοτικό του επίπεδο, ναι, θέλει να έχει και λόγο πάνω στα θέματα της Εθνικής Φρουράς και θέλει μια δίκαιη Εθνική Φρουρά, και αυτό είναι ένα μήνυμα που πρέπει να το πάρει και το Υπουργείο Άμυνας και η Εθνική Φρουρά και οι αξιωματικοί και οι στρατιώτες και ολόκληρος ο κόσμος.

Σίγουρα η υπόθεση του πιστοποιητικού κοινωνικών φρονημάτων υπάρχει. Και υπάρχει σε βάρος των στρατιωτών με προοδευτική ιδεολογική τοποθέτηση και λειτούργησαν κυκλώματα που τους κράτησαν καθηλωμένους και χρειάζεται να πάει κανείς πολύ μακριά, στα φυλάκια του Κάμπου ή του Πύργου, για να βρει κάποια παιδιά προοδευτικών οικογενειών. Είναι κάτι που πρέπει να τερματιστεί και είναι ένα μήνυμα προς την Κυβέρνηση για άμεση κατάργηση μιας τέτοιας απαράδεκτης κατάστασης πραγμάτων που διασπά το λαό και εξασθενίζει την Εθνική Φρουρά και πλήττει το αγωνιστικό φρόνημα γιατί σίγουρα θα πρέπει να υπάρχει μια ενιαία αντίληψη πάνω στο θέμα της δίκαιης μεταχείρισης των παιδιών ώστε να πάψει και κάθε άλλη έννοια ευνοιοκρατίας μέσα στην Εθνική Φρουρά, τοποθετήσεων, μεταθέσεων κλπ., που όλοι είμαστε θύματα πίεσεων προς αυτή την κατεύθυνση. Χρειάζεται κάποτε να μπουν κάποια αντικειμενικά κριτήρια δίκαιης τοποθέτησης και αξιολόγησης όλων των στρατιωτών και χρειάζεται ακόμα πιο πολύ η καλλιέργεια του ανάλογου φρονήματος μέσα στην ολότητα του λαού γιατί η άμυνα δεν περιορίζεται μόνο στο στρατό, αλλά είναι μια συνολική υπόθεση που αγκαλιάζει το λαό στο σύνολό του, όπου και να βρίσκεται, ότι και να κάνει είτε στο χώρο της δουλειάς, είτε στο χώρο της παραγωγής, είτε στο γραφείο, είτε στην πρώτη γραμμή. Είναι πολύ ευρύτερο το θέμα της άμυνας και πρέπει μέσα σ' αυτά τα πλαίσια να ενταχθεί και η υπόθεση της ενίσχυσης της

άμυνας. Και σίγουρα χρειάζεται ο έλεγχος. Πέρασε η εποχή της μυστικοπάθειας. Εδώ σήμερα κυκλοφορούν στρατιωτικά περιοδικά που έχουν όλες τις λεπτομέρειες γύρω από τη στρατιωτική δύναμη της κάθε χώρας και της Κύπρου, και των ελεύθερων περιοχών και των κατεχομένων, και τα έξοδα που δίδομε εμείς και τα έξοδα που δίνει η Τουρκία, και τα έξοδα που δίνει η κάθε χώρα. Η εποχή της μυστικοπάθειας έληξε. Εξάλλου είμαστε τόσο μικρός τόπος και αφθονούν τόσο πολύ οι διάφοροι έτοιμοι να προσφέρουν πληροφορίες ανεξάρτητα από φυλή, θρησκεία, προέλευση ή ρόλο που εντάσσονται να διαδραματίσουν μέσα στην Κύπρο, που αν νομίζουμε ότι υπάρχουν πολλά μυστικά πιθανόν να υπάρχουν από τον ενδιαφερόμενο λαό, όχι όμως από τους αντιπάλους μας. Έτσι στο βαθμό που σίγουρα διαφυλάσσονται κάποια ευαίσθητα σημεία της άμυνας είναι θέμα για το οποίο θα πρέπει να εγκαινιαστεί μια νέα περίοδος σχέσεων Κυβέρνησης και Βουλής όπου θα πληροφορείται η Βουλή τα σημεία εκείνα που σίγουρα μπορούν να λεχθούν ώστε να ξέρουμε και σχετικά για την πορεία της άμυνας και για τον έλεγχο γύρω από τις δαπάνες γιατί επίσης η υπόθεση των στρατιωτικών δαπανών είναι ευαίσθητο σημείο και χρειάζεται τις περισσότερες δυνατές διασφαλίσεις γιατί ακριβώς σ' αυτό το χώρο των πολεμικών και των στρατιωτικών δαπανών διακινούνται άσχετοι παράγοντες με τους συνηθισμένους παράγοντες της συνηθισμένης εμπορικής πράξης και χωρίς να σημαίνει αμφισβήτηση οποιουδήποτε, νομίζω ότι διαφυλάσσεται η εγκυρότητα και η υπευθυνότητα του κάθε υπεύθυνου διαχειριστή αν εξευρεθούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί, και αυτοί θα πρέπει να μας απασχολήσουν για μια μελλοντική αντίληψη.

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαστε ευτυχέστεροι να μην προέκυπτε θέμα έκτακτης συνεισφοράς για την άμυνα. Να μην προέκυπτε θέμα καταβολής ούτε 1/2%, ούτε 1%, ούτε 3%. Το ότι προκύπτει, αποτελεί μια παρέκβαση από τη συνηθισμένη πορεία και τη συνηθισμένη διαδικασία. Όμως αν επιβάλλεται να γίνει κάτι τέτοιο, αν το αποδεχόμαστε να γίνει αυτό, είναι γιατί δεν καλύπτονται οι δαπάνες από εκεί που θα 'πρεπε να καλυφθούν. Δεν ζούμε μέσα σε μια δίκαιη κοινωνία όπου ο καθένας πληρώνει σύμφωνα με τα εισοδήματά του ώστε να λειτουργεί σωστά ο φόρος εισοδήματος, ώστε να γίνεται ίση κατανομή βαρών, ώστε να χρησιμοποιούνται όλα τα χρήματα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την άμυνα. Αν κοιτάξει κανένας στατιστικές, και υπάρχουν στατιστικές —δεν είναι η ώρα πιθανόν να τις επικαλεστούμε— για το τι θα 'πρεπε να πληρώνουν τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα και τι πληρώνουν τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα και τι πληρώνουν τα κατώτερα εισοδηματικά στρώματα, ακριβώς επειδή δεν υπάρχει δίκαιη κατανομή εισοδήματος, επειδή τα βάρη κατά κύριο λόγο πλήττουν τους εργαζομένους και τους μισθωτούς, επειδή τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα διαφεύγουν είτε νόμιμα είτε παράνομα της καταβολής της αναγκαίας φορολογίας, χρειάζεται μια επιπρόσθετη φορολογία που κατά κάποιο τρόπο επηρεάζει εισοδήματα που αφήνονται ελεύθερα από το φόρο εισοδήματος.

Αλλά όσο και να είμαστε οπαδοί μιας ιδανικής δίκαιης πολιτείας θα αργήσουμε πολύ να φτάσουμε σ' εκείνο το σημείο. Γι' αυτό είμαστε υποχρεωμένοι να συζητήσουμε και να αποδεχτούμε έκτακτα και ειδικά μέτρα στην προσπάθεια να αυξήσουμε και τα έσοδα γύρω από την άμυνα και να γίνει και μια δικαιότερη κατανομή. Το ενθαρρυντικό είναι ότι ο λαός δίνει. Η μάζα του λαού, η συντριπτική πλειοψηφία του λαού δίνει αυθόρμητα. Έκανε εράνους ο λαός αυθόρμητα για την άμυνα όταν σε άλλα στρώματα εγίνοντο άλλοι υπολογισμοί.

Και οι πρόσφυγες. Και οι πρόσφυγες είναι πιο έτοιμοι να δώσουν από οποιοδήποτε άλλο, οι 200.000 πρόσφυγες —για χάρη διόρθωσης του αριθμού— γιατί ξέρουν, είδαν τι σημαίνει εισβολή, τι σημαίνει τούρκικος επεκτατισμός, τούρκικη κατοχή.

Ελέχθη από προηγούμενους ομιλητές ότι υπάρχει πια η Επιτροπή 'Αμυνας της Βουλής. Ναι, είναι ένας νέος θεσμός της Βουλής, αναγκαίος θεσμός μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης του θέματος της αμυντικής πολιτικής, που θα κληθεί να διαδραματίσει το ρόλο της σαν όργανο της Βουλής, σαν πολιτειακό όργανο. Θα πρέπει να προγραμματιστεί η δουλειά της Επιτροπής 'Αμυνας με σοβαρότητα και υπευθυνότητα εκ μέρους όλων για να βρούμε ποια σημεία ακριβώς θα πρέπει να αναλύσουμε, να θιξουμε, να διερευνήσουμε με κριτήρια ότι θα πρέπει η Βουλή εκπροσωπώντας το λαό να διαδραματίσει το σωστό της ρόλο πάνω στα θέματα της άμυνας, πάνω στη διαχείριση των δημόσιων εσόδων και πάνω στα θέματα των δαπανών. Έχουμε πολύ δρόμο ακόμα να διανύσουμε, έχουμε πολλά προβλήματα να αντιμετωπίσουμε και πιστεύω ότι αν προχωρήσουμε με συναίσθηση ευθύνης θα βρούμε το κοινό σημείο συνάντησης γιατί στηρίζομαστε στον πατριωτισμό όλων που δεν λείπει από κανένα.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ακούσετε από εμέ διάλεξη περί της ανάγκης ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου. Πιστεύω ότι αποτελεί απώλεια χρόνου, αν όχι και λίγο δημαγωγία να συζητούμε και να υπερθεματίζουμε ότι ο τόπος αυτός κάτω από τις συνθήκες που διέρχεται χρειάζεται αμυντική θωράκιση. Πιστεύω ακόμα πως ορθά ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ μάς είπε πως πρέπει να ατενίσουμε το θέμα της αμυντικής θωράκισης υπερκομματικά. Θα είμαστε οι τελευταίοι που θα διαφωνούσαμε, αλλά θα εισηγηθώ στον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του κυβερνώντος Κόμματος μειοψηφίας να υποδείξει αυτό το θέμα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Διότι είναι αδιανόητο μια Κυβέρνηση μειοψηφίας, η οποία θέλει να θέσει το αμυντικό θέμα της Κύπρου υπεράνω Κομμάτων, να διορίζει σαν Υπουργό 'Αμυνας ένα από τα βασικά κομματικά της στελέχη. Πώς ελπίζει αυτή η Κυβέρνηση ότι όλα τα Κόμματα θα εμπιστευθούν σε ένα στέλεχος ενός Κόμματος τη θέση εκείνη για την οποία έπρεπε από κοινού τα Κόμματα να συμφωνήσουν για να υπάρχει βεβαιότητα υπερκομματικής ατενίσεως του θέματος από ένα υπερκομματικό κοινής εμπιστοσύνης; Έτσι συμπεριφέρονται κόμματα και κυβερνήσεις που θέλουν να θέσουν το θέμα της άμυνας υπεράνω Κομμάτων;

Εμείς θα ψηφίσουμε το 1% της έκτακτης εισφοράς όχι γιατί πιστεύουμε πως με το 1% είναι δυνατό να επιτευχθεί ο βαθμός της αμυντικής θωράκισης που χρειάζεται η Κύπρος. Ακόμα προχωρούμε και λέμε ότι ούτε και με το 3% δεν θα επιτευχθεί. Μπορεί να γίνει ουσιαστική βελτίωση αν και εφόσον θα υπάρξει αυστηρός έλεγχος από αυτή τη Βουλή των Αντιπροσώπων του τρόπου που θα διατίθενται τα χρήματα του Ταμείου για την άμυνα. Γιατί αν δεν υπάρξει αυτός ο αυστηρός έλεγχος οι ενδείξεις μέχρι σήμερα των πολλαπλών σκανδάλων οικονομικής διαχείρισης δεν μας πείθουν ότι τα χρήματα αυτά θα αξιοποιηθούν στο

βαθμό που πρέπει για την αμυντική οχύρωση της Κύπρου. Πιστεύουμε επομένως και προειδοποιώ σήμερα την Κυβέρνηση σε περίπτωση που εντός έξι μηνών δεν ληφθούν σοβαρά οι εκφρασθείσες απόψεις ότι πρέπει να υπάρξει έλεγχος ότι δεν θα μας ξεγελά η Κυβέρνηση με το να επισκέπτεται τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές λίγο πριν την επιβολή φορολογίας και να λέγει «ήλθα να σας ενημερώσω» όταν για χρόνια και μήνες ολόκληρους αγνοεί την ύπαρξη των αρχηγών των Κομμάτων. Ούτε και δεχόμεθα την αρχή του υποβιβασμού της Επιτροπής 'Αμυνας της Βουλής διότι αν γεγονότα και στοιχεία τα οποία γνωρίζουν οι υπάλληλοι των αρμόδιων Υπουργείων προβάλλεται ο ισχυρισμός πως δεν μπορούν να τα γνωρίζουν Βουλευτές, τότε αυτό αποτελεί υποτίμηση του βουλευτικού αξιώματος και βαρεία ύβρη εναντίον αυτού του Σώματος. Δεν είναι νοητό δημόσιοι υπάλληλοι από τους οποίους παίρνουμε πληροφορίες, να πληροφορούνται και να γνωρίζουν αγορές όπλων τις οποίες αυτή η Βουλή να αγνοεί. Εγώ γνώριζα συμβάσεις τις οποίες κάμαμε με ξένη χώρα, το ύψος του ποσού που διαθέταμε, τον τύπο των όπλων που θα αγοράζαμε, τον τόκο που θα πληρώναμε και την ακύρωση αυτής της παραγγελίας, και γνώριζα και τους λόγους της ακύρωσης, όχι γιατί διαθέτω μυστική υπηρεσία, αλλά γιατί τα γνώριζαν δημόσιοι υπάλληλοι, ενώ αυτή η Βουλή και οι αρχηγοί των Κομμάτων ήταν σε πλήρη άγνοια όλης αυτής της διαδικασίας και του αποτελέσμάτος της.

Πιστεύω επομένως ότι αν η Κυβέρνηση ζητά από αυτό το Σώμα να επιβαρύνει το λαό με φορολογίες πρέπει να ξέρει ότι αυτό το Σώμα θα απαιτήσει όπως η αρμόδιά του Επιτροπή, η Επιτροπή 'Αμυνας, συνεργάζεται, πληροφορείται και έχει αποφασιστικό ρόλο στον τρόπο διαθέσεως των χρημάτων.

'Ερχομαι τώρα και στο θέμα του Ταμείου. Αν μελετήσετε το σχετικό νόμο, το άρθρο το οποίο προσδιορίζει τους λόγους συστάσεως του Ταμείου δεν καθορίζει ότι το Ταμείο αυτό ιδρύεται για συγκεκριμένους σκοπούς αγοράς οπλισμού ή κατασκευής αμυντικών έργων, αλλά μπορεί και να χρησιμοποιηθεί, όπως είναι διατυπωμένο το σχετικό άρθρο, και για την πληρωμή μισθωτών και για τη διατροφή της Εθνικής Φρουράς και για επιδόματα και ούτω καθεξής, ενώ αυτά πρέπει να είναι χωριστά από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και το Ταμείο να είναι καθαρώς για σκοπούς ενισχύσεως της άμυνας μας. Εδώ πρέπει να υπάρξει μια τροποποίηση του σχετικού άρθρου ούτως ώστε να είναι σαφέστατο ότι εφόσον ψηφίζουμε στον Τακτικό Προϋπολογισμό κονδύλι για τη συντήρηση της Εθνικής Φρουράς, τα επιδόματα και τη διατροφή, τα χρήματα του Ταμείου πρέπει να διατίθενται καθαρά για σκοπούς ενισχύσεως της άμυνας είτε για τα αναγκαία αμυντικά έργα είτε για οπλισμό είτε για οτιδήποτε άλλο είναι αναγκαίο πέραν των τακτικών δαπανών της Εθνικής Φρουράς.

'Ερχομαι τώρα σε ένα άλλο θέμα, το θέμα του ποιο ρόλο θα διαδραματίζει αυτή η Βουλή όταν πρόκειται για προμήθεια οπλισμού ή για το ποια πρέπει να είναι η πολιτική μας έναντι της αμυντικής μας θωράκισης. Υπάρχουν μερικοί οι οποίοι θα μας πουν «μα δεν υπάρχουν ειδήμονες στη Βουλή». Δεν είναι θέμα ειδημόνων. Σε πολλά Κοινοβούλια δεν υπάρχουν ειδήμονες αλλά καλούνται οι ειδήμονες ενώπιον των αρμόδιων Σωμάτων της Βουλής, εκφράζουν τις απόψεις τους, ακούονται και αντίθετες απόψεις και τότε αποφασίζεται η αμυντική πολιτική προς ποια κατεύθυνση θα καθοδηγηθεί κατόπιν συνεργασίας Κυβέρνησης και Βουλής. Δεν μπορεί αυτή η Βουλή να δώσει εν λευκώ το δικαίωμα στην Κυβέρνηση να καθορίζει εκείνη την αμυντική πολιτική χωρίς να συμμετέχει στο βαθμό που πρέπει να συμμετέχει και η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ζητώ επομένως έλεγχο πάνω σε δυο βάσεις. Πρώτο, έλεγχο για σαφή καθορισμό των δαπανών και του σκοπού των δαπανών, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι δαπάνες δεν θα είναι για συντήρηση της Εθνικής Φρουράς, η οποία καλύπτεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, αλλά για την κατασκευή αναγκαίων οχυρωματικών έργων και προμήθεια οπλισμού. Δεύτερο, έλεγχο στον καθορισμό της αμυντικής πολιτικής και, τρίτο επιμένουμε σε υπερκομματική πολιτική η οποία τότε μόνο θα μας πείσει ότι είναι υπερκομματική όταν υπάρχει υπερκομματικός Υπουργός Άμυνας.

Θέλω ακόμα να αναφερθώ και στο θέμα της ανάγκης δημιουργίας ορισμένων νέων τρόπων αντιμετώπισης προβλημάτων άμυνας. Δεν θα αναφερθώ σ' αυτό σήμερα στη Βουλή αλλά πιστεύω ότι μια προσεκτική μελέτη του όλου τρόπου με τον οποίο έχει καθοριστεί η στρατηγική της άμυνας θα καταδείξει ότι χρειάζεται ριζική αναθεώρηση και επιφυλάττομαι να ζητήσω τη σύγκληση ειδικής συνεδρίας της Βουλής, κεκλεισμένων των θυρών, για να τεθεί επί τάπητος αυτό το θέμα της άμυνας του τόπου.

Κλείοντας την ομιλία μου θέλω να τονίσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αν δεν ικανοποιηθεί πάνω στα προαναφερθέντα σημεία, δεν πρέπει να θεωρηθεί από την Κυβέρνηση δεδομένο ότι θα ψηφίσει και άλλες αυξήσεις. Και θέλω ακόμα να τονίσω ότι ο τρόπος με τον οποίο η Κυβέρνηση παρουσιάζει φορολογικά νομοσχέδια ενώπιον του Σώματος δεν είναι ο ορθός τρόπος. Διότι αν η Κυβέρνηση μαζί με το θέμα της άμυνας μάς παρουσίαζε και όλη την υπόλοιπη φορολογία την οποία θα 'θελε να επιβάλει κατά το τρέχον έτος θα είμεθα σε πολύ καλύτερη θέση σαν Σώμα να τοποθετηθούμε και να πούμε αν πρέπει να γίνουν αλλού περικοπές και να μεταφερθούν κονδύλια για την άμυνά μας ή αν πρέπει να φορολογηθεί περισσότερο ο Κυπριακός λαός.

Πιστεύω ακράδαντα ότι είναι απαράδεκτη πολιτική να ζητείται η επιβολή φορολογίας 3% πάνω στα εισοδήματα για την άμυνα αλλά να μην αποκαλύπτεται πόση άλλη φορολογία θα ζητηθεί να επιβληθεί για το δοσμένο φορολογικό έτος πάνω στον Κυπριακό λαό. Ορθή πολιτική είναι, να λεχθεί «δίδω προτεραιότητα στην άμυνα και χρειάζομαι την τάδε φορολογία για την άμυνα», αλλά εάν η φορολογία αυτή είναι ορισμένου ύψους που καταντά δυσβάστακτη αν προστεθούν και άλλες φορολογίες, τότε η Βουλή θα έχει να κρίνει αν πρέπει να μειώσει τον προϋπολογισμό δαπανών για να μπορέσει να δώσει το μεγαλύτερο ποσό στο θέμα της άμυνας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι αναμφίβολα τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου και αναμφίβολα θα υποστηρίξει κάθε λογικό μέτρο προς αυτή την κατεύθυνση αλλά ταυτόχρονα επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι η αμυντική θωράκιση σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να μας αποπροσανατολίζει από την ορθή γραμμή και την ορθή τακτική για τη λύση του πολιτικού μας προβλήματος. Και επωφελούμαι της ευκαιρίας αυτής για να υπογραμμίσω ότι το κυπριακό θα λυθεί, πρέπει να λυθεί με πολιτικά, με ειρηνικά μέσα. Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά επανειλημμένα έχουν τονίσει ότι το κυπριακό δεν πρέπει να λυθεί με στρατιωτικά μέσα. Γιατί εάν

οδηγηθούμε σε νέα ένοπλη αναμέτρηση δεν είναι δύσκολο ν' αντιληφθεί οποιοσδήποτε πόσο καταστρεπτικά θα είναι τα αποτελέσματα για την Κύπρο. Δεν είναι δύσκολο να αντιληφθούμε ότι κατ' αυτό τον τρόπο ακριβώς υποβοηθούμε και εξυπηρετούμε τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκουν οι εχθροί μας, ο ιμπεριαλισμός και η Τουρκία.

Συνεπώς συζητώντας αυτό το θέμα της ανανέωσης του Νόμου για την άμυνα, πιστεύουμε ότι θα διαπράξουμε λάθος, σοβαρό σφάλμα εάν ταυτόχρονα με την ανάγκη ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης δεν υπογραμμίσουμε και την ανάγκη όπως παραμένουμε πιστά προσανατολισμένοι στην ανάγκη λύσης του Κυπριακού με πολιτικά μέσα μέσω των συνομιλιών και αυτή τη στιγμή στα πλαίσια της πρωτοβουλίας Κουεγιάρ.

Με αυτή την αφετηρία, κ. Πρόεδρε, όπως αναφέρει και η έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, είναι σαφές ότι η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα θα υποστηρίξει την ανανέωση του Νόμου, την ανανέωση αυτού του θεσμού. Όμως είναι σαφές ότι δεν θα υποστηρίξουμε το Νομοσχέδιο το οποίο κατέθεσε η Κυβέρνηση και το οποίο προνοεί για εξαπλασιασμό της εισφοράς των εργαζομένων για την άμυνα. Πιστεύουμε δε ότι η Κυβέρνηση διέπραξε ένα σοβαρό ολίσθημα καταθέτοντας αυτό το Νομοσχέδιο. Ενώ είναι γνωστό ότι καθιέρωση αυτού του θεσμού της εισφοράς για την άμυνα έγινε ύστερα από εισήγηση των συνδικαλιστικών και άλλων οργανώσεων, μεταξύ των οποίων και η ΠΕΟ —δεν ήταν πρωτοβουλία της Κυβέρνησης— στην προκείμενη περίπτωση που η Κυβέρνηση αποφάσισε να εξαπλασιάσει αυτή την εισφορά, παραγνώρισε τελείως τις οργανώσεις τις οποίες εισηγήθηκαν την καθιέρωση αυτής της εισφοράς. Και το γεγονός ότι η καθιέρωση αυτού του θεσμού προήλθε ύστερα από εισήγηση των Οργανώσεων, είναι χαρακτηριστικό του πατριωτισμού του λαού μας, του πατριωτισμού των εργαζομένων και της διάθεσής τους να υποβληθούν σε οικονομικές θυσίες αλλά στην ανάγκη να προσφέρουν και αυτή τη ζωή τους για να υπερασπίσουν την πατρίδα μας, για να υπερασπίσουν το ελεύθερο μέρος της Κύπρου. Και ασφαλώς αυτή η εισφορά για την άμυνα της οποίας πατέρες είναι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, οι Οργανώσεις τους, δεν είναι η μόνη θυσία στην οποία υποβλήθηκαν οι εργαζόμενοι αφότου έγινε η Τούρκικη εισβολή. Είναι γνωστό σε πόσες θυσίες υποβλήθηκαν οι εργαζόμενοι σαν αποτέλεσμα του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής.

Αναφέρει η έκθεση ότι κλήθηκε στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές σωρεία Οργανώσεων, μεγάλος αριθμός Οργανώσεων και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί αυτού του Νομοσχεδίου. Η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη τις θέσεις και εισηγήσεις όλων των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων που παρευρέθηκαν στη συνεδρία αυτών των Επιτροπών, καθώς επίσης και τις εισηγήσεις και τις θέσεις των αγροτικών Οργανώσεων, των αυτοκινητιστικών Οργανώσεων και άλλων. Και έχοντας υπόψη αυτές τις θέσεις των Οργανώσεων η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα κατέληξε ότι η εισφορά του 3% που ζητά το κυβερνητικό νομοσχέδιο δεν είναι δυνατό να γίνει δεκτή. Πέραν τούτου η θέση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας είναι ότι ενδείκνυται, και αυτό είναι που θα υποστηρίξει, όπως ανανεωθεί ο Νόμος με ποσοστό εισφοράς 1/2 τοις εκατόν μέχρι τις 30 του ερχόμενου Ιούνη και στη συνέχεια υπογραμμίζουμε την ανάγκη όπως το θέμα της εισφοράς για την άμυνα παραπεμφθεί στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή αφού δε συζητηθεί και αφού κατά το δυνατό υιοθετηθούν κοινές θέσεις και προσεγγίσεις, επανέλθει στη Βουλή για περαιτέρω συζήτηση

ασφαλώς πριν τις 30 του Ιούνη. Και στα πλαίσια των συζητήσεων μέσα στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή, εμείς θα υποστηρίξουμε ορισμένη κλιμάκωση του ποσοστού εισφοράς για την άμυνα, αλλά λογική κλιμάκωση και όχι τέτοια κλιμάκωση που θα φορτώνει νέα υπέρογκα βάρη στους εργαζομένους, και θα αναφερθώ αργότερα σ' αυτά τα νέα υπέρογκα βάρη.

Επαναλαμβάνω ότι θα υποστηρίξουμε μια λογική κλιμάκωση μέχρι ορισμένου ποσοστού της εισφοράς για την άμυνα.

Ένα σημείο το οποίο θίγεται στην έκθεση, κ. Πρόεδρε, και στο οποίο έχουν αναφερθεί και οι προηγούμενοι ομιλητές, είναι το θέμα του ελέγχου του Ταμείου το οποίο ιδρύθηκε βάσει αυτού του Νόμου που συζητούμε. Όταν καθιερώνεται αυτή η εισφορά υπογραμμίστηκε από όλες τις πλευρές του Σώματος και ήτο απόφαση αυτού του Σώματος ότι τα έσοδα που θα προέκυπταν από αυτή την εισφορά, θα έπρεπε να προορίζονται αποκλειστικά και μόνο για να καλύψουν πρόσθετες ανάγκες της Εθνικής Φρουράς σε οπλισμό και ότι σε καμιά περίπτωση δεν θα έπρεπε να χρησιμοποιούνται οι πόροι από αυτό το Ταμείο για την κάλυψη άλλων αναγκών των κρατικών προϋπολογισμών.

Υπογραμμίστηκε επίσης ότι απαραίτητα η διαχείριση αυτού του Ταμείου πρέπει να υπόκειται στον έλεγχο της Βουλής μέσω των Κοινοβουλευτικών αρχηγών. Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι παρόλο που παρήλθαν δύο χρόνια από της ίδρυσης αυτού του Ταμείου μέχρι προ δεκαπενθημέρου ουδέποτε η Κυβέρνηση θεώρησε ενδεδειγμένο και πρόπον να ενημερώσει τη Βουλή μέσω των Κοινοβουλευτικών αρχηγών για τη διαχείριση αυτού του Ταμείου. Για μας είναι απαράδεκτη η παράλειψη αυτή της Κυβέρνησης. Και δεν δικαιολογείται η Κυβέρνηση να προβεί σ' αυτή την ενημέρωση τώρα, αυτή τη στιγμή που έφερε ένα νέο Νομοσχέδιο για τον εξαπλασιασμό της εισφοράς για την άμυνα. Υπογραμμίζουμε την ανάγκη όπως αυτή η παράλειψη τερματιστεί και όπως η Βουλή συστηματικά ενημερώνεται για τη διαχείριση αυτού του Ταμείου. Άλλωστε όπως τονίστηκε και από προηγούμενους ομιλητές, όταν ο εξοπλισμός της Εθνικής Φρουράς όπως και ο εξοπλισμός της Τουρκίας αποτελούν αντικείμενο δημοσιευμάτων στον τύπο κατ' επανάληψη, δεν νομίζουμε ότι υπάρχουν πολλά πράγματα να αποκρυβούν από τους Βουλευτές παρόλο που ουδέποτε ζητήσαμε και δεν θα ζητήσουμε να εισέλθουμε σε λεπτομέρειες που δεν είναι απαραίτητες για τους σκοπούς ελέγχου της διαχείρισης του Ταμείου. Αλλά είναι βέβαιο, και όλοι το γνωρίζουμε, ότι από τη στιγμή που θα συνάψουμε, που θα συνομολογήσουμε μια συμφωνία για την αγορά οπλισμού, την ίδια ακριβώς στιγμή πληροφορούνται οι εχθροί μας, οι αντίπαλοί μας και τις ποσότητες και τον τύπο των όπλων. Αποτελεί λοιπόν προσβολή για τη Βουλή να μην ενημερώνεται επαρκώς για τη διαχείριση αυτού του Ταμείου.

Όμως σε σχέση με τη διαχείριση αυτού του Ταμείου θέλω να αναφερθώ σε μια άλλη πτυχή. Αναφέρεται στην έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ότι οι έντιμοι κύριοι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας ισχυρίστηκαν ή πρόβαλαν το επιχείρημα ενώπιον των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ότι από τους πόρους, από τα έσοδα της εισφοράς για την άμυνα πρόκειται να αυξηθούν τα επιδόματα των Εθνοφρουρών και να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσής τους. Αυτό τονίστηκε και στις Επιτροπές, αυτό αναφέρεται, επαναλαμβάνω, και στην έκθεση.

Να μου επιτρέψετε να πω, κ. Πρόεδρε, ότι αυτό αποτελεί πολύ φθηνό επιχείρημα γιατί βάσει του Νόμου αυτού δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν πόροι του Ταμείου για να αντικαταστήσουν υποχρεώσεις του Τακτικού Προϋπο-

λογισμού του κράτους. Συνεπώς δεν είναι δυνατόν οι πόροι από την εισφορά για την άμυνα να χρησιμοποιηθούν για την αύξηση των επιδομάτων των εθνοφρουρών ή για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους.

Η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα —και είμαι βέβαιος ολόκληρο το Σώμα— ανεπιφύλακτα υποστηρίζει, αλλά εν πάση περιπτώσει υπογραμμίζω τη θέση της δικής μας Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ότι τα επιδόματα των εθνοφρουρών είναι εξαιρετικά χαμηλά και θα πρέπει να αυξηθούν όπως θα πρέπει να βελτιωθούν και οι συνθήκες διαβίωσης των εθνοφρουρών. Αλλά αποτελεί παραπλάνηση όταν υπεύθυνοι Υπουργοί ισχυρίζονται ενώπιον των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ότι οι πόροι αυτού του Ταμείου θα χρησιμοποιηθούν για αύξηση των επιδομάτων των εθνοφρουρών και για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Έγινε αναφορά σε ένα άλλο ζήτημα, στο οποίο είναι αδύνατο να κατέλθω από το βήμα χωρίς να αναφερθώ, το θέμα των διακρίσεων. Παραπονήθηκαν και ο κ. Σολωμής του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο κ. Χατζηδημητρίου της Ε.Δ.Ε.Κ. για διακρίσεις σε βάρος οπαδών των Κομμάτων τους. Νομίζω ότι θα περίττευε να πω τι συμβαίνει με οπαδούς του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς όταν τα δυο αυτά Κόμματα παραπονούνται για διακρίσεις. Οι μεγαλύτερες και χειρότερες διακρίσεις γίνονται σε βάρος των οπαδών και μελών του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Όπως διακρίσεις γίνονται βέβαια και σε ολόκληρο τον κρατικό μηχανισμό σε βάρος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Και νομίζω ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει ορισμένες υποχρεώσεις οι οποίες πηγάζουν και από διεθνείς Συμβάσεις, οι οποίες διεθνείς Συμβάσεις ρητώς καταδικάζουν τις διακρίσεις εξ αιτίας πολιτικών, ιδεολογικών πεποιθήσεων ή άλλων παρόμοιων παραγόντων.

Κύριε Πρόεδρε,

Είπα προηγούμενα ότι θα πρέπει να γίνει κλιμάκωση της εισφοράς για την άμυνα, λογική κλιμάκωση μέχρι ορισμένου ποσοστού αλλά πάντα έχοντας υπόψη ότι οι εργαζόμενοι, ο λαός μας επωμίζεται υπέρογκα φορολογικά βάρη. Και θα ενδιατρίψω σ' αυτό με την άδειά σας. Οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα να μην μπούμε στη φορολογική πολιτική γενικά. Θα παρακαλούσα να παραμείνουμε στο θέμα, διότι θα υπάρξουν ευκαιρίες για όλα τα Μέλη της Βουλής να εκφράσουν απόψεις αναφορικά με την ευρύτερη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης.

Π. ΔΗΓΚΛΗΣ:

Μόνο δυο λόγια, κ. Πρόεδρε· δεν θα επεκταθώ.

Οι Κυβερνητικοί εκπρόσωποι αρέσκονται να υπογραμμίζουν συχνά ότι η φορολογία στην Κύπρο είναι χαμηλή και αναφέρουν ορισμένα ποσοστά.

Ο κ. Υπουργός Οικονομικών την περασμένη Δευτέρα σε μια εφημερίδα ανέφερε παραθέτοντας στοιχεία ότι η Κύπρος είναι από τις χαμηλότερα φορολογούμενες χώρες και ανέφερε και αριθμούς. Εμείς διαφωνούμε κατηγορηματικά μ' αυτό τον ισχυρισμό του κ. Υπουργού. Εμείς υπογραμμίζουμε και θα επεκταθούμε στην κατάλληλη ώρα για να αποδείξουμε, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της ανάπτυξης της, ότι η Κύπρος είναι από τις ψηλότερα φορολογούμενες χώρες. Αρκούμαι σ' αυτό, κ. Πρόεδρε, και επαναλαμβάνω ότι θα το αποδείξουμε σε κατοπινές συζητήσεις. Συνεπώς όταν συζητούμε για την αύξηση της εισφοράς για την άμυνα δεν μπορεί να μας διαφεύγει και αυτός ο παράγοντας του υπέροχου

φορολογικού βάρους που επωμίζονται οι εργαζόμενοι και ο λαός της Κύπρου. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι θα πρέπει να γίνει μια λογική κλιμάκωση μέχρι ορισμένου ποσοστού.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα μου επιτρέψετε να σχολιάσω ή να αναφερθώ σε ορισμένες άλλες πτυχές του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην εισηγητική έκθεση για το Νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση, αναφέρεται ότι στην περίοδο Φεβράρη-Δεκέμβρη του 1985 εισπράχθηκαν 5,8 εκατομμύρια λίρες. Και αναφέρεται στη συνέχεια ότι από αυτά τα 5,8 εκατομμύρια λίρες τα 3,8 εκατομμύρια είναι αντίστοιχες εισφορές εργατοϋπαλλήλων. Στη συνέχεια αναφέρεται στο επεξηγηματικό σημείωμα ότι από κέρδη, από ενοίκια, από μερίσματα και από τόκους εισπράχθηκαν στην περίοδο που αναφέρομαι μόνο £300,000. Τρία εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες λίρες (£3,800,000) είναι εισφορές που αντιστοιχούν στους εργατοϋπαλλήλους και μόνο 300,000 είναι οι εισφορές που αντιστοιχούν στα κέρδη, τα μερίσματα κ.λ.π.

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να-επισύρω την προσοχή του Σώματος σ' αυτή την πτυχή. Βέβαια στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές εδόθη μια εξήγηση ότι συνήθως καθόσον αφορά τις εταιρείες οι εισφορές που αντιστοιχούν στα κέρδη και τα μερίσματα γίνονται στον επόμενο χρόνο και γι' αυτό μας πληροφόρησε ο αρμόδιος Υπουργός στην περίοδο Φεβράρη-Δεκέβρη του 1985 ότι οι εισφορές από κέρδη και μερίσματα είναι μόνο £300,000.

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι η απάντηση και η εξήγηση του αρμόδιου Υπουργού κάθε άλλο παρά πειστική είναι. Γιατί θέλω να αναφέρω σχετικά ότι όταν πριν ένα χρόνο συζητούσαμε την ανανέωση αυτού του Νόμου και τότε είχαν δοθεί στοιχεία σχετικά με τις εισφορές των διαφόρων τάξεων ή για τις εισφορές από τα διάφορα εισοδήματα και πριν ένα χρόνο ανεφέρθη ότι οι εισφορές που αντιστοιχούσαν στα κέρδη, τα μερίσματα, τους τόκους και τα ενοίκια στην περίοδο Φεβράρη 1984—Δεκέβρη 1984, για την ίδια χρονική περίοδο, δηλαδή την αντίστοιχη, ήταν μόνο £470,000, δηλαδή το 1984 εισεφέρθησαν £470,000 και το 1985 και πάλιν για τους ίδιους μήνες εισεφέρθησαν μόνο £300,000. Πού είναι ο ισχυρισμός του κ. Υπουργού ότι τα κέρδη και τα μερίσματα εισφέρουν καθυστερημένα και συνεπώς θα φανούν τον επόμενο χρόνο οι εισφορές αυτών των εισοδημάτων; Εάν δηλαδή το 1984 οι £470,000 ήταν λίγες, γιατί οι εισφορές από τα κέρδη, τα μερίσματα κ.λ.π. θα γίνονταν στις αρχές του 1985 ή στη διάρκεια του 1985, πού είναι αυτές οι εισφορές όταν μέσα στο 1985 έχουμε όχι αύξηση του ποσού αλλά μείωση από τις £470,000 στις £300,000.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι φανερό ότι εδώ υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα. Ακούω κάποιο συνάδελφο του Δημοκρατικού Συναγερμού που λέει ότι είναι η φτώχεια και η κρίση. Δεν ξέρω εάν οι εργαζόμενοι είναι πλουσιότεροι από τους πλουσίους. Εμείς δίνουμε μια άλλη ερμηνεία σ' αυτό το φαινόμενο και πιστεύω ότι αυτό το Σώμα έχει υποχρέωση να υπογραμμίσει αυτή την πτυχή του υπό συζήτηση θέματος. Οι εισφορές από κέρδη, μερίσματα, τόκους κ.λ.π. είναι απαράδεκτα χαμηλές και ο λόγος είναι η φοροδιαφυγή. Εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι εάν τα κέρδη, τα μερίσματα, οι τόκοι και τα ενοίκια εισέφεραν για σκοπούς άμυνας εκείνο που έπρεπε να εισφέρουν, εάν δεν φοροδιαφεύγαν, τα έσοδα του Ταμείου για την άμυνα θα ήταν πολύ περισσότερα και συνεπώς το πρόβλημα των αναγκών μας για

την άμυνα ή τις ανάγκες αύξησης του ποσοστού εισφοράς για την άμυνα θα παρουσιάζετο πολύ διαφορετικά.

Συνεπώς υπογραμμίζουμε απ' εδώ την ανάγκη όπως η Κυβέρνηση πάρει τα αναγκαία μέτρα χωρίς καμιά χρονοτριβή ούτως ώστε να παταχθεί η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή και στην προκείμενη περίπτωση να μη φοροδιαφεύγουν ή διαφεύγουν της εισφοράς για την άμυνα τα κέρδη, τα μερίσματα, οι τόκοι και τα ενοίκια. Και τότε είμαστε πεπεισμένοι ότι τα έσοδα αυτού του Ταμείου θα είναι σημαντικά αυξημένα και το πρόσθετο βάρος που θα κληθούν να επωμισθούν οι εργαζόμενοι θα είναι διαφορετικό.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι σχεδόν πριν 24 μήνες η Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή ενέκρινε ένα σχέδιο νομοθεσίας για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Μην ενοχλείσθε συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος: είναι ευχάριστο να τα ακούετε αυτά, είναι ωφέλιμο. Έχουν περάσει σχεδόν δύο χρόνια χωρίς η Κυβέρνηση να προωθήσει αυτή τη νομοθεσία. Υπογραμμίζουμε την ανάγκη όπως τάχιστα προωθηθεί αυτή η νομοθεσία ούτως ώστε να αυξηθούν και οι πόροι του Ταμείου για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτά είχα να πω επί του θέματος και επαναλαμβάνω ότι η θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι ότι θα υποστηρίξει ανανέωση του Νόμου βάσει του ποσοστού 1/2% μέχρι τις 30 του Ιούνη με την έννοια ότι θα παραπεμφθεί το θέμα στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή και θα επανέλθει στο Σώμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να παρακαλέσω το εξής: Ασφαλέστατα η εν γένει οικονομική πολιτική σχετίζεται και μπορεί ένας ομιλητής να τη συσχετίσει γιατί μπορεί να θέλει να φέρει το επιχείρημα ότι μια τέτοια πολιτική θα μπορούσε να μην καταστήσει αναγκαίο το σημερινό μέτρο. Αλλά σε τέτοιες περιπτώσεις θα παρακαλούσα να γίνεται απλώς μια αναφορά χωρίς επέκταση για να μπορούμε να παραμένουμε εντός του θέματος.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι πραγματικά πολύ λυπηρό πάνω σ' ένα θέμα που υποτίθεται ότι με βάση την έκθεση την οποία έχουμε μπροστά μας συμφωνούμε, να γίνεται τέτοια συζήτηση. Φαντασθείτε δηλαδή αν δεν συμφωνούσαμε στην αρχή της αμυντικής θωράκισης τι συζήτηση θα εγίνετο! Ατέρμονη συζήτηση η οποία θα κατευθύνετο προς χίλια δυο άλλα πράγματα εκτός του θέματος που συζητούμε. Προβάλλονται κομματικές θέσεις για θέματα φορολογίας, για θέματα συλλογικότητας, για θέματα υπερκομματικών Υπουργών και όλα αυτά σ' ένα θέμα που αφορά το τι ποσοστό εισφοράς θα δώσουμε για την αμυντική θωράκιση.

Δεν ήταν πρόθεσή μου να δευτερολογήσω. Πίστευα ότι κάθε Κόμμα θα ετοποθετείτο και θα εξέθετε τις θέσεις του σε συντομία και δεν θα εχρειάζετο δευτερολογία. Όμως όλοι οι άλλοι συνάδελφοι ή τουλάχιστον οι περισσότεροι συνάδελφοι που μίλησαν, διάλεξαν το θέμα της αμυντικής θωράκισης για επιθετική κομματική πολιτική σ' αυτό το Σώμα, που είναι ένα θέμα που πραγματικά εμείς με τον πιο κόσμιο και πιο σοβαρό τρόπο προσπαθήσαμε να

θέσουμε μακριά από κομματικές σκοπιμότητες. Παρόλη αυτή τη διάθεση και παρόλη αυτή τη γραμμή, συνάδελφοι, θεωρήθηκε ότι το θέμα αυτό προσφέρετο για άκρατη, τονίζω άκρατη, κομματική εκμετάλλευση.

Ο κ. Σολωμής αποφάσισε να βάλει στο στόμα μας πράγματα που δεν είπαμε. Νομίζω ότι υπάρχει μια βασική αρχή η οποία λέγει ότι δεν είναι σωστό, ιδίως μεταξύ Βουλευτών, μεταξύ ανθρώπων οι οποίοι οπωσδήποτε μπορεί να αντιπροσωπεύουν διαφορετικά κόμματα ή διαφορετικές καταστάσεις, να γίνεται προσπάθεια διαστρέβλωσης. Δεν είμαστε πολλοί εδώ, ζούμε στον ίδιο τόπο. Δηλαδή ποια είναι η προσπάθεια, εκείνοι που μας ακούουν να βγάλουν διαφορετικά συμπεράσματα απ' όσα ελέχθησαν με το να προσπαθήσουμε να βάλουμε στο στόμα κάποιου ομιλητή κάτι το οποίο δεν είπε; Αυτή όλη η προσπάθεια ήταν να παρουσιαστεί ότι εμείς συμφωνούσαμε με τις θέσεις τις οποίες έβαλε αργότερα ο κ. Σολωμής, ότι δηλαδή είμαστε έτοιμοι να κάνουμε κριτική στην Κυβέρνηση. Νομίζω ότι δεν μπορούμε να λέγουμε ότι θέλουμε και να παρουσιάζουμε τα πράγματα όπως τα θέλουμε. Και αν κάποια πλευρά θέλει να τηρήσει μια υπερκομματική και μια κόσμια στάση πάνω σ' ένα πολύ σοβαρό υπερκομματικό θέμα, όπως είναι η αμυντική θωράκιση, δεν είναι αυτό ευκαιρία προς εκμετάλλευση για εξαπόλυση επίθεσης διότι κάποιος ήθελε να μη δημιουργήσει όξυνση σε θέματα αμυντικής θωράκισης.

Δυστυχώς είχαμε την αυταπάτη, και πράγματι ήταν αυταπάτη, ότι θα μπορούσαμε σ' αυτό το Σώμα να συζητήσουμε σήμερα το θέμα της αμυντικής θωράκισης με κάποιο υπερκομματικό φακό, να γίνει κάποια υπερκομματική κριτική, κάποια εποικοδομητική κριτική, αλλά μέσα σε ορισμένα πλαίσια. Όμως δυστυχώς έχουμε φθάσει σ' αυτόν τον τόπο σε τέτοιο σημείο που οτιδήποτε πλέον συζητείται προσφέρεται για κομματική εκμετάλλευση. Οτιδήποτε συζητούμε θυσιάζεται πλέον στο βωμό της κομματικής εκμετάλλευσης. Μιλούμε για αμυντική θωράκιση την οποία όλοι μαζί θεωρούμε ότι είναι ένα από τα απαραίτητα υπόβραθα του αγώνα μας για επιβίωση. Αν όμως δεν υπάρχει δίπλα στην αμυντική θωράκιση κάποια προσπάθεια για συναντίληψη, για ενότητα, για κάτι περισσότερο, τότε όποια αμυντική θωράκιση στον κόσμο και να κάμουμε, όταν εμείς οι ίδιοι έχουμε αυτό τον άκρατο κομματισμό και αυτή την προσπάθεια κομματικής εκμετάλλευσης των πάντων, δεν θα ωφελησει ούτε η αμυντική θωράκιση ούτε οτιδήποτε άλλο.

Λυπούμαι διότι ανεφέρθη από ομιλητές ότι η Κυβέρνηση αρνήθηκε να δώσει στοιχεία. Σε χαμιά περίπτωση η Κυβέρνηση δεν αρνήθηκε να δώσει οποιοδήποτε στοιχείο της ζητήθηκε. Αλλά θα πρέπει να αντιληφθούμε και εμείς ότι δεν είναι πλέον προεκλογική περίοδος, ότι τέλειωσαν οι βουλευτικές εκλογές και ότι είναι μετεκλογική περίοδος. Εκτός αν έχουμε μπει σε κάποια άλλη προεκλογική περίοδο δυο χρόνια προηγούμενης.

Ευχαριστούμε τον κ. Σολωμή που μας υπενθύμισε, ειλικρινά τον ευχαριστούμε, ότι υπάρχουν 160,000 πρόσφυγες. Εισηγηθήκαμε στον κ. Σολωμή να υπενθυμίσει τον εαυτό του ότι υπάρχουν 160,000 πρόσφυγες, διότι εμείς δεν χρειαζόμαστε υπενθύμιση, και θέλουμε επίσης να υπενθυμίσουμε τους λόγους και τα αίτια που δημιουργήθηκαν οι 160,000 πρόσφυγες. Με το να δίνουμε φανταστικές εικόνες, να αναφέρουμε θέματα ΚΥΠ, πιστοποιητικά φρονημάτων κλπ., δεν νομίζω ότι προωθούμε τις θέσεις μας. Αν είναι για πιστοποιητικά φρονημάτων κλπ., να τα αναζητήσουμε σε άλλες εποχές, σε άλλους καιρούς, όχι από το Δημοκρατικό Κόμμα της Κύπρου.

Μίλησαν συνάδελφοι για έλεγχο. Μάλιστα, κύριοι, συμφωνούμε ότι πρέπει να γίνεται έλεγχος αλλά καλόπιστος έλεγχος. Και όπως πρέπει να είναι καλόπιστος ο έλεγχος που θα γίνεται πρέπει να είναι και καλόπιστη η διάθεση για συζήτηση ενός θέματος, όπως επίσης πρέπει να είναι και καλόπιστη η διάθεση για κριτική. Να μη μιλούμε για καλόπιστο έλεγχο όταν δεν υπάρχει καλόπιστη διάθεση για κριτική και καλόπιστη διάθεση για συζήτηση ενός θέματος. Λυπούμαι που μιλώ κάπως έντονα πάνω σ' αυτό το θέμα αλλά δυστυχώς αυτά είναι τα συμπεράσματα που βγαίνουν από ομιλίες ορισμένων προηγούμενων ομιλητών. Και επιπλέον δεν νομίζω ότι και πάλιν στα θέματα της αμυντικής θωράκισης και φορολογίας, ιδίως από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι πολύ εύηχο ν' ακούμε μαθήματα Σοσιαλισμού.

Θα μπορούσαμε να τ' ακούσουμε από κάπου αλλού, αλλά από εκείνη την πλευρά μαθήματα Σοσιαλισμού νομίζω ότι δεν είναι τόσο πειστικά. Σίγουρα ο λαός, όπως ελέχθη, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν επιθυμεί να επεκτείνουμε τις διαφορές μας σε θέματα άμυνας. Και σίγουρα συμφωνούμε με το συνάδελφο ο οποίος ανέφερε ότι οι πρόσφυγες είναι οι πρώτοι οι οποίοι πραγματικά κόπτονται για την άμυνα. Είναι οι πρώτοι οι οποίοι αισθάνονται την ανάγκη της αμυντικής θωράκισης, διότι απλούστατα μόνον όταν χάσει κάποιος κάτι μπορεί να αντιληφθεί τη σημασία του. Οι μη πρόσφυγες ίσως να μην έχουν συλλάβει πλήρως τη σημασία της αμυντικής θωράκισης. Ίσως να μην έχουν συλλάβει ότι η εισβολή έγινε σ' αυτόν τον τόπο και όχι κάπου μακριά στην Κατάγχα. Ίσως να έχουν δει την εισβολή από τις τηλεοράσεις τους, οι πρόσφυγες όμως την έχουν ζήσει, γι' αυτό και αισθάνονται πολύ έντονα το θέμα της αμυντικής θωράκισης. Δεν θέλουμε να γενικεύσουμε, όμως για να μπορέσουμε πραγματικά να πιστεύσουμε στο θέμα της αμυντικής θωράκισης πρέπει να δημιουργήσουμε και μια σωστή νοοτροπία σε γενικότερα θέματα, μια σωστή νοοτροπία όσον αφορά το καθημερινό βόλεμα, την καθημερινότητα, τα υλικά αγαθά τα οποία δυστυχώς και στους ξένους ακόμα καμιά φορά δίδουν την εντύπωση ότι δεν υπάρχει τραγωδία στην Κύπρο, δεν υπάρχει δράμα. Κάποιοι ξένος συγκεκριμένα είπε ότι πολλοί Κύπριοι δίδουν την εντύπωση ότι το μόνο δράμα που υπάρχει σ' αυτόν τον τόπο είναι ότι δεν υπάρχει δράμα ή ότι δεν έχουμε πάρει σοβαρά το θέμα της αμυντικής θωράκισης. Δεν έχουμε πάρει σοβαρά ότι ο Τούρκος εισβολέας είναι μέσα στο σπίτι μας. Δεν έχουμε αντιληφθεί ότι δεν πρόκειται περί αδελφών Τουρκοκυπρίων, όπως λέγομε, αλλά περί Τουρκικών επεκτατικών σχεδίων του Τούρκικου στρατού των εποίκων. Αυτές είναι οι εντυπώσεις οι οποίες δίδονται, γι' αυτό και στο θέμα της αμυντικής θωράκισης αντί να γίνονται όλες αυτές οι συζητήσεις και να ευρίσκονται οι προφάσεις εν αμαρτίαις και να πλήττεται η Κυβέρνηση ή να προσπαθούμε να δικαιολογήσουμε γιατί δεν αυξάνουμε την εισφορά για την άμυνα, καλύτερα να συλλάβουμε τι σημαίνει αμυντική θωράκιση.

Ο κ. Κληρίδης χρησιμοποίησε την ευκαιρία της συζήτησης για να αναμασήσει τα γνωστά και να προειδοποιήσει περί σκανδάλων και να αναφέρει τα περί υπερκομματικών Υπουργείων. Θα μπορούσαμε να είχαμε απαντήσει στον κ. Κληρίδη σημείο προς σημείο, όμως εμείς πιστεύουμε ότι πράγματι δεν είναι αυτή η περίπτωση που πρέπει να πάρουμε θέματα συλλογικότητας, υπερκομματικών Υπουργών και χίλια δυο άλλα πράγματα που αναφέρθηκαν για να τα συνδέσουμε με την αμυντική θωράκιση. Θα έλθει η ώρα τους και οι απαντήσεις υπάρχουν και δόθηκαν και θα ξαναδοθούν. Αλλά ας μη γίνεται συζήτηση για υπερκομματικές θέσεις από πλευρές που έχουν καταστήσει τον κομματισμό επιστήμη. Μόλις

τελευταία οι Αρχηγοί και εκπρόσωποι των Κομμάτων κατατοπίστηκαν από τον Υπουργό Άμυνας. Αν δεν έμειναν ικανοποιημένοι από την κατατόπιση τι το απλούστερο να πουν «κατατοπιστήκαμε αλλά δεν ήταν η κατατόπιση που αναμέναμε» και να ζητήσουν περαιτέρω κατατόπιση. Όμως εξέφρασαν ευχαριστίες για την κατατόπιση, και έρχονται σήμερα και εγείρουν το θέμα. Δεν νομίζω ότι πείθει μια τέτοια αντιμετώπιση όταν γίνεται κατατόπιση, σωστή κατά τη γνώμη μας, και κατόπιν εορτής ερχόμεθα να παραπονεθούμε ότι δεν μείναμε ικανοποιημένοι. Αν δεν εμέναμε ικανοποιημένοι έπρεπε να λεχθεί αμέσως. Αλλά εγώ θα ήθελα να πω στον Αρχηγό του Δημοκρατικού Συναγερμού το εξής: Ακόμα και αν κατατοπίζετο μέχρι και την τελευταία λεπτομέρεια όσον αφορά θέματα άμυνας, επί μέρες και μέρες, και ώρες και ώρες και πάλιν δεν θα έμενε ικανοποιημένος όσον αφορά το θέμα της αμυντικής θωράκισης, διότι δεν είναι προδιατεθειμένος να μείνει ικανοποιημένος. Η όλη προσπάθεια είναι να αναχθεί και αυτό σε θέματα κομματικής πολιτικής. Επομένως ότι και να γίνει, όποια προσπάθεια και να γίνει, όσον καλόπιστη και να είναι η κατατόπιση, και πάλιν εφόσον δεν θέλουμε να μείνουμε ικανοποιημένοι, εφόσον η απόφασή μας είναι να μη μείνουμε ικανοποιημένοι και θέλουμε να το χρησιμοποιήσουμε στη Βουλή αυτό το πράγμα, δεν θα μείνουμε ικανοποιημένοι.

Θα ήθελα να αναφερθώ με λίγα λόγια στα όσα είπε ο κ. Δίγκλης. Βέβαια κατανοούμε τη δύσκολη θέση του κ. Δίγκλη και της ηγεσίας του ΑΚΕΛ να δικαιολογήσει γιατί δεν ψηφίζει την εισφορά του 1%. Αντιλαμβανόμεθα ότι υπάρχει μια δυσκολία. Θα μπορούσε με λίγα λόγια να λεχθεί το επιχείρημα, το οποίο ελέχθη εξάλλου και στην έκθεση, ότι «επειδή εμείς πιστεύουμε στην κλιμάκωση θέλουμε να ξεκινήσουμε από το μισό τοις εκατόν και είμαστε έτοιμοι να πάμε και στο δύο και στο τρία τοις εκατόν» όπως ελέχθη. Αυτό θα ήταν μια λογική θέση. Όμως να μη προσπαθούμε να παρελκύσουμε την όλη συζήτηση, να αναμιγνύουμε θέματα φοροδιαφυγής, να κάνουμε μακροσκελέστατες αναφορές σε θέματα ευρύτερης οικονομικής πολιτικής και να λέμε «εμείς έχουμε την πατρότητα» ή ότι οι οργανώσεις έχουν την πατρότητα. Αλλά βέβαια τι να την κάνουμε την πατρότητα όταν δεν συντηρείται το παιδί αυτής της πατρότητας, δηλαδή η αμυντική θωράκιση; Όλη αυτή η προσπάθεια η οποία έγινε από πλευράς του κ. Δίγκλη με όλο τον απαιτούμενο σεβασμό προς το φίλο συνάδελφο ήταν προφάσεις εν αμαρτίαις. Επίσης, τι εχρειάζετο η αναφορά στο Δημοκρατικό Κόμμα που δεν μίλησε καν, με τη φράση «τι στενοχωριέστε, κύριοι του ΔΗΚΟ, όταν μιλώ για θέματα φοροδιαφυγής;» Κανένας του ΔΗΚΟ δεν μίλησε γιατί αυτή η αναφορά; Και αυτό μέσα στην προσπάθεια δημοκοπίας; Δεν προσφέρεται, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το θέμα ούτε για δημοκοπία, ούτε για κομματική εκμετάλλευση, ούτε για υποκριτικές ενέργειες όταν η πραγματικότητα είναι μια, και η πραγματικότητα ερωτά σήμερα, ποιοι ψηφίζουν και δέχονται την εισφορά του 1%, ποιοι πιστεύουν ότι πρέπει ν' αυξηθεί ακόμα περισσότερο το ποσοστό της εισφοράς και ποιοι προσπαθούν να μην το αυξήσουν για τον α' ή β' λόγο; Επομένως δεν χρειάζονται παρελκύσεις, δεν χρειάζεται filibustering στις ομιλίες, δεν χρειάζονται μακροσκελείς αναφορές. Εδώ ετέθη θέμα αμυντικής θωράκισης και έχουμε κληθεί όλοι να πάρουμε μια θέση, έχουμε κληθεί όλοι να αντιμετωπίσουμε το θέμα αυτό με υπερκομματικό φακό. Υπάρχουν ορισμένα θέματα που δεν ανάγονται στις κομματικές διαφορές μας. Η εισήγησή μας είναι ότι λιγότερος κομματισμός, λιγότερη προσπάθεια κομματικής εκμετάλλευσης δεν πρόκειται να βλάψει κανένα σ' αυτόν τον τόπο. Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επί προσωπικού θέματος, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο θα ήθελα να πω ορισμένα πράγματα ο ίδιος στη Βουλή με συναίσθηση του ποιος είναι ο ρόλος τον οποίο θα πρέπει να διαδραματίζει ο Πρόεδρος αυτής της Βουλής και είμαι βέβαιος ότι τούτο τυγχάνει της πλήρους υποστήριξης όλων των πλευρών.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι στην ανάλυση ενός θέματος δικαιούται πράγματι ένας να αναφερθεί σε παρεμφερή θέματα εφόσον αυτά τα θέματα έστω και έμμεσα σχετίζονται με το υπό συζήτηση θέμα. Εάν μια πλευρά θα ήθελε π.χ. να αναπτύξει το επιχείρημα ότι μια άλλη φορολογική πολιτική θα μπορούσε να καταστήσει το μέτρο αυτό μη αναγκαίο, είναι δικαίωμά της απλώς να παρακαλούσα να μη γίνεται μεγάλη επέκταση. Αλλά δεν μπορώ να πω ότι μια τέτοια προσπάθεια βρίσκεται εκτός θέματος. Όπως επίσης δεν βρίσκεται εκτός θέματος οποιαδήποτε πρόταση με την οποία κανείς μπορεί να συμφωνεί ή να διαφωνεί περί της σύνθεσης του Υπουργείου, αν αυτό θα ωφελούσε στην προώθηση μιας αμυντικής πολιτικής.

Τα λέω αυτά απλώς ως κάποιες προθέσεις οι οποίες πρέπει να γίνουν σεβαστές από αυτό το Σώμα, αν πρόκειται να γίνεται ένας σοβαρός διάλογος.

Και το δεύτερο είναι ότι αφού εξαντληθούν τα επιχειρήματα δεν νομίζω ότι αυτή η Βουλή θα πρέπει να σπαταλά πολύ χρόνο σε αντιδικίες επί θεμάτων πλέον τα οποία δεν έχουν σχέση με την επιχειρηματολογία για το Νομοσχέδιο.

Γι' αυτό με την άδεια όλων των πλευρών της Βουλής θα είμαι πολύ φειδωλός στο να εποτρέπω να αρχίζουν αντιδικίες και αντιαντιδικίες επί ορισμένων θεμάτων και μάλιστα πολλές φορές επί απλώς ορισμένων φράσεων. Διαφορετικά φοβούμαι ότι το επίπεδο της συζήτησης σ' αυτό το Σώμα δεν θα είναι εκείνο το οποίο και εμείς θέλουμε να κρατήσουμε και είμαι βέβαιος ότι και ο λαός θα ήθελε να έχει αυτό το Σώμα.

Με αυτές τις παρατηρήσεις θα δώσω το λόγο στον κ. Σολωμή, ο οποίος είπε ότι θέλει να μιλήσει επί ενός προσωπικού θέματος και μετά θα συνεχίσουμε τη συζήτηση επί του θέματος.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος. Θεωρώ ότι η παρέμβασή σας ειδικά μετά τη «δευτερολογία» του κ. Γαλανού έγινε με βάση τα όσα ο κ. Γαλανός ανέφερε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, λυπούμαι, έγινε απλώς μια έκθεση γεγονότων και παρακαλώ προχωρήστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μάλιστα. Υπάρχει μια λαϊκή παροιμία —εδώ ίσως ο κ. Κουρτελλάρης να διαμαρτυρηθεί— που λέγει «Από την πόλη έρχομαι και στην κορφή κανέλλα» και η οποία πράγματι ισχύει για την ούτω καλούμενη δευτερολογία του κ. Γαλανού. Το λάθος, το έγκλημα όλων, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι υπάρχουν και άλλα Κόμματα σ' αυτό το Σώμα εκτός από το ΔΗΚΟ. Αυτό είναι που μας υπέδειξε ο κ. Γαλανός: «Πας μη Έλλην βάρβαρος». Τάδε έφη ο κ. Γαλανός. Και αυτό αντανακλά και δείχνει ολόκληρη την εικόνα της σημερινής πολιτικής μας κατάστασης για την οποία αποκλειστικά ευθύνεται το ΔΗΚΟ και ο κ. Γαλανός, διότι

αυτή είναι η θεωρία τους. Οποιοσδήποτε διαφωνεί, οποιοσδήποτε καλόπιστα διατυπώνει οποιαδήποτε άποψη, είναι εχθρός της πατρίδας, είναι εχθρός του έθνους, είναι εχθρός της Κύπρου γιατί είναι πολιτικός αντίπαλος του κ. Γαλανού. Και έσπευσε ο κ. Γαλανός και εξεμάνη γιατί έκαμα αναφορά, λέει, στους πρόσφυγες και πρέπει να διερωτηθώ ποιοι τους κατέστησαν πρόσφυγες. Μάλιστα, κ. Γαλανέ, διερωτούμαι επί 11 χρόνια και διερωτάται και ο προσφυγικός λαός επί 11 χρόνια ο οποίος στο Κόμμα μου, στην Επαρχία σου, και στο άτομό μου δίνει τους διπλάσιους και τριπλάσιους σταυρούς προτιμήσεως και ψήφους. Ακριβώς διότι γνωρίζει αυτό ο κόσμος, αν η αναφορά σας εκεί είναι που απέβλεπε. Και αν είχατε πρόθεση να ενθυμηθείτε και να προστατέψετε τους πρόσφυγες σαν κυβερνών Κόμμα, σαν Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος είχατε όλη την ευχέρεια να υποδείξετε στην Κυβέρνηση να καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο με μια φορολογία κλιμακωτή ή άλλως πως, που όντως θα απέδιδε στους πρόσφυγες αυτό το οποίο προσπαθήσατε πράγματι, αλλά πολύ άγαρπα, δημοκοπώντας να αποδείξετε, ότι δηλαδή σκεφτήκατε και τους πρόσφυγες.

Αλλά μας εκάμετε και μια άλλη παρατήρηση, ότι δεν θέλετε να παίρνετε μαθήματα Σοσιαλισμού. Είτε το θέλετε είτε δεν το θέλετε, κ. Γαλανέ, και περί Σοσιαλισμού και Δεξιάς και περί πολιτικής και κοινοβουλευτικών θεσμών μαθήματα θα παίρνετε εφόσον είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός στη Βουλή. Και οι θέσεις τις οποίες διατύπωσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός μέσω του Προέδρου του και μέσω μου όσον αφορά την άμυνα, με μια προσεκτική μελέτη δείχνουν ότι είμαστε οι πρώτοι που έχουμε διαπιστώσει ή, αν θέλετε, μετά που άκουσα και τους υπόλοιπους συναδέλφους, έχουμε εμείς όλοι, εκτός από σας, διαπιστώσει ότι αυτό το Σώμα ομόφωνα είναι πρόθυμο να προχωρήσει σε μια ουσιαστική ενίσχυση της αμυντικής δύναμης του κράτους.

Εγώ δεν διαπίστωνα βασικές διαφωνίες, και αν υπάρχουν διαφωνίες στη μεθόδευση είναι γιατί είτε το θέλετε είτε δεν το θέλετε, κ. Γαλανέ, και οι τρεις πλευρές δυσπιστούν και η συντριπτική πλειοψηφία του Κυπριακού λαού δυσπιστεί γιατί δεν σας εμπιστεύετε, κ. Γαλανέ.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέμα τάξης, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να μην παίρνει κανένας το λόγο αν δεν του δοθεί. Είπα ότι θέλω η συζήτηση να τηρηθεί επί του θέματος. Εάν οποιοσδήποτε Βουλευτής, έστω και με το πρόσχημα ότι ελέγχθη κάτι το οποίο αποτελούσε προσωπική επίθεση, θα δευτερολογεί, τότε φοβούμαι ότι δεν πρόκειται να τηρήσουμε τους κανονισμούς τους οποίους είμαι επιφορτισμένος να εφαρμόσω.

Είναι για θέμα τάξης;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από τη θέση σας τότε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά ο κ. Σολωμής ζήτησε το λόγο επί προσωπικού θέματος. Δεν υπήρξε, ούτε θέσαμε προσωπικό θέμα. Εάν ήθελε να ζητήσει το

λόγο για κάτι άλλο, μάλιστα να απαντήσει. Αλλά να προφασιστεί ότι πρόκειται περί προσωπικού θέματος για να κάμει προσωπική επίθεση, τότε είναι ο κ. Σολωμής εν αδίκω. Αυτό μόνο ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση σ' αυτά που ελέχθησαν από τον κ. Δίγκλη, για παραπομπή της σχετικής απόφασης της Κυβέρνησης να αυξήσει την εισφορά για την άμυνα στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή και έπειτα να έλθει το θέμα στη Βουλή.

Νομίζω ότι θάταν απώλεια χρόνου για τη Βουλή και ότι θα ήταν χρήσιμο ταυτόχρονα να ε συζητείτο στη Βουλή. Άλλωστε οι οποιεσδήποτε απόψεις της Οικονομικής Συμβουλευτικής Επιτροπής έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα έναντι της Βουλής. Εξάλλου υπάρχουν και πάρα πολλές άλλες Οργανώσεις διάφορης προέλευσης και χαρακτήρα που θα έχουν απόψεις πάνω στο θέμα της αμυντικής θωράκισης. Έτσι θα πρέπει να βρεθεί ένας πολύ ευρύτερος κύκλος ενδιαφερομένων πάνω στο θέμα της άμυνας, διότι δεν είναι οικονομικό. Ας πούμε ότι είναι εθνικό το θέμα.

Και, το δεύτερο, έχω να κάμω μια παράκληση. Οι διάφοροι ομιλητές, όταν μιλούν, να μιλούν για λογαριασμό τους. Δεν μας εκφράζουν εμάς κ. Πρόεδρε· να μη μιλούν εκφράζοντας τη θέση του κόμματός μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόθεσή μου είναι να δώσω το λόγο στον κ. Λέανδρο Ζαχαριάδη για να πρωτολογήσει, στον κ. Δίγκλη, για να δευτερολογήσει και μετά θα επικαλεσθώ τους Κανονισμούς 33 και 34 και θα ρωτήσω τη Βουλή αν θέλει να συνεχίσει τη συζήτηση.

Ο κ. Λέανδρος.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Επειδή ο κ. Γαλανός κατεφέρθη εναντίον του κ. Κληρίδη, ο οποίος δεν βρίσκεται στην αίθουσα αυτή, ζήτησα το λόγο απλώς για να πω ότι συμφωνώ με τον κ. Γαλανό ότι δεν είναι σε θέση να καταλάβει τον κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τη θέση που διατύπωσε ο κ. Χατζηδημητρίου, αναφορικά με την εισήγησή μου για παραπομπή του θέματος στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή, θέλω να υπενθυμίσω ότι διαπιστώθηκε ότι αυτό ήταν μια παράλειψη και δεν το διαπίστωσα εγώ, διαπιστώθηκε στις δύο Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Ήτο παράλειψη το ότι πρώτα δεν συζητήθηκε το θέμα στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή.

Γι' αυτό νομίζω ότι η κανονική διαδικασία είναι αν είναι δυνατό άρριο, εννοώ χωρίς καμιά χρονοτριβή, η Κυβέρνηση να πάρει το θέμα στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή για να το συζητήσει. Και νομίζω ότι η περίοδος των πέντε

μηρών μέχρι τέλους Ιουνίου είναι αρκετή για να συζητήσει το θέμα και στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή και στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Όσον αφορά τις παρατηρήσεις του κ. Γαλανού, λυπούμαι, κ. Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι δεν έχει αρμοδιότητα ούτε ο κ. Γαλανός ούτε οιοσδήποτε Βουλευτής, Μέλος αυτού του Σώματος, να υποδεικνύει πώς ένας έκαστος από μας θα εκφράζει τις απόψεις του, νοουμένου ότι είναι εντός του θέματος. Και είμαι πεπεισμένος ότι εγώ ήμουν εντός του θέματος. Γιατί τα όσα ανέφερα περί φοροδιαφυγής κ.λ.π., τα ανέφερα σε συνδυασμό με την αύξηση της εισφοράς που ζητά η Κυβέρνηση για την άμυνα.

Συνεπώς δεν έχω παρεκτραπεί ποσώς από το θέμα και νομίζω ότι ο κ. Γαλανός θα έπρεπε να το είχε προσέξει. Εάν διατύπωσα θέσεις και απόψεις που δεν άρεσαν στον κ. Γαλανό, αυτό είναι ζήτημα διαφορετικό. Και επειδή είπε ότι ο κ. Γαλανός ότι κατανοεί γιατί μίλησα κατά τον τρόπο που μίλησα και ότι βρισκόμαστε σε δύσκολη θέση να εξηγήσουμε τη θέση μας και γι' αυτό ακολούθησα την τακτική που ακολούθησα, θέλω να διαβεβαιώσω τον κ. Γαλανό ότι δεν βρισκόμαστε ποσώς σε δύσκολη θέση. Εμείς διατυπώσαμε και πήραμε αυτή τη θέση με όλη τη συναίσθηση της ευθύνης μας γιατί πιστεύουμε ότι λαμβανομένων υπόψη όλων των δεδομένων έτσι έπρεπε η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα να ενεργήσει. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές εμείς εισηγηθήκαμε στους συναδέλφους ότι νοουμένου ότι η άμεση αύξηση του ποσοστού από το μισό στο ένα τοις εκατόν θα έχει σαν αποτέλεσμα να επιβαρύνει όλους με ένα τοις εκατόν, και το συνταξιούχο που παίρνει £60 και £70 ή και £100 το μήνα, όπως και εκείνο που παίρνει £1,500 ή £2,000, η άμεση αύξηση αυτή τη στιγμή του ποσοστού από το μισό στο ένα τοις εκατόν δεν ενδείκνυται. Γι' αυτό και προτείναμε να ανανεωθεί το 1/2% και να παραπεμφθεί στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή το θέμα για να συζητηθεί πρόταση για κλιμάκωση της εισφοράς, επαναλαμβάνω, μέχρι λογικού ποσοστού και να επανέλθει το θέμα στη Βουλή. Ενώ κατά τον τρόπο που τώρα θα ανανεωθεί ο Νόμος, όπως υποστηρίζουν τα τρία άλλα Κόμματα, σημαίνει αύξηση της εισφοράς για όλους, περιλαμβανομένων και των πολύ χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων. Και εμείς πιστεύουμε ότι σαν θέμα κοινωνικής και φορολογικής πολιτικής αυτή η αρχή δεν είναι σωστή. Γι' αυτό προτείναμε να ανανεωθεί το μισό τοις εκατόν για να επανέλθει η Βουλή με ευχέρεια να το κλιμακώσει, όπως θα έκρινε σκόπιμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς για λόγους επίσης κοινοβουλευτικής τάξης, θάθελα να πω ότι είναι δικαίωμα της Κυβέρνησης να παραπέμψει το θέμα στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή. Τα καθήκοντα αυτής της Βουλής είναι ο Κοινοβουλευτικός έλεγχος. Αυτό είναι που αφορά εμάς, γι' αυτό ορθό είναι εμείς να επιμένουμε στον κοινοβουλευτικό έλεγχο χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Κυβέρνηση δεν μπορεί και αύριο αν θέλει να παραπέμψει το θέμα στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Εάν δεν υπάρχει ένσταση θα θεωρήσω ότι η συζήτηση τέλειωσε και θα καλέσω το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Υπάρχει ένσταση.

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Όχι σ' αυτό το άρθρο, κ. Πρόεδρε, αλλά όπως θα έχετε αντιληφθεί η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα υποστηρίξει το μισό τοις εκατόν σαν εισφορά για την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κατά συνέπεια όταν θα φθάσουμε στο άρθρο εκείνο που αναφέρεται στο ποσό της εισφοράς, δηλ. στο άρθρο 3 . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εν τάξει, είναι δικαίωμά σας να εγείρετε την ένσταση.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ένσταση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας την οποία εισηγείται η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ, όπως το 1% της εισφοράς μειωθεί σε 1/2%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

15.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

36.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3, ως έχει φυσικά;

Όσοι ψήφισαν εναντίον της τροπολογίας, δηλ. 36.

Τροποποιήσις του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Έναρξίς ισχύος του παρόντος Νόμου.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυνας της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

36.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

36.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

15.

Το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Πήρα μια επιστολή από τον Υπουργό Οικονομικών διά της οποίας το θέμα αποσύρεται και την οποία θα καταθέσω εις το Σώμα.

(Ανάγνωση της επιστολής από τον Πρόεδρο).

«Λευκωσία, 30 Ιανουαρίου 1986.

Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων

Δρα Βάσο Λυσσαρίδη,

Λευκωσία.

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

**Θέμα: Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986**

Από της ημερομηνίας καταθέσεως του πιο πάνω Νομοσχεδίου στη Βουλή μέχρι σήμερα παρατηρήθηκε σημαντική πτώση στις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου και κατέστη προφανής η περαιτέρω πτωτική τους τάση. Αυτά τα γεγονότα οπωσδήποτε θα επηρεάσουν αυξητικά το τελικό ποσό που αναμένεται να εισπράξει το δημόσιο, αν ψηφισθεί σε Νόμο το πιο πάνω Τροποποιητικό Νομοσχέδιο.

Ως αποτέλεσμα παρέχεται τώρα στην Κυβέρνηση η δυνατότητα αλληλέως δεσμευτικής υποχρεώσεως για διάθεση καθορισμένων ποσοστών των επιπροσθέτων εσόδων, που θα προκύψουν από την ενδεχόμενη εφαρμογή της προταθείσης Νομοθεσίας, για υποβοήθηση της οικονομικής αναπτύξεως του τόπου γενικά και ειδικότερα των τομέων της βιομηχανίας και της γεωργίας, λαμβάνοντας υπ' όψη και τις απόψεις που εκφράστηκαν κατά τη συζήτηση του Νομοσχεδίου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών καθώς και από διάφορες οργανώσεις. Θα κληθεί, επίσης, να εκφράσει τις απόψεις της η Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή.

Εν όψει των ανωτέρω η Κυβέρνηση απεφάσισε να αποσύρει το Νομοσχέδιο, με πρόθεση την υποβολή σύντομα στη Βουλή αναθεωρημένου Νομοσχεδίου, που να καθορίζει και τον τρόπο διαθέσεως των επιπροσθέτων

εσόδων που θα προκύψουν από τη μείωση της τιμής του πετρελαίου σε συνδυασμό και με τη διαφοροποίηση της ισοτιμίας του δολλαρίου έναντι της Κυπριακής λίρας.

Μετά τιμής
ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΥΡΕΛΛΗΣ,
Υπουργός Οικονομικών».

Βεβαίως θα δώσω το λόγο για να γίνουν σχόλια πάνω στο θέμα της επιστολής, όχι όμως για την ευρύτερη συζήτηση του Νομοσχεδίου.

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Είναι φανερό ότι δεν είναι δυνατό να μείνει ασχολίαστη η επιστολή του αξιότιμου Υπουργού Οικονομικών.

Το πρώτο που θα ήθελα να σχολιάσω είναι το χρόνο της αποστολής της. Η επιστολή αυτή απεστάλη σήμερα, όταν η Βουλή ήταν έτοιμη με έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να συζητήσει το θέμα και όταν έγιναν 4 συνεδρίες της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής σε δυο από τις οποίες παρευρέθηκε και ο Έντιμος Υπουργός. Μάλιστα τη δεύτερη που παρευρέθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, τα νέα δεδομένα αναφορικά με τα πετρελαιοειδή ήταν γνωστά. Κατά συνέπεια ο χρόνος αποστολής αυτής της επιστολής και απόσυρσης του νομοσχεδίου πρώτα απ' όλα δημιουργεί ένα κακό προηγούμενο γι' αυτό το Σώμα. Ποιο είναι αυτό; Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές θα μπορούσαν να συζητούν ένα κυβερνητικό νομοσχέδιο για ένα, για δύο ή για τρεις μήνες, να σπαταλάται πολύτιμος χρόνος, οι Επιτροπές να καταλήγουν σε αποφάσεις και τη στιγμή που πρόκειται το Σώμα να τοποθετηθεί, η Εκτελεστική Εξουσία να αποσύρει το νομοσχέδιο. Μ' αυτό δεν θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Εκτελεστική Εξουσία δεν έχει το δικαίωμα νομοσχέδια που η ίδια καταθέτει να τα αποσύρει. Δεν είναι αυτό που ισχυρίζομαι. Εκείνο που ισχυρίζομαι είναι ότι δεν είναι ορθή τακτική όταν μια νομοθεσία βρίσκεται ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος και η αρμόδια Επιτροπή έχει στο μεταξύ εργαστεί γύρω από το θέμα της νομοθεσίας αυτής, την τελευταία στιγμή να αποσύρεται. Όταν μάλιστα η βασική δικαιολογία που παρέχεται στην επιστολή του αξιότιμου Υπουργού είναι ότι από την ημέρα της κατάθεσης του Νομοσχεδίου μέχρι σήμερα δημιουργήθηκαν νέα δεδομένα. Δεδομένα που, όπως είπα, και αυτό δεν μπορεί να το διαψεύσει κανένας, φαίνεται από τα πρακτικά της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ότι ήταν γνωστά και στον κύριο Υπουργό και στην Επιτροπή όταν το θέμα αυτό συνεζητείτο. Αυτά αναφορικά με το χρόνο που έχει αποσταλεί η παρούσα επιστολή του αξιότιμου Υπουργού.

Το δεύτερο είναι αναφορικά με το λόγο. Ο λόγος, κύριοι συνάδελφοι, είναι εμφανής. Ο κύριος Υπουργός —και οι συζητήσεις της Επιτροπής Οικονομικών και οι αποφάσεις της δεν είναι μυστικές— έχει πληροφορηθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία αυτού του Σώματος εισηγείται με την Έκθεση της Επιτροπής την απόρριψη του νομοσχεδίου και γι' αυτό ο αξιότιμος Υπουργός θεώρησε σκόπιμο να το αποσύρει, προτού το Σώμα το απορρίψει. Αυτός είναι ο κύριος λόγος που το έκαμε φαινομενικά. Τούτο θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι μια δικαιολογία. Αντί να το καταψηφίσει η Βουλή ο Υπουργός το αποσύρει προτού καταψηφιστεί.

Αλλά δεν είναι αυτή η ουσία του θέματος. Εκείνο το οποίο με την ενέργειά του αυτή ο αξιότιμος Υπουργός ήθελε να προλάβει, ήταν να ακουστεί από το Βήμα αυτό της Βουλής η απαίτηση της καταπληκτικής πλειοψηφίας της Βουλής και του λαού που εκφράστηκε από τους εκπροσώπους των μαζικών οργανώσεων που ήλθαν στην Επιτροπή ότι η διαφορά που προκύπτει από τη μείωση των τιμών των καυσίμων θα πρέπει να περιέλθει στους καταναλωτές και όχι στο Ταμείο της Κυβέρνησης. Και αυτός είναι ο ουσιαστικός λόγος για τον οποίο αποσύρθηκε το Νομοσχέδιο, για να μην αναγνωστεί δηλαδή η Έκθεση και να μη ληφθεί απόφαση σήμερα από τη Βουλή. Μ' αυτά τα οποία αναφέρονται στην επιστολή του κυρίου Υπουργού φαίνεται ότι η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο δεν έχουν πάρει το μήνυμα της συντριπτικής πλειοψηφίας του Σώματος και του λαού ότι η απαίτηση είναι η διαφορά που προκύπτει στις τιμές των καυσίμων να δοθεί στους καταναλωτές και να μην επιβληθεί έμμεση φορολογία η οποία υπό τα σημερινά δεδομένα θα είναι του ύψους των £40 εκ. Όταν, κύριοι συνάδελφοι, προκύπτει μια διαφορά £40 εκ. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να μην μπορούμε στη συζήτηση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

. . . και ο κ. Υπουργός με την επιστολή του εισηγείται να παραμείνει στις Εταιρείες αντί να κατανεμηθεί, το Σώμα δεν μπορεί να μείνει αδιάφορο. Γι' αυτό εκείνο που ήθελα να δηλώσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς, σε περίπτωση κατά την οποία μέχρι τη προσεχή Πέμπτη το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν μειώσει τις τιμές όλων των πετρελαιοειδών σε συσχετισμό με τη μείωση των τιμών του αργού πετρελαίου, θα καταθέσει πρόταση Νόμου με την οποία θα ζητεί και θα υποχρεώνει την αρμόδια Επιτροπή να επιληφθεί αυτού του θέματος εφόσον η Εκτελεστική Εξουσία δείχνει ότι το μήνυμα αυτό δεν είναι διατεθειμένη να το πάρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι.

Είναι δικαίωμα του κυρίου Κωνσταντίνου να δώσει την ερμηνεία που θέλει ο ίδιος στην επιστολή του κ. Υπουργού. Όμως, εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχει μεγάλη δόση προκατάληψης σ' αυτή την ερμηνεία. Δηλαδή πρέπει εμείς να αντιδράσουμε με τόσο έντονο τρόπο διότι δεν είχαμε την ευκαιρία να απορρίψουμε ένα νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση έρχεται και θέλει να επ'ανεξετάσει το όλο θέμα υπό το φως των εξελίξεων; Κανονικά, αν αντιμετωπίζαμε καλόπιστα αυτό το θέμα θα λέγαμε ότι είμεθα ικανοποιημένοι και όχι ν' αντιδράσουμε όπως αντιδράσαμε στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση παρουσιάζεται έτοιμη να λάβει υπόψη ορισμένες απόψεις τις οποίες άκουσε και υπό το φως ορισμένων εξελίξεων να δει και πάλι και να ξαναμελετήσει το φάσμα μιας φορολογίας. Εμείς θέλουμε να δούμε τη θετική πλευρά και πιστεύουμε ότι αν ένας αντιμετωπίσει το όλο θέμα με αυστηρά αντικειμενικό φακό, θα διαπιστώσει ότι ήταν θετική η ενέργεια του κ. Υπουργού. Δικαίωμά του —όπως εξάλλου ελέχθη— να αποσύρει ένα Νομοσχέδιο και μάλιστα με την πολύ σαφή δικαιολογία της μελέτης και πάλι υπό το φως των απόψεων που άκουσε από τις διάφορες πλευρές της Βουλής και τις οργανώσεις. Δηλαδή, γιατί αυτή η τόσο έντονη αντίδραση;

Είναι δικαίωμα του κ. Κωνσταντίνου και του ΑΚΕΛ να προχωρήσει να καταθέσει πρόταση Νόμου. Είναι δικαίωμα οποιασδήποτε πλευράς να αντιμετωπίσει το θέμα της μείωσης των τιμών των πετρελαιοειδών με οποιοδήποτε τρόπο. Έχουμε κι εμείς απόψεις για την αντιμετώπιση με τον πιο σωστό και ορθολογιστικό τρόπο της μείωσης των τιμών των πετρελαιοειδών όχι για να δημαγωγήσουμε προς οποιαδήποτε πλευρά αλλά για το καλό της Κυπριακής οικονομίας. Βέβαια εδώ υπάρχουν διαφορετικές θεωρήσεις των πραγμάτων, που δεν σημαίνει ότι υπάρχει κακόπιστη προσέγγιση του θέματος από οποιαδήποτε πλευρά. Η κάθε πλευρά μπορεί να πιστεύει ότι ο δικός της τρόπος είναι ο πιο σωστός. Όμως εκείνο που δεν επιτρέπεται είναι να προσπαθούμε να δώσουμε μια ερμηνεία που δεν βασίζεται σε αντικειμενικά δεδομένα και που υποδεικνύει και υποδηλοί μια προκατάληψη.

Γι' αυτό το λόγο εμείς σαν ΔΗ.ΚΟ. χαιρετίζουμε τη απόφαση του κ. Υπουργού να ξαναμελετήσει το όλο θέμα και θέλουμε να πιστεύουμε ότι όλοι μας θα δούμε το θέμα της μείωσης των τιμών των πετρελαιοειδών, ιδίως εν όψει της κατάρρευσης των τιμών που έχει λάβει χώραν τις τελευταίες λίγες μέρες ή εβδομάδες, με τον πιο ορθολογιστικό τρόπο και προς όφελος του καταναλωτικού κοινού αλλά και προς όφελος όλων των οικονομικών τάξεων του λαού. Σίγουρα είμεθα έτοιμοι, χωρίς οποιαδήποτε προκατάληψη είτε προς το ΑΚΕΛ είτε προς οποιαδήποτε πλευρά, να ακούσουμε εισηγήσεις και σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο να αποφασίσουμε το πιο σωστό για την οικονομία. Δεν νομίζουμε ότι είναι θέμα και πάλι αντιπαράταξης σ' αυτό το Σώμα. Δεν νομίζουμε ότι είναι έναυσμα και πάλι ενός ανταγωνισμού μεταξύ της α' ή β' πλειοψηφίας στη Βουλή με τον Υπουργό Οικονομικών. Τουναντίον πιστεύουμε ότι αυτή ίσως την κατά κάποιο τρόπο σωστή εξέλιξη, αυτή την ευτυχή —ας το θέσουμε έτσι—εξέλιξη για την Κυπριακή Οικονομία πρέπει να την αξιολογήσουμε σωστά, ορθολογιστικά και όλες οι πλευρές μαζί, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, να προχωρήσουμε σ' εκείνο που πραγματικά συμφέρει στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Ζαχαριάδης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η απόσυρση ενός νομοσχεδίου της σημασίας αυτού που είχαμε μπροστά μας είναι ένα εξαιρετικό γεγονός και δεν μπορούμε να το αφήσουμε ασχολίαστο. Και αν, πράγματι, μπαίνει κάτι μπροστά μας, τούτο σχετίζεται με τη διαδικασία που αφορά τις σχέσεις Βουλής και Κυβέρνησης, την προετοιμασία νομοσχεδίων πάνω σε εξαιρετικής σημασίας θέματα σαν κι' αυτό των τιμών των πετρελαιοειδών που επηρεάζει άμεσα την Κυπριακή Οικονομία και τις κυπριακές προοπτικές. Γι' αυτό αν πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε αυτή την απόσυρση του νομοσχεδίου σαν ευτυχή σύμπτωση, όπως λέει και ο εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ., θα πρέπει πραγματικά να έλθει σε συνεννόηση η Κυβέρνηση και με τη Βουλή για να ακούσει απόψεις και θα πρέπει να συζητηθούν διάφορες εκδοχές γιατί από την έκβαση της συζήτησης αυτής εξαρτώνται πιθανόν οι μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις.

Το θέμα του πετρελαίου δεν είναι μια κυπριακή υπόθεση. Το θέμα του πετρελαίου είναι μια από τις σημαντικότερες οικονομικές εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο που επηρεάζουν άμεσα τις οικονομικές εξελίξεις, το αναπτυξιακό

πρόγραμμα και τις προοπτικές, γι' αυτό θα πρέπει να ληφθούν πάρα πολλά θέματα υπόψη πριν καταλήξουμε σε αποφάσεις. Αν προσέκρουσε κάπου το νομοσχέδιο που έδωσε η Κυβέρνηση, αυτό οφείλετο στο ότι είχε το χαρακτήρα του τελεσιγράφου από πλευράς Κυβέρνησης, της διαμόρφωσης μιας συγκεκριμένης άποψης με την οποία βρισκόταν διαμετρικά αντίθετη η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων. Γι' αυτό δημιουργήθηκε το πρόβλημα κι αν πρόκειται να βγουν κάποια συμπεράσματα υπάρχουν πάρα πολλά από τις συζητήσεις που έγιναν. Η εξέλιξη είναι πάρα πολύ σοβαρή και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ προτίθεται να μελετήσει τις συνέπειες που έχουν δημιουργηθεί και να πάρει, στο μεταξύ, τις αποφάσεις του για το πώς θα χειριστεί το σοβαρό αυτό θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναμφίβολα είναι δικαίωμα της Κυβέρνησης να αποσύρει το νομοσχέδιο αυτό. Δεν πρόκειται να σχολιάσουμε την επιστολή του κ. Υπουργού, όμως δεν μπορούμε παρά να επισημάνουμε ότι η απόσυρση έχει έλθει κάπως αργά, μάλλον πολύ αργά, μετά που η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή μελέτησε το νομοσχέδιο αυτό και μάλιστα ετοίμασε και τη σχετική Έκθεσή της.

Δεν προτίθεται να μπω στις λεπτομέρειες και στην ουσία του θέματος γιατί, αν και εφόσον έχει αποσυρθεί το νομοσχέδιο, αυτό δεν βρίσκεται ενώπιον του Σώματος αυτή τη στιγμή. Θα αναμένουμε βέβαια τις εξελίξεις όταν έλθει το νέο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Δίγκλη είναι πρόθεσή μου να παραπέμψω το θέμα της τύχης νομοσχεδίων και προτάσεων Νόμου οι οποίες κατατίθενται στο Σώμα και θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Νομικής Επιτροπής να ασχοληθεί μ' αυτό το θέμα. Δηλαδή ποια είναι η διαδικασία απ' ης στιγμής ένα έγγραφο γίνεται κτήμα του Σώματος και αρχίζει η συζήτηση; Δεν είμαι νομικός αλλά θα παρακαλούσα την Επιτροπή Νομικών να επιληφθεί αυτού του θέματος.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να σχολιάσω το δικαίωμα του κ. Υπουργού να αποσύρει το Νομοσχέδιο. Γι' αυτό έχουν μιλήσει προηγούμενοι συνάδελφοι. Όμως θέλω να επισύρω την προσοχή του Σώματος στην ουσία της επιστολής του κ. Υπουργού και στις συνέπειες που προκύπτουν από αυτή την επιστολή.

Η ουσία της επιστολής του κ. Υπουργού είναι ότι αποσύρει το Νομοσχέδιο όχι γιατί σαν Κυβέρνηση εγκαταλείπει τη σκέψη και την ιδέα να απορροφά μέρος, έστω, των υπερκερδών που προκύπτουν για τις Εταιρείες Πετρελαιοειδών, όχι γιατί εγκαταλείπει, επαναλαμβάνω, η Κυβέρνηση αυτή την ιδέα, αλλά αποσύρει το Νομοσχέδιο για να διαφοροποιήσει το περιεχόμενό του. Και αντιλαμβάνομαι ότι ίσως αφετηρία σ' αυτή την ενέργεια του κ. Υπουργού ήταν εκείνο που υπεδείχθη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή όταν συνεζητείτο το Νομοσχέδιο, ότι δηλαδή με τη φόρμουλα του Νομοσχεδίου θα εσήμαινε ότι οι φόροι που θα εισέπραττε η Κυβέρνηση σε περίπτωση που το Νομοσχέδιό της εψηφίζετο

σε Νόμο, το σύνολο αυτών των πρόσθετων φόρων, υπογραμμίζω τον όρο «πρόσθετων φόρων», θα έφτανε ίσως τα τριάντα εκατομμύρια λίρες. Επαναλαμβάνω τη φράση «των πρόσθετων φόρων». Αντιλαμβάνομαι ότι αυτή είναι η αφηρητή του κ. Υπουργού. Όμως τα Κόμματα ή τουλάχιστον η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα ετοποθετήθη όσον αφορά το Νομοσχέδιο όχι με κριτήριο του αν οι πρόσθετοι φόροι που θ' απορραφά η Κυβέρνηση θα είναι οκτώ εκατομμύρια ή είκοσι εκατομμύρια ή τριάντα εκατομμύρια αλλά ετοποθετήθη με βάση το θέμα αρχής, ότι δηλαδή εφόσον όταν ανέβαιναν διεθνώς οι τιμές του αργού πετρελαίου, ανέβαιναν και στην Κύπρο οι τιμές των πετρελαιοειδών, και τώρα που η τιμή του αργού πετρελαίου κατρακυλά η θέση μας θα ήταν ότι θα πρέπει να μειωθούν οι τιμές των πετρελαιοειδών στην εσωτερική αγορά. Τοποθετηθήκαμε επί του θέματος αρχής και δεν θέσαμε υπό συζήτηση κατά πόσο εκείνο που δικαιούται η Κυβέρνηση από το υπερκέρδος είναι οκτώ εκατομμύρια ή δέκα εκατομμύρια ή οποιοδήποτε άλλο ποσό. Και αντιλαμβάνομαι οι ίδιοι φυσικά είναι αρμόδιοι να αποφανθούν αλλά και τα άλλα Κόμματα επήραν θέση βάσει αυτής της αρχής.

Συνεπώς εάν πρόθεση του κ. Υπουργού, όπως αντιλαμβάνομαι από την επιστολή του, είναι να επαναφέρει το Νομοσχέδιο χωρίς να εγκαταλείπει την ιδέα για απορρόφηση μέρους των υπερκερδών, νομίζω ότι σ' αυτό το θέμα η πλειοψηφία τουλάχιστον της Βουλής έχει απαντήσει και έχει τοποθετηθεί.

Τώρα θέλω να επισύρω την προσοχή και σε μια άλλη πτυχή. Ο κ. Υπουργός λέει ότι θα επανέλθει επί του θέματος. Αλλά πότε θα επανέλθει, σε πόσο χρονικό διάστημα και τι θα γίνεται στο μεταξύ; Οι αγρότες θα συνεχίσουν να πληρώνουν το ακάθαρτο πετρέλαιο στις σημερινές τιμές; Το ίδιο θα συνεχίσουν και οι μεταφορές; Το ίδιο και η βιομηχανία; Και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις, οι αρνητικές επιπτώσεις πάνω στην οικονομία μας όταν συνεχίσουν να διατηρούνται αυτές οι τιμές;

Συνεπώς θέλω να υποδείξω ότι η επιστολή του κ. Υπουργού εγκυμονεί τον κίνδυνο να συνεχίσουν αυτές οι τιμές για κάποιο χρονικό διάστημα και να επιβαρύνονται οι καταναλωτές και η οικονομία γενικά και ταυτόχρονα να απομυζούν υπερκέρδη οι Εταιρείες. Βέβαια το τελευταίο αντιλαμβάνομαι ότι θα απαντηθεί όταν γίνει η τελική ρύθμιση θα ληφθεί πρόνοια για να απορροφηθούν αυτά τα υπερκέρδη. Αλλά η οικονομία όπως και οι καταναλωτές βενζίνης θα συνεχίσουν να επιβαρύνονται.

Τη θέση μας την έχει εκφράσει ο συνάδελφος Κωνσταντίνου και νομίζω, κ. Πρόεδρε, ότι εκείνο που ενώπιον της Βουλής τίθεται είναι ποια μέτρα θα πάρει η Κυβέρνηση ούτως ώστε οι τιμές των πετρελαιοειδών να μειωθούν τάχιστα. Η πρόθεση της δικής μας Κοινοβουλευτικής ομάδας έχει εκτεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου. Στάληκε μια επιστολή από τον Υπουργό Οικονομικών για ν' αποσυρθεί ένα Νομοσχέδιο. Ο Υπουργός Οικονομικών με πολλή σαφήνεια λέει ότι θα επανεξετασθεί το θέμα των τιμών των πετρελαιοειδών υπό το φως των νέων εξελίξεων και αφού ληφθούν υπόψη οι απόψεις που έχουν ακουστεί από όλες τις πλευρές του Σώματος και θα επανέλθει σύντομα, οπότε έχουν δικαίωμα όλες οι πλευρές να εκφράσουν και πάλιν τις θέσεις τους για το πώς θα διατεθεί αυτή η διαφορά στην τιμή των πετρελαιοειδών.

Επομένως πιστεύω ότι αδικαιολόγητα ο κ. Δίγκλης ανησυχεί, διότι ο Υπουργός Οικονομικών είναι σαφής. Πολύ σύντομα θα επανέλθει με νέο Νομοσχέδιο αλλά θα συγκαλέσει και τη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή και όλες τις Οργανώσεις και τις άλλες πλευρές να εκφράσουν απόψεις πάνω στο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στα 25 χρόνια της η Βουλή έτυχε πολλές φορές να βρεθεί αντιμέτωπη ανακλήσεως προτάσεων Νόμων από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας και πιστεύω πως σε πολλές περιπτώσεις ανάλογης βαρύτητας και σημαντικότητας νομοσχέδια αποσύρθηκαν χωρίς διαδικαστικά η Βουλή να υπεισέλθει στη συζήτηση του θέματος. Και συμφωνώ με όσα πολύ εύστοχα είπε ο συνάδελφος Κίμων Παναγίδης ότι και στην παρούσα περίπτωση μπορούσε να ακολουθηθεί αυτή η διαδικασία με πολλή απλότητα. Πέραν τούτου, άλλωστε, η ίδια η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς προειδοποίησε πως σε μια περίπου εβδομάδα θα καταθέσει δική της πρόταση νόμου για αντίκρουση του θέματος.

Επομένως πιστεύω πως ο σάλος όλος που δημιουργήθηκε ήταν περιττός. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει δεν μπορώ να σταματήσω τα σχόλια για ένα Νομοσχέδιο το οποίο ευρίσκεται ήδη στην Ημερήσια Διάταξη. Θα είναι ο τελευταίος ομιλητής ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος.

Το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω είναι κατά πόσο αδικαιολόγητα έχει δημιουργηθεί σάλος. Το σάλο δεν είναι η Βουλή που τον δημιούργησε. Τον δημιούργησε η επιστολή του αξ. Υπουργού. Διότι ο αξιότιμος Υπουργός μας πληροφορεί ότι η φιλοσοφία της Εκτελεστικής Εξουσίας αναφορικά με τα υπερκέρδη που πραγματοποιούνται από τις Εταιρείες, από τη διαφορά από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου, είναι να τα κατανέμει σε διαφόρους αλλά όχι σ' εκείνους που τα δικαιούνται, τους καταναλωτές. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι απλώς μια σύντομη απάντηση σ' αυτό που είπε ο κ. Παναγίδης ότι αδικαιολόγητα ανησυχεί ο κ. Δίγκλης. Συμφωνώ μαζί του ότι μπορεί να είναι αδικαιολόγητα που ανησυχά και εγώ και ο κ. Δίγκλης. Αλλά δικαιολογημένα ο λαός ανησυχεί διότι ενώ έχει τώρα δύο, τρεις μήνες που οι τιμές του αργού πετρελαίου μειώνονται, οι τιμές του γκαζιού, του πετρελαίου και των άλλων παραγώγων που αυτοί αγοράζουν, εξακολουθούν να μένουν στα ύψη που για τόσα χρόνια πληρώνουν. Αυτοί είναι δικαιολογημένα που ανησυχούν και αναμένουν από τη Βουλή ότι αυτό το πράγμα θα το ρυθμίσει το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο πάρα κάτω θέμα. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μία έκθεση για το πέμπτο και το έκτο θέμα της Νομοθετικής εργασίας: «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986» (Ψήφιση Δωδεκατημορίου για το μήνα Φεβρουάριο) και

«Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986», (Ψήφιση Δωδεκατημορίου για το μήνα Φεβρουάριο).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΝ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΝ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Γάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις πιο πάνω Αποφάσεις σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 1986.

Με τις πιο πάνω Αποφάσεις της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση πραγματοποίησης δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 1986 για ποσό που δεν θα υπερβαίνει, από τη μια, εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1985 και που αναλογεί για το ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή για το μήνα Φεβρουάριο του 1985, και, από την άλλη, εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985 και που αναλογεί για το ίδιο επίσης χρονικό διάστημα, δηλαδή το μήνα Φεβρουάριο του 1985, σχετικά με κάθε ένα Κεφάλαιο δαπάνης ξεχωριστά όπως προβλέπεται και στις δυο περιπτώσεις των Προϋπολογισμών. Περισσότερη ανάλυση των δαπανών αυτών αναφέρεται στους Πίνακες που επισυνάπτονται στις αντίστοιχες Αποφάσεις της Βουλής.

Όπως αναφέρεται και στις δυο πιο πάνω Αποφάσεις, δεν θα μπορεί να γίνεται οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και θα μπορεί να συμπληρώνεται οποιαδήποτε νέα θέση μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή ο Τακτικός Προϋπολογισμός και ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως του 1986.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 168 του Συντάγματος, σε περίπτωση που ο Προϋπολογισμός, Τακτικός και Αναπτύξεως, δεν θα έχει ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την ημέρα που αρχίζει το οικονομικό έτος στο οποίο ο Προϋπολογισμός αυτός αναφέρεται, η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί, αφού τηρηθούν οι διατάξεις του Συντάγματος, με Απόφασή της να εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης που απαιτείται για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τον ένα μήνα κάθε φορά και σε καμιά

περίπτωση τους δυο μήνες, συνολικά, από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ή οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό του Δημοσίου, εφόσον θεωρήσει αυτό αναγκαίο για τη συνέχιση των δημόσιων υπηρεσιών που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό, και ειδικότερα μέχρι την εκπνοή του πιο πάνω χρονικού διαστήματος. Η δαπάνη που εγκρίνεται για οποιαδήποτε υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν μπορεί κατ' αναλογία να υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσό που έχει ψηφιστεί για την ίδια υπηρεσία με βάση τον Προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών, για τις οποίες γίνεται λόγος στους Πίνακες που επισυνάπτονται, είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διαφόρων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του έτους αυτού και μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και ψήφισή τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Αποφάσεων με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει ή με οποιοδήποτε τρόπο προκαταλαμβάνει τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στους υπό εξέταση Προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ το Σώμα εάν υπάρχει ένσταση για να εγκριθούν οι Αποφάσεις.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Αποφάσεις εγκρίνονται.

Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986. (Ψήφιση Δωδεκατημορίου για το μήνα Φεβρουάριο).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΟΥΣΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 1986.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση πραγματοποίησης δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 1986 για ποσό που δεν θα υπερβαίνει το ένα δωδέκατο του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1985. Σύμφωνα με την Απόφαση αυτή δεν θα μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε άλλη δαπάνη για τους σκοπούς του Προϋπολογισμού αυτού πριν ο τελευταίος εγκριθεί από τη Βουλή και πάρει την τελική του μορφή.

Η προτεινόμενη πιο πάνω εξουσιοδότηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών, για τις οποίες γίνεται λόγος στον Πίνακα που επισυνάπτεται στη σχετική Απόφαση, είναι αναγκαία για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1986 και μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και ψήφισή του.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η προτεινόμενη εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης όσον αφορά το μήνα Φεβρουάριο του 1986 δεν προκαθορίζει ή με οποιοδήποτε τρόπο προκαταλαμβάνει τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στον υπό εξέταση Προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την επιψήφιση της Απόφασης.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Απόφαση εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Δήμων (Διεξαγωγή Δημοψηφίσματος) (Κανονισμοί) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16 και 23 Ιανουαρίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 133 του περί Δήμων Νόμου του 1985, σκοπείται ο καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας διεξαγωγής δημοψηφισμάτων για τους σκοπούς του εν λόγω Νόμου.

Όπως είναι γνωστό, στην πρόσφατα θεσπισθείσα νομοθεσία για τους Δήμους έχουν περιληφθεί σχετικές πρόνοιες ώστε στις καθορισμένες εκείνες περιπτώσεις που συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την ίδρυση νέων δήμων, την κατάργηση υφισταμένων και τη συγχώνευση δήμου με άλλη όμορη μονάδα τοπικής διοίκησης, να διεξάγεται δημοψήφισμα για το σκοπό εξακρίβωσης της βούλησης των κατοίκων των επηρεαζόμενων μονάδων τοπικής διοίκησης. Σκοπός ακριβώς των υπό συζήτηση Κανονισμών είναι η λεπτομερειακή ρύθμιση του τρόπου διεξαγωγής των εν λόγω δημοψηφισμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελετώντας τους υπό συζήτηση Κανονισμούς είχε την ευκαιρία να τόνισει στους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου ότι θα πρέπει εν όψει της διεξαγωγής των πιο πάνω δημοψηφισμάτων, να καταβληθεί από την Κυβερνητική πλευρά κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε τόσο οι αρχές των μονάδων τοπικής διοίκησης όσο και το κοινό γενικότερα να τύχουν της κατάλληλης ενημέρωσης αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται για τους δημότες και για τις εξουσίες και αρμοδιότητες που παραχωρούνται στους δήμους και κατ' επέκταση στα δημοτικά συμβούλια μέσω των οποίων αυτές ασκούνται. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να γίνεται σε αντιπαράθεση με την κατάσταση που επικρατεί από πλευράς αρμοδιοτήτων, εξουσιών και υποχρεώσεων στις άλλες μονάδες τοπικής διοίκησης και ιδιαίτερα στα Συμβούλια Βελτιώσεως, έτσι ώστε, όταν οι κάτοικοι των διαφόρων επηρεαζόμενων μονάδων τοπικής διοίκησης κληθούν να εκφράσουν τη βούλησή τους με το δημοψήφισμα, να έχουν πλήρη εικόνα των δυνατοτήτων που προσφέρονται με όλες τις προεκτάσεις τους είτε αυτές είναι θετικές είτε αρνητικές.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των υπό συζήτηση Κανονισμών και στα πλαίσια ακριβώς της διευκρίνισης των αρμοδιοτήτων και εξουσιών των δημοτικών συμβουλίων η Επιτροπή, κάμνοντας αναφορά στη σημερινή διάκριση μεταξύ δήμων πόλεων και αγροτικών δήμων που υπάρχει στη νομοθεσία περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, θεωρεί ότι η διάκριση αυτή δεν δικαιολογείται πλέον εκ των πραγμάτων γιατί η ίδια η νομοθεσία για τους δήμους δεν κάμνει οποιαδήποτε διάκριση ανάμεσα στις εξουσίες των δημοτικών συμβουλίων. Γι' αυτό η Επιτροπή έχει ήδη προτείνει με σχετική πρόταση νόμου την κατάργηση της διάκρισης αυτής και τη συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας για ισότιμη άσκηση από όλους ανεξαιρέτα τους Δήμους των εξουσιών που παρέχει η προμνησθείσα νομοθεσία αφήνοντας το δικαίωμα στους ίδιους τους δήμους να ζητήσουν ενδεχόμενα μεταβίβαση των εξουσιών τους αυτών σε άλλη αρμόδια αρχή που θα διορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο. Με τον τρόπο αυτό όλοι οι δήμοι τοποθετούνται στην ίδια βάση και οι κάτοικοι των επηρεαζόμενων μονάδων τοπικής διοίκησης, επιλέγοντας με τα δημοψηφίσματα που θα διεξαχθούν το μελλοντικό στάτους των τοπικών τους οργάνων, θα γνωρίζουν σαφώς και εκ των προτέρων το εύρος των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που θ' αποκτήσουν ή θα διατηρήσουν οι αρχές στις οποίες διαμένουν.

Με την ευκαιρία επίσης της συζήτησης των πιο πάνω Κανονισμών την Επιτροπή απασχόλησε και αριθμός άλλων θεμάτων τα οποία αν και αφορούν το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν αναφέρονται άμεσα στους υπό συζήτηση Κανονισμούς αλλά καθάπτονται της φιλοσοφίας και των αρχών που διέπουν τη βασική νομοθεσία για τους Δήμους ή ακόμα και άλλες σχετικές νομοθεσίες. Η Επιτροπή έχει επιφυλάξει το δικαίωμα να μελετήσει σε ευθετότερο χρόνο τα εγερθέντα ζητήματα υιοθετώντας άλλωστε σχετική δήλωση της Επιτροπής Εσωτερικών της απελευθέρωσης Βουλής ότι προσφέρεται να μελετηθεί κάθε εισήγηση που στοχεύει στην πιο εύρυθμη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των δημοτικών αρχών.

Αναφορικά με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών διαπιστώνει ότι το περιεχόμενό τους εναρμονίζεται σε μεγάλο βαθμό με τις αντίστοιχες πρόνοιες του περί Εκλογής των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου γι' αυτό και, ως θέμα αρχής, τους υιοθετεί στο σύνολό τους. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των πιο πάνω Κανονισμών ως αποτέλεσμα της οποίας προέκυψε η ανάγκη για τις πιο κάτω τροπολογίες:

- (α) Γίνεται εισήγηση ώστε κατά τη μέρα της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος να μπορούν να παρίστανται στα εκλογικά κέντρα, εκτός από τους εκπροσώπους των επηρεαζόμενων μονάδων τοπικής διοίκησης, και οι αντιπρόσωποι των κομμάτων. Το ίδιο προτείνεται να ισχύει κατά το σφράγισμα και τη μεταφορά των καλπών καθώς και κατά τη διαλογή των ψήφων, όπως ακριβώς ισχύει και στον εκλογικό νόμο για την εκλογή Μελών της Βουλής.
- (β) Εισάγεται το σημείο (ν) ως πρόσθετο σημείο σύμφωνα με το οποίο ο εκλογεύς θα δηλώνει την προτίμησή του στο ψηφοδέλτιο.
- (γ) Καταργείται η ποινή φυλάκισης και μειώνονται τα ανώτατα όρια για τις ποινές που προτείνονται στις περιπτώσεις παραβίασης της μυστικότητας του δημοψηφίσματος και οποιασδήποτε άλλης διάταξης που περιλαμβάνεται στους Κανονισμούς για να συνάδει το ύψος των προνοούμενων ποινών με εκείνο που καθορίζεται στο Νόμο με βάση τον οποίο εκδίδονται οι υπό συζήτηση Κανονισμοί.
- (δ) Προστίθεται νέα διάταξη σύμφωνα με την οποία για οποιοδήποτε ζήτημα που αφορά την διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το οποίο δεν γίνεται ειδική πρόνοια στους υπό συζήτηση Κανονισμούς, να εφαρμόζεται κατ' αναλογία ο εκλογικός νόμος για την εκλογή Μελών της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αφού έδωσε στις πιο πάνω τροποποιήσεις τη δέουσα νομοτεχνική μορφή και τις ενσωμάτωσε στους υπό συζήτηση Κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα σε συντομία να αναφερθώ σε δυο σημεία που περιέχονται στην αναγνωσθείσα ήδη Έκθεση, ειδικότερα στην αναγκαιότητα της

ορθής πληροφόρησης και ενημέρωσης τόσο των μονάδων τοπικής διοίκησης όσο και γενικότερα του κοινού για τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των άλλων τοπικών διοικήσεων, όπως είναι τα Συμβούλια Βελτιώσεως με τους δήμους και γενικότερα τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, τις εξουσίες, κλπ. τις οποίες έχουν τα Συμβούλια Βελτιώσεως ή και άλλες μονάδες τοπικής διοίκησης οι οποίες με τον περί Δήμων Νόμο δικαιούνται σήμερα να προχωρήσουν σε ανακήρυξη σε δήμους μετά από τη διαδικασία του δημοψηφίσματος.

Η ανάγκη αυτή προέρχεται, κ. Πρόεδρε, από το γεγονός ότι πραγματικά σήμερα προβληματίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό ο λαός μας ο οποίος επηρεάζεται από τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Προβληματίζεται υπό την έννοια της γνώσεως των λεπτομερειών ώστε να κάμει τη σωστή επιλογή με το δημοψήφισμα. Και είναι εδώ που και η Επιτροπή Εσωτερικών βλέπει την αναγκαιότητα και ειδικότερα θα πρέπει να απευθυνθεί και το Σώμα στο αρμόδιο Υπουργείο ώστε χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ή και άλλους τρόπους διαφώτισης βεβαίως που θα είναι, αντιλαμβάνομαι, στο πλευρό της Κυβέρνησης στο έργο τούτο και τα διάφορα κόμματα για να επιτύχουν πράγματι τη σωστή πληροφόρηση για να γίνει και η ορθότερη μετά από ενημέρωση επιλογή των επηρεαζόμενων μονάδων τοπικής διοίκησης.

Το δεύτερο θέμα, κ. Πρόεδρε, που θα ήθελα να αναφερθώ, είναι πράγματι ένα ουσιαστικό κώλυμα το οποίο υπήρχε στην προοδευτική αυτή ρύθμιση που γίνεται με τον περί Δήμων Νόμον αναφορικά με την ύπαρξη σχετικής πρόνοιας στο νόμο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών σύμφωνα με την οποία διαχωρίζονταν οι δήμοι σε αστικούς και αγροτικούς. Ήδη αυτό πράγματι το σημείο είχε εντοπισθεί και από την Επιτροπή Εσωτερικών κα ενσωματώθηκε και στην Έκθεση αυτή η σχετική αναφορά ώστε σήμερα να θεωρείται ότι δεν υπάρχουν αστικοί ή/και αγροτικοί δήμοι παρά μόνο όλες αυτές οι μονάδες θα ρυθμίζονται ενιαία από ένα και το μοναδικό νόμο, τον περί Δήμων Νόμον.

Αυτά τα δυο θέματα ήθελα να θίξω. Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εάν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής νομίζω πως δεν υπάρχει καμιά πλευρά που να διαφωνεί ότι θα πρέπει να διαβιβασθεί προς την Εκτελεστική Εξουσία η αναγκαιότητα διαφώτισεως του κοινού αναφορικά με τους Κανονισμούς τους οποίους τώρα θα εγχρίνομε.

Υπάρχει ένσταση για τη έγκριση των Κανονισμών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγχρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Τα θέματα (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) και (17) που αναφέρονται σε Κανονισμούς αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

ΑΛ. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΤΡΟΠΩΝ ΟΥΣΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσέας Δημητρίου

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16 και 23 Ιανουαρίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στους υπό συζήτηση Κανονισμούς εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς που κατατέθηκαν στη Βουλή σύμφωνα με το άρθρο 37 του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977 (Αρ. 29 του 1977) και που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 8, 11, 28, 35 και 36 του ίδιου Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Κανονισμών ώστε να περιληφθούν σ' αυτούς ορισμένες νέες ουσίες για τις οποίες έχει αποδειχθεί ότι μπορεί να προκαλέσουν εξάρτηση από τη χρήση τους.

Όπως είναι γνωστό, στους πιο πάνω βασικούς κανονισμούς περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, πρόνοιες εξαιρέσεως ορισμένων ομάδων προσώπων από ορισμένες διατάξεις του βασικού περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου όσο αφορά την κατοχή, παραγωγή, προμήθεια και χορήγηση ελεγχόμενων φαρμάκων για νόμιμους σκοπούς και κάτω από ορισμένους όρους. Σε εννέα πίνακες που περιέχονται ως τμήμα των βασικών κανονισμών αναφέρονται, αναλυτικότερα, οι διάφορες κατηγορίες ναρκωτικών, φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών και οι διάφοροι περιορισμοί ή η διαδικασία για τη χρήση τους.

Με τους υπό συζήτηση τροποποιητικούς Κανονισμούς προτείνεται ειδικότερα όπως τροποποιηθούν ο Πρώτος, Δεύτερος, Τέταρτος, Έκτος και Έβδομος από τους πιο πάνω αναφερόμενους πίνακες. Η τροποποίηση των Κανονισμών αυτών κατέστη αναγκαία μετά την απόφαση της Επιτροπής επί των Ναρκωτικών Φαρμάκων του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών να τροποποιήσει τους αντίστοιχους σχετικούς Πίνακες της ενιαίας Σύμβασης επί των Ψυχοτρόπων Ουσιών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προσχωρήσει στην Ενιαία αυτή Σύμβαση και τη Σύμβαση επί των Ναρκωτικών τις οποίες έχει κυρώσει με τους Κυρωτικούς Νόμους (Αρ. 7 του 1969 και 81 του 1973).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αφού μελέτησε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνονται γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί αποσύρθηκαν.

Τα επόμενα θέματα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» και «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστόφιδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1986 στην παρουσία και των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού περί Δήμων Νόμου που αναφέρεται στον αριθμό των συμβούλων που μπορεί να έχει κάθε δήμος ανάλογα με τον πληθυσμό του, ενώ με την προτεινόμενη πρόταση νόμου σκοπείται η τροποποίηση του άρθρου 14 του ίδιου Νόμου για σκοπούς παράταξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεως για εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους για τις δημοτικές εκλογές.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνεται, ειδικότερα, όπως μειωθεί από 50,000 στους 45,000 δημότες ο πληθυσμός που πρέπει να συγκεντρώνει ένας δήμος ώστε να μπορεί να εκλέξει 26 συμβούλους, αριθμός συμβούλων που αποτελεί και το μεγαλύτερο αριθμό συμβούλων που μπορεί να εκλεγεί σ' ένα δημοτικό συμβούλιο.

Σύμφωνα με τις απόψεις των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου ο πληθυσμός των 50,000 δημοτών κρίθηκε υπερβολικά ψηλός δεδομένου ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών μόνο ο Δήμος Λεμεσού συγκεντρώνει τέτοιο πληθυσμό. Γι' αυτό και προτείνεται η μείωσή του στους 45,000 δημότες.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου η οποία έχει κατατεθεί στο Σώμα από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι να παραταθεί μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 1986 η προθεσμία εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους για τις δημοτικές εκλογές ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος σ' όλα τα πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αφού μελέτησε την πρόταση αυτή νόμου, έχει διαπιστώσει ότι αποτελεί κοινή και ομόθυμη επιθυμία όλων των πλευρών της Βουλής όπως διασφαλισθεί από κάθε άποψη ότι η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στις πρώτες γενικές δημοτικές εκλογές θα είναι δυνατή απ' όλους όσους έχουν το δικαίωμα ψήφου. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο όπως εισηγηθεί την περαιτέρω παράταση της αναφερόμενης στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου προθεσμίας μέχρι 28 Φεβρουαρίου 1986 για να παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος ικανοποίησης της καθολικής αυτής επιθυμίας.

Με γνώμονα τη θέση αυτή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επικροτώντας και τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ενσωμάτωσε και τα δυο σε ενιαίο σχέδιο νόμου για το οποίο και υποβάλλεται ομόφωνα η εισήγηση προς τη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σκοπός της πρότασης νόμου η οποία σήμερα, αντιλαμβάνομαι, θα ψηφιστεί σε νόμο είναι η παράταση της προθεσμίας εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους για τις προσεχείς δημοτικές εκλογές.

Ευσεβώς πραγματικά υποβάλλω, τουλάχιστο από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού, την παράκληση να διαβιβαστεί από το προεδρείο του Σώματος προς το αρμόδιο Υπουργείο το έντονο αυτό αίτημα ώστε να παρασχεθούν οι σχετικές διευκολύνσεις στους εθνοφρουρούς μας, διότι ουσιαστικά επηρεάζονται άμεσα από τις πρόνοιες της παρούσας πρότασης Νόμου οι μεταξύ της ηλικίας των 18 και 21 ετών οι οποίοι σήμερα υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά, και αντιλαμβάνομαστε όλοι ότι λόγω ακριβώς της φύσεως της υπηρεσίας τους, αν δεν τους παρασχεθούν οι σχετικές διευκολύνσεις, και πάλι θα βρεθούν στη δυσάρεστη θέση να μη μπορέσουν να εγγραφούν εγκαίρως στους εκλογικούς καταλόγους.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, είναι εισήγησή μου να διαβιβαστεί διά του προεδρείου της Βουλής αυτή η παράκληση προς το αρμόδιο Υπουργείο ειδικά για να διευκολυνθούν οι στρατεύσιμοι νέοι μας ώστε να εγγραφούν εγκαίρως στους εκλογικούς καταλόγους. Για το θέμα τούτο ήδη αντιλαμβάνομαι έχει καταθέσει σχετική Ερώτηση στη Βουλή ο συνάδελφος κ. Μαθηκολώνης αλλά επειδή επείγει θα είναι ίσως η καταλληλότερη και πλέον σύντομη διαδικασία που θα φέρει αποτέλεσμα η παρεμβολή της Βουλής με παράκληση του Προέδρου προς το Υπουργείο Άμυνας και Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μη γίνει περαιτέρω συζήτηση σας λέω ότι ήδη ήλθα σε επαφή με το Αρχηγείο της Εθνοφρουράς το οποίο προθύμως ανέλαβε να διευκολύνει τους εθνοφρουρούς για να εγγραφούν. Επομένως το θέμα μπορεί να θεωρείται ότι έχει ληξει.

Παρακαλώ να προχωρήσουμε, αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, στη δεύτερη ανάγνωση.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει η πρόταση Νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1986.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η κατάργηση της διάκρισης μεταξύ αγροτικών δήμων και δήμων των πόλεων σε σχέση με τις εξουσίες που ασκούνται δυνάμει της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας ταυτόχρονα με την εκχώρηση του δικαιώματος σε κάθε δημοτικό συμβούλιο να ζητά από το υπουργικό Συμβούλιο τη μεταβίβαση των εξουσιών του αυτών σε άλλη αρμόδια αρχή, αν το ίδιο το συμβούλιο, λόγω τεχνικής αδυναμίας δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντα που του ανατίθενται με βάση την ίδια νομοθεσία.

Εκτενέστερη αναφορά για τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευσαν την κατάθεση της πιο πάνω πρότασης νόμου γίνεται σε άλλη Έκθεση της Επιτροπής σε σχέση με τους Κανονισμούς για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος σύμφωνα με τη νομοθεσία για τους δήμους.

Η Επιτροπή επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μεταβατική διάταξις. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση Νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

Κεφάλαιο Β' — Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος διά Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομηθείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Οικονομικών και Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Κεφάλαιον Γ': Ερωτήσεις-Απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Ιουλίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 4 Ιουλίου 1985.

«Η Κοινότητα Κάτω Πολεμιδιών που αριθμεί σήμερα περί τις 17 χιλ. κατοίκους αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα εξαιτίας του γεγονότος ότι εγκαταστάθηκαν σε συνοικισμούς πολλοί πρόσφυγες. Συγκεκριμένα η υδατοπρομήθεια χρειάζεται να ενισχυθεί, οι πολεοδομικές ζώνες να αναθεωρηθούν, να εξευρεθεί γη για οικοπεδικούς σκοπούς, να παραχωρηθεί σκυβαλοφόρο όχημα στην κοινότητα από το κράτος και άλλα.

Επειδή η Κοινότητα δεν είναι δυνατό να λύσει αυτά τα προβλήματα με τα πενιχρά οικονομικά μέσα που διαθέτει, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής ποια βοήθεια η Εκτελεστική Εξουσία είναι διετεθειμένη να προσφέρει στην κοινότητα για την επίλυση αυτών των προβλημάτων».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«Για την εκτέλεση έργων αναπτύξεως στην κοινότητα Κάτω Πολεμιδιών, εφαρμόζεται η ίδια πολιτική που ακολουθείται σ' όλες τις περιπτώσεις χωριών στα οποία διαμένουν πρόσφυγες, δηλ. πέραν της συνήθους συνεισφοράς της στην εκτέλεση έργων αναπτύξεως, η Κυβέρνηση θα επωμισθεί και ολόκληρη την απαιτούμενη δαπάνη που αναλογεί για τους πρόσφυγες. Εξάλλου η Κυβέρνηση θα επιχορηγήσει την αγορά σκυβαλοφόρου οχήματος, με βάση την ισχύουσα πολιτική.

Σ' ό,τι αφορά το θέμα της αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών αναφέρεται ότι ήδη το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεννόηση με το οικείο Συμβούλιο Βελτιώσεως, έχει ετοιμάσει προσχέδιο το οποίο βρίσκεται ενώπιον του Συμβουλίου για μελέτη και έγκριση. Με την αναθεώρηση των ζωνών αναμένεται ότι θα επιλυθεί και το πρόβλημα της εξεύρεσης γης για οικοπεδικούς σκοπούς».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Ιουλίου 1985.

«Η κοινότητα Κονιών έθεσε από καιρό αίτημα για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών. Ο Υπουργός Εσωτερικών σε επίσκεψή του στην κοινότητα προμηγών έδωσε υπόσχεση πως το αίτημα θα ικανοποιείτο.

Πού οφείλεται η καθυστέρηση και πότε επιτέλους θα ικανοποιηθεί το πιο πάνω αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι υφιστάμενες πολεοδομικές ζώνες καθορίστηκαν το 1979. Ο Έπαρχος Πάφου, που σύμφωνα με το σχετικό Νόμο είναι η αρμόδια Αρχή, εξετάζει σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και άλλα αρμόδια Τμήματα την αναγκαιότητα αναθεωρήσεως των υπό αναφορά ζωνών. Στα πλαίσια της μελέτης που διεξάγεται θα ληφθούν σοβαρά υπόψη και οι εισηγήσεις/απόψεις της επηρεαζόμενης κοινότητας.

Ελπίζεται ότι η όλη μελέτη θα ολοκληρωθεί σύντομα ώστε να καταστεί δυνατή η προώθηση των τυχόν αναθεωρήσεων που θα κριθούν αναγκαίες».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Πραστειού Κελλακίου διαμαρτύρονται και ζητούν απαλλαγή από τα έξοδα ανόρυξης μιας διάτρησης που έγινε από την Κυβέρνηση και στοίχισε £11,400.- ενώ ιδιώτες που ανόρυξαν παρόμοιες δια-

τρήσεις στην περιοχή πλήρωσαν ποσά που κυμαίνονταν μεταξύ £800.- και £1,500.-μόνον.

Ύστερα απ' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς δικαιολογεί το τεράστιο κόστος και τι προτίθεται να πράξει για ανακούφισή των κατοίκων της πιο πάνω κοινότητας».

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

1. Η γεώτρηση ανορύχθηκε το 1983 στο χωριό Πραστειό Κελλακίου, με στόχο την ενίσχυση της κοινοτικής υδατοπρομήθειας.
2. Είναι γεγονός πως το κόστος της υπ' αναφορά γεώτρησης που ανήλθε στις £11,500 θεωρείται σχετικά ψηλό. Τούτο όμως οφείλεται κυρίως στην τεκτονική και γεωλογική κατάσταση των πετρωμάτων που δημιούργησε πολλά προβλήματα και τεχνικές δυσκολίες κατά τη διάρκεια της ανόρυξης της γεώτρησης.
3. Είναι πιθανό η ανόρυξη γεωτρήσεων από ιδεώτες να κοστίζει λιγότερα σε σύγκριση με το κόστος των γεωτρήσεων που γίνονται με κυβερνητικό γεωτρώπανο. Διευκρινίζεται όμως πως στις περιπτώσεις των κυβερνητικών γεωτρήσεων στο κόστος περιλαμβάνονται και οι θωρακίσεις και οι δοκιμαστικές αντλήσεις ενώ στις περιπτώσεις των ιδιωτικών γεωτρήσεων το αναφερόμενο κόστος καλύπτει μόνο την ανόρυξη των γεωτρήσεων.
4. Τόσο για το κόστος της υπ' αναφορά γεώτρησης όσο και για το κόστος του σχεδίου που θα εκτελεσθεί για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού με το νερό της γεώτρησης αυτής, η κοινότητα Πραστειού Κελλακίου θα κληθεί να καταβάλει, σύμφωνα με την υφιστάμενη κυβερνητική πολιτική, το 1/2. Κατά συνέπεια, για το κόστος της υπ' αναφορά γεώτρησης η κοινότητα Πραστειού Κελλακίου θα κληθεί να καταβάλει το ποσό των £5,750.
5. Για τα πιο πάνω ενημέρωσα τη Χωριτική Αρχή Πραστειού Κελλακίου κατά την επίσκεψη που πραγματοποίησα στην περιοχή στις 24 Οκτωβρίου, 1985».

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Για χρόνια στο χωριό Κελλάκι υπήρχε μόνιμα Κυβερνητικός γιατρός για τις ανάγκες τόσο του Κελλακίου όσο και της γύρω περιοχής.

Ύστερα από απόφαση του αρμόδιου Υπουργείου η έδρα του γιατρού μετακινήθηκε αλλού με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της περιοχής να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επανατοποθετήσει γιατρό στο Κελλάκι».

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το αίτημα για επανατοποθέτηση Κυβερνητικού γιατρού στο Κελλάκι σας πληροφορώ πως η απάντηση του Υπουργού Υγείας με τον ίδιο αριθμό και ημερομηνία 19/11/85 σε παρόμοια ερώτηση των αξιότιμων Βουλευτών κ.κ. Ε. Παπαϊωάννου και Κ. Χρίστου ημερομηνίας 20/6/85 ισχύει και στην περίπτωση αυτή».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε πιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες και πότε προβλέπεται η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στον Κάτω Αμίαντο».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση των τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Στον Κάτω Αμίαντο έχει συμπληρωθεί η εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών και ακολουθεί η εγκατάσταση 40 τηλεφώνων πλείστα των οποίων λειτούργησαν πριν το τέλος του 1985».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το Νοσοκομείο Κυπερούντας ύστερα από διάφορα μέτρα του Υπουργείου Υγείας τείνει να καλύψει διάφορες ανάγκες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης της περιοχής, εντούτοις όμως η έλλειψη παιδίατρου πάνω σε μόνιμη βάση, ακτινολόγου, χημικού και οφθαλμιάτρου ο οποίος θα μπορούσε να παρακολουθεί ασθενείς έστω και μια φορά τη βδομάδα, καθιστούν αδύνατη την εξυπηρέτηση των κατοίκων, με αποτέλεσμα ο στόχος για μετατροπή του Νοσοκομείου σε περιφερειακό να αποτυγχάνει.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την πλήρη επάνδρωση του Νοσοκομείου Κυπερούντας κι αν σκοπεύει την επέκτασή του ώστε να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες όλων των κατοίκων της περιοχής».

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Επί του παρόντος στο Νοσοκομείο Κυπερούντας υπηρετούν δύο παθολόγοι, ένας αναισθησιολόγος, ένας χειρουργός και ένας παιδίατρος ο οποίος τοποθε-

τήθηκε πολύ πρόσφατα. Επιπρόσθετα γυναικολόγος εκτελεί εβδομαδιαίες επισκέψεις.

- (α) Το Νοσοκομείο αυτό διαθέτει επίσης τεχνολόγο νοσοκομειακού εργαστηρίου και ακτινογράφο.
- (β) Στόχος του Υπουργείου είναι η βαθμιαία στελέχωση του Νοσοκομείου με όλες τις βασικές ειδικότητες ώστε να μπορεί ν' ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής.
- (γ) Με την πλήρωση των κενών θέσεων και την προβλεπόμενη εξασφάλιση πρόσθετου προσωπικού στις Ιατρικές Υπηρεσίες, ελπίζεται πως στο Νοσοκομείο Κυπερούντας θα τοποθετηθεί 2ος τεχνολόγος νοσοκομειακού εργαστηρίου και θα επαναρχίσουν τακτικές επισκέψεις ακτινολόγου γιατρού καθώς και οφθαλμιάτρου αφού προηγουμένως διαμορφωθεί κατάλληλος εξεταστικός χώρος».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων σ' όλες τις συνοικίες του χωριού Κυπερούντα προς κάλυψη των τρεχουσών αναγκών των κατοίκων».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση των τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Στην Κυπερούντα λειτουργούν σήμερα 150 τηλέφωνα. Η επέκταση του δικτύου που θα καλύψει ολόκληρο το χωριό θα συμπληρωθεί μέσα στο 1987 οπότε θα ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες του χωριού»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Παρεκκλησιά».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση των τηλε-

φώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Στην Παρεκκλησιά η τοποθέτηση του τηλεφωνικού δικτύου θα συμπληρωθεί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1986 οπότε θα αρχίσει η εγκατάσταση τηλεφώνων στα σπίτια».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την ίδρυση Ιατρικής Μονάδας στην κοινότητα του Καλού Χωριού για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής».

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Κοινοτικό Ιατρείο του Καλού Χωριού Λεμεσού το επισκέπτεται Μια φορά την εβδομάδα ο Ιατρικός Λειτουργός του ΑΥΚ Αγρού που εξετάζει τόσο ασθενείς της Κοινότητας αυτής όσο και αρρώστους των πέριξ κοινοτήτων (Ζωοπηγής, Λουβαρά κλπ.) που προσέρχονται στο κοινοτικό ιατρείο του Κ. Χωριού και έτσι εξυπηρετούνται οι ανάγκες των κατοίκων πλήρως.

β) Το Καλό Χωριό βρίσκεται στο μέσο της αποστάσεως μεταξύ Αγρού και Λεμεσού και απέχει 12 με 15 μίλια αντιστοίχως δηλ. βρίσκεται σε μικρή απόσταση τόσο από το ΑΥΚ Αγρού όσο και από το Νοσοκομείο Λεμεσού.

γ) Για τους πιο πάνω λόγους το Υπουργείο Υγείας πιστεύει πως δεν ενδείκνυται η τοποθέτηση γιατρού στην κοινότητα Καλού Χωριού».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση των τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στα χωριά Προφήτη Ηλία και Συκόπετρα προγραμματίζεται να γίνει το 1988».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για εγκατάσταση κοινοτικών τηλεφώνων στο συνοικισμό Προφήτη Ηλία—Συκόπετρας, μετά την ανέγερση του τηλεφωνικού κέντρου στην Επταγώνια».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στις κοινότητες Ζωοπηγής και Κάτω Μύλου».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση των τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Συγκεκριμένα η εγκατάσταση τηλεφώνων σε διάφορες κοινότητες έχει ως ακολούθως:

Ζωοπηγή

Λόγω της ανακατασκευής/ευθυγράμμισης του δρόμου Λεμεσού—Αγρού (Τμήμα Ζωοπηγής) και για την αποφυγή καθυστερήσεων στην εγκατάσταση τηλεφώνων, η Αρχή ως προσωρινό μέτρο θα εγκαταστήσει εναέρια καλώδια που θα επιτρέψει την παροχή τηλεφωνικής υπηρεσίας στους υφιστάμενους αιτητές μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 1986.

Κάτω Μύλος

Μέχρι τις αρχές του 1986 θα εγκατασταθούν στο χωριό 5 τηλέφωνα».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Παρά τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης ότι οι εργασίες για την αποπεράτωση του δρόμου Λεμεσού—Αγρού θα ολοκληρώνονταν μέσα στο 1986, από τα μέχρι σήμερα έργα δεν προβλέπεται η παράδοσή του στο σύντομο προβλεπτό μέλλον.

Ταυτόχρονα από τα έργα της πρώτης φάσης φαίνεται ότι διαπλάτνεται ο υφιστάμενος δρόμος χωρίς να εκτελούνται οι αναγκαίες ευθυγραμμίσεις.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Πότε προβλέπεται η εκτέλεση της δεύτερης και πότε της τρίτης φάσης.
2. Αν έχουν τροποποιηθεί τα σχέδια ώστε να ικανοποιηθεί το αίτημα του συμπλέγματος των κοινοτήτων που ζητούν όπως η εκτέλεση της δεύτερης φάσης συνεχιστεί από το σημείο όπου αποπερατώθηκε το πρώτο τμήμα του δρόμου.
3. Αν θα γίνουν ουσιαστικές ευθυγραμμίσεις και όχι απλώς διαπλάτυνση του εναπομείναντος τμήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η βελτίωση του δρόμου Λεμεσού—Αγρού έχει περιληφθεί στο Τρίτο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης μέσα στα πλαίσια του οποίου θα βελτιωθούν 200 χλμ. περίπου αγροτικών δρόμων σε τρεις φάσεις.

Στην πρώτη φάση του Σχεδίου, που έχει ήδη εκτελεσθεί, βελτιώθηκε και το τμήμα του δρόμου Λεμεσού—Αγρού από την Αγία Φύλα μέχρι την έξοδο της Παλώδιας. Οι βελτιώσεις κρίνονται ικανοποιητικές και έχουν αυξήσει το ασφαλές όριο ταχύτητας.

Σ' ότι αφορά τα συγκεκριμένα ερωτήματα που περιλαμβάνονται στην Ερώτηση αναφέρονται τα ακόλουθα:

- (α) Οι κατασκευαστικές εργασίες για τη δεύτερη φάση του Τρίτου Σχεδίου, η οποία προνοεί μεταξύ άλλων τη βελτίωση του τμήματος του δρόμου Λεμεσού—Αγρού από τη Ζωοπηγή μέχρι τον Αγρό, θα αρχίσουν στις αρχές του 1986 και προβλέπεται να συμπληρωθούν περί τα μέσα του 1987.

Στην τρίτη φάση του Σχεδίου θα βελτιωθεί το τελευταίο τμήμα του δρόμου από την έξοδο της Παλώδιας μέχρι τη Ζωοπηγή. Οι εργασίες για το τμήμα αυτό προγραμματίζονται να αρχίσουν μέσα στο 1986. Ολόκληρο το έργο υπολογίζεται να συμπληρωθεί περί το τέλος του 1987.

- (β) Ο προγραμματισμός για τη βελτίωση του εν λόγω δρόμου σε τρεις φάσεις, όπως αναφέρεται πιο πάνω, έγινε σύμφωνα με τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Η τροποποίηση του προγράμματος για την εκτέλεση της δεύτερης φάσης από το σημείο όπου αποπερατώθηκε το πρώτο τμήμα του δρόμου δεν είναι εφικτή για τεχνικούς λόγους. Συναφώς αναφέρεται πως για την εκτέλεση του τμήματος Ζωοπηγής—Αγρού έχουν ήδη ζητηθεί διεθνείς προσφορές και όπως αναφέρεται πιο πάνω αναμένεται ότι οι εργασίες θα αρχίσουν σύντομα.

- (γ) Στο τμήμα του δρόμου που θα βελτιωθεί από την Παλώδια μέχρι τον Αγρό θα γίνει διαπλάτυνση του δρόμου και ευθυγραμμίσεις όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο και είναι εφικτό, σύμφωνα με τα τεχνοοικονομικά κριτήρια του Τρίτου Σχεδίου, που τέθηκαν από τη Διεθνή Τράπεζα και το Ταμείο του Κουβέιτ που δανειοδοτούν το Σχέδιο.

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει και πότε την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Καμινάρια».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε

το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής.

Συγκεκριμένα η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες έχει ως ακολούθως:

Καμινάρια

Οι αναγκαίες εργασίες για τη διασυνδέωση του χωριού που ήταν προγραμματισμένη για το 1986 θα συμπληρωθεί αρχές του 1987 εξαιτίας των κατασκευαστικών έργων στο δρόμο Πεδουλά—Προδρόμου».

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει και πότε την εγκατάσταση και άλλων ιδιωτικών τηλεφώνων σύμφωνα με τις ανάγκες των κατοίκων του χωριού Φοινί».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής.

Συγκεκριμένα, η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες έχει ως ακολούθως:

Φοινί

Η τοποθέτηση του τηλεφωνικού δικτύου θα συμπληρωθεί μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες και πότε προβλέπεται η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στην Ποταμίτισσα».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκονται οι εργασίες για εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Δύμες».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε

το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής.

Συγκεκριμένα η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες έχει ως ακολούθως:

Ποταμίτισσα και Δύμες

Ως προσωρινό μέτρο θα δοθούν σύντομα 15 τηλέφωνα στην Ποταμίτισσα και 15 τηλέφωνα στις Δύμες. Μέσα στο 1987 αναμένεται να συμπληρωθούν οι εργασίες για την ικανοποίηση των αναγκών των δυο κοινοτήτων σε τηλέφωνα.

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Ζωοπηγή».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση των τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Στη Ζωοπηγή λόγω της ανακατασκευής/ευθυγράμμισης του δρόμου Λεμεσού—Αγρού (Τμήμα Ζωοπηγής) και για την αποφυγή καθυστερήσεων στην εγκατάσταση τηλεφώνων, η Αρχή ως προσωρινό μέτρο θα εγκαταστήσει εναέρια καλώδια που θα επιτρέψει την παροχή τηλεφωνικής υπηρεσίας στους υφιστάμενους αιτητές μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Για πολλοστή φορά οι κάτοικοι της Ασγάτας επαναλαμβάνουν το αίτημα για διαπλάτυνση του δρόμου Μονής—Ασγάτας.

Το 1983 δόθηκε γραπτή υπόσχεση από μέρους της Κυβέρνησης ότι το πιο πάνω αίτημα θα ικανοποιείτο. Οι μόνες, όμως, εργασίες που έγιναν μέχρι σήμερα ήταν συντήρηση των παγκέτων του δρόμου.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει την υλοποίηση των πιο πάνω υποσχέσεων»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος Μονής—Ασγάτας έχει μήκος 8.70 χλμ. Το τμήμα του από τον παλαιό δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού μέχρι τα λατομεία πριν την Ασγάτα, μήκους

5.50 χλμ. εντάσσεται στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης με στόχο τη βελτίωσή του. Προκαταρκτικά υπολογίζεται να στοιχίσει £420,000. Οι εργασίες προγραμματίζονται να αρχίσουν μέσα στο 1986 και να συμπληρωθούν πριν το τέλος του 1987.

Το υπόλοιπο τμήμα μήκους 3.2 χλμ., θα βελτιωθεί μαζί με το προηγούμενο εφόσο πληροί τα σχετικά κριτήρια που τέθηκαν από τους δανειοδοτικούς Οργανισμούς. Το θέμα αυτό εξετάζεται αλλά οι σχετικές μελέτες δεν έχουν ακόμα συμπληρωθεί»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Μετά την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου στο χωριό Μοναγρούλλι οι κάτοικοι του χωριού που έχουν κτήματα που εφάπτονται του δρόμου εμποδίζονται να τα αξιοποιήσουν για οικιστικούς σκοπούς γιατί ο δρόμος θεωρείται υπεραστικός.

Επειδή ο πιο πάνω δρόμος περνά μέσα από το χωριό οι κάτοικοι ζητούν αναθεώρηση της κυβερνητικής απόφασης για τους λόγους που έχουν αναφερθεί.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά αναθεώρηση της προαναφερθείσας απόφασης ώστε να λυθεί το πρόβλημα φτωχών κατοίκων που έχουν άμεσες οικιστικές ανάγκες».

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο παρακαμπτήριος δρόμος του χωριού Μοναγρούλλι που κατασκευάστηκε το 1984, ουδέποτε κηρύχθηκε και ούτε θεωρείται σαν υπεραστικός δρόμος και δεν υπάρχει οποιοδήποτε εμπόδιο για αξιοποίηση των κτημάτων, που εφάπτονται του εν λόγω δρόμου, για οικιστικούς σκοπούς».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στα χωριά Μοναγρούλλι, Μονή και Ασγάτα».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εγκατάσταση τηλεφώνων προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Αρχής.

Συγκεκριμένα η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες έχει ως ακολούθως:

Μοναγρούλλι, Μονή και Ασγάτα

Η εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών για την εγκατάσταση τηλεφώνων αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 15 Οκτωβρίου 1985.

«Η αλιεία αποτελεί ένα βασικό πλουτοπαραγωγικό κλάδο της οικονομίας μας. Μας δίνει ένα χρονιάτικο εισόδημα που ξεπερνά τα 2 εκατομμύρια λίρες και απασχολούνται περί τις 1.000 οικογένειες (ψαράδες-τράτες). Αυτοί που κατά κύριο λόγο απασχολούνται στην αλιεία είναι οι επαγγελματίες ψαράδες στις επαρχίες Λάρνακα, Αμμόχωστο, Λεμεσό και Πάφο.

Ο κλάδος των ψαράδων αντιμετωπίζει από πολλά χρόνια πολλά και σοβαρά επαγγελματικά προβλήματα (προστασία επαγγέλματος, παρανομία, ερασιτέχνες ψαράδες, νομική κατοχύρωση και άλλα).

Με πολλά συνέδρια και συναντήσεις τους έθεσαν όλα αυτά τα προβλήματά τους στο Υπουργείο Γεωργίας και την Κυβέρνηση οι ψαράδες μέσα στα τελευταία 5 χρόνια. Όμως κανένα θετικό μέτρο παρά τις υποσχέσεις δεν έχει ληφθεί από την Κυβέρνηση. Έτσι οι ψαράδες έμειναν αβοήθητοι και απροστάτευτοι.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Πού βρίσκονται οι υποσχέσεις της Κυβέρνησης για ετοιμασία νομοθεσίας για κατοχύρωση του επαγγέλματος των ψαράδων;
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται για περιορισμό της εξάσκησης του επαγγέλματος από τους ερασιτέχνες ψαράδες;
3. Γιατί η Κυβέρνηση για 5 τώρα χρόνια καθυστερεί να προωθήσει τα αιτήματα των ψαράδων;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το θέμα της κατοχύρωσης του αλιευτικού επαγγέλματος θα μελετηθεί σε συνάρτηση με τα πορίσματα Έκθεσης που αναμένεται να υποβληθεί από εμπειρογνώμονα του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών που επισκέφθηκε τον περασμένο Αύγουστο την Κύπρο για να υποδείξει τρόπους και μεθόδους για την ορθολογιστική εκμετάλλευση των αλιευτικών μας αποθεμάτων με στόχο την αύξηση της παραγωγής και των εισοδημάτων των ψαράδων.

β) Το ψάρεμα από ερασιτέχνες ψαράδες που ψαρεύουν με το σύστημα της ποτίλιας οξυγόνου ή με φώτα, μειώθηκε σε μια φορά τη βδομάδα το χειμώνα και σε δυο φορές το καλοκαίρι. Ως γνωστό, αρχικά το ψάρεμα από τους ερασιτέχνες ήταν ανεξέλεγκτο, ύστερα περιορίστηκε σε τρεις φορές τη βδομάδα και τώρα μειώθηκε στον αριθμό που αναφέρεται πιο πάνω και μάλιστα με 'ΚΟΤΑ'. Το 'ΚΟΤΑ' περιλαμβάνει 2 οκ. ψάρια μικρά και 1 μεγάλο (ορφό, βλάχο κλπ.) για κάθε αλιευτική εξόρμηση.

γ) Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είδε με πολλή συμπάθεια όλα τα αλιευτικά αιτήματα των ψαράδων που εγέρθηκαν κατά καιρούς. Όσα από τα αιτήματα μπορούσαν να τύχουν άμεσου χειρισμού προωθήθηκαν και επιλύθηκαν, τα υπόλοιπα προωθούνται με βάση τις οικονομικές δυνατότητες του Κράτους».

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 17 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή με βάση ποια κριτήρια τοποθετούνται τα ιδιωτικά τηλέφωνα στα διάφορα χωριά ώστε σε άλλους κατοίκους να τοποθετούνται με δαπάνη μόνο ΛΚ 29.- ενώ από άλλους η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να αξιώνει ΛΚ 150.- ή και περισσότερο;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με τα κριτήρια που διέπουν την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στα διάφορα χωριά, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ως ακολούθως:

2. Σ' όλα τα χωριά στα οποία θα εγκατασταθούν ιδιωτικά τηλέφωνα, κατασκευάζεται από την Αρχή δίκτυο και δημιουργούνται διακλαδωτές στο κέντρο του χωριού και στις πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Αιτητές, τα σπίτια των οποίων βρίσκονται κοντά στους διακλαδωτές, εξυπηρετούνται χωρίς επιπρόσθετη επιβάρυνση δηλ. με την καταβολή μόνο του ποσού £14 που είναι το τέλος της συνήθους εγκατάστασης. Σε περιπτώσεις που τα σπίτια αιτητών βρίσκονται πέραν από τους διακλαδωτές, παρέχονται δωρεάν οι πρώτοι δύο πάσσαλοι και οι πρώτες δυο αποστάσεις του αναγκαίου τηλεφωνικού καλωδίου.

Για την εγκατάσταση τηλεφώνων σε σπίτια που χρειάζονται επιπρόσθετοι πάσσαλοι και αποστάσεις καλωδίου οι αιτητές χρεώνονται ανάλογα και σύμφωνα με το ισχύο τιμολόγιο της Αρχής».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση τα θέματα του Κεφαλαίου Δ να αναβληθούν για την προσεχή συνεδρία της Βουλής, αν δεν υπάρχει ένσταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι στις 6 Φεβρουαρίου 1986, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα Μέλη ότι η Ημερήσια Διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 6 Φεβρουαρίου 1986, στις 4.00 το απόγευμα, έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαιδευσίς Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 2) Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- 3) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί της Καταμετρήσεως της Χωρητικότητας των Πλοίων του 1969 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1985.
- 4) Ο περί Προστασίας των Λουομένων εν τη Θάλασση (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- 5) Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 6) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Λογαριασμοί του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 7) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξησις Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1986.
- 8) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 9) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 10) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 11) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986.
- 12) Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 13) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμοί του 1986.
- 14) Οι περί Υδατικού Έργου Ακρωτηρίου Κανονισμοί του 1986.
- 15) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αργάκας—Μακούντας (Έλεγχος και Διαχειρίσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 16) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 17) Οι περί Υδατικών Έργων Καλοπαναγιώτη (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 18) Οι περί Υδατικών Έργων (Κίτι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 19) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Κοιλιάδας Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 20) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αρδευτικά Έργα Πισσουρίου Αλέκτορας (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 21) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Λευκάρων (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 22) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πάφου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

- 23) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 24) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Μαυροκόλυμπος (Έλεγχος και Διαχειρίσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 25) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ξυλιάτου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1986.
- 26) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) και Γερμασόγειας (Έλεγχος και Διαχειρίσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 27) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού—Πενασχοίνου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1986.
- 28) Οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 29) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 30) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγίου Αθανασίου 1986.
- 31) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γερμασόγειας 1986.
- 32) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μέσα Γειτονιάς 1986.
- 33) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάχνας του 1986.
- 34) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάνω Πλατρών 1986.
- 35) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους 1986.
- 36) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Προδρόμου 1986.
- 37) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη 1986.
- 38) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών 1986.
- 39) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού 1986.
- 40) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δερύνειας 1986.
- 41) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σαλαμιούς 1986.
- 42) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αμαθούντος 1986.
- 43) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάφου του 1986.
- 44) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1986.

- 45) Έγγραφα κατατεθέντα στις 23.1.1986 που αφορούν-
- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, και
 - (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (9.1.86).

(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς) (9.1.86).

Σας πληροφορώ ότι ο Υπουργός θα προσέλθει στη Βουλή στη μεθεπόμενη συνεδρία της.
- 3) «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών Αμμοχώστου και Κερύνειας του Δημοκρατικού Συναγερμού) (23.1.86).

«Τα μεγάλα αποθέματα αμπελοουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινοβιομηχανιών». Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης και εκ μέρους του γίνεται η πρόταση όπως το θέμα παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας.

«Η εκπροσώπηση των Αγροτικών Οργανώσεων στις Επιτροπές που διαχειρίζονται τη διάθεση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων». Και πάλιν εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης με πρόταση όπως το θέμα παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας.

Στη συνέχεια η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγείται την επανεγγραφή των ακόλουθων θεμάτων:

- (1) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας».

Για να μη φέρω σε δύσκολη θέση την Ομάδα, δεδομένου ότι αντιλαμβάνομαι ότι λείπει ο κ. Κληρίδης, για το αν θα παρα-

πεμφθούν τα θέματα ή όχι σε Επιτροπές, θα παρακαλούσα να διαβιβαστεί πριν από την ερχόμενη Πέμπτη κατάλογος των προς επανεγγραφή θεμάτων για να ξέρουμε ποια απ' αυτά τα θέματα θα παραμείνουν προς συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος και ποια θα παραπεμφθούν σε Επιτροπές.

- (2) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του».
- (3) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται».
- (4) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.».
- (5) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές του εξωτερικού».
- (6) «Η αύξηση της τιμής του νερού από τους υδατοφράκτες και ειδικότερα από τους υδατοφράκτες οι οποίοι δεν διαθέτουν σύγχρονα συστήματα διανομής του νερού».
- (7) «Η ανάπτυξη και η αξιοποίηση της περιοχής Μακένζυ Λάρνακας και τα προβλήματα τα οποία προκύπτουν από τη μη υλοποίηση των σχεδίων, τα οποία υπάρχουν από το 1979, για τη μεταστέγαση των προσφύγων ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής της περιοχής».
- (8) «Οι πρόσφατες προαγωγές στην Αστυνομία και η ανάγκη διερεύνησης από ειδική επιτροπή της Βουλής-
 - (1) Των αδικιών σε βάρος αστυνομικών, λοχιών και αξιωματικών που εδικαιούνται προαγωγής.
 - (2) Της νομικής εγκυρότητας των κανονισμών επί των οποίων εβασίσθησαν οι προαγωγές, και
 - (3) Η ανάγκη σύνταξης νέων κανονισμών για προσλήψεις και προαγωγές οι οποίοι να εγκρίνονται από τη Βουλή».
- (9) «Η ανάγκη υλοποίησης του από του έτους 1964 εκκρεμούντος αιτήματος του Δήμου Λάρνακος για επιβολή φορολογίας ή τέλους ζυγιστικών υπέρ του Δήμου επί των πετρελαιοειδών που εισάγονται, αποθηκεύονται και διυλίζονται στη Λάρνακα».
- (10) «Η διερεύνηση της πρόσφατης χορήγησης αδειών «Ζ» παρά της αρχής Αδειών και η ανάγκη καταθέσεως Κανονισμών προς έγκριση υπό της Βουλής για τη ρύθμιση του όλου θέματος με ορθολογιστικά και δίκαια κριτήρια».
- (11) «Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής λογοτεχνικών βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων».
- (12) «Προβλήματα ομαλής λειτουργίας Σχολών Μέσης Παιδείας και διασφάλιση της τάξης από παρεμβάσεις εξωσχολικών παραγόντων και διακινήσεις μηχανοκινήτων οχημάτων στους σχολικούς χώρους».

- (13) «Η ανάγκη άμεσης εξέτασης τρόπων διάθεσης των οινικών μας προϊόντων μετά την επιβολή ουσιαστικά απαγορευτικών δασμών από την Αγγλική Κυβέρνηση».
- (14) «Προσλήψεις και προαγωγές αξιωματικών και υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς».
- (15) «Βακτηριακό κάψιμο, τρόποι αντιμετώπισής του καθώς και οι επιπτώσεις στη γεωργία και την οικονομία του τόπου γενικότερα».
- (16) «Η ανάγκη ελέγχου από τη Βουλή του Ταμείου Αμέσων Αναγκών του Υπουργείου Προεδρίας».
- (17) «Η απαράδεκτη καθυστέρηση στη συμπλήρωση της κατασκευής της Λεωφόρου Αρτέμιδος που οδηγεί προς το αεροδρόμιο της Λάρνακας».
- (18) «Η ανάγκη αναγνώρισης της υπηρεσίας στον απελευθερωτικό αγώνα του 55-59 για σκοπούς σύνταξης των Δημόσιων Υπαλλήλων, Εκπαιδευτικών, μελών της Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του Στρατού της Δημοκρατίας και των υπαλλήλων των Ημικρατικών Οργανισμών».

Επίσης από τον Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου:

«Η διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών, της ελευθερίας επιλογής συνδικαλιστικής οργάνωσης και της άσκησης των δικαιωμάτων τους μέσω της επιλεγόμενης οργάνωσης».

Από την κ. Κατσελλή:

«Η ανάγκη θεσμοθέτησης κρατικής βιβλιοθήκης» με εισήγηση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Παιδείας.

Επίσης «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών Αμμοχώστου και Κερύνειας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Αντιλαμβάνομαι ότι το ΑΚΕΛ θα αποστείλει τον κατάλογο των θεμάτων τα οποία θέλει να επανεγγραφούν.

Ο τρόπος με τον οποίο θα παρουσιαστούν τα θέματα θα συζητηθεί πρώτα σε μια ειδική σύσκεψη των Αρχηγών Κομμάτων και θα ανακοινωθεί και η προτεραιότητα που θα δοθεί, όπως επίσης ο τρόπος με τον οποίο αργότερα θα συζητούνται τα θέματα ή θα ανακοινώνονται τα θέματα μέσα στη Βουλή.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Και το Δημοκρατικό Κόμμα, κ. Πρόεδρε, θα σας αποστείλει μέχρι την προσεχή συνεδρία τα θέματα που θέλει να επανεγγραφούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά. Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξεως 8.22 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Κληρίδης Γλαύκος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ανδρέου Αντώνης	Κληρίδης Φοίβος	Παπαρές Αυγερινός
Γαλανός Αλέξης	Κόλοκος Πολύβιος	Παρισινός Ανδρέας
Γεωργιάδης Δήμος	Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Δημητριάδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Δημητρίου Οδυσσεάς	Μαθηκολώνης Ανδρέας	Σολωμής Χρίστος
Δίγκλης Παύλος	Μακρίδης Νίκος	Στυλιανού Πέτρος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Μανδριώτης Στέλιος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Μαρκίδης Αλέκος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Μιχαηλίδης Θαλής	Φάντης Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Χαμπής	Φλουρέντζου Νίκος
Ηλιάδης Δημήτριος	Μουσιούττας Νίκος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Ομήρου Γιαννάκης	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παναγίδης Κίμων	Χατζηδημητρίου Τάκης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Παναγιώτου Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαδόπουλος Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαϊωάννου Εζεκίας	Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 36) του 1985» και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985, Νόμος του 1986».
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός, Χρ. Σολωμής, Τ. Χ' Δημητρίου, Γλ. Κληρίδης, Π. Δίγκλης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Ανάγνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής επιστολής του Υπουργού Οικονομικών, ότι το Νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» απόσύρεται. Διεξαγωγή συζήτησης πάνω στην επιστολή (Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γαλανός, Τ. Χ' Δημητρίου, Α. Ζαχαριάδης, Π. Δίγκλης, Κ. Παναγίδης και Π. Στυλιανού).
- 4) Έκθεση για το θέμα «Αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων εξουσιοδοτούσα Διενέργειαν Δαπάνης εκ του Παγίου Ταμείου και του Ταμείου Αναπτύξεως διά τον μήνα Φεβρουάριο του 1986» (Ψήφιση δωδεκατημορίων) και έγκρισις αυτών.
- 5) Έκθεση πάνω στο θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων εξουσιοδοτούσα Διενέργεια Δαπάνης εκ του Ταμείου Ανακούφισεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το μήνα Φεβρουάριο του 1986» (Ψήφιση δωδεκατημορίου) και έγκριση αυτής.

- 6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δήμων (Διεξαγωγή Δημοψήφισματος) Κανονισμοί του 1986».
Σύντομη αναφορά πάνω σ' αυτούς από τον αξ. Βουλευτή Χρ. Σολωμή και έγκριση αυτών.
- 7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- 8) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» και για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986», σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή και έγκριση ενιαίου σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986».
- 9) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- 10) Κατάθεση Κανονισμών και Εγγράφων.
- 11) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Κ. Πολεμιδιών — Το αίτημα για αναθεώρηση των Πολεοδομικών Ζωνών στην κοινότητα Κονιών — Το αίτημα των κατοίκων Πραστειού Κελλακίου για απαλλαγή τους από τα έξοδα για την ανόρυξη μιας διάτρησης που έκαμε η Κυβέρνηση — Η ανάγκη επανατοποθέτησης κυβερνητικού γιατρού στο χωριό Κελλάκι — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στον Κάτω Αμιάντο — Η ανάγκη πλήρους επάνδρωσης με ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό του Νοσοκομείου Κυπερούντας — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων σ' όλες τις συνοικίες του χωριού Κυπερούντα — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Παρεκκλησιά — Η ίδρυση Ιατρικής Μονάδας στην κοινότητα του Καλού Χωριού — Η εγκατάσταση κοινοτικών τηλεφώνων στο συνοικισμό Προφήτη Ηλία-Συκόπετρας — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στις κοινότητες Ζωοπηγής και Κάτω Μύλου — Οι κατασκευαστικές εργασίες της δεύτερης και τρίτης φάσης του Σχεδίου για τη βελτίωση του δρόμου Λεμεσού-Αγρού — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Καμινάρια — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Φοινί — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Ποταμίτισσα — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Δύμες — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Ζωοπηγή — Η διαπλάτυνση του δρόμου Μονής-Ασγάτας — Παράπονα των κατοίκων του χωριού Μοναγρούλλι ότι εμποδίζονται να αξιοποιήσουν τα κτήματά τους για οικιστικούς σκοπούς επειδή ο κατασκευασθείς παρακαμπτήριος δρόμος περνά μέσα από το χωριό — Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στα χωριά Μοναγρούλλι, Μονή και Ασγάτα — Η ανάγκη θέσπισης νομοθεσίας για κατοχύρωση του επαγγέλματος των ψαράδων — Τα κριτήρια που διέπουν την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στα διάφορα χωριά).
- 12) Στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης έχουν επανεγγραφεί τα εξής θέματα:
- 1) «Τα μεγάλα αποθέματα αμπελοουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οιοβοιομηχανιών».
(Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης).

- 2) «Η εκπροσώπηση των Αγροτικών Οργανώσεων στις Επιτροπές που διαχειρίζονται τη διάθεση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων». (Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης).
- 3) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 4) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 5) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται. (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 6) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το ΡΙΚ». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 7) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές του εξωτερικού». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 8) «Η αύξηση της τιμής του νερού από τους υδατοφράκτες και ειδικότερα από τους υδατοφράκτες οι οποίοι δεν διαθέτουν σύγχρονα συστήματα διανομής του νερού». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 9) «Η ανάπτυξη και η αξιοποίηση της περιοχής Μακένζυ Λάρνακας και τα προβλήματα τα οποία προκύπτουν από τη μη υλοποίηση των σχεδίων, τα οποία υπάρχουν από το 1979, για τη μεταστέγαση των προσφύγων ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής της περιοχής». (Κοινοβουλευτική Ομάδα (ΔΗ.ΣΥ.).
- 10) «Οι πρόσφατες προαγωγές στην Αστυνομία και η ανάγκη διερεύνησης από ειδική επιτροπή της Βουλής-
 - 1) Των αδικιών σε βάρος αστυνομικών, λοχιών και αξιωματικών που εδικαιούνται προαγωγής.
 - 2) Της νομικής εγκυρότητας των κανονισμών επί των οποίων εβασίσθησαν οι προαγωγές, και
 - 3) Η ανάγκη σύνταξης νέων κανονισμών για προσλήψεις και προαγωγές οι οποίοι να εγκρίνονται από τη Βουλή». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 11) «Η ανάγκη υλοποίησης του από του έτους 1964 εκκρεμούντος αιτήματος του Δήμου Λάρνακας για επιβολή φορολογίας ή τέλους ζυγιστικών υπέρ του Δήμου επί των πετρελαιοειδών που εισάγονται, αποθηκεύονται και διυλίζονται στη Λάρνακα». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 12) «Η διερεύνηση της πρόσφατης χορήγησης αδειών «Ζ» παρά της Αρχής Αδειών και η ανάγκη κατάθεσης Κανονισμών προς έγκριση υπό της Βουλής για τη ρύθμιση του όλου θέματος με ορθολογιστικά και δίκαια κριτήρια». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).

- 13) «Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής λογοτεχνικών βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 14) «Προβλήματα ομαλής λειτουργίας Σχολών Μέσης Παιδείας και διασφάλιση της τάξης από παρεμβάσεις εξωσχολικών παραγόντων και διακινήσεις μηχανοκινήτων οχημάτων στους σχολικούς χώρους».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 15) «Η ανάγκη άμεσης εξέτασης τρόπων διάθεσης των οινικών μας προϊόντων μετά την επιβολή ουσιαστικά απαγορευτικών δασμών απο την Αγγλική Κυβέρνηση».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 16) «Προσλήψεις και προαγωγές αξιωματικών και υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 17) «Βακτηριακό κάψιμο, τρόποι αντιμετώπισής του καθώς και οι επιπτώσεις στη γεωργία και την οικονομία του τόπου γενικότερα».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 18) «Η ανάγκη ελέγχου από τη Βουλή του Ταμείου Αμέσων Αναγκών του Υπουργείου Προεδρίας».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 19) «Η απαράδεκτη καθυστέρηση στη συμπλήρωση της κατασκευής της Λεωφόρου Αρτέμιδας που οδηγεί προς το αεροδρόμιο της Λάρνακας».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 20) «Η ανάγκη αναγνώρισης της υπηρεσίας στον απελευθερωτικό αγώνα του 55-59 για σκοπούς σύνταξης των Δημοσίων Υπαλλήλων, Εκπαιδευτικών, μελών της Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του Στρατού της Δημοκρατίας και των υπαλλήλων των Ημικρατικών Οργανισμών».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΣΥ.).
- 21) «Η διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών, της ελευθερίας επιλογής συνδικαλιστικής οργάνωσης και της άσκησης των δικαιωμάτων τους μέσω της επιλεγόμενης οργάνωσης».
(Εισηγητής ο Βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου).
- 22) «Η ανάγκη θεσμοθέτησης Κρατικής Βιβλιοθήκης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κ. Ρήνας Κατσελλή).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 6ης Φεβρουαρίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.13 μ.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(**Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ**)

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(**Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Α' το πρώτο θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί της Καταμετρήσεως της Χωρητικότητας των Πλοίων του 1969 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ 1969 (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Ανδρέας Παναγιώτου, Προεδρεύων

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Μαρκίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης περί της Καταμετρήσεως της Χωρητικότητας των Πλοίων του 1969 και των συνημμένων σ' αυτήν Παραρτημάτων και Προσαρτημάτων, στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να προσχωρήσει σύμφωνα με την υπ' αριθμό 25.984 και ημερομηνία 27 Ιουνίου 1985 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση της καθιέρωσης ομοιόμορφου συστήματος για τον υπολογισμό της ολικής και καθαρής χωρητικότητας των πλοίων που εκτελούν διεθνή ταξίδια, με στόχο την απλοποίηση της πολύπλοκης διαδικασίας που προβλέπεται στον τομέα αυτό από τις διάφορες εθνικές νομοθεσίες.

Ειδικότερα, με την πιο πάνω Σύμβαση, η οποία μέχρι σήμερα έχει επικυρωθεί από 71 χώρες, προβλέπονται τα πιο κάτω:

- (α) Καθορίζονται τα πλοία τα οποία θα υπόκεινται στις πρόνοιες της Σύμβασης καθώς και η διαδικασία έκδοσης του Διεθνούς Πιστοποιητικού Χωρητικότητας αυτών.
- (β) Προβλέπεται η διαδικασία επιθεώρησης των υποκειμένων στη Σύμβαση πλοίων.
- (γ) Προδιαγράφεται ο τρόπος τροποποίησης των προνοιών της Σύμβασης από τα Συμβαλλόμενα Κράτη καθώς και της καταγγελίας αυτής.
- (δ) Στα Παραρτήματα και Προσαρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο Μέρος της Σύμβασης περιέχονται Κανονισμοί για τον προσδιορισμό της ολικής και καθαρής χωρητικότητας των πλοίων καθώς και ο τύπος του Διεθνούς Πιστοποιητικού Χωρητικότητας.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με το οποίο σκοπείται η κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης-

- (α) καθορίζεται, ως αρμόδια αρχή για τους σκοπούς της Σύμβασης, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και τα εξουσιοδοτούμενα υπ' αυτού πρόσωπα·
- (β) προβλέπεται η διαδικασία έκδοσης Κυπριακού διεθνούς πιστοποιητικού χωρητικότητας στις περιπτώσεις πλοίων υπό Κυπριακή σημαία τα οποία φέρουν ήδη διεθνή πιστοποιητικά χωρητικότητας που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπή αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις πρόνοιες της Σύμβασης. Στις περιπτώσεις αυτές τα καταβαλλόμενα τέλη για την έκδοση Κυπριακού διεθνούς πιστοποιητικού χωρητικότητας συμποσούνται στο ένα τέταρτο των κανονικών τελών καταμετρήσεως που προβλέπονται στη Σύμβαση και που αναλογούν για πλοία της ίδιας χωρητικότητας·
- (γ) για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο οι οποίοι θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση·

- (δ) τέλος, προβλέπεται η κατάργηση των διατάξεων των περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Χωρητικότητας Πλοίων) Κανονισμών του 1974, στην έκταση που αφορούν πλοία που εμπίπτουν στις διατάξεις της πιο πάνω Σύμβασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί της Καταμετρήσεως της Χωρητικότητας των Πλοίων του 1969 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αρμόδια Αρχή. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Νηολόγηση πλοίου εφοδιασμένου με διεθνές πιστοποιητικό χωρητικότητας (1969). Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανονισμοί. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργηση. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Πίνακας — Μέρος I και Μέρος II.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί της Καταμετρήσεως της Χωρητικότητας των πλοίων του 1969 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση ο νόμος εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας των Λουομένων εν τη Θάλασση (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΗ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Ανδρέας Παναγιώτου, Προεδρεύων

Αλέκος Μακρίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται η βασική νομοθεσία για την προστασία των λουομένων στη θάλασσα με απώτερο στόχο την απαγόρευση μέσα

στις περιοχές που διαφυλάσσονται για τους λουομένους του επικίνδυνου ψαρέματος και της κυκλοφορίας όλων των ειδών των σκαφών που θεωρούνται επικίνδυνα για την ασφάλεια των λουομένων στη θάλασσα έτσι που η προστασία τους από ενδεχόμενα δυστυχήματα να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται ειδικότερα τα πιο κάτω:

- (α) Απαγορεύεται μέσα στις περιοχές των λουομένων το ψάρεμα με δίκτυα ή ψαροντούφεκα, αδίκημα που επισύρει χρηματική ποινή μέχρι πεντακόσιες λίρες ή φυλάκιση μέχρι 6 μήνες ή και τις δυο αυτές ποινές.
- (β) Απαγορεύεται μέσα στις ίδιες περιοχές των λουομένων η διέλευση, ο ελλιμενισμός ή η στάθμευση μηχανοκινήτων ή ιστιοφόρων σκαφών, ιστιοσανίδων, ποδηλάτων της θάλασσας, κανών, θαλάσσιων σκούτερ και άλλων πλωτών μέσων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των λουομένων. Για τους παραβάτες της απαγορευτικής αυτής διάταξης προβλέπεται χρηματική ποινή μέχρι πεντακόσιες λίρες ή φυλάκιση μέχρι 6 μήνες ή και οι δυο αυτές ποινές.
- (γ) Καθίσταται ποινικό αδίκημα που επισύρει την ποινή του προστίμου μέχρι £300 η πρόσδεση πλωτών ή άλλων αντικειμένων πάνω στις σημαδούρες με τις οποίες καθορίζονται οι περιοχές των λουομένων.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, τα προτεινόμενα νομοθετικά μέτρα κρίθηκαν αναγκαία ύστερα από τη διαπίστωση ότι στις περιοχές λουομένων χρησιμοποιούνται διάφορα σκάφη και άλλα αντικείμενα που προκαλούν οχληρία και κίνδυνο στους λουομένους και ιδιαίτερα στα παιδιά, χωρίς να υπάρχουν στην οικεία νομοθεσία οι αναγκαίες απαγορευτικές διατάξεις για τη ρύθμιση του όλου θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, επικροτώντας τις διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, με τις οποίες όπως πιστεύει δημιουργούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ασφάλεια των λουομένων στη θάλασσα, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας των Λουομένων εν τη Θαλάσση (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Με την άδειά σας από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι πάνω σε θέμα αρχής, προτιμώ από το Βήμα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, ενόψει του γεγονότος ότι με τον υπό ψήφιση νόμο διευρύνεται η απαγόρευση διακίνησης και χρησιμοποίησης οποιωνδήποτε πλωτών μέσων μέσα στις περιοχές των λουομένων, τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και πάλιν ομόφωνα θα 'θελαν να επισημάνουν την ανάγκη όπως ο αρμόδιος Υπουργός, όταν θα καθορίζει τις περιοχές προστασίας των λουομένων, λαμβάνει πρόνοια ώστε να αφήνει επαρκείς και κατάλληλους χώρους για να μπορούν οι επαγγελματίες που ασχολούνται με τα θαλάσσια σπορ να ασκούν απρόσκοπτα την εργασία τους και οποιαδήποτε πρόσωπα που θέλουν να απασχοληθούν με τα θαλάσσια σπορ να μπορούν να εξυπηρετηθούν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε απόλυτα με την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Επιπρόσθετα όμως θα 'θελα να επισημάνω ότι μεγαλύτερος κίνδυνος για τους λουομένους είναι και η ρύπανση της θάλασσας με τα απόβλητα των πλοίων, τα πετρέλαια που χύνονται από τα πλοία και όλες τις άλλες ουσίες που πηγαίνουν στη θάλασσα. Γι' αυτό καλό θα 'ταν να γίνεται καλύτερος έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές για να προλαμβάνονται όλα αυτά για την καλύτερη προστασία των λουομένων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου διά της προσθήκης νέων άρθρων. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προστασίας των Λουομένων εν τη Θάλασση (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ως λουόμενος προστατεύομαι από τη ρύπανση, προστατεύομαι και από τα σκάφη. Πώς θα προστατευθώ από τις γυμνόστηθες;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από τι;

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Τις γυμνόστηθες.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω ότι ο κ. Κληρίδης χρειάζεται προστασία.

(Γέλωτες).

Το Νομοσχέδιο «Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», αποσύρθηκε.

Για τα θέματα (6), (7) και (8) του Κεφαλαίου Α' υπάρχει κοινή έκθεση και παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΑΥΞΗΣΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986», 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΙΣΦΟΡΑΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ 3. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Γάκης Χατζηδημητρίου, εκπροσώπων τον κ. Ι. Κατσουνωτό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους τρεις πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 24 και 28 Ιανουαρίου και στις 4 Φεβρουαρίου 1986.

ΑΑ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΑ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέμα διαδικασίας. Απλώς αν συμφωνούν και οι συνάδελφοι, επειδή η έκθεση είναι πολύ μακροσκελής, 14 σελίδες, αναρωτιούμαι αν δεν μπορούμε και σ' αυτή την περίπτωση να την θεωρήσουμε σαν αναγνωσθείσα δεδομένου ότι υπήρξαν παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν. Βεβαίως δεν θα 'θελα να κατεβάσω από το Βήμα το συμπαθέστατο συνάδελφο κ. Ζιαρτίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έλεγα ότι θα ήταν προτιμότερο να είχε ληχθεί πριν. Εφόσον άρχισε η ανάγνωση της έκθεσης, νομίζω ότι θα πρέπει να συνεχιστεί.

Ορίστε, κ. Δίγκλη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε διότι είσαι εναντίον μου!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εάν και ο Πρόεδρος της Επιτροπής συμφωνεί, εγώ δεν έχω ένσταση.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα ένας λόγος σοβαρότερος για να αναγνωσθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Μόλις τώρα πήραμε την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε είναι και ο κ. Δίγκλης εναντίον του κ. Ζιαρτίδη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΕΤΥΚ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής, της ΠΕΕΑ, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Τοπογράφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Αυτοτελώς Εργαζομένων καθώς και των Συνδέσμων Αυτοτελώς Εργαζομένων Λευκωσίας και Λεμεσού.

Στις δυο πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών και κατέθεσαν γραπτά σημειώματα καθώς και συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 73 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, είναι η αναθεώρηση του ύψους των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, του ύψους του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, η αύξηση των κατωτάτων ποσών των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων καθώς και η αύξηση των παροχών που προβλέπει το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, προβλέπεται η υποχρέωση περιοδικής αναθεώρησης του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων ώστε με βάση τη διακύμανση των μισθών και ημερομισθίων καθώς και των άλλων εισοδημάτων, στο βαθμό βέβαια που μπορεί να διαπιστωθεί, να αναπροσαρμόζεται ανάλογα το ποσό των βασικών καθώς επίσης το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών. Ταυτόχρονα αναπροσαρμόζονται

αυτόματα, κατά το ίδιο ποσοστό, το ύψος των βασικών παροχών και το ποσό των εφάπαξ βοηθημάτων, ενώ το ύψος των συμπληρωματικών παροχών αναπροσαρμόζεται λαμβανομένων υπόψη του δείκτη τιμών λιανικής πωλήσεως, των οικονομικών δυνατοτήτων του Ταμείου, της γενικής οικονομικής κατάστασης και της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Ενεργώντας στα πλαίσια των πιο πάνω νομοθετικών διατάξεων ο Αναλογιστής-Σύμβουλος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων ετοίμασε σχετική έκθεση και υπέβαλε αριθμό πορισμάτων και εισηγήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η έκθεση κι οι εισηγήσεις του Αναλογιστή, σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από τις οργανώσεις των αυτοτελώς εργαζομένων που δεν εκπροσωπούνται στα Σώματα αυτά.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού μελέτησε τις εκθέσεις του Αναλογιστή και τις απόψεις των ενδιαφερομένων οργανώσεων, ύστερα από σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προτείνει να υιοθετηθούν όλες οι εισηγήσεις του Αναλογιστή οι οποίες και περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς. Με τις εισηγήσεις αυτές προτείνονται τα πιο κάτω:

- (α) Αυξάνονται από την 1η Ιανουαρίου 1986 οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές από £24.50 την εβδομάδα σε £27.- και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών από £147.- την εβδομάδα σε £162.- (ή από £637.- το μήνα σε £702.—).
- (β) Αυξάνεται το κατώτατο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών των διαφόρων επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων κατά το ποσοστό αύξησεως των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλαδή κατά 10.2% περίπου.
- (γ) Αυξάνονται οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα από τον Ιανουάριο του 1986 κατά το ίδιο ποσοστό που θα αυξηθούν οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές, δηλαδή κατά 10.2% καθώς και οι συμπληρωματικές συντάξεις κατά 6%, όση ήταν η αύξηση του δείκτη λιανικών τιμών ώστε να διατηρηθεί η αγοραστική δύναμή τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, τα έσοδα του Ταμείου από εισφορές για το 1986, χωρίς τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, υπολογίζονται σε £91,564,000 και τα έξοδα του Ταμείου για τις πληρωμές παροχών σε £56,210,000 περίπου. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις τα έσοδα του Ταμείου από εισφορές θα αυξηθούν σε £93,252,000 και τα έξοδά του για την πληρωμή παροχών σε £61,717,000. Η πρόσθετη επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας για την κάλυψη της Κυβερνητικής εισφοράς στο Σχέδιο, ύψους 3.5%, υπολογίζεται σε £382,000 και η πρόσθετη επιβάρυνση της Κυβερνήσεως ως εργοδότη σε £175,500.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής στη μεγάλη πλειοψηφία τους τάχθηκαν υπέρ των προτεινόμενων τροποποιήσεων στο σύνολό τους, εκφράζοντας ταυτόχρονα την επιθυμία για διαφύλαξη και διατήρηση του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τη σημερινή του μορφή ως αναλογικού και ενιαίου σχεδίου, διατυπώνοντας συνάμα την ανησυχία τους για τους κινδύνους που διατρέχει η βιωσιμότητα του σχεδίου εξ αιτίας της άρνησης μιας μερίδας της τάξης των αυτοτελώς εργαζομένων να

συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει το Σχέδιο. Αντίθετα οι οργανώσεις των αυτοτελών εργαζομένων, παρόλο ότι δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις υπόλοιπες προτεινόμενες τροποποιήσεις, διατύπωσαν την έντονη διαφωνία τους αναφορικά με την προτεινόμενη αύξηση στο κατώτατο ποσό των ασφαλιστέων αποδοχών των αυτοτελών εργαζομένων. Υποστηρίζοντας τη θέση τους αυτή οι εκπρόσωποι των εν λόγω οργανώσεων πρόβαλαν ως βασικότερο επιχείρημά τους ότι τα εισοδήματα των αυτοτελών εργαζομένων δεν αυξάνονται με τον τρόπο και στο βαθμό που αυξάνονται οι αποδοχές των μισθωτών και ότι η έρευνα που γίνεται από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών για το σκοπό της διακρίβωσης των διακυμάνσεων στα εισοδήματα της τάξης αυτής γίνεται πάνω σε δειγματοληπτική βάση με αποτέλεσμα να μην αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα.

Μέσα στα πλαίσια της ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των εκπροσώπων των ενδιαφερόμενων πλευρών και των Μελών της Επιτροπής υποβλήθηκε από της πλευράς των οργανώσεων αριθμός άλλων εισηγήσεων που καθάπτονται των προνοιών του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και απορρέουν από την ως τώρα λειτουργία του. Ο εισηγήσεις αυτές μαζί με τις εξηγήσεις ή και θέσεις που εκφράστηκαν από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου συνοψίζονται στις πιο κάτω:

- (α) Έγινε εισηγήση από ορισμένες πλευρές όπως καταργηθεί το πρόσθετο τέλος που επιβάλλεται στις πριπτώσεις καθυστέρησης καταβολής των οφειλόμενων εισφορών από τα ασφαλισμένα πρόσωπα και, αντ' αυτού, να επιβάλλεται ο εκάστοτε νόμιμος τόκος. Από άλλες πλευρές διατυπώθηκε η εισηγήση να παραμείνει το πρόσθετο τέλος νοουμένου ότι θα περιοριστεί το ανώτατο όριό του το οποίο σήμερα φθάνει μέχρι του 100% των καθυστερημένων εισφορών.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου διαφωνώντας με τις πιο πάνω εισηγήσεις υποστήριξαν την άποψη ότι το πρόσθετο τέλος πρέπει να παραμείνει και μάλιστα ως έχει, γιατί αποτελεί τον πιο ενδεδειγμένο μοχλό πίεσης για την έγκαιρη πληρωμή των εισφορών τόσο από πλευράς των εργοδοτών όσο και από πλευράς των εργαζομένων. Αυτό άλλωστε, όπως αναφέρθηκε, έχει αποδείξει και η πείρα του παρελθόντος.

- (β) Έγινε εισηγήση να δοθεί νέα προθεσμία, όπως και στο παρελθόν, για την παράταση της εξόφλησης καθυστερημένων εισφορών των αυτοτελών εργαζομένων και ταυτόχρονα να δοθεί απαλλαγή από το πρόσθετο τέλος για όσους θα συμμορφωθούν μέσα στην προθεσμία αυτή.

Σχολιάζοντας την εισηγήση αυτή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρατήρησαν ότι τυχόν νέα παράταση θα δημιουργήσει την ελπίδα στους παρανομούντες ότι θα χαριστούν κάποτε οι εισφορές, κάτι που έγινε με τις εισφορές της περιόδου 1980-82, και θα οξύνει το πρόβλημα αντί να το επιλύσει, όπως συνέβη και με τις παρατάσεις που δόθηκαν για τις εισφορές των ετών 1982 και 1983. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου αυτού υπόδειξαν ότι μια νέα παράταση θεωρείται εκ των πραγμάτων ως ξεπερασμένη διευθέτηση και τούτο γιατί μέσα στο 1985 έχουν ήδη προσαχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου 14,000 περίπου πρόσωπα. Οι 7,000 περίπου

υποθέσεις αποσύρθηκαν ύστερα από τη συμμόρφωση των υποχρέων και την εξόφληση των εισφορών τους πριν από την ημέρα της δίκης, 6,000 έχουν καταδικαστεί ενώ εκκρεμεί ακόμα η εκδίκαση 1,500 περίπου υποθέσεων. Από τους 6,000 καταδικασθέντες ορισμένοι έχουν εξοφλήσει πλήρως το επιδικασθέν ποσό ενώ άλλοι άρχισαν να το εξοφλούν με δόσεις. Τέλος αναφέρθηκε ότι σ' όσους αδυνατούν να εξοφλήσουν αμέσως ολόκληρο το επιδικασθέν ποσό γίνονται ειδικές διευκολύνσεις μέσω των Δικαστηρίων.

- (γ) Έγινε εισήγηση όπως τροποποιηθεί το σύστημα καθορισμού των εισφορών για τους αυτοτελώς εργαζομένους. Συγκεκριμένα έγινε η εισήγηση όπως οι αυτοτελώς εργαζόμενοι πληρώνουν στο Ταμείο υποχρεωτική εισφορά ύψους 12% επί του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών οι οποίες προτείνεται για το 1986 να είναι £27 την εβδομάδα προς κάλυψη των βασικών συντάξεών τους με δικαίωμα προαιρετικής ασφάλισης για εισοδήματα πάνω από £27 την εβδομάδα.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου παρατήρησαν ότι η εν λόγω εισήγηση εξυπακούει ριζική διαφοροποίηση του συστήματος καθορισμού των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων και παραγνωρίζει την αναλογιστική δομή της εισφοράς για κοινωνικές ασφαλίσσεις και την ίδια τη φιλοσοφία του Σχεδίου Κοινωνικής Ασφάλισης. Η εισήγηση για καθορισμό υποχρεωτικού ασφαλιστέου εισοδήματος στο ύψος των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών κάθε χρόνου, εκτός του ότι πάσχει συνταγματικά μια και το Ανώτατο Δικαστήριο σε σχετική Απόφασή του αποφάνθηκε ότι ο καθορισμός αμάχητου ποσού εισοδήματος για σκοπούς Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αντισυνταγματικός, είναι βέβαιο ότι θα προκαλέσει περαιτέρω αύξηση της επιχορήγησης των αυτοτελώς εργαζομένων από τους μισθωτούς γιατί αναλογιστικά η εισφορά του 15.5% πάνω στο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών θα καλύπτει μόνο το 60% περίπου του κόστους των βασικών συντάξεων και άλλων παροχών προς τους αυτοτελώς εργαζομένους. Αναφορικά με το άλλο σκέλος της εισήγησης, δηλαδή την προαιρετική ασφάλιση των αυτοτελώς εργαζομένων στο συμπληρωματικό μέρος του Σχεδίου, οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου ανέφεραν ότι θα απαιτηθεί νέος αναλογιστικός υπολογισμός της βάσεως των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων στο εν λόγω μέρος ενώ η ίδια η προαιρετική ασφάλιση θα δημιουργήσει τις συνθήκες διεύρυνσης του ελλείμματος στις εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων σε σχέση με τις παροχές τους, γιατί όσοι αυτοτελώς εργαζόμενοι επωφελούνται από τις ευεργετικές πρόνοιες του Νόμου που προβλέπουν για πίστωση εισφορών για περιόδους πριν από την εισαγωγή του Αναλογικού Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δηλαδή όσοι γεννήθηκαν πριν από το 1930, καθώς και εκείνοι των οποίων η κατάσταση της υγείας δεν είναι καλή, θα δηλώνουν εισοδήματα ακόμη και πέραν των πραγματικών για να έχουν ψηλά ωφελήματα. Αντίθετα, οι αυτοτελώς εργαζόμενοι των νεώτερων ηλικιών, θα περιορίζονται στο βασικό μέρος του Σχεδίου, με αποτέλεσμα την ανατροπή των αναλογιστικών και οικονομικών βάσεων πάνω στις οποίες στηρίζεται η σημερινή ευεργητική μεταχείριση των ασφαλισμένων των προχωρημένων ηλικιών. Τέλος, τονίστηκε προς την

Επιτροπή ότι ενδεχόμενη προέκταση της πιο πάνω εισήγησης θα αποτελούσε την απαρχή δημιουργίας των νομικών και άλλων συνθηκών οι οποίες θα επιτρέψουν και σε άλλες ομάδες ασφαλισμένων να ζητήσουν να εφαρμοστεί η ίδια αρχή με αποτέλεσμα τη σταδιακή κατάργηση του Αναλογικού Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη μετατροπή του σε Σχέδιο ομοιόμορφων εισφορών και παροχών, όπως ήταν πριν από το 1980.

- (δ) Από όλες τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τις διάφορες επαγγελματικές κατηγορίες των αυτοτελώς εργαζομένων έγινε η εισήγηση όπως μη αυξηθεί το κατώτατο ποσό των ασφαλιστέων αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων. Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου, εκφράζοντας και για την εισήγηση αυτή τη διαφωνία τους, ανέφεραν στην Επιτροπή ότι αν για το 1986 τα ασφαλιστέα εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων παραμείνουν στα επίπεδα του 1985, το αποτέλεσμα θα είναι ότι ενώ αυτοί θα πάρουν τις αυξήσεις στις παροχές τους, δε θα πληρώσουν, σε αντίθεση με τους μισθωτούς, έστω και εκ των υστέρων, την απαιτούμενη αύξηση των εισφορών τους. Έτσι, το 1987, οι μισθωτοί των οποίων οι εισφορές θα αυξηθούν αυτόματα με τις αυξήσεις που θα πάρουν το 1986, θα έχουν παροχές χαμηλότερες από αυτές που δικαιολογούνται με την αύξηση των εισφορών τους, γιατί ο γενικός μέσος όρος ασφαλιστέων αποδοχών θα είναι μειωμένος λόγω καθηλώσεως των ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων. Τέλος, δηλώθηκε εκ μέρους των αρμοδίων, ότι αν δεν επιβληθεί η αύξηση του 10.2% πάνω στα καθορισμένα εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων, τα εισοδήματα του Ταμείου από τις εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων για το 1986, θα είναι κατά £1,000,000 περίπου λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα και ταυτόχρονα θα αυξηθεί το ήδη υφιστάμενο έλλειμμα των £3,000,000 περίπου το οποίο ως τώρα καλύπτεται από τις εισφορές των μισθωτών.
- (ε) Από ορισμένες οργανώσεις έγινε η εισήγηση για τη δημιουργία εντελώς χωριστού Σχεδίου μόνο για τους Αυτοτελώς Εργαζομένους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου η δημιουργία ενός τέτοιου χωριστού Σχεδίου θα έχει να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα, το σοβαρότερο από τα οποία θα ήταν το οικονομικό. Το πιο πάνω πρόβλημα ξεκινά από το γεγονός ότι η έννοια του χωριστού σχεδίου εξυπακούει ότι αυτό θα είναι αυτοχρηματοδοτούμενο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής από τους ίδιους εκπροσώπους, φαίνεται ότι αν οι αυτοτελώς εργαζόμενοι χρηματοδοτούσαν το χωριστό τους Σχέδιο για το 1984, θα χρειάζονταν να καταβάλουν εισφορά ισοδύναμη με το 29% περίπου των ασφαλιστέων αποδοχών τους κατά το 1984, από το οποίο το 18% θα ήταν η προσωπική τους εισφορά, συγκρινόμενη με 12% που πληρώνουν σήμερα τόσο για το βασικό όσο και για το αναλογικό μέρος του Σχεδίου. Σημειώνεται επίσης ότι το χωριστό σχέδιο μπορεί να παρέχει μόνο βασικές παροχές, ενώ η παροχή αναλογικών παροχών θα ήταν εκτός συζήτησης εκτός αν το ύψος της εισφοράς καθοριζόταν σε σημαντικά ψηλότερο ποσοστό από το 29%.

(στ) Έγινε εισήγηση από την πλευρά των αυτοτελώς εργαζομένων όπως παραχωρηθεί και σ' αυτούς το δικαίωμα ανεργιακού επιδόματος ή στην αντίθετη περίπτωση να μειωθεί ανάλογα η εισφορά που καταβάλλουν επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους. Με την εισήγησή τους αυτή πιστεύεται από τους αυτοτελώς εργαζομένους ότι θα τεθούν επί ίσης βάσεως με τους μισθωτούς οι οποίοι δικαιούνται το ανεργιακό αυτό επίδομα.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου ανέφεραν στην Επιτροπή ότι το Υπουργείο τους μελετά ήδη την εν λόγω εισήγηση σε συνεργασία με τον αναλογιστή-σύμβουλό του. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους του Υπουργείου ότι η πιο πάνω πρόταση θα μπορούσε να ήταν εφικτή νοούμενου ότι θα υιοθετηθεί παράλληλα η αρχή ότι οι αυτοτελώς εργαζόμενοι θα εισφέρουν πάνω στα πραγματικά τους εισοδήματα (μέχρι το ανώτατο όριο) και ότι το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα έχει το νομικό δικαίωμα να επιβάλλει αυτό τον όρο. Σε τέτοια περίπτωση οι αυτοτελώς εργαζόμενοι θα μπορούσαν είτε να απαλλαγούν από το μέρος της εισφοράς τους προς το Λογαριασμό Παροχών Ανεργίας, έτσι ώστε η προσωπική εισφορά τους να μειωθεί από 12% σε 11% πάνω στις ασφαλιστέες αποδοχές τους, ούτε το μέρος αυτό της εισφοράς τους να μεταφέρεται σε Ευδικό Ταμείο το οποίο θα αφορά μόνο τα ανεργιακά επιδόματα της τάξης των αυτοτελώς εργαζομένων και το οποίο θα λειτουργεί σύμφωνα με ξέχωρους Κανονισμούς που θα θεσπιστούν για το σκοπό αυτό.

(ζ) Με την ευκαιρία της μελέτης των υπό συζήτηση Κανονισμών οι εκπρόσωποι της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου επανέφεραν παλαιότερη εισήγησή τους για την τροποποίηση του άρθρου 87 του βασικού περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου με στόχο να αρθεί η αδικία που κατά την άποψή τους υφίσταται με αφορμή τις πρόνοιες του εν λόγω άρθρου η τάξη των χαμηλά αμειβομένων τραπεζικών υπαλλήλων. Η θέση του Υπουργείου για την εν λόγω εισήγηση είναι ότι οποιαδήποτε τροποποίηση του άρθρου 87, όπως προτείνεται από την ΕΤΥΚ, θα δημιουργήσει ανισότητα μεταχείρισης μεταξύ υπαλλήλων και υπαλλήλων και μεταξύ εργοδοτών και εργοδοτών και θα αποτελέσει έναυσμα για όλες τις άλλες ομάδες υπαλλήλων να ζητήσουν γενική τροποποίηση των σχετικών άρθρων του Νόμου που τις αφορούν.

(η) Οι εκπρόσωποι των αυτοτελώς εργαζομένων ζήτησαν να συσταθεί εξεταστική επιτροπή η οποία να έχει αρμοδιότητα και όρους εντολής να εξετάζει με βάση καθορισμένα κριτήρια τις ενστάσεις που υποβάλλονται από την τάξη των αυτοτελώς εργαζομένων αναφορικά με το ύψος των ασφαλιστέων αποδοχών τους. Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου δήλωσαν ότι γίνονται από της πλευράς τους όλες οι δέουσες ενέργειες για την υλοποίηση της εισήγησης αυτής.

(θ) Έγινε η εισήγηση για την παραχώρηση στις ανύπανδρες αγρότισσες του δικαιώματος να ασφαίζονται στο Σχέδιο έτσι ώστε να αρθεί η δυσμενής διάκριση σε βάρος τους που προκύπτει από τον αποκλεισμό τους από το όλο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν στην Επιτροπή ότι η εισήγηση αυτή εξετάζεται από το Υπουργείο τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού μελέτησε διεξοδικά τους υπό συζήτηση τροποποιητικούς Κανονισμούς και έλαβε υπόψη τις θέσεις των διαφόρων οργανώσεων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών με εξαίρεση την τροποποίηση που αφορά την αύξηση, κατά 10.2%, του κατώτατου ποσού ασφαλιστέων αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων. Συναφώς η Επιτροπή, χωρίς να απορρίπτει την αναγκαιότητα αναθεώρησης των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων, συμμερίζεται το αίτημα των αυτοτελώς εργαζομένων όπως η αναθεώρηση αυτή συνδυαστεί και τεκμηριωθεί με τα αποτελέσματα ειδικής έρευνας με βάση την οποία θα διακριβώνεται η πραγματική διακύμανση των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων.

Γι' αυτό και η Επιτροπή καλεί το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών όπως προβεί το συντομότερο δυνατό στις αναγκαίες διευθετήσεις για τη διεξαγωγή της εν λόγω έρευνας. Η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι με την εισήγησή της αυτή δεν προκαθορίζεται η τελική θέση της όσον αφορά την αναγκαιότητα αύξησης των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων. Πρόσθετα η Επιτροπή θέλει επίσης να καταστήσει σαφές ότι με την πιο πάνω εισήγησή της δεν παραγνωρίζει τις προειδοποιήσεις των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου για τους κινδύνους που διατρέχει το Σχέδιο από τη μη συμμετοχή των αυτοτελώς εργαζομένων στην αύξηση των εισφορών επειδή όμως οι κίνδυνοι αυτοί δεν είναι του άμεσου μέλλοντος επιφυλάσσεται να τους μελετήσει όταν θα έχει τα αποτελέσματα της προαναφερθείσας έρευνας.

Η Επιτροπή με την ευκαιρία της μελέτης των προτεινόμενων τροπολογιών εξέτασε και όλες τις άλλες εισηγήσεις που έγιναν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές και οι οποίες δεν αφορούν άμεσα τις υπό συζήτηση τροπολογίες.

Αναφορικά με την εισήγηση που έγινε για την κατάργηση ή τον περιορισμό του πρόσθετου τέλους η Επιτροπή αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλες τις εξηγήσεις και απόψεις που δόθηκαν τόσο από την πλευρά των ενδιαφερόμενων οργανώσεων όσο και από την πλευρά του αρμόδιου Υπουργείου πιστεύει ότι η πλήρης κατάργηση του πρόσθετου τέλους θα δημιουργήσει πράγματι προβλήματα στην έγκαιρη πληρωμή των εισφορών. Παρόλα αυτά η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η διατήρηση του πρόσθετου αυτού τέλους στη σημερινή του μορφή σύμφωνα με την οποία μπορεί να φτάσει και το 100% των οφειλόμενων εισφορών αποτελεί υπερβολικά επαχθές τέλος για τους ασφαλισμένους. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή εισηγείται την εισαγωγή ενός ανώτατου ορίου στο πρόσθετο αυτό τέλος που θα φτάνει το 27% επί των οφειλόμενων εισφορών με σταδιακή αύξησή του κατά 3% μέσα σ' ένα συνολικό χρονικό διάστημα 9 μηνών. Η Επιτροπή έχει ενσωματώσει την εισήγησή της αυτή στο κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών. Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Μαθηκολώνης, Σ. Χατζηγιάννης και Α. Παπαρές υποστηρίζοντας την πρόταση αυτή της επιτροπής δήλωσαν ότι η θέση τους αυτή δεν προκαθορίζει τις τελικές θέσεις της Κοινοβουλευτικής τους ομάδας όπως αυτές εκφράζονται σε σχετική πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί εκ μέρους του κόμματός τους και η οποία ρυθμίζει οριστικά το όλο θέμα πάνω σε μια εντελώς νέα βάση και φιλοσοφία.

Την Επιτροπή προβληματίσε σε μεγάλο βαθμό η εισήγηση για την παροχή νέας παράτασης για την εξόφληση των καθυστερημένων εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων. Ενόψει όμως των προαναφερθέντων στοιχείων που κατατέθηκαν εκ

μέρους του αρμόδιου Υπουργείου σύμφωνα με τα οποία φαίνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των προσώπων που έχουν προσαχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου για εξόφληση καθυστερημένων εισφορών τους έχουν συμμορφωθεί είτε εξωδίκως είτε κατόπιν δικαστικής απόφασης, δεν θεωρεί σκόπιμο ούτε και δίκαιο να δοθεί οποιαδήποτε νέα παράταση. Από την άλλη η Επιτροπή έχει ζητήσει και έχει πάρει τη διαβεβαίωση των εκπροσώπων του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι οι περιπτώσεις των προσώπων που αδυνατούν πραγματικά να εξοφλήσουν τις εισφορές τους ρυθμίζονται διοικητικά από τους αρμοδίους και ότι θα εξακολουθήσουν και στο μέλλον οι προβληματικές αυτές περιπτώσεις να τυγχάνουν της καλύτερης δυνατής μεταχείρισης. Η Επιτροπή, χωρίς να υποτιμά τις διαβεβαιώσεις που της έχουν δοθεί, πιστεύει ότι θα ήταν φρονιμότερη η θεσμοθέτηση των διοικητικών αυτών ρυθμίσεων και τούτο ως θέμα χρηστής διοίκησης.

Όσον αφορά την εισήγηση που έγινε για τη δημιουργία ξεχωριστού σχεδίου για τους αυτοτελώς εργαζομένους, η Επιτροπή έχοντας υπόψη τόσο τις θέσεις του αρμόδιου Υπουργείου όσο και την πείρα του παρελθόντος από παρόμοια χωριστά σχέδια αυτοτελώς εργαζομένων στον Ελληνικό χώρο, τα οποία απέτυχαν παταγωδώς, τάσσεται ανεπιφύλακτα εναντίον οποιασδήποτε ενέργειας προς την κατεύθυνση δημιουργίας χωριστού ή χωριστών σχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφού διαμόρφωσε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς με βάση τις πιο πάνω θέσεις της ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή εκφράζει τη μεγάλη επιθυμία των Μελών της για την διαφύλαξη και διατήρηση του Αναλογικού Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και την προθυμία της να συμβάλει στη συνέχιση και βελτίωσή του. Η Επιτροπή, έχοντας επίσης υπόψη τις διάφορες απόψεις και εισηγήσεις που διατυπώθηκαν ενώπιόν της για τη βελτίωση του Σχεδίου ή για την επίλυση διαφόρων προβλημάτων σε σχέση με την όλη λειτουργία του Σχεδίου, το οξύτερο και σοβαρότερο από τα οποία φαίνεται να είναι αυτό που αφορά την τάξη των αυτοτελώς εργαζομένων, και λαμβάνοντας επίσης υπόψη το πρόβλημα που σχετίζεται με τους τραπεζικούς υπαλλήλους το οποίο είναι κατά κύριο λόγο θέμα αναλογιστή, πιστεύει ότι η μετάκληση από την Κυβέρνηση αναξάρτητου αναλογιστή, με όρους εντολής τη σφαιρική εξέταση όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το Σχέδιο καθώς επίσης των προοπτικών και δυνατοτήτων του, επιβάλλεται εκ των πραγμάτων για να μπορέσει και η Βουλή να μορφώσει τελική γνώμη και θέση στα εγείρομενα ζητήματα κάμνοντας χρήση των υπηρεσιών του ειδικού αυτού εμπειρογνώμονα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αξιολογώντας το θεσμό των Κοινωνικών Ασφαλίσεων είμαστε και σήμερα σταθερά πεπεισμένοι για την αναγκαιότητα του θεσμού ως μέτρου κοινωνικής ευημερίας. Η διαφύλαξη του θεσμού είναι καθήκον όλων μας, είναι καθήκον κάθε πολιτισμένης κοινωνίας, είναι καθήκον όλων των τάξεων του λαού, είναι καθήκον του Κράτους Δικαίου.

Έχουν περάσει ανεπιστρεπті τα χρόνια εκείνα της ελεημοσύνης, της αστοργίας και της αγνωμοσύνης. Όλοι μας θα θυμόμαστε τα χρόνια εκείνα των γονιών μας που περνώντας στο πέρασμα της ζωής τους στα τελευταία τους, που έπρεπε η κοινωνία να σταθεί δίπλα τους, πάντοτε παρέμεναν απροστάτευτοι από την κοινωνία μας. Δίκαια λοιπόν καυχίεται ο κάθε εργαζόμενος για την κατάκτηση αυτή. Αλλά πρέπει να ομολογήσουμε ότι το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σίγουρα έχει δημιουργήσει ορισμένα προβλήματα, ιδιαίτερα σε ορισμένες κατηγορίες αυτοτελώς εργαζομένων. Είναι καθήκον μας να δούμε τα προβλήματα αυτά με κατανόηση για να αποκτηθεί η αναγκαία εμπιστοσύνη και συνείδηση στο Σχέδιο. Η εμμονή στην επιβολή τιμωρητικών βαρών και εξαναγκαστικών μέτρων σε τελευταία ανάλυση θα ανοίξει τις πόρτες των φυλακών για τα χαμηλά στρώματα των αυτοτελώς εργαζομένων. Είναι γι' αυτό το λόγο που ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει την κατάργηση του πρόσθετου τέλους το οποίο θεωρεί τιμωρητικό και όχι αναγκαίο μέτρο και την αντικατάστασή του με την επιβολή νόμιμου τόκου.

Η καθυστέρηση πληρωμής δεν είναι απρόσωπη: δυνατόν να υπάρχουν και υπάρχουν οπωσδήποτε καθυστερήσεις δικαιολογημένες. Δυστυχώς με το πρόσθετο τέλος δεν γίνεται διάκριση των περιπτώσεων αυτών με αποτέλεσμα ο ασφαλιζόμενος να επιβαρύνεται μέχρι και ποσοστού 100%. Το έργο τούτο πέραν του νόμιμου τόκου θα πρέπει να αφήνεται στη Δικαστική Εξουσία στην οποία θα πρέπει να δοθεί η διακριτική εξουσία ουσιαστικής θεραπείας όπως αρμόζει σε κάθε περίπτωση.

Η τροποποιητική εισήγηση μείωσης του ανώτατου τέλους από 100% σε 27%, την οποία και θα ψηφίσουμε, αποτελεί για το Δημοκρατικό Συναγερμό μη ικανοποιητική και τελική ρύθμιση αλλά προσωρινό και ενδιάμεσο μέτρο ενόψει της κατατεθείσας πρότασης νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας.

Αναφορικά με το πρόβλημα της πληρωμής των καθυστερημένων εισφορών αναμένουμε ότι θα υπάρξει διοικητική διευκόλυνση ως εκφράζεται μέσον της έκθεσης παρά το γεγονός ότι και εμείς πιστεύουμε ότι η νομοθετική ρύθμιση του θέματος επιβάλλεται.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τις τροπολογίες των Κανονισμών με τις οποίες αυξάνονται οι συντάξεις σε όλους τους δικαιούχους. Αντίθετα θα καταψηφίσουμε τους τροποποιητικούς Κανονισμούς για αύξηση των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων γιατί πιστεύουμε ότι η αύξηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων η οποία θα ακολουθεί την αύξηση των πραγματικών εισοδημάτων πρέπει να γίνεται με επιστημονική ενδεδειγμένη έρευνα και όχι με δειγματοληψία αμφίβολης αντικειμενικότητας, όταν μάλιστα γνωρίζουμε ότι ορισμένες κατηγορίες αυτοτελώς εργαζομένων όπως είναι οι πατατοπαραγωγοί, έχουν δανειοδοτηθεί από την Κυβέρνηση για να συντηρήσουν τις οικογένειές τους. Είμαστε βέβαιοι ότι οι αυξήσεις των συντάξεων δεν θα επηρεάσουν την ικανότητα του Ταμείου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του. Άλλωστε εάν ακολουθηθεί σωστή επενδυτική πολιτική θα αυξήσει την ευρωστία του Ταμείου, πολιτική η οποία μέχρι σήμερα δυστυχώς δεν εφαρμόστηκε για καθαρά δανειστικούς προς την Κυβέρνηση λόγους.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή επιθυμία μας είναι να διαφυλαχθεί και διατηρηθεί το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τη σημερινή του μορφή ως αναλογικό και ενιαίο σχέδιο, θα πρέπει να αυξηθεί η εμπιστοσύνη σε τούτο από την τάξη των

αυτοτελώς εργαζομένων και ως εκ τούτου οι εισηγήσεις για μετάκληση ανεξάρτητου αναλογιστή και διορισμού ανεξάρτητης εξεταστικής επιτροπής ώστε η παροχή του ανεργιακού επιδόματος να αγκαλιάζει και τους αυτοτελώς εργαζομένους θα πρέπει να τύχουν θετικής αντίκρισης.

Είμαστε βέβαιοι ότι το όλο Σχέδιο έχει περιθώρια περαιτέρω βελτιώσεων και ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα εργαστεί συνειδητά και υπεύθυνα προς την κατεύθυνση αυτή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι Τροποποιητικοί Κανονισμοί που αφορούν τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, όπως αναφέρει και η έκθεση, είναι ομόφωνοι και η έκθεση θέτει το θέμα πολύ καθαρά και διεξοδικά από όλες του τις πλευρές. Όμως εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας γιατί ο θεσμός του αναλογικού συστήματος των κοινωνικών ασφαλίσεων όσο προχωρεί ο καιρός γίνεται αποδεκτός από όλους και οι ευεργετικές του επιπτώσεις είναι μια πραγματικότητα.

Φυσικά στην αρχή και ειδικά στην προηγούμενη Κοινοβουλευτική σύνοδο υπήρχαν πάρα πολλά προβλήματα. Με χαρά στις πρώτες συνεδρίες μας τώρα είδαμε ότι οι αντιθέσεις έχουν μικράνει και το πρόβλημα των αυτοτελώς εργαζομένων, παρόλο που υπάρχει, έχει απαμβλυνθεί πάρα πολύ και αυτό οφείλεται και σε πολλές τροποποιήσεις και βελτιώσεις που επήλθαν εν τω μεταξύ.

Είναι ενδεικτικό οι αριθμοί ότι τώρα εκκρεμούν μόνο 1,500 υποθέσεις στο Δικαστήριο. Έξι χιλιάδες έχουν καταδικασθεί και επτά χιλιάδες έχουν πληρώσει εθελοντικά προτού καν παρουσιασθούν στο Δικαστήριο. Δηλαδή από τους 32,000 αυτοτελώς εργαζομένους η συντριπτική πλειοψηφία έχει κάνει πλέον βίωμα το αναλογικό σύστημα και πληρώνει κανονικά. Δεν αρνούμεθα ότι υπάρχουν περιπτώσεις προβληματικές που μας απασχολούν και εμάς πάρα πολύ. Έχουμε ακούσει με μεγάλη ανακούφιση, όπως γράφει και η έκθεση, ότι οι αρμόδιοι του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων μεταχειρίζονται αυτές τις ειδικές περιπτώσεις πολύ ανθρωπιστικά και δίδουν αρκετές διευκολύνσεις. Εμείς δεν αρνούμεθα να ξανακοιτάξουμε το θέμα και αν είναι δυνατόν, αυτές οι μεμονωμένες περιπτώσεις να θεσμοθετηθούν με κριτήρια, ούτως ώστε παρόλο που και τώρα γίνεται καλή δουλειά, να γίνεται ακόμα πιο καλά και αντικειμενικά.

Η νέα διευκόλυνση που δίδεται είναι η μείωση της οροφής του πρόσθετου τέλους που από το 100% μειώθηκε ομόφωνα στο 27% με αρχή 3% στην καθυστέρηση του πρώτου μήνα και κάθε επόμενο μήνα. Η απόφασή μας να συναινέσουμε να μην αυξηθεί το κατώτατο ποσό των ασφαλιστών αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων, είναι και αυτό μια χειρονομία για να δοθεί ακόμα μια ευκαιρία για να λυθεί το πρόβλημα των αυτοτελώς εργαζομένων όταν θα έχουμε πιο τεκμηριωμένη έρευνα από το Τμήμα Στατιστικής.

Θα σχολιάσω τον όρο «ανεξάρτητος αναλογιστής» που αναφέρεται στην έκθεση. Δυστυχώς η έκθεση μας εδόθη πολύ αργά και δεν είδαμε αυτή τη

λεπτομέρεια. Νομίζω ότι η λέξη «ανεξάρτητος» ίσως να μην είναι και η σωστή διότι και αυτός που έρχεται δεν είναι εξαρτώμενος κανενός. Είναι μια προσωπική παγκόσμια γνώση σαν αναλογιστής και έρχεται σαν τεχνοκράτης για να παράσχει τις υπηρεσίες του στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεχθήκαμε όμως να συστήσουμε και εμείς στην Κυβέρνηση να φέρει ένα δεύτερο αναλογιστή, γιατί μια δεύτερη γνώμη είναι πιο καλή και ισχυροποιεί περισσότερο τις τυχόν αποφάσεις που θα πάρουμε και την ορθότητά τους.

Το ζήτημα του κατά πόσο θα γίνει ξεχωριστό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους αυτοτελώς εργαζομένους, δεν νομίζω ότι πρέπει να το συζητούμε, διότι η συντριπτική πλειοψηφία των αυτοτελώς εργαζομένων που δυστυχώς είναι εκείνοι οι οποίοι είναι ικανοποιημένοι και δεν φωνάζουν, δεν θέλει κατ' ουδένα λόγο αυτό το πράγμα, πέραν από το γεγονός ότι έχει αποτύχει όταν εφαρμόστηκε σε άλλες χώρες.

Ούτε θα σχολιάσω την επενδυτική πολιτική. Φυσικά όλοι μας θέλουμε να έχουμε περισσότερα έσοδα από την επενδυτική πολιτική αλλά υπάρχουν και μερικά κριτήρια και χρειάζεται και ορισμένη σιγουριά και η επενδυτική πολιτική καθορίζεται από το Συμβούλιο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Άρα συμφωνούν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές για την επενδυτική πολιτική του συστήματος και άρα αυτή που είναι τώρα είναι και η πιο ενδεδειγμένη υπό τις περιστάσεις.

Όταν έλθει ο δεύτερος αναλογιστής που θα μετακληθεί από την Κυβέρνηση, θα μπορούμε και εμείς σαν Βουλή με περισσότερη σιγουριά να θεσμοθετήσουμε προς όφελος όλων και να βελτιώσουμε ακόμα πιο καλά το αναλογικό σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Πολύ σημαντική, που θα απαμβλύνει το θέμα, είναι η εισήγηση όπως από το 12% που εισφέρουν οι αυτοτελώς εργαζόμενοι, το 1% πηγαίνει σε ξεχωριστό Ταμείο για να δίδεται βάσει κριτηρίων σαν ανεργιακό επίδομα στους αυτοτελώς εργαζομένους. Διότι πάντα φέρουν σαν επιχείρημα ότι, ενώ οι έμμισθοι και οι ημερομίσθιοι παίρνουν το ανεργιακό επίδομα, οι αυτοτελώς εργαζόμενοι δεν παίρνουν. Έτσι θα μπορούν να το έχουν χωρίς να κινδυνεύσει το σύστημα καθόλου.

Νομίζουμε πως όλα αυτά όταν μελετηθούν θα βελτιώσουν ακόμα πιο πολύ το σύστημα και προσωπικά σαν γυναίκα χαιρετίζω ιδιαίτερα τη βελτίωση που επήλθε με την παραδοχή ότι πρέπει να ασφαίζονται οι ανύπανδρες αγρότισσες. Ελπίζουμε ειδικά ότι στο θέμα των γυναικών μελλοντικά, όταν ωριμάσει περισσότερο το σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων, να δοθούν περισσότερα μέτρα για να μην υπάρχει διάκριση μεταξύ των φύλων και όσο παράξενο και αν φαίνεται, όταν ωριμάσει το σύστημα, μερικά ωφελήματα που έχουν τώρα οι γυναίκες σε βάρος των ανδρών θα παύσουν να υπάρχουν και οι άνδρες θα κερδίσουν μερικά ωφελήματα επί ίσους όρους πλέον.

Πριν τελειώσω θα 'θελα να παρακαλέσω και πάλιν τις ανεξάρτητες Οργανώσεις των αυτοτελώς εργαζομένων να αποφασίσουν χωρίς καθυστέρηση να στείλουν έναν εκπρόσωπο που τους εξητήθη για να τους αντιπροσωπεύει στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να παίρνουν εκεί υπεύθυνα θέση και να συζητούν τα επί μέρους προβλήματά τους πριν να υποβάλλονται αυτά στη Βουλή για να μην είναι και η Βουλή αναγκασμένη να δέχεται πάρα πολλές μικρές Οργανώσεις αυτοτελώς εργαζομένων που πολλές φορές έχουν και αντικρουόμενες απόψεις. Αυτό θα διευκολύνει πάρα πολύ και τη Βουλή αλλά και την ωρίμανση του συστήματος. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο θα 'θελα να πληροφορηθώ κατά πόσο υπάρχει διαφοροποίηση της θέσης οποιουδήποτε κόμματος από την Έκθεση που φαίνεται σαν ομόφωνη.

Όχι. Ο κ. Ζιαρτίδης και μετά ο κ. Στυλιανού.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Κάθε φορά που συζητείται αυτός ο Νόμος περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κάθε φορά που συζητείται μια τροποποίηση αυτού του Νόμου, αναφέρεται ότι το Αναλογικό Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές κατακτήσεις του λαού του τόπου μας. Νομίζω ότι αυτή η επανάληψη δεν βλάπτει. Είναι καλά να υπενθυμίζεται, πως μεγάλη είναι αυτή η κατάκτηση γιατί όταν υπενθυμίζεται, νομίζω πως αυξάνει και η επαγρύπνηση όλων μας για την περιφρούρηση της κατάκτησης αυτής. Αυξάνεται η επαγρύπνησή μας για την αποφυγή ενεργειών ή μέτρων που είναι δυνατό να οδηγήσουν το σχέδιο στη χρεωκοπία ή την καταστροφή. Αυτά σαν εισαγωγή στην επέμβασή μου κατά τη συζήτηση των τροποποιήσεων που προτείνονται.

Τώρα ποιο είναι το σημαντικότερο στοιχείο των τροποποιητικών νομοθετημάτων που έχουμε μπροστά μας; Τι είναι εκείνο που υπογραμμίζει τη σοβαρότητα των αποφάσεων που θα πάρουμε απόψε; Έχω τη γνώμη ότι το σημαντικότερο στοιχείο αυτού που συζητούμε σήμερα είναι η πρόταση που γίνεται στο Νόμο και η απόφαση που πήρε η Επιτροπή ότι η αύξηση των συντάξεων και των άλλων παροχών πρέπει οπωσδήποτε να γίνει. Αυτή ήταν η ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής. Και ήταν όχι μόνο η ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής αλλά και η ομόφωνη εισήγηση όλων ανεξαιρέτα των οργανώσεων που παρουσιάστηκαν και κατάθεσαν μπροστά στην Επιτροπή. Να μην καθυστερήσει η αύξηση των συντάξεων και των άλλων παροχών. Αλλά θέλω ιδιαίτερα να υπογραμμίσω την ανάγκη για την αύξηση των συντάξεων την οποία περιμένουν όχι απλώς 50.000 πολίτες της Δημοκρατίας αλλά 50.000 απ' αυτούς που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης και βοήθειας, 50.000 συνταξιούχοι. Αυτό, κατά τη γνώμη μου, κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι το σημαντικότερο στοιχείο των τροποποιητικών σχεδίων που συζητούμε.

Τι είναι το δεύτερο σημαντικό στοιχείο των αποφάσεων της Επιτροπής που κατά τη γνώμη μου πρέπει να υπογραμμιστεί. Στην Έκθεση αναφέρεται ότι οι εκπρόσωποι των οργανώσεων που παρευρέθηκαν, εκφράζοντας ταυτόχρονα την επιθυμία για διαφύλαξη και διατήρηση του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τη σημερινή του μορφή ως αναλογικού και ενιαίου σχεδίου και διατυπώνοντας συνάμα την ανησυχία τους για τους κινδύνους που διατρέχει η βιωσιμότητα του σχεδίου εξαιτίας της άρνησης μιας μερίδας της τάξης των αυτοτελώς εργαζομένων να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει το σχέδιο, τάχθηκαν υπέρ των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Είναι καλά να προσέξουμε αυτή την ανησυχία των οργανώσεων για τη συμπεριφορά των αυτοτελώς εργαζομένων. Δεν εισηγούμαι να αγνοήσουμε τη συμπεριφορά ή να κρατήσουμε έναντι αυτής της συμπεριφοράς αρνητική στάση. Γι' αυτό και η ομάδα μας χωρίς καμιά επιφύλαξη δέχτηκε και υποστηρίζει την εισήγηση όπως όλα τα προβλήματα που σχετίζονται με τα παράπονα των αυτοτελώς εργαζομένων εξεταστούν ειδικά από ειδικό Αναλογιστή που θα μετακληθεί από την Κυβέρνηση για λογαριασμό

της Βουλής. Θέλω να το υπογραμμίσω τούτο, γιατί παράπονα μπορεί να υπάρχουν αλλά η διόρθωση των παραπόνων δεν πρέπει να γίνει από ανίδεους, δεν πρέπει να γίνει από αδαείς. Η θεραπεία των παραπόνων πρέπει να γίνει στη βάση επιστημονικής εξέτασης αυτών των παραπόνων. Πρέπει να γίνει πάνω στη βάση εισηγήσεων που θα μας γίνουν από ειδικούς. Πρέπει να γίνει όχι μόνο με το χέρι στην καρδιά αλλά και με το χέρι στο μυαλό. Απαιτούνται και τα δυο. Και η συμπάθεια προς τους αυτοτελώς εργαζομένους αλλά και η έγνοια να διατηρηθεί, να προστατευθεί αυτό το Ταμείο.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στην Επιτροπή ακούστηκε από μερικούς —όχι από όλους— αυτοτελώς εργαζομένους, η εισήγηση για χωριστό σχέδιο αυτοτελώς εργαζομένων. Η Επιτροπή ομόφωνα απέρριψε αυτή την εισήγηση. Και την απέρριψε στηριγμένη όχι μόνο πάνω στην πείρα των εκπροσώπων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά σας διαβεβαιώ, αγαπητοί συνάδελφοι, και πάνω σε διεθνή πείρα. Αναφέρεται στην Έκθεση η πείρα που έχει η Ελλάδα σχετικά με τα χωριστά ταμεία. Αλλά εγώ θα σας πω την πείρα των αυτοτελώς εργαζομένων της Γαλλίας, οι οποίοι στην αρχή του σχεδίου μπήκαν σαν μέλη στο Αναλογικό Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τάραξαν τη Γαλλία με τις διαδηλώσεις και τα παράπονά τους για χωριστό Ταμείο και η απαίτησή τους ικανοποιήθηκε. Είναι, όμως, τρία χρόνια που ζητούν να επανέλθουν στο ενιαίο Σχέδιο διότι διαπίστωσαν ότι το χωριστό Ταμείο και πολύ περισσότερο τους κοστίζει και πολύ λιγότερες παροχές τους παρέχει. Είναι καλά αυτή την πείρα που έχουμε να τη μεταδώσουμε στους αυτοτελώς εργαζομένους της Κύπρου.

Θέλω να πω λίγα λόγια για το πρόσθετο τέλος.

Ελέχθη ότι πρέπει να καταργηθεί το πρόσθετο τέλος. Κανένας από μας δεν θέλει να τιμωρεί τους αυτοτελώς εργαζομένους. Αλλά είμαι βέβαιος ότι και κανένας από μας δεν θέλει να γίνεται εκμετάλλευση του Ταμείου από ανθρώπους οι οποίοι μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Έγινε πρόταση να επιβάλλεται μόνο ο νόμιμος τόκος. Κύριοι συνάδελφοι, το Ταμείο δεν είναι ούτε τραπεζικός οργανισμός, ούτε τοκογλυφικός οργανισμός. Το Ταμείο είναι οργανισμός που περιμένει ανταπόκριση από τα μέλη του, ανταπόκριση απ' εκείνους που έχουν να δίδουν λεφτά στο Ταμείο για να μπορεί ν' ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του. Το Ταμείο δεν δανείζει ώστε να σκέφτεται την επιβολή μόνο του νόμιμου τόκου. Εκείνο που σκέφτεται το Ταμείο είναι να εισάξει μέτρα που να είναι ανασταλτικά των προθέσεων για την εκμετάλλευση του Ταμείου. Ο νόμιμος τόκος θα ενθαρρύνει πολλούς να σκέφτονται περίπου ως εξής: Χρωστώ εισφορά £10.000 σαν εργοδότης και σαν αυτοτελώς εργαζόμενος στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αντί να τις δανειστώ από την Τράπεζα με τόκο 9%, κατακρατώ αυτά που χρωστώ και πληρώνω τον κανονικό μου τόκο. Αυτό θα οδηγήσει το Ταμείο σε χρεωκοπία. Θα ανατρέψει τα οικονομικά και τις οικονομικές δυνατότητες του Ταμείου. Δεν εισηγούμαι ότι αυτό το θέμα του πρόσθετου τέλους δεν χρειάζεται μελέτη. Δέχομαι την απόφαση της Επιτροπής να επανεξεταστεί το ζήτημα αλλά να επανεξεταστεί ύστερα από πρόσεκτική μελέτη και ύστερα που θα ακούσουμε και τη γνώμη του Αναλογιστή.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο των τροποποιήσεων και της Έκθεσης που συζητούμε, είναι ότι η Επιτροπή απέρριψε την εισήγηση του Υπουργείου, όπως αυξηθούν τα τεκμαρτά των αυτοτελώς εργαζομένων. Με τις τροποποιήσεις που προτείνει η Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα τεκμαρτά των

αυτοτελώς εργαζομένων μένουν στο ίδιο ύψος που ήταν το 1985. Και αυτό σημαίνει ότι για το 1986 οι αυτοτελώς εργαζόμενοι δεν πρόκειται να πληρώσουν αυξημένη συνεισφορά. Αλλά τι θα γίνει στο μέλλον; Αν οι αυτοτελώς εργαζόμενοι περιμένουν ότι το ίδιο μπορεί να συμβεί και τον επόμενο και το μεθεπόμενο χρόνο κάμνουν λάθος και να υπάρχουν άνθρωποι που τους υπόσχονται ότι θα μείνουν τα τεκμαρτά τους τα ίδια και τον επόμενο και το μεθεπόμενο χρόνο τους ξεγελούν. Εμείς δεν θα τους ξεγελάσουμε. Εμείς τους λέμε ότι του χρόνου και το μεθεπόμενο χρόνο θα γίνει εκείνο που θα εισηγηθεί ο Αναλογιστής. Θα γίνει εκείνο που συμφέρει στο Ταμείο. Εκείνο, δηλαδή, που συμφέρει στους ασφαλισμένους, εκείνο που συμφέρει στους ίδιους τους αυτοτελώς εργαζομένους. Διότι αν συνεχίσουν να μένουν στο ίδιο ύψος τεκμαρτών, αν συνεχίσουν να μένουν στο ίδιο ύψος συνεισφοράς, όταν θα έλθει η σειρά τους να πάρουν τη σύνταξη, θα αντιληφθούν ότι η σύνταξή τους θα είναι κατά τι μειωμένη. Και υπάρχουν σήμερα συνταξιούχοι με μειωμένη τη σύνταξη που επισκέπτονται τις οργανώσεις τους και τους λένε: Γιατί δεν μας διαφωτίσατε όταν καθυστερούσαμε να πληρώσουμε τις συνεισφορές μας; Γιατί δεν κάματε το νόμο που να μας υποχρεώνει να τις πληρώσουμε; Εμείς δεν θέλουμε να ξανάρθουμε στην ίδια θέση. Εμείς δεν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τους αυτοτελώς εργαζομένους μετά 10 ή μετά 20 χρόνια να μας επιτιμούν γιατί δεν τους διαφωτίσαμε, γιατί δεν τους ενημερώσαμε ποιες θα είναι οι συνέπειες της καθυστέρησης της συνεισφοράς τους ή της μειωμένης εισφοράς τους.

Όστε τα τεκμαρτά μένουν φέτος τα ίδια. Μπορεί ο Αναλογιστής να εισηγηθεί να μείνουν και του χρόνου τα ίδια. Αλλά εν πάση περιπτώσει πρέπει να γίνει εκείνο που θα εισηγηθεί ο Αναλογιστής.

Το τελευταίο σημείο που θέλω να θίξω είναι το σχετικό με την επισκόπηση για τα εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων.

Είναι γεγονός ότι ενώ για τους μισθωτούς κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει τα συμπεράσματα του Τμήματος Στατιστικής, ότι οι μισθοί και τα μεροκάματα αυξήθηκαν κατά μέσο όρο κατά 10.2%, δεν είναι δυνατό κατά τον ίδιο τρόπο ένας να δέχεται τα συμπεράσματα του Τμήματος Στατιστικής όσο αφορά τα εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων. Γι' αυτό είναι σωστή η εισήγηση της Επιτροπής και την υποστηρίζουμε. Να γίνεται, αν όχι κατ' έτος, αλλά κάθε δυο χρόνια επιστημονική επισκόπηση των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων και πάνω στη βάση αυτής της επιστημονικής επισκόπησης, πάνω στη βάση των πραγματικών τους εισοδημάτων, να είναι και η συνεισφορά τους στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Για να είναι και οι παροχές που θα παίρνουν αναλογικά οι ίδιες με τις παροχές που θα παίρνουν οι μισθωτοί.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασφαλώς δεν υπήρξε ούτε απότοκος πειθαναγκασμού, ούτε προϊόν εξαναγκασμού και επιβολής. Ύπήρξε, αντίθετα, αποτέλεσμα και συλλογικών διαβουλεύσεων και της πάγιας τριμερούς διαβουλεύσεως και συνεργασίας Κυβέρνησης, εργαζομένων και μισθωτών και η συνισταμένη, θα μπορούσαμε να πούμε, της κοινής κατάφασης και της βούλησης για οργάνωση και περιχαράκωση του δικαιώματος των εργαζομένων για μια ουσιαστική κοινωνική ασφάλιση.

Μέσα στα σχέδια αυτά τοποθετήθηκε και η προσπάθεια για σταδιακή και πλήρη κατοχύρωση και των αυτοτελώς εργαζομένων, μιας τάξης που αργότερα προστέθηκε στο σύστημα, σε ένα ενιαίο ασφαλιστικό φορέα. Για να πετύχει, όμως, η προσπάθεια, απαιτείται και η αποδοχή των υποχρεώσεων όλων των πλευρών, καθώς και η επαναστάθμιση και η επαναξιολόγηση από μέρους της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας των τυχόν αδυναμιών που ανακύπτουν στην εφαρμογή της όλης διαδικασίας. Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής η Επιτροπή του Σώματος ενεργώντας με βάση αυτή τη φόρμουλα προέβη σε βασικές δραστηριότητες διαφοροποιήσεις στο σκέλος του Σχεδίου που εφάπτεται των προβλημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων με την ομόφωνη γνώμатуση και την κατάφαση της Εκτελεστικής Εξουσίας. Και πρέπει εδώ να υπογραμμιστεί η κοινή αποδοχή, η ομόθυμη αποδοχή, από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου διά των αρμοδίων φορέων του των βασικών εισηγήσεων τις οποίες επέφερε η νομοθετική πλευρά, η Επιτροπή μας.

Έτσι, πέραν από τις εισηγήσεις της Εκτελεστικής πλευράς, η Επιτροπή προχώρησε στη συρρίκνωση του πρόσθετου τέλους και από 100% που υφίστατο μέχρι σήμερα, το περιόρισε στο 27%, μειώνοντας μάλιστα το πρόσθετο τέλος του πρώτου μήνα σε 3% από 5% που ίσχυε ως τα σήμερα.

Διαφωνούμε, όμως ριζικά και προσυπογράφουμε τις θέσεις του συναδέλφου κ. Ανδρέα Ζιαρτίδη, σχετικά με τη μετατροπή του πρόσθετου τέλους σε καθαρά τραπεζικό, θα λέγαμε, σύστημα επιβολής φόρου για τους λόγους τους οποίους ανέπτυξε ο συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης πιο μπροστά, αλλά και για το λόγο πως η εργοδοτική πλευρά θα κατακρατούσε τα έσοδα από μέρους της εργατικής πλευράς για να τα καρπούται επ' ωφελεία της δικής της πλευράς, με αποτέλεσμα να έχουμε τις επιπτώσεις τις δραματικές πάνω στο σύστημα το γενικότερο των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Από την άλλη, αν αποδεχόμαστε τη διαδικασία αυτή, θα θέλαμε μια στρατιά ολόκληρη συστρατευμένων λειτουργών από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου να παρακολουθούν τους καθυστερημένους, τους καθυστερούντες τις οφειλές τους, για να επισημάνουν εκείνους οι οποίοι μέσα στα τακτά χρονικά πλαίσια δεν ανταποκρίνονται στις βασικές τους υποχρεώσεις για να τους προσάγουν μπροστά στο Δικαστήριο.

Η Επιτροπή παράλληλα προχώρησε και παγίωσε την αύξηση των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων, ενώ αντίθετα, οι αυτοτελώς εργαζόμενοι θα καρπύονται τις σχετικές αυξήσεις του 10.2%, τις απολαβές από το Σχέδιο.

Τέταρτο, ζήτησε τη μετάκληση νέου πρόσθετου Αναλογιστή που, ενεργώντας για λογαριασμό της Βουλής και σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, θα επανεξετάσει επισταμένα και εξ ύπαρξης τα θέματα που σχετίζονται με τα τεκμαρτά εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων, αφού προηγηθεί και σχετική προεργασία από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών. Έτσι, με όλη τη γενικότητα, αποδοχή και εμπιστοσύνη που υπάρχει στον τρόπο σήμανσης των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων θα παρασχεθεί η ευκαιρία της επαναστάθμισης και επανατοποθέτησης στις περιπτώσεις εκείνες που ενδεχόμενα παρατηρούνται αδυναμίες στο σχέδιο. Και τέτοιες πραγματικά καταγγέλλθηκαν, αναφέρθηκαν στην αρμόδια Επιτροπή.

Βέβαια, πρέπει να παρατηρήσουμε πρόσθετα πως χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της επανεξέτασης μέσα στο 1985 4.500 προσφυγών, από τις οποίες

απορρίφθηκαν μονάχα 150. Το γεγονός τούτο δείχνει πως η πλευρά η αρμόδια, του αρμόδιου Υπουργείου, επιλαμβάνεται με όλη την ανθρωπιστική, ανθρωποκεντρική θα λέγαμε, προσέγγιση του όλου θέματος Και παρά το γεγονός, όμως αυτό καθώς και την υφιστάμενη διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι ενστάσεις εξετάζονται από αρμόδιο λειτουργό με δικαίωμα επαναπροσφυγής ιεραρχικά στον αρμόδιο λειτουργό καθώς και στο Δικαστήριο, πιστεύουμε πως η διαδικασία που θα ακολουθηθεί με βάση την εισήγηση της Βουλής για μετάκληση σε συνεργασία, επαναλαμβάνουμε, με το Υπουργείο Εργασίας, Αναλογιστή, παράλληλα με την εισήγηση που εκκρεμεί στην αρμόδια Επιτροπή Κοινωνικών Ασφαλίσεων για σύσταση Επαρχιακών Επιτροπών με ένθεση της απόφασης αυτής στην αρμόδια νομοθεσία —με αναθεώρηση συγκεκριμένα της αρμόδιας νομοθεσίας— και δεδομένου πως στις οικείες Επαρχιακές Επιτροπές θα εκπροσωπούνται και οι αυτοτελώς εργαζόμενοι, οι οποίοι, όμως, πρέπει κάποτε να αποφασίσουν και να χωρήσουν στη σύσταση και Επαρχιακών Επιτροπών και Κεντρικής Επιτροπής, θα μπορούσαμε, επαναλαμβάνω, να περιφρουρήσουμε με αυτή την ασφαλιστική δικλείδα, το θεωρητικά, έστω, επαπειλούμενο και δυσμενώς επηρεαζόμενο τεκμαρτό εισόδημα των αυτοτελώς εργαζομένων.

Παρά και πρόσθετα, όμως, από όλα αυτά, είναι γνωστό πως εκκρεμούν μπροστά στα αρμόδια Συμβουλευτικά Σώματα, στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τρεις υπαλλακτικές λύσεις για αντίκρουση του όλου προβλήματος, με βάση και τις εισηγήσεις του Αναλογιστή, που με ειδικό Μνημόνιο υπέβαλε στις 3 του Οκτώβρη του 1985. Και είναι γνωστό πως οι υπαλλακτικές αυτές λύσεις προνοούν: Πρώτον, τη δημιουργία χωριστού σχεδίου για τους αυτοτελώς εργαζομένους, σχέδιο για το οποίο αμφιβάλουμε αν και ο τελευταίος αυτοτελώς ασφαλισμένος αποδέχεται —όπως και ο συνάδελφος Ζιαρτίδης ανέφερε— μιας και είναι γνωστό πως με βάση τις αναλογιστικές ενδείξεις της 30ής Οκτωβρίου του 1985, η επιχορήγηση των αυτοτελώς εργαζομένων στα 1984 από τους μισθωτούς, ήταν της τάξης των £2,320,000. Πέραν τούτου είναι επίσης γνωστό, και ευτυχώς γνωστό και στους ίδιους τους αυτοτελώς εργαζομένους —και αυτό αναφέρθηκε και από τους ίδιους μέσα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή— πως εκεί που αποπειράθηκαν να διαχωρίσουν τα σχέδια— και δειγματοληπτικά αναφέρουμε τους αυτοκινητιστές στην Ελλάδα και στη Γαλλία για τους οποίους αναφέρθηκε και ο συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης, για να περιοριστούμε μόνο σ' αυτούς— η αποτυχία του σχεδίου για τους αυτοτελώς ασφαλισμένους και οι δυσμενείς επιπτώσεις γι' αυτούς ήταν και παταγώδεις και συντριπτικές.

Πέραν τούτου, όμως, θα πρέπει να μην αδικήσουμε σε βάρος των αυτοτελώς εργαζομένων να γίνει και επαναστάθμιση και επαναερώτηση των αυτοτελώς εργαζομένων αν αποδέχονται αυτή τη διαδικασία του χωριστού Ταμείου. Γιατί πιστεύουμε πως η συντριπτική πλειοψηφία στη βάση τους θα αποδεχθεί τη συνταύτιση με το γενικότερο σχέδιο το Αναλογιστικό.

Σαν δεύτερη υπαλλακτική λύση που θα εξεταστεί σύντομα από τα Συμβούλια είναι η πρόνοια που θα διαλαμβάνει πως θεσμοθετείται υποχρεωτικά η πάγια εισφορά για εξασφάλιση της βασικής σύνταξης με παράλληλη υποχρεωτική εισφορά αν το εισόδημα των αυτοτελώς εργαζομένων υπερβαίνει κατά ένα συγκεκριμένο ύψος το καθοριζόμενο ποσό.

Και η τρίτη υπαλλακτική λύση διαλαμβάνει την πληρωμή επί ενός καθοριζόμενου και θεωρούμενου ως πραγματικού και όχι τεκμαρτού εισοδήματος ενός

ποσοστού 11% αντί 12%, που ισχύει ως τα σήμερα. Έτσι πιστεύουμε πως το Σώμα θα έχει την ευκαιρία να επανασαφηνίσει τη θέση του αφού προηγηθούν στα επίπεδα που αναφέραμε εξαντλητικές και σε βάθος συζητήσεις με βάση τις καθαρά αντικειμενικές πρακτικές λογιστικές διαδικασίες και όχι θεωρητικές και συναισθηματικές πάνω στο γενικότερο πρόβλημα, προκειμένου όχι μονάχα να μην καταρρεύσει από τυχόν βεβιασμένες και αντιαναλογιστικές ενέργειες και αποφάσεις, μα αντίθετα να ενισχύεται ο θεσμός που κρίθηκε και αξιολογήθηκε ως πολλαπλά χρήσιμος για την ομαλή κοινωνική υποδομή και ανέλιξη αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου. Πρώτα ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα 'θελα να μιλήσω από τη θέση μου γιατί είναι θέμα διαδικασίας που θα εγείρω.

Παρατήρησα ότι στις δυο τελευταίες ομιλίες αναφερθήκαμε σε θέματα που δεν είναι ενώπιον της Βουλής και που θα προκύψουν μελλοντικά. Αναλύουμε τις θέσεις μας και ακόμα τονίζουμε τι αποφάσεις θα πάρουμε και αυτό πιστεύω ότι δεν συνάδει με τους Κανονισμούς ούτε αυτής της Βουλής ούτε με οποιασδήποτε άλλης Βουλής, γιατί προκαταλαμβάνουμε συζήτηση επί θεμάτων ή νομοσχεδίων ή Κανονισμών που δεν βρίσκονται αυτή τη στιγμή ενώπιον της Βουλής. Θα 'θελα να αναφερθώ ειδικά στην ομιλία του έντιμου συναδέλφου κ. Ζιαρτίδη, ο οποίος μας είπε πως θα αποφασίσουμε σύμφωνα με το τι θα πει ο Αναλογιστής και ούτω καθεξής. Δεν έχω ένσταση να κάμουμε συζητήσεις αλλά πρέπει να τηρούμε και τη διαδικασία. Γι' αυτό και συζητούμε επί ώρες ολόκληρες επί ενός θέματος για το οποίο είμαστε ομόφωνοι. Γιατί δεν περιοριζόμαστε σ' αυτό το θέμα που συζητούμε τώρα αλλά προεκτείνουμε τη συζήτησή μας σε θέματα τα οποία θα εγερθούν μελλοντικά, όταν θα έχουν μελετηθεί και όταν θα έχουν υποβληθεί οι εισηγήσεις και θα έχουν έλθει οι αναλογιστές και ούτω καθεξής;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ εν πρώτοις ότι είναι γεγονός ότι αυτή η Βουλή σπαταλά μεγάλο χρονικό διάστημα για θέματα πάνω στα οποία υπάρχει ομοφωνία. Εντούτοις, στην Έκθεσή της η Επιτροπή έθιξε όλα αυτά τα θέματα, ίσως διότι η Έκθεση ήταν όχι απλώς επί των Κανονισμών ή ίσως ακόμα διότι οι Κανονισμοί έθιγαν ορισμένα θέματα ουσίας. Γι' αυτό δεν μπορώ πλέον σ' αυτό το στάδιο τουλάχιστο να παρέμβω, και όλοι οι ομιλητές έχουν μιλήσει δυστυχώς επί της ουσίας.

Ο κ. Κληρίδης, επειδή θέλει να απαντήσει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Υπάρχουν πάρα πολλά σημεία. Και εγώ σήμερα μπορεί να είχα διάθεση να εγείρω το σημείο ότι πρέπει το όριο συντάξεως για τους άνδρες από 65 να υποβιβαστεί στα 60. Θα 'θελα επίσης να πω ότι για τις γυναίκες το όριο πρέπει να μειωθεί στα 55. Αλλά αυτά δεν είναι θέματα τα οποία βρίσκονται αυτή τη στιγμή ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Ο κ. Γαλανός. Επί διαδικασίας συζητούμε τώρα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επί θέματος διαδικασίας.

Κύριε Πρόεδρε, κανονικά ο κ. Κληρίδης έχει βάση σ' αυτά που λέει. Όμως, όπως έχετε αναφέρει, η Έκθεση ήταν αρκετά μακροσκελής και επειδή άγγιξε πολλά θέματα που ίσως να μην ήταν άμεσα σχετιζόμενα με τους Κανονισμούς, έδωσε λαβή γι' αυτή την επέκταση.

Όμως, εκείνο που θα 'θελα να παρατηρήσω είναι ότι γίνεται πολλή συζήτηση πάνω σε θέματα που είμαστε ομόφωνοι. Άραγε μας στενοχωρεί καμιά φορά το ότι είμαστε ομόφωνοι και προσπαθούμε με συζήτηση και επέκταση του θέματος να βρούμε κάτι που δεν συμφωνούμε; Γι' αυτό το λόγο γίνεται και από δικής μας πλευράς η παρατήρηση ότι πάνω σε ομόφωνα θέματα θα ήταν καλύτερα να μη γίνεται τόση συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κ. Ζιαρτίδη;

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανονικά ο κ. Κληρίδης δεν έχει δίκαιο γι' αυτά που είπε.

(Γέλωτες)

Διότι ό,τι έθιξα εγώ είναι μέσα στην Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αυτό είπα.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει ούτε ένα σημείο από όσα έθιξα που να μη βρίσκεται στην Έκθεση. Το θέμα του ορίου ηλικίας θα έκαμνα λάθος να το θίξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Είτε το θέμα του ορίου ηλικίας των ανδρών είτε το θέμα του ορίου ηλικίας των γυναικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να μη συνεχίσουμε πάνω στη διαδικασία. Θα σπαταλήσουμε άδικα χρόνο.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Θα έκαμνα λάθος να το θίξω διότι δεν υπάρχει στην Έκθεση. Αλλά όλα τα ζητήματα που έθιξα είναι μέσα στην Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γεγονός ότι η Έκθεση είχε γίνει. . . .

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένοχος δύο φορές.

(Γέλωτες)

Διότι ο ίδιος συνέταξε την Έκθεση, δεν περιορίστηκε στα θέματα που είχε ενώπιόν του και ο ίδιος χρησιμοποίησε την Έκθεση για να επεκταθεί. Άρα είναι ένοχος δις!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου παρακαλώ.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η συζήτηση, κ. Πρόεδρε, πάνω σε θέματα διαδικασίας ήταν σε βάρος του τελευταίου ομιλητή. Έτσι είναι ένα διδάγμα ότι ο καθένας πρέπει να παίρνει πρώτος το λόγο για να αποφεύγει τέτοιου είδους φορτία για να απολογείται γιατί παίρνει το λόγο εφόσον υπάρχει ομοφωνία.

Είναι γεγονός ότι είναι ομόφωνη η Έκθεση. Όμως το θέμα των κοινωνικών ασφαλίσεων είναι ένα μεγάλο θέμα. Μπορώ να πω ότι βρίσκεται στο επίκεντρο της κοινωνικής μας πολιτικής. Υπάρχουν έντονα και μεγάλα προβλήματα, αντι-παραθέσεις, εκτιμήσεις, τοποθετήσεις και μπορώ να πω ότι η σημερινή συζήτηση είναι καθοριστική και για ένα πρόσθετο λόγο. Γιατί συνδυάζεται μέσα στην Έκθεση αναφορά για πρόσκληση αναλογιστή, για μελέτες του Τμήματος Στατιστικής, για ανάλυση στοιχείων σε βάθος, έτσι πολύ χρήσιμα γίνεται η σημερινή συζήτηση για να λειτουργήσει σαν καθοδηγητική μιας μελλοντικής πορείας ως να μη συζητούμε εκ των υστέρων προβλήματα αλλά κατά κάποιο τρόπο με τον προβληματισμό πάνω στα υπάρχοντα θέματα να δίδεται μια κατεύθυνση βοηθητική στη διερεύνηση του όλου θέματος.

Πολύ σωστά είπε ο κ. Ζιαρτίδης ότι το θέμα είναι θέμα αύξησης της σύνταξης των 50,000 συνταξιούχων και από την άλλη μεριά ανέφερε την ανησυχία για τη συμπεριφορά των αυτοεργοδοτούμενων όπως αυτή περιλαμβάνεται μέσα στην Έκθεση. Και εδώ είναι η καρδιά του προβλήματος, ότι στο επίκεντρο του προβλήματος υπάρχει το πρόβλημα των αυτοεργοδοτούμενων και μάλιστα κατά έναν τρόπο έντονο και αντιπαραθέσης μεταξύ αυτοεργοδοτούμενων και εργοδοτούμενων. Και είναι αυτό που δημιουργεί το πρόβλημα γιατί οι αυτοεργοδοτούμενοι δεν αποτελούν μια χωριστή τάξη, δεν αποτελούν μια χωριστή κατηγορία αλλά αποτελούν και αυτοί τμήμα του εργαζόμενου λαού της Κύπρου, αλλά πιθανόν με πολλά άλλα ιδιαίτερα προβλήματα και χαρακτηριστικά που είναι υποχρεωμένο το σύνολο, είναι υποχρεωμένη η Βουλή, είναι υποχρεωμένη η Κυβέρνηση να πάρει πολύ σοβαρά υπόψη της.

Έγινε μια πρώτη προσπάθεια αντιμετώπισης των προβλημάτων με την ακαμψία του νόμου και βρεθήκαμε μπροστά στο πρόβλημα από τους 32,000 αυτοεργοδοτούμενους να βρεθούν 14,000 κατηγορούμενοι ενώπιον της δικαιοσύνης. Όταν κινήθηκε η δικαιοσύνη μας λεν οι 7,000 συμμορφώθηκαν, οι 6,000 καταδικάστηκαν και για τους 1,500 εκκρεμούν οι υποθέσεις τους μπροστά στα δικαστήρια. Αυτό και μόνο είναι χαρακτηριστικό για να δώσει την έκταση του κοινωνικού προβλήματος το οποίο έχουμε μπροστά μας. Και όταν αναφερόμαστε σε 1,500 περιπτώσεις που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων ύστερα από 6,000 καταδίκες και ύστερα από 7,000 συμμορφώσεις, πράγμα που σημαίνει 5% τουλάχιστο των αυτοεργοδοτούμενων, αυτό σημαίνει ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός ασφαλισμένων οικογενειών βρίσκονται στο επίκεντρο μιας τρομερής δίνης που πρέπει να λάβουμε πάρα πολύ σοβαρά υπόψη.

Δεν θα αναφερθώ στο τι σήμαινε για την τάξη των αυτοεργοδοτούμενων η υπόθεση των κοινωνικών ασφαλίσεων. Όμως εκείνο που θα πρέπει να τονιστεί είναι ότι η τάξη των αυτοτελώς εργαζομένων, των αυτοεργοδοτούμενων, δεν είναι ομοιογενής. Έγινε μια προκρούστια προσπάθεια να βρεθούν πάνω σε κοινή βάση μεγάλες κατηγορίες αυτοεργοδοτούμενων. Αυτό αποδείχτηκε ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Είπε η κυρία Κατσελλή ότι υπάρχουν πολλές οργανώσεις αυτοεργοδοτούμενων. Αυτό είναι χαρακτηριστικό του προβλήματος. Ότι δεν υπάρχουν γενικευμένες καταστάσεις, υπάρχουν πολλές ειδικές περιπτώσεις, υπάρχουν πολλά προβλήματα που μπορούμε να πούμε η διαστρωμάτωσή τους κινείται μέσα σε πολλά επαγγέλματα ώστε να χρειάζεται μια ιδιαίτερη αντιμετώπιση και ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Και είναι ακριβώς αυτό που δημιούργησε την ανάγκη να γίνουν επανεκτιμήσεις και να γίνουν νέοι λογαριασμοί. Γιατί δεν μπορούν να μπουν όλοι οι οικοδόμοι για παράδειγμα πάνω στην ίδια βάση. Δεν μπορεί να μπει πάνω στην ίδια βάση ένας αυτοεργοδοτούμενος οικοδόμος που εργάζεται μόνος του, ένας σιδεράς, ένας μπετατζής, πάνω στην ίδια βάση, πάνω στην οποία μπορεί να τοποθετηθεί ένας εργολάβος οικοδομών. Και δεν μπορούν οι καταστηματάρχες να βρεθούν πάνω στην ίδια βάση γιατί είναι διαφορετική η θέση ενός μικροκαταστηματάρχη μιας φτωχής γειτονιάς, ενός μικρού χωριού, από ένα καταστηματάρχη μιας κεντρικής οδού. Και σίγουρα ο φαρμακοποιός δεν μπορεί να πληρώνει την ίδια εισφορά με τον εισαγωγέα φαρμάκων. Το ίδιο ισχύει με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά προβλήματα για τους γεωργούς και για άλλες κατηγορίες αυτοεργοδοτούμενων. Μπορεί να πει κανένας ότι η υπόθεση των αυτοεργοδοτούμενων είναι κάτι που σχετίζεται με την παράδοση του λαού μας, με τη νοοτροπία του λαού μας, με την προσπάθεια του να απασχολείται κάποιος μόνος του πάνω σε μια ατομική ή οικογενειακή επιχείρηση, και δεν θα επεκταθώ αναφέροντας τι σημαίνει αυτό για την οικονομία του τόπου, όμως είναι τούτο χαρακτηριστικό ότι δεν λύει το πρόβλημα.

Η γενική άποψη είναι ότι οι αυτοεργοδοτούμενοι είναι πρόβλημα διότι δεν πληρώνουν εισφορές και θέτουν σε κίνδυνο το Ταμείο Συντάξεων και άρα, είτε πρέπει να γίνουν εργάτες είτε πρέπει να συμμορφωθούν προς έναν άτεγκτο νόμο. Εκείνο το οποίο χρειάζεται στην περίπτωση των αυτοεργοδοτούμενων είναι να γίνει μια ειδική μελέτη για την αξία των εισοδημάτων τους, να γίνει μια ειδική μελέτη για το τι ωφελούνται άλλες κατηγορίες εργαζομένων και πού βρίσκονται οι αυτοεργοδοτούμενοι. Γιατί αν για όλους τους άλλους εργαζομένους υπάρχει μια δυνατότητα ανέλιξης και προόδου και αύξησης των εισοδημάτων τους για τους αυτοεργοδοτούμενους μπορεί να λειτουργεί ακριβώς το αντίθετο. Ότι δηλαδή ένας νέος αυτοεργοδοτούμενος μπορεί με το δυναμισμό του και τη δραστηριότητά του να έχει μεγαλύτερα εισοδήματα, με την πάροδο όμως του χρόνου δεν αυξάνεται η δουλειά του, μεγαλώνει και ο κύκλος των ανταγωνιστών του ή των συναδέλφων του, μειώνεται ο κύκλος της εργασίας του και μπορεί ο ίδιος να κουράζεται αλλά παραμένει χωρίς προοπτικές επαγγελματικές, ενώ παράλληλα αυξάνονται τα βάρη τα οποία έχει να αντιμετωπίσει. Και σίγουρα δεν είναι τρόπος αντιμετώπισης των βαρών αυτό το οποίο συνέβη με τον αγρότη της Αυγόρου, να οδηγηθεί ο Παπέττας στις φυλακές γιατί σίγουρα δεν είναι τρόπος εφαρμογής μιας κοινωνικής πολιτικής διότι κάποιος αυτοεργοδοτούμενος δεν είχε τρόπο να πληρώσει τις εισφορές του στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Φυσικά στο θέμα το οποίο συζητούμε τώρα ολ' αυτά γίνονται αισθητά και γίνονται βελτιώσεις που σημαίνουν και αποδεικνύουν τον προβληματισμό πάνω σ' αυτό το σημείο. Είναι όμως η απαρχή του προβληματισμού διότι από την άλλη μεριά δεν θα πρέπει κανένας να καταδικαστεί στο να μειώσει το ενδεχόμενο των συντάξεων του επειδή είναι μειωμένα τα εισοδήματά του. Και εδώ είναι η ουσία του αναλογικού σχεδίου. Αναλογικό σχέδιο δεν πρέπει να είναι ανάλογα με το τι δίνεις να πάρεις αλλά αναλογικό σχέδιο είναι ότι εκείνοι οι οποίοι έχουν πολλά να δώσουν πολλά και εκείνοι οι οποίοι δεν έχουν καθόλου ή έχουν πολύ λίγα να πάρουν πολύ περισσότερα. Είναι ένα κεντρικό σημείο που θα πρέπει να μας απασχολήσει στο πώς να χρησιμοποιούμε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σαν ένα μηχανισμό ανακατανομής του εθνικού εισοδήματος.

Δεν θα αναφερθώ στα ιδιαίτερα θέματα στα οποία συμφωνώ και που αναφέρονται μέσα στην έκθεση και τα οποία αναφέρθηκαν και από άλλους συναδέλφους. Εκείνο στο οποίο θα αναφερθώ, κ. Πρόεδρε, είναι το θέμα του αναλογιστή.

Έγινε συζήτηση πάνω στο θέμα του αναλογιστή και είναι το πιο κρίσιμο θέμα που έχουμε σήμερα μπροστά μας. Η Βουλή θα καλέσει αναλογιστή. Τι είναι αυτός ο αναλογιστής που θα καλέσει; Θα είναι ο άνθρωπος που θα έλθει να κάμει την αποκάλυψη της αλήθειας, θα είναι ο τεχνοκράτης που θα έλθει να μας πει τα ίδια που μας είπε και ο προηγούμενος τεχνοκράτης ή θα πρέπει να βρεθεί κάτω από όρους εντολής ώστε να δίδεται εναλλακτική λύση στο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε μπροστά μας; Γιατί τότε μόνο θα έχει σημασία αν θα αποδώσει η παρουσία του αναλογιστή, από τους όρους εντολής που θα πάρει. Αν πρόκειται να πάρει τα ίδια στοιχεία που είχε ο κ. Θούλλεν μπροστά του, θα μας δώσει τα ίδια αποτελέσματα. Όμως αν του πούμε ότι χρειαζόμαστε ένα αναλογιστικό σχέδιο που να σημαίνει και μια ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος, θα μας δώσει κάποια άλλα στοιχεία αν μας εκτιμήσει —και πρέπει να είναι μέσα στους όρους εντολής του αναλογιστή— το εισόδημα των αυτοεργοδοτούμενων σε όσο το δυνατό μεγαλύτερη ποικιλία είναι δυνατό τούτο να υπάρξει, ώστε να γίνει αισθητή ποια είναι η αξία του εισοδήματος του αυτοεργοδοτούμενου, γιατί εγώ έχω την πίστη και την πεποίθηση ότι είναι πολύ χαμηλό για τον εισοδηματία, τον αυτοεργοδοτούμενο, εκείνο που απλώς προσπορίζει τα προς το ζειν, είναι εκτεθειμένος σε πολύ περισσότερους κινδύνους από οποιοδήποτε άλλο, επιφορτίζεται τα βάρη των οικονομικών κρίσεων ή των θεομηνιών ή οποιωνδήποτε άλλων καταστάσεων, είναι μετέωρος και έκθετος σε χίλιους δυο κινδύνους και είναι αυτούς τους κινδύνους που πρέπει να λάβει υπόψη του ο αναλογιστής για να εκτιμήσει τη σημασία και την αξία του εισοδήματος του αυτοεργοδοτούμενου.

Έτσι εκείνο που θα πρέπει να γίνει πριν μας έλθει καινούργιο νομοσχέδιο από πλευράς κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των νέων αυξήσεων των εισφορών και συντάξεων στο σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων είναι προηγουμένως η Επιτροπή να μελετήσει το θέμα, να μελετήσει τους όρους εντολής προς τον αναλογιστή και να παρακολουθήσει από κοντά το θέμα της μελέτης των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων από το Τμήμα Στατιστικής της Κυβέρνησης ώστε να δώσει εκείνες τις εντολές που πραγματικά θα φέρουν και καινούργιες ιδέες γιατί δεν υπάρχει κανένα σχέδιο τέλειο και σίγουρα και το δικό μας σχέδιο μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες, να γίνει πειστικό σε ολόκληρο το λαό, και ιδιαίτερα στους αυτοεργοδοτούμενους, γιατί στην περίπτωση των αυτοεργοδοτούμενων έχουμε να κάμουμε με μονάδες, δεν έχουμε να κάμουμε με

μια οργανωμένη τάξη, δεν έχουμε να κάμουμε με μια τάξη η οποία εξασφάλισε κάποια πλεονεκτήματα· έχουμε να κάμουμε με μια κατηγορία ανθρώπων που πραγματικά χρειάζονται τουλάχιστον την επίγνωση της θέσης τους από πλευράς του κοινωνικού συνόλου για να αναπτυχθεί και σ' αυτούς η αίσθηση της κοινωνικής και της συλλογικής ευθύνης που μπορεί σήμερα ως ένα ορισμένο σημείο να γίνονται ορθά από κάποιους διαπιστώσεις ότι είναι δυνατό να αλλάξει. Για να υπάρξει όμως αυτό, χρειάζεται πράγματι αναγνώριση της ύπαρξης της αμοιβαιότητας και προς αυτή την κατηγορία.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι εκτός από τον κ. Γαλανό; Διότι προτίθεμαι να θεωρήσω τη συζήτηση ως λήξασα μετά τον κ. Γαλανό.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πολύ σύντομος αλλά πιστεύω ότι υπάρχουν δυο-τρία σημεία τα οποία πρέπει να τονιστούν.

Εν πρώτοις, θα 'θελα να διευκρινίσω ότι δεν είναι η Βουλή που θα καλέσει το νέο αναλογιστή, όπως ανέφερε ο συνάδελφος προηγουμένως, αλλά η Κυβέρνηση θα τον καλέσει με δική μας εισήγηση, όπως τουλάχιστο αναφέρει η έκθεση, και εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι ότι η λέξη «ανεξάρτητος» δεν μπορεί να σημαίνει πολλά πράγματα. Εκείνο το οποίο πρέπει να σημαίνει η λέξη «ανεξάρτητος» είναι ότι οι όροι εντολής θα είναι τέτοιοι που να του επιτρέπουν ξανά μελέτη σε βάθος του όλου θέματος. Και πράγματι τονίζουμε την ανάγκη μελέτης σε βάθος του όλου θέματος, ειδικά όσον αφορά τους αυτοτελώς εργαζομένους. Φαίνεται ότι στην περίπτωση του πρώτου αναλογιστή δόθηκε ιδιαίτερο βάρος στην τάξη των μισθωτών. Δεν λέμε ότι αδικήθηκε οποιαδήποτε τάξη, όμως η εντύπωση υπάρχει καλά ή κακά ότι το βάρος της μελέτης η οποία έγινε αρχικώς, δόθηκε στην τάξη των μισθωτών.

Η ανάγκη μετάκλησης επομένως ενός δεύτερου αναλογιστή με πιο πλατιούς όρους εντολής και με περισσότερη εξειδικευμένη τη μελέτη σε βάθος για το θέμα των αυτοτελώς εργαζομένων, θα δώσει εκείνο το κλίμα εμπιστοσύνης το οποίο χρειάζεται η τάξη των αυτοτελώς εργαζομένων για να αγκαλιάσει το όλο σχέδιο. Για να φτάσουμε βέβαια σ' εκείνο το σημείο θα πρέπει να γίνει εκείνο το οποίο ανέφεραν και άλλοι συνάδελφοι προηγουμένως, ότι δηλαδή δεν πρέπει να θεωρούμε όλους τους αυτοτελώς εργαζομένους ότι είναι στην ίδια κατηγορία. Δηλαδή χρειάζεται, πρώτο, εξειδίκευση και, δεύτερο, να σημειώνουμε πάντα ότι τα χλωρά δεν πρέπει να βρίσκονται με τα ξερά. Μπορεί να υπάρχουν ορισμένες δικαιολογημένες περιπτώσεις αυτοτελώς εργαζομένων οι οποίοι προσπαθούν να διαφύγουν τις πρόνοιες του Νόμου χωρίς να έχουν βάση δικαίου. Όμως υπάρχει ένας πολύ μεγάλος αριθμός αυτοτελώς εργαζομένων οι οποίοι μπορεί να έχουν δίκαια αιτήματα και θα πρέπει αυτά τα αιτήματα να τα δούμε σε βάθος.

Το θέμα των αγροτών πρέπει να το δούμε με ιδιαίτερη προσοχή και το θέμα του πρόσθετου τέλους που έχει τώρα μειωθεί από 100% σε 27%, ίσως θα πρέπει να τύχει ακόμα μεγαλύτερης μελέτης για να μην καταντά χαράτσι.

Σχετικά με το θέμα των φυλακίσεων, υπάρχει μια ιδιαίτερη ευαισθησία να μη γίνονται φυλακίσεις ανθρώπων οι οποίοι για τον α' ή β' λόγο δικαιολογημένα δεν μπορούν να πληρώσουν τις εισφορές τους.

Επιπλέον θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι για να αυξηθούν οι παροχές πρέπει να αυξάνονται ταυτόχρονα και οι εισφορές. Όλο το θέμα κινείται πάνω σε μια βάση αυξήσεως εισφορών και παροχών. Δεν μπορεί να αυξάνεται το ένα χωρίς να αυξάνεται και το άλλο. Δεν λέμε ότι όλα τα αιτήματα των αυτοτελών εργαζομένων είναι δικαιολογημένα. Όμως από την άλλη πλευρά συμφωνούμε με την άποψη ότι για να υπάρξει κλίμα εμπιστοσύνης από την τάξη των αυτοτελώς εργαζομένων πρέπει να γίνει μια πραγματική μελέτη σε βάθος, πρέπει να κληθεί δεύτερος αναλογιστής, πρέπει να τεθούν και πάλιν πλατιοί όροι εντολής ώστε να δημιουργηθεί και η εντύπωση ότι κατόπιν της πιο σοβαρής και πλατιάς μελέτης που έπρεπε να γίνει, και έγινε, φθάσαμε στο να τραβήξουμε μια γραμμή δικαίου που να μη βάζει όλους τους αυτοτελώς εργαζομένους στην ίδια κατηγορία.

Αυτά τα λίγα ήθελα να τονίσω, κ. Πρόεδρε, και θα αναμένουμε βέβαια και την αντίδραση της Κυβέρνησης στην εισήγησή μας για τη μετάκληση δεύτερου αναλογιστή, με όρους εντολής που οπωσδήποτε μπορεί να συζητηθούν μεταξύ της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και της Κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί (6), (7) και (8) που αναφέρονται στο Κεφάλαιο Α' να εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνονται.

Τα θέματα (9)-(44) της Ημερήσιας Διάταξης αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Προχωρούμε στο θέμα (45): Έγγραφα κατατεθέντα στις 23.1.86 που αφορούν-

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και την Εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 23/1/1986, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 23 Ιανουαρίου 1986 από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται-

- (α) η παράταση των υπηρεσιών πάνω σε έκτακτη βάση ενός Νομικού Βοηθού στη Νομική Υπηρεσία από την 1η Φεβρουαρίου 1986 μέχρι του διορισμού του σε θέση που δημιουργήθηκε σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμου του 1985 (Αρ. 162 του 1985) για την αντιμετώπιση νομικής εργασίας στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων σχετικά με την εφαρμογή διαφόρων δικαστικών διαδικασιών σύμφωνα με τις διατάξεις αριθμού φορολογικών νομοθεσιών. Το όνομα του υπό πρόσληψη υπαλλήλου περιλαμβάνεται στον Πίνακα των διοριστέων έκτακτων υπαλλήλων που θα διοριστούν σε κατάλληλη δημόσια θέση σύμφωνα με τον περί Εκτάκτων Δημοσίων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμο του 1985 (Αρ. 160 του 1985).
- (β) Η πρόσληψη δύο γραφέων και ενός κλητήρα στις Εξωτερικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών από τον Ιανουάριο του 1986 για την επάνδρωση της νέας Πρεσβείας στο Πεκίνο που προγραμματίζεται να λειτουργήσει στις αρχές του 1986 σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- (γ) η πρόσληψη ενός έκτακτου Επιμελητή στο Υπουργείο Παιδείας για καθορισμένη διάρκεια απασχόλησης δύο μηνών για την αντικατάσταση της μοναδικής υπαλλήλου του Γυμνασίου Παναγιάς που θα απουσιάζει για λόγους κυοφορίας/λοχείας και
- (δ) η πρόσληψη είκοσι Ταχυδρομικών Λειτουργών στις Ταχυδρομικές Υπηρεσίες για διάρκεια 520 συνολικά εργασιμων ημερών μεταξύ των ημερομηνιών 20.1.1986-15.3.1986 για την ετοιμασία 80,000 περίπου φακέλων πρώτης ημέρας κυκλοφορίας και τη διεκπεραίωση άλλων βοηθητικών εργασιών κατά την έκδοση της νέας αναμνηστικής σειράς γραμματοσήμων «Νέο Κυπριακό Μουσείο».

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις του προαναφερθέντος Νόμου απαγορεύεται η πρόσληψη με οποιοδήποτε τρόπο έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, εκτός αν ακολουθούνται οι προδιαγραφόμενες στο Νόμο διαδικασίες. Σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτές, ο Υπουργός Οικονομικών καταθέτει ενώπιον της Βουλής ειδικά έγγραφα στα οποία τεκμηριώνεται, από τη μια, η σκοπούμενη πρόσληψη και, από την άλλη, προδιαγράφονται οι όροι της απασχόλησης και οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των απολαβών των προσώπων αυτών. Αν μέσα σ' ένα μήνα η Βουλή δεν απαγορεύσει με ειδική νομοθεσία τις σκοπούμενες προσλήψεις, τότε ο Υπουργός έχει δικαίωμα να προσλάβει τα πρόσωπα για τα οποία γίνεται αναφορά στα Έγγραφα που ο ίδιος καταθέτει στη Βουλή και κάτω από τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σ' αυτά.

Μέσα στα πλαίσια ακριβώς της πιο πάνω νομοθεσίας έχουν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής τα υπό εξέταση Έγγραφα στα οποία αναλύονται επακριβώς ο αριθμός των σκοπούμενων προσλήψεων, οι όροι απασχόλησης, η χρονική διάρκεια απασχόλησης, οι σκοποί και υπηρεσίες για τις οποίες προορίζονται, το ολικό ποσό που θα απαιτηθεί και το κατά πόσο υπάρχουν οι αναγκαίες πιστώσεις στους Προϋπολογισμούς για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών.

Η Επιτροπή αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των εγγράφων.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνονται.

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 1) Νόμος του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλιών του 1986.

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δερύνειας 1986.

Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σαλαμιούς του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 4/2/1986 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1985 (Αρ. 1 του 1985) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985 (Αρ. 2 του 1985). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόταση Νόμου. Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωσις της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986. Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 19 Ιουλίου 1985.

«Ανάμεσα σ' αυτούς που σκοτώθηκαν από τους πραξικοπηματίες στις 15.7.1974 είναι οι Αδάμος Χ' Στεφανή, Ανδρέας Θεοδοσίου, Γεώργιος Χαράλαμπος και Αχιλλέας Κουρτελλής από τη Λάρνακα.

Η μάχη που έδιναν με τα λιγοστά μέσα που είχαν στη διάθεσή τους, αποτελεί κλασσικό παράδειγμα ομαδικής αντίστασης ενάντια στους πραξικοπηματίες που άνοιξαν τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς.

Η θυσία τους δόθηκε για τη Δημοκρατία και τη συνταγματική νομιμότητα και κατ' επέκταση για την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας και της Ανεξαρτησίας στη Κύπρο.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Ποια σχέδια υπάρχουν για ν' αναγνωριστεί και τιμηθεί στην πράξη η θυσία τους;
2. Γιατί δεν μετονομάζεται ο χώρος στον οποίο έπεσαν σε Πλάτεια Ηρώων της Δημοκρατίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Σχετικά με εισήγηση για ονομασία της πλατείας στην οποία έπεσαν κατά το πραξικόπημα οι Αδάμος Χ' Στεφανή, Ανδρέας Θεοδοσίου, Γεώργιος Χαράλαμπος και Αχιλλέας Κουρτελλή από τη Λάρνακα σε 'Πλατεία Ηρώων' σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η πιο πάνω πρόταση τέθηκε υπόψη της Δημοτικής Επιτροπής Λάρνακας, στην αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτει το θέμα, η οποία όμως απεφάσισε ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, δεδομένου ότι στην εν λόγω πλατεία δόθηκε εδώ και αρκετά χρόνια η ονομασία 'Πλατεία Κένεντυ'».

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 8 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου ότι μετά την πρόσφατη αξιέπαινη ενέργεια της επαύξησης του αριθμού του επιστημονικού προσωπικού του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, του ανώτατου επιστημονικού ιδρύματος της Δημοκρατίας, με διεθνή αναγνώριση και φήμη, προέκυψε ουσιαστική ανεπάρκεια χώρου για στέγαση του προσωπικού — αναφέρεται συγκεκριμένα πως σε επτά δωμάτια από τα ποία έξι είναι πολύ μικρά, του κτιριακού συγκροτήματος, που στεγάζεται εξυπηρετούνται δέκα μόνιμοι επιστήμονες, δυο-τρεις τουλάχιστο ξένοι επιστήμονες κατά περιόδους, καθώς και τρία μέλη του γραφειακού και βοηθητικού προσωπικού— με αποτέλεσμα δυο ερευνητές να στεγάζονται στο ακατάλληλο παλιό οίκημα της Αρχιεπισκοπής, ενώ ο μοναδικός τουρκολόγος, Γιάννης Θεοχαρίδης, να παραιτηθεί της θέσης του και να εγκαταλείψει την Κύπρο, για ν' αποδεχτεί πανεπιστημιακή έδρα, ενώ ακόμη ένας σχεδιάζει επίσης να παραιτηθεί για τους ίδιους λόγους, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για τα μέτρα που πήρε ή σκοπεύει να πάρει για αντίκρουση του θέματος».

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι διαπραγματεύσεις που από καιρό διεξάγονταν από το Υπουργείο Παιδείας για εξασφάλιση κατάλληλου νέου κτιρίου για το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών είχαν θετικό αποτέλεσμα και το Κέντρο μεταστεγάζεται σ' αυτό αρχές του προσεχούς μηνός Φεβρουαρίου».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν και πότε προβλέπεται η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου από το Σανατόριο Κυπερούντας προς τις κοινότητες Χαντριών-Αγρού».

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου από το Σανατόριο Κυπερούντας προς τις κοινότητες Χανδριών-Αγρού εντάσσεται στο Οδικό Σχέδιο Βελτίωσης του δρόμου Καρβουνά-Σανατορίου-Κυπερούντας-Αγρού που περιλήφθηκε στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως. Μέχρι σήμερα συμπληρώθηκε το τμήμα του δρόμου από τον Καρβουνά μέχρι το Σανατόριο Κυπερούντας μήκους 2 1/2 περίπου χιλιομέτρων. Μέσα στο 1986 αναμένεται να δαπανηθεί ποσό 150 περίπου χιλιάδων λιρών, με το οποίο προβλέπεται η βελτίωση τμήματος μήκους 1 1/2 περίπου χιλιομέτρου από το Σανατόριο Κυπερούντας μέχρι τα Χανδριά. Για το σκοπό αυτό έχουν ζητηθεί προσφορές και οι εργασίες υπολογίζεται να αρχίσουν μέσα στο Φεβρουάριο του 1986.

Το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου που απομένει προς βελτίωση, θα συμπληρωθεί σταδιακά και ανάλογα με τις πιστώσεις που θα εγκρίνονται κάθε χρόνο στους Προϋπολογισμούς.

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προβλέπεται η ασφαλτόστρωση του δρόμου μέσα στο χωριό Καμινάρια μήκους 1/2 μιλίου».

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση του δρόμου μέσα στο χωριό Καμινάρια σας πληροφορώ ότι η εργασία αυτή συμπληρώθηκε περί τα τέλη του 1985».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Έντονα οι αυτόχθονες κάτοικοι της Επισκοπής διαμαρτύρονται για την αδικία που, όπως ισχυρίζονται, γίνεται σε βάρος τους σ' ό,τι αφορά την τιμή του νερού που τους παραχωρείται από το αρδευτικό σύστημα του χωριού.

Σύμφωνα με την καταγγελία τους οι μέτοχοι του αρδευτικού καταβάλλουν 5 σεντ κατά τόννο του καταναλισκόμενου νερού, και πλέον ΛΚ. 6.- ετησίως κατά στρέμμα των αρδευόμενων κτημάτων σαν χρεολύσιο, ενώ οι μη μέτοχοι πληρώνουν 9 σεντ τον τόννο.

Σε αντίθεση με τους αυτόχθονες οι πρόσφυγες και οι κάτοικοι άλλων περιοχών που ωφελούνται από τις διατρήσεις της Επισκοπής πληρώνουν μόνο 3-4 σεντ κατά τόννο.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα λαμβάνει για άρση της αδικίας που ασκείται σε βάρος των αυτόχθονων κατοίκων της Επισκοπής».

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Αρδευτικό Τμήμα Επισκοπής έχει σαν πηγή νερού τη γεώτρηση ΕΒ. 71/69 που βρίσκεται αρκετά μακριά και αρκετά πιο χαμηλά από την αρδευόμενη περιοχή. Επειδή η διοχέτευση του νερού στην αρδευόμενη περιοχή συνεπάγεται διπλή άντληση, το κόστος που καταβάλλουν τα μέλη του Αρδευτικού Τμήματος είναι σχετικά ψηλό. Η τιμή του νερού κατά κυβικό μέτρο καθορίζεται από την Αρδευτική Επιτροπή, και όχι από την Κυβέρνηση, με βάση τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης του έργου.

Στις περιπτώσεις των περιοχών που αρδεύονται από τις Τουρκοκυπριακές γεωτρήσεις της Επισκοπής, το κόστος του νερού είναι χαμηλότερο δεδομένου ότι δεν παρουσιάζει τα αρνητικά δεδομένα της διπλής άντλησης και κατά συνέπεια και η τιμή του νερού που καταβάλλεται από τους αρδευτές είναι χαμηλότερη.

Σε όλα τα Αρδευτικά Τμήματα στην Κύπρο οι μέτοχοι πληρώνουν ένα συγκεκριμένο ποσό κατά σκάλα για κάλυψη των κεφαλαιουχικών δαπανών των αρδευτικών έργων και ένα πρόσθετο ποσό για το καταναλισκόμενο νερό είτε κατά κυβικό μέτρο είτε κατά σκάλα, για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του έργου. Εάν ένας ή περισσότεροι από τους συντελεστές του κόστους (κεφαλαιουχική δαπάνη, λειτουργία, συντήρηση, άντληση) συμβεί να είναι ψηλοί τότε το κόστος παραγωγής νερού του επηρεαζόμενου Αρδευτικού Τμήματος είναι ψηλό».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Μεταξύ Γουδίου και Στενής υπάρχει ένας αγροτικός δρόμος μήκους τριών μιλίων περίπου.

Έγινε επανειλημμένα εισήγηση αυτός ο δρόμος να διαπλατυνθεί και ασφαλοστρωθεί οπότε θα συντομευθεί η όλη απόσταση κατά 8 μίλια.

Την εισήγηση αυτή την έχουν κάμει επανειλημμένα όλες οι κοινότητες της περιοχής όπως είναι η Στενή, Φιλούσα, Περιστερώνα και Λυσός.

Γινόμενος αυτός ο δρόμος θα εξοικονομήσει πολύτιμο χρόνο, καύσιμα, φθορά οχημάτων και θα αναζωογονηθεί όλη η περιοχή, ιδιαίτερα η Λυσός που θεωρείται σαν μια από τις καλύτερες τουριστικές περιοχές της Επαρχίας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έχει μελετήσει την εισήγηση αυτή και αν προτίθεται να την υλοποιήσει και πότε».

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Η κατάσταση του γεωργικού δρόμου Γουδίου-Στενής, μήκους 2 μιλίων, θεωρείται ικανοποιητική, η δε διαπλάτυνση και ασφαλοστρωσή του, που υπολογίζεται γύρω στις £75,000, δεν κρίνεται σκόπιμη στο παρόν τουλάχιστο στάδιο».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η κοινότητα Δρούσιας στερείται πόσιμο νερού ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες. Λόγω κατασκευής Ξενοδοχείου και άλλων τουριστικών περιπτέρων και εστιατορίων θεωρείται ανεπαρκής η ποσότητα νερού που τους δίδουν από την πηγή των 'Αππηδών'.

Η Χωρητική Αρχή έχει προβεί σε έντονα διαβήματα για εξεύρεση και παραχώρηση πόσιμου νερού στην πιο πάνω κοινότητα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή.

'Έχει μελετήσει το πιο πάνω πρόβλημα και, αν ναι, τι μέτρα έχει λάβει ούτως ώστε να λύσει το τόσο οξύ υδατικό πρόβλημα της κοινότητας αυτής;»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού Δρούσια καθώς και του χωριού 'Ινια εκτελείται ήδη Κυβερνητικό 'Έργο το οποίο αναμένεται να συμπληρωθεί ενωρίς το 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Στα πλαίσια κατασκευής του αλιευτικού ορμίσκου Πωμού θα πρέπει να δημιουργηθεί χώρος για την επισκευή των αλιευτικών σκαφών.

Επειδή η κατασκευή του έργου αυτού κρίνεται απαραίτητη και επειδή μέχρι τώρα τούτο δεν έχει προγραμματιστεί, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζεται η πιο πάνω αναγκαιότητα.

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το αίτημα για δημιουργία χώρου για επισκευή αλιευτικών σκαφών (Καρνάγιο) μέσα στα πλαίσια του κατασκευαζόμενου αλιευτικού ορμίσκου Πωμού σας πληροφορώ ότι το προαναφερόμενο έργο άρχισε ήδη να κατασκευάζεται και αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ - «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του». Θέμα που έχει εγγραφεί με εισήγηση του Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

Θέλω να δηλώσω ότι από την προσεχή συνεδρία θα παίρνουν προτεραιότητα όσοι θα δίνουν τα ονόματά τους από πριν, διαφορετικά είναι όποιοι δώ πρώτους που θα μιλούν.

Επομένως, όσοι θέλουν να προηγούνται σ' αυτές τις περιπτώσεις, είναι προτιμότερο να δίνουν τα ονόματά τους εκ των προτέρων.

Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Ο κ. Μαθηκολώνης. Θα πάω κατά Κόμμα πρώτα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν πρόκειται να προσπαθήσω να αποδείξω στο Σώμα ότι η Τουρκία συνεχώς από του 1975 εφαρμόζει πολιτική εποίκισμού των κατεχόμενων εδαφών μας με Τούρκους εκ Τουρκίας.

Η πολιτική αυτή της Τουρκίας είναι σ' όλους πολύ καλά γνωστή, όπως είναι γνωστή και η άμεση επιδίωξη της Τουρκίας για αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα των υπό κατοχή περιοχών.

Ο κ. Χατζηδημητρίου στην ομιλία του, ανέφερε αρκετά στοιχεία που αποδεικνύουν τον εποίκισμό, επίσης δε τόνισε τη μεγάλη σοβαρότητα της πτυχής αυτής του Κυπριακού προβλήματος.

Συμφωνούμε απόλυτα με τον κ. Χατζηδημητρίου.

Είναι η θέση μας ότι ο εποίκισμός αποτελεί ένα ακόμη χαλίκι στο οικοδόμημα των Τουρκικών επεκτατικών σχεδίων και επιδιώξεων· αποτελεί μια συνέχεια των προσπαθειών που με πολλή συνέπεια αλλά δυστυχώς και με πολλή επιτυχία καταβάλλει εδώ και πολλά χρόνια η Τουρκία, αφενός μεν για να εμποδίσει τη συντριπτική πλειοψηφία του Κυπριακού λαού να ικανοποιήσει τα δίκαιά του, και αφετέρου να επιτύχει η ίδια κάποια μέρα να θέσει υπό τον ολοκληρωτικό της έλεγχο ολόκληρη την Κύπρο.

Ξεκινώ λοιπόν από το δεδομένο ότι η Τουρκία και η Τ/Κ ηγεσία μεθοδεύουν την πλήρη Τουρκοποίηση των κατεχομένων περιοχών μας, την αλλαγή των δημογραφικών δεδομένων της Κύπρου, και τη μετατροπή τελικά της Βόρειας Κύπρου σε Τουρκική Επαρχία.

Η Τουρκία διά του εποίκισμού επιδιώκει να δημιουργήσει τετελεσμένα που να δυσχεράνουν ή και να εμποδίσουν την επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους, αφού τα σπίτια τους θα έχουν ήδη παραχωρηθεί σε εποίκους.

Είναι επίσης στόχος της Τουρκίας να δημιουργήσει διά των εποίκων μια νέα πολιτική και οικονομική τάξη και ηγεσία που θα είναι σε θέση να εξουδετερώνει τις επιθυμίες της Τ/Κ κοινότητας στους κόλπους της οποίας διατηρείται ακόμη η Κυπριακή συνείδηση.

Η Τουρκία επιθυμεί με κάθε τρόπο να εμποδίσει οποιεσδήποτε προσπάθειες ή δυνατότητες υπάρχουν για επαναπροσέγγιση των Τ/Κ με τους Ε/Κ.

Άλλοι στόχοι που επιδιώκει να επιτύχει διά του εποίκισμού η Τουρκία είναι:

α) Να πείσει τη διεθνή κοινή γνώμη περί του ότι οι Τ/Κ αποτελούν όχι το 18% αλλά το 25% του πληθυσμού της Κύπρου, έτσι ώστε, όπως η ίδια η Τουρκία πιστεύει, η διεθνής κοινή γνώμη να δεχθεί ευκολότερα τη διχοτόμηση ή και εν πάση περιπτώσει η Τουρκία και η Τ/Κ ηγεσία να ευρεθούν σε πλεονεκτικότερη διαπραγματευτική θέση.

β) Ένας άλλος στόχος τον οποίο η Τουρκία θα επιτύχει διά του εποίκισμού, είναι να αυξήσει τις στρατιωτικές δυνατότητες των Τ/Κ διότι αυξανόμενου του αριθμού των πολιτών του παράνομου κράτους αυξάνεται και ο αριθμός των στρατευσίμων ώστε σε κάποιο στάδιο η Τουρκία να είναι σε θέση η ίδια να μειώσει τον αριθμό των στρατευμάτων που διατηρεί κατ' ανάγκη μέχρι σήμερα στη Βόρεια Κύπρο, η διατήρηση των οποίων συνεπάγεται μεγάλα έξοδα, δαπάνες και προβλήματα γι' αυτή.

Έχοντας υπόψη όλους τους πιο πάνω στόχους τους οποίους επιδιώκει να επιτύχει διά του εποικισμού η Τουρκία, δεν χρειάζεται πιστεύω να τονιστεί περισσότερο η σοβαρότητα του προβλήματος και η ανάγκη για λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπισή του.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Προτού αναφερθώ στα μέτρα και στους τρόπους αντιμετώπισης του εντεινόμενου εποικισμού των κατεχόμενων εδαφών μας από την Τουρκία, θα ήθελα να αναφερθώ στη νομική πτυχή του εποικισμού.

Επειδή ο εποικισμός των κατεχόμενων εδαφών μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον εκτοπισμό των νόμιμων κατοίκων τους, και κατ' επέκταση με το δικαίωμα των εκτοπισθέντων να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες, και στις περιουσίες τους, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο οι ενέργειες της Τουρκίας και της Τ/Κ ηγεσίας είναι κατάφωρα αντίθετες προς διεθνείς συνθήκες αναφορικά με το Δίκαιο του Πολέμου, αναφορικά με το θέμα της κατοχής ξένων εδαφών και τέλος αναφορικά προς τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η Τουρκία στο θέμα του εποικισμού έχει παραβιάσει όλους τους διεθνείς κανόνες και όλες τις διεθνώς παραδεδεγμένες αρχές συμπεριφοράς. Συγκεκριμένα στην περίπτωση της Κύπρου η Τουρκία έχει παραβιάσει κατάφωρα:

(α) Το άρθρο 85(4) του πρόσθετου Πρωτόκολλου (Ημερ. 10.6.77) στη Συνθήκη της Βιέννης της 12.8.49 το οποίο προβλέπει ότι «η υπό της κατοχικής δύναμης μεταφορά μέρους του πληθυσμού της στην υπό κατοχή περιοχή, ή ο εκτοπισμός ή η μεταφορά του όλου ή μέρους του πληθυσμού της υπό κατοχή περιοχής εκτός των ορίων της περιοχής αυτής αποτελεί 'έγκλημα πολέμου'».

(β) Έχει επίσης η Τουρκία παραβιάσει τις ακόλουθες διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις Θεμελιώδεις Ελευθερίες:

- α. Άρθρο 8 περί εκτοπισθέντων προσώπων.
- β. Άρθρο 5 περί στερήσεως της Ελευθερίας.
- γ. Άρθρο 3 περί απάνθρωπης συμπεριφοράς.
- δ. Άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου 1 περί στερήσεως των περιουσιακών στοιχείων.
- ε. Άρθρο 14 περί δυσμενούς διάκρισης.

Αλλά περιπλέον η συμπεριφορά της Τουρκίας είναι επίσης αντίθετη και προς την τέταρτη Διεθνή Συνθήκη της Χάγης του 1907, προς το άρθρο 1(3) του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, προς τη Διεθνή Διακήρυξη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του 1948, και προς τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχω αναφερθεί ιδιαίτερα στη νομική πτυχή του εποικισμού, σε συνδυασμό με τον εκτοπισμό και την παρεμπόδιση των προσφύγων να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες, όχι διότι η νομική αυτή πτυχή είναι άγνωστη στο Σώμα, αλλά γιατί ήθελα να τονίσω ένα άλλο γεγονός.

Ήθελα να τονίσω στη Βουλή, ότι ενώ η Τουρκία εδώ και 11 χρόνια έχει παραβιάσει κατάφωρα όλες τις Διεθνείς Συνθήκες τις σχετικές προς το Δίκαιο του Πολέμου και της κατοχής ξένων εδαφών, ενώ έχει παραβιάσει τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ενώ συνεχίζει να μη συμμορφώνεται προς τα

ψηφίσματα και τις αποφάσεις της Γ.Σ. και του Σ.Α. των Ηνωμένων Εθνών, ενώ έχει κατάφωρα παραβιάσει και συνεχίζει να παραβιάζει την Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1948, ενώ συνεχίζει να αγνοεί τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα των Αρχηγών των Κρατών του Κινήματος των Αδεσμεύτων, των Αρχηγών των Κυβερνήσεων των χωρών μελών της Κοινοπολιτείας, όπως και ψηφίσματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ δηλαδή η Τουρκία δεν έχει μείνει Νόμος ή Αρχή την οποία να μην έχει παραβιάσει στην περίπτωση της Κύπρου, και ενώ δεν έχει μείνει Διεθνές Σώμα το οποίο να μην έχει παραγνωρίσει, εντούτοις συνεχίζει μέχρι σήμερα απτόητη όχι μόνο να κατέχει παράνομα το 40% σχεδόν του Κυπριακού εδάφους, αλλά με θρασύτητα προχωρεί σε νέα τετελεσμένα όπως είναι ο εποικισμός και η Τουρκοποίηση των κατεχομένων περιοχών που με μαθηματική ακρίβεια οδηγούν στη διχοτόμηση.

Ενώ λοιπόν, Κύριε Πρόεδρε και κύριοι Συνάδελφοι, βρισκόμαστε μπροστά σ' αυτά τα δεδομένα, ενώ η Ελληνική πλευρά όπως προκύπτει από τα πιο πάνω έχει προσφύγει σ' όλους τους Διεθνείς Οργανισμούς, από τα Ηνωμένα Έθνη ως την Κοινοπολιτεία, και έχει εξασφαλίσει είτε την καταδίκη της Τουρκίας, είτε εν πάση περιπτώσει ευνοϊκές αποφάσεις και ψηφίσματα, και ενώ στα 11 χρόνια που πέρασαν από την εισβολή όχι μόνο δεν έχει επιτευχθεί καμιά πρόοδος στην επίλυση του Κυπριακού αλλ' αντίθετα η Τουρκική αδιαλλαξία εντείνεται και το Κυπριακό οπισθοδρομεί, αφού τα Τούρκικα τετελεσμένα διαδέχονται το ένα το άλλο, ο κ. Χατζηδημητρίου σαν μόνους τρόπους αντιμετώπισης των εποικιστικών ενεργειών της Τουρκίας εισηγείται (σελ. 10 παρ. 1 της ομιλίας του) ότι εκείνο που χρειάζεται είναι ψυχικό σθένος, αντοχή κι' επιμονή από τη δική μας πλευρά όπως και σαφής αίσθηση των πραγματικών στόχων κι' επιδιώξεων του Τούρκικου επεκτατισμού!!

Εισηγείται περαιτέρω ο κ. Χατζηδημητρίου μια συντονισμένη προσπάθεια διαφώτισης της Διεθνούς κοινής γνώμης, μια προσφυγή στα Ηνωμένα Έθνη και ακόμα μια νέα προσφυγή στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Το να έχουμε την Τουρκία στη θέση της κατηγορουμένης, συνεχίζει ο κ. Χατζηδημητρίου, είναι για μας υπόθεση αυτοάμυνας, και είναι πρόσθετα με το μέρος μας ο Διεθνής Νόμος.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι,

Δεν διαφωνούμε με τον κ. Χατζηδημητρίου ότι σαν λαός χρειαζόμαστε πράγματι ψυχικό σθένος, αντοχή και επιμονή.

Ο Κυπριακός Ελληνισμός απέδειξε τουλάχιστον κατά τα μεταεισβολικά χρόνια ότι διαθέτει και ψυχικό σθένος και επιμονή και αντοχή.

Δεν διαφωνούμε επίσης με τον κ. Χατζηδημητρίου ότι χρειάζεται οργανωμένη διαφωτιστική προσπάθεια και καταγγελία της Τουρκίας από όλα τα Διεθνή Βήματα.

Εκεί όμως που διαφωνούμε με τον κ. Χατζηδημητρίου, είναι στο κατά πόσο μόνο με τις πιο πάνω εισηγήσεις του, δηλαδή με το ψυχικό σθένος, την επιμονή και την αντοχή, την οργανωμένη διαφωτιστική προσπάθεια, και την καταγγελία της Τουρκίας διεθνώς θα μπορέσουμε είτε να σταματήσουμε τον Τούρκικο εποικισμό είτε να διώξουμε από την Κύπρο όσους εποίκους έχουν μέχρι σήμερα εγκατασταθεί στο Βορρά.

Πρέπει επιτέλους να αντιληφθούμε όλοι ότι ούτε η Τουρκική αδιαλλαξία θα καμφθεί, ούτε τα Τούρκικα στρατεύματα θα φύγουν, ούτε θα σταματήσει ο εποικισμός, αλλ' ούτε και θα φύγουν ποτέ οι έποικοι από το Βορρά αν πιστεύουμε πράγματι ότι θα επιτύχουμε όλα αυτά μόνο με τη δική μας υπομονή, το ψυχικό σθένος και με τη διαφώτιση και τις διεθνείς καταγγελίες της Τουρκίας.

Και ερωτώ τον κ. Χατζηδημητρίου:

Μήπως η Αγγλία, η Αμερική, η Γαλλία, η Γερμανία, οι Αδέσμευτοι και οι Κυβερνήσεις των χωρών της Κοινοπολιτείας, η Σοβιετική Ένωση κι' όλες οι άλλες χώρες που διαδραματίζουν κάποιο ρόλο στα διεθνή πράγματα, δεν γνωρίζουν το Κυπριακό πρόβλημα, μήπως δεν βρίσκονταν στα Ηνωμένα Έθνη και στους άλλους διεθνείς Οργανισμούς όταν εκδίδονταν τα διάφορα ψηφίσματα και οι αποφάσεις που, ειρήσθω εν παρόδω, δεν μας βοήθησαν να βελτιώσουμε καν τη θέση μας; Μήπως όλες αυτές οι χώρες δεν γνωρίζουν για τον εποικισμό και τις προσφυγές μας στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στους άλλους Οργανισμούς και χρειάζονται περαιτέρω διαφώτιση;

Πιστεύω, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι πρέπει να συνεχίσουμε τη διαφωτιστική μας προσπάθεια για να κρατήσουμε πράγματι το Κυπριακό πρόβλημα και τις επί μέρους πτυχές του, όπως είναι ο εποικισμός, ζωντανές στη διεθνή επικαιρότητα. Παράλληλα όμως δεν πρέπει να τρέφουμε ψευδαισθήσεις ως προς το ότι με τη διαφώτιση και τις καταγγελίες θα καμφθεί η Τουρκική αδιαλλαξία και θα πεισθεί η Τουρκία να υποχωρήσει.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να μεταφέρω στο Σώμα ένα απόσπασμα από ένα διαφημιστικό βιβλιάριο της Κυπριακής Κυβέρνησης που εξεδόθη από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και που φέρει τον τίτλο «Η Τουρκία και οι Τουρκοκύπριοι». Στην τελευταία λοιπόν παράγραφο της προτελευταίας σελίδας αναφέρονται τα εξής:

«Η Τουρκία, εν πάση περιπτώσει, είναι μια δυνατή ισχυρή χώρα μεγάλης στρατηγικής σημασίας. Ολίγα κράτη φαίνονται πρόθυμα να διακινδυνεύουν τις σχέσεις τους με την Τουρκία διά της αμφισβήτησης των πράξεών της με τρόπο έντονο ή διά της διακοπής της μαζικής στρατιωτικής και οικονομικής βοήθειας την οποία λαμβάνει».

Ολίγα λοιπόν κράτη φαίνονται πρόθυμα να διακινδυνεύουν τις σχέσεις τους με την Τουρκία. Αυτή ακριβώς είναι και η ουσία του προβλήματος την οποία πρέπει να συνειδητοποιήσουμε. Άρα τα πράγματα δεν είναι ίσως τόσο απλουστευμένα όπως τα βλέπει ενδεχομένως ο κ. Χατζηδημητρίου και πολλοί άλλοι.

Το πρόβλημα του εποικισμού και το Κυπριακό εν γένει δεν λύεται μόνο με την υπομονή και τη διαφώτιση.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι,

Προτού τελειώσω θα ήθελα να υποβάλω τις δικές μας εισηγήσεις ως προς το πώς πρέπει να πορευθούμε στο μέλλον.

Ο Τουρκικός εποικισμός που από του 1975 διενεργείται στα Τουρκοκρατούμενα εδάφη μας αποτελεί ένα από τα σημεία και μια από τις πτυχές του Κυπριακού προβλήματος.

Το Κυπριακό πρόβλημα έχει πολλές πτυχές που όλες μαζί συνίστανται στην προσπάθεια για να αποκατασταθεί η κυριαρχία, η εδαφική ακεραιότητα και η ανεξαρτησία της Κύπρου μας. Περαιτέρω το Κυπριακό πρόβλημα, όπως εμείς πρέπει να το βλέπομε, συνίσταται στην προσπάθεια του Κυπριακού Ελληνισμού να επιβιώσει και να διατηρηθεί στην Κύπρο.

Γιατί γι' αυτόν ακριβώς το λόγο χρειάζεται σήμερα πλέον υπεύθυνος προβληματισμός προς αντιμετώπιση όχι μιας μόνον πτυχής του Κυπριακού, αλλά προβληματισμός εφ' όλης της ύλης, εφ' όλων των πτυχών. Όπως πολύ σωστά αναφέρει στην 1η σελίδα της ομιλίας του ο κ. Χατζηδημητρίου, χρειάζεται η λήψη κοινών αποφάσεων γιατί οι κοινές αποφάσεις αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για την οικοδόμηση μιας κοινής γραμμής πάνω σ' όλες τις κρίσιμες πτυχές του Κυπριακού. Χρειάζονται λοιπόν κοινές αποφάσεις, χρειάζεται ενότητα στη γραμμή αλλά τούτο προϋποθέτει Δημοκρατικό τρόπο λήψεως αποφάσεων, χρειάζεται συλλογικότητα των αποφάσεων, χρειάζεται πανεθνική πολιτική.

Είναι γνωστές οι θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού επί του θέματος και δεν προτίθεται να τις επαναλάβω. Ενότητα και κοινή γραμμή στο εθνικό θέμα μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη συλλογικότητα και τη δεσμευτικότητα. Μόνο με συλλογικό αλλά και με πανεθνικό προβληματισμό θα καθορισθεί μια κοινή πανεθνική πολιτική η οποία θα έχει πανεθνική υποστήριξη και κατ' ακολουθία θα έχει καλύτερες πιθανότητες να κάμψει την Τουρκική αδιαλλαξία και ειδικότερα να σταματήσει την Τουρκοποίηση των Τουρκοκρατούμενων περιοχών μας, και τελικά να εξαναγκάσει και τους εποίκους αλλά και τον Τουρκικό στρατό να εγκαταλείψει την Κύπρο.

Θα ήθελα, τελειώνοντας Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να πω και τα εξής:

Διαφωτίσαμε τη διεθνή κοινή γνώμη και καταγγέλλαμε την Τουρκία και την Τ/Κ ηγεσία από τον Ιούλιο 1974 μέχρι και το Φεβρουάριο του 1975, και σε απάντηση η Τουρκία και η Τ/Κ ηγεσία το Φεβρουάριο του 75 προχώρησε στην ανακήρυξη της παράνομης Τουρκικής Ομοσπονδίας της Βόρειας Κύπρου.

Εμείς συνεχίσαμε ακολούθως και τις καταγγελίες και τη διαφώτιση και την υπομονή και την αντοχή μέχρι το Νοέμβριο του 1983, οπότε οι Τούρκοι ανακήρυξαν την παράνομη Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου.

Και πάλιν εμείς συνεχίσαμε και τις καταγγελίες και τη διαφώτιση, ο δε κ. Ντενκτάς και η Τουρκία στις 17.4.84 αντάλλαξαν Πρεσβευτές.

Στις 11.5.84, συνεπείς εμείς με την πολιτική μας κατόπιν προσφυγής μας στα Ηνωμένα Έθνη εξασφαλίσαμε και πάλιν την καταδίκη της ανταλλαγής Πρεσβευτών από το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Ακολούθως ο Ντενκτάς και η Τ/Κ ηγεσία και η Τουρκία σε απάντηση προέβησαν σε άλλα τετελεσμένα και διχοτομικές ενέργειες, όπως το Δημοψήφισμα, οι εκλογές κ.λ.π.

Ας σημειωθεί ότι όπως και προηγουμένως ανέφερα, από το 1975 μέχρι και σήμερα και παρά τις διαφωτιστικές μας προσπάθειες, και τις καταγγελίες της Τ/Κ ηγεσίας, και της Τουρκίας, ο εποικισμός και η Τουρκοποίηση της Κύπρου εσυνεχίζετο. Και είμαι βέβαιος πέραν πάσης αμφιβολίας ότι θα συνεχιστεί αν δεν βρεθούν αποτελεσματικοί τρόποι να αναχαιτιστεί η Τουρκική διχοτομική πολιτική.

Ανακεφαλαιώνοντας, Κύριε Πρόεδρε, τελιώνω λέγοντας ότι η προσπάθειά μας να κάμψουμε την Τουρκική αδιαλλαξία με διαφώτιση, προσφυγές και καταγγελίες στα διάφορα διεθνή βήματα, έχει αποδειχθεί περίτрана ότι δεν απέδωσε, για να μην πω ότι απέτυχε μέχρι σήμερα.

Αν δεν κατορθώσουμε να βρούμε παράλληλα με τη διαφώτιση και τις καταγγελίες άλλους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για να καμφθεί η Τ/Κ αδιαλλαξία, τότε θα έχουμε αποτύχει ενώ η διχοτομική πολιτική της Τουρκίας θα

αποδώσει καρπούς. Γιατί σύντομα και η Τουρκοποίηση του Βορρά θα ολοκληρωθεί, και το παράνομο Τ/Κ κράτος θα αναγνωρισθεί, αλλά ενδεχομένως και η Αμμόχωστος θα εποικισθεί. Και θα ήταν πράγματι πολύ τραγικό να βρεθούμε αντιμέτωποι με τέτοια νέα Τουρκικά τετελεσμένα και το μόνο που θα είμαστε σε θέση να κάνουμε να είναι η συνέχιση της διαφώτισης.

Δέχομαι, κ. Πρόεδρε και κ. Συνάδελφοι, ότι η προσπάθεια για εξεύρεση νέων αποτελεσματικών τρόπων για αντιμετώπιση της Τουρκοκυπριακής αδιαλλαξίας, δεν είναι ούτε εύκολο ούτε απλό θέμα.

Δέχομαι ότι μια τέτοια προσπάθεια και επίπονη είναι αλλά συγχρόνως απαιτεί υπεύθυνη και σοβαρή μελέτη, απαιτεί εξονυχιστική εξέταση όλων των δεδομένων και παραγόντων οι οποίοι διαδραματίζουν κάποιο ρόλο στη λύση του Κυπριακού.

Μια τέτοια προσπάθεια όπως και προηγουμένως ανέφερα, μπορεί να γίνει στα πλαίσια μιας πανεθνικής διάσκεψης, η οποία θα χαράξει επί του προκειμένου πανεθνική πολιτική. Και τελειώνω, κ. Πρόεδρε. Μόνο στα πλαίσια μιας πανεθνικής διάσκεψης είναι δυνατό να ληφθούν νέες αποφασιστικής σημασίας πολιτικές αλλά και στρατιωτικές αποφάσεις, που θα έχουν μακροπρόθεσμες προοπτικές και που θα καθορίσουν επιτέλους την πορεία και τους στόχους μας για το μέλλον.

Αποφάσεις που μόνο στα πλαίσια Πανεθνικής διάσκεψης μπορούν να ληφθούν, γιατί οπωσδήποτε θα επηρεάζουν και θα έχουν άμεσες συνέπειες και για την Κύπρο, αλλά και για την Ελλάδα.

Εάν μια τέτοια πανεθνική διάσκεψη δεν πραγματοποιηθεί ή αν αφού πραγματοποιηθεί δεν κατορθώσει να εξεύρει νέους αποτελεσματικούς πολιτικούς ή και στρατιωτικούς τρόπους για να καμφθεί η Τουρκοκυπριακή αδιαλλαξία, τότε θα φθάσει μια μέρα που θα συνεχίσουμε τη διαφώτιση αλλά βρισκόμαστε εκτός Κύπρου αφού την Κύπρο θα την έχουν καταλάβει οι Τούρκοι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου, μετά ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Φάντης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Η Κύπρος μετά τα τραγικά γεγονότα του 1974 βρέθηκε μπροστά σε νέα ιστορικά δεδομένα, που άλλαξαν ριζικά τα πεπρωμένα του λαού μας και της μικρής μας πατρίδας. Το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου και σαν συνέπεια και συνέχεια η προδοσία της Τουρκικής εισβολής της 20ής Ιουλίου 1974, που φόρτωσαν με απερίγραπτο πόνο και δυστυχία το λαό μας, άνοιξαν ταυτόχρονα το δρόμο της σκοτεινής περιπέτειας και της αβεβαιότητας για το μέλλον. Δυο θλιβερές και αποφράδες για τον τόπο μας μέρες, που σημάδεψαν μαζί και σφράγισαν ανεξίτηλα τη χειρότερη στιγμή της σύγχρονης ιστορίας μας.

Μερικοί δεν θέλουν να κατανοήσουν το μέγεθος της εθνικής και ανθρώπινης συμφοράς που μας έπληξε και άλλοι, δώδεκα ολόκληρα χρόνια μετά, δεν θέλουν να συνειδητοποιήσουν τους τεράστιους κινδύνους που μας απειλούν. Εάν όμως θέλουμε να μην ξεγελιόμαστε με ψευδαισθήσεις και αυταπάτες, θα πρέπει να έχουμε το θάρρος και την ειλικρίνεια να βλέπουμε την οχληρή πραγματικότητα, την οποία με συναίσθηση ευθύνης καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία μας η επιβίωσή μας στη γη των προγόνων μας, μπήκε κάτω από σοβαρή αμφισβήτηση και η μόνιμη απειλή ολοκληρωτικού αφανισμού πλανάται καθημερινά στις σκέψεις μας και τα βλέμματα των παιδιών μας. Τούτο γιατί δυστυχώς η Τουρκία, εκμεταλλευόμενη την ασυγχώρητα εύκολη ευκαιρία που της προσφέραμε, ξαναβρέθηκε στην Κύπρο σαν κατακτητής. Με σταθερή απόφαση να επιβάλει την εθνική της κυριαρχία στον τόπο μας και να ενσωματώσει την πατρίδα μας όταν οι συνθήκες και οι περιστάσεις το επιτρέψουν.

Και όταν συζητούμε το θέμα του παράνομου εποίκισμού της κατεχόμενης Κύπρου και τους απειλούμενους από αυτό κινδύνους, είμαστε αναγκασμένοι να το εξετάζουμε μέσα από αυτή την πικρή αλήθεια, για να παίρνουμε και εκτιμούμε σωστά τα μηνύματα των προθέσεων του εχθρού, ώστε να καθορίζουμε ανάλογα τη στάση μας για την αντιμετώπισή τους. Γιατί δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία, ότι ο εποίκισμός και μάλιστα από βάρβαρους Τούρκους της Ανατολίας είναι σκόπιμη και οργανωμένη προσπάθεια, σαν μέρος του προαποφασισμένου γενικού κατακτητικού και επεκτατικού σχεδίου της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου και της περιοχής.

Με μόνο και αποκλειστικό σκοπό την αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα της κατεχόμενης Πατρίδας μας και στόχο τη δημιουργία της τεχνητής εκείνης πλειοψηφίας, που θα χρησιμοποιηθεί σαν προϋπόθεση για άσκηση ανύπαρκτων πολιτικών δικαιωμάτων και σαν πολιτική κάλυψη για την προώθηση και επίτευξη του τελικού της σκοπού ακόμη και με στρατιωτικά μέσα.

Και είναι σε τούτο ακριβώς που αποβλέπει ο πλήρης εκτουρκισμός των κατεχόμενων εδαφών μας. Με την πλήρη εξαφάνιση της πολιτιστικής μας παράδοσης, την καταστροφή του ελληνικού και θρησκευτικού της χαρακτήρα και την εξάλειψη κάθε ίχνους που θα μπορούσε να θυμίζει την ελληνική ιστορική της καταβολή και συνέχειά της. Για να εμφανίζει όψη τούρκικης περιοχής, σαν τμήμα προέκτασης τούρκικου εδάφους, όπως το παρουσιάζουν και το προβάλλουν διεθνώς και μάλιστα με άσχετους Τούρκους κατοίκους και όχι Τουρκοκυπρίους.

Λόγοι στους οποίους ασφαλώς αποσκοπούσε και η εκδίωξη του Ελληνοκυπριακού πληθυσμού από τις καταληφθείσες περιοχές, με την αράδα των 200 χιλιάδων ξεκληρισμένων Ελλήνων προσφύγων, για να εφαρμοστεί το γνωστό εγκληματικό δόγμα των νεοσουλτάνων της 'Αγκυρας περί εθνικής και θρησκευτικής ομοιογένειας. Όπως έγινε με τους Έλληνες του Πόντου, τη σφαγή των Αρμενίων, την εξολόθρευση του Ελληνισμού της Μικρασίας, της Ίμβρου και της Τενέδου και της Κωνσταντινούπολης, την απορρόφηση της Αλεξανδρέττας και όπως γίνεται με τους Κούρδους. Όπως έπραξαν και με τους Έλληνες της Καρπασίας μετά τη γνωστή συμφωνία, την οποία μάλιστα χρησιμοποιούν και διαφημίζουν σαν ανταλλαγή πληθυσμών.

Με το ίδιο ακριβώς επιχείρημα που προβάλλουν για τις διεκδικήσεις του Αιγαίου και των Ελληνικών νησιών, σαν προέκταση Τούρκικου εδάφους και για τις βλέψεις στη Θράκη και τα Βαλκάνια χάριν δήθεν των Τούρκικων μειονοτήτων της Θράκης και της Βουλγαρίας σαν προέκταση φυλετικής και θρησκευτικής ταυτότητας.

Και είναι καιρός επιτέλους να αναβλέψουν οι ενισχυτές και μεγάλοι προστάτες της Τουρκίας θέτοντας φραγμό σε τέτοιες επεκτατικές βλέψεις των νεοτούρκων, από τις οποίες θα πρέπει να ξέρουν ότι θα έχουν οπωσδήποτε και οι

ίδιοι το μέρισμα της ευθύνης και των συνεπειών στην περιοχή. Οπωσδήποτε όμως για τους ενδιαφερόμενους λαούς πέφτει βαριά η ευθύνη και επιτακτική η ανάγκη για την ετοιμότητα της αυτοπροστασίας τους από τέτοιους απειλούμενους κινδύνους.

Ας δούμε όμως για λίγο πώς παρουσιάζεται το θέμα των εποίκων για να εκτιμήσουμε το μέγεθός του και να υπολογίσουμε τους κινδύνους που προκύπτουν.

Σύμφωνα με την απογραφή των τουρκοκυπριακών αρχών κατά τον Οκτώβριο του 1974, δηλαδή αμέσως μετά την τούρκικη εισβολή οι Τουρκοκύπριοι ήταν 115.758.

Με βάση τις επίσημες καταστάσεις της Αγγλικής διακυβέρνησης και των Κυπριακών αρχών, κατά την περίοδο μεταξύ των ετών 1955-1973, μετανάστευσαν από την Κύπρο 71.036 Ελληνοκύπριοι, ποσοστό 75.9%, 16.519 Τουρκοκύπριοι, ποσοστό 17.6% και 6.067 άλλοι, κυρίως Άγγλοι και άλλες εθνικότητες. Και αυτό έχει σημασία για τον κάθε αντικειμενικό αναλυτή.

Το θέμα του εποικισμού άρχισε πρώτα με την άδεια παραμονής στην Κύπρο και αργότερα με τη χορήγηση υπηκοότητας, από το καθεστώς Ντενκτάς, στις οικογένειες στρατιωτικών σαν ανταπόδοση δήθεν υπηρεσιών τους κατά την τούρκικη εισβολή. Μάλιστα δόθηκε σ' αυτούς προνομιακή μεταχείριση σε σπίτια και περιουσίες και άλλη βοήθεια για την εγκατάστασή τους σε βάρος των Τουρκοκυπρίων. Στη συνέχεια άρχισε η οργανωμένη μεταφορά Τούρκων εποίκων από τα βόρεια της Ανατολίας με το δικαιολογητικό εποχιακών δήθεν εργατών και τουριστών, πέραν του γεγονότος ότι πολλοί απολυόμενοι στρατιώτες δεν εγκαταλείπουν την Κύπρο. Σύμφωνα δε με επανειλημμένες επίσημες τουρκοκυπριακές παραδοχές, σε πολλούς από αυτούς δόθηκε άδεια εγκατάστασης και υπηκοότητας, με το πρόσχημα ότι δήθεν είναι Τουρκοκύπριοι μετανάστες και επιστρέφουν δικαιωματικά δήθεν στην πατρίδα τους.

Ο αποβιβάσας τέως Αντιπρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Δρ. Φαζίλ Κουτσούκ, περιγράφοντας την κατάσταση, ανέφερε σχετικά σε άρθρο του στην εφημερίδα «Χαλκίν Σεσί» της 24.5.78.

«Προειδοποιήσαμε τους επισήμους ακόμη μια φορά. Τους είπαμε ότι αυτοί οι νεοφερμένοι θα ήταν ενόχληση για τους αυτόχθονες κατοίκους. Τους είπαμε να τους σταματήσουν προτού είναι αργά. Μας έστριψαν όμως κουφό το αυτί και δεν έκαμαν τίποτε. Αντίθετα έδωσαν στους νεοφερμένους σπίτια, γη, τροφή και χρήματα. Ακόμη τους έδωσαν χορηγήματα ύψους δεκάδων χιλιάδων τούρκικων λιρών υπό το μανδύα των πιστώσεων εγκατάστασής». Είπαν στους τουρκοκυπρίους «Σας σώσαμε, φύγετε από εδώ. Αυτός ο τόπος μας ανήκει». Και μάλιστα δήλωνε χαρακτηριστικά «Οι έποικοι μετέτρεψαν τον παράδεισο της Νήσου σε κόλαση».

Ο τέως ψευτοϋπουργός Εσωτερικών και Επανεγκατάστασης Ρεσέπ Γκιουρλέρ σε δηλώσεις του που έκαμε σε ανοικτή συζήτηση και δημοσιεύθηκαν στη «Χαλκίν Σεσί» της 30.11.79 ανέφερε:

«Απορρίπτουμε τους ισχυρισμούς ότι στους Τούρκους της μητέρας πατρίδας δίδονται περιουσίες ενώ στους τουρκοκυπρίους δεν δίδονται. Τίποτε περισσότερα από όσα τους οφείλουμε δεν τους έχουμε δώσει. Εάν ο νόμος τους καλύπτει ως κατόχους ή δικαιούχους, δικαιούνται μεταχείρισης ως πολίτες του τουρκοκυπριακού ομόσπονδου κράτους. Είναι άνθρωποι που εγκατέλειψαν τη χώρα για διάφορους λόγους και τώρα επιστρέφουν, γεγονός που είναι το πιο φυσικό τους δικαίωμα. Μέσα σε αυτό το πνεύμα και της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται από το νόμο, σ' αυτούς τους πολίτες δόθηκαν επίσης ωφελήματα».

Για να του απαντήσει ειρωνικά και κατηγορηματικά ο Οζκέρ Οζκιούρ:

«Νομίζεις ότι ήρθαμε από το φεγγάρι; Προσπαθείς να μας εξαπατήσεις, λέγοντάς μας τα πράγματα που λες στους ξένους; Χρειάζεται και λίγη σοβαρότητα, κ. Γκιουρλέρ».

Ο τέως ψευτοπρωθυπουργός του Ντενκτάς Μουσταφά Τσαγατάι σε σχετική δήλωσή του στην «Χαλκίν Σεσί» της 29.2.80 είπε:

«Μετά το 1974 πληθυσμός πάνω από 45 χιλιάδες ήλθαν στο Βορρά από το Νότο. Πρόσθετα από αυτούς που ήλθαν από το νότο, ένας άλλος αριθμός πάνω από 45 χιλιάδες εγκαταστάθηκαν στο τουρκοκυπριακό ομόσπονδο κράτος».

Η εφημερίδα Γκιουναϊντίν της 3.3.1984 ανεβάζει τους εποίκους στις 50 περίπου χιλιάδες. Αλλά σύμφωνα με αντικειμενικές εκτιμήσεις υπολογίζονται στις 60 περίπου χιλιάδες μέχρι σήμερα και η προσπάθεια εποίκισμού ακόμη συνεχίζεται. Εξάλλου ο Ντενκτάς με επανειλημμένους ισχυρισμούς του επιμένει ότι ο πληθυσμός του ψευδοκράτους του ανέρχεται στο 1/4 του συνολικού πληθυσμού της Κύπρου.

Το πιο χαρακτηριστικό όμως δείγμα του μεγέθους του προβλήματος και των κινδύνων από τις συνέπειες του είναι οι προκλητικοί και εξωφρενικοί ισχυρισμοί του Ντενκτάς που επαναλαμβάνει συνεχώς παντού και πάντοτε, ότι δήθεν 300 περίπου χιλιάδες Τουρκοκύπριοι ζουν στο εξωτερικό και κυρίως στην Αγγλία και την Τουρκία, οι οποίοι δικαιοματικά επιστρέφουν και θα εγκατασταθούν στην πατρίδα τους.

Και ασφαλέστατα εάν αυτό ερμηνεύει και κρύβει τους Τουρκικούς στόχους του εποίκισμού σε αριθμούς, τότε πραγματικά θα πρέπει να μας τρομάζει και να μας υποχρεώνει να αναλάβουμε στα σοβαρά την ευθύνη της προστασίας μας.

Είναι πολύ ενδιαφέρον και αξιόλογο το γεγονός ότι ήδη η κατάσταση προβληματίζει και ανησυχεί και τους προοδευτικούς Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, γιατί διαβλέπουν ότι και η δική τους μοίρα ταυτίζεται με τους ίδιους κινδύνους που διατρέχουμε όλοι, Έλληνες και Τούρκοι, σαν πολίτες και κάτοικοι αυτού του νησιού, αφού και η δική τους επιβίωση αρχίζει με αυτό τον τρόπο να αμφισβητείται.

Μόλις πρόσφατα σε άρθρα του στην εφημερίδα Γκιουναϊντίν, παράρτημα για την Κύπρο, της 7-14.1.1986, ο Οζκέρ Οζκιούρ εκφράζει με τον πιο δραματικό τρόπο τους φόβους και τις ανησυχίες του, λέγοντας:

«Στη θέση των συμπατριωτών μας που αναγκάζονται να ξενητευτούν για να ζήσουν, έρχεται κόσμος από την Τουρκία κάτω από το όνομα «εργατική δύναμη». Αυτή η «εργατική δύναμη» μετατρέπεται σε δύναμη ψήφων για τους συντηρητικούς και σωβινιστές κατευθυνόμενους πολιτικούς. Εάν αυτή η κατάσταση συνεχίσει με αυτό τον τρόπο, πολύ σύντομα θα είναι αδύνατο να μιλούμε για την παρουσία Τουρκοκυπρίων στη βόρεια Κύπρο». Και συνεχίζει:

«Αυτή τη στιγμή θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι αντιμετωπίζουμε τον κίνδυνο να γίνουμε μειονότητα στη βόρεια Κύπρο. Εάν επιτρέψουμε η συνέχιση των πραγμάτων να συγκαλύπτεται με ωραίες λέξεις για «μητέρα πατρίδα και θυγατέρα, θα καταντήσουμε ξένοι στην ίδια μας την Πατρίδα».

Και είναι ήδη γνωστό ότι οι έποικοι έχουν σχηματίσει το δικό τους πολιτικό κόμμα στο ψευδοκράτος, έχουν εκλέξει δικούς τους βουλευτές, στηρίζουν βασικά το καθεστώς Ντενκτάς και διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στα πολιτικά πράγματα σαν ευνοούμενοι του παράνομου κατοχικού στρατού.

Η Γενιντουζέν σε άρθρο της 20.1.86 αναφέρει χαρακτηριστικά ότι, μόνο τους τελευταίους μήνες περίπου 3.000 παράνομοι εργάτες έχουν αποκτήσει υπηκοότητα (CITIZENSHIP) και επισημαίνει ότι εάν αυτό δεν σταματήσει θα χαθεί ο Τουρκοκυπριακός χαρακτήρας σε μερικά χρόνια. Προβλέπει δε ότι οι έποικοι θα αποτελέσουν την πλειοψηφία στις κατεχόμενες περιοχές, επειδή δεν είναι δύσκολο για τον Τούρκικο πληθυσμό να εποικίσει τις κατεχόμενες περιοχές σε αριθμούς μεγαλύτερους από τους Τουρκοκυπρίους.

Είναι πλέον ξεκάθαρο ότι τα φτηνά επιχειρήματα του Ντενκτάς για δήθεν τουρκοκυπρίους μετανάστες, για δήθεν εποχιακούς εργάτες και τουρίστες, προβάλλονται μόνο για να διασκεδάζουν τις εντυπώσεις και τις διεθνείς αντιδράσεις, ενώ στην πραγματικότητα τούτο αποτελεί τον άλλο τρόπο της συνεχιζόμενης παράνομης επιδρομικής τακτικής της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου, για την προώθηση των επεκτατικών της σχεδίων. Ούτε τα δικαιολογητικά της δήθεν ειρηνευτικής επιχείρησης, περί προστασίας των τουρκοκυπρίων και αποκατάστασης της διασαλευθείσας συνταγματικής εσωτερικής τάξης πείθουν πλέον κανένα, αφού διακηρύττουν πια επίσημα, δημόσια και προκλητικά, ότι τα ενδιαφέροντά τους είναι τα γαιοπολιτικά και στρατηγικά συμφέροντα, επειδή η Κύπρος βρίσκεται στραμμένη στην καρδιά της Τουρκίας.

Γνωρίζουμε όλοι πως η Τουρκία με βάση τις μελέτες και εκθέσεις Νιχάτ Ερίμ, είχε καθορίσει το στόχο του διαμελισμού της Κύπρου (Ταξιμ) σαν πρώτο βήμα στην επιδίωξη του τελικού της σκοπού και το πέτυχε δυστυχώς το 1974 με δική μας υπαιτιότητα. Από εκείνη τη στιγμή καθόρισε και πάλι σαν αμετάθετο και μακροπρόθεσμο στόχο, την κατάληψη και ολοκληρωτική ενσωμάτωση της Κύπρου με σύνθημα «η Κύπρος Τουρκική». Και εργάζεται καθημερινά, σταθερά και μεθοδικά για την πραγμάτωσή του. Γι' αυτό και η διατήρηση πανίσχυρης στρατιωτικής δύναμης στον τόπο μας, η κατασκευή μεγάλων στρατιωτικών εγκαταστάσεων όπως το στρατιωτικό αεροδρόμιο Λευκονοίκου και η εμφάνιση της Κύπρου σε όλους τους χάρτες και τη διεθνή προπαγάνδα σαν τμήμα της Τουρκίας.

Μόλις σήμερα εξάλλου δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες απόσπασμα των δηλώσεων του καθηγητή του Πανεπιστημίου της Άγκυρας Μουσταφά Πουρά, ο οποίος συμφωνεί ότι η Τουρκία έχει εδαφικές βλέψεις στην Κύπρο και μάλιστα διερωτάται εν τοιαύτη περιπτώσει για ποιο λόγο συνεχίζεται η διατήρηση κατοχικών στρατευμάτων της Τουρκίας στην Κύπρο.

Μελετώντας το θέμα έχω διαπιστώσει ότι οι Κυπριακές Κυβερνήσεις, αξιολογώντας τη σοβαρότητά του, δεν έπαυσαν ποτέ να το προωθούν και να το μάχονται παντού και πάντοτε και προς όλες τις κατευθύνσεις. Στα Ηνωμένα Έθνη, τη Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας, στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στην Πολιτική Επιτροπή, Νομική Επιτροπή, Επιτροπή Φυλετικών Διακρίσεων, Επιτροπή Προστασίας Μειονοτήτων, στα συνέδρια των Αδεσμεύτων και της Κοινοπολιτείας και σε όλα ανεξαιρέτως τα διεθνή βήματα. Ακόμη σε επανειλημμένες νότες προς όλες τις κατευθύνσεις και παραστάσεις προς διάφορες Κυβερνήσεις και το Γενικό Γραμματέα. Αυτό μάλιστα το μήνα άρχισε νέα προσπάθεια που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Επίσης απετέλεσε μέρος των προσφυγών μας στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και ειδικά κεφάλαια έχουν ενσωματωθεί στις σχετικές του εκθέσεις και αποφάσεις και είναι αντικείμενο των προσφυγών μας που εκκρεμούν ακόμη ενώπιόν του. Παρόλα όμως τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις, παρόλες τις παρεμβάσεις ξένων Κυβερνήσεων και του Γενικού Γραμματέα οι Τούρκοι κωφεύουν και συνεχίζουν.

Γι' αυτό συμφωνούμε ότι θα πρέπει και η Βουλή να βοηθήσει προς την κατεύθυνση όλων των Κοινοβουλίων και των Οργανισμών και Συνδέσμων με τους οποίους σχετίζεται. Τούτο όμως θα πρέπει να γίνεται σε συνεννόηση και συνεργασία με την Κυβέρνηση που έχει και τον υπεύθυνο χειρισμό του θέματος λόγω της γενικότερης πολιτικής του σημασίας και της σχέσης του με το γενικό πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου.

Το θέμα όμως των εποίκων και του εποίκισμού έχει και μια άλλη σοβαρότατη πτυχή, γιατί σχετίζεται και με τα σχέδια λύσεων που μας προτείνονται να δεχθούμε και μάλιστα χωρίς διαπραγματεύση, όπως επέμεναν και ορισμένες πολιτικές ηγεσίες στην Κύπρο.

Στο άρθρο 7 των εγγράφων του Ιανουαρίου όπως και στο άρθρο 11 του ενοποιημένου εγγράφου του Απριλίου, προβλέπεται η αποχώρηση μη Κυπριακών στρατιωτικών δυνάμεων και άλλων στοιχείων με χρονοδιάγραμμα που θα συμφωνηθεί πριν από τη μεταβατική Κυβέρνηση. Εμείς υποστηρίζουμε ότι το θέμα των εποίκων πρέπει να ταυτίζεται με το θέμα της αποχώρησης όλων των Τουρκικών στρατευμάτων πριν την εγκαθίδρυση της μεταβατικής Κυβέρνησης με αποτελεσματικούς τρόπους ελέγχου της εφαρμογής του και ελπίζουμε ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις της Κύπρου θα συμφωνήσουν. Και τούτο γιατί πιστεύουμε ότι αργότερα θα είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η αντιμετώπιση και ο έλεγχός του, αφού θα χρειάζεται και η συμφωνία και συνεργασία των Τούρκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Διακόπτει τον κ. Παναγιώτου).

Θα παρακαλέσω να συντομεύσετε για να είμαστε στα πλαίσια του χρόνου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια παράγραφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τάξει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγείρω σοβαρό θέμα διαδικασίας. Τι είναι το θέμα μας; Ο εποίκισμός του Βορρά ή οι προτάσεις Ντε Κουεγιάρ;

Αν θέλουμε να συζητήσουμε τις προτάσεις Ντε Κουεγιάρ να τις εγγράψουμε και να διεξαχθεί συζήτηση. Αλλά δεν μπορούμε ν' αρχίζουμε με θέμα τον εποίκισμό που διενεργούν οι Τούρκοι και να συζητούμε τη λύση του Κυπριακού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, θα παρακαλέσω να μείνουμε εντός του θέματος.

Να συνεχίσει ο κ. Παναγιώτου. Θα παρακαλέσω να συντομεύσετε.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επεκτατικές κατακτητικές βλέψεις της Τουρκίας σε βάρος ολόκληρης της Κύπρου παραμένουν μέχρι της στιγμής αναλλοίωτες με την προώθηση συνεχώς μέτρων για την πραγμάτωσή τους και λαμβάνοντας υπόψη

την αδιαλλαξία της για ένα έντιμο και δίκαιο συμβιβασμό και την επιμονή της στην άνευ όρων παράδοσή μας στα τετελεσμένα, προκύπτει αβίαστα η επιτακτική ανάγκη της επείγουσας αμυντικής προστασίας μας. Και τούτο σαν ο πιο πρακτικός και αποτελεσματικός τρόπος της εξασφάλισής μας και της αντιμετώπισης των τεράστιων κινδύνων που μας απειλούν. Με την πλήρη στρατιωτική προετοιμασία και ετοιμότητα και με την ισχυρή στρατιωτική παρουσία της Ελλάδας στην Κύπρο, σε αυτή την κρίσιμη ώρα της σκληρής δοκιμασίας μας. Τη ψυχολογική προετοιμασία του λαού μας με την ενδυνάμωση της αγωνιστικότητας και αποφασιστικότητάς του για όλα τα ενδεχόμενα. Κάτω από τις δύσκολες σημερινές συνθήκες είμαστε ο προμαχώνας, η εμπροσθοφυλακή του Έθνους και θα πρέπει να γίνουμε το προπύργιο του Έθνους, αν θέλουμε να μη θρηνησουμε και άλλες εθνικές συνέπειες. Τούτο είναι επείγουσα και απαραίτητη ανάγκη, γιατί εκτός του ότι θα ενισχύσει σημαντικά την πολιτική μας θέση, προ πάντων, εάν και όταν η ανάγκη μας επιβληθεί, να είμαστε σε θέση να πράξουμε στο ακέραιο το ιστορικό μας χρέος και το καθήκον μας.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Φάντης.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Ο έντιμος συνάδελφος κ. Τάκης Χατζηδημητρίου με την εμπειριστατωμένη ανάλυσή του στο θέμα του εποικισμού, έφερε μπροστά μας την τρομακτική πραγματικά εικόνα μιας ανενόχλητα μεθοδευμένης διεργασίας που εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια μας μέσα στα δικά μας τα κατεχόμενα σπίτια, που σαν στόχο αλλά και σαν αποτέλεσμα θα έχει, την ουσιαστική, την πραγματική εδραίωση της κατοχής.

Κατά τέτοιο μάλιστα τρόπο που δεν θα μιλούμε για μονιμοποίηση ή νομιμοποίηση των τετελεσμένων, αλλά για τον ουσιαστικό εκτουρκισμό της Πατρίδας μας.

Γιατί αυτά που αναφέρθηκαν και παρατέθηκαν από τον έντιμο συνάδελφο, είναι πραγματικά και αδιαμφισβήτητα γεγονότα.

Δεν είναι συμπέρασμα πολιτικής ανάλυσης για να διαγνωσθούν οι σκοποί της Φονικής Δύναμης που εξουσιάζει με τα όπλα τον κατεχόμενο Βορρά της Κύπρου.

Είναι γεγονότα, διεργασίες και καταστάσεις, που μελετημένα, ανενόχλητα και μεθοδικά εξελίσσονται δίπλα μας.

Έτσι από την Εισβολή παρουσιάζεται η εξής εξέλιξη:

1. Οι 35,000 Τούρκοι στρατιώτες παραμένουν ως η μόνιμη κατοχική Δύναμη στην Κύπρο.

2. Όλοι οι Έλληνες κάτοικοι του Βορρά διώχνονται βίαια από τα σπίτια τους και όλοι οι Τούρκοι του Νότου μεταφέρονται και εποίκίζουν τον Βορρά.

3. Με τη στρατιωτική αυτή παρουσία, και τη συμπεριφορά που επιβλήθηκε στη δική μας πλευρά, να θεωρείται σχεδόν ως έγκλημα η σκέψη της εκδίωξης του εισβολέα, και ως έχουμε στις εφεδρείες 100.000 άνδρες, εξασφαλίζεται το υπόβαθρο του εποικισμού.

4. Και αρχίζει ο εποικισμός, με την εγκατάσταση χιλιάδων Τούρκων από την Τουρκία, σε συγχροτημένα σύνολα, προορισμένων να επιτελέσουν τον εκτουρκισμό ολόκληρης της Κύπρου.

Με το να καταστήσουν σε πρώτο στάδιο την Ελληνική συντριπτική πλειοψηφία σε μειοψηφία, και στη συνέχεια σε δεύτερο στάδιο να επιτύχουν την έξωση των Ελλήνων από την Κύπρο.

Αυτό που κάμνει η Τουρκία εδώ, εντάσσεται μέσα στα πλαίσια του Παντουρκισμού, του Δόγματος του Τουρκικού επεκτατισμού που άρχισε να εξελίσσεται και να εφαρμόζεται από τις αρχές του αιώνα μας.

Εμπεριστατωμένα ασχολείται με τον Παντουρκισμό, στο βιβλίο του «Παντουρκισμός το Δόγμα του Τούρκικου επεκτατισμού», ο καθηγητής του Πανεπιστημίου των Ιεροσολύμων JACOB M. LANDAU.

Στο βιβλίο αυτό, γίνεται η ιστορική αναδρομή και η πορεία στην εφαρμογή του Δόγματος αυτού, από έναν ανεξάρτητο ερευνητή-καθηγητή, τα ευρήματα και συμπεράσματα του οποίου, θα πρέπει να μας διδάξουν πολλά, ώστε να μπορέσουμε να διαπιστώσουμε σωστά την ουσία του προβλήματος και της τραγωδίας μας, για να επιδοθούμε με την κατάλληλη στρατηγική και τις μορφές αγώνα, σε μια σωστή και πολύπλευρη αμυντική προσπάθεια, για να ανακόψουμε και μταιιώσουμε την επερχόμενη πλήρη καταστροφή, έναντι της οποίας είμαστε σήμερα αδρανείς θεατές.

Τι έχει κάμει η Τουρκία μέσα στα πλαίσια του δόγματος αυτού, τα τελευταία χρόνια;

Πρώτα από όλα επιδόθηκε και κατόρθωσε την εξαφάνιση κάθε μη Τουρκικού στοιχείου, από την Τουρκική επικράτεια, με οποιαδήποτε μέθοδο. Τον εκφοβισμό, την βίαιη μετακίνηση πληθυσμών αλλά και την εξόντωση ολόκληρων πληθυσμών. Και παράλληλα σε όλα αυτά, τον εποικισμό, με την αποστολή εποίκων στις αποψιλιωόμενες και εκκενούμενες περιοχές.

Έτσι βλέπουμε τις σφαγές των Αρμενίων, που άρχισαν στην αρχή του αιώνα, να συνεχίζονται και να κλιμακώνονται, μέχρι τη γενοκτονία της δεύτερης δεκαετίας του αιώνα μας. Παράλληλα συνεχίστηκε η βίαιη μετακίνηση των Αρμενίων και ο εποικισμός των Αρμενικών περιοχών, σε τέτοιο σημείο, ώστε η λεγόμενη Τουρκική Αρμενία να είναι μια απλή ανάμνηση σήμερα, αποτυπωμένη στους χάρτες της περασμένης πενήταετίας.

Ακολούθησε μετά η σφαγή και η μετακίνηση των Ελληνικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας και ο παράλληλος εποικισμός της Ιωνίας από τους εποίκους της Ανατολίας.

Μετά ήλθε η σειρά του Σαντζακίου της Αλεξανδρέττας όπου υπό την επίβλεψη μάλιστα της Κοινωνίας των Εθνών, μέσα σε δυό χρόνια, το 29% των Τούρκων, έναντι του 71% των Αράβων μετατράπηκε σε πλειοψηφία 55% έναντι 45%, με τη μέθοδο του εποικισμού, και ψηφίστηκε από την πλειοψηφία η προσάρτηση στην Τουρκία, του Σαντζακίου της Αλεξανδρέττας.

Οι μόνοι που έμειναν από τους ξένους στην Τουρκική επικράτεια, ήσαν οι Έλληνες της Κωνσταντινουπόλεως τότε, για να έλθει και η δική τους η σειρά.

Προλογίζοντας το βιβλίο του LANDAU ο Ιωάννης Πεσμαζόγλου, έχει να μας πει αυτά για τους Έλληνες της Κωνσταντινουπόλεως:

. . . Οι ενέργειες αυτές κορυφώθηκαν στα εγκληματικά γεγονότα της Κωνσταντινουπόλεως το 1955. Το αποτέλεσμα είναι να συρρικνωθούν οι ελληνορθόδοξοι στην Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο από 252.700 το 1922 και 110.000 το 1937 σε λιγότερους από 5.000 τα τελευταία χρόνια. Η

μουσουλμανική μειονότητα στη Δυτική Θράκη πληθύνεται από 86.793 σύμφωνα με την απογραφή της Συμμαχικής Διοίκησης Δυτικής Θράκης του 1920 και έφτασε σήμερα περίπου στις 125.000. Οι αριθμοί αυτοί είναι εύλωτοι.

Συνεπώς, παρά το ότι η τουρκική πολιτική ηγεσία εξορκίζει τον Παντουρκισμό, είναι φανερό ότι οι τουρκικές επεκτατικές βλέψεις σε βάρος της Κύπρου και της Ελλάδας βασίζονται σε επιχειρήματα και προτάσεις που καλλιεργούνται στο πεδίο του Παντουρκισμού.

Αυτή η διεργασία, Έντιμοι κύριοι Συνάδελφοι, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη σήμερα στην Κύπρο.

Τα στοιχεία που μας παρέθεσε ο κ. Χατζηδημητρίου, βασισμένα σε ντοκουμέντα, δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία, ότι η όλη επιχείρηση ευρίσκεται σε πλήρη πορεία. Δεν απομένει δε πολύς δρόμος για τη συμπλήρωσή της.

Ήδη η αναλογία 82% Έλληνες 18% Τούρκοι, τέσσερις Έλληνες δηλαδή έναντι ενός Τούρκου, έχει μετατραπεί σε τρεις ή δύο Έλληνες ένας Τούρκος, για να ολοκληρωθεί σε δύο Τούρκοι ένας Έλληνας.

Όταν δε γίνει αυτό, όλα τελειώνουν. Διότι και αν στέρξουν σε λύση, τούτο θα το κάμουν για να εκτουρκίσουν όλη την Κύπρο. Με τη μέθοδο της περαιτέρω έξωσής μας από το υπόλοιπο τμήμα της Κύπρου, αφού αυτοί θα είναι η πλειοψηφία και εμείς η μειονότητα. Όπως το έκαμαν στη Βόρεια Κύπρο, όπως το έκαμαν παντού, μέσα στους χώρους όπου ασκούν πολιτειακή εξουσία.

Αν και δεν είναι θέμα της παρούσας συζήτησης, η εξέταση της ορθότητας και η κρίση επί της ακολουθούμενης πολιτικής για επίτευξη λύσης του Κυπριακού μέσω του διαλόγου, που επί χρόνια τώρα διεξάγεται χωρίς κανένα αποτέλεσμα αλλά και χωρίς καμιά προοπτική δίκαιης επίλυσης του προβλήματός μας, δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε, ότι όλα αυτά τα χρόνια που σπαταλήθηκαν για τον διάλογο, χρησιμοποιήθηκαν για τον συστηματικό εποικισμό της Κύπρου από την Τουρκία, με την μεταφορά και εγκατάσταση των χιλιάδων εποίκων.

Τούτο αποδεικνύει για όσους δεν θέλουν να εθелоτυφλούν την πλήρη ανεπιχειρήσια της Τουρκίας για αναζήτηση συμπεφωνημένης λύσης, και προδικάζει και το αποτέλεσμα των συνομιλιών.

Γιατί αλήθεια τι έννοια θα είχε ο εντεινόμενος καθημερινά εποικισμός, με την καθημερινή κυριολεκτικά εγκατάσταση Τούρκων στις τουρκοκρατούμενες περιοχές, αν πρόθεση των Τούρκων ήταν η εξεύρεση δίκαιου και έντιμου συμβιβασμού;

Και η κατάληξη σε λύση ακόμα μετά την συμπλήρωση του εποικισμού, θα ολοκλήρωνε την τουρκική επιχείρηση στην Κύπρο, γιατί θα άνοιγε τους δρόμους για την κάθοδο των χιλιάδων εποίκων και στην Νότια Κύπρο την οποία θα κατάκλυζαν, για να αρχίσει η φυγή των Ελλήνων με κατάληξη τον εκτουρκισμό ολόκληρης της Κύπρου.

Θα μπορούσε βέβαια να προβληθεί το επιχείρημα, ότι, θα τεθεί ως όρος η αποχώρηση των εποίκων ως μέρος και ως όρος της λύσης.

Μα αν πρόθεση των Τούρκων είναι η έντιμος διαρκής λύση, γιατί καθημερινά μεταφέρουν εποίκους εδώ και παρά τις διαμαρτυρίες των Τουρκοκυπρίων ακόμα όπως και προχθές δημοσιεύθηκε σε όλες τις Τουρκοκυπριακές εφημερίδες της κατεχόμενης Κύπρου, και εάν πρόθεση είναι πράγματι ο έντιμος συμβιβασμός με την αποχώρηση των εποίκων, γιατί να έρχονται καθημερινά έποικοι; Και στην περίπτωση ακόμα που θα δεχθούν να διώξουν τους εποίκους κατά το μεταβατικό

στάδιο και κατά την περίοδο δηλαδή της μεταβατικής κυβερνήσεως, ποιος μας εγγυάται ότι θα τους διώξουν αλλά και γιατί να τους διώξουν αφού ο εποικισμός είναι και αποτελεί την πάγια πολιτική στα πλαίσια του τουρκικού επεκτατισμού όλα αυτά τα χρόνια με συγκεκριμένη κατεύθυνση σήμερα την Κύπρο και τα Ελληνικά νησιά του Αιγαίου;

Εξάλλου σε ποια χώρα του δικού μας χώρου εξαναγκάστηκαν να φύγουν ανεπιθύμητα μετανάστες, όταν αυτοί οι μετανάστες θα αποτελούν σοβαρό ποσοστό ενός πληθυσμού ή ακόμα και την πλειοψηφία; Έτσι το ζήτημα του εποικισμού, προσλαμβάνει ακόμα πιο σοβαρές διαστάσεις, διότι με την επέκτασή του, δημιουργεί τροχοπέδη και ανυπέβλητο εμπόδιο για συμπεφωνημένη λύση μέσω συνομιλιών και διαλόγου. Ματαιώνει και την διαδικασία των συνομιλιών που εγκαινιάστηκε και ακόμα εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα.

Για το τι προορίζει να κάμει τους έποικους η Τουρκία, είναι σαφές και από τις προτάσεις που υπέβαλε η Τουρκική πλευρά το 1981 σχετικά με το θέμα της ιθαγένειας. Στις προτάσεις εκείνες, αναφέρεται ότι θα υπάρχει μια ιθαγένεια της Ομόσπονδης Δημοκρατίας που θα διέπεται από Ομοσπονδιακό Νόμο. Αλλά αμέσως παρακάτω στις Τουρκικές προτάσεις διαλαμβάνεται, ότι πολίτες της Δημοκρατίας θα θεωρηθούν όσοι θα είναι πολίτες των δύο ομόσπονδων Κρατών, σύμφωνα με τους νόμους αυτών των Κρατών κατά την ημέρα της ίδρυσης της ομοσπονδίας. Τι σημαίνουν αυτά; Μα τι άλλο ότι όλοι οι έποικοι οι οποίοι θα έχουν ήδη εγκατασταθεί στην Κύπρο μέχρι την ημέρα της ανακήρυξης της ομοσπονδίας, θα θεωρούνται ως πολίτες της Δημοκρατίας και θα έχουν την Κυπριακή ιθαγένεια.

Όλα αυτά τα λέγουμε για να καταδείξουμε το μέγεθος και τη σοβαρότητα του συζητούμενου θέματος.

Και η πρώτη διαπίστωσή μας, είναι, ότι δεν έχει δοθεί η αρμόζουσα σημασία στο θέμα αυτό, παρά τις δραματικές συνέπειες και επιπτώσεις του στη μελλοντική τύχη του Ελληνισμού της Κύπρου. Δεν κατανοήθηκε ο θανάσιμος κυριολεκτικά κίνδυνος, που διατρέχει η Κύπρος, με τον πλήρη εκτουρκισμό της.

Είναι πιεστική ανάγκη, χωρίς καθυστέρηση, όλοι μας και πρώτα απ' όλα η Βουλή, να προγραμματίσει και να μεθοδεύσει αγώνα εναντίον του εποικισμού, παντού σε όλο τον διεθνή χώρο, με όλα τα διαθέσιμα μέσα.

Απευθυνόμενη σε Κοινοβούλια, σε Κυβερνήσεις, σε Κόμματα, σε εκτελεστικά Γραφεία, σε Γραμματείες, σε Διεθνείς Οργανισμούς, στην Ομογένεια, σε Κοινωνικές, σε Ιδιωτικές Οργανώσεις, σε προσωπικότητες.

Για να δια φωτίσει, να αποκαλύψει, να καταγγείλει. Να δημιουργηθεί ειδική επιτροπή της Βουλής, που να συντονίζει, να μεθοδεύει, να παρακολουθεί, να διεξάγει τον αγώνα, με όποιο τρόπο παρουσιάζεται πρόσφορος και αποτελεσματικός.

Να επιστρατεύσουμε όλες τις δυνάμεις, να απευθυνθούμε στην Ελλάδα, στους φίλους μας απανταχού της Γης και να εργαζόμαστε αδιάκοπα για την ανακοπή του επερχόμενου ολέθρου.

Να ζητήσουμε από την Κυβέρνηση, να προγραμματίσει αγώνα εναντίον του εποικισμού, επιστρατεύοντας όλες τις δυνάμεις του Κράτους, με προσφυγές στα Διεθνή Σώματα, στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, στους Διεθνείς Οργανισμούς, Κοινοπολιτεία, Αδέσμευτους, παντού.

Γιατί Έντιμοι Κύριοι Συνάδελφοι, έχει παραμεληθεί, έχει υποτονισθεί κάθε μορφή αγώνα για τη σωτηρία της Κύπρου.

Και χωρίς να θέλω να θίξω κανένα μας, το κύριο χαρακτηριστικό στοιχείο του πολιτικού μας βίου σήμερα, έχει καταστεί η αντιδικία στα μικρά και τα δευτερεύοντα, πάνω στις διαδικασίες και στα θέματα γοήτρου, με αποτέλεσμα η ουσία του προβλήματός μας ο αγώνας για την απελευθέρωση και τη σωτηρία της Πατρίδας μας να έχει ατονήσει σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μπορεί να λεχθεί ότι τούτος βρίσκεται σήμερα στο πιο χαμηλό του σημείο από την ημέρα των τραγικών γεγονότων του 1974 μέχρι σήμερα.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης. Προηγείται λόγω του ότι είναι Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ο εκπρόσωπος της ομάδας μου, ο οποίος επρόκειτο να μιλήσει, ζητά το λόγο τώρα και μια ώρα και όμως δεν του εδόθη ο λόγος και βλέπω ότι δίνεται ο λόγος σε δεύτερο ομιλητή από το ίδιο Κόμμα. Οφείλω να διαμαρτυρηθώ γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαϊωάννου, δυνάμει του Συντάγματος οι εκπρόσωποι Κοινοβουλευτικών Ομάδων δικαιούνται να μιλήσουν πριν από οποιοδήποτε άλλο. Αν εσείς θέλετε να πάρετε το λόγο δεδομένου ότι το Κόμμα σας ζήτησε το λόγο πριν, ευχαρίστως θα σας δοθεί. Αλλά δεδομένου ότι ο κ. Κληρίδης είναι ο εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού προηγείται στο βήμα οποιοδήποτε άλλου μη Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Η παρατήρησή μου δεν ήταν για τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εδόθη σε κανένα άλλο ο λόγος. Πήρα κατά σειρά ένα από κάθε Κόμμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι, δεν θα αναγνώσω διάλεξη στη Βουλή πάνω στο θέμα του εποικισμού. Αν ζήτησα το λόγο είναι για να θέσω ορισμένα πράγματα στη θέση τους για να ξέρουμε τι συζητούμε. Το θέμα το οποίο ενεγράφη ήταν το θέμα του Τούρκικου εποικισμού στην Κύπρο. Αυτός ο εποικισμός άρχισε πριν πολλά χρόνια, μετά το 1974 δηλαδή, και συνεχίζεται και σήμερα. Τον εποικισμό καταδίκασε η Κυπριακή Κυβέρνηση, καταδίκασαν όλα τα Κόμματα και επιπρόσθετα έγιναν από την Κυπριακή Κυβέρνηση, χωρίς να θέλω να είμαι συνήγορος της Κυπριακής Κυβέρνησης, διαβήματα και στον Διεθνή Οργανισμό και στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στις Διασκέψεις των Αδεσμεύτων και εκδόθηκαν καταδικαστικά ψηφίσματα για την ενέργεια αυτή. Δεν υπήρξε

ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης και δεν υπήρξε ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας το οποίο να μην καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη, και τις δύο πλευρές, να απόσχουν από οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να δυσκολέψει την αναζήτηση λύσης του Κυπριακού προβλήματος. Έγιναν μάλιστα και σε Ψηφίσματα ειδικές αναφορές στο θέμα του εποίκισμού. Η Τουρκία αγνόησε αυτά τα Ψηφίσματα και συνεχίζει να τα αγνοεί. Το θέμα επομένως το οποίο συζητούμε δεν είναι θέμα που σχετίζεται με τη λύση του Κυπριακού προβλήματος υπό την έννοια ότι ο εποίκισμός θα συνεχιστεί και θα συμπληρωθεί μετά την αναζήτηση λύσης, μετά την εξεύρεση λύσης, αλλά ο βασικότερος κίνδυνος που μας απειλεί είναι πως ο εποίκισμός θα συμπληρωθεί προτού βρεθεί οποιαδήποτε λύση του Κυπριακού προβλήματος. Όπως δεν ήταν θέμα που χωρούσε αμφιβολία πως με την πάροδο του χρόνου η Τουρκοκυπριακή πλευρά θα ανακήρυσσε χωριστό κράτος, όπως δεν υπάρχει αμφιβολία πως αυτό το Κράτος σταδιακά δυστυχώς θα τύχει αναγνώρισεως, έτσι δεν πρέπει να υπάρχει και καμιά αμφιβολία πως ο εποίκισμός θα συνεχίζεται με τον ίδιο ρυθμό αν όχι και με ταχύτερο ρυθμό εφόσον δεν θα υπάρχει λύση του Κυπριακού προβλήματος για να συμπληρωθεί και αυτός ο κύκλος της Τούρκικης επεκτατικής πολιτικής. Δεν χρειάζεται να αγορεύσουμε επί μακρόν για να δούμε ποιες είναι οι προθέσεις της Τουρκίας. Ασφαλώς η πρόθεση της Τουρκίας είναι, πρώτο, να κωλυσιεργήσει όσο το δυνατό περισσότερο στην εξεύρεση οποιασδήποτε λύσης και να ολοκληρώσει τόσο την εδραίωση του χωριστού της κράτους όσο και τον εποίκισμό και την αναγνώριση του κράτους της αυτού, ακριβώς για να μη δεχθεί λύση του Κυπριακού, και σε δεύτερο ή τρίτο πλάνο θα εφαρμόσει τα περαιτέρω επεκτατικά της σχέδια.

Εκείνο το οποίο καλούμεθα να συζητήσουμε σήμερα είναι αν πράγματι υπάρχουν αποτελεσματικοί τρόποι να σταματήσουμε αυτή την επικίνδυνη εξέλιξη σε βάρος του Κυπριακού Ελληνισμού, την εξέλιξη του εποίκισμού, και αν υπάρχουν οι αποτελεσματικοί τρόποι, ποιοι επιτέλους είναι αυτοί οι αποτελεσματικοί τρόποι. Μας ελέχθη ότι πρέπει να γίνει εκστρατεία διαφώτισης. Ουδείς διαφωνεί. Έγινε εκστρατεία διαφώτισης δεν υπάρχει χώρα η οποία να μη γνωρίζει ότι γίνεται εποίκισμός στην Κύπρο. Και η Αγγλία το γνωρίζει και η Αμερική το γνωρίζει και η Γερμανία και η Γαλλία και η Σοβιετική Ένωση και η Γιουγκοσλαβία και η Βουλγαρία και Δυτικές και Ανατολικές χώρες γνωρίζουν ότι γίνεται εποίκισμός και μάλιστα όχι μόνο το γνωρίζουν αλλά έχουν όλες αυτές οι χώρες και τα απαραίτητα στοιχεία με ποιο ρυθμό γίνεται ο εποίκισμός. Και όλες οι χώρες αυτές τον έχουν καταδικάσει δια των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, κι' όλες οι χώρες αυτές έχουν ζητήσει να σταματήσει κάθε ενέργεια η οποία δυσκολεύει την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος που συμπεριλαμβάνει και τον εποίκισμό, αλλά η Τουρκία αγνόησε την καταδίκη και το αίτημα αυτό. Το γνωρίζει και η Ελλάδα η οποία έχει παράσχει συμπαράταξη στην Κύπρο ότι γίνεται εποίκισμός αλλά και αυτό δεν εμπόδισε την Τουρκία από του να συνεχίσει τον εποίκισμό της Κύπρου. Επομένως το θέμα δεν είναι θέμα ωραίων ομιλιών, είναι θέμα να εξετάσουμε με ποιους τρόπους, αν υπάρχουν, θα εμποδίσουμε τον εποίκισμό, τον οποίο όλοι απορρίπτουμε, καταδικάζουμε και για τον οποίο διαμαρτυρούμεθα διότι η διεθνής κοινωνία επιτρέπει να συνεχίζεται. Είναι όμως μια αποδεδειγμένη αλήθεια ότι η διεθνής κοινωνία τίποτε δεν πρόκειται να κάμει για να σταματήσει αυτόν τον εποίκισμό.

Έρχομαι επομένως στο θέμα. Αν εμείς οι ίδιοι έχουμε τη δύναμη να παρεμποδίσουμε τον εποίκισμό, όχι πλέον διά λεκτικών φράσεων, αλλά δια της λήψεως εκείνων των μέτρων που ουσιαστικά θα παρεμποδίσουν τον εποίκισμό,

πιστεύω ότι αυτό το θέμα, αν θα συζητηθεί περαιτέρω, δεν θα πρέπει να συζητηθεί δημόσια. Πιστεύω ότι αν θα μελετήσουμε σοβαρά μέτρα και αν δεν θα κάνουμε απλώς θεωρητικές συζητήσεις, θα πρέπει αυτή η Βουλή να αναβάλει τη συζήτηση του θέματος και να συνεδριάσει κεκλεισμένων των θυρών για να ληφθούν πολλά πράγματα τα οποία δεν θα πρέπει να ληφθούν δημόσια. Διότι αν θα συζητήσουμε δεν μπορούμε πλέον να ελπίζουμε ότι με τη διεθνοποίηση και τα Ψηφίσματα θα παρεμποδιστεί ο εποικισμός, διότι οι ενδείξεις που υπάρχουν είναι ότι για δέκα χρόνια τώρα δεν έχει παρεμποδιστεί ούτε και θα παρεμποδιστεί. Αλλά επομένως πρέπει να είναι τα μέτρα που θα ληφθούν και δεν νομίζω ότι θα ήταν ορθό αυτά τα μέτρα να τα συζητήσουμε δημόσια.

Έγινε μια εισήγηση να ενισχυθεί η αμυντική μας θωράκιση, με την οποία ουδείς διαφωνεί και να κατέλθει στην Κύπρο Ελληνική δύναμη —δεν μιλώ για μεραρχία, διότι η δύναμη μπορεί να είναι μια ή δυο ή τρεις ή τέσσερις χιλιάδες— και ότι αυτό περίπου θα σταματήσει τον εποικισμό. Αυτό θα δώσει περισσότερη ασφάλεια, και δεν διαφωνώ ότι χρειαζόμαστε περισσότερη ασφάλεια. Αλλά δεν θα παρεμποδίσει τον εποικισμό και με αυτή την ενέργεια μόνο δεν πρόκειται να παρεμποδιστεί ο εποικισμός. Επομένως η εισήγησή μου είναι, αν θα εισέλθουμε σοβαρά στη συζήτηση του πώς θα παρεμποδίσουμε τον εποικισμό ο οποίος θα συμπληρωθεί προτού εξευρεθεί οποιαδήποτε λύση και επομένως θα παρεμποδίσει και την εξεύρεση λύσεως, θα είναι θέμα για το οποίο θα πρέπει αυτή η Βουλή, και το θέτω ενώπιον της Βουλής, να αποφασίσει. Όλοι συμφωνούμε ότι γίνεται εποικισμός σε επικίνδυνο βαθμό, τον οποίο και καταδικάζουμε. Ουδείς διαφωνεί γι' αυτό. Το θέμα είναι πώς αντιμετωπίζεται το θέμα πέραν των όσων ελέχθησαν. Ουδείς έχει αντίρρηση να συνεχίσει να γίνεται και η διεθνοποίηση και όλα τα άλλα, ξέρουμε όμως πως αυτά δεν θα είναι αποτελεσματικά μέτρα.

Αυτή ήταν η παρέμβασή μου για να εισηγηθώ να συνεχίσει αυτή η συζήτηση σε κλειστή συνεδρία της Βουλής για να μπορούμε να αναπτύξουμε διάφορα μέτρα τα οποία, αν τα αναπτύξουμε δημοσίως, θα τα μάθει και η Τουρκοκυπριακή πλευρά και επομένως στην ουσία δεν θα ωφελήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, έστω και αν αυτή η εισήγηση θα υιοθετηθεί, θεωρώ ότι είναι ορθό να δοθεί η ευκαιρία και στο ΑΚΕΛ. Τα άλλα τρία Κόμματα έχουν ήδη τοποθετηθεί και αργότερα μπορούμε να μπούμε σε συζήτηση διαδικασίας.

Ο κ. Φάντης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήθελα να δοθεί η εντύπωση ότι δεν θα μιλήσουν και άλλοι, αλλά στο τέλος, αν θα μπούμε σε συζήτηση πάνω στα ουσιαστικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, η εισήγησή μου είναι ότι πρέπει να μπούμε σε κλειστή συνεδρία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά κ. Κληρίδη. Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Σαν θέμα διαδικασίας, θα έλεγα να ολοκληρωθεί η συζήτηση προτού αποφασιστεί οτιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό εισηγείται και ο κ. Κληρίδης.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε το θέμα «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής του».

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς έχει μια ξεκάθαρη θέση πάνω στο θέμα. Πιστεύουμε ότι ο εποικισμός είναι μια ιδιαίτερα ανησυχητική και επικίνδυνη πτυχή του κυπριακού προβλήματος. Γιατί με την αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου που επιχειρείται από την Τουρκία μέσω του εποικισμού στο κατεχόμενο απ' αυτή μέρος του νησιού, η λύση του Κυπριακού καθίσταται ακόμα πιο δύσκολη, ακόμα πιο περίπλοκη. Ο συνεχιζόμενος εποικισμός αποτελεί μια ωμή παραβίαση κάθε έννοιας ηθικής και διεθνούς νόμου, των αρχών του Ο.Η.Ε. και κάθε σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Από την αρχή κι' όλας θα πρέπει να τονίσουμε ότι όσο κι αν ο εποικισμός προκαλεί ιδιαίτερες ανησυχίες και προβλήματα, δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται και να εξετάζεται σαν κάτι το ολότελα ξεχωριστό και να απομονώνεται από το Κυπριακό πρόβλημα στο σύνολό του. Ο εποικισμός είναι μέρος του κυπριακού προβλήματος και μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά στα πλαίσια μιας δίκαιης, αμοιβαία αποδεκτής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

Όσο καιρό το Κυπριακό θα παραμένει άλυτο, όσο καιρό το Κυπριακό θα παραμένει σε εκκρεμότητα και αποτελμάτωση θα δίδεται στην Τουρκία η δυνατότητα να εφαρμόζει σταδιακά το στόχο της για αλλοίωση και ανατροπή της δημογραφικής σύνθεσης του κυπριακού λαού, σαν μέρος των μακροπρόθεσμων επεκτατικών της σχεδίων σε βάρος της Κύπρου.

Όπως και στο σύνολο του προβλήματος έτσι και σ' αυτή την ιδιαίτερη πτυχή του, τον εποικισμό, ο χρόνος που περνά ανεχμετάλλευτος δουλεύει σε βάρος της δικής μας πλευράς, δουλεύει σε βάρος του κυπριακού λαού, δουλεύει σε βάρος μιας δίκαιης λύσης του Κυπριακού, δουλεύει υπέρ της Τουρκίας και των επεκτατικών της σχεδίων, δουλεύει υπέρ εκείνων των δυνάμεων που στέκονται πίσω από την Τουρκία. Και είναι γνωστό ότι αυτές οι δυνάμεις δεν είναι άλλες από τον αμερικανο-νατοϊκό παράγοντα.

Με το προσχέδιο συμφωνίας του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ του Δεκέμβρη 1984 μας δόθηκε η ευκαιρία προώθησης του Κυπριακού προς τη σωστή υπό τις σημερινές συνθήκες λύση. Μέσα στα πλαίσια αυτά για πρώτη φορά από το 1974 μας δόθηκε η ευκαιρία αντιμετώπισης κατά αποτελεσματικό τρόπο και του εποικισμού.

Η παράγραφος 7 του Προσχεδίου Συμφωνίας αναφερόταν ρητά όχι μόνο στην αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων αλλά και των «ξένων στοιχείων» δηλαδή των εποίκων. Αν τότε αξιοποιούσαμε σωστά αυτή την ευκαιρία εκτός των άλλων, θα δεσμεύαμε την Τουρκία: **Πρώτο**, με παραδοχή της ότι πράγματι υπάρχουν έποικοι στην Κύπρο και δεν είναι ούτε Τουρκοκύπριοι μετανάστες που επαναπατρίστηκαν ούτε εποχιακοί εργάτες, ούτε τουρίστες όπως τους παρουσιάζει σήμερα. **Δεύτερο**, θα δεσμεύαμε την Τουρκία με την υποχρέωση να αποσύρει τους εποίκους που κουβάλησε στο κατεχόμενο μέρος του νησιού.

Δυστυχώς με τη μη αξιοποίηση αυτής της ευκαιρίας, συνεργήσαμε ώστε να χαθεί αυτή η ευκαιρία που μας πρόσφεραν τα Ηνωμένα Έθνη. Σαν αποτέλεσμα νέα κύμματα εποικίων από την Τουρκία κατακλύζουν σήμερα τα κατεχόμενα με όλες τις αρνητικές συνέπειες για το Κυπριακό πρόβλημα και την Κύπρο και ιδιαίτερα τον κίνδυνο εποικισμού και άλλου μέρους του Βαρωσιού. Με τα δεδομένα που υπάρχουν σήμερα είναι αναμφισβήτητο, ότι η επίσημη Τουρκία από καιρό είχε κατά νουν τη μεθόδευση της δημογραφικής αλλοίωσης του κυπριακού πληθυσμού σαν ένα μέσο για την εξυπηρέτηση των επεκτατικών της σχεδίων στην Κύπρο.

Εκείνο που θα θέλαμε να προσθέσουμε σ' αυτό το σημείο είναι ότι ο εποικισμός δεν εξυπηρετεί μόνο τα επεκτατικά σχέδια της Άγκυρας. Ο εποικισμός, όπως και η στρατιωτική παρουσία της Τουρκίας με την εισβολή και κατοχή του 37% του κυπριακού εδάφους, εξυπηρετούν και τα νατοϊκά ιμπεριαλιστικά συμφέροντα στην ανατολική Μεσόγειο και την ευρύτερη περιοχή μας. Οι έποικοι δεν γίνονται μόνο στήριγμα της τουρκικής στρατιωτικής παρουσίας στην Κύπρο, δεν γίνονται μόνο στήριγμα του καθεστώτος Ντενκτάς, αλλά γίνονται ταυτόχρονα και το στήριγμα της ιμπεριαλιστικής παρουσίας στην κατεχόμενη Κύπρο, όπως εκφράζεται με το στρατιωτικό αεροδρόμιο του Λευκοοίκου, τη ναυτική βάση στο Καράκουμει, τις βάσεις εκτόξευσης πυραύλων στην Καρπασία κλπ.

Δεν μπορούμε να έχουμε μια σωστή, μια σφαιρική ανάλυση των πραγμάτων και κατά συνέπεια μια σωστή αντιμετώπιση της κατάστασης όταν περιορίζουμε το θέμα στους επεκτατικούς στόχους της Τουρκίας μόνο και αποφεύγουμε να στιγματίσουμε και να καταγγείλουμε ταυτόχρονα αυτούς που στέκονται πίσω από την Τουρκία και την υποκινούν, την ενθαρρύνουν και την υποστηρίζουν στην επεκτατική της πολιτική.

Ο εισηγητής του θέματος θέλοντας να καταδείξει πόσο μακριά στο παρελθόν άρχισαν να μεθοδεύονται οι επεκτατικοί στόχοι της Τουρκίας και τα σχέδια της για εποικισμό της Κύπρου, μας παράθεσε αποσπάσματα από τις δηλώσεις Τούρκων επισήμων στην Τριμερή του Λονδίνου του 1955 και από άλλα στοιχεία. Ποιος όμως κάλεσε την Τουρκία στη Τριμερή του Λονδίνου και ποιος της έδωσε έτσι με τον πιο επίσημο τρόπο το δικαίωμα ανάμιξης στο Κυπριακό. Φυσικά ο Βρετανικός ιμπεριαλισμός. Και αυτό το έκανε όχι από ενδιαφέρον για τους Τουρκοκύπριους και την Κύπρο, αλλά στην επιδίωξη του να προετοιμάσει την διάδοχη κατάσταση της ιμπεριαλιστικής παρουσίας στο νησί μας.

Πάγια πολιτική του βρετανικού ιμπεριαλισμού για την Κύπρο υπήρξε η πολιτική του δόγματος «διαίρει και βασίλευε». Προωθώντας αυτή την πολιτική υποκινούσε και υποδαύλιζε τα εθνικιστικά αισθήματα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στρέφοντας τους μεν ενάντια στους δε. Όσο ο απελευθερωτικός αγώνας του λαού μας φούντωνε στα χρόνια μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, τόσο πιο πεισματικά ο βρετανικός παράγοντας υποκινούσε και τροφοδοτούσε το σωβινισμό για να εξάψει την εχθρότητα και το μίσος ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Εκμεταλλευόμενος και δικά μας λάθη οργάνωσε τις γνωστές διακοινοτικές ταραχές με τραγικές συνέπειες και φόνους Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Στα χρόνια μετά την ανεξαρτησία ο βρετανικός ιμπεριαλισμός διαδραμάτισε και πάλιν τον ύπουλο ρόλο του. Σατανικός υπήρξε ο ρόλος του στις διακοινοτικές συγχρούσεις του 1963—64 στις οποίες διαπράχθηκαν από Ελληνοκύπριους και από Τουρκοκύπριους σωβινιστές, εξτρεμιστές φρικτά εγκλήματα σε βάρος αθώων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Κανέννας δεν αμφιβάλλει ότι η Τουρκία έχει επεκτατικούς στόχους σε βάρος της Κύπρου. Αυτοί οι στόχοι υλοποιούνται με την ενθάρρυνση του ιμπεριαλιστικού παράγοντα γιατί ακριβώς συμπίπτουν με τους ευρύτερους αμερικανονατοϊκούς στόχους και ιδιαίτερα γιατί τους εξυπηρετούν. Αυτό το γεγονός δεν πρέπει να μας διαφεύγει. Αντίθετα πρέπει να το τονίζουμε σε κάθε περίπτωση ώστε να μην χάνουμε το σωστό αντιιμπεριαλιστικό χαρακτήρα του αγώνα μας.

Πιστεύουμε ότι αφορμή γι' αυτή τη συζήτηση που γίνεται σήμερα στο Σώμα έδωσαν οι καταγγελίες του προοδευτικού Τουρκοκύπριου πολιτικού ηγέτη κ. Οζκέρ Οζκιούρ στις οποίες αναφέρθηκαν και ο εισηγητής του θέματος και προηγούμενος ομιλητής. Ο Οζκιούρ έθιξε με θάρρος και τόλμη το πρόβλημα των εποίκων από την Τουρκία όπως το αντιμετωπίζουν οι Τουρκοκύπριοι και τις σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις που αυτό θα έχει στην πορεία του Κυπριακού προβλήματος.

Ο Οζκιούρ εκ μέρους του Τουρκοκυπριακού Ρεπουβλικανικού Κόμματος και άλλες καταστάσεις, κατάγγειλαν ανοικτά τον εποίκισμό έχοντας πλήρη επίγνωση ότι με τις καταγγελίες τους αυτές έρχονται αντιμέτωποι με το καθεστώς της τουρκοκυπριακής κατοχής, με τα κατοχικά στρατεύματα, με την 'Αγκυρα, με τους ίδιους τους έποικους, με το καθεστώς Ντενκτάς.

'Ηδη δέχονται πυρά και κατασυκοφαντούνται ότι τάχα δίνουν όπλα στην Ελληνοκυπριακή προπαγάνδα. Φαίνεται ότι σε ορισμένους κύκλους επικρατεί η ίδια νοοτροπία σ' αυτό το θέμα και από την μια και από την άλλη πλευρά της Γραμμής Αττίλα.

Οι καταγγελίες ενάντια στον εποίκισμό έδειξαν για άλλη μια φορά ότι οι προοδευτικές δυνάμεις των Τουρκοκυπρίων παρά τις αντιξοότητες μάχονται με το δικό τους τρόπο ενάντια στον διαμελισμό, για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Οι καταγγελίες και ο αγώνας αυτός των δημοκρατικών δυνάμεων των Τουρκοκυπρίων δεν αποτέλεσαν έκπληξη για το ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ υπήρξε το μοναδικό κόμμα, η μοναδική πολιτική δύναμη που πάντα τονίζει και τονίζει και σήμερα ότι και οι Τουρκοκύπριοι αγωνίζονται ενάντια στην σημερινή απαράδεκτη για το λαό μας κατάσταση. Τη θέση αυτή του ΑΚΕΛ ολόκληρο το φάσμα των άλλων πολιτικών δυνάμεων την αντιμετώπιζε, άλλοι με εχθρότητα και άλλοι με ειρωνία. Σήμερα με χαρά διαπιστώνουμε ότι όχι μόνο το Κόμμα μας αλλά και άλλες πολιτικές δυνάμεις αναγνωρίζουν και χαιρετίζουν το γεγονός της ανοικτής καταγγελίας του εποίκισμού από τον Οζκιούρ και άλλους Τουρκοκύπριους. Ας ελπίσουμε ότι αυτό δεν είναι μια προσωρινή αναλαμπή αλλά η απαρχή μιας διαφορετικής αντίκρουσης των δημοκρατικών δυνάμεων των Τουρκοκυπρίων, του αγώνα που διεξάγουν και των δυνατοτήτων που έχει αυτός ο αγώνας.

Το ΑΚΕΛ πάντα υποστήριζε ότι κοινός πρέπει να είναι ο αγώνας ολόκληρου του κυπριακού λαού Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ενάντια στον ιμπεριαλισμό και την τουρκική κατοχή. Υποστήριζε πάντοτε και υποστηρίζει και τώρα ότι μπορεί και πρέπει να οικοδομηθεί η ενότητα ανάμεσα στις δημοκρατικές δυνάμεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στον κοινό τούτο αγώνα. Είναι με βάση αυτές τις θέσεις που το ΑΚΕΛ προβάλλει την ανάγκη της επαναπροσέγγισης με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας. Και είναι αυτές τις θέσεις που εκφράζει το σύνθημα «Οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι εχθροί μας» —ένα σύνθημα που προκαλεί τη μανία και το μίσος όλων των σωβινιστών της δικής μας πλευράς ή την ειρωνεία μερικών άλλων πολιτικών δυνάμεων.

Σήμερα μ' αφορμή τις καταγγελίες για τον εποικισμό έρχονται και άλλοι να παραδεχτούν, έστω και ορισμένα από τα κοινά σημεία πάνω στα οποία μπορεί να οικοδομηθεί η ενότητα από τις δυο πλευρές του συρματοπλέγματος.

Για να προωθηθεί αυτή η ενότητα όμως, που κατά γενική παραδοχή αφαιρεί το έδαφος κάτω από τα πόδια της Τουρκίας και του ιμπεριαλισμού, και μπορεί ν' αποτελέσει φραγμό στον εποικισμό, δεν αρκεί μόνο να χαιρετίζουμε κάποιες τολμηρές και θαραλλές ενέργειες στα κατεχόμενα. Δεν αρκεί μόνο να εκφράζουμε την εκτίμησή μας γι' αυτές τις ενέργειες.

Χρειάζεται πάνω απ' όλα με τη σωστή στάση μας να βοηθήσουμε τον αγώνα των συμπατριωτών μας Τουρκοκυπρίων. Χρειάζεται να βοηθήσουμε στην οικοδόμηση της εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δυο κοινότητες. Και τούτο θα γίνει κατορθωτό αν σταματήσουμε τις σωβινιστικές εξάρσεις, αν απαλλαγούμε από το σαράκι του σωβινισμού, της καχυποψίας και της φιλοσοφίας, ότι κάθε Τουρκοκύπριος είναι εχθρός μας, θα γίνει κατορθωτό αν τους πείσουμε ότι αγωνιζόμενοι για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού με βάση τις αποφάσεις του ΟΗΕ και τις συμφωνίες κορυφής για μια ανεξάρτητη, κυρίαρχη, ενωμένη, αδέσμευτη, αποστρατικποιημένη, ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία, δεν επιδιώκουμε την καταπάτηση των νόμιμων δικαιωμάτων τους και πολύ περισσότερο την εξουδετέρωση ή την εξόντωση των Τουρκοκυπρίων.

Το δεύτερο σκέλος του θέματος που συζητούμε είναι οι τρόποι αντιμετώπισης του εποικισμού. Το ΑΚΕΛ πιστεύει ότι ιδιαίτερα στο διεθνές πεδίο μας δίδονται πολλές ευκαιρίες καταγγελίας του εποικισμού και κατ' αυτό τον τρόπο έμμεσης αντιμετώπισής του.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα μπορούσαμε να καταγγείλουμε τον εποικισμό σ' όλα τα Κοινοβούλια, στον ΟΗΕ, σε διεθνείς διασκέψεις κυβερνητικού ή επιπέδου οργανώσεων. Να επιδιώξουμε επίσης να κινητοποιήσουμε διεθνείς φιλικές, δημοκρατικές οργανώσεις, όπως η Διεθνής Επιτροπή Αλληλεγγύης προς την Κύπρο, η Παγκόσμια Συνδικαλιστική Ομοσπονδία, η Παγκόσμια Ομοσπονδία Δημοκρατικής Νεολαίας, η Παγκόσμια Ομοσπονδία Δημοκρατικών Γυναικών, η Επιτροπή Αφροασιατικής Αλληλεγγύης και άλλες για καταδίκη του εποικισμού και γενικά της επεχτατικής πολιτικής της 'Αγκυρας και για μια δίκαιη, ειρηνική, αμοιβαία αποδεκτή και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Το έγγραφο «Αρχές για τη λύση του Κυπριακού» που η Σοβιετική Ένωση έχει επιδώσει πρόσφατα προς τον ΟΗΕ, την Κυπριακή Κυβέρνηση και τις άλλες ενδιαφερόμενες πλευρές, με το οποίο δόθηκε μια νέα κινητικότητα στο Κυπριακό για να βγει από το αδιέξοδο και την αποτελμάτωση, αποτελεί μια θαυμάσια ευκαιρία για να κάμουμε μια σειρά διαβήματα προς την κατεύθυνση που αναφέραμε πιο πάνω.

Ταυτόχρονα όμως πρέπει να ξανατονίσουμε ότι ριζική αντιμετώπιση του εποικισμού μπορεί να κατορθωθεί μόνο με τη λύση του Κυπριακού προβλήματος. Τα οποιαδήποτε μέτρα που δυνατό να πάρουμε στο διεθνές πεδίο δεν πρέπει να ατονίσουν με κανένα τρόπο την κύρια προσπάθειά μας για την αναζήτηση συνολικής λύσης του Κυπριακού.

Στόχος μας δεν είναι μόνο να έχουμε συνεχώς την Τουρκία στο σκαμνί του κατηγορουμένου για τα όσα άδικα και εγκληματικά πράττει στην Κύπρο, αλλά να την αναγκάσουμε και αυτή και τον αμερικανονατοϊκό ιμπεριαλισμό που στέκεται πίσω της να δεχτούν μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού με βάση τις

αποφάσεις του ΟΗΕ και τις Συμφωνίες Κορυφής μέσω του ΟΗΕ, μια λύση χωρίς κατοχικά στρατεύματα και εποίκους, χωρίς ξένους στρατούς και βάσεις.

Αυτό θάναι και η ριζική αντιμετώπιση του εθνικισμού.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επεξηγήσω την παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου μας στο ζήτημα των ομιλητών. Βεβαίως είναι δικαίωμα του Προέδρου να καλεί στο Βήμα όποιον ομιλητή πιάσει το μάτι του, όπως λέμε, αλλά θα ήταν πιο δίκαιο η σειρά σε ομιλητές να είναι κατά σειρά αντιπροσώπευσης των κομμάτων στη Βουλή. Αυτό νομίζω ότι θα ήταν μια σωστή αρχή την οποία θα παρακαλούσαμε τον Πρόεδρο να την ακολουθήσει.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Πρόεδρος εφαρμόζει τους Κανονισμούς. Αν αυτό το θέμα περιληφθεί στους Κανονισμούς πολύ ευχαρίστως θα το εφαρμόσω. Διαφορετικά δεν θα δεχτώ δημόσιες υποδείξεις επ' αυτού του θέματος διότι είναι εντελώς ενάντια στο πνεύμα των Κανονισμών. Αν τεθεί εντός των Κανονισμών πολύ ευχαρίστως θα εφαρμόσω τους Κανονισμούς.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Δεν νομίζω ότι οι Κανονισμοί δίνουν το δικαίωμα στον Πρόεδρο να καλεί στο Βήμα δύο ομιλητές . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εκλήθησαν δύο, κύριε Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συγγνώμην;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εκλήθησαν δυο από το ίδιο κόμμα.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Από την ΕΔΕΚ ήταν ο εισηγητής και . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο εισηγητής ήταν στην προηγούμενη συνεδρία που μίλησε και είναι εισηγητής.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ωραία, ναι. Αλλά εκλήθη και δεύτερος από το ίδιο κόμμα και δεν . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως δεν θα επιτρέψω αυτής της μορφής τις συζητήσεις. Νομίζω ότι αυτό υποβιβάζει και το επίπεδο των συζητήσεων.

Ο κ. Γαλανός.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν δέχομαι αυτό το οποίο λέτε «δεν θα επιτρέψετε». Εδώ είναι το Σώμα που αποφασίζει και δεν αποφασίζει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε θέματα διαδικασίας. . .

Αν θέλετε να βάλετε πρόταση στη Βουλή κ. Παπαϊωάννου να βάλετε συγκεκριμένη πρόταση.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Έκαμα την παρατήρηση ότι θα έπρεπε να κληθούν οι ομιλητές κατά σειρά κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν βάλετε πρόταση στη Βουλή είμαι υπόχρεως να ερωτήσω τη Βουλή αν θέλει να υιοθετήσει αυτή τη θέση.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πήρα κι' εγώ το λόγο χωρίς χειρόγραφο για να τονίσω μερικά σημεία και να απαντήσω σε μερικές ερωτήσεις οι οποίες τέθηκαν από τους συναδέλφους μου.

Νομίζω ότι όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν ότι το θέμα του εποικισμού πρέπει να παραμένει ζωντανό σαν καταδίκη των τουρκικών θέσεων.

Όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν ότι τα απώτερα σχέδια της Τουρκίας με την παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων, με τις διευκολύνσεις που δίδει το καθεστώς Ντενκτάς στην Τουρκία, τα αεροδρόμια, τα λιμάνια, την παρουσία των εποίκων και γενικά όλα τα σχέδια τα οποία μέχρι σήμερα βλέπουμε από την ημέρα της εισβολής, δεν αποβλέπουν σε τίποτε άλλο παρά να παγιώσουν τα τετελεσμένα και να αλλάξουν το δημογραφικό χάρτη της Κύπρου.

Σήμερα έχουμε 60.000 εποίκους και περίπου 30.000 τουρκικά στρατεύματα. Δηλαδή έναντι 120.000 τουρκοκυπρίων, έχουμε σχεδόν 90.000 τούρκους της Τουρκίας. Δηλαδή σε κάθε 3 τουρκοκυπρίους έχουμε 2 τούρκους της Τουρκίας και η τάση είναι σιγά-σιγά ο αριθμός αυτός να εξισωθεί και αργότερα η πλειοψηφία να είναι Τούρκοι.

Η παρουσία επομένως των εποίκων απομακρύνει τις πιθανότητες λύσης του Κυπριακού. Οι έποικοι δεν είναι μόνο εχθροί του λαού μας αλλά είναι και εχθροί των τουρκοκυπρίων και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι συχνά βλέπουμε σε τουρκοκυπριακές εφημερίδες δηλώσεις τουρκοκυπρίων, προοδευτικών τουρκοκυπρίων ηγετών, που διαμαρτύρονται εντονότατα για τους εποίκους. Όπως δεν είναι, επίσης, τυχαίο το γεγονός ότι υπάρχει ένα χάσμα στη νοοτροπία, στην παράδοση, στον τρόπο αντίκρουσης και του Κυπριακού αλλά και γενικά της ζωής, μεταξύ τουρκοκυπρίων, οι οποίοι είναι περισσότερο προοδευτικοί, περισσότερο εξευρωπαϊσμένοι, και των Τούρκων της Ανατολίας, οι οποίοι αντιμετωπίζουν τελείως διαφορετικά και το Κυπριακό πρόβλημα και με τελείως διαφορετικό φακό βλέπουν την ανάγκη ενότητας στην Κύπρο και λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

Όμως, ετέθησαν μερικά ερωτήματα. Ετέθη το ερώτημα: Με το να συζητούμε στη Βουλή το θέμα του εποικισμού, εφόσον όλες οι πλευρές συμφωνούν, εφόσον υπήρξαν διεθνείς καταδικές, εφόσον η Κυπριακή Κυβέρνηση εντονότατα σε όλα τα διεθνή βήματα έχει καταδικάσει τον εποικισμό, έχουν υπάρξει ψηφίσματα, έχει γίνει ό,τι έπρεπε να γίνει, σε τι βοηθά η συζήτηση στο Σώμα;

Και άραγε μπορούμε να σταματήσουμε τον εποικισμό, να τον εξαλείψουμε πριν από τη λύση του Κυπριακού προβλήματος; Η απάντηση είναι βέβαια όχι.

Όμως, η απάντηση έχει και ορισμένα άλλα συστατικά. Με το να συζητούμε το θέμα του εποικισμού, με το να εκφράζουμε έντονες απόψεις, με το να έρχονται όλες οι πλευρές και να τοποθετούνται έντονα στο θέμα του εποικισμού, στέλλουμε ένα μήνυμα. Στέλλουμε ένα μήνυμα και σε εχθρούς και σε φίλους ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε τα τετελεσμένα. Στέλλουμε ένα μήνυμα ότι υπάρχει ακόμα ένα πνεύμα πολιτικής αντίστασης στο λαό μας. Στέλλουμε ένα μήνυμα ότι παραμένει ζωντανό το πρόβλημά μας. Στέλλουμε ένα μήνυμα ότι το θέμα του εποικισμού είναι για μας ίσως η σοβαρότερη πτυχή του κυπριακού προβλήματος. Με το να λέμε ότι υπήρξαν ψηφίσματα, με το να λέμε ότι γνωρίζουν η Γερμανία, η Αγγλία, οι Ηνωμένες Πολιτείες ότι υπάρχει θέμα εποικισμού, δεν λύεται, δεν τελειώνει το θέμα. Το γνωρίζουν, αλλά αν δεν υπενθυμίζεις διαρκώς τους πάντες για την ύπαρξη του προβλήματος, αν δεν δίδουμε σταθερά την εντύπωση ότι με κανένα τρόπο δεν μπορούμε να δεχθούμε αυτού του είδους τα τετελεσμένα και την ύπαρξη του εποικισμού, αν δώσουμε τη εντύπωση ότι έγινε εκείνο που έπρεπε να γίνει τώρα, τελείωσε, τότε σίγουρα ο εποικισμός θα συνεχιστεί σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Ομιλούμε για την ανάγκη διαφώτισης, ομιλούμε για την ανάγκη προβολής. Όλοι συμφωνούμε. Όμως με πολλή λύπη το λέω, ότι την ώρα που πραγματικά ερχόμεθα να πάρουμε συγκεκριμένες και πρακτικές αποφάσεις σε θέματα διαφώτισης, εμείς οι ίδιοι σ' αυτό το Σώμα ερχόμεθα και διαγράφουμε κονδύλια τα οποία προορίζαμε για τη διαφώτιση. Δεν μπορούμε από τη μια μεριά να μιλούμε για ανάγκη διαφώτισης, και μάλιστα για ανάγκη αυξημένης διαφώτισης, ένεκα του γεγονότος ότι η Τουρκοκυπριακή πλευρά προσπαθεί, όπως ελέχθη, να παγιώσει τα σχέδια της και να πετύχει αναγνώριση ξεοδεύοντας καθημερινά τόσο η Τουρκία όσο και το καθεστώς Ντενκτάς τεράστια κονδύλια για να προωθούν τις θέσεις τους και να συσκοτίζουν τις δικές μας, και από τη άλλη αντί εμείς οι ίδιοι να ζητούμε αύξηση του κονδυλίου για τη διαφώτιση, ερχόμεθα πρώτοι να το διαγράψουμε.

Επίσης, αναφέρθηκε, και νομίζω η αναφορά ήταν κάπως άτυχη, ότι η μη αξιοποίηση της πρωτοβουλίας Ντε Γκουεγιάρ δεν βοηθά στο θέμα της αντιμετώπισης του εποικισμού, δεν βοηθά στη λύση του Κυπριακού που θα φέρει και τη λύση του προβλήματος του εποικισμού. Μα νομίζω ότι η απάντηση είναι πολύ απλή. Ακριβώς επειδή τα απώτερα σχέδια της Τουρκίας σ' αυτό τον τόπο είναι η διχοτόμηση, είναι η παγίωση των τετελεσμένων, είναι η αλλαγή του δημογραφικού χάρτη, δεν πρέπει να δεχθούμε οτιδήποτε το οποίο στην τελευταία ανάλυση θα προωθεί αυτά τα σχέδια. Δεν πρέπει να δώσουμε την εντύπωση ότι είμεθα έτοιμοι να δεχθούμε την παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων. Δεν πρέπει να δώσουμε την εντύπωση ότι το θέμα των εποίκων είναι κάτι το οποίο θα αποφασίζεται από κάθε ομόσπονδο κράτος, αλλά κάτι το οποίο θα πρέπει να αποφασίζεται σίγουρα από την Κεντρική Κυβέρνηση. Δεν πρέπει να δώσουμε την εντύπωση ότι το θέμα της ελεύθερης διακίνησης, το θέμα της ελεύθερης εγκατάστασης και το θέμα της ιδιοκτησίας είναι κάτι το οποίο μπορεί να συζητηθεί, είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να εφαρμοστεί πλήρως. Διότι είτε το θέλουμε είτε δεν το θέλουμε οι βασικές πτυχές του Κυπριακού, τα βασικά θέματα που συζητούμε είναι αρκετά συνδεδεμένα με το αν θα μείνουν ή αν δεν θα μείνουν έποικοι. Όταν εμείς δώσουμε τέτοιου είδους δικαιώματα στην άλλη πλευρά, δικαιώματα συγκυριαρχίας και πάνω στα ελεύθερα εδάφη, όταν δώσουμε δικαιώματα που να περιορίζουν την ελεύθερη διακίνηση, όταν δώσουμε δικαίωμα να εισέρχονται ανεξέλεγκτα από την Τουρκία ένας μεγάλος αριθμός εποίκων, όταν

δώσουμε δικαίωμα πολιτογραφήσεως των εποίκων στην τελική λύση, πώς μπορούμε να λέμε ότι θέλουμε να εξαλείψουμε το θέμα του εποικισμού; Επομένως το θέμα των εποίκων είναι αρκετά συνδεδεμένο με τη λύση την οποία θα θέλαμε να δούμε τελικά στο Κυπριακό. Προωθούμε τη λύση του προβλήματος του εποικισμού με το να δεχθούμε οι βασικές πτυχές του Κυπριακού, ιδιαίτερα οι εξωτερικές πτυχές, όπως το θέμα των τούρκικων στρατευμάτων και των εποίκων, να παραπεμφθούν σε ομάδες εργασίας τεχνικών εμπειρογνομόνων; Σίγουρα δεν προωθούμε την αποχώρηση των εποίκων. Διότι η αποχώρηση των εποίκων και των τουρκικών στρατευμάτων είναι θέματα που πρέπει να αποφασιστούν στο ψηλότερο δυνατό επίπεδο.

Γι' αυτό το λόγο αν συνάδελφοι αναφέρθηκαν προηγουμένως σε διάφορες πτυχές της λύσης, αν έκαμαν διάφορες εισηγήσεις επί του θέματος, αν έχουν συσχετίσει το θέμα των εποίκων με το θέμα της τελικής λύσης, σωστά το έπραξαν, διότι δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε το θέμα των εποίκων από τις άλλες πτυχές του Κυπριακού προβλήματος. Δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε το θέμα των εποίκων από τη λύση την οποία θα θέλαμε να δούμε, δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε το θέμα των εποίκων από τις άλλες εξωτερικές πτυχές του κυπριακού προβλήματος.

Θα ήταν μεγάλη αυταπάτη αν είχαμε την εντύπωση ότι το καθεστώς Ντενκτάς και η Τουρκία ειλικρινά θέλουν σήμερα να υπογράψουν λύση στο Κυπριακό πρόβλημα. Και όταν μιλούμε για λύση μιλούμε για τον έντιμο συμβιβασμό που όλοι θέλουμε να δεχθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα ήθελα να διακόψω αλλά να μην μπούμε εντελώς στη συζήτηση του Κυπριακού, αλλά βεβαίως μόνο με ό,τι συνδέεται με τον εποικισμό.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα. Όλες οι προθέσεις της Τουρκίας από την εποχή που η Κύπρος ήταν ακόμα κάτω από τον αποικιακό ζυγό αποδεικνύουν ότι τα μακροχρόνια σχέδια της Τουρκίας πάνω στην Κύπρο είναι η διχοτόμηση και σιγά-σιγά, αν καταστεί δυνατή αυτή η εξέλιξη, η κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου από την Τουρκία. Εφόσον, λοιπόν, αυτά τα σχέδια υπάρχουν, εφόσον όλοι εμείς συμφωνούμε ότι πράγματι αυτή είναι η πολιτική της αλλαγής του δημογραφικού χάρτη, εφόσον η έλευση των εποίκων στην Κύπρο είναι η πιο τρανή απόδειξη των απώτερων επεκτατικών Τουρκικών σχεδίων, είναι πολύ δικαιολογημένα που στο θέμα συνομιλιών, στο θέμα πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται, είμεθα πολύ επιφυλακτικοί διότι γνωρίζουμε ότι οποιαδήποτε ευκαιρία δοθεί στον Ντενκτάς και στην Τουρκία να αξιοποιήσουν θέσεις που να προωθούν τα σχέδιά τους θα τη χρησιμοποιήσουν. Αν, επαναλαμβάνω, υπάρχει κάποια δυσπιστία στη δική μας πλευρά, δεν είναι διότι υπάρχει σωβινισμός όπως ελέχθη. Σωβινισμός υπάρχει από πλευράς εποίκων, από πλευράς Τουρκίας, από πλευράς καθεστώτος Ντενκτάς. Πιστεύω ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ελληνοκυπρίων επιθυμούν ειλικρινά μια έντιμη λύση του Κυπριακού προβλήματος. Δεν πιστεύω ότι υπάρχουν σωβινιστές σ' αυτό τον τόπο. Και αν υπάρχουν σωβινιστές αυτοί πρέπει να είναι ένα ελάχιστο, απειροελάχιστο ποσοστό. Πιστεύω, όμως, ότι υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι πολύ δικαιολογημένα, βλέποντας τα απώτερα τουρκικά σχέδια εναντίον της Κύπρου, βλέποντας το θέμα των εποίκων, βλέποντας τη συνέχιση αυτών των σχεδίων, θέλουν να είναι πάρα πολύ προσεκτικοί γιατί γνωρίζουν ότι αν δώσουμε

ευκαιρία στην τουρκική πλευρά, αν δεν είμεθα τρομερά προσεκτικοί στο τι θα δεχθούμε, πιθανώς εμείς οι ίδιοι, όπως έγινε και στο παρελθόν, να δώσουμε την ευκαιρία για παγοποίηση των τετελεσμένων, για συγκεκριμενοποίηση των απώτερων τουρκικών σχεδίων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του» είναι στον καθένα πολύ γνωστό. Είναι μια σημαντική πτυχή που συνδέεται άμεσα με τις εξελίξεις των τελευταίων χρόνων στον τόπο μας και αποτελεί συστατικό στοιχείο του όλου κυπριακού προβλήματος. Εξετάζοντας και συζητώντας αυτό το σοβαρότατο θέμα του εποικισμού στην κατεχόμενη από τα τούρκικα στρατεύματα περιοχή της Κύπρου, δεν μπορούμε παρά να υπογραμμίσουμε τα αίτια και τους αίτιους που συνέβαλαν για να φθάσουμε σ' αυτή την απαράδεκτη και από κάθε άποψη επικίνδυνη κατάσταση.

Τα αίτια του εποικισμού πηγάζουν από τα λάθη που διαπράχθηκαν και τους κακούς χειρισμούς που έγιναν, πριν και μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο εποικισμός αποτελεί μέρος των ξένων εχθρικών σχεδίων του ιμπεριαλισμού και των οργάνων τους στην Κύπρο. Είναι ιδιαίτερα αποτέλεσμα του διπλού στυγερού εγκλήματος του 1974, του προδοτικού πραξικοπήματος της Ελλαδικής χούντας και των οργάνων τους στην Κύπρο, που άνοιξε τις πόρτες για να περάσουν τα τούρκικα στρατεύματα της εισβολής και κατοχής και οι έποικοι από την Ηπειρωτική Τουρκία.

Και δυστυχώς πέρασαν σχεδόν 12 χρόνια και ο φάκελλος της Κύπρου, που συνεχώς δίδονται υποσχέσεις, ότι θα ανοίξει, αλλά για δωδέκατο χρόνο εξακολουθεί να παραμένει κλειστός. Και το χειρότερο, τον τελευταίο καιρό, σειρά γεγονότων και ενεργειών, δείχνουν καθαρά, τάσεις και προσπάθειες, με σύμπραξη και της Κυβέρνησης, για εξωραϊσμό, αμνήστευση και επιβράβευση των πρωτεργατών και των ενόχων της Κυπριακής τραγωδίας και του εποικισμού.

Κύριος στόχος των εχθρικών σχεδίων και ενεργειών του ιμπεριαλισμού και της Τουρκίας ήτο και εξακολουθεί να παραμένει η επιβολή με όλων των ειδών τις βαρβαρότητες και τα εγκλήματα, του διαμελισμού σε πρώτο στάδιο και δημιουργίας των απαιτούμενων προϋποθέσεων για κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου από την Τουρκία, για εξυπηρέτηση των κατακτητικών και επεκτατικών επιδιώξεων, καθώς και των νατοϊκών, στρατιωτικών, πολιτικών και οικονομικών τους συμφερόντων στην Κύπρο και τον γενικότερο μεσανατολικό χώρο. Ο κίνδυνος του εποικισμού έχει πολλές φορές στο παρελθόν επισημανθεί, καταγγελλθεί και καταδικαστεί.

Η ΠΕΠ και γενικά ο προσφυγικός κόσμος πολλές φορές και με κάθε ευκαιρία καταγγέλλει στον Ο.Η.Ε., στο Συμβούλιο της Ευρώπης και αλλού τον εποικισμό της Βόρειας Κύπρου. Καταδίκασε με δριμύτητα την απαράδεκτη κατάσταση του εποικισμού από την Τουρκία των κατεχομένων εδαφών μας και πρόβαλε την δίκαιη απαίτηση να φύγουν οι έποικοι και τα τούρκικα κατοχικά στρατεύματα.

Όλοι μας, ολόκληρος ο Κυπριακός λαός, καταδικάσαμε και καταδικάζουμε την εισβολή, την κατοχή και τον εποικισμό στα κατεχόμενα εδάφη μας.

Οι διακόσιες χιλιάδες των προσφύγων, ιδιαίτερα οι οικογένειες των εγκλωβισμένων, οι οικογένειες των αγνοουμένων και των θυμάτων, αισθάνονται έντονα το βάρος της συνέχισης της τραγωδίας της Κύπρου και της παράνομης και καταδικαστέας παρουσίας των εποίκων.

Δυστυχώς όμως, παρά τις κατά καιρούς καταγγελίες που έγιναν και από την επίσημη πλευρά και από όλες τις πολιτικές, κοινωνικές, προσφυγικές και άλλες οργανώσεις και ολόκληρο τον Κυπριακό λαό η κατάσταση του εποικισμού, όχι μόνο δεν άλλαξε, αλλά διαρκώς χειροτερεύει.

Η πύεση και οι κίνδυνοι από τους εποίκους δεν περιορίζονται μόνο στην Ελληνοκυπριακή πλευρά. Είναι έντονα αισθητοί και από την τουρκοκυπριακή κοινότητα, που όλα δείχνουν ότι το όλο πρόβλημα ξεσηκώνει διαρκώς και περισσότερο δημόσιες και έντονες διαμαρτυρίες και από της πλευράς των Τουρκοκυπρίων.

Είναι χαρακτηριστικό πρόσφατο άρθρο της «Γκιουνάιτιν Κυπρίς» 22.1.1986 που χαρακτηρίζει σαν σκοτεινή την κατάσταση, στα κατεχόμενα από τους εποίκους και την θεωρεί «χειρότερη» από την περίοδο μετά την κατάσταση από την Οθωμανική αυτοκρατορία.

Η Εφημερίδα για να υπογραμμίσει πόσο σκοτεινή είναι η κατάσταση στην κατεχόμενη περιοχή λόγω των Τούρκων εποίκων, κάνει αναδρομή στην ιστορία, αρχίζοντας από την πρώτη περίοδο μετά την κατάκτηση της Κύπρου από την Οθωμανική αυτοκρατορία και συνεχίζει. «Την περίοδο εκείνη είχε εφαρμοστεί μια πολιτική σχετικά με τον πληθυσμό της νήσου, αλλά στο φερμάνι του Σουλτάνου αναφέρονταν τα ακόλουθα: «Αν χρειάζονται να σταλούν στην νήσο 10 σιδηρουργοί, θα επιλεγούν για την δουλειά αυτή οι καλύτεροι έμποροι, οι πιο τίμιοι σιδηρουργοί της Γκαζιαντέπας, των Αδάνων, της Μερσίνας και της Σελεύκειας». Ωστόσο, ύστερα από τόσα χρόνια —τονίζει η εφημερίδα— η πολιτική που εφαρμόζεται, δεν βασίζεται ούτε στις ανάγκες της νήσου, ούτε λαμβάνεται υπόψη το κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο του λαού».

Η «Γκιουνάιτιν Κυπρίς» αφού αναφέρεται στη συνέχεια στις συνέπειες που προκαλούνται από την ανεξέλεγκτη εγκατάσταση στη Βόρεια Κύπρο Τούρκων εποίκων, οι οποίοι δεν είναι τίποτε άλλο από απένταροι «τουρίστες» τονίζει ότι οι περιπτώσεις κλοπών, διαρρήξεων, βιασμών και επιθέσεων, έχουν αυξηθεί σε τόσο μεγάλο βαθμό, που «αν κοιτάξουμε τα επεισόδια που έγιναν στη διάρκεια του περσινού χρόνου σε σύγκριση με τον πληθυσμό, θα διαπιστώσουμε ότι είμαστε η μόνη χώρα που κέρδισε το πρωτάθλημα στον τομέα αυτό.»

Εξάλλου, ο αρχηγός του Ρεπουβλικάνικου Τούρκικου Κόμματος κ. Οζκιούρ, σε σχετική δήλωση του αναφέρει ότι «δεν χρειάζεται νέα «νομοθεσία» για να παρεμποδιστεί η είσοδος λαθραίων «εργατών» από την Τουρκία στις κατεχόμενες περιοχές.»

Για το πόσο ανησυχούν οι Τουρκοκύπριοι από τη συνεχιζόμενη εγκατάσταση Τούρκων από την Τουρκία, η «Γιενή Ντουζέν» στις 21.1.86 προειδοποιεί «ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΗ ΣΤΑΔΙΑΚΑ Η ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ». Και μεταξύ άλλων αναφέρει. «Αν δεν τεθεί τέρμα σ' αυτή την κατάσταση, η βόρεια Κύπρος θα χάσει μέσα σε λίγα χρόνια τον Τουρκοκυπριακό χαρακτήρα της και τότε δεν θα είναι δύσκολο για τον τούρκικο πληθυσμό, που

μεταναστεύει και εγκαθίσταται στις κατεχόμενες περιοχές να ξεπεράσει τους μορφωμένους τουρκοκύπριους που υποχρεώνονται να εγκαταλείψουν την περιοχή και να καταστεί ο πληθυσμός αυτός πλειοψηφία.»

Και ο κ. Οζκιούρ με σχετικές δηλώσεις του στη «Γιένή Ντουζέν» προειδοποιεί. «ΤΟ ΝΑΤΟ ΚΑΤΑΠΙΝΕΙ ΜΕΡΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΡΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ». «Μέσα σε λίγα χρόνια — προειδοποιεί ο Οζκιούρ — στη βόρεια Κύπρο, οι Τουρκοκύπριοι θα μετρούνται στα δάκτυλα.»

Είναι συνεπώς ολοκάθαρο, ότι το πρόβλημα των Τούρκων εποίκων, μέρα με τη μέρα μεγαλώνει και παίρνει διαρκώς και περισσότερο πιο επικίνδυνες διαστάσεις που ο καθένας μας δεν μπορεί και δεν πρέπει να μην ανησυχεί.

Τα κύρια ρωτήματα όμως που προβάλλουν έντονα για τον καθένα μας είναι:

Πώς και πότε είναι δυνατό να ξεπεραστεί και να λυθεί το πρόβλημα των Τούρκων εποίκων που φαίνεται έχουν κατακλύσει κυριολεκτικά την βόρεια Κύπρο;

Πώς μπορεί να επιτευχθεί ο κοινός στόχος όλων των Ε/Κ και της πλειοψηφίας των Τουρκοκυπρίων για να φύγουν οι έποικοι της Τουρκίας από την Κύπρο;

Ασφαλώς θα πρέπει να συνεχισθούν οι καταγγελίες για την παράνομη και απάνθρωπη τακτική της 'Αγκυρας και του Ντενκτάς στο Συμβούλιο Ασφαλείας και τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., στη Διεθνή Διακοινοβουλευτική Ένωση και σε όλα τα διεθνή βήματα, που με τον εποικισμό μεταξύ άλλων επιδιώκουν να αλλάξουν τον δημογραφικό χαρακτήρα της Κύπρου. Και με την μαζική εισροή Τούρκων εποίκων από την Ανατολία, που τώρα ο αριθμός τους υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τις 60 χιλιάδες, στοχεύουν επίσης στην εξυπηρέτηση των επεκτατικών σχεδίων της 'Αγκυρας και την μονιμοποίηση του διαμελισμού της Κύπρου.

Ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Κύπρου, ακόμη και την προπερασμένη βδομάδα κατάγγειλε τον εποικισμό στο Γ.Γ. του Ο.Η.Ε. κ. Γκουεγιάρ.

Αλλά, με τις καταγγελίες και μόνο, το πρόβλημα του εποικισμού δυστυχώς δεν λύνεται.

Όσο παρατείνεται η εκρεμότητα και η παράταση του αδιεξόδου, προς εξεύρεση ειρηνικής αμοιβαία αποδεκτής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε., τις συμφωνίες Κορυφής και στα πλαίσια των πρωτοβουλιών του Γ.Γ. του Ο.Η.Ε., άλλο τόσο θα μεγαλώνουν οι κίνδυνοι από τον εποικισμό. Με την ανάμιξη εποίκων και Τ/Κ με την παραχώρηση υπηκοότητας, ταυτότητας, εκλογικού δικαιώματος κλπ και την παράταση του χρόνου, ο κίνδυνος μονιμοποίησης των εποίκων θα γίνεται πολύ μεγαλύτερος, αν όχι αξεπέραστος.

Παίρνοντας υπόψη την προειδοποίηση Οζκιούρ που δηλώνει πως «σε λίγα χρόνια στη βόρεια Κύπρο οι Τουρκοκύπριοι θα μετρούνται στα δάκτυλα», θα πρέπει να υπολογίζουμε ακόμα μια πτυχή. Ότι σ' αυτό το στάδιο βάσιμα μπορούμε να υπολογίζουμε πως με τη σωστή επαναπροσέγγιση Ε/Κ και Τ/Κ μπορεί να γεφυρωθούν οι διαφορές και να εξασφαλισθεί συνεννόηση μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων.

Όμως, θάνατο αδύνατο, να υπάρξει προσέγγιση και συνεννόηση, αν με την πάροδο του χρόνου και την εκκρεμότητα του Κυπριακού, γίνουν οι έποικοι πλειοψηφία, με τους οποίους δεν θα υπάρχει τίποτε που να μας συνδέει.

Είναι λοιπόν ολοκάθαρο το συμπέρασμα και η απάντηση στα βασικά ερωτήματα που προβάλλουν.

‘Ότι η ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση του σοβαρότατου προβλήματός του εποικισμού, είναι αλληλένδετη με την λύση του Κυπριακού πάνω σε ορθή και δίκαιη βάση. Και κάθε παράταση του χρόνου και της εκκρεμότητας του κυπριακού θα μεγαλώνουν ταυτόχρονα και τα προβλήματα — κίνδυνοι από τους εποίκους που έρχονται από την Τουρκία.

Τα Ηνωμένα Έθνη γνωρίζουν και κατανοούν αυτούς τους σοβαρούς κινδύνους και γι’ αυτό θέτουν την ανάγκη να φύγουν οι έποικοι από την Κύπρο.

Τρανή απόδειξη, αποτελεί το ότι ο Γ.Γ. του Ο.Η.Ε. κ. Πέρεζ Ντε Γκουεγιάρ το έχει περιλάβει στην παράγραφο 7.1 του ενοποιημένου εγγράφου με το μέρος που αναφέρει. . . . για την αποχώρηση των μη κυπριακών στρατιωτικών δυνάμεων και στοιχείων.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύουμε ειλικρινά ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης του συνεχιζόμενου κινδύνου του εποικισμού, βρίσκεται στη θετική συμβολή, βοήθεια και υποστήριξη της πρωτοβουλίας του Γ.Γ. του Ο.Η.Ε. κ. Γκουεγιάρ προς εξεύρεση συνολικής λύσης του κυπριακού, το συντομότερο δυνατό.

Η πρόσφατη πρωτοβουλία της Σοβιετικής Ένωσης και οι προτάσεις της για τις αρχές διευθέτησης του Κυπριακού προβλήματος και τους τρόπους επίτευξης της πρέπει να αξιολογηθεί και αξιοποιηθεί από την Κυβέρνηση και ολόκληρο τον Κυπριακό λαό Ε/Κ και Τ/Κ κατά τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο.

Το συμφέρον της Κύπρου και του συνόλου του Κυπριακού λαού, θέτουν μπροστά σε όλους μας επιτακτικά το καθήκον της υποστήριξης και αξιοποίησης των προτάσεων της Σοβιετικής Ένωσης, που αποτελεί πολύ θετική συμβολή για την προώθηση ορθής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού και της αποχώρησης των κατοχικών και όλων των ξένων στρατευμάτων και των εποίκων, προς το συμφέρον ολόκληρου του Κυπριακού λαού, και την εξάλειψη της έντασης στην Κύπρο και στην περιοχή με την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης δίκαιης και σταθερής λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τουλούρας.

Ποιοι ακόμα θέλουν το λόγο παρακαλώ; Ξέρω ότι ο κ. Πουμπουρής θέλει το λόγο, καθώς και ο κ. Στυλιανού και ο κ. Ομήρου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Με αναφέρατε εμένα, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι σας ανέφερα αμέσως μετά τον κ. Τουλούρα.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Ο μαζικός εποικισμός της κατεχόμενης Κύπρου από την Τουρκία είναι γεγονός, που όχι μόνο με κανένα τρόπο και με κανένα πέπλο δεν μπορεί να συγκαλυφθεί και να αποκρυβεί, αλλά και με κανένα πρόσχημα ή μανδύα δεν μπορεί να δικαιολογηθεί και να εξηγηθεί παρά μόνο σαν μιά ξεκάθαρη και ωμή προσπάθεια της Άγκυρας να αλλάξει βίαια το δημογραφικό χαρακτήρα του τόπου, τη σύνθεση του πληθυσμού και να προωθήσει, μέσα από την αλλαγή αυτή, τους απώτερους και αντικειμενικούς της στόχους σε βάρος της Κύπρου.

Με πρόγραμμα και σχεδιασμό από την 'Αγκυρα εξήντα χιλιάδες κουβαλητοί έποικοι από την Τουρκία, που ποτέ και καμιά σχέση δεν είχαν με την Κύπρο, κατακλύζουν σήμερα και λυμαινόνται το κατεχόμενο τμήμα του Νησιού.

Με εντολές και οδηγίες από την 'Αγκυρα παίρνουν υπηκοότητα από το ψευδοκράτος, παίρνουν δικαίωμα ψήφου και αποφάσεων σε βάρος των Τουρκοκυπρίων και της ελεύθερης βούλησής τους και αποκτούν ακόμη χαρακτηριστικούς τίτλους ιδιοκτησίας όχι μόνο πάνω στη γή και την περιουσία των Ελληνοκυπρίων που βίαια ξερίζωσε και προσφυγοποίησε ο Αττίλας, αλλά ακόμη και πάνω στην κινητή και ακίνητη περιουσία των εγκλωβισμένων Ελληνοκυπρίων μπροστά από τα μάτια τους.

Αυτά τα ανήκουστα, που στις λεπτομέρειές τους — όπως όλοι τις γνωρίζουμε — συνιστούν πράγματι πρωτοφανείς αυθαιρεσίες και αδικίες, σε βάρος της Κύπρου και του συνόλου του Λαού της, συμβαίνουν στην εποχή μας, στον ευρωπαϊκό χώρο, σε βάρος μιας ανεξάρτητης και κυρίαρχης Δημοκρατίας, μέλους των Ηνωμένων Εθνών από μια χώρα που πήρε και είχε το προνόμιο της Εγγυήτριας Δύναμης.

Σίγουρα όμως το χειρότερο δεν είναι αυτά που συμβαίνουν σήμερα, αλλά εκείνο που σχεδιάζεται και προγραμματίζεται να γίνει αύριο. Ξεκάθαρα εδώ η Τουρκία αντιγράφει το προηγούμενο της Αλεξανδρέττας και επιχειρεί να εφαρμόσει τα ίδια σχέδια σε βάρος της Κύπρου.

Και για να τοποθετηθεί σωστά το θέμα του εποικισμού στις πραγματικές και αληθινές του διαστάσεις, θα πρέπει, βασικά, να εξετασθεί και να εχτιμηθεί σαν ένα από τα κύρια μέσα με τα οποία η 'Αγκυρα επιχειρεί και επιδιώκει να πετύχει τους στόχους της και να εφαρμόσει τα σχέδιά της σε βάρος της Κύπρου.

Στρατιωτική κατοχή και παρουσία, βίαιη μετακίνηση του πληθυσμού και εποικισμός είναι το βασικό τρίπτυχο με το οποίο η 'Αγκυρα δημιουργεί και αναπτύσσει τις προϋποθέσεις για τη μελλοντική κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου και την τελική προσάρτησή της στα εδάφη της Τουρκίας.

Χωρίς καμιά αμφιβολία αυτοί είναι οι πραγματικοί στόχοι της Τουρκίας. Και θα ήταν τεράστιο και καταστροφικό το λάθος, εάν εμείς εδώ, που ξέρουμε και βλέπουμε από κοντά τα έργα, τις πράξεις και τις μεθόδους της Τουρκίας πιστέψουμε ή εχτιμήσουμε διαφορετικά τα πράγματα.

Πέρα από το παράδειγμα της Αλεξανδρέττας, πέρα από όσα ζήσαμε και μάθαμε από πρώτο χέρι εδώ στη Κύπρο μέχρι σήμερα, πέρα ακόμη από το γεγονός ότι η σημερινή πολιτική της Τουρκίας, με πρόσχημα μουσουλμανικές μειονότητες, παρενοχλεί συστηματικά με καθαρά επεχτατικές βλέψεις και άλλα γειτονικά της Κράτη, πέρα από όλα αυτά, είναι, νομίζω καλά γνωστή και πολύ ενδεικτική και διδακτική η πολιτική και η ταχτική της Τουρκίας στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Σ' ολόκληρη τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, όταν οι άλλοι Λαοί έχυναν ποταμούς αίμα για να δαμάσουν το τέρας του Φασισμού, γίνονταν θυσία και ολοκαύτωμα για αρχές και ιδανικά, η Τουρκία καιροσκοπικά και επιτήδεια ελίσσετο μεταξύ των αντιπάλων και ερωτοτροπούσε αδιάντροπα με τη Χιτλερική Γερμανία, στοχεύοντας, πάνω στο αίμα και τη θυσία των άλλων, να προωθήσει και να επιτύχει τους καθαρά επεχτατικούς σκοπούς της σε βάρος πολλών γειτονικών χωρών της.

Και είναι πολύ χαρακτηριστικό και αξιοσημείωτο ότι τις επεχτατικές αυτές βλέψεις και διεκδικήσεις της η Τουρκία στήριζε πάντα στο πρόσχημα των μειονοτήτων, στα μουσουλμανικά απομεινάρια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και θεωρούσε αυτό αρκετή δικαιολογία για να αρπάξει και να προσαρτήσει ξένα εδάφη. Και είναι πραγματικά εκπληκτική η έκταση και το μέγεθος των επεχτατικών βλέψεων της Τουρκίας σ' αυτή την περίοδο. Είχε και εξεδήλωνε βλέψεις σε βάρος πολλών Αραβικών Κρατών, σε βάρος της Ελλάδας και άλλων γειτονικών ευρωπαϊκών κρατών, ακόμη και για απομακρυσμένα εδάφη της Σοβιετικής Ένωσης. Και πάντα με πρόσχημα και δικαιολογία τα απομεινάρια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Κανένα άλλο νόημα και καμιά άλλη δικαιολογία δεν έχει και δεν μπορεί να έχει ο μαζικός εποικισμός της Κύπρου από την Τουρκία. Το γεγονός μάλιστα ότι ο εποικισμός αυτός άρχισε και έγινε αμέσως μετά την εισβολή δείχνει ξεκάθαρα ότι είναι μέρος γενικότερου σχεδίου, που προϋπήρχε και ήτο έτοιμο για εφαρμογή. Ούτε η θεωρία των εποχιακών εργατών, ούτε η φτηνή θεωρία των Τουρκοκυπρίων μεταναστών, ούτε καμιά άλλη θεωρία μπορεί ή είναι δυνατό να συγκαλύψει τα πράγματα και τα γεγονότα που βουούν ή να ξεγελάσει τον οποιονδήποτε.

Σήμερα η Τουρκία από θέση στρατιωτικής υπεροχής επιδιώκει να επιβάλει μιὰ νόθο λύση στο Κυπριακό.

Μια λύση δυο ουσιαστικά κρατών με κάποια χαλαρή και ιδιόρρυθμη σύνδεση ή σχέση μεταξύ τους. Επιδιώκει στην πραγματικότητα και σε τελευταία ανάλυση να εξασφαλίσει στο Βορρά ένα κράτος με καθαρά Τουρκική όψη και εμφάνιση, που να διατηρούνται και να νομιμοποιούνται σ' αυτό όλα τα βασικά στοιχεία του γενικότερου σχεδίου της 'Αγκυρας. Η στρατιωτική της παρουσία, η μετακίνηση του πληθυσμού και η αλλαγή της αριθμητικής σύνθεσης του πληθυσμού της Κύπρου. Να μη λείπει ουσιαστικά από τη λύση κανένα από τα βασικά εκείνα στοιχεία και μέσα, που θα επιτρέψουν αύριο στην Τουρκία να αναπτύξει και να ολοκληρώσει τα τελικά σχέδιά της σε βάρος της Κύπρου και του Λαού της.

Γι' αυτό απροβλημάτιστη αποδοχή οποιασδήποτε λύσης, που να νομιμοποιεί και να διατηρεί με οποιονδήποτε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, τα βασικά αυτά στοιχεία του σχεδίου της 'Αγκυρας — στρατιωτική παρουσία, βίαιη μετακίνηση του λαού και αλλαγή της αριθμητικής σύνθεσης του πληθυσμού — θα είναι, πιστεύω, άδεια ή διαβατήριο υπογραμμένο από εμάς τους ίδιους για τη μελλοντική τουρκοποίηση και κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου. Και πιστεύω, προσωπικά, ότι τίποτε άλλο εκτός από τη δική μας υπογραφή και συναίνεση δεν πρόκειται τόσο εύκολα να απαλλάξει την Τουρκία από τα προβλήματά της και να τη διευκολύνει στην εφαρμογή των σχεδίων της σε βάρος της Κύπρου και του Λαού της.

Όσο σημαντική είναι λοιπόν για μας η αποχώρηση και του τελευταίου στρατιώτη του Αττίλα, το ίδιο σημαντική είναι για μας και η αποχώρηση του τελευταίου κουβαλητού εποίκου από την Τουρκία, όπως και η κατοχύρωση του δικαιώματος όλου του ξεριζωμένου λαού μας να επιστρέψει ελεύθερα στα σπίτια και στις περιουσίες του.

Πέρα όμως από την απόφαση να μη δεχτούμε και να μη νομιμοποιήσουμε κανένα από τα στοιχεία αυτά στα πλαίσια μιας μελλοντικής βιώσιμης λύσης, θα πρέπει με όλα τα μέσα, με όλους τους τρόπους και από όλα τα βήματα να τα χτυπήσουμε και να τα πολεμήσουμε, όλα μαζί και ξεχωριστά. Να ξεσκέπασουμε

την Άγκυρα και τις πραγματικές επιδιώξεις της μέχρι που να εξαναγκαστεί να αποδεχτεί χωρίς υστεροβουλίες και καιροσκοπισμούς, μια λύση πραγματικής ομοσπονδίας, χωρίς στρατεύματα κατοχής, χωρίς εποίκους και με κατοχυρωμένο το δικαίωμα επιστροφής των ξεριζωμένων προσφύγων. Μια λύση που να επιτρέπει σ' όλο το Λαό της Κύπρου να ζήσει και να ευημερήσει σε συνθήκες ασφάλειας, ελευθερίας και αξιοπρέπειας.

Είμαι σίγουρος ότι η Κυβέρνηση και ο Πρόεδρος Κυπριανού σ' όλα αυτά τα θέματα και στις βασικές αυτές πτυχές του Κυπριακού έχει και ακολουθεί μια γνήσια ρεαλιστική και σωστή γραμμή και πολιτική.

Είμαι όμως το ίδιο σίγουρος ότι για να έχει αποτέλεσμα και να δώσει καρπούς η σωστή αυτή γραμμή θα πρέπει να στηρίζεται στην ομογνώμια και ομοψυχία και να υποστηρίζεται από όλους εμάς, από όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου.

Μόνο τότε θα έχουμε ελπίδες. Μόνο τότε θα είμαστε πειστικοί. Μόνο τότε θα είναι δυνατόν η Άγκυρα να εγκαταλείψει τα επεχτατικά σχέδιά της και να αποδεχτεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση προς όφελος όλου του Λαού της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνούμε με τον εισηγητή του θέματος ότι δεν χρειάζεται επιχειρηματολογία για να πεισθεί αυτή η Βουλή για το πόσο σοβαρό πρόβλημα είναι ο εποικισμός. Πραγματικά οι κίνδυνοι που απειλούν τον λαό μας, από το ότι οι δεκάδες χιλιάδες τούρκοι έποικοι εξακολουθούν να παραμένουν στα κατεχόμενα εδάφη της πατρίδας μας και να αυξάνονται, είναι κάτι που το ζει και το αισθάνεται κάθε μέρα ο λαός μας.

Το σοβαρότατο αυτό πρόβλημα έχει από πρώτη άποψη τις ρίζες του στο διπλό έγκλημα που έγινε σε βάρος της Κύπρου το 1974, στο εγκληματικό πραξικόπημα και τη βάρβαρη τούρκικη εισβολή που το ακολούθησε.

Τα βαθύτερα αίτια του βρίσκονται στις καταχτητικές προθέσεις και τα επεκτατικά σχέδια της Τουρκίας, όσο και στα σχέδια των χωρών του ΝΑΤΟ και ιδιαίτερα της Βρετανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών να μετατρέψουν και να χρησιμοποιήσουν την πατρίδα μας σαν στρατιωτική βάση για την εξυπηρέτηση των στρατηγικών τους συμφερόντων στην περιοχή.

Αυτή η στρατηγική επιδίωξη επιτυγχάνεται πιο εύκολα μέσα σε συνθήκες κατοχής και διχοτόμησης, σε συνθήκες εποικισμού των κατεχόμενων εδαφών μας. Ήδη εκτός από τις βρετανικές «κυρίαρχες» βάσεις που παρά την αντίθεση του λαού μας απόχτησαν οι βρεττανοί στο νότο, στα τελευταία χρόνια μέσα σε συνθήκες κατοχής και εποικισμού κατασκευάστηκαν το τεράστιο στρατιωτικό αεροδρόμιο στην περιοχή Λευκονοίκου, η ναυτική βάση της Κερύνειας και άλλες βάσεις αποθήκευσης και εκτόξευσης πυραύλων στην περιοχή Καρπασίας.

Η μεταφορά στην Κύπρο δεκάδων χιλιάδων εποίκων από την Τουρκία, η εγκατάστασή τους στα σπίτια και στις περιουσίες μας, ο εξαναγκασμός των εγκλωβισμένων με διάφορους τρόπους να εγκαταλείψουν τα χωριά τους και να μεταφερθούν στις ελεύθερες περιοχές, υπογραμμίζει την προσπάθεια της Τουρκίας για σταδιακή εφαρμογή των σχεδίων της για αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα και της σύνθεσης του πληθυσμού.

Η συνεχιζόμενη εγκατάσταση εποίκων από την Τουρκία στις κατεχόμενες περιοχές «δημιουργεί μια σκοτεινή κατάσταση που θυμίζει την πρώτη περίοδο μετά την κατάκτηση της Κύπρου από την οθωμανική αυτοκρατορία» υπογραμμίζει η Τ/κή εφημερίδα «Γκιουναϊντίν».

Άλλες εφημερίδες τονίζουν ότι η συνεχιζόμενη εγκατάσταση εποίκων έχει σαν στόχο να καταστεί η Κύπρος ένας νομός της Τουρκίας. Αν δεν σταματήσει αυτή η εισροή πληθυσμού, αν δεν τεθεί τέρμα σ' αυτή την κατάσταση, θ' αλλοιωθεί ο χαρακτήρας των τουρκοκυπρίων και οι έποικοι θα καταστούν πλειοψηφία.

Έτσι τα καταχτητικά σχέδια της Τουρκίας υποβοηθούνται όχι μόνο με την αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα του τόπου αλλά και με την εξαφάνιση ή την υποβάθμιση του χαρακτήρα των τουρκοκυπρίων, με την υπερίσχυση των εποίκων. Αυτή η κατάσταση οδηγεί στην αύξηση της ανεργίας ανάμεσα στους τουρκοκυπρίους που τους υποχρεώνει να μεταναστεύουν για αναζήτηση δουλειάς στο εξωτερικό.

Η παρουσία τόσων χιλιάδων εποίκων αλλοιώνει επίσης το συσχετισμό των πολιτικών δυνάμεων ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους, θέτει φραγμούς στην ανάπτυξη των δυνάμεων που υποστηρίζουν την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου, και υποβοηθά στο ν' αυξηθούν τα στηρίγματα των αντιδραστικών σωβινιστικών δυνάμεων.

Δεν είναι τυχαίο το ότι με τις ψήφους των Τούρκων εποίκων επεκράτησε ο Ντενκτάς στις λεγόμενες προεδρικές εκλογές του 1981 καθώς και στις «εκλογές» της 9ης του Ιούνη 1985.

Οι 35 χιλιάδες ψήφοι των Τούρκων εποίκων όχι μόνο ανάδειξαν το κόμμα του Ντενκτάς πρώτο στις «Βουλευτικές εκλογές» στις 23 του Ιούνη 1985 αλλά κατέστησαν το κόμμα των εποίκων «Αναγέννηση» ρυθμιστή της κατάστασης.

Οι έποικοι χρησιμοποιούνται από την Τουρκία και τον Ντενκτάς για προώθηση των πολιτικών και άλλων επιδιώξεών τους.

Καταδικάζοντας το συνεχιζόμενο εποικισμό των κατεχόμενων εδαφών μας δεν μπορούμε να υποτιμήσουμε τη σημασία του παράγοντα των Τουρκοκυπρίων οι οποίοι αφήφώντας τους κινδύνους από το αντιδραστικό καθεστώς του Ντενκτάς και την παρουσία των κατοχικών στρατευμάτων εκφράζονται ενάντια στο συνεχιζόμενο εποικισμό και ζητούν την αποχώρησή τους. Ασφαλώς το κύριο καθήκον μας είναι ο συνεχής αγώνας ενάντια στην κατοχή για την αποχώρηση των τουρκικών και όλων των ξένων στρατευμάτων, είναι οι συνεχείς πιέσεις πάνω στην Τουρκία έτσι που να επιδείξει σεβασμό προς τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Μια πτυχή αυτού του αγώνα είναι η εφαρμογή τέτοιας πολιτικής που θα βοηθά τις δυνάμεις των τουρκοκυπρίων που αντιτίθενται στον εποικισμό. Είναι προς το συμφέρον ολόκληρου του λαού Ελλήνων και Τούρκων να δυναμώσουν οι φωνές απ' την άλλη πλευρά ενάντια στους εποίκους. Και θα δυναμώσουν αν εμείς ακολουθήσουμε μια συνεπή πολιτική επαναπροσέγγισης και αν κτυπήσουμε το σωβινισμό που υπήρξε η αιτία του δράματος της Κύπρου που υποβοηθήσε και το πραξικόπημα και την εισβολή.

Το ΑΚΕΑ υπογραμμίζει ότι η ανακοπή του συνεχιζόμενου εποικισμού, η αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις προσπάθειες για μια μόνιμη και ειρηνική λύση του Κυπριακού, μια λύση που θα στηρίζεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ, στις συμφωνίες κορυφής και στα έγγραφα του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουεγιάρ.

Η συνέχιση του εποικισμού αναμφίβολα υπονομεύει και υποσκάπτει την πρωτοβουλία του Γ.Γ. του ΟΗΕ. Όπως είναι γνωστό στα έγγραφα του παρασμένου Γενάρη ο Γ.Γ. του ΟΗΕ αναφέρεται σαφώς στην ανάγκη αποχώρησης των ξένων στοιχείων, δηλ. των εποίκων, σαν συστατικό στοιχείο της λύσης του Κυπριακού, μιας λύσης που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την ενότητα της Κύπρου.

Η ενίσχυση από μέρους μας της πρωτοβουλίας του Γ.Γ. του ΟΗΕ αποτελεί μια συγκεκριμένη έκφραση της θέλησής μας να ανακόψουμε τον εποικισμό και τη δημιουργία νέων τετελεσμένων. Συζητώντας σήμερα αυτό το σοβαρότατο πρόβλημα οφείλουμε να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία στον παράγοντα χρόνο. Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι όσο παρέρχεται ο χρόνος άλλο τόσο το πρόβλημα των εποίκων θα γίνεται δυσκολότερο.

Γιατί με την πάροδο του χρόνου όχι μόνο εκτοπίζουν το τουρκοκυπριακό στοιχείο, αλλά με ποικίλες διαδικασίες σμίγουν και συγχωνεύονται μ' αυτό, ριζώνουν στην κατεχόμενη γη μας. Αυτό είναι ένας σοβαρότατος κίνδυνος. Από την συνεχιζόμενη κατοχή και τον εποικισμό ανησυχεί όλος ο λαός. Ιδιαίτερα όμως ανησυχούν οι πρόσφυγες. Γιατί είναι στα σπίτια και στις περιουσίες των προσφύγων που έχουν εγκατασταθεί οι δεκάδες χιλιάδες έποικοι που έφερε η Τουρκία για ν' αλλοιώσει, όπως ελέχθη, το δημογραφικό χαρακτήρα της Κύπρου.

Η κατάσταση που δημιουργείται με το συνεχιζόμενο εποικισμό και την τούρκικη κατοχή, η παρατεταμένη εκκρεμότητα του Κυπριακού ανησυχεί όχι μόνο το λαό μας αλλά και τη διεθνή κοινή γνώμη. Έκφραση αυτής της ανησυχίας αποτελούν όλα τα περί Κύπρου ψηφίσματα και οι αποφάσεις του ΟΗΕ. Σ' όλες ανεξαιρέτα τις αποφάσεις του διεθνούς οργανισμού εκφράζεται έντονη ανησυχία για το δράμα του λαού μας, που ένα από τα βασικά του στοιχεία, είναι ο εποικισμός.

Στην πρόσφατη βαρυσήμαντη δήλωση της η Σ. Ένωση αναφέρει ότι ανησυχεί σοβαρά από το ότι «η μη διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος δημιουργεί απειλή για την ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ανεξάρτητου, κυρίαρχου, εδαφικά αχέραιου, ενιαίου και αδέσμευτου κράτους.», και μεταξύ άλλων υπογραμμίζει την ανάγκη «να τεθεί τέρμα σε οποιαδήποτε ενέργειες που οδηγούν στην επιδείνωση της κατάστασης στην Κύπρο, που συμβάλλουν στο διαμελισμό της νήσου και υπονομεύουν το διακοινοτικό διάλογο». Είναι φανερό πως οι ενέργειες που επιδεινώνουν την κατάσταση στην πατρίδα μας και αυξάνουν τους κινδύνους διχοτόμησης, είναι η ανακήρυξη του παράνομου τουρκοκυπριακού κράτους, που υποβοηθήθηκε από την παράνομη παρουσία και την ενίσχυση δεκάδων χιλιάδων εποίκων.

Διατυπώνεται η άποψη ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί γιατί η Τουρκία δεν έχει πρόθεση να λύσει το Κυπριακό, δεν έχει πρόθεση να προέλθει σ' ένα έντιμο συμβιβασμό. Κανένας δεν παραβλέπει ούτε παραγνωρίζει τις κατακτητικές προθέσεις της Τουρκίας. Και θα έλεγα πως δεν πρέπει να παραβλέπουμε ούτε να παρασιωπούμε το ότι πίσω από την Τουρκία, πίσω από την κατοχή και τον εποικισμό, βρίσκονται οι υψηλοί προστάτες της 'Αγκυρας, οι ηγετικοί κύκλοι των Ηνωμένων Πολιτειών.

Το θέμα όμως δεν είναι αν βλέπουμε ή δεν βλέπουμε τις κατακτητικές προθέσεις της Τουρκίας. Τις κατακτητικές προθέσεις της Τουρκίας τις βλέπουμε όλοι. Το θέμα είναι ποια μέτρα παίρνουμε και ποια πολιτική εφαρμόζουμε για να

ανακόψουμε την πορεία και του εποικισμού και της κατοχής, για να ανακόψουμε την καταστροφική πορεία προς την οριστική διχοτόμηση της πατρίδας μας.

Αυτό είναι το βασικό που πρέπει να μας ενδιαφέρει.

Είμαστε λοιπόν σύμφωνοι ότι πρέπει να εξετάζουμε από κοινού ποιες μορφές, ποιες μέθοδοι αγώνα μπορούμε να προωθήσουμε για την ανακοπή και τον τερματισμό του εποικισμού.

Εμείς πρέπει να πούμε εδώ ότι με τους αγώνες που έχουμε κάμει στο παρελθόν, οι πρόσφυγες από την Αμμόχωστο με τη συμπαράσταση και των άλλων συναδέλφων μας και του λαού γενικότερα, κατορθώσαμε να παρεμποδίσουμε περαιτέρω εποικισμό της Αμμοχώστου.

Θέλουμε όμως να επαναλάβουμε ότι η ριζική λύση του προβλήματος των εποίκων περνά μέσα από το κανάλι της επίμονης προσπάθειας για συμφιλίωση των δυο κοινοτήτων, της συμφωνίας για επίλυση της εσωτερικής πτυχής του Κυπριακού προβλήματος στη βάση των αποφάσεων του ΟΗΕ, των συμφωνιών κορυφής και των εγγράφων Κουεγιάρ. Και αυτή η λύση πρέπει ν' αναζητηθεί με ειρηνικά μέσα.

Πάνω σ' αυτή τη βάση το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει ν' αγωνίζεται για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση για την απαλλαγή της Κύπρου από τα κατοχικά στρατεύματα και τους εποίκους, για την επιστροφή των προσφύγων και την ειρηνική συμβίωση των δυο κοινοτήτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Βαθύριζη και πολυαίωνα η τουρκική διεισδυτική στρατηγική και πολιτική γι' αυτό και πολύ σωστά και εύστοχα ο κ. Χ' ' Δημητρίου ενέγραψε για συζήτηση το θέμα. Γνωστή ιστορικά η ανελικτική πορεία των Οθωμανών που απ' το δεύτερο μισό του 13ου αιώνα θέτουν — όταν καταδιωγμένοι απ' τους Μογγόλους απ' την αρχική τους κοιτίδα, την περσική Χαρασάν, λίγες δεκάδες χιλιάδες και μ' αρχηγό τον Ερτογρούλ — προσβάσεις στο βυζαντινό μικρασιατικό χώρο, τα Βυζαντινά Αγγελόκωμα.

Σύντομα σε λίγο οι λίγες τούτες χιλιάδες θα επιτύχουν — κι αξίζει κανένας να ενδιατρίψει έστω και για λίγες ώρες ιστορικά πάνω στο φοβερό φαινόμενο του τουρκικού επεκτατισμού — με την πειρατεία, τη ναυτολόγηση, μα προπαντός με το παιδομάζωμα και τον εξισλαμισμό (στοιχεία που θα προσπαθήσει να αντιγράψει αιώνες πολλούς αργότερα ο χιτλερισμός και ο φασισμός), ν' αποτελέσουν μια φοβερή δημογραφική πλημμυρίδα, που θα σαρώσει το μικρασιατικό βυζαντινό κόσμο, θα στήσει τις σημαίες της σε λιγότερο από δυο αιώνες πάνω στα ίδια τα κάστρα της βυζαντινής πρωτεύουσας, για να σύρει στερνότερα την καταχτητική πορεία της ως την καρδιά της κεντρική Ευρώπης: 'Ισαμε τα κάστρα της Βιέννης, με στόχο την κοσμοκρατορική της επικράτηση. Στις μέρες τις έσχατες, οι νεότουρκοι θα αντικαταστήσουν τον εξισλαμισμό με τον εποικισμό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αδιαμφισβήτητα το θέμα του εποικισμού στην Κύπρο συνιστά μια από τις συγκλονιστικότερες, αν όχι την πιο συγκλονιστική πτυχή του κυπριακού δράματος, όπως διαμορφώθηκε μετά την τούρκικη εισβολή του 1974.

Από τις πρώτες κιόλας ώρες της τούρκικης εισβολής, η Τουρκία σε συνεργασία με τους εδώ εγκάθετους της προώθησε πάνω σε συστηματική κι επιστημονική βάση το θέμα του εποίκισμού στην κατεχόμενη γη μας.

Αποτελεί, άλλωστε, πάγια, γνώριμη τακτική της πολιτικής των νεοτούρκων η δημογραφική αλλοίωση των εδαφών που καταλαμβάνουν. Έτσι έχουμε αρχικά το σταδιακό εξισλαμισμό της Τενέδου και της Ίμβρου, που με τη συνθήκη της Λωζάνης στα 1923 παραχωρήθηκαν στην Τουρκία. Οι 7.000 Έλληνες της Ίμβρου, με τουρκικό «πληθυσμό» τους λίγους διοικητικούς λειτουργούς, δέχτηκε στα 1955 ομαδική εισβολή των Λαζών, που, μόλο που πήραν τα κτήματα των μοναστηριών του Άθω, δε μπόρεσαν να κρατηθούν στο νησί. Υποκαθιστώντας όμως τους Λαζούς με κατάδικους των ανοιχτών τουρκικών φυλακών η τουρκική επεκτατική πολιτική, κατάφερε στερνά να εκδιώξει όλους τους Έλληνες κατοίκους του νησιού, εκτός από 600, που κι αυτοί φθίνουν, καθιστώντας τους έτσι μια ασήμαντη δηλαδή μειονότητα, μπροστά σ' ένα αμιγή τούρκικο πληθυσμό ύψους 15.000 περίπου.

Παράλληλα οι Τούρκοι επεκτατιστές πέτυχαν από το 1955 κι εδώθε να αλλοιώσουν δημογραφικά και τον πληθυσμό της ελληνικής Τενέδου. Έτσι ενώ στα 1923 διαβιούσαν αρμονικά 2.000 κάτοικοι, από τους οποίους 1.500 Έλληνες και 500 Τούρκοι, σήμερα άλλαξε ολοκληρωτικά το δημογραφικό σχηματικό με αποτέλεσμα να εγκατασταθούν στο νησί 2000 — 2500 αποκλειστικά Τούρκοι κάτοικοι.

Συναφής ήταν και η μοίρα του Σαντζακίου της Αλεξανδρέττας, που τα όμορα σύνορά του με την Τουρκία εκμεταλλεύτηκε κατά τρόπο επιστημονικό και πάλι η τουρκική επεκτατική πολιτική, ανατρέποντας με την εγκαθίδρυση χιλιάδων Τούρκων εποίκων την καθαρά αραβική δημογραφικά υπεροχή, μ' αποτέλεσμα η δημοκρατία της Χατάϊ, όπως μετονομάστηκε το Σαντζάκιο, να ψηφίσει την ένωση της με την Τουρκία στα 1938. Έτσι τα τουρκικά στρατεύματα δε δυσκολεύτηκαν να εισελάσουν σε λίγο στη λυμφατική δημοκρατία της Χατάϊ και να την προσαρτήσουν στην τουρκική επικράτεια.

Ανάλογη κίνηση αναλήφθηκε και στην περίπτωση του κουρδικού πληθυσμού που διαβιεί στο μικρασιατικό χώρο: με στόχο την εξαφάνιση και διάσπαση του αμιγούς κουρδικού πληθυσμού η τουρκική πολιτική προσπάθησε — και σε μερικές περιπτώσεις πέτυχε, έστω κι αν αυτό αποδείχτηκε τελικά μπούμεραγκ για την ίδια — στα τέσσερα σημεία της μικρασιατικής γης.

Στη Κύπρο ήταν φυσικό κι αναπότρεπτο για τους Τούρκους επεκτατιστές της Άγκυρας να προωθήσουν την ίδια στρατηγική. Εκκινώντας και θέτοντας σ' εφαρμογή από το 1974 κιόλας τη διαδικασία του εποίκισμού, κατάφεραν σταδιακά να προσαυξήσουν τον πληθυσμό των εποίκων. Έτσι οι τελευταίοι ανέρχονται στα 1975 σε 12.000, στα 1976 ανήλθαν σε 15.000, το 1977 σε 30.000 το 1978 σε 31.000, ένας αριθμός που παρέμεινε καθηλωμένος για μερικά χρόνια — και συγκεκριμένα ως το 1982 — για να ξεπεράσει σήμερα τις 50-55 χιλιάδες, που έχουν ήδη πολιτογραφηθεί από τις τούρκικες κατοχικές αρχές. Στους αριθμούς αυτούς θα πρέπει να προστεθούν άλλοι 5.000 έποικοι, που μολονότι ήρθαν ως τουρίστες, παρέμειναν ως εργάτες για να εγκατασταθούν βασικά — όπως, άλλωστε, κι η πλειοψηφία των λοιπών εποίκων — στην περιοχή της Αμμοχώστου και στα χωριά της, που για πολιτικούς λόγους, δεν είχαν δεχτεί το κύμα των διατετεγμένα και πάλιν ξεκληρισμένων από την Άγκυρα Τουρκοκύπριων συμπατριωτών μας.

Όμως ο αριθμός αυτός των εποίκων δεν έφτασε στα προδιαγραφμένα από την Άγκυρα επίπεδα, που προσδιορίζονταν από την τουρκική πολιτική να φτάσει και να ξεπεράσει μέχρι σήμερα τις 90.000, ένα στόχο που λόγω των κακών συνθηκών εγκατάστασης, η τουρκική πολιτική δεν πέτυχε απόλυτα στο στόχο που διέγραψε.

Οι έποικοι έχουν σήμερα πολιτικοποιηθεί. Έτσι λειτουργούν σήμερα δύο αποκλειστικά κόμματα εποίκων, το πρώτο, το νέο κόμμα τουρκικής ενότητας, υπό τον Ισμαήλ Τεζέρ, πρώην στρατηγό της αεροπορίας, που δεν ανέδειξε κανένα βουλευτή, και το κόμμα της αναγέννησης (Γεννή Τοκού) υπό τον Ατχάν Πεσιεφλέρ, που κατά καιρούς διητέλεσε «υπουργός πολιτισμού» του ψευδοκράτους και που πρόσθετα από τον ίδιο ανέδειξε στις τελευταίες εκλογές άλλους τρεις βουλευτές, τους Εμίν Ουζούν, Κενάν Ακκίν και Ομέρ Ντεμίρ.

Οι νεότερες τουρκοκυπριακές πληροφορίες που υπάρχουν σχετικά με τον αριθμό των εποίκων είναι τα στοιχεία της τουρκοκυπριακής εφημερίδας Σοζ, της 26.6.85, που αναφέρεται πως οι έποικοι ανέρχονται σε 50.000, με πολιτικογραφημένους τις 40.000.

Σύμφωνα με πληροφορίες που έχει στα χέρια της η επίσημη κυπριακή πλευρά — Κυπριακές Υπηρεσίες Πληροφοριών — σημειώθηκε τον Οκτώβρη του 1985 νέα εγκατάσταση εποίκων στη Βατυλή και στην Αφάνεια.

Εξάλλου, σύμφωνα με τη λεγόμενη επίσημη εφημερίδα του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους της 11ης Οκτωβρίου 1984, πολιτικογραφήθηκαν ως Τουρκοκύπριοι Τούρκοι από την Τουρκία, αλλά και από το Πακιστάν και το Ιράκ. Και μολονότι οι αριθμοί της τελευταίας πολιτογράφησης αυτής διακινούνται σε χαμηλά επίπεδα, αναδείχνουν εντούτοις το αδίσταχτο και ωμό πρόσωπο, κάτω από το απατηλό πρόσωπειο της τουρκικής επεκτατικής πολιτικής, που όταν εγκλωβιστεί σε διεθνείς οργανισμούς διακηρύσσει ψευδώς, ακόμα και σήμερα πως δέχεται μόνο εποχιακούς εργάτες και τουρίστες από την Τουρκία. Γιατί μας είναι γνώριμος ο απατηλός αυτός ισχυρισμός των Τούρκων σωβινιστών: Για εποχιακούς εργάτες μιλούσαν για μήνες ολάκερους, όταν απαντούσαν στις καταγγελίες που τότε τους προσήπταμε — κι είχαμε το θλιβερό προνόμιο νάμαστε οι πρώτοι που δημόσια καταγγέλλαμε το κύμα του τουρκικού εποίκισμού στην κατεχόμενη γη μας — μέχρις ότου και πάλι — έχοντας δεύτερο θλιβερό προνόμιο δώσαμε στη δημοσιότητα, τον Ιούλιο του 1977, τη γνωστή δέσμη από επίσημα έγγραφα της Ουνφικύπ, που περιέγραφαν με κάθε λεπτομέρεια το συντελούμενο όργιο του εποίκισμού στη γη μας.

Δεν θα αναφερθώ σ' όλες τις Εκθέσεις αυτές, τις οποίες θα δώσω στη Γραμματεία της Βουλής, που μιλούν με λεπτομέρειες και με στοιχεία και γεγονότα για τον εποίκισμό αυτό. Θα σταθώ μόνο σε μία.

Σε μια λοιπόν από τις δεκάδες αυτές εκθέσεις ημ. 25.7.77, εκπροσώπου της αστυνομίας της διεθνούς δυνάμεως, που δώσαμε στη δημοσιότητα στις 3.9.77, αναφέρονται χαρακτηριστικά και τα πιό κάτω:

«Έχει γίνει περαιτέρω διερεύνηση σχετικά με την εγκατάσταση Τουρκοκυπρίων στην Αμμόχωστο. Την Παρασκευή, 25 Ιουλίου, ομάδα της Σουηδικής αστυνομίας επισκέφθηκε μέρη της Αμμοχώστου όπου εγκαταστάθηκαν πρόσωπα τις τελευταίες βδομάδες. Τότε διαπιστώθηκε ότι τα νότια όρια για εγκατάσταση στα Κάτω Βαρώσια είναι η οδός της Αγίας Παρασκευής. Η εγκατάσταση γίνεται και στις δυο πλευρές του δρόμου αλλά οι κάθετοι έχουν αποκλεισθεί.

«Παρατηρήθηκε ότι σημείο ελέγχου της αστυνομίας είχε εγκατασταθεί στο 05500533. Η ομάδα δεν προσπάθησε να περάσει από το σημείο ελέγχου αλλά ένα πολιτικό αυτοκίνητο πέρασε αφού ελέγχθηκε από την αστυνομία. Τα αν τα κτίρια νοτίως του σημείου αυτού κατά μήκος της οδού είναι κατειλημμένα ή όχι δεν είναι γνωστό προς το παρόν.

«Ενώ η ομάδα εκινείτο κατά μήκος της οδού Γκόρκυ, που από τη διασταύρωση με την οδό Αγίας Παρασκευής φαίνεται ν' αποτελεί το ανατολικό όριο για εγκατάσταση τους σταμάτησε ένας αστυνομικός που συνοδεύετο από τέσσερις στρατιώτες. Όλοι ήταν οπλισμένοι με αυτόματα. Ο αστυνομικός είπε στην ομάδα ότι δεν επιτρέπεται να κινούνται στην περιοχή και ότι έπρεπε να περιορίζονται στους καθορισθέντες κυρίως δρόμους. Επίσης είπε στην ομάδα να επιστρέψει κατ' ευθείαν στο δρόμο Λάρνακας.

«Πάντως η ομάδα παρατήρησε ότι έγινε εποικισμός σε ολόκληρη την περιοχή Κάτω Βαρωσίων. Οι δρόμοι στα νοτιοανατολικά ήταν γεμάτοι σωρούς από βιβλία, χαρτιά, ρούχα και άλλα αντικείμενα που ρίχθηκαν έξω από τα σπίτια που καταλήφθηκαν.

«Αφού, επισκεφθήκαμε την περιοχή Κάτω Βαρωσίων η ομάδα ήρθε σ' επαφή με αντιπρόσωπο των Τουρκοκυπριακών αρχών ο οποίος δήλωσε ότι η περιοχή κατοικήθηκε τόσο από Τουρκοκυπρίους, όσο και Τούρκους από την Τουρκία. Ανέφερε ότι πορθμεία από την Τουρκία μετέφεραν μεταξύ 700 και 800 εποίκους στην Κύπρο κάθε βδομάδα. Προς το παρόν, είπε, περισσότεροι από 5.000 Τούρκοι εγκαταστάθηκαν εκεί. Επίσης είπε ότι μερικοί από τους Τούρκους στάληκαν πίσω γιατί δεν ακολουθούσαν τους κανονισμούς που έθεσαν οι Τουρκικές αρχές. Σύμφωνα με τον ίδιο, οι περισσότεροι εποικοί είναι γεωργοί.

«Η Σουηδική αστυνομία παρατήρησε επίσης ότι Τούρκοι πολίτες κατά τις τελευταίες βδομάδες άρχισαν να εργάζονται στους πορτοκαλεώνες γύρω από το συμβολικό αριθμό που κατονομάζει. Οι εργάτες μεταφέρονται στο σημείο αυτό με λεωφορείο και εργάζονται και στις δυο πλευρές του δρόμου Δερύνειας.

«Στη Σουηδική αστυνομία δόθηκε υπόσχεση ότι θα έχει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των εποίκων και άλλες λεπτομέρειες του εποικισμού. Αυτές οι πληροφορίες θα δοθούν από έγκυρη πηγή στις αρχές της επόμενης βδομάδας πιθανότατα την Κυριακή 20 του μηνός.

Θα υπάρξει περαιτέρω έκθεση.»

Παραλείπω τα υπόλοιπα έγγραφα για να τονίσω πως τα έγγραφα εκείνα — που μας εμπιστεύθηκε ανώτερος αξιωματούχος των Η.Ε., εξορκίζοντάς μας να μην τα δώσουμε στη δημοσιότητα πριν από την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, μα που το συγκλονιστικό περιεχόμενό τους μας έκαμαν ν' αναθεωρήσουμε την στάση μας και να τα δώσουμε στη δημοσιότητα, μ' αποτέλεσμα ο κυπριακός, ο ελλαδικός και ο διεθνής τύπος, καθώς και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να τους δώσουν πλατιά δημοσιότητα, ενώ παράλληλα διαβιβάζονταν με τέλεξ στον ευρισκόμενο στην έδρα των Η.Ε. Υπουργό Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, που τ' αξιοποιούσε αμέσως από το βήμα της διεθνούς αμφικτυονίας — έθεσαν οριστικό κι αμετάκλητο τέρμα στους ψευδείς ισχυρισμούς της Άγκυρας και καταθρυμμάτισαν τη σπονδυλική στήλη της τουρκικής προπαγάνδας για δήθεν εποχιακούς εργάτες και τουρίστες.

Από τα έγγραφα αυτά που μερικά περιλήφθηκαν και στην έκδοση Colonisation του Κυπριακού Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών το Γενάρη του 1978 έχω

τυχαία και εντελώς συμπτωματικά αλλά εν πάση περιπτώσει ενδεικτικά φωτοτυπήσει για να δώσω σ' όλους τους συνάδελφους και έχω καταθέσει στη γραμματεία της Βουλής τα με αριθμό 58 και 66 έγγραφα της εξειδικευμένης αυτής σειράς του προσωπικού μου αρχείου — και με τις ενδείξεις:

HQ FAMAGUSTA DISTRICT

SWEDISH CONTINGENT

FN — bat 57C

DEO

1975-08-02

HQ FAMAGUSTA DISTRICT — UN RESTRICTED — Ops no 171/57C

SWEDISH CONTINGENT

16 August 1975

Swed Bn 57C, της Ουνφικύπ.

Έτσι τα έγγραφα αυτά, φίλοι Βουλευτές, μιλούν από μόνα τους, και σε ανύποπτο μάλιστα χρόνο, ένα χρόνο μόλις μετά την τούρκικη εισβολή, για το όργιο του τουρκικού εποικισμού σε βάρος της πατρίδας μας.

Με την ευκαιρία δε θάθελα ν' αναφερθώ, ή ν' αποκαλύψω άν θέλετε την πορεία ή τη μοίρα του πληροφοριοδότη μας. Θα το πράξω ίσως σε άλλη περίπτωση.

Επανερχόμενος σε πρόσφατα στοιχεία αναφορικά με τους εποίκους, που έχουμε στα χέρια μας από τις υπηρεσίες πληροφοριών του Κυπριακού κράτους, μνημονεύουμε την προσπάθεια σταδιακής ένταξης των εποίκων στο γενικότερο δημογραφικό πλήθος των τουρκοκυπρίων — μια δημογραφική σύνθεση, που οπωσδήποτε θ' αποτελέσει μειοψηφία κάποτε και σ' αυτό το ίδιο το ψευδοκράτος του Ντενκτάς ακόμα — και μια από τις μορφές της προσπάθειας αυτής, που συνίσταται στην επαύξηση της χρονικής περιόδου της θητείας των εποίκων σε 24μηνη, από 18μηνη που ήταν, έτσι που να συνάδει κι αυτή ακόμα με τη θητεία των τουρκοκυπρίων αυτοχθόνων.

Θα πρέπει επίσης σε κατακλείδα να αναφερθούμε στην αυθομολόγηση του Τουρκοκύπριου ηγέτη κ. Ντενκτάς που αναφερόμενος στο παράνομο αεροδρόμιο που κατασκευάστηκε στο Λευκόνοικο και στο νέο λιμάνι που κατασκευάζεται στην Κερόνεια δηλώνει απερίφραστα, ωμά, κυνικά πως τα αεροπλάνα και τα σκάφη του στρατού της Τουρκίας θα χρησιμοποιούν τους αερολιμένες και τα λιμάνια στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου χωρίς κανένα περιορισμό. Έτσι ο γκαουλάίτερ της Άγκυρας απόβαλε άλλη μια φορά το προσωπίο, το αναδείχνει ωμό, κατακτητικό όπως στην πραγματικότητα ήταν από την πρώτη στιγμή της διαδικασίας έναρξης του σχεδίου εποικισμού της γης μας.

Φίλοι κ. συνάδελφοι,

Το θέμα του εποικισμού είναι και σοβαρό και επείγον: Απειλεί την ίδια τη βιολογική και εθνολογική αυθυπαρξία μας από την πρώτη κιόλας στιγμή της σύλληψης κι' εφαρμογής του. Και θα οδηγήσει άφευκτα στο βιολογικό αφανισμό μας αν ο ρυθμός δεν ανακοπεί και με τη δική μας — κι όχι μόνο με τις αντιδράσεις του τουρκοκυπριακού προοδευτικού τύπου: Γενί Τουζέν, Ορτάμ, Σοζ και των προοδευτικών τουρκοκυπρίων ηγετών — αλλά και με τη διεθνή, επαναλαμβάνω, σταυροφοριακή κινητοποίηση και οργανωμένη πολιτική αντίδραση.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κ. Χατζηδημητρίου πολύ σωστά ενέγραψε ένα καθαρά εθνικό θέμα και κάλεσε τη Βουλή να αντικρύσει κατά τρόπο σοβαρό και υπεύθυνο αυτή τη δραματική εξέλιξη στην ιστορική μοίρα της πατρίδας.

Εισηγούμαι το θέμα αυτό για να υπάρξει και συνέχεια να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής που να το παρακολουθήσει και να μεθοδεύσει τις διαδικασίες για την καθολικότερη αντίκρυσή του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος ομιλητής πριν από τον εισηγητή είναι ο κ. Ομήρου. Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει άλλος.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα του εποικισμού στην κατεχόμενη Κύπρο συνδέεται με την ουσία του Κυπριακού προβλήματος και τους αμετάθετους στρατηγικούς στόχους της Τουρκίας. Η μεταφορά Τούρκων από την Τουρκία και η εγκατάστασή τους στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου εντάσσεται στα πλαίσια της πολιτικής της Αγκυρας για αλλοίωση του εθνολογικού χαρακτήρα της πατρίδας μας. Για την Τουρκία η ελληνική πλειοψηφία στην Κύπρο είναι μια ευκαιριακή συγκυρία που θα πρέπει να ανατραπεί. Ο τούρκος καθηγητής Νιχάτ Ερίμ σε μια έκθεσή του για την Κύπρο προς την Τουρκική Κυβέρνηση με ημερ. 24 Νοεμβρίου 1956 αναφέρει: «Επειδή σε μια δεδομένη στιγμή μέσα στη ροή της Ιστορίας ο ένας πληθυσμός σε σύγκριση με τον άλλο πληθυσμό έχει υπερτερήσει κατά εκατό ή διακόσιες χιλιάδες, δεν είναι επαρκής λόγος να καθορίσει την αιώνια τύχη μιας μεγαλονήσου όπως είναι η Κύπρος. Δεν μπορεί να την καθορίσει. Και μάλιστα αν λάβει κανείς υπ' όψη του ότι ένα τέτοιο νησί μπορεί να αποτελέσει ένα τρομακτικό κίνδυνο για την ασφάλεια μιας χώρας 25 — ήταν τότε — εκατομμυρίων όπως είναι η Τουρκία. Για την ασφάλεια της Τουρκίας η Κύπρος είναι ένα γεωγραφικό δεδομένο το οποίο δεν είναι δυνατό να παραγνωρισθεί». Και εισηγούμενος την προώθηση της λύσης της προσάρτησης της Κύπρου στην Τουρκία ο Νιχάτ Ερίμ αναφέρει ότι σαν προπαρασκευαστικό στάδιο θα πρέπει να συλλεγούν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η πλειοψηφία της ιδιοκτησίας της γης στην Κύπρο ανήκει στους Τούρκους, ότι θα πρέπει να συνταχθεί δημογραφικός χάρτης που να καθορίζει τον αριθμό των Τούρκων του νησιού σε κάθε πόλη και χωριό και ακόμα πως θα πρέπει να συλλεγούν οι καλύτερες δυνατές πληροφορίες για τους Κυπρίους της Τουρκίας και γενικά όσους βρίσκονται εκτός Κύπρου προφανώς για την περίπτωση του εποικισμού.

Μετά το πραξικόπημα και την Τουρκική εισβολή δεν υπήρχε βέβαια ανάγκη για προσχήματα με επιστροφή δήθεν Τουρκοκυπρίων. Ο εποικισμός μετά το 74 πήρε τη μορφή ενός καλά οργανωμένου σχεδίου που αποβλέπει σταθερά στη δημογραφική αλλοίωση των πληθυσμιακών δεδομένων με τελικό στόχο την ανατροπή τους.

Ο Εκόνομιστ στις 4.9.1976 έγραψε: «Ο προφανής στόχος της Τουρκίας είναι να μετατρέψει τη Βόρεια Κύπρο σε μια Επαρχία της Τουρκίας. Ο δημογραφικός εκτουρκισμός του Βορρά σύντομα θα είναι πλήρης. Πόλεις και χωριά όπως η Κερύνεια και η Λάπηθος που παρέμεναν κενά μέχρι πρόσφατα είναι τώρα γεμάτα από εποίκους από την Τουρκία.»

Η ίδια η τουρκική εφημερίδα Γκιουναϊτίν αναφερόμενη στους εποίκους στις κατεχόμενες περιοχές έγραψε στις 3.3.1984: «45—50 χιλιάδες δεν είναι ένας μικρός αριθμός μέσα σε ένα πληθυσμό 160.000».

Πέρα από αυτή τούτη την πράξη του εποικισμού που αποδεικνύει τους τουρκικούς κατακτητικούς στόχους εκείνο που θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ιδιαίτερα στα πλαίσια της καταγγελίας της Τουρκίας σαν επιδρομικής χώρας σε διεθνές επίπεδο είναι οι ίδιες οι αντιδράσεις των τουρκοκυπρίων απέναντι στον εποικισμό που τον αισθάνονται σα μια εντεινόμενη απειλή.

Ο Κουτσιούκ, πέρα από τα όσα λέχθηκαν ήδη από προηγούμενο ομιλητή γράφει στη «Χαλκίιν Σεσί» το 1978 και τα εξής: «Αυτοί οι έποικοι που δεν σεβάστηκαν το νόμο στα αρχικά τους χωριά έκαμαν τους για 400 χρόνια κάτοικους αυτού του νησιού να ξερονούν αίμα. Όλοι αυτοί έχουν συγκεντρωθεί μαζί και πολλά ανατολίτικα σουλτανάτα δημιουργήθηκαν σε πολλά από τα χωριά μας. Καλούμε την κυβέρνηση να μη μετατρέψει αυτό το νησί σε τάφο».

Είναι φανερό από τις αντιφάσεις των ίδιων των Τουρκοκυπρίων που εντάθηκαν ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, όπως ανέφερε ο εισηγητής του θέματος, πως το χάσμα μεταξύ των τουρκοκυπρίων και των εποίκων συνεχώς μεγαλώνει. Η διαφορά στον πολιτισμό, τα ήθη και τα έθιμα, στη μόρφωση, στο οικονομικό επίπεδο δεν επιτρέπει τη συμβίωση και την ομαλή σύνθεση και αφομοίωση των δύο στοιχείων. Οι πιο πολλοί άλλωστε από τους εποίκους φαίνεται να είναι τυχοδιώκτες και στοιχεία εγκληματικά. Σε μια αναφορά της στους εποίκους μια Δυτικογερμανική οργάνωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα μεταξύ άλλων αναφέρει και τα εξής στις 5.5.1977. «Τα προβλήματα του πληθυσμού στο Βορρά γίνονται μεγαλύτερα σαν αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των εποίκων από την Τουρκία που εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο κατά χιλιάδες. Έχουμε πολλές καταγγελίες για πολλά εγκλήματα και φρικαλεότητες των εποίκων σε βάρος του πληθυσμού στο Βορρά χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε τιμωρία».

Αυτή η εγκληματική συμπεριφορά που έχει γίνει πραγματική μάλιστα για τους τουρκοκυπρίους σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού των εποίκων επαναφέρει με τον πιο έντονο τρόπο στο προσκήνιο το θέμα του εποικισμού και καθορίζει τις δικές μας ευθύνες για συγκεκριμένες ενέργειες και προγραμματισμό στην αντιμετώπιση του τεράστιου αυτού κινδύνου για ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, Έλληνες και Τούρκους. Το θέμα του εποικισμού ενταγμένο στην ευρύτερη επιδρομική-επεκτατική πολιτική της Τουρκίας αποτελεί την πιο απτή απόδειξη των στόχων της, την απογυμνώνει από κάθε ψεύτικη δικαιολογία και την τοποθετεί σε διεθνές επίπεδο στο εδώλιο του κατηγορουμένου.

Έτσι αν συζητούμε στη Βουλή αυτό το θέμα δεν είναι βέβαια ούτε για να αποδείξουμε πως γίνεται εποικισμός από την Τουρκία ούτε καν για να επαναλάβουμε την αυτονόητη καταδίκη του. Η χρησιμότητα συζήτησης αυτού του θέματος βρίσκεται στην ανάγκη ανάληψης μιας πραγματικής σταυροφορίας για καταγγελία διεθνώς της Τουρκίας, για ουσιαστική αποκάλυψη και στηλίτευση του ρόλου της στην Κύπρο με ιδιαίτερη έμφαση στους κινδύνους που προκύπτουν από τον εντεινόμενο εποικισμό στην κατεχόμενη περιοχή της πατρίδας μας.

Μπροστά σ' αυτό τον ορατό κίνδυνο σταδιακής τουρκοποίησης της Κύπρου δεν είναι δυνατό να παραμένουμε αδιάφοροι ή να περιοριζόμαστε σε πλατωνικές διαμαρτυρίες.

Οφείλουμε με υψηλό αίσθημα εθνικής ευθύνης και βαθειά επίγνωση των κινδύνων που απειλούν άμεσα το λαό και την πατρίδα μας να προχωρήσουμε σε

μια ένταση της διεθνούς εκστρατείας, για αποκάλυψη των πραγματικών στόχων της Τουρκίας στην Κύπρο. Κάθε αδράνεια μπροστά στην εντεινόμενη τουρκική επιθετικότητα, κάθε υποτίμηση και υποβάθμιση των τουρκικών στόχων αποτελεί ασυγχώρητη εθνική επιπολαιότητα.

Θα πρέπει η Τουρκία με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο καθημερινά κι αδιάκοπα να βρίσκεται κάτω από την πιο έντονη επίθεση και στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Η αποφυγή ενεργειών για δημιουργία δήθεν καλού κλίματος αποτελεί μια απάτη που συγκαλύπτει εγκλήματα της Τουρκίας στην Κύπρο και διευκολύνει άριστα τους στόχους της. Τι άλλο αποδεικνύει η ένταση της εποικιστικής εκστρατείας στα κατεχόμενα παρά το ότι η Τουρκία εκμεταλλεύεται ακριβώς την υποβάθμιση της δικής μας στάσης για να προωθεί στο μεταξύ με άνεση τους επεκτατικούς της στόχους;

Θα πρέπει λοιπόν μακριά από κάθε παραγνώριση των ορατών κινδύνων κυβέρνησι, Βουλή και πολιτικά κόμματα, ολόκληρος ο λαός στα πλαίσια ενός υπεύθυνου εθνικού προγραμματισμού να προχωρήσουμε με αφορμή την συνεχιζόμενη διαδικασία εποικισμού της κατεχόμενης Κύπρου σε μια ολόπλευρη ενημέρωση διεθνών σωμάτων και της διεθνούς κοινής γνώμης πάνω στην επιδρομική-επεκτατική πολιτική της Τουρκίας στην Κύπρο.

Να θυμίσουμε την τακτική της συστηματικής γενοκτονίας που εφάρμοσε ιστορικά η Τουρκία σε βάρος του Ελληνισμού αλλά και άλλων λαών όπως σε βάρος των Αρμενίων και των Κούρδων. Να κάνουμε γνωστές στη διεθνή κοινότητα τις εκθέσεις των διεθνών οργανισμών όπως του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα εγκλήματα των Τούρκων στην Κύπρο. Οι πρεσβείες μας στο εξωτερικό καθώς και εκείνες της Ελλάδας αλλά και κάθε Ελληνική και Ελληνοκυπριακή κοινότητα του εξωτερικού, κάθε φίλος της Κύπρου, του Ελληνισμού και της δικαιοσύνης, κάθε μέσο μαζικής ενημέρωσης πρέπει να εφοδιαστούν με τα χειροπιαστά στοιχεία που αποδεικνύουν το στόχο της απορρόφησης της Κύπρου από τον τουρκικό μητροπολιτικό χώρο.

Είναι καιρός να κερδίσουμε με κάθε τρόπο και με κάθε κόπο το χαμένο καιρό και το χαμένο έδαφος. Να περάσουμε από την απραξία και τη σιωπή στους λόγους και στις πράξεις.

Ας μη ξεχνούμε πως η προπαγανδιστική μηχανή της Τουρκίας εργάζεται ασταμάτητα και ύπουλα για τη διαστροφή της αλήθειας και την απόκρυψη των ενοχών της και καμιά δική μας ολιγωρία δεν είναι ούτε νοητή ούτε επιτρεπτή.

Κύριε Πρόεδρε,

Η συζήτηση στη Βουλή για το θέμα του συνεχιζόμενου εποικισμού της πατρίδας μας αποτελεί μια ευκαιρία για κοινή αντιμετώπιση ενός κρίσιμου θέματος που συνδέεται άμεσα με το μέλλον της πατρίδας και του λαού μας.

Για μας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ όπως και προεκλογικά διακηρύξαμε πρωταρχικό μέλημα και στόχος μας είναι η κοινή δράση στα πλαίσια μιας πλατειάς αντικατοχικής λαϊκής ενότητας που θα στοχεύει στον τερματισμό της τούρκικης κατοχής και τη λευτεριά της πατρίδας μας.

Ας δούμε λοιπόν το θέμα του συνεχιζόμενου εποικισμού της Τουρκίας στην Κύπρο σαν ένα κίνδυνο που απειλεί την ιστορική πορεία του Κυπριακού ελληνισμού και ας εργαστούμε με εθνική ομοψυχία για την κοινή του αντιμετώπιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από τους εναπομείναντες Βουλευτές υπάρχει μήπως κανένας που θέλει να μιλήσει;

Τότε καλώ τον εισηγητή να κλείσει το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Υπήρξε μεγάλη συμμετοχή στη συζήτηση του θέματος και πολλοί ομιλητές φώτισαν διάφορες πτυχές και συμπλήρωσαν έτσι μια γενικότερη αντιμετώπιση ενός μέγιστου εθνικού θέματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Η σοβαρότητα του θέματος υφίσταται από μόνη της ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρευρισκόμενων Βουλευτών. Δεν είναι οι παρευρισκόμενοι που δίδουν βαρύτητα στο θέμα αλλά το θέμα έχει τη δική του βαρύτητα και μετρά τη συμμετοχή, τη συναίσθηση ευθύνης και το ρόλο του καθενός μας.

Πιθανόν θέματα διεγκυστίνας και διαμάχης να είναι πιο γοητευτικά. Πιο χρήσιμα όμως είναι τα θέματα εθνικού ενδιαφέροντος που μας τοποθετούν απέναντι στην ιστορία, υπεύθυνους της μοίρας και της πορείας ενός λαού που κινδυνεύει στις μέρες μας με ολικό αφανισμό. Και είναι ακριβώς αυτή η συναίσθηση ευθύνης που μας οδήγησε στην εγγραφή του θέματος και ήταν αυτή η κατευθυντήρια γραμμή στις ομιλίες των συναδέλφων. Φυσικά υπήρξαν διάφορες πτυχές και διάφορες πλευρές συζητήσιμες, όμως δεν είναι αυτό που μας απασχολεί στο κλείσιμο της συζήτησης, γιατί πιστεύω ότι θα μας δοθεί η ευκαιρία να συζητήσουμε σε άλλες περιπτώσεις τί είναι Ελλάδα και τί είναι ελληνικός παράγοντας και ποια βοήθεια προσφέρει στην Κύπρο και τί είναι πανεθνική γραμμή. Και θα μας δοθεί η ευκαιρία σε άλλες περιπτώσεις να μιλήσουμε για το τί σημαίνει «αρχές», «διεθνοποίηση» και θα μας δοθεί η ευκαιρία σε άλλες περιπτώσεις να μιλήσουμε για τους μικρούς λαούς που μάχονται ενάντια σε υπέρτερες δυνάμεις, σ' ένα υπέρτατο αγώνα εθνικής επιβίωσης. Έτσι δεν θα επεκταθούμε σ' αυτά τα σημεία.

Είμαι, κ. Πρόεδρε, βέβαιος ότι και επικαιρότητα και χρησιμότητα είχε η συζήτηση στη Βουλή και πρόσφερε την έκταση της έγνοιας για τη σοβαρότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε. Πιθανόν να χρειάζεται να πούμε από τη διατύπωση που έγινε και σε άλλες περιπτώσεις, ότι πρόκειται περίπου για ένα θέμα ξεκαθαρισμένο που το ξέρει ο κόσμος όλος και για το οποίο εγκρίθηκαν διάφορα ψηφίσματα σε διεθνείς Οργανισμούς, κι' έτσι περίπου δεν χρειάζεται να επανερχόμαστε πάνω στο θέμα. Όμως το θέμα του εποικισμού είναι εδώ και είναι καθημερινό και είναι ακριβώς γι' αυτό που χρειάζεται τη δική μας καθημερινή επιμονή όσο το πρόβλημα είναι ανοικτό. Τα εθνικά θέματα, τα θέματα της σκλαβιάς ενός τόπου, της απειλής με εθνικό αφανισμό δεν είναι αστερίσκοι και υστερόγραφα σε κάποιες εκδόσεις Λειψίας για να πούμε ότι έγινε κάποτε το τάδε και άρα ξεφλήσαμε. Εκείνο που χρειάζεται σε εθνικούς αγώνες ελευθερίας είναι το μέτρο της επιμονής και αντοχής εις ένα αγώνα εθνικής επιβίωσης. Εκείνο που πρώτιστα χρειάζεται είναι πίστη, επιμονή και πρέπει να επανέρχεται ο καθένας τουλάχιστο με το λόγο, αν όχι με τις θυσίες, σε μια προσπάθεια εθνικής επιβίωσης.

Οι αρχές και η επιδίωξη των αρχών δεν είναι ληξιπρόθεσμο γραμματίο, είναι συνεχής προσπάθεια που τελειώνει μόνο με την απελευθέρωση των λαών. Και όταν ένας είναι μικρός λαός δεν έχει άλλο τρόπο από του να εμμένει στις αρχές,

να καταγγέλλει την παραβίαση των διεθνών αρχών, να εμμένει στο διεθνή νόμο, να στηρίζεται στα σημεία στα οποία μπορεί να στηριχθεί γιατί είναι τα μόνα όπλα που διαθέτει. Μακάρι να διαθέταμε και άλλα. Δεν διαθέτουμε, άρα τουλάχιστον αυτά που μπορούμε θα πρέπει να τα κρατούμε και με τα δυο μας χέρια και να τα αξιοποιούμε συνεχώς. Ναι, το να έχεις κατηγορούμενη την Τουρκία και να την έχεις στο σκαμνί δεν είναι αυτοσκοπός είναι όπλο, είναι μέθοδος, είναι άσκηση πίεσης· πονεί και κοστίζει στην Τουρκία. Και θα κοστίζει στην Τουρκία ιδιαίτερα τώρα που η Τουρκία θέλει να γίνει Ευρωπαϊκή χώρα και να εισέλθει στην Ε.Ο.Κ., αν κινηθούμε για να πούμε στην Ε.Ο.Κ. «ποια λογαριάσεις να συμπεριλάβεις μέσα στους κόλπους σου, μια χώρα χιτλερική μια χώρα που έχει επεκτατικά σχέδια και στηρίζει την πολιτική της στον εποικισμό»; Αν δεν κινηθούμε τώρα χάνουμε χρόνο τον οποίο πρέπει να αξιοποιήσουμε. Πρέπει να έχουμε συνεχώς την Τουρκία κατηγορούμενη· επείγει το θέμα και ο εποικισμός είναι το μεγαλύτερο έγκλημα που μπορεί να υπάρξει γιατί δεν είναι μόνο γενοκτονία. Από τις γενοκτονίες επιβιώσαμε αλλά από τον εποικισμό δεν θα επιβιώσουμε αν τον αφήσουμε να συνεχιστεί ανενόχλητος.

Δεν θα σχολιάσω απόψεις πάνω σε θέματα λύσης που σχετίζονται με το ευρύτερο κυπριακό πρόβλημα και θα επιμείνω πάνω στο τί πρέπει να κάμουμε πάνω στο θέμα του εποικισμού. Και είναι, συνάδελφοι, το εντυπωσιακότερο και το ουσιαστικότερο θέμα ο εποικισμός που μπορεί να συνενώσει ελληνοκυπρίους και τουρκοκυπρίους και είναι απ' εκείνες τις πτυχές τις αδιαμφισβήτητες όπου μπορούμε να μιλούμε για λογαριασμό της ολότητας του Κυπριακού λαού. Μπορεί για το θέμα του Τούρκικου στρατού να σηκωθούν κάποιοι Τούρκοι ή δεν ακούσαμε τουλάχιστο κάποιο Τούρκο να πει να φύγει ο Τούρκικος στρατός για να λυθεί το κυπριακό. Όμως πάνω στο θέμα των εποίκων υπάρχει εκπεφρασμένη θέση τους. Και πιθανόν εμείς να έχουμε μεγαλύτερη ελευθερία να κινηθούμε απ' αυτούς. Στο βαθμό που εντατικοποιούμε την προσπάθειά μας ενάντια στον τούρκικο επεκτατισμό θεμελιώνουμε την ελληνοτουρκική προσέγγιση στην Κύπρο, την επαναπροσέγγιση· τη θεμελιώνουμε στην ένταση και την έκταση που θα μπορέσουμε αυτό να το κάνουμε. Και υπάρχει τρόπος και υπάρχει μέθοδος πάνω σ' αυτά τα ουσιαστικά σημεία της αγωνιστικής αντιμετώπισης των καταστάσεων και της ανάληψης πρωτοβουλιών. Εμείς δεν έχουμε τούρκικο στρατό να μας εμποδίζει να προωθούμε θέμα τούρκικου εποικισμού και είναι τους Τουρκοκυπρίους που βλάπτει κατά κύριο λόγο και είναι πολιτικό επιχείρημα ότι είναι την πολιτική βούληση των τουρκοκυπρίων που παραμορφώνει σε πρώτο στάδιο.

Έκαμα στην πρωτολογία μου και μια άλλη αναφορά σε ένα διεθνή όρο που είναι μέσα στα διεθνή κείμενα, στην πολιτιστική γενοκτονία. Ναι, θα γίνουν μειοψηφία και χάνομε και χανόμαστε κι εμείς και είναι τα κοινά σημεία που πρέπει να τα προσεγγίσουμε, κύριοι συνάδελφοι.

Για την Τουρκία, για τη Δυτική πολιτική είναι τα αυτονόητα θέματα που υπήρξαν αντικείμενο μακρών αναλύσεων σε άλλες περιπτώσεις, εάν χρειάζεται να κάμουμε την επαναβεβαίωσή μας. Εάν η Κύπρος είναι σκλάβο, εάν η Κύπρος κινδυνεύει με αφανισμό είναι γιατί οι Δυτικές Δυνάμεις αρνήθηκαν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης σ' αυτό το λαό και συνομωτούν για τον ολικό του αφανισμό. Να το επαναβεβαιώσουμε για να μην υπάρχει καμιά αμφισβήτηση τι εννοούμε όταν λέμε τούρκικος επεκτατισμός. Ο Τούρκικος επεκτατισμός είναι η αιχμή του ξίφους που δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε. Μπορεί να υπάρχουν οι κατασκευαστές του

ξίφους, και υπάρχουν και είναι συνένοχοι στη συνείδησή μας. Έτσι για να υπάρχει εξήγηση μεταξύ μας για την κοινή πορεία που θέλουμε να ακολουθήσουμε σ' αυτή τη Βουλή πάνω σε θέματα εθνικού ενδιαφέροντος που δεν πρέπει νάναι σημεία ανταγωνισμού και διενέξεων.

Εάν υπάρχει κάτι που είναι μπροστά μας, είναι σ' αυτό το μέγα θέμα. Τι εμείς μπορούμε να κάμουμε; Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα. Έχω ένα κατάλογο εισηγήσεων που θα τον αναγνώσω. Αν υπάρχουν κι' άλλες εισηγήσεις θα είναι πάρα πολύ χρήσιμες.

Το κείμενο των εισηγήσεων που ετοίμασα με βάση τη συζήτηση και κάποια προπαρασκευή και μια συμπλήρωση για τη διάρκεια των συζητήσεων, είναι το εξής:

Είναι κοινή διαπίστωση ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή λύση του Κυπριακού προβλήματος με ταυτόχρονη παραμονή και των Τούρκων εποίκων.

Ποιοί θεωρούνται πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας καθορίζεται επακριβώς στο Σύνταγμα του 1960.

Ιδιαίτερη αναφορά πάνω σε λεπτομέρειες του θέματος γίνεται στο παράρτημα Δ του Συντάγματος.

Η παρουσία 60 χιλιάδων περίπου εποίκων αποτελεί μαζί με την παρουσία του τούρκικου κατοχικού στρατού τις πιο κρίσιμες πτυχές του Κυπριακού προβλήματος. Για την αντιμετώπιση του θέματος των εποίκων θα πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα:

1. Προς την πλευρά των Ηνωμένων Εθνών:

- (α) Συνεχής πληροφόρηση του Γενικού Γραμματέα πάνω στο πρόβλημα και τις απόψεις μας για την αντιμετώπισή του με επίσημα διαβήματα, επιστολές, και προφορικές ενημερώσεις.
- (β) Να ζητηθεί ειδική συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών με το Γενικό Γραμματέα με μόνο θέμα το πρόβλημα των εποίκων.
- (γ) Να τίθεται το πρόβλημα των εποίκων σ' όλες τις συναντήσεις με αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών και να επιμένουμε ιδιαίτερα στις ζυμώσεις που γίνονται για επανάληψη των συνομιλιών.
- (δ) Προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας και καταγγελία της Τουρκίας για ενέργειες που θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας και του λαού της στο σύνολο.

Όταν είναι θέμα προσφυγής στα Ηνωμένα Έθνη τα επεισόδια έξω από το ιερό Τέμενος των Μουσουλμάνων στην Ιερουσαλήμ, γιατί να μην είναι θέμα προσφυγής ο εποικισμός;

Όταν είναι θέμα η πειρατεία εναντίον ενός αεροπλάνου από το Ισραήλ για τα Ηνωμένα Έθνη, για το Συμβούλιο Ασφαλείας, γιατί να μην είναι η αλλαγή της δημογραφικής υφής και η εξόντωση ενός ολόκληρου λαού;

- (ε) Να ζητηθεί φέτος συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό και να συμπεριληφθεί ειδική πρόνοια στο σχετικό ψήφισμα για τους εποίκους. Απ' ό,τι θυμούνται, δεν υπάρχει σε κανένα ψήφισμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών συγκεκριμένη αναφορά για τους εποίκους. Καιρός είναι να γίνει και να τεθεί τώρα.

(στ) Να αναληφθεί εκστρατεία πληροφόρησης όλων των αντιπροσωπειών στα Ηνωμένα Έθνη.

Αυτά με τα Ηνωμένα Έθνη.

2. Να γίνει νέα καταγγελία στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης για συνεχιζόμενη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο λόγω παρουσίας πληθυσμού που μεταφέρεται από την Τουρκία.

Πρός το Συμβούλιο της Ευρώπης να τονιστεί ιδιαίτερα η παραμόρφωση της πολιτικής βούλησης των τουρκοκυπρίων και οι καταστροφικές επιπτώσεις που έχει η παρουσία των Τούρκων εποίκων για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κύπρου σαν συνόλου.

3. Να προκληθεί συζήτηση για το θέμα (α) στην Κοινοβουλευτική Σύνοδο του Συμβουλίου της Ευρώπης, (β) στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέσω των Ελλήνων Βουλευτών, (γ) στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και (δ) στον Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Σύνδεσμο.

4. Η Βουλή να αναλάβει εκστρατεία ενημέρωσης των ξένων Κοινοβουλιών. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης ώστε πέραν του γενικού πληροφοριακού υλικού να διοχετεύεται επιχειρηματολογία πειστική για κάθε ομάδα κρατών.

Όταν η Δυτική Γερμανία ανησυχεί για τους Τούρκους εργάτες, και είναι το μεγαλύτερο της πρόβλημα, να μας πει τί πρέπει να κάνουμε εδώ με τις 60,000 εποίκους και μάλιστα σε μια τέτοιας μορφής σχέση πληθυσμών. Και να μας πουν όλες οι Αραβικές χώρες όταν μιλούν για τον εποικισμό της Παλαιστίνης, πώς βλέπουν τον εποικισμό της Τουρκίας στην Κύπρο· να μας το πουν όλες οι Μουσουλμανικές χώρες.

5. Η Κυβέρνηση να ενημερώσει συντονισμένα όλες τις ξένες Κυβερνήσεις μέσω της διπλωματικής οδού ή ακόμα και ειδικών απεσταλμένων σε χώρες με ιδιαίτερη βαρύτητα και επιρροή. Χώρες που έχουν σημαντική σημασία σε διάφορα συστήματα κρατών.

Ιδιαίτερα θα πρέπει να καταγγελθεί η Τουρκία στις χώρες της Κοινής Ευρωπαϊκής Αγοράς.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι χώρες της Ευρώπης δεν πρέπει να γίνονται συνένοχοι του εγκλήματος της Τουρκίας εναντίον της Κύπρου με την εισβολή, κατοχή και τη μεταφορά πληθυσμών για την τουρκοποίηση της Κύπρου.

Με τις πρόσφατες δηλώσεις του ο Ντενκτάς παραδέχεται ακόμα επίσημα το στρατιωτικό χαρακτήρα του αεροδρομίου του Λευκονοίκου.

Το θέμα σχετίζεται με την επεκτατική πολιτική της Τουρκίας και τη δημογραφική αλλαγή που επιχειρείται στην Κύπρο.

6. Κινητοποίηση όλων των δυνάμεων που μπορούν να μας συμπαρασταθούν. Σ' αυτούς φυσικά περιλαμβάνεται η Ελλάδα, ο ελληνισμός στο σύνολό του, οι φίλοι μας σε Δύση και Ανατολή.

Η Βουλή να καταγγείλει άμεσα σ' όλα τα Κοινοβούλια και Διεθνή Σώματα την προσπάθεια της Τουρκίας για τη δημογραφική αλλαγή στην Κύπρο και την εξουδετέρωση του γηγενούς πληθυσμού.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν οι εισηγήσεις οι οποίες έχουν γίνει γίνονται αποδεκτές από το Σώμα, εισηγούμαι να σταλούν στην Επιτροπή Εξωτερικών για υλοποίηση αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη εισήγηση. Φυσικά μερικά πράγματα αφορούν το σύνολο της Βουλής τα οποία και θα αναλάβω προσωπικά.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά αντίρρηση. Τουναντίον συμφωνούμε και υπερθεματίζουμε, όλες οι εισηγήσεις οι οποίες έγιναν και ίσως και άλλες οι οποίες πιθανόν να υπάρχουν, να συζητηθούν και να μελετηθούν και να διαμορφωθούν με τον πιο σωστό τρόπο από την Επιτροπή Εξωτερικών η οποία οπωσδήποτε πρέπει να αναλάβει ιδιαίτερη πρωτοβουλία σ' αυτό το θέμα. Συμφωνούμε γενικά με τις εισηγήσεις. Η μόνη παρατήρηση που θα ήθελα να κάμω, κ. Πρόεδρε, είναι ότι ορισμένες ενέργειες που ανέφερε ο κ. συνάδελφος, ήδη έχουν γίνει, όπως επίσης. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, δεν το συζητούμε αυτό. Εμάς, μας ενδιαφέρει τι θα γίνει.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να σας πω όμως. Πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχει σε Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας αναφορά στους εποίκους. Επειδή ελέχθη ότι δεν υπάρχει σε καμιά Απόφαση, θα ήταν σωστό να αναφερθεί ότι υπάρχει μια αναφορά: θα τη δώσουμε στον κ. συνάδελφο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Επειδή υπάρχουν και άλλες εισηγήσεις, κ. Πρόεδρε, συμφωνούμε να παραπεμφθούν όλες στην Επιτροπή Εξωτερικών για να διαμορφωθούν κατά κάποιο τρόπο, να ιεραρχηθούν και να υιοθετηθούν ούτως ώστε να μπου με κάποιο οργανωμένο τρόπο μπροστά στην Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν υπάρχει ομοφωνία να γίνει. Βέβαια, όπως είπα, θα προκύψουν μερικά πράγματα τα οποία θα πρέπει να αναλυθούν από το σύνολο της Βουλής αλλά αυτό θα γίνει με επαφή με την Επιτροπή.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έγινε μια εισήγηση του κ. Κληρίδη για κλειστή συνεδρία πάνω στο θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν υπάρχει εισήγηση για οτιδήποτε, ευχαρίστως να την ακούσει το Σώμα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Είναι εισήγηση την οποία υποβάλλουμε, κ. Πρόεδρε, για μια κλειστή συνεδρία του Σώματος για να ασχοληθεί η κλειστή αυτή συνεδρία με ειδικές

πτυχές και ειδικές εισηγήσεις που όπως έχει αναφερθεί από τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού ίσως να μην ήταν ορθό να αναφερθούν σε ανοικτή συνεδρία του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι παραπέμπεται σε Επιτροπή, έχω την εντύπωση ότι αν ο κ. Κληρίδης ήταν παρών, θα ήταν ικανοποιημένος. Αυτό που ήθελε να πει ο κ. Κληρίδης, αν αντελήφθηκα καλώς την εισήγηση του, ήταν ότι υπάρχουν θέματα τα οποία θα ήταν προτιμότερο να μη συζητηθούν δημόσια. Μπορούν να συζητηθούν στην Επιτροπή Εξωτερικών. Εάν απ' εκεί προκύψει οτιδήποτε, ευχαρίστως να επανεξεταστεί το θέμα.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, η εισήγηση του κ. Κληρίδη είναι να δηλωθεί ότι θα παραπεμφθεί το θέμα και στην Επιτροπή Εξωτερικών για να το χειριστεί η Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά, πολύ καλά.

Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση για την αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς ζιβανίας είναι έτοιμη, αλλά επειδή υπάρχει ένα θέμα το οποίο κατά κάποιο τρόπο συνδέεται και έχει εγγραφεί από τον κ. Χαμπή Μιχαηλίδη για τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινοβιομηχανιών, αντιλαμβάνομαι ότι η Επιτροπή προτιμά να εξετάσει και αυτό το θέμα για να μας φέρει μια κοινή έκθεση ενώπιον του Σώματος.

Κλείσαμε με τη σημερινή ημερήσια διάταξη.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι την ερχόμενη Πέμπτη, 13 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
2. Ο περί της Σύμβασης για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
3. Ο περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιόμορφου Δικαίου ως προς τον Τύπον Διεθνούς Διαθήκης (Εξουσιοδοτημένα Πρόσωπα) Νόμος του 1986.
4. Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
5. Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαιρας και Επικινδύνων Ουσιών εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
6. Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
7. Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα», το οποίο γράφτηκε από το Βουλευτή κ. Παπαϊωάννου, θα παραμείνει να συζητηθεί όταν θα ακούσουμε και τον Υπουργό. Επομένως δεν θα ευρίσκεται στην επόμενη ημερήσια διάταξη.

Το δεύτερο θέμα είναι «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους», θέμα που γράφτηκε με εισήγηση των Βουλευτών Αμμοχώστου και Κερύνειας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Επίσης στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχει εισήγηση από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗΚΟ για την εγγραφή των ακόλουθων θεμάτων:

1. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δυο φύλων».

Θα παρακαλούσα να γνωρίζω αν θέλετε να παραπεμφθεί κατ' ευθείαν σε Επιτροπή ή αν είναι για ανοικτή συζήτηση στο Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να παραπεμφθεί σε Επιτροπή, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

2. «Το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι λιμενεργάτες της Β' Λίστας των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων καθώς και στην Επιτροπή Εργασίας διότι θα θέλει ο κ. Ζιαρτίδης οπωσδήποτε να επιληφθεί του θέματος.

3. «Η ανάγκη ίδρυσης κρατικού εξεταστικού σώματος για εξετάσεις στη μουσική και η έκδοση ανάλογων κρατικών διπλωμάτων επιπέδου στα διάφορα στάδια και στα διάφορα όργανα της μουσικής».

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα τούτο πρέπει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Παιδείας. Επίσης η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς εισηγείται όπως επανεγραφούν στο Κεφάλαιο Δ' και παραπεμφθούν σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές τα πιο κάτω θέματα:

1. «Οι αυξήσεις στις τιμές των λιπασμάτων και του πετρελαίου». Θα πρέπει να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Οικονομικών και Εμπορίου Ίσως. Ή ας μείνει στην Επιτροπή Οικονομικών και αν χρειαστεί. . . .

2. «Η ανάγκη ανασχεδιασμού και αναδιοργάνωσης των Ιατρικών Υπηρεσιών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, περιλαμβανομένου και του Μακάριου Νοσοκομείου, προς το σκοπό της καλύτερης αξιοποίησης του δυναμικού, έμφυχου και άψυχου, για την εξυπηρέτηση του κοινού».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

3. «Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφαση της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού υποψηφίων σπουδαστών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

4. «Η διαχείριση των οικονομικών του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου κατά την τελευταία δεκαετία».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

5. «Άλυτα προσφυγικά προβλήματα».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Προσφύγων.

6. «Η ανάγκη ελέγχου των διδάκτρων στα ιδιωτικά φροντιστήρια».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

7. «Οι προσφορές για τους σωλήνες του Νότιου Αγωγού».

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

8. «Τα κεφαλαιουχικά ελλείμματα της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, οι κίνδυνοι για τους καταθέτες, οι αιτίες, η μη κατανομή ευθυνών και η αναβολή και η αναβλητικότητα στην υλοποίηση των σχετικών Κυβερνητικών υποσχέσεων».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

9. «Η λήψη συγκεκριμένων μέτρων βοήθειας από την Κυβέρνηση για τη διάθεση των φθαρτών, λαχανικών, καρπουζιών».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Γεωργίας.

10. «Το πρόβλημα των λυμάτων Λεμεσού».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

11. «Η ανάγκη λήψης νομοθετικών μέτρων για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

12. «Η πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας αναφορικά με την άσκηση ιδιωτικής πρακτικής από κυβερνητικό γιατρό».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

Επίσης ο κ. Τάκης Χ' Δημητρίου εισηγείται το θέμα «Ο Ελληνικός παράγοντας και το Κυπριακό. Ευθύνες, δυνατότητες και προοπτικές» για ανοικτή συζήτηση.

Επίσης υπάρχει από τον κ. Μαθηκολώνη θέμα: «Ο έλεγχος της αντικειμενικότητας και της ορθότητας των κριτηρίων που εφαρμόσει και εφαρμόζει η Κυβέρνηση αναφορικά με το θέμα του καθορισμού των κτημάτων που θα ωφεληθούν από το Υδατικό Έργο Βασιλικού-Πεντασχοίνου-Φράγμα Διποτάμου, και παράλληλα η εξέταση του θέματος της τιμής του νερού από το πιο πάνω υδατικό έργο». Προκύπτει από ερώτηση, επομένως δεν χρειάζεται να ρωτήσω το Σώμα για την εγγραφή του, δεδομένου ότι είναι από ερώτηση στην οποία, αντιλαμβάνομαι, δεν πήρε απάντηση.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Η ερώτηση προφανώς κ. Πρόεδρε, αναφέρετο στο θέμα της τιμής του νερού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε, αν υπάρχει ένσταση, να το θέσω σε ψηφοφορία. Αν δεν υπάρχει ένσταση να εγγραφεί. Εγγράφεται και παραπέμπεται στις Επιτροπές Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Επίσης από τον κ. Αναστασιάδη προτείνεται προς εγγραφή το θέμα: «Ευθύνες και συνέπειες από τον τερματισμό λειτουργίας του εργοστασίου αμιαντοσωλήνων».

Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει.

Επίσης από τον κ. Φάντη υπάρχει πρόταση για το εξής θέμα το οποίο, ως γεγονός, ο κ. Φάντης είχε θέσει στην προηγούμενη Βουλή:

«Οι πρόσφατες καταγγελίες του Τύπου για σκάνδαλα όσον αφορά τις δραστηριότητες της Αρχής Λιμένων Κύπρου, η ανάγκη διερεύνησής τους και η ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων καθώς και η ανάγκη αναθεώρησης του τρόπου λειτουργίας της Αρχής προς το σκοπό εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος». Έχει γίνει συζήτηση αλλά δεν πρόλαβε να κλείσει το θέμα και γι' αυτό εισηγείται να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για μια πλήρη έρευνα μετά την οποία η Επιτροπή να ενημερώσει το Σώμα με σχετική έκθεση.

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Σε ποια Επιτροπή θα παραπεμφθεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα τα οποία ενεγράφησαν είναι και πολλά και ενδιαφέροντα, αλλά πράγματι ο αριθμός τους είναι τέτοιος που αναρωτιόμαι πώς οι Επιτροπές θα προφθάσουν όλη αυτή την εργασία νοούμενου ότι υπάρχει και νομοθετική εργασία που πρέπει να έχει κάποια προτεραιότητα.

Βέβαια, δεν θέλουμε να εγείρουμε πρόβλημα για την εγγραφή θεμάτων από συναδέλφους ή ακόμα και από εμάς τους ίδιους. Όμως θα πρέπει να συζητηθεί σε κάποιο επίπεδο, ίσως σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, υπό την Προεδρία σας, πώς θα μεθοδευθεί η μελέτη και η κάλυψη αυτών των θεμάτων από τις Επιτροπές, διότι είναι καλό να ακούεται ότι εγγράφονται πολύ καυτά θέματα που ενδιαφέρουν το λαό αλλά για να κάνουμε πράγματι και δουλειά σε βάθος και να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτά τα θέματα θέλουμε χρόνο. Και όλα αυτά τα θέματα θα χρειαστεί να τα καλύψουμε ικανοποιητικά μέχρι το τέλος της παρούσας βουλευτικής θητείας. Επομένως η παράκληση είναι όπως εξετάσουμε αυτή τη διαδικασία για να δούμε πώς θα προλάβουμε να μελετήσουμε επαρκώς τουλάχιστον αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνο που θα ήθελα να πω είναι ότι η Βουλή, συνεδριάζει μεν κάθε Πέμπτη, αλλά είναι Σώμα μόνιμης συνεδρίας. Οι Επιτροπές μας συνεδριάζουν και πρωί και απόγευμα μέχρις ότου συμπληρώσουν το έργο τους.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι, κ. Πρόεδρε, ότι για το θέμα των επιπτώσεων της τελωνειακής ένωσης Κύπρου — ΕΟΚ, θα μας ενημερώσει ο Υπουργός Εξωτερικών αμέσως μετά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ορθά το αντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως η πρόθεση ήταν για την επόμενη Πέμπτη αλλά όπως αντιλαμβά-
νεσθε την επόμενη Πέμπτη ο Υπουργός θ' απουσιάζει στην Αθήνα. Γι' αυτό και
εγώ πιστεύω ότι είναι ορθή η παρατήρηση του κ. Παπαϊωάννου ότι η πρώτη
ημερομηνία που προσφέρεται είναι η πρώτη Πέμπτη μετά τη συζήτηση των
Προϋπολογισμών.

Και ο κ. Παπαϊωάννου θα ανοίξει το θέμα την επόμενη συνεδρία και θα
ακολουθήσουμε τη διαδικασία που συνήθως ακολουθούμε.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μας βρίσκει πολύ σύμφωνους η λύση την οποία
εισηγηθήκατε στο θέμα των Επιτροπών, θα πρέπει να ληφθεί και κάποια πρόνοια
και είμεθα σίγουροι ότι θα αναλάβετε κάποια πρωτοβουλία όσον αφορά το
προσωπικό της Βουλής. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το έχω υπόψη μου.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

. . . . ώστε να μπορεί να επαρκέσει στις καθημερινές συνεδρίες των
Επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, θα καθορίσει η Βουλή την αύξηση του προσωπικού αλλά αυτά δεν είναι
θέματα για δημόσια συζήτηση.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 9.04 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ'
αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος

Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θालής
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας

Πουμπουρής Μιχάλης
 Σαββίδης Γεώργιος
 Σολωμής Χρίστος
 Στυλιανού Πέτρος
 Τζιρκώτης Γεώργιος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Φάντης Ανδρέας
 Φλουρέντζου Νίκος

Χαραλαμπίδης Γεώργιος
 Χατζηγιάννης Σοφοκλής
 Χατζηδημητρίου Τάκης
 Χρίστου Κυριάκος
 Χριστοφίδης Μανώλης
 Χρυσοστόμου Άριστος
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί της Καταμετρήσεως της Χωρητικότητας των Πλοίων του 1969 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1985» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
2. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας των Λουομένων εν τη Θάλασση (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα των αξ. Βουλευτών κ.κ. Α. Παναγιώτου και Α. Παπαρέ και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.
3. Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξεις Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί του 1986», 2. «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοράι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και 3. «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Λογαριασμοί του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών (Σ. Χ' Γιάννης, Ρ. Κατσελλή, Α. Ζιαρτίδης, Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Αλ. Γαλανός), η συζήτηση πάνω σε θέμα διαδικασίας (Γλ. Κληρίδης, Πρόεδρος, Αλ. Γαλανός, Α. Ζιαρτίδης) και έγκριση των Κανονισμών.
4. Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή, στις 23.1.1986, Έγγραφα του Υπουργού Οικονομικών δυνάμει του άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και έγκριση αυτών.
5. Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
6. Ερωτήσεις — Απαντήσεις (Εισήγηση ν' αναγνωριστεί και να τιμηθεί στην πράξη η θυσία των Αδάμου Χ' Στεφανή, Ανδρέα Θεοδοσίου, Γεώργιου Χαραλάμπους και Αχιλλέα Κουρτελλή από τη Λάρνακα που σκοτώθηκαν από τους πραξικοπηματίες στις 15.7.1974 και να ονομαστεί η πλατεία που έπεσαν «Πλατεία Ηρώων» — Η ανάγκη εξασφάλισης κατάλληλου χώρου για τη στέγαση του επιστημονικού προσωπικού του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών — Η ανάγκη διαπλάτυνσης και ευθυγράμμισης του δρόμου από το Σανατόριο Κυπερούντας προς τις κοινότητες Χαντριών-Αγρού — Το αίτημα για ασφαλόστρωση του δρόμου μέσα στο χωριό Καμινάρια μήκους 1/2 μιλίου — Η διαμαρτυρία των αυτόχθονων κατοίκων της Επισκοπής για την αδικία, όπως ισχυρίζονται, σε βάρος τους σ' ό,τι αφορά την τιμή

του νερού που τους παραχωρείται από το αρδευτικό σύστημα του χωριού — Η εισήγηση όπως διαπλατυνθεί και ασφαλοστρωθεί ο αγροτικός δρόμος Γουδίου-Στενής — Η έλλειψη πόσιμου νερού στην κοινότητα Δρούσιας — Το αίτημα για δημιουργία χώρου για επισκευή αλιευτικών σκαφών στα πλαίσια του κατασκευαζόμενου αλιευτικού ορμίσκου Πωμού).

7. Αγορεύσεις Βουλευτών και συμπλήρωση της συζήτησης (Α. Μαθηκολώνης, Α. Παναγιώτου, Ε. Ευσταθίου, Γλ. Κληρίδης, Α. Φάντης, Αλ. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Ζ. Τουλούρας, Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού., Γ. Ομήρου, Τ. Χατζηδημητρίου) πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου «Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του».
8. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των ακόλουθων θεμάτων:
 1. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΚΟ.)
 2. «Το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι λιμενεργάτες της Β' Λίστας των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού». (6.2.86).
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΚΟ.)
 3. «Η ανάγκη ίδρυσης κρατικού εξεταστικού σώματος για εξετάσεις στη μουσική και η έκδοση ανάλογων κρατικών διπλωμάτων επιπέδου στα διάφορα στάδια και στα διάφορα όργανα της μουσικής».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΚΟ.)
 4. «Οι αυξήσεις στις τιμές των λιπασμάτων και του πετρελαίου».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
 5. «Η ανάγκη ανασχεδιασμού και αναδιοργάνωσης των Ιατρικών Υπηρεσιών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, περιλαμβανομένου και του Μακάρειου Νοσοκομείου, προς το σκοπό της καλύτερης αξιοποίησης του δυναμικού, έμφυχου και άψυχου, για την εξυπηρέτηση του κοινού.»
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ- ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
 6. «Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφασή της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού υποψηφίων σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
 7. «Η διαχείριση των οικονομικών του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου κατά την τελευταία δεκαετία».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
 8. «Άλυτα πρόσφυγικά προβλήματα».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
 9. «Η ανάγκη ελέγχου των διδάκτρων στα ιδιωτικά φροντιστήρια».
(Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).

10. «Οι προσφορές για τους σωλήνες του Νότιου Αγωγού». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
11. «Τα κεφαλαιουχικά ελλείμματα της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, οι κίνδυνοι για τους καταθέτες, οι αιτίες, η μη κατανομή ευθυνών και η αναβολή και η αναβλητικότητα στην υλοποίηση των σχετικών Κυβερνητικών υποσχέσεων». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
12. «Η λήψη συγκεκριμένων μέτρων βοήθειας από την Κυβέρνηση για τη διάθεση των φθαρτών, λαχανικών, καρπουζιών». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
13. «Το πρόβλημα των λυμάτων Λεμεσού». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
14. «Η ανάγκη λήψης νομοθετικών μέτρων για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
15. «Η πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας αναφορικά με την άσκηση ιδιωτικής πρακτικής από κυβερνητικό γιατρό». (Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ).
16. «Ο έλεγχος της αντικείμενικότητας και της ορθότητας των κριτηρίων που εφάρμοσε και εφαρμόζει η Κυβέρνηση αναφορικά με το θέμα του καθορισμού των κτημάτων που θα ωφεληθούν από το Υδατικό Έργο Βασιλικού-Πεντάσχοινου-Φράγμα Διποτάμου, και παράλληλα η εξέταση του θέματος της τιμής του νερού από το πιο πάνω υδατικό έργο». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).
17. «Οι πρόσφατες κατάγγελίες του Τύπου για σκάνδαλα όσον αφορά τις δραστηριότητες της Αρχής Λιμένων Κύπρου, η ανάγκη διερεύνησης τους και η ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων καθώς και η ανάγκη αναθεώρησης του τρόπου λειτουργίας της Αρχής προς το σκοπό εξυπηρέτησής του δημόσιου συμφέροντος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Φάντη).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 13ης Φεβρουαρίου 1986

(Ώρα ενάρξεως 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν μπούμε στην ημερήσια διάταξη, θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι ύστερα από διαβουλεύσεις με όλες τις πολιτικές πλευρές της Βουλής καταλήξαμε σε κάποια απόφαση αναφορικά με τις Σοβιετικές προτάσεις, την οποία και θα ανακοινώσω εκ μέρους όλων των πολιτικών πλευρών του Σώματος:

«Η Βουλή διαπιστώνει το επικίνδυνο αδιέξοδο στο Κυπριακό το οποίο οφείλεται στην Τουρκική εισβολή και κατοχή.

Κάθε ενέργεια για τερματισμό του αδιεξόδου αποτελεί συνεισφορά στον αγώνα του λαού μας.

Οι πρόσφατες Σοβιετικές προτάσεις αποτελούν θετική και εποικοδομητική ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση και ενισχύουν κλίμα κινητικότητας για το Κυπριακό.

Κάθε ενέργεια που υποβοηθεί τον αγώνα μας για επίλυση του Κυπριακού με τον τερματισμό της κατοχής και την εδραίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως τονίζεται και στις Σοβιετικές προτάσεις, αποτελεί ενίσχυση του αγώνα μας και η Βουλή εκφράζει την ικανοποίησή της.

Η Βουλή τονίζει ότι το Κυπριακό πρέπει να λυθεί μέσα στα πλαίσια, τις αποφάσεις και τις διαδικασίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, οι δε εγγυήσεις πρέπει να είναι από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και να αποκλείουν οποιοσδήποτε επεμβάσεις.

Η Βουλή υποστηρίζει κάθε βήμα για αξιοποίηση του Σοβιετικού ενδιαφέροντος που εκδηλώνεται με την υποβολή των προτάσεων 13.2.1986.»

Δεν χρειάζεται να προσθέσω ότι σε συνεννόηση με όλες τις πολιτικές πλευρές η Βουλή θα αναλάβει και η ίδια βήματα για προώθηση αυτών των προτάσεων.

Και τώρα στην Ημερήσια Διάταξη:

Το πρώτο θέμα στην Νομοθετική Εργασία είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στη Βουλή.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΟΔΗΓΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Νίκος Μακρίδης
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Χρίστος Κουρτελλάρης
 Στέλιος Μανδριώτης
 Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 23 και 30 Ιανουαρίου και στις 6 Φεβρουαρίου 1986. Στις δυο πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στη δεύτερη συνεδρία κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο όλο θέμα εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου και της Παγκύπριας Ένωσης Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών. Οι εκπρόσωποι της αυτοκινητικής οργάνωσης ΣΕΑΚ, παρόλο που κλήθηκαν, δεν παρέστησαν στην Επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) Νόμου με απώτερο στόχο την κατοχύρωση του επαγγέλματος των εκπαιδευτών οδηγών και την ανύψωση του επιπέδου των υπηρεσιών που προσφέρουν στα πλαίσια του γενικότερου στόχου για οδική ασφάλεια.

Ειδικότερα με το πιο πάνω νομοσχέδιο προβλέπεται ότι, πέραν των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία για την έκδοση άδειας εκπαιδευτή οδηγών ή λειτουργίας σχολής οδηγών, θα πρέπει -

- (α) για τη λειτουργία σχολής οδηγών ο αιτητής να έχει ασκήσει το επάγγελμα του εκπαιδευτή οδηγών για τρία χρόνια και
- (β) για την άδεια εκπαιδευτή οδηγών οι αιτητές να έχουν φοιτήσει για τρία τουλάχιστον χρόνια σε σχολή μέσης εκπαίδευσης και να έχουν ως κύριο επάγγελμα την εκπαίδευση οδηγών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο είναι αποτέλεσμα σχετικών αιτημάτων που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο από το Σύνδεσμο Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου, αποσκοπεί στην κατοχύρωση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών και στον έλεγχο της ανεξέλεγκτης άσκησής του που αποβαίνει σε βάρος της ασφάλειας των πολιτών και γενικότερα της οδικής ασφάλειας.

Εκφέροντας τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου τάχθηκαν υπέρ του νομοσχεδίου γιατί, όπως υποστήριξαν, οι πρόνοιες του κατοχυρώνουν το επάγγελμά τους και βελτιώνουν τις παρεχόμενες στον τομέα της οδήγησης υπηρεσίες. Οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν επίσης την ανάγκη όπως η προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο προϋπόθεση της τριετούς άσκησης του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών για τη χορήγηση της σχετικής άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών, επεκταθεί ώστε να καλύψει και πρόσωπα - εκπαιδευτές οδηγών - που εργοδοτούνται από εταιρείες που ασχολούνται με το επάγγελμα αυτό.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών τάχθηκαν υπέρ της ανάγκης για την κατοχύρωση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών και τη ριζική αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η επαγγελματική αυτή τάξη. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν επίσης ότι, χωρίς να διαφωνούν με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, δεν πιστεύουν ότι με τα πιο πάνω επιμέρους νομοθετικά μέτρα επιλύονται τα σοβαρά προβλήματα του κλάδου αυτού των μεταφορών τα οποία θα πρέπει να αντικρυστούν από τους αρμοδίους μέσα στα πλαίσια της ένταξης των εκπαιδευτικών οχημάτων στα οχήματα δημόσιας χρήσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πιο πάνω εκφρασθείσες απόψεις, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση του νομοσχεδίου ως αποτέλεσμα της οποίας προέκυψε η ανάγκη για τις πιο κάτω διαφοροποιήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο:-

- (α) Για σκοπούς πληρέστερης κατοχύρωσης του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών, η Επιτροπή εισηγείται όπως η υποχρέωση της ζετούς άσκησης του επαγγέλματος για σκοπούς άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών ισχύει τόσο για φυσικά πρόσωπα-αιτητές όσο και για οργανισμούς, μετά ή άνευ νομικής προσωπικότητας, καθόσο αφορά τα πρόσωπα που θα εργοδοτούν.
- (β) Η Επιτροπή εισηγείται τη διαγραφή από το νομοσχέδιο του όρου της τριετούς φοίτησης σε σχολή μέσης εκπαίδευσης για σκοπούς άσκησης του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγού γιατί θεωρεί ότι ένας τέτοιος περιορισμός θα θέσει σε άνιση μοίρα πρόσωπα τα οποία δεν είχαν την ευκαιρία γυμνασιακής μόρφωσης εφόσον τα πρόσωπα αυτά είναι κατά τα άλλα επαρκώς καταρτισμένα, πράγμα που διασφαλίζεται από την υφιστάμενη νομοθεσία.
- (γ) Τέλος η Επιτροπή εισηγείται όπως διασαφηνιστεί η έκταση εφαρμογής των προνοιών του νομοσχεδίου ώστε να κατοχυρωθούν οι ασκούντες, σήμερα το επάγγελμα του εκπαιδευτή οδηγών.

Διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει το νομοσχέδιο διότι αυτό το νομοσχέδιο πηγάζει από μια ανάγκη να υπάρξει προστασία στους εκπαιδευτές οδηγούς.

Παρόλο που ίσως να μην καλύπτει όλα τα σημεία και χρειάζονται ακόμα μερικές συμπληρώσεις για να γίνει πιο προστατευτικό, εντούτοις εμείς θεωρούμε ότι προστατεύει σε μεγάλο βαθμό τους εκπαιδευτές οδηγούς.

Κατά τη διάρκεια, όμως, της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εκφράστηκαν εισηγήσεις από διάφορες οργανώσεις για να γίνει πράγματι το νομοσχέδιο πιο προστατευτικό. Μια τέτοια εισήγηση ήταν εκείνη των αυτοκινητιστών για να γίνουν τα αυτοκίνητα των εκπαιδευτών αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης. Εκφράστηκαν και άλλες εισηγήσεις και γι' αυτό έχουμε τη γνώμη ότι μελλοντικά πρέπει να μελετηθούν όλες αυτές οι εισηγήσεις που εκφράστηκαν για να μπορέσει να γίνει ο υπό ψήφιση νόμος πιο προστατευτικός. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κώστας Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσει τον προτεινόμενο Νόμο ως έχει τελικά συμφωνηθεί από την Επιτροπή για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτο, με την τροποποίηση του Νόμου κατοχυρώνεται το επάγγελμα των εκπαιδευτών οδηγών, ένα αίτημα το οποίο εκκρεμούσε για αρκετό χρονικό διάστημα. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις ήταν αποτέλεσμα μακρών συνεδριάσεων τις οποίες είχαν οι ενδιαφερόμενοι με τα αρμόδια Υπουργεία.

Δεύτερο, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα συμβάλουν αφάνταστα στην ανύψωση του επιπέδου των εκπαιδευτών οδηγών, πράγμα που είναι απαραίτητο στις σημερινές συνθήκες, ιδιαίτερα όταν λάβει κανείς υπόψη το μεγάλο αριθμό οχημάτων που κυκλοφορεί και την κατάσταση των δρόμων μας.

Τρίτο, το παρόν νομοσχέδιο δεν επηρεάζει καθ' οποιονδήποτε τρόπο τους ήδη εξασκούντες το επάγγελμα του εκπαιδευτή οδηγών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα ψηφίσει νομοσχέδιο όπως έχει διαμορφωθεί μετά από τη συζήτησή του στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων γιατί πιστεύει ότι λύονται πάρα πολλά προβλήματα τα

οποία υπήρχαν και όσον αφορά την κατοχύρωση του επαγγέλματος των εκπαιδευτών οδηγών αλλά και όσον αφορά το γενικότερο συμφέρον της οδικής ασφάλειας.

Βέβαια με το νομοσχέδιο αυτό δεν πιστεύουμε ότι λύνονται όλα τα προβλήματα.

Ασφαλώς υπάρχουν πολλά που θα πρέπει να γίνουν ακόμα και που θα συντείνουν στην πληρέστερη κατοχύρωση του επαγγέλματος των εκπαιδευτών οδηγών, καθώς και στην πληρέστερη ανύψωση του επιπέδου της οδικής ασφάλειας.

Εκφράστηκαν, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου αυτού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, διάφορες απόψεις, έγινε συκερασμός των απόψεων και καταρτίστηκε το νομοσχέδιο αυτό. Αν αργότερα, μετά από την λειτουργία του νόμου που θα ψηφιστεί, διαφανεί ότι υπάρχει ανάγκη και νέας τροποποιήσεως, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα επιφυλάσσεται να καταθέσει νέο νομοσχέδιο με νέες θέσεις πάνω στο θέμα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδική διάταξις. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαιδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί της Συμβάσεως για τη Μεταφορά των Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΤΑΔΙΚΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τη μεταφορά καταδίκων η οποία υιοθετήθηκε κατά την 353η Σύνοδο της Επιτροπής Αναπληρωτών του Συμβουλίου της Ευρώπης και στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να προσχωρήσει σύμφωνα με την υπ' αριθμό 24.083 και ημερομηνία 18 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό εξέταση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή, τα Κράτη - Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης μέσα στα πλαίσια της επιθυμίας τους για περαιτέρω ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας τους στον τομέα του ποινικού δικαίου αναλαμβάνουν την υποχρέωση για λήψη αριθμού μέτρων που αποσκοπούν στην προώθηση της κοινωνικής αποκατάστασης των καταδίκων.

Ειδικότερα με βάση τις πρόνοιες της Σύμβασης προβλέπονται τα πιο κάτω:

- (α) Παρέχεται η ευχέρεια μεταφοράς προσώπου που καταδικάζεται στην επικράτεια ενός Κράτους-Μέλους για ποινικό αδίκημα που συνεπάγεται ποινή στερητική της ελευθερίας του στην επικράτεια άλλου συμβαλλόμενου μέρους, του οποίου ο κατάδικος είναι πολίτης, για να εκτίσει την καταδίκη που του έχει απαγγελθεί ύστερα από δικαστική απόφαση.
- (β) Καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για τη μεταφορά καταδίκων από μια χώρα σε άλλη, ενέργεια για την οποία απαραίτητα θα πρέπει να υπάρχει η συγκατάθεση του ίδιου του καταδίκου.
- (γ) Προβλέπεται η υποχρέωση του κράτους, στο οποίο έχει απαγγελθεί η καταδίκη, να πληροφορεί κάθε κατάδικο στον οποίο μπορούν να

εφαρμοστούν οι πρόνοιες της Σύμβασης, για το περιεχόμενο και την ουσία της ώστε να του παρέχεται η ευχέρεια να εκφράσει την επιθυμία του για μεταφορά του στο Κράτος που μπορεί να μεταφερθεί για έκτιση της καταδίκης του.

- (δ) Σε περίπτωση μεταφοράς καταδίκου το «κράτος εκτέλεσης» δεσμεύεται από τη νομική φύση και τη διάρκεια της καταδίκης όπως καθορίστηκε από το κράτος της καταδίκης. Αν η καταδίκη είναι από τη φύση ή τη διάρκεια της ασυμβίβαστη με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης, το τελευταίο μπορεί να προσαρμόσει την κύρωση με την τιμωρία ή το μέτρο που προβλέπεται από το εσωτερικό του δίκαιο για παρόμοιο αδίκημα, νοουμένου ότι το μέτρο αυτό θα αντιστοιχεί κατά το δυνατό με το μέτρο που έχει επιβληθεί με την καταδίκη που πρόκειται να εκτελεστεί.
- (ε) Παρέχεται το δικαίωμα στα συμβαλλόμενα μέρη να χορηγούν συγγνώμη, αμνηστία ή μετατροπή της καταδίκης σύμφωνα με το Σύνταγμα ή άλλους νόμους τους και να αναθεωρούν την δικαστική απόφαση που έχει εκδοθεί για τη συγκεκριμένη καταδίκη.
- (στ) Τα έξοδα που θα προκύπτουν από την εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω Σύμβασης θα βαρύνουν το Κράτος εκτέλεσης, εκτός από τα έξοδα που προκύπτουν αποκλειστικά στην επικράτεια του Κράτους καταδίκης.
- (ζ) Οι πρόνοιες της πιο πάνω Σύμβασης οι οποίες θα έχουν εφαρμογή για εκτέλεση καταδικών που έχουν απαγγελθεί είτε πριν είτε μετά την έναρξη της ισχύος της, δεν θα επηρεάζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από συνθήκες για την έκδοση φυγοδικών ή από άλλες συνθήκες για μεταφορά κρατουμένων για σκοπούς αντιπαράστασης ή κατάθεσης μαρτύρων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου καθορίζεται επίσης η διαδικασία έκδοσης εντάλματος για τη μεταφορά καταδίκου από ή στην Κυπριακή Δημοκρατία, αρμόδιος για τη οποία θα είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών θεωρώντας το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ως ένα μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης στον τομέα της αποκατάστασης των καταδικών, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης με την διαγραφή από αυτό αριθμού διατάξεων του που καλύπτονται ή έρχονται σε αντίθεση προς τις πρόνοιες της υπό επικύρωση Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Ασφαλώς πιστεύω πως όλα τα Μέλη του Σώματος θα επιψηφίσουν την επικύρωση της Σύμβασης για τη μεταφορά καταδικών που υιοθετήθηκε από τη 353η Σύνοδο της Επιτροπής Αναπληρωτών του Συμβουλίου της Ευρώπης και στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να προσχωρήσει σύμφωνα με την γνωστή Απόφαση υπ' αρ. 24.083 του Υπουργικού Συμβουλίου στις 18 του Γενάρη του 1984.

Όμως η υφή του Νομοσχεδίου με κάμνει να διατρίψω έστω και για ελάχιστα δευτερόλεπτα σ' ένα παράλληλο απαρχαιωμένο αποικιακό νόμο, το Νόμο "Colonial Prisoners Remoual Act", σύμφωνα με τον οποίο επιτρέπεται η μεταφορά καταδίκων σε διάφορα μέρη της Κοινοπολιτείας. Με βάση ένα τέτοιο Νόμο κάπου 30 Κύπριοι πολιτικοί κατάδικοι μεταφερθήκαμε στον αγώνα του 55—59 στις φυλακές της Μεγάλης Βρετανίας όπου εκτίσαμε εκεί πολυετείς φυλακίσεις. Και δεδομένου πως ο Νόμος αυτός, με βάση το σχετικό (υπ' αρ. 188, αν δεν κάνω λάθος) άρθρο του Συντάγματος, εξακολουθεί να ισχύει - όπως πριν από λίγο με πληροφόρησε ο πρώην Γενικός Εισαγγελέας κ. Τορναρίτης, απαντώντας σε σχετική μου ερώτηση - θα παρακαλούσα όπως του θέματος επαληφθεί η Επιτροπή Νομικών του Σώματος με στόχο την κατάργηση της αποικιοκρατικής και αναχρονιστικής αυτής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έκδοση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσιοδότηση μεταφοράς καταδίκου από τη Δημοκρατία.

Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσιοδότηση μεταφοράς καταδίκου εντός της Δημοκρατίας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΔΙΑΣ ΚΑΙ
ΜΟΥΣ ΠΟΥ
ΕΔΩΝ ΥΓΕΙΑ
ΜΟΙ ΤΟΥ 1986

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανάκληση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Βίνακας - Μέρος Πρώτο - Μέρος Δεύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Επόμενο είναι «Ο περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιομόρφου
ως προς τον Τύπον Διεθνούς Διαθήκης (Εξουσιοδοτημένα Πρόσωπα)
1986».

καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΟΥΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ (ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗ-
ΟΣΩΠΑ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

- κλάνος, Πρόεδρος
- αηλίδης
- ισης
- ιστοφίδης
- βίδης
- ημητρίου

ή Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο
συγκροτήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση
ευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και
ναφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι
οπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν
και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της

ίνεται καθορίζονται τα πρόσωπα τα οποία θα είναι
στην Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με διεθνείς
κύπτει από τις πρόνοιες σχετικής Σύμβασης η οποία

...ονωτός
...ευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινων
... πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της
... 1986.
... τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι επί
... 67 του βασικού εκθέσεως των εργαζομένων Ν/
... φαρμαγής των υπό τροποποίηση βασικών κα
... και τα έργα μηχανικών κατασκευών.
... Η ανάγκη για την τροποποίηση
... εκθέσεως των εργαζομένων σε θέρμο
... τα οποία βασίζονται στα σύγρ
... ανταποκρίνονται πια στα σύγρ
... μετρήσεως και υπολογισμού
... Κανονισμούς προτείνεται
... Προτύπων (I.S.O).
... Με το διαβέ
... περισσότερες Ευ
... Στάθμης Θερμ
... Θέρμους γι
... Θέρμο πα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιομόρφου Δικαίου ως προς τον Τύπον Διεθνούς Διαθήκης (Εξουσιοδοτημένα Πρόσωπα) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΕΙΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 1986.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 57, 66 και 67 του βασικού περί Εργοστασίων Νόμου, σκοπείται η βελτίωση των αποδεκτών επιπέδων εκθέσεως των εργαζομένων σε θόρυβο και η επέκταση της εφαρμογής των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών στις οικοδομικές εργασίες και τα έργα μηχανικών κατασκευών.

Η ανάγκη για την τροποποίηση των υφιστάμενων αποδεκτών επιπέδων εκθέσεως των εργαζομένων σε θόρυβο προκύπτει από το γεγονός ότι τα επίπεδα αυτά είχαν βασιστεί στις επικρατούσες αντιλήψεις και γνώσεις για τις επιδράσεις του θορύβου οι οποίες ίσχυαν πριν από τη δεκαετία του 1970 και οι οποίες δεν ανταποκρίνονται πια στα σύγχρονα επιστημονικά ευρήματα και στις νέες μεθόδους μετρήσεως και υπολογισμού του. Γι' αυτό και με τους πιο πάνω τροποποιητικούς Κανονισμούς προτείνεται η υιοθέτηση ενός νέου αποδεκτού επιπέδου το οποίο βασίζεται στο Πρότυπο Αρ. I.S.O 1999 — 1975 (E) του Διεθνούς Οργανισμού Προτύπων (I.S.O).

Με το διεθνές αυτό πρότυπο, το οποίο έχει ήδη υιοθετηθεί από τις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, εισάγεται και ορίζεται η έννοια της «Ισοδύναμης Στάθμης Θορύβου» (Leg) με την οποία επιτυγχάνεται πιο ακριβής μέτρηση του θορύβου γι' αυτό και εξασφαλίζεται η καλύτερη προστασία των εκτιθεμένων στο θόρυβο προσώπων.

έχει επικυρωθεί με βάση τον περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιομόρφου Δικαίου ως προς τον Τύπο Διεθνούς Διαθήκης (Κυρωτικό) Νόμο του 1980 (Αρ. 22 του 1980).

Ειδικότερα, με βάση τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σχέση με διεθνείς διαθήκες καθορίζονται οι δικηγόροι που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο των Ασκούντων το Επάγγελμα Δικηγόρων, το οποίο τηρείται από τον Αρχιπρωτοκολλητή σύμφωνα με τις διατάξεις της περί Δικηγόρων νομοθεσίας.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση περί Ομοιομόρφου Δικαίου ως προς τον Τύπον Διεθνούς Διαθήκης, η οποία έχει επικυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία με την ψήφιση του προαναφερθέντος Κυρωτικού Νόμου, αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση της καθιέρωσης ομοιόμορφου τύπου διαθήκης που θα καλείται «διεθνής διαθήκη», και για το σκοπό αυτό κάθε Κράτος-Μέλος αναλαμβάνει να προσδιορίσει τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα που θα ενεργούν στην επικράτειά του σε σχέση προς τις διαθήκες αυτές, θέμα στο οποίο ακριβώς στοχεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόνοιες του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι απόρροια των διατάξεων Διεθνούς Σύμβασης η οποία έχει ήδη επικυρωθεί από το Σώμα με σχετική νομοθεσία, υιοθετεί πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εγκυρότης διαθήκης δυνάμει ετέρων Νόμων. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανάκληση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πίνακας - Μέρος Πρώτο - Μέρος Δεύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο είναι «Ο περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιομόρφου Δικαίου ως προς τον Τύπον Διεθνούς Διαθήκης (Εξουσιοδοτημένα Πρόσωπα) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΟΥΣΗΣ ΠΕΡΙ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ (ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται καθορίζονται τα πρόσωπα τα οποία θα είναι εξουσιοδοτημένα να ενεργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με διεθνείς διαθήκες, υποχρέωση που προκύπτει από τις πρόνοιες σχετικής Σύμβασης η οποία

Γι' αυτό εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, όπως η Βουλή ζητήσει από την Κυβέρνηση να επικυρώσει το συντομότερο αυτή τη Σύμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Βεβαίως ο κ. Δίγκλης αναφέρθηκε σε Σύμβαση η οποία δεν καλύπτεται από την έκθεση, δηλαδή αναφέρθηκε σε άλλο θέμα, όμως απορρίπτομε την έντονη αντιπολιτευτική του διάθεση εναντίον της Κυβέρνησης· εξάλλου είναι γνωστή αυτή και δεν δεχόμεθα ότι είναι πάγια πολιτική της Κυβέρνησης να απορρίπτει Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Οπωσδήποτε θα πάρει την απάντηση του ο κ. Δίγκλης από την Κυβέρνηση σ' αυτό το θέμα. Όμως ο ισχυρισμός ότι πρόκειται περί πάγιας πολιτικής είναι και άδικος και απορριπτέος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν καλό, ιδεώδες μάλλον, αν η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς ήγειρε το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Δυστυχώς από καμιά πλευρά, από κανένα μέλος της δεν τέθηκε αυτό το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή και επομένως, πιστεύω πως θα μπορέσουμε να επανεξετάσουμε το θέμα, αν και όταν εγερθεί τούτο αρμόδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Εγώ θ' αναφερθώ σε άλλο θέμα, κ. Πρόεδρε.

Η έκθεση τονίζει ότι εισάγεται και ορίζεται η έννοια της ισοδύναμης στάθμισης θορύβου με την οποία επιτυγχάνεται πιο ακριβής μέτρηση του θορύβου, γι' αυτό και εξασφαλίζεται η καλύτερη προστασία των εκτιθέμενων στο θόρυβο προσώπων. Τι θα πει κανείς όμως, κ. Πρόεδρε, για τις μοτοσυκλέττες που δεν έχουν αποσιωπητήρες και αργά τα μεσάνυχτα κάνουν δαιμονιώδη θόρυβο και ενοχλούν τους πολίτες; Γι' αυτό προτρέπονται οι αρμόδιες Αρχές να εφαρμόσουν το Νόμο, να συλλαμβάνουν αυτούς τους κυρίους και να τους παρουσιάζουν ενώπιον της Δικαιοσύνης για να προστατεύονται οι πολίτες από το θόρυβο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του θέματος που ήγειρε ο συνάδελφος κ. Δίγκλης δεν είμαστε σε θέση να επιβεβαιώσουμε τουλάχιστον μερικά από τα λεχθέντα του σχετικά με τη στάση της Κυβερνήσεως ή των εργοδοτών.

Γι' αυτό θα ήταν ορθό, και ασπάζομαι την εισήγηση του συναδέλφου κ. Στυλιανού, να παραπεμφθεί το θέμα στην αρμόδια Επιτροπή για να το εξετάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι που θα πρωτολογήσουν. . . .

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν το θέμα που ήγειρα είναι σχετικό με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, νομίζω ότι αφήνεται στο Σώμα να κρίνει. Αν πρόσεξε ο κ. Γαλανός την έκθεση και τους Κανονισμούς, οι Κανονισμοί αυτοί αναφέρονται στο περιβάλλον εργασίας, στους κραδάσμούς, στο θόρυβο κ.λ.π. και η Σύμβαση στην οποία αναφέρθηκαν κατευθείαν αναφέρεται σ' αυτά τα ζητήματα.

Συνεπώς, νομίζω ότι ίσως να μην αντιλήφθηκε ο κ. Γαλανός το περιεχόμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το θέμα που ήγειρα είναι άσχετο με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς.

Όσον αφορά το αν αποτελεί πάγια πολιτική της Κυβέρνησης αυτό που διαπίστωσα, και πάλιν ίσως ο κ. Γαλανός να είναι πολύ ελλιπώς πληροφορημένος γι' αυτό το θέμα για να υποστηρίξει ότι δεν αποτελεί πάγια πολιτική της Κυβέρνησης σε μεγάλο βαθμό αρνητική στάση της έναντι των Συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Είναι καλά να ζητήσει να ενημερωθεί ο κ. Γαλανός και να πληροφορηθεί επίσης πόσες Συμβάσεις έχει ψηφίσει μέχρι τώρα η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και πόσες Συμβάσεις έχει επικυρώσει η Κυπριακή Κυβέρνηση μέχρι τώρα για να διαπιστώσει ποια πράγματι είναι η πάγια πολιτική της Κυβέρνησης.

Όσον αφορά την αντιπολιτευτική μου διάθεση, νομίζω ότι ο κ. Γαλανός δεν πρέπει να ενοχλείται όταν ορισμένα πράγματα ή ορισμένες αλήθειες λέγονται σ' αυτό το Σώμα, έστω και αν δεν αρέσουν στον ίδιο και στην Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός. Θα παρακαλέσω να μείνουμε στο θέμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, στο θέμα θα μείνουμε, κ. Πρόεδρε.

Αν πραγματικά ενδιαφέρετο τόσο πολύ ο κ. Δίγκλης, όπως ανέφερε, και ήταν τόσο πολύ εντός του θέματος, γιατί δεν συνεδρίασε κανονικά η Επιτροπή και έκλεισε αυτή τη Σύμβαση από τηλεφώνου;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν έγινε καμιά συνεδρία της Επιτροπής· αν εγίνετο, τουλάχιστον θα είχαν την ευκαιρία να καλέσουν και την Κυβέρνηση και να ζητήσουν να απαντηθούν οι ερωτήσεις τους.

Επομένως, είναι καλύτερα μελλοντικά να γίνονται κανονικές συνεδριάσεις των Επιτροπών, για να λύνονται και απορίες. Είναι πολύ άδικο να γίνεται αυτή η κριτική όταν η Επιτροπή δεν συνεδριάζει καν κανονικώς και δεν καλεί καν την Κυβέρνηση για να ακούσει τις απόψεις της ή τουλάχιστον να δώσει την ευκαιρία στην Κυβέρνηση να απαντήσει σε ερωτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης και μετά ο κ. Στυλιανού και νομίζω πως θα κλείσουμε το θέμα διότι υπάρχει συγκεκριμένη εισήγηση προς την οποία δεν άκουσα αντίθετη άποψη· δηλαδή το θέμα να παραπεμφθεί στην Επιτροπή για να το εξετάσει.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του σημείου κατά πόσο συνήλθε η Επιτροπή ή όχι, ο κ. Γαλανός δεν είναι καλά πληροφορημένος.

Στις 4 Φεβρουαρίου, όταν η Επιτροπή συνήλθε και συζήτησε και αποφάσισε για τα νομοθετήματα τα σχετικά με τις κοινωνικές ασφαλίσεις, αποφάσισε στο

τέλος ομόφωνα ότι τα δυο αυτά Νομοσχέδια είναι εντελώς τυπικά και δεν χρειάζονται συζήτηση και ότι θα μπορούσαν να θεωρηθούν εγκεκριμένα. Αυτή ήταν η ομόφωνη απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 4 Φεβρουαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός προηγείται.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς, κ. Πρόεδρε, αυτό είναι το σημείο που έχω εγείρει, ότι θεωρήθηκαν ότι δεν χρειάζονται συζήτηση.

Γιατί γίνεται αυτή η συζήτηση; Εφόσον γίνεται αυτή η συζήτηση από του βήματος της Βουλής, έπρεπε τουλάχιστον να καλέσουν τους αρμοδίους και με την ευκαιρία αυτής της Σύμβασης, εφόσον αισθάνονται τόσο έντονα για παρόμοιες Συμβάσεις και για πάγιες πολιτικές, όπως λέγουν, να πάρουν πληροφορίες. Είναι άδικο να γίνεται αυτή η κριτική όταν δεν θεώρησαν καν σκόπιμο να καλέσουν τους αρμοδίους να δώσουν εξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να υπογραμμίσω πως πρέπει οπωσδήποτε αν αισθανόμαστε τόσο έντονα να ζητούμε, τουλάχιστον, να παρευρισκόμαστε στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και ο κ. Δίγκλης ούτε στην Επιτροπή Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν ήταν παρών στη συνεδρία εκείνη που συζητιόταν το θέμα. Επομένως έπρεπε, αν στην προκειμένη περίπτωση αισθανόταν έντονα, να ζητήσει τουλάχιστον να παρευρεθεί αν όχι να συγκληθεί αυτή η Επιτροπή με το εξειδικευμένο θέμα που έθιξε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης και θα παρακαλέσω να κλείσουμε το θέμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αν ο κ. Γαλανός παρευρίσκετο στη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών που συζητούσε τους Προϋπολογισμούς και ήταν παρόν και το Υπουργείο Εργασίας, θα γνώριζε ο κ. Γαλανός ότι αυτό το θέμα της πολιτικής της Κυβέρνησης έναντι των διεθνών Συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας ηγέρθη. Και δεν είναι η πρώτη φορά που εγείρεται είναι πολλοστή φορά που εγείρεται.

Συνεπώς δεν μπορεί να είναι εν αγνοία της Κυβέρνησης η μη επικύρωση της Σύμβασης 148. Αν είναι εν αγνοία του κ. Γαλανού, αυτό είναι άλλο ζήτημα. Αλλά εν αγνοία της Κυβέρνησης ότι υπάρχει αυτό το σοβαρότατο θέμα εν πάση περιπτώσει δεν είναι. Ερωτάται γιατί δεν εγείραμε αυτό το θέμα. Και πάλιν δεν αδικώ τον κ. Γαλανό· δεν είναι στην αρμοδιότητά του να γνωρίζει αλλά είναι μερικά χρόνια τώρα που αυτό το θέμα συζητείται μεταξύ Κυβέρνησης και Συνδικαλιστικών και Εργοδοτικών Οργανώσεων και αν ο κ. Γαλανός αποταθεί στο Υπουργείο Εργασίας θα του πουν πράγματι ότι υπάρχει πράγματι επιτροπή που για μερικά χρόνια συζητά την επικύρωση αυτής της Σύμβασης.

Συνεπώς δεν είναι όψιμο το ενδιαφέρον ή πολύ αργά που εγείρομε αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν εισηγούμαι να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αν έχουμε οποιαδήποτε συμπεράσματα να ανακοινωθούν στο Σώμα.

Υπάρχει ένσταση για να εγκριθούν οι Κανονισμοί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Ελέγχου της Ατμοσφαιράς και Επικινδύνων Ουσιών εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΕΙΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) -ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Σοφοκλής Χατζηγιάνης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 1986.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 66 του περί Εργοστασίων Νόμου, σκοπείται η επέκταση της εφαρμογής των βασικών περί Ελέγχου της Ατμοσφαιράς και Επικινδύνων Ουσιών εις Εργοστάσια Κανονισμών στις περιπτώσεις οικοδομικών εργασιών και έργων μηχανικών κατασκευών και η τροποποίηση του Κανονισμού 8 των ίδιων Κανονισμών σχετικά με τη λήψη δείγματος αέρα και την επιτόπια ανάλυση ουσιών στον αέρα με όργανα αμέσου καταμετρήσεως.

Η ανάγκη για την εφαρμογή των Κανονισμών αυτών και στις περιπτώσεις οικοδομικών εργασιών και έργων μηχανικών κατασκευών επιβάλλεται για σκοπούς προστασίας των εργαζομένων στους χώρους αυτούς και τα τελευταία χρόνια με την αυξανόμενη εισαγωγή προηγμένης τεχνολογίας έχουν και σ' αυτούς τους τομείς εργασίας εισαχθεί νέες χημικές ουσίες και άλλοι επικίνδυνοι χημικοί παράγοντες.

Η δεύτερη προτεινόμενη τροποποίηση έχει ως σκοπό την επιτάχυνση των ερευνών στο περιβάλλον εργασίας για την ανεύρεση επικινδύνων ουσιών στον αέρα, γεγονός που επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση οργάνων αμέσου και συνεχούς ενδείξεως, τα αποτελέσματα των οποίων είναι αρκετά ακριβή ώστε να μη χρειάζονται σε κάθε περίπτωση επιβεβαίωση από το Κυβερνητικό Χημείο,

πράγμα που συνεπάγεται καθυστέρηση και διπλή εργασία. Το Κυβερνητικό Χημείο θα εξακολουθήσει να παραμένει το αναλυτικό εργαστήριο για κάθε ανάλυση για την οποία απαιτείται προσδιορισμός της χημικής σύστασης μιας ουσίας ή μείγματος ουσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνονται οι υπό συζήτηση Κανονισμοί γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΝΕΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου του 1986.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση την παράγραφο (κζ) του άρθρου 8 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, τροποποιούνται οι βασικοί περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) Κανονισμοί του 1985, με την προσθήκη στο σχετικό πίνακα των πιο πάνω Κανονισμών ορισμένων πρόσθετων κατηγοριών νέων προϊόντων. Ταυτόχρονα τροποποιείται ο όρος που αναφέρεται στο ύψος της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος ο οποίος προαπαιτείται για την παραχώρηση σε μια μεταποιητική επιχείρηση της δεκαετούς φορολογικής απαλλαγής.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου παραχωρείται στις μεταποιητικές επιχειρήσεις που επενδύουν για την παραγωγή νέων μεταποιητικών προϊόντων το κίνητρο της δεκαετούς φορολογικής απαλλαγής τόσο των κερδών τους όσο και των μερισμάτων που διανέμουν. Με βάση σχετική πρόνοια του ίδιου Νόμου έχουν εκδοθεί Κανονισμοί οι οποίοι καθορίζουν τις κατηγορίες των προϊόντων στις οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν τα εν λόγω προϊόντα καθώς επίσης τους όρους και περιορισμούς κάτω από τους οποίους θα παραχωρείται το κίνητρο της δεκαετούς φορολογικής απαλλαγής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνονται οι πιο πάνω τροποποιήσεις γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Συμπληρώθηκε η συζήτηση στο Κεφάλαιο Α'.

Κεφάλαιο Β — Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης Τηλεπικοινωνιών και Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποστέλλεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμοί του 1986. Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Μυκοτοξινών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.

Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργο-
δοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δημοτικοί Κανονισμοί Λευκάρων, Δημοτικοί Κανονισμοί Λάρνακας, Δημο-
τικοί Κανονισμοί Πάφου και οι Δημοτικοί Κανονισμοί Λευκωσίας. Εστάλησαν
από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Κατετέθη επίσης από όλα τα κόμματα μια πρόταση νόμου τιτλοφορούμενη
«Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986».

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ': Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Έχουν δοθεί.

**Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιό-
τιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και
Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.**

«Με ερώτησή μας ημερομηνίας 7/6/83 ζητούσαμε να πληροφορήσει η Βουλή
αν προγραμματιζόταν η δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών στα χωριά Επισκοπή
και Ερήμη καθώς και στη συνοικία Ζαχακίου.

Επειδή το πρόβλημα εξακολουθεί να υφίσταται και η αύξηση των κτηνο-
τροφικών μονάδων σε κατοικημένες περιοχές, δημιουργούν ταλαιπωρία και προ-
βλήματα στους κατοίκους, ερωτάται πάλιν το αρμόδιο Υπουργείο να πληρο-
φορήσει το Σώμα αν και πότε προγραμματίζει τη δημιουργία κτηνοτροφικών
περιοχών στα πιο πάνω χωριά.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στο χωριό Επισκοπή

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη σχετική απάντησή μου με ημερομ. 18.12.84 παρά τα προβλήματα που υπήρχαν, οι ενέργειες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στο χωριό Επισκοπή συνεχίστηκαν. Έτσι έγιναν επανειλημμένες προσπάθειες για εξεύρεση κατάλληλης τοποθεσίας/περιοχής σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους κτηνοτρόφους και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες που δυστυχώς δεν εκαρποφόρησαν. Οι περιοχές που προτάθηκαν στα ανατολικά, βόρεια και νότια του χωριού αποκλείστηκαν για διάφορους λόγους, όπως γειτνίαση με κατοικημένες περιοχές, υπεραστικούς δρόμους κλπ. Μια περιοχή που υποδείχτηκε από τη Χωριτική Αρχή στην τοποθεσία 'Λατσιδχια' και η οποία βρίσκεται περί τα 2 1/2 μίλια Β.Δ. του χωριού απορρίπτεται από τους κτηνοτρόφους λόγω μεγάλης απόστασης από τα σπίτια τους και τα χωράφια τους.

(β) Δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στο χωριό Ερήμη

Η δημιουργία της κτηνοτροφικής περιοχής αυτής περιλήφθηκε στις Προτάσεις του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τον Προϋπολογισμό του 1986. Έτσι μόλις εγκριθεί ο Προϋπολογισμός αυτός θα αρχίσουν οι εργασίες για την υλοποίηση της απόφασης για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στο χωριό Ερήμη.

(γ) Δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στο Ζακάκι

Στο Ζακάκι δεν ενδείκνυται η δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής γιατί από τη μια είναι δύσκολη η εξεύρεση κατάλληλης έκτασης και από την άλλη υπάρχουν μόνο δυο αιγοπροβατοτρόφοι με 120 περίπου ζώα και ένας αγελαδοτρόφος με μικρό αριθμό δαμαλιών για πάχυνση που θα μπορούσαν να εγκαταστήσουν τις μονάδες τους στη γειτονική κτηνοτροφική περιοχή Κολοσσίου για την οποία συμπεριλήφθηκε πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 1986 για επέκταση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά τη δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών στα χωριά Μονή, Μοναγρούλλι και Αργάκα.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την Ασγάτα, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχει την άποψη ότι δεν υπάρχει καμιά ανάγκη για δημιουργία Κτηνοτροφικής περιοχής, λόγω του πολύ περιορισμένου αριθμού ζώων που βρίσκεται στο χωριό και της μη πρόκλησης σοβαρής οχληρίας από την ύπαρξή τους.

Ανάγκη για τη δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής θα υπάρξει για το σύμπλεγμα των χωριών Μονής-Μοναγρούλλι και προγραμματίζεται να αντιμετωπισθεί με τη δημιουργία σ' αυτά κοινής κτηνοτροφικής περιοχής και για τα δυο χωριά, αφού ικανοποιηθούν προηγουμένως οι περιπτώσεις μεγαλύτερης προτεραιότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες και πότε προγραμματίζει την εκτέλεση των αναγκαίων έργων για κατασκευή ανισόπεδων διαβάσεων στους συγκοινωνιακούς κόμβους του υπεραστικού δρόμου Λεμεσού-Λευκωσίας και πιο συγκεκριμένα στις διασταυρώσεις που συνδέουν τα συμπλέγματα χωριών με τους δρόμους Γερμασόγειας, Άγιου Τύχωνα, Παρεκκλησιάς και Μονής.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

- (α) Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε το όλο θέμα των ισόπεδων διαβάσεων στο Νέο Δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού αποφάσισε όπως σε πρώτη φάση, μετά τη συμπλήρωση του έργου, βελτιωθούν οι ισόπεδες διαβάσεις στα Λατσιά, στην Ακτή του Κυβερνήτη, στον Άγιο Γεώργιο Αλαμάνου και στη Μονή με τη μετατροπή τους σε ανισόπεδες.
- (β) Συμφωνία για την κατασκευή των πιο πάνω υπογράφηκε στις 17 Οκτωβρίου 1985, με την κοινοπραξία Ιωάννου και Παρασκευαϊδής Λτδ. και METKON KONSTRAKTION ΛΤΔ. έναντι του ποσού των £1,331,651 και οι κατασκευαστικές εργασίες έχουν ήδη αρχίσει.
- (γ) Η διασταύρωση Γερμασόγειας θα μετατραπεί σε κυκλωτήρη νησίδα (ROUND—ABOUT) μέσα στα πλαίσια της κατασκευής της Παρακαμπτηρίου Λεωφόρου Λεμεσού.
- (δ) Όσο αφορά τις υπόλοιπες ισόπεδες διαβάσεις του Νέου Δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες του Αγίου Τύχωνα και Παρεκκλησιάς, γίνονται μελέτες για τη σταδιακή βελτίωσή τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Από χρόνια προβάλλεται το αίτημα από την κοινότητα Προδρόμου όπως οι δρόμοι Πλατρών-Προδρόμου και Προδρόμου-Πάινγουντ-Κακοπετριάς διαπλατυνθούν και ευθυγραμμιστούν ώστε το ορεινό αυτό θέρετρο, ένα από τα πιο αξιόλογα της Κύπρου, να αξιοποιηθεί ανάλογα.

Παρά τις Κυβερνητικές υποσχέσεις στους κατοίκους και τις ανάλογες διαβεβαιώσεις που έχουν δοθεί σε μας το 1982 και 1983, σε σχετικές ερωτήσεις μας, κανένα έργο δεν έχει εκτελεστεί μέχρι στιγμής ούτε και υπάρχει ένδειξη πότε επιτέλους η Κυβέρνηση θα υλοποιήσει τις υποσχέσεις της.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκονται οι μελέτες, αν έχουν γίνει, πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση και πότε η αποπεράτωση του όλου έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το δρόμο Πλατρών-Προδρόμου αναφέρεται ότι έχουν αρχίσει ήδη οι εργασίες βελτίωσης του πρώτου τμήματος μήκους 1.80 χλμ. από τον Πρόδρομο προς τις Πλάτρες, έναντι προϋπολογιζόμενης δαπάνης £100,000. Ο δρόμος αυτός έχει συνολικό μήκος 13 χλμ. περίπου. Ο χρόνος αποπεράτωσής του θα εξαρτηθεί από τις πιστώσεις που θα διατίθενται ετησίως στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως.

Σε ό,τι αφορά το δρόμο Προδρόμου-Πάινγουντ αναφέρεται πως άρχισε ήδη η βελτίωση του δρόμου Προδρόμου-Πεδουλά, η συμπλήρωση του οποίου θα εξαρτηθεί από τις πιστώσεις που θα διατίθενται ετησίως στους Προϋπολογισμούς. Οι χωματουργικές εργασίες για τμήμα του δρόμου Πάινγουντ-Κακοπετριάς μήκους 7 χλμ. περίπου, έχουν συμπληρωθεί ενώ έχει αρχίσει πρόσφατα η βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου μήκους 8 χλμ. περίπου και προγραμματίζεται η απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών, με στόχο την αποπεράτωση του έργου σε 2-3 χρόνια.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει θέσει σαν στόχο του τη συμπλήρωση όλων των πιο πάνω οδικών έργων το συντομότερο δυνατό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 24 Οκτωβρίου 1985.

«Η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας αποτελεί παλιά διακηρυγμένη πολιτική της Κυβέρνησης. Από την κτηνοτροφία αποζούν περί τις 15 χιλιάδες οικογένειες και μας δίνει ένα χρονιάτικο εισόδημα περί τα 80 εκατομμύρια λίρες.

Πριν ένα χρόνο το Υπουργείο Γεωργίας εξήγγειλε ένα σχέδιο ανάπτυξης της αιγοπροβατοτροφίας με τη βοήθεια του Διεθνούς Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Για το σχέδιο αυτό θα δοθούν περί τα 9 εκατομμύρια λίρες.

Το σχέδιο προνοεί και παροχή δανείων σε αιγοπροβατοτρόφους για αγορά ζώων.

Όμως πρόσφυγες κτηνοτρόφοι που αποτελούν μερικές χιλιάδες οικογένειες αποτάθηκαν και ζητούν δάνεια για αγορά ζώων και οι ενδιαφερόμενοι του Υπουργείου Γεωργίας απαιτούν εγγυήσεις με ενυπόθηκα δάνεια κτηματικής περιουσίας.

Όμως είναι γνωστό ότι οι πρόσφυγες δεν έχουν κτηματικές περιουσίες γιατί η γη, οι περιουσίες τους και τα χωριά τους κατελήφθησαν από τον τούρκικο στρατό και έγιναν πρόσφυγες από το 1974.

Έτσι με αυτό τον όρο της ενυπόθηκης περιουσίας οι πρόσφυγες κτηνοτρόφοι αποκλείονται από την παροχή δανείων μέσω του Σχεδίου Ανάπτυξης.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

- (α) Μελετά η Κυβέρνηση την τροποποίηση των όρων παροχής δανείων προς τους πρόσφυγες κτηνοτρόφους;
- (β) Πώς θα αναπτυχθεί η αιγοπροβατοτροφία που είναι ο σκοπός του σχεδίου όταν αποκλείονται εκατοντάδες πρόσφυγες κτηνοτρόφοι;»

Απάντηση ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Τα δάνεια στους μη εκτοπισμένους παρέχονται μόνο όταν οι δανειοδοτούμενοι έχουν επαρκή εμπράγματη ασφάλεια που να καλύπτει το δάνειο. Για τους εκτοπισμένους, όσοι απ' αυτούς διαθέτουν εμπράγματη ασφάλεια θα πρέπει να την προσφέρουν για να μπορέσουν να δανειοδοτηθούν. Στις περιπτώσεις που οι εκτοπισμένοι δεν διαθέτουν οποιαδήποτε εμπράγματη ασφάλεια ή αυτή που διαθέτουν δεν είναι επαρκής τότε παραχωρείται ανάλογη Κυβερνητική εγγύηση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

Λόγω τεχνικού κωλύματος το θέμα το οποίο είναι εγγεγραμμένο δεν μπορεί να συζητηθεί. Θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας η οποία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 20 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τους Προϋπολογισμούς του 1986».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986. (Πρόταση νόμου).
- 2) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 3) Ο περί Συναλλαγματικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- 4) Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 5) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986 (Πρόταση Νόμου).
- 6) Έγγραφα κατατεθέντα στις 30.1.1986 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου, δυνάμει του Άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ.169 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών Αμμοχώστου και Κερύνειας του Δημοκρατικού Συναγερμού) (23.1.86).
- 2) «Η ανάγκη υλοποίησης της συμφωνίας της 3ης Βιέννης αναφορικά με το θέμα της Καρπασίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων της Βουλής) (13.2.86).

Ο Βουλευτής κ. Κουρτελλάρης εισηγείται όπως εγγραφεί το θέμα: «Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για διάλυση-εκκαθάριση της ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις για το προσωπικό και την αγροτική οικονομία», με εισήγηση να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή που είναι η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε να παρακαλέσουμε την Επιτροπή Εσωτερικών, ιδιαίτερα τον Πρόεδρό της, να επισπεύσει τη μελέτη της πρότασης νόμου την οποία κατέθεσε το Δημοκρατικό Κόμμα και που αφορά την πολιτογράφηση των παιδιών των προσφύγων. Επειδή υπήρξαν και επερωτήσεις στον τύπο και

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω υπόψη μου· προτιμώ να μη γίνει συζήτηση ανοικτά.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

. και προτιμώ αυτά να τα συζητήσουμε αργότερα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξεως 5.27 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Νίκος	Χρίστου Κυριάκος
Μανδριώτης Στέλιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Αλέκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάλης	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ'' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανάγνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής, κ. Βάσο Λυσσαρίδη, απόφασης όλων των πολιτικών πλευρών της Βουλής αναφορικά με τις Σοβιετικές προτάσεις για τον τερματισμό του αδιεξόδου στο Κυπριακό, με την προσθήκη ότι η Βουλή θα μεριμνήσει για την προώθηση των προτάσεων αυτών.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985». Η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα των αξ. Βουλευτών κ.κ. Στ. Μανδριώτη, Κ. Ερωτοκρίτου και Α. Δημητριάδη και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως για τη Μεταφορά Καταδικών (Κυρωτικός) Νόμος του 1986», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Συμβάσεως της Προνοούσης περί Ομοιομόρφου Δικαίου ως προς τον τύπον Διεθνούς Διαθήκης (Εξουσιοδοτημένα Πρόσωπα) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Π. Δίγκλης, Αλ. Γαλανός, Π. Στυλιανού, Αυγ. Παπαρές, Α. Ζαχαριάδης, Α. Ζιαρτίδης) και έγκριση των Κανονισμών.
- 6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου της Ατμόσφαιρας και Επικινδύνων Ουσιών εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- 7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- 8) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- 9) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών στα χωριά Επισκοπή και Ερήμε και στη συνοικία Ζακακίου—Η δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών στα χωριά Μονή, Μοναγρούλλι και Αργάκα—Η κατασκευή ανισόπεδων διαβάσεων στις διασταυρώσεις που συνδέουν τα συμπλέγματα χωριών με τους δρόμους Γερμασόγειας, Αγίου Τύχωνα, Παρεκκλησιάς και Μονής—Το αίτημα της κοινότητας Προδρόμου για διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση των δρόμων Πλατρών-Προδρόμου και Προδρόμου-Πάϊνγκουτ-Κακοπετριάς—Η ανάγκη τροποποίησης των όρων παροχής δανείων προς τους πρόσφυγες κτηνοτρόφους για ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας.)
- 10) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος «Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για διάλυση — εκκαθάριση της ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις για το προσωπικό και την αγροτική οικονομία. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ, 20ής Φεβρουαρίου 1986

(Ώρα έναρξης 4.06 μ.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει την ομιλία του στο Σώμα.

(ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ)
ΧΡ. ΜΑΥΡΕΛΛΗΣ

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Κ. ΧΡ. ΜΑΥΡΕΛΛΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 1986**

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε,
Έντιμοι Κύριοι Βουλευτές,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και τιμή που βρίσκομαι σήμερα για πρώτη φορά μπροστά στο Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων με την ευκαιρία της συζήτησης των τριών Προϋπολογισμών του Κράτους για να αναλύσω την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Δυστυχώς, η χρονιά που πέρασε χαρακτηριζόταν από κομματικές έριδες που δημιούργησαν κλίμα διάσπασης στο εσωτερικό μας μέτωπο. Οι δυσάρεστες αυτές εξελίξεις, εκτός από τις δυσμενείς συνέπειες, που οπωσδήποτε έχουν στο εθνικό μας θέμα, είχαν και άμεσες δυσμενείς προεκτάσεις και για την οικονομία μας που αποτελεί το υπόβαθρο για τη διεξαγωγή του αγώνα του λαού μας για εθνική επιβίωση και δικαίωση. Με λύπη έχω παρατηρήσει ότι η κομματική αντιπαράταξη επηρεάζει αρνητικά τον τρόπο προσέγγισης των κομμάτων στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων της χώρας, με αποτέλεσμα να καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη η άσκηση μιας αποτελεσματικής και ευέλικτης οικονομικής πολιτικής.

Στη σημερινή μου ομιλία δε θα αναφερθώ στις πρόνοιες των τριών Προϋπολογισμών, γιατί αυτές αναλύθηκαν εκτεταμένα στα πλαίσια των συζητήσεων που έγιναν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Ελπίζω ότι σε λίγες μέρες όταν το Σώμα θα κληθεί να πάρει θέση πάνω στους Προϋπολογισμούς η στάση όλων των κομματικών παρατάξεων θα είναι θετική και ότι οι Προϋπολογισμοί θα υπερψηφιστούν για να μπορέσει έτσι το Κράτος να συνεχίσει τον οικονομικό και κοινωνικό του ρόλο.

Επιδιώξή μου σήμερα είναι, αφού προβώ σε μια γενική ανασκόπηση των οικονομικών εξελίξεων κατά το 1985, κυρίως να συγκεντρωθώ σε μια σύντομη ανάλυση των οικονομικών προβλημάτων που συσσωρεύτηκαν από την περίοδο αμέσως μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και στη στρατηγική που προτίθεται η Κυβέρνηση να ακολουθήσει για τη σταδιακή απάμβλυνση και επίλυσή τους.

I. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι Οικονομικές Εξελίξεις του 1985

Η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας κατά το 1985 συνέχισε να είναι ικανοποιητική, άνκαι τα επιτεύγματα, όπως άλλωστε αναμενόταν, ήταν περιορισμένα σε σύγκριση με εκείνα του προηγούμενου χρόνου σαν αποτέλεσμα κυρίως της μειωμένης εξωτερικής ζήτησης. Ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν ικανοποιητικός και ανήλθε το 1985 στο 3.5%, σε σύγκριση με 7.5% το 1984. Πρέπει να σημειωθεί όμως ότι παρά την κάμψη αυτή, ο ρυθμός ανάπτυξης ξεπέρασε εκείνο της διεθνούς οικονομίας, που ήταν γύρω στο 3%. Η πολύ καλή επίδοση του τουρισμού, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη αύξηση των εισοδημάτων και κατά συνέπεια της εσωτερικής ζήτησης, αποτέλεσαν τους κυριότερους προωθητικούς συντελεστές για την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας το 1985. Μέσα στο 1985, και σαν αποτέλεσμα της αυξητικής τάσης των εισοδημάτων, βελτιώθηκε παραπέρα το βιοτικό επίπεδο του λαού, με δυσμενείς όμως συνέπειες πάνω στην ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας. Γενικά, η ανάπτυξη της οικονομίας βασίστηκε πάνω στους τομείς των υπηρεσιών, αφού όλοι οι πρωτογενείς και δευτερογενείς τομείς παρουσίασαν σχετική ύφεση. Παρά τη μείωση των εξαγωγών αγαθών της τάξης του 17%, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της οικονομίας μειώθηκε σημαντικά, από £117 εκ. σ' επίπεδα κάτω από τα £90 εκ., σαν αποτέλεσμα της πολύ ικανοποιητικής διεύρυνσης του τουριστικού ρεύματος με ρυθμό που ξεπέρασε το 10%, καθώς και της κάμψης κατά 4.2% στις εισαγωγές.

Θετικές εξελίξεις κατά το 1985 ήταν επίσης η συνέχιση της ανάκαμψης των παραγωγικών επενδύσεων, η πτώση στο ρυθμό πληθωρισμού από το 6% το 1984 στο 5% και η διατήρηση των συνθηκών σχεδόν πλήρους απασχόλησης, με ποσοστό ανεργίας γύρω στο 3.3% όπως και κατά τον προηγούμενο χρόνο. Άλλα θετικά στοιχεία στη διάρκεια του 1985 ήταν η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, από το 5.6% στο 5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, η σταθεροποίηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους στα επίπεδα του προηγούμενου χρόνου, γύρω στα £330 εκ., και η ελάττωση της αναλογίας του συνολικού εξωτερικού χρέους σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν.

Οι βασικοί παράγοντες που επέδρασαν αρνητικά πάνω στο ύψος του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο ήταν βασικά εξωγενείς. Οι κυριότεροι από αυτούς τους παράγοντες ήταν η μειωμένη ζήτηση στο εξωτερικό ορισμένων προϊόντων και οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες που επηρέασαν δυσμενώς την παραγωγή και τις εξαγωγές του γεωργικού τομέα, ιδιαίτερα των πατατών. Παράλληλα, οι εξαγωγές βιομηχανικών αγαθών έμειναν στάσιμες, λόγω

προβλημάτων σε ορισμένες παραδοσιακές αγορές, αλλά και λόγω της συνεχιζόμενης διάβρωσης της ανταγωνιστικότητας ορισμένων κυπριακών προϊόντων.

Ανεξάρτητα από την αρνητική επίδραση των εξωγενών παραγόντων, η αποεπιτάχυνση στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας κατά το 1985, ήταν σε κάποιο βαθμό και φυσιολογικό φαινόμενο, δεδομένης της πολύ εξαιρετικής επίδοσης που σημειώθηκε κατά το 1984 λόγω και πάλιν των εξωγενών παραγόντων.

Προβλήματα Ανάπτυξης και Σταθερότητας της Οικονομίας

Πρόθεσή μου σήμερα δεν είναι να προβώ σε μια αναλυτική παρουσίαση των επιτευγμάτων του παρελθόντος, που είναι σε όλους γνωστά, αλλά να συγκεντρωθώ στα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και ν' αναφερθώ στη στρατηγική που προωθεί η Κυβέρνηση για την απάμβλυσή τους, καθώς και στο τί ο καθένας μας έχει καθήκον να προσφέρει προς την κατεύθυνση αυτή.

Τα εντυπωσιακά οικονομικά αποτελέσματα και η κατακόρυφη άνοδος του βιοτικού επιπέδου του λαού την τελευταία δεκαετία συνοδεύτηκαν αναπόφευκτα από οικονομικά προβλήματα που πήγασαν από τις συνθήκες που δημιούργησε η τουρκική εισβολή και κατοχή και η ταχύρρυθμη επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας μας, που εκ προθέσεως επιδιώχθηκε, καθώς και γενικά η αστάθεια της διεθνούς οικονομίας κατά την περίοδο αυτή. Τα προβλήματα αυτά δημιουργούν δυσχέρειες τόσο στις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης της χώρας όσο και στις δυνατότητες αποτελεσματικής βραχυπρόθεσμης διεύθυνσης της οικονομίας.

Βασικός περιοριστικός παράγοντας στη μελλοντική πορεία της οικονομίας είναι τα προβλήματα διάρθρωσης που παρουσιάζονται σήμερα. Έτσι, μετά την τουρκική εισβολή, σαν αποτέλεσμα τόσο της προσπάθειας για επαναδραστηριοποίηση, αλλά και των αρνητικών εξελίξεων στη διεθνή οικονομία, αυξήθηκε αισθητά η εξάρτησή μας από ασταθείς εξωτερικές αγορές και από τον τουρισμό. Παράλληλα, εξαιτίας των αυξήσεων στους μισθούς και τα ημερομίσθια με ρυθμό πολύ πιο ψηλό από εκείνο των χωρών που μας ανταγωνίζονται, πλήγηκε αισθητά η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας, γεγονός που περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητές μας για διατήρηση των υφιστάμενων αγορών και για διεξόδου σε νέες σταθερές αγορές. Αρνητικά πάνω στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας επιδρά και η αδυναμία του ιδιωτικού τομέα να ξεπεράσει τις οργανωτικές και τεχνολογικές ελλείψεις του, όπως επίσης και τα προβλήματα εμπορίας της κυπριακής επιχειρηματικής μονάδας.

Η ανάγκη για απόμειωση των προβλημάτων καθίσταται πολύ πιο επιτακτική τόσο λόγω της ύφεσης που παρουσιάζουν βασικές εξαγωγικές μας αγορές, εξαιτίας της κάμψης στις διεθνείς τιμές των πετρελαιοειδών και άλλων ειδικών παραγόντων που τις επηρεάζουν αρνητικά, όσο και λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού που αντιμετωπίζουν τα παραδοσιακά μας προϊόντα έντασης εργασίας από χώρες με πολύ πιο χαμηλό εργατικό κόστος. Τέλος, η έναρξη της πορείας προς την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ, που είναι σήμερα η μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο, μπορεί μεν να διανοίγει νέες προοπτικές, αλλά ταυτόχρονα με τη σταδιακή κατάργηση των προστατευτικών φραγμών καθιστά και την εσωτερική μας αγορά πιο ευάλωτη και ανταγωνιστική και κατ' επέκταση δημιουργεί αυξημένη ανάγκη για διαρθρωτικές αλλαγές και για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας.

Η προσπάθεια για αναδιάρθρωση της οικονομίας δυσχεραίνεται από τα προβλήματα σταθερότητας που εμφανίστηκαν. Μόνιμο χαρακτηριστικό της περιόδου μετά την εισβολή είναι η αδυναμία των εθνικών πόρων να χρηματοδοτήσουν το σύνολο της εγχώριας επενδυτικής και καταναλωτικής ζήτησης, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας και να επιτείνεται η ανάγκη για προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό. Οι ρίζες και του προβλήματος αυτού σε μεγάλο βαθμό μπορούν να αναζητηθούν στις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής και κατοχής και στις αρνητικές εξελίξεις στη διεθνή οικονομία κατά την τελευταία δεκαετία. Στις ίδιες αιτίες αποδίδεται επίσης σε μεγάλο βαθμό και η διατήρηση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και μετά την επαναδραστηριοποίηση, λόγω της ανάγκης για συνέχιση των κυβερνητικών προγραμμάτων για στέγαση και ανακούφιση των εκτοπισθέντων και παθόντων και για την εισαγωγή και επέκταση των διάφορων σχεδίων κοινωνικών παροχών και επιδοτήσεων και των κυβερνητικών προγραμμάτων επέκτασης των υπηρεσιών παιδείας και των ιατρικών υπηρεσιών. Η εισβολή επίσης δημιούργησε την ανάγκη για την εφαρμογή ενός εξαιρετικά μεγάλου για το μέγεθος της χώρας αναπτυξιακού προγράμματος, με στόχο την αναπλήρωση των έργων υποδομής (δρόμων, αεροδρομίων, λιμένων κλπ.) που βρίσκονται κάτω από κατοχή. Δημιούργησε επίσης αυξημένες ανάγκες για την παροχή γενναιόδωρων κινήτρων για ενθάρρυνση της παραγωγικής προσπάθειας των επιχειρηματικών μονάδων στις ελεύθερες περιοχές, καθώς και την αναγκαιότητα για σημαντικές αμυντικές δαπάνες, πολύ πέραν των δυνατοτήτων των κρατικών εσόδων.

Ας σημειωθεί ότι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες της οικονομίας αποτελούσαν το ένα τρίτο του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά τη δεκαετία 1976—1985, επίπεδο που είναι από τα πιο ψηλά που παρατηρήθηκαν στην αντίστοιχη περίοδο σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου. Οι ψηλές επενδυτικές δαπάνες της οικονομίας δεν ήταν δυνατόν να

χρηματοδοτηθούν εξ ολοκλήρου από εθνικές αποταμιεύσεις γιατί μετά την εισβολή τα εισοδήματα, δημόσια και ιδιωτικά, ήταν πολύ χαμηλά και οι ανάγκες των εκτοπισθέντων σε διαρκή καταναλωτικά και άλλα αγαθά πιεστικές, ενώ η κατακόρυφη αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών διόγκωσε ακόμη περισσότερο τις καταναλωτικές δαπάνες. Σαν αποτέλεσμα, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, που πριν από την εισβολή ήταν περίπου ισοσκελισμένο, παρουσίασε ελλείμματα. Τα ελλείμματα αυτά, σε συνδυασμό και με την ανάγκη να διατηρηθούν, για ευνόητους λόγους, τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας σε συγκριτικά ψηλά επίπεδα, οδήγησαν σε εξωτερικό δανεισμό με αποτέλεσμα να διογκωθεί το εξωτερικό χρέος της χώρας. Το ύψος του χρέους επηρεάστηκε και από τα ψηλά διεθνή επιτόκια και τις διακυμάνσεις στις διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Η διατήρηση και η ένταση των προβλημάτων που ανέφερα οφείλονται σε μεγάλο βαθμό και σε ενδογενείς παράγοντες, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι η αύξηση ορισμένων εισοδημάτων, και κυρίως των μισθών και των ημερομισθίων, με ρυθμούς πολύ πιο γρήγορους από την αύξηση της παραγωγικότητας, η φοροδιαφυγή—φοροαποφυγή, η κατά καιρούς απροθυμία της Βουλής να υιοθετήσει το σύνολο των φορολογικών μέτρων που προτάθηκαν από την Κυβέρνηση, η τάση για επιδεικτική κατανάλωση, η ξενομανία και οι διαρθρωτικές αδυναμίες.

II. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΑΠΑΜΒΛΥΝΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Για να ξεπεραστούν τόσο τα διαρθρωτικά προβλήματα όσο και τα προβλήματα σταθερότητας της οικονομίας μας, που σε μεγάλο βαθμό είναι αλληλένδετα, απαιτείται απαραίτητα η συνεργασία όλων των παραγωγικών τάξεων, αλλά και όλων των κομμάτων, στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης και ειλικρινούς προσέγγισης που θα εξασφαλίσει τη σταδιακή απάμβλυνση και επίλυσή τους. Βασικός καθοριστικός παράγοντας για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη πορεία της οικονομίας μας θα είναι ο βαθμός επιτυχίας της προσπάθειας του Πέμπτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης, που θα καλύψει την περίοδο 1987—1991, στα πλαίσια του οποίου η Κυβέρνηση προτίθεται να εισάξει αριθμό μέτρων διαρθρωτικής φύσεως που θα αναπροσαρμόσουν τα υφιστάμενα κίνητρα και θεσμικές και άλλες ρυθμίσεις, με στόχο την τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας μας και την προσαρμογή της στις νέες πραγματικότητες που δημιουργεί η πορεία προς την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των

αγαθών και υπηρεσιών και τη διείσδυση κατά τρόπο οργανωμένο σε νέες σταθερές αγορές, κυρίως της Ευρώπης.

Για να πετύχει όμως η αναπτυξιακή και διαρθρωτική στρατηγική, που έχει σε γενικές γραμμές πρόσφατα υιοθετηθεί, στα πλαίσια του νέου Έκτακτου Σχεδίου είναι απαραίτητο να διασφαλιστούν συνθήκες εσωτερικής και εξωτερικής νομισματικής σταθερότητας. Η αστάθεια της οικονομίας μας αντανakλάται στο χάσμα μεταξύ του συνόλου της εγχώριας δαπάνης (καταναλωτικής και επενδυτικής) από τη μια και της παραγωγής μας από την άλλη. Άνκαι μέρος του χάσματος αυτού καλύπτεται από άλλους εθνικούς πόρους και χορηγίες από το εξωτερικό, το μεγαλύτερο μέρος του χάσματος παραμένει ακάλυπτο, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα συγκριτικά ψηλό έλλειμμα στο ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών. Για το 1986 αναμένεται περιορισμένη κάμψη του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, σε επίπεδα κάτω από το 4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, ενώ για το 1987 δεν αναμένεται να σημειωθεί παραπέρα κάμψη. Η μείωση που αναμένεται κατά το 1986 δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική, δεδομένου ότι πραγματοποιείται σε μια περίοδο που οι όροι εμπορίου της χώρας αναμένεται να σημειώσουν ουσιαστική βελτίωση. Ακριβώς αυτή η ευνοϊκή εξέλιξη στους όρους εμπορίου, και ιδιαίτερα η πτώση στις διεθνείς τιμές των πετρελαιοειδών κατά το 1986, παρέχει μια εξαιρετική και ίσως ανεπανάληπτη ευκαιρία για μια πιο σημαντική και μόνιμη βελτίωση στις εξωτερικές συναλλαγές της οικονομίας με τη λήψη συμπληρωματικών διορθωτικών μέτρων, που θα ενισχύσουν σημαντικά το βαθμό σταθερότητας της κυπριακής οικονομίας χωρίς να επηρεαστεί το βιοτικό επίπεδο του λαού μας.

Το Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Σταθερότητας της Οικονομίας 1986—1987

Για την προώθηση κατά τρόπο συνεπή, αποτελεσματικό και ορθολογιστικό των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων η Κυβέρνηση έχει ετοιμάσει ήδη ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα για την Ενίσχυση της Σταθερότητας της Οικονομίας, το οποίο αφού εγκριθεί από το Ανώτατο Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής θα τεθεί για συζήτηση στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής. Το Πρόγραμμα στην τελική του μορφή, αφού δηλαδή διαφοροποιηθεί ανάλογα με τις απόψεις που θα διατυπωθούν στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής και εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα αποτελέσει το γνώμονα της βραχυπρόθεσμης οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης κατά την επόμενη διετία και το θεωρητικό πλαίσιο για τα διορθωτικά μέτρα που θα προτείνει η Κυβέρνηση. Παρόλο που η διαδικασία για την οριστικοποίηση του Προγράμματος δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, θα

ήθελα ν' αναφερθώ σε γενικές γραμμές στη φιλοσοφία που θα το διέπει, στους βασικούς ποσοτικούς στόχους που προκαταρκτικά έχουν επιλεγεί και στις κατευθύνσεις και την έκταση των μέτρων που πρέπει να εισαχθούν για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί.

Δεδομένου ότι τα προβλήματα σταθερότητας της οικονομίας αντανακλώνται κυρίως στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της χώρας, ο βασικός ποσοτικός στόχος του Προγράμματος αναπόφευκτα αφορά τη μείωση του ύψους του ελλείμματος αυτού. Έτσι, σαν στόχος προκαταρκτικά έχει επιλεγεί ο περιορισμός του ελλείμματος σε επίπεδα γύρω από το 3% και 2% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1986 και 1987, αντίστοιχα. Το ύψος του ελλείμματος που στοχεύεται υπερκαλύπτεται από τις καθαρές αυτόνομες εισροές κεφαλαίων, γεγονός που θα επιτρέψει τη δημιουργία πλεονασμάτων στο γενικό ισοζύγιο πληρωμών και κατ' επέκταση θα δημιουργήσει τη δυνατότητα για μείωση του καθαρού εξωτερικού χρέους.

Σύμφωνα με προκαταρκτικούς υπολογισμούς, οι βασικές προϋποθέσεις για να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι του Προγράμματος είναι οι ακόλουθες:

- (α) Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα πρέπει να περιοριστεί με τη λήψη διορθωτικών μέτρων από το 5% περίπου του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1985...σ' επίπεδα πιο κάτω από το 4.5% το 1986 και το 3.5% το 1987.
- (β) ο ρυθμός αύξησης των μισθών και ημερομισθίων απ' όλες τις πηγές, αφού αφαιρεθούν οι συνέπειες του πληθωρισμού, θα πρέπει να περιοριστεί σε επίπεδα ίσα με τον αναμενόμενο ρυθμό βελτίωσης της παραγωγικότητας.
- (γ) θα πρέπει να ληφθούν νομισματικά/πιστωτικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα για να ενισχυθούν οι αποταμιεύσεις του ιδιωτικού τομέα και να μειωθούν οι καταναλωτικές δαπάνες και κατ' επέκταση οι εισαγωγές.

Τα μέσα οικονομικής πολιτικής που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων του Προγράμματος δεν έχουν ακόμη πάρει την τελική τους μορφή. Η επιλογή των συγκεκριμένων μέσων άσκησης οικονομικής πολιτικής και της έκτασης που θα χρησιμοποιηθεί το καθένα απ' αυτά θα γίνεται σταδιακά αφού μελετηθούν σε συνεργασία και με τις παραγωγικές τάξεις. Στη λήψη μέτρων ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο να διασφαλιστεί η δίκαιη κατανομή των βαρών που προκύπτουν από την εισαγωγή των διορθωτικών μέτρων στο σύνολό τους.

Οικονομική Πολιτική κατά το 1986

Όπως εξήγησα προηγουμένως, η οικονομική πολιτική κατά το 1986 εντάσσεται στα πλαίσια των προκαταρκτικών ποσοτικών και

ποιοτικών στόχων και γενικότερα της φιλοσοφίας του Προγράμματος, που αποσκοπεί στη γρήγορη επίτευξη συνθηκών εσωτερικής και εξωτερικής σταθερότητας της οικονομίας.

Αναγκαία προϋπόθεση για την ενίσχυση της σταθερότητας της οικονομίας μας είναι ο περιορισμός του δημοσιονομικού ελλείμματος. Για να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα θα πρέπει να προωθηθούν μέτρα για συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών και για την ενίσχυση των δημόσιων εσόδων.

Αναφορικά με το σκέλος των δημόσιων δαπανών, έμφαση θα δοθεί στη μείωση του ρυθμού αύξησης του κρατικού μισθολογίου που στοχεύεται να προέλθει σαν αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και θα καλύπτει τον ευρύ δημόσιο τομέα. Η επίτευξη της επιδίωξης αυτής θα εξασφαλίσει μεσοπρόθεσμα και τη σταδιακή εξάλειψη του χάσματος στη μισθοδοσία ορισμένων ομάδων των κρατικών και ημικρατικών και άλλων τάξεων μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα, με την εισαγωγή μέτρων όπως είναι η μείωση των μισθών εισδοχής στον ευρύ δημόσιο τομέα. Παράλληλα, προγραμματίζονται διάφορα άλλα μέτρα για την αύξηση της παραγωγικότητας της κρατικής υπηρεσίας, όπως είναι η εισαγωγή ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλου εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας, ο θεσμός της εναλλαξιμότητας, η διαφοροποίηση του ωραρίου, η εισαγωγή του συστήματος της βάρδιας, η επανεξέταση του αριθμού των αργιών και των ημερών αδείας κλπ., έτσι που να ελαχιστοποιηθεί η ανάγκη για νέες προσλήψεις για αναπλήρωση αφυπηρετούντων υπαλλήλων. Στη μείωση τόσο των δαπανών για το κρατικό μισθολόγιο όσο και των άλλων δημόσιων καταναλωτικών δαπανών μπορεί επίσης να συμβάλει αποφασιστικά η επαναξιολόγηση διάφορων κυβερνητικών σχεδίων, με στόχο να τροποποιηθούν εκείνα που δεν ανταποκρίνονται ορθολογιστικά προς τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα. Προς την ίδια κατεύθυνση θα προωθήσουμε έντονα και δυναμικά ένα αυστηρό πρόγραμμα οικονομικής περισυλλογής στην κρατική μηχανή, παρόλο που τα περιθώρια στον τομέα αυτό είναι πολύ περιορισμένα.

Για να καταστεί δυνατός ο περιορισμός στο ρυθμό αύξησης του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος, που, εξαιτίας της ανεπαρκούς μεταφοράς πόρων από τον ιδιωτικό στο δημόσιο τομέα, ανέρχεται στο πολύ ψηλό, με βάση τα διεθνή δεδομένα, επίπεδο του 86% του συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος της οικονομίας, η Κυβέρνηση προτίθεται να προτείνει στη Βουλή για ψήφιση διάφορα δημοσιονομικά μέτρα.

Προτεραιότητα θα έχουν οπωσδήποτε τα μέτρα για την πιο αποτελεσματική εφαρμογή της υφιστάμενης φορολογικής νομοθεσίας. Ήδη

το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει μια ολοκληρωμένη σειρά μέτρων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής σε σχέση με το φόρο εισοδήματος, ενώ το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας έχει τώρα ετοιμάσει το νομοσχέδιο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας, το οποίο θα κατατεθεί πολύ σύντομα στη Βουλή. Παράλληλα, έχουν δοθεί οδηγίες για την ποινική δίωξη όσων δεν ανταποκρίνονται στις φορολογικές τους υποχρεώσεις, μετά τη λήξη της προθεσμίας που δόθηκε στους φορολογουμένους να δηλώσουν μέχρι το τέλος του 1985 τα εισοδήματά τους. Προωθείται επίσης αριθμός εξειδικευμένων μέτρων για τη διευθέτηση των υποθέσεων που εκκρεμούν, καθώς και για τη γρήγορη είσπραξη των καθυστερημένων φόρων.

Πέρα από τα μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής στα οποία η Κυβέρνηση αποδίδει τεράστια σημασία, επανεξετάζεται ολόκληρο το φάσμα των κινήτρων, απαλλαγών και επιστροφών σε σχέση με όλους τους άμεσους και έμμεσους φόρους, με στόχο να καταργηθούν ή να τροποποιηθούν όπου η απόδοσή τους δε συνάδει με το δημοσιονομικό τους κόστος και όπου δεν εξυπηρετούν την παραγωγική και εξαγωγική προσπάθεια. Θα πρέπει εδώ να τονίσω ότι τα διάφορα φορολογικά κίνητρα, που ορθά πιστεύω δόθηκαν αφειδώς μετά την εισβολή για την ενθάρρυνση της επενδυτικής προσπάθειας για επαναδραστηριοποίηση των διάφορων τομέων της οικονομίας, είχαν αναπόφευκτα σαν αποτέλεσμα να στερηθεί το δημόσιο σημαντικά έσοδα.

Εκτός από τα μέτρα για εφαρμογή και αναδιάρθρωση της φορολογικής νομοθεσίας που ήδη εφαρμόζεται στην Κύπρο, κατά τη διάρκεια του 1986 η Κυβέρνηση προτίθεται να προωθήσει μεταξύ άλλων στη Βουλή για έγκριση δυο νομοσχέδια που αφορούν στην εισαγωγή δυο σύγχρονων φορολογιών, του φόρου προστιθέμενης αξίας και του φόρου πάνω στις μεταβιβάσεις κεφαλαίου μαζί με την ταυτόχρονη κατάργηση της αναχρονιστικής νομοθεσίας του φόρου κληρονομίας. Η εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας, ο οποίος θεωρείται διεθνώς σαν η πιο σύγχρονη και προηγμένη μορφή έμμεσου φόρου, θα συνδυαστεί με μείωση του φορολογικού βάρους, κυρίως των χαμηλών εισοδηματικών ομάδων, από άλλες φορολογίες. Η εισαγωγή της νέας αυτής φορολογίας επιβάλλεται να γίνει σαν αντιστάθμισμα και των απωλειών που θα υπάρξουν στα έσοδα από εισαγωγικούς δασμούς, λόγω της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ. Ενδείκνυται επίσης γιατί υποβοηθά σημαντικά στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων παρακολούθησης, αξιολόγησης και ορθολογιστικής οργάνωσης των επιχειρηματικών μονάδων. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω για μια ακόμα φορά ότι η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο είναι εξαιρετικά χαμηλή, οποιοδήποτε μέτρο διεθνών συγκρίσεων κι αν χρησιμοποιηθεί.

Είμαι αναγκασμένος με τη σημερινή ευκαιρία να εκφράσω και από το Βήμα αυτό την απογοήτευσή μου για τον τρόπο με τον οποίο κόμματα στη Βουλή αντιμετώπισαν τα δυο φορολογικά νομοσχέδια που κατέθεσε πρόσφατα η Κυβέρνηση για αύξηση της συνεισφοράς για την άμυνα και για την επιβολή επιπρόσθετου φόρου κατανάλωσης πάνω στη βενζίνη. Η εισαγωγή των φορολογιών αυτών θα οδηγούσε, με τον πιο ανώδuno και δίκαιο τρόπο, στην επίτευξη βασικών στόχων, όπως είναι η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, ο περιορισμός του ρυθμού αύξησης της κατανάλωσης και των εισαγωγών σε πιο ανεκτά επίπεδα και η ελάττωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και κατ' επέκταση και της ανάγκης για προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό. Ταυτόχρονα θα εξυπηρετούσε και άλλους ειδικότερους, αλλά εξίσου σημαντικούς, εθνικούς στόχους, όπως είναι η ενίσχυση της άμυνάς μας, η εξοικονόμηση ενέργειας και γενικότερα η δημιουργία ενεργειακής συνείδησης, η ενίσχυση βασικών παραγωγικών τομέων της οικονομίας μας καθώς και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των εξαγωγικών μας προϊόντων. Θα ήθελα να τονίσω ότι, αν τα δυο αυτά νομοσχέδια εγκρίνονταν όπως αρχικά υποβλήθηκαν, το δημοσιονομικό μας πρόβλημα θα απαμβλυνόταν σε βαθμό που δε θα ήταν αναγκαίο να εισαχθούν κατά το 1986 οποιαδήποτε επιπρόσθετα μέτρα για αύξηση των κρατικών φορολογικών εσόδων. Εκφράζω την ελπίδα ότι τουλάχιστο θα καταστεί δυνατή, η αύξηση της εισφοράς για την άμυνα πέραν του 1% μέσα στους επόμενους λίγους μήνες, δεδομένων των τεράστιων αναγκών μας στον τομέα της αμυντικής θωράκισης. Ταυτόχρονα, υποβάλλω θερμή έκκληση όταν σε λίγες μέρες θα συζητείται από το Σώμα το θέμα των πετρελαιοειδών να υπάρξει μια πιο θετική προσέγγιση και να τεθεί το εθνικό συμφέρον πάνω από οποιεσδήποτε κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες.

Η προσπάθεια για περιορισμό του ρυθμού αύξησης των μεταβιβαστικών πληρωμών από το δημόσιο θα στηρικτεί πρωταρχικά στην επανεξέταση των διάφορων σχεδίων με βάση τα οποία παρέχονται άμεσες ή έμμεσες επιδοτήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα, σε τρόπο που να υπάρξει διαφοροποίηση ή/και σταδιακή κατάργηση εκείνων που δεν είναι πια αναγκαίες για οικονομικούς ή κοινωνικούς σκοπούς. Προς την ίδια κατεύθυνση θα συμβάλει και η έγκαιρη αναθεώρηση των τιμών και τελών για αγαθά και υπηρεσίες που προσφέρουν κάτω του κόστους οι Κυβερνητικές Υπηρεσίες και διάφοροι ημικρατικοί οργανισμοί και αρχές τοπικής διοίκησης, έτσι που να καλύπτεται το κόστος της παραγωγής τους και να καταργηθεί σταδιακά η εξάρτηση των οργανισμών αυτών από Κυβερνητικές χορηγίες. Ακόμα θα προωθηθεί η επαναξιολόγηση και αναθεώρηση των διάφορων σχεδίων παροχής κρατικών δανείων και εγγυήσεων και η λήψη μέτρων για αποπληρωμή των καθυστερημένων δόσεων στα πλαίσια των σχεδίων αυτών, εφόσο

σήμερα οι οφειλέτες είναι σε θέση να πληρώσουν. Τέλος, είναι αναγκαίο να διαμορφωθούν κατά τρόπο πιο ορθολογιστικό και δίκαιο τα διάφορα σχέδια κοινωνικών παροχών και να ενισχυθούν τα έσοδα των αρχών τοπικής διοίκησης.

Στον τομέα της νομισματικής/πιστωτικής πολιτικής το ελάχιστο υποχρεωτικό ποσοστό ρευστότητας θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται και κατά το 1986 για τον έλεγχο του ύψους των τραπεζικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα και γενικότερα σαν μέσο ελέγχου της συνολικής ρευστότητας της οικονομίας.

Η νομισματική/πιστωτική πολιτική κατά το 1986 θα είναι τέτοια που θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση της αναμενόμενης αύξησης στην εγχώρια παραγωγή. Μια καινοτομία που θα εισαχθεί από φέτος θα είναι ο καθορισμός διαφορετικών κατώτατων επιτρεπτών ποσοστών ρευστότητας κατά τρίμηνο, ανάλογα με την εποχικότητα που παρουσιάζει καθένα από αυτά. Μια τέτοια ρύθμιση θα διασφαλίσει ότι δε θα δημιουργηθούν προβλήματα χρηματοδότησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων κατά το πρώτο εξάμηνο του χρόνου και ταυτόχρονα ότι δε θα υπάρχει υπερβάλλουσα ρευστότητα που θα οδηγήσει σε υπέρμετρη αύξηση της κατανάλωσης και των εισαγωγών κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1986. Ο μέσος όρος του ελάχιστου επιτρεπτού ποσοστού ρευστότητας θα είναι ίσος με το ελάχιστο επιτρεπτό ποσοστό ρευστότητας που ίσχυε στο τέλος του 1985, δηλαδή 35%. Από τη ρευστότητα αυτή, επτά εκατοστιαίες μονάδες θα εξακολουθούν να μπορούν να διατίθενται για χρηματοδότηση παραγωγικών τομέων της οικονομίας μέσω του Ταμείου Χρηματοδότησης Τομέων Προτεραιότητας· οι τομείς αυτοί είναι οι ίδιοι με εκείνους που είχαν οριστεί κατά το 1985. Η νομισματική/πιστωτική πολιτική στα πλαίσια των προσπαθειών μας για ενίσχυση της σταθερότητας της οικονομίας μας καλείται να διαδραματίσει σοβαρότατο ρόλο, επιδρώντας μειωτικά πάνω στη ροπή για κατανάλωση του ιδιωτικού τομέα· επίσης μειωτική πρέπει να είναι και η επίδρασή της πάνω στη ροπή για εισαγωγές.

Ενισχυτικά στοιχεία στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής θα είναι επίσης και ο αυστηρότερος έλεγχος της ενοικιαγοράς και των πωλήσεων με πίστωση, σε συνδυασμό και με την εισαγωγή πιο περιοριστικών όρων. Χρειάζεται επίσης να υπάρξει εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τον τόκο, έτσι που να παρασχεθεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης των επιτοκίων σαν μέσου γι' άσκηση τόσο ποσοτικής όσο και ποιοτικής πιστωτικής και γενικότερης οικονομικής πολιτικής. Όλα αυτά τα θέματα θα τύχουν της αναγκαίας επεξεργασίας και θα προωθηθούν όσο το δυνατόν πιο σύντομα για λήψη τελικών αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα, αφού προηγηθεί συνεννόηση, όπου αυτή είναι αναγκαία, με τις επηρεαζόμενες ομάδες.

Η πολιτική μας σύμφωνα με την οποία η συναλλαγματική ισοτιμία του νομίσματός μας διατηρείται σταθερή σε σχέση με το σταθμικό μέσο όρο μιας δέσμης νομισμάτων θα συνεχιστεί. Κι αυτό γιατί η πολιτική αυτή διασφαλίζει ικανοποιητική ισορροπία έναντι των συνεχών αυξομειώσεων στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, αφού συμβάλλει στη διατήρηση σχετικής σταθερότητας στις τιμές των εισαγόμενων προϊόντων και ιδιαίτερα των εισαγόμενων πρώτων υλών και κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, που είναι σημαντικοί παράγοντες διαμόρφωσης του κόστους της εγχώριας παραγωγής. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω με κάθε έμφαση ότι καμιά απολύτως σκέψη ή πρόθεση δεν υπάρχει για υποτίμηση του νομίσματός μας, το οποίο διεθνώς παρουσιάζεται πολύ ισχυρό, και να παρακαλέσω όσους κατά καιρούς διαδίδουν τέτοιες ανυπόστατες φήμες να αναλογιστούν το μέγεθος της ζημιάς που άθελά τους μπορεί να προκαλέσουν στην εθνική μας οικονομία.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση αποτελεσματικής οικονομικής πολιτικής είναι και η εισαγωγή μιας ολοκληρωμένης εισοδηματικής πολιτικής με βάση την οποία οι αυξήσεις στα εισοδήματα κάθε μορφής θα συμβαδίζουν με την αύξηση της παραγωγικότητας. Η εφαρμογή τέτοιας πολιτικής επηρεάζει θετικά την προσπάθεια επίλυσης τόσο των προβλημάτων σταθερότητας όσο και των διαρθρωτικών προβλημάτων της οικονομίας και επιδρά άμεσα και ευνοϊκά στην ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας στις εξωτερικές αγορές.

Θέλω να τονίσω ότι η Κυβέρνηση καμιά πρόθεση δεν έχει να προωθήσει μέτρα που θα αποστερήσουν την τάξη των μισθωτών από το δίκαιο μερίδιό της από την αύξηση του εθνικού εισοδήματος. Θα καταβάλει όμως κάθε προσπάθεια στα διάφορα τριμερή σώματα διαβουλεύσεων για να υπάρξουν διευθετήσεις σε τρόπο που οι πραγματικές αυξήσεις στους μισθούς και στα ημερομίσθια, οι οποίες εξασφαλίζονται σωρευτικά σαν αποτέλεσμα τόσο των αυτόματων αυξήσεων που προκαλούν τα συστήματα της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής και των ετήσιων προσαυξήσεων, όσο και των αυξήσεων που προνοούν οι συμβάσεις, να μην υπερβαίνουν την αύξηση της παραγωγικότητας. Στα πλαίσια των σχετικών διαβουλεύσεων δεν είναι ορθό να αποκλειστεί από την αρχή κανένα ενδεχόμενο, νοουμένου ότι θα είναι το αποτέλεσμα ώριμου και εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και στα πλαίσια των συλλογικών μηχανισμών διαπραγματεύσεων. Η συγκράτηση της πραγματικής αύξησης των μισθών και των ημερομισθίων στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να περιοριστεί η αύξηση του κόστους παραγωγής σε ανεκτά επίπεδα, για να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας και για να αποφευχθεί η κατάρρευση ορισμένων εξαγωγικών βιομηχανιών μας και η αύξηση της ανεργίας.

Η πολιτική που έχει η Κυβέρνηση προτείνει στον τομέα της ενέργειας αναφορικά με το θέμα των εσωτερικών τιμών των πετρελαιοειδών και της αύξησης της φορολογίας της βενζίνης συνάδει απόλυτα με τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της ενεργειακής μας πολιτικής. Οι εκστρατείες για εξοικονόμηση ενέργειας θα συνεχιστούν βέβαια, όμως είναι αμφίβολο αν θα έχουν οποιαδήποτε επιτυχία σε περίπτωση που θα υπάρξει μείωση των τιμών προϊόντων, όπως η βενζίνη ή το υγραέριο, οι οποίες ούτως ή άλλως με τον πληθωρισμό και την αύξηση των εισοδημάτων έχουν μειωθεί δραστικά σε πραγματικούς όρους κατά την τελευταία πενταετία. Επίσης, η διοχέτευση ολόκληρου του πλεονάσματος από την πτώση των τιμών των πετρελαιοειδών προς τον ιδιωτικό τομέα θα αυξήσει ακόμα παραπέρα το διαθέσιμο εισόδημα του τομέα αυτού, με πολύ αρνητικές επιπτώσεις πάνω στην ιδιωτική κατανάλωση και τις εισαγωγές.

Στα πλαίσια των προσπαθειών μας για ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών αλλά και για εξοικονόμηση ενέργειας, θα συνεχιστεί η εφαρμογή του σχετικού σχεδίου που χρηματοδοτεί η Διεθνής Τράπεζα. Παράλληλα, θα προχωρήσουμε με πιο γρήγορο ρυθμό στην ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου που είναι αναγκαίο για τη διεξαγωγή ερευνών για την ανεύρεση παραδοσιακών πηγών ενέργειας στο χερσαίο και υπεράκτιό μας χώρο.

Αναπτυξιακή Πολιτική

Το 1986 θα είναι ο χρόνος που θα επιτελεστεί το μεγαλύτερο μέρος της εργασίας για την ετοιμασία του Πέμπτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης. Στα πλαίσια των διεργασιών για την ετοιμασία του Σχεδίου σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσουν οι τριμερείς Συμβουλευτικές Επιτροπές Προγραμματισμού για ειδικά θέματα, οι οποίες από φέτος με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προγραμματισμού επανεδραστηριοποιούνται. Η λειτουργία των επιτροπών αυτών θα δώσει την ευκαιρία για μια πλήρη ανασκόπηση σε πολυμερές επίπεδο ολόκληρου του φάσματος της αναπτυξιακής μας πολιτικής. Θα βοηθήσει επίσης στο να διαμορφωθεί μια αναπτυξιακή στρατηγική που θα έχει την υποστήριξη των παραγωγικών τάξεων και έτσι θα προωθηθούν με πιο ενεργό, δυναμικό και αποτελεσματικό τρόπο κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το νέο Σχέδιο οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία μας, για τις οποίες μίλησα προηγουμένως.

Παράλληλα με τη διαδικασία για την ετοιμασία του νέου Έκτακτου Σχεδίου, θα συνεχιστούν και θα ενταθούν κατά το 1986 οι προσπάθειες για προώθηση του στόχου της βελτίωσης της διάρθρωσης και της τεχνολογικής αναβάθμισης της οικονομίας και με τη φιλελευθεροποίηση του καθεστώτος για την προσέλκυση του ξένου κεφα-

λαίου. Ήδη σε πρώτο στάδιο μελετάται με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τον εμποροβιομηχανικό μας κόσμο η αναθεώρηση της πολιτικής μας αναφορικά με τις ξένες επενδύσεις, με ιδιαίτερη επιδίωξη τη γρήγορη προσέλκυση του ξένου κεφαλαίου, κυρίως σε έργα προηγμένης τεχνολογίας και σε νέους παραγωγικούς τομείς. Στα ίδια πλαίσια μελετούνται και νέοι τρόποι για να ενημερώσουμε πιο αποτελεσματικά τους πιθανούς ξένους επενδυτές για τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η Κύπρος. Ήδη το Υπουργικό Συμβούλιο στη σημερινή του συνεδρία διόρισε τα Μέλη του Συμβουλίου.

Στην ενίσχυση των εξαγωγών μας, και κατ' επέκταση και της εγχώριας παραγωγής, θα συμβάλει επίσης το Συμβούλιο Εξαγωγών, το οποίο μετά από πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου θα συσταθεί πολύ σύντομα.

Ταυτόχρονα με την προσπάθειά μας να ενθαρρύνουμε τις επενδύσεις σε νέους βιομηχανικούς τομείς, θα συνεχίσουμε να προωθούμε με τον ίδιο έντονο τρόπο τον τομέα των εξαγωγικών υπηρεσιών στον οποίο επίσης έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα. Ήδη στα πλαίσια αυτά, έχουμε εισάξει φορολογικά κίνητρα και ειδικά σχέδια με στόχο τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος, ενώ σημαντική πρόοδος επιτελείται και στον τομέα των άλλων εξαγωγικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η Κύπρος να έχει ήδη καταστεί ένα εμπορικό και χρηματοδοτικό κέντρο στη Μέση Ανατολή. Σημαντική πρόοδος συντελείται και προς την κατεύθυνση των συμβουλευτικών, εκπαιδευτικών, νομικών, λογιστικών και άλλων υπηρεσιών, ενώ τέθηκαν ήδη οι βάσεις για να καταστεί η Κύπρος κέντρο για την ετοιμασία προγραμμάτων για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, καθώς και κέντρο συλλογής, επεξεργασίας και παροχής πληροφοριών. Στην παραπέρα προώθηση των εξαγωγών υπηρεσιών θα συμβάλει σημαντικά και η ειδική συντονιστική υπηρεσία για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο εξωτερικό, η οποία ιδρύθηκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η επενδυτική προσπάθεια της Κυβέρνησης κατά το 1986 θα είναι έντονα αυξημένη, παρά τα δημοσιονομικά μας ελλείμματα. Θα ήθελα να τονίσω με έμφαση ότι για να καταστεί δυνατή η απρόσκοπτη συνέχιση του αναπτυξιακού προγράμματος του δημόσιου τομέα και κατά τα επόμενα χρόνια είναι απαραίτητο να υιοθετηθούν από τη Βουλή τα αναγκαία δημοσιονομικά μέτρα, γιατί μόνο έτσι θα καταστεί δυνατή η εξεύρεση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων και θα αποφευχθεί η ανάγκη για προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό.

Θα ήταν παράλειψή μου με τη σημερινή ευκαιρία να μην ευχαριστήσω την Ελληνική Κυβέρνηση και το λαό της Ελλάδας για την πολύτιμη βοήθεια και συμπαράσταση τους όχι μόνο στον πολιτικό αλλά και στον οικονομικό τομέα. Ευχαριστώ επίσης τις Ηνωμένες Πολιτείες

για την οικονομική βοήθεια που μας παρέχουν μέσω της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

III. ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 1986

Η πτώση στις διεθνείς τιμές των πετρελαιοειδών, σε συνδυασμό και με την κάμψη της τιμής του δολλαρίου, θα οδηγήσει το 1986 κάτω από τις σημερινές συνθήκες, σε αισθητή κάμψη στην αξία των εισαγωγών μας σε πετρελαιοειδή. Ταυτόχρονα όμως, θα επηρεάσει αρνητικά το επίπεδο των εισοδημάτων σε βασικές εξαγωγικές και τουριστικές αγορές μας, όπως οι Αραβικές και η Μ. Βρετανία, γεγονός που θα έχει αρνητικές επιπτώσεις πάνω στις εξαγωγές μας σε αγαθά και υπηρεσίες και κατ' επέκταση πάνω στο ρυθμό ανάπτυξης. Παρόλη, όμως, την αρνητική αυτή επίδραση οι συνολικές εξαγωγές μας σε αγαθά και υπηρεσίες αναμένεται να σημειώσουν ικανοποιητική διεύρυνση, σαν αποτέλεσμα της αναμενόμενης συγκριτικά καλής επίδοσης του τουρισμού, παρά την ύφεση που αναμένεται στις πιο πάνω τουριστικές αγορές μας, λόγω άλλων ευνοϊκών εξελίξεων και ιδιαίτερα της δυναμικής και συστηματικής διεύρυνσης του εθνικού μεταφορέα μας στις τουριστικές αγορές της Ευρώπης και της επιτυχούς προβολής από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Σαν αποτέλεσμα, και δεδομένου ότι αναμένεται επίσης και αύξηση της εγχώριας ζήτησης, ο ρυθμός ανάπτυξης κατά το 1986 θα είναι βελτιωμένος σε σχέση με το 1985 και υπολογίζεται γύρω στο 4%. Ταυτόχρονα, αναμένεται και περαιτέρω βελτίωση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, του οποίου το έλλειμμα θα περιοριστεί σε επίπεδα κάτω από το 4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Ο περιορισμός του ελλείμματος θα είναι πολύ πιο δραστικός αν θεσπιστούν από τη Βουλή τα μέτρα που προτάθηκαν και θα προταθούν, ούτως ώστε μέρος της αύξησης στο πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα της οικονομίας που θα προκαλέσει η κάμψη στην τιμή εισαγωγής των πετρελαιοειδών, να διοχετευθεί προς το δημόσιο τομέα, είτε άμεσα με την απορρόφηση μέρους των κερδών με την επιπρόσθετη φορολογία της βενζίνης, είτε έμμεσα με τη λήψη άλλων δημοσιονομικών μέτρων. Μια τέτοια εξέλιξη θα έχει περιοριστικές επιπτώσεις και πάνω στο ρυθμό αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης, που σε ενάντια περίπτωση αναμένεται να συνεχίσει να διευρύνεται με ρυθμό ψηλότερο από την παραγωγή.

Η ανάκαμψη των παραγωγικών επενδύσεων προβλέπεται να συνεχιστεί και να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο, αν καταστεί δυνατή η εισαγωγή των διάφορων μέτρων που προτίθεται να προτείνει η Κυβέρνηση. Ιδιαίτερα αυξημένες προβλέπονται να είναι οι επενδύσεις για την παραγωγή νέων προϊόντων, εξέλιξη που θα βοηθήσει στη διεύρυνση της αναπτυξιακής βάσης, στην τεχνολογική αναβάθμιση της

κυπριακής οικονομίας και στη μείωση της εξάρτησης από τα παραδοσιακά εξαγωγικά μας προϊόντα και τον τουρισμό. Τέλος, ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να σημειώσει νέα πτώση, ιδιαίτερα αν συνεχιστεί η κάμψη της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολλαρίου και οι διεθνείς τιμές των πετρελαιοειδών και των εισαγόμενων πρώτων υλών περιοριστούν πράγματι στα χαμηλά επίπεδα που αναμένονται.

IV ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Συνοψίζοντας τα όσα ανέφερα μέχρι τώρα, θα ήθελα να τονίσω για μια ακόμα φορά ότι παρά την ύπαρξη προβλημάτων, η κατάσταση της οικονομίας μας μπορεί να θεωρηθεί σαν αρκετά ικανοποιητική. Αυτό μάλιστα που είναι ενθαρρυντικό είναι ότι η απάμβλυνση και σταδιακή επίλυση των προβλημάτων μας στο στάδιο που βρισκόμαστε σήμερα μπορεί να γίνει με τη λήψη διορθωτικών μέτρων που δε θα επηρεάσουν αρνητικά το βιοτικό μας επίπεδο.

Αν δεν εγκριθούν από τη Βουλή τα διορθωτικά μέτρα που προτείνονται σήμερα, θα ήθελα να τονίσω εμφαντικά ότι σε μεταγενέστερο στάδιο τα μέτρα αυτά κατ' ανάγκη θα γίνονται προοδευτικά οδυνηρά. Όμως η λήψη τέτοιων μέτρων δε διασφαλίζει από μόνη της την επίλυση των προβλημάτων. Αντίθετα, και η πιο εξισορροπημένη και ορθολογιστική δέσμη μέτρων δεν μπορεί να αποδώσει αν δεν υπάρξει η αναγκαία υποστήριξη από τις παραγωγικές τάξεις κι αν δε διαμορφωθεί ανάμεσα σ' ολόκληρο το λαό μια θετική νοοτροπία. Η νοοτροπία μας και η προσέγγισή μας στα οικονομικά θέματα τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει πολύ αισθητά μειονεκτήματα. Ο μιμητισμός, η ξενομανία, η επίδειξη οικονομικής ισχύος, η παρεξηγημένη έννοια των κοινωνικών υποχρεώσεων, που έχουν επικρατήσει έχουν δημιουργήσει ένα νέο καταναλωτικό πρότυπο στον τόπο μας, που ενθαρρύνει σε ουσιαστικό βαθμό τη σπατάλη, την αχρείαστη κατανάλωση και τις εισαγωγές.

Μια άλλη αρνητική διάσταση της νοοτροπίας μας στα οικονομικά θέματα είναι η προσπάθεια από μέρους ορισμένων ομάδων να αποφύγουν με κάθε τρόπο την υποχρέωση να συμπεριφέρονται κατά τρόπο υπεύθυνο που δε θα ζημιώνει το κοινωνικό σύνολο. Μπορεί βέβαια η αντικοινωνική συμπεριφορά της φοροδιαφυγής να αποτελεί την πιο αρνητική εκδήλωση των τάσεων αυτών, αλλά δεν είναι η μόνη αφού υπάρχουν ταυτόχρονα φαινόμενα όπως οι συγκαλυμμένες ή/και ανοικτές συμφωνίες για καταστρατήγηση των συνθηκών ανταγωνισμού, η εκμετάλλευση της δασμολογικής και άλλης προστασίας, η διεκδίκηση υπέρμετρων και αρκετές φορές εντελώς παράλογων αιτημάτων για μισθολογικές αυξήσεις, η άρνηση για εποικοδομητικό διάλογο πάνω σε βασικά οικονομικά θέματα με τη θέση των κεκτημένων δικαιωμάτων και η δημαγωγική και στείρα αρνητική αντιμετώπιση των μέτρων που η Κυβέρνηση επιδιώκει να προωθήσει κατά καιρούς.

Ακόμα στον τόπο μας έχει καλλιεργηθεί μια νοοτροπία ότι το κράτος θα πρέπει να επεμβαίνει και να λύει τα προβλήματα και να ικανοποιεί όλα τα αιτήματα διάφορων κοινωνικοοικονομικών ομάδων, αυξάνοντας ανάλογα τις δαπάνες του. Η νοοτροπία αυτή θα ήταν απόλυτα ορθή αν περιοριζόταν μόνο στα πραγματικά ουσιαστικά προβλήματα κι αν συμπληρώνονταν με μια αύξηση της συνεισφοράς των άλλων ομάδων που δεν αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους προβλήματα ή και της ίδιας αυτής ομάδας, όταν θα ξεπεράσει με τη βοήθεια του κράτους τα προβλήματά της, πράγμα που δυστυχώς δε συμβαίνει. Αντίθετα, ορισμένες ομάδες έχουν υιοθετήσει μια θέση που αν την αναλύσουμε στο βάθος της σημαίνει ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει να βρει κάποιο μαγικό τρόπο να αυξάνει συνεχώς τις δαπάνες της, ικανοποιώντας όλα τα αιτήματα και ταυτόχρονα να μειώνει και το δημοσιονομικό έλλειμμα, χωρίς να αυξάνει τα έσοδά της.

Έχουμε επίσης την τάση να ξεχνούμε διαρκώς ότι οι επιπτώσεις από την τουρκική εισβολή εξακολουθούν να υφίστανται, εφόσον συνεχίζεται η κατοχή μεγάλου μέρους των πλουτοπαραγωγικών μας πόρων και της παραγωγικής δυναμικότητάς μας και η ανάγκη για αυξημένες επενδύσεις και αυξημένες κοινωνικές παροχές παραμένει οξεία. Οι επιπτώσεις αυτές μπορεί μεν να αντανακλώνται πιο άμεσα σε ορισμένα κονδύλια των Προϋπολογισμών, όπως εκείνα για τη στέγαση των προσφύγων και άλλα κονδύλια του Ταμείου Ανακούφισης Εκτοπισθέντων και Παθόντων, αλλά έμμεσα επηρεάζουν και όλα σχεδόν τα υπόλοιπα κονδύλια και ιδιαίτερα εκείνα για την παιδεία, υγεία, κοινωνική ευημερία και για έργα υποδομής.

Δεν θα ήθελα με κανένα τρόπο να δώσω την εντύπωση ότι έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια λιτότητας και περισυλλογής στον κρατικό μηχανισμό. Τέτοια περιθώρια υπάρχουν και θα προσπαθήσουμε να τα εξαντλήσουμε, στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου προγράμματος για αυστηρότερη οικονομική περισυλλογή στον κρατικό μηχανισμό και μιας εκστρατείας που θα πρέπει να αποτελέσει και το παράδειγμα στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Λιτότητα όμως και περισυλλογή δε σημαίνει μόνο μια πολύ περιορισμένης φύσης πολιτική για εξοικονόμηση μικροποσών σε διάφορα κονδύλια των κρατικών Προϋπολογισμών—όπως πολλοί πιστεύουν—αλλά μια ολοκληρωμένη πολιτική που να συνδυάζει μια αύξηση των κρατικών εσόδων μαζί με αποτελεσματικά μέτρα για μείωση των μη απαραίτητων καταναλωτικών δαπανών και των επενδύσεων χαμηλής παραγωγικότητας.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι Βουλευτές,

Πιστεύω ακράδαντα, ότι σήμερα και όχι αύριο, εμείς όλοι έχουμε καθήκον να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για εδραίωση μιας υγιούς οικονομίας, που να μπορεί να αντέξει τους κραδασμούς από πιθανές

πολιτικές εξελίξεις στον τόπο μας και να προσαρμοστεί στις νέες πραγματικότητες που θα δημιουργηθούν με την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ, αλλά και από τις ευρύτερες οικονομικές και πολιτικές ανακατατάξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη τόσο στην περιοχή μας όσο και διεθνώς. Σήμερα έχω αναλύσει με ειλικρίνεια και, ελπίζω, και σαφήνεια, τη φιλοσοφία και τη στρατηγική που η Κυβέρνηση προτίθεται να ακολουθήσει για την αναδιάρθρωση της οικονομίας και για την εξασφάλιση της σταθερότητάς της. Έχω επίσης αναφερθεί στα διάφορα επιμέρους διορθωτικά μέτρα που η Κυβέρνηση πιστεύει ότι θα πρέπει να εισαχθούν. Οι εξελίξεις στη διεθνή οικονομία κατά το 1986 μπορεί να μην είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για την ανάπτυξη της οικονομίας, μας προσφέρουν, όμως, μια μοναδική ευκαιρία για να επιλύσουμε μερικά σοβαρά και ενδημικά οικονομικά προβλήματα.

Αν πραγματικά θέλουμε να διατηρήσουμε και στο μέλλον τη σημερινή ευρωστία της οικονομίας μας θα πρέπει να δράσουμε επειγόντως, Κυβέρνηση και Βουλή, σήμερα που οι συνθήκες είναι ευνοϊκές, γιατί αύριο το κόστος θα είναι πολύ πιο ψηλό για όλους μας. Ελπίζω ότι τόσο οι οργανώσεις που εκπροσωπούν τις παραγωγικές τάξεις όσο και τα κόμματα θα αντιμετωπίσουν κατά τρόπο θετικό κι εποικοδομητικό την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης γενικά, κι ειδικότερα το Πρόγραμμα για Ενίσχυση της Σταθερότητας της Οικονομίας μας που πολύ σύντομα θα τεθεί μπροστά τους.

Η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης του Προέδρου Κυπριανού, όπως ακριβώς και εκείνη των Κυβερνήσεων του αείμνηστου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ουδέποτε στηρίχτηκε σε άκαμπτα ιδεολογικά δόγματα και θεωρητικές προσεγγίσεις. Είναι πάντοτε μια πολιτική ευέλικτη και υπερκομματική που προσαρμόζεται στις συνθήκες που επικρατούν και που λαμβάνει υπόψη τις απόψεις που εκφράζονται από όλα τα κόμματα καθώς και από τις παραγωγικές τάξεις, στα πλαίσια των τριμερών συμβουλευτικών σωμάτων. Ο στόχος της διατήρησης μιας εύρωστης οικονομίας που θα είναι το στήριγμά μας στις δύσκολες ώρες που περνούμε, είναι κοινός και με την καλή θέληση όλων είναι στο χέρι μας να τον πετύχουμε ενισχύοντας έτσι τον εθνικό αγώνα που διεξάγουμε.

Ας αναλογιστούμε επομένως όλοι τις ευθύνες μας, Κυβέρνηση και Βουλή, και ας θεωρήσουμε την επίτευξη του στόχου αυτού σαν ύψιστο πατριωτικό καθήκον, τώρα προτού είναι αργά, για χάρη του Κυπριακού λαού που όλοι μας ταχθήκαμε να εξυπηρετήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Υπουργό.

Η συζήτηση για τους Προϋπολογισμούς δεν θα διεξαχθεί τώρα αλλά στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Προχωρούμε στη Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα στην Ημερήσια Διάταξη που είναι έτοιμο για συζήτηση είναι «Ο περί Συναλλαγματικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνιος Ανδρέου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Μιχαήλ Παπαπέτρου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας οι οποίοι και ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται, όπως έχει κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Συναλλαγματικών Νόμου ώστε να αυξηθεί το τέλος διαμαρτύρησης συναλλαγματικών με πληρωτέο ποσό μέχρι εκατόν λιρών από δεκαπέντε σεντ σε μια λίρα και συναλλαγματικών με πληρωτέο ποσό άνω των εκατόν λιρών από δεκαπέντε σεντ σε δυο λίρες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων το υφιστάμενο τέλος διαμαρτύρησης συναλλαγματικών δεν έχει αναθεωρηθεί από το 1959, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνεται καθόλου στη σημερινή πραγματικότητα. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο κρίθηκε αναγκαία η πιο πάνω προτεινόμενη τροποποίηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας υπόψη το γεγονός αυτό, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η Επιτροπή εντούτοις έχει τη γνώμη ότι μια περαιτέρω κλιμάκωση του τέλους διαμαρτύρησης σε συνάρτηση πάντοτε με το ύψος του πληρωτέου ποσού της συναλλαγματικής θα εξυπηρετούσε καλύτερα την ανάγκη για αναπροσαρμογή του πιο πάνω τέλους διαμαρτύρησης σύμφωνα με τη σημερινή πραγματικότητα.

Γι' αυτό και η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εισηγηθεί την αύξηση και κλιμάκωση του τέλους διαμαρτύρησης Συναλλαγματικών ως κατωτέρω προβλέπεται:

Για συναλλαγματικές με πληρωτέο ποσό μέχρι £1,000, τέλος διαμαρτύρησης £1.

Για συναλλαγματικές με πληρωτέο ποσό άνω των £1,000 και κάτω των £5,000, τέλος διαμαρτύρησης £2.

Για συναλλαγματικές με πληρωτέο ποσό άνω των £5,000 και κάτω των £10,000, τέλος διαμαρτύρησης £3.

Για συναλλαγματικές με πληρωτέο ποσό άνω των £10,000, τέλος διαμαρτύρησης £5.

Με βάση την πρόταση αυτή η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι από τα στοιχεία τα οποία έχουν τεθεί μπροστά στην αρμόδια Επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, προκύπτει ότι τα έσοδα τα οποία πραγματοποιούνται με τα τέλη τα οποία ισχύουν από το 1959 μέχρι σήμερα μόλις υπερβαίνουν το ποσό των £200.

Επίσης θα ήθελα να διευκρινίσω ότι έχει καταστεί σαφές ότι με βάση τη νομοθεσία μας ξένες συναλλαγματικές μόνο είναι υποχρεωτικό όπως διαμαρτύρονται στην Κύπρο πριν παρουσιαστούν στα δικαστήρια. Συνεπώς οι εσωτερικές συναλλαγματικές δεν χρειάζονται καμιά διαμαρτύρηση και μόνο οι Τραπεζικοί Οργανισμοί χρησιμοποιούν αυτή τη διαδικασία.

Συνεπώς η υπό ψήφιση πρόταση νόμου δεν πρόκειται να επιβαρύνει σε καμιά περίπτωση τα λαϊκά στρώματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου.

'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Δευτέρου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συναλλαγματικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι « Έγγραφα κατατεθέντα στις 30.1.1986 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου, δυνάμει του Άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).»

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 30/1/86, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1) (α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 30 Ιανουαρίου 1986 από τους αρμόδιους Υπουργούς σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού εκτάκτων υπαλλήλων σε Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση Έγγραφα σκοπείται —

- (α) η πρόσληψη πέντε Γραφείων στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για την περίοδο από 1ης Μαρτίου μέχρι της 5ης Απριλίου 1986 όσον αφορά τους τέσσερις Γραφείς και για την περίοδο από της 10ης Μαρτίου μέχρι της 9ης Απριλίου 1986 όσον αφορά τον πέμπτο Γραφέα, για σκοπούς διεξαγωγής της Α' φάσης της έρευνας για τη δαπάνη περιηγητών στην Κύπρο κατά το 1986.
- (β) η πρόσληψη για δυο μήνες ενός Γραφέα στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού ο οποίος θα τοποθετηθεί στο Γραφείο του Οργανισμού στη Νέα Ύδρκη σε αντικατάσταση της μοναδικής υπαλλήλου του Γραφείου αυτού η οποία θα απουσιάζει με άδεια μητρότητας για περίοδο δύο μηνών.
- (γ) η πρόσληψη ενός Γραφέα στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου για διάρκεια ενός χρόνου για την αντικατάσταση μιας γραφέα της Αρχής στην οποία παραχωρήθηκε άδεια απουσίας χωρίς απολαβές και
- (δ) η παράταση των υπηρεσιών δύο υπαλλήλων του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, μιας «έκτακτης Ηθοποιού» μέχρι το τέλος Μαρτίου και μιας «έκτακτης Αμπιγιέζ» μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις του προαναφερθέντος Νόμου απαγορεύεται η πρόσληψη με οποιοδήποτε τρόπο έκτακτων υπαλλήλων σε Ημικρατικούς Οργανισμούς, εκτός αν ακολουθηθούν οι προδιαγραφόμενες στο Νόμο διαδικασίες. Σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτές, ο κατά Νόμο αρμόδιος Υπουργός καταθέτει ενώπιον της Βουλής ειδικά έγγραφα στα οποία τεκμηριώνεται, από τη μία, η σκοπούμενη πρόσληψη και, από την άλλη, προδιαγράφονται οι όροι της απασχόλησης και ότι υφίστανται οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των απολαβών των προσώπων αυτών. Αν μέσα σ' ένα μήνα η Βουλή δεν απαγορεύσει με ειδική νομοθεσία τις σκοπούμενες προσλήψεις, τότε ο αρμόδιος Υπουργός έχει το δικαίωμα να προσλάβει τα πρόσωπα για τα οποία γίνεται αναφορά στα Έγγραφα που ο ίδιος καταθέτει στη Βουλή και κάτω από τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σ' αυτά.

Μέσα στα πλαίσια ακριβώς της πιο πάνω νομοθεσίας έχουν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής τα υπό εξέταση Έγγραφα στα οποία αναλύονται επακριβώς ο αριθμός των σκοπούμενων προσλήψεων, οι όροι και η χρονική διάρκεια απασχόλησης, οι σκοποί και υπηρεσίες για τις οποίες προορίζονται, το ολικό ποσό που θα απαιτηθεί και το κατά πόσο υπάρχουν οι αναγκαίες πιστώσεις στους Προϋπολογισμούς για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω αναγκαίες προσλήψεις εκτάκτων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων στους πιο πάνω Ημικρατικούς Οργανισμούς κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των εγγράφων.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τα έγγραφα εγκρίνονται.

Κεφάλαιον Β — Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα παρακαλούσα, κ. Πρόεδρε, να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και στην Επιτροπή Προσφύγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986 (Αρ. 2). Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δημοτικοί Κανονισμοί Αθηαίνου.

Δημοτικοί Κανονισμοί Αμμοχώστου.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη Εκτάκτων Υπαλλήλων και παράταση των εκτάκτων υπηρεσιών άλλων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1985 (Αρ. 169 του 1985). Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Παιδείας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Την παράταση υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού για κάλυψη εποχιακών αναγκών του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του Άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1985 (Αρ. 169 του 1985). Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και στην Επιτροπή Οικονομικών.

Κεφάλαιον Γ — Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ο δρόμος από Μαραθούντα προς Επισκοπή, απόστασης 4 μιλίων περίπου, κατέστη αδιάβατος, γιατί από το 1973 που του έγινε διαπλάτυνση με προοπτική ασφαλτόστρωσης παρέμεινε χωρίς καμιά βελτίωση.

Εφόσον δεν υπήρχε πρόθεση να ασφαλτοστρωθεί, γιατί κατέστρεψαν την άσφαλο που είχε γίνει τον προηγούμενο χρόνο;

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μελέτη γίνεται για την επιδιόρθωση του πιο πάνω δρόμου και πότε προτίθεται να υλοποιηθεί η ειλημμένη αυτή υποχρέωση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Ο δρόμος αυτός, μήκους 7 1/2 χιλιομέτρων περίπου, αποτελεί την κύρια προσπέλαση του χωριού Επισκοπή προς την Πάφο και είναι ασφαλτοστρωμένος.

Το 1973 διαπλατύνθηκαν ορισμένες επικίνδυνες στροφές και ο δρόμος συντηρείται τακτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου. Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων η βελτίωση του δρόμου και η διαπλάτυνση του ασφαλτικού του οδοστρώματος απαιτεί δαπάνη ύψους £377,000 περίπου που δεν δικαιολογείται επί του παρόντος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφρήσει τη Βουλή ποια οικονομική ή άλλη βοήθεια προτίθεται να παραχωρήσει στην κοινότητα Χαντριών για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφρήσει τη Βουλή ποια βοήθεια προτίθεται να παραχωρήσει στο χωριό Άγιος Παύλος για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η περιφερειακή αθλητική ανάπτυξη αποτελεί ένα από τους σημαντικούς ενδιάμεσους στόχους της αθλητικής πολιτικής της Κυβέρνησης, που προωθείται βασικά μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και αποβλέπει στην ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού στον τόπο.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής εντάσσεται και η δημιουργία κοινοτικών γηπέδων και άλλων αθλητικών χώρων στα Αγροτικά Κέντρα και γενικά στην περιφέρεια κατά τρόπο ισόρροπο.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έχει παραχωρήσει μέσα στο 1985 οικονομική βοήθεια για δημιουργία ή βελτίωση αθλητικών χώρων σε κοινότητες και Αγροτικά Κέντρα ύψους £370,000 περίπου, χωρίς να υπολογίζεται η τεχνική βοήθεια που παραχωρήθηκε για τον ίδιο σκοπό.

Οι κοινότητες Χανδριών και Αγίου Παύλου δεν αποτάθηκαν στον Οργανισμό για οποιαδήποτε βοήθεια σχετικά με την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου. Ο Οργανισμός μελετά όλες τις αιτήσεις που υποβάλλονται για δημιουργία νέων ή βελτίωση υφιστάμενων αθλητικών χώρων και ανάλογα με τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης, τις προτεραιότητες και δυνατότητες, αποφασίζει σχετικά με την παραχώρηση οικονομικής και τεχνικής βοήθειας.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής που διαμορφώθηκε για περιφερειακή αθλητική ανάπτυξη και των κριτηρίων που ακολουθούνται για παραχώρηση οικονομικής και τεχνικής βοήθειας για δημιουργία αθλητικών χώρων, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα εξετάσει οποιοδήποτε σχετικό αίτημα υποβληθεί από τις δυο κοινότητες.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το 1982 το Κέντρο Νεότητας Αγίου Παύλου (όχι η κοινότητα) ζήτησε από τον Κ.Ο.Α. οικονομική βοήθεια για κατασκευή γηπέδου. Από επιτόπια όμως έρευνα του Οργανισμού διαπιστώθηκε ότι ο χώρος ήταν ακατάλληλος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει και πότε τη διάνοιξη δρόμου που θα συνδέει το χωριό Λεμύθου με το δρόμο Πεδουλά-Κύκκου, που φαίνεται να είναι απαραίτητος όχι μόνο για τις γεωργικές ανάγκες των κατοίκων, μα και για τη διακίνησή τους κατά τη διάρκεια του χειμώνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τη διάνοιξη του δρόμου που συνδέει το χωριό Λεμύθου με το δρόμο Πεδουλά-Κύκκου σας πληροφορώ ότι η διάνοιξη του δρόμου αυτού, μήκους 2 μιλίων, έχει συμπληρωθεί μέσα στο 1985 έναντι δαπάνης £35,000.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες και πότε προγραμματίζεται η κατασκευή δρόμου που θα συνδέει το χωριό Καμινάρια με τον Άγιο Δημήτρη, ώστε να μειωθεί η διαδρομή προς Λεμεσό κατά 12 μίλια.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η κοινότητα Καμιναριών συνδέεται με τη Λεμεσό με ασφαλτοστρωμένο δρόμο που αποπερατώθηκε πριν δυο χρόνια. Η διάνοιξη δρόμου που να συνδέει το χωριό με τον Άγιο Δημήτριο θα συντομεύσει μεν την απόσταση προς τη Λεμεσό αλλά δεν δικαιολογείται λόγω ψηλής δαπάνης (£250,000) και χαμηλής προτεραιότητας. Εν πάση περιπτώσει τα δυο χωριά έχουν συμβουλευθεί όπως σε πρώτο στάδιο εξασφαλίσουν τις συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών γης που θα επηρεασθούν από το δρόμο για να προωθηθεί η κατασκευή του σε χωματόδρομο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετάται η ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου που συνδέει τα χωριά Δύμες, Ποταμίτισσα και Πελέντρι, κατά τον επόμενο χρόνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Τμήμα του δρόμου μεταξύ των χωριών Δύμες και Ποταμίτισσα είναι ασφαλτοστρωμένο ενώ το τμήμα του μεταξύ των χωριών Ποταμίτισσα και Πελέντρι, μήκους 4 μιλίων, άγκαι χωμάτινο, διατηρείται σε καλή κατάσταση η δε βελτίωση και ασφαλτόστρωσή του, που υπολογίζεται γύρω στις £180,000 περίπου, δεν δικαιολογείται τουλάχιστον επί του παρόντος. Εξάλλου και τα τρία χωριά έχουν ασφαλτοστρωμένες προσπελάσεις προς τη Λεμεσό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να ασφαλτοστρώσει το δρόμο που συνδέει τα χωριά Μονή και Πύργο και πότε προτίθεται να επιδιορθώσει το δρόμο Πύργου-Λεμεσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος που ενώνει τα χωριά και Μονή και Πύργο, μήκους 1 1/4 μιλίων, είναι χωματόδρομος και συντηρείται τακτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση. Η ασφαλτόστρωσή του, που θα στοιχίσει γύρω στις £45,000, δεν δικαιολογείται επί του παρόντος γιατί και τα δυο χωριά διαθέτουν ασφαλτοστρωμένες προσπελάσεις προς τη Λεμεσό.

Καθόσον αφορά τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει το χωριό Πύργος με τον κύριο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, μήκους 2 μιλίων, αναφέρεται ότι είναι σε καλή κατάσταση και δεν απαιτεί επί του παρόντος οποιαδήποτε βελτίωση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Από τριετίας η Κυβέρνηση δηλώνει πως έχουν εγκριθεί και υπάρχουν τα αναγκαία ποσά για ασφαλτόστρωση του δρόμου Παλιόμυλου-Προδρόμου.

Επειδή μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν ενδείξεις πότε θα εκτελεστεί το έργο, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους προγραμματίζεται ασφαλτόστρωση του πιο πάνω δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση του δρόμου Παλιόμυλου-Προδρόμου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο πιο πάνω δρόμος μήκους 2 1/2 μιλίων κατασκευάστηκε για να διευκολύνει τη σύνδεση των χωριών Παλιόμυλος και Άγιος Δημήτρης με τον Πρόδρομο και για να εξυπηρετεί γεωργικούς σκοπούς η δε κατάστασή του κρίνεται πολύ ικανοποιητική. Λόγω χαμηλής προτεραιότητας και της ψηλής απαιτούμενης δαπάνης (£150,000) η ασφαλτόστρωσή του δεν δικαιολογείται επί του παρόντος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Από της κατασκευής του αρδευτικού 'Χάρτζη-Αγίου Γεωργίου' ο διανομέας του νερού είναι ελαττωματικός με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρότατα προβλήματα στην άρδευση μεταξύ των κατοίκων των χωριών Παλαιομούλου και Προδρόμου.

Παρά τα πολλά διαβήματα των κατοίκων οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν προβεί σε επιδιόρθωση της βλάβης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα εκτελέσουν τα αναγκαία έργα για λύση του πιο πάνω προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το Αρδευτικό Έργο 'Χάρτζη-Αγίου Γεωργίου' των χωριών Παλαιομούλου και Προδρόμου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόβλημα του διαχωρισμού του νερού του υπ' αναφορά Αρδευτικού Έργου, μεταξύ των χωριών Παλαιομούλου και Προδρόμου, χρειάζεται να επανεξετασθεί και να γίνουν οι αναγκαίες βελτιώσεις για να αποκλείεται οποιαδήποτε επέμβαση πάνω στο διαχωριστήρα από τους κατοίκους των δυο χωριών. Έχει ήδη γίνει επιτόπια εξέταση του προβλήματος.

Προς το σκοπό αυτό το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου σε συνεργασία με τον Έπαρχο Λεμεσού (Πρόεδρο του υπ' αναφορά Αρδευτικού Τμήματος) προωθούν την εξασφάλιση της σύμφωνης γνώμης της Αρδευτικής Επιτροπής των δυο χωριών για τις βελτιώσεις που θα πρέπει να γίνουν και στη συνέχεια θα ετοιμασθεί και εκτελεστεί ανάλογο Σχέδιο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Νίκο Μακρίδη και Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 17 Ιανουαρίου 1986.

«Σε επί τόπου επίσκεψη που έγινε το Φθινόπωρο από τον τότε Υπουργό Εσωτερικών κ. Ρόη Νικολαΐδη στον Οικισμό Υπερηλίκων στις Βρυσούλλες, ο κ. Υπουργός υποσχέθηκε ότι θα επιλύσει το πρόβλημα της εγκατάστασης 24 ηλιακών θερμοσιφώνων στις 24 μονήρεις κατοικίες του εν λόγω οικισμού.

Επειδή μέχρι σήμερα τίποτε δεν έγινε, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει να τους εγκαταστήσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Νίκου Μακρίδη και Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Σχετικά με την εγκατάσταση 24 ηλιακών θερμοσιφώνων σε ισάριθμους οικίσκους στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης Βρυσούλλων, έχουν ζητηθεί προσφορές για την προμήθεια και εγκατάστασή τους, οι οποίες βρίσκονται τώρα στο στάδιο αξιολογήσεως. Η κατακύρωση των προσφορών αναμένεται να γίνει μέσα στο

δεύτερο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου οπότε θα αρχίσουν οι εργασίες εγκατάστασης των θερμοσιφώνων που υπολογίζεται να συμπληρωθούν πριν το τέλος προσεχούς Μαρτίου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 20 Ιανουαρίου 1986.

«Τα προβλήματα της αλιείας τέθηκαν από καιρό πολλές φορές μπροστά στην Κυβέρνηση και καθυστερά η λύση τους. Όπως είναι γνωστό η αλιεία αποτελεί ένα βασικό πλουτοπαραγωγικό κλάδο της οικονομίας μας. Μας δίνει κάθε χρόνο ένα εισόδημα πέραν των 3 εκατομμυρίων λιρών και απασχολεί περί τις 1.000 οικογένειες (ψαράδες και τράτες). Οι επαγγελματίες αυτοί ψαράδες διαμένουν στις Επαρχίες Λάρνακας, Αμμοχώστου, Λεμεσού και Πάφου.

Ο κλάδος των ψαράδων αντιμετωπίζει από πολλά χρόνια αρκετά και σοβαρά επαγγελματικά προβλήματα (προστασία επαγγέλματος, παρανομία, νομική κατοχύρωση, συνταξιοδότηση στα 60 χρόνια τους και άλλα).

Με πολλά συνέδρια, εκδηλώσεις και συναντήσεις αντιπροσωπειών τους έθεσαν όλα αυτά τα προβλήματα τους στο Υπουργείο Γεωργίας και στην Κυβέρνηση οι ψαράδες από 8 τώρα χρόνια. Όμως κανένα θετικό μέτρο παρά τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης δεν έχει ληφθεί μέχρι σήμερα και οι ψαράδες έμειναν και μένουν αβοήθητοι και απροστάτευτοι.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρά την απαίτησή τους, δεν δέχθηκε ως σήμερα αντιπροσωπεία τους.

Ερωτούμε το Υπουργείο Γεωργίας και το Τμήμα Αλιείας:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι υποσχέσεις της Κυβέρνησης για ετοιμασία νομοθεσίας για κατοχύρωση του επαγγέλματος των ψαράδων;
2. Ποιά μέτρα λαμβάνονται για περιορισμό της εξάσκησης του επαγγέλματος από ερασιτέχνες ψαράδες;
3. Πότε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα δεχθεί αντιπροσωπεία των 1000 οικογενειών των ψαράδων;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

(α) Το θέμα της κατοχύρωσης του αλιευτικού επαγγέλματος θα μελετηθεί σε συνάρτηση με τα πορίσματα Έκθεσης που αναμένεται να υποβληθεί από τον εμπειρογνώμονα του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών που επισκέφθηκε τον περασμένο Αύγουστο την Κύπρο για να υποδείξει τρόπους και μεθόδους για την ορθολογιστική εκμετάλλευση των αλιευτικών μας αποθεμάτων με στόχο την αύξηση της παραγωγής και των εισοδημάτων των ψαράδων.

(β) Το ψάρεμα από ερασιτέχνες ψαράδες που ψαρεύουν με το σύστημα της ποτίλιας οξυγόνου ή με φώτα, μειώθηκε σε μια φορά τη βδομάδα το χειμώνα και σε δυο φορές το καλοκαίρι. Ως γνωστό, αρχικά το ψάρεμα από τους ερασιτέχνες ήταν ανεξέλεγκτο, ύστερα περιορίστηκε σε τρεις φορές τη βδομάδα και τώρα μειώθηκε στον αριθμό που αναφέρεται πιο πάνω και μάλιστα με 'ΚΟΤΑ'. Το 'ΚΟΤΑ' περιλαμβάνει 2 οκ. ψάρια μικρά και 1 μεγάλο (ορφό, βλάχο κλπ) για κάθε αλιευτική εξόρμηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρινακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι εντός των προσεχών λίγων μηνών θα έχουμε τις πρώτες Δημοτικές Εκλογές.

Είναι επίσης γνωστό ότι βάσει του νέου περί Δήμων Νόμου δικαίωμα ψήφου έχουν αποκτήσει και οι νέοι 18, 19, 20 ετών, οι οποίοι θα δικαιούνται για πρώτη φορά να ψηφίσουν στις επερχόμενες Δημοτικές εκλογές εφόσον εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους.

Δυνάμει του περί Δήμων Νόμου, το δικαίωμα της ψήφου ασκείται υποχρεωτικά, παράλληλα όμως υποχρεωτική είναι και η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους όλων των προσώπων που έχουν αποκτήσει το δικαίωμα του εκλέγειν. Συναφώς ο εκλογικός νόμος προνοεί ότι η μη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους προσώπων που έχουν αποκτήσει το δικαίωμα του εκλέγειν αποτελεί ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλακίσεως μέχρις 6 μηνών ή και προστίμου μέχρι 200 λινών.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, και κατόπιν συγκεκριμένων πληροφοριών ότι ένας μεγάλος αριθμός στρατιωτών κυρίως των 18, 19 και 20 ετών δεν έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους και κατά συνέπεια δεν θα μπορέσουν να ψηφίσουν.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Έχουν ενημερωθεί οι στρατιώτες ότι βάσει του Νόμου υποχρεούνται να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους και περί των ποινικών συνεπειών για τη μη συμμόρφωσή τους προς το Νόμο;
2. Έχει γίνει καμιά έρευνα πόσοι στρατιώτες δεν είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους;
3. Παρέχονται ή πρόκειται να παρασχεθούν διευκολύνσεις στους στρατιώτες που δεν έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους να εγγραφούν, μάλιστα ενόψει του ότι πρόκειται σύντομα να δοθεί παράταση στο δικαίωμα εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους για τις επερχόμενες Δημοτικές εκλογές;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Άμυνας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρινακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη.

«Εκτός από τις ανακοινώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών στον τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση, το Υπουργείο Άμυνας έστειλε ήδη, μέσω του ΓΓΕΦ, τα κατάλληλα έντυπα σε όλες τις Μονάδες της Εθνικής Φρουράς για να δοθούν σε όλους τους επηρεαζόμενους εθνοφρουρούς για συμπλήρωση και έγκυρη υποβολή στους Επάρχους, για εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους.

Στη σχετική αλληλογραφία με το ΓΓΕΦ, πέρα από την αναφορά στις πρόνοιες του σχετικού νόμου, δίδονται οδηγίες για τον καλύτερο τρόπο υποβολής των αιτήσεων και την παροχή, από τις μονάδες, κάθε δυνατής διευκόλυνσης στους επηρεαζόμενους εθνοφρουρούς, περιλαμβανομένης της άδειας απουσίας από τις μονάδες τους για τον πιο πάνω σκοπό.

Παρόλο που δεν έχει γίνει καμιά έρευνα για τη διαπίστωση του αριθμού τυχόν μη εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους εθνοφρουρών, υπενθύμιση όλων των επηρεαζόμενων εθνοφρουρών, σχετικά με τις υποχρεώσεις και τα εκλογικά δικαιώματά τους, θα γίνει τώρα με την ευκαιρία της κυκλοφορίας των εντύπων και οδηγιών, που ανάφερα πιο πάνω.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρήστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Ζύγι της επαρχίας Λάρνακας οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:

1. Στο συνοικισμό Ζυγίου οι θερμοσίφωνες που εγκαταστάθηκαν είναι με ρεύμα και ζητούν να αντικατασταθούν με ηλιακούς.
2. Τόσο τα μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου όσον και τα μέλη της κοινοτικής αρχής διορίζονται αντί να εκλέγονται.
3. Επείγει διαχωρισμός οικοπέδων για αυτοστέγαση νεαρών ζευγαριών.
4. Επείγει ο διορισμός νηπιαγωγού στο χωριό αφού υπάρχουν 40 περίπου μικρά παιδιά και τόπος για να λειτουργεί το νηπιαγωγείο.
5. Οι 60 περίπου γεωργοί κάτοικοι του χωριού, ζητούν να κτιστεί μεγάλη κοινή αποθήκη σε χώρο που υπάρχει για τις καθημερινές τους ανάγκες.
6. Εκκρεμούν οι αιτήσεις τους για παραχώρηση αρδεύσιμου κλήρου.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Υπάρχει σχέδιο αντικατάστασης των θερμοσιφώνων που λειτουργούν με ρεύμα, με ηλιακούς;
- (β) Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα της εκλογής αντί διορισμού των μελών τόσο του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου όσον και της κοινοτικής αρχής;
- (γ) Υπάρχει σχέδιο διαχωρισμού νέων οικοπέδων στο Ζύγι και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται;
- (δ) Υπάρχει πρόθεση να διοριστεί νηπιαγωγός στο χωριό Ζύγι;
- (ε) Υπάρχει σκέψη επίλυσης του προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί του Ζυγίου με τη δημιουργία κοινής αποθήκης, και
- (στ) γιατί καθυστερεί τόσο η εξέταση των αιτήσεων για παραχώρηση αρδεύσιμου κλήρου;»

Απάντησή ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

«Η κοινότητα Ζυγίου επανειλημμένα ζήτησε κατά τα τελευταία χρόνια διορισμό νηπιαγωγού για ίδρυση και λειτουργία δημόσιου νηπιαγωγείου στο Ζύγι. Προχώρησε μάλιστα στην ανέγερση κατάλληλης αίθουσας και στην εξασφάλιση βασικού εξοπλισμού.

Ο διορισμός νηπιαγωγού πριν το 1984, όταν ο ρυθμός επέκτασης ήταν σχετικά ικανοποιητικός, δεν έγινε κατορθωτός λόγω του μικρού αριθμού των παιδιών της κοινότητας.

Σήμερα ο αριθμός των παιδιών έχει αυξηθεί. Το Υπουργείο Παιδείας θα είναι σε θέση να υποστηρίξει το διορισμό νηπιαγωγείου στην κοινότητα Ζυγίου, αν αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο η δημιουργία νέων τμημάτων δημοσίων νηπιαγωγείων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 28 Ιανουαρίου 1986.

«Οι Αγγλικές στρατιωτικές βάσεις στην Κύπρο δεν αποτελούν μόνο σοβαρό κίνδυνο για την Κύπρο και το λαό μας αλλά επίσης δημιουργούν και άλλα σοβαρά προβλήματα για τους γεωργοκτηνοτρόφους μας.

Στη περιοχή της Αγγλικής στρατιωτικής βάσης Δεκέλειας στην Ξυλοφάγου, οι Αγγλικές στρατιωτικές αρχές κάμνουν ενέργειες για απαγόρευση στην καλλιέργεια κάπου 10 χιλιάδων σκαλών δασικής γης που βρίσκεται στην περιοχή των βάσεων.

Οι ενέργειες για την απαγόρευση αυτή δημιουργούν σοβαρά οικονομικά προβλήματα για δεκάδες γεωργοκτηνοτρόφους της Ξυλοφάγου, γιατί τους στερούν τη γη τους για καλλιέργεια και για την κτηνοτροφία.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Ποια διαβήματα έκαμε η Κυπριακή Κυβέρνηση γι' αυτές τις ενέργειες των Αγγλικών στρατιωτικών αρχών, που στερούν τη γη δεκάδων γεωργοκτηνοτρόφων στην Ξυλοφάγου;
2. Ζήτησε η Κυπριακή Κυβέρνηση με διάβημά της να παραμείνει ελεύθερη για καλλιέργεια η περιοχή των στρατιωτικών βάσεων Ξυλοφάγου;
3. Έκαμε διαβήματα η Κυπριακή Κυβέρνηση για τις ενέργειες αυτές που δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους για τους κατοίκους της περιοχής;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σας πληροφορώ ότι τα γεγονότα όπως εκτίθενται στην ανωτέρω Ερώτηση δεν ανταποκρίνονται προς την πραγματικότητα.

Το Υπουργείο Εξωτερικών παραπέμπει στη σχετική απάντηση του Επάρχου Λάρνακας, που δημοσιεύθηκε στο υπ' αρ. 4 Ανακοινωθέν του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ημερομηνίας 6.2.1986.»

Κεφάλαιο Δ — Αντιλαμβάνομαι ότι για το πρώτο θέμα, δηλαδή «Τα συνεχιζόμενα άλυτα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους», που γράφτηκε με εισήγηση των Βουλευτών Αμμοχώστου και Κερύνειας του Δημοκρατικού Συναγερμού, υπάρχει εισήγηση να συζητηθεί μετά τη συζήτηση πάνω στους Προϋπολογισμούς.

Το δεύτερο θέμα θα συζητηθεί στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής, επίσης μετά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών, και είναι «Η ανάγκη υλοποίησης της συμφωνίας της 3ης Βιέννης αναφορικά με το θέμα της Καρπασίας».

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν σχετικά με το θέμα της Καρπασίας, εφόσον υπάρχει κείμενο ψήφισματος, αν όλα τα Κόμματα αποδέχονται το ψήφισμα, απλώς να περιοριστούμε στο να ψηφίσουμε το ψήφισμα και ίσως αυτό να μπορεί να γίνει λίγα λεπτά προτού μπούμε στη συζήτηση των Προϋπολογισμών για να μην καθυστερά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση η εισήγηση γίνεται αποδεκτή.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 27 του μηνός, στις 5.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986.
2. Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986.
3. Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του του 1986.
4. Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
5. Ο περί των Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
6. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος διά Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομηθείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
7. Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

1. «Η ανάγκη υλοποίησης της συμφωνίας της 3ης Βιέννης αναφορικά με το θέμα της Καρπασίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων της Βουλής) (13.2.86).

Γίνεται πρόταση από το Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη να εγγραφεί το θέμα «Η ανάπτυξη της αλιείας και τα προβλήματα των ψαράδων» με ταυτόχρονη πρόταση να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται.

Ο Βουλευτής κ. Παύλος Δίγκλης ζητά να εγγραφεί το θέμα «Η ανάγκη μονιμοποίησης των ωρομισθίων εργαζομένων στον κρατικό μηχανισμό, που εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα» και να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγγράφεται.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης 5.13 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσεάς	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαρές Αυγερινός
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδούλου Μιχαήλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σαββίδης Γεώργιος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σολωμής Χρίστος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Χρ. Μαυρέλλη με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών για το 1986.
2. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συναλλαγματικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
3. Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή, τις 30.1.86, έγγραφα των Υπουργών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Παιδείας δυνάμει του άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.
4. Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.

5. Ερωτήσεις — Απαντήσεις (Η ανάγκη επιδιόρθωσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου από Μαραθούντα προς Επισκοπή — Το αίτημα της κοινότητας Χαντριών για οικονομική βοήθεια για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου — Η ανάγκη διάνοιξης δρόμου που να συνδέει το χωριό Λεμύθου με το δρόμο Πεδουλά-Κύκκου — Η ανάγκη κατασκευής δρόμου που να συνδέει το χωριό Καμινάρια με τον Άγιο Δημήτρη ώστε να μειωθεί η διαδρομή προς Λεμεσό — Η ανάγκη διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου που συνδέει τα χωριά Δύμες, Ποταμίτισσα και Πελέντρι — Η ανάγκη ασφαλτόστρωσης του δρόμου που συνδέει τα χωριά Μονή και Πύργο και επιδιόρθωσης του δρόμου Πύργου - Λεμεσού — Η αργοπορία στην ασφαλτόστρωση του δρόμου Παλαιόμυλου - Προδρόμου παρά το ότι τα αναγκαία ποσά έχουν εγκριθεί από τριετίας — Τα σοβαρότατα προβλήματα που δημιουργούνται στην άρδευση μεταξύ των κατοίκων των χωριών Παλαιομύλου και Προδρόμου ένεκα του ότι από της κατασκευής του αρδευτικού «Χάρτζη - Αγίου Γεωργίου» ο διανομέας του νερού είναι ελαττωματικός — Το αίτημα της εγκατάστασης 24 ηλιακών θερμοσιφώνων στις 24 μονήρεις κατοικίες του οικισμού Βρυσούλλων — Το θέμα της κατοχύρωσης του αλιευτικού επαγγέλματος — Η εγγραφή των εθνοφρουρών των 18, 19, 20 ετών στους εκλογικούς καταλόγους ενόψει των προσεχών πρώτων Δημοτικών εκλογών — Τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού Ζύγι — Τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα που δημιουργούν οι Αγγλικές στρατιωτικές βάσεις για τους γεωργοκτηνοτρόφους μας.
6. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:
- (α) «Η ανάπτυξη της αλιείας και τα προβλήματα των ψαράδων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη).
- (β) «Η ανάγκη μονιμοποίησης των ωρομισθίων εργαζομένων στον κρατικό μηχανισμό, που εκτελούν δημοσιούπαλληλικά καθήκοντα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Παύλου Δίγκλη).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 27ης Φεβρουαρίου 1986

(Ώρα έναρξης 5.17 μ.μ.)

(Αρ.11)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα πρώτα και μοναδικά θέματα προς εξέταση στο Κεφάλαιο Α' είναι ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986, ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986 και ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ότι πρέπει να λεχθεί ότι η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορθό.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986», 2. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες :

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Παύλος Δίγκλης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Αλέξης Γαλανός
 Θαλής Μιχαηλίδης
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1986 κατατέθηκαν στη Βουλή στις 9 Ιανουαρίου 1986 μαζί με τα επεξηγηματικά σημειώματα που τους συνοδεύουν. Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία και οι τρεις Προϋπολογισμοί παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής έκθεσης προς την Ολομέλεια της Βουλής.

Όπως προκύπτει από την πιο πάνω ημερομηνία κατάθεσης των Προϋπολογισμών για το 1986, οι Προϋπολογισμοί αυτοί κατατέθηκαν πολύ καθυστερημένα σε σχέση με την κανονική ημερομηνία της κατάθεσής τους η οποία σύμφωνα με τη σχετική συνταγματική διάταξη είναι τρεις μήνες πριν από την έναρξη του νέου οικονομικού έτους και σύμφωνα με την καθιερωθείσα πρακτική του παρελθόντος το αργότερο αρχές Νοεμβρίου κάθε χρόνου. Αναφέροντας η Επιτροπή το γεγονός αυτό απλώς τονίζει τα κανονικά χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία θα πρέπει να γίνεται η κατάθεση των Προϋπολογισμών χωρίς εντούτοις να παραγνωρίζει το γεγονός ότι η καθυστέρηση που σημειώθηκε για τους φετεινούς Προϋπολογισμούς οφείλεται στις Βουλευτικές εκλογές που μεσολάβησαν κατά τον ουσιαστικό χρόνο ετοιμασίας των Προϋπολογισμών και στην καθυστέρηση που επίσης μεσολάβησε προκειμένου η νεοεκλεγείσα Βουλή να καταρτιστεί σε Σώμα.

Η Επιτροπή στα χρονικά πλαίσια που είχε στη διάθεσή της για τη μελέτη των Προϋπολογισμών αυτών ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να αναπροσαρμόσει το καθιερωμένο πρόγραμμα μελέτης των Προϋπολογισμών και να ακολουθήσει στην ουσία συνοπτική διαδικασία μελέτης τους περιορίζοντας τις συναντήσεις της μόνο με τους αρμόδιους Υπουργούς των οποίων η παρουσία στην Επιτροπή επέτρεψε τη συγκέντρωση των πιο απαραίτητων στοιχείων για τους σκοπούς των εργασιών της Επιτροπής. Συναφώς η Επιτροπή είχε την ευκαιρία στο σύντομο χρονικό διάστημα που είχε στη διάθεσή της ν' ακούσει όλους ανεξάριετα τους Υπουργούς αναλύοντας διάφορα θέματα πολιτικής που εμπíπτουν

στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων του Υπουργείου τους, ανάλυση η οποία μαζί με όλα εκείνα τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν υποβοηθήσαν ιδιαίτερα την Επιτροπή στο έργο της.

Πριν να αναφερθεί η Επιτροπή στην όλη φιλοσοφία και την Κυβερνητική πολιτική όπως αντικατοπτρίζεται στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς και όπως αναλύθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών στην πρώτη εναρκτήρια συνεδρία της, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εκφράσει την ευαρέσκειά της για την προθυμία με την οποία προσήλθε ενώπιον της κάθε ένα Υπουργείο ξεχωριστά και την προθυμία όλων να καταθέσουν όλα εκείνα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που τους ζητήθηκαν. Με τον τρόπο αυτό πιστεύεται ότι έχει δημιουργηθεί το αναγκαίο υπόβαθρο σωστής και σφαιρικής εκτίμησης και αξιολόγησης των διαφόρων κονδυλίων που προτείνεται η διάθεσή τους με τους Προϋπολογισμούς για το 1986 και έχουν τεθεί οι αναγκαίες βάσεις που μαζί με την παρούσα Έκθεση της Επιτροπής θα επιτρέψουν, πιστεύεται μια άνετη και τεκμηριωμένη συζήτηση των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, η κατάσταση της οικονομίας του τόπου συνέχισε και κατά το 1985 να είναι σχετικά ικανοποιητική παρόλη τη σοβαρή αρνητική επίδραση που εξάσκησαν καθαρά εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι οι κακές καιρικές συνθήκες που επηρέασαν την παραγωγή και τις εξαγωγές ορισμένων γεωργικών προϊόντων, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν γενικά στις εξαγωγές κυπριακών προϊόντων λόγω της μειωμένης ανταγωνιστικότητάς τους και του αυξημένου ανταγωνισμού από ομοειδή προϊόντα.

Οι εξελλίξεις που σημειώθηκαν στα κυριότερα οικονομικά μεγέθη παρουσιάζουν, σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό, την πιο κάτω εικόνα:

- Ο ρυθμός ανάπτυξης ανήλθε γύρω στο 3.5% σε σύγκριση με 7.5% το 1984· ο ρυθμός αυτός συγκρίνεται ευνοϊκά με εκείνο της διεθνούς οικονομίας που ήταν 3%.
- Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της οικονομίας παρουσίασε κάμψη από τα £116.7 εκ. ή το 8.9% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σ' επίπεδα κάτω από τα £90 εκ. ή το 6.3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος· ακόμα κι' αν αφαιρεθούν οι εισαγωγές των δυο αεροσκαφών κατά το 1984 και του ενός αεροσκάφους το 1985, το έλλειμμα παρουσιάζει κάμψη από το 4.4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1984 στο 4.2%.
- Ο ρυθμός πληθωρισμού μειώθηκε στο 5%, σε σύγκριση με 6% το 1984.
- Η ανάκαμψη των παραγωγικών επενδύσεων συνεχίστηκε με επιβραδυνόμενο όμως ρυθμό.
- Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε περίπου στο επίπεδο του 3.3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, όπως και κατά το 1984.
- Το δημοσιονομικό έλλειμμα σε απόλυτους αριθμούς παρέμεινε στα επίπεδα του 1984, ενώ ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος μειώθηκε από το 5.6% στο 5.2%.
- Το εξωτερικό δημόσιο χρέος στο τέλος του 1985 ήταν περίπου στα ίδια επίπεδα όπως και στο τέλος του 1984, ενώ το συνολικό εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε από το £527 εκ. το 1984 στα £535 εκ. το 1985. Για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους προβλέπεται ότι θα καταβληθεί ποσό της τάξης των £98 εκ., δηλαδή £63 εκ. για τον εξωτερικό δανεισμό και £35 εκ.

περίπου για τον εσωτερικό δανεισμό σε σύγκριση με £92.5 εκ., συνολικά, το 1985 και £70.3 εκ., συνολικά, το 1984. Το εσωτερικό δημόσιο χρέος ανήλθε στο τέλος του 1985 στα £472 εκ. περίπου σε σύγκριση με £385 εκ. το 1984.

Ο Υπουργός Οικονομικών αναφερόμενος στα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικονομία επεσήμανε την επείγουσα ανάγκη για τεχνολογική αναβάθμιση και αναπροσαρμογή της οικονομίας στα νέα δεδομένα που δημιούργησε η τεχνολογική επανάσταση των τελευταίων χρόνων και στις νέες πραγματικότητες που δημιουργεί η έναρξη της πορείας προς την τελωνειακή ένωση με την Ε.Ο.Κ., και τα προβλήματα που παρουσιάζονται ως αποτέλεσμα του συνεχώς διογκούμενου ανταγωνισμού στις διεθνείς αγορές και της αναμενόμενης ύφεσης στις Αραβικές αγορές εξαιτίας της πτώσης στην τιμή του πετρελαίου και άλλων ειδικών παραγόντων που επηρεάζουν ορισμένες βασικές μας αγορές του εξωτερικού.

Το χάσμα που έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στο τι επενδύουμε και καταναλώνουμε ως χώρα και στο τι παράγουμε αποτελεί, κατά τον αρμόδιο Υπουργό, ένα δεύτερο βασικό πρόβλημα το οποίο συντηρείται από την αρνητική επίδραση καθαρά ενδογενών παραγόντων, όπως είναι η αύξηση των εισοδημάτων με ρυθμό πιο γρήγορο από την αύξηση της παραγωγικότητας, τα συνεχιζόμενα ψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα, τα σχετικά ψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και η διόγκωση του εξωτερικού χρέους.

Για να ξεπεραστούν τα πιο πάνω προβλήματα που επηρεάζουν αρνητικά την οικονομία και τα οποία σ' ένα μεγάλο βαθμό είναι αλληλένδετα, για να εξασφαλιστεί η μελλοντική απρόσκοπτη αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας μέσα σε συνθήκες εσωτερικής και εξωτερικής νομισματικής σταθερότητας και για να εξασφαλιστεί η σταδιακή μείωση του εξωτερικού χρέους χρειάζεται, κατά τη γνώμη του αρμόδιου Υπουργού, η συνεργασία όλων των κομματικών παρατάξεων και όλων των παραγωγικών τάξεων του λαού στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που θα εξασφαλίσει την ταυτόχρονη σταδιακή άμβλυνση και επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Αναφερόμενος ο Υπουργός Οικονομικών στη στρατηγική για επίλυση των προβλημάτων αυτών δήλωσε ότι βασικός καθοριστικός παράγοντας θα είναι ο βαθμός επιτυχίας στις προσπάθειες για ριζικές διαρθρωτικές μεταβολές στην οικονομία κατά τη διάρκεια του επόμενου πενταετούς έκτακτου σχεδίου. Ως τέτοιες διαρθρωτικές μεταβολές στην οικονομία, ο αρμόδιος Υπουργός επεσήμανε την ανάγκη αναβάθμισης τεχνολογικά της οικονομίας και ταυτόχρονα την προσαρμογή της προς τις νέες πραγματικότητες που θα δημιουργούν η σταδιακή κατάργηση των φραγμών που προστατεύουν διάφορους τομείς της οικονομίας και οι νέες προοπτικές που διανοίγονται στα πλαίσια της πορείας προς την τελωνειακή ένωση με τη μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο. Άλλος στόχος, σύμφωνα και πάλιν με τον αρμόδιο Υπουργό, είναι η επίτευξη χαμηλότερων κόστων παραγωγής, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των Κυπριακών προϊόντων και ο προσανατολισμός προς αγορές που παρουσιάζουν περισσότερη σταθερότητα παρά το ότι προσφέρουν λιγότερες ευκαιρίες πρόσκαιρης κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης.

Για να περιοριστεί η επενδυτική ζήτηση χωρίς να επηρεαστούν οι μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας θα πρέπει, κατά τον Υπουργό Οικονομικών, να αναβληθούν επενδυτικά έργα χαμηλής απόδοσης τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Το Γραφείο Προγραμματισμού, στα

πλαίσια του καταρτισμού του νέου Έκτακτου Σχεδίου, θα ετοιμάσει αξιολόγηση και ιεράρχηση των επενδυτικών επιλογών που αναμένεται να βοηθήσουν στον προσδιορισμό των έργων που έχουν χαμηλή προτεραιότητα ώστε, αν θεωρηθεί επιθυμητό, να αποθαρρυνθούν με τη λήψη διαφόρων δημοσιονομικών, νομισματικών και άλλων μέτρων.

Για την αποθάρρυνση της καταναλωτικής ζήτησης είναι αναγκαίο, υπογράμμισε ο Υπουργός Οικονομικών, να εισαχθεί ένα ευρύ φάσμα μέτρων τα οποία θα επηρεάσουν μειωτικά το ρυθμό διεύρυνσης της δημόσιας κατανάλωσης και του διαθέσιμου εισοδήματος του ιδιωτικού τομέα και αυξητικά την ιδιωτική ροπή για αποταμίευση.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν εντάσσονται βασικά σε τέσσερις γενικές κατηγορίες:

- (α) Μέτρα για το ρυθμό αύξησης των εισοδημάτων στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας.
- (β) Νομισματικά/Πιστωτικά μέτρα που θα αποθαρρύνουν την κατανάλωση ιδιαίτερα των εισαγόμενων προϊόντων, με ιδιαίτερη έμφαση στον ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό έλεγχο ολόκληρου του χρηματοδοτικού/πιστωτικού συστήματος.
- (γ) Ανάληψη μιας δυναμικής εκστρατείας ενάντια στην επιδεικτική και αχρείαστη κατανάλωση και το μιμητισμό που διογκώνει τις εισαγωγές.
- (δ) Μέτρα για τον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Αναφερόμενος ο Υπουργός Οικονομικών στα μέτρα που η Κυβέρνηση μελετά για τον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος δήλωσε ότι θα δοθεί έμφαση, καθόσον αφορά το σκέλος των εσόδων,

- (α) στην αποτελεσματική εφαρμογή της υπάρχουσας φορολογικής νομοθεσίας. Ήδη η Κυβέρνηση έχει εγκρίνει διάφορα μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής σε σχέση με το φόρο εισοδήματος. Το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων προβαίνει ήδη στις αναγκαίες διευθετήσεις για την εφαρμογή των μέτρων εκείνων που αφορούν στη διαδικασία και τις διοικητικές διευθετήσεις, ενώ το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ετοιμάζει νομοσχέδιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας, το οποίο και θα κατατεθεί σύντομα στη Βουλή.
- (β) στην επανεξέταση και αναθεώρηση ολόκληρου του φάσματος των κινήτρων/απαλλαγών/επιστροφών από όλους τους φόρους (άμεσους και έμμεσους) με στόχο την κατάργηση ή/και τροποποίηση όσων η απόδοση δεν συνάδει με το δημοσιονομικό τους κόστος.
- (γ) στην έγκαιρη αναπροσαρμογή των διάφορων τελών ή/και για αγαθά και υπηρεσίες που προσφέρει ή πωλεί το Κράτος έτσι που να συνάδουν προς το κόστος τους.
- (δ) στην εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας που θα συνδυαστεί με μείωση του φορολογικού βάρους από άλλες φορολογίες.

Καθόσον αφορά το σκέλος των εξόδων, ο Υπουργός Οικονομικών είπε ότι θα καταβληθεί προσπάθεια για —

- (α) τον περιορισμό του ρυθμού ανόδου του κρατικού μισθολογίου, με τον περιορισμό στο ελάχιστο ανεκτό επίπεδο των προσλήψεων και τη

μελέτη τρόπων για τη μείωση του ρυθμού αύξησης των μισθών και ημερομισθίων στον κρατικό τομέα· ήδη προς την κατεύθυνση αυτή συζητούνται διάφορες σκέψεις με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων·

- (β) την επανεξέταση των διαφόρων σχεδίων με βάση τα οποία παρέχονται άμεσες και έμμεσες επιδοτήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, σε τρόπο που να υπάρξει διαφοροποίηση ή/και σταδιακή κατάργηση εκείνων που δεν είναι αναγκαίες για οικονομικούς ή κοινωνικούς σκοπούς·
- (γ) την αναθεώρηση των τιμών και τελών για αγαθά και υπηρεσίες που προσφέρουν διάφοροι ημικρατικοί οργανισμοί και αρχές τοπικής διοίκησης έτσι που να καλύπτεται το κόστος και να καταργηθεί σταδιακά η εξάρτησή τους από Κυβερνητικές χορηγίες·
- (δ) την επανεξέταση και επαναξιολόγηση των διαφόρων σχεδίων με τα οποία παρέχονται υπηρεσίες ή παροχές προς το λαό ή/και συγκεκριμένες ομάδες με στόχο να καταργηθούν ή να τροποποιηθούν εκείνα τα οποία δεν ανταποκρίνονται ορθολογιστικά προς τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα·
- (ε) την πιο ορθολογιστική διαμόρφωση του αναπτυξιακού προγράμματος με την αναβολή σχεδίων που μπορούν να αναβληθούν χωρίς να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις για τη μελλοντική πορεία της οικονομίας·
- (στ) την ενίσχυση των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου·
- (ζ) την επαναξιολόγηση και αναθεώρηση των διαφόρων σχεδίων παροχής κρατικών δανείων και εγγυήσεων και τη λήψη μέτρων για την αποπληρωμή των καθυστερήσεων.

1. ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(α) Έσοδα

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, τόσο τα έσοδα όσο και οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίστηκαν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού προβλέπουν μια αύξηση της τάξης των £16 εκ. και ανέρχονται στα £359 εκ. σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του Προϋπολογισμού για το 1985 που ανήλθαν στα £343.3 εκ. και τα αρχικά προϋπολογισθέντα για το 1985 που ανέρχονταν στα £288.7 εκ.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από άμεσους φόρους ανέρχονται στα £107.9 εκ. σε σύγκριση με £91.2 εκ. αναθεωρημένους άμεσους φόρους το 1985, £78.7 προϋπολογισθέντες αρχικά άμεσους φόρους το ίδιο έτος και £77.3 εκ. πραγματικά έσοδα από άμεσους φόρους το 1984.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τους έμμεσους φόρους αυξάνονται στα £154.9 εκ. σε σύγκριση με £138.2 εκ. το 1985 (αναθεωρημένος προϋπολογισμός), £129.4 εκ. (αρχικός προϋπολογισμός) το ίδιο έτος και £122.2 εκ. πραγματικά έσοδα από έμμεσους φόρους το 1984.

Όσον αφορά τα μη φορολογικά έσοδα, η κατηγορία των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, από προσόδους, ενοίκια και δικαιώματα προυπολογίζεται για το 1986 να ανέλθει συνολικά στα 38.4 εκ. σε σύγκριση με £40.1 εκ. το 1985 (αναθεωρημένος προϋπολογισμός), £37.5 εκ. (αρχικός προϋπολογισμός) το ίδιο έτος και £33.9 εκ. πραγματικά έσοδα από τις ίδιες πηγές το 1984.

Οι μεταβιβάσεις προϋπολογίζονται επίσης αυξημένες και ανέρχονται στα £15.3 εκ. σε σύγκριση με £13.7 εκ. το 1985 (αναθεωρημένος προϋπολογισμός). £12.9 εκ. (αρχικός προϋπολογισμός) το ίδιο έτος και £11.3 εκ. πραγματικά έσοδα από μεταβιβάσεις το 1984.

Η χορηγία της Ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία υπολογίζεται ότι ανήλθε σε £9.5 εκ. το 1985 (αναθεωρημένος προϋπολογισμός) αναμένεται να μειωθεί στα £9 εκ. το 1986 ως αποτέλεσμα της υποτίμησης της δραχμής.

Τέλος τα έσοδα από δάνεια, τα οποία μειώθηκαν το 1985 στα £48 εκ. από £57.9 εκ. τον προηγούμενο χρόνο, αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω στα £30.8 εκ. το 1986.

Συγκριτική ανάλυση των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού για την περίοδο 1980-1986 επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση ως Παράρτημα «Α».

(β) Δαπάνες

Σύμφωνα με τον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 1986, οι τακτικές δαπάνες θα αυξηθούν κατά £60 εκ. ή 16.6% και θα ανέλθουν στα £423.3 εκ. σε σύγκριση με £363 εκ. που προνοούσε ο Προϋπολογισμός που κατατέθηκε στη Βουλή για το 1985. Ωστόσο, είναι αξιοσημείωτο ότι οι πραγματικές τακτικές δαπάνες αυξήθηκαν τελικά το 1985, σύμφωνα με τις επίσημες εκτιμήσεις, κατά £74 εκ. ή 22.8% στα £398.5 εκ. υπερακοντίζοντας τις αρχικές δαπάνες που προνοούσε ο Προϋπολογισμός κατά £35.5 εκ.

Οικονομική και λειτουργική ανάλυση των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1986 και για τα δυο προηγούμενα χρόνια εμφανίζονται ως Παράρτημα «Β» και «Γ» που επισυνάπτονται στο τέλος της έκθεσης αυτής.

2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Όπως είναι γνωστό, το 1986 αποτελεί τον πέμπτο και τελευταίο χρόνο του Τέταρτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσεως (1982-86) και κατά συνέπεια ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1986 εντάχθηκε και πάλι μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου αυτού. Οι βασικότερες επιδιώξεις του Σχεδίου αφορούν στη γενική οικονομική ανάπτυξη και στη σταθεροποίηση του Ισοζυγίου Πληρωμών και του επιπέδου τιμών. Οι στόχοι αυτοί είναι αλληλοσυγκρουόμενοι και η ταυτόχρονη επίτευξη τους απαιτεί λεπτό χειρισμό των οικονομικών πραγμάτων. Μέσα στα πλαίσια αυτά εμπίπτει τόσο ο καθορισμός του ύψους του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως όσο και η κατανομή του. Γι' αυτό και σύμφωνα με τους αρμοδίους, έχουν επιλεγεί μόνο τα πιο αποδοτικά έργα αναπτύξεως με σκοπό την ικανοποίηση των στόχων του Τέταρτου Σχεδίου και έγιναν επίσης πρόνοιες για τα συνεχιζόμενα αναπτυξιακά έργα. Σύμφωνα επίσης με το αρμόδιο Υπουργείο, το ύψος του Προϋπολογισμού συμβιβάζεται με τη γενικότερη δημοσιονομική πολιτική που, από τη μια, επιδιώκει τον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος και από την άλλη, επιδιώκει τη βελτίωση της κατανομής των δαπανών προς όφελος των επενδυτικών δαπανών.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι πρόνοιες για το Νότιο Αγώγ (£24.0 εκ.), το Τρίτο Σχέδιο Οδικής Αναπτύξεως (£5.5 εκ.), τα έργα Χρυσοχούς (£4.4 εκ.) και Βασιλικού — Πεντάσχοινου (£1.3 εκ.).

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως προβλέπει δαπάνες ύψους £68.5 εκ. από το Ταμείο Αναπτύξεως και £6.4 εκ. από το Ταμείο Δημοσίων Δανείων. Από το ποσό που εμφανίζεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως £1.0 εκ. θα μεταφερθεί στο Ταμείο Δημοσίων Δανείων.

Αναφέρεται συναφώς ότι για πιο ορθολογιστική κατανομή των δαπανών μεταξύ του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως ορισμένα Άρθρα/Κεφάλαια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως (αποδοχές προσωπικού, έξοδα λειτουργίας γραφείου και οχημάτων, οδοιπορικά, καθώς και μερικά άλλα) μεταφέρθηκαν και ενοποιήθηκαν με αντίστοιχα Άρθρα/Κεφάλαια του Τακτικού Προϋπολογισμού, σύμφωνα με προηγούμενη εισήγηση και υπόδειξη της Βουλής. Για μερικά, ωστόσο, Τμήματα των οποίων οι δραστηριότητες είναι καθαρά αναπτυξιακής φύσεως ή/και για τα οποία δεν υπάρχουν αντίστοιχα Άρθρα στον Τακτικό Προϋπολογισμό, όλες οι πρόνοιες τους παρέμειναν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Συγκριτικός Πίνακας ανά κεφάλαιο δαπανών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως επισυνάπτεται ως Παράρτημα «Δ» στο τέλος της παρούσας έκθεσης.

3. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ο Προϋπολογισμός του ΤΑΕΠ για το 1986 όπως κατατέθηκε στη Βουλή παρουσιάζει δαπάνες £29.6 εκ. σε σύγκριση με αναθεωρημένες δαπάνες για το 1985, £23.6 εκ. και έσοδα £29.8 εκ. σε σύγκριση με £24.3 εκ. περίπου με βάση τον Προϋπολογισμό του 1985. Το προϋπολογιζόμενο κατά συνέπεια πλεόνασμα, για το 1986 ανέρχεται σε £226,000 περίπου σε σύγκριση με πλεόνασμα £4.1 εκ. περίπου του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1985.

Οι κυριότερες πηγές των εσόδων του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων προέρχονται από —

- (α) την έκτακτη εισφορά που προϋπολογίζεται να φθάσει στα ίδια περίπου επίπεδα με αυτά του 1985, δηλαδή τα £7.5 εκ., και
- (β) την προσωρινή προσφυγική επιβάρυνση που ανέρχεται στα £20 εκ.

Συγκεφαλαιωτικός πίνακας δαπανών από τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων επισυνάπτεται ως Παράρτημα «Ε» στο τέλος της παρούσας έκθεσης.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όπως και σε προηγούμενα χρόνια έτσι και φέτος η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να αναφέρει και συνάμα να υπογραμμίσει το γεγονός ότι οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί είναι ένα μόνο μέσο και μια μόνο πτυχή της γενικότερης οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Ενώ η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης αντικατοπτρίζεται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς δεν εξαντλείται στα δημοσιονομικά αυτά νομοθετήματα και μόνο. Αντίθετα, όπως έχει άλλωστε επανειλημμένα τονιστεί, η πολιτική αυτή εκφράζεται και υλοποιείται με σειρά άλλων οικονομικών μέτρων πολιτικής που λαμβάνονται στη διάρκεια του χρόνου, τα οποία από τη φύση και το περιεχόμενό τους διαμορφώνουν την εκάστοτε γενικότερη Κυβερνητική οικονομική πολιτική.

Συνεπώς, όπως άλλωστε η Επιτροπή έχει επανειλημμένα διακηρύξει, η έγκριση του συνόλου ή μερικών από τις προβλέψεις που περιέχονται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς δεν σημαίνει αναγκαστικά έγκριση ή απόρριψη της Κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής στο σύνολό της. Γι' αυτό και οποιεσδήποτε παρατηρήσεις της Επιτροπής για τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης θα πρέπει να αξιολογηθούν και εκτιμηθούν με γνώμονα και με βάση την προηγούμενη επιφύλαξη. Στο βαθμό εντούτοις που η Επιτροπή και στη συνέχεια η

Βουλή έχει συνταγματικά καθήκον να τοποθετηθεί, και τούτο αναφέρεται ιδιαίτερα στη δημοσιονομική περισσότερο πολιτική της Κυβέρνησης, πρόθεση και επιδίωξη της Επιτροπής ήταν να ενδιαφέρει σ' αυτή με πολλή σχολαστικότητα με κύρια αφορμή τη δυσάρεστη εικόνα που σε τελευταία ανάλυση συνθέτουν και οι τρεις Προϋπολογισμοί και που εφαρμόζεται με τη μορφή του συνεχώς διογκούμενου δημοσιονομικού ελλείμματος το οποίο, αν αφεθεί να συνεχίσει ανεξέλεγκτα την πορεία του, θα θέσει όχι μόνο σε κίνδυνο την ίδια τη δημοσιονομική πολιτική αλλά θα επιδράσει και επηρεάσει και κάθε άλλο οικονομικό μέγεθος. Όπως θα διαπιστωθεί και στη συνέχεια, η Επιτροπή απέδωσε ακριβώς ιδιαίτερη βαρύτητα στην πτυχή αυτή του προβλήματος.

Η Επιτροπή στα πλαίσια του περιορισμένου χρόνου που είχε στη διάθεσή της για τη μελέτη των Προϋπολογισμών για το 1986 περιορίστηκε ουσιαστικά στη μελέτη των προβλημάτων που προκύπτουν από το συνεχώς διογκούμενο δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο μαζί με το εξωτερικό χρέος και το εσωτερικό δημόσιο χρέος συνιστούν σοβαρή απειλή σε βάρος της οικονομίας γενικά και του βιοτικού επιπέδου του λαού ειδικότερα. Συναφώς επισημαίνεται και συνάμα υπογραμμίζεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, το εσωτερικό και εξωτερικό χρέος του δημόσιου τομέα, περιλαμβανομένων των ημικρατικών οργανισμών και των υποχρεώσεων για την Εθνική Φρουρά, ανήλθε το 1985 στα £1.070 εκ. περίπου ενώ το εξωτερικό χρέος του ιδιωτικού τομέα ανήλθε το ίδιο έτος στο συνολικό ποσό των £32 εκ. Αν συνυπολογιστεί στα ποσά αυτά το συνολικό ποσό του ελλείμματος των Προϋπολογισμών του 1986 και των υπόλοιπων άλλων λογαριασμών, που ανέρχεται στα £164.8 εκ., τούτο αντιστοιχεί σχεδόν με το σύνολο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για το 1985 που υπολογίζεται να ανέλθει στα £1.428 εκ.

Από την άλλη, όπως προκύπτει και από την ανάλυση και των τριών Προϋπολογισμών, οι τελευταίοι παρουσιάζουν ένα συνολικό έλλειμμα της τάξης των £132.3 εκ., πράγμα που αντιστοιχεί με 8.3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) σε σύγκριση με £139.2 εκ. ή 9.7% το 1985, όπως κατατέθηκαν στη Βουλή οι Προϋπολογισμοί και £98.5 ή 6.8% του ΑΕΠ, όπως οι Προϋπολογισμοί αυτοί τελικά κατέληξαν. Αν συνυπολογιστεί το έλλειμμα αυτό μαζί με τους υπόλοιπους λογαριασμούς, όπως είναι το Ταμείο Δημοσίων Δανείων, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, η Εθνική Φρουρά, η Επιτροπή Σιτηρών και άλλα, προκύπτει ένα συνολικό έλλειμμα της τάξης των £164.8 εκ.

Το συμπέρασμα συνεπώς είναι ότι το έλλειμμα των Προϋπολογισμών για το 1986 είναι σημαντικά ψηλότερο από εκείνο του 1985 τόσο ως απόλυτο μέγεθος όσο και ως ποσοστό επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Αναμφισβήτητα, αυτή η εικόνα των δημοσίων οικονομικών προκαλεί έντονες ανησυχίες στην Επιτροπή.

Όπως έχει αναφερθεί σ' άλλα μέρη της παρούσας έκθεσης, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία επιβάλλουν την άμεση λήψη δραστικών μέτρων για την περικοπή αδικαιολόγητων Κυβερνητικών δαπανών και την εφαρμογή πολιτικής οικονομικής περισυλλογής. Και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να κινηθεί η Κυβέρνηση. Γιατί αναμφίβολα, αν η Κυβέρνηση αποφύγει να στρέψει την προσοχή της προς την κατεύθυνση αυτή, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα καταστεί ακόμα οξύτερο πρόβλημα με σοβαρότερες αρνητικές επιπτώσεις σ'

όλα τα οικονομικά μεγέθη. Ήδη οι τεθέντες στόχοι στο Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης (1982—86) σε σχέση με το πρόβλημα αυτό έχουν στην ουσία αποτύχει με αποτέλεσμα η πρόνοια που έγινε σ' αυτό για τη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στα £19 εκ. το 1986 ή 1.2% του ΑΕΠ ν' αποτελεί εκ των πραγμάτων γράμμα κενό.

Εκτιμώντας τους σοβαρούς κινδύνους που ενέχει η συνέχιση της κατάστασης αυτής η Επιτροπή πιστεύει ότι οι υπό συζήτηση Προϋπολογισμοί, ως ένα κατ' εξοχήν μέσο έκφρασης της δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, είναι επιβεβλημένο να κριθούν κάτω από το φακό των σημερινών σκληρών πραγματικοτήτων οι οποίες, δυστυχώς, δεν προσφέρουν απεριόριστα χρονικά περιθώρια δράσης. Η Επιτροπή εκτιμά το γεγονός ότι η Κυβέρνηση μέσω του αρμόδιου Υπουργού της μελετά τη λήψη διαφόρων μέτρων προς την κατεύθυνση συγκράτησης της ανησυχητικής αυτής κατάστασης. Η Επιτροπή πιστεύει εντούτοις ότι για κανένα λόγο δεν πρέπει οι υπό συζήτηση Προϋπολογισμοί ν' αφεθούν να διανύσουν την πορεία τους όπως έχει διαγραφεί από την Κυβέρνηση και η λήψη των μέτρων που προγραμματίζονται ν' αφεθεί, ως ενέργεια, για το μέλλον.

Η Επιτροπή, χωρίς να υποτιμά την ανάγκη λήψης και άλλων διορθωτικών μέτρων στα πλαίσια των συνταγματικών εξουσιών με τις οποίες περιβάλλεται η Κυβέρνηση, θεωρεί ότι οι υπό συζήτηση Προϋπολογισμοί, ως το κατ' εξοχήν μέσο άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής, θα πρέπει, εδώ και τώρα, να τύχουν ανάλογης προσαρμογής ώστε ως θέμα επίδειξης πραγματικής στροφής της Κυβερνητικής πολιτικής αλλά και ως θέμα λήψης συγκεκριμένων και με σαφείς κατευθύνσεις μέτρων να εκφράζονται και υλοποιούνται μέσω των προνοιών και προβλέψεων που περιέχονται στους Προϋπολογισμούς αυτούς.

Η Επιτροπή σπεύδει να παρατηρήσει ότι προς αυτή την κατεύθυνση επέδειξε ιδιαίτερη βαρύτητα και σημασία αναμένοντας ότι την προσπάθεια της αυτή θα ακολουθήσουν και άλλα Κυβερνητικά μέτρα που ανάγονται στη σφαίρα των εξουσιών της Κυβέρνησης.

Με γνώμονα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει επισημάνει αριθμό θεμάτων η αντιμετώπιση των οποίων προκρίνει το βαθμό εκτίμησης των δημοσιονομικών προβλημάτων που παρουσιάζονται σήμερα. Πριν η Επιτροπή προχωρήσει στην απarίθμηση των θεμάτων αυτών, των μέτρων και των ενεργειών που επιβάλλεται, κατά τη γνώμη των Μελών της, να ληφθούν, θεωρεί σκόπιμο να υπογραμμίσει ότι η ευμάρεια που σήμερα παρουσιάζεται δεν πρέπει κανένα να εφησυχάζει γιατί στην πραγματικότητα δεν στηρίζεται σε γερά θεμέλια. Το συνεχώς διογκούμενο δημοσιονομικό έλλειμμα, το διευρυνόμενο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών και το αυξανόμενο εξωτερικό και εσωτερικό χρέος, αν δεν τιθασρευθούν από τώρα, θ' αποτελούν διαρκή πηγή σοβαρών ανησυχιών που στην εκδήλωσή τους θα συμπαρασύρουν τόσο το σημερινό βιοτικό επίπεδο του λαού όσο και επιτεύγματα πολλών μόχθων. Γι' αυτό Λαός και Κυβέρνηση υπέχουν υποχρέωση να εκτιμήσουν σωστά τις διαστάσεις του προβλήματος. Παρόλο που για την αντιμετώπιση της όλης κατάστασης και για την αποτροπή της επιδείνωσής της την κύρια ευθύνη φέρει η Κυβέρνηση, εντούτοις όλοι οι παράγοντες της Κυπριακής κοινωνίας θα πρέπει να συμβάλουν θετικά σ' αυτή την προσπάθεια.

Η συλλογική συνεκτίμηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζει η οικονομία σήμερα και η ανάληψη βάρους ανάλογου με τις δυνατότητες του κάθε ενός ξεχωριστά, συνιστά ύψιστο πατριωτικό καθήκον γιατί η διατήρηση

μιας υγιούς οικονομίας ενδυναμώνει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την εξεύρεση μιας μόνιμης, δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο πολιτικό πρόβλημα που η Κύπρος αντιμετωπίζει.

Όπως επανειλημμένα έχει αναφερθεί, ο Τακτικός Προϋπολογισμός, ο οποίος απορροφά το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών που γίνονται κάθε χρόνο, κατέληξε να είναι ένας κατά κύριο λόγο καταναλωτικός Προϋπολογισμός ο οποίος στην πρακτική του έκφραση οικοδομεί γενικότερους κανόνες συμπεριφοράς τόσο ανάμεσα στο ευρύ δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Αν τον Προϋπολογισμό αυτό διέκρινε πνεύμα οικονομίας και περισυλλογής, η εικόνα που άμεσα θα εδημιουργείτο θα αντικατοπτριζόταν στο σύνολο της οικονομίας και θα συνιστούσε ώθηση προσαρμογής κάθε άλλου τομέα της οικονομίας.

Αποτελεί διαπίστωση της Επιτροπής ότι και φέτος ο Προϋπολογισμός αυτός δεν έτυχε δραστικών περικοπών στις καταναλωτικές του δαπάνες και τούτο είναι ενδεικτικό της έλλειψης οποιασδήποτε αλλαγής στην ως τώρα ακολουθούμενη Κυβερνητική πολιτική.

Οι απολαβές προσωπικού παρουσιάζουν και φέτος αυξητικό ρυθμό και συγκεκριμένα προβλέπεται ότι θα αυξηθούν κατά 11.5% στα £165.5 εκ. περίπου, με τον ίδιο δηλαδή ρυθμό που αυξήθηκαν κατά μέσο όρο στα τελευταία τρία χρόνια. Από την άλλη, στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς γίνεται πρόνοια για τη δημιουργία 654 νέων θέσεων επαυξάνοντας έτσι την αριθμητική δύναμη του προσωπικού στον κρατικό τομέα, πράγμα που δεν συνάδει με την επιβαλλόμενη πολιτική πραγματοποίησης οικονομιών και περισυλλογής. Τα πολυποίκιλα επιδόματα, όπως π.χ. οι υπερωρίες, επιδόματα ενοικίου, οδοιπορικά, τηλέφωνα και άλλα επιδόματα κατ' αποκοπή, που συνήθως ακολουθούν την αντιμισθία του προσωπικού έχουν προσλάβει ιδιαίτερα ανησυχητικές διαστάσεις διογκώνοντας έτσι ακόμα περισσότερο το ήδη βεβαρημένο Κυβερνητικό μισθολόγιο.

Παρόλες τις επανειλημμένες προτροπές της Βουλής, τα έξοδα λειτουργίας των Κυβερνητικών γραφείων συνεχίζουν, χωρίς καμιά διάθεση επίδειξης πνεύματος λιτότητας, την ανοδική τους πορεία και έτσι αποτελούν ακόμα μια ένδειξη απουσίας οποιασδήποτε αλλαγής στην ακολουθούμενη πολιτική. Και στους τρεις Προϋπολογισμούς προβλέπονται ως έξοδα λειτουργίας γραφείων ποσά που εξικνούνται μέχρι του συνολικού ύψους των £3.2 εκ. ενώ τα οδοιπορικά ή άλλα έξοδα κινήσεως ανέρχονται στο £1.36 εκ. Από την άλλη τα δικαιώματα υπερωριών και άλλα δικαιώματα και επιδόματα έχουν φθάσει τα £8 εκ. περίπου.

Μια άλλη σημαντική κατηγορία δαπανών που προβλέπεται να συνεχίσει την ανοδική της πορεία αλλά με ψηλότερο ρυθμό είναι οι πληρωμές τόκων που μαζί με τις αποπληρωμές θα ανέλθουν στα £98 εκ. σε σύγκριση με £92.5 εκ. το 1985 και £70.3 εκ. το 1984. Το γεγονός ότι η χρηματοδότηση των παρουσιαζόμενων ελλειμμάτων επιτυγχάνεται είτε από εγχώριες πηγές είτε από εξωτερικό δανεισμό δεν πρέπει να εφησυχάζει κανένα γιατί στην ουσία είναι το σύνολο της οικονομίας που δανείζεται και κατά συνέπεια υπονομεύεται με όλες τις συνεπαγόμενες δυσμενείς επιπτώσεις.

Οι επιδοτήσεις, από την άλλη, προβλέπεται ότι θα ξεπεράσουν τα £35 εκ. και θα σημειώσουν ετήσιο ρυθμό που θα ξεπεράσει το 7% σε σύγκριση με 1% τον προηγούμενο χρόνο. Όπως έχει επανειλημμένα τονιστεί, η κοινωνικοοικονομική σημασία του θεσμού των επιδοτήσεων δεν παραγνωρίζεται ποσώς, αρκεί όμως η βοήθεια που προσφέρεται να καταλήγει σ' εκείνες τις τάξεις ή και τα πρόσωπα

που πραγματικά την έχουν ανάγκη. Παρόλες τις διαβεβαιώσεις που επανειλημμένα δόθηκαν στο παρελθόν, δεν έχει γίνει ακόμα, στα πλαίσια της άσκησης υγιούς επιδοτικής πολιτικής, οποιαδήποτε αναθεώρηση των σχεδίων με βάση τα οποία καταβάλλονται οι επιδοτήσεις αυτές, πράγμα που πλήττει τον ίδιο το σκοπό τους και τις μετατρέπει, στην πρακτική τους έκφραση, σε πρόσθετη καταναλωτική δαπάνη του Προϋπολογισμού η οποία διενεργείται και απολήγει υπέρ προσώπων τα οποία δεν χρειάζονται οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση αλλ' ούτε για τα οποία δικαιολογείται οποιαδήποτε επιδότηση.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η επισήμανση των πιο πάνω γενικών κατηγοριών δαπανών των Προϋπολογισμών επέτρεψε στην Επιτροπή να αξιολογήσει μέτρα και να εισηγηθεί ενέργειες που κατατείνουν στην ανακοπή μιας εξαιρετικά επικίνδυνης πορείας. Τα μέτρα ή/και οι εισηγήσεις της Επιτροπής, προτεινόμενες κατά πλειοψηφία και υπό την αίρεση των επιφυλάξεων που διατυπώνονται στο τέλος της παρούσας Έκθεσης, συνοψίζονται στα πιο κάτω επιμέρους κεφάλαια για τα οποία προτείνονται ανάλογες περικοπές ή/και τροπολογίες στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς:

(α) Θέσεις:

Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι και φέτος γίνονται προτάσεις με τους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς για τη δημιουργία 654 νέων θέσεων. Αυτό γίνεται τη στιγμή που ένας σημαντικός αριθμός θέσεων είναι ήδη κενές ενώ πολλών είναι η διαπίστωση ότι ήδη υπάρχει και υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία ένας σημαντικά μεγάλος αριθμός πλεονάζοντος προσωπικού. Χωρίς η Επιτροπή να παραγνωρίζει ότι σε πολλές περιπτώσεις η δημιουργία των νέων αυτών θέσεων είναι εκ των πραγμάτων απόλυτα δικαιολογημένη και στοχεύει να εξυπηρετήσει εξαιρετικά επείγουσες ανάγκες της υπηρεσίας, δεν διαφεύγει επίσης της προσοχής της ότι, παρόλες τις υποσχέσεις που δόθηκαν στο παρελθόν, απουσιάζουν ακόμα τα αναγκαία θεσμικά μέτρα για την εισαγωγή του θεσμού της εναλλαξιμότητας ανάμεσα σε ευρείες κατηγορίες υπηρεσιών, πράγμα που θα επέτρεπε την αποδέσμευση προσωπικού από τη μια υπηρεσία και τη μετακίνησή του σε άλλη η οποία εξ αντικειμένου χρειάζεται ενίσχυση.

Από την άλλη, πολλές θέσεις που προτείνεται η επαναδημιουργία τους ή είναι κενές, δεν αναμένεται να πληρωθούν σύντομα γιατί απουσιάζουν τα αναγκαία σχέδια υπηρεσίας ή τα τελευταία αποτελούν αντικείμενο ατέρμονων συζητήσεων προς εξυπηρέτηση διαφόρων συμφερόντων.

Έτσι μια σημαντική δαπάνη για την κάλυψη των αποδοχών προσωπικού είναι στην ουσία καθηλωμένη και δεν μπορεί να αποδεσμευτεί για διάθεση σε αναπτυξιακά προγράμματα και άλλους παραγωγικούς σκοπούς.

Σε σχέση με το κεφάλαιο των θέσεων η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο επίσης να παρατηρήσει ότι ορισμένες από αυτές δεν προτείνονται γιατί το επέβαλαν οι απόλυτες ανάγκες της Υπηρεσίας αλλά γιατί στοχεύουν, υπό τη μορφή συγκεκαλυμμένων προαγωγών, την εξυπηρέτηση υπηρετούντος προσωπικού.

Δεν θα ήταν άσκοπο επίσης να αναφερθεί ότι σε ορισμένες υπηρεσίες προτείνεται η διάθεση μεγάλων κονδυλίων για προσωρινούς αναπληρωματικούς διορισμούς ή/και δικαιώματα υπερωριών, όπως π.χ. στο Υπουργείο Παιδείας, ενώ οι ίδιες υπηρεσίες έχουν επιτρέψει την απόσπαση δικού τους προσωπικού, πολλές φορές καθ' υπέρβαση της διαδικασίας και της ισχύουσας νομοθεσίας, για υπηρεσία σ' άλλες υπηρεσίες. Ειδικά στην περίπτωση του Υπουργείου Παιδείας, εκεί που

το Υπουργείο αυτό έχει αποσπασμένους 300 περίπου καθηγητές και δασκάλους σ' άλλες Κυβερνητικές υπηρεσίες, ταυτόχρονα απασχολεί προσωπικό επί συμβάσει που σήμερα υπερβαίνει τα 300 πρόσωπα, διαιωνίζοντας έτσι ένα θεσμό που η Βουλή από πολλά τώρα χρόνια καταβάλλει ιδιαίτερες προσπάθειες να περιορίσει και εξαλείψει.

Με γνώμονα τις πιο πάνω διαπιστώσεις της και με κριτήριο την έγκριση μόνο εκείνων των θέσεων που προορίζονται να ικανοποιήσουν αποδεδειγμένα επείγουσες ανάγκες, η Επιτροπή εισηγείται την απόρριψη των υπόλοιπων θέσεων για τις οποίες δεν κατατέθηκαν αρκούντως πειστικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την ανάγκη διατήρησής τους.

Ταυτόχρονα η Επιτροπή εισηγείται ανάλογη μείωση των προβλέψεων για δαπάνες για την κάλυψη των αποδοχών προσωπικού το οποίο, σύμφωνα με τους ίδιους τους αρμοδίους που παρευρέθησαν στην Επιτροπή, δεν θα προσληφθεί άμεσα αλλά ύστερα από την πάροδο σημαντικού χρονικού διαστήματος το οποίο κατά μέσο όρο δεν θα είναι κάτω των τεσσάρων μηνών. Με την εισήγηση αυτή πιστεύεται ότι θα περιοριστούν οι δυνατότητες χρησιμοποίησης των εξοικονομούμενων αυτών δαπανών σε άλλους μη παραγωγικούς σκοπούς αλλ' ούτε θ' αποτελέσουν έναυσμα νέων προσλήψεων έκταχτου προσωπικού. Για τους επί αποσπάσει καθηγητές και δασκάλους η Επιτροπή εισηγείται σχετική περικοπή της πρόνοιας για αναπληρωματικούς διορισμούς και υπερωρίες μαζί με την ταυτόχρονη μείωση της σχετικής πρόβλεψης για αποδοχές προσωπικού για να υποχρεωθούν να επιστρέψουν στις υπηρεσίες και τα καθήκοντά τους πρόσωπα που κατέχουν οργανικές θέσεις στο Υπουργείο Παιδείας και να τεθεί έτσι τέλος στη σημερινή αταξία που παρατηρείται.

Για όσες από τις νέες θέσεις η Επιτροπή επικροτεί τη δημιουργία τους γίνεται εισήγηση για την περίληψη στους Προϋπολογισμούς σχετικής διάταξης σύμφωνα με την οποία οι θέσεις αυτές θα είναι εναλλάξιμες θέσεις σε περίπτωση που θα εισαχθεί ο θεσμός της εναλλαξιμότητας στη δημόσια υπηρεσία, θέμα που αποτελεί, όπως δηλώθηκε, αντικείμενο σοβαρής μελέτης από το Υπουργείο Οικονομικών.

(β) Αναβαθμίσεις θέσεων:

Η Επιτροπή διεξερχόμενη κάθε μια ξεχωριστά από τις προτεινόμενες αναβαθμίσεις θέσεων διαπιστώνει ότι σε πολλές περιπτώσεις οι αναβαθμίσεις αυτές δεν δικαιολογούνται εξ αντικειμένου ή/και αποτελούν αναβαθμίσεις με τις οποίες διαφώνησε στο παρελθόν η Βουλή ενώ σ' άλλες περιπτώσεις η ίδια η αναβάθμιση μιας θέσης έχει οδηγήσει στη δημιουργία πρόσθετων ανώτερων θέσεων για να αναπληρώσουν το κενό της ανέλιξης του αναβαθμιζόμενου προσώπου.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η αναβάθμιση των θέσεων αυτών οδηγεί ταυτόχρονα σε υπέρμετρη αύξηση των υψηλόβαθμων βαθμίδων των επηρεαζόμενων υπηρεσιών χωρίς τούτο να δικαιολογείται εκ των πραγμάτων, εισηγείται την απόρριψη εκείνων των αναβαθμίσεων που εξ αντικειμένου δεν δικαιολογούνται.

(γ) Επιδόματα:

Η Επιτροπή για πολλοστή φορά διαπιστώνει ότι το ύψος των διαφόρων επιδομάτων που παρέχονται στο προσωπικό συνεχώς διογκούται ενώ στον κατάλογο των επιδομάτων τούτων προστίθενται συνεχώς και νέα τα οποία στην

ουσία καλείται η Βουλή να εγκρίνει εκ των υστέρων όταν αυτά περιλαμβάνονται για πρώτη φορά στους ετήσιους Προϋπολογισμούς. Τα επιδόματα αυτά εξικονομούνται από υπερωρίες, επιδόματα κινήσεως, ευθύνης και παραστάσεως μέχρι επιδόματα επί καθήκοντι και πλείστα άλλα τα οποία απολήγουν ως δεύτεροι και τρίτοι μισθοί για τα δικαιούμενα πρόσωπα. Όταν η Επιτροπή σε πολλές περιπτώσεις στο παρελθόν είχε κληθεί να υποστηρίξει προς τη Βουλή την έγκριση νέων θέσεων οι αρμόδιοι πάντοτε έδιδαν τη διαβεβαίωση ότι οι θέσεις αυτές θα ήταν σε υποκατάσταση πληρωμής επιδομάτων κυρίως σε υπερωρίες· διαπίστωση εντούτοις της Επιτροπής είναι ότι τη δημιουργία των θέσεων αυτών συνήθως ακολουθεί αύξηση αντί μείωση των επιδομάτων και έτσι η όλη κατάσταση έχει πράγματι οδηγηθεί σ' ένα ατέρμονα και φαύλο κύκλο που συνεχώς διογκώνει το ήδη βεβαρημένο μισθολόγιο του κρατικού μηχανισμού.

Η Επιτροπή, χωρίς να παραγνωρίζει την αναγκαιότητα καταβολής ορισμένων επιδομάτων, έχει τη γνώμη ότι δεν ασκείται στη χορήγησή τους η επιβαλλόμενη αυστηρότητα, πράγμα που οδηγεί σε καταχρήσεις του ίδιου του θεσμού των επιδομάτων ο οποίος ίσως σε ορισμένες περιπτώσεις να κρίνεται αναγκαίος εκ των πραγμάτων. Δεν διαφεύγει εντούτοις της προσοχής της Επιτροπής ο πρωθύστερος τρόπος χορήγησης των επιδομάτων αυτών γιατί με τους ισχύοντες μηχανισμούς η Βουλή πληροφορείται περί τούτων εκ των υστέρων και δεν είναι η πρώτη φορά που η ίδια η Επιτροπή αντιμετωπίζει το δίλημμα να εισηγηθεί ή όχι την έγκριση επιδομάτων που ήδη καταβάλλονται.

Ενόψει των πιο πάνω η Επιτροπή έχει τη γνώμη και συνάμα εισηγείται όπως περιληφθεί στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς τέτοια πρόνοια που να ρυθμίζει οριστικά το θέμα της χορήγησης των επιδομάτων που δίδονται σήμερα με στόχο οποιαδήποτε διαφοροποίησή τους, μαζί με τις συνεπαγόμενες δαπάνες, να υποβάλλεται στη Βουλή με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για έγκριση, όπως άλλωστε επιβάλλει ο Νόμος και το Σύνταγμα. Για τα επιδόματα τηλεφώνου και παραστάσεως που καταβάλλονται σε ορισμένους κρατικούς υπαλλήλους και τα οποία η Κυβέρνηση αναθεώρησε το Μάιο του περασμένου χρόνου από £5 σε £50 μηνιαία και από £40 σε £100 μηνιαία, αντιστοίχως, η Επιτροπή εισηγείται τη μείωσή τους στις £10.— και £60.— μηνιαία, αντιστοίχως.

(δ) Έξοδα λειτουργίας γραφείων και υπηρεσιών:

Παρόλες τις επανειλημμένες υποδείξεις της Βουλής αλλά και της Επιτροπής, από την ανάλυση των δαπανών για οδοιπορικά και άλλα έξοδα λειτουργίας των διαφόρων Κυβερνητικών γραφείων διαπιστώνεται και εφέτος ότι αυτά παρουσιάζουν ολοένα και μεγαλύτερη αυξητική τάση και απουσιάζει η αναμενόμενη επίδειξη πνεύματος οικονομικών και περισυλλογής.

Επιστημαίνεται ότι στον τομέα και μόνο της κατανάλωσης ηλεκτρισμού και άλλων καυσίμων θα έπρεπε, αν μη τι άλλο, η επελθούσα μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου να οδηγούσε σε μείωση της δαπάνης αυτής χωρίς τούτο να σημαίνει ότι στα άλλα επιμέρους κονδύλια δεν προσφέρονται περιθώρια συμπίεσης. Έτσι και φέτος η Επιτροπή αισθάνεται εκ των προτέρων υποχρεωμένη να εισηγηθεί γενική περικοπή κατά 5% των δαπανών αυτών με την ελπίδα ότι τμήματα και υπηρεσίες θα πάρουν τα αναγκαία μέτρα περισυλλογής, πράγμα που η Βουλή ιδιαίτερα θα εκτιμήσει.

(ε) Μηχανοκίνητα οχήματα και χρήση τους:

Η Επιτροπή διαπιστώνει για μια ακόμα φορά ότι οι δαπάνες συντήρησης και χρήσης μηχανοκινήτων οχημάτων στον κρατικό μηχανισμό προσλαμβάνουν όλο και

μεγαλύτερες ανησυχητικές διαστάσεις. Τούτο οφείλεται, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, στην αλόγιστη χρήση των οχημάτων αυτών και σε πολλές περιπτώσεις όχι για την εξυπηρέτηση και μόνο των αναγκών της υπηρεσίας.

Προς το σκοπό αντιμετώπισης της όλης κατάστασης και, ως πρώτο βήμα, η Επιτροπή εισηγείται τη συμπερίληψη στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς σχετικής πρόνοιας σύμφωνα με την οποία τα υπηρεσιακά οχήματα θα χρησιμοποιούνται μόνο για τις ανάγκες της υπηρεσίας και κατά τις εργάσιμες ώρες και ότι κανένα από τα οχήματα αυτά θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους κρατικούς υπαλλήλους για προσωπικές τους υποθέσεις.

(στ) Επαναψηφίσεις:

Το κεφάλαιο αυτό των επαναψηφίσεων απασχόλησε ιδιαίτερα την Επιτροπή σε συνάρτηση με το βαθμό εκτέλεσης των διαφόρων προγραμματιζόμενων έργων. Η Επιτροπή σπεύδει να παρατηρήσει ότι ο βαθμός εκτέλεσης των διαφόρων αναπτυξιακών σχεδίων δεν είναι πάντοτε ο επιθυμητός ενώ υπηρεσίες και αρμόδιοι συνεχίζουν να διακατέχονται από τη νοοτροπία ότι, ότι δεν έχει δαπανηθεί τον ένα χρόνο θα διατεθεί τον επόμενο και συνεπώς δεν τίθεται θέμα αυστηρής τήρησης οποιουδήποτε χρονοδιαγράμματος εκτελέσεως του δοσμένου έργου.

Η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να παρατηρήσει ότι ένας τέτοιος προγραμματισμός και διάθεση δεν διασφαλίζουν τα επιθυμητά εχέγγυα εκτέλεσης ενός έργου. Γι' αυτό και προτρέπονται οι αρμόδιοι και υπηρεσίες να ακολουθούν πιστά το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης ενός έργου για να αποφεύγονται έτσι άσκοπες επιβαρύνσεις ενός έργου και οι ίδιες οι επενδύσεις να αποδίδουν τα αναμενόμενα.

Η Επιτροπή ταυτόχρονα εισηγείται όπως στο μέλλον κάθε σχέδιο που προτείνεται στον Προϋπολογισμό συνοδεύεται με σαφές χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής του και όπως η διάθεση οποιωνδήποτε κονδυλίων που πρόσθετα απαιτούνται ή παραμένουν αδιάθετα, αποτελούν αντικείμενο ειδικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Έτσι η Βουλή θα έχει την ευχέρεια ξεχωριστής εκτίμησης των αποτελεσμάτων εκτέλεσης κάθε έργου και εκεί όπου παρουσιάζονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις να αποδίδονται και οι ανάλογες ευθύνες.

(ζ) Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό:

Όπως είναι γνωστό στους Προϋπολογισμούς κάθε χρόνου γίνονται σημαντικές προβλέψεις δαπανών κάτω από το πιο πάνω Κεφάλαιο με σκοπό τη διάθεσή τους για εξαιρετικές, επείγουσες και απρόβλεπτες δαπάνες που δεν προνοούνται σ' άλλα Κεφάλαια των Προϋπολογισμών. Σταδιακά, η χρήση του αποθεματικού αυτού έχει επεκταθεί και τώρα καλύπτει και άλλες ανάγκες του Προϋπολογισμού σε περίπτωση που τα αντίστοιχα Κεφάλαιά του αποδεικνύονται ανεπαρκή στη διάρκεια του δοσμένου οικονομικού έτους.

Η διεύρυνση των σκοπών χρήσης του Κεφαλαίου αυτού έχει καταλήξει, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, σε καταχρήσεις οι οποίες πολλές φορές παίρνουν τη μορφή διάθεσης δαπάνης για σκοπούς που δεν έχουν αυστηρά εξουσιοδοτηθεί από τη Βουλή με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τετελεσμένα γεγονότα τα οποία η Βουλή δυσκολεύεται να μη υιοθετήσει έστω και εκ των υστέρων.

Ενόψει των πιο πάνω, η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να εισηγηθεί περιορισμούς χρήσεως του Κεφαλαίου αυτού το οποίο θα πρέπει από τη φύση του

να χρησιμοποιείται μόνο για εξαιρετικές, επείγουσες και απρόβλεπτες δαπάνες που δεν προνοούνται σε συγκεκριμένα Κεφάλαια και οποιαδήποτε νέα ανάγκη να υποβάλλεται έγκαιρα στη Βουλή για έγκριση.

(η) Προτεινόμενα νέα έργα χωρίς σχέδια:

Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι στον Τακτικό Προϋπολογισμό και σε μεγαλύτερο βαθμό στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως γίνονται προβλέψεις για αριθμό νέων σχεδίων και προγραμμάτων χωρίς εντούτοις για τα σχέδια ή τα προγράμματα αυτά να έχουν ετοιμαστεί οποιαδήποτε σχέδια. Η Επιτροπή, χωρίς να υποτιμά τη χρησιμότητα εκτέλεσης των αναπτυξιακών αυτών προγραμμάτων πιστεύει ότι η δέσμευση ενός μεγάλου αριθμού δαπανών που σίγουρα δεν προορίζονται μόνο για την εκτέλεση των αναγκαίων προκαταρκτικών εργασιών για τα έργα αυτά, είναι αδικαιολόγητη γιατί περιορίζει τις δυνατότητες χρηματοδότησης της εκτέλεσης άλλων συνεχιζόμενων σχεδίων ή για τη χρηματοδότηση άλλων έργων τα οποία συνοδεύονται και με τα αντίστοιχα σχέδια. Γι' αυτό και η Επιτροπή, στις περιπτώσεις εκείνες των σχεδίων που, σύμφωνα με την πληροφόρηση που δόθηκε από τους αρμόδιους, δεν αναμένεται σύντομα ο καταρτισμός των αναγκαίων σχεδίων εισηγείται ανάλογες μειώσεις στις προνοούμενες δαπάνες ή/και την πρόβλεψη συμβολικής μόνο δαπάνης για να μπορέσουν έτσι τα αρμόδια Τμήματα να προωθήσουν την εκτέλεση άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων για τα οποία έχει γίνει η αναγκαία προεργασία και έχουν καταρτιστεί τα σχέδια ενώ για τα άλλα έργα οι αρμόδιες υπηρεσίες να προσέλθουν στη Βουλή με ολοκληρωμένα σχέδια.

(θ) Τροποποίηση του Άρθρου 4 των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών:

Όπως είναι γνωστό με το Άρθρο 4 που προβλέπεται στο κύριο μέρος του Νόμου και των τριών υπό συζήτηση Προϋπολογισμών παρέχεται η ευχέρεια στα διάφορα Τμήματα να χρησιμοποιούν περισσεύματα ορισμένων Άρθρων του ίδιου Κεφαλαίου που βρίσκεται υπό τον έλεγχό τους για την κάλυψη ελλείμματος άλλων Άρθρων του ίδιου Κεφαλαίου. Ήδη η Βουλή, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η ευχέρεια αυτή έδωσε λαβή σε καταχρήσεις με αποτέλεσμα να μεταβιβάζονται εξοικονομήσεις από παραγωγικά κονδύλια και να χρησιμοποιούνται σε μη επωφελείς σκοπούς, έθεσε αριθμό περιορισμών καθόσον αφορά τις μεταβιβάσεις αυτές. Από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή των περιορισμών αυτών η Επιτροπή διαπιστώνει ότι επιβάλλεται εκ των πραγμάτων και η συμπερίληψη πρόσθετων περιορισμών ώστε να διασφαλίζεται ότι τα πιο κάτω κονδύλια θα χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους διατίθενται και σε τελευταία ανάλυση εγκρίνονται από τη Βουλή. Σχετική τροπολογία προτείνεται για συμπερίληψη στο άρθρο αυτό.

(ι) Κοινωνικά ιδρύματα ανεγειρόμενα με ιδιωτική πρωτοβουλία-δωρεές:

Η Επιτροπή, χωρίς να παραγνωρίζει τη σημασία και το βαθμό προσφοράς του ιδιωτικού τομέα προς την κατεύθυνση παροχής βοήθειας προς αναξιοπαθούντες πολίτες, έχει διαπιστώσει ότι, στην απουσία συγκεκριμένης Κυβερνητικής

πολιτικής σε σχέση με το θέμα αυτό, δημιουργούνται συνθήκες που τείνουν να οδηγήσουν μια καθόλα εκτιμητέα προσφορά σε δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος άλλων αναξιοπαθούντων πολιτών οι οποίοι δεν έχουν τύχει ως τώρα οποιασδήποτε κρατικής αρωγής ή ιδιωτικής μέριμνας ή/και σε άσκοπη διασπάθιση χρημάτων. Τονίζοντας ξανά η Επιτροπή ότι τέτοιες εισφορές από τον ιδιωτικό τομέα είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτες και ασμένως επιδοκιμάζονται, η Επιτροπή πιστεύει εντούτοις ότι αν η έκφραση και υλοποίηση αυτού του ενδιαφέροντος τεθεί μέσα στα πλαίσια μιας πιο προγραμματισμένης και ορθολογιστικής πολιτικής πολλά από τα προβλήματα που σήμερα παρουσιάζονται θα αποφεύγονταν και ο κοινωνικός στόχος που είναι απόλυτα συνυφασμένος με τις χειρονομίες αυτές θα επεκτεινόταν και θα κάλυπτε δίκαια και πάνω σε ισότιμη βάση όλους ανεξαιρέτα τους αναξιοπαθούντες πολίτες.

(ια)

Στο κεφάλαιο 28Α του Τακτικού Προϋπολογισμού γίνεται πρόνοια για τη διάθεση ποσού της τάξης των £128,489 για τη συνέχιση της λειτουργίας της Σχολής Λάμπουσας η οποία με εγκεκριμένο οργανικό προσωπικό του αριθμού των 18 υπαλλήλων και με άλλο βοηθητικό προσωπικό καλείται να ικανοποιήσει τις ανάγκες 6 τροφίμων μόνο. Το κατά κεφαλή κόστος λειτουργίας της υπηρεσίας αυτής παρουσιάζεται ιδιαίτερα αυξημένο αν όχι προκλητικό εκεί που το Κράτος είναι υποχρεωμένο, κάτω από αυστηρά περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες, να προσφέρει κοινωνικές υπηρεσίες και βοήθεια σ' άλλους εξίσου πιεστικούς τομείς. Η Επιτροπή, παρόλες τις επανειλημμένες υποδείξεις της στο παρελθόν, με λύπη της διαπιστώνει ότι η μελέτη της σκοπιμότητας λειτουργίας της Σχολής αυτής δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί και το Κράτος συνεχίζει να επιβαρύνεται με υπέρμετρα ψηλές δαπάνες για μια υπηρεσία που θάπρεπε ήδη να προσφερόταν κάτω από οικονομικότερους όρους και διευθετήσεις. Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Επιτροπή αισθάνεται εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί στη Βουλή την περικοπή, κατά το ήμισυ, όλων των προβλέψεων που περιλαμβάνονται κάτω από το Κεφάλαιο αυτό και οι αρμόδιοι να προσέλθουν έγκαιρα στη Βουλή υποβάλλοντας τις εισηγήσεις τους ως προς την τύχη της Σχολής αυτής η οποία σύμφωνα με δική τους ομολογία έπαυσε να εξυπηρετεί οποιοδήποτε χρήσιμο σκοπό.

(ιβ)

Η Επιτροπή επισημαίνει το γεγονός ότι το κονδύλι για την κρατική αρωγή προς τον εφημεριακό κλήρο της υπαίθρου έχει φθάσει το ένα εκατομμύριο λίρες περίπου, ενώ δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης στην Κυβέρνηση αντίστοιχης αξίας εκκλησιαστικής κτημοσύνης, ως τα από πολλού συμφωνηθέντα. Καλούνται για μια ακόμα φορά οι αρμόδιοι να επισπεύσουν τις μεταβιβάσεις αυτές για να τερματιστεί μια ανεπιθύμητη για όλες τις πλευρές κατάσταση.

Άλλες παρατηρήσεις/τροπολογίες:

Στα πλαίσια της όλης μελέτης των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών η Επιτροπή έχει επισημάνει επίσης την ανάγκη επανεξέτασης όλων των διευθε-

τήσεων για τη στέγαση επί ενοικίω των διπλωματικών αποστολών μας στο εξωτερικό και με την ευκαιρία αυτή καλούνται οι αρμόδιοι να επανεξετάσουν τις διευθετήσεις αυτές και να έλθουν στη Βουλή με τις ολοκληρωμένες προτάσεις τους. Εξάλλου και στη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών ο Υπουργός Οικονομικών, ενεργώντας με βάση σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, έστειλε στη Βουλή αριθμό τροποποιήσεων πάνω στους Προϋπολογισμούς αυτούς. Οι τροποποιήσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από την Επιτροπή και όσες υιοθετήθηκαν ενσωματώνονται στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς όπως και οι υπόλοιπες τροπολογίες που προτείνονται.

Με γνώμονα όλες τις πιο πάνω διαπιστώσεις και με βάση τις εισηγήσεις για περικοπές ή απόρριψη αριθμού άλλων κονδυλίων, η Επιτροπή έχει ουσιαστικά προβεί στην αναθεώρηση και των τριών υπό συζήτηση Προϋπολογισμών ενσωματώνοντας σ' αυτούς όλες τις επιμέρους εισηγήσεις της. Το τελικό κείμενο για κάθε ένα Προϋπολογισμό ξεχωριστά και στην τελική του μορφή που έχει πάρει είναι κατατεθειμένο στη Γραμματεία της Βουλής και βρίσκεται στη διάθεση κάθε Μέλους της ξεχωριστά ενώ δόθηκε επίσης αντίγραφο του σε κάθε ένα από τα Κόμματα.

Ορισμένα από τα Μέλη της Επιτροπής είτε γιατί διαφωνούν με το σύνολο των προτεινόμενων τροπολογιών, είτε με ορισμένες από αυτές, διαφύλαξαν το δικαίωμά τους να εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους και να τοποθετηθούν ανάλογα κατά το στάδιο της κατά κεφάλαιο δαπανών έγκρισης και των τριών υπό συζήτηση Προϋπολογισμών. Με τη διαφύλαξη αυτή η Επιτροπή εισηγείται, κατά πλειοψηφία, στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους και των τριών υπό συζήτηση Προϋπολογισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί. Οι εκ των Μελών της Επιτροπής Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. κ.κ. Γαλανός και Μιχαηλίδης, παρόλο που, όπως δήλωσαν, συντάσσονται υπέρ των Προϋπολογισμών στην ολότητά τους εντούτοις διευκρίνησαν ότι η τοποθέτησή τους υπέρ των τροπολογιών που προτείνονται έχει καταστεί εκ των πραγμάτων επιβεβλημένη γιατί η τοποθέτηση των κομμάτων του ΔΗ.ΣΥ. και της Ε.Δ.Ε.Κ. εναντίον των Προϋπολογισμών στο σύνολό τους δεν άφησε άλλα περιθώρια έγκρισης των Κρατικών Προϋπολογισμών χωρίς οποιεσδήποτε περικοπές ή διαφοροποιήσεις. Πρόσθετα τα ίδια Μέλη δήλωσαν ότι, παρόλο που επικροτούν τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης, εντούτοις δεν συμμερίζονται τις ανησυχίες των υπόλοιπων Μελών της Επιτροπής στο βαθμό που έχουν εκφραστεί και διατυπωθεί.

Τα Μέλη της Επιτροπής — Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ. και της Ε.Δ.Ε.Κ. — δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν στο σύνολό τους τους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς γιατί διαφωνούν ριζικά και στο σύνολό τους με τη διαγραφόμενη σ' αυτούς γενικότερη Κυβερνητική οικονομική και δημοσιονομική πολιτική. Από της πλευράς της Ε.Δ.Ε.Κ. δηλώθηκε επίσης ότι ανεξάρτητα από τη γενική αυτή θέση τους θα υποστηρίξουν κάθε δαπάνη που διατίθεται για την αμυντική θωράκιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»
 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ
 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1980—1986
 (Σε εκατ. λίρες)

	Πραγματοποιηθέντα				Αναθ. Προϋπ. Προϋπ.		
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	35.4	40.0	49.5	61.5	77.3	91.2	107.9
Φόρος Εισοδήματος	28.6	32.2	40.1	51.6	62.7	74.0	88.5
Φόροι περιουσίας	0.6	1.2	1.2	1.4	2.3	3.0	4.0
Άλλοι	6.2	6.6	8.2	8.5	12.3	14.2	15.4
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	68.9	74.5	91.9	108.7	122.2	138.2	154.9
Εισαγωγικοί Δασμοί	31.8	36.3	45.7	53.5	57.2	64.3	72.5
Φόροι Κατανάλωσης	29.8	30.2	36.4	42.4	47.1	53.8	59.5
Δικαιώματα Κτηματο- λογίου και Χωρομετρίας	1.8	2.0	2.7	3.2	3.5	3.5	4.0
Άλλοι	5.5	6.0	7.1	9.6	14.4	16.6	18.9
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	9.3	9.6	12.0	14.5	17.3	19.6	21.4
ΠΡΟΣΟΔΟΙ, ΕΝΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	11.9	10.4	15.5	18.6	16.6	20.5	17.0
Κέρδη Κεντρικής Τρά- πεζας	7.5	7.1	12.5	14.9	11.8	14.2	11.7
Άλλα	4.4	3.3	3.0	3.7	4.8	6.3	5.3
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	6.9	8.7	9.9	9.2	11.3	13.7	15.3
Χορηγία Ελληνικής Κυ- βέρνησης	8.1	10.1	14.1	12.3	10.3	9.5	9.0
Εισπράξεις από Δάνεια	9.0	9.8	24.0	39.7	57.9	48.0	30.8
Άλλα Έσοδα	2.0	1.5	1.6	*10.5	2.4	2.6	3.0
	151.5	164.6	218.5	275.0	315.3	343.3	359.3

9 Ιανουαρίου, 1986.

* Περιλαμβάνει ποσό £7,9 εκ. για αποπληρωμή των δανείων της Αρχής Ηλεκτρισμού που στην πράξη μετατράπηκαν σε Κεφάλαιο της Αρχής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Κώδικες Άρθρων		1984 Πραγματι- κές Δαπά- νές	1985 Αναθεωρη- μένος Προϋπολο- γισμός	1986 Προϋπολο- γισμός
101—199	1. Αποδοχές Προσωπικού	119,257	130,480	161,634
	Βασικοί Μισθοί	59,317	61,560	72,223
	Τιμαριθμικά Επιδόματα	43,616	51,590	68,604
	13ος Μισθός	8,829	9,740	11,968
	Δικαιώματα Υπερωριών	3,009	3,130	3,514
	Επιδόματα Ενοικίου	1,524	1,580	1,598
	Άλλα Επιδόματα	2,962	2,880	3,727
200—209	2. Οδοιπορικά	819	810	1,292
201	Έξοδα Κινήσεως	401	410	688
202	Επιδόματα Εκτός Έδρας	231	210	355
203	Επιδόματα κατ' αποκοπήν	109	120	152
204	Μεταφορικά	78	70	97
210—229	3. Έξοδα Λειτουργίας			
	Γραφείου	2,551	2,690	2,983
212	Τηλέφωνα	717	740	727
213	Φωτισμός, Θέρμανσις και Καύσιμα	472	550	546
214	Καθαριότητας Γραφείου	359	390	496
215	Ενοίκια	640	715	751
216	Τέλη και τέλη ύδατος	77	70	87
217	Βιβλιοθήκη	32	30	51
218—229	Διάφορα	254	195	325
230—259	4. Επιδιορθώσεις, Συντήρηση και Λειτουργία	5,399	6,180	7,477
231—236	Κτίρια	575	650	879
237—243	Μηχανήματα και Εξοπλι- σμός	2,618	2,870	3,362
244—258	Συγκοινωνιακό Δίκτυο κλπ.	2,015	2,480	3,014
259	Φυτώρια, Κτην. & Γεωργικοί Σταθμοί	191	180	222
260—349	5. Άλλες Τρέχουσες Δα- πάνες	33,481	38,200	36,765
261—264	Φωτισμός, Θέρμανση και Καύσιμα όχι Γραφείων	2,876	3,500	4,389
334	Ημερομίσθια	5,474	6,340	7,208
335	Δαπάνες Τόκων	2,635	3,050	4,200
339	Πληρωμές λόγω Εγγυήσεων	1,246	1,777	1,900
344	Εκδόσεις και Δημοσιεύσεις	1,192	650	1,417
345	Εθνική Φρουρά	14,718	15,200	10,000
346—349	Διάφορα	5,340	7,683	7,651

Κώδικες Άρθρων		1984 Πραγματι- κές Δαπά- νες	1985 Αναθεωρη- μένος Προϋπολο- γισμός	1986 Προϋπολο- γισμός
350—399	6. Αγορές και Προμήθειες	5,557	5,710	6,570
400—499	7. Εγγώριες Μεταβιβάσεις— Χορηγίες Συνεισφορές, Συντάξεις, Επιδότησεις, Δάνεια, κλπ.	73,280	105,350	87,610
401—411	1. Εκπαίδευση	1,108	1,130	2,094
	2. Ημικρατικοί και Άλλοι Οργανισμοί	24,044	53,195	33,320
74A—423	Κυπριακός Οργ. Αθλη- τισμού	500	500	500
74A—424	Θεατρικός Οργ. Κύπρου	428	471	553
74A—428	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	500	605	500
67A—429	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	62	67	75
67A—430	Δημαρχεία	441	250	250
65A—451	Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου, Συμβ. Αμπ. Προϊόντων, Άλλες Επιδότησεις	20,000	50,000	30,000
17A—453	Οργανισμός Γεωργι- κής Ασφαλίσεως	362	385	461
67A—457	Συνεργατική Κεντρι- κή Τράπεζα δια Σ.Ο.Κ.	27	27	26
13Δ21—465	Οργανισμός Οικοτε- χνίας	—	—	—
13Δ01—466	Αρχή Κρατικών Εκ- θέσεων	—	—	—
4Δ—467	Κυπριακός Οργ. Του- ρισμού	—	—	—
67A—484	Κρατική Αρωγή του Εφ. Κλήρου της Κύπρου	834	890	955
67A—499	Κυπριακή Τραπ. Ανα- πτύξεως	890	—	—
	3. Συνεισφορές σε Ασφαλιστικά Ταμεία	28,845	31,940	34,876
67A—432	Ταμ. Κοιν. Ασφαλ. Γενική Εισφορά	18,083	20,060	21,910
67A—433	Ταμ. Κοιν. Ασφαλ. Εισφορά σαν Εργο- δότης	10,057	11,100	12,100

Κώδικες Άρθρων		1984 Πραγματικές Δαπάνες	1985 Αναθεωρημέ- νος Προϋπο- λογισμός	1986 Προϋπολογι- σμός
67A—434	Ταμ. Τερματισμού Απασχ.	551	610	676
67A—435	Σχεδ. Κοιν. Ασφαλ. Τακτικών Κυβερν. Εργατών	154	170	190
	Εγκλωβισμένοι	—	—	—
67A—436	4. Επιτροπή Επιδομάτων Ταμείων Συντάξεων και Εκτάκτων Επι- δομάτων	1,545	1,466	1,433
67A—437	Ταμείο Χορηγημάτων	123	118	75
67A—468	Ταμείο Παροχής Επιδ. Διακ. σε Αναπήρους	1,400	1,323	1,340
67A—438	5. Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων	22	25	18
67A—439	5A. Ταμείο Αμύνης	2,000	—	—
440—450	6. Συντάξεις & Φιλοδώ- ρήματα	564	600	630
483	7. ΟΥΝΦΙΚΥΠ	10,801	12,700	13,145
	8. Χρηματικά Επιδόματα	705	810	838
	9. Άλλες Μεταβιβάσεις	—	—	—
490—496	10. Δάνεια	1,163	1,249	1,274
490	Δανειστικοί Επίτροποι	2,505	2,260	—
493	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	—	—	—
493	Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	—	500	—
496	Επιτροπή	1,337	1,388	—
	Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες	1,168	372	—
	Στέγαση Κρατικών Υπαλλήλων	—	—	—
	Στέγαση Εκτοπισθέντων	—	—	—
500—599	8. Εισφορές σε Διεθνείς Οργανισμούς	1,097	1,100	1,398
	9. Κεφαλαιουχικές Μετα- βιβάσεις	—	7	5
601—608	Υδατικά Έργα	—	—	—
609	Ανέγερση Σχολικών Κτι- ρίων	—	—	—
610	Ταμείο Ανακουφ. Εκτο- πισθ. (ΤΑΕΠ)	—	—	—
611—616	Άλλες Κεφ. Μεταβιβάσεις	—	—	—
617—629	Διάφορα Γεωργικά Σχέδια	—	7	5
617—629	Επιχορήγηση για Αυτοστέγαση (Ιδιόκτητα)	—	—	—

Κώδικες 'Αρθρων		1984 Πραγματι- κές Δαπά- νες	1985 Αναθεωρη- μένος Προϋπολο- γισμός	1986 Προϋπολο- γισμός
630—699	10. Μελέτες και Έρευνες	25	27	29
700—749	11. Αγορά Μηχανικού και Άλλου Εξοπλισμού	707	750	2,707
751—779	12. Επιστροφές Φόρων και Δασμών	11,688	14,330	14,212
751—759	Επιστροφές Άμεσων Φόρων	2,949	3,760	3,535
761—769	Επιστροφές Έμμεσων Φόρων	8,625	10,500	10,510
	Άλλοι	114	70	167
	13. Δημόσιο Χρέος	70,311	92,507	98,078
	1. Εξωτερικό Δημ. Χρέος	45,952	58,163	63,152
781	Αποπληρωμές	17,718	29,444	33,009
782	Εξοφλητικό Απόθεμα	1,348	2,980	3,143
783	Τόκοι			
784	Τόκοι και Τέλη Εξυπηρ. Διεθνούς Νομ. Ταμείου	26,886	25,739	27,000
	2. Εσωτερικό Δημ. Χρέος	24,359	34,344	34,925
791	Εξοφλητικό Απόθεμα	7,178	10,125	12,882
792	Ταμείο Κληρώσεων	448	485	531
793	Κέρδη Κληρώσεων	—	—	—
794	Τόκοι	16,566	23,365	21,360
795	Έξοδα Διαχειρίσεως	76	72	53
796—799	Πιστοποιητικά Αποτα- μιεύσεως	91	297	100
800—899	14. Κατασκευές	455	365	558
801	Απαλλοτριώση Γης	—	—	—
802	Αγορά Ακινήτου Περιου- σίας	—	—	3
803—804	Αυτοστέγαση σε Κυβερνη- τικά και Γ/Κ Οικόπεδα	—	—	—
805—809	Κτίρια για διαμονή	44	35	—
811—819	Κτίρια όχι για διαμονή	270	150	—
821—839	Οδικό Δίκτυο	—	—	—
841—849	Αρδευτικά και Υδρευ- τικά Έργα	—	—	—
851—859	Λιμένες και Αερολιμένες	8	10	25
861—879	Άλλα Κατασκευαστικά Έργα	133	170	530
881—899	Βελτιώσεις Γης	—	—	—
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	324,627	398,506	421,318
348	Αποθεματικό			2,000
				423,318

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

	1984	1985	1986
	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ	ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ	ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
	£'000	£'000	£'000
1. Γενικές Δημόσιες Υπηρεσίες	32,026	34,782	42,670
2. Άμυνα	20,407	20,984	17,175
3. Δημόσια Τάξη και Ασφάλεια	31,027	33,841	39,733
4. Παιδεία	40,741	44,910	51,478
5. Υγεία	22,357	25,372	29,836
6. Κοινωνική Ασφάλιση και Ευημερία	46,128	47,196	53,430
α. Κοινωνική Ασφάλιση	42,266	44,715	50,983
β. Ευημερία	3,862	2,481	2,447
7. Οικισμός και Κοινοτική Ανάπτυξη	3,725	4,190	7,516
α. Οικισμός	412	470	1,476
β. Υδατοπρομήθεια	3,282	3,700	6,012
γ. Άλλες	31	20	28
8. Πολιτιστική Ανάπτυξη	3,124	3,746	3,904
9. Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία κλπ.	26,378	56,875	38,649
α. Γεωργία	24,009	54,208	34,829
β. Κτηνοτροφία	802	889	1,767
γ. Αλιεία	—	—	—
δ. Ανάπτυξη Δασών	1,567	1,778	2,053
10. Μεταφορές, Συγκοινωνίες και Επικοινωνίες	8,108	9,863	12,092
α. Οδική Ανάπτυξη	1,450	2,575	2,642
β. Λιμένες	138	158	307
γ. Αερολιμένες	3,753	4,100	5,808
δ. Άλλες	2,767	3,030	3,335
11. Άλλες Οικονομικές Υπηρεσίες	5,207	5,200	7,672
12. Επιστροφές Χρημάτων και Δασμών	11,688	14,330	14,212
13. Εξυπηρέτηση Δημόσιου Χρέους	70,311	92,507	98,078
14. Άλλες Δαπάνες	3,400	4,710	6,873
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	324,627	398,506	423,318

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Κεφάλαιο Δαπανών	1 9 8 5					1 9 8 6				
	Αποδοχές Προσω- πικού	Άλλες Δαπάνες	Ολικό	Δάνεια από το Ταμείο Δανειστι- κών Επι- τρόπων	Σύνολο	Αποδοχές Προσω- πικού	Άλλες Δαπάνες	Ολικό	Δάνεια από το Ταμείο Δανειστι- κών Επι- τρόπων	Σύνολο
	£	£	£	£	£	£	£	£	£	£
Επιτροπή Προγραμ- ματισμού	294,774	15,420	310,194	—	310,194	324,392	18,200	342,592	—	342,592
Ανάπτυξες Υδάτων	785,209	21,220,192	22,005,401	1,055,127	23,060,528	*	31,453,873	31,453,873	669,689	32,123,562
Αναδασμός	576,767	3,405,988	3,982,755	1,789,900	5,772,655	*	214,100	214,100	240,000	454,100
Γεωργία						*	2,668,250	2,668,250	765,000	3,433,250
Ινστιτούτον	791,201	435,830	1,227,031	—	1,227,031	980,621	512,600	1,493,221	—	1,493,221
Κτηνοτροφία	123,362	589,520	712,882	360,000	1,072,882	*	448,500	448,500	60,000	508,500
Κτηνιατρικά Υπηρεσία	529,597	299,377	828,974	—	828,974	*	160,800	160,800	—	160,800
Ανάπτυξες Δασών	109,137	1,131,840	1,240,977	—	1,240,977	*	1,213,700	1,213,700	—	1,213,700
Γεωλογική Επισκόπησις	150,263	741,300	891,563	—	891,563	*	693,900	693,900	—	693,900
Ανάπτυξες Αλιείας	263,875	271,626	535,501	60,000	595,501	315,730	347,807	663,537	40,000	703,537
Μετεωρολογική Υπηρε- σία	243,881	135,955	379,836	—	379,836	*	115,700	115,700	—	115,700
Πιστοδότησις Αναπτύ- ξεως	—	2,000,000	2,000,000	800,000 ¹	2,800,000	—	1,000,000	1,000,000	500,000 ¹	1,500,000
Εμπόριον και Βιομηχα- νία	309,300	1,523,946	1,833,246	—	1,833,246	*	1,192,200	1,192,200	—	1,192,200
Τουρισμός	—	700,000	700,000	1,000,000	1,700,000	—	550,000	550,000	800,000	1,350,000
Αρχαιότητες	62,210	745,055	807,265	—	807,265	*	657,435	657,435	—	657,435
Δημόσια Έργα	900,604	559,240	1,539,844	—	1,539,844	*	682,000	682,000	—	682,000
Ανάπτυξες Οδικού Δικτύου	—	8,053,000	8,053,000	—	8,053,000	—	10,741,186	10,741,186	—	10,741,186
Λιμένες και Εμπορική Ναυτιλία	—	6,000	6,000	—	6,000	—	11,475	11,475	—	11,475
Αερολιμένες	—	1,030,000	1,030,000	—	1,030,000	—	1,810,345	1,810,345	—	1,810,345
Δημόσια Κτίρια	—	1,859,000	1,859,000	—	1,859,000	—	1,037,600	1,037,600	—	1,037,600
Πολοδομία και Ούκσις	831,325	1,567,700	2,399,025	700,000	3,099,025	*	1,506,943	1,506,943	700,000	2,206,843
Υγεία	—	1,153,657	1,153,657	—	1,153,657	—	993,786	993,786	—	993,786
Αγροτική Ανάπτυξες	—	2,606,787	2,606,787	835,231 ²	3,442,018	—	2,757,840	2,757,840	1,240,853 ²	3,998,693 ²

Κεφάλαιο Δαπανών	1	9	8	5		1	9	8	6	
	Αποδοχές Προσω- πικού	Άλλες Δαπάνες	Ολικό	Δάνεια από το Ταμείο Δανειστι- κών Επι- τρόπων £	Σύνολο £	Αποδοχές Προσω- πικού £	Άλλες Δαπάνες £	Ολικό £	Δάνεια από το Ταμείο Δανειστι- κών Επι- τρόπων £	Σύνολο £
Εργασία και Κοιν. Ασφα- λίσεις	888,537	535,075	1,423,612	220,000	1,643,612	1,049,852	591,559	1,641,411	220,000	1,860,411
Κέντρο Παραγωγικότητας	319,469	87,385	406,854	—	406,854	359,162	102,065	461,227	—	461,227
Υπηρεσίες Κοινων. Ευη- μερίας	755,824	183,301	939,125	—	939,125	+	172,080	172,080	—	172,080
Παιδεία	105,634	689,826	795,460	938,000	1,733,460	+	849,900	849,900	915,000	1,764,900
Τμήμα Κτηματολογίου & Χωρομετρίας	1,025,982	320,000	1,345,982	—	1,345,982	++	++	++	—	++
Ταχυδρομικά Υπηρεσίες	78,699	47,670	126,369	—	126,369	+	80,500	80,500	—	80,500
Στατιστικά Υπηρεσίες	117,506	308,600	426,106	—	426,106	++	++	++	—	++
Άλλαι Υπηρεσίες	132,430	1,140,746	1,273,176	307,500	1,580,676	-144,516	-1,455,260	-1,599,776	267,000	1,866,776
Προκαταρκτικός Προγραμ- ματισμός	—	80,000	80,000	—	80,000	—	70,000	70,000	—	70,000
Ξένη Τεχνική Βοήθεια	—	220,000	220,000	—	220,000	—	240,000	240,000	—	240,000
Μη Προβλεπόμενοι Δαπά- νοι και Αποθεματικών	—	750,000	750,000	—	750,000	—	1,000,000	1,000,000	—	1,000,000
Σύνολο Δαπανών	9,475,586	54,414,036	63,889,622 ³	8,065,758	71,955,380 ⁴	3,174,273	65,349,604	68,523,877	6,417,542	74,941,419 ⁵

+ Οι αποδοχές προσωπικού μεταφέρθηκαν σε αντίστοιχα Κεφάλαια του Τακτικού Προϋπολογισμού.

++ Η σχετική πρόνοια μεταφέρθηκε στο Κεφάλαιο 48Α «Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας» του Τακτικού Προϋπολογισμού.

+++ Η σχετική πρόνοια μεταφέρθηκε στο Κεφάλαιο 53Α «Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών» του Τακτικού Προϋπολογισμού με εξαίρεση τις δαπάνες για Απογραφές και Επισκοπήσεις που θα καλύπτονται από το Κεφάλαιο 31Δ «Άλλαι Υπηρεσίες».

1/ Δάνεια για Αποχετευτικά Σχέδια.

2/ Περιλαμβάνεται πρόνοια για Σχέδια Περιφερειακής Αγροτικής Αναπτύξεως.

3/ Δεν περιλαμβάνει πρόσθετες πιστώσεις που παραχωρήθηκαν με Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό.

4/ Περιλαμβάνεται ποσό £2,000,000 που παραχωρήθηκε για ενίσχυση του Ταμείου Δανειστικών Επιτρόπων.

5/ Περιλαμβάνεται ποσό £1,000,000 που θα παραχωρηθεί για ενίσχυση του Ταμείου Δανειστικών Επιτρόπων.

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ
ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΔΑΠΑΝΩΝ

Κε- φά- λαι- ον	Δαπάναι κατά Κεφάλαιον	Πραγματική Δαπάνη διά την χρήσιν του έτους 1984	Εγκριμένος Προϋπολο- γισμός διά την χρέσιν του έτους 1985	Αναθεω- ρημένη Δαπάνη διά την χρέσιν του έτους 1985	Εγκριμένος Προϋπολο- γισμός διά την χρέσιν του έτους 1986	Διαφοραί επί πλέον + ή επί ελάττων —
		£	£	£	£	£
23	Κέντρο Παραγωγικότητας	14,635	11,358	10,968	3,265	—8,093
24	Κέντρο Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων	8,710	9,271	9,414	10,156	+885
25	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	2,925,587	3,493,348	3,488,878	3,295,191	—198,157
26	Υπηρεσία Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπι- σθέντων	248,068	364,039	322,591	208,165	—155,874
30	Υπουργείο Εσωτερικών	225,221	293,560	292,721	331,300	+37,740
31	Υπουργείο Εσωτερικών - Άλλες Υπηρεσίες	978,247	1,122,844	1,198,870	1,494,521	+371,677
32	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	4,245,034	4,837,770	4,866,381	7,412,771	+2,575,001
33	Σχέδια Αυτοστεγάσεως	6,347,926	6,125,000	6,199,800	6,425,000	+300,000
34	Υπουργείο Εσωτερικών — Υπηρεσία Προστασίας και διαχειρίσεως Τ/Κ Περιουσιών	1,003,765	857,000	1,022,000	1,282,500	+425,500
38	Γενικό Λογιστήριο	2,844,712	3,956,465	3,908,665	6,459,335	+2,502,870
41	Τμήμα Δημοσίων Έργων	59,120	14,050	35,275	1,800	—12,250
44	Υπουργείο Υγείας	585,535	85,109	38,381	68,143	—16,966
47	Υπουργείο Παιδείας	1,007,821	1,297,060	1,348,560	1,264,570	—32,490
48	Υπουργείο Δικαιοσύνης	494,875	622,152	534,157	562,711	—59,441
49	Κρατικές Αποθηχές	235,957	342,795	328,634	332,298	—10,497
50	Υπουργείο Οικονομικών	—	500,000	—	500,000	—
	Σύνολο Δαπανών	21,225,213	23,931,821*	23,605,295	29,651,726	+5,719,905
	* Περιλαμβάνονται τα κάτωθι Δάνεια — Δάνεια Αυτοστεγάσεως επί Ιδιοκτητών Οικοπέδων και δια την Αγοράν Διαμερισμάτων και Οικιών	2,093,237	1,700,000	1,858,767	1,900,000	

Δαπάνη κατά Κεφάλαιον	Πραγματική Δαπάνη διά την χρήσιν του έτους 1984	Εγκριμένος Προϋπολο- γισμός διά την χρήσιν του έτους 1985	Αναθεω- ρημένη Δαπάνη διά την χρήσιν του έτους 1985	Εγκριμένος Προϋπολο- γισμός διά την χρήσιν του έτους 1986
	£	£	£	£
Δάνειον εις την Συνεργατικήν Κεντρικήν Τράπεζαν διά την Αποπληρωμήν Συνεργατικών Καταθέσεων	1,500,000	2,500,000	2,500,000	5,000,000
Δάνεια διά την Στέγασιν Εκτοπισθέντων Κρατικών Υπαλλήλων	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
Δάνεια από Κεφαλαιοποίησιν Τόκων επί Στεγαστικών Δανείων	175,547	200,000	200,000	240,000
Δάνεια εις τους Δανειστικούς Επιτρόπους	—	—	—	32,380
Ολικόν	4,768,784	5,400,000	5,558,767	8,172,380

+ Σημείωσις: Το Ποσόν των £23,931,821 περιλαμβάνει συμπληρωματική πίστωση εκ £802,980
Χορηγηθείσαν μέχρι της 30ής Σεπτεμβρίου 1985 συμπεριλαμβανομένης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Η συζήτηση των Προϋπολογισμών ενός δημοκρατικού κράτους είναι ίσως η πλέον σοβαρή ενέργεια της Βουλής γιατί παρέχεται στα κόμματα η ευκαιρία να κρίνουν και να επικρίνουν, εκεί που χρειάζεται την κυβερνητική πολιτική, όχι μόνο στην οικονομία και στα οικονομικά θέματα του τόπου, αλλά σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής δραστηριότητας.

Η ψήφιση των Προϋπολογισμών σε όλα τα δημοκρατικά κράτη του κόσμου, όπου επικρατεί το πλουραλιστικό σύστημα και όχι ο μονοκομματισμός, είναι ο ενδεδειγμένος και δημοκρατικός τρόπος που η Αντιπολίτευση επιδοκιμάζει ή αποδοκιμάζει την πολιτική της Κυβερνήσεως στο σύνολό της.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία, που κυβερνάται από κυβέρνηση μειοψηφίας, η οποία εκπροσωπεί μόνο το 27% του λαού, η συζήτηση και η ψήφιση των Προϋπολογισμών είναι θέμα τεράστιων πολιτικών διαστάσεων γιατί είναι φανερό πως μια κυβέρνηση που ελέγχει μόνο το 27% των εδρών της Βουλής δεν έχει τη δύναμη να υλοποιήσει οποιαδήποτε πολιτική χωρίς την υποστήριξη των κομμάτων της Αντιπολίτευσης.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, σε δημοκρατικά καθεστώτα ο Πρόεδρος είτε προσφεύγει σε πρόωρες εκλογές είτε σχηματίζει διακομματική κυβέρνηση είτε εξασφαλίζει συμμαχίες με κόμματα στη Βουλή, αφού συμφωνήσει με αυτά, επί της ακολουθητέας πολιτικής. Στην Κύπρο, όμως, ο Πρόεδρος επιμένει σε κομματική Κυβέρνηση μειοψηφίας.

Ο κ. Υπουργός Οικονομικών της Κυβερνήσεως Κυπριανού προσφωνώντας, αυτό το Σώμα, στην ομιλία του επί των Προϋπολογισμών, είπε μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

«Με λύπη έχω να παρατηρήσω ότι η κομματική αντιπαράταξη επηρεάζει αρνητικά τον τρόπο προσέγγισης των κομμάτων στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων της χώρας, με αποτέλεσμα να καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη η άσκηση μιας αποτελεσματικής και ευέλικτης οικονομικής πολιτικής».

Διερωτούμαι πράγματι αν ο κ. Υπουργός θα' θελε μια άβουλη Βουλή η οποία απλώς θα επισφράγιζε την πολιτική της Κυβερνήσεως Κυπριανού τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και σε όλους τους άλλους τομείς.

Ασφαλώς θα μας πουν ότι ο κ. Υπουργός δεν είναι αυτό που εισηγείται αλλά την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων του τόπου όχι με κομματικά αλλά με υπερχομματικά κριτήρια.

Αρέσκεται η Κυβέρνηση μειοψηφίας του κ. Κυπριανού να ζητά για το Εθνικό θέμα υπερχομματική πολιτική, για την άμυνα του τόπου υπερχομματική πολιτική, για τα διορθωτικά μέτρα για τη νοσούσα οικονομία υπερχομματική πολιτική, για την επιβολή φορολογιών προς αντιμετώπιση των σκανδάλων, των ατασθαλιών και των απερίσκεπτων δαπανών υπερχομματική πολιτική! Αλλά για τη διακυβέρνηση του τόπου επιμένει σε κομματική, δημοϊκή κυβέρνηση μειοψηφίας και όχι σε κυβέρνηση κοινής εμπιστοσύνης!

Η Κυβέρνηση ζητά υπερχομματική πολιτική επί του Εθνικού θέματος αλλά δεν δέχεται τη δημιουργία κεντρικού φορέα στον οποίο να εκπροσωπούνται όλα τα εν τη Βουλή κόμματα, ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη και του οποίου οι αποφάσεις, εκεί που η ομοφωνία καλόπιστα δεν είναι εφικτή, να λαμβάνονται με τη δημοκρατική μέθοδο της πλειοψηφίας.

Η Κυβέρνηση Κυπριανού ζητά υπερκομματική πολιτική στο θέμα της άμυνας, αλλά δεν αναζητά υπερκομματικό Υπουργό κοινής εμπιστοσύνης. Αντίθετα επιμένει να διατηρεί στη θέση του Υπουργού Άμυνας στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ.

Η Κυβέρνηση Κυπριανού ζητά υπερκομματική πολιτική στα θέματα της οικονομίας αλλά δεν αναζητά υπερκομματικό Υπουργό κοινής αποδοχής, παρά μόνο διορίζει στέλεχο του ΔΗΚΟ σαν Υπουργό Οικονομικών.

Η Κυβέρνηση προσέφευγε σε εξωτερικό δανεισμό τεραστίων διαστάσεων και σε εσωτερικό δανεισμό που όπως διαπίστωσε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχει ξεπεράσει το ένα δισεκατομμύριο λίρες χωρίς να εξασφαλίζει εκ των προτέρων τη συγκατάθεση, τουλάχιστον, της πλειοψηφίας της Βουλής. Και όμως ζητούσε υπερκομματική πολιτική εκ των υστέρων, όταν επρόκειτο να επιβληθεί φορολογία στο λαό.

Η Κυβέρνηση ζητά την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ). Η Κυβέρνηση γνωρίζει ότι οποιαδήποτε συμφωνία για τελωνειακή ένωση χρειάζεται επικύρωση από τη Βουλή και στη συνέχεια σειρά νομοθετημάτων για να μπορέσει να εφαρμοστεί η συμφωνία. Γνωρίζει ακόμα ότι υπάρχουν κόμματα στη Βουλή που τάχθηκαν και τάσσονται εναντίον της τελωνειακής ένωσης. Παρά ταύτα διαπραγματεύεται μόνη το θέμα της τελωνειακής ένωσης και αύριο θα αναζητά υπερκομματική πολιτική από το Δημοκρατικό Συναγερμό για την επικύρωση της συμφωνίας χωρίς να ενημερώνει ή να ακούει τις απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Προειδοποιώ την Κυβέρνηση ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός αν και στο παρελθόν υποστήριξε την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ και την υποστηρίζει και τώρα, δεν θα επικυρώσει οποιαδήποτε συμφωνία η οποία θα επιτευχθεί χωρίς την ενεργό συμμετοχή του και χωρίς να κρίνει ότι η συμφωνία προστατεύει τα συμφέροντα των Κυπρίων.

Αλλά ας δούμε και μια άλλη πτυχή του παθητικού της Κυβερνήσεως μειοψηφίας για να διαπιστώσουμε πού σταματά η υπερκομματική πολιτική που ζητά όπως κατά τρόπο αντιδημοκρατικό, αντισυνταγματικό και αντίθετο προς τις πιο βασικές διατάξεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προβαίνει στην κομματικοποίηση του κυβερνητικού μηχανισμού του ημικρατικού μηχανισμού.

Η προηγούμενη Βουλή συζήτησε το θέμα της κομματικοποίησης της κυβερνητικής μηχανής. Και από αυτό το βήμα εξαιρουμένου του κυβερνητικού κόμματος ΔΗΚΟ όλα τα κόμματα διαπίστωσαν και κατάγγειλαν την πολιτική της Κυβερνήσεως Κυπριανού η οποία ανέχεται όργανα, που η ίδια διορίζει και που έγιναν κακόφημα, λόγω της προκλητικά μεροληπτικής πολιτικής τους, να συνεχίζουν να προσλαμβάνουν, να προάγουν και να μεταθέτουν υπαλλήλους με μόνο κριτήριο την κομματική τους τοποθέτηση.

Η Κυβέρνηση Κυπριανού ανέχεται την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, την οποία ο Πρόεδρος διορίζει παρά το γεγονός ότι το Ανώτατο Δικαστήριο, με δυσμενή, για την Επιτροπή, σχόλια ακύρωσε σωρεία αποφάσεών της που επηρεάζουν εκατοντάδες εκπαιδευτικούς. Και, όμως είναι γνωστό ότι επανέρχεται η ίδια η Επιτροπή να επανεξετάσει δήθεν τις ακυρωθείσες πράξεις της και επαναδιορίζει τα ίδια πρόσωπα των οποίων οι διορισμοί ακυρώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Αλλά ακόμα χειρότερο, η ίδια η Κυβέρνηση δείχνει περιφρόνηση και ασέβεια προς αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώθηκαν απολύσεις

δημοσίων υπαλλήλων από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ενώ με την ακυρωτική απόφαση η απόλυση κηρύσσεται νομικά άκυρη και επομένως οι αντισυνταγματικά απολυθέντες συνεχίζουν να είναι δημόσιοι υπάλληλοι, η Κυβέρνηση αρνείται να τους αναθέσει καθήκοντα και να τους καταβάλει τους μισθούς τους.

Ας δούμε ακόμα μια «υπερκομματική» ενέργεια της Κυβέρνησης Κυπριανού:

Το Ρ.Ι.Κ. χρησιμοποιείται και πάλι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για προεκλογική εκστρατεία. Αυτή τη φορά για τις Δημοτικές εκλογές.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όταν προσεγγίζουν προεδρικές εκλογές περιοδεύει περιοχές ακολουθούμενος από το Ρ.Ι.Κ. για να πληροφορηθεί, δήθεν, τα προβλήματα των περιοχών τα οποία ύστερα από μια δεκαετία σαν Πρόεδρος έπρεπε να γνωρίζει καλώς. Τη μέθοδο αυτή επαναλαμβάνει και πριν από τις βουλευτικές εκλογές.

Τώρα, χρησιμοποιείται η ίδια μέθοδος ενόψει Δημοτικών εκλογών. Ο Πρόεδρος περιέρχεται τις πόλεις συνοδευόμενος από υπουργούς και το Ρ.Ι.Κ. για να πληροφορηθεί, δήθεν, τα άγνωστα σ' αυτόν προβλήματα των πόλεων.

Η Υπερκομματική πολιτική που ζητά η Κυβέρνηση Κυπριανού μπορεί συνοπτικά να περιγραφεί ως ακολούθως:

Κομματική Κυβέρνηση, με κομματικά στελέχη, με πλήρη κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, με απόλυτο δικαίωμα η μειοψηφία του 27% να αποφασίζει για την πλειοψηφία και η πλειοψηφία υπερκομματικά συμπεριφερόμενη να αποδέχεται, να υλοποιεί και να γίνεται συνυπεύθυνη των αποφάσεων της μειοψηφίας!

Λυπούμαι πράγματι γιατί ο Υπουργός Οικονομικών, ελαφρά τη καρδία, διαπίστωσε ότι η κομματική αντιπαράταξη επηρέασε αρνητικά τον τρόπο προσέγγισης των κομμάτων στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων.

Αλλά ας εξετάσουμε τον ισχυρισμό του κ. Υπουργού ότι η κομματική αντιπαράταξη επηρέασε αρνητικά τον τρόπο προσέγγισης των κομμάτων στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων.

Μήπως η κατάργηση των συμβούλων του Προέδρου οι οποίοι σαν κομματικά στελέχη του ΔΗΚΟ εργάζοντο για το κόμμα και επληρώνοντο από το δημόσιο προϋπολογισμό, επηρέασε αρνητικά την οικονομία; Ασφαλώς, κ. Υπουργέ, όχι! Απλώς η κατάργηση των θέσεων τους απάλλαξε το φορολογούμενο από αρκετές χιλιάδες λίρες ετησίως για τους μισθούς τους.

Μήπως η νομοθεσία της Βουλής με την οποία ετέθη τέρμα στις προσλήψεις, αχρειαστων προσωρινών υπαλλήλων, που επροσλαμβάνοντο για ικανοποίηση κομματικών υποστηρικτών του ΔΗΚΟ, όταν η ΠΑΣΥΔΥ διαπίστωνε ότι υπάρχουν πέραν των 3.000 υπεράριθμων δημοσίων υπαλλήλων, ήταν ενέργεια που επηρέασε αρνητικά την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων; Θα έλεγα ότι απάλλαξε το φορολογούμενο από αρκετά εκατομμύρια λίρες.

Μήπως η μείωση των κρατικών δαπανών του περσινού προϋπολογισμού κατά 10 περίπου εκατομμύρια λίρες επηρέασε αρνητικά την οικονομία του τόπου;

Αν η Βουλή μείωσε ορισμένες φορολογίες που είχαν προταθεί από την Κυβέρνηση ήταν γιατί η Κυβέρνηση δεν ανταποκρίθηκε θετικά στην αξίωση των κομμάτων για λιτότητα, περισυλλογή και τερματισμό των οικονομικών σκανδάλων.

Δεν μπορεί η Κυβέρνηση να δίδει αφειδώς εγγυήσεις σε μη βιώσιμες βιομηχανίες, "οι οποίες έγιναν χωρίς τεχνοοικονομικές μελέτες, με λανθασμένα σχέδια, με πλήρη έλλειψη πείρας, με αγορά ακατάλληλων μηχανημάτων, (όπως συνέβη με τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες σύμφωνα με τις εκ των υστέρων διαπιστώσεις της Κυβερνητικής Διερευνητικής Επιτροπής) και να φορολογείται ο λαός για να πληρώνει ζημιές εκατομμυρίων λιρών, λόγω αυτών των κυβερνητικών εγγυήσεων!

Δεν ήταν η μείωση των φορολογιών πράξη κομματικής αντιπαραθέσεως αλλά σωστή αντιμετώπιση εκ μέρους της Βουλής των υποχρεώσεων της έναντι του φορολογουμένου λαού.

Ο κ. Υπουργός στην ομιλία του αναφέρθηκε επίσης και στο θέμα της τιμής των καυσίμων, για την οποία εκκρεμούν δυο νομοσχέδια ενώπιον της Βουλής.

Για το θέμα αυτό επιφυλάσσομαι να αγορεύσω και να του απαντήσω όταν τα νομοσχέδια θα συζητούνται στη Βουλή, γιατί τα Κοινοβουλευτικά θέσμιμα μου απαγορεύουν να αγορεύσω και προκαταλάβω τη συζήτηση Νομοσχεδίων που εκκρεμούν στη Βουλή. Σήμερα όμως περιορίζομαι να υποδείξω στον κ. Υπουργό πως αδικαιολόγητα αγνοεί την αρχή ότι δεν επιτρέπεται διπλή φορολογία ή διπλή επιβάρυνση. Γιατί, πράγματι, ο Κυπριακός Ελληνισμός επιβαρύνεται με 25% αυξημένο κόστος ρεύματος, το οποίο πληρώνει για το ρεύμα που καταναλίσκουν οι Τούρκοι και ο Αττίλας. Και δεν νοείται να επιβαρυνθεί ξανά με άλλη φορολογία επί πετρελαιοειδών, που, μεταξύ άλλων, αυξάνουν και το κόστος του ρεύματος.

Στην ομιλία του ο κ. Υπουργός Οικονομικών προσπάθησε να επιρρίψει ευθύνη στα κόμματα, ισχυριζόμενος ότι οι κομματικές έριδες δημιούργησαν κλίμα διάσπασης που οπωσδήποτε είχε δυσμενείς επιπτώσεις επί του εθνικού μας θέματος.

Μια απλή αναφορά στα γεγονότα θα αποδείξει ότι η ζημιά στο εθνικό μας πρόβλημα δημιουργήθηκε από τους αδέξιους χειρισμούς του Προέδρου Κυπριανού.

Το Νοέμβριο του 1983 η τούρκικη πλευρά ανακήρυξε χωριστό Τουρκοκυπριακό «κράτος» στο Βορρά. Και παρά το γεγονός ότι η Κυβέρνηση Κυπριανού είχε προειδοποιηθεί και κατ' ιδίαν και δημοσίως όχι μόνο υποτίμησε τον κίνδυνο ανακηρύξεως χωριστού «κράτους» αλλά ούτε κινήθηκε προληπτικά για την παρεμπόδισή του. Η Κυβέρνηση Κυπριανού δεν έθεσε τις εγγυήτριες δυνάμεις προ των ευθυνών τους και δεν ζήτησε άμεση σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας για πρόληψη της ανακηρύξεως. Αρχέστηκε να ζητήσει σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας μετά την ανακήρυξη για να πετύχει την ανάκληση.

Τότε όχι μόνο δεν υπήρχε οξεία κομματική διαμάχη αλλά οι αρχηγοί των κομμάτων συνόδευσαν τον κ. Κυπριανού στα Ηνωμένα Έθνη και με τη συνδρομή όλων εκερδίθη το Ψήφισμα 550 που καταδίκασε την αποσχιστική ενέργεια των Τούρκων και ζητούσε την ανάκλησή της.

Μιλώντας στις 20 Δεκεμβρίου 1984 για τους Προϋπολογισμούς είπα πως θα' πρεπε η συζήτηση να είχε σαν κύριο θέμα το εθνικό μας πρόβλημα. Αλλά δήλωσα ταυτόχρονα πως θα απέφευγα να προβώ σε εκτιμήσεις γιατί είχε καθοριστεί συνάντηση κορυφής και οποιαδήποτε δημόσια συζήτηση επί του Εθνικού θέματος, δεν θα αποτελούσε εποικοδομητική συμπεριφορά. Δεν ήταν λοιπόν η οξεία κομματική διαμάχη που έβλαψε τις εξελίξεις του Κυπριακού το 1983 και το 1984.

Το 1985 είδε την αποτυχία της διάσκεψης κορυφής μετά από τρεις πολύμηνους γύρους εκ του σύνεγγυς συνομιλιών και μετά που εξαγγέλλετο

πανηγυρικά, πριν από τη συνάντηση κορυφής, ότι για πρώτη φορά οι Τούρκοι προέβησαν σε ουσιαστικές παραχωρήσεις.

Στην Κύπρο εδημιουργείτο έτσι η λανθασμένη εντύπωση ότι η πολιτική της Κυβερνήσεως Κυπριανού έκαμψε την τούρκικη αδιαλλαξία αλλά ταυτόχρονα εδημιουργείτο και διεθνώς μια άλλη λανθασμένη εντύπωση ότι οι Τούρκοι ήσαν διαλλακτικοί.

Η αποτυχία της συνάντησης κορυφής δεν οφείλεται σε εσωτερική κομματική διαμάχη αλλά στην τούρκικη αδιαλλαξία των για πρώτη φορά «διαλλακτικών Τούρκων» και σε αποφάσεις που έλαβε ο Πρόεδρος Κυπριανού χωρίς να ενημερώσει ή να συμβουλευθεί τους αρχηγούς των κομμάτων, που είχαν ζητήσει να τον συνοδεύσουν στη Νέα Υόρκη για να μπορεί να τους συμβουλευέται.

Την αποτυχία των συνομιλιών κορυφής ακολούθησε το «δημοψήφισμα» στο Βορρά, οι «βουλευτικές» και «προεδρικές» εκλογές δηλαδή η εδραίωση της αποσπαστικής ενέργειας των Τούρκων. Σ' αυτά αντέδρασε πολύ χλιαρά η Κυπριακή Κυβέρνηση, γιατί μεταξύ άλλων, ανέμενε (και άφηνε να διαρρέει προς τον Τύπο) πως θα υπάρξει νέα πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, που ακόμα και τώρα μετά ένα χρόνο, δεν εκδηλώθηκε και εκδηλώθηκαν μόνο επαφές χαμηλότερου επιπέδου.

Πολύς λόγος γίνεται επίσης για την ανάγκη ομοφωνίας και ομοψυχίας, για επιτυχή αντιμετώπιση της κρίσιμης φάσης, στην οποία έχει ήδη εισέλθει το εθνικό μας πρόβλημα. Το σύνθημα αυτό υπερτονίζεται σε βαθμό που δημιουργείται η ψευδαίσθηση ότι αν όλοι από κοινού υποβάλλουμε κοινές απαιτήσεις τότε οπωσδήποτε οι απαιτήσεις μας θα ικανοποιηθούν. Αποτελεί κι' αυτό ένα ακόμα παραπλανητικό σύνθημα. Γιατί ούτε τα διεθνή συμφέροντα που επηρεάζουν το Κυπριακό θ' αλλοιωθούν ούτε η τούρκικη πολιτική θα μεταβληθεί ούτε η τούρκικη αδιαλλαξία θα καμφθεί απλώς και μόνο επειδή θα υποστηρίξουμε από κοινού κοινές απαιτήσεις.

Η ομοφωνία και η ομοψυχία είναι επιθυμητές και αναγκαίες, γιατί μπορούν να υποβοηθήσουν την Κυβέρνηση να προχωρήσει σε λύση, την ευθύνη της οποίας δεν θα μπορούσε ν' αναλάβει μόνη μια Κυβέρνηση μειοψηφίας. Αλλά και σ' αυτή την περίπτωση η ομοφωνία και η ομοψυχία θα ήταν χρήσιμες μόνο αν ήταν πραγματικές και όχι πλασματικές και εφήμερες. Η ομοψυχία για να σφυρηλατηθεί πρέπει να βασίζεται πάνω στην αρχή της συλλογικότητας στη λήψη των αποφάσεων και εκεί που η ομόφωνία καλόπιστα δεν είναι εφικτή, τότε να γίνονται αποδεκτές οι απόψεις της πλειοψηφίας.

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι τα συνθήματα δεν λύουν προβλήματα. Αντίθετα δημιουργούν επικίνδυνες περιπλοκές, καθυστερούν τη λύση των προβλημάτων και οδηγούν σε επικίνδυνα αδιέξοδα.

Η εσωτερική κρίση δεν λύεται όταν ο κ. Κυπριανού, ο οποίος αποδεδειγμένα πλέον εκπροσωπεί τη μειοψηφία του λαού εντός και εκτός της Βουλής, επιμένει να κυβερνά με κομματική κυβέρνηση, να απορρίπτει τις απόψεις της πλειοψηφίας και να κομματικοποιεί σκανδαλωδώς τον κρατικό και ημικρατικό μηχανισμό.

Μας καλεί ο κ. Κυπριανού σε διάλογο για να ομοφωνήσουμε σε ορισμένες κοινές θέσεις, οι οποίες αφορούν την αποχώρηση των τούρκικων στρατευμάτων, το θέμα των εγγυήσεων και το θέμα της εφαρμογής των τριών ελευθεριών.

Δεν χρειάζεται διάλογος επί των θέσεων αυτών. Διότι ουδείς Έλληνοκύπριος διαφωνεί. Το πρόβλημα δεν είναι αν εμείς συμφωνούμε. Το πρόβλημα ήταν και

εξακολουθεί να παραμένει, αν συμφωνεί και η τούρκικη πλευρά. Και αν δεν συμφωνεί, τότε πώς επιτυγχάνουμε τους στόχους που εξαγγέλλουμε;

Και επειδή είναι δεδομένο πως η τούρκικη πλευρά δεν συμφωνεί και δεν θα πεισθεί να συμφωνήσει με επιχειρήματα ή με ψηφίσματα, επιβάλλεται να γίνει μια Πανεθνική Διάσκεψη στην οποία το Έθνος των Ελλήνων, μακριά από συνθήματα και κομματικά ή άλλα κριτήρια, να αποφασίσει την αντιμετώπιση των κινδύνων, που η διαιώνιση του Κυπριακού προβλήματος σε κατάσταση στασιμότητας, περικλείει! Των κινδύνων που οδηγούν στη διχοτόμηση!

Δοθέντος ότι οι δυσμενείς εξελίξεις του Κυπριακού θα σημειώνονται σταδιακά, χρειάζεται μια πανεθνική πολιτική με βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, η οποία να μην αλλοιώνεται ανάλογα με το ποιος θα κυβερνά είτε στην Ελλάδα είτε στην Κύπρο κατά τα επόμενα χρόνια.

Η φιλοσοφία μας για τη σωστή αντιμετώπιση του Κυπριακού προβλήματος βασίζεται πάνω στη δημοκρατική αρχή ότι: Στην Κύπρο, εφόσον δεν υπάρχει Κυβέρνηση που διαθέτει πλειοψηφία στο λαό και στη Βουλή, χρειάζεται συλλογικό όργανο για το χειρισμό του Εθνικού μας θέματος, στο οποίο να εκπροσωπούνται τα εν τη Βουλή κόμματα ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη, με δεσμευτικές αποφάσεις, και στον Εθνικό χώρο Ελλάδας—Κύπρου χρειάζεται πανεθνική πολιτική που μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από μια Πανεθνική Διάσκεψη.

Ο Δημοκρατικός Συναγεραμός από το επίσημο τούτο Βήμα της Βουλής δηλώνει ότι είναι έτοιμος να συμμετάσχει σε τέτοια όργανα και να συμμορφωθεί με τις απόψεις της πλειοψηφίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θ' ασχοληθώ τώρα εκτενέστερα, με την κριτική των καθαρά οικονομικών θεμάτων.

Ο Υπουργός Οικονομικών αφιέρωσε μεγάλο μέρος της ομιλίας του για να δικαιολογήσει το τεράστιο και καταθλιπτικά επικίνδυνο δημόσιο χρέος που, όπως είναι γνωστό, στη διάρκεια της διάρκειας της θητείας του κ. Κυπριανού ανήλθε από £67 εκατομμύρια στο ένα δισεκατομμύριο και £130 εκατομμύρια!

Δικαιολογώντας τη σαθρή δημοσιονομική και οικονομική κατάσταση που δημιούργησαν οι αλόγιστες σπατάλες, τα «λάθη», τα σκάνδαλα, και ο υδροκεφαλισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας, ο Υπουργός εμέμφθη τους πάντες εκτός από την Κυβέρνηση. Επεκαλέσθη όλους τους λόγους εκτός από τους πραγματικούς. Οι λόγοι που επεκαλέσθη ο Υπουργός είναι με τη σειρά τους οι ακόλουθοι:

1. Τα προβλήματα που δημιούργησε η ταχύρρυθμη επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας μας ύστερα από την εισβολή.

Απαντούμε: Η ταχύρρυθμη επαναδραστηριοποίηση ύστερα από την εισβολή επετεύχθη με την εισροή αφενός ξένης βοήθειας και αφετέρου με την τεράστια επιχειρηματική δραστηριότητα και εργατικότητα του λαού μας. Έτσι σώθηκε η οικονομία μας και συγχρόνως έτσι διευρύνθηκε η φορολογική βάση για την συντήρηση της κρατικής μηχανής, νοουμένου ότι αυτή δεν θα υφίστατο παραμορφωτική διόγκωση.

Και ερωτούμε: Ποια οικονομική ανάπτυξη και μάλιστα ραγδαία, επιφέρει άλυτα προβλήματα σε μια χώρα; Πού ανακάλυψε αυτή τη φιλοσοφία ο κ. Υπουργός για να δικαιολογήσει τα χρόνια δημοσιονομικής αταξίας και απραξίας;

2. Ισχυρίζεται, επίσης, ο κ. Υπουργός ότι οι αυξήσεις των μισθών και των ημερομισθίων με ρυθμό πολύ πιο ψηλό από την πραγματικότητα και από εκείνη των χωρών που μας ανταγωνίζονται, έπληξαν την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας.

Απαντούμε: Ναι, κ. Υπουργέ. Συμφωνούμε με αυτή τη θλιβερή διαπίστωσή σας αλλά και ρωτούμε: Ποιος είχε σ' όλο αυτό το διάστημα την ευθύνη για τη διαχείριση της οικονομίας μας; Η Κυβέρνηση ή η Αντιπολίτευση, ή κάποια εξωτερική άγνωστη δύναμη;

3. Μέμφεται ο Υπουργός Οικονομικών τις οργανωτικές και διαρθρωτικές αδυναμίες του ιδιωτικού τομέα. Βεβαίως υπάρχουν. Γνωρίζει όμως ο κ. Υπουργός το μέγεθος της γραφειοκρατίας και το βαθμό της παρεμβατικής νοοτροπίας που επικρατούν στους κόλπους της Κυβέρνησης; Γνωρίζει πόσο χρόνο, πόσα ημερομίσθια και πόσο άγχος καταναλίσκει συνεχώς ο Κύπριος επιχειρηματίας μέσα στους ατέλειωτους κυβερνητικούς διαδρόμους; Γνωρίζει, για παράδειγμα, ότι μπορεί να σπαταληθούν από τον Κύπριο επιχειρηματία μέχρι 24 μήνες—και συνήθως όχι λιγότερο των 6—για μια απλή άδεια οικοδομής; Γνωρίζει επίσης ότι μια απλή άδεια εισαγωγής μπορεί να χρειασθεί μέχρι 3 μήνες;

4. Παραπονείται ο κ. Υπουργός για την αδυναμία των εθνικών πόρων να χρηματοδοτήσουν την εγχώρια επενδυτική και καταναλωτική ζήτηση. Και τούτο, λέγει, δημιούργησε τα ελλείμματα και την ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικό δανεισμό.

Απαντούμε: Τα ελλείμματα, όπως στη συνέχεια με στοιχεία θα αποδείξουμε, δημιούργησε η ίδια η Κυβέρνηση. Με τις αλόγιστες καταναλωτικές της σπατάλες, με τις αντιπαραγωγικές επιδοτήσεις και ιδιαίτερα με την υπέρογκη αύξηση της δημόσιας υπηρεσίας, που προξένησε παράλογη αλλά μόνιμη διόγκωση του κρατικού μισθολογίου από £33,5 εκατομμύρια το 1977 σε £152 εκατομμύρια το 1985 και σε £165 εκατομμύρια το 1986. Ιδού πώς προέκυψε η αδυναμία των εθνικών μας πόρων να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις. Και σήμερα, όπως στη συνέχεια θα αναπτύξω, η Κυβέρνηση σε αगाστή συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα, επιβάλλει ένα παράλογο χαμηλό ποσοστό ρευστότητας στις εμπορικές τράπεζες, προκαλώντας τη συνεπαγόμενη αδυναμία τους να χρηματοδοτήσουν ικανοποιητικά τον ιδιωτικό τομέα. Τα κατακρατούμενα ποσά, όπως και τις εισπράξεις από τα τοκοφόρα γραμμάτια, δανείζεται όμως η Κυβέρνηση στη συνέχεια και τα χρησιμοποιεί για καταναλωτικούς σκοπούς.

5. Επικαλείται ο κ. Υπουργός τα προσφυγικά προγράμματα για στέγαση και ανακούφιση των εκτοπισθέντων και παθόντων σαν άλλο σημαντικό λόγο δημιουργίας δημοσιονομικών ελλειμμάτων και ανάγκης προσφυγής σε εξωτερικό δανεισμό.

Ερωτούμε: Γνωρίζει ο κ. Υπουργός ότι έχουμε και ένα περίσσειμα της τάξης των £27 εκατομμυρίων που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των εισπράξεων του Ταμείου Ανακούφισης Εκτοπισθέντων και Παθόντων από διάφορους πόρους (διεθνή βοήθεια, έκτακτη εισφορά, προσφυγικούς δασμούς, προσφυγικό χαρτόσημο) και των δαπανών για προσφυγικά προγράμματα;

6. Μέμφεται, και επικαλείται την εισβολή, επίσης ο Υπουργός γιατί, όπως λέγει, μας εξανάγκασε σε πρόσθετα έργα αναπτύξεως. Και κατονομάζει σαν τέτοια «δρόμους, αεροδρόμια και λιμάνια».

Και βέβαια η εισβολή επεσώρευσε δεινά στον τόπο!

Αλλά φαίνεται ότι ο κ. Υπουργός προσπαθεί να ισχυριστεί ότι αν δεν είχαμε την εισβολή δεν θα χρειαζόμαστε δρόμους. Ως προς τα λιμάνια, τα λιμάνια κατασκευάστηκαν προ της εισβολής. Και ως προς τα αεροδρόμια, το ένα αεροδρόμιο κατασκευάστηκε επειδή εδόθη απροσχεδίαστη δημοκοπική επίσημη υπόσχεση.

Αλλά και πόσα στοίχισαν τα αναπτυξιακά έργα που περιγράφει ο κ. Υπουργός; Η απάντηση είναι ότι όλα αυτά τα αναπτυξιακά έργα, όπως τα περιγράφει ο κ. Υπουργός, δεν στοίχισαν πέραν των £50 — 60 εκατομμυρίων (από τα οποία τα £10 εκατομμύρια είναι το «λάθος» της ΕΚΚΤΕ) έναντι συνολικού δημόσιου χρέους ενός δισεκατομμυρίου και 130 εκατομμυρίων λιρών.

7. Αλλά και κάπως παραπειστικά λέγει ο κ. Υπουργός ότι «οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες της οικονομίας αποτελούσαν το ένα τρίτο του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά τη διάρκεια των ετών 1976-1985» για να καταλήξει στον επίλογο ότι αυτές οι ψηλές επενδυτικές δαπάνες δεν ήταν δυνατό να χρηματοδοτηθούν εξ ολοκλήρου από εσωτερικές πηγές.

Ερωτούμε τον κ. Υπουργό: Γιατί δεν προγραμματίστηκε και δεν ασκήθηκε έλεγχος πάνω στο ύψος και το περιεχόμενο των επενδύσεων; Πόσες ήταν οι επενδυτικές δαπάνες του δημόσιου τομέα ξεχωριστά και πόσες του ιδιωτικού; Και πόσο είναι το συνολικό χρέος (εσωτερικό και εξωτερικό) του δημόσιου τομέα ξεχωριστά και πόσο του ιδιωτικού;

Ο ιδιωτικός τομέας θαυματούργησε δημιουργώντας τεράστιες επενδύσεις με εξαιρετικά χαμηλό συγκριτικά χρέος.

Ο κρατικός όμως τομέας, με διαχείριση που τη χαρακτηρίζουν σκάνδαλα, απώλεια χρόνου στην εκτέλεση έργων, με αποτέλεσμα τεράστιο ύψος δαπάνης, ανεπαρκείς ή εσφαλμένες οικονομοτεχνικές μελέτες, ατυχίες κλπ., συνέβαλε στη δημιουργία δημοσιονομικού ελλείμματος τεράστιων διαστάσεων με αποτέλεσμα την προσφυγή στο δανεισμό.

8. Επικαλείται την ανάγκη διατήρησης — για «ευνόητους» όπως λέγει ο Υπουργός λόγους — των συναλλαγματικών μας αποθεμάτων σε ψηλά επίπεδα, που δημιούργησαν την ανάγκη εξωτερικού δανεισμού.

Με άλλα λόγια, ο κ. Υπουργός λέγει ότι έπρεπε να δανειζόμαστε από το εξωτερικό για να διατηρούμε ψηλά τα συναλλαγματικά μας αποθέματα τα οποία, χωρίς καμιά δική μας επέμβαση και ευθύνη, για λόγους άγνωστους και μυστηριούς, όπως φαίνεται να νομίζει ο Υπουργός, συνεχώς εμειώνοντο. Πράγματι ο ισχυρισμός αυτός, στην προσπάθεια απόσχισης της ευθύνης, αποτελεί το αποκορύφωμα μιας σειράς ισχυρισμών και δικαιολογιών που δεν ενθυμούμαι να έχω συναντήσει μέχρι τώρα στη διάρκεια των 30 ετών δημόσιου μου βίου.

Τα συναλλαγματικά μας αποθέματα, κ. Υπουργέ, επιτρέφετέ μου να σας εξηγήσω, εμειώνοντο συνεχώς όχι από μόνα τους αλλά διότι εδιασπαθίζοντο σε καταναλωτικές δαπάνες της απρογραμματίστης Κυβέρνησης. Και κάθε φορά που έφθαναν σε επικινδύνως χαμηλά επίπεδα και εκλυδωνίζετο η νομισματική σταθερότητα, η Κυβέρνηση εδανείζετο για να τα «ενισχύσει».

Με άλλα λόγια η Κυβέρνηση εδανείζετο τα συναλλαγματικά μας αποθέματα για να τα διαθέσει σε καταναλωτικές δαπάνες και, αφού τα εμείωνε, στη συνέχεια εδανείζετο από ξένες πηγές για να λέγει ότι τα συναλλαγματικά μας αποθέματα. . . διατηρούνται σε ψηλά επίπεδα!!!

Αν τα συναλλαγματικά μας αποθέματα δεν εδιασπαθίζοντο από την Κυβέρνηση σε καταναλωτικές δαπάνες αλλά επενδύοντο σε επίλεκτα παραγωγικά έργα μεσοπρόθεσμης απόδοσης, τότε το ενισχυτικό εισόδημα των παραγωγικών επενδύσεων θα ενδυνάμωνε τα συναλλαγματικά μας αποθέματα, οπότε είτε θα μείωνε τον εξωτερικό δανεισμό στο ελάχιστο είτε θα τον καθιστούσε άχρηστο. Ή, τουλάχιστον, κ. Υπουργέ, το εισόδημα αυτό θα κάλυπτε την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους.

9. Καταλήγει, ο Υπουργός, στην προσφιλή επωδό στην οποία προσφεύγει η Κυβέρνηση κάθε φορά που προσπαθεί να πείσει τη Βουλή να δώσει περισσότερα χρήματα ψηφίζοντας πρόσθετους φόρους.

Λέγει, ότι, εκτός όλων των λόγων που προανάφερα, φταίουν επίσης η αύξηση των μισθών και ημερομισθίων, η φοροδιαφυγή, η απροθυμία της Βουλής να υιοθετήσει τα φορολογικά μέτρα της Κυβέρνησης και η επιδεικτική κατανάλωση και ξενομανία του λαού μας.

Με άλλα λόγια, όλοι φταίμε εκτός από την Κυβέρνηση: Λαός, Βουλή, οι πάντες. Αλλ' η Κυβέρνηση δεν έχει ευθύνη!

Φταίνουν οι ψηλοί μισθοί, φταίει η καταναλωτικότητα του λαού, φταίει ο λαός που δεν θέλει να πληρώσει κι άλλους φόρους, φταίει η Βουλή που δεν ψηφίζει αυτούς τους άλλους φόρους, αλλά ουδόλως φταίει η Κυβέρνηση που μέσα σε 8 χρόνια αύξησε τις ετήσιες δαπάνες της από £81,1 εκατομμύρια σε £423,3 εκατομμύρια και το Κυβερνητικό μισθολόγιο από £33,5 εκατομμύρια το 1977 σε £165 εκατομμύρια το 1986. Τί σας λέγουν αυτοί οι αριθμοί, κ. Υπουργέ; Συνεχίζετε να επιμένετε ότι φταίει η Βουλή που δεν ψήφισε και νέους φόρους; Φανταστείτε, κύριοι συναδέλφω, πού θα καταντούσαμε αν ψηφίζαμε κι άλλους φόρους γι' αυτή την Κυβέρνηση!

Η Κύπρος, κύριοι Βουλευτές, είναι σήμερα μια από τις βαρύτερα φορολογούμενες χώρες του κόσμου χωρίς, αντίστοιχα, ψηλές εξυπηρετήσεις και παροχές προς τους φορολογούμενους. Η Κυβέρνηση παρουσιάζει αριθμό άλλων χωρών για σύγκριση. Όμως επιδίδεται σε ταχυδακτυλουργικά τεχνάσματα, διότι για τις άλλες χώρες συμπεριλαμβάνει τις ποικίλες εισφορές ενώ για την Κύπρο τις αφαιρεί.

Για άλλες χώρες συνυπολογίζει τους κάθε μορφής φόρους ενώ για την Κύπρο αφαιρεί τους πλείστους που καταβάλλονται με άλλη ονομασία, όπως π.χ. το τέλος για το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού, το Τέλος για την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως, τα Κτηματολογικά Τέλη, τα Τέλη Χαρτοσήμων, τον Προσφυγικό Δασμό, τη Φορολογία για χρήση τηλεφώνων, τα τέλη του ΡΙΚ, τις Εισφορές Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ούτω καθεξής.

Η πρόκληση του κ. Υπουργού όμως συνεχίζεται. Αν η Κυβέρνηση πράγματι επιθυμεί να κάμει συγκρίσεις με άλλες χώρες οι συγκρίσεις αυτές πρέπει να επεκτείνονται και στις παροχές. Τί προσφέρει αυτή η Κυβέρνηση σ' αυτό το λαό, πού συγκρίνεται με εκείνα που προσφέρουν κυβερνήσεις χωρών με τις οποίες θέλει να παραλληλίζει τα φορολογικά βάρη της Κύπρου ο κ. Υπουργός;

Μήπως η Κυβέρνηση προσφέρει την τριτοβάθμια δωρεάν εκπαίδευση ή, έστω, και δάνεια για υποτροφίες;

Μήπως η Κυβέρνηση προσφέρει τη δωρεάν παιδεία και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη;

Μήπως τους σύγχρονους και ασφαλείς αυτοκινητόδρομους μας προσφέρει η Κυβέρνηση;

Μήπως μας προσφέρει τα εθνικά πάρκα;

Μήπως τα έργα υποδομής για την ανάπτυξη της γεωργίας, της αλιείας, της βιομηχανίας, του τουρισμού, του εμπορίου;

Ή μήπως το ολοκληρωμένο δίκτυο εσωτερικών μεταφορών;

Καταδικάζει τη φοροδιαφυγή ο κ. Υπουργός. Συμφωνούμε με τον κ. Υπουργό.

Δεν είναι όμως ευθύνη της Κυβέρνησης να πατάξει αποτελεσματικά επιτέλους τη φοροδιαφυγή;

Ομιλεί επίσης για «επιδεικτική κατανάλωση» του λαού μας ο κ. Υπουργός και για ξενομανία. Ο ισχυρισμός του κ. Υπουργού είναι απόλυτος.

Η επιδεικτική καταγύαση που παρατηρούμε είναι σχετικά περιορισμένη, πολύ πιο περιορισμένη από άλλες εξελιγμένες κοινωνίες. Και αν αυτή παρατηρείται σε ένα μικρό ποσοστό του κοινωνικού μας συνόλου δεν επιτρέπεται για κανένα λόγο η γενίκευση ενός ισχυρισμού για να κατηγορείται στο σύνολό του η πλειοψηφία του λαού.

Ο κ. Υπουργός πριν κατηγορήσει το λαό για επιδεικτική κατανάλωση θα έπρεπε να λάβει υπόψη του ότι, ο λαός μας με τον κόπο και το μόχθο του έχει δημιουργήσει ένα επίπεδο ζωής που έχει πια ξεπεράσει το στάδιο μιας υπανάπτυκτης χώρας και ορισμένα είδη δεν αποτελούν πλέον προνόμια των ολίγων αλλά αναγκαία εφόδια για ένα πιο ανεκτικό τρόπο ζωής.

Αν η αναφορά του κ. Υπουργού υποδηλοί πρόθεση φορολογίας τέτοιων ειδών ο Δημοκρατικός Συναγερμός, μακράν από του να συνεργήσει για την επιβολή νέων πρόσθετων επαχθών φορολογιών, δραστήρια θα κινηθεί με σωστά κριτήρια για τη μείωση των φορολογιών των ειδών εκείνων που δεν μπορούν πλέον κάτω από τις σημερινές συνθήκες να θεωρούνται σαν «είδη πολυτελείας» και για τα οποία δεν υπάρχει επιτόπια παραγωγή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Αυτά ήταν τα επιχειρήματα και αυτές ήταν οι δικαιολογίες του Υπουργού Οικονομικών για τα τεράστια και πρωτοφανή δημοσιονομικά ελλείμματα που οδήγησαν στο υπέρογκο εξωτερικό και εσωτερικό δημόσιο χρέος και την αποσταθεροποίηση της οικονομίας μας. Θα έχετε δε παρατηρήσει την απεγνωσμένη προσπάθεια να παρουσιαστεί το εξωτερικό δημόσιο χρέος τόσο αναπόφευκτο όσο και ωραιοποιημένο, τη στιγμή που το χρέος αυτό, σαν ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος μας, κατατάσσει την Κύπρο στην τάξη των χωρών της Λατινικής Αμερικής.

Πώς εκφράζεται η αποσταθεροποίηση της οικονομίας σήμερα και ποια τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, αποτελεί το υπόλοιπο μέρος της φετεινής μου ομιλίας για τους Προϋπολογισμούς:

Η αποσταθεροποίηση που επέφερε η συχνά αλόγιστη και η απρογραμμάτιστη στην πράξη, κρατική δαπάνη επέδρασε δυσμενώς στις εγχώριες επενδύσεις. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα που ήδη συσσωρεύθηκαν σε τεράστια ποσά μείωσαν την εμπιστοσύνη του λαού και ιδιαίτερα των επιχειρηματικών τάξεων στην οικονομία και δημιούργησαν σε όλους τρομακτική αβεβαιότητα και ανασφάλεια για το οικονομικό και κοινωνικό μέλλον της Κύπρου.

Ο πάνυψηλος δημόσιος δανεισμός, που αναγκαστικά ακολούθησε η Κυβέρνηση απορρόφησε μεγάλο μέρος των εθνικών αποταμιεύσεων από την αγορά. Σαν συνέπεια αυτό επιβράδυνε σημαντικά τους ρυθμούς επενδύσεων των τελευταίων χρόνων, πράγμα που σημαίνει, σε τελευταία ανάλυση, μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας. Ήδη το 1985 ο ρυθμός ανάπτυξης μειώθηκε από 7,5% σε 3,5% και είναι αμφίβολο αν η σημερινή διεθνής μείωση των καυσίμων θα επιφέρει συνεχή ικανοποιητική βελτίωση στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας μας στην τριετία 1986-1989.

Ακόμα πιο σημαντικό όμως στοιχείο που επιδρά δυσμενώς και επιτείνει τις αποσταθεροποιητικές τάσεις της οικονομίας μας πέρα από τα συγκεκριμένα γεγονότα των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους, είναι η μεγάλη αβεβαιότητα και η έλλειψη ψυχολογικής εμπιστοσύνης στο μέλλον. Αυτά οφείλονται στην σπασμωδική πολιτική συμπεριφορά της Κυβέρνησης όχι μόνο στο χειρισμό του Κυπριακού προβλήματος αλλά εξίσου και στο χειρισμό των καθημερινών προβλημάτων.

Η Κυβέρνηση δεν έχει, και στερείται παντελώς, οποιασδήποτε πολιτικής για το πρόβλημα του κρατικού μισθολογίου και των υπέρογκων καταναλωτικών δαπανών της κρατικής μηχανής, που μας δίνει μια ξεχωριστή αλλά καθόλου επίζηλη θέση ανάμεσα σ' όλα τα κράτη με παρόμοια προβλήματα.

Η Κυβέρνηση δεν έχει συγκεκριμένη πολιτική για το θέμα της Α.Τ.Α. που δημιουργεί καθημερινώς οξύτατους διαξιφισμούς μεταξύ των παραγωγικών τάξεων.

Η Κυβέρνηση δεν έχει συγκεκριμένη πολιτική και στόχους για έργα υποδομής και αναπτύξεως. Τα λίγα προγράμματα αναπτύξεως επιλέγονται είτε με δημοκοπικά κριτήρια είτε αναλόγως των πιέσεων που εξασκούνται από διάφορα συμφέροντα και λόμπυς.

Η Κυβέρνηση δεν έχει συγκεκριμένη πολιτική για τα θέματα ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στέγασης, πολεοδομίας και περιβάλλοντος.

Οι πολεοδομικές ζώνες τροποποιούνται κατά το δοκούν για να εξυπηρετήσουν αλλότρια συμφέροντα που κολακεύουν ή εξυπηρετούν πολιτικά τους Κυβερνώντες.

Ο κυβερνητικός μηχανισμός δεν αυξάνεται με βάση τις πραγματικές του ανάγκες αλλά με βάση τις ανάγκες και την εξυπηρέτηση οπαδών του ΔΗ.ΚΟ.

Οι οικονομικές επιπτώσεις είναι φοβερές. Και δεδομένου ότι δεν έχει συνεισθεί ακόμα η Κυβέρνηση και ιδίως ο Πρόεδρος, είναι βέβαιο ότι το μέλλον δεν θα φέρει οποιαδήποτε βελτίωση.

Χρειάζεται συνεπώς αλλαγή κατευθύνσεως και διαμόρφωση ορθολογιστικής και συγκεκριμένης οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής για να τροχοδρομηθεί η οικονομία μας σε ευθεία αναπτυξιακή πορεία.

Είμαι υποχρεωμένος να δηλώσω απεριφράστως ότι κανένα νέο φόρο ή φορολογικό μέτρο που αυξάνει τους δημόσιους πόρους δεν θα δεχθεί να ψηφίσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αν προηγουμένως δεν εξαντλήσει όλα τα περιθώρια οικονομίας και περισυλλογής η Κυβέρνηση. Οι δικές μας μελέτες δείχνουν ότι αν η Κυβέρνηση υιοθετούσε την οικονομική περισυλλογή από τότε που της υποδείξαμε την ανάγκη, σήμερα ο Προϋπολογισμός μας θα ήταν ισοσκελισμένος! Και επειδή ακόμα και σήμερα έχουμε την πεποίθηση ότι με την ορθή και ισορροπημένη περισυλλογή οι Προϋπολογισμοί ισοσκελίζονται μέσα σε λίγο σχετικά χρονικό διάστημα, είμαι βέβαιος ότι αν η Κυβέρνηση εγκαταλείψει την κομματικοποίηση και τη μικροπολιτική και εργαστεί με αξιοκρατικούς γνώμονες, δεν θα χρειάζεται να προσέρχεται στη Βουλή για να ζητά διαρκώς νέους φόρους.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα είναι έτοιμος καλόπιστα να εξετάσει και να συζητήσει οποιεσδήποτε προτάσεις τείνουν στην παραπέρα εξισορρόπηση και ορθότερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής μας θα είμαστε έτοιμοι να ακούσουμε τις προτάσεις της Κυβέρνησης για την

αντικατάσταση σειράς επαχθών φόρων, των οποίων μάλιστα η συλλογή είναι συχνά ασύμφορη. Θα είμαστε επίσης έτοιμοι να ακούσουμε για τη μείωση των φορολογικών βαρών και την πιο δίκαιη κατανομή τους, ιδιαίτερα μεταξύ των οικονομικά ασθενεστέρων στρωμάτων, σε συνάρτηση με την προσεκτική σταδιακή εισαγωγή ενός φόρου προστιθέμενης αξίας ευθύς μόλις λάβουμε τους τεχνικούς όρους συνδέσεως με την ΕΟΚ.

Δεν θα αναφερθώ σήμερα στο θέμα της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ γιατί το θέμα ευρίσκεται στην ημερήσια διάταξη στο Κεφάλαιο Δ' της Βουλής και αναμένεται η αγόρευση του Υπουργού Εξωτερικών και η συζήτηση του όλου θέματος στη Βουλή.

Επαναλαμβάνω όμως την προειδοποίησή μου προς την Κυβέρνηση ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός παρά το γεγονός ότι υποστηρίζει τη σύνδεση της ΕΟΚ δεν θα ψηφίσει υπέρ της κυρώσεως της συμφωνίας της τελωνειακής ένωσης αν η Κυβέρνηση συνεχίσει να διαπραγματεύεται μόνη χωρίς να ακούει τις απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού και αν η συμφωνία δεν κριθεί ότι διασφαλίζει τα συμφέροντα των παραγωγικών τάξεων του κυπριακού λαού.

Η Κυβέρνηση ζητά από τη Βουλή φορολογικές επιβαρύνσεις για το θέμα της 'Αμυνας. Ουδείς διαφωνεί ότι η αμυντική μας ικανότητα πρέπει να αυξηθεί στο έπακρο ανεξάρτητα από οικονομικές επιβαρύνσεις ακόμα και με την ανάγκη περικοπής από τον προϋπολογισμό έργων ανάπτυξεως. Είναι όμως απαράδεκτο, και η Βουλή δεν θα επιτελεί το συνταγματικό της έργο του ελέγχου, αν φορολογεί μόνο για την άμυνα χωρίς να εξασκεί τον απαιτούμενο έλεγχο στη διάθεση των σχετικών κονδυλίων.

Ασφαλώς εάν διοριζέτο Υπουργός 'Αμυνας πρόσωπο κοινής εμπιστοσύνης της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Βουλής, τόσο η ακολουθητέα αμυντική πολιτική όσο και οι σχετικές δαπάνες ευκολότερα θα τύγχαναν της εγκρίσεως και επιδοκίμασίας της Βουλής και θα καθίσταντο ευνοϊκότερες οι προϋποθέσεις για επιπρόσθετες φορολογίες.

Βαθύτατα απογοητευτικές ήταν σειρά δηλώσεων του κ. Υπουργού για την περικοπή «αναπτυξιακών προγραμμάτων χαμηλής απόδοσης» όπως ανέφερε. Τούτο σημαίνει την περικοπή ή και πλήρη εγκατάλειψη βασικών έργων υποδομής και ανάπτυξεως κυρίως της στερημένης υπαίθρου.

Για να μεταφράσουμε την «επιστημονική» ορολογία του κ. Υπουργού σε λόγια, τα έργα χαμηλής απόδοσης είναι τα έργα εκείνα που γίνονται στην ύπαιθρο και που αφορούν μικρό ποσοστό κατοίκων.

Κατά κανόνα δε, θεωρείται η απόδοση μικρή αν μόνο μικρός αριθμός κατοίκων ωφελούνται αμέσως ή εμμέσως από αυτά.

Προκύπτει λοιπόν ότι αν η Κυβέρνηση επιμένει στην εξαγγελία της αυτή, θα υποστεί τις συνέπειες η ύπαιθρος, και ιδιαίτερα οι ορεινές περιοχές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Στην αρχή της ομιλίας μου ανέφερα ότι σε όλα τα πλουραλιστικά κράτη η ψήφιση των Προϋπολογισμών είναι ο δημοκρατικά παραδεκτός τρόπος με τον οποίο η αντιπολίτευση επιδοκιμάζει ή αποδοκιμάζει την πολιτική της Κυβέρνησης στο σύνολό της.

Από όσα ανέφερα προκύπτει σαφώς ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποδοκιμάζει την πολιτική της Κυβέρνησης για την άρνηση του Προέδρου Κυπριανού

να δημιουργήσει συλλογικό φορέα, με δεσμευτικές αποφάσεις, για το χειρισμό του εθνικού θέματος.

Προκύπτει, ακόμα σαφώς ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποδοκιμάζει τους χειρισμούς του Προέδρου Κυπριανού στο εθνικό μας θέμα, όπως αποδοκιμάζει και τους τρόπους με τους οποίους ο κ. Κυπριανού αντιμετώπισε προληπτικά και εκ των υστέρων των ανακήρυξη και εδραίωση του παράνομου χωριστού τουρκοκυπριακού «κράτους», με αποτέλεσμα την οπισθοδρόμηση του Κυπριακού.

Προκύπτει, επίσης, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαφωνεί ουσιαστικά με την οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως, που δημιούργησε ένα τεράστιο εσωτερικό και εξωτερικό χρέος, το οποίο διαρκώς αυξάνει το έλλειμμα στους Προϋπολογισμούς και που διαρκώς επιβάλλει δυσβάστακτα για το λαό φορολογικά μέτρα, ενώ η ίδια η Κυβέρνηση αποφεύγει να λάβει ουσιαστικά μέτρα λιτότητας και περισυλλογής.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαφωνεί ακόμα με τη θέση ότι μια κομματική Κυβέρνηση, που εκπροσωπεί μόνο το 27% του λαού εντός και εκτός της Βουλής, μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις που να δεσμεύουν την πλειοψηφία.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, τέλος, διαφωνεί με την πολιτική της κομματικοποίησης του κρατικού και ημικρατικού μηχανισμού.

Όλες αυτές οι διαφωνίες μας υποχρεώνουν, σαν το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης, να καταψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς για να καταστήσουμε σαφές ότι η αξιωματική αντιπολίτευση αποδοκιμάζει την πολιτική της Κυβέρνησης στο σύνολό της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός έχει το λόγο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε και φέτος τους τρεις Προϋπολογισμούς του Κράτους, τον Τακτικό Προϋπολογισμό, τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

Το 1985 υπήρξε κατά γενική ομολογία ένα πολύ δύσκολο έτος για την Κύπρο ένεκα της πολύ έντονης εσωτερικής κομματικής διαμάχης. Η προσπάθεια των δυο Κομμάτων ΑΚΕΛ — Συναγερμού να επιρρίψουν ανύπαρκτες ευθύνες στον Πρόεδρο κ. Κυπριανού για το ναυάγιο που προξένησε η Τουρκική αδιαλλαξία στη Συνάντηση Κορυφής και να υποβιβάσουν το θεσμικό ρόλο του Προέδρου ώστε να τον υποχρεώσουν τελικά στο να δεχθεί υποχωρήσεις πάνω στο Κυπριακό πέραν των ορίων ασφαλείας δημιούργησε αρνητικές επιπτώσεις σ' ολόκληρο το φάσμα της κυπριακής ζωής. Δυστυχώς η όλη κατάσταση επέτρεψε στην Τουρκική πλευρά δηλαδή την Τουρκία και την Τουρκοκυπριακή ηγεσία να σκληρύνουν τις θέσεις τους και να συνεχίσουν την πορεία τους προς νέα τετελεσμένα. Έτσι οι προοπτικές προόδου κατά το 1985 ελαττώθηκαν και αδυνάτισαν οι προοπτικές σοβαρής κινητικότητας γύρω από το Κυπριακό. Τον Δεκέμβριο του 1985 διενεργήθησαν Βουλευτικές εκλογές το αποτέλεσμα των οποίων ήταν να εξέλθει το Δημοκρατικό Κόμμα και ο Πρόεδρος κ. Κυπριανού ενισχυμένοι σε μεγάλο βαθμό.

Δεν είναι πρόθεσή μας να ενδιατρίψουμε στις διαφορές μας και σε εκείνα που μας χωρίζουν. Γι' αυτό και δεν θα αναλώσουμε το χρόνο μας τουλάχιστον στην πρωτολογία μας για να απαντήσουμε στην πολύ άδικη και επιθετική ομιλία του Αρχηγού του Συναγερμού. Το μήνυμα το δικό μας σήμερα θα είναι πολύ διαφορετικό. Δεν θα αναφερθούμε ούτε σε παραμορφωτικές διογκώσεις ούτε θα απαντήσουμε στις διογκωμένες παραμορφώσεις. Τουναντίον θέλουμε να πιστεύουμε ότι μετά τις Βουλευτικές εκλογές δημιουργήθηκε ή θα δημιουργηθεί ένα καλύτερο κλίμα και ότι οι θέσεις των Κομμάτων πάνω στο Κυπριακό που στα χαρτιά τουλάχιστον παρουσιάζονται ταυτόσημες δεν ήταν για ορισμένες πλευρές απλώς προεκλογικές διακηρύξεις αλλά μια κοινή συναντίληψη των ελάχιστων προϋποθέσεων για να επιτύχουμε τον ιστορικό συμβιβασμό που όλοι επιθυμούμε για λύση του Κυπριακού και σωτηρία του τόπου μας.

Το Δημοκρατικό Κόμμα που υποστηρίζει σταθερά και με συνέπεια την πολιτική του Προέδρου κ. Κυπριανού είναι απόλυτα προσηλωμένο στην επίτευξη του ιστορικού συμβιβασμού που θα επιτρέψει στις δυο πλευρές, δηλ. τους ελληνοκυπρίους και τουρκοκυπρίους να κτίσουν μαζί ένα κοινό μέλλον, να ξεπεράσουν τις διαφορές και τις προκαταλήψεις τους και να συμβιώσουν σαν πολίτες του ίδιου ενωμένου κράτους με τις κοινές αλλά και με τις ξεχωριστές τους παραδόσεις και πολιτιστικές κληρονομίες μέσα σε μια ευνομούμενη ισοπολιτεία.

Δεχθήκαμε το συμβιβασμό του ομόσπονδου κράτους υπό την σαφή προϋπόθεση ότι η ομοσπονδία πρέπει να είναι γνήσια ομοσπονδία και όχι μια κεκαλυμμένη συνομοσπονδία ή διχοτόμηση.

Επιμένουμε:

- (α) Στην ενότητα εδάφους που περιλαμβάνει το ενιαίο έδαφος των συστατικών μερών του ομοσπονδιακού κράτους.
- (β) Την ενότητα του λαού που καλύπτει το σύνολο των πολιτών του ομοσπονδιακού κράτους.
- (γ) Την ενότητα ιθαγένειας, και
- (δ) την ενότητα της πολιτικής εξουσίας, δηλαδή της εξουσίας εκείνης που ανατίθεται στο ομοσπονδιακό κράτος και ασκείται άμεσα χωρίς την παρέμβαση των τοπικών Κυβερνήσεων, πάνω σε όλα τα πρόσωπα εντός του ομοσπονδιακού κράτους.

Ταυτόχρονα για να μπορέσει να λειτουργήσει μια πραγματική ομοσπονδία και για να είναι η λύση του κυπριακού βιώσιμη και δίκαιη θα πρέπει να εξασφαλίσουμε:

- (α) Την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων πριν από την εγκαθίδρυση μεταβατικής Κυβέρνησης.
- (β) Την επίτευξη διεθνών εγγυήσεων που να μην επιτρέπουν σε καμιά πλευρά το δικαίωμα της μονομερούς επέμβασης, και
- (γ) το σεβασμό και την εφαρμογή των βασικών ελευθεριών και δικαιωμάτων ολόκληρου του κυπριακού λαού με ιδιαίτερη έμφαση στις τρεις βασικές ελευθερίες.

Δεν πιστεύουμε ότι είναι ρεαλισμός να υπογράψουμε σήμερα μια κακή λύση που να δίδει δικαιώματα στην Τουρκία πάνω στην υπόλοιπη Κύπρο διαγράφοντας οριστικά τα ανθρώπινα δικαιώματα του λαού μας όπως ταυτόχρονα δεν αποτελεί ουτοπία να συνεχίσουμε να διεκδικούμε τα अपαράγραφα εκείνα δικαιώματα και

τις βασιικές προϋποθέσεις που καθιστούν ένα ομόσπονδο κράτος βιώσιμο και επιτρέπουν στους κατοίκους του μια αξιοπρεπή διαβίωση χωρίς τη διαγραφή αυτών των ιδίων δικαιωμάτων που αγωνιζόμαστε να επιτύχουμε για οποιονδήποτε άλλο λαό της γης.

Ο αγώνας μας θα συνεχιστεί και θα συνεχίζεται στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, των αποφάσεων και διαδικασιών του καθώς και των πρωτοβουλιών του Γενικού Γραμματέα μέσα σε σωστά πλαίσια. Δεν θέλουμε να είμαστε απαισιόδοξοι και επαναλαμβάνουμε ότι θα συνεχίσουμε να ένθαρρύνουμε τις πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα με βάση τα γνωστά πλαίσια και αποφάσεις. Πολύ φοβούμεθα όμως ότι η τουρκική πλευρά δεν διαθέτει προς το παρόν τουλάχιστον την πολιτική βούληση να επιτρέψει μια τέτοια λύση που να επιτρέπει μακροχρόνια την επιβίωση της Κύπρου σαν ανεξάρτητου κράτους. Πολύ φοβούμεθα ότι η Τουρκία συνεχίζει να έχει επεκτατικά σχέδια σε βάρος της Κύπρου. Και ότι δεν έχει εγκαταλείψει μια πολιτική που οδηγεί όχι μόνο στη διχοτόμηση αλλά και στην κηδεμόνευση αν όχι ακόμα και την κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου.

Επομένως η ιδική μας τακτική και στρατηγική πρέπει να συντείνει στην ετοιμότητα να υπογράψουμε τον έντιμο συμβιβασμό για τον οποίο ομιλούμε και τον οποίο έχουμε ήδη περιγράψει και ο οποίος είναι σίγουρα εφικτός, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να συνεχίσουμε τον αγώνα μας εφόσον συνεχίζεται η τουρκική αδιαλλαξία και τα απώτερα Τουρκικά επεκτατικά σχέδια παραμένουν αναλλοίωτα για να μην αναγνωριστούν τα τετελεσμένα και για να διατηρήσει ο λαός μας το ανάλογο πολιτικό σθένος αντίστασης στα τετελεσμένα μαζί με όλα τα άλλα αναγκαία υπόβαθρα και εφόδια μέχρις ότου δημιουργηθούν οι συνθήκες για δικαίωση και σωστή λύση.

Η προσπάθεια μερικών πλευρών να διαχωριστεί ο λαός σε απορριπτικούς ή μη, ή σε ενδοτικούς ή όχι, ή σε διάφορες άλλες παρόμοιες κατηγορίες σε σχέση με το κυπριακό πρόβλημα, είναι και λανθασμένη και επικίνδυνη.

Η συντριπτική πλειοψηφία αυτού του λαού αναγνωρίζει ότι το Κυπριακό πρέπει να λυθεί με ομοσπονδία βάση των ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. και τις αποφάσεις Κορυφής. Η συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας επιθυμεί ειλικρινά μια νέα πορεία μελλοντικά για την Κύπρο και μια συμβίωση σ' ένα κοινό κράτος με τους Τουρκοκυπρίους. Η συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας απορρίπτει τη διπλή ένωση και παρόμοιες ουτοπιστικές λύσεις που θα σημαίνουν στην τελευταία ανάλυση την καταστροφή ολόκληρης της Κύπρου.

Όμως δεν μπορούμε στην επιθυμία μας να επιτύχουμε μια κάποια λύση, έχοντας κάποια γνώση ιστορίας, και ζυγίζοντας τις γεωπολιτικές και στρατιωτικές πραγματικότητες της περιοχής να διακινδυνεύσουμε το πιο πολύτιμο αγαθό σ' αυτό τον τόπο δηλαδή την κρατική μας οντότητα και διεθνή αναγνώριση, άρρητα συνδεδεμένη με το Μέλλον του λαού μας, παραχωρώντας δικαίωμα μελλοντικής κηδεμόνευσης και επικυριαρχίας στην Τουρκία πάνω σ' ολόκληρη την Κύπρο. Ήδη διεθνώς οι προοπτικές για το 1986 όσον αφορά την παγκόσμια ειρήνη παρουσιάζονται κάπως βελτιωμένες. Η συνάντηση των ηγετών των δυο υπερδυνάμεων κ.κ. Ρήγκαν και Γκορμπατσιώφ χωρίς να έχει επιτελέσει άμεσα εντυπωσιακά αποτελέσματα τουλάχιστον έχει βελτιώσει το διεθνές κλίμα οι δε προτάσεις του ηγέτη της Σοβιετικής Ένωσης για αποπλισμό είναι αξιόλογες. Η ανθρωπότητα μπροστά στο χείλος του πυρηνικού ολέθρου ευρίσκεται ήδη στο

στάδιο που με αποτροπιασμό ενώπιον αυτού του κινδύνου αρχίζει να απομακρύνεται από το χέιλος. Ας ελπίσουμε ότι αυτή η διαπίστωση δεν προέρχεται από ευσεβοποθισμό.

Η συνεχιζόμενη κατακόρυφος μείωση της τιμής των πετρελαίων είναι μια άλλη ευνοϊκή εξέλιξη που θα ανακουφίσει σε μεγάλο βαθμό τη διεθνή οικονομία και θα συντείνει κατ' επέκταση και σ' ένα καλύτερο κλίμα ύφεσης και συνεργασίας διεθνώς. Τα δημοκρατικά πρότυπα του πλουραλισμού και του πολυκομματισμού φαίνεται ότι γίνονται διαρκώς και περισσότερο ελκυστικά και οι αγώνες των λαών παγκοσμίως για το μεγάλο αγαθό της Δημοκρατίας εντείνονται και πολλαπλασιάζονται χωρίς δυστυχώς να είναι πάντοτε επιτυχείς.

Για την Κύπρο τελευταία υπήρξαν κατά τη γνώμη μας δυο σοβαρές ευνοϊκές εξελίξεις.

Οι προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης του παρελθόντος μηνός ανύψωσαν το κυπριακό από το τέλμα που το έφεραν η εσωτερική διαμάχη το 1985 και η συνεχιζόμενη τούρκικη αδιαλλαξία και χαράζουν καλύτερες προοπτικές που οπωσδήποτε οφείλουν να αξιοποιηθούν.

Η δεύτερη ευνοϊκή εξέλιξη είναι το προχωρημένο στάδιο για Τελωνειακή Ένωση με την Ε.Ο.Κ., πράγμα που εκτός από την οικονομική του πλευρά έχει την πολιτική του σημασία με την έννοια ότι η Κύπρος παραμένοντας μεν σταθερά μέλος του Κινήματος των Αδεσμεύτων θα απολαμβάνει τουλάχιστον μέχρι κάποιου βαθμού την πολιτική προστασία που ενέχουν οι στενότερες οικονομικές σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το γεγονός είναι ότι η Τουρκία με τα τεράστια οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει και τη διεθνή απομόνωση που την οδηγεί ο ισλαμισμός και ο οπισθοδρομισμός της Χούντας που την κυβερνά, προσπαθεί να εύρει διέξοδο εισερχόμενη τελικά στην Ευρωπαϊκή οικογένεια. Τούτο αυξάνει μελλοντικά τις δυνατότητες χειρισμών και δημιουργεί περισσότερους μοχλούς πίεσης από την Ευρώπη προς την Τουρκία για πρόοδο στο Κυπριακό. Ταυτόχρονα η καθόλα αρμονική συνεργασία της Κύπρου με την Ελλάδα, που παραμένει πάντα το κύριο στήριγμα στον αγώνα της Κύπρου, ιδιαίτερα των δυο Κυβερνήσεων Παπανδρέου — Κυπριανού και ο ρόλος της Ελλάδος τόσο μέσα στην Ευρωπαϊκή οικογένεια που ανήκει αλλά και η πολυδιάστατη πολιτική της Κυβέρνησης της προς όλες τις κατευθύνσεις δημιουργεί αξιόλογα ανοίγματα και ερείσματα για την Κύπρο αν αυτά αξιοποιηθούν κατάλληλα.

Βέβαια όπως πολλές φορές αναφέραμε η λύση του Κυπριακού είναι κάτι που δεν έγκειται αποκλειστικά στις δικές μας δυνάμεις και ίσως ακόμη να εξαρτάται από δυνάμεις και συνθήκες εκτός του ιδιού μας ελέγχου.

Όμως το ερώτημα πάντα προβάλλει έντονο: Στο βαθμό που μπορούμε να συντείνουμε στη βελτίωση της μοίρας μας και στη δημιουργία καλύτερων συνθηκών για τον αγώνα μας, τί είναι εκείνο που εμείς πράττουμε;! Υπάρχει άραγε η αναγκαία ενότητα, σύμπνοια, συναντίληψη, αγάπη, αρετή, αγωνιστικότητα, πράγματα που αναμφίβολα χρειάζεται ένας λαός που αγωνίζεται για επιβίωση και σωτηρία;!

Δυστυχώς η απάντηση είναι αρνητική.

Στο θέμα της καθολικής ενότητας όλοι μιλούμε γι' αυτή, όλοι αισθανόμαστε την ανάγκη της, όλοι συναρπαζόμαστε από το μήνυμά της. Όμως μέχρι τώρα στις δύσκολες στιγμές και αποφασιστικές που είναι τόσο πολύ απαραίτητη,

αδυνατούμε να την πετύχουμε γιατί μέσα στις τόσες αρετές της φυλής και δυστυχώς υπάρχει και η κατάρρα του διχασμού και της διχόνοιας, των προσωπικών διαφορών, των κομματικών διενέξεων, των ιδεολογικών συγκρούσεων, του εγώ και όχι του εμείς.

Το θέμα του Φακέλλου της Κύπρου και το άνοιγμα του στην Ελληνική Βουλή είναι για μας μια θετική εξέλιξη που στην κατάληξή της έστω και 12 χρόνια μετά την τραγωδία της Κύπρου θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την οριστική ψυχική κάθαρση και μεγαλύτερη ενότητα όλου του λαού αφού ρίξει προηγουμένως άπλετο φως όπως ελπίζουμε σε όλες τις γνωστές και άγνωστες πτυχές εκείνων των ημερών και στο βαθμό ενοχής των ιθυνόντων της προδοσίας. Το Δημοκρατικό Κόμμα ζήτησε ήδη να επαναγράψει το θέμα για ολοκλήρωση της συζήτησης που δεν ολοκληρώθηκε στην προηγούμενη Βουλή εν αναμονή του ανοίγματος του Φακέλλου στην Ελλάδα. Αλλά επιθυμούμε να τονίσουμε και να προειδοποιήσουμε ότι δεν θα δεχθούμε παρέκκλιση της ουσίας με αναδρομή στο 1960 για αναζήτηση ελαφρυντικών του Πραξικοπήματος, γιατί δεν συζητούμε την ιστορία της Ανεξάρτητης Κύπρου αλλά την προδοσία του 1974 σε βάρος της.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Πρόεδρος κ. Κυπριανού ήδη κατέβαλε και συνεχίζει να καταβάλλει νέες προσπάθειες για την επανασύσταση του Εθνικού Συμβουλίου πάνω σε μια νέα βάση και ήδη υπήρξαν διάφορες προτάσεις εκ μέρους του τον τελευταίο καιρό που κανονικά έπρεπε να είχαν εύρει ανταπόκριση από όλες τις πλευρές αν η πραγματική πρόθεση ήταν ο θεσμός αυτός να λειτουργήσει και με δημοκρατικά και με προσπάθεια ομοφωνίας αλλά ταυτόχρονα να μην υποβιβάζεται ο ρόλος και οι εξουσίες του Προέδρου σαν κύριον εκφραστή της Εκτελεστικής Εξουσίας θεσμός που απορρέει από το Σύνταγμά μας και συνδέεται άρρηκτα με την κρατική μας υπόσταση.

Κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλες τις δυσκολίες και τις αντιδράσεις εμείς θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες μας για ενότητα και μια και δυο και εκατόν φορές γιατί παραμένει το πιο απαραίτητο υπόβαθρο στον αγώνα μας. Μόνο όταν την επιτύχουμε θα μεταφέρουμε το μήνυμα όχι μόνο στην Τουρκία αλλά και στους ισχυρούς της γης και σ' όλους εκείνους που έχουν λόγο μικρό ή μεγάλο στα διεθνή πράγματα ότι δηλαδή δεν είμαστε διατεθειμένοι να αυτοκτονήσουμε επειδή απειλούμεθα με θάνατο αλλά ότι η Κύπρος θέλει να ζήσει και ότι μπορεί να ζήσει.

Αυτό το μήνυμα θα το μεταφέρουμε επίσης ενισχύοντας την αμυντική μας θωράκιση καθώς και με τη διαρκή και συστηματική διεθνοποίηση και διαφώτιση όσον αφορά τις πραγματικές διαστάσεις του Κυπριακού. Έχουν περάσει σχεδόν 12 χρόνια από την εισβολή και όσον και αν Κυβερνήσεις και λαοί γνωρίζουν το Κυπριακό και συμπαθούν τις θέσεις μας θα είναι λάθος αν εμείς οι ίδιοι δεν δίδουμε τουλάχιστον την εντύπωση ότι είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε να διεκδικούμε με όσα μέσα διαθέτουμε τα δίκαια και τα δικαιώματα του Λαού μας και του τόπου μας. Δυστυχώς με το να αποκόπτουμε τα ελάχιστα συγκριτικά κονδύλια για τη διαφώτιση και να μειώνουμε τα αιτούμενα από την Κυβέρνηση κονδύλια για την άμυνα, δεν τιμωρούμε, όπως μερικοί μπορεί να νομίζουν, τον Πρόεδρο κ. Κυπριανού και την Κυβέρνηση ή το Δημοκρατικό Κόμμα, αλλά είναι την Κύπρο και την υπόθεσή της που αδικούμε.

Έχουμε δημοκρατία στην Κύπρο και την χαιρόμεθα με όλη μας την ψυχή. Όμως έχουμε και ένα μεγάλο ένα τεράστιο πρόβλημα και τα Τουρκικά στρατεύματα πατούν τη μισή σχεδόν Κύπρο και τα σπίτια πολλών από μας. Γι' αυτό μέσα στα πλαίσια της πολυκομματικής δημοκρατίας που επαναλαμβάνουμε τη χαιρόμεθα και είμεθα ιδιαίτερα περήφανοι που την έχουμε πετύχει σ' αυτό τον τόπο, μέσα στα πλαίσια της σκληρής κριτικής, της δυναμικής αντιπολίτευσης, της ιδεολογικής διαμάχης, των κομματικών διεκδικήσεων, να μη ξεχνούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι υπάρχει και η Κύπρος και ότι κάπου πρέπει να αφήνουμε ένα περιθώριο κάποιας συνδιαλλαγής, να γίνεται κάποια αβαρία σε όλα αυτά που μας χωρίζουν ιδεολογικά, κομματικά, προσωπικά έτσι για χάρη της Κύπρου, και ας αισθανόμαστε καμιά φορά ότι στην κομματική διαμάχη εμείς μπορεί να αδικούμαστε περισσότερο από τους άλλους και ας μη χρειάζεται πάντα η μια πλευρά να εξέρχεται νικήτρια σε βάρος της άλλης σ' αυτές τις διαφορές. Γιατί στην ενάντια περίπτωση δεν θα υπάρξει στο τέλος κανένας νικητής, ηττημένη θα είναι η Κύπρος. Και δεν πρέπει να αφήνουμε μίσση και προκαταλήψεις μεταξύ μας να δημιουργούν έχθρες ανυπέβλητες που να μας χωρίζουν διαρκώς όταν ο αγώνας είναι κοινός και η μοίρα του Κυπριακού ελληνισμού μία.

Ακόμα πρέπει να κτυπηθεί κάποιο υπολανθάνον αίσθημα αχρειαστού ευδαιμονισμού και ωφελιμισμού, κάποιου άκρατου συναγωνισμού, προσωπικής ανέλιξης και βολέματος, κάποιας εγωϊστικής αντικατόπτρισης των δεδομένων στο βωμό της οποίας θυσιάζονται πολλές φορές τα ευρύτερα καλώς νοούμενα συμφέροντα αυτού του τόπου.

Όλα αυτά υπήρχαν και πριν το 1974 αλλά τελευταία έχουν επαυξηθεί. Δεν είναι του παρόντος να υπεισέλθουμε σε βαθειά ανάλυση για τις ρίζες και τους λόγους αυτής της κατάστασης. Για μας σημασία πρέπει να έχει η θεραπεία και η άμεση αντιμετώπιση.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών καλούμε τον Κυπριακό λαό, το Κέντρο, τη Δεξιά και την Αριστερά, όλα τα Κόμματα, Οργανώσεις και καταστάσεις σε ψυχική ενότητα σκοπών και στόχων.

Καλούμε την ηγεσία αλλά και τους απλούς πολίτες να αφήσουμε όλοι μας κατά μέρος τις διαφορές μας και να δώσουμε τα χέρια σε μια προσπάθεια επίτευξης καθολικής ενότητας και σε μια προσπάθεια χάραξης κοινών στόχων και κοινής γραμμής γιατί ο χρόνος δυστυχώς δεν περιμένει και η ιστορία αμείλικτη μας θέτει όλους ενώπιον των τεράστιων ευθυνών μας.

Καλούμε το λαό μας να αφυπνισθεί και να συνειδητοποιήσει ότι πέραν από τα υλικά αγαθά και προσωπικά ή κομματικά συμφέροντα τίθεται θέμα επιβίωσης της ίδιας της πατρίδας μας.

Καλούμε όλους να βοηθήσουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο πολύ δύσκολο έργο του και όταν το σκάφος αράξει σε ήσυχο και απάνεμο λιμάνι, τότε έχουμε όλο τον καιρό να ξαναρχίσουμε τις προσωπικές, κομματικές, ιδεολογικές και άλλες διαφορές μας.

Αντιθέσεις πάντα θα υπάρχουν, γιατί δεν είμαστε, εμείς οι έλληνες ιδίως, αγέλη προβάτων και γιατί έχουμε μια δημοκρατία που όλοι τη χαιρόμαστε και που όλοι πρέπει να θέλουμε να τη διαφυλάξουμε σαν κόρη οφθαλμού.

Η περιφρούρηση όμως της δημοκρατίας, όπως ήδη ετονίσθη, δεν συγκρούεται με την ανάγκη μιας καθολικής ενότητας και μονολιθικότητας στους στόχους και

τους χειρισμούς του κυπριακού. Χώρες με πολύ μεγαλύτερη δημοκρατική παράδοση και με πολύ λιγότερα προβλήματα με τα δικά μας εφόσον δεν αντιμετωπίζουν το θέμα της εθνικής και φυσικής επιβίωσης έχουν πετύχει κοινή γραμμή όσον αφορά τα εθνικά τους θέματα. Γιατί όχι και εμείς;

Έχουμε την εντύπωση ότι με πραγματικά καλή θέληση δεν είναι τόσο δύσκολη η επίτευξη αυτής της καθολικής ενότητας, γιατί οι διαφορές μας είναι περισσότερο πάνω στην τακτική παρά στην ουσία, γιατί οι διαφορές μας είναι περισσότερο πάνω σε ειδικά παρά σε γενικά θέματα γιατί οι διαφορές μας προέρχονται από την προκατάληψη και τον εγωισμό εκεί που έπρεπε να υπάρχει συναντίληψη και αρετή.

Είναι τότε μόνο όταν πετύχουμε μια καθολική ενότητα ή τουλάχιστον κάποιο μεγαλύτερο βαθμό ενότητας που οι ξένοι ίσως ν' αρχίσουν να σκέπτονται χάρin βέβαια και των δικών τους συμφερόντων ότι η Κύπρος θέλει και μπορεί να ζήσει και ότι, αξίζει τον κόπο να επιτραπεί στην Κύπρο ένα πολιτικό Ναυαρίνο, ένας πραγματικός δίκαιος συμβιβασμός.

Ερχόμενοι στο θέμα των Προϋπολογισμών του 1986, θα διαπιστώσουμε και φέτος όπως και τα προηγούμενα έτη ότι το οικονομικό σκάφος της Κυπριακής Δημοκρατίας βαίνει και κυβερνάται καλώς και ότι η Κυπριακή οικονομία συνεχίζει σταθερά την ανοδική της πορεία με όλους τους σημαντικούς οικονομικούς δείκτες απόλυτα υγιείς και θετικούς. Δεν χρειάζεται εξάλλου πολλή περίσκεψη και μελέτη για εξαγωγή αυτού του συμπεράσματος διότι αν κοιτάξουμε γύρω μας στον μικρό κόσμο που ζούμε εδώ στην Κύπρο μερικά πράγματα είναι αυταπόδεικτα φτάνει να τα προσεγγίσουμε με αντικειμενική θεώρηση, χωρίς κομματικές ή ιδεολογικές προκαταλήψεις.

Δυστυχώς όμως η τάση μας για αρνητικές και αψυχολόγητες ενέργειες, που από μόνες τους επιδεινώνουν τα πράγματα, άρχισε να επεκτείνεται, με τρόπο μάλιστα δραματικό ακόμα και στον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τα οικονομικά μας επιτεύγματα και προβλήματα. Ζούμε και ενεργούμε, κύριοι συνάδελφοι, σε μια κοινωνία που τα τελευταία δέκα χρόνια, αλλά ακόμα και σήμερα, έχει να επιδείξει τεράστια επιτεύγματα, που διεθνώς χαρακτηρίζονται σαν ένα οικονομικό θαύμα και προσελκούν το θαυμασμό. Και όμως τι πράττουμε εμείς οι ίδιοι! Υπερτιμούμε συνεχώς τα προβλήματα, προσπαθούμε, με κάθε τρόπο να δημιουργήσουμε και στο εσωτερικό, αλλά δυστυχώς και στο εξωτερικό, το αίσθημα ότι η οικονομία μας αντιμετωπίζει τάχατες ανυπέρβλητη κρίση και ότι καταρρέει από στιγμή σε στιγμή, αδιαφορώντας τελείως για τις δυσμενείς ψυχολογικές συνέπειες πάνω στο εσωτερικό επιχειρηματικό κλίμα, τις ξένες επενδύσεις, τη διεθνή εμπιστοσύνη, τον καταναλωτισμό και τόσα άλλα. Και λησμονούμε βέβαια ότι η συνεχής παρουσία των κατοχικών στρατευμάτων ήδη αποτελεί ένα τεράστιο αποσταθεροποιητικό παράγοντα εμπιστοσύνης των δικών μας και ξένων επενδυτών. Και δεν φτάνει αυτό, αλλά μετά προχωρούμε στο να επικρίνουμε την Κυβέρνηση γιατί τάχατες υπάρχουν σε κάποιο βαθμό τα προβλήματα αυτά, που η δική μας υπερβολή και κινδυνολογία υπέθαλψε και επέτεινε.

Προβλήματα βέβαια υπάρχουν, κύριοι συνάδελφοι, και σ' αυτά θα αναφερθούμε αντικειμενικά και εκτεταμένα πιο κάτω, όμως ερωτώ αν είναι ή δεν είναι εκπληκτικό να μιλούμε για κρίση σε μια οικονομία που τα τελευταία δέκα χρόνια πέτυχε:

- ένα μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 8.2%, δηλαδή σχεδόν τριπλάσιο από εκείνο της διεθνούς οικονομίας·

- μια αύξηση του κατά κεφαλή εισοδήματος από τις £690 το 1976 στις £2,640 το 1985, που ισοδυναμεί με μια πραγματική βελτίωση της τάξης του 64% σε μια περίοδο που διεθνώς η βελτίωση του κατά κεφαλή εισοδήματος σε πραγματικούς όρους μόλις ξεπέρασε το 10%·
- ένα ρυθμό πληθωρισμού πολύ πιο χαμηλό από τις περισσότερες αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες χώρες της τάξης του 5% ετησίως, και που φέτος αναμένεται να μειωθεί στο 3% ή και στο 2%·
- ένα ποσοστό ανεργίας από τα πιο χαμηλά στον κόσμο της τάξης του 3.3% δηλαδή εντός διεθνώς αναγνωρισμένων πλαισίων πλήρους απασχόλησης·
- μια αύξηση στους πραγματικούς μισθούς της τάξης του 120% σε σύγκριση με 10% μόνο που ήταν ο μέσος όρος στις ανεπτυγμένες χώρες·
- μια αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας και του εθνικού πλούτου της τάξης του 3.5 δισεκατομμυρίων λιρών σε σημερινές τιμές.

Ή μήπως μια οικονομία που μετά από μια χρονιά εξαιρετικών οικονομικών αποτελεσμάτων κατόρθωσε, δηλαδή το 1985, να πετύχει και πάλι ένα ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 3.5%, δηλαδή ψηλότερο από εκείνο της διεθνούς οικονομίας, μια κάμψη του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών από το 4.4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στο 4.2%, μια πτώση του ρυθμού πληθωρισμού από το 6% στο 5%, μια μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος από τα £74 εκ. το 1984 στα £64 εκ. το 1985 ή από το 5.6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στο 4.5%, μια σταθεροποίηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους και μια μείωση της αναλογίας του συνολικού εξωτερικού χρέους ως προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, μια συνέχιση της ανάκαμψης των παραγωγικών επενδύσεων και μια αύξηση του τουριστικού ρεύματος της τάξης του 10.5% βρίσκεται στα πρόθυρα της κατάρρευσης, όπως μερικές πλευρές πολύ άδικα προσπαθούν να παρουσιάσουν για δική τους κομματική εκμετάλλευση.

Τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα που ανέλυσε με ειλικρίνεια ο Υπουργός Οικονομικών μπορούν να διαχωριστούν σε δυο κατηγορίες: Δηλαδή τα διαρθρωτικά προβλήματα και τα προβλήματα σταθερότητας.

Δεν πιστεύω κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει κανείς σ' αυτή την αίθουσα που με αντικειμενικό φακό στο βάθος δεν συμφωνεί ότι τα γενεσιουργά αίτια των προβλημάτων και των δύο κατηγοριών μπορούν και πρέπει να αναζητηθούν στα αποτελέσματα της τούρκικης εισβολής όπως επίσης της ταχύτητας με την οποία έγινε η επαναδραστηριοποίηση αλλά και της αρνητικής κατάστασης της διεθνούς οικονομίας.

Ας πάρουμε πρώτα τα διαρθρωτικά προβλήματα. Υπάρχει κανείς που να διαφωνεί ότι η μεγάλη προτεραιότητα μετά την εισβολή ήταν να επαναδραστηριοποιηθεί ολόκληρο το εργατικό δυναμικό μας με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και όχι η προώθηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας. Υπάρχει κανείς που διαφωνεί ότι η στρατηγική μας αυτή πράγματι απέδωσε και ότι κατορθώσαμε όχι μόνο να επαναδραστηριοποιήσουμε το εργατικό μας δυναμικό αλλά και να δημιουργήσουμε πετυχημένες βιομηχανικές μονάδες έντασης εργασίας που κατόρθωσαν να διεισδύσουν με εξαιρετικό δυναμισμό στις νέες αγορές της Μέσης Ανατολής, ενώ παράλληλα κατορθώσαμε να αναβιώσουμε από τα ερείπια τον τουρισμό μας στις ελεύθερες περιοχές και να καταστήσουμε την Κύπρο ένα οικονομικό, χρηματοδοτικό και εμπορικό κέντρο διεθνούς ακτινοβολίας.!

«Τα πάντα όμως ρει. . .», κύριοι συνάδελφοι. Ιδιαίτερα με το ρυθμό που επέρχονται οι μεταβολές σήμερα στο διεθνή χώρο, με το ξέφρενο ρυθμό που προχωρεί η τεχνολογία, με τις ανακατατάξεις που επέρχονται στην οικονομική δύναμη των κρατών, τα скаμπανεβάσματα στις τιμές βασικών αγαθών και πρώτων υλών και κυρίως του πετρελαίου και τις διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι δομές της οικονομίας μας σταδιακά ίσως θα πάψουν να είναι οι ιδανικές για την προώθηση της αναπτυξιακής μας πορείας. Κι εδώ ακριβώς θα φανεί κι ο δυναμισμός μας και η προσαρμοστικότητα μας, αλλά και ο βαθμός που θα θέσουμε τον πατριωτισμό μας πάνω από τις διαφορές μας. Ναι μεν η Κυβέρνηση θα προωθήσει μέσα στα πλαίσια του Πέμπτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης διάφορα μέτρα με στόχο την τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας μας και την προσαρμογή στις νέες πραγματικότητες που δημιουργεί η πορεία προς την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ. Μέσα όμως στο σύστημα της μικτής οικονομίας που υιοθετήσαμε, από την πρώτη μέρα της Ανεξαρτησίας, και στο οποίο το κόμμα μας πιστεύει ακράδαντα, είναι ο ιδιωτικός τομέας που θα διαδραματίσει τον πρωτεύοντα ρόλο ανταποκρινόμενος στα ερεθίσματα των μέτρων που λαμβάνει κατά καιρούς η Κυβέρνηση. Και ερωτούμε, πώς προωθείται δυναμικά ο ρόλος αυτός του ιδιωτικού τομέα; Με την καλλιέργεια κλίματος απαισιοδοξίας, μοιρολατρίας και μαρασμού για χάρη και μόνο του αντιπολιτεύεσθαι και με την επινόηση «συνταρακτικών» αριθμών τελείως διαστρεβλωμένων για το ύψος του εξωτερικού μας χρέους, ή με τη ρεαλιστική διάγνωση των προβλημάτων χωρίς συναισθηματικές ή δημαγωγικές υπερβολές και με τη συνεργασία όλων των κομματικών και ταξικών δυνάμεων για τη δημιουργία του κατάλληλου ψυχολογικού κλίματος;!

Με την ευκαιρία που αναφέρθηκα στο θέμα της ετοιμασίας του Πέμπτου Έκτακτου Σχεδίου, θα ήθελα να τονίσω ότι εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει μια ριζική διαφοροποίηση στο περιεχόμενο και στον προσανατολισμό του Σχεδίου. Χαιρετίζουμε τη δήλωση που έγινε από τον Υπουργό Οικονομικών ότι στα πλαίσια του Σχεδίου θα υπάρξει μια συγκεκριμένη και σε βάθος μελέτη και μακροοικονομική αξιολόγηση και ιεράρχηση των επενδυτικών επιλογών της οικονομίας, που αποτελεί την υλοποίηση μιας εισήγησης που είχαμε υποβάλει σαν Δημοκρατικό Κόμμα κατά τη συζήτηση που έγινε για τους Προϋπολογισμούς του 1985. Χαιρετίζουμε επίσης και την ανασύσταση των Τριμερών Συμβουλευτικών Επιτροπών Προγραμματισμού, που τη λειτουργία τους στα πλαίσια του οικονομικού μας συστήματος τη θεωρούμε απόλυτα αναγκαία. Όμως αυτά δεν είναι, κατά την άποψή μας, αρκετά. Το Γραφείο Προγραμματισμού θα πρέπει να αναπροσαρμόσει περισσότερο τις κατευθύνσεις του έτσι που να γίνουν περισσότερο αναπτυξιακές και μακροπρόθεσμες και λιγότερο σταθεροποιητικές και βραχυπρόθεσμες, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να δοθεί πολύ περισσότερη έμφαση στην ορθολογιστική ιεράρχηση των προτεραιοτήτων. Θα πρέπει το νέο Σχέδιο καθαρά και ξάστερα να δίνει το μήνυμα για τους κλάδους της οικονομίας που έχουν προοπτικές και συγκριτικά πλεονεκτήματα, και επομένως θα πρέπει να προωθηθούν, ξεχωρίζοντας τους κλάδους που πρέπει να αναπροσαρμοστούν από εκείνους που δεν έχουν καμιά προοπτική. Μια τέτοια προσέγγιση είναι πολύ πιο επείγουσα και αναγκαία σήμερα που τα δεδομένα κατά την προσεχή πενταετία θα αλλάξουν, σταδιακά μεν αλλά αποφασιστικά, εξαιτίας της πορείας προς την τελωνειακή ένωση, της κάποιας ύφεσης που παρατηρείται σε παραδοσιακές μας αγορές και του συνεχώς εντεινόμενου ανταγωνισμού από χώρες χαμηλού εργατικού κόστους για τα βασικά εξαγωγικά μας προϊόντα έντασης εργασίας.

Η προώθηση της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ που είναι σήμερα η μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο, μας δίνει μια μοναδική ευκαιρία για να προωθήσουμε ενεργά τα προϊόντα μας σε πιο σταθερές αγορές. Παράλληλα όμως δημιουργεί μια πρόκληση ένα challenge με αυξημένες ανταγωνιστικές πιέσεις και κινδύνους για ορισμένους κλάδους της οικονομίας μας, που πρέπει έγκαιρα και να τους εντοπίσουμε και συνειδητοποιήσουμε και να τους αναπροσαρμόσουμε όπου είναι δυνατόν. Για το λόγο αυτό υποβάλλουμε και την εισήγηση για ετοιμασία ενός πιο μακροπρόθεσμου Σχεδίου, δεκαπενταετούς διάρκειας (όσο και η διάρκεια της περιόδου μέχρι την ολοκλήρωση της τελωνειακής ένωσης) το οποίο να είναι δομικής και ποιοτικής παρά ποσοτικής μορφής και στα πλαίσια του οποίου θα μελετηθούν οι αναγκαιότητες για δομικές αλλαγές και ο βαθμός που μπορεί να επιτευχθούν. Το σχέδιο αυτό μπορεί να αποτελέσει το πλαίσιο της διαμόρφωσης των επόμενων τριών πενταετών Αναπτυξιακών σχεδίων που θα είναι βέβαια πολύ πιο λεπτομερή.

Έρχομαι τώρα στα προβλήματα σταθερότητας που παρουσιάζει η οικονομία μας. Όπως ήδη ετονίσθη σε πολλές περιπτώσεις τα προβλήματα αυτά πηγάζουν από το γεγονός ότι η συνολική εγχώρια ζήτηση (επενδυτική και καταναλωτική) ξεπερνά την εγχώρια παραγωγή, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και να επηρεάζεται αυξητικά ο ρυθμός πληθωρισμού. Επέκταση και αντανάκλαση άμεση των προβλημάτων αυτών, σε συνδυασμό και με την ανάγκη για διατήρηση για λόγους ασφάλειας ψηλών συναλλαγματικών αποθεμάτων, είναι η αύξηση του εξωτερικού μας χρέους.

Ειλικρινά νομίζω ότι είναι πλήρως αυταπόδεικτο ότι και τα προβλήματα αυτά έχουν τις ρίζες τους στην τουρκική εισβολή, καθώς και στην ταχύτητα με την οποία έγινε η επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας, καθώς και στο αρνητικό οικονομικό κλίμα που επικράτησε διεθνώς κατά την περασμένη δεκαετία.

Τα τελευταία δέκα χρόνια, σαν αποτέλεσμα της προσπάθειας για αντι-κατάσταση μέρους απλώς της παραγωγικής δυναμικότητας και των κατοικιών με τον εξοπλισμό τους που βρίσκονται στον κατεχόμενο βορρά, αναγκαστήκαμε να διατηρήσουμε το επίπεδο των επενδύσεών μας σ' επίπεδα γύρω στο 34% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, επίπεδα δηλαδή πρωτοφανή στην οικονομική ιστορία και τη δική μας αλλά και τη διεθνή. Ταυτόχρονα βελτιώσαμε με πολύ γρήγορο ρυθμό το βιοτικό μας επίπεδο, ξεφεύγοντας παράλληλα και από τον κίνδυνο της δημιουργίας μιας κατηγορίας πολιτών δεύτερης τάξης, μετά την προσφυγοποίηση και ενισχύσαμε πολύ σημαντικά την άμυνά μας. Όλα αυτά είχαν, αναπόφευκτα, ένα κόστος, δηλαδή τα δημοσιονομικά ελλείμματα, τα ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, την αύξηση του εξωτερικού μας χρέους.

Για τον οποιονδήποτε καλόπιστο παρατηρητή τα ερωτήματα που τίθενται είναι τα δύο βασικά ακόλουθα: (α) Το κόστος αυτό της επαναδραστηριοποίησης της ενίσχυσης της άμυνας μας και της βελτίωσης του βιοτικού μας επιπέδου ήταν άραγε δυσανάλογα ψηλό; και (β) έχουμε ξεπεράσει μήπως τα επίπεδα ασφάλειας;!

Ας πάρουμε το πρώτο ερώτημα. Τα τελευταία δέκα χρόνια επενδύσαμε σαν οικονομία 3.5 δισεκατομμύρια λίρες σε σημερινές τιμές, ενώ το εξωτερικό μας χρέος ανέρχεται στα £536 εκ. Αν από το ποσό αυτό αφαιρέσουμε τα συναλλαγματικά μας αποθέματα μένει ένα υπόλοιπο της τάξης των £140 εκ. περίπου. Είναι το ποσό αυτό υπέρογκο σε σύγκριση με την τεράστια αύξηση της

παραγωγικής μας δραστηριότητας και του εθνικού μας πλούτου; Στο ίδιο διάστημα της δεκαετίας η Κυβέρνηση ξόδεψε μόνο για τη στέγαση και ανακούφιση των προσφύγων και για κοινωνικές υπηρεσίες και παροχές (υγεία, παιδεία, επιχορηγήσεις κλπ), για παραγωγικές επενδύσεις, για την αντικατάσταση των χαμένων με την εισβολή πλουτοπαραγωγικών πόρων, και για την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης ποσά που ισοδυναμούν με 2.5 δισεκατομμύρια λίρες σε σημερινές τιμές. Αν ληφθούν υπόψη όλα τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των οφειλών των ιδιωτών στην Κυβέρνηση και το ύψος των συναλλαγματικών αποθεμάτων, το καθαρό δημόσιο χρέος δεν ξεπερνά τα £250 εκ. Είναι άραγε το ποσό αυτό υπέρογκο σε σχέση με την τεράστια κοινωνική, εθνική και οικονομική συνεισφορά της Κυβέρνησης που μετά την εισβολή εξαιτίας ακριβώς των επιπτώσεων της ήταν αναπόφευκτα εξαιρετικά αυξημένη; Ειλικρινά, κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε πως όχι. Έτσι πιστεύουμε κάθε καλόπιστος παρατηρητής θα βγάλει το ίδιο συμπέρασμα. Εξάλλου ας δούμε το θέμα από ανθρωπομορφικής πλευράς μεταφέροντας δηλαδή τις αναλογίες στην καθημερινή μας ζωή.

Ποιός οικογενειάρχης δεν θα προέβαινε σε μια καλή επένδυση ή δεν θα έκτιζε ένα σπίτι για τα παιδιά του αξίας £25/30,000 με μόνο δάνειο ποσό £2,500;!

Και ποιός επιχειρηματίας δεν θα επεξέτεινε τις εργασίες του και τις επιχειρήσεις του προς μια νέα κατεύθυνση που θα αύξανε το Κεφάλαιο του κατά £250/300,000 δανειζόμενος τελικά μόνο £25,000 και αποπληρώνοντας αυτό το χρέος μαζί με τους τόκους του από το 10/12% των ετήσιων απολαβών του;

Αλλά μήπως εκείνοι που συνεχίζουν τη στείρα και αρνητική κριτική και τους ακούσαμε πάνω σ' αυτό το θέμα, διαφωνούν με το φιλολαϊκό, κοινωνικό έργο της Κυβέρνησης;

- Τις δαπάνες για τη στέγαση και τα άλλα έργα υπέρ των προσφύγων;!
- Τις συντάξεις και τις άλλες κοινωνικές παροχές υπέρ των ασθενεστέρων τάξεων του λαού μας που συμπεριλαμβάνουν και τη συνεισφορά της Κυβέρνησης στο Αναλογικό και άλλα παρόμοια Σχέδια κοινωνικής φύσεως;!
- Τις επιδοτήσεις για τη γεωργία, τα μεγάλα υδατικά έργα, τη γενική φροντίδα για την ύπαιθρο;!
- Τις μεγάλες δαπάνες για την άμυνα της Κύπρου;!
- Τα έργα δομής και υποδομής, δρόμους, λιμάνια, αεροδρόμια και άλλα με την αντικατάσταση των απολεσθέντων στην εισβολή;!
- 'Η μήπως κατά βάθος επιθυμούν απολύσεις προσωπικού από τη Δημόσια Υπηρεσία αλλά δεν έχουν την πολιτική τόλμη να το πουν ξεκάθαρα. Εμείς ουδέποτε θα εισηγηθούμε ή θα δεχθούμε τέτοιο πράγμα.
- 'Η μήπως ακόμα εισηγούνται ότι την Κύπρο έπρεπε, μετά το 1974 να την αφήσουμε να γίνει μια έρημος ή να παραμείνει ένας τόπος ερειπίων και όχι να την καταστήσουμε πάλιν μια όαση; Αλλά βέβαια για μερικούς είναι αδύνατο να απολέσουν, δεν θα απολέσουν ποτέ τους την παρωπίδα της στείρας και αρνητικής κριτικής.

Κι' έρχομαι στο δεύτερο ερώτημα. Έχουμε ξεπεράσει άραγε τα επίπεδα ασφάλειας; Και εδώ η απάντηση πρέπει να είναι ανεπιφύλακτα ένα όχι.

Όπως φαίνεται πολύ καθαρά από τα στατιστικά στοιχεία, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών συνεχώς μειώνεται και από το 11% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος έχει πέσει στα 4.2% το 1985, ενώ για το 1986 αναμένεται να περιοριστεί ακόμα περισσότερο σ' επίπεδα κάτω από το 4%, ακόμα κι αν δε ληφθούν οποιαδήποτε περαιτέρω μέτρα. Παράλληλα, οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες υπολογίζουν ότι το έλλειμμα μπορεί να περιοριστεί σ' επίπεδα κάτω από το 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1986 και κάτω από το 2% το 1987 με τη λήψη διορθωτικών μέτρων, που όχι μόνο δεν θα επηρεάσουν αρνητικά το βιοτικό επίπεδο του λαού, αλλά θα επιτρέψουν και μια αύξηση της κατανάλωσης της τάξης του 3% ετησίως σε πραγματικούς όρους. Τί άλλο άραγε υποδηλώνουν οι αριθμοί αυτοί παρά το ότι η σταθερότητα της οικονομίας μας σταδιακά ενισχύεται και μάλιστα ότι οι τάσεις που ήδη υπάρχουν για ενίσχυση της σταθερότητας μπορεί να αυξηθούν χωρίς να υπάρξει ανάγκη για θυσίες και οποιαδήποτε αποδοχή μείωσης στο βιοτικό επίπεδο, όπως συνέβηκε σε πολλές χώρες του κόσμου πολύ πρόσφατα;

Ακόμα θα πρέπει να υπενθυμίσουμε τη μείωση της αναλογίας του εξωτερικού μας χρέους ως προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, μείωση που αναμένεται να συνεχιστεί και κατά το 1986, καθώς και τη διατήρηση του ποσοστού εξυπηρέτησης του εξωτερικού μας χρέους σ' επίπεδα πολύ πιο χαμηλά από τα διεθνώς παραδεκτά όρια ασφάλειας, δηλαδή γύρω στο 12-13% ετησίως των ολικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, έναντι του 20-25% που θεωρείται διεθνώς το όριο ασφάλειας.

Ανεξάρτητα όμως από όσα ανέφερα, εμείς συμμεριζόμαστε την άποψη ότι και στον τομέα της ενίσχυσης της σταθερότητας της οικονομίας μας υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για βελτίωση. Γι' αυτό το λόγο χαιρετίζουμε τη δήλωση του Υπουργού Οικονομικών ότι η Κυβέρνηση επεξεργάζεται ειδικό πρόγραμμα για την ενίσχυση της σταθερότητας της οικονομίας μας. Υποστηρίζουμε πλήρως τόσο τους ποσοτικούς στόχους που προκαταρκτικά έχουν επιλεγεί στα πλαίσια του προγράμματος αυτού όσο και τη γενική στρατηγική του και χαιρετίζουμε τη δήλωση της Κυβέρνησης ότι θα ληφθεί πρόνοια έτσι που να μην επηρεαστεί αρνητικά το βιοτικό επίπεδο των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων του λαού. Νομίζουμε ότι ήταν πραγματικά καιρός να δημιουργηθεί ένα επιστημονικά καταρτισμένο πλαίσιο που θα υποβοηθήσει τόσο τις συζητήσεις με τις παραγωγικές τάξεις όσο και τη διαδικασία για εισαγωγή δημοσιονομικών και άλλων μέτρων. Ένα τέτοιο πλαίσιο μας θέτει καθαρά ενώπιον των ευθυνών μας και στενεύει τα περιθώρια για υπεκφυγές και δημαγωγία.

Κύριε Πρόεδρε,

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία ολόκληρης της στρατηγικής για επίλυση όλων των προβλημάτων της οικονομίας μας — διαρθρωτικών/αναπτυξιακών και προβλημάτων σταθερότητας — είναι ο περιορισμός των αυξήσεων στους πραγματικούς μισθούς και ημερομίσθια μέσα στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας. Είναι καιρός πια να περάσουμε από τη θεωρητική ομοφωνία πάνω στο θέμα αυτό στην πρακτική διευθέτηση της βασικής αυτής αρχής που θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, θα βοηθήσει τις εξαγωγές μας, θα μειώσει το ρυθμό πληθωρισμού, θα ενθαρρύνει τις παραγωγικές επενδύσεις, θα περιορίσει τις εισαγωγές και θα οδηγήσει στη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών και κατ' επέκταση σταδιακά στην ελάττωση του εξωτερικού μας χρέους.

Ανάλογα βέβαια μέτρα πρέπει να ληφθούν και προς την κατεύθυνση της εργοδοτικής τάξης για πάταξη υπερκερδών και αισχροκέρδειας που δεν συνάδουν με το πνεύμα του αγώνα που διεξάγουμε σήμερα στην Κύπρο.

Απευθύνουμε θερμή έκκληση προς όλες τις παραγωγικές τάξεις, μακριά από στείρες και αρνητικές ιδεολογικές ή ταξικές προσεγγίσεις να δουν με το σωστό φακό το θέμα αυτό και να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτές λύσεις που θα εξασφαλίζουν την πρακτική εφαρμογή μιας αρχής για την οποία όλοι συμφωνούμε.

Μια άλλη βασική προϋπόθεση για την οποία όλοι συμφωνούμε, θεωρητικά τουλάχιστον, είναι ο περιορισμός του δημοσιονομικού μας ελλείμματος. Ο περιορισμός αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά με την εισαγωγή μιας ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων που να οδηγήσουν στον περιορισμό του ρυθμού αύξησης των δαπανών και στην επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης των δημοσίων εσόδων. Μια τέτοια ολοκληρωμένη αλλά και εξισορροπημένη δέσμη μας παρουσίασε ο Υπουργός Οικονομικών. Με την δέσμη αυτή συμφωνούμε, τονίζοντας παράλληλα την έμφαση που πρέπει να δοθεί στην αποτελεσματική εφαρμογή της υπάρχουσας φορολογικής νομοθεσίας, στην εφαρμογή πολιτικής λιτότητας στην κρατική μηχανή, στην αποφυγή εισαγωγής φορολογικών μέτρων που θα επιβαρύνουν υπέρμετρα τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα και στην επανεξέταση όλων των κινήτρων, απαλλαγών και επιστροφών από τους διάφορους φόρους με στόχο να υπάρξει η πιο ορθολογιστική διαμόρφωσή τους και πιο άμεση συσχέτιση μεταξύ του τι επιδιώκουμε με την παροχή τους και των τελικών αποτελεσμάτων. Θέλουμε ακόμα να τονίσουμε ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα έτσι που το χάσμα μισθών που υπάρχει μεταξύ του κρατικού και ημικρατικού τομέα και του ιδιωτικού τομέα σταδιακά να εκλείψει.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω την υποστήριξή μας, σαν θέμα αρχής, προς την εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας, που όχι μόνο είναι ένας φόρος με πολλά πλεονεκτήματα, αλλά που ταυτόχρονα η εισαγωγή του είναι αναγκαία στα πλαίσια της τελωνειακής μας ένωσης με την ΕΟΚ. Επικροτούμε και σημειώνουμε τη θέση της Κυβέρνησης ότι η εισαγωγή της νέας αυτής φορολογίας θα συνοδευτεί από μείωση άλλων φόρων και ελπίζουμε ότι όλοι εκείνοι που συμπεριφέρονται τη δική μας θέση για την πολιτική και οικονομική αναγκαιότητα της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ θα αποδείξουν έμπρακτα, όταν έλθει η ώρα, την άποψή τους αυτή, υποστηρίζοντας την εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας αφήνοντας κατά μέρος τις αντιπολιτευτικές τους διαθέσεις για άλλες ευκαιρίες.

Συμφωνούμε επίσης απόλυτα με την ιδέα της εισαγωγής μιας ορθολογιστικά διαμορφωμένης φορολογίας πάνω στις κεφαλαιουχικές μεταβιβάσεις, σε αντικατάσταση της αναχρονιστικής φορολογίας κληρονομιών, που δημιούργησε και δημιουργεί σοβαρές αδικίες και σ' ορισμένες περιπτώσεις ακόμα και κοινωνικά προβλήματα.

Θα ήθελα ακόμα να εκφράσω την πικρία και την απογοήτευσή μας για την αρνητική και ανακόλουθη στάση που επέδειξαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης προς τα δυο φορολογικά νομοσχέδια που κατέθεσε η Κυβέρνηση μέσα στο 1986. Το ένα νομοσχέδιο είχε σαν στόχο του την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης, με την αύξηση της συνεισφοράς όλων μας προς τον σκοπό αυτό, σ' επίπεδα που με κανένα τρόπο δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν σαν υπέρμετρα επιβαρυντικά.

Το άλλο νομοσχέδιο είχε σαν στόχο του την απορρόφηση με φορολογία των υπερκερδών που θα πραγματοποιήσουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών, εξαιτίας της κάμψης της διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου και της μείωσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολλαρίου. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο, τα 50% των εσόδων από την επιπρόσθετη φορολογία θα διοχετεύονται σε Ειδικό Ταμείο και θα χρησιμοποιούνται για την επιδότηση της κατανάλωσης ενέργειας από παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Δυστυχώς τα αντιπολιτευόμενα κόμματα δεν επιδεικνύουν την αναγκαία υπευθυνότητα και ωριμότητα και προχωρούν στην καταψήφιση του νομοσχεδίου. Γιατί τί άλλο παρά έλλειψη ωριμότητας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η υιοθέτηση της αρχής ότι ολόκληρη η αύξηση των διαθέσιμων πόρων της οικονομίας, σαν αποτέλεσμα της μείωσης των τιμών του αργού πετρελαίου, θα πρέπει να διοχετευθεί στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας και μάλιστα όχι κατά τρόπο εκλεκτικό, αλλά γενικά, γεγονός που θα οδηγήσει σε ακόμα πιο ψηλούς ρυθμούς αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και των εισαγωγών, με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος του κέρδους που θα προκύψει για το ισοζύγιο πληρωμών της χώρας να εξανεμιστεί. Και τί άλλο από δημαγωγία είναι να εκφράζουμε συνεχώς ανησυχίες για τα δημοσιονομικά ελλείμματα και να καταψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο που, με τον πιο ανώδυνο τρόπο θα βοηθούσε στην αισθητή μείωσή τους;

Ελπίζω ακόμα ότι όλα τα κόμματα θα σκεφτούν πιο ώριμα τα θέματα αυτά, ιδίως το θέμα της συνεισφοράς για την άμυνα όταν θα συζητηθεί η νέα παράταση της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι υποχρεωμένος να υπενθυμίσω και να τονίσω, παρόλα όσα ελέχθησαν ότι η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο, παρά τους δημαγωγικούς ισχυρισμούς που κατά καιρούς ακούμε για δήθεν αβάστακτα φορολογικά βάρη, βρίσκεται στην πραγματικότητα σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, οποιαδήποτε μέτρα σύγκρισης κι αν χρησιμοποιήσουμε. Έτσι το φορολογικό βάρος στην Κύπρο σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος βρίσκεται σ' επίπεδα κάτω από τα $\frac{2}{3}$ εκείνου των χωρών μεσαίου κατά κεφαλή εισοδήματος της Ευρώπης και κάτω από το $\frac{1}{2}$ του μέσου όρου των χωρών-μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως. Με αυτά δεν θέλω να πω ότι θα πρέπει να αυξήσουμε το φορολογικό βάρος στην Κύπρο στα επίπεδα των χωρών αυτών, απλώς θέλουμε να τονίσουμε πόσο άδικοι είναι οι ισχυρισμοί της αντιπολίτευσης ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα οφείλεται στο υπέρμετρο ύψος των δημοσίων δαπανών και όχι στο πολύ χαμηλό ύψος των δημοσίων εσόδων. Όπως επίσης θέλουμε να τονίσουμε ότι κι αν ακόμα εγκρίνονταν τα νομοσχέδια για τα πετρελαιοειδή και για την εισφορά για την άμυνα, το ύψος της συνολικής επιβάρυνσης δε θα επηρεαζόταν αισθητά κι ούτε επρόκειτο να πλησιάσει καν εκείνα των άλλων χωρών.

Αναφορικά με το θέμα της νομισματικής/πιστωτικής πολιτικής, η θέση μας είναι ότι θα πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα, έτσι που να μη δημιουργούνται οποιαδήποτε προβλήματα χρηματοδότησης για τους παραγωγικούς τομείς και ιδιαίτερα για τις επενδύσεις και τις εξαγωγές μας. Παράλληλα, πιστεύουμε ότι ολόκληρο το σύστημα χρειάζεται να εκσυγχρονιστεί και να εμπλουτιστεί με νέες ιδέες και νέες μορφές χρηματοδότησης αναπτυξιακής κατεύθυνσης (όπως είναι π.χ. οι merchant banks). Θα πρέπει επίσης να υπάρξει πιο αποτελεσματικός, ορθολογιστικός και ολοκληρωμένος έλεγχος του συστήματος από τις νομισματικές αρχές, και να υπάρξουν θεσμικές και άλλες καινοτομίες που

θα βοηθήσουν στο να εξασφαλίζεται σταθερή, σίγουρη και μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των παραγωγικών τομέων και να αποθαρρύνεται σχετικά η χρηματοδότηση της κατανάλωσης και των εισαγωγών. Είναι, πιστεύουμε, καιρός όλα αυτά τα θέματα να τύχουν ολοκληρωμένη αντιμετώπισης και να μελετηθούν σε βάθος, σε συνεννόηση και με τον ιδιωτικό τομέα, στα πλαίσια της διαδικασίας για την κατάρτιση του Πέμπτου Έκτακτου Σχεδίου.

Στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής πιστεύουμε ότι δεν έχουν γίνει όσα έπρεπε. Ιδιαίτερα βλέπουμε κάποια καθυστέρηση στο θέμα της ολοκλήρωσης του θεσμικού πλαισίου που θα διέπει την παροχή αδειών για έρευνες προς εξεύρεση παραδοσιακών πηγών ενέργειας στον χερσαίο και υποθαλάσσιο μας χώρο.

Επανερχόμενοι στο θέμα της αναπτυξιακής πολιτικής, θα θέλαμε να τονίσουμε με τον πιο εμφαντικό τρόπο την προτεραιότητα που αποδίδουμε στην ενίσχυση των εξαγωγών μας. Το Συμβούλιο Εξαγωγών του οποίου τη σύσταση αποφάσισε ήδη το Υπουργικό Συμβούλιο είναι ένα πολύ θετικό και δυναμικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση, που θα δώσει την ευκαιρία να υπάρξει μια πλήρης επανεξέταση της στρατηγικής μας στον τομέα αυτό. Όμως, κύριοι συνάδελφοι, αν δεν υπάρξει περιορισμός των αυξήσεων του εργατικού κόστους στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας, κι αν δεν εκσυγχρονίσουμε και αναβαθμίσουμε τεχνολογικά τη βιομηχανία μας, η κάμψη της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας θα συνεχιστεί, ανεξάρτητα από τις προσπάθειες που θα καταβάλλει η Κυβέρνηση και το Συμβούλιο Εξαγωγών για την προώθησή τους. Για το λόγο αυτό θέλουμε να τονίσουμε και πάλι το θέμα της εισαγωγής μιας ορθολογιστικής εισοδηματικής πολιτικής και ταυτόχρονα να υπενθυμίσουμε την ανάγκη για συνεργασία με το ξένο κεφάλαιο για την προώθηση επενδύσεων σε τομείς προηγμένης τεχνολογίας, στους οποίους λόγω της ποιότητας του εργατικού δυναμικού μας φαίνεται να έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα. Σχετικά θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευχή να υπάρξει όσο το δυνατό πιο σύντομα η φιλελευθεροποίηση του καθεστώτος που διέπει τις ξένες επενδύσεις στην Κύπρο, που όπως μας πληροφόρησε η Κυβερνητική πλευρά προωθείται σε συνεργασία με τις εμποροβιομηχανικές οργανώσεις.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα είναι και εκείνος του τουρισμού. Στον τομέα αυτό θα πρέπει να δοθεί τώρα περισσότερη έμφαση στην ποιότητα των επισκεπτών και των υπηρεσιών που τους προσφέρουμε και λιγότερη στην παραπέρα αύξηση του αριθμού τους που θα πλησιάζει το ένα εκατομμύριο κατά το 1986 με ολικές εισπράξεις από τον τουρισμό μας κοντά στα 300 εκ. λίρες.

Αυξημένη επίσης έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην διατήρηση και ενίσχυση της πολιτιστικής μας ταυτότητας και τη διατήρηση του αυθορμητισμού της πηγαίας φιλοξενίας και των πατροπαράδοτων αξιών μας, που κινδυνεύουν να απαλλοτριωθούν, ιδιαίτερα με την εμφάνιση μιας νέας νοοτροπίας για εύκολα και γρήγορα κέρδη και για εκμετάλλευση των ξένων που επισκέπτονται ή κατοικούν στην Κύπρο. Το θέμα της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και της προγραμματισμένης τουριστικής και άλλης ανάπτυξης είναι τεράστιας σημασίας και καλούμε τους υπεύθυνους να το αντιμετωπίσουν σαν θέμα υψίστης σημασίας.

Εκτός από τον τομέα του τουρισμού και οι άλλοι τομείς των εξαγωγικών μας υπηρεσιών θα πρέπει να τύχουν αυξημένης προσοχής με μετατόπιση της έμφασης από την ποσότητα στην ποιότητα. Ιδιαίτερα, πρέπει να προσεχθεί το θέμα των

υπεράκτιων εταιρειών, σε τρόπο που να εξασφαλιστεί ότι η λειτουργία τους δε θα επηρεάζει αρνητικά τις κυπριακές εταιρείες, ενώ παράλληλα δεν θα γίνεται, όπως φαίνεται ότι γίνεται σήμερα, κατάχρηση των προνομίων και ιδιαίτερα των δασμολογικών απαλλαγών που τους παραχωρήθηκαν. Το θέμα της κατάχρησης των δασμολογικών απαλλαγών είναι βέβαια γενικότερο και πολύ σοβαρό και για το λόγο αυτό καλούμε την Κυβέρνηση να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εκλείψει το απαράδεκτο αυτό φαινόμενο.

Στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας η Κυβέρνηση έχει λάβει αρκετά νομοθετικά μέτρα, αυτά όμως δεν είναι αρκετά για να παύσει η Κυπριακή σημαία να θεωρείται και να παρουσιάζεται σαν σημαία ευκαιρίας πράγμα που μας εκθέτει σαν Κράτος διεθνώς και ίσως ανεπανόρθωτα. Χρειάζονται ακόμα πιο ριζικά νομοθετικά μέτρα και είναι ίσως καλύτερα να μειωθούν τα έσοδά μας από την πηγή αυτή, τα οποία είναι γύρω στο £1 εκ. ετησίως παρά να εκτίθεται το όνομα και η σημαία της Κύπρου.

Στο γεωργικό τομέα η έμφαση θα πρέπει να μετατοπιστεί στην εμπορία των προϊόντων μας στο εξωτερικό, έτσι που να μπορέσουμε να διαθέσουμε την αυξημένη παραγωγή σαν αποτέλεσμα των τεράστιων επενδυτικών έργων της Κυβέρνησης στον τομέα αυτό. Παράλληλα, θα πρέπει να εισαχθούν ειδικά κίνητρα κι άλλα μέτρα για να καταπολεμηθεί η αστυφιλία, με κύρια έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής στις αγροτικές μας περιοχές. Με την αύξηση του αριθμού των Δήμων, με την οποία δεν διαφωνούμε, θα πρέπει ταυτόχρονα να ληφθούν μέτρα να διατηρηθεί όσο είναι δυνατόν ο παραδοσιακός τρόπος ζωής με τις αρετές και τις αξίες της αγροτιάς που όπως όλοι γνωρίζουμε τόσο εύκολα χάνονται στις πόλεις.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της δημόσιας υπηρεσίας. Και πρώτα απ' όλα πρέπει να δώσουμε μια απάντηση στα όσα δημαγωγικά λέγονται κατά καιρούς για συνεχή αύξηση του αριθμού των κρατικών υπαλλήλων. Ο αριθμός των κρατικών υπαλλήλων κατά την περίοδο 1977-84 αυξήθηκε, κύριοι συνάδελφοι, με ετήσιο ρυθμό της τάξης του 1.4% μόνο. Η αύξηση αυτή είναι πολύ χαμηλή, αν ληφθεί υπόψη η αλματώδης επέκταση κι αποκέντρωση των υπηρεσιών κατά την υπό επισκόπηση περίοδο. Πρέπει ακόμα να τονίσουμε ότι σαν ποσοστό του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού οι κρατικοί υπάλληλοι μειώθηκαν το 1984 στο 13.4% από το 14.8% το 1983. Ακόμα δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι ο Κρατικός τομέας εκλήθη να αναλάβει ένα πολύ αυξημένο ρόλο ένεκα της αδυναμίας του ιδιωτικού τομέα να αντεπεξέλθει στα πολλαπλά κοινωνικο-οικονομικά και πολιτικά προβλήματα της εισβολής.

Τα στατιστικά στοιχεία υποδεικνύουν ότι κύρια αιτία για την αύξηση του κρατικού μισθολογίου κατά την περίοδο 1977-84 ήταν η παροχή του τιμαριθμικού επιδόματος που επεξηγεί περίπου 49% της συνολικής αύξησης στο μισθολόγιο, ενώ πιο περιορισμένος ήταν ο ρόλος των γενικών αυξήσεων στους βασικούς μισθούς, με 22%, και των προσαυξήσεων, του καθαρού αποτελέσματος των προαγώνων, αφυπηρητήσεων και προσλήψεων σε αντικατάσταση αφυπηρετούτων, με 21%. Η αύξηση στον αριθμό των κρατικών υπαλλήλων επεξηγεί μόνο το 8% της αύξησης στο κρατικό μισθολόγιο.

Και μια και αναφέρθηκα στο θέμα της επέκτασης και αποκέντρωσης των υπηρεσιών που προσφέρει το Κράτος, θα ήθελα να τονίσω με τον πιο εμφαντικό τρόπο την προτεραιότητα που εμείς αποδίδουμε στη συνεχή ποσοτική επέκταση

και ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει το Κράτος, ιδιαίτερα στον τομέα της υγείας και της παιδείας. Ήδη στους τομείς αυτούς έχουν γίνει τεράστια άλματα, όπως η παροχή πλήρους δωρεάν παιδείας, η αναγκαστική εκπαίδευση οι κρατικές υποτροφίες, η λειτουργία νέων νοσοκομειακών μονάδων, ο εμπλουτισμός των νοσοκομείων μας με νέες ειδικότητες κλπ. Περιθώρια για βελτίωση υπάρχουν πολλά βέβαια.

Το ίδιο ισχύει και για τις κοινωνικές παροχές από το Κράτος. Όμως, για να συνεχιστεί η βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών και των κοινωνικών παροχών, το Κράτος χρειάζεται αυξημένους πόρους με τη μορφή αυξημένων εσόδων. Αρνούμενοι δημαγωγικά την αύξηση των πόρων του Κράτους, κύριοι συνάδελφοι, αρνούμαστε στο λαό και ιδιαίτερα στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ταυτόχρονα χρειάζεται καλύτερη εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας, ιδιαίτερα στο θέμα της φορολογίας της ακίνητης περιουσίας, όπως επίσης στα θέματα της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής.

Τα όσα ανέφερα δε σημαίνουν βέβαια ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για βελτιώσεις στην κρατική υπηρεσία. Αντίθετα, αν και ακράδαντα πιστεύουμε ότι η υπηρεσία στο σύνολό της συνεχίζει να είναι αρκετά υγιής, αποτελεσματική και καλά οργανωμένη, μας ανησυχεί σοβαρά το γεγονός ότι η κατάσταση αντί να βελτιώνεται παρουσιάζει μια περιορισμένης έκτασης αλλά σταθερή χειροτέρευση, ενώ παράλληλα αρχίζουν να πληθαίνουν τα κρούσματα ατασθαλιών, νεποτισμού και ραχατισμού. Πρέπει να μελετηθούν τρόποι και να εισαχθούν νέοι θεσμοί και νέες ρυθμίσεις που θα επιβραβεύουν εκείνους τους κρατικούς λειτουργούς, που ευσυνείδητα πράττουν το καθήκον τους, οι οποίοι είναι ακόμα, επαναλαμβάνουμε, η μεγάλη πλειοψηφία, και ταυτόχρονα να τιμωρούν εκείνους που παρανομοούν ή συμπεριφέρονται κατά τρόπο ανυπόλητο και επιβλαβή για το κοινωνικό σύνολο. Πρέπει ακόμα να εφαρμοστεί ο θεσμός του «πόθεν έσχες», για όσους ασχολούνται με τα δημόσια.

Πιστεύουμε, ακόμα, ότι βασικές οικονομικές αρχές επιβάλλουν σταδιακά να εκλείψει το χάσμα μεταξύ των μισθών στον κρατικό και ημικρατικό τομέα και εκείνων του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Είναι επίσης απαράδεκτο οι οργανώσεις των υπαλλήλων του κρατικού και ημικρατικού τομέα, όπως και εκείνες που αντιπροσωπεύουν προνομιούχες ομάδες του ιδιωτικού τομέα, να προωθούν δυναμικά και να κερδίζουν νέες παραχωρήσεις που μεγαλώνουν αυτό το χάσμα και που στην τελική ανάλυση χρηματοδοτούνται από την αύξηση του εξωτερικού χρέους της χώρας. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι εμείς δεν πιστεύουμε ούτε ότι η Βουλή θα πρέπει να διαφοροποιήσει το ρόλο της και να διαπραγματεύεται με τις οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων διάφορα μισθολογικά και άλλα αιτήματα (πράγμα άλλωστε που αντίκειται και προς την αρχή της διαίρεσης των εξουσιών), αλλά ούτε ότι η Βουλή πάντα και αβασάνιστα θα πρέπει να επικυρώνει τις συμφωνίες στις οποίες καταλήγει η Εκτελεστική Εξουσία με τις οργανώσεις αυτές.

Κύριε Πρόεδρε,

Μας ανησυχεί και μας προβληματίζει ιδιαίτερα η τάση που διαφαίνεται τελευταία σε μερικούς κύκλους της αντιπολίτευσης να προσπαθούν να μειώσουν κρατικούς λειτουργούς επειδή αυτοί πράττοντας ευσυνείδητα το καθήκον τους βοηθούν την Κυβέρνηση να επιτυγχάνει στο έργο της στους τομείς της ευθύνης τους. Επίσης μας ανησυχούν σοβαρά οι τάσεις ανταγωνισμού που αναπτύσσονται

μεταξύ διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών και τμημάτων γι' αυτό και τονίζουμε την ανάγκη για περισσότερο ενδομηριακό συντονισμό και συνεργασία, ιδιαίτερα στην περίπτωση των οικονομικών υπηρεσιών του κράτους.

Ιδιαίτερη αναφορά θα θέλαμε να κάμουμε στο θέμα της εξωτερικής υπηρεσίας και να τονίσω την ανάγκη όλοι οι λειτουργοί της υπηρεσίας αυτής και ιδιαίτερα εκείνοι που υπηρετούν στο εξωτερικό να συνεχίζουν πάντοτε να αισθάνονται σαν κρατικοί λειτουργοί της Κύπρου με ένα ύψιστο εθνικό καθήκον να ενημερώνουν σωστά τόσο τις ξένες Κυβερνήσεις για το εθνικό μας θέμα αλλά, όπερ εξίσου σημαντικό, και τους ξένους επιχειρηματίες για τις ευκαιρίες που παρέχει η Κύπρος προς τους ξένους επενδυτές. Η αφομοίωση με το περιβάλλον της χώρας στην οποία υπηρετούν ή το συναίσθημα ότι πιθανώς να ανήκουν σε μια τάξη προνομοιούχων, που επικρατεί δυστυχώς σε πολύ μερικές εξαιρέσεις στα μέλη της εξωτερικής μας υπηρεσίας, είναι αρνητικά σημάδια που δεν πρέπει να αφηθούν να εξελιχθούν. Σ' αυτό θα βοηθήσει και η πιο συχνή μετάθεση των λειτουργιών της υπηρεσίας. Ίσως ακόμα τα σχέδια υπηρεσίας και οι γενικές κλίμακες στη Δημόσια Υπηρεσία να μην αφήνουν να δημιουργηθεί μια πραγματικά δυναμική εξωτερική υπηρεσία που να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες προώθησης της δίκαιης υπόθεσής μας στο Διεθνή στίβο. Όμως η διεθνοποίηση του Κυπριακού συνεχίζει να αποτελεί σήμερα το κυριότερο όπλο που διαθέτουμε και έτσι η εξωτερική μας υπηρεσία με τη βοήθεια όλων μας προς τον Πρόεδρο κ. Κυπριανού και τον Υπουργό Εξωτερικών υπεράνω κομματικών σκοπιμοτήτων πρέπει να ενισχυθεί με κάθε δυνατό τρόπο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συνοψίζοντας τις θέσεις μας στα οικονομικά θέματα θα θέλαμε να τονίσουμε την πεποίθησή μας ότι η οικονομία μας παραμένει βασικά υγιής. Η άποψη αυτή δεν είναι απλώς υποκειμενική ούτε δημαγωγική, αλλά στηρίζεται σε μια σε βάθος και αντικειμενική ανάλυση των οικονομικών δεδομένων. Προβλήματα υπάρχουν, αλλά ευτυχώς η λύση των περισσότερων απ' αυτά μπορεί να επιτευχθεί χωρίς να υπάρξουν θυσίες, αλλά με απλό μετριασμό των απαιτήσεών μας για συνεχή βελτίωση του βιοτικού μας επιπέδου, που ήδη έχει φθάσει σε αξιοζήλευτα επίπεδα. Για να επιτευχθούν οι λύσεις στα προβλήματα μας χρειάζεται μετριοπάθεια στις διεκδικήσεις, εγκατάλειψη των τάσεων ευδαιμονισμού, της ξενομανίας και της αχρείαστης κατανάλωσης, χρειάζεται μια ολοκληρωμένη πολιτική λιτότητας. Χρειάζεται εργατική ειρήνη, διάλογος ανάμεσα στις παραγωγικές τάξεις και εγκατάλειψη της αρνητικής νοοτροπίας των κεκτημένων δικαιωμάτων που δε συζητούνται. Παράλληλα, πρέπει να εγκαταλειφθεί η επικίνδυνη προσπάθεια που ανέλαβε η αντιπολίτευση με στόχο να οδηγήσει την χώρα στον οικονομικό μαρασμό για να πετύχει πολιτικά οφέλη κατά τις επόμενες προεδρικές εκλογές του 1988. Η αντιπολίτευση θα πρέπει έγκαιρα να συνειδητοποιήσει ότι, αν δεν αλλάξει η σημερινή της νοοτροπία να καταψηφίζει φορολογικά ή άλλα νομοσχέδια της Κυβέρνησης, όχι γιατί διαφωνεί πραγματικά με τη φιλοσοφία και τις επιδιώξεις τους αλλά από καθαρά αντιπολιτευτική και δημαγωγική διάθεση, θα είναι όχι απλώς συνυπεύθυνη, αλλά κύρια υπεύθυνη για την επίταση των οικονομικών μας προβλημάτων. Και απευθυνόμενοι ειδικά προς το ΑΚΕΛ που θέλει να θεωρείται το κόμμα της εργατικής τάξης, θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι αν τελικά πραγματικά η αντιπολίτευση κατορθώσει να οδηγήσει την οικονομία εκεί που ελπίζει να την οδηγήσει όχι μόνο θα απωλέσουμε ένα από τα κύρια όπλα μας στο δύσκολο αγώνα που διεξάγουμε, αλλά και η οικονομική μας πολιτική θα

τεθεί κάτω από την καθοδήγηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, πράγμα που βέβαια δεν πρόκειται να οφελήσει την εργατική τάξη, όπως διαπίστωσαν πολύ αργά βέβαια, διάφορες χώρες, τόσο δυτικές και αδέσμευτες, όσο και ανατολικές. Ας πάρουμε λοιπόν σήμερα έγκαιρα όλα τα αναγκαία μέτρα για να διαφυλάξουμε τη σημερινή υγεία και ρωμαλεότητα της οικονομίας μας που είναι το απαραίτητο υπόβαθρο του αγώνα που διεξάγουμε.

Τελειώνοντας επιθυμούμε να τονίσουμε ακόμα μια φορά εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ότι για μας η διατήρηση της ευρωστίας και υγείας της οικονομίας μας αποτελεί μεγάλο καθήκον και ύψιστη προτεραιότητα γιατί είναι πάνω στην αντοχή και ευρωστία της Κυπριακής οικονομίας που στηρίζουμε κατά κύριο λόγο τον αγώνα μας για επιβίωση, για δικαίωση και για σωτηρία του λαού μας.

Όταν συζητούμε τους Προϋπολογισμούς δεν λησμονούμε ποτέ μας ότι συζητούμε την οικονομία μόνο των ελεύθερων περιοχών και ότι η οικονομία μας δυστυχώς όπως και ο τόπος μας και ο λαός της Κύπρου είναι ακρωτηριασμένοι. Γι' αυτό προσβλέπουμε στην ημέρα που θα ενωθεί το νησί μας, ο λαός μας και η οικονομία μας. Στην ημέρα που θα συζητούμε τους Προϋπολογισμούς ολόκληρης της Κύπρου επ' αγαθώ όλων των κατοίκων της και συμπολιτών μας, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Αρμενίων, Μαρωνιτών, Λατίνων.

Ταυτόχρονα, δεν λησμονούμε ποτέ μας ότι εμείς οι Έλληνες της Κύπρου, οι ακρίτες της εσχατίας αυτής του Έθνους βράζουμε όλοι στο ίδιο καζάνι της Τούρκικης εισβολής και κατοχής και όλοι μας άλλοι πιο πολύ και άλλοι πιο λίγο έχουμε στην ψυχή μας τραύματα και πληγές από την κατοχή της πατρίδας μας εκτός από τα οικονομικά τραύματα και πληγές της εισβολής. Γι' αυτό και αισθανόμαστε ότι κάποτε, όσο πιο γρήγορα γίνεται, πρέπει να δώσουμε τα χέρια, να κτίσουμε γέφυρες, να ενωθούμε στους ευγενείς στόχους και τις επιδιώξεις μας που δεν μπορεί να είναι άλλοι από την Ελευθερία της Πατρίδας μας και παραμερίζοντας όσα μας χωρίζουν και μας διαιρούν, που δεν μπορεί να είναι τόσα πολλά, να ατενίσουμε το Μέλλον με αυτά που μας ενώνουν και τα οποία είναι σίγουρα πολύ περισσότερα. Ο λαός μας που τόσα πολλά υπέφερε αλλά κατάφερε ακόμα μια φορά να επιβιώσει με το δυναμισμό και την εργατικότητα που έμφυτα διαθέτει και που ξανάκτισε μια υγιή οικονομία μέσα από τα ερείπια, αν επιτέλους επιτύχει το βαθμό της ψυχικής ενότητας σκοπών και στόχων και τακτικής που είναι αναγκαίος θα πάρει ξανά την μοίρα του στα χέρια του και θα έχει κάθε λόγο τότε να προσβλέπει με περισσότερη αισιοδοξία και ελπίδα στην οικονομία αλλά και στην υπόθεση της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης έχει το λόγο.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Για άλλη μια χρονιά συζητούμε τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς μέσα στις συνθήκες της ντε φάκτο διχοτόμησης της πατρίδας μας, της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής του 37% του κυπριακού εδάφους και της παρουσίας 25-30 χιλιάδων τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων. Μέσα σε συνθήκες διαιώνισης του ξεριζωμού και της προσφυγιάς 200 χιλ. περίπου προσφύγων, της συνέχισης του δράματος των εγκλωβισμένων και της αγωνίας των οικογενειών των αγνοουμένων,

και το κυριότερο, μέσα σε συνθήκες αβεβαιότητας και σκεπτικισμού από το συνεχιζόμενο αδιέξοδο και την αποτελμάτωση του Κυπριακού.

Το κλίμα της αισιοδοξίας και της ευφορίας που επικρατούσε στις 20.12.84 όταν συζητήθηκαν και εγκρίθηκαν οι Προϋπολογισμοί για το 1985, ότι επί τέλους άνοιξε ο δρόμος για μια λύση «έντιμου συμβιβασμού» εξανεμίστηκε από το ναυάγιο της συνάντησης κορυφής. Από τότε το Κυπριακό μπήκε και παραμένει ως σήμερα σε αδιέξοδο και αποτελμάτωση. Παράλληλα την ενότητα που επικρατούσε τότε τη διαδέχθηκε η διχόνοια και η διάσπαση. Αυτή την κατάσταση θα είχε ασφαλώς υπόψη του ο κ. Υπουργός Οικονομικών, όταν στην ομιλία του την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή, εξέφρασε τη λύπη του για τις «κομματικές έριδες, που δημιούργησαν κλίμα διάσπασης στο εσωτερικό μέτωπο» και οι οποίες επηρέασαν και την οικονομία του τόπου, που ο κ. Υπουργός ορθά την χαρακτήρισε σαν το «υπόβαθρο» του αγώνα μας.

Η διαπίστωση του κ. Υπουργού, ότι η διάσπαση του εσωτερικού μετώπου είχε αρνητικές επιπτώσεις στο Κυπριακό είναι ορθή. Είναι, όμως, λειψή. Θάπρεπε ο κ. Υπουργός να είχε προχωρήσει και να υποδείξει και ποιοι έχουν την ευθύνη για τη διάσπαση του εσωτερικού μετώπου. Σε σχέση μ' αυτό, πρέπει να ομολογηθεί ότι την αφετηρία για την αρνητική πορεία του Κυπριακού που το οδήγησε σε πιασδρόμηση, και την οξεία πολιτική κρίση και διάσπαση του εσωτερικού μετώπου, την αποτέλεσαν δυο πολύ σημαντικά ουσιαστικά γεγονότα. Το ναυάγιο της συνάντησης κορυφής του Γενάρη 1985 και η μονομερής και αδικαιολόγητη καταγγελία της Δημοκρατικής Συνεργασίας.

Η αναφορά στο ναυάγιο της συνάντησης κορυφής, που αποτέλεσε την καλύτερη και μοναδική ευκαιρία στα τελευταία 11 χρόνια της κατοχής για μια συμβιβαστική λύση, αποβλέπει στο να υπογραμμίσει, ότι πέρασε ακόμα ένας χρόνος από τότε χωρίς να σημειωθεί η παραμικρή πρόοδος στο Κυπριακό. Αντίθετα, αντί πρόοδο, είχαμε πιασδρόμηση με νέα τετελεσμένα από μέρους της τουρκικής και της Τουρκοκυπριακής Πλευράς. Υπό τις συνθήκες, που συζητούμε τους Προϋπολογισμούς του 1986 δεν δικαιολογείται καθόλου αισιοδοξία ως προς τις εξελίξεις του Κυπριακού. Αντίθετα, προσβλέπουμε στο μέλλον με πολλή σκεπτικισμό, αν όχι και απαισιοδοξία. Και ο λόγος είναι γιατί παρά τις επίμονες προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών δεν βλέπουμε καθόλου φως, έστω και στην άκρη της σήραγγας.

Πώς αντιμετωπίζονται από τις διάφορες πλευρές οι άοκνες προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. να δώσει ώθηση, να δημιουργήσει κινητικότητα στο Κυπριακό προς την κατεύθυνση μιας ειρηνικής, δίκαιης, αμοιβαία αποδεκτής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού;

Από την πλευρά των σωβινιστών που κατευθύνουν την πολιτική της 'Αγκυρας και της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας, που την ακολουθεί πειθήνια, οι προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ που συγκεκριμενοποιήθηκαν στο ενοποιημένο έγγραφο του ημερ. 12.4.85, αντιμετωπίστηκαν με άρνηση και αδιαλλαξία. Η Τουρκοκυπριακή ηγεσία, ενώ είχε αποδεχθεί σύμφωνα με δήλωση του ίδιου του κ. Ντε Κουεγιάρ — το «Προσχέδιο Συμφωνίας», που καταρτίστηκε ύστερα από 5 μήνες επίμοχθες συνομιλίες εκ του σύνεγγυς και ήταν έτοιμη να το υπογράψει, αρνείται ως σήμερα να αποδεχθεί το ενοποιημένο έγγραφο Κουεγιάρ και το απορρίπτει, επιμένοντας στο έγγραφο του Γενάρη 1985. Με την αρνητική και αδιάλλακτη αυτή στάση της, που έχει και την ενθάρρυνση και την υποστήριξη της

‘Αγκυρας και των κύκλων που βρίσκονται πίσω της, η Τουρκοκυπριακή ηγεσία επιωμίζεται την κύρια ευθύνη για τη σημερινή στασιμότητα, το αδιέξοδο και την αποτελεμάτωση του Κυπριακού.

Σ’ όλο αυτό το διάστημα, η Τουρκοκυπριακή ηγεσία και οι υποστηρικτές της δεν έμειναν με σταυρωμένα χέρια. Εκμεταλλεύτηκαν το αδιέξοδο και προχώρησαν σε νέα τετελεσμένα, όπως το δημοψήφισμα για έγκριση Συντάγματος οι «Προεδρικές» και «Βουλευτικές» εκλογές στα κατεχόμενα. Ωστόσο, πρέπει να τονίσουμε πώς, τουλάχιστον ως σήμερα η ‘Αγκυρα και η Τουρκοκυπριακή ηγεσία απότυχαν στην εκστρατεία τους για αναγνώριση του ψευδοκράτους, της λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου». Αυτό αποτελεί πλήγμα για την αποσχιστική πολιτική της ‘Αγκυρας και της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας που δεν μπορεί ν’ αφήνει αδιάφορους ούτε τους ίδιους ούτε τους υποστηρικτές τους.

Όσο για τη στάση του αμερικανικού παράγοντα, αυτός περιορίζεται στο να επαναλαμβάνει στερεότυπα στα λόγια, ότι οι ΗΠΑ υποστηρίζουν τις πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Στην πραγματικότητα, όμως, η Διοίκηση Ρήγκαν, και γενικά ο αμερικανονατοϊκός παράγοντας, παρά τις κατά καιρούς διακηρύξεις κυβερνητικών ηγετών, όχι μόνο δεν ενδιαφέρεται για λύση του Κυπριακού, αλλά αντιτίθεται και υπονομεύει τις όποιες δυνατότητες για μια ειρηνική, δίκαιη, αμοιβαία αποδεκτή και βιώσιμη λύση του Κυπριακού προς το συμφέρον του ίδιου του κυπριακού λαού, με βάση τα Ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις συμφωνίες κορυφής. Έχοντας συγκεκριμένους στόχους και επιδιώξεις και έχοντας περιλάβει την Κύπρο στο χώρο των λεγόμενων «ζωτικών στρατηγικών συμφερόντων του» ο αμερικανο-νατοϊκός παράγοντας επιθυμεί τη διαιώνιση της εκκρεμότητας του Κυπριακού, εκτός φυσικά, αν ο κυπριακός λαός στέρξει να αποδεχθεί λύση που θα ανταποκρίνεται και θα εξυπηρετεί κατά κύριο λόγο τα δικά του συμφέροντα.

Ο αντικυπριακός ρόλος του αμερικανο-νατοϊκού παράγοντα έγινε ολοκάθαρος και από τις αποκαλύψεις που έχουν γίνει κατά την πρώτη μέρα της συζήτησης για το άνοιγμα του «Φακέλλου της Κύπρου» στην Ελληνική Βουλή. Αυτές κατέδειξαν με αδιάσειστα στοιχεία τον ένοχο και εγκληματικό ρόλο του αμερικανικού ιδιαίτερα παράγοντα σαν του ηθικού αυτουργού και του εγκέφαλου της βρωμερής συνωμοσίας σε βάρος της Κύπρου — του προδοτικού πραξικοπήματος της Ελλαδικής Χούντας και της ΕΟΚΑ Β και της βάρβαρης εισβολής των ορδών του Αττίλα. Ελπίζουμε, ότι η Εξεταστική των πραγμάτων Επιτροπή της Ελληνικής Βουλής θα έχει την ευκαιρία και θα μπορέσει να ξεσκεπάσει με ακόμα πιο πολλά πειστικά τεκμήρια τον εγκληματικό ρόλο του αμερικανο-νατοϊκού παράγοντα σε βάρος της Κύπρου. Προς την ίδια κατεύθυνση, πιστεύουμε, θα συμβάλει και η συζήτηση του θέματος «Φάκελλος της Κύπρου» και στη δική μας Βουλή, που έχει ήδη εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ’.

Δυστυχώς για την Κύπρο, η πολιτική του κ. Κυπριανού είναι πολιτική που αποβλέπει στο να εξευμενίσει τον αμερικανικό, κυρίως παράγοντα, από τον οποίο φαίνεται αναμένει υποστήριξη για λύση του Κυπριακού προς το συμφέρον του ίδιου του κυπριακού λαού, πράγμα που αποτελεί αυταπάτη. Μόνο έτσι εξηγείται το ότι ο κ. Κυπριανού παραχώρησε τις γνωστές διευκολύνσεις στις 4 νατοϊκές δυνάμεις και μόλις πριν μερικούς μήνες, την άδεια στις ΗΠΑ για ανέγερση σύγχρονου ραδιοηλεκτρικού κατασκοπευτικού σταθμού για χρήση της Σ.Ι.Α.

Όσον αφορά την πολιτική του κ. Κυπριανού στο Κυπριακό, ενώ, όπως δηλώθηκε κατ’ επανάληψη, αντικρύζει θετικά τη νέα πρωτοβουλία και το

ενοποιημένο έγγραφο Κουεγιάρ, ωστόσο, οι τελευταίες εξελίξεις όπως διαγράφονται από δηλώσεις υπεύθυνων παραγόντων, δεν δικαιολογούν αισιοδοξία και ελπιδοφόρα πορεία του Κυπριακού. Αντίθετα η σύμπραξη του Κόμματος του Προέδρου με την Ένωση Κέντρου, που ανοικτά διακήρυξε την αποφασιστική αντίθεση της προς την πρωτοβουλία και το ενοποιημένο έγγραφο Κουεγιάρ, τη ΝΕΔΗΠΑ, τον Αρχιεπίσκοπο, την ΕΔΕΚ και γενικά με όλες τις καταστάσεις και παράγοντες που αποδοκιμάζουν και απορρίπτουν τις πρωτοβουλίες Κουεγιάρ και τη διαδικασία των διακοινοτικών συνομιλιών υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, οδηγούν σε σκεπτικισμό και απαισιοδοξία για το Κυπριακό.

Η αντίκρουση της πρωτοβουλίας και των προσπαθειών του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ με τέτοιο πνεύμα και τέτοιες διαθέσεις από τους απορριπτικούς, εμβάλλει σε σοβαρές ανησυχίες αν όχι σε αγωνία, τον κυπριακό λαό και όσους τάσσονται υπέρ μιας ειρηνικής, δίκαιης, αμοιβαία αποδεκτής και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού με βάση τις αποφάσεις του ΟΗΕ και τις συμφωνίες Κορυφής, μέσον ουσιαστικών διακοινοτικών συνομιλιών στα πλαίσια και υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.

Τη στιγμή αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη μια νέα προσπάθεια του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ να δημιουργήσει κινητικότητα γύρω από το Κυπριακό με τις χωριστές συναντήσεις κατώτερου επιπέδου αξιωματούχων του Διεθνούς Οργανισμού με εκπροσώπους της Τουρκοκυπριακής και Ελληνοκυπριακής πλευράς. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς υποστηρίζει με συνέπεια κι' αυτή την προσπάθεια του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ.

Εκφράζουμε την ελπίδα, ότι αυτές οι συναντήσεις θα προλειάνουν και θα ετοιμάσουν το έδαφος για μια νέα συνάντηση υψηλού επιπέδου που θα συμβάλει θετικά και αποφασιστικά στο άνοιγμα του δρόμου για λύση του Κυπριακού — όχι, βέβαια, μια οποιαδήποτε λύση, αλλά λύση για μια Κύπρο ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ενωμένη, αδέσμευτη, ομόσπονδη και αποστρατικοποιημένη, χωρίς κατοχικά και άλλα ξένα στρατεύματα και βάσεις, χωρίς πρόσφυγες, αγνοούμενους και εγκλωβισμένους, μια Κύπρο γέφυρα ειρήνης στην περιοχή μας.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά υπογραμμίζει και προειδοποιεί ότι επωμίζονται μεγάλες ευθύνες οι πολιτικοί παράγοντες και της Ελληνοκυπριακής και της Τουρκοκυπριακής πλευράς, που με την πολιτική, τις ενέργειες και τους χειρισμούς τους θα συνέβαλλαν στο ναυάγιο και της νέας προσπάθειας και πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ. Τονίζουμε, ότι το Κυπριακό στο οποίο δεν έχει σημειωθεί η παραμικρή πρόοδος στα 12 σχεδόν χρόνια της τούρκικης εισβολής και κατοχής, πρέπει επί τέλους να βγει από το αδιέξοδο και την αποτελμάτωση. Αυτή η κατάσταση εδραϊώνει τη διχοτόμηση της πατρίδας μας, διαιωνίζει την παραμονή των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων, οριστικοποιεί την προσφυγιά, οδηγεί στην σταθεροποίηση του παράνομου, αποσχιστικού Τουρκοκυπριακού κράτους και δημιουργεί προϋποθέσεις για αναγνώρισή του από ισλαμικά και άλλα κράτη-πράγμα που θα έχει απρόβλεπτες συνέπειες για την Κύπρο και τον κυπριακό λαό.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες του αδιεξόδου και της αποτελμάτωσης ήρθαν οι προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης στις 21.1.86 για τις «Αρχές για λύση του Κυπριακού και τρόποι επίτευξής της». Οι προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης ανατάρραξαν τα «λιμνάζοντα» νερά γύρω από το Κυπριακό και υποχρέωσαν

άλλους παράγοντες να θυμηθούν ότι υπάρχει Κυπριακό πρόβλημα, ότι το Κυπριακό είναι μία «χάινουσα» πληγή, ότι είναι πρόβλημα κατάφωρης παραβίασης των αρχών και των αποφάσεων του ΟΗΕ, ότι η διαιώνιση της κατοχής καταπατεί και παραβιάζει την ανεξαρτησία, την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα της Κύπρου και τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των κατοίκων της, τέλος, ότι το Κυπριακό είναι ένα διεθνές πρόβλημα που η εκκρεμότητά του θέτει σε κίνδυνο την ειρήνη στην περιοχή και γενικότερα, ένα πρόβλημα που είναι ώριμο και υπερώριμο για λύση.

Χαιρετίζουμε τις προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης, όπως και τη θετική αντίκρουση τους τόσο από την Κυβέρνηση όσο κι' από τη Βουλή. Από την πλευρά του το Κόμμα μας θα κάμει ό,τι μπορεί για την αξιοποίησή τους. Καλούμε και την Κυβέρνηση και τη Βουλή να προγραμματίσουν και να προβούν σε συγκεκριμένες ενέργειες για την προώθηση και υλοποίηση των Σοβιετικών προτάσεων. Αυτό επιβάλλει το συμφέρον της Κύπρου, το συμφέρον του σκληρού και δύσκολου αγώνα που διεξάγει ο λαός μας ενάντια στην κατοχή, ενάντια στις ιμπεριαλιστικές ραδιουργίες και συνωμοσίες, ο αγώνας για μια ειρηνική και δίκαιη λύση του Κυπριακού. Η εξεύρεση τρόπων προώθησης και υλοποίησης της Σοβιετικής πρότασης για το Κυπριακό επιβάλλεται, ακόμα, κι' από το ότι η ίδια η Σοβιετική Ένωση διακήρυξε μέσω του Πρεσβευτή της στην Κύπρο κ. Ασάβιν, ότι «η Σοβιετική Ένωση δεν θα μείνει με σταυρωμένα χέρια» και ότι θα πρέπει η πρωτοβουλία και οι προτάσεις της να αξιοποιηθούν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στις κρίσιμες αυτές στιγμές στις οποίες βρίσκεται το Κυπριακό εμείς εκτιμούμε τις Σοβιετικές προτάσεις σαν πολύτιμη συμπάρσταση στον αγώνα μας κι' εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη και τις ευχαριστίες μας. Ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη εκφράζουμε επίσης και για την ενεργό συμπαράταξη και υποστήριξη προς το λαό και την Κυβέρνηση της Ελλάδας, που δεν παραλείπει ευκαιρία να προβάλλει το Κυπριακό στις πραγματικές του διαστάσεις σαν θέμα εισβολής και κατοχής. Παρόμοια, εκφράζουμε, τις ευχαριστίες μας και προς όλες τις Κυβερνήσεις, τις χώρες και τους λαούς για την αλληλεγγύη τους προς τον αγωνιζόμενο λαό μας.

Η άλλη πτυχή των πολιτικών συνθηκών μέσα στις οποίες συζητούνται οι Κρατικοί Προϋπολογισμοί είναι η κατάσταση του Εσωτερικού Μετώπου. Είναι γενική διαπίστωση ότι στο εσωτερικό μέτωπο αντιμετωπίζουμε μια σοβαρή κρίση. Αφετηρία αυτή της σοβαρής κρίσης και της διάσπασης στο εσωτερικό μέτωπο αποτέλεσε η μονομερής και αδικαιολόγητη καταγγελία της Δημοκρατικής Συνεργασίας και η αποδέσμευση του κ. Κυπριανού από το Μίνιμουμ Πρόγραμμα. Αργότερα το ναυάγιο της συνάντησης κορυφής, που αποτέλεσε εξουθενωτικό πλήγμα στις ελπίδες του λαού για μια λύση «έντιμου συμβιβασμού», έκαμε ακόμα πιο βαθύ το ρήγμα ανάμεσα σ' όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου.

Η κατάσταση αυτή του εσωτερικού μετώπου είναι εξαιρετικά θλιβερή και ανησυχητική. Αυτή οδήγησε στον εκφυλισμό και του θεσμού των συσκέψεων των Αρχηγών των Κομμάτων με τον Πρόεδρο, με αποτέλεσμα οι οποιοσδήποτε πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ όπως το ενοποιημένο έγγραφο του της 12.4.85 καθώς και τα νέα τετελεσμένα της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας και της Άγκυρας να μην αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων για τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισής τους. Κανένας δεν μπορεί να αμφιβάλει για τη μεγάλη ζημιά που προκαλείται στον αγώνα του κυπριακού λαού από αυτή την άσχημη κατάσταση του εσωτερικού μετώπου. Οι υπεύθυνοι

γι' αυτή την κατάσταση θα πρέπει να αισθάνονται τύψεις, αν νοιάζονται πραγματικά για τις τύχες και το μέλλον του κυπριακού λαού.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά και η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα συναισθανόμαστε πλήρως και τους σοβαρούς κινδύνους που δημιουργούνται για το Κυπριακό από το αδιέξοδο αλλά και την επιζήμια διάσπαση του Εσωτερικού Μετώπου.

Συναισθανόμαστε την ανάγκη να τερματισθεί αυτή η κατάσταση στο Εσωτερικό Μέτωπο και ασφαλώς δεν χρειαζόμαστε τις νουθεσίες του κ. Γαλανού για να καθορίσουμε τη θέση μας σ' αυτό το καίριο θέμα. Συνεπείς με τις θέσεις αρχής, συνεπείς προς τη θέση μας, ότι στο σημερινό αντι-ιμπεριαλιστικό, αντικατοχικό, απελευθερωτικό στάδιο του αγώνα που διεξάγουμε η ενότητα κατά κύριο λόγο των πατριωτικών δυνάμεων, αλλά και γενικότερα η ενότητα κοινής δράσης για κοινούς σκοπούς και στόχους είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ευόδωση αυτού του αγώνα, υποστηρίζουμε όχι μόνο την επαναλειτουργία του θεσμού των συσκέψεων των Αρχηγών ή εκπροσώπων των Κομμάτων, αλλά και την ανασύσταση του Εθνικού Συμβουλίου για τη συλλογική αντιμετώπιση του πολιτικού μας προβλήματος.

Με αφετηρία την από κάθε πλευρά αποδοχή της άποψης ότι η ενότητα δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά μέσο και όργανο για ενιαία πάλη για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και επιδιώξεων, πιστεύουμε πως τότε μόνο η ενότητα θα εξυπηρετήσει χρήσιμο σκοπό, είτε υπό τη μορφή σύσκεψης Αρχηγών Κομμάτων είτε με την ανασύσταση του Εθνικού Συμβουλίου, αν αυτή η ενότητα: Πρώτο στηρίζεται πάνω σε κοινή γραμμή και τακτική — και σαν τέτοια εμείς θεωρούμε τη γραμμή και τακτική του Εθνικού-Υπουργικού του 1977. Δεύτερο, έχει συγκεκριμένους και σαφείς κοινούς σκοπούς και στόχους και τρίτο, ο φορέας εκφραστής της ενότητας βασίζεται και λειτουργεί πάνω στις αναγνωρισμένες δημοκρατικές αρχές της συλλογικότητας, της συνυπευθυνότητας και της αποδοχής των αποφάσεων της πλειοψηφίας, όταν αυτές δεν είναι ομόφωνες.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Βουλευτές,

Η ομιλία του κ. Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή την περασμένη Πέμπτη καθρεφτίζει ανάγλυφα και αρκετά αναλυτικά την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης Κυπριανού. Δεν θα υπεισελάθω σε λεπτομερειακή ανάλυση της ομιλίας του κ. Υπουργού, αλλά θα περιορισθώ σε ορισμένα γενικά σχόλια. Το πρώτο που θάθελα να υποδείξω είναι ότι καταβάλλεται μια καταφανής προσπάθεια να παρουσιαστεί η κυπριακή οικονομία σαν υγιής, και ούτε λίγο ούτε πολύ, ακμαία, παρά τα προβλήματα που γίνεται παραδεκτό ότι υπάρχουν. Δεύτερο, είναι επίσης ολοφάνερές οι προειδοποιήσεις ότι πρέπει να αναμένεται η επιβολή νέων φορολογιών σε βάρος των λαϊκών μαζών, για ν' αντιμετωπισθούν τα δημοσιονομικά ελλείμματα και άλλα προβλήματα της οικονομίας, που δημιουργεί η αλόγιστη και σπάταλη οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης Κυπριανού.

Εκτιμώντας σε αδρές γραμμές την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών μπορούμε να παρατηρήσουμε, ότι η φιλοσοφία που διέπει αυτή την ομιλία και στα μέτρα που εξάγει ο κ. Μαυρέλης για την «αναδιάρθρωση της οικονομίας και την εξασφάλιση της σταθερότητας της» έχουν μια καθαρά αντιλαϊκή κατεύθυνση. Διατηρούν την άνιση και άδικη κατανομή των βαρών και θέτουν σε κίνδυνο κατακτήσεις των εργατο-υπαλλήλων και γενικά των εργαζομένων και το βιοτικό τους επίπεδο. Όπως βγαίνει από την ομιλία του κ. Υπουργού, η πολιτική αυτή

θα εφαρμοσθεί εκτός άλλων λόγων και σαν τίμημα για την διαπραγματευόμενη τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ για να ευθυγραμμισθεί έτσι η οικονομική μας πολιτική με κείνη της ΕΟΚ.

Επιγραμματικά μιλώντας, τα μέτρα που εξάγγειλε ο κ. Υπουργός θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα πιο κάτω: (α) Επιβολή του Φόρου Προστιθεμένης Αξίας που φορτώνει στους ώμους των εργαζομένων νέους έμμεσους φόρους, αυξάνοντας ακόμα πιο πολύ τη διαφορά ανάμεσα στους άμεσους και τους έμμεσους φόρους και το ποσοστό των δευτέρων σε σχέση με το σύνολο των εσόδων του κράτους. (β) Περιορισμός μισθολογικών αυξήσεων και κατάργηση ή αναθεώρηση αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής και άλλων «κεκτημένων δικαιωμάτων» των εργατο-υπαλλήλων και γενικά των εργαζομένων. (γ) Αναθεώρησή ή και κατάργηση διαφόρων επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων από τις οποίες επωφελούνται διάφορες παραγωγικές ομάδες του πληθυσμού — γεωργοί, αμπελουργοί, κτηνοτρόφοι, πρόσφυγες, και αδύνατες οικονομικά κοινότητες και (δ) προσέλευση ξένου κεφαλαίου για επενδύσεις στην Κύπρο με ευνοϊκούς όρους.

Ο κ. Υπουργός μίλησε για τη Βουλή κατά τρόπο καθόλου τιμητικό κατηγορώντας την «για δημαγωγική και στείρα αρνητική αντιμετώπιση των μέτρων που η Κυβέρνηση επιδιώκει να προωθήσει κατά καιρούς», επειδή η Βουλή αρνήθηκε να εγκρίνει φορολογία ύψους 3% για την Άμυνα και να δεχθεί το Κυβερνητικό Νομοσχέδιο για τα Πετρελαιοειδή.

Από την ομιλία του κ. Υπουργού, η Κυβέρνηση φαίνεται να πιστεύει ότι η οικονομία μας είναι γερή, παρόλο που, όπως παραδέχεται αντιμετωπίζει κάποια προβλήματα και ότι οι προοπτικές είναι ευνοϊκές για παραπέρα ανοδική πορεία και ανάπτυξη. Αυτό το πνεύμα διακατέχει από την αρχή ως το τέλος την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών.

Ποια είναι η εκτίμηση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας για την κυπριακή οικονομία και τις προοπτικές της.

Το κύριο χαρακτηριστικό των Κρατικών Προϋπολογισμών και γενικά της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης είναι το ότι οι Κρατικοί Προϋπολογισμοί είναι και φέτος ελλειμματικοί. Αυτό το χαρακτηριστικό από μόνο του, «αυτό καθ' εαυτό» δεν είναι βέβαια πολύ ανησυχητικό. Το στοιχείο που προκαλεί ανησυχία — και θάλεγα έντονη ανησυχία — σε αντίθεση με τη διαφαινόμενη εφησύχαση της Κυβέρνησης — είναι το γεγονός ότι το Δημοσιονομικό έλλειμμα αυξάνεται από χρόνο σε χρόνο. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, το Δημοσιονομικό έλλειμμα στην τελευταία 5ετία αυξήθηκε από £90,4 εκ. ή 10,8% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος που ήταν το 1981 σε £139,5 εκ. ή 12,1% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1985.

Αυτή ακριβώς η τάση να αυξάνεται το Δημοσιονομικό έλλειμμα από χρόνο σε χρόνο προκαλεί όπως είπα έντονη ανησυχία σε οικονομικούς και οικονομολογικούς κύκλους και γενικά στο λαό. Γιατί το αυξανόμενο έλλειμμα δημιουργεί αναπόφευκτα και νομοτελειακά την ανάγκη για ολοένα αυξανόμενο εσωτερικό και εξωτερικό δανεισμό.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία το δημόσιο εξωτερικό χρέος που το 1981 ήταν £143,4 εκ. ανήλθε το 1985 στα £330 εκ. στο οποίο πρέπει να προστεθούν άλλα £92 εκ. που αντιπροσωπεύει επίσημο χρέος που δεν περιλαμβάνεται στο πιο πάνω ποσό. Μεγάλη αύξηση σημείωσε και το χρέος των ημικρατικών οργανισμών που έφτασε στα £175 εκ. το 1985. Το συνολικό εξωτερικό χρέος της Κύπρου, περιλαμβανομένου και του χρέους του ιδιωτικού τομέα ανερχόταν το 1985 στα £625 εκατομμύρια.

Στο πιο πάνω ποσό πρέπει να προσθέσουμε ακόμα άλλα £500 εκ. που είναι το εσωτερικό δημόσιο χρέος το 1985. Συνολικά, το δημόσιο εξωτερικό και εσωτερικό χρέος ανερχόταν το 1985 σε £1145 εκ. ποσό που είναι σχεδόν ισοδύναμο με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν για ολόκληρο το 1985.

Ανασκοπώντας αυτή την εξέλιξη της συνεχούς αύξησης του ελλείμματος των Κρατικών Προϋπολογισμών με συνεπακόλουθο την ολοένα διόγκωση του δημόσιου χρέους — εσωτερικού και εξωτερικού — δεν μπορούμε παρά να καταλογίσουμε σοβαρές, σοβαρότατες ευθύνες στη δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης Κυπριανού. Η Κυβέρνηση Κυπριανού ενώ διακηρύττει σαν πολιτική της τη λιτότητα, στην πράξη ακολουθεί πολιτική σπατάλης. Η αφύσικη και αδικαιολόγητη διόγκωση του αριθμού των κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων παράλληλα με τη διασπάθιση των δημοσίων οικονομικών εξηγούν σε μεγάλο βαθμό τα τεράστια ελλείμματα των Προϋπολογισμών, και τη συνεχή αύξηση του δημόσιου χρέους. Κι ενώ ο κρατικός μηχανισμός είναι βαρυφορτωμένος με υπεράριθμο προσωπικό που η ίδια η οργάνωση των Δημοσίων Υπαλλήλων — η ΠΑΣΥΔΥ — ανεβάζει αυτό το υπεράριθμο προσωπικό στις 3000 περίπου, η Κυβέρνηση, αδιαφορώντας φαίνεται για τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος και τα βάρη που φορτώνει στις πλάτες του λαού, των εργατοϋπαλλήλων, των αγροτών και γενικά των εργαζομένων, απαιτεί τη δημιουργία 654 νέων θέσεων για το 1986. Σχετικά με την απαίτηση αυτή για τη δημιουργία τόσων θέσεων, που ολοφάνερα δεν δικαιολογούνται από τις απαιτήσεις της εύρυθμης και αποδοτικής λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού, η μόνη λογική εξήγηση που μπορεί να δοθεί είναι ότι η δημιουργία τους απαιτείται από την Κυβέρνηση με προφανή σκοπό την εξυπηρέτηση κομματικών επιδιώξεων και συμφερόντων και για την εξαργύρωση των υποσχέσεων που δόθηκαν «αφειδώς» κατά την προεκλογική περίοδο σε πολλούς και διάφορους για υπαρπαγή της ψήφου τους.

Επικρίνοντας την πολιτική της Κυβέρνησης που οδηγεί σε ολοένα και μεγαλύτερη διόγκωση του ελλείμματος των Κρατικών Προϋπολογισμών και του δημόσιου — εξωτερικού και εσωτερικού — χρέους, δεν παραγνωρίζουμε με κανένα τρόπο τις δαπάνες για τη στέγαση και την αντιμετώπιση άλλων αναγκών των ξεριζωμένων από τις εστίες τους και τις περιουσίες των προσφύγων. Σχετικά με τις δαπάνες για τους πρόσφυγες, αυτές ανήλθαν σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία σε £191 εκ. στο διάστημα 1979-1985. Στην ίδια περίοδο η Κυβέρνηση είσπραξε από ειδικές φορολογίες για τους πρόσφυγες £125 εκ. από χορηγίες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες £18 εκ. και από δωρεές της Ελληνικής Κυβέρνησης £75 εκ. δηλ. συνολικά η Κυβέρνηση είσπραξε £218 εκ. έναντι £191 εκ. που δαπάνησε για τους πρόσφυγες. Δεν αγνοούμε και δεν παραγνωρίζουμε, επίσης, τις δαπάνες για αναπτυξιακά έργα και έργα υποδομής, τόσο απαραίτητα για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων για μια συνεχή ανάπτυξη της οικονομίας της πατρίδας μας. Τέτοια έργα, όπως τα υδατικά έργα, οι δρόμοι, η βελτίωση των λιμανιών, η έρευνα και η ορθολογιστική εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου και άλλων φυσικών πηγών κλπ., ασφαλώς είναι απαραίτητα και γι' αυτά τα παραγωγικά έργα πρέπει να διατίθενται οι απαραίτητες δαπάνες. Είμαστε, όμως, βέβαιοι, ότι με μια καλύτερη, πιο νοικοκυρεμένη διαχείριση, με μια πολιτική

λιτότητας όχι σε βάρος των εργατο-υπαλλήλων και των εργαζομένων, αλλά των εύπορων στρωμάτων, που έχουν τη δυνατότητα να σπαταλούν — και στην πραγματικότητα σπαταλούν — τεράστια ποσά, αν έλειπε η διασπάθιση και η ανευθυνότητα, αν επικρατούσε σύνεση, υπευθυνότητα και νοικοκυροσύνη στη διάθεση των δημόσιων οικονομικών, οπωσδήποτε τα ελλείμματα θα ήταν αισθητά χαμηλότερα. Γιατί τί άλλο από αλόγιστη διασπάθιση των οικονομικών του κράτους αποτελεί — για να φέρω ένα μόνο παράδειγμα, κι αυτό όχι πιο χαρακτηριστικό — η διάθεση χιλιάδων λιρών το μήνα για τη φρούρηση του Προέδρου, Υπουργών και πρώην Υπουργών, Αρχηγών Κομμάτων, του Προέδρου της Βουλής και άλλων προσώπων; Ασφαλώς, δεν είμαστε ενάντια στη φρούρηση του Προέδρου, των Υπουργών, του Προέδρου της Βουλής και Αρχηγών Κομμάτων. Εκείνο που σχολιάζουμε και επικρίνουμε είναι το ότι για τη φρούρηση των πιο πάνω προσώπων διατίθεται μεγάλος αριθμός αστυνομικών — περί τους 250 — πράγμα που στοιχίζει χιλιάδες λίρες το μήνα στο δημόσιο. Ή τί άλλο από διασπάθιση του δημόσιου χρήματος αποτελεί η χρησιμοποίηση αυτοκινήτων πολυτελείας από πολλούς και διάφορους πέραν από τον Πρόεδρο, τους Υπουργούς, τον Πρόεδρο της Βουλής κλπ.

Όπως στοιχειοθετείται από τους αριθμούς που ανάφερα πιο πάνω το δημόσιο και το ημιδημόσιο εξωτερικό χρέος, μαζί με κείνο του ιδιωτικού τομέα, ήταν το 1985 της τάξης του 55,1% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Αυτό οδηγεί μόνο σ' ένα ατράντακτο συμπέρασμα. Το συμπέρασμα, ότι αναλογικά με τον πληθυσμό της η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις βαρύτερα χρεωμένες χώρες. Σε σχέση μ' αυτό προκαλεί όχι απλά ανησυχία, αλλά πραγματικό δέος, το ότι η Κύπρος είναι υποχρεωμένη να διαθέσει £116 εκ. ή σχεδόν το 10% του εθνικού εισοδήματος της για πληρωμή τοκοχρεωλυσίου μέσα στο 1985. Μόνο για τόκους θα πληρώσουμε το 1985 £50 εκ. ή το 4% του εθνικού εισοδήματος. Αυτή είναι η κατάσταση αναφορικά με το δημοσιονομικό έλλειμμα και το εξωτερικό χρέος με βάση τα επίσημα στοιχεία και δεδομένα. Αυτό το βαρύ φορτίο φόρτωσε στους ώμους του λαού μας η Κυβέρνηση Κυπριανού με την οικονομική της πολιτική που μας την ανέλυσε και την υπερασπίστηκε ο κ. Υπουργός με την ομιλία του στη Βουλή.

Ο καλύτερος και πιο αντιπροσωπευτικός καθρέφτης της δημοσιονομικής — και γενικά της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης — είναι η φορολογική της πολιτική. Το κύριο στοιχείο που δείχνει το χαρακτήρα της φορολογικής πολιτικής κάθε Κυβέρνησης, αν είναι προοδευτική — φιλολαϊκή, ή το αντίθετο, αναχρονιστική-αντιλαϊκή, είναι η σχέση των άμεσων προς τους έμμεσους φόρους. Κάθε Κυβέρνηση που ακολουθεί φιλολαϊκή-προοδευτική πολιτική επιλέγει και επιβάλλει περισσότερους άμεσους φόρους που βαρύνουν περισσότερο το μεγάλο κεφάλαιο και τα εύπορα στρώματα και λιγότερους έμμεσους φόρους, που βαρύνουν πιο πολύ τους εργατο-υπαλλήλους, τους αγρότες και γενικά τα πλατιά εργαζόμενα στρώματα του πληθυσμού. Τί δείχνουν τα επίσημα στοιχεία σε σχέση με τη φορολογία και ειδικά τους άμεσους και έμμεσους φόρους; Κατά τα τελευταία 5 χρόνια η σχέση των άμεσων και έμμεσων φόρων προς το σύνολο των εσόδων του κράτους παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

Χρόνος	Άμεσοι φόροι σε εκ. £	Ποσοστό %	Εμμεσοι φόροι σε εκ. £	Ποσοστό %
επί συνόλου των εσόδων του Κράτους				
	£		£	
1981	40,0	ή 24,3	74,5	ή 45,3
1982	49,5	ή 22,7	91,9	ή 42,1
1983	61,5	ή 22,3	108,7	ή 39,5
1984	77,3	ή 24,5	122,2	ή 38,8
1985	91,2	ή 26,6	138,1	ή 40,2
1986 (Προϋπο- λογισμοί)	107,9	ή 30,0	154,9	ή 43,1

Από τα πιο πάνω βγαίνει το συμπέρασμα ότι η σχέση άμεσων και έμμεσων φόρων βαραίνει ολοφάνερα υπέρ των έμμεσων φόρων. Στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς οι έμμεσοι φόροι αποτελούν το 43,1% των συνολικών εσόδων, ενώ οι άμεσοι φόροι το 30%. Παρά τη σχετική βελτίωση που παρατηρείται σε σύγκριση με το 1981, αυτό δεν είναι αρκετό. Χρειάζεται, πιστεύουμε, ριζική αναθεώρηση η φορολογική πολιτική του κράτους. Επιδίωξη πρέπει να είναι, όπως τα έσοδα του κράτους προέρχονται κυρίως από την άμεση και όχι την έμμεση φορολογία. Γι' αυτό πρέπει να προωθηθούν από την Κυβέρνηση νέες μορφές φορολογίας, που να βαρύνουν ιδιαίτερα το μεγάλο κεφάλαιο και τα υπερκέρδη. Τέτοιες μορφές είναι η φορολογία του πλούτου γενικά, η φορολογία κατά τη μεταβίβαση μετοχικού κεφαλαίου των Εταιρειών, ο πρόσθετος φόρος εισοδήματος για τα υπερκέρδη και άλλες παρόμοιες.

Συναφές με το θέμα της άμεσης φορολογίας είναι και το φαινόμενο της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Αυτό το φαινόμενο υπάρχει και θα πρέπει να έχει πάρει διαστάσεις, αφού και ο κ. Υπουργός στην ομιλία του αναφέρθηκε σ' αυτό και είπε ότι η Κυβέρνηση μελετά μέτρα για την εξάλειψη αυτού του φαινομένου. Εμείς υποστηρίζουμε κάθε μέτρο που θα πλήξει τη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή. Για να αποδώσουν, όμως, αυτά τα μέτρα πρέπει να στραφούν κατά κύριο λόγο στους εύπορους και τις Εταιρείες που με διάφορα μέσα αποκρύβουν υπολογίσιμα ποσά από τα εισοδήματά τους και στερούν έτσι το κράτος από τα ανάλογα ποσά που δικαιούται.

Από την ομιλία του κ. Υπουργού φαίνεται πως οι προθέσεις της Κυβέρνησης είναι εντελώς αντίθετες. Ο κ. Υπουργός εκφράζει τη λύπη του για το ότι η Βουλή δεν ενέκρινε την επιβολή 3% για την Άμυνα και για το ότι δεν προτίθεται να εγκρίνει το κυβερνητικό Νομοσχέδιο για τα πετρελαιοειδή. Ταυτόχρονα ο κ. Υπουργός προειδοποίησε ότι η καταψήφιση του Νομοσχεδίου της Κυβέρνησης για τα πετρελαιοειδή θάχει σαν αποτέλεσμα την επιβολή νέων φορολογιών, όπως τη φορολογία πάνω στην Προστιθέμενη Αξία. Μπορούμε από τώρα να δηλώσουμε κατηγορηματικά ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς δεν θα συμφωνήσει στην επιβολή μιας τέτοιας φορολογίας και θα την καταψηφίσει. Και αυτό όχι για δημαγωγικούς λόγους, κ. Γαλανέ, αλλά γιατί μια τέτοια φορολογία φορτώνει τα βάρη πάνω στον εργαζόμενο λαό, πάνω στα φτωχά εργαζόμενα στρώματα. Είναι φορολογία απεχθής γι' αυτά τα στρώματα και γι' αυτό εμείς δεν μπορούμε να την ψηφίσουμε.

Ένα άλλο αρνητικό στοιχείο για την κυπριακή οικονομία, και αυτό αποτέλεσμα της λανθασμένης πολιτικής της Κυβέρνησης είναι η αύξηση του εμπορικού ελλείμματος. Σύμφωνα και πάλι με τα επίσημα στοιχεία, ενώ το 1982 το έλλειμμα αυτό ανερχόταν σε £313,7 εκ. το 1984 αυξήθηκε κατά £100 εκ. φτάνοντας στα £413,2 εκ. και το 1985 έκαμε νέο άλμα και αυξήθηκε σε £435 εκατομμύρια.

Η εμπορική πολιτική της Κυβέρνησης ευθύνεται γι' αυτό το αυξανόμενο έλλειμμα. Αυτή η πολιτική είναι, κατά τη γνώμη μας, λανθασμένη. Χρειάζεται, θα λέγαμε, ριζική αναθεώρηση. Με ποιες χώρες το εμπόριο μας είναι περισσότερο ελλειμματικό; Ας δούμε τί λένε τα επίσημα στοιχεία. Το 1984 οι εισαγωγές μας από τις χώρες της ΕΟΚ ανέρχονταν σε £424 εκ. ενώ οι εξαγωγές μας σ' αυτές τις χώρες ήταν μόλις £93 εκ. δηλ. το έλλειμμα μας από το εμπόριο μας με αυτές τις χώρες ανερχόταν σε £313 εκατ. Από τις άλλες χώρες το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται στο εμπόριο μας με την Ιαπωνία. Κατά το 1984 οι εισαγωγές μας από τη χώρα αυτή έφτασαν τα £66 εκ. ενώ οι εξαγωγές μας προς την Ιαπωνία ήταν μόνο £275 χιλιάδες.

Το συμπέρασμα που βγαίνει από τα πιο πάνω είναι ότι επιβάλλεται η επανεξέταση και η αναπροσαρμογή της εξωτερικής εμπορικής πολιτικής της Κυβέρνησης μας. Είναι αδιανόητο να εισάγουμε εμπορεύματα εκατομμυρίων λιρών από χώρες που δεν εισάγουν ή εισάγουν ελάχιστα από την Κύπρο. Πρέπει να αναπτυχθούν σε μεγάλο βαθμό οι εμπορικές μας σχέσεις με τις σοσιαλιστικές και Αδέσμευτες χώρες. Υπάρχουν πολλά περιθώρια προς αυτή την κατεύθυνση και ένα τέτοιο βήμα θα βοηθήσει οπωσδήποτε στην αύξηση των εξαγωγών μας.

Σε σχέσει με τα πιο πάνω θα πρέπει να επαναλάβουμε την έντονη αντίθεσή μας με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ, που επείγεται να προωθήσει και να πραγματοποιήσει η Κυβέρνηση. Τα οποιαδήποτε τυχόν οικονομικής φύσης ωφελήματά μας με τη μέχρι σήμερα σύνδεσή μας με την ΕΟΚ, την αγορά των 300 εκ. κατοίκων, όπως συνηθίζεται να τονίζεται, ήταν πολύ περιορισμένα. Στα προβλήματα που θα δημιουργηθούν για την κυπριακή οικονομία και τις καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία μας από την διαπραγματευόμενη Τελωνειακή Ένωση με την ΕΟΚ δεν θα επεκταθώ, γιατί πάνω σ' αυτό το θέμα θ' αναπτύξουμε εχτεταμένα και αναλυτικά τις απόψεις μας, κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος που το έχει ήδη εγγράψει η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα.

Ακόμα ένα σοβαρό πρόβλημα, που το προσπέρασε ολότελα πρόχειρα ο κ. Υπουργός, είναι το πρόβλημά της ανεργίας. Πώς παρουσιάζεται η κίνηση της ανεργίας στα τελευταία χρόνια; Παρόλο που η ανεργία βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με την ανεργία στις κύριες χώρες της Δύσης, κι' ειδικά εκείνες της ΕΟΚ, ωστόσο, στα τελευταία χρόνια η ανεργία στην Κύπρο παρουσιάζει συνεχή αύξηση. Ειδικά, το 1985, η ανεργία έφτασε σε επίπεδα που δικαιολογημένα προκαλούν ανησυχία. Πιο ανησυχητικό είναι ακόμα το ότι η τάση για παραπέρα αύξηση της ανεργίας όχι μόνο δεν έχει ανακοπεί, αλλά παρουσιάζει ανοδική πορεία.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, που κι' αυτά δεν καθρεφτίζουν πλήρως την πραγματικότητα, ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε από 5,879 ή 2,6% επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού το 1981, περίπου σε 8,200 ή 3.4% το 1985.

Αν λάβουμε υπόψη, ότι περίπου 8 — 9 χιλιάδες εργατοπαλλήλοι διαφόρων επαγγελμάτων απασχολούνται στο εξωτερικό — στην Ελλάδα, σε αραβικές και άλλες χώρες που αν βρίσκονταν στην Κύπρο αρκετοί απ' αυτούς θα προστίθενταν στην στρατιά των ανέργων, τότε μπορούμε να συλλάβουμε σ' όλη του την έκταση το πρόβλημα της ανεργίας.

Ιδιαίτερα ανησυχητική παρουσιάζεται η ανεργία ανάμεσα στους απόφοιτους Μέσης Παιδείας και τους Επιστήμονες. Οι άνεργοι αυτών των ομάδων πληθαίνουν χρόνο με το χρόνο γιατί σ' αυτούς προστίθενται ολοένα και νέοι απόφοιτοι Μέσης Παιδείας, Πανεπιστημίων και άλλων ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, που δεν είναι δυνατό να απασχοληθούν από την κυπριακή οικονομία.

Αναλογιζόμενοι τα μειονεκτήματα της κυπριακής οικονομίας εκφράζουμε σοβαρούς φόβους και ανησυχίες για το μέλλον της. Αν η τάση για διαρκή αύξηση του δημόσιου χρέους, του εμπορικού ελλείμματος, της ανεργίας κλπ. δεν ανακοπεί, αν η σπατάλη και διασπάθιση των δημόσιων οικονομικών συνεχισθούν και δεν αναχαιτισθούν, τότε η κυπριακή οικονομία θα βρεθεί μπροστά σε σοβαρό κίνδυνο κρίσης, ίσως και χρεωκοπίας. Αυτός ο κίνδυνος πρέπει ν' αντιμετωπισθεί έγκαιρα με τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Δυστυχώς, η κυβέρνηση Κυπριανού, φέρει την κύρια ευθύνη για την άσχημη αυτή κατάσταση της οικονομίας μας, δεν φαίνεται να συνειδητοποιεί αυτούς τους κινδύνους και προσπαθεί με κάθε τρόπο να τους αποκρύψει και να σκορπίσει εφυσήχαση και αισιοδοξία. Αυτό, ακριβώς, το πνεύμα της εφυσήχασης και αισιοδοξίας είναι διάχυτο και στην ομιλία του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή για τους Προϋπολογισμούς.

Η κρίση αναμφίβολα θα πλήξει καίρια τις κατακτήσεις και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Θα ενταθούν οι επιβουλές και οι επιθέσεις του μεγάλου κεφαλαίου ενάντια στις κατακτήσεις των εργατοπαλλήλων και των εργαζομένων. Ήδη είμαστε μάρτυρες της επίμονης επίθεσης του μεγάλου κεφαλαίου μέσω της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και του Κυπριακού Εμπορο-Βιομηχανικού Επιμελητηρίου — Κ.Ε.Β.Ε., ενάντια στη μεγάλη κατάκτηση του συνδικαλιστικού κινήματος, την Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή και μια και μιλούμε για αυτή την επίθεση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και του ΚΕΒΕ ενάντια στην ΑΤΑ δεν μπορούμε παρά να επικρίνουμε αυστηρά τη στάση της Κυβέρνησης του κ. Κυπριανού που ουσιαστικά ενθαρρύνει παρασκηνακά το μεγάλο κεφάλαιο σ' αυτή την επίθεσή του ενάντια σ' αυτή τη μεγάλη κατάκτηση και από την άλλη δεν μπορούμε παρά να διαδηλώσουμε κατά τον πιο επίσημο και κατηγορηματικό τρόπο απ' αυτό το βήμα την αλληλεγγύη μας προς τον αγώνα των συνδικαλιστικών οργανώσεων για υπεράσπιση της Α.Τ.Α. και να διακηρύξουμε ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα σταθεί ολόψυχα και θα υποστηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις αυτό το δίκαιο αγώνα, που διεξάγουν από κοινού σε ενιαίο μέτωπο όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις του νησιού μας.

Η κρίση που απειλεί την οικονομία μας θα έχει επίσης αρνητικές επιπτώσεις και στις κοινωνικές παροχές, που αναγκαστικά θα περικοπούν κατά το πρότυπο των δυτικών χωρών, και θα ανασταλεί ή θα κλείσει ολότελα και ο δρόμος για το εθνικό σχέδιο υγείας. Θα επηρεάσει επίσης την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων και θα προκαλέσει μαζική ανεργία, που θα πλησιάσει τα επίπεδα των χωρών της ΕΟΚ και άλλων καπιταλιστικών χωρών, στις οποίες η ανεργία κυμαίνεται γύρω στο 8 — 12% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά, το προοδευτικό μαζικό κίνημα και η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα συνειδητοποιούμε πλήρως τους σοβαρούς κινδύνους που μπορεί να απειλήσουν την οικονομία μας. Εμείς δεν χαιρόμαστε, ούτε χαιρεκακούμε για την άσχημη κατάσταση της κυπριακής οικονομίας. Δεν είμαστε οπαδοί ή θιασώτες της ανόητης, αριστεριστικής και αναρχικής «φιλοσοφίας» που πρεσβεύει ότι στα επαναστατικά κόμματα συμφέρει να υπάρχει οικονομική κρίση, δυσπραγία και μαζική ανεργία, γιατί δήθεν, μέσα σε τέτοιες συνθήκες αναπτύσσονται πιο πολύ τα επαναστατικά κόμματα.

Αντιμετωπίζοντας τους σοβαρούς κινδύνους κρίσης και χρεωκοπίας της κυπριακής οικονομίας η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς και γενικά το Κόμμα και το κίνημά μας θα παλαίψουμε ενεργά μέσα και έξω από τη Βουλή για την αποτροπή των κινδύνων που την απειλούν.

Με ιδιαίτερη έμφαση θάθελα να αναφερθώ για πολλοστή φορά στο απαράδεκτο καθεστώς των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ, σε βάρος μελών, φίλων και οπαδών του ΑΚΕΛ-Αριστεράς στον κρατικό μηχανισμό, που έχουν πάρει ιδιαίτερες διαστάσεις στην προεκλογική αλλά πιο πολύ στη μετεκλογική περίοδο.

Παρόμοιο είναι το καθεστώς που επικρατεί και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς. Και στον κρατικό μηχανισμό και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς δεν προσλαμβάνονται είτε βρίσκονται υπό δυσμένεια εργατούπάλληλοι που απασχολούνται στις κρατικές ή τις ημικρατικές υπηρεσίες.

Ότι γίνεται σήμερα και από την Κυβέρνηση και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς είναι μια χωρίς προηγούμενο προσπάθεια Δημοποίησης των πάντων. Κι' αυτός ο στόχος επιδιώκεται με κάθε θεμιτό και αθέμιτο μέσο. Την ψυχολογική πίεση, τις απειλές, τον εκφοβισμό και τον εκβιασμό, το ρουσφέτι, την προσφορά δουλειάς και άλλης εξυπηρέτησης, την εξαγορά συνειδήσεων.

Καταγγέλλουμε αυτή την απαράδεκτη κατάσταση, αυτό το άθλιο καθεστώς των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Μέσα σ' αυτό το πνεύμα της θετικής συμβολής για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων της κυπριακής οικονομίας, αλλά και για γενικότερους πολιτικούς λόγους η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς, όπως τελικά διαμορφώθηκαν από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή η οποία μείωσε τους Προϋπολογισμούς κατά 16 περίπου εκ. λίρες. Είναι, μήπως, η υπερψήφιση των Προϋπολογισμών από μέρος μας ταύτιση του ΑΚΕΛ-Αριστεράς με το ΔΗΚΟ; Είναι αυτό διαγραφή των διαφορών μας με το ΔΗΚΟ; Θα ήταν πραγματικά αφέλεια να υποστηρίξει κανένας στα σοβαρά, ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά ψηφίζοντας τους Προϋπολογισμούς, όπως αυτοί βρίσκονται σήμερα μπροστά μας και όχι όπως τους κατέθεσε η Εκτελεστική Εξουσία διαγράφει τις σοβαρές και βαθιές διαφορές που χωρίζουν το Κόμμα μας με τον Πρόεδρο Κυπριανού στα θέματα γραμμής και τακτικής λύσης του Κυπριακού. Η απάντησή μας σ' αυτό τον ισχυρισμό είναι: Όχι. Οι πολιτικές διαφορές μας με τον κ. Κυπριανού υπάρχουν και θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν εφ' όσον ο κ. Κυπριανού θ' ακολουθεί την πολιτική του απορριπτικού μετώπου.

Μερικοί μπορούν να ισχυρισθούν ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά ψηφίζοντας τους Προϋπολογισμούς εγκρίνει ταυτόχρονα και την οικονομική φιλοσοφία και πολιτική της Κυβέρνησης Κυπριανού. Κι' αυτός ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί. Πρώτο, γιατί οι Προϋπολογισμοί όπως διαμορφώθηκαν από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή διαφέρουν πάρα πολύ από τους Προϋπολογισμούς όπως τους κατάθεσε η Κυβέρνηση. Δεύτερον, όπως φαίνεται και από ολόκληρη την ομιλία μου, εμείς ασκούμε έντονη κριτική για τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Συνεπώς, δεν υπάρχει καθόλου ταύτιση μας ή έστω αποδοχή από μας της Κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής.

Ψηφίζοντας τους Προϋπολογισμούς δεν σημαίνει ότι θα υποστηρίξουμε τα φορολογικά μέτρα που προτίθεται να εισηγηθεί η Κυβέρνηση, όπως μας προειδοποίησε ο Υπουργός Οικονομικών. Ενώ δεν συμφωνούμε με την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς για να συνεχισθούν τα αναπτυξιακά έργα, τα στεγαστικά και άλλα προγράμματα για τους πρόσφυγες. Οι κοινωνικές παροχές, οι επιχορηγήσεις της αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.

Η τοποθέτησή μας έναντι των Προϋπολογισμών είναι μια βασική πολιτική πράξη. Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα αντικρύζει το θέμα της στάσης της έναντι των Προϋπολογισμών με βαθειά συναίσθηση ευθύνης. Η κάθε πλευρά πρέπει να αναλογισθεί τί σημαίνει, τι θα επακολουθήσει την καταψήφιση των Προϋπολογισμών. Το ΑΚΕΛ-Αριστερά στάθηκε πάντα υπερασπιστής των δημοκρατικών θεσμών, της δημοκρατικής τάξης και ομαλότητας. Συνεπείς προς αυτή τη θέση μας θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς, όπως έχουν διαμορφωθεί τελικά από την πλειοψηφία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, για να περιφρουρηθούν οι δημοκρατικοί θεσμοί, η κανονική λειτουργία του κρατικού μηχανισμού. Θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς για ν' αποφευχθούν ανεπιθύμητα ενδεχόμενα που μπορεί να ανοίξουν το δρόμο για την επιβολή φορολογιών με διατάγματα με βάση το δίκαιο της ανάγκης ή και γενικότερα για τη διακυβέρνηση του τόπου με διατάγματα. Καταψηφίζοντας τους Προϋπολογισμούς ουσιαστικά θα οδηγούσαμε τον τόπο και το λαό σε μια χαώδη κατάσταση, με απρόβλεπτες συνέπειες.

Στην πολιτική και την τακτική μας υπέρτατος νόμος και γνώμονας των ενεργειών μας είναι το συμφέρον του λαού, το συμφέρον της Κύπρου και του αγώνα που διεξάγουμε. Και το ΑΚΕΛ-Αριστερά απόδειξε τη συναίσθηση ευθύνης, τη σύνεση και τον πατριωτισμό με τον οποίο χειρίζεται τα καίρια και καυτά προβλήματα του λαού.

Είναι μ' αυτό το γνώμονα που εμείς αντικρύζουμε και τους Προϋπολογισμούς και τη γενικότερη κατάσταση της κυπριακής οικονομίας.

Πιστεύουμε πως για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και των κινδύνων που διατρέχει η κυπριακή οικονομία είναι προς το συμφέρον του λαού και επιβάλλεται ο καθορισμός μιας εθνικής διακομματικής πολιτικής για τη σωτηρία της κυπριακής οικονομίας από την κρίση και τη χρεωκοπία. Πιστεύουμε, πως η σωτηρία της Κύπρου στον οικονομικό τομέα προβάλλει επιτακτικά την ανάγκη να χαραχθεί το συντομότερο δυνατό μια κοινή φιλολαϊκή οικονομική και δημοσιονομική πολιτική με καθαρούς στόχους και επιδιώξεις. Μόνο μια τέτοια πολιτική μπορεί να αποτρέψει τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η οικονομία μας και να πάρει τα αναγκαία διαρθρωτικά και διορθωτικά μέτρα, που θάνατι σωτήρια για

την κυπριακή οικονομία. Το ΑΚΕΛ-Αριστερά, αποκρούοντας αποφασιστικά κάθε τάση και πρόθεση της Κυβέρνησης Κυπριανού για αντιλαϊκή φορολογική και δημοσιονομική πολιτική, θα ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς, όπως έχουν διαμορφωθεί τελικά και είναι έτοιμο να συμβάλει για τον καθορισμό μιας πολιτικής σωτηρίας για την κυπριακή οικονομία.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή προτίθεται να μιλήσω από το βήμα, θα πρέπει να αντικατασταθώ στην προεδρία.

Δυνάμει του Άρθρου 72(3) του Συντάγματος σε τέτοια περίπτωση καταλαμβάνει την έδρα ο πρεσβύτερος των παρόντων Βουλευτών, εκτός εάν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη απόφαση της Βουλής.

Εισηγούμαι να καταλάβει την έδρα ο γηραιότερος Βουλευτής και αντιλαμβάνομαι ότι στην προκείμενη περίπτωση από τους παρόντες Βουλευτές είναι ο κ. Μακρίδης.

Υπάρχει ένσταση;

(Ο Βουλευτής κ. Νίκος Μακρίδης αντικαθιστά τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Β. Λυσσαρίδη, στην έδρα του).

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Η συζήτηση των Προϋπολογισμών είναι η μόνη ευκαιρία που προσφέρεται για τοποθετήσεις πάνω σε ευρύτερα θέματα πολιτικής και ιδιαίτερα πάνω στο εθνικό.

Είναι αδύνατο να διαχωρίσει κανείς την κοινωνικοοικονομική πολιτική από την προώθηση μιας συγκεκριμένης στρατηγικής αγώνα για εθνική επιβίωση.

Σε συνθήκες κατοχής — όπως είναι οι συνθήκες που αντιμετωπίζει η πατρίδα μας — βασική προϋπόθεση ορθής οικονομικής φιλοσοφίας είναι η πλήρης αξιοποίηση πόρων και δυνατοτήτων για το σύνολο του λαού για την εθνική σωτηρία του συνόλου, γιατί οι κίνδυνοι εθνικού αφανισμού απειλούν το σύνολο του λαού.

Υλοποίηση μιας τέτοιας ευρύτερης πολιτικής θα έπειθε όλα τα στρώματα του λαού να δεχθούν θυσίες και να υιοθετήσουν ουσιαστικά μέτρα λιτότητας. Μέσα στις σημερινές δυσμενείς για το λαό συνθήκες φοβούμαι ότι αυτό δεν είναι εφικτό.

Η ύπαρξη ενός τεράστιου οικονομικού χάσματος, οι μεγάλες εισοδηματικές διαφορές, η συνέχιση προσήλωσης προς μη παραγωγικές κατευθύνσεις αποτελούν αντικίνητρο και ασφαλώς δεν συμβάλλουν στη δημιουργία του αναγκαίου κλίματος συστράτευσης και ενότητας που υπαγορεύεται από τις κατοχικές συνθήκες.

Η συσσώρευση παγωποιημένου πλούτου, η αλόγιστη σε αρκετές περιπτώσεις χρήση δημόσιου χρήματος, η κηδεμονία του μη παραγωγικού κεφαλαίου στραγγαλίζουν τις παραγωγικές δυνατότητες και επιτείνουν τα ήδη σοβαρά αρνητικά συμπτώματα της εθνικής μας οικονομίας.

Οι Προϋπολογισμοί δεν αντανακλούν δυστυχώς διάθεση ουσιαστικών διαρθρωτικών αλλαγών ή διαφοροποίηση της επίσημης οικονομικής φιλοσοφίας.

Και όμως οι αντικειμενικές συνθήκες επιβάλλουν αυτή την αλλαγή.

Τα μέτρα που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχει επανειλημμένα εισηγηθεί συνιστούν μια στροφή προς τους παραγωγικούς κλάδους, τη βιομηχανία και τη γεωργοκτηνοτροφία, προς την ορθή τουριστική ανάπτυξη, ταυτόχρονα και μια πολιτική ορθολογιστικής κατανομής του εθνικού εισοδήματος.

Αν αυτό γινόταν θα έπειθε το σύνολο του λαού να προσαρμοστεί προς την αναγκαιότητα μέτρων για εξυπηρέτηση και του αγώνα και της εξυγίανσης της εθνικής οικονομίας.

Γιατί ασφαλώς όλοι μας αντιλαμβανόμαστε ότι το πνεύμα καταναλωτικής νοοτροπίας που προωθείται δεν συνάδει με τις εθνικές μας συνθήκες και δεν εξυπηρετεί τον κοινό στόχο για εθνική σωτηρία.

Ακόμα και στον κρατικό μηχανισμό δεν έχουν σημειωθεί ενδείξεις για διορθωτικές αλλαγές, παρά το γεγονός ότι η συνδικαλιστική οργάνωση δημόσιων υπαλλήλων προειδοποιεί για υδροκεφαλικές υπηρεσίες σε ορισμένους τομείς με ταυτόχρονη ελλειπή επάνδρωση σε άλλους.

Θα' θελα να προσθέσω ότι ο εξωτερικός υπερδανεισμός θα οδηγήσει σε υποθήκευση των πολιτικών μας προοπτικών, δεδομένου ότι η «σταθερότητα» της οικονομίας μας θα στηρίζεται στις αποφάσεις εξωγενών παραγόντων.

Έτσι ακόμα και η υιοθέτηση πολιτικής πάνω στο εθνικό θέμα θα είναι έμμεσα δεσμευμένη σε εξωτερικούς κυβερνητικούς ή πολυεθνικούς κύκλους.

Αυτά, όταν το εθνικό μας θέμα βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή.

Δεν θα αναλύσω στην ολότητά του το εθνικό μας πρόβλημα. Θα επαναλάβω μόνο ότι για την υιοθέτηση μιας αποτελεσματικής στρατηγικής επιβάλλεται μια καθαρή και ειλικρινής τοποθέτηση αναφορικά με την υφή του Κυπριακού προβλήματος.

Φαίνεται να γίνεται καθολικά αποδεκτό ότι το Κυπριακό δεν είναι μια διακοινοτική διαμάχη, αλλά θέμα εισβολής, κατοχής και τούρκικου επεκτατισμού. Αυτή η κοινή διαπίστωση αποτελεί ή έπρεπε να αποτελεί μια βάση για συσπείρωση πάνω στον πρωταρχικό στόχο, δηλαδή τον τερματισμό της κατοχής και την ανακοπή του τούρκικου επεκτατισμού.

Αυτή η θέση υπαγορεύει την αναγκαιότητα υλοποίησης στρατηγικής που να αντιμετωπίζει την ουσία του προβλήματος. Μιας στρατηγικής που θα καταστήσει τους τουρκικούς στόχους ανέφικτους.

Δυνατό να προβληθεί η άποψη ότι αυτοί οι στόχοι θα καταστούν ανέφικτοι αν με το διακοινοτικό διάλογο καταλήξουμε σε μια κοινά αποδεκτή λύση.

Φοβούμαι ότι μια τέτοια τυχόν θέση δεν αντέχει σε κριτική. Γιατί;

Είναι γνωστό ότι η Τουρκία κατευθύνει κατά απόλυτο τρόπο τη διεξαγωγή του διαλόγου μέσω του εκπροσώπου της κ. Ντενκτάς.

Θάταν εξωπραγματικό να πιστεύει κανείς ότι η Τουρκία — εφόσον δεν εξαναγκασθεί από διαφοροποιημένους παράγοντες — τους οποίους εμείς θα πρέπει να διαφοροποιήσουμε, θα επέτρεπε στο διάλογο να καταλήξει σε θετικό αποτέλεσμα κι' έτσι να δυσχεράνει την υλοποίηση των στόχων της.

Αντίθετα η Τουρκία στοχεύει στο να οδηγεί το διάλογο έντεχνα σε παρέκκλιση, να παρουσιάζει το Κυπριακό σαν διακοινοτική διαμάχη, να απαλλάσσεται έτσι από τις ευθύνες της και να αξιοποιεί το χρόνο για μια σταδιακή, μεθοδική υλοποίηση των μεσοπρόθεσμων στόχων της.

Ήδη ένα σημαντικό μέρος αυτών των στόχων έχει επιτευχθεί (δηλαδή ουσιαστικός γεωγραφικός διαχωρισμός των κοινοτήτων, ανακήρυξη χωριστού Τουρκοκυπριακού «κράτους» κλπ.) και η Τουρκία προχωρεί προς απαίτηση για συνομοσπονδία και επικυριαρχικά δικαιώματα σ' ολόκληρο τον Κυπριακό χώρο.

Δυνατόν επίσης να προβληθεί η άποψη ότι δεδομένου ότι ο χρόνος μέσα στις τωρινές συνθήκες αποτελεί για μας μια αρνητική διάσταση — και όσο συνεχίζεται η τωρινή τακτική αυτό είναι ορθό — θα πρέπει να δεχθούμε κάποια λύση για να ανακόψουμε τους τελικούς στόχους της Τουρκίας. Όμως και αυτό δεν αντέχει σε κριτική. Γιατί όσο η Τουρκία δεν υφίσταται αποτελεσματικές πιέσεις για εγκατάλειψη του επεκτατισμού, δεν θα επιτρέψει καμιά λύση, εκτός αν αυτή η λύση αποτελεί διευκολυντικό στάδιο για την ολική πραγμάτωση των σχεδίων της. Δηλαδή συνομοσπονδία και επικυριαρχία. Θα πρέπει όλοι να αντιλαμβανόμαστε ότι δεν είναι μόνο στη δική μας διάθεση η κατάληξη σε μια λύση, μια λύση που να επιτρέπει το βιώσιμο του Κυπριακού Ελληνισμού, και ασφαλώς δεν είμαστε διατεθειμένοι να αποδεχθούμε λύση που να οδηγεί στον εθνικό μας αφανισμό.

Αναμένοντας παθητικά μια σύντομη λύση που δεν είναι δυστυχώς εφικτή λόγω της εμμονής της Τουρκίας στους επεκτατικούς της στόχους διατηρούμε τη διάσταση του χρόνου αρνητική, πράγμα που επιδιώκει η Τουρκία.

Επιβάλλεται μια ουσιαστική επανατοποθέτηση και μια νέα στρατηγική που θα στοχεύει στο να ανακόψει τα Τουρκικά επεκτατικά σχέδια.

Δεν θα επαναλάβω αυτή τη στρατηγική που την ακούσατε πολλές φορές και που στηρίζεται στην ορθή διεθνοποίηση, την ουσιαστική άμυνα και στην αξιοποίηση και όχι την εμπλοκή των εμπλεκόμενων συμφερόντων στο προσκήνιο της Κυπριακής κρίσης. Θα προσθέσω μόνο ότι χωρίς εμμονή στην αντικατοχική υφή του προβλήματος δεν θα εξασφαλίσουμε ουσιαστικές πιέσεις προς την Τουρκία.

Θα περιοριστώ σε μερικά λόγια για τις εξελίξεις της περιόδου που ανασκοπούμε, δηλαδή από την τελευταία συζήτηση για τους Προϋπολογισμούς του 1985.

Μετά την ανακήρυξη χωριστού Τουρκοκυπριακού «κράτους» προσφύγαμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας και πετύχαμε το ψήφισμα 550 από το οποίο πηγάζει η πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ.

Υπενθυμίζω ότι Τουρκία και ο Ντενκτάς καταδίκασαν το ψήφισμα μέσα στην αίθουσα του Συμβουλίου Ασφαλείας και δήλωσαν ότι δεν πρόκειται να συμμορφωθούν προς τις πρόνοιές του.

Η στάση τους υποδείκνυε ότι τότε μόνο θα αποδεχόντουσαν την πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ αν οδηγείτο σε παρέκκλιση και σε αναστροφή στην προηγούμενη διαδικασία την οποία καταγγείλαμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας και την οποία αξιοποίησε η Τουρκία για αποσχιστικές ενέργειες που οδήγησαν τη δική μας πλευρά στον Ο.Η.Ε. για να απαιτήσουμε, όπως είπα, μια καινούργια διαδικασία για αναίρεση των αποσχιστικών ενεργειών.

Δυστυχώς η Τουρκία πέτυχε μια εκτροπή. Γι' αυτό άλλωστε εμφανίζεται ότι και αυτή υποστηρίζει την πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ την οποία καταδίκασε μέσα στην αίθουσα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Πέτυχε μια εκτροπή και προσπαθεί τώρα να τη σταθεροποιήσει και να αποκλείσει επαναστροφή στους αρχικούς όρους του ψηφίσματος 550.

Πιστεύω πως είναι δικό μας καθήκον να επιμείνουμε στην υποστήριξη της πρόωθησης της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ και δεν υπάρχει κανένας που να θέλει το πρόβλημα να βγει έξω από τα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών σε οποιαδήποτε άλλα πλαίσια από εκείνα της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ όπως καθορίστηκε από το ψήφισμα 550 και όχι όπως η Τουρκία προσπαθεί να τη στρέψει προς μια ουσιαστική παρέκκλιση. Έτσι κι' αν ακόμα η πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ δεν πετύχει, και η επιτυχία της δυστυχώς δεν εξαρτάται από μας,

εξόφθαλμα ένοχος θα είναι η Τουρκία και εξόφθαλμα θα μπορούμε εμείς να απαιτήσουμε από τις διάφορες χώρες να υιοθετήσουν μέτρα πίεσης προς την Τουρκία, αν θέλουν ουσιαστικά να προωθήσουν την πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ.

Σ' αυτό μπορεί και πρέπει να υπάρξει σύμπνοια και συμπόρευση.

Υπάρχουν οι προϋποθέσεις. Κατά την προεκλογική περίοδο ένα ευρύ φάσμα αποδέχθηκε ότι προϋπόθεση λύσης είναι η αποχώρηση όλων των κατοχικών στρατευμάτων πριν από την εγκαθίδρυση μεταβατικής κυβέρνησης.

Η ολότητα απόρριψε εγγυητικά — επεκτατικά δικαιώματα της Τουρκίας και υπήρξε ευρεία υιοθέτηση για την αναγκαιότητα διασφάλισης των τριών βασικών ελευθεριών που περιλαμβάνουν το δικαίωμα όλων των προσφύγων για επάνοδο στις πατρογονικές τους εστίες.

Αυτή είναι μια σταθερή βάση για ενότητα, για κοινή γραμμή, για κοινές διεκδικήσεις.

Αυτή είναι η βάση για μια πανεθνική τοποθέτηση.

Αν εμείς, ο ενδιαφερόμενος λαός, δεν εμμείνουμε σε αρχές, πώς θα εξασφαλίσουμε την υποστήριξη τρίτων;

Μια υποστήριξη τόσο απαραίτητη για τη διεξαγωγή του αγώνα μας;

Η επανατοποθέτηση κι' η υιοθέτηση ανάλογης στρατηγικής αποτελούν και τη γραμμή επιλογής της σοσιαλιστικής Κυβέρνησης της Ελλάδας και πιστεύω της μεγάλης πλειοψηφίας του Ελληνικού λαού.

Αυτή η τοποθέτηση αποτελεί και τον κύριο μοχλό του αγώνα μας.

Η σαφής προειδοποίηση ότι η Ελλάδα θα εκπληρώσει τις εθνικές και τις νομικές της υποχρεώσεις οδηγεί προς διαφοροποίηση των μεγάλων συμφερόντων που εμπλέκονται στην Κυπριακή κρίση. Η δε φυσική παρουσία της Ελλάδας στον Κυπριακό χώρο οδηγεί σε εξαναγκαστική αλλοίωση της Τουρκικής πολιτικής με τη διαπίστωση ότι οι τελικοί της στόχοι θα είναι ανέφικτοι και ότι για αποκλεισμό της ανεπιθύμητης για την Τουρκία επίσημης Ελληνικής παρουσίας στην ανατολική Μεσόγειο, θα πρέπει να αποδεχθεί και τον τερματισμό της δικής της στρατιωτικής παρουσίας στην Κύπρο.

Η αξιοποίηση των εμπλεκόμενων συμφερόντων αποτελεί ένα άλλο σημαντικό βραχίονα στη διεξαγωγή του αγώνα μας. Οι πρόσφατες Σοβιετικές προτάσεις αποτελούν μια πρακτική έκφραση αυτής της στρατηγικής που ελπίζω τώρα να καταστήσει σαφές σ' όλους τι εννοούμε αξιοποίηση των εμπλεκόμενων συμφερόντων και έτσι αυτό το σκέλος της τριλογίας της στρατηγικής να γίνει κατανοητό. Είναι καθήκον όλων μας να αξιοποιήσουμε στο ακέραιο κάθε πτυχή αυτής της νέας θετικής εξέλιξης από την επίδειξη ενεργού Σοβιετικού ενδιαφέροντος.

Θα πρέπει ταυτόχρονα να στραφούμε προς την αξιοποίηση όχι μονάχα της ομάδας των αδεσμεύτων που με συνέπεια υποστηρίζουν τον αγώνα μας κι' αποτελούν την ομάδα επαφής για το θέμα μας στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών αλλά και των δυνάμεων μέσα στο Δυτικοευρωπαϊκό χώρο που δεν δέχονται τη συνέχιση της κατοχής και αντιτίθενται στη φύση του Τουρκικού καθεστώτος.

Σαν Κοινοβούλιο θα πρέπει να διαδραματίσουμε το δικό μας το ρόλο. Μέσα στον ίδιο τον Αμερικανικό χώρο, αξιοποιώντας εκείνες τις δυνάμεις μέσα στο Κογκρέσο που δεν προσυπογράφουν την κατακτητική πολιτική της Τουρκίας.

Θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τα διεθνή κοινοβουλευτικά βήματα και να αναπτύξουμε διμερείς σχέσεις και οργανωμένες ανταλλαγές για να διαδραματίσουμε το δικό μας ρόλο στην καταδίκη της κατοχής και στην υποστήριξη του δικαιώματος του Κυπριακού Ελληνισμού για επιβίωση.

Θα πρέπει να εργασθούμε από κοινού, με μόνο γνώμονα την εξυπηρέτηση της πατρίδας μας που αποτελεί στόχο κάθε πολιτικής πλευράς.

Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι εχθρός είναι η συνεχιζόμενη κατοχή και ο τουρκικός επεκτατισμός και όχι η μια ή η άλλη ελληνοκυπριακή ομάδα.

Είναι φυσικό πως αν δεν λυθούν τα βασικά προβλήματα (στρατεύματα, εγγυήσεις, βασικές ελευθερίες) δεν υπάρχει περιεχόμενο στις επαφές κατώτερου επιπέδου που δεν οδηγούν σε λύση, αλλά δίνουν την εντύπωση μιας δήθεν κινητικότητας.

Ο Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε. θα πρέπει να ενθαρρυνθεί να στραφεί εμφαντικά προς το ψήφισμα 550 και να πληροφορήσει το Συμβούλιο Ασφαλείας για τα αποτελέσματα των προσπαθειών του πάνω σ' αυτή τη βάση. Έτσι σε περίπτωση αδιεξόδου, επαναλαμβάνω, θα είναι εξόφθαλμη η τουρκική ενοχή και θα ενισχυθεί η προσπάθεια για εξασφάλιση πιέσεων προς την Τουρκία.

Στο θέμα της άμυνας θα πρέπει να δοθεί άμεση προτεραιότητα. Είμαι βέβαιος ότι το σύνολο της Βουλής δεν θα αρνηθεί να υιοθετήσει μέτρα για εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων — είναι καθήκον μας — αλλά και για τη δημιουργία συνθηκών εμπλοκής του συνόλου του λαού, χωρίς οποιεσδήποτε ιδεολογικές προκαταλήψεις. Θα πρέπει ακόμα να συμβάλουμε στη δημιουργία του σωστού αμυντικού κλίματος που αποτελεί ασπίδα ενάντια στους κινδύνους, αλλά και πόλο συνένωσης του λαού του οποίου έτσι η προσοχή θα στραφεί προς την αντιμετώπιση του κοινού εχθρού, της κατοχής και του τούρκικου επεκτατισμού.

Η Βουλή μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο και μπορεί να τον διαδραματίσει στη βάση των ενοποιητικών στοιχείων που υπάρχουν μεταξύ όλων των πολιτικών πλευρών.

Στην Ελλάδα άρχισε η διαδικασία για τη διερεύνηση του Φακέλλου της Κύπρου. Όλα τα κόμματα του Ελληνικού Κοινοβουλίου συμφωνούν για την αναγκαιότητα της πλήρους διαλεύκανσης και για προβληματισμό και για κατανομή ευθυνών. Η ιστορική μνήμη είναι απαραίτητη. Είμαι βέβαιος ότι και η δική μας Βουλή θα θέλει να αναλάβει ανάλογο έργο.

Δεν θα αναλύσω τα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα. Τις θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα τις εκθέσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κόμματος κ. Γάκης Χατζηδημητρίου, ο οποίος θα κάμει και την κύρια ομιλία πάνω σ' αυτό το θέμα.

Θα τονίσω απλώς ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν οι απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές που θα εξυπηρετούν τον αγώνα και τους εργαζομένους.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να αναζητήσει μηχανισμούς συστηματικής αναγνώρισης των διαθέσεων της Βουλής πριν την υιοθέτηση βημάτων για τα οποία ούτως ή άλλως απαραίτητη είναι η συγκατάθεση του Σώματος. Αυτό θα αποτελέσει μια ποιοτική διαφοροποίηση των σχέσεων Εκτελεστικής Εξουσίας και Κοινοβουλίου και θα συμβάλει στην ανεύρεση κοινών σημείων αντιμετώπισης των διαφόρων θεμάτων ή τουλάχιστο της εκ των προτέρων επίγνωσης των διαφορών.

Θα τελειώσω λέγοντας πως η συνεχώς αυξανόμενη τουρκική προκλητικότητα, η καθαρή προβολή των τουρκικών στόχων καθιστά ακόμα πιο έντονη την

αναγκαιότητα εξεύρεσης ενός κοινού αντικατοχικού παρονομαστή που να οδηγεί στη συστράτευση, στη σύμπόρευση, στη συναντίληψη, στην κοινή αντιμετώπιση των ορατών κινδύνων εθνικού αφανισμού.

Σε τελευταίες δηλώσεις ο Έλληνας Πρωθυπουργός προειδοποίησε ότι καμιά συνδιαλλαγή με την Τουρκία δεν είναι δυνατή, χωρίς τερματισμό της κατοχής στην Κύπρο.

Χαιρετίζουμε αυτή τη δήλωση και πιστεύω ότι όλες οι Ελληνοκυπριακές πλευρές αισθάνονται ότι χωρίς τερματισμό της κατοχής δεν είναι νοητή ούτε λύση ούτε συνδιαλλαγή.

Με γνώμονα την επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού ως εργασθούμε ενωμένοι για να εδραιώσουμε μια Κύπρο λεύτερη, χωρίς κατοχή, χωρίς ξένους Στρατούς και βάσεις, χωρίς διαχωριστικά σύνορα, με τα δικαιώματα όλων των πολιτών κατοχυρωμένα, μια Κύπρο του λαού και της δημοκρατίας.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα εμμένει στην άποψη ότι χωρίς άμεσες διαρθρωτικές αλλαγές και η οικονομία θα οδηγηθεί σε επικίνδυνο κατήφορο και οι εθνικές προοπτικές θα αντιμετωπίσουν σοβαρές δυσχέρειες.

Δεν είναι απλώς θέμα μιας επί μέρους διαφοροποίησης ποσών, αλλά μιας ευρύτερης θεώρησης. Αν θα πληγεί το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, αν θα υπάρξουν επιθέσεις σε κεκτημένα και κατοχυρωμένα δικαιώματα, αν εκατομμύρια θα φυγαδεύονται στο εξωτερικό, αν γνώμονας θα μείνει η καταναλωτική κοινωνία και κηδεμόνας οι μη παραγωγικές δομές, δεν είναι δυνατό να προωθηθεί η αγωνιστική συστράτευση που είναι τόσο απαραίτητη για επιτυχία του αγώνα για επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού.

Αυτό που επιβάλλεται είναι αλλαγή φιλοσοφίας, αλλαγή προσέγγισης. Δεδομένου ότι οι Προϋπολογισμοί δεν αντανακλούν αυτή την αλλαγή, την οποία εμείς και εισηγηθήκαμε και εισηγούμεθα, είναι φυσικό να αντιμετωπίζονται από το Σοσιαλιστικό Κόμμα ως μη αποδεκτοί.

Θέλω να ελπίζω ότι θα επικρατήσουν αναθεωρημένες απόψεις. Ότι θα εγκαινιαστεί μια νέα οικονομική πολιτική που να στηρίζεται στις κατοχικές συνθήκες και να στηρίζει τον αγώνα για εθνική σωτηρία. Όμως γι' αυτά τα θέματα όπως και για τους προσανατολισμούς της οικονομίας μας θα μιλήσει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Σοσιαλιστικού Κόμματος.

Οι καιροί είναι δύσκολοι και οι αναγκαιότητες επείγουσες.

Θάταν τραγικό από παραλείψεις, από λάθη, από παθητικότητα να επιτρέψουμε στον τουρκικό επεκτατισμό να κηδεμονεύσει τον κυπριακό χώρο.

Με σύνεση αλλά και αποφασιστικότητα θα αγωνιστούμε για κατοχύρωση της υπόστασης των δικαιωμάτων μας.

Ποτέ δεν θα επιτρέψουμε — είμαστε βέβαιοι όλοι μαζί — να είμαστε η τελευταία γενιά των Ελληνοκυπρίων στην Κύπρο μας με την πολυχιλιόχρονη ελληνική παράδοση.

Κανενός τα δικαιώματα δεν επιβουλεύαστε, αλλά και σε κανένα δεν εκχωρούμε τα δικά μας τα δικαιώματα.

Θα πρέπει ν' αγωνιστούμε από κοινού και να δικαιωθούμε.

(Ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Η συνεδρία θα συνεχιστεί αύριο στις 10.00 το πρωί με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986.
- 2) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986.
- 3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986.
- 4) Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- 5) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 6) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος διά Συνδεσιν μετά της Υδατοπρομηθείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 7) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: — — — —

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξεως 8.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ'

αλφαβητική σειρά:

Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Γλαύκος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κληρίδης Φοίβος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Φλουρέντζου Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Αλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και αγορεύσεις των εκπροσώπων των κομμάτων στη Βουλή (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Α. Φάντης και Β. Λυσσαρίδης (Πρόεδρος)) πάνω στα Νομοσχέδια 1. «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986», 2. «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986» και 3. «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986».

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 28ης Φεβρουαρίου 1986

(Ώρα έναρξεως 10.07 π.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρόκειται περί συνέχισης της χθεσινής συνεδρίας ουσιαστικά.

Έχουν εγγραφεί τρεις ομιλητές για να μιλήσουν σε θέματα αρχής, αλλά και οι τρεις ανήκουν στο ίδιο Κόμμα, και είμαι βέβαιος ότι δε θάθελαν να μιλήσουν ο ένας μετά τον άλλο. Γι' αυτό θα παρακαλούσα, αφού δώσω πρώτα στον κ. Κωνσταντίνου το λόγο να μιλήσει, εάν υπάρχουν ομιλητές από άλλα Κόμματα να μας το πουν, για να μπορέσω να κάμω κάποια διανομή στο θέμα της προτεραιότητας.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Είχαμε ζητήσει και εμείς, κ. Πρόεδρε, να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μου έχουν δοθεί ονόματα. Μου έχουν δοθεί γραπτώς από το ΑΚΕΛ ονόματα. Αλλά οπωσδήποτε θα ρωτήσουμε μετά.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τους προϋπολογισμούς για το 1986. Συζητούμε όμως ταυτόχρονα και τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Γιατί η γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης δεν καλύπτεται και ούτε εξαντλείται με τους τρεις προϋπολογισμούς που έχουμε μπροστά μας. Οι προϋπολογισμοί καλύπτουν ένα μόνο μέρος της δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης και πολύ απέχουν από το να αντικατοπτρίζουν τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Η συζήτηση των προϋπολογισμών δίνει μια μοναδική ευκαιρία, κάτω από το Προεδρικό σύστημα που έχουμε, να ασχοληθούμε με τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Ο Υπουργός Οικονομικών δεν περιορίστηκε, και πολύ ορθά, στην ανάλυση των προϋπολογισμών, αλλά ανέπτυξε σε έκταση την όλη φιλοσοφία της γενικότερης οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Επιτρέψτε μου, πριν ασχοληθώ με τους προϋπολογισμούς του 1986, να ασχοληθώ σε συντομία με τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε στην ομιλία του ότι «η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας κατά το 1985 συνέχισε να είναι ικανοποιητική». Είναι αυτή η εκτίμηση ορθή; Ποια είναι η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας;

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας

Στα χρόνια 1979—1981 είχαμε ένα μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 5,4%. Το 1982 ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας έπεσε στα 4,8%, το 1983 στο 3%, το 1984 παρουσίασε σημαντική άνοδο φτάνοντας το 7,5% και το 1985 έπεσε στα 3,5%. Είναι ο ρυθμός ανάπτυξης του 3,5% ικανοποιητικός για μια αναπτυσσόμενη χώρα όπως είναι η Κύπρος; Ο Υπουργός Οικονομικών απαντά θετικά στο ερώτημα. «Παρά την κάμψη αυτή, αναφέρει στην ομιλία του, ο ρυθμός ανάπτυξης ξεπέρασε εκείνο της διεθνούς οικονομίας που ήταν 3%.»

Ο δείκτης του ρυθμού ανάπτυξης είναι ένας σημαντικός δείκτης, που δεν μπορεί να παραγνωρισθεί. Όταν όμως γίνονται συγκρίσεις με άλλες χώρες δεν μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο ανάπτυξης της δοσμένης χώρας ή των δοσμένων χωρών με τις οποίες γίνεται η σύγκριση. Το 2 όταν αυξηθεί σε 3 δίνει 50% αύξηση. Το 100 όμως όταν αυξηθεί σε 110 δίνει μόνο 10% αύξηση. Οι συνθήκες της Κύπρου επιβάλλουν ένα πολύ πιο γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης, από ότι στις αναπτυσσόμενες χώρες. Γι' αυτό ρυθμοί ανάπτυξης του 3 και 3,5% δε μπορεί να θεωρούνται ικανοποιητικοί.

Μια άλλη πτυχή του θέματος που επίσης δεν επιτρέπεται να παραγνωρίζεται είναι η σύνθεση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχής μείωση του μεριδίου του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα και άνοδος του μεριδίου του τριτογενούς τομέα. Αυτό δεν είναι υγιές φαινόμενο στην οικονομία του τόπου. Επιβάλλεται η λήψη αποφασιστικών μέτρων για την πιο γρήγορη ανάπτυξη του πρωτογενούς και ιδιαίτερα του δευτερογενούς τομέα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα παραμεληθεί ο τριτογενής τομέας και ιδιαίτερα ο τουρισμός. Αν αφεθεί να συνεχιστεί η σημερινή κατάσταση θα δημιουργηθούν ακόμη πιο σοβαρά προβλήματα στο εμπορικό ισοζύγιο και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών με γενικότερες αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία γενικά και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων ειδικά.

Το εμπορικό ισοζύγιο και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Το εμπορικό ισοζύγιο της Κύπρου ήταν πάντοτε παθητικό. Εκείνο όμως που πρέπει να εξεταστεί είναι κατά πόσον το παθητικό του παρουσιάζει τάση αύξησης ή μείωσης. Το 1980 το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου ήταν £208 εκατ., το 1981 £226 εκατ., το 1982 £280 εκατ., το 1983 £345 εκατ., το 1984 £413 εκατ. και το 1985 £450 εκατ. Το έλλειμμα στο εμπορικό μας ισοζύγιο έχει υπερδιπλασιαστεί μέσα σε 5 μόνο χρόνια. Είναι αυτό ανησυχητικό; Η απάντηση δεν μπορεί να είναι άλλη παρά θετική.

Ας εξετάσουμε όμως το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών που είναι πολύ πιο σημαντικός δείκτης. Το 1980 το έλλειμμα στο ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών ήταν της τάξης των £83 εκατ. Το 1981 μειώθηκε στα £61 εκατ. Το 1982 αυξήθηκε στα £72 εκατ. όμως εξακολουθούσε να είναι κάτω από το επίπεδο του 1980. Το 1983 αυξήθηκε στα £94 εκατ., το 1984 στα £115 εκατ. και το 1985 στα £123 εκατ. Δηλαδή είχαμε μια αύξηση κατά 50% μέσα σε 5 χρόνια. Είναι αυτό ανησυχητικό ή όχι;

Το Εξωτερικό και το Εσωτερικό Χρέος

Οι χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας, η μείωση του μεριδίου του πρωτογενούς και ιδιαίτερα του δευτερογενούς τομέα της οικονομίας στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, το συνεχώς αυξανόμενο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και τα αυξανόμενα δημοσιονομικά ελλείμματα, για τα οποία θα αναφερθώ πιο κάτω, έχουν σαν αποτέλεσμα τη διόγκωση του εξωτερικού και του εσωτερικού χρέους της Κύπρου.

Ο Υπουργός Οικονομικών έδωσε στην Επιτροπή Οικονομικών την πιο κάτω κατάσταση του εξωτερικού και εσωτερικού χρέους της Κύπρου μέχρι την 31.12.1985:

Δημόσιο εξωτερικό χρέος	£327 εκατ.
Συνολικό εξωτερικό χρέος	£625 εκατ.
Εσωτερικό χρέος	£500 εκατ.

Από τα στοιχεία που έχει δώσει ο Υπουργός Οικονομικών προκύπτει ότι το Συνολικό Εξωτερικό και Εσωτερικό χρέος της Κύπρου την 31.12.1985 είναι της τάξης του £1,125 εκατ. Αν σ' αυτό προστεθεί και το δημοσιονομικό έλλειμμα του 1986 που υπολογίζεται γύρω στα £165 εκατ. και που θα καλυφθεί με εσωτερικό και εξωτερικό δανεισμό τότε το συνολικό Εξωτερικό και Εσωτερικό Χρέος της Κύπρου θα ανέλθει το 1986 στο £1,290 εκατ., που αποτελεί το 90% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος δηλαδή της συνολικής παραγωγής της Κύπρου για ένα χρόνο.

Είναι μήπως η κατάσταση αυτή ικανοποιητική; Η απάντηση στο ερώτημα είναι σαφώς αρνητική. Κι όμως ο Υπουργός Οικονομικών βλέπει θετικά στοιχεία. Στην ομιλία του στη Βουλή ανέφερε σχετικά τα ακόλουθα: «'Αλλα θετικά στοιχεία στη διάρκεια του 1985 ήταν. . . η σταθεροποίηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους στα επίπεδα του προηγούμενου χρόνου, γύρω στα £330 εκατ., και η ελάττωση της αναλογίας του συνολικού εξωτερικού χρέους σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν». Δε νομίζω ότι η εκτίμηση αυτή του αξιότιμου Υπουργού Οικονομικών αντανακλά ορθά το μέγεθος και τη σοβαρότητα του προβλήματος.

Έχω αναφερθεί κύριοι συνάδελφοι, σε μερικά από τα πιο βασικά ζητήματα της οικονομίας του τόπου και εξέφρασα καθαρά τη θέση του ΑΚΕΛ—Αριστεράς πάνω σ' αυτά. Έχω αντιπαραθέσει τη δική μας φιλοσοφία αναφορικά με ορισμένα ζητήματα της γενικότερης οικονομικής πολιτικής με τη φιλοσοφία της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Άλλοι συνάδελφοι της κοινοβουλευτικής μας ομάδας θα αναφερθούν σε άλλες πτυχές της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Θα καταφανεί ότι υπάρχει ριζική διαφορά ανάμεσα στη δική μας φιλοσοφία αναφορικά με την οικονομική πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί και εκείνη της Κυβέρνησης. Ποιος είναι ο λόγος γι' αυτή τη διαφορά οικονομικής φιλοσοφίας;

Είναι μήπως το γεγονός ότι κη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης του Προέδρου Κυπριανού—όπως ανέφερε στην ομιλία του ο Υπουργός Οικονομικών—ουδέποτε στηρίχτηκε σε άκαμπτα ιδεολογικά δόγματα και θεωρητικές προσεγγίσεις και είναι πολιτική ευέλικτη και υπερκομματική» ενώ η δική μας πολιτική είναι πολιτική κομματική;

Στην καπιταλιστική κοινωνία που ζούμε, υπάρχουν και δρουν τάξεις και στρώματα που έχουν αντικειμενικά συγκρουόμενα συμφέροντα. Για τη διεκδίκηση των συμφερόντων τους συνενώνονται σε οργανώσεις και πολιτικά Κόμματα. Το ΑΚΕΛ είναι γέννημα των εργαζομένων της Κύπρου για την εκπλήρωση των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών τους στόχων και επιδιώξεων. Το ΑΚΕΛ στα 60 χρόνια ζωής και δράσης του στην Κύπρο αγωνίζεται για την πραγμάτωση αυτών των στόχων της εργατικής τάξης, των αγροτών, των βιοτεχνών και επαγγελματιών, των επιστημόνων και διανοουμένων, της νεολαίας και των γυναικών. Διεξάγει κομματική πολιτική, που είναι ταυτόχρονα και εθνική πολιτική γιατί ταυτίζεται με τα συμφέροντα των εργαζομένων, που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Πρόεδρος του ΔΗΚΟ—που είναι κι αυτό πολιτικό Κόμμα—και η Κυβέρνησή του ακολουθεί οικονομική πολιτική, όπως αυτή έχει εκφραστεί με την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών, που ευνοεί όχι τα πλατιά στρώματα των εργαζομένων, αλλά κυρίως της μεγαλοαστικής τάξης. Ενώ το ΔΗΚΟ έχει ιδρυθεί σαν Κόμμα των μεσαίων στρωμάτων, έχει μετεξελιχθεί σε κόμμα που προωθεί σε μεγάλο βαθμό τα συμφέροντα της μεγαλοαστικής τάξης, που κυρίως τα εκπροσωπεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Έτσι στον οικονομικό τομέα, όσον αφορά την όλη φιλοσοφία της οικονομικής του πολιτικής το ΔΗΚΟ πλησιάζει πολύ το Συναγερμό. Και η καταψήφιση των προϋπολογισμών από μέρος του Συναγερμού δεν αλλάζει τίποτε στην ουσία του ζητήματος. Εκείνο που συμβαίνει στην πράξη είναι ο αγώνας για την εξουσία και όχι οι διαφορές αναφορικά με την οικονομική πολιτική. Αυτό είναι απλώς το πρόσχημα.

Εφόσον θα υπάρχουν τάξεις και ταξική πάλη, θα υπάρχουν Κόμματα που εκπροσωπούν τις δοσμένες τάξεις και θα αγωνίζονται για τα συμφέροντα αυτών των τάξεων. Αυτή είναι η αντικειμενική πραγματικότητα και δεν είναι δυνατό να αλλοιωθεί με διακηρύξεις για δήθεν υπερκομματική πολιτική.

Άλλωστε η ομιλία του αξιότιμου Υπουργού Οικονομικών το επιβεβαιώνει. Μόνο μερικά παραδείγματα. Η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ που θα έχει σαν αποτέλεσμα τη χρεωκοπία της μάζας των μικροβιομηχάνων, των βιοτεχνών και των επαγγελματιών, όπως και της μάζας των αγροτών με σοβαρότατες συνέπειες για την οικονομία του τόπου και το βιοτικό επίπεδο όλων των εργαζομένων, υποστηρίζεται τόσο από το ΔΗΚΟ όσο και από το ΔΗΣΥ. Η πολιτική της Κυβέρνησης για επιβολή νέας έμμεσης φορολογίας όπως ο δασμός για τη βενζίνη, ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλες έμμεσες φορολογίες που θα πλήξουν τη μάζα των εργατοϋπαλλήλων και των μεσαίων στρωμάτων δεν είναι υπερκομματική πολιτική. Ο υπαινιγμός για επίθεση ενάντια στα κεκτημένα των εργατοϋπαλλήλων (τιμαριθμικό και άλλα) εξυπηρετεί τα συμφέροντα της μεγαλοαστικής τάξης και όχι των πλατειών μαζών των εργαζομένων.

Όλα αυτά και πολλά άλλα δείχνουν τους προσανατολισμούς της Κυβέρνησης, που είναι προσανατολισμοί κτυπήματος του βιοτικού επιπέδου και των κατακτήσεων των εργαζομένων και εξυπηρέτησης της μεγαλοαστικής τάξης.

Αυτά σε πολύ μεγάλη συντομία για τη γενική οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Θα περάσω τώρα, κ. Πρόεδρε, στη δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης και τους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς για το 1986.

Το 1986 είναι ο τελευταίος χρόνος του Τέταρτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης για τα χρόνια 1982—1986.

Ποιος ήταν ο στόχος του Τέταρτου Σχεδίου αναφορικά με τα δημοσιονομικά ελλείμματα;

Το Τέταρτο Σχέδιο προνοούσε τη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στα £19 εκατ. το 1986 που αποτελεί το 1,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Αυτό προνοεί το Τέταρτο Σχέδιο. Τώρα γιατί, κύριοι συνάδελφοι, γίνεται σύγκριση του δημοσιονομικού ελλείμματος με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν είναι άλλο θέμα και ποια η σχέση του;

Ποια ήταν η εξέλιξη του δημοσιονομικού ελλείμματος στην πενταετία;

Το 1982 το δημοσιονομικό έλλειμμα ήταν της τάξης των £94,2 εκατ., το 1983 ανέβηκε στα £125,9 εκατ., το 1984 στα £132,4 εκατ., το 1985 στα £140 εκατ. και το 1986 υπολογίζεται στα £164,8 εκατ. Κατά συνέπεια αντί £19 εκατ. δημοσιονομικό έλλειμμα που προνοούσε το Τέταρτο Σχέδιο θα έχουμε £165 εκατ., πράγμα που σημαίνει παταγώδη αποτυχία του Σχεδίου σ' αυτό το βασικό στόχο.

Πού οφείλεται η καθόλου ευχάριστη αυτή κατάσταση;

Οφείλεται στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν έχει πάρει μέχρι σήμερα κανένα ουσιαστικό μέτρο για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Οι Υπουργοί Οικονομικών της Κυβέρνησης διακηρύττουν από το 1982 μέχρι σήμερα ότι θα πάρουν αποφασιστικά μέτρα για τον περιορισμό των μη παραγωγικών δαπανών του κρατικού μηχανισμού και ότι από χρόνο σε χρόνο θα μειώνεται το δημοσιονομικό έλλειμμα. Αντ' αυτού κάθε χρόνο παρουσιάζεται και νέα αλματώδης αύξηση του ελλείμματος. Από τα £94 εκατ. που ήταν το έλλειμμα το 1982 έφτασε το 1986 τα £165 εκατ.

Και όχι μόνο η Κυβέρνηση, παρά τις εξαγγελίες της, δεν παίρνει κανένα μέτρο, αλλά συνεχίζεται με αυξανόμενο ρυθμό η ανοικοκυροσύνη και η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος.

Ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε φέτος στη Βουλή αναφορικά με τα έξοδα του κρατικού μηχανισμού: «Δεν θα ήθελα με κανένα τρόπο να δώσω την εντύπωση ότι έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια λιτότητας και περισυλλογής στον κρατικό μηχανισμό. Τέτοια περιθώρια υπάρχουν και θα προσπαθήσουμε να τα εξαντλήσουμε στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου προγράμματος για αυστηρότερη περισυλλογή στον κρατικό μηχανισμό και μιας εκστρατείας που θα πρέπει να αποτελέσει και το παράδειγμα στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας».

Κύριε Πρόεδρε, είναι σήμα ότι έχει τελειώσει η ώρα μου;

(Γέλωτες)

Εάν είναι αυτό τότε να σταματήσω, αλλά δεν έχω τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως δεν εξαρτάται από μένα. Όπως ξέρετε, δυνάμει της αποφάσεως. . .

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σύμφωνοι, εάν όχι, θα καταθέσω την ομιλία μου, αλλά . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, ότι δεν μπορούμε να εμποδίσουμε από του να κατατεθούν οι ομιλίες στα πρακτικά της Βουλής. Γι' αυτό με την άδειά μου νομίζω ότι ο κ. Κωνσταντίνου μπορεί πράγματι να καταθέσει το υπόλοιπο της ομιλίας του.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Λυπούμαι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Πόσα λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι λεπτά. Θέλετε να το κάνουμε είκοσι-πέντε, μισή ώρα, ό,τι θέλετε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μας ελέχθη μισή ώρα, γι' αυτό και μένα η ομιλία μου είναι έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν αυτή είναι η επιθυμία της Βουλής, δεν έχω καμιά απολύτως δυσχέρεια.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν πρόκειται περί επιθυμίας· έτσι μας ελέχθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε κ. Κωνσταντίνου μπορείτε να συνεχίσετε, εφόσον αυτή είναι η επιθυμία της Βουλής.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι, είναι «αυστηρότερη περισυλλογή» και «παράδειγμα για τον ιδιωτικό τομέα» όταν ζητούνται στους Προϋπολογισμούς του 1986 654 νέες θέσεις, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχει μεγάλος αριθμός κενών θέσεων και είναι γενική η διαπίστωση ότι ήδη υπηρετεί στον κρατικό μηχανισμό μεγάλος αριθμός πλεονάζοντος προσωπικού; Ποιο είναι το αντίκρουσμα στη δήλωση του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή ότι «δεν θα γίνονται νέες προσλήψεις κρατικών υπαλλήλων, παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο;» Και ερωτώ: Ήταν απολύτως αναγκαίες οι 654 νέες θέσεις που ζητά η Κυβέρνηση με τους Προϋπολογισμούς του 1986; Ή μήπως είναι μια ακόμα σαφής ένδειξη της σπατάλης και της ασυλλόγιστης διασπάθισης του δημοσίου χρήματος και στοχεύει να εξυπηρετήσει ταυτόχρονα το βόλεμα ημετέρων και την εκπλήρωση υποσχέσεων που δόθηκαν προεκλογικά για την άγρα ψήφων; η απάντηση στα αμείλικτα αυτά ερωτήματα είναι μια και μοναδική. Είναι η συνέχεια μιας ανοικοκύρευτης πολιτικής, συνέχεια μιας πολιτικής ρουσφετιών για την εξυπηρέτηση κομματικών σκοπιμοτήτων με τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος. Κι έπειτα από όλα αυτά ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών μάς έκαμε στην ομιλία του στη Βουλή κήρυγμα λιτότητας. Είπε σχετικά: «Ο μιμητισμός, η ξενομανία, η επίδειξη οικονομικής ισχύος, η παρεξηγημένη έννοια των κοινωνικών υποχρεώσεων, που έχουν επικρατήσει, έχουν δημιουργήσει ένα νέο καταναλωτικό πρότυπο στον τόπο μας, που ενθαρρύνει σε ουσιαστικό βαθμό τη σπατάλη, την αχρείασθη κατανάλωση και τις εισαγωγές. Θέλω, κ. Υπουργέ, να σε διαβεβαιώσω ότι οι κυβερνητικοί εργάτες και οι άλλοι ωρομίσθιοι, η μεγάλη μάζα των εργατών και των εργατριών, η μάζα της αγροτιάς και των άλλων μεσαίων στρωμάτων, η στρατιά των ανέργων επιστημόνων και οι άλλοι άνεργοι, οι συνταξιούχοι και οι άποροι, η μεγάλη πλειοψηφία του κυπριακού λαού δεν χρειάζεται μαθήματα

λιτότητας, γιατί και να θέλει δεν μπορεί να κάμει σπατάλες, της το απαγορεύει το καπιταλιστικό κοινωνικό σύστημα στο οποίο ζούμε. Και εμείς θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε όπως κάμνουμε εδώ και 60 χρόνια για την άνοδο του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, για την άνοδο των κοινωνικών παροχών, για την απαλλαγή των εργαζομένων από την εκμετάλλευση, τη φτώχεια και την καταπίεση.

Από την ανάλυση που γίνεται —μέρος της ομιλίας μου θα το καταθέσω— φαίνεται ότι το ΑΚΕΛ έχει μια τελείως διαφορετική οικονομική φιλοσοφία από εκείνη της Κυβέρνησης. Διαφέρουν ριζικά οι απόψεις μας αναφορικά με την πορεία ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, με την εμπορική πολιτική, την πιστωτική και νομισματική πολιτική, τη φορολογική πολιτική και γενικά τη δημοσιονομική πολιτική. Παρά, όμως, τις ριζικές μας διαφορές όσο αφορά την οικονομική πολιτική, θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς όπως έχουν τροποποιηθεί από την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Τίθεται το ερώτημα: Αφού διαφωνούμε με την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, τότε γιατί ψηφίζουμε τους Προϋπολογισμούς;

Πρώτα απ' όλα η ψήφιση των Προϋπολογισμών δεν σημαίνει έγκριση της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Γιατί οι Προϋπολογισμοί δεν αντανακλούν τη γενική οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, αλλά μέρος μόνο της δημοσιονομικής της πολιτικής. Στον τομέα των εσόδων αντανακλάται η φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης. Όμως αυτή εκφράζεται κάθε φορά με τα φορολογικά νομοσχέδια που κατατίθενται στη Βουλή και η Βουλή έχει το δικαίωμα να τα καταψηφίσει ή να τα τροποποιήσει. Παραδείγματα υπάρχουν πολλά.

Στον τομέα των εξόδων είναι οι δαπάνες για την Άμυνα. Πριν λίγες μέρες όλες οι πλευρές έχουν τονίσει την ανάγκη για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου. Όμως καταψήφιση των Προϋπολογισμών σημαίνει καταψήφιση και του κονδυλίου για την Άμυνα. Η Αριστερά υποστηρίζει την αμυντική θωράκιση και θα ψηφίσει το κονδύλι για την Άμυνα. Στους Προϋπολογισμούς προνοείται δαπάνη £30 εκατ. για επιχορηγήσεις προς τους αμπελουργούς και τους κτηνοτρόφους. Καταψήφιση των Προϋπολογισμών σημαίνει καταψήφιση και των επιχορηγήσεων. Εμείς θεωρούμε ορθό να ψηφίσουμε τις επιχορηγήσεις προς τους αγρότες. Στους Προϋπολογισμούς προνοείται δαπάνη £29 εκατ. για τους πρόσφυγες. Εμείς υποστηρίζουμε τη δαπάνη και θα την ψηφίσουμε. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει πλευρά στη Βουλή που να μην υποστηρίζει τις δαπάνες για τους πρόσφυγες. Κι όμως ο Συναγερμός και η ΕΔΕΚ θα το καταψηφίσουν. Στους Προϋπολογισμούς προβλέπεται η δαπάνη κάπου £40 εκατ. σαν συνεισφορά της Κυβέρνησης στα διάφορα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων, συντάξεων, κλπ., που είναι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης που προκύπτουν από νόμους που ψήφισε η ίδια η Βουλή.

Καταψήφιση των Προϋπολογισμών σημαίνει καταψήφιση όλων αυτών των κονδυλίων που η ίδια η Βουλή έχει νομοθετήσει. Κι όμως ο Συναγερμός και η ΕΔΕΚ θα τα καταψηφίσουν. Στους Προϋπολογισμούς προβλέπεται η δαπάνη πολλών εκατομμυρίων λιρών για αγροτική ανάπτυξη, για δρόμους και άλλα έργα υποδομής. Εμείς δε θεωρούμε ότι η αντίθεσή μας προς την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης είναι λόγος για καταψήφιση των έργων αυτών που είναι και χρήσιμα και αναγκαία. Στους Προϋπολογισμούς προνοείται η δαπάνη κάπου £32

εκατ. για υδατικά έργα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο Νότιος Αγωγός. Η Βουλή έχει επανειλημμένα εκφράσει την ανάγκη για επίσπευση της εκτέλεσης του Νότιου Αγωγού. Μήπως η καταψήφιση των Προϋπολογισμών από μέρος του ΔΗΣΥ και της ΕΔΕΚ θα επισπεύσει την εκτέλεση του σημαντικού αυτού έργου;

Τέλος στους Προϋπολογισμούς είναι οι αποδοχές του προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας όπως και των εργατών που αριθμούν κάπου 5.000. Είναι γεγονός ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός υπεράριθμων. Όμως δεν ευθύνονται οι ίδιοι για τη λαθεμένη πολιτική της Κυβέρνησης και εφόσον εργάζονται πρέπει και να πληρώνονται.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς παρόλο ότι διαφωνεί ριζικά με την όλη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης αυτές τις θεωρεί αναγκαίες δαπάνες και θα τις ψηφίσει. Δεν είναι με την καταψήφιση των πιο πάνω κονδυλίων που θα αλλάξει η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Όμως η καταψήφιση των Προϋπολογισμών έχει και μια άλλη πολύ σοβαρή πτυχή, την πολιτική. Η καταψήφιση των Προϋπολογισμών θα οδηγήσει, εκτός των άλλων και σε μια πολύ σοβαρή πολιτική κρίση. Και μια οξεία πολιτική κρίση στις σημερινές συνθήκες κάθε άλλο παρά θα εξυπηρετούσε τον αγώνα του λαού μας για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, τις παραμονές μάλιστα της εκδήλωσης της νέας πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα.

Είναι για όλους αυτούς τους ουσιαστικούς λόγους που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς όπως τελικά τους έχει τροποποιήσει.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Όταν άκουσα για πρώτη φορά τη λέξη «θαθακισμός» ομολογώ ότι δυσκολεύτηκα να καταλάβω τί σήμαινε η λέξη αυτή. Μια ανασκόπηση όμως των ομιλιών των εκάστοτε Υπουργών Οικονομικών για τους Προϋπολογισμούς 1979/1980 μέχρι σήμερα (που έκαμα με αφορμή τους Προϋπολογισμούς του 1986) ξεκαθάρισε στο νου μου τη σημασία της λέξης αυτής. «Θαθακισμός» σημαίνει να λέγεις και να επαναλαμβάνεις συνεχώς το τι πρέπει να κάμεις και τι θα κάμεις, να ξεχνάς ή να παραλείπεις να κάμεις αυτό που είπες ότι θα κάμεις, για να έλθεις και πάλιν να επαναλάβεις τι θα κάμεις χωρίς και πάλι να το κάμεις. Ανασκοπώντας τις ομιλίες των εκάστοτε Υπουργών Οικονομικών πάνω στους Προϋπολογισμούς από το 1979 μέχρι και το 1986 καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι πρόκειται περί χειρίστης μορφής θαθακισμού. Γιατί δεν υπάρχει σχεδόν καμιά διαπίστωση και σχεδόν κανένα από τα μέτρα που ο νυν Υπουργός Οικονομικών μας λέγει ότι θα παρθούν μέσα στο 1986, που δεν αναφέρονται ότι θα γίνοντο σχεδόν σε όλες τις προηγούμενες ομιλίες που έγιναν για τους Προϋπολογισμούς τα περασμένα 6 ή 7 χρόνια.

Ο περιορισμένος χρόνος που έχω στη διάθεσή μου δεν επιτρέπει να γίνει πλήρης αναφορά σε όλα τα θέματα που στοιχειοθετούν το θαθακισμό της Κυβερνήσεως. Γι' αυτό, κατ' ανάγκη, θα αναφερθώ δειγματοληπτικά σε 2 — 3 από αυτά μόνο, που βεβαιούν του λόγου το σφαλές.

Το Δημοσιονομικό Έλλειμμα

Ο κ. Υπουργός μας είπε ότι προτίθεται να πάρει μέτρα για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος (σελίς 90). Αλλά από του τέλους του 1979 στην ομιλία του για τους Προϋπολογισμούς 1980, ο τότε Υπουργός Οικονομικών είπε ότι ουσιώδες χαρακτηριστικό της δημοσιονομικής πολιτικής κατά το 1980 θα είναι «ο περιορισμός του δημοσιονομικού ελλείμματος» (σελίς 19). Το τέλος του 1981 στην ομιλία του για τους Προϋπολογισμούς του 1982, ο Υπουργός είπε ότι το αναμενόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα θεωρείτο υπερβολικό και ότι κατά τη διάρκεια του 1982 «θα ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα για μείωσή του (σελίς 37). Είπε επίσης ότι «το Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης (1982-86) θα περιορίσει το δημοσιονομικό έλλειμμα σε αποδεκτά υπό τας περιστάσεις επίπεδα» (σελίς 35). Στόχος του Σχεδίου όπως ήδη αναφέρθη από άλλο ομιλητή ήταν να περιορίσει το έλλειμμα στα £19 εκατ.!!

Αλλά και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μιλώντας κατά την τελετή της εγκαταστάσεώς του το Φεβράρη του 1983 ενώπιον της Βουλής, είπε (σελίς 14):

«Θα μειώσουμε σταδιακά με τρόπο προγραμματισμένο το δημοσιονομικό έλλειμμα» και ανέφερε μερικά από τα μέτρα που θα ελαμβάνοντο για το σκοπό αυτό, όπως η εφαρμογή μιας αποτελεσματικής πολιτικής λιτότητας, η αύξηση της αποδοτικότητας των κρατικών υπηρεσιών, η διασφάλιση χρηστής διοίκησης κλπ.

Και το 1983 πάλιν, ο Υπουργός Οικονομικών μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς είπε «η δημοσιονομική μας πολιτική έχει ως στόχο τη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος» (σελίς 19). Τελικά το 1983 το έλλειμμα τούτο έφθασε τα £77 εκατ. σε σύγκριση με £59 εκατ. του 1982. Πάμε τώρα στο 1984. Και για το χρόνο αυτό ο Υπουργός είπε ότι «η πολιτική που θα ακολουθήσουμε θα επιδιώκει να μειώσει αισθητά το δημοσιονομικό έλλειμμα από το ύψος των £82 εκατ. περίπου που προσδιορίζουν οι τρεις Προϋπολογισμοί» (σελίς 16). Και για το 1985 ο τότε Υπουργός είπε «η προσοχή μας θα συγκεντρωθεί φέτος στην προσπάθεια για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος» (σελίς 16). Και όμως το 1985 το συνολικό πραγματικό έλλειμμα των τριών Προϋπολογισμών έφθασε αισίως τα £128.6 εκατ. για να έλθει ο κ. Υπουργός να μας πει και πάλιν μέσα στο 1986 ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα πρέπει να περιοριστεί. Και σύμφωνα με τους Προϋπολογισμούς το συνολικό έλλειμμα όπως αναφέρθηκε, θα ανέλθει στα £164.8 εκατ.

Δηλαδή, αγαπητοί συνάδελφοι, ξεκινήσαμε με £43 εκατ. το 1979 και φθάνουμε το 1986 σε πέραν των £164.8 εκατ. παρόλο ότι κάθε χρόνο από το 1979 οι εκάστοτε Υπουργοί μας έλεγαν ότι θα περιοριζόταν το έλλειμμα αυτό.

Πάμε σ' ένα άλλο σημείο, την εισοδηματική πολιτική.

Ο κ. Υπουργός μας είπε ότι «απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση αποτελεσματικής οικονομικής πολιτικής είναι η εισαγωγή μιας ολοκληρωμένης εισοδηματικής πολιτικής» (σελίς 14). Αλλά, κ. Υπουργέ, από το τέλος του 1979, μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς του 1980, ο τότε Υπουργός Οικονομικών αναφέρθηκε στην επεξεργασία συγκεκριμένης πολιτικής επί των τιμών και εισοδημάτων (σελίς 20) και πρόσθεσε ότι «η διαμόρφωση της πολιτικής τιμών και εισοδημάτων ευρίσκεται ήδη στο τελικό στάδιο επεξεργασίας» (σελίς 21). Ένα χρόνο αργότερα, το 1981, ο ίδιος Υπουργός αναφέρθηκε στα προβλήματα που αντιμετώπιζε η οικονομία, όπως είπε από τη «σημερινή μορφή δεικτοποίησης μισθών και ημερομισθίων» (υπόμνημα 1981). Ο ίδιος Υπουργός μιλώντας για τους

Προϋπολογισμούς του 1982 αναφέρθηκε και πάλι στην ανάγκη υιοθέτησης μιας ολοκληρωμένης πολιτικής τιμών και εισοδημάτων (σελίς 28). Και η ίδια η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής στην Έκθεσή της για τους Προϋπολογισμούς του 1982 επεσήμανε το πρόβλημα «της ταχείας αύξησης ορισμένων εισοδημάτων πέραν των δυνατοτήτων της οικονομίας» προσθέτοντας ότι «πρέπει να αντιμετωπισθεί από την Κυβέρνηση με τη λήψη των αναγκαίων ορθών μέτρων».

Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κυπριανού κατά την τελετή της εγκατάστασής του το Φεβράρη 1983 είπε «θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας για να πετύχουμε συμφωνία για μια πολιτική τιμών και εισοδημάτων».

Ο μετέπειτα Υπουργός στην ομιλία του για τους Προϋπολογισμούς του 1983, αναφέρθηκε και πάλι στην ανάγκη όπως «η αύξηση των εισοδημάτων κάθε μορφής συνάδει με την αύξηση της παραγωγικότητας προσθέτοντας ότι θα καταβληθούν συντονισμένες αλλά και εντατικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή» (Σελίς 20).

Στην έκθεσή της για τους Προϋπολογισμούς του 1983 η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής είπε «η διεθνής οικονομική κατάσταση και οι αντίθετες συνθήκες που η Κύπρος αντιμετωπίζει υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για επίτευξη ταχείας συμφωνίας πάνω σε μια αποτελεσματική πολιτική τιμών και εισοδημάτων».

Πάμε τώρα στο 1984. Μιλώντας τότε ο Υπουργός Οικονομικών είπε: «Θα ανανεώσουμε τις προσπάθειές μας για μια συμφωνία των τριών κοινωνικών εταίρων για να εισαχθεί μια εθελοντική αλλά αυστηρή πολιτική τιμών και εισοδημάτων» (Σελίς 15). Ένα χρόνο αργότερα μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς του 1985, ο ίδιος Υπουργός επανέλαβε και πάλιν ότι «θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας για να πετύχουμε μια τριμερή συμφωνία βάσει της οποίας οι αυξήσεις μισθών/ημερομισθίων να μην υπερβαίνουν την αύξηση στην εθνική παραγωγικότητα» (Σελίς 15).

Δηλαδή και στο θέμα τούτο, κάτι που επισημάνθηκε από το 1979 και για το οποίο εγένετο αναφορά στις ομιλίες των Υπουργών σχεδόν κάθε χρόνο από τότε, ερχόμαστε να το επισημάνουμε το 1986 και να πούμε και πάλιν ότι θα... θα... θα...

Ένα άλλο θέμα: Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας και οι εξαγωγές:

Στην ομιλία του ο κ. Υπουργός ανέφερε ότι «πλήγηκε αισθητά η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας» και επισήμανε τα αίτια (Σελίς 5) και προδιέγραψε τα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν «για να περιοριστεί η αύξηση του κόστους παραγωγής, όπως είπε, σε ανεκτά επίπεδα για να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας και για να αποφευχθεί η κατάρρευση ορισμένων εξαγωγικών βιομηχανιών μας» (Σελίς 14). Συμφωνούμε απόλυτα.

Αλλά κ. Υπουργέ, το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας δεν είναι σημερινό — χρονολογείται και πάλιν από το 1979. Αναλύοντας τις προοπτικές για το 1980 ο τότε Υπουργός Οικονομικών (στο τέλος του 1979) μίλησε για μείωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών εξαγωγών στις διεθνείς αγορές (Σελίς 16) και επεσήμανε την ανάγκη διατήρησης της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών εξαγωγών στις διεθνείς αγορές (Σελίς 18). Το Τρίτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης 1979—81 έταξε σαν ένα από τους κυριότερους σκοπούς τους «την επιτάχυνση αυξησεως των εξαγωγών» (Σελίς 5 (1982)). Και το Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης 1982—86 είχε

τον ίδιο στόχο και διαλάμβανε ότι η «εξαγωγική προσπάθεια θα αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο αναπτύξεως» (1982, σελίς 25). Αλλά πάλιν και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Κυπριανού, στην ομιλία του ενώπιον της Βουλής κατά την τελετή της εγκατάστασής του στο Προεδρικό αξίωμα το Φεβρουάριο του 1983, μίλησε για ενίσχυση των εξαγωγών και ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι θα επανεξετασθούν οι διάφορες λιμενικές επιβαρύνσεις για να μην αποτελούν αντικίνητρο για τις εξαγωγές (σελίς 9). Μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς του ίδιου χρόνου (1983) ο τότε Υπουργός αναφέρθηκε στη μείωση του ρυθμού εξαγωγών εγχώριων προϊόντων κατά το 1982 που αποδίδετο όπως είπε «στον αυξανόμενο συναγωνισμό που αντιμετωπίζουν τα παραδοσιακά μας προϊόντα, κυρίως τα είδη ενδύσεως και υποδήσεως» (σελίς 10). Στην ίδια ομιλία του ο κ. Υπουργός δήλωσε ότι «πάγιο συστατικό της οικονομικής μας πολιτικής είναι η επέκταση των εξαγωγών» (σελίς 17—18) και εισηγήθηκε μάλιστα «τη δημιουργία κάποιου σώματος που να συντονίζει τις ενέργειες των εξαγωγέων και θα προωθεί με τρόπο ενιαίο και επιθετικό τα προϊόντα μας στις ξένες αγορές» (σελίς 19).

Και στην ομιλία του για τους Προϋπολογισμούς του 1984 ο τότε Υπουργός αναφέρθηκε στα αίτια που δημιουργούν προβλήματα στις εξαγωγές μας και οδηγούν στη διάβρωση της ανταγωνιστικότητάς μας (1984, σελίς 12). Και το 1985 πάλιν μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς ο ίδιος Υπουργός αναφέρθηκε σε μέτρα «για να αποφευχθεί η παραπέρα μείωση της ανταγωνιστικότητάς μας» (1985, σελίς 15). Και έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση, διά στόματος Υπουργού Οικονομικών, να θαθακίσει και πάλιν μετά που το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας επισημάνθηκε από το 1979. Σήμερα, που πολλές βιομηχανίες ή έκλεισαν ή αντιμετωπίζουν θέμα επιβίωσης ή καταρρέουν και σημαντικά γεωργικά προϊόντα μας αντιμετωπίζουν κρίση στη διάθεσή τους στο εξωτερικό. Σήμερα που το φάσμα της ανεργίας πλανάται βαρύ πάνω από την Κύπρο. Ιδιαίτερα ενδεικτικό της «σπουδής» με την οποία ενεργεί η Κυβέρνηση είναι η κρίση στις βιομηχανίες ενδύσεως και υποδήσεως που υπάρχει σήμερα παρόλο ότι από το 1983 χτύπησε ο κώδωνας του κινδύνου για τις βιομηχανίες αυτές. Προχθές, μόλις, εξαγγέλθηκε η σύσταση Συμβουλίου για το πρόβλημα προωθήσεως των εξαγωγών, κάτι που ο τότε Υπουργός Οικονομικών εισηγήθηκε από το 1983.

Μετά από τόσα χρόνια κυβερνητικής αβελτηρίας και αδιαφορίας τα προϊόντα μας χάνουν συνεχώς τη μάχη των αγορών. Τα βιομηχανικά και γεωργικά μας προϊόντα εκτοπίζονται από τις παραδοσιακές αγορές. «Όπου κτυπούμε είμαστε πιο ακριβοί», μας λέγει ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας. Εν τω μεταξύ, η Αρχή Λιμένων παρά τη δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας για «επανεξέταση των λιμενικών επιβαρύνσεων για να μην αποτελούν αντικίνητρο στις εξαγωγές», προέβηκε σε γενική αύξηση όλων των λιμενικών τελών κατά 25% τον Απρίλη του 1985. Και σήμερα δέκα μόλις μήνες μετά την αύξηση αυτή ζητά να επιβάλει νέες αυξήσεις για να εισπράξει άλλα 4 1/2 εκατ. λίρες σ' ένα χρόνο — για να βοηθήσει βέβαια τις εξαγωγές μας!!!

Ένα άλλο θέμα, κ. Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι, είναι η οικονομική περισυλλογή στην κρατική μηχανή και η μείωση των δημόσιων δαπανών.

Ο κ. Υπουργός μας είπε ότι θα προωθήσει έντονα και δυναμικά ένα αυστηρό πρόγραμμα οικονομικής περισυλλογής στην κρατική μηχανή και ότι έμφαση θα δοθεί στη μείωση του ρυθμού αυξήσεως του κρατικού μισθολογίου (σελίς 10).

Αλλά από το 1979 ο τότε Υπουργός Οικονομικών μίλησε για την ανάγκη συγκρατήσεως των καταναλωτικών δαπανών του δημόσιου τομέα (σελίς 19) που ήταν άλλωστε και ένας από τους κυριότερους στόχους του Τρίτου Έκτακτου Σχεδίου (1979—81) γενικότερα.

Τέλος του 1981 πάλιν, μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς του 1982, ο ίδιος Υπουργός επανέλαβε την ανάγκη για περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών του κράτους και ανέφερε μερικούς από τους στόχους, δηλ. εντατικότερη αξιολόγηση των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό (σελίς 34), αύξηση παραγωγικότητας της δημόσιας υπηρεσίας, περιστολή υπερωριακής εργασίας, έλεγχος και περιορισμός των καταναλωτικών δαπανών των Υπουργείων. Το 1983 ο Υπουργός μίλησε και πάλιν για προσπάθεια για περιστολή δαπανών καταναλωτικής φύσης (σελίς 20). Στο τέλος του 1983 μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς του 1984 ο τότε Υπουργός επεσήμανε και πάλιν την ανάγκη να μη γίνονται νέες προσλήψεις εκτός σε περιπτώσεις που είναι απολύτως αναγκαίο, και εισηγήθηκε την επέκταση προς τα κάτω των μισθολογικών κλιμάκων, τη μείωση των υπερωριών και την περιστολή του αριθμού κρατικών υπαλλήλων και αναφέρθηκε σε εξοικονομήσεις που κλήθηκαν να κάμουν τα Υπουργεία και άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες (σελίς 17—18). Αλλά και στην ομιλία του για τους Προϋπολογισμούς του 1985 ο Υπουργός πάλιν αναφέρθηκε σε πολιτική λιτότητας και περισυλλογής στη μη πλήρωση κενών θέσεων, στην έλλειψη κινητικότητας των κρατικών υπαλλήλων μεταξύ υπηρεσιών, μείωση των μισθών πρόσληψης και ένα σωρό άλλα (σελίς 18). Δηλαδή όλα σχεδόν τα μέτρα που προτίθεται όπως μας είπε ο κ. Υπουργός να πάρει η Κυβέρνηση τώρα, επισημάνθηκαν από το 1979 —έχουμε δηλαδή ένα είδος επανάληψης του τι μας έλεγαν οι εκάστοτε Υπουργοί Οικονομικών σε όλα τα προηγούμενα χρόνια για τους Προϋπολογισμούς.

Εν τω μεταξύ και παρά τις επανειλημμένες προτροπές της Βουλής το κρατικό μισθολόγιο αυξάνεται φέτος (το μισθολόγιο τακτικού προϋπολογισμού εκτός τα πολυποίκιλα επιδόματα θα είναι £165.5 εκατ.), νέες θέσεις δημιουργούνται κάθε χρόνο (654 νέες μόνιμες θέσεις φέτος κι ως έχουμε ένα σημαντικό μεγάλο αριθμό πλεονάζοντος προσωπικού), υπερωρίες δεν περικόπτονται (κάπου £8 εκατ. μέσα στο 1986), εναλλαξιμότητα δεν επετεύχθη, ο αριθμός των αργιών αυξάνεται, σύστημα βάρδιας και διαφοροποίηση ωραρίου μελετούνται, μείωση μισθών εισδοχής ακόμα μελετάται, τα έξοδα λειτουργίας των κυβερνητικών γραφείων συνεχίζουν την ανοδική πορεία τους (πάνω από £3 εκατ. φέτος). Και, κύριοι συνάδελφοι, προ αυτής της καταστάσεως διερωτάται κανείς πόσο σοβαρά μπορούμε να παίρνουμε αυτά που μας λένε κάθε χρόνο οι Υπουργοί μας.

Όπως βλέπετε, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, από το 1979 μας λέγονται και επαναλαμβάνονται τα ίδια και τα αυτά με κάποιες βέβαια φραστικές ή λεκτικές παραλλαγές. Και αυτό, τί σημαίνει; Σημαίνει ή ότι αυτά που μας ελέγοντο κάθε χρόνο δεν υπήρχε πρόθεση να υλοποιηθούν αλλά ελέγοντο για χάρη σκοπιμοτήτων ή ότι προσπαθήσαμε μεν αλλά δεν τα καταφέραμε να τα υλοποιήσουμε. Και στην πρώτη και στη δεύτερη περίπτωση η Κυβέρνηση είναι κατακριτέα. Αν καταφέραμε κάτι είναι να εμπλουτίσουμε το λεξιλόγιό μας και με τη λέξη «θαθακισμός».

Και εν τω μεταξύ, κύριοι συνάδελφοι, η οικονομία μας πηγαίνει κατά κρημόν. Βιομηχανίες καταρρέουν και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλείουν η μια μετά την άλλη. Οι πτωχεύσεις και το «πωλείται λόγω αναχωρήσεως του ιδιοκτήτου» ή «πωλείται λόγω άλλων ασχολιών» έγιναν καθημερινό φαινόμενο. Ας

καταδεχθούν οι κυβερνώντες να κάμουν ένα περίπατο στο παζάρι για να διαπιστώσουν την κρίση που ενέσκηψε. Κι αν δυσκολεύονται να την αντιληφθούν ας κυτάξουν τις εβδομαδιαίες εκδόσεις της επίσημης Εφημερίδας. Δεν περνά βδομάδα που να μη δημοσιεύονται γνωστοποιήσεις για πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις εταιρειών. Το γραφείο του Επίσημου Παραλήπτη αδυνατεί να αντεπεξέλθει στον όγκο πτωχεύσεων και εκκαθαρίσεων. Τα στατιστικά στοιχεία μιλούν αφ'εαυτών. Ενώ το 1978 είχαμε μόνο 9 περιπτώσεις πτωχεύσεων και 4 εκκαθαρίσεων, το 1985 είχαμε 117 περιπτώσεις πτωχεύσεων και 42 περιπτώσεις εκκαθαρίσεων. Μια αύξηση δηλαδή 1200% στις πτωχεύσεις και 950% στις εκκαθαρίσεις. Η κατάσταση μέσα στο 1986 είναι ακόμα χειρότερη. Κι αυτές είναι μόνον οι περιπτώσεις που έφθασαν μέχρι τον Επίσημο Παραλήπτη.

Κύριοι συνάδελφοι, ας κάμουν ακόμα τον κόπο οι κυβερνώντες να δουν από κοντά το δράμα των χιλιάδων νέων που απελπισμένα κτυπούν πόρτες για δουλειά — ιδιαίτερα το δράμα των νέων μας επιστημόνων που μέρα με τη μέρα πυκνώνουν τις φάλαγγες των ανέργων. Κι ας κυτάξουν και κάποιες στατιστικές.

Κύριε Πρόεδρε,

Μας ελέχθη, και ο κ. Γαλανός το τόνισε χθές, ότι η οικονομία είναι και παραμένει υγιής.

Αυτό μου θυμίζει το του Γεωργίου Παπανδρέου ότι «οι αριθμοί ευημερούν αλλά οι άνθρωποι πάσχουν».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. 'Αριστος Χρυσοστόμου έχει το λόγο.

ΑΡ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

'Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Στη σημερινή μου ομιλία με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών θα αναφερθώ στους τομείς της Γεωργίας και των Κοινωνικών παροχών (με την ευρύτερη έννοια του όρου), δυο τομείς με τεράστια σημασία για τον τόπο μας και όπου η στοργή και το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για τον αγροτικό κόσμο και την κοινωνική ευημερία όλου του λαού είναι έκδηλα μέσω των αναπτυξιακών έργων και των δαπανών που προνοούνται στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς.

Οι Προϋπολογισμοί για το φετεινό χρόνο που είναι και ο τελευταίος χρόνος του Τέταρτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης δίδουν και πάλιν όπως και τα προηγούμενα χρόνια ειδική βαρύτητα στον ευρύ γεωργικό τομέα και την εισοδηματική βελτίωση της υπαίθρου. Αυτά μπορεί ένας να τα δει εύκολα αν συγκρίνει τις πιστώσεις που η Κυβέρνηση εισηγείται στη Βουλή για έγκριση και δαπάνη μέσα στο 1986 και στους δυο Προϋπολογισμούς (τον Τακτικό και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως) που από ποσοστιαίας άποψης είναι ψηλότερες από το ποσοστό συμμετοχής της κυπριακής γεωργίας στη δημιουργία του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Εκεί όμως που η σύγκριση καταδεικνύει χωρίς οποιαδήποτε αμφισβήτηση το μεγάλο ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για την ανάπτυξη του γεωργικού τομέα είναι στην περίπτωση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Από το ποσό των £68.5 εκατ. που συνολικά περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως ο ευρύς γεωργικός τομέας αναμένεται να απορροφήσει τα £41 εκατ., δηλαδή ποσοστό 60%. Χαιρετίζουμε κι επικροτούμε πλήρως την πρόθεση αυτή της Κυβέρνησης επειδή για μιας ο ευρύς γεωργικός τομέας θεωρείται σαν ένας από

τους πιο βασικούς τομείς της Κυπριακής οικονομίας, γιατί εκτός από την υπολογίσιμη συνεισφορά του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, προσφέρει απασχόληση στο 1/5 περίπου του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, συμβάλλει τουλάχιστον κατά το 1/3 στην αξία των ολικών εγχώριων εξαγωγών, αποτελεί τη βάση για την παραγωγή ειδών διατροφής των Κυπρίων και των ξένων παραθεριστών και προσφέρει τις πρώτες ύλες για την ανάπτυξη αρκετών αγροβιομηχανιών. Τέλος ο γεωργικός τομέας πλεονεκτεί έναντι των άλλων τομέων οικονομικής δραστηριότητας γιατί παράγει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας και επηρεάζει σημαντικά τα εισοδήματα των κατοίκων της υπαίθρου που αποτελούν το βασικό συντελεστή της εθνικής μας παραγωγικότητας και το συντηρητή των αγρών παραδόσεων και της ιστορικής μας φυσιογνωμίας.

Στις δαπάνες των £41 εκατ. που προαναφέραμε και που επηρεάζουν άμεσα και έμμεσα το βιοτικό επίπεδο της υπαίθρου θα πρέπει να προσθέσουμε και τις δαπάνες που προβλέπονται σε άλλα κεφάλαια των Προϋπολογισμών, όπως τις πιστώσεις που προορίζονται για τη βελτίωση του αγροτικού οδικού δικτύου, την εφαρμογή σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης, την παραχώρηση επιδοτήσεων στα σιτηρά, την αμπελοαγωγή, την κτηνοτροφία και τη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών στην ύπαιθρο.

Οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις τις οποίες επωφελούνται όλες οι τάξεις του λαού, το 1986 θα ανέλθουν στα £30 εκατ. και βασικά καλύπτουν τις ζωοτροφές, το ψωμί, τα αμπελοαγωγικά προϊόντα και άλλα προϊόντα γεωργικής παραγωγής.

Από μια σύντομη ανάλυση των πιστώσεων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως μπορούμε εύκολα να δούμε ότι από τα £41 εκατ. που προορίζονται για την ανάπτυξη του ευρύ γεωργικού τομέα, η υδατική ανάπτυξη θα απορροφήσει την πιο μεγάλη μερίδα, δηλαδή £32 εκατ. που αντιστοιχούν με το 78% των £41 εκατ., ή το 47% των £68.5 εκατ., που είναι οι συνολικές κρατικές αναπτυξιακές δαπάνες. Ορθά η Κυβέρνηση δίδει τόση έμφαση στα υδατικά έργα γιατί το νερό είναι σήμερα ο κυριότερος περιοριστικός παράγοντας στην παραπέρα γεωργική ανάπτυξη.

Τα κυριότερα έργα ανάπτυξης των υδάτινων πόρων που θα χρηματοδοτηθούν στα πλαίσια του φετινού προϋπολογισμού αναπτύξεως είναι: α) Νότιος Αγωγός, η εφαρμογή του οποίου προωθείται από την Κυβέρνηση σαν έργο υπερπροτεραιότητας. Η θέση της Κυβέρνησης να καταλείψει μέσα στο 1986 για το έργο αυτό το ποσό των £24 εκατ. δείχνει την αποφασιστικότητά της να μετουσιώσει σε πράξη τα όσα έχει εξαγγείλει. Το ποσό των £24 εκατ. αντιστοιχεί με το 35% περίπου του συνόλου των κρατικών δαπανών για την ανάπτυξη ολόκληρης της οικονομίας. Από το ποσό αυτό το 1/4 περίπου θα δαπανηθεί για την κατασκευή του πιο μεγάλου υδατοφράκτη που κτίστηκε μέχρι τώρα ή που μπορεί να κτιστεί στο μέλλον στην Κύπρο, δηλαδή του υδατοφράκτη στον ποταμό Κούρρη. Τα £13 εκατ. θα δαπανηθούν για την τοποθέτηση μέρους του κεντρικού αγωγού, τα £3 εκατ. για την κατασκευή του αρδευτικού δικτύου στα Κοκκινοχώρια και £800,000 για το φράγμα στην περιοχή 'Αχνας. Αξίζει νομίζω ιδιαίτερο έπαινο η απόφαση της Κυβέρνησης να επισπεύσει την εφαρμογή της δεύτερης φάσης του Ν. Αγωγού από την οποία αναμένεται να ωφεληθούν αρκετές εύφορες γεωργικές εκτάσεις των επαρχιών Λεμεσού και Λάρνακας και προπάντων η πατατοαγαγωγική περιοχή των Κοκκινοχωριών.

β) Άλλο σημαντικό υδατικό έργο είναι το σχέδιο για άρδευση της κοιλάδας Χρυσοχούς που θα απορροφήσει μέσα στο 1986 £4.5 εκατ. περίπου για την κατασκευή του υδατοφράκτη της Ευρέτου, την τοποθέτηση του αρδευτικού δικτύου, την ανέγερση γραφείων κλπ.

γ) Εξίσου σημαντικό υδατικό έργο του οποίου η ολοκλήρωση αναμένεται πολύ πιο νωρίς από τα δυο προηγούμενα, είναι εκείνο του Βασιλικού-Πεντασχοίνου που θα χρησιμοποιήσει κατά την υπό συζήτηση περίοδο £1,300,000. Οι πιστώσεις αυτές θα χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση του αρδευτικού δικτύου στην περιοχή Πεντασχοίνου και τη συνέχιση της εγκατάστασης του αρδευτικού δικτύου Βασιλικού καθώς και για την εφαρμογή του αναδασμού στις περιοχές που θα αρδεύονται.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να εκφράσουμε τη μεγάλη μας εκτίμηση για την έγκαιρη κατασκευή των δυο φραγμάτων στους ποταμούς Βασιλικού και Πεντασχοίνου που μαζί με την επέκταση των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου στη Χοιροκοιτία και την εγκατάσταση του διυλιστηρίου στον Κόρνο έχουν αμβλύνει το πολύ οξύ υδρευτικό πρόβλημα ορισμένων περιοχών, ιδιαίτερα της πρωτεύουσας.

δ) Άλλα μεγάλα υδατικά έργα που θα επηρεαστούν θετικά από τις πιστώσεις που σαν Βουλή καλούμαστε να εγκρίνουμε είναι τα αρδευτικά έργα Πάφου στα οποία προγραμματίζεται η έναρξη των εργασιών επέκτασης του αρδευτικού δικτύου στην περιοχή Τίμης καθώς και σύνδεσης του δυτικού κεντρικού δικτύου με το φράγμα Μαυροκολύμπου και τα αρδευτικά έργα στην περιοχή Σολέας που βρίσκονται στο στάδιο της μελέτης προκειμένου να επιτευχθεί η αξιοποίηση των υδάτινων πόρων του ποταμού Καρκώτη.

Προτού φύγω από το κεφάλαιο της υδατικής ανάπτυξης θα πρέπει να αναφέρω τα 25 και πλέον μικρά δευτερεύοντα αρδευτικά έργα που προγραμματίζονται να κατασκευαστούν σε μικρές κυρίως κοινότητες που κατά τεκμήριο δεν ωφελούνται από τα μεγάλα αρδευτικά έργα, καθώς και τα άλλα κυβερνητικά έργα υδρευτικής ανάπτυξης, όπως τα έργα Παραλιμινού-Αγίας Νάπας, Ζυγίου-Μαρί, Governor's Beach και των χαμηλών χωριών της Πάφου, καθώς επίσης και υδρευτικά έργα σε πολλές κοινότητες.

Τέλος εκ μέρους του ΔΗΚΟ χαιρετίζουμε τις συντονισμένες προσπάθειες που καταβάλλονται από την Κυβέρνηση για την ετοιμασία με τη βοήθεια ξένων εμπειρογνομόνων ειδικής μελέτης για τη δημιουργία κάποιας μορφής κεντρικού φορέα για τα υδατικά θέματα, που αναμένεται μεταξύ άλλων να συμβάλει στην πιο ορθολογιστική διαχείριση των υδατικών έργων που κατασκευάστηκαν ή που αναμένεται να κατασκευαστούν.

Εκτός από τα υδατικά έργα σημαντική θέση στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξως κατέχουν τα σχέδια για ανάπτυξη της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής που περιλαμβάνουν τον αναδασμό, τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τη κτηνιατρική περίθαλψη και τις γεωργικές έρευνες. Τα σχέδια αυτά θα απορροφήσουν συνολικά £6 εκατ. που αντιστοιχούν με 15% των αναπτυξιακών δαπανών για τον ευρύ γεωργικό τομέα.

Ο αναδασμός που αποτελεί ένα βασικό έργο γεωργικής υποδομής στοχεύει στην αύξηση του γεωργικού κλήρου, το μεγάλωμα των αγροτεμαχίων και την εξυπηρέτησή τους με οδικό δίκτυο και θέτει τις βάσεις για πιο ορθολογιστική χρήση των συντελεστών παραγωγής με ευνοϊκές επιπτώσεις στο κόστος παραγωγής και την ποιότητα των γεωργικών προϊόντων.

Όσον αφορά τους άλλους υποτομείς που αναφέρονται στη γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή και που καλύπτουν βασικά όλες τις συναφείς τεχνικές υπηρεσίες, όπως τις γεωργοκτηνοτροφικές έρευνες κι εφαρμογές καθώς και τη κτηνιατρική καθοδήγηση, που με τη σειρά τους συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της γεωργοκτηνοτροφικής μας παραγωγής με τη διερεύνηση, δοκιμή κι εφαρμογή των νέων τεχνολογικών επιτευξέων των συναφών με τη γεωπονία επιστημών, μπορούμε πολύ συνοπτικά να αναφέρουμε τα εξής:

Γεωργική Έρευνα:

Χαιρετίζουμε το πράγματι εντυπωσιακό έργο του Υπουργείου Γεωργίας που γίνεται στο θέμα αυτό όπως πρόσφατα το παρουσίασε στους δημοσιογράφους ο έντιμος Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ουσιαστικά οι δαπάνες που καλούμαστε να εγκρίνουμε συγκρινόμενες με το έργο που επιτελείται και που θα θέλαμε να επιτελεστεί, είναι χαμηλές.

Κτηνιατρική προστασία/περίθαλψη:

Εδώ θα πρέπει να τονιστεί η σημασία που ορθά η Κυβέρνηση απέδωσε στην ενίσχυση των κρατικών Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ιδιαίτερα στον τομέα της πρόληψης, εισαγωγής από το εξωτερικό, μέσον κυρίως του τουρκοκατεχόμενου τμήματος του νησιού μας, σοβαρών μολυσματικών ασθενειών. Επαινούμε το έργο που επιτελέστηκε μέχρι τώρα που οπωσδήποτε είχε ευνοϊκές επιπτώσεις στην παραγωγικότητα της κτηνοτροφίας μας και χαιρετίζουμε την προγραμματισμένη προσπάθεια που από φέτος μπαίνει πάνω σε θεσμοποιημένη βάση για τον έλεγχο της υγιεινής των κρεάτων.

Γεωργοκτηνοτροφία:

Η αύξηση της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής που αποτελεί τον κύριο παραγωγικό υποτομέα του ευρύτερου γεωργικού τομέα είναι η κύρια επιδίωξη όλων των επενδύσεων και προσπαθειών που ανέφερα μέχρι στιγμής, δηλαδή η υδατική ανάπτυξη, ο αναδασμός, η γεωργική έρευνα και η κτηνιατρική περίθαλψη.

Στα πλαίσια της ενθάρρυνσης των γεωργοκτηνοτρόφων μας για αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων που παράγουν, εφαρμόζονται εντατικά προγράμματα διαφώτισης/εκπαίδευσης των αγροτών κι αγροτισσών καθώς και διάφορα αναπτυξιακά σχέδια μέσον των οποίων παρέχονται δάνεια κι επιχορηγήσεις. Τέτοια σχέδια μπορούν να αναφερθούν τα σχέδια για την ενθάρρυνση κατασκευής αντιδιαβρωτικών έργων, εφαρμογής βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης, κατασκευής σανού, προώθησης της αναμπέλωσης, καταπολέμησης εχθρών κι ασθενειών, παραγωγής και διάθεσης πιστοποιημένων σπόρων και ζώων βελτιωμένης γενετικής αξίας, ελέγχου της ποιότητας των γεωργικών φαρμάκων κλπ. Όσον αφορά τις γεωργικές εφαρμογές πρέπει να συνεχίσει και να ενταθεί η εκπαίδευση του αγροτικού πληθυσμού πάνω στη νέα τεχνολογία (λιπάσματα, σπόροι, φάρμακα, μηχανήματα κλπ) και τη μετάδοση/μεταφορά των αποτελεσμάτων της εφαρμοσμένης γεωργικής έρευνας που επιτελείται από το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και άλλα ερευνητικά Ινστιτούτα του εξωτερικού προκειμένου να αυξηθεί η αποδοτικότητα των γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων που αποτελεί βασική προϋπόθεση για μείωση του κόστους παραγωγής κι αύξησης των γεωργικών εισοδημάτων. Η προώθηση νέων φυτικών ειδών και ποικιλιών ή φυλών ζώων που έχουν δυνατότητες εξαγωγής ή υποκατάστασης εισαγόμενων ομοειδών προϊόντων πρέπει να αποτελεί συνεχή προσπάθεια.

Θα 'θελα να συμπληρώσω τις σκέψεις μου καλύπτοντας σε συντομία τους υπόλοιπους υποτομείς της κυπριακής γεωργίας που είναι τα δάση, η αλιεία, οι γεωλογικές επισκοπήσεις και η μετεωρολογική υπηρεσία. Και για τους 4 υποτομείς οι συνολικές πιστώσεις που προβλέπονται στο φετεινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως ανέρχονται στις £1,728,000.

Στην περίπτωση της δασικής ανάπτυξης υποστηρίζουμε τα μέτρα για προστασία των δασών από τις πυρκαγιές και επικροτούμε τη συνέχιση των προσπαθειών για την αναδάσωση και την αξιοποίηση των εθνικών μας δασικών πάρκων.

Όσον αφορά την ανάπτυξη της αλιείας χαιρετίζουμε την απόφαση για εκτέλεση της δεύτερης φάσης του αλιευτικού καταφυγίου στο Παραλίμνι και τη βελτίωση άλλων αλιευτικών ορμίσκων, και υποστηρίζουμε την περαιτέρω ενθάρρυνση της αλιείας σε διεθνή ύδατα.

Στην περίπτωση των γεωλογικών επισκοπήσεων υποστηρίζουμε πλήρως την έγκριση των αιτούμενων πιστώσεων, ιδιαίτερα εκείνων που προορίζονται για την ανεύρεση νερού με τις δοκιμαστικές διατρήσεις που προωθεί το αρμόδιο Τμήμα.

Τέλος στα θέματα που καλύπτει η Μετεωρολογική Υπηρεσία διαπιστώνουμε με μεγάλη μας ευχαρίστηση τη συνεχή βελτίωση που επιτελείται στις παρεχόμενες πληροφορίες και υπηρεσίες και υποστηρίζουμε θερμά την έγκριση των ζητούμενων πιστώσεων για τον εκσυγχρονισμό και την περαιτέρω βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στο συνεχώς επεκτεινόμενο διεθνές αεροδρόμιο Λάρνακας, χωρίς να παραβλέπεται η ανάγκη για ανάλογη βελτίωση στις υπηρεσίες που χρειάζεται το αεροδρόμιο της Πάφου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο αγρότης μας χαρακτηρίζεται σαν ο είλωτας της γης. Είναι φιλόπονος, εργατικός και με το μόχθο και τον ιδρώτα και τα ροζιασμένα του χέρια κάμνει τα χώματα ψωμί, όπως λέει και ο ύμνος της αγροτομάνας ΠΕΚ. Γι' αυτό δίκαια η Κυβέρνηση Κυπριανού δίδει τόση έμφαση στο γεωργικό τομέα και γι' αυτό εκ μέρους του ΔΗΚΟ καλώ το Σώμα να υπερψηφίσει τα σχετικά κονδύλια, έτσι ώστε να δοθούν στην Κυβέρνηση τα μέσα για να κάμει τη ζωή του αγρότη μας ανθρωπινότερη.

Με όσα ανέφερα προσπάθησα να δώσω σε γενικές γραμμές τη σημασία που δίδεται από το κράτος στη γεωργία και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του αγρότη μας.

Επιτρέψατέ μου τώρα να περάσω στο δεύτερο θέμα της σημερινής μου ομιλίας, τις κοινωνικές παροχές.

Κοινωνικές Παροχές:

Μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής της γενικότερης κοινωνικής της πολιτικής και της αντιμετώπισης των άπειρων κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων — τα περισσότερα από τα οποία έχουν δημιουργηθεί στον τόπο μας από το πραξικόπημα και την εισβολή — η Κυβέρνηση έχει αναπτύξει πολλά και ποικίλα προγράμματα για την εκτέλεση των οποίων η Βουλή καλείται αρωγός και συμπαραστάτης του κράτους, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, υπερψηφίζοντας τα σχετικά κονδύλια και τους ενώπιόν της Προϋπολογισμούς.

Με την ψήφιση των κατατεθειμένων στο Σώμα Προϋπολογισμών, το κράτος θα μπορέσει, για χάρη του ατόμου και της οικογένειας, των προσφύγων και άλλων

ομάδων της κοινωνίας μας, να συνεχίσει την ανάπτυξη νέων και τη βελτίωση των υφιστάμενων προγραμμάτων κοινωνικών παροχών. Παράλληλα θα βελτιώσει τους ήδη υπάρχοντες φορείς προσφοράς κοινωνικών υπηρεσιών προς όφελος όλων των ομάδων του λαού ενισχύοντας την αντοχή του για να συνεχίσει με σθένος τον αγώνα επιβίωσης που διεξάγουμε σήμερα.

Η θέσπιση της νομοθεσίας για δημόσια βοηθήματα και η εισαγωγή σχεδίων κοινωνικών παροχών είναι σημαντικό επίτευγμα της σημερινής Κυβέρνησης. Η πρόοδος αυτή θα συνεχιστεί, έτσι που να ενδυναμωθούν και να διευρυνθούν ακόμα περισσότερο τα συστήματα κοινωνικών παροχών και επιδομάτων σ' όλες ανεξαιρέτα τις οικονομικά αδύνατες ομάδες του λαού.

Έχουμε υποχρέωση να δώσουμε στην Κυβέρνηση τη δυνατότητα να βελτιώσει τις υπηρεσίες που προσφέρονται στις ομάδες εκείνες του πληθυσμού με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή ανάγκες, όπως τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, τη νεολαία, τις εργαζόμενες μητέρες, τις γυναίκες γενικά, τους υπερήλικες και άλλους. Με την προσφορά αυτών των υπηρεσιών θα αξιοποιηθεί καλύτερα η προσφορά της γυναίκας, των νέων και των άλλων ομάδων του πληθυσμού στο κοινωνικό σύνολο.

Όλοι αναγνωρίζουμε και αποδεχόμαστε ότι η υπογεννητικότητα έχει πάρει στον τόπο μας άνησυχητικές διαστάσεις, γι' αυτό το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει ότι με την ψήφιση των Προϋπολογισμών η Κυβέρνηση θα συνεχίσει την προσπάθεια βελτίωσης των επιδομάτων τοκετού, οικογενειακών επιδομάτων και άλλων ωφελημάτων στους πολύτεχνους. Επίσης η προσφορά δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η επιχορήγηση σπουδών, η υποστήριξη της εργαζόμενης μητέρας με δικαίωμα για μακράν άδεια τοκετού, η διακοπή εργασίας, τα κίνητά ωράρια, η επανεκπαίδευση, η φροντίδα των παιδιών σε βρεφονομικούς σταθμούς θα είναι μερικά από τα κίνητρα τα οποία η Κυβέρνηση θα συνεχίσει να προσφέρει για να αποφευχθεί ο κίνδυνος της δημογραφικής αποδυνάμωσης του Κυπριακού Ελληνισμού.

Είναι αναμφισβήτητο το γεγονός του εκσυγχρονισμού των Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την εισαγωγή του Αναλογικού Σχεδίου το οποίο θεωρείται ένα από τα πιο προοδευτικά σχέδια κοινωνικών ασφαλίσεων στον κόσμο. Το σχέδιο αυτό είναι ένα σημαντικό επίτευγμα της σημερινής Κυβέρνησης στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας του λαού. Βασικός στόχος του αναλογικού σχεδίου είναι η διά μέσου των ασφαλιστικών παροχών αναπλήρωση μέχρι ενός ορισμένου λογικού ορίου, του εισοδήματος από την εργασία, έτσι που να διατηρηθεί όσο το δυνατό ψηλότερο το βιοτικό επίπεδο των δικαιούχων.

Υπενθυμίζω στο σημείο αυτό ότι για τη βελτίωση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών, η Κυβέρνηση έχει αυξήσει τις βασικές συντάξεις και τα βασικά επιδόματα γύρω στο 10% με ισχύ από την 1.1.86.

Τη διαπίστωση για τη βελτίωση του συστήματος των συντάξεων και για την αύξηση των κοινωνικών ωφελημάτων δεν την κάνουμε μόνο εμείς στην αίθουσα της Βουλής αλλά την κάνουν οι συνταξιούχοι μας και όλος ο λαός.

Για την αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού εκτός από τις υπηρεσίες εργοδότησης που οπωσδήποτε επιτελούν ένα σημαντικό κοινωνικό σκοπό, είναι και η ανάπτυξη και βελτίωση των υπηρεσιών και φορέων επαγγελματικής κατάρτισης. Οι υπηρεσίες αυτές ετοιμάζουν ειδικά προγράμματα κατάρτισης τα οποία κατ' επέκταση βοηθούν στην απασχόληση ειδικών ανέργων ή υποαπασχολούμενων ομάδων του κοινωνικού συνόλου.

Τα προγράμματα αυτά τα οποία θα ενταθούν και θα πολλαπλασιασθούν θα έχουν σαν στόχο τη δημιουργία προϋποθέσεων για περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης. Εκείνο όμως που όλες οι Κοινοβουλευτικές ομάδες θα πρέπει να γνωρίζουν είναι ότι με τα προγράμματα αυτά θα επωφεληθούν οι άνεργοι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι ένα από τα πιο καυτά προβλήματα της κυπριακής κοινωνίας.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς για να μπορέσει η Κυβέρνηση να συνεχίσει την ενεργοποίηση και ανακούφιση των προσφύγων που είναι και πάγια πολιτική του κόμματός μας. Με τους Προϋπολογισμούς αυτούς η Κυβέρνηση θα μπορέσει να συνεχίσει την προσφορά και βελτίωση των σχεδίων στέγασης των προσφύγων, όπως είναι η αυτοστέγαση τόσο σε κυβερνητικά όσο και σε ιδιωτικά οικοπέδα, την αγορά διαμερισμάτων και παράλληλα να μπορέσει να συνεχίσει την επιδιόρθωση και βελτίωση των τουρκοκυπριακών κατοικιών και περιουσιών στις οποίες διαμένουν πρόσφυγες.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να πιστωθεί για το αξιόλογο έργο το οποίο έχει επιτελέσει στον τομέα της στέγασης των προσφύγων.

Σημειώνεται ότι έχουν μέχρι σήμερα ανεγερθεί πάνω από £10,500 κυβερνητικές κατοικίες σε οικισμούς που διαθέτουν όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις και άλλες βρίσκονται υπό ανέγερση. Έχουν διαχωρισθεί πάνω από 11,000 οικοπέδα για αυτοστέγαση στα οποία κτίστηκαν περίπου 9,000 κατοικίες. Έτσι περί τις 150,000 πρόσφυγες έχουν στεγαστεί με τα προγράμματα αυτά περιλαμβανομένων και 30,000 που κατοικούν σε 7,000 τουρκοκυπριακές κατοικίες οι οποίες συνεχώς βελτιώνονται. Ταυτόχρονα σημαντική είναι η βοήθεια που προσφέρεται από το κράτος στους πρόσφυγες υπό μορφή επιδόματος ενοικίου.

Επιπρόσθετα, πάντοτε πάγια πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος ήταν και είναι η βελτίωση των επιδομάτων που παραχωρούνται στις άπορες προσφυγικές οικογένειες για να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες και να διατηρήσουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής, γεγονός που θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα της Κυβέρνησης Κυπριανού. Πέραν όμως από τους τομείς των κοινωνικών παροχών που ανέφερα προηγουμένως είναι και οι παροχές στον τομέα της Παιδείας η οποία αποτελεί θεμελιώδη αξία για το κοινωνικό σύνολο και βασικό συντελεστή της κοινωνικής ανάπτυξης. Γι' αυτό και εκτιμούμε ιδιαίτερα τη σημασία που αποδίδει η Κυβέρνηση για την Παιδεία και έχω τη γνώμη ότι όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες θα πρέπει να την πιστώσουν με τα σημαντικότερα φιλολαϊκά μέτρα που παίρνει στον τομέα αυτό. Τέτοια είναι και η καθιέρωση της δωρεάν Παιδείας (συμπεριλαμβανομένης και της κατάργησης του Εσωτερικού Ταμείου) σε όλες τις τάξεις των κρατικών σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και της υποχρεωτικής εκπαίδευσης μέχρι και την τρίτη τάξη του σχολείου Μέσης Παιδείας.

Στον τομέα της Υγείας που οι Προϋπολογισμοί δείχνουν ότι οι δαπάνες ανέρχονται γύρω στο 7% του Τακτικού Προϋπολογισμού φαίνεται επίσης η σημασία που αποδίδει η Κυβέρνηση.

Στόχος της Κυβέρνησης τον οποίο ένθερμα υποστηρίζει το Δημοκρατικό Κόμμα, είναι η παροχή υψηλού επιπέδου υγείας στο λαό, και που είναι η προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία της χώρας μας.

Για τούτο η προστασία της υγείας του λαού θεωρείται από το Δημοκρατικό Κόμμα σαν θεμελιακή επιταγή και στόχος. Η πολιτική του στον τομέα αυτό είναι η προσφορά ίσης και υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε κάθε Κύπριο πολίτη ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής του και την οικονομική του κατάσταση. Σήμερα προσφέρεται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε ποσοστό 70% περίπου του κυπριακού λαού. Οι δαπάνες του δημόσιου τομέα για την υγεία ανήλθαν το 1984 σε £25 εκατ. ενώ οι εισπράξεις του δημόσιου από τις παρεχόμενες ιατροφαρμακευτικές υπηρεσίες την ίδια χρονιά ήταν μόνο £294 χιλ.

Με τις κοινωνικές παροχές το κράτος στοχεύει στη δίκαιη και ισομερή κατανομή των πόρων μεταξύ όλων των στρωμάτων του λαού. Έτσι θα μπορέσει να εξυψώσει τον ανθρώπινο παράγοντα στην εξελικτική διαδικασία της κοινωνικής και οικονομικής προόδου και θα συμβάλει στη σύσφιξη των δεσμών του λαού γύρω από τις δικές του κοινωνικές αξίες. Ταυτόχρονα θα αξιοποιηθεί ο δυναμισμός του κάθε πολίτη ξεχωριστά και όλων των ομάδων του πληθυσμού μαζί για το καλό και την προκοπή του τόπου για ένα καλύτερο αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου έχει το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έγινε χθες μια έκκληση από πλευράς του Προέδρου. Μια νέα μορφή σχέσεων μεταξύ Βουλής και Κυβέρνησης. Τα σημερινά δείγματα δίνουν την εντύπωση ότι δεν έπιασε τόπο η έκκληση γιατί είναι κενά τα έδρανα των Υπουργών, κενές οι θέσεις των κυβερνητικών αξιωματούχων. Άραγε αυτό να προδίδει και χάσμα που υπάρχει μεταξύ Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας; Έστω και τέτοια να είναι η διαπίστωσή μας θα πρέπει να είναι ένας από τους στόχους μας η γεφύρωση αυτού του χάσματος.

Είναι όμως φυσικά κενά και τα Βουλευτικά έδρανα. Αν ο λόγος είναι η κόπωση μπορεί να είναι δικαιολογημένοι οι Βουλευτές. Ελπίζω να μην οφείλεται σε ιδιωτική απασχόληση. Και αυτό δείχνει ότι μπορεί να μην ανταποκρινόμαστε προς τους σκοπούς που ο λαός μας έταξε εδώ, να συζητούμε τα μεγάλα θέματα, όπως είναι το θέμα του Προϋπολογισμού. Να βρισκόμαστε σε διάλογο διότι αυτή είναι η αξία της Βουλής για να διαμορφώνονται απόψεις και των εκπροσώπων του λαού και του ίδιου του λαού.

Όμως η απουσία μπορεί να δίνει και μια παρηγοριά, μια άνεση ότι απευθυνόμαστε προς τους συναδέλφους οι οποίοι έχουν πραγματικά γνήσιο ενδιαφέρον και για τα προβλήματα του λαού και για το ρόλο που διαδραματίζουν και για τους Προϋπολογισμούς.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τους Προϋπολογισμούς της πατρίδας μας που περνά το δωδέκατο χρόνο από την εισβολή και την κατοχή.

Συζητούμε τους Προϋπολογισμούς όταν η απειλή του εθνικού αφανισμού για ολόκληρο το λαό μας είναι ορατή κι εκφράζεται καθημερινά με την τούρκικη επεκτατική πολιτική και τα τούρκικα πολυβόλα.

Είναι με τη σκέψη ότι οφείλουμε να οικοδομήσουμε την κοινωνία της πάλης και του αγώνα της επιστροφής που σήμερα θα σχολιάσουμε την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Τα ερωτήματα που θα θέσουμε και θα ζητήσουμε τη λύση είναι:

Πόσο η οικονομική πολιτική στηρίζει την ενότητα του λαού;

Πόσο μας δυναμώνει απέναντι στον εισβολέα;

Πόσο μας βοηθά ν' αντιμετωπίσουμε τις πολύπλευρες εξωτερικές πιέσεις;

Η συζήτηση των Προϋπολογισμών μας φέρνει αντιμέτωπους με τα τεράστια προβλήματα της οικονομίας και τ' αδιέξοδα που είναι πια φανερά σ' όλους.

Η απάντηση όλων στα προβλήματα και τ' αδιέξοδα είναι ότι επιβάλλεται η λήψη μέτρων.

Το ερώτημα όμως που προβάλλεται αφορά τη φύση, το χαρακτήρα, την κατεύθυνση των μέτρων.

΄Αλλα μέτρα έχει κατά νου της η Κυβέρνηση κι άλλα έχει το Σ.Κ. ΕΔΕΚ.

Είμαστε ακριβώς σε μια καμπή που θα πρέπει όλοι να μιλήσουμε με ειλικρίνεια και να πάρουμε σαφείς και συγκεκριμένες θέσεις με στόχο όχι την αλληλοεξόντωση — και η διαφωνία δεν είναι αλληλοεξόντωση — αλλά το διάλογο κι αν είναι δυνατό την ανεύρεση μιας κοινά αποδεκτής βάσης.

Ο Υπουργός Οικονομικών έκαμε μια ανάλυση των οικονομικών προβλημάτων που συσσωρεύτηκαν από την τούρκικη εισβολή και κατοχή του 1974 μέχρι σήμερα.

Αναφέρθηκε επίσης στη στρατηγική που προτίθεται η Κυβέρνηση ν' ακολουθήσει για την επίλυσή τους.

Θα ήταν εξίσου χρήσιμο αν γινόταν και από τη δική μας πλευρά κάποια ανάλυση για το πώς και κάτω από ποιες συνθήκες προωθήθηκε η επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας. Πώς δηλαδή έγινε αυτό που ονομαζόταν οικονομικό θαύμα και που τώρα λέγεται οικονομική κρίση.

Η τούρκικη εισβολή έφερε μαζική ανεργία, εξάρθρωση της οικονομίας, απώλεια τεράστιων πλουτοπαραγωγικών και άλλων πόρων, καταστάσεις που έπρεπε άμεσα ν' αντιμετωπιστούν.

Είναι μέσα σ' αυτές τις συνθήκες που προωθήθηκε η δημιουργία βιομηχανιών, τουριστικών και άλλων παραγωγικών μονάδων έντασης εργασίας.

Η απασχόληση που προσφέρθηκε με μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων σε συνδυασμό με την παροχή σωρείας φορολογικών απαλλαγών και άλλων παροχών στο κεφάλαιο είχε ως αποτέλεσμα την επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας μετά το 1974.

Η πολιτική αυτή οδήγησε μέχρι το 1978 στο ξεπέραςμα των επιπέδων παραγωγής που υπήρχαν πριν το 1974.

Θα πρέπει να προσθέσουμε ένα δυναμικό παράγοντα της επαναδραστηριοποίησης που συνήθως παραγνωρίζεται, υποβαθμίζεται ή/και λησμονιέται.

Στα πρώτα χρόνια μετά το 1974 οι εργαζόμενοι έδιναν τη ψυχή και την καρδιά τους στην παραγωγή γιατί είχαν συνείδηση ότι έτσι βοηθούσαν τον τόπο στον αγώνα για εθνική επιβίωση.

Όταν αργότερα υποβαθμίστηκε ο αγώνας, όταν ο αγώνας έγινε υποχωρήσεις και χειρισμοί, τούτο είχε αντίκτυπο όχι μόνο στον πολιτικό τομέα αλλά και στον οικονομικό.

Στο μεταξύ φάνηκαν οι δυσμενείς επιπτώσεις της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης με τις οικονομικές και τις κοινωνικές ανισότητες.

Ότι ήταν για τους εργαζομένους θυσία και προσφορά για την πατρίδα για ορισμένους ήταν πηγή πλουτισμού, σπατάλης και προκλητικής διαβίωσης.

Όποιος λοιπόν θέλει να βρει συσχέτιση των πολιτικών εξελίξεων και της οικονομίας θα πρέπει ν' αναζητήσει τις ρίζες και σ' αυτά τα δεδομένα.

Για την επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας όμως συντέλεσαν κι εξωγενείς εξελίξεις που είχαν άμεσο αντίκτυπο στην Κύπρο.

Οι εξελίξεις αυτές ήταν η καταστροφή της Βηρυτού, η αύξηση της ζήτησης αγαθών κι υπηρεσιών από τις γειτονικές πετρελαιοπαραγωγικές χώρες, οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες στις άλλες Ευρωπαϊκές Μεσογειακές χώρες κι ευνοϊκές στη δική μας περίπτωση.

Αντί να αξιοποιηθούν όλες αυτές οι δυνατότητες με πνεύμα μακροπρόθεσμης αντίληψης θυσιάστηκαν όλες αυτές οι ευκαιρίες στο εφήμερο και γρήγορο κέρδος.

Στο μεταξύ όμως οι δυνατότητες κι οι ευκαιρίες αυτές έπαυσαν να υπάρχουν, οι αραβικές κι ευρωπαϊκές αγορές διαφοροποιήθηκαν και περιορίστηκαν, η γεωργία μας κτυπήθηκε από την ανομβρία κι η βιομηχανική μας ανάπτυξη ευκαιριακή κι επιφανειακή έφτασε στο δικό της αδιέξοδο.

Αυτό που διατυμπανίζαμε ως οικονομικό θαύμα δεν ήταν τίποτε άλλο παρά διασπάθιση του μόχθου του λαού μας, των ευκαιριών που μας δόθηκαν και των κεφαλαίων που απλόχερα σκορπίστηκαν ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα. Και θα πρέπει πιθανόν ν' αναζητηθούν και γι' αυτά τα θέματα κάποτε ευθύνες.

Όταν το 1979 εμφανίστηκαν τα πρώτα συμπτώματα ύφεσης η Κυβέρνηση δεν θέλησε να δει την επερχόμενη κρίση. Δεν πήρε τα κατάλληλα μέτρα ούτε προώθησε την ανάλογη πολιτική για ν' αναχαιτιστούν έγκαιρα οι πολλαπλοί αποσταθεροποιητικοί παράγοντες της οικονομίας με αποτέλεσμα να οδηγηθούμε στη συσσώρευση τεράστιων ελλειμμάτων στο δημόσιο τομέα, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και την υπερχρέωση του κράτους τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό.

Τα διάφορα μέτρα που εφάρμοσε κατά καιρούς η Κυβέρνηση στα τελευταία επτά χρόνια υπήρξαν τις περισσότερες φορές περιστασιακά, μερικές φορές αντιφατικά, απρογραμμάτιστα με αποτέλεσμα η Κυπριακή οικονομία να περιέλθει εδώ και μερικά χρόνια σε μια σοβαρή διαρθρωτική κρίση.

Κι είναι αυτά που μας υποχρεώνουν να διερωτηθούμε πώς εξηγείται η μετατροπή του τακτικού Προϋπολογισμού σε μόνιμα ελλειμματικό, κι αυτό να συμβαίνει μόνο μετά το 1980 και όχι πιο πριν που ήταν πιο έντονα και πιεστικά τ' αποτελέσματα της εισβολής.

Τί έγινε σ' όλα αυτά τα χρόνια για ν' αυξηθούν τα δημόσια έσοδα; Πώς καταπολεμήθηκε η φοροδιαφυγή ή η λαθραία εξαγωγή κεφαλαίων που μάλιστα ο κ. Υπουργός απέφυγε ν' αναφέρει;

Αντί να δει τα σημεία αυτά ο κ. Υπουργός και να λογαριάσει πρώτ' απ' όλα τις δικές του ευθύνες, τις κυβερνητικές ευθύνες και καθήκοντα μας είπε ότι για την κατάσταση της οικονομίας δεν ευθύνεται η Κυβέρνηση.

Ούτε σφάλματα ούτε παραλείψεις φαίνεται να λογαριάζει ότι τη βαρύνουν. Αν κάτι δεν πήγε καλά στην οικονομία δεν φταίει αυτή. Φταίνε οι καιρικές συνθήκες, φταίει η Βουλή, τα κόμματα που είτε βρίσκονται σ' αντιπαράταξη και βλάπτουν την οικονομία είτε δεν εγκρίνουν τα φορολογικά μέτρα της Κυβέρνησης.

Κάνει όμως λάθος η Κυβέρνηση. Και το λάθος δε έγκειται στο ότι τα κόμματα είναι ανεύθυνα — όλοι έχουμε το μερίδιο της ευθύνης μας — αλλά γιατί προσπαθεί να πολιτικοποιήσει την κρίση και να τη μεταφέρει αλλού για να μεταθέσει σίγουρα τις δικές της ευθύνες.

Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να παρουσιάζεται ούτε ως κριτής ούτε ως τιμητής των άλλων γιατί έχει, αν όχι την ενοχή, την κυριότερη τουλάχιστον ευθύνη για την κρίση.

Αλλά και πάλιν δεν είναι η κομματική αντιπαράθεση που οδηγεί ή εντείνει την κρίση αλλά η ίδια η οικονομική πραγματικότητα.

Αυτά φυσικά δεν θέλει να τα δει η Κυβέρνηση, γιατί τη βοηθά να θεωρεί τις διαφορές γύρω από τα οικονομικά προβλήματα φαινόμενα πολιτικών αντεγκλήσεων, απλών πολιτικών διαφωνιών.

Δεν θέλει να δει αυτό που πραγματικά είναι, τη σύγκρουση των θεμελιακών αντιλήψεων γύρω από την οργάνωση της πολιτείας και τη σύγκρουση των δεδομένων που μια άδικη κατανομή δημιουργεί με κοινωνικές κι οικονομικές ανισότητες και συνεχή μετάθεση του φορτίου στους μισθωτούς και τα χαμηλά εισοδήματα.

Όσον αφορά την οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική που σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών θα ακολουθηθεί κατά το 1986, δεν χρειάζεται πιστεύουμε ιδιαίτερη παρατηρητικότητα για να διαπιστωθεί ότι τόσο η πολιτική όσο και τα μέτρα που αναφέρεται ότι θα ληφθούν είναι μια απλή επανάληψη των όσων εξαγγέλθηκαν από τον προηγούμενο Υπουργό Οικονομικών στην ομιλία του στη Βουλή με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών του 1985.

Δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε το γεγονός ότι ολόκληρες σελίδες της ομιλίας του κ. Μαυρέλλη είναι πιστή αντιγραφή από την ομιλία του πρώην Υπουργού Οικονομικών κ. Βασιλείου στις 6.12.1984. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τη σελίδα 16 της ομιλίας του κ. Μαυρέλλη και τη σελίδα 22 της ομιλίας του κ. Βασιλείου.

Και επειδή επέτρεψε ο Πρόεδρος της Βουλής να κατατίθενται έγγραφα κατατίθενται αυτές οι δυο σελίδες σαν μνημείο και γραφειοκρατίας και ραθυμίας και στον κυβερνητικό μηχανισμό και στην Κυβέρνηση.

Λυπούμαστε που χρειάστηκε ν' αναφερούμε σ' όλα αυτά τα σημεία, όμως υπήρξε η πρόκληση που δεν μπορεί να παραμείνει αναπάντητη.

Ενώ γίνεται από όλους αισθητό ότι βρισκόμαστε μέσα στη δίνη μιας επερχόμενης και σοβαρής κρίσης δεν λείπουν οι αυτάρεσκες αναφορές, όπως ότι ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν ικανοποιητικός, ότι έφτασε τα 3,5 τοις εκατόν κι έτσι ξεπέρασε εκείνο της διεθνούς οικονομίας που ήταν γύρω στα 3 τοις εκατόν.

Όταν κάνουμε συγκρίσεις θα πρέπει να λογαριάζουμε πολλά δεδομένα γιατί υπάρχει όχι μόνο ο αριθμός αλλά και το υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίζονται.

Ο ρυθμός ανάπτυξης μιας αναπτυγμένης βιομηχανικά και τεχνολογικά χώρας είναι μια στερεή και πολύπλευρη υπόθεση και σημαδεύει νέα έργα υποδομής, παραγωγής κι εμπορίας προϊόντων.

Αντίθετα στη δική μας περίπτωση η ανάπτυξη δεν είναι προγραμματισμένη για να μπορεί να λύσει τα βασικά διαρθρωτικά μας προβλήματα και να δημιουργήσει δομές για μια αυτοδύναμη ανάπτυξη.

Γι' αυτό οι αριθμοί που αναφέρονται μόνο σχετική αξία έχουν και δεν μπορούν να μας ενθουσιάσουν.

Ένα μόνιμο στοιχείο στις αναφορές του Υπουργού είναι αυτό που αφορά την αύξηση των εισοδημάτων και το όποιο ανέβασμα του βιοτικού επιπέδου του λαού και ότι αυτό είχε δυσμενείς συνέπειες πάνω στην ανταγωνιστικότητα της Κυπριακής οικονομίας.

Μήπως όμως ο κ. Υπουργός θέλει να μας πει ότι όσο συμπιέζονται, όσο μειώνονται οι μισθοί τόσο αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά μας;

Και σε τέτοια περίπτωση επιτυχία θα πρέπει να σημαίνει ευδαιμονία των εργοδοτών, μεγαλύτερη ακόμη συγκέντρωση κερδών στα χέρια των λίγων και δυστυχία των εργαζομένων. Κι όλ' αυτά για χάρη της οικονομίας και της προόδου;

Είναι αυτή την κοινωνία που ονειρεύεται η Κυβέρνηση; Κι είναι αυτό το σύστημα σχέσεων που επέλεξε να υπηρετεί;

Είναι πραγματικά θλιβερό να θεωρεί ο κ. Υπουργός δυσμενές στοιχείο την αύξηση των μισθών και του βιοτικού επιπέδου του λαού. Κανονικά αυτά τα στοιχεία θάπρεπε να ήταν οι κύριοι και οι μοναδικοί στόχοι της Κυβέρνησης.

Ο Υπουργός Οικονομικών επιμένει να εντοπίζει ως κύρια υπεύθυνο για τα ελλείμματα αλλά και για τη μείωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας στην αύξηση των μισθών των εργαζομένων.

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που η Κυβέρνηση μεθοδεύει και την πολιτική συγκράτησης και ουσιαστικής μείωσης των μισθών.

Για να προωθήσει την πολιτική της αυτή αναφέρεται στη συμπόρευση μισθών και παραγωγικότητας, στον τιμάριθμο και στις προσαυξήσεις. Όμως ποιος ορίζει την παραγωγικότητα και πώς μπορούμε να θεωρήσουμε αλάνθαστους τους παράγοντες που συνθέτουν την παραγωγικότητα ώστε να καθορίζει αυτή το ύψος των μισθών;

Αν η παραγωγικότητα είναι χαμηλή γιατί η οργάνωση της επιχείρησης είναι υποτυπώδης ή γιατί τα μηχανήματα που διαθέτει είναι ξεπερασμένης τεχνολογίας γιατί θα πρέπει απ' αυτό να πλήττεται το εισόδημα του εργαζομένου;

Ευθύνη άλλωστε για την παραγωγικότητα δεν φέρει η τάξη των εργαζομένων αλλά η τάξη των εργοδοτών που είναι αυτή που προσφέρει τα μέσα για την αύξηση της παραγωγικότητας.

Αλλά και πάλιν παραμένουν απορίες για την ακρίβεια των κυβερνητικών ισχυρισμών.

Το 1984 ο ρυθμός ανάπτυξης ανέβηκε στο 7,5 τοις εκατόν και η πραγματική αύξηση των μισθών ήταν 3,8 τοις εκατόν.

Το 1985 με ρυθμό ανάπτυξης 3,5 είχαμε αύξηση των μισθών 4,8 τοις εκατόν.

Για το θέμα της αύξησης των μισθών με ρυθμούς πιο γρήγορους από την αύξηση της παραγωγικότητας πρέπει ν' αναφέρουμε ότι το 1984 η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν 6,4 τοις εκατόν κι η πραγματική αύξηση των μισθών ήταν μόνο 3,8 τοις εκατόν, υπήρχε δηλαδή μια διαφορά 2,6 τοις εκατόν σε βάρος των μισθών.

Το 1985 είχαμε αύξηση της παραγωγικότητας 2,5 τοις εκατόν και πραγματική αύξηση 4,8 τοις εκατόν των μισθών, που μας δίνει μια διαφορά 2,3 τοις εκατόν υπέρ των μισθών. Για τα δυο όμως χρόνια μαζί παραμένει διαφορά 0,3 τοις εκατόν σε βάρος των μισθών.

Και για να πάμε ακόμα λίγο πιο βαθειά σημειώνουμε ότι θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον αν η Κυβέρνηση μας έλεγε ποια ήταν η αύξηση της παραγωγικότητας

το 1977 και 1978 που ήταν πολύ σημαντική, και γιατί τότε υπήρξε μείωση των μισθών χωρίς να συνοδεύσουν αυτή τη μείωση η κυβερνητική θλίψη και τα κυβερνητικά δάκρυα.

Μιλά η Κυβέρνηση γι' αύξηση των μισθών. Όμως εκείνο που λείπει είναι η δημοσίευση των στοιχείων, που θυμούμαι κι από την προηγούμενη Βουλή έντονα εξητήτο, που να δείχνουν ποιο είναι το μερίδιο των εργαζομένων στο εθνικό εισόδημα κι αν η Κυβέρνηση το θεωρεί δίκαιο κι αρκετό.

Θα ήταν επίσης μεγάλο σφάλμα να θεωρούσαμε την Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή ως την κύρια αιτία των οικονομικών μας προβλημάτων.

Με την τιμαριθμική αναπροσαρμογή παίρνει ο εργαζόμενος πίσω αυτά που χάνει λόγω του πληθωρισμού και μάλιστα καθυστερημένα κατά 6 μήνες.

Όμως η τιμαριθμική αναπροσαρμογή βρίσκεται στο στόχαστρο της εργοδοσίας από πολύ καιρό και θα ήταν σφάλμα αν τελικά η Κυβέρνηση συντασσόταν μαζί της σε κοινό μέτωπο εναντίον των εργαζομένων.

Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή είναι ένα ελάχιστο οφειλόμενο χρέος στον εργαζόμενο για να διαφυλάσσει κάπως, όχι απόλυτα, τα εισοδήματά του.

Παρέμβαση και μείωση της ικανότητας της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής θα οδηγήσει σ' αύξηση των υπερκερδών για ορισμένους και μείωση των στοιχειωδών εισοδημάτων για τους πολλούς.

Απορούμε, άλλωστε, γιατί εξακολουθεί να γίνεται τόσοσ θόρυβος για το τιμαριθμικό φέτος που οι προβλέψεις δείχνουν ότι ο πληθωρισμός θα είναι πολύ χαμηλός και πιθανόν ανεπαίσθητος γύρω στο 2 τοις εκατόν, σύμφωνα με τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις.

Μήπως γιατί τώρα που γίνεται αισθητό ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα αποτελεί κι αυτό ένα σημάδι μετακύλισης των βαρών προς την πλευρά των εργαζομένων;

Πού αποσκοπεί αλήθεια αυτή η πολιτική που το μόνο αποτέλεσμα που θα έχει θα είναι η σίγουρη ανατίναξη των εργατικών σχέσεων;

Μήπως εσκεμμένα καλλιεργείται κοινωνική ένσταση για να εξασθενίσει περισσότερο το εσωτερικό μέτωπο;

Είναι θλιβερό το γεγονός ότι στο παιγνίδι αυτό παίζει τον κύριο ρόλο η Κυβέρνηση γιατί οι δικές της ενέργειες ενθάρρυναν την εργοδοτική πλευρά να ζητά την κατάργηση της τιμαριθμικής αύξησης.

Τη μείωση του τιμαριθμού πρωτοάνεφερε πέρσι ο Υπουργός Οικονομικών κι έκτοτε την αγχάλιασαν, την προώθησαν και τη στήριξαν οι εργοδότες.

Η Κυβέρνηση με τη στάση της, που θέλει να ονομάζει ουδέτερη, ενισχύει τελικά το θόρυβο γύρω από την κατάργηση, μείωση ή διαφοροποίηση του τιμαριθμικού.

Μας κάνει εντύπωση ότι ακόμα και στην περίπτωση που ο Υπουργός δέχεται ότι λειτούργησαν αρνητικά πάνω στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας η αδυναμία του ιδιωτικού τομέα να ξεπεράσει τις οργανωτικές και τεχνολογικές ελλείψεις του όπως και τα προβλήματα εμπορίας της κυπριακής επιχειρηματικής μονάδας, επανέρχεται στα ημερομίσθια. Δεν προχωρεί σε σκέψεις ή εισηγήσεις πώς θα υποχρεωθεί ο ιδιωτικός τομέας, ιδιαίτερα στους χώρους που έχει φανερά ευεργετηθεί, να οδηγηθεί σε μεγαλύτερη συμμετοχή. Και παραλείπει εντυπωσιακά κάθε αναφορά σε πρόθεση ή διάθεση του κράτους να παρέμβει άμεσα ή έστω έμμεσα.

Όμως οι νέοι τομείς δραστηριότητας, η νέα τεχνολογία, η εμπορία ακόμα και η οργάνωση είναι υποθέσεις που συνδέονται με την ίδια την κυβερνητική πολιτική.

Η αποφυγή αναφοράς, ανάληψης ή λήψης μέτρων δεν είναι τυχαία. Η νοοτροπία που επικρατεί όλο και περισσότερο υποστηρίζει τη μεταφορά κάθε οικονομικής δραστηριότητας στον ιδιωτικό τομέα. Έγιναν, μάλιστα και πρόσφατα, κάποιοι υπαινιγμοί, επικίνδυνοι υπαινιγμοί, ακόμα και για τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Φαίνεται ν' ακολουθούμε και στην Κύπρο τη θατσερική πολιτική της ιδιωτικοποίησης του μεγαλύτερου δυνατού φάσματος της οικονομίας. Βραχυπρόθεσμα η πολιτική αυτή μπορεί ν' αποδίδει κάποια οφέλη στην Κυβέρνηση, μακροπρόθεσμα όμως πλήττει τις δυνατότητες ανάπτυξης και σταθερότητας απόδοσης προς όφελος του συνόλου.

Η χρεωκοπία των βιομηχανιών του Συνεργατισμού και των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών δεν σημαίνει ότι γι' αυτό φταίει ο δημόσιος τομέας ή έστω ο συλλογικός ή ο κοινωνικός έλεγχος μιας βιομηχανίας.

Εκείνο που έφταιζε ήταν τ' αμελέτητα έργα, τ' ακατάλληλα μηχανήματα, το ψηλό κόστος, οι υπερχρεώσεις και η έλλειψη κοινωνικού ελέγχου.

Θα ήταν μεγάλο σφάλμα αν από φόβο επανάληψης παρόμοιων χρεωκοπιών απομακρύναμε το ενδεχόμενο της ανάληψης της δημόσιας ευθύνης για την αναδιαμόρφωση της οικονομίας μας.

Ο προγραμματισμός και η ανάληψη από την Κυβέρνηση πρωτοβουλιών για εκσυγχρονισμό της βάσης της οικονομίας μας είναι πια επιβεβλημένο καθήκον.

Θα πρέπει να δούμε καθαρά ότι η οικονομία μας στα δέκα τελευταία χρόνια βασιζόταν πάνω σε μια βιομηχανία χωρίς δυναμισμό με χαμηλό τεχνολογικό επίπεδο, μια βιομηχανία που βασιζόταν σε μικρό αριθμό προϊόντων, όπως ένδυσης και υπόδησης, μια βιομηχανία που φθίνει η ανταγωνιστικότητά της στο διεθνή χώρο, ευάλωτη στις μεταβολές των διαφόρων εξωγενών παραγόντων.

Αντί να σπαταλούμε πόρους και δραστηριότητα πώς να διασώσουμε αυτή την κατάσταση θα πρέπει να διασπάσουμε τ' αδιέξοδα με μια νέα τολμηρή εξόρμηση προς τους τομείς της τεχνολογικής κι επιστημονικής προόδου. Η Κύπρος πρέπει να προετοιμάζεται κι αυτή για το μέλλον όπως όλες οι άλλες μικρές και μεγάλες χώρες. Μας διακατέχει η έγνοια με ποια εφόδια θ' αντικρύσουμε το 2000; Εμείς πιστεύουμε ότι έχουμε κιόλας σημειώσει μεγάλες καθυστερήσεις.

Πέρσι εξαγγελόταν η ίδρυση φορέα που θα μελετούσε την εφαρμογή στην Κύπρο της νέας τεχνολογίας.

Φέτος και πάλιν ο Υπουργός Οικονομικών υποστήριξε στη Βουλή ότι θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας. Δεν είπε όμως πώς θα γίνει τούτο κατορθωτό. Ποια μέτρα θα πάρουμε για να προχωρήσουμε στην ίδρυση μονάδων ψηλής τεχνολογίας που τα προϊόντα τους θα έχουν αυξημένη ζήτηση ιδιαίτερα στην περιοχή.

Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να περιμένει παθητικά τον ιδιωτικό τομέα να δεχτεί αυτή την πρόκληση. Θα πρέπει ν' αναλάβει η ίδια συντονισμένες πρωτοβουλίες.

Αυτός άλλωστε θα είναι και ο σωστός τρόπος παρέμβασης του κράτους. Αξιοποίηση των νέων παραγωγικών δεδομένων κι όχι ανάληψη ευθύνης χρεωκοπημένων μονάδων.

Φυσικά θα πρέπει να ενισχυθεί κάθε προσπάθεια εκσυγχρονισμού παραδοσιακών τομέων δραστηριότητας με παράλληλη ενίσχυση της εκβιομηχάνισης της γεωργικής παραγωγής.

Θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι παρόλο ότι διαθέτουμε τις ανθρώπινες και πνευματικές δυνάμεις για να συμπορευτούμε με την τεχνολογική πρόοδο σημειώ- νουμε μια σοβαρή καθυστέρηση. Συνέπειες της καθυστέρησης είναι η πισωδρόμηση της οικονομίας και η αχρήστευση του ανθρώπινου δυναμικού.

Ο Υπουργός Οικονομικών μίλησε για μετατροπή της Κύπρου σε κέντρο εξαγωγής υπηρεσιών, όπως προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, ερευνών, παροχής συμβουλών κι εξειδικευμένων απασχολήσεων.

Αυτά όμως λέγονται από χρόνια και όσα προχώρησαν, προχώρησαν μόνο με τρόπο τυχαίο χωρίς πρόγραμμα και υποδομή.

Είναι κοινή η διαπίστωση πως η παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα έχει υποστεί κατακόρυφη πτώση τα τελευταία χρόνια.

Η κρατική γραφειοκρατία εμφανίζει μια σκανδαλώδη ραθυμία σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας με βασικά χαρακτηριστικά —

- την αποφυγή ανάληψης ευθυνών·
- τις γνωστές καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των εργασιών·
- την έλλειψη πρωτοβουλίας και φαντασίας·
- την περιφρόνηση των πολιτών·
- την ευνοιοκρατία·

Το καθαρό αποτέλεσμα των φαινομένων αυτών είναι ένας τεράστιος και μη παραγωγικός κρατικός μηχανισμός. Μεγάλο μέρος της γραφειοκρατικής σπατάλης αντικατοπτρίζεται στο εξογκωμένο κρατικό μισθολόγιο με τα γνωστά συνεπακόλουθα για την οικονομία του τόπου.

Εκτός όμως από τα οικονομικά αποτελέσματα που συνεπάγονται οι γραφειο- κρατικές σπατάλες του δημόσιου τομέα στην Κύπρο, οι πολιτικές κι οι ιδεολογικές επιπτώσεις αυτής της κατάστασης είναι για μας εξίσου σοβαρές.

Στη συνείδηση πλατειών στρωμάτων του λαού ο σοσιαλισμός συμβαδίζει με την επέκταση του δημόσιου τομέα. Παρόλο που τούτο δεν είναι ακριβώς ορθό, η γραφειοκρατική σπατάλη, αναποτελεσματικότητα και αυθαιρεσία τείνουν να πλήξουν την έλξη που ασκούσε στις μάζες του λαού το σοσιαλιστικό ιδανικό.

Έτσι είμαστε υποχρεωμένοι όταν ζητούμε παρέμβαση ή πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης να ξεκαθαρίσουμε το ζήτημα όσο καλύτερα μπορούμε για να μην υπάρχει καμιά αμφιβολία γι' αυτά που υποστηρίζουμε και να μη δημιουργείται η εντύπωση ότι στηρίζουμε τα κακώς έχοντα μέσα στην κρατική γραφειοκρατία ή την αυθαίρετη και καισαρική διοίκηση του ευρύτερου τομέα των ημικρατικών οργανισμών και του συνεργατισμού.

Είναι σαφές πως η επέκταση της κρατικοποίησης δεν εγγυάται με κανένα τρόπο την εμπλοκή της κοινωνίας στη δημοκρατική διαχείριση των υποθέσεων του κράτους. Τούτο έχει αποδειχθεί πολλές φορές στη μικρή Κύπρο αλλά και σε πολλές χώρες στο εξωτερικό σε διάφορες εποχές.

Επομένως χρειαζόμαστε μια διαφορετική έννοια: την κοινωνικοποίηση της οικονομίας. Που εξυπακούει τη λαϊκή συμμετοχή στη διαχείριση της οικονομίας και κατ' επέκταση των κρατικών υποθέσεων.

Η κοινωνικοποίηση συνεπάγεται ακριβώς εκείνο που λείπει από τη διαχείριση των κρατικών υποθέσεων σήμερα:

Τη συμμετοχή του πολίτη στην κρατική διοίκηση, την ενημέρωσή του πάνω στα ζητήματα του δημοσίου, την αύξηση της κοινωνικής συνείδησης, την κατάργηση των στεγανών και σταδιακή κατάργηση της κάθετης ιεραρχίας. Με λίγα λόγια εκδημοκρατισμό της οικονομίας και γενικά της κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που βλέπουμε μια μελλοντική διάρρηξη των αδιεξόδων και μια νέα πορεία της οικονομίας όπως την επιβάλλουν οι νέες παραγωγικές πραγματικότητες.

Είναι με μεγάλη ανησυχία που σημειώνουμε τη σημαντική κάμψη στις εξαγωγές.

Οι προοπτικές για το φετεινό χρόνο δεν φαίνονται καλύτερες από τις περσινές.

Οι συνέπειες αυτής της εξέλιξης θα είναι δυσμενείς γιατί οι εξαγωγές αποτελούν το κυριότερο μέσο ανάπτυξης, τον κυριότερο μοχλό ανάπτυξης.

Παράλληλα δεν είδαμε κανένα μέτρο που ν' αποσκοπεί στον περιορισμό των εισαγωγών.

Υπάρχουν μέθοδοι, τρόποι άλλοι από την επιβολή νέων εισαγωγικών δασμών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τον περιορισμό του πολύ μεγάλου εμπορικού μας ελλείμματος.

Η Κυβέρνηση αναφέρεται πια με σχετική επιμονή στις δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν τα προϊόντα μας σε βασικές εξαγωγικές μας αγορές με φανερό την τάση της εγκατάλειψης ή έστω της υποβάθμισής τους. Παράλληλα τονίζεται η ανάγκη στροφής προς σταθερότερες αγορές.

Το νόημα αυτής της θέσης φανερώνει τάσεις υποβάθμισης των οικονομικών σχέσεων με τις αραβικές χώρες γιατί, λέει, θεωρούνται ασταθείς αγορές και γιατί διαφαίνεται κάμψη στις οικονομίες τους λόγω της μείωσης της τιμής του πετρελαίου και του συνεχιζόμενου πολέμου μεταξύ του Ιράκ και του Ιράν.

Όλ' αυτά είναι φανερά προβλήματα, όμως αποτελεί μυωπική και κοντόφθαλμη αντίληψη η υποβάθμιση της Αραβικής αγοράς.

Εκείνο που χρειάζεται είναι μια πιο σοβαρή αντιμετώπισή της.

Θα πρέπει να παρακολουθούμε τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και ν' αναβαθμίζουμε τις προσφορές μας.

Ο αραβικός κόσμος είναι και θα παραμείνει η κυριότερη πηγή εσόδων και ο ευρύτερος χώρος οικονομικής κι ανθρώπινης δραστηριότητας της Κύπρου.

Θα πρέπει να εννοήσουμε ότι προϊόντα που βασίζονται σ' ένταση εργασίας σταδιακά μπορεί να τα παράξει κι ο 'Αραβας εργαζόμενος, όταν φυσικά δεν θάχουμε τον ανταγωνισμό από χώρες ιδιαίτερα της Ασίας με τα φτηνά εργατικά χέρια.

Όμως θα πρέπει να προβλέψουμε ότι για πολύ ακόμα καιρό στο μέλλον θα χρειάζονται προσφορά και προϊόντα ανώτερης τεχνολογίας και ένα ανθρώπινο δυναμικό σε θέση ν' ανταποκριθεί στους νέους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Οποιαδήποτε σχέση με την ΕΟΚ δεν θα πρέπει να θεωρείται υποκατάστατο της Αραβικής αγοράς.

Αντίθετα, στις διαπραγματεύσεις με την ΕΟΚ, θα πρέπει να κρατήσουμε ανοικτές τις πόρτες προς τρίτες χώρες κι ιδιαίτερα προς τον Αραβικό κόσμο.

Το Συμβούλιο Εξαγωγών που πρόσφατα καταρτίστηκε, θα πρέπει να δει τις δυνατότητες αυτές και να προχωρήσει σε βραχυπρόθεσμη αλλά και μακροπρόθεσμη πολιτική. Αν φυσικά δεν έγινε μόνο για σκοπούς εντυπώσεων.

Χρειαζόμαστε πρόγραμμα για τα παραδοσιακά μας προϊόντα τόσο στην ελαφρή μας βιομηχανία όσο και στη βαρύτερη, όπως επίσης και ανοίγματα για τα αγροτικά μας προϊόντα.

Ιδιαίτερη, όμως, βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στις ανάγκες που θα έχει ο Αραβικός κόσμος σε 2 ή 5 ή 10 χρόνια, για να προσανατολιστούμε έγκαιρα προς τις κατευθύνσεις αυτές.

Θα πρέπει να μας απασχολήσει ιδιαίτερα η τούρκικη διείσδυση στον Αραβικό κόσμο. Η Τουρκία διαθέτει πόρους κι ανθρώπινο δυναμικό για να εκπορθήσει νέες αγορές κι εκεί ακόμα που είναι αντιπαθής. Εμείς πώς αξιοποιούμε προς όφελος της Κύπρου μια μακρά φιλική σχέση με το άμεσο γειτονικό μας περιβάλλον;

Μέτρα επίσης θα πρέπει να ληφθούν για την προώθηση των εξαγωγών μας σε χώρες όπως η Ιαπωνία και η Ιταλία, με τις οποίες έχουμε δυσμενές εμπορικό ισοζύγιο.

Κι ερχόμαστε στην ΕΟΚ. Η ευρύτερή μας τοποθέτηση για τη σημασία και το ρόλο της ΕΟΚ, ιδιαίτερα έναντι των χωρών του τρίτου κόσμου, είναι γνωστή. Τονίζαμε για την περίπτωση της Κύπρου πάντα ότι επιλέγουμε τις διμερείς σχέσεις και όχι την τελωνειακή ένωση. Όμως, τώρα η Κυβέρνηση βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις για τελωνειακή ένωση.

Φοβούμαστε ότι η Κυβέρνηση αφήνει τα πράγματα να ακολουθήσουν μια παθητική πορεία.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΟΚ έχει κάμει προτάσεις που αφήνουν εκτεθειμένα πολλά βιομηχανικά κι αγροτικά μας προϊόντα.

Η Κυβέρνηση μιας και αποφάσισε την τελωνειακή ένωση φέρει ευθύνες για δυσμενείς προτάσεις της ΕΟΚ, πράγμα που όφειλε έγκαιρα να προλάβει για να βελτιώσει τη θέση της σ' αυτό το στάδιο της διαπραγματευτικής πορείας.

Θα πρέπει σ' αυτό το σημείο να δώσουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στις σχέσεις μας με την Ελλάδα. Η ελληνική βοήθεια απεδείχθη χρήσιμη στο τωρινό στάδιο των κρίσιμων ζυμώσεων.

Η σχέση με την ΕΟΚ για κανένα λόγο θα πρέπει να μας προσανατολίσει, όπως κιόλας αναφέραμε, σε μονόπλευρες σχέσεις. Η διατήρηση των παραδοσιακών μας σχέσεων όπως και η αναζήτηση νέων αγορών στην Αφρική, την Ασία και την Αμερικανική ήπειρο θα πρέπει να βρίσκονται στις προτεραιότητές μας.

Ο Υπουργός Οικονομικών για να δικαιολογήσει το διογκούμενο εξωτερικό δανεισμό επικαλείται την αδυναμία των εθνικών πόρων να χρηματοδοτήσουν «το σύνολο της επενδυτικής και καταναλωτικής ζήτησης».

Ως λόγους του αυξημένου εξωτερικού δανεισμού αναφέρει τις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής και κατοχής και τις αρνητικές εξελίξεις στη διεθνή οικονομία.

Στις ίδιες αιτίες αποδίδει και το διευρυνόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα.

Προσθέτει σ' αυτά ο Υπουργός τα γενναιόδωρα κίνητρα και την άμυνα.

Πέραν των όσων έχει αναφέρει ο κ. Υπουργός, υπάρχουν κι άλλοι λόγοι τους οποίους όμως αποσιωπά, όπως:

Η εκροή και μαζική φυγάδευση κεφαλαίων που εξασθένησε την οικονομία μας και αποδυνάμωσε τους εθνικούς μας πόρους.

Για το ύψος της λαθραίας εξαγωγής κεφαλαίων έχουν αναφερθεί διάφοροι αριθμοί που όλοι κυμαίνονται γύρω στο 1 δισεκατομμύριο λίρες, ποσό που υπερκαλύπτει σημαντικά το εξωτερικό χρέος.

Άλλος λόγος αύξησης του εξωτερικού χρέους είναι η χωρίς προηγούμενο αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος με κύριο συντελεστή την αλόγιστη επέκταση των δημοσίων καταναλωτικών δαπανών.

Η σχέση εξωτερικού χρέους προς το ακαθάριστο εθνικό προϊόν ανέρχεται φέτος στο 39 τοις εκατό έναντι 41 τοις εκατό που ήταν πέρσι.

Η σχέση εξωτερικού χρέους έναντι του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος συγκρίνεται μ' εκείνο των υπερχρεωμένων χωρών της Λατινικής Αμερικής. Η μείωση του από 41 τοις εκατό πέρσι στο 39 φέτος δεν αποτελεί παρηγοριά γιατί η ουσία της σχέσης δεν μεταβάλλεται.

Είναι αξιοσημείωτο ότι το εμπορικό έλλειμμα από το 1978 μέχρι το τέλος του 1985 σχεδόν τετραπλασιάστηκε κι' έφτασε στα 430 εκ. λίρες.

Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών σχεδόν διπλασιάστηκε την ίδια περίοδο κι' έφτασε στα 90 εκ. λίρες.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα υπερτριπλασιάστηκε κι έγινε 75 εκ. λίρες. Και το συνολικό εξωτερικό χρέος την τελευταία επταετία τετραπλασιάστηκε κι' έφτασε στα 536 εκ. λίρες.

Όλ' αυτά μαζί με την ταχεία επιτάχυνση του ποσοστού εξυπηρέτησης του χρέους στο άμεσο μέλλον διαγράφουν μια εκρηκτική κατάσταση, και αυτό το τοποθετούμε όχι για να κάνουμε οποιασδήποτε μορφής δημαγωγία αλλά για να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου και να λάβουμε έγκαιρα μέτρα πριν οδηγηθούμε σε δυσμενείς εξελίξεις. Και η εκρηκτική κατάσταση που διαμορφώνεται είναι αυτή που οδηγά στην ελαχιστοποίηση των δυνατοτήτων σύναψης νέων δανείων με συνέπεια τη μείωση των επενδύσεων, την οικονομική στασιμότητα και την πτώση του βιοτικού επιπέδου του λαού ή ακόμα στην άλλη περίπτωση στην επιβολή μέτρων λιτότητας από τις δανειστριες χώρες και από τους ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς σε συνεργασία με το διεθνές νομισματικό ταμείο.

Αποτέλεσμα μιας τέτοιας εξέλιξης θα είναι και πάλιν η πτώση του βιοτικού επιπέδου του λαού.

Μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν για την ανακοπή της διόγκωσης του εξωτερικού χρέους είναι:

- (α) Προσφυγή στον εξωτερικό δανεισμό να γίνεται μόνο για χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων που τελικά δυναμώνουν την παραγωγική δυναμικότητα της χώρας, τις εξαγωγικές της δυνατότητες και την ικανότητα της για εξυπηρέτηση του χρέους.
- (β) να μην επαναληφθεί σύναψη δανείων για κάλυψη δημοσίων καταναλωτικών δαπανών.
- (γ) μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος με δραστικά μέτρα.

Συζήτηση των προϋπολογισμών ουσιαστικά σημαίνει συζήτηση της δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Χωρίς η δημοσιονομική πολιτική να καλύπτει το σύνολο της οικονομικής πολιτικής, συνιστά τον καθρέφτη της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης, τη φιλοσοφία και τον προσανατολισμό της.

Η δημοσιονομική πολιτική που η μια πτυχή της είναι το φορολογικό σύστημα και η άλλη οι δημόσιες δαπάνες δίνει το μέτρο της κατανομής τόσο των βαρών όσο και των ωφελημάτων μεταξύ των διαφόρων ομάδων του πληθυσμού.

Υπάρχει ο ισχυρισμός από μέρους της Κυβέρνησης ότι η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο είναι εξαιρετικά χαμηλή, οποιοδήποτε μέτρο διεθνών συγκρίσεων κι αν χρησιμοποιηθεί.

Είναι πιθανόν η φορολογία στην Κύπρο να είναι πιο χαμηλή από άλλες χώρες, ιδιαίτερα της Δυτικής Ευρώπης. Αν όμως λάβουμε υπόψη ποιες κοινωνικές παροχές προσφέρουν, τότε θ' αντιληφθούμε ότι συγκρίνουμε ανόμοιες καταστάσεις.

Δεν μπορεί να συγκριθεί το δικό μας φορολογικό σύστημα μ' αυτό άλλων χωρών που προσφέρουν κρατικό σχέδιο υγείας, δωρεάν πανεπιστημιακή μόρφωση, συνεχές ανεργιακό επίδομα και πολλά άλλα.

Θα πρέπει σίγουρα να ληφθούν μέτρα για να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα, όμως θα ήταν λάθος να στρεφόταν η προσοχή της Κυβέρνησης σε νέες φορολογίες ή συγκαλυμμένα νομισματικά μέτρα με στόχο τον περιορισμό των εσόδων των εργαζομένων.

Υπάρχουν τομείς προς τους οποίους θα πρέπει να στραφεί η προσοχή της Κυβέρνησης.

Αυτοί είναι η επιβολή ενός δικαιότερου φορολογικού συστήματος.

Η αναθεώρηση των κινήτρων που επιβάλλεται πια από την ίδια την πραγματικότητα. Έχει γίνει αισθητό ότι το δημοσιονομικό κόστος των κινήτρων είναι βαρύτερο και ότι αυτά αποτελούν ένα από τους πιο βασικούς συντελεστές των ελλειμμάτων.

Και πρώτα οι φόροι.

Το φορολογικό μας σύστημα επιτείνει τα κοινωνικά και τα οικονομικά χάσματα.

Οι έμμεσοι φόροι αυξάνονται συνεχώς έναντι των άμεσων και επιβαρύνονται κατά συνέπεια τα πλατιά λαϊκά στρώματα.

Όμως άδικη είναι και η σχέση μεταξύ των διαφόρων εισοδηματικών τάξεων στην κατανομή των άμεσων φόρων.

Η συμβολή των μισθωτών το 1986 ανέρχεται στο 70,6% ενώ των αυτοεργοδοτούμενων που δεν είναι μόνο οι μικρομεσαίοι στην τάξη αυτή, φτάνει το 10,2% και των νομικών προσώπων που υπάγονται όλες οι μεγάλες εταιρείες μόλις και πλησιάζει το 19,2%.

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1986 προβλέπει μια σημαντική αύξηση των εσόδων κατά 24,5%. Η αύξηση αυτή στηρίζεται στη θεαματική αύξηση των άμεσων φόρων κατά 37% και των έμμεσων κατά 20%. Η αύξηση των άμεσων φόρων προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα, δηλ. τους μισθωτούς, ενώ αντίθετα η αύξηση της άμεσης φορολογίας για τα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις περιορίζεται σ' απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει και την τεραστίων διαστάσεων διαπραττόμενη φοροδιαφυγή.

Σχετικά με το τεράστιο αυτό πρόβλημα το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ καταλογίζει στην Κυβέρνηση την αποκλειστική ευθύνη για τη μη προώθηση των αναγκαίων μέτρων και θεσμικών αλλαγών για τερματισμό ή τουλάχιστον τον περιορισμό των εγκληματικών αυτών πράξεων.

Πέρσι η Κυβέρνηση ανάγγελλε άμεση κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου.

Φέτος έχουμε επανάληψη της ίδιας διαβεβαίωσης.

Η φοροδιαφυγή σε συνδυασμό με τη λαθραία εξαγωγή κεφαλαίων αφαιμάσσουν την οικονομία του τόπου. Η εθνική αυτή αιμορραγία θα πρέπει να σταματήσει και μάλιστα το ταχύτερο.

Η Κυβέρνηση προτάσσοντας μικροκομματικές σκοπιμότητες και υποχωρώντας σε πιέσεις διαφόρων συμφερόντων επέδειξε αδικαιολόγητη αδράνεια αν όχι ανοχή στη συνεχιζόμενη διάπραξη του διπλού αυτού εγκλήματος.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της φυγάδευσης των κεφαλαίων είναι που τοποθετεί τις προτεραιότητές του και σίγουρα όχι όπως η Κυβέρνηση στους μισθούς των εργατοϋπαλλήλων.

Θ' αναμένουμε την άμεση λήψη μέτρων σύμφωνα με τις κυβερνητικές υποσχέσεις πριν αναλάβουμε δικές μας πρωτοβουλίες.

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση στα νευραλγικά αυτά σημεία φάνηκε κατώτερη των περιστάσεων. Με το να αδρανήσει στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της φυγάδευσης κεφαλαίων συνέβαλε στη διόγκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Η παρουσία ενός ελλείμματος ύψους 132,3 ή 163 εκ. λιρών, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως είναι ένδειξη είτε άγνοιας της σοβαρότητας της κατάστασης είτε αδυναμία λήψης ενδεδειγμένων μέτρων.

Δεν εξηγείται διαφορετικά η διόγκωση κατά 17 τοις εκατόν των προϋπολογισμών σε σχέση με πέρσι.

Δεν εξηγείται η μεγένθυση του κυβερνητικού μισθολογίου μ' αναβαθμίσεις θέσεων και με 650 νέες θέσεις μέσα σ' ένα ήδη πολυπληθή Κυβερνητικό μηχανισμό.

Η συνέχιση των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού για μια ακόμη χρονιά θα σημαίνει την ίδια και χειρότερη αποσταθεροποιητική τους επίδραση στην οικονομία μ' όλες τις συνακόλουθες δυσμενείς επιπτώσεις στην κατανάλωση, τον πληθωρισμό, το ισοζύγιο πληρωμών, το εσωτερικό και εξωτερικό χρέος.

Η περαιτέρω χρηματοδότηση του ελλείμματος θα συνεχίσει ν' απορροφά τεράστιους πόρους με δυσμενείς επιπτώσεις στην εξασφάλιση κεφαλαίων για χρηματοδότηση της αναπτυξιακής μας πορείας.

Η Κυβέρνηση έχει ακόμα δυνατότητες να μειώσει τα ελλείμματα αν καταστήσει τη Δημόσια Υπηρεσία πιο παραγωγική, με διάφορους τρόπους και μεθόδους.

Προς την κατεύθυνση αυτή θα βοηθούσε η μηχανογράφηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, που κι αυτή είναι υπεσχημένη, με την εισαγωγή ηλεκτρονικών υπολογιστών ή και προσωπικών υπολογιστών όπου τούτο είναι δυνατόν. Η σωστή αξιοποίηση των ανθρώπινων δυνάμεων που συγκεντρώνει η δημόσια υπηρεσία, και είναι πολλοί αυτοί που μπορούν να εργαστούν αποδοτικά μέσα στη δημόσια υπηρεσία, αλλά και η αλλαγή των διαδικασιών που ορισμένες είναι οι ίδιες που ισχύουν από το 1978.

Η αυτοματοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών θα συνέβαλλε στη βελτίωση της απόδοσης και στη μείωση της γραφειοκρατίας.

Ο Υπουργός υποσχέθηκε περισυλλογή, όμως η Κυβέρνηση δεν έδωσε προς την κατεύθυνση αυτή πειστικά δείγματα.

Η Κυβέρνηση φαίνεται διατεθειμένη επίσης να αναθεωρήσει την πολιτική της πάνω στις επιδοτήσεις, ιδιαίτερα των αγροτικών προϊόντων.

Οι επιδοτήσεις των αγροτικών προϊόντων ανέρχονται σε 30 εκ. λίρες για τα σιτηρά και 5 εκ. λίρες για τ' αμπελουργικά προϊόντα.

Επιδοτήσεις όμως στα σιτηρά δίνονται τόσο στις χώρες της ΕΟΚ όπως και στις ΗΠΑ. Αν μειωθούν οι επιχορηγήσεις στα δημητριακά, οι επιπτώσεις θα είναι δυσμενείς τόσο στον καταναλωτή και στον κτηνοτρόφο, όσο και στην οικονομία γενικότερα.

Για τον κτηνοτρόφο θα σημαίνει αύξηση του κόστους της παραγωγής όλων των προϊόντων, γεγονός που θα στρέψει την αγορά και τον καταναλωτή στα φθηνότερα εισαγόμενα είδη. Θα πλήξει επίσης τις δυνατότητές μας, όσες υπάρχουν για εξαγωγές. Παράλληλα η αύξηση των εισαγωγών θα διευρύνει ακόμη περισσότερο το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Αν λογαριάσουμε και την τελωνειακή ένωση, αυτό θα είναι το τέλος της κτηνοτροφίας μας με αντικτύπους όχι μόνο στην οικονομία αλλά και στην κοινωνία ευρύτερα.

Αύξηση της τιμής των βασικών ειδών διατροφής θα σημαίνει αύξηση του τιμαρίθμου και περαιτέρω αναστάτωση στις εργατικές σχέσεις.

Τα 5 εκ. για τ' αμπελουργικά προϊόντα βοηθούν στη συγκράτηση της αγροτικής οικονομίας σε δυο επαρχίες.

Το αμπελουργικό πρόβλημα πρέπει ν' αντιμετωπιστεί σταδιακά και δημιουργικά και όχι εξοντωτικά για τους ανθρώπους και τις καλλιέργειες.

Το θέμα των επιδοτήσεων δεν είναι υπόθεση παροχών αλλά προσπάθεια αποκατάστασης κάποιας κοινωνικής δικαιοσύνης.

Ο Υπουργός Οικονομικών αναφέρθηκε στις προθέσεις της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας, ενός νέου έμμεσου φόρου.

Όμως κάτω από ποιες συνθήκες σκέφτεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει στην επιβολή του;

Αν τούτο γίνει με τη σημερινή δυσμενή συσχέτιση έμμεσων και άμεσων φόρων, η κατάσταση θα επιδεινωθεί σε βάρος των χαμηλότερων εισοδηματικών τάξεων.

Στις χώρες της ΕΟΚ όπου επιβάλλεται ο φόρος προστιθέμενης αξίας έχουν καταργηθεί οι δασμοί πάνω στα εμπορεύματα και τις υπηρεσίες που διακινούνται μεταξύ των κρατών μελών και έχουν πρόσθετα μειωθεί σε χαμηλά επίπεδα οι δασμοί από τρίτες χώρες.

Η επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας κρίθηκε απ' αυτούς πιο δίκαιος τρόπος αναπλήρωσης των εσόδων που οι χώρες της ΕΟΚ έχαναν.

Στην Κύπρο είναι πρόδηλη η πρόθεση της Κυβέρνησης να διατηρήσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τη μεγαλύτερη ψηλή έμμεση φορολογία με παράλληλη επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να ξέρει ότι δεν θα δεχτούμε νέα φανερή ή συγκαλυμμένη αύξηση της έμμεσης φορολογίας. Εκείνο που θεωρούμε αναγκαίο είναι πρώτα να εξαντλήσει τα περιθώρια που της παρέχει η υφιστάμενη άμεση φορολογία και μετά να κάμνει σκέψεις για οποιαδήποτε άλλα πρόσθετα μέτρα.

Αναφέρθηκε επίσης ο κ. Υπουργός επανειλημμένα στην ομιλία του στα πετρελαιοειδή.

Κεντρική άποψη της Κυβέρνησης είναι ότι θάπρεπε τα περισεύματα που δημιούργησε η πτώση της τιμής του πετρελαίου να της αφήνοντο για την κάλυψη των ελλειμμάτων.

Αν δεχτούμε την άποψη αυτή σημαίνει ότι θα προχωρήσουμε στην εύκολη λύση της χρησιμοποίησης ενός απρόβλεπτου εσόδου χωρίς ν' αντιμετωπίσουμε τα βασικά οικονομικά μας προβλήματα.

Περνά από τη σκέψη μας ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο πιθανόν να συνέβαλλε σε περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης, όπως οι ευκαιρίες που είχαμε και εξανέμισαν τις προοπτικές για οικονομική πρόοδο μετά το 1974. Κάτι παρόμοιο μπορεί να συμβεί και τώρα αν χρησιμοποιήσουμε τα έσοδα πετρελαίου απλώς για να καλύψουμε τα ελλείμματά μας. Αυτό είναι πιθανόν τελικά να επιδεινώσει την κατάσταση.

Η αύξηση του φόρου στα πετρελαιοειδή μπορεί να σημαίνει διαιώνιση των αρνητικών στοιχείων της οικονομίας, την εξανέμιση των θετικών επιπτώσεων της μείωσης της τιμής των πετρελαιοειδών στη γεωργία, τη βιομηχανία, και γενικότερα στην οικονομία του τόπου.

Όσο για τον τόκο και τη διαφοροποίηση του, νομίζουμε ότι άκαιρα ανακινείται το ζήτημα αυτό.

Ο πληθωρισμός είναι πολύ χαμηλός και προβλέπεται να βρεθεί σ' ακόμα πιο χαμηλά επίπεδα το 1986.

Διαφοροποίηση του τόκου σήμερα και φυσικά προς τα άνω θα σημαίνει ακριβότερο χρήμα, άνοδο του κόστους ζωής, νέα πληθωριστικά φαινόμενα.

Το θέμα του τόκου εξετάστηκε και στο παρελθόν και απορρίφθηκε η κατάργηση της νομοθετικής του ρύθμισης και η μετατροπή του σε μέσο οικονομικών και νομισματικών ρυθμίσεων.

Η διατήρησή του στο 9% δεν έβλαψε τον τόπο όταν τα πράγματα ήταν χειρότερα. Σήμερα αν μπορούσε να σχολιάσει κάποιος το 9% πιθανόν να έπρεπε να πει ότι είναι αρκετά ψηλό.

Η κατάσταση της οικονομίας μας γίνεται ακόμη πιο ανησυχητική από το μεγάλο ποσοστό συμμετοχής του τουρισμού στη διαμόρφωση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος.

Η απρογραμμάτιστη ανάπτυξη και η τάση για συνεχή επέκταση, ακόμη και πέραν των δυνατοτήτων του τόπου, δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για το μέλλον. Έχουν κιόλας γίνει αισθητές οι πιέσεις πάνω σε διάφορους άλλους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Όμως εκείνο που θα πρέπει να μας προκαλεί πραγματική ανησυχία είναι η αστάθεια που ο τουρισμός παρουσίαζε είτε ως προτίμηση των ξένων επισκεπτών είτε ως αποτέλεσμα πολιτικών ή άλλων εξελίξεων.

Απορούμε πόσο η Κυβέρνηση λογαριάζει όλα αυτά τα δεδομένα για να μη βρεθούμε αντιμέτωποι νέων οδυνηρών καταστάσεων που θα σημαίνουν νέα ελλείμματα και νέα διασπάθιση κεφαλαίων και δυνατοτήτων. Τούτο επιβάλλει την επανεξέταση της συνολικής τουριστικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Αν τα προηγούμενα χρόνια είχαν ως κύρια χαρακτηριστικά κάποιες αστοχίες ή σκάνδαλα όπως του Συνεργατισμού, της ΞΕΚΤΕ ή του εργοστασίου λιπασμάτων, ο χρόνος που μας πέρασε είχε ως χαρακτηριστικό το κλείσιμο εργοστασίων και τη δημιουργία ρεύματος ανεργίας.

Πρόσφατα έκλεισε το εργοστάσιο αμιαντοσωλήνων, έκλεισε η ΣΕΒΕΓΕΠ. έκλεισε ο Αμιάντος και έκλεισαν ή μείωσαν το προσωπικό τους πολλά εργοστάσια ένδυσης και υπόδησης.

Η ανεργία θα είναι ένα όλο και μεγεθυνόμενο πρόβλημα για τον τόπο στο χρόνο που διανύουμε. Το πρόβλημα είναι αισθητό και θα γίνεται όλο και πιο πειστικό. Τα ποσοστά ανεργίας είναι ασταθή. Έτσι δεν μπορούμε να επιμείνουμε ή να θεωρήσουμε πειστικό τον αριθμό που μας αναφέρθηκε. Πάντως υπάρχει ένα άλλο αδιαμφισβήτητο στοιχείο που είναι ξεκάθαρο και αυτό αναφέρεται στη συνεχή αύξηση του πραγματικού αριθμού των ανέργων.

Πώς θα αντιμετωπισθεί αυτό το τεράστιο πρόβλημα δεν φαίνεται μέσα από τις θέσεις, τα έγγραφα ή τις ομιλίες των υπεύθυνων κυβερνητικών αρμοδίων.

Η άμυνα και οι ανάγκες της είναι ένας άλλος τομέας που απαιτεί συνεχώς ποσά τόσο για τη συντήρηση όσο και την ανάπτυξή της.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ δηλώνει κατηγορηματικά και απερίφραστα ότι θα εργαστεί μ' όλες του τις δυνάμεις για την εξασφάλιση των αναγκών των ποσών που απαιτεί η περιφρούρηση του τόπου.

Έχουμε συνείδηση ότι ζούμε κάτω από κατοχή και αντιμετωπίζουμε τον κίνδυνο του ολικού αφανισμού, γι' αυτό οι δαπάνες για την άμυνα δεν σημαίνουν για μας την εφαρμογή της μιας ή της άλλης οικονομικής πολιτικής.

Είναι γι' αυτό που ξεχωρίζουμε την άμυνα και τις ανάγκες μιας πιο συνολικής αντιμετώπισης του θέματος.

Είναι γι' αυτό που επιθυμία και πρόθεσή μας είναι να συμβάλουμε στην κάλυψη των αναγκών της άμυνας από εσωτερικούς πόρους για να μην επιβαρύνει το εξωτερικό χρέος ή άλλους τομείς κοινωνικής πολιτικής και φυσικά θα είναι το μόνο κεφάλαιο που θα ψηφίσουμε τελικά στους προϋπολογισμούς.

Για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση των προβλημάτων της οικονομίας ο Υπουργός Οικονομικών αναφέρθηκε στο μελετούμενο πέμπτο σχέδιο οικονομικής δράσης 1987—1991.

Στα πλαίσια του σχεδίου αυτού η Κυβέρνηση προτίθεται να εισάξει μέτρα που να στοχεύουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των αγαθών και υπηρεσιών.

Δεν θέλουμε να προκατάλαβουμε τ' αποτελέσματα του πέμπτου σχεδίου, όμως η πείρα του προηγούμενου σχεδίου το λιγότερο που μπορούμε να πούμε είναι ότι αφήνει πολλές αμφιβολίες. Θα μας ενδιέφερε, πραγματικά να είχε καλύτερη τύχη το πέμπτο σχέδιο.

Για τη βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση των προβλημάτων της οικονομίας προβάλλει η Κυβέρνηση το πρόγραμμα για την ενίσχυση της σταθερότητας της οικονομίας μέσα στο 1986 και 1987.

Το πρόγραμμα αυτό θα εγκριθεί πρώτα από το ανώτατο συμβούλιο οικονομικής πολιτικής και στη συνέχεια θα πάει στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή.

Χωρίς ο Υπουργός ν' αναφερθεί στα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για τη σταθεροποίηση της οικονομίας τοποθετεί ψηλούς στόχους για το πρόγραμμα.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να προσθέσουμε κάποιες δικές μας σκέψεις. Το πρόγραμμα πρέπει να καταρτιστεί με αποκλειστικό γνώμονα τη δίκαιη κατανομή των οικονομικών βαρών.

Η ετεροβαρής επίθεση εναντίον των εισοδημάτων των εργαζομένων όχι μόνο δεν θα σταθεροποιήσει την οικονομία αλλά θα μας βυθίσει σε μια πολύπλευρη κρίση.

Το χρόνο που μας πέρασε έλειψαν ουσιαστικά έργα. Θα αναφέρουμε μερικά.

Δεν προωθήθηκε το σχέδιο υγείας.

Δεν προωθήθηκε το Πανεπιστήμιο.

Έλειψε η αντίληψη για ισότιμη ανάπτυξη πόλης και υπαίθρου και φοβούμαστε ότι αυτό το σημείο θα πληγεί καίρια και από την παραμέληση ή τον παραγκωνισμό των μη παραγωγικών έργων.

Έλειψαν τα έργα βορείως του Τροόδους.

Πάνω σ' όλα αυτά τα επί μέρους θέματα δεν θα επεκταθούμε. Θάχουμε την ευχέρεια να τ' ανακινήσουμε στο προσεχές μέλλον. Όμως για το Πανεπιστήμιο και την Υγεία θα είμαστε πιεστικοί και απαιτητικοί.

Δεν μπορούμε επίσης να παραβλέψουμε και ό,τι έγινε, ιδιαίτερα στον τομέα της διαφύλαξης των υδατικών πόρων, της κατασκευής του Νότιου Αγωγού και του σχεδίου Πόλης Χρυσοχούς, των οδικών έργων, των νοσοκομείων, όπως επίσης και όσο αφορά τις διάφορες άλλες κατασκευές για τις ανάγκες των προσφύγων.

Θα πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι οι υποχρεώσεις της κοινωνίας έναντι των προσφύγων είναι πολύ περισσότερες και χρειάζεται να γίνουν ακόμη πολλά για να τους προσφερθεί αυτό που ονομάζεται άνετη διαβίωση μέχρι της ώρας της επιστροφής.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι οι εξαιρετικά αρνητικές μακροπρόθεσμες τάσεις των κυριότερων οικονομικών μεγεθών υποδηλώνουν με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο τη χρεωκοπία της ακολουθούμενης οικονομικής πολιτικής και επιτάσσουν την αναστροφή τους με στόχο την εξυγίανση της οικονομίας του τόπου.

Τούτο μπορεί να γίνει με αλλαγή πορείας και όχι με ημίμετρα.

Όμως μας ανησυχεί ταυτόχρονα σοβαρά και η έλλειψη προοπτικής έστω για μεσοπρόθεσμη βελτίωση της οικονομίας. Η κατά καιρούς βραχυχρόνια βελτίωση ορισμένων οικονομικών μεγεθών δεν αποτελεί παρά μόνο παροδική ανάρρωση της εξασθενημένης και πάσχουσας οικονομίας μας.

Η κατάσταση της οικονομίας, καλή ή κακή, οφείλεται τελικά κύρια στην επενέργεια εξωτερικών και τυχαίων παραγόντων, και όχι σε δική μας παρεμβολή ή σχεδιασμό.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης χρειάζονται μέτρα και αποφάσεις που θα πρέπει να τείνουν:

- (α) Στη διαφύλαξη της οικονομίας του τόπου από την ξένη εξάρτηση.
- (β) Στην ανακοπή της μεγένθυσης των οικονομικών και κοινωνικών χαρμμάτων. Η Κύπρος ανήκει στο λαό της και όχι στους λίγους κεφαλαιούχους της οικονομικής ολιγαρχίας.
- (γ) Στην επιβολή θεσμικών και άλλων αλλαγών. Αλλαγών στην κοινωνία και την οικονομία για μια πιο αυτοδύναμη ανάπτυξη.
- (δ) Στην εξυγίανση κι εκδημοκρατικοποίηση και ενδυνάμωση του συνεταιριστικού μας κινήματος.
- (ε) Στην προώθηση της λαϊκής συμμετοχής το σχεδιασμό και την υλοποίηση αποφάσεων.

- (στ) Στον έλεγχο και την κοινωνικοποίηση στρατηγικών τομέων της οικονομίας.
- (ζ) Στην εφαρμογή μιας δυναμικής επενδυτικής πολιτικής.
- (η) Στην προώθηση νέων κλάδων ψηλής τεχνολογίας.
- (θ) Στη διαφύλαξη και την αύξηση του εισοδήματος των εργαζομένων και ιδιαίτερα του αγροτικού κόσμου.
- (ι) Στην άνοδο του επιπέδου της ποιότητας της ζωής.

Όλα αυτά θα κατατείνουν στη δημιουργία μιας σταθερότερης, ισόρροπης και μακροπρόθεσμης ανάπτυξης προς όφελος του λαού.

Με τις επιβεβλημένες θεσμικές αλλαγές θα πρέπει να απαλλαγεί ο λαός, οι εργαζόμενοι και οι νέοι από το άγχος και την καταπίεση ενός αυταρχικού μηχανισμού που ζητά από τον πολίτη την υποταγή και το διασυρμό.

Τη σημερινή τάξη πραγμάτων με φανερή την τάση της συναλλαγής, της εξαγοράς ή του εκβιασμού θα πρέπει να την αντικαταστήσουμε με τη διασφάλιση των δημοκρατικών θεσμών, των δικαιωμάτων των πολιτών και των ίσων ευκαιριών.

Η κοινωνία μας πάσχει βαθιά από μια τάση που έντεχνα καλλιεργήθηκε εξάρτησης και υποταγής σε ισχυρούς παράγοντες και κύκλους.

Τούτο θα πρέπει να τερματιστεί και να κυριαρχήσει η αντίληψη της κοινωνίας των ελεύθερων, περήφανων και αξιοπρεπών ανθρώπων.

Μόνο μέσα σε τέτοιες συνθήκες θα οικοδομήσουμε μια αγωνιζόμενη για ελευθερία κοινωνία, ικανή να αντεπεξέλθει σε δυσκολίες, παγίδες και συνωμοσίες.

Ένας ενεργοποιημένος και αξιοποιημένος λαός σ' ολόκληρη την κλίμακα των κοινωνικών ευκαιριών και των προσωπικών του ικανοτήτων θα είναι ένα ακαταμάχητο δυναμικό σε θέση να φέρει στην Κύπρο τη λεφτεριά και την ειρήνη.

Αν σήμερα καταψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς, αυτό το κάνουμε για να κάνουμε αισθητή τη θέση μας ότι ο τόπος χρειάζεται μια άλλη πορεία.

Πάνω στο θέμα αυτό, κ. Πρόεδρε, θα επεκταθώ στις δευτερολογίες αν έχω την ευκαιρία απαντώντας σε ορισμένα που ελέχθησαν στην Βουλή και περιμένοντας να ακούσω και τι άλλο θα λεχθεί για να δώσω μια συνολική απάντηση.

Πιστεύουμε ότι τούτο είναι δυνατόν, είναι κατορθωτό, γιατί έχουμε απεριόριστη εμπιστοσύνη στις ικανότητες και τον πατριωτισμό του λαού μας.

Χρειαζόμαστε μια πορεία λαϊκής συμμετοχής στο εθνικό θέμα, στην άμυνα, στην ανάπτυξη και στην οικονομία.

Η μέχρι τώρα πορεία μας συσσώρευσε αδιέξοδα και ήταν η πορεία της ηγετοκρατίας και της απουσίας του λαού.

Στρέφουμε ταυτόχρονα τη σκέψη μας στους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας για να τους πούμε ότι προσδοκούμε τη στιγμή που θα συντάσσουμε από κοινού προϋπολογισμούς για την αντιμετώπιση των κοινών προβλημάτων μέσα σε μια λήφτερη, δημιουργική και δημοκρατική κοινωνία χωρίς τουρκικό κατοχικό στρατό ή άλλες στρατιωτικές παρουσίες ή ξένες βάσεις.

Δώδεκα χρόνια ύστερα από την εισβολή και κατοχή είχαμε όλο το χρόνο στη διάθεσή μας να δούμε τις πραγματικότητες, να συνειδητοποιήσουμε τα σφάλματά μας, να παύσουμε νάχουμε ψευδαισθήσεις, ν' αποκτήσουμε ένα όραμα για το λαό και τον τόπο.

Καταψηφίζουμε γιατί δεν δεχόμαστε τη σημερινή εκτροπή του καταναλωτισμού και του ατομικισμού, γιατί δεν δεχόμαστε την ανισότητα και τη λαϊκή απουσία, γιατί δεν εγκρίνουμε την πολιτική και την κοινωνική αδικία, γιατί αναζητούμε μια άλλη κοινωνία σύμφωνη με τα κατοχικά δεδομένα σε θέση να αντιπαλαίψει με τον τουρκικό επεκτατισμό.

Αναζητούμε μια κοινωνία που θα ζει καθημερινά την αγωνία και το πάθος των προσφύγων που κάποιοι νομίζουν ότι δεν υπάρχει.

Αναζητούμε μια κοινωνία που θα έχει στραμμένη τη σκέψη της στους αγνοουμένους, στην Καρπασία, στον Πενταδάκτυλο.

Για μας οι προϋπολογισμοί δεν είναι μόνο κάποιοι λογαριασμοί αλλά είναι ένα εργαλείο στην πάλη του λαού για λεφτεριά και για Δημοκρατία.

Κύριε Πρόεδρε,

Ευχαριστώ τους συναδέλφους για την υπομονή να με ακούσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε, Αξιότιμοι Κύριοι Συνάδελφοι,

Το σοβαρότερο μειονέκτημα των 3 Προϋπολογισμών που συζητούμε είναι αυτό που αναφέρει η διαπίστωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προϋπολογισμού και Οικονομικών για τη «δυσάρεστη εικόνα με τη μορφή του συνεχώς διογκούμενου δημοσιονομικού ελλείμματος, το οποίο αν αφεθεί να συνεχίσει ανεξέλεγκτα την πορεία του θα θέσει όχι μόνο σε κίνδυνο την ίδια τη δημοσιονομική πολιτική αλλά θα επιδράσει και θα επηρεάσει και κάθε άλλο οικονομικό μέγεθος».

Υπάρχει επίσης στην Έκθεση της Επιτροπής και άλλη σοβαρή διαπίστωση: «Το έλλειμμα των 132 εκατομμυρίων λιρών και το συνολικό έλλειμμα των 164 εκατομμυρίων λιρών στους Προϋπολογισμούς».

Εδώ σ' αυτές τις δυο διαπιστώσεις που βρίσκονται οι μεγάλοι κίνδυνοι της οικονομίας μας και του τόπου.

Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε,

Σε κρίσιμη φάση βρίσκεται το Κυπριακό πρόβλημα και οι εξελίξεις που αναμένονται.

Ασφαλώς για την Κύπρο και την οικονομία μας θάμαστε σε καλύτερη θέση αν οι προϋπολογισμοί του κράτους ευσυζητούντο μέσα σε συνθήκες λύσης του Κυπριακού, μέσα σε συνθήκες μιας Ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, μέσα σε συνθήκες μιας Ομόσπονδης Κύπρου του Νότου και του Βορρά.

Όμως το Κυπριακό πρόβλημα συνεχίζει να παραμένει άλυτο και η Κύπρος διαχωρισμένη σε Βορρά και Νότο. Και αυτό προς ζημιά πολιτική και οικονομική όλου του λαού της Κύπρου Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Πιστεύουμε ότι το αδιέξοδο δεν πρέπει να συνεχιστεί. Ότι η νέα πρωτοβουλία Γκουεγιάρ και οι Σοβιετικές προτάσεις πρέπει να καρποφορήσουν. Για να πάψει ο διαχωρισμός της Κύπρου σε Βορρά και Νότο. Για να φτάσουμε σε μια ειρηνική λύση βάσει των αποφάσεων του Ο.Η.Ε. και των Συμφωνιών Κορυφής.

Κύριε Πρόεδρε,

Με αυτό το σύντομο πρόλογο θα μπω στα κύρια θέματα που θα θίξω στους δυο προϋπολογισμούς.

Τα θέματα της ανάπτυξης της γεωργοκτηνοτροφίας και της πολιτικής που επιβάλλεται να ακολουθήσει η Κυβέρνηση για να αυξηθεί η γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή και το κατά κεφαλή αγροτικό εισόδημα.

Μιλώντας ο Υπουργός Οικονομικών κ. Μαυρέλλης στη Βουλή στις 20 του Φεβράρη για τα προβλήματα ανάπτυξης και σταθερότητας της οικονομίας μας ανέφερε μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα. «Παράλληλα εξαιτίας των αυξήσεων στους μισθούς και τα ημερομίσθια με ρυθμό πολύ πιο ψηλό από εκείνο των χωρών που μας ανταγωνίζονται, πλήγηκε αισθητά η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας, γεγονός που περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες μας για διατήρηση των υφιστάμενων αγορών και για διεξόδυση σε νέες σταθερές αγορές».

Το κύριο, το βασικό για μας, για την Κύπρο είναι η παραγωγή στον τόπο προϊόντων όσο το δυνατό χαμηλού κόστους για να μπορούν να ανταγωνίζονται προϊόντα άλλων χωρών και να διατίθενται στην εξωτερική και στην εσωτερική αγορά.

Για να μπορέσουμε να αυξήσουμε την παραγωγή μας στην Κύπρο, για να μπορέσουμε να παράξουμε προϊόντα σε χαμηλά κόστα, όπως λέει ο Υπουργός Οικονομικών, για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε πολύτιμο συνάλλαγμα, θα πρέπει η αγροτική μας οικονομία να προωθήσει και να λύσει μια σειρά σοβαρών διαρθρωτικών αλλαγών, προβλήματα θεσμικών και αγροτικών μεταρρυθμίσεων τα οποία η Κυβέρνηση οφείλει να προγραμματίσει και να προωθήσει προς τη λύση τους.

Μόνο με τη λύση αυτών των σοβαρών προβλημάτων είναι δυνατό να αυξηθεί η παραγωγή, να μειωθούν τα κόστα παραγωγής και να αυξηθεί το κατά κεφαλή εισόδημα του γεωργοκτηνοτροφικού μας κόσμου.

Και αυτά τα προβλήματα για τα οποία επιβάλλονται να γίνουν αγροτικές μεταρρυθμίσεις είναι:

Προβλήματα γης, προβλήματα νερών, αγροτικών πιστώσεων, προβλήματα εμπορίας, τιμών και διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών μας προϊόντων.

Πρώτο.

Η γη. Θα πρέπει να εφαρμοστεί πολιτική για να δοθεί η γη στους καλλιεργητές της, αυτούς που την καλλιεργούν. Υπάρχει σήμερα η γη της Κυβέρνησης, η χαλίτικη και η γη των χαμηλών δασών, η γη της εκκλησίας, η γη των μεγαλογεωκτημόνων που ανέρχεται σε εκατοντάδες χιλιάδες σκάλες και που πρέπει να δοθεί στους μικρογεωργούς, στους πρόσφυγες και τους κτηνοτρόφους.

Κάπου σε 400 χιλιάδες περίπου σκάλες γης ανέρχεται η κυβερνητική χαλίτικη και γη των χαμηλών δασών. Σε δεκάδες χιλιάδες σκάλες η γη των μεγαλογαιοκτημόνων.

Υπάρχουν επίσης πολλές χιλιάδες σκάλες άγονης γης που μπορεί να αξιοποιηθεί και να μετατραπεί σε γη παραγωγική. Υπάρχουν επίσης δεκάδες χιλιάδες σκάλες άγονης ιδιωτικής γης.

Όλη αυτή η άγονη γη για να αξιοποιηθεί χρειάζεται εκσκαφείς. Το Υπουργείο Γεωργίας διαθέτει μόνο παγκύπρια σήμερα 40 εκσκαφείς. Και έχουμε παγκύπρια 159 χωριά ορεινά. Και εκσκαφέα χρειάζεται μόνο ένα το κάθε χωριό. Συνεπώς υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις και παραλείψεις.

Δεύτερο.

Τα νερά. Έγιναν τα τελευταία χρόνια αρκετά αρδευτικά και υδατικά έργα. Για όλους σχεδόν τους μεγάλους ποταμούς έγιναν έργα.

Αυτό οφείλεται στα συνεχή διαβήματα των αγροτικών Οργανώσεων και του αγροτικού κόσμου, και στις προσπάθειες του Τμήματος Υδάτων. Φέτος προγραμματίζονται να διατεθούν περί τα 31 εκατομμύρια λίρες για αρδευτικά έργα.

Εκτιμούμε τα μεγάλα έργα που γίνονται στο Νότιο Αγωγό, την Ευρέτου, τον Ασπρόγκρεμμο και άλλα.

Όμως όλα αυτά τα μεγάλα υδατικά έργα παρουσιάζουν σοβαρές και βασικές ελλείψεις.

Οι ελλείψεις αυτές είναι:

- (α) Λείπει από την Κυβέρνηση ο προγραμματισμός. Τι προϊόντα θα καλλιεργήσουμε στις περιοχές των μεγάλων έργων του Ασπρόγκρεμμου, του Νότιου Αγωγού, της Ευρέτου και αλλού. Πώς θα διαθέσουμε αυτά τα προϊόντα και σε ποιες τιμές θα τα διαθέσουμε;
- (β) Μας λείπει ο εκσυγχρονισμός της υδατικής νομοθεσίας. Έχουμε πάνω από 500 νόμους για το υδατικό. Πανάρχαιους με τα τουρκικά φερμάνια και τα προνόμια σε ισχύ. Έχουμε 6—7 κυβερνητικά τμήματα που ενδιαφέρονται για το υδατικό. Δεν έχουμε σύγχρονη υδατική νομοθεσία.
- (γ) Παρά τις απαιτήσεις των αγροτών δεν έχουμε ακόμα Κεντρική Αρχή Υδάτων. Δεν έχουμε Κεντρικό Φορέα για να κατανέμει τα νερά. Οι αρχές δίκαιη κατανομή των νερών κατά κοινότητα, δίκαιη κατανομή των νερών κατά γεωργό, δίκαιη πληρωμή τιμής για το νερό δεν εφαρμόζονται. Απαιτούμε την ίδρυση Αρχής Υδάτων, για εφαρμογή των 3 αυτών βασικών αρχών.
- (δ) Να εφαρμοστεί η Αρχή της κρατικοποίησης των νερών. Μόνο με την εφαρμογή της Αρχής «η γη στους καλλιεργητές», της κρατικοποίησης και δίκαιης κατανομής των νερών θα τεθεί η ορθή βάση για αύξηση της αγροτικής μας παραγωγής.

Τρίτο.

Παροχή αγροτικών πιστώσεων. Δίχως κεφάλαια, δίχως πιστώσεις είναι αδύνατο να υπάρξουν έργα, είναι αδύνατο να αυξηθεί η γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή. Τα αγροτικά χρέη ανέρχονται σε δεκάδες εκατομμύρια λίρες. Μόνο στα 8 Κοκκινόχωρια τα χρέη ξεπερνούν τα 25 εκατομμύρια λίρες. Θα πρέπει τα αγροτικά χρέη να συγκεντρωθούν, να μετατραπούν σε μακροπρόθεσμα, να ελαττωθούν οι τόκοι και να παραχωρηθεί ένα ποσό μερικών εκατομμυρίων λιρών για έργα ανάπτυξης και επένδυσης στα χωριά.

Αναφερόμαστε για παράδειγμα στα χρέη των κτηνοτρόφων που κάθε χρόνο υποθηκεύουν το γάλα τους στους εμποροτυροκόμους, που τους μειώνουν ανεξέλεγκτα τις τιμές. Για παράδειγμα η τιμή του γάλακτος είναι καθορισμένη στα 8 σελίνια και οι τυροκόμοι πληρώνουν μόνο 6 και 7 σελίνια σήμερα.

Τέταρτο.

Παραγωγή, εμπορία, τιμές και διάθεση. Στα θέματα της παραγωγής, εμπορίας, τιμών και διάθεσης δεν υπάρχει προγραμματισμός, δεν υπάρχει οργανωμένο σύστημα, δεν υπάρχει ορθή πολιτική.

Η πολιτική της Κυβέρνησης είναι γεμάτη αντιφάσεις. Είναι πολιτική ασυντόνιστη και δεν υπάρχει έλεγχος στις τιμές για μείωση του κόστους παραγωγής.

Έχουμε πλεονάσματα σήμερα αγελαδινού γάλακτος κάπου 15—20 χιλιάδες οκάδες την ημέρα. Έχουμε 50 τόνους χαλλούμια απούλητα. Και όμως εισάγουμε τυροκομικά προϊόντα αξίας πάνω από 7 εκατομμύρια λίρες το χρόνο. Έχουμε απούλητα πάνω από 2 χιλιάδες δαμάλια, έχουμε αρνιά απούλητα και εισάγουμε γύρω στα 5 εκατομμύρια λίρες κρέατα το χρόνο.

Είναι αυξημένα τα κόστη παραγωγής των προϊόντων μας λέει ο κ. Υπουργός Οικονομικών.

Και όμως κανένα αυστηρό έλεγχο το Υπουργείο Εμπορίου δεν εφαρμόζει για τις τιμές των μηχανημάτων, γεωργικών φαρμάκων, γεωργικών εργαλείων και εισαγόμενων σπόρων.

Παράγουμε απρογραμμάτιστα και συχνά έχουμε πλεονάσματα λαχανικών, φθαρτών, τομάτων, αγγουριών και άλλων φθαρτών.

Συνεστήθη ύστερα από πολλά διαβήματα μας Επιτροπή από τα δυο Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας.

Όμως οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί δεν μετέχουν μέσω των αγροτικών τους οργανώσεων σ' αυτή την Επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχει ένα δοκιμασμένο σύστημα εμπορίας. Τα συμβούλια Εμπορίας. Τα συμβούλια προγραμματίζουν συντονίζουν και εξάγουν στο εξωτερικό.

Είναι παναγροτική η απαίτηση να θεσμοποιηθούν τα Συμβούλια. Να ιδρυθούν Συμβούλια Κρέατος, Εσπεριδοειδών, Φθαρτών, Λαχανικών και Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Όμως η Κυβέρνηση παραγνωρίζει την παναγροτική αυτή απαίτηση.

Φέραμε ειδικούς από το εξωτερικό για να μας συμβουλευσουν στο Υπουργείο Εμπορίου. Τους έφερε το Υπουργείο Εμπορίου. Έκαναν μελέτες. Συμβούλεψαν οι ειδικοί που φέραμε να ιδρύσουμε Συμβούλια Εσπεριδοειδών, Φθαρτών-Λαχανικών και Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Όμως οι μελέτες αυτές ούτε στη Βουλή δεν κυκλοφόρησαν. Γιατί; Ποιός είδε και ποιός άκουσε τους ειδικούς που φέραμε και κάναμε και τόσα έξοδα για να μας συστήσουν τα Συμβούλια;

Είναι καθαρό ότι η Κυβέρνηση επηρεάζεται στην πολιτική της από τα συμφέροντα των εμποροβιομηχάνων. Έτσι εφαρμόζει τη Δημοκρατία η Κυβέρνηση. Δεκάδες χιλιάδες αγροτικές οικογένειες από τη μια, και μια δεκάδα φούχτα εμποροβιομήχανοι από την άλλη παραγνωρίζονται οι χιλιάδες και ακούονται οι μετρημένοι, οι λίγοι, η μια χούφτα των εμποροβιομηχάνων.

Θα καταλήξω με ένα συμπέρασμα.

Είναι δυνατό να αυξήσουμε την παραγωγή μας. Είναι δυνατό να μειώσουμε τα κόστη παραγωγής μας. Είναι δυνατό να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητα μας, όπως λέει ο Υπουργός Οικονομικών. Είναι δυνατό να αυξήσουμε το κατά κεφαλή εισόδημα των αγροτών.

Και αυτό μπορεί να γίνει με μια νέα αγροτική πολιτική. Αυτό μπορεί να γίνει με αγροτικές μεταρρυθμίσεις που να περιλαμβάνει αυτή η πολιτική.

— Η γη στους καλλιεργητές της.

— Κρατικοποίηση και δίκαιη κατανομή των νερών.

— Μακροπρόθεσμα δάνεια και παροχή πιστώσεων στους αγρότες.

— Ορθή εμπορική πολιτική και σύσταση Συμβουλίων Εμπορίας.

— Στα θέματα της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης θα θίξω ακόμα μερικά προβλήματα.

Το ένα είναι το θέμα της ΕΟΚ και της Τελωνειακής Ένωσης, το άλλο των επιχορηγήσεων και το άλλο των ορεινών περιοχών.

Ο κ. Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του στη Βουλή ανέφερε ότι για την «έναρξη της πορείας μας προς την Τελωνειακή Ένωση με την ΕΟΚ που είναι σήμερα η μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο διανοίγει νέες προοπτικές, αλλά καθιστά και την εσωτερική μας αγορά ευέλικτη και ανταγωνιστική».

Εμείς, το κίνημα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, φοβόμαστε αυτή τη μεγάλη αγορά της ΕΟΚ. Γιατί η Αγορά της ΕΟΚ είναι η μεγαλύτερη παραγωγική δύναμη προϊόντων που παράγουμε και μεις στην Κύπρο.

Τη φοβόμαστε γιατί πρόκειται για μεγάλα θηρία, για μεγάλα μονοπώλια και εμείς είμαστε πολύ μικροί και υπάρχει κίνδυνος να μας καταπιούν τα θηρία.

Ας πάρουμε για παράδειγμα μόνο ένα αγροτικό προϊόν, τα αμπελουργικά μας προϊόντα. Εμείς έχουμε από τώρα σοβαρό και οξύτατο πρόβλημα. Έχουμε απούλητους περί τους 80 χιλιάδες τόννους κρασιά, 12 χιλιάδες τόννους σπύρο, 5 χιλιάδες τόννους κουμανδαρία και 4 χιλιάδες τόννους σταφίδα.

Η ΕΟΚ έχει κρίση στα κρασιά. Έχει αποθέματα μόνο 8 εκατομμύρια τόννους κρασιά και 600 χιλιάδες τόννους σπύρο. Πού θα πουλήσουμε εμείς, αγαπητοί συνάδελφοι, τα κρασιά και το σπύρο μας;

Ποιος θα μας απαντήσει από τη μεγάλη αγορά της ΕΟΚ; Ολόμαυρα τα σύννεφα.

Έρχομαι στο θέμα των επιχορηγήσεων.

Οι επιχορηγήσεις στα σταφύλια και τα σιτηρά είναι κατακτήσεις του αγροτικού κόσμου από την εποχή της αποικιοκρατίας πριν δεκάδες χρόνια.

Ο κ. Υπουργός αναφέρθηκε στην ομιλία του για «αναθεώρηση των επιχορηγήσεων». Το θέμα είναι πολύ σοβαρό. Αφορά δεκάδες χιλιάδες αγροτικές οικογένειες. Αφορά την οικονομία του τόπου. Πρόκειται για μια κατάκτηση. Να αντικρυστεί το θέμα συλλογικά, να αντικρυστεί υπεύθυνα, να αντικρυστεί προσεκτικά. Να μελετηθούν στην αντίκρουση του θέματος όλες οι οικονομικοκοινωνικοπολιτικές επιπτώσεις που δημιουργούνται για την οικονομία του τόπου.

Υπάρχει ακόμα μια σοβαρή πτυχή στην ύπαιθρο που θα πρέπει να προσεκτεί από την Κυβέρνηση. Πρόκειται για τις ορεινές περιοχές.

Έχουμε στις ορεινές περιοχές περί τις 159 κοινότητες από τις 400 που έχουμε παγκύπρια. Δηλαδή πάνω από το 1/3 των χωριών μας είναι χωριά ορεινά.

Αρκετά χωριά φθίνουν, ερημώνουν, εγκαταλείπονται. Πολλά μετατρέπονται σε γηροκομεία και σε 10—15 χρόνια θα ερημώσουν.

Το εισόδημα των κατοίκων των ορεινών χωριών κατά κεφαλή ήταν περίπου £700 το 1982. Και κατά μέσο όρο οι άλλες περιοχές έχουν £2,250, δηλ. το 1/3 των άλλων περιοχών έχουν εισόδημα οι ορεινές.

Θα πρέπει άμεσα να ετοιμασθούν και να προβληθούν σχέδια για ανάπτυξη και των 5 ορεινών περιοχών της Τυλληρίας, της Μαραθάσας, της Ορεινής Λάρνακας και των άλλων περιοχών για να μπορέσουν να επιβιώσουν και να μην εγκαταλειφθούν όπως υπάρχει ο κίνδυνος.

Υπάρχει ακόμα ένα σοβαρό θέμα συσχετισμένο με την αγροτική ανάπτυξη και την αύξηση του αγροτικού εισοδήματος. Είναι η χρησιμοποίηση και η καλύτερη αξιοποίηση των επιστημόνων και τεχνικών στην αγροτική οικονομία.

Χρειαζόμαστε στην αγροτική οικονομία περισσότερους τεχνικούς και επιστήμονες στους διάφορους γεωργικούς κλάδους και στα χωριά. Υπάρχουν χιλιάδες άνεργοι αγρονόμοι, κτηνίατροι, ζωοτέχνες και πρέπει να υπάρξει πρόγραμμα αξιοποίησης όλων αυτών των επιστημόνων για τη μεγαλύτερη αύξηση της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής.

Η επιστήμη και η τεχνολογία σε μεγαλύτερο ακόμα βαθμό θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αγροτική ανάπτυξη.

Τα προσφυγικά προβλήματα.

Παρά το μεγάλο έργο που έγινε στη διάρκεια των 12 χρόνων της προσφυγιάς, και εμείς το εκτιμούμε, γιατί αυτό το έργο έγινε χάρις στους συντονισμένους αγώνες της ΠΕΠ, του προσφυγικού κόσμου, της Κυβέρνησης και του κρατικού μηχανισμού, συνεχίζουν και σήμερα να υπάρχουν ακόμα άλυτα πολλά προσφυγικά προβλήματα.

Για να μπορέσουν να υλοποιηθούν οι υποσχέσεις της Κυβέρνησης για βοήθεια προς τον προσφυγικό κόσμο προτείνουμε:

1. Να λυθεί το πρόβλημα της φερεγγυότητας του προσφυγικού κόσμου με βάση την κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία του.
2. Να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων των μεσαίων προσφυγικών στρωμάτων.
3. Να υπάρξει χρονοδιάγραμμα για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος των προσφυγικών οικογενειών που διαμένουν σε 6.800 Τ/Κ σπίτια στη Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο και Τ/Κ χωριά.
4. Να υπάρξει λύση των στεγαστικών προβλημάτων των προσφυγικών οικογενειών που διαμένουν σε συνοικισμούς που κτίστηκαν με χαμηλά ποσά £800—1500 και αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα το χειμώνα (η Χαλίτικη Γη, η Σωτήρα, η Τερσεφάνου, το Τσαικιλερό, οι Κόκκινες και άλλες περιοχές).
5. Να υπάρξει άμεση στέγαση 2.650 νεαρών ζευγαριών.
6. Να υπάρξει σχέδιο σύντομης στέγασης 1.500 οργανικών οικογενειών.
7. Να υπάρξει άμεση στέγαση των παραγκόβιων οικογενειών που διαμένουν στις παράγκες στο Δασάκι, Άχνας και στην Πάφο.
8. Να υπάρξει ολοκληρωμένο σχέδιο στέγασης των μεσαίων προσφυγικών στρωμάτων και βοήθεια για επαναδραστηριοποίηση.
9. Να υπάρξει υλοποίηση των υποσχέσεων για βοήθεια των γερόντων και μονήρων προσφυγικών οικογενειών.
10. Να υπάρξει συγκεκριμένο σχέδιο λύσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι προσφυγικοί συνοικισμοί (για κέντρα, δρόμους, τηλεφωνα, και άλλα χρειώδη).
11. Να υπάρξει λύση των προσφυγικών προβλημάτων επαγγελματικής στέγης των προσφύγων μικροβιοτεχνών, επαγγελματιών, στη Λεμεσό, τη Λάρνακα, την Πάφο τη Λευκωσία και στους συνοικισμούς.
12. Να υπάρξει χρονοδιάγραμμα για στέγαση των προσφύγων δημόσιων υπαλλήλων (δασκάλων, καθηγητών, αστυνομικών, που καθυστερεί από πολύ καιρό).

Όλα αυτά τα προσφυγικά προβλήματα είναι επείγοντα και χρειάζονται κυβερνητικό πρόγραμμα για την υλοποίησή τους.

Επιβάλλεται να υπάρξει από την Κυβέρνηση περισσότερη στοργή και περισσότερο ενδιαφέρον για την προσφυγιά.

Κύριε Πρόεδρε,

Δυο λόγια για την ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου, για τα Κοκκινοχώρια.

Πρόκειται για μια μικρή σε έκταση αλλά βασική ακριτική και παραγωγική περιοχή. Μια βασική περιοχή 9 χωριών με 30 περίπου χιλιάδες κατοίκους αλλά ζωτική ζωτικότητα για την οικονομία μας. Μας δίνει ένα εισόδημα κάθε χρόνο από την αγροτική οικονομία, την κτηνοτροφία, τη βιομηχανία και τον τουρισμό γύρω στα 35 εκατομμύρια λίρες. Όμως έχει περιθώρια μεγαλύτερης ανάπτυξης και προόδου η ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου.

Γι' αυτό επιβάλλεται να ετοιμαστεί ένα ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης των Κοκκινοχωριών και να περιλαμβάνει αυτό το πρόγραμμα:

Πρώτο. Επίσπευση του έργου του Νότιου Αγωγού. Να έρθει σύντομα το νερό στα Κοκκινοχώρια για να δώσει ζωή. Στην κατανομή του νερού στα Κοκκινοχώρια να εφαρμοστούν οι 4 αρχές:

- Δίκαιη κατανομή κατά χωριό.
- Δίκαιη κατανομή κατά γεωργό.
- Δίκαιη τιμή, όχι αυξημένη, του νερού. Και,
- Τοπικές Επιτροπές για την κατανομή του νερού.

Δεύτερο. Η χαλίτικη γη στα Κοκκινοχώρια που ανέρχεται σε 35 χιλιάδες σκάλες να δοθεί στους μικρογεωργούς, στους πρόσφυγες και στις κοινότητες για καλύτερη αξιοποίηση.

Τρίτο. Η κτηνοτροφία στα Κοκκινοχώρια που είναι βασικός τομέας της οικονομίας να βοηθηθεί με συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα.

Τέταρτο. Να υπάρξει ενιαίο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης των 9 Κοκκινοχωριών. Κατασκευή και ασφαλτόστρωση δρόμων, κέντρων, αξιοποίηση παραλίας, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και άλλα έργα ανάπτυξης.

Πέμπτο. Να βελτιωθούν οι αλιευτικοί ορμίσκοι στην περιοχή Παραλιμινού, Δερύνειας, Αγίας Νάπας, Λιοπετρίου, Ξυλοφάγου.

Έκτο. Να αξιοποιηθούν οι βιομηχανικές περιοχές στη Δερύνεια, το Φρέναρος και το Παραλίμνι.

Έβδομο. Το νοσοκομείο Παραλιμινού να αξιοποιηθεί και να επεκταθεί με περισσότερους ειδικούς και επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό.

Όγδοο. Να λειτουργήσει Τεχνική Σχολή στο Κέντρο των Κοκκινοχωριών, το Φρέναρος, που τόση ανάγκη έχει όλη η περιοχή.

Επαναλαμβάνουμε: Περισσότερη προσοχή και περισσότερο ενδιαφέρον στην Ακριτική, Κεντρική Αρτηρία των Κοκκινοχωριών.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

Έχω εκθέσει από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς μερικές βασικές απόψεις μας για τους τρεις προϋπολογισμούς και τα προβλήματα της αγροτικής οικονομίας, της προσφυγιάς και των Κοκκινοχωριών.

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Μαυρέλλης στην ομιλία του στη Βουλή έχει κάνει έκκληση στους Βουλευτές να ψηφίσουν τους προϋπολογισμούς.

Απαντούμε εμείς το ΑΚΕΛ—Αριστερά. Με την περικοπή των αχρείαστων δαπανών των 16 εκατομμυρίων 400 χιλιάδων λιρών, παρά τις διαφωνίες μας στην

αγροτική και άλλη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, θα ψηφίσουμε τους κυβερνητικούς προϋπολογισμούς.

Θα τους ψηφίσουμε για να μην υπάρξουν ανώμαλες εξελίξεις.

Θα τους ψηφίσουμε για να κατασκευαστούν τα έργα ανάπτυξης στον τόπο.

Θα τους ψηφίσουμε για να λειτουργήσει ομαλά ο κρατικός μηχανισμός.

Θα τους ψηφίσουμε για να βοηθηθεί ο προσφυγικός κόσμος με τα 2 εκατομμύρια λίρες των προϋπολογισμών.

Θα τους ψηφίσουμε για να κατασκευαστεί ο Νότιος Αγωγός και να πάει νερό στα Κοκκινοχώρια.

Γι' αυτούς τους λόγους θα δώσουμε θετική ψήφο στους 3 προϋπολογισμούς για το καλό της Κύπρου και για το καλό του λαού μας.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας από το Δημοκρατικό Συναγερμό που θα ήθελε να μιλήσει στην πρωινή συνεδρία;

Θα μπορούσατε να μου δώσετε τα ονόματα των υπολοίπων για να μπορέσω να καθορίσω τη σειρά;

Ποιοί θα μιλήσουν από το Δημοκρατικό Συναγερμό;

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Λεόντιος Ιεροδιακόνου και Κωνσταντίνος Λόρδος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ώστε να έχω υπόψη μου ότι υπάρχουν ακόμα δυο ομιλητές από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Από το ΔΗ.ΚΟ.;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κίμων Παναγίδης και Ανδρέας Ψυλλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το ΑΚΕΛ έχω το όνομα του κ. Δίγκλη.

Επομένως είναι εντάξει.

Η συνέχιση της συνεδρίας θα είναι για τις 4 το απόγευμα.

3 μ.μ. προτιμάτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

3 μ.μ., κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στη διάθεσή σας στις 3 το απόγευμα.

Κηρύσσω τη λήξη της πρωϊνής συνεδρίας.

(Ώρα διακοπής 1.00 μ.μ.)

(Ώρα ενάρξεως 3.16 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της συνεδρίας.

Ο κ. Ψυλλίδης δεν είναι παρών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να τον φωνάξουν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κρούει τον κώδωνα).

Δηλαδή ομαλά θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι δεν το θεωρώ ορθό να αναμένει το Σώμα για ομιλητές.

Εν πάση περιπτώσει επειδή πρόκειται περί Προϋπολογισμών θα κάμω μια εξαίρεση, αλλά ομολογώ ότι δεν είμαι καθόλου ευτυχής με την κατάσταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο επόμενος ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν υπάρχουν. Απουσιάζουν όλοι οι ομιλητές που είναι εγγεγραμμένοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έρχεται, κ. Πρόεδρε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αναφορά των θέσεων του Κόμματος μας πάνω στους Προϋπολογισμούς έγινεν από τον κ. Γαλανό και υπήρξε και ξεκάθαρη και ολοκληρωμένη, έτσι που η επανάληψη αυτών των θέσεων δεν θα μπορούσε να προσθέσει τίποτε περισσότερο.

Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία αυτή να αναφερθώ σε ένα θέμα που τόσο το Δημοκρατικό Κόμμα όσο και η Κυβέρνηση θεωρούν υψίστης σημασίας, στο θέμα Παιδεία. Για μας η παιδεία είναι επένδυση υψίστης σημασίας. Πιστεύουμε ότι η δημιουργία ελευθέρων και δημοκρατικών πολιτών, που να συμβάλλουν με την εργασία και τη συνειδητή τους δράση, στην πρόοδο της πατρίδας και την προαγωγή της συνεργασίας μεταξύ των ανθρώπων και των λαών, με στόχο την επικράτηση της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης, αποτελεί τη βασική εντολή που το κράτος ανάθεσε στην εκπαίδευση και την οποία το Υπουργείο Παιδείας με όλη την οικογένεια των εκπαιδευτικών μας προσπαθούν να υλοποιήσουν, αξιοποιώντας τα μέσα και τις δυνατότητες που τίθενται στη διάθεσή τους.

Οι απαιτήσεις μας από την εκπαίδευση είναι τεράστιες και πρέπει να είναι. Με τη συνεχιζόμενη εκκρεμότητα γύρω από το εθνικό μας θέμα και τις απειλές κατά της υπόστασης του κράτους μας, που δεν μπορούμε να αγνοήσουμε, η δημιουργία πολιτών με ελεύθερο φρόνημα, που με σύνεση και αποφασιστικότητα να υπερασπιστούν την ακεραιότητα του κράτους και μέσα από τα δημοκρατικά θέσμιμα να επιτυγχάνουν όχι μόνο τη βιωσιμότητα αλλά και την πρόοδο του, διατηρώντας παράλληλα, απρόσβλητο τον εθνικό και πολιτιστικό του χαρακτήρα, είναι αναγκαιότητα που δεν χωρεί καμμιά αμφισβήτηση.

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τάξει σαν στόχο του τη δημιουργία ανθρώπων που να συναισθάνονται πλήρως τα δικαιώματά τους, αλλά ταυτόχρονα να αναλαμβάνουν τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους που επιβάλλει η κρισιμότητα που περνά ο τόπος μας.

Οι απαιτήσεις μας από την εκπαίδευση είναι τεράστιες και πρέπει να είναι. Γι' αυτό και δίκαια η προσοχή μας στρέφεται στην αξιολόγηση του έργου της παιδείας. Πρέπει να ενημερωνόμαστε ορθά για να μπορούμε να ασκούμε δημιουργικά, καλόπιστα και επικοδομητικά την κριτική μας που θα συμβάλει στη βελτίωση των προγραμμάτων και στην παραπέρα πρόοδο της παιδείας μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μια σύντομη αναφορά των αποτελεσμάτων της προσπάθειας του Υπουργείου Παιδείας πιστεύω θα μας είναι χρήσιμη. Το τεράστιο κτιριακό πρόβλημα που δημιουργήθηκε για τα σχολεία μας μετά την τουρκική εισβολή, αντιμετωπίστηκε σχεδόν αποτελεσματικά με την ανέγερση νέων, και την επέκταση παλαιών σχολικών κτιρίων που βρίσκονται σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα από απόψεως υγιεινής και λειτουργικότητας. Τα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα επανδρώνονται με πλήρως προσοντούχους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων και η αναλογία αριθμού εκπαιδευτικών και μαθητών είναι σχεδόν τέτοια ώστε να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή αποδοτικότητα με τη μεγαλύτερη δυνατή οικονομία.

Η εκπαίδευση, ως βασικό δικαίωμα κάθε παιδιού έγινε υποχρεωτική ως την Γ' τάξη του Γυμνασίου, μια απόφαση που εκφράζει την επίσημη πολιτική για εκδημοκρατικοποίηση της παιδείας και για παροχή ίσων ευκαιριών και τούτο σε συνδυασμό με την απόφαση για καθιέρωση της δωρεάν παιδείας ως το τέλος του Λυκειακού κύκλου.

Σημαντική εξέλιξη είναι και η επέκταση της εκπαίδευσης και προς τα κάτω, με τη δημιουργία πέραν των 200 τμημάτων δημόσιων νηπιαγωγείων. Ο θεσμός αυτός πρέπει να επεκταθεί για να καλύψει όλα τα παιδιά από τα τρία χρόνια και πέρα γιατί το νηπιαγωγείο προσφέρει την ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού, και ταυτόχρονα αποτελεί μια σοβαρή οικονομική επένδυση όχι μόνο γιατί εξυπηρετεί τους εργαζόμενους γονείς, αλλά και γιατί ως υπηρεσία πρόληψης είναι οικονομικότερη της επανόρθωσης. Προς αυτή την κατεύθυνση αξίζει κάθε υποστήριξη.

Στον τομέα της μέσης, γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης θα επανέλθω γιατί σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφερθώ με λίγα λόγια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αναφορικά με την ίδρυση και λειτουργία του Πανεπιστημίου οι απόψεις μας είναι καλώς γνωστές και τις έχουμε εκφράσει κατ' επανάληψη. Πιστεύουμε στην ίδρυση Κυπριακού Πανεπιστημίου για όλους τους Κυπρίους, και τούτο θα πρέπει να γίνει όσο γίνεται πιο σύντομα. Είναι ευχάριστο που τέθηκαν σε κίνηση οι σχετικοί μηχανισμοί και διαδικασίες από την Κυβέρνηση. Προς το σκοπό αυτό έχουν συσταθεί ειδικές επιτροπές και έγιναν οι αναγκαίες ενέργειες για εξασφάλιση Γενικού Συμβούλου και εμπειρογνομώνων. Ο Γενικός Σύμβουλος φθάνει στην Κύπρο εντός των ημερών.

Στη Βουλή έχει κατατεθεί νομοσχέδιο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που σύντομα θα παρουσιασθεί στην ολομέλεια για έγκριση από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Το νομοσχέδιο αυτό μεταξύ άλλων προνοεί την ίδρυση Συμβουλευτικής Επιτροπής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τη ρύθμιση θεμάτων ίδρυσης και λειτουργίας των δημοσίων ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τη ρύθμιση θεμάτων ίδρυσης, λειτουργίας και εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης των ιδιωτικών ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη συμμόρφωση των ήδη λειτουργούντων ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης προς τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Το νομοσχέδιο αυτό δεν καλύπτει την ίδρυση και λειτουργία του Πανεπιστημίου. Η κάλυψη του Πανεπιστημίου θα γίνει με άλλο νομοσχέδιο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Για τη μέση παιδεία. Το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει στην ποιοτική βελτίωση των σχολείων μας που άρχισε να εφαρμόζει η Κυβέρνηση και προς αυτή την κατεύθυνση θα εργασθεί ακούραστα, και συγκεκριμένα υποστηρίζει την κατάλληλη κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Προς το σκοπό αυτό πρέπει ο τρόπος πρόσληψης νέων εκπαιδευτικών στα σχολεία Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης να διαφοροποιηθεί από τη μέθοδο του καταλόγου αδιοριστών καθηγητών. Ο εκπαιδευτικός εκτός από την ειδική του μόρφωση πρέπει να τυγχάνει και ειδική εκπαίδευση σε θέματα διδασκαλίας και διοίκησης για να μπορεί εύκολα να ανταποκρίνεται στις διδακτικές και διοικητικές μεθόδους των νέων παιδαγωγικών αντιλήψεων και αρχών.

Παράλληλα πρέπει να επέλθει ο εκσυγχρονισμός του περιεχομένου της εκπαίδευσης με την προσαρμογή στα νέα δεδομένα των κοινωνικών, οικονομικών, πολιτιστικών επιστημονικών και τεχνολογικών αναγκών, τη διαμόρφωση των σχολικών χώρων για αποδοτικότερη λειτουργικότητα.

Τη συγγραφή κατάλληλων δοκιμίων για τις κοινωνικές συνθήκες.

Τη δημιουργία εκπαιδευτικών περιοχών έτσι που να επιτυγχάνεται ισόρροπη ανάπτυξη των σχολείων μας ειδικά στην ύπαιθρο με υλικό και εκπαιδευτικούς.

Η δήλωση του Υπουργού Παιδείας με τον καθορισμό της δεκαετίας του 1980 από το Υπουργείο Παιδείας ως δεκαετίας ποιοτικής βελτίωσης της εκπαίδευσης είναι σημαντική προς αυτή την κατεύθυνση και μας βρίσκει σύμφωνους. Ο Υπουργός Παιδείας τονίζει:

Το βασικό μας πρόβλημα είναι η ποιότητα της παιδείας που προσφέρουμε και η ποιότητα της παιδείας την οποία συνηθίζουν να αναζητούν γονείς και μαθητές. Ενδεχομένως η ευθύνη να μην ανήκει ούτε στους γονείς ούτε στους μαθητές. Ο σημερινός ανταγωνισμός στη γνώση, το πρόβλημα της ανεργίας και ο κοινωνικός μετασχηματισμός έχουν αποπροσανατολίσει πολλούς, οι οποίοι πιστεύουν ότι η παιδεία έχει αποκλειστικό σκοπό να προσφέρει μια δεξιότητα που θα βοηθήσει στην επαγγελματική απασχόληση του μαθητή ή να προετοιμάσει ως φροντιστήριο για ορισμένες εξετάσεις. Αλλά ο σκοπός της παιδείας είναι κατ' εξοχήν ο σκοπός σωστής αγωγής, εθνικού προσανατολισμού και παροχής ευρύτερων εφοδίων για την αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων της ζωής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πολλά έχουν γίνει στον τομέα της εκπαίδευσης και πολλά άλλα μπορούν να πραγματοποιηθούν. Το Υπουργείο Παιδείας χρειάζεται κάθε δυνατή βοήθεια οικονομική ή άλλως πως, για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις όλων μας, στις απαιτήσεις κάθε Κύπριου πολίτη. Θα πρέπει να γίνουν ορισμένες τομές για εξεύρεση περισσότερων οικονομικών πόρων γιατί από το παρόν σύστημα εσόδων από το φόρο Ακίνητης περιουσίας το σύνολο ελλειμμάτων στη δημοτική εκπαίδευση για τις πόλεις μόνο ανέρχεται σήμερα στο £1,380,000.

Η επανεκτίμηση της Αστικής Ακινήτου Περιουσίας και η επιβολή φόρου με βάση τη νέα εκτίμηση είναι πιθανό να λύσει το οικονομικό αυτό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Παιδεία μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Η δωρεάν παιδεία μέχρι την Γ' Λυκειακή τάξη είναι πραγματικότητα. Παρά ταύτα πιστεύω ότι πρέπει σταδιακά να υπάρξουν τρόποι για οικονομική ανακούφιση και βοήθεια των σπουδαστών στα Πανεπιστήμια.

Σαν πρώτο βήμα πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της φορολογικής απαλλαγής των £1,000 κατά φοιτητή έτσι που η φοίτηση οπουδήποτε να μην καταντά οικονομικό άγχος για την οικογένειά του. Το Υπουργείο Οικονομικών θα πρέπει να μελετήσει ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Κύριοι συνάδελφοι,

Προσπάθησα να είμαι σύντομος αλλά πριν αφήσω αυτό το Βήμα θα 'θελα να αναφερθώ και να διευκρινίσω ένα σημείο της έκθεσης της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού που είναι δυνατό να αφήνει λανθασμένες εντυπώσεις.

Η έκθεση αναφέρει «Ειδικά στην περίπτωση του Υπουργείου Παιδείας, εκεί που το Υπουργείο αυτό έχει αποσπασμένους 300 περίπου καθηγητές και δασκάλους σ' άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες. . . .»

Η πραγματικότητα είναι ότι από τους καθηγητές μόνο επτά είναι αποσπασμένοι σε άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και από τους δασκάλους δύο (2) σε άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και 9 σε ιδρύματα όπως το Ίδρυμα Χρ. Ιωάννου 4, Παγκύπριος Σύνδεσμος Σπαστικών και Αναπήρων Παιδιών ένας, κλπ.

Οι υπόλοιποι είναι στην υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και διδάσκουν όπως στην Παιδαγωγική Ακαδημία, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και σε άλλους τομείς, όπως η Ανάπτυξη Προγραμμάτων, ένας πολύ σημαντικός τομέας για την εκπαίδευσή μας κλπ.

Στον τομέα της παιδείας πρέπει να έχουμε υπόψη μας και άλλα συναφή θέματα όπως είναι το θέατρο, οι καλές τέχνες, η μουσική και άλλα. Το θέατρο πρέπει να βοηθηθεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, η αξία του θεάτρου είναι πολύ μεγάλη στην πνευματική και ψυχική καλλιέργεια του ανθρώπου όπως και οι άλλες καλές τέχνες, η μουσική. Εδώ τολμώ να εισηγηθώ ότι είναι καιρός που θα πρέπει να μελετηθεί τουλάχιστο η ίδρυση κρατικής ορχήστρας.

Κύριοι συνάδελφοι,

Ας μη μας παρασύρει ο περιορισμός που υπάρχει στη φύση της παιδείας, να μην είναι άμεσα εμφανή τα αποτελέσματα του έργου της. Τούτο ασφαλώς δεν τα κάμνει λιγότερο σημαντικά. Επενδύοντας στην παιδεία επενδύουμε στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού που αποτελεί το θεμελιακό στοιχείο της κοινωνικής υγείας και της πολιτιστικής ζωής, ιδιαίτερα τις κρίσιμες αυτές ώρες που περνά ο τόπος μας. Συμπερασματικά η εκπαίδευση παίζει βασικό και σημαντικό ρόλο στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Αλλά δεν είναι εύκολο να προσδιορισθούν οι ακριβείς επιπτώσεις διαφορετικών εκπαιδευτικών επενδύσεων στο ρυθμό της οικονομικής ανάπτυξης.

Στο στάδιο της εκπαιδευτικής ανόδου που έφθασε η Κύπρος υπάρχουν και άλλα σημεία στα οποία πρέπει να δοθεί προσοχή ότι το εκπαιδευτικό σύστημα είναι και ένας μηχανισμός κατανομής ατόμων μεταξύ των διαφόρων εργοδοτικών ευκαιριών.

Η κοινωνική δικαιοσύνη απαιτεί αυτές οι ευκαιρίες να κατανέμονται εξίσου για όλους ανεξάρτητα από κοινωνικο-οικονομική προέλευση. Αυτό δεν σημαίνει μόνο ίσες ευκαιρίες φοίτησης, αλλά και παροχή ίσων ευκαιριών επιτυχίας ώστε ο βαθμός επιτυχίας ή αποτυχίας να εξαρτάται μόνο από την ικανότητα, και όχι από το πολιτιστικό περιβάλλον που μπορεί να δώσει το σπίτι ή τη δυνατότητα να καλύπτουν οι γονείς το κόστος των φροντιστηρίων.

Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι και ένα από τα κυριότερα μέσα κρυστάλλωσης και διοχέτευσης των αξιών μιας κοινωνίας και οι αξίες αυτές δεν

διοχετεύονται μόνο ή απλώς με το περιεχόμενο των μαθημάτων αλλά με τον τρόπο που λειτουργεί το σύστημα. Πρέπει να βεβαιωθούμε ότι δεν είναι τον ατομικό ανταγωνισμό για επιτυχία και υλικά αγαθά που καλλιεργεί το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Ακριβώς σ' αυτό το πλαίσιο είναι η μεγαλύτερη σημασία του Πανεπιστημίου, στο να δώσει κατεύθυνση στο εκπαιδευτικό σύστημα και να προσφέρει αξιολογικά κριτήρια για τη λειτουργία του. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία θα πρέπει να περιορίσω την ομιλία μου δεν μου επιτρέπουν να προβώ σε γενική κάλυψη της συζήτησης για τους Προϋπολογισμούς.

Πρόσθετα, τις γενικές θέσεις και εισηγήσεις του ΔΗ.ΣΥ. τις παρουσίασε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κόμματος κ. Κληρίδης.

Για τους δυο πιο πάνω λόγους θα περιοριστώ να αναφερθώ μόνο σε εξειδικευμένες πτυχές της συζήτησης των Προϋπολογισμών όπως διαμορφώθηκε μέχρι τώρα.

Πριν όμως προχωρήσω θα ήθελα να κάμω μια γενική παρατήρηση:

Ότι στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών υπάρχουν κριτήρια όπως κριτήρια υπάρχουν και στην ιδιωτική οικονομία.

Στην ιδιωτική οικονομία το κριτήριο είναι η ελαχιστοποίηση του κόστους και η μεγιστοποίηση του κέρδους.

Στο δημόσιο τομέα το κριτήριο είναι το ελάχιστο κόστος (δηλαδή η όσο το δυνατό λιγότερη φορολογική επιβάρυνση των πολιτών) και η μεγιστοποίηση των κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών.

Τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο τα στοιχειώδη αυτά κριτήρια λειτουργούν αντίστροφα όσον αφορά το δημόσιο τομέα. Έχουμε από τη μια πλευρά μεγιστοποίηση του κόστους λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας χρόνο με χρόνο. Και από την άλλη μείωση και ποιοτική χειροτέρευση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Αυτό πού οφείλεται;

Προσωπικά πιστεύω ότι οφείλεται σε δυο κύριους λόγους:

Ο πρώτος λόγος είναι η άγνοια, η απλοποιημένη σκέψη, ο ερασιτεχνισμός και η αδυναμία ανάληψης ευθύνης από τους κυβερνώντες. Ο δεύτερος λόγος που ενισχύεται και από τον πρώτο είναι η στενή κομματική και αντιιδεολογική αντίκρουση των προβλημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας από τους κυβερνώντες που θεωρούν τη δημιουργία ή συμπλήρωση θέσεων στο δημόσιο τομέα σαν ευκαιρία να βολέψουν τους ημετέρους και να ικανοποιήσουν κομματικές δεσμεύσεις, υποσχέσεις και υποχρεώσεις. Δεν αποκλείεται δε στην απλοϊκή τους αυτή προσέγγιση να νομίζουν ότι καταπολεμούν και το πρόβλημα της ανεργίας.

Πιθανόν να νομισθεί από μερικούς ότι αυτά που λέω είναι υπερβολή. Δεν θα 'θελα να μπω σε λεπτομέρειες. Όμως υποβάλλω το απλό ερώτημα:

Υπάρχει στα χρονικά οποιουδήποτε κράτους — εγώ δέχομαι και υποανάπτυκτου — περίπτωση που να έρχεται η συνδικαλιστική οργάνωση των

δημόσιων υπαλλήλων να απαιτεί, να πιέζει και ακόμα να απειλεί με απεργιακά μέτρα τον εργοδότη, δηλαδή την Κυβέρνηση, για να πάρει μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας;

Το τι κάνει η Κυβέρνηση; Συνεχίζει την ίδια συμπεριφορά, αναβάλλει για χρόνια τώρα τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων και παραπέμπει το θέμα από τη μια επιτροπή στην άλλη και από τη μια συνεδρία στην επόμενη.

Το αποτέλεσμα αυτής της συμπεριφοράς είναι η Δημόσια Υπηρεσία να γίνεται χρόνο με χρόνο ο εφιάλτης της κυπριακής οικονομίας. Όχι γιατί φταίνε οι δημόσιοι υπάλληλοι αλλά γιατί η Κυβέρνηση σαν εργοδότης δεν είναι σε θέση να πάρει στοιχειώδη μέτρα και αποφάσεις.

Όλοι μιλούμε, κύριοι συνάδελφοι, για το δυσβάστακτο βάρος για την οικονομία από τη λειτουργία με την παρούσα μορφή της Δημόσιας Υπηρεσίας. Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε πιστεύω ότι όλοι οι άμεσοι φόροι που θα πληρώσουν όλοι οι εργαζόμενοι και εταιρείες και που υπολογίζονται για το 1986 σε £107.9 εκ. θα καλύψουν μόνο το 65% των μισθών και ημερομισθίων της Δημόσιας Υπηρεσίας. Και από το σύνολο των φορολογικών εσόδων του κράτους (άμεσων και έμμεσων) θα απορροφηθεί το 63% για τους μισθούς της Δημόσιας Υπηρεσίας μόνο.

Η κύρια αιτία γι' αυτό το κατάντημα οφείλεται στις κομματικές προσλήψεις, στην έλλειψη οποιασδήποτε υπευθυνότητας, με αποτέλεσμα όλοι σήμερα να παραδεχόμαστε ότι υπάρχουν χιλιάδες υπεράριθμοι στη Δημόσια Υπηρεσία.

Χθες το βράδυ ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. μιλώντας από αυτό το βήμα μας κατηγορήσε ότι κινδυνολογούμε και ότι διαστρεβλώνουμε τους αριθμούς. Ακολούθως προχώρησε να μας δώσει τους «σωστούς» αριθμούς.

Μεταξύ άλλων «σωστών» αριθμών που παράθεσε ο κ. Γαλανός, ήταν και στοιχεία που αφορούν την αύξηση του κρατικού μισθολογίου. Στο σημείο αυτό ο κ. Γαλανός ισχυρίστηκε ότι ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό 1.4% από το 1977—84 και έτσι επηρέασε όπως λέει, μόνο κατά 8% την αύξηση του κρατικού μισθολογίου. Ειλικρινά δεν ξέρω που βρήκε αυτά τα στοιχεία ο κ. Γαλανός. Εγώ όμως θα παραθέσω στοιχεία από τους ίδιους τους Προϋπολογισμούς. Βάσει αυτών των στοιχείων ο αριθμός των κρατικών υπαλλήλων το 1977 ήταν 17,500 με μισθούς £33 εκ. Με τους Προϋπολογισμούς του 1986 ανέρχονται σε 24,500 με μισθούς £175 εκ. Δηλαδή κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης Κυπριανού έχουμε μια αύξηση σε μισθούς 500% και σε αριθμό δημοσίων υπαλλήλων κατά 40%, την οποία ο κ. Γαλανός χωρίς κανένα δισταγμό παρουσίασε από αυτό το βήμα ότι επιβαρύνει μόνο με 8% το κρατικό μισθολόγιο. Ειλικρινά μια τόσο χοντροκομμένη αλλοίωση αριθμών δεν περίμενα να ακούσω από αυτό το βήμα.

Εν πάση περιπτώσει ο κ. Γαλανός μας έχει συνηθίσει να λέει σχεδόν ό,τι θέλει. Είναι όμως καιρός να αντιληφθούν οι κυβερνώντες ότι δεν μπορεί πια η οικονομία να επωμίζεται αυτό το δυσβάστακτο βάρος. Οι αρνητικές επιπτώσεις από αυτή την κατάσταση δεν περιορίζονται μόνο στη στέρηση αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων από τη φορολογία που απαιτείται για συντήρηση της Δημόσιας Υπηρεσίας αλλά έχει και πολλαπλασιαστικές αρνητικές επιδράσεις πάνω στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας στις επενδύσεις όπως και στην ικανότητα της οικονομίας να δημιουργεί ευκαιρίες απασχόλησης.

Εμείς δεν εισηγούμαστε τη θυματοποίηση των δημόσιων υπαλλήλων με την απόλυσή τους. Και ήταν εντελώς αχρείαστη η δήθεν απορία του κ. Γαλανού στην ομιλία του μήπως θέλουμε την απόλυση δημόσιων υπαλλήλων.

Ο κ. Γαλανός γνωρίζει καλά τη θέση του ΔΗ.ΣΥ. πάνω στο θέμα και από τις συζητήσεις εδώ στην ολομέλεια αλλά και από τις θέσεις που εκφράζουμε στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής. Όμως είπα και πιο πάνω ότι ο κ. Γαλανός μας συνήθισε να λέει, ό,τι θέλει.

Εκείνο που εισηγούμαστε, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, και που η ίδια η ΠΑΣΥΔΥ το απαιτεί, είναι η αξιοποίηση των προσόντων και των δυνατοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων με παράλληλο μακροπρόθεσμο προγραμματισμό που θα φέρει σταδιακά τη δημόσια υπηρεσία στα ορθολογιστικά και φυσιολογικά της μεγέθη.

Και είναι ακριβώς αυτό τον προγραμματισμό που δεν βλέπουμε στην πολιτική των κυβερνώντων.

Είναι γεγονός ότι ο κ. Υπουργός στην ομιλία του από το Βήμα της Βουλής επιχείρησε να θίξει μερικά σημεία. Και από αυτό το Βήμα έθεσε τους εύηχους στόχους ο κυριότερος των οποίων είναι η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Οι στόχοι δεν είναι δύσκολο να τοποθετηθούν. Το δύσκολο είναι οι στόχοι να έχουν συνάρτηση με τα συγκεκριμένα μέτρα που τους επιτυγχάνεις.

Όταν ο κ. Υπουργός άγγιζε τα μέτρα, εκεί αοριστολογούσε και αλλού έλεγε «θα μελετήσουμε», αλλού θα «ερευνήσουμε», αλλού «θα εξετάσουμε» και αλλού «θα επεξεργαστούμε».

Το μόνο συγκεκριμένο και χειροπιαστό μέτρο που φαίνεται ότι το σκέφτηκαν, το εξέτασαν, το ερεύνησαν και το επεξεργάστηκαν είναι οι 654 νέες θέσεις που αντί να μειώνουν αυξάνουν το δημοσιονομικό έλλειμμα. Αυτό ήταν το μόνο συγκεκριμένο που εισηγήθηκε.

Για να μη νομιστεί ότι υπερβάλλω όταν λέω ότι ο κ. Υπουργός αοριστολογεί όσο αφορά τη μείωση των εξόδων της Δημόσιας Υπηρεσίας, θα αναφερτώ στα δύο κύρια μέτρα που ανέφερε ότι θα μελετηθούν. Το ένα είναι η εναλλαξιμότητα και το άλλο η εισαγωγή νέας τεχνολογίας.

Όσο αφορά την εναλλαξιμότητα, αυτή είναι ουσιαστικά στόχος ανέφικτος. Απλούστατα γιατί η περίφημη αναδιοργάνωση- αναδιάρθρωση έχει δημιουργήσει στην ολότητα σχεδόν των θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία θέσεις προαγωγής. Αλλά και αν ακόμα αυτό το εμπόδιο υπερπηδηθεί για να υπάρξει οποιοδήποτε ουσιαστικό όφελος από την εναλλαξιμότητα, θα χρειαστεί λεπτομερής και σε βάθος μελέτη για τις ανάγκες σε προσωπικό κάθε υπηρεσίας για να διαπιστωθεί πού υπάρχει πλεόνασμα και πού υπάρχει έλλειψη.

Αν αυτή η Κυβέρνηση που έχει κάνει την αναδιάρθρωση αναλάβει να κάνει κάτι τέτοιο — και το λέω από τώρα για να υπάρχει στα πρακτικά της Βουλής — θα συμβούν σίγουρα δυο πράγματα: Το πρώτο είναι ότι θα διαπιστώσουν ότι σε όλα τα Τμήματα και σε όλες τις υπηρεσίες υπάρχει έλλειψη προσωπικού και άρα θα ζητήσουν επιπρόσθετες θέσεις για να ικανοποιήσουν τις κομματικές διευθετήσεις τους. Το δεύτερο είναι ότι αυτοί που θα μπορούν να ασκούν περισσότερη βασική επιρροή θα μαζεύουν συνέχεια μεγαλύτερο αριθμό δημόσιων υπαλλήλων γύρω τους.

Όσο αφορά τώρα το δεύτερο σοβαρό μέτρο που εισηγείται ο κ. Υπουργός, που είναι η εισαγωγή νέας τεχνολογίας, σίγουρα κανένας δεν μπορεί να διαφωνήσει.

Όμως η εισαγωγή νέας τεχνολογίας με σοβαρό προγραμματισμό — που από αυτή την Κυβέρνηση δεν υπάρχει — θα μειώσει τα έξοδα του δημόσιου μακροπρόθεσμα. Βραχυπρόθεσμα θα επιβαρυνθεί ακόμα περισσότερο το δημόσιο ταμείο. Και τούτο γιατί εκτός από τον εξοπλισμό σε μερικές περιπτώσεις θα απαιτηθεί πιο εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο είτε θα πρέπει να προσληφθεί είτε θα απαιτηθεί να μετεκπαιδευθεί.

Επαναλαμβάνω όμως ότι με σοβαρό προγραμματισμό η εισαγωγή νέας τεχνολογίας θα συνέβαλλε μακροπρόθεσμα στην αισθητή μείωση των δημόσιων δαπανών και στην καλύτερη απόδοση της κρατικής μηχανής.

Η πείρα όμως μας διδάσκει ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν μπορεί να προγραμματίσει.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα σοβαρό σημείο από τις ομιλίες του κ. Υπουργού και του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. που θα' θελα να σχολιάσω είναι που κατηγορούν τα Κόμματα ότι ένεκα κομματικών σκοπιμοτήτων προσεγγίζουν αρνητικά — όπως ισχυρίζονται — την επίλυση των οικονομικών μας προβλημάτων. Υπαινίσσονται, ο κ. Υπουργός και ο κ. Γαλανός, ότι τα Κόμματα που βρίσκονται στη Βουλή συμπεριφέρονται ανεύθυνα στην αντίκρουση των οικονομικών προβλημάτων του τόπου.

Μα για όνομα του Θεού. Σ' αυτό τον τόπο τα πάντα αντιστρέφονται. Σ' αυτό τον τόπο αλλοιώνονται τα νοήματα και οι ρόλοι. Κατηγορεί ποιά; Αυτή η Κυβέρνηση άλλους για ανευθυνότητα. Και φυσικά οι μόνοι που συμπεριφέρονται υπεύθυνα σ' αυτό τον τόπο είναι η Κυβέρνηση και το κόμμα της.

Αυτά τα νοήματα κύριοι διατυπώθηκαν από αυτό το Βήμα. Και μάλιστα στα σοβαρά. Όχι, κ. Υπουργέ και κ. Γαλανέ, εμείς σαν κόμμα συμπεριφερθήκαμε πάντοτε υπεύθυνα στην αντίκρουση των οικονομικών μας προβλημάτων. Κύριοι της Κυβέρνησης, ο ΔΗ.ΣΥ. ήταν και είναι αντιπολίτευση. Από αυτή τη θέση θα μπορούσε να δημοκοπεί όσο αφορά τα δημόσια οικονομικά. Δεν δημοκοπεί όμως. Ούτε δημοκόπησε. Πάντοτε λέγαμε την αλήθεια γύρω από τα οικονομικά προβλήματα. Μερικές φορές η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΣΥ. ανάλαβε την ευθύνη να απορρίψει δημοκοπικά νομοσχέδια που έφερε στη Βουλή η Κυβέρνηση. Τότε, κ. Υπουργέ και κ. Γαλανέ, εσείς δημοκοπούσατε.

Ίσως να μην υπάρχει προηγούμενο σε κοινοβουλευτικό σύστημα που η αντιπολίτευση να επωμίζεται την ευθύνη για να απορρίψει δημοκοπικές παροχές. Και ίσως να μην υπάρχει προηγούμενο που μια Κυβέρνηση να πρόσφερε τόσο αλόγιστα και ανεύθυνα τέτοιες παροχές που να υποχρεώσει την αντιπολίτευση να τις απορρίψει.

Γι' αυτό, κ. Υπουργέ και κ. Γαλανέ, όταν στην πολιτική χρησιμοποιούμε τις λέξεις υπευθυνότητα και ανευθυνότητα, πρέπει τουλάχιστο να τις χρησιμοποιούμε με τρόπο που να έχουν κάποια σχέση με την πραγματικότητα. Δεν επιτρέπεται να μιλούμε από το σοβαρό αυτό Βήμα της Βουλής και να αντιστρέφομαι πλήρως τους ρόλους.

Πρόσθετα ο ΔΗ.ΣΥ. από την αρχή επεσήμανε τις επικίνδυνες διαστάσεις που έπαιρνε το δημόσιο χρέος. Και αυτά τα έλεγε και προς την Κυβέρνηση και προς το λαό. Μπορεί όποιος θέλει να συμβουλευτεί τα πρακτικά της Βουλής. Είναι η Κυβέρνηση που για να συγκαλύψει την ευθύνη της υποτιμούσε τις επικίνδυνες διαστάσεις του δημοσιονομικού ελλείμματος και εφυσήχαζε το λαό.

Ακόμα και στην ομιλία του κ. Υπουργού της προηγούμενης εβδομάδας δεν δίνεται η σημασία που πρέπει στο πρόβλημα αυτό.

Ο κ. Γαλανός που όπως ανέφερα μας έχει συνηθίσει να λέει ό,τι θέλει, δεν το θεωρεί ούτε καν πρόβλημα. Αντίθετα το θεωρεί σαν ένα από τα πιο υγιή στοιχεία της οικονομίας μας. Λίγο πολύ στην ομιλία του μας είπε ότι δεν υπάρχει δημόσιο χρέος.

Με άλλα λόγια ούτε και φέτος με αυτούς τους Προϋπολογισμούς ήλθε η Κυβέρνηση να εισηγηθεί έστω ένα σοβαρό και συγκεκριμένο μέτρο για την περικοπή των καταναλωτικών δαπανών της. Αντίθετα τις αυξάνει. Και για την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος το μόνο διορθωτικό μέτρο που εισηγείται η Κυβέρνηση, είναι η επιβολή επιπρόσθετης φορολογίας.

Είναι πάγια πολιτική του ΔΗ.ΣΥ. ότι τότε μόνο θα μελέτησουμε στα σοβαρά την πιθανότητα επιβολής νέας φορολογίας αν και όταν έλθει η Κυβέρνηση με πρόγραμμα για περικοπή των καταναλωτικών δαπανών της. Δεν δεχόμαστε την εύκολη και ανεύθυνη λύση της επιπρόσθετης φορολογίας. Δεν μπορούμε να βλέπουμε τον Υπουργό Οικονομικών να διαπιστώνει ότι γίνονται αχρείαστες σπατάλες και το μόνο μέτρο που ουσιαστικά εισηγείται να είναι η επιπρόσθετη φορολογία.

Δεν μπορεί μια Κυβέρνηση μειοψηφίας να διασπαθίζει το δημόσιο χρήμα σε δημοκοπικούς σκοπούς και σε σκάνδαλα και να αναμένει την αντιπολίτευση να αναλάβει την ευθύνη για νέες αντιλαϊκές φορολογίες. Αυτή είναι μια συμπεριφορά και νοοτροπία η οποία πρέπει πια να εκλείψει.

Αυτοί που μονοπωλιακά, ανεξέλεγκτα και ετοιθεληματικά διαχειρίζονταν τα οικονομικά πράγματα του δημοσίου για δέκα συνεχή χρόνια θα πρέπει να αντιληφθούν ότι φέρουν ακέραιη και αποκλειστική την ευθύνη για τα χάλια στα οποία οδήγησαν την οικονομία. Οι κουτοπονηριές, τα προπαγανδιστικά τεχνάσματα και οι αφ' υψηλού παραινέσεις προκαλούν το λιγότερο θυμηδία.

Στην ουσία όμως χρησιμοποιείται η ίδια προπαγανδιστική τακτική τόσο για τους χειρισμούς του εθνικού θέματος όσο και για τα οικονομικά θέματα.

Στο χειρισμό του εθνικού θέματος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με στόμφο διατυμπανίζει ότι είναι αποκλειστικά δική του ευθύνη ο χειρισμός του Κυπριακού. Ας μη ξεχνούμε άλλωστε την περίφημη δήλωσή του μετά το θαλάσσωμα της συνάντησης Κορυφής «Κι αν ακόμα οι αρχηγοί των Κομμάτων ήταν στη Νέα Υόρκη και με συμβούλευαν διαφορετικά εγώ θα έκανα αυτό που θεωρούσα σωστό». Έχοντας την αποκλειστική ευθύνη χειρισμών, ταυτόχρονα δεν έχει κανένα δισταγμό να κατηγορεί όλους τους άλλους για το αδιέξοδο και την επικίνδυνη αποτελέματωση που οδήγηθηκε το Κυπριακό. Πέραν αυτού όμως, κατηγορεί την αντιπολίτευση ότι δίνει επιχειρήματα στους Τούρκους και ότι η αντιπολίτευση ευθύνεται για τα θαλασσώματά του στο Κυπριακό.

Τώρα στον οικονομικό τομέα η μονοκομματική Κυβέρνηση μειοψηφίας μέσω του κ. Μαυρέλλη, μας επικρίνει ότι εμείς σαν Βουλή φέρουμε ευθύνη για τη θλιβερή κατάσταση της οικονομίας και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. μας λέει ότι η κριτική της αντιπολίτευσης είναι κινδυνολογία που δημιουργεί κλίμα ανασφάλειας και χειροτερεύει την κατάσταση.

Δεν είμαι σίγουρος αν ο κ. Γαλανός ή ο κ. Μαυρέλλης μας ταύτισαν πάλι με τους εχθρούς της Κύπρου που στη μια περίπτωση του εθνικού θέματος μας λεν ότι ταυτιζόμαστε με τους Τούρκους κατακτητές και με τον κ. Ντενκτάς. Τώρα, με το

να εκφράζουμε απόψεις σαν υπεύθυνη αντιπολίτευση που στην ουσία είναι βοηθητικές για την Κυβέρνηση τείνουν να μας ταυτίζουν με κάποιες άορατες δυνάμεις, μυστηριώδεις ακόμα, που κινούν τα νήματα του οικονομικού συστήματος προς την καταστροφή. Κύριοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΣΥ. αλλά και κύριοι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης γενικά, το συμπέρασμα είναι ένα. Αν τολμήσατε να εκφράσετε διαφορετική άποψη από την κυβερνητική οικονομική πολιτική θα επιδεινώσετε την οικονομική κατάσταση του τόπου.

Η Κυβέρνηση δεν έχει ανάγκη των απόψεών σας.

Θα δικαιούστε να μιλάτε για το εθνικό πρόβλημα και για τα σοβαρά προβλήματα του τόπου μόνο αν συμφωνάτε με την Κυβέρνηση, διαφορετικά η Κυβέρνηση και το ΔΗ.ΚΟ. έχει την ευχέρεια να μας εντάξουν και να μας κατατάξουν οπουδήποτε θέλουν.

Κύριε Πρόεδρε,

Ανέφερα στην αρχή της ομιλίας μου ότι κύρια ομοιότητα μεταξύ της δημόσιας και της ιδιωτικής οικονομίας είναι ότι και στις δυο περιπτώσεις επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση των εξόδων και η μεγιστοποίηση της απόδοσης. Υπάρχει όμως και μια ουσιαστική διαφορά.

Στην περίπτωση της ιδιωτικής επιχείρησης η παράβαση αυτών των κριτηρίων οδηγεί στο κλείσιμο της επιχείρησης και τις συνέπειες τις πληρώνει ο ιδιοκτήτης και οι εργαζόμενοι σ' αυτή την επιχείρηση.

Στην περίπτωση που οι διαχειριστές των δημόσιων οικονομικών μιας χώρας παρακάμπτουν τα πιο πάνω στοιχειώδη κριτήρια τότε οι επιπτώσεις επεκτείνονται σ' όλους τους οργανισμούς, σε όλες τις εταιρείες και σε όλους γενικά τους εργαζομένους, περιλαμβανομένων και των οικογενειών των δημόσιων υπαλλήλων.

Είναι γι' αυτό το λόγο που αυτή η αδύνατη Κυβέρνηση μειοψηφίας παραβιάζοντας στοιχειώδη ορθολογιστικά κριτήρια για χάριν στενών κομματικών συμφερόντων οδηγεί χρόνο με χρόνο την οικονομία στη χρεωκοπία. Τους προσφέρεται πιστεύω η τελευταία ευκαιρία ή ν' αλλάξουν τα κριτήρια και την προσέγγισή τους ή να παραδεχθούν μιαν αδυναμία και την ανικανότητά τους και να αποσυρθούν.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης έχει το λόγο.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Ο κ. Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας για τους Προϋπολογισμούς την περασμένη Πέμπτη, αναφέρθηκε στην οικονομία, στις εξελίξεις της κατά το 1985, στα προβλήματα και στις σκέψεις της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Το συμπέρασμα που αβίαστα προκύπτει από την ομιλία του κ. Υπουργού, είναι ότι προσπάθησε να ωραιοποιήσει την κατάσταση της οικονομίας μας. Η αναφορά του στα προβλήματα και τις δυσκολίες της ήταν πολύ λακωνική και επιφανειακή. Σκόπιμα ο κ. Υπουργός παρέλειψε να παρουσιάσει τα προβλήματα αυτά σ' όλο τους το μέγεθος. Οι τοποθετήσεις του κ. Υπουργού χαρακτηρίζονται ακόμα από αντιφάσεις που είναι ο καιρός αφενός της ύπαρξης των προβλημάτων

και της ανάγκης αντιμετώπισής τους κι' αφετέρου της ατολμίας και του φόβου της Κυβέρνησης να παραδεχτεί την ύπαρξη των προβλημάτων και να τα εμφανίσει. Είμαι βέβαιος πως οι αντιφάσεις του κ. Μαυρέλλη πηγάζουν και από την έγνοια του να μη φορτωθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το ΔΗΚΟ τις ευθύνες που ιστορικά τους ανήκουν για την εμφάνιση και τη μεγέθυνση αυτών των προβλημάτων.

Η προσπάθεια του κ. Υπουργού για ωραιοποίηση της οικονομικής μας κατάστασης εκφράζεται παραστατικά με τη φράση του «Η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας κατά το 1985 συνέχισε να είναι ικανοποιητική». Δηλαδή κατά τον κ. Υπουργό και στα προηγούμενα χρόνια αλλά και στο 1985 η κατάσταση της οικονομίας μας ήταν ικανοποιητική.

Πού στηρίζει ο κ. Υπουργός αυτή του την εκτίμηση; Είναι φανερό ότι η εκτίμηση του στηρίζεται στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας, στο ρυθμό του πληθωρισμού, στο ποσοστό της ανεργίας. Με βάση αυτούς τους δείκτες είναι γεγονός ότι η κατάσταση της οικονομίας δεν είναι και τόσο άσχημη, παρόλο που στο 1985 ο ρυθμός ανάπτυξης μειώθηκε σημαντικά.

Είναι όμως δυνατό να εκτιμά οιοσδήποτε την κατάσταση της οικονομίας, περιοριζόμενος μόνο σ' αυτούς τους θετικούς δείκτες; Είναι δυνατό η εκτίμηση των οικονομικών μας πραγμάτων νάναι ορθή, όταν παραγνωρίζονται ορισμένοι άλλοι σημαντικοί δείκτες της οικονομίας, που είναι αρνητικοί, όχι μόνο μέσα στο 1985 αλλά για μακρά σειρά ετών; Πιο συγκεκριμένα: Είναι δυνατό η κατάσταση της οικονομίας να θεωρείται ικανοποιητική, όταν σύμφωνα με τον κ. Υπουργό οι εξαγωγές το 1985 μειώθηκαν κατά 17%, όταν υπάρχει χρόνιο έλλειμμα στο λογαριασμό τρεχουσών συναλλαγών κι' όταν το ισοζύγιο πληρωμών είναι χρόνια ελλειμματικό, παρουσιάζει δε πλεόνασμα μόνο σαν αποτέλεσμα του εξωτερικού δανεισμού; Ακόμα πώς μπορεί να κρίνεται ικανοποιητική η κατάσταση της οικονομίας, όταν μόνιμα υπάρχει μεγάλο έλλειμμα στα δημόσια οικονομικά, όταν αυτό το έλλειμμα αυξάνεται σταθερά κι' ανησυχητικά; Πώς μπορεί να θεωρείται ικανοποιητική η κατάσταση της οικονομίας όταν το έλλειμμα στους τρεις κρατικούς Προϋπολογισμούς σύμφωνα με τον κ. Υπουργό ήταν το 1985 £128.6 εκ., για να φτάσει στα £164.8 εκ. το 1986; Ακόμα πώς μπορεί να κρίνεται ικανοποιητική η κατάσταση της οικονομίας όταν το εξωτερικό χρέος της Κύπρου αντιστοιχεί περίπου στο 50% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, όταν μ' αυτό το κριτήριο κατατασσόμαστε μεταξύ των πιο βαρειά χρεωμένων χωρών, κι' όταν το εξωτερικό χρέος μαζί με το εσωτερικό δημόσιο χρέος αντιστοιχεί περίπου στο 90% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος;

Θα παρατηρήσει η Κυβέρνηση πως τα δημόσια ελλείμματα και το δημόσιο χρέος είναι καρπός των προβλημάτων της εισβολής και κατοχής, καρπός της προσφυγοποίησης, καρπός των αναπτυξιακών έργων. Αυτό τότε πολλές φορές η Κυβέρνηση. Το επανέλαβε και χθες ο κ. Γαλανός. Δεν αμφιβάλλουμε πως αυτά συνέβαλαν στα ελλείμματα και στο δημόσιο χρέος. Αποτελεί όμως πλάνη κι' ενσυνείδητη προσπάθεια παραπλάνησης του λαού ν' αποδοθούν αυτά τα προβλήματα κι η κακοδαιμονία μας αποκλειστικά σ' αυτούς τους παράγοντες. Τα προβλήματα κι η κακοδαιμονία μας οφείλονται πρωτίστως και κυρίως στη σπατάλη και διασπάθιση, στην καταναλωτική ευδαιμονία που χαρακτήριζε και χαρακτηρίζει τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών επί προεδρίας του κ. Κυπριανού. Ένα παράδειγμα:— Το πραγματικό έλλειμμα των τριών προϋπο-

λογισμών κατά τον κ. Μαυρέλλη θα φτάσει το 1986 όπως είπα τα £164.8 εκ. Απ' αυτό το έλλειμμα τί ποσό θα διατεθεί για τους πρόσφυγες; Απολύτως τίποτε, είναι η απάντησή! Για τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης θα διατεθεί ποσό £68.5 εκ. Συνάγεται πως αυτό το έλλειμμα των £164.8 εκ. τα £96.3 εκ. οφείλονται σε καταναλωτικές δαπάνες. Αυτή είναι η ωμή γλώσσα των αριθμών κι ως μη φροντίζει να παραπλανεί η Κυβέρνηση για να συγκαλύπτει τις δικές της ευθύνες.

Από τα στοιχεία που παρέθεσα προκύπτει σαφές το συμπέρασμα πως η κατάσταση της οικονομίας μας κάθε άλλο είναι παρά ικανοποιητική. Η οικονομία μας δεν είναι υγιής. Διέρχεται χρόνια ασθένεια. Σοβούν χρόνια και ενδημικά προβλήματα τα οποία απειλούν να οδηγήσουν την οικονομία στη χρεωκοπία και την κρίση. Δεν πρέπει να περιοριζόμαστε στην επιφάνεια. Η συγκάλυψη των σοβαρών και χρόνιων προβλημάτων σε τίποτε δεν οφείλει την Κύπρο και το λαό της. Η συγκάλυψη αυτή εξυπηρετεί αποκλειστικά και μόνο τα προσωπικά συμφέροντα του Προέδρου Κυπριανού και τα κομματικά συμφέροντα του ΔΗΚΟ. Η αποκάλυψη ολόκληρης της αλήθειας είναι επιτακτική ανάγκη και προϋπόθεση για ορθή διάγνωση και θεραπεία της χρόνια νοσούσας οικονομίας μας.

Στην ομιλία του ο κ. Υπουργός αναφέρθηκε σε αδρές γραμμές στο υπό επεξεργασία «Πρόγραμμα, Ενίσχυσης της Σταθερότητας της Οικονομίας». Βασικός στόχος αυτού του Προγράμματος είπε ο κ. Υπουργός αφορά τη μείωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Παραθέτοντας τες προϋποθέσεις για την επίτευξη των στόχων αυτού του Προγράμματος ανέφερε την ανάγκη μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος στα χρόνια 1986—1987. Ποια είναι η θέση του ΑΚΕΛ—Αριστεράς έναντι αυτών των επιδιώξεων της Κυβέρνησης;

Εμείς επανειλημμένα τονίσαμε την ανάγκη άμεσης επεξεργασίας κι' εφαρμογής ολοκληρωμένης πολιτικής που να στοχεύει την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων της οικονομίας, εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, την αποτροπή της χρεωκοπίας και κρίσης, τη σωτηρία της κυπριακής οικονομίας. Συνεπώς σαν θέμα αρχής το ΑΚΕΛ—Αριστεράς τάσσεται σαφώς υπέρ της επεξεργασίας Προγράμματος εξυγίανσης της οικονομίας.

Όμως, ποιες είναι οι εντυπώσεις που δημιουργεί η ομιλία του κ. Υπουργού για τις δυνατότητες επιτυχίας ενός τέτοιου Προγράμματος; Λυπούμαι να παρατηρήσω πως η ομιλία του κ. Υπουργού δεν δημιούργησε, σε μας τουλάχιστον, την εντύπωση ότι η Κυβέρνηση στα σοβαρά σκέφτεται τη λήψη τέτοιων μέτρων που πραγματικά θα εξυγιάνουν την οικονομία και θα αμβλύνουν τα χρόνια προβλήματά της. Για παράδειγμα πώς είναι δυνατό να μιλά ο κ. Υπουργός για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κατά το 1986, σαν πρώτιστης προϋπόθεσης επίτευξης του βασικού στόχου αυτού του Προγράμματος, όταν και πάλιν σύμφωνα με τον ίδιο τον κ. Υπουργό, το πραγματικό έλλειμμα των τριών προϋπολογισμών μέσα στο 1986, όχι μόνο δεν θα μειωθεί αλλά και θ' αυξηθεί από £128.6 εκ. το 1985 στα £164.8 το 1986.

Απ' αυτούς τους αριθμούς δεν είναι φανερό πως το έλλειμμα στα δημόσια οικονομικά αυξάνεται ραγδαία, αντί να μειώνεται;

Συνεπώς πώς μπορεί να γίνεται πράγματι στα σοβαρά λόγος για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος για αντιμετώπιση των σοβαρότατων προβλημάτων της οικονομίας με βάση αυτούς τους αριθμούς που ο ίδιος ο κ. Υπουργός μας έδωσε;

Από την ομιλία του κ. Υπουργού προκύπτει και μια άλλη σοβαρότατη αδυναμία αναφορικά με το Πρόγραμμα εξυγίανσης της οικονομίας:— Οι στόχοι του Προγράμματος θα προωθηθούν όπως προκύπτει σαφώς από την ομιλία του κ. Υπουργού όχι μέσον της εφαρμογής καθεστώτος οικονομικής περισυλλογής. «Τα περιθώρια στον τομέα αυτό είναι πολύ περιορισμένα», είπε ο κ. Υπουργός. Δηλαδή απλά η Κυβέρνηση απορρίπτει τη λαϊκή απαίτηση για οικονομική περισυλλογή. Ισχυρίζεται η Κυβέρνηση πως δεν υπάρχουν σπατάλες, πως δεν υπάρχει στον κρατικό μηχανισμό διασπάθιση του δημόσιου χρήματος. Αρνείται η Κυβέρνηση να δει αυτή τη διασπάθιση όταν ο κόσμος βοά, όταν όλοι γνωρίζουν πως ο κρατικός μηχανισμός δεν αξιοποιείται όχι εξ υπαιτιότητας των δημόσιων υπαλλήλων, αλλά γιατί η Κυβέρνηση δεν στάθηκε ικανή να εξασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των δημόσιων υπαλλήλων. Προτιμά η Κυβέρνηση να προσλαμβάνει διαρκώς νέους υπαλλήλους για ν' αυξήσει τον αριθμό των ψήφων του ΔΗΚΟ κι' αδιαφορεί για τες οικονομικές επιπτώσεις. Γι' αυτό και στους φετεινούς προϋπολογισμούς ζήτησε την πρόσληψη 654 νέων υπαλλήλων.

Τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την εξυγίανση της οικονομίας η Κυβέρνηση, όπως και πάλιν προκύπτει από την ομιλία του κ. Υπουργού, θα την προωθήσει όχι μέσο της οικονομικής περισυλλογής, αλλά από ένα άλλο δρόμο. Από το δρόμο της επιβολής νέων φορολογιών. Ο κ. Μαυρέλλης το κατέστησε σαφέστατο. Μέσα στο 1986 θα προσπαθήσει η Κυβέρνηση να επιβάλει το φόρο προστιθέμενης αξίας (VAT), καθώς κι' αύξηση στα τέλη για προσφερόμενες υπηρεσίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Σ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, όταν εμείς προειδοποιούσαμε το λαό πως μετεκλογικά η Κυβέρνηση θα επιβάλει νέες φορολογίες ο Υπουργός Οικονομικών και το ΔΗΚΟ μας διέψευδαν κατηγορηματικά. Ένα μόλις μήνα μετά τις εκλογές, στις 9.1.1986 η Κυβέρνηση κατέθεσε δυο φορολογικά νομοσχέδια, εκείνο για την αύξηση του φόρου για την άμυνα και εκείνο για την αύξηση του φόρου στα πετρελαιοειδή. Και στις 20.2.86 ο κ. Υπουργός Οικονομικών μας προειδοποίησε πως μέσα στο 1986 θα επιβληθούν κι' άλλες φορολογίες.

Αυτή η συμπεριφορά της Κυβέρνησης δείχνει πόσο σέβεται το λαό όταν πρόκειται να υπαρπάσει την ψήφο του. Και είναι καλά να δώσει ο κ. Γαλανός την πρόπευσα σημασία σ' αυτό το φαινόμενο όταν κατηγορεί άλλους ότι δήθεν δημαγωγούν όταν παραθέτουν ορισμένες αλήθειες για τα οικονομικά μας πράγματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κατάσταση της οικονομίας μας κάθε άλλο είναι παρά ικανοποιητική. Υπάρχουν πολλά και σοβαρά προβλήματα που πρέπει ν' αντιμετωπιστούν. Επιβάλλεται η άμεση επεξεργασία κι' εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής. Κύριο στοιχείο αυτής της πολιτικής πρέπει νάναι η οικονομική περισυλλογή, που δεν θα φορτώνει τα βάρη στους εργαζομένους. Φοβούμαστε όμως πως η Κυβέρνηση Κυπριανού ούτε τη θέληση, ούτε τη δύναμη διαθέτει για την εφαρμογή τέτοιας πολιτικής. Για ν' αντιμετωπισθούν τα σοβαρά προβλήματα της οικονομίας χρειάζεται μια διακομματική οικονομική πολιτική και μια κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας που θα την εφαρμόσει. Διαφορετικά φοβούμαστε πως τα οικονομικά μας πράγματα θα πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο.

Κύριε Πρόεδρε,

Τόσο η μέχρι τώρα φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης, όσο κι η σαφής πρόθεσή της να επιβάλει νέες έμμεσες φορολογίες θέτουν ένα τεράστιο θέμα. Μέχρι τώρα η Κυβέρνηση εξασφαλίζει τα κρατικά έσοδα κυρίως από τις έμμεσες φορολογίες. Το 1985 το σύνολο των φορολογικών εσόδων του κράτους ανήλθαν στα £281.1 εκ. Απ' αυτά το 35% προήλθαν από την άμεση και το 65% από την έμμεση φορολογία. Είναι σαφές πως τα φορολογικά βάρη πέφτουν κυρίως στους ώμους των εργαζομένων. Ακόμα κι' η κατανομή των άμεσων φόρων είναι άδικη και βαρύνει κυρίως τους εργαζομένους. Για παράδειγμα το 1985 το 69,5% των εισπράξεων από το φόρο εισοδήματος προήλθε από την εργατοϋπαλληλική τάξη ενώ οι εταιρείες κατέβαλαν μόνο το 20.8%. Και η τάση που υπάρχει είναι αυτή η άδικη κατανομή των φορολογικών βαρών να γίνεται διαρκώς και περισσότερο άδικη σε βάρος των εργαζομένων.

Σε συνδυασμό με αυτή την άδικη κατανομή των φορολογικών βαρών εγείρεται κι ένα άλλο ερώτημα:— Πώς συγκρίνεται η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο έναντι άλλων χωρών;

Η Κυβέρνηση αρέσκειται να διαλαλεί πως η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο είναι εξαιρετικά χαμηλή. Αυτό ισχυρίστηκε κι ο Έντιμος Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του για τους προϋπολογισμούς. Αυτό ισχυρίστηκε και ο έντιμος συνάδελφος κ. Γαλανός χθες παραθέτοντας μάλιστα και κάποιους αριθμούς. Η Κυβέρνηση συχνά παραθέτει αριθμούς για να στηρίξει τον ισχυρισμό της. Ο κ. Γαλανός παρέθεσε τους μέσους όρους για τις χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Μόνο, κ. Πρόεδρε, που στην παράθεση των αριθμών η Κυβέρνηση προβαίνει σ' ένα είδος αλχημείας. Συγκρίνοντας τα φορολογικά έσοδα άλλων χωρών η Κυβέρνηση προσθέτει σ' αυτά και τις εισφορές των κοινωνικών ασφαλίσεων. Όμως στον υπολογισμό του φορολογικού βάρους στην Κύπρο η Κυβέρνηση αφαιρεί τις εισφορές των κοινωνικών ασφαλίσεων. Έτσι η Κυβέρνηση καταλήγει σε συμπεράσματα που τη βολεύουν, για να επιβάλλει νέες έμμεσες φορολογίες.

Ισχυρίζεται λοιπόν η Κυβέρνηση πως η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο είναι εξαιρετικά χαμηλή. Ποια είναι η αλήθεια; Το 1985 στην Κύπρο το σύνολο των φορολογιών εκτός των εισφορών για Κοινωνικές Ασφαλίσεις αντιστοιχούσε προς το 22% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Τί συνέβαινε με άλλες χώρες;

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, ότι σύμφωνα με τους μέσους όρους, που συγκαλύπτουν ορισμένες αλήθειες, το ύψος των άμεσων και έμμεσων φόρων, σε σχέση με το ΑΕΠ κι εξαιρουμένων των εισφορών στις κοινωνικές ασφαλίσεις, αντιστοιχούσε: Στις ΗΠΑ προς 23%, στην Πορτογαλία προς 22%, στην Ελλάδα προς 21.2%, στην Ελβετία προς 20.9%, στην Ιαπωνία προς 18.8%, στην Τουρκία προς 18.3% και στην Ισπανία προς 13.1% έναντι 22% στην Κύπρο.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει σαφώς πως καθόλου δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός της Κυβέρνησης πως η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο είναι εξαιρετικά χαμηλή. Αντίθετα, το συμπέρασμα που προκύπτει, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη του αναπτυσσομένου χαρακτήρα της κυπριακής οικονομίας, είναι πως η φορολογική επιβάρυνση των Κυπρίων εργαζομένων είναι ψηλή σε σύγκριση με άλλες χώρες, πως ο Κύπριος εργαζόμενος είναι μάλλον βαριά φορολογούμενος. Γι' αυτό ας μη διατυπώνει αυθαίρετα συμπεράσματα κι ας μη περιαιτολογεί η Κυβέρνηση.

Από τα στοιχεία για το ύψος της φορολογικής επιβάρυνσης στην Κύπρο και για την κατανομή των φορολογικών βαρών προκύπτει πως υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Αυτή η πολιτική είναι λανθασμένη κι' άδικη. Ενσυνείδητα η Κυβέρνηση φορτώνει τον κύριο όγκο των φορολογικών βαρών στους εργαζομένους. Αυτή η πολιτική πρέπει ν' αλλάξει ριζικά. Το κύριο μέρος των εσόδων του κράτους πρέπει να προέρχεται από την άμεση φορολογία και να βαρύνει τους πλούσιους. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να παταχθεί η φοροδιαφυγή. Η Κυβέρνηση κωλυσιεργεί απαράδεκτα (σχεδόν για δυο χρόνια) την ψήφιση νέας νομοθεσίας για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Ακόμα πρέπει να επανεξετασθούν μια σειρά φορολογικά κίνητρα που παραχώρησε η Κυβέρνηση και τα οποία καταλήγουν να καθιστούν την κατανομή των φορολογικών βαρών ακόμα περισσότερο άδικη.

Είναι υπό το πρίσμα αυτών των δεδομένων, αυτής της άδικης για τους εργαζόμενους κατανομής των φορολογικών βαρών που πρέπει ν' αντικρυστεί η πρόθεση της Κυβέρνησης για επιβολή νέων έμμεσων φορολογιών.

Το ΑΚΕΛ—Αριστερά ασφαλώς ανησυχεί από την κακή κατάσταση των δημοσίων οικονομικών. Ασφαλώς υποστηρίζει την ανάγκη εξισορρόπησης των δημοσίων οικονομικών. Αυτή όμως η ανάγκη για την Κυβέρνηση είναι μονόδρομος. Ουσιαστικά αποκλείει την οικονομική περισυλλογή. Αντίθετα καθεχρονικά διογκώνει διαρκώς και περισσότερο τις δημόσιες δαπάνες κυρίως με τη διόγκωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, έστω, και αν υπάρχουν υπεράριθμοι. Η Κυβέρνηση επιζητά την εξισορρόπηση των δημοσίων οικονομικών μόνο μέσω της επιβολής επιπρόσθετων έμμεσων φορολογιών.

Από το Βήμα της Βουλής δηλώνουμε πως το ΑΚΕΛ—Αριστερά θα σταθεί εμπόδιο σ' αυτό το δρόμο της Κυβέρνησης. Θ' αντιταχθούμε σε νέες έμμεσες φορολογίες. Η Κυβέρνηση πρέπει πρώτα να μας πείσει, να πείσει τη Βουλή έμπρακτα, πως επέβαλε καθεστώς οικονομικής περισυλλογής και τότε ν' αποταθεί για νέα φορολογικά έσοδα.

Αν η Κυβέρνηση θέλει να εξισορροπήσει τα δημόσια οικονομικά ας προωθήσει νέες μορφές άμεσης φορολογίας που να βαρύνουν τις εταιρείες και τους πλούσιους. Ας εισάξει για παράδειγμα τη φορολογία του πλούτου. Ας πάρει δραστικά μέτρα για να κλείσει ο δρόμος προς τη φυγάδευση κεφαλαίων στο εξωτερικό μέσω της υποτιμολόγησης και υπερτιμολόγησης εμπορευμάτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα σοβαρό πρόβλημα των εργαζομένων είναι εκείνο της ανεργίας. Η Κυβέρνηση περιαυτολογεί και αυτοϊκανοποιείται με τη διαπίστωση πως η ανεργία στην Κύπρο είναι χαμηλή. Είναι γεγονός πως είναι αρκετά χαμηλότερη των δυτικο-ευρωπαϊκών επιπέδων. Είναι όμως ανεργία. Κι η ανεργία είναι η μεγαλύτερη μάστιγα για τους εργαζόμενους. Επί πλέον η ανεργία στην Κύπρο παρουσιάζει συνεχώς αυξητική τάση.

Αλλά τα επίσημα στοιχεία δεν δίνουν ολοκληρωμένη εικόνα: πέραν από την ανοικτή και επίσημη ανεργία υπάρχει συγκαλυμμένη και ανεπίσημη ανεργία, υπάρχει υποαπασχόληση που μαστίζει ορισμένους κλάδους εργαζομένων πλήττοντας καιρία το βιοτικό τους επίπεδο. Για παράδειγμα από τα στοιχεία που διαθέτει η ΠΕΟ στο δεύτερο εξάμηνο του 1985 και μέσα στο 1986 περίπου 2.500 εργαζόμενοι στους κλάδους ένδυσης και υπόδησης υποαπασχολούνται από 2—20 εβδομάδες λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εξαγωγές αυτών των

βιομηχανιών. Συνεπώς το πρόβλημα της ανεργίας είναι σοβαρότερο απ' ό,τι οι επίσημοι αριθμοί παρουσιάζουν.

Το 1985 εν πάση περιπτώσει σε σύγκριση με το 1979 ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων αυξήθηκε κατά 122%. Μεγάλωσε η διάρκεια της ανεργίας. Ιδιαίτερα πλήττονται οι γυναίκες, η νεολαία κι' ειδικότερα οι νέοι επιστήμονες. Περίπου το 20% των εγγεγραμμένων ανέργων είναι νέοι επιστήμονες. (Παρόλο που ο πραγματικός αριθμός των ανέργων επιστημόνων πρέπει να είναι σημαντικά μεγαλύτερος).

Αποτελεί αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα για κάθε άνθρωπο το δικαίωμα της εργασίας. Η Κυβέρνηση δεν πρέπει ν' αντιμετωπίζει με απάθεια κι' αυτοϊκανοποίηση την ανεργία οκτώ ή δέκα χιλιάδων εργαζομένων. Πολύ περισσότερο δεν επιτρέπεται η απάνθρωπη επιδίωξη διατήρησης μιας μόνιμης στρατιάς ανέργων για ν' ασκούνται πιέσεις στους όρους εργασίας των εργαζομένων.

Η Κυβέρνηση έχει υποχρέωση να εξασφαλίσει δουλειά σε κάθε εργαζόμενο. Γι' αυτό το σκοπό το αποφασιστικότερο μέσο είναι η μεγιστοποίηση των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας. Ταυτόχρονα επιβάλλεται να αντιμετωπιστούν βασικά προβλήματα της οικονομίας, όπως είναι η διάρθρωσή της και η τεχνολογική ανανέωση. Η ουσιαστική αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μόνο στη βάση της ανεπτυγμένης τεχνικής μπορεί να επιτευχθεί. Στην εποχή της ηλεκτρονικής είναι μάταιο και προϊόν αρρωστημένης νοοτροπίας να επιδιώκεται δραστική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με την περικοπή των μισθών και άλλων ωφελημάτων των εργαζομένων.

Ειδικά όσον αφορά την απασχόληση νέων επιστημόνων λυπούμαστε να παρατηρήσουμε πως μέχρι τώρα πολύ λίγα έκαμε η Κυβέρνηση. Αυτό το πρόβλημα πρέπει να τεθεί πάνω σε άλλη βάση. Το συμφέρον των ιδιωτών επιχειρηματιών πρέπει να πάψει ν' αποτελεί ρυθμιστικό παράγοντα στο χειρισμό αυτού του θέματος. Δυστυχώς ο Οργανισμός προσφοράς συμβουλευτικών υπηρεσιών στο εξωτερικό προσαρμόστηκε για να εξυπηρετεί όχι τα συμφέροντα των ανέργων επιστημόνων αλλά τα συμφέροντα των επιχειρηματιών. Επιβάλλεται ν' αλλάξει αυτός ο χαρακτήρας του οργανισμού. Υπάρχουν πολλές αναπτυσσόμενες χώρες που χρειάζονται τεχνική κι επιστημονική βοήθεια. Η Κύπρος διαθέτει πολύτιμο επιστημονικό δυναμικό. Πολλοί επιστήμονες είναι άνεργοι. Επιβάλλεται η Κυβέρνηση να προωθήσει την απασχόλησή τους στη βάση διμερών συμφωνιών με άλλες αναπτυσσόμενες χώρες. Να μη αφεθεί η αντιμετώπιση αυτού του οξύτατου προβλήματος στο έλεος και στις ιδιοτροπίες της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Γενικά όσον αφορά την ανεργία επιβάλλεται η λήψη μέτρων για να τερματιστεί η αυξητική της τάση με στόχο την πλήρη απασχόληση.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών πραγματοποιείται σε συνθήκες που εγκυμονείται μια πρωτοφανής σύγκρουση στον τομέα των εργατικών σχέσεων. Οι εργοδοτικές οργανώσεις αξιώνουν κατάργηση του θεσμού των αυτόματων τιμολογικών αναπροσαρμογών.

Εξαιτίας αυτής της αξίωσης οι σημερινές διαπραγματεύσεις για τα αιτήματα των εργαζομένων στον κλάδο των οικοδομών οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο. Η μετωπική σύγκρουση βρίσκεται ενόψει. Η ΠΕΟ και γενικά το Συνδικαλιστικό κίνημα αποκρούουν σταθερά και κατηγορηματικά την Εργοδοτική αξίωση. Το

Συνδικαλιστικό κίνημα κατέστησε σαφές πως θα προωθήσει αυτή τη σημαντική κατάκτηση με κάθε θυσία. Χωρίς υπερβολή δηλώνουμε πως μόνο πάνω από το πτώμα μας μπορεί να περάσει η κατάργηση της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

Η Κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς δηλώνει αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη προς τους εργαζομένους και το Συνδικαλιστικό κίνημα. Σε σχέση με αυτό το πρόβλημα, κ. Πρόεδρε — τελειώνω — θέλω να εξετάσουμε και τις ευθύνες της Κυβέρνησης. Πιστεύω ότι εκτός των εργοδοτικών ευθυνών και η Κυβέρνηση φέρει σοβαρή ευθύνη.

Η Κυβέρνηση στην πραγματικότητα αποδεικνύεται συνεπικουρος και προαγωγός της αξίωσης των εργοδοτικών οργανώσεων. Αυτό αποδεικνύεται με τις παρεμβάσεις της Κυβέρνησης προς το Συνδικαλιστικό κίνημα. Αλλά αυτό αποδεικνύεται ακόμα και από την ομιλία του κ. Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή, που διατύπωσε συγκαλυμμένη μορφή προς το Συνδικαλιστικό κίνημα γιατί αρνείται όπως είπε«. . . εποικοδομητικό διάλογο πάνω σε βασικά οικονομικά θέματα με τη θέση των κεκτημένων δικαιωμάτων. . . .»

Δηλώνουμε σταθερά και κατηγορηματικά πως θα επιμένουμε μέχρι τέλους ν' αρνούμαστε το διάλογο για την κατάργηση της ΑΤΑ. Δεν προτιθέμεθα να συζητήσουμε πώς θα πληγεί το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Θα προασπίσουμε το βιοτικό επίπεδο και τα κεκτημένα των εργαζομένων με κάθε νόμιμο μέσο και κάθε θυσία.

Όσο για τη στάση της Κυβέρνησης εκφράζουμε την έντονη διαμαρτυρία μας. Καλούμε την Κυβέρνηση να πάψει να διαδραματίζει ρόλο Πιλάτου, ρόλον προαγωγού των εργοδοτικών θέσεων και συμφερόντων. Την καλούμε να διαχωρίσει ανοικτά και δημόσια τη θέση της από τις εργοδοτικές οργανώσεις. Την καλούμε να δηλώνει ανοικτά και απεριφραστα πως δεν συμμερίζεται τις απόψεις για κατάργηση της ΑΤΑ. Την καλούμε να παρέμβει προς τις εργοδοτικές οργανώσεις για ν' αποσύρουν την αξίωσή τους για κατάργηση της ΑΤΑ. Μόνο έτσι θ' αποτραπεί η κρίση και η μετωπική σύγκρουση εργαζομένων — εργοδοτών. Και η αποτροπή της μετωπικής σύγκρουσης εξυπηρετεί την οικονομία, τον πολιτικό μας αγώνα και γενικά το λαό μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τόσο η ομιλία του Υπουργού Οικονομικών όσο και οι χθεσινές και σημερινές ομιλίες των Βουλευτών κυρίως του ΔΗΚΟ πιστεύω μας έπεισαν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η Κυβέρνηση δεν έχει ακόμα κατανοήσει το πραγματικό μέγεθος των οικονομικών μας προβλημάτων.

Οι Προϋπολογισμοί του 1986, όπως και όλων των προηγούμενων ετών της θητείας της παρούσας Κυβέρνησης, ιδιαίτερα από το 1980 είναι έντονα καταναλωτικοί.

Παρά την επίκριση, που προς τιμή της και η Οργάνωση των Δημοσίων Υπαλλήλων συμμερίζεται, ότι δηλαδή η Δημόσια Υπηρεσία είναι υπεράριθμος — ουσιαστικά πια, υδροκέφαλος — εντούτοις η Κυβέρνηση προσήλθε στη Βουλή ζητώντας ακόμα 650 νέες θέσεις. Οι Προϋπολογισμοί που έχετε μπροστά σας,

στην αρχική τους μορφή εισηγούνται μια σημαντική και για σέτος διόγκωση των γενικών εξόδων της Κρατικής Μηχανής. Η Επιτροπή Οικονομικών απέκοψε μέρος των εξόδων αυτών, περίπου £16 εκ. αλλά παραμένουν αρκετά κονδύλια που μπορούν, ανώδυνα, να περικοπούν όπως και άλλα που η περικοπή τους μπορεί να μην είναι ανώδυνος αλλά κατέστη εκ των πραγμάτων αναγκαία.

Στους Προϋπολογισμούς, ακόμα και μετά τις περικοπές της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, συμπεριλαμβάνονται σημαντικά κονδύλια για προγράμματα που έπρεπε να είχαν περικοπεί ή συμπτυχθεί διότι είτε εξετέλεσαν ήδη τον προορισμό τους ή η προσφορά τους είναι ασήμαντη σε σύγκριση με το κόστος τους. Οι περικοπές τέτοιων προγραμμάτων θα επέφεραν ουσιαστική μείωση στο δημοσιονομικό έλλειμμα, και συνεπώς στο δημόσιο δανεισμό.

Για πολλά χρόνια ακούουμε την Κυβέρνηση να δικαιολογείται ότι οι περισσότερες δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού είναι ανελαστικές, δηλαδή δεν επιδέχονται περικοπές. Η γνώμη μου είναι ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι ανεδαφικός, ή μήπως ανελαστικός, και η Βουλή δεν πρέπει πια να δέχεται ούτε να τον συζητεί ούτε και να τον ακούει. Καμιά δαπάνη, καμιάς μορφής δεν είναι ανελαστική, όπως όλοι γνωρίζουν. Οι περικοπές, η περισυλλογή, είναι καθαρά θέμα επιλογής. Και η Κυβέρνηση προβάλλει αυτό τον ισχυρισμό διότι ευρίσκεται σε δίλημμα να επιλέξει μεταξύ περικοπών στον Τακτικό Προϋπολογισμό από τη μια και στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως και Προσφύγων από την άλλη.

Από τους δεύτερους δεν μπορεί να περικόψει γιατί θα αντιδράσουν η Βουλή και ο λαός· από δε τον Τακτικό Προϋπολογισμό δεν τολμά να περικόψει γιατί η ίδια τον έφτασε σ' αυτό το ύψος στην αδέξια και αφελή προσπάθειά της να κομματικοποιήσει τον Κρατικό Μηχανισμό.

Για να ολοκληρωθεί η εικόνα της κατάντιας των Προϋπολογισμών πρέπει βέβαια, να συνυπολογισθούν και τα σφάλματα, όπως η «αναδιάρθρωση» που υποσχόταν αποδοτικότερη δημόσια υπηρεσία και κατέληξε σε απλό πολλαπλασιασμό του Κρατικού μισθολογίου· η πρόχειρη αντιμετώπιση και, σχεδόν κατά κανόνα, λανθασμένη ιεράρχηση των έργων υποδομής που πολλαπλασίασε το κόστος τους· ο συνεχής ενδοτισμός και η υποχωρητικότητα της Κυβέρνησης που πολλά στοιχίζει στο Δημόσιο, εις τα διάφορα σεκταριστικά συμφέροντα και λόμπυς και, ασφαλώς, η συνεχιζόμενη αδυναμία της Κυβέρνησης να ιεραρχεί ορθά, να αποφασίζει έγκαιρα και προληπτικά και να κινείται γρήγορα και αποτελεσματικά για την προστασία των Δημόσιων Πόρων και του Δημοσίου συμφέροντος.

Ασφαλώς το Σώμα επρόσθεξε την έντονη προσπάθεια της Κυβερνήσεως και των Βουλευτών του ΔΗΚΟ να δικαιολογήσουν με διάφορα επιχειρήματα — που ουσιαστικά ήταν, σχεδόν όλα, αστήρικτα — ότι δεν ευθύνονται οι ίδιοι για τα Δημοσιονομικά ελλείμματα και το τεράστιο ύψος του Δημοσίου χρέους αλλά ότι αντιμετωπίζοντας προβλήματα που μας επεβλήθησαν, έπραξαν ότι ήτο ανθρωπίνως δυνατόν· και ότι το σημερινό Δημόσιο Χρέος είναι. «το καλύτερο» που μπορούσαμε ποτέ, να ελπίζουμε! . . .

Δεν θα προχωρήσω στη λεπτομερή απάντηση και ανατροπή του καθενός επιχειρήματος ξεχωριστά· ήδη ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού, διεπόμπευσε με τη χθεσινή ομιλία του τα επιχειρήματα αυτά της Κυβερνήσεως. Εξάλλου, το Σώμα ούτε κρίσεως στερείται ούτε κοινής λογικής.

Όλοι γνωρίζουν ότι για τη σπατάλη και τη διασπάθιση ευθύνεται ο διαχειριστής.

Υπάρχει όμως ένα ουσιαστικό στοιχείο του Δημόσιου Χρέους που η Κυβέρνηση είτε παραγνωρίζει είτε σκόπιμα υποτιμά· και τούτο είναι η σύγκριση και αντιπαραβολή του Δημόσιου Χρέους, ιδίως του Εξωτερικού, με το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ). Η Κυβέρνηση προτιμά, για σκοπούς παρουσίασης, να συγκρίνει τις αποπληρωμές του Εξωτερικού Δημόσιου Χρέους σαν ποσοστό των συναλλαγματικών εσόδων της οικονομίας. Αν το μεγαλύτερο μέρος του εξωτερικού δανεισμού ήταν από τον ιδιωτικό τομέα, ή αν επενδύετο από το δημόσιο τομέα σε παραγωγικά έργα υποδομής, η σύγκριση αυτή θα μπορούσε να ήταν αποδεκτή.

Όμως, όπως είναι γνωστό, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο εξωτερικό χρέος είναι ελάχιστη και ο δημόσιος τομέας εδαπάνησε το μεγαλύτερο ποσοστό του εξωτερικού δανεισμού στη λειτουργία της κρατικής μηχανής και στην κάλυψη δημοσιονομικών ελλειμμάτων, δηλαδή σε καταναλωτικές δαπάνες.

Κατά συνέπεια, η ορθή σύγκριση του Δημόσιου Χρέους είναι μόνο εκείνη που γίνεται σαν ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος· και η σύγκριση αυτή είναι καταθλιπτική γιατί μας κατατάσσει μεταξύ των οικονομιών εκείνων για τις οποίες το μέλλον προβλέπεται εξαιρετικά δυσάρεστο.

Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν μας (Α.Ε.Π.) ανέρχεται, περίπου, στα £1,425 δισ· το συνολικό Δημόσιο Χρέος ανέρχεται στα £1,130 δισ., δηλαδή αποτελεί ποσοστό περίπου 80% του Α.Ε.Π. Και στο εξωτερικό χρέος από μόνο του (£630 εκ), αποτελεί ποσοστό περίπου 44% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Το ποσοστό αυτό, δηλαδή 44%, είναι παρόμοιο με το ποσοστό του Μεξικού, της Αργεντινής, της Βραζιλίας, χωρών δηλαδή που καθημερινά ακούουμε ότι η οικονομία τους ευρίσκεται στα πρόθυρα καταρρέουσας.

Αν κάποιος απορεί γιατί δεν αναφέρεται και η Κύπρος μέσα στον ίδιο κατάλογο, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι τόσο μικρά τα οικονομικά μας μεγέθη που αν καταρρέσουμε δεν πρόκειται να συμπαρασύρουμε κανένα μαζί μας, όπως θα συμβεί με τις πιο πάνω μεγάλες χώρες.

Ενδεχομένως ακόμα να οφείλεται και στην πονηρή διαπίστωση των δανειστών μας ότι η υποθήκευση της οικονομίας μας ενδεχομένως να επιταχύνει και την αποδοχή από μέρους μας όρων που σήμερα θεωρούμε απαράδεκτους για λύση του Κυπριακού προβλήματος όπως, ορθά κατά τη γνώμη μου, υπέδειξαν και άλλοι ομιλητές χθές και σήμερα.

Δύο είναι σήμερα τα βασικά προβλήματα της οικονομίας μας.

Πρώτον, το δημοσιονομικό έλλειμμα και οι επιπτώσεις του στον εξωτερικό δανεισμό· και, Δεύτερον, η απώλεια της διεθνούς ανταγωνιστικότητας μας.

Τα δύο προβλήματα είναι αλληλοεξαρτώμενα και ουσιαστικά το δεύτερο πηγάζει από το πρώτο.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα οφείλεται στον υπερκαταναλωτισμό της Κρατικής Μηχανής· τα ελλείμματα του Κρατικού Προϋπολογισμού καλύπτει η Κυβέρνηση με εξωτερικό, κυρίως δανεισμό. Το συνάλλαγμα αυτό στη συνέχεια, σε συνδυασμό με τη γενική καταναλωτικότητα, ήδη πυροδοτημένη από την ίδια την Κυβέρνηση, μετατρέπεται σε εισαγωγές οι οποίες με τη σειρά τους ανατρέπουν το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

Όσοι έχουν στοιχειώδη γνώση οικονομικών, γνωρίζουν πολύ καλά ότι το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών μιας χώρας είναι ο γνησιότερος δείκτης της

οικονομίας της. Όταν το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών είναι αρνητικό, όπως είναι για την Κύπρο, τούτο σημαίνει ότι ζούμε πέραν των δυνατοτήτων μας. Αυτό ακριβώς είναι που συμβαίνει στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια και πηγή του κακού αυτού είναι ο Δημόσιος Τομέας και όχι ο ιδιωτικός. Πηγή του κακού είναι η Κυβέρνηση, ο υπερκαταναλωτισμός της, τα δημοσιονομικά της ελλείμματα και ο δανεισμός της για να τα καλύπτει.

Τούτο εξάλλου αποδεικνύεται με πολλά πρόσθετα στοιχεία: είναι χρήσιμο να γνωρίζει η Βουλή ότι το 1985 ο Δημόσιος Τομέας δανείστηκε από τις εθνικές αποταμιεύσεις £75,0 εκ. ενώ ο Ιδιωτικός Τομέας μόνο £71,0 εκ. Η πρωτοφανής αυτή εξέλιξη αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση όχι μόνο διαβρώνει την οικονομία με τις τεράστιες καταναλωτικές δαπάνες της αλλά, απορροφώντας το μεγαλύτερο μέρος των Εθνικών Αποταμιεύσεων, καταπνίγει τις ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις.

Το δεύτερο πρόβλημα, όπως ανέφερα προηγουμένως, πηγάζει από το πρώτο:

Ο καταναλωτισμός διογκώνει παραμορφωτικά την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών. Η αύξηση του κόστους παραγωγής, ιδίως των εισοδημάτων, πέραν της παραγωγικότητας επέφερε τη μείωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας.

Ορθά ισχυρίστηκε στην ομιλία του ο Υπουργός Οικονομικών ότι «οι αυξήσεις των μισθών και ημερομισθίων με ρυθμό πολύ πιο ψηλό από την παραγωγικότητα και από εκείνο των χωρών που μας ανταγωνίζονται, έπληξαν την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας».

Εξίσου ορθά όμως αντέταξε το ερώτημα χθες ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού: Ποιος είχε σ' όλο αυτό το διάστημα την ευθύνη για τη διαχείριση της οικονομίας μας; Η Κυβέρνηση ή κάποιος άορατος εξωτερικός εχθρός; Ποίον δηλαδή μέμφεται ο Υπουργός Οικονομικών, αν όχι την ίδια την Κυβέρνηση; Θα περιμένουμε, με μεγάλο ενδιαφέρον την απάντηση του Υπουργείου Οικονομικών σ' αυτό το ερώτημα.

Κύριοι συνάδελφοι, ζήτησα να σας διανεμηθεί ένας πίνακας που ετοίμασα, γιατί θεώρησα ότι ο συγκριτικός αυτός πίνακας των Τακτικών Προϋπολογισμών από το 1977 μέχρι σήμερα θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμος για να μορφώσετε όλοι ίδια γνώμη και ελπίζω επίσης, ότι με τον Πίνακα αυτό θα μπορούμε όλοι να συζητούμε επί κοινής βάσεως αριθμών που η σύγκριση τους είναι πιο άμεση και σαφής παρά η σύγκριση μεταξύ συγκρουόμενων επιχειρημάτων. Έχω λάβει διαβεβαιώσεις ότι οι αριθμοί που μου δόθηκαν είναι ορθοί.

Οι αριθμοί από το 1977 μέχρι το 1984 προέρχονται από τις Ετήσιες Δημοσιονομικές Εκθέσεις. Οι αριθμοί για τα έτη 1985 και 1986 δόθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και περιέχονται, όπως θα παρατηρήσετε, στα παραρτήματα της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών που έχετε στα χέρια σας. Ασφαλώς, οι αριθμοί για το 1986 είναι οι προβλεπόμενοι βάσει των Προϋπολογισμών, και συνεπώς στη διάρκεια του Έτους θα αναθεωρούνται αναλόγως της χρήσεως και των αποτελεσμάτων.

Αν κοιτάξετε τώρα τον Πίνακα που έχετε μπροστά σας — και που καλύπτει όλη την περίοδο της θητείας των διαφόρων Κυβερνήσεων υπό τον κ. Κυπριανού — θα προσέξετε ότι τα Έσοδα στην περίοδο που εξετάζουμε αυξήθηκαν κατά 312% ενώ τα Έξοδα αυξήθηκαν κατά 421%, δηλαδή με ρυθμό πολύ ταχύτερο.

Ιδιαίτερα θα διαπιστώσετε ότι οι φορολογίες, τόσο οι άμεσες όσο και έμμεσες, αυξήθηκαν με ρυθμό πολύ μεγαλύτερο από τα άλλα έσοδα, δηλαδή: Οι άμεσες κατά 634% ή μέσο όρο 63% ετησίως και οι έμμεσες κατά 305% ή μέσο όρο 30% ετησίως· παρεπιπτόντως τούτο δείχνει ότι δεν ήταν σωστό το χθεσινό επιχείρημα του συνάδελφου κ. Φάντη, ότι, δηλαδή, ο ρυθμός αύξησης των έμμεσων φορολογιών ήταν χειρότερος από τον ρυθμό αύξησης των άμεσων.

Παρά τις τεράστιες αυτές αυξήσεις όμως, ο ρυθμός δαπάνης υπήρξε ταχύτερος: Οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 392% ή μέσο όρο 39% ετησίως, η εξυπηρέτηση του Δημόσιου Χρέους κατά . . . 965% ή μέσο όρο 96% ετησίως, οι χορηγίες και συνεισφορές κατά 410% ή μέσο όρο 41% ετησίως, οι επιδοτήσεις κατά 500% ή 50% ετησίως και οι συντάξεις και τα φιλοδωρήματα κατά 367% ή μέσο όρο 36% ετησίως. Όλα, δηλαδή, τα στοιχεία δαπανών και ιδιαίτερα καταναλωτικών δαπανών αυξήθηκαν με ρυθμό κατά πολύ ταχύτερο των εσόδων. Από δε τα έσοδα, επίδοξη στην αύξηση σημείωσαν οι φόροι, ιδιαίτερα οι άμεσοι (634%) με προφανώς συνθλιπτική επίδραση στις ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις, το αυριανό μας δηλαδή εισόδημα.

Ειδικότερα για τις Επιδοτήσεις παρακαλώ να σημειώσετε ότι το 1985, κατά δήλωση του Υπουργείου Οικονομικών που περιέχεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών (Παράρτημα Β, σελίς 2) έφθασαν στο £50,0 εκ.· συνεπώς είναι δύσκολο για κάποιον να πιστεύσει ότι το 1986 θα περιοριστούν στα £30,0 εκ.· μόνον όπως προβλέπει ο Προϋπολογισμός. Αν παραμείνουν και το 1986 στο ύψος του 1985, τότε η αύξηση στην περίοδο 1977—1986 θα είναι 900% και όχι 500% όπως φαίνεται στον Πίνακα.

Στην ίδια περίοδο που εξετάζουμε το Ετήσιο Δημοσιονομικό Έλλειμμα αυξήθηκε από £12,7 εκ. σε £132,5 εκ. δηλαδή αυξήθηκε κατά 943% ή μέσο όρο 94% ετησίως.

Είναι χρήσιμο στο σημείο αυτό να υπενθυμίσω ότι το Τέταρτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης (4ον Ε.Σ.Ο.Δ.) όπως είναι γνωστό, που λήγει το 1986 επρόβλεπε περιορισμό του Δημοσιονομικού Έλλειμματος κατά το 1986 στα £19,0 εκ. μόνον! . . . Και, — αν μου επιτρέπετε το χαριτολόγημα — απορώ, μήπως θα έπρεπε να μετατρέψουμε το ακρωνύμιο του Έκτακτου Σχέδιου Οικονομικής Δράσης από ΕΣΟΔ εις . . . ΕΕΟΔ;

Από τον Πίνακα, κύριοι συνάδελφοι, θα δήτε ότι η Κυβέρνηση για χρόνια τώρα επιμένει να ζει πέραν των δυνατοτήτων της· και ότι πράττει τούτο ασυνείδητα, εφόσον από το 1977 και ιδιαίτερα από το 1980/81 ήταν καθαρή η «γραφή πάνω στον τοίχο». Παρά ταύτα, και παρά τις δαφιλείς υποσχέσεις της για λιτότητα και περισυλλογή, κανένα διορθωτικό μέτρο δεν έλαβε με αποτέλεσμα να παρασυρθεί η ίδια και να συμπαρασύρει και την οικονομία μας σε ένα τρομακτικό κατήφορο από τον οποίο σήμερα είναι απείρως δυσκολότερο και οδυνηρότερο να εξέλθουμε παρά πριν λίγα χρόνια.

Η Βουλή — ιδίως η Αντιπολίτευση — έγκαιρα και επανειλημμένα επροειδοποίησε την Κυβέρνηση· ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν καταψηφίζει τυχαία τους Προϋπολογισμούς από το 1981.

Ερωτούμεθα:

Υπάρχουν ακόμα στη διάθεση της Κυβέρνησης διορθωτικά μέτρα; Η απάντηση είναι «Ναι» — πλην όμως είναι οδυνηρά και συνεπώς χρειάζονται αποφασιστικότητα και θάρρος.

Όπως, ανέφερα στην αρχή δεν υπάρχουν «ανελαστικές» και «ελαστικές» δαπάνες: όλες οι δαπάνες είναι θέμα επιλογής και προτεραιοτήτων. Τονίζω δε ότι στο σημείο που βρισκόμαστε έχουν αναγκαστικά αλλάξει οι προτεραιότητές μας αλλά και οι προσφερόμενες επιλογές μειώθηκαν.

Δεν ανήκει στην Αντιπολίτευση να εισηγείται περικοπές δαπανών αντίθετα, έχουμε συνηθίσει παντού να ακούουμε την Αντιπολίτευση να ζητά περισσότερα — εκτός κι αν αυτό συμβαίνει μόνο εκεί που υπάρχουν υπεύθυνες Κυβερνήσεις. . . .

Η αντιπολίτευση όμως στον τόπο μας είναι υπεύθυνη και συλλογίζεται μακροπρόθεσμα.

Η υποθήκευση του Οικονομικού μας μέλλοντος — που φοβούμαι μήπως ήδη συνετελέσθη συνεπάγεται για τη χώρα μας, κάτω από τις ιδιόζυγες τραγικές συνθήκες που βρίσκεται από το 1974 και την υποθήκευση του Εθνικού μας μέλλοντος.

Η Κυβέρνηση οφείλει άμεσα να ερευνήσει τις ποικίλες πιθανές οικονομίες που μπορούν να επιτευχθούν και να επανέλθει στη Βουλή το ταχύτερο για να επιδιώξουν από κοινού να διορθώσουν τα σφάλματα που επέφερε και τα πλήγματα και τραύματα που κατέφερε κατά της οικονομίας μας.

Δικές μας μελέτες αποδεικνύουν ότι είναι δυνατό να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά £37,0 εκ. τον πρώτο χρόνο (1986), κατά £51,0 το δεύτερο χρόνο (1987) και κατά £67,0 το τρίτο χρόνο (1988). Οι σοβαρές αυτές μελέτες θα είναι στη διάθεση της Κυβέρνησης αν η ίδια αποδείξει ότι διαθέτει το θάρρος και την αποφασιστικότητα να τις υιοθετήσει.

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ επίσης, με συντομία σε ορισμένα γενικότερα θέματα που είναι ορθό να εγερθούν στη διάρκεια της συζήτησης για τους Προϋπολογισμούς.

Δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας η σχεδόν παντελής έλλειψη ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής. Έχουμε την τύχη να ζούμε σε ένα τόπο που είναι διεθνής διαπίστωση ότι κατατάσσεται μέσα εις τους ωραιότερους και με κλίμα άριστο. Δεν επιτρέπεται η εθνική αυτή κληρονομιά να φθείρεται καθημερινά από την άγνοια και την αδιαφορία του δημόσιου τομέα που έχει, βέβαια, τον καθοριστικό λόγο στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής και στη γενική επιμόρφωση και καλλιέργεια του λαού ώστε να αγαπήσει με πάθος και να σέβεται φανατικά τόσο το φυσικό όσο και το πολιτιστικό περιβάλλον του τόπου μας.

Χρειάζεται συνεπής και μακροπρόθεσμη πολεοδομική πολιτική, που να καλύπτει την κατανομή των χώρων στις διάφορες λειτουργίες τους και να ενθαρρύνει τη συντήρηση της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς, των λαϊκών παραδόσεων, της καλλιέργειας και της αγάπης του πρασίνου, της διατήρησης της καθαριότητας του περιβάλλοντος και την αυστηρή περιφρούρησή του από την ρύπανση, το θόρυβο και την μόλυνση — ιδιαίτερα την αισθητική μόλυνση του υπέροχου Κυπριακού τοπίου.

Επανερχόμενος στη γενική οικονομική κατάσταση οφείλω να τονίσω τη διαπίστωσή μου ότι τα ελλείμματα και οι οικονομικές αδυναμίες δημιουργούν και συντηρούν μια ψυχολογική απέχθεια των παραγωγικών τάξεων και μια ψύχωση αβεβαιότητας, που μοιραία από τη μια αποθαρρύνει την ανάληψη επενδυτικών κινδύνων και πρωτοβουλιών και, από την άλλη, προκαλεί φοβία και επιθυμία φυγαδεύσεως των κεφαλαίων.

Αν σ' αυτά προστεθεί και ένα γενικότερο, αντι-επιχειρηματικό κλίμα που επικρατεί στον τόπο μας (και είναι προϊόν μίας νοσηρής νοοτροπίας που καλλιεργείται και συντηρείται όχι μόνον από ορισμένα κόμματα και οργανώσεις αλλά και από σημαντική μερίδα του Κρατικού Μηχανισμού), τότε η ζοφερή εικόνα του οικονομικού μας μέλλοντος ολοκληρώνεται.

Βασικός ρόλος και πρώτιστον καθήκον της Κυβέρνησης είναι να ενθαρρύνει την οικονομία μας προς αναπτυξιακές κατευθύνσεις. Τούτο, όπως είναι γνωστό, επιτυγχάνεται με ενθαρρυντικά μέτρα αφενός και προσωρινές ρυθμίσεις αφετέρου· αλλά προπαντός, όπως ήδη τόνισα, επιτυγχάνεται με τη δημιουργία ενός ισχυρού κλίματος αισιοδοξίας και εμπιστοσύνης προς το μέλλον.

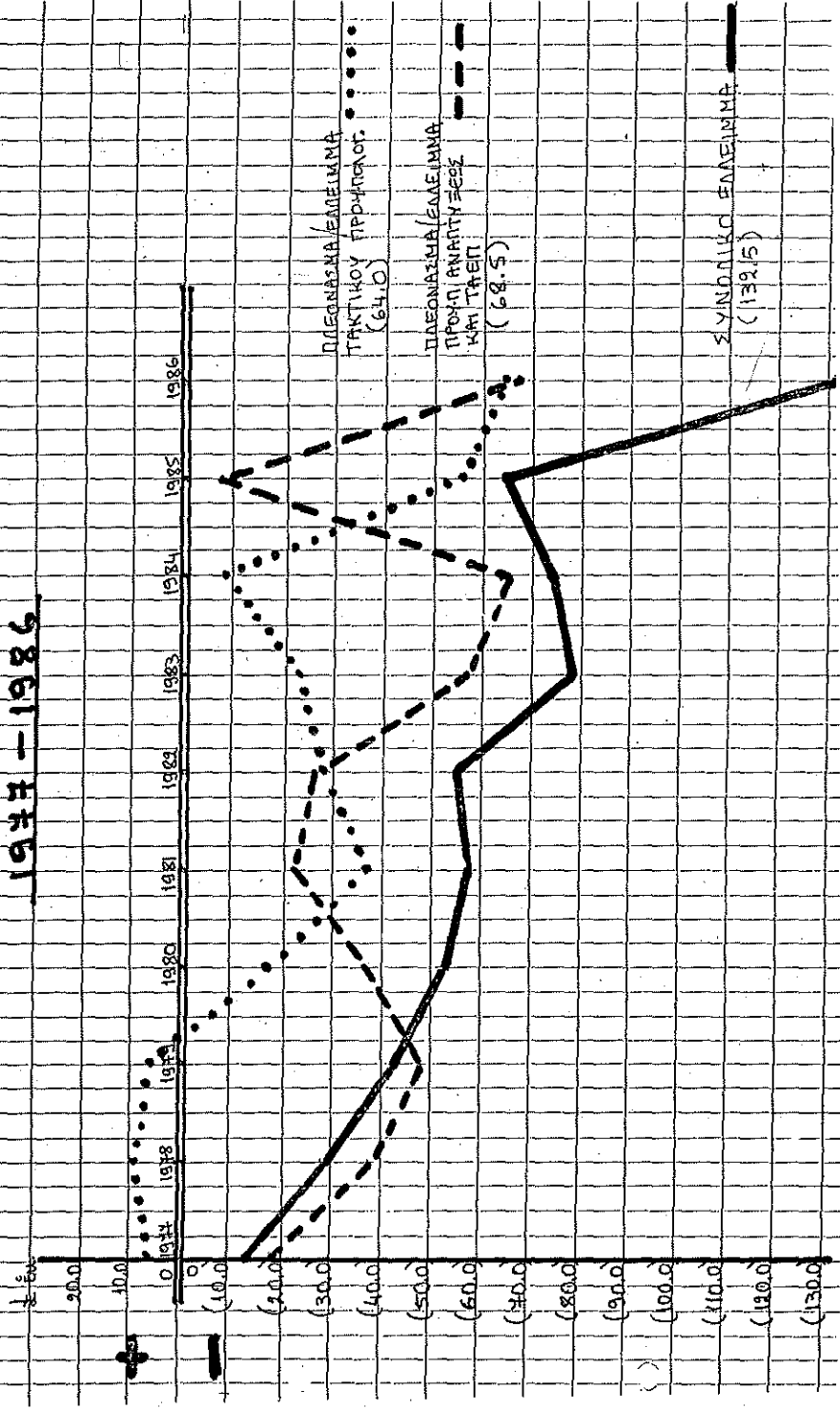
Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΑΠΟ: ΚΕΝΤΡΑΝΤΩΝ ΚΟΡΝΟ

ΑΝΑΠΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΟ ΕΡΓΕΙΜΑ ΠΡΟΔΟΤΙΣΜΩΝ 1/79

1977 - 1986

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

1977 — 1986

Κ£ 000,000

(Τα στοιχεία ελήφθησαν από τις Δημοσιονομικές Εκθέσεις, τους Προϋπολογισμούς, το Υπουργείο Οικονομικών και το Οικονομικό Δελτίο της Λαϊκής Τραπέζης)

	2ον Ε.Σ.Ο.Δ (1)		3ον Ε.Σ.Ο.Δ				4ον Ε.Σ.Ο.Δ				Αύξηση % 1977— 1986	Ετήσιος Μέσος Όρος Αύξησης % 1977— 1986
	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986		
ΕΣΟΔΑ	87.0	102.4	123.6	151.5	164.6	218.5	275	315.3	343.3	359.3	312%	31.2
α) Άμεσοι Φόροι	14.7	19.9	27.5	35.4	40.0	49.5	61.5	77.3	91.2	107.9	634%	63.4
β) Έμμεσοι Φόροι	38.2	48.0	61.3	68.9	74.5	91.9	108.7	122.2	138.2	154.9	305%	30.5
γ) Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών	5.6	6.2	7.0	9.3	9.6	12.0	14.5	17.3	19.6	21.4	282%	28.2
δ) Πρόσοδοι, Ενοίκια και Δικαιώματα	6.6	7.1	6.6	11.9	10.4	15.5	18.6	16.6	20.5	17.0	157%	15.7
ε) Διάφορα άλλα Έσοδα (2)	21.9	21.2	21.2	26.0	30.1	49.6	71.7	81.9	73.8	58.1	165%	16.5
ΔΑΠΑΝΕΣ	81.1	92.7	118.0	168.2	200.8	246.4	297.2	324.6	398.5	423.3	421%	42.1
α) Αποδοχές Προσωπικού	33.5	38.8	49.4	63.3	75.9	98.8	114.3	133.8	148.3	165.5	392%	39.2
β) Δημόσιο Χρέος	9.2	11.1	14.0	18.7	28.3	39.5	55.2	70.3	92.5	98.0	965%	96.5
γ) Χορηγίες και Συνεισφορές	7.8	11.6	12.0	15.5	25.1	26.5	38.5	36.4	35.3	39.8	410%	41.0
δ) Επιδοτήσεις	5.0	3.0	7.0	10.0	15.0	23.0	25.0	20.0	50.0	30.0	500%	50.0
ε) Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	2.8	3.6	4.2	5.4	6.4	8.2	10.0	10.7	12.7	13.1	367%	36.7
στ) Άλλα Έξοδα (3)	22.8	24.6	31.4	55.3	50.1	50.4	53.2	53.4	59.7	76.9	237%	23.7
Πλεόνασμα (Έλλειμμα) Τακτικού Προϋπολογισμού	5.9	9.7	5.6	(16.5)	(36.2)	(27.9)	(22.2)	(9.3)	(55.2)	(64.0)		
Πλεόνασμα (Έλλειμμα) Προϋπολ. Αναπτυξιακών & ΤΑΕΠ	(18.6)	(38.5)	(47.2)	(36.0)	(21.1)	(26.7)	(56.1)	(64.7)	(8.8)	(68.5)		
Συνολικό Έλλειμμα	(12.7)	(28.8)	(41.6)	(52.5)	(57.3)	(54.6)	(78.3)	(74.0)	(64.0)	(132.5)	943%	94.3

(1) Ε.Σ.Ο.Δ= Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης.

(2) Κρατικό Λαχείο, Πρόστιμα, Χορηγία Ελλην. Κυβερνήσεως, Εισπράξεις δανείων & Διάφορα.

(3) Διάφορα Διοικητικά Έξοδα, Καταναλωτικές Δαπάνες, Δαπάνες Συντήρησης, Πληρωμές και Επιστροφές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος ομιλητής είναι ο κ. Κίμων Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Προτού μπω στην κύρια ομιλία μου θα ήθελα να σχολιάσω ορισμένα από τις ομιλίες των συναδέλφων.

Παρόλο που ο σκοπός μου δεν είναι να σχολιάσω με λεπτομέρεια τα όσα λέχθηκαν από τους προηγούμενους ομιλητές, δεν μπορώ να μην ανασκευάσω ορισμένες πολύ κτυπητές ανακρίβειες που αναφέρθηκαν, ιδιαίτερα από τον κ. Κληρίδη, ελπίζω όχι εκ προθέσεως αλλά εξαιτίας του ότι του δόθηκαν λανθασμένα στατιστικά στοιχεία και πληροφορίες.

Και πρώτα απ' όλα θα ήθελα να πω δυο λόγια για τους συνταρακτικούς αριθμούς που αναφέρθηκαν σχετικά με το ύψος του εξωτερικού μας χρέους. Το ύψος του εξωτερικού μας χρέους της χώρας, κύριοι συνάδελφοι, δεν ξεπερνά όπως ελέγχθη το 1 δισεκατομμύριο λίρες, αλλά ανέρχεται στα £536 εκ., από τα οποία τα £330 εκ. αποτελούν εξωτερικό χρέος του δημόσιου τομέα. Κι ούτε το δημόσιο χρέος μπορεί να υπολογιστεί στο 1 δισεκατομμύριο 130 εκατομμύρια, όπως λανθασμένα και πάλιν αναφέρθηκε από τον κ. Κληρίδη, οποιαδήποτε ταχυδακτυλουργία κι αν χρησιμοποιήσουμε, κι αν ακόμα προσθέσουμε μεγέθη που με κανένα τρόπο δεν μπορούν να θεωρηθούν από οικονομικής άποψης σαν χρέος, όπως λ.χ. είναι ο δανεισμός από την Κεντρική Τράπεζα και τις Εμπορικές Τράπεζες. Κι είναι αδιανόητο να χρησιμοποιούνται για σκοπούς σύγκρισης ανομοιογενή στοιχεία, όπως λ.χ. το εξωτερικό δημόσιο χρέος για το 1977 και ένας μαγικός αριθμός που ξεπερνά κατά πολύ το συνολικό ύψος του εξωτερικού αλλά και του εσωτερικού, από όλες τις πηγές, χρέους του 1985, απλώς για να ισχυριστεί ο κ. Κληρίδης ότι υπήρξε μια τεράστια αύξηση του δημόσιου χρέους.

Εμείς συμφωνούμε απόλυτα ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα και η εργατικότητα του λαού μας καθώς και η ξένη βοήθεια συνέβαλαν στην ταχύρρυθμη επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας μας κατά την εισβολή. Δεν πρέπει όμως με κανένα τρόπο να ξεχνούμε τα γενναιόδωρα φορολογικά κίνητρα, τις φορολογικές απαλλαγές και τις επιστροφές φόρων που πολύ σωστά εισήξε η Κυβέρνηση για την ενθάρρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που της αποστέρησαν τεράστια ποσά εσόδων, αλλά και τις εξαιρετικά ψηλές επενδυτικές κοινωνικές και αμυντικές της δαπάνες, που ανήλθαν στο ποσό των 2.5 δισεκατομμυρίων λιρών σε σημερινές τιμές.

Ο κ. Κληρίδης εξέφρασε την άποψη ότι η αύξηση της δημόσιας υπηρεσίας είναι ο βασικός παράγοντας που διόγκωσε το κρατικό μισθολόγιο. Κι όμως, κύριοι συνάδελφοι η αύξηση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων επεξηγεί μόνο το 8% της αύξησης στο κρατικό μισθολόγιο, ενώ το υπόλοιπο επεξηγείται από άλλους παράγοντες, κυρίως από την παροχή του τιμαριθμικού επιδόματος. Τί υπονοεί ο κ. Κληρίδης; Μήπως ότι δε θα έπρεπε να παρέχεται το τιμαριθμικό επίδομα για τους δημοσίους υπαλλήλους ή να καταργηθούν οι προσαυξήσεις, ή να μη δίνονται γενικές αυξήσεις όπως γίνεται στην περίπτωση των υπόλοιπων τάξεων των μισθωτών ή και να απολυθούν δημόσιοι υπάλληλοι;

Μια άλλη σοβαρή ανακρίβεια στα στοιχεία που παρέθεσε ο κ. Κληρίδης αφορά το ύψος των εισπράξεων και των δαπανών του Ταμείου Ανακουφίσεως

Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Οποιοσδήποτε καλόπιστος παρατηρητής μπορεί να διαπιστώσει ότι οποιαδήποτε χρονική περίοδος κι αν χρησιμοποιηθεί, το περίσσειμα των £27 εκ., στο οποίο έκαμε αναφορά, δεν μπορεί να εντοπισθεί. Ίσως ο κ. Κληρίδης να συμπεριλαμβάνει σ' αυτό το ποσό και την εισφορά της Ελληνικής Κυβέρνησης που όλοι γνωρίζουμε ότι είναι κονδύλι του Τακτικού Προϋπολογισμού και όλοι εδώ γνωρίζουμε για ποιούς λόγους παρέχεται αυτή η χορηγία από την Ελληνική Κυβέρνηση. Κι επιπλέον ο κ. Κληρίδης ξεχνά ότι δαπάνες για τους πρόσφυγες δε γίνονται μόνο από το Ταμείο αυτό αλλά και από όλους τους άλλους Προϋπολογισμούς, με τη μορφή αυξημένων κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών παιδείας, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, με τη μορφή επιδοτήσεων και αναπτυξιακών έργων.

Είπε και κάτι άλλο πολύ εντυπωσιακό ο κ. Κληρίδης, ότι δήθεν η Κυβέρνηση δαπάνησε μέχρι σήμερα για αναπτυξιακά έργα £50—£60 εκ. Θα αναφέρεται προφανώς ο κ. Κληρίδης στις ετήσιες αναπτυξιακές δαπάνες, που ξεπερνούν βέβαια τα επίπεδα αυτά κι όχι στο συσσωρευμένο σύνολο των αναπτυξιακών δαπανών, που είναι εκείνο που πρέπει να συγκριθεί με το εξωτερικό χρέος. Όπως είναι γνωστό οι δαπάνες για αναπτυξιακά έργα από το 1977 ανέρχονται σε ποσά εκατοντάδων εκατομμυρίων λιρών που μπορεί εύκολα να εξακριβωθούν με το να προσθέσει κανένας απλά τους αριθμούς των Προϋπολογισμών Αναπτύξεως.

Μια άλλη πολύ κτυπητή ανακρίβεια στην ομιλία του κ. Κληρίδη ήταν ο ισχυρισμός ότι η Κύπρος είναι από τις βαρύτερα φορολογούμενες χώρες. Τα στατιστικά στοιχεία, βέβαια, καταρρίπτουν ασυζητητί τον ισχυρισμό αυτό, δεδομένου ότι η φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο βρίσκεται στα 2/3 περίπου εκείνης των χωρών με μεσαίο εισόδημα της Ευρώπης, που παρέχουν περίπου τις ίδιες αν όχι και υποδιέστερες παροχές και εξυπηρετήσεις στους φορολογούμενους, και στο 1/2 της μέσης επιβάρυνσης στις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. Τα στοιχεία αυτά δεν βόλευαν βέβαια τον κ. Κληρίδη, γι' αυτό αναγκάστηκε να ισχυριστεί, εντελώς λανθασμένα και άδικα ότι η Κυβέρνηση όταν υπολογίζει το φορολογικό βάρος στην Κύπρο δεν συνυπολογίζει διάφορους φόρους. Και όμως όχι κ. Κληρίδη. Και το τέλος για το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού και τα Κτηματολογικά Τέλη και τα Τέλη Χαρτοσήμων και ο Προσφυγικός Δασμός και η φορολογία των Τηλεφώνων και οι εισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν συνυπολογιστεί. Ο ορισμός που χρησιμοποιείται είναι εκείνος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και είναι ομοιόμορφος για όλες τις χώρες και απόλυτα συγκρίσιμος με εκείνο των άλλων χωρών.

Δεν θα μακρυγορήσω με την ανασκευή και των υπόλοιπων ανακριβειών που αναφέρθηκαν από τους βουλευτές των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Θέλω μόνο να τονίσω ότι ούτε το δημοσιονομικό έλλειμμα αλλά ούτε και η ανεργία συνεχώς αυξάνονται, όπως λανθασμένα ισχυρίστηκαν μερικοί συνάδελφοι. Έτσι, το δημοσιονομικό έλλειμμα το 1985 με βάση τα τελευταία στοιχεία μειώθηκε στα £64 εκ. ή στο 4.5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος από τα £74 εκ. ή το 5.6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1984, ενώ η ανεργία τα τελευταία τρία χρόνια παρουσιάζει σταθεροποίηση σε επίπεδα ελαφρά πιο ψηλά από το 3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, σε μια περίοδο όπου διεθνώς οποιοδήποτε επίπεδο ανεργίας κάτω από το 10% θεωρείται σαν ικανοποιητικό.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς για το 1986 σχεδόν αμέσως μετά από μια σκληρή προεκλογική περίοδο. Τα αποτελέσματα των εκλογών, ανεξάρτητα της ερμηνείας που δίνουν τα άλλα Κόμματα, εμείς πιστεύουμε ότι έχουν δώσει τα σωστά μηνύματα τόσο στο εσωτερικό αλλά ιδιαίτερα στο εξωτερικό, πράγμα που αποτέλεσε την επιδίωξη του Δημοκρατικού Κόμματος.

Εμείς είμαστε υπέρ της ερμηνείας που θέτει το συμφέρον της Κύπρου και του λαού της πάνω από τις ιδεολογικές και κομματικές προτιμήσεις και αντεγκλίσεις και δίδει μεγαλύτερη σημασία στο γεγονός ότι ο Κυπριακός Ελληνισμός αποφάσισε με τον πιο δημοκρατικό τρόπο ότι η πορεία του αγώνα μας για φυσική και εθνική επιβίωση περνά μέσα από την ανάγκη για ενότητα και ομοψυχία για να αντιμετωπισθεί ο Αττίλας που απειλεί με αφανισμό τον Κυπριακό Ελληνισμό και εκτουρκισμό της πατρίδας μας χωρίς να τον ενδιαφέρει αν είμαστε δεξιοί, κεντρώοι, αριστεροί, ή σοσιαλιστές. Μπροστά στον κίνδυνο που μας απειλεί, ο λαός μας με το αλάνθαστο κριτήριο του αποφάσισε ότι δεν επιθυμεί πειραματισμούς στα συνταγματικά και πολιτειακά μας θέματα αλλά θέλει συσπείρωση και εγγήγορη όλων κάτω από την νόμιμη και δημοκρατικά εκλεγμένη ηγεσία μας για συνέχιση του αγώνα ενάντια στον εχθρό και όχι εναντίον αλλήλων.

Τα αυξημένα ποσοστά που έδωσε ο Λαός στο Δημοκρατικό Κόμμα, κάτω από δύσκολες και αντίξοες συνθήκες, είναι βασικά χωρίς αμφιβολία μια ένδειξη ότι η πολιτική που ακολουθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο εθνικό μας θέμα στις βασικές της πτυχές βρίσκει μεγάλη απήχηση ανάμεσα στο λαό, κάτι που αντιλήφθηκαν και οι άλλες πολιτικές δυνάμεις αν κρίνουμε από την προσέγγιση των θέσεων που έπαιρναν τις τελευταίες δυο, τρεις μέρες των εκλογών με εκείνες του Προέδρου τουλάχιστον όσον αφορά στις βασικές πτυχές του Κυπριακού.

Χαιρετίζουμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση και επικροτούμε πλήρως την προσπάθεια που καταβάλλει ο Πρόεδρος Κυπριανού για γεφύρωση των διαφορών που υπάρχουν και αποκατάσταση της ενότητας στο εσωτερικό μας μέτωπο. Εκφράζουμε δε την ελπίδα ότι η ανταπόκριση των άλλων Κομμάτων θα είναι θετική. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να στρατεύσουμε όλες τις δυνάμεις που διαθέτουμε και να αξιοποιήσουμε σωστά την συμπάραταξη του Ελληνισμού και την συμπάραταξη των φίλων και προοδευτικών λαών σ' όλο τον κόσμο. Μόνο με ενότητα, σύνεση, προγραμματισμό και αγωνιστικότητα θα μπορέσουμε να φέρουμε σε πέρας το δύσκολο αγώνα για διάσωση της Κύπρου και την αποκατάσταση των δικαιωμάτων του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει πως η οικονομική πολιτική που ακολουθεί σαν κράτος πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένη με την κοινωνική πολιτική. Η οικονομική πολιτική πρέπει να εναρμονίζεται με τις γενικότερες επιδιώξεις του λαού μας, που αγωνίζεται για δικαίωση και ελευθερία. Τα θέματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής προσλαμβάνουν πρωταρχική σημασία ιδιαίτερα μετά την συμφορά που μας επεσώρευσαν η προδοσία, η εισβολή και η κατοχή. Έχουμε υποχρέωση να επιδιώξουμε την εξασφάλιση σ' όλους τους πολίτες συνθηκών ελεύθερης και αξιοπρεπούς διαβίωσης, ισοπολιτείας, ευνομίας και ευημερίας.

Η οικονομική ευρωστία πρέπει να είναι συνεχής και αδιάκοπη επιδίωξη μας γιατί αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του αγώνα μας για δικαίωση και ελευθερία.

Πιστεύουμε πως η Κυβέρνηση Κυπριανού έχει υιοθετήσει και προωθεί την κατάλληλη οικονομική πολιτική ακριβώς μέσα στα πλαίσια που ανέφερα πιο πάνω. Πιστεύουμε επίσης πως για να πετύχει η οικονομική πολιτική χρειάζεται η συμβολή και η συνεργασία όλων μας, όλων των ομάδων του λαού και όλων των πολιτικών δυνάμεων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Στη σημερινή μου ομιλία θα καταπιαστώ κυρίως με το εμπόριο και τη βιομηχανία. Αυτοί οι τομείς που θα καλύψω σε γενικές γραμμές συνθέτουν βασικές συνισταμένες του όλου Κυβερνητικού έργου. Οι τομείς αυτοί όπως είναι γνωστό έχουν τη συχνή και διαρκή επίδρασή τους από εξωγενείς παράγοντες. Γι' αυτό έγκαιρη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες διεθνείς συνθήκες και επιτυχής αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναφύονται κατά καιρούς αποτελούν μερικές από τις βασικές προϋποθέσεις για συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας του τόπου για το καλό ολόκληρου του λαού μας.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Όπως ορθά υπογραμμίστηκε στην ομιλία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών, οι εξαγωγές βιομηχανικών αγαθών μετά τη θεαματική τους διόγκωση το 1984, έμειναν στάσιμες λόγω προβλημάτων σε ορισμένες παραδοσιακές αγορές. Το ΔΗΚΟ πιστεύει ότι σ' αυτό το στάδιο της βιομηχανικής μας ανάπτυξης επιβάλλεται σταδιακά να μειώσουμε την εξάρτηση των βιομηχανικών μας εξαγωγών από ορισμένα παραδοσιακά προϊόντα και ορισμένες αγορές που επηρεάζονται από αστάθμητους παράγοντες. Παράλληλα, η εξαγωγική προσπάθεια ενδείκνυται να προσλάβει πιο συστηματικό, οργανωμένο και δυναμικό. Με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζουμε την πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για σύσταση ενός Συμβουλίου Προωθήσεως Εξαγωγών που πιστεύουμε ότι θα αποτελεί το απαραίτητο και σωστό θεσμικό πλαίσιο για τον συντονισμό της μεγάλης προσπάθειας που πρέπει να αναληφθεί για την αύξηση των εξαγωγών μας.

Ο εμποροβιομηχανικός μας κόσμος επικροτεί τις προτεινόμενες πρόνοιες στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για την ίδρυση νέων εμπορικών κέντρων στη Λιβύη, Σαουδική Αραβία, Ιράκ, Γαλλία και Αίγυπτο που θα δημιουργήσουν νέες προσβάσεις σε υφιστάμενες και νέες αγορές.

Η διάθεση των αμπελουργικών προϊόντων μας είναι γνωστό έχει καταστεί προβληματική αν λάβει κανένας υπόψη το διεθνή ανταγωνισμό και τα τεράστια πλεονάσματα οινικών προϊόντων που υπάρχουν σήμερα στις αποθήκες των οينوπαραγωγικών χωρών και ιδιαίτερα της Κοινής Αγοράς που υπολογίζονται στα 9 εκ. τόννους σε κρασιά και 650 χιλ. τόννους σε οινόπνευμα. Το ΔΗΚΟ υποστηρίζει τη θέση ότι για την απάμβλυνση του προβλήματος αυτού επιβάλλεται να εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια που προσφέρονται για διείσδυση σε νέες αγορές σ' όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου και υποστηρίζουμε τις έντονες προσπάθειες που κάμνει η Κυβέρνηση προς την κατεύθυνση αυτή. Η απόφαση της Κυβέρνησης για τη συμπερίληψη του όρου για αγορά προβληματικών γεωργικών προϊόντων και ειδικά οινικών προϊόντων σε περιπτώσεις διεθνών προσφορών είτε για κατασκευή έργων είτε για αγορά άλλου εξοπλισμού μας βρίσκει απόλυτα

σύμφωνους και πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει τα μέγιστα στην απάμβλυση του προβλήματος. Η ιδέα κύριοι συνάδελφοι, της ανάμιξης του οινοπνεύματος με την βενζίνη θα έχει οποιαδήποτε ευεργετικά αποτελέσματα και ελπίζουμε ότι αυτό το θέμα θα προωθηθεί το συντομότερο δυνατό.

Όσον αφορά τον τομέα παραγωγής και διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, πάγια πολιτική του ΔΗΚΟ αλλά και της Κυβέρνησης είναι η σταθερή αύξηση του εισοδήματος του εξ επαγγέλματος αγρότη, κτηνοτρόφου και αμπελουργού. Και αυτό το απέδειξε όχι με λόγια αλλά με έργα όπως είναι τα μεγάλα αρδευτικά έργα και οι πολλαπλές επιδοτήσεις ή υπηρεσίες που παρέχονται από τους Προϋπολογισμούς του Κράτους. Αύξηση του εισοδήματος των γεωργοκτηνοτρόφων συντελείται μέσω βελτίωσης της παραγωγής και παραγωγικότητας, συμπίεσης του κόστους παραγωγής και ορθολογιστικής οργάνωσης των καναλιών διάθεσης των προϊόντων.

Τα προβλήματα διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων τόσο στην ντόπια όσο και στις ξένες αγορές προσεγγίζονται δυστυχώς από ορισμένα κόμματα με τρόπο πρόχειρα απλουστευμένο. Σχεδόν για κάθε γεωργικό προϊόν που παρουσιάζει δυσκολίες στη διάθεσή του, προτείνεται αβίαστα η ίδρυση και ενός Συμβουλίου Εμπορίας. Το ΔΗΚΟ κατ' αρχή πιστεύει ότι υπάρχουν αρκετά περιθώρια για βελτίωση και πιο ορθολογιστική οργάνωση του συστήματος διακίνησης και διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Προς αυτή την κατεύθυνση μπορεί να βοηθήσει η ίδρυση ή και ενίσχυση συνεργατικών εταιρειών διάθεσης των προϊόντων η απευθείας διάθεση των προϊόντων από τους γεωργούς στους καταναλωτές, ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ παραγωγής και διάθεσης και η εφαρμογή πιο επιστημονικών μεθόδων στον τομέα του μάρκετινγκ ιδιαίτερα στις ξένες αγορές. Το ΔΗΚΟ με γνώμονα τα συμφέροντα των γεωργοκτηνοτρόφων και του πλατιού καταναλωτικού κοινού, χωρίς ιδεολογικά χρωματισμένες προσδοκίες όσον αφορά την αποτελεσματικότητα μονοπωλιακών θεσμών, σαν θέμα αρχής δεν είναι ενάντια στην ίδρυση οποιουδήποτε Συμβουλίου Εμπορίας αν τούτο μετά από σοβαρή μελέτη όλων των επιπτώσεων και εναλλακτικών λύσεων προκύψει ότι είναι η καλύτερη λύση.

Ο ρυθμός πληθωρισμού κατά το 1985 μειώθηκε στο 5% από το 6% που σημειώθηκε τον προηγούμενο χρόνο. Για το 1986 ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να συνεχίσει την καθοδική του πορεία. Το ΔΗΚΟ επανειλημμένα έχει ταχθεί υπέρ της προστασίας του καταναλωτή και υπέρ του κρατικού παρεμβατισμού μέσω του αγορανομικού ελέγχου όταν υπάρχει διατάραξη των συνθηκών του ανταγωνισμού και όταν πρόκειται για βασικά καταναλωτικά αγαθά. Αναμένουμε ότι σύντομα με την ενίσχυση της Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θα τεθεί σε εφαρμογή η αντιμονοπωλιακή νομοθεσία. Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα έλθω τώρα σ' ένα θέμα που είναι πολυσυζητημένο. Το θέμα της ένταξης στην ΕΟΚ.

Σύντομα αναμένεται να εισέλθουμε στο δεύτερο στάδιο της συνδέσεως της Κύπρου με την ΕΟΚ που οδηγεί στην τελωνειακή ένωση. Και σ' αυτό το θέμα το ΔΗΚΟ πάνω από όλα τα γενικότερα και μακροπρόθεσμα συμφέροντα της Κύπρου χωρίς να καθοδηγείται μωπικά από ιδεολογίες ή άλλες σκοπιμότητες ξένες προς τα συμφέροντα του τόπου. Η Κύπρος αποτελεί πολιτιστικά και ιστορικά μέρος του ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου, η δε τελωνειακή μας ένωση με την ΕΟΚ θα ενισχύει την κρατική μας υπόσταση και θα έχει θετικές προεκτάσεις πάνω στο

πολιτικό μας πρόβλημα και στη διατήρηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας. Η τελωνειακή ένωση δε συγκρούεται με κανένα τρόπο με την αδέσμευτη πολιτική, ούτε μας εμποδίζει να αναπτύξουμε παράλληλα τις εμπορικές μας σχέσεις με άλλες χώρες προς αμοιβαίο όφελος.

Έχοντας υπόψη την πολιτική αλλά και την οικονομική διάσταση του θέματος, το ΔΗΚΟ πιστεύει ότι η απόφαση της Κυβέρνησης για έναρξη διαπραγματεύσεων για μετάβαση στο δεύτερο στάδιο σύνδεσης είναι απόφαση ιστορικής σημασίας και αποτελεί την πιο ενδεδειγμένη επιλογή. Η κατάργηση των δασμών και άλλων περιορισμών που σήμερα επιβάλλονται στα γεωργικά μας προϊόντα όπως είναι οι πατάτες και τα κρασιά, θα βοηθήσει στη διάθεσή τους σε μια περίοδο που η γεωργική μας παραγωγή αναμένεται να αυξηθεί, διασφαλίζοντας έτσι την πρόσβασή τους στην τεράστια αγορά της ΕΟΚ των 320 εκτ. κατοίκων. Δε θα πρέπει να παροράται το γεγονός ότι με την ένταξη της Ισπανίας και Πορτογαλλίας στην ΕΟΚ και με την αυτάρκεια που θα προκύψει για τα μεσογειακά προϊόντα, οι τάσεις προστατευτισμού θα εντείνονται. Γι' αυτό η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ αποτελεί ορθό βήμα διασφάλισης της απόσποπτης εξαγωγής κυπριακών προϊόντων, κυρίως γεωργικών σε μια τεράστια παραδοσιακή και σταθερή αγορά.

Το βήμα αυτό όπως είναι φυσιολογικό θα έχει τις θετικές και αρνητικές του επιπτώσεις. Πιστεύουμε όμως ότι οι θετικές επιπτώσεις υπεραντισταθμίζουν τις αρνητικές επιπτώσεις. Η πρόκληση που προβάλλει είναι να αξιοποιήσουμε τις προοπτικές που διανοίγονται και από την άλλη να ελαχιστοποιήσουμε τις αρνητικές επιδράσεις αναδιαρθρώνοντας και εκσυγχρονίζοντας τις παραγωγικές μας δομές. Η πορεία αυτή αναπροσαρμογής θα γίνει σταδιακά με τη βοήθεια επίσης της δανειοδότησης με ευνοϊκούς όρους που αναμένεται να εξασφαλιστεί. Σ' αυτή την προσπάθεια θα πρέπει η Κυβέρνηση να δώσει όλη την απαιτούμενη βοήθεια με τρόπο δυναμικό και ανανεωμένο. Αυτό άλλωστε έχει ήδη δηλωθεί επίσημα από τον αρμόδιο Υπουργό. Και κάτι πιο βασικό που επιβάλλεται να υπενθυμίσουμε. Η Κύπρος σαν μια μικρή χώρα δεν μπορεί να απομονωθεί ούτε πολιτικά αλλά ούτε και οικονομικά από τις ευρύτερες διεργασίες και ανακατατάξεις. Η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ θα δημιουργήσει ένα πιο σταθερό υπόβαθρο για το πολιτικό και οικονομικό μας μέλλον.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω και λίγα λόγια για το Συνεργατισμό.

Ο θεσμός του συνεργατισμού μέσα στα πλαίσια του μικτού οικονομικού μας συστήματος μπορεί να διαδραματίσει σημαντικότατο ρόλο σε πλείστους της οικονομικής δραστηριότητας. Αρκετά από τα προβλήματα που σήμερα αντιμετωπίζουν οι αγρότες μας όπως είναι το ψηλό κόστος διακίνησης της γεωργικής παραγωγής από τον παραγωγό στον καταναλωτή και γενικότερα η διάθεση των γεωργικών μας προϊόντων μπορούν να επιλυθούν μέσα από το θεσμό του συνεργατισμού. Σημαντικός είναι επίσης ο ρόλος του συνεργατικού κινήματος στη διατήρηση χαμηλών τιμών για τα διάφορα αγαθά που χρειάζεται και ο αγρότης και ο τελικός καταναλωτής. Το ΔΗΚΟ υποστηρίζει ανεπιφύλακτα το συνεργατικό κίνημα και τους συνεργατιστές.

Με την τροποποίηση που έγινε της νομοθεσίας για το συνεργατισμό αναμένεται να επιλυθούν πολλά οργανωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το κίνημα και να εκδημοκρατικοποιηθεί ο τρόπος λειτουργίας του. Από τις εμπειρίες του παρελθόντος το συνεργατικό κίνημα εξέρχεται ανανεωμένο και ενισχυμένο. Η

καλλιέργεια της συνεργατικής συνείδησης, ο έλεγχος από τη βάση, η στελέχωση με προσοντούχο και επιστημονικό προσωπικό, η υιοθέτηση πιο ευέλικτων δομών και μοντέρνων τρόπων διεύθυνσης προσφέρει το πλαίσιο για ενδυνάμωση της λειτουργικότητας του κινήματος που κατ' επέκταση θα βοηθήσει να αυξηθεί περαιτέρω το εισόδημα κυρίως του αγρότη.

Θα μπω σε άλλο Κεφάλαιο, κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, της βιομηχανικής πολιτικής.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι η περαιτέρω βιομηχανική ανάπτυξη του τόπου μας θα συνεχίσει να στηρίζεται στις εξαγωγές για την επιτυχία των οποίων απαιτούνται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις όπως είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της παραγωγής, η αύξηση της παραγωγικότητας, η βελτίωση της ποιότητας και η διεύθυνσή μας σε νέες και πιο σταθερές αγορές. Η εικόνα που παρουσίασαν οι εξαγωγές μεταποιητικών προϊόντων τόσο το 1984 υπογραμμίζει με τον πιο εμφαντικό τρόπο ότι πρέπει να αναβαθμίσουμε το τεχνολογικό και οργανωτικό επίπεδο των παραδοσιακών μας βιομηχανιών και ταυτόχρονα, στα πλαίσια μιας πιο δυναμικής προσπάθειας, να προχωρήσουμε σε νέους τομείς μεταποιητικής δραστηριότητας με ψηλότερο τεχνολογικό επίπεδο και με καλύτερες προοπτικές. Η ανάγκη για αναβάθμιση της υφιστάμενης παραγωγής και εισδοχής σε νέους κλάδους θα ήταν επιτακτική ακόμα και χωρίς την έναρξη της διαδικασίας της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ.

Το ΔΗΚΟ πιστεύει ότι στα επόμενα χρόνια η προσπάθεια τόσο από μέρους του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα για εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση της παραγωγής θα πρέπει να γίνει πιο συστηματική και συντονισμένη. Υποστηρίζουμε επίσης την συνέχιση της παροχής κινήτρων όταν αυτά είναι αποτελεσματικά και συμβάλουν στην προώθηση των στόχων της αναπτυξιακής και αναδιάρθρωτικής πολιτικής.

Χαιρετίζουμε κύριοι συνάδελφοι, την προσπάθεια που αναλήφθηκε για υποστήριξη της εγχώριας παραγωγής και προτίμηση των κυπριακών προϊόντων. Επίδειξη μιας τέτοιας συμπεριφοράς αποτελεί πατριωτικό καθήκον γιατί διασφαλίζει περισσότερες ευκαιρίες για απασχόληση και συμβάλλει στην εξοικονόμηση πολύτιμου συναλλάγματος. Για να γίνει όμως αυτό και πιο αποτελεσματική η Κυβερνητική προσπάθεια θα πρέπει σε όλα τα επίπεδα έκφρασης της να καταπολεμηθεί η τάση για ξενομανία, μιμητισμό και πολυτελή κατανάλωση στην οποία πολύ ορθά έκαμε αναφορά ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών.

Ενδεικτικό του βελτιωμένου επενδυτικού κλίματος είναι η ανάκαμψη των παραγωγικών επενδύσεων που παρατηρείται τα δύο τελευταία χρόνια και το ενδιαφέρον που επιδεικνύουν τόσο Κύπριοι όσο και ξένοι επενδυτές στο γενναιόδωρο κίνητρο της δεκαετούς φορολογικής απαλλαγής για την παραγωγή νέων προϊόντων. Η ανάγκη για διαρθρωτική αλλαγή και εξύψωση του τεχνολογικού επιπέδου της παραγωγής σε συνάρτηση με τις περιορισμένες δυνατότητες μας σε θέματα KNOW HOW καθιστούν εξ αντικειμένου απαραίτητη την προσέλκυση ξένου κεφαλαίου. Το ΔΗΚΟ πιστεύει ότι το ξένο κεφάλαιο μπορεί να διαδραματίσει συμπληρωματικό και ενισχυτικό ρόλο στην όλη αυτήν προσπάθεια ιδιαίτερα όταν η δραστηριοποίηση του είναι σε έργα προηγμένης τεχνολογίας και σε νέους παραγωγικούς τομείς. Μια τέτοια προσέγγιση θα βοηθήσει στη διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης και στην απασχόληση του άνεργου επιστημονικού προσωπικού που διαθέτουμε.

Προς αυτή την κατεύθυνση ήδη συμβάλλει θετικά το γεγονός ότι η Κύπρος καθίσταται ολοένα και περισσότερο σημαντικό κέντρο προσφοράς υπηρεσιών και διαρκώς περισσότερες υπεράκτιες εταιρείες εγκαθίστανται στην Κύπρο χάρη στο ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον και τα διάφορα πλεονεκτήματα που αυτή προσφέρει.

Όσον αφορά το θέμα της επισήμανσης, εξιολόγησης και προώθησης επενδυτικών σχεδίων και της γρήγορης μεταφοράς κατάλληλης τεχνολογίας από το εξωτερικό σε συσχετισμό με την ενδυνάμωση του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου, εισηγούμαστε όπως η σχετική μελέτη προωθηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες με γρήγορο ρυθμό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Όλα τα κόμματα κατά καιρούς υποστήριξαν την καταπολέμηση των τάσεων για υπερκαταναλωτισμό, τη λήψη μέτρων για εξοικονόμηση ενέργειας, την προαγωγή των παραγωγικών τομέων και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας καθώς και την ανάγκη για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Η παρατηρούμενη πτώση στις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου σε συνδυασμό με την κάμψη της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολλαρίου έναντι της κυπριακής λίρας συνθέτει μια σε μεγάλο βαθμό θετική εξέλιξη και μια ευκαιρία για μια ισοζυγισμένη προώθηση των πιο πάνω στόχων που τουλάχιστον λεκτικά τυγχάνουν γενικής αποδοχής.

Κύριε Πρόεδρε,

Το νομοσχέδιο για τα πετρελαιοειδή που κατέθεσε η Κυβέρνηση όλα δυστυχώς επολεμήθη από τις άλλες πλευρές έπρεπε να είχε κριθεί με βάση την ουσία του για το καλό όλου του τόπου και όχι από τη στενή κομματική σκοπιά για λόγους απλής αντιπολιτευτικής διάθεσης. Ο κ. Παπαϊωάννου στην ομιλία του για τους προϋπολογισμούς του 1984 παρατήρησε ότι «γιόμισαν οι κάμποι από μεταχειρισμένα αυτοκίνητα και οι δρόμοι κατάντησαν αδιάβατοι από την πυκνότητα των ιδιωτικών αυτοκινήτων που κινούνται τα περισσότερα από τα οποία είναι σχεδόν καινούργια». Η μεταφορά όλου του υπερβάλλοντος κέρδους που θα προκύψει από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου θα επιτείνει αυτές τις τάσεις, με αρνητικές επιπτώσεις πάνω στο ισοζύγιο πληρωμών και ακόμα πιο σημαντικό θα αποδυναμώσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τη δημιουργία ενεργειακής συνείδησης και για εξοικονόμηση ενέργειας.

Χρειαζόμαστε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στο θέμα αυτό και ελπίζουμε ότι και τα άλλα κόμματα στο μέλλον θα συνεργαστούν με καλή θέληση με την Κυβέρνηση για την ανεύρεση και υλοποίηση των καλύτερων δυνατών λύσεων για το καλό όλου του λαού και της Κύπρου γενικά.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Για μια ακόμα χρονιά η τουριστική κίνηση σημείωσε νέα επίδοση αφού ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε με ρυθμό πάνω από 10% και ανήλθε στο νέο ρεκόρ των 814 χιλιάδων. Η εξέλιξη αυτή θα πρέπει να κριθεί σαν πολύ ικανοποιητική, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο αριθμός των επισκεπτών από το Λίβανο μειώθηκε και ότι το επίπεδο της τουριστικής κίνησης το 1984 βρισκόταν ήδη σε ψηλά επίπεδα. Αύξηση αυτού του επιπέδου με διψήφιο αριθμό αποτελεί αδιαμφισβήτητο επίτευγμα. Τα μηνύματα που έρχονται από τις διάφορες τουριστικές μας αγορές η έντονη προσπάθεια προβολής και διαφήμισης

του τουριστικού μας προϊόντος καθώς επίσης και οι λύσεις που έχουν δοθεί όσον αφορά τις ναυλωμένες πτήσεις, δικαιολογούν τις αισιόδοξες προοπτικές και για το 1986.

Το Δημοκρατικό Κόμμα υπογραμμίζει με ικανοποίηση τις εξελίξεις αυτές που είναι το επιστέγασμα της έντονης δραστηριότητας των ξενοδόχων και όλων όσων συμβάλλουν στην προσφορά τουριστικών υπηρεσιών ψηλής ποιότητας σε συνδυασμό με το σωστό πλαίσιο πολιτικής που υιοθέτησε η Κυβέρνηση μέσω του ΚΟΤ και οι διάφοροι επί μέρους φορείς στο δημόσιο τομέα.

Το ΔΗΚΟ θα συνεχίσει να υποστηρίζει ενεργά όλες τις προσπάθειες που καταβάλλονται:—

- για διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της τουριστικής βιομηχανίας
- για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και περαιτέρω διαφοροποίησης των αγορών.
- για αύξηση του βαθμού πληρότητας των ξενοδοχειακών μονάδων και των άλλων τουριστικών καταλυμμάτων σ' όλες τις περιοχές
- για βελτίωση των έργων υποδομής, όπως είναι η παροχή νερού, η βελτίωση των παραλιών, η κατασκευή δρόμων και πεζοδρομίων, οι αναδασώσεις κ.ο.κ.
- για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος με τη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών αναψυχής και δραστηριοτήτων για τους τουρίστες.
- για μία τουριστική ανάπτυξη που να είναι εντεταγμένη μέσα στο φυσικό περιβάλλον, και
- για διατήρηση και συνεχή βελτίωση του φυσικού και ανθρωποποιήτου περιβάλλοντος, όχι μόνο γιατί αυτό απαιτείται από το τουριστικό ρεύμα, αλλά και γιατί αυτό αποτελεί ανάγκη και του λαού μας.

Επίσης χαιρετίζουμε και επικροτούμε την επιτυχία της Κυβέρνησης στον τομέα της σύναψης διμερούς συμφωνίας με την Γαλλική Κυβέρνηση που προνοεί για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού τα αποτελέσματα της οποίας αναμένεται ότι θα είναι πολύ ευεργετικά για τον τουρισμό μας ιδιαίτερα όσον αφορά τις ορεινές περιοχές.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως και κατά τον προηγούμενο χρόνο έτσι και στο 1986 η Κυβερνητική πολιτική για οικονομική ανάπτυξη σε όλους τους τομείς της ζωής θα ενταθεί ακόμη περισσότερο με μοναδικό στόχο την πάρα πέρα βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του Λαού μας, πράγμα που αποτελεί ένα από τα βασικά εχέγγυα της επιτυχίας του αγώνα μας για επιβίωση και δικαίωση.

Εμείς είμαστε βέβαιοι ότι τα οικονομικά επιτεύγματα που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια με την αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος, τον περιορισμό του πληθωρισμού και της ανεργίας και την προγραμματισμένη και ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών της ελεύθερης πατρίδας μας κάτι για το οποίο κάθε αντικειμενικός παρατηρητής είναι υπόχρεος να μιλήσει εγκωμιαστικά, θα συνεχιστούν με τις πρόνοιες που περιέχονται στους Προϋπολογισμούς του 1986 που συζητούμε σήμερα.

Εμείς δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι οι Προϋπολογισμοί που έχουμε ενώπιόν μας είναι αποτέλεσμα σοβαρού και ορθού προβληματισμού και προεξοφλούν την κάλυψη ακόμη πιο ψηλών στόχων επιτυχίας.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή υπάρχουν ορισμένα τεχνικά προβλήματα τα οποία πρέπει να συζητηθούν στο επίπεδο των εκπροσώπων των διαφόρων Κομμάτων, θα διακόψουμε για 15 λεπτά και παρακαλώ τους εκπροσώπους να με συναντήσουν στο Γραφείο μου.

(Ώρα διακοπής 5.23 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης της συνεδρίας 5.46 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιθυμώ να κάμω μια γενική δήλωση.

Το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει τους Προϋπολογισμούς ακριβώς όπως κατατέθηκαν από την Κυβέρνηση. Όμως για πρακτικούς λόγους και για να ψηφιστούν οι Προϋπολογισμοί του κράτους, έστω και με τις αποκοπές που έγιναν από πλευράς ΑΚΕΛ, θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς ως έχουν τροποποιηθεί, επαναλαμβάνω για πρακτικούς λόγους, ώστε να υπάρξει η αναγκαία πλειοψηφία για να εγκριθούν οι προϋπολογισμοί.

Γι' αυτό η ψήφος μας που δίδεται και που θα δοθεί στους τροποποιημένους προϋπολογισμούς, δεν θεωρείται ότι δίδεται διότι συμφωνούμε απόλυτα με τις τροποποιήσεις αλλά, επαναλαμβάνω, γίνεται για πρακτικούς λόγους και για να μην ταλαιπωρείται το Σώμα, με τη διεξαγωγή διπλής ψηφοφορίας στους Προϋπολογισμούς, μιας ως κατατέθηκαν αρχικώς και μιας ως τροποποιήθηκαν.

Έχοντας κάνει αυτή τη δήλωση, πιστεύω ότι είναι ξεκάθαρη η θέση μας και δεν πρόκειται να υπάρξει καμιά παρεξήγηση όταν θα υποστηρίξουμε τους Προϋπολογισμούς όπως τροποποιήθηκαν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς, κ. Πρόεδρε, επειδή ο κ. Αλέξης Γαλανός είπε ότι είναι ξεκάθαρη η δήλωση του, θα ήθελα κάποια διευκρίνιση.

Θα ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς όπως τους κατέθεσε η Κυβέρνηση; Ή εγκαταλείπει εκείνη τη θέση και θα ψηφίσει μόνο τους Προϋπολογισμούς όπως τροποποιήθηκαν από το ΑΚΕΛ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω είναι σαφές. Εάν ετίθεντο σε ψηφοφορία όπως κατατέθηκαν από την Κυβέρνηση θα τους ψήφιζε. Δεδομένου ότι έγιναν οι τροπολογίες και δεδομένου ότι οι τροπολογίες προηγούνται, θα ψηφίσει τις τροπολογίες αλλά δεν μπορώ να θέσω για δεύτερη φορά τους Προϋπολογισμούς σε ψηφοφορία όπως κατατέθηκαν από την Κυβέρνηση.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι' εγώ θέλω να κάμω μια γενική δήλωση σχετικά με τον τρόπο που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει κατά την ψηφοφορία για τους Προϋπολογισμούς.

Γενικά το Κόμμα, όπως ήδη έχουμε τοποθετηθεί, για λόγους φιλοσοφίας σχετικά με τους Προϋπολογισμούς θα καταψηφίσει τους Προϋπολογισμούς. Στην κατ' άρθρο συζήτηση δεν θα μετάσχει στην ψηφοφορία και θα ψηφίσει υπέρ των Προϋπολογισμών του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Επίσης θα κάμουμε μία εξαίρεση στους Προϋπολογισμούς πάνω στο θέμα της άμυνας που δεν εντάσσουμε μέσα στο γενικό θέμα της δημοσιονομικής ή άλλης οικονομικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Αν και δεν χρειαζόταν να κάμουμε καμιά δήλωση εμείς, θάθελα να ξεκαθαρίσω ότι εμείς θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς όπως τους έχουμε τροποποιήσει, όπως έχουν εξηγήσει από το βήμα της Βουλής οι ομιλητές της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας. Δεν έχουμε να προσθέσουμε τίποτε σε όσα έχουμε πει από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο Αρχηγός του Συναγερμού εξέφρασε μία απορία — ο πολύτροπος Αρχηγός του Συναγερμού — θέλω να πω ότι γνωρίζει καλά την απάντηση και ένας μπορούσε να δει την απάντηση από το πονηρό χαμόγελό του την ώρα που έκανε την ερώτηση.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να το κλείσουμε, κ. Κληρίδη· είναι σαφές.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Είναι δήλωση της θέσεως του Κόμματός μου και όχι δήλωση σε απάντηση του πολυμήχανου κ. Αλέξη Γαλανού.

(Γέλωτες)

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει τους Προϋπολογισμούς και όπως τους κατέθεσε η Κυβέρνηση και όπως τους τροποποίησε το ΑΚΕΛ, πλην του κονδυλίου για την άμυνα και του προϋπολογισμού του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά. Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ένα προσωπικό θέμα, κ. Πρόεδρε.

Ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδης, στην όγδοη σελίδα της ομιλίας του, μίλησε για τους Συμβούλους του Προέδρου που εργάζονταν για το Κόμμα και πληρώνονταν από το Δημόσιο Προϋπολογισμό.

Επειδή προσωπικά ήμουν ένας από τους δυο Συμβούλους αρχικά και τους ελάχιστους μεταγενέστερα και θεωρώ τον εαυτό μου πως θίγεται άμεσα, γιατί ήταν άμεση η μομφή — γιατί περί μομφής πρόκειται — θέλω να πω πως απορρίπτω κατηγορηματικά αυτή τη μομφή και την αποκρούω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιά είναι η μομφή, ότι είσαστε Σύμβουλος του Προέδρου; Δεν νομίζω αυτό να το θεωρείται μομφή.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω πως αποτελεί μομφή αν για κάποιον ο οποίος διορίστηκε για να εκτελεί καθήκοντα προσδιορισμένα από τη θέση του, λεχθεί ότι εκτελούσε καθαρά κομματικά. Και επειδή σε καμιά απολύτως περίπτωση, και προκαλώ τον κ. Κληρίδη να μου την κατονομάσει, δεν εκτέλεσα κομματικά καθήκοντα σε ώρα καθήκοντος, θέλω οπωσδήποτε να αποκρούσω τη μομφή αυτή, γιατί πρόκειται περί μομφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην υπάρχει πρόβλημα Συμβούλων, κάναμε Βουλευτή τον κ. Στυλιανού και μπορεί να έχασε ο Πρόεδρος Σύμβουλο, κέρδισε όμως η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα Βουλευτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και κέρδισε και η Βουλή χιούμορ, αλλά νομίζω να προχωρήσουμε στη δουλειά μας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αλλά ο κ. Κληρίδης δεν απάντησε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Νόμος προβλέπων περί του Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας δια το Οικονομικόν Έτος το λήγον την 31ην Δεκεμβρίου του 1986.

Προοίμιον, Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Αποχές;

Για να μη ρωτώ, μάλλον δεν λαμβάνετε μέρος στη ψηφοφορία.
(Ο Πρόεδρος αποτίεται προς τα μέλη της ΕΔΕΚ).

Προχωρείστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Παγίου Ταμείου ποσού £302, 203, 373 δια χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Άρθρον 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιο 1 μέχρι Κεφάλαιο 15, περιλαμβανομένου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να διαχωριστεί το Υπουργείο Άμυνας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιο 1 μέχρι Κεφάλαιο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν και άλλα Κεφάλαια τα οποία πρέπει να διαβαστούν και στα οποία υπάρχουν τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναί, θα διαβαστούν ως έχουν τροποποιηθεί. Δηλαδή θα τίθενται σε ψηφοφορία ως έχουν τροποποιηθεί.

Ναι, ορίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαια 1—10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται ως ετροποποιήθησαν από την Επιτροπή.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση τα Κεφάλαια του Υπουργείου 'Αμυνας να τεθούν σε χωριστή ψηφοφορία.

Ορίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Αμύνης. Κεφάλαια 13, 14 και 15.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να τεθούν προς ψηφοφορία χωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, χωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιο 13, Υπουργείο Αμύνης—Δοίκηση—Κεφ. 14, Κυπριακός Στρατός και Κεφάλαιο 15, Εθνική Φρουρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Υπάρχει ομοφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείο Γεωργίας & Φυσικών Πόρων. Κεφάλαια 16 έως 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Κεφάλαια 26 μέχρι 34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υπουργείον Εσωτερικών. Κεφάλαια 36 μέχρι 49.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Εξωτερικών και Υπουργείον Οικονομικών.
Κεφάλαια 52 μέχρι 69.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σχετικά με το Υπουργείο Εξωτερικών θα παρακαλούσα το μέρος που αφορά την Πρεσβεία και την Αντιπροσωπεία στην ΕΟΚ να ψηφιστεί χωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Εξωτερικών Διοικήσις και Εξωτερικά Υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

Πόσοι εναντίον;

Υπουργείον Εξωτερικών.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να μπει χωριστά, κ. Πρόεδρε, το Α. 53. 10 που αναφέρεται στην Πρεσβεία Βρυξελλών και την Αντιπροσωπεία στην ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα εξηγήσω την ψήφο του Κόμματός μου επί αυτού του σημείου.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει αυτό το κονδύλι σε ένδειξη διαμαρτυρίας για το ότι η Κυβέρνηση μειοψηφίας διαπραγματεύεται μόνη της το θέμα της Τελωνειακής σύνδεσης της Κύπρου με την ΕΟΚ, ενώ δεν έχει μόνη της τη δύναμη να επικυρώσει τη Συμφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

30 εναντίον.

Το άρθρο καταψηφίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα υπόλοιπα άρθρα των Κεφ. 52 και 53 που αφορούν το Υπουργείο Εξωτερικών, αντιλαμβάνομαι, εγκρίνονται με 28 ψήφους υπέρ και 17 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Οικονομικών. Από Κεφάλαιο 54 μέχρι Κεφάλαιο 69.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17 κατά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείο Παιδείας και Υπουργείο Προεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28. Το Υπουργείο Προεδρίας δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν υπάρχει.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Συγκοινωνιών και Έργων και Υπουργείον Υγείας Κεφάλαια 78 μέχρι 94.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Άλλαι Υπηρεσίαι. Κεφάλαια 96, 97 και 98.

Παράρτημα — Μισθοδοτικάί Κλίμακες.

Δεύτερος Πίναξ — Ίδρυσις και Κατάργησις Θέσεων.

Συμπλήρωμα Κατάλογος Λειτουργών Υπευθύνων δια την είσπραξιν Εσόδων.

Κατάλογος Λειτουργών ασκούντων Έλεγχον επί των κονδυλίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των Δαπανηθησομένων Ποσών. Πρώτος Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις και Κατάργησις Θέσεων. Δεύτερος Πίναξ.

Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Ποίοι ψηφίζουν εναντίον;

22.

Ο Προϋπολογισμός εγκρίνεται.

«Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως Νόμος του 1986)».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £64,389,909 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιον 1 μέχρι Κεφάλαιον 7. Περιλαμβάνουν: «Επιτροπή Προγραμματισμού, Ανάπτυξις Υδάτων και Χρήσις Ύδατος και Ανάπτυξις Γεωργίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιον 7 μέχρι Κεφάλαιον 12. Περιλαμβάνουν: «Ανάπτυξις Δασών, Ανάπτυξις Γεωλογίας, Ανάπτυξις Αλιείας, Ανάπτυξις Μετεωρολογίας και Πιστοδότησις Αναπτύξεως».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιον 12 μέχρι Κεφάλαιον 21. Περιλαμβάνουν: «Ανάπτυξις Εμπορίου και Βιομηχανίας, Τουριστική και Πολιτιστική Ανάπτυξις και Έργα Υποδομής».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιον 22 μέχρι Κεφάλαιον 31. Περιλαμβάνουν: «Ανάπτυξις Δημοσίας Υγείας και Αγροτική Ανάπτυξις».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαια 32, 33 και 34. Περιλαμβάνουν «Διάφορα — Προκαταρκτικός Προγραμματισμός, Ξένη Τεχνική Βοήθεια, Μη Προβλεπόμενα Δαπάναι και Αποθεματικών» καθώς και τα εξής: «Παράρτημα—Μισθοδοτικάί Κλίμακες, Δεύτερος Πίναξ — ίδρυσις και Κατάργησις Θέσεων. Προσάρτημα —Κατάλογος Λειτουργούντων Ασκούντων Έλεγχον επί των Κονδυλίων, Συμπλήρωμα—Περιεκτικός Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δια το έτος 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των Δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις και Κατάργησις Θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Εναντίον;

17.

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η τελική ανάγνωση

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

28.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

22.

Εγκρίνεται.

«Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός Τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων Ποσού £26,991,993 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιον 23 μέχρι Κεφάλαιον 34, που περιλαμβάνουν:

«Κέντρον Παραγωγικότητας Κύπρου, Κέντρον Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων, Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, Υπηρεσία Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων, Υπουργείον Εσωτερικών, Υπουργείον Εσωτερικών — Άλλαι Υπηρεσίαι, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Σχέδια Αυτοστεγάσεως, Υπουργείον Εσωτερικών — Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιον 38 μέχρι Κεφάλαιον 50. Περιλαμβάνουν:

«Γενικόν Λογιστήριον, Τμήμα Δημοσίων Έργων, Υπουργείον Υγείας, Υπουργείον Παιδείας, Υπουργείον Δικαιοσύνης, Κρατικά Αποθήκαι, Υπουργείον Οικονομικών».

Επίσης υπάρχουν εξής:

«Κατάλογος Υπευθύνων δια την Είσπραξιν Εσόδων και Κατάλογος Λειτουργών Ασκούντων Έλεγchon επί των Κονδυλίων Δαπανών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986». (Πρόταση Νόμου) και ο περί των Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986, θα συζητηθούν στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Τα θέματα (6) και (7) της ημερησίας διάταξης αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία και έτσι τελειώνει το Κεφάλαιο της Νομοθετικής Εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας G.T.P. Electrical Products Ltd (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ρυθμίσεως της Ασκήσεως του Επαγγέλματος των Οπτικών Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως περί Αναγνώρισεως και Εκτελέσεως Αποφάσεων Αφορωσών εις Κηδεμονίαν Αηηλίκων και εις Αποκατάστασιν Κηδεμονίας Αηηλίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δημοτικοί Κανονισμοί Λεμεσού.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα—Τροποποίηση Τετάρτης Σειράς) Κανονισμός του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων:

Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Άμυνας και Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 5 Σεπτεμβρίου 1985.

«Στην Κύπρο παραδοσιακά ένας μεγάλος αριθμός πολιτών ασχολείτο με το κυνήγι των αποδημητικών ιδιαίτερα δε των 'αμπελοπουλιών'.

Προς τούτο η Κυβέρνηση επέτρεψε σε μεγάλο αριθμό κυνηγών να εισάξουν κυνηγετικά όπλα τύπου 'φλοπέρ' και 'αεροβόλων' τα οποία μετά την απαγόρευση κυνηγιού των αποδημητικών έχουν καταστεί ουσιαστικά άχρηστα.

Παράλληλα η σύλληψη παρόμοιων πτηνών με ξόβεργα αποτελούσε για ορισμένες κοινότητες κύρια πηγή εισοδήματος αφού το πιο πάνω κυνήγι τυγχάνει της ιδιαίτερης προτίμησης Κυπρίων, όπως ανάλογα συμβαίνει σε χώρες της Ευρώπης για τα βατράχια.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την άρση της απαγόρευσης και/ή τι μέτρα θα πάρει για αποζημίωση των χιλιάδων κυνηγών που έχουν επηρεαστεί από την πιο πάνω διοικητική πράξη».

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σύμφωνα με την υφιστάμενη Νομοθεσία το κυνήγι στην Κύπρο διεξάγεται με τα συνήθη μη επαναληπτικά μονόκαννα ή δίκαννα κυνηγετικά όπλα και με αεροβόλα, η δε επιλογή του τύπου του όπλου που προτιμά ο κάθε κυνηγός επαφίεται στον ίδιο. Συνεπώς η Κυβέρνηση καμιά ευθύνη φέρει για την καταβολή οποιασδήποτε μορφής αποζημίωσης στους κατόχους φλοπέρ ή άλλου τύπου κυνηγετικών όπλων γιατί απαγορεύτηκε το κυνήγι των αμπελοπουλιών.

Η απαγόρευση της σύλληψης αμπελοπουλιών και γενικά θηραμάτων και άγριων πτηνών με τη χρήση εξοβέργων αποσκοπεί στην καλύτερη προστασία του φτερωτού πλούτου της Νήσου και η Κυβέρνηση δεν προτίθεται να εισηγηθεί άρση της.».

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 8 Ιανουαρίου 1986.

«Για την εισαγωγή πατατοσπόρου από το εξωτερικό πληρώνουμε κάθε χρόνο ένα ποσό που κυμαίνεται μεταξύ 1 1/2 — 2 εκατομμύρια λίρες συνάλλαγμα.

Τα τελευταία 2 χρόνια η ποιότητα του πατατοσπόρου δεν είναι καλή και υπάρχουν επιπτώσεις τόσο για τους πατατοπαραγωγούς, όσο και για την παραγωγή και τα κόστη παραγωγής.

Φέτος παρουσιάζονται πολλά παράπονα για την ποιότητα του εισαγόμενου πατατοσπόρου από τους παραγωγούς.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

Γίνεται ο απαιτούμενος έλεγχος του εισαγόμενου πατατοσπόρου για να μην υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις στην ντόπια παραγωγή πατατών;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σχετικά με την ποιότητα του εισαγόμενου πατατοσπόρου σας παραθέτω τα πιο κάτω:

- (α) Όπως είναι γνωστό προσπάθεια και στόχος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι η παράδοση στους παραγωγούς πατατοσπόρου άριστης ποιότητας. Γι' αυτό όπως στο παρελθόν, έτσι και φέτος για το φυτοϋγειονομικό έλεγχο του πατατοσπόρου ασχολήθηκαν συντονισμένα και με μεθοδικότητα 15 υπάλληλοι για δυο περίπου μήνες.
- (β) Από τον πιο πάνω φυτοϋγειονομικό έλεγχο διαπιστώθηκε ότι μια ποσότητα πατατοσπόρου γύρω στους 150 τόννους, ήταν ακατάλληλη για φύτευση και έτσι απορρίφθηκε. Η ακαταλληλότητα της ποσότητας αυτής οφείλεται κυρίως στις δυσμενείς καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στις χώρες παραγωγής του πατατοσπόρου κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των πατατοφυτειών.

(γ) Πέραν από τον πιο πάνω έλεγχο, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για ενημέρωση των παραγωγών για τον ορθό χειρισμό του πατατοσπόρου μετά την παραλαβή του, πράγμα που επηρεάζει σημαντικά τη μετέπειτα βλάστησή του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Από χρόνια οι κοινότητες του Κελλακίου, Αρακαπά, Διερώνας, Πραστειού, Λουβαρά, Επταγώνιας, Ακαπνούς και Συκόπετρας διαμαρτύρονται και ζητούν μέτρα για την προστασία από τις καταστροφές που προκαλούν τα περδίκια και οι λαγοί στις καλλιέργειές τους, που ανέρχονται σε δεκάδες χιλιάδες λίρες κάθε χρόνο.

Η μέχρι σήμερα στάση της Κυβέρνησης δεν υπήρξε ικανοποιητική με αποτέλεσμα οι καταστροφές να συνεχίζονται.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια βοήθεια και τι μέτρα προτίθεται να πάρει για λύση του χρόνιου αυτού προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τις ζημιές που προκαλούν τα περδίκια και οι λαγοί σε καλλιέργειες χωριών της Επαρχίας Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα.

Το πιο πάνω φαινόμενο παρατηρείται τόσο σε χωριά της Λεμεσού όσο και άλλων Επαρχιών, για τον περιορισμό του δε, όσο είναι δυνατό, λαμβάνονται διάφορα μέτρα όπως—

- (α) η καλλιέργεια δημητριακών και ψυχανθών σε περιοχές που παρατηρούνται τέτοιες ζημιές, ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες διατροφής των θηραμάτων και να μειωθούν οι ζημιές που προκαλούν σε καλλιέργειες,
- (β) η τοποθέτηση τεχνητών παροχών νερού σε περιοχές που στερούνται φυσικών πηγών,
- (γ) η περιοδική τοποθέτηση κροτήρων για εκφοβισμό των θηραμάτων, και
- (δ) η υπόδειξη προς τους δενδροκαλλιεργητές μεθόδων για προστασία των νεαρών δενδρυλλίων, που υφίστανται ζημιές από λαγούς (περιτύλιξη των κορμών με ειδικό προστατευτικό υλικό).

Συναφώς αναφέρεται ότι ριζική θεραπεία του προβλήματος δεν είναι εκ των πραγμάτων δυνατή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ο δρόμος Λευκωσίας—Αγρού άρχισε να κατασκευάζεται προ εικοσαετίας. Παρά τις πολλές υποσχέσεις που δόθηκαν από διάφορους Υπουργούς το έργο παραμένει ημιτελές.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα αποπερατωθεί ο πιο πάνω δρόμος.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος Λευκωσίας—Παλαιχωρίου—Αγρού περιλήφθηκε στον Προ-υπολογισμό Αναπτύξεως για πρώτη φορά το 1984. Ο δρόμος Λευκωσίας—Παλαιχωρίου—Αγρού άρχισε να βελτιώνεται μετά την Τουρκική εισβολή το 1974. Μέχρι σήμερα έχει συμπληρωθεί η βελτίωση του δρόμου μέχρι το Απλίκι, προγραμματίζεται δε η συμπλήρωσή του μέχρι το Παλαιχώρι μέσα στο 1986.

Η δήλωση πως ο δρόμος Λευκωσίας—Αγρού άρχισε να κατασκευάζεται προ 20ετίας φαίνεται από τα πιο πάνω πως δεν είναι ορθή.

Σ' ότι αφορά τη βελτίωση του δρόμου από το Παλαιχώρι προς τον Αγρό, καταβάλλεται προσπάθεια για να περιληφθεί το έργο στο 4ο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης για τη συντομότερη αποπεράτωσή του. Στο παρελθόν είχε καταβληθεί προσπάθεια για την περιλήψη του έργου στο 3ο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης αλλά δυστυχώς τούτο δεν εγκρίθηκε επειδή δεν πληρούσε τα τεχνοοικονομικά κριτήρια της Διεθνούς Τράπεζας. Εν πάσει περιπτώσει θα καταβληθεί προσπάθεια για την παραχώρηση αυξημένων πιστώσεων στους ετήσιους Προϋπολογισμούς Ανάπτυξης αλλά ο χρόνος συμπλήρωσής του θα εξαρτηθεί από τις πιστώσεις που θα εγκρίνονται ετησίως.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Το αίτημα για κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου για λύση του κυκλοφοριακού προβλήματος που αντιμετωπίζει το χωριό Φοινί υποβάλλεται από χρόνια. Την ανάγκη για κατασκευή του πιο πάνω δρόμου έχουν διαπιστώσει και οι κατά καιρούς αρμόδιοι Υπουργοί οι οποίοι σε κάθε επίσκεψη στην περιοχή υπόσχονται και εκτέλεση του έργου.

Με την αύξηση του τουριστικού ρεύματος (εξωτερικού και εσωτερικού) το πρόβλημα γίνεται οξύτερο αφού για διέλευση μέσω του χωριού χρειάζεται κανένας περισσότερο από μια ώρα, ενώ ο κίνδυνος για ζημιές, τραυματισμούς ή απώλεια ανθρώπινων ζωών γίνεται μεγαλύτερος.

Ταυτόχρονα η καθόλου ανάπτυξη τόσο του Φοινοῦ όσο και των χωριών της Μαραθάσας είναι όχι μόνο ανύπαρκτη, μα παρουσιάζει και κατακόρυφη πτωτική τάση αφού το σύμπλεγμα των πιο πάνω χωριών έχει εγκαταλειφθεί από την Κυβέρνηση.

Στις 12.10.83 η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού σε απάντηση σχετικού υπομνήματος μας, μας διαβεβαίωνε πως η έναρξη εκτέλεσης του έργου θα άρχιζε κατά τον επόμενο χρόνο, δηλαδή το 1984. Βρισκόμαστε στο τέλος του 1985 χωρίς μέχρι στιγμής να υπάρχουν ενδείξεις πότε επιτέλους θα αρχίσει και πότε θα αποπερατωθεί το εν λόγω έργο.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και, αν ναι, πότε προγραμματίζει την κατασκευή του ζωτικού για την περιοχή παρακαμπτήριου δρόμου;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των

αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου στο χωριό Φοινί, περιλήφθηκε για πρώτη φορά στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1985, με πρόνοια £50,000 για την έναρξη των εργασιών, κάτω από το Κεφάλαιο 17.54Δ, 'Άρθρο 822, 'Οδός Κάτω Πλατρών—Φοινίου—Παλαιομύλου'.

Μέσα στο 1985, ετοιμάστηκαν τα κατασκευαστικά σχέδια και έγιναν ενέργειες για τις αναγκαίες απαλλοτριώσεις.

Περί το τέλος του χρόνου άρχισαν οι προκαταρκτικές εργασίες οι οποίες όμως διακόπηκαν λόγω διαδικαστικών προβλημάτων που παρουσιάστηκαν, κυρίως λόγω ενστάσεων επηρεαζομένων ιδιοκτητών.

Ο δρόμος αυτός εντάσσεται μέσα στις προτεραιότητες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, γι' αυτό και οι εργασίες για τη συμπλήρωσή του έχουν στο μεταξύ επαναρχίσει, προωθούνται και αναμένεται να συμπληρωθούν μέσα στο 1986.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι της περιοχής Άλασσας πληροφορούνται ότι η Κυβέρνηση προτίθεται να εφαρμόσει απαράδεκτες Πολεοδομικές Ζώνες στην περιοχή γύρω από το φράκτη.

Η κατασκευή του φράκτη του Κούρρη προγραμματίστηκε να γίνει από το 1960. Έκτοτε κανένα μέτρο δεν λήφθηκε για να παρεμποδισθεί η Τουριστική και οικιστική ανάπτυξη της περιοχής αυτής.

Σαν αποτέλεσμα της έλλειψης οποιουδήποτε περιορισμού, τόσο οι κάτοικοι του χωριού όσο και διάφοροι άλλοι έχουν κάμει επενδύσεις χιλιάδων λιρών, με την αγορά γης, με στόχο την αξιοποίησή της είτε για τουριστικούς είτε για γεωργικούς σκοπούς μετά την κατασκευή του φράγματος.

Πρόσφατα και μετά που το φράγμα άρχισε να κατασκευάζεται, υπάρχουν πληροφορίες πως η Κυβέρνηση αποφάσισε ή προτίθεται να λάβει μέτρα ώστε ο συντελεστής δομήσεως σε τεράστιες εκτάσεις γύρω από το φράγμα να περιοριστεί στο 1% με την πρόφαση πως έτσι πράττοντας θα παρεμποδίσει την αισχροκέρδεια στην εμπορία της γης.

Επειδή το μέτρο λαμβάνεται εκ των υστέρων και πολύ αργά, το μόνο που τα πιο πάνω μέτρα θα επιτύχουν είναι την πρόκληση ανυπολόγιστης ζημιάς σε εκατοντάδες αυτόχθονες και ελάχιστους τρίτους, ενώ ταυτόχρονα θα παρεμποδίσει την αξιοποίηση περιοχών που πολλά μπορεί να προσφέρει στον Τουρισμό και την οικονομία του τόπου.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν πράγματι μελετάται η λήψη τέτοιας απόφασης κι αν ναι ποια τα κριτήρια που εκ των υστέρων ώθησαν την Κυβέρνηση να προσανατολίζεται στα εν λόγω μέτρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τον καθορισμό Πολεοδομικών ζωνών στην περιοχή του Φράγματος Κούρρη στην Άλασσα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι ζώνες στην περιοχή καθορίστηκαν με βάση την κείμενη νομοθεσία και δημοσιεύτηκαν ως Κανονιστική Διοικητική Πράξη αρ.243 στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1985. Οι ζώνες αυτές περιλαμβάνουν οικιστική ζώνη που καλύπτει την περιοχή όπου κτιζεται το νέο χωριό Άλασσα, κτηνοτροφική ζώνη και ζώνη γύρω από τον υδατοφράκτη με πολύ χαμηλό συντελεστή δομήσεως που αποσκοπεί στην προστασία των υδατινών πόρων που προορίζονται να καλύψουν ευρύτερες υδρευτικές ανάγκες καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1985.

«Είναι γνωστό για 12 τώρα χρόνια ότι 200 χιλιάδες πρόσφυγες με τον ξεριζωμό τους έχασαν όσες περιουσίες είχαν στα κατεχόμενα. Για όλες τις προσφυγικές οικογένειες τέθηκε σοβαρό πρόβλημα αποκατάστασης των παιδιών τους. Να σπουδάσουν τα παιδιά τους και να αποκατασταθούν οι κόρες τους.

Ένας αριθμός προσφυγικών οικογενειών έχουν δραστηριοποιηθεί και έχουν τις δυνατότητες να αποκαταστήσουν τα παιδιά τους.

Ένας όμως άλλος αριθμός, η πλειοψηφία των προσφύγων, αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα σπουδών των παιδιών τους και προικοδότησης των κόρων τους.

Οι μετρημένες υποτροφίες που δίνονται για σπουδές προσφυγοπαίδων και τα ελάχιστα βοηθήματα £50—100 λίρες για γάμους προσφύγων δεν λύουν αυτά τα τεράστια κοινωνικά προβλήματα.

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με βασική αιτία την προσφυγιά και τον ξεριζωμό η αξία της γης στις ελεύθερες περιοχές αυξήθηκε στο εκατονταπλάσιο και αρκετοί εκμεταλλεύονται αυτό το γεγονός και έγιναν εκατομμυριούχοι και πολύ πλούσιοι.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:—

1. Ποιό πρόγραμμα υπάρχει από την Κυβέρνηση για τη δημιουργία Ταμείου Υποτροφιών για τις σπουδές χιλιάδων προσφυγοπαίδων;
2. Ποιό πρόγραμμα έχει η Κυβέρνηση για την προικοδότηση χιλιάδων θυγατέρων των προσφύγων;
3. Απασχόλησαν την Κυβέρνηση αυτά τα τεράστια κοινωνικά προβλήματα;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«1. α) **Πρόγραμμα Επιδότησης Κυπρίων Φοιτητών στην Ελλάδα**

Τά τέκνα προσφύγων που φοιτούν στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας ευεργετούνται από το 'Πρόγραμμα Επιδότησης Κυπρίων Φοιτητών στην Ελλάδα'.

Από το Πρόγραμμα αυτό ευεργετούνται επίσης οι πιο κάτω κατηγορίες:

1. τέκνα πεσόντων, αγνοουμένων, εγκλωβισμένων και τέκνα ατόμων που κατέστησαν ανάπηρα κατά τα γεγονότα του 1955 ή μεταγενέστερα,
2. αδέρφια πεσόντων ή αγνοουμένων.

β) Πρόγραμμα Κρατικών Υποτροφιών και Δανείων

Μπορούν να διεκδικήσουν κρατική υποτροφία ή δάνειο υποψήφιοι φοιτητές, πρόσφυγες και μη, Πανεπιστημίων ή άλλων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του εξωτερικού, που δε διαθέτουν επαρκή οικονομικά μέσα και διακρίνονται σε επίδοση στις σπουδές τους και σε ήθος.

2. Το δεύτερο μέρος της ερώτησης που αναφέρεται στην προικοδότηση των θυγατέρων των προσφύγων απαντήθηκε ήδη από το Υπουργείο Εσωτερικών (Επιστολή Υπουργείου Εσωτερικών προς το Γενικό Διευθυντή της Βουλής Αρ.72/78/Α ημερομηνίας 1.6.85).
3. Τα κοινωνικά προβλήματα που αναφέρονται στην ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή έχουν απασχολήσει επανειλημμένα τόσο το Υπουργικό Συμβούλιο όσο και άλλα αρμόδια Υπουργεία σε συνεννόηση και συνεργασία με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1985.

«Ζητείται να πληροφορηθεί το Σώμα:—

- 1) Αν ο Υπουργός 'Αμυνας έδωσε εντολή να παρακαμφθούν οι ορθόδοξες διαδικασίες επιλογής υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς και να σταλούν οι κατάλογοι στον ίδιο, για να κάμει την επιλογή με δικά του κριτήρια.
- 2) Αν ο Υπουργός 'Αμυνας αποφάσισε ν' ακολουθήσει την ίδια τακτική και στο θέμα της επιλογής αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού 'Αμυνας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

«Σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (3) του άρθρου 13 των περί Εθνικής Φρουράς Νόμων (Νόμοι 1964 μέχρι 1984) οι υπαξιωματικοί της δυνάμεως διορίζονται από τον Υπουργό 'Αμυνας ύστερα από σχετική εισήγηση του Διοικητή της Δυνάμεως.

Σύμφωνα, εξάλλου, με το εδάφιο (1) του ίδιου άρθρου του πιο πάνω νόμου, οι αξιωματικοί της Δυνάμεως διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο έχει εκχωρήσει τις εξουσίες του στον Υπουργό 'Αμυνας.

Ο Υπουργός 'Αμυνας ουδέποτε έδωσε οδηγίες για παράκαμψη της ορθόδοξης διαδικασίας επιλογής αξιωματικών ή υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς ούτε και ζήτησε να σταλούν οι κατάλογοι υποψηφίων στον ίδιο για να κάμει την επιλογή με δικά του κριτήρια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Ιανουαρίου 1986.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή σε ποιο σημείο βρίσκεται το θέμα της δημιουργίας του Πανεπιστημίου στην Κύπρο και ποιο το χρονοδιάγραμμα λειτουργίας του.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ευθύς μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υλοποίηση της ίδρυσης του Πανεπιστημίου τέθηκαν σε κίνηση, από την Ειδική Υπουργική Επιτροπή, οι σχετικοί μηχανισμοί και διαδικασίες. Συστήθηκε Επιτροπή Προωθήσεως Αποφάσεων και Τεχνική Επιτροπή, και έγιναν οι αναγκαίες ενέργειες για εξασφάλιση Γενικού Συμβούλου και Εμπειρογνομόνων μέσω διεθνών οργανισμών.

Ως Γενικός Σύμβουλος, έχει εξασφαλισθεί μέσω της Γραμματείας της Κοινοπολιτείας ο Dr. Robert Bell, διακεκριμένος επιστήμονας και ακαδημαϊκός από τον Καναδά, που αναμένεται στην Κύπρο στις 22 Φεβρουαρίου.

Έχει ανατεθεί σε ειδικό η εκπόνηση ειδικής μελέτης για τις Σχολές που θα ιδρυθούν στην αρχική και στις επόμενες φάσεις λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Η μελέτη θα είναι έτοιμη εντός του Φεβρουαρίου.

Οι πρώτες Σχολές του Πανεπιστημίου αναμένεται να λειτουργήσουν, όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, στα προσεχή 2—3 χρόνια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Ερωτούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί ποιοι δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιαίτερα εκπαιδευτικοί λειτουργοί που υπηρετούν με απόσπαση συνεχίζουν να ευρίσκονται σε θέσεις άλλες από εκείνες που προβλέπονται γι' αυτούς στους Προϋπολογισμούς.

Μετά την κατάργηση των Συμβούλων του Προέδρου επανήλθαν στις αρχικές θέσεις τους οι δημόσιοι εκείνοι υπάλληλοι που βρίσκονταν απεσπασμένοι στα γραφεία των Συμβούλων του Προέδρου και, εάν, όχι, γιατί συνεχίζουν να παραμένουν σε καταργηθέντα γραφεία;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμόχωστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Αναφορικά με το θέμα της αποσπάσεως Δημοσίων Υπαλλήλων, σας αποστέλλω ονομαστικό κατάλογο όσων έχουν αποσπαστεί από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, με βάση το δεύτερο σκέλος του άρθρου 47 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων 1967—1983, και εξακολουθούν να υπηρετούν με απόσπαση στις Υπηρεσίες που αναφέρονται.

2. Οι Δημόσιοι Υπάλληλοι, δηλαδή μέλη του Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού, που ήταν τοποθετημένοι στα Γραφεία των Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας, έχουν μετατεθεί σε άλλες υπηρεσίες.»

Αποσπάσεις για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων δυνάμει του δεύτερου σκέλους του άρθρου 47 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων 1967-1983.

Όνοματεπώνυμο, θέση και Αριθμός Προσωπικού Φακέλου	Απόσπαση
1. Γεώργιος Σεργίδης, Αρχαιοφύλαξ, 1ης Τάξης, Υπουργείο Εξωτερικών, (Π.Φ. 13131)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 10.2.86 στο Υπουργείο Δικαιοσύνης (Υπηρεσία Αγνοουμένων).
2. Παναγιώτης Καμπανέλλας, Γεωργικός Λειτουργός Α', στο Τμήμα Γεωργίας (Π.Φ. 16788)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 13.7.85 στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.
3. Αντώνιος Σ. Μαρκίδης, Γεωργικός Επιθεωρητής, 1ης Τάξης, στο Τμήμα Γεωργίας (Π.Φ. 11861)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 1.9.80 στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.
4. Ανδριανή Νικολάου, Τεχνικός, 1ης Τάξης, Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων (Π.Φ. 16637)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 2.4.85 στο ίδιο Τμήμα.
5. Ιωάννα Ι. Νικολάου, Τεχνικός, 1ης Τάξης, Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων (Π.Φ. 17881).	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 12.9.83 στο ίδιο Τμήμα.
6. Παρασκευή Μαραθεύτη, Τεχνικός 1ης Τάξης, Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων (Π.Φ. 15041)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 12.4.82 στο ίδιο Τμήμα.
7. Ιωάννης Παναγίδης, Γεωλογικός Λειτουργός, 1ης Τάξης, Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως (Π.Φ. 19638)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 24.12.84 στην Υπηρεσία Μεταλλείων.
8. Χαράλαμπος Μαρκίδης, Λειτουργός Βιομηχανίας Α', Τμήμα Βιομηχανίας (Π.Φ. 7360)	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 1.6.85 στο Εμπορικό Κέντρο της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Κολωνία.
9. Παύλος Χρ. Παύλου, Εξεταστής, 1ης Τάξης, Τμήμα Επίσημου Παραλήπτη και Εφόρου (Π.Φ. 15872).	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων στη θέση Διοικητικού Λειτουργού από 7.11.83 στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.
10. Γιαννάκης Δημοσθένους, Εργατικός Λειτουργός, 1ης Τάξης, Τμήμα Εργασίας (Π.Φ. 16249).	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 7.1.85 στην Ειδική Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Παθόντων (Υπουργείο Οικονομικών).
11. Κυριάκος Δημητριάδης, Λειτουργός Πολεοδομίας, 1ης Τάξης, Τμήμα Πολεοδομίας και Οίκησης (Π.Φ. 13786).	Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 15.2.85 στην Υπηρεσία Προστασίας και Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στο Υπουργείο Εσωτερικών (Προϊστάμενος).

12. Χριστόδουλος Πασιαρδής, Σύμβουλος ή Γενικός Πρόξενος Β' στις Εξωτερικές Υπηρεσίες (Π.Φ. 17231) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 7.10.85 στη Προεδρία.
13. Ανδρέας Γ. Κυπριανού, Λειτουργός Μηχανογράφησης, 2ης Τάξης, Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών (Π.Φ. 19406) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 22.6.84, στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας (Εμπορικό Κέντρο στη Τσεχοσλοβακία).
14. Παναγιώτης Αργυρίδης, Λειτουργός Τύπου και Πληροφοριών, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (Π.Φ. 18029) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 19.8.85 στο Υπουργείο Εσωτερικών.
15. Παντελάκης Τελεβάντος, Εκτελεστικός Μηχανικός 1ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 18247) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83, στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.
16. Γεώργιος Καλλίτσης, Εκτελεστικός Μηχανικός, 2ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 20242) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 1.7.84 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
17. Σάββας Κυριάκου, Εκτελεστικός Μηχανικός, 2ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 20412) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 7.5.84 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
18. Πασχάλης Πασχάλη, Τεχνικός Επιθεωρητής, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 11186) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
19. Ανδρέας Αυγουστής, Ανώτερος Τεχνικός, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 13675) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
20. Γεώργιος Λοιζίδης, Ανώτερος Τεχνικός, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 11173) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
21. Κωστάκης Α. Λοιζιά, Ανώτερος Τεχνικός, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 10672) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
22. Άθως Πετρίδης, Ανώτερος Τεχνικός, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 11165) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.
23. Χαράλαμπος Γεωργίου, Τεχνικός, 1ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 8921) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων.

24. Παρασκευάς Χούτρης, Τεχνικός, Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων. 1ης Τάξης Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 13708)
25. Ανδρέας Μακρίδης, Τεχνικός, Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 5.9.83 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων. 1ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 17200)
26. Γεώργιος Βιολάρης, Τεχνικός, Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 12.11.84 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. 2ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 20498)
27. Γεώργιος Κρύφτης, Τεχνικός, Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 12.11.84 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. 2ης Τάξης, Τμήμα Δημόσιων Έργων (Π.Φ. 20499)
28. Γεώργιος Χρυσάνθου, Ανώτερος Λειτουργός Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας, Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Π.Φ. 6350) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 29.7.85 στο ίδιο Τμήμα, στον Κλάδο Αερομεταφορών.
29. Νικόλαος Σιούερ, Επιθεωρητής Εναέριας Κυκλοφορίας, Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Π.Φ. 3841) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 4.2.85 στο Αεροδρόμιο Πάφου.
30. Ανδρέας Νεοφύτου, Ειδικός Γραμματέας, Προεδρία, (Π.Φ. 11078) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 15.1.1986 στην Υπάτη Αρμοστεία Λονδίνου.
31. Σάββας Ι. Χ΄ Νικολάου, Ελεγκτής Μεταφορών, 2ης Τάξης, Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών (Π.Φ. 18755) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 8.12.80 στο Επαρχιακό Γραφείο Εξετάσεως Οδηγών Λεμεσού—Πάφου.
32. Μιχαήλ Π. Χρυσάνθου, Ελεγκτής Μεταφορών, 2ης Τάξης, Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών (Π.Φ. 18753) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 8.12.80 στο Επαρχιακό Γραφείο Εξετάσεως Οδηγών Λεμεσού—Πάφου.
33. Ανδρέας Μ. Λαμπριανού, Μηχανολόγος Μηχανικός, 2ης Τάξης Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Π.Φ. 20228) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 2.4.84 στον Κλάδο Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.
34. Ζαχαρίας Ζαχαριάδης, Ανώτερος Υγειονομικός Επιθεωρητής, 2ης Τάξης, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (Π.Φ. 15472) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 15.12.80 στο Νοσοκομείο Λάρνακας.
35. Θεοδώρα Μ. Σιαηλή Βοηθός Ευημερίας, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (Π.Φ. 14679) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 12.12.83 στον Κλάδο Γενικών Υπηρεσιών στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (Δάλι)

36. Μιχαλάκης Ραφτόπουλος, Γραφέας, 2ης Τάξης, Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό (Π.Φ. 13137) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 15.10.79 στην Υπηρεσία Αναθεώρησης και Ενοποίησης της Κυπριακής Νομοθεσίας.
37. Ανδρούλλα Φωτίου, Τηλεφωνητής στο Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό (Π.Φ. 18952) Αποσπάστηκε προσωρινά για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων από 28.1.85 στο Νοσοκομείο Λάρνακας.

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι το κατοχικό καθεστώς Ντενκτάς έχει κατασκευάσει παράνομο αεροδρόμιο στην κατεχόμενη περιοχή Λευκονοίκου.

Κατά καιρούς έχουν δημοσιευθεί διάφορες πληροφορίες σχετικά με το παράνομο αεροδρόμιο Λευκονοίκου.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

1. Ποιες πληροφορίες έχει σχετικά με τη χρηματοδότηση της κατασκευής, τον έλεγχο, τον προορισμό, τη λειτουργία και τη χρησιμοποίηση του παράνομου αεροδρομίου Λευκονοίκου.
2. Σε ποια διαβήματα ή ενέργειες έχει προβεί για να πληροφορηθεί έγκυρα τα συμβαίνοντα.
3. Σε ποια διαβήματα ή ενέργειες έχει προβεί ή προγραμματίζει να προβεί για την αντιμετώπιση και την καταγγελία της παρανομίας αυτής του κατοχικού καθεστώτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Από τις πληροφορίες που μέχρι στιγμής έχει το Υπουργείο Εξωτερικών φαίνεται ότι το παράνομο 'αεροδρόμιο' στο Λευκόνοικο χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου από την Τουρκία και έχει στοιχίσει 5 δισ. λίρες Τουρκίας. Ο διάυλος του 'αεροδρομίου' έχει μήκος 3180 μέτρα και πλάτος 40 μέτρα. Στο διάυλο αυτό μπορούν να προσγειώνονται αεροσκάφη κάθε είδους και μεγέθους.

Κατά καιρούς εμφανίστηκαν στον τύπο — κυπριακό και ξένο — πληροφορίες ότι το νέο 'αεροδρόμιο' χρηματοδοτήθηκε από τις ΗΠΑ και ότι θα αποτελούσε βάση για τη 'Δύναμη Ταχείας Ανάπτυξης' στη Μέση Ανατολή. Το Υπουργείο Εξωτερικών έθεσε υπόψη της Αμερικανικής Κυβέρνησης την πληροφορία αυτή. Η Κυβέρνηση των ΗΠΑ όμως αρνήθηκε οποιαδήποτε σχέση με την κατασκευή ή τη χρησιμοποίηση του παράνομου 'αεροδρομίου' και επανέλαβε ότι αναγνωρίζει μόνο τη νόμιμη Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το μέγεθος του 'αεροδρομίου', η έλλειψη σ' αυτό ακραίων κτιρίων για φιλοξενία επιβατών και για αποθήκευση εμπορευμάτων και οι τελευταίες δηλώσεις του κ. Ντενκτάς με τις οποίες επίσημα πλέον παραδέχεται ότι το 'αεροδρόμιο' στο Λευκόνοικο και το νέο 'λιμάνι' στην Κερύνεια κατασκευάσθηκαν για να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις ενισχύουν την υποψία ότι τα δυο αυτά παράνομα 'έργα' αποτελούν τουρκικές στρατιωτικές βάσεις.

Σύμφωνα με τελευταίες πληροφορίες μας το 'αεροδρόμιο' επρόκειτο να τεθεί σε λειτουργία στις αρχές Φεβρουαρίου. Μέχρι σήμερα πάντως δεν υπάρχει ένδειξη ότι αυτό άρχισε να λειτουργεί. Το 'αεροδρόμιο' έχει εξοπλισθεί με τελευταίου τύπου τεχνικό εξοπλισμό που μεταφέρθηκε από την Τουρκία.

2. Το Υπουργείο Εξωτερικών σε στενή συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες συλλέγει και αξιολογεί κάθε πληροφορία που είναι σχετική με το 'αεροδρόμιο' στο Λευκόνοικο. Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η περιοχή του 'αεροδρομίου' είναι στρατιωτική ζώνη και οι κατοχικές δυνάμεις δεν επιτρέπουν την προσπέλαση σε οποιοδήποτε. Αυτό δε, είναι ακόμα ένα στοιχείο που αποδεικνύει το σκοπό για τον οποίο κατασκευάστηκε το 'αεροδρόμιο' στο Λευκόνοικο.

3. Το Υπουργείο Εξωτερικών από τη στιγμή που ελήφθη η πληροφορία ότι άρχισε η κατασκευή μεγάλου 'αεροδρομίου' στο κατεχόμενο Λευκόνοικο άρχισε ενέργειες για καταγγελία της νέας τουρκικής παρανομίας.

Σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας και στο τεχνικό επίπεδο, καταγγέλθηκε η παράνομη κατασκευή 'αεροδρομίου' στο ICAO και στην IATA και επιστήθηκε η προσοχή στους Οργανισμούς αυτούς, ότι τυχόν χρησιμοποίηση του 'αεροδρομίου' από χώρες—μέλη τους θα αποτελέσει παραβίαση άρθρων της Συνθήκης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας καθότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν αναγνωρίζει το παράνομο 'αεροδρόμιο' στο κατεχόμενο Λευκόνοικο.

Σε απάντηση ο Πρόεδρος του Συμβουλίου του ICAO πληροφόρησε την Κυπριακή Κυβέρνηση ότι ο ICAO σημειώνει με προσοχή τη μη αναγνώριση του νέου 'αεροδρομίου' και εκφράζει τη βεβαιότητα ότι τα Κράτη—Μέλη γνωρίζουν τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει η Συνθήκη Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας.

Επίσης στις 30 Σεπτεμβρίου 1985, μετά από οδηγίες του Υπουργείου Εξωτερικών, ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κύπρου στον ΟΗΕ υπέβαλε υπόμνημα στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού καταγγέλλοντας την κατασκευή παράνομου 'αεροδρομίου' στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου και επισημαίνοντας τους κινδύνους που η ενέργεια αυτή θα δημιουργήσει.

Μετά τις τελευταίες δηλώσεις Ντενκτάς για το 'αεροδρόμιο' Λευκονοίκου και το 'λιμάνι' Κερύνειας, ο Υπουργός Εξωτερικών έδωσε οδηγίες στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία μας στον ΟΗΕ να καταγγείλει εκ νέου τα δυο αυτά 'έργα' που όπως αποδεικνύεται από τις δηλώσεις Ντενκτάς θα χρησιμοποιούνται από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις. Επίσης στις 7.2.1986, ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιακώβου κάλεσε τους Πρέσβεις των πέντε μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και προέβη σε διάβημα για τις τελευταίες δηλώσεις του κ. Ντενκτάς.

Το θέμα του 'αεροδρομίου' είναι από τα πρώτα που θίγονται κατά τις επαφές τόσο του Υπουργείου Εξωτερικών όσο και των Διπλωματικών Αποστολών μας με ξένες κυβερνήσεις. 'Όλα τα στοιχεία που συλλέγονται αποστέλλονται στις διπλωματικές μας Αποστολές και αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο σε κάθε ευκαιρία.»

Τέλειωσε η Ημερήσια Διάταξη.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα γίνει στις 6 Μαρτίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).

- 2) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 3) Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμος του 1986.
- 4) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- 5) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2). Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- 6) Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- 7) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1986.
- 9) Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD. (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- 10) Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 11) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 12) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 13) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 14) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 15) Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 16) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 17) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 18) Οι περί Μυκοτοξινών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.
- 19) Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.
- 20) Οι περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986.
- 21) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 22) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- 23) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δερύνειας 1986.
- 24) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σαλαμίου 1986.
- 25) Οι περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κουκλίων 1986.

- 26) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 6.2.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3 (1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).
- 27) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 20.2.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3 (1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: 1) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς).

Θα ήθελα να ειδοποιήσω τη Βουλή ότι ο Υπουργός θα είναι την ερχόμενη Πέμπτη μαζί μας για να καταθέσει τις Κυβερνητικές απόψεις πάνω στο θέμα.

2) «Η ανάγκη υλοποίησης της συμφωνίας της 3ης Βιέννης αναφορικά με το θέμα της Καρπασιάς».

Τούτο θα είναι το πρώτο στην ημερήσια διάταξη δεδομένου ότι πρόκειται περί ομόφωνης απόφασης.

Επίσης στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχει εισήγηση του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου για να εγγραφεί το θέμα «Ο φάκελος της Κύπρου. Διερεύνηση και επισήμανση ευθυνών για το εθνικό έγκλημά της 15ης του Ιούλη και της Τούρκικης εισβολής και κατοχής που ακολούθησε. Ίδρυση Εξεταστικής Επιτροπής και όροι εντολής», αλλά αυτό το θέμα έγινε ομόφωνα αποδεκτό από όλα τα κόμματα και επομένως μπορεί να θεωρηθεί ότι εγγράφεται από όλες τις πλευρές της Βουλής.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως συμφωνούμε αλλά θα έπρεπε να τονίσουμε ότι πρέπει να δοθεί μια προτεραιότητα σ' αυτό το θέμα. Εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα αισθανόμαστε έντονα σχετικά με το θέμα αυτό διότι πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι στην προηγούμενη Βουλή είχαμε εγγράψει το θέμα και δεν ολοκληρώθηκε εν αναμονή του ανοίγματος του φακέλου στην Ελλάδα. Όμως αν πρόκειται να γίνει συζήτηση πρέπει να δοθεί κάποια προτεραιότητα. Ίσως αμέσως μετά από το θέμα της ΕΟΚ. Δεν πρέπει όμως να το αφήσουμε να αργοπορήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν υπάρχει άλλο θέμα. Αμέσως μετά από την ΕΟΚ είναι το πρώτο θέμα που υπάρχει στα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Επίσης υπάρχει η εισήγηση να εγγραφεί το θέμα «Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου μπαταριών Ηλέκτρα ή DEXEL και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής».

Η πρόταση εγγραφής του θέματος γίνεται από όλες τις πλευρές με εισήγηση να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο για το προηγούμενο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν πειράζει.

Πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε πως το θέμα πρέπει να εγγραφεί. Αλλά θα χρειαστεί μια προσυνηννόηση προτού αρχίσει η συζήτηση του θέματος και θα εισηγούμουν πρώτο, ότι θα ήταν ορθό να ανταλλαγούν απόψεις, μεταξύ των αρχηγών των κοινοβουλευτικών ομάδων και, δεύτερο, ότι επειδή θα συζητήσει η Βουλή ανοικτά το θέμα, ή αφού δέχεται η Βουλή τη συζήτηση θα πρέπει να καταρτιστεί κάποιου είδους Επιτροπή στην οποία να παραπεμφθεί το θέμα προς έρευνα και πρέπει τότε να αποφασισθούν και οι όροι εντολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μην μπούμε στη συζήτηση, η πρόταση είναι να συναντηθούν οι εκπρόσωποι των διαφόρων κομμάτων και εκεί θα καθορισθεί ο τρόπος με τον οποίο θέλουμε να παρουσιαστεί το θέμα στο Σώμα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.17 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές, υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνιώτς Ιάκωβος

Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος

Ομήρου Γιαννάκης	Τζιρκώτης Γεώργιος
Παναγίδης Κίμων	Τουλούρας Ζαχαρίας
Παναγιώτου Ανδρέας	Φάντης Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος	Φλουρέντζου Νίκος
Παπαπέτρου Μιχάηλ	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Παπαρέας Αυγερινός	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Παρισινός Ανδρέας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Πουμπουρής Μιχάλης	Χρίστου Κυριάκος
Σαββίδης Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Σολωμής Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος
Στυλιανού Πέτρος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Αγορεύσεις Βουλευτών και ολοκλήρωση της συζήτησης (Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Ζαχαριάδης, Αρ. Χρυσοστόμου, Τ. Χατζηδημητρίου, Χ. Μιχαηλίδης, Α. Ψυλλίδης, Α. Ιεροδιακόνου, Π. Δίγκλης, Κ. Λόρδος, Κ. Παναγίδης πάνω στα Νομοσχέδια 1. «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1986», 2. «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1986» και 3. «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτών.
- 2) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- 3) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η εισαγωγή κυνηγετικών όπλων τύπου «φλοπέρ» και «αεροβόλων», τα οποία μετά την απαγόρευση του κυνηγιού αποδημητικών έχουν καταστεί άχρηστα — Τα παράπονα των γεωργών για την ποιότητα του εισαγόμενου πατατοσπόρου — Οι ζημιές που προκαλούν τα περδίκια και οι λαγοί σε καλλιέργειες χωριών της Επαρχίας Λεμεσού — Ο δρόμος Λευκωσίας-Αγρού που παραμένει ημιτελής παρά τις πολλές υποσχέσεις που δόθηκαν από διάφορους Υπουργούς — Το αίτημα για κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου για λύση του κυκλοφοριακού προβλήματος που αντιμετωπίζει το χωριό Φοινί — Ο καθορισμός Πολεοδομικών ζωνών στην περιοχή του φράγματος Κούρρη στην Άλασσα — Το αίτημα δημιουργίας Ταμείου Υποτροφιών για σπουδές των προσφυγοπαίδων και το θέμα της προικοδότησης των θυγατέρων των προσφύγων — Το θέμα της επιλογής υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς — Το θέμα της δημιουργίας Πανεπιστημίου στην Κύπρο και το χρονοδιάγραμμα λειτουργίας του — Οι δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιαίτερα οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί που υπηρετούν με απόσπαση — Το παράνομο αεροδρόμιο που έχει κατασκευαστεί από το κατοχικό καθεστώς στην κατεχόμενη περιοχή Λευκονοίκου).

4) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των ακολούθων δύο νέων θεμάτων:

- α) «Ο φάκελος της Κύπρου. Διερεύνηση και επισήμανση ευθυνών για το εθνικό έγκλημα της 15ης Ιούλη και της Τουρκικής εισβολής και κατοχής που ακολούθησε. Ίδρυση εξεταστικής Επιτροπής και όροι εντολής».
- β) «Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου μπαταριών Ηλέκτρα ή DEXEL και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων της Βουλής).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 6ης Μαρτίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν μπούμε στην ημερήσια διάταξη, θάθελα να καταθέσω εκ μέρους όλων των κομμάτων μια δήλωση για τη δολοφονία του Πρωθυπουργού της Σουηδίας Όλαφ Πάλμε.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζει το συγκλονισμό της για την αποτρόπαια δολοφονία του Σουηδού Πρωθυπουργού Όλαφ Πάλμε. Ο Πάλμε υπήρξε ένας θερμός υποστηρικτής της παγκόσμιας ειρήνης και του αγώνα των λαών για ελευθερία. Υπήρξε μεγάλος φίλος της Κύπρου και ο λαός μας πενθεί την απώλειά του. Η μνήμη του θα μένει για πάντα μαζί μας.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζει προς τη Σουηδική Βουλή και το λαό της Σουηδίας θερμά συλλυπητήρια.

Καλώ τη Βουλή να τηρήσει μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του Όλαφ Πάλμε.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιώνια του η μνήμη.

Εκ μέρους όλων των κομμάτων επίσης καταθέτω ψήφισμα για την εφαρμογή της Συμφωνίας της Τρίτης Βιέννης.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Καταδικάζοντας για μια ακόμη φορά την τούρκικη εισβολή στην Κύπρο και τη συνεχιζόμενη κατοχή που με τη βία και κατά παράβαση των ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. εμποδίζει την επιστροφή στις εστίες τους πέραν των 190,000 προσφύγων,

Έχοντας υπόψη της τη συμφωνία που έγινε στη Βιέννη κατά τη διάρκεια του τρίτου γύρου των ενδοκυπριακών συνομιλιών, μεταξύ της 31ης Ιουλίου και της 2ας Αυγούστου 1975, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, για ορισμένα ανθρωπιστικά θέματα σχετικά με τη διαβίωση Ελληνοκυπρίων εγκλωβισμένων στην περιοχή της Κύπρου που από το 1974 κατέχεται από τούρκικα στρατεύματα,

Υπενθυμίζοντας ότι η συμφωνία αυτή διαλαμβάνει:

- (α) Ότι οι Ελληνοκύπριοι που διαβιούσαν στην κατεχόμενη περιοχή είναι ελεύθεροι να παραμείνουν και ότι θα τους δοθεί κάθε βοήθεια για μια ομαλή ζωή, συμπεριλαμβανομένων διευκολύνσεων για εκπαίδευση και την άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων, όπως και ιατρική περίθαλψη από δικούς τους γιατρούς και ελευθερία διακίνησης στην κατεχόμενη περιοχή,
- (β) Ότι η Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών θα έχει ελεύθερη και ομαλή πρόσβαση στα ελληνοκυπριακά χωριά και οικισμούς στις κατεχόμενες περιοχές,
- (γ) Ότι θα δοθεί προτεραιότητα στην επανένωση οικογενειών, που δυνατόν να σημαίνει τη μετακίνηση Ελληνοκυπρίων που βρίσκονται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή, στην κατεχόμενη περιοχή.

Σημειώνοντας ότι, ενώ η Κυπριακή Κυβέρνηση εφάρμοσε πλήρως το μέρος της συμφωνίας που αφορούσε δικές της ενέργειες, η τούρκικη πλευρά έχει παραβεί όλους τους όρους της συμφωνίας που είχε υποχρέωση να εφαρμόσει.

Γνωρίζοντας το τραγικό γεγονός ότι ενώ μετά την τούρκικη εισβολή το 1974 παρέμειναν στις κατεχόμενες περιοχές 20,000 μέλη της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας και κατά την ημερομηνία της πιο πάνω Συμφωνίας, 10,338, τώρα παραμένουν μόνο 1,053.

1. Καταγγέλλει ότι κατά παράβαση της συμφωνίας που έγινε υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι υπέστησαν βίαιες επιθέσεις, υποβλήθηκαν σε αναγκαστική εργασία, αποστερήθηκαν ιατρική περίθαλψη από δικούς τους γιατρούς και από το δικαίωμα διακίνησης και το δικαίωμα επαφής με συγγενείς τους, αρπάγηκαν περιουσίες τους και εμποδίστηκε η λειτουργία των σχολείων τους, και ότι, επίσης κατά παράβαση της πιο πάνω συμφωνίας, παρεμποδίστηκε η εγκαθίδρυση φυλακίων της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών και περιορίστηκε η επαφή των ανδρών της Ειρηνευτικής Δύναμης με τους εγκλωβισμένους Ελληνοκυπρίους.

2. Καταδικάζει τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων Ελληνοκυπρίων και τη βίαιη εκδίωξή τους από τις εστίες τους από τα στρατεύματα κατοχής.

3. Απαιτεί τη συμμόρφωση της Τουρκίας με τις πρόνοιες της συμφωνίας για τις συνθήκες διαβίωσης των εγκλωβισμένων.

4. Ζητεί από τη διεθνή κοινότητα να πιέσει την Τουρκία να επιτρέψει να επιστρέψουν στις εστίες τους υπό συνθήκες ασφαλείας οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι που εξαναγκάστηκαν να καταφύγουν στις ελεγχόμενες από το Κράτος περιοχές.

5. Ζητεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών υπό την αιγίδα του οποίου έγινε η πιο πάνω αναφερόμενη συμφωνία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για εφαρμογή των προνοιών της συμφωνίας από την τούρκικη πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση αυτού του Ψήφισματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το ψήφισμα θεωρείται ως εγκριθέν.

Και μια τρίτη δήλωση εκ μέρους όλων των πολιτικών πλευρών της Βουλής κατόπιν εκκλήσεως της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζει την απέλαση Παλαιστινίων από τις κατεχόμενες από το Ισραήλ περιοχές.

Αυτές οι ενέργειες είναι αντίθετες προς κάθε έννοια δικαίου και αποτελούν προσπάθεια περαιτέρω δημογραφικής αλλοίωσης.

Η Κύπρος που αντιμετωπίζει ανάλογα προβλήματα εκφράζει τη συμπαραστάση της προς τους Παλαιστίνιους και τη δίκαιη υπόθεσή τους.

Υπάρχει ένσταση για να εγκριθεί και αυτή η δήλωση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί.

Καλώ τον Υπουργό Εξωτερικών να καταθέσει την ομιλία του αναφορικά με την Τελωνειακή Σύνδεση της Κύπρου με την ΕΟΚ.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ:

(Γ. ΙΑΚΩΒΟΥ)

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής που μου δίδεται σήμερα η ευκαιρία να ενημερώσω από το βήμα αυτό τη Βουλή για το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Η σοβαρότητά του, οι πολύμορφες διαστάσεις του και ο καθοριστικός για την οικονομία μας χαρακτήρας του το καθιστούν μετά το εθνικό μας θέμα, το σημαντικότερο που απασχολεί σήμερα την Κύπρο.

Στην ορθολογιστική αντιμετώπισή του δοκιμάζεται η διορατικότητά μας και η ικανότητα προγραμματισμού ώστε να καταλήξουμε στις ορθές επιλογές για να μην αγόμεθα παθητικά αλλά να συμβαδίζουμε με τα νέα παγκόσμια οικονομικά δεδομένα και ανακατατάξεις.

Με τις ορθές επιλογές βάσει μακροπρόθεσμου προγραμματισμού θα διανύσουμε χωρίς περιπέτειες και ανυπέρβλητες δυσκολίες τα τελευταία χρόνια που απέμειναν στον 20ό αιώνα και θα εισέλθουμε ρωμαλέα στον 21ο.

Η Τελωνειακή Ένωση αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο και την πεμπτουσία της Συμφωνίας Συνδέσεως που συνομολογήθηκε το 1972 και που προορίζεται να διασφαλίσει το οικονομικό μας μέλλον σε μια ήπειρο τα επιτεύγματα της οποίας είναι σ' όλους γνωστά.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού άρχισε έγκαιρα και συνεχίζεται η αναγκαία προεργασία για την οποία υπάρχουν σήμερα όλες οι βασικές προϋποθέσεις. Είμαστε μεταξύ των πρώτων χωρών σ' αριθμό φοιτητών κατ' αναλογία, έχουμε ένα ικανοποιητικό και συνεχώς ανερχόμενο τεχνολογικό επίπεδο, ευφάνταστους κι αποτελεσματικούς επιχειρηματίες και ένα καλά καταρτισμένο και υπεύθυνο εργατικό δυναμικό. Όλα αυτά, εντασσόμενα μέσα στη γενικότερη δομή και διάθρωση της κοινωνίας μας προσφέρουν όλες τις δυνατότητες για την κατάλληλη προετοιμασία για είσοδο στην ευρύτερη περιοχή μας και για ένα δυναμικό μέλλον.

Φιλοδοξούμε κι έχουμε τη δυνατότητα να φτάσουμε σταδιακά το βιοτικό επίπεδο των ανεπτυγμένων χωρών της Ευρώπης. Για να το επιτύχουμε χρειάζεται όχι μόνο άρση της διατακτικότητας και των επιφυλάξεων που συνήθως παρουσιάζονται στις παραμονές λήψης σημαντικών αποφάσεων αλλά και τόλμη και αποφασιστικότητα.

Ασφαλώς, υπάρχουν προβλήματα κι αντικειμενικές δυσκολίες που δημιουργούνται από την Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Κοινότητα. Το θέμα όμως θα πρέπει να αντικρίζεται σφαιρικά και μακροπρόθεσμα, στην ουσία του κι όχι μόνο στις λεπτομέρειές του, στις γενικές και μόνιμες ευεργετικές επιπτώσεις του κι όχι σε μεμονωμένες ειδικές και πρόσκαιρες συνέπειές του.

Μόνο ο χώρος της ΕΟΚ μπορεί, πάνω σε μόνιμη βάση, να απορροφήσει τις ποσότητες της Κυπριακής γεωργικής παραγωγής σε αμειπτικές τιμές. Και καμιά άλλη σχέση με την ΕΟΚ δεν μπορεί να διασφαλίσει το δικαίωμα της Κύπρου να διαθέτει τα προϊόντα της τελικά χωρίς περιορισμούς, εκτός από την Τελωνειακή Ένωση ή την πλήρη ένταξη. Η Κύπρος έχει ανάγκη απ' αυτή τη διασφάλιση γιατί προβλέπεται ότι η γεωργική παραγωγή της θα αυξηθεί αισθητά ύστερα από τις τεράστιες επενδύσεις στο γεωργικό τομέα και τα μεγάλα αρδευτικά έργα που βρίσκονται ήδη σε προχωρημένο στάδιο εκτέλεσης.

Μια Τελωνειακή Ένωση μεταξύ δυο οικονομικών χώρων πρέπει να καλύπτει, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου, τουλάχιστον 80% του συνολικού εμπορίου τους. Κατά συνέπεια η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου—ΕΟΚ πρέπει να καλύπτει γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα. Στο βιομηχανικό τομέα ίσως έχουμε προβλήματα για μερικά προϊόντα. Έχουμε όμως μπροστά μας μια μεταβατική περίοδο 15 ολόκληρων χρόνων για να πετύχουμε την αναδόμηση της βιομηχανίας μας ώστε να μπορέσει να καταστεί σύγχρονη, βιώσιμη και ανταγωνιστική.

Σταθμίζοντας προσεκτικά κι υπεύθυνα όλους τους παράγοντες, πολιτικούς και οικονομικούς, η Κυβέρνηση πιστεύει ότι η προώθηση της Τελωνειακής Ένωσης είναι η μόνη ενδεδειγμένη πορεία.

Η ένταξη εξάλλου της Ισπανίας και Πορτογαλίας σαν πλήρη μέλη της Κοινότητας και οι πρόσφατα εντεινόμενες προσπάθειες της Τουρκίας για αναζωπύρωση και μεγιστοποίηση των σχέσεών της με την ΕΟΚ δίδουν νέες διαστάσεις στο θέμα που μας υποδεικνύουν πειστικά την ανάγκη για λήψη τάχιστα των κατάλληλων αποφάσεων.

Τα κυρίως βραχυπρόθεσμα προβλήματα που δυνατόν να δημιουργήσει η Τελωνειακή Ένωση και για τα οποία θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα καθίστανται λιγότερο σημαντικά αν συγκριθούν με τις προοπτικές που διανοίγει η Τελωνειακή Ένωση και πολύ περισσότερο με τις δυσμενείς επιπτώσεις που θα είχε η μη πραγματοποίησή της.

Κύριε Πρόεδρε,

Επιτρέψατέ μου σε μια σύντομη ιστορική αναδρομή από το 1972 να αναφερθώ στις τότε εκτιμήσεις μας που οδήγησαν στην υπογραφή της Συμφωνίας Συνδέσεως και να καταλήξω στις επιλογές μας του σήμερα.

Η προσπάθεια της Κυπριακής Κυβέρνησης για σύνδεσή της με την ΕΟΚ ήταν αποτέλεσμα της εισδοχής της Μεγάλης Βρετανίας στην ΕΟΚ—μιας χώρας με την οποία η Κύπρος είχε στενούς οικονομικούς δεσμούς μέσα στα πλαίσια του Κοινοπολιτειακού προτιμησιακού δασμολογικού συστήματος, το οποίο θα εκαταργείτο με την εισδοχή της Μεγάλης Βρετανίας στην ΕΟΚ.

Η Κυπριακή Κυβέρνηση υποστήριξε τότε στις διαπραγματεύσεις την ανάγκη διαμόρφωσης μιας μόνιμης εξελικτικής σχέσης με την Κοινότητα που θα κάλυπτε αποτελεσματικά και με σιγουριά το σύνολο του φάσματος των οικονομικών σχέσεων Κύπρου—ΕΟΚ.

Η θέση αυτή απέβλεπε όχι μόνο στην αποτροπή των δυσμενών επιπτώσεων στις εξαγωγές της Κύπρου, σαν αποτέλεσμα της απώλειας του προτιμησιακού Κοινοπολιτειακού καθεστώτος, αλλά και στην εξασφάλιση αγορών για τα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντά της σ' ολόκληρο το χώρο της διευρυνόμενης Κοινότητας πάνω σε μόνιμη βάση.

Η προσπάθεια αυτή απέβλεπε επίσης στην αντιμετώπιση του ανταγωνισμού από άλλες μεσογειακές χώρες που είχαν ήδη εξασφαλίσει, λόγω ειδικών σχέσεων τους με χώρες της Κοινότητας, ειδικές προτιμησιακές ρυθμίσεις για τις εξαγωγές τους προς την Κοινότητα.

Οι επιδιώξεις αυτές της Κυπριακής Κυβέρνησης στηρίζονταν βασικά στη μεγάλη εξάρτηση των Κυπριακών εξαγωγών από την Κοινότητα, ιδίως στο γεωργικό τομέα, και στην ανάγκη δημιουργίας σταθερών μακροχρόνιων ευνοϊκών προϋποθέσεων εξαγωγών για την αναπτυσσόμενη Κυπριακή οικονομία. Γι' αυτό θεωρήθηκε επιβεβλημένο, από τότε, ότι οι μακροπρόθεσμες επιδιώξεις της Κύπρου δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν με μια απλή Εμπορική Συμφωνία περιορισμένης διάρκειας αλλά με την Τελωνειακή Ένωση, που αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μέσα στο οποίο παρέχονται όλες οι δυνατότητες για να ευδοκιμήσει ο Κυπριακός δυναμισμός.

Η Συμφωνία Συνδέσεως Κύπρου—ΕΟΚ υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 19 Δεκεμβρίου 1972, και τέθηκε σε εφαρμογή από την 1η Ιουνίου 1973. Η Συμφωνία διαλάμβανε δυο στάδια. Το πρώτο στάδιο θα τερματιζόταν στις 30 Ιουνίου 1977, και το δεύτερο—που κατ' αρχή θα κάλυπτε μια πενταετία—θα έπρεπε να εφαρμοστεί αμέσως μετά. Το δεύτερο στάδιο θα ήταν ουσιαστικά μια μεταβατική περίοδος για ολοκλήρωση της Τελωνειακής Ένωσης.

Η Τουρκική εισβολή του 1974 κι οι καταστρεπτικές της συνέπειες ανέτρεψαν τα τότε οικονομικά δεδομένα και παρεμπόδισαν την ομαλή λειτουργία και εξέλιξη της Συμφωνίας. Σαν αποτέλεσμα δεν κατέστη δυνατή η εισδοχή στο δεύτερο στάδιο τον Ιούλιο του 1977, όπως διαλάμβανε η Συμφωνία. Μετά από σχετικές διαπραγματεύσεις υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 15 Σεπτεμβρίου 1977, το πρόσθετο Πρωτόκολλο της Συμφωνίας που προνοούσε την παράταση του πρώτου σταδίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1979, και την πλήρη δασμολογική απαλλαγή για τα Κυπριακά βιομηχανικά προϊόντα που εξαγόταν στην Κοινότητα, νοουμένου ότι πληρούσαν τους κανόνες προελεύσεως. Υπογράφηκε ταυτόχρονα το Πρώτο Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο που προνοούσε τη χορήγηση στην Κύπρο ποσού ύψους 30 εκατομμυρίων Ευρωπαϊκών νομισματικών μονάδων για την χρηματοδότηση προγραμμάτων που αποσκοπούσαν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Κύπρου.

Το Δεκέμβρη του 1977 άρχισε νέος γύρος διαπραγματεύσεων για τη βελτίωση των παραχωρήσεων προς την Κύπρο όσο αφορά τα γεωργικά προϊόντα και το Μάιο του 1978 υπογράφηκε το ειδικό (συμπληρωματικό) Πρωτόκολλο που διαλάμβανε γεωργικές παραχωρήσεις προς την Κύπρο μέσα στα πλαίσια της Μεσογειακής πολιτικής της Κοινότητας.

Με την εφαρμογή του πιο πάνω Πρωτοκόλλου και με τη λήξη της μεταβατικής περιόδου της ένταξης της Βρετανίας στην ΕΟΚ τερματίστηκε και

το Κοινοπολιτειακό προτιμησιακό καθεστώς για τις εξαγωγές Κυπριακών προϊόντων. Αντί τούτου, παραχωρήθηκε μια σειρά δασμολογικών και ποσοτικών παραχωρήσεων για τα επιτραπέζια σταφύλια, τα καρρότα, τα κρασιά, το σιέρρυ, τα εσπεριδοειδή και άλλα. Η Κύπρος συμπλήρωσε τότε τη μείωση των δασμών πάνω στις εισαγωγές από την Κοινότητα για να είναι 35% χαμηλότεροι από τους δασμούς που προνοούνται στο Γενικό Δασμολόγιο.

Από τότε και μέχρι πρόσφατα και παρά τις επανειλημμένες δεσμεύσεις της Κοινότητας στα πιο πάνω Πρωτόκολλα και στη διαδικασία που συμφωνήθηκε στη Σύνοδο του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου—ΕΟΚ στις 24 Νοεμβρίου 1980, για έναρξη διαπραγματεύσεων για μετάβαση στο δεύτερο στάδιο της Συμφωνίας Συνδέσεως, οι σχέσεις της Κύπρου με την Κοινότητα δεν εξελίχθηκαν όπως αρχικά προβλεπόταν. Η Συμφωνία όμως συνέχιζε να εφαρμόζεται είτε συμβατικά υπό μορφή πρόσθετων πρωτοκόλλων, είτε υπό μορφή αυτόνομων μέτρων μέσα στα πλαίσια του πρώτου σταδίου.

Το Δεκέμβριο του 1983 υπογράφηκε το δεύτερο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που προνοούσε την παραχώρηση προς την Κύπρο ποσού 44 εκατομμυρίων Ευρωπαϊκών νομισματικών μονάδων για περίοδο πέντε ετών. Όπως και το πρώτο, το δεύτερο Πρωτόκολλο συνέβαλε στη χρηματοδότηση σημαντικών αναπτυξιακών έργων στην Κύπρο.

Η καθυστέρηση στην εξέλιξη των σχέσεων Κύπρου—ΕΟΚ οφειλόταν ουσιαστικά στο γεγονός ότι ορισμένες χώρες συνέδεαν κι εξαρτούσαν την εφαρμογή των συμφωνηθέντων μεταξύ της Κύπρου και της Κοινότητας από τη λύση εσωτερικών μεταρρυθμίσεων στους κόλπους της ΕΟΚ που αφορούσαν την Κοινή Αγροτική Πολιτική, τη Βρετανική συνεισφορά στον Προϋπολογισμό της Κοινότητας, την εκτίμηση των επιπτώσεων της τρίτης διεύρυνσης της Κοινότητας με την ένταξη της Πορτογαλίας και Ισπανίας και τη διαμόρφωση μιας νέας Μεσογειακής πολιτικής. Δεν μπορεί, επίσης, να αποκλεισθεί το γεγονός ότι μερικές χώρες της Κοινότητας είχαν ενδοιασμούς και θεωρούσαν την εκκρεμότητα στο Κυπριακό σαν ανασταλτικό παράγοντα στην εφαρμογή της Τελωνειακής Ένωσης.

Μετά από διεξοδική επεξεργασία των προτάσεων της Επιτροπής στις ομάδες εργασίας της Κοινότητας και την υπερπήδηση πολλών δυσκολιών, κατορθώθηκε τελικά, με τη σθεναρή υποστήριξη και τον επιδέξιο χειρισμό από μέρος της Ελληνικής Κυβέρνησης, η έκδοση όρων εντολής από το Συμβούλιο της ΕΟΚ τον περασμένο Δεκέμβριο προς την Επιτροπή για έναρξη διαπραγματεύσεων με την Κύπρο. Θα ήθελα και από το βήμα της Βουλής να εκφράσω τις θερμές μας ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μας προς την Ελληνική Κυβέρνηση για τη συμπαράστασή της και στο θέμα αυτό.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν πρέπει κανένας να υποτιμά και την πολιτική πτυχή του θέματος.

Η έκδοση των όρων εντολής αυτή καθ' εαυτή, καθώς και η είσοδος στο δεύτερο στάδιο της Συμφωνίας που οδηγεί τελικά στην Τελωνειακή Ένωση, είναι μια πολιτική απόφαση ύψιστης σημασίας για την Κύπρο, γιατί η είσοδός μας στην Τελωνειακή Ένωση είναι μια έμπρακτη εφαρμογή των διακηρύξεων της ΕΟΚ που αναγνωρίζει την Κυπριακή Κυβέρνηση ως τη μόνη νόμιμη Κυβέρνηση της Κύπρου με κυριαρχικά δικαιώματα σ' ολόκληρο το έδαφος της νήσου.

Όπως είναι γνωστό, οι διαπραγματεύσεις για την Τελωνειακή Ένωση διεξάγονται μόνο με την Κυπριακή Κυβέρνηση και οι πρόνοιες της συμφωνίας που

θα υπογραφεί θα είναι προς όφελος ολόκληρης της Κύπρου και του λαού της. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εξέλιξη αυτή αποτελεί μια έμπρακτη απάντηση ενάντια στις πρόσφατες παράνομες ενέργειες της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας και ενδυναμώνει το Κυπριακό κράτος πολιτικά και διπλωματικά τη στιγμή που το ψευδοκράτος αναζητεί διεθνή αναγνώριση.

Οι διαπραγματεύσεις με μια Ευρώπη δώδεκα κρατών για σύναψη μιας δεσμευτικής και μόνιμης διεθνούς συμφωνίας, και οι στενές σχέσεις που επιβάλλει η ίδια η φύση της Τελωνειακής Ένωσης δεν μπορούν παρά να ενισχύσουν σε μεγάλο βαθμό τον αγώνα μας για διασφάλιση της κρατικής ανεξαρτησίας και οντότητάς μας.

Μιλώντας για την πολιτική σημασία της Τελωνειακής Ένωσης θα πρέπει να διευκρινίσω και να τονίσω ότι η Κύπρος θα διατηρήσει και μετά την Τελωνειακή Ένωση απόλυτα τη δική της ανεξάρτητη κι αδέσμευτη εξωτερική πολιτική. Δεν υπάρχει τίποτε το ασυμβίβαστο μεταξύ της Τελωνειακής Ένωσης και της αδέσμευτης πολιτικής της Κύπρου. Το σημείο αυτό δεν επιδέχεται οποιαδήποτε αμφισβήτηση και ούτε μπορεί να παρερμηνευθεί από κανένα. Για το θέμα αυτό, όπως δήλωσε τελευταία και ο Κοινοτικός Επίτροπος κ. Cheysson, υπάρχει και παλιά διακήρυξη της ΕΟΚ.

Οι γενικοί λόγοι που επιβάλλουν την Τελωνειακή Ένωση έχουν ήδη αναφερθεί σε συντομία. Όμως η επίτευξη της Τελωνειακής Ένωσης μεταξύ της Κύπρου και της ΕΟΚ αποκτά μεγαλύτερη σημασία ειδικά μετά τη διεύρυνση της Κοινότητας με την ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Χωρίς μια συμφωνία του τύπου Τελωνειακής Ένωσης είναι σχεδόν σίγουρο ότι η διεύρυνση της Κοινότητας με χώρες με ομοειδή με την Κύπρο παραγωγή θα έχει δυσμενέστερες επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία. Η Ευρώπη των 12 θα επιτύχει αυτάρκεια στα περισσότερα γεωργικά προϊόντα. Η κοινή αγροτική πολιτική που εφαρμόζει η ΕΟΚ θα αποτελέσει κίνητρο για την περαιτέρω αύξηση της παραγωγής με τον κίνδυνο δημιουργίας πλεονασμάτων που θα εξάγονται σε τρίτες χώρες σε επιχορηγημένες τιμές. Και είναι φυσικό, οι νέες χώρες/μέλη της Κοινότητας να ασκήσουν έντονες πιέσεις για την υιοθέτηση πιο περιοριστικής πολιτικής έναντι των εισαγωγών από τρίτες χώρες. Ένα πιθανό σενάριο θα είναι ο σταδιακός αποκλεισμός των προϊόντων των τρίτων χωρών από την αγορά της ΕΟΚ και κατά συνέπεια ένταση των προσπαθειών τους για τη διάθεση των προϊόντων τους στη διεθνή αγορά. Οι βιομηχανικές εξαγωγές θα αντιμετωπίσουν επίσης παρόμοιας φύσεως προβλήματα. Θα ασκηθούν πιέσεις για να παρεμποδιστούν οι βιομηχανικές εξαγωγές τρίτων χωρών προς την Κοινότητα με την πιθανή επιβολή αυστηρότερων κανόνων προελεύσεως, τη μείωση των παραχωρήσεων ακόμα δε και με την επιβολή ποσοτικών περιορισμών. Με τις προοπτικές αυτές αν η Κύπρος δεν έχει άνετα περιθώρια εξαγωγών επί ίσους όρους με χώρες της Κοινότητας, πράγμα που μόνο με μια Συμφωνία Τελωνειακής Ένωσης μπορεί να επιτευχθεί και να κατοχυρωθεί, πιθανόν να έχει να αντιμετωπίσει σε λίγα χρόνια τον πλήρη αποκλεισμό της από τις χώρες που απορροφούν σήμερα το 70% των γεωργικών της εξαγωγών σε προβληματικά μάλιστα προϊόντα για τα οποία νέες αγορές θα είναι αδύνατο να εξευρεθούν.

Η σταδιακή κατάργηση των δασμών και ποσοτικών περιορισμών μεταξύ Κύπρου—ΕΟΚ όπως επίσης και η υιοθέτηση του κοινού εξωτερικού δασμολογίου αναπόφευκτα θα έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού στην Κυπριακή αγορά. Το πρόβλημα όμως θα πρέπει να το δούμε στις ορθές του

διαστάσεις. Σε πολλά προϊόντα η Κυπριακή βιομηχανία διαθέτει φυσική προστασία έναντι του ξένου ανταγωνισμού λόγω του σημαντικού κόστους προσφοράς των ξένων προϊόντων, της προτίμησης του καταναλωτή για τα εγχώρια προϊόντα ή της ποιοτικής υπεροχής των εγχωρίων πρώτων υλών.

Στον τομέα των καταναλωτικών αγαθών που παρουσιάζουν ευαισθησία στις διακυμάνσεις των τιμών οι επιπτώσεις θα είναι έντονες. Αλλά στον τομέα αυτό ορισμένες βιομηχανίες έχουν ήδη επιτύχει αξιόλογα αποτελέσματα και έχουν διεισδύσει με επιτυχία στην αγορά της Ευρώπης.

Το πρόβλημα, κατά συνέπεια, εντοπίζεται στο γεγονός ότι οι Κυπριακές βιομηχανίες θα πρέπει να βελτιωθούν με την απαιτούμενη σπουδή τόσο στον τομέα της οργάνωσης όσο και στους τομείς της παραγωγής και εμπορίας. Το μεταβατικό στάδιο παρέχει ικανοποιητικά περιθώρια για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων τόσο από την πλευρά της Κυβέρνησης όσο και κυρίως από την πλευρά του ιδιώτη επιχειρηματία που θα καταστήσουν τις παραγωγικές μονάδες ικανές όχι μόνο να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τον ξένο ανταγωνισμό αλλά και να διεισδύσουν με επιτυχία στις αγορές του εξωτερικού.

Η Κυβέρνηση έχει από πολύ καιρό επισιμάνει τα προβλήματα αυτά του βιομηχανικού κλάδου. Στο Έκτακτο Σχέδιο 1982—86 αναφέρεται (σελ. 69) «... λόγω του μικρού μεγέθους της αγοράς, η επέκταση των εξαγωγών αποτελεί τη μόνη βιώσιμη αναπτυξιακή στρατηγική. Η γενική αναπτυξιακή προσπάθεια συναρτάται απόλυτα με την επιτυχία στο εξαγωγικό εμπόριο. Είναι γεγονός ότι η γεωγραφική θέση της Κύπρου, η ψηλή εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού, η ικανότητα κι ευελιξία του επιχειρηματικού κόσμου όπως και το πολύ καλό σύστημα επικοινωνιών αποτελούν σταθερό υπόβαθρο για την επιτυχία της εξαγωγικής προσπάθειας.

Επιπρόσθετα, απαιτείται και σημαντική διαφοροποίηση τόσο στην επιλογή των αγορών όσο και των παραγομένων προϊόντων. Ο βαθμός εξαρτήσεως της εξαγωγικής βιομηχανίας από τις Αραβικές χώρες θα πρέπει να μειωθεί σταδιακά. Αυτό είναι επιθυμητό μακροπρόθεσμα λόγω της αστάθειας που επικρατεί στο γεωγραφικό αυτό χώρο, του έντονου ανταγωνισμού από τις χώρες χαμηλού εργατικού κόστους, αλλά και λόγω της αναμενόμενης ιδρύσεως σε πολλές Αραβικές χώρες εγχωρίων βιομηχανιών καταναλωτικών κυρίως προϊόντων εξέλιξη που αναμένεται να περιορίσει τις προοπτικές των Κυπριακών εξαγωγών στις αγορές αυτές. Η αποκέντρωση της εξαγωγικής προσπάθειας επιβάλλεται επίσης γιατί η ζήτηση στις χώρες αυτές περιορίζεται σε προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας, ενώ η αναπτυξιακή μας στρατηγική πρέπει απαραίτητα να στηριχθεί πάνω σε μονάδες προηγμένης τεχνολογίας κι εντάσεως κεφαλαίου.

Κατά συνέπεια, το εξαγωγικό ενδιαφέρον θα πρέπει να κατευθυνθεί προς τις προηγμένες χώρες, πράγμα που επιβάλλει την αναδιάρθρωση της παραγωγικής δομής της οικονομίας μας για την εξαγωγή προϊόντων ψηλής τεχνολογίας που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των αγορών αυτών τόσο από απόψεως ποιότητας όσο και από απόψεως κόστους».

Ο εκσυγχρονισμός λοιπόν και η αναδιάρθρωση της βιομηχανίας πάνω σε νέες μεθόδους παραγωγής και σε τομείς ψηλής τεχνολογίας έχουν γίνει επιτακτική ανάγκη.

Οι πιθανές δυσχέρειες λόγω του ανταγωνισμού από τα προϊόντα της ΕΟΚ μπορούν να προληφθούν με τις κατάλληλες ρήτρες διαφυγής από τις βασικές πρόνοιες της Συμφωνίας σε περιπτώσεις σοβαρών προβλημάτων, που θα προσ-

παθήσουμε να περιληφθούν στη Συμφωνία καθώς και από μερικές εξαιρέσεις από το δασμολογικό αφοπλισμό για ορισμένα ευαίσθητα προϊόντα μας σε συνδυασμό με μια κατάλληλη πολιτική βιομηχανικής ανάπτυξης. Μια τέτοια πολιτική θα επιδιώξουμε να στηριχθεί και στην αναπτυξιακή βοήθεια που θα λάβουμε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Χρηματοδοτικού Πρωτοκόλλου που θα διαπραγματευθούμε σύντομα με την ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε,

Για να γίνει πληρέστερα κατανοητή η σημασία της Τελωνειακής Ένωσης θα αναλύσω τις προκαταρκτικές προτάσεις της ΕΟΚ, οι οποίες επιδόθηκαν στην Κυπριακή Κυβέρνηση στις 12 Δεκεμβρίου και τις θέσεις μας κατά τις μέχρι τούδε διαπραγματεύσεις. Θα επισημάνω επίσης τα οφέλη που θα προκύψουν από την ολοκλήρωση της Τελωνειακής Ένωσης καθώς και την προεργασία που θα πρέπει να επιτελεσθεί από πλευράς Κύπρου για να υπερπηδηθούν οι τυχόν δυσκολίες που θα παρουσιαστούν και να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη αυτά.

Σύμφωνα με τις προτάσεις της ΕΟΚ, η Τελωνειακή Ένωση θα πραγματοποιηθεί σε δυο φάσεις. Η πρώτη, που θα είναι μεταβατική, θα διαρκέσει δέκα χρόνια κι η δεύτερη, η τελική, πέντε ή τέσσερα χρόνια. Οι βασικές πρόνοιες για την πρώτη φάση είναι οι ακόλουθες:

Στον αγροτικό τομέα:

Πρώτο, η Κοινότητα θα καταργήσει πλήρως από την έναρξη της Συμφωνίας το σταθερό μέρος των δασμών, για μια σειρά μεταποιημένων αγροτικών προϊόντων της Κύπρου.

Δεύτερο, η Κύπρος και η Κοινότητα θα καταργήσουν, σταδιακά, τους εναπομείναντες εισαγωγικούς δασμούς για τα αγροτικά προϊόντα που περιέχονται στη Συμφωνία και απολαμβάνουν παραχωρήσεων. Η Κύπρος θα υιοθετήσει σταδιακά το Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο και θα καταργήσει τους ποσοτικούς περιορισμούς.

Ειδικότερα οι προτάσεις της ΕΟΚ περιλαμβάνουν τις εξής παραχωρήσεις, όσον αφορά τα κυριότερα αγροτικά προϊόντα εξαγωγικού ενδιαφέροντος για την Κύπρο:

Πατάτες: Πέραν της σταδιακής κατάργησης των δασμών, το σημερινό QUOTA των 60,000 τόνων για την περίοδο 16 Μαΐου - 30 Ιουνίου θα αυξάνεται κατά 4,000 τόνους το έτος, δηλαδή θα αυξηθεί στους 100,000 τόνους στο τέλος της πρώτης φάσης της Συμφωνίας. Αν προστεθεί κι η εξαγωγή 30,000 περίπου τόνων από την 1ην Ιανουαρίου μέχρι τη 16 Μαΐου (περίοδο που μπορούμε να εξάγουμε χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς), τότε θα έχουμε την πιθανότητα να εξάγουμε στην Κοινότητα 130,000 περίπου τόνους, χωρίς κανένα περιορισμό που αντιπροσωπεύει σχεδόν το μέσο όρο των ετησίων εξαγωγών μας.

Επιτραπέζια Σταφύλια: Το σημερινό QUOTA των 7,500 τόνων για την περίοδο 8 Ιουνίου - 31 Ιουλίου θα αυξάνεται κατά 300 τόνους το έτος για δέκα έτη, έτσι που στο τέλος της μεταβατικής περιόδου θα μπορούν να εξάγονται συνολικά 10,500 τόνοι χωρίς δασμούς.

Άλλα γεωργικά προϊόντα: Για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα που εξάγει η Κύπρος στην ΕΟΚ με μειωμένους δασμούς, το QUOTA θα αυξάνεται κατά 5% το έτος, δηλαδή στο τέλος της μεταβατικής περιόδου των δέκα ετών το QUOTA θα αυξηθεί κατά 50%. Τούτο θα καλύπτει κυρίως τα εμφιαλωμένα κρασιά, το σιέρρυ, τη σταφίδα, τα καρρότα, τα πιπέρια και άλλα.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας οι μηχανισμοί της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Κοινότητας δεν θα εφαρμοσθούν στην Κύπρο. Η Κοινότητα θα αναλάβει την προσαρμογή του συστήματος των τιμών αναγωγής προς όφελος της Κύπρου (δηλαδή τη μείωση των τιμών αναγωγής) για τα εξής προϊόντα:

- εμφιαλωμένα κρασιά (για QUOTA 10,000 εκατόλιτρα)
- άλλα κρασιά (για 26,000 εκατόλιτρα)
- Κυπριακό σιέρρυ (για 73,000 εκατόλιτρα)
- πορτοκάλια (για 67,000 τόνους)
- λεμόνια (για 15,000 τόνους)
- επιτραπέζια σταφύλια (για 10,500 τόνους)

Τα μέτρα αυτά προτείνονται για να υποβοηθήσουν την ανταγωνιστικότητα των Κυπριακών προϊόντων που πιθανόν να επηρεασθεί από την πρόσφατη διεύρυνση της Κοινότητας.

Στη δεύτερη φάση αναμένεται να καταργηθούν όλοι οι περιορισμοί για τα προϊόντα που θα καλύπτονται από τη Συμφωνία για Τελωνειακή Ένωση. Στη φάση αυτή, και εφόσον θα έχει ολοκληρωθεί η αναγκαία προεργασία, η Κύπρος αναμένεται να υιοθετήσει τους αναγκαίους μηχανισμούς της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για τα προϊόντα αυτά. Η Κύπρος θα πρέπει επίσης να υιοθετήσει σχετικούς κανονισμούς που απορρέουν από τη Συνθήκη της Ρώμης, αναφορικά με το συναγωνισμό και την απαγόρευση των μονοπωλίων.

Με την υιοθέτηση των κανονισμών αυτών τα Κυπριακά αγροτικά προϊόντα θα τίθενται σ' ελεύθερη κυκλοφορία σ' ολόκληρη την Κοινότητα.

Στο βιομηχανικό τομέα η Κοινότητα θα καταργήσει αμέσως τους μόνους εναπομείναντες ποσοτικούς περιορισμούς επί των ειδών ενδύσεως και των υφαντουργικών προϊόντων. Έτσι όλα τα καθαρά βιομηχανικά μας προϊόντα θα μπορούν να εξαχθούν στις χώρες της ΕΟΚ χωρίς δασμούς ή άλλους ποσοτικούς περιορισμούς. Όμως η ΕΟΚ προτείνει να διατηρήσει για όλα τα προϊόντα που θα καλύψει η Συμφωνία τους κανόνες προέλευσης.

Η Κύπρος με τη σειρά της θα καταργήσει σταδιακά τους εισαγωγικούς δασμούς και ποσοτικούς περιορισμούς για τα προϊόντα της Κοινότητας κατά 9% το χρόνο και θα υιοθετήσει σταδιακά το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο της ΕΟΚ μέχρι τις αρχές του 11ου έτους. Κατά τη διάρκεια των δέκα πρώτων ετών η Κύπρος θα έχει την ευχέρεια αναπροσαρμογής του ρυθμού, κατάργησης των δασμών και επαναφοράς ή επιβολής δασμών μέσα σε ορισμένα πλαίσια για σκοπούς ανάπτυξης και προστασίας της βιομηχανίας της.

Η Κοινότητα προτείνει συγκεκριμένα όπως όταν θεωρηθεί αναγκαία λήψη προστατευτικών μέτρων για εκβιομηχανοποίηση της ανάπτυξης της Κύπρου, το Συμβούλιο Συνδέσεως θα δύναται να εξουσιοδοτήσει την επαναφορά, αύξηση ή επιβολή εισαγωγικών δασμών σε ύψος 20% (25% σε εξαιρετικές περιπτώσεις) πάνω σε 10% των Κυπριακών εισαγωγών από την Κοινότητα.

Από την έρευνα και τις μελέτες που έχουν γίνει εξάγεται ανεπιφύλακτα το συμπέρασμα ότι ο αγροτικός τομέας της Κύπρου θα επωφεληθεί τα μέγιστα από την Τελωνειακή Ένωση με την ελεύθερη κυκλοφορία απεριόριστων ποσοτήτων των προϊόντων μας, πράγμα το οποίο δεν θα συμβεί για τους ανταγωνιστές μας των άλλων Μεσογειακών χωρών. Επαναλαμβάνω ότι τη στιγμή που η Κοινότητα διευρύνεται με την εισδοχή της Ισπανίας και Πορτογαλίας και γίνεται γενικά

αυτάρκης στα αγροτικά προϊόντα που εξάγουμε, μόνο με την Τελωνειακή Ένωση μπορούμε να διασφαλίσουμε το μέλλον των αγροτικών μας προϊόντων, συναγωνιζόμενοι επί ίσοις όροις με τα κράτη-μέλη. Ας σημειωθεί πως η διερεύνηση άλλων πιθανών αγορών για πλείστα από αυτά τα προϊόντα κατέδειξε πως οι δυνατότητες είναι πολύ περιορισμένες ή/και ανύπαρκτες.

Μετά την επίδοση των προτάσεων της ΕΟΚ προς την Κυπριακή Κυβέρνηση στις 12 Δεκεμβρίου 1985, άρχισε κι ο πρώτος γύρος των διαπραγματεύσεων μεταξύ της Κύπρου και της ΕΟΚ. Στις διαπραγματεύσεις εκείνες είχαμε την ευκαιρία να αναλύσουμε σε γενικές γραμμές τις θέσεις μας, να διευκρινίσουμε ορισμένα σημεία και να ζητήσουμε βελτίωση των προτάσεων της ΕΟΚ, τόσο όσον αφορά τις παραχωρήσεις της ΕΟΚ προς την Κύπρο, όσο και τη διασφάλιση της Κυπριακής βιομηχανίας και γεωργίας.

Η στρατηγική που ακολουθήσαμε μέχρι τώρα και με την οποία προτιθέμεθα να συνεχίσουμε συνίσταται στα εξής κύρια σημεία:

1. Αποδεχόμαστε γενικά τα χρονικά πλαίσια, όπως αυτά προτάθηκαν από την ΕΟΚ.

2. Επιδιώκουμε τη διατήρηση του παρόντος καθεστώτος για προϊόντα, τόσο βιομηχανικά όσο και γεωργικά, των οποίων η συμπερίληψη στην Τελωνειακή Ένωση, είτε δεν θα αποφέρει οφέλη, είτε θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην εγχώρια παραγωγή, ή στο κόστος ζωής. Πρόθεση μας επίσης είναι να εξαιρέσουμε εκείνες τις βιομηχανίες, για τις οποίες ο συναγωνισμός θα είναι δύσκολος και από τα γεωργικά προϊόντα τα κύρια εύκρατα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα (σιτηρά, κρέατα, γαλακτοκομικά προϊόντα κλπ).

3. Εκτός από τα βιομηχανικά προϊόντα με εξαγωγικές προοπτικές η Τελωνειακή Ένωση θα πρέπει να καλύψει και τα βασικά Μεσογειακά γεωργικά μας προϊόντα, νωπά φρούτα, λαχανικά και τα κρασιά καθώς και τα αντίστοιχα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα.

4. Θα επιδιωχθεί ώστε κατά τη μεταβατική περίοδο να βελτιωθούν οι παραχωρήσεις από μέρους της ΕΟΚ αναφορικά με τους κανόνες προελεύσεως για τα βιομηχανικά προϊόντα, τις δασμολογικές ποσοστώσεις και τη χρονική διάρκεια για τα γεωργικά προϊόντα. Ταυτόχρονα, θα καταβληθούν προσπάθειες ώστε τόσο ο δασμολογικός όσο και ο ποσοτικός αποπλισμός από μέρους της Κύπρου να γίνει με ήπιο στα αρχικά στάδια τρόπο ώστε να δοθεί περισσότερος χρόνος για τις αναγκαίες προσαρμογές.

5. Θα επιδιωχθεί η υιοθέτηση τέτοιων ασφαλιστικών ρητρών ώστε να δικαιούται η Κύπρος να λάβει ειδικά μέτρα για σκοπούς ομαλής οικονομικής ανάπτυξης.

6. Τέλος, θα επιδιώξουμε την εξασφάλιση απρόσκοπτης μετάβασης στην τελική φάση της Τελωνειακής Ένωσης.

Συνοψίζοντας, οι κύριοι αντικειμενικοί στόχοι των προτάσεων μας είναι:

Η διαμόρφωση ενός σαφούς πλαισίου μέσα στο οποίο θα πραγματοποιηθεί κατά τρόπο ομαλό και απρόσκοπτο η Τελωνειακή Ένωση, με τη χαρακτηριστική ελευθεροποίηση του εμπορίου στα διαλαμβανόμενα προϊόντα, περιλαμβανομένης της βάσει του χρονοδιαγράμματος μετάβασης στη δεύτερη φάση.

Η καλύτερη εξισορρόπηση των Κοινοτικών προτάσεων λαμβανομένων υπόψη των εξαγωγικών συμφερόντων της Κύπρου, της ανάγκης προστασίας της εγχώριας

παραγωγής και της αποφυγής δυσμενών επιπτώσεων στο εσωτερικό επίπεδο τιμών.

Στο σημείο αυτό θα απαντήσω σε ορισμένους ισχυρισμούς ότι τα αποτελέσματα της μέχρι τούδε σύνδεσης μας με την ΕΟΚ δεν μπορούν να θεωρούνται ικανοποιητικά. Είναι γεγονός ότι οι εισαγωγές μας από την ΕΟΚ αυξήθηκαν από £87 εκατομμύρια το 1973 σε £424 εκατομμύρια το 1984, ενώ το ακαθάριστο έλλειμα αυξήθηκε από £55 εκατομμύρια το 1973 σε £342 εκατομμύρια το 1984. Τούτο όμως συνέβη σε μεγαλύτερο ακόμα βαθμό και στις εισαγωγές μας από άλλες χώρες, όπως τις Σοσιαλιστικές, την Ιαπωνία και τις ΗΠΑ, όπως επίσης και στις ολικές εισαγωγές μας που αυξήθηκαν από £157 εκατομμύρια το 1973 σε £796 εκατομμύρια το 1984. Επομένως βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο λόγος για την αύξηση του εμπορικού ελλείμματος της Κύπρου με την ΕΟΚ δεν είναι η Συμφωνία Συνδέσεως αλλά η χρόνια ελλειμματική φύση του εμπορίου μας. Επίσης από τα πιο πάνω στατιστικά στοιχεία, τα οποία μπορούσε να είναι πολύ διαφορετικά σε βάρος μας, αν δεν είχαμε τη Συμφωνία Συνδέσεως με την ΕΟΚ, μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι μια περιορισμένη μορφή σύνδεσης δεν είναι δυνατόν να αποφέρει τα καλύτερα αποτελέσματα.

Προβάλλεται από μερικούς ο ισχυρισμός ότι η εφαρμογή του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου ενδεχομένως να επηρεάσει αρνητικά το εμπόριο μας με τρίτες χώρες. Θα πρέπει να παρατηρήσω ότι το μέσο επίπεδο του Κοινοτικού Δασμολογίου είναι αισθητά χαμηλότερο από το Κυπριακό και επομένως η εφαρμογή του στην Κύπρο θα σημαίνει αισθητή μείωση της επιβάρυνσης των εισαγωγών από τις χώρες αυτές. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις η μείωση αυτή θα υπερκαλύψει και το σημερινό περιθώριο προτίμησης που παρέχεται στα Κοινοτικά προϊόντα.

Έχει προβληθεί επίσης το επιχείρημα ότι η Κύπρος θα υιοθετήσει την πολυδάπανη Κοινή Αγροτική Πολιτική με μεγάλες επιπτώσεις στο εισόδημα των αγροτών μας. Επαναλαμβάνω ότι η Κύπρος δεν θα κληθεί να εφαρμόσει την Κοινή Αγροτική Πολιτική στον πολυδάπανο τομέα των εύκρατων προϊόντων, παρά μόνο μερικούς μηχανισμούς της πολιτικής αυτής για προϊόντα εξαγωγικού ενδιαφέροντος της Κύπρου στους τομείς των φρούτων, λαχανικών και κρασιών και τούτο μόνο στη δεύτερη φάση της συμφωνίας. Οι σχετικές μελέτες κατέδειξαν πως τούτο είναι εφικτό.

Και μετά την τελωνειακή ένωση η Κύπρος θα συνεχίσει να ακολουθεί πολυμερή εμπορική πολιτική. Θα ενταθούν οι προσπάθειες για διαφοροποίηση των αγορών μας όπου τούτο είναι εφικτό. Θα γίνουν προσπάθειες για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών με έμφαση στην προώθηση της πρωϊμότητας στην παραγωγή. Θα επιδιωχθεί η βελτίωση των υφιστάμενων διευθετήσεων εμπορίας. Μέσα στα πλαίσια αυτά, βασικός στόχος θα παραμείνει η προώθηση και εφαρμογή των προνοιών που θα διαμορφωθούν για την Τελωνειακή Ένωση, που εκτός των άλλων αποτελεί προληπτικό μέτρο προς αποτροπή δυσάρεστων μελλοντικών εξελίξεων. Η πολιτική της Κυβέρνησης αποβλέπει αφενός στη διασφάλιση και διεύρυνση των εξαγωγών μας με την απαλλαγή τους από δασμολογικά και άλλα εμπόδια, και αφετέρου στην απάμβλυνση των οιωνδήποτε δυσμενών επιπτώσεων ιδιαίτερα στο βιομηχανικό τομέα. Για το σκοπό αυτό το νέο Πενταετές Σχέδιο Αναπτύξεως που θα καλύψει την περίοδο 1987-1991 θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών και κλίματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα που ανέφερα πιο πάνω και με γνώμονα πάντοτε το εθνικό συμφέρον της χώρας μας, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τη στιγμή αυτή η εκλογή μας δεν είναι ανάμεσα στην Τελωνειακή Ένωση και σε μια άλλη υπαλλακτική λύση, αν υπάρχει, αλλά τι είδους Τελωνειακή Ένωση θα διαπραγματευθούμε και με ποίους όρους. Αυτό επιβάλλεται επίσης να γίνει λόγω τακτικής, όσο και γενικής στρατηγικής, όπως αποδείχτηκε από την εμπειρία της εξέλιξης των σχέσεων μας από την υπογραφή της Συμφωνίας Συνδέσεως με την ΕΟΚ το 1972.

Την περίοδο εκείνη η Κοινότητα βρισκόταν στο αποκορύφωμα μιας ανεπα-νάληπτης οικονομικής ανάπτυξης και προόδου σε ένα κλίμα αισιοδοξίας και ευφορίας, γι' αυτό και μας δόθηκε η ευκαιρία να διαπραγματευθούμε μια Συμφωνία Συνδέσεως με τελικό στόχο την Τελωνειακή Ένωση και, ευτυχώς, η πολιτική ηγεσία μας τότε είχε τη διορατικότητα και την τόλμη να αξιοποιήσει την ευκαιρία που της δόθηκε.

Σε πολύ λίγο χρονικό διάστημα όμως η διεθνής οικονομία διήλθε μια περίοδο σοβαρής κρίσης με σοβαρές προεκτάσεις στην εξέλιξη, τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών σχέσεων της ΕΟΚ με τον υπόλοιπο κόσμο.

Από τότε και μέχρι πρόσφατα επικράτησε ένα κλίμα προστατευτισμού που ανέτρεψε τις προσδοκίες κι ελπίδες πολλών χωρών.

Παρά τη νέα αυτή πραγματικότητα η Συμφωνία Συνδέσεως που υπογράψαμε το 1972 αποδείχτηκε η πιο ενδεδειγμένη και συμφέρουσα για την Κύπρο, γιατί μόνο με μια τέτοια Συμφωνία μπορέσαμε τότε να διασφαλίσουμε το Κοινο-πολιτειακό καθεστώς, που καταργήθηκε με την ένταξη της Μεγάλης Βρετανίας στην ΕΟΚ, αλλά και να εξασφαλίσουμε και μια σειρά προτιμήσεων σ' ολόκληρη την τότε διευρυμένη Κοινότητα των 9. Σε μερικά μάλιστα προϊόντα που αποτελούν τις σοβαρότερες εξαγωγές μας, π.χ. πατάτες, σταφύλια και σιέρρυ, κατορθώσαμε να επιτύχουμε τέτοιες προτιμήσεις που καμιά άλλη Μεσογειακή χώρα δεν κατάφερε να εξασφαλίσει, συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας που έχει στόχο την πλήρη ένταξη της στην ΕΟΚ.

Όπως τότε, το 1972, έτσι και σήμερα έχουμε μπροστά μας μια ευκαιρία που ίσως μας δίνεται ανεπιστρεπτή. Μια ευκαιρία που εξασφαλίζει για την Κύπρο τα προνόμια ενός ξεχωριστού, από τις άλλες Μεσογειακές χώρες, και μοναδικού δεσμού με την Κοινότητα, μέσα στα πλαίσια ενός εμπορικού καθεστώτος ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών σε τομείς ζωτικού ενδιαφέροντος για μας, πράγμα που και πάλι δεν θα συμβεί με καμιά άλλη Μεσογειακή χώρα στο προβλεπτό μέλλον.

Εναπόκειται σε μας να αξιοποιήσουμε την ευκαιρία αυτή, αξιολογώντας σωστά κι αντικειμενικά τα δεδομένα, τοπικά και διεθνή. Η Κυβέρνηση πιστεύει ότι μόνο με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα μπορέσουμε να διασφα-λίσουμε αποτελεσματικά αυτό το μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως είναι γνωστό, το θέμα ενεγράφη από το Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου. Ακούστηκαν σήμερα οι απόψεις του Υπουργού Εξωτερικών πάνω στο θέμα. Η διαδικασία η οποία έχει προταθεί είναι ότι την ερχόμενη συνεδρίαση της Βουλής ο εισηγητής του θέματος θα αναπτύξει τις απόψεις του και στη

μεθεπόμενη συνεδρία της Βουλής το Σώμα θα αρχίσει και θα τελειώσει τη συζήτηση για όσο χρειαστεί επ' αυτού του θέματος.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν είναι δυνατόν να διανεμηθεί η ομιλία του κ. Υπουργού σε όλους τους Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς.

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία.

Υπάρχει κοινή Έκθεση αντιλαμβάνομαι για τα τρία πρώτα θέματα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής δεν θα 'πρεπε να απαγορευθεί

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς όχι.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

. . . . σε οποιοδήποτε ομιλητή που είναι έτοιμος να μιλήσει αμέσως μετά το άνοιγμα της ομιλίας από τον εισηγητή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς όχι, κ. Κληρίδη.

Υπάρχει κοινή Έκθεση για τα τρία πρώτα θέματα: «Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986». (Πρόταση Νόμου). «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και «Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε δύο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 14 και 20 Φεβρουαρίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν οι Υπουργοί Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, συνοδευόμενοι από ανώτερους υπηρειακούς παράγοντες των Υπουργείων τους.

Με την πρόταση νόμου που προτείνεται ανατίθεται στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας η υποχρέωση να προβεί στην αναθεώρηση της τιμής λιανικής πώλησεως των πετρελαιοειδών ενόψει της επελθούσας πτώσης στις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου σε συνδυασμό με την κάμψη στη συναλλαγματική ισοτιμία του δολλαρίου έναντι της Κυπριακής λίρας.

Σκοπός, από την άλλη, του Κυβερνητικού νομοσχεδίου είναι η επιβολή πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή και η διάθεσή του, κατά το ήμισυ, υπέρ της ενίσχυσης των δημοσίων προσόδων με την ταυτόχρονη λήψη πρόνοιας όπως το υπόλοιπο ποσό κατατεθεί σε Ειδικό Ταμείο για να διατεθεί για σκοπούς επιδότησης της κατανάλωσης ενέργειας σε διάφορους τομείς της οικονομίας.

Όπως είναι γνωστό, η Επιτροπή μελέτησε σε προηγούμενες συνεδρίες της σχετικό Κυβερνητικό νομοσχέδιο που προνοούσε την επιβολή πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή και την εξολοκλήρου κατάθεση των πρόσθετων εσόδων που θα προέκυπταν στο δημόσιο ταμείο. Ύστερα από σχετική συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού και αφού ακούστηκαν οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων πλευρών, η Επιτροπή είχε καταλήξει στην κατά πλειοψηφία απόφαση να εισηγηθεί στη Βουλή την καταψήφιση του νομοσχεδίου εκείνου. Στο μεταξύ όμως και πριν να κατατεθεί η σχετική έκθεση της Επιτροπής ενώπιον του Σώματος προς συζήτηση, το αρμόδιο Υπουργείο απέσυρε εκ μέρους της Κυβέρνησης το νομοσχέδιο δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι η Κυβέρνηση θα επανεξέταζε το όλο θέμα με γνώμονα τις διάφορες απόψεις που είχαν εκφραστεί και θα ερχόταν ξανά ενώπιον της Βουλής με νέο νομοσχέδιο. Μέσα σ' αυτά ακριβώς τα πλαίσια έχει ετοιμαστεί και κατατεθεί στη Βουλή το δεύτερο Κυβερνητικό νομοσχέδιο.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία έχει κατατεθεί εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς, σκοπείται η αναδιάρθρωση της λιανικής τιμής πώλησεως των πετρελαιοειδών προς όφελος των καταναλωτών και της οικονομίας γενικότερα, ενέργεια η οποία, όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους καταθέτες της, απηχεί τις θέσεις που η ίδια η πλευρά υποστήριξε κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή του πρώτου Κυβερνητικού νομοσχεδίου.

Η Επιτροπή, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευαν εκ μέρους της κάθε πλευράς ξεχωριστά την κατάθεση των υπό συζήτηση σχεδίων νόμου όσο και τις απόψεις των συνδικαλιστικών και άλλων επαγγελματικών οργανώσεων, όπως εξετάθηκαν κατά τη συζήτηση του πρώτου νομοσχεδίου ενώπιον της Επιτροπής και επιβεβαιώθηκαν κατά τη μεταγενέστερη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί στη Βουλή την καταψήφιση και του δεύτερου Κυβερνητικού νομοσχεδίου. Η πλειοψηφία των Μελών της Επιτροπής εξακολουθεί να έχει τη γνώμη ότι και με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο εισάγεται στην ουσία αύξηση της έμμεσης φορολογίας και ότι τυχόν υιοθέτησή του θα απέληγε στην οικειοποίηση από την Κυβέρνηση ακαθόριστου ύψους φόρου καταναλώσεως, ως αποτέλεσμα των διαρκών και συνεχών διογκουμένων υπερκερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών. Τα ίδια Μέλη της Επιτροπής πιστεύουν ότι η πτώση στις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου επιβάλλει την άμεση αναθεώρηση των τιμών λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών, ενέργεια που θα συμπίζε τον

πληθωρισμό, θα μείωνε τα κόστη παραγωγής σε διάφορους τομείς της οικονομίας και θα επιδρούσε ευεργετικά προς όφελος της οικονομίας ως σύνολο. Με γνώμονα τη θέση αυτή η πλειοψηφία της Επιτροπής τάσσεται υπέρ της ψήφισης σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου η οποία υλοποιεί τους στόχους αυτούς, νοουμένου ότι θα περιληφθεί σ' αυτή σχετική διάταξη που να διαλαμβάνει ότι η αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πώλησεως πετρελαιοειδών θα γίνεται με Κανονισμούς τους οποίους θα εγκρίνει και η Βουλή των Αντιπροσώπων και νοουμένου ότι με κατάλληλο νομοθετικό μέτρο θα προβλεφθεί ότι ένα ποσοστό που δεν θα υπερβαίνει το 25% των σημειούμενων υπερκερδών, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, θα εισπράττεται υπό τη μορφή πρόσθετου φόρου και για λογαριασμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και θα διατίθεται από αυτή για την επιδότηση της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος η τιμή του οποίου ήδη επιδοτείται από τους ίδιους τους καταναλωτές λόγω της δωρεάν παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στους τουρκοκυπρίους. Για το σκοπό αυτό υποβλήθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού σχετικό σχέδιο νόμου το οποίο και έχει υιοθετηθεί από την πλειοψηφία της Επιτροπής.

Προβαίνοντας στις πιο πάνω εισηγήσεις της η πλειοψηφία των Μελών της Επιτροπής διευκρινίζει ότι εναπόκειται στην ίδια την αρμόδια αρχή να προβεί σε τέτοια αναδιάρθρωση των τιμών των πετρελαιοειδών ώστε να μην απολήγει, αναγκαστικά, σε ισότιμη μεταβίβαση της εναπομένουσας σύμφωνα με τα πιο πάνω διαφοράς τιμής του αργού πετρελαίου που παρουσιάζεται σήμερα σ' όλα ανεξαιρέτα τα παράγωγα του αργού πετρελαίου αλλά αντίθετα με κριτήριο τη βαρύτητα και σημασία που έχει κάθε παράγωγο του αργού πετρελαίου σε κάθε τομέα της οικονομίας ξεχωριστά να προβλέπεται και ανάλογη αναδιάρθρωση της τιμής του δοσμένου είδους.

Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή, η Κυβέρνηση έχει προτείνει όπως ποσοστό 50% των εσόδων από τον πρόσθετο φόρο στα πετρελαιοειδή που προτάθηκε, θα διατίθεται, ανάμεσα σ' άλλους τομείς της οικονομίας, και για σκοπούς επιδότησης της χρησιμοποίησης του οινοπνεύματος για ανάμειξη με τη βενζίνη, πράγμα που θα προωθούσε τη διάθεση προβληματικών γεωργικών προϊόντων, όπως είναι το οινόπνευμα. Η πλειοψηφία της Επιτροπής, χωρίς να παραγνωρίζει το πιεστικό πρόβλημα διάθεσης του αμπελουργικού αυτού προϊόντος, αφού έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν έχει ως τώρα ολοκληρώσει τις μελέτες της για το όλο θέμα, δηλώνει από τώρα ότι είναι έτοιμη να εξετάσει ευνοϊκά κάθε πρόταση που θα διευκολύνει τη διάθεση του προϊόντος αυτού. Όπως άλλωστε προκύπτει από την πρόταση νόμου που προτείνεται για ψήφιση σε νόμο, η αναδιάρθρωση της λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών υπόκειται σε αναθεώρηση στο τέλος κάθε εξαμήνου, γι' αυτό και προσφέρονται όλα τα περιθώρια ρύθμισης και του ζητήματος αυτού ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η τιμή εισαγωγής του αργού πετρελαίου έχει λογιστεί με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών στα 23 δολάρια ανά βαρέλι, πράγμα που σύμφωνα με τις τελευταίες ανακατατάξεις στη διεθνή αγορά πετρελαιοειδών έχει ήδη ξεπεραστεί εκ των πραγμάτων. Κατά συνέπεια, προσφέρονται, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας της Επιτροπής, τόσο σήμερα όσο και αργότερα όλα τα περιθώρια εξοικονόμησης χρημάτων για την υποβοήθηση της διάθεσης του προϊόντος αυτού, πράγμα που η Επιτροπή είναι έτοιμη να εξετάσει ευνοϊκά και να υιοθετήσει ανάλογους τρόπους ρύθμισης, ακόμα και νομοθετικής, του όλου προβλήματος.

Διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής αναφορικά με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Γαλανός και Θ. Μιχαηλίδης δήλωσαν ότι θα υποστηρίξουν το υπό συζήτηση Κυβερνητικό νομοσχέδιο το οποίο κατά τρόπο καλά ισοζυγισμένο εξυπηρετεί λυσιτελέστερα και καλύτερα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της οικονομίας του τόπου και ότι θα αναλύσουν εκτενέστερα τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής.

Ενόψει όλων των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται, κατά πλειοψηφία, στη Βουλή (α) την καταψήφιση του Κυβερνητικού νομοσχεδίου και (β) την ψήφιση σε νόμους των επισυναπτόμενων δύο προτάσεων νόμου, όπως έχουν διαμορφωθεί από την Επιτροπή και για σκοπούς υλοποίησης των εισηγήσεών της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως έχει αναφερθεί και στην έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα υποστηρίξει το κυβερνητικό νομοσχέδιο όπως έχει κατατεθεί. Οι λόγοι που μας κάνουν να υποστηρίξουμε έντονα το κυβερνητικό νομοσχέδιο είναι οι ακόλουθοι:—

Αν το ερώτημα το οποίο τίθεται στο Σώμα σήμερα, ήταν πόσο δημοφιλείς, πόσο συμπαθείς και πόσο αρεστοί θέλουμε να είμεθα στο λαό, θα ήταν πολύ εύκολο να απαντήσει κάποιος, «μάλιστα είμαστε και συμπαθείς και αρεστοί και δημοφιλείς με το να περάσουμε, όπως ζητά η πρόταση νόμου των άλλων Κομμάτων της Αντιπολίτευσης, οποιαδήποτε μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών στον καταναλωτή». Είναι σίγουρα μια πράξη πολύ δημοφιλής, μια πράξη που θα αποφέρει κέρδος στους καταναλωτές, γιατί σίγουρα αυξάνει το διαθέσιμο εισόδημα στα χέρια του καταναλωτή, αυξάνει την κατανάλωση. Όπως αν το ερώτημα είναι κατά πόσο η οικονομία και τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της οικονομίας της Κύπρου και των οικονομικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν εξυπηρετούνται με αυτό τον τρόπο, τότε η απάντηση είναι αρνητική. Η άποψή μας είναι ότι τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της οικονομίας εξυπηρετούνται με την φιλοσοφία που διέπει το κυβερνητικό νομοσχέδιο και όχι με τη φιλοσοφία της αντιπολίτευσης που περνά όλη τη διαφορά της τιμής στην κατανάλωση.

Το πρόβλημα, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα σ' αυτό τον τόπο δεν είναι η αδυναμία της κατανάλωσης. Δεν έχουμε πρόβλημα όσο αφορά τον καταναλωτή τούναντίον συνήθως μιλούμε για υπερκατανάλωση, συνήθως μιλούμε για μια πολύ μεγάλη ροπή προς κατανάλωση σε βάρος της αποταμίευσης. Το πρόβλημα είναι οι επενδύσεις, οι παραγωγικές επενδύσεις, και το πρόβλημα επίσης, όπως επανειλημμένα ετονίσθη σ' αυτό το Σώμα κατά τη διάρκεια της συζήτησης των Προϋπολογισμών, είναι η μείωση του εξωτερικού χρέους μαζί με τη μείωση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Πληρωμών. Εμείς θα βλέπαμε, όπως πολλές άλλες χώρες εξάλλου, τη μείωση της τιμής του πετρελαίου σαν μια ουρανόπεμπτη ευκαιρία να ενισχύσουμε το Ισοζύγιο Πληρωμών, να επιλύσουμε το πρόβλημα εξωτερικού χρέους που υπάρχει, να επιλύσουμε γενικά θέματα δημοσιονομικών ελλειμμάτων χωρίς την ανάγκη θυσιών από πλευράς του λαού μας, από πλευράς καταναλωτού. Θα ήταν πράγματι μια ουρανόπεμπτη ευκαιρία εάν υπερίσχυε η άποψη της Κυβέρνησης και το μισό ποσό, η μισή διαφορά εχρησιμοποιείτο και

εισπράττετο από την Κυβέρνηση υπό μορφή φόρου και δεν εχρειάζεται η Κυβέρνηση να ζητήσει άλλους φόρους από το λαό, και το υπόλοιπο της διαφοράς πήγαινε προς ενίσχυση διαφόρων τάξεων του λαού μας, προς ενίσχυση των εξαγωγικών βιομηχανιών που εξάλλου θα υποστούν ζημιά από το γεγονός ότι οι χώρες εκείνες οι οποίες εξάγουν πετρέλαια και είναι μεγάλοι αγοραστές Κυπριακών βιομηχανικών προϊόντων θα έχουν χάσει ένα ποσοστό της αγοραστικής τους δύναμης με τη μείωση της τιμής των πετρελαίων. Θα ήταν πολύ πιο ισοζυγισμένο, επαναλαμβάνουμε, το κυβερνητικό νομοσχέδιο διότι θα εχρησιμοποιείτο η μείωση της τιμής του πετρελαίου σαν μέτρο, σαν όπλο δημοσιονομικής πολιτικής και σαν όπλο που θα βοηθούσε στην επίλυση του εξωτερικού χρέους. Πολύ φοβούμεθα ότι τα τελικά αποτελέσματα της πρότασης νόμου που εισάγει σήμερα η αντιπολίτευση θα φέρουν μεν μια ανακούφιση και θα είναι συμπαθή και αρεστά, όπως ελέχθη, στους καταναλωτές, αλλά σε τελευταία ανάλυση τα τελικά αποτελέσματα θα είναι σε βάρος των καλώς νοούμενων συμφερόντων της οικονομίας μας. Εν πρώτοις θα δημιουργηθούν αποσταθεροποιητικές τάσεις. Οι τιμές των πετρελαίων ανεβοκατεβαίνουν. Τίποτε σίγουρο δεν υπάρχει ότι η τιμή των πετρελαίων θα συνεχίσει την κάθοδο και ότι οι τιμές αυτές θα παραμείνουν χαμηλές. Γνωρίζουμε τα μονοπώλια της ΟΠΕΚ, γνωρίζουμε ότι πολύ σύντομα, ενώ η τιμή αγοράς κατέρχεται, μπορεί να αλλάξουν άρδην τα δεδομένα και να αυξηθεί η τιμή δραματικά, όμως θα έχει καταστραφεί η ενεργειακή συνείδηση την οποία όλα αυτά τα χρόνια προσπαθούσαμε να δημιουργήσουμε σ' αυτό τον τόπο και θα έχουμε δημιουργήσει μια τάση προς κατανάλωση που θα αντανακλάται στο Ισοζύγιο Πληρωμών. Επομένως τίποτε το σίγουρο δεν υπάρχει. Αυτή τη στιγμή ενισχύουμε μια νοοτροπία πολύ ενάντια στη νοοτροπία της ενεργειακής συνείδησης που καλλιεργούσαμε μέχρι τώρα και θα είναι πολύ δύσκολο τότε να την αναπροσαρμόσουμε και πάλιν εάν οι τιμές των πετρελαίων αρχίσουν να ανεβαίνουν παρά σήμερα που παρουσιάζεται αυτή η μείωση των τιμών.

Όμως υπάρχει και κάτι άλλο. Η επιπλέον αγοραστική δύναμη που θα μεταφραστεί σε επιπλέον κατανάλωση θα στραφεί κατά κύριο λόγο προς τις εισαγωγές. Με άλλα λόγια δίνοντας στα χέρια του καταναλωτή αυτή την επιπλέον αγοραστική δύναμη, με αυτή την αύξηση των διαθέσιμων εισοδημάτων, με αυτή την αύξηση της κατανάλωσης, θα δημιουργηθεί μια υπερθέρμανση η οποία θα αντανακλάται άμεσα πάνω στην αύξηση των εισαγωγών μας και πάνω στην αύξηση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Πληρωμών και τελικά πάνω στην αύξηση του εξωτερικού χρέους που όλοι κοπτόμεθα κατά τη διάρκεια της συζήτησης των Προϋπολογισμών ότι θέλαμε να περιορίσουμε ριζικά. Κατά το 1986, ενώ υπό κανονικές συνθήκες, εάν η αύξηση αυτή δεν εδίδετο στον καταναλωτή, θα είχαμε μια αύξηση της κατανάλωσης και της αγοραστικής δύναμης της τάξεως του 3%, αυτή τη στιγμή, με την πρόταση νόμου την οποία εισάγει η αντιπολίτευση, η καταναλωτική δύναμη αυξάνει κατά ένα 5% και κατά τη γνώμη μας το τελικό αποτέλεσμα θα είναι σε βάρος της οικονομίας: θα δημιουργήσει μια υπερθέρμανση, μια αύξηση εισαγωγών και μια περιπλέον αύξηση του εξωτερικού ελλείμματος. Γι' αυτό το λόγο το Δημοκρατικό Κόμμα επιμένει ότι θα έπρεπε να είχαμε δει με πολύ μεγαλύτερη κατανόηση την κυβερνητική νομοθεσία η οποία θα έδιδε μεν υπό μορφή φόρου μέρος της αύξησης στην Κυβέρνηση — στο κάτω-κάτω της γραφής τα αυξημένα έσοδα της Κυβέρνησης μετατρέπονται τις περισσότερες φορές σε έργα και κοινωνικές παροχές — ένα άλλο μέρος θα πήγαινε προς ενίσχυση διαφόρων τομέων της

οικονομίας μας, όπως είναι οι εξαγωγικές βιομηχανίες ή και άλλοι τομείς (αμπελουργικοί ή γεωργικοί) που χρειάζονταν αυτή την ενίσχυση και ίσως θα ήμασταν έτοιμοι να συζητήσουμε όπως κάποιο ποσοστό, όχι όμως ολόκληρο το ποσό, πηγαίνει στον καταναλωτή. Πιστεύουμε ότι μια πολύπλευρη αντιμετώπιση που θα αύξανε τα έσοδα της Κυβέρνησης, θα ενίσχυε ταυτόχρονα προβληματικούς τομείς και θα έδιδε επίσης και μια ενίσχυση στον καταναλωτή προς κάποια αύξηση της αγοραστικής του δύναμης, θα ήταν πολύ πιο ισοζυγισμένη αντιμετώπιση για την οικονομία παρά να έλθουμε σήμερα και να μεταφέρουμε ολόκληρη την αύξηση στον καταναλωτή, έτσι που να ενισχύσουμε περισσότερο την κατανάλωση, που δεν θέλουμε να την ενισχύσουμε, διότι δεν είναι η πολιτική μας, δεν είναι το πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας η αδυναμία της κατανάλωσης. Ουδέποτε υπήρξε θέμα αδυναμίας κατανάλωσης, ουδέποτε υπήρξε θέμα ενίσχυσης της κατανάλωσης. Το θέμα που υπήρχε πάντοτε ήταν η ενίσχυση της παραγωγής και των παραγωγικών βιομηχανιών, το πρόβλημα που υπήρχε ήταν θέμα μείωσης των ελλειμμάτων του Ισοζυγίου Πληρωμών, το θέμα που υπήρχε πάντοτε ήταν θέμα εξωτερικού χρέους, μείωσης του εξωτερικού χρέους. Όλα αυτά τα προβλήματα θα επιλύονταν ή οπωσδήποτε θα βοηθούνταν σε μεγάλο βαθμό με το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Όμως με αυτή τη δημαγωγική κατά τη γνώμη μας πρόταση νόμου, διευρύνουμε τα προβλήματά μας, χειροτερεύουμε την κατάσταση μόνο και μόνο για να δοθεί μια εντύπωση ότι η Βουλή περνά όλη τη διαφορά της τιμής των πετρελαιοειδών στον καταναλωτή και εκείνα τα πολύ σοβαρά θέματα για τα οποία όλοι εκοιτούμεθα, επαναλαμβάνω, και συζητούσαμε εντονότατα πριν λίγες μέρες στους Πρύπολογισμούς τα ξεχάσαμε, τα έχουμε διαγράψει, ενώ είχαμε μια πραγματικά ουρανόπεμπτη ευκαιρία να βοηθήσουμε αυτά τα πολύ ριζικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικονομία μας: τα προβλήματα του εξωτερικού χρέους, επαναλαμβάνω, τα προβλήματα του Ισοζυγίου Πληρωμών και τα προβλήματα του πληθωρισμού.

Οπωσδήποτε αυτή είναι η κατάσταση. Όπως φαίνεται σήμερα με τις τιμές των πετρελαιοειδών τα ποσά τα οποία τελικά θα περάσουν στον καταναλωτή είναι πολύ μεγαλύτερα απ' εκείνα που είχε υπολογίσει η κυβερνητική πλευρά και με όλη την ειλικρίνεια τονίζουμε ότι μακάρι να υπερβάλλουμε τους κινδύνους, μακάρι να μην είναι τόσο μεγάλοι οι κίνδυνοι, μακάρι να μην είναι τόσο έντονες οι επιπτώσεις τις οποίες εμείς βλέπουμε. Είμαστε οι πρώτοι που θα θέλαμε να μην επαληθεύσουν αυτά τα πράγματα που λέγουμε σήμερα, και είμαστε οι πρώτοι που πραγματικά θα ευχαριστηθούμε εάν οι επιπτώσεις πάνω στην οικονομία και ιδιαίτερα πάνω σ' εκείνους τους τομείς που θα παρεχόταν ενίσχυση με το κυβερνητικό νομοσχέδιο δεν είναι τόσο μεγάλες.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ασχοληθώ με τη φιλοσοφία του κ. Γαλανού, με τις σοφιστείες του με τις οποίες δεν συμφωνώ. Εκείνο με το οποίο συμφωνώ είναι ότι πράγματι η Κυβέρνηση έχασε μια ουρανόπεμπτη ευκαιρία για να βάλει στον κυβερνητικό «κουρβανά» ακόμα αρκετά εκατομμύρια λίρες για να τα διασπαθίσει και να τα καταναλώσει, όπως έχει κατασπαταλίσει τόσα και τόσα εκατομμύρια και συνεχίζει να τα κατασπαταλεί.

Βέβαια ο κ. Γαλανός έχει όλη τη συμπάθειά μου διότι ως εκπρόσωπος του κυβερνώντος Κόμματος είναι υποχρεωμένος να υπερασπιστεί το νομοσχέδιο το οποίο έστειλε η Κυβέρνηση. Αμφιβάλλω όμως αν και ο ίδιος πιστεύει σ' αυτά που μας είπε. Όπως παραδόξως θυμήθηκε και το εξωτερικό χρέος σήμερα, ενώ στη συζήτηση για τους Προϋπολογισμούς μας έλεγε ότι δεν υπάρχει λόγος να ανησυχούμε για το εξωτερικό μας χρέος. Σήμερα ανησυχούμε.

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού εξετάθη στην έκθεση της Επιτροπής, είναι ανάγκη να πούμε μερικά λόγια διότι ο κ. Γαλανός προσπάθησε να συσκοτίσει λίγο τα πράγματα, και όπως ελέγχθη είναι γνωστό ότι με την πτώση της τιμής του αργού πετρελαίου στις διεθνείς αγορές και τη μείωση της ισοτιμίας του δολλαρίου ηγέρθη θέμα υπερκερδών τα οποία δεν ήταν σωστό να καρπωθούν οι εταιρείες πετρελαιοειδών. Για να απορροφηθούν αυτά τα υπερκέρδη η Κυβέρνηση έφερε πριν λίγο καιρό ένα νομοσχέδιο με το οποίο επρονοείτο η επιβολή επιπρόσθετου φόρου τον οποίο όμως ήθελε να καρπωθεί εξολοκλήρου η Κυβέρνηση για ενίσχυση, όπως μας είπε, των δημόσιων προσόδων. Το νομοσχέδιο αυτό το συζήτησε η Επιτροπή Οικονομικών και ήταν στο στάδιο να εισηγηθεί την απόρριψή του από τη Βουλή, οπότε η Κυβέρνηση το απέσυρε. Ακολούθησε πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που προνοεί την αναδιάρθρωση των τιμών όλων των παραγώγων του αργού πετρελαίου. Ήλθε μετά η Κυβέρνηση και έφερε ένα νέο νομοσχέδιο με το οποίο προνοείται πάλιν η επιβολή επιπρόσθετου φόρου αλλά αυτή τη φορά αρκείται στο να καρπωθεί μόνο τα 50% των προσόδων και το άλλο 50% να μπει σε ένα άλλο ταμείο, ειδικό ταμείο για να ενισχυθούν ορισμένοι άλλοι τομείς της οικονομίας.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι επέστη ο καιρός να επέλθει κάποια μείωση, γενική μείωση όλων των παραγώγων του αργού πετρελαίου προς όφελος των καταναλωτών. Γι' αυτό και υποστηρίζει την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ που προνοεί αυτή την αναδιάρθρωση, βάσει όμως κανονισμών οι οποίοι θα έλθουν στη Βουλή προς έγκριση. Πέραν τούτου, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι επέστη ο καιρός να μειωθεί και η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος, κάτι που αφορά όλους τους καταναλωτές και όλο τον κόσμο ανεξάρτητα της χρήσεως που κάμνει και γι' αυτό έχει καταθέσει πρόταση νόμου με την οποία προνοείται επιβολή πρόσθετου φόρου που θα κατατίθεται σε ένα ειδικό ταμείο από το οποίο θα επιδοτείται η Αρχή Ηλεκτρισμού για να μειώσει την τιμή του ρεύματος γενικά. Ένας επιπρόσθετος λόγος για να γίνει είναι ότι σήμερα, όπως ξέρουμε, το ηλεκτρικό ρεύμα επιδοτείται από τον ίδιο τον καταναλωτή διότι παρέχουμε δωρεάν ηλεκτρικό ρεύμα στους Τουρκοκυπρίους.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τις δυο προτάσεις νόμου που υπάρχουν μπροστά μας και θα καταψηφίσει το κυβερνητικό νομοσχέδιο το οποίο θεωρεί ότι είναι ένας άλλος τρόπος αύξησης της έμμεσης φορολογίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Επιτροπή Οικονομικών και η ολομέλεια του Σώματος είχαν μπροστά τους δυο κυβερνητικά νομοσχέδια και δυο προτάσεις Νόμου. Τα δυο κυβερνητικά

νομοσχέδια είχαν μια φιλοσοφία πάνω στο θέμα αυτό και οι δυο προτάσεις νόμου μια διαφορετική φιλοσοφία. Και είναι εδώ, στη φιλοσοφία αυτών των νομοθετημάτων, που είναι η ριζική διαφορά. Τα κυβερνητικά νομοσχέδια ήθελαν, με την επιβολή έμμεσης φορολογίας, να πάρουν τα υπερκέρδη που δημιουργούνται από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου και να χρησιμοποιηθούν από το Κράτος. Στη δεύτερη περίπτωση, βλέποντας ότι θα καταψηφίζονταν, ήλθαν να χρυσώσουν λίγο τη φιλοσοφία αυτή για να μας πουν ότι ένα 50% θα διατίθεται από την Κυβέρνηση για την επιχορήγηση ορισμένων βιομηχανιών. Δηλαδή στην πρώτη περίπτωση η Εκτελεστική Εξουσία ήθελε να καρπωθεί ένα ποσό ύψους 40 περίπου εκατ. λιρών, όπως θα εξελιχθεί η υπόθεση για το 1986. Στη δεύτερη περίπτωση η Κυβέρνηση ήθελε, με το νέο νομοσχέδιο που έστειλε, τουλάχιστον να καρπωθεί £20 εκατ. η ίδια και τα άλλα £20 εκατ. να τα μοιραστεί με ορισμένους βιομηχάνους. Και αυτή τη φορά ελέγχθη ότι η νομοθεσία αυτή θα ήταν προς το συμφέρον της οικονομίας του τόπου γιατί θα εβροθηίτο η βιομηχανία. Αυτή ήταν η φιλοσοφία των δυο νομοσχεδίων που έχει φέρει η Εκτελεστική Εξουσία. Και υποστηρίζοντας τα νομοσχέδια αυτά ο κ. Γαλανός μας είπε ότι η φιλοσοφία της πρότασης νόμου που ζητά όπως τη μείωση των τιμών καρπωθούν οι καταναλωτές είναι δημαγωγική! Και όχι μόνο δημαγωγική αλλά θα έχει, όπως είπε, και καταστρεπτικές συνέπειες για την οικονομία του τόπου! Θα οδηγήσει στην σπατάλη, γιατί οι εργαζόμενοι θα έχουν ένα πρόσθετο εισόδημα από την κατανομή αυτών που θα ωφεληθούν από τη μείωση των πετρελαιοειδών!

Θα 'θελα να σταθώ λίγο στο θέμα της σπατάλης. Δεν ξέρω ο κ. Γαλανός πόθεν έχει βγάλει το συμπέρασμα, όπως και ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών, ότι στον τόπο αυτό εκείνο που κάμνουν οι εργαζόμενοι είναι να σκέφτονται πώς θα σπαταλήσουν τα λεφτά που έχουν. Θέλω να διαβεβαιώσω και τον κ. Υπουργό και τον κ. Γαλανό, ότι η μάζα των εργαζομένων δεν προβαίνουν σε σπατάλες διότι και να ήθελαν δεν μπορούν να το κάμουν με τα μεροκάματα που παίρνουν. Όταν δε αυτοί οι μισθωτοί ήταν υποχρεωμένοι να πληρώνουν είτε υπό μορφή καυσίμων είτε υπό μορφή μεταφορικών είτε υπό μορφή ηλεκτρικού ρεύματος την αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών, την εποχή εκείνη ο κ. Γαλανός δεν έβλεπε ότι μειώνεται το βιοτικό τους επίπεδο. Τώρα η Κυβέρνηση και ο κ. Γαλανός βλέπουν ότι με τη μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών οι εργαζόμενοι θα έχουν τόσα λεφτά να σπαταλήσουν που θα σημειωθεί υπερθέρμανση στην οικονομία του τόπου. Και αυτό είναι δημαγωγία που κάμνουν εκείνοι που θα ψηφίσουν τις προτάσεις Νόμου! Δημαγωγία γιατί θα αυξηθεί το εισόδημα των εργαζομένων! Δημαγωγία γιατί τα £40 εκατ. δεν θα πάνε στα κυβερνητικά ταμεία για να σπαταληθούν όπως σπαταλήθηκαν τόσα άλλα! Και μάλιστα ο κ. Γαλανός είπε ότι προχθές μιλούσαμε για λιτότητα και τώρα ερχόμαστε να δώσουμε στους εργαζομένους την ευκαιρία να σπαταλήσουν χρήματα. Μιλούσαμε για λιτότητα, κ. Γαλανέ, αλλά για λιτότητα των κυβερνητικών χρημάτων, για λιτότητα από μέρους του κράτους και για λιτότητα, αν θέλετε, και για ορισμένες τάξεις της κοινωνίας μας, όχι, όμως, για τις πλατειές μάζες των εργαζομένων. Η επιχειρηματολογία όμως, σε σχέση με τις προτάσεις νόμων προχωρεί και λέγει ότι με τις προτάσεις αυτές νόμων δεν υποβοηθείται η κυπριακή βιομηχανία. Ας εξετάσουμε το θέμα, κύριοι συνάδελφοι,

Με τις προτάσεις αυτές Νόμων θα μειωθεί η τιμή του καθαρού και ακάθαρτου πετρελαίου. Το καθαρό και ακάθαρτο πετρέλαιο δεν το χρησιμοποιούν μόνο οι εργαζόμενοι. Το χρησιμοποιούν και πολλές βιομηχανίες. Και οι βιομηχανίες αυτές θα ωφεληθούν ανεξίτητα και χωρίς τη διακριτική εξουσία της

Κυβέρνησης να τις επιλέγει. Με την ψήφιση των δυο προτάσεων νόμου θα μειωθεί το ηλεκτρικό ρεύμα. Και τη μάζα του ηλεκτρικού ρεύματος είναι οι βιομηχανίες που τη καταναλίσκουν. Και κατά συνέπεια θα ωφεληθούν όλες οι βιομηχανίες. Και όχι μόνο οι βιομηχανίες αλλά και η αγροτική οικονομία και η τουριστική βιομηχανία και οι μεταφορές και όλοι οι τομείς της οικονομίας γενικά. Κατά συνέπεια γιατί οι προτάσεις αυτές νόμων θα πλήξουν την οικονομία του τόπου.

Όσο αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, για να υπάρχει σαφής αντίληψη στο Σώμα, η μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος δεν θα είναι μόνο αυτή που προνοείται στην πρόταση νόμου, δηλαδή του 25% των εισπράξεων από τα υπερκέρδη των Εταιρειών. Αλλά η ενέργεια, και αν δεν υπήρχε αυτή η πρόνοια για μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, θα εμειώνετο εξαιτίας της γενικότερης πτώσης της τιμής του αργού πετρελαίου. Κατά συνέπεια, ας μην προσπαθούμε να αναζητήσουμε στις προτάσεις Νόμου που έχουν κατατεθεί δημαγωγία, υπερθέρμανση, κτύπημα της οικονομίας του τόπου και άλλα παρόμοια. Φυσικά αντιλαμβάνομαι τη δύσκολη θέση του κ. Γαλανού, αλλά όταν λέγονται από το Βήμα αυτού του Σώματος δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητα.

Έχει γραφεί, κύριοι συνάδελφοι, και στον τύπο που υποστηρίζει τα κυβερνητικά νομοσχέδια — και δεν εννοώ μόνο την «Ελευθεροτυπία» αλλά και άλλες εφημερίδες, όπως για παράδειγμα στο «Φιλελεύθερο», το εξής: «Γίνεται πολύς θόρυβος γύρω από το θέμα αυτό και η όλη ιστορία, αν τελικά ψηφιστούν τα νομοσχέδια ή προτάσεις Νόμων που υπάρχουν στη Βουλή, είναι ότι θα ωφεληθεί ο κάθε καταναλωτής γύρω στις £15-£20 το χρόνο». Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, μιλούμε για κάπου £40 εκατ. αν δεν θα είναι και περισσότερα. Και £40 εκατ. όταν κατανεμηθούν σε 100.000 οικογένειες — τα μισά τα άλλα πηγαίνουν στις βιομηχανίες — ο λογαριασμός είναι πολύ πιο διαφορετικός και απλός. Εκτός αν με αυτό το οποίο εγράφη δεν εννοούμε τον κάθε καταναλωτή αλλά τον κάθε κάτοικο της Κύπρου, οπότε τα πράγματα θα είναι κάπως διαφορετικά. Και πάλι δεν θα ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα. Αλλά θέλω να πω ότι το κατά μέσο όρο ποσοστό μείωσης για τους καταναλωτές — και όταν λέω καταναλωτές εννοώ οικογένεια — δεν μπορεί να είναι κάτω από £20 το μήνα. Και αυτό θα το δείξει η ίδια η ζωή.

Το δεύτερο σημείο που εγέρθηκε είναι ότι έχουμε εδώ εφαρμόσει μια ενεργειακή πολιτική και έχει δημιουργηθεί μια ενεργειακή συνείδηση. Και υποβλήθηκε το ερώτημα: Δεν πάμε με τις παρούσες προτάσεις νόμων να την καταστρέψουμε; Και όλη η επιχειρηματολογία της κυβερνητικής πλευράς — δεν λέω του κ. Γαλανού — ήταν ότι αν μειώσουμε την τιμή της βενζίνης κατά 4,5,6 σελίνια θα αυξηθεί η κατανάλωση της βενζίνης και έτσι καταστρέφεται η ενεργειακή συνείδηση την οποία η Κυβέρνηση τόσα χρόνια καλλιεργεί και την οποία, για να είμαστε εντάξει, επέβαλε με το ποσό της £1,50, κ. Γαλανέ.

Οι δυο προτάσεις Νόμων δεν λένουν ότι μειώθηκε μόνο η τιμή της βενζίνης. Θα μειωθεί η τιμή όλων των παραγώγων του αργού πετρελαίου. Κατά συνέπεια και του καθαρού και του ακάθαρτου πετρελαίου και του μαζούτ και της ασφάλτου και του γκαζιού που είναι για οικιακή χρήση. Έτσι δεν πρόκειται να υπάρξει μια τρομακτική μείωση στην τιμή της βενζίνης. Όμως, οι καταναλωτές της βενζίνης που για τόσα χρόνια, όταν ανέβαινε η τιμή της βενζίνης, πλήρωναν το αυξημένο κόστος της, τώρα που οι τιμές μειώνονται, δικαιούνται να επωφεληθούν από τη μείωση αυτή. Και είναι στο χέρι της Κυβέρνησης και της Βουλής, εφόσον θα έλθουν με Κανονισμούς, να κάνουν τέτοια κατανομή που να μην οδηγεί στην υπερκατανάλωση.

Θα 'θελα να πω δυο λόγια για το θέμα των τιμών του αργού πετρελαίου.

Η Εκτελεστική Εξουσία με το πρώτο νομοσχέδιο μας είπε ότι τα υπερκέρδη που υπολογίζει να προκύψουν μέσα στο 1986 θα είναι του ύψους των £8 εκατ. Μετά 15 μέρες, όταν οι εκπρόσωποί της ήλθαν στη Βουλή, μας είπαν ότι τώρα έχει γίνει αγορά αργού πετρελαίου προς 23 δολλάρια το βαρέλι και ότι υπολογίζεται ότι τα υπερκέρδη θα ανέλθουν στα £22 εκατ. Όλοι γνωρίζουμε σήμερα ότι οι τιμές του αργού πετρελαίου έχουν πάει πολύ πιο κάτω από τα 23 δολλάρια το βαρέλι που αγόρασε τελευταία η Κυβέρνηση. Δεν θέλω με τούτο να πω ότι έπεσαν κάτω από τα 12 δολλάρια που ανακοινώθηκαν στην Κολομβία και στην περιοχή της Λατινικής Αμερικής, αλλά για την περιοχή μας υπάρχουν δυνατότητες αγοράς αργού πετρελαίου σε τιμές 17 δολλάρια το βαρέλι και ακόμα χαμηλότερα, πράγμα που σημαίνει ότι το ποσό των £22 εκατ. θα αυξηθεί σημαντικά. Γι' αυτό το ποσό των £40 εκατ. που έχω αναφέρει για το 1986 θα πρέπει να θεωρηθεί πολύ συντηρητικό, λαμβάνοντας υπόψη ότι παράλληλα με την πτώση της τιμής του πετρελαίου έχει πέσει και η τιμή του δολλαρίου και, κατά συνέπεια, η διαφορά μεγαλώνει ακόμα περισσότερο.

Το τελευταίο ζήτημα με το οποίο θα 'θελα, κ. Πρόεδρε, να ασχοληθώ είναι εκείνο της παραγωγής και της εμπορίας των πετρελαιοειδών. Έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι το θέμα των πετρελαιοειδών είναι ζωτικής σημασίας για κάθε χώρα και θα θέλαμε να επαναλάβουμε ότι η λύση, η ορθή αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, είναι η κρατικοποίηση, όχι μόνο του διυλιστηρίου, αλλά γενικά η κρατικοποίηση της παραγωγής και της εμπορίας των πετρελαιοειδών. Είναι ένας ζωτικής σημασίας τομέας, ένας τομέας ο οποίος επιβάλλεται να ελέγχεται από την Εκτελεστική Εξουσία, είναι ένας τομέας ο οποίος έχει μεγάλη σημασία για όλη την οικονομία του τόπου και ιδιαίτερα σχετικά με την παραγωγή και γι' αυτό νομίζουμε ότι είναι καιρός να προχωρήσει η Κυβέρνηση αποφασιστικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Κλείνοντας θα 'θελα να πω ότι πιστεύω ότι με τις υπό συζήτηση προτάσεις Νόμων και την ψήφισή τους οι εργαζόμενοι θα χαιρετίσουν αυτή την απόφαση της Βουλής. Θα την χαιρετίσουν από ικανοποίηση όχι λόγω δημαγωγίας, αλλά γιατί με την απόφαση αυτή θα έχει άμεσο όφελος ο ίδιος ο εργαζόμενος και η οικονομία αυτού του τόπου γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατζηδημητρίου.

T. XATZHΔHMHTPIOY:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι το θέμα του πετρελαίου και το πρόβλημα της ενέργειας είναι το βασικότερο πρόβλημα που απασχολεί και την Κύπρο αλλά και τον κόσμο ολόκληρο για 15 ή 20 τώρα χρόνια, από τον πόλεμο των επτά ημερών. Μέχρι τώρα αντιμετωπίσαμε το φαινόμενο να αυξάνονται οι τιμές του πετρελαίου και να είναι πρόβλημα το γεγονός ότι με την αύξηση των τιμών του πετρελαίου αυξάνονταν και τα κόστη παραγωγής και επλήττετο και το βιοτικό επίπεδο των πλατειών λαϊκών στρωμάτων. Τώρα έχουμε μείωση της τιμής του πετρελαίου και αντί τούτο να χαιρετίζεται σαν κάτι το ευχάριστο που είναι δυνατόν να βοηθήσει στην οικονομική ανάπτυξη και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού, θεωρείται και πάλιν πρόβλημα, και είναι αυτό ένα ουσιαστικό σημείο που πρέπει να εξετάσουμε. Πάντως όλες οι χώρες του κόσμου έχουν χαιρετίσει την πτώση της τιμής του πετρελαίου γιατί

πληττει τον πληθωρισμό, γιατί βοηθά στη βιομηχανική παραγωγή, γιατί βοηθά στην ανάπτυξη, γιατί βοηθά στην απασχόληση και λύει κάπως το πρόβλημα της ανεργίας, γιατί ρίχνει τα κόστα της παραγωγής, στη γεωργία, γιατί ακόμα δίνει χρήματα στον πολίτη, βοηθά στο βιοτικό επίπεδο, ρίχνει τους τόκους και τα επιτόκια, βοηθά με αυτό τον τρόπο στα εξωτερικά χρέη. Και είναι λάθος να λέγεται ότι όλες οι χώρες του κόσμου αντιμετώπισαν την πτώση της τιμής του πετρελαίου με πρόσθετο φόρο. Σε κάποιες μπορεί να συνέβη, και σε κάποιες μπορεί να συνέβη για ειδικούς λόγους, διότι είχαν και οι ίδιες σε ανεπαρκή ποσότητα παραγωγή πετρελαίου και ήθελαν να προστατεύσουν και τη δική τους παραγωγή. Αλλά πολλές χώρες του κόσμου, και βιομηχανικά αναπτυγμένες, χρησιμοποίησαν τη μείωση της τιμής του πετρελαίου για να ρίξουν τα κόστα της βιομηχανικής τους παραγωγής. Και ήλθε το ερώτημα, τί κάνουμε εμείς στην Κύπρο, πώς αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα;

Τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης και του εκπροσώπου του ΔΗΚΟ ότι Βουλή είναι ότι με την πιθανή μείωση της τιμής θα έχουμε αύξηση της κατανάλωσης της βενζίνης, θα έχουμε μεγαλύτερα αυτοκίνητα, θα έχουμε αύξηση των ελλειμμάτων, ενώ θα μπορούσε η μείωση αυτή να χρησιμοποιηθεί για ανώδυνη αύξηση των εσόδων της Κυβέρνησης και για μια εκλεκτική επιχορήγηση της βιομηχανίας. Είναι χρήσιμο να δούμε τα επιχειρήματα και να τα αναλύσουμε. Το επιχείρημα ότι εάν μειωθούν οι τιμές του πετρελαίου θα έχουμε αύξηση της κατανάλωσης της βενζίνης είναι πολύ συζητήσιμο. Η βενζίνη αποτελεί μόνο το 12% του συνόλου των πετρελαιοειδών που εισάγουμε και έτσι, όσο και να αυξηθεί αυτό το 12%, προδίδει από μόνο του ότι δεν πρόκειται να επηρεάσει ουσιαστικά την αύξηση της κατανάλωσης και την αύξηση της εισαγωγής πετρελαιοειδών. Υπάρχει ακόμα ένα στοιχείο χαρακτηριστικό. Από το 1975 μέχρι το 1985 υπάρχει ένας διπλασιασμός της κατανάλωσης του πετρελαίου. Όμως στον τομέα της βενζίνης υπάρχει αύξηση μόνο κατά 60%. Έτσι μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι η υπόθεση της βενζίνης δεν είναι καθοριστική για την αύξηση της κατανάλωσης που θα ήταν ένα επιχείρημα εάν είχε βαρύτητα για να το χρησιμοποιήσει η Κυβέρνηση. Σε ό,τι αφορά τα αυτοκίνητα, αν θα είναι μικρά ή μεγάλα, πραγματικά είναι ένα πρόβλημα το πρόβλημα του μεγάλου αυτοκινήτου ή των αυτοκινήτων πολυτελείας που καταναλίσκουν πολλή βενζίνη και συμβάλουν στην κατανάλωση. Όμως αυτό δεν είναι λαϊκή υπόθεση, δεν είναι κέρδος στην κατανάλωση της βενζίνης, διότι εκείνος ο οποίος μπορεί να διαθέσει 15, 20, 25, 30 χιλιάδες λίρες δεν ξέρω, κι εγώ αν υπάρχουν και πιο ακριβά αυτοκίνητα. . .

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Υπάρχουν.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχουν, λέει ο κ. Ζαχαριάδης. Κάτι ξέρει.

(Γέλωτες)

Λοιπόν ένας που μπορεί να διαθέσει τέτοια τεράστια ποσά για να αγοράσει αυτοκίνητο δεν θα λογαριάσει το κόστος της βενζίνης όποιο και να είναι, έστω και αν ακόμα διπλασιαστεί. Έτσι ούτε προς αυτή την κατεύθυνση μπορούμε να στηρίξουμε κάποιο συλλογισμό. Και αν θέλουμε να περιορίσουμε τα αυτοκίνητα που κάνουν μεγάλη κατανάλωση βενζίνης υπάρχουν τρόποι, άμεσοι τρόποι, απαγορευτικοί τρόποι, επιβαρύνσεις φορολογικές, και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ είναι πρόθυμο να βοηθήσει την Κυβέρνηση να περιοριστεί η παρουσία

στους δρόμους μας πολυτελών, πολυδάπανων αυτοκινήτων που καταναλίσκουν πολλή βενζίνη.

Και υπάρχει και το τρίτο επιχείρημα, ότι η βενζίνη στην Κύπρο είναι φθηνή. Στις εκθέσεις των νομοσχεδίων παρατίθενται τα κόστη της βενζίνης στις διάφορες χώρες. Όμως υπάρχει μια παράλειψη που θα βοηθούσε την Κυβέρνηση και το ΔΗΚΟ για να δει το πραγματικό ύψος της τιμής της βενζίνης και τη σχέση του συγκρίνοντας την τιμή της βενζίνης με το βιοτικό επίπεδο, γιατί αυτό δεν μας το λεν οι πίνακες που μας δίνει η Κυβέρνηση.

Ναι, στο Βέλγιο είναι £1.62 η βενζίνη, όμως το κατά κεφαλή εισόδημα είναι 8,000 δολάρια. Στη Γαλλία £1.86, όμως το κατά κεφαλή εισόδημα είναι 9,500 δολάρια. Στη Δυτική Γερμανία £1.39 όμως το κατά κεφαλή εισόδημα είναι 10,600 δολάρια, στο Ηνωμένο Βασίλειο £1,55 αλλά το κατά κεφαλή εισόδημα είναι 8,070 δολάρια, στην Ολλανδία £1.92 αλλά το κατά κεφαλή εισόδημα είναι 6,200 δολάρια. Στην Κύπρο η τιμή της βενζίνης είναι £1.50 και 4 περίπου χιλιάδες το κατά κεφαλή εισόδημα. Όστε δεν είναι τόσο φθηνή η τιμή της βενζίνης όσο μας λέγει η Κυβέρνηση.

Και ερχόμαστε στο θέμα της ενεργειακής πολιτικής. Μέτρα για συντήρηση, μας λέει και η Κυβέρνηση και ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, της αντίληψης και της συνείδησης της ενέργειας. Όμως αν υπήρχαν κάποιοι ή κάποιοι παράγοντας που θα έπρεπε να έχει ενεργειακή συνείδηση και να πάρει τα μέτρα που χρειάζονται αυτός ο παράγοντας είναι η Κυβέρνηση. Την ενεργειακή συνείδηση η Κυβέρνηση φαίνεται να προσπάθησε ή να προσπαθεί μόνο να τη δημιουργήσει με την αύξηση της τιμής ή με κάποιες δημοσιεύσεις ή κάποιες διαφημίσεις στην τηλεόραση. Διότι έχει η Κυβέρνηση στα χέρια της εκθέσεις ειδικών, εμπειρογνομόνων για το θέμα της ενέργειας, στις οποίες υποστηρίζεται με σαφήνεια ότι μπορεί να γίνει και να φθάσει μέχρι τα 25% η εξοικονόμηση ενέργειας αλλά όμως αυτές οι εκθέσεις και αυτά τα μέτρα ποτέ δεν προωθήθηκαν σε πρακτική εφαρμογή.

Και υπάρχει και το Τέταρτο Σχέδιο Ανάπτυξης που αναφέρει σαν συγκεκριμένο μέτρο για εξοικονόμηση ενέργειας, την παρεμπόδιση εισαγωγής θερμάστρων με αντιστάσεις για να μην καταναλίσκουμέ πολύ ρεύμα. Δεν νομίζω να έγινε οτιδήποτε προς αυτή την κατεύθυνση.

Και ερχόμαστε στο ουρανόπεμπτο επιχείρημα για τις προσόδους της Κυβέρνησης. Και εκεί πραγματικά αναφέρονται δυο σημεία που έχουν βαρύτητα και αξία. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το εξωτερικό χρέος. Πραγματικά θα έπρεπε και θα πρέπει να είναι μόνιμα στη σκέψη όλων μας το θέμα της αντιμετώπισης και του δημοσιονομικού ελλείμματος και του εξωτερικού χρέους, για να μειωθούν τα βάρη που εμείς θα φορτωθούμε στον επόμενο χρόνο ή και η προσεχής γενιά των Κυπρίων, εφόσον υπάρχει Κύπρος φυσικά. Όμως το πρόβλημα είναι άλλο. Το πρόβλημα είναι αυτό που ετέθη και προηγουμένως, πώς δηλαδή θα διασφαλιστεί ότι τα νέα έσοδα θα χρησιμοποιηθούν για να καλυφθούν δημοσιονομικά ελλείμματα και το εξωτερικό χρέος. Όχι απλώς από την άποψη της κακοδιαχείρισης αλλά από την άποψη της οικονομικής πολιτικής, της συγκεκριμένης οικονομικής πολιτικής, διότι υπάρχει πραγματικά ο κίνδυνος να πάνε τα χρήματα στην Κυβέρνηση, όμως να κατασπαταληθούν και να σπαταληθεί έτσι η ουρανόπεμπτη ευκαιρία της μείωσης της τιμής του πετρελαίου. Είμαστε πραγματικά περιέργοι και θα 'πρεπε η Κυβέρνηση να 'ξερε, πριν έλθει το ουρανόπεμπτο δώρο της μείωσης της τιμής του πετρελαίου, ποια μέτρα θα

Έπρεπε να πάρει αν δεν υπήρχε η μείωση της τιμής του πετρελαίου. Είναι ένα βασικό επιχείρημα. Εάν γνωρίζαμε ότι υπήρξαν σκέψεις και μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, μάλιστα, να βοηθήσουμε για την περαιτέρω αντιμετώπιση του προβλήματος διότι θα ξέραμε ότι θα χρησιμοποιούνταν τα έσοδα προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως φοβούμαστε ότι θα βοηθήσουμε την αντιμετώπιση του εξωτερικού χρέους και θα βοηθήσουμε στη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων αν δεν δώσουμε χρήματα για να αυξηθούν οι καταναλωτικές δαπάνες της Κυβέρνησης. Φυσικά υπάρχει και η έννοια της κατανάλωσης στον κόσμο, ότι με το μέτρο της μείωσης της τιμής του πετρελαίου προς όφελος του καταναλωτή θα έχουμε αύξηση του καταναλωτισμού, καθώς και των ελλειμμάτων και των εξωτερικών χρεών. Όμως αυτό είναι ακριβώς άλλο ζήτημα από άλλη ιστορία- υπόθεση. Το πώς αντιμετωπίζεται ο καταναλωτισμός είναι κάτι που προχθές ακόμα συζητούσαμε στους Προϋπολογισμούς, γιατί αυτό δεν είναι ούτε καμιά κληρονομική αρρώστια ούτε καμιά επιδημία, αλλά είναι μια συγκεκριμένη πολιτική που καλλιεργεί τον καταναλωτισμό με κάθε τρόπο και δεν είναι του παρόντος να μπούμε σε μια πολύ μεγάλη ανάλυση του θέματος. Έτσι ο καταναλωτισμός μπορεί να αντιμετωπισθεί και με διαπαιδαγώγηση αλλά και με συγκεκριμένα μέτρα, πολύ ουσιαστικά μέτρα που να στοχεύουν άμεσα στην πάταξη του καταναλωτισμού, στον περιορισμό των εισαγωγών, με κατάθεση χρημάτων και συγκεκριμένων ποσών στις τράπεζες για μια σειρά προϊόντων, για να μην πούμε για συγκεκριμένα μέτρα παρεμπόδισης εισαγωγής ενός καταλόγου προϊόντων που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε για να μειώσουμε τον καταναλωτισμό.

Από την όχι πλούσια πείρα μου στην Κυπριακή Βουλή θυμούμαι πάντα ένα επιχείρημα, ότι κινδυνεύουμε με υπερθέρμανση, ότι πρέπει να μπουν φόροι για να μειωθεί η κατανάλωση. Και οι φόροι έμπαιναν και η κατανάλωση δεν ελαττώνετο. Λειτουργούσαν μόνο εισπρακτικά για την Κυβέρνηση. Ακόμα θυμούμαι ότι και το αναλογικό Σχέδιο είχε λεχθεί ότι είναι μέτρο για αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης. Έτσι βλέπουμε ότι συνεχώς γίνεται προσπάθεια αφαίρεσης εισοδημάτων από τα πλατειά λαϊκά στρώματα, γιατί πάλιν σωστά αναφέρθηκε ότι ο φόρος στα πετρελαιοειδή είναι μια έμμεση φορολογία, όμως αυτή η έμμεση φορολογία δεν εμπόδισε την κατανάλωση. Έτσι και τώρα και νέα και πρόσθετη φορολογία δεν πρόκειται να μειώσει καθ' οποιονδήποτε τρόπο την κατανάλωση και θα έχει αποκλειστικό και μόνο σκοπό νέα εισπρακτικά ποσά για την Κυβέρνηση.

Και το ερώτημα είναι το εξής: Ζούμε σε μια συγκεκριμένη ώρα της κυπριακής οικονομίας με πολλά οικονομικά προβλήματα και διαφαινόμενη ανεργία που δεν την παραδέχεται και πάλιν η Κυβέρνηση, όμως οι αριθμοί, οι απόλυτοι αριθμοί την διαψεύδουν. Μπορεί στις στατιστικές, στις ποσοστιαίες αναλογίες, να παρουσιάζεται ευτυχής, όμως στους απόλυτους αριθμούς φαίνεται η αύξηση της ανεργίας, διαφαίνεται μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων, και το ερώτημα είναι: Σ' αυτή ακριβώς τη συγκεκριμένη περίοδο, τι είναι εκείνο που επιδιώκουμε; Να αφαιρέσουμε ακόμα περισσότερα χρήματα από τις μάζες των εργαζομένων ή να προσθέσουμε; Και αν αφαιρέσουμε θα βοηθήσουμε την οικονομία ή θα τη βλάψουμε; Γιατί η δική μας άποψη είναι εντελώς αντίθετη. Εμείς υποστηρίζουμε τη μείωση της τιμής του πετρελαίου προς όφελος του καταναλωτή διότι με αυτό θα εξυπηρετηθεί η οικονομία στο σύνολό της, καθώς θα πέσουν τα κόστη παραγωγής και στη βιομηχανία και στη γεωργία και θα πάψει να υπάρχει αυτός ο τρομερός εφιάλτης του τιμαριθμού για το ΚΕΒΕ και

για την Ομοσπονδία Εργοδοτών· δεν θα υπάρξει αύξηση τιμαρίθμου διότι με τη μείωση της τιμής του πετρελαίου θα είναι ελάχιστος ο πληθωρισμός. Αντί να χαρούν και Κυβέρνηση και οποιοδήποτε άλλοι προς αυτή την κατεύθυνση τους βλέπουμε να στοχεύουν εναντίον του τιμαρίθμου χωρίς να χρησιμοποιούν τη μείωση της τιμής του πετρελαίου για τη μείωση των κόστων παραγωγής, ώστε να έχουμε ανταγωνιστικές τιμές στη διάθεση των εμπορευμάτων μας. Έτσι είμαστε πραγματικά μπροστά στη λήψη μιας πολύ σοβαρής απόφασης που θα επηρεάσει το σύνολο της οικονομίας και εσφαλμένα η Κυβέρνηση λέγει ότι με το να μην της ψηφιστεί πρόσθετος φόρος κατανάλωσης την αποστερούμε από έσοδα. Θα ωφεληθεί η Κυβέρνηση· θα αυξηθούν και τα έσοδα της Κυβέρνησης.

Πώς θα αυξηθούν τα έσοδα της Κυβέρνησης; Θα αυξηθούν τα έσοδα της Κυβέρνησης από τη βελτίωση της οικονομίας, από τη βελτίωση του κατά κεφαλή εισοδήματος. Φυσικά θα είναι πιο κουραστική η είσπραξη των χρημάτων από τη βελτίωση της οικονομίας· τι να κάνουμε, δεν μπορούμε να βοηθήσουμε στην ανάπαυσή της, όμως θα πρέπει να δεχθεί και αυτή τη μεγάλη πρόκληση της χρησιμοποίησης της μείωσης της τιμής του πετρελαίου για τη βελτίωση της οικονομίας στο σύνολό της. Έτσι ακόμα θα έχει και άμεσα έσοδα, διότι η μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών θα δώσει εισοδήματα σε κάποιους και θα αυξηθεί το φορολογητέο εισόδημα, θα αυξηθεί η φορολογική ύλη και θα μπορεί με ένα κατάλληλο φορολογικό σύστημα να αυξήσει και άμεσα τα εισοδήματά της. Και αν ελέγξει τις τιμές και χρησιμοποιήσει και την Επιτροπή Τιμών, θα έχει μια πολύ βελτιωμένη κατάσταση.

Και ερχόμαστε στο θέμα της βιομηχανίας. Δεν είναι τη βιομηχανία η Κυβέρνηση που θέλει να βοηθήσει με το ειδικό ταμείο, αλλά ορισμένους κλάδους της βιομηχανίας, θέλει μια εκλεκτική επιχορήγηση της βιομηχανίας, και ειλικρινά διερωτούμαστε αν ψηφιζόταν ο νόμος και δημιουργείτο το ειδικό ταμείο ποιοι θα επωφελούνταν από αυτό το ταμείο και πόσες καινούργιες εστίες πίεσης θα είχαμε για την κατανομή αυτών των χρημάτων και την αποκόμιση όσο το δυνατό περισσότερων ποσών για τη μια ή την άλλη βιομηχανία χωρίς να μπορούμε να εύρουμε λογαριασμό.

Λέγει η Κυβέρνηση στο δικό της έγγραφο ότι θα χρησιμοποιήσει το ταμείο για να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα, για να μειώσει το κόστος των δημόσιας χρήσης μεταφορικών, για να διευκολυνθεί η αεροπορική μεταφορά, για να μειωθεί το ψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, για να προωθηθεί η διάθεση προβληματικών γεωργικών προϊόντων, όπως είναι το οινόπνευμα. Και εμείς λέμε ότι ακριβώς όλοι αυτοί οι τομείς εξυπηρετούνται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο όχι με την αύξηση της φορολογίας πάνω στα πετρελαιοειδή αλλά με τη μείωση της τιμής τους, χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες, χωρίς άλλες χρονοβόρες ή χρηματοβόρες υπηρεσίες.

Και έρχομαι στο θέμα των εταιρειών, ένα μέγα θέμα που πάντα το έθετε το Σοσιαλιστικό Κόμμα, διότι πιστεύει ότι όπως ακριβώς βρίσκονται μέσα σε κρατικό έλεγχο ο ηλεκτρισμός και τα τηλέφωνα κάτι ανάλογο πρέπει να συμβεί και με την ενέργεια. Η ενέργεια πρέπει να γίνει κρατική υπόθεση. Και θα πρέπει να θυμούμαστε και την ιστορία. Εάν υπάρχουν εταιρείες ξένες στη διακίνηση του πετρελαίου στην Κύπρο, αυτό ήταν μια προσπάθεια κατά την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας να κάνουμε καλή εντύπωση στο ξένο κεφάλαιο, να δώσουμε προνόμια στο ξένο κεφάλαιο, να δώσουμε χρήματα στις ξένες εταιρείες και αν εξακολουθούν να υπάρχουν είναι γιατί δεν τολμήσαμε να αντιμετωπίσουμε τις

ξένες εταιρείες και τα υπερκέρδη τους. Θέλω να αναφέρω μόνο τούτο, ότι αυτή τη στιγμή που μιλούμε για μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών οι εταιρείες πετρελαιοειδών διεθνώς, οι μητρικές των θυγατρικών που έχουμε εμείς στην Κύπρο, πραγματοποιούν τεράστια κέρδη και πραγματοποιούν τεράστια κέρδη όσο η τιμή πέφτει, διότι επωφελούνται της διαφοράς της τιμής αγοράς και πώλησης, διότι οι εταιρείες δεν βρίσκονται μεταξύ τους στον πόλεμο της τιμής της πτώσης του πετρελαίου στον οποίο βρίσκονται οι πετρελαιοπαραγωγικές χώρες. Και τούτο μας ενδιαφέρει άμεσα διότι οι ξένες εταιρείες ανταγωνίζονται τις κυβερνήσεις για να μη γίνουν φοροεισπράκτορες και να αποκομίσουν εκείνες τα ωφελήματα από τη μείωση της τιμής του πετρελαίου. Έτσι πραγματικά διερωτάται κανένας γιατί να εξασφαλίζουμε 12% πάνω στο ίδιο κεφάλαιο των ξένων εταιρειών μαζί με τα πρόσθετα κέρδη, μαζί με τα κέρδη της εμπορίας των πετρελαιοειδών και δεν ξέρω κι εγώ ποιων άλλων ανεξέλεγκτων ποσών ενώ η ενέργεια έπρεπε να ήταν εθνική υπόθεση. Κάποτε, κάπου πρέπει να τολμήσουμε σ' αυτό τον τόπο.

Θέλω να τελειώσω με το θέμα της Βουλής και το θέμα της δημαγωγίας. Επίσης από την πείρα μου μέσα σ' αυτό το Σώμα, θυμούμαι ότι όποτε είχαμε να αντιμετωπίσουμε κάποιο μεγάλο θέμα αντιμετωπίζαμε το πρόβλημα της υπευθυνότητας και της δημαγωγίας. Και αναφέρω μόνο κάτι. Όταν ανακινήθηκε το θέμα της ΞΕΚΤΕ κατηγορηθήκαμε για δημαγωγία και για ανευθυνότητα διότι δεν βοηθήσαμε στο να αξιοποιηθεί κάποια προσφορά που θα έδινε και κάποιο φθηνό δρόμο, από τίμιους ανθρώπους, όχι από οποιουσδήποτε άλλους οι οποίοι είναι δυνατόν να είχαν συμφέροντα, όχι, κάθε άλλο, από τίμιους κρατικούς λειτουργούς οι οποίοι καλή τη πίστει πίστευαν ότι έκαμαν καλά τη δουλειά τους και έβλεπαν την παρέμβαση της Βουλής ενόχληση. Φοβούμαι ότι κάποια ανάλογη ενόχληση είναι που γίνεται και τώρα, διότι αν υπάρχουν κάποιοι που αναλαμβάνουν ευθύνη είναι αυτοί που υποστηρίζουν μείωση της τιμής για να βελτιωθεί η οικονομία. Διότι θα επανέλθουμε σ' αυτό το Σώμα σε έξη μήνες, ένεκα του ότι η τιμή των πετρελαίων βρίσκεται πράγματι μέσα σ' ένα μεταβαλλόμενο κυκλώνα. Αν μπορούμε να προβλέψουμε κάτι είναι ότι μέσα στο 1986 θα είναι χαμηλές οι τιμές του πετρελαίου. Θα ξαναέλθουμε εδώ για να τα συζητήσουμε για να διαφανεί η τοποθέτηση του καθενός. Εμείς είναι με συναίσθηση ευθύνης που υποστηρίζουμε τη μείωση της τιμής του πετρελαίου και πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουμε και τον τόπο και το λαό και θα παρεμποδίσουμε τη δημιουργία ανταγωνισμού μεταξύ Κυβέρνησης, καταναλωτών, βιομηχάνων και λαϊκών συμφερόντων. Νομίζουμε ότι με τη χρησιμοποίηση της ευκαιρίας της μείωσης της τιμής του πετρελαίου θα προσφέρουμε ουσιαστική βοήθεια στην οικονομία του τόπου.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο λαός μας στην περίοδο διακυβέρνησης Κυπριανού γνώρισε τις απεχθέστερες φορολογίες. Η περίπτωση μείωσης της τιμής λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών ήταν μια χρυσή ευκαιρία για την Κυβέρνηση για να ανακουφίσει έστω και για πρώτη φορά το βαρειά φορολογούμενο Κύπριο πολίτη.

Αυτός ο Κύπριος πολίτης με καρτερικότητα πολύ άντεξε την αύξηση της τιμής της λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών. Υπήρξε θεαματική και

καλπάζουσα η αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών στα χρόνια που πέρασαν. Μέσα σε χρόνο ρεκόρ η τιμή της βενζίνης π.χ. από 225 μιλς εκτοξεύθηκε στα 1.500 μιλς 600% περίπου η αύξηση. Και άντεξε αγόγγυστα όλα αυτά τα βάρη ο κάθε πολίτης και ο κάθε καταναλωτής για πέντε σχεδόν ολόκληρα χρόνια.

Και ήλθε το 1986 και έφερε από τη μια σημαντική κάμψη στη συναλλαγματική ισοτιμία του δολλαρίου έναντι της κυπριακής λίρας και θεαματική πτώση στις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου από την άλλη.

Η μέση τιμή εισαγωγής του αργού πετρελαίου που ανερχόταν σε επίπεδα ψηλότερα των 30 δολλαρίων, κατέβηκε στα 15 δολλάρια και όπως προβλέπουν οι ειδικοί σύντομα θα είναι μονοψήφιος ο αριθμός που θα αντιπροσωπεύει την τιμή του αργού πετρελαίου κατά βαρέλι.

Η Κυβέρνηση Κυπριανού βλέποντας τα υπερκέρδη και τις δεκάδες των εκατομμυρίων που σωρεύτηκαν από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου σκέφτηκε τη δική της ανακούφιση και ξέχασε πως προηγείται η ανακούφιση του λαού. Και ήλθε με το πρώτο κυβερνητικό νομοσχέδιο και ζήτησε πρόσθετο φόρο στα πετρελαιοειδή και την εξολοκλήρου κατάθεση των πρόσθετων εσόδων που θα προέκυπταν στο δημόσιο ταμείο. Και η Βουλή είπε «όχι» στο κυβερνητικό νομοσχέδιο και το απέρριψε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είπαμε το «όχι» σε βάρος της Κυβέρνησης γιατί είχαμε πάρει την απόφαση να πούμε «ναι» χάριν του πολίτη και χάριν του καταναλωτή. Το «ναι» χάριν του λαού σημαίνει άμεση αναθεώρηση και μείωση των τιμών λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών. Το «ναι» χάριν του λαού σημαίνει επιδότηση της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος και κατά συνέπεια μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος χάριν του κάθε πολίτη και του κάθε καταναλωτή.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ψηφίζει σήμερα για φθηνότερα πετρέλαια και για φθηνότερο ηλεκτρικό ρεύμα. Και τούτο δεν είναι δημαγωγία, είναι υπεύθυνη πολιτική. Δεν αποτελεί δημαγωγία η πολιτική ανακούφιση του λαού από υπέρμετρα φορολογικά βάρη. Δημαγωγία αποτελεί να προσπαθείς να πείσεις πως κάτι είναι εναντίον του λαού όταν έκδηλα και πρόδηλα είναι υπέρ του λαού.

Ψηφίζουμε σήμερα χάριν του λαού. Και όταν ψηφίζουμε χάριν του λαού ψηφίζουμε χάριν της οικονομίας και για το καλό του συνόλου.

Το άγχος του δημόσιου χρέους που επεσώρευσε η κυβερνητική καταιγίδα είναι θέμα για το οποίο ο κυπριακός λαός καταλογίζει αδυσώπητα ευθύνες στην κυβέρνηση.

Ο κλαυθμηρισμός του συνάδελφου Γαλανού και το συγκλονιστικό συγκινητικό του ενδιαφέρον για το δημόσιο χρέος που είναι δημιούργημα και έγκλημα της διακυβέρνησης ΔΗ.ΚΟ., μου θυμίζει την περίπτωση του κατηγορουμένου για φόνο των γονιών του που επικαλέσθηκε σαν ελαφρυντικό στην επιμέτρηση της ποινής του το ότι έμεινε ορφανός.

Σήμερα μας ενδιαφέρει το φορολογικό άγχος και βάρος του κάθε πολίτη και του κάθε καταναλωτή.

Οι Συναγερμικοί είμαστε περήφανοι γιατί έχουμε πρωτοστατήσει στην επιβολή αυτής της πολιτικής πάνω στο θέμα των πετρελαιοειδών. Γι' αυτό υπεύθυνα και πρόθυμα ψηφίζουμε σήμερα για φθηνότερα πετρελαιοειδή και για φθηνότερο ηλεκτρικό ρεύμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης θέλει να πρωτολογήσει ακόμα.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Ο κ. Γαλανός από το Βήμα αυτό μίλησε για προσπάθεια ορισμένων κομμάτων τα οποία αποκάλεσε «τα κόμματα της αντιπολίτευσης» να αποκτήσουν δημοτικότητα και ότι αν ο συναγωνισμός ήταν για δημοτικότητα και όχι για σωτηρία της Κύπρου και εκείνος θα ακολουθούσε την πορεία των αντιπολιτευόμενων κομμάτων. Αλλά ο κ. Γαλανός δεν μας ακολουθεί γιατί πιστεύει πως πρωταρχικό καθήκον του είναι να σώσει την οικονομία του τόπου.

Αν η οικονομία του τόπου βρίσκεται σε επικίνδυνη κατάσταση δεν ευθύνεται η αντιπολίτευση. Ευθύνεται η Κυβέρνηση για τη σημερινή κατάσταση της οικονομίας του τόπου την οποία από το ίδιο Βήμα εξεθείαζε κατά τη συζήτηση του Προϋπολογισμού λέγοντάς μας ότι η οικονομία μας καθώς και το νόμισμά μας είναι σταθερά, ότι ο εξωτερικός δανεισμός μας δεν πρέπει να μας ανησυχεί και ότι ο εσωτερικός δανεισμός μας δεν είναι αυτός που ισχυρίζεται η Βουλή και δεν πρέπει να μας ανησυχεί.

Αν όλ' αυτά τα υποστήριξε από το Βήμα της Βουλής γιατί δεν υποστηρίζει τώρα πως τη διαφορά στα καύσιμα πρέπει να την επωφεληθεί ο πολίτης και ο λαός γενικά;

Αλλά θα υπενθυμίσω αυτό το Σώμα ότι ο κ. Γαλανός υποστήριξε από αυτό το Βήμα της Βουλής πως ο Κύπριος φορολογούμενος είναι ελαφρά φορολογούμενος και κατατάσσεται μέσα σ' εκείνες τις χώρες όπου υπάρχουν ελαφρές φορολογίες. Και επειδή υπάρχουν ελαφρές φορολογίες ένας τρόπος να αυξήσουμε τη φορολογία του κυπριακού λαού είναι ενώ τα πετρελαιοειδή αγοράζονται προς 15 δολάρια το βαρέλι ο Κύπριος καταναλωτής να τα πληρώνει προς 23 ή 25 δολάρια το βαρέλι.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Προς 35.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ακόμα και προς 35. Γιατί; Για να μειώσουμε το έλλειμμα τους Προϋπολογισμούς μας, λέει ο κ. Γαλανός. Ακόμα μας λέει το εξής: Αν δεν αρπάξω τα χρήματα από την τσέπη σας θα τα σπαταλάτε. Και για να μην τα σπαταλάτε τα παίρνω για να τα σπαταλώ εγώ. Αυτή είναι μια νέα οικονομική θεωρία και φιλοσοφία την οποία πράγματι με έκπληξη άκουσα από το Βήμα της Βουλής.

Μας λέει ο κ. Γαλανός: Αν ρίξετε την τιμή των καυσίμων θα γίνεται υπερκατανάλωση. Και για να μη γίνεται υπερκατανάλωση θα σας φορολογώ στο αμύν στα καύσιμα για να παίρνω εγώ τα λεφτά. Σαν καλός πατέρας που είναι η Κυβέρνηση μειοψηφίας θα μας παίρνει τα χρήματα για να τα ξοδεύει κατά το δοκούν η ίδια η Κυβέρνηση.

Ερωτούμε όμως, αν αυτή είναι η ανησυχία της Κυβέρνησης και όχι πώς να γεμίσει ξανά τα κυβερνητικά ταμεία τα οποία άδειασε, δεν υπάρχουν άλλοι τρόποι να περιορίσουμε την κατανάλωση των καυσίμων; Δεν υπάρχουν άλλοι τρόποι εκτός από τη φορολογία; Μήπως έχει πει κανείς στον κ. Γαλανό ότι θα μειώσουμε την τιμή της βενζίνης σε τέτοιο βαθμό που ο κόσμος θα τη χύνει στους δρόμους;

Και τι θα πούμε για το γκάτζι της οικοκυράς; Πρέπει και αυτή να πληρώνει για να μην υπερθερμαίνει το φαγητό και να μην το πολυκαταστήνει!

Πράγματι είναι λυπηρό γιατί η Κυβέρνηση δεν παρουσιάστηκε ατόφια και ντόπρα ενώπιον αυτής της Βουλής για να μας πει: «Τα ταμεία μου είναι άδεια και μου παρέχεται η ουρανόπεμπτη ευκαιρία τώρα που η τιμή του πετρελαίου έπεσε να σας φορολογήσω για να ξαναγεμίσω τα ταμεία τα οποία η ασύνετη πολιτική μου άδειασε». Δεν έκαμε όμως και καμιά προσπάθεια η Κυβέρνηση για να μας πείσει, και χρειάζεται πολλή μέθοδος και πολλή επιμονή για να μας πείσει, πως θα λάβει μέτρα για να παρεμποδίσει τον καταναλωτισμό της Κυβέρνησης.

Θα ενθυμείσθε, κύριοι, ότι από το Βήμα της Βουλής αυτής ο Υπουργός Οικονομικών της Κυβέρνησης κατηγορήσε τον κυπριακό λαό για καταναλωτισμό και ευδαιμονισμό. Αλλά καμιά λέξη δεν είπε για τον καταναλωτισμό της Κυβέρνησης. Ο λαός ευθύνεται διότι ξοδεύει και ο λαός ξοδεύει τα δικά του χρήματα. Η Κυβέρνηση όμως η οποία ξοδεύει τα χρήματα του λαού ουδεμία ευθύνη φέρει!!

Και ερωτώ, κύριοι, πού βρίσκεται το καθήκον αυτής της Βουλής σήμερα; Βρίσκεται στο να ξαναγεμίσει τα κυβερνητικά ταμεία με την επιβολή απεχθών φορολογιών, όταν η Κυβέρνηση δεν δίδει την παραμικρή εικόνα και δεν καταβάλλει την παραμικρή προσπάθεια λιτότητας, ή στο να προστατεύσει τον πολίτη από τις βαρειές φορολογίες;

Εγώ πιστεύω πως το καθήκον της Βουλής είναι η προστασία του πολίτη από τις βαρειές φορολογίες. Φτάσαμε στο σημείο να πληρώνουμε ακόμα φόρο γιατί τηλεφωνούμε. Όχι ανταποδοτικά τέλη για τα τηλεφωνήματα που κάνουμε αλλά πληρώνουμε φόρο γιατί τηλεφωνούμε. Αύριο θα πληρώνουμε και φόρο γιατί τρώμε και δεν θα προχωρήσω να πω και για τι άλλο μπορεί να πληρώνουμε φόρο!

(Γέλωτες)

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι επέστη η στιγμή αυτή η Βουλή να αντιμετωπίσει με θάρρος τη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης ούτως ώστε να γίνει δικαιότερη κατανομή των οικονομικών βαρών με την επιβολή πιο σωστών φορολογιών αλλά και για να παύσει η Κυβέρνηση να νομίζει ότι δικαιούται να σπαταλά χρήματα και ότι θα έχει μια Βουλή η οποία θα έρχεται να εγκρίνει τις επαχθείς φορολογίες. Και δεν πρέπει να ανησυχεί η Κυβέρνηση Κυπριανού γιατί από αυτό το Βήμα μας είπε ότι εξήλθε ενισχυμένη από τις πρόσφατες Βουλευτικές εκλογές. Και αφού είναι ενισχυμένη είδαμε πως δεν μπόρεσε να ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς της Κυβέρνησης. Τώρα θα δούμε και πως δεν θα μπορέσει να περάσει από τη Βουλή το πρώτο της φορολογικό μέτρο μετά από τους Προϋπολογισμούς. Η Βουλή πρέπει πλέον να υψώσει το ανάστημά της εναντίον των φορολογιών που επιβάλλει η Κυβέρνηση και των καταναλωτικών δαπανών της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι μπορώ να θεωρήσω ότι τέλειωσαν οι πρωτολογίες ή όχι; Αν τέλειωσαν οι πρωτολογίες θα δώσω την ευκαιρία σε όλους να απαντήσετε σε όλα διαμιάς, διαφορετικά θα μπορούμε, φοβούμαι σε διάλογο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω σαν Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ότι δικαιούμαι να δώσω μια απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι εδώ υπάρχει μια παρεξήγηση.

Βεβαίως οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι δεν είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν τη σειρά που οι Βουλευτές ζητούν άδεια για να αγορεύσουν αλλά νομίζω πρώτα να τελειώσουν οι πρωτολογίες και μετά οι δευτερολογίες. Θα δώσω σε κάθε κόμμα ακόμα μια ευκαιρία πρωτολογίας και θα ζητήσω την άδεια της Βουλής μετά να προχωρήσουμε σε δευτερολογίες.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, επειδή μίλησε ο κ. Κληρίδης θα έλεγα ότι θα ήταν σκόπιμο να μιλήσει ο κ. Κόλοκος του ΔΗ.ΚΟ. για να δοθεί η ευκαιρία για απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον παραχωρείτε τη θέση σας. . . .

Ο κ. Κόλοκος, εντάξει.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την αβροφροσύνη να μας επιτραπεί να πούμε εμείς λίγα λόγια πριν από το συνάδελφο κ. Αναστασιάδη.

Εδώ απ' αυτό το Βήμα έχουν ακουστεί διάφορα πράγματα, τόσο που κάποιος τρίτος που θα τύγχανε να ακούσει για τα πολιτικά πράγματα της Κύπρου και συμπτωματικά θα βρισκόταν σ' αυτό το Σώμα θα νόμιζε ότι η Κυβέρνηση δεν κάμνει τίποτε άλλο παρά να ληστεύει διαρκώς και καθημερινά τον κυπριακό λαό.

Ακούστηκαν φράσεις σαν «κυβερνητικός κορβανάς», «η κυβέρνηση θα καρπωθεί», ακούστηκαν άλλες φράσεις όπως «σπαταλεί» και άλλα πράγματα όπως «κατασπαταληθούν» κλπ. Ακόμα στην έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής υπάρχει και η περιφημη φράση ότι «μ' αυτό τον τρόπο Κυβέρνηση θα οικειοποιηθεί. . . .» Νομίζω ότι από την αρχή το πράγμα τοποθετήθηκε λανθασμένα. Και νομίζω πως από την πρώτη στιγμή εξίσου λανθασμένα τοποθετήθηκε και το θέμα του φόρου, ωσάν να επρόκειτο για μια φορολογία που θα έπληττε απευθείας τον κυπριακό λαό. Εδώ, από την πρώτη στιγμή, με την εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών, εφάνη ξεκάθαρα ότι μετά από τις αλλαγές των ισοτιμιών στα νομίσματα και μετά από τις πτώσεις των τιμών του αργού πετρελαίου, θα 'πρεπε να εφαρμοστεί κάποιος μηχανισμός που θα άφηνε εκείνο που θεωρείτο πάντοτε σαν ένα λογικό κέρδος πέραν του κόστους των εταιρειών πετρελαιοειδών και ότι θα παρενέβαινε ακριβώς ρυθμιστικά η Κυβέρνηση όχι φορολογώντας τον πολίτη αλλά προσπαθώντας να εξισορροπήσει τη σχέση αυτή μεταξύ κόστους και λογικού κέρδους. Γι' αυτό να μην υπάρχει εντύπωση ότι είναι μια μορφή της συνηθισμένης φορολογίας προς την κατεύθυνση των πολιτών, αλλά μια μορφή παρέμβασης προς την κατεύθυνση των εταιρειών πετρελαιοειδών.

Θα 'θελα να πω επιπλέον ότι σε κάποια στιγμή ακούστηκε περίπου σ' αυτή την αίθουσα ότι η μετακύληση δεν πρέπει να γίνει προς την κατεύθυνση την οποία εισηγήθηκε τελικά η Κυβέρνηση, δηλαδή το ήμισυ της διαφοράς της τιμής να κατευθυνθεί προς την Κυβέρνηση, η οποία, είμαι βέβαιος ότι με πολλή περίσκεψη, σύνεση και φροντίδα θα εφρόντιζε να κατευθύνει εκεί όπου έπρεπε και όσο έπρεπε το ποσό που θα προέκυπτε απ' αυτή τη φορολογία των καυσίμων αλλά, όπως είπε ο κ. Κωνσταντίνου, να μειωθούν οι τιμές και τα τιμολόγια, να μειωθεί η τιμή της Α.Η.Κ., θα μειωθούν οι τιμές των αγροτικών προϊόντων, να μειωθεί

οτιδήποτε έχει σχέση με τα τουριστικά επαγγέλματα, να μειωθεί οτιδήποτε έχει σχέση με τις συγκοινωνίες και περίπου αυτό το ποσό θεωρήθηκε σαν να αποτελούσε το μαγικό ραβδί το οποίο ως διά μαγείας θα μας έφερνε μια θεαματική καλύτερηση και μια επίλυση σωρευτικά διαφόρων προβλημάτων, μικρών ή μεγάλων, που υπάρχουν σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Και για να στηρίξει ο κ. Κωνσταντίνου την επιχειρηματολογία του, μας ανέφερε μια σειρά από αριθμούς. Τότε χρησιμοποίησε τον όρο «νοικοκυριά» λέγοντας ότι υπάρχουν 100.000 νοικοκυριά — νομίζω είναι 120.000, αλλά εν πάση περιπτώσει ας πούμε 100.000 νοικοκυριά — και αναφέροντας ότι σε μια τέτοια περίπτωση δεν θα μιλούμε για £15-£20 το χρόνο κατά άτομο, αλλά θα μιλούμε για άλλο ποσό υπονοώντας ασφαλώς £400 το χρόνο αν υποθέσουμε ότι θα προκύψει ποσό £40 εκατ. το 1986. Θα 'λεγα όμως ότι ή θα πρέπει να υπολογισθεί το ποσό κατά κεφαλή ή θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι κάθε νοικοκυριό απασχολεί ενεργά 2, 2 1/2 ή 3 άτομα — απλώς δέχομαι για σκοπούς στατιστικής το 2,5 άτομα — και γι' αυτό το λόγο ή θα πρέπει να δεχθούμε ότι τα 600.000 άτομα διαμοιράζονται αυτό το ποσό που είναι £66 το χρόνο ή 18 σεντ την ημέρα, ή θα πρέπει να δεχθούμε ότι κάπου 250.000 με 300.000 ενεργά απασχολούμενα άτομα μοιράζονται αυτό το ποσό, που σημαίνει 133 λίρες ή 36 σεντ την ημέρα. Και να μην υπερβάλλουμε και να μη θεωρούμε και πάλι ότι η μετακύληση αυτού του ποσού λύνει, ως διά μαγείας, προβλήματα δυσεπίλυτα και πολύχρονα όπως αναφέρθηκε.

Αλλά δέχθηκε επίσης ότι η τιμή της βενζίνης είναι £1,5 το γαλόνι και τούτο αφήνει να νοηθεί ίσως ότι είναι μεγάλη η ευθύνη της Κυβέρνησης για την τιμή αυτή, η οποία ορίστηκε το 1981 και από το 1981 φαίνεται να μην έχει αυξηθεί. Και είμαστε βέβαιοι ότι από τον κατάλογο τον επίσημο που έχει δοθεί, φαίνεται σαφώς ότι στην τιμή της βενζίνης είμαστε μόνο από δυο χώρες ακριβότεροι, στην τιμή του μαζούτ φθηνότεροι, στην τιμή δε των άλλων πετρελαιοειδών και πάλι φθηνότεροι. Και θα 'λεγα απλώς ότι θα πρέπει να υπολογιστεί και πάλι ότι ενώ η αύξηση της τιμής των πετρελαιοειδών ήταν της τάξης του 9,8%, έχουμε μια αύξηση στη διάρκεια της περιόδου που εξετάζουμε της τάξης του 55%.

Αλλά θα πρέπει να υπολογίσουμε επιπλέον ότι αν, όπως και ο κ. Κωνσταντίνου είπε, κάποιο μεγάλο μέρος θα φαίνεται ότι θα πρέπει να μετακυλιστεί είτε προς τις βιομηχανίες, είτε προς την παραγωγή, είτε προς την Αρχή Ηλεκτρισμού ή κάπου αλλού, τότε και πάλι η πραγματική ωφέλεια προς τον καταναλωτή μειώνεται ακόμα περισσότερο.

Μετά ήλθαμε σε άλλα θέματα τα οποία ανέφερε ίσως ο κ. Χατζηδημητρίου, ότι θα πρέπει να ακολουθηθεί μια πολιτική αποθάρρυνσης της υπερκατανάλωσης, και θα λέγαμε ότι το κυβερνητικό νομοσχέδιο, όπως ακριβώς έχει κατατεθεί, προσέγγιζε το θέμα και αυτή τη φιλοσοφία, δηλαδή τη φιλοσοφία της αποθάρρυνσης κατά κάποιο τρόπο της κατανάλωσης. Γιατί θα πρέπει να εξηγήσουμε εδώ ότι δεν είναι τα μεγάλα ή τα μεγαθήρια που ανέφερε ο κ. Χατζηδημητρίου που αλλάζουν. . . .

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο Υπουργός είπε.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

. . . και ο κ. Χατζηδημητρίου ανέφερε για μεγάλα αυτοκίνητα και ακριβώς ρώτησε και τον κ. Ζαχαριάδη ο οποίος είπε ότι υπάρχουν και ακριβότερα τω £35.000 αυτοκίνητα και είμαι βέβαιος ότι πολλοί σ' αυτή την αίθουσα γνωρίζουν πόσο ακριβά αυτοκίνητα υπάρχουν στην Κύπρο.

Θα 'λεγα λοιπόν ότι η μείωση της τιμής της βενζίνης προκαλεί πράγματι παρενέργειες και σε ό,τι αφορά την υπερκατανάλωση βενζίνης και όσο αφορά την αγορά νέων αυτοκινήτων και αυτοκινήτων μεγαλύτερων κυβικών. Κάποιος καταναλωτής θα μετακινηθεί από τα 1200 κυβικά στα 1500 κυβικά ή κάποιος από τα 1600 στα 2000 κυβικά. Για να μην υπολογίσουμε κάτι που είναι πολύ δύσκολο να υπολογιστεί, δηλαδή τη φθορά, την πάσης φύσεως φθορά, από οχήματα μεγαλύτερου κυβισμού και μεγαλύτερου βάρους.

Αναφέρθηκε, επιπλέον, ότι όταν θα πρέπει να συγκρίνουμε την τιμή της βενζίνης, θα πρέπει να μιλούμε και για τα κατά κεφαλή εισοδήματα, αλλά θα 'πρεπε και εδώ να σταθούμε και να πούμε ότι θα 'πρεπε την ίδια στιγμή να υπολογίζεται και η ποιότητα της ζωής. Θα 'πρεπε δηλαδή να υπολογίζεται ότι στην Κύπρο έχουμε ψηλή ποιότητα ζωής και νομίζω ότι οι διεθνείς στατιστικές που μιλούν για εξηλεκτισμό, για τηλεπικοινωνίες, παιδικές θνησιμότητες, αναλφαβητισμούς, κατατάσσουν τη χώρα μας σε τέτοιο ψηλό επίπεδο όπου η ποιότητα της ζωής είναι και εξόφθαλμη και χειροπιαστή στον καθένα μας. Άρα θα 'λεγα ότι πέραν από τη σχέση τιμής της βενζίνης και κατά κεφαλή εισοδήματος, θα 'πρεπε να δούμε γενικότερα το θέμα ποιότητας της ζωής. Και πιστεύω ότι η ποιότητα ζωής στην Κύπρο είναι ψηλή και ζηλευτή. Και νομίζω ότι η Κυβέρνηση κάποια συνεισφορά θα πρέπει να έχει στην ψηλή και ζηλευτή αυτή ποιότητα ζωής.

Επιπλέον αναφέρθηκε στο τέλος της ομιλίας του από τον κύριο — δεν θυμούμαι τώρα — κ.Κληρίδη νομίζω, περίπου περί ιλιγγιωδών ελλειμμάτων. Ο καθένας από μας μπορεί να ανατρέξει για να δει τι ακριβώς σημαίνει «ιλιγγιώδη ελλείμματα», τι ακριβώς σημαίνει «παρεμβάσεις διεθνών νομισματικών ταμείων», τι ακριβώς σημαίνει «ποσοστά της τάξης του 12% και 13% ανεργίας», αλλά θα 'θελα να ενθυμίσω κιόλας ότι ο Υπουργός Ενεργείας της Γαλλίας, της Σοσιαλιστικής Γαλλίας, είπε ότι ήταν μια χρυσή ευκαιρία η μείωση των καυσίμων, γιατί θα επέτρεπε στο Γαλλικό Δημόσιο να εισπράξει κάπου 5,5 δισεκατομμύρια δολάρια απ' αυτό το κτύπημα της τιμής. Επιπλέον θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι υπάρχει μια τόσο λεπτομερής και ενδελεχής και θα 'λεγα κυριολεκτικά εξονυχιστική μελέτη του τι θα δαπανήσει η Κυβέρνηση, που θα 'λεγα ότι το επιχείρημα περί εκλεκτικής επιχορήγησης σε εταιρείες και βιομηχανίες είναι όχι σοβαρό.

Θα 'θελα επιπλέον να πω στον κ. Χριστοφίδη, ο οποίος έκαμε ένα αστείο το οποίο φαίνεται να άρεσε στην αίθουσα — απλώς και μόνο προσπαθώντας να σοβαροποιήσω τα πράγματα — ότι πράγματι αυτό το αστείο λέγεται πολλές φορές αλλά αν το σοβαροποιήσουμε θα έλεγα ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, πάρα πολύ προσεκτικοί στην Κύπρο, γιατί φαίνεται ότι πάρα πολλοί άνθρωποι έμειναν ορφανοί και πάρα πολλοί άνθρωποι θυμούνται με πολλή οδύνη γονιούς και άλλα πρόσωπα που έχασαν και για τους οποίους φαίνεται ότι δεν έχουν οι ίδιοι ευθύνη για το χαμό τους.

Λοιπόν, η δική μας άποψη είναι ότι το Κυβερνητικό νομοσχέδιο όπως έχει κατατεθεί είναι ισοζυγισμένο και ισορροπημένο και πως αυτό το νομοσχέδιο έχει τη δική του φιλοσοφία. Ναι, να υπάρξει μετακύληση προς τον καταναλωτή. Βεβαίως, να υπάρξει όμως και μετακύληση προς το δημόσιο, έτσι που το δημόσιο, εξασφαλίζοντας αυτά τα χρήματα, με φροντίδα και μελέτη να τα διοχετεύσει εκεί όπου θα 'πρεπε να διοχετευθούν.

Γι' αυτό εμείς τασσόμεθα υπέρ της υπερψήφησης αυτού του νομοσχεδίου και νομίζουμε πράγματι ότι από αυτά που έχουν λεχθεί σ' αυτή την αίθουσα, μπορεί ορισμένα να μην ήταν δημαγωγικά, μπορεί ορισμένα απ' αυτά να ήταν απλές ωραιοποιήσεις του θέματος και απλώς ορισμένες έντονες φωνές προς τις λαϊκές μάζες για να αποδειχθεί η ωφελιμότητα της ψήφησης του άλλου νομοσχεδίου και της καταψήφησης του κυβερνητικού, αλλά πιστεύω ότι αν θα 'πρεπε να είμαστε πιο ειλικρινείς, θα δεχόμεθα ότι στοιχεία δημαγωγίας υπήρξαν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω με κάτι τελευταίο που ανέφερε ο κ. Πολύβιος Κόλοκος: την πρόκληση να σοβαρευόμαστε.

Πράγματι. Καλό θα είναι όταν ανερχόμεθα στο Βήμα σε κάποια στιγμή να λέμε και κανένα αστείο αλλά σε κάποια στιγμή να μιλούμε και κάπως σοβαρά. Γιατί ειλικρινά δεν κατάλαβα τότε ο κ. Κόλοκος μιλούσε σοβαρά.

Μας είπε ότι αν κάποιος τουρίστας ερχόταν στην Κύπρο και μας άκουε θα νόμιζε πως η Κυβέρνηση κατασπαταλά το δημόσιο χρήμα. Μας είπαν ακόμα οι ίδιοι — ο κ. Γαλανός — ότι η παρούσα ευκαιρία είναι ουρανόπεμπτη ευκαιρία για την Κυβέρνηση. Εγώ λέω για τον κ. Κόλοκο πως είναι ουρανοκατέβατος. Γιατί αν δεν ήταν θα γνώριζε πολύ καλά τις συνθήκες ζωής σ' αυτό τον τόπο. Και θα γνώριζε καλύτερα τι σημαίνει σύνεση, μελέτη, φροντίδα και σπατάλη από πλευράς Κυβέρνησης. Θα γνώριζε ακόμα ο κ. Πολύβιος Κόλοκος ότι τα χρήματα του κυπριακού λαού έχουν διασπαθιστεί ακριβώς γιατί ποτέ δεν υπήρξε μελέτη όταν κατακυρώνετο ο υπεραστικός δρόμος στην ΞΕΚΤΕ. Δεν υπήρξαν ποτέ μελέτες βιωσιμότητας ή σκοπιμότητας όταν £27 εκατ., κ. Κόλοκο, είχαν διατεθεί για τις Χημικές Βιομηχανίες. Δεν είχε ποτέ γίνει καμιά μελέτη βιωσιμότητας, κ. Κόλοκο, όταν £140 εκατ. διασπαθίζονταν για τις βιομηχανίες του Συνεργατισμού.

Αυτά δεν είναι η αντιπολίτευση, κ. Κόλοκο, που τα έχει διαθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να απευθύνεστε προς το προεδρείο και όχι κατευθείαν προς Βουλευτές.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δικαίωμά μου να απαντώ στον κ. Κόλοκο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μπορείτε να απαντάτε, αλλά απευθυνόμενοι προς το προεδρείο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Την προσπάθεια να θίξει το συνάδελφό του την καταλάβαμε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Λυπούμαι πάρα πολύ αλλά κανενός το επίθετο δεν νομίζω ότι είναι ντροπή γιατί το φέρει. Αν νόμιζε ότι είναι ντροπή θα το άλλαζε, κ. Γαλανέ. Εσείς έχετε θίξει πολύ περισσότερο τον κ. Κόλοκο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Όχι, δεν είναι αυτό που εννοώ. Είπε ο ίδιος μπορείτε να το πείτε.

(Γέλωτες)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είπε ο κ. Κόλοκος ότι μερικοί ανέφεραν εδώ ότι πρόκειται περί φόρου. Προς Θεού, κύριοι, απλώς θα οδηγήσουμε τα χρήματα προς το κυβερνητικό ταμείο.

Κύριε συνάδελφε, για να αποφύγω το επίθετό σας, αφού θίγεται ο κ. Γαλανός, αν διαβάζατε την Έκθεση του κυβερνητικού νομοσχεδίου, τον τίτλο και μόνο, θα αναγιγνώσκατε τα ακόλουθα: «Επιβολή πρόσθετου φόρου κατανάλωσης πάνω στη βενζίνη». Δεν αντιλαμβάνομαι τι εννοεί με «το φόρο» ο κ. Κόλοκος αλλά από ό,τι ξέρω μια είναι η έννοιά του. Ακριβώς η αφαίρεση χρημάτων από τους ιδιώτες για να μπαίνουν στα κυβερνητικά ταμεία.

Είπε ακόμα ο κ. συνάδελφος, που λέγεται Κόλοκος, ότι η αντιπολίτευση θεώρησε ότι είναι το μαγικό ραβδί η μείωση των πετρελαιοειδών. Όχι, κύριε συνάδελφε, το μαγικό ραβδί εσείς το είπετε ότι θα ήταν. Αυτό είναι το μαγικό μαστίγιο για σας. Είναι μαστίγιο, δεν είναι μαγικό ραβδί γιατί δεν θα σας δώσουμε την ευκαιρία για υπερκαταναλώσεις με τα έσοδα που θα είχατε από τη μείωση των πετρελαιοειδών.

Είπετε ακόμα ότι είμαστε δημαγωγοί. Θα σας εξηγήσω, ευθύς αμέσως, κύριοι συνάδελφοι, τι εννοούν αυτοί που δεν δημαγωγούν.

Όταν κατέθετε το πρώτο νομοσχέδιο, η σοφή κυβέρνηση, η μετρημένη κυβέρνηση, η λιτή κυβέρνηση, ήθελε και το 100% στο κυβερνητικό ταμείο ή άλλως πως κουρβανά, έστω και αν ενοχλείται ο κ. Κόλοκος. Αργότερα, όχι για λόγους δημαγωγικούς, ζήτησε το 50%. Και το άλλο 50%, ακούστε, και πάλι όχι χάριν δημαγωγίας, τι θα το έκαμαν: για να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής βιομηχανίας! Με το 50% θα βελτιωθεί με το 100% που λείπει η πλειοψηφία της Βουλής, φαίνεται θα ζημιωθεί.

Δεύτερο, για να μειωθεί, είπαν, το κόστος της δημόσιας χρήσης μεταφορικών μέσων για επιβάτες και φορτία. Και ερωτώ τον κ. Κόλοκο, πότε θα έχουμε κατακόρυφη μείωση και φθηνότερα ναύλα, όταν είναι κατά 50%, όπως μη δημαγωγικά εισηγείσθε, ή όταν είναι κατά 100% η μείωση στο κόστος των πετρελαιοειδών;

Τρίτο, για να διευκολυνθεί, είπαν, η αεροπορική μεταφορά κυπριακών προϊόντων με μειωμένα κόμιστρα. Θα μειωθεί και θα είναι προς όφελος της οικονομίας αν μόνο με 50% των εσόδων από τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών επιχορηγήσουμε την αερομεταφορά; Αν δώσουμε το 100%, τότε θα γίνουν τόσο ανταγωνιστικά που πιθανόν να μη έχουμε να τρώμε στην Κύπρο!

Αυτή είναι η φιλοσοφία και η μη δημαγωγική θέση της Κυβέρνησης.

Να μειωθεί το ψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, είπαν. Αυτό το έβαλαν στην κατηγορία 4 αντί στην κατηγορία 1. Εδώ είναι η προσπάθεια δημαγωγίας, κύριοι συνάδελφοι. Δημαγωγία, όπως ορθώς ελέχθη προηγούμενα, είναι να προσπαθείς να εισάξεις μέτρα που παρουσιάζεις σαν φιλολαϊκά ενώ είναι ενάντια στα συμφέροντα του λαού.

Ακόμα στην πέμπτη παράγραφο της εισηγητικής της έκθεσης η Κυβέρνηση λέγει ότι με το 50% των εσόδων από τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών θα βοηθηθεί η διάθεση προβληματικών γεωργικών προϊόντων, όπως είναι το οινόπνευμα. Εμείς λέμε με το 100% θα επιτύχουμε πολύ περισσότερα. Γιατί αν με το 100% ή το 80% επιχορηγηθεί το ηλεκτρικό ρεύμα, θα δείτε, αν γνωρίζετε από αγροτική οικονομία, ότι χωρίς αμφιβολία θα μειωθεί το κόστος των ηλεκτρο-

τουρπινών που ποτίζονται τα χωράφια. Το κόστος του οδικού φωτισμού για όσους απέμειναν στην ύπαιθρο χωρίς αμφιβολία θα μειωθεί. Χωρίς αμφιβολία θα μειωθεί ακόμα κ. Κόλοκο και υπόλοιποι του ΔΗΚΟ, το κόστος του πετρελαίου που χρησιμοποιούν για τις υδραντλίες. Χωρίς αμφιβολία κατ' αυτό τον τρόπο θα μειωθεί το κόστος παραγωγής και χωρίς αμφιβολία όταν κατ' αυτό τον τρόπο μειωθεί το κόστος παραγωγής, μειωθούν τα ναύλα, μειωθούν τα μεταφορικά, τότε μόνο θα έχουμε τη δυνατότητα εξαγωγής των προβληματικών μας προϊόντων.

Συνεπώς, αν είναι κάποιοι που ήθελαν να δημαγωγήσουν απλώς για να ενισχύσουν τα ταμεία του κράτους τα οποία έχουν εκκενώσει με τις διασπαθίσεις αν είναι κάποιοι που έπρεπε με πολύ περισυλλογή να μιλούν όταν ανέρχονται στο βήμα, είναι όσοι ανήκουν στο κυβερνητικό κόμμα και όσοι υποστηρίζουν είτε τους Υπουργούς, είτε τους Γενικούς Διευθυντές, είτε οποιουσδήποτε χρησιμοποιούν κυβερνητικά υπηρεσιακά αυτοκίνητα για ιδιωτικούς σκοπούς. Εκεί έπρεπε να αρχίσει η περισυλλογή. Εκεί έπρεπε να αρχίσει η οικονομία. Από εκεί να παραδειγματιστεί οπωσδήποτε ο καθένας.

Είναι, λέει ο κ. Γαλανός, ουρανόπεμπτη ευκαιρία γιατί μειώθηκε η τιμή του πετρελαίου. Έχετε πολλούς τρόπους ουρανόπεμπτους, όταν θέλετε ή όταν θέλει η Κυβέρνηση, χωρίς να επιβαρύνει καθόλου το λαό. Θα μπορούσατε αν είχατε σωστή πολιτική και δεν υπήρχαν ίσως ιδιαίτερα συμφέροντα για μερικούς, από το 1976 — εκτός από τις περισυλλογές φυσικά — να είδατε άδεια δημιουργίας καζίνο. Θα ήταν τεράστια τα έσοδα του κράτους χωρίς να επιβαρύνεται κανένας. Και όχι μόνο τα έσοδα του κράτους αλλά και το τουριστικό ρεύμα θα αυξανόταν και υπήρξαν σκέψεις, απλούστατα, επαναλαμβάνω, κάπου σκοντάψαμε στα συμφέροντα. Τουλάχιστον υπολογίζεται ότι το κράτος χάνει από τη λειτουργία μιας τέτοιας επιχείρησης 15 περίπου εκ. λίρες το χρόνο. Υπολογίστε τα έσοδα αν από το 1976, εκμεταλλευόμενοι την κρίση κάπου αλλού, δημιουργούσαμε καζίνο. Και ως μην μου πει κανένας πως θα συνέτεινε στην καταστροφή κυπρίων. Όπως σ' άλλες χώρες απαιτείται φορολογική δήλωση και αν είσαι της α' τάξης μπορείς να πας αν θέλεις να τα φας τα λεφτά σου στο καζίνο, έτσι θα εγίνετο κι' εδώ. Υπάρχουν τρόποι συνεπώς που είναι ουρανόπεμπτοι. Το πρόβλημα είναι να μην έχουμε ουρανόπεμπτους κυβερνήτες με πολλές ατυχίες όπως εκείνη της ΞΕΚΤΕ και όπως εκείνες των Χημικών Βιομηχανιών, των Συνεργατικών Εταιρειών, του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών, των εκατοντάδων σκανδάλων, όχι των δεκάδων, των εκατοντάδων, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι όμως και κάτι άλλο που πρέπει να προσεχθεί. Είναι η πρώτη φορά που Κυβέρνηση η οποία ισχυρίζεται πως ασκεί φιλολαϊκή πολιτική στενοχωρείται και οδύρεται διότι θα αυξηθεί, λέει, κατά 50% η καταναλωτική δύναμη ποιων; Των πλατειών στρωμάτων. Γιατί να αυξηθεί, λέει, η καταναλωτική δύναμη αυτών και να μην αυξηθεί η καταναλωτική δύναμη των δέκα που κυβερνούν; Γιατί να αυξηθεί η καταναλωτική δύναμη του συνόλου και όχι η καταναλωτική συνήθεια που απέκτησαν μερικοί που κακοδιαχειρίζονται το δημόσιο χρήμα από τότε που δυστυχώς είχαμε την ουρανόπεμπτη ατυχία να τους έχουμε να μας κυβερνούν;

Αλλά είπε και κάτι άλλο σοφό ο κ. Γαλανός. Δεν ξέρω αν είναι από απροσεξία που το είπε. Είπε ότι σκέφτεται ότι αν μειώσουμε τις τιμές των πετρελαιοειδών, επειδή βασικές χώρες που αγοράζουν τα προϊόντα μας είναι οι Αραβικές, θα μειωθεί η αγοραστική τους δύναμη και δεν θα αγοράζουν προϊόντα από μας. Ειλικρινά τέτοια λογική μόνο από πλευράς του ΔΗΚΟ μπορεί να εύρει κανένας. Αν το έλεγε ο κ. Κόλοκος θα εδικαιολογείτο.

Αλλά λέω το άλλο. Το κατάλαβα απόλυτα: έτσι ήταν κ. Γαλανέ, εκτός αν μοιράζετε τους φόρους μαζί με τις Αραβικές χώρες για να αυξήσετε την αγοραστική τους δύναμη.

(Ο Πρόεδρος κτυπά τη σφύρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ και σε μια άλλη αναφορά ενός συναδέλφου.

Κάμνουν συχνά χρήση της Σοσιαλιστικής Κυβέρνησης της Γαλλίας. Εάν το ΔΗΚΟ θέλει να είναι σοσιαλιστικό, μπορεί να αλλάξουν και την ιδιότητά τους και την ταυτότητά τους.

Τελειώνω με αυτό το σοβαρό, όπως είπε και ο κ. Κόλοκος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος για πρωτολογία είναι ο κ. Δίγκλης και μετά το λόγο έχει ο κ. Γαλανός.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Δεν πρόκειται να μακρηγορήσω, όπως έπραξαν προηγούμενοι ομιλητές. Θα είμαι σύντομος και θα ήθελα να αρχίσω από εκεί που τέλειωσε ο κ. Γαλανός.

Ισχυρίστηκε ο κ. Γαλανός ότι η πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ, και στη συνέχεια η πρόταση Νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, δεν είναι τίποτε άλλο παρά δημαγωγική ενέργεια, δημαγωγική πρόταση. Και για να στηρίξει αυτόν τον ισχυρισμό του ο κ. Γαλανός προσέφυγε σε διάφορες εξηγήσεις και αιτιολογήσεις. Προσέφυγε στα καλώς νοούμενα συμφέροντα της κυπριακής οικονομίας, τα οποία είπε ότι εξυπηρετούνται αποκλειστικά και μόνο με την ψήφιση του κυβερνητικού νομοσχεδίου.

Η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ, κατά τον κ. Γαλανό, δεν εξυπηρετεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της κυπριακής οικονομίας. Προηγούμενοι ομιλητές έχουν απαντήσει σ' αυτό τον ισχυρισμό του κ. Γαλανού. Θέλω, απλώς, να υπογραμμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς είμαστε βέβαιοι πως τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της κυπριακής οικονομίας εξυπηρετούνται πραγματικά μόνο με τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών. Η τυχόν ψήφιση του κυβερνητικού ή των κυβερνητικών νομοσχεδίων, τίποτε το κοινό δεν θα είχε με τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της οικονομίας. Θα είχε να κάμει, ας πούμε σε εισαγωγικά, «με τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των δημοσίων εσόδων», αλλά με τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της οικονομίας τίποτε απολύτως δεν θα είχε να κάμει. Απλώς θα διευκόλυνε την Κυβέρνηση να σπαταλά περισσότερα χρήματα, να αδειάζει τα δημόσια ταμεία εφαρμόζοντας την πολιτική που μέχρι σήμερα έχει εφαρμόσει.

Ο κ. Γαλανός είπε, επίσης, ότι η ψήφιση του κυβερνητικού νομοσχεδίου θα υποβοηθούσε τις επενδύσεις, ενώ η ψήφιση της πρότασης Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και της πρότασης Νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν βοηθά τις επενδύσεις. Πραγματικά είναι άξιο απορίας πως όταν φθινίζει η ενέργεια για τις βιομηχανίες, για τις μεταφορές, για την αγροτική οικονομία, όταν επαναλαμβάνω, μειώνεται η τιμή της ενέργειας, δεν υποβοηθούνται και δεν ενθαρρύνονται οι

επενδύσεις αλλά οι επενδύσεις ενθαρρύνονται και υποβοηθούνται όταν τα υπερκέρδη που προκύπτουν από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου κατά το ήμισυ, τουλάχιστον, πηγαίνουν στα κυβερνητικά Ταμεία! Είναι άξιο απορίας! Εμείς πιστεύουμε ότι με την ψήφιση της πρότασης Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, με τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών θα ενθαρρυνθούν και οι επενδύσεις γιατί είναι οφθαλμοφανές ότι αυτό θα αυξήσει την ανταγωνιστική ικανότητα και της βιομηχανίας και της αγροτικής οικονομίας, ούτως ώστε να αυξηθεί η παραγωγή και να δημιουργηθούν περισσότερα περιθώρια επενδύσεων. Άλλωστε, είναι σαφές ότι με την πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς δεν υποδηλώνεται τέτοια μείωση η οποία αποκλειστικά και μόνο θα διοχετευθεί στην κατανάλωση βενζίνης. Είναι σαφές από την πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, ότι η μείωση που θα επέλθει θα γίνει βάσει Κανονισμών οι οποίοι θα συζητηθούν και θα ψηφισθούν από τη Βουλή και θα είναι μια μείωση λελογισμένη η οποία θα στοχεύει στην αύξηση της ανταγωνιστικής ικανότητας της βιομηχανίας, της αγροτικής οικονομίας, του τουρισμού, των μεταφορών κλπ.

Συνεπώς, πιστεύουμε ότι κατ' αυτό τον τρόπο υποβοηθούνται οι επενδύσεις.

Ο κ. Γαλανός αναφέρθηκε και είπε ότι η ψήφιση του κυβερνητικού νομοσχεδίου θα εξυπηρετήσει ακόμα τις προσπάθειες για μείωση του εξωτερικού χρέους, ενώ αντίθετα, η ψήφιση της πρότασης Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα υποβοηθήσει την αύξηση του εξωτερικού χρέους. Είναι, πράγματι, άξιο απορίας. Και ο κ. Γαλανός πριν μια βδομάδα, στην ομιλία του για τους Προϋπολογισμούς — και ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών και γενικά η κυβέρνηση και οι τεχνοκράτες της Κυβέρνησης — κατέβαλλαν φιλότιμες, εντατικές προσπάθειες να πείσουν το λαό ότι περίπτωση εξωτερικού χρέους δεν υπάρχει. Και διερωτούμαστε και απορούμε, αν δεν υπάρχει πρόβλημα εξωτερικού χρέους, κατά την Κυβέρνηση, κατά το Δημοκρατικό Κόμμα, προς τι οι ανησυχίες, επειδή θα μειωθεί η τιμή των καυσίμων; Εμείς βέβαια πιστεύουμε ότι περίπτωση εξωτερικού χρέους υπάρχει και μάλιστα σοβαρή. Και αυτό το πρόβλημα δημιουργήθηκε από την αλόγιστη και ανοικοκώρευτη δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση. Αν το εξωτερικό χρέος θα επιδεινωθεί και θα μεγαλώσει, αυτό θα εξαρτηθεί αποκλειστικά και μόνο από τη δημοσιονομική πολιτική που θα εφαρμόσει η Κυβέρνηση. Αν συνεχίζει να αυξάνει τα ελλείμματα στους κρατικούς Προϋπολογισμούς, που σύμφωνα με τον κ. Υπουργό φέτος θα φθάσουν τα £165 εκ., είναι βέβαιο ότι θα επιδεινωθεί και το πρόβλημα του εξωτερικού χρέους.

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Κόλοκος τελειώνοντας την αγόρευση του είπε, γιατί να μην διοχετευθεί το ήμισυ των υπερκερδών που προκύπτουν από τη μείωση της τιμής του αργού πετρελαίου και της ισοτιμίας του δολλαρίου στα κυβερνητικά Ταμεία και το άλλο ήμισυ να μην το διαθέσει η Κυβέρνηση όπως θα κρίνει για την υποβοήθηση και ενίσχυση των βιομηχανιών; Δεν ξέρω αν ο συνάδελφος έχει την εντύπωση ότι το αίσθημα ευθύνης της Κυβέρνησης, για να υποβοηθήσει τις βιομηχανίες και να ρυθμίσει πώς θα διατεθούν τα υπερκέρδη για την ενίσχυση των βιομηχανιών, είναι υπέρμετρα αυξημένο σε σχέση με το αίσθημα ευθύνης της Βουλής. Εγώ είμαι βέβαιος ότι με τη μείωση γενικά της τιμής των καυσίμων και με τη δυνατότητα που θα έχει η Βουλή να ρυθμίσει την κατανομή του ποσού που θα προκύψει με Κανονισμούς και με το αυξημένο αισθητήριο ευθύνης που διακατέχει τη Βουλή, θα εξυπηρετηθεί το δημόσιο συμφέρον κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και θα ενισχυθεί η οικονομία και η βιομηχανία.

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν πολλά στη διάρκεια της συζήτησης.

Για παράδειγμα: Ελέχθη ότι από το 1981 δεν αυξήθηκε η τιμή της βενζίνης ή η τιμή των καυσίμων. Δεν ξέρω αν ο συνάδελφος που πρόβαλε αυτό τον ισχυρισμό λυπάται γιατί δεν αυξήθηκε η τιμή ή κατά πόσο θεωρεί ότι επειδή δεν αυξήθηκε η τιμή από το 1981 αποτελεί τούτο επιχείρημα για να μη μειωθεί η τιμή των καυσίμων. Εμείς δεν το θεωρούμε, εν πάση περιπτώσει, επιχείρημα. Ούτε θεωρούμε επιχείρημα το ότι αυξήθηκαν οι μισθοί και τα ποσοστά που αναφέρθηκαν σ' αυτή την περίοδο και βελτιώθηκε το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Και παρεμπιπτόντως θα ήθελα να πω ότι νομίζω ότι το ΔΗ.ΚΟ. και η Κυβέρνηση έχουν λίγο παρεκτραπεί όσο αφορά και την αύξηση των μισθών και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων. Η Κυβέρνηση και το ΔΗ.ΚΟ. καταβάλλουν φιλότιμες προσπάθειες να οικειοποιηθούν και την αύξηση των μισθών και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Φροντίζουν να πείσουν το λαό ότι αν οι εργαζόμενοι παίρνουν τους μισθούς που παίρνουν και έχουν τις συνθήκες διαβίωσης που έχουν, αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στην Κυβέρνηση. Είναι φανερό, ότι αυτή η προσπάθεια αποτελεί σφετερισμό γιατί αν οι εργαζόμενοι έχουν τους μισθούς που έχουν και το βιοτικό επίπεδο που έχουν, αυτό δεν αποτελεί κατάκτηση της Κυβέρνησης. Δεν αποτελεί κατάκτηση που τη δώρησε η Κυβέρνηση στους εργαζομένους. Αυτό είναι, ναι, κατάκτηση αλλά κατάκτηση την οποία πέτυχαν οι εργαζόμενοι με τους αγώνες τους, με τη δουλειά τους. Άλλωστε ας μη συνεχίσουν εκείνοι οι οποίοι προβάλλουν συχνά αυτό το επιχείρημα ότι είναι η ίδια η Κυβέρνηση που μεμφιμοιρεί και μέμφεται γιατί οι αυξήσεις στους μισθούς και τα μεροκάματα όπως ισχυρίστηκ' τα τελευταία χρόνια ήταν ψηλές. Και ένας ο οποίος μέμφεται και μεμφιμοιρεί μ' αυτό το επιχείρημα δεν μπορεί, την ίδια στιγμή, να σφετερίζεται και να οικειοποιείται μια κατάκτηση. Επαναλαμβάνω η κατάκτηση είναι αποτέλεσμα των αγώνων των εργαζομένων.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, υπογραμμίζοντας την ουσία της διαφοράς στα υπό συζήτηση νομοσχέδια και προτάσεις Νόμου.

Είναι φανερό ότι η ουσία της διαφοράς είναι πως η μεν Κυβέρνηση και το ΔΗ.ΚΟ. επιθυμούν να οικειοποιηθούν — και ας μη βαρυφαίνεται σε ορισμένους αυτός ο χαρακτηρισμός — εκείνα που δικαιούνται οι εργαζόμενοι, που δικαιούνται οι καταναλωτές αυξάνοντας τη φορολογία επί των πετρελαιοειδών.

Αυτό είναι το ένα σκέλος του προβλήματος. Και το άλλο σκέλος είναι ότι το ΑΚΕΛ—Αριστερά θεωρεί ότι η διαφορά που προκύπτει από τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών και της ισοτιμίας του δολλαρίου θα πρέπει να την επωφεληθούν οι εργαζόμενοι καταναλωτές και γενικότερα η οικονομία. Να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστική η οικονομία μας. Και αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, έχοντας υπόψη ότι στις άλλες χώρες η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και γενικά της οικονομίας τους θα αυξηθεί σαν αποτέλεσμα της μείωσης της τιμής του αργού πετρελαίου. Αυτή είναι η ουσία της διαφοράς.

Μας υπεβλήθη το ερώτημα: Δεν ανησυχείτε εσείς για τα κρατικά ελλείμματα; Και αν ανησυχείτε, δεν πρέπει να υποστηρίζετε την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας, αυτής της φορολογίας για να μειωθούν τα ελλείμματα; Η απάντησή μας είναι: Οπωσδήποτε ανησυχούμε και μάλιστα εξαιρετικά από τα υπέρογκα ελλείμματα των Προϋπολογισμών. Επαναλαμβάνουμε, όμως, και υπογραμμίζουμε ότι η μείωση των κρατικών ελλειμμάτων πρέπει να είναι αποτέλεσμα πρώτα από όλα της οικονομικής περισυλλογής που θα πρέπει να εισαχθεί στη διαχείριση των κρατικών οικονομικών από την Κυβέρνηση. Και επαναλαμβάνουμε και προ-

ειδοποιούμε ότι μέχρι τώρα η Κυβέρνηση δεν έχει πείσει ότι έχει τη θέληση και τη διάθεση να επιβάλει τέτοια οικονομική περισυλλογή. Και προειδοποιούμε την Κυβέρνηση ότι εμείς δεν πρόκειται να ψηφίσουμε τις έμμεσες φορολογίες που βαρύνουν τους εργαζομένους, για να διασπαθίζει η Κυβέρνηση τα χρήματα των εργαζομένων, τα δημόσια οικονομικά.

Ας επιβάλει η Κυβέρνηση καθεστώς οικονομικής περισυλλογής, ας μας πείσει ότι εφαρμόζει τέτοια περισυλλογή και τότε θα αποταθεί στη Βουλή για να τη βοηθήσει να εξισορροπήσει τα δημόσια οικονομικά. Και επαναλαμβάνουμε ότι ο δρόμος προς αυτή την κατεύθυνση βρίσκεται στο να δει η Κυβέρνηση και την εισαγωγή νέων άμεσων μορφών φορολογίας που θα βαρύνουν όχι τους εργαζομένους αλλά τους πλούσιους, την εργοδοτική τάξη. Γιατί, για παράδειγμα, δεν εισάγει τη φορολογία του πλούτου; Εμείς επιμένουμε ότι η φορολογική πολιτική πρέπει να καταστεί δίκαιη.

Τελειώνοντας, κ. Πρόεδρε, θέλω να υπογραμμίσω την ανάγκη άμεσης μείωσης της τιμής των πετρελαιοειδών βάσει του Νόμου που πιστεύω ότι θα ψηφίσει σήμερα η Βουλή καθώς επίσης και επίτευξης της συζήτησης του θέματος που προσωπικά ενέγραφα και το οποίο παρεπέμφθη στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αναφορικά με την τιμή εξασφάλισης του αργού πετρελαίου γιατί είναι η εντύπωσή μου ότι επιτυγχάνουμε να αγοράσουμε αργό πετρέλαιο σε τιμές ψηλότερες από εκείνες που μπορούσαμε να αγοράσουμε και αυτό είναι εξαιρετικά επιβαρυντικό για την οικονομία, για την ανταγωνιστικότητά της αλλά ασφαλώς και για το εξωτερικό χρέος και το ισοζύγιο πληρωμών. Και υπογραμμίζω, επίσης, ότι για να εξασφαλίζουμε τις καλύτερες δυνατές τιμές στο αργό πετρέλαιο στη διεθνή αγορά, είναι ανάγκη να κρατικοποιηθεί, η εισαγωγή, η επεξεργασία και η εμπορία του πετρελαίου, χωρίς με τούτο να εννοώ και τους σταθμούς πωλήσεων των πετρελαιοειδών.

Αυτά κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Γαλανό, θα ήθελα να πω ότι θέλω να κάμω μερικές παρατηρήσεις. Δεν τις κάμνω τώρα για να μη φανεί ότι στρέφονται προς τον α' ή β' ομιλητή που έχει μιλήσει ή που θα μιλήσει. Προειδοποιώ, όμως, ότι θέλω να πω μερικά πράγματα όταν τελειώσει αυτή η συζήτηση.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Είμαστε πραγματικά πολύ ευγνώμονες ιδιαίτερα στον κ. Δίγκλη που ήταν τόσο σύντομος. Φαντασθείτε να μην ήταν τόσο σύντομος όπως μας προειδοποίησε αρχικά και η ομιλία του να ήταν κανονικής διάρκειας τι θα υπέφερε αυτό το Σώμα.

Αλλά έπρεπε να ακούσουμε διάφορες νοθεσίες, έπρεπε να ακούσουμε βαρύγδουπους αφορισμούς, έπρεπε να ακούσουμε τα περί σφετερισμών της Κυβέρνησης. Όμως δικαίωμα του κ. συνάδελφου. Εξάλλου μέχρι τώρα το ΑΚΕΛ—Αριστερά δεν μας είχε συνηθίσει σε βεντετισμούς.

Όμως δεν είναι με τον κ. Δίγκλη που έχουμε τις διαφορές μας, διότι οπωσδήποτε με αρκετή ευπρέπεια έχει βάλει τις θέσεις του παρόλο που μπορεί να διαφωνούμε.

Όμως αν υπήρχε, κύριοι συνάδελφοι, έστω και κάποια αμφιβολία ότι επιχειρήθηκε μια τεράστια δημοκοπία σήμερα σ' αυτό το Σώμα εξ αφορμής της συζήτησης αυτού του θέματος, έχει διαλυθεί αυτή η αμφιβολία με τη στάση και παράσταση την οποία έδωσαν μερικοί συνάδελφοι. Αλλά είμεθα υποχρεωμένοι να απαντήσουμε σε πολλά σημεία με πολλές λεπτομέρειες διότι έγινε μια πραγματικά τεράστια προσπάθεια να παρουσιαστεί το μαύρο άσπρο και το άσπρο μαύρο εν ονόματι αυτού του δύσμοιρου του λαού, εν ονόματι του δύσμοιρου του καταναλωτή.

Έγινε μια προσπάθεια να αλλάξει όλη η οικονομική θεωρία και να παρουσιαστούν τα πράγματα ανάποδα, να πετούν τα ψάρια και να κολυμπούν τα πουλιά διότι θεώρησαν μερικοί συνάδελφοι ότι αυτή ήταν μια ιδανική ευκαιρία, εφόσον ερχόμεθα να δώσουμε στον καταναλωτή τη διαφορά αυτή των υπερκερδών, για να καλλιεργηθεί ο καταναλωτής, για να υπάρξει θέμα κομματικής εκμετάλλευσης, για να πάμε παλιά να θυμηθούμε την ΞΕΚΤΕ, για να πάμε σε θέματα απίθανα και εκτός συζήτησης, σε θέμα καζίνο και χίλια δυο άλλα πράγματα εκτός θέματος και συζήτησης, θεωρήθηκε ότι αυτή πράγματι ήταν μια ιδανική ευκαιρία για να κτυπηθεί η Κυβέρνηση, για να λεχθούν πολλά περί διασπάθισης χρημάτων, περί κομπίνων, περί σκανδάλων. Όλα αυτά ήλθαν μέσα σ' εκείνο το οποίο αρχικά ονόμασε ο κ. Ζαχαριάδης «κορβανά της κυβέρνησης».

Οι κύριοι Μανώλης Χριστοφίδης, Αναστασιάδης και Κληρίδης πραγματικά έδωσαν την εντύπωση την ώρα που έπαιρναν το λόγο ότι μυρίστηκαν ότι υπήρχε ψωμί στη συζήτηση. Και επέλασαν λαύροι για να αποδείξουν τις θέσεις τους, λαύροι για να καυτηριάσουν την Κυβέρνηση, λαύροι για να επιδείξουν πόσο αγαπούν τον καταναλωτή, πόσο αγαπούν το λαό και ταυτόχρονα πόσο αυτή η Κυβέρνηση προσπαθεί να πάρει χρήματα από το λαό και να τα βάλει στη δική της την τσέπη, στην τσέπη εκείνων των μερικών ανθρώπων που είναι στην Κυβέρνηση και στο ΔΗΚΟ.

Και ελέχθησαν βέβαια πράγματα απαράδεκτα προς συνάδελφους. Παρουσιάστηκε η Κυβέρνηση σαν να ήταν μια ιδιωτική επιχείρηση, μια τράπεζα η οποία τίποτε άλλο δεν σκέφτεται παρά να φορολογεί τον καυμένο τον κοσμάκη, να παίρνει τα χρήματα και να τα εξαφανίζει. Το ότι αυτά τα χρήματα τα οποία παίρνει η Κυβέρνηση επιστρέφουν και πάλι στον κοσμάκη, επιστρέφουν υπό την μορφή έργων, επιστρέφουν υπό τη μορφή κοινωνικών παροχών, επιστρέφουν διότι πρέπει να υπάρχει κράτος, το ξεχνούμε. Εδώ, αν είναι δυνατόν, για να προωθήσουμε τις θέσεις μας θα ζητήσουμε να μην υπάρχει καμιά φορολογία, να μην επιβάλλονται καθόλου δασμοί, όλα στον κοσμάκη.

Μα αυτή η θεωρία, στην τελική της κατάληξη, αγαπητοί συνάδελφοι, σημαίνει ότι δεν πρέπει να υπάρχει και κράτος. Εδώ κτυπούμε την ίδια τη θεωρία του κράτους. Μα το κράτος είναι εκεί για ορισμένες βασικές υπηρεσίες. Το κράτος υπάρχει για να φορολογεί μερικές φορές, για να γίνεται ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος, να παίρνει από τους πλούσιους και να δίδει στους φτωχούς, να φορολογούνται οι πλουσιότερες εισοδηματικά τάξεις του λαού μας. Το κράτος υπάρχει οπωσδήποτε για να γίνεται όλη αυτή η λειτουργία. Επομένως με τη θεωρία ότι η Κυβέρνηση παίρνει τα χρήματα του λαού και τα βάλει στην τσέπη και τίποτε δεν μένει είναι σαν να λέμε ότι δεν υπάρχει κράτος.

Επομένως η θεωρία την οποία προωθούμε εδώ με τις συζητήσεις είναι Κυβέρνηση εναντίον κοσμάκη και ο κοσμάκης πρέπει να κυβερνά αλλά πώς να κυβερνά; Πάλι χρειάζεται μια κυβέρνηση.

Βέβαια δεν ήταν τόσο αφελείς οι συνάδελφοι οι οποίοι προώθησαν αυτή την επιχειρηματολογία. Όχι, Κυβέρνηση πρέπει να υπάρχει, το γνωρίζουν, και κράτος. Αλλά όχι αυτή. Η δική μας, η Κυβέρνηση του Συναγερμού π.χ., η οποία δεν θα βάλει καμιά φορολογία, η οποία δεν γνωρίζει τη λέξη φορολογία, η οποία θα κάμει τις περισυλλογές, η Κυβέρνηση εκείνη η σεπτή η οποία πραγματικά θα φροντίζει αυτό το λαό, η οποία αν ήταν στην εξουσία από το 1974 μέχρι το 1986 η Κύπρος δεν θα ήταν αυτή που είναι σήμερα αλλά κάτι το πολύ καλύτερο!

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι πρέπει να σοβαρευτούμε και μερικές φορές τα επιχειρήματα μας να τα προωθούμε αλλά με κάποιο μέτρο. Να μη φτάνουμε σε ορισμένες πραγματικά δημαγωγικές θέσεις γιατί δεν πείθουμε. Υποτιμούμε και αυτόν τον κοσμάκη εν ονόματι του οποίου προωθούμε τις θέσεις μας. Αυτόν τον κοσμάκη τον οποίο υποστηρίζουμε τον υποτιμούμε. Μα νομίζετε ότι με όλο αυτό το κτίσιμο για τον κοσμάκη, για τις φορολογίες που υποφέρει, για το ότι η Κυβέρνηση τον καταδυναστεύει, για το ότι ο κόσμος αξίζει καλύτερης μοίρας, για το ότι ο κόσμος αυτός δεν πρέπει να αδικείται, ότι ο κόσμος που ακούει πείθεται πραγματικά, ότι ο κόσμος αυτός βλέπει όπως βλέπετε εσείς αριστερά-δεξιά σκάνδαλα, ότι βλέπει ερείπια, ότι ο κόσμος αυτός δεν βλέπει ότι υπήρξαν και ορισμένα θετικά πράγματα και δεν λείει επιτέλους από μέσα του «μα αυτοί οι κύριοι μπορεί νάχουν κάποτε και δίκαιο»; Κι' εμείς λέμε ότι κάποτε μπορεί να έχετε δίκαιο αλλά γιατί πάντοτε ρίχνετε το άδικο στην Κυβέρνηση; Γιατί δεν βλέπετε έστω και κάτι το θετικό; Γιατί βλέπετε πάντα αρνητικά; Γιατί είναι στείρα η αντιπολίτευση, γιατί δεν είναι εποικοδομητική; Διότι έτσι είναι. Πρόκειται περί στείρας και αρνητικής αντιπολίτευσης. Η πραγματικά εποικοδομητική αντιπολίτευση θα καυτηριάσει ορισμένα πράγματα — και ουδείς τέλειος και ουδεμία τέλεια Κυβέρνηση υπάρχει σ' αυτό τον κόσμο — αλλά θα δει και τα θετικά πράγματα και θα τα χειροκροτήσει. Με το να συζητάτε, αγαπητοί συνάδελφοι, πάντοτε αρνητικά δεν κερδίζετε αυτό τον κοσμάκη εν ονόματι του οποίου φωνάζετε και ουρλιάζετε ακόμα.

Έπειτα οι κ.κ. Κληρίδης και Χριστοφίδης χρησιμοποίησαν και χιούμορ, καθώς και ποιητικά, ρητορικά, καμπανιστικά, χιουμοριστικά συνθήματα. Είπε ο κ. Κληρίδης ότι «ακόμα λίγο θα φορολογείτε και το φαγητό μας, ακόμα λίγο θα φορολογείτε και το ποτό μας και ορισμένα άλλα πράγματα». Σίγουρα δεν νομίζω ποτέ να πληρώσει γι' αυτά μεγάλη φορολογία. Νομίζω όμως ότι η συζήτηση, όπως έγινε εδώ, απέδειξε ένα πράγμα. Ότι αν υπάρχει ένα πράγμα σ' αυτό τον κόσμο που πρέπει να φορολογείται είναι η δημαγωγία. Διότι εδώ τα λόγια είναι εύκολα. Αλλά είμεθα μια σοβαρή Βουλή και μπορούμε να πούμε τις αντιθέσεις μας, να επιχειρηματολογήσουμε με όση δύναμη μπορούμε αλλά να μη φτάνουμε και στα άκρα. Να μην προσπαθούμε να διακωμωδήσουμε συναδέλφους μας. Ο κ. Αναστασιάδης ο οποίος είναι φίλος, φίλτατος, προσπάθησε να διακωμωδήσει συνάδελφό του και νομίζω ότι είναι το επίπεδο αυτού του Σώματος και το δικό του που υποβίβασε με τον τρόπο που μίλησε. Και έπειτα μιλούσε διαρκώς για μαστίγια. Έγινε ο άνθρωπος με το μαστίγιο, νομίζω, ο κ. Αναστασιάδης σ' αυτό το Σώμα! Δεν γίνεται. Κι' εγώ θα ήθελα να πω το εξής, όχι προς υπεράσπιση του συνάδελφου μου αλλά με όλη την ειλικρίνεια ότι ο κ. Κόλοκος, κύριε Αναστασιάδη, ουδέποτε θα καταδεχόταν να θίξει συνάδελφό του με οποιονδήποτε τρόπο. Εδώ είναι η διαφορά. Δεν έχει σχέση ούτε το όνομα, ούτε εκατό άλλα πράγματα που μπορούν να συζητηθούν εδώ. Σημασία έχει καμιά φορά η λεπτότητα και η ευγένεια μεταξύ συναδέλφων. Και ο κ. Κόλοκος έχει αυτή τη

διαφορά από σας. Ουδέποτε θα καταδεχόταν και σε απάντηση αυτών που είπατε να σας υποβιβάσει όπως εσείς προσπαθήσατε. Και μην έλθετε να πείτε ότι δεν σας καταλάβαμε καλά διότι νομίζω ότι έχουμε αντίληψη σ' αυτό το Σώμα. Είμεθα όλοι εδώ αρκετό χρόνο και γνωρίζουμε ο ένας τον άλλο αρκετά καλά. Γι' αυτό ίσως να χρειαζόταν κάποιος περισσότερος σεβασμός στη συζήτηση. Δεν νομίζω ότι το ΔΗΚΟ θα καταστραφεί με το να κτυπηθεί ο α' ή ο β' άνθρωπος, όπως δεν πρόκειται να μειωθεί ο Συναγερμός με το να προσπαθήσουμε να μειώσουμε τους ανθρώπους του Συναγερμού. Η επιτυχία μας πρέπει να βασίζεται στη σωστή επιχειρηματολογία και όχι στην προσπάθεια διακωμώδησης ή στην προσπάθεια υπερβολής ή στην προσπάθεια του να είμεθα πάντοτε στείροι και αρνητικοί.

Ο κ. Χατζηδημητρίου είπε ότι η Κυβέρνηση δεν βλέπει ότι περνώντας το κέρδος το οποίο προκύπτει στον καταναλωτή είναι τεράστια τα πλεονεκτήματα και ότι πράγματι οικονομολογικά η Κυβέρνηση έπρεπε να δει ότι θα γίνει και αυτό και εκείνο και χίλια δυο άλλα πράγματα. Πράγματι πρέπει να είμεθα ευγνώμονες στον κ. Χατζηδημητρίου ο οποίος φαίνεται ότι είναι εξαιρετος οικονομολόγος και ανοίγει για πρώτη φορά τα μάτια στην Κυβέρνηση του τι πρέπει να γίνει και του τι είναι το σωστό για να πάει πρώτα η οικονομία.

Εγώ θα το αντίστροφα το θέμα και θα έλεγα το εξής τόσο στον κ. Χατζηδημητρίου όσο και στο ΑΚΕΛ και στο Συναγερμό. Εμείς είπαμε ότι η οικονομία βαίνει καλώς και νομίζω ότι το στοιχειοθετήσαμε με επιχειρήματα, με δείκτες, με τη γενική εικόνα της οικονομίας μας τα τελευταία δέκα χρόνια.

Είπαμε ότι μπορεί το εξωτερικό χρέος να αποτελεί ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να προσέξουμε. Αυτό ήταν που είπαμε και δεν χρειαζόταν να γίνει κι' εδώ προσπάθεια να παρελκίσουμε τη συζήτηση. Το εξωτερικό χρέος είναι τώρα μέσα σε λογικά επίπεδα, όμως δεν πρέπει να ξεφύγει απ' αυτά τα επίπεδα και μάλιστα πρέπει να γίνει μια προσπάθεια μείωσής του.

Αυτό ελέχθη.

Εσείς, όμως, παρουσιάσατε ότι υπάρχει πρόβλημα κατανάλωσης, υπάρχει το πρόβλημα του ισοζυγίου πληρωμών, υπάρχει το πρόβλημα του δημοσιονομικού χρέους, υπάρχει το πρόβλημα του εξωτερικού χρέους. Εφόσον πραγματικά εσείς πιστεύετε ότι υπάρχουν αυτά τα προβλήματα τότε θα βλέπατε με όλη την ειλικρίνεια ότι το πρώτο μέλημά μας θα πρέπει να είναι η επίλυση αυτών των προβλημάτων που εσείς έχετε θέσει. Και πώς λύνονται πιο αποτελεσματικά αυτά τα προβλήματα; Η απάντηση είναι διά της μείωσής τους. Και μειώνονται αυτά τα προβλήματα με το να αυξήσουμε τα εισοδήματα, με το να αυξήσουμε την κατανάλωση, με το να αυξήσουμε τις εισαγωγές; Κάποιος που άκουσε την ομιλία του κ. Κωνσταντίνου θα μπορούσε να έλεγε ότι αυτά που είπε είναι σωστά αν ζούσαμε σε μια κλειστή οικονομία και οτιδήποτε υπάρχει, οποιαδήποτε αύξηση του εισοδήματος ή βιοτικού επιπέδου το οποίο πάει κατευθείαν στον καταναλωτή, καλά πάει. Μακάρι να ήταν έτσι. Και δεν είναι θέμα του κοσμάκη. Ούτε πρέπει να προσπαθούμε να δώσουμε ταξική χροιά όταν συζητούμε ορισμένα θέματα. Είναι θέμα γενικότερο. Η αύξηση της κατανάλωσης, δυστυχώς, επειδή η Κύπρος είναι εισαγωγική χώρα, σχετίζεται με τις εισαγωγές και εφόσον αυξάνονται οι εισαγωγές με αυτό τον τρόπο τότε σίγουρα δημιουργείται ένα πρόβλημα ισοζυγίου πληρωμών. Δεν νομίζω ότι ήταν η πρόθεση της Κυβέρνησης με αυτό το νομοσχέδιο να πάρει τα 8,9,10 εκατομμύρια λίρες που είχε υπόψη τότε διότι ήταν χρεωκοπημένη. Ούτε ήταν η πρόθεση, όπως ελέχθη, να βοηθήσει επιλεκτικά μερικές εξαγωγικές βιομηχανίες της προτίμησης της Κυβέρνησης. Ούτε είπαμε ότι

κάμαμε συσχετισμό άσχετο όσον αφορά τις εξαγωγικές βιομηχανίες. Εκείνο το οποίο ελέχθη, κύριε Αναστασιάδη, είναι ότι οι εξαγωγικές βιομηχανίες οι οποίες έχουν πληγεί τελευταία είναι εκείνες που εξαγωγήν στις χώρες των πετρελαίων. Και επειδή τα εισοδήματα των πετρελαιοπαραγωγών χωρών αδυνατίζουν, αυτές οι βιομηχανίες μας θα αντιμετωπίσουν κάποιο πρόβλημα. Επομένως χρειάζονται κάποια ενίσχυση για να συνεχίσουν να υπάρχουν. Δεν ήταν όμως ο καθοριστικός παράγων. Η προσπάθεια της Κυβέρνησης ήταν να δώσει έμφαση στο θέμα της παραγωγής και όχι της κατανάλωσης. Αυτό ήταν το απλό θέμα το οποίο συζητείται σήμερα. Εθεωρήθη ότι ήδη η κατανάλωση βρίσκεται σε ψηλά επίπεδα και δυστυχώς τα Elasticities της κατανάλωσης πηγαίνουν προς τις εισαγωγές, γι' αυτό και η Κυβέρνηση είδε σαν θέμα προτεραιότητας να ενισχυθεί η παραγωγή. Ούτε υπήρξε θέμα νέας φορολογίας. Δεν υπήρξε καν θέμα φορολογίας. Απλώς τα υπερκέρδη των εταιρειών αυτών διοχετεύονται ή στον καταναλωτή ή στην Κυβέρνηση η οποία με τη σειρά της, όπως ελέχθη, θα τα διοχετεύσει προς διάφορες κοινωνικές υπηρεσίες, προς τον κρατικό τομέα και προς ορισμένες παραγωγικές επενδύσεις για να βοηθηθεί η οικονομία.

Δεν ετέθη επομένως θέμα ταξικής χροιάς. Δεν ετέθη θέμα ότι κτυπούμε τις μάζες του λαού για να επωφεληθούν μερικοί. Το θέμα που ετέθη είναι τι είναι εκείνο το οποίο δημοσιονομικά, οικονομολογικά θα παρουσιάσει καλύτερο αποτέλεσμα στην οικονομία μας στο πλήρωμα του χρόνου. Τι είναι εκείνο το οποίο θα παρουσιάσει μεγαλύτερη αύξηση του εθνικού εισοδήματος. Τι είναι εκείνο το οποίο θα παρουσιάσει λιγότερο πληθωρισμό. Τι είναι εκείνο που θα μετριάσει το εξωτερικό μας χρέος. 'Όταν συμβούν όλ' αυτά τα πράγματα δια των δημοσιονομικών μέτρων που εισηγείται η κυβέρνηση τελικά είναι όλοι οι Κύπριοι που θα ωφεληθούν. Διότι όλος ο λαός θα ωφεληθεί όταν αυξάνεται ο ρυθμός ανάπτυξης του εθνικού εισοδήματος. 'Όλος ο λαός ωφελείται όταν μειώνονται οι εισαγωγές και αυξάνονται οι εξαγωγές και τα ελλείμματα λιγοστεύουν. Είναι θέμα ποια οικονομική πολιτική ακολουθούμε ώστε με το πλήρωμα του χρόνου τα τελικά οικονομικά αποτελέσματα να είναι τα καλύτερα. Δεν είναι θέμα αν θα κτυπήσουμε τώρα τη μια τάξη ή θα υποστηρίξουμε την άλλη τάξη. 'Έτσι ετέθη και έτσι τίθεται. Γι' αυτό δεν είναι ορθά όλα όσα ελέχθησαν στην προσπάθεια να καυτηριαστεί η Κυβέρνηση, στην προσπάθεια να κτυπηθεί το ΔΗΚΟ, με την αναδρομή στη ΞΕΚΤΕ και τα παρόμοια. Σίγουρα μπορεί να υπήρξαν προβλήματα σ' ένα τόπο όπως συμβαίνει σ' όλους τους τόπους. Δυστυχώς το μεγαλύτερο μας πρόβλημα ήταν το πραξικόπημα και η εισβολή και πολλά εξ αυτών προέκυψαν. Διερωτούμαι γιατί όλη αυτή η αναδρομή και όλη αυτή η προσπάθεια δημοκοπίας για να κτυπηθεί η Κυβέρνηση διότι ήλθε εδώ και με πολύ ειλικρίνεια είπε: «Κύριοι νομίζουμε ότι για σκοπούς οικονομικής πολιτικής έτσι πρέπει να χειριστούμε το θέμα παρόλο που ξέρουμε πως δεν είμαστε ευχάριστοι». Κι' εμείς οι του ΔΗΚΟ είπαμε «μάλιστα, κύριοι, γνωρίζουμε πως θα ήταν πολύ ωραίο κι' εύκολο για μας να πάμε με τους πολλούς και να πούμε να δοθούν όλα στον καταναλωτή». Γιατί το ΔΗΚΟ να βρεθεί κάτω απ' όλα αυτά τα πυρά; Καμιά υποχρέωση. 'Όμως πιστεύουμε ειλικρινά ότι με αυτή τη γραμμή, με αυτή την οικονομική πολιτική ορισμένες τάσεις και προβλήματα που υπάρχουν κτυπιούνται καλύτερα και η οικονομία του τόπου προωθείται. 'Έτσι έπρεπε να γίνει. Μπορεί να έχουμε λάθος. 'Όμως αυτό είναι το πιστεύω μας. Και το πιστεύω μας δεν βασίζεται σήμερα πάνω στο ποιος θα μας πει ευχαριστώ. Διότι οι άνθρωποι στα δημόσια πρέπει να είναι υπεύθυνοι.

Δεν είναι σήμερα το τι θα πει κάποιος. Όταν έλθει το πλήρωμα του χρόνου, όταν μετά ένα χρόνο θα έχουμε να εξετάσουμε την οικονομία και θα συζητούμε τους προϋπολογισμούς θα θέλαμε να δούμε τι είναι εκείνο το οποίο θα φέρει τα καλύτερα αποτελέσματα. Μπορεί να έχουμε λάθος, το επαναλαμβάνουμε, μπορεί να έχετε εσείς λάθος. Όμως δεν προσπαθούμε να χρησιμοποιήσουμε το θέμα με τρόπο δημαγωγικό ούτε προσπαθούμε να εμπλέξουμε ταξικά συμφέροντα στη μέση διότι δεν είναι θέμα ταξικών συμφερόντων. Εμείς θέλουμε να βοηθηθεί ολόκληρος ο Κυπριακός λαός. Ούτε το Δημοκρατικό Κόμμα έχει οποιοδήποτε λόγο να εξυπηρετήσει ταξικά συμφέροντα.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να τονίσω ακόμα μια φορά, ότι πολλά τα οποία ελέχθησαν στη συζήτηση ήταν αχρείαστα. Μπορούσαν τα κόμματα τα οποία υποστηρίζουν να μεταφερθεί η διαφορά στον καταναλωτή ακέραια να επιχειρηματολογήσουν με το να τονίσουν ότι βοηθά κατά τη γνώμη τους οικονομικά αυτό το μέτρο. Και υπάρχουν και πλεονεκτήματα όπως και μειονεκτήματα. Η δική μας η πλευρά θα τόνιζε τα πλεονεκτήματα του κυβερνητικού νομοσχεδίου. Ήταν θέμα δυο αντιμετωπίσεων μιας οικονομικής πολιτικής που σίγουρα όλοι μας τη βλέπουμε με φακό του τι είναι εκείνο που εξυπηρετεί καλύτερα το λαό μας, τον κόσμο μας. Το να εισάξουμε σ' αυτή τη συζήτηση χίλια δυο πράγματα, να προσπαθήσουμε να διακωμωδήσουμε συναδέλφους, να δημιουργήσουμε την εντύπωση των αλόγιστων δαπανών, την εντύπωση των ερειπίων, την εντύπωση ότι αυτή η οικονομία έχει άδεια τα ταμεία της και χίλια δυο άλλα πράγματα που ήσαν τελείως υπερβολικά και τελείως δημαγωγικά, κατά τη γνώμη μου έχει μειώσει το όλο επίπεδο της συζήτησης. Εμείς επιμένουμε ότι θα ψηφίσουμε — παρόλο που γνωρίζουμε ότι θα καταψηφιστούμε — το νομοσχέδιο ως έχει κατατεθεί και όπως είπαμε πολύ ειλικρινά και προηγουμένως μακάρι οι κίνδυνοι τους οποίους βλέπουμε με την πρόταση να περάσουμε όλη τη διαφορά της μείωσης των τιμών των πετρελαιοειδών στον καταναλωτή να μην είναι τόσο μεγάλοι και να μην αποδειχθούν ορισμένα πράγματα που σήμερα δεν τα βλέπουμε ή δεν τα βλέπει η αντιπολίτευση ότι κακώς έγιναν. Μακάρι να έχουμε λάθος χάριν της οικονομίας αυτού του τόπου. Διότι όλοι μας πρέπει να παρακαλούμε να μη δικαιωνόμαστε όταν η δικαίωσή μας θα είναι σε βάρος του τόπου μας ως συνόλου.

Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάμω μια δήλωση.

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ όχι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν παίρνει κανείς το λόγο αν δεν του δοθεί, κύριε συνάδελφε.

Θέλω να κάμω μερικές παρατηρήσεις όπως είπα.

Ασφαλέστατα υπάρχουν γνωστές διαφορές και φιλοσοφίες ευρύτερης πολιτικής μεταξύ των κομμάτων. Και ασφαλώς δεν είναι πρόθεσή μου και πιστεύω δεν είναι πρόθεση κανενός να στερεί το δικαίωμα από οποιοδήποτε να εκφράζει

απόψεις επί των νομοσχεδίων που συζητούνται. Αλλά ειλικρινά πιστεύω ότι όταν κατατίθεται ένα συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα είναι προτιμότερο γι' αυτή τη Βουλή να περιοριστεί στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου και σε επιχειρηματολογία υπέρ ή κατά του οποιουδήποτε νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου έχει να συζητήσει το Σώμα. Το να επιτρέπουμε, κάθε φορά, για κάθε νομοσχέδιο η συζήτηση να επεκτείνεται επί όλων των θεμάτων και επί της ευρύτερης πολιτικής όλων των κομμάτων, πιστεύω ειλικρινά ότι δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς για τους οποίους η συζήτηση γίνεται για τα συγκεκριμένα μέτρα. Ούτε είναι και πρέπει να είναι στόχος αυτής της Βουλής και των διαφόρων Βουλευτών να απαντήσουν σε κάθε αιχμή και σε κάθε τοποθέτηση οποιουδήποτε άλλου συναδέλφου, και θα ήταν προτιμότερο να λείπει. Διότι διαφορετικά το επίπεδο της συζήτησης δεν θα είναι το επίπεδο το οποίο πιστεύω όλοι σας θα θέλατε να δημιουργηθεί και να διατηρηθεί σ' αυτό το Σώμα.

Είναι αυτή η παράκληση και αυτή η έκκληση που κάμνω προς όλους σας για να κρατήσουμε το επίπεδο της συζήτησης μέσα στα πλαίσια που πρέπει να κρατηθεί.

Έχουμε εδώ τρία νομοσχέδια και υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Εξετέθησαν από πολλούς πολλά επιχειρήματα. Εγώ δεν πρόκειται αυτή τη στιγμή να τοποθετηθώ από το Βήμα, διότι δεν έχω καθόλου αυτό το δικαίωμα, αλλά, λέω, εξετέθησαν επιχειρήματα από όλες τις πλευρές. Να σταματήσουμε σ' αυτό και να παύσουμε τις προσωπικές αντιδικίες, οι οποίες δεν προωθούν και τα επιχειρήματα της πλευράς που θέλει να προωθήσει τη δική της άποψη.

Αν νομίζετε ότι τα επιχειρήματα έχουν εξαντληθεί, τότε θα σας παρακαλέσω να θεωρηθεί ότι η συζήτηση επί θέματος αρχής έχει συμπληρωθεί, και να προχωρήσουμε.

Αν θέλετε να πείτε κάτι δεν μπορώ να σας στερήσω αυτό το δικαίωμα. Ορίστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, διότι δεν πρόκειται να δευτερολογήσω.

Λυπούμαι γιατί η αναφορά στο όνομα ενός συναδέλφου θεωρήθηκε ότι μείωσε το επίπεδο της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας μην μπούμε σ' αυτό το θέμα διότι δεν θέλω να κάμω σχόλια επ' αυτού.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι σε σας που απαντώ. Απαντώ στον κ. Γαλανό. Είπε ότι προσπάθησα να διακωμωδήσω το συνάδελφό μου. Και θέλω να δηλώσω με κάθε υπευθυνότητα πως δεν ήταν καθόλου πρόθεσή μου. Αν, εκ συμπτώσεως, το επίθετο του συναδέλφου δημιούργησε την εντύπωση ότι επρόκειτο για διακωμώδηση δεν είναι ευθύνη δική μου, κύριε Πρόεδρε, ούτε και πιστεύω ότι το να κάμει κανείς αναφορά στο όνομα του κ. Κόλοκου σημαίνει ότι τον εξυβρίζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπατε το θέμα σας εντάξει.

Σας υπέδειξα και υποδεικνύω σε όλους ότι οι συζητήσεις γίνονται μέσον του Προέδρου. Δεν απευθύνεται ο ένας Βουλευτής προς τον άλλο. Είναι προτιμότερο να μιλούμε στο τρίτο πρόσωπο. Μ' αυτό τον τρόπο, το είχα υποδείξει και πριν, οι συζητήσεις θα παραμένουν σε ένα κάπως πιο ήπιο επίπεδο.

Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Αν απαντά κάποιος σε ένα συνάδελφό του φυσικό είναι να απευθύνεται προς τον ίδιο. Αν είναι επιχειρήματα που έχουν. . . . Θα σας αποκαλούσα εσάς κ. Κόλοκο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αλλά θα μπορούσατε να πείτε ο κ. Κόλοκος είπε αυτά. Νομίζω πως είναι σαφής η διαφορά μεταξύ. . . παρακαλώ δεν θέλω να μπούμε σε συζήτηση.

Αν δεν υπάρχει ένσταση θεωρώ ότι η συζήτηση σε θέμα αρχής έχει λήξει και παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αρχίσω όπως είναι καταχωρημένα τα νομοσχέδια στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, θα τα πάρετε όπως είναι στην ημερήσια διάταξη.

Ποιο είναι το πρώτο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

Προχωρείτε.

Αργότερα, όταν θα έχουμε Κανονισμούς θα προτιμώ να είναι προσωπική η ψηφοφορία. Διότι ο αριθμός δεν έχει σημασία. Τον αριθμό τον βλέπω. Ποιοι είναι υπέρ και κατά. Αυτό που ενδιαφέρει τη Βουλή είναι ποια κόμματα ή ποια άτομα, σε περίπτωση που τα κόμματα δεν είναι ομοιογενή στη ψηφοφορία, έχουν ψηφίσει κατά για λόγους ιστορίας.

Ορίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του Μέρους Α του Τρίτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του μέρους Β του τρίτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα).

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986.

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές; Ουδεμία.

Το άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές; Ουδεμία.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναπροσαρμογή λιανικής τιμής πετρελαιοειδών.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

Ουδεμία.

Το άρθρο εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση ψηφίζεται.

Το τρίτο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμος του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή του παρόντος νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιβολή προσθέτου φόρου. Άρθρον 4. Και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

Ουδείς.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καθίδρυσις Ειδικού Ταμείου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καταβολή προσθέτου φόρου εις την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

Ουδείς.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διάθεσις πρόσθετου φόρου δι' επιδότησιν ηλεκτρικού ρεύματος. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή τελωνειακής νομοθεσίας. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία εκδόσεως Κανονισμών. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί με τις γνωστές αποχές;

Δεν υπάρχει. Ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ Ο ΠΕΡΙ ΓΑΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:—

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούτας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 13 και 27 Φεβρουαρίου του

1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός της πρότασης Νόμου, η οποία κατατέθηκε στο Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, είναι η τροποποίηση της βασικής περί Γάμου νομοθεσίας για να καταστεί δυνατή η υλοποίηση της σχετικής διάταξης του νέου περί Δήμων Νόμου σύμφωνα με την οποία οι δήμαρχοι αποκτούν αποκλειστική αρμοδιότητα τέλεσης πολιτικών γάμων.

Η Επιτροπή υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της κατατεθείσας πρότασης νόμου προχώρησε στην αναθεώρηση όλων εκείνων των διατάξεων της βασικής περί Γάμου νομοθεσίας που κατά συνεπακόλουθο τρόπο επηρεάζονται και, επισυνάπτοντας στην παρούσα έκθεσή της το νέο κείμενο της πρότασης νόμου, όπως έχει διαμορφωθεί, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή όπως την ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της αντικαταστάσεως ορισμένων όρων εν αυτώ. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις και αντικατάστασις του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις και αντικατάστασις του άρθρου 37 του βασικού νόμου.

Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συν Πίνακες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Το νομοσχέδιο μετατρέπεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Μαρτίου 1986.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £107,003 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση της Εταιρείας «Ελληνικές

Χημικές Βιομηχανίες Ατδ» για την αντιμετώπιση των μισθών και ημερομισθίων του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού για τους μήνες Ιανουάριο μέχρι και Μάρτιο του 1986 καθώς και για την κάλυψη άλλων τρεχουσών αναγκών της Εταιρείας. Από το πιο πάνω ποσό το ποσό των £40,863 αποτελεί επαναψήφιση του αδαπάνητου υπολοίπου ήδη εγκριθείσας πίστωσης με το Νόμο 142 του 1985.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή των Αντιπροσώπων με σχετικό Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό (Νόμος Αρ. 142 του 1985) ενέκρινε την παραχώρηση δανείου προς την εν λόγω Εταιρεία, ύψους £98,863, για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων της σε μισθούς, ημερομίσθια κλπ. για την περίοδο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 1985, νοουμένου ότι οποιεσδήποτε εισπράξεις που θα πραγματοποιούνταν από πωλήσεις προϊόντων θα αφαιρούνταν από το παραχωρηθησόμενο δάνειο ή θα επιστρέφονταν έναντι του δανείου αυτού, αν η Εταιρεία απέσυρε περισσότερο ποσό δανείου από αυτό που προκύπτει από τη διαφορά δανείου μείον οι καθαρές εισπράξεις από πωλήσεις.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Εταιρεία απέσυρε μέχρι σήμερα έναντι του πιο πάνω δανείου ποσό ύψους £58,000. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Εταιρεία, οι πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου και δεν λήφθηκαν υπόψη κατά τον υπολογισμό του ποσού των £98,863 που θα απαιτείτο για την αντιμετώπιση των αναγκών της Εταιρείας για την πιο πάνω περίοδο, ανέρχονται στο ποσό των £81,920.29. Από το ποσό αυτό ποσό ύψους £69,523.23 που αντιπροσωπεύει το προϊόν από την πώληση 1700 περίπου τόννων Μ.Ο.Ρ. στην εταιρεία ΟΧΕΑ Ελλάδα, κατακρατήθηκε από τον όμιλο των Κυπριακών Τραπεζών έναντι του χρέους της Εταιρείας προς αυτές. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση των Νομικών Συμβούλων της Εταιρείας οι πιο πάνω Τράπεζες είχαν δικαίωμα να προβούν στην πιο πάνω ενέργεια. Σημειώνεται ότι για την πραγματοποίηση της πιο πάνω πώλησης πληρώθηκαν ήδη έξοδα £5,987.19 και υπολείπεται να πληρωθεί ποσό £2,226.81. Ενόψει τούτου η Εταιρεία θα μπορούσε να επιστρέψει έναντι του δανείου ποσό £12,397.06 μόνο, το οποίο αντιπροσωπεύει εισπράξεις από διάφορες άλλες πωλήσεις.

Επειδή παρίσταται ανάγκη όπως η Εταιρεία συνεχίσει τις δραστηριότητές της για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 1986, περίοδος που κρίνεται αναγκαία μέχρι να καταστεί δυνατή η επαναφορά του θέματος της επαναλειτουργίας του συγκροτήματος στη Βουλή των Αντιπροσώπων για μελέτη, ζητούνται οι υπό συζήτηση πιστώσεις και σε αυτό ακριβώς αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση και τη διαβεβαίωση των αρμοδίων ότι το γενικότερο θέμα λειτουργίας του βιομηχανικού αυτού συγκροτήματος θα τεθεί σύντομα ενώπιον της Βουλής από την Κυβέρνηση, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού για να πληρωθούν οι απολαβές του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού της Εταιρείας, υποχρεώσεις που δεν μπορούν να παραγνωριστούν αλλ' ούτε εξαρτούνται από την πολιτική απόφαση που θα ληφθεί ως προς την τύχη των βιομηχανιών αυτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκριση πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £107,003 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Και Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD. (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας για την παραχώρηση Κυβερνητικής εγγύησης για την εξαγωγή των εμπορευμάτων τα

οποία θα εξάξει η Εταιρεία G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD προς την Εταιρεία IRAQI TRADING CO. στο Ιράκ.

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της συμφωνίας για την Κυβερνητική εγγύηση προς την πιο πάνω εταιρεία απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ασχήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμου του 1985 (Αριθμός 98 του 1985).

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Υπηρεσία Ασφαλίσεως Εξαγωγών του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, της οποίας σκοπός είναι η ενθάρρυνση, διευκόλυνση και ανάπτυξη του εμπορίου με άλλες χώρες, έχει παραχωρήσει μέχρι σήμερα καλύψεις για εξαγωγές στο Ιράκ ύψους \$11.5 εκ. περίπου και αυτό ύστερα από την σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για παραχώρηση πιστωτικών διευκολύνσεων στο Ιράκ μέχρι ποσού \$30 εκ. για περίοδο δυο χρόνων.

Σύμφωνα επίσης με την ίδια Έκθεση, η Κυπριακή βιομηχανία G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD. προς την οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί ασφαλιστικές καλύψεις για παραγγελίες από το Ιράκ για διάφορα συμβόλαια ύψους £2.092,638, εξασφάλισε παραγγελία από τον ίδιο αγοραστή στο Ιράκ συνολικού ποσού £1,993,569 για φορτώσεις που θα γίνουν μεταξύ των μηνών Φεβρουαρίου και Μαρτίου 1986, και για το σκοπό αυτό έχει ζητήσει από την Υπηρεσία Ασφαλίσεως Εξαγωγών όπως της παραχωρηθεί ασφαλιστική κάλυψη. Για την ασφαλιστική αυτή κάλυψη απαιτείται όπως η σχετική σύμβαση εγγύησης κυρωθεί με νομοθεσία, θέμα στο οποίο αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη Κυβερνητική εγγύηση και τη διαβεβαίωση των αρμοδίων ότι καμιά από τις καλύψεις που δόθηκαν ως τώρα έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη αλλ' ούτε έχουν υπερβεί το ανώτατο ποσό καλύψεων που έχει οριστεί για εξαγωγές στο ΙΡΑΚ, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωσις της συμφωνίας. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την επιψήφιση του νομοσχεδίου;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή ένα μέλος της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΞΕΝΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμου και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Καταθέσεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων Κανονισμών Εκδιδομένων Κατ' Εξουσιοδότησιν Νόμου, Νόμου του 1985 (Αρ. 51 του 1985), αυξάνονται κατά 50% περίπου τα προξενικά τέλη τα οποία επιβάλλονται και εισπράττονται για παροχή διαφόρων προξενικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς αναθεωρούνται τα προξενικά τέλη για παροχή υπηρεσιών σε σχέση με —

- (α) συμβολαιογραφικά και άλλα συναφή θέματα μη σχετιζόμενα με ναυτιλιακά·
- (β) διαβατήρια, θεωρήσεις και συναφή θέματα·
- (γ) γάμους, γεννήσεις και θανάτους·
- (δ) διαθήκες και κληρονομίες·
- (ε) παραστάσεις για τις οποίες δεν γίνεται αλλού ρητή πρόνοια·

(στ) υπηρεσίες που σχετίζονται με δικαστικά μέτρα και

(ζ) εισπράξεις χρεών.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εξωτερικών, τα προξενικά τέλη, που έχουν καθοριστεί από το 1970, δεν έχουν έκτοτε αναθεωρηθεί πλην των τελών που σχετίζονται με τα διαβατήρια, θεωρήσεις και άλλα συναφή θέματα που αναθεωρήθηκαν το 1974, και αυτό παρά τις σημαντικές αυξήσεις που έχουν στο μεταξύ επέλθει για την παροχή των διαφόρων προξενικών υπηρεσιών. Τα έσοδα από τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις των προξενικών τελών, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, αναμένεται να αυξηθούν από £400,000 σε £800,000 περίπου.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με τα προξενικά τέλη που καταβάλλονται για προξενικές υπηρεσίες άλλων χωρών, και ειδικότερα της Ελλάδας και Αγγλίας. Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία προκύπτει ότι με τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις των προξενικών τελών αυτά εξακολουθούν να είναι κατά πολύ χαμηλότερα από τα αντίστοιχα τέλη των πιο πάνω χωρών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και θεωρώντας εκ των πραγμάτων σκόπιμη την αναθεώρηση των προξενικών τελών ώστε να ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των υπό συζήτηση Κανονισμών, ως αποτέλεσμα της οποίας έχει διαφοροποιήσει τα προτεινόμενα τέλη έτσι ώστε σε καμιά περίπτωση η αύξησή τους να υπερβαίνει το 100%.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την έκθεση.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ (ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνιώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε εκπρόσωπος της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ο οποίος εξήγησε τους λόγους για τους οποίους προτείνονται οι υπό συζήτηση Κανονισμοί.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 των περί Βιομηχανικής Καταρτίσεως Νόμων του 1974 έως 1980, τροποποιούνται οι βασικοί περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος καταβλητέον υπό Εργοδοτών) Κανονισμοί, έτσι που το ανώτατο όριο απολαβών των εργοδοτούμενων που λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής καταρτίσεως να αναθεωρηθεί από £147 σε £162 εβδομαδιαίως και από £637 σε £702 μηνιαίως.

Όπως είναι γνωστό, το ανώτατο όριο των απολαβών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής καταρτίσεως είναι εναρμονισμένο με εκείνο που ισχύει για τους σκοπούς των Κανονισμών και του Νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθώς επίσης με εκείνο που ισχύει για σκοπούς υπολογισμού των εισφορών στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό. Τα τελευταία έχουν πρόσφατα αναθεωρηθεί μετά την έγκριση από τη Βουλή των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 1986, με βάση τους οποίους, μεταξύ άλλων αυξάνεται το ανώτατο όριο των πιο πάνω απολαβών σε £162 εβδομαδιαίως ή £702 μηνιαίως. Επειδή η εισπραξη όλων των πιο πάνω τελών γίνεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση ενιαίο μηχανισμό εισπραξης, κρίνεται αναγκαίο να αναθεωρηθεί αντίστοιχα και το ανώτατο όριο των απολαβών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής καταρτίσεως. Οποιαδήποτε εν προκειμένω αποδέσμευση των ανώτατων ορίων των απολαβών που λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με τα Ταμεία αυτά, θα καθιστούσε πρακτικά δύσκολη — αν όχι αδύνατη — τη χρησιμοποίηση του ίδιου μηχανισμού εισπράξεως, θα δημιουργούσε επιπρόσθετη ταλαιπωρία στους εργοδότες και θα απαιτούσε πρόσληψη και άλλου προσωπικού από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με βάση τη διαφοροποίηση του τέλους βιομηχανικής καταρτίσεως που προτείνεται με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς τα έσοδα της Αρχής αυξάνονται κατά £13,000, ποσό που αποτελεί το 1% περίπου των προϋπολογιζόμενων συνολικών εισπράξεων της Αρχής από το εν λόγω τέλος για το 1986.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού ως ημερομηνία έναρξης ισχύος τους καθορισθεί η 1η Απριλίου αντί της 1ης Ιανουαρίου 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ εάν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κρούουν οι κώδωνες)

Για τα θέματα (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18), και (19) υπάρχει κοινή έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να την καταθέσει.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 19 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσέας Δημητρίου

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε αριθμό Κανονισμών που εκδόθηκαν με βάση τον περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμο, αναλυτική κατάσταση των οποίων επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα Έκθεση, σε τέσσερις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16 και 28 Ιανουαρίου και στις 20 και 27 Φεβρουαρίου του 1986. Στις τρεις πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, ενώ στη δεύτερη και τρίτη συνεδρία εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών, του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών και του ΚΕΒΕ.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου από τη μια τροποποιείται αριθμός ήδη εκδοθέντων με βάση το πιο πάνω άρθρο Κανονισμών και από την άλλη εισάγονται δύο νέοι Κανονισμοί που αφορούν στον έλεγχο των Μυκοτοξινών και των Γλυκαντικών ουσιών στα τρόφιμα.

Όπως είναι γνωστό, με τον πιο πάνω νόμο γίνεται πρόβλεψη για έκδοση σχετικών Κανονισμών με τους οποίους ρυθμίζεται το θέμα της χρησιμοποίησης διαφόρων ουσιών στα τρόφιμα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ώστε ο έλεγχος των τροφίμων να καθίσταται πιο αποτελεσματικός και να διασφαλίζεται καλύτερα η προστασία της υγείας των πολιτών.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς σκοπούνται τα πιο κάτω:

(α) Με τους Κανονισμούς (α) έως (στ) και (η), όπως αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, σκοπείται η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών κανονισμών ώστε να παραχωρηθεί στον Υπουργό Υγείας το δικαίωμα να χορηγεί άδεια παρασκευής τροφίμων τα οποία περιέχουν επιτρεπόμενες ή μη πρόσθετες ουσίες καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των απαιτήσεων που προβλέπονται από τους Κανονισμούς, εφόσον αυτά προορίζονται για εξαγωγή. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα ο Υπουργός έχει τέτοια διακριτική ευχέρεια για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής τροφίμων που περιέχουν τις εν λόγω ουσίες εφόσον τα τρόφιμα αυτά πρόκειται να επανεξαχθούν.

(β) Με τους πιο πάνω Κανονισμούς σκοπείται επίσης η πλήρης απαγόρευση της χρωστικής ουσίας αμαράνθη, η χρήση της οποίας στα

τρόφιμα, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες έρευνες, δεν θεωρείται ασφαλής.

- (γ) Προτείνεται η εισαγωγή νέων Κανονισμών που αποσκοπούν στον έλεγχο των τροφίμων από την πιθανή ύπαρξη σ' αυτά καρκινογόνων μυκοτοξινών.
- (δ) Προτείνεται η εισαγωγή νέων Κανονισμών με τους οποίους σκοπείται ο έλεγχος στη χρήση όλων των γλυκαντικών ουσιών στα τρόφιμα. Ειδικότερα απαγορεύεται πλήρως η προσθήκη των ουσιών αυτών σε τρόφιμα που προορίζονται για βρέφη και μικρά παιδιά, ενώ καθορίζεται πίνακας επιτρεπόμενων γλυκαντικών ουσιών για τις άλλες περιπτώσεις.

Κατά τη συζήτηση των πιο πάνω Κανονισμών η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις και εισηγήσεις όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων καθώς επίσης τις εξηγήσεις και θέσεις των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την προτεινόμενη σε όλους σχεδόν τους Κανονισμούς πρόνοια για την παροχή στον Υπουργό Υγείας της διακριτικής ευχέρειας να χορηγεί άδειες για κατασκευή τροφίμων που προορίζονται για εξαγωγή καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των απαιτήσεων που προβλέπονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς. Η διαφωνία αυτή, όπως υποστήριξαν οι πιο πάνω εκπρόσωποι των καταναλωτών, απορρέει από τη γενικότερη θέση αρχής του Συνδέσμου τους σύμφωνα με την οποία δεν πρέπει να διακρίνουμε τους καταναλωτές σε ημεδαπούς και σε καταναλωτές άλλων χωρών. Την εν λόγω αρχή άλλωστε διακήρυξε και το ενδέκατο Παγκόσμιο Συνέδριο των Καταναλωτών το 1983.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου, υπογράμμισαν από τη δική τους πλευρά, τη σημασία που έχει για την Κυπριακή Βιομηχανία το να είναι σε θέση να παράγει τρόφιμα που έχουν ζήτηση στη ξένη αγορά όπου οι εν λόγω ουσίες δεν είναι απαγορευμένες. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέφεραν επίσης στην Επιτροπή ότι η διακριτική αυτή ευχέρεια ασκήθηκε στο παρελθόν στην περίπτωση εισαγωγής τροφίμων για επανεξαγωγή με πολλή φειδώ και πάντοτε με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Αναφορικά με τους Κανονισμούς περί Γλυκαντικών Ουσιών έγινε εισήγηση εκ μέρους του Συνδέσμου Καταναλωτών όπως εισαχθούν ανώτατα επιτρεπτά όρια για τη χρήση των ουσιών αυτών στα τρόφιμα. Επίσης έγινε εισήγηση από τον ίδιο Σύνδεσμο όπως στα τρόφιμα που περιέχουν τη γλυκαντική ουσία ασπαρτάμη προστίθεται πάνω στην ετικέττα που υποχρεωτικά φέρουν τα τρόφιμα αυτά η δήλωση που αφορά κυρίως τους πάσχοντες από φαινυλκετονουρία ότι το τρόφιμο μαζί με την ασπαρτάμη περιέχει και την ουσία φαινυλαλανίνη που αποτελεί προϊόν διάσπασης της ασπαρτάμης. Αντίστοιχη πρόνοια υπάρχει και στους Κανονισμούς άλλων χωρών όπως των Η.Π.Α. και του Καναδά και αποσκοπεί στην προστασία των πασχόντων από την σπάνια νόσο φαινυλκετονουρία, στον οργανισμό των οποίων η λήψη φαινυλαλανίνης προκαλεί σοβαρές παρενέργειες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας συμφώνησαν απόλυτα με την πιο πάνω εισήγηση.

Σε σχέση με την προτεινόμενη πρόνοια στους Κανονισμούς περί Μυκοτοξινών σύμφωνα με την οποία κάθε εξουσιοδοτημένος λειτουργός μπορεί να εισέλθει σε

εύλογο χρόνο σε υποστατικά στα οποία έχει εύλογη υποψία να πιστεύει ότι κατασκευάζονται ή υπάρχουν τρόφιμα που περιέχουν μυκοτοξίνες και να δεσμεύει, για όσο χρόνο θεωρήσει αναγκαίο, οποιοδήποτε τέτοιο τρόφιμο υπήρξαν διαφωνίες τόσο εκ μέρους του ΚΕΒΕ όσο και εκ μέρους της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών Κύπρου. Συγκεκριμένα ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ εισηγήθηκε όπως ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός εισέρχεται στα πιο πάνω υποστατικά μόνο μετά από 24 ωρών προειδοποίηση προς τον ή τους άμεσα επηρεαζόμενους. Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και της Π.Ε.Ε.Χ. εισηγήθηκαν να μπει ο χρονικός περιορισμός των 7 και 5 ημερών, αντίστοιχα, μέσα στον οποίο ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός θα δικαιούται να δεσμεύει τα τρόφιμα και ο Κυβερνητικός Χημικός να εξετάζει τα δείγματα των δεσμευθέντων τροφίμων.

Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου, παρόλο ότι συμφώνησαν με την ανάγκη να τεθούν κάποια χρονικά πλαίσια δέσμευσης και εξέτασης των τροφίμων αυτών, εντούτοις εισηγήθηκαν τις 15 μέρες ως προθεσμία που ανταποκρίνεται καλύτερα στην πραγματικότητα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αφού μελέτησε διεξοδικά κάθε ένα από τους προτεινόμενους Κανονισμούς ξεχωριστά και αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας καθώς και τις εισηγήσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών κατέληξε στα πιο κάτω:—

- (α) Η Επιτροπή διαπιστώνοντας πόσο σημαντική είναι για την Κυπριακή Βιομηχανία η διάταξη σύμφωνα με την οποία παραχωρείται η διακριτική ευχέρεια στον Υπουργό να δίδει άδεια κατασκευής τροφίμων για εξαγωγή κατά παράβαση των υφιστάμενων Κανονισμών έχει αποφασίσει να εισηγηθεί στο Σώμα την έγκρισή της αφού προηγουμένως τη θέσει κάτω από ορισμένους περιορισμούς ώστε να εξασφαλιζεται η συνετή άσκησή της. Τέτοιοι περιορισμοί προτείνεται να είναι η υποχρέωση του αρμόδιου Υπουργού να παραχωρεί τη σχετική άδεια μόνο μετά από τη σύμφωνο γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου Τροφίμων και η υποχρέωσή του να καταθέτει στη Βουλή, για σκοπούς ενημέρωσης του Σώματος, οποιαδήποτε εγκριτική ή απορριπτική απόφασή του σε σχέση με αίτηση για την παραχώρηση της εν λόγω άδειας.
- (β) Η Επιτροπή έχει υιοθετήσει την εισήγηση του Συνδέσμου των Καταναλωτών αναφορικά με την προσθήκη στην ετικέττα των τροφίμων που περιέχουν τη γλυκαντική ουσία ασπαρτάμη της σχετικής δήλωσης που αφορά τους πάσχοντες από φαινυλκετονουρία ότι το τρόφιμο περιέχει και φαινυλαλανίνη.
- (γ) Σε σχέση με την πρόνοια που περιλαμβάνεται στους Κανονισμούς περί Μυκοτοξινών σύμφωνα με την οποία δικαιούται κάθε εξουσιοδοτημένος λειτουργός να εισέρχεται σε εύλογο χρόνο σε υποστατικά στα οποία έχει εύλογη υποψία να πιστεύει ότι υπάρχουν τρόφιμα που περιέχουν μυκοτοξίνες και να τα δεσμεύει, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο όπως παρασχεθεί ένα τέτοιο δικαίωμα νοουμένου ότι η δέσμευση των εν λόγω τροφίμων δεν θα διαρκεί περισσότερο από τις δέκα μέρες, χρόνος που θεωρείται από την Επιτροπή ως ικανοποιητικός για τη διεξαγωγή από τον Κυβερνητικό Χημικό της εξέτασης για τη διαπίστωση της ύπαρξης μυκοτοξινών στα πιο πάνω τρόφιμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αφού έδωσε στις πιο πάνω εισηγήσεις της τη δέουσα νομοτεχνική μορφή και επέφερε σ' αυτούς αριθμό άλλων νομοτεχνικών τροποποιήσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και των οκτώ υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Παράρτημα

- (α) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (β) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (γ) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (δ) Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (ε) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (στ) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (ζ) Οι περί Μυκοτοξινών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.
- (η) Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές ερωτώ εάν υπάρχει ένσταση για τους οκτώ αυτούς κανονισμούς να εγκριθούν. Εφόσον δεν υπάρχει, εγκρίνονται.

Τα θέματα (20), (21), (22), (23), (24), και (25) αποσύρθηκαν. Τα θέματα (26) και (27) αφορούν Έγγραφα. Τίθεται η εισήγηση να θεωρηθούν οι εκθέσεις ως αναγνωσθείσες δεδομένου ότι πρόκειται περί εκθέσεων τις οποίες επανειλημμένα η Βουλή έχει υπόψη της όταν πρόκειται για ανάλογα θέματα έγκρισης Εγγράφων.

Υπάρχει ένσταση να θεωρηθούν οι δυο εκθέσεις για τα θέματα (26) και (27) σαν αναγνωσθείσες; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τις θεωρώ σαν αναγνωσθείσες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 6.2.86, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985)

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Παύλος Δίγκλης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Αλέξης Γαλανός
 Θάλης Μιχαηλίδης
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 6 Φεβρουαρίου 1986 από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες ή η ανανέωση υπηρεσιών αριθμού άλλων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται—

- (α) Η παράταση μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου των υπηρεσιών ενός Κλητήρα στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ο οποίος είναι υπερήλικας αγροφύλακας του χωριού Ακανθού και υπηρετεί στο Υπουργείο αυτό έναντι κενής θέσης Κλητήρα·
- (β) η παράταση μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου των υπηρεσιών ενός Ακτινολόγου και ενός Βιοχημικού στο Υπουργείο Άμυνας για το Νοσοκομείο Εθνικής Φρουράς·
- (γ) η παράταση μέχρι τις 15 Ιουλίου 1986 μιας Ελληνίδας δασκάλας στο Υπουργείο Παιδείας της οποίας ο σύζυγος είναι Έλληνας αξιωματικός και υπηρετεί στην Κύπρο, και αυτό μέσα στα πλαίσια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για απασχόληση όλων των εκπαιδευτικών από την Ελλάδα, των οποίων οι σύζυγοι Έλληνες αξιωματικοί υπηρετούν στην Κύπρο·
- (δ) η παράταση μέχρι τη μονιμοποίησή τους με βάση το Νόμο 160 του 1985, ενός Γραφέα στο Υπουργείο Οικονομικών, ενός Κλητήρα στο Τμήμα Τελωνείων και ενός Γραφέα στις Κρατικές Αποθήκες·
- (ε) η παράταση μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου 11 Γραφείων και ενός Κλητήρα στην Υπηρεσία Εγγραφής για την ετοιμασία του Μητρώου Προσφύγων·
- (στ) η παράταση μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 1986 των υπηρεσιών 9 γραφείων στην Υπηρεσία Μεταναστεύσεως για την αντιμετώπιση αυξημένου ετήσιου όγκου εργασίας σε ορισμένους κλάδους της Υπηρεσίας καθώς και έκτακτων θερινών αναγκών της Υπηρεσίας αυτής·
- (ζ) η παράταση των υπηρεσιών μέχρι το διορισμό τους σε οργανική θέση όλων των έκτακτων υπαλλήλων των οποίων η σύμβαση ή η περίοδος απασχόλησης προβλέπεται να λήξει προσεχώς και προτού καταστεί δυνατός ο διορισμός τους από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ή την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σύμφωνα με τους Νόμους 160 και 161 του 1985, αντίστοιχα·
- (η) η παράταση μέχρι τη μονιμοποίησή του με βάση το Νόμο 160 του 1985 ενός Γραφέα στο Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών·
- (θ) η πρόσληψη στο Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών 22 Περιφερειακών Εποπτών με διάρκεια απασχόλησης 13 εργάσιμων ημερών ο καθένας και 158 Απογραφών/Κωδικοποιών με διάρκεια απασχόλησης 23 εργάσιμων ημερών ο καθένας για τη συμπλήρωση της Απογραφής Γεωργίας καθώς και 15 Απογραφών με διάρκεια απασχόλησης 50

εργάσιμων ημερών ο καθένας για τη διεξαγωγή της έρευνας Οικοδομών και Οικήσεως 1985·

- (ι) η πρόσληψη μέχρι τον Ιούνιο του 1986 ενός Λέκτορα Συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και μέχρι το Μάιο του 1986 ενός Βοηθού Εργαστηρίου για Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο· και
- (ια) η παράταση των υπηρεσιών μέχρι τον Ιούλιο του 1986 μιας νηπιαγωγού στο Υπουργείο Παιδείας για το κρατικό νηπιαγωγείο Κορμακίτη.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών εκτάκτων υπαλλήλων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στις πιο πάνω Υπηρεσίες της Δημόσιας και της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 20.2.86, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985)

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Παύλος Δίγκλης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Αλέξης Γαλανός
 Θάλης Μιχαηλίδης
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 20 Φεβρουαρίου 1986 από τους αρμόδιους Υπουργούς σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε Ημικρατικούς Οργανισμούς και ειδικότερα στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

Με τα υπό εξέταση Έγγραφα σκοπείται ειδικότερα —

- (α) Η παράταση μέχρι το τέλος του προσεχούς Ιουνίου των υπηρεσιών πέντε Γραφών στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων για επο-

χιακή εργασία που έχει σχέση με τη συσκευασία και εξαγωγή της σταφίδας, τον έλεγχο των αμπελοφυτειών και την καταβολή της στρεμματικής επιχορήγησης των αμπελιών και

- (β) η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών τεσσάρων Ηθοποιών και εννέα Συνεργατών στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου για χρονική περίοδο που ποικίλλει ανάλογα με τη λήξη των παραστάσεων των θεατρικών έργων για τα οποία τα πρόσωπα αυτά προορίζονται.

Η Επιτροπή αφού διεξήλθε κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών εκτάκτων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στους πιο πάνω Ημικρατικούς Οργανισμούς κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ερωτώ. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Εγγράφων που κατατέθηκαν στη Βουλή στις 6.2.86 και που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985);

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνονται.

Και το επόμενο είναι έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 20.2.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στο Συμβούλιο Αμπελοουργικών Προϊόντων και το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνονται.

(Κρούουν οι κώδωνες)

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Καταργήσεως του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Νόμος του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τα κάτωθι νομοσχέδια εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών Θεσμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Από το Υπουργείο Εσωτερικών εστάλησαν:

Οι Δημοτικοί Κανονισμοί Ακανθούς.

Οι Δημοτικοί Κανονισμοί Μόρφου.

Οι Δημοτικοί Κανονισμοί Λαπήθου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόταση Νόμου: Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Κεφάλαιο Γ — Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 8 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου ότι η βιβλιοθήκη του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, που στα τελευταία τέσσερα χρόνια έχει υπερδιπλασιαστεί σε σύγκριση με τα προηγούμενα δεκαοχτώ χρόνια και πλησιάζει τις δέκα περίπου χιλιάδες τόμους, εξακολουθεί να είναι αναξιοποίητη, χωρίς δελτία και χωρίς την αναγκαία στέγαση — το 80% των βιβλίων της στεγάζονται σε ακατάλληλο κτίριο της παλιάς Αρχιεπισκοπής, υπό καταστρεπτικές συνθήκες — χωρίς βιβλιοθηκάριο από την ίδρυση του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για τα πιο κάτω:

- I. Σε τι ενέργειες έχει προβεί ή θα προβεί για την κατάλληλη στέγαση της βιβλιοθήκης, και
- II. αν σκοπεύει να προχωρήσει στο διορισμό του απαραίτητου μόνιμου βιβλιοθηκάριου, που θα καταστήσει τη μέχρι τώρα αναξιοποίητη και φθειρόμενη βιβλιοθήκη, επιστημονικά χρήσιμη.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως είναι γνωστό το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών έχει μεταστεγάσει σε νέο κτίριο στο οποίο θα μεταφερθεί και ολόκληρη σχεδόν η βιβλιοθήκη του. Εν πάση περιπτώσει θα υπάρξουν σύντομα οι προϋποθέσεις για πλήρη αξιοποίηση του πλούτου της βιβλιοθήκης.

«Όσο αφορά το διορισμό βιβλιοθηκάριου τούτου προϋποθέτει τη δημιουργία νέας θέσης. Μέχρι τότε θα ανατεθούν προσωρινά σε κατάλληλο πρόσωπο από το υφιστάμενο προσωπικό καθήκοντα βιβλιοθηκάριου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Παπαπέτρου και ληφθείσα στις 16 Ιανουαρίου 1986.

«Ο Ζήνωνας Κυριάκου από την Τάλα Πάφου, ένας φτωχός βιοπαλαιστής, μοναδικός προστάτης της οικογένειάς του, με σοβαρά κλονισμένη υγεία, αφού έχει υποβληθεί σε τρεις εγχειρήσεις στο κεφάλι και ζει με βαλβίδα, απολύθηκε από τις τάξεις της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, με βάση τους Πειθαρχικούς Κανονισμούς της Αστυνομίας 1958—1983.

Οι Πειθαρχικοί Κανονισμοί της Αστυνομίας με βάση τους οποίους απολύθηκε ο Ζήνωνας Κυριάκου, έχουν κηρυχθεί άκυροι και μη υφιστάμενοι με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερομηνίας 25.11.1985 στην προσφυγή 385/85.

Μετά την πιο πάνω δικαστική απόφαση ο Ζήνωνας Κυριάκου ζήτησε την επαναπρόσληψή του στην Αστυνομική Δύναμη Κύπρου, αλλά το αίτημά του δεν ικανοποιήθηκε.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Γιατί μέχρι σήμερα ο Ζήνωνας Κυριάκου δεν έχει επαναπροσληφθεί στις τάξεις της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, αφού οι Κανονισμοί με βάση τους οποίους απολύθηκε ήταν παράνομοι και έχουν ακυρωθεί ή θεωρηθεί σαν μη υφιστάμενοι από το Ανώτατο Δικαστήριο;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Παπαπέτρου.

«Ο κ. Ζήνωνας Κ. Ιωάννου γράφτηκε στην Αστυνομική Δύναμη στις 7.5.73, είναι έγγαμος και έχει δύο κόρες ηλικίας 8 και 9 χρόνων. Από τις 10.7.77 υπηρετούσε στο Σταθμό Πόλεως Πάφου και στις 8.1.80 διέπραξε τα πιο κάτω πειθαρχικά παραπτώματα:

- (α) Ανυπακοή εις διαταγάς,
- (β) αμέλεια καθήκοντος.

Διώχθηκε πειθαρχικά και του επεβλήθη η ποινή του εξαναγκασμού προς παραίτηση. Την καταδίκη του, εφεσίβαλε ενώπιον του Αρχηγού Αστυνομίας, η οποία εξεδικάσθηκε από τον Υπαρχηγό Αστυνομίας στις 1.9.77, ο οποίος επεκύρωσε την επιβληθείσα από το Πρωτόδικο Πειθαρχικό Δικαστήριο ποινή του εξαναγκασμού προς παραίτηση.

2. Ο Ζήνων Κ. Ιωάννου, με επιστολή του στον Υπουργό Εσωτερικών, ζήτησε επαναπρόσληψή του στη Δύναμη της Αστυνομίας και οικονομικής βοήθειας. Κατόπιν υποβληθείσας πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο τούτο παραχώρησε σ' αυτόν με την απόφαση του Αρ. 19.497 και ημερ. 4.9.80, φιλοδώρημα ανερχόμενο στις £1,372.64, χαριστικώς καθ' ότι πάσχει από υδροκεφαλική ασθένεια συνεπεία τροχαίου δυστυχήματος που επισυνέβηκε το 1970 προ της εγγραφής του στην Αστυνομική Δύναμη και είχε υποβληθεί σε ενδοκρανική εγχείρηση στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

3. Σύμφωνα με απόφαση του Νομικού Τμήματος η απόλυση του εξακολουθεί να ισχύει και μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην προσφυγή υπ' αρ. 385/85 (Αστυφύλακα Η. Πατσαλίδη) διότι τότε δεν προσεβλήθηκε έγκαιρα ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τώρα ο ίδιος ο Ζήνων Κ. Ιωάννου καταχώρησε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο με αρ. 3/86 η οποία εκκρεμεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Οι επαγγελματίες ψαράδες εισηγήθηκαν επανειλημμένα στην Κυβέρνηση μια σειρά μέτρων που να αποτρέπουν τη δυνατότητα ανταγωνισμού τους από τους ερασιτέχνες.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα που συνδέεται με την επαγγελματική κατοχύρωση των ψαράδων μας;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων έλαβε και λαμβάνει πάντοτε σοβαρά υπόψη τις εισηγήσεις των επαγγελματιών ψαράδων σχετικά με τον ανταγωνισμό από ερασιτέχνες ψαράδες.

Για την προστασία των συμφερόντων των επαγγελματιών ψαράδων και την ορθολογιστική εκμετάλλευση των αλιευτικών αποθεμάτων της Κύπρου λήφθηκαν

διάφορα νομοθετικά μέτρα (τροποποίηση Νομοθεσίας και Θέσπιση Κανονισμών) και ιδρύθηκε η Προληπτική Υπηρεσία καθήκον της οποίας είναι να επιτηρεί στο μέτρο του δυνατού, την πιστή εφαρμογή της προαναφερόμενης νομοθεσίας.

Πρέπει να τονίσω ωστόσο ότι για να είναι αποτελεσματικά τα πιο πάνω μέτρα χρειάζεται στενή συνεργασία των επαγγελματιών ψαράδων με την Υπηρεσία Αλιείας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γεώργιο Σαββίδη και ληφθείσα στις 30 Ιανουαρίου 1986.

«Η έλλειψη Τεχνικής και Επαγγελματικής-Τεχνικής Σχολής σε ολόκληρη την περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου δημιουργεί πολλά εκπαιδευτικά προβλήματα και μεγάλες δυσκολίες σε γονείς και μαθητές.

Παρόλο που στο παρελθόν, όταν μελετήθηκε και συζητήθηκε σε διάφορα επίπεδα η δημιουργία μιας Τεχνικής Σχολής στα Κοκκινοχώρια, το σχέδιο εκρίθη από πολλούς σαν ένα από τα πιο επείγοντα και σημαντικά έργα εκπαιδευτικής ανάπτυξης, το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργικό Συμβούλιο έδειξαν ασυγχώρητη αμέλεια στην πρόωθηση αυτού του έργου.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων —

(α) Γιατί το έργο καθυστέρησε τόσο πολύ;

(β) Αν η Κυβέρνηση δεν έχει εγκαταλείψει το σχέδιο, τότε προτίθεται να το πραγματοποιήσει;»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γεώργιου Σαββίδη.

«Υστερα από την ίδρυση Ξενοδοχειακής Σχολής στο Παραλίμνι με την οποία έχουν ικανοποιηθεί σε κάποιο βαθμό ειδικές ανάγκες της περιοχής, το θέμα της ίδρυσης Τεχνικής Σχολής στα Κοκκινοχώρια ή εκείνο της διεύρυνσης της Ξενοδοχειακής Σχολής Παραλιμνίου για λειτουργία και άλλων ειδικοτήτων Τεχνικής Εκπαίδευσης μελετάται σε συνεργασία με άλλα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα με βάση τα νέα δεδομένα και τις προβλεπόμενες ανάγκες της περιοχής για εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό σε τεχνικούς τομείς.

Η πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας για ενίσχυση της Τεχνικής Εκπαίδευσης και ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών κάθε περιοχής είναι δεδομένη.

Επειδή, όμως, η ίδρυση μιας Τεχνικής Σχολής συνεπάγεται μεγάλες οικονομικές δαπάνες για κτίρια και εξοπλισμό, είναι απαραίτητο να διερευνάται προηγουμένως εξαντλητικά, με βάση τα προσφερόμενα στοιχεία και δεδομένα, κατά πόσο η Σχολή θα είναι βιώσιμη και θα εξυπηρετεί αποτελεσματικά τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής στην οποία θα ιδρυθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Στο συνοικισμό 'Κόκκινες' στο Στρόβολο, όπου διαμένουν πρόσφυγες, αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

(1) Δεν υπάρχει Δημοτικό Σχολείο με αποτέλεσμα τα παιδιά να πηγαίνουν με λεωφορείο στους γειτονικούς συνοικισμούς.

- (2) Τα μισά σπίτια δεν έχουν ηλιακούς θερμοσίφωνες.
- (3) Τα σπίτια δεν έχουν πογιατιστεί καθόλου και δεν έχει γίνει καμιά συντήρησή τους μέχρι τώρα.
- (4) Παρόλο που έχουν προβλεφθεί χώροι για πάρκα μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει καθόλου ψυχαγωγία των παιδιών του συνοικισμού.
- (5) Υπάρχει συνέχεια το πρόβλημα των απορροφητικών λάκκων.
Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:
 - (α) Υπάρχει πρόνοια για τη δημιουργία Δημοτικού Σχολείου και, αν ναι, πότε προγραμματίζεται;
 - (β) Πότε θα τοποθετηθούν ηλιακοί θερμοσίφωνες, και αν όσοι έχουν βάλει με δικά τους έξοδα θα αποζημιωθούν και πότε;
 - (γ) Πότε θα βαφτούν τα σπίτια και πότε θα γίνει συντήρησή τους;
 - (δ) Θα διαμορφωθούν οι χώροι για πάρκα σε πάρκα και αν ναι, πότε θα γίνει τούτο;
 - (ε) Υπάρχει μελέτη και/ή σκέψη για την επίλυση του προβλήματος των απορροφητικών λάκκων και, αν ναι, ποια είναι και πότε θα υλοποιηθεί;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει προγραμματίσει για φέτος την ανέγερση νέου Δημοτικού Σχολείου που θα εξυπηρετήσει τους Συνοικισμούς 'Κόκκινες' και 'Άσπρες' Στροβόλου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 7 Φεβρουαρίου 1986.

«Από μερικά χρόνια αντιμετωπίζουμε σοβαρά προβλήματα στη διάθεση των ντόπιων κρεάτων (δαμάλια, αρνιά) και τον περασμένο χρόνο είχαμε οξυμμένα προβλήματα διάθεσης αρνιών και δαμαλιών και το φετεινό χρόνο έχουν μείνει απούλητα πάνω από 3 χιλιάδες δαμάλια. Κύρια αιτία των προβλημάτων αυτών είναι οι εισαγωγές κατεψυγμένων και ημικατεψυγμένων κρεάτων από το εξωτερικό.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αναφέρει σε έκθεσή του ότι οι ανάγκες μας στην εσωτερική αγορά είναι μεγάλες και δεν πρέπει να παρουσιάζονται δυσκολίες στη διάθεση των ντόπιων κρεάτων.

Οι αγροτικές και κτηνοτροφικές οργανώσεις αναφέρουν ότι οι αιτίες είναι η διάθεση των ξένων εισαγόμενων κρεάτων ως ντόπιων και η παρουσίαση τους στο κοινό, τόσο από κρεοπώλες όσο και από τα εστιατόρια, ως ντόπιων κυπριακών κρεάτων.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Υπάρχει τακτικός έλεγχος στα κρεοπωλεία και στα εστιατόρια για την πώληση και το διαχωρισμό των ντόπιων κρεάτων από τα εισαγόμενα κατεψυγμένα κρέατα;

2. Στον κατάλογο των εστιατορίων και των 'σουγλιτσίδικων', αναγράφεται και διαχωρίζεται το εισαγόμενο κατεψυγμένο κρέας από το ντόπιο κυπριακό κρέας;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Η διάθεση των κρεάτων στην ντόπια αγορά είτε ντόπιων είτε εισαγομένων ρυθμίζεται με το σχετικό Διάταγμα που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 14Γ των περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανονισμός και Έλεγχος) Νόμων του 1962-1972 και που δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 17.1.1967.

Με βάση το πιο πάνω Διάταγμα οι λιανικές πωλήσεις των κρεάτων ρυθμίζονται και ο πωλητής οφείλει να εκθέτει επιγραφή η οποία πρόσθετα με την τιμή να δείχνει την προέλευση του εμπορεύματος και την κατηγορία αυτού αν είναι νωπό ή διατηρημένο με ψήξη ή κατεψυγμένο.

Το Υπουργείο, για να εφαρμόσει το Διάταγμα διενεργεί συστηματικό έλεγχο σ' όλα τα κρεοπωλεία και τις λιανικές αγορές και συνεργάζεται προς τούτο με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τις Τοπικές Αρχές.

Ο έλεγχος για το διαχωρισμό των ντόπιων κρεάτων από τα εισαγόμενα καλύπτει μόνο τις λιανικές πωλήσεις και γι' αυτό κανένας έλεγχος δε γίνεται στα εστιατόρια που προσφέρουν έτοιμα φαγητά γιατί δεν υπάρχει ειδική Νομοθεσία.

Αναφορικά με τον έλεγχο των κρεάτων στα «σουβλιτζιήδικα», όπως θα γνωρίζει ο έντιμος κ. Βουλευτής, χρησιμοποιείται σχεδόν μόνο ντόπιο χοιρινό κρέας γιατί η εισαγωγή κατεψυγμένου χοιρινού απαγορεύεται.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα έχει ήδη συμπληρωθεί. Το δεύτερο θέμα όπως είπαμε θα συζητηθεί στην ερχόμενη συνεδρία και το τρίτο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Βακτηριακό κάψιμο, τρόποι αντιμετώπισής του καθώς και οι επιπτώσεις στη γεωργία και την οικονομία του τόπου γενικότερα». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση της Επιτροπής είναι έτοιμη. Παρακαλώ τον Πρόεδρο να την καταθέσει.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΟ ΚΑΨΙΜΟ, ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ».

Παρόντες:-

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα που είχε εγγραφεί στην προηγούμενη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ και έχει επανεγγραφεί στις 30 Ιανουαρίου 1986 από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, παραπέμφθηκε με απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να εκφράσουν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση θέμα και στη συνέχεια ζήτησε από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου να ενημερώσουν την Επιτροπή σχετικά με το μέγεθος και την έκταση των ζημιών στις δενδροκαλλιέργειες από την ασθένεια «βακτηριακό κάψιμο» και για τα μέτρα που η Κυβέρνηση προτίθεται να πάρει για την καταπολέμηση της ασθένειας αυτής και την παροχή βοήθειας στους πληγέντες παραγωγούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου προκύπτουν τα πιο κάτω:

- (α) Η ασθένεια «βακτηριακό κάψιμο», που στον τόπο μας εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1984 σε χωριά της επαρχίας Λεμεσού, θεωρείται μια από τις πιο καταστρεπτικές και ταχύτατα εξαπλούμενες ασθένειες που προσβάλλει μηλιές, αχλαδιές, κυδωνιές, μοσφιλιές, πυράκανθα και άλλα καλλωπιστικά είδη. Η ασθένεια αυτή, που τα κύρια συμπτώματά της είναι η ξήρανση και το μαύρισμα των ανθών, η μάρανση, κύρτωση και το μαύρισμα νεαρών βλαστών και η ξήρανση των φύλλων, είναι ήδη πλατιά διαδεδομένη σε χωριά των επαρχιών Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου.
- (β) Η έκταση της μέχρι σήμερα προσβολής από το βακτηριακό κάψιμο, σε φυλλοβόλα οπωροφόρα δένδρα, (κυρίως μηλιές και αχλαδιές) αφορά 800 σκάλες περίπου παγκύπρια από το σύνολο των 4,500 καλλιεργήσιμων σκαλών. Ειδικότερα η κατάσταση σήμερα έχει ως ακολούθως:—

	Αριθμός προσβεβλημένων δένδρων	Αριθμός δένδρων προς εκρίζωση
(ι) Αχλαδιές	27,612	17,575
(ιι) Μηλιές	16,061	11,450

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, τα μέτρα τα οποία προτείνονται για την καταπολέμηση της ασθένειας «βακτηριακό κάψιμο», για τα οποία έχουν ήδη ενημερωθεί οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί, είναι το κλάδεμα και το κόψιμο των προσβεβλημένων τμημάτων των δένδρων, τα συνεχή ψεκασμάτα καθώς και η αντικατάσταση των προσβεβλημένων ποικιλιών με άλλα είδη δένδρων ή άλλων ποικιλιών ανθεκτικών στην ασθένεια.

Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου καταπολέμησης της ασθένειας αυτής, όπως αναφέρθηκε από τους ίδιους τους εκπροσώπους, το Υπουργείο Γεωργίας έχει ετοιμάσει σχέδιο για την παροχή οικονομικής βοήθειας στους πληγέντες παραγωγούς υπό τη μορφή επιχορηγήσεων και μακροπρόθεσμων δανείων. Σκοπός του σχεδίου αυτού, ειδικότερα είναι:—

- (α) Η ενθάρρυνση της εκρίζωσης και αντικατάστασης των προσβεβλημένων από το βακτηριακό κάψιμο δένδρων μηλιάς και αχλαδιάς με άλλες ποικιλίες πιο ανθεκτικές ή με άλλα δένδρα.
- (β) Η ανακοπή της ταχύτητας εξάπλωσης της ασθένειας αυτής ώστε να παρασχεθεί χρόνος για σταδιακή αντικατάσταση των ευπαθών ποικιλιών και να απαμβλυνθούν οι επιπτώσεις πάνω στη συνολική παραγωγή μήλων και αχλαδιών έτσι που να καλύπτονται οι ανάγκες της ντόπιας αγοράς.
- (γ) Η παροχή επιχορηγήσεων και δανείων στους παραγωγούς που θα εκρίζωνουν τα προσβεβλημένα δένδρα και θα τα αντικαθιστούν με άλλες ανθεκτικές ποικιλίες ή άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες.
- (δ) Η ανάληψη από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων της εισαγωγής ανθεκτικών στο βακτηριακό κάψιμο ποικιλιών.
- (ε) Η παροχή δωρεάν τεχνικής βοήθειας και συμβουλών για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων εξυγίανσης των προσβεβλημένων δένδρων και προστασίας των υγιών φυτειών από μέρους των καλλιεργητών για τη μείωση των ζημιών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Εκφέροντας τις απόψεις τους πάνω στο υπό εξέταση θέμα οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων, αφού τόνισαν τη σοβαρότητα και την έκταση του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί στο γεωργικό τομέα από το βακτηριακό κάψιμο, διατύπωσαν αριθμό εισηγήσεων για την αντιμετώπισή του. Ειδικότερα υποστήριξαν την ανάγκη άμεσης έγκρισης και υλοποίησης του σχεδίου οικονομικής και άλλης ουσιαστικής βοήθειας προς τους πληγέντες παραγωγούς, την επέκταση και την εντατικοποίηση της διαφωτιστικής εκστρατείας, την επιχορήγηση των γεωργικών φαρμάκων και τη δωρεάν απολύμανση των επηρεαζόμενων περιοχών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχοντας υπόψη τις σοβαρές ζημιές που έχουν προκληθεί στο γεωργικό τομέα ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών από την ασθένεια βακτηριακό κάψιμο θεωρεί απαραίτητη την εκ μέρους των αρμοδίων παροχή κάθε οικονομικής και τεχνικής βοήθειας προς τους πληγέντες γεωργούς. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή εκφράζει την επιθυμία της όπως το σχέδιο που μελετάται από την Κυβέρνηση περιλαμβάνει μέτρα ουσιαστικής οικονομικής και τεχνικής βοήθειας προς κάθε πληγέντα γεωργό. Παράλληλα η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους όπως εντείνουν περαιτέρω τη διαφωτιστική εκστρατεία τους όσον αφορά τα μέτρα πρόληψης ή καταπολέμησης της φυτικής αυτής ασθένειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές έχει το λόγο.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η ασθένεια «βακτηριακό κάψιμο», παρουσιάστηκε κατ' αρχήν στην Επαρχία Λεμεσού το 1984. Σε διάστημα ενός χρόνου ξαπλώθηκε σ' ολόκληρη την Κύπρο

με αποτέλεσμα να προσβληθούν 800 σκάλες από μηλιές και αχλαδιές με συνολικό αριθμό δένδρων μέχρι της στιγμής 44,000 περίπου. Ένας αριθμός από 30,000 δένδρα θα πρέπει να εκριζωθούν αμέσως πριν το καλοκαίρι, διότι με τη ζέστη και την υγρασία η ασθένεια, αν δεν περιορισθεί, θα επεκταθεί και στο τελευταίο χωριό της Κύπρου.

Δυστυχώς μέχρι της στιγμής ριζικοί τρόποι αντιμετώπισης του βακτηρίου δεν υπάρχουν. Όλα θα εξαρτηθούν από τον καιρό, όχι βεβαίως για να εξευρεθεί θεραπεία αλλά απλώς να περιορισθεί και να καθυστερήσει για λίγο ακόμα καιρό η πλήρης καταστροφή των επηρεασθεισών ποικιλιών.

Η ασθένεια αυτή άρχισε από την Αμερική προ τριακονταετίας περίπου. Μεταφέρθηκε στην Ευρώπη. Περισσότερο επηρέασθηκε η Γαλλία και τελευταία επεκτάθηκε και σε άλλες χώρες καθώς και στην Τουρκία και ίσως και στο Ισραήλ. Η μόνη θεραπεία είναι η εκρίζωση και η αντικατάσταση των επηρεασθέντων δένδρων με ανθεκτικότερες ποικιλίες και υποκείμενα.

Ανθεκτικές ποικιλίες από μηλιές υπάρχουν και εισήχθησαν αρκετές ποσότητες. Αχλαδιές όμως δεν εξευρέθησαν και το φρούτο τούτο υπάρχει φόβος σύντομα να εκλείψει από την Κύπρο, ή να περιορισθεί σημαντικά, ιδίως η ποικιλία SUPERFINE.

Το εισόδημα που είχαν οι παραγωγοί μας από τα μήλα και τα αχλάδια ανήλθε το 1985 σε £3,000,000 περίπου. Το ποσό τούτο δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητο. Ο αγροτικός μας κόσμος όμως από φέτος θα εισπράττει λιγότερα και θα έλθει εποχή, μέχρις ότου οι νέες ποικιλίες δώσουν καρπό, που δεν θα έχουν να εισπράξουν τίποτε.

Το Υπουργείο Γεωργίας προώθησε ήδη κάποιο σχέδιο το οποίο προνοεί σαν αποζημίωση £80 κατά σκάλα. Στην επιτροπή ελέχθη ότι προνοούσε £100 κατά σκάλα. Το σχέδιο δεν είναι καθόλου ικανοποιητικό για τους παραγωγούς.

Με τις £80 που προβλέπει το σχέδιο ούτε τα μεροκάματά τους δεν καλύπτουν οι επηρεασθέντες παραγωγοί.

Υποφερτή αποζημίωση θα ήταν £100 κατά δένδρο, ανάλογα με την ηλικία και την απόδοση σε καρπό ώστε να καλύπτεται η παραγωγή 3-4 χρόνων εκάστου δένδρου.

Πρόσθετα να παραχωρηθούν δάνεια μακροπρόθεσμα κατά σκάλα τουλάχιστο διπλάσια απ' όσα προβλέπει το σχέδιο, για να μπορέσουν οι γεωργοί να προετοιμάσουν τα χωράφια τους για την επόμενη θητεία των νέων καλλιεργειών τους και σε όλα τα χωράφια που προσβλήθηκαν να γίνουν δωρεάν απολυμάνσεις.

Οι αγρότες χάνουν τα δένδρα τους και τα εισοδήματά τους. Ελπίδες και κόποι δεκάδων χρόνων εξανεμίζονται σε λίγους μήνες. Γι' αυτό και βρίσκονται σε απόγνωση και εκπέμπουν σήμα κινδύνου ζητώντας βοήθεια και προστασία. Όπως μας λέει το Υπουργείο, προστασία για τα δένδρα δεν υπάρχει. Πρέπει όμως η Κυβέρνηση με απλοχεριά να δώσει τη βοήθειά της για να σωθεί και ο αγρότης και η ύπαιθρος.

Η αστυφιλία μαστίζει τα χωριά μας και χρόνο με χρόνο η ύπαιθρος φθίνει. Υπάρχουν χωριά σωστά γηροκομεία που ο μέσος όρος ηλικίας είναι 65 χρόνων. Σε πλείστα χωριά γάμοι δεν γίνονται από δεκάδες χρόνια και παιδικά γέλια έπαψαν ν' ακούονται. Σε λίγα χρόνια μερικά απ' αυτά θα μετατραπούν σε χωριά φαντάσματα και θα μας τα θυμίζουν οι διάφοροι σύνδεσμοι αποδήμων στις εκάστοτε συνεστιάσεις τους στα διάφορα κέντρα των πόλεων. Γι' αυτό και η

Κυβέρνηση έχει υποχρέωση να βοηθήσει με όλες της τις δυνάμεις και να προσφέρει όσο το δυνατό περισσότερα στους πληγέντες.

Έφθασε ο καιρός που πρέπει η Κυβέρνηση να μελετήσει νέους τρόπους και να εφαρμόσει νέα σχέδια σε νέες βάσεις για την πάταξη της αστυφιλίας και την ενθάρρυνση των κατοίκων για να παραμένουν στα χωριά τους. Διότι χωρίς εισόδημα, χωρίς δουλειές και ανέσεις, χωρίς δρόμους και ακόμα χωρίς νερό είναι αδύνατο να κρατηθούν οι αγρότες και πολύ περισσότερο οι νέοι στα χωριά τους.

Η κατάσταση δυστυχώς είναι περισσότερο από σοβαρή και αν δεν γίνουν ουσιαστικές και ριζικές αλλαγές στους τρόπους προώθησης των καυτών και πολλαπλών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα χωριά μας, κυρίως τα απομακρυσμένα από την πόλη, καμιά δύναμη δεν θα είναι ικανή να σταματήσει την αστυφιλία και θα ερημώσει τελείως η ύπαιθρος. Εκτός και αν κατά την Κυβέρνηση είναι ασύμφορος στο κράτος και θα πρέπει να ερημώσει και όλοι οι αγρότες να εγκατασταθούν στις πόλεις, οπότε θα λυθούν αυτόματα και όλα τους τα προβλήματα.

Επαναλαμβάνω ότι το σχέδιο βοήθειας που απαραίτητα χρειάζεται να βελτιωθεί πρέπει να προωθηθεί το συντομότερο και να καλύπτει όλους καθώς και εκείνους που έχουν ήδη εκριζώσει τα δένδρα τους.

Παράλληλα όμως πρέπει να μελετηθούν τρόποι για πλήρη αποζημίωση, ώστε η βοήθεια που θα δοθεί στους γεωργούς να είναι ίση με τις ζημιές που υπέστησαν ή και θα υποστούν. Γι' αυτό οι αποζημιώσεις θα πρέπει να δοθούν κατά δένδρο και όχι κατ' αποκοπή και ανάλογα με την ηλικία του δένδρου.

Άλλα μέτρα:

Η βοήθεια να είναι συνεχής μέχρις ότου μπορέσουν οι γεωργοί να αντικαταστήσουν τα δένδρα τους και τους αποδώσουν καρπό.

Αν θα συνεχισθούν οι ψεκασμοί για καθυστέρηση ή και περιορισμό της αρρώστειας η Κυβέρνηση θα πρέπει να τους επιχορηγήσει σε μεγάλο βαθμό διότι τα φάρμακα αυτά είναι πανάκριβα και οι ψεκασμοί πολύ συχνοί. Φυσικά οι ψεκασμοί θα είναι ματαιοπονία, και μόνον η εκρίζωση και το κάψιμο θα σταματήσει το κακό.

Ο ΟΓΑ να απαλλάξει τους πληγέντες παραγωγούς από τα ασφάλιστρα για τα λίγα εισοδήματα που τους απέμειναν και να επιχορηγηθεί το ηλεκτρικό ρεύμα για τους ψυκτικούς θαλάμους καθώς και το νερό που παίρνουν και ποτίζουν τα δένδρα τους.

Υπάλληλοι του Υπουργείου Γεωργίας να σταλούν στο εξωτερικό για ειδίκευση για να μην αναγκασζόμεθα να φέρνουμε ειδικούς από το εξωτερικό να μας βοηθήσουν.

Τα δάνεια που θα δοθούν να είναι χαμηλότοκα και μακροπρόθεσμα. Και να τοποθετηθούν περισσότεροι γεωπόνοι στην ύπαιθρο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πριν τελειώσω θα ήθελα να επισημάνω και δύο άλλες ασθένειες που παρουσιάστηκαν. Την Ευλογιά που επηρεάζει και παραμορφώνει τον καρπό της χρυσομηλιάς, καθώς και τον καρκίνο των δένδρων που προκαλείται στα ριζώματα των νεαρών δενδρυλλίων και που παρουσιάστηκε στα κυβερνητικά φυτώρια. Στην Αχέλεια το 1985 προσβλήθηκαν 800 δενδρύλλια και στο Σαϊττά που ήδη έχει εγκαταλειφθεί, τα προσβληθέντα δενδρύλλια ξεπέρασαν τις 3,000.

Η ασθένεια αυτή βρίσκεται μέσα στο χώμα και προσβάλλει κυρίως τα πυρηνόκαρπα δένδρα. Υπάρχουν περιπτώσεις που το καρκίνωμα μετατρέπεται σε όγκο μεγάλων διαστάσεων και επηρέαστηκαν ήδη αρκετές κοινότητες στην περιοχή Κάμπου που οι τελευταίοι πήραν δενδρύλλια από κυβερνητικά φυτώρια.

Η άποψη του Υπουργείου Γεωργίας είναι ότι με καλή περιποίηση και τακτικό πότισμα των δένδρων δεν υπάρχει κίνδυνος καταστροφής και ζημιών. Τα δένδρα επιβιώνουν χωρίς ο καρκίνος να χαθεί. Ήδη στα φυτώρια γίνεται εκκαθάριση των δένδρων.

Θα ήθελα να συμφωνήσω με την άποψη αυτή του Υπουργείου. Επειδή όμως ορισμένοι δενδροκαλλιεργητές μας επισκέφθηκαν μέσα στη Βουλή και εξέφρασαν τους φόβους και την αγωνία τους για την ασθένεια του καρκίνου, θα ήθελα να προειδοποιήσω τους υπευθύνους να παρακολουθούν από κοντά την όλη κατάσταση για να μην υπάρξουν μελλοντικές συνέπειες.

Ήδη από πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στις εφημερίδες αρκετοί πληγέντες καλλιεργητές της περιοχής Γερατζιών, Κάμπου, Τσακκίστρας και Πιτσιλιάς σκέπτονται να καταθέσουν αγωγή εναντίον του Υπουργού Γεωργίας για τις τεράστιες ζημιές που υπέστησαν από τη χορήγηση δενδρυλλίων με καρκίνο από το Υπουργείο Γεωργίας.

Οι παραγωγοί ισχυρίζονται ότι τα δενδρύλλια από τα Κυβερνητικά φυτώρια άρχισαν να διατίθενται πριν από επτά χρόνια. Παρόλες τις προειδοποιήσεις τους προς το Υπουργείο κανένα μέτρο δεν ελήφθη με αποτέλεσμα οι παραγωγοί να υποστούν ζημιές που ανέρχονται σε δεκάδες χιλιάδες λίρες.

Η μεγαλύτερη όμως ζημιά εκτός από τα καταστραφέντα δένδρα, τα λιπάσματα, το πότισμα και τους κόπους των παραγωγών, είναι η απώλεια της γης. Διότι σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία γη που δέχτηκε καρκινογόνα φυτά, δεν μπορεί να δεχθεί οποιοδήποτε άλλο φυτό, αφού οι μύκητες του καρκίνου μένουν στο χώμα και κανένας τρόπος δεν υπήρξε μέχρι σήμερα για να απαλλαγεί από αυτή την ασθένεια.

Όπως ισχυρίζονται οι παραγωγοί δεν μπορούν ούτε να χρησιμοποιήσουν το ίδιο φαλλίδι για να κλαδέψουν τα φυτά τους γιατί η ασθένεια είναι πολύ μεταδοτική. Ούτε ακόμη με την ίδια τσάππα δεν μπορούν να σκαλίσουν τα φυτά αυτά, όπως και στο βακτηριακό κάψιμο.

Το Υπουργείο από το 1980 έδωσε χιλιάδες δενδρύλλια με καρκίνο. Όταν κατ' αρχήν καταγγέλθηκε το γεγονός, το Υπουργείο αρνείτο επίμονα ότι τα δενδρύλλια των φυτωρίων Γαλάτας, Τρικουκιάς και Σαϊττά είχαν καρκίνο. Αποτέλεσμα οι τεράστιες ζημιές που υπέστησαν οι παραγωγοί και η οικονομία μας.

Για την επιβεβαίωση των όσων ανέφερα πιο πάνω θα αναγνώσω μια επιστολή ημερ. 5.6.85 που εστάλη προς τον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων από ομάδα παραπανουμένων γαιοκτημόνων.

« Έντιμε κύριε,

Σας είναι καλώς γνωστό ότι μεταφέρθηκε νερό από τον ποταμό Ξερού εις Γερακιές, με προοπτική να αρδεύονται 216 σκάλες γης.

Οι υπογεγραμμένοι γαιοκτήμονες εμπίπτοντες εντός του σχεδίου αρδεύσεως καταστρέψαμε 30 σκάλες αμπελιών, χάνοντας τα εισοδήματά μας και τη στρεμματική επιχορήγηση για να τα μετατρέψουμε σε κήπους.

Κατασκευάσαμε κρατόνια, λωρίδες και εγκαταστήσαμε βελτιωμένα συστήματα αρδύσεως και ξοδεύσαμε εκατοντάδες λίρες έκαστος.

Εν τω μεταξύ προμηθευτήκαμε περί τα 900 δενδρύλλια (κερασιές, αχλαδιές, μηλιές, ροδακινιές, δαμασκηγιές κλπ.) από τα κυβερνητικά φυτώρια.

Τώρα αποδείχθηκε ότι όλα τα φυτά που μας προμήθευσε το Τμήμα Γεωργίας έναντι πληρωμής ήσαν όλα καρκινωμένα, με αποτέλεσμα να ξηραίνονται το ένα μετά το άλλο και σε δύο τρία χρόνια όλα τα δένδρα μας θα ξηραθούν.

Δια την τιοιαύτη κατάσταση (έξοδα και ζημιές χιλιάδων λιρών) ακέραιη την ευθύνη φέρουν τμήματα του Υπουργείου σας και διά τούτο παρακαλούμε όπως αποσταλούν αρμόδιοι υπάλληλοι του Υπουργείου σας και σε συνεργασία μετά των ενδιαφερόμενων γαιοκτημόνων, εκτιμήσουσι τις ζημιές και μας δοθεί λογική αποζημίωση.

Εν εναντία περιπτώσει θα αναγκασθούμε να προσφύγουμε στα δικαστήρια.

Το θέμα είναι σοβαρότατο και ελπίζομε να ανταποκριθείτε δεόντως και επειγόντως.

Οι παραπονούμενοι γαιοκτήμονες.

Α. Ηλιάδης, Α. Γαβριήλ, Π. Χαραλάμπους, Ν. Αντωνιάδης και Σ. Χ' Σοφοκλέους».

Είναι φανερό με την πιο πάνω επιστολή ότι ολόκληρη την ευθύνη για τις ζημιές της περιοχής Γερατζιών και άλλων, φέρει το Υπουργείο Γεωργίας.

Γι' αυτό έχει υποχρέωση η Κυβέρνηση να βοηθήσει αμέσως, αν δεν το έπραξε, και να αποζημιώσει στο ακέραιο τους πληγέντες αγρότες όχι μόνο για την αξία των δενδρυλλίων, τα λιπάσματα, την κατασκευή κρατονίων, την αξία των καταστραφέντων αμπελιών, το πότισμα, τα ημερομίσθιά τους κλπ., αλλά και τη ζημιά που υπέστησαν από την απώλεια της γης τους που δεν μπορούν πλέον να καλλιεργήσουν αφού οι μήκυτες του καρκίνου εξακολουθούν να μένουν στο χώμα και δεν θα μπορέσουν εύκολα να τους απαλλαγούν.

Επιπρόσθετα γίνεται εισήγηση όπως και για τις τρεις ασθένειες, βακτηριακό κάψιμο, ευλογιά και καρκίνο των δένδρων, καταβληθεί κάθε προσπάθεια από μέρος της Κυβέρνησης για πλήρη και συνεχή διαφώτιση των αγροτών μας, ώστε να αποφευχθούν περαιτέρω ζημιές και καταστροφές στην ύπαιθρο καθώς και δυσμενέστερες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου γενικότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, η ώρα είναι προχωρημένη και νομίζω ότι η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής περιγράφει το πρόβλημα στην έκτασή του και δίδει τις ορθές διαστάσεις του.

Όσον αφορά το καρκίνωμα στις ρίζες των δένδρων είναι γεγονός ότι είναι ένα επιπρόσθετο πρόβλημα που επηρεάζει τις περιοχές ειδικά εκείνες του Κάμπου, της Τσακκίστρας και των Γερακιών. Αλλά εκείνο το οποίο ήθελα να υπογραμμίσω ζητώντας το λόγο είναι για να αναφέρω πως ήδη η Κυβέρνηση

εξάγγειλε μια βοήθεια που προτίθεται να δώσει στους επηρεασθέντες γεωργούς, η οποία, όμως, είναι πολύ χαμηλή και δεν ανταποκρίνεται στο ύψος των ζημιών και των καταστροφών που έχουν γίνει, και η εισήγηση την οποία θέλω να υποβάλω προς το Σώμα είναι να δοθεί προς την αρμόδια Επιτροπή η εντολή να παρακολουθήσει το θέμα απ' όλες τις πλευρές του — και για βακτηριακό κάψιμο και για το καρκίνωμα στις ρίζες των δένδρων — για να μπορέσει να εξεταστεί τούτο με βάση τα σχέδια τα οποία ανακοινώθηκε ότι η Κυβέρνηση έχει προετοιμάσει γι' αυτό το θέμα.

Γι' αυτό εισηγούμαι όπως η Επιτροπή συνεχίσει να παρακολουθεί το θέμα για να δει πώς θα βοηθηθούν οι πληγέντες παραγωγοί που επηρεάστηκαν από το βακτηριακό κάψιμο αλλά και από το καρκίνωμα στις ρίζες των δένδρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, δεν χρειάζεται να δοθούν οποιεσδήποτε εντολές σε οποιαδήποτε Επιτροπή. Είναι μέσα στα αυτόματα δικαιώματα μιας Επιτροπής ο Κοινοβουλευτικός έλεγχος. Επομένως η Επιτροπή μπορεί να κάμει τη δουλειά της και οποιοσδήποτε θεωρήσει ότι χρειάζεται την έκθεση μέσα στο Σώμα για περαιτέρω συζήτηση να το κάμει.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η ασθένεια αυτή εισήχθη από επιπολαιότητα κάποιων οι οποίοι μετέφεραν στην Κύπρο αυτό το κακό και ασφαλώς δεν πρέπει να επιρρίπτουμε ευθύνη στην Κυβέρνηση γιατί υπάρχει αυτή η ασθένεια στην Κύπρο. Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Γεωργίας μερίμνησαν μόλις παρουσιάστηκε η ασθένεια για την ετοιμασία σχεδίου για το οποίο κατατοπίστηκε η Επιτροπή Γεωργίας. Το σχέδιο αυτό αναφέρεται στην ενθάρρυνση της εκρίζωσης και αντικατάστασης των προσβεβλημένων με βακτηριακό κάψιμο δένδρων, την ανακοπή της ταχύτητας της εξάπλωσης της ασθένειας, τη σταδιακή αντικατάσταση των ευπαθών ποικιλιών, την παροχή επιχορηγήσεων και δανείων, την ανάληψη από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων του έργου της εισαγωγής ανθεκτικών στο βακτηριακό κάψιμο ποικιλιών, την παροχή δωρεάν τεχνικής βοήθειας και συμβουλών και πολλά άλλα. Επίσης την περασμένη Τρίτη σε περιφερειακή σύσκεψη στον Αγρό ο Υπουργός Γεωργίας ανέγγειλε ότι οι £80 κατά σκάλα που θα δίδονται στους γεωργούς είναι μόνο για την εκρίζωση των προσβεβλημένων δένδρων και όχι για την κάλυψη των ζημιών είτε για οτιδήποτε άλλο. Ήταν μόνο για την εκρίζωση και οι γεωργοί που παρευρίσκονταν στη σύσκεψη βρήκαν ότι το ποσό κατά μέσο όρο ήταν ικανοποιητικό για το σκοπό για τον οποίο παραχωρείτο.

Η Κυβέρνηση, το Υπουργείο Γεωργίας, έχει μελετήσει σχέδιο το οποίο ακόμα δεν έγινε γνωστό στο Σώμα. Έτσι θα πρέπει να περιμένουμε να ακούσουμε όλα τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή που θα ληφθούν στην ολότητά τους και τότε να επικρίνουμε ή να συγχαρούμε το Υπουργείο για τον τρόπο που ενήργησε.

Όσον αφορά τις άλλες ασθένειες και αυτό που ετονίσθη ότι εργαλεία δεν μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν, πιστεύω ότι είναι λάθος. Τα αγροτικά εργαλεία απολυμαίνονται σε κάθε περίπτωση. Δεν σημαίνει ότι ένα ψαλίδι που θα

χρησιμοποιηθεί σ' ένα δένδρο θάπρεπε να το πετάξουμε για να πάρουμε άλλο φαλίδι. Το φαλίδι εκείνο απολυμαίνεται και ξαναχρησιμοποιείται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Είναι φανερό από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας πως η φυτική ασθένεια για την οποία συζητούμε και που έπληξε συγκεκριμένες δενδροκαλλιέργειες αποτελεί ένα τεράστιο πλήγμα και για την αγροτική οικονομία γενικά αλλά και ειδικότερα για τους πληγέντες παραγωγούς μας.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή οι ζημιές στην παραγωγή ξεπέρασαν τα £3.000.000. Και βέβαια οι ζημιές συνεχίζονται γιατί η αντιμετώπιση της ασθένειας απαιτεί και χρόνο και λήψη συγκεκριμένων μέτρων.

Αν πήραμε βέβαια το λόγο δεν είναι ούτε για να επαναλάβουμε το περιεχόμενο της Έκθεσης ούτε για να υπογραμμίσουμε απλώς τη σοβαρότητα του θέματος.

Εκείνο που κύρια θέλουμε να τονίσουμε είναι η ανάγκη ανάληψης μιας συγκεκριμένης πραγματικής εκστρατείας από το Υπουργείο Γεωργίας τόσο για την καταπολέμηση όσο και για την πρόληψη κυρίως της παραπέρα επέκτασης της φοβερής αυτής φυτικής ασθένειας.

Τα μέτρα που κρίνονται επιστημονικά επιβεβλημένα να ληφθούν δεν είναι αρκετό να αναφέρονται από τους αρμοδίους. Θα πρέπει άμεσα και χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση να υλοποιηθούν. Και για τον σκοπό αυτό η συνεργασία των κατά τόπους Τμημάτων Γεωργίας, των παραγωγών και των Αγροτικών Οργανώσεων είναι αναγκαία και για την καταπολέμηση αλλά και για την πρόληψη της ασθένειας.

Για την εφαρμογή των μέτρων αντιμετώπισης της ασθένειας είναι απαραίτητη η γενναιόδωρη οικονομική βοήθεια προς τους πληγέντες παραγωγούς. Και θα πρέπει εδώ να επισημάνουμε ότι ανεξάρτητα από το ποσό που θα παραχωρείται κατά δένδρο για σκοπούς εκρίζωσης, θα πρέπει να εγκριθεί απαραίτητα ένα επιπρόσθετο ποσό σαν βοήθεια για την απώλεια εισοδήματος που να υπολογίζει την αξία του φυτικού κεφαλαίου και τα έξοδα εγκατάστασης. Και ανεξάρτητα απ' αυτό συμφωνούμε με τον κ. Κουρτελλάρη ότι το ποσό των £80 δεν είναι ένα ικανοποιητικό ποσό. Ακόμα θα πρέπει να παραχωρηθούν μακροπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια το συντομότερο, να υπάρξει ουσιαστική επιχορήγηση των γεωργικών φαρμάκων και να υπάρξει προτεραιότητα στην παραχώρηση δενδρυλλίων που θα προκριθούν για να αντικαταστήσουν τα δένδρα που θα εκρίζωθούν.

Μόνο με την υλοποίηση αυτών των μέτρων θα ενθαρρυνθούν οι πληγέντες παραγωγοί στην εκρίζωση και αναπλήρωση των δενδροκαλλιεργειών τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Μιλώντας για το συγκεκριμένο πλήγμα σ' ένα τομέα της αγροτικής μας παραγωγής δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στο ρόλο της ασφάλισης της γεωργικής παραγωγής που έχει βασική σημασία στην προστασία του αγροτικού εισοδήματος. Τι έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση; Παρόλο που υπάρχει και

λειτουργεί στον τόπο μας από αρκετά χρόνια Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης, εντούτοις οι πληγέντες παραγωγοί έμειναν στην πραγματικότητα εκτεθειμένοι στις καταστροφές και τις ζημιές της συγκεκριμένης φυτικής ασθένειας. Το έχουμε πει επανειλημμένα απ' αυτό το Βήμα. Επιβάλλεται η ολοκλήρωση της προστασίας του Κύπριου αγρότη με επέκταση σ' όλους τους κινδύνους που οφείλονται σε καιρικές αντιξοότητες αλλά και ασθένειες σ' όλο το φάσμα της αγροτικής παραγωγής. Πώς είναι δυνατόν να αφήνεται απροστάτευτο το εισόδημα του αγρότη στις μεγάλες διακυμάνσεις της γεωργικής παραγωγής σαν αποτέλεσμα τέτοιων ασθενειών όπως είναι το βακτηριακό κάψιμο για το οποίο σήμερα συζητούμε; Κι' ακόμα κάτι. Ουσιαστική ασφάλιση δεν σημαίνει μόνο παθητική ασφάλιση όπως την εννοούμε σήμερα στην Κύπρο και όπως μονοδιάστατα εφαρμόζεται στη γνωστή περιορισμένη έκταση. Ασφάλιση σημαίνει και πρόληψη ζημιών από κινδύνους και ασθένειες που μπορούν να προβλεφθούν βέβαια και να αντιμετωπισθούν έγκαιρα. Κι' αυτή η μορφή ασφάλισης που είναι ίσως και πιο σημαντική, δηλαδή η ενεργητική ασφάλιση που περιλαμβάνει μέτρα για την πρόληψη της ζημιάς, μπορεί να μειώσει και το κόστος της παθητικής, της εκ των υστέρων, δηλαδή, ασφάλισης.

Δυστυχώς, όπως έχουν σήμερα τα πράγματα με τον ΟΓΑ η ασφάλιση βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Και βέβαια δεν υπάρχει καμιάς μορφής ενεργητική ασφάλιση.

Με αφορμή το πλήγμα από τη συγκεκριμένη φυτική ασθένεια για την οποία σήμερα συζητούμε θα πρέπει να επισημάνουμε την ανάγκη για μέτρα καταπολέμησης των φυτικών ασθενειών όχι εκ των υστέρων και πολύ αργά αλλά έγκαιρα στα πλαίσια ενός συστήματος ενεργητικής ασφάλισης που θα προλαμβάνει ή θα περιορίζει δραστικά τις ζημιές.

Μόνο μ' αυτό τον τρόπο θα υπάρξει και μια ουσιαστική σύνδεση του γενικότερου προβλήματος ανάπτυξης και προγραμματισμού της γεωργικής παραγωγής.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα περιμένουμε τη γρήγορη και συντονισμένη εφαρμογή της δέσμης μέτρων που αναφέρονται στην Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας για την καταπολέμηση της συγκεκριμένης φυτικής ασθένειας.

Θα παρακολουθήσουμε την εφαρμογή αυτών των μέτρων και αν υπάρξει ανάγκη θα επανέλθουμε και στο μεταξύ συμφωνούμε με την εισήγηση όπως το θέμα παρακολουθήσει από κοντά η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω πως θα χρειαστούν δευτερολογίες για το θέμα. Ορίστε.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Θα το κλείσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν χρειάζεται κλείσιμο, διότι υπάρχει η Έκθεση.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Με δυο λόγια θα απαντήσω, κ. Πρόεδρε. Μόνο με δυο λόγια από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Βέβαια το ποιος έφερε την ασθένεια εδώ δεν γνωρίζει κανένας, διότι, όπως μας είπε και το Υπουργείο Γεωργίας πιθανόν και τα ίδια τα πουλιά να μετέφεραν την ασθένεια αυτή.

Οι ίδιες οι οργανώσεις αντέδρασαν στο ποσό των £80 ή £100 που προνοεί το σχέδιο σαν αποζημίωση και είπαν ότι το σχέδιο δεν είναι ικανοποιητικό.

Όσον αφορά τα εργαλεία, πάλι οι ίδιοι οι αγρότες στην επιστολή τους παραπονούνται ότι δεν μπορούν να τα ξαναχρησιμοποιήσουν. Φυσικά όταν έχουν και κουβαλούν μαζί τους τα σχετικά φάρμακα και μετά από κάθε κόψιμο ή κάθε δυο τσαπίες απολυμαίνονται τα εργαλεία και συνεχίζουν. . . .

Φυσικά δεν φταίει η Κυβέρνηση για το βακτηριακό κάψιμο. Φέρει όμως ευθύνη για τον καρκίνο των δένδρων που προέρχονταν από φυτώρια που ήταν τα ίδια καρκινογόνα.

Τελειώνοντας, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να καλέσω την Κυβέρνηση όπως εντός 15 ημερών ή ενός μηνός καταθέσει Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό για ανακούφιση των πληγέντων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φθάσαμε στο τέλος της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα γίνει την Πέμπτη, στις 13 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1986.
- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1986.
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1986.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1986.
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1986.
- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.
- (10) Ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (11) Οι περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμοί του 1986.
- (12) Οι περί Παροχής Επιδόματος σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (13) Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς) (9.1.86).

Επίσης ο Βουλευτής κ. Παύλος Δίγκλης ζητά όπως εγγραφεί το θέμα «Τα προβλήματα της περιοχής Τυλληρίας κι' η ανάγκη λήψης επείγοντων μέτρων για την επίλυσή τους», και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση το θέμα να εγγραφεί και να παραπεμφθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης υπάρχει εισήγηση από τον κ. Μαθηκολώνη να εγγραφεί το θέμα «Η έλλειψη στενογράφων στα Δικαστήρια και οι συνέπειες επί της απονομής της δικαιοσύνης και της εν γένει λειτουργίας των Δικαστηρίων».

Το θέμα προκύπτει από Ερώτηση στην οποία δεν έχει πάρει καμιά απάντηση. Επομένως αυτομάτως εγγράφεται στο Κεφάλαιο Δ.

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Είναι η πρώτη φορά σε κοινοβουλευτική ιστορία 26 χρόνων, που η Κική Ανδρονίκου, ιδιαίτερα όλων των Προέδρων, έχασε συνεδρία της Βουλής και δεν βρίσκεται σήμερα στη θέση της και στην γνωστή της έπαλξη στη Βουλή λόγω ασθένειας.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα εκφράζει τη συμπάρασταση της και εύχεται ταχεία ανάρρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μείνετε ήσυχοι και ταχέως θα αναρρώσει και ταχέως θα επανέλθει.

Κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξεως: 9.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Κληρίδης Φοίβος	Παρισινός Ανδρέας
Ανδρέου Αντώνης	Κόλοκος Πολύβιος	Πουμπουρής Μιχάλης
Γαλανός Αλέξης	Κουρτελλάρης Χρίστος	Σαββίδης Γεώργιος
Γεωργιάδης Δήμος	Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Δημητριάδης Ανδρέας	Λαδάς Γεώργιος	Στυλιανού Πέτρος
Δημητρίου Οδυσσέας	Μαθηκολώνης Ανδρέας	Τζιρκώτης Γεώργιος
Δίγκλης Παύλος	Μακρίδης Νίκος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Μανδριώτης Στέλιος	Φάντης Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Μαρκίδης Αλέκος	Φλουρέντζου Νίκος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Μάτσης Ιωάννης	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Θαλής	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Ηλιάδης Δημήτρης	Μουσιούττας Νίκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Ομήρου Γιαννάκης	Χρίστου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παναγίδης Κίμων	Χριστοφίδης Μανώλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Παναγιώτου Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαδόπουλος Γεώργιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαπέτρου Μιχαήλ	
Κληρίδης Γλαύκος	Παπαρές Αυγερινός	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Δήλωση του Προέδρου της Βουλής κ. Β. Λυσσαρίδη με την οποία εκφράζεται ο συγκλονισμός της Βουλής για την αποτρόπαια δολοφονία του Σουηδού Πρωθυπουργού Όλαφ Πάλμε και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
- (2) Έγκριση ψηφίσματος με το οποίο καταδικάζεται ακόμα μια φορά η τούρκικη εισβολή στην Κύπρο και ζητείται η εφαρμογή της συμφωνίας που έγινε στη Βιέννη στον τρίτο γύρο των ενδοκυπριακών συνομιλιών για ορισμένα ανθρωπιστικά θέματα σχετικά με τη διαβίωση Ελληνοκυπρίων εγκλωβισμένων στην περιοχή της Κύπρου που από το 1974 κατέχεται από Τούρκικα στρατεύματα.
- (3) Έγκριση από το Σώμα δήλωσης του Προέδρου της Βουλής με την οποία καταδικάζεται η απέλαση Παλαιστινίων από τις κατεχόμενες από το Ισραήλ περιοχές.
- (4) Ομιλία του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Ιακώβου για το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ που είχε εγγραφεί προς συζήτηση στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου.
- (5) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Πετρελαιοειδών (Μείωση της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986» και για το Νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα των πετρελαιοειδών (Α. Γαλανός, Λ. Ζαχαριάδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Χριστοφίδης, Γλ. Κληρίδης, Π. Κόλοκος, Ν. Αναστασιάδης, Π. Δίγκλης, Πρόεδρος) και απόρριψη του πιο πάνω Κυβερνητικού νομοσχεδίου και ψήφιση σε νόμους δυο προτάσεων Νόμου:
 - (α) «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμος του 1986» και β) «Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμος του 1986» που διαμορφώθηκαν από την Επιτροπή Οικονομικών για σκοπούς υλοποίησης των εισηγήσεών της.
- (6) Έκθεση για την πρόταση «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- (7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (8) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Εξαγωγής της Εταιρείας G.T.P. ELECTRICAL PRODUCTS LTD. (Κυρωτικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.

- (10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 19 του περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου και έγκριση αυτών.
- (12) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 6.2.86, Έγγραφα του Υπουργού Οικονομικών δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και έγκριση αυτών.
- (13) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή, στις 20.2.86, Έγγραφα των Υπουργών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Παιδείας δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.
- (14) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- (15) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η στέγαση της βιβλιοθήκης του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών — Η αίτηση του Ζήνωνα Κ. Ιωάννου από την Τάλα Πάφου για επαναπρόσληψή του στην Αστυνομική Δύναμη μετά την ακύρωση των Πειθαρχικών Κανονισμών της Αστυνομίας από το Ανώτατο Δικαστήριο — Το θέμα της επαγγελματικής κατοχύρωσης των ψαράδων — Τα εκπαιδευτικά προβλήματα και οι μεγάλες δυσκολίες σε γονείς και μαθητές που δημιουργεί η έλλειψη Τεχνικής και Επαγγελματικής-Τεχνικής Σχολής στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου — Τα Διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες του συνοικισμού «Κόκκινες» Στροβόλου — Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζονται στη διάθεση των ντόπιων κρεάτων (δαμάλια, αρνιά)).
- (16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Βακτηριακό κάψιμο, τρόποι αντιμετώπισής του καθώς και οι επιπτώσεις στη γεωργία και την οικονομία του τόπου γενικότερα» και οι αγορεύσεις καθώς και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Αυγ. Παπαρές, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Χρυσοστόμου, Γ. Ομήρου).
- (17) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:
- (α) «Τα προβλήματα της περιοχής Τυλληρίας κι' η ανάγκη λήψης επειγόντων μέτρων για την επίλυσή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγησή του αξ. Βουλευτή Π. Δίγκλη).
- (β) «Η έλλειψη στενογράφων στα Δικαστήρια και οι συνέπειες επί της απονομής της Δικαιοσύνης και της εν γένει λειτουργίας των Δικαστηρίων».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 13ης Μαρτίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.05 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα προς συζήτηση στο Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία, είναι «ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986». (Πρόταση Νόμου).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου και 6 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με την υπό συζήτηση πρότασή νόμου, η οποία έχει κατατεθεί στη Βουλή εκ μέρους όλων των εκπροσωπούμενων σ' αυτή κομμάτων, επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στη νομοθεσία περί Δήμων που κρίθηκαν αναγκαίες ιδιαίτερα ύστερα από τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος για την ανακήρυξη νέων Δήμων.

Οι τροπολογίες αυτές αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:—

- (α) Προνοείται η διεξαγωγή κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις νέου δημοψηφίσματος για τη διακρίβωση τυχόν διαφορετικής νέας βούλησης των εκλογέων μιας τοπικής αρχής.
- (β) Προστίθεται στη βασική νομοθεσία νέα διάταξη σύμφωνα με την οποία όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις οποιασδήποτε αρχής τοπικής διοικήσεως, περιοχής βελτιώσεως ή χωρίου που θα έχει ανακηρυχθεί σε δήμο να περιέρχονται στον αντίστοιχο ανακηρυχθέντα δήμο.
- (γ) Γίνεται πρόνοια για την κατοχύρωση των υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούσαν στα συμβούλια βελτιώσεως ή χωρία τα οποία ανακηρύσσονται σε δήμους.
- (δ) Προβλέπεται η παροχή εξουσίας στους δήμους να επιβάλλουν φόρο στα υποδρομιακά στοιχήματα και λαχεία που διενεργούνται αναφορικά με ιππόδρομο που βρίσκεται στα δημοτικά τους όρια.

Με την ευκαιρία συζήτησης της πιο πάνω πρότασης νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και τα Μέλη της Επιτροπής κατέθεσαν αριθμό άλλων τροπολογιών στη βασική νομοθεσία περί Δήμων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες ύστερα από την απόφαση των κατοίκων ορισμένων τοπικών αρχών να ανακηρυχθούν σε δήμους. Οι τροπολογίες αυτές αφορούν ειδικότερα τις εξουσίες του Υπουργικού Συμβουλίου να διορίζει προσωρινή δημοτική επιτροπή στους νεοανακηρυσσόμενους δήμους και να διατάσσει τη μη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για περιοχές βελτιώσεως ή χωρία που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές, την κατοχύρωση ορισμένων υπαλλήλων περιοχών βελτιώσεως οι οποίοι προηγούμενα υπηρετούσαν στα κατά τόπους Γραφεία Επαρχών ως κοινή υπηρεσία των περιοχών βελτιώσεως κάθε Επαρχίας, και ορισμένες άλλες συνεπακόλουθες νομοτεχνικής και λεκτικής φύσης τροπολογίες. Με άλλη τροπολογία προτείνεται επίσης η εισαγωγή του θεσμού των σταυρών προτίμησης στις δημοτικές εκλογές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε κάθε μια από τις προτεινόμενες τροπολογίες ξεχωριστά, συμφωνεί με τους σκοπούς τους γι' αυτό και τις ενσωμάτωσε σε ενιαίο κείμενο το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση με την ομόφωνη εισήγηση όπως ψηφιστεί από τη Βουλή σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 6 του βασικού νόμου.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 13 του βασικού νόμου.

Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 16 του βασικού νόμου.

Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 31 του βασικού νόμου.

Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 37 του βασικού νόμου.

Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 40 του βασικού νόμου.

Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 53 του βασικού νόμου.
Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της εν αυτώ προσθήκης νέου άρθρου 61Α. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 62 του βασικού νόμου.
Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 85 του βασικού νόμου.
Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 87 του βασικού νόμου.
Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 89 του βασικού νόμου.
Άρθρον 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 105 του βασικού νόμου.
Άρθρον 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 112 του βασικού νόμου.
Άρθρον 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 115 του βασικού νόμου.
Άρθρον 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 128 του βασικού νόμου.

Άρθρον 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 129 του βασικού νόμου.

Άρθρον 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 139 του βασικού νόμου.

Άρθρον 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της προσθήκης νέου άρθρου 139Α.

Άρθρον 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 140 του βασικού νόμου.

Άρθρον 33.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο στο Κεφάλαιο Α είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.2) του 1986» που αποσύρθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

Και προχωρούμε στο νομοσχέδιο «Ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΩΝ (ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσεύς Δημητρίου

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνατός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αλλαγή της σύνθεσης του Πειθαρχικού Συμβουλίου Οδοντιάτρων ώστε τα καθήκοντα του προέδρου του εν λόγω Συμβουλίου να ασκεί Νομικός Λειτουργός που θα ορίζεται από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία καθήκοντα Προέδρου του Πειθαρχικού Συμβουλίου Οδοντιάτρων ασκεί ο Πρόεδρος Επαρχιακού Δικαστηρίου ή Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής, ο οποίος ορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Μετά από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία οι Δικαστές δεν πρέπει να μετέχουν σε διοικητικά όργανα, παρίσταται ανάγκη τροποποίησης της πιο πάνω νομοθεσίας, και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το πιο πάνω νομοσχέδιο, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Οι περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ (ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 2 του περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Νόμου του 1985 (Αρ. 168 του 1985), καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες ο Υπουργός Οικονομικών θα εκδίδει προκαταβολές σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου, άλλους οργανισμούς και ειδικά ταμεία.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Ενταλμάτων Προκαταβολής νομοθεσία, η οποία έχει εγκριθεί πρόσφατα από τη Βουλή, έχει προβλεφθεί η κανονιστική ρύθμιση της εξουσίας του Υπουργού Οικονομικών να εκδίδει προκαταβολές στους πιο πάνω οργανισμούς και ειδικά ταμεία, και σ' αυτό αποβλέπουν οι υπό συζήτηση Κανονισμοί.

Οι κυριότερες πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών αναφέρονται στα εξής:—

- (α) Γίνεται πρόνοια για τη σύναψη συμφωνίας προκαταβολής μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του ενδιαφερόμενου οργανισμού ή ειδικού ταμείου η οποία και θα αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την έγκυρη εξουσιοδότηση οποιασδήποτε έκδοσης προκαταβολής.
- (β) Στην πιο πάνω συμφωνία προκαταβολής θα πρέπει απαραίτητα να καθορίζεται ο τρόπος και η χρονική διάρκεια μέσα στην οποία θα

πρέπει να ανακτάται ολόκληρο το ποσό της προκαταβολής. Η χρονική αυτή διάρκεια δεν θα μπορεί να υπερβαίνει τα τρία χρόνια.

- (γ) Παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών η εξουσία, αν το θεωρεί σκόπιμο για το δημόσιο συμφέρον, να επιβάλλει στη συμφωνία προκαταβολής οποιουδήποτε όρους που θεωρεί απαραίτητους για την εξασφάλιση της ανάκτησης της προκαταβολής.
- (δ) Προβλέπεται ότι σε καμιά περίπτωση θα παρέχεται προκαταβολή για την αποπληρωμή εκκρεμούντος ποσού προηγούμενης προκαταβολής.
- (ε) Τέλος παρέχεται εξουσία στον Υπουργό στις περιπτώσεις παραβίασης οποιουδήποτε όρου της συμφωνίας προκαταβολής να λαμβάνει όλα τα νομοσιμμένα δικαστικά και άλλα μέτρα για την εξασφάλιση της άμεσης και ολοσχερούς ανάκτησης της προκαταβολής.

Η Επιτροπή υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεων τους ως αποτέλεσμα της οποίας αποφάσισε να εισηγηθεί την τροποποίηση των Κανονισμών έτσι ώστε να περιληφθεί, από τη μια, πρόνοια για κατάθεση κάθε συμφωνίας προκαταβολής που συνομολογείται στη Βουλή για ενημέρωση και, να περιοριστεί, από την άλλη, η χρονική διάρκεια για την ανάκτηση της προκαταβολής από τρία σε δύο χρόνια.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος των Κανονισμών;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, τίθενται οι Κανονισμοί υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΕΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Νίκος Μακρίδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Ζαχαρίας Τουλούρας
Φοίβος Κληρίδης
Μιχαήλ Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Νομικών μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο κοινές συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 3 και 10 Μαρτίου 1986. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν τις απόψεις τόσο του αξιότιμου Υπουργού Δικαιοσύνης και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων του Υπουργείου του όσο και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το Νόμο περί Ενοικιοστασίου, αυξάνεται κατά £400 το ετήσιο καθαρό εισόδημα με βάση το οποίο καθορίζεται το επίδομα ενοικίου στις διάφορες κατηγορίες επιδοτούμενων, με αναμενόμενο αποτέλεσμα να ευεργετηθούν όλες οι τάξεις των δικαιούχων, και ιδιαίτερα οι χαμηλά αμειβόμενες.

Οι Επιτροπές, στο στάδιο μελέτης του όλου θέματος και ύστερα από περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων τόσο με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης όσο και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, διαπίστωσαν την ανάγκη βελτίωσης και αναθεώρησης του όλου σχεδίου επιδότησης ενοικίων σε τρόπο που να επιδοτούνται σε μεγαλύτερο βαθμό οι τάξεις εκείνες των δικαιούχων που πραγματικά έχουν ανάγκη τέτοιας επιδότησης.

Σχολιάζοντας την πιο πάνω θέση των Επιτροπών, ο Υπουργός Δικαιοσύνης ανέφερε ότι το Υπουργείο του άρχισε ήδη τη μελέτη για την αναθεώρηση του όλου σχεδίου επιδότησης ενοικίων η οποία και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε διάστημα τριών μηνών περίπου, οπότε και θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στη Βουλή για έγκριση.

Υπό το φως των πιο πάνω οι Επιτροπές αποφάσισαν να εισηγηθούν την έγκριση των υπό εξέταση Κανονισμών με διάρκεια όμως ισχύος μέχρι την 30ή Ιουνίου 1986, οπότε και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο μεταξύ η μελέτη του νέου σχεδίου επιδότησης ενοικίων, το οποίο και καλούνται οι αρμόδιοι να καταθέσουν έγκαιρα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να υπογραμμίσω ότι το θέμα του καθορισμού διάρκειας ισχύος των Κανονισμών έχει μια εξήγηση. Και ο λόγος είναι γιατί ζητήθηκε από την Κυβέρνηση ότι έπρεπε να αυξηθεί το ποσό του αποδεκτού ενοικίου με βάση το οποίο καθορίζεται η αναλογία των επιδομάτων και είναι το 75% του αποδεκτού ενοικίου το οποίο και η ίδια η Κυβερνητική πλευρά αναγνώρισε ότι δεν ανταποκρίνεται στα πραγματικά ενοίκια που ισχύουν σε όλες τις πόλεις ή τις περιοχές γενικά που κατά κύριο λόγο διαμένουν οι πρόσφυγες.

Γι' αυτό από την πλευρά της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων ζητήθηκε να αναθεωρηθεί τόσο το ύψος του αποδεκτού ενοικίου όσο και το ύψος του επιδόματος ενοικίου κατά 50% και ζητήθηκε επίσης ότι για τις οργανικές οικογένειες που υπήρχαν πριν από το 1974 και εκτοπίστηκαν θα πρέπει να μην ισχύουν κριτήρια εισοδημάτων για να θεωρούνται από αυτής της άποψης δικαιούχοι και να γίνεται η μεταχείρισή τους όπως και των άλλων οικογενειών που δικαιούνται με βάση τα κριτήρια των εισοδημάτων.

Επιπλέον, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το Υπουργείο έκαμε μελέτη για το θέμα των ενοικίων και έχει καταλήξει ότι με βάση τα στεγαστικά

προγράμματα η πλέον συμφέρουσα διαδικασία είναι η διαδικασία του επιδόματος ενοικίου το οποίο έχει το χαμηλότερο κόστος για το κράτος και τους προϋπολογισμούς του κράτους.

Σύμφωνα μ' ένα σημείωμα που μας δόθηκε από το Υπουργείο, για κάθε οικιστική μονάδα σε κυβερνητικούς συνοικισμούς το ετήσιο κόστος είναι £1115 για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο και για αγορά διαμερίσματος το ετήσιο κόστος είναι £450. Για αυτοστέγαση σε κυβερνητικό οικόπεδο φτάνει τις £598 και για το σχέδιο της επιδότησης ενοικίων μόλις και φτάνει τις £202 το χρόνο.

Γι' αυτό η Επιτροπή θεώρησε ότι η Κυβέρνηση πρέπει, εφόσον έγινε ήδη μελέτη και υπάρχουν επεξεργασμένα στοιχεία, αφού σταθμίσει και τους αριθμούς με βάση τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων να φέρει το συντομότερο νέους Κανονισμούς για να τεθεί πάνω σε ορθότερη και δικαιότερη βάση το όλο θέμα του επιδόματος ενοικίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Η διαδικασία και η τακτική της επιδότησης του ενοικίου των προσφύγων, μια διαδικασία που τέθηκε σε εφαρμογή από τον Οκτώβρη του 1979, εδράζεται στη φιλοσοφία πως έπρεπε και εξακολουθητικά θα πρέπει να βοηθούνται άμεσα οι πρόσφυγες εκείνοι, οι ηλικιωμένοι ιδιαίτερα, που βρίσκονται σε προσφυγικούς καταυλισμούς και μιας και τα στεγαστικά προγράμματα προσφύγων θα καθυστερούσαν —μ' όλες τις καλές προαιρέσεις και προσπάθειες του Κράτους—χρειάζονταν οπωσδήποτε την άμεση μεταστέγαση. Μια τέτοια ενέργεια κρίθηκε πως θα εξυπηρετούσε βασικά δυο αντικειμενικούς σκοπούς. Πρώτο, τον ίδιο τον προσφυγικό κόσμο και ιδιαίτερα τους υπερήλικες, που διαφορετικά αντιμετώπιζαν όλα τα αρνητικά σύνδρομα της στέγασης στους καταυλισμούς, αλλά και το ίδιο το ενδεχόμενο του θανάτου πριν την ανάκτησή της δυνατότητας κάποιας ανθρώπινης στέγασής τους.

Εκείνες, επομένως τις τάξεις — τις ασθενέστερες, τις απορότερες και πιο ηλικιωμένες — στόχευε να εξυπηρετήσει όλη η φιλοσοφία και δομή του σχεδίου επιδότησης ενοικίων των εκτοπισμένων συμπατριωτών μας.

Όμως, οι Επιτροπές Προσφύγων και Νομικών της Βουλής έλαβαν υπό σοβαρή άποψη τις εισηγήσεις της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων πως 12 χρόνια μετά την εισβολή όλες οι οργανικές οικογένειες που στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα υποστατικά, όπως είπε και ο συνάδελφος κ. Κουρτελλάρης πιο πριν, θα πρέπει να βοηθήσουν γιατί, όπως και από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Προσφύγων τονίστηκε, αρκετά έχουν ήδη υποστεί και υποφέρει οι οικογένειες αυτές στη 12χρονη Οδύσσεια του εκπατρισμού ή μάλλον του ξεριζωμού τους.

Πρόσθετα, οι Επιτροπές έχουν υπόψη τους την εισήγηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων για αναθεώρηση του ύψους του αποδεκτού ενοικίου κατά 50%, και της αντίστοιχης προσαύξησης του ορίου επιδότησης κατά άτομο, μιας και δεν βρίσκονται υποστατικά, ιδιαίτερα στη Λεμεσό, που να ανταποκρίνονται στα προσδιοριζόμενα ως αποδεκτά επίπεδα ενοικίου.

Οι λόγοι που κατέστησαν όμως αναγκαία τη θετική εν πάση περιπτώσει, διαφοροποίηση των Κανονισμών από μέρος των αρμόδιων Επιτροπών, που

προνοεί προσαύξηση κατά £400 του ετήσιου καθαρού εισοδήματος, με βάση το οποίο προσδιορίζεται η διαδικασία πληρωμής, είναι σαφής και αναφέρεται στην Έκθεση που τέθηκε μπροστά στην ολομέλεια του Σώματος. Είναι γεγονός πως αν οι κανονισμοί δεν εγκρίνονται, εν αναμονή της έγκρισης του νέου σχεδίου επιδότησης — που όπως μας πληροφόρησε ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Λιβέρας βρίσκεται υπό μελέτη από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους — διακόσιες τουλάχιστον οικογένειες που επιδοτούνται από το σχέδιο θα εξέπιπταν από τα κριτήρια ή θα μειωνόταν το ύψος του επιδόματος, ενώ αντίθετα με τους υπό ψήφιση κανονισμούς θα επιτευχθεί ώστε οι οριακές επιπτώσεις, που το ποσοστό τους ανέρχεται σε 5%, να μετακινηθούν σε πιο ψηλή κατηγορία επιδόματος ενοικίου. Το ποσοστό αύξησής για τις περιπτώσεις αυτές θα κυμανθεί μεταξύ 20% και 33% αντί 4% που είναι η αύξηση του τιμαρίθμου για την περίοδο Ιουνίου 84 — Ιουνίου 85. Για παράδειγμα η μέση οικογένεια των 3 ατόμων με ετήσιο καθαρό εισόδημα μέχρι £3,500 που δικαιούται £10,50 σεντ μηνιαίο επίδομα ενοικίου, τώρα με το ίδιο ετήσιο καθαρό εισόδημα θα δικαιούται £14 το μήνα. Έτσι η αύξηση του μηνιαίου επιδόματος ενοικίου στην περίπτωση αυτή ανέρχεται σε 33%.

Έτσι πιστεύουμε πως οι εισηγήσεις της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων θα τεθούν οπωσδήποτε μπροστά στα αρμόδια σώματα και έχουμε την κατηγορηματική διαβεβαίωση του αρμόδιου Υπουργού που παρέστη στην Επιτροπή πως ήδη τα αρμόδια Σώματα άρχισαν την επεξεργασία τους έγκαιρα και σε διάστημα όπως προσδιορίστηκε όχι περισσότερο από τρεις μήνες θα φέρουν ενώπιον του Σώματος, ενώπιον της Επιτροπής μάλλον, τις νέες τροποποιητικές εισηγήσεις, με βάση τα προδιαγραμμένα πλαίσια που ανέφερα και με βάση τις διαβεβαιώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κυπριανού, που σε πρόσφατη μόλις συνάντησή του με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, διαβεβαίωσε ακόμα μια φορά για το έντονο ενδιαφέρον του Κράτους και του ίδιου προσωπικά για την επίλυση και αυτού του προβλήματος του προσφυγικού δυναμικού μας.

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πως — όπως ανέφερε και ο κ. Κουρτελλάρης — το σχέδιο επιδότησης του ενοικίου είναι και υγιές και άμεσης εξυπηρέτησης των προσφύγων, είναι σχέδιο ευέλικτο και είναι σχέδιο που γίνεται αποδεκτό κατ' επιλογή από μέρους του προσφυγικού δυναμικού. Μια επιλογή από μέρους του προσφυγικού δυναμικού που φαίνεται και από το γεγονός πως αρκετές χιλιάδες οικιστικές μονάδες, όχι μόνο στη Λευκωσία, παραμένουν αδιάθετες. Μια επιλογή που επιτρέπει στον πρόσφυγα να φύγει από την πολυκατοικία, τον προσφυγικό καταυλισμό και τον οικισμό μάλλον, που του επιτρέπει να διακινείται ελεύθερα, και που επιτρέπει την ομαλή επανένταξή του στο γενικότερο κοινωνικό σύνολο.

Αυτά κύριε Πρόεδρε, και πιστεύω πως σύντομα, όπως προαναφέρθηκε και από την Έκθεση της Επιτροπής και από το συνάδελφο, τον κ. Κουρτελλάρη, θα υπάρξουν πιο διευρυμένα, πιο αντικειμενικά και πιο σωστά κριτήρια με όλο το γεγονός που υποστηρίζουμε ένθερμα την εισήγηση των αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι Κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην, πρόκειται για Κανονισμούς.

Τίθενται οι Κανονισμοί προς έγκριση από το Σώμα.

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι Κανονισμοί; Όχι.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΩΝ (ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσεάς Δημητρίου

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16 και 23 Ιανουαρίου, 20 και 27 Φεβρουαρίου και 6 Μαρτίου 1986. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Ιατρικού Συμβουλίου, οι οποίοι εξήγησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου οι οποίοι κλήθηκαν να παραστούν στις πιο πάνω συνεδρίες της Επιτροπής δεν παρέστησαν αλλά με επιστολή τους προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής εξέφρασαν την πλήρη συμφωνία του συλλόγου τους με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη χρησιμοποίηση του τίτλου ιατρικής ειδικότητας από εγγεγραμμένους στο μητρώο του Ιατρικού Συμβουλίου ιατρούς, ενώ παράλληλα καταργούνται οι υφιστάμενοι αντίστοιχοι Κανονισμοί του 1979.

Η ανάγκη για τη θέσπιση των προτεινόμενων Κανονισμών επιβάλλεται, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, από τις νέες καταστάσεις και εξελίξεις της ιατρικής που απαιτούν μακρότερο χρόνο άσκησης των ειδικευμένων ιατρών ώστε η γνώση και πείρα τους να είναι όσο το δυνατό πληρέστερη προς όφελος της δημόσιας υγείας. Αναφορικά με το χρόνο ειδίκευσης που προβλέπεται στους

Κανονισμούς αυτούς έχουν ληφθεί ως βάση οι αντίστοιχοι Κανονισμοί που ισχύουν στην Ελλάδα και στις περισσότερες Χώρες—μέλη της ΕΟΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους που υπαγόρευσαν την αναγκαιότητα έκδοσης των προτεινόμενων νέων Κανονισμών εισηγείται, διαφωνούντων των εκ των μελών αυτής κ.κ. Κ. Χρίστου και Μ. Θεοδούλου, οι οποίοι, όπως δήλωσαν, θα εκθέσουν τους λόγους διαφωνίας τους κατά την συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος, την έγκρισή τους από τη Βουλή, αφού προηγουμένως μειωθεί η προτεινόμενη χρονική διάρκεια μετεκπαίδευσης στους κλάδους Γενικής Ιατρικής, Νευρολογίας και Ψυχιατρικής ώστε να εναρμονιστεί πλήρως με την αντίστοιχη χρονική περίοδο που απαιτείται στην Ελλάδα.

Επειδή το όλο θέμα που πραγματεύονται οι υπό συζήτηση Κανονισμοί τελεί υπό διαρκή εξέλιξη η Επιτροπή, προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή, προτίθεται να παρακολουθεί από κοντά την εξέλιξή του και να εισηγηθεί ανάλογες διαφοροποιήσεις αν και εφόσον προκύψει τέτοια ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος των Κανονισμών;

Ο κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχει αναφερθεί η Επιτροπή Υγείας συνεδρίασε έξι φορές και συζήτησε τους Κανονισμούς σχετικά με το ζήτημα των γιατρών και τα ειδικά προσόντα που χρειάζονται για να αποκτήσουν την ειδικότητα. Είναι η άποψή μας σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς ότι η έγκριση αυτών των Κανονισμών θα επαυξήσει αντί να μειώσει τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι γιατροί στην απόκτηση ειδικότητας.

Με τους Κανονισμούς γίνονται δυο ουσιώδεις αλλαγές. Η πρώτη αλλαγή είναι ότι για απόκτηση ειδικότητας χρειάζεται μεταπτυχιακό δίπλωμα που θα πάρει ο γιατρός κατόπιν εξετάσεων. Εμείς συμφωνούμε με αυτή την αλλαγή που συντελείται και πιστεύουμε ότι είναι ένα νέο στοιχείο που μπαίνει στους Κανονισμούς του 1986 σε σύγκριση με εκείνους του 1979.

Ταυτόχρονα, όμως, υπάρχει ακόμα ένα μέρος, το δεύτερο μέρος που υπεισέρχεται στους Κανονισμούς. Είναι η αύξηση των χρόνων που χρειάζεται ένας γιατρός για να πάρει την ειδικότητά του σαν γιατρός σ' ένα κλάδο της ιατρικής. Από τους 36 κλάδους που αναφέρονται στην εισήγηση του Υπουργείου Υγείας, οι μισοί σχεδόν αλλάζουν και προστίθενται ένα ή δύο χρόνια και σε μια περίπτωση τρία χρόνια περισσότερα για ν' αποκτήσει ένας γιατρός της ειδικότητάς του. Πιστεύουμε ότι αυτή η αλλαγή, όπως είπα, θα επαυξήσει τα προβλήματα αντί να τα μειώσει.

Ήδη με τους Κανονισμούς του 1979 αντιμετωπίζαμε προβλήματα σ' αυτό τον τομέα. Αντιμετωπίζαμε προβλήματα από γιατρούς που έρχονταν από την Ελλάδα, έφερναν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδικότητας και δεν αναγνωρίζετο στην Κύπρο γιατί τα χρόνια που απαιτούνταν ήταν περισσότερα από όσα οι άλλοι θεωρούσαν κατάλληλα.

Η Κύπρος είναι μια μικρή χώρα που δεν έχει το δικό της πανεπιστήμιο ή τα δικά της εκπαιδευτικά νοσοκομεία που να δίδουν τη δυνατότητα στους γιατρούς να κάμουν όσες σπουδές χρειάζονται και εξαρτώνται όλοι οι φοιτητές μας από

διάφορες χώρες: από την Ελλάδα, από την Αγγλία, από τη Γαλλία, από τις Σοσιαλιστικές χώρες, από τον Καναδά και άλλες χώρες. Και δεν εφαρμόζονται σε όλες τις χώρες τα πρότυπα της ΕΟΚ, μας προκαλεί δε εντύπωση γιατί τα πρότυπα της ΕΟΚ να υιοθετούνται από την Κύπρο, μια μικρή χώρα που έχει τόσο ανάγκη σπουδών σε διάφορες χώρες, όταν στις ίδιες τις χώρες ακόμα της ΕΟΚ δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφα, σε όλες τις χώρες, το ίδιο σύστημα.

Ένα επιχείρημα το οποίο επικαλέστηκαν είναι γιατί τώρα στην Ελλάδα υιοθετήθηκαν τα επίπεδα της ΕΟΚ. Όμως στην ίδια Έκθεση αναφέρεται ότι τα επίπεδα αυτά εφαρμόζονται σε μερικές μόνο χώρες της ΕΟΚ. Η Αγγλία έχει διαφορετικά επίπεδα, για να μην αναφερθώ στις χώρες της Σοσιαλιστικής κοινωνίας που έχουν ένα διαφορετικό σύστημα και ξέρουμε ότι πάρα πολλοί γιατροί σπουδάζουν στις Ανατολικές χώρες, παίρνουν ειδικότητα εκεί, αναγνωρίζονται σαν ειδικοί, έρχονται όμως στην Κύπρο για να τους πούμε ότι δεν αναγνωρίζουμε την ειδικότητά τους γιατί αντί 3 και 4 χρόνια, έπρεπε να κάμουν 5 χρόνια ειδικότητα. Και αντιλαμβάνεσθε το πρόβλημα που έχουν να αντιμετωπίσουν αυτοί οι γιατροί επιστρέφοντας μετά από δέκα χρόνια σπουδών στην Κύπρο: αντιμετωπίζουν τη δική μας άρνηση να τους αναγνωρίσουμε. Πρέπει ακόμα να αναφέρω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στην Επιτροπή Υγείας, παρόλο που τα ζητήσαμε, δεν μας δόθηκαν συγκεκριμένα στοιχεία σε ποιες χώρες της ΕΟΚ εφαρμόζονται τα πρότυπα της ΕΟΚ και τι γίνεται σε άλλες χώρες. Έτσι η Επιτροπή Υγείας, λόγω του ότι οι Κανονισμοί έπρεπε να εγκριθούν σήμερα, αποφάσισε να τους καταθέσει με τη δική μας διαφωνία.

Πιστεύουμε ότι ενώ θα λύσουν μερικά προβλήματα για όσους απόκτησαν ειδικότητα προηγούμενα, θα δημιουργήσουν νέα προβλήματα για όσους τώρα θα φροντίσουν να αποκτήσουν ειδικότητα.

Για τους πιο πάνω λόγους η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα καταψηφίσει τους Κανονισμούς που προτείνονται σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιωαννίδης.

Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα από την αρχή να τονίσω πως οι Κανονισμοί που καλούμαστε σήμερα να εγκρίνουμε ή να απορρίψουμε είναι βασισμένοι στους Κανονισμούς που ισχύουν ήδη από πάρα πολλά χρόνια στην Ελλάδα και σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω πως οι νέες κατακτήσεις και εξελίξεις της ιατρικής σε όλους τους τομείς και επιπλέον οι νέες απαιτήσεις της ιατρικής επιστήμης δημιούργησαν την ανάγκη σε διάφορες χώρες για αναπροσαρμογή των προγραμμάτων που προορίζονται για εκπαίδευση των γιατρών με σκοπό τη χορήγηση ειδικότητας. Η αναπροσαρμογή αυτή αφορά κυρίως τη χρονική περίοδο που θα πρέπει να εκπαιδευθεί ένας γιατρός ώστε να αποκτήσει τον τίτλο του ειδικού. Η ιατρική εκπαίδευση πιστεύω πως θα πρέπει να είναι τόσης διάρκειας και περιεχομένου ώστε να επιτρέπει στο γιατρό να ασκεί την ειδικότητά του σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και της δημόσιας υγείας. Οι διάφορες χώρες της Ευρώπης, η μια μετά την άλλη, έχουν αναμορφώσει τα προγράμματά τους, τα προγράμματα εκπαίδευσης των γιατρών έτσι που να αυξάνεται ο χρόνος για την ειδίκευσή τους. Η Ελλάδα από το 1981, έχει αναπροσαρμόσει τα εκπαιδευτικά της προγράμματα ακολουθώντας τις άλλες

χώρες της Ευρώπης και της ΕΟΚ. Οι πληροφορίες επίσης που έχουμε είναι πως πάρα πολλές χώρες Σοσιαλιστικές, του Ανατολικού Συνασπισμού, έχουν αναπροσαρμόσει τα προγράμματά τους και πολλές άλλες προγραμματίζουν να τα αναπροσαρμόσουν πολύ σύντομα. Εδώ στην Κύπρο είναι γνωστό πως δεν έχουμε ούτε πανεπιστημιακά κέντρα, ούτε μεγάλα νοσοκομειακά κέντρα στα οποία να ειδικεύονται οι γιατροί μας και έτσι είναι υποχρεωμένοι να ειδικεύονται στο εξωτερικό. Είναι γνωστό πως ένας μεγάλος αριθμός Κυπρίων γιατρών εκπαιδεύεται στην Ελλάδα και τις χώρες της Ευρώπης και της ΕΟΚ. Επίσης αρκετοί γιατροί εκπαιδεύονται σε Σοσιαλιστικές χώρες όπου η τάση είναι η αύξηση πάλιν του χρόνου ειδίκευσης των γιατρών.

Εμείς, το Δημοκρατικό Κόμμα, πιστεύουμε ότι οι παρόντες Κανονισμοί θα εξυπηρετήσουν καλύτερα το κοινωνικό σύνολο και θα βοηθήσουν στην επίτευξη υψηλού επιπέδου υγείας του λαού μας. Πέραν τούτου, πιστεύουμε ότι θα εξυπηρετήσουν τα γενικότερα συμφέροντα του Κυπριακού λαού και επίσης θα εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα των γιατρών και της ιατρικής επιστήμης του τόπου μας. Η έγκριση των Κανονισμών για τις ιατρικές ειδικότητες θα διορθώσει και ορισμένα προβλήματα και αδικίες που δημιούργησαν οι προηγούμενοι Κανονισμοί του 1979, προβλήματα που παρουσιάστηκαν σε γιατρούς που είχαν αποκτήσει ειδικότητες κυρίως στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗΚΟ θα ψηφίσει υπέρ των Κανονισμών. Θέλουμε όμως να δηλώσουμε πως κατά την εφαρμογή των Κανονισμών, αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε αδυναμία ή αδικία, είμαστε έτοιμοι να επανεξετάσουμε το όλο πρόβλημα και να διορθώσουμε παραλείψεις, λάθη ή αδυναμίες που θα προκύψουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει τους Κανονισμούς μετά από τις τροποποιήσεις που έγιναν για τη μείωση του χρόνου σε τρεις κλάδους.

Όσον αφορά το θέμα που τέθηκε από τους συναδέλφους, πραγματικά κι' εμάς μας έχει προβληματίσει πάρα πολύ. Προσωπικά εγώ είχα μια εμπειρία. Συνάντησα Κύπριο που ειδικεύεται στην οφθαλμολογία στη Μόσχα και αντιμετώπιζε πράγματι πρόβλημα του χρόνου της άσκησης του. Εκεί έχει τελειώσει και δεν τολμά να επιστρέψει στην Κύπρο διότι εδώ απαιτείται περισσότερος χρόνος.

Ξέρουμε ότι πραγματικά θα προκύψουν αρκετές δυσκολίες. Είναι όμως γεγονός ότι τόσο τα στοιχεία που ζητήσαμε από χώρες της ΕΟΚ όσο και τα στοιχεία που προσπαθήσαμε να βρούμε από τις Ανατολικές χώρες δεν ήταν αρκετά πειστικά ως προς πόσος είναι ο χρόνος άσκησης ή μάλλον ειδίκευσης σε όλους τους κλάδους. Γι' αυτό, με αυτό το σκεπτικό, είπαμε ότι εμείς θα ψηφίσουμε τους Κανονισμούς για να τεθούν σε εφαρμογή και δηλώσαμε ταυτόχρονα — παρόλο που δεν φαίνεται μέσα στην Έκθεση — ότι θα παρακολουθούμε στενά, και ολόκληρη η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά, την πορεία της εφαρμογής των Κανονισμών και αν πραγματικά υπάρξουν οποιεσδήποτε αδικίες

τότε η Επιτροπή ομόφωνα, όπως δηλώθηκε, είναι πρόθυμη να θεραπεύσει τις τυχόν αδικίες που θα παρουσιαστούν στην πορεία της εφαρμογής τους.

Έτσι με αυτή την επιφύλαξη και με το πραγματικό ενδιαφέρον μας για την κατοχύρωση του ιατρικού επαγγέλματος από τη μια αλλά και για την προστασία της υγείας του λαού γενικότερα εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ της έγκρισης των Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παρισινός.

Παρακαλώ τον πρεσβύτερο από τους παρόντες Βουλευτές να με αντικαταστήσει στην προεδρία.

(Ο κ. Παρισινός προχωρεί στο βήμα).

(Ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Παπαϊωάννου κατέρχεται από την έδρα και αποχωρεί από την αίθουσα της Βουλής καθώς και όλοι οι Βουλευτές τριών κομμάτων, ΔΗ.ΚΟ., ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ)

Συνεχίστε κ. Παρισινέ.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει απαρτία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δεν υπάρχει απαρτία.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι οι συνάδελφοι των άλλων κομμάτων έχουν αποχωρήσει. Θα αναμένω να συμπληρώσει την ομιλία του ο κ. Παρισινός και θέλω να σχολιάσω τη συμπεριφορά των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Συνεχίστε κ. Παρισινέ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ θέτω θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

(Ο Γραμματέας αποχωρεί από τη θέση του)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Θα επιστρέψω αμέσως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περιμένουμε.

Ναι, κύριε Μάτση.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Παρόλο ότι είχα ζητήσει να μιλήσω μετά τη συμπλήρωση της ομιλίας του κ. Παρισινού, θα ήθελα να μου δώσετε το λόγο να αναφερθώ στην παρούσα εξέλιξη μέσα στην αίθουσα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να συνεχίσετε.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ άσκοπη, αχρείαστη αλλά και προκλητική την αποχώρηση από την αίθουσα της Βουλής των συναδέλφων των άλλων κομμάτων. Θεωρώ τη συμπεριφορά προκλητική διότι, κ. Πρόεδρε, η συμπεριφορά τους αποβλέπει στο να θίξει και θίγει τα δημοκρατικά δικαιώματα του λαού αυτού και των εκπροσώπων του.

Ο κ. Παρισινός βρίσκεται στην αίθουσα της Βουλής εκλεγμένος με πολύ περισσότερες χιλιάδες ψήφους από πολλούς από τους αποχωρήσαντες συναδέλφους και εξελέγη και παρακάθεται στη Βουλή και στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές χωρίς ουδέποτε οι συνάδελφοι να επιδείξουν συμπεριφορά πάρομοια της σημερινής.

Η αποχώρησή τους, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί καθ' ημάς την πιο θλιβερή φάση της παρούσας συνεδρίας της Βουλής. Διότι θίγουν καίρια τα δημοκρατικά δικαιώματα αυτού του λαού και των εκπροσώπων του.

Αν η συμπεριφορά των συναδέλφων τείνει να επαναληφθεί ή να επαναλαμβάνεται, τότε θα πρέπει να γνωρίζουν ότι σε κάθε συνεδρία της Βουλής στο βήμα θα βρίσκεται και ο κ. Παρισινός. Και αν η διάθεσή τους είναι να τορπιλλίσουν τη νομοθετική λειτουργία του Σώματος τότε είναι στο χέρι τους να το κάμουν. Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγερμός θα παρακαθήμεθα στις συνεδρίες της Βουλής και θα προσπαθήσουμε εν τω μέτρω των δυνατοτήτων μας να εξυπηρετήσουμε τα δίκαια και τα δικαιώματα αυτού του λαού.

Αν, κύριε Πρόεδρε, η αποχώρηση των συναδέλφων τείνει να θίξει ή αποβλέπει στο να θίξει το πρόσωπο του κ. Παρισινού, μπορούμε να την ερμηνεύσουμε ότι οι συνάδελφοι με τη συμπεριφορά τους θέτουν θέμα φακέλλου Παρισινού. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά ένσταση να ανοίγει ο φάκελλος Παρισινού. Δεν θα εύρουν οι συνάδελφοι πράγματα για να κατηγορήσουν τον κ. Παρισινό, αλλά υπό μια προϋπόθεση: Θέλουμε εν τωιαύτη περιπτώσει να ανοίξουν οι φάκελλοι όλων των παρευρισκομένων στο Σώμα αυτό της Βουλής, από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Λυσσαρίδη μέχρι το Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Παπαϊωάννου, μέχρι τον κ. Κληρίδη, μέχρι τον κ. Μάτση, και όλους τους παρευρισκομένους. Και δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι σε ορισμένους απ' αυτούς τους φακέλλους θα βρεθούν πολύ διογκωμένα και συντριπτικά στοιχεία τα οποία εμείς φρονίμως ποιούντες και έχοντες πλήρη επίγνωση των δύσκολων στιγμών που διέρχεται η πατρίδα μας δεν θέλαμε να εγείρουμε ή να θίξουμε στην παρούσα φάση. Προτιμούσαμε και προτιμούμε, κύριε Πρόεδρε, να απλώσουμε τα χέρια, όπως και τα απλώσαμε προς κάθε κατεύθυνση διότι πιστεύσαμε και πιστεύουμε ότι ούτε το κυπριακό πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί ούτε η πολιτική αισιοδοξία σ' αυτό τον τόπο να αποκατασταθεί, ούτε τα εσωτερικά προβλήματα του τόπου να αντιμετωπισθούν αν όλοι σ' αυτό τον τόπο δεν δώσουν τα χέρια, δεν ανοίξουν τις καρδιές, δεν λησμονήσουν τις πληγές και δεν αποφασίσουν όλοι μαζί τι πρέπει να γίνει και πώς πρέπει να γίνει για να ακολουθηθεί μια σωτήρια πορεία προς το μέλλον.

Οι αποχωρήσαντες συνάδελφοι παραγνωρίζοντας την τραγική θέση στην οποία βρίσκεται η ιστορική πορεία του λαού μας προσπάθησαν να προκαλέσουν αυτή την εξέλιξη προς γενικότερη ζημιά του τόπου.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, αν με την αποχώρησή τους θέτουν τέτοιο θέμα δεν έχουμε καμιά ένσταση να ανοιχθούν όλοι οι φάκελλοι, να ερευνηθούν οι πάντες για να μάθει την ιστορική αλήθεια για ένα έκαστο των εντός και εκτός της Βουλής πολιτικών προσώπων ο λαός και να βγάλει τα συμπεράσματά του. Και έχουμε

πάρα πολλά να πούμε. Προς τι όμως θα ωφελήσει αυτή η συμπεριφορά, κύριε Πρόεδρε, ένα δεινοπαθούντα αυτή τη στιγμή λαό ο οποίος βρίσκεται στο μεταίχμιο τρομερών ιστορικών δυσκολιών και αγωνίζεται να επιζήσει στη γη των πατέρων του, στη γη την οποία εμείς βάψαμε με το αίμα όλων των αγωνιστών του απελευθερωτικού αγώνα, όλων των παιδιών, των αδελφών και των συναγωνιστών μας;

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, βρισκόμαστε στην άλλη πλευρά του φραγμού· βρισκόμαστε στην πλευρά της συναδέλφωσης, της συνένωσης, της σύμπνοιας, της ομόνοιας διότι και αδελφωμένοι όλοι μαζί οι δυσκολίες θα είναι τόσο τρομακτικά μεγάλες που είναι αμφίβολο αν είναι τόσο εύκολο να επιτύχουμε τους στόχους μας. Πόσο πολύ περισσότερο δύσκολο είναι, αν η συμπεριφορά των συναδέλφων υιοθετηθεί σαν πολιτική πράξη, να οδηγήσουμε αυτό το δύσμοιρο λαό σε καλύτερες μέρες.

Αυτά, κ. Πρόεδρε, και θα επανέλθουμε επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ)

Συμφωνώ κ. Μάτση. Συμφωνώ και υπερθεματίζω. Λοιπόν συνέχισε κ. Παρισινέ την ομιλία σου.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη· θέμα διαδικασίας· δεν υπάρχει απαρτία. Ζητώ να κηρύξετε τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και να καθορίσετε νέα συνεδρία την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνείτε όλοι κύριοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Έχω την εντύπωση, κ. Πρόεδρε, ότι απαρτία διαπιστώνεται όταν ξεκινήσει κάποια συνεδρία της Βουλής. Επειδή η σημερινή συνεδρία ξεκίνησε με απαρτία η γνώμη μου είναι ότι μπορεί να συνεχίσει η συνεδρία αυτή, διότι δεν είναι αναγκαίο κάθε φορά να διαπιστώνεται απαρτία. Προτείνω συνεπώς να ακούσουμε τον κ. Παρισινό και στη συνέχεια, αν η έδρα επιθυμεί, μπορεί να αποφασίσει περί απαρτίας ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν φέρω ένσταση, νοουμένου ότι συμφωνείτε. Να μιλήσει ο κος Παρισινός εν τωιαύτη περιπτώσει και μετά να κηρύξουμε τη λήξη της συνεδρίας της Βουλής.

Ναι, κ. Χριστοφίδη.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Εξάλλου θα ήθελα να μιλήσω και επί του προσωπικού θέματος που έχει δημιουργηθεί.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμμερίζομαι την άποψη ότι δεν είμαστε σε απαρτία. Ο κ. Παρισινός να παραμείνει στο βήμα, εσείς στην έδρα, εμείς οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού θα παραμείνουμε στην αίθουσα και θα αναμένουμε τους συναδέλφους μέχρις ότου γίνει απαρτία. Και θα μείνουμε σ' αυτή τη θέση διότι η Βουλή δεν μπορεί να συνεδριάζει χωρίς το Δημοκρατικό Συναγερμό και ως έχουν να επιλέξουν εκείνοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ με την εισήγηση του κ. Μανώλη.

Για πόση ώρα να παραμείνουμε κύριοι; Για πόση ώρα εισηγείσαι κ. Χριστοφίδη να παραμείνουμε;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών η υπομονή μας είναι ανεξάντλητη. Θα παραμείνουμε και θα επανεξετάσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σύμφωνοι.

Κύριε Χατζηγιάννου. Το Γενικό Διευθυντή της Βουλής, παρακαλώ.

Θα ήθελα να ειδοποιήσετε τους κύριους συναδέλφους ότι εάν σ' ένα τέταρτο από τη στιγμή αυτή δεν προσέλθουν στην αίθουσα τότε θα κηρύξω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Παρήλθε χρόνος αναμονής ενός τετάρτου).

Επειδή φαίνεται ότι δεν θα γυρίσουν οι αποχωρήσαντες συνάδελφοι, αναβάλλεται η συνεδρίαση της Βουλής για την επόμενη Πέμπτη με τα υπόλοιπα θέματα που αναφέρονται στη σημερινή ημερήσια διάταξη.

Κηρύσσω τη λήξη των σημερινών εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 5.08 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαρές Αυγερινός
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδούλου Μιχαήλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σαββίδης Γεώργιος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σολωμής Χρίστος
Κατσελλή Ρήνα	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Νίκος	Χρίστου Κυριάκος
Μανδριώτης Στέλιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Αλέκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείων Συντάξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (3) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», οι σύντομες αγορεύσεις πάνω στο θέμα των αξ. Βουλευτών κ.κ. Χρ. Κουρτελλάρη, Π. Στυλιανού και έγκριση αυτών.
- (5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμοί του 1986», οι σύντομες αγορεύσεις πάνω στο θέμα των αξ. Βουλευτών κ.κ. Κ. Χρίστου, Ι. Ιωαννίδη και Ι. Κατσουνωτού και διακοπή της συζήτησης με την αποχώρηση του προεδρεύοντος του Σώματος (τούτου αντικαθιστώμενος από το Βουλευτή του ΔΗ.ΣΥ. κ. Ν. Μακρίδη) και των Βουλευτών των τριών κομμάτων στη Βουλή (ΔΗ.ΚΟ., ΑΚΕΛ—Αριστερά και ΕΔΕΚ) όταν ο Βουλευτής του ΔΗ.ΣΥ. κ. Παρισινός ζήτησε να ανέλθει στο βήμα για να μιλήσει πάνω στο θέμα των Κανονισμών.
- (6) Ομιλία του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Μάτση επικρίνουσά την ενέργεια των συναδέλφων του των άλλων κομμάτων να αποχωρήσουν από την αίθουσα των συνεδριάσεων ευθύς μετά την άνοδο του κ. Παρισινού στο βήμα και τερματισμός των εργασιών του Σώματος μετά την παράλειψη των αποχωρησάντων Βουλευτών να επανέλθουν στην αίθουσα.

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 20ής Μαρτίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' είναι ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμηθείας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Οδυσσέας Δημητρίου

Κυριάκος Χρίστου

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 1986. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας ενώ στη δεύτερη συνεδρία κλήθηκαν επίσης εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου ώστε το διάταγμα με το οποίο καθορίζεται το ανώτατο ποσοστό κέρδους που μπορεί να αποκομιστεί από την πώληση ιατρικών προμηθειών να είναι δυνατό να περιλαμβάνει και πρόνοια για τον καθορισμό και τον τρόπο καθορισμού της βασικής τιμής πάνω στην οποία λογίζεται το ανώτατο ποσοστό κέρδους από τη χονδρική πώλησή τους.

Η ανάγκη για την πιο πάνω τροποποίηση προέκυψε ύστερα από απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας σύμφωνα με την οποία οι πρόνοιες του διατάγματος που αφορούν τον καθορισμό βασικής τιμής των ιατρικών προμηθειών δεν ήταν μέσα στα πλαίσια της εξουσιοδότησης που παρείχε ο βασικός νόμος.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών εξέφρασαν στην Επιτροπή τη συμφωνία τους με τις σκοπούμενες τροποποιήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Η Επιτροπή, με αφορμή τη συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις τόσο με το Υπουργείο Υγείας όσο και με τις άλλες δυο Οργανώσεις πάνω στο γενικότερο θέμα που αφορά την εισαγωγή και πώληση φαρμάκων στην Κύπρο και του τρόπου καθορισμού της βασικής τιμής τους και, διαπιστώνοντας την ανάγκη για μια πιο εμπειριστατωμένη μελέτη του όλου θέματος, εκφράζει την πρόθεσή της να ασχοληθεί στο προσεχές μέλλον με το πολύ σοβαρό για τη δημόσια υγεία θέμα της εμπορίας των φαρμάκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ορίστε.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

(Ανεβαίνει στο βήμα)

(Όλοι οι Βουλευτές των άλλων κομμάτων πλην των Βουλευτών του ΔΗ.ΣΥ. αποχωρούν από την Αίθουσα των συνεδριάσεων της Βουλής).

(ΦΩΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩΣΤΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Παρακαλώ! Οποιοσδήποτε ξαναμιλήσει στην Αίθουσα θα βγει έξω. Εδώ πρόκειται περί Κοινοβουλίου και κανένας δεν έχει δικαίωμα, εκτός από τους Βουλευτές, να μιλά!

Παρακαλώ! Έχετε το λόγο, κ. Βουλευτά.

Έχει το λόγο ο Βουλευτής που ζήτησε το λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας. Προκύπτει θέμα κατά πόσο υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέμα απαρτίας τίθεται μόνο κατά την έναρξη της συνεδρίας και κατά την ώρα της ψηφοφορίας.

Ορίστε, προχωρήστε.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν δεχόμεθα αυτή τη συμπεριφορά των συναδέλφων. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν υπάρχει στην ημερήσια διάταξη θέμα συμπεριφοράς. Είναι δικαίωμα οποιουδήποτε Βουλευτή είτε να παραμείνει στην Αίθουσα είτε να μην παραμείνει στην Αίθουσα.

Παρακαλώ να συνεχιστεί. . . .

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει θα αποχωρήσουμε κι εμείς από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αποχωρήσετε κύριε. . . .

(ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩΣΤΗ):

Θέλουμε λύση των προβλημάτων μας!!!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Είπα ότι θα διατάξω την εκκένωση της Αίθουσας αν συνεχιστεί αυτή η τακτική.

Εφόσον ο κύριος. . . .

(ΦΩΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩΣΤΗ)

(Κρούουν συνέχεια οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον Κοσμήτορα να διατάξει την εκκένωση της Αίθουσας.

(ΦΩΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟ):

Καρτερούμε λύση των προβλημάτων μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά την σφύρα).

Παρακαλώ ησυχία!!!

Λοιπόν, υπάρχει άλλος ομιλητής πάνω σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Υπάρχει ένσταση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Υπάρχει ένσταση, κ. Πρόεδρε. Αυτή η Βουλή δεν συνέρχεται με τον τρόπο που παρουσιάζει και την εικόνα που δίδει προς το λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, δεν δέχομαι να συζητείται θέμα το οποίο δεν βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη· αυτή τη στιγμή συζητούμε τον περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμηθείας και Τιμών) Νόμον του 1986.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Θέτω θέμα σεβασμού του λαού από τους εκλεγμένους εκπροσώπους του, κ. Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το βάλετε στην ημερήσια διάταξη. Θα περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.

Ορίστε παρακαλώ!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

Αρχίσατε να εγκρίνετε Νομοσχέδιο για το οποίο δεν έχουν ακουστεί θέσεις αρχής και όταν η Βουλή δεν βρισκόταν σε απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο υπάρχει και δεν γίνεται εντός της Αίθουσας της Βουλής.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δώσατέ στο συνάδελφο. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν πρόκειται η έδρα να συζητά με ένα έκαστο των Βουλευτών. Αν θέλετε να θέσετε θέμα μομφής κατά του Προέδρου να το θέσετε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, κ. Πρόεδρε, δεν είναι θέμα μομφής, είναι θέμα δικαιολογίας της ψήφου εκάστου κόμματος γιατί ψηφίζει το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

(Κτυπά τη σφύρα)

Τότε προχωρούμε. . .

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά δεν μπορείτε να αφαιρέτε το συνταγματικό δικαίωμα κανενός των Βουλευτών να μιλά επί θέματος. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν το αφάιρεσα· ο ίδιος κατήλθε από το Βήμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν κατήλθε, κ. Πρόεδρε, υπήρξε προηγούμενο για να κατέβει, υπήρξε πρόκληση από πλευράς ορισμένων Βουλευτών άλλου κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, φοβούμαι ότι θα σας κηρύξω εκτός τάξεως και θα ζητήσω. . .

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Λυπούμαι πάρα πολύ. Μπορείτε να το πράξετε, κ. Πρόεδρε, αν θέλετε. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Προχωρήστε παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

. . . . αλλά τα συνταγματικά μου δικαιώματα δεν δέχομαι να μου τα αποστερήσει κανένας!!!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 21 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα).

Εγκρίνεται.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέτω θέμα ότι, απελθόντων όλων των Βουλευτών από την Αίθουσα της Βουλής, θα 'πρεπε να θεωρηθεί ότι έληξε η συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι, δεν υπάρχει τίποτε στον Κανονισμό που να μου επιβάλλει αυτό το πράγμα.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Αν έχουμε τεχνητές εισόδους και εξόδους από τη Βουλή, κ. Πρόεδρε, δεν είναι τρόπος να . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή τη στιγμή η Βουλή βρίσκεται σε απαρτία.

Λοιπόν, προχωρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμηθείας και Τιμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Λοιπόν, το επόμενο θέμα είναι ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΦΟΡΤΩ-ΣΕΩΣ ΤΟΥ 1966 (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Αλέκος Μακρίδης
 Νίκος Μακρίδης
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Μιχαήλ Θεοδούλου, εκπροσωπών τον κ. Χρ. Κουρτελλάρη
 Στέλιος Μανδριώτης
 Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση των τροπολογιών της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί από το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό το 1983 και εγκρίθηκαν από την Κυπριακή Κυβέρνηση σύμφωνα με την υπ' αριθμό 26.696 και ημερ. 23 Ιανουαρίου 1986 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Με το ίδιο νομοσχέδιο τροποποιείται επίσης ο Κυρωτικός της πιο πάνω Σύμβασης Νόμος με την εισαγωγή αριθμού διατάξεων που στοχεύουν στην ταχύτερη διεκπεραίωση και εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης αυτής.

Οι τροποποιήσεις που προτείνονται στην πιο πάνω νομοθεσία αναφέρονται, ειδικότερα, στη διαδικασία απαγόρευσης του απόπλου των υπαγόμενων στη Σύμβαση πλοίων, στην επιβολή κυρώσεων, στην άσκηση ιεραρχικής προσφυγής εναντίον της απόφασης της αρμόδιας αρχής για επιβολή χρηματικής ποινής και στην εξουσία έκδοσης Κανονισμών για τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων του υπό τροποποίηση Κυρωτικού Νόμου και της πιο πάνω Σύμβασης.

Η Επιτροπή αφού αντάλλαξε περαιτέρω απόψεις με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου γι' αυτό και εισηγείται, κατά πλειοψηφία, στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Μακρίδης, Ν. Μακρίδης και Κ. Ερωτοκρίτου δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν εκείνες τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε διοικητικά όργανα να επιβάλλουν ποινές, γιατί όπως ανέφεραν το κόμμα τους, ως θέμα αρχής, δεν μπορεί να αποδεχθεί την εισαγωγή ενός τέτοιου θεσμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαφωνεί με ουσιώδεις διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού για τους λόγους που θα εξηγήσω.

Πιστεύω ότι μια Βουλή δεν πρέπει να καλείται να ψηφίσει τροποποιητικό νομοσχέδιο μιας υφιστάμενης νομοθεσίας εκτός εάν οι Βουλευτές γνωρίζουν το νομικό καθεστώς το οποίο ήδη ισχύει, την υφιστάμενη νομοθεσία, δηλ. η οποία ήδη ισχύει. Και με κίνδυνο να ταλαιπωρήσω το Σώμα θα επιχειρήσω να εξηγήσω το τι ισχύει μέχρι σήμερα πάνω στο θέμα του νομοσχεδίου το οποίο έχετε ενώπιόν σας.

Αρχικά θεσπίσθηκε ο νόμος 39/69 ο οποίος υπέστη επανειλημμένες τροποποιήσεις από το Νόμο 24/73, το Νόμο 17/74, το Νόμο 43/77, το Νόμο 7/82 και το Νόμο 53/84. Οι πρόνοιες που έχουν σημασία για τη σημερινή συζήτηση βρίσκονται στο Νόμο 7 του 1982. Σύμφωνα με το άρθρο 2(β) του Νόμου αυτού αρμόδια αρχή σημαίνει τον Υπουργό και περιλαμβάνει οιοδήποτε διά τους σκοπούς της Συμβάσεως του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού Κανονισμών εξουσιοδοτημένο υπό του Υπουργού πρόσωπο. Όστε το πρώτο περίεργο του νομοσχεδίου που έχουμε ενώπιόν μας είναι ότι ενώ η αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός, το νομοσχέδιο αυτό το οποίο καλούμεθα να ψηφίσουμε λέγει ότι η αρμόδια αρχή, δηλαδή, ο Υπουργός, δικαιούται να επιβάλει χρηματικές ποινές σε παραβάτες της Σύμβασης μέχρι £5,000, όποιος δε έχει παράπονο εναντίον της ποινής που θα επιβάλει η αρμόδια αρχή, δηλαδή ο Υπουργός, με βάση αυτό το νομοσχέδιο δικαιούται ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό. Ο πρώτος παραλογισμός συνεπώς αυτού του νομοσχεδίου είναι αυτός. Ότι καθιερώνει ιεραρχική προσφυγή προς το ίδιο το όργανο το οποίο εξέδωσε την πράξη εναντίον της οποίας υφίσταται το παράπονο. Αλλά αυτό μπορεί να είναι το λιγότερο κακό με αυτό το νομοσχέδιο.

Σύμφωνα και πάλιν με το Νόμο 7 του 1982 απαγορεύεται ο εκ των Κυπριακών λιμένων απόπλους οιοδήποτε πλοίου επί του οποίου εφαρμόζεται ο παρών Νόμος, οι δυνάμει αυτού Κανονισμοί και η Σύμβασις εάν τούτο δεν πληροί τας διατάξεις του παρόντος Νόμου, των δυνάμει αυτού Κανονισμών και της Συμβάσεως». Και ακολουθεί: «Πας όστις παραβαίνει ή ανέχεται πρόσωπον υπό τον έλεγchon αυτού να παραβή τας διατάξεις της Συμβάσεως, του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών, ή πας όστις παραλείπει να πράξη ή ανέχεται πρόσωπον υπό τον έλεγχο αυτού να παραλείψη να πράξη τι, ούτινος η διενέργεια επιβάλλεται υπό των διατάξεων της Συμβάσεως, είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται δι' έκαστον τοιοῦτο αδίκημα εις φυλάκισιν μη υπερβαίνουσιν τα δύο έτη, εις χρηματικήν ποινήν μη υπερβαίνουσιν τας πέντε χιλιάδας λίρας ή εις αμφοτέρας τας ποινάς». Με άλλα λόγια παράβαση της Σύμβασης αποτελεί ήδη με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία ποινικό αδίκημα το οποίο τιμωρείται διά ποινής μέχρι £5,000 ή διά φυλακίσεως μέχρι δύο ετών ή και αμφοτέρων των ποινών. Αλλά ταυτόχρονα ο ίδιος αυτός ο Νόμος έδωσε τεράστιες συμπληρωματικές εξουσίες στα Δικαστήρια της Δημοκρατίας ως ακολούθως: Ο Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου ή ο Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής ικέττηται εξουσίαν, κατά τη διάρκειαν αστυνομικής ερεύνης και μέχρις εκδικάσεως και εκδόσεως τελικής

δικαστικής αποφάσεως επί αδικήματος περί του οποίου προνοεί το εδάφιο (1), ως και μέχρις αποπληρωμής τυχόν επιβληθησομένης χρηματικής ποινής ή καταθέσεως σχετικής εγγυητικής επιστολής ανεγνωρισμένης τραπεζής δι' ίσον ποσόν, να εκδώση διάταγμα απαγορεύον τον απόπλου πλοίου εν σχέση προς το οποίον υφίστανται εύλογοι υπόνοιαι ότι διεπράχθη αδίκημα περί του οποίου προνοεί το εδάφιο (1)». Με άλλα λόγια η υφιστάμενη νομοθεσία δίδει αποτελεσματικές εξουσίες για την ασφάλεια των πλοίων διότι ακριβώς επιτρέπει την απαγόρευση του απόπλου του πλοίου ενόσω το πλοίο, η κατάσταση του πλοίου δεν συνάδει με τη Σύμβαση και επιπλέον σε περίπτωση που ήδη έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα επιτρέπει στο Δικαστήριο να απαγορεύσει τον απόπλου του πλοίου και με διάφορους τρόπους περιλαμβανομένης και εγγυητικής επιστολής να εξασφαλιστεί η Δημοκρατία ότι το τυχόν πρόστιμο που θα επιβληθεί όντως θα πληρωθεί στα ταμεία της Δημοκρατίας. Επομένως η υφιστάμενη νομοθεσία είναι πλήρως αποτελεσματική και διά τους σκοπούς της ασφάλειας του πλοίου, αλλά και ταυτόχρονα διά σκοπούς εισπράξεως οιοδήποτε προστίμου ήθελε επιβάλει το Δικαστήριο για οποιαδήποτε παράβαση.

Και τι κάμνει το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας; Καταργεί το ποινικό αδίκημα, καταργεί την ποινή φυλακίσεως, καταργεί τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και έρχεται και μας λέγει ότι η αρμόδια αρχή, δηλαδή ο Υπουργός, για κάθε παράβαση της Σύμβασης, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτής, μπορεί να επιβάλει χρηματική ποινή μέχρι £5,000. Είναι φανερό ότι μια πράξη η οποία αυτή τη στιγμή αποτελούσε ποινικό αδίκημα, παραμένει μεν αδίκημα με μόνη τη διαφορά ότι πλέον καταργείται η ποινή φυλακίσεως διά την πράξη και αντί την εξουσία επιβολής της ποινής να την έχει το Δικαστήριο την έχει η Εκτελεστική Εξουσία. Και είναι ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους που εισηγούμαι προς τη Βουλή ότι δεν πρέπει να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο διότι αν αυτός ο νόμος πραγματικά ψηφιστεί, θα αποτελέσει θρυαλλίδα στα θεμέλια της συνταγματικής τάξης και της αρχής της διακρίσεως των Εξουσιών. Αποτελεί παράβαση της πρώτης παραγράφου του Άρθρου 30 του Συντάγματος, αποτελεί παράβαση της δεύτερας παραγράφου του Άρθρου 30 του Συντάγματος και αποτελεί παράβαση του Άρθρου 152 του Συντάγματος σύμφωνα με το οποίο η Δικαστική Εξουσία στη Δημοκρατία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Δεν μπορεί, εισηγούμαι αυτή η Βουλή να αναθέσει στην Εκτελεστική Εξουσία άσκηση καθαρώς δικαστικών καθηκόντων και μάλιστα ποινικής δικαιοδοσίας.

Με την πρόσφατη στάση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με την πρόσφατη νομολογία σε διάφορες υποθέσεις, όπου ελέγχθη ότι το Στρατοδικείο, όπως λειτουργούσε, ήταν αντίθετο με την Αρχή της διακρίσεως των Εξουσιών και το Άρθρο 152 του Συντάγματος, όπου ελέγχθη ότι αυτή η ίδια η Βουλή δεν έχει δικαίωμα να ερμηνεύει τους δικούς της νόμους, διότι το έργο της ερμηνείας των νόμων είναι έργο των Δικαστηρίων, έχω τη βεβαιότητα ότι σε περίπτωση που θα ασκηθεί οποιαδήποτε προσφυγή στο Δικαστήριο εναντίον οποιασδήποτε ποινής που ήθελε επιβάλει ο Υπουργός, με μαθηματική ακρίβεια πρέπει να αναμένουμε ότι η επιβληθείσα ποινή θα ακυρωθεί και εν τω μεταξύ όμως η Δημοκρατία θα χάσει χιλιάδες λίρες λόγω ακριβώς του ότι εν τω μεταξύ θα έχει καταργηθεί το ποινικό αδίκημα το οποίο υφίσταται σήμερα.

Ακριβώς επειδή όλα αυτά τα θέματα δεν πρέπει να τα θεωρήσουμε σαν θέματα κομματικής πολιτικής, κάμνω έκκληση προς τα τρία Κόμματα των οποίων

οι εκπρόσωποι ήδη στην Επιτροπή εκφράστηκαν υπέρ αυτού του νομοσχεδίου να αναθεωρήσουν τη στάση τους, δηλαδή να μελετήσουν εκ νέου το θέμα και εισηγούμαι προς τη Βουλή να αναπέμψει το θέμα προς νέα συζήτηση σε κοινή συνεδρίαση της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων και της Επιτροπής Νομικών. Το νομοσχέδιο μπορεί να προέρχεται από το Γραφείο της Γενικής Εισαγγελλίας η οποία Γενική Εισαγγελία κατά τους πρόσφατους μήνες επέδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία καθόσον αφορά θέματα διακρίσεως των Εξουσιών, ιδιαίτερα καθόσον αφορά θέματα διακρίσεως μεταξύ Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας.

Αλλά βέβαια υπάρχουν πολλοί δικηγόροι συνάδελφοι στη Βουλή που γνωρίζουν ότι η νομική επιστήμη είναι αρκετά δύσκολο έργο και ότι καμιά φορά και από το νου του πιο ευρυμαθή νομικού διαφεύγει ένα συγκεκριμένο ζήτημα που μπορεί να προκύψει. Το ότι το νομοσχέδιο προέρχεται από το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέως δεν σημαίνει ότι η Γενικός Εισαγγελέας έδωσε και γνωμοδότηση ότι το νομοσχέδιο είναι Συνταγματικό. Το πιο πιθανό είναι ότι αυτή η πλευρά του θέματος δεν εξετάσθη. Γι' αυτό το λόγο ταυτόχρονα εισηγούμαι, εάν όντως η Βουλή δεχθεί να παραπεμφθεί το θέμα εκ νέου προς συζήτηση σε κοινή συνεδρία των δυο Επιτροπών, όπως κληθεί σ' αυτή τη συνεδρία και η Γενική Εισαγγελέας ακριβώς για να εκφράσει ειδικά την άποψή της πάνω στο θέμα της συνταγματικότητας του νόμου. Αν η Βουλή δεν δεχθεί αυτή την εισήγηση ο Δημοκρατικός Συναγεμός θα καταψηφίσει τα αντίστοιχα άρθρα —και θα δεχθεί μόνο τα άρθρα τα οποία έχουν σχέση με την κύρωση της τροποποιητικής διεθνούς Σύμβασης, δηλαδή θα δεχθεί το άρθρο 1 και το άρθρο 3 του υπό κρίση νομοσχεδίου. Θα προβληματιστεί δε κατά πόσο θα καταχωρήσει ή όχι προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο βάσει του Άρθρου 149(β) του Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Η δική μας Ομάδα συμφωνεί με την εισήγηση όπως πριν τοποθετηθεί το Σώμα και ψηφίσει πάνω στο νομοσχέδιο, παραπεμφθεί τούτο και στην Επιτροπή Νομικών για εξέταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση σ' αυτή την εισήγηση θα την αποδεχτώ.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμιά ένσταση· μόνο μια μικρή διαφορά έχουμε με τον κ. Μαρκίδη που είπε ότι κάποτε μπορεί να διαφεύγει των νομικών κάτι. Είμαι σίγουρος ότι του κου Μαρκίδη δεν του διαφεύγει τίποτε.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Και εγώ από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Δεν υπάρχει καμιά ένσταση να παραπεμφθεί το θέμα με την εξής παρατήρηση: Γι' αυτό το σκοπό υπάρχουν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές για να γίνεται εκεί η προεργασία, και θα 'πρεπε να είχε γίνει εκεί η εισήγηση οπότεν θα αποφεύγετο και αυτή η κατάσταση που

παρουσιάζεται στην Ολομέλεια της Βουλής. Δεν θα είχε κανένας ένσταση να παραπεμφθεί το θέμα σε οποιοσδήποτε περαιτέρω επιτροπές ή ακόμα να ζητηθούν και οι γνώμες άλλων νομομαθών για να ξεκαθαρίσει το πρόβλημα. Παρόλο που εμείς είχαμε τη θέση μας, δεν διαφωνούμε με αυτή την παρατήρηση να παραπεμφθεί το θέμα ενώπιον οποιωνδήποτε Επιτροπών για επανεξέταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, για την εισήγηση αυτή. . . .

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μη μείνουν όμως εντυπώσεις. Ελέχθη στην Επιτροπή και εξηγήθηκαν και οι λόγοι της αντιρρήσεως του Συναγερμού, ότι ακριβώς υπήρχε θέμα συνταγματικότητας του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχουν δεύτερες σκέψεις και εφόσον αντιλαμβάνομαι ότι το σύνολο του Σώματος αποδέχεται την εισήγηση να παραπεμφθεί το θέμα πίσω ξανά στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων και στη Νομική Επιτροπή, το νομοσχέδιο παραπέμπεται στις δυο αυτές Επιτροπές.

Το επόμενο είναι «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.5) ΤΟΥ 1986»**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας οι οποίοι εξήγησαν τους λόγους για τους οποίους καθίσταται αναγκαία η έγκριση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £150,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των απολαβών των καθηγητών και δασκάλων οι οποίοι διορίζονται είτε ως αντικαταστάτες εκπαιδευτικών που απουσιάζουν για λόγους υγείας είτε ως αντικαταστάτες γυναικείου εκπαιδευτικού προσωπικού που απουσιάζει ή θα απουσιάσει λόγω λοχείας κατά τη διάρκεια του 1986.

Στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναφέρεται ότι η πίστωση που ζητείται κρίνεται απαραίτητη για να μπορούν να λειτουργήσουν απρόσκοπτα τα σχολεία που ενδε-

χόμενα θα επηρεαστούν από τις πιο πάνω απουσίες του εκπαιδευτικού τους προσωπικού.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι παρόμοια πίστωση είχε περιληφθεί στον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 1986 αλλά τελικά καταψηφίστηκε από τη Βουλή, γιατί παρά τις επανειλημμένες προτροπές της το Υπουργείο Παιδείας παρέλειψε να πάρει μέτρα για τον τερματισμό της απόσπασης ενός μεγάλου αριθμού καθηγητών και δασκάλων που από χρόνια τώρα υπηρετούν σ' άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες κατά παράβαση της νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, υποστήριξαν την άποψη ότι η πλειοψηφία των επί αποσπάσει εκπαιδευτικών ασχολείται με εκπαιδευτικά ζητήματα, με την εξαίρεση ελάχιστων εκπαιδευτικών οι οποίοι και κλήθηκαν να επιστρέψουν στην εκπαιδευτική υπηρεσία το αργότερο ως το τέλος Ιουνίου. Η Επιτροπή οφείλει να παρατηρήσει ότι παρόμοιες διαβεβαιώσεις δόθηκαν και στο παρελθόν αλλά δυστυχώς δεν έχουν τηρηθεί και ότι δεν συμφωνεί με τις αποσπάσεις καθηγητών και δασκάλων σ' άλλες υπηρεσίες για την εκτέλεση καθηκόντων ξένων προς τους όρους υπηρεσίας τους. Η Επιτροπή συναφώς πιστεύει ότι τέτοιου είδους ανεξέλεγκτες αποσπάσεις δεν βοηθούν την παιδεία αλλ' ούτε και αποτελούν σωστή αξιοποίηση προσωπικού, ενώ αντίθετα πλήττουν και εξουδετερώνουν θεσμούς, όπως π.χ. το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν πιο ικανοποιητικά και αποτελεσματικά με μια μελετημένη και μόνιμη διάρθρωση των υπηρεσιών τους.

Η Επιτροπή με την ευκαιρία της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιθυμεί να αποδοκιμάσει τον τρόπο με τον οποίο το Υπουργείο Παιδείας αντέδρασε στην περικοπή από τη Βουλή του σχετικού με το υπό εξέταση θέμα κονδυλίου, παρόλο που το Υπουργείο είχε όλη την ευχέρεια να επανέλθει ενώπιον του Σώματος ζητώντας την επανεξέταση του όλου θέματος, πράγμα που ουσιαστικά πράττει τώρα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Συναφώς η Επιτροπή επικροτεί πλήρως το ανακοινωθέν που εκδόθηκε για το όλο θέμα από τη Βουλή, ελπίζοντας ότι η ενέργεια αυτή δεν θα επαναληφθεί στο μέλλον γιατί είναι τότε που πλήττεται η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των σχολείων.

Λαμβάνοντας, τέλος, η Επιτροπή υπόψη τις διαβεβαιώσεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας ότι ως το τέλος Ιουνίου θα ρυθμιστεί τελεσίδικα το θέμα των εκπαιδευτικών επί αποσπάσει, εισηγείται την περικοπή της ζητούμενης πίστωσης από £150,000 σε £60,000 και με βάση τη θέση αυτή γίνεται εισήγηση προς το Σώμα όπως ψηφίσει σε νόμο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

(Ανεβαίνει στο Βήμα)

(Οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ αποχωρούν από την Αίθουσα για να επανέλθουν αμέσως μετά)

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμένος είχε και έχει πάντοτε την πρόθεση να ψηφίζει κάθε κονδύλι που αναφέρεται στην παιδεία μας. Γιατί

πρόθεσή του είναι να διατηρήσει και ενισχύσει την ομαλή λειτουργία της παιδείας, τόσο στη Δημοτική όσο και στη Μέση Εκπαίδευση.

Η αντίδρασή μας στο θέμα τούτο υπήρξε ουσιαστικά με την αταξία που παρατηρήθηκε να υπάρχουν ανεξέλεγκτες αποσπάσεις καθηγητών και δασκάλων σε άλλα καθήκοντα, παρά εκείνα για τα οποία έχουν διοριστεί.

Ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι με τα όσα συζητήθηκαν για το νομοσχέδιο τούτο δεν θα επαναληφθεί στο μέλλον η αταξία αυτή.

Γι' αυτό ο Δημοκρατικός Συναγερμένος θα υποστηρίξει το νομοσχέδιο όπως έχει κατατεθεί από την αρμόδια Επιτροπή.

Θέλω, κ. Πρόεδρε, να δηλώσω τη χαρά και την ικανοποίησή μου διότι ασκώ, αυτή τη στιγμή, τα συνταγματικά μου δικαιώματα, τα δικαιώματα που μου έδωσε ο λαός με την ψήφο του στις 8 του Δεκέβρη. Και θέλω να τονίσω σε όλους, προς τα στελέχη, τα μέλη και τους οπαδούς του κόμματός μου, αλλά και προς όλο το λαό. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε εκτός θέματος κ. συνάδελφε. Παρακαλώ να παραμείνετε στο θέμα.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μιλώ επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει προσωπικό θέμα. Μιλάτε επί του νομοσχεδίου το οποίο είναι προς συζήτηση.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αν, κ. Πρόεδρε, η αποχώρηση συναδέλφων με την άνοδό μου στο Βήμα δεν είναι θέμα προσωπικό. . . .

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να παραμείνουμε στο θέμα. Δεν ηγέρθη από Βουλευτή θέμα· είναι δικαίωμα κάθε Βουλευτή να είναι ή να μην είναι στην Αίθουσα.

Παρακαλώ συνεχίστε.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Τελειώνω. . . .

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσει ο κ. συνάδελφος και μετά θα σας δώσω το λόγο. Να τελειώσει πρώτα ο κ. συνάδελφος.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ότι ο ευρισκόμενος στο Βήμα συνάδελφος βρίσκεται βέβαια εντός του θέματος. Αν η ομαδική αποχώρηση, η βουβή αποχώρηση των Βουλευτών. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε. Είμαι υποχρεωμένος να σας διακόψω.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

. . . . δεν ερμηνεύεται σαν δημιουργούσα προσωπικό θέμα, τότε διερωτούμαι τι είναι προσωπικό θέμα σ' αυτή την περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, έχετε πείρα στη Βουλή και νομίζω ότι έπρεπε να σεβαστείτε την έδρα.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Είναι εκ της πείρας μου που μιλώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι. Και η έδρα έχει πείρα αρκετή και στόχος της έδρας είναι να μην επιτρέψει παρέκκλιση και ούτε διακοπή της λειτουργίας αυτής της Βουλής, γι' αυτό επιμένω να είμαι σ' αυτή την έδρα.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ, κ. συνάδελφε, είναι εντελώς αγενές να διακόπτετε τον Πρόεδρο της Βουλής όταν μιλά.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Όταν τελειώσετε, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν τελειώσω, ναι.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Τελειώσατε, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι!

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Τελειώνω, κ. Πρόεδρε, με τη δήλωση ότι θα τιμήσω την ψήφο εκείνων που με έστειλαν εδώ και θα τιμήσω τον όρκο που έδωσα μαζί σας στις 12 του Δεκέβρη στην Αίθουσα αυτή.

(Χειροκροτήματα από το ακροατήριο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το Βήμα παρακαλώ.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, είναι επί θέματος διαδικασίας. Αν θέλετε να έλθω στο Βήμα για να. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αν είναι επί θέματος διαδικασίας, μπορείτε.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχατε πει ότι είναι δικαίωμα κάθε Βουλευτή να αποχωρεί από την Αίθουσα της Βουλής όποτε θέλει. Και επειδή ακριβώς πάνω σ' αυτό το

σημείο είναι που διαφωνούμε, θα 'θελα να σας παραπέμψω στο άρθρο 13 των σχετικών κανονισμών, το οποίο αναφέρει ότι «Οι Βουλευτές υποχρεούνται όπως συμμετέχουν εις τας συνεδριάσεις και τας εργασίας της Βουλής, όπως επίσης και πάσης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της οποίας είναι μέλη, δικαιούνται δε να παρίστανται και λαμβάνουν μέρος άνευ ψήφου εις τας συνεδριάσεις οιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της οποίας δεν είναι μέλη».

Απ' αυτό το άρθρο, κ. Πρόεδρε, προκύπτουν δυο πράγματα. Ότι όλοι οι Βουλευτές, και καθένας ξεχωριστά, έχουν υποχρέωση απέναντι σ' αυτό το Σώμα και απέναντι στον Κανονισμό να συμμετέχουν στις εργασίες της Βουλής και δικαιούνται μόνο να μη συμμετέχουν σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές στις οποίες δεν αποτελούν μέλη.

Αν η αποχώρηση, λοιπόν, των συναδέλφων από το Σώμα της Βουλής, ενώ συναδέλφος άλλος βρισκόταν επί του Βήματος, δεν είναι παραβίαση αυτού του Κανονισμού, τότε δεν ξέρω τι είναι παραβίαση αυτού του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, θα σας υπενθυμίσω. . .

(Χειροκροτήματα από το ακροατήριο).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Απαγορεύονται. . .

Να εκκενωθεί η Αίθουσα!

(ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩΣΤΗ):

Δεν θα επαναληφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν θα επαναληφθεί τότε. . .

Να μη νομίζετε ότι βρίσκεσθε σε πλατεία. Εδώ είναι το Σώμα της Βουλής το Νομοθετικό, το οποίο κάθε πολίτης οφείλει να σέβεται.

Αν επαναληφθεί θα διατάξω την εκκένωση της Αίθουσας.

Κύριε συνάδελφε. Θα θέλω να σας υπενθυμίσω την επόμενη φορά που δεν θα βρίσκεσθε σ' εκείνο το Βήμα αυτό που είπατε τώρα. Και θα θέλω να υπενθυμίσω ότι σε όλες τις Βουλές του κόσμου — είχα την ευκαιρία να παρακολουθήσω πολλές — ένα μικρό ποσοστό των Βουλευτών βρίσκεται καθόλη τη διάρκεια της συνεδρίασεως της Βουλής στο Σώμα. Επομένως δεν είναι δικαίωμα της έδρας, είναι δικαίωμα των Βουλευτών να δώσουν τη σωστή ερμηνεία, και ξέρω ότι υπάρχει πολιτική ερμηνεία στις πράξεις Βουλευτών. Αλλά δεν έχει δικαίωμα η έδρα να υποδείξει σε οποιοδήποτε Βουλευτή πότε παραμένει ή πότε δεν παραμένει μέσα στην Αίθουσα.

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Παπαϊωάννου και ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα είχα εγείρει το θέμα αν δεν εγίνοντο ορισμένα σχόλια από συναδέλφους.

Πρώτο, εδώ έχει γίνει μια καθαρή προσπάθεια προβοκάτίας με χειροκροτήματα και διάφορες άλλες χειρονομίες που είναι απαράδεκτες γι' αυτό το Σώμα. Είναι δικαίωμα οποιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Ομάδας να αποχωρήσει για λόγους αρχής ή για λόγους που εκείνη νομίζει πως είναι λόγοι ηθικής τάξης, για να μην παρευρεθεί σε μια συζήτηση στην οποία συμμετέχει κάποιος Βου-

λευτής. Και δεν είναι η πρώτη φορά που πολλοί Βουλευτές αποχωρούν κι όταν ακόμα τύχει να μιλούν Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και να ακούουν την ομιλία το 1/5 ή το 1/10 των Βουλευτών. Γι' αυτό το λόγο, η προσπάθεια εκμετάλλευσης ενός θέματος και μετατροπής των κατηγορών — διότι πρόκειται για κατηγορούς — μερικές φορές σε κατηγορούμενους, είναι κάτι το οποίο είναι απαράδεκτο! Και παρακαλώ τους συναδέλφους να τοποθετηθούν σωστά και να μην προσπαθούν να εκμεταλλευθούν μια υπόθεση για δικούς τους σκοπούς. Δεν είναι τυχαίο αυτό που γίνεται σήμερα και δεν είναι τυχαία τα χειροκροτήματα και η οργανωμένη ομάδα που ήλθε εδώ για να δημιουργήσει θέμα. Και λυπούμαι που γίνεται αυτό το πράγμα σήμερα μπροστά στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Θα 'θελα να δηλώσω ευθύς εξ αρχής ότι σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς αποδοκιμάζουμε τα χειροκροτήματα τα οποία έχουμε ακούσει μόλις προ ολίγου.

Εξ όσων θυμούμαι, και θυμούμαι πολύ καλά, και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Συναγερμού αποχώρησε κάποτε στην προηγούμενη Βουλή απ' αυτή την Αίθουσα και η συμπεριφορά μας δεν ήταν αυτή την οποία επιδεικνύει σήμερα η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Συναγερμού απέναντι στους συναδέλφους, οι οποίοι θεώρησαν καθήκον τους να αποδοκιμάσουν την παρουσία κάποιου άλλου ο οποίος υπηρέτησε σε μια πραξικοπηματική Κυβέρνηση, την πραξικοπηματική Κυβέρνηση Σαμψών.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς διαμαρτυρήθηκε από την πρώτη συνεδρία της Βουλής για την παρουσία του κ. Παρισινού σαν Μέλους του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε να συζητηθεί το θέμα, ναι. Αλλά πιστεύω ότι. . .

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Αν δεν μου επιτρέπετε, τότε, κ. Πρόεδρε, είναι δικαίωμά μου ως Κοινοβουλευτική Ομάδα να δώσω δήλωση, και θα δώσω δήλωση, σχετική στους δημοσιογράφους, στον τύπο, διότι πρέπει να εξηγήσουμε τη στάση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς γιατί αποχωρήσαμε δυο φορές προηγούμενα, και γιατί αυτή τη φορά δεν αποχωρήσαμε.

Νομίζω ότι είναι δικαίωμα της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας να εξηγήσει τους λόγους γιατί δεν αποχωρήσαμε. Αν δεν μου δίδετε το λόγο εγώ δεν θα επιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν η επιθυμία της Βουλής είναι να συζητηθεί το θέμα, εγώ δεν είμαι εκείνος ο οποίος θα. . .

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

'Όχι, δεν είναι συζήτηση του θέματος, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε θα παρακαλέσω να παραμείνουμε εντός του θέματος.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Εντάξει. Τότε θα δώσω δήλωση στον τύπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου είχε ζητήσει προηγουμένως το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάνω στο θέμα της διαδικασίας.

Είναι πραγματικά πολύ καινούργιο φαινόμενο να μπαίνει θέμα ότι είναι υποχρεωμένοι όλοι οι Βουλευτές να παρευρίσκονται στο Σώμα όταν κάποιος ανεβαίνει στο Βήμα.

Έτσι δεν μπορώ να πω ότι μπορεί να σταθεί καθ' οποιοδήποτε τρόπο ως διαδικαστικό θέμα με αντιπαράθεση μάλιστα προς την απόφαση άλλων συναδέλφων. Σε ό,τι αφορά το λόγο της αποχώρησης, μάλιστα, είναι θέμα αρχής, είναι στάση έναντι της Βουλής, είναι στάση έναντι της ζωής, είναι στάση έναντι της Κυπριακής ιστορίας.

Αυτά, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής είχε ζητήσει προηγουμένως το λόγο.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δεν θα ζητούσα, κ. Πρόεδρε, το λόγο, αλλά πράγματι στο πρακτικό μυαλό που συνηθίζω να λέω ότι διαθέτω μου δημιουργήθηκαν πολλές αμφιβολίες και εδώ είναι που επί τέλους αυτό το Σώμα πρέπει να σοβαρευτεί.

Κύριε Πρόεδρε, ακούσαμε τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ., ούτε λίγο ούτε πολύ, να μας λέει ότι ήταν σχεδόν τυχαία η αποχώρηση και ότι αυτό είναι δικαίωμά τους. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είπε ότι. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Άφησε την εντύπωση, κ. Πρόεδρε, ότι δεν ήταν απόφαση ουσιαστικά πολιτικού περιεχομένου. Ανέφερε τα όσα ανέφερε ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ και επίσης ακούμε για πρώτη φορά τη λέξη «στάση» στη Βουλή από τον κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στάση ζωής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Στάση ζωής, στάση συμπεριφοράς στο Σώμα. Αυτό είναι που αναφέρω. Εδώ, κ. Πρόεδρε θα ήταν βέβαια περιττό να κάμω αναφορά στις σχετικές πρόνοιες του Συντάγματος σαν υπέρτατου Νόμου πως όλοι, σύμφωνα με τη διαβεβαίωση που δώσαμε, πρέπει να τηρούμε το Σύνταγμα.

Ανέφερε ο κ. Μαθηκολώνης τον Κανονισμό 13. Εγώ απλώς θα 'θελα να υποδείξω στο Προεδρείο σας και στους συναδέλφους τους Κανονισμούς 35 και 36 υιοθετώντας την άποψή σας, κ. Πρόεδρε, ότι δεν μπορείτε να επιβάλετε στους Βουλευτές τι θα κάμουν, αν δηλαδή θα παραμείνουν ή όχι στην Αίθουσα. Κύριε Πρόεδρε, ο Κανονισμός 35 της Βουλής αναφέρει: «Κατά τας συνεδριάσεις της Βουλής και των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών οι Βουλευταί υποχρεούνται να τηρούν και εφαρμόζουν τας διατάξεις του Κανονισμού και επιδεικνύουν τον οφειλόμενον σεβασμόν προς το Σύνταγμα και τας λειτουργίας της Πολιτείας». Ο

Κανονισμός 36, κ. Πρόεδρε, αναφέρει επί λέξει: «Διαρκούσης της συνεδριάσεως της Βουλής οι Βουλευταί οφείλουν —

- (α) να εμφανίζονται και συμπεριφέρονται κατά τρόπον ανταποκρινόμενο προς τον χώρο, το επιτελούμενον έργον και την αποστολήν της Βουλής;
- (β) να αποφεύγουν ενεργείας παρενοχλούσας την άνετον διεξαγωγήν των εργασιών της Βουλής; και
- (γ) να αποφεύγουν την χρήσιν υβριστικής γλώσσης κατά του προσώπου οιοδήποτε Βουλευτού.»

Και ερωτώ, κ. Πρόεδρε. Η συμπεριφορά αυτή των συναδέλφων δεν είναι κατάφωρη παραβίαση του Κανονισμού αυτού; Δεν είναι κατ' επέκταση κατάφωρη παραβίαση του Συντάγματος;

Αν ο κύριος...

Μη βιάζεσθε, κ. Γαλανέ, θα σας δοθεί ο λόγος.

Αν ο κ. Παρισινός αυτή τη στιγμή είναι στα έδρανα της Βουλής είναι γιατί θέλησε ο λαός να είναι στα έδρανα της Βουλής. Δεν εξαρτάται από τη στάση ούτε της ΕΔΕΚ, ούτε του ΔΗΚΟ ούτε του ΑΚΕΛ πώς θα ερμηνεύεται η ιδιότητα του Βουλευτή. Έχει ανακηρυχθεί Βουλευτής από το Γενικό Έφορο Εκλογών, έχει υπερψηφιστεί για να έλθει σ' αυτό το Σώμα. Και αν υπάρχει οποιαδήποτε παραβίαση θεμελιωδών διατάξεων αυτού του Συντάγματος αυτή τη στιγμή διαπράττεται στο Νομοθετικό Σώμα υπό την προεδρία σας. Ερωτούμε εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού: οποτεδήποτε συνάδελφος άλλου Κόμματος ανέρχεται στο Βήμα της Βουλής για να αγορεύσει και για τον α ή β λόγο δεν μας αρέσει, θα πρέπει να αποχωρούμε σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα, και είναι αυτό δημοκρατικός θεσμός τον οποίο πρέπει να διασφαλίσουμε κ. Πρόεδρε;

Είχε εκδηλωθεί με δήλωση η θέση των τριών άλλων πλευρών όταν δινόταν η διαβεβαίωση το Δεκέβρη του 1985. Είχε τεθεί εκεί η θέση. Και αν μίλησε ο κ. Γαλανός περί προβοκάτσιας σήμερα στη Βουλή, είναι καθαρή προβοκάτσια η στάση του Κόμματός του και των άλλων Κομμάτων που ακολούθησαν. Διότι προβοκάτσια δεν έκαμε ο Συναγερμός κ. Πρόεδρε. Ο Συναγερμός είναι εδώ με τους Βουλευτές τους οποίους έστειλε στο Σώμα ο λαός για το Συναγερμό και για τη Βουλή να τον εκπροσωπήσουν. Και με αυτά τα δεδομένα ο κ. Παρισινός όπως και οποιοσδήποτε άλλος συνάδελφος, είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει, θα είναι συνάδελφος σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους Κανονισμούς της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, επειδή ετέθη ερώτημα προς την έδρα είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω. Ευχαριστώ για τις υποδείξεις. Γνωρίζω το καθήκον μου και πιστεύω ότι το γνωρίζω καλώς και το καθήκον μου είναι πράγματι και η διαφύλαξη του Συντάγματος και η διαφύλαξη της λειτουργίας αυτού του Σώματος και αυτό έπραξα. Και με τη στάση μου πιστεύω ότι θα συμβάλω στο να λειτουργεί αυτό το Σώμα αντί να μη λειτουργεί. Κακώς υποδεικνύετε αυτά που υποδεικνύετε, κ. συνάδελφε.

Όπως είπα, σε κάθε Βουλή είναι συνταγματικό δικαίωμα οποιασδήποτε πλευράς αν για τον α ή β λόγο, δικαιολογημένο ή αδικαιολόγητο, θέλει ν' αποχωρήσει από την αίθουσα, να αποχωρήσει, και είναι γνωστό ότι δεν υπάρχει κοινοβούλιο στον κόσμο από το οποίο δεν αποχώρησαν πολιτικές πλευρές. Το να

μου υποδεικνύετε ότι έπρεπε να σταματήσω την αποχώρηση πολιτικών πλευρών οι οποίοι έτσι αισθάνονταν ότι έπρεπε να πράξουν, πιστεύω ότι μου υποδεικνύετε λαθασμένα σχετικά με το τι είναι το καθήκον της προεδρίας.

Επομένως δεν δέχομαι συμβουλές ούτε για το δημοκρατικό τρόπο της λειτουργίας αυτού του Σώματος ούτε για τη διαφύλαξη των θεσμών· γι' αυτό παρέμεινα σ' αυτή την έδρα, ακριβώς για να διαφυλάξω τους θεσμούς. Αλλά ερωτώ, υπήρξε ποτέ Βουλή στον κόσμο από την οποία δεν αποχώρησαν πολιτικές πλευρές; Ούτε μία. Επομένως τι θέλατε, να απαγορεύσει αυτή η έδρα σε Βουλευτές, οι οποίοι αισθάνονταν ότι αυτό ήταν το καθήκον προς τη συνείδησή τους να αποχωρήσουν από την Αίθουσα αν θέλουν να το πράξουν; Θα εμποδίσω το Συναγερμό ο οποίος και αυτός κάποτε εγκατέλειψε την Αίθουσα για δικούς του λόγους να την εγκαταλείψει αν έτσι θέλει; Όχι, το καθήκον μου εμένα και του προεδρείου είναι να παραμείνουμε εδώ για να μην επιτρέψουμε διαλυτική τοποθέτηση αναφορικά με τους θεσμούς αυτής της Βουλής.

Είχε ζητήσει ο κ. Μάτσης προ ώρας το λόγο.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλη τη νηφαλιότητα της στιγμής, θέλω να πω ότι δικαιούται οποιοσδήποτε και οποιαδήποτε πολιτική ομάδα να αποχωρήσει από τη Βουλή και αυτό επιμετρά στη συμπεριφορά της έναντι του λαού ο οποίος αξιολογεί και βαθμολογεί όλους μας για τη συμπεριφορά μας. Εκείνο όμως το οποίο θα 'θελα να υπογραμμίσω προς το προεδρείο, κ. Πρόεδρε, είναι το Άρθρο 77 του Συντάγματος, παράγραφος 1, το οποίο σαφώς προκαθορίζει και λέγει ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων ευρίσκεται εν απαρτία εφόσον παρίσταται τουλάχιστον το 1/3 του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Όταν υπέδειξα προς το Προεδρείο ότι η Βουλή δεν ευρίσκετο εν απαρτία ήμουν μέσα στα συνταγματικά πλαίσια και πιστεύω ότι η συνεδρία της Βουλής έπρεπε να τερματιστεί ακριβώς εκείνη τη στιγμή διότι δεν παρίστατο στην Αίθουσα της Βουλής το 1/3 του συνόλου των Βουλευτών αυτού του Σώματος.

Είναι με θλίψη, κ. Πρόεδρε, που παρατηρούμε όλ' αυτά· είναι κατ' εμάς, διαπόμευση του Σώματος και της αποστολής του. Έχει ο κάθε ένας, το κάθε Κόμμα το δικαίωμα να εγερθεί και από το Βήμα της Βουλής να θέσει ευθαρσώς και υπεύθυνα τις θέσεις του, να κακίσει Βουλευτή ή Βουλευτές ή Κόμματα αλλά δεν νομίζουμε ότι η βουβή καθολική αποχώρηση κατά τον τρόπο με τον οποίο έλαβε χώρα την περασμένη Πέμπτη και σήμερα είναι προς τιμή της Βουλής που αντιπροσωπεύει το αίσθημα του λαού και εξυπηρετεί τα συμφέροντα αυτού του λαού.

Έχω δηλώσει και την περασμένη Πέμπτη, δηλώνω και τώρα εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι εμείς υπεύθυνα, σοβαρά, έντιμα, ανταποκρινόμενοι προς τις υποχρεώσεις μας θα παραμείνουμε στην Αίθουσα της Βουλής και θα εξυπηρετήσουμε όπως καλύτερα μπορούμε τα συμφέροντα αυτού του λαού. Και έχουμε πλήρη επίγνωση, κ. Πρόεδρε, των δυσκολιών στις οποίες βρίσκεται αυτή τη στιγμή και η Κύπρος και η ιστορία μας και ο λαός μας και πιστεύουμε ότι δεν είναι με τη διάσπαση και τη διχόνοια που θα δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για να αντιμετωπίσουμε τους κινδύνους που ελλοχεύουν και τείνουν να καταστρέψουν την ιστορική πορεία του λαού μας Γι' αυτό θα παραμείνουμε στη θέση μας και θα υπερασπιζόμεθα τα δημοκρατικά δικαιώματα όλων των Βουλευτών είτε είναι δικοί μας είτε ανήκουν οπουδήποτε εντός της Βουλής, και είναι με αυτή τη θέση που θα συνεχίσουμε την εργασία της Βουλής, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Παπαϊωάννου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι μπαίνουμε σε συζήτηση πάνω στην ουσία του θέματος ενώ εσείς έχετε κρίνει διαφορετικά. Γιατί δεν είναι τυχαία που έφυγαν κάποιοι από τη Βουλή ούτε έφυγαν από πρόκληση οποιουδήποτε αλλά κάποιοι οι οποίοι είπαν ότι θα σεβαστούν τους Κανονισμούς της Βουλής και τους Νόμους της δημοκρατίας κάποτε τους κατέλυσαν και είναι αυτή η αντίφαση που βρίσκαται μπροστά μας. Και όταν μιλούμε είμαστε υποχρεωμένοι να πάρουμε μια θέση και παίρνουμε τούτη τη θέση έχοντας επίγνωση της τραγικής κατάστασης που βρίσκεται ο τόπος μας. Και αν βρίσκεται ο τόπος μας σε τραγική κατάσταση είναι γιατί ανεκτήκαμε κάποτε σε κάποιο χρονικό διάστημα της ζωής αυτού του τόπου και Χούντες και Εοκαβητισμούς και οτιδήποτε άλλο. Εί Κάποτε πρέπει να μπει τέρμα σ' αυτό το πράγμα και να πάρουμε μια στάση και να τοποθετηθούμε ως άνθρωποι. Ναι, έχουν δίκαιο στο εξής σημείο, ότι βάσει των νόμων εξελέγη κάποιος Βουλευτής εδώ μέσα. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να μην μπούμε πάλιν όμως. . . .

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω πάνω στην ουσία του θέματος, ότι εξελέγη, ναι, και είναι σεβαστός, αλλά η μόνη αυτοάμυνα που έχουμε είναι να μη βρεθούμε σε διάλογο όταν δεν θέλουμε να βρεθούμε με κάποιο. Και είναι με τη διαφύλαξη αυτού του δικαιώματος που θελήσαμε να προστατευθούμε κ. Πρόεδρε. Έτσι, όταν μιλούμε και παίρνουμε θέση σ' αυτή την αίθουσα, υπάρχει ο κριτής, ο λαός, κι εμείς είναι με συναίσθηση ευθύνης έναντι του λαού, του συνόλου του λαού, που παίρνουμε θέση. Δεν τοποθετούμαστε έναντι του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να εξηγηθούμε. Τοποθετούμαστε έναντι των τραγικών γεγονότων του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου, και των συνεπειών του και είναι αυτή τη θέση που παίρνουμε σήμερα όταν βλέπουμε διάφορα φαινόμενα να αναβιώνουν γύρω μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου και μετά ο κ. Γαλανός.

E. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διεκδικώ το δικαίωμα να ασκήσω και εγώ το δικαίωμά μου σαν εκπρόσωπος Κοινοβουλευτικής Ομάδας και σαν Βουλευτής να αναπτύξω στο Σώμα τους λόγους για τους οποίους η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα διαμαρτυρήθηκε τόσο κατά την πρώτη όσο και κατά τη δεύτερη περίπτωση με την παρουσία του κ. Παρισινού.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς διαμαρτυρήθηκε από την πρώτη συνεδρίαση του Σώματος για την παρουσία του κ. Παρισινού σαν Μέλους του Σώματος διότι αυτός υπηρέτησε σαν υφυπουργός της πραξικοπηματικής Κυβέρνησης Σαμψών. Θεωρήσαμε καθήκον μας να το πράξουμε κατά την ορκωμοσία της Βουλής και με την ευκαιρία που αυτός ανέβηκε στο Βήμα της Βουλής δυο φορές. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς έκρινε ότι δεν ενδείκνυται να συνεχιστεί η αποχώρησή της από τη Βουλή κάθε φορά που θα έπαιρνε το λόγο ο κ. Παρισινός, διότι μια τέτοια τακτική δεν εξυπηρετεί κανένα χρήσιμο σκοπό. Αν συνέχιζε να αποχωρεί από την αίθουσα της Βουλής η

Κοινοβουλευτική μας Ομάδα σε ένδειξη διαμαρτυρίας θα παρακαλυόταν η ομαλή λειτουργία των εργασιών του Σώματος γι' αυτό, ενώ διατηρεί στο ακέραιο τις απόψεις της αναφορικά με το πρόσωπο του κ. Παρισινού, δεν θα επαναλάβει τη διαμαρτυρία με νέα αποχώρηση από την Αίθουσα της Βουλής και θα εγείρει το όλο θέμα κατά τη διάρκεια που θα συζητείται ο Φάκελος της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός. Φαίνεται ότι δεν αποφεύγουμε τελικά τη συζήτηση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος αλλά ορισμένα πράγματα πρέπει να λεχθούν. Εν πρώτοις, ο κ. Σολωμής έβαλε στο στόμα μου πράγματα τα οποία δεν είπα. Σίγουρα αποχώρησε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος από το Σώμα, όχι για οποιοδήποτε άλλο λόγο, αλλά διότι αισθάνθηκε ότι έχουμε κάποιες ιστορικές ευθύνες και ασκούσαμε κάποιο ιστορικό ρόλο με το να αποχωρήσουμε. Δεν υπάρχει τίποτε το προσωπικό έναντι οποιουδήποτε συναδέλφου και είμεθα οι πρώτοι — και το λέω αυτό καθαρά στον κ. Μάτση — που θέλουμε και ενότητα και να δώσουμε τα χέρια. Όμως αν μιλούμε εδώ για το Σύνταγμα και για παρεκτροπή από το Σύνταγμα, που αναφέρθηκε επανειλημμένα, είναι αυτού του Συντάγματος που κηδόμεθα και είναι χάριν αυτού του Συντάγματος που αναγκαστήκαμε μια και δυο και τρεις φορές να αποχωρήσουμε από αυτό το Σώμα, ώστε μελλοντικά να μη διανοηθεί κανένας ποτέ πλέον να πλήξει το θεσμό της Δημοκρατίας για τον οποίο τόσο αίμα έχει χυθεί. Δεν θέλω να κατηγορήσω συναδέλφους· θέλω να βρεθεί ένας τρόπος εδώ να πάρουν τα πράγματα μια ομαλή πορεία. Όμως πιστεύω ότι είναι αυτού του Συντάγματος που κηδόμεθα με το να αποχωρήσουμε από αυτή την Αίθουσα διότι ορισμένα πράγματα σ' αυτό τον τόπο δεν μπορούν να ξεχαστούν. Δεν ξεχνιούνται. Μπορεί να υπάρχει η λήθη αλλά πρέπει να υπάρχει κάποτε και κάποια μνήμη για να μην επαναληφθούν ορισμένα πράγματα. Γι' αυτό το λόγο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος αποχώρησε από αυτό το Σώμα για να μεταφέρει ένα μήνυμα· όχι για να θίξει συνάδελφο, όχι για να αποκομίσει οποιοδήποτε όφελος σε βάρος οποιουδήποτε Κόμματος, αλλά για να δοθεί ένα μήνυμα ότι δεν μπορεί ατιμωρητί να σηκώνονται όπλα ενάντια στο νόμιμο Κράτος και αργότερα να ζητούμε και ρέστα σε βάρος των άλλων συναδέλφων. Αισθανόμεθα έντονα, κ. Πρόεδρε, παρόλο που έχουν περάσει 12 χρόνια από εκείνη την ημερομηνία. Ελπίζουμε να βρεθεί κάποιος τρόπος να τελειώσει αυτή η ιστορία. Όμως το μήνυμα έπρεπε να δοθεί, τσούττω μάλλον καθόσον ολόκληρος ο κυπριακός λαός ανέμενε κάποια απολογία, δυο λόγια ότι επιτέλους καλή τη πίστει ίσως, έγιναν ορισμένα πράγματα και διαδραματίστηκε κάποιος ρόλος σ' αυτό το θέμα. Όμως ούτε η πιο μικρή απολογία δεν έγινε έναντι αυτού του λαού που τόσα πολλά υπέφερε από το θέμα της εισβολής και του πραξικοπήματος.

Γι' αυτό το λόγο αποχωρήσαμε και η αποχώρησή μας — το τονίζω στο συνάδελφο κ. Σολωμή — ήταν πολιτική πράξη και μετέφερε ένα συγκεκριμένο πολιτικό μήνυμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν αρνείται την πολιτική συμπεριφορά οποιουδήποτε. Κανένας δεν καταδίκασε ποτέ κανένα διότι εκφράστηκε κατά τον α' ή β'

τρόπο. Εκείνο όμως που αποτελεί έκπληξη, κ. Πρόεδρε, και που ακούσαμε σήμερα ιδιαίτερα από τον κ. Γαλανό, αλλά και προηγουμένως από το φίλτατο κ. Χατζηδημητρίου είναι η έκφραση απαρésκειας για το πραξικόπημα. Μα, έντιμοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση πως από το 1974 μέχρι σήμερα κανένας, μα κανένας δεν παρέμεινε που να μην καταδικάσει έργους και λόγους το πραξικόπημα και την προδοσία. Είμαστε οι πρώτοι που αξιώσαμε και αξιούμε το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου και πιστεύουμε πως τροχοδρομείται πλέον επιτέλους αυτή η ιστορία για να λήξει ο κατ' επιλογή στιγματισμός ανθρώπων. Από το 1974, κ. Πρόεδρε, και εντός, αλλά και ιδιαίτερα εκτός Βουλής, έγιναν συλλαλητήρια και γίνονται κάθε χρόνο συλλαλητήρια, και με λόγια και με διακηρύξεις όλα τα Κόμματα ανεξάρτητα καταδικάζουμε το πραξικόπημα, καταδικάζουμε την προδοσία.

Όταν ο κ. Παρισινός εκτίθετο σαν υποψήφιος είχε ο κάθε ένας από τα πολιτικά Κόμματα και κάθε πολίτης το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση. Δεν υποβλήθηκε ένσταση νομότυπα όπως πρόβλεπε το Σύνταγμα. Όταν δίδαμε τη διαβεβαίωση ουδείς δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα μέσα στα συνταγματικά πλαίσια, ασκώντας την πολιτική που το κάθε Κόμμα ήθελε, εξέφρασε την κατά την κρίση του απαρésκεια διότι ευρίσκετο ανάμεσά μας ένας εκλεκτός του λαού, κατά τα λοιπά, διότι είναι με εκλογές που μπήκε, και όχι με διορισμό, ο κ. Παρισινός στη Βουλή. Συνεπώς εκείνο που μας εκπλήττει είναι ότι ενώ ο κ. Παρισινός συμμετείχε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και συζήτησαν νομοσχέδια και διεξήγαγαν διάλογο μαζί του και ηνέχθησαν να μπει το όνομά του κάτω από Κοινοβουλευτική έκθεση, έρχονται εν αιθρία να πουν ότι τώρα που ο κ. Παρισινός είναι στο Βήμα «εμείς οι δημοκράτες που θέλουμε την προστασία του Συντάγματος, που θέλουμε την προστασία του λόγου για όλους, αρνούμεθα στον κ. Παρισινό να μιλήσει...» Δεν πιστεύουμε ότι αυτή ήταν σωστή πολιτική συμπεριφορά. Νομίζουμε ότι υπάρχει κάπως παρατραβηγμένη πολιτική συμπεριφορά και ίσως τούτο να είναι πολύ επικίνδυνο αυτή την περίοδο, γιατί είναι σε όλους γνωστές οι κρίσιμες στιγμές που περνούμε. Μήπως θα πρέπει να ξαναφέρουμε πίσω, όπως περίπου εισηγήθηκε ο κ. Χατζηδημητρίου — και λυπούμαι ειλικρινά γι' αυτό, γιατί είπε πως ανεχθήκαμε κάποτε και σήμερα δεν πρέπει να ανεχθούμε — τις τραγικές συνθήκες του εμφύλιου σπαραγμού του 1971—1974; Μήπως θα πρέπει να ξαναζήσει αυτός ο λαός τη διχόνοια του παρελθόντος;

Κύριε Παναγιώτου, σας παρακαλώ, δεν διέκοψα κανένα όταν μιλούσε.

Κύριε Πρόεδρε, είμαι της γνώμης πως αν πράγματι νοιώθουμε και έχουμε πολιτικές ευθύνες γι' αυτό τον τόπο, θα πρέπει ό,τι έγινε μέχρι τώρα να θεωρηθεί ότι έγινε, και να θεωρηθεί το όλο θέμα λήξαν. Και να συνεχίσει αυτή η Βουλή το έργο το οποίο στις 8 του Δεκέβρη της ανέθεσε ο λαός διά της ψήφου του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τα παιδιά να βγουν έξω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εάν θέλουμε συζήτηση πάνω στο πολιτικό θέμα είμαι σίγουρος ότι θα δοθεί στον οποιοδήποτε η ευκαιρία να αναπτύξει τις θέσεις του κατά τη συζήτηση του θέματος για το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου και επιτέλους ας κάνουμε λίγη υπομονή. Πιστεύω ότι με την ήδη αρξάμενη διαδικασία στην Ελλάδα σύντομα θα έχουμε το Φάκελλο και τα πορίσματα. Και ας μην αγνοούμε τα λόγια του Έλληνα Πρωθυπουργού, του κ. Παπανδρέου· δεν αναφέρομαι σε κανένα άλλο

ηγέτη. Ανέφερε επώνυμα τους υπεύθυνους της προδοσίας. Ας μην προσπαθούμε με δόγματα ή με αποφάσεις, χωρίς έρευνα, να αποφανθούμε ποιοι εκλεκτικά, επαναλαμβάνω, είναι οι ένοχοι για την προδοσία σε βάρος του Ελληνισμού της Κύπρου και ας αναλογιστούμε όλοι πως η προδοσία εκείνη, κ. Πρόεδρε, δεν ξεχώρισε Αριστερούς από Δεξιούς ή Σοσιαλιστές από Κεντρώους. Ήταν μια προδοσία σε βάρος ολόκληρου του Κυπριακού Ελληνισμού και ίσως να ήταν διπλή προδοσία για όσους πίστευαν στην Ελλάδα όταν εδέχοντο την προδοσία από την τότε χουντική Κυβέρνηση, από τους τότε λεγόμενους 'Έλληνες της Ελλάδας. Γι' αυτό είναι έκκληση προς όλους, αν πράγματι αισθανόμαστε τις ευθύνες μας απέναντι στον τόπο, να λήξει άπαξ και διά παντός το θέμα. Τα χέρια έχουν δοθεί από παλιά από μας προς όλες τις πλευρές και έτσι πρέπει και έτσι επιβάλλεται. Δεν είπαμε σε κανένα να λησμονήσει το παρελθόν, την ιστορία. Η ιστορία επιβάλλεται ίσως, όλη η ιστορία της Κύπρου — και η ιστορία δεν ξεκινά από το 1974 — όχι για να στιγματίζουμε ανθρώπους, όχι για να στιγματίζουμε πολιτικούς μας φίλους αλλά για να διδασκόμεθα. Αν αυτός είναι ο στόχος και ο σκοπός μας, ναι, και πρέπει κάποτε να βλέπουμε την ιστορία μας. Αν όμως είναι για να δημιουργούμε τεχνητή κρίση εκεί που δεν υπάρχει λόγος, τότε είναι πολύ διάφορα τα πράγματα διότι, επαναλαμβάνω, δεν υπάρχει λόγος, κ. Πρόεδρε.

Ήδη εκδηλώθηκε η απaréσκεια των διαφόρων πλευρών προς το πρόσωπο του κ. Παρισινού με την αποχώρησή τους πράγματι από την Αίθουσα. Ίσως τίθεται θέμα παρενόχλησης με βάση τον Κανονισμό 36(2) διότι δεν υπήρξε ούτε η πρόπουσα δικαιολογία, αλλά δεν επανέρχομαι, κ. Πρόεδρε. Στόχος μου δεν ήταν να δημιουργηθεί περαιτέρω οξύτητα. Αφού εξέφρασαν όλες οι πλευρές την αντίθεσή τους με τον τρόπο που οι ίδιες επέλεξαν, και πράγματι ο λαός είναι ο κριτής, ας συνεχίσουμε τις εργασίες του Σώματος όπως επιβάλλεται να πράξουμε.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν θεωρώ τον εαυτό μου ούτε εξεταστή ούτε αποδέκτη θέσεων που θα πρέπει είτε να τις επαινέσω είτε να τις επικρίνω αλλά σίγουρα χαίρω για τα όσα άκουσα προηγούμενα από τον κ. Αναστασιάδη πάνω στις εκτιμήσεις του για την εθνική τραγωδία, για την προδοσία, για τη διπλή προδοσία. Απόλυτα δεκτές και σεβαστές οι τοποθετήσεις του.

Υπάρχει ένα μικρό σημείο. Πώς είναι δυνατό να μιλά κανείς εναντίον του πραξικοπήματος και να δέχεται ταυτόχρονα τους ανθρώπους που μετέσχαν στην πραξικοπηματική κυβέρνηση; Εγώ ακόμα είμαι πρόθυμος να δεχτώ και οποιαδήποτε άλλη αναφορά, παρόλο που στη συνείδησή μου δεν υπάρχει έννοια εμφύλιου πολέμου, αλλά είναι δυνατό να συζητήσουμε το δόσιμο των χεριών για οποιαδήποτε παραπτώματα, υπάρχουν όμως ορισμένες στιγμές και ορισμένες πράξεις που είναι κορυφαίες και στις οποίες συγκεντρώνονται συμβολικά όλα τα θέματα που μας αφορούν και μας ενδιαφέρουν και αυτές δυστυχώς είναι η Κυβέρνηση Σαμψών που δεν μπαίνει μέσα στα ίδια καλούπια, οποιαδήποτε καλούπια. Είναι δυνατό να συζητήσουμε οποιοδήποτε πρόβλημα και είναι αυτό που διαφοροποιεί την τοποθέτηση και μας επέβαλε την ανάγκη λήψης κάποιων θέσεων.

Ακούσαμε από πάρα πολλούς, και από τον κ. Κληρίδη σε προηγούμενες περιπτώσεις και τώρα από τον κ. Αναστασιάδη, το ερώτημα: «Γιατί δεν φέρατε ένσταση όταν υποβαλλόταν η υποψηφιότητα;»

Κατ' αρχή όλοι είμαστε αναγνώστες των εφημερίδων και πρέπει να ξέρουν πολύ καλά ότι τοποθετηθήκαμε και προειδοποιήσαμε το Συναγερμό ευθύς εξαρχής γι' αυτό το θέμα και ποια θα ήταν η στάση μας. Ερευνήσαμε, όταν υποβλήθηκαν οι υποψηφιότητες, αν μπορούσαμε να υποβάλουμε ένσταση για την υποψηφιότητα του κ. Παρισινού και πληροφορηθήκαμε από τους νομικούς μας συμβούλους ότι τρεις είναι οι περιπτώσεις για να υποβληθεί ένσταση για υποψηφιότητα: Αν ένας είναι παράφρων, αν είναι κάτω των 25 χρόνων ή αν έχει υποστεί καταδίκη από ποινικό αδίκημα. Και δεν ήταν μέσα στις περιπτώσεις που συζητούσαμε. Το πρόβλημα δεν είναι νομικό, είναι βαρύτατα πολιτικό και είναι αυτό που συζητούμε.

Το άλλο πρόβλημα, κατά πόσο αρνούμεθα το λόγο, εμείς δεν αρνηθήκαμε το λόγο σε κανένα. Το βήμα ήταν εκεί, ελήφθη, εμπορούσε να χρησιμοποιηθεί όπως ήθελαν αλλά δεν μπορεί να υποχρεωθεί οποιοσδήποτε να βρεθεί σε διάλογο, όπως είπα και προηγουμένως, όταν δεν θέλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Απευθυνόμενος στον κ. Γαλανό)

Αν δεν επιμένετε θα δώσω το λόγο στον κ. Παπαπέτρου που δεν μίλησε. Αν επιμένετε. . . είσαστε Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

Ορίστε, κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός οπλισμένος πίσω από την απροθυμία και την αναποφασιστικότητα της Κυβέρνησης να προχωρήσει σε ουσιαστική κάθαρση, να προχωρήσει σε δίωξη των πρωτεργατών του πραξικοπήματος, μας λέει ότι δεν υπάρχει νομικό κώλυμα για την παρουσία του κ. Παρισινού σήμερα στη Βουλή.

Και πραγματικά. Καλυμμένοι πίσω απ' αυτό δεν έχουν νομικό πρόβλημα. Και ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης ότι ο Συναγερμός έργους και λόγους αποδοκιμάζει το πραξικόπημα. Η δική μας πλευρά θα ήταν η πιο ευτυχής αν μπορούσε να συμεριστεί και να δεχτεί αυτή την εκτίμηση. Όμως ο Δημοκρατικός Συναγερμός πραγματικά στα λόγια επανειλημμένα έχει καταδικάσει το πραξικόπημα, στα έργα όμως; Τα έργα του δείχνουν τελείως διαφορετικά πράγματα. Και ακριβώς η παρουσία του κ. Παρισινού σήμερα στην Κοινοβουλευτική του Ομάδα αποδεικνύει κατά τον πιο σαφή τρόπο ότι αυτή η καταδίκη του πραξικοπήματος είναι πράξη τυπική για να αποκρούσουν και να μετατοπίσουν τις πολιτικές τους ευθύνες. Αναφέρεται ότι ανεχθήκαμε τον κ. Παρισινό στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Μα το ανέφερε και ο Κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος και το αναφέρω κι εγώ τώρα. Εμάς στόχος μας δεν είναι να παραλύσουμε τη λειτουργία αυτής της Βουλής. Στόχος μας είναι να εκδηλώσουμε μια διαμαρτυρία και να στείλουμε ένα μήνυμα, να παίξουμε μια καμπάνα για ολόκληρο τον κυπριακό λαό ο οποίος σήμερα βλέπει την Κυβέρνηση να παρευρίσκαται στα μνημόσυνα του Γρίβα, του αρχηγού της ΕΟΚΑ Β', και βλέπουμε την Κυβέρνηση να ανέχεται τον πραξικοπηματία Κασίνη σαν επίσημο ομιλητή στην 1η του Απρίλη.

Μας ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. (Καλεί το ακροατήριο σε ησυχία)

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

. . . . και πολλές φορές άλλοι εκπρόσωποι του Δημοκρατικού Συναγερμού: «Θα ανοίξει ο Φακέλλος και θα τα πούμε».

Πραγματικά το να απειλεί ο Συναγερμός ή να προκαλεί για το άνοιγμα του Φακέλλου, αγγίζει τα όρια της κωμωδίας γιατί πραγματικά ο στόχος του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι, μη μπορώντας να αποφύγει το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου, μετά το άνοιγμα του Φακέλλου και στην Κύπρο να παρουσιαστεί ότι τάχα τάσσεται υπέρ του ανοίγματος για να τον κλείσει οριστικά μια για πάντα.

Ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης ότι η προδοσία δεν ξεχώρισε τους αριστερούς και τους δεξιούς. Πραγματικά έτσι είναι τα πράγματα αναφορικά με τα θύματα της προδοσίας. Όμως οι δράστες αυτής της προδοσίας, οι δράστες αυτού του εγκλήματος δεν προέρχονταν γενικά από το λαό, είτε της δεξιάς είτε του κέντρου ή της αριστεράς. Προέρχονταν από μια συγκεκριμένη παράταξη. Προέρχονταν από την ακροδεξιά παράταξη που περιέλαβε ο Συναγερμός στην Κοινοβουλευτική του Ομάδα και που από στόματος αρχηγού του από την πρώτη μέρα δήλωσε ότι αναλαμβάνει την ευθύνη. Κι εμείς λέμε μάλιστα, η ευθύνη ανήκει ολόκληρη στο Δημοκρατικό Συναγερμό, καλά έκαμε που την ανέλαβε και χαλάλι τους και ο κ. Παρισινός και όλοι οι όμοιοί του.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ζήτησε το λόγο ο κ. Γαλανός.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επέτρεψα τη συζήτηση και δεν μπορώ πλέον να την ανακόψω.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με την άδειά σας, είναι επί θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι πραγματικά επί θέματος διαδικασίας. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας πραγματικά, κ. Πρόεδρε, και θα με ακούσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Διερωτώμαι — και έχει θιγεί κατ' επανάληψη στο παρελθόν το θέμα τούτο κ. Πρόεδρε, αν δεν απατώμαι και από εσάς προσωπικά — κατά πόσο θα ήταν ορθό μέσα στα πλαίσια οποιασδήποτε συζήτησης να γίνεται αναφορά σε ονόματα προσώπων απόντων από αυτό το Σώμα. Δεν γνωρίζω εγώ αν καλώς ή κακώς ο κ. Κασίνης μιλά στους εορτασμούς της 1ης του Απρίλη, όπως βεβαίως και δεν γνωρίζω αν καλώς ή κακώς καταθέτουν στέφανα τιμής στο Μαχαιρά και σε

άλλους τάφους των ηρώων του 55—59 πρόσωπα που έπρεπε να μην κυκλοφορούν στον περίγυρο αυτών των τάφων.

Είναι αυτό το θέμα της διαδικασίας, κ. Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να υπερασπιστώ οποιοδήποτε. Να μη γίνεται αναφορά σε ονόματα προσώπων που δεν είναι παρόντα στο Σώμα. Αν μη τι άλλο είναι θέμα αξιοπρέπειας και ανδροπρέπειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς δεν ήταν θέμα διαδικασίας. Γι' αυτό θα είμαι υποχρεωτικά αυστηρός. Άνοιξε πια η συζήτηση. Προσπάθησα να την αποφύγω· δεν την απέφυγα. Είναι ανοικτό το Βήμα, σε κανένα δεν θα στερήσω πλέον το δικαίωμα να πει απόψεις αλλά με τη σειρά.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν πραγματικά άξιο απορίας και πολύ περίεργο αν ο κ. Παπαπέτρου δεν διάλεγε το υπό συζήτηση θέμα γιατί αγαπημένο του θέμα της επίθεσης εναντίον της Κυβέρνησης. Γύρω—γύρω έφερε το προς συζήτηση θέμα στο θέμα της Κυβέρνησης για να δημιουργήσει εντυπώσεις. Πολύ φοβούμαι ότι ο κ. συνάδελφος ο οποίος τώρα παίρνει το βάπτισμα του πυρός σ' αυτό το Σώμα ξεκινά πολύ λανθασμένα και με πολύ λανθασμένο τρόπο ατενίζει τα θέματα. Δεν ήταν το υπό συζήτηση θέμα η επίθεση εναντίον της Κυβέρνησης και η επίρριψη ευθυνών. Αλλά είπαμε, θα ήταν άξιο απορίας αν ο κ. Παπαπέτρου δεν επωφελείτο αυτής της ευκαιρίας για να επανέλθει στο προσφιλές του θέμα, να επιτεθεί δηλαδή εναντίον της Κυβέρνησης διότι πιστεύει κατά βάθος ότι το να κτυπά την Κυβέρνηση κάπου πρέπει να τον ωφελεί.

Όμως είναι άλλο εκείνο που θέλω να πω. Θα 'θελα να υποβάλω, κ. Πρόεδρε, ότι η συζήτηση έχει πάρει αρκετό χρόνο και αρκετές διαστάσεις. Νομίζω θα έχουμε την ευκαιρία να μπούμε σε βάθος στη συζήτηση όταν ανοίξει ο Φάκελλος της Κύπρου.

Εισηγούμαι η πλήρης συζήτηση να γίνει με το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου διότι σίγουρα τότε θα μπορούμε να επιρρίπτουμε τις σωστές ευθύνες και θα μπορούμε όλοι να πάρουμε τις σωστές θέσεις πάνω σε διάφορα πράγματα.

Εκείνο όμως το οποίο ήθελα να πω όσο αφορά τον κ. Παρισινό είναι ότι τίποτε το προσωπικό δεν υπάρχει. Σωστά ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης ορισμένα πράγματα. Δεν παύει όμως να είναι μια πρόκληση εναντίον ολόκληρου του Κυπριακού λαού το ότι μια Κυβέρνηση πραξικοπηματική, μια Κυβέρνηση η οποία διά ψηφίσματος αυτού του Σώματος κηρύχτηκε πραξικοπηματική για να ακυρωθούν οποιεσδήποτε τυχόν αποφάσεις είχε τότε πάρει αυτή η Κυβέρνηση, σήμερα, 12 χρόνια μετά την εισβολή, δίνει ένα Βουλευτή σ' αυτό το Σώμα. Δεν είναι θέμα των δέκα ή δώδεκα ή δεκαπέντε χιλιάδων σταυρών προτίμησης που πήρε ο συνάδελφος. Εκείνο που έχει σημασία είναι οι 400,000 Ελληνικού Κυπριακού λαού ο οποίος υπέφερε τα πάνδεινα από την εισβολή και η εισβολή έγινε διότι μερικοί μπορεί να παρασύρθηκαν καλά ή κακά, μπορεί να μην παρασύρθηκαν, αλλά οδήγησαν τον τόπο εκεί που τον οδήγησαν. Και ένας θα ανέμενε από το συνάδελφο, αντί κάθε φορά να προσπαθεί να μιλήσει από το Βήμα για να ισοπεδωθούν όλα τα πράγματα και να τελειώσουν και όλα να είναι καλά και άγια, τουλάχιστον να δώσει ορισμένες εξηγήσεις σ' αυτό το Σώμα διότι μόνο με αυτό τον τρόπο θα τελειώσει αυτή η υπόθεση η οποία θίγει το λαό αυτό, θίγει

τους Βουλευτές. Δεν είναι θέμα προσβολής συναδέλφου. Το θέμα δεν είναι όπως το έθεσε ο κ. Μάτσης, ότι πρέπει όλοι να δώσουμε τα χέρια. Μάλιστα, όλοι να δώσουμε τα χέρια. Όμως πριν δώσουμε τα χέρια πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα διότι ορισμένα χέρια είναι ματωμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Τα όσα ειπώθηκαν, κ. Πρόεδρε, πιστεύω ότι μου δίνουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να μιλήσω για το προσωπικό μου θέμα. Και θα κάμω τούτο για πρώτη και τελευταία φορά.

Στις 12 του Δεκέβρη, πριν καλά καλά σβήσει ο απόηχος της ορκωμοσίας σε τούτη την αίθουσα άρχισε μια σκυταλοδρομία επίκρισης της παρουσίας μου στη Βουλή. Και τότε απάντησε ο Πρόεδρος μας κ. Κληρίδης εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί από τις 8 του Δεκέβρη βρίσκομαι δικαιωματικά εδώ όχι σαν άτομο Ανδρέας Παρισινός αλλά σαν εκλεγμένος Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τώρα αφού όλοι το θέλετε ας πάμε λίγο πιο πίσω στο 1974.

Τότε στις 16 του Ιούλη βρέθηκα σε κάποιο αξίωμα χωρίς σίγουρα να το επιδιώξω. Μάλιστα όταν επίμονα ρωτήσαμε: «γιατί μας φέρατε;» η απάντηση ήταν έντονη και καταπελτική: «Για να κηρύξουμε την Ένωση με την Ελλάδα».

Θέλω λοιπόν σήμερα πολύ έντιμα και με απόλυτη ειλικρίνεια να πω σε όλους εσάς που εκτιμώ σαν εκλεγμένους εκπροσώπους του λαού αλλά πρώτιστα σε όλο τον ελληνισμό της πατρίδας μου με παρρησία, ότι τις ώρες εκείνες τις δύσκολες, τις ώρες για διλημματικές αποφάσεις, έκανα τις επιλογές μου και σίγουρα δεν ήταν υπέρ του εαυτού μου. Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, παρέμεινα όρθιος μεταξύ αδελφοκτόνων πυρών και έδωσα τις έστω μικρές μου δυνάμεις στον Έλληνα, στον αδελφό, στον άνθρωπο. Και κυκλοφόρησα εκείνες τις μέρες και δεν ντρέπομαι γιατί κινήθηκα, κ. Πρόεδρε, γιατί κινήθηκα για να προστατέψω και να προφυλάξω, και μάλιστα μεταξύ πολιτικών αντιπάλων, και υπάρχουν δεκάδες μαρτυρίες γι' αυτό τις οποίες ποτέ δεν επικαλέστηκα και ας πέρασα χρόνια προσωπικής οδύνης ανείπωτης.

Ο κ. Λυσσαρίδης, εσείς κ. Πρόεδρε, στις 12 του Δεκέβρη με ρωτήσατε αν έκανα αυτοκριτική και αν ναι, γιατί δεν είπα το αποτέλεσμα. Ασφαλέστατα, κ. Πρόεδρε, έκανα αυτοκριτική και μάλιστα αυστηρή. Θέλετε τα αποτελέσματα; Να σας τα πω.

Αν ήμουν προδότης, αν ήμουν χαφιές, αν ήμουν πληρωμένος σίγουρα θα κρυβόμουν, θα έμενα οπωσδήποτε στο σκοτάδι. Όμως όταν παραιτήθηκα από το αξίωμα στις 29 του Αυγούστου, αφού προηγούμενα διορίστηκα σ' αυτό νομοτυπικά με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, με συνείδηση πεντακάθαρη έμεινα στο προσκήνιο και δεν σταμάτησα ούτε ένα λεπτό να είμαι ενεργό στέλεχος τόσο στον επιστημονικό συνδικαλισμό όσο και στην κομματική δραστηριότητα.

Υπάρχει όμως και το δεύτερο ερώτημα, κ. Πρόεδρε. Γιατί δεν είπα τα αποτελέσματα της αυτοκριτικής μου; Μα, κ. Πρόεδρε, ποιος ενδιαφέρθηκε ή ποιος ρώτησε για να μου δώσει το δικαίωμα να πω κι εγώ την άποψή μου. Ακόμα και επώνυμοι συνεργάτες και δήθεν φίλοι που ζούσαν χρόνια σε απόσταση ανάσας τον

πατριωτισμό και την αποδειγμένη δημοκρατικότητά μου, δεν είχαν και την παραμικρή έστω ανθρωπιά να ρωτήσουν και να ακούσουν. Γιατί; Γιατί ξέρον, κ. Πρόεδρε, και εδώ μέσα και πιο έξω ότι σε τίποτε δεν έφταιξα και σε κανένα. Γιατί λοιπόν αυτή η επίθεση τώρα; Σας ρωτώ. Μήπως θέλετε να αναφερθώ στις εκατοντάδες τηλεγραφήματα από επώνυμους που σήμερα βρίσκονται στο πολιτικό προσκήνιο ή στις χιλιάδες τηλεφωνήματα όταν τα πράγματα ήταν νωπά; Μήπως ξεχνούμε ότι όλη η αστυνομία, όλο το εφεδρικό σώμα, με μια ίσως εξαίρεση, όλη η δημόσια υπηρεσία δούλεψαν και υποστήριξαν; Μήπως όλοι είχαν συμμετοχή στο πραξικόπημα ή ένοιωθαν προαιώνιους πόθους να κτυπούν το κατώφλι; Αλλά ίσως να μη θέλουμε να ακουστούν πιο πέρα όλα αυτά διότι τότε ο προσφιλής χαρακτηρισμός θα χάσει αναμφίβολα τη βαρύτητά του.

Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, ειλικρινά σας χρωστώ χάρη γιατί με το ερώτημά σας μου δώσατε το δικαίωμα και την ευκαιρία να πω λίγα λόγια στο λαό που πρέπει να ξέρει.

Άλλος ομιλητής, πολύ ήπια ομολογώ, μιλώντας κατέληξε ότι το θέμα είναι θέμα ηθικής τάξης. Όμως πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ότι είναι απαράδεκτο να θέλουμε να ελέγξουμε το εκλογικό σώμα για τις πολιτικές του επιλογές και προτιμήσεις. Ο λαός είχε μπροστά του στις 8 του Δεκέβρη, 226 υποψήφιους και επέλεξε 56. Μεταξύ αυτών κι εμένα. Με άκουσε, με έκρινε, με ψήφισε. Και δεν πιστεύω κανείς από όλους εσάς να μη γνωρίζει ότι τόσο μπροστά στους εκλέκτορες του Κόμματός μου όσο και σ' ολόκληρο το λαό δεν παρουσιάστηκα ούτε με προσωπέλο ούτε με ψευδώνυμο. Εξάλλου αυτά όλα που λέχθηκαν στις 12 του Δεκέβρη ή λέχθηκαν σήμερα πολλοί φρόντισαν να τα πουν και προεκλογικά και στις εφημερίδες να τα προβάλλουν και ανθρώπους με σημειώματα στα χέρια να στέλλουν στις συγκεντρώσεις του Κόμματός μας να τα ρωτούν.

Για χρόνια υπέφεραν στον τόπο τούτο οι άνθρωποι από τις λέξεις. Φαίνεται όμως τώρα ότι υποφέρουν οι λέξεις από τους ανθρώπους και από την υπερκατάχρησή τους!

Αλλά δέχομαι, κ. Πρόεδρε, ανεπιφύλακτα ότι το 1974 έγινε μια προδοσία σε βάρος του Ελληνισμού και σε βάρος του έθνους ολόκληρου. Κι εμείς φωνάξαμε ασταμάτητα για το άνοιγμα του Φακέλλου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός από την πρώτη ημέρα της ίδρυσής του φώναξε και απαιτήσε το άνοιγμα του Φακέλλου.

Πιστεύουμε ότι καμιά εθνική σκοπιμότητα δεν έπρεπε να κρατά κλειστές τις πτυχές του Φακέλλου. Ύψιστη εθνική ανάγκη ο λαός να ξέρει. Και δικαιούμαστε, και ζητούμε και απαιτούμε να μάθουμε επιτέλους ποιοι μας πρόδωσαν. Και τον Ελληνισμό κι εμάς τους διπλά προδομένους, κ. Πρόεδρε, που το μοναδικό μας έγκλημα και τότε και τώρα είναι η μεγάλη, η αθεράπευτη αγάπη προς την Ελλάδα.

Άκουσα προηγούμενα με πολύ σοβαρότητα την απάρεσκεια των τριών εκπροσώπων των Κομμάτων στις 12 του Δεκέβρη. Δεν μπορώ όμως να μην ακούσω την περήφανη ευαρέσκεια των 107,223 ψήφων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ιδιαίτερα των 11,191 σταυρών προτίμησης που με έστειλαν εδώ.

Στην προεκλογική περίοδο όλα τα Κόμματα, κ. Πρόεδρε στήριξαν την εκστρατεία τους σε ορισμένες θέσεις. Ένα Κόμμα σε σύνθημά του ύψους πέντε ορόφων έλεγε: «Αφήστε το παρεθόν για το μέλλον». Άλλο Κόμμα τόνιζε έντονα και καλούσε για ομοψυχία, ενότητα και συναδέλφωση. Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγερμός απλά αναφερθήκαμε στη συλλογικότητα και την υπευθυνότητα. Αυτό

διακηρύσσαμε στις 8 του Δεκέβρη, αυτό νοιώθαμε στις 12 του Δεκέβρη, αυτό εφαρμόζουμε και σήμερα. Κι εγώ σαν συνεπές στέλεχος του Δημοκρατικού Συναγερμού είμαι υποχρεωμένος να τιμήσω τις προεκλογικές διακηρύξεις του Κόμματός μου.

Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, απευθυνόμενος σε όλα τα μέλη και οπαδούς του Κόμματός μου αλλά και σ' ολόκληρο το λαό, δηλώνω ότι με ηπιότητα, με ηρεμία, με εντιμότητα και ειλικρίνεια θα ασκήσω τα καθήκοντά μου στο χώρο τούτο της προσφοράς. Και αν η πολιτική στον τόπο μας είναι άμετρος θα δώσω το χέρι γιατί και η πολιτική θέλει μέτρο και το μέτρο αυτό θέλει ανθρωπιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Στο μυαλό μου πραγματικά ερχόντουσαν οι στίχοι κάποιου ποιητή αυτές τις ώρες που συζητούσαμε. Οι στίχοι εκείνοι του ποιητή που λέγει ότι κάποτε στη ζωή κάθε ανθρώπου έρχεται η ώρα να πει το μεγάλο ΝΑΙ ή το μεγάλο ΟΧΙ. Και είναι αυτό ακριβώς που καθορίζει και την έννοια της ανθρωπιάς και την έννοια της τόλμης και την έννοια της ανθρώπινης της μεγαλωσύνης. Και σίγουρα όταν έρχονται φασισμοί και πραξικοπήματα είναι δεδομένο τι είναι το ΝΑΙ και είναι δεδομένο τι είναι το ΟΧΙ. Έτσι οι άνθρωποι οι οποίοι είπαν ΝΑΙ με σφραγίδα στο πραξικόπημα σίγουρα θα πρέπει να φέρουν και το φορτίο αυτής της ευθύνης και τη θέση που το ΝΑΙ τους διασφαλίζει. Και να μην μας λεν ότι ήταν για την Ένωση, γιατί την 21η του Απρίλη του 1967, όταν έμπαινε η Χούντα στην Ελλάδα, ήταν γνωστό ότι θα οδηγούμαστε στην Τουρκοκρατία και ήταν γνωστές οι δηλώσεις του Παπαδοπούλου για την οδαλίσκη που θα είχαν από κοινού η Τουρκία και η Ελλάδα και ήταν γνωστά τα σχέδια Λέμνιτσερ και ήταν γνωστός ο Εοκαβητισμός, και ήταν γνωστοί οι φόντοι, και όλα αυτά γίνονταν για την τουρκοποίηση της Κύπρου. Και ήταν αυτά τα μηνύματα που στέλλαμε και δικαιούμαστε σ' αυτό το Βήμα να τα λέμε γιατί δεν είναι εκ των υστέρων που πρέπει να λέγονται και γιατί είμαστε απ' εκείνους που αγωνίστηκαν χρόνια και χρόνια για να αποφύγουν και να προλάβουν την εθνική συμφορά. Έτσι σήμερα είναι μοιραίο να βρισκόμαστε μπροστά στη μεγάλη τραγωδία και τη μεγάλη προδοσία και να αναζητούμε κάποιο νόημα, γιατί δεν θα είμαστε άξιοι της εποχής μας και της γενιάς μας αν δεν τοποθετούμαστε μπροστά σ' αυτά τα μεγάλα γεγονότα όταν το επιβάλλει η ανάγκη.

Είναι γεγονός ότι παρόμοιες δικαιολογίες είχαν όλοι όσοι έσφαλαν, όσοι διέπραξαν τεράστια σφάλματα στις πατρίδες τους, όσοι συμβιβάστηκαν με κατακτητές ή δικτατορίες. Ο Τσουλάκογλου στην Ελλάδα βρήκε τη δικαιολογία ότι έσωσε την Ελλάδα με το να την παραδώσει στους Γερμανούς. Ο Κουίσλυ στην Νορβηγία ανάλογα επιχειρήματα είχε. Ο Πετέν στη Γαλλία ήταν ο «μεγάλος ήρωας» ο οποίος ήθελε να σώσει το γαλλικό λαό και όλοι στις υπερασπίσεις τους στα Δικαστήρια των δοσιλόγων είπαν ότι εργάστηκαν για να σώσουν πατρίδες. Μπορεί αυτά να έχουν κάποια αξία πράγματι, στα Δικαστήρια ως ελαφρυντικά, αλλά έχουν και βαρύτητα ως πολιτικά μέσα, έχουν και βαρύτητα οι πράξεις και είναι αυτές που κρίνονται μέσα στο χώρο και στον τόπο μας.

Γίνεται επίκληση των ψήφων του Συναγερμού. Και ότι οι ψήφοι του Συναγερμού περίπου δικαιώνουν το πραξικόπημα. Εμείς δεν θα το δεχθούμε αυτό

το πράγμα, κ. Πρόεδρε. Δεν πιστεύουμε ότι οι ψηφοφόροι του Συναγερμού ψήφισαν οτιδήποτε άλλο παρά μόνο το Κόμμα τους. Δεν τους βάλουμε να ψηφίσουν ή όχι τη 15η του Ιούλη και είμαι βέβαιος ότι κανένας δεν θα θέλει να το πάρει προς αυτή την κατεύθυνση, διότι σίγουρα εκείνος που θα το πάρει δεν θα είναι ωφελημένος. Και είναι καλό να μη γίνεται επίκληση και να μη μεταφέρονται δικές μας ευθύνες ή οποιοδήποτε άλλου γενικότερα πάνω στο λαό, πάνω στη Βουλή, πάνω στους ψηφοφόρους, οι ευθύνες του καθενός εδώ μέσα έναντι της ιστορίας.

Λυπούμαι γιατί δεν κατάλαβε ο κ. συνάδελφος γιατί γίνεται αυτό το κακό και είπε ότι υποφέρουν οι άνθρωποι. Είναι η Κύπρος που υποφέρει, κ. Πρόεδρε, και θα διαφυλαχθεί η Κύπρος από συζητήσεις σαν κι' αυτές για να είναι προφυλαγμένη και να ξέρουν οι νεότερες γενιές ότι έγινε πραξικόπημα και προδοσία σ' αυτό τον τόπο και ότι εκείνοι που κάνουν πραξικόπημα είναι υπόλογοι έναντι του Έθνους. Έχουν ευθύνες έναντι του Έθνους εκείνοι που μετέχουν και γίνονται αξιωματούχοι. Ούτε ο Κουίνσλυ έκαμε τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όμως πήρε το όνομά του μια ευρύτερη συμβολική σημασία. Ούτε ο Εφιάλτης, ούτε ο Ιούδας δικάστηκαν από κανένα Δικαστήριο, όμως πήραν το όνομά τους στην Ιστορία. Ναι, ενότητα όλων και να αφήσουμε το παρελθόν για το μέλλον χωρίς φασισμούς, χωρίς δικτατορίες, χωρίς πραξικοπήματα για τη λευτεριά της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Πουμπουρής· όμως αν επιμένετε είπα ότι προηγούνται οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι.

Ορίστε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Σίγουρα όλοι εδώ αισθανόμεθα ανθρώπινα όταν ακούμε ένα συνάδελφο να ανοίγει την ψυχή του και να εκφράζει τα αισθήματά του όσο μύχια και αν είναι αυτά τα αισθήματα, όσο τραγικές και αν είναι οι ώρες εκείνες που πέρασε, όσο ειλικρινή και αν είναι αυτά τα οποία έχει πει.

Όμως, λέχθηκαν μερικά πράγματα που πρέπει μετά λύπης να σχολιάσουμε.

Ελέχθη ότι οι λέξεις καμιά φορά υποφέρουν από τους ανθρώπους. Είναι οι άνθρωποι σ' αυτό τον τόπο που υπέφεραν από μια ομάδα ανθρώπων οι οποίοι καλά ή κακά άνοιξαν την κερκόπορτα και βοήθησαν την Τουρκία να εισβάλει στην Κύπρο και να χαθεί ο μισός μας τόπος, το μισό μας νησί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, ησυχία!

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς θα περιμέναμε από τον κ. Παρισινό αντί να εξηγήσει εκείνες τις μέρες πώς αισθάνθηκε, αντί να εξηγήσει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες βρέθηκε, θα περιμέναμε να έκανε μια επανόρθωση. Θα περιμέναμε να εστρέφετο προς τα θύματα της τούρκικης εισβολής και να έλεγε τουλάχιστον «καλή τη πίστει ενεργήσαμε, όμως οι ενέργειές μας αυτές έφεραν την καταστροφή στον τόπο μας».

Δεν ζητήσαμε από τον κ. Παρισινό εξηγήσεις, για το τι έγινε. Ζητήσαμε κάποια απολογία γι' αυτό το λαό. Όχι για να τον ταπεινώσουμε, γιατί κανένας εδώ δεν θέλει να ταπεινώσει ένα συνάδελφό του. Όχι. Αλλά για να υπάρξει η απαιτούμενη κάθαρση, για να δοθούν επιτέλους τα χέρια σ' αυτό τον τόπο και να

υπάρξει εκείνη η καθολική ενότητα που είναι απαραίτητη. Αλλά για να υπάρξει η καθολική ενότητα πρέπει να γίνει αυτοκριτική. Πρέπει να γίνει η πραγματική επανόρθωση. Όχι εξηγήσεις, όχι δικαιολογίες, όχι μεγάλες κουβέντες για την Ελλάδα, την οποία όλοι λατρεύουμε, αλλά πραγματικές κουβέντες, κουβέντες οι οποίες να βγαίνουν μέσα από την ψυχή μας, κουβέντες που πραγματικά αισθανόμαστε με όλη μας την ειλικρίνεια. Είναι αυτό περίπου το οποίο αναμέναμε σήμερα από τον κ. Παρισινό.

Και κάτι το οποίο θα θέλαμε να θίξουμε είναι ότι η Δημοκρατία δεν είναι σήμερα Δημοκρατία και αύριο κάτι άλλο. Η Δημοκρατία αποτελεί ένα βίωμα μια ολόκληρη ζωή.

Εκείνο που θα θέλαμε να ελπίζουμε είναι ότι μελλοντικά, ενώπιον αυτής της Βουλής, ενώπιον αυτών των ανθρώπων, και ενώπιον αυτού του Συντάγματος του οποίου κηδόμεθα και για το οποίο μιλούμε καθημερινά, δεν θα διανοηθούμε ποτέ πλέον να ανοίξουμε κερκόπορτες, δεν θα διανοηθούμε ποτέ να υποβοηθήσουμε το φασισμό, ο οποίος φασισμός έχει καταστρέψει την πατρίδα μας.

Δεν θα 'θελα να πω περισσότερα πράγματα ούτε θα 'θελα να θίξω ένα συνάδελφο. Όμως, αυτά τα λίγα λόγια τα οποία είπε ο κ. Παρισινός δεν πιστεύω ότι είναι αρκετά, ούτε είναι τα πρέπει, εκείνα τα οποία θα ανέμενε ο κυπριακός λαός. Κι αν μη μιλούμε για τις 15.000 σταυρούς προτίμησης ή για εκείνους που ψήφισαν το Δημοκρατικό Συναγερμό, διότι εδώ υπάρχουν 300.000 πρόσφυγες, άνθρωποι οι οποίοι έχασαν τα παιδιά και τις οικίες τους. Αν μην κάνουμε συγκρίσεις των σταυρών προτίμησης με το δράμα μιας μεγάλης μερίδας του κυπριακού λαού.

Επαναλαμβάνουμε. Θα μπορούσε, είχε μια εξαιρετική ευκαιρία, ο κ. Παρισινός σήμερα να ανοίξει την καρδιά του και να κάμει μια απολογία. Όχι για να ταπεινωθεί, αλλά για να υπάρξει η απαιτούμενη κάθαρση. Πολύ φοβούμαι ότι δεν το έπραξε. Απλώς προσπάθησε να δώσει ορισμένες εξηγήσεις.

Όμως τελειώνω με τον ίδιο τρόπο που τέλειωσε και ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου. Μακάρι να δημιουργηθούν οι συνθήκες και να δώσουμε όλοι τα χέρια για το καλό αυτού του τόπου. Αλλά για να πετύχουμε αυτή την ενότητα πρέπει προηγουμένως να υπάρξει η ψυχική κάθαρση, πρέπει να υπάρξει η αυτοκριτική, πρέπει κάποτε να παραδεχθούμε — μερικοί από μας — ότι κάναμε λάθος σε βάρος αυτού του τόπου. Να παραδεχθούν μερικοί από μας ότι με τη στάση τους κατέστρεψαν αυτό τον τόπο. Αν υπάρξει αυτή η αυτοκριτική — είναι γνωστοί, κ. Σωλομή, ποιοι είναι αυτοί αν με ρωτάτε — αν υπάρξει αυτή η τακτική, τότε πιστεύω ότι πράγματι θα βελτιωθούν οι συνθήκες για καθολική ενότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με πολλή προσοχή την ομιλία ή αν θέλετε την απολογία του κ. Παρισινού. Έγινε μια προσπάθεια να ωραιοποιηθεί μια αθλιότητα, να ωραιοποιηθεί ένα έγκλημα. Αλλά τελικά παραδέχτηκε ο κ. Παρισινός ότι το 1974 έγινε μια μεγάλη προδοσία. Και ασφαλώς έγινε μια μεγάλη προδοσία και πρέπει να ντρέπεται κάποιος που βρέθηκε Υπουργός αυτής της Κυβέρνησης που διέπραξε αυτή την προδοσία. Είναι αυτό που πρέπει να διακρίνει ένας για όποιους υπηρέτησαν την πραξικοπηματική Κυβέρνηση και το

πραξικόπημα. Και δεν αποτελεί ελαφροντικό το ότι συμμετείχαν πολλοί στο πραξικόπημα. Μάλιστα, στο πραξικόπημα συμμετείχαν πολλοί από την άκρα δεξιά και δεν συμμετείχε κανένας, μα κανένας από το ΑΚΕΛ και την Αριστερά.

Έγινε μια προσπάθεια επίσης να ωραιοποιήσουμε τα πράγματα, ότι πρέπει να διδασκόμαστε από το παρελθόν κλπ. Τι έχει πράξει όμως ο Δημοκρατικός Συναγερμός ώστε να διδασκόμαστε σωστά σαν λαός από το παρελθόν. Με την περίληψη του κ. Παρισινού στο ψηφοδέλτιό του έστειλε ένα μήνυμα ο Δημοκρατικός Συναγερμός στο λαό. Το μήνυμα της συγκάλυψης του εγκλήματος, το μήνυμα της εξιλέωσης του εγκλήματος. Αυτό είναι το μήνυμα που έστειλε ο Δημοκρατικός Συναγερμός στον κυπριακό λαό με τη συμπερίληψη του κ. Παρισινού στο ψηφοδέλτιό του και με την επιψήφισή του.

«Εγώ», λέει, «πήρα 11.000 σταυρούς προτίμησης». Μάλιστα. Αυτό που ενδιαφέρει όμως δεν είναι οι 11.000 σταυροί προτίμησης που πήρε ο κ. Παρισινός με το οργανωμένο κίνημα του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αυτό που ενδιαφέρει είναι οι χιλιάδες σταυροί των νεκρών του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής που το ακολούθησαν. Είναι αυτό που ενδιαφέρει τον κυπριακό λαό. Οι σταυροί των νεκρών, οι χιλιάδες των αγνοουμένων, οι χιλιάδες των τραυματισμένων και οι 200,000 των ξεριζωμένων. Αυτό που ενδιαφέρει δεν είναι οι 11.000 σταυροί προτίμησης που πήρε ο κ. Παρισινός. Αυτό που ενδιαφέρει είναι το συνεχιζόμενο δράμα του κυπριακού λαού το οποίο ξεκίνησε ακριβώς από το εγκληματικό πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή που ακολούθησε.

Δεν θα πω περισσότερα. Επιφυλασσόμαστε να αναπτύξουμε τις απόψεις μας όταν θα συζητείται το θέμα του Φακέλλου.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω πρώτα σε όσους δεν πρωτολόγησαν.

Ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Στυλιανού.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Εγώ θέλω να σταθώ σε ένα άλλο σημείο του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί σήμερα. Διότι το πρόβλημα έχει επεκταθεί σε βαθμό που δεν πρέπει ορισμένα σημεία του, που δεν τα έχουν θίξει άλλοι, να μείνουν ασχολίαστα.

Συγκεκριμένα, κ. Πρόεδρε, τόσο σήμερα αλλά και στις 13 του Μάρτη αυτού του χρόνου, ο πρώτος Αντιπρόεδρος του ΔΗ.ΣΥ., εκπροσωπώντας επισήμως το Κόμμα του, βγήκε στο Βήμα της Βουλής και ύβρισε όλους τους Βουλευτές των άλλων Κομμάτων, μας επιτίμησε αλλά και μας ύβρισε διότι βγήκαμε απ' αυτή την Αίθουσα όταν στο Βήμα επρόκειτο να ανέλθει ένας πρώην Υπουργός μιας Κυβέρνησης η οποία κατέλυσε το Σύνταγμα και τους Νόμους της Δημοκρατίας και με εγκληματικές πράξεις προέβη σε δολοφονίες, συλλήψεις πολιτών και σε άλλα δεινά, τα οποία πληρούν τον ποινικό κώδικα αυτού του τόπου.

Επειδή δε οι Βουλευτές όλων των Κομμάτων έφυγαν διότι θεώρησαν ότι έπρεπε να εκφράσουν μια στάση, μια εκδήλωση απαρésκειας για το τι έλαβε χώραν, τότε ο κ. Μάτσης ο οποίος εκπροσωπούσε το Δημοκρατικό Συναγερμό, άρχισε να καταφέρεται εναντίον όλων μας και να λέγει, για να χρησιμοποιήσω λέξεις δικές του ότι «η στάση μας αυτή ήταν άσκοπη και προκλητική. Αν η αποχώρηση συναδέλφων» έλεγε ο κ. Μάτσης, «τείνει να θίξει ή αποβλέπει στο να θίξει το πρόσωπο του κ. Παρισινού, μπορούμε να το ερμηνεύσουμε ότι οι συνάδελφοι θέτουν θέμα ανοίγματος Φακέλλου 'Παρισινού'. Εμείς δεν έχουμε

ένσταση να ανοίξει ο Φάκελλος Παρισινού. Δεν θα βρουν οι συνάδελφοι τίποτε να κατηγορήσουν τον κ. Παρισινό.». Αυτά μας είπε ο πρώτος Αντιπρόεδρος του Συναγερμού. Στη συνέχεια δε με επίσημη ανακοίνωσή του ο Δημοκρατικός Συναγερμός μας είπε ότι η ενέργεια αυτή των Βουλευτών όλων των άλλων Κομμάτων, δηλαδή η αποχώρηση από την Αίθουσα συνεδριάσεων της Βουλής, ότι ισοδυναμούσε με υπονόμευση των θεσμών της Δημοκρατίας και ότι δείξαμε όλοι μας εμείς ότι δεν γνωρίζουμε ούτε το Α' Κεφαλαίο της Δημοκρατίας. Αυτή είναι η επίσημη ανακοίνωση. Ταυτόχρονα δε ο φιλικός τύπος του Δημοκρατικού Συναγερμού επιδόθηκε σε μια άνευ προηγουμένου επίθεση εναντίον όλων μας, επίθεση εναντίον της Βουλής χρησιμοποιώντας ύβρεις και αφορισμούς τόσο βαρειούς, κ. Πρόεδρε, που δεν εκστομίστηκαν ούτε εναντίον των χειρότερων ανθρώπων στην κοινωνία. Έτσι χαρακτηριστήκαμε ως αφόρητα προκλητικοί, χαρακτηριστήκαμε ως απαράδεκτοι! Ότι είμεθα δήθεν «δημοκράτες» σε εισαγωγικά, δήθεν πατριώτες, ότι υπερβήκαμε τα εσκαμμένα με την κωμική μας απόφαση να αποχωρήσουμε από τη Βουλή. Ότι από την πρώτη στιγμή της λειτουργίας της αυτή η Βουλή δεν έδωσε ούτε δείγματα σοβαρότητας, ούτε δείγματα ήθους. Και το υβρεολόγιο συνεχίστηκε ακατάπαυστα και σε όλα τα επίπεδα μέχρι του σημείου, και πρέπει να το διαβάσω στο Σώμα, που λέχθηκαν και τα ακόλουθα:

Ελέχθη, κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι «ουδείς σώφρων άνθρωπος θα είχε αξιώσεις από τα τρία Κόμματα των εποχιακών σκοπιμοτήτων και της ευκαιριακής σύμπλευσης να επιδείξουν υπεύθυνη και συνεπή συμπεριφορά στη Βουλή. Θα ανέμενε, όμως, και θα είχε αξιώσεις, να καθόριζαν, τουλάχιστον, τα όρια της αυτογελοιοποίησής τους και της αυτοδιακωμώδησής τους. Η προχθεσινή εμφάνιση στη Βουλή του ΔΗ.ΚΟ., του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ, αποτελεί στίγμα για το πολιτικό ήθος και την πολιτική εντιμότητα! Γιατί τα τρία κόμματα επέδειξαν πρωτοφανή φαρισσαϊσμό, προκλητική υποκρισία και αήθεια». Και συνεχίστηκε το υβρεολόγιο και με απειλές: «Και είναι, πράγματι, τραγική ειρωνεία μερικοί τέτοιοι αμαρτωλοί» — δηλαδή εμείς — «να εγείρονται από τις θέσεις τους και να αποχωρούν από τη Βουλή διότι θα μιλούσε ένας Βουλευτής του ΔΗ.ΣΥ. Ένας Βουλευτής που έχει καταξιωθεί με τη λαϊκή ψήφο σε δημοκρατικές κι ελεύθερες εκλογές. Οι προκλήσεις είναι συνεχείς και ανυπόφορες και αυτοί που τις προκαλούν πρέπει ν' αντιληφθούν πια ότι τα όρια της αντοχής και της ανοχής έχουν ήδη προσπελαστεί!» Δηλαδή, κύριοι συνάδελφοι, ο τύπος της δεξιάς σε επέκταση των όσων εκφράστηκαν από τον πρώτο Αντιπρόεδρο του Κόμματος και σε επέκταση των όσων μας είπαν όλοι οι άλλοι και τότε και σήμερα, μας απείλησε κιόλας!! Και έτσι 12 χρόνια μετά το πραξικόπημα όχι μόνο αυτοί οι οποίοι συμμετείχαν σ' αυτό δεν έχουν παρουσιαστεί σε Δικαστήριο, όχι μόνο δεν έχουν τιμωρηθεί, αλλά έχουν γίνει, κύριοι συνάδελφοι, και σύμβολα της Δημοκρατίας!!! Έχουν γίνει, όπως θα θυμόμαστε όλοι μας, τα σύμβολα της Δημοκρατίας, όπως ήταν η σκούφια στη Γαλλική επανάσταση, που την έβαλαν στη σημαία για να μας πουν: «Ίδού, εμείς είμαστε οι Δημοκράτες! Εσείς που τολμήσατε να μη θέλετε να ακούσετε την ομιλία, είσθε αυτοί που σας χαρακτηρίσαμε ότι είσαστε». Δηλαδή, έντιμοι κ. συνάδελφοι, και κ. Πρόεδρε, στην περίπτωση του συνάδελφου που συμμετέσχε στην πραξικοπηματική Κυβέρνηση, μετατράπηκε αυτή η εκλογή του ως το κέντρο και ως η αιτία μιας επίθεσης εναντίον μας και όλων αυτών των αφορισμών που σας είπα. Έτσι, χωρίς καμιά περιστροφή, έχει διαγραφεί πλέον το έγκλημα αυτό ως έγκλημα από το Δημοκρατικό Συναγερμό, γιατί τίποτε άλλο δεν μπορεί να σημαίνει αυτό που

ελέχθη, ότι δεν θα ευρεθεί τίποτε απολύτως αν ανοίξουμε το Φάκελλο του συνάδελφου. Αφήνετο δηλαδή ο υπαινιγμός ότι αν ανοιχθούν οι Φάκελλοί μας ένας φοβερός όγκος στοιχείων θα βγουν στην επιφάνεια και θα μας καταταρξιλέψουν όλους! Και ο κ. Μάτσης συνεχίζει την πρόκλησή του λέγοντάς μας και το ακόλουθο:

«Εμείς από την άλλη πλευρά του φραγμού, βρισκόμαστε σε πλήρη συναδέλφωση και ομόνοια και σας καλούμε να ομονοήσετε και να έλθετε μαζί μας». Και μας, καλεί να πλησιάσουμε την άλλη πλευρά του φραγμού για να βρεθούμε υπό τη σημαία, προφανώς, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του πραξικοπήματος, το οποίο έχει διαγραφεί από τον ίδιο, διότι σε ενάντια περίπτωση θα είμαστε οι καταλυτές της ομόνοιας και της συνένωσης. Δεν πρόκειται, κύριοι συνάδελφοι και κ. Πρόεδρε, να απαντήσουμε στις ύβρεις τις οποίες μας είπε ο κ. Μάτσης. Εκείνο, όμως, που θέλουμε να του πούμε είναι ότι έχουμε συνηθίσει να ακούμε αυτές τις ύβρεις από την άλλη πλευρά του φραγμού. Έχουμε συνηθίσει να βριζόμαστε συνεχώς τώρα με τόσα και τόσα τα οποία μας λέγονται.

Όσο αφορά, όμως, τις απειλές θα 'θελα να πω με όλη τη συνείδηση και με όλη τη συναίσθηση ότι δεν φοβούμαστε αυτές τις απειλές, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι. Δεν μας πτοούν οι απειλές. Γιατί δεν τους φοβηθήκαμε ποτέ μας. Και διαβεβαιούμε τη Βουλή και διαβεβαιούμε το λαό, ότι θα κάνουμε οτιδήποτε εξαρτάται από μας για να εκπληρώσουμε το έργο μας και να επιτελέσουμε το χρέος μας προς τον τόπο. Και το χρέος αυτό επιβάλλει, χωρίς καμιά πλέον καθυστέρηση, ν' αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα. Αν δεν επιβληθεί κάθαρση σ' αυτό τον τόπο, τίποτε δεν μπορεί να γίνει. Αν δεν επιβληθεί κάθαρση θα έχουμε να ακούουμε ότι εξαντλήθηκε η υπομονή τους και ότι τα όρια της ανοχής έχουν ξεπεραστεί! Να μας κάνουν τι, κ. Πρόεδρε; Να μας σκοτώσουν; Να μας φυλακίσουν ξανά; Δεν θα τους αφήσουμε να το κάνουν αυτό το πράγμα και δεν θεωρώ καθόλου ικανοποιητική την απολογία η οποία δόθηκε σ' αυτή την Αίθουσα. Αν προκύπτει κάτι, ένα μήνυμα από ό,τι έγινε, είναι ότι εμείς από την άλλη πλευρά του φραγμού πρέπει να συναισθανθούμε, πλέον, τους κινδύνους που διατρέχει ο τόπος. Είναι ένα σάλπισμα ενότητας και ομόνοιας προς εμάς, από την άλλη πλευρά του φραγμού. Ας έλθουν εκείνου του φραγμού προς εμάς και τους δεχόμεθα. Εμείς, όμως, από την άλλη πλευρά δεν πρόκειται να πάμε ποτέ μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ ησυχία στο ακροατήριο. Το είπα πολλές φορές. Μη με αναγκάσετε να πάρω μέτρα.

Ο κ. Στυλιανού έχει το λόγο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Προέδρε, ακούσαμε με πολλή προσοχή την ομολογουμένως, συγκινητική προσπάθεια που κατέβαλε ο κ. Παρισινός να επεξηγήσει τη στάση του στα δύσκολα και δραματικά κείνα χρόνια. Και πράγματι ήταν η πρώτη φορά που δημόσια γινόταν από μέρος του αυτή η εκ βαθέων, και de profundis, αναφορά. Όμως θα ήθελα να αναφερθώ στην τελευταία αποστροφή της ομιλίας του και να του πω πως η προσπάθεια που έγινε — η δικαιολόγηση της συμμετοχής του στο «αξίωμα», όπως το χαρακτήρισε, τουλάχιστο δεν το κατονόμασε «πόστο» ο κ. Παρισινός — έγινε για να σώσει και την πατρίδα και το λαό που ήταν τότε υπό δοκιμασία δεινή.

Όμως θάθελα να παρατηρήσω πως, δυστυχώς, όπως προανάφερε, και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, τα ίδια επιχειρήματα είναι που αυτομολογούσαν και μετά την ανάληψη της εξουσίας και της διακυβέρνησης οι Ράλληδες, οι Τσολάκογλου, οι Μακρήδες και που εξέφραζαν στην τελευταία ανάλυση την προέκταση της χιτλερικής πολιτικής στη χειμαζόμενη Ελλάδα. Τα ίδια «ιδανικά» που κάποιοι άλλοι, ένας Γούναρης, ένας Γιάνναρης και ένας Στεργιάδης, που μπορούσαν, να επικαλεστούν τότες, στα 1922, πως εκπροσωπούσαν και πως προάσπιζαν. Τα ίδια επιχειρήματα που οι Παττακοί, οι Μακαρέζοι, οι Ρουφογάληδες και όλος εκείνος ο εσμός των πραξικοπηματιών, μπορεί και σήμερα ακόμα να επικαλείται σαν λόγο ανάληψης της στρατιωτικής διακυβέρνησης.

Θα μπορούσαμε να δούμε με διαφορετικό πρίσμα, γιατί πράγματι όπως ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Γαλανός, είμαστε έτοιμοι να δώσουμε τα χέρια για συνεργασία τούτες τις ώρες τις πραγματικά αμφίδρομες που η πατρίδα διέρχεται, αν ο κ. Παρισινός είχε τελικά και το ύψος και το ήθος να διακηρύξει πως πραγματικά έπεσε θύμα αυτής της προδοσίας. Αντ' αυτού περιορίστηκε να αναφέρει πως στην Κύπρο συνέβηκε προδοσία, ένα στοιχείο, ένα γεγονός, που και τα νήπια ακόμα αυτομολογούν, παραδέχονται και γνωρίζουν σ' αυτήν την πατρίδα. Αυτή είναι η διαφορά. Δεν προχώρησε τουλάχιστον να καταγγείλει, να παραδεχτεί και να τοποθετηθεί σωστά απέναντι σ' αυτό το γεγονός, το οποίο στην τελευταία προέκταση αποτελεί και την ειδοποιό μεταξύ των δυο μας διαφορά.

Αν αυτό γινόταν, ασφαλώς ένα αποφασιστικό βήμα θα μπορούσε να επιτελεσθεί, να συντελεσθεί και που άφευκτα θα οδηγούσε στη γεφύρωση των χασμάτων και στη διάσταση που χωρίζει αυτή τη στιγμή το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχει κατά κόρο απασχολήσει το Σώμα τούτο η συζήτηση σε σχέση με το συνάδελφο Παρισινό, ως να είναι το πρόσωπο εκείνο και το μοναδικό μάλιστα που έχει φέρει την καταστροφή στον τόπο μας. Παραλείπουμε όλοι να θυμηθούμε ότι ο κ. Παρισινός συμμετείχε σ' αυτή την Κυβέρνηση στις 16 του Ιούλη του 1974. Είχε ήδη πραγματοποιηθεί το πραξικόπημα. Και μάλιστα παραλείπουμε όλοι να τονίσουμε ότι πολλές φορές αρκετοί αρχηγοί κομμάτων, αντιπάλων κομμάτων, μας είχαν πει ότι ήταν εισαγόμενο το πραξικόπημα στην Κύπρο.

Σίγουρα, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει γίνει μια προδοσία στην Κύπρο μας. Σίγουρα κι' εμείς καταδικάζουμε το πραξικόπημα. Αλλά δεν πρέπει όλοι να λέμε ότι είναι η μοναδική αιτία των δεινών μας. Όλοι μας άλλοι περισσότερο άλλοι λιγότερο, επιτρέψατέ μου να πω, βάλουμε το χαλίκι μας για την καταστροφή αυτού του τόπου.

Και θα αναφερθώ σε παλαιότερες εποχές. Είχε έλθει η μεραρχία στην Κύπρο για να τη θωρακίσει. Ποια η συμπεριφορά του κυπριακού ελληνισμού έναντι της μεραρχίας; Εκεί είχαμε ανακαλύψει όλα τα κοσμητικά επίθετα: Ψωροκόσταινα η Ελλάδα, καλαμαράδες και οποιαδήποτε άλλα επίθετα μπορούσε κανένας να αναφέρει.

Θα πρέπει να αναφέρουμε και κάτι άλλο. Η ηγεσία της Αριστεράς θα πρέπει να το θυμάται. Το 1961 δεν υπήρχε η ΕΟΚΑ Β'. Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι σε δυο μόνο χωριά της Επαρχίας Αμμοχώστου είχαν διαπραχθεί δέκα φόνοι και ουδείς συνελήφθη για τους φόνους αυτούς. Πολλοί από υμάς (με «υ») είσαστε και στη Βουλή τούτη. Γιατί δεν διαμαρτυρηθήκατε για εκείνα τα προβλήματα που οπωσδήποτε θα δημιουργούσαν προστριβές και αργότερα ανωμαλίες; Και μάλιστα ο ένας ήταν και ηγετικό στέλεχος του ΑΚΕΛ, ο μακαρίτης ο Γιάννης, Πρόεδρος των Αυτοκινητιστών ο οποίος, κύριε Παπαϊωάννου, είχε δολοφονηθεί ενώ συνοδεύετο από έτερο στέλεχος του κόμματός σας. Μάλιστα όταν ο ένας διέφυγε, και σας συνεβουλεύθη τι θα έπραττε, τον συμβουλευσατε να αναχωρήσει στο εξωτερικό αντί να αναλάβει η δικαιοσύνη το έργο της.

Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, πολλοί απ' αυτούς τους φόνους, και το τονίζω, είχαν διαπραχθεί με αστυνομικά οχήματα. Και τονίζω επίσης ιδιαίτερα το γεγονός ότι σε δυο μόνο χρόνια είχαν διαπραχθεί τόσοι φόνοι και ουδείς συνελήφθη ή ανακρίθηκε για τούτο.

Θυμούμαι επίσης ότι σ' ένα άλλο ηγέτη της Αριστεράς από το χωριό Αχερίτου που έκαμε πικεττοφορία με τα παιδιά του στην πόλη του Ευαγόρα και ζητούσε προστασία από την Αστυνομία — ο κ. Στυλλής, ο οποίος ζει στις Βρυσούλλες σήμερα — υπεδείχθη ότι έπρεπε να φύγει για το εξωτερικό.

Και θα πρέπει να ενθυμείστε ότι πολλοί άλλοι, και πολιτικά πρόσωπα, την περίοδο εκείνη έτυχαν παρόμοιας συμπεριφοράς. Πρέπει μόνο να σας τονίσω ότι μετά τις διαπράξεις των φόνων έκαμναν αναπαράσταση μέσα στα καφενεία πώς έπεφταν οι νεκροί και πρέπει να σας τονίσω ότι αντί λογαριασμού έβαζαν τα πιστόλια μέσα στο δίσκο. Και όλοι εσείς υπήρχετε, όλοι βρισκόμαστε στην Κύπρο και βλέπαμε τα δεινά μας.

Δεν θα αναφερθώ βεβαίως στο Νούρο που είναι σε όλους γνωστός, στο Νεοκλή και σ' όλους τους άλλους, αναφέρω όμως ότι, όταν για πρώτη φορά κάποιος αποτόλμησε να βάλει υποψηφιότητα για Πρόεδρος της Δημοκρατίας και παρά το γεγονός ότι ήταν γνωστή εκ των προτέρων η ήττα του — 3% συγκέντρωσε — εντούτοις δεν ακολουθήθηκε τότε η δημοκρατική διαδικασία.

Ενθυμείστε όλοι εκείνες τις περιόδους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θέλω να σας διακόψω αλλά νομίζω ότι το θέμα πάει πολύ πιο παλιά. Δηλαδή όλα αυτά δικαιολογούν το θέμα της παρουσίας του κ. Παρισινού στη Βουλή;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, αλλά εκείνο που θέλω να πω είναι ότι όλοι μας είτε λίγο είτε πολύ συνδράμαμε και γι' αυτό πρέπει να αφήσουμε το παρελθόν — εκεί θέλω να καταλήξω — για να οδεύσουμε με ασφάλεια στο μέλλον και οπωσδήποτε η ιστορία θα πρέπει να παραμείνει αδέκαστος κριτής του καθενός μας.

Μιλήσαμε όλοι για πατριωτισμό και λέμε ότι υπήρχαν προδότες. Ένα μόνο παράδειγμα σας λέω. Τέσσερις χιλιάδες φοιτητές εξεκένωσαν στρατόπεδα στην Ελλάδα και εκπαιδεύτηκαν, μεταφέρθηκαν στην Κύπρο με πλοία δωρεάν και όταν άρχισαν οι βομβαρδισμοί από την Τουρκία της Μανσούρας όλοι λιποτάκτησαν, πλην 80 τον αριθμό. Και όλοι λέμε σήμερα πού φτάσαμε!

Δεν πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, να μακρηγορήσω επί του ίδιου θέματος. Κάμνουμε έκκληση όπως αφήσουμε το παρελθόν στην ιστορία η οποία θα:

αποδώσει τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και με ενωμένα τα χέρια που πρώτοι εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δίδουμε, να ατενίσουμε το μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μακρίδης.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε, κ. Πρόεδρε, να πω δυο λόγια. Το δικό μου συμπέρασμα από όλη την ιστορία είναι ότι δεν είναι τυχαία που φθάσαμε ως εδώ. Και δεν είναι τυχαία με τον κατήφορο που πήραμε που οδηγηθήκαμε στην ολοκληρωτική καταστροφή.

Ελέχθησαν πολλά και όλοι σχεδόν οι ομιλητές μίλησαν για λύπη, για θλίψη, για το ένα για το άλλο. Φαίνεται ότι όλοι αυτοί που λυπούνται δεν ξέρουν τι είναι η λύπη. Διότι δεν την δοκίμασαν. Αν δοκίμαζαν τη λύπη η συμπεριφορά τους θα ήταν τελείως διαφορετική.

Και ρωτώ: Σε τι ωφελεί όλη αυτή η συζήτηση εδώ μέσα; Θα επιλύσει ή θα υποβοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος μας, του κυπριακού; Με τον τρόπο αυτό γίνεται εκτόνωση; Ή αναξέονται παλιές πληγές; Πρέπει όλοι να το καταλάβουμε, κύριοι, ότι ο εχθρός πλέον είναι εντός των πυλών. Αν δεν κατέβει ο νους στην κεφαλή μας, αν δεν μονιάσουμε, αν δεν ανοίξουμε τις καρδιές μας — αλλά πρέπει να έχουμε καρδιές για να τις ανοίξουμε — τότε να είσθε βέβαιοι ότι θα είμαστε η τελευταία γενιά των Ελλήνων στον Ελληνικό Νότο γιατί ο Τούρκος ξέρει πως να εργάζεται, ξέρει να ξερριζώνει τη Ρωμιοσύνη.

Ποιούμεθα έκκληση προς όλους, ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθετήσεως, και παρακαλούμε να δώσουμε το χέρι για να μονιάσουμε, να ενωθούμε, γιατί μόνο όταν είμαστε όλοι μαζί ενωμένοι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τον Τούρκο, τον επικίνδυνο, και όλους τους άλλους εχθρούς μας και εκείνους που υποστηρίζουν τον Τούρκο. Διαφορετικά θα κλαύσουμε πικρά.

Θα ήθελα να πω πάρα πολλά, κύριε Πρόεδρε, αλλά όλα ελέχθησαν, εξαντλήθηκαν και έτσι θα ήθελα να παρακαλέσω να κλείσει αυτή η ιστορία ως εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τόσο ο αντιπρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, συνάδελφος κ. Μάτσης, όσο και ο συνάδελφος κ. Μακρίδης λίγα δευτερόλεπτα πριν είχαν επικαλεσθεί την ανάγκη μονιάσματος και ενότητας για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Εμείς σαν ΑΚΕΛ—Αριστερά επανειλημμένα έχουμε υποδείξει αυτή την ανάγκη και έχουμε προβεί και σε συγκεκριμένες ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση. Συνεπώς εμείς δεν δεχόμεθα μαθήματα σ' αυτό το θέμα.

Όμως διερωτούμαι, κύριε Πρόεδρε, πόση συνέπεια έχει η έκκληση για μονίασμα και ενότητα για να αντιμετωπίσουμε τους κινδύνους που ελλοχεύουν, όπως είπε ο κ. Μάτσης, πόση συνέπεια έχουν αυτές οι εκκλήσεις με την ας πούμε απολογία στην οποία προέβη ο συνάδελφος κ. Παρισινός;

Πήρε το βήμα ο συνάδελφος και αναμέναμε όλοι ότι με κάποιο τρόπο θα αποκήρυττε εκείνες τις ενέργειές του που αποτέλεσαν την αιτία για να διεξάγεται η συζήτηση αυτή τη στιγμή σ' αυτή την αίθουσα. Με πολλή προσοχή έχω παρακολουθήσει αυτά που έχει πει ο συνάδελφος. Δυστυχώς έχω διαπιστώσει ότι

ούτε μια λέξη δεν έχει αναφέρει που να υποδηλοί μετάνοια εκ μέρους του συναδέλφου για τις πράξεις και τις ενέργειές του για τις οποίες από πολλές πλευρές εκφράζεται απαρέσκεια και καταδίκη. Είπε, για παράδειγμα ο κ. συναδελφος, ότι εκείνες τις μέρες που έγινε το πραξικόπημα ο καθένας έκαμε τις επιλογές του. Αυτό είναι σωστό, κύριε συναδέλφε. Ο καθένας έκαμε τις επιλογές του και ο ίδιος ο κ. συναδελφος έκαμε τις επιλογές του. Αλλά σήμερα, 12 χρόνια μετά από εκείνη την προδοσία, ποια είναι η θέση του κ. συναδέλφου έναντι στην επιλογή που τότε έκαμε; Γιατί ο κ. συναδελφος αυτή τη στιγμή μέσα στο κοινοβούλιο, στο οποίο, όπως είπε, τον έστειλαν 11,000 σταυροί προτίμησης, δεν βρήκε το θάρρος και την τόλμη να αποκηρύξει εκείνες τις ενέργειές του που ήταν συνέργεια στην προδοσία που διαπράχθηκε σε βάρος αυτού του λαού, που συνέβαλε ώστε πολλοί σταυροί, χιλιάδες σταυροί να στήθούν στο Κυπριακό έδαφος;

Είπε ο κ. συναδελφος ότι έγινε προδοσία. Αυτό δεν χρειαζόταν να το ακούσουμε από το συναδελφο κ. Παρισινό. Όλοι γνωρίζουμε ότι έγινε προδοσία. Δεν είναι αυτό το ερώτημα. Το ερώτημα είναι ποια θέση παίρνει ο καθένας μας έναντι αυτής της προδοσίας και ποια θέση πήρε τότε όταν διαπράττετο αυτή η προδοσία και ποια θέση παίρνει σήμερα όταν όλοι διαπιστώνουμε ότι έγινε προδοσία. Ούτε λέξη δεν βρήκε ο συναδελφος να πει για να αποκηρύξει την προδοσία εκείνη, για να αποκηρύξει, την συμμετοχή του σ' εκείνη την προδοσία. Συνεπώς διερωτούμαι, κύριε Πρόεδρε, πώς είναι δυνατό να απευθύνονται τόσο εγκάρδιες και θερμές εκκλήσεις για μόνιασμα και ενότητα αλλά την ίδια στιγμή εκείνος ο οποίος ευθύνεται, επαναλαμβάνω, για να διεξάγεται αυτή η συζήτηση δεν βρήκε την τόλμη να αποκηρύξει την προδοσία που έγινε σε βάρος της Κύπρου και η οποία όσο ποτέ άλλοτε δίχασε το λαό μας και οδήγησε στην καταστροφή που βρισκόμαστε σήμερα;

Επικαλούνται οι συναδελφοί του Δημοκρατικού Συναγερμού διαρκώς το ότι βάσει του Συντάγματος εξελέγη ο έντιμος συναδελφος και βάσει του Συντάγματος θα πρέπει να ασκεί τα συνταγματικά του δικαιώματα.

Δεν αμφιβάλουμε ότι το Σύνταγμα προνοεί και για τις διαδικασίες της ψηφοφορίας και για τα δικαιώματα και τα καθήκοντα του Βουλευτή. Αλλά είναι ακριβώς αυτό το ίδιο Σύνταγμα που καταπατήθηκε από μέρους της πραξικοπηματικής κυβέρνησης, της οποίας ο ίδιος ήταν μέλος. Και συνεπώς διερωτούμαι πόσο αντίκρουσμα έχουν οι επικλήσεις στο Σύνταγμα όταν αυτό το ίδιο το σύνταγμα καταπατήθηκε από εκείνους που το επικαλούνται.

Αλλά γίνεται συχνά αναφορά στην ετυμηγορία του λαού η οποία έστειλε το συναδελφο κ. Παρισινό σ' αυτό το κοινοβούλιο. Θα ήθελα να υποδείξω στους συναδέλφους ότι η ετυμηγορία του λαού δεν αποτελεί πάντα δικαίωση. Και σχετικά θα ήθελα να υποδείξω και να υπενθυμίσω ότι στη δεκαετία του 30 η ετυμηγορία ενός λαού ανέβασε στην εξουσία μια κυβέρνηση η οποία όμως κατοπινά οδήγησε ολόκληρη την ανθρωπότητα στην τραγωδία και την καταστροφή. Ας μη αναφερόμαστε και ας μη επικαλούμαστε συνεπώς το ότι ο έντιμος συναδελφος πήρε 11,000 σταυρούς προτίμησης και γι' αυτό βρίσκεται στο κοινοβούλιο.

Αλλά το εκπληκτικό, κύριε Πρόεδρε, είναι ένας άλλος συναδελφος, ο κ. Χατζηγιάννης, ανέλαβε να εκπληρώσει χρέη συνήγορου του συναδέλφου κ. Παρισινού και επικαλέστηκε επιχειρήματα για να υποδείξει ότι δεν δικαιούμαστε εμείς, οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες που διαφωνούμε, που καταδικάζουμε εκείνες τις

ενέργειες για τις οποίες βαρύνεται ο έντιμος συνάδελφος, να εκφραζόμαστε και εκδηλωνόμαστε όπως εκδηλωνόμαστε.

Είπε ο κ. συνάδελφος ότι ανέλαβε στις 16 του Ιούλη σαν μέλος της πραξικοπηματικής κυβέρνησης ο κ. Παρισινός, όταν είχε γίνει ήδη το πραξικόπημα. Διερωτούμαι αν μπορούσε να αναλάβει πριν γίνει το πραξικόπημα. Πριν το πραξικόπημα ήταν η νόμιμα εκλεγμένη κυβέρνηση της Δημοκρατίας στην οποία δεν είχε θέση ασφαλώς ο κ. Παρισινός. Χρειάστηκε το έγκλημα και η προδοσία για να συμμετάσχει ο κ. Παρισινός στην πραξικοπηματική Κυβέρνηση.

Αλλά εκτόξευσε και μια άλλη κατηγορία ο συνάδελφος κ. Χατζηγιάννης ενάντια σε όλα τα κόμματα και τις παρατάξεις. Είπε ότι όλοι συμβάλαμε στην καταστροφή και δεν φταίει μόνο το πραξικόπημα γι' αυτό. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι αυτή η διαπίστωση του κ. συναδέλφου δεν αποτελεί τίποτε άλλο παρά προσπάθεια εξιλέωσης του πραξικοπήματος, όπως κάποιοι άλλοι κάποτε το χαρακτήρισαν σαν «επίαναγκες». Είναι η ίδια λογική και η ίδια φιλοσοφία που οδήγησε στο συμπέρασμα ορισμένους άλλους ότι το πραξικόπημα ήταν επίαναγκες. Και για να στηρίξει τη διαπίστωση και τον ισχυρισμό του ο κ. συνάδελφος αναφέρθηκε σε φόνους και γεγονότα στην Επαρχία Αμμοχώστου. Ναι, μάλιστα, έγιναν εγκλήματα, φόνοι, δολοφονίες στα χρόνια που ανέφερε ο κ. συνάδελφος και στην Επαρχία Αμμοχώστου. Αλλά ποια ευθύνη έχει το ΑΚΕΛ και η Αριστερά αν κάποιοι κύκλοι οι οποίοι αποτέλεσαν τους προδρόμους των πραξικοπηματιών του 1974, αν κάποιοι κύκλοι, επαναλαμβάνω, δολοφονούσαν στελέχη και μέλη του ΑΚΕΛ—Αριστεράς; Ποια ευθύνη μπορεί να έχει το ΑΚΕΛ—Αριστερά γι' αυτά τα εγκλήματα; Μήπως την ευθύνη δεν πρέπει να την αναζητήσουν σ' εκείνους τους ίδιους ακροδεξιούς κύκλους οι οποίοι αργότερα μετεξελίχθηκαν στους πραξικοπηματίες; Και το ότι ουδείς συνελήφθη θα πρέπει να βοηθήσει τον κ. συνάδελφο να δει ποιοί βρίσκονταν πίσω από τους δολοφόνους των μελών και στελεχών του ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Και επαναλαμβάνω ότι οι κύκλοι εκείνοι οι οποίοι στη δεκαετία του 60 οργάνωσαν αυτό το έγκλημα και τις δολοφονίες είναι στην εξέλιξη οι ίδιοι κύκλοι που οδήγησαν και στο πραξικόπημα του 74. Και το γεγονός ότι ανέφερε δυο συγκεκριμένα ονόματα, τον Γιάννη Ιωάννου και το Στυλλή Χριστοφή, που και οι δυο ήταν στελέχη της Αριστεράς, δείχνει πού βρίσκονται τα θύματα και από πού προέρχονται οι δολοφόνοι.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω πρώτα το λόγο για πρωτολογίες. Νομίζω ότι ο κύριος Παναγιώτου δεν έχει μιλήσει. Μετά θα δώσω το λόγο σε ένα από κάθε πλευρά.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να μιλήσετε πριν;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, αλλά θα ήθελα να πω το εξής:

Ότι ο

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ Δεν δέχομαι διακοπές.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι κύριε Πρόεδρε, απλώς είναι μια εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, να μου επιτρέψετε να διευθύνω εγώ ο ίδιος τη συνεδρία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Χωρίς αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά θα έχει το λόγο ο κ. Γαλανός, ο κ. Χατζηδημητρίου, ο κ. Παπαϊωάννου και ένας από σας για να κλείσουμε αυτό το θέμα.

Θα πρωτολογήσετε κ. Παναγιώτου; Εντάξει.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι στο στάδιο που έχει οδηγηθεί αυτό το πρόβλημα και με τη συζήτηση που άρχισε να γίνεται, όπως επίσης το γεγονός ότι για πρώτη φορά ο συνάδελφος Παρισινός αποφάσισε να μιλήσει για τη σύνδεσή του με το πραξικόπημα, αποδεικνύεται πέραν πάσης αμφιβολίας πόσο δίκαιο είχαμε να εγείρουμε το θέμα, με το δικό μας βέβαια τρόπο διότι μόνον έτσι μπορεί να οδηγηθούν τα πράγματα σε τέτοιες εξελίξεις ώστε να βρεθούν τρόποι να ξεπεραστεί τουλάχιστον για τη Βουλή το πρόβλημα. Διότι θα έπρεπε να ήταν εξ υπαρχής σαφές ότι για όσους ήθελαν να σοβαρολογούν και να δείχνουν συναίσθηση πολιτικής ευθύνης θα έπρεπε να δέχονται ότι υπήρχε και υπάρχει πράγματι ηθικό και πολιτικό πρόβλημα με την περίπτωση Παρισινού. Και τούτο διότι ασφαλέστατα οι Υπουργοί της πραξικοπηματικής εξουσίας του 1974 υπέχουν ηθική και πολιτική ευθύνη, πέραν της νομικής, για το τι συνέβηκε και όσα επακολούθησαν στην Κύπρο με όλες τις τραγικές τους συνέπειες. Και οποιοσδήποτε αντίθετος ισχυρισμός ήταν και εξακολουθεί να είναι απόλυτα ασυμβίβαστος με τις ηθικές και πολιτικές αντιλήψεις και αξίες, όπως είναι γνωστές και καθιερωμένες παγκόσμια και όπως θα πρέπει να τις αντιλαμβάνεται ακόμα και ο τελευταίος άνθρωπος. Και είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που αντί να το αμφισβητούσαν και να το αμφισβητούν και να προσπαθούν να το αιτιολογούν με προσχήματα θάπρεπε από την πρώτη στιγμή της έναρξης των εργασιών αυτής της Βουλής να φρόντιζαν νάβρουν τρόπους πως θα μπορούσαν με κάποιο τρόπο να το ξεπεράσουν και εξηγούμαι κ. Πρόεδρε.

Αυτός ο λαός ανεξάρτητα από ιδεολογική, πολιτική και κομματική τοποθέτηση, είναι γνωστό ότι έχει επιδείξει μια αξιοθαύμαστη μεγαλοψυχία και ανωτερότητα απέναντι στους υπαίτιους της καταστροφής του. Έδειξε μια απέραντη κατανόηση σε καταστάσεις και πρόσωπα που σχετίζονται για διάφορους λόγους και με διάφορους τρόπους με τις θλιβερές εκείνες μέρες του Ιούλη του 1974 που δημιούργησαν όλη αυτή τη συμφορά και το ανθρώπινο δράμα. Η μισή πατρίδα υπόδουλη, ο μισός πληθυσμός πρόσφυγες, το κάθε σπίτι μαυροφορεμένο για να κλαίει ακόμα το νεκρό του, να αναζητεί τον αγνοούμενο και να ανησυχεί για τον εγκλωβισμένο και, το χειρότερο, η επιβίωσή μας στην ίδια μας την πατρίδα μπήκε κάτω από σοβαρή αμφισβήτηση και ο κίνδυνος του ολοκληρωτικού αφανισμού πλανάται καθημερινά στη σκέψη μας και τα βλέμματα των παιδιών μας. Και ακόμα προσφέραμε ατιμωρησία με κλάδο ελαίας είναι γι' αυτό και μόνο το λόγο που δεν επιβλήθηκαν οι νομικές κυρώσεις και οι ποινικές τιμωρίες και φυλακίσεις, και όχι όπως επιχειρηματολόγησε ο ηγέτης του Συναγερμού στην πρώτη συνεδρία της Βουλής. Και είναι γι' αυτό και μόνο το λόγο και ο συνάδελφος Παρισινός είχε την ευκαιρία να βρισκείται στη Βουλή. Και δεν είναι επιτρεπτό να χρησιμοποιούμε αυτό το γεγονός σε βάρος της ιστορικής αλήθειας για να

ξεγράφουμε και να παραποιούμε την ιστορική πραγματικότητα την οποία όλοι ζούμε και όλοι γνωρίσαμε, ότι δήθεν ένας ολάκερος Υπουργός της πραξικοπηματικής κυβέρνησης δεν υπέχει ηθική και πολιτική ευθύνη, ανεξάρτητα από τον τρόπο της συμμετοχής του και επειδή, όπως ισχυρίστηκε, δεν τον φυλακίσαμε για να τον τιμωρήσουμε.

Προσπαθούν να μας πείσουν — και είναι αυτό που υπέδειξα από την πρώτη συνεδρία της Βουλής, ότι με αυτό τον τρόπο εγείρουν πρόσθετα πολιτικά προβλήματα — ότι δεν υπάρχουν πραξικοπηματίες στην Κύπρο και ότι κατ' επέκταση δεν έγινε πραξικόπημα και δεν υπήρξαν ούτε καν οι συνέπειες από τις οποίες και υποφέρουμε. Για όνομα του Θεού, πιστεύω ότι δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά τα επιχειρήματα και τέτοιοι ισχυρισμοί. Και είναι καιρός, αν θέλουμε πράγματι να υπάρξει κατανόηση μεταξύ μας, να εγκαταλειφθεί αυτή η σκόπιμη και οργανωμένη προσπάθεια της δικαιολόγησης και ιδιαίτερα της ιστορικής δικαίωσης τέτοιων σοβαρών εθνικών εγκλημάτων. Διότι τούτο θα αποτελεί ασέβεια απέναντι στην ιστορία και εμπαιγμό για τους ίδιους τους εαυτούς μας που μας εκθέτει ανεπανόρθωτα μπροστά στα μάτια ολόκληρης της Οικουμένης.

Πιστεύω κ. Πρόεδρε, εάν εξ υπαρχής αντικρύζετο σε σωστή βάση ότι υπήρχε πράγματι κάποιο πρόβλημα και προσφέρετο εξ υπαρχής μια εξήγηση και μια δημόσια απολογία, πιθανώς να βρισκόμαστε στην αρχή ενός καλύτερου σταδίου και θα ήταν μια καλή ένδειξη, αντί να το υπερασπίζονται και να επιχειρηματολογούν. Και θάπρεπε κανονικά από την πρώτη συνεδρία της Βουλής, ο συναδέλφος Παρισινός να προσέλθει σε μια σχετική δήλωση με την οποία να ξεκαθαρίζει τη θέση του, και τούτο γιατί από εκείνη τη στιγμή έγινε πλέον δημόσιο πρόσωπο και δεν είναι ορθό να επιχειρηματολογούμε και να προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι από της στιγμής που εξελέγη σαν υποψήφιος του Συναγερμού δεν υπάρχει πρόβλημα διότι εξελέγη από το λαό. Διότι ακριβώς το πρόβλημα εγείρεται από τη στιγμή που εξελέγη. Αν ήταν ιδιώτης δεν θα υπήρχε πρόβλημα, διότι από τη στιγμή που εκλέγεται κάποιος γίνεται δημόσιο πρόσωπο, υπέχει δημόσια ευθύνη και ως εκ τούτου καθίσταται και δημόσια υπόλογος απέναντι ολόκληρου του λαού και απέναντι ολόκληρου του Σώματος της Βουλής διότι δεν είναι μόνο Βουλευτής του Συναγερμού. Βέβαια, έντιμε κ. Πρόεδρε, δυστυχώς αντί αυτής της πορείας των πραγμάτων προτιμήθηκε η συγκάλυψη του θέματος με επιχειρηματολογία πάνω σε διαφορετική βάση για να μετατίθεται το πρόβλημα, για να δημιουργήσει σύγχυση, για να αποφεύγονται ακριβώς οι ευθύνες. Και λίγο πολύ με όλες τις ομιλίες οι οποίες έγιναν μέχρι τώρα παρουσιάζετο η εικόνα ότι θα πρέπει να γίνουμε όλοι υπερασπιστές του κ. Παρισινού και υμνητές και θαυμαστές του μέχρι σημείου που διδόναν η εντύπωση ότι η ενότητα ή και τα δημοκρατικά δικαιώματα και οι θεσμοί εκφράζονται και προσωποποιούνται στο όνομα του κ. Παρισινού. Τέτοια θεωρία κατά την άποψή μου είναι εντελώς απαράδεκτη.

Περί ενότητας: Από το 1974 μέχρι σήμερα τί άλλο κάμνουμε από μια συνεχή προσφορά για ενότητα, αλλά δυστυχώς μονομερή; Αυτή η ενότητα θα πρέπει να γίνει επιτέλους κάποτε αντιληπτό, ότι δεν μπορεί να είναι για πάντα ένας ατέλειωτος μονόδρομος χωρίς κανένα αντίκρουσμα· κάπου θα πρέπει να βρίσκει την ανταπόδοση και την ανταπόκρισή της, κάπου πρέπει να βρίσκει τον αντίλαλό της και όχι να τη χρησιμοποιούν και να την εκμεταλλεύονται σαν επιχείρημα αθωότητας και επίρριψης ευθύνης στα αθώα θύματά τους. Ακριβώς για να

υπάρχουν οι προϋποθέσεις αυτής της ειλικρινούς συναδέλφωσης και της ομοψυχίας με το άνοιγμα των καρδιών, όπως έλεγε στην προηγούμενη συνεδρία και ο συνάδελφος κ. Μάτσης. Όμως εμείς από τότε μέχρι σήμερα ανοίξαμε τις καρδιές μας και μάλιστα χώρισαν μέσα και εθνικές προδοσίες και πραξικοπήματα και πραξικοπηματίες και ακόμα και στυγνές δολοφονίες και δολοφόνους. Και ακόμα τις διατηρούμε ανοικτές. Εκείνο που αναμένουμε και θέλουμε να δούμε είναι να ανοίξει επιτέλους τις καρδιές και η άλλη πλευρά, να ομολογήσει το σφάλμα της και να προσφέρει ακριβώς αυτή τη δημόσια συγγνώμη και την απολογία. Και είναι αυτό ακριβώς το οποίο αναμένουμε να πράξει ξεκάθαρα ο συνάδελφος Παρισινός και όχι απλώς να εκφράζεται με αιτιολογικά σχήματα.

Εκφράζεται η θεωρία επίσης και ο ισχυρισμός, έντιμο κ. Πρόεδρε, ότι η αποχώρησή μας από τη Βουλή δεν είναι μέσα στα δημοκρατικά και κοινοβουλευτικά μας δικαιώματα ενώ γνωρίζουν οι πάντες και είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι αποτελεί αναφαίρετο και δημοκρατικό και κοινοβουλευτικό δικαίωμα σε όλα τα Κοινοβούλια του κόσμου, σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Θα ήθελα να υποδείξω απλώς σαν τελευταίο παράδειγμα ότι μόλις πριν λίγες μέρες η Δεξιά της Ελλάδας αποχώρησε από τη Βουλή κατά τη συζήτηση συνταγματικών τροποποιήσεων. Και ακόμα και στην Κύπρο ο ίδιος ο Συναγερμένος αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής σαν έκφραση πολιτικής διαμαρτυρίας. Πρόκειται για γνωστό και καθιερωμένο παγκόσμιο δημοκρατικό και κοινοβουλευτικό θέσμιο το οποίο δεν μπορεί κανείς απολύτως να αμφισβητεί.

Δυστυχώς, αντί από την πρώτη στιγμή να υπάρξει το θάρρος και η ειλικρίνεια για να εντοπιστεί αυτό το πρόβλημα και να καταβληθεί προσπάθεια για το πώς θα μπορούσε να ξεπεραστεί, μας ανάγκασαν να λάβουμε τα μέτρα μας, που έχουν αρχίσει πιστεύω να αποδίδουν, και πιστεύω ενδεχομένως και οι προοπτικές να είναι διαφορετικές από εκείνες που διεκτραγωδούσαν οι συνάδελφοι του Συναγερμού. Γι' αυτό τελειώνοντας θα ήθελα απλώς να υποβάλω μια εισήγηση που θα μπορούσε να μελετηθεί από όλους σε κάποιο επόμενο στάδιο: Αυτό το θέμα και οι τρόποι που θα μπορούσε να ξεπεραστεί να αποτελέσουν αντικείμενο διαβουλεύσεων όλων των Κομμάτων σε κλειστές συσκέψεις και ενδεχομένως και σε κλειστή συνεδρία της Βουλής για να μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως δεν μπορώ να δεχθώ την εισήγηση να συζητηθεί το θέμα σε άλλο Βήμα εκτός απ' εδώ.

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε αρχίσει από ένα νομοσχέδιο γενικής φύσης και η συζήτηση εξελίχθηκε σε πολιτική συζήτηση. Θα μπορούσε κανένας, όταν άρχιζε η διαδικασία αυτή, να πει ότι το Σώμα ακολουθεί μια λαθεμένη διαδικασία. Η συζήτηση απέδειξε ότι ναι μεν, ίσως, η διαδικασία να ήταν λαθεμένη, αλλά το θέμα που συζητά το Σώμα πλέον, διότι είναι καθαρό ότι συζητείται, είναι και σοβαρό πολιτικό θέμα και η συζήτηση που έγινε έπρεπε να γίνει και χρειαζόταν να γίνει.

Δεν πρόκειται ν' αναφερθώ στην επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν άλλοι συνάδελφοι της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας. Θάθελα να θίξω μια — δυο άλλες πτυχές.

Έγινε ένα πραξικόπημα. Στην Ελλάδα πάρθηκαν μέτρα ενάντια σ' αυτούς που ηγούνταν του πραξικοπήματος, της χούντας. Στην Κύπρο δεν πάρθηκαν μέτρα.

Ο κ. Γαλανός εθίγη λέγοντας ότι είναι η αντι—Κυπριακή διάθεση που έχει ο κύριος Παπαπέτρου που τον έκανε να ασκήσει κριτική για το ότι κανένα μέτρο δεν ελήφθη εναντίον αυτών που έκαμαν το πραξικόπημα, αυτών που ηγήθηκαν του πραξικοπήματος. Αυτών που προσπάθησαν να κυβερνήσουν μετά το πραξικόπημα. Και η ζωή μας πλήρωσε γι' αυτή την αδράνειά μας. Για το ότι δεν ελήφθησαν μέτρα. Γιατί μας πλήρωσε; Γιατί σήμερα, κύριοι συνάδελφοι — και πρέπει να πω ότι είναι με λύπη μου, όχι που το διαπιστώνω, αλλά που βεβαιώνουμε γι' αυτό — γίνεται προσπάθεια νομιμοποίησης του πραξικοπήματος και νομιμοποίησης όχι μόνο της συγκεκριμένης εκείνης πράξης, αλλά και εκείνων οι οποίοι έκαμαν το πραξικόπημα.

Θάθελα να εξηγηθώ γι' αυτό το θέμα.

Έχω τη γνώμη ότι η συμπερίληψη του κ. Παρισινού στο ψηφοδέλτιο και η εκλογή του σαν Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν είναι τυχαίο γεγονός. Ήταν μια προσπάθεια για να δικαιωθεί και να επιβραβευθεί το πραξικόπημα. Δεν είναι δικαιολογία αυτό που είπε ο κ. Παρισινός ότι «μας είπαν ότι πάμε για την Ένωση». Δεν κάμνω κριτική όλων εκείνων των Κυπρίων — ήταν γενικό το αίσθημα για την Ένωση με την Ελλάδα. Αλλά δεν είναι δικαιολογία όταν ανατρέπεται η νόμιμη Κυβέρνηση αυτού του τόπου. Και όταν την επαύριο εκαλείτο ο κ. Παρισινός από τους πραξικοπηματίες να μπει και αυτός Υφυπουργός, εκείνη τη στιγμή ετοποθετείτο ο κ. Παρισινός. Και τοποθετήθηκε με το πραξικόπημα. Και δεν υπάρχουν δικαιολογητικά γι' αυτή την πράξη.

Κατά συνέπεια, εδώ γίνεται μια προσπάθεια, ένεκα του γεγονότος ότι δεν έγινε εκδίκαση των υποθέσεων αυτών, να υπάρξει η δυνατότητα για ανθρώπους οι οποίοι πήραν ενεργό μέρος στο πραξικόπημα, να παίρνουν και πολιτικές θέσεις και έτσι ουσιαστικά να νομιμοποιηθεί και στην πράξη το πραξικόπημα.

Σ' αυτό το συμπέρασμα μπορεί να καταλήξει κανένας όταν δει και την πρόταση Νόμου του Συναγερμού που κατατέθηκε αναφορικά με την αναγνώριση της ΕΟΚΑ του 1955—59. Και εκεί η ουσία του ζητήματος δεν είναι η αναγνώριση του αγώνα του 55—59, που άλλωστε η Βουλή και προηγουμένως μίλησε γι' αυτό και έχει Νόμο γι' αυτό. Το θέμα είναι κατά πόσο θα αναγνωριστεί η Ε.Ο.Κ.Α. Β' και να νομιμοποιηθεί και αυτή. Γι' αυτό είναι, κύριε Πρόεδρε, που είπα ότι η συζήτηση αυτή ήταν πολύ χρήσιμη. Γιατί το Σώμα αυτό δεν μπορεί να ανεχθεί νομιμοποίηση του πραξικοπήματος και εμμέσως νομιμοποίηση και της Ε.Ο.Κ.Α. Β' που ήταν μέρος του πραξικοπήματος — ήταν και αυτή στο πραξικόπημα — ούτε και είναι τυχαίο, κύριε Γαλανέ, και μη θίγεσθε, όταν γίνεται προσπάθεια σε τέτοιες τελετές, όπως αυτή της Λεμεσού, με επίσημη παρουσία της Κυβέρνησης, να είναι κύριος ομιλητής πραξικοπηματίας. Δεν είναι κριτική κατά της Κυβέρνησης. Είναι η όλη νοοτροπία και η προσπάθεια που γίνεται για τη νομιμοποίηση του προπραξικοπήματος και όλων των μεταπραξικοπηματιών. Και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ Αριστεράς δεν πρόκειται να συμφωνήσει στη νομιμοποίηση αυτής της κατάστασης. Γι' αυτό και είμαστε υπέρ του να ανοίξει το συντομότερο ο Φάκελλος της Κύπρου και εδώ, όχι μόνο στην Ελλάδα, για να ξεκαθαριστούν πάρα πολλά τέτοια ζητήματα, αλλά ταυτόχρονα και για να σταματήσουν όλες οι άμεσες ή έμμεσες προσπάθειες για συγχώρηση ή νομιμοποίηση γνωστών και αποδεδειγμένων — το υπογραμμίζω τούτο — πραξικοπηματιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά τον κ. Γαλανό θα σας δώσω το λόγο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εν πρώτοις θα ήθελα να προβώ σε μερικά σχόλια σε όσα ανέφερε ο κ. Χατζηγιάννης. Μου έδωσε την εντύπωση πως εδώ έγινε μια προσπάθεια να ισοπεδώσουμε το πραξικόπημα της ΕΟΚΑ Β' με ένα σωρό άλλα πράγματα που έγιναν προηγουμένως για να εξεύρουμε ελαφρυντικά υπέρ των πραξικοπηματιών. Και όλες εκείνες οι ονομασίες και οι πολιτικές δολοφονίες έγιναν και τις καταδικάζουμε. Αναφέρθηκαν ονόματα, όπως ο Νούρος και άλλοι, αλλά δεν νομίζω ότι μπορούμε με αυτό τον τρόπο να εξισώσουμε το πραξικόπημα και να βάλουμε το Μακάριο στο εδώλιο του κατηγορουμένου, διότι αυτή είναι η προσπάθεια δυστυχώς. Η προσπάθεια δυστυχώς είναι να θέσουμε τον ίδιο το Μακάριο στο εδώλιο του κατηγορουμένου και να εξισώσουμε, ευρίσκοντας ελαφρυντικά, το πραξικόπημα της ΕΟΚΑ Β'. Γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να τονίσω αυτό το σημείο, διότι εκεί δυστυχώς απέβλεπε η παρέμβαση του κ. Χατζηγιάννη.

Όσον αφορά το θέμα του κ. Παρισινού, όπως τονίσαμε επανειλημμένα, είμαστε οι τελευταίοι που θα θέλαμε να εξεύρουμε σ' αυτό το Σώμα εξιλαστήρια θύματα και αντιλαμβανόμεθα την ανθρώπινη πλευρά του όλου θέματος. Πολύ φοβούμαι όμως ότι με τον τρόπο που ο κ. Παρισινός εξήγησε το ρόλο του, όχι δικαιολόγησε, όχι μετανόησε, όχι απολογήθηκε αλλά εξήγησε το ρόλο του, δεν αντελήφθη ότι έκανε λάθος. Πολύ φοβούμαι ότι ακόμα πιστεύει ότι σωστά έπραξε εκείνη την εποχή και ότι ίσως η διπλή προδοσία που έγινε να αφάιρесе εκείνο το οποίο πίστευε πως θα εγίνετο τότε και βεβαίως εδώ είναι το όλο επιχείρημα Μπονάνου, Αραπάκη και στρατιωτικών για να δίδουν και εδώ άλλοι στους πολιτικούς αυτουργούς του όλου πραξικοπήματος. Εγώ προσωπικά, όταν άκουσα τις εξηγήσεις που δόθηκαν, είχα την κρυφή ελπίδα πως εδώ θα υπήρχε κάποια μετάνοια, εδώ θα εγίνετο μια αυτοκριτική, εδώ θα εγίνετο μια πραγματική κάθαρση, όμως φαίνεται ότι γελάστηκα, φαίνεται ότι κατά βάθος — και είναι και οι 15,000 βλέπετε σταυροί προτίμησης — κατά βάθος αισθάνεται ότι δικαιώνεται, κατά βάθος δεν αντελήφθη ακόμα ότι έγινε αυτό το έγκλημα σε βάρος του Κυπριακού λαού. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι κάτι δεν πάει καλά μέσα σ' αυτό το Σώμα. Και ας μη μας λέγει ο κ. Κληρίδης ότι εδώ δεν υπάρχουν ευθύνες και ότι η δικαιοσύνη έχει αποφανθεί. Βέβαια, νομικές ευθύνες δεν υπήρξαν, διότι ο Μακάριος με όλη τη μεγαλοσύνη και τη μεγαλοψυχία του έδωσε τον κλάδο ελαίας, όμως υπάρχουν τεράστιες ηθικές και πολιτικές ευθύνες. Το 1986, 12 χρόνια μετά την εισβολή, έρχονται και ψηφίζουν ένα υφυπουργό του πραξικοπήματος σαν Βουλευτή, τον δεχόμεθα, και έχουν την απαίτηση συνάδελφοι να μην το συζητούμε καν να μας θέτουν και στο εδώλιο του κατηγορουμένου διότι τολμούμε να το θέσουμε την ώρα που μιλούμε από το βήμα της Βουλής. Εάν αφήσουμε αυτά τα πράγματα και δεν μεταφέρουμε κάποιο μήνυμα ότι σ' αυτό τον τόπο επιτέλους κάποια μνήμη υπάρχει, κάτι έχουμε μάθει, κάποια προσπάθεια θα γίνει να μην ξαναβρεθούμε στην ίδια κατάσταση, αν δεν

μεταφερθεί αυτό το μήνυμα φοβούμεθα ότι η Κύπρος θα ξαναπληρώσει και τούρκικη εισβολή και φασισμό. Ελέχθη προηγουμένως ότι και σε άλλες περιπτώσεις υπήρξαν κάποιες εκτελέσεις ανθρώπων οι οποίοι μπορεί όχι συνειδητά να έκαναν λάθη τα οποία να στοίχισαν χαμένες πατρίδες σ' αυτό τον τόπο· δεν ζητήσαμε να κάνουμε τέτοιο πράγμα. Ούτε θέλαμε να κάνουμε ούτε εισηγούμεθα να γίνει. Εκείνο το οποίο ζητήσαμε στην Κύπρο ήταν να δοθεί μεν κλάδος ελαίας αλλά όχι εκ των υστέρων να έρχονται αυτοί οι κύριοι και να ζητούν και ρέστα και να θέλουν να αναλάβουν την ηγεσία αυτού του τόπου, διότι αυτή είναι η όλη κουβέντα.

Ο κ. Κωνσταντίνου μίλησε για τις υπερβολικές ευαισθησίες του κ. Γαλανού για όσα είπε σε απάντηση του κ. Παπαπέτρου. Μα υπερβολικές ευαισθησίες δεν είναι ο ρόλος της Κυβέρνησης, αν πήγε η Κυβέρνηση στο α' ή στο β' μνημόσυνο. Εμείς εδώ σαν Δημοκρατικό Κόμμα μπορούμε να κάνουμε ένα σωστό διαχωρισμό σχετικά με τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του 1955—59. Υπήρξε πράγματι ένας εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας· εσείς μπορεί να μην τον δέχεστε, εμείς τον δεχόμαστε. Υπάρχει μια διαφορά μεταξύ του Γρίβα του 1955—59 ο οποίος άφησε κάποιο έπος σ' αυτό τον τόπο και αργότερα. Εάν αργότερα ο Γρίβας παρεσύρθη με την ΕΟΚΑ Β' και διέπραξε λάθη είναι άλλο θέμα. Όμως δεν μπορούμε να διαγράψουμε κ. Παπαπέτρου και κ. Κωνσταντίνου το 1955—59 διότι θέλετε να βάλουμε την ΕΟΚΑ Α' και την ΕΟΚΑ Β' στην ίδια μοίρα. Από ανέκαθεν η στάση σας ήταν ενάντια στην ΕΟΚΑ Α' γι' αυτό το λόγο είμαστε υποχρεωμένοι ορισμένα πράγματα να τα ξεκαθαρίζουμε.

Οπωσδήποτε όμως, για να λήξει η συζήτηση, έχουμε να τονίσουμε το θέμα ακόμα μια φορά. Ο κ. Παρισινός, αν πραγματικά αισθάνεται ότι διέπραξε λάθος, ότι ο ρόλος του στο πραξικόπημα ήταν λανθασμένος, ότι διεδράματίσε και αυτός κάποιο ρόλο στο να ανοίξει η κερκόπορτα — μπορεί ο ίδιος να αισθάνεται ότι παρεσύρθη, δεν έχει σημασία, σημασία έχει ότι έγινε λάθος — αν πραγματικά αισθάνεται το λάθος του, να σταθεί ενώπιον αυτού του λαού από αυτό το βήμα και να απολογηθεί στον Κυπριακό λαό, και τότε η αντιμετώπιση θα είναι πολύ διαφορετική. Αν όμως η όλη προσπάθεια είναι να δοθούν εξηγήσεις και να πούμε εδώ ότι προδοθήκαμε διπλά, δεν λύεται έτσι το θέμα. Μπορεί πολλοί από μας να έχουν προδοθεί τετραπλά και εξαπλά, αλλά δεν μπορούμε να πούμε στο λαό αυτό που υπέφερε, που έχασε σπίτια, που έμεινε πρόσφυγας, έχασε περιουσίες, έχει αγνοούμενους, έχει εγκλωβισμένους, ότι προδοθήκαμε διπλά. Οφείλουμε όχι κάποιες εξηγήσεις, οφείλουμε αυτοκριτική, οφείλουμε μετάνοια και οφείλουμε απολογία και ένας άνδρας, ένας πραγματικός Έλληνας πρέπει να σταθεί και να απολογηθεί σ' αυτό το λαό. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Αναστασιάδη, στον κ. Χατζηδημητρίου και στον κ. Παπαϊωάννου και θα θεωρήσω το θέμα ως κλειστό. Μετά θα βάλω σε ψηφοφορία κατά πόσο θέλετε να συνεχιστεί η συζήτηση.

Αυτή είναι η πρόθεσή μου.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει από σεβασμό προς τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, όταν προσπάθησα να διευθύνω όπως ήθελα τη συζήτηση επενέβητε. Τώρα έχετε το λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι η ηπιότητα με την οποία αντιμετωπίσαμε την από όλες τις πλευρές επίθεση έδωσε το δικαίωμα ή την ευκαιρία στον καθένα να πει ότι θέλει σ' αυτό το Σώμα. Διερωτούμαι ειλικρινά γιατί στην Ελλάδα θέλουν να ανοίξουν το Φάκελλο αφού όλοι οι φωστήρες βρίσκονται σ' αυτή τη Βουλή και γνωρίζουν τις ευθύνες του καθενός. Δεν έμεινε ομιλητής από την άλλη πλευρά που να μην κατονομάσει υπευθύνους. Διερωτούμαι, αλήθεια, πόσο ανεύθυνος είναι ο Έλληνας Πρωθυπουργός και πόσο ανεύθυνη είναι η πολιτική ηγεσία και η Ελληνική Βουλή που θέλουν να ανοίξει ο Φάκελλος της προδοσίας της Κύπρου. Γιατί άραγε δεν κάλεσαν μερικούς από τους φωστήρες, επαναλαμβάνω, αυτής της Βουλής για να διαφωτίσουν το σύνολο του λαού ποιοι είναι οι υπεύθυνοι και οι προδότες; Διαπράττουν ένα σφάλμα, κύριε Πρόεδρε, όσοι θέλουν να δημαγωγούν σ' αυτό το Σώμα. Ξεκινούν την Ιστορία της Κύπρου επιλεκτικά από το 1974. Όχι, κύριοι. Το 1974 ήταν η κατάληξη. Το έγκλημα ξεκινά πολύ πριν. Και λυπούμαι γιατί είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε σε περιόδους που προσαθήσαμε ακριβώς, τείνοντας χέρι φιλίας σε όλους, να ξεχαστούν. Γιατί δεν μπορούν να επικαλούνται κάποιιο το θάρρος ή το θράσος δήθεν να εμφανίζεται η δεξιά στη Βουλή, όταν επιτρέπεται στην Αριστερά να εμφανίζεται στη Βουλή! Και δεν είμαι εξ εκείνων που λένουν ότι θα ήταν ποτέ δυνατό να διανοηθούμε να απαγορεύσουμε στην Αριστερά να εμφανίζεται στη Βουλή ή στο δημόσιο βίο, παρά το γεγονός ότι είναι καλώς γνωστό ποιοι αντιστρατεύθηκαν και ποιοι ίσως και πρόδωσαν τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. Το είπα και άλλοτε το επαναλαμβάνω και σήμερα. Διάφορη θα ήταν ίσως η κατάληξη, κύριε Πρόεδρε, του απελευθερωτικού αγώνα αν η ηγεσία του ΑΚΕΛ διάφορη έπαιρνε στάση απέναντι στους αγωνιστές και τον αντιϊμπεριαλιστικό αγώνα που διεξήγε ο κυπριακός Ελληνισμός του 1955—59. Επαναλαμβάνω, δεν ήταν πρόθεσή μου να κάμω αναφορά, κύριε Πρόεδρε, στην περίοδο εκείνη. Ούτε και είναι πρόθεσή μου να κάμω αναφορά σε δική σας κριτική, κύριε Πρόεδρε, που περιέχεται στο βιβλίο του Γώγου Κακογιάννη, σαν παλιού μέλους για τη δράση του ΑΚΕΛ τότε. Εξάλλου υπάρχει η αυτοκριτική του κόμματος που ομολογεί τα λάθη. Συνεπώς, αν τα πράγματα είχαν όπως ομολόγησε ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου, ότι το αίσθημα για την Ένωση διακατείχε ολόκληρο το λαό, τότε θα έπρεπε να συνενωθούν μαζί με όλο το λαό και να αγωνιστούν για την Ένωση και όχι να προδίδουν τον αγώνα για την Ένωση ή να την τορπιλλίζουν, για να αποφύγω φράσεις οι οποίες ίσως να είναι σήμερα πλέον, το ομολογώ, υπερβολικές.

Θα πρέπει ακόμα να αναλογιστεί κανένας, κύριε Πρόεδρε, πως πριν το 1974 υπήρξε η δεκαετία του 60. Ποιος μπορεί να ξεχάσει τις πολιτικές δολοφονίες; Ποιος μπορεί να ισχυριστεί πως υπήρξε τότε πράγματι η Δημοκρατία που υπάρχει σήμερα; Δεν είναι πρόθεση να εξυβρίσουμε οποιοδήποτε. Σεβασμός υπάρχει προς τους νεκρούς. Ίσως ακόμα οι συνθήκες, ύστερα από ένα απελευθερωτικό αγώνα, ύστερα από ένοπλη αντίσταση, να φέρνουν τη λύση των διαφορών με τα όπλα. Αλλά δεν πρέπει να ξεχνά κανένας πως κανενός αντιφρονούντος η φωνή δεν ήταν δυνατό να ακουστεί για μια δεκαετία τουλάχιστο. Το γεγονός ότι έγιναν προεδρικές εκλογές ύστερα από 8 ή 10 χρόνια και βουλευτικές αντίστοιχα, είναι μεγάλη απόδειξη του πόση Δημοκρατία υπήρχε!

Είναι γεγονός ότι αλυσοδέρνονταν και ξεσχίζονταν οι εφημερίδες της αντιπολίτευσης και στο μόνο που τόλμησε να μπει ανθυποψήφιος του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας, όχι μόνο δεν επιτρέπεται να κάμει πολιτική συγκέντρωση αλλά δέχθηκε και επιθέσεις από τους τότε αστυνομικούς. Είναι γεγονός ότι κάποιοι που είχαν αντίθετες γνώμες θεωρούνταν — και το θυμόμαστε όλοι — παρακρατικοί. Έτσι λέγονταν όσοι πίστευαν ή ήθελαν την Ένωση ήταν παρακρατικοί, ήταν στιγματισμένοι. Αποκλείονταν από το κάθε τι. Υπήρξε, κύριοι, οφείλουμε να το παραδεχθούμε αν θέλουμε να θυμούμαστε την Ιστορία, μια περίοδος που χωρίς αμφιβολία δεν λειτουργούσε απόλυτα η Δημοκρατία, που δεν επιτρέπετο ο αντίλογος. Ήταν ο μονόλογος. Γιατί μόνο σε ολοκληρωτικά καθεστώτα συγκεντρώνει κανένας το 97% χωρίς καμιά νοθεία, χωρίς καμιά πράξη βίας.

Δεν ήταν πρόθεσή μου, θέλω να το τονίσω, η αναδρομή στο παρελθόν. Αλλά φαίνεται ότι η μνήμη ορισμένων είναι πολύ εκλεκτική, κύριε Πρόεδρε. Ξεκινούν από τις 15 του Ιούλη. Και ξεκινούν από τις 15 του Ιούλη μάλιστα από την Κύπρο και όχι από το κέντρο του εγκλήματος που ήταν η Αθήνα. Και θέλουν να παρουσιάσουν πως δήθεν υπήρξαν κύπριοι που θέλησαν να προδώσουν την πατρίδα τους. Όχι, κύριοι συνάδελφοι. Δεν υπήρξαν κύπριοι που θέλησαν να προδώσουν την πατρίδα τους. Όχι, κύριοι συνάδελφοι. Δεν υπήρξαν κύπριοι που θέλησαν να προδώσουν την πατρίδα τους. Υπήρξαν Κύπριοι που ήταν καταπιεσμένοι, που διαφωνούσαν και πίστεψαν τότε σε όσα έλεγαν οι τότε εθνοσωτήρες με τους οποίους άλλοι συνεργάζονταν, όχι εμείς, με τους οποίους υπήρχε αγαστή συνεργασία, για να υπενθυμίσω τα λόγια Υπουργού του Μακαρίου, με την εθνική Κυβέρνηση, και ας μη λησμονούμε την ιστορία και είναι κρίμα, επαναλαμβάνω, που υποχρεωνόμαστε να ανασκαλίσουμε μέρες του παρελθόντος, γιατί δεν μπορεί να ξεχνά κανένας τη βία και την αντιβία. Γιατί δεν μπορεί να ξεχνά κανένας πως μόνο μέσα σε μια νύχτα, στις 15 του Μάρτη του 1973, είχαν ανατιναχθεί 60 συνολικά σπίτια αντιφρονούντων ή αντίθετων προς την πολιτική του τότε Αρχιεπισκόπου και Προέδρου της Δημοκρατίας και ένας εξ εκείνων ήμουν και εγώ κύριοι. Απλώς εγώ ήμουν δικηγόρος ανθρώπων που παρανομούσαν. Και το γραφείο μου διελύθη. Και δεν ήταν μόνο το δικό μου. Ήταν άλλα 59 σ' ένα βράδυ μόνο. Και δεν μπορεί κανένας να λησμονήσει τις πολιτικές δολοφονίες που έγιναν το 1971—1974. Υπήρξε, πράγματι, εμφύλιος σπαραγμός στην Κύπρο. Υπήρξε εμφύλιος σπαραγμός γιατί δεν υπήρχε ίσως η σωστή πολιτικά οργανωμένη ζωή. Δεν υπήρχε ο σωστός διάλογος γιατί αν ποτέ διανοηθεί κάποια Κυβέρνηση, και έτσι συμβαίνει παγκόσμια, να θέσει εκτός νόμου ένα κόμμα, τότε υπάρχει επανάσταση, λένε. Μπορεί να μην ετέθη εκτός Νόμου ένα Κόμμα. Ετέθη ουσιαστικά εκτός ελευθερίας εκφράσεως, μια μερίδα κόσμου που διαφωνούσε τότε με το Μακάριο.

Δεν είναι, ίσως, της στιγμής για να αναφερθώ στα άπειρα παραδείγματα που αποδεικνύουν πως δεν υπήρχε ομαλή πολιτική ζωή. Πως η βία ήταν που έλυε τις διαφορές τότε και όχι ο διάλογος. Και όχι μονόπλευρα η βία, κύριοι συνάδελφοι. Η βία αυτή ασκείτο κατά κύριο λόγο για μεγάλο χρονικό διάστημα από την τότε Κυβέρνηση. Ήταν αργότερα που ξεκίνησε η αντιβία. Και δεν έχω κανένα λόγο να δικαιολογώ ούτε τη βία ούτε την αντιβία διότι όλοι ανεξαιρέτα, ύστερα από όσα έχουμε υποστεί, χωρίς αμφιβολία νοιώθουμε τις συνέπειες και είναι για να λυπούμαστε όταν ανατρέχουμε στο παρελθόν για την συμπεριφορά όλων ανεξαιρέτα σ' αυτό τον τόπο. Όλοι, το επαναλαμβάνω, ανεξαιρέτα. Κανένας δεν υπήρξε, όσο θέλει να φαίνεται, αθώος.

Είναι, όμως, και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε. Η τρομερή υποκρισία με την οποία μερικοί θέλουν να καταπιάνονται με τον κ. Παρισινό. Ποιοι; Οι άνθρωποι οι οποίοι στον περσινό χορό των Συντακτών συναγωνίζονταν ποιος θα εφωτογραφείτο με το μακαρίτη Ραΐφ Ντενκτάς ή με τους άλλους τούρκους δημοσιογράφους. Είναι οι ίδιοι που αποκαλούν τους Τούρκους αδέρφια μας. Και δικαιολογημένα ίσως. Δεν είμαι αντίθετος μ' αυτή την πολιτική. Δεν είμαι αντίθετος με τη συναντίληψη με το σύνοικο στοιχείο. Όμως, δεν μπορεί να είμαστε τόσο ανοιχτόκαρδοι γι' αυτούς που κατέχουν τα εδάφη μας. Δεν μπορούμε ν' αποκαλούμε αδέρφια αυτούς που έχουν βιάσει, που έχουν δολοφονήσει, που έχουν οπωσδήποτε ξεκληρίσει τα αδέρφια μας, τους Έλληνες, και να αγκαλιαζόμαστε και να ποζάρουμε στις φωτογραφίες! Και να δεχόμαστε ότι αυτό είναι τίτλος τιμής διότι φωτογραφήθηκαν με Τούρκους, διότι έκαμαν επαφές με Τούρκους, διότι θέλουν τη συμφιλίωση.

Σας ερωτώ κύριοι: Αλήθεια, πώς θα πείσετε τους Τουρκοκυπρίους ότι αύριο, όταν θα λυθεί το πρόβλημα και θα εμφανιστούν σ' αυτή τη Βουλή, δεν θα αποχωρήσετε ομαδικά και συλλήβδην, αφού από εκείνους τους Βουλευτές, χωρίς αμφιβολία, κάποιος θα κάθονταν σε σπίτια δικών μας; Κάποιος πιθανόν να έχουν δολοφονήσει δικούς μας. Κάποιος πιθανόν να έχουν βιάσει δικούς μας. Αλήθεια, πώς θέλετε να είστε όταν στέλλετε τα μηνύματα, ειλικρινείς, τόσο έτοιμοι να συγχωρήσετε τους κυρίως υπευθύνους, τους εισβολείς και τους κατακτητές μας; Δέχεσθε τους κατακτητές μας σαν αδέρφια σας και εντούτοις τα αδέρφια σας τα πραγματικά που υπήρξαν θύματα μιας προδοσίας δεν μπορείτε να τα συγχωρήσετε. Επιμένετε ότι πρέπει να ζητήσει συγγνώμη ο κ. Παρισινός. Γιατί να ζητήσει συγγνώμη; Για την προδοσία που έχει δεχθεί; Ναι, κύριε Ευσταθίου. Για την προδοσία που έχει δεχθεί; Το επαναλαμβάνω.

Δεν δικαιολογεί κανένας το πραξικόπημα. Υπήρξε προσπάθεια δημαγωγίας πως δήθεν καταβάλλουμε προσπάθεια να δικαιολογήσουμε το πραξικόπημα. Όχι, κύριοι συνάδελφοι. Είμαστε το μόνο κόμμα που στην πράξη έχουμε αποδείξει πως εργαζόμαστε πραγματικά για την ενότητα. Και θα ρωτήσω και πάλι μερικούς των εκλεκτών συναδέλφων: Γιατί κάμνετε, κύριοι συνάδελφοι, αναφορά μόνο στον κ. Παρισινό και δεν κάμνετε αναφορά στον κ. Νίκο Μακρίδη, ο οποίος έχασε δυο παιδιά, το ένα στην Τούρκικη εισβολή και το άλλο στο πραξικόπημα; Και ο ένας Βουλευτής μας και ο άλλος Βουλευτής μας. Έτσι εμείς δώσαμε τα χέρια. Έτσι εννοούμε την ενότητα. Να ξεχαστούν τα πάντα, αν πράγματι θέλουμε αυτός ο τόπος να διασωθεί, και είναι καιρός να σταματήσουν οι υποκρισίες. Είναι καιρός να σταματήσουμε τον πολιτικό σάλο ο οποίος διερωτούμαι ειλικρινά γιατί έχει δημιουργηθεί αυτή την περίοδο. Τι εξυπηρετεί;

Και είναι και το άλλο, κ. Πρόεδρε.

Είναι μερικοί τόσο ευαίσθητοι όταν βλέπουν τον κ. Παρισινό και όμως μερικοί από το ΔΗΚΟ που είναι ευαίσθητοι όταν βλέπουν στη Βουλή τον κ. Παρισινό δεν ήταν ευαίσθητοι όταν έβλεπαν κάποιο Υπουργό του Πραξικοπήματος να είναι σύμβουλος του Προέδρου στο Προεδρικό. Οι καταγγελίες δεν είναι από μας: υπήρξαν από το ΑΚΕΛ και υπήρξαν ταυτόχρονα και από τον πρώην Υπουργό κ. Σοφιανό· αν θέλετε να ονομάσω τον Υπουργό θα τον πω· δεν είμαι διατεθειμένος να αναφέρομαι σε ονόματα. Αλλά καλά είναι, επαναλαμβάνω, η μνήμη όλων να μην είναι εκλεκτική. Διότι θα ερωτήσω ακόμα τους κυρίους του ΔΗΚΟ, τότε αποστράφηκαν τον Υπουργό που δέχεται καθημερινά ηγετικά στελέχη της ΕΟΚΑ Β' προκειμένου να αποσπάσει την ψήφο τους; Πότε τον

απέπεψαν από το Κόμμα τους; Εδώ εθίγησαν διότι δήθεν ευρίσκεται ο κ. Παρισινός. Κάποιοι δεν εξελέγησαν καθόλου· έχουν διοριστεί Σύμβουλοι. Πώς παίρνουμε ψήφους; Όταν πρόκειται για ψήφους είναι όλοι έτοιμοι να συμβιβαστούν με τα πάντα· όταν πρόκειται για αρχές, λυπούμαι να πω ότι είναι υποκρισία η επίκληση αρχών, όταν καταπατούνται έμπρακτα με τον τρόπο που έχω προαναφέρει.

Ο κ. Κωνσταντίνου εντόπισε το θέμα της αναγνώρισης του απελευθερωτικού μας αγώνα σε προσπάθεια δήθεν αναγνώρισης της ΕΟΚΑ Β'. Ειλικρινά από ευπαιδευτο συνάδελφο του επιπέδου μάλιστα του κ. Κωνσταντίνου δεν θα περίμενα ποτέ τέτοια συμπεράσματα. Είπα και προηγουμένως πως η αυθαιρεσία δεν είναι ωφέλιμη. Θα πρέπει να είμαστε τίμιοι και ειλικρινείς και είναι λυπηρό διότι ύστερα από τόσα χρόνια ακόμα ενοχλείται ο κ. Κωνσταντίνου διότι ζητούμε να αναγνωρίσουμε τον απελευθερωτικό αγώνα. Ίσως να νοιώθουν κάποια συμπλέγματα ενοχής, αλλά είναι καιρός να τα ξεπεράσουν, όπως τα έχουμε ξεπεράσει εμείς. Και μας είπε: Τι κάμνετε έμπρακτα για την ενότητα; Έχουμε καταθέσει νομοθέτημα για αμνηστία όλων ανεξαιρέτα των αδικημάτων από του 1955 και εντεύθεν, έτσι που να δώσουμε λήθη σε όσους διέπραξαν λάθη, εγκλήματα πολιτικά ή και προδοσίες κατά τον απελευθερωτικό αγώνα. Έχουμε εισηγηθεί να ανοίξει ο φάκελλος και θα είμαστε τουλάχιστον πιο έντιμοι αν πιστώναμε με πατριωτισμό τους έλληνες συναδέλφους οι οποίοι ιδιαίτερα με τη σημερινή Κυβέρνηση έχουν επιτέλους αποφασίσει να ανοίξουν το φάκελλο της Κύπρου. Ας τους πιστώσουμε με κάποιο χρόνο και να είμαστε σίγουροι πως τα πορίσματα ίσως να λύσουν πολλές απορίες και συνεπώς ας μη βιαζόμαστε, ως να ήταν ο φάκελλος ανοικτός σε μερικούς μπροστά στα μάτια τους, για να βγάξουν συμπεράσματα και να καταδικάζουν, επαναλαμβάνω, εκλεκτικά όποιους τους γουστάρει.

Έχουμε, κ. Πρόεδρε, δείξει τη διάθεση για συναντίληψη με την εισήγησή μας για πανεθνική διάσκεψη, για χάραξη κοινής γραμμής πάνω στο Κυπριακό ώστε να ξεπεραστούν αυτά τα θέματα τα οποία ακόμα φαίνεται ότι σε μερικούς δίδουν την ευκαιρία να εμφανίζονται ως πιο δημοκράτες από τους άλλους. Και σας ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι: Από της καταστροφής και εντεύθεν ποια πράξη βίας έχει παρατηρηθεί σε τούτο τον τόπο; Όλοι πια πιστεύω ότι έχουμε φρονιματιστεί από το καταραμένο παρελθόν μας, και επαναλαμβάνω τη φράση «καταραμένο παρελθόν όλων μας», διότι δεν υπάρχει καμιά πλευρά που να είναι εντελώς αθώα σ' αυτή τη Βουλή. Και μη μου πείτε πως εξομοιώνω θύματα και θύτες του πραξικοπήματος διότι δεν αναφέρομαι μόνο στο πραξικόπημα· αναφέρομαι πολύ πιο παλιά και είμαστε όλοι θύματα του πραξικοπήματος, το επαναλαμβάνω, το τονίζω και θα το λέω, στη διαπασών, διότι έτσι είναι η πραγματικότητα. Δεν νομίζω, κ. Πρόεδρε, να άξιζε τον κόπο να πω περισσότερα. Εκείνο που επαναλαμβάνω είναι ότι κάποτε όλοι μας θα πρέπει να ανατρέχουμε ή να είμαστε πιο αντικειμενικοί στα κεφάλαια της ιστορίας και της πολιτικής ζωής αυτού του τόπου. Αν έτσι πράξουμε πιστεύω πως θα είμαστε πιο συντηρητικοί στις εκφράσεις μας, του εαυτού μου μη εξαιρουμένου, κ. Πρόεδρε, αλλά θα πρέπει όλες οι πλευρές να κάμουν κάποτε αυτοκριτική. Δεν υπάρχει σε τούτο τον τόπο άνθρωπος που δεν έσφαλε. Αν δεν δώσουμε τα χέρια τώρα, ίσως αύριο να κλαίμε πράγματι επί ερειπίων διότι φαίνεται ότι περνούμε τις πιο κρίσιμες στιγμές της ιστορίας μας και αυτό το αναγνωρίζουμε όλοι. Και αύριο θα κληθούμε ίσως όλες οι πολιτικές πλευρές να αποφασίσουμε πάνω σε κάποιες νέες προτάσεις του Ντε Κουεγιάρ. Τί θα λέμε, ότι φταίει ο Παρισινός, ότι φταίει ο Μακρίδης, ότι φταίει ο

Μακάριος, ότι φταίει ο Διγενής ή ο Παπαϊωάννου, ή ο Κληρίδης ή ο Κυπριανού; Αν δεν επιτύχουμε τώρα την ενότητα, αν δεν επιτύχουμε μια γραμμή για λύση του εθνικού μας προβλήματος και αν συνεχίσουμε με μικροπολιτικές σκοπιμότητες να δημιουργούμε προβλήματα που μόνο το διχασμό μπορεί να ξαναφέρουν, να είστε σίγουροι ότι όταν θα ξυπνήσουμε θα είναι αργά και όσοι προλάβουν τότε θα είναι ίσως σε μια νέα Κύπρο κάπου κοντά στη Νέα Μάκρη ή στον Μαραθώνα, εάν επιζήσουμε και εάν υπάρχει. Συνεπώς χρειάζεται ενότητα, εγκατάλειψη μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων και πάλιν επάνοδος στο έργο που μας έχει αναθέσει ο λαός στις 8 του Δεκέβρη, και να αφήσουμε ή να μην πιστεύουμε πως μπορεί πολιτικά κανένας να κερδίσει απλώς αναξέοντας πληγές του παρελθόντος.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και ο τελευταίος ομιλητής θα είναι ο κ. Παπαϊωάννου. Θα το θέσω στη Βουλή: έχω πάρει απόφαση. Αν η Βουλή θέλει να συνεχίσει τη συζήτηση είναι δικαίωμά της.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω στο ειδικό θέμα που συζητούσαμε έχουμε τοποθετηθεί, αλλά υπάρχουν ορισμένα σημεία που πρέπει να τα σχολιάσουμε περαιτέρω.

Η 16η Ιουλίου είναι η διαχωριστική γραμμή στην Κυπριακή ιστορία και είναι μια διαχωριστική γραμμή όχι μεταξύ σφαλμάτων και ορθών πράξεων, αλλά μια διαχωριστική γραμμή μεταξύ καταστροφής και σωτηρίας, είναι μια διαχωριστική γραμμή μεταξύ αγώνων για τη Δημοκρατία και πραξικοπήματος, είναι μια διαχωριστική γραμμή μεταξύ πατριωτισμού και προδοσίας. Είναι αυτή η έννοια η καθοριστική, γι' αυτό. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ ησυχία: το είπα πολλές φορές. Φαίνεται πως θα αναγκαστώ να μη δέχομαι άτομα χωρίς προσκλήσεις μέσα στη Βουλή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

. . . . γι' αυτό δεν μπορεί να γίνεται γενίκευση πάνω σε όλες τις πτυχές από τον Πελοποννησιακό πόλεμο μέχρι σήμερα, για να τοποθετηθούμε πάνω στο πραξικόπημα. Αν υπάρχει μια διαχωριστική γραμμή έναντι της οποίας είμαστε όλοι ένοχοι είναι στο πεδίο των λαθών. «Ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω». Αλλ' όμως η διαχωριστική γραμμή μεταξύ πατριωτισμού και προδοσίας είναι εκείνη η οποία οριοθετεί και την τραγικότητα του σημερινού θέματος, του ατιμώρητου εθνικού εγκλήματος. Ελέχθησαν ορισμένα πράγματα, κ. Πρόεδρε, ασφαλώς για συγκάλυψη των καταστάσεων. Η μεραρχία, για παράδειγμα. Μα ποιοι αγωνίστηκαν για να διαφυλάξουν τη μεραρχία; Εγώ θυμούμαι ότι ήταν μόνο η Επιτροπή για την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα που θρήνησε και πένθησε, και που κατάλαβε τι εσήμαινε ο Εύρος, τι σήμαινε ο Παπαδόπουλος, τί σήμαινε η μάχη της Κοφίνου που ήταν σκόπιμη για να φύγει η μεραρχία. Τί έκαμαν όσοι επικαλούνται Ελλάδα και Ένωση όταν έφευγε η μεραρχία; Εμείς αγωνιστήκαμε τότε για την υπόθεση της μεραρχίας και υπάρχουν άνθρωποι εδώ μέσα που το έχουν μαρτυρήσει.

Κύριε Πρόεδρε, ναι, έγιναν φόντοι και εγκλήματα που αποκορυφώθηκαν στο μέγα έγκλημα της απόπειρας εναντίον του Μακαρίου το 1970 και ονομάστηκαν και άνθρωποι, — είπαμε να μην αναφέρουμε ζωντανούς και πεθαμένους που δεν είναι εδώ μέσα — και δεν ήταν δικός μας συναρχηγός εκείνος που ονομάστηκε.

Έτσι όταν μιλούμε για κατανομή ευθυνών θα πρέπει κατά κάποιο τρόπο να σκεφτόμαστε και διπλά για το πού πάει τέλος πάντων αυτή η ιστορία. Δεν είμαστε εμείς που επεκταθήκαμε αλλά δεν μπορούμε να αφήσουμε και τα πράγματα τόσο μετέωρα.

Και ανεφέρθη η Ένωση επειδή ανήκουμε στη γενιά που φλόγισε τη ψυχή της ο αγώνας για την Ένωση και αγωνίστηκε για την Ένωση και επειδή ανήκουμε στην κατηγορία των ανθρώπων που δάκρυσαν με τη Συμφωνία της Ζυρίχης διότι σήμαινε, ναι, με διεθνή πράξη το τέλος της Ένωσης, διότι υπήρξε προσπάθεια να διαφυλαχθεί ζωντανό το θέμα της αυτοδιάθεσης του Κυπριακού λαού. Ναι, απορούμε πού βρήκαν την Ένωση με το πραξικόπημα όταν το πραξικόπημα μιλούσε εναντίον της Ένωσης και ήταν η πολιτική του ανθενωτική. Όταν ο Σαμψών είπε ότι δεν ήταν σκοπός του η ένωση, πού βρίσκεται η δικαιολογία, κ. Πρόεδρε, έστω για να παρασυρθεί κάποιος; Και η Ελλάδα, το μεγάλο ιδανικό της ψυχής και της ζωής μας τί είναι Ελλάδα; Ελλάδα είναι δημοκρατία και είναι ελευθερία και όλα όσα συμβολίζει διά μέσου των αιώνων και είναι Ελλάδα ο τόπος όπου συναντιούνται οι Έλληνες σε αγώνες ελευθερίας και δημοκρατίας και ήταν η Ελλάδα και ο Ελληνικός λαός σταυρωμένοι επί Χούντας και ήταν γεμάτα τα ξερονήσια και οι φυλακές με τους λαμπρότερους Έλληνες και υπήρχαν βασανιστήρια και υπήρχε χιτλερισμός στην Ελλάδα και ήταν φασισμός στην Κύπρο και ζούσαμε όλοι κάτω από το κλίμα της τρομοκρατίας και της βίας, της βίας του φασισμού, του Εοκαβητισμού και σκοτώνονταν τα αδέρφια μας δίπλα μας και εμείς τηρούσαμε αυτοσυγκράτηση για να μην εμπλακούμε σε εμφύλιο σπαραγμό υπήρχε καθοδηγμένο έγκλημα πώς να δολοφονηθούν οι δημοκράτες, και άρχιζε τούτο από τον Κόκο Φωτίου. Λυπούμαστε που είμαστε υποχρεωμένοι να τα θυμηθούμε, κ. Πρόεδρε, αλλά υπήρξε η πρόκληση. Γι' αυτό Ελλάδα ήταν η Δημοκρατία, ήταν οι φυλακισμένοι, ήταν οι αγωνιστές που τιμωρούνταν, που βασανίζονταν στα στρατόπεδα της ΕΣΣΑ και ήταν η Χούντα δρόμος προς την τουρκοποίηση που ήταν διακηρυγμένη. Και ανεφέρθη και η τούρκικη κατοχή και ανεφέρθη και η προοπτική της μελλοντικής λύσης, κ. Πρόεδρε, για τί πράγμα; Για να δικαιολογηθεί το πραξικόπημα; Είναι οδυνηρό, είναι τραγικό να επικαλούμαστε την τούρκικη κατοχή για να ελαφρύνουμε την έννοια του πραξικοπήματος. Όμως και τούρκικη κατοχή να μην υπήρχε το πραξικόπημα εξακολουθεί να παραμένει κορυφαίο έγκλημα στην ιστορία αυτού του τόπου, και όσοι δεν αντιλήφθηκαν αυτό το πράγμα σημαίνει ότι δεν σκέφτονται ακόμα σωστά και είναι γι' αυτό που είναι χρήσιμο να γίνεται αυτή η συζήτηση σ' αυτή τη Βουλή διότι θα πρέπει να διδαχθούν και παλαιότεροι και νεότεροι ότι έγινε πραξικόπημα σ' αυτόν τον τόπο, γιατί υπάρχουν και οι κουβέντες που άρχισαν να λέγονται ότι δεν έγινε πραξικόπημα — ακούστηκαν και αυτά, κ. Πρόεδρε — και είμαστε υποχρεωμένοι να πούμε σήμερα ότι έγινε πραξικόπημα και ήταν προδοσία και όταν γίνεται ένα έγκλημα και γίνεται προδοσία υπάρχουν και προδότες και αν δεν είναι προδότες εκείνοι που πρωταγωνίστηκαν τότε ποιοι είναι οι προδότες; Τα θύματά τους, η Κύπρος;

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι το πρόβλημα της ενότητας μας απασχόλησε βαρύτερα και σαν Κόμμα και σαν λαό και μας απασχολεί όλους εδώ μέσα και είναι κάτι που πρέπει να το συζητήσουμε διεξοδικά. Ας πούμε ότι υπάρχουν και παραδείγματα παρακάτω σε άλλους λαούς και σε άλλες περιπτώσεις που αναζήτησαν την ενότητα και υπάρχουν οι μεγάλες τραγωδίες των άλλων λαών που αναζήτησαν την ενότητα — αναζητούν την ενότητα όλοι οι λαοί — όμως για χάρη

της ενότητας δεν χαρίστηκαν σε κανένα εγκληματία πολέμου οι ευθύνες του και ακόμα γίνονται δίκες για το έγκλημα του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και του φασισμού και του χιτλερισμού, και εμείς είχαμε ένα είδος χιτλερισμού φασισμού και στην Κύπρο. Μπορούμε να στηρίξουμε την ενότητα πάνω στη διαγραφή του χιτλερισμού μας; Είναι το μεγάλο ερώτημα που έχουμε μπροστά μας. Θα το συζητήσουμε διεξοδικά. Όμως θα πρέπει να δώσουμε απάντηση στα μεγάλα ερωτήματα της ιστορίας. Διακατεχόμεθα από σεμνότητα σίγουρα, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να λέμε τα πράγματα, ας πούμε με τη γλώσσα που αισθανόμαστε. Για κανένα λόγο δεν θέλουμε να μονοπωλήσουμε πατριωτισμό. Ο πατριωτισμός ανήκει σε ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση που ολόκληρος ο λαός θέλει τη σωτηρία και αγωνίζεται για τη σωτηρία και σφάλματα κάποιων ανθρώπων είναι πολιτική δειλία να μεταφέρονται πάνω στο λαό.

Κύριε Πρόεδρε, διερωτούμαι ειλικρινά πώς συνδυάζεται η επίκληση της ενότητας, που δέχομαι ότι είναι γνήσια, πώς συνδυάζεται η επίκληση αυτή με τη διαγραφή κάποιου παρελθόντος και των σφαλμάτων του, πώς συνδυάζεται με τη συγκάλυψη του πραξικοπήματος; Εμείς νομίζουμε, και το καταθέτουμε τίμια και ξεκάθαρα, ότι η ενότητα υπάρχει πέραν του πραξικοπήματος. Μας είπαν, ή ελέχθη ότι δημαγωγούμε. Δεν δημαγωγούμε. Καταθέτουμε και εμείς τα πάθη της ψυχής μας με έγνοια για την πατρίδα, όπως δεν δημαγωγούσαμε όλα τα προηγούμενα χρόνια όταν ζούσαμε καταπιεσμένοι και απομονωμένοι για πάρα πολύ καιρό, όταν και εμείς κάποτε κρατούσαμε την Ελληνική σημαία για να διαδηλώσουμε την πίστη μας στη Δημοκρατία και καταξεσχίστηκε η Ελληνική σημαία από τους φασίστες για να χρησιμοποιηθεί ο ιστός ως ρόπαλο για να κτυπηθούν οι δημοκράτες διαδηλωτές. Είναι και αυτά μέσα από τα δικά μας τραύματα που αν πρόκειται να κατατεθούν, πρέπει να τα καταθέσουμε.

Έγινε πολύς λόγος για το φάκελλο της Κύπρου. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν πολλά άγνωστα πράγματα και είναι γεγονός ότι πρέπει να καταγραφεί αυτή η ιστορία της Κυπριακής τραγωδίας για να διδαχθούν οι νεότεροι για να μην ξαναγίνει ποτέ τέτοιο κακό σ' αυτό τον τόπο. Όμως υπάρχουν και τα αυταπόδεικτα, και αυτά δεν χρειάζονται απόδειξη ούτε έρευνα ούτε επιτροπή και είναι αυτά που ήλθαν σήμερα για συζήτηση σ' αυτή τη Βουλή.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πίσω από ρητορικά σχήματα και ρητορικές εξάρσεις καταβλήθηκε σ' αυτή την αίθουσα μια συντονισμένη προσπάθεια να συγκαλυφθεί το μεγάλο έγκλημα σε βάρος της Κύπρου και του Κυπριακού λαού. Ο κ. Αναστασιάδης προσπάθησε μάλιστα να μας δώσει και μαθήματα πατριωτισμού. Προσπάθησε από κατηγορούμενος να γίνει κατηγορός και να εκστομίζει ύβρεις εναντίον του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς.

Κύριε Αναστασιάδη και κύριοι του Συναγερμού, το ΑΚΕΛ έχει 60 ολόκληρα χρόνια ζωή και δράση σ' αυτό τον τόπο. Γεννήθηκε χρόνια πριν γεννηθεί ο Συναγερμός ή ο κ. Αναστασιάδης ή ακόμα πριν γεννηθεί οποιοδήποτε άλλο κόμμα. Και δεν δεχόμαστε από κανένα μαθήματα πατριωτισμού, αλλά ούτε και θα δεχτούμε να συγκαλυφθεί το μεγάλο έγκλημα σε βάρος της Κύπρου και του Κυπριακού λαού. Και αυτό το έγκλημα έγινε στις 15 Ιουλίου του 1974 και δεν

είναι από το ΑΚΕΛ που διαπράχθηκε αυτό το φοβερό έγκλημα που ανέτρεψε τη νόμιμη Κυβέρνηση του Προέδρου Μακαρίου, εγκατέστησε μια πραξικοπηματική κυβέρνηση και άνοιξε τις πόρτες της Κύπρου στον Τούρκικο Ατίλα.

Δεν είναι το ΑΚΕΛ υπεύθυνο γι' αυτό το φοβερό έγκλημα σε βάρος της Κύπρου. Αντίθετα το ΑΚΕΛ κατέβαλε όχι μόνο από το 1970 αλλά από το 1960 με την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος προσπάθειες να σωθεί αυτός ο τόπος. Όπως ξέρουμε η Συμφωνία της Ζυρίχης ήταν ένας συμβιβασμός κι' εμείς παρόλο που είμαστε εναντίον εκείνου του συμβιβασμού και υποδείξαμε τότε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο πώς θα 'πρεπε να χειριστούμε το Κυπριακό, εντούτοις όταν υπογράφηκε η Συμφωνία της Ζυρίχης—Λονδίνου εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι υποδείξαμε και πάλι στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο πώς θα έπρεπε να προχωρήσουμε για να μην οδηγηθούμε σε μια πολύ χειρότερη κατάσταση και για να ολοκληρώσουμε την ανεξαρτησία της Κύπρου.

Όμως το ΑΚΕΛ δεν εισακούστηκε. Το ΑΚΕΛ ήταν πάντα προδοτικό! Το ΑΚΕΛ ήταν προδοτικό(!) όταν έλεγε ότι θα έπρεπε να προχωρήσουμε με σύνεση για την τροποποίηση οποιουδήποτε άρθρου του Συντάγματος και θα έπρεπε αυτό να το κάμουμε όχι βεβιασμένα αλλά με μεγάλη προσοχή και όταν θα ωριμάζαν οι συνθήκες σ' αυτό τον τόπο.

Μάλιστα, κύριοι, πρέπει να ανοίξει ο φάκελος της Κύπρου. Μερικοί αρέσκονται να λεν ότι ο απελευθερωτικός αγώνας του κυπριακού λαού αρχίζει και τελειώνει στα 55—59. Όχι, κύριοι, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Σας διαψεύδει η ίδια η ιστορία. Ο απελευθερωτικός αγώνας του κυπριακού λαού δεν αρχίζει ούτε λήγει με τον αγώνα του 55—59. Άρχισε πολύ πριν, δεκάδες χρόνια πριν για να μην πω εκατοντάδες ακόμα χρόνια πριν από αυτό τον αγώνα. Και το ΑΚΕΛ έχει θύματα σ' αυτό τον απελευθερωτικό αγώνα, το μακρόχρονο απελευθερωτικό αγώνα και είμαστε έτοιμοι ακόμα να αποδείξουμε ότι έχουμε περισσότερα θύματα από οποιοδήποτε άλλο κόμμα σ' αυτό τον απελευθερωτικό αγώνα. Το να σηκώνεται ο κ. Αναστασιάδης και να μιλά με ρητορικά σχήματα, νομίζοντας ότι μιλά σε δικαστήριο, και ο κ. Γαλανός από την άλλη να εκστομίζει ύβρεις και κατηγορίες εναντίον του ΑΚΕΛ, είναι το λιγότερο, κάτι που πρέπει να αισθάνονται ντροπή. Διότι το ΑΚΕΛ, κύριοι, για να πιάσουμε και τον αγώνα του 55—59, δεν κλήθηκε στην Εθνοσυνέλευση της Αρχιεπισκοπής. Ούτε ένας δήμαρχος της Αριστεράς κλήθηκε τότε στην Εθνοσυνέλευση της Αρχιεπισκοπής.

Συνήλθαν εκεί οι εθνικόφρονες, όπως ονομάστηκαν τότε, και αποφάσισαν γι' αυτό τον αγώνα χωρίς να ρωτήσουν το ΑΚΕΛ: «Συμφωνείτε ή όχι με αυτό τον αγώνα και τι είδους τακτική θα πρέπει να ακολουθήσουμε»; Μάλιστα τα πρώτα φυλλάδια καλούσαν το ΑΚΕΛ να μείνει μακριά και έλεγαν «Θα του αναγνωρίσουμε και πατριωτισμό όταν μείνει μακριά απ' αυτό τον αγώνα». Μιλούμε αλήθειες εδώ και δεν κάμνουμε ρητορικά σχήματα.

Όμως το ΑΚΕΛ, κύριοι, και μέσα στον αγώνα του 55—59 έδωσε θύματα και τα πρώτα θύματα ήταν του ΑΚΕΛ με τους μαζικούς αγώνες. Και στη Λεμεσό το πρώτο θύμα ήταν μέλος του ΑΚΕΛ και στο Βαρώσι το πρώτο θύμα ήταν μέλος του ΑΚΕΛ. Αλλά εσείς νομίζετε ότι μόνο ένας που κρατεί περίστροφο ή βόμβα διεξάγει απελευθερωτικό αγώνα. Εμείς, κύριοι, διεξήγαμε απελευθερωτικό αγώνα μαζικό με διαδηλώσεις, με απεργίες, με παναπεργίες και μας πλήρωσε ο Στρατάρχης Χάρτινγκ τότε. Ήταν το μόνο κόμμα που κήρυξε παράνομο και κατέσχε την περιουσία του. Την εφημερίδα του κόμματός μας την έκλεισε και κατέσχε την περιουσία της. Κήρυξε παράνομες άλλες μαζικές

οργανώσεις του λαϊκού κινήματος και συνελήφθησαν εκατοντάδες απ' αυτούς που ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Γαλανός ονομάζουν προδότες. Συνελήφθησαν 136 ηγέτες της Αριστεράς και κλείστηκαν στις φυλακές και δεν έμεινε ύβρις από τότε που δεν ελέγχθη εναντίον του ηγέτη του ΑΚΕΛ, του Παπαϊωάννου. Είμαι έτοιμος να αντιμετωπίσω οποιοδήποτε κατηγορο. Πρέπει να αισθάνονται ντροπή για τα ψεύδη τα οποία εξεστόμισαν σ' όλα αυτά τα χρόνια γνωρίζοντας ότι ψεύδονται ασύστολα διότι απλώς διαφωνούσαμε με μια τακτική αγώνα για την οποία δεν κληθήκαμε να πούμε την άποψή μας και μάλιστα τα πρώτα φυλλάδια, όπως είπα, μας καλούσαν να μείνουμε μακριά απ' αυτό τον αγώνα. Δεν μείναμε όμως μακριά. Πήραμε μέρος σ' αυτό τον αγώνα με τις διαδηλώσεις, με τις παναπεργίες, με τις διαμαρτυρίες, τις μαζικές και, όπως είπα, πληρώσαμε για ό,τι κάμαμε.

Συζητούμε το μεγάλο έγκλημα σε βάρος της Κύπρου. Θα πρέπει να αναζητήσουμε τους ενόχους αυτού του εγκλήματος. Εμείς δεν αναζητούμε τους ενόχους μεταξύ εκείνων των νεαρών που παρασύρθηκαν ότι έκαμναν απελευθερωτικό αγώνα. Αλλά δεν μπορεί η ηγεσία των πραξικοπηματιών της ΕΟΚΑ Β' να ισχυρίζεται ότι έκαμνε αγώνα για την ένωση και γι' αυτό προσχώρησε ο κ. Παρισινός στην πραξικοπηματική Κυβέρνηση Σαμφών. Προσχώρησε, μας είπε ο ίδιος, στις 16 Ιουλίου του 1974, όταν είχε ήδη ανατραπεί η νόμιμη Κυβέρνηση του Προέδρου Μακαρίου και γνώριζε ο κ. Παρισινός ότι ανετράπη η συνταγματική Κυβέρνηση του Προέδρου Μακαρίου. Γνώριζε ποιες θα ήταν οι συνέπειες αυτού του πραξικοπήματος. Όμως έλαβε μέρος στην Κυβέρνηση της πραξικοπηματικής Κυβέρνησης Σαμφών και ζητά τώρα να τον δικαιώσουμε μάλιστα ότι το έκαμε διότι επρόκειτο να ανακηρύξουν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Μα, κύριε Παρισινέ, δεν γνώριζες ότι η Τουρκία η οποία είναι μόλις 40 μίλια μακριά δεν θα ανεχόταν κάτι τέτοιο; Δεν γνώριζες ότι η Τουρκία από τη στιγμή που εσείς ανατρέψατε τη νόμιμη Κυβέρνηση του Προέδρου Μακαρίου θα έμπαινε στην Κύπρο και θα δικαιολογούσε μάλιστα την εισβολή της όπως τη δικαιολόγησε; Πιστεύω ακράδαντα ότι το γνωρίζατε πολύ καλά. Όμως το πράξατε. Και τώρα έρχεστε να μας ζητάτε δικαιολογίες αντί να παραδεχθείτε ανοικτά, παστρικά αυτό που εκάμετε. Έρχεστε τώρα να μας λέτε «μα ξέρετε υπήρχαν και λάθη από μέρους της νόμιμης Κυβέρνησης του Προέδρου Μακαρίου».

Ο κ. Χατζηγιάννης μας υπενθύμισε μερικά από τα θύματά μας. Είναι μερικές δεκάδες σαν αυτούς που ανέφερε ο κ. Χατζηγιάννης και στην περίοδο του 55—59 και μετά, ιδιαίτερα δε στο πραξικόπημα και την εισβολή το ΑΚΕΛ είχε τα περισσότερα θύματα.

Επομένως ως μη ζητούμε να μονοπωλήσουμε τον απελευθερωτικό αγώνα του Κυπριακού λαού. Εμείς δεν ζητούμε κάτι τέτοιο. Εμείς τιμούμε όλους όσους έδωσαν τη ζωή τους σ' αυτό τον αγώνα, είτε αυτοί ήταν της ΕΟΚΑ, είτε ήταν της δεξιάς είτε του κέντρου είτε της αριστεράς. Όλους αυτούς τους τιμούμε διότι έδωσαν ό,τι πολυτιμότερο είχαν για την απελευθέρωση αυτού του τόπου. Τους τιμούμε και θα τους τιμούμε πάντα ειλικρινά, τίμια χωρίς υστεροβουλία, χωρίς δημοκοπία. Κι' εμείς δεν γεμίσαμε τους τόπους με αγάλματα. Μπορούσαμε να γεμίσουμε κι' εμείς τους τόπους με αγάλματα γιατί έχουμε πολλά θύματα. Όμως δεν το πράξαμε από σεμνότητα κι' ως μην παρεξηγηθεί ο πατριωτισμός μας. Είναι από σεμνότητα που δεν το επράξαμε αυτό το πράγμα και όχι διότι δεν έχουμε θύματα, ή διότι δεν έχουμε ανθρώπους οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους στον αγώνα για την απελευθέρωση της Κύπρου.

Επομένως όταν θα συζητούμε το άνοιγμα του φακέλλου της Κύπρου θα αναφερθούμε όχι στο 74 και μετά, όχι στο 55—59 και μετά, αλλά πολύ πριν, © αναφερθούμε και στην περίοδο της Παλμεροκρατίας ακόμα και θα δείξουμε με στοιχεία αδιάσειστα ποιοι είναι εκείνοι οι οποίοι αγωνίστηκαν για την απελευθέρωση αυτού του τόπου.

Δεν μας φοβίζει, κύριε Μάτση, η απειλή σου ότι θα ανοίξει ο φάκελλος και του Παπαϊωάννου, διότι ο Παπαϊωάννου είναι ένας καθαρός άνθρωπος και δεν έχει τίποτε να φοβηθεί. Είναι πρόθυμος ανά πάσα στιγμή να υποστεί τον έλεγχο ολόκληρου του λαού και στην περιουσία του και στις πράξεις του από τον καιρό που γεννήθηκε μέχρι σήμερα.

Επομένως μη ζητάτε να σπιλώσετε τα ονόματα εκείνων οι οποίοι αγωνίστηκαν σ' αυτό τον τόπο διότι με τη δημοσκοπία δεν νομίζω ότι κερδίζετε τίποτε. Εδώ έγινε έκκληση για ενότητα. Κύριοι, αυτό το κόμμα που λέγεται ΑΚΕΛ πλήρωσε πολύ ακριβά για τον αγώνα που διεξάγει από τον καιρό που ιδρύθηκε για την ενότητα αυτού του λαού. Πλήρωσε πάρα πολύ ακριβά. Και αυτή η ενότητα δεν εκτιμήθηκε ούτε από εκείνους οι οποίοι έπρεπε να την είχαν εκτιμήσει διότι στην ενότητα αυτή είναι που οφείλουν την εξουσία που κατέχουν σήμερα.

Μάλιστα είμαστε υπέρ της ενότητας αλλά ενότητα με βάση αρχές, με βάση κοινή λογική, όχι ενότητα χάριν της ενότητας, όχι ενότητα με εκείνους οι οποίοι ήταν υπεύθυνοι για την καταστροφή της Κύπρου. Όχι. Διότι εκείνοι δεν μπορεί να εξυπηρετήσουν με οποιοδήποτε τρόπο την ενότητα του κυπριακού λαού.

Κατά συνέπεια, επαναλαμβάνω, εμείς επιφυλασσόμαστε να ανοίξουμε το φάκελλο της Κύπρου από πολύ παλιά. Όταν στις 8 Μαΐου από αυτό το βήμα της Βουλής θα μιλήσουμε για το άνοιγμα του φακέλλου της Κύπρου θα καταδειχθεί ποιοι είναι εκείνοι οι οποίοι διεξήγαγαν απελευθερωτικό αγώνα, ποιοι είναι εκείνοι οι οποίοι πρόδωσαν τον αγώνα και ποιοι είναι εκείνοι οι οποίοι διέπραξαν το μεγαλύτερο έγκλημα σε βάρος του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι. Είμαι βέβαιος ότι όλοι σας έχετε αντιληφθεί ότι η όλη συζήτηση δεν είναι νομότυπη. Ούτε και εμένα μου διέφυγε ή μου διαφεύγει αυτό το θέμα. Όμως, στόχος μου σ' αυτή τη συνεδρία ήταν η προσπάθεια εξεύρεσης τρόπων για την ομαλή λειτουργία του Σώματος γι' αυτό και η στάση την οποία τήρησα κατά τη διάρκεια της έναρξης αυτής της συνεδρίας και δέχθηκα και επιθέσεις άδικες, οι οποίες έπρεπε να ερμηνευθούν ακριβώς κατ' αντίθετο τρόπο, ήταν ότι στόχος ενός προεδρείου δεν είναι η προσπάθεια διάλυσης των εργασιών του Σώματος αλλά η προσπάθεια συνέχισης αυτών των εργασιών.

Αν νομίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι και σε μένα δεν εγείρεται η έντονη επιθυμία να κατέβω στο Βήμα για να πω απόψεις πάνω σε όλα αυτά τα σοβαρά θέματα τα οποία αυτή τη στιγμή συζητά η Βουλή, φοβούμαι ότι λανθάνετε. Αν έδειξα αυτοσυγκράτηση είναι γιατί, όπως είπα, στόχος αυτής της συνεδρίας δεν ήταν η συζήτηση αυτών των θεμάτων αλλά η συνέχιση των εργασιών της Βουλής.

Έχω, επομένως, την εντύπωση ότι από όλες τις πλευρές αρκετά λέχθηκαν. Είμαι βέβαιος ότι σε όλες τις πλευρές θα ξαναδοθεί η ευκαιρία να εκφράσουν πολύ

πιο λεπτομερειακά τις απόψεις τους όταν θα συζητηθεί το θέμα του Φακέλλου της Κύπρου για το οποίο θέλω να ελπίζω ότι η άποψη είναι να αφηθεί απεριόριστο χρονικό διάστημα, και μέρες αν χρειαστούν ακόμα, με το δικαίωμα όλοι να μιλήσουν πάνω σ' αυτό το θέμα.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, αν η Βουλή αισθάνεται ότι έχει εξαντλήσει το θέμα, θα εισηγηθώ τον τερματισμό της συζήτησης.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέμα διαδικασίας;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, θέμα διαδικασίας προσωπικής φύσεως.

Κύριε Πρόεδρε. Παρακαλώ τον κ. Παπαϊωάννου και παρακαλώ και οι συνάδελφοι που άκουσαν τη συζήτηση, και εσάς που προεδρεύετε, να πείτε αν ποτέ εγώ κατηγορήσα ή τον κ. Παπαϊωάννου ή οποιοδήποτε του ΑΚΕΛ ότι είναι προδότες. Ο ίδιος ο κ. Παπαϊωάννου είπε ότι έχει καθαρή τη συνείδησή του. Αν έχει καθαρή τη συνείδησή του τότε γιατί έβαλε στο στόμα μου πράγματα τα οποία ουδέποτε είπα, λέγοντας επίσης ότι εξύβρισα το ΑΚΕΛ και είπα ότι το ΑΚΕΛ ήσαν προδότες.

Νομίζω ότι πρέπει να είμαστε δίκαιοι. Αν είπα κάτι το οποίο πρόσβαλε το ΑΚΕΛ να μου λεχθεί ακριβώς τι είπα. Αν, όμως, ο κ. Παπαϊωάννου με κεκτημένη ταχύτητα αποφάσισε ότι έπρεπε και εγώ να μπω σε κάποια κατηγορία μαζί με τον κύριο Αναστασιάδη και έπρεπε κι' εγώ να ήμουν εξυβριστής, τότε να το αποδείξει.

Επιπλέον θα ήθελα να προσθέσω το εξής για τον κύριο Αναστασιάδη. Η ομιλία του κ. Αναστασιάδη, στην προσπάθειά του να υπερασπίσει ορισμένα πράγματα ήταν ένα ατέλειωτο «κατηγορώ» εναντίον του Μακαρίου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να απαντήσω.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι. Να απαντήσεις.

Ήταν ένα ατέλειωτο κατηγορώ, κ. Αναστασιάδη, εναντίον του Μακαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ κανένας να μην παίρνει το λόγο αν δεν του δίδεται.

Εγώ θέλω να επικαλεστώ τους κανονισμούς 33 και 34. Δεν μπορείτε κύριε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε, δεν διαφωνώ μαζί σας. Να μου επιτρέψετε μόνο ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν μπορεί να απαντά ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορώ να επιτρέψω σ' αυτή τη Βουλή να μετατραπεί σε Σώμα στο οποίο οποιοσδήποτε και οποιαδήποτε ώρα και χωρίς την άδεια του Προέδρου παίρνει το λόγο.

Επικαλούμαι τους κανονισμούς 33 και 34 για να θεωρηθεί η συζήτηση ως λήξασα.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

32.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση εγκρίνεται.

Προχωρούμε. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής για το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα των αντικαταστατών των εκπαιδευτικών που απουσιάζουν για λόγους υγείας είναι στοιχείο που συνιστά απαραίτητο λόγο στην ομαλή διεκπεραίωση και διεξαγωγή των εργασιών των εκπαιδευτικών μας πραγμάτων. Γι' αυτό πιστεύω πως σωστή ήταν η απόφαση της επιτροπής να χωρήσει στην παροχή μέρους τουλάχιστον των πιστώσεων που διαλαμβάνει το νομοσχέδιο που βρίσκεται σήμερα υπό συζήτηση μπροστά στο σώμα.

Όμως, μ' όλο το σεβασμό που τρέφουμε προς την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε πως το ποσό που εισηγείται — και συγκεκριμένα της τάξης του £60,000, έναντι του ποσού των £150,000, που επιζητείται από το νομοσχέδιο — είναι σαφώς ανεπαρκές για να καλύψει τις δαπάνες που συνεπάγεται η διαδικασία και το σχέδιο για μια ολοκληρωμένη κάλυψη του όλου θέματος. Και τούτο για τον απλούστατο λόγο πως από ένα ολικό αριθμό 211 περίπου αποσπασμένων εκπαιδευτικών, — 95 δασκάλων και 116 καθηγητών — ελάχιστοι θα επιστρέψουν πίσω στην εκπαίδευση στις 30 Ιουνίου 1986, όπως είναι η προσδοκία της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Πρόκειται, συγκεκριμένα, να επανέλθουν όχι πέραν του 10%, σύμφωνα με έγκυρες εκτιμήσεις — δεδομένου πως στη συντριπτική πλειοψηφία τους οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί ασχολούνται με εκπαιδευτικά θέματα, με εξαίρεση ελαχίστων που κλήθηκαν να επιστρέψουν στην εκπαιδευτική υπηρεσία το αργότερο ως το τέλος Ιουνίου — γεγονός που θα μας εξαναγκάσει, εκόντες άκοντες, να συζητούμε και να ψηφίζουμε νέους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς από την 1ην του

Σεπτέμβρη. Κι αυτό γιατί πρέπει να επανατοπιστεί πως το λειτούργημα του εκπαιδευτικού με κανένα τρόπο και λόγο δεν μπορεί να αναπληρωθεί, και γιατί είναι βεβαρυμένο — πέρα από το κανονικό ωρολόγιο πρόγραμμά τους οι εκπαιδευτικοί στην συντριπτική πλειοψηφία τους είναι αναγκασμένοι να διεξάγουν σημαντική, για να μην πω συγκλονιστική εξωσχολική εργασία: δειγματοληπτικά αναφέρω πως ένας φιλόλογος που διδάσκει Νεοελληνική γραμματεία, Ιστορία, Ψυχολογία, Φιλοσοφία και Αρχαία Ελληνικά χρειάζεται μόνο για τη διόρθωση των εκθέσεων και των διαγωνισμάτων και για ένα ασφαλώς σχολικό χρόνο, ενάμιση περίπου μήνα συνεχούς οκτάωρης εργασίας, όπως προκύπτει από τον πίνακα που καταθέτω — από άλλο εν ενεργεία εκπαιδευτικό, και γιατί είναι ιδιάζοντα τα προβλήματα που ανακύπτουν στην εκπαίδευση από την απουσία εκπαιδευτικού εντελώς διαφορετικά απ' ότι εμφανίζονται στη δημόσια υπηρεσία.

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΥΠΡΙΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

I Διορθώσεις εκθέσεων — διαγωνισμάτων

α) Διορθώσεις εκθέσεων

8 εκθέσεις για κάθε τμήμα (40 μ. σε κάθε τμήμα) = 640 εκθέσεις για 2 τμήματα που κάθε φιλόλογος αναλαμβάνει. Σύνολο απαιτούμενου χρόνου διόρθωσης (640 εκθ. προς 15 λεπτά για κάθε έκθεση) = 9.600 λεπτά (160 ώρες) = 23 περίπου εργάσιμες μέρες, αν υπολογισθεί 7ωρη η εργάσιμη μέρα.

β) Διορθώσεις διαγωνισμάτων Ιστορίας

Δύο διαγωνίσματα για κάθε τρίμηνο σε κάθε τμήμα (40μ. σε κάθε τμήμα) από τα δύο τμήματα που διδάσκει. Σύνολο απαιτούμενου χρόνου διόρθωσης (240 διαγων. προς 15 λεπτά για κάθε διαγώνισμα) = 3.600 λεπτά (60 ώρες) = 8 περίπου εργάσιμες μέρες αν υπολογισθεί 7ωρη η εργάσιμη μέρα.

γ) Διορθώσεις διαγωνισμάτων ψυχολογίας — φιλοσοφίας και Αρχαίων Ελληνικών

Με βάση τον απαιτούμενο χρόνο διόρθωσης των διαγωνισμάτων Ιστορίας ο απαιτούμενος χρόνος για τα τρία αυτά μαθήματα ανέρχεται σε 24 περίπου εργάσιμες μέρες.

Το γενικό σύνολο απαιτούμενου χρόνου ανέρχεται 55 εργάσιμες μέρες.

II Προπαρασκευή για μαθήματα που θα διδάξει

Υποτιθέμενες 4 διδακτικές περίοδοι την ημέρα, με ελάχιστο απαιτούμενο χρονικό όριο προετοιμασίας για κάθε περίοδο 15 λεπτά, μεταφράζεται σε 60 λεπτά (1 ώρα) την ημέρα, 6 ώρες τη βδομάδα, 4 τουλάχιστον πλήρεις εργάσιμες μέρες τον μήνα, 32 πλήρεις εργάσιμες μέρες τη σχολική περίοδο.

Σύνολο απαιτούμενου χρόνου για διεκπεραίωση στοιχειωδών εξωσχολικών εργασιών 90 περίπου εργάσιμες μέρες το χρόνο.

Αναφορικά με την ορθή εισήγηση της επιτροπής για τη σωστή προσέγγιση της προσπάθειας αξιοποίησης προσωπικού ειδικότερα στις περιπτώσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κι άλλων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων — για παράδειγμα της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου — θα πρέπει να τονιστεί πως επέστη πραγματικά ο καιρός για θεσμοθέτηση των επι-

ζητούμενων από χρόνια από τα Ίδρύματα αυτά οργανικών θέσεων. Όμως θα πρέπει να τονιστεί πως ακόμα και το ίδιο το σχέδιο διάρθρωσης θέσεων στην Π.Α.Κ., που υποβλήθηκε από την επιτροπή καθηγητών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας πολύ πρόσφατα (στις 24 του Φεβράρη συγκεκριμένα) το ίδιο το μοντέλλο, τον πίνακα, επαναλαμβάνω, διάρθρωσης των θέσεων — που αναλύω στο Σώμα — μιλά για τη δημιουργία 30 οργανικών θέσεων, και όχι 40, που είναι ο σημερινός αριθμός αποσπασμένων εκπαιδευτικών στο Ίδρυμα.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΣΤΗΝ Π.Α.Κ.

ΠΡΟ-ΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΤΟΜΕΩΝ		Κ Α Θ Η Γ Η Τ Ε Σ	
	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ	Θεωρία της Παιδείας	1
	&	Γενική Διδακτική	1
Σ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	Ειδική Διδακτική	2
Η		Νηπιαγωγικά	1
Τ		Ψυχολογία	2
Ν		Σωματική Αγωγή	3
Υ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ	Θεολογία	1
Θ	ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ	Ελλ. Γλώσσα & Λογοτεχνία	4
Υ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ	Αγωγή Λόγου & Θέατρο	1
Ε		Αγγλικά	2
Δ		Μουσ., Μουσ. & Κίνηση	3
		Τέχνη	1
		Φυσ. Επιστήμες	1
	ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	Μαθηματικά	1
	ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	Γεωγραφία & Κηπουρική κ. α.	2
		Οικιακή Οικονομία	1
	ΠΡΑΚΤ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ	Πρακτική Διδακτική	1
	ΚΑΙ	Εκπαιδ. Τεχνολογία — Χειροτεχνία	2
	ΕΚΠ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Έτσι ένας μίνιμουμ αριθμός αποσπασμένων από 10 τουλάχιστον εκπαιδευτικούς στην Π.Α.Κ. θα εξακολουθήσει να βρίσκεται εκεί με απόσπαση, και όταν) στην περίπτωση ακόμα που (εάν καιθα καταστεί δυνατή η οργανική διάρθρωση των θέσεων της Π.Α.Κ. κι' αυτό καθίσταται απαραίτητο μιας και ο αριθμός των σπουδαστών στην Π.Α.Κ. δεν μπορεί να προσδιοριστεί μ' ακρίβεια από τους 400 π.χ. σπουδαστές της φετεινής χρονιάς, μπορεί να καταλήξουμε στους 300 του χρόνου. Έσα με τότες όμως οι 40 περίπου αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί, θα εξακολουθήσουν να προσφέρουν εκεί τις υπηρεσίες τους.

Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και στην περίπτωση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Όμως για την ώρα συνενώνουμε κι' εμείς την φωνή μας για τη θεσμοθέτηση 4 Οργανικών θέσεων για τους 4 τουλάχιστον επικεφαλής καθηγητές των 4 οργανικών Τμημάτων: Επιμόρφωσης, Τεκμηρίωσης, Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας κι' Έρευνας.

Ίσα με τότες όμως οι 35 εκπαιδευτικοί του Ινστιτούτου — μερικοί, βέβαια, βρίσκονται εκεί με μερική απασχόληση — θα συνίστουν αναπόσπαστο λόγο για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Ινστιτούτου.

Το επιθύμιο, έντιμие κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι πως άφευκτα θα χρειαστούμε νέο συμπλήρωματικό Προϋπολογισμό τον ερχόμενο Σεπτέμβρη για να αντιμετωπίσουμε νέες ανάγκες, απαιτήσεις που θα προκύψουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα εισέλθω σε λεπτομέρειες· θα πω μόνο ότι όπως προκύπτει και από την έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα θα ψηφίσει το νομοσχέδιο ως έχει τροποποιηθεί από την πλειοψηφία της Επιτροπής. Θέλω να υπογραμμίσω ότι αποτελεί σταθερή και πάγια θέση μας ότι είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε κάθε κονδύλι για να εξασφαλίεται η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της παιδείας και στην προκειμένη περίπτωση ακριβώς η ψήφιση αυτού του κονδυλίου αποσκοπεί στην απρόσκοπτη λειτουργία της παιδείας. Εάν μετά τη λήξη του πρώτου εξαμήνου, και αφού πραγματοποιηθεί η επάνοδος των καθηγητών στην Εκπαιδευτική τους υπηρεσία, αποδειχθεί ότι αυτό το ποσό είναι ανεπαρκές, εμείς είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε και άλλο συμπληρωματικό ποσό για να εξασφαλιστεί όπως είπα η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της παιδείας.

Από αφορμή αυτό το νομοσχέδιο και σε σχέση με αυτό το νομοσχέδιο, κ. Πρόεδρε, θέλω να αναφερθώ σε ορισμένους χειρισμούς που έγιναν από αρμόδιες αρχές οι οποίες πιστεύω ότι καθόλου δεν υποβοηθούν την αρμονική συνεργασία Κυβέρνησης και Βουλής και καθόλου δεν υποβοηθούν την ομαλή διεξαγωγή του έργου της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Συγκεκριμένα θέλω να διευκρινίσω ότι από μέρους της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής σαν αρμόδιου Σώματος γι' αυτά τα ζητήματα από αρκετούς μήνες είχε δοθεί η διευκρίνιση προς το αρμόδιο Υπουργείο ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν, να μισθώσουν έκτακτους εκπαιδευτικούς για την αντιμετώπιση αναγκών ακόμα και αν δεν υπήρχε εγκριμένο κονδύλι και ότι εκ των υστέρων έστω, η Επιτροπή και η Βουλή θα υποστήριζαν και θα ψήφιζαν τα απαιτούμενα κονδύλια. Παρόλα ταύτα οι πληροφορίες είναι ότι προέβησαν οι αρμόδιοι σε τέτοιες ενέργειες οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα τερματισμό υπηρεσιών επί συμβάσει καθηγητών, αντικαταστατών καθηγητών και ταλαιπωρίες στη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου. Νομίζω ότι είναι σωστό να υποδειχθεί στο αρμόδιο Υπουργείο ότι μελλοντικά είναι σωστό να χειρίζεται κατά καλύτερο και περισσότερο υπεύθυνο τρόπο τα ζητήματα και να μην δημιουργεί με τους χειρισμούς του καλύματα στην ομαλή διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου.

Αυτό το θέμα, κ. Πρόεδρε, το εγείρω και σε συνδυασμό με ένα άλλο νομοσχέδιο που είναι στην ημερήσια διάταξη και που πιστεύω ότι και εκεί οι χειρισμοί που έγιναν δεν ήταν προς το συμφέρον της ομαλής, αρμονικής συνεργασίας Βουλής και Κυβέρνησης· εννοώ το νομοσχέδιο που έχει σχέση με την ψήφιση ποσού για τις ανάγκες του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου κ. Πρόεδρε. Μόνο μια παρατήρηση θέλω να κάμω, ότι πραγματικά η περιπέτεια με αυτό το νομοσχέδιο ήταν κάτι που έδειξε εύθραυστες σχέσεις μεταξύ Βουλής ως συνόλου και Κυβέρνησης και θα είναι πράγματι χρήσιμο να διαφυλάσσεται ένα κλίμα καλύτερων σχέσεων προς αμοιβαίο όφελος και του Κυπριακού λαού γενικότερα και της υπόθεσης που υπηρετούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £60,000 διά την χρῆσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας καθώς επίσης εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου του ΘΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £313,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της ολικής κρατικής χορηγίας συνολικού ύψους £563,000 προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου για το έτος 1986.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή με την ψήφιση των Προϋπολογισμών για το 1986 ενέκρινε τη διάθεση ποσού ύψους £250,000 μόνο ως κρατική χορηγία προς το ΘΟΚ περικόπτοντας το υπόλοιπο ποσό της κρατικής χορηγίας με πρόθεση να επανεξετάσει το όλο θέμα όταν θα είχε ενώπιόν της τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του ίδιου του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 1986. Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός του ΘΟΚ τέθηκε υπόψη της Επιτροπής κατά τη μελέτη του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού και είναι υπό το φως των προνοιών του που η Επιτροπή διατυπώνει τις τελικές της εισηγήσεις σε σχέση με το ύψος της κρατικής χορηγίας προς τον Οργανισμό αυτόν.

Συναφώς η Επιτροπή, αφού άκουσε τις απόψεις και εξηγήσεις των εκπροσώπων των αρμόδιων Υπουργείων και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού και αφού μελέτησε διεξοδικά τον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου νοουμένου ότι ο Οργανισμός θα διαθέσει από τον προϋπολογισμό του £10.000 περισσότερες από ό,τι προβλέπεται για την ενίσχυση του ελεύθερου θεάτρου είτε συμπίεζοντας τις υπόλοιπες δαπάνες του είτε αυξάνοντας τις εισπράξεις του οι οποίες έχουν προϋπολογιστεί στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο. Προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή η Επιτροπή τονίζει ότι η προώθηση της ανάπτυξης της θεατρικής δραστηριότητας του τόπου γενικά, με την ενθάρρυνση και ενίσχυση κάθε αξιόλογης ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αποτελεί πρώτιστο καθήκον του Οργανισμού που δεν πρέπει με κανένα τρόπο να υποβαθμίζεται.

Με την ευκαιρία της μελέτης της συμπληρωματικής αυτής πίστωσης για το ΘΟΚ η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να δηλώσει ότι δεν συμμερίζεται ποσώς τις αντιδράσεις που ακολούθησαν την περικοπή από τη Βουλή μέρους της κρατικής χορηγίας προς τον Οργανισμό αυτό τη στιγμή που όλες οι πλευρές είχαν επίσημα πληροφορηθεί ότι η περικοπή που είχε γίνει οφείλετο στο γεγονός και μόνο ότι η Επιτροπή, στο στάδιο της μελέτης των Προϋπολογισμών για το 1986, δεν είχε ενώπιόν της τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Οργανισμού για το 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μια από τις ευτυχείς συμπτώσεις να συζητούμε χωριστά τα διάφορα θέματα του Προϋπολογισμού, για να μπορούμε να τα εξετάζουμε πιο υπεύθυνα, πιο αναλυτικά και αν είναι δυνατόν πιο βαθιά. Αυτό είναι το

πλεονέκτημα που μας παρέχει η καταψήφιση είτε μέρος του Προϋπολογισμού, είτε του Προϋπολογισμού ως συνόλου.

Έχουμε μπροστά μας το θέμα του προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Αναφέρεται στην έκθεση ότι τίθεται μπροστά μας σήμερα ο παρών ο Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός ως αποτέλεσμα μελέτης του Προϋπολογισμού με βάση την έκθεση που μας δόθηκε για τα έσοδα και τις δαπάνες του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Όμως ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ταυτίζεται με ένα προγραμματισμό. Προγραμματισμό στον οικονομικό τομέα και στην καλλιτεχνική πλευρά. Και φοβούμαι ότι πάνω σ' αυτά τα σημεία πάσχει ο Προϋπολογισμός που μας δόθηκε. Θα πρέπει ευθύς εξ αρχής να τονίσουμε ότι η συνολικού ύψους £563,000 χορηγία προς το θέατρο είναι ένα πολύ σημαντικό ποσό, είναι μια πολύ σημαντική πρόοδος στα θεατρικά μας πράγματα προπαντός όταν αναλογιστούμε κάτω από ποιες αντίξοες συνθήκες εργάστηκαν οι Κύπριοι καλλιτέχνες για δεκάδες χρόνια με πόσα φτωχά μέσα και σε πόσους αντίξοους χώρους, εργάστηκαν, από την Αλάμπρα μέχρι τη σημερινή Μπάρκλεϋς, πόσο οι σκαπανείς του Κυπριακού Θεάτρου αγωνίστηκαν με θυσίες και στερήσεις για να οικοδομήσουν τη θεατρική ιστορία της Κύπρου, χωρίς ένα ουσιαστικό μεροκάματο. Όταν σήμερα διασφαλιζέτο μια χορηγία του ύψους των £563,000, αυτό θα πρέπει να κριθεί πραγματικά κάτι το πολύ θετικό στην ανάπτυξη του θεάτρου μας, κάτι το προνομιακό, μπορώ να πω έναντι των άλλων εκδηλώσεων της καλλιτεχνικής και της πνευματικής εισφοράς, ιδιαίτερα στο χώρο της συγγραφής ή των καλών τεχνών. Όμως αυτή η χορηγία δημιουργεί υποχρεώσεις διότι αυτή η χορηγία προέρχεται από τον κύπριο φορολογούμενο στο σύνολό του, και το ερώτημα το οποίο προβάλλεται είναι: Αυτή η χορηγία που τη χρηματοδοτεί ο Κύπριος πολίτης, πώς παρέχει την ευχέρεια της ωφέλειας σ' ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, πώς μπορεί ο Κύπριος πολίτης να επωφεληθεί εξίσου αυτής της παιδαγωγικής σημασίας του θεάτρου, και αυτό είναι ακριβώς το σημείο που πάσχει διότι είναι ζήτημα ένα 5 με 6 τοις εκατόν του Κυπριακού λαού να παρακολουθούν θέατρο, εάν λογαριάσουμε στον αριθμό αυτό τόσο τους ενήλικους θεατές όσο και τα μικρά παιδιά των παιδικών παραστάσεων, και σίγουρα υπάρχουν δυο ανόμοια στοιχεία που θα πρέπει να μας προβληματίσουν πάνω στο σημείο αυτό και θα πρέπει να τάξουμε και σαν σκοπό, και η πολιτεία και το θέατρο και ο ΘΟΚ, την επικοινωνία όσο το δυνατό με πλατύτερα στρώματα του Κυπριακού λαού. Φυσικά για να γίνει κάτι τέτοιο χρειάζεται και η ανάλογη υποδομή και οι ανάλογες σκέψεις για τα κατάλληλα έργα, για τα ολιγοπρόσωπα έργα, για τα σκηνικά που θα μπορούν να μεταφέρονται και χρειάζεται και πρόσθετα η διάθεση προσφοράς των καλλιτεχνών μας, που υπάρχει, γιατί για να είναι κάποιος καλλιτέχνης σημαίνει ότι αναλαμβάνει και μια σταυροφοριακή αντίληψη της ζωής και μια σταυροφοριακή ευθύνη έναντι της κοινωνίας.

Εκείνο που θα πρέπει επίσης να σημειώσουμε είναι το θέμα των εισπράξεων. Θα πρέπει πρώτα να επαινέσουμε το γεγονός ότι ακόμα σ' αυτόν τον τομέα του θεάτρου έρχεται η Ελλάδα αρωγός με £14,000, και αυτό είναι κάτι το πολύ σημαντικό, που δείχνει ακόμα σε μια πτυχή πνευματικής δραστηριότητας την έννοια της εθνικής ενότητας. Όμως μας ανησυχεί ένα άλλο σημείο, η στασιμότητα στο χώρο των εισπράξεων. £65,000 πέρσι και υπολογίζεται £65,000 φέτος αν σύμφωνα και με τις πιο αισιόδοξες προοπτικές πλησιαστεί αυτό το ποσό. Όμως θα έπρεπε να λογαριάσει ο ΘΟΚ ότι έπρεπε να αναληφθεί μια όσο το δυνατό συστηματικότερη προσπάθεια για να αυξηθούν τα έσοδα. Διότι αν δεν

αυξηθούν τα έσοδα, αν δεν επιδειχθεί η ανάλογη δραστηριότητα, τί θα πρέπει να γίνει; Θα πρέπει να καλύπτονται τα έξοδα μόνο με την κρατική χορηγία και είναι αυτός σωστός τρόπος λειτουργίας του θεάτρου; Δεν θα έπρεπε να έμπαιναν στόχοι αύξησης των εσόδων, ακόμα μπορεί να πει κανένας μείωσης της χορηγίας, διότι δεν θά την χρειαζόταν ο ΘΟΚ, ή μείωσης στο ελάχιστο αν όχι και ισοσκέλιση προϋπολογισμών από τη δραστηριότητα του ίδιου του ΘΟΚ; Φυσικά, όταν ανεβάζει κανείς έργα ποιότητας ή έχει ένα παιδαγωγικό σκοπό στη θεατρική του πολιτική, πιθανόν να προβλέψει ή να δει ότι δεν μπορεί να τα καλύψει όλα και να χρειάζεται στο τέλος μια επιχορήγηση. Όμως θα πρέπει να είναι συνεχής η προσπάθεια και το μήνυμα προς το Διοικητικό Συμβούλιο του ΘΟΚ για μείωση των εξόδων να μην περιπέσουμε σε έξοδα γραφειοκρατίας διότι είναι εχθρός του θεάτρου, και να μειωθούν όσο είναι δυνατόν τα ελλείμματα και να αυξηθούν τα έσοδα από την ίδια την εισπρακτική δυνατότητα του θεάτρου μας, της κρατικής μας σκηνής.

Σωστά αναφέρεται στην έκθεση η ανάγκη ενίσχυσης του ελεύθερου θεάτρου. Δεν είναι £100,000 η προσφορά στο ελεύθερο θέατρο· είναι στην πραγματικότητα £57,000, όταν μελετήσει κανένας τον Προϋπολογισμό. Τα άλλα είναι τεχνική βοήθεια ή κάλυψη κάποιων άλλων έμμεσων εξόδων. Έτσι η χρηματοδότηση του ελεύθερου θεάτρου μαζί με την προώθηση μιας πολιτικής θεατρικής αποκέντρωσης θα βοηθήσει πολύ.

Στον Προϋπολογισμό αναφέρεται και το θέμα των περιοδειών εξωτερικού. Είναι πραγματικά πολύ σημαντικό στοιχείο να στέλλουμε πρεσβευτές εκτός Κύπρου τους φορείς της πνευματικής μας δημιουργίας, της καλλιτεχνικής μας δημιουργίας. Είναι καλοί πρεσβευτές του πολιτισμού μας, του λαού μας, της εθνικής μας υπόθεσης.

Μέσα όμως στον Προϋπολογισμό αναφέρονται και τα έξοδα για θεατρικά έργα και εδώ είναι που πάσχει περισσότερο ο Προϋπολογισμός από οτιδήποτε άλλο. Διότι είναι αναφορές που αν πρόκειται να τις εκτιμήσουμε βλέπουμε να πέφτουν στο κενό. Αναφέρονται έξοδα για σκηνοθέτες, για μουσικούς, για σκηνογράφους, για ενδυματολόγους, για έκτακτο προσωπικό, αλλά γιατί, για ποιό σκοπό, για ποιά έργα, για να κάνουν τί; Αυτό δεν αναφέρεται και όμως το τί έργα θα ανεβαστούν είναι σε απόλυτη συνάρτηση με το προσωπικό, με τα έξοδα, με το ρόλο του καθενός στελέχους μέσα στο Θεατρικό μας Οργανισμό. Αν υπάρξει προγραμματισμός είναι δυνατόν να επιτύχουμε και εξοικονόμηση δυνάμεων και εξοικονόμηση χρημάτων και αξιοποίηση ανθρωπίνων δυνάμεων. Θα επιτύχουμε ακόμα και ανώτερο επίπεδο καλλιτεχνικής δημιουργίας και αξιοποίηση ευκαιριών για ηθοποιούς που είναι δυνατόν να μην απασχολούνται εκείνη τη συγκεκριμένη περίοδο και να μπορούν κατά κάποιο τρόπο να εκμεταλλευτούν τις καλλιτεχνικές ανταλλαγές, ακόμα και κάτι καλύτερο. Νομίζω ότι αυτό το μήνυμα πρέπει να το δώσει η Βουλή, την ανάγκη δηλαδή ύπαρξης προγραμματισμού πάνω στο θέμα των θεατρικών έργων που παρουσιάζονται διότι με αυτό τον τρόπο θα εγκατασταθούν και ηπιότερα ήθη μέσα στο θεατρικό μας κόσμο διότι σήμερα με την αστάθεια που υπάρχει, με την εκκρεμότητα που υπάρχει, με την ασάφεια που υπάρχει γύρω από αυτό το θέμα, γίνεται τούτο επίκεντρο πολλών προβλημάτων, ξη. Διότι σίγουρα ένας προγραμματισμός και μια γνώση του ρόλου που θα έχει να διαδραματίσει ο κάθε μέτοχος μιας θεατρικής δημιουργίας θα είναι βοηθητικά για να μπορεί να ανταποκρίνεται σωστότερα στο ρόλο του και στο σκοπό του.

Τελειώνοντας δεν θα αναφερθούμε πάνω στην ανάγκη, πάνω σε ποιο χαρακτήρα θα πρέπει να έχει η επιλογή των θεατρικών έργων, όμως θα πρέπει να τονίσουμε ότι το κυπριακό θέατρο θα πρέπει να έχει μια τέτοια πολιτική που να εξυπηρετεί τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του λαού μας.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η κυρία Κατσελλή.

Νομίζω ότι ο κ. Χατζηδημητρίου ήταν ο πιο γενναίος μετά απ' όλα αυτά. Αλλά βλέπω ότι οι γυναίκες είναι ακόμα γενναιότερες.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι γεγονός ότι όπως είναι ανάγκη να χρηματοδοτούμε άλλους τομείς της ζωής μας, άλλη τόση ανάγκη είναι να χρηματοδοτούμε και τους πολιτιστικούς τομείς και αυτά τα χρήματα που δίνονται σ' αυτούς τους τομείς δεν πάνε χαμένα. Πάνε σε πίστη της πνευματικής μας και πολιτιστικής μας κληρονομιάς που χωρίς αυτή έθνη πολύ πλούσια έχουν χαθεί ακριβώς γιατί δεν ανέπτυξαν πολύ αυτούς τους τομείς.

Χαιρετίζουμε το έργο του ΘΟΚ γιατί από την ίδρυσή του ως τώρα έχει δώσει στον κυπριακό λαό και έχει εκπαιδεύσει μια γενιά παιδιών με τα παιδικά θεατρικά έργα που τώρα είναι σχεδόν 18 χρονών.

Αλλά θέλουμε με τη σημερινή ψήφιση της χορηγίας αυτής να επισημάνουμε μερικά πράγματα. Το πρώτο πράγμα που θέλω να επισημάνω είναι ότι πραγματικά τα τελευταία 2—3 χρόνια ο ΘΟΚ έχει παρουσιάσει μια κάμψη ή μια κάποια κόπωση. Αυτό είναι φυσικό μετά από το πρώτο φούντωμα και τις μεγάλες επιτυχίες που είχε. Πιστεύουμε ότι έχει ωριμάσει ο καιρός τώρα να απλώσει τα φτερά του σε άλλους τομείς. Και οι τομείς αυτοί είναι ο αναπτυξιακός τομέας και η αποκέντρωση. Έχουμε με χαρά μας δει ότι ήδη έχει καταρτίσει αρκετά προγράμματα στον αναπτυξιακό τομέα και ένα μεγάλο κονδύλι τώρα πάει προς αυτή την κατεύθυνση. Επίσης γνωρίζουμε ότι έχει κάμει σχέδια για περαιτέρω ανάπτυξη και περισσότερη δραστηριότητα. Δηλαδή είναι πια καιρός ο ΘΟΚ να μην είναι μόνο μια σκηνή του ΘΟΚ που να παρουσιάζει 4 έργα το χρόνο και μερικά παιδικά. Αυτό μετά από τη ζωή και τις δραστηριότητές του πέφτει σε δεύτερη σημασία.

Εκείνο που πρέπει να προσεχθεί τώρα είναι ο προγραμματισμός και ένα μακροχρόνιο ρεπερτόριο.

Όπως καλά τόνισε και ο προηγούμενος συνάδελφός μου πρέπει τα έξοδα που μας παρουσιάζει ο ΘΟΚ να έρχονται κατά έργο. Θα παιχθούν τόσα έργα την επόμενη περίοδο και τόσα έργα την μεθεπόμενη περίοδο, διότι αν ο προγραμματισμός είναι 2 και 3 χρόνια μπροστά, τότε γίνεται πιο καλός προγραμματισμός, γίνονται περισσότερες εξοικονομήσεις, ξέρουν όλοι οι τεχνοκράτες του Θεάτρου πότε θα χρειαστούν κάτι και φροντίζουν να το προμηθεύονται εγκαίρως, είτε ηθοποιοί είναι αυτοί είτε κουστούμια, είτε σκηνογράφοι είτε οτιδήποτε άλλο. Έτσι θέλουμε να πιστεύουμε ότι στο μέλλον ο ΘΟΚ θα μας στείλει πιο καλό προγραμματισμό, πιο λεπτομερή, και ένα ρεπερτόριο πιο προσεγμένο. Έργα όχι

τόσο πολυδάπανα αλλά με πολύ έντονα μηνύματα υπάρχουν γραμμένα και από Κύπριους συγγραφείς και από ξένους συγγραφείς και θα ωφελήσουν πολύ τον τόπο και δεν θα βλάψουν. Αλλά η μεγάλη έγνοια από τώρα και στο εξής πρέπει να είναι το αναπτυξιακό τμήμα. Και λέγοντας αναπτυξιακό τμήμα τι εννοούμε; Εννοούμε ότι πρέπει πλέον να γίνει μια Δραματική Σχολή εδώ στο ΘΟΚ. Είναι αδιανόητο για ένα θεατρικό έργο να ξοδεύονται αρκετές χιλιάδες λίρες και να μην ιδρύσει ο ΘΟΚ μια Δραματική Σχολή, η οποία θα είναι εν πολλοίς αυτοσυντήρητη από τους μαθητές της. Επίσης πρέπει να γίνουν θεατρικά εργαστήρια και θεατρική αποκέντρωση.

Με χαρά ακούμε ότι ήδη προγραμματίζεται θεατρική αποκέντρωση και με τη δημιουργία θεάτρων τόσο στη Λεμεσό όσο και στη Λάρνακα, ελπίζουμε να ακολουθήσει μετά και η Πάφος.

Επίσης στα σχολεία πρέπει να μπει το θέατρο σαν αναπτυξιακό έργο και έργο υποδομής, διότι όλα αυτά μαζί θα συμβάλουν και στην αύξηση των ανθρώπων που παρακολουθούν το Θέατρο. Και όσο περισσότεροι Κύπριοι παρακολουθούν θέατρο, τόσο πιο καλά είναι τα οφέλη και τόσο πιο καλά εξαργώνονται οι επιχορηγήσεις και τα έξοδα προς τον ΘΟΚ.

Πιστεύουμε ότι δεν πρέπει να γίνεται θέατρο χάριν του θεάτρου και ελπίζουμε μελλοντικά να έχουν περισσότερο μερίδιο οι θεατρικοί συγγραφείς. Γιατί είναι πολύ γνωστό πως χωρίς ντόπιο θεατρικό έργο δεν έχουμε θέατρο σε μια χώρα. Δεν μπορούμε, όσο καλή και αν είναι η προσφορά, να έχουμε θέατρο φέρνοντας Γερμανό σκηνοθέτη για να μας σκηνοθετήσει έργο Γερμανού συγγραφέα. Είναι καλό αυτό. Είναι μια πολιτιστική προσφορά και την επικροτούμε, είτε από την Αμερική έλθει αυτή είτε από οποιαδήποτε άλλη χώρα. Αλλά δεν αρκεί αυτό για να δημιουργηθεί θέατρο στον τόπο.

Πριν τελειώσω θέλω να σημειώσω κάτι που πρέπει να απασχολήσει μελλοντικά τη Βουλή. Χορηγούμε αρκετά χρήματα στο Θέατρο και πολύ καλά κάνουμε. Αλλά η χορηγία αυτή μας φέρνει μπροστά σε ένα δίλημμα, διότι η χορηγία είναι ανισομερής. Χορηγούμε στο Θέατρο περισσότερο από μισό εκατομμύριο λίρες αλλά δεν δίδομε αρκετά για τη μουσική, δεν έχουμε κρατική ορχήστρα, δεν δίδομε σχεδόν τίποτε ή πολύ λίγα, ψίχουλα, για τα κυπριακά βιβλία και επίσης η χορηγία μας προς το ΡΙΚ, διότι δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι και το ΡΙΚ είναι ένα πολιτιστικό μαζικό μέσο επικοινωνίας, πολύ δραστικό, είναι δυσανάλογη, μικρή. Δηλαδή πρέπει να μας απασχολήσει μελλοντικά, όπως χρηματοδοτούμε το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, να χρηματοδοτήσουμε ισομέρεια, για το καλό του Κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, ήθελα κι' εγώ να κάνω έκκληση για ενίσχυση του κυπριακού ρεπερτορίου από το ΘΟΚ. Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου μόλις τα τελευταία 2—3 χρόνια άρχισε να συνειδητοποιεί ότι υπάρχουν και Κύπριοι συγγραφείς. Ιδιαίτερα θα πρέπει να προωθηθούν εκείνα τα έργα που σχετίζονται, όπως τονίστηκε με τον απελευθερωτικό αγώνα. Δυστυχώς η διάρκεια της ανόδου, η διάρκεια της παρουσίας και εκείνων των ελάχιστων Κυπριακών έργων που ανεβάστηκαν, ήταν ελάχιστη και εξέλαμψαν όπως τους κομήτες από το θεατρικό κυπριακό στερέωμα.

Το άλλο που θα ήθελα να υποβάλω είναι η εισήγηση της κας Κατσελλή όπως για κάθε έργο που ανεβάζεται παρουσιάζεται στο Σώμα ξεχωριστή οικονομική κατάσταση, διότι πολλές πληροφορίες μιλούν για διασπαθίσεις ουσιαστικές του δημόσιου χρήματος και μιλούν για αστρονομικά ποσά που δίδονται σε διάφορους τύπους και εκδαπανήσεις που πιστεύω ότι είναι ασύμφορες για μια ισομερή, ισόμετρη πολιτιστική ανέλιξη του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Συμφωνούμε με την Έκθεση της Επιτροπής και είναι με ικανοποίηση που εγκρίνουμε αυτό το σχετικά μεγάλο ποσό για το ΘΟΚ. Λέγω «σχετικά μεγάλο ποσό» όχι μόνο σε σχέση με τις επείγουσες ανάγκες που έχει ο τόπος για ανάπτυξη, αλλά ιδιαίτερα σε σχέση με τις λιγοστές παραχωρήσεις που κάνει αυτό το Σώμα για τη γενική πολιτιστική ανάπτυξη. Αν συγκρίνουμε το ποσό που παίρνει ο ΘΟΚ για τόσα χρόνια — πάνω από μισό εκατομμύριο λίρες πέρσι και φέτος — με το τι δίνουμε για την Πινακοθήκη, για τη δημιουργία μιας πραγματικά εθνικής Πινακοθήκης, για τη δημιουργία ενός κρατικού Ωδείου και κρατικής Ορχήστρας, θα πούμε ότι το ποσό αυτό είναι πέρα από ικανοποιητικό. Θα μπορούσε το ποσό αυτό να είναι πιο αποδοτικό. Το κακό δεν είναι ότι είναι πολύ το μισό εκατομμύριο λίρες που πάει κυρίως σε ένα Θεατρικό Οργανισμό. Το κακό είναι ότι κάθε έργο αυτού του Οργανισμού στοιχίζει αδικαιολόγητα πέρα από £50,000, μερικά έργα ίσως και £100,000 και αυτά τα έργα δεν γίνονται προγραμματισμένα, δεν ανεβάζονται προγραμματισμένα, ούτε έχουν καμιά συνοχή μεταξύ τους — το ρεπερτόριό τους — ούτε εξυπηρετούν πραγματικά τις πολιτιστικές ανάγκες οποιουδήποτε μέρους του κυπριακού λαού. Είναι έργα που επιλέγονται τυχαία και αμελέτητα. Είτε φαρσοκωμωδίες είναι είτε αρχαία τραγωδία, είναι ασύνδετα μεταξύ τους. Γι' αυτό δεν διστάζω να πω ότι εξαιτίας των σφαλμάτων της διεύθυνσης του ΘΟΚ πολλά από τα χρήματα τα οποία δίνουμε πάνε χαμένα, κατασπαταλούνται χωρίς αποτέλεσμα, ενώ είναι χρήματα τα οποία βγαίνουν με δυσκολία από τη φορολογία αυτού του λαού.

Συμφωνώ με τους προηγούμενους ομιλητές ότι χρειάζεται περισσότερος έλεγχος για τα έργα που ανεβάζονται και για το τι στοιχίζει το καθένα και τι προσφέρει το καθένα. Η μεγαλύτερη απόδειξη ότι αυτά τα έργα δεν είναι αποτελεσματικά, είναι τα λιγοστά έσοδα από τις εισπράξεις του ίδιου του ΘΟΚ. Τι σημαίνει λιγοστά έσοδα στα οποία αναφέρθηκε και το έντιμο Μέλος κ. Χατζηδημητρίου; Σημαίνει ότι ο κόσμος δεν τα βλέπει. Σημαίνει ότι δεν κατόρθωσε αυτό το Θέατρο να κάμει θεατρικό κοινό.

Δυστυχώς οι υπεύθυνοι του Θεάτρου δεν έχουν συναίσθηση αυτών των αδυναμιών και αυτών των λαθών και γι' αυτό το λόγο δεν θεραπεύονται αυτά τα λάθη. Αν πάρετε τις Εκθέσεις του ΘΟΚ θα δείτε ότι από χρόνο σε χρόνο πάμε στο χειρότερο, και από την άποψη επιλογής έργων, ρεπερτορίου, και από την άποψη του αριθμού των έργων που ανεβάζουν και από την άποψη των εισπράξεων, επομένως. Χρειάζεται, όπως ελέχθη από προηγούμενους ομιλητές, σοβαρός προγραμματισμός και νοικοκυροσύνη σ' αυτό το Θέατρο. Νομίζω ότι το πρώτο καθήκον του Θεάτρου αυτού είναι να δώσει θέατρο στον τόπο. Ένα

θέατρο που είναι ακριβά επιχορηγημένο. Αν αυτοί δεν δώσουν καλό θέατρο, ποιος θα δώσει; Οι ιδιώτες στους οποίους θα δώσουμε ακόμα £10,000 που θα κατανεμηθούν σε όλα τα θεατρικά συγκροτήματα που υπάρχουν στην Κύπρο; Νομίζω όχι. Μεγαλύτερη υποχρέωση έχει ο ΘΟΚ, όπως συμβαίνει με όλα τα Κρατικά Θέατρα, να δώσει καλό θέατρο, καλά επιλεγμένο θέατρο, προγραμματισμένο θέατρο, το οποίο όχι μόνο να ευχαριστήσει τους θεατές, να ικανοποιήσει το κοινό, αλλά να το ελκύσει και να το μορφώσει καλλιτεχνικά.

Χαιρετίζουμε την εισήγηση της Επιτροπής για αύξηση του ποσού που θα δοθεί στο ιδιωτικό θέατρο. Αυτό θα γίνει ένα κίνητρο και για τον ίδιο το ΘΟΚ για να βελτιώσει τη θεατρική του παραγωγή, δεδομένου ότι θα υπάρξουν σ' αυτό τον τόπο και άλλοι καλλιτέχνες που θα φιλοδοξούν να κάμουν προσφορά και που έχουν ήδη ικανοποιητική προσφορά.

Ίσως, επειδή ήμουν πολύ επιθετικός για το ΘΟΚ, θα έπρεπε να αναφέρω την ικανοποίησή μας γιατί υπάρχει αυτός ο Οργανισμός, γιατί έχει δώσει σημαντικά έργα και έχει κάμει αυτό που λέγεται παιδική σκηνή, στην οποία αναφέρθηκε και το έντιμο Μέλος κυρία Κατσελλή. Είναι πραγματικά μεγάλη εισφορά του όχι μόνο στα σημερινά παιδιά της Κύπρου αλλά και στην ανάπτυξη θεατρικού κοινού.

Το πρώτο που απαιτούμε, όμως, από το ΘΟΚ, είναι να δώσει περισσότερα και καλύτερα έργα στο θεατρικό κοινό της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο ότι συμεριζόμεθα την προσπάθεια για ανάπτυξη κάθε πολιτιστικής κίνησης στον τόπο και ο φορολογούμενος λαός πληρώνει σεβαστά ποσά για την ανάπτυξη πρωταρχικά της θεατρικής κίνησης, θα πρέπει να πούμε ότι δεν είμαστε τόσο ενθουσιασμένοι με τη δραστηριότητα του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και ζητούμε από τους ιθύνοντες του θεάτρου μας να επιδείξουν περισσότερη ικανότητα, περισσότερη ευελιξία και εκλεκτικότητα για να παρουσιάσουν πράγματι θεατρική κίνηση αντάξια του ποσού που η Βουλή αυτή τη στιγμή τους δίδει.

Έχει λεχθεί από συναδέλφους ότι είναι υπέρογκα τα έξοδα ορισμένων από τις δραστηριότητες του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Νομίζω ότι αυτή είναι μια πραγματικότητα και είναι με αυτή την υπογράμμιση που ψηφίζουμε τον Προϋπολογισμό αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εισηγούμαι τα πρακτικά της συζήτησης να διαβιβασθούν στους αρμοδίους για να έχουν υπόψη τους την κριτική που ασκήθηκε από διάφορες πλευρές πάνω σ' αυτό το θέμα.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £313,000 δια την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986.
Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών σύν Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαρτίου 1986 στην παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £114,000 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διαφόρων έργων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ανεπαρκούς βροχόπτωσης που επηρεάζει σοβαρά την υδατοπρομήθεια των πόλεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, λόγω της μέχρι σήμερα χαμηλής βροχόπτωσης στη Νήσο η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη μη συγκέντρωση των αναγκαίων ποσοτήτων νερού στα 4 βασικά φράγματα που υδροδοτούν τις περιοχές πόλεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου, παρίσταται ανάγκη εφαρμογής διαφόρων σχεδίων και εκτέλεσης άλλων έργων ώστε να διασφαλιστεί μια υποφερτή

κατάσταση υδατοπρομήθειας και για τις 4 πιο πάνω περιοχές. Για τη χρηματοδότηση της εκτέλεσης των έργων αυτών ζητείται η έγκριση της προτεινόμενης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται η διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης για αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που η ώρα είναι κάπως προχωρημένη εντούτοις για ζωτικά θέματα επιβάλλεται και πρέπει να γίνεται συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο που συζητούμε έχει σχέση με την υδατοπρομήθεια, λόγω ανομβρίας, των περιοχών πόλεων Λεμεσού, Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας. Πρόκειται για ένα ποσό £114,000 για το οποίο η Ομάδα μας συμφωνά να ψηφιστεί.

Κύριε Πρόεδρε, η ανομβρία δεν είναι μόνο το πρόβλημα της υδατοπρομήθειας των περιοχών των πόλεων που αναφέρονται στο νομοσχέδιο που έχει δημιουργήσει, αλλά έχει δημιουργήσει και σοβαρότατα προβλήματα για όλη την οικονομία του τόπου μας. Εκατοντάδες χιλιάδες σκάλες σιτηρών κινδυνεύουν να καταστραφούν, να ξηραθούν, οι δε κτηνοτρόφοι μας από μέρες τώρα υποχρεώνονται να αγοράζουν ζωοτροφές διότι δεν υπάρχει χόρτο για να μπορέσουν να συντηρήσουν τα ζώα τους. Η φθαρτοκαλλιέργεια. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω να μείνετε στο θέμα κ. Μιχαηλίδη διότι το θέμα είναι η ύδρευση των πόλεων. Ασφαλώς τα θέματα που θίγετε είναι πολύ ζωτικά και πολύ σοβαρά αλλά. . .

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε θέματα που έχουν σχέση με την ανομβρία και είμαι στο θέμα της ανομβρίας που έχει σοβαρές επιπτώσεις για πολλούς κλάδους της αγροτικής οικονομίας. Είμαι στο θέμα, κ. Πρόεδρε, και επιμένω ότι τούτο έχει σχέση με το πρόβλημα της ανομβρίας που έχει πλήξει την Κύπρο φέτος και μας δημιούργησε και πάρα πολλά άλλα προβλήματα. Συνεπώς. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα. Δεν συζητούμε προβλήματα ανομβρίας. Συζητούμε ένα νομοσχέδιο για την παραχώρηση ποσού για την ύδρευση ορισμένων πόλεων. Δεν έχω καμιά ένσταση να συζητηθεί το θέμα αλλά. . .

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Η ύδρευση των πόλεων όμως, κ. Πρόεδρε, που συζητούμε έχει άμεση σχέση με θέματα ανομβρίας. Έτσι λέει το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η ανομβρία έχει σχέση με τη βιομηχανία και η βιομηχανία έχει σχέση με το εθνικό θέμα. Δεν νομίζω. . .

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα καταλήξω με προτάσεις για το θέμα της ανομβρίας. Επειδή το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό και έχει σοβαρές επιπτώσεις, προτείνω

όπως η Βουλή καλέσει το Υπουργικό Συμβούλιο να συζητήσει το θέμα και προτείνει μέτρα αντιμετώπισης της κατάστασης. Επίσης προτείνω όπως κληθούν και οι αγροτικές οργανώσεις να υποβάλουν προτάσεις και εισηγήσεις για τα θέματα της ανομβρίας.

Έκλεισα, σύντομα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £114,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών σύν Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Π. ΔΙΓΚΑΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £15,111 και η διάθεσή του για την αγορά ενός υπέρυθρου αναλυτή γάλακτος για τις ανάγκες του Κλάδου Κτηνοτροφίας του Τμήματος Γεωργίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £15,111 διά την χρέσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ
ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΑΤΑΒΑΗΤΕΑ ΔΙΚΑΙ-
ΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
 Ανδρέας Παναγιώτου
 Αλέκος Μαρκίδης
 Νίκος Μαρκίδης
 Κώστας Ερωτοκρίτου
 Μιχαήλ Θεοδούλου, εκπροσώπων τον κ. Χρ. Κουρτελλάρη
 Στέλιος Μαντριώτης
 Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και της Αρχής Λιμένων Κύπρου, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους Κανονισμούς αυτούς σκοπείται η μείωση του κατωτάτου ορίου των δικαιωμάτων που καταβάλλεται από τα πλοία για την παραμονή τους σε λιμάνια, νοούμενου ότι αυτά εξασφαλίζουν ειδική άδεια από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και πρυμνοδετούν σε θέση του λιμανιού που καθορίζεται από την Αρχή.

Σύμφωνα με τους υπό τροποποίηση Κανονισμούς για την πρυμνοδέτηση πλοίων σε περιοχή λιμανιού καταβάλλεται κατώτατο όριο δικαιωμάτων ύψους £12.50 για κάθε μέρα ή μέρος της για παραμονή για διάστημα μέχρι έξη μηνών και £25.— για κάθε μέρα ή μέρος της για παραμονή για διάστημα πέραν των έξη μηνών. Τα δικαιώματα αυτά, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, κρίνονται πολύ ψηλά σε ορισμένες περιπτώσεις πλοίων που παραμένουν στα λιμάνια για μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω επισκευών ή κράτησης με διάταγμα του Ναυτοδικείου ή για άλλους λόγους γι' αυτό και θεωρήθηκε αναγκαίο όπως στις περιπτώσεις αυτές το κατώτατο όριο των προβλεπόμενων τελών μειωθεί σε £3 την ημέρα, ανεξάρτητα από την περίοδο παραμονής των πλοίων, και νοούμενου ότι αυτά θα έχουν εξασφαλίσει ειδική άδεια της Αρχής για πρυμνοδέτησή τους σε καθορισμένη θέση του λιμανιού που περικλείεται από λιμενοβραχίονες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών θεωρεί δικαιολογημένη τη μείωση του κατωτάτου ορίου των τελών πρυμνοδέτησης στις περιπτώσεις που έχουν αναφερθεί πιο πάνω, όχι όμως στο ύψος που προτείνεται, γιατί θεωρείται υπερβολικά χαμηλό σε σύγκριση με τα καταβαλλόμενα σε όλες τις άλλες περιπτώσεις αντίστοιχα δικαιώματα.

Με βάση τη θέση αυτή η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των Κανονισμών με την αύξηση του προτεινόμενου κατωτάτου ορίου των καταβλητέων δικαιωμάτων από £3 σε £5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986» αποσύρθηκαν.

Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(1) Ο περί Κυνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(2) Ο περί του Απελευθερωτικού Αγώνα του Κυπριακού Λαού 1955—59 και της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Νομικών, κύριε Πρόεδρε, διότι ήδη εκκρεμεί Πρόταση Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά, παραπέμπεται και στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(3) Ο περί Οδικής Ασφαλείας Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(5) Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρθρωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(6) Ο περί Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Δικαιοσύνης και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

(7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986.

(8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1986.

(9) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

(10) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(11) Οι περί εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(12) Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(13) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(14) Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Οικονομικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(15) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(16) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(17) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος διά Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομήθειας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(18) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(19) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 10.3.86 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1985 (Αρ. 3 του 1985).

(20) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 11.3.86 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1984 (Αρ. 1 του 1984) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1984 (Αρ. 2 του 1984).

(21) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 10.3.86 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1986 (Αρ. 17 του 1986) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 18 του 1986).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών όλα τα έγγραφα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(22) Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(23) Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Παιδείας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων:

(24) Ο Ακυρωτικός του περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμου Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(25) Ο περί Απαγορεύσεως της Ανταπεργίας Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου και ληφθείσα στις 20 Ιουνίου 1985.

«Βάσει του σχεδίου Ανάπτυξης Πιτσιλιάς εκκρεμεί η κατασκευή γεφυριών σε αγροτικούς δρόμους της κοινότητας Διερώνας με αποτέλεσμα οι αγρότες να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες.

Γι' αυτό και ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων πότε ακριβώς θα κατασκευασθούν αυτά τα γεφύρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«Σχετικά με την κατασκευή γεφυριών σε αγροτικούς δρόμους της κοινότητας Διερώνας, σας πληροφορώ ότι φέτος θα κατασκευασθούν δυο γεφύρια στις περιοχές 'Παλομυδιά' και 'Μύλοι' έναντι συνολικής δαπάνης £7,500.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 29 Ιουνίου 1985.

«Υπάρχουν βασικά προβλήματα που αφορούν την κυπριακή οικονομία και γενικότερα τον αγροτικό κόσμο. Η στάση που ακολουθεί η Κυβέρνηση πάνω σ' αυτά θεωρείται απαράδεκτη.

Τα προβλήματα αυτά αφορούν την εκπροσώπηση του αγροτικού κόσμου στην Επιτροπή Σιτηρών, στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΑΠ) και στην Επιτροπή Τιμών.

Οι πιο πάνω Επιτροπές χειρίζονται εκατομμυρίων λιρών προϊόντα που παράγει ο αγροτικός κόσμος (9 εκατομμύρια λίρες αμπελουργικά προϊόντα, 8 εκατομμύρια λίρες σιτηρά και βασικά προϊόντα) που είναι επίσης και καταναλωτής. Σ' αυτές τις Επιτροπές διορίζονται κυβερνητικοί Τμηματάρχες, εμποροβιομήχανοι ενώ ο αγροτικός κόσμος με τις Αγροτικές Οργανώσεις του δεν εκπροσωπείται.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Γιατί η Κυβέρνηση ως τώρα αρνείται να δεχτεί τις ομόφωνες εισηγήσεις του αγροτικού κόσμου για εκπροσώπηση στις Επιτροπές Σιτηρών, Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και Επιτροπή Τιμών;
2. Είναι τα συμφέροντα των εμποροβιομηχάνων που επηρεάζουν τις απόψεις της Κυβέρνησης και αρνείται να δεχτεί αυτή την εκπροσώπηση;
3. Για τα προϊόντα που υπάρχουν και λειτουργούν διάφορες μικτές Επιτροπές δεν βοηθούνται οι κοινοί σκοποί και τα γενικότερα συμφέροντα της κυπριακής οικονομίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σχετικά με το θέμα της εκπροσώπησης του αγροτικού κόσμου στην Επιτροπή Σιτηρών που τίθεται στην πιο πάνω ερώτηση, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος Αρ. 83 του 1966 (Άρθρο 2) που διέπει τη λειτουργία της Επιτροπής Σιτηρών προνοεί, ότι η Επιτροπή θα αποτελείται από πέντε μέλη, δηλαδή ένα αντιπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών, ένα του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ένα του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, και από δύο κυβερνητικούς λειτουργούς που υποδεικνύονται από τους πιο πάνω Υπουργούς. Όλα τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Είναι λοιπόν φανερό από τα πιο πάνω ότ η σύνθεση της Επιτροπής Σιτηρών καθορίζεται σαφώς από τον περί Ελέγχου Σιτηρών Νόμο.

Με βάση όμως τον ίδιο Νόμο (Άρθρο 4Α) λειτουργεί η Συμβουλευτική Επιτροπή στην οποία εκπροσωπούνται οργανώσεις ή ομάδες που επηρεάζονται από τη λειτουργία της Επιτροπής Σιτηρών. Στη Συμβουλευτική Επιτροπή εκπροσωπούνται οι αγροτικές οργανώσεις με πέντε αντιπροσώπους. Σημειώνεται

ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελείται από δέκα μέλη. Επομένως οι Αγροτικές Οργανώσεις έχουν την ισχυρότερη αντιπροσώπευση και μπορούν να θέσουν στη Συμβουλευτική οποιαδήποτε προβλήματα αντιμετωπίζουν οι γεωργοί, είτε αυτοί είναι σιτοπαραγωγοί ή κτηνοτρόφοι.

Η Επιτροπή συμβουλευείται τη Συμβουλευτική Επιτροπή για κάθε ζήτημα που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και που μπορεί να επηρεάζει ουσιωδώς τα συμφέροντα που εκπροσωπούνται στη Συμβουλευτική, μπορούν δε να γίνουν κοινές συσκέψεις των δύο Επιτροπών για ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Συμβουλευτικής. Η Επιτροπή Σιτηρών λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε συμβουλή ή παραστάσεις που γίνονται σ' αυτή από τη Συμβουλευτική Επιτροπή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Ιουλίου 1985.

«Στην περιοχή της κοινότητας Κονιών προωθείται η δημιουργία πεδίου βολής κοντά σε υπό οικοδομική ανάπτυξη περιοχές και κοντά σε τουριστικές εγκαταστάσεις.

Επειδή έχουν εγερθεί σφοδρές ενστάσεις από την κοινότητα για το κατάλληλο της περιοχής αυτής για δημιουργία του πεδίου βολής ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει τις πιο πάνω δικαιολογημένες απόψεις των κατοίκων των Κονιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Άμυνας σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο χώρος στον οποίο γίνεται το Νέο Πεδίο Βολής Πάφου, περιοχή Κονιών, υποδείχτηκε από το Δήμο Πάφου προκειμένου να καταργηθεί το παλιό πεδίο Βολής Γεροσκήπου.

2. Μετά από σχετική έρευνα διαπιστώθηκε ότι η πλησιέστερη τουριστική εγκατάσταση (ξενοδοχείο Παφιάνα) δεν ενοχλείται καθόλου από το εν λόγω Πεδίο Βολής και η γύρω περιοχή είναι ακατοίκητη χωρίς προοπτικές αξιοποίησης.

3. Σύμφωνα με τα πιο πάνω τα παράπονα της κοινότητας Κονιών θεωρούνται αβάσιμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 4 Σεπτεμβρίου 1985.

«Το θέμα της παραλαβής των σιτηρών από τις αποθήκες των Συνεργατικών Εταιρειών των χωριών από την Επιτροπή Σιτηρών είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε κάθε χρόνο.

Αυτές τις μέρες έχουμε εκτεθειμένα στην ύπαιθρο στις Επαρχίες Λάρνακας και Λευκωσίας πάνω από 25 χιλιάδες τόνους σιτηρά.

Τα σιτηρά αυτά σε περίπτωση βροχών διατρέχουν άμεσους κινδύνους καταστροφής με σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

Η ΣΕΔΥΣ καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την έγκαιρη παραλαβή των σιτηρών στα χωριά. Όμως η Επιτροπή Σιτηρών λόγω της έλλειψης επαρκών

χώρων και λόγω της ταυτόχρονης εισαγωγής σιτηρών από το εξωτερικό δεν μπορεί έγκαιρα να παραλάβει τα σιτηρά από τα χωριά και έτσι βρίσκονται εκτεθειμένα στην ύπαιθρο.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο και την Επιτροπή Σιτηρών:

1. Λαμβάνονται μέτρα για έγκαιρη παραλαβή των σιτηρών για να μη βρίσκονται εκτεθειμένα στην ύπαιθρο;
2. Για να μην παρουσιάζεται κάθε χρόνο το ίδιο πρόβλημα γίνονται προσπάθειες για εξασφάλιση επαρκών αποθηκευτικών χώρων;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη .

«1. Είναι γεγονός ότι σημαντικές ποσότητες κριθαριού ντόπιας παραγωγής μένουν εκτεθειμένες στο ύπαιθρο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες μέχρις ότου η Επιτροπή Σιτηρών κατορθώσει να τις παραλάβει στις αποθήκες της. Η καθυστέρηση που παρατηρείται, οφείλεται στην έλλειψη επαρκών αποθηκευτικών χώρων της Επιτροπής Σιτηρών. Η Επιτροπή δεν μπορεί να διαθέσει όλους τους αποθηκευτικούς της χώρους για το ντόπιο κριθάρι γιατί είναι απαραίτητο να διατηρεί στις αποθήκες της διάφορα εισαγόμενα σιτηρά που είναι αναγκαία σαν αποθέματα ασφαλείας, δηλαδή τρία είδη σιταριού, κριθάρι, σόργο και αραβόσιτο. Η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του χρόνου διατηρεί κατά μέσο όρο αποθέματα ασφαλείας γύρω στους 80,000 τόννους, αρκετά για την κατανάλωση δύο περίπου μηνών.

2. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος του αποθηκευτικού χώρου, η Επιτροπή Σιτηρών έχει πρόσφατα υποβάλει στο Υπουργείο Οικονομικών μελέτη για επέκταση του Σιλό Λεμεσού. Το θέμα αυτό μελετάται από το Υπουργείο μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Εν τω μεταξύ, και για τη μερική αντιμετώπιση του προβλήματος, το Υπουργείο Οικονομικών έχει εγκρίνει δαπάνη ύψους £40,000 για την κατασκευή από την Επιτροπή Σιτηρών υπαίθριου χώρου από μπετόν για την προσωρινή αποθήκευση 5,000 τόννων σιτηρών μετά το θερισμό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκονται οι μελέτες για μετατροπή της Σχολής Μιτσή σε Σχολή Ανώτερης Μόρφωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Από το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Σχολής Μιτσή ανετέθη σε ξένο εμπειρογνώμονα να μελετήσει τρόπους επιβίωσης της Σχολής και περαιτέρω ενίσχυσής της. Ο εμπειρογνώμονας υπέβαλε σχετική έκθεση στο Διαχειριστικό Συμβούλιο το Μάιο 1982.

Το θέμα της αξιοποίησης της Σχολής απασχολεί συνεχώς και το Υπουργείο Παιδείας.

Σχετικά, μεταξύ άλλων, προωθείται τροποποιημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αποβλέπει στην ενίσχυση της προετοιμασίας των μαθητών για εργοδότηση σε εμπορικές επιχειρήσεις ή και σπουδές και από το 1984/85 έχει εισαχθεί σύστημα φροντιστηριακών τάξεων για ενίσχυση της προετοιμασίας των μαθητών για διάφορες επαγγελματικές και άλλες εξετάσεις.

Το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Σχολής μελετά παράλληλα την επαναλειτουργία του οικοτροφείου, ώστε η Σχολή να εξυπηρετεί μαθητές από μια σχετικά μεγαλύτερη περιοχή γύρω από τη Λεμύθου. Καθιέρωσε επίσης τη χορήγηση υποτροφιών σε αποφοίτους της Σχολής για συνέχιση σπουδών στο εξωτερικό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση των δρόμων που συνδέουν τα χωριά 'Άγιος Κωνσταντίνος—Συκόπετρα—Παλαιχώρι και 'Άγιος Κωνσταντίνος—'Άγιος Παύλος.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση των δρόμων που συνδέουν τα χωριά 'Άγιος Κωνσταντίνος—Συκόπετρα—Παλαιχώρι και 'Άγιος Κωνσταντίνος—'Άγιος Παύλος σας πληροφορώ τα ακόλουθα. Οι πιο πάνω δρόμοι, που είναι τοπικής σημασίας, συντηρούνται τακτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση. Η ασφαλτόστρωσή τους δεν δικαιολογείται επί του παρόντος λόγω χαμηλής προτεραιότητας, η τακτική όμως συντήρησή τους θα συνεχισθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 17 Οκτωβρίου 1985.

«Για λύση του προβλήματος του πόσιμου νερού που αντιμετωπίζει το χωριό Ακρούντα έχει ανορυχθεί στις αρχές του χρόνου επιτυχής διάτρηση. Παραμένουν προς εκτέλεση η ανέγερση υδατοδεξαμενής σε ψηλότερο σημείο, η μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος, η εγκατάσταση τουρπίνας και οι διασωληνώσεις.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση των πιο πάνω έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού Ακρούντα έχει ετοιμασθεί σχέδιο που προβλέπει την αξιοποίηση γεώτρησης και την ανέγερση νέας υδατοδεξαμενής σε ψηλότερο σημείο του χωριού έναντι δαπάνης £45,000. Το σχέδιο, που εγκρίθηκε από τους οικοδεσπότες του χωριού πολύ πρόσφατα, θα προωθηθεί περαιτέρω.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 2 Ιανουαρίου 1986.

«Το έργο του Νότιου Αγωγού είναι ένα μεγάλο έργο που θα συμβάλει πολύπλευρα στην όλη κυπριακή οικονομία (πόσιμο νερό, άρδευση βασικών περιοχών). Το έργο ύστερα από διαβήματα των Αγροτικών Οργανώσεων και του αγροτικού κόσμου και της Βουλής θεωρήθηκε ως έργο υπερπροτεραιότητας και προωθείται προς την εκτέλεσή του.

Τώρα που το όλο έργο του Νότιου Αγωγού προωθείται θα πρέπει να προχωρήσουμε έγκαιρα στην προώθηση ορισμένων βασικών πλευρών για τους ορθούς τρόπους αξιοποίησης του όλου έργου του Νότιου Αγωγού.

Αυτά τα μέτρα που καθυστερεί η Κυβέρνηση είναι:—

- (α) Η ίδρυση Κεντρικής Αρχής Υδάτων ή Κεντρικού Φορέα για τα νερά και ο εκσυγχρονισμός της υδατικής νομοθεσίας.
- (β) Η ορθή κατανομή των νερών του Νότιου Αγωγού κατά κοινότητα.
- (γ) Η δίκαιη κατανομή των νερών κατά γεωργική οικογένεια.
- (δ) Ο ρόλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής που συστάθηκε για τη διαχείριση των νερών του Νότιου Αγωγού αξιοποιείται;

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

- (α) Πώς προωθεί η Κυβέρνηση τους ορθούς τρόπους αξιοποίησης των νερών του Νότιου Αγωγού;
- (β) Γιατί καθυστερεί η ίδρυση Αρχής Υδάτων και Κεντρικού Φορέα και ο εκσυγχρονισμός της υδατικής Νομοθεσίας;
- (γ) Λαμβάνονται μέτρα για να 'μαστε έτοιμοι για όλα τα στάδια της κατανομής του νερού μέχρι το τέλος του 1987;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«(α) **Ορθοί τρόποι αξιοποίησης των νερών του Νότιου Αγωγού.**

Με τη συμπλήρωση των προγραμματισθέντων έργων θα είναι δυνατή η αξιοποίηση των νερών του Νότιου Αγωγού για γεωργικούς και υδρευτικούς σκοπούς ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των σκοπών για τους οποίους ανελήφθη το όλο Έργο. Οι σκοποί αυτοί είναι σε πρώτο στάδιο η εξασφάλιση της επιβίωσης της γεωργικής δραστηριότητας στην περιοχή των Κοκκινοχωριών και αργότερα η άρδευση άλλων περιοχών και η ικανοποίηση των υδρευτικών αναγκών μεγάλου τμήματος της Κύπρου μέχρι τις αρχές του 21ου αιώνα.

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ανταποκρινόμενο σε αίτημα των γεωργών της περιοχής και των Αγροτικών Οργανώσεων για επέκταση του δικτύου διανομής νερού, προέβη πρόσφατα στις δέουσες αναπροσαρμογές και επεκτάσεις στις περιοχές που θα αρδεύονται ούτως ώστε όλες οι κοινότητες να εξυπηρετούνται κατά το δικαιότερο δυνατό τρόπο μέσα στα πλαίσια των οικονομικώς παρα-

δεκτών κριτηρίων και σε συνάρτηση με την υφιστάμενη αξιοποίηση της γεωργικής γης.

(β) **Κεντρικός φορέας**

Η ίδρυση Κεντρικού Φορέα για τα νερά είναι πολύπλοκο και πολύπλευρο θέμα πράγμα που επιβάλλει την προσεκτική και σε βάθος μελέτη του ώστε να επιλεγεί η καλύτερη δυνατή θεσμική λύση.

Η απαιτούμενη μελέτη θα ανατεθεί σε Οίκο Συμβούλων όπως προβλέπεται και από την σχετική συμφωνία δανείου με τη Διεθνή Τράπεζα. Έχει ήδη ολοκληρωθεί η διαδικασία για την προεπιλογή των Οίκων που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά για την μελέτη και αναμένεται ότι η επιλογή του Οίκου στον οποίο θα ανατεθεί η μελέτη θα γίνει μέχρι τον προσεχή Ιούνιο. Η υδατική νομοθεσία θα αναθεωρηθεί υπό το φως των εισηγήσεων που θα γίνουν στα πλαίσια της μελέτης.

(γ) **Ετοιμότητα για όλα τα στάδια κατανομής του νερού.**

Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε η διάθεση και κατανομή του νερού να γίνεται κατά το δικαιότερο δυνατό τρόπο. Για την επίτευξη του στόχου αυτού προωθείται η ίδρυση Αρδευτικών Τμημάτων σε κάθε περιοχή που θα αναλάβουν την τελική κατανομή του νερού.

Το χρονοδιάγραμμα για την κατασκευή του φράγματος του Κούρρη προβλέπει ότι οι εργασίες θα φθάσουν σε τέτοιο στάδιο που θα είναι δυνατή η συγκέντρωση νερού στο φράγμα το χειμώνα του 1987—88 και μεταφορά του στην περιοχή Κοκκινοχωριών για άρδευση. Αναφέρεται συναφώς ότι μέχρι τότε θα έχει επίσης συμπληρωθεί ένα σημαντικό μέρος του όλου αρδευτικού συστήματος. Ολόκληρο το σύστημα που θα καλύψει έκταση 67,000 σκαλών, σε σημαντικό τμήμα της οποίας θα εφαρμοσθεί αναδασμός, θα συμπληρωθεί περί το τέλος του 1989 — αρχές του 1990.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 3 Ιανουαρίου 1986.

«Μας υποβάλλονται καθημερινά από μέλη και στελέχη Συνεργατικών Ιδρυμάτων διάφορα παράπονα και ανησυχίες για την κατάσταση, τους κινδύνους και τις τρομακτικές συνέπειες της κακοδιαχείρισης που συνεχίζει να παρατηρείται στους βασικούς τομείς του Συνεργατικού Κινήματος, που τείνουν να το οδηγήσουν στην οικονομική χρεωκοπία και την καταστροφή του θεσμού του Συνεργατισμού με ανυπολόγιστες κακές συνέπειες σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων, της αγροτικής και της εθνικής μας οικονομίας.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής.

1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ.

Η Έκθεση των Ειδικών που τους ανατέθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 3.4.1980 έχει συμπληρωθεί και υποβλήθει στις 31 Οκτώβρη 1980.

Μεσολάβησαν πάνω από 5 χρόνια και η κατάσταση παραμένει αζεκαθάριστη.

Και ερωτούμε:

- (α) Πού προσκρούει και γιατί καθυστερεί η εκκαθάριση αυτών των εταιρειών;
- (β) Ποια η τελική οικονομική κατάσταση αυτών των Εταιρειών της κάθε μιας ξεχωριστά μετά το κλείσιμο και τη συμπλήρωση της εκκαθάρισης;
- (γ) Ποια τα δικαιώματα και ποιο το συνολικό κόστος των εκκαθαριστών για την κάθε Εταιρεία;

2. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ.

Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 18.807 και ημερομηνία 14.2.1980, διορίστηκαν ανεξάρτητοι οίκοι Ελεγκτών — εμπειρογνομόνων. Η Έκθεσή τους υποβλήθηκε από τον Οκτώβρη του 1980. Μεσολάβησαν και πάλιν πάνω από πέντε χρόνια, έγιναν κατά καιρούς Προεδρικές και Υπουργικές διακηρύξεις για οικονομική στήριξη της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας χωρίς όμως πρακτική εφαρμογή. Και ερωτούμε:

- (α) Πώς και πότε θα προχωρήσει η Κυβέρνηση στην υλοποίηση των υποσχέσεων της για οικονομική στήριξη της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας;
- (β) Πόσο είναι τώρα το κεφαλαιουχικό έλλειμμα της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας μετά το ξεκαθάρισμα των λογαριασμών και την εκκαθάριση των προβληματικών Συνεργατικών Εταιρειών;
- (γ) Έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν μέτρα για διασφάλιση των καταθέσεων των Σ.Π.Ε. και των άλλων Συνεργατικών των χωριών και των πόλεων και πώς τούτο θα επιτευχθεί;
- (δ) Πώς διασφαλίζεται η βιωσιμότητα της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας;

3. ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟ.

Από τις 6 Ιουνίου 1980, με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου διορίστηκε η Ερευνητική Επιτροπή για το Συνεργατισμό, η οποία τον Οκτώβρη του 1981 υπόβαλε την Έκθεση με τις εισηγήσεις για να εξυγιανθεί το Συνεργατικό Κίνημα. Πέρασαν πάνω από τέσσερα χρόνια από την υποβολή τους. Και ερωτούμε:

- (α) Γιατί καθυστερεί η εφαρμογή των εισηγήσεων της Ερευνητικής Επιτροπής για το Συνεργατισμό;
- (β) Γιατί καθυστερεί η έναρξη ισχύος του νόμου αριθμός 22 του 1985, περί Συνεργατικών Εταιρειών, που ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στις 29 του Μάρτη 1985;
- (γ) Γιατί καθυστερεί η κατάθεση των Νομοσχεδίων για τροποποίηση των θεσμών και των κανονισμών για την ελεγκτική υπηρεσία με βάση το Νέο Νόμο 22/85 περί Συνεργατικών Εταιρειών;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«1. Κεντρικές Συνεργατικές Βιομηχανίες (Κύπρου) Λτδ.

(α) Η κάποια καθυστέρηση στην εκκαθάριση των εν λόγω Συνεργατικών εταιρειών οφείλεται στη φύση και τον τύπο των περιουσιακών στοιχείων τα οποία

πρέπει να εκπονηθούν. Ως γνωστό πρόκειται περί βιομηχανικών μονάδων σχετικά μεγάλης αξίας για τις οποίες δεν υπάρχει αρκετό ενδιαφέρον και ζήτηση.

Υπάρχουν προσφορές από ξένους ενδιαφερομένους για τέσσερις μονάδες, επί των οποίων έχει ληφθεί απόφαση για την εκποίησή τους.

Αναφέρεται εν προκειμένω ότι από της 4ης Νοεμβρίου 1985 οι εκκαθαριστές αντικατεστάθησαν με νέους εκκαθαριστές, λειτουργούς του Γραφείου Συνεργατισμού. Εξαιρέση αποτελούν οι Συν. Κεντρικές Βιομηχανίες και η Συν. Εταιρεία Τουριστικών Επιχειρήσεων (TOURIST CO—OP.).

(β) Τελικά οικονομικά αποτελέσματα των εν λόγω εταιρειών θα γνωστούν όταν συμπληρωθεί η εκκαθάριση μιας εκάστης ξεχωριστά.

(γ) Τα δικαιώματα των εκκαθαριστών δεν καθορίστηκαν στους διορισμούς τους. Αφέθηκαν να καθοριστούν στο τέλος της εκκαθάρισεως. Κατά τον καθορισμό των δικαιωμάτων των εκκαθαριστών θα ληφθεί σαν βάση ο τρόπος που εφαρμόζεται από τον Επίσημο Παραλήπτη και Έφορο.

2. Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Ατδ.

(α) Η ερώτηση αυτή αφορά το Υπουργείο Οικονομικών και γενικότερα την Κυβέρνηση.

(β) Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ετοιμάζει αναθεωρημένους λογαριασμούς για καθορισμό του κεφαλαιουχικού της ελλείμματος. Ακριβές ποσό δεν μπορεί να καθοριστεί πριν την συμπλήρωση των εκκαθαρίσεων των μεγάλων Συνεργατικών Εταιρειών. Η σχετική ημερομηνία παίζει επίσης ρόλο για σκοπούς υπολογισμού τόκων.

Σαν ένδειξη δύναται να αναφερθεί ότι το κεφαλαιουχικό έλλειμμα της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας κατά την 31.12.1985 θα είναι της τάξης των £55 εκ.

(γ) Οι καταθέσεις των Σ.Π.Ε. προς την Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα θα διασφαλισθούν μόνο με την παραχώρηση στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα του Κυβερνητικού Subordinated Loan. Τούτο θα βοηθήσει στην αποκατάσταση της φερεγγυότητας και ρευστότητας της Σ.Κ. Τράπεζας.

(δ) Με την επικερδότητα εκ του Κυβερνητικού Subordinated Loan ως επίσης και από την επικερδότητα εκ των τραπεζικών και οικονομικών δραστηριοτήτων των διαφόρων τομέων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας.

3. Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής για το Συνεργατισμό.

(α) Ο Διοικητής/Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών έχει εφαρμόσει πλείστες των εισηγήσεων της Ερευνητικής Επιτροπής για το Συνεργατισμό. Συγκεκριμένα έχουν απομακρυνθεί από τις θέσεις τους οι διάφοροι επίτροποι και γραμματείς/διευθυντές, έχουν παυθεί οι επιτροπές των προβληματικών εταιρειών και στη θέση τους διορίστηκαν Συμβούλια Διευθυντών, οι προβληματικές εταιρείες έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση. Έχει επίσης ετοιμαστεί και προωθηθεί Τροποποιητικό Νομοσχέδιο περί Συνεργατικών Εταιρειών ως επίσης και Συνεργατικών θεσμών. Έχουν επίσης ληφθεί διάφορα άλλα διορθωτικά μέτρα.

(β) Ελπίζεται ότι η έναρξη ισχύος του Νόμου θα ορισθεί σύντομα. Η καθυστέρηση οφείλεται στο γεγονός ότι θεωρήθηκε σκόπιμο να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις του Νόμου Αρ. 22/85 για να σταλούν στη Βουλή μαζί με τους ετοιμασθέντες θεσμούς.

(γ) Το Γραφείο Συνεργατισμού έχει ετοιμάσει προσχέδιο Κανονισμών για την Ελεγκτική Υπηρεσία οι οποίοι θα τύχουν τελικής επεξεργασίας με τον Διευθυντή και την επιτροπή της ελεγκτικής υπηρεσίας μόλις συσταθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου πως η διασωλήνωση που παρέχει το πόσιμο νερό στο χωριό Μουτουλλά χρειάζεται αντικατάσταση, γιατί είναι πολύ παλιά και σε πολλά σημεία της κατεστραμμένη, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν σκοπεύει να προωθήσει την αντικατάσταση της παλιάς διασωλήνωσης, μιας κι έγινε ήδη η σχετική μελέτη από το Τμήμα Υδάτων και κοστολογήθηκε.

Με την ευκαιρία παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει να προσθέσει την πηγή 'Πικρομηλουθίου Γ'' στις διασωλήνώσεις που μεταφέρουν το πόσιμο νερό στην κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

(α) **Αντικατάσταση του υφιστάμενου παλαιού υδρευτικού δικτύου.**

Για τη γενική βελτίωση του παλαιού υδρευτικού δικτύου της κοινότητας, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου, ετοίμασε ανάλογο υδρευτικό σχέδιο η υλοποίηση του οποίου συνεπάγεται δαπάνη της τάξης των £45,250.

Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για τον καταρτισμό του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1986 εξετάσθηκε το ενδεχόμενο περίληψης και του έργου αυτού, πλην όμως με βάση την ιεράρχηση της προτεραιότητάς του μέσα στα όρια του συνολικού ποσού που θα διατίθετο για τέτοια έργα, δεν κατέστη τελικά δυνατό να περιληφθεί.

Υπό τις περιστάσεις, το έργο θα υποβληθεί ξανά για περίληψη στον Προϋπολογισμό του 1987.

(β) **Ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας από την πηγή 'Πικρομηλούδι Γ''.**

Παρόλο που η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Μουτουλλά κρίνεται σαν ικανοποιητική, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοίμασε, έπειτα από σχετική παράκληση του Προέδρου της Χωρικής Αρχής Μουτουλλά, σχέδιο αξιοποίησης της υπ. αρ. 166/84/85 επιτυχούς γεώτρησης, μέσω της οποίας θα επιδιωχθεί ενίσχυση της κοινοτικής υδατοπρομήθειας. Το Σχέδιο αυτό διαβιβάσθηκε ήδη στον Έπαρχο Λευκωσίας για σχετική έγκριση από την κοινότητα.

Αναφέρεται συναφώς ότι έχει κριθεί σκόπιμο όπως η πηγή 'Πικρομηλούδι Γ'' αφαιθεί προς το παρόν σε εφεδρία για να χρησιμοποιηθεί για ικανοποίηση αναγκών που προβλέπεται να παρουσιασθούν στο μέλλον σε κοινότητες της περιοχής και ιδιαίτερα στα χωριά του συμπλέγματος Βόρειας Πιτσιλιάς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 9 Ιανουαρίου 1986.

«Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο πώς μελετά να αντιμετωπίσει το σοβαρό πρόβλημα του αποθηκευτικού χώρου για την παραλαβή της ζιβανίας που βρίσκεται στα χέρια των αμπελουργών με κίνδυνο να καταστραφούν τα βαρέλια και να χαθεί το προϊόν λόγω του μακρού χρόνου που βρίσκεται σ' αυτά.

Η παραχώρηση στον κάθε παραγωγό χρηματικού ποσού έναντι της ποσότητας και αξίας της ζιβανίας είναι μεν ανακουφιστικό μέτρο, αλλά το πρόβλημα παραμένει άλυτο.

Γι' αυτό πιο συγκεκριμένα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- (α) Τι μέτρα παίρνει για την έγκαιρη παραλαβή της ζιβανίας και πότε θα ειδοποιηθούν οι αμπελουργοί ν' αρχίσουν την παράδοσή της στο ΣΑΠ;
- (β) Τι μέτρα παίρνει για τη διάθεση των χιλιάδων τόννων σπέρτου που βρίσκεται στους αποθηκευτικούς χώρους του ΣΑΠ;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Όπως είναι γνωστό, με την πίεση που εξασκήθηκε πάνω στις οιοβιομηχανίες από την Κυβέρνηση και το ΣΑΠ για την παραλαβή όλων των πλεονασμάτων σταφυλιών που παρέμειναν στην κατοχή των αμπελουργών προς το τέλος της εσοδείας, όλοι οι διαθέσιμοι αποθηκευτικοί χώροι των οιοβιομηχανιών χρησιμοποιήθηκαν για την παραλαβή των σταφυλιών.

Εξάλλου με τα αυξημένα αποθέματα οιοπνεύματος που έχουν ήδη συσσωρευθεί στις οιοβιομηχανίες και με την πρόσφατη απόφαση της Σοβιετικής Ένωσης να μην αγοράζει πλέον οινόπνευμα, δημιουργούνται πρόσθετες δυσκολίες για την εξεύρεση χώρου για την παραλαβή της ζιβανίας.

Ωστόσο ύστερα από έντονες προσπάθειες που κατέβαλε η Κυβέρνηση και το ΣΑΠ για την εξεύρεση κατάλληλου αποθηκευτικού χώρου για τη ζιβανία, έχει καταστεί δυνατή η εξασφάλιση μέρους του αναγκαίου χώρου και άρχισε ήδη η παραλαβή ζιβανίας από τις 17 Φεβρουαρίου, 1986. Παράλληλα συνεχίζονται οι προσπάθειες για την εξεύρεση πρόσθετων αποθηκευτικών χώρων που μπορούν να δημιουργηθούν στις οιοβιομηχανίες είτε με τη σταδιακή εξαγωγή οινικών προϊόντων είτε με την απόσταξη ή και συμπύκνωση τέτοιων προϊόντων. Διερευνώνται επίσης διάφορες πιθανότητες για την αξιοποίηση τυχόν υφιστάμενων αποθηκευτικών χώρων σε άλλες επιχειρήσεις.

Για τη διάθεση των αποθεμάτων του οιοπνεύματος γίνεται συστηματική και έντονη διερεύνηση όλων των πιθανοτήτων για τη διάθεσή του στο εξωτερικό. Παράλληλα όμως, σαν ύστατο μέτρο και σαν λύση ανάγκης μελετάται και η πιθανότητα για τη χρησιμοποίηση οιοπνεύματος σ' ανάμειξη με τη βενζίνη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Ιανουαρίου 1986.

«Υποβάλλεται η παράκληση για ενημέρωση του Σώματος αν δόθηκαν ή σκοπούνται να δοθούν οδηγίες στα κυβερνητικά τμήματα και στους ημικρατικούς

οργανισμούς για την καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας στα επίσημα έγγραφα τους καθώς και στη σχετική αλληλογραφία τους, όπως με ευχαρίστηση διαπιστώσαμε ότι πραγματοποιήθηκε πρόσφατα σε τμήμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Συναφώς υποβάλλεται η παράκληση για ενημέρωση του Σώματος, αν πάρθηκαν ή πρόκειται να παρθούν μέτρα για υποχρεωτική παράθεση και ελληνικών επιγραφών — στην Ελλάδα και σ' άλλες χώρες είναι υποχρεωτική η αναγραφή των επιγραφών στην επίσημη κρατική γλώσσα — πλάι στις ξενόγλωσσες, δεδομένου ότι από το κύμα των ξενόγλωσσων επιγραφών δίδεται εσφαλμένη εντύπωση στον ξένο επισκέπτη για την εθνική ταυτότητα αυτού του τόπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σε ό,τι αφορά το πρώτο σκέλος της Ερώτησης αναφέρεται ότι τόσο το Υπουργείο όσο και τα Τμήματα που υπάγονται σ' αυτό καθιέρωσαν μετά την Ανεξαρτησία το 1960 την Ελληνική γλώσσα στα διοικητικά, εκτελεστικά και άλλα έγγραφα καθώς και σε όλα τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά, τα καταστατικά εταιρειών και την αλληλογραφία εν γένει.

Σ' ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος της επερώτησης το θέμα που τίγεται είναι γενικό και δεν αφορά μόνο επωνυμίες που εγγράφονται με βάση διάφορους Νόμους που εφαρμόζει το Τμήμα Επίσημου Παραλήπτη και Εφόρου αλλά επεκτείνεται σε οποιαδήποτε επιγραφή. Οι περισσότερες επιγραφές δεν είναι απαραίτητο από το Νόμο να εγγραφούν διότι δεν είναι εμπορικές επωνυμίες. Πολλές επωνυμίες ή επιγραφές προέρχονται από ξένα εμπορικά σήματα όπως π.χ. Playboy, Mother Care, Seven up, κλπ. Επίσης είναι πολλές επωνυμίες ξένων ναυτιλιακών ή υπεράκτιων εταιρειών.

Πιστεύουμε ότι δεν θα ήταν σκόπιμο ή χρήσιμο να αναγράφονται και οι αντίστοιχες ελληνικές επιγραφές πλάι στις ξενόγλωσσες. Αυτό θα δημιουργούσε μεγάλες δυσκολίες, περιπλοκές και σύγχυση από λανθασμένες μεταφράσεις σε επωνυμίες εταιρειών, εμπορικών σημάτων, φαρμάκων και άλλων εμπορικών επιγραφών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Νίκο Μακρίδη και Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 17 Ιανουαρίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίσει και πότε θα επιδιρθώσει τους δρόμους μέσα στους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης Αυγόρου οι οποίοι χρήζουν άμεσου επιδιόρθωσης λόγω του ότι έγιναν πολύ επικίνδυνοι για την τροχαία κίνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Νίκου Μακρίδη και Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Σχετικά με την επιδιόρθωση των δρόμων στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης Αυγόρου, σας πληροφορώ ότι οι εργασίες επιδιορθώσεως των δρόμων στον εν

λόγω Συνοικισμού προγραμματίζονται να αρχίσουν σύντομα με τη διάθεση σε πρώτο στάδιο πιστώσεων ύψους £4,000 από το φετινό Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ. Πρόσθετες πιστώσεις για τον ίδιο σκοπό θα συμπεριληφθούν στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ του επόμενου χρόνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Παπαπέτρου και ληφθείσα στις 16 Ιανουαρίου 1986.

«Ομάδα εργατών/εργατριών από τον Καλοπαναγιώτη που μεταβαίνουν καθημερινά για εργασία στο χυμοποιείο της ΣΕΔΕΓΕΠ στον Αστρομερίτη αναγκαστικά χρησιμοποιούν το λεωφορείο του Καλοπαναγιώτη με αποτέλεσμα να φτάνουν στον τόπο δουλειάς με 1/2 ώρα καθυστέρηση και να τους αποκόπτεται από τον εργοδότη τους 1 ώρα από το ημερομίσθιό τους.

Οι πιο πάνω εργάτες/εργάτριες δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν άλλα λεωφορεία που διέρχονται από τον Καλοπαναγιώτη σε κατάλληλες για αυτούς ώρες έτσι που να φτάνουν στη δουλειά τους έγκαιρα, λόγω του ότι η Αρχή Αδειών απαγορεύει στα λεωφορεία αυτά να παραλαμβάνουν επιβάτες από τον Καλοπαναγιώτη.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την επίλυση του πιο πάνω προβλήματος που ψαλιδίζει το εισόδημα φτωχών βιοπαλαιστών;
2. Προτίθεται να τροποποιήσει τις σχετικές άδειες των λεωφορείων έτσι που ή η εκκίνηση του λεωφορείου Καλοπαναγιώτη να γίνεται πιο γρήγορα ή, αν αυτό δεν είναι δυνατόν να δοθεί στους πιο πάνω εργάτες/εργάτριες το δικαίωμα να χρησιμοποιούν άλλα λεωφορεία που περνούν από τον Καλοπαναγιώτη σε ώρες κατάλληλες, για την έγκαιρη προσέλευσή τους στη δουλειά τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Παπαπέτρου.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει διερευνήσει το θέμα της μεταφοράς των εργατών/εργατριών από τον Καλοπαναγιώτη στο χυμοποιείο της ΣΕΔΕΓΕΠ στον Αστρομερίτη και διαπίστωσε πως οι εργάτες αυτοί είναι μόνο τρεις και προσέρχονται στον τόπο εργασίας τους στις 7.30 π.μ. Απαιτείται, όμως, πρόσθετο διάστημα 10 λεπτών περίπου για την ετοιμασία των εργατών (αλλαγή ενδυμάτων, κλπ.), με συνέπεια να μην είναι σε θέση οι εργάτες αυτοί να αρχίσουν έγκαιρα την εργασία τους στις 7.30 π.μ.

2. Ενόψει των πιο πάνω, το Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών κάλεσε τον λεωφορειούχο του χωριού Καλοπαναγιώτη που εξυπηρετεί τους εργάτες αυτούς, δυνάμει αδειάς που του χορηγήθηκε από την Αρχή Αδειών, και του υπέδειξε πως θα πρέπει οι εν λόγω εργάτες να μεταφέρονται στον τόπο εργασίας τους το αργότερο μέχρι τις 7.15 π.μ. ώστε να τους παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος για να αρχίζουν εργασία στις 7.30 π.μ. Παρά το γεγονός πως ο εν λόγω λεωφορειούχος υποσχέθηκε πως θα συμμορφωθεί με την υπόδειξη του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών, εντούτοις από σχετική έρευνα φάνηκε πως αυτός εξακολουθούσε να μην τηρεί το ωράριο που του υποδείχθηκε.

3. Μετά από τη διαπίστωση αυτή, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων παρέπεμψε το θέμα στην Αρχή Αδειών με την εισήγηση να μελετήσει, σαν θέμα προτεραιότητας, τη δυνατότητα τροποποίησης των αδειών οδικής χρήσεως των άλλων λεωφορείων της περιοχής Μαραθάσας ώστε να εξυπηρετούνται οι εν λόγω εργάτες και να εξασφαλίζεται η έγκαιρη προσέλευση στην εργασία τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Κοφίνου οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα μεταξύ των οποίων τα πιο κάτω:—

- (1) Στα σπίτια των Συνοικισμών Αυτοστέγασης λόγω ακαταλληλότητας του υπεδάφους όπου κτίστηκαν, παρουσιάζονται ρωγμές τόσο στους τοίχους όσο και στο δάπεδο (μόνωση πλάκας) με αποτέλεσμα να χρήζουν άμεσης επιδιόρθωσης.
- (2) Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες ένεκα χαμηλής ποιότητας καταστράφηκαν εντελώς.
- (3) Οι δρόμοι που οδηγούν προς την κτηνοτροφική περιοχή καταστράφηκαν και έγιναν αδιάβατοι.
- (4) Ενώ στα γύρω χωριά παραχωρείται νερό για την αρδεύσιμη γη, στο χωριό Κοφίνου δεν παραχωρείται.
- (5) Δικαιότερη διανομή των γεωργικών κλήρων στους πρόσφυγες δικαιούχους.

Για τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Υπάρχει πρόθεση και πότε θα επιδιορθωθούν τόσο οι ρωγμές στους τοίχους όσο και στο δάπεδο αφού η ευθύνη δεν τους βαρύνει και επειδή για το δεύτερο η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας αρνείται και καλεί τους πάσχοντες αιτητές να τις επιδιορθώσουν με δικά τους έξοδα;
- (β) Υπάρχει πρόθεση και πότε για αντικατάσταση των θερμοσίφωνων;
- (γ) Πότε θα επιδιορθωθούν οι δρόμοι που οδηγούν προς την κτηνοτροφική περιοχή και επιστρωθούν με αμμοτσιάκκιλο για να διατηρούνται περισσότερο και να μην είναι αδιάβατοι το χειμώνα;
- (δ) Υπάρχει σχέδιο για παραχώρηση νερού και για την αρδεύσιμη γη της Κοφίνου, και
- (ε) πώς θα λυθεί το συνεχές πρόβλημα με τη διανομή των γεωργικών κλήρων;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

«Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει σχέδιο για την παροχή νερού για άρδευση στην περιοχή της Κοφίνου από το έργο Βασιλικού—Πεντάσχοινου, Φράγμα Διπόταμου, γιατί βασικά δεν υπάρχει περίσσειμα νερού για την άρδευση

οποιασδήποτε νέας περιοχής. Το νερό του φράγματος Διπόταμου διατίθεται κυρίως για την υδατοπρομήθεια της περιοχής Λευκωσίας και για την άρδευση περιορισμένης έκτασης μέσα στην κοιλάδα του ποταμού Πεντάσχεινου, δηλ. μιας μικρής περιοχής στη Σκαρίνου και μιας άλλης στον 'Αγιο Θεόδωρο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Φάντη και ληφθείσα στις 28 Ιανουαρίου 1986.

«Στη διάρκεια του περασμένου χρόνου ενέγραφα στη Βουλή θέμα για τα σκάνδαλα και τις ατασθαλίες που διαπράχθηκαν στο χώρο των δραστηριοτήτων του εθνικού μας αερομεταφορέα, των Κυπριακών Αερογραμμών, από μέλη του προηγούμενου διοικητικού του συμβουλίου και συγκεκριμένα της εκτελεστικής του επιτροπής.

Κατά τη συζήτηση του θέματος κατατέθηκαν πληθώρα στοιχείων που μαρτυρούν με τον πιο αδιάφυστο τρόπο για τη διάπραξη ατασθαλιών, παράνομων πράξεων, αυθαιρεσιών και για κακή και μη χρηστή διοίκηση και διαχείριση των υποθέσεων των Κυπριακών Αερογραμμών από το προηγούμενο διοικητικό τους συμβούλιο.

Με βάση όσα αναφέρονται πιο πάνω, ερωτάται η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων σε πιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία διερεύνησης των πιο πάνω καταγγελιών, γεγονός άλλωστε το οποίο έχει απαιτηθεί από όλες τις πτέρυγες της προηγούμενης Βουλής.

Ερωτάται επίσης η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσουν τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία επιβολής ποινικών κυρώσεων εναντίον των μελών του προηγούμενου διοικητικού συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών που αποδεδειγμένα ενέχονται στη διάπραξη ατασθαλιών και σκανδάλων κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, και ειδικά όσον αφορά τον πρώην Γενικό Διευθυντή, ποιες ενέργειες και διαβήματα κάμνει η Κυβέρνηση για την παρουσίασή του ενώπιον του Δικαστηρίου».

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Φάντη.

«Όπως αναφέρθηκε σε παρόμοια Ερώτηση προ διετίας η Έκθεση των Επιθεωρητών που διορίστηκαν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1982, συμπληρώθηκε στις 19 Απριλίου, 1984 και υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του αρ. 24.572 και ημερομηνία 24 Μαΐου, 1984, παρέπεμψε την περαιτέρω μελέτη των Εκθέσεων των Επιθεωρητών στη Γενική Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το άρθρο 163 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113.

Η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με σημείωμα ημερομηνίας 29 Μαΐου, 1984 αποφάνθηκε ότι με βάση την εν λόγω έκθεση δικαιολογείται η διεξαγωγή αστυνομικών ανακρίσεων για πιθανή διάπραξη ορισμένων ποινικών

αδικημάτων από τον πρώην Γενικό Διευθυντή των Κυπριακών Αερογραμμών κ. Ευδόκιο Σάββα, όπως λεπτομερώς αναφέρεται στο εν λόγω σημείωμα.

Οι αστυνομικές ανακρίσεις συμπληρώθηκαν στις 3 Δεκεμβρίου, 1984 και υποβλήθηκε ο φάκελος των ανακρίσεων στη Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με σημείωμα του Αρχηγού της Αστυνομίας της ίδιας ημερομηνίας.

Στις 10 Δεκεμβρίου, 1984 η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας αποφάνθηκε ότι δικαιολογείται ποινική δίωξη του κατηγορουμένου Ευδόκιου Σάββα για ορισμένα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται λεπτομερώς στο σχετικό σημείωμα του αστυνομικού φακέλου της υπόθεσης με την ίδια ημερομηνία και έδωσε οδηγίες για τη λήψη αναγκαίων δικαστικών και άλλων νομικών μέτρων για την έκδοση του κατηγορουμένου ο οποίος βρισκόταν στο εξωτερικό.

Στη συνέχεια έγιναν και γίνονται προσπάθειες για εντοπισμό του εν λόγω προσώπου. Παράλληλα εξασφαλίστηκε δικαστικό ένταλμα συλλήψεως και ζητήθηκε η συνεργασία της Interpol επί του προκειμένου. Έχει ήδη ζητηθεί η έκδοση του κ. Σάββα από τις Αμερικανικές Αρχές όπου έχει εντοπισθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 30 Ιανουαρίου 1986.

«Η Κυβέρνηση από το 1981 υποσχέθηκε πως θα προχωρούσε στη δημιουργία περιφερειακών οινοποιείων στα πλαίσια προσπάθειας για λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Αργότερα η Κυβέρνηση δήλωσε πως η εξαγγελία αυτή αφορούσε πρόθεσή της να δανειοδοτήσει τις οινοβιομηχανίες στη δημιουργία των οινοποιείων οι οποίες όμως επέδειξαν απροθυμία.

Επειδή το θέμα παραμένει μετέωρο εδώ και χρόνια και επειδή η δημιουργία των περιφερειακών οινοποιείων αποτελεί σταθερό και μόνιμο αίτημα των αμπελουργών μας η ικανοποίηση του οποίου θα βοηθήσει σημαντικά στην αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα για τις προθέσεις της Κυβέρνησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με το θέμα των περιφερειακών οινοποιείων και τις προθέσεις της Κυβέρνησης για το θέμα αυτό επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε τα πιο κάτω:—

Είναι γεγονός ότι από το 1981 η Κυβέρνηση στα πλαίσια της πολιτικής της για απάμβλυνση του αμπελουργικού προβλήματος, έθεσε σαν στόχο την ίδρυση περιφερειακών οινοποιείων στις κυριότερες αμπελουργικές περιοχές των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου.

Η δημιουργία των οινοποιείων αυτών θα συνδυάζετο με την προώθηση νέων ποικιλιών σταφυλιών και οινοποίησή τους στις περιοχές που θα επιλέγοντο έτσι που να μπορούν να διεκδικούν την ονομασία γεωγραφικής προέλευσης (appellation of origin) πράγμα που πιστεύεται θα διευκόλυνε τη διάθεσή τους στις αγορές του εξωτερικού.

Για την υλοποίηση του στόχου αυτού η Κυβέρνηση περιέλαβε στο Σχέδιο Παραγωγής και Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών πρόνοια για την ίδρυση και

εξοπλισμό τριών περιφερειακών οινοποιείων, δυναμικότητας 3 εκ. οκάδων σταφυλιών το καθένα, συνολικού κόστους £972,000. Σημειώνεται ότι η περίοδος εφαρμογής του Σχεδίου ήταν τετραετής, από το 1982 μέχρι τέλος του 1985.

Η Κυβέρνηση ανακοίνωσε στις 30.4.1982 Σχέδιο Δανειοδότησης για την ίδρυση περιφερειακών οινοποιείων, δίνοντας προτεραιότητα στις υφιστάμενες οινοβιομηχανίες, που θα είχαν πρόθεση σύμπραξης με τους αμπελουργούς των περιοχών οι οποίες είχαν επιλεγεί και εξαγγελθεί από την Κυβέρνηση και θα υπέβαλλαν σχετική τεχνοοικονομική μελέτη. Η δανειοδότηση θα κάλυπτε το 75% του συνολικού κόστους με βάση το επιτόκιο και τους άλλους όρους που συμφωνήθηκαν με τη Διεθνή Τράπεζα η οποία χρηματοδοτούσε το Σχέδιο Φρούτων και Λαχανικών κατά 43%. Πρέπει να σημειωθεί ότι από το Σχέδιο Δανειοδότησης δεν αποκλείονται άλλοι οργανισμοί ή ιδιώτες οι οποίοι φυσικά θα έπρεπε να υποβάλουν σχετική τεχνοοικονομική μελέτη και να εγκριθεί η αίτησή τους από την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή που χειρίζεται το θέμα των περιφερειακών οινοποιείων. Θα πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι δεν ήταν στόχος της Κυβέρνησης να αναλάβει η ίδια την ίδρυση περιφερειακών οινοποιείων.

Η Κυβέρνηση προσπάθησε με την παροχή κινήτρων να ενθαρρύνει τον ιδιωτικό τομέα να αναλάβει τις απαιτούμενες επενδυτικές πρωτοβουλίες.

Δυστυχώς το ενδιαφέρον για ίδρυση περιφερειακών οινοποιείων ήταν μειωμένο. Συγκεκριμένα από τις οινοβιομηχανίες μόνο η ΚΕΟ και η ΛΟΕΛ υπέβαλαν αιτήσεις και σχετικές τεχνοοικονομικές μελέτες για ίδρυση οινοποιείων στην Πιτσιλιά και το Βουνί αντιστοίχως. Η ΚΕΟ ωστόσο άλλαξε τα αρχικά σχέδιά της η δε ΛΟΕΛ πρόχώρησε και εξασφάλισε με Κυβερνητική Εγγύηση δάνειο από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ύψους £270,000. Τελικά όμως και η ΛΟΕΛ μας γνωστοποίησε κατά το τέλος του 1985 ότι για διάφορους λόγους δεν προτίθεται να προχωρήσει με την υλοποίηση των σχεδίων της για ανέγερση περιφερειακού οινοποιείου στο Βουνί, τουλάχιστο στο παρόν στάδιο.

Οι λόγοι της γενικής απροθυμίας των οινοβιομηχανιών να προχωρήσουν στην υλοποίηση του στόχου της Κυβέρνησης για τη δημιουργία νέων περιφερειακών οινοποιείων φαίνεται να είναι κυρίως οι τεράστιες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην εμπορία και διάθεση των οινικών προϊόντων στο εξωτερικό. Είναι όμως αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι οινοβιομηχανίες τα τελευταία χρόνια στην προσπάθειά τους να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων τους, επένδυσαν σημαντικά κεφάλαια για επέκταση ή βελτίωση των αποθηκευτικών τους χώρων και αγορά του αναγκαίου τεχνικού εξοπλισμού στα υφιστάμενα εργοστάσιά τους.

Η πολιτική της Κυβέρνησης σήμερα εξακολουθεί να ευνοεί και με διάφορους τρόπους να ενθαρρύνει τη δημιουργία περιφερειακών οινοποιείων που θα επεξεργάζονται νέες ποικιλίες σταφυλιών και θα μπορούν να διεκδικούν, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ονόματα γεωργικής προέλευσης. Η εφαρμογή όμως της πολιτικής αυτής εξαρτάται από το ενδιαφέρον που θα επιδειχθεί από τις οινοβιομηχανίες ή άλλους οργανισμούς και ιδιώτες. Στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, η Κυβέρνηση έχει επιχορηγήσει κατά 75% το κόστος σχετικής τεχνοοικονομικής μελέτης που ανέλαβε στα τέλη του 1985 Κυπριακός οίκος μελετών για λογαριασμό της κοινότητας Αγρού, η οποία επιδεικνύει ζωηρό ενδιαφέρον για ίδρυση οινοποιείου στην περιοχή τους. Επίσης τελευταία έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο μας άλλες δύο αιτήσεις για μικρά περιφερειακά οινοποιεία οι οποίες εξετάζονται.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 30 Ιανουαρίου 1986.

«Στα πλαίσια εγκατάστασης σωλήνων για παροχή νερού από μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου σε γη της κοινότητας Αναρίτας προκλήθηκαν σημαντικές ζημιές στους αγροτικούς δρόμους της κοινότητας.

Πότε οι ζημιές αυτές θα αποκατασταθούν για να μπορούν οι αγρότες να έχουν πρόσβαση στα κτήματά τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Από επιτόπια έρευνα που έκαμε κλιμάκιο που απαρτιζετο από τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Πάφου, τον υπεύθυνο μηχανικό του Μεγάλου Αρδευτικού Έργου Πάφου και τον Αρχιεπιστάτη Χωρικών Οδών της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, έγιναν οι πιο κάτω διαπιστώσεις:

- (i) Δεν παρατηρήθηκε οποιαδήποτε ζημιά στους αγροτικούς δρόμους της περιοχής που να οφείλεται στην κατασκευή του αρδευτικού δικτύου.
- (ii) Από σύγκριση που έγινε μεταξύ των αγροτικών δρόμων που χρησιμοποιήθηκαν από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατά την κατασκευή του αρδευτικού δικτύου και των υπόλοιπων αγροτικών δρόμων της περιοχής διαφάνηκε πως οι πρώτοι βρίσκονται σε καλύτερη κατάσταση. Τούτο οφείλεται στο ότι τα περισσεύματα των χωμάτων εκσκαφής για την τοποθέτηση των αγωγών χρησιμοποιήθηκαν για τη βελτίωση των δρόμων αυτών.
- (iii) Οι αγροτικοί δρόμοι στην περιοχή του αρδευτικού δικτύου βρίσκονται σε χρησιμοποιήσιμη κατάσταση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 5 Φεβρουαρίου 1986.

«Τα παιδιά των προσφύγων που γεννήθηκαν μετά το 1974 εγγράφονται στα ληξιαρχικά βιβλία της επαρχίας όπου γεννήθηκαν.

Στο πιστοποιητικό γεννήσεως που τους εκδίδεται αναγράφεται μόνο ο τόπος γεννήσεώς τους ενώ θα μπορούσε και πρέπει να αναγράφεται και ο τόπος καταγωγής της οικογενείας τους, δηλαδή της επαρχίας όπου έχουν τις ρίζες οι γονείς τους.

Σταδιακά θα εγερθεί το ερώτημα σε ποια περιφέρεια θα ασκούν τα πολιτικά τους δικαιώματα τα παιδιά αυτά που θα είναι οι αυριανοί ψηφοφόροι. Αν αφηθεί το θέμα στη διάβρωση του χρόνου και το αδιέξοδο στο Κυπριακό παραταθεί, η πολιτική οντότητα των κατεχόμενων επαρχιών μας σταδιακά θα εξαφανισθεί.

Οι πρόσφυγες όλων των Επαρχιών διακαώς επιθυμούν να διατηρήσουν τις ρίζες τους και να τις παραδώσουν στα παιδιά τους για να τις συντηρούν μαζί με τον πόθο τους για επιστροφή στα σπίτια τους. Η άσκηση από τα παιδιά των

προσφύγων του εκλογικού τους δικαιώματος υπέρ της Επαρχίας από την οποία κατάγονται αποτελεί δεσμό ακατάλυτο και άρρηκτο.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο έχει μελετήσει το πρόβλημα αυτό και αν σκοπεύει να καταθέσει και τότε νομοσχέδιο στη Βουλή που να το ρυθμίζει.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Σχετικά με την καταχώρηση στα πιστοποιητικά γεννήσεως παιδιών των προσφύγων που γεννήθηκαν μετά την Τουρκική εισβολή του 1974, στοιχείων αναφορικά με τον τόπο καταγωγής της οικογένειάς τους, σας πληροφορώ τα ακόλουθα.

Το θέμα διατήρησης της προσφυγικής οντότητας των εκτοπισθέντων απασχόλησε από καιρό το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο απεφάσισε ήδη τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για αντιμετώπισή του. Συναφώς αναφέρεται ότι για το σκοπό αυτό άρχισε από το Μάρτιο του 1984 ο καταρτισμός Κεντρικού Μητρώου Προσφύγων, ενώ παράλληλα κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων νέοι Κανονισμοί περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων οι οποίοι συζητούνται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και με βάση τους οποίους ελπίζεται ότι θα ρυθμίζεται το θέμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Σαν αποτέλεσμα της σταθερής ανάπτυξης και της ανάλογης πληθυσμιακής αύξησης της κομόπολης Ύψωνα, έχει διαπιστωθεί από καιρού η ανάγκη για ανέγερση νέων σχολικών κτιρίων για στέγαση των μαθητών στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Ήδη το πρόβλημα έγινε οξύ και θα γίνεται οξύτερο στα επόμενα χρόνια, αφού φέτος υπάρχουν 15 τμήματα μαθητών που στεγάζονται σε 8 διδακτικές αίθουσες, ενώ την προσεχή σχολική χρονιά προβλέπεται πως τα τμήματα θα αυξηθούν σε 17.

Στα διαβήματα διάφορων παραγόντων της κομόπολης, η Κυβέρνηση υποσχέθηκε πως η ανέγερση των αναγκαίων κτιρίων θα άρχιζε το 1984. Έκτοτε και παρά το γεγονός ότι τόσο ο χώρος όσο και οι μελέτες για εκτέλεση του έργου έχουν επιλεγεί και ολοκληρωθεί, η Κυβέρνηση για άγνωστους λόγους δεν έχει αρχίσει ούτε και υπάρχουν ενδείξεις πότε προτίθεται να εκτελέσει το έργο. Ας σημειωθεί πως η κοινότητα Ύψωνα, στην προσπάθειά της να συμβάλει στη λύση του προβλήματος, έχει συνάψει το 1984 δάνειο ύψους £40,000.

Ύστερα από τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Πότε προγραμματίζει την έναρξη εκτέλεσης και πότε την αποπεράτωση του έργου;
- (β) Πώς προτίθεται να λύσει το υφιστάμενο πρόβλημα στο μεσοδιάστημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Η ανέγερση σχολικού κτιρίου στον Ύψωνα, σε χώρο που έχει ήδη εξευρεθεί, θα αρχίσει μέσα στο 1986.

Θα ζητηθούν προσφορές μέσα στο Μάρτη και το όλο έργο, που υπολογίζεται να στοιχίσει περίπου £90,000.—, θα συμπληρωθεί ως το Σεπτέμβρη του 1987.

Το πρόβλημα της στέγασης των 15 τμημάτων που λειτουργούν φέτος έχει αντιμετωπισθεί ως ακολούθως:—

- 8 τμήματα στεγάζονται σε κανονικές αίθουσες διδασκαλίας,
- 2 τμήματα στεγάζονται στην αίθουσα οικοκυρικών που μοιράστηκε σε δυο δωμάτια,
- 2 τμήματα στεγάζονται σε λυόμενες αίθουσες στην αυλή του σχολείου,
- 2 τμήματα στεγάζονται σε άλλους χώρους του σχολείου που διαμορφώθηκαν κατάλληλα,
- 1 τμήμα στεγάζεται σε ενοικιαζόμενη αίθουσα.

15

Κατά την προσεχή σχολική χρονιά τα τμήματα προβλέπεται ότι θ' αυξηθούν σε 16, οπότε θα χρειαστεί να ενοικιασθεί και δεύτερη αίθουσα ή να τοποθετηθεί τρίτη λυόμενη στην αυλή του σχολείου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 7 Φεβρουαρίου 1986.

«Πολλές φορές έχει δηλωθεί από την Κυβέρνηση ότι μελετάται ή ετοιμάζεται νομοθεσία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου, χωρίς μέχρι σήμερα να υλοποιηθούν αυτές οι υποσχέσεις.

Μας υποβάλλονται συχνά δικαιολογημένα παράπονα από προσφυγικές οικογένειες της Επαρχίας Κερύνειας και άλλων προσφυγοποιημένων περιοχών, ότι για να πάρουν άδεια γάμου για τα παιδιά τους υποβάλλονται σε πολλές οικονομικές υποχρεώσεις, δυσκολίες και ταλαιπωρίες.

Συγκεκριμένα ισχυρίζονται ότι η Μητρόπολη της Κερύνειας, πριν την προσφυγοποίηση, ζητούσε δικαίωμα για άδεια γάμου 2—3 λίρες, ενώ τώρα ζητούν £25. και άνω. Επιπλέον είναι υποχρεωμένοι οι πρόσφυγες νέοι και νέες να πάρουν ανάλογα πιστοποιητικά από τον ιερέα της κοινότητας, ή της ενορίας που γεννήθηκαν, και από τον ιερέα της κοινότητας που διαμένουν και να πληρώσουν για το κάθε ένα ποσό £10 και άνω, και περιπλέον τα ποσά που θα πληρωθούν στην εκκλησία που θα γίνει ο γάμος.

Ακόμα και για προσφυγικές οικογένειες πολυτέκνων, που έγινε εξαγγελία της Αρχιεπισκοπής ότι θα δίδονται αυτά τα πιστοποιητικά δωρεάν, όταν αποταθούν τους υποχρεώνουν να πληρώσουν τα ίδια ή παραπλήσια ποσά.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής:—

1. Εάν πράγματι έγινε ή πρόκειται να γίνει μελέτη για νομοθετική ρύθμιση και εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου.

2. Εάν και πότε προγραμματίζεται η ετοιμασία και κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή».

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου κατά τη συνεδρία του στις 4 Φεβρουαρίου, 1983, αποφασίστηκε η σύσταση ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής υπό την προεδρία του Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Λουκή Σαββίδη για μελέτη του Οικογενειακού Δικαίου και την υποβολή εισηγήσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο για εκσυγχρονισμό του.

Στην Επιτροπή συμμετέχουν δικαστικοί, δικηγόροι, εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Εργασίας, της Γενικού Εισαγγελέα, και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

Η Επιτροπή η οποία συνέρχεται σε τακτικές συνεδρίες τα απογεύματα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει επιτελέσει μέχρι σήμερα ένα αξιόλογο έργο· έχει ολοκληρώσει εισηγήσεις για εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την υιοθεσία και σχετικό νομοσχέδιο που θα υποβάλει στο Υπουργικό Συμβούλιο. Έχει ολοκληρώσει τις εργασίες της για τα παιδιά που γεννήθηκαν χωρίς γάμο, το θεσμό της συγγενείας και τη νομική υπόσταση των παιδιών.

Ειδική υπεπιτροπή συνεχίζει τη μελέτη του θέματος των προσωπικών και περιουσιακών σχέσεων των συζύγων για να υποβάλει εισηγήσεις στην Επιτροπή.

Άλλη υπεπιτροπή έχει σχεδόν συμπληρώσει την εργασία της για θέματα που αφορούν τις σχέσεις γονιών και παιδιών.

Το θέμα είναι ευρύτατο και πολύπλοκο και η μελέτη του και η διαμόρφωση των εισηγήσεων της επιτροπής θα απαιτήσουν χρόνο που δύσκολα μπορεί να προσδιοριστεί. Σημειούται εν προκειμένω ότι η επιτροπή προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες χωρίς αμοιβή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 8 Φεβρουαρίου 1986.

«Το λαθρεμπόριο που διεξάγεται μέσω της Πύλας και που σύμφωνα με πληροφορίες καθοδηγείται και μεθοδεύεται από το ψευδοκράτος Ντενκτάς παίρνει καθημερινά ευρύτατες διαστάσεις και πλήττει την εθνική μας αξιοπρέπεια με καταστροφικά αποτελέσματα τόσο για την οικονομία του τόπου όσο και για τον αντικατοχικό αγώνα του λαού μας. Συνταρακτικά στοιχεία που δημοσίευσε η εφημερίδα 'ΤΑ ΝΕΑ' αποκαλύπτουν ότι εκατομμύρια λίρες κάθε χρόνο καταλήγουν στα χέρια του ψευδοκράτους.

Ενόψει των πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Είναι σε γνώση της Κυβέρνησης η διεξαγωγή του λαθρεμπορίου με επίκεντρο την Πύλα και τις γύρω περιοχές; Είναι γνωστή η έκτασή του και ποια μέτρα λαμβάνονται για την καταστολή και πρόληψή του;
2. Έγινε ή γίνεται οποιαδήποτε προσπάθεια διαφώτισης του λαού μας όσο αφορά τις καταστρεπτικές συνέπειές του για την Κυπριακή

Δημοκρατία και την εθνική μας υπόθεση και πώς σκοπεύουν οι αρμόδιοι να αντιμετωπίσουν την όλη κατάσταση;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Είναι γεγονός ότι λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης που επικρατεί στην Πύλα, δημιουργήθηκαν συνθήκες που ευνοούν κάποια περιθώρια για διεξαγωγή σε περιορισμένο βαθμό λαθρεμπορίου αδασολόγητων ειδών από τα κατεχόμενα προς τις ελεύθερες περιοχές. Τόσο η Αστυνομία όσο και οι Τελωνειακές Αρχές παίρνουν τα αναγκαία μέτρα για παρεμπόδιση, και, ει δυνατό, πλήρη εξάλειψη του φαινομένου αυτού, ήδη δε, όπως είναι γνωστό, αρκετά πρόσωπα έχουν προσαχθεί στο Δικαστήριο ή παραπέμφθηκαν στις Τελωνειακές Αρχές για τις ανάλογες κυρώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 11 Φεβρουαρίου 1986.

«Η Μελισσοκομία αποτελεί ένα αναπτυσσόμενο και βασικό κλάδο της οικονομίας μας.

Απασχολεί σήμερα περί τις 4 χιλιάδες οικογένειες και μας δίνει ένα εισόδημα κάθε χρόνο γύρω στα 2 εκατομμύρια λίρες με πιθανή αύξηση στα 3 εκατομμύρια λίρες.

Η Μελισσοκομία έχει πιθανότητες να αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό όταν υπάρξει μεγαλύτερη κρατική βοήθεια και προστασία.

Σήμερα όμως αντιμετωπίζει μερικά οξυμμένα προβλήματα η Μελισσοκομία.

Το κύριο πρόβλημα είναι η εισαγωγή στην Κύπρο μελιού από το εξωτερικό και η συσκευασία του στην Κύπρο και τελικά η επανεξαγωγή του.

Για 5 χρόνια (1980—1985) εισήχθησαν στην Κύπρο από το εξωτερικό 6 χιλιάδες τόννοι μέλι το οποίο έχει συσκευαστεί και επανεξαχθεί από την Κύπρο.

Υπάρχουν πληροφορίες ότι εισαγόμενο από το εξωτερικό μέλι διοχετεύεται και στην εσωτερική αγορά. Αυτό είναι σκάνδαλο.

Γιατί σήμερα παράγουμε στην Κύπρο γύρω στους 400 τόννους μέλι που όχι μόνο αρκεί την εσωτερική αγορά, αλλά έχουμε και περίσσευμα περί τους 50 τόννους.

Υπάρχει επίσης η χρησιμοποίηση τοξικών γεωργικών φαρμάκων που προκαλούν σοβαρές καταστροφές στα μελίσσια.

Επίσης παρουσιάζεται η έλλειψη σχετικής νομοθεσίας για την προστασία των μελισσοκόμων.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:—

1. Διερευνάται το σοβαρό πρόβλημα της εισαγωγής από το εξωτερικό και συσκευασίας μελιού στην Κύπρο;
2. Μελετά η Κυβέρνηση την απαγόρευση της εισαγωγής εξωτερικού μελιού όταν στην Κύπρο έχουμε περισσεύματα;
3. Μελετάται η απαγόρευση χρησιμοποίησης τοξικών και δηλητηριωδών φαρμάκων που καταστρέφουν τις μέλισσες;
4. Προετοιμάζεται νομοθεσία για προστασία των μελισσοκόμων;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το μέλι εισάγεται μόνο για επανεξαγωγή και καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας του βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο τόσο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων όσο και του Τμήματος Τελωνείων. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ελέγχει μόνο κατά πόσο το εισαγόμενο μέλι είναι γνήσιο και παραμένει γνήσιο κατά την επανεξαγωγή. Τούτο εξακριβώνεται με την αποστολή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων στο Κρατικό Χημείο για ανάλυση.

Η βιομηχανία εισαγόμενου μελιού για επανεξαγωγή ουδόλως επηρεάζει την επιτόπια παραγωγή. Αντίθετα αρκετό συνάλλαγμα παραμένει στην Κύπρο, ένα μεγάλο μέρος του οποίου πληρώνεται σε μισθούς και εργατικά.

2. Το μέλι δεν εισάγεται για επιτόπια κατανάλωση αλλά πάντοτε για επανεξαγωγή. Παρόλο τούτο η Κυβέρνηση θα μελετήσει ξανά το θέμα όταν θα παρουσιαστεί θέμα περισσευμάτων μελιού στην Κύπρο και νοουμένου ότι θα προσφέρεται σε συναγωνιστικές τιμές όπως του εξωτερικού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1986.

«Το Δημοτικό σχολείο στο χωριό Χολέτρια δεν λειτουργεί λόγω του μικρού αριθμού μαθητών που υπήρχαν μέχρι τώρα και τα παιδιά μεταφέρονται καθημερινά σε απόσταση 8-9 μιλίων στη Γεροσκήπου.

Φέτος όμως υπάρχουν 19 μαθητές, θα προστεθούν ακόμα 4 μαθητές από τη νέα σχολική χρονιά και θα υπάρχουν ακόμα 7 παιδιά στο γειτονικό χωριό Σταυροκόλλου.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, τι μέτρα παίρνει για να λειτουργήσει το σχολείο Χολετριών στη νέα σχολική χρονιά και να σταματήσει η ταλαιπωρία των παιδιών;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Το Δημοτικό Σχολείο Χολετριών είχε συμπλεγματοποιηθεί με εκείνο της Γεροσκήπου λόγω μικρού αριθμού μαθητών και ύστερα από τη συγκατάθεση των γονέων των παιδιών και των Αρχών της κοινότητας.

Επειδή ο αριθμός των μαθητών αυξήθηκε και οι γονείς ζητούν να επαναλειτουργήσει το σχολείο στα Χολέτρια το Υπουργείο κάνει διευθετήσεις ώστε να ικανοποιηθεί το αίτημά τους από την προσεχή σχολική χρονιά.»

Κ.ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο Κεφάλαιο Δ υπάρχει το θέμα της ΕΟΚ, το οποίο θα ανοίξει ο κ. Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση να μη συζητηθεί σ' αυτή τη συνεδρία.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ναι. Δεν θα είχα ένσταση να συζητηθεί το επόμενο θέμα ή μάλλον το τρίτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ, κύριε Πρόεδρε, διότι αντιλαμβάνομαι ότι οι αγελαδοτρόφοι ενδιαφέρονται πολύ γι' αυτό το θέμα. Γι' αυτό θα συμφωνούσα να αναβληθεί η συζήτηση πάνω στο θέμα της ΕΟΚ για την ερχόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εισήγηση, αν αντιλήφθηκα καλώς, όλων των πλευρών της Βουλής, είναι να αναβάλω τα θέματα στο Κεφάλαιο Δ εκτός από το υπ' αρ. 3, που είναι η Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος». Αυτή είναι η εισήγηση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή της στη Βουλή.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΚΡΕΑΤΟΣ»

Παρόντες:—**Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας:**

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Γεώργιος Τζιρκώτης
Νίκος Φλουρέντζος
Χαμπής Μιχαηλίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων:

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Ανδρέας Παρισινός
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησαν το πιο πάνω θέμα σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρία αυτή οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν ή/και να ανταλλάξουν απόψεις τόσο με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων όσο και με εκπροσώπους του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, του Συνδέσμου Βιομηχάνων Γάλακτος, των Συνδέσμων Αγελαδοτρόφων και Κτηνοτρόφων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Το πιο πάνω θέμα, που έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 9 Ιανουαρίου 1986, από το αξιότιμο Μέλος της κ. Χ. Μιχαηλίδη, παραπέμφθηκε σύμφωνα με σχετική απόφαση του Σώματος στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Οι δυο Επιτροπές ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που πήραν από το Σώμα κάλεσαν στη συνεδρία τους εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών από τους οποίους και ζήτησαν πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το λο θέμα καθώς επίσης ανάλυση της Κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθείται άνω σ' αυτό.

Όπως δηλώθηκε από τους εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων η Κυβέρνηση παρακολουθεί συνεχώς και με μεγάλο ενδιαφέρον την κατάσταση που δημιουργείται από τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος και έχει ήδη πάρει αριθμό μέτρων με στόχο την απάμβλυνση ή/και επίλυση του προβλήματος.

Σύμφωνα με αναλυτικά στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν ενώπιον των Επιτροπών από τους Κυβερνητικούς αρμοδίους προκύπτουν τα πιο κάτω:—

(α) **Πλεονάσματα αγελαδινού γάλακτος:**

Το πρόβλημα που προκύπτει από το πλεόνασμα γάλακτος, του οποίου η παραγωγή αυξάνεται τα τελευταία χρόνια κατά 10% περίπου ετησίως, αντιμετωπίζεται από την Κυβέρνηση με τη λήψη διάφορων μέτρων, όπως τη μείωση της εισαγωγής τυριών και την απορρόφηση μεγάλης ποσότητας από τα πλεονάσματα γάλακτος για την παραγωγή φτηνού κυπριακού τυριού από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

Τα πλεονάσματα αγελαδινού γάλακτος υπολογίζονται για το 1986 να είναι του ύψους των 4,205,000 οκάδων, ενώ τα πλεονάσματα για το 1984 και για το 1985 ήταν 3,168,196 και 3,117,904 οκάδες, αντίστοιχα.

Οι εισαγωγές τυριών το 1985 σε σύγκριση με το 1984 έχουν μειωθεί κατά 7.1%, ενώ παράλληλα για το 1985 συνδέθηκε η διάθεση 40 τόννων τυριών και 160 τόννων χαλουμιών του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας με εισαγωγή 800 τόννων τυριού σε αναλογία 1:4.

Ειδικότερα οι εισαγωγές τυριών για τα έτη 1982 — 85 έχουν ως ακολούθως:—

	Μετρικοί Τόννοι
1982	2,655
1983	2,558
1984	2,699
1985	2,506
1986	1,570 (υπολογιζόμενες)

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα οι ανάγκες της ντόπιας αγοράς για το 1986 υπολογίζεται σε 2,600 τόννους περίπου. Νοούμενου δε ότι θα εισαχθούν 364 τόννοι με άδειες που εκδόθηκαν για το 1985 και ότι η ντόπια παραγωγή τυριού από τον Οργανισμό θα είναι για το 1986 της τάξης των 670 περίπου τόννων, οι ανάγκες της αγοράς απ' εισαγωγές τυριών θα είναι της τάξης των 1,570 τόννων περίπου.

- (β) Το πρόβλημα των πλεονασμάτων κρεάτων, αντιμετωπίζεται από τη Κυβέρνηση μέσα στα πλαίσια του γενικότερου θέματος παραγωγής και διάθεσης κτηνοτροφικών προϊόντων και για το σκοπό αυτό συνεχίζεται η λήψη μέτρων για την μείωση των εισαγωγών κρεάτων. Παράλληλα παρακολουθείται η προβλεπόμενη για το 1986 παραγωγή κρεάτω ώστε οι εισαγωγές να είναι του ύψους που θα επιτρέπουν τη απορρόφηση των πλεονασμάτων κρέατος.

Αναλυτικότερα η κατάσταση για τα κρέατα, σύμφωνα με τους αρμοδίους, έχει ως ακολούθως:—

Βοδινά κρέατα	Παραγωγή	Κατανάλωση	Εισαγωγές
1983			4,099 τόννοι
1984	2,445 τόννοι	5,669 τόννοι	3,224 τόννοι (μείωση κατά 21.3%)
1985	2,700 τόννοι	5,542 τόννοι	2,842 τόννοι (μείωση κατά 11.3%)
1986	3,150 τόννοι	5,310 τόννοι	2,160 τόννοι (μείωση κατά 24%)

(Σημ.— Συνολική μείωση των εισαγωγών κατά την περίοδο 1983—86: 57.1%)

Αρνίσιο Κρέας	Παραγωγή	Κατανάλωση	Εισαγωγές
1982	5,570 τόννοι	6,578 τόννοι	1,008 τόννοι
1983	5,890 τόννοι (+5.7%)	7,574 τόννοι	1,684 τόννοι
1984	6,440 τόννοι (+9.3%)	7,938 τόννοι	1,498 τόννοι
1985	7,000 τόννοι (+8.7%)	8,381 τόννοι	1,381 τόννοι
1986	7,200 τόννοι (+2.9%)	8,380 τόννοι	1,180 τόννοι (υπολογιζόμενοι)

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι για το 1986 δεν αναμένεται να υπάρξουν πλεονάσματα κρέατος. Για το 1986 δεν έχουν εκδοθεί ακόμη οποιεσδήποτε άδειες εισαγωγής κρεάτων. Το αρμόδιο Υπουργείο θα παραχωρεί τέτοιες άδειες σταδιακά και θα λαμβάνει έγκαιρα μέτρα ανάλογα με την παρουσιαζόμενη κατάσταση.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης του πιο πάνω θέματος οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν τις απόψεις/εισηγήσεις των ενδιαφερόμενων οργανώσεων για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος διάθεσης του φρέσκου γάλακτος, των τυροκομικών προϊόντων και του κρέατος ιδιαίτερα ενόψει της ύπαρξης πλεονάσματος 20,000 οκάδων ημερησίως αγελαδινού γάλακτος καθώς και του γεγονότος ότι υπάρχουν χιλιάδες δαμάλια απούλητα. Οι επιμέρους εισηγήσεις που εκφράστηκαν από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις συνοψίζονται στα πιο κάτω:—

- (α) Να τερματιστούν αμέσως οι εισαγωγές κρεάτων μέχρι να προωθηθούν στην αγορά οι αδιάθετες ποσότητες.
- (β) Να τεθεί τέρμα στις εισαγωγές τυροκομικών προϊόντων παρόμοιου τύπου εκείνων που παρασκευάζονται στην Κύπρο, να επιδοτηθεί το κυπριακό τυρί ΕΤΑΜ και να επιβληθούν επιπρόσθετοι δασμοί στα εισαγόμενα τυριά πολυτελείας.
- (γ) Να εξευρεθούν τρόποι προώθησης των κυπριακών τυριών τόσο για ντόπια κατανάλωση όσο και για εξαγωγές.
- (δ) Να προωθηθούν το συντομότερο οι αναγκαίες διεργασίες για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων, θέμα που αναμένεται να συμβάλει

ουσιαστικά στην επίλυση των εκάστοτε παρουσιαζόμενων προβλημάτων διάθεσης των κρεάτων.

- (ε) Να επισπευθούν οι εργασίες για την αποπεράτωση σε σύντομο χρονικό διάστημα του σφαγείου της Κοφίνου.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχοντας υπόψη την ιδιαίτερη σημασία που ενέχει ο κλάδος της κτηνοτροφίας στην οικονομία του τόπου, επικροτούν τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εγείρονται κατά καιρούς σε σχέση με τη διάθεση του γάλακτος, των τυροκομικών προϊόντων και των κρεάτων και καλούν τους αρμοδίους να εντείνουν τα μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος της κτηνοτροφίας.

Τέλος οι Επιτροπές τονίζουν ότι πρόθεσή τους είναι να συνεχίσουν να παρακολουθούν την εφαρμογή των μέτρων που έχουν αποφασιστεί και ότι δεν θα διστάσουν να επαναφέρουν το θέμα για παραπέρα εξέταση αν και εφόσον τούτο απαιτηθεί εκ των πραγμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης έχει το λόγο, μετά ο κ. Σολωμός και ο κ. Μαθηκολώνης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρόλο που η συζήτηση δεν είναι τόσο ευχάριστη διότι έχει περάσει κάπως η ώρα, όμως ούτε δίχως γάλατα ούτε δίχως κρέατα μπορούμε να ζήσουμε.

Το θέμα των πλεονασμάτων γάλακτος και κρέατος δεν είναι ούτε τωρινό, ούτε φετεινό πρόβλημα. Το θέμα είναι παλιό και παρουσιάζεται κάθε χρόνο. Το κακό είναι ότι τα πλεονάσματα αυξάνονται. Σύμφωνα με την Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου τα πλεονάσματα αυξήθηκαν από 3.168.000 το 1985 σε 4.020.000 το 1986.

Η ουσία, κ. Πρόεδρε, μια είναι: Παρά τα μέτρα που έχουν εξαγγελθεί, παρά τα κάποια μέτρα που έχουν ληφθεί, το γεγονός παραμένει ακόμα το ίδιο.

Έχουμε ακόμα πλεονάσματα κάπου 20 χιλιάδες οκάδες γάλα την ημέρα, και οι κτηνοτρόφοι μας υποχρεώθηκαν να γίνουν και τυροκόμοι, να τυροποιούν δηλαδή το γάλα και να βασάνίζονται. Επίσης έχουμε χιλιάδες δαμάλια απούλητα στις μάντρες των κτηνοτρόφων.

Τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου Εμπορίου δήλωσαν στις Επιτροπές ότι με βάση τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εμπορίου σ' αυτά τα χρόνια, δεν έπρεπε να έχουμε ούτε περισσεύματα γάλακτος, ούτε περισσεύματα κρέατος και απούλητα δαμάλια.

Όμως τα περισσεύματα συνεχίζουν να υπάρχουν, που σημαίνει ότι συνεχίζουμε να εισάγουμε από το εξωτερικό περισσότερο από ό,τι διαθέτουμε στην ντόπια αγορά. Συνεχίζουμε να πληρώνουμε πολύτιμο συνάλλαγμα για εισαγωγές από το εξωτερικό.

Σ' αυτή την κατάσταση με τα πλεονάσματα δικών μας γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, θα πρέπει να τεθεί τέρμα από μέρους της Κυβέρνησης και όχι μόνο λόγια.

Τα πλεονάσματα θα πρέπει να περιοριστούν και όχι να αυξάνονται καθημερινά.

Πρόκειται για τον κλάδο της κτηνοτροφίας που δίνει ένα εισόδημα κάθε χρόνο αξίας 80 εκατομμυρίων λιρών και από τον οποίο ζουν 15,000 κτηνοτροφικές οικογένειες. Και αν δεν βοηθηθεί ο κλάδος άμεσα από την Κυβέρνηση κινδυνεύει να καταστραφεί.

Εμείς εισηγούμαστε άμεσα —

- (α) Να ετοιμασθεί από την Κυβέρνηση μελέτη και Σχέδιο για τα πλεονάσματα τυροκομικών προϊόντων γάλακτος και κρέατος σε σχέση με τις ανάγκες της ντόπιας αγοράς, να υπάρξει δηλαδή κάποιος προγραμματισμός που δεν υπάρχει τώρα.
- (β) Να τεθεί οριστικό τέρμα στις εισαγωγές κρεάτων από το εξωτερικό μέχρι να διατεθούν τα δικά μας δαμάλια και αρνιά στην ντόπια αγορά. Πληροφορούμαστε, κ. Πρόεδρε ότι δόθηκαν ήδη άδειες για εισαγωγή 360 τόννων βοδινού κρέατος μετά την 31η του Μάρτη και αυτό είναι σκάνδαλο.
- (γ) Να περιοριστούν οι εισαγωγές τυροκομικών προϊόντων μέχρι που να διατεθεί το δικό μας γάλα και τα δικά μας τυριά και χαλλούμια.
- (δ) Να συσταθεί Επιτροπή από Τμηματάρχες των Υπουργείων Εμπορίου και Γεωργίας και εκπροσώπους των Γεωργοκτηνοτροφικών Οργανώσεων, η οποία να ελέγχει και να παρακολουθά τις εισαγωγές—εξαγωγές κτηνοτροφικών προϊόντων (τυριά, κρέατα) καθώς και τις ανάγκες της ντόπιας αγοράς.
- (ε) Να προωθηθεί η άμεση ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Κρέατος για να συντονίζει την εμπορία και τη διάθεση των κρεάτων και να ελέγχει τις εισαγωγές και εξαγωγές.
- (στ) Να επισπευσθεί η κατασκευή του Κεντρικού Σφαγείου στην Κοφίνου.

Είναι η ομόφωνη απαίτηση του κτηνοτροφικού κόσμου να ληφθούν άμεσα μέτρα για τα πιο πάνω προβλήματα για να βοηθηθεί η κτηνοτροφία και να πάψει να την πιέζει καθημερινά ο βραχνάς των πλεονασμάτων γάλακτος και κρέατος.

Κύριε Πρόεδρε,

Ορθά η Επιτροπή της Βουλής έχει αποφασίσει να παρακολουθεί το όλο θέμα των πλεονασμάτων γάλακτος και κρέατος. Όμως, αν η Κυβέρνηση δεν πάρει άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα τότε θα πρέπει η ίδια η Βουλή να προχωρήσει να πάρει αυτά τα μέτρα για να βοηθήσει τους κτηνοτρόφους τόσο για τα πλεονάσματα γάλακτος όσο και τα πλεονάσματα κρέατος.

Μόνο η αποδοχή αυτών των εισηγήσεων των Αγροτικών Οργανώσεων και των Κτηνοτροφικών Οργανώσεων θα θέσει τέρμα σ' αυτή τη μεγάλη πληγή που βασανίζει ένα βασικό κλάδο της οικονομίας μας, την κτηνοτροφία, από την οποία αποζούν πάνω από 15,000 κτηνοτροφικές οικογένειες.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα φροντίσω να είμαι σύντομος και ξεκινώντας θα αναφερθώ απ' εκεί που σταμάτησε ο συνάδελφος κ. Μιχαηλίδης.

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση που έχουμε ενώπιόν μας η Βουλή θα παρακολουθεί την εξέλιξη στα οξύτερα προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται σήμερα στους κτηνοτρόφους μας και παράλληλα και στο θέμα της διάθεσης των τυροκομικών προϊόντων. Πλήν, όμως, κ. Πρόεδρε, ξεκινώντας όπως ανέφερα απ' αυτό, έχω ενώπιόν μου σήμερα τις Εκθέσεις που υποβλήθηκαν σ' αυτό το Σώμα τα τελευταία τρία χρόνια που ασχοληθήκαμε με τα πλεονάσματα των τυροκομικών μας προϊόντων και τα προβλήματα που προκύπτουν από τα πλεονάσματα των κτηνοτροφικών μας προϊόντων. Καταλήγουμε και στις τρεις Εκθέσεις στο ίδιο ρεφράιν, αν μου επιτρέπετε να χρησιμοποιήσω τη λέξη: «Το Σώμα θα παρακολουθεί την εξέλιξη της κατάστασης και θα καλεί πάντοτε την Κυβέρνηση να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.»

Η πρώτη Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, που αναφέρεται στα τελευταία τρία χρόνια είναι ημερ. 30/6/84. Αν την παραλληλίσουμε βέβαια με την Έκθεση των αρμόδιων Επιτροπών αυτού του Σώματος της 9ης Απριλίου του 1985, και τις δυο μαζί τις παραλληλίσουμε στη συνέχεια με τη σημερινή μας Έκθεση, θα δούμε ότι απλώς αλλάζουν μερικοί αριθμοί και διατυπώνονται με άλλο τρόπο οι ευχές, προς το τέλος, του Σώματος προς την Κυβέρνηση.

Εδώ το θέμα, κ. Πρόεδρε, είναι απλό, τουλάχιστον όπως ο Δημοκρατικός Συναγερμός το αντιλαμβάνεται. Δεν θα ασχοληθώ με αριθμούς.

Υπάρχουν πλεονάσματα κτηνοτροφικών προϊόντων με επίκεντρο τα δαμάλια.

Υπάρχουν προβλήματα στη διάθεση των τυροκομικών προϊόντων με επίκεντρο τα τυριά, τα χαλλούμια και τα συναφή είδη.

Πώς αντιμετωπίζονται; Βασικά οπωσδήποτε με τον περιορισμό — τώρα αν θα είναι απόλυτος ή όχι θα εξαρτηθεί από τη μελέτη του προβλήματος — της εισαγωγής αντίστοιχων προϊόντων. Τα τελευταία τρία χρόνια που έχουν συζητηθεί αυτά τα προβλήματα έχουν διατυπωθεί μερικές απόψεις και έχουν ληφθεί μερικά ημίμετρα. Με το αν θα κατασκευάζουμε τα παγωτά στην Κύπρο με φρέσκο γάλα ή με σκόνη γάλακτος και με άλλα τέτοια ημίμετρα δεν πρόκειται να λυθεί το πρόβλημα το οποίο συνεχώς θα μας απασχολεί, και δεν είναι θέμα το ότι θα απασχολεί το Σώμα ή την Κυβέρνηση αλλά το ότι συνεχώς θα φθίνει η τάξη των κτηνοτρόφων και φυσικά στη συνέχεια θα αντιμετωπίσουμε και άλλα προβλήματα.

Επομένως συνοψίζοντας και αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Μιχαηλίδης προηγουμένως σαν εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας αντιλαμβάνομαι ουσιαστικά ότι είναι εισηγήσεις όλων των αγροτικών οργανώσεων και φυσικά έχουν υιοθετηθεί και από τις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής, δηλαδή εισηγήσεις για τον άμεσο τερματισμό των εισαγωγών κρεάτων, τον περιορισμό των εισαγωγών σε όλα τα τυροκομικά προϊόντα παράλληλα και παρόμοια του τύπου εκείνων που κατασκευάζονται στην Κύπρο, όπως είναι το τυρί του ΕΤΑΜ, καθώς και για την εξεύρεση τρόπων προώθησης των κυπριακών τυριών στο εξωτερικό, την άμεση ανάγκη ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων και επίσης την επίσπευση της αποπεράτωσης του σφαγείου της Κοφίνου.

Βασικά, όμως, επαναλαμβάνω, είναι εδώ η ευθύνη της Κυβέρνησης. Γνώριζε το πρόβλημα και δεν το γνώριζε το πρόβλημα διότι παρουσιάστηκε πριν ακριβώς 4 χρόνια στην οξύτερη μορφή που είναι σήμερα ενώπιόν μας. Και μπορούσε κάλλιστα σε μια μικρή χώρα όπως είναι η δική μας, μ' ένα σωστό προβληματισμό μερικών — ας μου επιτρέψετε να πω — ημερών και όχι μηνών, να μην αντιμετώπιζαμε αυτό το πρόβλημα.

Στην Έκθεση του Απριλίου του 1985, κύριοι συνάδελφοί, αναφέρεται ότι ασχολήθηκε και Υπουργική Επιτροπή με το πρόβλημα. Εδώ υπήρχαν πλεονάσματα. Ο πληθυσμός της Κύπρου δεν αυξομειώνεται καθημερινά σε βαθμό που να μην μπορούμε να παρακολουθούμε στατιστικά την κατανάλωση. Οι εισαγωγές ελέγχονται διότι είναι με παραχώρηση αδειών που γίνονται.

Επομένως το πρόβλημα υπάρχει διότι δεν το αντιμετώπισε η Κυβέρνηση. Το αν υπάρχουν οποιαδήποτε συμφέροντα μεταξύ οποιωνδήποτε τάξεων, αυτό είναι θέμα το οποίο αφήνει δυστυχώς στον καθένα μας περιθώριο να υπολογίζει ότι όντως μπορεί να υπάρχει συμφέρον. Και με το να συζητούμε κάθε χρόνο στο Σώμα μεταξύ Φεβράρη και Απρίλη για τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος και να διατυπώνουμε μια ευχή στο τέλος ότι θα παρακολουθούμε την εξέλιξη — φυσικά όχι πίνοντας και περισσότερο γάλα ή τρώγοντας περισσότερο τυρί — δεν πρόκειται να λύσουμε το πρόβλημα. Εδώ λύεται αυτόματα. Περιορισμός των εισαγωγών, λέει η Έκθεση που μας ανέγνωσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου, συνάδελφος ο κ. Παναγίδης, τα τελευταία πέντε χρόνια στα κρέατα περίπου 57%. Αν ήταν 70%, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα είχαμε προβλήματα. Ίσως να προβληθούν διάφοροι ισχυρισμοί. Είναι τα κρέατα που καταναλίσκουν οι ξενοδοχειακές μονάδες, οι ειδικές άλλες μονάδες, εστιατόρια κλπ. για τον τουρισμό. Αυτά είναι που πρέπει να ελεγχθούν. Σε κάποιο βαθμό πρέπει πρώτα να προστατεύσουμε το δικό μας κόσμο, την κτηνοτροφία μας, το συνάλλαγμά μας και βεβαίως μετά ευχαρίστως να δεχθούμε και τους τουρίστες. Αλλά υπάρχουν παράλληλα και προβλήματα που παρουσιάζονται στους καταναλωτές η αντιμετώπιση των οποίων ταυτόχρονα θα προστατεύσει και τα συμφέροντα των γεωργοκτηνοτρόφων. Είμαστε ίσως η μοναδική χώρα στον κόσμο που όταν ένας καταναλωτής, ένας επισκέπτης σε κάποιο εστιατόριο ζητήσει τον κατάλογο των φαγητών, αν δεν είναι και κάπως ειδικός, δεν ξέρει αν είναι φρέσκο ή αν είναι κατεψυγμένο το κρέας που τρώγει. Ενώ μπορεί απλούστατα να εγκρίνουμε ένα σχετικό Κανονισμό ώστε να υποχρεώνονται οι εστιατόρες, τα διάφορα κέντρα κλπ. να αναγράφουν στον τιμοκατάλογο των διαφόρων εδεσμάτων τους αν τα κρέατά τους είναι κατεψυγμένα ή αν είναι φρέσκα. Είναι ένας τρόπος να προστατεύσουμε και τον καταναλωτή αλλά και τον ίδιο τον κτηνοτρόφο διότι είναι πάρα πολλοί από μας, η συντριπτική πλειοψηφία, που στην προκείμενη περίπτωση, αγαπητοί συνάδελφοι, πράγματι παραπλανούμαστε και/ή αποπλανούμαστε όντως πολλές φορές όταν τρώγοντας ένα ωραίο καλομαγειρεμένο εισαγόμενο κατεψυγμένο κρέας έχουμε την εντύπωση ότι προέρχεται από ζώο που μόλις εσφάγη στο διπλανό χωριό. Είναι ένας τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε παράλληλα και τα άλλα προβλήματα.

Επομένως είναι η θέση μας, κ. Πρόεδρε, ότι παρακολουθώντας απλώς την εξέλιξη του προβλήματος και διατυπώνοντας ευχές κάθε χρόνο με παράλληλη Έκθεση — αν κρίνουμε και από τις τρεις Εκθέσεις των τριών τελευταίων χρόνων — τίποτε δεν πρόκειται να λύσουμε από τα υπάρχοντα προβλήματα. Απλούστατα θα φαίνεται ότι ασχολούμαστε με το πρόβλημα χωρίς ουσιαστικά να το αγγίζουμε. Και η ουσία του προβλήματος είναι ο άμεσος περιορισμός των εισαγωγών. Αν θα είναι, επαναλαμβάνω, απόλυτος ή όχι, πέραν του βαθμού που μέχρι τώρα έχει απαγορευθεί όσον αφορά τα κρέατα, θα εξαρτηθεί παράλληλος περιορισμός πρέπει να υπάρξει και στα τυριά που κατασκευάζονται στην Κύπρο.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πράγματι το πρόβλημα έχει ακριβώς όπως το έχει θέξει ο συνάδελφος κ. Σολωμής. Έχουμε καταντήσει σ' αυτό το Σώμα να

συζητούμε επ' άπειρο και για πολλά χρόνια ένα ή μερικά σοβαρά προβλήματα χωρίς τελικά να επιτυγχάνεται οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Και όχι μόνο δεν επιτυγχάνεται αποτέλεσμα αλλά απεναντίας τα προβλήματα παρουσιάζουν όξυνση και το ενδιαφερόμενο μέρος του λαού υφίσταται τεράστιες ταλαιπωρίες. Στην προκείμενη περίπτωση πιστεύω ότι η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στους ενδιαφερόμενους κτηνοτρόφους έχει φθάσει πλέον στο απροχώρητο. Έχω επίσης την εντύπωση ότι μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση δεν έχει συνειδητοποιήσει τη σοβαρότητα του προβλήματος και την ταλαιπωρία και τους κινδύνους που διατρέχουν οι ενδιαφερόμενοι κτηνοτρόφοι, και δεν είναι λόγου χάρη που αναφέρω ότι δεν έχει συνειδητοποιήσει η Κυβέρνηση το πρόβλημα, αλλά διότι αποδεδειγμένα από την ίδια την έκθεση που έχει καταρτιστεί και από τις θέσεις που έχουν εκφράσει οι κυβερνητικοί παράγοντες και από τα στοιχεία που έχουν δώσει σ' αυτό το Σώμα, φαίνεται ότι δεν έχουν αντιληφθεί το πρόβλημα, διότι είναι για μένα κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εντελώς αδιανόητο να έρχεται η Κυβέρνηση το 1986, μετά από τέσσερα χρόνια που υπάρχει το πρόβλημα και υπάρχουν τα πλεονάσματα να λέγει στη σελίδα 3:

«Αναλυτικότερα η κατάσταση για τα κρέατα, σύμφωνα με τους αρμοδίους, έχει ως ακολούθως:» Και αναφέρει για το 1983, 1984, 1985, και 1986, την παραγωγή, την κατανάλωση και τις εισαγωγές και η Κυβέρνηση τα βγάζει στα ίσα. Δηλαδή, σύμφωνα με τους αρμοδίους, από το 1983 μέχρι σήμερα που μιλούμε, έχει γίνει τέτοιο ρεουλάρισμα της παραγωγής, της εισαγωγής και της κατανάλωσης που δεν υπάρχει θέμα πλεονάσματος και άρα δεν υπάρχει πλεονάσμα. Αλλά η αντιφατικότητα φαίνεται από την πρώτη σελίδα της ίδιας έκθεσης όπου οι ίδιοι κυβερνητικοί παράγοντες δήλωναν: «Όπως δηλώθηκε από τους εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων η Κυβέρνηση παρακολουθεί συνεχώς και με μεγάλο ενδιαφέρον την κατάσταση που δημιουργείται από τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος και έχει ήδη πάρει αριθμό μέτρων με στόχο την απάμβλυνση ή/και επίλυση του προβλήματος». Διερωτούμαι, κύριε Πρόεδρε, πώς είναι δυνατόν από τη μια στιγμή η Κυβέρνηση να λέγει ότι επέτρεψε εισαγωγές σε βαθμό που δεν θα δημιουργούσαν προβλήματα και από την άλλη να έχει δημιουργηθεί και υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα. Δεν ξέρω ποια ερμηνεία θα μας δώσουν, αλλά πιστεύω ακράδαντα ότι από αυτό και μόνο το γεγονός προκύπτει αβίαστα ότι δεν υπήρξε ο κατάλληλος προβληματισμός ούτε και ο κατάλληλος υπολογισμός της κυπριακής παραγωγής και κατανάλωσης ούτως ώστε να αποφευχθούν αυτά τα πλεονάσματα. Αλλά σ' αυτό το στάδιο, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ και σ' ένα άλλο περιστατικό.

Σε μια σύσκεψη που είχε γίνει πριν από μια βδομάδα περίπου στην Αραδίππου, μου ανεφέρθη το εξής εξωφρενικό παράδειγμα που πραγματικά με έκαμε να αγανακτήσω για την εγκληματική ευθύνη που φέρει η Κυβέρνηση για την κατάσταση στην οποία έχουν οδηγηθεί σήμερα οι κτηνοτρόφοι. Ποιο είναι αυτό το παράδειγμα; Όταν το αναφέρω πιστεύω ότι όλοι οι αρμόδιοι θα παύσουν να μειδιούν ακούοντας την αντιπολίτευση ή άλλους να παραπονούνται για την κατάσταση. Το παράδειγμα αναφέρεται σε κάποιο άτομο ονομαζόμενο Σέργιος από την Αραδίππου. Ο δύστυχος αυτός άνθρωπος ενώ ευρίσκετο στα καλά καθούμενα στην Αγγλία και εργοδοτούσε πάνω από 70 άτομα και είχε επτά καταστήματα που εκμεταλλευόταν και ζούσε σαν βασιλιάς, αποφάσισε για χάρη της οικογενείας του — ο κ. Τουλούρας φυσικά χαμογελά διότι φαίνεται ότι δεν είναι κτηνοτρόφος για να γνωρίζει το πρόβλημα και αγανακτώ να βλέπω

συναδέλφους να χαμογελούν τη στιγμή που από το βήμα της Βουλής εγείρονται σοβαρά προβλήματα που απασχολούν αυτό τον τόπο. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Παρακαλώ, δεν νομίζω ότι. . . .

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Δεν ξέρω αν είναι αστείο το παράδειγμα που. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Παρακαλώ, όταν διακόπτω τον ομιλητή, να ακούει και λίγο την έδρα. Δεν νομίζω ότι δικαιούστε να κάμνετε παρατηρήσεις και να ερμηνεύετε τα χαμόγελα των Βουλευτών.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Αν θέλει ο κ. Μαθηκολώνης να του απαντήσω.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, να μη μου απαντήσεις δεν χρειάζεται να μου απαντήσεις, διότι ερμήνευσα το χαμόγελό σας πολύ καθαρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Κύριε συνάδελφε, δεν βρισκόμαστε σε ψυχολογικό Ινστιτούτο. Παρακαλώ να κάνετε την ομιλία σας.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφερόμουν στον άνθρωπο αυτό ο οποίος το 1983 ήλθε στην Κύπρο και έφερε όλη την οικογένεια του εδώ γιατί πίστευε ότι εδώ θα ζούσε καλύτερα και θα μεγάλωναν καλύτερα τα παιδιά του. Επισκέφθηκε την Αραδίππου και αποφάσισε να μείνει εκεί και να κάμει μια επιχείρηση. Πήγε στο Υπουργείο Γεωργίας και τους ρώτησε το 1983 τί επιχείρηση έπρεπε να κάμει με τις £160,000 που είχε φέρει από την Αγγλία. Και του είπαν εκεί επί λέξει ότι θα έπρεπε να κάμει μια κτηνοτροφική μονάδα βοοειδών και ότι αυτή η μονάδα για 20 χρόνια δεν θα είχε κανένα πρόβλημα. Και αυτός ο άνθρωπος σήμερα — αν το αναφέρω είναι κατόπιν δικής του παράκλησης — κινδυνεύει να φυλακιστεί γιατί δεν έχει χρήματα να αντιμετωπίσει τις βασικές ανάγκες της οικογενείας του και δεν έχει χρήματα να πληρώσει τις κοινωνικές του ασφαλίσεις, όπως και πολλοί άλλοι, διότι ακριβώς έχει εξωθηθεί τόσο αυτός όσο και άλλοι να δημιουργήσουν επιχειρήσεις οι οποίες μεγαλώνουν το πρόβλημα αντί να το σμικρύνουν. Η δε Κυβέρνηση κατά τα τελευταία χρόνια κανένα απολύτως μέτρο δεν έχει πάρει για να απαμβλύνει το πρόβλημα. Το 1985, όταν καταρτιζέτο η πανομοιότυπη έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υπήρχε το πρόβλημα στον α' βαθμό. Το 1986 μετά από ένα ολόκληρο χρόνο το πρόβλημα αυτό δεν έχει επιλυθεί κατόπιν που εφαρμόστηκαν τα μέτρα τα οποία η Κυβέρνηση έκρινε αναγκαία. Τα ίδια μέτρα η Κυβέρνηση κρίνει και τώρα αναγκαία και υπάρχουν πληροφορίες ότι ενώ δίδει υπόσχεση στους κτηνοτρόφους ότι δεν θα επιτρέψει εισαγωγές, υπάρχουν πληροφορίες βάσιμες, ότι δίδει άδειες και επιτρέπει εισαγωγές.

Διερωτούμαι κ. Πρόεδρε και κ. Συνάδελφοι, πώς θα επιλυθεί αυτό το πρόβλημα, πώς θα αντιμετωπισθεί η κατάσταση αυτή που είναι πράγματι

αφόρητη και που απασχολεί την κτηνοτροφική τάξη αυτού του τόπου. Οι άνθρωποι αυτοί, λέγω από του βήματος της Βουλής, είναι διατεθειμένοι ν' αρχίσουν και να διεξαγάγουν ένα μαχητικό αγώνα για να αντιληφθεί η Κυβέρνηση πως θα πρέπει να τους επιλύσει το πρόβλημά τους. Και λέγω από του βήματος της Βουλής ότι σ' αυτό τον αγώνα προσωπικά θα είμαι παρά το πλευρό τους, διότι έχω διαπιστώσει και έχω ζήσει αυτό το πρόβλημά τους.

Λέγεται πάντοτε από την Κυβέρνηση, όταν αναφέρεται στο πρόβλημα, ότι πρέπει να απαγορευθούν οι εισαγωγές, ότι υπάρχει το θέμα του καταναλωτή και φέρνει τους κτηνοτρόφους σε αντιπαράθεση με τους καταναλωτές, αλλά δεν ξέρει ή ξεχνά η Κυβέρνηση ότι οι φτωχοί αυτοί άνθρωποι, ενώ υπάρχει διατίμηση 20 και μισό σελίνι η οκά στην τιμή του κρέατος, αναγκάζονται να το πωλούν με ζημιά 16 και 17 σελίνια η οκά. Δεν είναι πιστεύω πρόθεση κανενός από τους κτηνοτρόφους να αντιπαραταχθεί με οποιαδήποτε άλλη τάξη αυτού του λαού. Εκείνο που λέγουν και θέλουν να αντιληφθεί η Κυβέρνηση είναι το εξής και είναι πολύ απλό: Έχει δημιουργηθεί ένα πρόβλημα· υπάρχουν πλεονάσματα και κρέατος και γάλακτος· ποιος ευθύνεται; Ευθύνονται οι ίδιοι οι κτηνοτρόφοι; Ας ανέλθει οποιοσδήποτε βουλευτής οποιοδήποτε κόμματος και να πει απ' αυτό το βήμα αν πιστεύει ότι ευθύνονται οι κτηνοτρόφοι. Δεν ευθύνονται οι κτηνοτρόφοι, γιατί αυτοί είναι φτωχοί βιοπαλαιστές που από η ώρα 5 το πρωί· μέχρι τις 7 το βράδυ εργάζονται και ξημερφνυκτιάζονται μέσα στις φάρμες τους. Άρα το ερώτημα που τίθεται είναι, ποιος φταίει; Και δεν υπάρχει άλλη κατάληξη από το γεγονός ότι την ευθύνη για τη μη επίλυση του προβλήματος τη φέρει ολοκληρωτικά η Κυβέρνηση. Το ποια μέτρα θα πρέπει να πάρει είναι πρόβλημα δικό της. Εγώ πιστεύω ακόμα ότι τα στοιχεία που δίδει και έδωσε η Κυβέρνηση στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές είναι λανθασμένα. Και θα ήταν πολύ καλό αν το όλο θέμα του χειρισμού των κτηνοτροφικών προβλημάτων και των πλεονασμάτων παραπέμπετο στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών για να δούμε ποια ευθύνη φέρουν οι υπεύθυνοι της Κυβέρνησης, το Υπουργείο Γεωργίας που κατά τον ίδιο χρόνο που δημιουργούνται και οξύνονται τα πλεονάσματα εξωθούν τον κόσμο να αυξήσει την παραγωγή του. Μέχρι πριν ενάμισι και δυο χρόνια εξωθούσαν τους κτηνοτρόφους να κάμουν τεράστια έξοδα για να εκσυγχρονίσουν τις κτηνοτροφικές τους μονάδες. Προς τι, κύριοι, ο εκσυγχρονισμός; Προς τι η δαπάνη των εκατοντάδων χιλιάδων λιρών να γίνεται από αυτούς τους δύστυχους ανθρώπους; Για να ζημιώνουν καθημερινά; Για να λέγει ο καθένας ότι χρωστούν και δεν πληρώνουν; Για να άγονται και να φέρονται στα Δικαστήρια και να κινδυνεύουν να φυλακιστούν επειδή δεν έχουν να πληρώσουν, τι; Τις κοινωνικές τους ασφαλίσεις.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, αν μιλώ με αυτό τον έντονο τρόπο είναι γιατί πιστεύω ότι το πρόβλημα αυτό κατά τα τελευταία χρόνια ούτε και από τη Βουλή αντιμετωπίστηκε με πολλή σοβαρότητα. Και αυτό πρέπει να το ομολογήσουμε. Αν ερχόμαστε να εγκωμιάζουμε την Κυβέρνηση, ότι καλά ενήργησε μέχρι σήμερα, πώς και τότε θα επιλύσουμε το πρόβλημα αυτών των ανθρώπων που υποφέρουν; Από τον έλεγχο που έχει κάμει μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση; Εγώ πιστεύω ότι δεν είναι αρκετός και ίσως η εισήγηση την οποία έχει κάμει ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης να είναι πολύ σωστή εισήγηση. Να γίνει μια Επιτροπή, ανεξάρτητη, στην οποία να συμμετέχουν και εμπειρογνώμονες που δεν θα εξαρτώνται από τους Κυβερνητικούς παράγοντες και στην οποία θα εκπροσωπούνται και οι παραγωγοί και οι κτηνοτρόφοι, για να μελετήσει τον προγραμ-

ματισμό της Κυβέρνησης, να εξετάσει τι έκαμε μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση και να γίνει ένας έλεγχος για να γνωρίζουν και αυτοί οι άνθρωποι τι πρέπει να κάνουν. Και ας έλθει η Κυβέρνηση να τους πει ευθαρσώς: «Κύριοι, πρέπει να μειώσετε την παραγωγή σας, πρέπει να μειώσετε ή να σταματήσετε ή να κλείσετε μερικές φάρμες», να το αντιληφθούν οι άνθρωποι αυτοί και αν αποφασίσουν να το κάμουν, να το κάμουν, και αν αποφασίσουν να μην το πράξουν να είναι επί ιδίω κινδύνω.

Αυτή είναι η τραγική κατάσταση. Δεν θα ήθελα να προσθέσω οτιδήποτε άλλο, κ. Πρόεδρε. Πιστεύω ότι αυτό το θέμα δεν πρέπει να κλείσει σήμερα· θα πρέπει να μείνει ανοικτό και πιστεύω ότι πρέπει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών της Βουλής, η οποία να ελέγξει αν πράγματι τα στοιχεία τα οποία αναφέρει η Κυβέρνηση ως προς τις εισαγωγές, είναι τα πραγματικά στοιχεία. Να ελεχθεί από την εν λόγω Επιτροπή, που είναι η κατ' εξοχήν πιστεύω υπό τις συνθήκες αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, τι έγινε και τι έπρεπε να γίνει μέχρι σήμερα για να γνωρίζουν και οι ενδιαφερόμενοι ότι πράγματι η Βουλή ενδιαφέρεται γι' αυτούς και για να τους λύσει το πρόβλημά τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης. Υπάρχουν άλλοι μετά τον κ. Κουρτελλάρη; Ο κ. Κατσουνωτός και ο κ. Χαραλαμπίδης. Υπάρχουν άλλοι; Παρακαλώ να δηλώσουν για να κλείσει η συζήτηση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι.

Δεν θα ανερχόμουν στο Βήμα αλλά έκρινα τούτο αναγκαίο για να κάμω μερικές διευκρινίσεις.

Πρώτα πρέπει να λεχθεί ότι το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο όσον αφορά τα πλεονάσματα γάλακτος από ό,τι αναφέρει η Έκθεση, διότι την περασμένη βδομάδα με επικοινωνία που είχα με τον Οργανισμό Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας μου αναφέρθηκε ότι τα πλεονάσματα έφθασαν την περασμένη εβδομάδα, και τώρα ίσως να είναι μεγαλύτερα, τις 40.000 οκάδες την ημέρα.

Σε ό,τι αφορά το κρέας με βάση τα στοιχεία που περιέχονται και στην Έκθεση, ενώ είχαν πάρει τη διαβεβαίωση ότι επρόκειτο να ρυθμιστεί το θέμα της εξαγωγής δαμαλιών, δυστυχώς, προέκυψαν διάφορα προβλήματα και δεν έχει ρυθμιστεί αυτό το θέμα.

Συμπέρασμα: Το πρόβλημα είναι οξύτερο από ό,τι ήταν πέρσι και πέρσι ήταν οξύτερο από ό,τι ήταν προπέρσι, και φέτος είναι οξύτερο από τα προηγούμενα χρόνια.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να διευκρινίσω και να καταστήσω σαφές είναι ότι αυτό το θέμα δεν μπορεί να λυθεί από τη Βουλή. Δεν είναι της αρμοδιότητας της Βουλής να λύσει αυτό το θέμα για πολλούς και ποικίλους λόγους.

Πρώτα-πρώτα ξέρουμε όλοι ότι η Βουλή συνταγματικά δεν έχει δικαίωμα να ψηφίσει ούτε ένα σεντ αν δεν έλθει σχετική πρόταση από την Εκτελεστική Εξουσία. Και τα προβλήματα δεν λύνονται ούτε με τις ευχές ούτε με τα λόγια, έστω κι αν είναι ο τόνος της φωνής μας ψηλός και ρητορικός.

Το τρίτο σημείο: Σε ό,τι αφορά τα γαλακτοκομικά προϊόντα ένας τρόπος υπάρχει για να λυθούν. Είναι οι διαδικασίες στο μεταποιητικό τομέα της

Βιομηχανίας αλλά κυρίως ο περιορισμός στις εισαγωγές για να χρησιμοποιηθεί ντόπια παραγωγή, την οποία και ανάγκη έχουμε και προς το συμφέρον της εθνικής οικονομίας είναι. Άρα για να λυθεί αυτό το θέμα χρειάζονται μια σειρά σχετικά πρακτικών και αποτελεσματικών μέτρων.

Σε ό,τι αφορά το κρέας, δεν υπάρχει άλλη διαδικασία αποτελεσματική από το να ιδρυθεί Οργανισμός για να μπορεί να ελέγχει με ένα καλό προγραμματισμό των αρμόδιων Αρχών και την παραγωγή αλλά και τις εισαγωγές κυρίως για να μπορεί αυτό το θέμα να αντιμετωπίζεται στο χρόνο που πρέπει και με τον τρόπο που πρέπει και αποτελεσματικά. Συνεπώς με το να πούμε ότι θα κάνουμε νόμο για τα εστιατόρια, να μην έχουμε αυταπάτες ότι μ' αυτό τον τρόπο λύεται το θέμα. Η καλύτερη λύση είναι να πούμε ότι έχουμε κρέας, μας φθάνει το κρέας, δεν χρειάζεται να φέρουμε κρέας από το εξωτερικό. Άμα το κάνουμε αυτό θα γίνουν και όλα τ' άλλα. Θέλουν δε θέλουν τα εστιατόρια, θα καταναλώσουν κρέας. Διότι και νόμο αν κάνουμε, πώς θα το καταλάβει ο καταναλωτής αν είναι φρέσκο το κρέας; Δεν θέλω να πω φυσικά ότι είμαι εναντίον. Ετέθη αυτό το θέμα στους αρμοδίους και έφερα μια σειρά επιχειρήματα και η Επιτροπή ξέρει τα επιχειρήματα όσο αφορά το θέμα αυτό σε σχέση με τα ξενοδοχεία, τον τουρισμό κλπ.

Πιστεύω ότι το κλειδί για τη λύση του προβλήματος βρίσκεται στην Κυβέρνηση που είναι και η αρμόδια Αρχή, και η λύση πρέπει να επιτευχθεί με μια σειρά πρακτικών και αποτελεσματικών μέτρων. Σε ό,τι αφορά το κρέας πρέπει η Κυβέρνηση χωρίς καθυστέρηση να προχωρήσει στην ίδρυση Οργανισμού διότι φέραμε εμπειρογνώμονα για το σκοπό αυτό πριν από 25 περίπου χρόνια, τον κ. Φεν, και την Έκθεσή του την έχει κλείσει στα συρτάρια της η Κυβέρνηση και ούτε σ' εμάς δεν ευαρεστήθηκε να τη δώσει, παρόλο που τη ζητήσαμε πολλές φορές. Πάντοτε προβάλλει διάφορα δικαιολογητικά. Συνεπώς η λύση του προβλήματος βρίσκεται στην πλευρά της Κυβέρνησης και όταν η Κυβέρνηση αποφασίσει, σίγουρα μπορεί να λυθεί αποτελεσματικά και χωρίς πολλή καθυστέρηση το όλο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε για πολλοστή φορά το θέμα πλεονασμάτων σε γάλα και κρέας, απαραίτητα τουλάχιστο μια φορά το χρόνο, χωρίς εντούτοις το Υπουργείο και η Κυβέρνηση να προχωρήσουν στην υλοποίηση των εισηγήσεων των παραγωγών και των Αγροτικών Οργανώσεων, για μια ριζική λύση του προβλήματος.

Φάνηκε καθαρά και από την έκθεση της Επιτροπής, αλλά και από τη συζήτηση, πως τα ημίμετρα δε θεραπεύουν την κατάσταση, γιατί επανέρχονται με μεγαλύτερη οξύτητα.

Είμαστε γι' αυτό αναγκασμένοι να επαναλάβουμε ακόμη μια φορά τις εισηγήσεις των Αγροτικών και Κτηνοτροφικών Οργανώσεων, πέραν αυτών που αναφέρονται στη σχετική έκθεση.

ΣΧΕΔΙΟ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑΣ

1. Θεωρείται πρωταρχικής σημασίας για την επίλυση του προβλήματος των αιγοπροβάτων, που συνδέεται άμεσα με τα κόστη παραγωγής και τη διάθεση, η

εφαρμογή το ταχύτερο των προνοιών του Σχεδίου για την ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας. Τα οφέλη που θα προκύψουν, συνοψίζονται ως εξής:

- (α) Βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.
- (β) Η αύξηση της παραγωγικότητας και η μείωση του κόστους παραγωγής, με την εισαγωγή νέων βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής και την καλύτερη διαχείριση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
- (γ) Μείωση των κόστων μεταφοράς του γάλακτος, που θα προκύψει από την καλύτερη διατήρηση σε περιφερειακά ψυγεία τη διανομή και κατανομή του γάλακτος, με μειωμένες απώλειες από την αλλοίωσή του κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Ταυτόχρονα με τις πιο πάνω εισηγήσεις θα υποβάλουμε και ένα ερώτημα. Αλήθεια τι γίνεται με το Σχέδιο Αιγοπροβατοτροφίας που εξαγγέλθηκε εδώ και 5 χρόνια; Γιατί καθυστερεί η εφαρμογή του;

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ:

2. Επιβάλλεται η προώθηση όλων των αναγκαίων διεργασιών, για τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας και από την άλλη μοχλού εξάλειψης όλων των παρασιτικών στοιχείων που παρεμβάλλονται μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή κατά την εμπορία και διάθεση; αυξάνοντας τις τελικές τιμές στον καταναλωτή. Το Συμβούλιο, θα χειρίζεται επίσης τα θέματα γύρω από την παροχή αδειών εισαγωγής οποιωνδήποτε ειδών και ποσοτήτων κρεάτων.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

3. Μέχρι τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας να λειτουργήσει Επιτροπή στη οποία να συμμετέχουν όλοι οι αρμόδιοι φορείς και οργανώσεις και η οποία θα χειρίζεται τα θέματα εισαγωγής κρεάτων και τυροκομικών προϊόντων.

ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑ

4. Να αναδιοργανωθεί και βοηθηθεί ο Οργανισμός Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας με τροποποιήσεις της νομοθεσίας που διέπουν τη λειτουργία του, όπου χρειάζεται, ώστε:

- (α) Ν' αναλάβει τη διακίνηση και του αιγοπρόβειου γάλακτος.
- (β) Ν' αυξηθεί κάθετα και οριζόντια το φάσμα της παραγωγής του, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό προς υποκατάσταση εισαγομένων γαλακτοκομικών προϊόντων.
- (γ) Να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο και στις περιπτώσεις αναγκών εισαγωγής και παροχής αδειών γι' αυτές τις εισαγωγές, οι οποίες θα γίνονται υπό την προϋπόθεση προηγούμενης διάθεσης των ντόπιων τυροκομικών προϊόντων.
- (δ) Να παρασχεθεί στους παραγωγούς ουσιαστικός ρόλος στο Συμβούλιο του Οργανισμού και στη λήψη σημαντικών αποφάσεων που επηρεάζουν την παραγωγή και διάθεση των γαλακτοκομικών προϊόντων.

ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΙΜΩΝ

5. Οι αγροτικές οργανώσεις, να συμμετέχουν στην Επιτροπή Τιμών, η οποία καθορίζει τις τιμές των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, όπως και άλλων προϊόντων αναγκαίων στην κτηνοτροφική παραγωγή (π.χ. τροφές, φάρμακα, μηχανήματα κλπ.).

ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

6. Μέχρι τη δημιουργία Συμβουλίου, οι εισαγωγές τυροκομικών προϊόντων και κρεάτων, να περιορίζονται στο βαθμό που θα αποτελούν συμπλήρωμα στην ντόπια παραγωγή. Επίσης, εισηγούμαστε την επιβολή επιπρόσθετων δασμών στα τυριά πολυτελείας, από τα έσοδα των οποίων να επιχορηγούνται ντόπια τυροκομικά προϊόντα.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

7. Να δανειοδοτηθούν οι κτηνοτρόφοι για ν' αποκτήσουν βιώσιμες κτηνοτροφικές μονάδες. Με στόχο τη μείωση των κόστων παραγωγής ν' αυξηθούν τα ποσά που παραχωρούνται για επιχορήγηση της κατασκευής σανού, του κριθαριού και άλλων ζωοτροφών. Μείωση ή κατάργηση των επιχορηγήσεων, σημαίνει την πλήρη καταστροφή της κτηνοτροφίας του τόπου.

ΟΙ ΤΙΜΕΣ

8. Οι τιμές των κτηνοτροφικών προϊόντων, κρεάτων, γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων, να καθορίζονται με βάση τα αποδειγμένα κόστη παραγωγής. Θεωρούμε ορθό και επιβεβλημένο το θεσμό της διατίμησης, με παράλληλη όμως διασφάλιση αυτών των τιμών και για τον παραγωγό. Γιατί σε πολλές περιπτώσεις, ενώ δεν καλύπτουν ούτε τα κόστη παραγωγής, πέφτουν σε εξευτελεστικά χαμηλά επίπεδα, λόγω της ανυπαρξίας ελέγχου, της παρέμβασης μεσαζόντων, των εισαγωγών από το εξωτερικό ανταγωνιστικών προϊόντων και ούτω καθεξής.

ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

9. Να επέμβει δυναμικά το κράτος και να τερματίσει τις παράνομες εισαγωγές ζώων και κρεάτων από τα τουρκοκρατούμενα εδάφη μας, που πλήττουν από τη μια τους κτηνοτρόφους και την παραγωγή τους και από την άλλη τους καταναλωτές με την εισαγωγή άρρωστων ζώων και μολυσμένων κρεάτων.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ

10. Είναι καιρός και η Παγκύπρια Οργάνωση Αγροτών, η ΑΓΡΟΤΙΚΗ, να πάρει τη θέση της στα διάφορα Συμβούλια γεωργοκτηνοτροφικής πολιτικής. Κύριε Πρόεδρε, είναι επίσης καιρός η κυβέρνηση να αναθεωρήσει ριζικά την αγροτική πολιτική της, αν πράγματι η επιθυμία της είναι να διατηρήσει ζωντανή την ύπαιθρο.

Παρευρεθήκαμε σε δεκάδες Περιφερειακές συσκέψεις με τα αρμόδια Υπουργεία, και πρέπει η πείρα τους να τους έχει διδάξει πως με μπαλλώματα δε λύεται το γεωργοκτηνοτροφικό πρόβλημα της Κύπρου.

Χρειάζεται κατανόηση, στοργή για τον αγρότη, αλλά προπάντων αποφασιστικότητα και δραστικά μέτρα, αν θέλουμε να επιβιώσει ο γεωργοκτηνοτροφικός κλάδος, που αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά της εθνικής μας οικονομίας.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχει κυκλοφορήσει μελετημένα προγράμματα αγροτικής πολιτικής, γι' αυτό μια ματιά σ' αυτά τα προγράμματα μπορεί να βοηθήσει και την Εκτελεστική Εξουσία και τους αγρότες μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με μια αναφορά στις ομιλίες προηγούμενων συναδέλφων και κυρίως των συναδέλφων Σολωμή και Μαθηκολώνη οι οποίοι μας είπαν ότι η Κυβέρνηση δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα, ούτε λαμβάνει οποιαδήποτε μέτρα για αντιμετώπισή του και ότι οι ευχές μας δεν είναι αρκετές. Και θα αναρωτηθώ πώς τούτο συνάδει πώς τούτο συμφωνεί με τη θέση του Κόμματός τους και όλων των άλλων Κομμάτων που αναφέρουν στη σελίδα 4 της Έκθεσης ότι επικροτούν τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εγείρονται κατά καιρούς σε σχέση με τη διάθεση του γάλακτος, των τυροκομικών προϊόντων και των κρεάτων. Μήπως οι δυο συνάδελφοι έχουν διάφορη θέση από τα Κόμματά τους ή μήπως δεν γνώριζαν τη θέση του Κόμματός τους διότι ίσως δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία όπως φαίνεται εδώ όταν ε συζητείτο το θέμα τούτο;

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο κλάδος της κτηνοτροφίας ενέχει ιδιαίτερη σημασία στην οικονομία του τόπου μας και εκτιμούμε μεγάλως την προσφορά των γεωργοκτηνοτρόφων. Ως εκ τούτου τόσο η πολιτεία όσο και όλα τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει σε συνεργασία να λάβουν κατά το δυνατόν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για προώθηση της κτηνοτροφίας όσο και για την επίλυση τυχόν προβλημάτων της. Η Κυβέρνηση για την μέχρι σήμερα προώθηση της κτηνοτροφίας παραχώρησε αρκετά δάνεια σε κτηνοτρόφους για τη δημιουργία κτηνοτροφικών μονάδων και επιπλέον επιχορηγεί με μεγάλα ποσά διάφορες ζωοτροφές, όπως το κριθάρι π.χ.

Όσον αφορά τη διάθεση του γάλακτος και του κρέατος, απ' ό,τι φαίνεται από την έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, η Κυβέρνηση παρακολουθεί συνεχώς και με μεγάλο ενδιαφέρον την κατάσταση που δημιουργείται από τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος και έχει ήδη πάρει αριθμό μέτρων με στόχο την επίλυση του προβλήματος. Συγκεκριμένα, όσο αφορά τα πλεονάσματα γάλακτος, από τη μια έχει μειώσει την εισαγωγή τυριών και από την άλλη ο Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας απορροφά μεγαλύτερες ποσότητες από τα πλεονάσματα γάλακτος για την παραγωγή κυπριακού τυριού. Οι εισαγωγές τυριών το 1985 σε σύγκριση με το 1984 έχουν μειωθεί κατά 7.1% ενώ το 1985 συνδέθηκε η διάθεση 40 τόννων κυπριακού τυριού και 160 τόννων χαλλουμιών με εισαγωγή 800 τόννων τυριού, δηλαδή σε αναλογία 1 προς 4. Το 1986 οι εισαγωγές θα περιοριστούν ακόμα περισσότερο, εμείς δε, υποστηρίζουμε ότι πρέπει να μειωθούν στο βαθμό εκείνο που θα λύει οριστικά το πρόβλημα. Πρέπει όμως εδώ να σημειώσουμε ότι η παραγωγή του γάλακτος τα τελευταία χρόνια αυξάνεται κατά 10% ετησίως όπως επίσης, δυστυχώς, η εξαγωγή χαλλουμιών στις Αραβικές χώρες έχει τελευταία μειωθεί λόγω της εξαγωγής χαλλουμιών στις χώρες αυτές από άλλους σε χαμηλότερες τιμές.

Όσο αφορά τα κρέατα, φαίνεται από την έκθεση, που επαναλαμβάνω, υιοθετήθηκε ομόφωνα από όλα τα κόμματα, ότι δεν θα υπάρξει το 1986 οποιοδήποτε πλεόνασμα. Η Κυβέρνηση μείωσε και μειώνει συνεχώς την εισαγωγή κρεάτων, το δε 1986 η χορήγηση αδειών για εισαγωγή κρεάτων τόσο βοδινού όσο και του αρνίσιου, θα περιοριστεί στο ύψος εκείνο που θα είναι αναγκαίο για κάλυψη της εσωτερικής κατανάλωσης. Μέχρι δε σήμερα, απ' ό,τι έχω

πληροφορηθεί από το αρμόδιο Υπουργείο, δεν έχουν εκδοθεί οποιεσδήποτε άδειες για εισαγωγή κρεάτων.

Υπενθυμίζω επίσης ότι άρχισαν οι εργασίες του Σφαγείου Κοφίνου, το οποίο πιστεύουμε θα συμβάλει στην επίλυση διαφόρων προβλημάτων. Υιοθετούμε τη θέση των ενδιαφερομένων οργανώσεων για επίσπευση των εργασιών για αποπεράτωση σε σύντομο χρονικό διάστημα του Σφαγείου Κοφίνου. Επίσης υποστηρίζουμε τις θέσεις να περιοριστούν όσο το δυνατόν οι εισαγωγές κρεάτων και τυροκομικών προϊόντων και να εξευρεθούν τρόποι προώθησης τούτων στην κυπριακή αγορά και ξένη αγορά. Εδώ πρέπει να αναφέρω ότι η Κυβέρνηση για εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης της αιγοπροβατοτροφίας με στόχο την οριστική κατά το δυνατόν επίλυση οποιωνδήποτε προβλημάτων των κτηνοτρόφων έχει καταθέσει νομοσχέδιο συμπληρωματικού προϋπολογισμού με το οποίο ζητά να της παραχωρηθεί επιπρόσθετο ποσό για την πρόσληψη εμπειρογνομόνων οι οποίοι θα υποβάλουν μελέτες για αναδιοργάνωση της Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας ως επίσης και για την εμπορία του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και του κρέατος και των κρεατοκατάσκευασμάτων. Είμαι βέβαιος ότι οι μελέτες των εμπειρογνομόνων και η εφαρμογή των εισηγήσεων τους με τη συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων, τα κατά καιρούς παρουσιαζόμενα προβλήματα θα τυγχάνουν ικανοποιητικής επίλυσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Πριν δώσω το λόγο θα ήθελα να πω ότι υπάρχει μια σειρά εισηγήσεων μέσα στην Έκθεση της Επιτροπής καθώς επίσης και από διάφορες πλευρές της Βουλής. Μερικές απ' αυτές τις εισηγήσεις, πράγματι, αφορούν τον κυβερνητικό μηχανισμό. Υπάρχει, όμως, και ένας αριθμός εισηγήσεων τις οποίες, πράγματι, μπορεί να προωθήσει η Βουλή με δική της πρωτοβουλία. Οι Αγροτικές Οργανώσεις και μερικοί Βουλευτές είχαν την καλωσύνη να με δουν στο Γραφείο μου για να συζητήσουμε μαζί τους το παρόν θέμα και να δούμε πώς θα προωθηθεί προς τη λύση του εκείνο το τμήμα των εισηγήσεων που μπορεί να υλοποιηθεί με την παρέμβαση της Βουλής και τη συνεργασία όλων των κομμάτων στη Βουλή. Φυσικά ό,τι αφορά την Κυβέρνηση θα είναι θέμα της Επιτροπής να παρακολουθήσει με ποιο τρόπο θα υλοποιηθούν οι εισηγήσεις της Επιτροπής τις οποίες έχουμε ακούσει.

Αν, όμως, θέλετε να συνεχιστεί η συζήτηση είμαι στη διάθεσή σας.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Από τη θέση μου κ. Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος.

Θέλω ν' αναφερθώ στην ομιλία του συνάδελφου κ. Χαραλαμπίδη.

Δεν ήθελα να ασχοληθώ όταν είχα ανέλθει στο Βήμα λεπτομερώς με τις προηγούμενες δυο Εκθέσεις επί του θέματος αλλά είμαι υπόχρεως, αφού έληξε το θέμα ν' αναφερθώ σε κάποιο σημείο που έγινε υπαινιγμός ότι δεν αναφέρεται και το όνομά μου στην έκθεση της Επιτροπής. Αυτό το θέμα έχει απασχολήσει τη Βουλή και τους Βουλευτές τα τελευταία πέντε χρόνια σε πολύ μεγάλο βαθμό και θα έπρεπε να γνωρίζει ο συνάδελφος ότι με αυτά που ο ίδιος ανέφερε, ουσιαστικά καλούσε την Κυβέρνηση και την καλεί να κάμει αυτά που είχαμε εισηγηθεί και εμείς. Έχει εισηγηθεί να περιοριστούν οι εισαγωγές των κρεάτων και των

τυροκομικών προϊόντων. Τι το διαφορετικό έχουμε αναφέρει εμείς και ενοχλήθηκε ο συνάδελφος;

Κοινή Έκθεση των δύο Επιτροπών της 30ής Ιουνίου, 1984 αναφέρει:

«Σύμφωνα με τα στοιχεία κλπ. έχει ομόφωνα διαπιστωθεί από όλες τις πλευρές ότι το παρουσιαζόμενο τα τελευταία δυο χρόνια πρόβλημα» — δηλαδή τα χρόνια 1982-1984 — «πλεονασμάτων γάλακτος οξύνθηκε σε μεγάλο βαθμό από τις αρχές του 1984 και ότι για την επίλυση και απάμβλυνσή του έχουν ληφθεί από την Κυβέρνηση ορισμένα μέτρα. Ήδη προγραμματίστηκε η λήψη σειράς άλλων μέτρων», και ακολουθεί η απαρίθμηση των μέτρων. Τον Απρίλη του 1985, κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται και πάλιν ότι ομόφωνα διαπιστώνεται η ύπαρξη του προβλήματος και ότι παρακολουθεί η Βουλή τα λαμβανόμενα μέτρα, αλλά πάλι υπάρχει το πρόβλημα. Και ερχόμαστε το 1986 και κάνουμε τις ίδιες διαπιστώσεις. Τι το φρονιμότερο υπάρχει απ' αυτό το οποίο όλες οι πλευρές έχουν εισηγηθεί και ενοχλήθηκε ο συνάδελφος; Αφού δεν υπάρχει άλλη εκλογή. Το να επαναλαμβάνουμε αυτά τα πράγματα νομίζω ότι δεν εξυπηρετεί οτιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κάποιος ο οποίος δεν έχει πρωτολογήσει.

Μετά θα σας δώσω το λόγο.

Ο κ. Οδυσσεάς Δημητρίου.

Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από όσα οι συνάδελφοι ανέπτυξαν δεν θα ήταν σκόπιμο να αναφερθώ σε λεπτομέρειες αλλά η σημερινή παρουσία των αγελαδοτρόφων και γενικά των κτηνοτρόφων στη Βουλή επιμαρτυρεί την πραγματική σοβαρότητα του υπό συζήτηση σημερινού θέματος.

Είναι μια πραγματική διαπίστωση, κ. Πρόεδρε, ότι πραγματικά οι κτηνοτρόφοι ανήκουν στη φτωχότερη τάξη στην Κύπρο και συμφωνούμε απόλυτα με τη λήψη των πιο δραστικών και κατάλληλων μέτρων για να βοηθηθεί η τάξη αυτών των ανθρώπων.

Δεν τάσσομαι ανεπιφύλακτα υπέρ της Κυβέρνησης ούτε και καταδικάζω την πλευρά των κτηνοτρόφων αλλά δεν μπορούμε, κ. Πρόεδρε, να ανεκτούμε μια δημοσκοπική κατάσταση την οποία ο αγαπητός και έντιμος συνάδελφος κ. Μαθηκολώνης προσπάθησε από το βήμα αυτό της Βουλής να αναπτύξει με τρομερή ρητορία και ευγλωττία τασσόμενος υπέρ των κτηνοτρόφων της Επαρχίας του και γενικά της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια πραγματικότητα. Υπάρχουν κάποια άλυτα προβλήματα των κτηνοτρόφων· υπάρχει και μια άλλη πραγματικότητα, ότι η Κυβέρνηση καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Ήθελα να καταλήξω με την εξής εισήγηση. Δεν είναι ούτε φρόνιμο ούτε ορθό να ασχολούμαστε με ομιλίες και ρητορίες. Η αλήθεια είναι μία. Πρέπει να συνεργαστούμε με την Επιτροπή αυτών των ανθρώπων, των κτηνοτρόφων, σε μια αγαστή και ειλικρινή συνεργασία με τις Επιτροπές Εμπορίου και Γεωργίας και αφού κρατήσουμε μια συνεχή επαφή, εφόσον είναι πρόδηλη και καθαρή και η θέση της Κυβέρνησης ότι θέλει πράγματι να βοηθήσει, δεν βλέπω καμιά δυσκολία στο

να προχωρήσουμε ορθά και υπεύθυνα στην επίλυση αυτού του πραγματικού ζωτικού προβλήματος της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης είχε ζητήσει το λόγο.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Συμφωνούμε με την εισήγησή σας διότι έχει γίνει αρκετή συζήτηση. Έγιναν ορισμένες προτάσεις οι οποίες πρέπει να διαβιβαστούν στην Κυβέρνηση η οποία ν' αναλάβει να τις υλοποιήσει όσο το δυνατόν πιο σύντομα για να παύσει ο βραχνάς που βασανίζει τον κτηνοτροφικό κόσμο σχετικά με τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος.

Επιπρόσθετα, κύριε Πρόεδρε, να διερευνηθεί η καταγγελία που έχουμε καταθέσει στη Βουλή ότι δόθηκαν άδειες για εισαγωγή 360 τόννων βοδινού κρέατος διότι θα οξυνθεί περισσότερο το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σήμερα στη διάθεση των κρεάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι. Έχω την εντύπωση ότι οι απόψεις εξετέθησαν. Υπάρχει η κακώς νοούμενη εντύπωση στη Βουλή ότι αν ένας συνάδελφος πει κάτι ο άλλος πρέπει να φέρει επιχειρήμα και αντεπιχείρημα. Δεν τελειώνει ποτέ αυτού του είδους η συζήτηση. Ο στόχος της Βουλής είναι οι διάφορες πλευρές να θέτουν τις θέσεις τους και τα επιχειρήματά τους πάνω στα νομοσχέδια που συζητούμε. Διότι αν επιτρέψουμε εμείς οι ίδιοι να απαντούμε κάθε φορά που ένας συνάδελφος λέει κάτι με το οποίο διαφωνούμε — και εφόσον υπάρχουν διαφορετικές θέσεις θα διαφωνούμε — δεν θα τελειώνει ποτέ η συζήτηση μέσα στη Βουλή. Αν επιμένετε βέβαια θα δώσω το λόγο. Αλλά ειλικρινά πιστεύω ότι μ' αυτό τον τρόπο κάνουμε εκτροπή από το ουσιαστικό έργο για το οποίο βρισκόμαστε εδώ.

Ο κ. Μαθηκολώγης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, ήθελα με δυο λόγια να πω το εξής:

Αν ο συνάδελφος, ο κ. Οδυσσεάς Δημητρίου, πιστεύει ότι δημοσκοπούμε λέγοντας εκείνα που είχα πει, τότε πρέπει να γνωρίζει ο κύριος συνάδελφος ότι μ' αυτή τη θέση εξυπονοεί ότι και οι κτηνοτρόφοι, που έχουν τις ίδιες θέσεις που εξέθεσα εγώ, κατά κάποιο τρόπο δεν λένουν την αλήθεια ή δεν διαπιστώνουν το πρόβλημα, αλλά απεναντίας, διακατέχονται ή έχουν κάποιο κίνητρο εναντίον της Κυβέρνησης. Στην πραγματικότητα έχουν πρόβλημα. Νομίζω ότι ο κ. Δημητρίου θα πρέπει να γνωρίζει ότι και το πρόβλημα υπάρχει και οτιδήποτε αναφέρουμε δεν το αναφέρουμε από δημοσκοπία αλλ' απλώς και μόνο για να αντιληφθούν οι αρμόδιοι ότι δεν μπορεί π.χ., μέχρι προ ολίγου, να έρχεται το Υπουργείο Γεωργίας να λέγει τους παραγωγούς να αυξήσουν την παραγωγή τους και από την άλλη — και αυτό μας το έχει πει ο ίδιος ο Υπουργός Εμπορίου στη Βουλή τελευταία — ότι πρέπει οι παραγωγοί να μειώσουν την παραγωγή τους. Και διερωτηθήκαμε κατά πόσο υπάρχει συντονισμός μεταξύ αυτών των δυο Υπουργείων της παρούσας Κυβέρνησης. Τελικά αποφάσισαν ότι έπρεπε να κάμουν μια Διυπουργική Επιτροπή η οποία να συντονίζει τις ενέργειες προς επίλυση του προβλήματος. Και γνωρίζουμε όλοι ότι αυτή η Διυπουργική Επιτροπή έκαμε αρκετούς μήνες να συνέλθει, αλλά και αν συνήλθε, πιστεύω ότι δεν έχει

αντιμετωπίσει το πρόβλημα όπως έπρεπε να το αντιμετωπίσει. Ο κύριος συναδέλφος μου λέγει ότι δεν συνήλθε ακόμα. Δεν το γνωρίζω αυτό.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκάμετε μίαν πολύ πρακτική εισήγηση. Μίαν πρακτική αναφορά. Συγκεκριμένα μας αναφέρατε ότι στο Γραφείο σας, με εισήγησή τους, οι εκπρόσωποι των Αγροτικών Οργανώσεων, οι Αγροτικοί Βουλευτές, συνήλθαν υπό την προεδρία σας για να μελετήσουν τη δυνατότητα προώθησης και κοινοβουλευτικά αυτών των θεμάτων που μπορούσαν να προαχθούν και να θεσμοθετηθούν από πλευράς Κοινοβουλίου. Γι' αυτό νομίζω, πρακτικό θα ήταν αν τους ξανακαλούσατε και υποβάλλονταν από τους ίδιους αυτούς εκπροσώπους πρακτικά μέτρα για υλοποίηση αυτών των θέσεων.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Δεν έχουμε πειραχτεί από τις εισηγήσεις των συναδέλφων για επίλυση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων. Αντιθέτως εμείς επικροτούμε και υπερθεματίζουμε τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για επίλυση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων. Διαφωνούμε με τους συναδέλφους ως προς τον τρόπο που προσπάθησαν να παρουσιάσουν τα μέτρα που λαμβάνονται από την Κυβέρνηση, παίρνοντας τη θέση ότι ουδένα μέτρο ελήφθη και ότι εγκαταλείφθηκαν οι κτηνοτρόφοι, πράγμα το οποίο δεν ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα και φαίνεται καθαρά από την Έκθεση που κατέθεσε ομόφωνα η αρμόδια Επιτροπή, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω ότι το θέμα έχει λήξει.

Θα συνεχίσω με την ομόφωνη, αντιλαμβάνομαι, έγκριση της Βουλής, τις επαφές της με τους ενδιαφερομένους και με τις Επιτροπές για να δούμε το μέρος των εισηγήσεων που αφορά τη Βουλή με ποιο τρόπο υλοποιείται.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 27 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (2) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (3) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (4) Ο περί Αναγνώρισεως του Απελευθερωτικού Αγώνα του Κυπριακού Λαού 1955—1959 και της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).

- (5) Ο περί του Απελευθερωτικού Αγώνα του Κυπριακού Λαού 1955—1959 και της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ) Νόμος του 1986.
- (6) Ο περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1986.
- (7) Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1986.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτυξέως) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.
- (10) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα—Τροποποίηση Τετάρτης Σειράς) Κανονισμός του 1986.
- (11) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986.
- (12) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (13) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (14) Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς) (9/1/86).
- (2) «Τα συνεχιζόμενα άλματα προβλήματα της μεσαίας προσφυγικής τάξης και τρόποι αντιμετώπισής τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών Αμμοχώστου και Κερύνειας του Δημοκρατικού Συναγερμού) (23/1/86).
- (3) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου) (9/1/86).
- (4) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οиноβιομηχανιών» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη) (30/1/86).

Ο Βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά όπως εγγραφεί το θέμα:

«Η πολιτιστική πολιτική της Κυβέρνησης, το πρόγραμμα και οι προοπτικές

της και οι πρόνοιες του Προϋπολογισμού».

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί;

Η παράκληση είναι όπως έλθει ο Υπουργός Παιδείας για να εκθέσει την πολιτική της Κυβέρνησης.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγγράφεται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 10.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Πάυλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος

Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ'΄ Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985», η άνοδος του αξ. Βουλευτή του ΔΗ.ΣΥ. κ. Α. Παρισινού στο βήμα και η

- αποχώρηση των Βουλευτών του ΔΗ.ΚΟ., του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και της ΕΔΕΚ, η διαμαρτυρία του αξ. Βουλευτή του ΔΗΣΥ κ. Ι. Μάτση για τη «συμπεριφορά» των συναδέλφων του καθώς η έγερση θέματος διαδικασίας (θέμα απαρτίας) από τον αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη του ιδίου κόμματος και τελική ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986», η αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαρκίδη πάνω στο θέμα και ομόφωνη αποδοχή εισήγησής του όπως τούτο παραπέμφθει ξανά πίσω στις Επιτροπές Συγκοινωνιών και Έργων και Νομικών προς επανεξέταση.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1986», η άνοδος του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού στο βήμα και η εκ νέου αποχώρηση των Βουλευτών του ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ (οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ—Αριστεράς παρέμειναν στις θέσεις τους τη φορά αυτή), η σύντομη αναφορά του κ. Παρισινού πάνω στο θέμα και η ακολουθήσασα στιχομυθία μεταξύ Προέδρου και κ.κ. Παρισινού και Μάτση όταν ο κ. Παρισινός προσπάθησε να μιλήσει επί προσωπικού θέματος και τελική παρέκκλιση από το υπό συζήτηση θέμα του νομοσχεδίου με διεξαγωγή μακράς συζήτησης πάνω στο προσωπικό θέμα του κ. Παρισινού και την ένεκα τούτου αποχώρηση των Βουλευτών τριών από τα τέσσερα κόμματα στη Βουλή (Α. Μαθηκολώνης, Πρόεδρος, Αλ. Γαλανός, Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Σολωμής, Ι. Μάτσης, Ν. Αναστασιάδης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Παρισινός, Μ. Πουμπουρής, Ε. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Μακρίδης, Π. Δίγκλης, Α. Παναγιώτου, Ντ. Κωνσταντίνου) και τελικά η συζήτηση επί του θέματος του νομοσχεδίου (Π. Στυλιανού, Π. Δίγκλης, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών πάνω στο υπό συζήτηση θέμα (Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Κατσελλή, Π. Στυλιανού, Γ. Σαββίδης, Ι. Μάτσης) και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο.
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1986», η σύντομη αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη πάνω στο θέμα και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο.
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (7) Έκθεση πάνω στους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (8) Απόσυρση των Κανονισμών «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986».

- (9) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (10) Ερωτήσεις — Απαντήσεις (Το θέμα της κατασκευής γεφυριών σε αγροτικούς δρόμους της κοινότητας Διερώνας βάσει του σχεδίου Ανάπτυξης Πιτσιλιάς — Η ανάγκη εκπροσώπησης του αγροτικού κόσμου στην Επιτροπή Σιτηρών, στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και στην Επιτροπή Σιτηρών, στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και στην Επιτροπή Τιμών — Οι σφοδρές ενστάσεις της κοινότητας Κοινών σχετικά με το χώρο στον οποίο γίνεται το Νέο Πεδίο Βολής Πάφου — Το θέμα της παραλαβής σιτηρών από τις αποθήκες των Συνεργατικών Εταιρειών των χωριών από την Επιτροπή Σιτηρών — Οι μελέτες για μετατροπή της Σχολής Μιτσή σε Σχολή Ανώτερης Μόρφωσης — Η ανάγκη βελτίωσης και ασφαλοποίησης των δρόμων που συνδέουν τα χωριά 'Αγιος Κωνσταντίνος-Συκόπετρα-Παλαιχώρι και 'Αγιος Κωνσταντίνος- 'Αγιος Παύλος — το θέμα της ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας του χωριού Αχρούντα — Η προώθηση ορισμένων βασικών πλευρών για τους ορθούς τρόπους αξιοποίησης του όλου έργου του Νότιου Αγωγού — Τα διάφορα παράπονα και ανησυχίες για την κατάσταση, τους κινδύνους και τις τρομακτικές συνέπειες της κακοδιαχείρισης που συνεχίζει να παρατηρείται στους βασικούς τομείς του Συνεργατικού Κινήματος — Η αντικατάσταση του υφιστάμενου παλαιού υδρευτικού δικτύου στο χωριό Μουτουλλά και η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας από την πηγή 'Πικρομηλούδι Γ'' — Το θέμα της έγκαιρης παραλαβής της ζιβανίας και της διάθεσης των χιλιάδων τόνων σπέρτου που βρίσκεται στους αποθηκευτικούς χώρους του Σ.Α.Π. — Η καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας στα επίσημα έγγραφα των Κυβερνητικών Τμημάτων και Ημικρατικών Οργανισμών και η υποχρεωτική παράθεση και ελληνικών επιγραφών πλάι στις ξενόγλωσσες — Η ανάγκη επιδιόρθωσης των δρόμων μέσα στους Συνοικισμούς αυτοστέγασης Αυγόρου — Το θέμα της μεταφοράς των εργατών/εργατριών από τον Καλοπαναγιώτη στο χυμοποιείο της ΣΕΒΕΓΕΠ στον Αστρομερίτη — Τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού Κοφίνου — Το θέμα για τα σκάνδαλα και τις ατασθαλίες στις Κυπριακές Αερογραμμές από μέλη του προηγούμενου διοικητικού συμβουλίου — Το θέμα της δημιουργίας περιφερειακών οινοποιείων στα πλαίσια προσπάθειας για λύση του αμπελουργικού προβλήματος — Οι ζημιές που προκλήθηκαν σε γη της κοινότητας Αναρίτας στα πλαίσια της εγκατάστασης σωλήνων για παροχή νερού από μεγάλο αρδευτικό έργο της Πάφου — Το θέμα της καταχώρησης στα πιστοποιητικά γεννήσεως παιδιών των προσφύγων που γεννήθηκαν μετά την Τουρκική εισβολή του 1974 στοιχείων αναφορικά με τον τόπο καταγωγής της οικογένειάς τους — Η ανάγκη ανέγερσης νέων σχολικών κτιρίων στοιχειώδους εκπαίδευσης στην κωμόπολη 'Υψωνα — Οι επανειλημμένες δηλώσεις της Κυβέρνησης ότι μελετάται ή ετοιμάζεται νομοθεσία για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου — Το λαθρεμπόριο που διεξάγεται με επίκεντρο την Πύλα και τις γύρω περιοχές — Τα οξυμμένα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Μελισσοκομία στην Κύπρο — Το αίτημα για επαναλειτούργια του δημοτικού σχολείου Χολετριών).

- (11) Κοινή Έκθεση των Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος» που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη και η συζήτηση πάνω στο θέμα (Χ. Μιχαηλίδης, Χρ. Σολωμής, Α. Μαθηκολώνης, Χρ. Κουρτελλάρης, Ι. Κατσουνωτός, Γ. Χαραλαμπίδης, Πρόεδρος, Ο. Δημητρίου, Π. Στυλιανού).
- (12) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του εξής νέου θέματος:

«Η πολιτιστική πολιτική της Κυβέρνησης, το πρόγραμμα και προοπτικές της και οι πρόνοιες του προϋπολογισμού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 27ης Μαρτίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.23 μ.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ).

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Α' το πρώτο θέμα το οποίο είναι έτοιμο για συζήτηση είναι «Ο περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ (ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 12 και 20 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η παράταση της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά και έδωσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, του ΚΕΒΕ και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η παράταση της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για ακόμα ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι την 31 Μαρτίου 1987.

Όπως είναι γνωστό, η περί Εκτάκτου Εισφοράς νομοθεσία που προβλέπει την επιβολή έκτακτης εισφοράς πάνω σε κάθε μορφής εισοδήματα που προέρχονται από οποιοσδήποτε πηγές εκτός από μισθωτές υπηρεσίες, παρατάθηκε επανειλημμένα, με τελευταία παράταση που δόθηκε με τον περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμο του 1985 (Αρ. 23 του 1985). Η νομοθεσία αυτή λήγει την 31 Μαρτίου 1986 και με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση όπως παραταθεί για ακόμα ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι την 31η Μαρτίου 1987.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλεται φορολογία σε ετήσια εισοδήματα πέραν των £8,000 για μη εκτοπισθέντα φυσικά πρόσωπα, σε ετήσια εισοδήματα πέραν των £10,000 για εκτοπισθέντα φυσικά πρόσωπα και σε ετήσια εισοδήματα πέραν των £3,000 για νομικά πρόσωπα. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών υποστήριξαν την ανάγκη περαιτέρω παράτασης της νομοθεσίας για την επιβολή έκτακτης εισφοράς χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση στους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές γιατί, όπως παρατήρησαν, η διατήρησή της είναι αναγκαία μια και οι συνθήκες που κατέστησαν απαραίτητη τη θέσπιση της εξακολουθούν να είναι οι ίδιες όπως επίσης και οι ανάγκες για τη χρηματοδότηση διάφορων προγραμμάτων για τους εκτοπισθέντες και παθόντες. Παράλληλα οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι, ενόψει του γεγονότος ότι η Βουλή κατά την τελευταία παράταση της ισχύος της νομοθεσίας αυτής μείωσε σημαντικά τους φορολογικούς συντελεστές σε ποσοστό πέραν εκείνων που πρότεινε αρχικά η Κυβέρνηση και συνάμα αύξησε το αφορολόγητο όριο για κάθε περίπτωση φορολογητέων εισοδημάτων ξεχωριστά, η Κυβέρνηση δεν θεωρεί ότι επιβάλλεται εκ των πραγμάτων οποιαδήποτε περαιτέρω διαφοροποίηση στους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Οι εισπράξεις από την πιο πάνω φορολογία υπολογίζεται ότι ανήλθαν στα £8.2 εκ. για το 1985 σε σύγκριση με £7.3 εκ. το 1984 και £6.6 εκ. το 1983. Επιπρόσθετα κατά το 1985 καταβλήθηκαν £0.8 εκ. ως πρόσθετη επιβάρυνση εξαιτίας των καθυστερήσεων στην πληρωμή οφειλόμενων ποσών.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ υποστήριξε ότι η οργάνωσή του, παρόλο ότι, ως θέμα αρχής, τάσσεται υπέρ της σταδιακής κατάργησης της έκτακτης εισφοράς η οποία, όπως ανέφερε, συνιστά δυσμενή μεταχείριση σε βάρος των αυτοεργοδοτούμενων, εντούτοις, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Κυβέρνησης για την ανακούφιση των προσφύγων, αποδέχεται την παράταση της ισχύος του προτεινόμενου νόμου αλλά με περαιτέρω αύξηση των αφορολόγητων ποσών ώστε η προτεινόμενη φορολογία να αρχίζει να επιβάλλεται για μεν τα φυσικά και μη

εκτοπισμένα πρόσωπα από ετήσιο εισόδημα £9,000 αντί £8,000, για δε τα εκτοπισμένα πρόσωπα από ετήσιο εισόδημα £11,250 αντί £10,000.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου τάχθηκαν υπέρ της ουσιαστικής μείωσης της φορολογίας αυτής η οποία, όπως ανέφεραν, είναι ετεροβαρής και συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος των εργοδοτών ενώ, από την άλλη, επηρεάζει δυσμενώς το επενδυτικό κλίμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τόσο τους λόγους που επιβάλλουν την παράταση της ισχύος της νομοθεσίας αυτής όσο και τις απόψεις που εκφράστηκαν από τις διάφορες πλευρές επικροτεί την εισήγηση για παράταση της νομοθεσίας αυτής για ακόμα ένα χρόνο, εισηγείται όμως, κατά πλειοψηφία, όπως στα πλαίσια της παραχώρησης περαιτέρω ανακούφισης στους φορολογουμένους διαφοροποιηθούν τα αφορολόγητα ποσά, με ανάλογη αναθεώρηση των σχετικών κλιμάκων, ως ακολούθως:

(α) Για εκτοπισθέντα φυσικά πρόσωπα από £10,000 σε £11,000.

(β) Για μη εκτοπισθέντα φυσικά πρόσωπα από £8,000 σε £9,000.

Οι κ.κ. Ζαχαριάδης και Λόρδος, χωρίς να διαφωνούν με τις προτεινόμενες διαφοροποιήσεις από την πλειοψηφία της Επιτροπής, εισηγούνται επίσης σχετική αύξηση του αφορολόγητου ποσού και αναφορικά με τα νομικά πρόσωπα από £3,000 σε £3,200.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Τ. Χατζηδημητρίου, διαφωνώντας με τις πιο πάνω εισηγήσεις της Επιτροπής, συντάχθηκε υπέρ της έγκρισης της προτεινόμενης παράτασης της ισχύουσας νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά χωρίς καμιά διαφοροποίηση στους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές και τα αφορολόγητα ποσά και επιφυλάχθηκε να αναλύσει εκτενέστερα τη θέση του κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής.

Με βάση τις θέσεις της πλειοψηφίας της Επιτροπής έχει διαμορφωθεί ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για το οποίο και γίνεται εισήγηση προς τη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ αντιτίθεται στην τροποποίηση του νομοσχεδίου που κατατέθηκε από την Κυβέρνηση σχετικά με τη μείωση της έκτακτης φορολογίας για τις προσφυγικές ανάγκες για ένα και βασικό λόγο: Γιατί τάχθηκε εξ αρχής με τη βάση που αποτελεί πολιτική αρχής για το Κόμμα και που είναι η υποστήριξη της άμεσης φορολογίας. Και η έκτακτη φορολογία είναι μια ουσιαστική άμεση φορολογία που επιβαρύνει μάλιστα τα ισχυρότερα εισοδηματικά στρώματα, τα νομικά πρόσωπα, τους ελεύθερους επαγγελματίες ενός υψηλού εισοδηματικού επιπέδου (£8,000 για τους μη εκτοπισμένους και £10,000 για τους εκτοπισμένους). Υπάρχει και ένας πρόσθετος λόγος: Αυτή η φορολογία συλλαμβάνει εκείνα τα εισοδήματα που λόγω των γενναίων φορολογικών κινήτρων που απολαμβάνουν επιβαρύνονται με πολύ χαμηλό φόρο εισοδήματος. Αυτή η διαπίστωση περιλαμβάνεται και μέσα στην αιτιολογική έκθεση της Κυβέρνησης που συνοδεύει το νομοσχέδιο.

Αλλά υπάρχει και το επιχείρημα ότι είναι μια έκτακτη φορολογία που θα πρέπει να εκλείψει. Όμως, έκτακτη φορολογία δεν σημαίνει και κακή φορολογία. Δεν σημαίνει και φορολογία που πρέπει να εκλείψει. Διότι η φορολογία αυτή έχει το χαρακτήρα του φόρου πλούτου και δεν είναι μόνο θέμα μιας άλλης πολιτικής αντίληψης η φορολογία του πλούτου. Τούτο συνηθίζεται σε πάρα πολλά κράτη. Συνηθίζεται σε καπιταλιστικά καθεστώτα. Ο φόρος πάνω στον πλούτο είναι κάτι το πολύ συνηθισμένο για να δημιουργήσει κάποιες προϋποθέσεις ισότιμης κατανομής των βαρών.

Έτσι διαφωνούμε με την κεντρική αντίληψη που υποστηρίχθηκε και στην Επιτροπή, αλλά και μέσα στο ίδιο το έγγραφο της Κυβέρνησης, ότι αυτή η φορολογία είναι μια φορολογία που με την πάροδο του χρόνου τείνει να εκλείψει. Λέγει το σχετικό σημείωμα ότι η μείωση του συντελεστή ήταν σταδιακή και έγινε στα πλαίσια προσπάθειας της Κυβέρνησης να καταργήσει σταδιακά αυτή τη φορολογία. Και εδώ όπως είπαμε μιλούμε για τα πολύ μεγάλα εισοδήματα. Μιλούμε για τα εκατομμύρια λίρες των κερδών των Τραπεζών και των άλλων πολύ μεγάλων επιχειρήσεων. Μιλούμε για τα πολύ μεγάλα εισοδήματα που δεν επιβαρύνονται με άλλη φορολογική επιβάρυνση. Και διερωτούμαστε αληθινά ποιοι εξυπηρετούνται με την τροποποίηση που έκαμε η Επιτροπή ώστε να υψωθεί η αφορολόγητη βάση από τις £8,000 στις £9,000 για τους μη πρόσφυγες και από τις £10,000 στις £11,000 για τους πρόσφυγες. Γιατί υπάρχει το ερώτημα: Ποιοι πρόκειται να εξυπηρετηθούν απ' αυτή την παραχώρηση; Σίγουρα όχι τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Άλλωστε, η επιβολή μιας έκτακτης φορολογίας αυτής της μορφής αντιμετωπίζει και ένα άλλο πρόβλημα. Την ανισότητα στη φορολογία. Δεν πάνε πάρα πολλές μέρες που μιλούσαμε στους Προϋπολογισμούς και λέγαμε ότι υπάρχει ανισότητα στην κατανομή των φορολογικών βαρών. Ότι τα 70% που εισπράττονται από την άμεση φορολογία αφορούν εργατοϋπαλλήλους και μόνο 19% τα νομικά πρόσωπα και μόνο 11% τους αυτοεργοδοτούμενους. Δηλαδή η φορολογική επιβάρυνση αυτή είναι δυσανάλογα μικρή σε σχέση με την οικονομική ευρωστία των κατηγοριών αυτών που μετέχουν με ένα πολύ μεγαλύτερο ποσοστό στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Εξάλλου, μέχρι τώρα έγιναν πάρα πολλές εκπτώσεις σ' αυτή τη φορολογία. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Μήπως τα νομικά πρόσωπα ή οι υπηρεσίες που παρέχονται από διάφορους τομείς, επειδή μειώθηκε η φορολογία μειώσαν και τις τιμές τους; Ή μήπως συνέβη το άλλο; Με το να μειώσουμε τη φορολογία αυξήσαμε τα περιθώρια υπερκερδών των μεγάλων εισοδηματιών. Έτσι φοβούμαι ότι ανάλογη πορεία θα έχει και οποιαδήποτε άλλη μελλοντική μείωση.

Όσο αφορά το επιχείρημα ότι υπάρχει κρίση και ότι δεν θα μπορούν οι επηρεαζόμενοι να πληρώνουν έκτακτη εισφορά ή ότι επηρεάζεται το επιχειρηματικό κλίμα, είναι δυο επιχειρήματα που δεν στέκουν στην πραγματικότητα γιατί η έκτακτη φορολογία αφορά τα κέρδη και μάλιστα τα φανερά κέρδη, τα πολύ μεγάλα κέρδη, εκεί δηλαδή που δεν υπάρχει κρίση. Και σε ό,τι αφορά το επιχειρηματικό κλίμα, παρόλες τις παροχές και τα μεγάλα κέρδη που πραγματοποίησαν όλοι αυτοί οι Οργανισμοί και τα νομικά πρόσωπα, δεν εκφράστηκε και δεν εκδηλώθηκε με αναγνώριση του επιχειρηματικού οφέλους ώστε να προχωρήσουν σε κάποιες επενδύσεις. Παραπονούνται ότι εξαιρούνται οι μισθωτοί και πιθανόν να έχουν δίκαιο πάνω σ' αυτό το σημείο, γιατί τα πολύ μεγάλα

εισοδήματα των πολύ πλουσιοπάροχα αμειβόμενων διευθυντών κάποιων επιχειρήσεων δεν βλέπουμε το λόγο γιατί να μη συμπεριλαμβάνονται ή να μη συμπεριληφθούν μελλοντικά και αυτά στην έκτακτη εισφορά ώστε να μην παραπονείται το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και η ΠΟΒΕΚ. Αλλά ενώ φαίνεται να παραπονούνται γι' αυτή τη διαφορά, που όντως παρουσιάζεται, να μη φορολογούνται δηλαδή οι μισθωτοί αλλά να φορολογούνται τα νομικά πρόσωπα και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, δεν είδαμε να στενοχωρούνται ούτε το ΚΕΒΕ ούτε η ΠΟΒΕΚ όταν στον τελευταίο Τακτικό Προϋπολογισμό παρουσιάζεται μια πολύ σημαντική αύξηση των εσόδων από τους άμεσους φόρους, που αυτή η αύξηση θα επηρεαστεί μόνο από τους μισθωτούς εργατούπαλλήλους και όχι από τους αυτοεργοδοτούμενους και τα νομικά πρόσωπα. Που αυτό δηλώνει πρόσθετα και ένα άλλο φαινόμενο της οικονομικής μας πραγματικότητας, τη φοροδιαφυγή και τη φυγάδευση των κεφαλαίων.

Έτσι πιστεύουμε ότι εκείνο που επιτυγχάνεται με τη μείωση αυτής της φορολογίας είναι απλώς η μεγέθυνση της άδικης κατανομής των βαρών. Άλλως θα πρέπει να δούμε και τι εξυπηρετεί αυτή η φορολογία. Αυτή η φορολογία διοχετεύεται μόνο προς την πλευρά της κάλυψης των προσφυγικών αναγκών και φυσικά δεν είναι η κατάλληλη ώρα για να λεχθεί ότι έχουν καλυφθεί οι ανάγκες των προσφύγων. Ναι, έγιναν πολλά, όμως υπάρχουν πάρα πολλά άλλα να γίνουν και υπάρχουν και καινούργια προβλήματα μέσα στον προσφυγικό κόσμο που χρειάζονται τεράστια ποσά για να καλυφθούν. Δεν χρειάζεται να αναφερθούμε σε λεπτομέρειες, φτάνει να αναφέρουμε ορισμένους συνοικισμούς όπως το Τσακκιλερό ή το Στρόβολο 2, το Μούτταλο, τις Κάτω Παράγκες για να αντιληφθεί κανένας σε ποια πραγματικά κατάσταση ζει ο προσφυγικός μας κόσμος, όπως και τα νέα προβλήματα που δημιουργούνται από τα νέα ζευγάρια, από τις ανάγκες σπουδών ή από τις ανάγκες των ηλικιωμένων και είναι πραγματικά περίεργο πώς η Βουλή συζητά σε μια της Επιτροπή τα άλυτα προβλήματα των προσφύγων που για να λυθούν χρειάζονται χρήματα και από την άλλη έρχεται μια άλλη Επιτροπή και προσπαθεί με ένα νομοσχέδιο να περιορίσει ή να μειώσει τα εισοδήματα για την κάλυψη αυτών των αναγκών των προσφύγων. Είναι μια αντίφαση που φοβάμαι ότι θα δυσκολευτούμε όλοι να δικαιολογήσουμε, συμπεριλαμβανομένου και του Κυβερνητικού Κόμματος. Μου κάνει εντύπωση πως ενώ έρχεται ένα νομοσχέδιο από την Κυβέρνηση παρουσιάζεται το Κόμμα αυτό να το διαφοροποιεί αντί να το υπερασπιστεί, ώστε τουλάχιστο να έχει μια εμφανή δικαιολόγηση. Εκτός εάν ούτε η Κυβέρνηση πιστεύει σ' αυτή τη φορολογία και η αρχή της μείωσης να προέρχεται από εκεί.

Όμως υπάρχει και ένα άλλο πρόβλημα που πρέπει να το λάβουμε πάρα πολύ σοβαρά υπόψη. Μειώνουμε τώρα τα εισοδήματα για το Ταμείο Ανακουφίσεως των Προσφύγων. Είμαστε βέβαιοι ότι όλες οι άλλες πηγές για την κάλυψη των προσφυγικών αναγκών θα διατηρηθούν; Είμαστε βέβαιοι ότι θα είναι στο ίδιο επίπεδο; Και αύριο όταν από την έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση στις εισαγωγές παρουσιαστεί κάποια μείωση, διότι στόχος μας είναι η μείωση των εισαγωγών, ή γιατί ακόμα απλούστερα θα μειωθούν οι δαπάνες για τα πετρελαιοειδή, και θα προκύψει μείωση ποσού ενός εκατομμυρίου λιρών που θα εισπραχθεί με την προσφυγική επιβάρυνση, αυτά τα κενά πώς θα καλυφθούν; Νομίζουμε ότι η μείωση της έκτακτης εισφοράς είναι ένα λάθος και γίνεται σε λάθος χρόνο.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα είχα πάρει το λόγο αν δεν εγίνετο αναφορά από το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου για τους λόγους που ώθησαν το Δημοκρατικό Κόμμα μαζί με τα άλλα Κόμματα να προβούν σε ορισμένες μικρές αναπροσαρμογές για να γίνει αυτή η φορολογία κατά τη γνώμη μου δικαιότερη. Η νομοθεσία, όπως ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, είναι κάτι το ζωντανό και δεν είναι κάτι το νεκρό που να μην αλλάζει και να μην επιδέχεται ποτέ καμιά αλλαγή.

Η Επιτροπή Οικονομικών η οποία είδε με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή τις προτάσεις της Κυβέρνησης όσο αφορά την έκτακτη εισφορά αποφάσισε μέσα στα σημερινά οικονομικά πλαίσια που κινούμεθα να προβεί σε ορισμένες μικρές αναπροσαρμογές που στην πραγματικότητα δεν πρόκειται να αλλάξουν τα εισοδήματα της Κυβέρνησης ούτε και πρόκειται ν' αλλάξουν τη φιλοσοφία της όλης φορολογίας, αλλά θα ανακουφιστούν μερικές τάξεις και θα είναι περισσότερο δίκαιη η κατανομή της φορολογίας.

Τώρα ο κ. Χατζηδημητρίου και η ΕΔΕΚ ίσως για μοναδική φορά, για λόγους δικούς τους, αποφάσισαν να υποστηρίξουν ένα Κυβερνητικό νομοσχέδιο. Αυτό το χαϊρούμεθα βέβαια, αλλά από την άλλη πλευρά δεν είναι λόγος και αιτία να χρησιμοποιήσουν σαν επιχείρημα το ότι το Δημοκρατικό Κόμμα σε ένα συμβιβασμό που έχει κάμει μαζί με τα άλλα Κόμματα αποφάσισε να συμφωνήσει σε ορισμένες διαφοροποιήσεις επί το δικαιότερο. Αν πράγματι κόπτεται τόσο πολύ η ΕΔΕΚ για την υποστήριξη των κυβερνητικών νομοσχεδίων ως έχουν, νομίζω ότι υπάρχει στάδιο δόξης λαμπρό και υπήρξε στάδιο δόξης λαμπρό στους Προϋπολογισμούς για να αποδείξει αυτή την προσήλωσή της στην κατά γράμμα ψήφιση των διαφόρων νομοσχεδίων που έρχονται από την Κυβέρνηση. Γι' αυτό, αυτού του είδους τα μαθήματα ίσως να είναι αχρείαστα από συναδέλφους που κατά τα άλλα μας είναι πολύ φίλοι και συμπαθείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως φαίνεται και από την έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα ψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο όπως έχει τροποποιηθεί και διαμορφωθεί τελικά από την πλειοψηφία της Επιτροπής. Οι λόγοι γι' αυτή την υποστήριξη είναι εμφανείς, κ. Πρόεδρε. Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι οι συνθήκες και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από το πραξικόπημα και την εισβολή εξακολουθούν να υπάρχουν και εξακολουθούν να υπάρχουν και οι ανάγκες για την αντιμετώπιση των οποίων έχει ψηφιστεί και συνεχίζει να υφίσταται η σχετική νομοθεσία. Συμφωνούμε απόλυτα ότι υπάρχουν πολλά προβλήματα των προσφύγων τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω των Κρατικών Προϋπολογισμών και ειδικότερα μέσω του ειδικού Προϋπολογισμού για τις ανάγκες των εκτοπισθέντων και παθόντων. Είναι γι' αυτό το λόγο που η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα υποστηρίζει τη συνέχιση της ισχύος αυτού του νόμου.

Σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προκύπτουν ορισμένα ερωτηματικά, κατά πόσο θα 'πρεπε να ανανεωθεί η ισχύς του νόμου ως έχει, ή κατά πόσο ορθά η πλειοψηφία της Επιτροπής έκρινε να τροποποιήσει τις πρόνοιες αυτού του νόμου. Η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα πιστεύει ότι ορθά η πλειοψηφία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής τροποποίησε τους συντελεστές φορολογίας που αφορούν τα φυσικά πρόσωπα, εκτοπισθέντες και μη εκτοπισθέντες, και όπως αναφέρεται στην έκθεση, το κατώτατο ποσό για να εμπίπτει στις πρόνοιες φορολογίας αυτού του νόμου αυξάνεται για μεν τα φυσικά μη εκτοπισθέντα πρόσωπα από τις £8,000 στις £9,000, για δε τα εκτοπισθέντα πρόσωπα από τις £10,000 στις £11,000. Έχει προβληθεί ορισμένη επιχειρηματολογία ότι και αυτοί οι συντελεστές, που αφορούν τα φυσικά πρόσωπα, δεν θα 'πρεπε να είχαν τροποποιηθεί, αλλά θα 'πρεπε να είχαν ανανεωθεί ως προτάθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία. Εμείς διαφωνήσαμε με αυτή την άποψη και υποστηρίξαμε ότι οι συντελεστές φορολογίας για τα φυσικά πρόσωπα, εκτοπισθέντα και μη, θα 'πρεπε να τροποποιηθούν, επαναλαμβάνω, ως αναφέρεται στην έκθεση. Αυτή η προσέγγισή μας εμπίπτει στα πλαίσια μιας ευρύτερης φορολογικής πολιτικής η οποία υποστηρίζει ότι και τα μεσαία εισοδήματα — και όταν μιλούμε για ετήσιο εισόδημα οκτώ και δέκα χιλιάδων λιρών, αυτό ακριβώς εμπίπτει στα μεσαία εισοδήματα — θα 'πρεπε και θα πρέπει να ανακουφίζονται φορολογικά. Είναι γι' αυτό το λόγο που υποστηρίξαμε ότι θα πρέπει να αυξηθούν τα κατώτατα ποσά που δεν εμπίπτουν στη φορολογία αυτού του νόμου. Διαφωνήσαμε και διαφωνούμε κατηγορηματικά ότι θα 'πρεπε να τροποποιηθούν και οι συντελεστές φορολογίας αναφορικά με τα νομικά πρόσωπα. Αναφέρεται στην έκθεση ότι ορισμένοι συνάδελφοι υποστήριξαν ότι θα 'πρεπε να μειωθούν ουσιαστικά οι φορολογικοί συντελεστές και για τα νομικά πρόσωπα, δηλαδή για τις εταιρείες. Επαναλαμβάνω ότι εμείς διαφωνήσαμε κατηγορηματικά με αυτή την άποψη, υποστηρίξαμε ότι θα 'πρεπε να ανανεωθούν, ως έχουν οι συντελεστές για τα νομικά πρόσωπα, για τις εταιρείες, και αυτή η θέση μας στηρίζεται στους εξής λόγους:

Όταν εγίνετο λόγος για εισόδημα £3,000, είναι φανερό ότι πρόκειται όχι για εισόδημα μισθωτού ή αυτοεργοδοτούμενου αλλά για κέρδη των εταιρειών. Δηλαδή αφού οι Διευθυντές μιας εταιρείας πάρουν το μισθό τους, αφού καλυφθούν όλες οι δαπάνες, ό,τι απομένει σαν κέρδος φορολογείται και θα πρέπει οπωσδήποτε να αντιμετωπίζεται διαφορετικά το κέρδος από το εισόδημα των αυτοεργοδοτούμενων από τον μισθό των εργατοϋπαλλήλων. Αυτός είναι ο πρώτος λόγος.

Ο δεύτερος λόγος είναι γιατί αυτό το θέμα το αντιμετωπίζουμε στα πλαίσια, όπως είπα, της ευρύτερης προσέγγισής μας για τα φορολογικά ζητήματα. Και θέλω να υπογραμμίσω ότι δεν είναι δυνατόν όταν συζητείται ένα φορολογικό νομοσχέδιο, όταν συζητείται φορολογική επιβάρυνση οποιουδήποτε μέλους της κυπριακής κοινωνίας, να εξετάζεται μεμονωμένα μια συγκεκριμένη περίπτωση. Εμείς υποστηρίζουμε ότι τα θέματα της φορολογίας θα πρέπει να αντικρύζονται σφαιρικά και με βάση αυτή την αφετηρία θέλω να υπομνήσω ότι τα βάρη από το φόρο εισοδήματος τα επωμίζονται κατά κύριο λόγο οι μισθωτοί. Για το 1985 το 70% σχεδόν των εσόδων από το φόρο εισοδήματος το κατέβαλαν οι εργατοϋπάλληλοι, οι μισθωτοί, ενώ οι εταιρείες κατέβαλαν μόνο 20,8% των συνολικών εσόδων από το φόρο εισοδήματος. Δηλαδή πρόκειται σαφώς για μια άδικη κατανομή των φορολογικών βαρών, πρόκειται για μια κατανομή που υπογραμμίζει ότι το κύριο βάρος των φορολογικών εσόδων του κράτους το επωμίζονται οι μισθωτοί και αυτή τη διαπίστωση δεν είναι δυνατόν να την παραγνωρίσουμε όταν συζητούμε το νομοσχέδιο για παράταση της ισχύος της προσωρινής νομοθεσίας.

Γι' αυτό το λόγο υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε ότι όσο αφορά τις εταιρείες οι συντελεστές φορολογίας θα πρέπει να παραμείνουν ως έχουν και με αυτή την περίπτωση επαναλαμβάνουμε και υπογραμμίζουμε την ανάγκη λήψης τέτοιων φορολογικών μέτρων ούτως ώστε η κατανομή των φορολογικών βαρών να καταστεί δίκαιη.

Έχει προβληθεί ένα επιχείρημα, κ. Πρόεδρε, και δεν μπορώ να κατέλθω από το Βήμα χωρίς να το σχολιάσω. Αυτό είναι επιχείρημα το οποίο συνήθως προβάλλεται από τις εργοδοτικές οργανώσεις για να υποστηρίξουν την απαίτηση για κατάργηση αυτού του νόμου και το επιχείρημα λέει ότι αφού εξαιρούνται οι μισθωτοί αυτής της φορολογίας, δεν είναι ορθό, δεν είναι δίκαιο, υποστηρίζουν, να επιβαρύνονται με αυτή τη φορολογία φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στον όρο «μισθωτές υπηρεσίες». Θέλω να υπενθυμίσω σε όσους υποστηρίζουν ή προβάλλουν αυτό το επιχείρημα ότι, εκτός της αναφοράς που έχω κάμει στην κατανομή των εσόδων από το φόρο εισοδήματος, οι μισθωτοί, οι εργατοϋπάλληλοι, ενόσω ίσχυε και για τους μισθωτούς αυτός ο νόμος, κατέβαλλαν τεράστια ποσά και εγώ θα ήμουν ευτυχής εάν η ισχύς αυτού του νόμου παρατείνεται μέχρι που και οι εταιρείες να φθάσουν τα ποσά που κατέβαλλαν οι εργατοϋπάλληλοι ενόσω ίσχυε αυτός ο νόμος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Γαλανός θέλησε να εξασφαλίσει εκ των προτέρων εν λευκώ υποστήριξη των νομοσχεδίων της Κυβέρνησης. Φοβούμαι ότι δεν θα μπορέσουμε να τον ικανοποιήσουμε. Εμείς κρίνουμε τα νομοσχέδια βάσει αρχής και ήταν εξαρχής και από χρόνια πολλά δεδηλωμένη η τοποθέτησή μας γύρω απ' αυτό το νομοσχέδιο. Εκείνο που έχομε απορία είναι ποια είναι η κυβερνητική πολιτική, και είναι αυτό που παραμένει μετέωρο μέσα σ' αυτή την αίθουσα. Θέλει ή δεν θέλει την έκτακτη εισφορά, και μέχρι πού το πάει; Διότι έχω την εντύπωση ότι είναι χωρίς να το θέλει που προχωρεί στην υπόθεση της έκτακτης εισφοράς και είναι αυτό το πράγμα που διαπιστώσαμε εδώ.

Ελέχθη, «ξέρετε κόψαμε λίγο την έκτακτη εισφορά. Λίγο-λίγο θα καταργηθεί ωστόσο στο τέλος να μη χρειάζεται να υπάρχει έκτακτη εισφορά».

Σε ό,τι αφορά τα μεσαία εισοδήματα που αναφέρθηκαν προηγουμένως έχω να παρατηρήσω το εξής: Τα μεσαία εισοδήματα δεν θα εκτιμηθούν από τον αριθμό που αναφέρεται στην έκθεση αλλά από το ποσοστό κατανομής του εθνικού εισοδήματος και εάν επρόκειτο να δούμε το ποσοστό κατανομής του εθνικού εισοδήματος και πια είναι η έκταση που έχουν οι τάξεις αυτές που αναφέρονται στο νομοσχέδιο, θα ήταν πολύ περισσότερο από όσα η συμψήφιση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στην έκθεση των £8,000 ή £10,000. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Με όλο το σέβας που νοιώθω προς τις εκθέσεις της Επιτροπής, θα ήθελα να ρωτήσω, πώς θα καλυφθεί το ελλειμματικό του Ταμείου του ΤΑΕΠ που υπάρχει μεταξύ εσόδων και εξόδων και που ανέρχεται σε περίπου 26.3 περίπου

εκατομμύρια λίρες διότι πρέπει να προσυπολογιστεί αυτό το ποσό και πρέπει να υποθέσουμε ότι κάποτε πρέπει να αναπληρωθεί. Και σε κάποια ερώτηση που υποβλήθηκε, και σε κάποια παρατήρηση μάλλον που αναφέρθηκε ότι τάχατες μπορεί το ΤΑΕΠ να καλύψει τις δαπάνες, πρέπει να πούμε πως ακριβώς στο ΤΑΕΠ είναι που διοχετεύονται αυτά τα έσοδα και στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ είναι που διακινούνται όλοι αυτοί οι Προϋπολογισμοί: Δάνεια για αυτοστέγαση εκτοπισθέντων £2 εκ., Κυβερνητικά Σχέδια Οικήσεως Εκτοπισθέντων £3 εκ., Πρόγραμμα Αυτοστέγασης £6.5 εκ., Αποπληρωμή Προσφυγικών Καταθέσεων £5 εκ., Στέγαση Εκτοπισθέντων Κυβερνητικών Υπαλλήλων £1 εκ., Συντήρηση κ.ο.κ. £600,000.

Με άλλα λόγια θέλω να πω πως πρέπει η Επιτροπή μελλοντικά να είναι πολύ προσεκτικότερη όταν αντιμετωπίζει θέματα που άπτονται γενικότερων και ουσιαστικότερων, καίριων, προβλημάτων που οπωσδήποτε ακόμα εξακολουθούν δυστυχώς να παραμένουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τη δικαιολογημένη ανησυχία του συνάδελφου κ. Στυλιανού, μέσα στις πολλές επερωτήσεις τις οποίες καθημερινά απευθύνει προς την Κυβέρνηση νομίζω είναι καλό να απευθύνει και αυτή την ερώτηση και σίγουρα θα πάρει την απάντηση.

Τώρα όσον αφορά τον κ. Χατζηδημητρίου, υπάρχει και εδώ ένα θέμα που πάντα θα συμφωνούμε με τον κ. Χατζηδημητρίου. Εκείνος δεν καταλαμβάνει ποτέ την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, όπως και εμείς ουδέποτε μέχρι τώρα έχουμε δυνηθεί να αντιληφθούμε την οικονομική πολιτική της ΕΔΕΚ. Επομένως υπάρχει και εδώ απόλυτη ταύτιση απόψεων στο να μην αντιλαμβανόμαστε ο ένας τον άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν υποβάλλονται ερωτήσεις υποβάλλονται ευθαρσώς, ανοικτά και εξ αντικειμένου καθίστανται αποδεκτές από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες μας. Στην προκειμένη περίπτωση δεν θέτω ερώτηση προς την Κυβέρνηση, της οποίας, αντιθέτως, υποστηρίζω το νομοσχέδιο. Έθεσα ερώτηση προς την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής. Η Κυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένου και του ομιλητή, υποστηρίζει το νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε. Η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, της οποίας μέλος είναι ο κ. Γαλανός, είχε διαφορετική προς την Κυβέρνηση άποψη. Όμως όταν πριν από λίγα δευτερόλεπτα με προσέγγισε εδώ, άλλη άποψη — διαμετρικά αντίθετη — είχε εκφράσει από αυτήν που εξέφρασε στο βήμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να τονίσω ότι είναι δικαίωμα κάθε Βουλευτή να έχει απόψεις ή να υποβάλλει ερωτήσεις και δεν πρέπει να υφίσταται επιθέσεις διότι έχει οποιεσδήποτε απόψεις τις οποίες εκφράζει.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν θα απαντήσω στο συνάδελφο κ. Στυλιανού όπως απάντησε ο συνάδελφος κ. Γαλανός. Θα προσπαθήσω να απαντήσω ουσιαστικά την ερώτησή του και θα πω ότι τα κύρια έσοδα του Προϋπολογισμού Εκτοπισθέντων και Παθόντων δεν προέρχονται από την έκτακτη εισφορά. Τα κύρια έσοδα προέρχονται από την επιβάρυνση που επιβάλλεται επί των εισαγωγών και αν δει τον Προϋπολογισμό αυτό ο έντιμος συνάδελφος θα δει ότι τα ποσά που προϋπολογίζονται να δαπανηθούν για τους πρόσφυγες μέσα στο 1986 καλύπτονται από τα έσοδα αυτού του ταμείου. Δεν παρίσταται ανάγκη για το 1986 τουλάχιστον να επιβαρυνθεί ο Τακτικός Προϋπολογισμός με οποιαδήποτε δαπάνη για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων. Επαναλαμβάνω, υπάρχουν άλλα κονδύλια που είναι τα κύρια κονδύλια των Προϋπολογισμών για τους πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανέφερα πως το νομοσχέδιο που συζητούμε αποτελεί κύρια πηγή αιμοδοσίας του ΤΑΕΠ· δεν είπα πως αποτελεί τη μόνη. Και ρώτησα: Τα £26.3 εκ. τα οποία χρωστέι προς το γενικό λογαριασμό του Κράτους, από πού θα πληρωθούν; Το ένα.

Επίσης, εξάλλου, πρέπει να πούμε οι μισθοί των υπαλλήλων του ΤΑΕΠ, που συμπεριλαμβάνονται στο ΤΑΕΠ — που περιλαμβάνονταν μέχρι πρόσφατα μάλλον — καλύπτονται τώρα από τους Προϋπολογισμούς, Τακτικό και Αναπτυξέως. Έτσι ο ισοσκελισμός του ΤΑΕΠ είναι πλασματικός και όχι ουσιαστικός. Και είναι και αυτό ένα στοιχείο που δεν φαίνεται να το λαμβάνει υπόψη η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, όταν αναλογιστεί κανείς πως πρέπει και αυτός ο Προϋπολογισμός κάποτε να ισοσκελιστεί. Έτσι παρουσιάζεται το πρόβλημα, μ' όλη την ομολογουμένως, πτωτική τάση που σημειώνουν — τα τελευταία τουλάχιστον χρόνια — τα χρέη του ΤΑΕΠ στο γενικό κρατικό λογαριασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι η συζήτηση έχει κλείσει. Παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Ορίστε.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να αναγνωσθεί το νομοσχέδιο κατ' άρθρον πρώτα και θα υποβάλω τροπολογία στο άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα έλθει η σειρά του να την υποβάλετε.

Υπάρχει ένσταση;

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αν μου επιτρέπετε, η ένσταση και η τροπολογία θα είναι στο άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα έλθει το άρθρο 4 να την υποβάλετε. Τώρα είμαστε ακόμα στο πρώτο άρθρο.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Σύμφωνοι, είμαστε στο πρώτο άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

45, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα τρία Κόμματα είναι υπέρ. Διότι είπαν για αριθμούς: εγώ προτιμώ να λέμε τις κομματικές πλευρές.

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

45, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παράτασις ισχύος προσωρινής νομοθεσίας. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

45.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αναγνώστε το άρθρο πρώτα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ήταν έξι οι εναντίον, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι οι εναντίον ήταν έξι διότι ο κ. Στυλιανού ψήλωσε χέρι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αποχή, συγγνώμη. Θα σημειώσουμε την αποχή του κ. Στυλιανού. Προτιμώ σ' αυτές τις περιπτώσεις να αναφέρονται ονομαστικώς διότι, δεν ξέρω, για λόγους ιστορίας, είναι προτιμότερο να λέμε ότι το τάδε ή το τάδε κόμμα ψήφισε έτσι ή αλλιώς. Διότι ο αριθμός δεν λέει τίποτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Στο άρθρο 3 υπάρχει μια αποχή.

Τροποποιήσις του Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Συγγνώμη, ήταν οι σφυριές σας, κ. Πρόεδρε, που με έκαναν να νομίζω ότι ψηφίζαμε ολόκληρο το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν;

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Οι σφυριές της έδρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι σφυριές γίνονται όταν εγκρίνεται κάτι, όχι για τα κεφάλια των Βουλευτών ακόμα.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Αν και κάποτε μπορεί να χρειάζονται και αλλού.

Η τροποποίηση που εισηγούμαι είναι στον Πίνακα του Άρθρου 4. Και εισηγούμαι όπως οι αριθμοί στους συντελεστές εισφοράς γίνουν στην πρώτη γραμμή από £750, £800 στη δεύτερη γραμμή ν' αναγράφεται «Εφ' εκάστης

λίρας υπέρ τας £800 μέχρι £1050», στην τρίτη γραμμή ν' αναγράφεται «Εφ' εκάστης λίρας υπέρ τας £1050 μέχρι £1650» και στην τέταρτη γραμμή αντί £1,600 να αναγράφεται £1,650.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τίθεται πρώτα η τροπολογία του κ. Λόρδου σε ψηφοφορία.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροποποίησης του κ. Λόρδου;

Παρακαλώ να σταματήσει η διαλογική συζήτηση. Αν δεν έγινε σαφής ο κ. Λόρδος από το Βήμα να κάμει σαφή την τροπολογία του. Αλλά όχι με κατ' ιδίαν συνεννοήσεις.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τροπολογώ την τροπολογία μου με την άδεια του Σώματος για να εξασφαλίσει πλειοψηφία και η τροπολογία μου είναι μόνο επί της πρώτης γραμμής. «Εφ' εκάστης λίρας μέχρι του ποσού των £800» αντί «Εφ' εκάστης λίρας μέχρι του ποσού των £750.» Τα υπόλοιπα παραμένουν ως έχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Είναι προτιμότερο οι οποιοσδήποτε συνεννοήσεις αυτής της μορφής να μη γίνονται στην αίθουσα της Βουλής, παρακαλώ.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Λόρδου όπως έχει τροποποιηθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

30, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ.

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ και Στυλιανού.

Δεν με ενδιαφέρει ο αριθμός, όπως είπα.

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Και τώρα το άρθρο 4 τίθεται σε ψηφοφορία.

Ποιοι ψηφίζουν.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τροποποιηθεί και η δεύτερη γραμμή ώστε να αναγράφεται «Εφ' εκάστης λίρας υπέρ τας £800 μέχρι £1000».

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Συμφωνώ, απολογούμαι· έχει δίκαιο ο κ. Ζιαρτίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Όπως τροπολογείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως έχει τροποποιηθεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τα τρία Κόμματα. 44.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάμω ερμηνεία της ψήφου μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν τελειώσουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

44.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Ορίστε κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέλω να δηλώσω ακόμα μια φορά ότι η καταψήφιση του νομοσχεδίου δεν σημαίνει άρνηση της έκτακτης εισφοράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σαφές από την ομιλία.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Διευκρίνιση, κ. Πρόεδρε. Η ψήφισή μας υπέρ του άρθρου 4 γίνεται με την ερμηνεία ότι διαφωνούμε με την τροποποίηση που έγινε αλλά. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δείξατε στην ψηφοφορία. Το δείξατε σαφώς στην ψηφοφορία.

Λοιπόν, τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Τα τρία Κόμματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

44.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

Η ΕΔΕΚ και ο κ. Στυλιανού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Το επόμενο είναι.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο θέμα καταγραφής των ψήφων για κάθε περίπτωση πιστεύω ότι πέραν της αναφοράς των Κομμάτων πρέπει να γίνεται και αναφορά του αριθμού των ψήφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε αναφορά του αριθμού και δεν την επαναλαμβάνω.

«Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ (ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 12 και 20 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και έδωσε αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η τροποποίηση της νομοθεσίας για την επιβολή έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης, ώστε να επιστρέφεται η επιβάρυνση αυτή στις περιπτώσεις εφημερίδων, επιθεωρήσεων και άλλων περιοδικών τα οποία παραμένουν αδιάθετα και επανεξάγονται.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, η προτεινόμενη εξαίρεση εξυπακούει ένα ποσό της τάξης των £10-£15.000 προς όφελος μεν των εισαγωγέων τέτοιων εντύπων αλλά σε βάρος του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων στο οποίο εισρέουν όλες οι εισπράξεις από την έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος του προκύπτοντας οφέλους από μια τέτοια εξαίρεση σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα εισρέοντα από την έκτακτη αυτή φορολογία έσοδα προορίζονται για την αντιμετώπιση των πολλών και ποικίλων αναγκών που έχει δημιουργήσει η έκτακτη κατάσταση, και οι οποίες συνεχίζουν να παραμένουν σε ψηλά επίπεδα, πιστεύει ότι τυχόν υιοθέτηση της προτεινόμενης εξαίρεσης θα δημιουργήσει τη βάση αλλά και το προηγούμενο υποβολής παρόμοιων διεκδικήσεων για άλλες κατηγορίες εισαγόμενων προϊόντων που μέρος τους παραμένει αδιάθετο, γι' αυτό και, ως θέμα αρχής, δεν μπορεί να αποδεχθεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου του οποίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανείς που να υπερασπίζεται το άρθρο;

Απορρίπτεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 5 του βασικού νόμου. 'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας που να το υπερασπίζεται;

Απορρίπτεται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ψήφοι υπέρ;

'Όχι.

Αποχές;

Όχι.

Απορρίπτεται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 12 και 20 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £53,722 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών για τη συνέχιση της λειτουργίας της Κυπριακής Πρεσβείας στις Βρυξέλλες και της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Η πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Οι κ.κ. Ντ. Κωνσταντίνου και Π. Δίγκλης δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν την προτεινόμενη πίστωση για τους ίδιους λόγους που καταψήφισαν παρόμοια πίστωση κατά τη συζήτηση του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών, επειδή αποφάσισε να καταψηφίσει τους Προϋπολογισμούς, ψήφισε και την κατάργηση αυτού του κονδυλίου, το οποίο τώρα η Κυβέρνηση μειώθηκε,

επαναφέρει στη Βουλή, και η οποία, Κυβέρνηση μειοψηφίας, για να εγκριθεί το νομοσχέδιο αυτό χρειάζεται επικουρικές δυνάμεις. Απευθύνεται, λοιπόν, προς το Δημοκρατικό Συναγερμό για να έχει την πλειοψηφία, με την εξής φιλοσοφία: Επειδή και εσείς συμφωνείτε ότι η ένταξη της Κύπρου στην Κοινή Αγορά είναι ορθή ενέργεια, γι' αυτό σας καλούμε να ψηφίσετε το νομοσχέδιο αυτό για να υπάρχει η εκπροσώπηση της Κυπριακής Κυβέρνησης στις Βρυξέλλες και για να μπορεί να γίνει η διαπραγμάτευση.

Θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί κατά τη συζήτηση του θέματος της ένταξης, μάλλον της Τελωνειακής Ένωσης, θα αναπτύξουμε εν εκτάσει τις απόψεις μας, γιατί πιστεύουμε ότι ενδείκνυται η Τελωνειακή Ένωση.

Αλλά θα προειδοποιήσω για τελευταία φορά την Κυβέρνηση μειοψηφίας ότι εάν συνεχίσει να διαπραγματεύεται τους όρους της ένταξης χωρίς να αναμένει το Δημοκρατικό Συναγερμό και χωρίς να ακούει τις απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, δεν θέλω ουδ' επί στιγμή να θεωρηθεί ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα έλθει να επικυρώσει διά της ψήφου του τη Σύμβαση.

Προειδοποιώ την Κυβέρνηση, η οποία δεν αντιλαμβάνεται φαίνεται πως είναι Κυβέρνηση μειοψηφίας και εκτός Βουλής και εντός Βουλής, και η οποία πρέπει να γνωρίζει ότι η επικύρωση της Συμφωνίας της Τελωνειακής Ένωσης απαιτεί έγκριση από αυτό το Σώμα, όπως απαιτείται και σειρά νομοθετημάτων για την υλοποίησή της, πως δεν θα έχει αυτόματα την ψήφο του Δημοκρατικού Συναγερμού, διότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν είναι στάμπα-καουτσούκ. Είναι κόμμα με αρχές, είναι κόμμα το οποίο θα κρίνει και θα κρίνει αυστηρά την Κυβέρνηση για τις διαπραγματεύσεις που κάμνει πάνω στο θέμα των όρων ένταξης και χωρίς να θέλω να βιαστώ να προκρίνω αν αυτά τα οποία ανέφερε ο Υπουργός Οικονομικών στη Βουλή είναι οι όροι επί των οποίων διαπραγματεύεται, ας μην ελπίζει η Κυβέρνηση ότι θα έχει την υποστήριξη του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Υπάρχουν τρόποι ουσιαστικής βελτίωσης των όρων. Αν η Κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να το επιτύχει αυτό το πράγμα μόνη, με τους υπηρεσιακούς παράγοντες που χρησιμοποιεί, ας αναζητήσει την βοήθεια εκείνων που μπορούν να ασκήσουν την επιρροή τους για να αλλάξουν οι όροι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε με πολλή προσοχή τις προειδοποιήσεις του κ. Κληρίδη για τους όρους υπό τους οποίους θα υποστηρίξει την προώθηση της Τελωνειακής Ένωσης. Εν πρώτοις, θα θέλαμε να πούμε στον κ. Κληρίδη ότι είναι καιρός πλέον να τελειώσει ο χαβάς του χαρακτηρισμού της Κυβέρνησης σαν Κυβέρνησης μειοψηφίας, διότι όταν ένα Κόμμα διαρκώς μιλά για Κυβέρνηση μειοψηφίας, θα μπορούσε να φανταστεί κανείς ότι πρόκειται περί Κόμματος πλειοψηφίας και διαρκώς «κτυπά» το ότι η Κυβέρνηση είναι Κυβέρνηση μειοψηφίας. Κανένα Κόμμα δεν έχει την πλειοψηφία και επομένως ας μην προσπαθεί ο κ. Κληρίδης να δώσει την εντύπωση ότι διαθέτει την πλειοψηφία με το να μιλά για Κυβέρνηση μειοψηφίας. Όπως είναι το σύστημα μας σήμερα στην Κύπρο, εκτός αν συνεργάζονται δυο κόμματα που να διαθέτουν μαζί το 51%, δεν υπάρχει κανένα Κόμμα πλειοψηφίας. Και το ίδιο το Κόμμα του κ. Κληρίδη είναι Κόμμα μειοψηφίας. Επομένως σ' αυτό το θέμα πρέπει να δοθεί αυτή η απάντηση.

Όσον αφορά το θέμα της επικουρίας για να προχωρήσει η Τελωνειακή Ένωση, δεν είναι τόσο θέμα, όπως το έθεσε ο κ. Κληρίδης, επικουρίας την οποία χρειάζεται η Κυβέρνηση και το Δημοκρατικό Κόμμα από το Δημοκρατικό Συναγερμό όσο θέμα αρχής. Αν από πλευράς αρχής ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει στο ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην Τελωνειακή Ένωση τότε να πράξει κατά συνείδηση και να προωθήσει αυτή την Τελωνειακή Ένωση.

Όσον αφορά την απαίτηση να κατατοπίζεται τακτικά και σε βάθος, αυτή είναι σωστή, αλλά δεν νομίζω να ζήτησε ποτέ ο κ. Κληρίδης να κατατοπιστεί και να μην έτυχε της δέουσας κατατόπισης. Τώρα αν η απαίτηση είναι να κατατοπίζεται εκ των προτέρων, και αυτό είναι σωστό και εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα βλέπουμε σαν δικαιολογημένο το αίτημα όχι μόνο ο Δημοκρατικός Συναγερμός αλλά όλα τα Κόμματα να κατατοπίζονται για την πορεία της Κύπρου προς την Τελωνειακή Ένωση. Εξάλλου το θέμα αυτό είναι στο Κεφάλαιο Δ', θα ανοίξει τη συζήτηση ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ και θα έχουμε την ευκαιρία να εκφράσουμε τις απόψεις μας. Όμως να μην ομιλούμε ούτε για επικουρίες ούτε για τις δυνατότητες να επιτύχουμε καλύτερη συμφωνία επειδή το Δημοκρατικό Κόμμα είναι αδύνατο. Αλλά βεβαίως εδώ υπάρχει το ταλέντο του Δημοκρατικού Συναγερμού που θα βοηθήσει σίγουρα στην επίτευξη μιας καλύτερης συμφωνίας. Νομίζω υπάρχει μια δόση αλαζονικότητας σ' αυτή τη δήλωση. Θα μπορούσε να λεχθεί ότι κοινές προσπάθειες όλων των πλευρών μπορούν να επιτύχουν κάτι το καλύτερο διότι πάντοτε μια κοινή προσπάθεια επιτυγχάνει καλύτερα αποτελέσματα. Αλλά η προσπάθεια να μειωθεί το α' ή το β' Κόμμα λέγοντας ότι δεν έχει τις δυνατότητες και τους κατάλληλους ανθρώπους να επιτύχουν την καλύτερη συμφωνία αλλά το άλλο Κόμμα έχει την κρέμα, τους εκλεκτούς εκείνους που θα επιτύχουν την καλύτερη συμφωνία, νομίζω ότι αποτελεί αλαζονικότητα και δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται με αυτό τον φακό το θέμα.

Οπωσδήποτε τονίζουμε εκείνο το οποίο είπαμε αρχικά, ότι αν οι αρχές του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι τέτοιες που να του επιτρέπουν να υποστηρίξει την Τελωνειακή Ένωση, δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι θα τύχει τόσο ο Δημοκρατικός Συναγερμός όπως και τα άλλα Κόμματα της δέουσας κατατόπισης από την Κυβέρνηση. Είμαστε σίγουροι ότι αν ήταν θέμα που υπήρχε έστω και κάποιο ερωτηματικό στις αρχές του Δημοκρατικού Συναγερμού κατά πόσο θα έπρεπε να υποστηρίξει την Κυβέρνηση, δεν θα την υποστήριζε με κανένα τρόπο. Για να υποστηρίξει σε ένα θέμα την Κυβέρνηση, έστω και κατ' ελάχιστο, σημαίνει ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει πάρα πολύ και ακράδαντα σ' αυτό το πράγμα και γι' αυτό θα υποστηρίξει την Κυβέρνηση. Δεν μας έχει συνηθίσει σε διαφορετική πολιτική εξάλλου ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να δικαιολογήσω τη θέση μας πάνω στο νομοσχέδιο. Η έγκριση αυτού του νομοσχεδίου δεν σημαίνει καθόλου έγκριση της Κυβερνητικής πολιτικής σε ό,τι αφορά την Κοινή Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τη συμφωνία που διαπραγματεύεται αυτή τη στιγμή. Όμως, ανεξάρτητα από την πολιτική μας θέση πάνω στο ζήτημα αυτό, θεωρούμε επιβεβλημένο να υπάρχει διπλωματική εκπροσώπηση στις Βρυξέλλες και για εθνικούς, ακόμα και για

οικονομικούς λόγους. Σήμερα είναι ένα από τα μεγαλύτερα παγκόσμια κέντρα, οι διεθνείς εξελίξεις και οι συγκρούσεις που γίνονται εκεί είναι τεράστιας σημασίας για τα εθνικά συμφέροντα και χρειάζεται να υπάρχει μια ισχυρή παρουσία. Είναι με την ίδια λογική που υποστηρίζουμε την ύπαρξη διπλωματικής εκπροσώπησης σε χώρες με τις οποίες δεν συμφωνούμε με την πολιτική τους. Θα ήταν πραγματικά παρακινδυνευμένο να ακολουθούμε την πολιτική ότι εκεί όπου υπάρχουν διαφορετικές απόψεις για την πολιτική ενός διεθνούς οργανισμού ή μιας ένωσης κρατών ή ακόμα μιας συγκεκριμένης εθνικής πολιτικής θα έπρεπε να κλείνουμε τις πρεσβείες μας. Φοβούμαι ότι αυτό θα ήταν μια κακή βάση για προώθηση της διπλωματικής μας εκπροσώπησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, λυπούμαι πράγματι διότι ο κ. Γαλανός στενοχωρείται και θέλει να τελειώσει αυτό το συνεξάρι ότι η Κυβέρνηση Κυπριανού είναι Κυβέρνηση μειοψηφίας. Μα είναι, κ. Γαλανέ, Κυβέρνηση μειοψηφίας διότι πήρε μόνο 27%. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ο οποίος πήρε 34% δεν ισχυρίζεται ότι είναι πλειοψηφία, αλλά δεν είναι Κυβέρνηση είναι αντιπολίτευση και είθισται η Κυβέρνηση να είναι μεγαλύτερη αριθμητικώς από την αντιπολίτευση. Και μια Κυβέρνηση η οποία συναισθάνεται την ευθύνη της έναντι του τόπου, όταν εκπροσωπεί το 27% δεν χειρίζεται ένα θέμα σαν την Τελωνειακή Ένωση μόνη, αλλά τουλάχιστον κοιτάζει γύρω και εξετάζει ποια άλλα κόμματα πιστεύουν στην Τελωνειακή Ένωση και συνεργάζεται με αυτά τα Κόμματα για να είναι βέβαιη η Κυβέρνηση ότι στο τέλος θα έχει την υποστήριξή τους. Αν υπάρχει αλαζονεία, η αλαζονεία είναι του κ. Κυπριανού ο οποίος εννοεί με 27% να αποφασίζει για όλα τα θέματα μόνος και να αναζητά συμπτωματικές συμμαχίες. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν ισχυρίστηκε, που θα μπορούσε να το ισχυριστεί, ότι το ΔΗΚΟ δεν έχει τα κατάλληλα άτομα για να χειριστούν το θέμα, αλλά ισχυρίστηκε πως δεν είναι θέμα που έπρεπε να αφηθεί σε υπηρεσιακούς παράγοντες και πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός, δοθέντος ότι είναι το μόνο Κόμμα στην Κύπρο το οποίο είναι εντεταγμένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση Δημοκρατικών Κομμάτων που οι κυβερνήσεις όλων είναι στην Κοινή Αγορά, θα μπορούσε να βοηθήσει την Κυβέρνηση, αν ήθελε η Κυβέρνηση να αξιοποιήσει αυτή τη θέση, να πετύχει καλύτερους όρους. Δεν ισχυρίστηκε λοιπόν αλαζονικά ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι άλλοι είναι ανίκανοι αλλά ισχυρίστηκε ότι όταν ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού παρακάθεται σε συσκέψεις στις οποίες είναι όλοι οι αρχηγοί των κομμάτων που είναι σήμερα στην Κοινή Αγορά, συμπεριλαμβανομένου τώρα και του κ. Σιηράκ της Γαλλίας, θα μπορούσε να βοηθήσει αν η Κυβέρνηση τον ενημέρωνε και αν η Κυβέρνηση συζητούσε μαζί του και συμφωνούσε ποια είναι τα σημεία που πρέπει να επιτύχουμε βελτιώσεις θα μπορούσε να πετύχει βελτιώσεις χρησιμοποιώντας τις επαφές τις οποίες έχει. Αν όμως η Κυβέρνηση Κυπριανού θέλει να συμπεριφέρεται αλαζονικά διότι πιστεύει πως μια Κυβέρνηση που εκπροσωπεί το 27% και που στη Βουλή αυτή έχει περιορισμένο αριθμό εδρών που δεν της δίνουν πλειοψηφία μπορεί μόνη της να αποφασίζει και να ζητά την υποστήριξη των άλλων, τότε και ο κ. Γαλανός και ο κ. Κυπριανού διαπράττουν ένα σοβαρότατο σφάλμα το οποίο θα οδηγήσει σε περιπλοκές στο θέμα της Τελωνειακής Ένωσης. Γιατί, επαναλαμβάνω, αν η Τελωνειακή Ένωση επιτευχθεί επί εκείνων των προτάσεων που ετέθησαν ενώπιον

της Βουλής από τον Υπουργό χωρίς να βελτιωθούν ουσιαστικά, ο Δημοκρατικός Συναγερμός όχι μόνο δεν θα ψηφίσει την Τελωνειακή Ένωση αλλά θα καταλογίσει ευθύνες στην Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι η συζήτηση έχει εκτραπεί διότι το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης και της ΕΟΚ θα συζητηθεί όταν ο κ. Παπαϊωάννου θα ανοίξει το θέμα εντός ολίγου. Αυτό που συζητούμε τώρα είναι κατά πόσο θα εγκριθούν ποσά για την ύπαρξη Πρεσβείας στις Βρυξέλλες και όσο και αν το θέμα σχετίζεται κάπως με την ΕΟΚ, το θέμα δεν είναι απόλυτα ταυτισμένο.

Εν πάση περιπτώσει ο κ. Ζιαρτίδης δεν είχε μιλήσει γι' αυτό παρακαλώ. . . .

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Από όσα είπε ο κ. Κληρίδης αλλά νομίζω και από όσα είπε ο κ. Γαλανός, μπορεί να βγει το συμπέρασμα ότι δικαίωμα να παρακολουθούν και να ενημερώνονται για τις συνομιλίες που διεξάγονται σχετικά με την ένταξη στην Κοινή Αγορά έχουν μόνο εκείνα τα Κόμματα που συμφωνούν με την ένταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας διακόψω, για να μην υπάρχει παρεξήγηση, διότι δεν ελέχθη αυτό το πράγμα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κ. Πρόεδρε, νομίζω ότι είπα ότι βγαίνει το συμπέρασμα, γι' αυτό θέλω να τονίσω ότι εμείς που διαφωνούμε επιμένουμε ότι έχουμε ίσα δικαιώματα ενημέρωσης με όλα τα άλλα Κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω τόσο ο κ. Κληρίδης, για να μην πάμε σε μια συζήτηση άσκοπη, όσο και ο κ. Γαλανός κατέστησαν σαφές ότι το δικαίωμα ενημέρωσης είναι για τους πάντες· απλώς ο κ. Κληρίδης πρόσθεσε ότι «δεδομένου ότι εμείς εκ προοιμίου φαίνεται να ευνοούμε την ΕΟΚ θα μπορούσαμε πέραν της ενημέρωσης να προσφέρουμε και άλλης μορφής υπηρεσίες».

Ο κ. Κληρίδης. Θα παρακαλέσω μόνο να είστε σύντομοι.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ορθώς ερμηνεύσατε τη δήλωσή μου. Ασφαλώς πρέπει να ενημερώνονται όλα τα Κόμματα αλλά περισσότερο ενδιαφέρονται να ενημερώνονται εκείνα τα Κόμματα που θα δώσουν την υποστήριξή τους.

Γνωρίζω τον κ. Ζιαρτίδη από παιδικής ηλικίας και όταν ήταν μαθητής έβγαζε πιο σωστά συμπεράσματα. Φαίνεται ότι και οι δυο μπήκαμε στα χρόνια.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Κύριε Γαλανέ, θα παρακαλέσω να παραμείνετε εντός του θέματος διότι πραγματικά έχουμε ξεφύγει όλως διόλου από το θέμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα κ. Πρόεδρε, θα είμαι εντός του θέματος αλλά είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω στον κ. Κληρίδη και όταν βέβαια ένας Βουλευτής ξεφεύγει κάπως από το θέμα δίδει αυτομάτως το δικαίωμα σε κάποιον άλλο να του απαντήσει.

Όμως δυο λόγια θα πω απλώς στον κ. Κληρίδη, ότι το σύστημα μας είναι Προεδρικό και επομένως δεν υπάρχει αυτό που διαρκώς αναμασά: «η Κυβέρνηση μειοψηφίας» ή «η Κυβέρνηση πλειοψηφίας».

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει όμως η Κυβέρνηση μειοψηφίας.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέλετε να επιμένετε κ. Κληρίδη στο «Κυβέρνηση μειοψηφίας», μπορείτε να τα λέτε συνεχώς και εμείς να σας λέμε ότι είσαστε αντιπολίτευση μειοψηφίας. Με το να παίζουμε με τα λόγια τα πράγματα δεν αλλάζουν, ούτε με το αν κάνουμε μαθηματικούς υπολογισμούς ότι το 33% και κάτι γίνεται 34% και το 27.6% γίνεται 27% αντί 28%. Αλλά δεν είναι με αυτού του είδους τα ποσοστά και με αυτού του είδους τις ταχυδακτυλουργίες που λύονται τα προβλήματα.

Έχουμε σημειώσει με ιδιαίτερη προσοχή ότι σας ενδιαφέρει το θέμα της ΕΟΚ και βλέπετε με ιδιαίτερη προσοχή την πολιτική πλευρά. Εδώ συμφωνούμε ότι δεν είναι θέμα απλώς υπηρεσιακών παραγόντων αλλά και θέμα πολύ λεπτών πολιτικών διαπραγματεύσεων και χαιρόμεθα για τη δήλωσή σας, διότι θέλουμε να είμεθα εποικοδομητικοί, ότι θα χρησιμοποιήσετε την επιρροή σας στα Χριστιανοδημοκρατικά Κόμματα και τα άλλα Συντηρητικά Κόμματα της Ευρώπης στα οποία ανήκετε για να βοηθήσετε στην επίτευξη της καλύτερης δυνατής συμφωνίας. Εάν από την αρχή είχατε τοποθετήσει το θέμα πάνω σ' αυτή τη βάση δεν θα είχαμε καμιά διαφωνία. Όμως αρχικά διαφορετικά το τοποθετήσατε και αργότερα, μετά την απάντησή μας είναι που τροποποιήσατε την απάντησή σας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ειλικρινά ότι αν αρχίσουμε να απαντούμε ο ένας στον άλλο, γιατί εδώ το θέμα είναι απλό, θα μπούμε σε μια συνεχή συζήτηση. Σε όλες τις Βουλές υπάρχουν τα όμορφα πειράγματα αλλά δεν αποτελούν θέμα για μακρά συζήτηση.

Ναι, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επειδή παρερμηνεύθη η τελευταία μου δήλωση, απλώς θέλω να κάμω μια διόρθωση. Ο κ. Γαλανός λέει ότι σημείωσε τη δήλωσή μου ότι θα βοηθήσουμε με τα Χριστιανοδημοκρατικά και τα Συντηρητικά Κόμματα για να επιτευχθούν οι καλύτεροι όροι για την Τελωνειακή Ένωση. Η δήλωσή μου ήταν ότι έχουμε τη δυνατότητα, αν μας ζητηθεί, αλλά δεν μπορούμε να επέμβουμε και να διαπραγματευόμαστε εμείς χωριστά και η Κυβέρνηση χωριστά. Είναι τότε που θα γίνει σαλατοποίηση της κατάστασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι σαφές. Νομίζω ότι έκλεισε η συζήτηση.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Μετρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή είναι ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ.

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΑΚΕΛ. Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £53,722 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικευσις των δαπανηθησομένων ποσών συν Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1986.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 12 και 20 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος εξήγησε στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £97,000 και η διάθεσή του για την πρόσληψη εμπειρογνομόνων οι οποίοι θα διεξάγουν μελέτες για λογαριασμό της Κυβέρνησης μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάπτυξης της Αιγοπροβατοτροφίας.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω Σχεδίου, Μικτή Επιτροπή υπό την προεδρία του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού αξιολόγησε το τεχνικό μέρος της διαδικασίας κατακύρωσης πρόσληψης εμπειρογνομόνων για τη διενέργεια μελετών για λογαριασμό της Κυβέρνησης, εισηγήθηκε προς το Υπουργείο Οικονομικών όπως δώσει τις αναγκαίες οδηγίες προς το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών για την κατακύρωση των προσφορών αυτών.

Οι πιο πάνω μελέτες που υπολογίζεται να στοιχίσουν £97,000 περίπου θα αφορούν την αναδιοργάνωση του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, την εμπορία γάλακτος, καθώς και όλο το φάσμα της εμπορίας κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες εξοικονομήσεις για την κάλυψη της προαναφερθείσας δαπάνης, παρίσταται ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £97,000 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδιεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα — Τροποποίηση Τέταρτης Σειράς) Κανονισμός του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ — ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Τζιρκώτης

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Ν. Φλουρέντζο

Χαμπής Μιχαηλίδης

Ο πιο πάνω Κανονισμός εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του Κανονισμού και απάντησε σε αριθμό ερωτημάτων που τέθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Σκοπός του υπό εξέταση Κανονισμού, που εκδίδεται με βάση το άρθρο 9 του περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμου, είναι η τροποποίηση του Κυπριακού Προτύπου CXS77:1980 για κυλίνδρους μεταφοράς υγραερίου, το οποίο έχει καθοριστεί ως υποχρεωτικό με την έγκριση από τη Βουλή σχετικών Κανονισμών.

Ειδικότερα με τον υπό συζήτηση Κανονισμό προτείνεται η συμπερίληψη στο Κυπριακό Πρότυπο για κυλίνδρους υγραερίου νέων διατάξεων που παρέχουν δικαίωμα υπαλλακτικής χρησιμοποίησης νέων μεθόδων αναφορικά με τον τρόπο συγκόλλησης του κυρίως σώματος των κυλίνδρων και της ένωσης της βαλβίδας με αυτό.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τον εκπρόσωπο του αρμόδιου Υπουργείου, οι προτεινόμενες με τον υπό συζήτηση Κανονισμό τροπολογίες στο Κυπριακό Πρότυπο για κυλίνδρους υγραερίου θεωρούνται τεχνικά αποδεκτές, βασίζονται σε αγγλικά πρότυπα και αναμένεται να εξυπηρετήσουν τις ντόπιες βιομηχανίες κατασκευής τέτοιων κυλίνδρων.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση Κανονισμού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία. Ταυτόχρονα η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τα παράπονα που εκφράζονται κατά καιρούς από τους καταναλωτές για διαρροές υγραερίου από τους κυλίνδρους, καλούν τους αρμοδίους να εντατικοποιήσουν τα μέτρα για συστηματικότερο και αυστηρότερο έλεγχο των κυλίνδρων υγραερίου ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής χρησιμοποίησή τους από το καταναλωτικό κοινό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση του Κανονισμού.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση ο Κανονισμός εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Παναγιώτου, Προεδρεύων

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Μαρκίδης

Κώστας Ερωτοχρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Οι πιο πάνω Κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους παρόντες Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση σύμφωνα με τον περί Καταθέσεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων Κανονισμών Εκδιδομένων κατ' εξουσιοδότησιν Νόμου, Νόμο του 1985 (Αρ. 51 του 1985), τροποποιούνται οι περί Αρχής Λιμένων (Σχέδια και Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί έτσι που η εξουσία της Αρχής Λιμένων να προβαίνει σε υπεράριθμους διορισμούς και προαγωγές υπαλλήλων της να ασκείται χωρίς την έγκριση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, διαδικασία που έχει κριθεί ότι δεν καλύπτεται από το βασικό νόμο δυνάμει του οποίου εκδίδονται οι Κανονισμοί αυτοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Αλέκος Μαρκίδης

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχαήλ Παπαπέτρου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 3 και 11 Μαρτίου 1986. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, ενώ στη δεύτερη συνεδρίαση κλήθηκαν και εκπρόσωποι των συντεχνιακών οργανώσεων του προσωπικού του Θ.Ο.Κ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου, σκοπείται η αύξηση από τέσσερα σε έξι των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου Προνοίας του Οργανισμού για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή σ' αυτή τόσο, του καλλιτεχνικού όσο και του τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του Οργανισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας λαμβάνοντας υπόψη ότι με τους προτεινόμενους Κανονισμούς συμφωνούν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση.

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρωτοκόλλου Αρ. 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Καταργήσεων Ωρισμένων Νόμων της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1986. Και ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Νομικών και Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν: (α)

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι αυτοί οι Κανονισμοί αφορούν τα πετρελαιοειδή και θα εισηγούμενοι να κηρυχθούν ως επείγοντες και να διεκπεραιωθούν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι Κανονισμοί ισχύουν από της καταθέσεώς τους.

Επομένως, αν η Βουλή δεν τους τροποποιήσει ή μέχρι να τους τροποποιήσει, ισχύουν ως κατατέθηκαν από την Κυβέρνηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το λάθος είναι ότι μπαίνουν σε εφαρμογή οι Κανονισμοί και εφαρμόζεται ένα καινούργιο τιμολόγιο που αν η Βουλή τους τροποποιήσει ανατρέπονται ξανά. Δημιουργούνται δηλαδή κάποια τετελεσμένα που δυσκολεύουν τη Βουλή και διερωτούμαι κατά πόσο η ερώτηση του κ. Παπαϊωάννου δεν έχει κάποια βάση πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται περί λανθασμένης ερμηνείας. Οι Κανονισμοί κατατίθενται στη Βουλή και η Βουλή έχει στη διάθεσή της 15 μέρες ή τρεις εβδομάδες για να τους εγκρίνει ή να τους τροποποιήσει. Δεν ισχύουν από τη στιγμή που κατατίθενται. Πρέπει να παρέλθουν οι 15 μέρες ή η προθεσμία που αναφέρει ο νόμος — ένας μήνας, οτιδήποτε — οπότε τίθενται εν ισχύ. Διότι χρειάζονται είτε τροποποίηση είτε έγκριση από τη Βουλή. Και η πράξη της Βουλής να μην τους τροποποιήσει θεωρείται έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φοβούμαι ότι πρέπει να διαφωνήσω.

«Κανονισμοί γινόμενοι επί τη βάσει του παρόντος άρθρου του Νόμου τον οποίον η Βουλή εθέσπισε κατατίθενται εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων προς έγκρισιν και τίθενται εν ισχύι από της ημερομηνίας καταθέσεώς των ενώπιον της Βουλής. Εν περιπτώσει τροποποιήσεως τούτων εν όλω ή εν μέρει υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων ούτοι τίθενται εν ισχύι ως ήθελον τροποποιηθεί αφ' της ημερομηνίας η Βουλή ήθελεν καθορίσει».

Γι' αυτό νομίζω ότι νομικώς οι Κανονισμοί ισχύουν από σήμερα. Τώρα, είναι δικαίωμα της Βουλής αν θέλει να προχωρήσει σήμερα στην εξέταση του θέματος.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΔ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανονικά η ερμηνεία είναι ότι οι Κανονισμοί ισχύουν από σήμερα. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να μελετηθούν προσεκτικά αυτοί οι Κανονισμοί στην αρμόδια Επιτροπή. Δεν θα εισηγούμεθα να ελαμβάνετο οποιαδήποτε απόφαση που να μην έδιδε την ευκαιρία στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να μελετήσει προσεκτικά αυτούς τους Κανονισμούς, τσοσούτω μάλλον καθόσον ισχύουν από σήμερα και επομένως δεν υπάρχει κίνδυνος να μην προχωρήσουμε στην εφαρμογή τους αν δεν υπάρξει καμιά διαφωνία.

Πάντως θα ήταν παρακινδυνευμένο έστω και αν δεν ίσχυαν από σήμερα να προχωρήσουμε χωρίς να προβούμε σε σοβαρή μελέτη των Κανονισμών, πράγμα που οφείλουμε να πράξουμε σε τέτοια περίπτωση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το λάθος, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η Κυβέρνηση δεν συμβουλευθήκε εκ των προτέρων τη Βουλή ώστε να υπάρξει μια από κοινού απόφαση πάνω στο θέμα και βρισκόμαστε πραγματικά σε δύσκολη θέση κι' εμείς και η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γεγονός ότι αυτή η Βουλή είχε ζητήσει εντός ταχτής προθεσμίας να γίνουν αυτοί οι Κανονισμοί. Και πιστεύω κι' εγώ ότι ήταν σφάλμα αυτοί οι

Κανονισμοί να μην τεθούν εγκαίρως μπροστά στο Σώμα ούτως ώστε να έχει το χρόνο που χρειάζεται για να τους εξετάσει προτού τεθούν σε ισχύ. Εν πάση περιπτώσει, βρισκόμαστε τώρα μπροστά σ' ένα γεγονός.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισύρω την προσοχή του Σώματος στο γεγονός ότι οι υπό συζήτηση Κανονισμοί δεν είναι συνήθεις Κανονισμοί. Δεν πρόκειται δηλαδή για Κανονισμούς όπως για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση. Πρόκειται για Κανονισμούς που ρυθμίζουν την τιμή των πετρελαιοειδών. Και όλοι γνωρίζουμε τη σημασία αυτού του εμπορεύματος. Και επίσης επισύρω την προσοχή του Σώματος στο γεγονός ότι βάσει των κατατεθέντων Κανονισμών από σήμερα αρχίζει η ισχύς ως έχουν κατατεθεί. Και το ερώτημα είναι τι θα γίνει αν σε 15 μέρες, ας πούμε ή σε μια βδομάδα η Βουλή κρίνει ότι δεν πρέπει να εγκρίνει αυτούς τους Κανονισμούς ως κατατέθηκαν και ότι θεωρεί σκόπιμο να τροποποιήσει τους Κανονισμούς. Δεν θα επέλθει μια ανωμαλία και ταλαιπωρία για το κοινό;

Γι' αυτό νομίζω ότι, παρόλο που μπορεί να υπάρχουν κάποιες αδυναμίες στο εσπευσμένο της εξέτασης του θέματος, νομίζω ότι το καλύτερο για να περιορίσουμε τις ταλαιπωρίες για το κοινό είναι να κηρυχθούν επείγοντες οι Κανονισμοί, να συζητηθούν σήμερα και αν καταστεί δυνατό στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να καταλήξουμε σε μια φόρμουλα, είτε ομόφωνα είτε με πλειοψηφία, τότε προχωρεί η Βουλή και τροποποιεί τους Κανονισμούς. Αν όχι τότε βλέπουμε πώς θα προχωρήσουμε.

Επαναλαμβάνω ότι η φύση του εμπορεύματος με το οποίο καταπιάνονται αυτοί οι Κανονισμοί επιβάλλει όπως κηρυχθούν επείγοντες και συζητηθούν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς η φύση του εμπορεύματος με το οποίο καταπιάνονται οι Κανονισμοί σημαίνει ότι αυτοί πρέπει να μελετηθούν με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή. Δεν λέμε να καθυστερήσουμε τρεις βδομάδες, όμως δεν είναι κάτι το οποίο μπορεί να αποφασιστεί εσπευσμένα μέσα σ' ένα απόγευμα. Εισηγούμαστε να κληθεί το ταχύτερο δυνατόν — αύριο, μεθαύριο — η Επιτροπή Οικονομικών και να γίνει η πλέον σοβαρή μελέτη. Όμως δεν συμφωνούμε να καλέσουμε τώρα αμέσως την Επιτροπή Οικονομικών και να περάσουμε οριστικά τους Κανονισμούς αυτούς, που οπωσδήποτε ισχύουν από σήμερα, μέσα σ' ένα απόγευμα, διότι τότε δεν θα έχουμε προβεί στην εκτέλεση του καθήκοντός μας. Και το καθήκον μας σε τέτοια περίπτωση είναι να δώσουμε τη μεγαλύτερη δυνατή και πιο σοβαρή μελέτη σ' ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως είναι το θέμα της τιμής των πετρελαιοειδών. Αυτή είναι η άποψη τουλάχιστον της δικής μας Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κι' εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν συμφωνούμε να κηρυχθούν επείγοντες και να περάσουν σήμερα οι Κανονισμοί. Τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικών είμαι

βέβαιος ότι θα χρειάζονται πάρα πολλά στοιχεία πριν να οριστικοποιήσουν τις θέσεις τους πάνω στο κάθε είδος πετρελαιοειδών. Εισηγούμαστε όμως κι' εμείς όπως η Επιτροπή Οικονομικών επισπεύσει τη μελέτη τους ούτως ώστε να είμαστε έτοιμοι την επόμενη Πέμπτη για να περάσουμε οριστικά νομοθεσία γύρω απ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν ικανοποιεί η ερχόμενη Πέμπτη να οριστεί και όχι απλώς να αφηθεί η εξέταση του θέματος με αυτό τον αόριστο τρόπο. Αλλά αν ικανοποιεί όλες τις πλευρές ότι μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη θα συζητηθεί το θέμα, τότε ίσως να καλέσουμε την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ να αναθεωρήσει την τοποθέτησή της.

Ναι, ορίστε.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν εισηγούμαι την ερχόμενη Πέμπτη, βεβαίως ο στόχος θα είναι αυτός και πιστεύω ότι αυτή θα είναι η πρόθεση του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Οικονομικών. Αλλά προς Θεού, αν δεν είμαστε έτοιμοι ούτε την ερχόμενη Πέμπτη θα πρέπει αυτή η νομοθεσία να μελετηθεί και χρειάζομαστε πάρα πολλά για να τοποθετηθούμε οριστικά πάνω σ' αυτή τη νομοθεσία όπως έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Παπαϊωάννου θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι αυτό το θέμα ήταν γνωστό ότι θα απασχολήσει τη Βουλή από μακρού και έχω την εντύπωση ότι όλα τα κόμματα μπορεί να μην έχουν καταλήξει σε λεπτομέρειες αλλά έχουν βασικές τοποθετήσεις επί του θέματος.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεχόμαστε την πρόταση όπως το νομοσχέδιο συζητηθεί την προσεχή Πέμπτη και βέβαια η εισήγησή μας για να κηρυχθεί ως επείγον είναι για να μην χρειαστεί να κυκλοφορήσει η Έκθεση 24 ώρες πριν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι δεν υπάρχει ένσταση για την εισήγηση όπως οι Κανονισμοί κηρυχθούν ως επείγοντες ούτως ώστε να μη χρειάζεται να κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες πριν από τη συνεδρία.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, αλλά θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να εισηγηθώ ότι σε κάποιο στάδιο πρέπει να επιληφθούμε και του νόμου που προβλέπει ότι οι Κανονισμοί ισχύουν από τη στιγμή που κατατέθηκαν. Γιατί γενικά η αρχή που επικρατεί είναι ότι οι Κανονισμοί ισχύουν από τη στιγμή που θα τους εγκρίνει η Βουλή. Εδώ εσφαλμένα διατυπώθηκε το θέμα και πρέπει να επιληφθούμε τούτου για μελλοντικούς σκοπούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε να το μελετήσουμε, κύριε Κληρίδη, οποτεδήποτε οποιαδήποτε πλευρά θελήσει να το εισάξει.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985))

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου,

δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι αν παραπεμφθούν στην Επιτροπή Οικονομικών είναι άρκετό για να μην ταλαιπωρούμε δυο Επιτροπές δεδομένου ότι όλες αυτές οι προσλήψεις ουσιαστικά εξετάζονται από την Επιτροπή Οικονομικών.

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών λοιπόν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού για κάλυψη εποχιακών αναγκών των Συμβουλίων Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και Καρόττων και Τεύτλων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985. (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Ερωτήσεις-Απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παναγιώτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και ληφθείσα στις 16 Ιανουαρίου 1986.

«Έχει διαπιστωθεί ότι στην περιοχή των χωριών Μαραθάσας υπάρχουν μεγάλες ποσότητες αχλαδιών αδιάθετες. Παρόλες τις προσπάθειες των ενδιαφερομένων παρουσιάζεται προβληματική και αδύνατη η διάθεσή τους και λόγω της ευαισθησίας του προϊόντος εάν δεν διατεθούν άμεσα στις προσεχείς μέρες θα

καταστραφούν, με συνέπεια την τεράστια οικονομική ζημιά σε μια περιοχή που μαστίζεται από σοβαρή οικονομική κρίση.

Και ερωτάται:

1. Προτίθενται τα αρμόδια Υπουργεία να ενδιαφερθούν για την αντιμετώπισή του και με ποιους τρόπους;
2. Θα μπορούσαν τα Υπουργεία σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες να προωθήσουν επείγοντως την αντιμετώπιση του προβλήματος με την εξεύρεση των κατάλληλων αγορών;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παναγιώτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μελετά συνεχώς το θέμα της διάθεσης γεωργικών προϊόντων και καταβάλλει έντονες προσπάθειες για τη διάθεση/εξαγωγή των πλεονασμάτων, όχι μόνο των αχλαδιών αλλά και γενικά όλων των γεωργικών προϊόντων, με τρόπο ώστε να απαμβλύνονται, όσο το δυνατόν τα παρουσιαζόμενα προβλήματα.

Συγκεκριμένα το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της διάθεσης των αχλαδιών της περιοχής Μαραθάσας, έδωσε οδηγίες στα Εμπορικά του Κέντρα στο εξωτερικό να προβούν σε έρευνες αγορών. Αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών ήταν να εξευρεθούν πιθανοί αγοραστές αχλαδιών, τα ονόματα των οποίων κοινοποιήθηκαν τόσο στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, μέσω των Αγροτικών Οργανώσεων, όσο και σε άλλους κύριους εξαγωγείς.

Με την ευκαιρία αυτή πληροφορείσθε ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, για να αντιμετωπίσει ριζικά το πρόβλημα της εμπορίας των φρούτων των φυλλοβόλων δένδρων, στην κατηγορία των οποίων εμπίπτουν και τα αχλάδια, ανάθεσε σε κυπριακό οίκο τη διεξαγωγή μελέτης όλων των σταδίων εμπορίας των φρούτων αυτών από τον παραγωγό μέχρι τον καταναλωτή ή βιομήχανο σε σχέση με το κόστος των διάφορων διαδικασιών εμπορίας. Η μελέτη αυτή θα καλύψει επίσης θέματα συναγωνισμού και διαμόρφωση των τιμών έτσι που να διαφανεί κατά πόσο το σημερινό σύστημα λειτουργεί αποδοτικά και αν όχι να προταθούν υπαλλακτικές λύσεις για βελτίωση της εμπορίας. Η μελέτη αυτή προβλέπεται να ολοκληρωθεί στα μέσα του 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 3 Φεβρουαρίου 1986.

«Τα γεωργικά φάρμακα παίζουν ένα σοβαρό ρόλο στην ανάπτυξη και αύξηση της γεωργικής παραγωγής. Κάθε χρόνο ξοδεύουμε από το αγροτικό εισόδημα ένα έως ενάμισι (1 1/2) εκατομμύριο λίρες για αγορά γεωργικών φαρμάκων.

Όμως υπάρχουν πάρα πολλά παράπονα από τους αγρότες για αυξημένες τιμές καθώς και στην ποιότητα των γεωργικών φαρμάκων.

Οι τιμές των γεωργικών φαρμάκων διαρκώς αυξάνονται από 50-100%. Υπάρχουν επίσης παράπονα για νοθεία στα γεωργικά φάρμακα και δεν φέρνουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Υπάρχει σχετικός νόμος για την ποιότητα και για έλεγχο των τιμών των γεωργικών φαρμάκων. Υποβάλλεται επίσης από χρόνια το αίτημα από τις Αγροτικές Οργανώσεις και τον αγροτικό κόσμο για έλεγχο από την Κυβέρνηση τόσο της ποιότητας όσο και των τιμών των γεωργικών φαρμάκων.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Έχουν ερευνήσει τα παράπονα των αγροτών για αυξημένες τιμές και νοθεία στα γεωργικά φάρμακα;
2. Γιατί δεν εφαρμόζεται αποτελεσματικά ο σχετικός νόμος για τις τιμές και την ποιότητα των γεωργικών φαρμάκων;
3. Πόσοι πωλητές γεωργικών φαρμάκων έχουν καταγγεληθεί από την Αγορανομική Υπηρεσία για αυξημένες τιμές και νοθεία στα γεωργικά φάρμακα;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Η ποιότητα των γεωργικών Φαρμάκων ελέγχεται σύμφωνα με τις πρόνοιες των 'Περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμων 2/67 και 17/1983'. Στα πλαίσια του Νόμου αυτού προνοείται η εγγραφή όλων των γεωργικών φαρμάκων πριν την κυκλοφορία τους, ο έλεγχος της ποιότητας και της χρήσης τους καθώς και ο έλεγχος της συσκευασίας και της ετικέτας που πρέπει να φέρει τις κατάλληλες οδηγίες, περιορισμούς και προφυλάξεις για κάθε φυτοφάρμακο.

Ο ποιοτικός έλεγχος γίνεται σε δυο στάδια. Σε πρώτο κατά την εγγραφή ενός γεωργικού φαρμάκου με ανάλυση δειγμάτων που υποβάλλει ο αιτητής, οπότεν διαπιστώνεται αν το προϊόν συνάδει με τις προδιαγραφές των διεθνών Οργανισμών για τα φυτοφάρμακα (Φ.Α.Ο. κ.α.) και σε δεύτερο στάδιο η ποιότητα ελέγχεται με συνεχείς δειγματοληψίες εξουσιοδοτημένων επιθεωρητών από όλους τους χώρους κατασκευής και πώλησης γεωργικών φαρμάκων.

Κατά το 1985 λήφθηκαν 100 δείγματα διαφόρων γεωργικών Φαρμάκων για ποιοτικό έλεγχο. Επίσης προωθήθηκε η διαδικασία για ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου σε αρκετές περιπτώσεις. Για το 1986, λόγω της λειτουργίας του νέου πλήρως εξοπλισμένου εργαστηρίου ποιοτικού ελέγχου των γεωργικών φαρμάκων τέθηκε στόχος για ανάλυση 300 δειγμάτων.

Στόχος του Υπουργείου Γεωργίας & Φυσικών Πόρων είναι η προσφορά προϊόντων ψηλής ποιότητας προς τους γεωργούς για την αντιμετώπιση των προβλημάτων φυτοπροστασίας και αύξηση και βελτίωση της γεωργικής παραγωγής. Συναφώς όμως αναφέρεται ότι για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός είναι αναγκαία και απαραίτητη η συνεργασία τόσο των γεωργών όσο και του κοινού για την επίλυση οποιουδήποτε σχετικού προβλήματος που παρουσιάζεται. Πρέπει το Υπουργείο Γεωργίας & Φυσικών Πόρων να πληροφορείται έγκαιρα και με στοιχεία για οποιαδήποτε παράβαση του νόμου ή άλλο σχετικό πρόβλημα φυτοπροστασίας.

Τέλος παρέχεται η διαβεβαίωση ότι το Υπουργείο Γεωργίας & Φυσικών Πόρων θα κάμνει ότι είναι δυνατόν ώστε η ποιότητα των γεωργικών Φαρμάκων να είναι ικανοποιητική προς όφελος του γεωργικού κόσμου και της οικονομίας γενικότερα.

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 5 Φεβρουαρίου 1986.

«Με βάση την κείμενη νομοθεσία είναι ασυμβίβαστες οι ταυτόχρονες ιδιότητες του Υπουργού και του Μέλους Διοικητικού Συμβουλίου Ημικρατικού Οργανισμού.

Επίσης τα χρηστά πολιτικά ήθη δεν επιτρέπουν τις ταυτόχρονες ιδιότητες του Υπουργού και του Μέλους Διοικητικού Συμβουλίου είτε Ιδιωτικής είτε Δημόσιας Εταιρείας, υφισταμένης βάσει του Νόμου Κεφ. 113.

Παρά τα ανωτέρω δύο Υπουργοί, ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Υπουργός Δικαιοσύνης, είναι ταυτόχρονα και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Δημόσιας Εταιρείας 'Κυπριακά Αερογραμμάτι Ατδ' που υφίσταται και λειτουργεί βάσει του Νόμου Κεφ. 113.

Επειδή ο ενδεχόμενος ισχυρισμός ότι οι δύο Υπουργοί ευρίσκονται στις θέσεις αυτές για να εκπροσωπούν την Κυβέρνηση που είναι μέτοχος στην Εταιρεία αυτή δεν μπορεί να ευσταθήσει, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η συμμετοχή των δύο πιο πάνω Υπουργών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Δημόσιας αυτής Εταιρείας και τι προσφέρει στην Κυβέρνηση ή στις Κυπριακές Αερογραμμές η παρουσία τους στο Συμβούλιο αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι Δημόσια Εταιρεία και όχι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου (ημικρατικός) και σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία δεν υπάρχει νομικό κώλυμα για τη συμμετοχή Υπουργών στο Συμβούλιο Δημόσιας Εταιρείας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 12 Φεβρουαρίου 1986.

«Επίσημα στατιστικά στοιχεία αποδεικνύουν, σύμφωνα με σχετική έρευνα που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», ότι στα τελευταία πέντε χρόνια πάνω από 4,476 τόννοι φυσικού μελιού εισήχθησαν από το εξωτερικό και επανεξήχθησαν σαν Κυπριακό, και τουλάχιστο 231 τόννοι φυσικού μελιού ολικής αξίας 370.000 λιρών εισήχθησαν για ντόπια κατανάλωση.

Αυτό έγινε αιτία:

- (α) Το δημόσιο να χάσει εκατοντάδες χιλιάδες λίρες φόρο εισοδήματος από την έκπτωση του 6 τοις εκατό στο φορολογητέο εισόδημα των εξαγωγέων που παρουσίασαν τις επανεξαγωγές εισαγομένου μελιού σαν εγχώριες εξαγωγές.
- (β) Να δυσφημείται διεθνώς το όνομα της Κύπρου και του Κυπριακού μελιού.

- (γ) Οι Κύπριοι μελισσοκόμοι να αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης του μελιού τους και αυτή τη στιγμή να έχουν πλεόνασμα.
- (δ) Να υπάρχει σοβαρός κίνδυνος μετάδοσης θανάσιμων ασθενειών που απειλούν την Κυπριακή μελισσοκομία.

Τα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας παρά τις καταγγελίες συνεχίζουν να τηρούν ύποπτη σιωπή.

Γι' αυτό και ερωτούμε:

Διατάχθηκε έρευνα και σε ποιο στάδιο βρίσκεται;

Θα ληφθούν μέτρα για να σταματήσει το σκάνδαλο αυτό της εισαγωγής αλλά και νοθείας του μελιού;

Πώς εξηγείται το γεγονός ότι οι εξαγωγές Κυπριακού μελιού, στα επίσημα στατιστικά στοιχεία παρουσιάζονται σχεδόν διπλάσιες από την ντόπια παραγωγή λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι οι Κύπριοι μελισσοκόμοι δηλώνουν κατηγορηματικά ότι δεν πούλησαν ούτε οκά σε εξαγωγή για εξαγωγή;

Ντόπια παραγωγή 1980-85 Κυπριακού μελιού, 2795 τόνοι — εξαγωγές φερόμενου ως Κυπριακού μελιού 4,476 τόνοι.

Γιατί επιτρέπεται σε Κύπριους εξαγωγείς να επανεξάγουν μέλι παρουσιάζοντάς το ως Κυπριακό; Ξέρουμε συγκεκριμένη περίπτωση εξαγωγέα από τη Λάρνακα — Νίκος Χατζαντώνης 041-56380 — που δηλώνει και το αναγράφει και στα κουτιά ότι το μέλι που εξάγει είναι επανεξαγόμενο.

Γιατί δεν το πράττουν αυτό και οι άλλοι εξαγωγείς;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Κατζηδημητρίου.

«Καμιά ποσότητα μελιού δεν έχει εισαχθεί για ντόπια κατανάλωση. Το θέμα αυτό έχει διερευνηθεί από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών σε συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων και διεφάνηκε ότι από παραδρομή χρησιμοποιήθηκαν Τελωνειακά Έντυπα C2 αντί C104 κατά την εισαγωγή των ποσοτήτων που εμφανίστηκαν από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών στις εισαγωγές μελιού για επιτόπια κατανάλωση.

(β) Το μέλι εισάγεται μόνο για επανεξαγωγή και καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας του ευρίσκεται κάτω από τον έλεγχο τόσο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων όσο και του Τμήματος Τελωνείων. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ελέγχει μόνο κατά πόσο το εισαγόμενο μέλι είναι γνήσιο και παραμένει γνήσιο κατά την επανεξαγωγή. Τούτο εξακριβώνεται με την αποστολή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων στο Κρατικό Χημείο για ανάλυση.

(γ) Το μέλι αυτό δεν επανεξάγεται σαν Κυπριακό μέλι αλλά σαν προϊόν πολλών χωρών «Produce of more than one country» επειδή εισάγεται από διάφορες χώρες.

(δ) Όσον αφορά την παρεχόμενη φορολογική απαλλαγή του 6% το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων πιστεύει ότι κατά την διαδικασία συσκευασίας προστίθεται αρκετή αξία στο επανεξαγόμενο μέλι πράγμα που δικαιολογεί την παρεχόμενη μεταχείριση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 19 Φεβρουαρίου 1986.

«Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει, ποια διαβήματα έκαμε η Κυπριακή Κυβέρνηση προς τη Βρετανική, και αν έγιναν, ποια η Βρετανική αντίδραση σ' αυτά για την πραγματοποιούμενη επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού κ. Οζάλ στη Βρετανία.

Η Τουρκία, κατά παράβαση του διεθνούς νόμου, εισέβαλε και κατέχει εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της οποίας η Βρετανία έχει αναλάβει εγγυητικές ευθύνες και υποχρεώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών προέβησαν σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες και διαβήματα από τις 15 Δεκεμβρίου. Τίποτε δεν παραλείφθηκε και οι ενέργειες έγιναν κατά τον πιο ενδεδειγμένο χρόνο. Το περιεχόμενο τέτοιων διαβημάτων καθώς και η σχετική ανταπόκριση κατά κανόνα δεν τυγχάνουν δημοσιότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσούνωτο και ληφθείσα στις 20 Φεβρουαρίου 1986.

«Σε συνεδρία της Βουλής ημερομ. 5.2.85, όταν συζητήθηκε ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985 (Αρ. 10/85), είχε παρθεί απόφαση κατά πλειοψηφία, όπως στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντιπροσωπεύεται ακόμα μια Συνδικαλιστική και μια Αγροτική Οργάνωση, καθώς και εκπρόσωπος των αυτοτελώς εργαζομένων.

Στην επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης ημερομ. 7.2.86, Παράρτημα Τρίτο, είδαμε με έκπληξή μας ότι ο Έντιμος Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διόρισε σαν μέλος του ως άνω Συμβουλίου τον κ. Φυλακτή Παρτασίδη — ΠΟΒΕΚ — εκπρόσωπο εργοδοτών.

Έχω τη γνώμη, πως όταν το θέμα ετίθετο στη Βουλή είχαμε υπόψη μας όχι επαγγελματικές οργανώσεις όπως η ΠΟΒΕΚ, η ΣΕΑΚ, η ΠΕΕΑ, αλλά τη μάζα των αυτοτελώς εργαζομένων που έχουν και τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχόλησαν επανειλημμένα τη Βουλή.

Συνεπώς αναμένετο ότι ο διορισμός θα εγίνετο μεταξύ των Συνδέσμων των αυτοτελώς εργαζομένων, δηλαδή της Λευκωσίας-Λεμεσού-Λάρνακας-Πάφου-Δαλιού και Κοκκινοχωριών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, με ποια κριτήρια διόρισε τον κ. Φ. Παρτασίδη στο Συμβούλιο, και όχι μεταξύ των Συνδέσμων των αυτοτελώς εργαζομένων;»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με τον Τροποποιητικό Νόμο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αρ. 10/85), αύξησε τον αριθμό των μελών του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τέσσερα. Σύμφωνα με την τροποποίηση αυτή, από τα τέσσερα νέα μέλη ένα θα προέρχεται από την τάξη των εργοδοτών, ένα από την τάξη των μισθωτών, ένα από την τάξη των αγροτικών οργανώσεων και ένα από την τάξη των άλλων αυτοτελώς εργαζομένων. Ως εκπρόσωπος από την τάξη των εργοδοτών έχει ήδη διοριστεί στέλεχος της ΠΟΒΕΚ, ως εκπρόσωπος από την τάξη των μισθωτών έχει διοριστεί στέλεχος της ΔΕΟΚ και ως εκπρόσωπος των αγροτικών οργανώσεων έχει διοριστεί στέλεχος της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ.

Η θέση του εκπροσώπου των αυτοτελώς εργαζομένων εξακολουθεί να παραμένει κενή. Ο λόγος που δεν έχει διοριστεί ακόμη εκπρόσωπος των άλλων αυτοτελώς εργαζομένων είναι γιατί υπάρχουν πολλές οργανώσεις και σύνδεσμοι αυτοτελώς εργαζομένων και το Υπουργείο έκρινε σκόπιμο να έχει διαβουλεύσεις με αυτούς προτού αποφασιστεί ο διορισμός του νέου μέλους από την τάξη αυτή.

Το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάλεσε συνολικά 14 οργανώσεις και συνδέσμους αυτοτελώς εργαζομένων σε κοινή σύσκεψη στις 28.1.86, με την ελπίδα ότι θα καθίστατο δυνατή η υπόδειξη από μέρους των ενδιαφερομένων κοινώς αποδεκτού αντιπροσώπου. Στη σύσκεψη διαπιστώθηκε ότι κάθε μια από τις οργανώσεις και συνδέσμους που πήραν μέρος ενδιαφερόταν να εκπροσωπηθεί στο Συμβούλιο με δικό της εκπρόσωπο. Μετά την εξέλιξη αυτή, ο Υπουργός, αφού λάβει υπόψη τις εκφρασθείσες απόψεις κατά τη σύσκεψη της 28.1.86, θα προχωρήσει στην πλήρωση της θέσεως που προορίζεται για εκπρόσωπο των αυτοτελώς εργαζομένων.

Το Υπουργείο θεωρεί ότι η ερμηνεία που δίνεται από το Έντιμο Μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Κατσουνωτό, ότι δηλαδή ο εκπρόσωπος των αυτοτελώς εργαζομένων πρέπει να προέλθει από τους συνδέσμους των αυτοτελώς εργαζομένων και όχι από επαγγελματική οργάνωση αυτοτελώς εργαζομένων δεν είναι ορθή. Με βάση τη νομοθεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αυτοτελώς εργαζόμενος είναι οποιοσδήποτε ασκεί επάγγελμα για δικό του λογαριασμό και όχι μόνο εκείνος ο οποίος ανήκει σε σύνδεσμο αυτοτελώς εργαζομένων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα».

(Θέμα που έχει εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς).

Παρακαλώ τον κ. Παπαϊωάννου, τον εισηγητή, να καταθέσει την ομιλία του.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Θεωρήσαμε επάναγκες όπως δοθεί και πάλιν η ευκαιρία στο Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων να συζητήσει το θέμα των σχέσεών μας με την ΕΟΚ και συγκεκριμένα της σχεδιαζόμενης Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ. Το θεωρήσαμε επάναγκες γιατί πιστεύουμε πως η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα έχει καταλυτικές επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία που αντιμετωπίζει ήδη σοβαρά προβλήματα.

Ως γνωστό η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας υπόγραψε στις 19 του Δεκέμβρη 1972 συμφωνία για σύνδεση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Στις 4 του Γενάρη 1973 κατά τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς πήρε καθαρά θέση εναντίον της σύνδεσής μας με την ΕΟΚ και υπέρ της υπογραφής εμπορικής συμφωνίας με την ΕΟΚ.

Δυστυχώς όμως οι απόψεις του Κόμματός μας παραγνωρίστηκαν και η σύνδεση της Κύπρου με την ΕΟΚ συνεχίστηκε μέχρι σήμερα και αντί που έπρεπε να διδαχτούμε από την πείρα αυτής της περιόδου και να μετατρέψουμε τη σύνδεση σε εμπορική συμφωνία συζητούμε τώρα πιο προχωρημένες σχέσεις με την ΕΟΚ που είναι η Τελωνειακή Ένωση μας μέσα σε 14-15 χρόνια.

Μας ελέχθη τότε από τους υποστηρικτές της σύνδεσης Κύπρου-ΕΟΚ ότι θα συνδεθούμε με μια αγορά των 300 εκατ. κατοίκων με ψηλό βιοτικό επίπεδο κι ότι οι προοπτικές για την Κυπριακή Οικονομία από τη σύνδεσή της με την ΕΟΚ είναι πολύ καλές. Τονίστηκε επίσης από τους ίδιους αυτούς υποστηρικτές της σύνδεσης, ότι η συμφωνία σύνδεσης δεν είναι δεσμευτική για το δεύτερο στάδιο και ότι αν τα πράγματα δείξουν ότι δεν μας συμφέρει τότε μπορούμε να αποσυνδεθούμε.

Τι έδειξαν τα πράγματα από τότε; Έδειξαν μήπως πως τα όνειρα μερικών ότι θα πλέουμε μέσα σε πελάγη ευημερίας μιας αγοράς των 300 εκατ. ανθρώπων επαληθεύτηκαν; Ή έδειξαν αντίθετα πως η μικρή και ασήμαντη κοντά στους κολοσσούς της Δυτικής Ευρώπης κυπριακή βιομηχανία και γεωργία δεν έχει μέλλον να επιβιώσει γιατί θα στραγγαλιστεί από το συναγωνισμό των πολυεθνικών βιομηχανικών μονοπωλίων και την υψηλού βαθμού μαζική γεωργική παραγωγή σε χαμηλό κόστος; Αντί που έπρεπε να διδαχτούμε από το παράδειγμα της Ελλάδας που αντιμετωπίζει σοβαρότατη οικονομική κρίση εξαιτίας των σχέσεών της με την ΕΟΚ προετοιμαζόμαστε να κάνουμε το επικίνδυνο διάβημα για την Κυπριακή Οικονομία με την Τελωνειακή Ένωση μας με την ΕΟΚ.

Επαναλαμβάνουμε για μυριστή φορά πως τα γνήσια συμφέροντα της Κυπριακής Οικονομίας υπαγορεύουν όχι την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ αλλά τη διαπραγμάτευση και υπογραφή μιας εμπορικής συμφωνίας παρόμοιας με εκείνες που υπογράφουμε με άλλες χώρες.

Η συμφωνία που πάμε να υπογράψουμε με την ΕΟΚ που διαλαμβάνει τη σταθερή μείωση των τελωνειακών δασμών μέχρι της πλήρους κατάργησης τους σε 14-15 χρόνια θα καταστρέψει ό,τι απόμεινε από την κυπριακή βιομηχανία και θα μετατρέψει την Κύπρο σε ένα αναπαυτήριο και ξενώνα της Δυτικής Ευρώπης με πολυάριθμες δυσκοθίες και άλλα κέντρα ψυχαγωγίας και διαφθοράς. Στην καλύτερη περίπτωση θα 'ναι ένα τουριστικό κέντρο, αλλά καμιά χώρα δεν μπορεί να στηρίξει την οικονομία της στον τουρισμό.

Αυτή είναι η δική μας θεώρηση αναφορικά με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ για τις σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις που θα επιφέρει στην Κυπριακή Οικονομία. Οι πολιτικές επιπτώσεις θα 'ναι χειρότερες γιατί ενώ είμαστε μια αδέσμευτη χώρα, μέσα στις χώρες της ΕΟΚ που στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι μέλη της νατοϊκής συμμαχίας, η αδέσμευτη εξωτερική μας πολιτική παραβιάζεται. Εξάλλου, η αναθεώρηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Συνθήκης της Ρώμης, που περιλαμβάνει την εφαρμογή κοινής ατλαντικής εξωτερικής πολιτικής, τη στρατιωτικοποίηση της ΕΟΚ κάτω από την ομπρέλα του ΝΑΤΟ, αποτελεί ουσιαστική εκχώρηση της εθνικής ανεξαρτησίας και

κυριαρχίας της χώρας μας. Πρόκειται για παράδοση άνευ όρων της κυπριακής οικονομίας στα μονοπώλια της ΕΟΚ και για μετατόπιση του κέντρου λήψης βασικών αποφάσεων από τη χώρα μας στο διεθυντήριο της ΕΟΚ.

Πριν τρεις βδομάδες ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας κ. Ιακώβου, ενημέρωσε το Σώμα γι' αυτό το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ. Πρέπει να πω ότι μελέτησα προσεχτικά την ομιλία του κ. Υπουργού, όμως πουθενά δεν βρήκα στοιχεία που να στηρίζουν τη διάχυτη αισιοδοξία του.

Ο κ. Ιακώβου μας είπε ότι το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ είναι «μετά το εθνικό μας θέμα το σημαντικότερο που απασχολεί σήμερα την Κύπρο». Συμφωνούμε μ' αυτή τη διαπίστωση και θα 'θελα να προσθέσω ότι έπρεπε να κληθεί ο λαός να αποφασίσει με δημοψήφισμα κατά πόσο υποστηρίζει την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ αφού ενημερωθεί αντικειμενικά για όλες τις οικονομικοπολιτικές επιπτώσεις που θα έχει αυτό το σοβαρότατο διάβημα.

Ας εξετάσουμε όμως την κυβερνητική πολιτική αναφορικά με το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης με την ΕΟΚ όπως αυτή έχει εκτεθεί από τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Ιακώβου. «Μόνο ο χώρος της ΕΟΚ, μας διαβεβαιώνει ο κ. Ιακώβου, μπορεί, πάνω σε μόνιμη βάση να απορροφήσει τις ποσότητες της κυπριακής γεωργικής παραγωγής σε αμειπτικές τιμές».

Ο κ. Υπουργός όμως δεν μας είπε για το σοβαρότατο ανταγωνισμό που θα 'χουν τα γεωργικά μας προϊόντα, οινικά εσπεριδοειδή και άλλα από άλλες χώρες της ΕΟΚ που παράγουν τα ίδια με τα δικά μας γεωργικά προϊόντα, όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Πορτογαλλία, η Ελλάδα και άλλες, σε πολύ μεγαλύτερες ποσότητες και κατά συνέπεια και σε χαμηλότερο κόστος. Παρέλειψε ολότελα να αναφερθεί στην κυπριακή κτηνοτροφία που θα καταστραφεί ολοσχερώς γιατί δεν θα μπορέσει να συναγωνιστεί τα κρέατα, τα τυριά και τα γάλατα από τη Δανία, την Ολλανδία και άλλες χώρες που θα πλημμυρίσουν την κυπριακή αγορά σε πολύ πιο χαμηλές τιμές. Ούτε μας είπε ο κ. Υπουργός για τις χιλιάδες τόννους των ροδακινών και άλλων φρούτων που υποχρεώνεται η Ελλάδα σαν μέλος της ΕΟΚ να θάβει για να κρατηθούν οι τιμές σ' ένα επίπεδο. Και πώς είναι δυνατό να μιλούμε για απορρόφηση της κυπριακής γεωργικής παραγωγής σε αμειπτικές τιμές όταν οι τιμές των οινικών, εσπεριδοειδών και άλλων γεωργικών προϊόντων στην αγορά της ΕΟΚ είναι πιο χαμηλές από τις τιμές που εξασφαλίσαμε μέχρι σήμερα από άλλες χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΟΚ;

Είναι λοιπόν ευσεβοποιισμός όταν μιλούμε με τόση μάλιστα αισιοδοξία ότι θα διαθέτουμε τα κυπριακά γεωργικά προϊόντα σε αμειπτικές τιμές στην αγορά της ΕΟΚ. Κι αυτό θα φανεί από την ίδια τη ζωή. Δεν λέμε ότι δεν θα διαθέσουμε γεωργικά προϊόντα στην ΕΟΚ, όμως δεν συμμεριζόμαστε την αισιοδοξία που διακρίνει την κυβερνητική πολιτική και πιστεύουμε ακράδαντα πως με μια εμπορική συμφωνία θα μπορούσαμε να τοποθετήσουμε στην αγορά της ΕΟΚ εκείνες τις ποσότητες των γεωργικών και άλλων προϊόντων της Κυπριακής Οικονομίας που θα συμφωνήσουμε.

Στο βιομηχανικό τομέα η Κυβέρνηση παραδέχεται ότι «ίσως να έχουμε προβλήματα για μερικά προϊόντα». Δεν υποτιμούμε ούτε το επιστημονικό ούτε το τεχνολογικό ούτε και το εμπορικό δυναμικό που διαθέτουμε. Πιστεύουμε ότι διαθέτουμε πραγματικά ένα αξιόλογο δυναμικό σ' αυτούς τους τομείς που είναι δυνατό να συγκριθεί με τις αναπτυγμένες βιομηχανικές χώρες της ΕΟΚ. Αυτό και μόνο το δυναμικό όμως δεν είναι αρκετό για να κάμει τα κυπριακά βιομηχανικά

προϊόντα ανταγωνιστικά στην αγορά της ΕΟΚ. Γιατί οι βιομηχανικές μας επιχειρήσεις είναι μικρές και δεν είναι ποτέ δυνατόν να συναγωνιστούν τις μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις της Δυτικής Ευρώπης. Οι κυπριακές βιομηχανικές επιχειρήσεις κινούνται με μερικές εκατοντάδες χιλιάδες λίρες στην καλύτερη περίπτωση, ενώ οι βιομηχανικοί κολοσσοί της Δυτικής Ευρώπης κινούνται με δισεκατομμύρια λίρες. Στη μια περίπτωση πρόκειται για ελαφρά βιομηχανία μεταποιητικής βασικά φύσης, ενώ στην περίπτωση της Δυτικής Ευρώπης πρόκειται για βιομηχανικές μονάδες που επεξεργάζονται την πρώτη ύλη μέχρι και της τοποθέτησης του προϊόντος στην αγορά σαν κοινωνικό προϊόν.

Έπειτα, στη διάρκεια των πρώτων 10 χρόνων θα ισχύουν και πάλιν οι κανονισμοί προέλευσης που θα δυσκολεύουν την εξαγωγή των βιομηχανικών μας προϊόντων. Για όσους δεν γνωρίζουν τι είναι οι κανονισμοί προέλευσης διευκρινίζουμε ότι είναι ορισμένα κριτήρια που θέτει η ΕΟΚ και αν δεν ικανοποιούνται τότε τα προϊόντα θεωρούνται εξωτερικά και υφίστανται πρόσθετη δασμολόγηση.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας κ. Γ. Ιακώβου αναφέρθηκε και στο Έκτακτο Κυβερνητικό Σχέδιο 1982-86 στο οποίο τονίζονται επί λέξει τα εξής: «Ο βαθμός εξαρτήσεως της εξαγωγικής βιομηχανίας από τις Αραβικές χώρες, θα πρέπει να μειωθεί σταδιακά. Αυτό είναι επιθυμητό μακροπρόθεσμα λόγω της αστάθειας που επικρατεί στο γεωγραφικό αυτό χώρο, του έντονου ανταγωνισμού από τις χώρες χαμηλού εργατικού κόστους, αλλά και λόγω της αναμενόμενης ιδρύσεως σε πολλές Αραβικές χώρες εγχώριων βιομηχανιών καταναλωτικών κυρίως προϊόντων, εξέλιξη που αναμένεται να περιορίσει τις προοπτικές των κυπριακών εξαγωγών στις χώρες αυτές. Η αποκέντρωση της εξαγωγικής προσπάθειας επιβάλλεται επίσης γιατί η ζήτηση στις χώρες αυτές περιορίζεται σε προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας, ενώ η αναπτυξιακή μας στρατηγική πρέπει απαραίτητα να στηριχθεί πάνω σε μονάδες προηγμένης τεχνολογίας κι εντάσεως κεφαλαίου.

Κατά συνέπεια, το εξαγωγικό ενδιαφέρον θα πρέπει να κατευθυνθεί προς τις προηγμένες χώρες, πράγμα που επιβάλλει την αναδιάρθρωση της παραγωγικής δομής της οικονομίας μας για την εξαγωγή προϊόντων ψηλής τεχνολογίας που ν' ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των αγορών αυτών τόσο από απόψεως ποιότητας όσο και από απόψεως κόστους».

Από όσα αναφέρονται στο Έκτακτο Κυβερνητικό Σχέδιο 1982-1986 φαίνεται να συμπεριφερόμαστε περιφρονητικά για τις αγορές των Αραβικών χωρών που μας έλυσαν για αρκετά χρόνια το πρόβλημα διάθεσης κυπριακών βιομηχανικών προϊόντων και θα μπορούσαν να μας λύσουν και για πολλά ακόμα χρόνια αυτό το πρόβλημα αν σταματήσουμε να συμπεριφερόμαστε απέναντι σ' αυτή την αγορά απ' υψηλού, σαν αρχοντοχωριάτες και συνάψουμε εμπορικές συμφωνίες μ' αυτές τις χώρες. Έπειτα πώς είναι δυνατόν να μιλούμε γι' αυτές τις αναπτυσσόμενες και μάλιστα αδέσμευτες χώρες μ' αυτό τον απολίτικο τρόπο; Μήπως η σχεδιαζόμενη Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ έχει ήδη επηρεάσει τη στάση μας απέναντι σε άλλες αδέσμευτες χώρες ώστε να μιλούμε γι' αυτές με τόση περιφρόνηση; Και αν ισχύει το επιχείρημα ότι η αναμενόμενη ίδρυση σε πολλές Αραβικές χώρες εγχώριων βιομηχανιών θα περιορίσει τις προοπτικές των κυπριακών εξαγωγών σ' αυτές τότε γιατί να μην ισχύει και μάλιστα στο πολλαπλάσιο το ίδιο επιχείρημα και για τις χώρες της ΕΟΚ που είναι ήδη βιομηχανικά αναπτυγμένες και χρησιμοποιούν μάλιστα ψηλού βαθμού τεχνολογία. Κι όταν μιλούμε για αναδιάρθρωση της παραγωγικής δομής της οικονομίας μας

για την εξαγωγή προϊόντων ψηλής τεχνολογίας που ν' ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των αγορών αυτών τόσο από απόψεως ποιότητας όσο και από απόψεως κόστους, υπολογίσαμε καθόλου τις μεγάλες κεφαλαιουχικές επενδύσεις που απαιτούνται γι' αυτό τον σκοπό κι' από πού θα προέλθουν αυτές οι επενδύσεις; Μήπως θ' ανοίξουμε, κι αυτό θα γίνει είτε το θέλουμε είτε όχι, με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ, τις πόρτες της Κύπρου στα μεγάλα πολυεθνικά μονοπώλια της Δυτικής Ευρώπης, που δεν είναι μόνο της Δυτικής Ευρώπης, αλλά και των ΗΠΑ, να κάμουν αυτό που δεν θα μπορέσει να κάμει ο κύπριος βιομήχανος από έλλειψη κεφαλαίων; Μια τότε ουσιαστικά μετατρέπουμε τον Κύπριο βιομήχανο σε πλασιέ του πολυεθνικού μονοπωλιακού κεφαλαίου. Και πού πάει στην τέτοια περίπτωση η ανεξαρτησία, κυριαρχία και αυτοτέλειά μας;

Όταν ακούω να μιλούν για την πλούσια αγορά των 400 εκ. κατοίκων που είναι η ΕΟΚ μου θυμίζει τον εργάτη να λέει, «εγώ κι ο μάστρος μου έχουμε τόσες χιλιάδες λίρες!» Η αγορά της ΕΟΚ δεν είναι για την τσέπη της Κύπρου γιατί φροντίζουν να την νέμονται τα μεγαθήρια των πολυεθνικών μονοπωλίων. Εξάλλου, η οικονομική κρίση που από καιρό άρχισε να μαστίζει σοβαρά τις χώρες της ΕΟΚ, θα ενταθεί. Το γεγονός ότι έχουν σήμερα πάνω από 12 εκ. ανέργους με τάση πολλαπλασιασμού των ανέργων, δείχνει ότι αυτή η πλούσια αγορά είναι για τους πλουσίους, τις πολυεθνικές μονοπωλιακές επιχειρήσεις.

Διαφωνούμε ριζικά με τις κυβερνητικές εκτιμήσεις αναφορικά με τις Αραβικές χώρες. Διαφωνούμε τόσο με τον τρόπο που η Κυβέρνηση χειρίζεται αυτό το τόσο σοβαρό θέμα όσο και με την ουσία. Μια διαφορετική προσέγγιση θα μπορούσε να βοηθήσει την Κυπριακή βιομηχανία να εξεύρει σταθερές αγορές σ' αυτές τις χώρες και ταυτόχρονα να τοποθετήσει ύστερα από σχετικές διακρατικές συμφωνίες, πολλούς από τους ανέργους μας επιστήμονες για να βοηθήσουν στην ανάπτυξη αυτών των χωρών.

Ο κ. Ιακώβου μας είπε ότι η ΕΟΚ αναγνωρίζει μόνο την Κυπριακή Δημοκρατία και την Κυβέρνησή της κι ότι δεν αναγνωρίζει το ψευδοκράτος του Ντενκτάς. Αυτό είναι σωστό, όμως παράλειψε ταυτόχρονα να μας πει ο κ. Υπουργός ότι η Βρετανία που είναι μέλος της ΕΟΚ απορροφά το 76% των εξαγωγών του ψευδοκράτους, ενώ η Ιταλία που είναι επίσης μέλος της ΕΟΚ έρχεται δεύτερη μετά την Τουρκία σε αριθμό τουριστών που περνούν τις διακοπές τους στην κατεχόμενη Κύπρο και η Δυτική Γερμανία επίσης στέλλει πολλούς τουρίστες στα κατεχόμενα από τα τούρκικα στρατεύματα εδάφη. Η Δυτική Γερμανία που είναι από τα πλέον σημαίνοντα μέλη της ΕΟΚ ενισχύει ποικιλότροπα την Τουρκία που είναι νατοϊκός σύμμαχος και ούτε αυτή ούτε άλλες χώρες της ΕΟΚ ασκούν πίεση πάνω στην Τουρκία να εφαρμόσει τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για την Κύπρο.

Μιλώντας για την πολιτική σημασία της Τελωνειακής Ένωσης ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιακώβου, τόνισε ότι «η Κύπρος θα διατηρήσει και μετά την Τελωνειακή Ένωση απόλυτα τη δική της ανεξάρτητη κι' αδέσμευτη εξωτερική πολιτική. Δεν υπάρχει τίποτε, τόνισε, το ασυμβίβαστο μεταξύ της Τελωνειακής Ένωσης και της αδέσμευτης πολιτικής της Κύπρου. Το σημείο αυτό δεν επιδέχεται, είπε, οποιαδήποτε αμφισβήτηση και ούτε μπορεί να παρερμηνευθεί από κανένα».

Μακάρι να ήταν έτσι. Όμως πρόκειται και πάλιν για ευσεβοποθισμό. Γιατί δεν είναι δυνατόν ο κ. Ιακώβου να μη γνωρίζει για την αναθεώρηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Συνθήκης της Ρώμης που περιλαμβάνει την εφαρμογή

κοινής ατλαντικής εξωτερικής πολιτικής, τη στρατιωτικοποίηση της ΕΟΚ κάτω από το ΝΑΤΟ, τον περιορισμό του βέτο και την κατάργηση των οικονομικών συνόρων.

Εφόσον έτσι έχουν τα πράγματα, δεν είναι δυνατόν να λέμε ότι δεν υπάρχει τίποτε το ασυμβίβαστο μεταξύ της Τελωνειακής Ένωσης και της αδέσμευτης εξωτερικής πολιτικής της Κύπρου. Εκτός αν θέλουμε να χοροιδεύουμε τους εαυτούς μας. Η Κύπρος ανήκει στο μεγάλο στρατόπεδο των αδεσμεύτων. Είναι από τα ιδρυτικά μέλη του κινήματος των αδεσμεύτων. Πολιτικά και οικονομικά έχει κάθε συμφέρον να κρατηθεί μακριά από την ΕΟΚ που ανήκει στο στρατόπεδο των δυτικών, νατοϊκών χωρών.

Η Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ θα επηρεάσει δυσμενώς, μέχρι και εξουθένωσης, το εμπόριο μας με τις άλλες χώρες. Γιατί απλούστατα δεν θα συμφέρει στις άλλες χώρες να κάμνουν εμπόριο με την Κύπρο τη στιγμή που θα καταργηθούν οι τελωνειακοί δασμοί με την ΕΟΚ. Εφόσον μέσα στα χρόνια της συμφωνίας σύνδεσης Κύπρου-ΕΟΚ οι εισαγωγές μας από την ΕΟΚ αυξήθηκαν από £87 εκ. το 1973 σε £424 εκ. το 1984, ενώ το ακαθάριστο έλλειμμα αυξήθηκε από £55 εκ. το 1973, σε £324 εκ. το 1984, σκεφθείτε ποια θα είναι η κατάσταση με την Τελωνειακή Ένωση!

Έπειτα θα προκύψουν και άλλες σοβαρές επιπτώσεις για τα γεωργικά μας προϊόντα και την κυπριακή οικονομία γενικά. Η αναφορά στην κατάργηση κρατικών μονοπωλίων εμπορικού χαρακτήρα και προνοιών για «ελεύθερη διακίνηση αγροτικών προϊόντων» υπονοούν κατάργηση των Συμβουλιών Εμπορίας Αγροτικών προϊόντων, τον κρατικό έλεγχο στο διύλιστήριο κ.α.

Αρνητική είναι εξάλλου και η πρόνοια για εξάλειψη των ποσοτικών περιορισμών και οι ποσότητες των αγροτικών προϊόντων για τα οποία γίνεται λόγος δεν είναι καθόλου ικανοποιητικές.

Εξάλλου, η εναρμόνιση της οικονομικής πολιτικής Κύπρου-ΕΟΚ θα κάμει την κυπριακή οικονομία υποχείριο γιατί η οικονομική πολιτική της ΕΟΚ είναι αποφασισμένη ερήμην της Κύπρου.

Για όλους τους λόγους που εξεθέσαμε η πορεία προς Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ είναι μια καταστροφική πορεία για την Κυπριακή Οικονομία. Θα μας δημιουργήσει πολύ μεγαλύτερα ποσοστά ανέργων απ' ό,τι είχαμε μέχρι σήμερα και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων θα μειωθεί από τις αρνητικές επιπτώσεις.

Το επιχείρημα ότι οι βιομηχανίες μας που είναι μικρές σε μέγεθος θα προσαρμοστούν με την αναδιοργάνωση, την τεχνολογία και την ποιότητα είναι αβάσιμο. Είναι αδύνατο να συναγωνιστούμε σε τεχνολογική πρόοδο τα μεγάλα βιομηχανικά συγκροτήματα της Δυτικής Ευρώπης. Και αυτό θα σημαίνει σμίκρυνση των κόστων μέσω έντασης της εκμετάλλευσης των εργαζομένων.

Το ξεκλήρισμα των αγροτών, οι απολύσεις λόγω αυτοματοποίησης και κατάρρευσης πολλών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, ο συναγωνισμός στους ελεύθερους επαγγελματίες (γιατρούς, μηχανικούς, αρχιτέκτονες κλπ.) από την εγκατάσταση πετυχημένων δυτικοευρωπαϊκών οίκων ή ατόμων θα δημιουργήσουν στρατιές ανέργων. Κι' αυτό με τη σειρά του θα επιφέρει πτώση των μισθών και ημερομισθίων γιατί θα υπάρχει υπερπροσφορά εργατικής δύναμης.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας κ. Ιακώβου, αναπτύσσοντας την πολιτική της Κυβέρνησης από αυτό το βήμα αναφορικά με την Τελωνειακή

Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ, προσπάθησε να μας πείσει ότι η Τελωνειακή Ένωση είναι καλύτερη από μια εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ.

Όμως, η Αλγερία, το Μαρόκκο και η Τυνησία διαψεύδουν αυτό τον ισχυρισμό. Γιατί αυτές οι χώρες εξασφάλισαν με εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ να εξάγουν ατελώς και ελεύθερα όλα σχεδόν τα βιομηχανικά τους προϊόντα στις χώρες της ΕΟΚ. Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών τους σε αγροτικά προϊόντα απολαμβάνει μειωμένους δασμούς από 30-100%. Και όλα αυτά έναντι της υποχρέωσης να παραχωρούν στην ΕΟΚ τους ίδιους δασμούς που παραχωρούν και στις άλλες χώρες.

Δηλαδή, δεν ανέλαβαν ουσιαστικά καμιά υποχρέωση. Τους ίδιους όρους εξασφάλισαν το 1976 με διμερείς εμπορικές συμφωνίες η Αίγυπτος, η Συρία και η Ιορδανία. Το ίδιο και με το Ισραήλ, όπως και με άλλες Μεσογειακές χώρες.

Το συμπέρασμα είναι ότι η Κύπρος παρόλο που υπόγραψε Συμφωνία Σύνδεσης με την ΕΟΚ τέθηκε σε πιο μειονεκτική θέση από τις άλλες χώρες της Μεσογείου. Στην Κύπρο δεν παραχωρήθηκε ουσιαστικά τίποτε από τις πρόνοιες της Μεσογειακής πολιτικής της ΕΟΚ, όπως προνοείται στη συμφωνία Σύνδεσης. Η ΕΟΚ αθέτησε τη σαφή πρόνοια της συμφωνίας Σύνδεσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου. Η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα εξαρτήσει την Κύπρο οικονομικά και πολιτικά από τα πολυεθνικά Μονοπώλια της Δυτικής Ευρώπης. Ούτε στον επιχειρηματία κύπριο βιομήχανο, ούτε στον αγρότη, ούτε στον εργάτη συμφέρει η Τελωνειακή μας Ένωση με την ΕΟΚ. Θα μας φέρει την καταστροφή, την εξάρτηση, την υποτέλεια. Θα υποβιβάσει αντί να ανεβάσει το βιοτικό και πολιτιστικό επίπεδο του κυπριακού λαού.

Το συμφέρον ολόκληρου του κυπριακού λαού υπαγορεύει να διαπραγματευτούμε και να υπογράψουμε εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ παρόμοια με εκείνη που έχουν άλλες Μεσογειακές χώρες μαζί της. Το συμφέρον ολόκληρου του κυπριακού λαού υπαγορεύει να υπογράψουμε εμπορικές συμφωνίες με τις αδύσμευτες και τις σοσιαλιστικές χώρες και ιδιαίτερα με εκείνες τις χώρες που θα μπορούσαν ν' απορροφήσουν τα προβληματικά γεωργικά και άλλα προϊόντα μας.

Το δέσιμο μας με την ΕΟΚ θα επηρεάσει δυσμενώς και τον απελευθερωτικό μας αγώνα. Γιατί κακά είναι τα ψέματα τα δεινά της Κύπρου προέρχονται από τον νατοϊκό βασικό παράγοντα που είναι και ο κύριος παράγοντας στη δύναμη της ΕΟΚ. Οι πραγματικοί μας φίλοι και υποστηρικτές που βρίσκονται στο στρατόπεδο των αδεσμεύτων, στο οποίο ανήκει και η Κύπρος και στο στρατόπεδο των Σοσιαλιστικών χωρών, δεν πρόκειται να μας κατανοήσουν όταν δινόμαστε όπως πάμε να δεθούμε με την ΕΟΚ.

Έστω και τη δωδεκάτη αυτή ώρα ας εγκαταλείψουμε τη διαδικασία της Τελωνειακής Ένωσης και ας αρχίσουμε διαπραγματεύσεις για την καλύτερη δυνατή εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ. Διαφορετικά, ο κυρίαρχος λαός ας κληθεί να αποφασίσει με δημοψήφισμα κατά πόσο θέλει την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσουμε να παραμείνει το θέμα στην Ημερήσια Διάταξη.

Βεβαίως θα απαντήσουμε με κάθε λεπτομέρεια στην ομιλία του κ. Παπαϊωάννου με την οποία διαφωνούμε σφοδρότατα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως είναι άλλωστε καθιερωμένο το θέμα πάντοτε παραμένει στην ημερήσια διάταξη για την προσεχή συνεδρία στην οποία θα κληθούν όσοι θέλουν να μιλήσουν. Αν χρειάζεται, όπως ξέρετε, θα γίνει συνεδρία και την Παρασκευή αλλά οπωσδήποτε θα πρέπει να κλείσει το θέμα της ΕΟΚ στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Φτάσαμε στο τέλος της ημερήσιας διάταξης.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 3 Απριλίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (2) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (3) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ.3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (4) Ο περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (5) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- (6) Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως περί Αναγνώρισεως και Εκτελέσεως Αποφάσεων Αφορωσών εις Κηδεμονίαν Ανηλίκων και εις Αποκατάστασιν Κηδεμονίας Ανηλίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- (7) Ο περί του Πρωτοκόλλου Αρ. 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- (8) Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών Θεσμοί του 1986.
- (9) Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (10) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμοί του 1986.
- (11) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς) (9.1.86). (Συνέχιση της συζήτησης).

- (2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου) (9.1.86).

- (3) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινοβιομηχανιών» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη) (30.1.86).

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά να εγγραφεί το θέμα «Το λαθρεμπόριο που διεξάγεται στην περιοχή Πύλας και οι κίνδυνοι για την οικονομία και την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας», θέμα που προκύπτει από Ερώτηση στην οποία δεν δόθηκε ικανοποιητική απάντηση.

Επομένως αυτομάτως εγγράφεται στο Κεφάλαιο Δ'.

Ο Βουλευτής κ. Μιχαήλ Θεοδούλου ζητά να εγγραφεί το θέμα:

«Ο κίνδυνος κατάρρευσης 12 περίπου κατοικιών οι οποίες κτίστηκαν από το κράτος το 1974 κατά τη μετακίνηση του χωριού Ν. Χολέτρια Πάφου, λόγω κακής επιλογής χώρου και κακής χρήσης υλικών οικοδομής, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει άμεσα η ζωή των οικογενειών που ζουν σ' αυτά τα σπίτια εδώ και δυο χρόνια και χωρίς να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα από το κράτος παρά τα επανειλημμένα διαβήματα».

Υπάρχει ένσταση για να εγγραφεί το θέμα;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει ένσταση ούτε για το πρώτο ούτε για το δεύτερο θέμα αλλά εισηγούμαστε να παραπεμφθούν στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές πριν γίνει συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δεύτερο θέμα υπάρχει εισήγηση να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών. Το πρώτο δεν υπάρχει εισήγηση για παραπομπή και εφόσον ο εισηγητής προτιμά να μπει στο Κεφάλαιο Δ', θα παραμείνει στο Κεφάλαιο Δ'.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Επιμένω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχει δοθεί ικανοποιητική απάντηση από τον Υπουργό Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι αυτό το θέμα. Είναι ότι δεν θα παραπεμφθεί σε Επιτροπή.

Ο Βουλευτής κ. Νίκος Αναστασιάδης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγείται την εγγραφή του θέματος «Το

χάος που επικρατεί στη στοιχειώδη εκπαίδευση εξαιτίας της άρνησης της Κυβέρνησης να ικανοποιήσει χρόνια αιτήματα των δασκάλων», και παραπομπή του στην Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση για την εγγραφή του θέματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.35 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης

Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της ισχύος) Νόμος του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Τ. Χατζηδημητρίου, Αλ. Γαλανός, Π. Δίγκλης, Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ομόφωνη απόρριψη αυτού.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 4) Νόμος του 1986», δι' αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Ζιαρτίδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (5) Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα — Τροποποίηση Τετάρτης Σειράς) Κανονισμός του 1986» και έγκριση αυτού.
- (6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υψηλής Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (8) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων — Σύντομη συζήτηση κατά την κατάθεση των περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμών του 1986 (Ε. Παπαϊωάννου, Πρόεδρος, Τ. Χατζηδημητρίου, Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Π. Δίγλης, Α. Ιεροδιακόνου).
- (9) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Οι αδιάθετες ποσότητες αχλαδιών της περιοχής Μαραθάσας — Τα παράπονα των γεωργών για αυξημένες τιμές και για νοθεία στα γεωργικά φάρμακα — Η συμμετοχή των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης στο Διοικητικό Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών που αποτελεί Δημόσια Εταιρεία — Η εισαγωγή φυσικού μελιού από το εξωτερικό και η επανεξαγωγή του σαν Κυπριακού — Η επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού κ. Οζάλ στη Βρετανία και τα τυχόν διαβήματα της Κυπριακής Κυβέρνησης προς τη Βρετανία — Τα κριτήρια με τα οποία το αρμόδιο Υπουργείο διόρισε τον κ. Φ. Παρτασίδη στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και όχι άτομο από τους συνδέσμους των αυτοτελώς εργαζομένων).
- (10) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί με δική του εισήγηση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελώνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα».
- (11) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:
 - (α) «Το λαθρεμπόριο που διεξάγεται στην περιοχή Πύλας και οι κίνδυνοι για την οικονομία και την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας».
 (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη).

- (β) «Ο κίνδυνος κατάρρευσης 12 περίπου κατοικιών οι οποίες κτίστηκαν από το κράτος το 1974 κατά τη μετακίνηση του χωριού Ν. Χολέτρια Πάφου, λόγω κακής επιλογής χώρου και κακής χρήσης υλικών οικοδομής, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει άμεσα η ζωή των οικογενειών που ζουν σ' αυτά τα σπίτια εδώ και δυο χρόνια και χωρίς να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα από το κράτος παρά τα επανειλημμένα διαβήματα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.).

- (γ) «Το χάος που επικρατεί στη στοιχειώδη εκπαίδευση εξαιτίας της άρνησης της Κυβέρνησης να ικανοποιήσει χρόνια αιτήματα των δασκάλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ Ν. Αναστασιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 3ης Απριλίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Α' το πρώτο θέμα το οποίο είναι προς συζήτηση είναι «Ο περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Αυγερινός Παπαρές

Γεώργιος Χαλαμπίδης

Άριστος Χρυσοστόμου

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσώπων τον κ. Γ. Ομήρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 26 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται η περί Γεωργικών Φαρμάκων νομοθεσία με στόχο να τεθεί κάτω από το νενομισμένο έλεγχο και η εισαγωγή γεωργικών φαρμάκων, με εξαίρεση εκείνα που εισάγονται για πειραματικούς σκοπούς ή για σκοπούς ανάλυσης και δοκιμών όσον αφορά τη χρήση τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου Αρ. 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΑΡ. 8 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Θαλής Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Εζεκίας Παπαϊωάννου
Γεώργιος Σαββίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 31 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής παρευρέθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του πιο πάνω νομοσχεδίου εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση του Πρωτοκόλλου Αρ. 8 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο έχει εγκριθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία, σύμφωνα με την υπ' Αρ. 26312 και ημερομ. 3 Οκτωβρίου 1985, Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του πιο πάνω Πρωτοκόλλου απαιτείται για την κύρωση αυτού.

Με το Πρωτόκολλο αυτό σκοπείται η βελτίωση και η απλούστευση της διαδικασίας που ακολουθείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση Σύμβασης η οποία έχει επικυρωθεί από τη Βουλή το 1962 (Νόμος Αρ. 39 του 1962).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση του πιο πάνω Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος και Πίνακας. Κύρωση Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου Αρ. 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Και το επόμενο θέμα είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως περί Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αποφάσεων Αφορωσών εις Κηδεμονίαν Ανηλίκων και εις Αποκατάστασιν Κηδεμονίας Ανηλίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΦΟΡΩΣΩΝ ΕΙΣ ΚΗΔΕΜΟΝΙΑΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΚΗΔΕΜΟΝΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 31 Μαρτίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης καθώς επίσης του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης περί Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αποφάσεων Αφορωσών εις Κηδεμονίαν Ανηλίκων και εις Αποκατάστασιν Κηδεμονίας στην οποία η Κύπρος έχει προσχωρήσει σύμφωνα με την υπ' αριθμό 19.086 και ημερομηνίες 9, 13 και 15 Μαΐου 1980 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του πιο πάνω νομοσχεδίου απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή εγκαθιδρύεται νομική συνεργασία μεταξύ των αρχών των Συμβαλλομένων Μερών με σκοπό την υιοθέτηση διευθετήσεων που να εξασφαλίζουν την ευρύτερη αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων που αφορούν την κηδεμονία των ανηλίκων καθώς και την υιοθέτηση διευθετήσεων που αφορούν τη διευκόλυνση της αποκατάστασης διαταραχθείσας κηδεμονίας ανηλίκων με απώτερο στόχο την προστασία των συμφερόντων και την εν γένει ευημερία των ανηλίκων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, ως θέμα αρχής, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω Σύμβασης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της Σύμβασης αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωσις Συμβάσεως. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ορισμός κεντρικής αρχής. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαστική διαδικασία. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως περί Αναγνώρισεως και Εκτελέσεως Αποφάσεων Αφωρωσών εις Κηδεμονίαν Αηηλίκων και εις Αποκατάστασιν Κηδεμονίας Αηηλίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

«Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών Θεσμοί του 1986» και «Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» αποσύρθηκαν.

Τα υπόλοιπα θέματα δεν είναι έτοιμα ακόμα προς συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(2) Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(3) Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Άμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(4) Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(5) Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμου.

(6) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και άλλα Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(7) Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(8) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 21 Ιανουαρίου 1986.

«Το αμπελουργικό πρόβλημα και ιδιαίτερα το θέμα της διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων με τα φετινά αποθέματα που έχουν συγκεντρωθεί οξύνθηκε ακόμα περισσότερο.

Τώρα έχουμε συγκεντρωμένα αποθέματα περί τις 75 χιλιάδες τόνους κρασιά, περί τις 12 χιλιάδες τόνους σπέρτο, περί τις 5 χιλιάδες τόνους κουμανδάρια και περί τις 3 1/2 χιλιάδες τόνους μαύρη σταφίδα.

Η ύπαρξη τόσοσων πολλών αποθεμάτων αμπελουργικών προϊόντων δημιουργεί οξύτατα και σοβαρά προβλήματα για την οικονομία μας.

Αν δεν υπάρξει διάθεση όλων αυτών των αποθεμάτων δημιουργούνται για την προσεχή εσοδεία σοβαρότατα προβλήματα παραλαβής των σταφυλιών.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

1. Ποια μέτρα προγραμματίζει η Κυβέρνηση για τη διάθεση όλων των αποθεμάτων των αμπελουργικών προϊόντων;
2. Γίνονται προσπάθειες για την εξεύρεση νέων αγορών για τη διάθεση των κρασιών και των άλλων αμπελουργικών προϊόντων;
3. Ενόψει αυτής της σοβαρής κατάστασης, πώς προβλέπει η Κυβέρνηση το μέλλον της διάθεσης των κρασιών μας με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου—ΕΟΚ;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Αναφορικά με το σοβαρό πρόβλημα διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων, το οποίο όπως γνωρίζετε παρουσιάζεται με ιδιαίτερη οξύτητα φέτος, επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε τα ακόλουθα:

Η Κυβέρνηση και το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων έχουν πλήρη επίγνωση του προβλήματος και των αρνητικών συνεπειών που συνεπάγεται η συσσώρευση σημαντικών αποθεμάτων οινικών προϊόντων όπως του οινοπνεύματος και του ερυθρού ξηρού κρασιού των οποίων η διάθεση είναι πραγματικά προβληματική και για το λόγο αυτό έχουν αναλάβει εκστρατεία για τη διερεύνηση όλων των πιθανοτήτων διάθεσης των αποθεμάτων αμπελουργικών προϊόντων, περιλαμβανομένης και της δυνατότητας ανταλλαγής των προϊόντων αυτών με άλλα εισαγόμενα είδη, π.χ. σιτηρά.

Για το σκοπό αυτό καταβάλλονται συνεχείς και συστηματικές προσπάθειες για τη διεύρυνση των υφιστάμενων αγορών και την προώθηση των εξαγωγών σε νέες αγορές που παρουσιάζουν προοπτικές για την απορρόφηση οινικών προϊόντων. Παράλληλα με τις ενέργειες αυτές, η Κυβέρνηση σε συνεννόηση με τις οινοβιομηχανίες, καταβάλλει επίμονες προσπάθειες για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών διευθετήσεων στις επαφές και διαπραγματεύσεις που διεξάγονται για την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου—ΕΟΚ.

Η Κυβέρνηση πιστεύει ότι με την εξασφάλιση των ευνοϊκότερων κατά το δυνατόν όρων η Τελωνειακή Ένωση θα διευκολύνει τη διάθεση μεγαλύτερων ποσοτήτων οινικών προϊόντων σε χώρες της ΕΟΚ απαμβλύνοντας έτσι το πρόβλημα».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Ένα από τα παλαιότερα αλλά και σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Επαρχιακά Δικαστήρια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους προς απονομή της Δικαιοσύνης, είναι η έλλειψη στενογράφων.

Η ανάγκη κάθε Δικαστής να έχει τη δική του στενογράφο, έχει επισημανθεί από πολλά χρόνια τόσο από τους Επαρχιακούς Δικαστές όσο και από το δικηγορικό κόσμο.

Δυστυχώς μέχρι σήμερα το σοβαρό αυτό αίτημα των Δικαστών και του δικηγορικού κόσμου παρέμεινε ανικανοποίητο παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις των εκάστοτε Υπουργών Δικαιοσύνης που αν και προήρχοντο από τις τάξεις του δικηγορικού κόσμου, και γνώριζαν καλά το πρόβλημα, εντούτοις παρέμειναν μόνο μέχρι των υποσχέσεων.

Επειδή θεωρούμε ότι είναι στοιχειώδες και επιβεβλημένο καθήκον της πολιτείας προς τη Δικαιοσύνη και τους ανθρώπους που μοχθούν για την απονομή της να επιλύσει το χρόνιο αυτό πρόβλημα, και

επειδή το χρόνιο αυτό πρόβλημα έχει σοβαρές και άμεσες επιπτώσεις επί της καλής απονομής της Δικαιοσύνης, αφού

- (α) οι Δικαστές μετατρέπονται σε πρακτικογράφους με συνέπεια ν' αδυνατούν να παρακολουθούν και να ελέγχουν ολοκληρωτικά την όλη δικαστική διαδικασία, και

- (β) η απονομή της Δικαιοσύνης καθυστερεί σοβαρά αφού ένας Δικαστής είναι υποχρεωμένος ο ίδιος να καταγράφει επί λέξει ολόκληρη τη μαρτυρία που πολλές φορές σημαίνει την καταγραφή πολλών δεκάδων σελίδων,

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Συμφωνεί ότι είναι σήμερα πλέον ανάγκη με τον όγκο εργασίας που έχουν τα Επαρχιακά Δικαστήρια κάθε Δικαστής να έχει τη δική του στενογράφο;
2. Εάν αναγνωρίζεται από την Κυβέρνηση το πρόβλημα και η ανάγκη επίλυσής του, καλείται να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα επιλυθεί τούτο».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη.

«Το πρόβλημα της επάνδρωσης των Δικαστηρίων με στενογράφους δημιουργήθηκε λόγω της αύξησης του όγκου εργασίας των Δικαστηρίων κατά τα τελευταία χρόνια και οξύνθηκε με την κατάργηση τριών θέσεων Στενογράφου Δικαστηρίων με τον Προϋπολογισμό του 1985.

2. Το 1984 είχε ανατεθεί στην Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού να μελετήσει το θέμα της επάνδρωσης του Δικαστικού Τμήματος και να υποβάλει σχετική έκθεση. Η έκθεση αυτή υποβλήθηκε στον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου και το Υπουργείο Δικαιοσύνης στις 8.2.1986.

3. Οι τρεις θέσεις Στενογράφου Δικαστηρίων έχουν επαναδημιουργηθεί με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1986 και άρχισε ήδη η διαδικασία για την πλήρωσή τους. Ελπίζεται ότι με την πλήρωση των τριών αυτών θέσεων το πρόβλημα που παρουσιάζεται σήμερα θα απαμβλυνθεί σε κάποιο βαθμό. Αναμένεται ότι ευθύς ως οι εισηγήσεις της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού που θα μελετηθούν από το Ανώτατο Δικαστήριο υιοθετηθούν είτε ως έχουν είτε με ορισμένες τυχόν τροποποιήσεις που δυνατόν να κριθούν αναγκαίες, το πρόβλημα θα επιλυθεί σε ικανοποιητικό βαθμό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Πάγιο και μόνιμο αίτημα των φοιτητών μας και όλων των άλλων Κυπρίων που ζουν και εργάζονται στην Βόρειο Ελλάδα είναι η ίδρυση Κυπριακού Προξενείου στη Θεσσαλονίκη.

Η Κυβέρνηση έδωσε παλιότερα την υπόσχεση πως θα προχωρούσε στην ικανοποίηση του δίκαιου αυτού αιτήματος, χωρίς όμως μέχρι τώρα να το πράξει.

Ερωτάται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε προτίθεται να δημιουργήσει το Κυπριακό Προξενείο στην Ελληνική συμπρωτεύουσα;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου, 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναμένεται στο σύντομο μέλλον να συμπληρωθούν οι διοικητικές διαδικασίες για την ίδρυση και λειτουργία Προξενείου στη Θεσσαλονίκη οπότε θα τοποθετηθεί ο διπλωματικός Λειτουργός ο οποίος θα αναλάβει καθήκοντα Γενικού Προξένου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου, 1986.

«Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών 34/180 για την εξάλειψη κάθε διάκρισης σε βάρος της γυναίκας επικυρώθηκε από την Κυπριακή Βουλή τον περασμένο χρόνο. Δεν έχουν όμως γίνει οι νομικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή της.

Ερωτούμε την Κυβέρνηση, τι προτίθεται να κάμει προς την κατεύθυνση αυτή;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο τάχθηκε υπέρ της εξάλειψης κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας με την υπογραφή της σύμβασης 34/180 αποφάσισε (με την απόφαση αρ. 26.856, ημερ. 6.3.1986) την υλοποίηση των προνοιών της. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξήγγειλε πρόσφατα τους μηχανισμούς και τα μέτρα που θα χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό.

2. Συγκεκριμένα με την απόφαση αυτή το Υπουργείο Δικαιοσύνης που ορίστηκε φορέας για τα θέματα της γυναίκας, με την ειδική γραμματεία που εγκαθίδρυσε, θα ασκεί το γενικό συντονισμό της Κυβερνητικής πολιτικής στα θέματα αυτά και θα παρακολουθεί την πρόοδο που θα σημειώνεται σ' όλους τους τομείς που καλύπτει η σύμβαση 34/180. Παράλληλα όλα τα Υπουργεία θα παρακολουθούν στα πλαίσια των δικών τους αρμοδιοτήτων θέματα που σχετίζονται με τις πρόνοιες της σύμβασης και θα τα προωθούν με νομοσχέδια, κανονισμούς και αποφάσεις.

3. Επίσης προβλέπεται ότι τα οικεία Υπουργεία και το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα εντάξουν στα πλαίσια του νέου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης (1987—1991) μέτρα και προγράμματα που θα προωθούν την υλοποίηση της σύμβασης 34/180. Για το σκοπό αυτό θα γίνουν οι αναγκαίες διαβουλεύσεις με τις γυναικείες οργανώσεις.

4. Οι πιο πάνω μηχανισμοί και αποφάσεις έρχονται να συμπληρώσουν το έργο που άρχισε ήδη να γίνεται προς την κατεύθυνση αυτή. Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την μελέτη και εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου εργάζεται με βάση τη διασφάλιση ίσων δικαιωμάτων της γυναίκας με τον άνδρα στα πλαίσια του γάμου και των οικογενειακών σχέσεων. Το ίδιο ισχύει και με τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την Ισομισθία και Προστασία της Μητρότητας.

5. Οπωσδήποτε όμως πρέπει να τονισθεί ότι η σύμβαση 34/180 είναι μια ευρύτατη σύμβαση η οποία στοχεύει στο να διασφαλιστεί η εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας στην πολιτική και δημόσια ζωή, στην εκπαίδευση, την εργασία, την υγεία, την οικονομική και κοινωνική ζωή, στη νομοθεσία, το γάμο και την οικογένεια, την ιθαγένεια και τη γεωργική ζωή, γι' αυτό και η πλήρης εφαρμογή της θα απαιτήσει κάποιο χρονικό διάστημα».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε προβλέπεται η έναρξη των εργασιών και πότε η αποπεράτωση εκτέλεσης του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών που από χρόνια έχει εξαγγελθεί;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Οι τεχνικο-οικονομικές μελέτες για το Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών βρίσκονται σε πολύ προχωρημένο στάδιο. Μόλις αποπερατωθούν θα υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης κατά πόσο θα εκτελεστεί το έργο και πότε».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

(1) «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα».

(Θέμα που έχει εγγραφεί με εισήγηση του Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Υπάρχουν Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι που θέλουν να μιλήσουν; Ο πρώτος, εκτός των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, ο οποίος έδωσε ήδη το όνομά του και είναι ήδη εγγεγραμμένος για να μιλήσει είναι ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Ζήτησα κι' εγώ το λόγο, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαδάς. Ορίστε.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές.

Το θέμα που ενέγραψε ο ευπαιδευτος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι πραγματικά πολύ ενδιαφέρον και πολύ επίκαιρο. Είναι επίκαιρο διότι αυτή τη στιγμή διεξάγονται διαπραγματεύσεις για τη δεύτερη φάση της σύνδεσής μας με την Ε.Ο.Κ. που θα είναι η Τελωνειακή μας Ένωση. Είναι δε και πολύ ενδιαφέρον γιατί η Συμφωνία μας για την Τελωνειακή Ένωση θα αποτελέσει άλλο σταθμό στην πολιτικοοικονομική ιστορία αυτού του τόπου.

Στα 1972, όταν πια ήταν φανερό ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα ενετάσσει στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η Κυβέρνηση της Κύπρου ορθώς ποιούσα υπέγραψε τη Συμφωνία Σύνδεσής μας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η οποία αποτελεί σταθμό στην πολιτικοοικονομική ιστορία αυτού του τόπου.

Το δεύτερο σταθμό θα αποτελέσει, ασφαλώς, η υπογραφή της Συμφωνίας Τελωνειακής μας Ένωσης με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Θα ήθελα να ανασκοπήσω το ιστορικό της όλης αυτής ιστορίας, αλλά προτού μπω στο θέμα αυτό θα ήθελα να μου επιτραπεί να απαντήσω σε ορισμένα σημεία τα οποία έθεσε με την εμπεριστατωμένη ομιλία του ο κ. Παπαϊωάννου.

Το πρώτο επιχείρημα είναι το εξής. Έπρεπε, είπε ο κ. Παπαϊωάννου, τα αποτελέσματα τα οποία είχε η εμπορική μας σύνδεση με την Ε.Ο.Κ. να μας οδηγήσουν στην έξοδο μας από τη σύνδεση αυτή και την αντικατάστασή της με διμερή Συμφωνία και όχι να μας οδηγήσουν προς την τελωνειακή μας ένωση. Δηλαδή ο κ. Παπαϊωάννου ισχυρίζεται ότι τα αποτελέσματα της σύνδεσής μας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα υπήρξαν δυσμενή.

Τώρα ας δούμε ποια είναι η πραγματικότητα. Από το 1973 ως τα σήμερα οι εξαγωγές της Κύπρου προς την ΕΟΚ παρουσιάζουν μια σταθερή αύξηση. Έτσι ενώ το 1973 ήταν 32 εκ. λίρες, το 1984 ήταν της τάξης των £83 εκ. και σαν ποσοστό των ολικών εξαγωγών της Κύπρου οι εξαγωγές μας προς την Ε.Ο.Κ. αντιπροσωπεύουν το 35 περίπου τοις εκατό. Η σημασία των αγορών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας για την Κύπρο γίνεται ακόμα πιο εμφανής όταν αναλύσει κανείς τις γεωργικές εξαγωγές της Κύπρου προς την Ε.Ο.Κ.

Από το 1972 μέχρι σήμερα πέραν του 70% των γεωργικών εξαγωγών μας απορροφάται από τις αγορές της Ε.Ο.Κ. Πιο συγκεκριμένα, το 1984 87,2% των εξαγωγών κυπριακών πατατών απορροφήθηκαν από τις αγορές της Ε.Ο.Κ., 93,7% των καρρότων απορροφήθηκαν από τις αγορές της Ε.Ο.Κ., 93% των γκρέιπ φρουτ, 80% των επιτραπέζιων σταφυλιών, 68% του μούστου και 56% του κρασιού χύμα, απορροφήθηκαν από τις αγορές της Ε.Ο.Κ. και το σύνολο του κυπριακού σιέρι, δηλαδή 100% των εξαγωγών του είδους αυτού απορροφήθηκαν από τις αγορές της Ε.Ο.Κ.

Πρέπει να τονιστεί ότι τα προϊόντα αυτά δεν ήταν δυνατόν να διατεθούν σε αμειπτικές τιμές σε άλλες αγορές, εκτός από τις αγορές της Ε.Ο.Κ.

Όσον αφορά τις βιομηχανικές εξαγωγές της Κύπρου προς την Ε.Ο.Κ. αυτές παρουσιάζουν μια σταθερή αύξηση από το 1972 μέχρι σήμερα και συνεχίζουν μια σταθερή αύξηση από την εποχή εκείνη και αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό των ολικών βιομηχανικών εξαγωγών μας παρά τον αυξημένο διεθνή ανταγωνισμό και την αυξημένη επιλεκτικότητα του Ευρωπαίου καταναλωτή. Αυτές οι εξαγωγές ήταν το 1973 £7 εκ. λίρες και το 1984 £26 εκ. Είναι γεγονός ότι και οι εισαγωγές από τις χώρες της Ε.Ο.Κ. αυξήθηκαν και πρέπει να αναφέρουμε και τις αυξήσεις αυτές γιατί δεν είναι ορθό να είμαστε μονόπλευροι.

Είναι γεγονός ότι οι εισαγωγές μας από την Ε.Ο.Κ. αυξήθηκαν από £87 εκ. το 1973 σε £424 εκ. το 1984. Αυτό, όμως συνέβηκε και στις ολικές εισαγωγές μας που αυξήθηκαν από £157 εκ. το 1973 σε £796 εκ. το 1984. Μάλιστα στην περίπτωση των Σοσιαλιστικών χωρών και της Ιαπωνίας ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών μας κατά την ίδια περίοδο ήταν μεγαλύτερος απ' αυτόν των εισαγωγών μας από την Ε.Ο.Κ. Δηλαδή το 1973 μέχρι το 1984 οι εισαγωγές μας από την Ε.Ο.Κ. αυξήθηκαν κατά 390% (από £86,9 εκ. σε £424,4 εκ.) από τις σοσιαλιστικές χώρες κατά 517% (από £10,2 εκ. σε £63 εκ.), από την Ιαπωνία κατά 1.000% (από £6 σε £66 εκ.) και από τις Η.Π.Α. κατά 290%, δηλαδή από £10.6 εκ. σε £41,3 εκ.

Επομένως η αύξηση του εμπορικού μας ελλείμματος έναντι των χωρών της Ε.Ο.Κ. δεν ήταν αποτέλεσμα της Συμφωνίας Σύνδεσης της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. αλλά ήταν αποτέλεσμα των εισαγωγικών τάσεων της οικονομίας μας, των οποίων τα αίτια είναι πολλά και διάφορα και τα οποία δεν είναι του παρόντος να αναπτυχθούν αυτή τη στιγμή.

‘Αλλωστε είναι πολύ φυσικό όταν μια μη ανεπτυγμένη χώρα, έχει εμπορικές σχέσεις με ανεπτυγμένες χώρες, είναι πολύ φυσικό το εμπορικό ισοζύγιο να είναι δυσμενές γι’ αυτή. Εκείνο δε το οποίο προέχει είναι να καταβληθεί προσπάθεια ώστε η δυσμενεία αυτή να ελαττωθεί όσο γίνεται περισσότερο.

Το δεύτερο επιχείρημα το οποίο ήγειρε ο κ. Παπαϊωάννου είναι ότι θα έχει δυσμενείς πολιτικές επιπτώσεις η τελωνειακή μας ένωση γιατί η Κύπρος είναι μια αδέσμευτη χώρα και οι χώρες της Ε.Ο.Κ. ανήκουν στο ΝΑΤΟ και συνεπώς η Κύπρος κατά κάποιο τρόπο θα υποχρεωθεί να ακολουθήσει την πολιτική του ΝΑΤΟ. Ανέφερε μάλιστα και μια τροποποίηση της Συνθήκης της Ρώμης, του ογκώδους αυτού εγγράφου, ή μάλλον ομάδας εγγράφων, ότι δηλαδή έγιναν τέτοιες τροποποιήσεις ώστε η Ε.Ο.Κ. να πορεύεται κάτω από την ομπρέλλα του ΝΑΤΟ. Δεν κατόρθωσα να βρω τις τροποποιήσεις αυτές, καίτοι ζήτησα τη βοήθεια πολλών παραγόντων. Ξέρω, όμως, ότι η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα έχει σαν αρχή της να μην αναμιγνύεται στα εσωτερικά των Κρατών—Μελών, και κάθε χώρα είναι ελεύθερη να ακολουθεί την πολιτική την οποία νομίζει ορθή. Αν αυτό ήταν ορθό, αν δηλαδή η ΕΟΚ επέβαλλε την πολιτική του ΝΑΤΟ στα Κράτη—Μέλη της, τότε η Ιρλανδία δεν θα μπορούσε να είναι Μέλος, γιατί η Ιρλανδία ακολουθεί, και είναι γενικά παραδεκτή η πολιτική της, ουδέτερη πολιτική.

Συνεπώς το θέμα αυτό δεν πρέπει να μας ανησυχεί. Γιατί η Κύπρος δεν θα εξαναγκαστεί από κανένα να αλλάξει την εξωτερική της πολιτική. ‘Αλλωστε είναι γνωστό, ήταν γνωστό και το 1972, είναι γνωστό και σήμερα, ότι η Κύπρος αποτελεί ιδρυτικό μέλος της ομάδας των Αδεσμεύτων και αν αυτό ενοχλούσε την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ασφαλώς θα μας το έλεγαν και δεν θα μας εδέχοντο να συνδεθούμε μαζί τους.

Το τρίτο επιχείρημα, το σπουδαίο επιχείρημα το οποίο ήγειρε ο κ. Παπαϊωάννου, είναι ότι θα υπάρξει σοβαρότατος ανταγωνισμός για τα γεωργικά μας προϊόντα, τα οινικά, τα εσπεριδοειδή και άλλα από άλλες χώρες της Ε.Ο.Κ., που παράγουν τα ίδια με τα δικά μας γεωργικά προϊόντα, όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, Πορτογαλία και Ελλάδα. Βέβαια τούτο είναι ορθό και είναι γι’ αυτό το λόγο που πρέπει να επισπεύσουμε την τελωνειακή μας ένωση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Γιατί μ’ αυτό τον τρόπο θα επαυξήσουμε τις ποσότητες και τις τιμές των προϊόντων τα οποία θα εξάγουμε στις χώρες της Ε.Ο.Κ., οποιαδήποτε και αν είναι η παραγωγή των χωρών αυτών τις οποίες έχουμε αναφέρει προηγουμένως.

Κύριοι, αν δεν προχωρήσουμε στην τελωνειακή μας ένωση τώρα, μετά την είσοδο της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, θα μπορούσε να μας λεχθεί:

«Κύριοι, είμεθα αυτάρκεις σε όλα τα προϊόντα τα οποία παράγετε και τα οποία μας πουλάτε και συνεπώς δεν αγοράζουμε τίποτε από σας». Επιτραπέζια σταφύλια παράγει εκατοντάδες χιλιάδες τόνους η Ισπανία και η Πορτογαλία, σιέρρυ, εσπεριδοειδή, όλα τα ομοειδή είδη τα οποία παράγουμε εμείς και εξάγουμε στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα παράγονται επιπρόσθετα από τις άλλες χώρες και από τις δυο χώρες που έχουν μπει στην Κοινή Αγορά από την 1η Ιανουαρίου του 1986.

Συνεπώς αυτό είναι ένας λόγος για μας να επισπεύσουμε την τελωνειακή μας ένωση για να μη βρεθούμε στο τέλος έξω από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Οι ποσότητες τις οποίες αγοράζει η Κοινότητα τώρα από εμάς αν δεν

αγοραστούν από την Κοινότητα, θα παραμείνουν αδιάθετες, γιατί δεν είναι δυνατόν να απορροφηθούν από καμιά άλλη αγορά στον κόσμο.

Το επόμενο επιχείρημα είναι ότι η κτηνοτροφία μας θα καταστραφεί ολοσχερώς γιατί δεν θα μπορέσει να συναγωνιστεί τα κρέατα, τα τυριά και τα γάλατα των χωρών της ΕΟΚ και το ίδιο θα συμβεί με τα φρούτα. Το επιχείρημα αυτό δεν υφίσταται ποσώς. Διότι τα προϊόντα αυτά τα οποία αναφέρονται δεν συμπεριλαμβάνονται στις διαπραγματεύσεις μας με την Ε.Ο.Κ. Τα προϊόντα αυτά εξαιρούνται όπως εξαιρούνται και τα δημητριακά. Και εξαιρούνται για να έχουμε το δικαίωμα να ρυθμίζουμε την πολιτική μας επί των προϊόντων αυτών κατά το δοκούν μη δεσμευόμενοι από τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Επομένως δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος να κατακλυστεί η Κύπρος από γαλακτοκομικά προϊόντα και κρέατα από άλλες χώρες της Ε.Ο.Κ., γιατί τα προϊόντα αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα στη Συμφωνία την οποία έχουμε και την οποία θα τελειοποιήσουμε με την τελωνειακή μας ένωση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Ένα άλλο επιχείρημα, το οποίο ήγειρε ο κ. Παπαϊωάννου είναι ότι δεν μπορούμε να μιλούμε για απορρόφηση της κυπριακής γεωργικής παραγωγής σε αμειπτικές τιμές, όταν οι τιμές ειδικώς των εσπεριδοειδών και άλλων γεωργικών προϊόντων στην αγορά της Ε.Ο.Κ. είναι πιο χαμηλές από τις τιμές που εξασφαλίσαμε μέχρι σήμερα από άλλες χώρες που δεν είναι Μέλη της Ε.Ο.Κ. Το επιχείρημα αυτό είναι ανακριβές. Οι τιμές οι οποίες βρήκαμε δεν είναι ψηλότερες από άλλες τιμές τις οποίες είχαμε. Μακάρι να είχαμε ψηλότερες τιμές και τίποτε δεν θα μας εμπόδιζε να δώσουμε τα προϊόντα μας αυτά στις ψηλότερες τιμές που θα βρήκαμε, αλλά, δυστυχώς, δεν είχαμε ψηλότερες τιμές.

Ένα άλλο επιχείρημα είναι ότι η Κυβέρνηση περιφρονεί τις αραβικές αγορές και τις αραβικές χώρες, οι οποίες για κάμποσα χρόνια μας έλυσαν το οικονομικό μας πρόβλημα και το πρόβλημα των εξαγωγών μας. Τούτο δεν είναι καθόλου ορθό. Η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν περιφρονεί και όχι μόνο δεν υποτιμά τις αραβικές αγορές, αλλά αντίθετα, καταβάλλει κάθε προσπάθεια, και αυτό αποδεικνύει η επίσημη κυβερνητική πολιτική, να τις ενισχύσει και να τις αυξήσει στο έπακρο. Άλλωστε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο οι αραβικές αγορές που έχουμε. Είναι και οι αγορές των Σοσιαλιστικών χωρών. Και η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν περιφρονεί τις αγορές των σοσιαλιστικών χωρών, αλλά αντίθετα καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την περαιτέρω ενίσχυσή τους και την ενδυνάμωσή τους. Το ότι θα έχουμε τελωνειακή ένωση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δεν σημαίνει ότι θα εγκαταλείψουμε όλες τις άλλες αγορές τις οποίες έχουμε. Αντίθετα, μάλιστα, πρέπει να τις ενισχύσουμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Εκείνο το οποίο ελέχθη στην ομιλία του Υπουργού Εξωτερικών και το οποίο είναι ενδεχόμενο να προκάλεσε ορισμένες παρεξηγήσεις είναι ότι οι αραβικές χώρες αναπτύσσονται. Ότι συν τω χρόνω θα αναπτύξουν βιομηχανία εντάσεως εργασίας παρόμοια με τη δική μας και σε μια τέτοια περίπτωση θα είναι πάρα πολύ δύσκολο να συναγωνιστούμε σαν ίσος προς ίσο μέσα στις αραβικές αγορές. Αυτό είναι σωστό και είναι γι' αυτό το λόγο που πρέπει να ενισχύσουμε και να επισπεύσουμε τις προσπάθειές μας για την τελωνειακή μας ένωση με την Κοινότητα.

Ένα άλλο επιχείρημα είναι ότι η τελωνειακή μας ένωση με την ΕΟΚ θα συντελέσει, ίσως, θα επιβάλει, μάλλον, την κατάργηση ορισμένων Συμβουλιών

Εμπορίας Αγροτικών Προϊόντων, τον κρατικό έλεγχο στο διυλιστήριο, την ελεύθερη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων κλπ. Δεν είναι ορθό τούτο.

Πουθενά στη Συμφωνία Σύνδεσής μας ή της Τελωνειακής μας Ένωσης με την ΕΟΚ δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια. Τουναντίον, αντιλαμβανόμεθα ότι προωθούνται περαιτέρω Συμβούλια Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων και αν τούτο δεν ήταν δυνατό να γίνει τότε δεν θα υπήρχε οποιοδήποτε πρόβλημα. Εντούτοις τα Συμβούλια διαθέσεως Αγροτικών Προϊόντων μελετούνται, ενισχύονται εκεί που υπάρχουν για να λειτουργούν καλύτερα και είναι ενδεχόμενο να δημιουργηθούν και άλλα αν οι συνθήκες το απαιτήσουν. Τίποτε δεν υπάρχει και τίποτε δεν μας εμποδίζει από του να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση αυτή.

Ένα άλλο επιχείρημα είναι ότι η εναρμόνιση της οικονομικής πολιτικής της Κύπρου με την Οικονομική Πολιτική της Ε.Ο.Κ. θα καταστήσει την Κυπριακή Οικονομία υποχείριο γιατί η Οικονομική Πολιτική της Ε.Ο.Κ. θα αποφασίζεται στην απουσία της Κύπρου. Τούτο δεν είναι ορθό, διότι η Κύπρος δεν είναι υποχρεωμένη να ακολουθεί την εμπορική και οικονομική πολιτική της Ε.Ο.Κ. Άλλωστε, αυτό το πράγμα δεν κατορθώθηκε ούτε μεταξύ των μελών της Ε.Ο.Κ. Και αυτά τα ίδια τα Μέλη της Ε.Ο.Κ. δεν ακολουθούν ομοιόμορφη οικονομική και εμπορική πολιτική.

Δεν το κατόρθωσαν ακόμα. Και δεν υπάρχει τίποτε το οποίο να επιβάλλει σε μας να ακολουθούμε την πολιτική την οποία θα αποφασίσει η Ε.Ο.Κ.

Άλλο επιχείρημα είναι ότι άλλες Μεσογειακές χώρες εξασφάλισαν τους ίδιους όρους από την Ε.Ο.Κ. όπως η Κύπρος χωρίς, όμως, να αναλάβουν καμιά υποχρέωση. Τούτο και πάλι είναι ανακριβές. Καμιά άλλη Μεσογειακή χώρα δεν εξασφάλισε τους ίδιους όρους με την Κύπρο εκτός από την Τουρκία, που θα εγκαθιδρύσει και αυτή συμφωνία τελωνειακής ένωσης με την Ε.Ο.Κ., ιδίως στα κύρια γεωργικά μας προϊόντα, όπως είναι οι πατάτες και τα σταφύλια που είναι τα πιο ευαίσθητα προϊόντα για τις χώρες της Ε.Ο.Κ. Εξάλλου δέχθηκαν κι' αυτές δεσμεύσεις αναφορικά με προτιμήσεις στα προϊόντα της Κοινότητας, όπως η Τουρκία, ο Ισραήλ και η Μάλτα. Βεβαίως στην περίπτωση των Αραβικών Μεσογειακών χωρών δεν ζητήθηκαν παραχωρήσεις από την Ε.Ο.Κ. γιατί θεωρούνται από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου.

Το ίδιο συνέβη και το 1978 όπου στα πλαίσια της μεσογειακής πολιτικής της η Ε.Ο.Κ. έκαμε περισσότερες παραχωρήσεις στην Κύπρο παρά από κάθε άλλη Μεσογειακή χώρα λόγω του γεγονότος ότι η Κύπρος είχε Συμφωνία Σύνδεσης που οδηγούσε στην Τελωνειακή Ένωση, ενώ οι άλλες χώρες δεν είχαν τη συμφωνία αυτή.

Τέλος, ένα άλλο θέμα το οποίο ήγειρε ο κ. Παπαϊωάννου είναι ότι, επειδή αυτό το θέμα της τελωνειακής μας ένωσης με την Ε.Ο.Κ. είναι πολύ σοβαρό, θα πρέπει να αποφασιστεί απευθείας από το λαό δια δημοψηφίσματος. Βεβαίως αυτός ο τόπος αντιμετώπισε και άλλοτε σοβαρότατα πολιτικής φύσεως προβλήματα, όπως το ερώτημα αν θα εδεχόμεθα να παραμείνουν τουρκικά στρατεύματα στην Κύπρο μετά την εγκαθίδρυση της μεταβατικής Κυβέρνησης. Και τότε ζητήσαμε να τεθεί αυτό το ερώτημα στο λαό και να αποφασίσει δια δημοψηφίσματος, αλλά ορισμένες πλευρές αυτού του Σώματος αντιτάχθηκαν στην πρότασή μας αυτή. Εμείς δεν αντιτασσόμεθα στο να αποφασίζει ο λαός για τα σοβαρά του προβλήματα.

Εμείς συμφωνούμε να αποφασίζει ο λαός δια δημοψηφίσματος για όλα τα σοβαρά προβλήματα που τον αφορούν. Αλλά προηγουμένως πρέπει να υπάρξει η

ανάλογη νομοθεσία. Δεν γίνονται δημοψηφίσματα στο άψε-σβύσε για τα οποία δεν υπάρχει πρόνοια πουθενά στη νομοθεσία. Δεν είναι δυνατό, επειδή έτσι θέλουμε αυτή τη στιγμή, να πούμε: «Κύριοι θα γίνει δημοψήφισμα για το α' ή το β' ή το γ' πρόβλημα.» Χρειάζεται να γίνει η σχετική νομοθεσία. Και η νομοθεσία αυτή πρέπει να μελετηθεί πολύ σοβαρά. Δεν μπορεί να γίνει στο άψε-σβύσε. Και δεύτερο, για να γίνει δημοψήφισμα πάνω σ' αυτό το θέμα πρέπει να αποκρυσταλλωθεί πρώτα μια συμφωνία. Να κατατεθεί, να μελετηθεί, να εξηγηθεί στο λαό και κατόπιν να ζητηθεί η γνώμη του για να απαντήσει με ένα ΝΑΙ ή ένα ΟΧΙ αν τη δέχεται ή όχι. Δεν μπορούν να γίνονται, κύριοι, διαπραγματεύσεις με δημοψηφίσματα. Οι διαπραγματεύσεις πρέπει να τελειώσουν και ύστερα να γίνει δημοψήφισμα, αν αυτό αποφασιστεί και αν υπάρχει η σχετική νομοθεσία.

Αυτά ήταν τα κύρια σημεία τα οποία ήγειρε με την ομιλία του ο κ. Παπαϊωάννου, σημεία πάρα πολύ σοβαρά και στα οποία προσπάθησα να απαντήσω.

Τώρα να μου επιτρέψετε να κάμω μια σύντομη ανασκόπηση αυτής της Οργάνωσης που λέγεται Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Πώς δημιουργήθηκε αυτή η Κοινότητα;

Μετά το τέλος του 2ου Παγκόσμιου Πολέμου οι λαοί της Ευρώπης βγήκαν εξουθενωμένοι και κατεστραμμένοι τελείως οικονομικώς και άρχισαν να μελετούν το πρόβλημα της ανασυγκρότησής τους. Και είναι σε πίστη των Ευρωπαϊκών λαών, κυρίως των έξι χωρών που αποτέλεσαν τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, γιατί εγκατέλειψαν παλιές έχθρες και μαζί αποφάσισαν να συνεργαστούν για τη σωτηρία της Ευρώπης και όλων. Οι πρώτες χώρες που προσχώρησαν στην ιδέα αυτή ήταν η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και οι χώρες της ΒΕΝΕΛΟΥΞ, δηλαδή το Βέλγιο, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο.

Σαν αποτέλεσμα του πνεύματος αυτού ιδρύθηκε πρώτα η Κοινοπραξία Άνθρακος και Χάλυβος (The European Coal and Steel Community), της οποίας το σχέδιο και η όλη δομή είναι το πνευματικό τέκνο του διακεκριμένου Γάλλου οικονομολόγου Jean Monnet. Η Κοινοπραξία Χάλυβος και Άνθρακος άρχισε να εργάζεται κανονικά από το 1952.

Το επόμενο βήμα ήταν η δημιουργία της Οικονομικής Κοινότητας για την οποία η εργασία άρχισε το 1955-56, τελικά δε περατώθηκε το Μάρτη του 1957 όταν στη Ρώμη οι Υπουργοί των Εξωτερικών των έξι αυτών χωρών υπέγραψαν τη λεγόμενη «Συνθήκη της Ρώμης» με την οποία ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Με αυτό τον τρόπο τέθηκαν οι βάσεις της Κοινής Αγοράς και της Euratom, διότι μαζί με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ιδρύθηκε και η Κοινοπραξία της προόδου της ατομικής ενεργείας και έτσι παράλληλα με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ιδρύθηκε και η Οργάνωση που είναι γνωστή με το όνομα «Euratom».

Η Συνθήκη αυτή της Ρώμης αποτελείται από 248 άρθρα, 4 annexes (προσθήκες), 9 πρωτόκολλα, μια σύμβαση για τη σύνδεση υπερπόντιων χωρών, μια τελική πράξη και 8 δηλώσεις. Αποτελεί δε ασφαλώς σταθμό στην πολιτικο-οικονομική ιστορία της Ευρώπης, θα έλεγα δε και του κόσμου.

Βασικοί σκοποί της πιο πάνω συνθήκης ήταν η δημιουργία σε τρεις φάσεις μέσα σε 15 χρόνια της Κοινής Αγοράς, μέσα στην οποία όλοι οι δασμοί, οι ποσοτικοί και άλλοι περιορισμοί στη διακίνηση εμπορευμάτων θα καταργούνταν

και θα υιοθετούνταν ομοιόμορφοι εισαγωγικοί δασμοί για εμπορεύματα από χώρες μη μέλη της Αγοράς.

Θα επιτρέπετο επίσης και θα προωθείτο η ελευθερία διακίνησης εργασίας και κεφαλαίων, η κοινή πολιτική ως προς τις μεταφορές, ο έλεγχος των μονοπωλίων, η ίδρυση Ευρωπαϊκής Τράπεζας επενδύσεων και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Τα τρία στάδια της συμπλήρωσης της Κοινής Αγοράς θα συμπληρώνονταν το 1972. Συμπληρώθηκαν όμως πολύ νωρίτερα και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα άρχισε να λειτουργεί πολύ πριν από το 1972 κανονικά. Ήδη στα 1963 το Ην. Βασίλειο ζήτησε να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα αλλά οι μικρές συνομιλίες που επακολούθησαν δεν τελεσφόρησαν. Το ίδιο ζήτησε το 1970 και οι διαπραγματεύσεις, γύρω στα 1972, τελεσφόρησαν, το δε Ην. Βασίλειο έγινε δεκτό και εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα από την 1η Ιανουαρίου 1973.

Είναι φανερό ότι μετά την ένταξη του Ην. Βασιλείου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα η Κύπρος δεν μπορούσε να κάμει διαφορετικά παρά να συνδεθεί με την Κοινότητα αυτή, γιατί όλοι ξέρουμε ότι τα βασικά γεωργικά μας προϊόντα απολάμβαναν δασμών προτίμησης στην αγγλική αγορά τους οποίους δασμούς προτίμησης θα έχαναν μέσα σε λίγα χρόνια. Έτσι σε πίστη της η τότε Κυβέρνηση της Κύπρου, το 1972, υπέγραψε τη συμφωνία για τη σύνδεση της Κύπρου με την Κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω αν είναι δυνατό λίγη συντόμευση διότι έχουν περάσει κατά πολύ τα όρια τα οποία έχουμε θέσει. Δεν θέλω ποτέ μου να διακόπτω κάποιον που μιλά εκ μέρους κόμματος, αλλά αν είναι δυνατόν να υπάρξει κάποια συντόμευση.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Βεβαίως προσπαθώ να είμαι όσο γίνεται πιο σύντομος, κ. Πρόεδρε, αλλά το θέμα είναι τεράστιο.

Τώρα αφού έχω ανασκοπήσει με πολύ γενικές γραμμές το ιστορικό της ίδρυσης και της σύνδεσής μας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα θα προσπαθήσω να θέσω ενώπιον του Σώματος τις επιπτώσεις που είχε και θα έχει η σύνδεσή μας αυτή και προπαντός η τελωνειακή μας ένωση.

Πρώτα ας δούμε τις πολιτικές επιπτώσεις. Η Κύπρος, μια ανεξάρτητη και κυρίαρχη Δημοκρατία που ανήκει στο στρατόπεδο των αδεσμεύτων, υπήρξε το καλοκαίρι του 1974 το θύμα μιας ξένης εισβολής και κατοχής του 37% των εδαφών της και του 70% περίπου των πλουτοπαραγωγικών πόρων της. Τα ξένα στρατεύματα κατοχής μοίρασαν ντε φάκτο την Κύπρο στα δυο και απέκοψαν κάθε επαφή της τουρκικής κοινότητας μειοψηφίας με την ελληνική κοινότητα της πλειοψηφίας των Κυπρίων. Παράνομα κατήγγησαν το σύνταγμα του 1960 και εισήγαγαν στην περιοχή τους νέο σύνταγμα. Παράνομα ανακηρύχθηκαν σε ανεξάρτητο κράτος και παράνομα ζητούν αναγνώριση από τη Διεθνή Κοινωνία. Η ΕΟΚ αρνήθηκε κάθε ιδέα αναγνώρισης του Τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους στο παρελθόν και στο μέλλον. Αυτό δήλωσε τελευταία καθαρά και ξάστερα ο Κοινοτικός Επίτροπος και πρώην Υπουργός των Εξωτερικών της Γαλλίας κ. Claud Sheysson κατά την επίσημη επίσκεψή του στην Κύπρο. Τι σημαίνει η δήλωση αυτή όλοι μπορούμε να καταλάβουμε. Η σύνδεσή μας με την ΕΟΚ όχι μόνο δεν επηρεάζει δυσμενώς αλλ' αντίθετα ενισχύει την κρατική μας οντότητα

που είναι το μόνο αποτελεσματικό όπλο που διαθέτουμε στην επιδίωξη δίκαιης λύσης του Κυπριακού προβλήματος. Αλλά η Κύπρος δεν είναι χώρα απομονωμένη πολιτικά. Η Κύπρος είναι μέλος της Ομάδας των Αδεσμεύτων. Και το ερώτημα είναι: Θα επηρεαστεί καθόλου και πώς η αδέσμευτη πολιτική της Κύπρου μετά τη σύνδεσή μας με την ΕΟΚ; Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι αρνητική. Κάθε κράτος-μέλος της ΕΟΚ ή συνδεδεμένο με την ΕΟΚ δικαιούται ν' ακολουθεί τη δική του ανεξάρτητη και αδέσμευτη εξωτερική πολιτική. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να επεμβαίνει στα εσωτερικά προβλήματα των κρατών-μελών πολύ δε λιγότερο μπορεί να επεμβαίνει σε θέματα εξωτερικής πολιτικής των κρατών-μελών και των κρατών που είναι συνδεδεμένα με την ΕΟΚ.

Ο κ. Παπαϊωάννου ανεφέρθη σε τροποποίηση της αρχικής συνθήκης της Ρώμης έτσι που η ΕΟΚ να γίνει όργανο του ΝΑΤΟ. Δεν κατόρθωσα να εξακριβώσω αυτή την πληροφορία, αλλά πιστεύω ότι πρόκειται περί ανακρίβειας. Γιατί μια τέτοια τροποποίηση θ' ανέτρεπε τη βάση αυτής της ίδιας της Οργάνωσης που είναι η αυθυπαρξία και η ανεξαρτησία των χωρών-μελών της ΕΟΚ.

Έτσι η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ δεν θα επηρεάσει ποσώς την αδέσμευτη εξωτερική πολιτική που θα συνεχισθεί και μετά τη συμπλήρωση της τελωνειακής μας ένωσης. Αλλά η συμπλήρωση της τελωνειακής μας ένωσης με την ΕΟΚ θα επαυξήσει το κύρος της Κύπρου διεθνώς, αφού και τώρα το γεγονός και μόνο ότι διαπραγματευόμαστε με τις δώδεκα χώρες μέλη της ενισχύει σε μεγάλο βαθμό το διεθνές κύρος της Κύπρου. Έχω τη γνώμη ότι αυτές οι διαπραγματεύσεις που απαραίτητα θα οδηγήσουν σε στενότερες σχέσεις με την Ευρώπη θα βοηθήσουν ακόμη και στην εξεύρεση μια δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού προβλήματος. Εν πάση περιπτώσει μετά την τελωνειακή Ένωση η Κύπρος σαν ουσιαστικά πια μέλος της Ευρώπης, θα βρίσκεται σε πολύ πλεονεκτικότερη θέση από τη θέση στην οποία βρίσκεται σήμερα.

(2) Οικονομικοκοινωνικές επιπτώσεις της τελωνειακής μας ένωσης με την ΕΟΚ.

(α) Τα γεωργικά μας προϊόντα: Τα κύρια προϊόντα μας που έχουν σημασία για την ένταξη μας στην ΕΟΚ είναι: (ι) Οι πατάτες (ιι) τα επιτραπέζια σταφύλια και (ιιι) άλλα γεωργικά προϊόντα και εμφιαλωμένα κρασιά, μη εμφιαλωμένα κρασιά, σιέρρυ, πορτοκάλια, λεμόνια κλπ. Όπως έχει αναλύσει ο Υπουργός των Εξωτερικών στην από 6.3.86 ομιλία του η ΕΟΚ προτείνει προς την Κύπρο ως προς τις πατάτες: Πέραν της σταδιακής κατάργησης των δασμών, quota για 60,000 τόννους που θ' αυξηθεί σταδιακά στην πρώτη φάση της συμφωνίας σε 100,000 τόννους από την καλοκαιρινή σοδειά. Πέραν των 100,000 αυτών τόννων πρέπει να προστεθούν 30,000 από τη χειμωνιάτικη σοδειά, δηλαδή θα έχουμε να εξαγάγουμε στην ΕΟΚ 130,000 τόννους πατατών που είναι το σύνολο σχεδόν της παραγωγής μας αν λάβει κανείς υπόψη ότι χρειαζόμαστε και μερικούς τόννους για την επιτόπια κατανάλωση.

Ως προς τα επιτραπέζια σταφύλια τώρα δικαιούμεθα μεταξύ 8 Ιουνίου και 31 Ιουλίου κάθε χρόνου να εξαγάγουμε 7,500 τόννους. Σταδιακά το ποσό αυτό θα αυξηθεί στις 10,500 τόννους χωρίς δασμούς. Και βεβαίως είναι αυτά που μας προτείνει η ΕΟΚ. Μπορούμε να διαπραγματευθούμε αυτούς τους αριθμούς και μπορούμε να τους ανεβάσουμε ακόμα περισσότερο, φερ' ειπείν στις 12,000 τόννους, που είναι σχεδόν το σύνολο της παραγωγής μας επιτραπέζιων σταφυλιών.

Έπειτα έχουμε τα άλλα γεωργικά προϊόντα. Για όλα τα άλλα γεωργικά μας προϊόντα το ποσοστό το οποίο έχουμε σήμερα θα αυξηθεί σταδιακά κατά 50% μέσα στα πρώτα 10 χρόνια.

Δεν πρόκειται να επεκταθώ περισσότερο στο θέμα αυτό. Θα πρέπει να τονίσω όμως ότι στη δεύτερη φάση όλοι οι περιορισμοί θα καταργηθούν για τα προϊόντα που θα καλύπτονται από τη συμφωνία για τελωνειακή ένωση. Και βεβαίως όλα αυτά τα οποία μας προτείνει η ΕΟΚ θα τα διαπραγματευθούμε, δεν πρόκειται να τα δεχθούμε ασυζητητί.

Αλλά τις πιο πάνω προτάσεις πρέπει να τις αποδεχθούμε σαν βάση για συζήτηση. Πρέπει ταυτόχρονα να επιδιώξουμε τη διατήρηση του παρόντος καθεστώτος για μερικά γεωργικά προϊόντα που η συμπερίληψή τους ή είναι ασύμφορη ή θα δημιουργούσε προβλήματα έλλειψης και συνεπώς αύξηση του κόστους της ζωής. Θα πρέπει επίσης να φροντίσουμε να εξαιρεθούν τα κύρια εύκρατα, λεγόμενα προϊόντα, τα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα, τα δημητριακά, το κρέας, τα γαλακτοκομικά προϊόντα κλπ. Θα πρέπει γενικά να φροντίσουμε ώστε να πάρουμε κάθε δυνατή παραχώρηση εκ μέρους της ΕΟΚ κατά τη μεταβατική περίοδο και κυρίως όσον αφορά τη σταδιακή μείωση των δασμών έτσι που στην αρχή να δοθεί περισσότερος χρόνος για τις αναγκαίες αναπροσαρμογές. Σαν γενικό συμπέρασμα μπορούμε να πούμε πως η τελωνειακή ένωση θα αποβεί πολύ επωφελής για τον αγροτικό τομέα της Κύπρου. Όχι μόνο για τους λόγους που αναφέραμε πιο πάνω αλλά γιατί με την ένταξη στην ΕΟΚ της Ισπανίας και Πορτογαλλίας η Κοινότητα θα καθίστατο αυτάρκης σε προϊόντα ομοειδή με τα δικά μας, με αποτέλεσμα πολύ σύντομα ν' αντιμετωπίσουμε πλήρη αποκλεισμό των προϊόντων μας από τις αγορές των χωρών της Κοινής Αγοράς που μέχρι σήμερα είναι οι φυσικές αγορές τους κατά 70% περίπου.

Κύριε Πρόεδρε, αν επιμένετε ότι πέρασε ο χρόνος είμαι έτοιμος να σταματήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν πέρασε απλώς, αλλά είναι περίπου διπλάσιος και κάτι παραπάνω από διπλάσιος. Δυστυχώς δεν υπάρχουν ακόμα κανονισμοί οι οποίοι να μου δίνουν το δικαίωμα να χρησιμοποιώ πραγματικά κριτήρια εντελώς αυστηρά. Αλλά επειδή υπήρξε μια συμφωνία μεταξύ των κομμάτων, η οποία δυστυχώς έχει κατά πολύ ξεπεραστεί, αν ήταν απλώς μέσα σε ορισμένα περιθώρια ουδέποτε θα επενέβαινα αλλά νομίζω είμαστε δυόμισι περίπου φορές πάνω απ' ό,τι έχουμε πει.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα σταματήσω εδώ. Δεν θα μιλήσω για τα βιομηχανικά προϊόντα. Δεν θα βγάλω τα γενικά συμπεράσματα. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δώστε μας τα γενικά συμπεράσματα.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

. . . για τα οποία έχω ορισμένα λόγια ακόμα να πω. Ίσως να χρειαστώ πέντε ή δέκα λεπτά. Αλλά εφόσον ο χρόνος έχει παρέλθει τότε επιφυλάσσομαι. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αν είναι μόνο τα συμπεράσματά σας, τότε να μας τα πείτε, κύριε Λαδά. Απλώς προειδοποιώ για να μην παρατραβήσει το πράγμα σε βάθος.

Ορίστε κύριε Λαδά.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Όσον αφορά τα βιομηχανικά μας προϊόντα η κατάσταση δεν είναι τόσο εύκολη. Οι βιομηχανίες μας θα έχουν να συναγωνιστούν με τις Ευρωπαϊκές Βιομηχανίες επί ίσους όρους. Στον τομέα των καταναλωτικών αγαθών ιδίως είναι ενδεχόμενο να παρουσιαστούν έντονες επιπτώσεις λόγω της ευαισθησίας στις διακυμάνσεις των τιμών τους. Όμως οι δυσκολίες δεν είναι ανυπέρβλητες. Ήδη πολλές βιομηχανίες μας κατόρθωσαν να διεισδύσουν με επιτυχία στις αγορές της Κοινότητας.

Μιλώντας στην εναρκτήρια τελετή της Παγκύπριας Εβδομάδας Βιομηχανίας στο Χίλτον στις 14 Οκτωβρίου 1985, είπα μεταξύ άλλων και τα εξής: «Καθώς γνωρίζετε η Κύπρος έχει συνδεθεί με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, συνεχίζονται δε οι διαπραγματεύσεις αυτή τη στιγμή μεταξύ της Κυπριακής Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας για την έναρξη των διαδικασιών της δεύτερης φάσης της σύνδεσης μας που τελικά θα οδηγήσει στην τελωνειακή μας ένωση. Αν όλα πάν καλά η διαδικασία αυτή θα αρχίσει από την 1η Ιανουαρίου 1986, υπολογίζεται δε ότι μέχρι της συμπλήρωσής της και της πλήρους τελωνειακής μας ένωσης με τις χώρες της Ευρώπης θα χρειαστούν 5-7 χρόνια». Τα χρόνια αυξήθηκαν σε 10-15. «Μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα οι εισαγωγικοί δασμοί θα ελαττώνονται προοδευτικά και στο τέλος αυτής της περιόδου δεν θα υπάρχουν τελωνειακοί δασμοί για τα εμπορεύματα που θα εισάγονται από τις χώρες της Κοινής Αγοράς. Η ελάττωση αυτή και εν τέλει η κατάργηση των τελωνειακών δασμών θα αποτελέσει σοβαρή δοκιμασία στις βιομηχανίες μας γιατί θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταγωνίζονται τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές βιομηχανίες χωρίς τη δασμολογική προστασία της οποίας απολαμβάνουν σήμερα. Είναι μια πρόκληση που οι βιομηχανίες μας πρέπει να δεχθούν με ζήλο, με ενεργητικότητα και αποφασιστικότητα. Δεν υπάρχει τίποτε που μας εμποδίζει να ανταγωνιστούμε σαν ίσοι προς ίσους τις Ευρωπαϊκές βιομηχανίες, αρκεί να το θελήσουμε και να εισαγάγουμε, αν δεν το έχουμε ήδη πράξει, τη νέα και ψηλή τεχνολογία στους διάφορους τομείς της βιομηχανίας μας...».

Είχα επίσης τονίσει στην ομιλία μου τότε ότι οι δασμοί που θα καταργηθούν στο τέλος της μεταβατικής περιόδου μπορούν να ανακτηθούν με την εισαγωγή ενός μελετημένου συστήματος φόρου προστιθέμενης αξίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Αυτά είπα τότε στις 14 του περασμένου Οκτώβρη, δηλαδή σε χρόνο ανύποπτο σε σχέση με την παρούσα συζήτηση, αυτά λέω και σήμερα. Πιστεύω πως όχι μόνο η τελωνειακή μας ένωση με την ΕΟΚ πρέπει να προωθηθεί αλλά και ότι σε κάποιο στάδιο της μεταβατικής περιόδου, όταν η οργάνωση της οικονομίας μας θα είναι καλύτερη και θα επιτρέπει αυτό το εγχείρημα, θα πρέπει να υποβάλουμε την αίτησή μας για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ. Εάν περί τα τέλη του αιώνα μας η Κύπρος κατορθώσει όχι μόνο την τελωνειακή της ένωση αλλά την πλήρη ένταξή της στην ΕΟΚ θα φέρει στο λαό της, όλο το λαό της, Έλληνες και Τούρκους, μια πρωτοφανέρωτη ευημερία, οι δε επιπτώσεις θα είναι ευεργετικές και τεράστιες κυρίως στον πολιτικό τομέα, θα βοηθήσει δε στην εξεύρεση και την εδραίωση μιας δίκαιης και έντιμης λύσης του προβλήματός μας και αν μια τέτοια λύση εξευρεθεί πριν, όπως το ελπίζουμε και το ευχόμαστε, τότε η λύση αυτή θα σταθεροποιηθεί.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Το θέμα είναι τεράστιο και δεν μπορεί να εξαντληθεί μέσα στα πλαίσια μιας πολιτικής ομιλίας. Γι' αυτό το λόγο θα παραλείψω πολλά από όσα θα έλεγα και θα καταλήξω ως εξής: Το θέμα ΕΟΚ που συζητούμε είναι τεράστιο. Μπορεί να μιλά κανείς για ώρες και να μην το έχει εξαντλήσει. Είναι λοιπόν φυσικό να μην έχω εξαντλήσει το θέμα με τη σύντομη αυτή ομιλία μου.

Όμως δεν μπορεί να μην αναφερθώ στα τρία χρηματοδοτικά πρωτόκολλα που έχουμε υπογράψει ως τώρα και που τα εκατομμύρια ευρωπαϊκών μονάδων που πήραμε χρησιμοποιήθηκαν και χρησιμοποιούνται σε διάφορα αναπτυξιακά έργα.

Δεν μπορώ επίσης να μην τονίσω τη σημασία που έχει για την Κύπρο μια αγορά 350 περίπου εκατομμυρίων ανθρώπων με ψηλή αγοραστική δύναμη και ψηλό βιοτικό επίπεδο, μια αγορά που μπορεί να απορροφήσει το σύνολο των γεωργικών και βιομηχανικών μας προϊόντων. Ας μην ξεχνούμε ότι αυτή η αγορά απορροφούσε πάντα το 70% των γεωργικών μας προϊόντων και ότι είναι αναντικατάστατη. Ας προχωρήσουμε τώρα αμέσως στην τελωνειακή μας ένωση με την ΕΟΚ πριν είναι αργά, με στόχο τελικό την ένταξή μας στην ΕΟΚ που θα μας δώσει ακόμα περισσότερα πλεονεκτήματα πολιτικά και οικονομικά. Ας προχωρήσουμε τώρα με θάρρος και αποφασιστικότητα. *Audaces fortuna junat.*

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι,

Με συγχωρείτε για τη μακρηγορία, αλλά όπως είπα το θέμα είναι τεράστιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο θα ήθελα απλώς να πω το εξής: Ασφαλώς δεν υπάρχουν ακόμα Κανονισμοί και είμαι υποχρεωμένος να στηρίζομαι πάνω στις αποφάσεις που παίρνουν οι Αρχηγοί των Κομμάτων για να εφαρμόσω κάποια κριτήρια. Επομένως, περισσότερο στηρίζομαι στην αυτοσυγκράτηση των Βουλευτών και ιδιαίτερα των εκπροσώπων παρά στην επιβολή κάποιων πολύ αυστηρών κριτηρίων τα οποία θα μπορούσαν να επιβληθούν αν μπορούσα να στηριχθώ πάνω σε Κανονισμούς.

Ο κ. Παπαϊωάννου κάτι θέλει να πει.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σαν εισηγητής του θέματος συμμορφώθηκα πλήρως με τις διευθετήσεις που έγιναν στο Γραφείο σας αναφορικά με το χρόνο τον οποίο θα χρησιμοποιούσα και το χρόνο που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι ομιλητές επί του θέματος. Επειδή ο κ. Λαδάς πήρε όχι απλώς διπλάσιο αλλά πέραν του διπλάσιου χρόνου, γι' αυτό αποδεσμευόμαστε από τη διευθέτηση που έχει γίνει και επιφυλάσσω στον εαυτό μου το δικαίωμα σαν εισηγητής να πάρω τον ανάλογο χρόνο όταν θα κλείσω το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα σας διακόψω: μπορεί να σας προειδοποιήσω, όπως προειδοποίησα και τον κ. Λαδά, αλλά όπως ανέφερα δυσκολεύομαι πολύ με την έλλειψη Κανονισμών να διακόψω ιδιαίτερα άτομα τα οποία μιλούν εκ μέρους Κοινοβουλευτικών Ομάδων. Γι' αυτό είπα ότι στηρίζομαι περισσότερο στην αυτοσυγκράτηση.

Ο κ. Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι διότι φαίνεται ότι υπάρχει μια παρεξήγηση σ' αυτό το σημείο. Είχα την εντύπωση ότι η ώρα που δικαιούμαι είναι μια ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, μισή ήταν.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Φαίνεται ότι πρόκειται περί παρεξηγήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Λυπούμαι ειλικρινά, διότι δεν είμαι από τους ανθρώπους εκείνους που αρέσκονται να παραβαίνουν τις συμφωνίες που έχουν γίνει. Πρόκειται ασφαλώς περί παρεξηγήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου έχει το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο Υπουργός Εξωτερικών με την ομιλία του στη Βουλή στις 6 του Μάρτη προσπάθησε να πείσει το Σώμα ότι οι προτάσεις της ΕΟΚ για τελωνειακή ένωση είναι καλές και ότι με την αποδοχή τους θάχουμε ένα ευνοϊκό οικονομικό αλλά και πολιτικό μέλλον.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχει επανειλημμένα εκφράσει τη γνώμη του για τις αρνητικές συνέπειες που η τελωνειακή ένωση συνεπάγεται. Από μακρού υποστήριξε άλλης μορφής σχέσεις στην εμπορική συμφωνία και σε προηγούμενες περιπτώσεις ανέλυσε ακόμα τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στην ενσωμάτωση και την τελωνειακή ένωση. Όμως σήμερα θέμα μας είναι το θέμα της τελωνειακής ένωσης όπως ακριβώς το ανέλυσε ο Υπουργός Εξωτερικών και είναι αυτό που θα αποτελέσει το κύριο σημείο της αναφοράς μας.

Ο Υπουργός Εξωτερικών δίνει την εντύπωση ότι οι πρόσφατες προτάσεις της ΕΟΚ για μετάβαση στο δεύτερο στάδιο της Συμφωνίας Σύνδεσης του 1972, ανοίγουν διάπλατα και χωρίς ουσιαστικά εμπόδια το δρόμο για μια οικονομικά συμφέρουσα τελωνειακή ένωση. Είναι όμως αυτή η πραγματικότητα;

Όπως είναι γνωστό η Συμφωνία Σύνδεσης Κύπρου ΕΟΚ του 1972 προνοούσε δυο ενδιάμεσα στάδια το πρώτο διαρκείας τεσσάρων χρόνων και το δεύτερο κατ' αρχήν πέντε χρόνων που θα κατέληγαν στην τελωνειακή ένωση το 1982.

Οι προτάσεις του περασμένου Δεκεμβρη είναι ουσιαστικά οι όροι και η διαδικασία που προτείνει η ΕΟΚ για την είσοδο στο δεύτερο στάδιο της Συμφωνίας Σύνδεσης που κανονικά έπρεπε να είχε γίνει τον Ιούλη του 1977.

Το πρώτο που διαπιστώνουμε είναι μια τρομακτική καθυστέρηση στην αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και μια παθητική στάση έναντι των σχέσεων με την ΕΟΚ για μια σειρά ετών που μάλιστα επισημοποιήθηκε και χαιρετίστηκε με ανάλογες δηλώσεις από πλευράς Κυβέρνησης με ενδιάμεσες συμφωνίες και πρωτόκολλα. Δηλαδή είχε χαιρετιστεί η παθητική αναβολή στη λήψη αποφάσεων και αντιμετώπιση προβλημάτων.

Ακόμα και οι τωρινές εξελίξεις δεν οφείλονται στη δική μας πρωτοβουλία αλλά στην εμφάνιση κάποιων συγκυριών που κύρια αξιοποίησε προς όφελος της Κύπρου η Ελληνική Κυβέρνηση. Η Ελληνική Κυβέρνηση παραμέρισε δικά της συμφέροντα για να βοηθήσει την Κυπριακή μας και η εκπεφρασμένη πολιτική της ήταν η τελωνειακή ένωση.

Σύμφωνα με τις πρόσφατες προτάσεις της ΕΟΚ το δεύτερο στάδιο έχει υποδιαιρεθεί σε δυο φάσεις. Την πρώτη φάση διαρκείας δέκα χρόνων και τη δεύτερη διαρκείας πέντε ή τεσσάρων χρόνων στη λήξη της οποίας θα ολοκληρωθεί η τελωνειακή ένωση. Ωστόσο, κι' αυτό πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα, η μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη φάση, δεν είναι αυτόματη αλλά θα εξαρτηθεί από νέες διαπραγματεύσεις, που θα γίνουν πριν από την έναρξη αυτής της δεύτερης φάσης, της συμφωνίας και των όρων όπως έχουν τώρα υποβληθεί.

Η πείρα του παρελθόντος με την παρελκυστική τακτική της ΕΟΚ δημιουργεί πολλές επιφυλάξεις για τις προοπτικές των όρων και της πορείας προς μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη φάση μετά τη λήξη της οποίας υποτίθεται ότι ολοκληρώνεται η τελωνειακή ένωση.

Στο μεταξύ στο τέλος της πρώτης δεκαετούς φάσης, η Κύπρος θα έχει καταργήσει σύμφωνα με τις προτάσεις της ΕΟΚ όλους τους εισαγωγικούς και ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές από την ΕΟΚ και θα εφαρμόσει το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο της κοινότητας που θα επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση προϊόντων από τρίτες χώρες. Αυτό θ' αφήνει εκτεθειμένη στο διεθνή συναγωνισμό την υτόπια παραγωγή.

Ποιές όμως είναι οι παραχωρήσεις που προνοούν οι προτάσεις της ΕΟΚ;

Όπως μας είπε ο Υπουργός Εξωτερικών, η ΕΟΚ θα καταργήσει σταδιακά τους εισαγωγικούς δασμούς για τ' αγροτικά προϊόντα που περιέχονται στη συμφωνία και απολαμβάνουν παραχωρήσεων αλλά θα διατηρήσει τους ποσοτικούς και ημερολογιακούς περιορισμούς πάνω στα κυριότερα εξαγωγικά μας προϊόντα, τις πατάτες, τα καρόττα, τα επιτραπέζια σταφύλια, κρασιά κι' άλλα.

Η ΕΟΚ παραχωρεί σταδιακά μόνο μικρές αυξήσεις στις ποσοτώσεις για τα προϊόντα αυτά που κυμαίνονται μεταξύ 40-66% στο τέλος της δεκαετίας.

Ωστόσο ακόμη και μετά την αύξηση των ποσοτώσεων αυτές θα είναι αισθητά χαμηλότερες από τις σημερινές εξαγωγικές μας δυνατότητες ενώ αναμένεται σημαντική αύξηση της γεωργικής μας παραγωγής.

Αόριστη είναι επίσης η υπόσχεση της ΕΟΚ για μελλοντική μείωση των τιμών αναγωγής για περιορισμένες ποσότητες των βασικών εξαγωγικών αγροτικών μας προϊόντων, κρασιών, σιέρρου, εσπεριδοειδών και επιτραπέζιων σταφυλιών.

Για τα βιομηχανικά μας προϊόντα η ΕΟΚ προτείνει την κατάργηση των ποσοτικών περιορισμών στα είδη ένδυσης αλλά επιμένει, και αυτό είναι που μας ενδιαφέρει, στην εφαρμογή των κανόνων προέλευσης ακόμη και για τους 500 τόννους που σήμερα μπορούν να εξαχθούν χωρίς την εφαρμογή των κανόνων αυτών. Έτσι τα είδη ένδυσης που κατασκευάζονται στην Κύπρο με ύφασμα εισαγόμενο από τρίτες χώρες, θα υπόκεινται στο κοινό εξωτερικό δασμολόγιο, δηλαδή, δεν θα μπαίνουν μέσα στις πρόνοιες οποιασδήποτε συμφωνίας ή έστω στην τελική φάση της ίδιας της Τελωνειακής Ένωσης.

Ενώ στο τέλος της πρώτης φάσης σε δέκα χρόνια η Κύπρος θα έχει άρει τελεσίδικα όλους τους δασμολογικούς και ποσοτικούς περιορισμούς στην εισαγωγή των προϊόντων της ΕΟΚ και θα εφαρμόσει το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο και

ελεύθερη διακίνηση για τα προϊόντα τρίτων χωρών, είναι βέβαιο ότι δεν θα καταργηθούν οι ποσοτικοί και ημερολογιακοί περιορισμοί στην εξαγωγή των βασικών αγροτικών μας προϊόντων. Διαφαίνεται ακόμη ότι είναι αμφίβολο αν θα τροποποιηθούν οι κανόνες προέλευσης ώστε τα βιομηχανικά μας προϊόντα να μπορούν να εξαχθούν στην ΕΟΚ χωρίς δασμούς.

Είναι γι' αυτό που δεν μπορούμε να μιλούμε για έστω τελωνειακή ένωση εφόσον σύμφωνα με τις προτάσεις της ΕΟΚ η τελωνειακή ένωση θα πραγματοποιηθεί στο τέλος της δεύτερης φάσης. Η μετάβαση όμως στη δεύτερη φάση δεν είναι αυτόματη αλλά θα εξαρτηθεί από την έκβαση νέων δύσκολων διαπραγματεύσεων στις οποίες μάλιστα θα έχουν λόγο και νέες πέραν των παλαιών ανταγωνιστικές χώρες όπως η Ισπανία και η Πορτογαλλία. Και αυτό είναι ένα κεντρικό σημείο που θα πρέπει να προσεχθεί από τους συναδέλφους στη Βουλή.

Έχοντας υπόψη την παρελκυστική πολιτική που ακολούθησε η ΕΟΚ στο θέμα της τελωνειακής ένωσης δεν πρέπει ν' αποκλείσουμε την πιθανότητα οι διαπραγματεύσεις αυτές να μη γίνουν ή να καθυστερήσουν πολύ. Αλλά κι αν γίνουν έγκαιρα είναι βέβαιο ότι κάτω από τις συνθήκες που επικρατούν δεν θα είναι συμφέρουσες και δεν πρέπει ν' αποκλείεται ότι θα μας επιβληθούν όροι που θα αδυνατούμε να τους δεχτούμε.

Στο μεταξύ όμως η Κύπρος θα έχει εκπληρώσει όλες της τις υποχρεώσεις, το δασμολογικό και ποσοτικό αφοπλισμό όπως και το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο με αποτέλεσμα να πληγεί ανεπανόρθωτα η ντόπια βιομηχανία και γεωργοκτηνοτροφία και επιμένουμε στο σημείο αυτό γιατί ανησυχεί και την ίδια την Κυβέρνηση και δεν είναι τα πράγματα τόσο άνετα όσο περιεγράφησαν από το συνάδελφο κ. Λαδά. Και θα δοκιμάσουν περιπέτειες όχι μόνο η γεωργοκτηνοτροφία αλλά και η οικονομία μας στο σύνολό της.

Είναι γι' αυτό που απορούμε με τη σπουδή του Υπουργού Εξωτερικών να βγάλει «ανεπιφύλακτα το συμπέρασμα ότι ο αγροτικός τομέας της Κύπρου θα επωφεληθεί τα μέγιστα από την τελωνειακή ένωση με την ελεύθερη κυκλοφορία απεριόριστων ποσοτήτων των προϊόντων μας» και ότι όλα τα καθαρά βιομηχανικά μας προϊόντα θα μπορούν να εξαχθούν στις χώρες της ΕΟΚ χωρίς δασμούς ή άλλους ποσοτικούς περιορισμούς.

Ο Υπουργός Εξωτερικών όμως δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην πολιτική πτυχή των προτάσεων και διαπραγματεύσεων γιατί όπως τονίζει επισημοποιεί την αναγνώριση της Κυβέρνησης «ως της μόνης νόμιμης εξουσίας με κυριαρχικά δικαιώματα σ' ολόκληρο το έδαφος της νήσου».

Δεν θέλουμε να υποτιμήσουμε την πολιτική σημασία του όλου θέματος.

Όμως μας γεννιούνται πολλά ερωτηματικά που θα πρέπει από κοινού να συζητήσουμε.

Μιας και από χρόνια η ΕΟΚ διακηρύσσει πως αναγνωρίζει την Κυπριακή Κυβέρνηση ως τη μόνη νόμιμη Κυβέρνηση της Κύπρου με κυριαρχικά δικαιώματα σ' ολόκληρο το έδαφος του νησιού, γιατί οι περισσότερες χώρες της ΕΟΚ επιτρέπουν και δίνουν νομοτυπικά κάλυψη στις εξαγωγές εκατομμυρίων λιρών τώρα του ψευδοκράτους του Ντενκτάς; Γιατί αποτελούν την κυριότερη πηγή τουριστών στην κατεχόμενη Κύπρο; Δεν αποτελούν αλήθεια οι ενéργειες αυτές, αν όχι αναγνώριση, τουλάχιστον ανοχή της κατοχής του ψευδοκράτους; Φυσικά οι δηλώσεις του Σεϋσόν ήταν εντυπωσιακές, ήταν σωστές και γι' αυτές ο Κυπριακός λαός αισθάνθηκε ανακούφιση, όμως φαίνεται να υπάρχει απόσταση μεταξύ λόγων και έργων των επισήμων της Κοινότητας και των Κυβερνήσεων που μετέχουν στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Όσο αφορά τις πιθανές επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης πάνω στην εξωτερική πολιτική της Κύπρου θα θέλαμε να υποδείξουμε ότι «οι στενές σχέσεις που επιβάλλει η ίδια η φύση της τελωνειακής ένωσης», όπως παραδέχεται ο ίδιος ο Υπουργός, θα έχουν σαν αποτέλεσμα την μεγαλύτερη οικονομική εξάρτηση της Κύπρου από την ΕΟΚ, και αυτό είναι λογικό, είναι φυσικό. Και θα πρέπει να το λογαριάζουμε και όταν μιλούμε για τις πολιτικές επιπτώσεις αν θέλουμε να είμαστε μέσα στην πραγματικότητα.

Και αυτό σε τελευταία ανάλυση θα φέρει και πολιτική εξάρτηση, γεγονός που θα επηρεάσει τη γενικότερη πολιτική μας και την αδέσμευτη κατεύθυνσή μας.

Εξάλλου πόσο η ΕΟΚ λογαριάζει την κατοχή της Κύπρου από τα τούρκικα κατοχικά στρατεύματα είναι κάτι που θα πρέπει να το εκτιμήσουμε όταν βλέπουμε παράλληλα προς αυτές τις διακηρύξεις να διεξάγει διαπραγματεύσεις με την Τουρκία και να υπάρχει μάλιστα ευνοϊκή αντιμετώπιση του θέματος από πλευράς πολλών Ευρωπαϊκών χωρών στις στενότερες σχέσεις μεταξύ Κοινής Ευρωπαϊκής Αγοράς και Τουρκίας.

Φυσικά στην πολιτική πτυχή υπάρχει κι η δική μας ευθύνη γιατί δεν μπορέσαμε ή δεν θελήσαμε να κρατήσουμε την Τουρκία στη θέση του κατηγορουμένου για την εισβολή και κατοχή της πατρίδας μας. Υπήρξαμε πολύ γενναίοφρονες έναντι του παράνομου καθεστώτος του Ντενκτάς· δεν κινητοποιήσαμε τις δυνάμεις και τις δυνατότητες που είχαμε για να παρεμποδίσουμε την εμπορία των προϊόντων. Σφάλματα δικά μας παράλληλα με την ανοχή της Ευρώπης και κακοί χειρισμοί συντέλεσαν στον περιορισμό του Κυπριακού σε διακοινοτικά πλαίσια, πράγμα που επιτρέπει στην Τουρκία να κινείται με άνεση μέσα στην Ευρώπη και επιτρέπει στον Ντενκτάς να εμπορεύεται με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Ο Υπουργός σχολίασε και τις μέχρι τώρα σχέσεις με την ΕΟΚ. Συγκεκριμένα είπε: «... τ' αποτελέσματα της μέχρι τούδε σύνδεσής μας με την ΕΟΚ δεν μπορούν να θεωρούνται ικανοποιητικά». Το είπε ο κ. Υπουργός.

Το γεγονός, μας λέγει ο Υπουργός, ότι μεταξύ των ετών 1973-1984 οι εισαγωγές μας από την ΕΟΚ αυξήθηκαν από £87 εκ. στα £424 εκ. ενώ οι εξαγωγές μας από £32 εκ. αυξήθηκαν στα £82 εκ. αφήνοντας ένα έλλειμμα το 1972 του ύψους των £55 εκ. και το 1984 των £342 εκ., δεν πρέπει να μας ανησυχεί.

Αυτό, μας λέγει, οφείλεται στη «χρόνια ελλειμματική φύση του εμπορίου μας» και γιατί ακόμα μεγαλύτερα ελλείμματα είχαμε και με άλλες χώρες. Και επιχειρηματολόγησε πάνω σ' αυτό και ο κ. Λαδάς.

Τα ερωτήματα όμως που εγείρονται είναι:

Τι έχει κάνει η Κυβέρνηση όλα αυτά τα χρόνια για να βελτιώσει «την ελλειμματική φύση του εμπορίου μας» με την ΕΟΚ και την ελλειμματική σχέση μας και με τις άλλες χώρες; Δηλαδή οι ανεπάρκειες και οι αδυναμίες μας του να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως επιχείρημα για να στηρίξουμε ακριβώς την αντίθετη πολιτική.

Δυστυχώς ούτε τ' αποτελέσματα της μέχρι τούδε σύνδεσης με την ΕΟΚ ούτε οι πρόσφατες προτάσεις της ΕΟΚ αφήνουν μεγάλα περιθώρια αισιοδοξίας ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί. Εάν θεωρούμε καλό την ύπαρξη τεράστιων εμπορικών ελλειμμάτων είναι μια λογική· αλλά αν πιστεύουμε ότι τα ελλείμματα στο εμπορικό μας ισοζύγιο είναι κάτι που πρέπει να αντιμετωπιστεί, φοβούμαστε ότι

με την πορεία που ακολουθούμε θα έχουμε μια επιδείνωση της κατάστασης με τον πλήρη δασμολογικό και ποσοστικό αποπλισμό που η Κύπρος θα είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει στις εμπορικές της σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Και ερχόμαστε στο μέγα θέμα της Αραβικής αγοράς. Είπε ο κ. Λαδάς ότι παρεξηγήσαμε τον κ. Υπουργό. Υπάρχει τόσο εκτεταμένη και λεπτομερής αναφορά στην ομιλία του Υπουργού που δεν θα ήθελα να σπαταλήσω ούτε την ώρα της Βουλής ούτε την ώρα που μου αναλογεί πάνω σ' αυτό το θέμα. Αλλά μπορεί να ανατρέξει κανένας στη σελίδα 9 της ομιλίας του Υπουργού. Και δεν είναι λάθος — είναι και η ομιλία του Υπουργού Οικονομικών στην υποστήριξη του Προϋπολογισμού — ότι όχι σε μια περίπτωση αλλά πιθανόν σε 5-6 περιπτώσεις αναφέρεται στο ίδιο σημείο στις ασταθείς αγορές, στις κακές Αραβικές αγορές, στις αγορές τις οποίες πρέπει να εγκαταλείψουμε και να πάμε προς άλλες κατευθύνσεις. Είναι λοιπόν όχι λάθος αλλά Κυβερνητική πολιτική προς αυτή την κατεύθυνση και πιστεύω ότι είναι κρίσιμο σημείο και ένα μέγα σφάλμα στους προσανατολισμούς και τις εκτιμήσεις της Κυβέρνησης.

Μας είπε ο κ. Υπουργός λοιπόν ότι οι εμπορικοί μας εταίροι είναι ασταθείς ενώ η Ευρώπη παρέχει σταθερότερες προοπτικές και πρόσθεσε: «Ο βαθμός εξάρτησης της εξαγωγικής μας βιομηχανίας από τις Αραβικές χώρες θα πρέπει να μειωθεί σταδιακά».

Απέφυγε ο Υπουργός Εξωτερικών ν' αναφέρει ότι με μια σταθερή αύξηση των εξαγωγών μας προς τις Αραβικές χώρες είχαμε φθάσει το 1984 στα £124.3 εκ. που αποτελούσαν πάνω από το 50% των εξαγωγών μας, ενώ τον ίδιο χρόνο η αξία των εξαγωγών μας στις χώρες της ΕΟΚ — και όταν λέμε εξαγωγές στις χώρες της ΕΟΚ, πρέπει να ξεκαθαρίζουμε το θέμα, εννοούμε στη Βρετανία — ήταν το 34% των εξαγωγών μας. Όχι λοιπόν στις χώρες της ΕΟΚ αλλά στη Βρετανία. Και αυτό απαντά και ένα άλλο σημείο που ανέφερε ο κ. Λαδάς προηγουμένως σχετικά με την ιδεολογία της ΕΟΚ. Ναι, μπορεί να είχαν μια ιδεολογία οι χώρες της Ευρώπης μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, και σας λέω την είχαν, γνήσια, όμως την είχαν παράλληλα με τις αυτοκρατορικές αναμνήσεις τους και την κατανομή της παραγωγής στις αποικιακές χώρες και την ανάλογη διασύνδεση των αποικιακών χωρών με τις Μητροπόλεις τους και είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που εντασσόμεθα αν θέλουμε να κάνουμε μια σωστή υπόθεση της σχέσης ιδεολογίας και ΕΟΚ, Κύπρου και ΕΟΚ και άλλων πρώην αποικιακών χωρών και ΕΟΚ. Είναι ακριβώς πάνω στα αποικιακά πρότυπα και στην κατανομή της παραγωγής, το τι ακριβώς ήθελαν οι Μητροπόλεις από τις αποικίες και ήταν πάνω σ' αυτά τα πρότυπα που εξακολουθεί και σήμερα να στηρίζεται η έννοια της σχέσης μας με την ΕΟΚ και είναι αυτό το ανησυχητικό σημείο σε σχέση με τις δυνατότητες και τις προοπτικές μας.

Δεν αναφέρθηκε ακόμα ότι το 53% των εισαγωγών μας ήλθε από την ΕΟΚ και μόνο το 10% από τις Αραβικές χώρες.

Ένα άλλο επιχείρημα του Υπουργού είναι ότι η ζήτηση στις Αραβικές χώρες «περιορίζεται σε προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας ενώ η αναπτυξιακή μας στρατηγική πρέπει απαραίτητα να στηριχθεί πάνω σε μονάδες προηγμένης τεχνολογίας και έντασης κεφαλαίου». Γι' αυτό η Κυβέρνηση μας προτρέπει να κατευθύνουμε το εξαγωγικό μας ενδιαφέρον προς τις προηγμένες χώρες της ΕΟΚ για να εξάγουμε σ' αυτές προϊόντα ψηλής τεχνολογίας που ακόμα δεν παράγουμε και που είναι βέβαιο ότι δεν θα παράγουμε για πολλά ακόμη χρόνια και στα οποία η Ευρώπη δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε ότι υπερέχει.

Δηλαδή μας προτρέπει η Κυβέρνηση να εγκαταλείψουμε την αραβική αγορά γιατί είναι ασταθής, γιατί υπάρχει έντονος ανταγωνισμός γιατί θα ιδρύσει δικές της βιομηχανίες και γιατί η ζήτηση στην αγορά αυτή περιορίζεται σε προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας.

Και να κάνουμε τι μετά; Να στραφούμε, μας λέγει η Κυβέρνηση, στις χώρες της ΕΟΚ γιατί είναι πολιτικά σταθερές. Και ως εδώ συνεννοούμαστε. Όμως τα πάρα-κάτω πώς ερμηνεύονται; Θα πρέπει να στραφούμε στην Κοινή Αγορά γιατί σ' αυτή δεν επικρατεί έντονος συναγωνισμός, γιατί οι χώρες αυτές δεν έχουν δικές τους βιομηχανίες, γιατί δεν παράγουν προϊόντα ψηλής τεχνολογίας και περιμένουν εμάς να τους τα προμηθεύσουμε; Είναι από τις αντιφάσεις και τις αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπίσουμε και πέραν της πολιτικής επιχειρηματολογίας, διότι συνδέονται με την ίδια την επιβίωση της οικονομίας μας και την ανάπτυξη της βιομηχανίας μας μέσα σε κάποια ρεαλιστικά πλαίσια.

Η τοποθέτηση των σχέσεων μας με την ΕΟΚ πάνω στη βάση της επιλογής της Ευρώπης έναντι του αραβικού κόσμου αποτελεί ένα βαρύτατο σφάλμα που μόνο δυσμενείς επιπτώσεις μπορεί να έχει πάνω στην οικονομία μας.

Κι' αυτό όταν η ίδια η Ευρώπη στρέφεται πεισματικά προς τη Μέση Ανατολή και αν θέλει κάποιες σχέσεις με την Κύπρο αυτές τις σχέσεις τις θέλει για να έχει μια δική της πρόσβαση προς τη Μέση Ανατολή ανεξάρτητα από τις συνέπειες που θα έχει πάνω στην Κύπρο.

Καταβάλλεται ακόμα η προσπάθεια να υποτιμηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις πάνω στο εμπόδιο μας με τρίτες χώρες.

Δεν διαφωνούμε ότι με την εφαρμογή του κοινού εξωτερικού δασμολογίου πολλά από τα προϊόντα τρίτων χωρών θα επιβαρύνονται με πιο χαμηλούς δασμούς απ' αυτούς που έχουμε τώρα. Δεν πρέπει όμως να μας διαφεύγει ότι τα προϊόντα της ΕΟΚ θα εισάγονται χωρίς δασμούς. Η εξέλιξη αυτή δεν μπορεί παρά να σημαίνει αύξηση των εισαγωγών από την ΕΟΚ και κατά συνέπεια λιγότερες δυνατότητες προώθησης των εξαγωγών μας προς τρίτες χώρες, ιδιαίτερα του Σοσιαλιστικού χώρου.

Η μονόπλευρη εξάρτησή μας θα είναι εμπόδιο στη διακηρυγμένη πολιτική για πολυμέρεια στις εμπορικές μας σχέσεις.

Η μονόπλευρη αυτή εξάρτηση δεν εξυπηρετεί ούτε τ' άμεσα ούτε τα μακροπρόθεσμα μας συμφέροντα γιατί αυτά απαιτούν πραγματικά πολύπλευρες σχέσεις.

Και επανερχόμαστε στο θέμα των γεωργικών προϊόντων. Είναι φανερό η προσπάθεια της Κυβέρνησης να υπερτιμήσει τις παραχωρήσεις της ΕΟΚ στο γεωργικό τομέα. Η ομιλία του Υπουργού αναφέρεται σε «Ελεύθερη κυκλοφορία απεριόριστων ποσοτήτων των προϊόντων μας.»

Όμως είναι αρκετή μια απλή ανάγνωση των παραχωρήσεων της ΕΟΚ για να διαπιστωθεί ότι στην πρώτη τουλάχιστον δεκαετή φάση, δεν μπορεί να γίνεται λόγος για «ελεύθερη κυκλοφορία, απεριόριστων ποσοτήτων των προϊόντων μας» αφού τα προϊόντα αυτά θα εξακολουθήσουν να υπόκεινται σε σκληρούς ποσοτικούς ή ημερολογιακούς ή και στους δυο περιορισμούς.

Υπάρχει ένας μεγάλος κατάλογος αριθμών που δεν θα απασχολήσω τη Βουλή διαβάζοντάς τους σχετικά με τις σημερινές εξαγωγές που μας δίδει η συμφωνία το δικαίωμα να πραγματοποιήσουμε και το τελικό προϊόν που θα έχουμε στα 10 χρόνια. Είναι σταθερό το συμπέρασμα ότι στα 10 χρόνια θα μπορούμε, αν όλα

παν καλά, χωρίς καμιά δυσκολία, να έχουμε εξαγωγές μόνο 100,000 τόννους πατάτες ενώ η σημερινή μας παραγωγή είναι 130,000 τόννους πατάτες. Όσο αφορά τα σταφύλια στο τέλος της δεκαετίας θα μπορούμε να εξάξουμε 10.500 τόννους, ενώ η σημερινή μας δυνατότητα είναι πολύ περισσότερη. Σχετικά με τα καρόττα και τα άλλα τα οποία αναφέρθηκαν, θα έχουμε την ευχέρεια να εξάξουμε μόνο 50% περισσότερα από όσα σήμερα εξάγουμε, που είναι πολύ πιο κάτω από την παραγωγή μας και τις προοπτικές που έχουμε για αύξηση των παραγωγικών μας δυνατοτήτων στα προσεχή χρόνια.

Η Κυβέρνηση παρουσιάζεται να υποτιμά τους κινδύνους που απειλούν τη βιομηχανία μας από τον πλήρη δασμολογικό και ποσοτικό αποπλισμό που σύμφωνα με τις προτάσεις της ΕΟΚ θα πρέπει να ολοκληρωθεί στο τέλος της πρώτης δεκαετίας του β' σταδίου της Συμφωνίας.

Λέγει ότι έχουμε μια μεταβατική περίοδο 15 χρόνων για να πετύχουμε αναδόμηση της βιομηχανίας μας και να την κάνουμε βιώσιμη κι' ανταγωνιστική.

Η Κύπρος όμως θα καταργήσει σταδιακά τους εισαγωγικούς δασμούς κατά 9% και θα δεχτεί το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο τον 11ο χρόνο.

Είναι φανερό λοιπόν ότι μέχρι τη λήξη της πρώτης δεκαετούς φάσης όχι μόνο τα προϊόντα της ΕΟΚ που εισάγονται χωρίς δασμούς ή ποσοτικούς περιορισμούς αλλά και τα περισσότερα προϊόντα τρίτων χωρών θα υπόκεινται σε αισθητά πιο χαμηλούς δασμούς από τους σημερινούς.

Σαν συνέπεια του εξουθενωτικού συναγωνισμού θα παρατηρηθεί εκτοπισμός των δικών μας προϊόντων από την Κυπριακή αγορά, μαζική ανεργία, αύξηση των ελλειμμάτων και γενικά οικονομική κρίση.

Τα προστατευτικά μέτρα που θα μπορούμε να πάρουμε με την εξουσιοδότηση της ΕΟΚ θα είναι 20% και σπάνια 25% πάνω σε ποσοστό που δεν θα υπερβαίνει το 10% των εισαγωγών μας από την ΕΟΚ.

Η Κυβέρνηση προσπαθεί να μας καθησυχάσει λέγοντας ότι «σε πολλά προϊόντα η Κυπριακή βιομηχανία διαθέτει φυσική προστασία έναντι του ξένου ανταγωνισμού λόγω του σημαντικού κόστους μεταφοράς των ξένων προϊόντων, της προτίμησης του καταναλωτή για τα εγχώρια προϊόντα ή της ποιοτικής υπεροχής των εγχώριων πρώτων υλών».

Ποια όμως είναι αυτά τα προϊόντα; Μήπως τα ρούχα ή τα παπούτσια ή τα έπιπλα ή άλλα προϊόντα που εκτοπίζονται συνεχώς από την αγορά μας παρ' όλους τους εισαγωγικούς δασμούς; Είναι ένα άλλο ερώτημα που μπαίνει μπροστά μας.

Δεν διαφωνούμε ότι «οι Κυπριακές βιομηχανίες θα πρέπει να βελτιωθούν με την απαιτούμενη σπουδή τόσο στον τομέα της οργάνωσης όσο και στους τομείς της παραγωγής κι' εμπορίας» ούτε διαφωνούμε για την ανάγκη της τεχνολογικής αναβάθμισης της βιομηχανίας μας.

Ανησυχούμε όμως με την ανεδαφική Κυβερνητική αισιοδοξία ότι το μεταβατικό στάδιο παρέχει ικανοποιητικά περιθώρια για τέτοια μέτρα που θα κάνουν τις παραγωγικές μας μονάδες ικανές ν' αντιμετωπίσουν τον ξένο συναγωνισμό.

Ούτε η Κυβέρνηση ούτε ο ιδιωτικός τομέας έδειξαν τέτοια διάθεση ή ικανότητα παρ' όλο που το πρόβλημα είναι πιεστικό για αρκετά χρόνια.

Δεν είναι στην αδυναμία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα ν' ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες που οφείλεται η κάμψη των εξαγωγών και του

ρυθμού βιομηχανικής ανάπτυξης που παρατηρείται σταθερά όλα τα τελευταία χρόνια; Και αν είναι έτσι τότε πώς θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα με ένα αδύναμο δημόσιο και ένα ιδιωτικό τομέα που δεν θέλει να μπει μέσα σε νέους τρόπους παραγωγής;

Ο εκσυγχρονισμός και η αναδιάρθρωση της βιομηχανίας μας πάνω σε νέες μεθόδους παραγωγής και σε τομείς ψηλής τεχνολογίας είναι αδήριτη ανάγκη για την επιβίωση της βιομηχανίας μας είτε γίνει είτε όχι η τελωνειακή ένωση.

Η έκταση της αποτυχίας της Κυβέρνησης να κατοχυρώσει ζωτικά συμφέροντα της οικονομίας και του τόπου γίνεται καταφανής από τις δηλώσεις του Υπουργού Εξωτερικών σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να επιδιώξει βελτίωση των προτάσεων της ΕΟΚ «τόσο όσο αφορά τις παραχωρήσεις της ΕΟΚ όσο και τη διασφάλιση της Κυπριακής βιομηχανίας και γεωργίας.»

Σύμφωνα με τις κυβερνητικές απόψεις η διατήρηση του «παρόντος καθεστώτος είναι αναγκαία για προϊόντα τόσο βιομηχανικά όσο και γεωργικά, των οποίων η συμπερίληψη στην τελωνειακή ένωση είτε δεν θ' αποφέρει οφέλη, είτε θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην εγχώρια παραγωγή ή στο κόστος της ζωής». Θα επιδιωχθεί, μας λέει ακόμα ο Υπουργός, επίσης η εξαίρεση «εκείνων των βιομηχανιών για τις οποίες ο συναγωνισμός είναι δύσκολος» και από τα γεωργικά προϊόντα των «εύκρατων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων (σιτηρών, κρεάτων, γαλακτοκομικών προϊόντων).» Θα επιδιωχθεί — δεν είναι εξασφαλισμένη η εξαίρεση — όπως τονίστηκε προηγουμένως.

Ταυτόχρονα «θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε τόσο ο δασμολογικός όσο και ο ποσοτικός αποπλισμός από μέρους της Κύπρου να γίνει με πιο ήπιο στα αρχικά στάδια τρόπο» και «θα επιδιωχθεί η υιοθέτηση τέτοιων ρητρών ώστε να δικαιούται η Κύπρος να λάβει ειδικά μέτρα για σκοπούς ομαλής ανάπτυξης».

Όλα αυτά που η Κυβέρνηση δηλώνει ότι θα επιδιώξει να εξασφαλίσει από την ΕΟΚ πιστεύουμε ότι επιβεβαιώνουν την άποψη ότι οι προτάσεις της ΕΟΚ δεν είναι ικανοποιητικές και ότι αφήνουν εκτεθειμένη τη ντόπια γεωργοκτηνοτροφική και βιομηχανική παραγωγή στον εξουθενωτικό συναγωνισμό των προϊόντων της ΕΟΚ και θέτουν σε σοβαρότατο κίνδυνο την οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Στον τομέα των εξαγωγών μας, λέει η Κυβέρνηση, θα φροντίσει ώστε «εκτός από τα βιομηχανικά προϊόντα με εξαγωγικές προοπτικές η τελωνειακή ένωση να καλύψει βασικά Μεσογειακά γεωργικά μας προϊόντα, νωπά φρούτα, λαχανικά και κρασιά καθώς και τα αντίστοιχα μεταποιημένα προϊόντα». Επίσης «θα επιδιωχθεί ώστε κατά τη μεταβατική περίοδο να βελτιωθούν οι παραχωρήσεις της ΕΟΚ αναφορικά με τους κανόνες προέλευσης για τα βιομηχανικά προϊόντα και δασμολογικές ποσοστώσεις και τη χρονική διάρκεια για τα γεωργικά προϊόντα».

Απ' αυτά φαίνεται καθαρά ότι και στον εξαγωγικό τομέα δεν είναι ικανοποιητικές οι προτάσεις της ΕΟΚ γιατί δεν διασφαλίζουν τις εξαγωγές βασικών εξαγωγικών προϊόντων του βιομηχανικού και του γεωργικού τομέα.

Τέλος, μας λέγει ο Υπουργός «θα επιδιώξουμε την εξασφάλιση απρόσκοπτης μετάβασης στην τελική φάση της τελωνειακής ένωσης». Επιβεβαιώνει μ' αυτό την άποψη που αναφέρουμε στην αρχή ότι η μετάβαση στη δεύτερη φάση του δεύτερου σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης δεν είναι αυτόματη αλλά θα χρειαστούν νέες διαπραγματεύσεις μ' αβέβαια κατάληξη.

Είναι φανερό απ' όσα είπαμε ότι οι βελτιώσεις που θα επιζητηθούν είναι τόσο ριζικές ώστε οι πιθανότητες να τις επιτύχουμε είναι σχεδόν ανύπαρκτες.

Οι προτάσεις της ΕΟΚ είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο η Επιτροπή της ΕΟΚ έχει εξουσιοδοτηθεί από το Συμβούλιο Υπουργών της κοινότητας να διαπραγματευτεί με την Κύπρο. Συνεπώς για να μπορέσει η Επιτροπή να τροποποιήσει τις προτάσεις της ΕΟΚ θα πρέπει προηγουμένως να ζητήσει νέα εντολή από το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ, και για να γίνει αυτό θα χρειαστούν μήνες χωρίς να είναι βέβαιο αν και οι τροποποιημένες προτάσεις θα ικανοποιούν πλήρως ή ακόμη μερικώς τις δικές μας απαιτήσεις.

Κατά συνέπεια οι προοπτικές για βελτίωση των προτάσεων της ΕΟΚ είναι πολύ περιορισμένες, αν όχι ανύπαρχτες.

Θα έπρεπε από καιρό να είχαμε εργαστεί για την προετοιμασία του εδάφους.

Μιας και η Κυβέρνηση προχωρεί προς αυτή την κατεύθυνση εκείνο που επείγει να επιδιωχθεί είναι:

1. Κατάργηση των κανόνων προέλευσης για τα βιομηχανικά μας προϊόντα στην πρώτη φάση.

2. Κατάργηση των ποσοτικών και ημερολογιακών περιορισμών στις εξαγωγές των γεωργικών μας προϊόντων.

3. Σημαντική αύξηση των ποσοτώσεων για τις πρώτες πατάτες χωρίς δέσμευση για την Κύπρο να τις κατευθύνει στο Ην. Βασίλειο.

4. Περίληψη στη συμφωνία νέων προϊόντων που να επιτρέπουν την ανάπτυξη νέων καλλιεργειών, π.χ. μπανάνες, ακτινίδια, αβοκάτο.

5. Σημαντική αύξηση της οικονομικής βοήθειας και των χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων, χωρίς όρους και περιορισμούς που να χρησιμοποιηθούν για έργα υποδομής της Κυπριακής οικονομίας.

6. Ειδικό καθεστώς κυκλοφορίας ορισμένων προϊόντων μας στην Ελλάδα παρόμοιο μ' εκείνο που παρέχεται σ' άλλες χώρες.

Συμπερασματικά μπορούμε ν' αναφέρουμε ότι οι οικονομικές συνθήκες που περιβάλλουν την Κύπρο γίνονται όλο και πιο ασφυκτικές.

Η ΕΟΚ με την πολιτική και τους όρους της επιδιώκει όχι την επίλυση των προβλημάτων των μικρών χωρών που είναι συνδεδεμένη μαζί τους αλλά την προώθηση των συμφερόντων των πιο πλούσιων χωρών της Ευρώπης.

Αν αυτό λειτουργεί εξουθενωτικά για τις μικρές χώρες με τεράστια προβλήματα αυτό λίγο την απασχολεί.

Είναι ο πλούσιος και ισχυρός εταίρος που από μεγαλοψυχία μας δέχεται στον κύκλο του, η γενική φιλοσοφική του αντίληψη;

Η ΕΟΚ μέσα σ' ένα μεταβαλλόμενο κόσμο επιζητεί τη διαφύλαξη της προνομαχίας της θέσης έναντι των χωρών της περιφέρειας και των μικρών χωρών με πολλά προβλήματα όπως είναι η Κύπρος.

Όμως οι εξελίξεις για ευρύτερες ενώσεις κρατών, πολιτικές και οικονομικές, κινούνται πέραν της ΕΟΚ και είναι αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου που κάνουν τον κόσμο να φαίνεται μικρός με αξεδιάλυτα πια τα σημεία της διεθνούς διασύνδεσης και αλληλοεξάρτησης.

Πώς θα περάσουμε τους σκοπέλους, πώς θα προστατεύσουμε τα οικονομικά και κοινωνικά μας συμφέροντα όπως και τα χαρακτηριστικά, τα πολιτιστικά και τα άλλα στοιχεία της ιστορίας και του πολιτισμού μας είναι μια δύσκολη πρόκληση με πολλά προβλήματα που πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε.

Δεν μπορούμε φυσικά να αγνοούμε τις γύρω μας εξελίξεις. Όμως χρειάζεται προβληματισμός ανάλογος και επίγνωση των ίδιων των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε.

Και εκείνο που μπορούμε να πούμε είναι ότι σίγουρα οι μονόπλευρες εξαρτήσεις, οποιεσδήποτε και να είναι, δεν ωφελούν την Κύπρο.

Η χάραξη μιας πραγματικά πολυδιάστατης οικονομικής πολιτικής είναι απαραίτητη αν θέλουμε την οικονομική μας επιβίωση.

Η παραίτηση από παραδοσιακές εμπορικές σχέσεις, η άρνηση αναζήτησης νέων αγορών, η αδυναμία του κράτους ν' ανοίξει κάποιους ορίζοντες δεν κάνει πειστική τη μονοδιάστατη σχέση με την Ευρώπη.

Εκείνο που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι πάμε σε μια ετεροβαρή οικονομική σχέση μ' απρόβλεπτες συνέπειες για την οικονομία μας.

Αν δεν ληφθούν υπόψη οι δυσκολίες που είναι πραγματικές, αν δεν κατοχυρώσουμε τα οικονομικά μας συμφέροντα, η όλη υπόθεση θα σημαίνει μια περιπέτεια που θα θέσει σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξή μας.

Η Κυβέρνηση οφείλει να σταθεί με σταθερότητα στην υποστήριξη των θέσεων και των συμφερόντων μας.

Στην προσπάθειά μας να τη βοηθήσουμε έχουμε κάμει συγκεκριμένες εισηγήσεις. Καταλήγοντας θέλουμε να τονίσουμε ότι αν δεν εξασφαλίσει τελικά όρους που να διαφυλάσσουν τα συμφέροντα μας θα πρέπει νάναι έτοιμη ν' αναθεωρήσει τις απόψεις και την πολιτική της. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μιλήσετε εκ μέρους του Κόμματος; Ο κ. Ιεροδιακόνου και μετά ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης, επειδή ακόμα δεν έχει μιλήσει ο Συναγερμός.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. έχει δυο βασικές πτυχές: Την οικονομική και την πολιτική. Κάτω από κανονικές συνθήκες η οικονομική πτυχή θα είχε αναμφίβολα προτεραιότητα. Κάτω όμως από τις συνθήκες που περνούμε τα τελευταία χρόνια σαν Κύπρος η πολιτική πτυχή του θέματος προσλαμβάνει ιδιαίζουσα σημασία που ίσως να μην ήταν αυθαίρετο να την χαρακτηρίσουμε και πιο σημαντική.

Πρόθεσή μου είναι να ασχοληθώ μόνο και αποκλειστικά με την πολιτική πτυχή της σύνδεσής μας με την Ε.Ο.Κ. Την οικονομική πτυχή θα καλύψει άλλος συνάδελφος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Εναντίον της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-Ε.Ο.Κ. έχουν ακουστεί από την Αριστερά επιχειρήματα που έχουν άμεση σχέση με την πολιτική πτυχή του θέματος. Σε αδρές γραμμές τα πιο σοβαρά επιχειρήματα που αφορούν την πολιτική πτυχή του θέματος όπως εμφανίζονται στην εισηγητική ομιλία του κ. Παπαϊωάννου είναι:

Πρώτο: ότι η σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. θα μας καταστήσει οικονομικά και άρα πολιτικά εξαρτώμενους από την Ε.Ο.Κ. Αυτή η εξάρτηση θα επηρεάσει αρνητικά και το εθνικό μας θέμα. «Το δέσιμό μας με την Ε.Ο.Κ.» λέει ο κ. Παπαϊωάννου «θα επηρεάσει δυσμενώς και τον απελευθερωτικό μας αγώνα». Παρόμοιες ανησυχίες εκφράστηκαν σήμερα και από πλευράς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Εδώ πρέπει να διευκρινισθεί ότι σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. από μόνη της δεν δημιουργεί πολιτική εξάρτηση. Η σύνδεση περιορίζεται στη δημιουργία οικονομικής συνεργασίας. Άρα το επιχείρημα αυτό της Αριστεράς θα πρέπει να το δούμε από τη σκοπιά της πιθανής εξάρτησης ένεκα της οικονομικής σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ. και φαίνεται ότι είναι με αυτό το πνεύμα που το χρησιμοποιεί η Αριστερά.

Οικονομική και άρα πολιτική εξάρτηση δεν γίνεται μόνο με τη σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. Η οικονομία μας εξαρτάται παραδοσιακά και συνεχίζει και σήμερα να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη Βρετανική αγορά. Εμείς δεν θεωρούμε την οικονομική και άρα πολιτική εξάρτηση από μια ομοιόμορφη και συγκεκριμένη χώρα όπως η Μεγάλη Βρετανία λιγότερο επικίνδυνη από παρόμοια εξάρτηση από ένα πολύμορφο και λιγότερο ομοιογενή οργανισμό, όπως είναι η Ε.Ο.Κ.

Πρόσθετα, όταν προβάλλουμε τον όρο εξάρτηση θα πρέπει να του προσδίδουμε την απαιτούμενη βαρύτητα και σημασία. Όταν συζητούμε να μη νομίζουμε ότι βρισκόμαστε κάπου στο κενό και ότι μπορούμε να επιβιώσουμε και να συμπεριφερόμαστε σαν απαλλαγμένοι από το περιβάλλον μας. Αντίθετα ζούμε σ' ένα συγκεκριμένο διεθνές περιβάλλον και σ' ένα συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο. Για να επιβιώσουμε είμαστε υποχρεωμένοι να δημιουργούμε οικονομικές, πολιτικές, πολιτιστικές και άλλες σχέσεις με το περιβάλλον μας. Οι αμοιβαίες αυτές σχέσεις δημιουργούν αυτόματα υποχρεώσεις και εξαρτήσεις.

Ακόμα και οι μεγάλες χώρες, οι μεγάλες δυνάμεις αναχαιτίζονται τόσο στην προώθηση των συμφερόντων τους όσο και στη γενική τους συμπεριφορά ακριβώς ένεκα των αλληλένδετων σχέσεών τους με το διεθνές περιβάλλον. Αυτό ουσιαστικά τι σημαίνει: Ότι και αυτές ακόμα οι μεγάλες δυνάμεις έχουν εξαρτήσεις. Γι' αυτό όταν αποστρεφόμεστε τον όρο εξάρτηση όπως το χρησιμοποιεί τουλάχιστον η Αριστερά σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη τις ανάγκες μας, το μέγεθος μας και τις δυνατότητές μας.

Με άλλα λόγια αυτό που στην προκείμενη περίπτωση η Αριστερά αποκαλεί εξάρτηση είναι στην πραγματικότητα περισσότερο αλληλοεξάρτηση που ρυθμίζεται και επιβάλλεται από την αμοιβαία εκτίμηση των συμφερόντων της κάθε πλευράς. Είναι οι στοιχειώδεις και απαραίτητες παραχωρήσεις που γίνονται από μια χώρα για τη συμμετοχή της στο διεθνές περιβάλλον.

Το δεύτερο σημαντικό επιχείρημα, κύριοι συνάδελφοι που προβάλλει η Αριστερά είναι ότι η Ε.Ο.Κ. είναι ένας κατά κύριο λόγο οικονομικός συνασπισμός του ΝΑΤΟ. Και σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. σημαίνει έμμεση σχέση με το ΝΑΤΟ, κάτι που συγκρούεται με την αδέσμευτη πολιτική της Κύπρου και που ασφαλώς θα είναι καταστροφικό για το εθνικό μας θέμα, όπως τόνισε ο κ. Παπαϊωάννου.

Κατ' αρχή σύνδεση μιας χώρας με την Ε.Ο.Κ. δεν σημαίνει και σύνδεσή της με το ΝΑΤΟ.

Πρόσθετα ο φόβος για την έμμεση έστω σύνδεση με το ΝΑΤΟ θα πρέπει να μετριάζεται από την τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια όπως η Ε.Ο.Κ. αποκτήσει διαφοροποιημένη πολιτική μέσα στη συμμαχία. Και έχει, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, διαμορφώσει σε πολλά διεθνή προβλήματα διαφοροποιημένη πολιτική. Σήμερα η Ε.Ο.Κ. όλο και περισσότερο ξεπροβάλλει σαν μια τρίτη πολιτική οντότητα με πολιτική ταυτότητα δική της μεταξύ των δυο άλλων υπερδυνάμεων.

Πριν μερικά χρόνια πιθανόν να ήταν αυθαίρετο να λεχθεί κάτι τέτοιο. Σήμερα μπορεί να λεχθεί χωρίς να είναι παρακινδυνευμένο. Και όπως δείχνουν τα πράγματα η πολιτική αυτή πορεία θα ενισχύεται όλο και περισσότερο στο μέλλον. Δεν πρέπει εξάλλου να μας διαφεύγει ότι έχουμε και φίλους μέσα στην Ε.Ο.Κ. τόσο κράτη όσο και λαούς.

Όμως εδώ συνάδελφοι, χρειάζεται και ένα πιο χειροπιαστό επιχείρημα. Εκφράζονται φόβοι ότι η οικονομική σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. πιθανό να οδηγήσει στη δημιουργία κάποιας έμμεσης σχέσης με το ΝΑΤΟ. Στο στάδιο που βρισκόμαστε οι φόβοι αυτοί πρέπει να έχουν κυρίως θεωρητική αξία. Και τούτο διότι έχει ήδη συμφωνηθεί και από τις δυο πλευρές στις συμφωνίες κορυφής ότι διά του συντάγματος η πολιτική μας θα είναι αδέσμευτη.

Πρόσθετα παρόμοιοι φόβοι δηλαδή δημιουργία σχέσεων Κύπρου με το ΝΑΤΟ εκφράζονται και στην περίπτωση της εισδοχής της Κύπρου στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Και όμως η είσοδός μας στο Συμβούλιο δεν μας εμπόδισε να τηρήσουμε την αδέσμευτή μας πολιτική.

Ως εδώ, κ. Πρόεδρε, αναφέρθηκα στα δυο πιο σοβαρά πολιτικά σημεία που προβάλλει η Αριστερά πάνω στα οποία στηρίζει την επιχειρηματολογία της εναντίον της σύνδεσής μας με την Ε.Ο.Κ.

Και αν ακόμα για σκοπούς συζητήσεως θεωρήσουμε ότι πραγματικά τα σημεία αυτά μπορεί ν' αποτελούν την αρνητική πλευρά του όλου θέματος, θα πρέπει να δούμε και τα στοιχεία της θετικής πλευράς.

Κατ' αρχή η Ε.Ο.Κ. υφίσταται. Είναι μια πραγματικότητα. Ένεκα γεωγραφικών, ιστορικών, πολιτικών, οικονομικών, πολιτιστικών και άλλων λόγων έχει συμφέροντα γύρω από την Κύπρο. Το ενδιαφέρον της για την Κύπρο θα το έχει είτε παραμείνουμε έξω από την Ε.Ο.Κ. είτε συνδεθούμε με την Ε.Ο.Κ. Άρα το ερώτημα δεν πρέπει να τίθεται σε συσχετισμό με τη διαμόρφωση των συμφερόντων της Ε.Ο.Κ. από τη σύνδεσή μας ή από τη μη σύνδεσή μας. Τα συμφέροντα και οι δεσμοί υπάρχουν και είτε το επιθυμούμε είτε όχι η Ε.Ο.Κ. θα ενεργεί με τέτοιο τρόπο που θα επηρεάζει έμμεσα και άμεσα το οικονομικό και πολιτικό μέλλον της Κύπρου. Γι' αυτό το ερώτημα πιο σωστά πρέπει να είναι: Κατά πόσο θα είμαστε σε θέση να επηρεάσουμε πιο ευνοϊκά για την Κύπρο τη συμπεριφορά της Ε.Ο.Κ. με τη σύνδεσή μας ή με την απομόνωσή μας. Σ' αυτό το ερώτημα εμείς πιστεύουμε ότι θα 'μαστε πιο αποτελεσματικοί με τη σύνδεσή μας.

Από την άλλη πλευρά η Κύπρος συνδέεται ιστορικά, πολιτικά, οικονομικά, πολιτιστικά και άλλως πως περισσότερο με χώρες της Ε.Ο.Κ. παρά με οποιοσδήποτε άλλες χώρες.

Οι χώρες της Ε.Ο.Κ. έχουν διαμορφώσει μια πολιτικοοικονομική οντότητα, μια νέα δομή. Αν η Κύπρος μείνει απ' έξω τότε οι παραδοσιακοί αυτοί δεσμοί θα αρχίσουν να εξασθενίζουν. Ταυτόχρονα σύνδεση με την Ε.Ο.Κ. δεν μας εμποδίζει με κανένα τρόπο και θέλω να το υπογραμμίσω αυτό, να συνεχίσουμε τις καλές μας σχέσεις και τους δεσμούς μας με άλλες χώρες, όπως ακριβώς κάνουμε σήμερα.

Με άλλα λόγια το πολιτικό θετικό σημείο που βλέπουμε εμείς στις σχέσεις μας με την Ε.Ο.Κ. είναι η σύνδεση της Κύπρου με μια μεγάλη οικονομικοπολιτική οντότητα. Στην εποχή μας υπάρχει η ανάγκη που οδηγεί τις χώρες προς συνεργασία για δημιουργία μεγαλύτερων οικονομικών και κατά συνέπεια πολιτικών οντοτήτων. Θα είναι πολύ αναχρονιστικό ή και φιλόδοξο για την Κύπρο —

μια τόσο μικρή χώρα — να επιβιώνει παραμένοντας έξω από οποιαδήποτε σύνδεση από φόβο μήπως δημιουργήσουμε εξαρτήσεις. Όταν σχεδόν όλα τα έθνη της Ευρώπης, Δυτικής και Ανατολικής, έχουν προσχωρήσει σε ευρύτερες οικονομικοπολιτικές οντότητες, τότε πάνω σε ποια σοβαρή βάση εμείς στην Κύπρο θα αρνούμαστε υπερτονίζοντας το φόβο της εξάρτησης;

Η τελευταία και η πιο σοβαρή θετική επίπτωση που βλέπει ο Δημοκρατικός Συναγερμός από τη σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. που θα 'θελα να αναφέρω έχει άμεση σχέση με το Κυπριακό πρόβλημα όπως διαμορφώθηκε από την τούρκικη εισβολή.

Παρουσιάζοντας τις θέσεις του ΔΗ.ΣΥ. πάνω στο Κυπριακό σε προηγούμενες συζητήσεις είχα αναφερθεί και στο εξής: 'Ότι εμείς σαν ΔΗ.ΣΥ. βλέπουμε ότι η επίτευξη μιας διαπραγματευτικής λύσης είναι ένα στάδιο και η εφαρμογή και λειτουργία και εξέλιξη της λύσης άλλο στάδιο.

'Όλοι εδώ μέσα υποστηρίζουμε την εξεύρεση λύσεως του Κυπριακού μέσω διαπραγματεύσεων. 'Όλοι επίσης πρέπει να γνωρίζουμε πως μια λύση με διαπραγματεύσεις θα διαλαμβάνει αρκετά διαιρετικά στοιχεία, εδαφικά, διοικητικά, οικονομικά κ.ά.

Αυτό τι σημαίνει: Αυτό σημαίνει ότι στο στάδιο της διαπραγμάτευσης για λύση υπάρχουν τελικοί στόχοι που δεν μπορούμε να τους πετύχουμε.

Αυτούς τους στόχους μπορούμε να τους ολοκληρώσουμε κατά τη διάρκεια του δεύτερου σταδίου κατά την εφαρμογή δηλαδή της λύσης πάνω σε εξελικτική πορεία.

Σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. κατά το δεύτερο στάδιο — στο στάδιο δηλαδή της λειτουργίας και εφαρμογής μιας λύσεως — θα επενεργεί σαν διαβρωτική δύναμη πάνω στα διαιρετικά στοιχεία. Αυτό θα αποτελέσει φυσική εξέλιξη. Γιατί οι τοπικιστικές διαιρετικές τάσεις θα είναι αναχρονιστικές και αντίθετες με το όλο πνεύμα που διέπει την Ε.Ο.Κ.

'Όταν έθνη όπως είναι η Βρετανία, η Γαλλία και η Γερμανία, που για 3 αιώνες διηύθυναν την πολιτική ζωή του κόσμου, όταν αυτά τα ίδια έθνη που είχαν στο παρελθόν τόσους αιματηρούς πολέμους αναμεταξύ τους, έρχονται σήμερα να ρίχνουν κάτω τα σύνορά τους, να ενοποιούν τις οικονομίες τους, να ενοποιούν την πολιτική τους, να δημιουργούν ενοποιημένους φορείς νομοθεσίας και διοίκησης βάσει ποιων κριτηρίων και ποιας λογικής θα υπάρχουν σ' αυτό το μικρό άκρο της Ευρώπης που λέγεται Κύπρος διαιρετικά στοιχεία;

Η ύπαρξη διαιρετικών στοιχείων θα έρχεται σε άμεση αντίθεση με την όλη πολιτική, οικονομική και διοικητική δομή της Ε.Ο.Κ. Και οι υποστηρικτές των διαιρετικών στοιχείων θα έρχονται σε σύγκρουση πια όχι μόνο με τους Ε/Κ, αλλά και με την Ε.Ο.Κ. σαν σύνολο. Πρόσθετα σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. θα διευρύνει τους πολιτικούς, οικονομικούς και πολιτιστικούς ορίζοντες που θα τείνουν να αποπροσανατολίζουν τις κοινότητες από τις στενές τοπικές διαιρέσεις.

Με άλλα λόγια σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. θα επενεργεί σαν ισχυρό ενοποιητικό στοιχείο πάνω στις εσωτερικές πτυχές του Κυπριακού. Πρόσθετα θα βοηθά την εξάλειψη οποιωνδήποτε πιθανών διακρίσεων ή περιορισμών στα ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες.

Επίσης θα έχει θετική συμβολή και όσο αφορά τους εξωτερικούς κινδύνους. Παίρνω το πιο σοβαρό θέμα από τις διεθνείς πτυχές του Κυπριακού: τις εγγυήσεις. Η σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. αν δεν εξουδετερώνει τελείως,

τουλάχιστο θα επενεργεί σαν ένας πολύ σοβαρός ανασταλτικός παράγοντας σε τυχόν ανεπιθύμητες επικίνδυνες και ίσως αναπόφευκτες εγγυήσεις.

Είναι γι' αυτά τα πολύ σοβαρά εθνικά οφέλη που ο Δημοκρατικός Συναγερμός για λόγους πολιτικούς υποστηρίζει τη σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. Ακόμα προχωρούμε και πιο πέρα και λέμε: Εφόσον η Ε.Ο.Κ. ξέφυγε από οποιοδήποτε δορυφορικό ρόλο και διεκδικεί δικό της αυτοτελή ευρωπαϊκό ρόλο με ξέχωρη πολιτικοοικονομική οντότητα θα πρέπει στο μέλλον να μας απασχολήσει στα σοβαρά η δυνατότητα για πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Γιατί με την πλήρη ένταξη το πολιτικό όφελος θα είναι σίγουρα ακόμα πιο μεγάλο.

Τέλος, κ. Πρόεδρε από την ομιλία του εισηγητή του θέματος φαίνεται ότι το ΑΚΕΛ αντιτίθεται στη σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. και για ιδεολογικούς λόγους. Παρόμοιους λόγους αλλά σίγουρα με μεγαλύτερη δυσκολία σαν να διέκρινα και στην ομιλία του κ. Χατζηδημητρίου.

Είναι γεγονός ότι για μας το σύστημα της Ευρώπης όπως και τα διάφορα πολιτικά ρεύματα δεν αποτελούν ιδεολογικό εμπόδιο για τη συνεργασία και σύνδεσή μας. Αντίθετα είναι τα συστήματα που πιστεύουμε ότι έχουν τη μεγαλύτερη συγγένεια με το πολιτικοκοινωνικό σύστημα που έχουμε και που υποστηρίζουμε.

Όμως οι λόγοι και τα κριτήρια αυτά αποτελούν ίσως εμπόδιο για την Αριστερά η οποία είναι προσανατολισμένη σε άλλο πολιτικοκοινωνικό σύστημα και ιδεολογία.

Βέβαια όταν πρόκειται για ιδεολογικά πιστεύω δεν υπάρχουν πολλά περιθώρια για αντικειμενική συζήτηση. Είναι πολιτικές ηθικές αξίες και προσωπικές ιδεολογικές προτιμήσεις που δεν υπόκεινται σε αντικειμενική ανάλυση. Και για μας είναι σεβαστό σε μια δημοκρατία το κάθε άτομο, οργανισμός ή κόμμα να έχει την ιδεολογία του και τις πολιτικές ηθικές αξίες της προτίμησής του.

Όμως μέσα στην Ε.Ο.Κ. υπάρχουν και δρουν ελεύθερα και ανενόχλητα όλες οι ιδεολογικές και κοινωνικές αντιλήψεις. Και το κάθε κόμμα έχει την ευχέρεια να αναπτύξει σχέσεις με άλλο ή άλλα κόμματα με τα οποία πιστεύει ότι συνδέεται πολιτικά ή ιδεολογικά.

Γι' αυτό αν γίνεται παραδεκτό πως η σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ. πιθανόν να επενεργήσει σαν βοηθητικός και προστατευτικός παράγοντας για το έδαφός μας και για το Κράτος μας, τότε και αυτοί που για λόγους ιδεολογικούς και πολιτικοκοινωνικούς αντιτίθενται θα πρέπει πιστεύω, να το ξανασκεφτούν.

Δεν έχουμε την πολυτέλεια στην κατάσταση που βρισκόμαστε να δίνουμε προβάδισμα στις ιδεολογικές μας προτιμήσεις. Τα πάντα πρέπει να είναι πρώτα πειθαρχημένα στην ανάγκη για φυσική επιβίωση.

Εξάλλου οι ιδεολογίες είναι ρευστές, εναλλασσόμενες και εξελίξιμες — ιδιαίτερα μέσα στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Ο κίνδυνος όμως που αντιμετωπίζουμε όλοι ανεξάρτητα από ιδεολογική τοποθέτηση από την Τουρκία είναι μόνιμος. Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, Αξιότιμοι Κύριοι,

Το θέμα που ενέγραψε η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι σοβαρό για την οικονομία μας, σοβαρό για το πολιτικό μέλλον της Κύπρου, είναι

πολυπλευρο και επίκαιρο θέμα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που συζητά το θέμα η Κυπριακή Βουλή. Όμως τώρα το θέμα είναι επίκαιρο, γιατί η Κυβέρνηση συζητά τους όρους της συμφωνίας που θα συνδεθούμε τελωνειακά με την ΕΟΚ.

Ο έντιμος Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιακώβου στην ομιλία του στη Βουλή μας εξέθεσε την πολιτική και τις θέσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης.

Υπάρχει ένα μόνο σημείο από τη 15σέλιδη εισηγητική ομιλία του κ. Υπουργού που είμαστε σύμφωνοι:

Είναι το σημείο που αναφέρει ο κ. Υπουργός ότι:

«Το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου με την ΕΟΚ, η σοβαρότητά του, οι πολύμορφες διαστάσεις του και ο καθοριστικός ρόλος για την οικονομία του τόπου και ο χαρακτήρας του το καθιστούν μετά το εθνικό μας θέμα, το σημαντικότερο που απασχολεί σήμερα την Κύπρο».

Εμείς προσθέτουμε. Το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου — ΕΟΚ θα επηρεάσει πολιτικά και οικονομικά τη ζωή και το μέλλον της Κύπρου και του λαού της. Πολιτικά η Τελωνειακή Ένωση με την ΕΟΚ αποτελεί μια μεγάλη αντίφαση. Γιατί ουσιαστικά εγκαταλείπουμε σαν Κύπρος το στρατόπεδο των αδεσμεύτων χωρών που αποτελούμε ιδρυτικό μέλος ως Κύπρος και προσχωρούμε επίσημα στη Δυτική Συμμαχία που η ΕΟΚ αποτελεί ένα από τα προπύργιά της και το ισχυρότερο του ΝΑΤΟ. Κύριε Ιεροδιακόνου, δεν είναι ΝΑΤΟ μήπως η Αγγλία, η Γαλλία, η Δ. Γερμανία και η Ισπανία; Είναι βασικές, βασικότερες χώρες του ΝΑΤΟ. Δεν είναι η καρδιά, είναι όμως οι πνεύμονες του ΝΑΤΟ αυτές οι χώρες.

Είναι, ή δεν είναι αυτή η προσχώρησή μας Τελωνειακά στην ΕΟΚ, μια τεράστια αντίφαση με την πολιτική μας την αδέσμευτη; Ασφαλώς είναι αντίφαση.

Όμως δεν θα καταπιαστώ στην ομιλία μου με αυτή τη βασική πτυχή. Έχει αναφερθεί εχτεταμένα σ' αυτή την πτυχή ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος κ. Παπαϊωάννου.

Εγώ θα καταπιαστώ με τις σοβαρές επιπτώσεις που θα υπάρξουν από την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ στην Αγροτική μας οικονομία.

Ο κ. Υπουργός ανέφερε στην ομιλία του ότι η «Κύπρος και η κοινότητα θα καταργήσουν σταδιακά τους εναπομείναντες εισαγωγικούς δασμούς για τα αγροτικά προϊόντα που περιέχονται στη συμφωνία και απολαμβάνουν παραχωρήσεων. Η Κύπρος θα υιοθετήσει σταδιακά το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο και θα καταργήσει τους ποσοτικούς περιορισμούς».

Για να δούμε τη σημασία για τη «σταδιακή κατάργηση των εισαγωγικών δασμών» πρέπει να κάνουμε πρώτα μια αναφορά στην αγροτική μας παραγωγή.

Τα κύρια γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα που παράγουμε είναι: Πατάτες, αμπελοργικά προϊόντα, κρασιά, κτηνοτροφικά προϊόντα, εσπεριδοειδή, επιτραπέζια σταφύλια, καρρότα και άλλα.

Για τις πατάτες έχουμε μια χρονιάτικη παραγωγή γύρω στους 130 με 140 χιλιάδες τόννους. Έχουμε σήμερα κότα για εξαγωγή στο Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες της ΕΟΚ 60 χιλιάδες τόννους.

Στα 10 χρόνια του πρώτου σταδίου θα αυξηθεί αυτό το ποσοστό κατά 4 χιλιάδες τόννους το χρόνο, δηλαδή θα φτάσουμε στις 100 χιλιάδες τόννους στα 10 χρόνια.

Συνεπώς για μια μεγάλη ποσότητα πατατών κάπου 30 με 40 χιλιάδες τόννους θα υπάρξουν προβλήματα από τα 5 με 10 χρόνια καθώς και πιο ύστερα.

Για 30 χιλιάδες τόννους πατατών θα είμαστε υποχρεωμένοι να πληρώνουμε αυξημένους δασμούς στην ΕΟΚ και συνεπώς οι παραγωγοί μας θα πληρώνονται μειωμένες τιμές.

Στα θέματα των αμπελουργικών προϊόντων η κατάσταση σήμερα είναι δραματική.

Οι παραχωρήσεις της ΕΟΚ θα μας καλύψουν σε 10 χρόνια σε εμφιαλωμένα κρασιά, σε σιέρρυ και άλλα κρασιά μόλις 10 1/2 χιλιάδες τόννους. Τι θα γίνει όμως με τη χρονιάτικη κυπριακή παραγωγή μας σε αμπελουργικά προϊόντα;

Τι θα γίνει με τα 160 εκατομμύρια οκάδες σταφύλια που παράγουμε κάθε χρόνο;

Τι θα γίνουν οι 50-60 χιλιάδες τόννοι κρασιά μας;

Τι θα γίνουν οι 4-5 χιλιάδες τόννοι ζιβανίας;

Τι θα γίνουν οι 5 χιλιάδες τόννοι σταφίδας;

Τι θα γίνουν οι 3 χιλιάδες τόννοι κουμανδαρίας, όταν η ΕΟΚ έχει απούλητη μια λίμνη κρασιών από 8 εκατομμύρια τόννους και άλλες 600 χιλιάδες τόννους σπέρτο; Είναι λίμνη ολόκληρη τα κρασιά που έχει απούλητα η Κοινή Αγορά.

Πώς θα συναγωνιστούμε εμείς τις μεγαλύτερες εξαγωγικές χώρες του κόσμου που ανήκουν στην ΕΟΚ και που είναι η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία;

Θα οδηγηθούμε στο ξεριζωμό των αμπελιών και στην καταστροφή των αμπελουργών μας. Εκεί θα φθάσουμε.

Για τα κτηνοτροφικά προϊόντα η κατάσταση για τις 15 χιλιάδες κτηνοτροφικές οικογένειες είναι περισσότερο απελπιστική.

Ο κ. Υπουργός δεν κάμνει καμιά αναφορά για την κτηνοτροφία στην ομιλία του. Λέγεται ότι η κυπριακή κυβερνητική πλευρά εισηγήθηκε να εξαιρεθεί η κτηνοτροφία από την όλη συμφωνία. Όμως απάντηση θετική δεν υπήρξε ως τώρα από την ΕΟΚ. Τέτοια απάντηση δεν υπάρχει διότι διαπραγματεύεται την πρόταση της Κυπριακής Κυβέρνησης η Κοινή Αγορά. Συνεπώς υπάρχει πρόβλημα, σοβαρό πρόβλημα για την κτηνοτροφία μας.

Και είναι γνωστό ότι οι χώρες της ΕΟΚ αντιμετωπίζουν οξυμμένα προβλήματα γάλακτος, βουτύρου και κρέατων.

Τα ερωτήματα για τους δικούς μας κτηνοτρόφους παραμένουν αναπάντητα.

Σήμερα εμείς στην Κύπρο έχουμε πλεονάσματα γάλακτος εκατομμυρίων οκάδων. Φέτος είχαμε 4 εκατ. οκάδες πλεόνασμα καθώς και χιλιάδες δαμάλια και χιλιάδες αρνιά απούλητα. Προχθές οι κτηνοτρόφοι μας διαμαρτυρόμενοι έχυσαν στους δρόμους χιλιάδες οκάδες γάλα και αύριο έχουν διαδήλωση στη Λευκωσία με θέμα τα γαλακτοκομικά προϊόντα τα απούλητα και τα κρέατα τα απούλητα.

Τι θα γίνει η διάθεση του δικού μας γάλακτος με τα ψηλά κόστη παραγωγής όταν στην ΕΟΚ το κόστος είναι μηδαμινό;

Τι θα γίνουν τα δικά μας τυριά και χαλλούμια όταν το κόστος παραγωγής στην ΕΟΚ είναι το 1/3 του δικού μας κόστους, κ. Λαδά;

Τι θα γίνει με τα κρέατα της Κύπρου όταν η ΕΟΚ από τώρα στην Κύπρο μας συναγωνίζεται; Και είναι γνωστό ότι εισάγονται κρέατα από την ΕΟΚ επιχορηγημένα και συναγωνίζοντα τα δικά μας κυπριακά κρέατα.

Ο ενταφιασμός της κτηνοτροφίας μας είναι βέβαιος και η καταστροφή τελεσίδικη.

Για τα εσπεριδοειδή μας που είναι ένας άλλος βασικός κλάδος και έχουμε ένα εισόδημα περί τα 7-8 εκατομμύρια λίρες, η κατάσταση θα είναι επίσης τραγική.

Παρά τις διευκολύνσεις που αναφέρει ο κ. Υπουργός στα 10 χρόνια για 65 χιλ. τόννους εσπεριδοειδών, για μας η κατάσταση όσο αφορά τις τιμές που είναι το ουσιαστικό, οπωσδήποτε θα χειροτερέψει.

Τα πορτοκάλια και τα λεμόνια της Ισπανίας, της Πορτογαλλίας και της Ελλάδας, που είναι κοντά στην Κοινή Αγορά, θα μας συναγωνίζονται άγρια στις αγορές της ΕΟΚ.

Το ίδιο θα συμβαίνει και με τα επιτραπέζια σταφύλια. Εμείς παράγουμε περί τους 20 με 25 χιλιάδες τόννους επιτραπέζια σταφύλια. Μας αύξησαν και όχι 10 με 12 όπως τους μείωσε ο κ. Λαδάς για να τους πουλήσει το κότα στα 10 χρόνια στις 10 1/2 χιλιάδες τόννους στις χώρες της ΕΟΚ.

Τι θα γίνουν οι άλλοι 10-15 χιλιάδες τόννοι επιτραπέζια σταφύλια; Αυτό είναι το ερώτημα.

Μόνο που θα αυξήσουμε την παραγωγή σταφίδας και σουλτανίνας και θα οξύνουμε περισσότερο το πρόβλημα της διάθεσης σταφίδας.

Αυτή είναι η κατάσταση που παρουσιάζεται για την γεωργοκτηνοτροφική μας οικονομία. Καμιά ελπίδα. Καμιά ενθάρρυνση. Οδηγούμαστε με μαθηματική ακρίβεια στην καταστροφή. Οδηγούμαστε στα στόματα των μεγάλων μονοπωλίων που θα μας καταβροχθίσουν ζωντανούς.

Υπάρχουν ακόμα μερικά βασικά ερωτηματικά που δεν έχει απαντήσει ο κ. Υπουργός στην ομιλία του στη Βουλή, ούτε έχουν απαντήσει οι άλλοι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες.

Προγραμματίζονται και γίνονται διαπραγματεύσεις με την ΕΟΚ από πολλά χρόνια.

Σχετικά με τις σοβαρές επιπτώσεις που θα υπάρξουν για την οικονομία μας, έχουν γίνει μελέτες στο βάθος για τους διάφορους τομείς της οικονομίας;

Έγινε μελέτη για τις επιπτώσεις στην ελαφρά βιομηχανία μας; Τι θα απογίνει ο κλάδος της υποδηματοποιΐας, ή ο κλάδος των πλεκτών και των μάλλινων ή ο κλάδος της ξυλουργικής, επιπλοποιΐας μας; Τι θα γίνουν αυτοί οι βασικοί κλάδοι της βιομηχανίας μας;

Έγινε μελέτη για τα κόστη παραγωγής των πατατών και των αμπελοουργικών μας προϊόντων;

Έγινε μελέτη για την κατατεμαχισμένη αγροτική μας οικονομία και τα ψηλά κόστη παραγωγής μας;

Σήμερα διεξάγουμε κάθε χρόνο εκατομμυρίων λιρών εμπόριο με εξαγωγές αρκετών βιομηχανικών και γεωργικών προϊόντων στις Σοσιαλιστικές και τις Αραβικές χώρες.

Με την προγραμματιζόμενη τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ, μελετήθηκε σε βάθος το μέλλον του εμπορίου μας με τις Σοσιαλιστικές και τις Αδέσμευτες χώρες;

Τι θα γίνουν οι εξαγωγές μας στη Σοβιετική Ένωση, την Τσεχοσλοβακία, την Ουγγαρία και τις άλλες Σοσιαλιστικές χώρες;

Τι θα γίνει το εμπόριο μας με την Λιβύη και τα Αραβικά Εμιράτα;

Ποια είναι η άποψη του Υπουργείου Εμπορίου για το εξωτερικό μας εμπόριο; Δεν θα εγκλωβισθούμε με αυτό τον τρόπο στην ΕΟΚ;

Όλα αυτά τα ερωτήματα χρειάζονται να απαντηθούν.

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Τα προβλήματα και τα ερωτήματα που δημιουργούνται με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ είναι πολλά και αναπάντητα.

Ακόμα δεν φτάσαμε στην 12η. Υπάρχει κάποιος χρόνος. Να εκτιμήσουμε ορθά την κατάσταση, και να πάρουμε την ιστορική απόφαση για τη ζωή και το μέλλον της Κύπρου. Να πάμε για σύνδεση με την ΕΟΚ με εμπορική συμφωνία. Εμπορική συμφωνία με ισότιμους όρους όπως υπόγραψαν με την ΕΟΚ δεκάδες χώρες και δεκάδες κυβερνήσεις.

Αν δεν πάρουμε αυτή την απόφαση, τότε να αποταθούμε στο λαό με δημοψήφισμα. Αποτελεί ιστορική ευθύνη για την Κυβέρνηση και τη Βουλή να ερωτηθεί ο λαός μας να πει ελεύθερα τη γνώμη του.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι άλλοι θέλουν να ομιλήσουν; Να πάρω τα ονόματα.

Ο κ. Κίμων Παναγίδης, ο κ. Ομήρου, ο κ. Δίγκλης, ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης και ο κ. Χαραλαμπίδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Είναι και ο κ. Λόρδος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σημειώσω και τον κ. Λόρδο.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Και ο υποφαινόμενος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και θα κλείσει την όλη συζήτηση ο εισηγητής.

Ο κ. Κίμων Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Προτού μπω στην ομιλία μου θα 'θελα να υποβάλω ένα ερώτημα στον συνάδελφο κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

Προσπάθησε να εξογκώσει πολύ τα πράγματα όσο αφορά τις εξαγωγές των γεωργικών προϊόντων. Όμως αν η Κύπρος δεν προσπαθήσει να εξασφαλίσει τελωνειακή ένωση, αυτά τα γεωργικά προϊόντα, τα κρασιά, τα σταφύλια, οι πατάτες που εξάγονται σήμερα στις χώρες της Κοινής Αγοράς, δεν μας είπε με ποιο τρόπο θα εξάγονται και ποιες τιμές θα εξασφαλίζουν οι γεωργοί μας απ' αυτή τη διάθεση. Σήμερα υπάρχει μια σταθερή αγορά των γεωργικών προϊόντων, τόσο στα κρασιά όσο και στις πατάτες και στα επιτραπέζια σταφύλια· έστω και αν αυτή η αγορά εξασφαλισθεί, πιστεύω ότι είναι ένα οικονομικό όφελος υπέρ αυτών των γεωργών.

Θα 'πρεπε ο συνάδελφος κ. Χαμπής Μιχαηλίδης, εφόσον προσπαθεί να εξογκώσει τα πράγματα και εφόσον πιστεύει ότι θα είναι καταστροφή για το γεωργικό κόσμο η ένταξή μας στην Κοινή Αγορά, να πει στο λαό, και στο γεωργικό κόσμο ιδιαίτερα, ποια υπαλλακτική λύση δίνει ή προτείνει για πώληση

αυτών των γεωργικών προϊόντων. Διότι, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η Κύπρος σήμερα έχει μια αγορά — 80,000 με 90,000 τόννοι πατάτες εξάγονται στη Βρεττανική αγορά. 10,000 με 12,000 τόννοι επιτραπέζια σταφύλια εξάγονται στην Αγγλική αγορά. Ολόκληρη η ποσότητα των σιέρρου εξάγεται στην Αγγλική αγορά. Δεν μας είπε ποτέ ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης στην προσπάθειά του να υποδείξει ότι η ένταξή μας στην Κοινή Αγορά είναι καταστροφική, πώς και με ποιο τρόπο θα εξάγονται αυτά τα γεωργικά προϊόντα που σήμερα εξάγει η Κύπρος στις χώρες της Κοινής Αγοράς;

Δεν έχω να πω τίποτε άλλο, κ. Πρόεδρε, σ' απάντηση στην ομιλία του κυρίου συναδέλφου που προσπάθησε να αποδείξει ότι η προσπάθεια της Κυβέρνησης για τελωνειακή ένωση με την Κοινή Αγορά είναι καταστροφική για την Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,
Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η τελωνειακή ένωση της μικρής Κύπρου με την τεράστια τόσο από πολιτικής όσο και οικονομικής άποψης κοινότητα της Ευρώπης των δώδεκα είναι ένα εγχείρημα που αναμφίβολα θα επιδράσει αποφασιστικά πάνω στην πορεία της χώρας μας τόσο στο άμεσο όσο και στο απώτερο μέλλον.

Το βασικό αυτό συμπέρασμα το συμμερίζονται πολλοί συνάδελφοι στη Βουλή. Εκεί που διαφέρουν οι εκτιμήσεις μας είναι κατά πόσον οι επιδράσεις αυτές θα είναι θετικές ή αρνητικές.

Η δική μας ανεπιφύλακτα θέση σαν Δημοκρατικό Κόμμα είναι ότι, παρά τα ιδιαίτερα προβλήματα που μπορεί να δημιουργηθούν προσωρινά για ορισμένους από τους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας μας, στο σύνολό τους τα αποτελέσματα θα είναι θετικά και ευεργετικά. Η θέση αυτή δεν είναι συναισθηματική αλλά στηρίζεται σε μια πλήρη ανάλυση των σημερινών πολιτικοοικονομικών δεδομένων.

Παρόλες τις πρόσκαιρες αναλαμπές των απομονωτικών τάσεων και του προστατευτισμού, η δυναμική τάση στο διεθνές πεδίο είναι για ολοένα και πιο έντονη σύσφιξη των δεσμών μεταξύ των Κρατών που τα ενώνει κοινό πολιτικό, πολιτιστικό και ιστορικό παρελθόν, κοινές επιδιώξεις και ιδανικά και κοινά εμπορικά και γενικότερα οικονομικά συμφέροντα.

Είναι πιστεύουμε αυτοαπόδεικτο ότι στο διεθνές αυτό περιβάλλον μια μικρή και φτωχή σε φυσικούς πόρους χώρα σαν τη δική μας, που αντιμετωπίζει έντονους κινδύνους από το εξωτερικό, δεν μπορεί να παραμείνει κλεισμένη στο καβούκι της. Όταν χώρες με πολλαπλάσιο πληθυσμό, με τεράστιους φυσικούς πόρους, τεχνολογικά προηγμένες και οικονομικά πανίσχυρες όπως η Δ. Γερμανία, η Γαλλία, η Μ. Βρετανία και η Ιταλία, ένοιωσαν την ανάγκη να ενώσουν τις δυνάμεις τους στα πλαίσια μιας οικονομικοπολιτικής ένωσης, όταν χώρες όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλλία και η Ισπανία διαπίστωσαν ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να διασφαλίσουν την εθνική ανεξαρτησία, τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και την οικονομική ανέλιξή τους θα έπρεπε να αποτελέσουν μέλη της Κοινότητας, με βάση ποια φιλοσοφία και λογική, κύριοι συνάδελφοι, εμείς θα πρέπει να επιλέξουμε την αυτοαπομόνωση; Μήπως με βάση τη φιλοσοφία και τη λογική ότι είμαστε το κέντρο της γης;

Σκοπός μου σήμερα δεν είναι να απαριθμήσω τα οφθαλμοφανή άλλωστε πολιτικά οφέλη που θα προκύψουν από την τελωνειακή ένωση. Θέλω μόνο να

τονίσω ότι η σύμφιξη των σχέσεών μας με την Ευρώπη αποτελεί την ενδεδειγμένη επιλογή από κάθε άποψη, δεδομένης της πολιτιστικής συγγενείας, των κοινών ιδανικών και της κοινής ιστορικής εξέλιξης με τις χώρες-μέλη της ΕΟΚ.

Είναι βασικό αξίωμα ότι για την επιτυχή οικονομική ανέλιξη μιας χώρας είναι αναγκαίο σε εθνικό επίπεδο να υπάρξει ορθολογιστική κατανομή των παραγωγικών πόρων και σε διεθνές επίπεδο εξειδίκευση στους τομείς που μια χώρα διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Σε καθεστώς απομόνωσης και προστατευτισμού, οι δυο βασικές αυτές αρχές δεν μπορούν να λειτουργήσουν, ιδιαίτερα σε μια μικρή οικονομία όπως τη δική μας. Από την άλλη τα τείχη του προστατευτισμού δεν μπορούν να πέσουν χωρίς να τεθεί σε έντονο κίνδυνο η οικονομική ανάπτυξη και η οικονομική σταθερότητα της χώρας, εκτός κι αν εξασφαλιστεί ένα σταθερό εξωτερικό περιβάλλον, που δεν θα μεταβάλλεται ανάλογα με την οικονομική και εμπορική πολιτική των οικονομικών της εταιρών. Ακριβώς τη σταθερότητα αυτή του εξωτερικού οικονομικού περιβάλλοντος θα διασφαλίσει κατά τρόπο τελεσίδικο η τελωνειακή ένωση.

Από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ υπήρξε πάντοτε και υπάρχει και σήμερα αμφισβήτηση κατά πόσον η οικονομία μας θα αντέξει την πρόκληση της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ. Πιστεύω ότι οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ παραγνωρίζουν την προσαρμοστικότητα του λαού μας, το ψηλό επιστημονικό και γενικότερα εκπαιδευτικό επίπεδό μας, την φαντασία και το δυναμισμό των επιχειρηματιών μας και πάνω απ' όλα την εξαιρετική ποιότητα και τις απεριόριστες δυνατότητες του εργατικού μας δυναμικού. Ξεχνούν ακόμα ότι η τελωνειακή ένωση δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί σε μια μέρα αλλά σε μια περίοδο που καλύπτει ολόκληρο το υπόλοιπο αυτού του αιώνα, γεγονός που μας δίνει αρκετό χρόνο για τις αναγκαίες αναπροσαρμογές και διαρθρωτικές αλλαγές. Ξεχνούν επίσης ότι τα ευαίσθητα μας προϊόντα όπως είναι τα γαλακτοκομικά, τα σιτηρά, τα κρέατα, δεν πρόκειται να καλυφθούν από τις πρόνοιες της συμφωνίας. Ξεχνούν τις τεράστιες δυνατότητες που διανοίγονται για την παραγωγή νέων προϊόντων, την εισαγωγή ξένων κεφαλαίων και προηγμένης τεχνολογίας που θα βοηθήσουν στη διεύρυνση της αναπτυξιακής βάσης και στην τεχνολογική αναβάθμιση των δομών της. Ξεχνούν την ευκαιρία που μας παρέχεται να καταστούμε ένα σύγχρονο εμπορικό κέντρο και συνδυετικός κρίκος της Ευρώπης με τις χώρες της Μ. Ανατολής σ' όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Ξεχνούν τους καρπούς που θα αποδώσει η εξασφάλιση σταθερών αγορών για τα προϊόντα μας η εξειδίκευση στους τομείς όπου έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα που θα καταστεί δυνατή με την ένωσή μας με τη μεγαλύτερη ενιαία αγορά του κόσμου. Ξεχνούν, τέλος, ότι αν δεν προχωρήσουμε στο τολμηρό αυτό βήμα, η ένταξη της Πορτογαλλίας και της Ισπανίας, και ίσως και μελλοντικά σε κάποιο στάδιο και της Τουρκίας, θα οδηγήσουν μακροπρόθεσμα στο σίγουρο εκποτισμό των γεωργικών μας προϊόντων από τις κύριες εξαγωγικές μας αγορές.

Εκφράστηκαν κι εκφράζονται φόβοι ότι η τελωνειακή ένωση θα οδηγήσει αναπόφευκτα στο μαρasmus μιας σειράς βιομηχανικών κλάδων. Εμείς έχουμε να παρατηρήσουμε ότι, ανεξάρτητα από το ότι μερικοί από τους κλάδους αυτούς δεν είναι απαραίτητο να καλυφθούν από την τελωνειακή ένωση, η ανάγκη για ριζικές δομικές αλλαγές και τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας υπάρχει ούτως ή άλλως, είτε δηλαδή προχωρήσουμε στην τελωνειακή ένωση είτε όχι. Αναγκαία επίσης καθίσταται με βάση τα δεδομένα, όπως έχουν μεταβληθεί σήμερα, η στροφή προς τις πιο σταθερές ευρωπαϊκές αγορές, δεδομένων των προβλημάτων

που αντιμετωπίζουμε στις παραδοσιακές εξαγωγικές αγορές για τα βιομηχανικά μας προϊόντα.

Μετά την τουρκική εισβολή η επενδυτική και παραγωγική προσπάθειά μας συγκεντρώθηκε, εκτός από τις υπηρεσίες στις οποίες είχαμε και έχουμε και σήμερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, σε βιομηχανικούς τομείς έντασης εργασίας. Ενώ η εξαγωγική προσπάθεια στράφηκε προς τις αραβικές αγορές που μετά το 1973 αναπτύσσονταν με εξαιρετικά ταχύ ρυθμό, σ' αντίθεση με τις αγορές της Ευρώπης που παρουσίαζαν τότε έντονα σημεία ύφεσης. Σήμερα, οι συνθήκες έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά. Βασικοί συντελεστές των κόστων παραγωγής, σαν αποτέλεσμα της γενικότερης κοινωνικοοικονομικής προόδου, αυξήθηκαν σ' επίπεδα που έχουν διαβρώσει αισθητά την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας έντασης εργασίας, που στηρίζονται στην χαμηλή τεχνολογία και είναι συνήθως μέτριας ή/και κατώτερης ποιότητας, με αποτέλεσμα να εκτοπίζονται στις αραβικές αγορές από τα προϊόντα χωρών στις οποίες το κόστος εργασίας βρίσκεται σε απίστευτα χαμηλά επίπεδα, με βάση τα δικά μας δεδομένα. Από την άλλη οι αραβικές χώρες προχωρούν και αυτές στην παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων χαμηλής τεχνολογίας, ενώ σε ορισμένες από αυτές έχουν δημιουργηθεί προβλήματα εξαιτίας κυρίως της κατακόρυφης κάμψης στην τιμή του αργού πετρελαίου.

Σ' αυτό το σημείο θα 'θελα να σχολιάσω την ομιλία του συνάδελφου κ. Χατζηδημητρίου που αναφέρθηκε στο θέμα των αραβικών χωρών.

Πιστεύω ότι ο Υπουργός Εξωτερικών έδωσε σαφή εικόνα του τι εννοούσε όσο αφορά το θέμα των αραβικών χωρών. Επομένως, νομίζω ότι υπήρξε υπερβολή στη θέση του συναδέλφου. Αναφέρομαι στις απόψεις του συνάδελφου κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επαναλάβετε την άποψη, κ. Παναγίδη.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δεν σας διέκοψα, κ. συνάδελφε, με συγχωρείτε· νομίζω πρέπει να σεβαστείτε την

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

'Όχι, είναι από σεβασμό.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Οι νέες αυτές οικονομικές πραγματικότητες, σε συνδυασμό βέβαια και με άλλους παράγοντες, όπως είναι η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη στο διεθνές επίπεδο και η συνεχής σημαντική αναβάθμιση του επιπέδου της μόρφωσης και της ποιότητας του εργατικού μας δυναμικού, καθιστούν αδήριτη την ανάγκη να προωθηθούν από τη μια σοβαρές δομικές αλλαγές στην οικονομία μας, να υπάρξει τεχνολογική και ποιοτική αναβάθμιση της βιομηχανίας μας και να στραφούμε τόσο προς την παραγωγή νέων προϊόντων όσο και προς νέες εξαγωγικές κατευθύνσεις.

Η τελωνειακή ένωση όχι απλώς συνάδει αλλά και θα επιταχύνει αποφασιστικά την προώθηση των αναγκαίων αλλαγών, με την αυξημένη πίεση που θα προκαλέσει για στροφή σε τομείς όπου έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα, για αποφασιστική αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας που προϋποθέτει την υιοθέτηση των τελευταίων τεχνολογικών επιτευγμάτων και με την

ταυτόχρονη διασφάλιση της απρόσκοπτης εξαγωγής των προϊόντων μας στις σταθερές αγορές της Ευρώπης, όπου η ποιότητα μετρά σε πολύ αυξημένο βαθμό.

Τα όσα ανέφερα με κανένα τρόπο δεν πρέπει να ερμηνευτούν ότι θα πρέπει να εγκαταλειφθούν οι αγορές των άλλων χωρών τόσο σαν προορισμός για τις εξαγωγές μας όσο και σαν πηγή για τις εισαγωγές μας. Η τελωνειακή ένωση δεν πρόκειται με κανένα τρόπο να επηρεάσει αρνητικά τις προσπάθειές μας για διατήρηση και αύξηση του μεριδίου μας στις αγορές των αραβικών χωρών, με τις οποίες μας συνδέει εκτός από τις εμπορικές και οικονομικές συναλλαγές και παραδοσιακή φιλία, ούτε τις προσπάθειές μας για ακόμα πιο στενούς δεσμούς με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, με τις οποίες επίσης μας συνδέουν δεσμοί φιλίας και αλληλοκατανόησης. Ούτε ακόμα η τελωνειακή ένωση μας εμποδίζει να προσπαθήσουμε να προωθήσουμε τα προϊόντα μας στην Αμερικανική ή την Ιαπωνική αγορά ή την αγορά οποιασδήποτε άλλης χώρας στον κόσμο. Αντίθετα η βελτίωση που θα επέλθει στην οικονομία μας κάτω από την πίεση της τελωνειακής ένωσης και τα άλλα πλεονεκτήματα που θα μας εξασφαλίζει η ένωση αυτή θα υποβοηθήσουν την εξαγωγική μας προσπάθεια προς όλες τις κατευθύνσεις. Από την άλλη θα πρέπει πάντοτε να θυμόμαστε ότι η σταδιακή κατάργηση των δασμών για τα προϊόντα που θα εισάγουμε από τις χώρες της ΕΟΚ θα συνοδευτεί από τη σταδιακή υιοθέτηση του κοινού δασμολογίου της Κοινότητας, γεγονός που διασφαλίζει, στις περισσότερες περιπτώσεις, ότι ο δασμός που θα επιβάλλεται στα προϊόντα των τρίτων χωρών δεν θα είναι πιο ψηλός από τη διαφορά που υφίσταται σήμερα ανάμεσα στο δασμό που επιβάλλεται πάνω στα προϊόντα των τρίτων χωρών και το δασμό που επιβάλλεται πάνω στα προϊόντα των χωρών-μελών της Κοινότητας. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι δεν θα εισαχθούν στοιχεία που να οδηγήσουν στη διακοπή των εμπορικών σχέσεων που υφίστανται σήμερα με τις τρίτες χώρες.

Θα ήθελα τώρα να σχολιάσω ορισμένες απόψεις που ακούστηκαν κατά καιρούς για δυσμενή αποτελέσματα σαν αποτέλεσμα της συμφωνίας σύνδεσης με την ΕΟΚ όπως αυτή ισχύει από το 1973. Οι απόψεις αυτές στηρίζονται στη μεγάλη διεύρυνση του εμπορικού μας ελλείμματος με τις χώρες-μέλη της ΕΟΚ. Μά το πρόβλημα του συνεχώς διευρυνόμενου εμπορικού ελλείμματος, κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα διαρθρωτικό πρόβλημα που δεν πρόκειται να επιλυθεί. Είναι οικονομικό αποτέλεσμα που πρέπει να αναμένεται. Εφόσον τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα βρίσκονται στον τομέα του τουρισμού και γενικότερα των εξαγωγικών υπηρεσιών και εφόσον η οικονομία μας αναπτύσσεται ραγδαία το εμπορικό έλλειμμα να διευρύνεται, ενώ ταυτόχρονα θα διευρύνεται και το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών. Αυτό που έχει ουσιαστική σημασία για μια χώρα είναι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, στο οποίο αντικατοπτρίζεται το σύνολο των τρεχουσών συναλλαγών μιας χώρας. Και στην περίπτωση των χωρών της ΕΟΚ ολόκληρο σχεδόν το έλλειμμα στο εμπορικό μας ισοζύγιο καλύπτεται από το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών, καθώς και από άλλους άδηλους πόρους.

Έρχομαι τώρα στο τι πρέπει να γίνει ενόψει της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ. Έχουμε ήδη εκφράσει σαν κόμμα την άποψή μας ότι επιβάλλεται η ετοιμασία ενός μακροπρόθεσμου Σχεδίου, δεκαπενταετούς διάρκειας (όσο δηλαδή και η διάρκεια της περιόδου για την ολοκλήρωση της τελωνειακής ένωσης) το οποίο να είναι ποιοτικής παρά ποσοτικής μορφής και στα πλαίσια του οποίου θα μελετηθούν οι συνέπειες που θα έχει διαχρονικά η τελωνειακή ένωση και οι

επιμέρους διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές που χρειάζονται να εισαχθούν. Το Σχέδιο αυτό θα αποτελεί το πλαίσιο της διαμόρφωσης των επόμενων τριών πενταετών εκτάκτων σχεδίων οικονομικής δράσης, που θα είναι βέβαια πολύ πιο λεπτομερή. Θα αποτελέσει επίσης τον άξονα των συζητήσεων και της εκτεταμένης ενημέρωσης που θα πρέπει να γίνει προς τις παραγωγικές τάξεις αναφορικά με τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες της πορείας προς την τελωνειακή ένωση, τους κλάδους που θα επηρεαστούν αρνητικά, και οι οποίοι θα είναι καταδικασμένοι αν δεν προσαρμοστούν έγκαιρα στις νέες πραγματικότητες, τους κλάδους που θα αποκτήσουν αυξημένες δυνατότητες διάθεσης των προϊόντων τους και τις νέες επενδύσεις που πρέπει να προωθηθούν.

Παράλληλα με το σχεδιασμό, χρειάζεται να υπάρξει έγκαιρη προώθηση όλων των μέτρων που θα κριθούν αναγκαία, έτσι που να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη και να ελαχιστοποιηθεί το κόστος από την τελωνειακή ένωση. Ειδικότερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην αναθεώρηση των κινήτρων, έτσι που να ενθαρρυνθούν όσο το δυνατό περισσότερο οι τομείς που έχουν πραγματικές δυνατότητες ανάπτυξης στα πλαίσια της τελωνειακής ένωσης και να εισαχθούν αντικίνητρα για να αποφευχθούν νέες επενδύσεις σε τομείς που θα έχουν αυξημένα προβλήματα, εκτός βέβαια των περιπτώσεων εκείνων που οι επενδύσεις αυτές θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα των τομέων αυτών, οπότε και θα πρέπει να ενθαρρυνθούν. Αυξημένη έμφαση θα πρέπει επίσης να δοθεί στην επανεξέταση ολόκληρου του θεσμικού μας πλαισίου, έτσι που να συνάδει με τις νέες πραγματικότητες που θα διαμορφωθούν με την τελωνειακή ένωση. Σχετικά τονίζω την πολύ μεγάλη έμφαση που εμείς αποδίδουμε στη σωστή λειτουργία του Συμβουλίου Προώθησης των Εξαγωγών που διορίστηκε πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο αυτό θα κληθεί να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στην προσπάθειά μας να επωφεληθούμε όσο το δυνατόν περισσότερο από τις προοπτικές που διανοίγονται σαν αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης.

Η τελωνειακή ένωση καθιστά επίσης ακόμα πιο πειστική την ανάγκη για ριζική αναδόμηση και εκσυγχρονισμό της κρατικής μηχανής, για κατάργηση γραφειοκρατικών διαδικασιών και για εισαγωγή της νέας τεχνολογίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Χρειάζεται επίσης να υπάρξει μια πλήρης αναθεώρηση του φορολογικού μας συστήματος, με κύρια έμφαση στην εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας. Ελπίζω ότι τα κόμματα εκείνα που, θεωρητικά τουλάχιστο, διακηρύττουν ότι υποστηρίζουν την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ θα αποδείξουν έμπρακτα την υποστήριξή τους αυτή υπερψηφίζοντας το σχετικό νομοσχέδιο όταν θα κατατεθεί στη Βουλή, όπως πολύ καλά έπραξαν για το κονδύλι που αφορούσε την Πρεσβεία των Βρυξελλών, γιατί για μας είναι αδιανόητο να λέμε ότι τάχα υποστηρίζουμε στενότερους δεσμούς με την Ευρώπη και να καταψήφιζαν τα κονδύλια για την Πρεσβεία αυτή.

Για να πετύχουμε τα περισσότερα δυνατά οφέλη από την τελωνειακή ένωση, χρειάζεται επίσης να αναπροσαρμόσουμε όλοι μας την προσέγγιση μας στα οικονομικά θέματα. Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι παράγοντες όπως η υπερβολική αύξηση των κόστων παραγωγής, η αδυναμία των επιχειρηματιών να εκσυγχρονίσουν τη δομή των επιχειρήσεών τους και να παρακολουθήσουν την αδιάκοπη τεχνολογική εξέλιξη, η ξενομανία, η καταστρατήγηση των συνθηκών ανταγωνισμού, η ύπαρξη θεσμικών διευθετήσεων που μειώνουν την αποτελεσματικότητα και την ευελιξία της οικονομικής πολιτικής αύριο με την τελωνειακή ένωση θα έχουν πολύ μεγαλύτερο οικονομικό κόστος παρά σήμερα.

Θα ήθελα να τονίσω και πάλι την πίστη μας στην τελωνειακή ένωση που θα μας εξασφαλίσει την απρόσκοπτη διάθεση των αγαθών μας στην μεγαλύτερη αγορά του κόσμου, την ανταμοιβή του μόχθου του αγρότη μας, την οικονομική και πολιτική σταθερότητα και την καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού μας δυναμικού και γενικότερα των πόρων της οικονομίας. Προβλήματα θα υπάρξουν, θα έχουμε όμως στη διάθεσή μας μια εκτεταμένη περίοδο για να ετοιμαστούμε κατάλληλα για να τα αντιμετωπίσουμε.

Τελειώνοντας θα ήθελα να θίξω ορισμένες πολύ σημαντικές πτυχές της πορείας προς την τελωνειακή ένωση πέραν των οικονομικών πτυχών. Η Κύπρος πολιτιστικά και ιστορικά αποτελεί μέρος της Ευρώπης και το βήμα αυτό προς τη στενότερη σύνδεση με τις χώρες της ΕΟΚ αποτελεί μια ιστορική συνέχεια και όχι μια νέα αναχώρηση. Τα πολιτικά οφέλη από τη στενότερη σύνδεση μας με την ΕΟΚ πρέπει να αξιολογηθούν μέσα σ' αυτό το ευρύ πλαίσιο. Αυτό το βήμα που γίνεται δεν συνεισφέρει μόνο στη δική μας συνειδητοποίηση ότι αποτελούμε μέρος της Ευρώπης, αλλά και στη συνειδητοποίηση της Ευρώπης ότι η Κύπρος αποτελεί το πιο ακραίο, ανατολικό σημείο της Ευρώπης. Ήδη η έκδοση των όρων εντολής και η είσοδος στο δεύτερο στάδιο της συμφωνίας που οδηγεί τελικά στην τελωνειακή ένωση είναι μια πολιτική απόφαση που έμπρακτα πιστοποιεί τη θέση της ΕΟΚ ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση είναι η μόνη νόμιμη Κυβέρνηση της Κύπρου και ότι η Κυβέρνηση αυτή έχει κυριαρχικά δικαιώματα σε ολόκληρο το έδαφος της Κύπρου. Η απόφαση αυτή συνοδεύθηκε και από δηλώσεις οι οποίες αποτελούν απάντηση προς τις αποσχιστικές ενέργειες και τις επιδιώξεις του παράνομου κρατιδίου. Η πορεία μας αυτή προς την τελωνειακή ένωση πιστεύουμε ότι θα αποφέρει θετικά αποτελέσματα στον αγώνα μας για διασφάλιση της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και της κρατικής μας οντότητας.

Παρά τα όσα κατά καιρούς λέγονται πρέπει να υπογραμμίσω ότι η τελωνειακή μας ένωση με την ΕΟΚ με κανένα τρόπο δεν θα επηρεάσει τις διεθνείς πολιτικές μας θέσεις και την αδέσμευτη πολιτική μας. Κάτι τέτοιο δεν είναι ούτε δικός μας σκοπός και ούτε και αναμένεται από τις χώρες της ΕΟΚ.

Η στρατηγική της Κυβέρνησης, όπως αυτή αναλύθηκε από τον Έντιμο Υπουργό Εξωτερικών, και τα σημεία στα οποία θα επιμείνει η δική μας πλευρά για να υιοθετηθούν στα πλαίσια της τελωνειακής ένωσης είναι τέτοια που διασφαλίζουν την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και τη μεγιστοποίηση του οφέλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε από τη θέση μου να πω δυο λόγια για να απαντήσω στο ερώτημα που μου έθεσε ο κ. Παναγιώδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο τέλος, όταν θα τελειώσουν. . .

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δυο λόγια, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δυο λόγια, εντάξει.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δυο λόγια, μάλιστα.

Ο κ. Παναγίδης με ερώτησε τι θα γίνουν τα γεωργικά προϊόντα. Του απαντούμε. Από 15ετίας, κ. Παναγίδη, προτείναμε να προετοιμαστούν εμπορικές συμφωνίες τόσο με τις χώρες της ΕΟΚ όσο και με άλλες χώρες για τη διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών μας προϊόντων. Υπάρχει απάντηση και έπρεπε να γίνει ήδη προετοιμασία στα 15 χρόνια που έχουν περάσει.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα επιτρέψω συζήτηση. Ο καθένας έχει τις απόψεις του επ' αυτού του θέματος.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αρχίσω επισημαίνοντας ότι γίνεται κατ' εξακολούθηση δυστυχώς ένα σοβαρό πολιτικό σφάλμα με οικονομικές βέβαια περαιτέρω διαστάσεις.

Έγινε μια προσπάθεια υποβάθμισης της Αραβικής αγοράς με μια υποτιμητική μάλιστα διάθεση. Έγινε από τον Υπουργό Οικονομικών και επαναλήφθηκε από τον κ. Παναγίδη.

Ειλικρινά διερωτούμαστε σε τι αποσκοπεί αυτή η προσπάθεια. Είναι μήπως αυτή η προσπάθεια, αυτή η αναφορά στην Αραβική αγορά, με τον τρόπο που γίνεται, μια εύφημη μνεία ή έκφραση ευχαριστιών για το γεγονός ότι αυτός ο χώρος, η Αραβική αγορά, απορροφά δεκάδων εκατομμυρίων λιρών βιομηχανικά προϊόντα από την Κύπρο, προϊόντα τα οποία δεν θα μπορούσαν να διατεθούν σε οποιαδήποτε άλλη αγορά; Ή μήπως ξεχνούμε στην Κύπρο ότι είμαστε ένας μεσογειακός λαός, ότι ζούμε και ανήκουμε στη Μέση Ανατολή, ότι έχουμε κοινή μοίρα με τους γείτονές μας της Μέσης Ανατολής, και ότι οι στενές οικονομικές και πολιτικές σχέσεις με αυτούς τους γείτονες επιβάλλονται και από τη φύση του πολιτικού μας προβλήματος και από τη φύση ακόμα της οικονομίας;

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε είναι και σοβαρό και πολύπτυχο και συνδέεται με θεμελιακές επιλογές του Κυπριακού κράτους οικονομικές και πολιτικές. Δεν είναι πρόθεση μας να προσεγγίσουμε το θέμα με υπεραπλουστεύσεις και δογματισμούς ούτε όμως να παρασιωπήσουμε προβλήματα, αδυναμίες και ορατούς κινδύνους.

Η οποιαδήποτε σχέση μας με την ΕΟΚ θα πρέπει να αντιμετωπίζεται μέσα από το πρίσμα των ευρύτερων σχέσεων της Κύπρου και με την Ευρώπη και με άλλες πολιτικές και οικονομικές ενώσεις αλλά και με ολόκληρο το σημερινό κόσμο.

Η Κύπρος έχει ασφαλώς και πολιτικούς και οικονομικούς λόγους να έχει δεσμούς, όσο γίνεται πιο στενούς με την Ευρώπη. Αυτοί όμως οι δεσμοί δεν πρέπει να είναι τέτοιοι που να ζημιώνουν είτε τις οικονομικές είτε τις πολιτικές προοπτικές και προσδοκίες της χώρας και του λαού μας.

Η Κυπριακή οικονομία είναι μια μικρή οικονομία που δεν μπορεί βέβαια σε καμιά περίπτωση να συγκριθεί με τους οικονομικούς κολοσσούς της Ευρώπης. Απόπειρα να παραβλέψουμε αυτή τη φανερή πραγματικότητα μπορεί να οδηγήσει σε καταστροφικές συνέπειες.

Η Κυπριακή οικονομία χαρακτηρίζεται από τα στοιχεία των μικρών μεγεθών και της υπανάπτυξης. Από την άλλη η έλλειψη φυσικών πόρων και η τεχνολογική καθυστέρηση δεν μπορούν να παρέχουν σοβαρές δυνατότητες αισιοδοξίας προς βαρεία βιομηχανική ανάπτυξη. Θα ήταν πράγματι αυταπάτη να ισχυριστούμε ότι η Κυπριακή βιομηχανία έστω και στον τομέα της ελαφράς βιομηχανίας θα μπορούσε να σταθεί με αξιώσεις είτε σε μέγεθος είτε σε τεχνολογική υποδομή δίπλα στα βιομηχανικά συγκροτήματα των χωρών της Ευρώπης. Η έλλειψη πρώτων υλών, ενέργειας και σοβαρών τεχνολογικών δυνατοτήτων αποτελούν στην πραγματικότητα απαγορευτικούς παράγοντες προς μια τέτοια κατεύθυνση.

Με την τελωνειακή ένωση η υπάρχουσα βιομηχανία θα δεχθεί ένα συντριπτικό πλήγμα. Θα χρεωκοπήσει αναπόφευκτα γιατί αυτό που τη στηρίζει στη ζωή δηλαδή η δασμολογική προστασία θα πάψει να υπάρχει μέσα στα πλαίσια των νέων συμβατικών σχέσεων της τελωνειακής ένωσης.

Ο Υπουργός Εξωτερικών στην ομιλία του στη Βουλή παραδεχόμενος αυτό τον ορατό κίνδυνο είπε: «Η σταδιακή κατάργηση των δασμών και ποσοτικών περιορισμών μεταξύ Κύπρου-ΕΟΚ όπως επίσης και η υιοθέτηση του κοινού εξωτερικού δασμολογίου αναπόφευκτα θα έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού στην Κυπριακή αγορά». Όμως λέει παρακάτω ο κ. Υπουργός «οι κυπριακές βιομηχανίες θα πρέπει να βελτιωθούν με την απαιτούμενη σπουδή τόσο στον τομέα της οργάνωσης όσο και στους τομείς της παραγωγής και εμπορίας.» Εμείς δεν λέμε ότι δεν θα πρέπει να βελτιωθούν οι βιομηχανίες μας. Όμως ρωτούμε. Είναι ρεαλιστικό να περιμένουμε βάσιμα ότι οι Κυπριακές βιομηχανίες, στη μεγάλη τους πλειοψηφία ελαφράς μορφής, θα μπορέσουν να βελτιωθούν σε τέτοιο βαθμό που να μπορούν να σταθούν με αξιώσεις δίπλα στα Ευρωπαϊκά μεγαθήρια;

Ο εκσυγχρονισμός, η αναδιάρθρωση και η τεχνολογική εξέλιξη της Κυπριακής βιομηχανίας είναι λοιπόν επιθυμητή και πρέπει να επιδιωχθεί αλλά τα δεδομένα που υπάρχουν μπροστά μας, δεν μπορούν να επιτρέπουν τόση αισιοδοξία που να καθιστά την Κυπριακή βιομηχανία συναγωνίσιμη μέσα στα πλαίσια της ΕΟΚ. Εκτός αν υπονοείται ότι ο στόχος είναι να προσελκύσουμε στην Κύπρο ευρωπαϊκά πολυεθνικά συγκροτήματα που θα επιδιώξουν την εκμετάλλευση φτηνού εργατικού δυναμικού με αποτέλεσμα την πτώση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων του τόπου μας.

Το άλλο δυσμενές για τη βιομηχανία μας είναι ότι στα πλαίσια της τελωνειακής Ένωσης θα πρέπει να τηρηθούν όροι προέλευσης των πρώτων υλών. Αυτό σημαίνει την υποχρεωτική προμήθεια τους από τις χώρες της ΕΟΚ, δηλαδή ψηλότερα κόστη και παράλληλα ουσιαστική αδυναμία αγοράς πρώτων υλών από τρίτες χώρες. Με αυτό τον τρόπο όχι μόνο θα έχουμε τρομακτικές δυσχέρειες στη διάθεση τους στον Ευρωπαϊκό χώρο λόγω ψηλών κόστων που επιτείνονται και από τα έξοδα μεταφοράς αλλά και αδυναμία διάθεσης τους σε τρίτες χώρες.

Το συμπέρασμα λοιπόν παρά τις αισιόδοξες προβλέψεις και προσδοκίες του Υπουργού Εξωτερικών είναι ότι η Κυπριακή βιομηχανία θα επηρεασθεί αρνητικά από την τελωνειακή ένωση. Ιδιαίτερα θα πρέπει, να υπολογίσουμε το κόστος από τους αναπόφευκτα δυσμενείς αντίκτυπους στις συναλλαγές μας με χώρες εκτός

ΕΟΚ και ιδιαίτερα με τις Σοσιαλιστικές χώρες. Θα είναι ουτοπία να περιμένουμε πως αυτές οι χώρες θα εξακολουθούν να συναλλάσσονται εμπορικά με την Κύπρο όταν τα δικά τους προϊόντα θα έχουν εκτοπισθεί ολότελα στη Κυπριακή αγορά από την κατακλυστική είσοδο των αδασολόγητων προϊόντων της ΕΟΚ.

Στο γεωργικό τομέα σε σχέση με τις προοπτικές από την τελωνειακή ένωση ο Υπουργός Εξωτερικών ήταν ακόμα πιο αισιόδοξος. Μας ανέφερε στην ομιλία του ότι «ο αγροτικός τομέας της Κύπρου θα επωφεληθεί τα μέγιστα από την τελωνειακή ένωση με την ελεύθερη κυκλοφορία απεριόριστων ποσοτήτων των προϊόντων μας και ότι με αυτό τον τρόπο μπορούμε να διασφαλίσουμε το μέλλον των αγροτικών μας εξαγωγών, συναγωνιζόμενοι επί ίσοις όροις με τα κράτη μέλη».

Είναι δικαιολογημένη αυτή η αισιοδοξία; Πρώτα-πρώτα στην πρώτη φάση της τελωνειακής ένωσης δεν θα υπάρξει απεριόριστη εξαγωγή γεωργικών προϊόντων. Στα πρώτα δέκα χρόνια που καλύπτει η λεγόμενη μεταβατική φάση υπάρχουν συγκεκριμένοι ποσοτικοί περιορισμοί που δεν πρέπει να θεωρούνται ιδιαίτερα ευνοϊκοί. Η κατά 4.000 τόνους ετήσια αύξηση στις πατάτες, οι 300 τόνοι στα επιτραπέζια σταφύλια και το 5% σε άλλα γεωργικά προϊόντα είναι αριθμοί που δεν επιτρέπουν αισιοδοξία όταν σ' όλα αυτά τα προϊόντα ήδη η υπάρχουσα γεωργική παραγωγή είναι πολλαπλάσια.

Αλλά και το επιχείρημα ότι θα υπάρξει μια χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς διακίνηση στο δεύτερο στάδιο και άρα τα πράγματα θα είναι πολύ ευνοϊκά για τα γεωργικά μας προϊόντα δεν φαίνεται να ευσταθεί.

Σ' ένα σεμινάριο που οργάνωσε η Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων στη Λευκωσία τον Ιούνιο του 1984 ο σύμβουλος του Υπουργείου Γεωργίας της Ελλάδας για θέματα ΕΟΚ κ. Ζαχαριάδης μιλώντας για τις επιπτώσεις της ένταξης της Ελλάδας στην ΕΟΚ σ' ότι αφορά τη γεωργία ανέφερε και τα εξής που έχουν άμεση σχέση με την Ελληνική εμπειρία: «Η μεγάλη αγορά των 260 εκατομμυρίων κατοίκων, είπε, ήταν ένας μύθος ο οποίος κυκλοφόρησε πολύ προενταξιακά όχι μόνο από τη Κυβέρνηση που έβαλε την Ελλάδα στην ΕΟΚ αλλά και από άλλο κόσμο. Οι εμπειρίες που είχαμε στα τρία αυτά χρόνια ήταν όχι τόσο ευνοϊκές. Κι αυτό για δυο λόγους. Πρώτο πρέπει να ξέρετε ότι η κάθε χώρα μέσα στην κοινότητα μπήκε κουβαλώντας μαζί της το δικό της συγκριτικό πλεονέκτημα. Η Ελλάδα λοιπόν έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα μεν ως προς την παραγωγή, στα μεσογειακά προϊόντα, αλλά σοβαρά προβλήματα ως προς τη διάθεση αυτών των προϊόντων σε σχέση με τη διάθεση της Ιταλικής ντομάτας ή του Ιταλικού ροδάκινου ή πορτοκαλιού ή του Ολλανδικού ακόμα φρούτου όπως είναι η φράουλα που καλλιεργείται σε θερμοκήπια. Ο ανταγωνισμός είναι τέτοιος που πραγματικά τα ελληνικά προϊόντα δεν βρίσκουν έτοιμη αγορά. Δεύτερο είναι ότι όντας η προστασία τους η εξωτερική πολύ χαμηλή έχουν τον ανταγωνισμό των προϊόντων τρίτων χωρών. Ο χαμηλός βαθμός εξωτερικής προστασίας για τα μεσογειακά προϊόντα μας λέει ότι είναι μύθος η έτοιμη αγορά. Για να μπούμε στην αγορά αυτή αναγκάζομαστε να δίνουμε επιδοτήσεις μεγαλύτερες από αυτές που δίναμε όταν δεν είμαστε μέσα».

Αυτά λοιπόν εξάγονται σαν συμπέρασμα από τις ελληνικές εμπειρίες. Οι απεριόριστες ποσοτικές δυνατότητες δεν σημαίνουν και ανυπαρξία προβλημάτων στη διάθεση ούτε παράκαμψη του ανταγωνισμού ούτε έτοιμη αγορά. Ας μην ξεχνούμε επίσης ότι η μεγάλη απόσταση αυξάνει τις τιμές πώλησης των Κυπριακών αγροτικών προϊόντων. Και ο ανταγωνισμός γι' αυτά θα είναι πολύ

πιο έντονος με χώρες που παράγουν ομοειδή προϊόντα και έχουν χαμηλότερα κόστη μεταφοράς.

Κι' αφού αναφερόμαστε στις ελληνικές εμπειρίες, ας δούμε ποια είναι τα συμπεράσματα του Οργανισμού προώθησης εξαγωγών Ελλάδας όπως τα παρουσίασε στο σεμινάριο της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων ο Πρόεδρος αυτού του Οργανισμού τρία χρόνια μετά που η Ελλάδα έγινε πλήρες μέλος της Κοινότητας.

1. Κατά την πρώτη τριετία ο ρυθμός των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων προς την ΕΟΚ αυξήθηκε από 44% σε 48% (μια αύξηση δηλαδή μόλις 4%).

2. Ενώ οι εξαγωγές φρούτων και λαχανικών ευνοήθηκαν, δεν ευνοήθηκαν οι συνολικές εξαγωγές.

3. Η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ επηρέασε αρνητικά το εξαγωγικό εμπόριο με τρίτες χώρες.

4. Παρατηρήθηκε τάση για παραπέρα εξάρτηση των εισαγωγών γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων από την ΕΟΚ. Ταυτόχρονα διαμορφώθηκε μια διπολική εξάρτηση για γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα από την ΕΟΚ και για πετρέλαιο από τρίτες χώρες.

5. Παρατηρήθηκε αλματώδης αύξηση των εισαγωγών σε κρέατα-γαλακτοκομικά προϊόντα, ποτά και λίπη και ανατροπή του ισοζυγίου πληρωμών.

Είναι λοιπόν φανερό πως τα πράγματα δεν είναι καθόλου ρόδινα. Δεν μπορούμε να παραβλέπουμε αυτές τις εμπειρίες, μα ούτε είναι δυνατόν να κλείνουμε τα μάτια στους κινδύνους που διαγράφονται.

Και αφού μιλούμε για τον αγροτικό τομέα θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ιδιαίτερα ότι η κτηνοτροφία θα τεθεί κάτω από σκληρή δοκιμασία και η βιωσιμότητά της θα είναι αμφίβολη σε συνθήκες τελωνειακής ένωσης. Το κόστος παραγωγής των κτηνοτροφικών προϊόντων στις χώρες της ΕΟΚ λόγω μεγεθών, κλίμακας παραγωγής και μεθόδων παραγωγής είναι πολύ χαμηλότερο παρά στην Κύπρο και είναι σίγουρο πως η Κυπριακή κτηνοτροφία, αν δεν επιτύχουν οι προσπάθειες της Κυβέρνησης για να εξαιρεθεί από την τελωνειακή ένωση, θα αντιμετωπίσει τρομακτικά προβλήματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Από τα όσα αλίγχα έχουμε αναφέρει δεν φαίνεται να μπορεί να υποστηριχθεί με πειστικότητα ότι μπαίνοντας σε αυτή την αγορά με την μορφή της τελωνειακής ένωσης θα εξασφαλίσουμε σοβαρά πλεονεκτήματα για την Κυπριακή οικονομία.

Άλλωστε αν σήμερα χώρες που είναι ήδη μέλη της κοινότητας ιδιαίτερα μη βιομηχανικά ανεπτυγμένες αντιμετωπίζουν σωρεία προβλημάτων θα μπορούσαμε να προβλέψουμε πως η διεύρυνση αυτής της αγοράς με χώρες ομοειδούς παραγωγής θα επιτείνει ακόμα περισσότερο τα προβλήματα.

Το ερώτημα που είναι ενδεχόμενο να τίθεται σε σχέση με τις πιο πάνω θέσεις είναι, μήπως η τοποθέτηση μας ξεκινά από ιδεολογικές προκαταλήψεις ή δογματικούς εγκλωβισμούς; Μήπως είναι τοποθέτηση ενάντια στην Ευρώπη;

Η απάντηση είναι απλή. Δεν έχουμε ούτε ιδεολογικές προκαταλήψεις ούτε την πολιτική μας υπαγορεύουν δόγματα. Το αντίθετο συμβαίνει. Η ιδεολογία μας σαν σοσιαλιστικού κόμματος μας οδηγεί στο να μην έχουμε κλειστά τα μάτια στην όποια εξέλιξη στην όποια πραγματικότητα. Και η πολιτική μας αποβλέπει με θερμή στην υποστήριξη κάθε δυνατής σχέσης με τον Ευρωπαϊκό χώρο που σαν ένας οικονομικός και πολιτικός χώρος και θεσμός μας ενδιαφέρει απόλυτα. Δεν

μπορούμε να παραγνωρίζουμε το ρόλο που η ΕΟΚ διαδραματίζει στον ευρύτερο παγκόσμιο χώρο. Κι' ούτε μπορούμε να μη διαπιστώσουμε τις προοδευτικές εξελίξεις σε μια σειρά χώρες μέλη της κοινότητας που είτε σε λαϊκό είτε ακόμα και σε κρατικό επίπεδο αναγνωρίζουν την ανάγκη για αλλαγές.

Είναι γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους που υποστηρίζουμε τις πιο στενές σχέσεις με την ΕΟΚ στο βαθμό που αυτές οι σχέσεις δεν αποβαίνουν αρνητικές για την Κυπριακή οικονομία και το βιοτικό επίπεδο του λαού μας.

Και γι' αυτό το λόγο υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε πως οι πολύπλευρες σχέσεις θα μπορούσαν να είναι η σωστή επιλογή της Κυπριακής οικονομίας. Μονόπλευρη στροφή όπως αυτή της τελωνειακής ένωσης είναι σίγουρο πως θα δημιουργήσει περιπέτειες από αυθαιρεσίες ηγετικών κύκλων της ΕΟΚ και σε κινδύνους για μια ακηδεμόνευτη αδέσμευτη πολιτική που την έχουμε απόλυτη ανάγκη κάτω από τις συνθήκες που περνά σήμερα η πατρίδα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον επόμενο, για να μην υπάρξει διαλογική συζήτηση αργότερα, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Παναγίδης απλώς δεν εδέχθη ότι ο Υπουργός με την ομιλία του είχε υποτιμήσει την Αραβική αγορά. Ο ίδιος δεν τοποθετήθηκε επί της ουσίας του θέματος. Το λέγω αυτό για να μην αρχίσει η συζήτηση και οι απαντήσεις και ανταπαντήσεις.

Αυτό δεν αφορά τον Υπουργό· αφορά μόνο τον κ. Κίμωνα Παναγίδη. Δεν αναφέρομαι στην ομιλία του Υπουργού.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν αρχίσω την ομιλία μου πρέπει να πω ότι λυπούμαι γιατί δεν γνώριζα τους χρονικούς περιορισμούς όσο αφορά τις ομιλίες. Η ομιλία μου είναι αρκετά μεγάλη· για σκοπούς πρακτικών θα την καταθέσω ολόκληρη αλλά θα αναγνώσω μόνο αποσπάσματα της ομιλίας. Θα φροντίσω να τη συντομεύσω όσο είναι δυνατόν.

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν μια βδομάδα όταν ο συν. Ζιαρτίδης παρητήρησε πως η Κυβέρνηση οφείλει να ενημερώνει όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα κι όχι μόνο το ΔΗΣΥ για την πορεία των διαπραγματεύσεων που στοχεύουν την τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ, τόσο εσείς, όσο κι οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι του ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, δοκιμάσατε έκπληξη κι υπογραμμίσατε πως όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα δικαιούνται ενημέρωσης.

Κι όμως κ. Πρόεδρε, φαίνεται πως «άλλαι είναι αι βουλαί της Βουλής κι άλλαι αι βουλαί της Κυβέρνησης». Γιατί κ. Πρόεδρε η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς συζητά αυτό το τεράστιας σημασίας θέμα μόνο υπό το φως της ομιλίας του Υπουργού Εξωτερικών και του Σχεδίου Απόφασης του εξ Υπουργών Συμβουλίου της ΕΟΚ για την έναρξη διαπραγματεύσεων με την Κύπρο για την τελωνειακή ένωση.

Σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών στην παρουσία των Υπουργών Εμπορίου - Βιομηχανίας και Οικονομικών ζητήσαμε επίσημα να δοθούν στα μέλη της Επιτροπής όλα τα σχετικά με το θέμα της τελωνειακής ένωσης έγγραφα. Έκτοτε παρήλθαν περίπου δυο μήνες. Ακόμα θα δοθούν στη Βουλή, ενώ δόθηκαν πριν μερικούς μήνες στες οργανώσεις των εμποροβιομηχανών.

Η ΠΕΟ ζήτησε από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και το Γραφείο Προγραμματισμού να της δοθούν οι εξειδικευμένες μελέτες για τη βιομηχανία, βάση των οποίων η κυβέρνηση κατέληξε πως η τελωνειακή ένωση είναι η μόνο ενδεδειγμένη λύση. Ζητήσαμε από τον Έντιμο Υπουργό να επιτρέψει σε αρμόδιο λειτουργό του Υπουργείου του να συναντηθεί με το Γραφείο Ερευνών και Μελετών της ΠΕΟ για να συζητήσει και ενημερώσει για τις συνέπειες της τελωνειακής ένωσης πάνω στη βιομηχανία. Κι αυτή μας η επιθυμία απορρίφθηκε.

Διερωτούμαστε:— Γιατί φοβάται η κυβέρνηση να δώσει στην ΠΕΟ τις εξειδικευμένες τεχνικές της μελέτες για το θέμα της τελωνειακής ένωσης; Γιατί αρνείται να επιτρέψει σε αρμόδιο δημόσιο λειτουργό να συζητήσει αυτά τα ζητήματα με εκπρόσωπο της ΠΕΟ; Μήπως οι μελέτες της κυβέρνησης για τις επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης στη βιομηχανία είναι τέτοιες που καταρρίπτουν την ίδια την απόφαση υπέρ της τελωνειακής ένωσης; Μήπως η κυβέρνηση είναι σε τόσο αδύνατη θέση που φοβάται να εκθέσει τις μελέτες και θέσεις της στο φως της κριτικής;

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτή η συμπεριφορά της κυβέρνησης συνιστά προσβολή προς τη Βουλή και τα κοινοβουλευτικά κόμματα. Δεν εκλιπαρούμε από την κυβέρνηση έγγραφα και πληροφορίες. Απαιτούμε να μας δοθούν όλα τα σχετικά έγγραφα για να τα μελετήσουμε και να εκφράσουμε εξειδικευμένες απόψεις πάνω σ' αυτά. Εκλεγήκαμε από το λαό κι' είμαστε εντεταλμένοι από το λαό να έχουμε λόγο στη διαχείριση των υποθέσεων του. Εκτός αν η κυβέρνηση προτιμά να χειρίζεται τόσο σοβαρά θέματα υπό το φως του σκότους, φροντίζοντας να κρατούνται σε άγνοια οι πολιτικοί της αντίπαλοι που διαφωνούν μ' αυτή. Εκφράζουμε πραγματική θλίψη κι απaresχθεια γι' αυτή τη συμπεριφορά της κυβέρνησης κι' απαιτούμε να μας δοθούν όλα τα έγγραφα και μελέτες που σχετίζονται με την τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα είναι οι επιπτώσεις από την τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ.

Το πρώτο ερώτημα που προκύπτει απ' αυτό το θέμα είναι:— Συνιστά η τελωνειακή ένωση στενά οικονομικό και εμπορικό πρόβλημα;

Ο κ. Υπουργός Εξωτερικών μιλώντας στη Βουλή προσπάθησε απεγνωσμένα να μας πείσει πως η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ είναι απλώς θέμα πώς θα διαθέτουμε καλύτερα τα αγροτικά και βιομηχανικά μας προϊόντα. Μιλώντας για την πολιτική σημασία της Τελωνειακής Ένωσης, είπε ο κ. Υπουργός, «θα πρέπει να διευκρινίσω και να τονίσω ότι η Κύπρος θα διατηρήσει και μετά την Τελωνειακή Ένωση απόλυτα τη δική της ανεξάρτητη κι αδέσμευτη εξωτερική πολιτική. Δεν υπάρχει τίποτε το ασυμβίβαστο μεταξύ Τελωνειακής Ένωσης και της αδέσμευτης πολιτικής της Κύπρου», τόνισε ο κ. Υπουργός.

Φαίνεται πως ο κ. Υπουργός είτε θέλει να μας εκλαμβάνει για πολιτικά νήπια και πολιτικά αφελείς, είτε θέλει να διαγράψει από το οπτικό του πεδίο τι πραγματικά είναι η ΕΟΚ. Εμείς θα βοηθήσουμε τον κ. Υπουργό και την Κυβέρνηση, αλλά κι όλους τους θιασώτες της τελωνειακής ένωσης να θυμηθούν τι είναι η ΕΟΚ.

Από οικονομικο-κοινωνικής άποψης η ΕΟΚ είναι η τελειότερη μορφή σύγχρονης πολυεθνικής μονοπωλιακής οργάνωσης της κοινωνίας. Τι είναι

μονοπώλια και δη πολυεθνικά εμείς ξέρουμε. Αν η κυβέρνηση επιθυμεί να αγνοεί είναι άλλη υπόθεση. Εμείς ξέρουμε πως τα μονοπώλια και δη τα πολυεθνικά είναι η ανώτερη μορφή οργάνωσης του κεφαλαίου με στόχο την εξασφάλιση των ψηλότερων δυνατών μονοπωλιακών κερδών. Τα πολυεθνικά μονοπώλια χρησιμοποιούν τες πιο στυγνές μεθόδους στις αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά και στη Δ. Ευρώπη για να μεγιστοποιήσουν την εκμετάλλευση των εργαζομένων, για να κτυπήσουν και εξασθενίσουν το συνδικαλιστικό κίνημα. Αυτά δεν τα λέμε εμείς. Τα λέει και το δυτικοευρωπαϊκό συνδικαλιστικό κίνημα. Τα πολυεθνικά μονοπώλια από οικονομικής άποψης απομυζούν τον πλούτο των αναπτυσσομένων χωρών. Γι' αυτό και το χάσμα ανεπτυγμένων-αναπτυσσόμενων καπιταλιστικών χωρών ή όπως αλλιώς ονομάζεται «Βορρά-Νότου» γίνεται διαρκώς ευρύτερο.

Ο ίδιος ο χαρακτήρας της ΕΟΚ δεν επιτρέπει ψευδαισθήσεις και αυταπάτες. Είναι φωλιά λεόντων κι όχι αγαθοεργό ίδρυμα.

Η αντίληψη μας για το τι είναι ΕΟΚ θα καταστεί πληρέστερη όταν λάβουμε υπόψη πως ΕΟΚ δεν είναι μόνο τα 12 πλήρη μέλη της. Η ΕΟΚ είναι η μεγαλύτερη σύγχρονη οικονομική αυτοκρατορία. Αφού η δράση της επεκτείνεται βάση εμπορικών συμφωνιών με τες χώρες της μεσογείου και της μέσης ανατολής. Η δύναμη της ΕΟΚ μέσω της Συνθήκης της Λομέ επεκτείνεται και σε 58 άλλες αφρικανικές, λατινοαμερικανικές κλπ. χώρες.

Όταν εμείς συζητούμε τις σχέσεις μας με την ΕΟΚ δεν πρέπει να μας διαφεύγει αυτή η πραγματικότητα. Κι ούτε πρέπει ν' αυταπατόμαστε πως η Κύπρος είναι το διαλεχτό παιδί της ΕΟΚ. Για τα μονοπώλια της ΕΟΚ ισχύουν οι αδυσώπητοι νόμοι των οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων. Σ' αυτούς τους νόμους υποτάσσονται κι οι σχέσεις της Κύπρου με την ΕΟΚ. Η ΕΟΚ έχει οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα και με τες μεσογειακές χώρες με τες οποίες συνδέεται με εμπορικές συμφωνίες και με τις 58 αφρικανικές, λατινοαμερικανικές και άλλες χώρες της Συνθήκης της Λομέ. Τις σχέσεις της με την Κύπρο η ΕΟΚ θα τες εντάξει και θα τες υποτάξει αναπόφευχτα στα ευρύτερα πλαίσια των οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων της με όλες αυτές τις χώρες. Δεν θα παραβιάσει τα συμφέροντα της με αυτές τες 70 περίπου χώρες για το χατήρι της Κύπρου.

Αυτή είναι σε αδρές γραμμές η ΕΟΚ από οικονομικής άποψης. Η αγορά των 320 εκατομμυρίων δεν είναι μόνο για τα δικά μας γλυκά μάτια.

Χαρακτήρισα αδρομερώς την ΕΟΚ από οικονομικοκοινωνικής άποψης. Τι είναι όμως η ΕΟΚ από πολιτικής άποψης;

Το κύριο γνώρισμα από πολιτικής άποψης είναι πως όλα σχεδόν τα μέλη της ΕΟΚ είναι μέλη του ΝΑΤΟ. Αυτό καθορίζει την πολιτική ταυτότητα της ΕΟΚ. Στην ΕΟΚ ανήκουν τα στηρίγματα του ΝΑΤΟ στην Ευρώπη. Την ΕΟΚ τη διαφεντεύουν η Δ. Γερμανία, η Αγγλία, η Ιταλία και η Γαλλία. Οι τρεις πρώτες είναι τα πρωτοπαλλήκαρα του ΝΑΤΟ στην Ευρώπη. Αυτός είναι ο πολιτικός χαρακτήρας της ΕΟΚ.

Απ' αυτή την πραγματικότητα εγείρεται ένα καίριο ερώτημα:— Είναι δυνατόν τα πρωτοπαλλήκαρα του ΝΑΤΟ στην ΕΟΚ, αυτοί που ρυθμίζουν τες τύχες της ΕΟΚ, νάναι αδιάφοροι για την εξωτερική πολιτική που εφαρμόζουν όχι μόνο τα πλήρη μέλη της ΕΟΚ, αλλά και τα εταιρικά της μέλη; Είναι δυνατόν αυτά τα πρωτοπαλλήκαρα, αυτή η φωλιά λεόντων, να μη φροντίσουν να επιδράσουν και να διαμορφώσουν την εξωτερική πολιτική τέτοιων ασήμαντων από πλευράς μεγέθους μελών όπως η Κύπρος; Είναι δυνατόν, όταν η κυβέρνηση μας

εκλιπαρεί την τελωνειακή ένωση αυτή η φωλιά λεόντων να μη φροντίσει να εξασφαλίσει ανταλλάγματα, όπως είναι η αλλοίωση, φανερή ή συγκαλυμμένη, της αδέσμευτης εξωτερικής μας πολιτικής; Μας διαφεύγει πως για να παραχωρήσει η ΕΟΚ το δάνειο των \$2.5 δισεκ. πρόσφατα στην Ελλάδα, απαίτησε όπως η Ελληνική κυβέρνηση συμπεριφέρεται σαν καλό παιδί; Μας διαφεύγει πως πρόσφατα τροποποιήθηκε η Συνθήκη της Ρώμης, για να αντικατασταθεί η αρχή της ομοφωνίας στη λήψη αποφάσεων με την αρχή της πλειοψηφίας; Μας διαφεύγει πως το κοινοβούλιο της Δανίας αρνήθηκε να επικυρώσει αυτές τις τροποποιήσεις γιατί παραβιάζεται η ανεξαρτησία και αυτοτέλεια των κρατών μελών; Κι αν αυτό συμβαίνει με τα πλήρη μέλη που έχουν λόγο στον καθορισμό της πολιτικής της ΕΟΚ, τι θα γίνει με τους φτωχούς συγγενείς — τα εταιρικά μέλη όπως η Κύπρος — που δεν θάχουν καν λόγο στη διαμόρφωση της πολιτικής της;

Ματαιοπονεί η κυβέρνηση όταν προσπαθεί να μας πείσει πως η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ δεν θα επηρεάσει την αδέσμευτη εξωτερική πολιτική της Κύπρου. Αυτό είναι για τους αφελείς, εμείς δεν τρώμε κουτόχορτο. Είμαστε πεπεισμένοι πως η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ, ακόμα και με την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας, θ' αποτελέσει την αφετηρία για την υπονόμευση και τελική εγκατάλειψη της αδέσμευτης μας πολιτικής. Αυτή η εγκατάλειψη θα γίνεται συγκαλυμένα για τα μάτια των αφελών.

Το ΑΚΕΛ—Αριστερά πιστεύει ακράδαντα πως το εμπορικό και οικονομικό δέσιμο της Κύπρου με την ΕΟΚ θάχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην ουσιαστική αυτοτέλεια και ανεξαρτησία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα δέσει χειροπόδαρα την Κύπρο στο άρμα της Κοινής Αγοράς και θα οδηγήσει σταδιακά στην ουσιαστική εγκατάλειψη της αδέσμευτης εξωτερικής πολιτικής. Η οικονομική εξάρτηση σέρνει πίσω της και την πολιτική εξάρτηση.

Σχετικά μ' αυτή την προοπτική εγείρεται το ερώτημα:— Διαβλέπει η κυβέρνηση αυτή την προοπτική;

Εμείς πιστεύουμε πως η κυβέρνηση βλέπει αυτή την πραγματικότητα. Τη βλέπει κι ενσυνείδητα ενεργεί προς αυτή την κατεύθυνση. Φαίνεται πως με αφετηρία το παλιό σύνθημα «ανήκουμε στη Δύση» η κυβέρνηση Κυπριανού και το ΔΗΚΟ επιθυμούν να μετατοπίσουν την Κύπρο όσο το δυνατόν κοντύτερα στη Δύση, υπονομεύοντας διαρκώς την αδέσμευτη μας πολιτική. Γιατί τι άλλο σημαίνει η εκχώρηση των διευκολύνσεων στις τέσσερις νατοϊκές δυνάμεις; Τι άλλο σημαίνει η πρόσφατη χορήγηση άδειας για ανέγερση αμερικανικού κατασκοπευτικού σταθμού λίγο έξω από τη Λευκωσία; 'Η αν θέλετε ακόμη τι άλλο σημαίνει η ερμαφρόδιτη και ετεροβαρής δήλωση του κυβερνητικού εκπροσώπου απ' αφορμή την πρόσφατη επιδρομή του έκτου αμερικανικού στόλου στον κόλπο της Σύρτης; Όλα αυτά και άλλα καταμαρτυρούν μια συνεχή και σταθερή απόκλιση της κυβέρνησης Κυπριανού προς τα δεξιά.

Από όσα ανέφερα κ. Πρόεδρε προκύπτει με σαφήνεια πως η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ κάθε άλλο είναι παρά ένα καθαρά οικονομικο-εμπορικό θέμα. Είναι θέμα και εμπορο-οικονομικό, αλλά και εξίσου πολιτικό. Ούτε μας πείθει ο κ. Υπουργός Εξωτερικών «ότι η Κύπρος θα διατηρήσει και μετά την τελωνειακή ένωση απόλυτα τη δική της ανεξάρτητη κι αδέσμευτη εξωτερική πολιτική». Πιστεύουμε πως με την τελωνειακή ένωση η εξωτερική μας πολιτική στην πράξη, έστω κι αν διατηρείται στον τίτλο, θα γίνεται διαρκώς και λιγότερο ανεξάρτητη κι αδέσμευτη, θα γίνεται διαρκώς περισσότερο εξαρτημένη και δεσμευμένη από τα πολυεθνικά μονοπώλια της ΕΟΚ και στην προέχταση από το ΝΑΤΟ.

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν εισέλθω στις οικονομικές πτυχές του θέματος όσον αφορά την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Κοινή Αγορά, θέλω να θίξω μια πολιτική πτυχή. Αυτή την πτυχή την έθιξε και ο κ. Υπουργός Εξωτερικών αλλά και προηγούμενοι ομιλητές. Ο κ. Υπουργός Εξωτερικών αγωνίστηκε να μας πείσει ότι και τα συμφέροντα δίκαιης και βιώσιμης λύσης του κυπριακού συνηγορούν υπέρ της τελωνειακής ένωσης.

Ο κ. Υπουργός υπογράμμισε πως «Δεν πρέπει κανένας να υποτιμά την πολιτική πτυχή του θέματος. Η έκδοση των όρων εντολής αυτή καθ' εαυτή, τόνισε ο κ. Υπουργός, είναι μια πολιτική απόφαση ύψιστης σημασίας για την Κύπρο. . . » γιατί η τελωνειακή ένωση «αναγνωρίζει την κυπριακή κυβέρνηση ως τη μόνη νόμιμη κυβέρνηση της Κύπρου με κυριαρχικά δικαιώματα σ' ολόκληρο το έδαφος της νήσου».

Δεν ξέρουμε πόσο η κυβέρνηση πλανάται ή εθελοτυφλεί. Είναι φανερό από την ανωτέρω τοποθέτηση πως η κυβέρνηση παίζει με τα αισθήματα του λαού μας, πως επικαλούμενη τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας αναζητεί δεκανίκια από το χώρο του καυτού κυπριακού προβλήματος, για να πείσει το λαό για την ορθότητα της απόφασης για τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ.

Εμείς θα θέσουμε αυτή την πτυχή απλά, όπως είναι η γυμνή πραγματικότητα, χωρίς χιτώνες και διακοσμητικά περιβλήματα.

Η Δ. Γερμανία αποτελεί τον καλύτερο σύμμαχο κι υποστηρικτή της Τουρκίας. Στα δώδεκα χρόνια της κυπριακής τραγωδίας αρνήθηκαν επίμονα οι δυτικογερμανικές κυβερνήσεις ν' ασκήσουν οποιεσδήποτε πιέσεις πάνω στην Τουρκία για ουσιαστικές υποχωρήσεις στο κυπριακό. Αυτή την περίοδο η Δ. Γερμανία, μαζί με άλλες ηγέτιδες δυνάμεις στην ΕΟΚ, πιέζουν την Ελλάδα να άρει τες αντιρρήσεις της για ν' ανοίξει ο δρόμος για πλήρη ένταξη της Τουρκίας στην ΕΟΚ.

Η άλλη ιθύνουσα χώρα της ΕΟΚ η Βρετανία, μια από τες εγγυήτριες δυνάμεις, τίποτε δεν έπραξε για να παρεμποδίσει την τουρκική εισβολή και κατοχή, τίποτε δεν έπραξε για να πιέσει την Τουρκία σε ουσιαστικές υποχωρήσεις. Αντίθετα πολύ πρόσφατα η εφημερίδα «Τάιμς» που προσωποποιεί τες συντηρητικές θατσερικές δυνάμεις που τώρα κυβερνούν την Αγγλία έγραφε πως «. . . η Κύπρος με τη μοναδική της στρατηγική θέση στην Ανατολική Μεσόγειο και την περιπλοκή δυο αντιπάλων νατοϊκών δυνάμεων, είναι πολύ σημαντική για να αφεθεί εξολοκλήρου στους Κυπρίους».

Διερωτούμαστε ύστερα απ' αυτή την ωμότητα και κυνικότητα πόσο πολιτικό ρεαλισμό ή πόση πολιτική αφέλεια πρέπει να διαθέτει κανείς για να υποστηρίξει πως οι αδίσταχτοι νατοϊκοί ιμπεριαλιστές θα θέσουν ευγενικά ιδεώδη και τα συμφέροντα της Κύπρου πάνω από τα στενά νατοϊκά στρατηγικά συμφέροντα. Δεν είναι μήπως σαφές για την κυβέρνηση Κυπριανού πως ο ρυθμιστής των θέσεων του ΝΑΤΟ και των ηγέτιδων της ΕΟΚ νατοϊκών δυνάμεων είναι τα στρατηγικά τους συμφέροντα; Δεν έγινε ακόμα σαφές για την κυβέρνηση Κυπριανού πως η Τουρκία είναι το παραχαϊδεμένο παιδί του ΝΑΤΟ και της ΕΟΚ, πως στο βωμό των νατοϊκών στρατηγικών συμφερόντων θυσιάζονται και τα ιερά και τα όσια; Διανοούνται η κυβέρνηση και οι άλλοι θιασώτες της τελωνειακής ένωσης πως η ΕΟΚ θα προσεγγίσει αυτό το θέμα ανεξάρτητα ή

θυσιάζοντας τα πολιτικά συμφέροντα της Τουρκίας; Αν υπάρχουν τέτοιες αυταπάτες είμαστε πραγματικά αξιοθρήνητοι. Για την ΕΟΚ η λύση του κυπριακού δεν διαχωρίζεται από την τελωνειακή ένωση. Δέχεται την τελωνειακή ένωση υπό τον όρο ότι δεν θα προκαταλάβει τέτοια λύση του κυπριακού που θα δυσχεράσει την Τουρκία. Κάτι τέτοιο είναι αδιανόητο για την ΕΟΚ. Ούτε πρέπει να θέτουμε τ' αμάξι μπροστά από τ' άλογο. Στα πλαίσια μιας λύσης του κυπριακού θα προωθηθεί κι η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ. Για την ΕΟΚ είναι αδιανόητο να εφαρμοστούν «τα κυριαρχικά δικαιώματα της νόμιμης κυβέρνησης της Κύπρου σ' ολόκληρο το έδαφος της νήσου» όπως λέει ο Υπουργός Εξωτερικών, μέσο της τελωνειακής ένωσης κι όχι μέσο της πολιτικής λύσης του κυπριακού. Η άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων σ' ολόκληρο το κυπριακό έδαφος μέσο της τελωνειακής ένωσης κι ανεξάρτητα από την πολιτική λύση του κυπριακού είναι ουτοπία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Και η κυβέρνηση και ο συνάδελφος κ. Λαδάς πριν λίγο κι οι άλλοι θιασώτες της τελωνειακής ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ φροντίζουν να μας πείσουν πως αυτή είναι η μόνη λύση των προβλημάτων μας. Φροντίζουν να πείσουν πως ενωνόμενοι με την ΕΟΚ των 320 εκατομμυρίων θ' ανοίξουν οι κρουνοί των ουρανόων της ΕΟΚ και θα βρέξουν το μάννα της ευδαιμονίας για να πλημμυρίσει η δύσμοιρη κυπριακή γη.

Το ΑΚΕΛ—Αριστερά δεν συμμερίζεται αυτές τες φαντασιώσεις. Το ΑΚΕΛ—Αριστερά έχει πλήρη επίγνωση των καταστρεπτικών συνεπειών της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ. Αυτό θα το αποδείξουμε και θα το τεκμηριώσουμε. Πριν όμως προχωρήσουμε σ' αυτό θα ρωτήσουμε και την κυβέρνηση και τους άλλους θιασώτες της τελωνειακής ένωσης.

Αν οι φαντασιώσεις των είναι ορθές δεν θάπρεπε να υποστηρίζονται από τη δωδεκάχρονη εμπειρία της σύνδεσής μας με την ΕΟΚ; Εμείς πιστεύουμε πως αυτή η εμπειρία δεν δικαιώνει τους θιασώτες της τελωνειακής ένωσης. Η δωδεκάχρονη εμπειρία της σύνδεσής μας με την ΕΟΚ δικαιώνει το ΑΚΕΛ—Αριστερά κι' όλους εκείνους που διαφώνησαν κι αντιτάχτηκαν στη σύνδεση με την ΕΟΚ. Θα γίνουμε όμως πιο συγκεκριμένοι:—

Το 1972 (τελευταίο χρόνο πριν τη σύνδεση με την ΕΟΚ) η ΕΟΚ απορροφούσε το 63,8% των κυπριακών εξαγωγών. Και νομίζω ότι τα στοιχεία που θα παραθέσω είναι τα πλέον αντιπροσωπευτικά για να καταδείξουν την εξέλιξη των εμπορικών μας σχέσεων με την ΕΟΚ. Το 1984 απορρόφησε μόνο το 27,9% των εξαγωγών μας. Το μερίδιο της ΕΟΚ στις εξαγωγές μας μειώθηκε δηλαδή κατά 56,3%.

Πολύ διαφορετική είναι η εξέλιξη των εισαγωγών μας από την ΕΟΚ. Το 1972 εισήξαμε από την ΕΟΚ το 63% του συνόλου. Το 1984 εισήξαμε το 56,2%. Η μείωση δηλ. στο μερίδιο των εισαγωγών μας από την ΕΟΚ ήταν μόνο 10,8%.

Στα χρόνια 1972-1984 οι εξαγωγές μας στην ΕΟΚ αυξήθηκαν κατά 187%. Οι εισαγωγές μας όμως από την ΕΟΚ στην ίδια περίοδο αυξήθηκαν κατά 485%. Συνέπεια της ετεροβαρούς για την Κύπρο ανάπτυξης του εμπορίου με την ΕΟΚ ήτο η αύξηση του εμπορικού ελλείματος της Κύπρου-ΕΟΚ σ' αυτά τα χρόνια κατά 707%.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ενώ το 1972 το εμπορικό έλλειμα Κύπρου που οφειλόταν στην ΕΟΚ αντιπροσώπευε το 62,4% του συνόλου, το 1984 αυτό το

ποσοστό αυξήθηκε στο 76.9%. Δηλαδή το τεράστιο εμπορικό έλλειμα της Κύπρου οφείλεται κατά κύριο λόγο σχεδόν κατά 77%, στις ετεροβαρείς σχέσεις με την ΕΟΚ.

Ο κ. Υπουργός Εξωτερικών σχολιάζοντας σχετικές απόψεις αντιπαρήλθε αυτό το θέμα κατά γενικό κι' επιφανειακό τρόπο. Απέφυγε ο κ. Υπουργός να σηκώσει το πέπλο για να φανεί ολόκληρη γυμνή η αλήθεια.

Η επισκόπηση των εμπορικών συναλλαγών Κύπρου-ΕΟΚ στα χρόνια της σύνδεσης οδηγούν σε δυο βασικά συμπεράσματα:

- (ι) Οι εμπορικές σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ είναι άδικες και ετεροβαρείς για την Κύπρο. Εισάγουμε από την ΕΟΚ πολλαπλάσια εκείνων που εξάγουμε. Είναι χαρακτηριστικό το ότι το 1984 ενώ εξήξαμε στην ΕΟΚ εμπορεύματα αξίας £93.9 εκ., εισήξαμε απ' αυτή εμπορεύματα αξίας £447.5 εκ. Εισήξαμε δηλαδή από την ΕΟΚ σχεδόν πενταπλάσια εκείνων που εξήξαμε σ' αυτή.
- (ii) Το δεύτερο βασικό συμπέρασμα είναι πως στα δώδεκα χρόνια της σύνδεσης μας με την ΕΟΚ αυτές οι σχέσεις έγιναν πολύ περισσότερο άδικες και ετεροβαρείς για την Κύπρο. Συνδεθήκαμε με την αγορά των 320 εκατομμυρίων, αλλά τα εμπορικά μας προβλήματα αντί να αμβλυνθούν έγιναν οξύτερα.

Με βάση αυτά τα συμπεράσματα ρωτούμε τους υποστηρικτές της τελωνειακής ένωσης:— Πού στηρίζουν την υπέρμετρη αισιοδοξία τους για το μέλλον της τελωνειακής ένωσης; Πώς δεν βλέπουν ότι με την τελωνειακή ένωση οι εμπορικές συναλλαγές με την ΕΟΚ θα γίνουν ακόμα περισσότερο άδικες και ετεροβαρείς για την Κύπρο; Πώς δεν βλέπουν ότι το τεράστιο εμπορικό έλλειμα με την ΕΟΚ θα μεγαλώσει περαιτέρω; Πώς δεν βλέπουν ότι αυτή η εξέλιξη θάνατι σε βάρος των εμπορικών μας σχέσεων με άλλους εμπορικούς μας συνεταιίρους που απορροφούσαν για σειρά χρόνων τα προβληματικά μας εμπορικά αγροτικά προϊόντα;

Το ΑΚΕΛ—Αριστερά βλέπει καθαρά το μέλλον. Η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ θα καταστήσει ακόμα δυσμενέστερες για την Κύπρο τις εμπορικές σχέσεις με την ΕΟΚ και θα επηρεάσει αρνητικά τις σχέσεις μας με τρίτες χώρες. Προειδοποιούμε και την κυβέρνηση και το λαό γι' αυτή την εξέλιξη. Καλούμε την κυβέρνηση να λάβει σοβαρά υπόψη αυτές τις μελανές προοπτικές.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι φυσικό να διερωτάται ο καθένας ποιοι λόγοι συντρέχουν για να σπεύδουμε και ν' αδημονούμε να ενωθούμε τελωνειακά με την ΕΟΚ; Είναι πασιφανές πως το κύριο επιχείρημα της κυβέρνησης, ορθότερα ο αποκλειστικός λόγος, είναι η διάθεση των αγροτικών μας προϊόντων. Αυτό το πρόβλημα καθίσταται οξύτερο, τονίζουν οι κυβερνητικοί ιθύνοντες, μετά την ένταξη στην ΕΟΚ της Ισπανίας και Πορτογαλλίας. Έχω την πεποίθηση ότι κανένας άλλος λόγος δεν συντρέχει για την τελωνειακή μας ένωση με την ΕΟΚ. Αντίθετα όλοι οι άλλοι λόγοι συντρέχουν και υποβάλλουν την ανάγκη όπως μη ενωθούμε τελωνειακά με την ΕΟΚ. Γι' αυτό, για ν' αποφανθεί οποιοσδήποτε για το βάσιμο των επιχειρημάτων υπέρ της τελωνειακής ένωσης θα πρέπει απαραίτητα να διερευνήσει πόσο ευσταθούν οι προβλέψεις πως αυτή θα μας λύσει το πρόβλημα διάθεσης των αγροτικών μας προϊόντων.

Το πρώτο σχετικό μ' αυτό το θέμα ερώτημα είναι:—

Όταν μιλούμε για διάθεση αγροτικών προϊόντων, ποια συγκεκριμένα προϊόντα εννοούμε; Είναι φανερό πως τα κύρια αγροτικά μας προϊόντα είναι οι πατάτες, τα εσπεριδοειδή, τα κρασιά κι επιτραπέζια σταφύλια. Ασφαλώς εξάγουμε κι άλλα αγροτικά προϊόντα, αλλά δευτερεύουσας σημασίας. Ποια είναι η κατάσταση στην ΕΟΚ σχετικά με τα κύρια μας αγροτικά προϊόντα;

Από επίσημα στοιχεία προκύπτει ότι με την ένταξη της Ισπανίας και Πορτογαλλίας, η ΕΟΚ είναι αυτόρκτη σε εσπεριδοειδή κατά 77%, σε επιτραπέζια σταφύλια κατά 81%, σε πατάτες κατά 100% και σε κρασιά κατά 105%. Παρενθετικά αναφέρουμε πως η ΕΟΚ είναι επίσης αυτόρκτη σε φρούτα κατά 95%, σε λαχανικά κατά 100%, σε τομάτες κατά 100%.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ένα βασικό συμπέρασμα: Σπεύδουμε να ενωθούμε με μια αγορά για να διαθέτουμε τ' αγροτικά μας προϊόντα. Όμως αυτή η αγορά είναι ήδη αυτόρκτη και κορεσμένη από την ίδια της την παραγωγή για όλα τ' αγροτικά προϊόντα που εμείς εξάγουμε εκτός των εσπεριδοειδών κι επιτραπέζιων σταφυλιών. Απ' αυτή τη διαπίστωση προκύπτει σαφώς ότι η διάθεση των αγροτικών μας προϊόντων θα συναντήσει πολύ μεγάλες δυσκολίες ακόμα και μετά την τελωνειακή ένωση.

Αξίζει συναφώς να υπενθυμηθεί ότι ακόμα κι οι μεγαλύτερες χώρες μέλη της ΕΟΚ συναντούν μερικές φορές σοβαρές δυσκολίες στη διάθεση των προϊόντων τους στην ίδια την αγορά της ΕΟΚ κι αναπτύσσεται μεταξύ τους οξύ ανταγωνισμός και συγκρούσεις. Υπενθυμίζουμε συναφώς τον «πόλεμο των κρασιών» που ξέσπασε το 1981 μεταξύ Γαλλίας και Ιταλίας.

Πέραν τούτου είναι χρήσιμο να υπογραμμίσουμε τες δυσκολίες που συναντούν άλλα πλήρη μέλη της ΕΟΚ στη διάθεση των αγροτικών τους προϊόντων. Ο Οικονομικός Ταχυδρόμος στες 12.7.1984 τονίζει πως «με την είσοδο της Ισπανίας και Πορτογαλλίας τα ελληνικά αγροτικά θα συναντήσουν ασφαλώς μια ισχυρή ανταγωνιστική πίεση εκ μέρους των Ισπανικών και Πορτογαλλικών».

Από το απόσπασμα αυτό προκύπτει πως τα πράγματα δεν είναι τόσο ρόδινα, όπως προσπαθεί να τα ζωγραφίσει η κυβερνητική προπαγάνδα, ακόμα και για τες ίδιες τες χώρες μέλη της ΕΟΚ.

Θα επιχειρηματολογήσουν οι υπέρμαχοι της τελωνειακής ένωσης ότι ενωμένοι με την ΕΟΚ αίρονται τα τελωνειακά εμπόδια για ανταγωνισμό επί «ίσις όροις» με τες άλλες χώρες μέλη της Κοινότητας.

Ότι θα αρθούν τα τελωνειακά εμπόδια για να εξάγουμε στην ΕΟΚ είναι γεγονός. Όμως ποιές οι δυνατότητες μας να εξάγουμε σ' αυτή;

Είναι φανερό πως η ανταγωνιστική ικανότητα της κυπριακής αγροτικής οικονομίας για εξαγωγές στην ΕΟΚ καθορίζονται από το επίπεδο της παραγωγικότητας της εργασίας και από τον παράγοντα των αποστάσεων. Ο δεύτερος παράγοντας είναι σαφώς σε βάρος μας. Πώς έχουν τα πράγματα αναφορικά με τον πρώτο παράγοντα;

Τα επίσημα στοιχεία θέτουν την Κύπρο σε πολύ μειονεχτική θέση έναντι όλων των χωρών της ΕΟΚ, πλην της Πορτογαλλίας, όσο αφορά την παραγωγικότητα στην αγροτική οικονομία. Σύμφωνα μ' αυτά τα στοιχεία η παραγωγικότητα στην αγροτική οικονομία σε σχέση με την Κύπρο, ήτο ψηλότερη στην Ελλάδα κατά 27%, στην Ιταλία κατά 113%, στη Δ. Γερμανία κατά 137%, στην

Ισπανία κατά 212%, στη Γαλλία κατά 214%, στη Δανία κατά 226%, στη Μ. Βρετανία κατά 268%, στο Βέλγιο κατά 280% και στην Ολλανδία κατά 461%.

Ποιο συμπέρασμα προκύπτει απ' αυτά τα στοιχεία; Είναι πασιφανές πως η παραγωγικότητα στην αγροτική οικονομία σχεδόν όλων των χωρών της ΕΟΚ είναι πολύ ψηλότερη εκείνης της Κύπρου. Απ' αυτό το δεδομένο είναι σαφές πως ο ανταγωνισμός στα πλαίσια της αγοράς της ΕΟΚ μεταξύ Κύπρου και των χωρών-μελών της θάνατι πολύ άνισος σε βάρος της Κύπρου. Ακόμα και με την άρση των τελωνειακών δασμών τα κυπριακά αγροτικά προϊόντα θ' αντιμετωπίσουν οξύ ανταγωνισμό στη διάθεσή τους στην ΕΟΚ, λόγω ψηλότερων κόστων.

Όμως, η θεώρηση μας για τη διάθεση των αγροτικών μας προϊόντων στην ΕΟΚ θα ήτο πολύ ελλιπής, αν διαγράφαμε από το οπτικό μας πεδίο τον ανταγωνισμό που θα συναντήσουμε τόσο από τις διάφορες μεσογειακές χώρες που συνδέονται με την ΕΟΚ με εμπορική συμφωνία, όσο και από τις 58 αφρικανικές, λατινοαμερικάνικες και άλλες χώρες που συνδέονται με την ΕΟΚ μέσω της Συνθήκης της Λομέ.

Αναφορικά με τις μεσογειακές χώρες και πάλιν ο Οικονομικός Ταχυδρόμος έγραφε στις 12.7.1984:— «Η Επιτροπή (της ΕΟΚ) οφείλει να διατηρήσει τις παραδοσιακές εμπορικές της συναλλαγές με αυτές τις χώρες για λόγους τόσο οικονομικούς όσο και πολιτικούς (υπογράμμιση δική μας). Πρέπει να σημειωθεί πως το σύνολο των μεσογειακών χωρών απορροφά το 10% περίπου των συνολικών εξαγωγών της Κοινότητας.» Στη συνέχεια τονίζεται πως «... η Κοινότητα υποχρεώνεται να προβεί σε ορισμένες διευκολύνσεις και παραχωρήσεις για τα αγροτικά προϊόντα που αυτές οι χώρες εξάγουν προς την Κοινότητα». (υπογράμμιση δική μας).

Αυτή την εικόνα που παρουσιάζουν οι σχέσεις της ΕΟΚ με τις μεσογειακές χώρες οφείλουμε να την επεκτείνουμε και στις άλλες 58 χώρες της Συνθήκης του Λομέ, για ν' αποκτήσουμε ολοκληρωμένη εικόνα τι είναι η ΕΟΚ και ποιές οι ολοκληρωμένες εμπορικές της σχέσεις και υποχρεώσεις με τις διάφορες περιοχές του κόσμου. Αυτό θα μας βοηθήσει ν' αποκτήσουμε ορθή και προσγειωμένη εικόνα όσο αφορά τις προοπτικές και δυνατότητες διάθεσης των αγροτικών μας προϊόντων στην ΕΟΚ μετά την τελωνειακή ένωση.

Απ' αυτή την ανάλυση, Κύριε Πρόεδρε, συμπεραίνουμε με βεβαιότητα πως οι εξαγωγές αγροτικών μας προϊόντων στην ΕΟΚ μετά την τελωνειακή ένωση θα συναντήσουν σοβαρότατες δυσκολίες. Το μέλλον της διάθεσης των αγροτικών μας προϊόντων στην ΕΟΚ δεν είναι καθόλου ρόδινο, όπως το ζωγραφίζει η κυβέρνηση και γενικά οι υπέρμαχοι της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ. Εμείς πιστεύουμε πως το μέλλον είναι αβέβαιο και μελανό. Γι' αυτό πιστεύουμε πως το κύριο επιχείρημα που επικαλείται η κυβέρνηση να δικαιολογήσει την τελωνειακή ένωση δεν είναι ούτε ισχυρό ούτε πειστικό. Γι' αυτό και για άλλους λόγους που θα εξηγήσω στη συνέχεια το ΑΚΕΛ—Αριστερά διαφωνεί με την τελωνειακή ένωση.

Όμως συζητώντας αυτό το θέμα είναι λάθος να περιοριστούμε μόνο στο σκέλος της εξαγωγής των αγροτικών μας προϊόντων. Οι σχέσεις μας με την ΕΟΚ δεν θάνατι μονόδρομος. Υπάρχει και το σκέλος των εισαγωγών. Όταν η τελωνειακή ένωση ολοκληρωθεί, αλλά ακόμα και πριν την ολοκλήρωσή της, ποιος θα παρεμποδίσει τα αγροτικά προϊόντα της ΕΟΚ να εισάγονται και να κατακλύζουν την κυπριακή αγορά; Από τη στιγμή που δεν θα απαγορεύεται η εισαγωγή τους, από τη στιγμή που δεν θα υπάρχουν δασμοί κι' από τη στιγμή

που η παραγωγικότητα στην ΕΟΚ είναι πολλαπλάσια εκείνης της Κύπρου από τη στιγμή που είναι φθηνότερα, ποιος θα παρεμποδίσει τα κοιναγορίτικα προϊόντα να εισάγονται ανεξέλεγκτα και να πωλούνται στην κυπριακή αγορά; Ποιος θα παρεμποδίσει τα τυριά και τα κρέατα της Κοινής Αγοράς να εισάγονται και να πωλούνται στην Κύπρο; Ποιος θα εμποδίσει τα πορτοκάλια της Ισπανίας και Πορτογαλλίας να εισάγονται και να πωλούνται στην Κύπρο; Ποιος θα εμποδίσει τα κρασιά της Ισπανίας, Πορτογαλλίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Ελλάδας να εισάγονται άφθονα και ανεξέλεγκτα για να πλημμυρίσουν την κυπριακή αγορά; Και τι θα γίνει τότε με τα κυπριακά προϊόντα, που αφ' ενός θα δυσκολεύεται η διάθεση τους στην ΕΟΚ κι' αφ' ετέρου θα εκτοπίζονται από την ίδια την κυπριακή αγορά;

Λέγει η κυβέρνηση πως θα επιδιώξει συνέχιση της προστασίας για τ' αγροτικά και κτηνοτροφικά μας προϊόντα. Εμείς δεν τρέφουμε αυταπάτες. Αν επιτευχθεί εξαίρεση θάναί για σύντομο χρονικό διάστημα. Δεν είναι δυνατόν η ΕΟΚ να δεχτεί επάπειρο δασμολογική προστασία των αγροτικών προϊόντων της Κύπρου, ενώ θα ενωθούμε τελωνειακά μ' αυτή. Κι' έτσι η καταστροφή αναπόφευκτα θα έλθει.

Συναφώς θέλουμε να υπογραμμίσουμε πως με την τελωνειακή ένωση στην Κύπρο θα εξαγονται όχι μόνο τα προϊόντα που παράγονται στην ΕΟΚ. Μέσο της ΕΟΚ θα εισάγονται στην Κύπρο και τ' αγροτικά προϊόντα μεσογειακών και άλλων χωρών συνδεδεμένων με την ΕΟΚ με Συμφωνίες και Συμβάσεις. Η Κύπρος θα μετατραπεί σε ελεύθερη Κέρκυρα. Κι' αυτό θάχει ακόμα καταστρεπτικότερες συνέπειες.

Συναφώς θέλω να τονίσω ότι με την εφαρμογή του Κοινού Δασμολογίου προς τρίτες χώρες που θα προνοείται από τη Συμφωνία Τελωνειακής Ένωσης, αναπόφευκτα θα επηρεαστούν δυσμενώς οι εξαγωγές μας προς τες σοσιαλιστικές και άλλες χώρες, που σήμερα απορροφούν σημαντικό μέρος των αγροτικών μας προϊόντων, ιδιαίτερα προβληματικών. Έτσι το πλήγμα θάναί βαρύτερο.

Με όσα είπα, Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το κύριο επιχείρημα που προβάλλει η κυβέρνηση και οι άλλοι υπέρμαχοι της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ, προκύπτει πως αυτή θάχει καταστρεπτικές συνέπειες για την αγροτική μας οικονομία. Η τελωνειακή ένωση θα οδηγήσει στη χρεωκοπία και το ξεκλήρισμα των γεωργοκτηνοτρόφων μας. Η αγροτική μας οικονομία θα περιέλθει στον έλεγχο των καπιταλιστικών μονοπωλίων της ΕΟΚ κι οι αγρότες μας θα μετατραπούν σε εργάτες αυτών των μονοπωλίων ή θα ριχτούν άνεργοι στους δρόμους. Αυτό είναι το μέλλον των γεωργοκτηνοτρόφων μας. Προειδοποιούμε γι' αυτή την εξέλιξη και καλούμε την κυβέρνηση ν' αναλάβει τες ευθύνες της.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα καταπιαστώ τώρα με τες επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης στη βιομηχανία μας. Πιστεύω πως οι καταστρεπτικές συνέπειες εδώ είναι περισσότερο οφθαλμοφανείς.

Όταν συζητούμε τες σχέσεις μας με την ΕΟΚ δεν πρέπει να μας διαφεύγει πως η Κύπρος είναι χώρα αναπτυσσόμενη, πως κληρονομήσαμε από τον ιμπεριαλισμό μεγάλη και ολόπλευρη καθυστέρηση. Δεν πρέπει ακόμα να μας διαφεύγει πως η πολιτική ανεξαρτησία, έστω ακρωτηριασμένη, έθεσε μπροστά μας ένα καιρίο πρόβλημα:— το ξεπέρασμα της οικονομικο-κοινωνικής και πολιτιστικής καθυστέρησης. Δεν πρέπει ακόμα να ξεχνούμε πως για την εκβιομηχάνιση και ολόπλευρη οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου η εφαρμογή

δασμολογικής προστασίας αποτελεί απαραίτητο όρο. Και δεν πρέπει ακόμα να ξεχνούμε πως η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση στην εφαρμογή καθεστώτος προστατευτισμού για να εξασφαλίσει την οικονομική της ανάπτυξη. Όλες οι καπιταλιστικές χώρες εφάρμοσαν πολιτική προστατευτισμού όταν εισέρχονταν στο στάδιο της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Πέραν τούτου ακόμα και σήμερα και παρά την ύπαρξη διεθνών συμφωνιών όπως η ΓΚΑΤΤ, ακόμα κι οι πιο ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, όπως οι ΗΠΑ, η Δ. Γερμανία κι η Αγγλία εφαρμόζουν προστατευτική πολιτική έναντι των ανταγωνιστών τους.

Υπό αυτές τις συνθήκες αποτελεί παραλογισμό να προσπαθούμε να παροπλίσουμε την Κύπρο από κάθε δασμολογική προστασία.

Η τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ συνιστά πλήρη δασμολογικό αφοπλισμό της Κύπρου. Γι' αυτό θα καταφέρει καιρίο πλήγμα ενάντια στην κυπριακή βιομηχανία. Η βιομηχανία μας δεν θα μπορέσει ν' αντέξει στον αθέμιτο και άνισο ανταγωνισμό των μονοπωλιακών μεγαθηρίων της ΕΟΚ. Θα οδηγηθεί στην καταστροφή και τη διάλυση. Στην καλύτερη περίπτωση η κυπριακή βιομηχανία θα μετατραπεί σε παράρτημα των βιομηχανικών μονοπωλίων της ΕΟΚ. Εκείνοι που παίρνουν πορεία υπέρ της τελωνειακής ένωσης πρέπει ν' αναλογιστούν τις συνέπειες. Όταν η βιομηχανία και κατ' επέκταση η οικονομία τέτοιας μικρής χώρας όπως της Κύπρου μετατραπεί σε παράρτημα της ΕΟΚ, ουσιαστικά θα πάψει να υπάρχει η ανεξαρτησία και πολιτική αυτοτέλεια της. Η Κύπρος και οικονομικά και πολιτικά θα μετατραπεί σε εξάρτημα της ΕΟΚ, έστω και αν οι τίτλοι διατηρηθούν. Η κυπριακή ανεξάρτητη οντότητα θάναυ εντελώς τυπική και συμβολική. Αυτό είναι καλά να το λάβει σοβαρά υπόψη ο κ. Υπουργός Εξωτερικών που διατείνεται πως η τελωνειακή ένωση ουδόλως θα επηρεάσει την αδέσμευτη πολιτική της Κύπρου.

Θα με ρωτήσετε, Κύριε Πρόεδρε, πού στηρίζω αυτές τις προβλέψεις κι εκτιμήσεις; Πού στηρίζω τη διαπίστωση πως η τελωνειακή ένωση θα οδηγήσει τη βιομηχανία μας στην καταστροφή, στην μετατροπή της σε παράρτημα των βιομηχανικών μονοπωλίων της ΕΟΚ;

Η απάντηση δεν είναι δύσκολη. Ακόμα πολύ πρόσφατα η κυβέρνηση εισηγήθηκε κι η Βουλή ενέκρινε την επιβολή — είναι πολύ φρέσκα στη μνήμη μας — ή τη σημαντική αύξηση της δασμολογικής προστασίας πολλών βιομηχανικών κλάδων και μονάδων. Το επιχείρημα της κυβέρνησης ήτο πως αυτή η προστασία ήτο απαραίτητη για την επιβίωση πολλών βιομηχανικών μονάδων, για την διενέργεια νέων παραγωγικών επενδύσεων, για την αναζωογόνηση της οικονομίας.

Ρωτούμε την κυβέρνηση:— Αν χθες θεωρούσε απαραίτητη την επιβολή ή σημαντική αύξηση της δασμολογικής προστασίας, πώς είναι δυνατό σήμερα να υποστηρίζει την πλήρη κατάργηση της σαν αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ; Αφού με την τελωνειακή ένωση θα καταργηθούν πλήρως οι δασμοί τι θα γίνει η βιομηχανία μας; Το μέλλον είναι ορατό: Καταστροφή ή μετατροπή της σε παράρτημα της ΕΟΚ.

Θα με ρωτήσετε ακόμα, Κύριε Πρόεδρε:— Γιατί το μέλλον της κυπριακής βιομηχανίας είναι η καταστροφή αν ενωθούμε με την ΕΟΚ;

Και πάλιν η απάντηση δεν είναι δύσκολη:— Είμαστε πολύ μικρή οικονομία. Αυτή είναι η κυριότερη ιδιομορφία μας. Από τεχνολογικής άποψης, από πλευράς

παραγωγικότητας υστερούμε σημαντικά των βιομηχανικών μεγαθρίων της ΕΟΚ. Να μερικοί αριθμοί:—

Η παραγωγικότητα γενικά στη μεταποιητική βιομηχανία ήτο ψηλότερη της Κύπρου ακόμα και στην Πορτογαλία κατά 10%, στην Ισπανία κατά 27%, στην Ελλάδα κατά 78%, στο Βέλγιο κατά 185%, στη Δ. Γερμανία κατά 200%, στην Ιταλία κατά 240%, για να μην παραθέσω όλες τις χώρες μέλη της ΕΟΚ.

Αν μελετήσουμε την παραγωγικότητα στη βιομηχανία τροφίμων, στη βιομηχανία ένδυσης-υπόδησης, στη βιομηχανία επίπλων, στη βιομηχανία πλαστικών που είναι οι κυριότεροι βιομηχανικοί κλάδοι της Κύπρου θα διαπιστώσουμε περίπου την ίδια κατάσταση. Αναφέρω απλώς ότι στην κυριότερη εξαγωγική μας βιομηχανία ένδυσης-υπόδησης η παραγωγικότητα είναι ψηλότερη της Κύπρου στην Πορτογαλία κατά 25%, στην Ισπανία κατά 49%, στην Ελλάδα κατά 107%, στο Βέλγιο κατά 122%, στη Γαλλία κατά 177%, στη Δανία κατά 230% κ.ο.κ. για να μην παραθέσω ολόκληρη τη σειρά.

Αυτά είναι τ' αντικειμενικά δεδομένα, κύριε Πρόεδρε. Αφού η παραγωγικότητα της στην κυπριακή βιομηχανία υστερεί σημαντικά εκείνης των χωρών-μελών της ΕΟΚ, το αναπόδραστο αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης θάναί ένας άνισος κι αθέμιτος ανταγωνισμός. Αυτός ο ανταγωνισμός θα οδηγήσει την κυπριακή βιομηχανία στην καταστροφή ή στην υποταγή της στα μονοπώλια της ΕΟΚ.

Αναφορικά με τις προοπτικές της βιομηχανίας η κυβέρνηση προβάλλει δυο επιχειρήματα:— (ι) θα χρησιμοποιήσουμε, λέει, το μεταβατικό στάδιο για τεχνολογική πρόοδο και σμίκρυνση του χάσματος, για αύξηση της ανταγωνιστικής ικανότητας της βιομηχανίας μας και (ιι) θα ζητήσουμε, λέει, εξαιρέσεις από την ΕΟΚ και διατήρηση ορισμένων δασμών. Και εξαιρέσεις είπαν ότι θα ζητήσουν και για τα αγροτικά μας προϊόντα. Πώς σχολιάζουμε αυτά τα επιχειρήματα;

Εμείς υπογραμμίζουμε την ανάγκη λήψης όλων των αναγκαίων και δυνατών μέτρων για τεχνολογική πρόοδο και αύξηση της ανταγωνιστικής ικανότητας των προϊόντων μας, ανεξάρτητα από την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να ιδρυθούν οι αναγκαίοι φορείς χωρίς καθυστέρηση.

Όμως θα ήτο αφέλεια να πιστεύουμε πως σε δέκα χρόνια θα επιτελεστεί τέτοια τεχνολογική πρόοδος και τέτοια αύξηση της ανταγωνιστικής ικανότητας της κυπριακής βιομηχανίας, ώστε νάμαστε σε θέση επί ίσοις όροις, όπως συνηθίζουν να λέν, να συναγωνιστούμε τα βιομηχανικά μεγαθήρια της ΕΟΚ. Εμείς θ' αναπτυσσόμαστε τεχνολογικά, αλλά τα μεγαθήρια αυτά θ' αναπτύσσονται με ασύγκριτα ταχύτερους ρυθμούς. Ας μην ξεχνούμε το μικρό μέγεθος της κυπριακής οικονομίας και το γεγονός ότι η βιομηχανία της ΕΟΚ αναπτύσσεται με βάση τις τελευταίες επιτεύξεις της επιστήμης και τεχνολογίας, με βάση την ηλεκτρονική. Εμείς διαβλέπουμε πως στο τέλος της δεκαετούς ή δεκαπενταετούς μεταβατικής περιόδου το τεχνολογικό χάσμα μεταξύ Κύπρου-ΕΟΚ θα διευρυνθεί ακόμα περισσότερο κι ο ανταγωνισμός θα καταστεί ακόμα περισσότερο άνισος και αθέμιτος σε βάρος της Κύπρου.

Όσον αφορά τη δυνατότητα εξαιρέσεων και διατήρησης των δασμών κι εδώ ας μην τρέφουμε αυταπάτες. Οι εξαιρέσεις και στα βιομηχανικά και στα αγροτικά προϊόντα, αν επιτευχθούν, θάναί βραχυπρόθεσμες κι η έχταση τους περιορισμένη. Η διατήρηση των δασμών μπορεί να καλύψει μόνο το 10% των εισαγωγών μας από την ΕΟΚ και το μάξιμουμ του δασμού δεν μπορεί να υπερβεί το 25%. Συνεπώς ούτε αυτό το επιχείρημα είναι ισχυρό για να μας πείσει πως με την

τελωνειακή ένωση η βιομηχανία μας δεν θα καταστραφεί ή δεν θα υποταγεί στα μονοπώλια της ΕΟΚ.

Όταν συζητούμε τις επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης πάνω στη βιομηχανία μας πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη και τον όρο των κανονισμών προέλευσης. Αυτός ο όρος αφ' ενός θα παρεμβάλλει πρόσθετα εμπόδια στες εξαγωγές μας στην ΕΟΚ κι' αφ' ετέρου θα καθιστά ψηλότερα τα κόστη παραγωγής, δεδομένου ότι θα είμαστε υποχρεωμένοι να εισάγουμε ακριβότερες πρώτες ύλες από την ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε,

Για να καταστούν περισσότερο κατανοητές και τεκμηριωμένες οι συνέπειες για τη βιομηχανία μας θα συγκεκριμενοποιήσω τες διαπιστώσεις μου σε ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους:—

1. Βιομηχανία ένδυσης:—

Αυτός ο κλάδος απασχολεί το 23% του εργατικού δυναμικού. Οι εξαγωγές αυτού του κλάδου αντιπροσωπεύουν το 28% των συνολικών εξαγωγών. Οι εισαγωγικοί δασμοί για τα είδη ένδυσης κυμαίνονται σήμερα μεταξύ 57.2%-75% για τις χώρες της ΕΟΚ και 88% για τρίτες χώρες. Με την τελωνειακή ένωση αυτοί οι δασμοί θα καταργηθούν. Το Κοινό Δασμολόγιο που εφαρμόζει η ΕΟΚ για τρίτες χώρες και που θα είμαστε κι εμείς, υπογραμμίζω, υποχρεωμένοι να εφαρμόσουμε για τα είδη ένδυσης, είναι μόνο 8%-14%. Έτσι με την τελωνειακή ένωση θ' αντιμετωπίζουμε τόσο το συναγωνισμό της ΕΟΚ, όσο και άλλων χωρών. Το αποτέλεσμα θα 'ναι η καταστροφή της βιομηχανίας ένδυσης.

2. Βιομηχανία υπόδησης:

Αυτός ο κλάδος απασχολεί το 7.3% του εργατικού δυναμικού. Οι εξαγωγές του αντιπροσωπεύουν το 11.7% των συνολικών εξαγωγών. Η δασμολογική προστασία αυτού του κλάδου είναι μεταξύ 58% για τις χώρες της ΕΟΚ και 63%-65% για τρίτες χώρες. Με την τελωνειακή ένωση θα καταργηθεί αυτή η προστασία. Το Κοινό Δασμολόγιο έναντι τρίτων χωρών, που θα είμαστε υποχρεωμένοι να εφαρμόζουμε, προνοεί για δασμό μόνο 6.7%-20%. Έτσι η τελωνειακή ένωση θα 'χει καταστρεπτικές συνέπειες και γι' αυτό τον κλάδο.

3. Βιομηχανία επίπλων:

Αυτός ο κλάδος απασχολεί το 6.6% του εργατικού δυναμικού. Προστατεύεται με δασμό... τελειώνω, κ. Πρόεδρε, σε 5 λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Προστατεύεται με δασμό 37.7% για χώρες της ΕΟΚ και 58% για τρίτες χώρες. Το Κοινό Δασμολόγιο της ΕΟΚ για τρίτες χώρες είναι μόνο 5%-7%. Και γι' αυτό τον κλάδο οι συνέπειες της τελωνειακής ένωσης θα 'ναι καταστρεπτικές.

Κύριε Πρόεδρε, περιορίζομαι σ' αυτά τα παραδείγματα. Από ενδελεχή μελέτη προκύπτει πως το 70% της μεταποιητικής μας βιομηχανίας θα υποστεί τις καταστρεπτικές συνέπειες της τελωνειακής ένωσης. Ποιες θα 'ναι οι επιπτώσεις από την τέτοια εξέλιξη γενικά στην οικονομία και ειδικότερα στην απασχόληση;

Το ΑΚΕΛ—Αριστεράς πιστεύει πως από την τελωνειακή ένωση θα επηρεαστεί δυσμενώς και η αγροτική οικονομία και η μεταποιητική βιομηχανία και γενικά η οικονομία μας. Φοβούμαστε πως θ' ανακοπεί η σημερινή αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας μας. Ολόκληρη η οικονομία μας θα

μετατραπεί σ' εξάρτημα της ΕΟΚ, με την αντίστοιχη πολιτική εξάρτηση.

Όσο αφορά την ανεργία προειδοποιούμε πως αυτή θα προσλάβει μαζικές διαστάσεις σαν αποτέλεσμα των καταστρεπτικών συνεπειών της τελωνειακής ένωσης. Η ανεργία στην Κύπρο θ' ανέλθει στα επίπεδα της ΕΟΚ που ξεπερνά το 10%.

Κύριε Πρόεδρε,

Τελειώνοντας την ομιλία μου συνοφίζω στα ακόλουθα:—

1. Η τελωνειακή ένωση θα 'χει καταστρεπτικές οικονομικές επιπτώσεις, ιδιαίτερα στη βιομηχανία και αγροτική οικονομία.

2. Η οικονομική εξάρτηση θα σύρει πίσω της την πολιτική εξάρτηση. Θα πληγεί η ανεξαρτησία κι αυτοτέλεια της Κύπρου. Θα υπονομευθεί και ουσιαστικά θα εγκαταλειφθεί η αδέσμευτη εξωτερική πολιτική μας.

3. Η τελωνειακή ένωση θ' ασκήσει σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Η ανεργία θα προσλάβει, όπως είπα, μαζικές διαστάσεις. Θα τεθούν υπό δοκιμασία οι κατακτήσεις των εργαζομένων. Ίσως δεν είναι άσχετη η επίθεση ενάντια στην ΑΤΑ με τις προετοιμασίες για τελωνειακή ένωση. Οι αγρότες μας θα ξεκληριστούν και θα πεταχτούν άνεργοι στους δρόμους ή θα μετατραπούν σε κολλήγους των μονοπωλίων της ΕΟΚ.

Με βάση αυτά τα συμπεράσματα, κ. Πρόεδρε, το ΑΚΕΛ—Αριστεράς διαφωνεί κατηγορηματικά με την τελωνειακή ένωση Κύπρου-ΕΟΚ. Καλούμε την Κυβέρνηση να τερματίσει τις συζητήσεις για τελωνειακή ένωση. Την καλούμε να συνάψει εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ. Αυτή είναι η απάντηση στο ερώτημα που έθεσε και ο συνάδελφος κ. Παναγίδης και άλλοι. Η εμπορική συμφωνία θα διευκολύνει τη διάθεση των κυπριακών εμπορευμάτων, αλλά ταυτόχρονα θα προστατέψει την κυπριακή βιομηχανία και αγροτική οικονομία από τον άνισο κι αθέμιτο ανταγωνισμό. Και τέτοιες εμπορικές συμφωνίες έχουν πολλές χώρες της ΕΟΚ και 58 χώρες της Αφρικής, της Λατινικής Αμερικής και άλλες που συνδέονται μέσω της Συνθήκης της Λομέ.

Το πρόβλημα των σχέσεών μας με την ΕΟΚ είναι το σοβαρότερο οικονομικο-πολιτικό πρόβλημα μετά το εθνικό μας πρόβλημα. Γι' αυτό το θέμα ο λαός μας πρέπει να εκφράσει την ετυμηγορία του. Γι' αυτό το ΑΚΕΛ—Αριστεράς απαιτεί όπως διεξαχθεί δημοψήφισμα γι' αυτό το θέμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Όταν στις 19 του Δεκεμβρίου του 1972 στις Βρυξέλλες η Δημοκρατία της Κύπρου έθετε την υπογραφή της στη Συμφωνία Σύνδεσής της με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα:

- εξέφραζε την απόφασή της να παγιώσει και επεκτείνει τις υφιστάμενες μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΕΟΚ οικονομικές και εμπορικές σχέσεις·
- είχε επίγνωση της σημασίας της αρμονικής ανάπτυξης του εμπορίου μεταξύ των συμβαλλομένων μερών·
- πρόσβλεπε στην εγκαθίδρυση Τελωνειακής ένωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΕΟΚ·

— διάλεγε αποφασιστικά, με ελεύθερη βούληση και έλεγε το μεγάλο ΝΑΙ στην πορεία προς την Ευρώπη

και ήταν σωστή και η επιλογή της και η πορεία της.

«Η Κύπρος δια της υπογραφής της Συμφωνίας Σύνδεσης καταλαμβάνει τη θέση η οποία της ανήκει χάρη στη σταθερά μονιμότητα των πολιτιστικών δεδομένων και την πίστη στον ίδιο πολιτισμό που τη συνδέουν με την Ευρώπη». Τούτα τα λόγια τόνισε ο Πρόεδρος της Επιτροπής των Κοινοτήτων, εκ μέρους του Συμβουλίου της ΕΟΚ, στην τελετή της υπογραφής της Συμφωνίας και πρόσθεσε ότι «σκοπός της Σύνδεσης είναι να μεταφράσουμε τον Ευρωπαϊκό χαρακτήρα της Κύπρου στην πραγματικότητα των διαρθρώσεων και των σχέσεων δια προοδευτικών συνεχών ενεργειών».

Χωρίς τη Μεσόγειο δεν ολοκληρώνεται ο Ευρωπαϊκός κόσμος.

Δεσπόζουσα θέση στη Μεσόγειο κατέχει η μεγαλόνησος που λέγεται Κύπρος.

Η Σύνδεση της Κύπρου με την ΕΟΚ σήμερα, η Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ αύριο, η πλήρης ένταξη της Κύπρου με την ΕΟΚ μεθαύριο, προσθέτει στην ενότητα της Ευρώπης και ενοποιεί την Ευρώπη μέσα στη λεκάνη και το λίκνο της Μεσογείου.

Η πορεία της Κύπρου προς την Ευρώπη και η συνετή ολοκλήρωση αυτής της πορείας εξυπηρετεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της Κύπρου και του λαού της. Δεν υπάρχει και δεν μπορεί να υπάρξει υπαναχώρηση στην Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Η πορεία θα συνεχιστεί και θα ολοκληρωθεί γιατί στην πραγμάτωση των στόχων της στηρίζουμε τις ελπίδες και τις προσδοκίες μας για ένα καλύτερο κι ευτυχισμένο μέλλον του λαού μας.

Δεν συμμεριζόμαστε και δεν δεχόμαστε και με σύνεση και υπευθυνότητα απορρίπτουμε τις κομμουνιστικές θέσεις πως η πορεία προς Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ είναι μια καταστροφική πορεία που θα έχει καταλυτικές επιπτώσεις και θα αποτελέσει το Salto Mortale για την Κυπριακή Οικονομία.

Δεν συμμεριζόμαστε και δεν δεχόμαστε και με συνέπεια και υπευθυνότητα απορρίπτουμε τις κομμουνιστικές θέσεις πως έστω και τη 12η ώρα πρέπει να εγκαταλείψουμε τη διαδικασία της Τελωνειακής Ένωσης και να αρχίσουμε διαπραγματεύσεις για την καλύτερη δυνατή εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ.

Δεν συμμεριζόμαστε και δεν δεχόμαστε και με συνέπεια και υπευθυνότητα απορρίπτουμε την κομμουνιστική θέση πως η Τελωνειακή Ένωση με την ΕΟΚ θα μας φέρει την καταστροφή, την εξάρτηση, την υποτέλεια, θα υποβιβάσει το πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο του Κυπριακού λαού και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, θα στραγγαλίσει την Κυπριακή βιομηχανία και γεωργία, θα εξουθενώσει το εμπόριό μας με τις άλλες χώρες, θα ξεκληρίσει τους αγρότες μας, θα αυξήσει την ανεργία μας και θα εξαρτήσει την Κύπρο οικονομικά και πολιτικά από τα πολυεθνικά μονοπώλια της Δυτικής Ευρώπης.

Δεν συμμεριζόμαστε και δεν δεχόμαστε και με συνέπεια και υπευθυνότητα απορρίπτουμε τις κομμουνιστικές θέσεις πως με την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ παραβιάζεται η αδέσμευτη εξωτερική πολιτική μας, μετατοπίζεται το κέντρο λήψης βασικών αποφάσεων από τη χώρα μας στο διευθυντήριο της ΕΟΚ και εκχωρείται η εθνική μας ανεξαρτησία και κυριαρχία.

Δεν συμμεριζόμαστε και δεν δεχόμαστε και με συνέπεια και υπευθυνότητα απορρίπτουμε την κομμουνιστική θέση πως το δέσιμό μας με την ΕΟΚ θα επηρεάσει δυσμενώς τον απελευθερωτικό μας αγώνα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε πως η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ αποτελεί δημιουργική πορεία που μπορεί να διασφαλίσει το οικονομικό μας μέλλον.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε πως μεταξύ Τελωνειακής Ένωσης και Εμπορικής Συμφωνίας η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ είναι η καλύτερη υπαλλακτική λύση και η καλύτερη επιλογή.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε πως η Κύπρος μπορεί να συνεχίσει την πολιτική των πολυμερών εμπορικών σχέσεων με όλες τις χώρες του κόσμου και μέσα στα πλαίσια της Τελωνειακής Ένωσης. Η ΕΟΚ δεν μας εμποδίζει να πουλούμε οπουδήποτε αλλού αν αυτό το κρίνουμε εξυτηρητικό των συμφερόντων μας.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε πως η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα ανυψώσει το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, θα αναπτύξει την Κυπριακή Βιομηχανία, θα στηρίξει τους γεωργούς μας και θα διασφαλίσει την εξαγωγή των γεωργικών μας προϊόντων, θα αναζωογονήσει το εμπόριό μας και θα κρατήσει και θα διατηρήσει αφέντες της γης τους γεωργούς και τους αγρότες μας.

Ας μην ξεχνούμε ότι οι εξαγωγές μας προς την ΕΟΚ αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο τα τελευταία πέντε χρόνια το 35% των συνολικών εξαγωγών μας.

Ας μην ξεχνούμε πως από το 1972 μέχρι σήμερα πέραν του 70% των γεωργικών εξαγωγών μας απορροφάται από τις αγορές της ΕΟΚ.

Ας μην ξεχνούμε πως το 1984 εξήχθησαν σε χώρες της ΕΟΚ το 87,2% των εξαγωγών κυπριακών πατατών, το 93,7% των καρρότων, το 93% των γκρέιπφρουτ, το 80% των επιτραπέζιων σταφυλιών, το 68% του μούστου, το 56% του κρασιού χύμα με 100% του κυπριακού σιέρου.

Ας μην ξεχνούμε ακόμα πως μονοψήφιος είναι ο αριθμός που αντιπροσωπεύει το ποσοστό των συνολικών εξαγωγών μας σε ανατολικές χώρες και πως είναι με ρυθμό χελώνας που αυξάνεται το ποσοστό αυτό ενώ αντίθετα το ποσοστό εισαγωγών μας από τις ανατολικές χώρες αυξάνεται με ταχύτητα σοβιετικής ρουκέτας.

Είναι εύκολο να λέμε πως το συμφέρον του κυπριακού λαού υπαγορεύει να υπογράψουμε εμπορικές συμφωνίες με τις αδέσμευτες και σοσιαλιστικές χώρες, και ιδιαίτερα με εκείνες τις χώρες που θα μπορούσαν να απορροφήσουν τα προβληματικά γεωργικά και άλλα προϊόντα μας, αλλά ξεχνούμε πως δεν υπάρχει ικανοποιητική ζήτηση των προϊόντων μας από τις χώρες αυτές που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη σύναψη και την υπογραφή τέτοιων συμφωνιών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι παράδοξο και περίεργο που το δικό μας Κομμουνιστικό Κόμμα πολεμά την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ, ενώ το Γαλλικό Κομμουνιστικό Κόμμα με τον Αρχηγό του Marchais, αντιμαχόταν την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ, γιατί η έναρξή της θα ζήμιωνε τους γεωργούς της Γαλλίας που ήταν μέλος της ΕΟΚ, από το συναγωνισμό των δυο γεωργών, και θα ζήμιωνε ακόμα τη Γαλλική Εμπορική Ναυτιλία από τον ανταγωνισμό της ισχυρότατης Ελληνικής Ναυτιλίας.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας Εσωτερικού ψήφισε ΝΑΙ στην ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα για να συμβάλει και η Ελλάδα

στην ιστορική διαδικασία της μετάτροπής της ΕΟΚ σε Ευρώπη των εργαζομένων που αποτελεί τη μοναδική εναλλακτική λύση στα σημερινά αδιέξοδα.

Ας μην ξεχνούμε ακόμα πως η Σοβιετική Ένωση που πολέμησε με πάθος την ΕΟΚ, σήμερα την αναγνωρίζει και επιδιώκει εμπορικές σχέσεις μαζί της.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε ότι η Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου πολύπλευρα ενίσχυσε και ενισχύει την κρατική της υπόσταση και τον απελευθερωτικό της αγώνα.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε στην Ευρώπη και την αποστολή της, τόσο πολύτιμη για την ειρήνη και την ισορροπία του κόσμου.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε στην Ευρώπη των ελευθεριών και των δημοκρατιών.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε στην Ευρώπη των εργαζομένων.

Είναι πολιτικά πυροτεχνήματα και βεγγαλικά τα συνθήματα για τα μονοπώλια. Η ΕΟΚ είναι ριζικά και φανατικά αντίθετη προς τα μονοπώλια και τα ολιγοπώλια.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουμε στην ΕΟΚ που θέλει να φέρει κοντά τους λαούς της Ευρώπης, να ανυψώνει το βιοτικό τους επίπεδο, να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας, να προαγάγει την ανάπτυξη και το εμπόριο, να βοηθήσει τις πιο φτωχές περιοχές της Ευρώπης και να συμβάλει σαν δύναμη μεγάλη, ισχυρή και καινούργια στη διατήρηση της ειρήνης, της ελευθερίας και της Δημοκρατίας.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν πιστεύουμε πως η Κύπρος μπορεί να μείνει εμπορικά σε μια λαμπρή απομόνωση στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου. Μια τέτοια απομόνωση θα ήταν κατάρρα για την Κύπρο. Γι' αυτό και είμαστε υπέρμαχοι της Ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου είτε με τη μορφή της σύνδεσης είτε με τη μορφή της Τελωνειακής Ένωσης, είτε με τη μορφή της πλήρους ένταξης.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Εκείνο που έχει τεράστια σημασία σ' αυτό τον ουσιώδη χρόνο των διαπραγματεύσεων για τη Συμφωνία της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ είναι το περιεχόμενο της Συμφωνίας και οι όροι της Συμφωνίας. Για να πετύχουμε την πιο ευεργετική συμφωνία για το λαό μας και τους πιο ευνοϊκούς όρους γι' αυτό πρέπει να υπάρξει συνεργασία των πολιτικών δυνάμεων που πιστεύουν στην Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Η υπόθεση της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ δεν είναι ιδιωτική υπόθεση του κ. Κυπριανού ούτε του ΔΗ.ΚΟ. ούτε της Κυβέρνησης μειοψηφίας που κυβερνά την Κύπρο.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός σαν η μείζων και αξιωματική αντιπολίτευση αξίωσε ενημέρωση για την πορεία των συνομιλιών και για τις δυσκολίες που παρουσιάζονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει δικαίωμα να γνωρίζει. Γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει τη δύναμη και τη θέληση να βοηθήσει.

Αν οι κυβερνώντες προχωρήσουν ερήμην του ΔΗ.ΣΥ. στη διαπραγμάτευση και την υπογραφή της Συμφωνίας Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ, να μην περιμένουν και να μην προσδοκούν πως ο ΔΗ.ΣΥ. στα τυφλά και ανεύθυνα θα επικυρώσει τα έργα και τα πεπραγμένα τους, και θα ρίχνει το βάρος του πρώτου κόμματος για να δημιουργείται η αναγκαία πλειοψηφία στη Βουλή για την ψήφιση

της αναγκαίας νομοθεσίας, για εφαρμογή των συμφωνηθέντων με την ΕΟΚ.

Η ανοχή δεν αποτελεί μέθοδο διακυβέρνησης των δημοκρατιών. Την Κύπρο δεν μπορεί να την κυβερνά η μειοψηφία με ευκαιριακή κάθε φορά πλειοψηφία, πότε με το ΔΗ.ΣΥ. και πότε με το ΑΚΕΛ, πότε με το ΑΚΕΛ και την ΕΔΕΚ και πότε με την ΕΔΕΚ και το ΔΗ.ΣΥ. Μια τέτοια διακυβέρνηση είναι διακυβέρνηση ανοχής και αποτελεί ανωμαλία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Οι σχέσεις της Κύπρου με την ΕΟΚ αποτελούν πολυσυζητημένο θέμα στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Μίλησαν κατά καιρούς πάνω στο θέμα και το κάλυψαν σε κάθε του λεπτομέρεια σε πολύωρες συζητήσεις και οι Αρχηγοί των Κομμάτων και οι Κοινοβουλευτικοί των εκπρόσωποι και άλλα επίλεκτα μέλη της Βουλής μας.

Ότι, εκφράζουμε σήμερα είναι ξεκάθαρες πολιτικές θέσεις. Δεν πρόκειται να πείσουμε οι μεν τους δε. Εμμένουμε αταλάντευτα στις πολιτικές μας θέσεις και είμαστε περήφανοι οι Συναγερμικοί που αποτελούμε τον ακρογωνιαίο λίθο και την εγγύηση της πορείας της Κύπρου προς την Ευρώπη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πιστεύω αποδεκτό ότι πρώτιστος στόχος και μέλημα της Κυβέρνησης, των πολιτικών κομμάτων, όλου του λαού, πρέπει να είναι η δημιουργία και ενίσχυση όλων εκείνων των προϋποθέσεων που θα οδηγήσουν σε μια δίκαιη, βιώσιμη λύση του Κυπριακού προβλήματος, μια λύση που θα εξασφαλίζει την εθνική και φυσική επιβίωσή μας.

Έχοντας αυτά στο νου και ακόμα ότι πρέπει να είμαστε έτοιμοι και πρόθυμοι να υποστούμε θυσίες, και στη συγκεκριμένη περίπτωση οικονομικές θυσίες, εάν τούτο θα συμβάλει με οποιοδήποτε τρόπο στη σωστή λύση του Κυπριακού προβλήματος, θα επιχειρήσω να υποστηρίξω γιατί η Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα εξυπηρετεί, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, θετικά και τα πολιτικά και τα οικονομικά συμφέροντα του λαού μας.

Το ενδιαφέρον της Κύπρου για την ρύθμιση των σχέσεων της με της Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα εκδηλώθηκε από τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας της. Όμως η ρύθμιση των σχέσεων τούτων έγινε αναγκαία:

1ον με την ένταξη της Μεγάλης Βρετανίας στην Κοινότητα που είχε σαν αποτέλεσμα η Κύπρος να χάσει το προτιμησιακό δασμολόγιο της Κοινοπολιτείας και

2ον με τη μείωση της ανταγωνιστικότητας των Κυπριακών εξαγωγών από την σύναψη εμπορικών συμφωνιών σύνδεσης με την ΕΟΚ από άλλες Μεσογειακές χώρες. Σημαντικός επίσης λόγος, η ανάγκη να ενισχύσει η Κύπρος τους δεσμούς της με τον Ευρωπαϊκό χώρο όπου και ανήκει.

Τούτο σήμερα γίνεται ακόμα αναγκαϊότερο μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών μας για ανάπτυξη όλων εκείνων των διεθνών σχέσεων που θα συμβάλουν στον τερματισμό της κατοχής και στη δίκαιη και διαρκή λύση του προβλήματός μας.

Είναι πια γενική διαπίστωση, ότι είναι προς το συμφέρον του Κυπριακού λαού, τόσο για εθνικούς όσο και για οικονομικούς λόγους η δημιουργία πιο στενών σχέσεων με την ΕΟΚ.

Γεννιέται όμως το ερώτημα, ποια μορφή σχέσης μας με την ΕΟΚ μπορεί να έχει για μας τα πιο θετικά αποτελέσματα;

Και επειδή η Κυβέρνηση αποφάσισε να προχωρήσει προς Τελωνειακή Ένωση ενώ ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς κ. Παπαϊωάννου, εισηγητής του θέματος, στην ομιλία του ενώπιον του Σώματος στις 27.3.86 υποστήριξε την υπογραφή «Εμπορικής Συμφωνίας με την ΕΟΚ», το ερώτημα πρέπει να περιοριστεί στο αν είναι η Τελωνειακή Ένωση η πιο σωστή επιλογή ή η Εμπορική Συμφωνία.

Εμείς, του Δημοκρατικού Κόμματος, υποστηρίζουμε την Κυβερνητική πολιτική στο θέμα της ΕΟΚ, δηλαδή την Τελωνειακή Ένωση, γιατί θεωρούμε ότι αυτή εξυπηρετεί τα πραγματικά συμφέροντα του Κυπριακού λαού.

Βασικά επιχειρήματα που δικαιολογούν τη θέση αυτή είναι:

Μια εμπορική συμφωνία έχει χαρακτήρα πρόσκαιρο,

δεν έχει κατά κανόνα εξελικτικό χαρακτήρα, και

επιβάλλει περιοδική αναδιαπραγμάτευση με όλα τα δυνατά επακόλουθα.

Μετά την προσχώρηση στην ΕΟΚ της Ισπανίας και Πορτογαλλίας, χώρες με ομοειδή με μας προϊόντα, μια εμπορική συμφωνία θα είναι ακόμα πιο επικίνδυνη, έχοντας υπόψη και τη βεβαιότητα εφαρμογής από την ΕΟΚ περιοριστικής πολιτικής ως προς τις εισαγωγές από τρίτες χώρες. Θα διατρέχαμε κίνδυνο για πλήρη αποκλεισμό μας από τις αγορές που απορροφούν σήμερα το 70% των γεωργικών μας εξαγωγών και δυστυχώς δεν φαίνονται στον ορίζοντα άλλες αγορές για την απορρόφηση των γεωργικών μας προϊόντων, παρά την αύξηση των εξαγωγών μας σε τρίτες χώρες, ιδιαίτερα στις Σοσιαλιστικές.

Μια εμπορική συμφωνία από την ίδια τη φύση της δεν προσφέρει τη βάση για μακροχρόνιο προγραμματισμό. Επίσης δεν υπάρχει καθορισμένο σχήμα για τις εμπορικές συμφωνίες της Κοινότητας με τρίτες χώρες. Εκτός από ειδικές περιπτώσεις, όπως η συμφωνία με τις Αφρικανικές χώρες, γνωστή σαν συμφωνία του Λομέ και η συμφωνία με τις χώρες του Μαγκρέμπ, η ΕΟΚ χρησιμοποιεί κριτήριο για το περιεχόμενο των εμπορικών συμφωνιών, το βαθμό ανάπτυξης της αντισυμβαλλόμενης χώρας. Στη δική μας περίπτωση τούτο θα είχε σαν αποτέλεσμα, οι παραχωρήσεις της ΕΟΚ προς την Κύπρο, τόσο στο βιομηχανικό όσο και στον αγροτικό τομέα να ήταν πιθανόν μικρότερες απ' ό,τι σήμερα, απολαμβάνει.

Η Κύπρος έχει ανάγκη μιας τέτοιας σχέσης με την ΕΟΚ που θα καλύπτει αποτελεσματικά το σύνολο των οικονομικών της σχέσεων και την εξασφάλιση αγορών πάνω σε ΜΟΝΙΜΗ βάση και τέτοιος στόχος δεν εξασφαλίζεται από μια εμπορική συμφωνία αλλά μόνο μέσα στα πλαίσια της Τελωνειακής Ένωσης.

Στα πλαίσια μιας Τελωνειακής Ένωσης υπάρχουν οι δυνατότητες να εξασφαλίσουμε τα περισσότερα από τα πλεονεκτήματα πλήρους Μέλους χωρίς κατ' ανάγκη να αναλάβουμε τις υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις των χωρών Μελών της ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε,

Ισχυρίστηκε ο κ. Παπαϊωάννου πως η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα έχει καταλυτικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία. Εμείς, αντίθετα,

υποστηρίζουμε ότι θα έχει θετικές επιπτώσεις, γιατί θα μας δώσει μια διευρυμένη αγορά πέραν των 320 εκατομμυρίων κατοίκων, τόσο για τα γεωργικά μας προϊόντα που δεν έχουν πολλές εξαγωγικές επιλογές, όσο και για τα βιομηχανικά μας προϊόντα τα οποία μέχρι τώρα εύρισκαν τις αγορές των γειτονικών χωρών πρόσφορες, αλλά ένεκα του αυξανόμενου σ' αυτές ανταγωνισμού όπως και της μείωσης της αγοραστικής τους δύναμης σαν αποτέλεσμα της πτώσης της τιμής του πετρελαίου, επιβάλλεται η στροφή σε πιο σταθερές αγορές, πάντοτε μέσα στα πλαίσια μιας πολυδιάστατης εμπορικής πολιτικής η οποία δεν αποκλείει τη διατήρηση ή διεύρυνση των μέχρι σήμερα αγορών μας.

Η πείρα της περιόδου, από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας σύνδεσης Κύπρου-ΕΟΚ μέχρι σήμερα, έπρεπε, κατά τον κ. Παπαϊωάννου, να μας οδηγήσει στην μετατροπή της σύνδεσης, σε εμπορική συμφωνία και όχι να συζητούμε πιο προχωρημένες σχέσεις με την ΕΟΚ. Πιστεύουμε ότι η πείρα της περιόδου που πέρασε φανερώνει ότι εξαρτώμαστε σε μεγάλο βαθμό από τις αγορές της ΕΟΚ και δεν υπήρξε οποιαδήποτε διαφοροποίηση παρά την ανοικτή εμπορική πολιτική της Κυβέρνησης. Η ΕΟΚ αποτελεί βασική αγορά για ορισμένα βιομηχανικά μας προϊόντα, όπως για παράδειγμα τα δερμάτινα (86%), τα είδη καπνού (54%) τα είδη υφαντουργίας (46%) τα είδη ένδυσης-υπόδησης (34%).

Επίσης η ΕΟΚ απορροφά μερικά από τα γεωργικά προϊόντα μας, προϊόντα, όπως οι πατάτες, τα καρρότα, τα κρέιπφρουτ, τα πορτοκάλια, τα επιτραπέζια σταφύλια (μεταξύ του 70% και 97% των εξαγομένων ποσοτήτων). Δεν διαφωνούμε με την αναφορά του κ. Παπαϊωάννου ότι διάφορα γεωργικά προϊόντα μας όπως οινικά και εσπεριδοειδή, θα έχουν σοβαρότατο ανταγωνισμό στην ΕΟΚ. Αλλά μήπως με Εμπορική Συμφωνία ο ανταγωνισμός θα ήταν μικρότερος; Αντίθετα, τα προβλήματα θα ήταν μεγαλύτερα, γιατί θα είχαμε τόσο ποσοτικούς όσο και δασμολογικούς περιορισμούς, ενώ μέσα στα πλαίσια Τελωνειακής Ένωσης οι περιορισμοί αυτοί, σταδιακά και εξελικτικά, θα πάψουν να υπάρχουν και θα ελευθερωποιηθεί πλήρως το εμπόριο των προϊόντων εκείνων που θα καλύπτει η συμφωνία.

Ο ισχυρισμός του κ. Παπαϊωάννου περί καταστροφής της κτηνοτροφίας μας, είναι αβάσιμος. Η Κυβέρνηση έχοντας υπόψη την ευαισθησία της κτηνοτροφικής παραγωγής και την ανάγκη προστασίας της από τον ξένο ανταγωνισμό, έχει πάρει τις κατάλληλες πρόνοιες στις προτάσεις της προς την ΕΟΚ ώστε τα ευαίσθητα κτηνοτροφικά μας προϊόντα να συνεχίσουν να προστατεύονται όπως και σήμερα, με δασμολογικά μέτρα και ποσοτικούς περιορισμούς, από τα εισαγόμενα ομοειδή. Έτσι κανένας απόλυτος κίνδυνος δεν υπάρχει για την κτηνοτροφία μας στα πλαίσια της διαπραγματευόμενης συμφωνίας.

Για τους ίδιους λόγους προστασίας της παραγωγής φυλλοβόλων οπωροφόρων δένδρων (μήλα, αχλάδια, ροδάκινα, κεράσια) η Κυβέρνηση έχει περιλάβει στις προτάσεις της πρόνοιες για συνέχιση του σημερινού εμπορικού καθεστώτος που διαλαμβάνει προστασία της ντόπιας παραγωγής από εισαγόμενα ομοειδή προϊόντα, με δασμούς και ποσοτικούς ελέγχους των εισαγωγών.

Είναι παραδεκτό ότι θα υπάρξουν ορισμένα προβλήματα στο βιομηχανικό τομέα και γι' αυτό παίρνονται όλα τα δυνατά μέτρα για αντιμετώπιση των προβλημάτων και υποβοήθηση των ευαίσθητων κλάδων που θα επηρεαστούν αρνητικά. Πιστεύουμε ότι οι περισσότεροι βιομηχανικοί κλάδοι είναι βιώσιμοι και θα αντεπεξέλθουν στις νέες συνθήκες. Οι λίγες εκείνες περιπτώσεις για τις οποίες δεν θα είναι δυνατή η επιβίωση, σαν αποτέλεσμα του ότι τώρα κατά κύριο λόγο

προστατεύονται σε πολύ μεγάλο βαθμό, πιστεύουμε ότι θα είναι δυνατόν να υπάρξει αντιστάθμιση στις αρνητικές επιπτώσεις, από νέες ευκαιρίες που θα δημιουργηθούν και που θα επιτρέψουν αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης. Άλλωστε η συνέχιση μιας υπέρμετρης προστατευτικής επιλογής δεν είναι η πιο σωστή επιλογή, γιατί η ψηλή προστασία της βιομηχανικής παραγωγής οδηγεί σε μια τεχνητή κατάσταση βιωσιμότητας η οποία τελικά καταλήγει σε μειωμένη ανταγωνιστικότητα και αυξημένο κόστος παραγωγής για το ντόπιο καταναλωτή.

Επί πλέον η συμφωνία Τελωνειακής Ένωσης θα προβλέπει προθεσμία τέτοιας διάρκειας, 14-15 χρόνια, για να υπάρξουν εκείνες οι απαραίτητες αλλαγές (διαρθρωτικές, θεσμικές, οργανωτικές) στους ευαίσθητους κλάδους του τομέα της βιομηχανίας για να γίνουν ικανοί να αντεπεξέλθουν στον αυξημένο συναγωνισμό από τα εισαγόμενα προϊόντα. Για το σκοπό αυτό θα ληφθούν διάφορα μέτρα, βοηθητικά του ιδιωτικού τομέα, ιδιαίτερα μέσα στα πλαίσια του επόμενου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης το οποίο θα καλύπτει την περίοδο 1987-1991. Θα έχουμε ακόμα την ευχέρεια αναπροσαρμογής του ρυθμού κατάργησης των δασμών και επαναφοράς ή επιβολής δασμών, μέσα σε ορισμένα πλαίσια για σκοπούς ανάπτυξης και προστασίας της βιομηχανίας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Ισχυρίστηκε ο κ. Παπαϊωάννου ότι συμπεριφερόμαστε περιφρονητικά για τις αγορές των Αραβικών χωρών, πράγμα το οποίο υιοθέτησε και ο κ. Χατζηδημητρίου ο οποίος προχώρησε μάλιστα να βγάλει το αυθαίρετο συμπέρασμα ότι η Κυβέρνηση με την ομιλία του Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιακώβου μας προτρέπει να εγκαταλείψουμε την Αραβική αγορά. Ο Υπουργός Εξωτερικών το μόνο που έκαμε ήταν να επισημάνει τα διάφορα προβλήματα που πιθανόν να αντιμετωπίσουν οι εξαγωγές μας στην Αραβική αγορά και τα οποία έχουμε τονίσει ότι θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη κατά τον προγραμματισμό της οικονομίας μας. Η προσπάθεια του κ. Χατζηδημητρίου ουσιαστικά να υποβάλει ότι η Κυβέρνηση υιοθετεί αντιαραβική εμπορική πολιτική, πέραν του ότι αποτελεί διαστρέβλωση της πραγματικότητας, πιθανόν να οδηγήσει σε δημιουργία αχρείαστων προβλημάτων μεταξύ της Κύπρου και των φίλων Αραβικών χωρών. Εμείς εκτιμούμε ότι οι χώρες αυτές έχουν δώσει μια διέξοδο στις εξαγωγές μας, κυρίως βιομηχανικών προϊόντων ιδιαίτερα στα χρόνια μετά την Τούρκικη εισβολή. Ο προσανατολισμός μας στην ΕΟΚ, δε σημαίνει εγκατάλειψη των γειτονικών Αραβικών ή άλλων αγορών. Το 4ο Έκτακτο Οικονομικό Σχέδιο στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Παπαϊωάννου για να στηρίξει τον ισχυρισμό του, αναφέρει: «η Κύπρος θα συνεχίσει να ακολουθεί πολυμερή εμπορική πολιτική». Ένδειξη γι' αυτό αποτελεί και το γεγονός ότι ενώ διαπραγματευόμαστε συμφωνία Τελωνειακής Ένωσης με την ΕΟΚ, διεξάγουμε ταυτόχρονα διαπραγματεύσεις με άλλες χώρες, όπως με τη Σοβιετική Ένωση, και είναι γνωστό ότι σήμερα βρίσκεται στην Κύπρο Σοβιετική Εμπορική αποστολή και διεξάγει με την Κυπριακή Κυβέρνηση συνομιλίες για την προώθηση του Εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών. Δεν περιφρονούμε λοιπόν τις Αραβικές χώρες αλλά αντίθετα καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια για ενίσχυση του εμπορίου και των εξαγωγικών μας προοπτικών στις χώρες αυτές με διάφορα μέτρα, όπως εμπορικές αποστολές, ίδρυση εμπορικών Κέντρων, συμμετοχή σε εκθέσεις, βελτίωση των μεταφορών κλπ. Διαφωνούμε επίσης με τη θέση του κ. Παπαϊωάννου ότι η Τελωνειακή Ένωση θα επηρεάσει αρνητικά το εμπόριό μας με τις άλλες χώρες, γιατί το μέσο

γενικό επίπεδο δασμού έναντι εισαγωγών στην Κύπρο από τρίτες χώρες είναι σήμερα πολύ ψηλότερο από το αντίστοιχο μέσο επίπεδο του κοινού εξωτερικού δασμολογίου της ΕΟΚ, το οποίο τελικά θα υιοθετήσει η Κύπρος στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Ας σημειωθεί ότι για ευαισθητά γεωργικά προϊόντα, όπως είναι τα σιτηρά, η Κύπρος θα συνεχίσει να εισάγει χωρίς δασμούς.

Στην επιχειρηματολογία του ενάντια στην Τελωνειακή Ένωση και υπέρ της Εμπορικής Συμφωνίας ο κ. Παπαϊωάννου κάμνοντας επιλεκτικά αναφορά στις εμπορικές συμφωνίες με την ΕΟΚ διάφορων χωρών, όπως της Αλγερίας, Μαρόκκου και Τυνησίας, παραλείπει να αναφέρει ότι οι συμφωνίες των πιο πάνω χωρών δεν περιλαμβάνουν τις βελτιωμένες παραχωρήσεις που θα περιλάβει η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ σε ό,τι αφορά την αύξηση των ποσοστώσεων με τελικό στόχο την πλήρη ελευθεροποίηση του εμπορίου.

Ισχυρίστηκε επίσης ότι θα καταργηθούν τα Συμβούλια Εμπορίας Αγροτικών Προϊόντων. Η θέση μας είναι ότι θα συνεχίσουν την λειτουργία τους όπως και στο παρελθόν και σε κανένα στάδιο δεν έχει εγερθεί θέμα για κατάργηση των οργανισμών αυτών. Αντίθετα αν κριθεί αναγκαία η ίδρυση παρόμοιων Συμβουλίων για σκοπούς εξαγωγής επιμέρους προϊόντων, τούτο δεν αποκλείεται από την προτεινόμενη συμφωνία.

Δεν ευσταθεί επίσης ο ισχυρισμός του κ. Παπαϊωάννου ότι ο συναγωνισμός στους ελεύθερους επαγγελματίες από την εγκατάσταση πετυχημένων Δυτικοευρωπαϊκών οίκων ή ατόμων θα δημιουργήσουν στρατιές ανέργων, γιατί απλούστατα δεν θα ενταχθούμε στην ΕΟΚ· απλή Τελωνειακή Ένωση διαπραγματευόμαστε που δεν θα προβλέπει ελεύθερη μετακίνηση προσώπων.

Διεκτραγωδεί, ο κ. Παπαϊωάννου την πορεία μας προς την Τελωνειακή Ένωση, χωρίς βάσιμη επιχειρηματολογία.

Οι ισχυρισμοί του για καταστροφή σε όλους τους κλάδους της οικονομίας δεν έχουν επιστημονική βάση, ενώ οδηγούν σε αρνητικές επιπτώσεις.

Εμείς πιστεύουμε ότι με τους σωστούς χειρισμούς και προσεγγίσεις που ακολουθεί η Κυβέρνηση θα είναι δυνατόν τα οποιαδήποτε προβλήματα που θα συναντήσουμε να αμβλυνθούν για να αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα, που αν και το μέγεθός μας και οι πλουτοπαραγωγικοί μας πόροι δεν μας επιτρέπουν να συναγωνιστούμε με μεγάλες χώρες, έχουμε τα θετικά μας στοιχεία, όπως το κλίμα μας, την πρωϊμότητα της παραγωγής μας, το μορφωμένο εργατικό δυναμικό, την ευέλικτη επιχειρηματική μας τάξη, που θα καταστήσουν δυνατή την αξιοποίηση των ευκαιριών.

Αναφερόμενος, ο κ. Παπαϊωάννου, στις πολιτικές επιπτώσεις της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ ισχυρίστηκε ότι παραβιάζεται η αδέσμευτη εξωτερική μας πολιτική, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει, γιατί η Τελωνειακή Ένωση καλύπτει το εμποροοικονομικό καθεστώς των δύο πλευρών και δεν εισέρχεται σε θέματα πολιτικής τοποθέτησης.

Η Κύπρος, όπως ανέφερε και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιακώβου στην ομιλία του στη Βουλή θα διατηρήσει και μετά την Τελωνειακή Ένωση απόλυτα τη δική της ανεξάρτητη και αδέσμευτη εξωτερική πολιτική. Η αναφορά που έγινε στην αναθεώρηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Συνθήκης της Ρώμης και ο ισχυρισμός για στρατιωτικοποίηση της ΕΟΚ κάτω από το ΝΑΤΟ, μας προκάλεσε έκπληξη γιατί η αναθεώρηση έχει σχέση με τους σκοπούς της συνθήκης οι οποίοι δεν περιλαμβάνουν τίποτε σε ό,τι αφορά το στρατιωτικό τομέα και ούτε

σχετίζονται με τους σκοπούς του ΝΑΤΟ. Αλλά ακόμα και αν είχαν τα πράγματα όπως ο κ. Παπαϊωάννου ισχυρίζεται, η Κύπρος σαν χώρα μη μέλος της ΕΟΚ, αλλά συνδεδεμένη με αυτή με Τελωνειακή μόνο Ένωση, δεν δεσμεύεται από οποιεσδήποτε πρόνοιες της Συνθήκης της Ρώμης ή αναθεωρήσεις της, που ισχύουν μόνο για τα κράτη μέλη.

Επί πλέον δεν υπάρχει οποιαδήποτε οργανική σύνδεση ανάμεσα στη ΕΟΚ και το ΝΑΤΟ, θέση την οποία αποδέκτηκε σε ομιλία του και ο Μανουέλ Αθκαράτε, ηγετικός παράγοντας του Κ.Κ. Ισπανίας.

Οι προσανατολισμοί της ΕΟΚ είναι να αποτελέσει μια τρίτη εμπορικο-οικονομική δύναμη, παράλληλη και ανεξάρτητη από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και τη Σοβιετική Ένωση.

Εμείς πιστεύουμε ότι η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ θα έχει θετικές πολιτικές επιπτώσεις.

Η ίδια η απόφαση της ΕΟΚ για διαπραγμάτευση συμφωνίας Τελωνειακής Ένωσης αποτελεί πολιτική πράξη που θα βοηθήσει την Κύπρο και βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας μόνο με την Κυπριακή Κυβέρνηση δυναμώνει και ενισχύει την κρατική μας οντότητα και ανεξαρτησία. Ενισχυτικές και οι σχετικές δηλώσεις του κ. Σεύσσόν κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Κύπρο όπως και οι δηλώσεις του Προέδρου του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΟΚ κ. Βάντερμπουργκ.

Σήμερα που η μισή Κύπρος βρίσκεται υπό κατοχή και η άλλη μισή άμεσα απειλείται πρέπει να αρπάξουμε κάθε ευκαιρία που μας δίνεται για ενίσχυση της Κρατικής μας οντότητας. Και οι στενότερες σχέσεις μας με την ΕΟΚ ενισχύουν την κρατική μας οντότητα, ενισχύουν τις δημοκρατικές διαδικασίες και δημοκρατικούς θεσμούς.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα τονίσω ότι δεν ισχυρίζομαι ότι ο δρόμος της Τελωνειακής Ένωσης είναι εύκολος και χωρίς εμπόδια. Δεν είναι όμως κόλαση όπως ούτε λίγο ούτε πολύ προσπάθησε να υποστηρίξει ο κ. Παπαϊωάννου. Σίγουρα θα συναντήσουμε προβλήματα και γι' αυτό ακριβώς το λόγο λαμβάνονται όλες οι πρόνοιες και στις προτάσεις της Κυβέρνησης σε σχέση με τη συμφωνία σύνδεσης και στα πλαίσια της ευρύτερης Κυβερνητικής πολιτικής για τη σωστή αντιμετώπισή τους.

Πιστεύουμε ότι με την κατάλληλη προσέγγιση και ιδιαίτερα με την συνεργασία όλων, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, θα καταστεί δυνατόν να αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουμε για να πετύχουμε ακόμα πιο ψηλά οικονομικά επιτεύγματα από το παρελθόν, για την πρόοδο και ευημερία όλου του λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κ. συνάδελφοι,

Όπως ανέφερε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ΑΚΕΛ—Αριστεράς κ. Παπαϊωάννου και ο συνάδελφος κ. Μανώλης Χριστοφίδης ξανασυζητήσαμε στο παρελθόν το ίδιο θέμα στην αίθουσα αυτή. Στην αγόρευσή μου το Γεννάρη το 1973 τάχθηκα υπέρ της σύναψης συμφωνίας Συνδέσεως της Κύπρου με την ΕΟΚ βάσει του άρθρου 238 της Συνθήκης της Ρώμης. Τάχθηκα υπέρ της συμφωνίας

Συνδέσεως και εναντίον εμπορικής συμφωνίας γιατί θεωρούσα ότι η μορφή αυτή συνδέσεως παρείχε τις καλύτερες προοπτικές για την Κυπριακή Οικονομία. Υποστήριξα την απόφαση της Κυβερνήσεως για Τελωνειακή Ένωση με την ΕΟΚ έχοντας υπόψη και το γεγονός ότι στις διαπραγματεύσεις με την ΕΟΚ η Κυπριακή αντιπροσωπεία είχε σαν ειδικό σύμβουλο ένα έγκριτο οικονομολόγο με πολύτιμη πείρα — τον κ. Κυριαζίδη — που ήταν μέλος της Ελληνικής αντιπροσωπείας που υπό το διαπρεπή καθηγητή κ. Πεσμαζόγλου διαπραγματεύθηκε την είσοδο της Ελλάδας στην ΕΟΚ το 1961.

Δεν έχω αλλάξει γνώμη από το 1973. Αν υπάρχει κάποια διαφοροποίηση στις σκέψεις μου είναι ότι τώρα πιστεύω πως η Κύπρος θα πρέπει να ενταχθεί στην ΕΟΚ σαν πλήρες μέλος και όχι με απλή τελωνειακή ένωση.

Δεν πρόκειται να επαναλάβω τα όσα είπα στην αγόρευση μου τότε. Βρίσκω όμως ότι μερικά από αυτά έχουν τη θέση τους και ισχύουν και σήμερα. Είπα τότε:

«Αντί να ζητούμε την αποχώρησή μας από την ΕΟΚ, πρέπει όλοι να συνεργασθούμε για την εφαρμογή και επιτυχία της υπογραφείσας συμφωνίας. Και δεν πρέπει να αυταπατώμεθα νομίζοντας ότι τούτο είναι έργο εύκολο. Απεναντίας είναι έργο και δύσκολο και επίμονο, και η συνεργασία όλων είναι απαραίτητη. Εν πρώτοις πρέπει να ενστερνισθούμε απόλυτα όλοι την ιδέα της συνδέσεως με την ΕΟΚ και να μπούμε χωρίς καθυστέρηση στο νόημά της. Να διεισδύσουμε γρήγορα στην Πανευρωπαϊκή νοοτροπία. Να δούμε καθαρά τις μεγάλες ευκαιρίες που διαγράφονται ενώπιον μας και να κάμουμε τις ανάλογες προσαρμογές για να τις εκμεταλλευθούμε και να τις αξιοποιήσουμε. Να επισημάνουμε τις δυσκολίες που θα παρουσιασθούν κατά το μεταβατικό στάδιο στον ένα ή τον άλλο τομέα και να προγραμματίσουμε τον κατάλληλο χειρισμό προς αντιμετώπισή τους. Να κάμουμε τον κατάλληλο προγραμματισμό και να είμαστε έτοιμοι για τις διαπραγματεύσεις για τη δεύτερη φάση της συνδέσεως, οπότε η Κύπρος θα έχει την ευχέρεια να επιδιώξει βελτιώσεις υπό το φως της ως τότε κτηθισόμενης πείρας. Να δώσουμε τους αναγκαίους νέους προσανατολισμούς προς τη βιομηχανία μας και να προβούμε στις αναγκαίες αναδιαρθρώσεις των καλλιέργειών μας πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση για την αύξηση της τόσο αναγκαίας ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας και για χάρη αναπροσαρμογής προς τις απαιτήσεις της νέας αγοράς των 257, όπως ήταν τότε, εκατομμυρίων καταναλωτών. Μπροστά στη συντελούμενη κοσμογονία στην Ευρώπη εμείς δεν πρέπει να ολιγωρήσουμε. Γιατί σε τελευταία ανάλυση από εμάς τους ίδιους θα εξαρτηθεί η επιτυχία ή αποτυχία της συναφθείσας Συμφωνίας σύνδεσης μας με την ΕΟΚ».

Αυτά είπα τότε, κ. Πρόεδρε. Τα ίδια λόγια έχουν τη θέση τους πιστεύω και σήμερα.

Δεν συμφωνούμε με τον κ. Παπαϊωάννου όταν λέγει ότι η πορεία προς Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ είναι μια καταστροφική πορεία για την Κυπριακή Οικονομία. Ούτε ότι η Τελωνειακή Ένωση θα μας φέρει την εξάρτηση και την υποτέλεια. Τούτο είναι θέμα προσωπικής εκτίμησής και ο κ. Παπαϊωάννου δικαιούται βέβαια να έχει τις απόψεις του.

Εμείς δε λέμε ότι δεν θα υπάρξουν προβλήματα στα αρχικά τουλάχιστο στάδια. Όχι. Προβλήματα θα υπάρξουν. Και είναι γι' αυτό που οι διαπραγματεύσεις μας για τη δεύτερη φάση σύνδεσης πρέπει να έχουν την πλήρη υποστήριξή μας. Αντί να ζητούμε να εγκαταλείψουμε την ιδέα της σύνδεσης, να μπούμε στις

διαπραγματεύσεις αποφασισμένοι να επιδιώξουμε και να πετύχουμε τους καλύτερους δυνατούς όρους και ευεργετήματα. Η τελωνειακή ένωση είναι μια πρόκληση. Μπορεί βραχυπρόθεσμα να συνεπάγεται δοκιμασίες αλλά σίγουρα παρέχει πολύ περισσότερες ευκαιρίες. Εκφράστηκαν φόβοι για τις βιομηχανίες μας. Ασφαλώς μερικές απ' αυτές — με διαρθρωτικές αδυναμίες και προβλήματα — θα πρέπει να εκμεταλλευθούν τη μεταβατική περίοδο — 15 ολόκληρα χρόνια — για να πετύχουν μια αναδόμηση — αναδιάρθρωση πάνω σε ορθολογιστική βάση. Η παραγωγικότητά μας θα πρέπει να βελτιωθεί και να επιτευχθεί μείωση κόστους παραγωγής. Και η παραγωγικότητα δεν εξαρτάται μόνο από την απόδοση του εργατή. Εξαρτάται από την ηλικία και την αποδοτικότητα των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται και την ικανότητα της βιομηχανίας να υιοθετήσει νέα τεχνολογία. Εξαρτάται από βελτιωμένους τρόπους διεύθυνσης επιχειρήσεων και φυσικά η ανάγκη για επιβίωσή τους θα τις μετατρέχει σε σύγχρονες βιώσιμες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις αναπροσαρμοσμένες στην προηγμένη τεχνολογία της Ευρώπης με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Για τα γεωργικά προϊόντα η τελωνειακή ένωση μας εξασφαλίζει μια τεράστια και σταθερή αγορά και ο αγροτικός τομέας για τον οποίο διανοίγονται νέες προοπτικές θα ωφεληθεί άμεσα. Οι γεωργοί θα μπορούν ελεύθερα και χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς να εξάγουν τα γεωργικά προϊόντα που τώρα παραμένουν αδιάθετα λόγω έλλειψης αγορών. Νοούμενου ότι θα αναπροσαρμόσουμε τις καλλιέργειές μας και θα παράγουμε τις ποιότητες και τις ποικιλίες που ζητά η Ευρώπη, η ΕΟΚ μπορεί να απορροφήσει τις ποσότητες της γεωργικής μας παραγωγής πάνω σε μόνιμη βάση και σε αμειπτικές τιμές. Χωρίς τούτο βέβαια να σημαίνει ότι εγκαταλείπουμε τις άλλες αγορές.

Αλλά εκφράστηκαν και φόβοι ότι με τελωνειακή ένωση η Κύπρος δεν θα μπορεί να συνάπτει εμπορικές συμφωνίες με άλλες χώρες. Οι φόβοι είναι αβάσιμοι. Η τελωνειακή ένωση δεν απαγορεύει τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών με χώρες εκτός της ΕΟΚ. Και ασφαλώς δεν θα τερματίσουμε τις εμπορικές μας συναλλαγές με τις Σοσιαλιστικές και τις άλλες χώρες.

Δεν θα αναφερθώ στις πολιτικές επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ. Ο κ. Παπαϊωάννου τις θεωρεί καταστρεπτικές. Εμείς τις θεωρούμε ευεργετικές. Αρχεί να αναφερθεί ότι η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ θα βάλει φραγμό στις παράνομες εξαγωγές από τη βόρεια Κύπρο στις χώρες της Ευρώπης. Και δεν πρέπει να ξεχνούμε και μερικές δηλώσεις από επισήμους της ΕΟΚ:

«Η ΕΟΚ αναγνωρίζει ένα μόνο κράτος και μια Κυβέρνηση στην Κύπρο με την οποία και συνάμει», τόνισε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ο Υπουργός Εξωτερικών Ολλανδίας κ. Βάντεμπουργκ. Ο Κοινοτικός Επίτροπος Κλωτ Σεϋσσόν σε επίσκεψή του στην Κύπρο τον περασμένο Δεκέβρη είπε χαρακτηριστικά:

«Εάν εμείς, η Κοινότητα αποδεχθούμε παραβίαση της κυριαρχίας ή της ανεξαρτησίας ή της ακεραιότητας της Κύπρου ή Τμήματος αυτής, πώς θα μπορέσουμε να συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε τις ίδιες αρχές σε άλλα μέρη του κόσμου; Για μας αποτελεί θεμελιώδη δέσμευση και έχουμε διδαχθεί από την Ιστορία πόσο σημαντικές είναι αυτές οι αρχές να γίνονται σεβαστές, πλήρως σεβαστές. Δεν είναι δυνατόν αν υπάρξει συμβιβασμός σε τέτοια θέματα».

Στην ΕΟΚ μπορούν να εκκινήσουν νέες ιδιαίτερες προσπάθειες που σε συνδυασμό με άλλες να διαδραματίσουν το δικό τους σημαντικό ρόλο στο

Κυπριακό πρόβλημα. Η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ μας προσφέρει μια λαμπρά και ιστορικής σημασίας ευκαιρία για στενότερη συνεργασία με την Ευρώπη και μας φέρνει πιο κοντά στο Δυτικό κόσμο της Ευρώπης στον οποίο πολιτιστικά ανήκουμε.

Όσο για τους φόβους του κ. Παπαϊωάννου για πολιτική υποτέλεια από την τελωνειακή ένωση θα ήταν σκόπιμο να υπομνησθεί ότι δεν υπάρχει τίποτε το ασυμβίβαστο μεταξύ της ένωσης αυτής και της αδέσμευτης πολιτικής της Κύπρου. Η Κύπρος θα μπορεί και μετά την ένωση να διατηρεί τη δική της ανεξάρτητη και αδέσμευτη πολιτική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Είναι πρόδηλο ότι υπάρχουν διίστάμενες απόψεις στο θέμα που συζητούμε. Και είναι φυσικό. Ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως η τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ διεγείρει σοβαρούς προβληματισμούς και επηρεάζει διαφορετικά τον καθένα μας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ένωση αυτή θα έχει και θετικές και βραχυπρόθεσμα αρνητικές επιπτώσεις και ανάλογα με τη βαρύτητα που δίνουμε στο ένα ή το άλλο είδος των επιπτώσεων διαμορφώνουμε τη γνώμη μας. Εμείς λέμε ότι η Τελωνειακή ένωση είναι μια πρόκληση στην οποία πρέπει να ανταποκριθούμε. Εμείς λέμε ότι θα υπάρξουν προβλήματα και αντικειμενικές δυσκολίες. Όχι όμως ανυπέβλητα έχουμε επίγνωση των δυσκολιών. Όμως εμείς βλέπουμε ότι οι μόνιμες θετικές επιπτώσεις υπεραντισταθμίζουν τις μεμονωμένες και πρόσκαιρες αρνητικές επιπτώσεις και γι' αυτό τασσόμαστε ανεπιφύλακτα υπέρ της τελωνειακής ένωσης.

Πρέπει όμως να πούμε και τούτο. Ότι στο στάδιο των διαπραγματεύσεων που μπήκαμε πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να πετύχουμε εκείνες τις προϋποθέσεις που θα απαμβλύνουν τις αρνητικές επιπτώσεις που έστω και βραχυπρόθεσμα πρέπει να αναμένονται στα βιομηχανικά, στα κτηνοτροφικά και στα γεωργικά μας προϊόντα.

Γι' αυτό στις διαπραγματεύσεις μας με την Κοινότητα για τα χρονικά πλαίσια και τους μηχανισμούς που θα ισχύσουν στο δεύτερο και τελικό στάδιο της συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου-ΕΟΚ η Κυπριακή πλευρά πρέπει να διασφαλίσει, όπως το άνοιγμα της Κυπριακής αγοράς στο συναγωνισμό από τα Κοινοτικά προϊόντα, η ταχύτητα και το μέγεθος της σταδιακής μείωσης των δασμών μέχρι πλήρους κατάργησης, και η υιοθέτηση του κοινού εξωτερικού δασμολογίου της ΕΟΚ γίνουν εκλεκτικά, με βασικό κριτήριο τις πραγματικές δυνατότητες των διαφόρων κλάδων της Κυπριακής βιομηχανίας να αντεπεξέλθουν στο συναγωνισμό από ομοειδή εισαγόμενα προϊόντα. Τούτο είναι υψίστης σημασίας. Συγκεκριμένα θα είναι ανάγκη να εξαιρεθούν της Τελωνειακής σύνδεσης βιομηχανικά προϊόντα όπως π.χ. τα τσιμέντα, οι τουρπίνες, οι αμιαντοτσιμεντοσωλήνες, τα πλαύγουτ και τσίππορτ (plywood, chipboard) κλπ. καθώς και βιομηχανικά προϊόντα γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης (γαλακτοκομικά και τυροκομικά προϊόντα, αλλαντικά, ελαιόλαδο, μαρμελάδες, μέλι, παγωτά, μακαρόνια κλπ.)

Θα είναι ανάγκη να καταργηθούν οι κανόνες προέλευσης για εξαγωγές στην ΕΟΚ για βιομηχανικά προϊόντα μεταποιητικής προέλευσης όπως π.χ. τα είδη ένδυσης και υπόδησης, μεταλλουργικά προϊόντα, είδη ταξιδιού (βαλίτσες κλπ.), ηλεκτρικά είδη, χημικά προϊόντα, πλαστικά, χαρτικά, έπιπλα, μωσαϊκά-πλακάκια κλπ.

Για πολλά άλλα είδη που κατασκευάζουμε στην Κύπρο, π.χ. στρώματα, υφαντά, αλουμίνιο, τσιγάρα κλπ, θα πρέπει πέραν από την κατάργηση των κανόνων προέλευσης να επιτευχθεί χαμηλότερος ρυθμός κατάργησης των εισαγωγικών δασμών και υιοθέτηση του κοινού εξωτερικού δασμολογίου σε ύψη κάτω του 9% το χρόνο που εισηγείται η ΕΟΚ.

Για συσκευασμένα τρόφιμα, λαχανικά, φρούτα, χυμούς, σοκολάτες, μπισκόττα, κρασιά και γενικά τα οιοπνευματώδη θα πρέπει να επιδιωχθεί η άμεση κατάργηση με την έναρξη της Α' φάσης του δεύτερου σταδίου, του εναπομείναντος δασμού (π.χ. grapefruit/orange juice). Γενικά για τη βιομηχανία μας που λόγω των διαρθρωτικών της αδυναμιών και προβλημάτων αναμένεται ότι θα περάσει δύσκολους καιρούς θα πρέπει να εξασφαλισθεί σημαντική τεχνική και οικονομική βοήθεια από την ΕΟΚ.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο πρόβλημα των σταφυλιών και των εσπεριδοειδών. Για τα σταφύλια θα πρέπει να αυξηθεί το quota σε 9-10 χιλ. τόννους (αντί 7,500 που έχουμε σήμερα) με ρυθμό αύξησης κατά 500 τόννους το χρόνο και αύξηση της χρονικής περιόδου κατά 15 τουλάχιστον μέρες, δηλαδή 8 Ιουνίου — 15 Αυγούστου. Ο θεσμός των τιμών αναφοράς (reference prices) πρέπει επίσης να προσεχθεί.

Για τα εσπεριδοειδή θα πρέπει να επιδιώξουμε όπως το "modulation" των τιμών να ισχύει για όλες τις ποσότητες πορτοκαλιών και λεμονιών που θα εξάγουμε (και όχι μόνο στις 67 χιλ. τόννους πορτοκαλία και 15 χιλ. τόννους λεμόνια) και να επεκταθεί και στα άλλα είδη εσπεριδοειδών.

Ασφαλώς οι διαπραγματεύσεις θα είναι σκληρές. Και είναι γι' αυτό που σαν ΔΗ.ΣΥ. ζητήσαμε και ζητούμε επίμονα να κρατούμεθα ενήμεροι της πορείας των διαπραγματεύσεων αυτών. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό για να το χειρίζονται μονομερώς υπηρεσιακοί παράγοντες. Από την επιδεξιότητα των χειρισμών και την επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων αυτών θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό η ικανότητά μας να διασφαλίσουμε αποτελεσματικά το μέλλον μας μέσα σε μια αγορά 320 τόσων εκατομμυρίων.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνω ότι εμείς βλέπουμε την Τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ σαν μια ανεπανάληπτη πρόκληση στην οποία πρέπει να ανταποκριθούμε. Δεν έχουμε άλλη εκλογή. Αυτό υπαγορεύουν τα συμφέροντα της Κύπρου στον πολιτικό, πολιτιστικό και τον οικονομικό τομέα. Να ανταποκριθούμε στην πρόκληση αυτή με ζήλο και αποφασιστικότητα. Με όλη την ευφυΐα, όλο το δυναμισμό, όλη την εργατικότητα, την προσαρμοστικότητα και όλη την εφευρετικότητα που διαθέτει ο Κύπριος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η υπό όρους υποστήριξη της τελωνειακής μας ένωσης με την ΕΟΚ, όπως και στη σημερινή, αλλά πολύ περισσότερο και στην προηγούμενη συνεδρία του Σώματος υποστηρίχθηκε, συνιστά κατά την άποψή μας σχήμα οξύμωρο, αν όχι και τραγελαφικό.

Κύριε Πρόεδρε, θα προσψάσω απλά την πολιτική πτυχή της σύνδεσης μας με την ΕΟΚ, μιας και για το γενικότερο φάσμα της πρόσδεσης Κύπρου-ΕΟΚ έχουν

ασχοληθεί με πολλή ενάργεια, και με παραστατικότητα και σαφήνεια έχουν αναπτύξει το θέμα τα μέλη της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, κ.κ. Λαδάς, Παναγίδης και Χαραλαμπίδης.

Το θέμα της πολιτικής πτυχής της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ στο πρώτο στάδιο, και της πλήρους ένταξής μας στην Κοινότητα, σ' επόμενο, συνιστά στοιχείο που πρέπει να εξαρθεί, να σημειωθεί και να αξιολογηθεί με ιδιαίτερη βαρύτητα και τις εξόφθαλμες σύνθετες ευεργετικές επιπτώσεις στο εθνικό μας θέμα,

Γιατί στην περίπτωση της τελικής ένταξής μας στην ΕΟΚ, που τείνει, η ΕΟΚ, να καταστεί γέφυρα ανάμεσα στις δυο υπερδυνάμεις, σε μια Πανευρώπη, όπου ξεκίνησε ήδη η διαδικασία και η πρακτική της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης, δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν και δεν είναι λογικό να καταστούν αποδεκτές μεσοπρόθεσμα, ή έστω μακροπρόθεσμα, αναστολές στην εφαρμογή των απαραίτητων και αναφαίρετων βασικών ελευθεριών ενός λαού για ελεύθερη διακίνηση και εγκατάστασή του στην ίδια, μάλιστα, την πατρίδα του μέσα.

Στον Ευρωπαϊκό χώρο, που στις εσωτερικές πολιτικές δομές του, έχει στη συντριπτική, τουλάχιστο, πλειοψηφία του — μακρά παράδοση δημοκρατικής πολιτικής πρακτικής, δεν είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτές αντιδημοκρατικές θεσμοθετήσεις, όπως και — πολύ περισσότερο — ρατσιστικές κι εθνικιστικές συνταγματικές δομές και διαδικαστικές λειτουργίες γενικότερα. Δεν είναι δυνατόν να γίνει αποδεκτή η τακτική της ανατροπής της ελεύθερης βούλησης κι έκφρασης ενός ολόκληρου λαού από την αρνητική ψήφο ενός και μόνο βουλευτή.

Πρόσθετα μέσα στο γενικότερο ευρωπαϊκό χώρο — με τις υπερεθνικές δομές και καταβολές — τόσο ο ελληνοκυπριακός όσο και ο τουρκοκυπριακός πληθυσμός θα αισθάνεται δεδομένη την εντελέχεια στη λειτουργία των συνταγματικών θεσμών και των γενικότερων πολιτικών λειτουργιών, αλλά και στην τελευταία έκφραση και έκφανση των ανθρώπινων δικαιωμάτων του. Έτσι, σε ύστατες προεκτάσεις, η λειτουργία μας μέσα στην ΕΟΚ ανατρέπει και τις δήθεν αναγκαιότητες παρουσίας εγγυήσεων, ανατρέπει, τέλος, τις αιτιάσεις της τούρκικης και της τουρκοκυπριακής πλευράς για παρουσία των τούρκικων στρατευμάτων κατοχής. Γιατί αν στόχος μας είναι η απαλλαγή του θανάσιμου τούρκικου εναγκαλισμού, και αν πρόκειται να επιλέξουμε ανάμεσα στον κίνδυνο της ολοκληρωτικής καταστροφής, που μετά το 1974 διαγράφεται με διαστάσεις απειλητικές, και στην ΕΟΚ, σίγουρα θα πρέπει να επιλεγεί — και δεν έχουμε, δυστυχώς, την πολυτέλεια πολλών επιλογών — η διασύνδεσή μας με την ΕΟΚ, ως ύστατη εθνική ασφαλιστική δικλείδα. Προ του 1974, ασφαλώς, υπήρχε η δυνατότητα επιλογών και λύσεων υπαλλακτικών τώρα όμως, μετά τα τραγικά γεγονότα του 1974 και τη δραματοποίηση των συνθηκών διαβίωσης μας, οι συντελεστές έχουν ανατραπεί κι η κατάσταση έχει δραστικά διαφοροποιηθεί.

Συμπερασματικά, έντιμο κ. Πρόεδρε, και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να ληφθεί πως σε μια ενωμένη Ευρώπη, με πολλές σοσιαλιστικές κρατικές παρουσίες — και τη σοσιαλιστική κοινοβουλευτική ομάδα στο Ευρωκοινοβούλιο με τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση από όλες τις άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες — ο Κυπριακός λαός θα πρέπει να προσδοκά και να προσβλέπει στην εδραίωση όχι απλά, τυπικά, μα ουσιαστικά των βασικών του ελευθεριών στην ίδια τη γη του, θα βιώνει όχι τύποις, με ουσία την ασφάλεια της βιολογικής και εθνικής αυθυπαρξίας του, και θα στοχεύει στην λειτουργική και πρακτική ίσων δικαιωμάτων, σαν μέλος

μιας ενωμένης πολιτικά Ευρώπης, που οι θεσμικές διαδικασίες προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη σημανθεί και δρομολογηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον εισηγητή, θα ήθελα να τονίσω ότι ασφαλώς δεν έχει ακολουθηθεί η διαδικασία την οποία είχαμε συμφωνήσει με τους αρχηγούς των Κομμάτων.

Με την άδεια της Βουλής και μέχρις ότου οι Κανονισμοί περιλάβουν όλα αυτά τα στοιχεία, θα θεωρώ τις αποφάσεις που θα λαμβάνονται από τους αρχηγούς των Κομμάτων ως τμήμα των Κανονισμών και θα τους εφαρμόζω με αυστηρότητα, αν πράγματι, αυτή η Βουλή θέλει να σταθεί μέσα στις δικές της αποφάσεις.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή σήμερα δεν έχουν τηρηθεί αυτά τα δεδομένα, ο εισηγητής έχει το δικαίωμα να μιλήσει όσο ο ίδιος θεωρεί αναγκαίο για να κλείσει το θέμα.

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για όσα έχετε πει αναφορικά με τη διαδικασία που είχε συμφωνηθεί με τους αρχηγούς των κομμάτων.

Ευχαριστώ, επίσης, για το ότι μου παραχωρείτε όσο χρόνο θέλω να χρησιμοποιήσω. Δεν προτίθεμαι να χρησιμοποιήσω περισσότερο χρόνο από όσο χρειάζεται κατά τη γνώμη μου για να απαντήσω στα βασικά που λέχθηκαν από τους θιασώτες της Τελωνειακή Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ.

Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή όλες τις ομιλίες και ιδιαίτερα τις ομιλίες των θιασωτών της Τελωνειακής Ένωσης. Και πρέπει να πω ευθύς εξ αρχής ότι πείστηκα πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τα κίνητρα για την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου ΕΟΚ τόσο της Κυβέρνησης όσο και από των υποστηρικτών αυτής της πολιτικής δεν είναι άλλα από πολιτικά. Το παραδέχθηκαν όλοι όσοι μίλησαν απ' αυτό το Βήμα υπέρ της Τελωνειακή Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ. Και προσπάθησαν να μας πείσουν μάλιστα λέγοντας «ξέρετε, η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ δεν σημαίνει παραβίαση της αδέσμευτης μας εξωτερικής πολιτικής». Αν, όμως, παρακολουθήσει κανείς τις ομιλίες όλων ανεξαιρέτα εκείνων που υποστήριξαν την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ δεν μπορεί παρά να πειστεί ότι είναι, πράγματι, πολιτικοί οι λόγοι. Θέλουμε να μπούμε κάτω από μια ομπρέλλα των μεγάλων μονοπωλίων της Δυτικής Ευρώπης, για να μας προστατεύει ίσως απ' αυτούς τους άρπαγες τους κομμουνιστές! Περίπου αυτό μας είπε ο κ. Χριστοφίδης. Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης είναι γνωστός, γνωστότατος για τα αντικομμουνιστικά του αισθήματα και δεν χρειαζόταν νομίζω να ανέβει σ' αυτό το Βήμα και να βαρέσει τα νταούλια του αντικομμουνισμού. Όχι, κύριε Μανώλη Χριστοφίδη, δεν είναι με τον αντικομμουνισμό που αντιμετωπίζεται ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα, το σοβαρότερο, όπως παραδέχεται και ο Υπουργός των Εξωτερικών της Δημοκρατίας και παραδέχεσθε κι' εσείς, μετά το Κυπριακό πρόβλημα.

Εμείς, με όλη την απαιτούμενη σοβαρότητα, παραθέτοντας στοιχεία αποδείξαμε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ δεν συμφέρει ούτε πολιτικά, ούτε οικονομικά στην Κύπρο. Φαίνεται πως σ' αυτό τον τόπο παρέμειναν μόνο το ΑΚΕΛ—Αριστερά και όσοι υποστηρίζουν να μην

ενωθούμε με την ΕΟΚ, εκείνοι που προστατεύουν τα συμφέροντα των βιομηχάνων αυτού του τόπου και των γεωργοκτηνοτρόφων. Διότι και η βιομηχανία πλαστικών ειδών και η ξυλουργική βιομηχανία διαφώνησε με το Κ.Ε.Β.Ε. για το θέμα της Τελωνειακής Ένωσης. Και πιστεύω ότι όσο προχωρούμε προς την Τελωνειακή Ένωση άλλο τόσο θα ξεπετιούνται βιομηχανίες σ' αυτό τον τόπο οι οποίες θα διαφωνούν ριζικά. Διότι θα οδηγούνται στην οικονομική καταστροφή. Δεν είναι μπαμπούλας αυτά που λέμε. Είναι πραγματικότητα. Δεν μπορούμε όταν θα καταργήσουμε ολότελα τους τελωνειακούς δασμούς να λέμε ότι θα προστατευθεί η Κυπριακή βιομηχανία και η γεωργοκτηνοτροφία. Από πού; Όταν θα ανοίξουμε διάπλατα τις πόρτες μας στα προϊόντα της Δυτικής Ευρώπης, της ΕΟΚ, για να πλημμυρίσουν την κυπριακή αγορά; Ερωτώ οποιοδήποτε από σας, πώς θα μπορέσουμε να συνάψουμε εμπορικές συμφωνίες με αραβικές, αδέσμευτες ή σοσιαλιστικές χώρες; Μας διαβεβαιώνουν λέγοντας «ξέρετε, δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο στο να συναφθούν εμπορικές συμφωνίες μ' αυτές τις χώρες. Δεν το εμποδίζει η ΕΟΚ». Το εμποδίζει το γεγονός ότι θα καταργηθούν οι τελωνειακοί δασμοί και δεν είναι δυνατόν για τις άλλες χώρες με τις οποίες θα συνάψουμε συμφωνία να συναγωνιστούν στην κυπριακή αγορά τα προϊόντα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας που θα πλημμυρίσουν την κυπριακή αγορά. Κατά συνέπεια, ξεχάστε το εμπόριο με τις αραβικές και τις σοσιαλιστικές χώρες κύριοι. Θα δεθούμε χειροπόδαρα στο άρμα της ΕΟΚ. Και όταν μιλούμε για ΕΟΚ να μην φοβάστε να παραδεχθείτε ότι μιλούμε για το άρμα του ΝΑΤΟ βασικά. Διότι η συντριπτική πλειοψηφία των χωρών της ΕΟΚ είναι Μέλη του ΝΑΤΟ. Και απορώ και εξίσταμαι ειλικρινά πώς ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας, ο κ. Λαδάς και οι άλλοι που αμφισβήτησαν την αναθεώρηση της Συμφωνίας της Συνθήκης της Ρώμης δεν γνωρίζουν ότι μ' αυτή τη Συμφωνία, μ' αυτή την αναθεώρηση, ουσιαστικά υιοθετούμε τη στρατιωτική πολιτική των χωρών του ΝΑΤΟ. Τους παραπέμπω σ' αυτή τη Συμφωνία, σ' αυτή την αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης και θα πρέπει να το γνωρίζουν πώς είναι δυνατόν να υπογράφουμε, να διαπραγματευόμαστε με την ΕΟΚ Τελωνειακή Ένωση και να μην γνωρίζουμε τι ακριβώς προνοεί αυτή η αναθεωρημένη Συμφωνία Συνθήκης της Ρώμης. Απορώ, πράγματι, και εξίσταμαι γι' αυτό το λόγο. Πρέπει να το γνωρίζουν κι' αν δεν το γνωρίζουν είναι καιρός να το μάθουν ότι έτσι είναι και όχι αύριο, όταν θα είναι δεμένα τα χέρια μας μέσα στην ΕΟΚ να λέμε «μα αυτό το πράγμα δεν το γνωρίζαμε πριν να προσχωρήσουμε στην Τελωνειακή Ένωση με την ΕΟΚ».

Κύριοι συνάδελφοι. Εδώ πέρα μιλώντας για την πολιτική πτυχή της Τελωνειακής Ένωσης θα πρέπει να πούμε ότι θα επηρεαστεί, και ήδη άρχισε να επηρεάζεται, η αδέσμευτη εξωτερική μας πολιτική.

Μιλούμε για τη Δημοκρατία της Δυτικής Ευρώπης. Μας επισκέφθηκε ο κ. Σιευσόν από μέρους της ΕΟΚ και αυτός ο κύριος, δεν είδε ούτε το Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ ούτε κανένα εκπρόσωπο της Αριστεράς. Είναι τόσο δημοκρατικός που δεν μπορούσε ακόμα να μιλήσει με ένα εκπρόσωπο της Αριστεράς αυτός ο κύριος. Και πιστεύουμε στον κ. Σιευσόν και σε όσα μας πει ο κ. Σιευσόν!

Κύριοι συνάδελφοι, ούτε ο κ. Σιευσόν μπορεί να μας εξασφαλίσει εκείνα τα μέτρα τα οποία εμείς από ευσεβοποιισμό προσπαθούμε να πείσουμε τους εαυτούς μας ότι θα τα εξασφαλίσουμε. Είναι με τα μεγαθήρια των μονοπωλίων της Δυτικής Ευρώπης που θα διαπραγματευθούμε αυτή τη Συμφωνία. Και είναι αυτά τα μεγαθήρια των μονοπωλίων της Δυτικής Ευρώπης που θα αποφασίσουν μελ-

λοντικά την οικονομική πολιτική της Κύπρου και η Κύπρος δεν θα έχει κανένα λόγο. Θα είναι υποχρεωμένη η Κύπρος απλώς να συμβαδίζει με την πολιτική την οποία αποφασίζουν άλλοι για μας!! Κατά συνέπεια, όταν μιλούμε για τις πολιτικές επιπτώσεις, θα πρέπει να έχουμε την ειλικρίνεια να παραδεχθούμε ότι και η αδέσμευτη πολιτική μας θα επηρεαστεί — και άρχισε ήδη να επηρεάζεται. Μάλιστα από τις ομιλίες όλων αυτών που υποστήριξαν την Τελωνειακή Ένωση, εγώ βγάζω το συμπέρασμα ότι ήδη άρχισαν να προσανατολίζονται προς την ΕΟΚ και μόνο την ΕΟΚ και τίποτε άλλο από την ΕΟΚ. Δηλαδή, ουσιαστικά εγκαταλείπουμε το στρατόπεδο των Αδεσμεύτων που είμαστε Ιδρυτικά Μέλη και που ο Μακάριος, προς πίστη του και παρά την εμμονή του τότε Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας Κουτσιούκ που ήταν εναντίον της προσχώρησης της Κύπρου στο στρατόπεδο των Αδεσμεύτων, έβαλε την Κυπριακή Δημοκρατία στο στρατόπεδο των Αδεσμεύτων σαν Ιδρυτικό Μέλος. Εμείς τώρα πάμε ουσιαστικά να υποσκάψουμε τα θεμέλια αυτής της αδέσμευτης εξωτερικής πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας με διάφορες θεωρίες, ότι ο πολιτισμός μας είναι συνδεδεμένος με τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό και εφόσον είναι συνδεδεμένος με τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό, θα πρέπει να υποδουλωθούμε τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά στα μεγάλα μονοπώλια της Δυτικής Ευρώπης! Αυτή είναι η θέση την οποία υποστηρίζουν οι θιασώτες της Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ.

Ο κ. Παύλος Δίγκλης, από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς, αναφέρθηκε σε συγκεκριμένα στοιχεία που αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οικονομικά δεν μας συμφέρει η Τελωνειακή Ένωση. Εμείς δεν είμαστε εναντίον της σύνδεσης με την ΕΟΚ υπό τη μορφή μιας εμπορικής συμφωνίας. Αλλά λεν μερικοί: Πώς είναι δυνατόν να εξασφαλίσουμε αυτά τα οποία θέλουμε με μια εμπορική συμφωνία; Αν για το Μαρόκο, για το Αλγέρι, για την Τυνησία, για την Ιορδανία, για τη Συρία, για την Αίγυπτο, για τον Ισραήλ, για όλες αυτές τις χώρες ήταν δυνατόν να εξασφαλιστούν και μάλιστα καλύτεροι όροι από τους δικούς μας, γιατί όχι και για μας; Μήπως επειδή μας χαϊδεύουν οι της ΕΟΚ ότι είμαστε καλά παιδιά, δεν έχουμε το θάρρος να πούμε σ' αυτούς τους κυρίους «κύριοι είμαστε έτοιμοι να υπογράψουμε μια εμπορική Συμφωνία παρόμοια μ' αυτή που έχουν οι άλλες μεσογειακές χώρες»; Και πιστεύω ακράδαντα πως μια τέτοια Συμφωνία εξυπηρετεί καλύτερα τα συμφέροντά μας. Γιατί; Διότι δεν θα κλείσει τις πόρτες της Κύπρου στο εμπόριο μας με τις άλλες χώρες, τις αδέσμευτες και τις σοσιαλιστικές. Μη νομίσετε ότι το κάμνω διότι δίνω μεγάλη σημασία ή διότι δίνουν μεγάλη σημασία, μάλλον οι Σοσιαλιστικές χώρες αν θα κάμνουν εμπόριο με την Κύπρο. Νομίζω ότι μπορούν να ζήσουν και χωρίς το εμπόριο με την Κύπρο. Είναι εμείς που έχουμε την ανάγκη αυτού του εμπορίου τόσο με τις Αραβικές χώρες όσο και με τις Σοσιαλιστικές χώρες.

Ελέχθη ότι ο κ. Ιακώβου δεν είπε τίποτε το επιλήψιμο αναφορικά με το εμπόριο μας με τις Αραβικές χώρες. Ελέχθη ότι έχουμε καθήκον να στηριζόμεθα σε όσα ο Υπουργός Εξωτερικών λέει. Τι είπε ο κ. Ιακώβου; «Ο βαθμός εξαρτήσεως της εξαγωγικής βιομηχανίας από τις Αραβικές χώρες θα πρέπει να μειωθεί σταδιακά». Θα πρέπει ΝΑ ΜΕΙΩΘΕΙ ΣΤΑΔΙΑΚΑ!! Δηλαδή ενσυνείδητα πάμε να μειώσουμε το εμπόριο μας με τις Αραβικές χώρες. Γιατί; Διότι, όπως είπα και στην ομιλία μου, αισθανόμεθα σαν αρχοντοχωριάτες' τραβούμε το Κκιμέρι έξω από τη ζώστρα μας και νομίζουμε ότι εμείς είμαστε και κανέναν άλλος! Πάμπλουτοι, ξέρετε! Τι ανάγκη έχουμε εμείς αυτούς τους Άραβες; Αυτό είναι επιθυμητό μακροπρόθεσμα λόγω της αστάθειας που επικρατεί στο

γεωγραφικό αυτό χώρο του έντονου ανταγωνισμού από τις χώρες χαμηλού εργατικού κόστους, αλλά και λόγω της αναμενόμενης ίδρυσης σε πολλές Αραβικές χώρες εγχώριων βιομηχανιών καταναλωτικών, κυρίως προϊόντων, εξέλιξη που αναμένεται να περιορίσει τις προοπτικές των κυπριακών εξαγωγών στις χώρες αυτές.

Η αποκέντρωση της εξαγωγικής προσπάθειας επιβάλλεται, επίσης, γιατί η ζήτηση στις χώρες αυτές περιορίζεται σε προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας. Ενώ η αναπτυξιακή μας στρατηγική πρέπει απαραίτητα να στηριχθεί πάνω σε μονάδες προηγμένης τεχνολογίας και εντάσεως κεφαλαίου.

Εμείς πρέπει να περιορίσουμε το εμπόριο μας, διότι αυτές οι χώρες ξέρετε απορροφούν προϊόντα χαμηλής τεχνολογίας και εμείς ξέρετε πάμε να εξασφαλίσουμε προϊόντα υψηλής τεχνολογίας — πότε θα τα εξασφαλίσουμε δεν ξέρω — και όταν θα τα εξασφαλίσουμε τότε θα είμαστε σε θέση να συναγωνιστούμε τα μεγαθήρια της Δυτικής Ευρώπης!

Κύριοι συνάδελφοι, αυτές δεν είναι σοβαρές κουβέντες κατά τη γνώμη μου. Η υψηλή τεχνολογία και οι τεράστιες επενδύσεις που χρειάζονται για να εξασφαλίσουμε αυτή την υψηλή τεχνολογία δεν είναι τόσο εύκολα να τις έχουμε. Εμείς είμαστε μια μικροσκοπική χώρα κοντά στα 320 εκ. — μερικοί ανέβασαν τις χώρες της ΕΟΚ σε 400 εκ., άλλοι σε 350 εκ. ενώ ο ακριβής αριθμός είναι γύρω στα 320 εκ.. Πού είναι τα χρήματα, πού είναι τα εκατομμύρια που θα χρησιμοποιήσουμε για επενδύσεις προκειμένου να εξασφαλίσουμε σύγχρονες εργοστασιακές μονάδες υψηλής τεχνολογίας που θα μας δώσουν τη δυνατότητα να συναγωνιστούμε σε παραγωγικότητα τα μεγαθήρια της Δυτικής Ευρώπης και αρχίζουμε από τώρα, δηλαδή πριν καβαλλικεύσουμε, αρχίζουμε να λέμε «Α! δεν βαριέσε τις αγορές των αραβικών χωρών δεν τις χρειαζόμαστε διότι εμείς πάμε για προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και εμείς είμαστε εκείνοι που θα δείτε τι μπορούμε να κάνουμε μέσα στην ΕΟΚ»;

Κύριοι συνάδελφοι, ελέγχθη ότι δεν μας εμποδίζει τίποτε από το να συνάψουμε εμπορικές συμφωνίες με άλλες χώρες. Η τελωνειακή ένωση δεν μας εμποδίζει· είναι σωστό ότι δεν μας εμποδίζει η τελωνειακή ένωση από του να συνάψουμε εμπορικές συμφωνίες με άλλες χώρες, αλλά ποιες είναι αυτές οι χώρες που θα συνάψουν τέτοιες εμπορικές συμφωνίες με δυσμενέστατους όρους όσον αφορά το εισαγωγικό και το εξαγωγικό εμπόριο; Κατά συνέπεια όταν μιλούμε για οικονομική εξάρτηση και πολιτική εξάρτηση εννοούμε αυτό ακριβώς που λέμε και να μην φοβόμαστε να αντικρύζουμε κατάματα την αλήθεια ότι θα γίνουμε εξάρτημα της Δυτικής Ευρώπης. Στην καλύτερη περίπτωση, όπως είπα και στην εισαγωγική μου ομιλία, θα γίνουμε ένας ξενώνας της Δυτικής Ευρώπης, ένα αναπαυτήριο της Δυτικής Ευρώπης με πολυάριθμες δισκοθήκες και κέντρα αναψυχής. Αλλά δεν μπορούμε να συντηρηθούμε από τον τουρισμό μόνο. Ήδη ο τουρισμός άρχισε να πέφτει. Και εάν στηρίξουμε την οικονομία μας στον τουρισμό από τη Δυτική Ευρώπη πιστεύω ότι το βιοτικό μας επίπεδο θα πέσει κατακόρυφα. Κατά συνέπεια, όταν μιλούμε γι' αυτές τις συμφωνίες που μπορούμε να συνάψουμε με τις άλλες χώρες, πρέπει να ξέρουμε πως η τελωνειακή ένωση θα μας εμποδίζει από του να συνάπτουμε τέτοιες συμφωνίες που να επιτρέπουν σ' αυτές τις χώρες να διεξάγουν επωφελώς εμπόριο με την Κύπρο. Και ασφαλώς θα προσανατολιστούν προς άλλες κατευθύνσεις.

Εμείς, κ. συνάδελφοι, βρισκόμαστε στην Ανατολική λεκάνη της Μεσογείου και οι σχέσεις μας με τις Αραβικές χώρες είναι πολύ στενές· οι σχέσεις μας με τις

Αδέσμευτες χώρες είναι επίσης πολύ στενές. Δεν θα μας κατανοήσουν αυτές οι χώρες όταν θα γίνουμε δέσμοι της ΕΟΚ με την τελωνειακή μας ένωση, όταν θα γίνουμε υποτελείς της ΕΟΚ και ουσιαστικά θα εγκαταλείψουμε την αδέσμευτη εξωτερική μας πολιτική.

Τα συμφέροντα της Κύπρου, τόσο τα πολιτικά όσο και τα οικονομικά, υπαγορεύουν και επιβάλλουν να υπογράψουμε εμπορική συμφωνία με την ΕΟΚ. Ποιος σας είπε ότι εμείς είμαστε εναντίον οποιασδήποτε σύνδεσης με την ΕΟΚ; Αλλά σώνει και καλά πρέπει αυτή η σύνδεση να είναι τελωνειακή ένωση; Ας είναι εμπορική συμφωνία την οποία μπορούμε να ανανεώνουμε και με βάση την εξυπηρέτηση των δικών μας συμφερόντων και όχι να είμαστε δεμένοι σε ένα άρμα.

Κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσα να αναφερθώ σε πληθώρα στοιχείων που καταμαρτυρούν ότι δεν μας συμφέρει η τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ αλλά δεν πρόκειται να ξεοδέψω περισσότερο από το χρόνο σας.

Ο κ. Παναγίδης μας είπε ότι παραγνωρίζουμε τη φαντασία μας· προπαντός παραγνωρίζουμε τη φαντασία μας γιατί είμαστε φαντασμένοι. Παραγνωρίζουμε πράγματι τη φαντασία μας, κ. Παναγίδη, διότι όταν φανταζόμαστε εκείνο τον παράδεισο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, νομίζω ότι αυτό δεν είναι τίποτε άλλο παρά μόνο ευσεβής φαντασία, ευχάριστη φαντασία, αλλά η ευχάριστη φαντασία δεν είναι πραγματικότητα και εμείς πρέπει να στηριζόμαστε σε πραγματικότητες και να θυμούνται τα λόγια μας οι κύριοι που υποστηρίζουν την τελωνειακή ένωση, διότι πολύ γρήγορα θα ξεσηκωθούν σ' αυτόν τον τόπο όλοι οι βιομήχανοι, όλοι οι γεωργοκτηνοτρόφοι, διότι θα δουν ότι τα συμφέροντά τους καταστρατηγούνται και κατά συνέπεια δεν θα ανεχθούν να καταστρατηγηθούν αυτά τα συμφέροντα και να γίνουν υποτελείς του μεγάλου μονοπωλιακού κεφαλαίου της Δυτικής Ευρώπης.

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης μας είπε ότι είναι βεγγαλικά τα όσα λέμε για τα πολυεθνικά μονοπώλια της Δυτικής Ευρώπης. Και πάλιν εδώ ονειροπωλεί ο κ. Χριστοφίδης. «Α! παράδεισος, δεν υπάρχουν μονοπώλια στη Δυτική Ευρώπη, δεν υπάρχουν πολυεθνικά μονοπώλια». Δεν άκουσε ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης γι' αυτούς τους κολοσσούς της Δυτικής Ευρώπης και μας λέει ότι αυτά είναι βεγγαλικά. Εάν αυτό είναι σοβαρότητα, τότε δεν ξέρω τι είναι πραγματικά το αστείο. Κύριε Μανώλη Χριστοφίδη, είπες ότι πιστεύεις στην Ευρώπη των εργαζομένων. Καλύτερα να πιστεύεις στην Κύπρο των εργαζομένων διότι πιστεύοντας στην Κύπρο των εργαζομένων το καθήκον σου είναι να ταχθείς εναντίον της τελωνειακής ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ. Άστους εργαζομένους της Ευρώπης, έχουν τις οργανώσεις τους, έχουν τα Κόμματά τους και τα συμφέροντά τους να εξυπηρετήσουν όπως οι ίδιοι θέλουν καλύτερα. Εμείς είμαστε ένας μικροσκοπικός τόπος, μια μικροσκοπική χώρα, ο πληθυσμός μας είναι μόλις 650,000 και είναι αυτό κυρίως που έχει σημασία για μας, να δούμε πώς θα εξυπηρετήσουμε τα συμφέροντα όχι μόνο των εργαζομένων αλλά και γενικά των βιομηχάνων και γεωργοκτηνοτρόφων της Κύπρου. Διότι αυτά τα συμφέροντα κινδυνεύουν αυτή τη στιγμή να καταστρατηγηθούν και έχουμε καθήκον να τα προστατεύσουμε με όλα τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν πρόκειται να μιλήσω επί μακρόν διότι αναπτύξαμε εν εκτάσει τις απόψεις μας. Ο κάθε ένας ας πάρει τις ευθύνες του. Αλλά θα πρέπει και αυτός ο λαός, αυτός ο δύσμοιρος λαός να κληθεί να αποφασίσει με δημοψήφισμα. Ο κ. Λαδάς μας είπε ότι αρνηθήκαμε να διενεργηθεί δημοψήφισμα για την απομάκρυνση των τουρκικών στρατευμάτων. Δεν χρειάζεται, κ. Λαδά,

δημοψήφισμα, διότι δεν υπάρχει Κύπριος ο οποίος να υποστηρίζει την παραμονή έστω και ενός τούρκου στρατιώτη σ' αυτόν τον τόπο. Και επομένως είναι μόνο επιχειρήματα στους εχθρούς της Κύπρου που προσφέρουμε όταν μιλούμε κατ' αυτόν τον τρόπο. Εμείς υποστηρίζουμε όπως, όταν θα ολοκληρωθεί μια συμφωνία μέσω του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και σε μια διεθνή διάσκεψη την οποία θα πρέπει να προωθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις, εάν πραγματικά θέλουμε να λυθούν και οι δυο πτυχές του Κυπριακού προβλήματος, αυτή η συμφωνία πριν υπογραφεί να τεθεί υπό την έγκριση αυτού του λαού, του κυρίαρχου λαού. Έτσι εννοούμε εμείς το δημοψήφισμα και όχι να ζητούμε από το λαό κατά πόσο δέχεται να παραμείνουν τούρκικα στρατεύματα στην Κύπρο. Διότι είναι ύβρη για τον Κυπριακό λαό να λέμε ότι υπάρχει Κύπριος ο οποίος δέχεται να παραμείνει έστω και ένας τούρκος στρατιώτης σ' αυτό τον τόπο. Αυτά είναι φθηνές δημοσκοπίες και λυπούμαι διότι τις χρησιμοποίησε ένα πρόσωπο όπως είναι ο κ. Λαδάς ο οποίος υπηρέτησε για τόσα χρόνια σαν Πρόεδρος της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, όπως ξέρετε ο Κανονισμός δεν επιτρέπει ομιλίες μετά το κλείσιμο της ομιλίας από τον εισηγητή, εκτός αν υπήρξαν ύβρεις εναντίον προσώπων και ως Πρόεδρος δεν πρόσεξα καμιά ύβρη· δεν υπάρχουν πολιτικά προσωπικά θέματα. Η πείρα αυτής της έδρας είναι ότι τα διάφορα Μέλη με το πρόσχημα της απαντήσεως σε προσωπικά θέματα ασχολούνται με πολιτικά. Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή την ομιλία του κ. Παπαϊωάννου και δεν ανακάλυψα σε καμιά περίπτωση να έχει εξυβρίσει ή να έχει θίξει προσωπικά οποιοδήποτε πρόσωπο.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Να με ακούσετε, κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας διακόψω αν τυχόν αντιληφθώ ότι πρόκειται περί άλλης τοποθετήσεως.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κάποτε ο χαρακτηρισμός κάποιου σαν Κομμουνιστή θεωρείτο λιβελλος. Τηρουμένων των αναλογιών, επικαλούμε ότι ο στομφώδης χαρακτηρισμός μου από τον κ. Παπαϊωάννου του ΑΚΕΛ ως αντικομμουνιστή. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν το θεωρείτε ως ύβρη μπορείτε να απαντήσετε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

. . . δημιουργεί προσωπικό θέμα και επί αυτού είναι που θα απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν θεωρείτε ότι αυτό σας εξυβρίζει μπορείτε να απαντήσετε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου, κ. Πρόεδρε, από το βήμα της Βουλής είπε με στόμφο ότι ο Μανώλης Χριστοφίδης είναι γνωστός, γνωστότατος αντικομμουνιστής. Όχι, κ. Παπαϊωάννου, δεν είμαι γνωστός, γνωστότατος αντικομμουνιστής· είμαι γνωστός, γνωστότατος Συναγερμικός. Η λέξη Συναγερμικός αποδίδει πλήρως την ταυτότητά μου. Η ομιλία μου δεν ήταν αντικομμουνιστική· με την ομιλία μου έκρινα και απέρριψα κομμουνιστικές θέσεις πάνω στο συζητούμενο θέμα. Τούτο είναι

δημοκρατικό μου δικαίωμα. Δεν δέχομαι όμως τον χαρακτηρισμό του αντικομμουνιστή γιατί το «αντι» δίνει την εντύπωση πως ο κομμουνιστής είναι η θέση και εμείς η άρνηση. Και δεν αναγνωρίζω πως οι κομμουνιστές αποτελούν τη θέση. Σέβομαι την ιδεολογία σας και την τοποθέτησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, με αυτό έκλεισε το θέμα για την ΕΟΚ.

Αν αντιλήφθηκα καλά, δεν υπάρχει τώρα συγκεκριμένη εισήγηση.

Υπάρχει μια επιφύλαξη ότι, όταν και εφόσον θα υπάρξουν περαιτέρω διαπραγματεύσεις και βρισκόμαστε στα πρόθυρα συμφωνίας, υπάρχουν πλευρές που έχουν επιφυλάξει το δικαίωμα να ζητήσουν κάποια τοποθέτηση πάνω σε συγκεκριμένα θέματα. Αντιλαμβάνομαι όμως αυτή τη στιγμή ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη εισήγηση και επομένως θεωρώ το θέμα ότι έχει κλείσει.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 10 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (2) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (3) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (4) Ο περί Κυνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (5) Ο περί Καταργήσεως του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966 Νόμος του 1986.
- (6) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- (7) Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (8) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (9) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986.
- (10) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου) (9.1.86).
- (2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα μεγάλα αποθέματα αμπελοουργικών προϊόντων που

υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οιοβοιομηχανιών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη)
(30.1.86).

Εν τω μεταξύ υπάρχει παράκληση εκ μέρους του κ. Μαθηκολώνη να εγγραφεί το θέμα «Η ανάγκη αναθεώρησης των αποδοχών των Κοινοταρχών αφού οι σημερινές αποδοχές τους είναι εξωπραγματικά χαμηλές σε πλείστες περιπτώσεις». Το θέμα δεν προκύπτει από υποβληθείσα ερώτηση, γι' αυτό χρειάζεται τη συγκατάθεση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση για να εγγραφεί αυτό το θέμα και να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 8.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μανδριώτης Στέλιος
Ανδρέου Αντώνης	Μαρκίδης Αλέκος
Γεωργιάδης Δήμος	Μάτσης Ιωάννης
Δημητριάδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Θαλής
Δημητρίου Οδυσσέας	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δίγκλης Παύλος	Μουσιούττας Νίκος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Ομήρου Γιαννάκης
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παρισινός Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σολωμής Χρίστος
Κατσελλή Ρήνα	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Γλαύκος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κληρίδης Φοίβος	Φλουρέντζου Νίκος
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρυσοστόμου Άριστος
Μακρίδης Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Γεωργικών Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου Αρ. 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως περί Αναγνωρίσεως και Εκτελέσεως Αποφάσεων Αφορωσών εις Κηδεμονίαν Ανηλίκων και εις Αποκατάστασιν Κηδεμονίας Ανηλίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Απόσυρση των Κανονισμών α) «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών Θεσμοί του 1986» και β) «Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».
- (5) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (6) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Τα οξύτατα προβλήματα που δημιουργεί για την οικονομία μας η ύπαρξη μεγάλων αδιάθετων αποθεμάτων αμπελοργικών προϊόντων — Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Επαρχιακά Δικαστήρια ένεκα της έλλειψης στενογράφων — Το αίτημα για δημιουργία Κυπριακού Προξενείου στη Θεσσαλονίκη — Το θέμα της υλοποίησης των προνοιών της επικυρωθείσας από την Κυπριακή Βουλή Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών 34/180 για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας — Το θέμα του από χρόνια εξαγγελθέντος Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών).
- (7) Αγορεύσεις Βουλευτών και περάτωση της συζήτησης πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς «Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα» (Γ. Λαδάς, Τ. Χατζηδημητρίου, Λ. Ιεροδιακόνου, Χ. Μιχαηλίδης, Κ. Παναγίδης, Γ. Ομήρου, Π. Δίγκλης, Μ. Χριστοφίδης, Γ. Χαραλαμπίδης, Λ. Ζαχαριάδης, Π. Στυλιανού, Ε. Παπαϊωάννου).
- (8) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος «Η ανάγκη αναθεώρησης των αποδοχών των Κοινοταρχών αφού οι σημερινές αποδοχές τους είναι εξωπραγματικά χαμηλές σε πλείστες περιπτώσεις».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Α. Μαθηκολώνη).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 10ης Απριλίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των σημερινών εργασιών της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α', που είναι έτοιμο προς συζήτηση, είναι «Ο περί Κυνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΝΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η αναθεώρηση των ετήσιων δικαιωμάτων για κατοχή σκύλλων με βάση την ταξινόμηση των σκύλλων κατά γένος ενώ ταυτόχρονα γίνεται πρόνοια για την πλήρη απαλλαγή από οποιαδήποτε επιβάρυνση των τυφλών που διατηρούν σκύλλους-οδηγούς καθώς και των ποιμένων που χρησιμοποιούν τους σκύλλους για σκοπούς φύλαξης του ποιμνίου τους.

Ειδικότερα με το προτεινόμενο νομοσχέδιο τα δικαιώματα αδειών αυξάνονται από £3.00 σε £6.00 για τους αρσενικούς σκύλλους καθώς και για τους θηλυκούς στερημένους σκύλλους και από £10.00 σε £12.00 για τους θηλυκούς σκύλλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επικροτώντας τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, οι οποίες στην ουσία υλοποιούν προηγούμενες εισηγήσεις της Επιτροπής σε σχέση με τις προτεινόμενες απαλλαγές στα δικαιώματα αδειών για ορισμένες κατηγορίες σκύλλων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάσταση του Δευτέρου Πίνακος του βασικού νόμου. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εναρξίς ισχύος. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

«Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» έχουν αποσυρθεί.

Το επόμενο θέμα είναι «οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ
ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΑ ΔΙΚΑΙΩ-
ΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Αδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Αλέκος Μαρκίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Χρίστος Κουρτελλάρης
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 13 και 30 Μαρτίου και 4 Απριλίου 1986. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος η Επιτροπή είχε την ευκαιρία ν' ανταλλάξει απόψεις τόσο με εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου όσο και με εκπροσώπους του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και της Ναυτιλιακής Εταιρείας Σολομωνίδη.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τη νομοθεσία περί Αρχής Λιμένων Κύπρου, είναι η τροποποίηση των βασικών περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμών έτσι που το ευεργέτημα της καταβολής μειωμένων λιμενικών δικαιωμάτων, που απολαμβάνουν ορισμένα επιβατικά πλοία, να περιοριστεί σε εκείνα μόνο τα πλοία που ανήκουν σε παραδοσιακές ναυτιλιακές γραμμές που εξυπηρετούν την Κύπρο πάνω σε μόνιμη ετήσια βάση, περιλαμβανομένων και των χειμερινών γραμμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, θεωρώντας τους πιο πάνω Κανονισμούς ως ένα μέτρο προστασίας της κυπριακής ναυτιλίας, αποδέχεται τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Με την ευκαιρία της συζήτησης των πιο πάνω Κανονισμών η Επιτροπή αντάλλαξε απόψεις για το γενικότερο θέμα της Κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας, θέμα το οποίο και αποφάσισε να εγγράψει στο Σώμα για περαιτέρω συζήτηση και προβληματισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑ-
ΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ
ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό
Θαλής Μιχαηλίδης
Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 2 και 9 Απριλίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι ανέλυσαν τις αρχές και τα κριτήρια με βάση τα οποία καθορίστηκαν οι λιανικές τιμές πώλησεως των πετρελαιοειδών που εκτίθενται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς καθώς επίσης εκπρόσωποι των διαφόρων επαγγελματικών, συνδικαλιστικών και άλλων οργανώσεων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους σε σχέση με το όλο θέμα.

Σύμφωνα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, προτείνεται η αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πώλησεως πετρελαιοειδών ενόψει της επελθούσας πτώσης στις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου σε συνδυασμό με την κάμψη στη συναλλαγματική ισοτιμία του δολλαρίου έναντι της Κυπριακής λίρας.

Οι Κανονισμοί αυτοί, όπως είναι γνωστό, αποτελούν ουσιαστικά το αποτέλεσμα της ψήφισης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πώλησεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 23 του 1986) σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου ανατέθηκε στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας η υποχρέωση να προβεί στην αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα. Οι Κανονισμοί αυτοί, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, έχουν τεθεί σε ισχύ από την ημερομηνία της κατάθεσής τους στη Βουλή, δηλαδή την 27 Μαρτίου 1986, και επαφίεται στη Βουλή, σε περίπτωση τροποποίησής τους, να καθορίσει άλλη ημερομηνία έναρξης της ισχύος των τροποποιήσεων αυτών.

Αναλύοντας η επιτροπή τα διάφορα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις διάφορες απόψεις και εισηγήσεις που διατυπώθηκαν από τους εκπροσώπους των οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της, τα Μέλη της Επιτροπής έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ορισμένα προϊόντα πετρελαιοειδών επιχορηγούνται υπέρμετρα και ιδιαίτερα σε βάρος άλλων προϊόντων ευρείας κατανάλωσης από τα χαμηλά και μεσαία στρώματα του λαού.

Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με το ύψος της επιχορήγησης των καυσίμων των Κυπριακών Αερογραμμών λαμβανομένων υπόψη της

τιμής διάθεσης των καυσίμων αυτών διεθνώς και της προτεινόμενης διάρθρωσης της λιανικής τιμής του φωτιστικού και ακάθαρτου πετρελαίου τα οποία κοστολογούνται μεν με ψηλότερα έξοδα εμπορίας αλλά στην ουσία δεν διαφέρουν από το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται από τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Πρόσθετα η Επιτροπή θεωρεί ότι η λιανική τιμή που προτείνεται για το ελαφρύ μαζούτ παρουσιάζεται εκ δευτέρου επιχορηγημένη όταν ληφθεί υπόψη ότι από απόψεως σύνθεσής του το 90% είναι βαρύ μαζούτ το οποίο λόγω της χρησιμοποίησής του από την Αρχή Ηλεκτρισμού ετύγχανε και τώρα τυγχάνει ιδιαίτερα αυξημένης επιχορήγησης. Αναφορικά με το υγραέριο η Επιτροπή ομόφωνα διαπιστώνει ότι η προτεινόμενη λιανική τιμή του δεν αντικατοπτρίζει τη σπουδαιότητα που το προϊόν αυτό ενέχει για τη μάζα των Κυπρίων καταναλωτών ενώ, ανορθόδοξα, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, λήφθηκαν υπόψη για τον τελικό καθορισμό της τιμής του προϊόντος αυτού άλλοι παράγοντες που είναι πρόωρο να συυπολογιστούν στην εξέλιξη τιμής και κατανάλωσης του προϊόντος αυτού.

Με γνώμονα τις διαπιστώσεις αυτές και με στόχο τη μετακύληση του οφέλους από τις μειώσεις των τιμών των πετρελαιοειδών σε ευαίσθητους τομείς της οικονομίας που πραγματικά χρειάζονται ενίσχυση, η Επιτροπή προτείνει στη Βουλή νέα αναδιάρθρωση των τιμών πετρελαιοειδών, ως διαλαμβάνεται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα με έναρξη ισχύος τους την ημερομηνία έγκρισής τους από τη Βουλή, δηλαδή από σήμερα. Με αυτές τις προϋποθέσεις και την εισήγηση έγινε και η ανάλογη νομοτεχνική επεξεργασία των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Ανεξάρτητα από την προτεινόμενη διαφοροποίηση στην τιμή των καυσίμων των Κυπριακών Αερογραμμών, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι επιχορήγηση ύψους £3.2 εκ. περίπου που εξακολουθεί να παρέχεται σ' αυτές προσφέρει όλες τις δυνατότητες για χαμηλότερα ναύλα και άλλες υπηρεσίες, ιδιαίτερα για την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, πράγμα που η Επιτροπή αναμένει και θα συνεκτιμήσει κατά την αναπροσαρμογή των τιμών που θα ακολουθήσει στο τέλος του επόμενου εξαμήνου.

Η Επιτροπή κάλεσε ήδη και αναμένει από τους αρμοδίους να προχωρήσουν χωρίς χρονοτριβή στην αναθεώρηση της λιανικής τιμής εκείνων των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που τώρα ευεργετούνται από τις μειώσεις της τιμής των πετρελαιοειδών ώστε το προκύπτον όφελος να κατανεμηθεί προς όφελος όλων των τομέων της οικονομίας όπως είναι και ο βασικός στόχος του υλοποιούμενου τώρα νομοθετήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ.Ιεροδιακόνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πρέπει να διαβαστεί φαίνεται και το Παράρτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Προτεινόμενη Αναδιάρθρωση Τιμών Πετρελαιοειδών

Προϊόν	Υπολογιζόμενη κατανάλωση 1986		Ισχύουσα Τιμή	Προτεινόμενη Τιμή Λιανική (Κυβ. Κανον.)	Προτεινόμενη λιανική τιμή από Επιτροπή Οικονομικών
	Τόνοι	εκ. γαλ.			
1. Υγραέριο	44,000	—	£158/τ	£150/τ	£120/τ
2. Βενζίνη Έξτρα	120,000	35.64	£1.50/γ	£1.22/γ	£1.20/γ
3. Βενζίνη Συνήθης	9,000	2.70	£1.40/γ	£1.12/γ	£1.10/γ
4. Φωτ. Πετρέλαιο	7,500	2.09	£0.60/γ	£0.45/γ	£0.42/γ
5. Πετρέλαιο Κυπρ. Αερογραμμών (Κ. Διυλιστηρίου)	37,600	10.49	£0.60/γ	£0.20/γ	£0.30/γ
6. Ακάθαρτο Πετρέλαιο	215,000	56.33	£0.65/γ	£0.45/γ	£0.42/γ
7. Ελαφρύ Μαζούτ	65,000	15.41	£0.35/γ	£0.15/γ	£0.20/γ
8. Βαρύ Μαζούτ	107,000	—	£72/τ	£25/τ	£25/τ
9. Ασφαλτος					
(i) 60/70	1,500	—	£97/τ	£50/τ	£50/τ
(ii) 80/100	15,500	—	£96/τ	£49/τ	£49/τ
(iii) S/125	8,000	—	£109/τ	£57/τ	£57/τ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι.

Δεν προτίθεται να ασχοληθώ με τα θέματα τα οποία καλύπτονται από την Έκθεση, δηλαδή τις τελικές και οριστικές τιμές των πετρελαιοειδών, όπως τις έχει διαμορφώσει η Επιτροπή Οικονομικών. Η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω σ' αυτά τα θέματα καλύπτεται πλήρως από την Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών.

Πρόθεσή μου είναι να αναφερθώ στην ποιότητα της ενημέρωσης που είχαμε πάνω σ' αυτό το θέμα από την Εκτελεστική Εξουσία και επίσης να ασχοληθώ με δυο προεκτάσεις του θέματος της τιμής των πετρελαιοειδών που προκύπτουν από την πολιτική της Κυβέρνησης και ειδικότερα από την πολιτική του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Όταν πρωτοήλθε η Εκτελεστική Εξουσία για να υποστηρίξει το πρώτο φορολογικό νομοσχέδιο της ισχυρίστηκε στην Επιτροπή Οικονομικών ότι η όλη εξοικονόμηση από τα πετρελαιοειδή για το 1986 θα ήταν μόνο του ύψους των £6 εκ. Μερικές μέρες αργότερα, όταν ήλθε να υποστηρίξει το δεύτερο φορολογικό νομοσχέδιο που είχε καταθέσει, οι αρμόδιοι του Υπουργείου μιλούσαν για £20 εκατ. Τώρα μ' αυτούς τους Κανονισμούς, τώρα δηλαδή που η Βουλή νομοθετεί και υποχρεώθηκαν να επεξεργαστούν στην πράξη τις τιμές των πετρελαιοειδών με βάση τα νέα κόστη, το ποσό της εξοικονόμησης ξεπέρασε τα £44 εκ.! Αυτή είναι η μια πτυχή της ενημέρωσης που είχαμε.

Μια δεύτερη πτυχή ενημέρωσης ήταν όταν οι αρμόδιοι του Υπουργείου, μας είπαν ότι το πετρέλαιο των Αεροπορικών Εταιρειών προσφέρεται σε τιμές ΣΙΦ στην Κύπρο, εισαγόμενο δηλαδή προς 35 σεντ το γαλόνι. Σε παρατήρησή μας γιατί αυτή η διαφορά, γιατί το εισαγόμενο να κοστίζει 35 σεντ το γαλόνι και στην

κυπριακή αγορά να πουλάμε το φωτιστικό πετρέλαιο, το οποίο είναι ακριβώς το ίδιο προϊόν, προς 45 σεντ, οι αρμόδιοι του Υπουργείου ισχυρίστηκαν ότι αυτό οφείλεται στο ότι η κατανάλωση στην Κύπρο του φωτιστικού πετρελαίου έχει επιπρόσθετα έξοδα εμπορίας. Όταν τους ζητήσαμε ανάλυση αυτών των εξόδων, ορίστε τι λένε για το τι εννοούν με τον όρο «έξοδα εμπορίας» για να καλύψουν τα 10 σεντ διαφορά. Λέει στην επιστολή του το Υπουργείο:

«Τα έξοδα εμπορίας διαλαμβάνουν τα πιο κάτω έξοδα: Μισθοί και ημερομίσθια».

Κύριοι Συνάδελφοι,

Οι Εταιρείες του εξωτερικού ή τα Διυλιστήρια του εξωτερικού δεν έχουν μισθούς και ημερομίσθια. Μισθοί και ημερομίσθια πληρώνονται μόνον στην Κύπρο.

Σαν δεύτερο επιπρόσθετο έξοδο καταγράφουν τα ελεγκτικά και άλλα δικαιώματα, τους επαγγελματικούς φόρους και ασφάλειες. Ούτε αυτά τα έξοδα υπάρχουν σε Εταιρείες του εξωτερικού. Ουδείς στο εξωτερικό πληρώνει ελεγκτές, ουδείς στο εξωτερικό έχει επαγγελματικούς φόρους και ουδείς στο εξωτερικό πληρώνει ασφάλιστρα.

«Τραπεζικά έξοδα» είναι το τρίτο έξοδο που καταγράφεται. Τα Διυλιστήρια του εξωτερικού και οι Εταιρείες πετρελαιοειδών δεν χρησιμοποιούν τράπεζες. Δεν πληρώνουν τραπεζικά έξοδα.

«Αποσβέσεις», παρακαλώ. Ούτε αποσβέσεις έχουν οι Εταιρείες του εξωτερικού. Αυτό είναι φαινόμενο κυπριακό. Πρωτοτυπούμε στις αποσβέσεις.

Σαν άλλα άξοδα τα οποία αποκαλούν «διάφορα» περιγράφουν τα εξής.

«Διαφημίσεις, ταχυδρομικά, τηλετυπικά, τηλεφωνικά έξοδα, φωτισμός, καθαριότητας, οδοιπορικά έξοδα υπαλλήλων, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών —και αυτό μόνο στην Κύπρο υπάρχει— γραφική ύλη και άλλα». Και βέβαια μέσα σ' αυτά τα οποία απαριθμούν, βάζουν και δυο, που σωστά τα βάζουν, τα οποία είναι «ενοίκια και επιδιορθώσεις πρατηρίων και μεταφορικά για σταθμούς». Μεταφορά, δηλαδή, του πετρελαίου στα πρατήρια βενζίνης. Αυτά τα δυο, επαναλαμβάνω, σωστά τα περιλαμβάνουν μέσα στα επιπρόσθετα έξοδα. Όμως, με τον τρόπο που παραθέτουν τα άλλα έξοδα ειλικρινά μέχρι τώρα νόμιζα ότι μερικές φορές μας έπαιρναν μόνο για αφελείς! Τώρα άρχισα να πιστεύω ότι μας παίρνουν για ασκήσιμους!

Από τα πιο πάνω έξοδα που αναφέρουν οι σοφιστές του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας επαναλαμβάνω ότι μόνο τα δυο μπορούν να περιληφθούν σαν επιπρόσθετα έξοδα τα οποία δεν περιλαμβάνονται μέσα στην εισαγωγή του φωτιστικού πετρελαίου για τις Αεροπορικές Εταιρείες. Και αυτά είναι η προμήθεια των πρατηριούχων και οι αποσκευές και επιδιορθώσεις και τα ενοίκια των πρατηρίων. Αυτά τα υπολόγισα και ανέρχονται η μεν προμήθεια των πρατηριούχων σε 1,80 σεντ τα δε ενοίκια για επιδιορθώσεις και συντηρήσεις των πρατηρίων σε 0,87 σεντ. Δηλαδή και αυτά να αφαιρέσουμε από την τιμή των 45 σεντ που εισηγείτο να πωλείται το πετρέλαιο η Κυβερνητική πλευρά, παραμένει μια διαφορά 7,33 εκατοστά του σεντ ή 21% διαφορά στην τιμή πώλησews στην κυπριακή αγορά του ίδιου προϊόντος, το οποίο το Υπουργείο Εμπορίου τουλάχιστον ισχυριζόταν ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών ότι μπορεί να εισαχθεί σε τιμή ΣΙΦ. Αυτή η διαφορά μεταφράζεται σε κάτι παραπάνω από £5 εκ. το χρόνο. Αν δε η διαφορά αυτή επεκταθεί σε όλα τα πετρελαιοειδή γενικά, τότε το ποσό των £5 εκ. σχεδόν διπλασιάζεται.

Έρχομαι, τώρα, κύριοι συνάδελφοι, σε μια άλλη προέκταση του θέματος που προκύπτει, όπως είπα και στην αρχή, από την πολιτική του Υπουργείου Εμπορίου. Όπως είναι γνωστό, μετά από κατάθεση προτάσεως Νόμου στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, το Σώμα νομοθέτησε ώστε η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου να επιχορηγείται με ειδική επιχορήγηση για να μειωθεί η τιμή του ρεύματος ακόμα περισσότερο από ό,τι το επέτρεπε, απλώς και μόνο, η μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών. Ο σκοπός, ο καθαρός σκοπός, εκείνης της νομοθεσίας, ήταν το όφελος, η μείωση, δηλαδή, της τιμής, να μεταβιβαστεί ομοιόμορφα και ίσα σε όλους γενικά τους καταναλωτές. Με τη νομοθεσία εκείνη με ποσό γύρω στα £6 εκ. θα επιχορηγείται επιπρόσθετα η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για να επιφέρει, επαναλαμβάνω, επιπρόσθετη μείωση πάνω στην τιμή του ρεύματος ομοιόμορφα και σε όλους τους καταναλωτές.

Το ερώτημα που τίθεται εδώ είναι: Θα συμβεί αυτό για το οποίο νομοθέτησε η Βουλή; Θα μεταβιβαστεί, δηλαδή, πράγματι, αυτή η επιπρόσθετη επιχορήγηση σε όλους τους καταναλωτές της Αρχής Ηλεκτρισμού ίσα και ομοιόμορφα; Η απάντηση είναι ΟΧΙ. Πράγματι, στην Επιτροπή Οικονομικών ρώτησα τους αρμοδίους του Υπουργείου αν η μείωση στην τιμή του ρεύματος και η επιπρόσθετη επιχορήγηση θα μεταβιβαστεί ίσα και ομοιόμορφα σε όλους τους καταναλωτές. Η απάντηση των αρμοδίων ήταν ένα αβίαστο ΝΑΙ. Ακολούθως ρώτησα αν έχουν διαπραγματευθεί με Εταιρεία ή Εταιρείες ειδικές κλίμακες και ειδικές τιμές για την παροχή ρεύματος. Η απάντηση ήταν αντίστροφη, ένα αβίαστο ΟΧΙ. Τότε υποχρεώθηκα να τους ζητήσω να μας στείλουν τη νέα διαμόρφωση του κώδικα 62, που αφορά το βιομηχανικό ρεύμα. Μας έστειλαν το περιεχόμενο του κώδικα 62 και ιδού τι διαλαμβάνει η νέα φόρμουλα του κώδικα 62. Αναφέρομαι ειδικά στις περιπτώσεις μέγιστης ζήτησης. Μέχρι πρόσφατα για τους καταναλωτές αυτούς, ο κώδικας είχε βασικά δυο κλίμακες. Η μια κλίμακα έλεγε ότι τις πρώτες 200 μονάδες κατά κιλοβολταμπέρ μέγιστης ζήτησης το μήνα, η τιμή θα είναι £5,59 σεντ κατά μονάδα. Και η δεύτερη κλίμακα έλεγε ότι για κάθε επιπρόσθετη μονάδα πέραν των 200 μονάδων η τιμή θα είναι £5,04 σεντ. Τώρα ο κώδικας 62 έχει διαμορφωθεί έτσι που να έχει 4 κλίμακες αντί δυο. Η πρώτη λέει ότι τις πρώτες 200 μονάδες κατά κιλοβολταμπέρ η τιμή θα είναι £3,59 σεντ κατά μονάδα. Δηλαδή μια μείωση του ύψους του 36%. Η δεύτερη κλίμακα, που αντιστοιχεί προς τη δεύτερη προηγούμενη κλίμακα, λέει ότι για κάθε επιπρόσθετη μονάδα η τιμή θα είναι £3,04 σεντ. Δηλαδή μείωση 40% σε σύγκριση με την προηγούμενη αντίστοιχη κατηγορία.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πιστεύω ότι η μείωση σ' αυτές τις δυο κατηγορίες είναι μέσα στα πλαίσια που θα μειωθούν και όλων των άλλων καταναλωτών οι τιμές. Θέλω ως εδώ να είμαι καλόπιστος, παρόλο που γνωρίζω ότι το να είναι ένας καλόπιστος, με τις ενέργειες αυτής της Κυβέρνησης, ίσως να ισοδυναμεί με αφέλεια. Όμως, γι' αυτές τις δυο κατηγορίες, τουλάχιστον επί του παρόντος, δεν προτίθεται να εγείρω θέμα. Θα παραμείνω καλόπιστος ή αφελής.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, όπως είπα πιο πάνω, ο νέος κώδικας 62 προβλέπει δυο νέες κλίμακες. Η μια νέα κλίμακα προβλέπει όπως πέραν από την κατανάλωση των 300 μονάδων, δηλαδή πέραν από την κατανάλωση της πρώτης και δεύτερης κλίμακας κατά κιλοβολταμπέρ, η τιμή κατά μονάδα πέφτει στη £1,80 σεντ. Αυτό ισοδυναμεί με μια επιπρόσθετη μείωση κατά 64% από τη δεύτερη και πιο φθηνή κλίμακα που ίσχυε μέχρι πρόσφατα. Και κατά 41% μείωση από τη δεύτερη νέα κλίμακα που θα έπρεπε να ήταν η πιο φθηνή αν ίσχυε το

προηγούμενο σύστημα. Αν ίσχυαν οι δυο προηγούμενες φόρμουλες, θα ήταν η πιο φθηνή η δεύτερη κλίμακα και αυτή η τρίτη κλίμακα είναι κατά 41% πιο φθηνή από τη δεύτερη.

Επιπρόσθετα ο κώδικας 62 ιδρύει και δεύτερη καινούργια κλίμακα —την 4η δηλαδή στη σειρά— το ούτω καλούμενο νυκτερινό τιμολόγιο, το οποίο ισχύει από τις 11 το βράδυ μέχρι τις 7 το πρωί. Κατά τη διάρκεια αυτών των ωρών η κάθε μονάδα θα χρεώνεται μόνο £1,40 σεντ. Ως εδώ, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πιθανόν να νομίζετε ότι αυτή η ειδική μεταχείριση αφορά τη βιομηχανία γενικά ή έστω ένα μεγάλο αριθμό βιομηχανικών μονάδων. Όχι, αφορά μόνο, κύριοι, τρεις βιομηχανίες! Και επειδή είναι μόνο 3, και επειδή η πολιτική του Υπουργείου είναι τόσο υποκειμενική, και επειδή οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης έρχονται και μιλούν εδώ με μισόλογα ή με ανακρίβειες και παραπλανούν τη Βουλή, υποχρεώνομαι να είμαι πιο συγκεκριμένος. Αυτή η ευνοιοκρατική μεταχείριση αφορά τις δυο τσιμεντοποιίες και το μέταλλείο Αμιάντου. Ουδεμία άλλη εταιρεία δεν κάμνει τέτοια κατανάλωση που να ωφεληθεί απ' αυτό το νέο κώδικα.

Προκαλώ την κυβερνητική πλευρά να με διαψεύσει αν υπάρχει έστω 4η βιομηχανία που ωφελείται απ' αυτό τον κώδικα. Και επειδή στην Επιτροπή Οικονομικών όταν τους ρώτησα αν διαπραγματεύθηκαν ειδικές κλίμακες με Εταιρεία ή με Εταιρείες, μου απάντησαν «όχι», δηλώνω από αυτό το Βήμα ότι διαπραγματεύθηκαν τις κλίμακες και τις συμφώνησαν τουλάχιστον με δυο από τις τρεις αυτές Εταιρείες.

Όμως, κ. Πρόεδρε, θα 'θελα να αναφερθώ και στο τι σημαίνει σε χρήματα αυτή η ευνοιοκρατική μεταχείριση τριών μόνο βιομηχανιών. Από υπολογισμούς που έκανα και που δεν ισχυρίζομαι ότι είναι απόλυτα ακριβείς, όμως είναι ενδεικτικοί και πολύ κοντά στην πραγματικότητα, αυτές οι βιομηχανίες έχουν στην ολική κατανάλωση ρεύματος εξοικονόμηση 25%. Αυτό τι σημαίνει τώρα σε χρήματα; Αυτές οι τρεις βιομηχανίες καταναλώνουν £6 εκατομμύρια ρεύμα το χρόνο. 25% πάνω στα £6 εκ. σημαίνει £1,5 εκ. ευνοιοκρατική παροχή σε 3 μόνο βιομηχανίες. Και σημαίνει και κάτι επιπρόσθετο. Το 1/4 από τη φορολογία που πέρασε η Βουλή πάνω στα πετρελαιοειδή για να επιχορηγείται η Αρχή Ηλεκτρισμού πηγαίνει σε τρεις μόνο βιομηχανίες.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, το όλο θέμα δεν σταματά ως εδώ. Οι τσιμεντοποιίες στα τελευταία χρόνια αδυνατούν να πραγματοποιήσουν οποιεσδήποτε εξαγωγές ένεκα του διεθνούς ανταγωνισμού και περιορίζονται στην ντόπια αγορά.

Τελευταία η μια από τις δυο τσιμεντοποιίες, αυτή του Βασιλικού, άρχισε να κάμνει εξαγωγές. Εδώ υπογραμμίζω. Η άδεια εξαγωγής περνά από το Υπουργείο Εμπορίου που είναι το ίδιο Υπουργείο που διαπραγματεύθηκε τη χαριστική επιχορήγηση ρεύματος και το ίδιο Υπουργείο που καθορίζει τις τιμές στην ντόπια αγορά. Ρώτησα και γι' αυτό το θέμα τους αρμοδίους του Υπουργείου στην Επιτροπή Οικονομικών. Ρώτησα σε ποιες τιμές γίνονται οι εξαγωγές τσιμέντου. Μου απάντησαν ότι δεν θυμούνται. Ήταν λεπτομέρεια, ήταν ρουτίνα γι' αυτούς! Ήταν τόσο φυσιολογική η τιμή που δεν έπρεπε να θυμούνται! Έτσι ζήτησα να μας το στείλουν γραπτώς. Και μας το έστειλαν. Και ευτυχώς. Διότι όταν στέλλουν γραπτώς στοιχεία σίγουρα είναι πιο δύσκολο να τα αλλοιώνουν.

Στην επιστολή του το Υπουργείο μας λέει το εξής:

Οι τιμές που έχουν εξασφαλίσει οι τσιμεντοβιομηχανίες για το 1986 κυμαίνονται από 27 δολάρια F.O.B. για μικρές ποσότητες και ανέρχονται σε 20

δολλάρια και μισό F.O.B. για μεγάλες ποσότητες. Βασικά είναι το δεύτερο που ενδιαφέρει. Το πρώτο δεν υπάρχει ουσιαστικά.

Μάλιστα, κύριοι! Το Υπουργείο Εμπορίου εγκρίνει άδειες εξαγωγής τσιμέντου προς 20,5 δολλάρια F.O.B. που αν αφαιρεθούν από την τιμή αυτή τα έξοδα F.O.B. είναι καθαρά 19 δολλάρια έξω από το εργοστάσιο.

Το ίδιο Υπουργείο που ελέγχει τις τιμές αυτού του προϊόντος εγχώρα, καθόρισε την τιμή του τσιμέντου χύμα — διότι είναι για χύμα τσιμέντο που μιλούμε — όχι σε 19 δολλάρια που γίνεται η εξαγωγή, όχι σε 25 δολλάρια, όχι σε 30 δολλάρια, όχι σε 38 — έστω διπλάσια τιμή — αλλά σε 45,5 δολλάρια! Ο Κύπριος το αγοράζει £24 τον τόνο, που είναι 45,5 δολλάρια. Και η διαφορά αυτή τιμής ήταν λεπτομέρεια για τους κυρίους του Υπουργείου. Δεν την θυμόντουσαν. . . .

Ας δούμε τώρα σε ποια συμπεράσματα μας οδηγούν αυτοί οι φοβεροί αριθμοί. Το πρώτο συμπέρασμα που βγαίνει, αν με την τιμή εξαγωγής, δηλαδή τα 19 δολλάρια, αυτή η τσιμεντοβιομηχανία βγάζει έστω τα έξοδά της — όχι κέρδος — τα έξοδά της, είναι ότι το Υπουργείο σκανδαλωδώς επιτρέπει να πραγματοποιούν κέρδη από τον Κύπριο καταναλωτή του ύφους των 140%. Και τη λέξη «σκανδαλωδώς» την υπογραμμίζω. Γιατί είναι οι ίδιοι άνθρωποι που υπογράφουν την εξαγωγή και που καθορίζουν και την ντόπια τιμή του ίδιου προϊόντος.

Το δεύτερο συμπέρασμα είναι ότι, αν η τιμή πώλησως στην ντόπια αγορά τους επιτρέπει ένα λογικό κέρδος 10-20%, τότε αυτό τι σημαίνει; 'Ότι το Υπουργείο εν γνώσει του και συνειδητά υπογράφει άδειες εξαγωγής που η τιμή της εξαγωγής δεν καλύπτει ούτε το 50% του κόστους παραγωγής. Κι ενώ γνωρίζει ότι οι εξαγωγές αυτές είναι καταστροφικές για την εθνική οικονομία, έρχεται με τις ειδικές τιμές ρεύματος που διαπραγματεύθηκε μαζί τους, να επιχορηγεί σκανδαλωδώς με ενέργεια, η οποία ενέργεια είναι 100% εισαγόμενη στην Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε. Κάποτε μιλώντας απ' αυτό το Βήμα πάνω σ' ένα άλλο σκάνδαλο, διερωτήθηκα αν αυτά τα πράγματα μπορεί να συμβούν σε καμιά απομακρυσμένη βουनिया χώρα της Κεντρικής Αφρικής ή σε κανένα ανατολίτικο Σεϊχάτο. Σήμερα τα αποσύρω όλα αυτά γιατί αυτά τα πράγματα που συμβαίνουν με το Υπουργείο Εμπορίου όσον αφορά την επιχορήγηση ρεύματος στις τσιμεντοποιείες και στον Αμίαντο, όσον αφορά την τιμή της ντόπιας κατανάλωσης του τσιμέντου και την τιμή εξαγωγής του τσιμέντου που βρίσκεται πάνω στην άδεια εξαγωγής, αυτά τα πράγματα, επαναλαμβάνω, δεν μπορούν να συμβούν σε καμιά χώρα. 'Όχι μόνο τώρα αλλ' ούτε και στο παρελθόν. Αυτά τα πράγματα μπορεί να συμβούν σήμερα στην Κύπρο και μόνο μ' αυτή την Κυβέρνηση!

'Όμως, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η Τσιμεντοποιεία Βασιλικού είναι μια δημόσια Εταιρεία. Σ' αυτή τη δημόσια Εταιρεία συμμετέχει η Ε.Μ.Ε. σαν κύριος μέτοχος. Μια εταιρεία που αυτή η Βουλή αποφάνθηκε βάσει γνωματεύσεως του Γενικού Εισαγγελέα ότι ανήκει στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Μάλιστα, πάλιν ομόφωνα, αυτό το Σώμα αποφάσισε να θεσπίσει τη σχετική νομοθεσία που να επιτρέπει τον έλεγχο αυτής της Εταιρείας.

Είναι καιρός — και καλώ το Σώμα να καλέσει προς τούτο την αρμόδια Επιτροπή — να προχωρήσει με τη σχετική νομοθεσία και να ερευνήσει, επίσης, η Επιτροπή το θέμα γύρω από αυτές τις πολύ περιεργες εξαγωγές. Γιατί απ' αυτές

τις εξαγωγές η Εταιρεία σαν Εταιρεία σίγουρα κάμνει ζημιά. Κάποιοι, όμως, πρέπει να έχουν προσωπικό όφελος. Γι' αυτό γίνονται αυτές οι εξαγωγές.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με την έγκριση των Κανονισμών από το Σώμα σήμερα ολοκληρώνεται ο κύκλος του θέματος των πετρελαιοειδών. Αυτό το θέμα συζητήθηκε, και μάλιστα αρκετά έντονα σ' αυτό το Σώμα. Απ' ό,τι θα θυμάστε υπήρχαν δυο διαφορετικές φιλοσοφίες. Η μια φιλοσοφία ήταν ότι η μείωση των τιμών θα έπρεπε να περιέλθει στο κρατικό ταμείο και ότι με αυτό τον τρόπο η Κυβέρνηση θα εξασφάλιζε οικονομικά μέσα. Και μάλιστα όχι απλώς έτσι, αλλά ότι ένα μέρος από αυτό το ποσό θα εδίνετο για να επιλυθεί το σοβαρότατο πρόβλημα του οινοπνεύματος και η επιχορήγηση ίσως και άλλων αγροτικών προϊόντων.

Η άλλη φιλοσοφία ήταν ότι η μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών θα έπρεπε να πάει στους καταναλωτές, σ' αυτούς οι οποίοι για τόσα χρόνια πλήρωναν τις αυξημένες τιμές. Και απ' ό,τι θυμάστε, κύριοι συνάδελφοι, μπροστά στην εμμονή της Εκτελεστικής Εξουσίας η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς κατέθεσε στη Βουλή πρόταση νόμου. Και με την έγκριση των σημερινών Κανονισμών υλοποιείται ο στόχος που έθεσε. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα είναι ότι οι εργαζόμενοι θα ωφεληθούν άμεσα ή έμμεσα £44 εκ. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της πρότασης αυτής νόμου που κατατέθηκε πριν δυο περίπου μήνες. Και όχι μόνο θα ωφεληθούν οι εργαζόμενοι, αλλά ταυτόχρονα θα ωφεληθεί και η αγροτική οικονομία, και οι μάζες των αγροτών έχουν ήδη νοιώσει το επωφελές αποτέλεσμα αυτής της ψήφισης της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς από τη Βουλή. Το ίδιο και οι βιομηχανίες και ο τουρισμός, και ακόμα οι εργαζόμενοι δεν έχουν δει τις θετικές επιπτώσεις που θα προέλθουν από την επιχορήγηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Για τούτο το ειδικό θέμα θα αναφερθώ λεπτομερώς αργότερα. Αλλά σε 1-2 μήνες θα δουν ότι οι λογαριασμοί τους θα είναι, πρέπει να είναι, κατά 50% χαμηλότεροι απ' ό,τι ήταν μέχρι τώρα. Όστε είναι σημαντικό το όφελος που προκύπτει για τους εργαζομένους και τον αγροτικό κόσμο και τους βιοτέχνες και τους βιομηχάνους και τον τουρισμό και τις μεταφορές. Και οι θετικές αυτές επιπτώσεις θα έχουν σαν αποτέλεσμα να δώσουν νέα ώθηση στην οικονομία αυτού του τόπου. Κατά συνέπεια η δεύτερη αυτή φιλοσοφία θα αποδειχθεί εκ των πραγμάτων ότι ήταν και ορθή και εξυπηρετική και για το λαό και για την οικονομία αυτού του τόπου.

Θα 'θελα να πω δυο λόγια για το περίφημο θέμα της επιχορήγησης του οινοπνεύματος. Όταν ετέθη το θέμα στη Επιτροπή Οικονομικών ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο έγιναν μελέτες; έγιναν οι αναγκαίοι πειραματισμοί και αποδείχθηκε ότι είναι δυνατόν να προστεθεί ποσότητα οινοπνεύματος στη βενζίνη και με τον τρόπο αυτό να απορροφηθούν τα μεγάλα πλεονάσματα οινοπνεύματος που υπάρχουν, και αναμέναμε αυτή τη μελέτη. Και η απάντηση εδόθη προχθές στην Επιτροπή Οικονομικών, ότι πρακτικώς αυτό είναι αδύνατο, ότι για να είναι δυνατό θα πρέπει να είναι οινοπνευμα 99 βαθμών, ότι στην Κύπρο δεν μπορούμε να κάνουμε έτσι οινοπνευμα από τη ζιβανία αλλά και αν ακόμα μπορούσαμε να το κάνουμε τα κόστη παραγωγής του θα ήταν τόσο ψηλά που δεν θα εσύμφερε να

γίνει κάτι τέτοιο. Και όμως τότε προτάχθηκε σαν σοβαρότατο επιχείρημα για να μη μειωθούν οι τιμές, να παν τα λεφτά στο κρατικό ταμείο και απ' εκεί να επιχορηγηθεί η μετατροπή και η προσθήκη σπέρτου στη βενζίνη. Αυτός είναι ένας πρόσθετος παράγοντας που επιβεβαιώνει πόσο ορθά ενήργησε το Σώμα να αποφασίσει η μείωση αυτή των £44 εκ. να πάει στους καταναλωτές και στους παραγωγούς.

Θα 'θελα να πω δυο λόγια και για το ποσό. Θυμούνται όταν εγίνοντο συζητήσεις αυτού του θέματος, τότε η Κυβέρνηση υπολόγιζε ένα ποσό του ύψους των £8 εκ. Εμείς είπαμε τότε ότι το ποσό τούτο θα ήταν £20 εκ. όταν ήταν οι πρώτες μειώσεις των τιμών. Όταν εσυζητείτο το νομοσχέδιο με το οποίο εκαλείτο ο Υπουργός να καθορίσει τιμές, στην ομιλία μου σ' αυτό το Σώμα είπα ότι το ύψος αυτού του ποσού θα ανέλθει στα £40 εκ. Δυστυχώς έκαμα λάθος· δεν είναι £40 εκ. αλλά £44 εκ. Τώρα θα διακινδυνεύσω να κάμω ακόμα ένα λάθος, ότι το συνολικό ποσό για το έτος 1986 θα είναι πέραν των £60 εκ. Και κατά συνέπεια το προσεχές εξάμηνο θα υπάρξει και νέα μείωση των τιμών.

Έχω αναφερθεί, κ. Πρόεδρε, στο θέμα του ηλεκτρισμού. Είναι γνωστό ότι ο ηλεκτρισμός θα επιχορηγείται με ένα ποσό του ύψους των £6 εκ., μη υπολογιζόμενης της διαφοράς που θα προκύψει από το βαρύ μαζούτ, που μόνο το βαρύ μαζούτ που θα αγοραστεί από το Κυπριακό Διυλιστήριο είναι επιχορήγηση πρόσθετων £5 εκ., δηλαδή συνολικά £11 εκ., πλέον η διαφορά που προκύπτει σε σύγκριση με την τιμή του μαζούτ παλαιότερα και τώρα που θα αγοράσει τις επιπρόσθετες ποσότητες η Αρχή Ηλεκτρισμού θα συμποσούται εδώ ένα άλλο ποσό £20 εκ. για το θέμα του ρεύματος. Και η ομόφωνη απόφαση της Βουλής ήταν ότι αυτή η διαφορά θα πρέπει να κατανεμηθεί ισομερώς σε όλους τους καταναλωτές. Ήδη η Επιτροπή Οικονομικών έχει ζητήσει από την Αρχή Ηλεκτρισμού να μας αποσταλεί ο κατάλογος των ταρίφων τους.

Ο κ. Ιεροδιακόνου παρέθεσε ορισμένα στοιχεία τα οποία είναι συντριπτικά. Η Επιτροπή Οικονομικών ακριβώς μετά από την κατάληξη αυτή σκόπευε και σκοπεύει να επιληφθεί αυτού του θέματος διότι θα πρέπει να μεριμνήσουμε και για το τι γίνεται με την επιχορήγηση την οποία δίνουμε στην Αρχή Ηλεκτρισμού και αν αυτή πηγαίνει πράγματι εκεί που αυτό το Σώμα έχει αποφασίσει. Γι' αυτό δικαιολογημένα ο κ. Ιεροδιακόνου εξέφρασε την αγανάκτησή του γι' αυτά τα οποία έχει θέσει εδώ. Πρέπει να πούμε ότι παρόμοια περίπτωση παρουσιαζόταν και με το θέμα του ελαφριού μαζούτ και γι' αυτό και η Επιτροπή Οικονομικών το αύξησε. Ήταν μια πρόσθετη επιχορήγηση προς τις τρεις αυτές συγκεκριμένες βιομηχανίες και εάν και εφόσον έτσι είναι, και απ' ό,τι φαίνεται έτσι είναι, πρέπει να γίνει το ίδιο και με το ρεύμα. Δεν πρέπει αυτό το Σώμα να επιτρέψει αυτό το πράγμα. Θα πρέπει η μείωση της τιμής του ηλεκτρισμού να είναι ισομερής για όλους με βάση τις ταρίφες που ίσχυαν μέχρι εκείνη την ημερομηνία και όχι τις νέες συμφωνίες που έγιναν. Όμως αυτό που ήγειρε ο κ. Ιεροδιακόνου είναι το θέμα που αφορά την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος αλλά η μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών και του ηλεκτρισμού εγείρουν ένα γενικότερο θέμα των λιανικών τιμών πώλησης πολλών προϊόντων που πωλούνται στην κυπριακή αγορά και που τα κόστη τους έχουν αλλοιωθεί με τη μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών.

Στην έκθεση της Επιτροπής αναφέρεται αυτή η απαίτηση της Επιτροπής. Έχω τη γνώμη όμως ότι δεν είναι αυτό από μόνο του αρκετό· θα πρέπει η Επιτροπή Οικονομικών να δει πως πρακτικά θα παρέμβει ώστε στο πιο σύντομο

χρονικό διάστημα να μειωθούν οι τιμές όλων εκείνων των προϊόντων στην κυπριακή αγορά τα οποία έχουν ευνοηθεί από τις μειώσεις που έγιναν στα πετρελαιοειδή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι προς τιμή αυτού του Σώματος διότι με την ψήφιση της πρότασης νόμου που υπέβαλε το ΑΚΕΑ και με την έγκριση των σημερινών Κανονισμών προσφέρει μεγάλη υπηρεσία και στην οικονομία αυτού του τόπου και στους εργαζομένους προσφέροντάς τους σαν πρώτη δόση £44.5 εκ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κόλοκος και μετά ο κ. Ομήρου.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχει, δυστυχώς, θα πρέπει να παρατηρήσω στην αρχή της παρέμβασης αυτής, ένα φαινόμενο που παρατηρείται συχνά. Δηλαδή ενώ ένα θέμα συζητείται και συζητείται διεξοδικά — και θα θέλω να θυμήσω ότι αυτό το θέμα συζητήθηκε στις 2 του Απρίλη, στις 9 του Απρίλη, και ακόμα συζητήθηκε για μια περίπου ώρα πριν λίγο σήμερα — και παρόλο ότι πράγματι μετά από πολύ προβληματισμό η Επιτροπή Οικονομικών κατέληξε σε ομόφωνα συμπεράσματα και τα κατέγραψε, και είναι αυτά που έχετε ενώπιόν σας, ξαφνικά ένα θέμα το οποίο έτυχε τόσο πολλού προβληματισμού, το οποίο ήταν ένα συγκροτημένο θέμα εξαρχής και γνωρίζαμε τι θα 'πρεπε να συζητήσουμε, τι θα 'πρεπε να καταγράψουμε και τι να φέρουμε ενώπιον αυτού του Σώματος, ξαφνικά, επαναλαμβάνω, ο κ. Ιεροδιακόνου άρχισε από του βήματος αυτού να κάμνει μαθηματικές ασκήσεις ασφαλώς όχι σε ασκησίμους — ακατανόητες ασφαλέστατα, και επιπλέον είπε ότι η Κυβέρνηση αυτή δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με καλοπιστία κλπ. κλπ.

Είναι, δηλαδή ένα φαινόμενο το οποίο παρατηρείται πολύ συχνά και το οποίο πραγματικά οφείλω χωρίς κανένα απλώς σχόλιο να θέσω υπόψη σας.

Η αρχική φιλοσοφία πράγματι ήταν ο προβληματισμός γύρω από το θέμα της μετακύλησης του οφέλους το οποίο θα προήρχετο από τη διεθνή μείωση των τιμών του αργού πετρελαίου.

Και είναι γεγονός ότι μετά από συζήτηση το θέμα παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών η οποία συνήλθε και διαβουλευθήκε συνεχώς και κατ' επανάληψη με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τα αρμόδια Υπουργεία και η Επιτροπή αυτή και σφαιρικά αλλά και αναλυτικά είδε αυτά τα θέματα και κατέληξε στις τιμές τις οποίες έχουμε σήμερα ενώπιόν μας.

Ακουστήκε ότι η ποιότητα της ενημέρωσης δεν ήταν καλή, ήταν ελλιπής. Ήμουν παρών στις συνεδρίες της Επιτροπής Οικονομικών και θα 'λεγα ότι τόσο η προσωπική παρουσία των αρμόδιων υπευθύνων όσο και η παρουσία Βουλευτών ή/και υπαλλήλων της Βουλής ήταν συνεχής και αδιάλειπτη σε μια προσπάθεια να γίνουν όσο το δυνατόν κατανοητά τα θέματα τα οποία βρίσκονταν μπροστά στην Επιτροπή, καθώς και οι δυσκολίες γύρω από τη σύμμετρη κατανομή προς όφελος γενικότερα του κυπριακού λαού των θετικών που προέρχονταν από τη μείωση των πετρελαιοειδών.

Ασφαλέστατα όταν γνώσθηκε ότι οι τιμές των πετρελαιοειδών κατέρχονταν, προέκυψαν οι πρώτες εκτιμήσεις — και θυμούμεθα ότι και μέσα και έξω από τη Βουλή ανεπίσημα μιλούσαμε για ποσά. Και ακούστηκε ακόμα και ο κ.

Ιεροδιακόνου να λέει ότι δεν είναι 6 αλλά είναι 8 ή αν δεν είναι 8 μπορεί να είναι 10, τα εκατομμύρια λίρες που θα προέκυπταν από τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών. Ακουστήκαν λοιπόν ποσά τα οποία άρχιζαν από 8-12 εκ. λίρες, μετά από διάφορους υπολογισμούς, και εφόσον η τιμή των πετρελαιοειδών κατερχόταν ολοένα και περισσότερο, γνωρίζαμε όλοι ότι αυτό το ποσό θα αυξάνετο ουσιαστικά, και ήταν γνωστό σε όλους ή σε αυτούς οι οποίοι ασχολούνταν με το θέμα, ότι πράγματι σύμφωνα με τη σημερινή διαμόρφωσή τους οι τιμές των πετρελαιοειδών μας επιτρέπουν να έχουμε μια εξοικονόμηση της τάξης των 40 και πλέον εκατομμυρίων λιρών.

Δεν πρόκειται λοιπόν ούτε για ψεύδος, ούτε για παραπλάνηση, ούτε κακοποίηση, ούτε για διαστρέβλωση γεγονότων και στοιχείων κανενός μέσα ή έξω από την Κυβέρνηση που έτειναν να καταπέσουν οποιοδήποτε ότι η Κυβέρνηση — όπως μια άλλη φράση ακούστηκε εδώ — επρόκειτο να θέσει μέσα σε κάποιου είδους κουρβανά ένα μεγάλο ποσό. Υπήρξε ένας υπολογισμός ο οποίος αλλοιώνετο διαρκώς σύμφωνα με τις μειώσεις των τιμών των πετρελαιοειδών.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι αυτή η πτωτική τάση σε ορισμένες στιγμές είναι κυριολεκτικά μια τάση κατακρήμνισης τιμών. Και διαβάζουμε — καθημερινά γράφει ο ημερήσιος τύπος — για τιμές οι οποίες αναφέρονται από διάφορες χώρες στο εξωτερικό και ακούμε ότι μπορεί να αγοραστεί πετρέλαιο στην τιμή των \$10, των \$9 ακόμα και δεν θα μπορούσε να αποκλείσει κανείς και μικρότερες τιμές. Γι' αυτό θα 'λεγα, και θα συμφωνούσα μαζί με τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου, ότι βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα φαινόμενο διαφοροποίησης ουσιαδώς ενός βασικότατου προϊόντος, των καυσίμων, πολύτιμου και καθημερινού για οποιασδήποτε φύσης ανάγκη. Και βρισκόμαστε με προσοχή Κυβέρνηση και υπηρεσίες κυβερνητικές και Βουλή και Επιτροπή Οικονομικών σε άμεση εγρήγορση παρακολουθώντας συχνά και αδιάλειπτα αυτή την τάση και προσαρμόζοντας τις τιμές και κατανέμοντας και διανέμοντας σύμμετρα αυτές τις τιμές σε καταναλωτές, σε επιχειρήσεις, σε βιομηχανίες, στον εθνικό μεταφορέα κλπ.

Και μια και αναφέρω τον εθνικό μεταφορέα θα πρέπει ίσως απλώς να πω πως όταν μιλάμε γι' αυτή την εταιρεία η οποία είναι ο εθνικός μεταφορέας της Κύπρου και η οποία κατά ένα ποσοστό, 70 και πλέον τοις εκατό, ανήκει στο ίδιο το κράτος, δεν θα πρέπει να ξεχνούμε, συνυπολογίζοντας και συνεκτιμώντας τα πράγματα, τις τιμές που πληρώνουν για τα καύσιμα άλλες αερομεταφορές σε άλλες χώρες του κόσμου, τις πανύψηλες τιμές handling οι οποίες χρεώνονται σε άλλα αεροδρόμια σε σύγκριση με τις πολύ χαμηλές τιμές handling που χρεώνονται για αεροπλάνα άλλων αεροπορικών εταιρειών στο κυπριακό έδαφος (στο αεροδρόμιο της Λάρνακας) και δεν θα πρέπει να ξεχνούμε το ύψος, το σημαντικότερο ύψος των επιδοτήσεων για τη μεταφορά αγροτικών προϊόντων, τουριστικών υπηρεσιών κλπ. Αυτά απλώς τα λέω αναφερόμενος εν παρόδω στο θέμα του εθνικού μας μεταφορέα και όχι για τίποτε άλλο.

Ο κ. Ιεροδιακόνου όμως μετά πρόβη νομίζω σε κάτι το οποίο θεωρώ — τουλάχιστον εγώ προσωπικά — άτοπο. Τι είναι αυτό;

Η Επιτροπή Οικονομικών είχε ενώπιόν της ένα συγκεκριμένο θέμα. Είχε ενώπιόν της το συγκεκριμένο πίνακα ο οποίος απεστάλη και αφορούσε τις τιμές των πετρελαιοειδών και την κατανομή τους στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Εξαιτίας του πίνακα αυτού ζητήθηκαν ορισμένα άλλα στοιχεία τα οποία απεστάλησαν στην Επιτροπή Οικονομικών και τα οποία, όπως δήλωσε και

ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, θα τύγγαναν της σοβαρής και ενδελεχούς μελέτης της Επιτροπής Οικονομικών, η οποία ασφαλέστατα και όπως είθισται θα μετακαλούσε όλους εκείνους οι οποίοι ασχολούνταν με το θέμα, τους αρμοδίους, όλους εκείνους που επηρεάζονταν, όλους εκείνους που έκαναν κάποιες μυστηριώδεις, όπως τις αποκάλεσε ο κ. Ιεροδιακόνου, συμβάσεις και συμφωνίες, και όλους εκείνους οι οποίοι θα μας ερμήνευαν το γεγονός του διαχωρισμού ίσως των τάξεων πλέον του κώδικα 62, όπως λέχθηκε, σε 4 αντί σε 2, και γενικότερα θα τοποθετούσε όπως είθισται εν πάση περιπτώσει το θέμα στο Σώμα αυτό, αφού τύγγανε πολύ λεπτομερούς μελέτης της εν λόγω Επιτροπής. Αντ' αυτού ο κ. Ιεροδιακόνου εκτρέπεται του θέματος, παίρνει ένα δρόμο, καταλήγει σ' ένα μονοπάτι, από το μονοπάτι παίρνει μια ατραπό και καταλήγει σ' ένα κυριολεκτικά τριχοειδές αγγείο της όλης συζήτησης, κτίζει πάνω σ' αυτό μια ολόκληρη συζήτηση 45 λεπτών με όλο αυτό το θέμα χωρίς να είναι ασφαλέστατα ενημερωμένος γιατί δεν προηγήθηκε η ενημέρωση, δεν προηγήθηκε η συζήτηση, δεν προηγήθηκε η εκτίμηση και συνεκτίμηση, δεν προηγήθηκε η επίσκεψη των αρμοδίων, και κατόπιν αυτού θριαμβευτικά λέει: «γι' αυτό το λόγο, κύριοι, θέτω ενώπιόν σας ότι μυστήρια μεγάλα γίνονται σ' αυτό τον τόπο ή σ' αυτό το ανατολικό σείχάτο», όπως το ανακοίνωσε, και ασφαλέστατα, όπως γνωρίζει ο κ. Ιεροδιακόνου, πολλά απ' αυτά τα σείχάτα απορροφούν εξαιρετικά μεγάλες ποσότητες κυπριακών προϊόντων και βοηθούν την κυπριακή οικονομία.

Και ανέφερε βεβαίως ο κ. Ιεροδιακόνου ότι δεν μπορεί να αντιληφθεί για ποιο λόγο υπάρχουν διάφορες τιμές για τα τσιμέντα. Πώς συμβαίνει ένα προϊόν να πωλείται στην Κύπρο με αυτή την τιμή, διερωτήθηκε, και να εξάγεται στο εξωτερικό με άλλη τιμή; Αλλά την ίδια στιγμή ο ίδιος ο κ. Ιεροδιακόνου είπε ότι δεν πραγματοποιούνται εξαγωγές αλλά τώρα φαίνεται ότι πραγματοποιούνται και νομίζω ότι επειδή οι εξαγωγές και το διεθνές πεδίο δράσης σ' αυτό τον τομέα που ονομάζεται «εξαγωγές», ιδιαίτερα σ' αυτό το πολύ δύσκολο προϊόν είναι μια πολύ άγρια θα έλεγα εμπορική αρένα, θα 'πρεπε ο ίδιος ο κ. Ιεροδιακόνου να αντιληφθεί για ποιο λόγο ένα προϊόν είναι συναγωνίσιμο και μπαίνει πάνω σ' ένα πλοίο και εξάγεται και πότε δεν είναι συναγωνίσιμο. Είναι συναγωνίσιμο μόνο όταν σύμφωνα με τις διεθνείς τιμές των αντίστοιχων προϊόντων και των αντίστοιχων ποιοτικών προδιαγραφών μπορεί να πωληθεί. Και θα 'πρεπε να ρωτήσω τον κ. Ιεροδιακόνου, πώς συμβαίνει άλλοι άνθρωποι να ταξιδεύουν με πλήρες αεροπορικό ναύλο και άλλοι άνθρωποι, όταν μαζευτούν γύρω στα 50 ή 100 ή 200 άτομα και ζητούν, από τις Κυπριακές Αερογραμμές για παράδειγμα, έκπτωση, να επιχορηγούνται ουσιαστικά και να έρχονται μ' ένα ουσιαστικά χαμηλότερο ναύλο; Ή μήπως θα 'πρεπε να ρωτήσω πώς συμβαίνει τα ξενοδοχεία στην Κύπρο να έχουν τιμές για του Κυπρίους, για τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, της τάξης των 20, των 25 ή των 30 λιρών για ημερήσια διαμονή —γιατί αυτά είναι τα πραγματικά κόστη με τα οποία ίσως πρέπει να εργαστούν εδώ στην Κύπρο — ενώ ακούμε τους τουρίστες να πληρώνουν 7 ή 8 ή 9 δολάρια την ημέρα για ύπνο με πρόγευμα; Θα 'πρεπε να ρωτήσω τον κ. Ιεροδιακόνου, γιατί νομίζω ότι ασχολείται τόσο με την προώθηση προϊόντων όσο και με την αποστολή μέσω αεροπορικών εταιρειών ανθρώπων σ' όλη τη γη πώς συμβαίνει ένα προϊόν συχνής χρήσης να πωλείται δυο ή τρεις λίρες το τεμάχιο στην Κύπρο και να πωλείται 2 ή 3 ή 4 δολάρια την ντουζίνα ΣΙΦ στην Τζιέτα;

Θα 'πρεπε λοιπόν πριν παραθέσουμε στοιχεία με τα οποία προσπαθούμε να νομιστεί ότι κεραυνοβολούμε τους πάντες και πριν παραθέσουμε στοιχεία με τα

οποία νομίζουμε ότι τώρα έχουμε πιάσει κυριολεκτικά το πρόβλημα και τώρα έχουμε κολλήσει κυριολεκτικά στη γωνιά τους υπεύθυνους, να αναλογιστούμε ότι παραδείγματα τέτοια υπάρχουν πάμπολλα και είναι πλήρως εξηγήσιμα, πλήρως εξηγήσιμα, επαναλαμβάνω, κ. Ιεροδιακόνου.

Ο κ. Κωνσταντίνου είχε αναφερθεί στα £44 εκ. Πιθανότατα, κ. Πρόεδρε της Οικονομικής Επιτροπής, να είναι και £60 εκ., πιθανότατα να είναι και £70 εκ., παρόλο που εγώ, όπως απ' αυτό το Βήμα τόνισα, επισημαίνω το γεγονός ότι η διαφοροποίηση της τιμής των πετρελαιοειδών είναι ένα πολύ μεγάλο και πολύ χοντρό διεθνές παιγνίδι που παίζεται με τις Αραβικές χώρες, με την Αγγλία, με την ΟΠΕΚ και με χίλιους δυο άλλους παράγοντες, και δεν νομίζω κανείς να είναι τόσο βέβαιος αν το τρίτο τετράμηνο ή το τέταρτο τετράμηνο ή σ' αυτό το χρόνο ή αργότερα θα μπορούσαν να υπάρξουν διαφοροποιήσεις προς τα πάνω ή προς τα κάτω.

Θέλουμε κι εμείς να ελπίζουμε ότι πράγματι αυτό θα συνεχιστεί και ότι πράγματι θα έχουμε μια ωφέλεια της τάξης ίσως των 60 και πλέον εκατομμυρίων λιρών όπως και ο ίδιος δηλώνει. Θα 'θελα όμως να επισημάνω τη λέξη «ωφεληθούν», τη λέξη δηλαδή που χρησιμοποίησε ο κ. Κωνσταντίνου στη δική του ομιλία από του Βήματος αυτού. Θα πρέπει να είναι απόλυτα συναρτημένη με αυτό που πρέπει να γίνει — και πρέπει οπωσδήποτε να γίνει εκεί όπου δεν έγινε — δηλαδή οι λιανικές τιμές, όπου χρειάζεται, θα πρέπει να κατέλθουν στα επίπεδα που πρέπει να κατέλθουν για να μπορέσει πράγματι ο κυπριακός λαός, ολόκληρος ο κυπριακός λαός να αισθανθεί αυτή την ουσιαστική μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών και αυτή την ουσιαστική κατάκτηση αυτών των 44 και πλέον εκατομμυρίων λιρών.

Θα 'θελα να θυμίσω, γιατί αναφέρθηκε και το περίφημο θέμα του οιοπνεύματος, ότι στην Επιτροπή Οικονομικών και ενώπιον των αρμοδίων ήμουν ο πρώτος ο οποίος είχα τονίσει ότι το θέμα της ανάμιξης του οιοπνεύματος με τη βενζίνη είναι ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό και είναι ένα θέμα το οποίο άλλες χώρες μελετούν για πολλά χρόνια, ίσως χωρίς επιτυχία, και είχα αναφέρει ότι επρόκειτο περί αναμίξεως οιοπνεύματος της τάξης του 99,2% σε περιεκτικότητα, δηλαδή χωρίς νερό, για να αποφευχθούν οι οξειδώσεις κλπ., θα 'θελα δε να αναφέρω ότι η μόνη χώρα, απ' ό,τι γνωρίζουμε, που με επιτυχία γινόταν αυτό το πράγμα ήταν η Βραζιλία. Θα 'θελα να πω λοιπόν ότι πράγματι με πολλή υπευθυνότητα το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το θέμα της πρόσμιξης του οιοπνεύματος στα καύσιμα για τα αυτοκίνητα, σε κάποια αναλογία, και με υπεύθυνη μελέτη υπεύθυνα απάντησε τόσο στην Επιτροπή Οικονομικών όσο και σ' όλους τους καταναλωτές, τους ιδιοκτήτες αυτοκινήτων, ότι δεν θα 'πρεπε αυτό να συμβεί γιατί κάτω από τις δοσμένες συνθήκες η διύλιση του αλκοόλ στην Κύπρο είναι τέτοια που δεν επιτρέπει την αποτελεσματική πρόσμιξη αυτού του προϊόντος με τα καύσιμα για χρήση στα αυτοκίνητα.

Γι' αυτό δεν βλέπω τίποτε το αξιόμημπο, δεν βλέπω τίποτε το κακό και το αρνητικό από ένα θέμα που ορθώς τοποθετήθηκε με πολλή αγωνία απ' όλους μας σε μια προσπάθεια να δούμε πού θα διοχετευθούν αυτά όλα τα αποθέματα και το οποίο με πολλή προσοχή μελετήθηκε από τους υπεύθυνους και με πολλή υπευθυνότητα απαντήθηκε.

Θα 'θελα να πω ότι δεν αντιλαμβάνομαι εγώ, κ. Κωνσταντίνου, ούτε συμπορεύομαι στο γεγονός της έντονης αγανάκτησης που εξέφρασε ο κ. Ιεροδιακόνου για τις διάφορες τιμές και τις ταρίφες. Εκείνο που θα 'θελα να πω

τελειώνοντας σε λίγο, είναι ότι ο κώδικας 62, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, ο βιομηχανικός κώδικας 62 μαζί με τις κλίμακες του και μαζί με όλα τα άλλα, θα 'πρεπε αφού ήλθε να μελετηθεί και θα 'πρεπε ο κ. Ιεροδιακόνου, αν ήθελε να σταθεί σ' αυτό το πράγμα, να στεκόταν επιγραμματικά, να δηλώσει το σοβαρό προβληματισμό του γύρω απ' αυτό το θέμα και να καλέσει την Επιτροπή να μελετήσει και η Επιτροπή θα μελετούσε και θα μελετήσει σίγουρα το θέμα, με απόλυτη υπευθυνότητα για να καταλήξει στα σωστά συμπεράσματα.

Γι' αυτό νομίζω ότι είναι πρόωρες οι εκδηλώσεις έντονης αγανάκτησης και θα 'θελα να πω ότι ο πίνακας των νέων τιμών, όπως βρίσκεται ενώπιόν σας, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, νομίζουμε ότι ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του κυπριακού λαού και του καταναλωτικού κοινού και νομίζουμε ότι θα βοηθήσει τα μέγιστα στην καλύτερευση των οικονομικών πόρων λειτουργίας βιομηχανικών μονάδων αλλά και στην καλύτερευση της ζωής στην Κύπρο και νομίζουμε ότι η Επιτροπή Οικονομικών κατέληξε σε κάτι το οποίο θα 'πρεπε να αποτελέσει το μόνο σημείο της σημερινής αναφοράς σ' αυτό το θέμα.

Νομίζω ότι αυτά τα οποία ελέχθησαν ήσαν πάρα πολλά και εν μέρει αχρηάστα. Γι' αυτό θα 'θελα να πω ότι η Επιτροπή Οικονομικών κατεπειγόντως θα μπορούσε να ασχοληθεί με το ειδικό θέμα το οποίο ηγέρθη και να εκθέσει υπεύθυνα ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος τις απόψεις της, είτε ομοφωνούσα είτε διαφωνούσα.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τις απόψεις μας πάνω στο θέμα της μείωσης των τιμών των πετρελαιοειδών τις έχουμε ήδη εκφράσει κατά τη διάρκεια της συζήτησης για την έγκριση του σχετικού νόμου που ψήφισε η Βουλή πριν από 15 μέρες.

Αυτό που η Βουλή κάμνει σήμερα είναι να εγκρίνει κανονισμούς για την εφαρμογή του συγκεκριμένου νόμου για την αναπροσαρμογή των τιμών των πετρελαιοειδών.

Το ερώτημα όμως που ουσιαστικά τίθεται και που ενδεχόμενα θα μπορούσε να εξεταστεί στη σημερινή συζήτηση είναι γιατί η Επιτροπή ομόφωνα μάλιστα, κατέληξε στις συγκεκριμένες τιμές που βρίσκονται σήμερα μπροστά στο Σώμα.

Είναι γεγονός ότι υπήρξε ένας ουσιαστικός προβληματισμός για την τελική διαμόρφωση των τιμών, για την αναπροσαρμογή τους σε σχέση με τις τιμές που περιέχονταν στους κανονισμούς όπως τους κατέθεσε η Κυβέρνηση. Και βέβαια αυτό που λέχθηκε και που θέλω από μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος να τονίσω, είναι ότι αυτές οι τιμές δεν είναι τελικές. Αν έτσι επιβάλλουν τα νέα δεδομένα, κάποια νέα δεδομένα, κάποιες νέες εμπειρίες, οι ανάγκες της οικονομίας, ασφαλώς θα πρέπει να υπάρξουν επανεκτιμήσεις έτσι που να υπάρξει μια νέα διαμόρφωση των τιμών.

Αυτό που είχαμε πει και κατά τη συζήτηση για το νόμο για τη μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών είναι ότι αυτές οι μειώσεις θα 'πρεπε και θα πρέπει να έχουν τον ευεργετικό τους αντίκτυπο όχι μόνο στην πτώση του τιμαρίθμου αλλά παράλληλα και στην αύξηση των εξαγωγών μας και κατ' επέκταση στην πτώση του ισοζυγίου πληρωμών.

Ακόμα είναι μια ευκαιρία η μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών να οδηγήσει τα πράγματα σε βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της παραγωγικότητας που μπορεί να προκύψει με αξιοποίηση της τεχνολογίας από μεταφορά κεφαλαίων σε άλλους κλάδους και τομείς.

Συνολικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η διαμόρφωση των τιμών των πετρελαιοειδών δεν πρέπει να είναι αυτοσκοπός, ούτε πρέπει να απομονωθεί σε μια συγκεκριμένη τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Και γι' αυτό εκείνο που χρειάζεται είναι η σωστή παρακολούθηση της εφαρμογής της μείωσης των τιμών κατά τομέα έτσι που να κατοχυρωθούν ευεργετικές επιπτώσεις σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας.

Είναι γεγονός ότι ένα θέμα το οποίο απασχόλησε ιδιαίτερα την Επιτροπή Οικονομικών κατά τη διάρκεια της συζήτησης για τη διαμόρφωση των τελικών τιμών που έχουμε σήμερα μπροστά μας είναι το θέμα της τιμής των καυσίμων το οποίο χρησιμοποιούν οι Κυπριακές Αερογραμμές.

Οι Κανονισμοί που κατατέθηκαν από την Κυβέρνηση πρόβλεπαν μια μείωση της τάξης του 66% στα καύσιμα. Αν διατηρείτο αυτή η τιμή, αυτό θα σήμαινε ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές θα είχαν μια εξοικονόμηση, αν θυμούμαι καλά, της τάξης των £5 εκ. το χρόνο.

Το ερώτημα που προέκυπτε παραπέρα ήταν αν αυτή η εξοικονόμηση θα είχε τις ευεργετικές της επιπτώσεις σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας και θα είχε ωφέλεια ο Κύπριος πολίτης. Θα επωφελείτο το επιβατηγό κοινό; Θα ετονώνετο η τουριστική κίνηση; Θα μειώνονταν τα κόμιστρα έτσι που να υπήρχαν οι συγκεκριμένες σωστές θετικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των εξαγωγικών μας προϊόντων; Αυτά ήταν μερικά ερωτήματα τα οποία απασχόλησαν έντονα την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν φαίνεται να αντελήφθησαν την προσφερόμενη γι' αυτές ευκαιρία. Δεν φαίνεται, δυστυχώς, να είχαν την πρόθεση να προχωρήσουν σε μια μείωση της τιμής των εισιτηρίων και των κομιστρων που πρέπει να πούμε ότι έχουν αυξηθεί υπερβολικά και πολλές φορές αδικαιολόγητα τα τελευταία χρόνια. Δεν είναι δυνατόν το εισιτήριο για την Αθήνα να έχει ουσιαστικά διπλασιασθεί μέσα στα τελευταία τέσσερα χρόνια. Δεν είναι δυνατόν οι φοιτητές μας που σπουδάζουν στην Ελλάδα να πληρώνουν διπλάσιο εισιτήριο από εκείνο που πλήρωναν πριν μόλις τέσσερα χρόνια. Αυτή είναι η κατάσταση με τις τιμές των εισιτηρίων. Και δεν είναι δυνατόν να δεχθούμε επιχειρήματα της εταιρείας των Κυπριακών Αερογραμμών ότι δήθεν δεσμεύεται από διεθνείς συμβάσεις ή δεσμεύσεις και πίσω απ' αυτή την οχύρωση οι Κυπριακές Αερογραμμές να τοποθετούνται αρνητικά στο να προχωρήσουν σε αναπροσαρμογή των τιμών τους.

Έτσι ήταν σαφές μπροστά στην Επιτροπή Οικονομικών, όταν συζητείτο το θέμα, ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές τουλάχιστον σ' αυτό το στάδιο δεν είχαν πρόθεση να προχωρήσουν σε μείωση της τιμής των υπηρεσιών που προσφέρουν.

Άλλωστε υπήρξαν και τα δημοσιεύματα τα οποία όλοι είδαμε. Έτσι ήταν φανερό ότι θα 'πρεπε να υπάρξουν κάποιες αναπροσαρμογές στις τιμές των διάφορων προϊόντων του πετρελαίου από εκείνες που είχαν κατατεθεί από την Κυβέρνηση. Η μείωση που παραχωρήθηκε από τους Κανονισμούς, όπως κατατέθηκαν, για τα καύσιμα για τις Κυπριακές Αερογραμμές ήταν προφανώς δυσανάλογα μεγάλη σε σχέση με τη μείωση που παραχωρείται σε όλα τα άλλα

είδη πετρελαιοειδών. Δεν μπορούσε να διατηρηθεί αυτή η ανισοροπία τη στιγμή μάλιστα που ούτε ο λαός ούτε ευρύτερα η εθνική οικονομία είχαν τις ορατές ωφέλειες από μια τέτοια μη ισορροπημένη μεταχείριση. Έτσι τελικά η ανακατανομή στα άλλα πετρελαιοειδή, όπως είναι το γκάζι, που σωστά ελέγχθη είναι είδος πλατειάς λαϊκής κατανάλωσης και το ακάθαρτο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται από τον αγροτικό μας κόσμο, και τη βενζίνη ακόμα, αποτελούσε την ενδεδειγμένη κάτω από τις περιστάσεις πολιτική που έπρεπε να ακολουθηθεί. Διότι διαφορετικά, κύριοι συνάδελφοι, διατήρηση της μείωσης της τιμής των καυσίμων για τις Κυπριακές Αερογραμμές στα επίπεδα που είχαν καθορισθεί στους κανονισμούς που κατατέθηκαν από την Κυβέρνηση θα σήμαινε απλώς κάρπωση μερικών εκατομμυρίων από τις Κυπριακές Αερογραμμές, που μάλιστα τελευταία προχωρεί με κάποια αυξημένα βήματα προς την κατεύθυνση της ιδιωτικοποίησης της εταιρείας — και είναι κάτι που θα πρέπει αυτό το Σώμα σύντομα ίσως να δει — και μια δυσανάλογα προκλητική μεταχείριση έναντι των άλλων ειδών των καυσίμων.

Θέλω ξανά να πω τη θέση μας, ότι είμαστε έτοιμοι να επανεξετάσουμε το θέμα των τιμών των καυσίμων που χρησιμοποιούν οι Κυπριακές Αερογραμμές αν πράγματι μέσα στο επόμενο χρονικό στάδιο ακολουθηθεί μια άλλη πολιτική σχέση με τις τιμές για τις υπηρεσίες που προσφέρει αυτή η εταιρεία.

Τελειώνοντας θέλουμε ξανά να τονίσουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει αξιοποίηση της τιμής των πετρελαιοειδών για να είναι ορατές και ευεργετικές οι επιπτώσεις πάνω σε ολόκληρο το φάσμα της εθνικής οικονομίας. Θέλω ακόμα με την ευκαιρία να επαναλάβω τη θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ ότι η δημιουργία κυπριακού φορέα για την εισαγωγή, τη διύλιση και την εμπορία των πετρελαιοειδών στον τόπο μας είναι πιστεύουμε πια μια επιβεβλημένη ανάγκη γιατί τότε μόνο θα υπάρξουν πραγματικά οφέλη για τον τόπο, με την αποδέσμευσή μας από την εκμετάλλευση των ξένων πολυεθνικών εταιρειών και με τον τερματισμό του απαράδεκτου φαινομένου της απώλειας εκατομμυρίων λιρών το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η Επιτροπή ομόφωνα εισηγήθηκε αυτούς τους Κανονισμούς. Θα ήθελα ακόμα να υπενθυμίσω ότι αυτή η Επιτροπή έχει δικαιώματα τα οποία μπορεί να ασκήσει και θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο έργο και για το Σώμα αλλά και για το λαό οποιεσδήποτε ουσιαστικές παρατηρήσεις οι οποίες θα επέβαλλαν μια αλλοίωση και τροποποίηση των Κανονισμών να συζητούνται μέσα στην Επιτροπή και να έχουμε πρακτικά αποτελέσματα και να μην έχουμε μόνο χρήσιμες μεν αλλά κάπως θεωρητικές τοποθετήσεις μέσα στο Σώμα. Είναι από εκείνα τα θέματα που βρίσκονται μέσα στη δικαιοδοσία αυτού του Σώματος. Αν τώρα υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία που όταν μπουν μπροστά στην Επιτροπή θα διαφοροποιήσουν τη θέση της, είμαι βέβαιος ότι πρέπει να συζητηθούν, και αυτά τα στοιχεία όπως είπα είναι χρήσιμα. Αλλά είναι χρησιμότερο να συζητηθούν πρώτα μέσα στην Επιτροπή ούτως ώστε όταν βρισκόμαστε μπροστά σ' αυτή τη δημόσια συζήτηση να μπορούμε να προχωρούμε στην εισήγηση πρακτικών μέτρων.

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με επρολάβετε ακριβώς, διότι θα έθιγα τα θέματα τα οποία έχετε θίξει. Η σημερινή συζήτηση έφερε στο προσκήνιο πολλά διαδικαστικά ερωτηματικά.

Ξεκινήσαμε παίρνοντας αυτή την έκθεση από υπάλληλο της Βουλής την ώρα που εισερχόμασταν μέσα στην αίθουσα και δεδομένου ότι ήταν έκθεση που αφορά Κανονισμούς αποδεχθήκαμε την έναρξη της συζήτησης.

Ο κ. Ιεροδιακόνου όμως στη συνέχεια της ομιλίας του μπήκε σε τέτοιες λεπτομέρειες, όπως εύστοχα είπε ο συνάδελφος ο κ. Κόλοκος, και σε σημεία τόσο σημαντικά και συγκλονιστικά κατά την άποψή του, που πιστεύω πως δεν ήταν θέματα που άπτονταν του θέματος των Κανονισμών αυτών, που ομόφωνα, υπογραμμίζω, η Επιτροπή έφερε μπροστά στη Βουλή για ψήφιση. Μίλησε συγκεκριμένα για ανεξέλεγκτες παροχές, μίλησε για αυθαίρετους καθορισμούς εσωτερικών και εξωτερικών τιμών, μίλησε στη συνέχεια περί ευνοιοκρατίας, περί κυβερνητικής διαφθοράς, ρουσφετολογίας, περί κομμόρας, γεγονότα τα οποία συγκλονίζουν το Σώμα, με στοιχεία τα οποία δεν έχει το Σώμα, και που ζήτησε η αρμόδια Επιτροπή και τέθηκαν ενώπιόν της. Εμείς δεν είχαμε τα λίγα ή πολλά στοιχεία που είχε ο κ. Ιεροδιακόνου και θα παρακαλούσα και εγώ στο μέλλον αυτή η διαδικασία και πρακτική να ακολουθείται. Δηλαδή αν η Επιτροπή αισθάνεται έντονα σε ορισμένα βασικά σημεία — τόσο συγκλονιστικά, όπως μας τα εξέθεσε ο συνάδελφος — τότε είτε με μορφή Επερωτήσεων και εγγραφή θεμάτων, είτε με την ίδια την έκθεση της Επιτροπής, στην οποία μετέχει, πρέπει να τίθενται τα θέματα στην ολομέλεια. Δυστυχώς ομόφωνα η Επιτροπή, χωρίς καμιά εξαίρεση, χωρίς καμιά προσθήκη εκ μέρους του κ. Ιεροδιακόνου, δεν μιλά σε καμιά συγκεκριμένη περίπτωση πάνω στα θέματα τα οποία τίγονται από μέρους του. Έχω μπροστά μου την έκθεση, κ. Πρόεδρε, και η τελευταία μόνο σελίδα της λέγει:

«Ανεξάρτητα από την προτεινόμενη διαφοροποίηση στην τιμή των καυσίμων των Κυπριακών Αερογραμμών, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι η επιχορήγηση ύψους £3.2 εκ. περίπου που εξακολουθεί να παρέχεται σ' αυτές προσφέρει όλες τις δυνατότητες για χαμηλότερα ναύλα και άλλες υπηρεσίες, ιδιαίτερα για την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, πράγμα που η Επιτροπή αναμένει και θα συνεκτιμήσει κατά την αναπροσαρμογή των τιμών που θα ακολουθήσει στο τέλος του επόμενου εξαμήνου». Τα στοιχεία αυτά δεν αφίστανται ποσώς από το γράμμα και το πνεύμα της γενική αποδοχής και της κατάφασης των Κανονισμών. Γι' αυτό πιστεύω πως λίγη παραπάνω προσοχή, κάποια πρόσθετη κοινοβουλευτική συνέπεια και μη αήθης συμπεριφορά επιβάλλεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε θα ήθελα απλώς να πληροφορήσω τους βουλευτές ότι ο λόγος για τον οποίο η έκθεση κυκλοφόρησε αργά ήταν σκόπιμος διότι δεν είναι χρήσιμο θέματα αυτή της φύσης να προδημοσιεύονται και να δίδουν την ευκαιρία δυστυχώς για κερδοσκοπίες.

Υπάρχουν βουλευτές που δεν πρωτολόγησαν ακόμα;

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Πάνω στο θέμα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα είναι πάνω στο θέμα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Συγγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα είναι στο θέμα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όχι, πάνω στο προσωπικό θέμα που ήγειρε ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν. . . ακούστε εδώ, όπως είπα πριν. . .

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Με είπε. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν σας έδωσα. . . .

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δεν σας έδωσα τον λόγο.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσωπικά θέματα δεν εγείρονται όταν ένας βουλευτής αντιτίθεται σε επιχειρήματα άλλου βουλευτή.

Συγγνώμη, κ. συνάδελφε, να επιτρέπετε πρώτα στην έδρα να μιλά και μετά να διαμαρτύρεστε.

Προσωπικά θέματα εγείρονται όταν κάποιος συνάδελφος προσβάλλει κάποιο άλλο συνάδελφο· τότε δικαιούται πράγματι, εκτός διαδικασίας και χωρίς να αναμένουμε τη δευτερολογία, να ζητήσει το λόγο και να απαντήσει. Αν όμως ο οιοσδήποτε αισθάνεται ότι αυτά που ελέχθησαν δεν ανταποκρίνονται σ' αυτά που είπε, θα δευτερολογήσει. Αλλά δεν είναι θέμα προσωπικής επίθεσης. Είναι θέμα δευτερολογίας διότι πιστεύει ότι κακώς εξετιμήθησαν από άλλο συνάδελφο αυτά που είπε. Επομένως θα σας δοθεί ο λόγος για δευτερολογία.

Ο κ. Δίγκλης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έδωσα το λόγο, κ. Μανώλη Χριστοφίδη, και δεν θα αφαιρέσω το λόγο.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, όταν τελειώσει μπορείτε να θέσετε θέμα διαδικασίας.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο θέμα που θα θέξω είναι ακριβώς θέμα διαδικασίας.

Ο συνάδελφος κ. Στυλιανού διατύπωσε παράπονο, και δεν είναι η πρώτη φορά που

διατυπώνει παρόμοιο παράπονο, ότι ενώ η έκθεση της Επιτροπής είναι ομόφωνη, ενώ στην έκθεση της Επιτροπής ουδεμία μνεία γίνεται για θέματα τα οποία ετέθησαν κατά τη συζήτηση ενώπιον αυτού του Σώματος, ηγέρθησαν πολλά και διάφορα. Έχω την γνώμη, κ. Πρόεδρε, ότι ο κάθε Βουλευτής έχει πλήρες και απόλυτο δικαίωμα, όταν οποιοδήποτε θέμα είναι υπό συζήτηση ενώπιον του Σώματος, να διατυπώνει απόψεις, νοουμένου ότι δεν παρεκτρέπεται, ανεξάρτητα εάν το θέμα που θίγει ετέθη ή δεν ετέθη στην Επιτροπή εργασίας, στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Νομίζω ότι η Βουλή δεν αποτελεί θέατρο, δεν θα πρέπει, δηλαδή, εκ των προτέρων να γίνεται σκηνοθεσία στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και να συμφωνείται τι θα λεχθεί και τι δεν θα λεχθεί ενώπιον του Σώματος για να δικαιούται ένας Βουλευτής να εκφραστεί επί θέματος σχετικού με το υπό συζήτηση θέμα. Θίγω αυτό το θέμα και διατυπώνω αυτή την άποψη διότι, επαναλαμβάνω, ο συνάδελφος κ. Στυλιανού και σε προηγούμενη περίπτωση διατύπωσε παράπονο ότι ενώ στην Επιτροπή δεν ελέχθησαν ορισμένες απόψεις, ενώ στην έκθεση δεν εθίγοντο, εγώ προσωπικά έθεσα ζητήματα σχετιζόμενα με το υπό συζήτηση θέμα. Επαναλαμβάνω είναι απόλυτο και πλήρες δικαίωμα οποιοδήποτε βουλευτή να μιλήσει και να πει απόψεις σχετικές με το υπό συζήτηση θέμα, και δεν θα πρέπει να θέσει εν γνώσει των άλλων συναδέλφων τι θα πει ούτως ώστε να εξασφαλίσει την έγκρισή τους. Αυτό επί του θέματος της διαδικασίας. Εάν τώρα ο συνάδελφος Στυλιανού ή άλλος συνάδελφος δεν είναι σε θέση να αποκρούσει ή να απαντήσει σε ορισμένες απόψεις, αυτό είναι άλλο ζήτημα και αυτό δεν πρέπει να στερεί το δικαίωμα από οποιοδήποτε βουλευτή να εκφράσει απόψεις.

Επί της ουσίας του θέματος, κ. Πρόεδρε, το πρώτο θέμα που θα θίξω σχετίζεται με αυτά που αποκάλυψε ο κ. Ιεροδιακόνου σχετικά με ειδικές συμφωνίες που έγιναν μεταξύ εταιρειών-Κυβέρνησης και Αρχής Ηλεκτρισμού, αντιλαμβάνομαι, όσον αφορά τη διατίμηση του ηλεκτρικού ρεύματος. Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω εάν αυτά που είπε ο κ. συνάδελφος ευσταθούν ή όχι. Όμως ετέθη ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα και πιστεύω ότι αποτελεί θέμα ηθικής τάξης που αυτό το Σώμα δεν πρέπει να αντιπαρέλθει. Επιβάλλεται όπως αυτό το θέμα παραπεμφθεί εκ νέου στην Επιτροπή Οικονομικών και το συζητήσει. Και πιστεύω ότι η ανάγκη γι' αυτή τη συζήτηση πηγάζει από διάφορους λόγους. Πρώτα πρέπει να υπογραμμίσω ότι η διάρθρωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος μέχρι τώρα εδιαμορφώνετο αφού προηγούμενα εσυζητείτο αυτή η διάρθρωση στην Επιτροπή Τιμών. Γνωρίζω καλώς ότι ουδέν θέμα ήχθη στην Επιτροπή Τιμών αναφορικά με τη διάρθρωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος. Συνεπώς απορώ εάν πράγματι η Κυβέρνηση και η Αρχή Ηλεκτρισμού προχώρησαν να κάμουν ειδικές συμφωνίες με ορισμένες εταιρείες όσον αφορά τη διατίμηση του ηλεκτρικού ρεύματος. Αυτό το θέμα δεν στερείται ενδιαφέροντος για τη δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα και γενικά για τους εργαζομένους. Είναι σαφές ότι η διάρθρωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος αποτελεί όπως λέμε συγκοινωνούντα αγγεία και αν πράγματι η Κυβέρνηση και η Αρχή Ηλεκτρισμού διέθεσαν £1,5 εκ. από το συνολικό ποσό της μείωσης των τιμών των πετρελαιοειδών για επιχορήγηση τριών εταιρειών ή £1,5 εκ. από τα 6 εκ. που θα διατεθούν από το ειδικό ταμείο, όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα η μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος για τους πτωχούς καταναλωτές για σκοπούς οικιακής χρήσης, αλλά ακόμα και για εμπορική χρήση ή ακόμα και για άρδευση ή και για βιομηχανικούς σκοπούς να παραμείνει σε ψηλότερα από τα επίπεδα που δικαιολογημένα θα διαμορφώνετο εάν αυτή η συμφωνία, όπως ανεφέρθη, δεν

ελάμβανε χώρα. Γι' αυτό είναι ύψιστου ενδιαφέροντος για την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, για τους εργαζομένους γενικά, όπως η διάρθρωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος, αν δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία που προνοείται στο νόμο και στην οποία θα αναφερθώ, αχθεί και στην Επιτροπή Τιμών για συζήτηση και στη συνέχεια στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

Μια άλλη πτυχή του θέματος, κ. Πρόεδρε, είναι ότι ο νόμος 24 του 1986 προνοεί σαφώς ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού υποχρεούται να διαθέτει τα εκάστοτε υπ' αυτής εισπραττόμενα ποσά εκ του εν λόγω ειδικού ταμείου, για την ισομερή επιδότηση όλων των διατιμήσεων καταναλώσεως ηλεκτρικού ρεύματος, αποκλεισμένης της χρησιμοποίησης αυτών για οποιοδήποτε άλλο σκοπό. Από αυτό το άρθρο του Νόμου, το άρθρο 7, προκύπτει σαφώς ότι το ποσό το οποίο θα διατεθεί μέσον του ειδικού ταμείου που θα συσταθεί βάσει αυτού του Νόμου, θα πρέπει να κατανεμηθεί ισομερώς και στη διατίμηση για το οικιακό ρεύμα και για το εμπορικό ρεύμα και για το βιομηχανικό ρεύμα, όπως και για την άρδευση. Συνεπώς πιστεύω ότι κανένα δικαίωμα δεν έχει η Κυβέρνηση είτε η Αρχή Ηλεκτρισμού να προβεί σε τέτοιες διευθετήσεις οι οποίες έχουν σαν αποτέλεσμα να παραβιάζεται αυτό το άρθρο του Νόμου.

Ένα άλλο θέμα στο οποίο θα αναφερθώ, κ. Πρόεδρε, είναι οι διατιμήσεις, ή ορθότερα η τιμή του υγραερίου σε συνδυασμό με την τιμή του πετρελαίου που θα διατεθεί για τις Κυπριακές Αερογραμμές. Από τη διάρθρωση των τιμών στην οποία προέβη η Επιτροπή Οικονομικών, συγκρινόμενη με τη διάρθρωση των τιμών που καθόρισε η Κυβέρνηση πριν 15 μέρες, διαπιστώνονται ουσιώδεις και σημαντικές διαφορές. Πρώτο, στην τιμή του υγραερίου και, δεύτερο, στην τιμή του πετρελαίου, επαναλαμβάνω, για χρήση των Κυπριακών Αερογραμμών. Η μεν τιμή του υγραερίου μειώθηκε από την Επιτροπή Οικονομικών σημαντικά, κατά 30 σεντ, 6 σελίνια όπως λέμε, η δε τιμή του πετρελαίου για τις Κυπριακές Αερογραμμές αυξήθηκε κατά 10 σέντ, κατά 2 σελίνια.

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρομαι σ' αυτά τα δυο ζητήματα για να υποδείξω τη διαφορά φιλοσοφίας που επικράτησε αφενός στις σκέψεις της Κυβέρνησης και αφετέρου στις σκέψεις της Επιτροπής Οικονομικών. Η Κυβέρνηση μείωσε την τιμή του γκαζιού μόνο κατά 8 σεντ, ενώ η Βουλή τη μείωσε κατά 38 σεντ. Τι είναι το γκάζι όλοι γνωρίζουμε. Είναι το είδος πρώτης ανάγκης που χρησιμοποιεί η τεράστια μάζα των καταναλωτών. Είναι το είδος που χρησιμοποιούν οι εργαζόμενοι και κυρίως αυτοί με χαμηλά εισοδήματα. Αυτού λοιπόν του βασικού είδους μαζικής κατανάλωσης, η Κυβέρνηση θεώρησε ότι ενδείκνυτο να μειώσει την τιμή μόνο κατά 8 σεντ. Διερωτούμαι πόση φιλολαϊκότητα έχει η πολιτική της Κυβέρνησης με αυτή την προσέγγιση όταν μείωσε ελάχιστα την τιμή αυτού του είδους και είναι η μικρότερη μείωση που επήλθε στις τιμές των πετρελαιοειδών από τη διαμόρφωση που έκαμε η Κυβέρνηση! Και δεν μπορεί εδώ να προταχθεί το επιχείρημα ότι είναι θέμα ενεργειακής πολιτικής, διότι το γκάζι είναι είδος που δεν μπορεί να γίνει σπατάλη διότι χρησιμοποιείται για οικιακούς σκοπούς, για μαγειρικούς σκοπούς και συνεπώς δεν είναι είδος για το οποίο χωρεί σπατάλη και συνεπώς παραβίαση της ενεργειακής πολιτικής ή υπονόμηση της ενεργειακής πολιτικής της Κυβέρνησης. Αντίθετα η Κυβέρνηση απεδείχθη πολύ γενναιόδωρη όσον αφορά τη μείωση της τιμής του πετρελαίου που χρησιμοποιούν οι Κυπριακές Αερογραμμές. Ανεφέρθη εδώ ότι πρόκειται για τον εθνικό μας μεταφορέα. Ναι, είναι ο εθνικός μας μεταφορέας αλλά ο συνάδελφος που ανέφερε ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι ο εθνικός μας μεταφορέας παρέλειψε να αναφέρει ότι μόλις

πριν 15 περίπου μέρες η Κυβέρνηση ζήτησε τη συγκατάθεση της Επιτροπής Οικονομικών για να μεταβιβάσει δικές της μετοχές, ή καλύτερα για να υποβιβάσει στο 69% το δικό της μερίδιο στο συνολικό κεφάλαιο των Κυπριακών Αερογραμμών που ήταν περίπου 76%, διαθέτοντας τη διαφορά σε ιδιώτες. Και δυστυχώς η Κυβέρνηση πέτυχε να εξασφαλίσει την πλειοψηφία της Επιτροπής Οικονομικών με την υποστήριξη των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και διερωτούμαι, είναι χωρίς ενδιαφέρον για τη Βουλή όταν η Κυβέρνηση μειώνει το μερίδιο της στον εθνικό μεταφορέα ή όταν εφαρμόζει πολιτική η οποία οδηγεί στην αύξηση του μεριδίου των ιδιωτών στον εθνικό μεταφορέα; Και διερωτούμαι επίσης, μήπως αυτό το μέτρο της Κυβέρνησης εντάσσεται στα πλαίσια μιας πολιτικής παρόμοιας με εκείνη που εφαρμόζει η Θάτσερ στην Αγγλία, και χθες ακόμα ο Σιηράκ στη Γαλλία, και η οποία πολιτική αποσκοπεί και οδηγεί στην ιδιωτικοποίηση εθνικοποιημένων εταιρειών και επιχειρήσεων; Μήπως εντάσσεται σ' αυτά τα πλαίσια αυτή η ενέργεια της Κυβέρνησης; Εμείς εν πάση περιπτώσει διαφωνούμε έντονα και κατηγορηματικά με αυτή την ενέργεια της Κυβέρνησης και εμείς υποστηρίζουμε όχι να αυξάνεται το μερίδιο των ιδιωτών στον εθνικό μεταφορέα και να μειώνεται το μερίδιο της Κυβέρνησης, αλλά η δική μας αξίωση η οποία διατυπώθηκε όταν συζητείτο στην προηγούμενη Βουλή το σχετικό θέμα, είναι να εθνικοποιηθεί πλήρως αυτός ο εθνικός μεταφορέας λαμβάνοντας υπόψη και τις μεγάλες ευθύνες που ανέλαβε το Κράτος παρέχοντας εγγυήσεις για τα δάνεια που συνήψαν οι Κυπριακές Αερογραμμές.

Κύριε Πρόεδρε, ανεφέρθη από προηγούμενους συναδέλφους και θα πω κι' εγώ επιγραμματικά ότι είναι απαραίτητο η Κυβέρνηση να πάρει τάχιστα μέτρα ούτως ώστε να μειωθούν οι τιμές διαφόρων καταναλωτικών εμπορευμάτων, σαν αποτέλεσμα της μείωσης στις τιμές των πετρελαιοειδών. Και θα πρέπει πιστεύω αυτή η μείωση των διαφόρων εμπορευμάτων να ξεκινήσει από βασικά είδη. Το τσιμέντο για παράδειγμα είναι ένα βασικό είδος στην οικονομία. Αναφέρθηκαν ορισμένα στοιχεία εδώ· επιβάλλεται τάχιστα να συζητηθεί η τιμή του τσιμέντου με σκοπό τη μείωσή του καθώς και των τούβλων ή και άλλων καταναλωτικών εμπορευμάτων.

Το τελευταίο σημείο που θέλω να θίξω είναι ότι ο Κυπριακός λαός θα ευεργετηθεί από την ψήφιση των Κανονισμών που θα κάμει σήμερα η Βουλή με ένα σημαντικό ποσό και αυτό θα είναι αποτέλεσμα του Νόμου που ψήφισε η Βουλή ύστερα από πρόταση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό το θετικό μέτρο μπορεί και πρέπει να ολοκληρωθεί και η ολοκλήρωσή του πιστεύουμε ότι βρίσκεται στην πλήρη εθνικοποίηση της εισαγωγής και εμπορίας πετρελαιοειδών και του Διύλιστηριού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης ή όχι;

Ορίστε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ναι, κ. Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο για θέμα τάξεως και για θέμα διαδικασίας. Το θέμα τάξεως που εγείρω είναι το εξής: Εσείς προεδρεύετε και έχετε τις εξουσίες να διατηρείτε την τάξη, να επιβάλλετε την τήρηση του Κανονισμού και να διευθύνετε τη συζήτηση εντός των ορίων των κανονισμών. Εμείς οι Βουλευτές έχουμε υποχρέωση να αποφεύγουμε τη χρήση υβριστικής

γλώσσας, μεταξύ άλλων, κατά του προσώπου οποιουδήποτε συναδέλφου μας. Στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας ο συνάδελφος έντιμος Βουλευτής του ΔΗΚΟ κ. Στυλιανού μιλώντας πάνω στο θέμα που συζητούμε αναφέρθηκε στο συνάδελφο κ. Ιεροδιακόνου και είπε ότι ο κ. Ιεροδιακόνου με αήθεια είπε ορισμένα πράγματα στη Βουλή. Επειδή το ήθος αποτελεί συστατικό στοιχείο της προσωπικότητας του βουλευτή, πιστεύω ότι όταν ένας βουλευτής χαρακτηρίσει άλλον αήθη δημιουργεί τεράστιο προσωπικό θέμα. Επομένως δεν είναι θέμα δευτερολογίας. Πιστεύω ότι με αυτά τα δοσμένα στοιχεία στο συγκεκριμένο περιστατικό είχε δημιουργηθεί προσωπικό θέμα και είναι η εισήγησή μου, κ. Πρόεδρε, όταν εμείς ισχυριζόμαστε ότι υπάρχει ένα προσωπικό θέμα, προτού πείτε ότι δεν βλέπετε να υπάρχει, θα είναι καλό να μας δίνετε το δικαίωμα να ακουστούμε και μετά να βγάξετε τη δική σας απόφαση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το συμπέρασμα όμως της έδρας είναι ότι όσες φορές δίδεται ο λόγος για δήθεν προσωπικά θέματα αυτά που ακούμε είναι θέματα τα οποία έπρεπε να αναφέρονται από το βήμα. Αυτό είναι το κανονικό συμπέρασμα απ' όλες τις φορές και είναι η πρώτη ίσως φορά που πραγματικά ο ομιλητής παρέμεινε στα πλαίσια του θέματος για το οποίο ζήτησε το λόγο. Είναι γι' αυτό που πιστεύω, ανεξάρτητα από οτιδήποτε άλλο, ότι είναι μέσα στη δικαιοδοσία της έδρας να αποφασίζει τότε πρέπει να μιλήσει ένας βουλευτής. Και δεν νομίζω ότι αν ο κ. Ιεροδιακόνου θα μιλήσει μετά που θα πρωτολογήσουν οι άλλοι, αν θέλει να αναφερθεί σ' αυτά που είπε ο κ. Στυλιανού, αποτελεί τρομακτική παράβαση οποιουδήποτε θεσμού.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι που θα πρωτολογήσουν, θα δώσω το λόγο στον κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, διότι θα αναφερθώ πάνω σε θέμα διαδικασίας. Σίγουρα δεν είχα πρόθεση ν' απαντήσω στον κ. Κόλοκο ούτε και έχω πρόθεση να απαντήσω στον κ. Στυλιανού, παρόλο που χρησιμοποίησε αρκετά βαριούς όρους, όπως «αήθης συμπεριφορά», ή και ζήτησε και περισσότερο σεβασμό στη Βουλή. Και οι δυο είναι νέοι βουλευτές και πιστεύω ότι όταν μάθουν τα θέσμιμα αυτού του Σώματος θα σέβονται περισσότερο την ελεύθερη συζήτηση.

Όμως ήθελα να αναφερθώ σε μερικά σχόλια που έχει κάμει η έδρα. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι σχολιάσατε ότι παρόλο που είναι ομόφωνη η έκθεση, ακούστηκαν από το βήμα της Βουλής πράγματα τα οποία δεν είναι μέσα στην έκθεση ή ακούστηκαν στοιχεία τα οποία έπρεπε να μελετηθούν και μετά να ληθούν. Αυτό είναι περιορισμός στη συζήτηση. Πιστεύω ότι το μόνο πράγμα το οποίο δεχόμαστε είναι ότι, όταν είμαστε εκτός θέματος, έχετε κάθε δικαίωμα να περιορίσετε τον ομιλητή. Από τη στιγμή που έκαμα την ομιλία μου και ουδείς είπε ότι ήμουν εκτός θέματος, και προκαλώ και τώρα να μου πουν σε ποιο σημείο ήμουν εκτός θέματος, δεν δεχόμαστε κανένα περιορισμό διότι τότε θα υπάρξει περιορισμός γενικά της ελεύθερης συζήτησης της Βουλής. Ο μόνος περιορισμός που επιτρέπεται είναι όταν ένας βουλευτής είναι εκτός θέματος κατά τη συζήτηση ή όταν παραφέρεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, απορώ πως δεν αντελήφθητε την παρατήρηση την οποία έκαμα. Δεν είπα ότι δεν είναι δικαίωμα οποιουδήποτε βουλευτή να εκφράσει

οποιαδήποτε άποψη· γι' αυτό άλλωστε δεν σας διέκοψα. Εάν ενόμιζα ότι δεν είχατε αυτό το δικαίωμα, δεν θα σας επέτρεπα να συνεχίσετε.

Η Συμβουλή την οποία έδωσα στο Σώμα είναι ότι, για να καταλήγουμε σε πρακτικά συμπεράσματα και να μην παραμένει απλώς, όπως είπα, χρήσιμη μεν συζήτηση αλλά δυστυχώς χωρίς πρακτικό αποτέλεσμα, θα ήταν ορθό όλα αυτά να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Οικονομικών, προς την οποία προτίθεται άλλωστε να παραπέμψω το θέμα, για να μελετήσει όλα αυτά τα στοιχεία και να θέσει μπροστά στο Σώμα συγκεκριμένες εισηγήσεις διότι, όπως είπα, είναι από τα θέματα που η Βουλή μπορεί να νομοθετήσει. Δηλαδή, αν αποδειχθεί ότι όλα αυτά τα στοιχεία που θέσατε ενώπιον του Σώματος αληθεύουν και ότι έγιναν χαριστικές τοποθετήσεις έναντι ορισμένων εταιρειών, είναι δικαίωμα αυτής της Βουλής να επέμβει και να θέσει τέρμα σε οποιαδήποτε τέτοια πορεία. Αυτή ήταν, και μόνον αυτή ήταν η εισηγήση την οποία έκαμα.

Αν ενόμιζα ότι δεν επιτρέπετο να λεχθούν αυτά που είπατε, τότε δεν θα σας άφηνα να συνεχίσετε.

Ναί, κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Χαίρομαι, κύριε Πρόεδρε, που κάμνετε αυτή την διευκρίνιση. Σκοπός μου ήταν το θέμα τάξεως και διαδικασίας να μπει στα πρακτικά και να μην αποτελέσει προηγούμενο για οποιοδήποτε περιορισμό διεξαγωγής ελεύθερης συζήτησης μέσα στο Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ήδη οι Κανονισμοί, κύριε Ιεροδιακόνου, και μπορείτε να τους επικαλείστε οπουδήποτε αυτοί παραβιαστούν. Επιμένω ότι οιοσδήποτε Βουλευτής δικαιούται να μιλά επί του θέματος είτε είναι οι απόψεις του στην Έκθεση είτε δεν είναι οι απόψεις του στην Έκθεση αλλά και δικαίωμα της έδρας είναι να κατευθύνει με τέτοιο τρόπο τη συζήτηση ούτως ώστε να καταλήγουμε σε χρήσιμα συμπεράσματα και να μη μετατραπούμε απλώς σε μια Βουλή διαμαρτυρίας.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια μόνο για να απαντήσω σε ορισμένα θέματα που έχουν θιγεί από τον κ. Δίγκλη και από τον κ. Ιεροδιακόνου.

Το πρώτο αφορά το θέμα του ρόλου αυτής της Βουλής. Ασφαλώς και δεν είναι θεατρικός ο ρόλος της· είναι ουσιαστικός ο ρόλος της. Αλλά ίσως ουσιαστικότερος να είναι ο ρόλος που επιτελούν οι διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Και όταν σ' αυτές τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές δεν τίθενται τα θέματα που θίγονται μέσα στη Βουλή και πολύ περισσότερο είμαστε απόντες απ' αυτές τις Επιτροπές, που μπορούσαμε να εντοπίσουμε αυτά τα θέματα και να τα θίξουμε, και κατακρατούμε τις εισηγήσεις αυτές για να τις φέρουμε στο Σώμα για να τις αναπτύξουμε, ασφαλώς κάποιος είναι εκείνος που θέλουν να διαδραματίσουν και να δώσουν θεατρικό χαρακτήρα και ρόλο στη Βουλή και αυτοί δεν είμαστε εμείς, κύριε Δίγκλη.

Και όσον αφορά το φίλο μου τον κ. Ιεροδιακόνου, ασφαλώς πιστεύω μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, και συμφωνώ απόλυτα πως για άλλη μια φορά ήταν τόσο

συγκλονιστικά αυτά που είπε, και θέλω να το υπογράμμισω, που έπρεπε και πρέπει — και καλά κάνετε να το θέσετε ενώπιον της Επιτροπής ξανά για να το επαναφέρει — να τεθούν ενώπιον του Σώματος αναλυτικά και εμπειριστατωμένα. Άλλωστε ο κ. Δίγκλης είπε «δεν ξέρω αν είναι σωστά αυτά τα στοιχεία τα οποία προσκομίζει ο κ. Ιεροδιακόνου». Η Επιτροπή μόνη ή ίσως μερικά μέλη της γνωρίζουν ελάχιστα πράγματα και όλοι οι άλλοι αγνοούν. Ο κ. Δίγκλης, μέλος της Επιτροπής, αυθομολογεί πως δεν τα γνωρίζει. Πώς θα τα ξέρει η ολομέλεια του Σώματος;

Και τελευτώντας θέλω να πω στον κ. Ιεροδιακόνου, που μίλησε περί νέων συναδέλφων στη Βουλή, μνημονεύοντας και μένα, πως προσωπικά τουλάχιστο, έχω περισσότερη θητεία και κοινοβουλευτική πρακτική και εμπειρία από τον ίδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα πω πολλά. Απλώς θα συμβούλευα το συνάδελφο κ. Στυλιανού όταν μιλά και σχολιάζει ορισμένα ζητήματα να είναι πιο προσεκτικός και να συμπεριφέρεται προς τους συναδέλφους του με την ίδια ευπρέπεια και σεβασμό που άλλοι του συμπεριφέρονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κόλοκος. Συγγνώμη, αν ο κ. Αναστασιάδης θέλει να μιλήσει επειδή πρωτολογεί. . . .

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δυο λόγια στον κ. Στυλιανού, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δυνατό να μετατραπεί η Βουλή σε δικαστήριο για να ανταλλάσσουμε δικόγραφα στις Επιτροπές, ούτως ώστε να δίνει ο ένας τις έγγραφες προτάσεις για να του απαντά ο άλλος και αν δεν είναι πάνω στην Έκθεση να μην μπορεί να μιλήσει. Είναι αδιανόητο και με τόση πείρα που έχει ο κ. Στυλιανού διερωτούμαι πώς του διέφυγε. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου αν επιτρέπεται.

Θάθελα να πω κι' εγώ δυο λόγια και θα πρέπει να πω επί λέξει κάτι που σημείωσα και που είχε πει ο αξ. συνάδελφος Βουλευτής κ. Δίγκλης.

Ο κ. Δίγκλης είχε πει επί λέξει αμέσως μετά από την ομιλία του κ. Ιεροδιακόνου: «Δεν είμαι σε θέση να αντικρούσω αυτά που λέχθηκαν από τον κ. Ιεροδιακόνου». Βεβαίως σε κάποια άλλη στιγμή απευθυνόμενος προς την πτέρυγα του δικού μας κόμματος είχε πει: «Βεβαίως αν υπάρχουν δυσκολίες στο να αντικρουσθούν αυτά τα οποία λέχθηκαν από τον κ. Ιεροδιακόνου» και συνέχισε για να κτίσει την επιχειρηματολογία του.

Αυτά τα δυο είναι σημεία που αλληλογρονθοκοπούνται και είναι φανερό ότι αλληλογρονθοκοπούνται, κύριε Πρόεδρε. Και αυτό φανερώνει ακριβώς ότι σε κανένα ασφαλώς δεν απαγορεύεται να εκφράσει απόψεις σχετικές με το θέμα και να ενδιατρίψει σε θέματα που ο ίδιος νομίζει ότι είναι σχετικά και παρεμφερή

προς το θέμα. Αλλά όταν, επαναλαμβάνω κ. Πρόεδρε, βρισκόμαστε χιλιόμετρα μακριά από το πρόβλημα μέσα σε απίστευτα μικρά και λεπτά θέματα τα οποία γνωρίζει είτε ο ίδιος ο ομιλών είτε ένας πολύ μικρός αριθμός άλλων ανθρώπων, πράγματι υπάρχει το ερώτημα της σχετικότητας για το τί είναι παρεμφερές ή σχετικό και τι δεν είναι. Και θα ήθελα πράγματι να δηλώσουμε εδώ ότι το Δημοκρατικό Κόμμα θεωρεί πως έχει ο κάθε Βουλευτής δικαίωμα να μιλήσει για ό,τι νομίζει ότι είναι σχετικό. Αλλά νομίζω ότι επειδή για λόγους καθαρά πολιτικής και συναδελφικής αβροφροσύνης δεν ηγέρθη κανείς από το κόμμα για να υποδείξει είτε προς τον κ. Ιεροδιακόνου είτε προς το προεδρείο και να ζητήσει τη μη συνέχιση του θέματος το οποίο πιστεύουμε ότι είχε εκτραπεί από τον αρχικό του προορισμό, δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ότι συναινούμε στο να συζητείται σχεδόν οτιδήποτε σ' αυτό το Σώμα από αφορομή κάποιο θέμα το οποίο βρίσκεται ενώπιόν σας.

Όσον αφορά άλλα θέματα, όπως είναι τα θέματα που ηγέρθηκαν για τις Κυπριακές Αερογραμμές και διάφορα άλλα, είναι προτιμότερο να μην ασχοληθούμε με αυτά γιατί υπάρχουν και πληροφορίες και ανταλλαγές επιστολών και ολόκληρη συζήτηση έχει γίνει στην Επιτροπή Οικονομικών κι' έτσι βρίσκονται πειστικές εξηγήσεις για θέματα που ηγέρθηκαν εδώ.

Ευχαριστώ πολύ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα ήθελα να περιορίσω με οποιοδήποτε τρόπο τη συζήτηση. Όμως πιστεύω ειλικρινά ότι εξαντλήθηκε το θέμα και είναι καιρός να προχωρήσουμε σε απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση από συνάδελφο ότι το θέμα εξαντλήθηκε.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Μια λέξη θέλω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι μια λέξη, ορίστε κύριε Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είπα ότι δεν ήθελα να απαντήσω.

Λέγουν όλοι εδώ ότι αναφέρθηκα σε στοιχεία τα οποία δεν έχει κανένας υπόψη. Πρέπει να τα έχετε μέσα στη τσάντα σας, κύριε Κόλοκο, τα στοιχεία αυτά. Κατατέθηκαν στην Επιτροπή Οικονομικών. Η διαφορά είναι ότι εγώ τα διάβασα ενώ οι συνάδελφοι απ' εδώ δεν τα έχουν διαβάσει. Δεν έχω αναφερθεί σε κανένα θέμα και κανένα στοιχείο το οποίο δεν βρίσκεται ενώπιον των μελών της Επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι δεν θα συνεχίσουμε. Παρακαλώ, παρακαλώ.

Επαναλαμβάνω το συμπέρασμα. Είναι δικαίωμα οποιουδήποτε Βουλευτή, όταν μιλά από του βήματος και είναι εντός του θέματος, να προσκομίσει είτε στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν είτε και στοιχεία τα οποία δεν κατατέθηκαν. Αυτό σε κανένα δεν μπορούμε να το αρνηθούμε. Η συμβουλή μου είναι, αν υπάρχουν στοιχεία που θα μπορούσαν να διαφοροποιήσουν το συμπέρασμα της

Επιτροπής να κατατίθενται. Ο κ. Ιεροδιακόνου μας πληροφορεί ότι τα στοιχεία αυτά έχουν ήδη κατατεθεί.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όλα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είμαι σε θέση να πω ναι ή όχι· δεν μετέχω στην Επιτροπή. Ούτε όμως είναι η ώρα εδώ, σ' αυτό το Σώμα, να ερευνήσουμε αυτό το θέμα.

Παρακαλώ, αν συμφωνείτε, όλα αυτά τα στοιχεία που κατατέθηκαν, να ξαναγυρίσουν πίσω στην Επιτροπή Οικονομικών η οποία με την προτροπή της Βουλής να επανεξετάσει όλα αυτά τα θέματα και αν πιστεύει ότι υπάρχει λόγος περαιτέρω διαφοροποίησης των τιμών, είτε εισαγωγής κάποιων νέων άρθρων στους κανονισμούς ούτως ώστε να μην επιτρέπεται η αξιοποίηση τυχόν πλεονεκτημάτων τα οποία θα προκύψουν από την πτώση των τιμών των πετρελαιοειδών, να κατευθυνθεί προς άλλες κατευθύνσεις από αυτές που η Βουλή έχει καθορίσει και να μας φέρει τα συμπεράσματα ενώπιον του Σώματος.

Με αυτά ρωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εγγραφής Φυσιοθεραπευτών Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τα πιο κάτω επίσης εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών —

Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3 (1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Επίσης Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 10.4.86 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1985 (Αρ. 1 του 1985) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1985 (Αρ. 2 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων:

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από τον Βουλευτή Κώστα Ερωτοκρίτου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ': Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου πως η σημαντικότερη ιστορικά και πολιτιστικά βυζαντινή εκκλησιά της Παναγίας του Μουτουλλά — που περιλήφθηκε από την Ουνέσκο πολύ πρόσφατα στα παγκόσμια μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς — αντιμετωπίζει προβλήματα από την υγρασία, με αποτέλεσμα σημαντικότερες τοιχογραφίες στο νότιο τοίχο του ναού ν' αρχίσουν να φθείρονται — όπως διαπιστώσαμε σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 5.1.86, στην παρουσία του κοινοτάρχη, μελών της χωρικής αρχής κι άλλων παραγόντων της κοινότητας — παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν σκοπεύει να πάρει τα κατάλληλα μέτρα, όπως π.χ. ανασκαφή του εδάφους που εφάπτεται του νότιου τοίχου και κατάλληλη αντιστήριξη — για προστασία των τόσων σημαντικών τοιχογραφιών της εκκλησιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων), μέσα στα πλαίσια της πολιτικής που ακολουθεί για την αναστήλωση αρχαίων μνημείων και τη συντήρηση τοιχογραφιών, έχει διαπιστώσει ότι ορισμένες από τις τοιχογραφίες της εκκλησίας της Παναγίας του Μουτουλλά έχουν επηρεαστεί από την υγρασία, η οποία οφείλεται σε φθορά του αυλακιού, που βρίσκεται κατά μήκος του νότιου τοίχου της εκκλησίας.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει ετοιμάσει εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης για τη μόνωση της υγρασίας και τη συντήρηση των τοιχογραφιών, που ανέρχεται στο ποσό των £600. Το μισό της δαπάνης θα καταβληθεί από την Εκκλησιαστική Επιτροπή Μουτουλλά και το υπόλοιπο από την Κυβέρνηση.

Η εργασία προγραμματίζεται να αρχίσει τον προσεχή Μάιο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 17 Ιανουαρίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίσει και πότε να βελτιώσει το δρόμο που διασχίζει την κοινότητα Αυγόρου και ενώνεται με τα γύρω χωριά, ο οποίος βρίσκεται σε άθλια κατάσταση, προξενώντας μάλιστα τις χειρότερες εντυπώσεις στους ξένους που επισκέπτονται την τουριστική περιοχή της Ελευθέρας Αμμοχώστου.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Κωνσταντίνου Λόρδου, Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«1. Μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Αναπτύξεως έχουν περιληφθεί για βελτίωση ο δρόμος Αυγόρου-Ορμήδειας μέχρι τα σύνορα με τις

Βρεττανικές Βάσεις και ο δρόμος Αυγόρου-Λιοπέτρι. Έχει επίσης περιληφθεί και η βελτίωση του δρόμου από το κέντρο του χωριού Αυγόρου μέχρι το δρόμο Λάρνακας-Αμμοχώστου.

2. Οι εργασίες για τη βελτίωση του δρόμου Αυγόρου-Ορμήδειας έχουν ήδη αρχίσει και θα περιλαμβάνουν και τη βελτίωση του τμήματος δρόμου από την Πλατεία της Αυγόρου μέχρι την έξοδο προς Ορμήδεια. Για όλο το έργο υπολογίζεται να δαπανηθεί ποσό £118,000 και θα συμπληρωθεί το τελευταίο τρίμηνο του 1986.

3. Για τη βελτίωση του δρόμου Αυγόρου-Λιοπέτρι θα ζητηθούν προσφορές μέσα στο 1986 για να αρχίσουν οι εργασίες περί το τέλος 1986. Η βελτίωση του δρόμου αυτού θα περιλαμβάνει και το τμήμα του μέσα στην Αυγόρου.

4. Σε ότι αφορά το δρόμο Αυγόρου μέχρι το δρόμο Λάρνακας-Αμμοχώστου, μήκους 3.5 χλμ. περίπου, το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζει κατασκευαστικά σχέδια και προγραμματίζει την έναρξη των εργασιών περί το τέλος 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 3 Φεβρουαρίου 1986.

«Είναι διαπιστωμένο ότι υπάρχουν στις διάφορες Επαρχίες ένας σοβαρός αριθμός ορεινών κοινοτήτων που έχουν εγκαταλειφθεί από μεγάλο μέρος της νεολαίας. Παρέμειναν σχεδόν μόνο οι ηλικιωμένοι και σιγά-σιγά εγκαταλείπονται και ερημώνονται αυτές οι κοινότητες.

Υπάρχουν σε όλη την Κύπρο 70-80 τέτοιες κοινότητες στις επαρχίες Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Λευκωσίας.

Η κατασκευή έργων ανάπτυξης και η επιβίωση σ' αυτές τις κοινότητες με τη συμβολή (φορολογία) των κατοίκων των ορεινών περιοχών, είναι προβληματική αν μη αδύνατη. Δεν αντέχουν οικονομικά στην πληρωμή του ποσοστού των 50% ή του 1/3 οι κάτοικοι αυτών των ορεινών περιοχών, γιατί τα εισοδήματά τους είναι πενιχρά. Έχουν επίσης σοβαρές οικονομικές δυσκολίες στη συντήρηση των αγροτικών δρόμων και στην πληρωμή του οδικού φωτισμού.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Μελετά η Κυβέρνηση τον υποβιβασμό των ποσοστών για έργα ανάπτυξης στα ορεινά χωριά από 50% σε πολύ μικρότερα ποσοστά;
2. Μελετά η Κυβέρνηση να υιοθετήσει τις εισηγήσεις των Αγροτικών Οργανώσεων για συντήρηση των αγροτικών δρόμων και την πληρωμή του οδικού φωτισμού στις πτωχές κοινότητες των ορεινών περιοχών;
3. Απασχολεί την Κυβέρνηση η επιβίωση των 70-80 κοινοτήτων των ορεινών περιοχών που σιγά-σιγά εγκαταλείπονται και ερημώνονται;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«(α) Το θέμα της αναθεώρησης των Κοινοτικών συνεισφορών σε αναπτυξιακά έργα αποτελεί αντικείμενο έρευνας που απασχολεί σήμερα Υπηρεσιακή Επιτροπή που συστάθηκε για το σκοπό αυτό. Η Επιτροπή αυτή βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο επεξεργασίας των στοιχείων που έχουν συλλεγεί για κάθε χωριό και αναμένεται πολύ σύντομα να ολοκληρώσει τις εισηγήσεις της.

(β) Τόσο το πιο πάνω θέμα όσο και οι ανάγκες, για αυξημένη Κυβερνητική συνεισφορά για την εκτέλεση αναπτυξιακών και άλλων έργων (δρόμοι, αγροτικοί δρόμοι, αρδευτικά και υδρευτικά σχέδια, οδικός φωτισμός και άλλα), αντιμετωπίζονται μέσα στα πλαίσια των δημοσιονομικών δυνατοτήτων του Κράτους και της γενικότερης πολιτικής της Κυβερνήσεως αναφορικά με τις επιχορηγήσεις/επιδότησεις.

(γ) Εξάλλου με στόχο την εφαρμογή μιας γενικής περιφερειακής πολιτικής που να εξασφαλίζει από τη μια την ισορροπημένη ανάπτυξη και τη διατήρηση μικρών βιωσίμων αγροτικών Κοινοτήτων και από την άλλη τη βελτίωση των υπηρεσιών κοινής ωφελείας, προωθούνται κάθε χρόνο συγκεκριμένα προγράμματα και έργα αποκλειστικά για τη βελτίωση και πρόοδο καθορισμένων αγροτικών περιοχών και χωριών, περιλαμβανομένων και των ορεινών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 5 Φεβρουαρίου 1986.

«Συχνά μας υποβάλλονται διαμαρτυρίες για το νόμο περί φόρου κληρονομίας. Μεταξύ των άλλων οι παραπονούμενοι ισχυρίζονται ότι αυτός ο φόρος πλήττει φτωχές ορφανεμένες αγροτικές, μικρομεσαίες και άλλες οικογένειες, οι οποίες δεν γνωρίζουν τους νόμους, τις διαδικασίες και τους τρόπους για αποφυγή των επιπτώσεων από το φόρο κληρονομίας.

Προβάλλουν το δικαιολογημένο παράπονο, ότι τα ποσά που εξαιρούνται αυτού του φόρου είναι ασήμαντα, που δεν καλύπτουν με τις τρέχουσες τιμές ακινήτων ούτε το σπίτι της κατοικίας τους, με αποτέλεσμα να προβαίνουν αναγκαστικά στη σύναψη δανείων για να πληρώσουν το φόρο κληρονομίας.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (1) Ποιο είναι το ετήσιο ποσό που εισπράττει η Κυβέρνηση από το φόρο κληρονομίας;
- (2) Ποια είναι η δαπάνη των συνολικών διοικητικών εξόδων για την είσπραξη αυτού του φόρου;
- (3) Έγινε, ή πρόκειται να γίνει μελέτη για αλλαγές ή και κατάργηση αυτού του φόρου που έχει καταργηθεί από πάρα πολλές χώρες του εξωτερικού;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Το ετήσιο ποσό που εισπράττει η Κυβέρνηση από το φόρο κληρονομίας είναι γύρω στα £2 εκ. (£1,986,000 το 1984 και £2,028,000 το 1985). Στο γραφείο του Φόρου Κληρονομίας απασχολούνται έξι άτομα του Τεχνικού Προσωπικού και δύο άτομα του Γραφειακού Προσωπικού. Η συνολική δαπάνη για τους μισθούς του προσωπικού αυτού ανήλθε στις £31,989 το 1984 και στις £36,305 το 1985.

Το προσωπικό του Γραφείου Φόρου Κληρονομίας, πέρα από την αρμοδιότητά του για την εφαρμογή του Νόμου περί Φόρου Κληρονομίας, είναι επιφορτισμένο και με την όλη εργασία για τις εκτιμήσεις της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας για τους σκοπούς του Νόμου για τη Φορολογία των Κεφαλαιουχικών Κερδών, καθώς και για τους σκοπούς της Νομοθεσίας για το Φόρο Εισοδήματος.

Το θέμα της τροποποίησης ή/και κατάργησης του Φόρου Κληρονομίας και της αντικατάστασής του με το Φόρο πάνω στις Μεταβιβάσεις Κεφαλαίου βρίσκεται υπό μελέτη, η οποία ελπίζεται ότι θα συμπληρωθεί σύντομα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα, από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Ο παραλιακός κύριος δρόμος μεταξύ Κισσόνεργας-Πέγειας στην τοποθεσία 'Πότιμα' κινδυνεύει από τη θάλασσα να καταστραφεί και να αποκοπεί η συγκοινωνία μιας από τις βασικότερες περιοχές της Πάφου (όπως είναι της Πάφου-Κόλπου Κοραλλίων, Κισσόνεργας, Πέγειας, Ακάμα και περιοχής Κάθηκα).

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, τι μέτρα παίρνει για την πρόληψη αυτού του κινδύνου και την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Δημοσίων Έργων) έχει μελετήσει το πρόβλημα της διάβρωσης από τη θάλασσα του παραλιακού δρόμου Κισσόνεργας-Πέγειας στην τοποθεσία 'Πότιμα' και έχει ετοιμάσει κατασκευαστικά σχέδια των έργων που πρέπει να γίνουν για την αντιμετώπισή του. Τα έργα αυτά προγραμματίζονται ν' αρχίσουν μέσα στο 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1986.

«Δεδομένου πως στις πλείστες χώρες του κόσμου υπάρχει η ένδειξη για την ημερομηνία λήξης διαφόρων προϊόντων και τροφίμων (π.χ. τυριά, μαρμελάδες, κομπόστα, κονσερβοειδή και γενικά όλα τα εγχυτιωμένα προϊόντα), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν σκοπεύει να εισηγηθεί την εισαγωγή και στην Κύπρο της τόσο χρήσιμης και απαραίτητης για την υγεία και την ίδια τη ζωή των πολιτών διαδικασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας στην προσπάθειά του να συμβαδίσει με την πρακτική που ακολουθείται σε προηγμένες χώρες για αναγκαστική σήμανση των συσκευασμένων τροφίμων με χρονικές ενδείξεις ανέθεσε σε Τεχνική Επιτροπή του Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (γνωστού σαν CYS) την ετοιμασία σχετικού προτύπου. Το πρότυπο που έχει ετοιμασθεί και που είναι βασισμένο πάνω στους κανονισμούς της ΕΟΚ, έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του CYS σαν Κυπριακό Πρότυπο το Σεπτέμβριο του 1985.

Αμέσως μετά την έγκριση του προτύπου ο CYS συνέστησε ειδική επιτροπή στην οποία εκπροσωπούνται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (ΚΕΒΕ, ΟΕΒ, ΠΟΒΕΚ,

Σύνδεσμος Καταναλωτών και αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα) για να μελετήσει τις επιπτώσεις που συνεπάγεται η αναγκαστική εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος σήμανσης και να εισηγηθεί τις απαιτούμενες μεταβατικές περιόδους που θα χρειασθούν οι διάφοροι κλάδοι της βιομηχανίας τροφίμων για να προσαρμοστούν με τις πρόνοιες του προτύπου.

‘Ηδη η επιτροπή είχε σειρά επαφών με πλείστους εκπροσώπους της βιομηχανίας τροφίμων και σύντομα θα υποβάλει τα πορίσματά της στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας για λήψη τελικών αποφάσεων. Στόχος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι να προωθήσει την αναγκαστική εφαρμογή του προτύπου αυτού που σκοπό έχει την προστασία του καταναλωτή. Σύντομα θα σταλούν από το Υπουργείο στη Βουλή οι σχετικοί Κανονισμοί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 21 Φεβρουαρίου 1986.

«Η ακαταλληλότητα και η κακή ποιότητα του πατατοσπόρου που εισάχθηκε στην Κύπρο τα τελευταία 2 χρόνια, εκτός από τις πολλαπλές ταλαιπωρίες που προκάλεσε στους πατατοπαραγωγούς, είχε σαν αποτέλεσμα την πρόκληση ζημιών πολλών εκατοντάδων χιλιάδων λιρών.

Φέτος η κακή ποιότητα του πατατοσπόρου που εισάχθηκε, κυρίως στους τύπους ‘ΚΑΡΑ’ και ‘ΣΠΟΥΝΤΑ’ και διατέθηκε στους πατατοπαραγωγούς με επίκεντρο το Λιοπέτρι, είχε σαν αποτέλεσμα τη σήψη των φυτειών και κατ’ επέκταση την πρόκληση σοβαρών ζημιών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Γίνεται ο απαιτούμενος έλεγχος του εισαγόμενου πατατοσπόρου;
- (β) Αν γίνεται, πώς δικαιολογείται η διάθεση στους πατατοπαραγωγούς ακατάλληλου ή κακής ποιότητας πατατοσπόρου;
- (γ) Ποια μέτρα παίρνει η Κυβέρνηση για την εκτίμηση των ζημιών και την αποζημίωση των πληγέντων πατατοπαραγωγών;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Κατ’ αρχή παρέχεται η διαβεβαίωση ότι συνεχής προσπάθεια και στόχος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι η παράδοση στους παραγωγούς υγιούς πατατοσπόρου άριστης ποιότητας και επιπρόσθετα η συνεχής ενημέρωσή τους για τον ορθολογιστικό χειρισμό του μετά την παραλαβή για αποφυγή τυχόν απωλειών.

2. Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια και ιδιαίτερα φέτος ασκήθηκε αυστηρότατος φυτοϋγειονομικός έλεγχος του πατατοσπόρου. Τούτο συνάγεται και από το γεγονός ότι 15 ειδικευμένοι υπάλληλοι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ασχολήθηκαν για 40 μέρες για τον έλεγχο αυτό έχοντας σαν στόχο την παράδοση στους πατατοπαραγωγούς άριστης ποιότητας πατατοσπόρου.

3. Κατά τον έλεγχο όμως ποσότητα πατατοσπόρου παρουσίασε μερικά φυτοϋγειονομικά προβλήματα. Μετά τη διαπίστωση αυτή συνεργεία του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διεξήγαγαν ενδελεχή έλεγχο με σκοπό

να μη δοθεί χαλασμένος πατατόσπορος σε οποιοδήποτε γεωργό. Εξαιτίας του αυστηρού αυτού ελέγχου απορρίφθηκε ποσότητα γύρω στους 150 τόνους. Ταυτόχρονα δε ειδοποιήθηκαν οι πατατοπαραγωγοί να επιστρέψουν τυχόν χαλασμένες ποσότητες πατατοσπόρου που παρέλαβαν.

4. Μετά την πιο πάνω εξέλιξη, και παρά τις προτροπές του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, περιορισμένος αριθμός παραγωγών από το Λιοπέτρι που είχαν ήδη παραλάβει πατατόσπορο, αρνήθηκαν να τον επιστρέψουν στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα που ήταν ο προμηθευτής του σπόρου, με σκοπό την αντικατάστασή του.

5. Παρά τα ανωτέρω όμως, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων προτρέπει και συμβουλεύει όλους τους πατατοπαραγωγούς που αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα βλάστησης να αποτεινόνται τόσο στα κατά τόπους Γεωργικά Γραφεία όσο και στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα που είναι ο κυριότερος προμηθευτής πατατοσπόρου, για εξέταση της κάθε περίπτωσης.

6. Τέλος, αναφέρεται ότι ειδοποιήθηκαν αμέσως τόσο οι εισαγωγείς όσο και οι εξαγωγείς για τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν. Σαν αποτέλεσμα της ενέργειας αυτής ήλθαν στην Κύπρο ειδικοί από τις χώρες εξαγωγής πατατοσπόρου, που ενημερώθηκαν για τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και συζήτησαν με τους εδώ αντιπροσώπους τους, τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων, όπως απόρριψη των ακατάλληλων ποσοτήτων για φύτευση και την επαναδιαλογή όπου ήταν δυνατό κάτω από τον αυστηρό έλεγχο των υπαλλήλων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 27 Φεβρουαρίου 1986.

«Όπως είναι γνωστό οι απασχολούμενοι στις Αραβικές και άλλες χώρες του εξωτερικού, είναι κυρίως πρόσωπα προερχόμενα από προσφυγικές και άλλες εργατο-αγροτικές οικογένειες.

Η συνεισφορά αυτών των εργαζομένων για την ενίσχυση της Εθνικής μας οικονομίας, υπήρξε στα χρόνια μετά το γνωστό διπλό έγκλημα του 1974, και συνεχίζει και σήμερα να είναι σημαντική.

Μας υποβάλλονται συχνά παράπονα ότι ενώ σε άλλα στρώματα παρέχονται ποικίλα κίνητρα και διευκολύνσεις από της πλευράς της Κυβέρνησης, σ' αυτούς που κάτω από δύσκολες συνθήκες εργάζονται και συμβάλλουν στην ενίσχυση της Εθνικής μας οικονομίας, το κυβερνητικό ενδιαφέρον είναι ελάχιστο ή ανύπαρκτο.

Ακόμη και στο θέμα των αδασολόγητων αυτοκινήτων, όταν θα επιστρέψουν, γίνονται διακρίσεις και τελευταία τους το αρνούνται με το δικαιολογητικό ότι οι οικογένειές τους βρίσκονται στην Κύπρο, ή ότι επισκέπτονται την Κύπρο σ' αυτά τα χρόνια μια ή δυο φορές το χρόνο.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:—

1. Ποιο είναι το ποσό των χρημάτων-συνάλλαγμα που έρχεται κάθε χρόνο από το 1974 μέχρι σήμερα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο από την εργασία όσων εργάζονται στις διάφορες χώρες του εξωτερικού.

2. Εάν υπάρχουν και ποια είναι τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται, σε ποιους τομείς αναγνωρίζονται αυτά και ποια κίνητρα και διευκολύνσεις προσφέρει η Κυβέρνηση γι' αυτούς που εργάζονται στο εξωτερικό.
3. Με ποιο τρόπο εκδηλώνεται το Κυβερνητικό ενδιαφέρον για τη μελέτη, την προώθηση και τη λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χιλιάδες των κυπρίων που εργάζονται στο εξωτερικό.
4. Πώς διασφαλίζονται αυτοί οι εργαζόμενοι από τις διάφορες Εταιρείες ή τους κοντρακτόρους που τους εκμεταλλεύονται και στο τέλος δεν τους πληρώνουν τους μισθούς τους σε βαθμό που σε μερικές περιπτώσεις δεν έχουν ούτε τα αγωγή της επιστροφής τους.
5. Εάν υπάρχει και ποια είναι η αρμόδια υπηρεσία-φορέας στον οποίο θα μπορούν να αποταθούν οι οικογένειες αυτών των εργαζομένων, για την εξέταση και λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Το κυβερνητικό ενδιαφέρον για τους απασχολούμενους στο εξωτερικό εκδηλώνεται με τη λειτουργία ειδικής Υπηρεσίας στο Τμήμα Εργασίας (Κλάδος Απασχολήσεως) που επιλαμβάνεται, μελετά και προωθεί για επίλυση τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κατηγορία αυτή των εργαζομένων, καθώς και με επισκέψεις στους ίδιους τους τόπους εργασίας τους, από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου του.

Η πιο πάνω Υπηρεσία επιλαμβάνεται προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι εργαζόμενοι στο εξωτερικό (κυρίως σε αραβικές χώρες), είτε αυτά αφορούν άτομα ή ομάδες ατόμων, και στις περιπτώσεις που αυτά ανάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου αναλαμβάνει τη διευθέτησή τους ή τα παραπέμπει για κατάλληλη ενέργεια σε άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες της Κυβερνήσεως όταν αφορούν άλλα Υπουργεία/Υπηρεσίες.

Για την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που αναφύονται, το Υπουργείο Εργασίας συνεργάζεται στενά και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η μεγάλη μάζα των Κυπρίων εργαζομένων στο εξωτερικό εργοδοτείται από κυπριακές Εταιρείες. Τα δικαιώματα των Κυπρίων που εργάζονται με τις Εταιρείες αυτές είναι κατοχυρωμένα με συλλογικές συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ των Εταιρειών αυτών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του τόπου. Για τη συνομολόγηση/ανανέωση των συμβάσεων αυτών χρησιμοποιούνται, όταν ζητηθεί, οι μεσολαβητικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σ' ό,τι αφορά τους Κυπρίους που απασχολούνται στο εξωτερικό με ξένες Εταιρείες, μέχρι σήμερα παρουσιάστηκε πρόβλημα μη πληρωμής των μισθών τους σε μια μόνο περίπτωση από Εταιρεία ευρωπαϊκής χώρας, της οποίας ο συνιδιοκτήτης ήταν Κύπριος, και από την οποία επηρεάστηκαν 20 άτομα.

Μόλις η περίπτωση αυτή έγινε γνωστή στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κινητοποιήθηκαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες (Υπουργείο

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εξωτερικών και Εσωτερικών) και έγινε επαναπατρισμός όσων επιθυμούσαν να επιστρέψουν την Κύπρο, ενώ οι υπόλοιποι βοηθήθηκαν και ανέλαβαν εργασία σε κυπριακή Εταιρεία στην ίδια χώρα.

Τονίζεται συναφώς, ότι δεν υπάρχει ούτε μπορεί να θεσπισθεί νομοθεσία για τον περιορισμό ή έλεγχο της εξόδου Κυπρίων από τη νήσο (εκτός από την περίπτωση έκτακτης ανάγκης) και ο ρόλος των αρμόδιων κυβερνητικών Υπηρεσιών περιορίζεται στη σχετική διαφώτιση των ενδιαφερομένων να απασχοληθούν στο εξωτερικό, στην προώθηση διακρατικών συμφωνιών και σε ειδικές διευθετήσεις κατά την έκδοση θεωρήσεων διαβατηρίων από τις Πρεσβείες των ενδιαφερόμενων χωρών, όταν και οι ίδιες συμφωνούν.

Με αφορμή το περιστατικό που αναφέρεται πιο πάνω, και με τη συμφωνία και συνεργασία της Πρεσβείας της χώρας αυτής, διευθετήθηκε να παρέχονται σχετικές συστάσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πριν από τη θύρωση των διαβατηρίων, έτσι που να υπάρχει δυνατότητα ελέγχου της αξιοπιστίας, τουλάχιστο, του εργοδότη.

Όπως αναφέρεται στην Απάντηση στην Ερώτηση αρ. 3, λειτουργεί σχετική Υπηρεσία στον Κλάδο Απασχολήσεως του Τμήματος Εργασίας προς την οποία μπορούν να αποτείνονται οι ενδιαφερόμενοι ή οι οικογένειές τους για την εξέταση και επίλυση προβλημάτων που τους απασχολούν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι του χωριού Τρεις Ελιές ζητούν όπως η Κυβέρνηση τους παραχωρήσει το ποσό των £1,300.— για την αγορασθείσα τουρπίνα του αρδευτικού έργου 'Δράκοντα' και όπως επισπευσθούν οι εργασίες για τη διασωλήνωση και παροχή ηλεκτρικού ρεύματος προς λειτουργία του πιο πάνω αρδευτικού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την παραχώρηση της ζητούμενης βοήθειας και πότε προγραμματίζει αποπεράτωση των εν λόγω εργασιών για λειτουργία του αρδευτικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η τουρπίνα τοποθετήθηκε από την Επιτροπή του Αρδευτικού Τμήματος Τριών Ελίων κατά το περσινό καλοκαίρι για την αντιμετώπιση έκτακτων αρδευτικών αναγκών έναντι δαπάνης £1,300. Στο μεταξύ το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοιμάζει σχέδιο αξιοποίησεως της πιο πάνω γεώτρησης το οποίο θα περιλαμβάνει και την αξία της τουρπίνας ώστε να τύχει επιχορηγήσεως.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβο Κληρίδη και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Η επί της Γωνίας της οδού Νικοδήμου Μυλωνά στη Λευκωσία έκταση ακίνητης περιουσίας η οποία συνορεύει και με το Δημοτικό Σχολείο Λυκαβητού

και εκτείνεται μέχρι την Αμερικανική Πρεσβεία, σύμφωνα με πληροφορίες δωρήθηκε υπό του Τσαγγαρίδη Οδυσσέα στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας για την παιδεία.

Όμως σήμερα η έκταση αυτή που είναι μεγάλης αξίας μετατρέπεται σε οικοπεδοποιήσιμη περιοχή από ιδιωτική εταιρεία.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί, πώς και με ποιους όρους η Σχολική Εφορεία Λευκωσίας διέθεσε την έκταση αυτή, τεράστιας αξίας, αντίθετα προς τις πρόνοιες της διαθήκης;

Ποιο είναι το όφελος που θα καρπωθεί η Σχολική Εφορεία ή το Υπουργείο Παιδείας από την οικοπεδοποίηση αυτής της ακίνητης περιουσίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβου Κληρίδη.

«Η πληροφορία για δωρεά γης του α. Οδυσσέα Τσαγγαρίδη που βρίσκεται δίπλα στο Δημοτικό Σχολείο Λυκαβητού, στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας, δεν είναι ακριβής και επομένως κανένα λόγο δεν έχει το Υπουργείο Παιδείας στο διαχωρισμό της σε οικόπεδα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Το πρώτο θέμα είναι κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς ζιβανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΖΙΒΑΝΙΑΣ»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Εμπορίου και Βιομηχανίας

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Γεώργιος Τζιρκώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Χαμπής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησαν το πιο πάνω θέμα σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν ή/και να ανταλλάξουν απόψεις τόσο με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Συμβουλίου

Αμπελουργικών Προϊόντων όσο και με εκπροσώπους των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής. Στην ίδια συνεδρίαση ήταν επίσης παρών ο εισηγητής του θέματος αξιότιμος Βουλευτής κ. Γ. Παπαδόπουλος.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή, στις 9 Ιανουαρίου 1986, από το αξιότιμο Μέλος της κ. Γ. Παπαδόπουλο, και στη συνέχεια παραπέμφθηκε, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Σώματος, στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Οι δυο Επιτροπές ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που πήραν από το Σώμα κάλεσαν στη συνεδρία τους εκπροσώπους όλων των ενδιαφερομένων πλευρών από τους οποίους και ζήτησαν πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το όλο θέμα καθώς επίσης ανάλυση της Κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθείται πάνω σ' αυτό.

Εισάγοντας το θέμα ο εγγράφας αυτό στη Βουλή βουλευτής κ. Γ. Παπαδόπουλος ανέφερε ότι τα δάνεια που παρέχονται σήμερα στους παραγωγούς ζιβανίας, που αντιπροσωπεύουν το 75% περίπου της κανονικής τιμής αγοράς του προϊόντος αυτού, δεν είναι ικανοποιητικά ούτε και καταβάλλονται έγκαιρα με αποτέλεσμα η τάξη αυτή των παραγωγών ν' αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας στον προγραμματισμό της παραγωγής της ζιβανίας. Το όλο πρόβλημα, ανέφερε επίσης ο κ. Παπαδόπουλος, πρέπει να αντιμετωπιστεί με την έγκαιρη πληρωμή των προκαταβολών στους παραγωγούς της ζιβανίας, το ύψος της οποίας θα πρέπει ν' αντιπροσωπεύει ολόκληρη την αξία της παραγωγής στο δοσμένο χρόνο έτσι ώστε να δημιουργούνται και τα απαραίτητα κίνητρα παραγωγής του προϊόντος αυτού.

Εκθέτοντας το όλο πρόβλημα ενώπιον των Επιτροπών οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων ανέφεραν ότι οι δυσκολίες που δημιουργούνται από την μη έγκαιρη παραλαβή της ζιβανίας οφείλονται στην έλλειψη διαθέσιμων αποθηκευτικών χώρων των οινοβιομηχανιών μια και οι διαθέσιμοι χώροι έχουν χρησιμοποιηθεί:—

- (α) Για την αποθήκευση οινοπνεύματος, το οποίο συνέχισαν να παράγουν οι οινοβιομηχανίες κατά τους καλοκαιρινούς μήνες από αδιάθετα αποθέματα κρασιών·
- (β) για την παραλαβή των σταφυλιών της εσοδείας 1985 και των πρόσθετων ποσοτήτων σταφυλιών που παρέμειναν στην κατοχή των αμπελουργών προς το τέλος της εσοδείας· και
- (γ) για τα αποθέματα οινοπνεύματος που έχουν ήδη συσσωρευτεί στις οινοβιομηχανίες λόγω της απόφασης της Σοβιετικής Ένωσης να μην αγοράζει πλέον οινόπνευμα. Ειδικότερα τα αποθέματα αυτά ανέρχονται σε 5,5 χιλιάδες τόννους από προηγούμενες εσοδείες, 6 χιλιάδες τόννους από τη φετεινή εσοδεία (κρασιά και ζιβανία) και 3 χιλιάδες τόννους από κρασιά (ποσότητα που απορροφάτο από τη Σοβιετική Ένωση) τα οποία πιθανόν να μη διατεθούν οπότε θα μετατραπούν σε οινόπνευμα.

Το πρόβλημα της παραλαβής της ζιβανίας, αναφέρθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, αντιμετωπίζεται και εντάσσεται μέσα στα πλαίσια του γενικότερου αμπελουργικού προβλήματος και στις προσπάθειες που καταβάλλονται για διάθεση των κυπριακών κρασιών και του οινοπνεύματος. Στόχος και επιδίωξη των

αρμοδίων, τονίστηκε, είναι η παραλαβή της ζιβανίας το συντομότερο δυνατό χωρίς όμως να είναι δυνατό να προσδιοριστεί ο ακριβής χρόνος παραλαβής μια και το θέμα εξαρτάται άμεσα από την πώληση των άλλων αμπελουργικών προϊόντων και τη δημιουργία των αναγκαίων αποθηκευτικών χώρων.

Σαν ενδιάμεσο μέτρο προσωρινής επίλυσης του προβλήματος της χρηματοδότησης των παραγωγών ζιβανίας, αναφέρθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από σχετική πρόταση του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, ενέκρινε όπως το Σ.Α.Π. συνάψει δάνειο ύψους £850,000.— το οποίο να παραχωρηθεί από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με Κυβερνητική εγγύηση για να χρησιμοποιηθεί για την παροχή προκαταβολών στους παραγωγούς ζιβανίας. Οι προκαταβολές αυτές, που είναι άτοκες, αντιπροσωπεύουν το 75% περίπου της κανονικής τιμής αγοράς της ζιβανίας. Το ύψος του ποσού έχει βασιστεί σε ποσότητα 2.1 εκατ. οκάδες περίπου ζιβανίας που υπολογίζεται ότι θα μπορούσε να παραληφθεί μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 1986, αν υπήρχαν οι αναγκαίοι αποθηκευτικοί χώροι. Παράλληλα, τονίστηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, έχουν δοθεί και συμπληρωματικές προκαταβολές και θα συνεχίσουν να δίδονται εκεί όπου διαπιστώνεται ότι η παραγωγή ζιβανίας ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι αρχικά υπολογίστηκε.

Σε ό,τι αφορά την εισήγηση όπως οι προκαταβολές καλύπτουν ολόκληρη την ποσότητα της παραγόμενης ζιβανίας, ο εκπρόσωπος του Σ.Α.Π. ανέφερε ότι σε τέτοια περίπτωση υπάρχει ο κίνδυνος πληρωμής ποσότητας ζιβανίας η οποία πιθανόν να μην έχει παραχθεί.

Σχολιάζοντας το όλο πρόβλημα οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων τόνισαν την ανάγκη όπως το πρόβλημα των παραγωγών ζιβανίας, που εντάσσεται στο γενικότερο αμπελουργικό πρόβλημα, αντικρυστεί σφαιρικά και ολοκληρωμένα.

Στα πλαίσια λήψης των αναγκαίων μέτρων για την επίλυση του όλου θέματος οι ίδιες οργανώσεις έκαμαν ειδικότερα τις πιο κάτω εισηγήσεις:—

- (α) οι παραγωγοί ζιβανίας να πληρωθούν έγκαιρα και για ολόκληρη την αξία του παραχθέντος προϊόντος τους ανεξάρτητα με το αν το προϊόν αυτό θα παραληφθεί ή όχι·
- (β) εξευρεθούν αποθηκευτικοί χώροι παραλαβής της ζιβανίας και τρόποι διάθεσής της για να αποφευχθούν οι ζημιές από την ακατάλληλη αποθήκευση στην οποία προβαίνουν οι παραγωγοί μέχρι την παραλαβή·
- (γ) ολοκληρωθούν οι μελέτες για τη χρησιμοποίηση της ζιβανίας με την ανάμειξή της στη βενζίνη με παράλληλη επιχορήγηση της τιμής του οινοπνεύματος από τα κέρδη των πετρελαιοειδών, με στόχο την απορρόφηση μεγάλης ποσότητας οινοπνεύματος, θέμα που αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στην επίλυση του όλου προβλήματος.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αφού αντάλλαξαν απόψεις για το υπό συζήτηση θέμα τόσο με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου και του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων όσο και με τους εκπροσώπους των αγροτικών οργανώσεων, διαπιστώνουν ότι υπάρχει πράγματι σοβαρό πρόβλημα από τη μη έγκαιρη παραλαβή της ζιβανίας με αποτέλεσμα οι παραγωγοί του προϊόντος αυτού ν' αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην αποθήκευση της ζιβανίας, με πιθανούς κινδύνους απώλειας ποσοτήτων ζιβανίας από την ακατάλληλη αποθήκευση. Από την άλλη, οι Επιτροπές πιστεύουν ότι το σημερινό ύψος των δανείων που παρέχεται στους

παραγωγούς ζιβανίας δημιουργεί σ' αυτούς προβλήματα ρευστότητας, που σε τελευταία ανάλυση επηρεάζουν την όλη παραγωγή του προϊόντος αυτού.

Οι Επιτροπές έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και κατανοώντας τις δυσκολίες για την πληρωμή ολόκληρης της παραγόμενης ποσότητας ζιβανίας, καλούν τους αρμοδίους όπως προχωρήσουν στην εξέταση κάθε περίπτωσης παραγωγού ζιβανίας ξεχωριστά για την παροχή συμπληρωματικών προκαταβολών εκεί όπου κρίνεται αναγκαίο. Παράλληλα οι Επιτροπές, θεωρώντας το πρόβλημα της παραλαβής της ζιβανίας ως ένα μέρος του γενικότερου αμπελουργικού προβλήματος, καλούν τους αρμοδίους να επεκτείνουν τους υφιστάμενους αποθηκευτικούς χώρους και να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την διάθεση όσο το δυνατό μεγαλύτερων ποσοτήτων οινικών προϊόντων ούτως ώστε να δημιουργηθούν οι αναγκαίοι αποθηκευτικοί χώροι για την παραλαβή της ζιβανίας. Μέσα στα πλαίσια αυτά οι Επιτροπές καλούν επίσης τους αρμοδίους να επισπεύσουν τις μελέτες τους αναφορικά με την ανάμειξη οινοπνεύματος στη βενζίνη, θέμα που αναμένεται να απαμβλύνει το γενικότερο αμπελουργικό πρόβλημα.

Τέλος οι Επιτροπές τονίζουν την πρόθεσή τους να συνεχίσουν να παρακολουθούν την εφαρμογή των μέτρων που θα αποφασιστούν για την επίλυση του όλου προβλήματος, το οποίο δεν αποκλείεται να επαναφέρουν για παραπέρα συζήτηση αν και εφόσον τούτο απαιτηθεί εκ των πραγμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει δεύτερο θέμα το οποίο συνδέεται απόλυτα με το πρώτο. Υπάρχει εισήγηση να συζητηθούν από κοινού. Αν δεν υπάρχει ένσταση θα θεωρήσω ότι η εισήγηση γίνεται αποδεκτή.

Δεύτερο, υπάρχει εισήγηση να θεωρηθεί η δεύτερη Έκθεση ως αναγνωσθείσα αν είναι υπόψη όλων των Βουλευτών αν όχι να αναγνωσθεί.

Υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί σαν αναγνωσθείσα; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση θεωρείται ως αναγνωσθείσα.

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εμπορίου και Βιομηχανίας**

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Γεώργιος Τζιρκώτης
Νίκος Φλουρέντζος
Χαμπής Μιχαηλίδης
Γιαννάκης Ομήρου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Γεωργίας και Φυσικών Πόρων**

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Γεώργιος Παπαδόπουλος, εκπροσω-
πών τον κ. Χρ. Σολωμή
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησαν το πιο πάνω θέμα σε κοινή συνεδρία τους που

συγκροτήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1986. Στη συνεδρία αυτή οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν ή/και να ανταλλάξουν απόψεις τόσο με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων όσο και με εκπροσώπους του Συνδέσμου Εξαγωγέων Οινοπνευμάτων Κύπρου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 30 Ιανουαρίου 1986, από το αξιότιμο Μέλος της κ. Χ. Μιχαηλίδη, και στη συνέχεια παραπέμφθηκε, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Σώματος, στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Οι δυο Επιτροπές ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που πήραν από το Σώμα κάλεσαν στη συνεδρία τους εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών από τους οποίους και ζήτησαν πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το όλο θέμα.

Εκθέτοντας το όλο πρόβλημα ενώπιον των Επιτροπών ο εκπρόσωπος του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων ανέφερε ότι τα αποθέματα οινικών προϊόντων που υπάρχουν σήμερα στο ΣΑΠ και στις οινοβιομηχανίες είναι τα μεγαλύτερα αποθέματα οινικών προϊόντων που έχουν δημιουργηθεί κατά τα τελευταία 20 χρόνια. Παρόλο που οι προοπτικές διάθεσης των αποθεμάτων αυτών, όπως αναφέρθηκε από τον ίδιο εκπρόσωπο, δεν είναι ενθαρρυντικές, εντούτοις καταβάλλονται έντονες προσπάθειες τόσο για τη διεύρυνση των υφιστάμενων αγορών και εξεύρεση νέων αγορών όσο και για τη βελτίωση των όρων σύνδεσης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Παράλληλα, πρόσθεσε ο ίδιος εκπρόσωπος, συνεχίζονται οι μελέτες για τη χρησιμοποίηση του οινοπνεύματος στη βενζίνη, θέμα που όπως αναμένεται θα απαμβλύνει σε κάποιο βαθμό το οξύτατο αμπελουργικό πρόβλημα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν εκ μέρους των εκπροσώπων του Συνδέσμου Εξαγωγέων Οινοπνευμάτων Κύπρου, τα αδιάθετα αποθέματα οινικών προϊόντων κατά την 31ην Αυγούστου, 1986 στις αποθήκες του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και των οινοβιομηχανιών θα ανέρχονται σε 119 εκ. οκάδες σταφύλια (88 εκ. οκάδες στις οινοβιομηχανίες και 31 εκ. οκάδες στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων).

Η φετεινή επιδείνωση του όλου προβλήματος, αναφέρθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, οφείλεται κυρίως στη γνωστή απόφαση της Σοβιετικής Ένωσης να αναθεωρήσει την πολιτική της και να μην εισάγει οποιαδήποτε οινικά προϊόντα ενώ το 1985 απορρόφησε κυπριακά αμπελουργικά προϊόντα που αντιστοιχούν με 50 εκ. οκάδες σταφύλια. Εφικτοί τρόποι για την απορρόφηση των αποθεμάτων αυτών, τονίστηκε, είναι η παραγωγή μεγαλύτερης ποσότητας σταφίδας, η εξασφάλιση ευνοϊκών όρων για διάθεση των οινικών προϊόντων στις χώρες της ΕΟΚ, η εξεύρεση νέων αγορών και η εκ νέου κατόπιν αναγκαίων επί υψηλού επιπέδου επαφών εξασφάλιση της αγοράς της Σοβιετικής Ένωσης.

Εκ μέρους των αγροτικών οργανώσεων εκφράστηκε σοβαρή ανησυχία για την οξύτητα που παρουσιάζει σήμερα το αμπελουργικό πρόβλημα και τονίστηκε η ανάγκη της άμεσης λήψης των αναγκαίων μέτρων για την απορρόφηση των αποθεμάτων των οινικών προϊόντων. Ως τέτοια μέτρα υποδείχθηκαν, μεταξύ άλλων, η εντατικοποίηση των προσπαθειών για τη διεύρυνση ή/και εξεύρεση νέων

αγορών, η επίσπευση των μελετών για χρησιμοποίηση του οινοπνεύματος στη βενζίνη και η κατασκευή πρόσθετων αποθηκευτικών χώρων.

Οι Επιτροπές για σκοπούς γενικότερης ενημέρωσής τους πάνω στο υπό συζήτηση θέμα ζήτησαν από τους αρμοδίους πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με την παραγωγή σταφυλιών, τους αποθηκευτικούς χώρους των οινοβιομηχανιών, τις τιμές και την επιχορήγηση των αμπελουργικών προϊόντων κατά τα τελευταία χρόνια. Τα στοιχεία που κατατέθηκαν αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα επισυνάπτονται ως Παράρτημα στην παρούσα Έκθεση.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και ύστερα από την ανταλλαγή απόψεων που είχαν με όλες τις πλευρές, έχουν καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα και εισηγήσεις σε σχέση με το υπό συζήτηση θέμα:—

- (α) Από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον των δυο Επιτροπών κοινή είναι η διαπίστωση όλων ότι το πρόβλημα των αποθεμάτων των αμπελουργικών προϊόντων παρουσιάζεται σήμερα οξύτερο παρά ποτέ, γι' αυτό και κρίνεται απαραίτητο να ληφθούν από τους αρμοδίους, σε συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, άμεσα και δραστικά μέτρα για την απάμβλυσή του.
- (β) Παρόλο που όπως έχει διαπιστωθεί η Κυβέρνηση καταβάλλει έντονες προσπάθειες για τη διατήρηση και διεύρυνση των υφιστάμενων αγορών όσο και για την εξεύρεση κατά το δυνατόν νέων αγορών για τη διάθεση των αμπελουργικών προϊόντων, οι Επιτροπές καλούν τους αρμοδίους να εντατικοποιήσουν άμεσα και σε μεγαλύτερο βαθμό τις προσπάθειές τους αυτές με στόχο τη διάθεση όσο το δυνατόν περισσότερων οινικών προϊόντων στο εξωτερικό.
- (γ) Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το όλο πρόβλημα αναμένεται να καταστεί ακόμα οξύτερο κατά το μήνα Αύγουστο οπότε και θα υπάρξει αδυναμία παραλαβής της νέας σοδειάς σταφυλιών λόγω της έλλειψης αποθηκευτικών χώρων αν στο μεταξύ δεν διατεθούν τα μεγάλα αποθέματα που βρίσκονται σήμερα στις αποθήκες των οινοβιομηχανιών και του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων. Το θέμα αυτό θα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά όλους τους ενδιαφερόμενους ώστε να ληφθούν στο μεταξύ τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση των απαραίτητων αποθηκευτικών χώρων, γεγονός που θα επιτευχθεί με τη διάθεση όσο το δυνατόν μεγαλύτερων ποσοτήτων των αποθεμάτων.
- (δ) Πέραν από τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τη διάθεση των αμπελουργικών προϊόντων στο εξωτερικό θα πρέπει να προωθηθούν και νέοι τρόποι διάθεσης των προϊόντων αυτών. Σαν τέτοιους τρόπους οι Επιτροπές εισηγούνται τη χρησιμοποίηση του οινοπνεύματος για ανάμειξη στη βενζίνη, αν τελικά διαπιστωθεί ότι το μελετούμενο σχέδιο από τεχνικής πλευράς είναι εφικτό, οπότε σε τέτοια περίπτωση κρίνεται αναγκαία και η επιδότηση του οινοπνεύματος.
- (ε) Οι Επιτροπές θεωρούν ότι ένας τρόπος απάμβλυνσης του αμπελουργικού προβλήματος είναι η κατασκευή μεγαλύτερης ποσότητας σταφίδας, θέμα για το οποίο απαιτείται εντατικοποίηση της διαφώτισης και παροχή αυξημένων κινήτρων και αυτό μέσα στα

πλαίσια των δυνατοτήτων που παρουσιάζονται για την απορρόφηση του προϊόντος αυτού τόσο σε ξένες αγορές όσο και για ντόπια κατανάλωση.

- (στ) Παράλληλα με όλα τα πιο πάνω οι Επιτροπές καλούν του Κύπριους καταναλωτές να δείχνουν ιδιαίτερη προτίμηση στα κυπριακά οινικά προϊόντα.
- (ζ) Τέλος, οι Επιτροπές πιστεύουν ότι η παραγωγή ζιβανίας είναι ένα από τα μέτρα απάμβλυνσης του όλου αμπελουργικού προβλήματος, θέμα το οποίο πραγματεύονται ξεχωριστά σε άλλη σχετική έκθεσή τους προς το Σώμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ (σε εκατ. οκάδες)

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Στις Οινοβιομηχανίες	90.5	87.5	107.0	107.5	110.5	110.5	105.0	114.0	112.5	116.5
Για κατασκευή ζιβανίας, κρασιών και κουμανδαρίας	17.5	11.5	13.5	19.0	19.5	22.5	17.5	17.0	16.0	23.5
Για κατασκευή σταφίδας	6.0	6.0	4.5	10.0	13.5	17.5	13.0	16.5	11.0	12.0
Για εξαγωγή ή για ντόπια κατανάλωση	18.0	18.0	20.0	21.5	20.5	17.5	19.5	15.5	17.5	18.0
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	132.0	123.0	145.0	158.0	164.0	168.0	155.0	163.0	157.0	170.0

1064

Β. ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝ ΟΙ ΟΙΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΣΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 5
ΧΡΟΝΙΑ (1981-1985) ΚΟΣΤΟΥΣ £1,820,000.

ΣΟΔΑΠ	3,450	τόνοι
ΕΤΚΟ	4,600	»
ΚΕΟ	1,750	»
ΛΟΒΕΛ	4,400	»
ΟΛΙΚΟ	14,200	»

Γ. ΤΙΜΕΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟ-Ι-ΟΝΤΩΝ ΚΑΤ' ΟΚΑ

	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
	Μιλς	Μιλς	Μιλς	Μιλς	Μιλς	Μιλς	Μιλς	Μιλς	Σεντ	Σεντ
Σταφύλια Συνήθους ποιότητας	45	50	55	63	75	80	86	89	9.1	9.1
» εκλεκτής ποιότητας	50	60	65	73	85	95	101	104	10.6	10.6
» επιτραπέζια	45	50	55	58	70	75	81	89	9.1	9.1
» νέων ποικιλιών	55	60	65	73	85	95	101	114- 139	10.6- 14.1	10.6- 16.0
Σταφίδα Μαύρη Α'	215	215	230	270	310	365	390	400	40.6	42.
Σταφίδα Μαύρη Β'	190	190	205	245	280	315	340	350	35.6	37.
Σταφίδα Σουλτανίνα Α'	250	250	265	305	450	525	525	575	58.3	60.
Σταφίδα Σουλτανίνα Β'	—	—	—	—	—	—	450	475	48.3	50.
Σταφίδα Μαλάγα	230	230	245	285	325	380	—	—	45.6	47.
Ζιβανία	275	275	300	355	415	465	500	515	52.5	54.

Δ. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟ-Ι-ΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΙΩΝ

	1977 £	1978 £	1979 £	1980 £	1981 £	1982 £	1983 £	1984 £	1985 £
Επιχορήγηση αμπελουργικών προϊόντων	96,906	38,944	540,990	1,917,496	2,588,339	3,021,419	3,464,826	3,688,190	3,746,496
επιχορήγηση αμπελιών	—	—	369,081	659,896	623,366	617,177	682,380	740,393	789,405
επιχορήγηση εξαγωγών από οινοβιομηχάνους	—	—	—	—	124,443	493,359	414,174	511,710	446,103
επιχορήγηση εξαγωγών από ΣΑΠ	124,354	195,908	1,458,108	529,006	531,376	731,870	1,202,762	1,801,365	1,549,027
Ο Λ Ι Κ Ο	221,260	234,852	1,368,179	3,106,398	3,867,524	4,863,825	5,764,142	6,741,658	6,531,031

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης είχε ζητήσει το λόγο πριν δυο συνεδριάσεις για να μιλήσει.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνούμε με τις διαπιστώσεις των δυο Εκθέσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Η κατάσταση όσον αφορά τα μεγάλα αποθέματα των αμπελουργικών μας προϊόντων είναι πάρα πολύ σοβαρή.

Για πρώτη φορά στα χρονικά της οινοβιομηχανίας μας συγκεντρώθηκαν τόσα μεγάλα αποθέματα. Έφτασαν τα αποθέματα πάνω από 80,000 τόννους κρασιά, 12,000 τόννους σπέρτο, 5,000 τόννους κουμανδαρία και 3,500 τόννους σταφίδα, η οποία ευτυχώς πουλήθηκε προχθές στη Σοβιετική Ένωση. Η σταφίδα μόνο.

Η Κυβέρνηση δήλωσε ότι καταβάλλονται προσπάθειες σε διάφορες χώρες για εξαγωγή των πλεονασμάτων και επίσης ότι καταβάλλονται προσπάθειες για ανάμιξη του σπέρτου με τη βενζίνη σαν κινητήριας δύναμης. Μόλις προ ολίγου μας ανακοίνωσε ο κ. Κωνσταντίνου ότι κάποια δήλωση έγινε στην Επιτροπή Οικονομικών αλλά η Βουλή δεν είναι κατατοπισμένη γι' αυτή την επίσημη δήλωση σχετικά με την ανάμιξη του σπέρτου με τη βενζίνη. Επίσης ελέγχθη ότι καταβάλλονται προσπάθειες για διάθεση μεγαλύτερης ποσότητας στην εσωτερική αγορά.

Όμως ως τώρα αποτελέσματα δεν υπάρχουν. Τα αποθέματα παραμένουν αδιάθετα.

Δεν υπάρχει ακόμα από την Κυβέρνηση απάντηση σε καυτά ερωτήματα των παραγωγών και των Αγροτικών Οργανώσεων.

Ποια τα αποτελέσματα από τις ενέργειες της Κυβέρνησης για τη διάθεση των κρασιών και της κουμανδαρίας;

Ποια τα αποτελέσματα από τα πειράματα των τεχνικών για να χρησιμοποιηθεί η ζιβανία σαν καύσιμο αναμιγνυόμενη με τη βενζίνη;

Πρέπει να γίνει μια επίσημη δήλωση για να κατατοπιστεί και το κοινό και ο λαός γι' αυτά τα πειράματα που έχουν γίνει απ' αυτή την ανάμιξη.

Ποια τα αποτελέσματα για να αυξηθεί η κατανάλωση στην ντόπια αγορά;

Και το αμείλικτο ερώτημα: Τι θα γίνει τον Αύγουστο, δηλαδή σε 4 μήνες, για τη νέα παραλαβή των 150-160 εκατομμυρίων οκάδων σταφυλιών;

Τι γίνεται με την ανέγερση νέων βοηθητικών χώρων για παραλαβή της νέας εσοδείας;

Αυτά τα ερωτηματικά είναι αμείλικτα και χρειάζονται απάντηση από την Κυβέρνηση. Εμείς λέμε: Θα πρέπει να κινηθεί έγκαιρα δίχως καθυστέρηση η Κυβέρνηση και το Υπουργικό Συμβούλιο. Εμείς προτείνουμε όπως μια κυβερνητική αντιπροσωπεία με επικεφαλής Υπουργό, όπως έκανε το 1962 ο μακαρίτης ο Αραούζος, επισκεφθεί διάφορες χώρες με κύριο στόχο την πώληση των κρασιών και των άλλων αμπελουργικών μας προϊόντων.

Δεύτερο, να οικοδομήσουμε ενόψει της κρίσης νέους αποθηκευτικούς χώρους για παραλαβή των σταφυλιών. Παρά τις δυσκολίες που συναντούμε δεν είναι σωστό τον Αύγουστο να οξυνθεί η κρίση στην παραλαβή των σταφυλιών από έλλειψη αποθηκευτικών χώρων.

Τρίτο, να αρχίσει μια ανανεωμένη εκστρατεία στο εσωτερικό για τη διάθεση των κρασιών και των ποτών μας στην Κύπρο.

Ιδιαίτερα να γίνεται αυστηρότερος έλεγχος στα διάφορα κέντρα που διαθέτουν κυπριακά κρασιά.

Τέταρτο, έχοντας υπόψη την κρίση στη διάθεση των αμπελουργικών μας προϊόντων που θα επιδεινώνεται θα πρέπει να συσταθεί Ειδική Επιτροπή από την Κυβέρνηση και τις Αγροτικές Οργανώσεις με κύρια επιδίωξη τη διάθεση και την εξαγωγή αμπελουργικών προϊόντων στο εξωτερικό που είναι το κύριο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στην Κύπρο.

Αυτή η Επιτροπή να καταρτίσει πρόγραμμα για εξαγωγές σε χώρες της Δύσης, της Ανατολής και στις ουδέτερες χώρες.

Μόνο έτσι με ένα πρόγραμμα και με συντονισμό απ' όλες τις πλευρές είναι δυνατό να αντιμετωπίσουμε το οξύτατο πρόβλημα της διάθεσης των αμπελουργικών μας προϊόντων.

Κύριε Πρόεδρε,

Με τη σημερινή συζήτηση του σοβαρού αυτού θέματος των αποθεμάτων δεν θα λυθεί το πρόβλημα των αποθεμάτων μας. Το πρόβλημα των αποθεμάτων συνεχώς θα οξύνεται. Θα οξύνεται και ιδιαίτερα όταν θα πλησιάσει ο Αύγουστος που θα έχουμε τη νέα παραλαβή των σταφυλιών.

Συνεπώς προτείνουμε να παραμείνει το θέμα εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη της Βουλής για να μπορεί η Βουλή να το παρακολουθεί και για να πιέζεται η Κυβέρνηση να διαθέσει τα μεγάλα αποθέματα για να γίνει δυνατή η παραλαβή των νέων σταφυλιών της νέας παραγωγής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Έχετε ζητήσει το λόγο ή όχι;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά ο κ. Ομήρου και μετά εσείς.

Καλώ με τη σειρά που σήκωσαν τα χέρια.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Οι λόγοι που με ανάγκασαν να εγγράψω το υπό συζήτηση θέμα είναι οι τεράστιες δυσκολίες που προκάλεσε η όλη πολιτική της Κυβέρνησης για τη μη έγκαιρη παραλαβή και πληρωμή της ζιβανίας που παρήχθη το 1985. Και παρήχθη η ζιβανία κατόπιν προτροπής της Κυβέρνησης και υποσχέσεως ειδικών ελκυστικών κινήτρων.

Εμμένω σε όσα είπα και εισηγήθηκα στην εισαγωγική μου ομιλία κατά τη συζήτηση στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και τα οποία αναφέρονται στην Έκθεση των Επιτροπών.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, συμφωνώ και υπερθεματίζω για να μην επαναλαμβάνω τα ίδια τα οποία έχω αναπτύξει στις Επιτροπές, σεβόμενος τον πολύτιμο χρόνο σας, με τις εισηγήσεις των Επαγγελματιών Αγροτικών Οργανώσεων που επίσης περιλαμβάνονται στην Έκθεση.

Το θέμα που σήμερα μας απασχολεί, της παραλαβής και διάθεσης της ζιβανίας, είναι ένα μέρος μόνο του όλου αμπελουργικού προβλήματος. Η πολιτική της Κυβέρνησης σχετικά με το θέμα της ζιβανίας επιτείνει ακόμα περισσότερο το αμπελουργικό πρόβλημα για το οποίο, δυστυχώς, η Κυβέρνηση δεν μπόρεσε να βρει λύσεις που ν' ανακουφίσουν τον αμπελουργό. Οι τιμές των σταφυλιών παρέμειναν οι ίδιες τον τελευταίο χρόνο, παρόλο που από τις διάφορες μελέτες κι' Εκθέσεις αποδεικνύεται ότι τα κόστη παραγωγής είναι δυσανάλογα υψηλά σε σχέση με τις τιμές που καθορίζονται από την Κυβέρνηση. Το εξευτελιστικό μεροκάματο που βγάζει μια αμπελουργική οικογένεια, είναι ζυμωμένο με τον κόπο, το αίμα και τα νυκτοξημεράματα του παραγωγού. Αν δεν βρει τρόπους η Κυβέρνηση να αμείψει κατά κάποιο λογικό τρόπο τους είλωτες τούτους της γης, να είναι βέβαιη ότι θα ερημωθεί εντελώς η ύπαιθρος, και τα πράσινα αμπέλια θα μετατραπούν σ' εγκαταλειμμένα χέρσα χωράφια.

Οι προσπάθειες που ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι καταβάλλει για τη διάθεση των αμπελουργικών προϊόντων, εφόσον δεν έχουν ευμενή αποτελέσματα, δεν έχουν και κανένα αντίκρουσμα, έναντι των παραγωγών-αμπελουργών.

Κάθε χρόνο η Κυβέρνηση υποδεικνύει διάφορους σπασμωδικούς τρόπους διάθεσης του προϊόντος. Μεταξύ τούτων είναι και η παραγωγή ζιβανίας. Δίνει η Κυβέρνηση κάποιο οικονομικό κίνητρο, που είναι κι' αυτό φαινομενικό, γιατί ουσιαστικά κανένα όφελος δεν παρέχει στους ζιβανοπαραγωγούς. Γιατί αυτοί μπαίνουν σε δυσμενέστερη μοίρα από τους παραγωγούς που παραδίδουν τα σταφύλια τους απευθείας στα εργοστάσια. Όσοι παραδώσουν το προϊόν τους, τα σταφύλια, το Σεπτέμβρη-Οκτώβρη, πληρώνονται οπωσδήποτε πριν αρχίσουν οι καλλιεργητικές φροντίδες των αμπελιών τους. Οι παραγωγοί ζιβανίας, όμως, πρέπει να περιμένουν ως τον Απρίλιο-Μάιο ή και αργότερα, όταν ήδη οι καλλιεργητικές φροντίδες θα τελειώσουν ή και όταν πλησιάζει ο νέος τρυγητός. Επί πλέον, υφίστανται τον κίνδυνο καταστροφής του προϊόντος των, επειδή οι ιδιωτικοί αποθηκευτικοί τους χώροι πολλές φορές είναι ακατάλληλοι ή καταστρέφονται από τη μακροχρόνια παραμονή της ζιβανίας στα δοχεία αποθήκευσης. Το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, όταν παρότρυνε τους αμπελουργούς να κατασκευάσουν ζιβανία, έπρεπε να είχε υπόψη του ευθύς εξ αρχής και τον τρόπο παραλαβής και αποθήκευσης του προϊόντος και να μη δημιουργεί τόσες ταλαιπωρίες και βάσανα στους παραγωγούς. Έπρεπε να ξέρει ότι η επαναλαμβανόμενη ασυνέπεια των υποσχέσεων και κωλυσιεργία θα προκαλούσε την έλλειψη εμπιστοσύνης των παραγωγών προς την Κυβέρνηση, πράγμα που θα τους απέτρεπε από του να παράξουν ζιβανία. Κι' αν γίνει κάτι τέτοιο, τότε το πρόβλημα της διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων θα γίνει δυσκολότερο, γιατί κανένας δεν θα παράγει ζιβανία. Γι' αυτό είναι λογικό το αίτημα των αμπελουργών να συμμετέχουν ενεργά στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, ώστε να έχουν και οι ίδιοι λόγο για τα προϊόντα τους.

Η Κυβέρνηση οφείλει να είναι πιο συνεπής και να προγραμματίζει καλύτερα και έγκαιρα την υλοποίηση των υποσχέσεών της.

Καλούμεθα κάθε χρόνο, σε οποιοδήποτε κόμμα κι' αν ανήκουμε, να βοηθήσουμε στην απάμβλυνση του αμπελουργικού προβλήματος, είτε με την

κατασκευή ζιβανίας είτε με την κατασκευή σταφίδας. Τούτο και κάμνουμε. Αλλά με την αθέτηση υποσχέσεων ή με την έλλειψη προγραμματισμού, καταντήσαμε όλοι αναξιόπιστοι και οι παραγωγοί δεν μας εμπιστεύονται πλέον. Δεν είμαστε διατεθειμένοι να παίξουμε το ρόλο τούτο και οφείλει η Κυβέρνηση να ξεφύγει από τις διακηρύξεις και να φθάσει στην υλοποίηση ενός συγκεκριμένου και ολοκληρωμένου προγραμματισμού για ανακούφιση των σκληρά εργαζόμενων παραγωγικών τάξεων, στην προκειμένη δε περίπτωση των αμπελουργών.

Εισηγούμαστε ότι πρέπει να καταβάλλονται έγκαιρα οι πληρωμές για τους παραγωγούς ζιβανίας και να παραλαμβάνονται σταδιακά οι παραγόμενες ποσότητες, ώστε ν' αποφεύγεται η αποθήκευση σε ακατάλληλους χώρους και καταστροφή του προϊόντος. Να προγραμματιστεί η παραγωγή του προϊόντος επί σύγχρονων βιομηχανικών μεθόδων και να επιταχυνθούν οι μελέτες της χρησιμοποίησης του σπέρτου στη βενζίνη. Πληροφορηθήκαμε, όμως, δυστυχώς, προ ολίγου από το συνάδελφο κ. Ντίνο Κωνσταντίνου, ότι οι απόψεις της Κυβέρνησης σχετικά με το ζήτημα τούτο, δυστυχώς, είναι αρνητικές. Δεν είναι αρκετό μόνο να παράξουμε το προϊόν. Ίσως αυτό να είναι εύκολο. Η δυσκολία βρίσκεται στη διάθεση της παραγωγής και επείγουν οι προς τούτο μελέτες, ιδιαίτερα μετά τη διαπίστωση ότι δεν μπορεί να γίνει ανάμιξη του σπέρτου με τη βενζίνη.

Εισηγούμαστε, εν πάση περιπτώσει, τουλάχιστο για τη ζιβανία και τη σταφίδα που χρειάζονται πολύ περισσότερα εργατικά και κόπους, η Κυβέρνηση να εκπληρώνει έγκαιρα και στο ακέραιο τις υποσχέσεις της, ώστε τα κίνητρα που εξαγγέλλει ν' αρχίσουν να γίνονται πιστευτά κι' εφαρμόσιμα από τους παραγωγούς.

Ιδιαίτερα φέτος που απ' όλες τις μεριές φθάνουν κακά μηνύματα για την παραλαβή και διάθεση των αμπελουργικών προϊόντων οι προσπάθειες της Κυβέρνησης πρέπει να αρχίσουν έγκαιρα από τώρα, χωρίς καθυστέρηση ή διακοπή, γιατί η κατάσταση θα είναι δραματική τους μήνες του τρυγητού. Σήμερα, και όχι, αύριο, ας επιστρατεύεται η Κυβέρνηση τους πιο έμπειρους παράγοντες γι' αντιμετώπιση της ζοφερής κατάστασης που απειλεί τον αμπελουργικό κόσμο.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν επισημαίνουμε τα λεχθέντα από οποιοδήποτε άλλο κίνητρο, παρά από τον πόνο και τη συμπάθεια που αισθανόμαστε όταν επισκεπτόμαστε τις κοινότητες των αμπελουργών και βλέπουμε την αγωνία που τους διακατέχει.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τόσο το πρόβλημα της παραλαβής της ζιβανίας όσο και το πρόβλημα των μεγάλων αποθεμάτων άλλων αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινόβιομηχανιών αποτελούν αναπόσπαστα συναφασμένες πτυχές του ευρύτερου αμπελουργικού προβλήματος.

Δεν είναι μυστικό ότι κάθε χρόνο, ιδιαίτερα την εποχή της συγκομιδής της παραγωγής, αρχίζει η αγωνία των αμπελουργών.

Χιλιάδες οικογένειες που αποζούν από την καλλιέργεια του αμπελιού μπαίνουν σε μια δραματική δοκιμασία μέχρι την ώρα που θα καταφέρουν με κόπους, μόχθους και χλιες δυο περιπέτειες να παραδώσουν το σταφύλι τους.

Και παρά την επαναλαμβανόμενη κάθε χρόνο εκρηκτικότητα του προβλήματος δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπισή του.

Δεν υπήρξε πολιτική μακροπρόθεσμου προγραμματισμού που να αποβλέπει σε μια σφαιρική και ολόπλευρη αντιμετώπιση του προβλήματος με αποτέλεσμα φέτος με τη συνδρομή ορισμένων αντικειμενικών δυσμενών παραγόντων το αμπελοργικό να καταντήσει πραγματικός βραχνάς αφού 30 χιλιάδες οικογένειες που ζουν από την αμπελοκαλλιέργεια κινδυνεύουν να παραμείνουν χωρίς εισόδημα.

Η εκρηκτικότητα του προβλήματος φαίνεται από το γεγονός πως τα αποθέματα οινικών προϊόντων που έχουν δημιουργηθεί στο Σ.Α.Π. και τις οινοβιομηχανίες είναι τα μεγαλύτερα των τελευταίων 20 χρόνων. Το κλείσιμο της Σοβιετικής αγοράς ήλθε σαν ένα επιπρόσθετο πλήγμα αφού η Σοβιετική αγορά μέχρι πέρσι απορροφούσε τεράστια αποθέματα των οινικών μας προϊόντων.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι φανερό ότι χρειάζεται μια γρήγορη εφαρμογή δέσμης μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Δεν αρκούν οι αόριστες διαβεβαιώσεις ότι οι αρμόδιοι θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την εξεύρεση νέων αγορών. Σε λίγους μήνες, αν δεν απελευθερωθούν οι υφιστάμενοι αποθηκευτικοί χώροι, θα είναι αδύνατη η παραλαβή της νέας εσοδείας και θα δημιουργηθεί μια χωρίς προηγούμενο εκρηκτική κατάσταση. Τι θα κάμουν τα σταφύλια τους οι αμπελοργοί; Ποια είναι η απάντηση της Κυβέρνησης σ' αυτό το δραματικό ερώτημα που απευθύνει ο αμπελοργικός μας κόσμος;

Όταν το 1981 εγγράψαμε το θέμα στην τότε Βουλή ο τότε Υπουργός Εμπορίου αναγνωρίζοντας τη σοβαρότητα του προβλήματος δήλωνε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι η κυριότερη πτυχή του προβλήματος, εκείνη της διάθεσης, δεν αντιμετωπίζεται σωστά. Και πρόσθετε ότι οι οινοβιομηχανίες θα πρέπει να αποφασίσουν κατά πόσο θέλουν να αναλάβουν τις ευθύνες τους με σωστό προγραμματισμό, διαφορετικά εισηγείτο ότι η Κυβέρνηση θα έπρεπε να αναλάβει τη διάθεση των προϊόντων εξ' ολοκλήρου.

Έχουν περάσει πέντε χρόνια από τότε και η κατάσταση όχι μόνο δεν βελτιώθηκε αλλά αντίθετα επιδεινώθηκε. Η Κυβέρνηση όμως δεν φαίνεται να επέδειξε τόλμη με την ανάληψη εμπορίας των αμπελοργικών προϊόντων σε όλα τα επίπεδα. Το μάρκετινγκ των αμπελοργικών προϊόντων είναι φανερό πως δεν πέτυχε και το χάσμα στο ισοζύγιο παραγωγής και διάθεσης μεγενθύνθηκε. Και εδώ βέβαια θα πρέπει να επισημάνουμε τις ευθύνες της ευρύτερης εμπορικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Πώς είναι δυνατό να ανεχόμαστε την εισαγωγή εμπορευμάτων δεκάδων εκατομμυρίων λιρών από μερικές χώρες, όπως είναι η Ιαπωνία, ενώ την ίδια στιγμή αυτές οι χώρες αρνούνται να απορροφήσουν μέρος έστω από τα τεράστια αποθέματα των αδιάθετων αμπελοργικών μας προϊόντων. Είναι αυτή μια σωστή εμπορική πολιτική που στηρίζεται στην αμοιβαιότητα και κατοχυρώνει τα συμφέροντα της Κυπριακής οικονομίας;

Μια άλλη σημαντική ανακολούθια της Κυβέρνησης υπήρξε η μη υλοποίηση της υπόσχεσης για δημιουργία τριών περιφερειακών οινοποιείων έτσι που να υπάρξει διαφοροποίηση της ποιότητας των παραγόμενων κρασιών και συνεπώς καλύτερες προοπτικές διάθεσης. Παρόλο που αυτή η πρόθεση εξαγγέλθηκε επανειλημμένα από το 1981 και παρόλο που δηλώθηκε πως η Κυβέρνηση υπόγραψε και σχετική συμφωνία με τη Διεθνή Τράπεζα για χρηματοδότηση των οινοποιείων οι εξαγγελίες παρέμειναν ανεκπλήρωτες. Η δικαιολογία που προβάλλεται από την Κυβέρνηση, ότι δηλαδή οι οινοβιομηχανίες δεν ανταποκρίθηκαν

θετικά, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Αν οι οινοβιομηχανίες επιμένουν σε συντηρητικές απόψεις, αν δεν θέλουν να αξιοποιήσουν την προσφορά αυτή που θα βελτιώσει σημαντικά τις δυνατότητες διάθεσης των οινικών μας προϊόντων, η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει είτε μέσω του ΣΑΠ είτε να ενθαρρύνει αμπελοργούς να συμπήξουν συνεταιρισμούς που θα προχωρήσουν στην αξιοποίηση της προσφοράς για τη δημιουργία των περιφερειακών οινοποιείων.

Η δημιουργία των περιφερειακών οινοποιείων θα δώσει μια νέα ώθηση στην αμπελοκαλλιέργεια, θα ενθαρρύνει την αναμπέλωση, θα συγκεράσει τον αγροτικό πληθυσμό στην ύπαιθρο και με την καθιέρωση κυπριακών κρασιών με ονομασία προέλευσης θα ανοίξει καινούργιους ορίζοντες στις αγορές κυπριακών κρασιών.

Θα πρέπει να το επισημάνουμε. Τα κρασιά μας είναι καλά αλλά δυσκολεύονται να συναγωνιστούν ευρωπαϊκά κρασιά που έχουν ονομασία προέλευσης και παρασκευάζονται σε συγκεκριμένες περιοχές. Αν δεν βελτιωθεί η ποιότητα των κρασιών μας ώστε να μπορούν να σταθούν με αξιώσεις στη διεθνή αγορά κι' αν παράλληλα δεν υπάρξει μια τεράστια εκστρατεία διαφήμισής τους, τα πράγματα θα εξακολουθήσουν να παραμένουν στάσιμα.

Γι' αυτό επιμένουμε στη δημιουργία των περιφερειακών οινοποιείων που αναμφίβολα θα διευρύνουν τις προοπτικές στη διάθεση των κυπριακών κρασιών.

Κύριε Πρόεδρε,

Μπροστά στη δεδομένη οξύτητα του προβλήματος ούτε ημίμετρα ούτε σπασμωδικές ενέργειες μπορούν να δώσουν λύσεις. Κι' ασφαλώς ούτε απλουστεύσεις του τύπου «να βγάλουμε τα αμπέλια» όπως το Υπουργείο Εμπορίου σε κάποια φάση φάνηκε να υποστηρίζει.

Αυτό που επιβάλλεται να γίνει είναι η υιοθέτηση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος στα πλαίσια του ευρύτερου εθνικού προγραμματισμού για τη σωστή αντιμετώπιση του αμπελοργικού προβλήματος.

Πρέπει να πούμε πως η Κυβέρνηση στάθηκε αναποφάσιστη να προχωρήσει σε μια τέτοια πολιτική. Το 1980 ετοιμάστηκε από το Διευθυντή του Συμβουλίου Αμπελοργικών Προϊόντων μια μελέτη ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που απόβλεπε στην αντιμετώπιση του αμπελοργικού προβλήματος. Ερωτούμε. Πώς αξιοποιήθηκε αυτή η μελέτη ύστερα από έξη χρόνια; Η απάντηση είναι ότι τίποτε δεν έγινε. Η Κυβέρνηση ποτέ δεν άγγιξε το πρόβλημα με αποφασιστικότητα και πραγματική βούληση ριζικής του αντιμετώπισης.

Γι' αυτό επαναλαμβάνουμε πως η σωστή αντιμετώπισή του βρίσκεται στην υιοθέτηση ενός ευρύτερου προγράμματος ύστερα από σοβαρή μελέτη και συζήτηση ανάμεσα στην κυβέρνηση, τους παραγωγούς και τις αγροτικές οργανώσεις.

Στο μεταξύ εισηγούμαστε πως άμεσα και χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση θα πρέπει να ληφθούν μια σειρά μέτρων για απάμβλυνση του προβλήματος μερικά των οποίων αναφέρουμε πιο κάτω:

1. Συντονισμένη εκστρατεία εξεύρεσης νέων αγορών για τα αμπελοργικά προϊόντα.
2. Διαφοροποίηση της ποιότητας των κρασιών μας με τη δημιουργία περιφερειακών οινοποιείων και επέκταση της αναμπέλωσης.
3. Δημιουργία πρόσθετων αποθηκευτικών χώρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος της φετεινής παραλαβής που μοιραία θα είναι αδύνατη λόγω της πληρότητας των υφιστάμενων αποθηκευτικών χώρων.

4. Επιβολή αγορανομικού ελέγχου στις τιμές των κρασιών στα εστιατόρια και τα ξενοδοχεία και ένταση της διαφήμισης για αύξηση της επιτόπιας κατανάλωσης.
5. Επιβολή αυστηρού αγορανομικού ελέγχου στους συντελεστές παραγωγής έτσι που να μειωθούν τα κόστα. Μιλούμε για τα γεωργικά φάρμακα, λιπάσματα, καύσιμα, γεωργικά μηχανήματα και εξαρτήματα.
6. Έγκαιρη λήψη των αναγκαίων μέτρων για ομαλή παραλαβή των σταφυλιών από τις οινοβιομηχανίες με παράλληλη κατοχύρωση των 250 οκάδων κατά πεντόλιρη μετοχή.
7. Ενθάρρυνση των αμπελουργών στην κατασκευή σταφίδας κατά πρώτο λόγο και ζιβανίας, προϊόντα που αντιμετωπίζουν πολύ λιγότερα προβλήματα στη διάθεσή τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Η υλοποίηση των πιο πάνω εισηγήσεων θα μπορούσε να συμβάλει στην βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση του προβλήματος. Η ευρύτερη και μακροπρόθεσμη αντιμετώπισή του μπορεί και πρέπει να οργανωθεί στα πλαίσια ενός υπεύθυνου σχεδιασμού με βάση σοβαρές και αντικειμενικές μελέτες που θα βασίζονται σε επιστημονική γνώση αλλά και στην ανάγκη επιβίωσης του αμπελουργικού μας κόσμου. Δεν είναι αρκετό σε τέτοιες περιπτώσεις να επικρατούν στενές οικονομικές αντιλήψεις. Το αμπελουργικό δεν είναι απλά ένα πρόβλημα οικονομικό ή εμπορικό, συνδέεται με την ευρύτερη εθνική οικονομία και με το γεγονός ότι 30 χιλιάδες οικογένειες στηρίζονται κατ' αποκλειστικότητα ή κατά μέγιστο μέρος στην αμπελοκαλλιέργεια για να εξασφαλίσουν την οικονομική τους επιβίωση.

Το Σ.Κ.ΕΔΕΚ θα παρακολουθήσει από κοντά την εξέλιξη του προβλήματος, θα δώσει κάθε συμπαράσταση στους αμπελουργούς μας και θα επαναφέρει στη Βουλή το θέμα εφόσον αυτό χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου και μετά ο κ. Χρυσοστόμου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι, αναφερόμενος στο αμπελουργικό πρόβλημα υιοθετώ πλήρως τις δυο εκθέσεις των Επιτροπών. Θα ήθελα όμως εν συντομία να αναφερθώ στο πρόβλημα της ζιβανίας. Οι παραγωγοί της ζιβανίας αγωνιούν περισσότερο για τη διάθεση του προϊόντος τους και την παραλαβή του από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, παρά για την προκαταβολή και τα δάνεια που τους παραχωρούνται.

Όλα τα Κρασοχώρια της Επαρχίας Λεμεσού που επισκεφθήκαμε τον τελευταίο καιρό για τα προβλήματά τους, το πρώτο και σοβαρότερο που μας υπέβαλαν ήταν η μη παραλαβή της ζιβανίας από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων λόγω ελλείψεως χώρου.

Υπάρχουν ακόμα και σήμερα χιλιάδες βαρέλια αδιάθετα τα οποία είναι εκτεθειμένα στη βροχή και στον ήλιο μέσα στα χωράφια, διότι δεν υπάρχουν στα χωριά κατάλληλοι χώροι για αποθήκευση. Σε πλείστες περιπτώσεις τα βαρέλια σκεπάστηκαν ήδη με χόρτα. Πέρασαν περισσότερο από 6 μήνες που η παραγωγή τους βρίσκεται εκτεθειμένη στα χωράφια.

Με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην παράδοση οι παραγωγοί υφίστανται ζημιές και εξάτμιση και διαρροή. Ο μεγαλύτερος φόβος είναι μήπως καταστραφούν τα βαρέλια και χαθεί ολοσχερώς η παραγωγή τους.

Η επίσημη πλευρά μας διαβεβαίωσε ότι τέτοιος κίνδυνος δεν υπάρχει τουλάχιστο μέχρι τέλος του τρέχοντος μήνα ή μέχρι τέλος Μαΐου. Τα βαρέλια όμως δεν είναι όλα καινούργια και σε μερικά χωριά όπως το Άρσος, η Ανώγυρα και άλλα παρατηρήθηκαν ήδη τα πρώτα κρούσματα. Αμπελουργοί μας κατάγγειλαν ότι μερικά από αυτά τρύπησαν και η ζιβανία εχύθη. Θα ήθελα να ερωτήσω ποιος θα πληρώσει αυτές τις ζημιές αν με την καθυστέρηση που παρατηρείται καταστραφούν πολύ περισσότερα βαρέλια και καταστραφεί εξολοκλήρου η ζιβανία.

Κύριε Πρόεδρε, οι αμπελουργοί επειθάρχησαν στις οδηγίες της Κυβέρνησης για κατασκευή περισσότερης ζιβανίας αντί να παραδώσουν τα σταφύλια τους στα εργοστάσια που υπήρχε πρόβλημα. Έχω όμως τη γνώμη ότι δεν πρέπει να μείνουμε μόνο με τις ευχές για σύντομη παραλαβή, αλλά το ΣΑΠ με εντατικότερο ρυθμό να προχωρήσει στην εξεύρεση κι άλλων χώρων και να παραλάβει το συντομότερο δυνατό ολόκληρη την παραγωγή πριν είναι αργά. Από σημερινές μου πληροφορίες από τον κ. Ροδά, έχουν ήδη παραληφθεί, και ομιλώ για την Επαρχία Λεμεσού, 2.134.000 οκάδες από την ολική υπολογιζόμενη παραγωγή των 4 εκατομμυρίων, δηλαδή περίπου το 1/2 της παραγωγής ευρίσκεται ακόμα εκτεθειμένο.

Ελέχθη στις Επιτροπές ότι οι προοπτικές για εξαγωγή των οινικών μας προϊόντων είναι ζοφερές. Ελέχθη επίσης ότι παρόλες τις προσπάθειες, δεν εξευρέθησαν δυστυχώς νέες μεγάλες αγορές για την απόσυρση του χρόνιου και άλυτου αυτού προβλήματος.

Έχουν, όπως μας ελέχθη, γίνει κάποιες μελέτες για μετατροπή του οινοπνεύματος σε καύσιμη ύλη, που αν επιτύχουν θα απορροφηθούν τα πλεονάσματα της ζιβανίας και θα λυθεί σε κάποιο βαθμό το αμπελουργικό πρόβλημα. Δυστυχώς, όπως σήμερα έχουμε πληροφορηθεί από το συνάδελφο κ. Κωνσταντίνου, ότι αυτές οι προσπάθειες δεν έχουν αποδώσει κατότι θεωρείται ασύμφορο να προχωρήσουν σ' αυτό το μέτρο. Είναι ακόμα ένας περισσότερος λόγος για να ενταθούν σε μεγαλύτερο βαθμό οι προσπάθειες για εξεύρεση νέων αγορών για την προώθηση των οινικών μας προϊόντων.

Κύριε Πρόεδρε, κάθε χρόνο επαναλαμβάνονται τα ίδια προβλήματα: Η μη διάθεση των κρασιών, οι τιμές των σταφυλιών, το άγχος της παραλαβής από τις βιομηχανίες, η έλλειψη αποθηκευτικών χώρων, το αιώνιο πρόβλημα των μετοχών, η αδικία σε μερικά χωριά για το πωμέ, τα εκλεκτά σταφύλια και μη, η καθυστέρηση της πληρωμής τόσο των σταφυλιών όσο και της σταφίδας και της ζιβανίας, τα ζυγιστικά και οι εκατοντάδες οκάδες που δεν υπολογίζονται, τα μεταφορικά, η κουμανδάρια και τόσα άλλα προβλήματα.

Είναι κατά τη γνώμη μου καιρός η Κυβέρνηση να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξευρεθούν νέοι τρόποι και νέες μέθοδοι για τη ριζική επίλυση αυτού του προβλήματος. Θα ήθελα όμως παράλληλα να αναφέρω και τα εξής:

Γνωρίζουμε όλοι το μέγεθος του προβλήματος. Το μόνο προϊόν για το οποίο φαίνεται ότι υπάρχουν σήμερα δυνατότητες διάθεσης και εξαγωγής είναι η σταφίδα. Παρόλες τις εκκλήσεις στο παρελθόν για κατασκευή περισσότερης σταφίδας από μαύρα σταφύλια, οι αμπελουργοί μας δεν ανταποκρίθηκαν όπως έπρεπε να ανταποκριθούν.

Καλό θα ήταν αν οι αρμόδιοι δώσουν όλες τις διευκολύνσεις και τα κίνητρα ακόμα και ο ΟΓΑ να ασφαλίσει τη σταφίδα από πιθανούς κινδύνους και να εισαχθεί συγκεκριμένο ΚΟΤΑ στις διάφορες περιοχές, με την υποχρέωση οι αμπελουργοί να ανταποκριθούν στην κατασκευή μαύρης σταφίδας.

Οργανώσεις και Κόμματα πρέπει να συμβάλουν στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών προς το σκοπό αυτό για να απαμβλυνθεί κάπως το οξύτατο αυτό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσστόμου και μετά ο κ. Θεοδούλου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η ζιβανία είναι προβληματικό προϊόν και αποτελεί μέρος του αμπελουργικού προβλήματος και όπως είναι γνωστό το αμπελουργικό είναι πρόβλημα που απασχολεί σοβαρά όλες τις χώρες που καλλιεργούν το αμπέλι.

Στην Κύπρο δεν διστάζω να τονίσω ότι το αμπελουργικό είναι, μετά το υδατικό, το σοβαρότερο πρόβλημα. Και οι επιπτώσεις του στην Κυπριακή οικονομία είναι τεράστιες.

Από τα 30 εκ. λίρες του συνόλου των επιχορηγήσεων στον αγροτικό τομέα τα 7 εκ. παραχωρούνται στους αμπελουργούς. Επαναλαμβάνω ότι η ζιβανία είναι προβληματικό προϊόν και η διάθεση της παραγωγής πολύ δύσκολη. Το πρόβλημα έγινε οξύτερο όταν τον Ιούλιο του 1985, στην έναρξη δηλαδή του τρύγου, η Ρωσσία, για την καταπολέμηση του αλκοολισμού, κοινοποίησε την απόφαση της να μην αγοράσει οποιαδήποτε ποσότητα οινοπνεύματος και κρασιών.

Όπως είναι γνωστό η Ρωσσία αγόραζε 6,000-7,000 τόννους οινόπνευμα και τα τελευταία χρόνια το μείωσε σε 4,000 τόννους, που αντιστοιχεί με 22 εκ. οκάδες σταφύλια, 15-20,000 τόννους κρασί, που αντιστοιχεί με 15-20 εκ. οκάδες σταφύλια και 4,500 εκ. φιάλες εμφιαλωμένα κρασιά που αντιστοιχούν με 6 εκ. οκάδες σταφύλια. Σύνολο 48 εκ. οκάδες σταφύλια. Στο σημείο αυτό αναγνωρίζουμε την αξία της Σοβιετικής αγοράς και εκφράζουμε την εκτίμησή μας. Δυστυχώς όμως αναπάντεχα και απροειδοποίητα χάθηκε η αγορά αυτή και η εξεύρεση νέων αγορών ούτε εύκολη είναι ούτε άμεση.

Το 1985 οι βιομηχανίες παράλαβαν τη μεγαλύτερη ποσότητα που παράλαβαν ποτέ. Παράλαβαν 116 1/2 εκ. οκάδες σταφύλια από τα οποία 4 εκ. οκάδες πλεόνασμα που δεν έπρεπε να υπάρχει. Παρά τα αυξημένα αποθέματα το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σε συνεργασία με το ΣΑΠ και με την καλή διάθεση που επέδειξαν οι Οινοβιομηχανίες παραλήφθηκαν και τα 4 εκ. οκάδες πλεόνασμα. Δυστυχώς όμως αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να μειωθεί πίοτερο ο αποθηκευτικός χώρος.

Η παραγωγή ζιβανίας είναι περίπου 4 εκ. οκάδες. Μέχρι τώρα παραλήφθηκαν δύο περίπου εκ. οκάδες ζιβανία. Η παραλαβή συνεχίζεται κανονικά και κάτω από ευνοϊκές συνθήκες θα πρέπει μέχρι το Πάσχα να παραληφθεί και η υπόλοιπη ποσότητα.

Στο σημείο αυτό οφείλω να τονίσω το ζωηρό ενδιαφέρον της Κυβέρνησης τόσο στην άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, που έγινε οξύτερο από την

απώλεια της Σοβιετικής αγοράς, όσο και στην καταβολή κάθε προσπάθειας για απόμυλυσή του.

Είναι γνωστό ότι η Κυβέρνηση σαν πρώτο επείγον μέτρο παραχώρησε σαν προκαταβολή στους παραγωγούς ζιβανίας το ποσό των 40 σεντ την οκά (75%) της τιμής, που καθορίστηκε σε 54 σεντ. Στη συνέχεια άρχισε και συνεχίζει η κανονική παραλαβή.

Ένα άλλο μέτρο είναι η εντατικοποίηση της προσπάθειας για εξεύρεση νέων αγορών για τη διάθεση των αποθεμάτων και την απόμυλωση του προβλήματος. Σαν τέτοιες αγορές είναι η Ελλάδα, η Αυστρία, η Ουγγαρία, ο Καναδάς και η Πολωνία.

- Οι διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο. Παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν πιστεύουμε ότι θα αγοράσει 2,000 τόννους οινόπνευμα. Έτσι, όπως σε κάθε μας πρόβλημα, και σε τούτο το πρόβλημα, η Ελλάδα θα σταθεί ο από μηχανής Θεός για την απόμυλυσή του.

Η Αυστρία ενδιαφέρεται για 1,000 περίπου τόννους οινόπνευμα. Διεξάγονται διαπραγματεύσεις με βάσιμες ελπίδες. Η Ουγγαρία ενδιαφέρεται για 1,000 τόννους. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται με καλές προοπτικές.

Ο Καναδάς και η Πολωνία επέδειξαν ενδιαφέρον για κρασιά και οινόπνευμα. Δεν υπάρχουν ακόμα αποτελέσματα. Οι προσπάθειες συνεχίζονται. Μελετάται επίσης η δυνατότητα ανταλλαγής οιοπνεύματος με άλλα εισαγόμενα είδη, όπως είναι τα σιτηρά. Παράλληλα η Κυβέρνηση σε συνεννόηση με τις Οιοβιομηχανίες καταβάλλει επίμονες προσπάθειες για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών διευθετήσεων στις επαφές και διαπραγματεύσεις που διεξάγονται για την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου-ΕΟΚ με απώτερο σκοπό την εξασφάλιση ευνοϊκότερων όρων.

Στο σημείο αυτό επιθυμώ να τονίσω ότι οι αμπελουργοί πρέπει και οφείλουν να ανταποκριθούν στις εκκλήσεις και υποδείξεις της Κυβέρνησης και του ΣΑΠ για μετατροπή μεγαλύτερης ποσότητας μαύρου σταφυλιού σε σταφίδα. Αν αυτό γίνει, σίγουρα το πρόβλημα θα απαμυλυνθεί.

Είναι γνωστό ότι στο νέο εμπορικό πρωτόκολλο Κύπρου-Σοβιετικής Ένωσης γίνεται πρόνοια για την εξαγωγή 7,000 τόννων μαύρης σταφίδας και 1,000 τόννων σταφίδας από σουλτανίνα. Γι' αυτό, πρέπει να παραχθούν οι πιο πάνω ποσότητες σταφίδας για να μειωθεί η ποσότητα σταφυλιού που θα μετατραπεί σε προϊόντα που η διάθεσή τους είναι προβληματική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα τονίζω και πάλιν ότι είναι δύσκολο και δισεπίλυτο, και πρέπει σοβαρός να είναι ο προβληματισμός για τη νέα εσοδεία και ασταμάτητες οι προσπάθειες.

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας συσκέπτεται με τις Αγροτικές Οργανώσεις, το ΣΑΠ και τις Οιοβιομηχανίες και μελετούν τρόπους για απόμυλωση του προβλήματος. Με τη συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων περιμένουμε να ληφθούν αποφάσεις που θα απαμυλύνουν σε ικανοποιητικό βαθμό το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδούλου και μετά ο κ. Παναγίδης.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε ασφαλώς δεν είναι διπλό· είναι το ένα και το ίδιο και ανεξάρτητα από τις πτυχές που μπορεί να έχει στην ουσία του αντιμετωπίζεται αυτή τη στιγμή ως πρόβλημα διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων.

Είναι ένα σοβαρότατο οικονομικό πρόβλημα του τόπου από τη λύση του οποίου επηρεάζεται γενικότερα η οικονομία του τόπου αλλά ειδικότερα επηρεάζονται περισσότερο χιλιάδες αγροτικές οικογένειες. Η δραματική αυτή εξέλιξη του προβλήματος, διότι πρόκειται πράγματι περί δραματικής εξέλιξης του προβλήματος η οποία θα εμφανιστεί μάλλον φέτος κατά τον τρυγητό, προέρχεται όχι μόνο από εξωτερικούς παράγοντες αλλά και από τη λανθασμένη εμπορική και τη μη προγραμματισμένη πολιτική της Κυβέρνησης. Δεν υπάρχει δηλαδή η αντίστοιχη προγραμματισμένη πολιτική της Κυβέρνησης. Για χρόνια ακούμε τόσο εμείς — αυτή η Βουλή πιστεύω έχει ακούσει και στο παρελθόν — όσο και οι ίδιοι οι αμπελουργοί ότι μελετάται το πρόβλημα. Πότε θα ολοκληρωθεί αυτή η μελέτη δεν μπορώ να ξέρω και μάλλον πιστεύω ότι δεν θα ολοκληρωθεί αυτή η μελέτη. Κατά συνέπεια το πρόβλημα που προβάλλει αυτή τη στιγμή είναι να παρθούν τέτοια μέτρα που να αντιμετωπιστεί άμεσα το πρόβλημα όπως παρουσιάζεται. Οφείλει η Κυβέρνηση σ' αυτή τη φάση του προβλήματος να πάρει αποφασιστικά μέτρα προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης αγορών για τα αμπελουργικά προϊόντα πάνω στη βάση της ανταλλαγής προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη — το υπογραμμίζω αυτό — το γενικότερο πρόβλημα που υπάρχει διεθνώς γύρω από τα αμπελουργικά προϊόντα.

Όπως ανέφερα και στις αρμόδιες Επιτροπές — σε μια συνεδρία που παρευρέθηκα — είναι η στιγμή που πρέπει να πιάσουν οι αρμόδιοι Υπουργοί και οι αρμόδιοι υπεύθυνοι το δρόμο και να κτυπήσουν πόρτες αν θέλουμε να υπάρξει κάποια αντιμετώπιση του προβλήματος πριν τον τρυγητό. Δεν πρέπει να μένομε με σταυρωμένα χέρια ή να αναμένομε προτάσεις γύρω από αυτό το πρόβλημα. Πάνω σ' αυτή τη βάση της ανταλλαγής προϊόντων θα πρέπει να πάμε να κτυπήσουμε πόρτες.

Και πάνω σ' αυτό το σημείο θέλω να θίξω και κάτι για το οποίο έγινε πολύς λόγος και που αφορά τα μέτρα που έχει πάρει η Σοβιετική Κυβέρνηση. Πράγματι τα μέτρα που πήρε η Σοβιετική Κυβέρνηση έχουν επηρεάσει το πρόβλημα, έχουν δυσχεράνει το πρόβλημα διότι αγόραζε αρκετές ποσότητες αμπελουργικών προϊόντων η Σοβιετική Ένωση.

Όμως το πρόβλημα κύριοι συνάδελφοι, δεν εντοπίζεται στα μέτρα που παίρνει μια χώρα ή μια κυβέρνηση. Το πρόβλημα έχει σχέση με αυτά που είπα προηγουμένως, με την έλλειψη μιας προγραμματισμένης εμπορικής πολιτικής για τη διάθεση αυτών των προϊόντων και άλλων γενικότερα αγροτικών προϊόντων για τα οποία δεν υπάρχει και πάλιν η αρμόζουσα πολιτική από μέρους της κυβέρνησης. Υπάρχουν στο κάτω-κάτω και άλλες χώρες και Σοσιαλιστικές και αδέσμευτες και Δυτικές οι οποίες πρέπει να προσεγγισθούν πάνω σ' αυτή τη βάση της ανταλλαγής προϊόντων. Με το να προειδοποιούμε ότι η Ιαπωνία έχει μονόδρομο εισαγωγής βιομηχανικών προϊόντων στην Κύπρο και εμείς να μην εξάγουμε και να μην παίρνονται μέτρα ή ακόμα να προσανατολιζόμε την οικονομία μας για να τη δέσουμε περισσότερο με την ΕΟΚ στην οποία έχουμε ετεροβαρή εμπόριο σε βάρος μας δεκάδων εκατομμυρίων, δεν πιστεύω ότι είναι

προγραμματισμός και μέτρα για να λύσουμε το αμπελουργικό πρόβλημα ή άλλα προβλήματα διάθεσης αγροτικών προϊόντων που αντιμετωπίζουμε σοβαρά σήμερα.

Κατά συνέπεια το βασικότερο πιστεύω πρόβλημα είναι η έλλειψη σωστής εμπορικής πολιτικής από μέρους της Κυβέρνησης. Και είναι καλά να πούμε αυτό το πράγμα. Το λέω εδώ γιατί είναι σωστό να το πούμε εκ των προτέρων, διότι θα το πούμε και αύριο και δεν θα μπορέσουμε να τα φορτώσουμε πουθενά αλλού πιστεύω τον Αύγουστο ή το Σεπτέμβρη που θα αρχίσει ο τρυγητός.

Στις Επιτροπές οι Οινοβιομηχανίες προειδοποίησαν ότι από τα 110 εκ. οκάδες, αν δεν βρεθούν αγορές, μπορούν να παραλάβουν μόνο τη μισή περίπου ποσότητα, το 50%. Φανταστείτε ποια θα είναι η τραγική κατάσταση αν δεν εξασφαλιστούν κατά την περίοδο μέχρι τον τρυγητό κάποιες αγορές γύρω απ' αυτό το προϊόν. Γι' αυτό μπορεί να γίνεται λόγος από διάφορους συνάδελφους ή και από άλλους ότι το πρόβλημα πρέπει να απασχολήσει γενικότερα το λαό, τις οργανώσεις κλπ., αλλά η κύρια ευθύνη αντιμετώπισης αυτού του προβλήματος ανήκει στην Κυβέρνηση η οποία πρέπει να αναθεωρήσει τη σημερινή πολιτική που ακολουθεί να σταματήσει ο εμπαιγμός ότι μελετάται για χρόνια το αμπελουργικό πρόβλημα, ενώ δεν λύεται. Παρόλο ότι πρέπει να παρθούν αυτή τη στιγμή άμεσα και επείγοντα μέτρα για τη λύση του προβλήματος της διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων σαν του πιο άμεσου προβλήματος, εντούτοις υπάρχει και γενικότερο αμπελουργικό πρόβλημα το οποίο χρήζει μελέτης, διότι όπως έχω πει στην αρχή, το αμπελουργικό πρόβλημα έχει αρκετές πτυχές. Αυτό όμως που δεσπόζει σήμερα είναι το θέμα της διάθεσης. Εντούτοις πιστεύω ότι λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη εμπορική πολιτική της Κυβέρνησης με βάση και ορισμένα δεδομένα της πολιτικής της που ανέφερα προηγούμενα, αυτές οι διακηρύξεις περί μελέτης θα παραμείνουν διακηρύξεις περί μελέτης. Εύχομαι να διαψευσθούμε. Εύχομαι να μας διαψεύσει η Κυβέρνηση και να αντιμετωπίσει, αν όχι 100%, τουλάχιστο σε ένα σημαντικό βαθμό το πρόβλημα της διάθεσης των προϊόντων.

Αναφορικά με το πρόβλημα της ζιβανίας, με βάση τα στοιχεία τα οποία κατέχω και σύμφωνα με όσα ανέφερε και ένας άλλος συνάδελφος, περίπου 1 1/2 με 2 εκ. οκάδες βρίσκονται στα χέρια των αμπελουργών, σε υποτυπώδεις αποθηκευτικούς χώρους στα σπίτια τους. Και δεν ξέρω αν είναι σωστή η διατύπωση που γίνεται μέσα στην έκθεση ότι είναι ακατάλληλοι αυτοί οι χώροι. Διότι δεν τέθηκε αυτό το ζήτημα, ότι έπρεπε να δημιουργήσουμε αποθηκευτικούς χώρους στα σπίτια των αμπελουργών που να αντέχουν για πολύ καιρό. Το πρόβλημα οφείλεται στην καθυστέρηση της παραλαβής της ζιβανίας και δημιουργείται και πρόβλημα αποθηκευτικών χώρων. Δεν φταίουν κατά συνέπεια οι αμπελουργοί.

Δόθηκε επιχορήγηση στους αμπελουργούς 70 με 75%. Ζητείται αύξηση αυτής της επιχορήγησης. Το πρόβλημα πιστεύω που καίει αυτή τη στιγμή τους αμπελουργούς είναι η παραλαβή της ζιβανίας.

Αν θέλουμε πραγματικά να βοηθήσουμε τους αμπελουργούς, και αυτό ισχύει περισσότερο και ειδικά για την Κυβέρνηση και το ΣΑΠ, πρέπει να υλοποιηθεί η υπόσχεση για παραλαβή της ζιβανίας. Και πάλιν με βάση στοιχεία που κατέχω, μέχρι το Πάσχα δεν προβλέπεται να παραληφθεί παρά μόνο το υπόλοιπο μισό από το 1 1/2 με 2 εκ. οκάδες που είναι στα χέρια των αμπελουργών. Γι' αυτό πρέπει ο ΣΑΠ και η Κυβέρνηση να επισπεύσουν τα μέτρα παραλαβής από τους αμπελουργούς της ζιβανίας, η οποία εκτός του ότι θα καταστραφεί η ίδια σαν

προϊόν, θα καταστρέψει και τα βαρέλια που είναι αποθηκευμένα και τα οποία στοιχίζουν, δεν ξέρω, £10 με £20 το καθένα.

Αυτά είναι τα βασικότερα μέτρα που άμεσα πρέπει να ληφθούν από μέρος της Κυβέρνησης για να βοηθήσουμε πραγματικά τους αμπελουργούς και γενικότερα την οικονομία μας. Πρέπει επίσης να γίνει ουσιαστικότερη μελέτη όλων των πτυχών του αμπελουργικού προβλήματος κατά συγκεκριμένο και πρακτικό και όχι κατ' αόριστο τρόπο, έτσι που να αντιμετωπίσουμε στο βαθμό που είναι δυνατόν αυτό το σοβαρότατο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι.

Ήθελα να σχολιάσω ορισμένα πράγματα που αναφέρθηκαν από τους συναδέλφους.

Ελέγχθη εδώ ότι το κράτος εμπαιζει τους αμπελουργούς για τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Φαίνεται ότι οι συνάδελφοι που μίλησαν εδώ δεν γνωρίζουν το μέγεθος του αμπελουργικού προβλήματος.

Το αμπελουργικό πρόβλημα δεν είναι τωρινό. Είναι γνωστότατο και είναι και γνωστές οι θέσεις της Κυβέρνησης για ενίσχυση και ανύψωση του βιοτικού επιπέδου των αμπελουργών. Και θα αναφέρω μόνο δυο-τρία στοιχεία.

Η παραγωγή των σταφυλιών το 1976 ήταν 132 εκ. οκάδες. Το 1985 ανήλθε στα 170 εκ. οκάδες. Οι επιχορηγήσεις που το κράτος παραχώρησε στους αμπελουργούς μας — θα πάρω το σύνολο των επιχορηγήσεων και μετά θα πω ακριβώς τι εδίδετο στους αμπελουργούς — το 1977 ήταν £221,260. Το 1985 οι επιχορηγήσεις ανήλθαν σε £6,531,031. Δηλαδή αυξήθηκε η επιχορήγηση από μέρος του κράτους για τα αμπελουργικά προϊόντα κατά £6,300,000 και είπαν οι συνάδελφοι ότι το κράτος δεν επέδειξε ενδιαφέρον για το αμπελουργικό πρόβλημα.

Υπάρχουν προβλήματα. Μάλιστα προβλήματα υπάρχουν και δεν είναι μόνο η Κύπρος που αντιμετωπίζει δυσκολίες όσον αφορά το αμπελουργικό πρόβλημα. Χώρες με παράδοση, χώρες με παραγωγή εκατομμυρίων οκάδων, όχι σαν την παραγωγή της Κύπρου, αντιμετωπίζουν σήμερα τεράστια προβλήματα και μπορώ να αναφέρω, και πολύ ορθά συνάδελφος σε προηγούμενη συνεδρία ανέφερε, ότι η ΕΟΚ μόνο έχει πλεονάσματα 9 εκ. τόννους κρασιών και 650,000 τόννους οινόπνευμα.

Είπε ο κ. Θεοδούλου ότι γίνεται μελέτη και εμπαιζεται ο αμπελουργικός κόσμος για τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Μάλιστα έγινε μελέτη. Αλλά δεν ξέρω πόσο είτε οργανώσεις είτε κόμματα ενίσχυσαν αυτή την προσπάθεια της Κυβέρνησης για ριζική αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος. Και πιστεύω ότι το αμπελουργικό πρόβλημα πρέπει να αντικρουσθεί υπεράνω κομμάτων — διακομματικά — για να ενισχύσουμε την προσπάθεια της Κυβέρνησης για τη λύση του.

Είναι πράγματι σοβαρό το θέμα. Υπάρχουν αδιάθετα κρασιά σήμερα και, όπως αναφέρθηκε, υπάρχει πρόβλημα όσον αφορά την παραλαβή νέας εσοδείας σταφυλιών. Μάλιστα υπάρχει. Όμως η Κυβέρνηση κάμνει όλες τις προσπάθειες και πολύ καλά ανέφερε ο συνάδελφος κ. Χρυσοστόμου ότι βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα και την Αυστρία για πώληση οινοπνεύματος,

καθώς και με τον Καναδά έναντι της αγοράς σιτηρών, και υλοποιείται μια επιθυμία του συνάδελφου Θεοδούλου ότι θα γίνει προσπάθεια ανταλλαγής προϊόντων με πώληση οινικών προϊόντων. Γίνεται προσπάθεια με την Ουγγαρία, με την Πολωνία, με την Κίνα. Η Κυβέρνηση έχει ρίξει όλο το βάρος της προς όλες τις κατευθύνσεις και έχει αποφασίσει στους όρους προσφοράς να θέτει πάντοτε σαν όρο ότι ένα μέρος της αξίας της προσφοράς ή αναπτυξιακού έργου θα είναι η αγορά προβληματικών γεωργικών προϊόντων και κυρίως οινικών προϊόντων.

Αναφέρθηκαν από άλλο συνάδελφο, από τον κ. Ομήρου, τα περιφερειακά οινοποιεία. Μάλιστα η Κυβέρνηση εξήγγειλε το σχέδιο ανέγερσης αγροτικών οινοποιείων. Καμιά βιομηχανία δεν ενδιαφέρθηκε. Δεν νομίζω ότι ήταν θέμα της Κυβέρνησης να ανεγείρει η ίδια οινοποιεία. Θέλω να αναφέρω ένα στοιχείο μόνο. Ότι οι οινοβιομηχανίες, και οι τέσσερις οινοβιομηχανίες, η ΛΟΕΛ, ο ΣΟΔΑΠ, η ΚΕΟ και η ΕΤΚΟ, έχουν δημιουργήσει χώρους χωρητικότητας 14,000 τόννων μ' επένδυση £2 εκ. περίπου. Ένα μέρος των χρημάτων αυτών το εγγυήθηκε η Κυβέρνηση και τα παραχώρησε με χαμηλότοκα δάνεια.

Ειλέχθη εδώ κάτι για την ντόπια κατανάλωση. Μάλιστα, εδώ στην Κύπρο, δυστυχώς, είμαστε ίσως από τις τελευταίες χώρες που η κατανάλωση κατά κεφαλή είναι μικρή, πράγματι μικρή. Είμαστε μια χώρα που παράγουμε το κρασί και όμως όλοι μας χρησιμοποιούμε άλλα ποτά εκτός από το κρασί. Εδώ χρειάζεται μια συλλογική προσπάθεια, μια προσπάθεια από όλους μας και κυρίως από τις αγροτικές οργανώσεις, με σωστή διαφώτιση μέσον τηλεοράσεως και ραδιοφώνου αλλά κι εμείς σαν κόμματα έχουμε χρέος να πείσουμε όλο τον κόσμο να καταναλίσει κυπριακά προϊόντα τα οποία ομολογουμένως ποιοτικά θεωρούνται πολύ καλά.

Επομένως δεν πρέπει να ρίχνουμε όλο το βάρος στην Κυβέρνηση για το γεγονός ότι δεν καταναλίσκουμε κυπριακά οινικά προϊόντα. Πρέπει όλοι μαζί, όλα τα κόμματα, να αναλάβουμε αυτή την εκστρατεία. Όλοι οι συνάδελφοι Βουλευτές τακτικά επισκέπτονται την ύπαιθρο, επισκέπτονται τις συνοικίες. Έχουμε κι' εμείς χρέος αυτό το πράγμα να το συνειδητοποιήσουμε και να πείσουμε τον κόσμο να καταναλίσει τα οινικά μας προϊόντα όχι διότι πιστεύουμε ότι θα λύσουμε το αμπελουργικό πρόβλημα αλλά σε κάποιο βαθμό θα το αμβλύνουμε.

Ειλέχθη από τον κ. Παπαδόπουλο ότι η Κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται για το αμπελουργικό. Είχα τονίσει προηγουμένως τη συνεισφορά του κράτους στο θέμα των αμπελουργών. Θα πρέπει να δώσω ακόμα ένα στοιχείο, εκείνο των τιμών των αμπελουργικών προϊόντων. Το 1976 η τιμή κατ' οκά των κοινών μαύρων σταφυλιών ήταν 45 μίλς και το 1985 ήταν 91 μίλς — βάζω ακριβώς τα μίλς για να υπάρχει κάποιος συσχετισμός. Επομένως είναι λυπηρό γιατί στην προσπάθειά μας να ικανοποιήσουμε κάποια στρώματα του λαού δίδουμε και λανθασμένη εικόνα όσον αφορά το ενδιαφέρον του κράτους για λύση των προβλημάτων του αμπελουργικού κόσμου.

Πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση κάμνει αυτό που μπορεί και έχουμε υπόψη μας ότι έχουν ενταθεί οι προσπάθειες στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, διότι ξέρει και κατανοεί η Κυβέρνηση και όλοι οι αρμόδιοι ότι η προσεχής εσοδεία θα είναι πολύ δύσκολη και ίσως να είναι και δραματική αν δεν διατεθούν ορισμένες ποσότητες των αποθεμάτων των αμπελουργικών προϊόντων.

Επομένως η Κυβέρνηση γνωρίζουμε πολύ καλά ότι καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και θα επιχορηγήσει ακόμα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι επιχορηγεί τα αμπελουργικά προϊόντα για να γίνει κατορθωτή η εξαγωγή

αρκετών ποσοτήτων και για να μπορέσει ο αμπελουργικός κόσμος να παραδώσει κανονικά και χωρίς καμιά δυσκολία τη νέα εσοδεία του 1986.

Όλοι μας, όπως ανέφερα και προηγουμένως, θα πρέπει υπεράνω καταστάσεων και διακομματικά να ενισχύσουμε το κράτος και την προσπάθεια των αμπελουργών μας γιατί πιστεύουμε ότι το αμπελουργικό είναι πράγματι ένα σοβαρό πρόβλημα που πρέπει να το αντικρύσουμε όλοι μαζί.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι οι εκθέσεις που συζητούμε μιλούν από μόνες τους και θα έλεγα ότι τα πολλά λόγια είναι φτώχεια. Εδώ έχουμε ένα οξύτατο πρόβλημα. Είμαστε στον Απρίλη και μένουν μόνο τρεις μήνες και δηλώθηκε στις Επιτροπές ότι αν δεν υπάρξει διάθεση οποιωνδήποτε ποσοτήτων από τα αποθέματα, οι βιομηχανίες ό,τι και να θέλουν και ό,τι και να κάνουν — που ασφαλέστατα πρώτα ενδιαφέρονται για το συμφέρον τους και όχι για τους αμπελουργούς — δεν θα είναι δυνατό να παραλάβουν την παραγωγή διότι απλούστατα δεν θα υπάρχει χώρος.

Και το ερώτημα που εγείρεται είναι: Ποιος ευθύνεται γιατί είμαστε ως εδώ; Πρόσεξα την υπεράσπιση που έκαμε ο κ. Παναγίδης της Κυβέρνησης. Δεν είμαι δικηγόρος ούτε ασχολούμαι με υπερασπίσεις αλλά ειλικρινά θυμήθηκα το μακαρίτη το Μαξιούτη στην υπεράσπιση!

Ποια είναι συνάδελφοι τα γεγονότα;

Η Κυβέρνηση ανέθεσε τη διεξαγωγή μελέτης και έγινε μελέτη πριν από πολλά χρόνια για το αμπελουργικό. Αυτή η μελέτη παραμένει χωρίς να προσεγγισθεί και να αξιολογηθεί από την Κυβέρνηση για να ληφθούν μέτρα. Τέθηκε η άποψη. . . . Μη μου πείτε, κύριε Παναγίδη, πως σας έθιξα προσωπικά. Απλώς. . . .

Όχι, είδα σε που. . . .

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δεν ανέφερα. . . . Θα απαντήσω στο συνάδελφο όταν έλθει η ώρα του.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, απλώς εγώ είπα ότι έγινε μια προσπάθεια να παρουσιάσουμε εδώ ότι η Κυβέρνηση δεν έχει καμιά ευθύνη. Φταιν τα κόμματα, φταιν οι οργανώσεις που δεν βοήθησαν την Κυβέρνηση να λύσει το αμπελουργικό! Ε, λυπούμαι αλλά αυτό το πράγμα δεν είναι δυνατό να γίνει δεκτό από καμιά πλευρά, όπως και να το προσεγγίσει κανείς, διότι, δυστυχώς, αυτό το πρόβλημα δεν λύνεται με τα λόγια.

Εγώ θα ανέμενα να ακούσω τις απόψεις των εκπροσώπων του κυβερνώντος κόμματος που την περασμένη βδομάδα μας είπαν: «Μα κύριοι, πάμε να ενωθούμε με 320 εκ. καταναλωτές ένα ποτήρι κρασί να δώσουμε του καθενός δεν θα έχουμε αρκετό για να τους δώσουμε όλους».

Όμως τώρα έχουμε πρόβλημα που αντί να δούμε ότι δεν το προσεγγίσαμε αντικειμενικά, μελετημένα και σε βάθος, διαθέτουμε κρατικό μηχανισμό που δαπανά £65 εκ. και η Κυβέρνηση περιμένει να κάμουν μελέτη οι οργανώσεις, οι αγροτικές και οι άλλες, για να πουν πώς θα λυθεί το αμπελουργικό.

Δεν είναι έτσι, κύριοι συνάδελφοι. Η πραγματικότητα είναι ότι προβλήματα όπως αυτό και άλλα — δεν είναι δυστυχώς το μόνο πρόβλημα — αντιμετωπίζονται περιστασιακά, πρόχειρα, πολλές φορές με διάφορες σκοπιμότητες, ξέβαθα και τώρα φαίνεται ότι έφτασε ο κόμπος στο χτένι.

Τονίζω ότι από μέρους του κράτους και μόνο είναι δυνατό αυτό το θέμα να αντιμετωπιστεί. Αν σ' αυτούς τους λίγους μήνες δεν καταστεί δυνατό να το αντιμετωπίσουμε στον οποιονδήποτε βαθμό, δεν θα είναι δυνατό να αντιμετωπίσουμε την εξουδετέρωση αποθεμάτων και τη δημιουργία αποθηκευτικών χώρων. Το πρόβλημα το Σεπτέμβρη θα είναι όχι οξύ αλλά κανένας δεν μπορεί να υπολογίσει πώς θα αντιμετωπιστεί.

Διότι αν οι αγελαδοτρόφοι χύνουν το γάλα μέσα στους δρόμους διότι έχουν τώρα 69,000 οκάδες πλεόνασμα γάλακτος, δεν ξέρω ποιος θα σταθεί μπροστά στους αμπελουργούς που θα έχουν όλα αυτά τα αποθέματα.

Γι' αυτά τονίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι την ευθύνη για τον προγραμματισμό, για την οργάνωση των διαβημάτων, για τα μέτρα και όλα τα άλλα τα σχετικά με την αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος την είχε, την έχει και θα συνεχίσει να την έχει η αρμόδια αρχή που είναι το κράτος και το κράτος δεν μπορεί να αναζητά ή να βάζει ερωτήματα και να περιμένει από τις οργανώσεις να πουν τι θα κάμουν διότι γι' αυτού του είδους τα θέματα απαιτείται υπεύθυνη προσέγγιση και βαθειά μελέτη που πρέπει να κάμει το αρμόδιο Υπουργείο ή το κράτος για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, είμαι κι' εγώ της άποψης ότι το θέμα πρέπει να παραμείνει υπό την άμεση παρακολούθηση των αρμόδιων Επιτροπών και του Σώματος για να δούμε πώς συμβάλλουμε και πώς βοηθούμε έτσι που να μη βρεθούμε τον Αύγουστο-Σεπτέμβρη μπροστά σε πολύ οξύτατα προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν πρωτολογίες, αντιλαμβάνομαι, ακόμα.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, θα προτιμούσα από το βήμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Αρχικά θάθελα να τονίσω πως δεν σκοπεύω να μακρηγορήσω θάμαι σύντομος, γιατί το θέμα κάλυψαν τόσο σφαιρικά όσο και εξειδικευμένα από δικής μας πλευράς οι κ.κ. Κίμωνας Παναγίδης και Άριστος Χρυσοστόμου. Ειδικότερα ο κ. Παναγίδης κάλυψε το γενικότερο φάσμα, δίνοντας σφαιρική, αντικειμενική και ολοκληρωμένη εικόνα του προβλήματος, που δυστυχώς, δεν είναι αποκλειστικά παγκύπριο, μα πρόβλημα με παγκόσμιες προεκτάσεις. Και η ομιλία του συνάδελφου Παναγίδη ήταν, ασφαλώς, πολύ καλύτερου επιπέδου της τάξης των αγορεύσεων του αείμνηστου Μαξιούτη, που, ως μη όφειλε, έγινε συγκριτική αναφορά πιο πριν.

Θάθελα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, απλά, πληροφοριακά και μόνο, να αναφέρω πώς συνεχίζονται οι συντονισμένες προσπάθειες από το αρμόδιο

Υπουργείο, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, με στόχο την ανταλλαγή οινικών μας προϊόντων με σιτηρά από τον Καναδά και τις ΗΠΑ. Ειδικότερα η προσπάθεια προώθησης των οινικών μας προϊόντων στα πλαίσια ενός υπό εξέλιξη ανταλλακτικού εμπορίου με τον Καναδά, βρίσκεται σε πιο προχωρημένο στάδιο.

Πληροφορούμαι, συγκεκριμένα, πως ήδη στάληκαν τόσο δείγματα όσο και τιμές στο United Green Growers Ltd., που βρίσκεται στο Winnipeg της Manitoba που βρήκαν τις τιμές συζητήσιμες, ενώ αναμένονται οι αντιδράσεις σχετικά με την ποιότητα.

Πρόσθετα, αναμένονται εκδηλώσεις ενδιαφέροντος και από άλλους οκτώ περίπου εξαγωγείς σιτηρών του Καναδά και των Η.Π.Α., που ήδη έχουν προσεγγιστεί και που αναμένονται, όπως μου αναφέρθηκε, οι σχετικές τους αντιδράσεις.

Παράλληλα διαπιστώθηκε πως η Ελλάδα έχει φέτος αυξημένες ανάγκες για οινόπνευμα, για οινοποιητική χρήση, για ενδυνάμωση ορισμένου τύπου κρασιών της, ειδικότερα της περιοχής της Αχαΐας. Έτσι στάληκαν ήδη δείγματα, που συμπτωματικά σήμερα εκτελούνίζονται και αν η ποιότητα θεωρηθεί ικανοποιητική, αναμένεται πως σύντομα, ενδεχόμενα την ερχόμενη βδομάδα, θα πραγματοποιηθεί σχετική συνάντηση στην οποία θα παρευρεθεί και ο Διευθυντής του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων κ. Ροδάς. Έτσι, αν οι προσπάθειες καρποφορήσουν, κι' όλες οι ελληνικές ανάγκες σε οινόπνευμα καλυφθούν από την Κύπρο, χωρίς να μεσολαβήσει οποιαδήποτε αστάθμητη εξέλιξη, τότε, ασφαλώς, δημιουργούνται καλές πιθανότητες για απόμβλυνση του προβλήματος.

Μια άλλη χώρα που εξεδήλωσε ήδη ενδιαφέρον είναι η Αυστρία, που ενδιαφέρθηκε για επιπρόσθετους χίλιους τόννους οινόπνευματος, κι οι σχετικές διαπραγματεύσεις προχωρούν ικανοποιητικά. Ικανοποιητικά, εξάλλου, προχωρούν και οι διαπραγματεύσεις μ' άλλες χώρες που εξεδήλωσαν ενδιαφέρον για κυπριακά οινικά προϊόντα και που μνημόνευσε ο συνάδελφος Άριστος Χρυσοστόμου.

Συμπερασματικά μπορεί να λεχθεί πως από κρατικής πλευράς καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες για απόμβλυνση του προβλήματος, ενός προβλήματος — που όπως ήδη τονίστηκε — έχει παγκόσμιες και όχι μονάχα τοπικές δυσχέρειες στην αντίκρουσή του.

Αν επιδιωχθεί, εξάλλου, να αξιοποιηθεί στον εμπρέποντα βαθμό η μεγάλη αγορά της Σοβιετικής Ένωσης με τις νέες αναζητήσεις της — ήδη περιελήφθη και στο σχετικό πρωτόκολλο η εξαγωγή σε ετήσια βάση 7.000 τόννων μαύρης σταφίδας και χίλιων τόννων σουλτανίνας, και θεωρώ πρόσφορη εδώ την ευκαιρία να διακηρύξω και να εκφράσω από το Βήμα τούτο τη βαθειά ευγνωμοσύνη μας προς τη Σοβιετική Ένωση, γιατί στάθηκε ο κύριος αγοραστής βασικών οινικών προϊόντων μας με δυσχερή απορρόφησή τους από τις άλλες αγορές — μαζί με τις εισηγήσεις της Σοβιετικής Ένωσης για αγορά φυσικού χυμού, παράλληλα με τις εισηγήσεις μας για αγορά συμπυκνωμένου γλεύκους και μαρμελάδων από αμπελουργικά, ασφαλώς, προϊόντα, παρέχεται διέξοδος, σχετική ασφαλώς, στον τομέα της διάθεσης των οινικών μας προϊόντων, αν οι παραγωγοί μας ενημερωθούν σωστά, και με τη σειρά τους ανταποκριθούν θετικά.

Τέλος, όμως, θα πρέπει να τονιστεί πως χρειάζεται άμεση αναπροσαρμογή της απόφασής μας για περιστολή των κονδυλίων διαφώτισης και προπαγάνδας στον εξειδικευμένο τομέα της προώθησης των αμπελουργικών μας προϊόντων. Γιατί πώς θα μπορέσουμε να κτυπήσουμε τις πόρτες για διάθεση των οινικών μας

προϊόντων, όπως ζήτησε ο συνάδελφος Θεοδούλου, χωρίς τη διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων; Γιατί είναι, ασφαλώς, αστείο το ποσό που διαθέτουμε — το σχετικό κονδύλι ήταν της τάξης των £300.000 και εμείς στη Βουλή περικόψαμε τις £200.000 — προκειμένου να συναγωνιστούμε τα Ισπανικά, για παράδειγμα, κρασιά, όταν είναι γνωστό από τον τύπο πως η Ισπανία θα διαθέσει για το 1986 ποσό ενάμισι εκατομμυρίων λιρών στερλινών για διαφώτιση μόνο τη Μεγάλη Βρετανία από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Μ. Βρετανίας — ένα πρόγραμμα που τίθεται σε εφαρμογή από τα μέσα Μαΐου — και για προώθηση οινικών προϊόντων ορισμένων περιοχών της — της Νεβάρρας, της Ριόχα και της Πενέδες — που είναι σχετικά άγνωστα τα οινικά προϊόντα των περιοχών αυτών στην Ε.Ο.Κ. και τον Ευρωπαϊκό χώρο. Και στο ποσό του ενός εκατομμυρίου δεν περιλαμβάνονται, ασφαλώς, κι' άλλα τεράστια ποσά για προβολή άλλων τύπων κρασιών, όπως είναι το Ισπανικό σιέρυ, που συναγωνίζεται τόσο αποτελεσματικά το κυπριακό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο θα παρακαλούσα να αφήσουμε τους νεκρούς στη νεκρή ησυχία τους.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Αν μου επιτρέπετε, δυο λόγια θα πω από τη θέση μου.

Ο συνάδελφος κ. Κουρτελλάρης πολλές φορές λέγει πολύ εύστοχες παροιμίες, αλλά η σημερινή ήταν ατυχεστάτη, και λυπούμαι πάρα πολύ γι' αυτό.

Ήθελα να αναφερθώ σε μια αναφορά που έκαμε ο κ. Κουρτελλάρης για τη θέση μας που πήραμε στην Κοινή Αγορά. Μάλιστα. Εμείς υποστηρίζουμε ότι πρέπει η Κύπρος να συνάψει συμφωνία για Τελωνειακή Ένωση με την Ε.Ο.Κ. γιατί πιστεύουμε ότι τουλάχιστο θα εξασφαλίσουμε αυτά που σήμερα εξάγουμε στις χώρες της Κοινής Αγοράς και εξάγουμε κρασιά (σιέρυ κλπ.) στη Μεγάλη Βρετανία. Εξάγουμε 10 με 12.000 γλεύκη τα οποία δεν εξάγονται σε άλλες χώρες καθώς και άλλα γεωργικά προϊόντα τα οποία δεν είναι του παρόντος να αναφέρω.

Επομένως η προσπάθεια μας και η επιμονή μας είναι ότι θα πρέπει τουλάχιστο να προχωρήσουμε σε Τελωνειακή Ένωση, για να εξασφαλίσουμε αυτά που εξάγουμε σήμερα.

Ακόμα ένα σημείο, κ. Πρόεδρε, και θα τελειώσω.

Ελέχθη από τον κ. Κουρτελλάρη ότι βαρύνεται η Κυβέρνηση για το ότι δεν ελύθη το αμπελουργικό πρόβλημα σήμερα. Ευγνωμονούμε πράγματι τη Σοβιετική Ένωση για την αγορά των γεωργικών και αμπελουργικών μας προϊόντων από το 1965 μέχρι το 1985. Όμως, ο κύριος Κουρτελλάρης δεν λαμβάνει υπόψη πως η αγορά της Σοβιετικής Ένωσης η οποία υπήρχε για 20 ολόκληρα χρόνια κι' απορροφούσε τα 50% της παραγωγής μας, διεκόπη, για λόγους που σεβόμαστε, διότι κάμνει μια αντιαλκοολική εκστρατεία, και έτσι δημιουργείται, πράγματι, ένα χάσμα και ένα τεράστιο κενό. Επομένως δεν ευθύνεται η Κυβέρνηση για μια απόφαση την οποία έλαβε η Σοβιετική Ένωση που αφορά την κατανάλωση των οινόπνευματων ποτών. Το κενό εδημιουργήθη, πράγματι, από τη διακοπή μιας αγοράς, την οποία, επαναλαμβάνω χωρίς να παρεξηγηθώ, ευγνωμονούμε. Όμως

είμαστε στην ευχάριστη θέση να πούμε — και τούτο αναφέρθηκε επανειλημμένως — ότι η Σοβιετική Ένωση υπόγραψε ήδη συμφωνία με την Κυπριακή Κυβέρνηση για αγορά 7.000 τόννων σταφίδας και είναι εδώ που τόνισε και ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου και άλλοι συνάδελφοι, ότι θα πρέπει να καλέσουμε όλοι μας τους παραγωγούς να πειθαρχήσουν και να δοθεί κάποιο μεγαλύτερο κίνητρο σχετικά με την τιμή της σταφίδας ώστε να κατασκευαστούν οι 7.000 τόνοι, γιατί πιστεύουμε ότι αντιπροσωπεύουν μια σεβαστή ποσότητα μαύρων σταφυλιών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε από τη θέση μου να πω μόνο δυο λόγια.

Ο κ. Παναγίδης ανέφερε ότι στη διάρκεια της 10ετίας αυξήθηκαν οι τιμές των σταφυλιών στο διπλάσιο. Αυτό είναι σωστό· αυξήθηκαν. Αλλά αυτό οφείλεται κυρίως στους ενιαίους αγώνες των αμπελουργών και των Αγροτικών Οργανώσεων στη διάρκεια της 10ετίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να μπούμε σε περαιτέρω συζήτηση.

Το θέμα θα παραμείνει στην Επιτροπή η οποία θα το χειρίζεται και αν και εφόσον θεωρήσει σκόπιμο ότι θα πρέπει και πάλι να αναφερθεί στο Σώμα για να επιληφθεί τούτο του θέματος, είναι ασφαλώς μεταξύ των δικαιωμάτων της.

Έτσι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 17 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (2) Ο περί Καταργήσεως του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Νόμος του 1986.
- (3) Ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (4) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1986.
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1986.
- (6) Ο περί Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1986.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1986.
- (8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1986.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1986.
- (10) Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσότων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (11) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου δια την υδατοπρομήθειαν της περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος δια Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομήθειας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

- (12) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (13) Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (14) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 20.3.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).
- (15) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 20.3.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).
- (16) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 20.3.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

«Η σύλληψη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος) (23.1.86).

Επίσης υπάρχει εισήγηση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων όπως εγγραφεί το θέμα «Η Κυπριακή εμπορική ναυτιλία, η σημερινή κατάσταση και οι προοπτικές» και παραπεμφθεί στην ίδια Επιτροπή για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης στο Σώμα.

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Επιτροπή.

Ο Βουλευτής κ. Χρίστος Κουρτελλάρης εισηγείται όπως εγγραφεί το θέμα «Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή του Νόμου 54/85 για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων» και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνωσμένων και Παθόντων, και θεωρηθεί σαν επίγειον.

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Κτυπά τη σφύρα)

(Ώρα λήξεως: 7.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θάλης
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Πάυλος	Παναγίδης Κίμων
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγιώτου Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παρισινός Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σολωμής Χρίστος
Κατσελλή Ρήνα	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Ορησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ:

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Κυνών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (3) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Κανονισμοί του 1986», οι αγορεύσεις βουλευτών και η συζήτηση πάνω το θέμα (Λ. Ιεροδιακόνου, Ντ. Κωνσταντίνου, Π. Κόλοκος, Γ. Ομήρου, Πρόεδρος, Π. Στυλιανού Π. Δίγκλης, Μ. Χριστοφίδης) και έγκριση των Κανονισμών.
- (4) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Τα προβλήματα από την υγρασία που αντιμετωπίζει η βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας του Μουτουλλά — Η ανάγκη βελτίωσης του δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Αυγόρου και ενώνεται με τα γύρω χωριά — Το θέμα της αναθεώρησης των

Κοινοτικών συνεισφορών σε αναπτυξιακά έργα — Το θέμα της τροποποίησης ή/και κατάργησης του Φόρου Κληρονομίας — Το πρόβλημα της διάβρωσης από τη θάλασσα του παραλιακού δρόμου Κισσόνεργας-Πέγεια στην τοποθεσία «Πότιμα» — Το θέμα της αναγκαστικής σήμανσης των συσκευασμένων τροφίμων με χρονικές ενδείξεις — Η πρόκληση ζημιών στους πατατοπαραγωγούς ένεκα της ακαταλληλότητας και της κακής ποιότητας του πατατοσπόρου που εισήχθη στην Κύπρο τα τελευταία δύο χρόνια — Τα παράπονα για το Κυβερνητικό ενδιαφέρον για τους απασχολούμενους Κυπρίους στο εξωτερικό — Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Τρεις Εληές για παραχώρηση ποσού £1,300 για αγορασθείσα τουρπίνα και για επίσπευση των εργασιών του αρδευτικού έργου «Δράκοντα» — Οι πληροφορίες για δωρεά γης του Οδυσσέα Τσαγγαρίδη που βρίσκεται δίπλα στο Δημοτικό Σχολείο Λυκαβητού στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας).

- (5) Κοινές Εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς ζιβανιάς» και για το θέμα «Τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των Οινοβιομηχανιών» και οι αγορεύσεις βουλευτών ως και η σχετική συζήτηση (Χ. Μιχαηλίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Γ. Ομήρου, Κ. Ερωτοκρίτου, Α. Χρυσοστόμου, Μ. Θεοδούλου, Κ. Παναγίδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού).
- (6) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:
- (α) «Η Κυπριακή εμπορική ναυτιλία, η σημερινή κατάσταση και οι προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων).
- (β) «Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή του Νόμου 54/85 για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17ης Απριλίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.57 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α είναι «Ο περί Καταργήσεως του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΑΞΕΩΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1966, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επαναφορά σε ισχύ της διάταξης του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας Νόμου του 1962 έτσι που το συνολικό χρονικό διάστημα επίταξης να είναι τρία χρόνια, περίοδος που καθορίζεται ρητά στη σχετική συνταγματική διάταξη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, στη νομοτεχνική του μορφή που τελικά του έχει δοθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Σολωμής Ανδρέας Φάντης

Μανώλης Χριστοφίδης Φοίβος Κληρίδης

Πολύβιος Κόλοκος Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι να περιλάβει στις πρόνοιες του περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων της Δημοκρατίας Νόμου και τον περί Τύπου (Τροποποιητικό) Νόμο του 1979 (Αρ. 45 του 1979) και κατά συνέπεια να επαναφέρει στη δικαιοδοσία του Υπουργού Εσωτερικών τις εξουσίες που απορρέουν από τον περί Τύπου Νόμο, όπως ίσχυε πριν από την ψήφιση του νόμου του 1979.

Η κατάργηση του πιο πάνω νόμου κρίνεται επιβεβλημένη μετά την ψήφιση του περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικού) Νόμου του 1985 (Αρ. 166 του 1985) και του περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων της Δημοκρατίας Νόμου του 1985 (Αρ. 167 του 1985).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Α. Φάντη
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στην περί Δήμων νομοθεσία που κρίθηκαν αναγκαίες ύστερα από τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος για την ανακήρυξη νέων Δήμων και την εισαγωγή του θεσμού των σταυρών προτίμησης στις δημοτικές εκλογές.

Οι τροπολογίες αυτές αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:—

- (α) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την έκδοση του διατάγματος για την διεξαγωγή του δημοψηφίσματος αναφορικά με την κατάργηση ενός δήμου.
- (β) Ενόψει της εισαγωγής του θεσμού του σταυρού προτίμησης, προτείνεται όπως η διαλογή και καταμέτρηση των ψήφων γίνεται σε ενιαία κέντρα διαλογής κατά Επαρχία και αυτό προς αποφυγή ενδεχομένων προβλημάτων και καθυστερήσεων στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.
- (γ) Τέλος, προστίθεται στη βασική νομοθεσία νέα διάταξη ώστε να διευκρινιστεί ότι τη θέση δημοτικού συμβούλου θα καταλαμβάνει ο υποψήφιος που έχει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, και όπου δεν υπάρχει θα ακολουθείται η σειρά με την οποία οι υποψήφιοι αναφέρονται στο ψηφοδέλτιο.

Στο στάδιο της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών κατάθεσαν στην Επιτροπή συμπληρωματική τροπολογία αναφορικά με τη διαδικασία της δεύτερης κατανομής των εδρών δημοτικών συμβούλων η οποία κρίνεται αναγκαία ύστερα από την εισαγωγή του θεσμού των σταυρών προτίμησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε κάθε μια από τις προτεινόμενες τροπολογίες ξεχωριστά, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνονται γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 6 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 31 του βασικού νόμου.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 32 του βασικού νόμου.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 33 του βασικού νόμου.

Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 34 του βασικού νόμου.

Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δέγκλης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και εξήγησαν τους λόγους για τους οποίους ζητείται η προτεινόμενη συμπληρωματική πίστωση.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £135,438 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών Ατδ. προς αντιμετώπιση των μισθών και ημερομισθίων του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού για την περίοδο Απριλίου-Ιουλίου 1986 καθώς και για άλλες τρέχουσες ανάγκες της Εταιρείας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο η παραχώρηση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης κρίνεται αναγκαία για την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας της Εταιρείας για μια περίοδο μέχρι και τον Ιούλιο του 1986 για να μπορέσει στο μεταξύ η Βουλή να μελετήσει και αποφασίσει αναφορικά με το νομοσχέδιο που εκκρεμεί ενώπιόν της σχετικά με την επαναλειτουργία των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £135,438 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων (Διορισμός σε Δημόσιες θέσεις) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΚΩΝ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΘΕΣΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι ο διορισμός στη δημόσια υπηρεσία των έκτακτων δεσμοφυλάκων που βρίσκονταν στην υπηρεσία κατά την 31ην Δεκεμβρίου 1984 και υπηρετούν από έκτοτε πάνω σε έκτακτη βάση.

Ο διορισμός των προσώπων αυτών, όπως προτείνεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, γίνεται κατά παρέκκλιση της διαδικασίας που προβλέπεται στον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο, νοουμένου, όμως, ότι τα πρόσωπα αυτά κατέχουν, κατά το χρόνο του διορισμού τους, τα προσόντα που απαιτούνται από τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων στις οποίες θα διοριστούν.

Ο συλλογικός διορισμός των πιο πάνω προσώπων, που κρίθηκε αναγκαίος για την κανονική και απρόσκοπτη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας, θα έχει αναδρομική ισχύ από την 8η Νοεμβρίου 1985 και αυτό για σκοπούς ίσης μεταχείρισης με όλους τους άλλους έκτακτους δημόσιους υπαλλήλους που διορίστηκαν ή θα διοριστούν με βάση τον περί Εκτάκτων Δημοσίων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμο του 1985 (Αρ. 160 του 1985).

Η Επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων που έγιναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διορισμός Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσώπων τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £62,045 και η διάθεσή του για την ίδρυση 18 νέων θέσεων δεσμοφυλάκων ώστε να καταστεί δυνατός ο συλλογικός διορισμός στις θέσεις αυτές των έκτακτων δεσμοφυλάκων που βρίσκονταν στην υπηρεσία κατά την 31η Δεκεμβρίου 1984.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύονται οι πιο πάνω θέσεις γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £62,045 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3.

Πρώτος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις νέων θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρξει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986.

Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £300,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης για την επιστροφή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών στα δικαιούχα πρόσωπα.

Η επιστροφή του φόρου αυτού αποτελεί συνέπεια της θέσπισης του περι Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικού) Νόμου του 1985 (Νόμος Αρ. 148 του 1985) σύμφωνα με τις πρόνοιες του οποίου δεν αποκόπτεται φόρος κεφαλαιουχικών κερδών από τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται για αναγκαστικές απαλλοτριώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ορίστε.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Απλώς μια εισήγηση, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Επειδή συνήθως καθυστερούν πολύ οι πληρωμές για τις απαλλοτριώσεις — έχει πληρωμή για απαλλοτρίωση που καθυστερεί για πέντε χρόνια — η εισήγηση προς την Κυβέρνηση είναι να εξοφλά όσο το δυνατό συντομότερα αυτές τις υποχρεώσεις της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θα διαβιβαστεί η εισήγηση.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Ορίστε, κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να παρατηρήσω ότι υπάρχει νομοθεσία που υποχρεώνει την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέτει τα οφειλόμενα ποσά στους δικαιούχους σε 10 μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι γεγονός, κ. Πρόεδρε, ότι υπάρχει, πράγματι, νομοθεσία όπως έχει αναφέρει ο κ. Παπαϊωάννου.

Εκείνο το οποίο συμβαίνει, δυστυχώς, είναι ότι η Εκτελεστική Εξουσία δεν εφαρμόζει το Νόμο και ήδη έχει ετοιμαστεί σχέδιο Νόμου το οποίο έχει

προσαχθεί ενώπιον της Επιτροπής Νομικών και την ερχόμενη Πέμπτη η Επιτροπή θα συζητήσει αυτό το θέμα για να τεθεί τέρμα πια σ' αυτή την απαράδεκτη κωλυσιεργία που υπάρχει από πλευράς Κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ορίστε. Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μην εκλάβουμε σαν απαράδεκτη κωλυσιεργία ούτε σαν οποιαδήποτε άλλη ταλαιπωρία την τυχόν καθυστέρηση στη ρύθμιση αυτού του θέματος. Να δεχθούμε την εισήγηση όπως εκφράστηκε από το Προεδρείο να διαβιβαστεί η παράκληση που έγινε για όσο το δυνατό μεγαλύτερη επίσπευση στη ρύθμιση του θέματος παράλληλα με τη μελέτη της εισήγησης που έχει κατατεθεί στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οφείλω από την έδρα να πω πάντως ότι είναι απαράδεκτο να υπάρχει νομοθεσία προς την οποία να μην προσαρμόζεται η Εκτελεστική Εξουσία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £300,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπών τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι και ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £805,244 και η διάθεσή του για συνέχιση της εκτέλεσης ή/και συμπλήρωσης ορισμένων σχεδίων ανάπτυξης που εγκρίθηκαν με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985. Το ποσό αυτό αποτελεί επαναψήφιση αδαπάνητων υπολοίπων του έτους 1985.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού πήρε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες αναφορικά με την πρόοδο εκτέλεσης των έργων για τα οποία προορίζονται οι ζητούμενες επαναψηφίσεις, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή των ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £805,244 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσοντών και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και «Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσοντών και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» έχουν κοινή Έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΥΤΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ (ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:**Κοινοβουλευτική Επιτροπή****Οικονομικών:-**

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ.

Τ: Χατζηδημητρίου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή**Άμυνας**

Γεώργιος Τζιρκώτης

Νίκος Μουσιούττας

Κίμων Παναγίδης

Νίκος Φλουρέντζος

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο και Κανονισμούς σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου και των Κανονισμών είναι η γενική αύξηση των χορηγημάτων και των συντάξεων που παραχωρούνται στους εξαρτωμένους πεσόντων και εξαφανισθέντων και τους αναπήρους.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες των προτεινόμενων νομοθεσιών, παραχωρείται γενική αύξηση των χορηγημάτων και συντάξεων στα δικαιούχα πρόσωπα κατά 20% από την 1ην Ιανουαρίου 1985, επιπρόσθετη γενική αύξηση κατά 20% από την 1ην Ιανουαρίου 1986 και επιπρόσθετη γενική αύξηση κατά 10% από την 1ην Ιανουαρίου 1987.

Όπως αναφέρθηκε στις Επιτροπές από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι προτεινόμενες γενικές αυξήσεις των χορηγημάτων και συντάξεων έχουν αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από μελέτη διαφόρων αιτημάτων που υποβλήθηκαν από την Παγκύπρια Οργάνωση Αποκαταστάσεως Παθόντων. Η πρόσθετη δαπάνη που θα απαιτηθεί για την κάλυψη όλων των αναθεωρήσεων που τώρα προτείνονται θα είναι της τάξης των £650.000 περίπου.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας συμφωνούν με τις πιο πάνω αναθεωρήσεις και αναπροσαρμογές των διαφόρων επιδομάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του άρθρου 10 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 17 του βασικού νόμου.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 19 του βασικού νόμου.
Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 28B του βασικού νόμου.
Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 28Δ του βασικού νόμου.
Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.
(Κτυπά τη σφύρα)

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν τη Περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος διά Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομηθείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΑΜΑΘΟΥΝΤΟΣ (ΧΟΡΗΓΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΙΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών:**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Γεωργίας & Φυσικών Πόρων:-**

Χαμπής Μηχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 17 Απριλίου 1986.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 4Α και 24 του περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Νόμου και κατατίθενται στη Βουλή με βάση τον περί Καταθέσεως εις την Βουλή των Αντιπροσώπων Κανονισμών εκδιδομένων κατ' εξουσιοδότησιν Νόμου, Νόμο του 1985 (Αρ. 51 του 1985), τροποποιούνται οι ισχύοντες Κανονισμοί του Κυβερνητικού Έργου της Περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος έτσι ώστε να καθοριστούν τα δικαιώματα σύνδεσης με το σύστημα υδατοπρομήθειας του έργου για τα ιδιωτικά κτήματα που βρίσκονται στις αναθεωρημένες πολεοδομικές ζώνες. Παράλληλα στους ίδιους Κανονισμούς προβλέπεται ότι σε περιπτώσεις οικιστικής ανάπτυξης μέρους κτήματος στην περιοχή Αμαθούντας, θα καταβάλλονται δικαιώματα σύνδεσης με το υδατικό αυτό έργο μόνο όσον αφορά την έκταση του αξιοποιούμενου μέρους του κτήματος.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τους υπό τροποποίηση Κανονισμούς, οι ιδιοκτήτες ακινήτων που βρίσκονται στην Περιοχή Βελτιώσεως Αμαθούντος έχουν δικαίωμα σύνδεσης των κτημάτων τους με το σύστημα υδατοπρομήθειας του Υδατικού Έργου Αμαθούντας εφόσον καταβάλουν τα προβλεπόμενα δικαιώματα που ποικίλλουν ανάλογα με την πολεοδομική ζώνη στην οποία τα ακίνητα εμπίπτουν. Τα προβλεπόμενα δικαιώματα σύνδεσης που καταβάλλονται κατά σκάλα, είναι ψηλότερα για κτήματα που βρίσκονται σε πολεοδομικές ζώνες με ψηλότερο συντελεστή δόμησης από άλλα που βρίσκονται σε ζώνες με χαμηλότερο συντελεστή δόμησης.

Επειδή οι πολεοδομικές ζώνες με βάση τις οποίες έχουν καθοριστεί τα υφιστάμενα τέλη συνδέσεως με την Υδατοπρομήθεια της περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος έχουν αναθεωρηθεί το Νοέμβριο του 1984 με βάση σχετική Κανονιστική Πράξη (Αρ. 332/84), υπάρχει ανάγκη καθορισμού των δικαιωμάτων

σύνδεσης και για τις περιοχές αυτές, και σ' αυτό αποβλέπουν οι υπό συζήτηση Κανονισμοί.

Οι Επιτροπές αφού μελέτησαν το όλο θέμα συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση Κανονισμών γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το 12ο θέμα του Κεφαλαίου Α', δηλαδή «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» αποσύρθηκαν και έχουμε Κοινή Έκθεση για τα θέματα 14,15 και 16.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 20.3.86 ΚΑΙ 3.4.86 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985), ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ.

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Απριλίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 20 Μαρτίου και στις 3 Απριλίου 1986 από τους Υπουργούς Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεων Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), αντίστοιχα, σκοπεύεται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, στον Κυπριακό

Οργανισμό Τουρισμού και στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στις ακόλουθες Κυβερνητικές Υπηρεσίες —

- (α) Υπουργείο Δικαιοσύνης (Ένας Διευθυντής Υπηρεσίας Ανθρωπιστικών Υποθέσεων και Επαναπροσέγγισης με τους Τ/Κ).
- (β) Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (Ένας Κλητήρας).
- (γ) Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών (Ένας Οικονομολόγος/Στατιστικολόγος).
- (δ) Τμήμα Δημοσίων Έργων (Ένας Γραφέας).
- (ε) Φυλακές (Εικοσιπέντε δεσμοφύλακες).
- (στ) Εξωτερικές Υπηρεσίες (Ένας Βοηθός Γενικού Προξένου της Δημοκρατίας στη Ν. Υόρκη).
- (ζ) Τυπογραφείο (Ένας Μηχανικός).
- (η) Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Τέσσερις Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας).
- (θ) Ψυχιατρικές Υπηρεσίες (Δύο Ιατρικοί Λειτουργοί)
- (ι) Δικαστικό Τμήμα (Ένας Κλητήρας).

Με τα πιο πάνω Έγγραφα σκοπείται επίσης η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών δύο Γραμματέων/Υπαλλήλων Πληροφοριών, δύο Βοηθών Τουριστικών Λειτουργών και επτά Τουριστικών Βοηθών στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού καθώς και ενός Έκτακτου Ηθοποιού, τεσσάρων Συνεργατών και δύο Κομπάρσων στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στις πιο πάνω Υπηρεσίες της Δημόσιας Υπηρεσίας, στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Εγγράφων.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τα Έγγραφα εγκρίνονται.

Θα 'θελα να πληροφορήσω τη Βουλή ότι λόγω του ότι θα απουσιάζουν τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όσο και ο Πρόεδρος της Βουλής καθώς και ο πρεσβύτερος των Βουλευτών ο οποίος αντικαθιστά δυνάμει του Συντάγματος τον Πρόεδρο της Βουλής και επομένως θα είναι ο Προεδρεύων της Δημοκρατίας σε περίπτωση κατά την οποία όλοι απουσιάζουν, παρίσταται ανάγκη η Βουλή να ορίσει γι' αυτή την ειδική περίπτωση της απουσίας και των τριών αυτών προσώπων, πρόσωπο το οποίο θα αναλάβει ως Προεδρεύων της Βουλής και κατ' επέκταση ως Προεδρεύων της Δημοκρατίας κατά την απουσία και των τριών από την Κύπρο.

Κατόπιν διαβουλεύσεων με τα διάφορα κόμματα γίνεται εισήγηση όπως ο κ. Λαδάς ψηφιστεί σ' αυτή την περίπτωση γι' αυτή τη θέση.

Υπάρχει ένσταση;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Υποστηρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση ο κ. Λαδάς θα είναι ο Προεδρεύων της Βουλής και κατ' επέκταση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατά την απουσία των τριών προμνησθέντων προσώπων.

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίσης: Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έκθεση πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο 1.7.85-31.12.85.

Εστάλη από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική Υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν:

Πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ': Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Ιουλίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 4 Ιουλίου 1985.

«Οι παραγωγοί της κοινότητας Χανδριών παραπονούνται ότι δεν είναι δυνατό γι' αυτούς ν' ανταποκριθούν με τα χρηματικά ποσά που χρεώνονται για την προμήθεια νερού από το φράκτη βάσει του Σχεδίου Ανάπτυξης Πιτσιλιάς.

Γι' αυτό και ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων ποια μέτρα παίρνονται για να βοηθηθούν οι παραγωγοί Χανδριών ν' αντιμετωπίσουν τη σοβαρή οικονομική κατάσταση που δημιουργήθηκε γι' αυτούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«Σχετικά με Ερώτησή σας στην οποία αναφέρεται ότι οι παραγωγοί Χανδριών αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω των ποσών με τα οποία χρεώνονται για το νερό που προμηθεύονται από την υδατοδεξαμενή Χανδριών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με στοιχεία που μου έχει διαβιβάσει το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, η Υδατοδεξαμενή αυτή, χωρητικότητας 70,000 κ.μ. νερού και με αρδευτικό δίκτυο που καλύπτει 139 σκάλες, κατασκευάσθηκε κατά την περίοδο 1979-1982 με συνολική δαπάνη ύψους £130,392. Από το ποσό αυτό η Κυβέρνηση κατέβαλε τις £85,932, ενώ το Αρδευτικό Τμήμα τις £44,460, αφού του παραχωρήθηκε δάνειο από τους Δανειστικούς Επιτρόπους. Το δάνειο αυτό θ' αποπληρωθεί σε 22 ετήσιες δόσεις ύψους £4,813 η κάθε μια, που αντιστοιχεί σε £34.62σ., για κάθε σκάλα που καλύπτεται από το σχέδιο ή 7 σεντ/κ.μ. νερού που παραχωρείται από το έργο. Υπολογίζεται ότι ποσότητα 68,760 κ.μ. νερού είναι διαθέσιμη για άρδευση κάθε χρόνο.

Τα πιο πάνω αντιστοιχούν με το μέσο σταθμικό κόστος του νερού με το οποίο επιβαρύνονται οι γεωργοί για όλα τα αρδευτικά έργα που κατασκευάστηκαν μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς.

Ενόψει των πιο πάνω, τα παράπονα για αδυναμία των μελών του Αρδευτικού Τμήματος ν' ανταποκριθούν στην αποπληρωμή των χρηματικών ποσών με τα οποία χρεώνονται, είναι κατά την άποψή μου αδικαιολόγητα. Εξάλλου, τόσο η Αρδευτική Επιτροπή όσο και τα μέλη του Α/Τ ήταν ενήμεροι για τα πιο πάνω ποσά, από την εποχή κατά την οποία σύναψαν το σχετικό δάνειο από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και από ενημέρωση που έγινε σ' αυτούς από αρμόδιους λειτουργούς του γραφείου του Επάρχου και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

Η εισήγηση του αρμόδιου Τμήματος, δηλαδή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων είναι, όπως οι γεωργοί μέλη του Α/Τ προβούν στην πλήρη αξιοποίηση του διαθέσιμου νερού του έργου για την αύξηση της παραγωγής, γεγονός που θ' αυξήσει ακόμα περισσότερο τη δυνατότητά τους ν' ανταποκρίνονται στις αναληφθείσες χρηματικές υποχρεώσεις τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά ικανοποίηση του αιτήματος των κατοίκων του χωριού Φοινί για οικονομική βοήθεια προς επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου σε νέους δρόμους της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το αίτημα κατοίκων του χωριού Φοινί για επιχορήγηση της δαπάνης που απαιτείται για την επέκταση του οδικού φωτισμού του χωριού, σας πληροφορώ ότι ο λόγος για τον οποίο δεν παραχωρήθηκε μέχρι σήμερα η βοήθεια είναι γιατί οι ίδιοι αρνούνται να καταβάλουν το μισό της δαπάνης που αποτελεί βασική προϋπόθεση με βάση την ισχύουσα πολιτική.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Η κοινότητα της Επισκοπής καθώς και οι κοινότητες της γύρω περιοχής διαμαρτύρονται έντονα γιατί σύμφωνα με τα σχέδια της Κυβέρνησης η πρώτη φάση του κατασκευαζόμενου φράγματος του Κούρρη θα εξυπηρετεί αποκλειστικά τα Κοκκινοχώρια, ενώ οι πιο πάνω κοινότητες που παραδοσιακά αρδεύονταν από τον Ποταμό Κούρρη θα ικανοποιηθούν με τη δεύτερη φάση που είναι άγνωστο ποτέ θα κατασκευαστεί.

Επειδή εύλογα οι κάτοικοι ανησυχούν πως με τα σχέδια της Κυβέρνησης η γεωργία στην περιοχή θα υποστεί πλήγμα, απαιτούν όπως γίνουν τέτοιες νέες μελέτες ώστε να τους παραχωρηθεί όσο νερό χρειάζεται για διατήρηση των υφιστάμενων και αξιοποίηση νέων καλλιεργήσιμων περιοχών από την πρώτη φάση.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά το προβαλλόμενο αίτημα και τι μέτρα προτίθεται να πάρει προς αποτροπή των κινδύνων που αναφέρονται, ώστε όχι μόνο να αποφευχθεί το ενδεχόμενο καταστροφής αλλά και πάρα πέρα αξιοποίησης της καλλιεργήσιμης γης των εν λόγω χωριών.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Μέσα στα πλαίσια του Έργου του Νότιου Αγωγού έχει ληφθεί πρόνοια ούτως ώστε μετά από την κατασκευή του Φράγματος Κούρρη το υδροφόρο στρώμα Ακρωτηρίου να εμπλουτίζεται επαρκώς με την αποδέσμευση των αναγκαίων ποσοτήτων νερού από το Φράγμα με σκοπό τη διασφάλιση συνθηκών ικανοποιητικής αρδεύσεως των υφιστάμενων καλλιεργειών.

Επιπρόσθετα, έχει αρχίσει ο λεπτομερής σχεδιασμός της δεύτερης φάσης του Νότιου Αγωγού η εφαρμογή της οποίας αναμένεται να αρχίσει περί το τέλος του 1987 — αρχές του 1988. Οι περιοχές Ακρωτηρίου και Επισκοπής είναι οι πρώτες που θα καλυφθούν από τη δεύτερη Φάση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Οι επαγγελματίες ψαράδες της Κάτω Πάφου ζητούν την επισκευή του χώρου επιδιόρθωσης των σκαφών τους καθώς και την ύπαρξη κανονισμών που να διέπουν το χρόνο παραμονής των σκαφών στο χώρο επιδιόρθωσης.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου πάνω στο δίκαιο αυτό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Τόσο το λιμάνι της Πάφου όσο και ο χώρος επιδιόρθωσης αλιευτικών σκαφών (καρνάγιο) ανήκουν εξολοκλήρου στην Αρχή Λιμένων Κύπρου πάνω στην οποία το Υπουργείο αυτό δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα. Συνεπώς και τα δύο θέματα που αναφέρονται στην ερώτηση εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Με την πρόσφατη ωστόσο εκμίσθωση ορισμένων χώρων από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που ανήκουν στην Α.Α.Κ., συμπεριλαμβανομένου και του πιο πάνω χώρου, ελπίζεται να ρυθμιστεί και το θέμα του καρνάγιου καθώς και του χρόνου παραμονής σ' αυτό των προς επιδιόρθωση αλιευτικών σκαφών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Παπαπέτρου και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1986.

«Σε συνάντηση του Υπουργού Εσωτερικών και του Επάρχου Λευκωσίας στις 29.3.1985 με αντιπροσωπεία της κοινότητας Καλού Χωρίου (Κλήρου), δόθηκε

υπόσχεση ότι η έκδοση νέων τίτλων ιδιοκτησίας σχετικά με κτήματα που επηρεάστηκαν από την απαλλοτρίωση για βελτίωση του δρόμου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου στην περιοχή Καλού Χωριού, θα συμπληρωθεί σύντομα.

Επειδή πέρασε χρονικό διάστημα 11 μηνών και η υπόσχεση δεν υλοποιήθηκε και επειδή οι επηρεαζόμενοι κάτοικοι αναμένουν την έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας εδώ και μερικά χρόνια ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε προτίθεται να προβεί στην έκδοση των πιο πάνω τίτλων ιδιοκτησίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Μιχάλη Παπαπέτρου.

«Σχετικά με την έκδοση νέων τίτλων ιδιοκτησίας στους ιδιοκτήτες των κτημάτων που επηρεάστηκαν από την απαλλοτρίωση για τη βελτίωση του δρόμου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου, στην περιοχή Καλού Χωριού, σας πληροφορώ ότι οι νέοι τίτλοι έχουν ήδη ταχυδρομηθεί προς τους δικαιούχους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 21 Φεβρουαρίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια κριτήρια χρησιμοποιήθηκαν ή θα χρησιμοποιηθούν ώστε να διασφαλισθεί η δίκαιη κατανομή του νερού του Νότιου Αγωγού μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων, οι περιοχές των οποίων θα αρδεύονται από το Νότιο Αγωγό.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για τη διασφάλιση δίκαιης κατανομής του νερού του Νότιου Αγωγού μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων, οι περιοχές των οποίων θα αρδεύονται από το εν λόγω Έργο, είναι η έκταση που αρδεύταν σε κάθε περιοχή όπως διαπιστώθηκε από έρευνες που έγιναν το 1978-1980, η γεωργική δραστηριότητα κάθε περιοχής, το συμπαγές της περιοχής, η ποιότητα του εδάφους, οι υπάρχουσες μόνιμες φυτείες και οι συνθήκες που ευνοούν τις πρώιμες καλλιέργειες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Νίκο Μακρίδη και Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 27 Φεβρουαρίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο προγραμματίζει και πότε να προβεί στην τοποθέτηση περσιάνων στις πόρτες και τα παράθυρα των σπιτιών στους κυβερνητικούς οικισμούς που τώρα καλύπτονται με διαφανές τζάμι.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Νίκου Μακρίδη και Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Σχετικά με την τοποθέτηση περισάνων στις πόρτες και τα παράθυρα κατοικιών των Κυβερνητικών Οικισμών, σας πληροφορώ ότι με βάση τις διαθέσιμες πιστώσεις, επί του παρόντος δίδεται προτεραιότητα στη βελτίωση των Τ/Κ κατοικιών καθώς και οικιών σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης που παρουσιάζουν σοβαρότερα και πιο πιεστικά προβλήματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα την 1ην Μαρτίου 1986.

«Στην ομιλία του στην Βουλή των Αντιπροσώπων με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών για το 1986 ο Υπουργός Οικονομικών αναφέρθηκε σε μείωση των εξαγωγών αγαθών της τάξης του 17%.

Στην ίδια ομιλία του ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι οι εξαγωγές βιομηχανικών αγαθών έμειναν στάσιμες ενώ σύμφωνα με την επίσημη στατιστική, κατά την περίοδο Γενάρη-Νιόβρη 1985 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 1984 οι εξαγωγές βασικών βιομηχανικών αγαθών σημείωσαν σημαντική μείωση, όπως για παράδειγμα τα ρούχα που από £54,188,000 έπεσαν στα £47,105,000, τα παπούτσια από 16,493,000 λίρες στα 15,624,000 λίρες, τα χαλλούμια από £3,162,000 στα 2,376,000 λίρες και τα κρασιά από 9,646,000 λίρες στα 7,457,000 λίρες.

Εξάλλου σύμφωνα πάλιν με την επίσημη στατιστική οι ολικές εξαγωγές εγχώριων προϊόντων μέσα στο Νιόβρη του 1985 μειώθηκαν κατά £5,303,000 ή 25% σε σύγκριση με το Νιόβρη του 1984 φανερώνοντας σοβαρή επιδείνωση της πορείας των εξαγωγών.

Επειδή συνέχιση της οπισθοδρόμησης αυτής στις εξαγωγές απειλεί, όπως επισημαίνει και ο Υπουργός Οικονομικών, με κατάρρευση ορισμένων εξαγωγικών βιομηχανιών μας και με μαζική ανεργία,

Επειδή η αύξηση των εξαγωγών αποτελεί ένα από τους βασικούς μοχλούς ανάκαμψης της οικονομίας του τόπου και επιτάχυνσης του ρυθμού ανάπτυξης,

Επειδή η σημαντική αυτή κάμψη στις εξαγωγές δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα της κυβερνητικής εξωτερικής εμπορικής πολιτικής και ιδιαίτερα της εξαγωγικής πολιτικής και των μέτρων που εφάρμοσε η Κυβέρνηση στα τελευταία χρόνια, και επειδή στην ομιλία του Υπουργού Οικονομικών εκτός από τη σύσταση του Συμβουλίου εξαγωγών δεν γίνεται αναφορά για αλλαγή εξαγωγικής πολιτικής και υιοθέτησης νέων μέτρων για την ανάκαμψη των εξαγωγών,

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πώς αντιμετωπίζεται η ανησυχητική μείωση στις εξαγωγές;
2. Ποια μέτρα έχουν ληφθεί ή προγραμματίζονται να ληφθούν για τη γρήγορη ανάκαμψη των εξαγωγών και την πρόληψη της κατάρρευσης βασικών εξαγωγικών βιομηχανιών με όλες τις καταστροφικές συνέπειες;

3. Ποιο το θεσμικό πλαίσιο και οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Εξαγωγών και με ποιους πόρους και μέσα θα λειτουργεί;
4. Με ποια κριτήρια έγινε ο διορισμός των μελών του Συμβουλίου και γιατί απουσιάζουν από το Συμβούλιο εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών και αγροτικών οργανώσεων;
5. Ποιες ενέργειες γίνονται για την προώθηση των εξαγωγών στις χώρες εκείνες από τις οποίες εισάγουμε εμπορεύματα δεκάδων εκατομμυρίων λιρών και οι οποίες ελάχιστα αγοράζουν από μας;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Οι συνολικές εξαγωγές της Κύπρου που περιελάμβαναν και τις επανεξαγωγές ανήλθαν κατά το 1985 σε £290,6 εκ. σε σύγκριση με £336,8 εκ. κατά το 1984, δηλαδή σημείωσαν μείωση £46,2 εκ. ή 13,7%.

Οι εγχώριες εξαγωγές μας κατά τον ίδιο χρόνο ανήλθαν σε £210,7 εκ. σε σύγκριση με £244,3 εκ. κατά το 1984, δηλαδή σημείωσαν μείωση κατά £33,6 εκ. ή 13,8%.

Οι εξαγωγές ακατέργαστων γεωργικών προϊόντων κατά το 1985 ανήλθαν σε £44,5 εκ. σε σύγκριση με £59,6 εκ. κατά το 1984, των βιομηχανοποιημένων γεωργικών προϊόντων σε £22,8 εκ. σε σύγκριση με £27,4 εκ., των μεταλλευμάτων σε £4,3 εκ. σε σύγκριση με £4,3 εκ., των βιομηχανοποιημένων μεταλλευμάτων σε £2,2 εκ. σε σύγκριση με £1,7 εκ. και των καθαρά βιομηχανικών προϊόντων σε £125 εκ. σε σύγκριση με £141,8 εκ.

Όπως θα παρατηρηθεί από τα πιο πάνω στοιχεία οι εξαγωγές των ακατέργαστων γεωργικών προϊόντων μειώθηκαν το 1985 κατά 25,3% έναντι εκείνων του 1984, των βιομηχανοποιημένων γεωργικών προϊόντων κατά 16,8% και των καθαρά βιομηχανικών προϊόντων κατά 11,8%, ενώ εκείνες των μεταλλευμάτων σημείωσαν αύξηση κατά 13,3% έναντι εκείνων του 1984.

Τα κυριότερα προϊόντα που συνέβαλαν στη μείωση των εξαγωγών μας ήταν:—

Προϊόν	1984 (£'000)	1985 (£'000)
Είδη Ενδύσεως	61,864	49,686
Πατάτες	30,172	10,375
Τσιμέντο	6,998	1,342
Κρασιά	6,988	5,640
Εδώδιμα έλαια	5,075	3,825
Γλεύκος	3,197	2,050
Χαλλούμια	3,451	2,514

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές ορισμένων προϊόντων μας αυξήθηκαν κατά το 1985 σε σύγκριση με εκείνες του 1984 όπως:—

Προϊόν	1984 (£'000)	1985 (£'000)
Εσπεριδοειδή	14,323	18,284
Ταξιδιωτικά είδη (βαλίτσες κλπ.)	4,124	5,025
Ηλεκτρικά είδη	3,331	5,323
Υδραντλίες	3,578	4,743
Φαρμακευτικά προϊόντα	1,568	2,939
Μεταλλεύματα	5,813	6,586

Οι βασικότεροι λόγοι που συνέβαλαν στη μείωση των εξαγωγών μας είναι:—

- (α) η μείωση της παραγωγής πατατών εαρινής εσοδείας λόγω των αντίξοων κλιματολογικών συνθηκών που επεκράτησαν το 1985·
- (β) η μείωση των εξαγωγών των άλλων ειδών οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ορισμένες παραδοσιακές μας εξωτερικές αγορές μείωσαν γενικά τις εισαγωγές τους με αποτέλεσμα να επηρεαστούν και οι δικές μας εξαγωγές στις χώρες αυτές, ιδιαίτερα σ' ότι αφορά τις εξαγωγές ειδών ένδυσης·
- (γ) ο οξύς διεθνής ανταγωνισμός που αντιμετωπίζουν τα προϊόντα μας στις εξωτερικές μας αγορές.

Προς αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θα εντατικοποιήσει ακόμη περισσότερο τις δραστηριότητές του, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, που θα αποσκοπούν στην αύξηση των εξαγωγών μας με την εφαρμογή διαφόρων προγραμμάτων σε συνεργασία με τους βιομήχανους/εξαγωγείς, καθώς επίσης και την παροχή πολλαπλών υπηρεσιών και κινήτρων προς τον εμποροβιομηχανικό μας κόσμο.

Τέτοια προγράμματα περιλαμβάνουν τη συμμετοχή του Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας κατά το 1986 σε τριάντα περίπου εμπορικές Εκθέσεις του εξωτερικού, τη διοργάνωση επισκέψεων διαφόρων εμπορικών Αποστολών στο εξωτερικό, τη διοργάνωση επισκέψεων εισαγωγέων στην Κύπρο σε συσχετισμό κυρίως με τη διοργάνωση στον τόπο μας εξειδικευμένων εμπορικών Εκθέσεων, διαφημιστικές εκστρατείες σε εξωτερικές αγορές, την ίδρυση νέων Εμπορικών Κέντρων όπως στη Λιβύη, την Αίγυπτο και τη Γαλλία, την ενίσχυση των υφιστάμενων Εμπορικών Κέντρων με συμπληρωματικό προσωπικό και την εφαρμογή διαφόρων άλλων προγραμμάτων σε συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και τη Γραμματεία της Κοινοπολιτείας.

Παράλληλα το κράτος θα συνεχίσει την παροχή διαφόρων κινήτρων στον εμποροβιομηχανικό κόσμο για προώθηση των εξαγωγών του, όπως είναι η παροχή Κυβερνητικών Εγγυήσεων για εξεύρεση κεφαλαίου κινήσεως για εκτέλεση παραγγελιών εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, η χρηματοδότηση μέρους των εξόδων συμμετοχής βιομηχάνων/εξαγωγέων που συμμετέχουν με δικά τους περίπτερα σε εμπορικές Εκθέσεις του εξωτερικού για να ενθαρρύνονται να πρωτοθούν και οι ίδιοι τις εξαγωγές τους, η παροχή φορολογικών κινήτρων για ανάπτυξη των εξαγωγών, η επιστροφή του δασμού πάνω στις εισαγόμενες πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων προοριζομένων για εξαγωγή και άλλων.

Ένας άλλος θεσμός που αναμένεται να συμβάλει στην προώθηση των εξαγωγών είναι η πρόσφατη απόφαση της Κυβέρνησης για το διορισμό Συμβουλίου Προωθήσεως Εξαγωγών το οποίο θα μελετήσει το θεσμό του πλαισίου προωθήσεως των εξαγωγών και θα υποβάλει στην Κυβέρνηση σε τακτή προθεσμία τη μελέτη του αναφορικά με την αναδιάρθρωση του πλαισίου αυτού για να συμβαδίζει με τις σημερινές σύγχρονες μεθόδους εμπορίας που εφαρμόζονται διεθνώς.

Ο οξύς διεθνής ανταγωνισμός που αντιμετωπίζουν τα προϊόντα μας στις εξωτερικές αγορές είναι πράγματι ένας ανασταλτικός παράγοντας στην προσπάθειά μας να αναπτύξουμε τις εξαγωγές μας. Προς αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής το κράτος θα εντατικοποιήσει τις ενέργειές του σε συνεργασία με το βιομηχανικό κόσμο για περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων μας, για αύξηση της παραγωγικότητάς μας, για μείωση των κόστων παραγωγής μας και για βελτίωση των μεθόδων εμπορίας των προϊόντων μας με τον εκσυγχρονισμό, τη μεγένθυση και την καλύτερη οργάνωση των βιομηχανιών μας.

Αναφορικά με την εκπροσώπηση στο Συμβούλιο Προωθήσεως Εξαγωγών, στο Συμβούλιο αυτό εκπροσωπούνται τα αρμόδια Υπουργεία και οι οργανώσεις του εμποροβιομηχανικού κόσμου, δηλαδή το ΚΕΒΕ, η ΟΕΒ και ο Σύνδεσμος Κυπρίων Εξαγωγέων. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα και την πλειοψηφία του Συμβουλίου έχει ο ιδιωτικός τομέας. Το όργανο αυτό θα έχει καθαρά εξαγωγικό χαρακτήρα και όπως συμβαίνει σε παρόμοια Συμβούλια άλλων χωρών, δεν θεωρήθηκε αναγκαίο να εκπροσωπηθούν σ' αυτό και άλλες οργανώσεις.

Όσο αφορά την προώθηση των εξαγωγών μας σε χώρες από τις οποίες αγοράζουμε εμπορεύματα μεγάλης αξίας και στις οποίες οι εξαγωγές μας είναι ελάχιστες, το κράτος, όπως είναι γνωστό, ακολουθεί φιλελεύθερη εμπορική πολιτική και οι όλες ενέργειές του εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, πράγμα που συμβάλλει στην εξασφάλιση εισαγόμενων προϊόντων σε πολύ συναγωνιστικές τιμές προς όφελος του συνόλου του λαού μας.

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας στις προσπάθειές του να προωθήσει τις εξαγωγές προβληματικών κυρίως προϊόντων, προωθεί σχέδιο ώστε να συνδιάζεται η κατακύρωση προσφορών για προμήθειες της Κυβέρνησης ή ημικρατικών οργανισμών ή για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων στην Κύπρο από ξένους οίκους με την ανταλλαγή ολόκληρου ή μέρους της αξίας τέτοιων προμηθειών ή αναπτυξιακών έργων με προβληματικά κυρίως προϊόντα μας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Σε απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου ημερομηνίας 29.12.84 (Αρ. ΔΓ 302) εδίδετο η υπόσχεση πως η ευθυγράμμιση και ασφαλτόστρωση των δρόμων προσπελάσεως των χωριών Σούνι και Ζανατζιά θα άρχιζε μέσα στο 1985.

Επειδή μέχρι σήμερα καμιά εργασία δεν έγινε προς τον πιο πάνω σκοπό ερωτάται και πάλιν το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε επιτέλους θα αρχίσει και πότε προβλέπεται αποπεράτωση των έργων που, ως σημειωθεί, αφορούν δρόμο μήκους 1/2 μιλίου μόνο;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σχετικά με τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου προσπελάσεως των χωριών Σούνι και Ζανατζιά σας πληροφορώ ότι οι σχετικές εργασίες άρχισαν το 1985 και θα συνεχισθούν κατά το φετινό χρόνο. Η συμπλήρωση του έργου, που θα στοιχίσει συνολικά £80,000, θα γίνει σταδιακά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η πτωχή κοινότητα Αγίου Δημητρίου ζητεί την αύξηση της κυβερνητικής συνεισφοράς στην εκτέλεση κοινοτικών έργων από 1/2 στα 3/4.

Πώς σκέφτεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το αίτημα αυτό στα πλαίσια του ευρύτερου προγραμματισμού που καταρτίζεται σε σχέση με το θέμα της κυβερνητικής συνεισφοράς στην εκτέλεση κοινοτικών έργων».

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Οι πτωχές κοινότητες της Μαραθούντας και της Άρμου ζητούν από την Κυβέρνηση να τις εντάξει στον κατάλογο εκείνων των κοινοτήτων των οποίων οι προϋπολογισμοί επιχορηγούνται με αυξημένη κυβερνητική συνεισφορά.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου στο δικαιολογημένο αυτό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την αύξηση της κυβερνητικής συνεισφοράς έναντι των δαπανών εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων στις κοινότητες Μαραθούντας, Άρμου και Αγίου Δημητρίου σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού ετοιμάζει γενικότερη μελέτη που θα καλύπτει όλες τις κοινότητες της νήσου, περιλαμβανομένων των πιο πάνω κοινοτήτων, με σκοπό την υιοθέτηση κριτηρίων για ομοιόμορφη μεταχείριση ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες κάθε κοινότητας. Η μελέτη αυτή αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα, πρόθεσή μας δε είναι όπως οι αναθεωρημένες συνεισφορές ισχύουν από το φετινό χρόνο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Στις 24 Ιουνίου 1985 στην κοινή συνεδρία των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εσωτερικών και Νομικών για το θέμα 'Οι Πρόσφατες Προαγωγές στην Αστυνομία' και όταν είχε διαπιστωθεί ότι οι υφιστάμενοι κανονισμοί για την Αστυνομία ήταν ουσιαστικά παράνομοι, δηλώθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών

στη Βουλή ότι θα υποβάλλοντο νέοι Κανονισμοί περί Αστυνομίας για έγκριση από τη Βουλή.

Επειδή παρήλθαν τόσοι μήνες χωρίς να κατατεθούν στη Βουλή οι Κανονισμοί αυτοί, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα κατατεθούν για να συμπληρωθεί το κενό που σήμερα υπάρχει στη λειτουργία του Αστυνομικού Σώματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Η όλη εργασία αναθεώρησης των περί Αστυνομίας Κανονισμών προωθείται σαν θέμα προτεραιότητας και ελπίζεται να ολοκληρωθεί σύντομα».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβο Κληρίδη και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Στις 8 του Μάρτη, επέτειο της Διεθνούς Ημέρας της Γυναίκας, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας εξάγγειλε σειρά μέτρων που αποσκοπούσαν στην προώθηση της ισότητας των φύλων. Με τη διάλυση του υπεράριθμου και αντισυνταγματικού Υπουργείου Προεδρίας σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Αν. Δικαστηρίου αποφασίστηκε σαν αρμόδιος Υπουργός για θέματα που αφορούν την ισότητα των φύλων και στα θέματα της γυναίκας ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Όμως από το 1983 είχαν συσταθεί οι τρεις νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων και κατάργησης όλων των προνοιών της υφιστάμενης αναχρονιστικής νομοθεσίας που παραβιάζει την ισότητα των Φύλων, το Οικογενειακό Δίκαιο και τη Μητρότητα.

Περαιτέρω υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο συγκριτική μελέτη Δικαίου που αφορά τη Νομοθετική ρύθμιση του Κεντρικού Φορέα Ισότητας στις εργατικές Σχέσεις κλπ. Τα Νομοσχέδια έχουν ετοιμασθεί και κυκλοφορήσει για περαιτέρω επεξεργασία και κατάθεση στη Βουλή. Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή Μητρότητας ετοίμασε το 1985 την Έκθεσή της και το Νομοσχέδιο υπό την προεδρία του Δικαστού του Αν. Δικαστηρίου κ. Α. Λοΐζου.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:—

- (α) Γιατί δεν υλοποιούνται από το 1984 τα ετοιμασθέντα Νομοσχέδια για θέματα Ισότητας, Ισομισθίας κλπ. στις Εργατικές Σχέσεις;
- (β) Γιατί δεν προωθείται από το 1984 η νομοθετική ρύθμιση του Κεντρικού Φορέα σύμφωνα με το ετοιμασθέν Νομοσχέδιο και με τις ανάλογες αναπροσαρμογές που εισηγούνται οι Γυναικείες Οργανώσεις;
- (γ) Πώς σκοπεύει το Υπουργείο Δικαιοσύνης να εφαρμόσει και διασφαλίσει στην πράξη την κυρωθείσα από την Κυπριακή Δημοκρατία Σύμβαση των Ην. Εθνών Αρ. 34/180 για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας;
- (δ) Γιατί δεν προωθείται η τροποποίηση του μη θεμελιώδους άρθρου 111 του Συντάγματος που αφορά τη σοβαρότερη πτυχή του Οικογενειακού Δικαίου, ήτοι το Θεσμό του Πολιτικού Γάμου και τη διασφάλιση των Περιουσιακών Σχέσεων των συζύγων, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης;

- (ε) Μήπως η εξαγγελία στις 8 του Μάρτη από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας για την υλοποίηση του έργου των Νομο-παρασκευαστικών Επιτροπών αποτελεί χιλιοειπωμένη Προεδρική υπόσχεση;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβου Κληρίδη.

(α) Το θέμα της ισομισθίας βρίσκεται υπό μελέτη ενώπιον της Νομο-παρασκευαστικής Επιτροπής για την Ισομισθία και Προστασία Μητρότητας. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αναμένει την ολοκλήρωση των εργασιών και εισηγήσεων της Επιτροπής αυτής προτού προωθήσει οποιοδήποτε σχετικό νομοσχέδιο.

(β) Το θέμα του φορέα έχει ρυθμιστεί σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 26.856 ημερομηνίας 6.3.1986, την οποία εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

(γ) Την εφαρμογή της Σύμβασης 34/180 που είναι ευρύτατη και καλύπτει όλα σχεδόν τα θέματα που αφορούν τη θέση της Γυναίκας ανέλαβαν από κοινού όλα τα Υπουργεία. Έτσι σύμφωνα με την ήδη αναφερθείσα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το κάθε Υπουργείο θα προωθήσει στα πλαίσια των δικών του αρμοδιοτήτων τα αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα για υλοποίηση των προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών.

Επίσης στα πλαίσια του νέου έκταχτου σχεδίου οικονομικής δράσης (1987-1991), και ύστερα από σχετικές διαβουλεύσεις με τις γυναικείες οργανώσεις, θα περιληφθούν στόχοι και προγράμματα για την εφαρμογή της Σύμβασης αυτής.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ως φορέας για τα θέματα που αφορούν τη γυναίκα εκτός από τα θέματα της δικής του αρμοδιότητας που θα προωθεί π.χ. τον εκσυγχρονισμό και αναθεώρηση του οικογενειακού δικαίου, θα παρακολουθεί και συντονίζει το έργο που επιτελείται από διάφορα Υπουργεία, θα δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες, και θα ενημερώνει το Υπουργικό Συμβούλιο για την πρόοδο που επιτελείται.

(δ) Τα θέματα που εγείρονται με την ερώτηση (δ) αποτελούν αντικείμενο έρευνας και μελέτης της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής Οικογενειακού Δικαίου. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και εν συνεχεία το Υπουργικό Συμβούλιο θα αξιολογήσουν τις εισηγήσεις που θα υποβάλει η εν λόγω Επιτροπή για σκοπούς προώθησης του εκσυγχρονισμού του Δικαίου στον τομέα αυτό».

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 24 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Αγίων Τριμιθιάς παρουσίασε από το 1974 και μετά μια σημαντική αύξηση του πληθυσμού της λόγω γειτονίας προς τη Λευκωσία αλλά και γιατί φιλοξενεί ισάριθμο με τον αριθμό των κατοίκων προσφυγικό κόσμο. Η αύξηση του πληθυσμού έφερε αύξηση του αριθμού των μαθητών και το σχολείο δεν είναι σε θέση ν' ανταποκριθεί στις νέες αυξημένες ανάγκες.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Αν εξετάζει η Κυβέρνηση θέμα οικοδόμησης νέων αιθουσών στο σχολείο και τότε, γιατί διαφορετικά θα δυσκολευτεί να λειτουργήσει το σχολείο τη νέα χρονιά.

2. Αν θα διορίσει νηπιαγωγό για την προδημοτική του σχολείου. Ας σημειωθεί ότι η αίθουσα της προδημοτικής κτίστηκε με δάνειο του χωριού και σήμερα η νηπιαγωγός πληρώνεται από τους γονείς, πράγμα που σημαίνει ένα διπλό οικονομικό βάρος.
3. Αν, δεδομένου ότι το σχολείο θα καλύψει ουσιαστικά τις πρόσθετες ανάγκες που η προσφυγιά δημιούργησε, η οικοδόμηση νέων αιθουσών θα καλυφθεί από το Ε.Τ.Α.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

- «1. Στο Δημοτικό Σχολείο Αγίων Τριμιθιάς φοιτούν τώρα 77 μαθητές σε 4 τμήματα. Την επόμενη σχολική χρονιά ο αριθμός των μαθητών θα ανέλθει στους 88 και θα λειτουργήσουν και πάλι 4 τμήματα στις 4 αίθουσες διδασκαλίας που υπάρχουν. Δεν υπάρχει για την ώρα ανάγκη ανέγερσης πρόσθετων αιθουσών διδασκαλίας.
2. Ο διορισμός νηπιαγωγού θα εξαρτηθεί από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης.
3. Για συντήρηση του σχολικού κτιρίου θα δαπανηθεί ποσό £1,500 από το οποίο τις £500.— θα παραχωρήσει το κράτος.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή της συζήτησης των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ'. Αν όμως η Βουλή αισθάνεται διαφορετικά θα μπορούσαμε να ακούσουμε τον εισηγητή...

Υπάρχουν άλλοι οι οποίοι θα 'θελαν να μιλήσουν σήμερα σε περίπτωση που θα αρχίσει η συζήτηση του θέματος ή θα είναι μόνο ο εισηγητής;

Αν θα είναι μόνο ο εισηγητής, νομίζω ότι μπορούμε να ακούσουμε τον εισηγητή και να αναβάλουμε τη συζήτηση για την ερχόμενη συνεδρία της Βουλής. Αν αυτό γίνεται αποδεκτό, καλώ τον εισηγητή να ανοίξει το θέμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Η τούρκικη επιβουλή σε βάρος της Κύπρου πήρε πολλές και δραματικές μορφές και πτυχές στο διάστημα της δωδεκάχρονης διαδρομής της. Πέρα από τη φοβερή δοκιμασία που η πατρίδα υπέστη από την επιχείρηση Αττίλα — που ταυτίστηκε με την κατάχτηση της γης μας, την καταστροφή, τη βία σε βάρος εμφύχων και αφύχων, τους ομαδικούς και ατομικούς φόνους σε βάρος μαχίμων, μα και βασικότερα σε βάρος αμάχων, τις ομαδικές και ατομικές εξαφανίσεις και ένα σωρό άλλες μορφές κι εκφάνσεις της τούρκικης θηριωδίας — η τουρκική κατοχική και καταχτητική πολιτική σε βάρος της Κύπρου μεθοδεύεται με διπλό και προδιαγεγραμμένο σχέδιο: την ολοσχερή καταστροφή της πανάρχαιης παραδοσιακής πολιτιστικής κληρονομιάς της γης μας, που συνιστά ανεξίτηλη σφραγίδα της εθνικής της ταυτότητας. Παράλληλα μ' ένα καλά υπολογισμένο σχέδιο δημογραφικής αλλοίωσης του πληθυσμού της γης μας, η τούρκικη πολιτική στοχεύει στην ολοκληρωτική επιβολή των κατοχικών σχεδίων της σε βάρος της ειρηνικής μας πατρίδας.

Στα πλαίσια μέσα των γενικότερων κατοχικών και καταχτητικών της στόχων σε βάρος της Κύπρου εντάσσονται πρώτιστα τα σχέδια για λεηλασία, βεβήλωση, σύλληψη, διαρπαγή και πώληση στις ξένες αγορές, της πανάρχαιης κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς και παράδοσης. Στις ξένες αγορές, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, κι ιδιαίτερα στις ευρωπαϊκές κατά πρώτιστο λόγο, επιτελείται ένα ανήκουστο όργιο δημοπράτησης της πολιτιστικής κληρονομιάς της κατεχόμενης γης μας. Έτσι η βίαιη αποψίλωση κι εκρίζωση από το 40% της κατεχόμενης Κύπρου των προαιώνιων κατοίκων της, ένα σχέδιο — για το οποίο ασχολήθηκε πρόσφατα η Βουλή με εισήγηση του κ. Χατζηδημητρίου — που συμπλέει με τη συστηματική, σταδιακή κι επιστημονική εκρίζωση των εγκλωβισμένων Ελληνοκύπριων και Μαρωνιτών συμπατριωτών μας — έχουν, σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία, παραμείνει λιγότεροι από 1.000 στη μαρτυρική άγια Καρπασία, από ένα πληθυσμό πάνω από 20.000 που ανέρχονταν στα 1974, λιγότεροι από τον αριθμό των δακτύλων και στις δυο παλάμες από ολόκληρη την επαρχία της Κερύνειας, από μια παρουσία πολλών εκατοντάδων, αν όχι μερικών χιλιάδων Ελληνοκύπριων συμπατριωτών μας και μερικές εκατοντάδες Μαρωνίτες στον Κορμακίτη από τις αρχικές 2.000 — μαζί με τη μαζική εγκατάσταση εποίκων από την ηπειρωτική Τουρκία — συνιστά το ένα σκέλος των τουρκικών σχεδίων σε βάρος της μαρτυρικής Κύπρου. Το πρώτο σχέδιο, η δημογραφική αλλοτρίωση υποθηκεύει άμεσα το ίδιο το μέλλον της πατρίδας. Εξάλλου το δεύτερο σχέδιο, η σύλληψη κι εκρίζωση της πολιτιστικής μας ταυτότητας, στοχεύει ευθέως στην αλλοίωση της πολύχρονης ελληνικής ιστορίας και παράδοσης του τόπου· πλαστογραφεί έτσι το παρελθόν.

Σίγουρα, όπως παρατηρούσε εύστοχα σε σχετικό σημείωμά του ο υφυπουργός παρά τω Προέδρω κ. Σταύρου, στη δραματική περίπτωση της Κύπρου επανέρχεται στο πολιτικό προσκήνιο η σοφή, προφητική, αποφθεγματική ρήση του βαθυστόχαστου νεοέλληνα Νίκου Καζαντζάκη, όταν πριν από 30 χρόνια διακήρυσσε:

«Η Κύπρος δεν είναι τώρα πια μια λεπτομέρεια, ένα νησί στα άκρα της Μεσόγειας θάλασσας· για μια στιγμή γίνεται το μοιρόγραφο κέντρο όπου παίζεται η ηθική αξία του σημερινού ανθρώπου».

Και στην περίπτωση της Κύπρου δοκιμάζεται η ηθική αξία του ανθρώπου σ' όλη τη γη. Δοκιμάζεται η ηθική προσωπικότητα του σημερινού ανθρώπου και χειμάζεται η ειδοποιός διαφορά ανάμεσα στον ανθρωπόμορφο λύκο το (*homo homini lupus*), όπως καθιερώθηκε, και το μενανδρικό χαρίεντα άνθρωπο.

Έτσι η Τουρκία που έχει πάρει από καιρό τύποις και ουσία διάσταση από τις πλείστες ηθικές αξίες, στοχεύει μεθοδικά στην εξάλειψη κι αλλοτρίωση της πανάρχαιης, πανάρχαιης πολιτιστικής ταυτότητας της Κύπρου. Τα αθησαύριστα πνευματικά και καλλιτεχνικά κυπριακά δημιουργήματα, που καταξιώθηκαν με το χρωστήρα και το λόγο, δεν είναι εύκολο να διαγραφούν ή πλαστογραφούμενα να οικειοποιηθούν κι' αυτά από την αδίστακτη και ωμή τουρκική κατοχική πλημμυρίδα. Κι όπως πολύ σωστά ειπώθηκε, τα άυλα μηνύματα των αιώνων, όπως ακριβώς και τα ιδανικά, είναι διαχρονικά κι αθάνατα. Έτσι συνιστά εκ των προτέρων δεδηλωμένη αποτυχία η οποιαδήποτε τουρκική προσπάθεια αιχμαλωσίας, εγκλωβισμού κι αλλοτρίωσής τους. Οι αδιάφυστες ιστορικές μαρτυρίες και παρουσίες τους, τα άυλα και πνευματικά μηνύματα και μιλήματα των ταραγμένων αιώνων, θα φωτίζουν με τ' ανέσπερο φώς τους τα πικρά κατοχικά

σκοτάδια της τουρκικής τυραννίας και δεσποτίας. Γι' αυτό η ένυλη και άυλη παρουσία τους τίθεται πρώτη στο στόχαστρο της βάνουσης τούρκικης δεσποτείας.

Η ανεπανόληπτη κυπριακή μνημειακή πολιτιστική κληρονομιά, σταθμίστηκε κι επιμετρήθηκε σοφά από την τούρκικη κατοχική παρουσία. Η κινητή πτυχή της καταληστεύθηκε βάνουσα και βίαια από τους σύγχρονους πειρατές των ανθρώπινων και πολιτιστικών αξιών του αιώνα μας: 'Ό,τι φορητό, ευκίνητο, εύληπτο, γίνηκε στα χέρια των σύγχρονων εμπόρων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής πολιτιστικής κληρονομιάς μας αντικείμενο αγοραπωλησίας και εξαγωγής της με αντίτιμο την ανάληψη χιλιάδων και πολλές φορές δεκάδων χιλιάδων λιρών και δολλαρίων.

I. ΣΥΛΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Οι συλήσεις των αρχαιολογικών χώρων, έντιμε κ. Πρόεδρε, είναι το πρώτο θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει. Οι διεθνώς γνωστοί αρχαιολογικοί χώροι της Κύπρου, όπως η ακρόπολη των Σόλων, τ' ανάκτορα του Βουνιού, η αγορά της Σαλαμίνας, η Έγκωμη, το μοναστήρι τ' Απόστολου Βαρνάβα στην Αμμόχωστο — του ιδρυτή της εκκλησιάς της Κύπρου και τ' άγιου που πρωτοκήρυξε το λόγο του Θεάνθρωπου στο χειμαζόμενο νησί μας — το μοναστήρι τ' άη Γιάννη του Χρυσόστομου στην επαρχία της Κερύνειας, το μοναστήρι τ' Απόστολου Αντρέα στην Καρπασία γνώρισαν κι εξακολουθητικά γνωρίζουν τη λαίλαπα του τούρκικου Αττίλα. Και, δυστυχώς, η ολοσχερής σύληση της αμύθητης κληρονομιάς στο μοναστήρι τ' απόστολου Βαρνάβα σημειώθηκε λίγες μονάχα ώρες μετά την εκεί επίσκεψη του τότε προέδρου της Βουλής κ. Κληρίδη — ύστερα από την παρουσία του στον εγκλωβισμένο ελληνοκυπριακό πληθυσμό της μαρτυρικής Καρπασίας — και αφού υπογραμμίστηκε από μέρος του πως οι βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες του μοναστηριού ήταν, ως την ώρα τουλάχιστο κείνη, άθικτες.

Στον πύργο του φρουρίου τ' άη Ιλαρίωνα, όπως παρατηρεί ο Βάσος Καραγιώργης, αναρτήθηκαν τα σύμβολα της «νίκης» του Αττίλα· κι από τις αποθήκες των ανασκαφών του πανεπιστημίου του Χάρβαρτ κλάπηκαν τα «εμπορεύσιμα» αντικείμενα και πετάχτηκαν στους δρόμους τα όστρακα, όπως διαπίστωσε τον Οκτώβρη του '74 η αρχηγός της αποστολής του πανεπιστημίου, και την ίδια απόληξη θάχει κι η αποθήκη της Καναδικής αρχαιολογικής αποστολής των Σόλων: Κείνα τ' αντικείμενα, που δεν κλάπηκαν απ' τα κατοχικά στρατεύματα, τα οικειοποιήθηκε το ψευδοκράτος του Ντενκτάς. Και μέσα στα αντικείμενα, που πρόσφερε σαν δώρο — όπως καταγγέλλθηκε, κι όπως προσωπικά μου αναφέρθηκε γύρω στα 1982, (μια καταγγελία στην οποία δόθηκε πλατειά δημοσιότητα από μέρος μας), από Κύπριους φοιτητές στην ομώνυμη αμερικάνικη πολιτεία — ο κ. Ντενκτάς στο πανεπιστήμιο της αμερικάνικης πολιτείας Βιρτζίνια, βρίσκονταν και δυο με τον αριθμό του ευρητηρίου των ανασκαφών του πανεπιστημίου του Χάρβαρτ, που σημάνθηκαν με μελάνη σινική.

Δυο τεράστιες νεκροπόλεις, όπως επίσημα καταγγέλλθηκε, στα πρώην τουρκοκυπριακά χωριά Κοτσιάτη και Μαρί, λεηλατήθηκαν σε τέτοιο βαθμό, ώστε η περιοχή να προσομοιάζει σήμερα με κερήθρα. Τα πιο πολλά απ' τ' αντικείμενα που βρέθηκαν στους τάφους εξάχθηκαν κρυφά απ' το νησί, ενώ μερικά αγοράστηκαν από Κυπρίους, και το ίδιο ακόμα το κυπριακό μουσείο, σε μια ύστατη προσπάθεια να συντηρηθούν στη γη τους. Ανάμεσα στους κλεμμένους τούτους θησαυρούς περιλαμβάνονταν και σπάνια πηλίνα αντικείμενα, μικρογραφίες ιερών της πρώιμης χαλκοκρατίας, που βρίσκονταν σε τάφο στον Κοτσιάτη και που αγοράστηκαν από Τούρκο αρχαιοκάπηλο — για το κυπριακό μουσείο. Σημαντική

παράλληλα καταστροφή έχει υποστεί και το επαρχιακό αρχαιολογικό μουσείο της Λάρνακας, όπου οι αρχαιότητες που φυλάσσονταν κάλυπταν την περίοδο από τη νεολιθική εποχή ως τα βυζαντινά τα χρόνια και συνιστούσε ένα απ' τα πλουσιότερα επαρχιακά μουσεία του νησιού. Όταν στα 1964 το μουσείο — που στεγαζόταν στο μεσαιωνικό φρούριο της Σκάλας — περιήλθε κάτω απ' το στρατιωτικό έλεγχο της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, που μετέτρεψε το φρούριο σε στρατώνια, διαπράχθηκε η σύλληψη και η ολοσχερής καταστροφή των αντικειμένων.

Κι όταν το φρούριο βρέθηκε και πάλι κάτω από τον έλεγχο των νόμιμων αρχών, τα μόνα στοιχεία που δεν μπόρεσαν οι Τούρκοι συλητές της πολιτιστικής κληρονομιάς μας να συναποκομίσουν, ήταν τα βαριά κιονόκρανα και κάποιες βαρύτερες βάσεις αγαλμάτων. Και τ' αντικείμενα του μουσείου, που είχαν εγγάρακτο τον αριθμό του ευρετηρίου του κυπριακού μουσείου με σινική και πάλι μελάνη, δημοπρατήθηκαν για λογαριασμό των ξένων στην αγορά της τουρκοκρατούμενης Αμμόχωστου.

Τα σχεδιαγράμματα και τα ευρετήρια των ανασκαφών της γαλλικής αποστολής της Σαλαμίνας, που ανέσκαπτε εκεί για δέκα χρόνια κρατήθηκαν — όπως μας πληροφορεί έκδοση του υπουργείου προεδρίας — σαν «λάφυρα» πολέμου, χωρίς να μπορέσουν οι Γάλλοι αρχαιολόγοι να τα πάρουν, μόδες τις επίμονες προσπάθειες που τόσο οι ίδιοι, όσο και η γαλλική κυβέρνηση είχαν καταβάλει.

Χωρίς να μπορούμε να εισχωρήσουμε στην κατεχόμενη γη μας, προσπαθούμε να ιχνηλατήσουμε και να σκιαγραφήσουμε το μέγεθος της τραγωδίας που πλήττει την πολιτιστική μας ταυτότητα. Κύριες πληροφοριακές πηγές οι τουρκοκυπριακές εφημερίδες, η ίδια η λεγόμενη τουρκοκυπριακή βουλή, δημοσιεύματα του ευρωπαϊκού τύπου, οι μαρτυρίες και το φωτογραφικό υλικό ξένων επισκεπτών στα κατεχόμενα, οι συμπτωματικές ανακαλύψεις και κατασχέσεις κυπριακών αρχαιοτήτων σε ευρωπαϊκά τελωνεία, οι συνεχείς και αλλεπάλληλες δημοπρατήσεις σε ευρωπαϊκές, βασικά αγορές, οι προσφορές Τούρκων και ξένων αρχαιοκαπήλων για διάθεση των κλεμμένων θησαυρών μας, οι πληροφορίες τουρκοκύπριων πολιτών σε ελληνοκύπριους συμπατριώτες τους, καθώς και η με δική μας πρωτοβουλία αποστολή ειδικών φωτογράφων, που με πολλές προσπάθειες, αρκετούς κινδύνους κι οικονομικές θυσίες, μπόρεσαμε ν' αποθανατίσουμε όλο τ' όργιο της βεβήλωσης, της παραχάραξης, της καπήλευσης και της πειρατείας, μιας απεχθούς πτυχής της ζωής προγενέστερων αιώνων, όταν οργίαζε στο μεσογειακό και το μεσανατολίτικο χώρο η πειρατεία, π' ανέδειξε σε περιωπή ο Χαϊρ-Ελ-Ντιν-Μπαρπαρόσσα, οι Τυνήσιοι κι Αλγερίνοι πειρατές του κεντρικού κι ανατολικού μεσογειακού χώρου. Έτσι, κάτω από τα αδιατάρακτα συναισθήματα της ψυχής του ευρωπαϊκού κόσμου, βεβηλώνεται και συλείται, βιάζεται κι εμπορεύεται η καλλιτεχνική φυσιογνωμία και ψυχή της πανάρχαιας ελληνικής παρουσίας της μικρής, πικρής πατρίδας. Στων εθνών τα τρίστρατα, μπροστά στ' αδιάφορα βλέμματα των ευρωπαίων εταίρων, βεβηλώνεται και εκποιείται, δημοπρατείται και διαρπάζεται η ιστορική καλλιτεχνική παρακαταθήκη, τα ίδια τα ιερά λείψανα ενός λαού ειρηνικού, απροστάτευτου, έρμαιου στα βρόχια των εναντιοδρομιών και της ιστορικής αναληψίας. Έτσι, αυτοί που θα μπορούσαν ν' αναχαιτίσουν το έγκλημα, όχι μονάχα εγκληματικά σιωπούν, μα εγκληματικότερα συνεργούν με την εξαγορά και τη διαφύλαξη στις ιδιωτικές και κρατικές συλλογές τους της πολιτιστικής κυπριακής δημιουργίας, εξαγοράζοντας σε πλατέες και τρίστρατα, όχι πια τις παχυκάπουλες μαντόνες, τις καλλιπάρειες και ροδομάγουλες οσίες, μα

εικόνες βυζαντινότροπες, κλεμμένες απ' την Κύπρο. Ακόμη κι οι σταβλίτες του Μανχάτταν αναζητούν απεικονίσεις με τη βυζαντινότροπη σφραγίδα της κυπριακής καλλιτεχνικής διακονίας.

II. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΣΕ ΤΖΑΜΙΑ

Ένα δεύτερο κεφάλαιο είναι η μετατροπή, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, εκκλησιών σε τζαμιά. Η χειρότερη μορφή της βεβήλωσης είναι ασφαλώς η μετατροπή των εκκλησιών μας σε τζαμιά. Έτσι, πέρα απ' την ανεπίτρεπτη οικειοποίηση κι' αξιοποίηση των λατρευτικών χώρων — πρόσθετα απ' την αφαίρεση των εξωτερικών σταυρών και των εκκλησιαστικών καμπαναριών — προωθείται η σύληση των φορητών εικόνων, των εικονοστασιών, βημόθυρων, εκκλησιαστικών σκευών, αμφιών, που μαζί μ' άλλα πολύτιμα κι' αποτίμητα σύμβολα πίστης κι' ανεπανάληπτα έργα τέχνης, συλούνται και πωλούνται. Πρόσθετα, βυζαντινές τοιχογραφικές παραστάσεις, αμύθητα μωσαϊκά έργα τέχνης, αποκολλούνται κι' αποσπώνται με τρόπο επιστημονικό, για να διατεθούν σε ψηλές ομολογουμένως τιμές σ' ευρωπαϊκές κι' αμερικάνικες αγορές.

Δεκάδες χριστιανικές ορθόδοξες εκκλησιές στην Κύπρο έχουν μετατραπεί σε μουσουλμανικά τεμένη. Έτσι, για παράδειγμα, όπως μας πληροφορούν ξένοι επισκέπτες, κι' όπως προσωπικά έχουμε καταγγείλει πριν από μερικά χρόνια τώρα στην Ουνέσκο, η εκκλησιά τ' Αγίου Αντρέα της Νεάπολης Λευκωσίας μετατράπηκε σε τζαμί· σε τζαμί επίσης μετατράπηκε — όπως καταγγείλαμε μ' έγγραφό μας στην Ουνέσκο και στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών στις 2.2.83 και με σχετικό φωτογραφικό υλικό που δώσαμε στον κυπριακό τύπο στις 29.1.1983 η εκκλησιά της Παναγιάς της Χρυσελεύσας της Κατωκοπιάς. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες αφαιρέθηκαν οι σταυροί τόσο από την παλιά εκκλησιά της κοινότητας, όσο κι' από την καινούργια ομώνυμή της. Σε τζαμί μετατράπηκε κι' η εκκλησιά της Παναγιάς του Παλαίκυθρου, η εκκλησιά τ' Αγίου Νικολάου των Λιμνιών, η εκκλησιά τ' Αγίου Λουκά της Αμμοχώστου, η εκκλησιά της Παναγιάς της Χρυσοσπηλιώτισσας της Αμμοχώστου κι' η εκκλησιά της Αγίας Παρασκευής της Λαπήθου. Σε τζαμί μετατράπηκε επίσης η Παναγιά η Γλυκιώτισσα στην Κερύνεια, καθώς κι' η εκκλησιά της Αγίας Παρασκευής στη Μόρφου, όπως με έγγραφό του στην τελευταία περίπτωση, (με ημερ. 26.3.83), μου κατάγγειλε ο εφημέριος του ιερού ναού Αγίου Μάμαντα Μόρφου, και που το σχετικό έγγραφο προωθήσαμε από μέρους μας στην Ουνέσκο, στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και καταγγέλθηκε στον κυπριακό λαό μέσω του κυπριακού τύπου.

Σε τζαμί έχουν μετατραπεί οι εκκλησιές τ' Αρχαγγέλου Μιχαήλ — μια πανάρχαιη εκκλησιά του 12ου αιώνα — στη Γιαλούσα κι' η εκκλησιά της Αγίας Τριάδας στην ίδια κοινότητα, κι οι εκκλησιές των κοινοτήτων Βουκολίδας, Έγκωμης Αμμοχώστου, των Πανάγρων — αφού στις πρώτες μέρες είχε μετατραπεί σε μάντρα — και των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στα Λιβερά, όπως με το υπ' αρ. 10 επίσημο ανακοινωθέν της 18.1.83 καταγγείλαμε στον κυπριακό λαό και σε συνέχεια στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και την Ουνέσκο.

Σε τζαμί μετατράπηκε επίσης, όπως καταγγείλαμε, η εκκλησιά του Πραστειού Μόρφου καθώς κι' οι εκκλησιές της Χαρδακιώτισσας της Κυθρέας — που, όπως με την υπ' αρ. 3 επίσημη ανακοίνωση, της 8.1.83 αναφέραμε, η μετατροπή της εκκλησιάς σε τζαμί είχε συντελεστεί πριν από δυο περίπου χρόνια

από την ημέρα της επίσημης ανακοίνωσης, όπως μας είχαν αναφέρει Τούρκοι αυτόμολοι — κι' η εκκλησιά του Τιμίου Σταυρού της Χρυσίδας της Κυθρέας, όπως και πάλιν καταγγείλαμε στην Ουνέσκο και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών τον Ιούνιο του 1985, καταγγέλοντας πρόσθετα τις καταστροφές στο κοιμητήριο και τις αφαιρέσεις του σταυρού και του καμπαναριού της.

Σε τζαμιά επίσης έχουν μετατραπεί η εκκλησιά τ' Αρχαγγέλου Μιχαήλ της Κώμας του Γιαλού, καθώς και οι εκκλησιές των κοινοτήτων Ταύρου, Βαθύλακα, Αγίου Ανδρονίκου Αμμοχώστου, τ' Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Λευκόνοικο, τ' 'Αη Δημήτρη στο Λεονάρισσο και προσωρινά η εκκλησιά τ' 'Αη Γιώργη στο Τρίκωμο. Την ίδια μοίρα είχε και το βυζαντινό παρεκκλήσι της Αγίας Τριάδας, στο μοναστήρι τ' 'Αη Γιάννη του Χρυσόστομου, που οι εξαίρετες τοιχογραφικές του παραστάσεις, του 12ου αιώνα, καταστράφηκαν κι' επιχρίστηκαν μ' ασβέστη.

Σε τζαμί έχει μετατραπεί κι' η εκκλησιά της κοινότητας τ' 'Αη Γιώργη της Κερόνειας, όπως γίνηκε σαφές από σχετικό δημοσίευμα της τουρκοκυπριακής εφημερίδας «Κίπρις Ποστασή» της 21.12.82, που παραπονιόταν και κατάγγελε πως το τζαμί στο χωριό Καραογλάνογλου χρειαζόταν επισκευές.

Πρόσθετα δημοσιεύονταν κι' η φωτογραφία του τζαμιού, που επισημάνθηκε ως η εκκλησιά τ' 'Αη Γιώργη της κοινότητας, που' χε κι' αυτή μεταβαπτιστεί σε Καραογλάνογλου. Στο ίδιο δημοσίευμα επιρρίπτονταν μομφές ενάντια στην τουρκοκυπριακή «αδιοίκηση», γιατί από δική της αδιαφορία οι γύψοι είχαν ξεκολλήσει απ' τους τοίχους, το νερό της βροχής εισχωρούσε στο τζαμί από την οροφή, ενώ απ' τα σπασμένα του παράθυρα μπαίνουν οι γάτες και το λέρωναν. Σχετικές καταγγελίες έγιναν από τη μόνιμη αντιπροσωπεία της Κύπρου στην Ουνέσκο, κι' ειδικότερα από τον πρέσβη της κ. Λεβέντη, μ' έγγραφο του ημερ. 4.1.83, με την Ουνέσκο ν' απαντά στις 27.1.83 ότι η ίδια «δε θα φεισθεί προσπαθειών» — και προσπάθεια καμιά, δυστυχώς, δε βλέπουμε — «για την προστασία της πολιτιστικής ταυτότητας της Κύπρου».

Σε τζαμί επίσης μετατράπηκε κι' εκκλησιά τ' 'Αη Βασίλη της Λευκωσίας όπως μας καταγγέλλθηκε από ξένους επισκέπτες κι' όπως με τη σειρά μας καταγγείλαμε μ' έγγραφό μας της 19.7.84 σ' αρμόδιο λειτουργό του Υπουργείου Εξωτερικών και σε αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Για τις πλείστες από τις εκκλησιές αυτές, που έχουν μετατραπεί σε τζαμιά, γίνηκαν από μέρους μας αλληπάλληλες καταγγελίες, όπως προαναφέρθηκε, τόσο σε διεθνείς οργανισμούς όσο και στις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, που μαζί με τα σχετικά έγγραφα που ανταλλάχθηκαν, όπως και για τα πρακτικά «μέτρα» που διακηρύχθηκε από μέρους των διεθνών οργανισμών πως θα παίρνονταν και δυστυχώς κανένα απολύτως ουσιαστικά δεν πάρθηκε, ελπίζουμε πως θα ενσωματωθούν σε μια αυτοτελή έκδοση — μόλο το ευυπόχρητο φωτογραφικό υλικό — σ' ένα θλιβερό congres αθλιότητων και ανοσιουργιών των Τούρκων επεκτατιστών.

III. ΔΗΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΗΨΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

'Άλλες κατεχόμενες εκκλησιές συλήθηκαν και δηώθηκαν, ληστεύθηκαν οι θησαυροί τους κι' εκποιήθηκαν, όπως προαναφέρθηκε, χωρίς νάχουν την «τύχη» να μετατραπούν σε τζαμιά. Γιατί, με δηλώσεις του — που δημοσιεύθηκαν και στον ελληνοκυπριακό τύπο το Γενάρη του 1983 — ο Τουρκοκύπριος ηγέτης κ. Ντενκτάς, αυτομολογούσε τη μετατροπή των εκκλησιών μας σε τζαμιά και μας πληροφορούσε, πρόσθετα, πως η μετατροπή αυτή στόχευε στην προστασία των

εκκλησιών, γιατί με τον τρόπο αυτό, όπως κυνικά διακήρυξε ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, οι εκκλησιές μας διασφαλίζονταν και προστατεύονταν!

Στα πλαίσια της τακτικής και πρακτικής αυτής των Τουρκοκύπριων σωβινιστών κι' εμπόρων των εκκλησιαστικών μας θησαυρών, έχουν συληθεί οι εκκλησιές στις κοινότητες Αρναδί και Πηγή Αμμοχώστου, Κοιλάνεμου, η εκκλησιά τ' 'Αη Γιώργη των Λιμνιών και του χωριού Σύγκραση. Της τελευταίας αυτής εκκλησιάς ο σταυρωμένος γιός του Θεού, κουβαλώντας στους ώμους το σταυρό του μαρτυρίου, πετάχτηκε στην είσοδο του χωριού. Η φωτογραφία, τραβηγμένη από τον Τζων Φίλτζινγκ και δημοσιευμένη, στη συνέχεια, στον αριθμό 5 της «Μαύρης Βίβλου» του ομιλητή, που εκδόθηκε στα 1976, γίνθηκε το εκφραστικό σύμβολο των αυθαιρεσιών και των ωμοτήτων, που διαπράχθηκαν σε βάρος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς από μέρους των επεκτατιστών της 'Αγκυρας. Φοβερές οι συλήσεις επίσης και στην εκκλησιά τ' 'Αη Γιώργη στην 'Ασσια, στην εκκλησιά τ' 'Αη Βασίλη της ομώνυμης κοινότητας στην επαρχία Λευκωσίας — μόλο που πριν από δυο περίπου χρόνια ήταν εγκαταλειμμένη κι' ερειπωμένη, και απ' την εκκλησιά είχαν αφαιρεθεί τα πορτοπαράθυρα και τα κεραμύδια όπως μας καταγγέλλθηκε από ξένους επισκέπτες, και στην εκκλησιά της κοινότητας Σκυλλούρας, όπως επίσης μας καταγγέλλθηκε από ξένους επισκέπτες που μας τόνισαν πως οι τοίχοι της εκκλησιάς είχαν βαφτεί με τα χαρακτηριστικά χρώματα των τουρκικών τεμενών (πράσινα και κίτρινα), ενώ τα μεγάφωνα που είχαν τοποθετηθεί στην εκκλησιά πιστοποιούν τη μετατροπή της σε τζαμί. Συλήθηκε επίσης η εκκλησιά του Σωτήρα Λευκονοίκου με τις φορητές εικόνες τις κλεμμένες και δυο μονάχα απ' αυτές νάχουν απομείνει, κι' αυτές ριγμένες ως το 1976, τουλάχιστο — που τις συνέλαβε ο φακός του Φίλτζινγκ και τις καταχωρίσαμε στη «Μαύρη Βίβλο», που μνημονεύσαμε — με τις θλιμμένες μορφές των αγίων πνιγμένες από την ανάσα αφοδεύσεων ζώων κι' ανθρώπων».

Φοβερές καταστροφές εξάλλου γίνθηκαν στην εκκλησιά τ' 'Αη Θύρσου Καρπασίας, σ' όλα τα ξωκκλήσια της περιοχής Βαθύλακα της ίδιας χερσονήσου, στο ξωκκλήσι των Αγίων Ιωακείμ και 'Αννας στην Κώμα του Γιαλού και στην εκκλησιά τ' 'Αη Γιάννη του Προδρόμου στο Ριζοκάρπασο, ενώ απ' τις κόγχες του ιερού της εκκλησιάς τ' 'Αη Δημήτρη στ' 'Αρδανα αναδυόταν — όπως συνέλαβε τη σκηνή ο φακός του Φίλτζινγκ — η αιθάλη, η καπνιά, οι σβουινιές και τα ξυλοκάρβουνα.

Ληηλατήθηκαν ακόμα η εκκλησιά τ' 'Αη Νικόλα της κοινότητας Ελιά της Κερύνειας, ενώ πριν μετατραπεί επίσης σε τζαμί καταστράφηκε το καμπαναριό της εκκλησιάς της κοινότητας τ' 'Αη Γιώργη· συλήθηκαν ακόμα οι εκκλησιές των κοινοτήτων Κάρμι στην Κερύνεια, το ξωκκλήσι της Παναγιάς της Αψιθιώτισσας στο Συγχαρί κι' η εκκλησιά τ' Απόστολου Λουκά στη Λάπηθο, στην οποία — όπως καταγγείλαμε με την υπ' αρ. 3 επίσημη ανακοίνωση της 8.1.83 — πέρα από τη σύληση όλων ανεξαιρέτα των φορητών εικόνων της, προκλήθηκαν και σημαντικές καταστροφές τόσο στον εσωτερικό της χώρο, όσο και στον περίγυρο της εκκλησιάς, όπου είχαν μεταφερθεί αρχαιολογικά κατάλοιπα από τη γειτονική Λάμπουσα. Καταστράφηκαν επίσης οι εκκλησιές του Αγίου Συνεσίου στο Ριζοκάρπασο, ενώ όπως αναφέρθηκε από το Σταύρου, το μωσαϊκό της Παναγιάς της Κανακαρκάς στη Λιθράγκωμη, αναγόμενο στον 6ο ή 7ο αιώνα και που συνιστούσε ένα απ' τα παλιότερα και μοναδικά στο είδος τους στον πρωτοχριστιανικό χώρο μωσαϊκά, αποκολλήθηκε και πουλήθηκε. Οι πληροφορίες μας εξάλλου αναφέρουν πως όλες ανεξαιρέτα οι εκκλησιές και τα ξωκκλήσια της τουρκοκρατούμενης γης μας έχουν, κ. Πρόεδρε, συληθεί και λεηλατηθεί.

IV ΠΥΡΠΟΛΗΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ-ΑΠΟΚΟΛΛΗΣΕΙΣ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ

Όμως υπάρχει ακόμα ένα κεφάλαιο που πρέπει να μνημονευθεί. Είναι οι πυρπολήσεις των εκκλησιών. Γιατί ειδικότερα η εκκλησιά τ' 'Αγίου Αντρόνικου της Κύθρας — όπως προκύπτει από φωτογραφία που μου παράδωσε σύζυγος Βρεττανού πολίτη, που πήγε στην Κυθρέα και τη φωτογράφησε — έχει κατακαεί, αφού προφανώς είχε πιο πριν ολοκληρωτικά συληθεί. Η εικόνα της εκκλησιάς όπως δημοσιεύτηκε από μέρους μας στον κυπριακό τύπο — κι' όπως με την υπ' αρ. 8 επίσημη ανακοίνωσή μας της 15.1.83 καταγγέλλαμε στο εσωτερικό και στο εξωτερικό — παρουσίαζε εικόνα βιβλικής καταστροφής.

Πρόσθετα, όπως καταγγέλλαμε στις 8.9.84, οι Τούρκοι εισβολείς αφαιρέσαν από τον 'Αγιο Φίλωνά Αγριδιών, που βρίσκεται 8 περίπου μίλια από το Ριζοκάρπασο προς τον Απόστολο Αντρέα, δυο τοιχογραφίες τ' 'Αη Γιάννη και τ' 'Αη Χρυσοστόμου, που ανάγονται στο 12ο αιώνα. Οι σχετικές καταγγελίες που μας δόθηκαν και που κοινοποιήθηκαν από μέρους μας στην Ουνέσκο και προς το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών πρόσθεταν πως οι αφαιρέσεις των τοιχογραφιών γίνηκαν με δεξιοτεχνία πολλή, γεγονός που σήμαινε πως οι τοιχογραφίες αφαιρέθηκαν με στόχο την εξαγωγή και πώλησή τους στο εξωτερικό. Καταγγέλθηκε επίσης στις 16.5.84 και 19.5.84 από μέρους μας διεθνώς και εσωτερικά η κλοπή των φορητών βυζαντινών και μεταβυζαντινών εικόνων της εκκλησιάς του Σωτήρος Ακανθούς, περιλαμβανομένων των χρυσών εικόνων της Παναγιάς και του Σωτήρος, αρτοφόρια, δισκοπότηρα, ευαγγέλια, άλλα ιερά σκεύη ιστορικής και πολιτιστικής σημασίας μεγάλης, καθώς και άλλοι εκκλησιαστικοί — πολιτιστικοί θησαυροί, που βρίσκονταν στην εκκλησιά. Συλήθηκαν ακόμα ο καθεδρικός ναός τ' 'Αη Μάμα στη Μόρφου, που μετατράπηκε δήθεν σε βυζαντινό μουσείο, αφού όμως πιο πριν φρόντισαν κι' έκλεψαν το ιερό του αρτοφόριο, που αποτιμώταν πριν από 10ετίες σε £10.000, η χρυσή λειψανοθήκη τ' 'Αγίου, τα ιερά σκεύη, και οι φορητές εικόνες του ναού. Καταστραμμένες είναι επίσης οι εκκλησιές τ' 'Αη Γιώργη της Κυθρέας, ενώ από τις τοιχογραφίες της Αγιάς Μαρίας της Κυθρέας, που αποκολλήθηκαν και πετάχτηκαν σε παρακείμενο σωρό, Γερμανός επισκέπτης μου παράδωσε στα 1980 σπαράγματα τοιχογραφικών της παραστάσεων, που επιδείχθηκαν σε δημοσιογραφική διάσκεψη την ίδια χρονιά, ενώ η εκκλησιά της Παναγιάς της Υπάτης στην περιοχή του Αντιφωνητή φωτογραφήθηκε απ' τον Φίλτζινγκ με τις θρυμματισμένες φορητές εικόνες της ανάμεσα σ' άδεια μπουκάλια, ξεσκισμένα ρούχα και σπασμένα ξύλα, με την εικόνα τ' 'Αη Γιάννη του Προδρόμου της — του περήφανου αυτού ζηλωτή της ερήμου — να συνεχίζει την πολύχρονη περιδίνσή του σ' ερημιές και κλεισούρες. . . .

V. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΣΕ ΜΑΝΤΡΕΣ

Ένα 5ο κεφάλαιο που θάθελα να μνημονεύσω, κύριοι συνάδελφοι, είναι η μετατροπή εκκλησιών σε μάντρες. Θα πρέπει ν' αναφέρουμε επίσης πως καταστράφηκε η εκκλησιά τ' 'Αη Δημήτρη στ' 'Αρδανα αφού χαλάστηκε η 'Αγια της Τράπεζα, όπως πάνω της αναρριχήθηκαν οι γενναίοι του Έτζεβίτ, ενώ ο φακός του Φίλτζινγκ αποθανάτισε πάνω της, αφοδεύσεις «ανθρώπων», η εκκλησιά στην κοινότητα Λιμνιά, με τους ξύλινους σταυρούς, τις κάποιες φορητές εικόνες, καλάθια, μπουκάλια σε μακάβρια σύνθεση μπλεγμένα, η εκκλησιά της Νέας Σπάρτης Αμμοχώστου, με το σπασμένο σταυρό και τις κλεμμένες εικόνες νάχουν αποθανατιστεί από ξένους επισκέπτες και να μας έχουν παραδοθεί από το 1976, ενώ για πρακτικότερη χρήση — τη μετατροπή τους σε γιδομάντριά έχουν

προοριστεί οι εκκλησιές της Παναγιάς της Αφέντρικας στην Καρπασία, η εκκλησιά που έχει ανεγερθεί σε χώρο παλαιοχριστιανικής βασιλικής, με τμήματά της αναγόμενα στον βον αιώνα, ενώ για την ίδια χρήση «αξιοποιήθηκαν» εκκλησιές και ξωκκλήσια της Αγίας Καρπασίας: Το ξωκκλήσι της Παναγιάς της Ελεούσας του 15ου αιώνα, καθώς και το ξωκκλήσι του προφήτη Αββακούμ στο Ριζοκάρπασο, η βασιλική της Αγίας Τριάδας, με τα περίφημα ψηφιδωτά του 5ου και 6ου αιώνα στο δάπεδό της, το παρεκκλήσι τ' Άη Φώτη (του 10ου ή 11ου αιώνα) αναμεσός Αγίας Τριάδας και Ριζοκάρπασου. Σε μαντρί επίσης μετατράπηκε η Μαρωνίτικη εκκλησιά στο κατεχόμενο Μαρκί — όπως καταγγείλαμε στις 12.8.84 — ενώ στη συνέχεια μετατράπηκε σε χώρο στρατιωτικού καταυλισμού, μ' αποτέλεσμα να μην επιτρέπουν σε κανένα την προσπέλαση. Ξένοι, εξάλλου, επισκέπτες μου κατάγγειλαν πως είδαν πεταμένες σε παρακείμενο χαντάκι εικόνες της εκκλησιάς, καθώς και το μικρό άγαλμα της Παναγίας.

Εξάλλου η εκκλησιά της Αγίας Μαρίας του Διορίου έχει μετατραπεί σε στρατιωτικό νοσοκομείο κι' έχει εγκατασταθεί σ' αυτή στρατός: όλα τα γύρω απ' την εκκλησιά υποστατικά μετατράπηκαν κι' αξιοποιήθηκαν σε ιατρική μονάδα. Το μοναστήρι τ' Άη Παντελεήμονα της Μύρτου μεταβλήθηκε αρχικά σε στρατόπεδο κι' αποθήκη τροφίμων. Τώρα, όπως καταγγείλαμε στις 18.8.84, έχουν εγκαταλειφθεί τα γειτονικά προς την εκκλησιά κελιά, μόλο που είναι περιφραγμένα, και τοποθετήθηκαν στρατιωτικές φρουρές. Στη Βόρεια πλευρά της εκκλησιάς όλες οι οικοδομές του μοναστηριού έχουν κατεδαφιστεί κι' ισοπεδωθεί. Στα μέσα του Ιούλη του 1984 βάφτηκαν τα οικήματα που περιβάλλουν την εκκλησιά, μόλο πούχαν αφαιρεθεί απ' αυτήν τα πορτοπαράθυρα.

VI. ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ

Οι καταστροφές των νεκροταφείων αποτελούν μια άλλη πτυχή, συγκλονιστικότερη απ' τη μοίρα των εκκλησιών.

Έτσι μνημονεύω δειγματοληπτικά τις καταστροφές των νεκροταφείων του Δαυλού, που φωτογραφίες του δημοσιεύσαμε στα 1976 (στη «Μαύρη Βίβλο»), των Αρδάνων, του Λαπάθους — με τα πολιτικά συνθήματα και τις επιγραφές του «Ρεπουβλικανικού» κόμματος να διασπούν τη μακάρια σιγή κείνων πόχουνε μισέψει, της Σύγκρασης Αμμοχώστου, του Τρικώμου, της Μηλιάς, που τα θρύψαλά τους απεικόνισε σε μια ανεπανάληπτη ανατριχιαστική σύνθεση γαλήνης και φρίκης, μεσ' την οργιαστική βλάστηση του τοπίου, ο Τζων Φίλτζινγκ, των Στύλλων, του Πραστειού, των Πυργών, των Λιμιών, του Παλαίκυθρου, των τεσσάρων κάτω ενοριών της Κυθρέας — όπως μου κατάγγειλαν πριν από χρόνια Βέλγοι επισκέπτες — έτσι που αμείλικτο και φοβερό το ρώτημα της ταφόπετρας του νεκροταφείου των Αρδάνων, να μένει αναπάντητο: «τις δ' οίδεν ει το ζην μεν εστί καθανείν το καθανείν δε ζην κάτω νομίζεται». Ποιός τάχα, δηλαδή, να ξέρει αν η επίγεια ζωή δεν είναι θάνατος, ενώ ο θάνατος ζωή για τον κάτω κόσμο. Πρόσθετα καταγγέλθηκε στα 1984 από τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω, πως μια εκκλησιά στην κοινότητα Κώμη Κεπήρ της Καρπασίας μετατράπηκε από τους Τούρκους σε δημόσιο αποχωρητήριο, η εκκλησιά της κοινότητας Πραστειού της Αμμοχώστου γίνθηκε σινεμά, ενώ άλλες τρεις εκκλησιές στο Τρίκωμο, τ' άη Θωμά, τ' άη Δημήτρη και τ' άη Μάμα, βρέθηκαν απ' τους Τούρκους εντελώς αχρείαστες, για να κατεδαφιστούν συθέμελα, για να διαπλατυνθούν οι δρόμοι της κοινότητας.

Πρόσθετα από το μοναστήρι τ' άη Παντελεήμονα της Μύρτου, π' «αξιοποιήθηκε» ως στρατόπεδο του τούρκικου κατοχικού στρατού, κι η εκκλησιά της κοινότητας Έξω Μετοχίου χρησιμοποιείται από τον τούρκικο στρατό, καθώς και το μικρό παρεκκλήσι του Προφήτη Ηλία στη βορεινή βουνοκορφή π' αγγίζει σχεδόν το χωριό Λύμπια. Στα χρόνια τ' αρχικά, μάλιστα, της εισβολής, μια τεράστια τούρκικη σημαία έβανε το παρεκκλήσι με τη γειτονική βουνοκορφή. Από το παρεκκλήσι, παλιότερα, του Προφήτη Ηλία των Λυμπιών εξορμούσαν κατά διαστήματα και κατά τις μεταμεσονύχτιες κυρίως ώρες, άντρες του τούρκικου κατοχικού στρατού για το συνηθισμένο πλιάτσικο σε βάρος Ελληνοκυπρίων της κοινότητας. Σαν αποθήκες οπλισμού χρησιμοποιούνται η εκκλησιά της Αχεροποιήτης στον Καραβά, που κτισμένη απ' τον 5ο ως το 10ο, το 12ο και το 15ο αι., συνιστούσε τη γραφικότερη νότα στ' ακροθαλάσσι κείνο του κυπριακού βορρά, καθώς και το παρακείμενο μεσαιωνικό εκκλησάκι του Αγίου Ευλαλίου. Κι όταν κοντά στα Γαστριά στήθηκε τούρκικο εργοστάσιο τσιμέντων, που τέθηκε σε λειτουργία στις αρχές του 1984, βρέθηκαν στους βράχους λαξευτοί τάφοι μ' αναθήματα μέσα. Τα κτερίσματα συλήθηκαν κι οι βράχοι κόπηκαν απ' τις μπουλτόζες, κι εκκαμινεύθηκαν για να γίνουν και αυτοί τσιμέντο.

VII. ΣΥΛΗΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Οι συλήσεις ιδιωτικών συλλογών είναι ένα κεφάλαιο ξεχωριστό, που γνώρισαν και αυτές, εκκλησιαστικές, ιδιωτικές κ.α., τη θεομηνία του τούρκικου Αττίλα. Έτσι η μητρόπολη της Κερύνειας γνώρισε πρώτη το φορτισμό της σχετικής βίας. Κι οι 140 βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες της (απ' το 13ο και το 17ο αι.), τα χειρόγραφα της (ένα τοποθετείται στον 11ο-12ο αι., με μικρογραφίες αξιόλογες), καθώς και κειμήλια βυζαντινής τέχνης συλήθηκαν. Πρόσθετα στη Μονή της Τρεμετουσιάς, στο μοναστήρι τ' Άη Σπυρίδωνα, είχαμε στήσει — ύστερα από σχετική αγόρευση του ομιλητή από το ίδιο τούτο βήμα πριν από 20 περίπου χρόνια, που ενέγραφε ως θέμα την «ανάγκη ιδρύσεως εις Κύπρον κέντρου βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, βιβλίων και χειρογράφων» — είχαμε στήσει, λέω, μετά από πολύχρονες προσπάθειες και κόπους άμετρους ένα τεράστιο εργαστήρι και μουσείο, ένα ουσιαστικό κέντρο βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, βιβλίων και χειρογράφων, που κάτω από την επίβλεψη του Ηγούμενου σήμερα του μοναστηριού της Χρυσορογιατίτσας, και τότε αρχιμανδρίτη Διονυσίου, εκατοντάδες βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες απ' όλη την Κύπρο, τοποθετημένες σε εξειδικευμένες θεματογραφικές σειρές, αναπαλαιωμένες και εκατοντάδες αρχέτυπες (γνωστές σαν *incunabula*) και παλιές εκδόσεις, κατάλληλα κι επιστημονικά συντηρημένες, αποκατεστημένες από τις φθορές των βλαπτικών εντόμων, εξαφανίστηκαν, όπως διαπιστώθηκε από αποστολή του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών στα 1975.

Συλήθηκαν επίσης οι εικόνες του μοναστηριού τ' Άη Γιάννη του Χρυσοστόμου στον Πενταδάκτυλο, όπως από αυτοψία διαπίστωσε ο απεσταλμένος της ΟΥΝΕΣΚΟ Jacques Dalibard.

Η εκκλησιά τ' Αντιφωνητή υπόστηκε τεράστιες καταστροφές, μ' αποτέλεσμα οι τοιχογραφίες της που τιτλοφορούνται «η Δεύτερη Παρουσία» και το «Δέντρο του Ιεσσαί» και αγήκουν στα τέλη του 15ου αι. — καλύπτοντας η κάθε μια της κι ένα ολόκληρο τοίχο, το βόρειο η πρώτη και το νότιο η δεύτερη, με μεγάλες, πολυπρόσωπες συνθέσεις — να μην υπάρχουν σήμερα. Και συνιστούν σταθμό οι τοιχογραφίες αυτές, μιας κι εντάσσονται σ' εποχή που αναπτύσσεται στην Κύπρο η σημαντική κυπριακή τεχνοτροπία με βυζαντινά χαρακτηριστικά,

που εξισοροπούν τη φράγκικη επίδραση. Καταστράφηκαν επίσης οι σπάνιες τοιχογραφίες του 12ου αι. που ήταν, όπως εύστοχα παρατηρήθηκε, προσιτές στα ληστρικά χέρια, όπως οι Άγγελοι που παράστεκαν στην ολόσωμη Παναγία του ιερού. Ο εικονιζόμενος έτσι Άγγελος καρατομήθηκε, και το θαυμαστό κεφάλι του πήρε το δρόμο της παράνομης αγοραπωλησίας. Μια τρύπα στην προηγούμενη θέση του, είναι η σφραγίδα της δράσης μιας από τις εγγυήτριες δυνάμεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Τουρκίας. Με τις καταστροφές αυτές της εκκλησιάς του Αντιφωνητή, χάθηκαν, όπως λέχθηκε εξαιρετικής σημασίας έργα τέχνης, που ήταν αναπόσπαστα δεμένα με τις καλύτερες εποχές της κυπριακής ιστορίας, εποχές που είχε ανθήσει η τέχνη της βυζαντινής Κύπρου.

Πρόσφατες σχετικά αποκολλήσεις και κλοπές τοιχογραφιών — που χρονολογούνται από το 13ο-14ο αι. — γίνθηκαν στα 1983 στην εκκλησιά τ' Αγίου Θεωμιανού κοντά στη Λύση. Το παράξενο είναι πως η περιοχή της εκκλησιάς είναι στρατιωτική, φρουρείται αυστηρά και δεν επιτρέπεται η είσοδος σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Έτσι μπορεί να συμπεράνει κανένας πως κάτω από την προστατευτική κάλυψη του τούρκικου κατοχικού στρατού, οι τοιχογραφίες υπεξαιρέθηκαν για να μεταφερθούν τελικά σε μαύρη αγορά των Η.Π.Α. όπου πωλήθηκαν, όπως πληροφορούμαστε, σε αστρονομικές τιμές.

Ύστερα απ' τις αλληπάλληλες καταγγελίες μας, φίλοι κ. συνάδελφοι, το τούρκικο σκηνικό πρόσφατα έχει αλλάξει: Εξωραΐζουν εξωτερικά τις εκκλησιές, κλείουν μερικές απ' αυτές, πολύ περιορισμένες, και μεταφέρουν ορισμένες φορητές εικόνες από άλλες εκκλησιές, και επιδεικνύονται όλα αυτά στους ξένους επισκέπτες, σαν δήθεν αδιάφυστο παράδειγμα τυπικής συντήρησης. Κάτι ασφαλώς ανάλογο που συμβαίνει και στις Η.Π.Α. όπου η τούρκικη προπαγάνδα οργιάζει φωτογραφικά, παρουσιάζοντας άθικτες εντελώς τις εκκλησιές δήθεν της Κωνσταντινούπολης μ' όλα τα εκκλησιαστικά τους κειμήλια, έτσι όπως βρίσκονταν πριν από τη βιβλική καταστροφή του Σεπτέμβρη του 1955.

Αξιόλογες πηγές επανεμπλουτισμού των κυπριακών αρχαιοτήτων είναι οι δημοπρατήσεις — όπως είπαμε — που διεξάγονται στις αγορές του εξωτερικού, ή κατασχέσεις κυπριακών αρχαιοτήτων στα τελωνεία της Ευρώπης. Δειγματοληπτικά και μόνο μνημονεύουμε πως: Το 1974 στο τελωνείο του Ντόβερ βρέθηκαν στα χέρια Τουρκοκυπρίου 13 εικόνες και αγγεία από το φρούριο της Κερύνειας, και στον Τουρκοκύπριο επιβλήθηκε πρόστιμο 2 1/2 χιλιάδων λιρών στερλινών και τα αντικείμενα κατασχέθηκαν και μας επιστράφηκαν.

Το 1975 στο αρχαιοπωλείο των Christies, κατασχέθηκαν τέσσερις εικόνες από την Κύπρο, ακυρώθηκε ο πλειστηριασμός και οι εικόνες επιστράφηκαν στην Κύπρο.

Το 1979 στο τελωνείο του Χάρουιτς κατασχέθηκε μεγάλος αριθμός, (93 συγκεκριμένα) κυπριακών αρχαιοτήτων (αγγείων συγκεκριμένα, ειδωλίων, λύχνων κ.λ.π.) στην κατοχή Τουρκοκυπρίου. Του επιβλήθηκε φυλάκιση, πρόστιμο 300 λιρών στερλινών και τα αντικείμενα κατασχέθηκαν.

Το 1977, το 1978, το 1979, το 1980 στο Λονδίνο, στη Λυών, στη Φραγκφούρτη, αγοράστηκαν για χιλιάδες λίρες κυπριακές αρχαιότητες από ξένες αγορές και επαναφέρθηκαν στην Κύπρο. Πολλές απ' αυτές ανήκαν σε ιδιωτικές συλλογές (όπως για παράδειγμα του Χατζηπροδρόμου) ή ήταν προϊόντα τελευταίων λαθραίων ανασκαφών.

Εξάλλου χαρακτηριστικές είναι επίσης οι καταγγελίες του ίδιου του τουρκοκυπριακού τύπου για τις συλλήψεις της αρχαιολογικής κληρονομιάς στις κατεχόμενες περιοχές της πατρίδας μας.

Δειγματοληπτικά και πάλι αναφέρουμε μερικές τέτοιες καταγγελίες:

Στις 11.3.1979, ο τουρκοκυπριακός τύπος έγραψε για την κλοπή εικόνων από την εκκλησιά του χωριού Κάρμι, στην επαρχία της Κερύνειας. Οι εικόνες βρέθηκαν στην Αμμόχωστο, κατασχέθηκαν και τελικά κλειδώθηκαν στο «Δικαστήριο» της Κερύνειας μέχρι να εκδικαστεί η υπόθεση. Αλλά τελικά τίποτε δεν έγινε γιατί οι εικόνες κλάπηκαν (!) μέσα από το ίδιο το «Δικαστήριο», έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Άλλη κλοπή από «κρατικές αποθήκες» τη φορά αυτή, αναφέρεται στην έκδοση της τουρκοκυπριακής εφημερίδας «Μποζκούρτ» της 1.4.80. Εκεί γίνεται λόγος για κλοπή αρχαιοτήτων, μεταξύ των οποίων και αγάλματος.

Στις 23.5.80 ανακοινωθέν της τουρκοκυπριακής αστυνομίας παραδέχεται ότι μεγάλος αριθμός εικόνων, αμφίων και ιερών σκευών κλάπηκαν μυστηριωδώς την 20.5.80 από το φρουρούμενο (!) μοναστήρι του Αποστόλου Βαρνάβα. Μέχρι τώρα τίποτε δεν ανακαλύφθηκε από τα κλαπέντα.

Σύμφωνα με πληροφορία εξάλλου του τουρκοκυπριακού τύπου, πάλι, βρέθηκε στις 16.10.80 σε σπίτι Τουρκοκυπρίου μεγάλος αριθμός αρχαιοτήτων, προϊόν πρόσφατων παράνομων ανασκαφών.

Η τουρκοκυπριακή εφημερίδα «Γενή Ντουζέν» καταγγέλλει στις 24.7.81 και 7.8.81 τη συστηματική διεξαγωγή λαθρεμπορίου αρχαιοτήτων από τα κατεχόμενα με παραλήπτη ορισμένο πρόσωπο στο Μόναχο, του οποίου αποκαλύπτει το όνομα και τη διεύθυνση.

Αλλά και «δημόσιοι λειτουργοί» του «κράτους» δεν παραμελούν το επικερδές άθλημα του λαθρεμπορίου. Η τουρκοκυπριακή εφημερίδα «Ορτάμ» καταγγέλλει την 21.7.82 ότι και ο ίδιος ο «Δήμαρχος», ούτω λεγόμενος της Μόρφου, ενέχεται σε παράνομες πωλήσεις αρχαιοτήτων σε ξένους τουρίστες.

Ακόμη πρόσφατα στις 21.5.82 ο τουρκοκυπριακός τύπος καταγγέλλει επώνυμα τον Τουρκοκύπριο Χασίμ Χιλμή από το Καραβοστάσι για παράνομη κατοχή αρχαιοτήτων που κλάπηκαν από το αρχαιολογικό μουσείο Αμμοχώστου και για κατοχή αρχαιοτήτων που προέρχονται από πρόσφατες λαθραίες ανασκαφές.

Τέλος, Τουρκοκύπριοι «πολιτικοί» και άλλα υψηλά ιστάμενα πρόσωπα ενέχονται σε παράνομες εξαγωγές αρχαιοτήτων στο Λονδίνο όπως μας καταγγέλλει ο τουρκοκυπριακός τύπος στις 21.5.82 αλλά και γενικά σε λαθρεμπόριο αρχαιοτήτων. Το πράγμα πήρε τέτοια έκταση, ώστε η Τουρκοκυπριακή λεγόμενη «Βουλή» ασχολήθηκε επανειλημμένα με το θέμα αυτό και, παρά τις περί του αντιθέτου βεβαιώσεις του λεγόμενου «Υπουργού Παιδείας» του «κράτους», ο αρχηγός του Κόμματος Κοινωνικής Απελευθέρωσης κ. Ντουρτουράν επιβεβαίωσε πως στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου διεξάγεται δυστυχώς συστηματικά λαθρεμπόριο από το 1975. (Βλ. τουρκοκυπριακή εφημερίδα «Σοζ» 27.2.80).

VIII. ΑΛΛΑΓΗ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ

Ένα άλλο ίσως κεφάλαιο, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, που πρέπει να του δώσουμε ιδιαίζουσα σημασία είναι η αλλαγή των κυπριακών τοπωνυμίων. Γιατί πρόσθετα τα κυπριακά τοπωνύμια εκτουρκίζονται πάνω σε συστηματική βάση. Έτσι, όπως πληροφορούμαστε από τα παραρτήματα της λεγόμενης επίσημης

εφημερίδας της αποκαλούμενης τούρκικης δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου, ειδική επιτροπή, με εξουσιοδότηση του αυτοαποκαλούμενου υπουργικού συμβουλίου — που με τη σειρά του προχωρεί στην παροχή και της τυπικής έγκρισης — οριστικοποιείται ο εκτουρκισμός των τοπωνυμίων της κατεχόμενης γης μας.

Σε διάστημα λιγότερο από ένα μήνα ή μάλλον κάθε τρεις περίπου βδομάδες η ειδική αυτή επιτροπή, που αποτελείται από εκπρόσωπο του «υπουργείου οικισμού ή στεγασέως», ως προέδρου, εκπρόσωπο του αποκαλούμενου υπουργείου εξωτερικών και άμυνας, εκπρόσωπο του λεγόμενου υπουργείου Παιδείας-Νεολαίας-Αθλητισμού, και εκπρόσωπο του κτηματολογίου και του ιδρύματος Τ.Κ. Γεωγραφίας, συνέρχεται και μεταλλάζει τα τοπωνύμιά μας Και δεν μιλούμε — και αυτό πρέπει να το προσέξει ιδιαίτερα η Βουλή — για τοπωνύμια που ήταν γνωστά με την προ της τούρκικης εισβολής ονομασία τους, όπως π.χ. της Κερύνειας ως Girne, της Αμμοχώστου ως Maguza, της Λαπήθου ως Lapta, της Κυθρέας ως Deyermenlik κ.λ.π. Γιατί τα τοπωνύμια αυτά ήταν τέτοια πολιτογραφημένα, ήταν γνωστά, κι αποδεκτά με το όνομά τους το αρχικό ή με τη λατινική ονομασία μεταγλωττισμένη από την ελληνική. Το συγκλονιστικότερο και το σημαντικότερο που καταγγέλλουμε — που επισημαίνεται και από τη μόνιμη κυπριακή επιτροπή τυποποίησης γεωγραφικών ονομάτων όπως μου αναφέρθηκε αποκαλυπτικά πολύ πρόσφατα, πριν από λίγες μόλις ώρες, και που προεδρεύεται από τον ερευνητή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, γνωστό γλωσσολόγο κ. Μενέλαο Χριστοδούλου — είναι πως ακόμη και τα τούρκικα ονόματα των τοπωνυμίων, καθώς και τα ονόματα με ελληνικές ονομασίες, όπως προαναφέρα, και λατινικούς χαρακτήρες, που ίσχυαν ως τα σήμερα, μετονομάζονται. Για τα πρακτικά της Βουλής μνημονεύω μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα από μεταλλαγές των τοπωνυμίων του χωριού μονάχα Ελιά της Μόρφου, όπως προκύπτει από το τεύχος 38 της λεγόμενης επίσημης εφημερίδας τους, που πάρθηκε η απόφαση αυτή στις 26.4.85 και με την υπ' αρ. απόφαση 5H-439-85. Τα ονόματα είναι αρκετά, κ. Πρόεδρε, και πιστεύω πως για σκοπούς ενημέρωσης του Σώματος θα πρέπει να καταχωρηθούν στα πρακτικά του Σώματος. Επαναλαμβάνω πως παλαιότερα τούρκικα ονόματα έχουν μεταλλάξει για να γίνουν, είτε για να καταστούν ακόμα σωβινιστικότερα — θα λέγαμε — είτε για να δοθούν σ' αυτά ονόματα πεσόντων, ακόμα και σε τοπωνύμια χωριών. Έτσι αν ένα χωριό έχει 300 τοπωνύμια — ένα μόνο χωριό — και τα 300 αυτά τοπωνύμια έχουν αλλάξει.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Επίσημη Εφημερίδα

Παράρτημα IV

Τεύχος 38

26.4.1985

Αρ. Αποφάσεως 5H-439-85

Τοπωνυμίες του χωριού Ελιά (Μόρφου)

Χάρτη XIX-53

Παλαιά Ονομασία	Νέα Ονομασία	Αιτιολογικό
1. Palouderi	Eskidikenlik	1. Συμφωνεί με την παλαιά ονομασία

2. Melopoullidhas	Sulak	2. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
3. Glioris	Oquz Kavaz Mvk	3. Όνομα πεσόντος
4. Pehna	Fabrika	4. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
5. Kateri	Arabayolu	5. Ενώθηκε με τη Δημόσια οδό
6. Poutsoti Mosphilia	Boduralic	6. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
7. Karavas	Karova	7. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
8. Elea Potamos	Doganci deresi	8. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
<u>Χάρτης XIX.54</u>		
1. Karteri		1. Ενώθηκε με τη Δημόσια οδό
2. Araba Yiolou	Arabayolu	2. Όμοιο
3. Plevra	Ovaarki	3. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
4. Lakxies	Qukurlar	4. Αντιστοιχία στην Τουρκική
<u>Χάρτης XIX.61</u>		
1. Elea Potamos	Doquanci dresi	1. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
2. Glioris	Oquz Kavaz Mvk	2. Όνομα πεσόντος
3. Vasilika	Eskisaray	3. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
4. Melopoulidhaes	Sulak	4. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
5. Mokkini	Kirmizi toprak	5. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
6. Asprokhoman	Beyastoprak	6. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
7. Yataklar	Yataklar	7. Όμοιο
8. Vizajerka	Yenievler	8. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
9. Pandazina	Mevziler	9. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
10. Kokkonis	Okul	10. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
11. Loures	Tarkan Macit Mvk.	11. Όνομα Πεσόντος
12. Palealona	Taekin Macit Mvk.	12. Ενώθηκε με Loures
13. Teratcha	Eskiharup	13. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
14. Khaftari	Baglar	14. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
15. Xeropotamos	Virandore (Mvk)	15. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
16. Karteri	Arabayolu	16. Ενώθηκε με τη Δημόσια οδό

Χάρτης XIX.62

Arabayolu

1. Karteri		1. Ενώθηκε με τη Δημόσια οδό
2. Plevra	Ovaarki	2. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
3. Plevra	Ovaarki	3. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
4. Kambos	Suluova	4. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους Συμφωνεί με την παλαιά ονομασία
5. Kouphos	Sigirlar	5. Συμφωνεί με την παλαιά ονομασία
6. Eleas Potamos	Doganci deresi	6. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
7. Ilikokhoma	Tatlitoprak	7. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
8. Koukouperyaia	Hazine	8. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
9. Kakodisia	Buyukbent	9. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
10. Kombos	Yukuriova	10. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
11. Rotsos	Taslik	11. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
12. Lakxies	Yukariqukurlar	12. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή

Χάρτης XIX.63

(Δεν έχει Γεωγραφ. Τοπωνυμίες)

Χάρτης XXIII.5

Qataliatiq

1. Chatal Alitch	Qataliatiq	1. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
2. Outsouroukkos	Uqurumlar	2. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
3. Lakxia tis Eleas	Muzeyyen Mvk.	3. Όνομα πεσόντος
4. Kharman Tarlasi	Harmantarlasi	4. Όμοιο
5. Stramboulous	Mehmetemin Usta Mvk	5. Όνομα πεσόντος
6. Phitiridhes	Dikilitas	6. Ενώθηκε με Dikilitas
7. Dikili Dash	Dikilitas	7. Όμοιο
8. Shiambellion	Zeytinlik	8. Συμφωνεί με τη διαμόρφωση του εδάφους
9. Dagh Yolou	Dagyolu	9. Όμοιο
10. Kakkaristra	Mezarl ikutsu	10. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
11. Mezarlik	Mesarlik	11. Όμοιο
12. On Iki Donum	Onikidonum	12. Όμοιο
13. Ouroub	Urup	13. Όμοιο

Χάρτης XXVIII.6

1. Ouroub	Urup	1. Όμοιο
2. On Iki Donum	Onikidonum	2. Όμοιο
3. Narlik	Narlik	3. Όμοιο
4. Glykochoma	Tatlitoprak	4. Όμοιο
5. Khannesena	Comert	5. Ενώθηκε με Comert
6. Jomerti	Comert	6. Όμοιο
7. Laonoudhia	Ikitepe	7. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
8. Kataramenos	Kirac	8. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
9. Kataramenos	Kirac	9. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
10. Angolem Yolou	Taspınar yolu	10. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
11. Potamoudhi	Kumluk	11. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
12. Elea Potamos	Doganci deresi	12. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή
13. Koukkoupedhia	Hazine	13. Συμφωνεί με τη διαμόρφω- του εδάφους
14. Dishes	Bentler	14. Συμφωνεί με τη διαμόρφω- του εδάφους
15. Rotsa	Taslik	15. Ονομασία που εδόθη στην περιοχή

Επίσης σημαντικό είναι το γεγονός, επαναλαμβάνω, πως ακόμα και τοπωνύμια δίνονται σε πεσόντες. Τα πρακτικά που μνημονεύσαμε πιο πριν υπογράφουν οι: Halil Giray, εκπρόσωπος του υπ. οικισμού ως πρόεδρος, Kemal Munir, εκπρόσωπος του υπ. εξωτερικών και άμυνας, Gunay Vaver, εκπρόσωπος του υπ. παιδείας, νεολαίας-αθλητισμού και Ertan A. Besir εκπρόσωπος του ιδρύματος Τ.Κ. Γεωγραφίας.

Βέβαια, φίλε κ. Πρόεδρε, φίλοι κύριοι βουλευτές, ο κατάλογος των συλήσεων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι μακρύς κι η απλή απαρίθμησή τους θα χρειαζόταν ώρες πολλές. Έτσι παραλείπω — για να μην κουράσω περισσότερο το Σώμα — την παράθεσή τους, αρκούμενος να τις καταθέσω στη γραμματεία της Βουλής και να τις συμπεριλάβω σε σχετική έκδοση, που, όπως προαναφέραμε, προγραμματίζουμε.

Προσθέτω μονάχα τις εντελώς πρόσφατες περιπτώσεις των συλήσεων: Στις 13 και 14 του Απρίλη του 1986 ο τουρκικός, ο τουρκοκυπριακός (ιδιαίτερα η Γιενή Ντουζέν) και ο ελληνοκυπριακός τύπος ανέγραφαν τη σύλληψη από τις τουρκικές αρχές στο αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης σπείρας αρχαιοκαπήλων με 48 αρχαία αντικείμενα της εποχής του χαλκού, που προέρχονταν από τις κατεχόμενες περιοχές μας και προορίζονταν για την ευρωπαϊκή παράνομη αγορά. Ο ίδιος ο διευθυντής της αρχαιολογικής υπηρεσίας της Κωνσταντινούπολης δήλωσε απερίφραστα πως τ' αρχαία αγγεία είναι κυπριακής προέλευσης.

Εξάλλου, όπως αποκαλύπτει η τουρκοκυπριακή εφημερίδα «Ορτάμ», σε προχθεσινή έκδοσή της, τις τελευταίες μέρες ληστεύθηκε η εκκλησία τ' άη Μάμα

στη Μόρφου από την οποία κλάπηκαν διάφορα αντικείμενα. Ωστόσο, η εφημερίδα δεν αναφέρει τι ακριβώς κλάπηκε ούτε ποιοι είναι οι δράστες, αν είναι δηλ. τουρκοκύπριοι, έποικοι ή άντρες του τουρκικού στρατού κατοχής.

Επιβεβαιώνοντας έτσι τις καταγγελίες της κυπριακής κυβέρνησης για το όργιο των συλήσεων εκκλησιών μας στα κατεχόμενα, η ίδια η τουρκοκυπριακή εφημερίδα γράφει επίσης ότι το βράδυ του περασμένου Σαββάτου έγινε απόπειρα διάρρηξης του μοναστηριού τ' Απόστολου Βαρνάβα και ότι διαρρήχτες τράπηκαν σε φυγή ύστερα από επέμβαση του φύλακα του μοναστηριού. Το ίδιο όμως βράδυ, προσθέτει η «Ορτάμ», ληστεύθηκε στο Τρίκωμο μια εκκλησιά την οποία, όπως σημειώνει, χρησιμοποιούν γέροντες Έλληνοκύπριοι εγκλωβισμένοι. Αν δεν κάμνω λάθος έχουν παραμείνει 2 ή 3 εκεί κάτω. Από την εκκλησιά αυτή κλάπηκαν, σύμφωνα πάντα με την «Ορτάμ», 20-30 εικόνες.

Η τουρκοκυπριακή εφημερίδα σημειώνει στο σχετικό της ρεπορτάζ πως οι νέες κλοπές και συλήσεις εκκλησιών στα κατεχόμενα γίνηκαν λίγες ώρες μετά την κλοπή απομιμήσεων αρχαίων αντικειμένων από τους βασιλικούς τάφους στην αρχαία Σαλαμίνα.

Έτσι συμπερασματικά, φίλοι κ. Βουλευτές, επισημαίνεται για πολλοστή φορά πως αδίστακτος ο τουρκικός Ατίλας βγάζει μαζικά στο σφυρί τις ιστορικές μας ρίζες.

Να αναφέρω σαν επίλογο τη συγκλονιστική ενυπόγραφη μαρτυρία με ημερ. 19.9.1979 Κύπριου Θεολόγου, που σε επίσκεψή του στην Κωνσταντινούπολη, τη Σμύρνη και την Έφεσο, προσεγγίστηκε από ειδικό ξένο εκτιμητή αρχαίων εικόνων για να του αποκαλύψει πως πριν από λίγους μήνες του ζητήθηκε από τουρκοκύπριους κύκλους της Κωνσταντινούπολης να πάει στην Άγκυρα για να εκτιμήσει την αξία 400 περίπου εικόνων, που βρίσκονταν κρυμμένες σε οικία της τουρκοκύπριας πρωτεύουσας και που, κατά την άποψη του ξένου εκτιμητή, ήταν εικόνες που προέρχονταν από λεηλατημένες εκκλησίες της Κύπρου; Να αποκαλύψω στη συνέχεια πως ο ξένος εκτιμητής έτρεξε στην Ελληνική πρεσβεία — το Προξενείο στην ουσία — της Κωνσταντινούπολης για να επισημάνει το γεγονός και να τους ρωτήσει αν υπήρχε ενδιαφέρον για αγορά των εικόνων, προκειμένου να προβεί σε ανάλογη εκτίμηση και διαπραγμάτευση για αγορά τους για λογαριασμό της πρεσβείας, μα που κανένα απολύτως ενδιαφέρον επιδείχθηκε από τους αρμοδίους; Το θεωρώ περιττό μόλο που μ' εμπιστευτικό έγγραφό μου με ημερ. 24.7.84 (με τις ενδείξεις Α.Σ.Π.Θ. 16/84 και 16/83) ενημερώσαμε τις αρμόδιες αρχές.

Αδιαμφισβήτητα, έντιμοι κ. Πρόεδροι κι έντιμοι κ. συνάδελφοι, η Κύπρος όπως πολλές φορές τονίστηκε διέρχεται την αποφασιστικότερη και δραματικότερη καμπή της πολυχιλιόχρονης ιστορικής της μοίρας. Αλλοτριώνεται — όπως κατάγγειλε πρόσφατα κι ο Πρόεδρος κ. Κυπριανού — μ' επιστημονικότητα και μέθοδο σ' όλες τις εκφάνσεις και τις πτυχές της ιστορικής της ταυτότητας. Και η δημογραφική αλλοτρίωση αλλά και η παράλληλη εξαφάνιση της πολιτιστικής της ταυτότητας συνθέτουν το δίπτυχο του σύγχρονου απύθμενου δράματός της. Τα ξένα κοινοβούλια, οι διεθνείς θρησκευτικοί και πολιτιστικοί οργανισμοί θα εξακολουθήσουν επ' άπειρον να θεώνται μ' απάθεια τα δρώμενα και να καταχωρίζουν απλά στις αρχειακές καταστάσεις τους τις εκατοντάδες των εγγράφων των δικών μας εναγώνιων εκκλησιών; Να το μεγάλο ρώτημα, φίλοι κύριοι συνάδελφοι!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία της Βουλής η οποία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, στις 24 του μηνός, στις 5 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Θα είναι στις 5.00 απ' εδώ και μπρος η ώρα έναρξης των συνεδριάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64) του 1985.
- (2) Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1986.
- (4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1986.
- (5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1986.
- (6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1986.
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1986.
- (8) Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (9) Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (10) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (11) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (12) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (13) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (14) Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (15) Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (16) Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (17) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 27.3.86 και 10.4.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99) του 1985.
- (18) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 27.3.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169) του 1985.

- (19) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 27.3.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και Καρόττων και Τεύτλων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του Περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169) του 1985.
- (20) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 17.4.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).
- (21) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 17.4.86, που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφαλίσεως δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Πριν μπούμε στο Κεφάλαιο Δ' θα 'θελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι η ερχόμενη Πέμπτη συμπίπτει με τη γενοκτονία των Αρμενίων και ύστερα από διαβουλεύσεις με όλα τα Κόμματα έχει ομόφωνα αποφασιστεί το θέμα να απασχολήσει την προσεχή συνεδρία της Βουλής με ομιλία του εκπροσώπου της Αρμενικής Κοινότητας και με ομιλίες των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων των Κομμάτων στη Βουλή.

Δεύτερο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' θα είναι η συνέχιση της συζήτησης του θέματος το οποίο ενεγράφη από τον κ. Στυλιανού.

Τρίτο, η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων, Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται: «Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή του Νόμου 54/85 για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων». Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση του Βουλευτή κ. Κουρτελλάρη.

Επίσης ο Βουλευτής κ. Κουρτελλάρης εισηγείται την εγγραφή του θέματος «Οι αποκοπές επιδομάτων από τα Γραφεία Ευημερίας σε γέρους πρόσφυγες λόγω ευθύνης συντήρησής τους από τα παιδιά τους» και παραπομπή τούτου στην Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων.

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα θα θεωρηθεί ότι έχει εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή.

Ο Βουλευτής κ. Δίγκλης εισηγείται επίσης την εγγραφή του θέματος «Η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για υλοποίηση του ψηφίσματος της Βουλής για τους άνεργους επιστήμονες» και την παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται ότι εγγράφεται.

Επίσης ο Βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου εισηγείται να εγγραφεί το ακόλουθο θέμα: «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας». Η αρχική εισήγηση ήταν για να συζητηθεί το θέμα σήμερα ή σε έκτακτη συνεδρία, αλλά ύστερα από συζήτηση πάνω σε

ορισμένες τεχνικές δυσκολίες που έχουν προκύψει, αποφασίστηκε να θεωρηθεί ως επείγον και να συζητηθεί στο Κεφάλαιο Δ' με την πρώτη κανονική συνεδρία της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του Σώματος.

(Κτυπά τη σφύρα)

(Ώρα λήξεως 5.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μαρκίδης Αλέκος
Ανδρέου Αντώνης	Μάτσης Ιωάννης
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητρίου Οδυσσέας	Μουσιούττας Νίκος
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παπαρές Αυγερινός
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παρισινός Ανδρέας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σολωμής Χρίστος
Κατσελλή Ρήνα	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Γλαύκος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κληρίδης Φοίβος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λαδάς Γεώργιος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1966, Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Νόμων της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 5 του 1986).
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτων Δεσμοφυλάκων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 6 του 1986).
- (7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1986», η σύντομη συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Παπαρές, Ε. Παπαϊωάννου, Γ. Ομήρου, Π. Κόλοκος, Πρόεδρος) και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο (ως υπ' αρ. 7 του 1986).
- (8) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (9) Έκθεση για το Νομοσχέδιο και Κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και 2. «Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο και έγκριση των Κανονισμών.
- (10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου δια την Υδατοπρομήθειαν της Περιοχής Βελτιώσεως Αμαθούντος (Χορήγησις Δικαιώματος διά Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομηθείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (11) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή, στις 20.3.86 και 3.4.86 Έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), αντίστοιχα, και έγκριση αυτών.
- (12) Απόφαση της Βουλής όπως ο αξ. Βουλευτής κ. Γ. Λαδάς αναλάβει ως προεδρεύων της Βουλής και κατ' επέκταση ως Προεδρεύων της Δημοκρατίας λόγω επικείμενης ταυτόχρονης απουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Βουλής και του πρεσβυτέρου των Βουλευτών στο εξωτερικό.
- (13) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (14) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί Χανδριών λόγω των ποσών που χρεώνονται για το νερό που προμηθεύονται από την υδατοδεξαμενή Χανδριών — Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Φοινί για οικονομική βοήθεια προς επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου σε νέους

δρόμους της κοινότητας — Το αίτημα της κοινότητας Επισκοπής και των κοινοτήτων της γύρω περιοχής όπως τους παραχωρηθεί όσο νερό χρειάζεται για διατήρηση των υφιστάμενων και αξιοποίηση νέων καλλιεργήσιμων περιοχών από την πρώτη φάση του κατασκευαζόμενου φράγματος του Κούρρη — Το αίτημα των επαγγελματιών ψαράδων της Κάτω Πάφου για επισκευή του χώρου επιδιόρθωσης των σκαφών τους και την ύπαρξη κανονισμών που να διέπουν το χρόνο παραμονής των σκαφών στο χώρο επιδιόρθωσης — Το θέμα της έκδοση νέων τίτλων ιδιοκτησίας στους κατοίκους της κοινότητας Καλού Χωριού (Κλήρου) σχετικά με κτήματα που επηρεάστηκαν από την απαλλοτρίωση για βελτίωση του δρόμου Λευκωσίας-Παλαιχωριού — Τα κριτήρια για τη διασφάλιση δίκαιης κατανομής του νερού του Νότιου Αγωγού μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων — Το αίτημα για τοποθέτηση περσιάνων στις πόρτες και τα παράθυρα κατοικιών των Κυβερνητικών οικισμών — Το θέμα της μείωσης των εξαγωγών και η ανάγκη λήψης μέτρων για την γρήγορη ανάκαμψη των εξαγωγών και την πρόληψη της κατάρρευσης βασικών εξαγωγικών βιομηχανιών — Η υπόσχεση του αρμόδιου Υπουργείου πως η ευθυγράμμιση και αφαλτόστρωση των δρόμων προσπελάσεως των χωριών Σούνι και Ζανατζιά θα άρχιζε μέσα στο 1985 — Το αίτημα των πτωχών κοινοτήτων Αγίου Δημητρίου, Μαραθούνας και Άρμου για αύξηση της κυβερνητικής συνεισφοράς στην εκτέλεση κοινοτικών έργων — Η δήλωση του Υπουργού Εσωτερικών στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών στις 24.6.1985 για υποβολή νέων Κανονισμών περί Αστυνομίας για έγκριση από τη Βουλή — Το θέμα της υλοποίησης της σειράς μέτρων που εξάγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατά την επέτειο της Διεθνούς Ημέρας της Γυναίκας και που αποσκοπούσαν στην προώθηση της ισότητας των φύλων — Η αύξηση των μαθητών του σχολείου Αγίων Τριμιθιάς και η ανάγκη οικοδόμησης νέων αιθουσών διδασκαλίας).

- (15) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί με εισήγησή του εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος «Η σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο».
- (16) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των ακόλουθων θεμάτων:
- (α) «Η επέτειος της γενοκτονίας των Αρμενίων από τους Τούρκους».
- (β) «Οι αποκοπές επιδομάτων από τα Γραφεία Ευημερίας σε γέρους πρόσφυγες λόγω ευθύνης συντήρησής τους από τα παιδιά τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη).
- (γ) «Η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για υλοποίηση του ψηφίσματος της Βουλής για τους άνεργους επιστήμονες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη).

- (δ) «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 24ης Απριλίου 1986

(Ώρα έναρξεως 5.01 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΓΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Συμπληρώνονται σήμερα 71 χρόνια από τη γενοκτονία σε βάρος του λαού της Αρμενίας. Τη φρικτή και ανείπωτη εκείνη ομαδική σφαγή ενάμισι εκατομμυρίων ανθρώπων κάθε ηλικίας.

Σε μια εποχή που η προσοχή του κόσμου ήταν στραμμένη στα διάφορα μέτωπα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, στην Τουρκία το καθεστώς των νεοτούρκων ολοκλήρωνε με δολοφονίες εν ψυχρώ τη σφαγή των Αρμενίων. Μια γενοκτονία που είχε ουσιαστικά αρχίσει από το Σουλτάνο, το 19ο αιώνα και ολοκληρώθηκε το 1915 με πρωτοφανή αγριότητα.

Η παγκόσμια ιστορία των νεότερων χρόνων κατέγραψε αυτό το γεγονός σαν την πρώτη καθολική γενοκτονία του 20ού αιώνα.

Συγκλονιστικές περιγραφές αυτόπτων μαρτύρων σε εκατοντάδες εκδόσεις με αδιάφυστα στοιχεία τεκμηριώνουν τις φρικαλεότητες που διαπράχθηκαν σε βάρος αθώων ανυπεράσπιστων ανθρώπων.

Είναι πράγματι λυπηρό και εντελώς απαράδεκτο το γεγονός ότι σήμερα, 71 ολόκληρα χρόνια μετά τη διάπραξη της ανήκουστης εκείνης ομαδικής σφαγής, η επίσημη Τουρκία αρνείται να την αναγνωρίσει και να αποδεχτεί τις ευθύνες που απορρέουν από αυτή.

Ο πολύπαθος κυπριακός λαός, θύμα της τούρκικης εισβολής και κατοχής, εκφράζει προς τον αρμενικό λαό, ολόψυχα τη συμπάθεια και την αλληλεγγύη του, καταδικάζοντας ανεπιφύλακτα τη γενοκτονία σε βάρος ενός λαού προικισμένου με πολλά χαρίσματα.

Παρακαλώ το Σώμα να τηρήσει μονόλεπτη σιγή σε μνήμη των αρμενίων που σφαγιαστάθηκαν.

(Μονόλεπτη σιγή).

Καλώ τον εκπρόσωπο της αρμενικής κοινότητας κ. Καλαϊτζιάν να προσέλθει στο Βήμα.

ԱՐԱՄ ԿԱԼԱՒԻՏԻԱՆ:

Մենք շնորհակալ ենք Ձեր պատվոգրին, նախագահացիք և պատգամավորներ, ինչպես նաև

Θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες και τη βαθειά ευγνωμοσύνη μου, γιατί τιμάτε μαζί με τους Αρμενίους τη μνήμη των μαρτύρων και των αθώων θυμάτων του 1915, κι' αυτό αποτελεί για μας, ταυτόχρονα, και υποστήριξη στη δίκαιη αξίωσή μας για την επίσημη καταδίκη της γενοκτονίας, για να μπορέσει έτσι να αποκατασταθεί η ιστορική αλήθεια και οι παραβιασθείσες αρχές του Διεθνούς Δικαίου.

Σαν σήμερα στις 24 του Απρίλη, πριν από 71 ακριβώς χρόνια, επιχειρήθηκε η δολοφονία ενός ολόκληρου λαού των Αρμενίων. Οι Νεότουρκοι εκμεταλλεύτηκαν την εμπλοκή του κόσμου στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και προσπάθησαν να απαλλαγούν από τους λαούς εκείνους που δεν είχαν χάσει ούτε την εθνική τους ταυτότητα, ούτε τη θέληση για την εθνική τους αποκατάσταση. Και το πιο βαρύ τίμημα το πλήρωσε ο Αρμενικός λαός. Στο διάστημα αυτό εξοντώθηκαν ενάμισι εκατομμύριο Αρμένιοι κάθε ηλικίας και φύλου, ενώ παράλληλα άρχισε και η συστηματική καταστροφή των ιστορικών εκείνων μνημείων που πιστοποιούσαν την παρουσία ενός προαιώνιου λαού και ενός πολιτισμού 3000 περίπου χρόνων.

Οι πρώτες σφαγές διαπράχθηκαν το 1896 από το σουλτάνο Αβδούλ Χαμίτ, ο οποίος σχεδίασε και εφάρμοσε την πρωτοφανή σφαγή 300,000 Αρμενίων.

Αποτέλεσμα των διωγμών ήταν από τη μια η εκδήλωση επαναστατικού ένοπλου αγώνα των Αρμενίων, και από την άλλη οι εκδηλώσεις αποδοκιμασίας στην Ευρώπη, όπου πολυάριθμοι επώνυμοι ύψωσαν φωνές διαμαρτυρίας για τα δεινά του Αρμενικού λαού.

Και φτάνουμε στα 1908, όταν η επανάσταση των Νεότουρκων ανατρέπει το Σουλτάνο και διακηρύσσει ισότητα και σεβασμό των ατομικών ελευθεριών.

Οι Νεότουρκοι όμως, μέσα σε ένα χρόνο, αποκαλύπτουν τα πραγματικά σχέδιά τους, που δεν ήταν άλλα από το όραμά τους να αντισταθμίσουν την απώλεια εδαφών στην Ευρώπη με την προσάρτηση άλλων από συγγενείς λαούς της Ασίας. Όμως οι Αρμένιοι αποτελούσαν εμπόδιο, μια και κάθε προσπάθεια εκτουρκισμού τους αποτύγχανε πάντα. Έπρεπε λοιπόν να υποστούν ολοκληρωτικό αφανισμό.

Καλύτερη ευκαιρία από την είσοδο της Τουρκίας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο δεν μπορούσε να βρεθεί. Ανεξέλεγκτοι πια οι Τούρκοι, μπορούσαν να εφαρμόσουν το πρόγραμμα γενοκτονίας. Με απάνθρωπα μέσα εξόντωσαν 500,000 ψυχές από τον Απρίλη του 1915 ως το τέλος σχεδόν του πολέμου. Όσοι επέζησαν κάτω από δραματικές συνθήκες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρογονική τους γη. Ένας πολιτισμός χιλιετηρίδων, 2,000 εκκλησίες και

μοναστήρια, 3,000 σχολεία, εκατοντάδες πόλεις και χωριά και μια ανθηρή οικονομία, καταστράφηκαν τελείως. Κι' όμως ο Αρμενικός λαός κατάφερε να επιζήσει.

Γι' αυτό, 70 χρόνια μετά, εμφανίζεται με τον πιο ζωντανό τρόπο, η πραγματικότητα της Σοβιετικής Αρμενίας, όπου ένα τμήμα του Αρμενικού λαού ζει και δημιουργεί πιστό στην ιστορία του, αναπτύσσοντας τόσο την εθνική κουλτούρα, όσο και την τεχνολογία σε αξιοθαύμαστο βαθμό, και αφετέρου την πραγματικότητα της Αρμενικής διασποράς που έχει αναλάβει την ευθύνη της Διεθνοποίησης και της προώθησης του Αρμενικού ζητήματος στο δρόμο της δικαίωσης.

Σήμερα, 70 χρόνια μετά τη διάπραξη της πρώτης οργανωμένης γενοκτονίας του αιώνα μας, όλοι οι Αρμένιοι ενωμένοι, όπου κι' αν βρίσκονται, στην Αρμενία ή στη διασπορά, τιμούμε τη μνήμη των νεκρών μας και ταυτόχρονα συνενώνουμε τη φωνή της διαμαρτυρίας μας, γιατί μέχρι σήμερα οι σκοπιμότητες και τα συμφέροντα εμποδίζουν την αναγνώριση και επίσημη καταδίκη από τα Ηνωμένα Έθνη της γενοκτονίας των Αρμενίων.

Καλούμε την ανθρωπότητα να αναμετρήσει τις ευθύνες της γιατί η σιωπή πέρα από τη γενοκτονία των Αρμενίων, άνοιξε το δρόμο και σε άλλες ανάλογες τραγωδίες, όπως στην απόπειρα του Ναζισμού πριν από σαράντα περίπου χρόνια, αλλά και στην πρόσφατη απόπειρα ξεριζωμού του Κυπριακού Ελληνισμού. Κι' αυτή η πικρή κοινή μοίρα βρήκε τους λαούς μας, τον Αρμένικο λαό και τον Κυπριακό Ελληνισμό, να αγωνίζονται για προάσπιση των καταπατημένων δικαιωμάτων μας, σε ένα αγώνα φυσικής και εθνικής επιβίωσης, αλλά και σε ένα αγώνα που στόχο έχει να επικρατήσουν οι αρχές του δικαίου και της ισότητας μεταξύ όλων των λαών σαν ο μόνος δρόμος για εδραίωση της ειρήνης και ευημερίας ολόκληρης της ανθρωπότητας. Γι' αυτό, εμείς οι Αρμένιοι της Κύπρου είμαστε ολόψυχα δοσμένοι στον αγώνα που διεξάγει ο Κυπριακός Ελληνισμός εδώ και 12 ολόκληρα χρόνια για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση που θα επιτρέπει σ' ολόκληρο τον Κυπριακό λαό να απολαμβάνει τα αγαθά της προόδου και της ευημερίας χωρίς οποιεσδήποτε ξένες επεμβάσεις που θα μπορούσαν ξανά να διαταράξουν την ειρήνη στη μαρτυρική Κύπρο μας.

Τελειώνοντας θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι πιστεύουμε ακράδαντα πως χωρίς τη διεθνή και επίσημη καταδίκη της Γενοκτονίας, όπως και κάθε παρόμοιο εγκλήματος, ούτε αποτρέπεται η επανάληψη τέτοιων εγκλημάτων, αλλά ούτε και τα Ηνωμένα Έθνη θα μπορέσουν να εκπληρώσουν την αποστολή τους στην υπόθεση της Ειρήνης και της Ευημερίας όλων των λαών.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λεάνδρος Ζαχαριάδης έχει το λόγο.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από 71 χρόνια ενάμισι εκατομμύριο Αρμένιοι έγιναν τα θύματα της πρώτης γενοκτονίας του 20ού αιώνα. Για τη φοβερή εκείνη γενοκτονία νοιώθει, ακόμα και σήμερα, ντροπή, αποτροπιασμό και οργή κάθε πολιτισμένος άνθρωπος που πιστεύει στις πανανθρώπινες αρχές, αξίες και ιδανικά, που πιστεύει στα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των λαών.

Γνωστός ο θύτης του Αρμενικού λαού, ενός μαρτυρικού και ηρωικού λαού με ιστορία και πολιτισμό χιλιετηρίδων, αν και ο θύτης αυτός μέχρι σήμερα αρνείται πεισματικά ότι διέπραξε το φοβερό εκείνο έγκλημα της γενοκτονίας και ισχυρίζεται με θράσος ότι Αρμενικό πρόβλημα δεν υπάρχει.

Αλλά αδιάσειστα στοιχεία και μαρτυρίες έχουν πείσει όλους τους πολιτισμένους λαούς και τις Κυβερνήσεις τους ότι και γενοκτονία έγινε ex προμελέτης, με σύστημα και για συγκεκριμένους πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς και Αρμενικό πρόβλημα υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει μέχρι που να βρει τη δίκαιη λύση του.

Προς το παρόν και για λόγους σκοπιμότητας, που αντιλαμβανόμαστε αλλά δεν δικαιολογούμε, υπάρχουν κράτη που επίσημα αποφεύγουν να πάρουν θέση πάνω στο Αρμενικό πρόβλημα. Αλλά αυτό δεν σημαίνει πως τέτοιο πρόβλημα δεν υπάρχει. Πρώτα απ' όλα γνωρίζει ότι υπάρχει και ανησυχεί από τη διαιώνισή του το ίδιο το κράτος των σφαγών και των σφετεριστών, το κράτος του βάρβαρου Αττίλα. Και τούτο διότι στόχος του Αρμενικού λαού είναι:

Πρώτο, η διεθνής αναγνώριση και καταδίκη της γενοκτονίας του 1915.

Δεύτερο, η απελευθέρωση και επιστροφή των βίαια και παράνομα Τουρκοκρατούμενων σήμερα πατροπαράδοτων αρμενικών εδαφών στο μόνο δικαιούχο τους, τον Αρμενικό λαό.

Εμείς οι Έλληνες της Κύπρου, θύματα του ίδιου σφαγέα και σφετεριστή, που χρησιμοποίησε τις ίδιες όπως και τότε, το 1915, μεθόδους για να αρπάξει τη γη μας και να μας εξοντώσει νοιώθουμε καλύτερα από κάθε άλλο λαό τα βάσανα και τους πόθους του Αρμενικού λαού.

Έχουμε, άλλωστε, δίπλα μας την Κυπριακή Αρμενική κοινότητα που σαν γνήσιο κομμάτι του Αρμενικού λαού αγωνίζεται ειρηνικά για τη δίκαιη λύση του Αρμενικού προβλήματος και ταυτόχρονα σαν Κύπριοι κι' αυτοί που υπέστησαν όλες τις συνέπειες της Τουρκικής εισβολής μάχονται ειρηνικά μαζί μας για τη δικαίωση της Κύπρου μας.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι η καλύτερη τιμή προς τη μνήμη των σφαγιασθέντων Αρμενίων είναι η συνέχιση της συμπαραστάσής μας προς τον ειρηνικό αγώνα του Αρμενικού λαού για διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας και για επιστροφή των Τουρκοκρατούμενων πατροπαράδοτων εδαφών του.

Αυτή τη συμπαρασταση έχει εκφράσει και η Βουλή των Αντιπροσώπων στο παρελθόν με ψήφισμά της, ημερομηνίας 29 Απριλίου 1982.

Εμείς δεν αμφιβάλλουμε ότι τελικά, αργά ή γρήγορα, ο ειρηνικός αγώνας του Αρμενικού λαού θα δικαιωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τη νύκτα της 23ης προς την 24η Απριλίου 1915 μπήκε σε εφαρμογή το πιο απάνθρωπο σχέδιο γενοκτονίας στην ιστορία της ανθρωπότητας με τη διαταγή της τουρκικής Κυβέρνησης προς όλες τις τοπικές αρχές του κράτους: «Εξοντώσατε όλους τους Αρμενίους — κανένας από αυτούς δεν πρέπει να επιζήσει». Έτσι άρχισε η αδιάκριτη σφαγή και εξόντωση 1 1/2 εκατομμυρίου Αρμενίων. Ότι πιο βάρβαρο και φρικιαστικό έχει να επιδείξει η ανθρωπίνη ιστορία συντελέστηκε μέσα σε λίγες μέρες.

Αυτή τη συγκλονιστική περιγραφή έκαμε ένας Γερμανός, ο Άρμιν Τ. Βέγκνερ, που βρισκόταν στην Τουρκία τις μαύρες εκείνες μέρες της σφαγής των Αρμενίων.

«Και έσυραν, λέει ο Βέγκνερ, όλους αυτούς τους ανθρώπους — άνδρες, γυναίκες, ανήμπορους γέρους, παιδιά, εγκύους μητέρες και άκακα μωρά— στην Αραβική έρημο με κανένα άλλο σκοπό παρά να τους αφήσουν να πεθάνουν από την πείνα. . .».

«Οι αξιωματούχοι —στρατιωτικοί, πολίτες, ακόμη και βοσκοί— παράβγαιναν ο ένας τον άλλο στο όργιο αυτό της σφαγής και της καταστροφής, τραβώντας έξω από τα σχολεία ορφανά κορίτσια για να τα χρησιμοποιήσουν στον κορεσμό των κτηνωδών επιθυμιών τους και έδερναν με ρόπαλα γυναίκες που πέθαιναν ή που περιμέναν παιδί, οι οποίες ούτε να συρθούν δεν ήταν ικανές. Τις κτυπούσαν, μέχρι που έπεφταν οι ταλαίπωρες στο δρόμο και πέθαιναν εκεί, μετατρέποντας το χώμα σε ματωμένη λάσπη. . .».

«Τα παιδιά πέθαιναν από το κλάμα, άνδρες έρριχναν τα κορμιά τους στους βράχους, μάνες πετούσαν τα παιδιά τους ή έπεφταν μαζί τους στον Ευφράτη τραγουδώντας. Πέθαναν όλους τους θανάτους του κόσμου, τους θανάτους όλων των εποχών. . .».

«Έχω δει, λέγει ο Βέγκνερ, με τα ίδια μου τα μάτια τρελλούς εξόριστους να τρώνε τα ρούχα και τα παπούτσια τους, μάνες να ψήνουν τα κορμιά των ίδιων των παιδιών τους. . .».

«Εις Τραπεζούντα και άλλες παραλιακές πόλεις του Ευξείνου Πόντου Τούρκοι στρατιώτες άρπαζαν τα βρέφη από τις αγκάλες των μητέρων τους και τα έρριπταν στη θάλασσα ή στον αέρα, ενώ άλλοι συνάδελφοί τους καγχάζοντας προσπαθούσαν να τα καρφώσουν με τις λόγχες τους, και τις μάχαιρές τους. Οι ημέρες αυτές ήταν ημέρες φρίκης, τρόμου και δυστυχίας για το δύσμοιρο Αρμενικό Έθνος».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι Αρμένιοι σ' όλο τον κόσμο τηρούν σήμερα (24 Απριλίου) την 71η επέτειο της εξόντωσης ενάμισι εκατομμυρίου ομοεθνών τους. Στις 24 Απριλίου 1915, η Τούρκικη Κυβέρνηση επωφελούμενη από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, γιατί οι τότε μεγάλες δυνάμεις δεν μπορούσαν να επέμβουν, έθεσε σε εφαρμογή ένα σατανικό σχέδιο εξολόθρευσης ολόκληρου του αρμενικού πληθυσμού που ζούσε στην Τουρκία και στις αρμενικές επαρχίες υπό τουρκική κυριαρχία. Χιλιάδες Αρμένιοι σφαγιάστηκαν στα σπίτια και στα χωριά τους και χιλιάδες απελάθησαν και στάλησαν σε πορείες θανάτου στη Συριακή έρημο για να πεθάνουν στο δρόμο από την πείνα, τις καιρικές συνθήκες και τις αρρώστιες. Ούτε και οι ανυπεράσπιστες γυναίκες και τα παιδιά δεν γλύτωσαν από την κτηνώδη αυτή δοκιμασία.

Σε διάφορες μυστικές συσκέψεις της Επιτροπής Ενώσεως και Προόδου που πραγματοποιήθηκαν στη Θεσσαλονίκη από το 1910 και μετά η εξόντωση όλων των Αρμενίων υιοθετήθηκε σαν ο κύριος στόχος της πολιτικής των νεοτούρκων που βρισκόνταν τότε στην εξουσία. Επρόκειτο καθαρά για ένα προμελετημένο έγκλημα γενοκτονίας. Στις αρχές του 20ού αιώνα και νεότουρκοι, οι οποίοι είχαν υιοθετήσει πολλές από τις ίδιες τις θέσεις και τις ιδέες του Απτούλ Χαμίνι, ασπάσθηκαν επίσης την πολιτική του έναντι των Αρμενίων. Ο ζήλος τους για την τουρκοποίηση του έθνους φαινόταν να έχει σαν λογική συνέπεια την απαίτηση για εξολόθρευση όλων των χριστιανών —Ελλήνων, Σύρων και Αρμενίων». Αυτά από

το βιβλίο «Η Τραγωδία των Αρμενίων» του HENRY MORGENTHAU, που ήταν Πρέσβης της Αμερικής στην Τουρκία κατά την περίοδο της σφαγής των Αρμενίων. Σε άλλη σελίδα του βιβλίου αναφέρεται: «Την Άνοιξη του 1914 οι Τούρκοι προώθησαν το σχέδιό τους για να εξοντώσουν την αρμενική φυλή. Επέκριναν τους προγόνους τους ότι αμέλησαν να καταστρέψουν ή να προσηλυτίσουν τους χριστιανικούς λαούς στο Μωαμεθανισμό μόλις τους υπέταξαν. Μεταξύ άλλων αναφέρεται επίσης ότι οι Τούρκοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι όταν θα εκτελούσαν το σχέδιό τους, οι μεγάλες δυνάμεις θα βρίσκονταν μπροστά σ' ένα τετελεσμένο γεγονός και ότι το έγκλημά τους θα εσυγχωρείτο, όπως συνέβηκε στην περίπτωση των σφαγών του 1895—1896 όταν οι μεγάλες δυνάμεις δεν επέπληξαν καν το Σουλτάνο. . .». Τα γεγονότα που περιέχονται σε εκθέσεις που λήφθηκαν στην Πρεσβεία από απόλυτα αξιόπιστους αυτόπτες μάρτυρες ξεπερνούν και τις πλέον κτηνώδεις και σατανικές ωμότητες που διαπράχθηκαν ποτέ στην παγκόσμια ιστορία ή που θα μπορούσε κανείς να φανταστεί. Ο Υπάτος Αρμοστής για τους πρόσφυγες της Κοινωνίας των Εθνών στο βιβλίο του «Η Αρμενία και η Εγγύς Ανατολή» αναφέρει τα εξής: «Στις 31 Αυγούστου 1915 ο Υπουργός Εσωτερικών της Τουρκίας TALAT BEY δήλωσε στο Γερμανό Πρεσβευτή ότι «το αρμενικό πρόβλημα δεν υφίσταται πλέον». Η δήλωσή του ήταν αρκετά σωστή, δεδομένου ότι όλες σχεδόν οι απελάσεις είχαν γίνει μέχρι τότε. Εκείνο που παρέμεινε ήταν να διασφαλιστεί η εξόντωση εκείνων που επέζησαν των πορειών θανάτου. Το όλο σχέδιο της εξόντωσης των Αρμενίων δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ένα ψυχρά υπολογισμένο πολιτικό μέτρο. . . Επρόκειτο για βαναυσότητες που ξεπέρασαν κατά πολύ οποιεσδήποτε άλλες αγριότητες στην ιστορία όσον αφορά την έκτασή τους και την τρομακτική τους βιαιότητα».

Ο Βρετανός πολιτικός και διανοούμενος Λόρδος BRYCE, σε ομιλία του στη Βουλή των Λόρδων στις 8 Οκτωβρίου 1915, ανέφερε σχετικά με τις τουρκικές ωμότητες σε βάρος των Αρμενίων τα εξής: «Η πολιτική των σφαγών και απελάσεων από μέρους της τουρκικής Κυβέρνησης υπήρξε αδιάστακτη και απρόκλητη. Φαίνεται να αποτελεί απλώς εφαρμογή του αξιώματος που διατύπωσε κάποτε ο Σουλτάνος Απτούλ Χαμίντ. «Για να απαλλαγούμε από το αρμενικό πρόβλημα πρέπει να απαλλαγούμε από τους Αρμενίους», και η πολιτική της εξολόθρευσης εφαρμόστηκε με περισσότερη αποτελεσματικότητα και με τον πιο αιμοδιψή τρόπο από τους σημερινούς ηγέτες της τουρκικής διοικήσεως, που αποκαλούν τους εαυτούς τους Επιτροπή της Ενώσεως και Προόδου, παρά κατά την εποχή του Απτούλ Χαμίντ.»

Παρά τη γενοκτονία, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, εναντίον της η Αρμενική φυλή ζει σήμερα και σαν φυλή και σαν έθνος. Αλλά το τραγικό αρμενικό πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει άλυτο. Αναμφισβήτητα τα αρπαγέντα προγονικά αρμενικά εδάφη εξακολουθούν να τα σφετερίζονται άλλοι και να βρίσκονται σε κατάσταση παρακμής. Οι εκτελεστές του απάνθρωπου εγκλήματος των Αρμενίων παραμένουν ατιμώρητοι. Αδιαφορία στο θέμα της γενοκτονίας των Αρμενίων που διέπραξαν οι Τούρκοι θα ήταν κάτι περισσότερο από έλλειψη ενδιαφέροντος για τα γεγονότα του παρελθόντος. Θα σήμαινε στην πραγματικότητα συνενοχή μετά το έγκλημα. Η γενοκτονία του αρμενικού λαού δεν είναι ξεχασμένη ιστορία. Αντίθετα, είναι ένα ιστορικό γεγονός.

Οι Αρμένιοι έχουν έγκυρους ισχυρούς νομικούς τίτλους στην κατεχόμενη Αρμενία βάσει του Διεθνούς Δικαίου λόγω ιστορικών δικαιωμάτων. Οι Αρμένιοι έζησαν εκεί για αιώνες σαν αυτόχθονες και σαν οργανωμένο κράτος, πολύ πριν οι περιοχές αυτές καταληφθούν από τους τούρκους Οθωμανούς.

Επιπλέον οι Αρμένιοι έχουν επίσης τίτλους ιδιοκτησίας βάσει της Αρχής της Αυτοδιαθέσεως των λαών, η οποία προωθήθηκε σε βασικό κανόνα διεθνούς δικαίου από τη σύμβαση της Κοινωνίας των Εθνών και σήμερα από τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Από την άλλη οι Τούρκοι δεν μπορούν να έχουν έγκυρες αξιώσεις στα εδάφη αυτά, γιατί το σύγχρονο διεθνές δίκαιο απορρίπτει την εγκυρότητα τίτλων που βασίζονται στην κατάκτηση ή την προγραφή.

Επιπλέον, την απονομή δικαιοσύνης στον Αρμενικό λαό υποσχέθηκαν στη διακήρυξη των πολεμικών επιδιώξεων των συμμάχων κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οι νικήτριες δυνάμεις μετά τον πόλεμο με τη Συνθήκη των Σερβών του 1920 (της πρώτης συνθήκης Ειρήνης με την Τουρκία), ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Ουίλσον και τελικά τα ψηφίσματα στις 21 Σεπτεμβρίου 1921 και στις 18 Σεπτεμβρίου 1922, που υιοθετήθηκαν από τη Γενική Συνέλευση της Κοινωνίας των Εθνών.

Η διεθνής κοινωνία έχει τουλάχιστο το ηθικό καθήκον να εργαστεί προς την κατεύθυνση της αποκατάστασης της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την επιστροφή όλων των αρμενικών προγονικών εδαφών τα οποία βρίσκονται ακόμα υπό τουρκική κατοχή, όπως επίσης να καταδικάσει απερίφραστα το φρικαλέο αυτό έγκλημα της γενοκτονίας για να μην επαναληφθεί από μελλοντικούς Χίτλερ και Αττίλες.

Εμείς στην Κύπρο έχουμε κάθε λόγο να νοιώθουμε καλύτερα και να αντιλαμβανόμαστε τον πόνο των συμπατριωτών μας Αρμενίων. Γιατί είμαστε και εμείς θύματα της ίδιας θηριωδίας, της ίδιας γενοκτονίας, της ίδιας επεκτατικής τακτικής και βαρβαρότητας. Οι συμπατριώτες μας Αρμένιοι έγιναν τρεις φορές πρόσφυγες εξαιτίας της τουρκικής επιθετικότητας. Διέφυγαν τη σφαγή των ορδών των νεοτούρκων στη Μικρά Ασία και προσέφυγαν για προστασία και φιλοξενία στην Κύπρο. Κι' εδώ, όμως, το 1963—1964 και το 1974 έγιναν και πάλι πρόσφυγες μαζί με τον υπόλοιπο Κυπριακό λαό γιατί τα σπίτια και οι περιουσίες τους καταστράφηκαν από τις ορδές του Αττίλα.

Καταδικάζουμε με όλη μας την ψυχή τη γενοκτονία των Αρμενίων και τη συνεχιζόμενη αδικία που διαπράττεται σε βάρος τους. Ενώνουμε μαζί τους τη φωνή μας και ζητούμε δικαίωση και αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους όπως προβλέπεται στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στις παραδεξιμένες αρχές που διέπουν τις σχέσεις χωρών και λαών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση στην Κυπριακή Βουλή των Αντιπροσώπων έχει να επιτελέσει ένα διπλό καθήκον. Από τη μια να φέρουμε στη μνήμη μας και να τιμήσουμε τα θύματα της γενοκτονίας που διεπράχθηκε σε βάρος του αρμενικού λαού και από την άλλη να διατρανώσουμε την απόφασή μας ν' αγωνιστούμε ώστε παρόμοια εγκλήματα να μη δει η ανθρωπότητα στο μέλλον.

Η γενοκτονία των Αρμενίων που διαπράχθηκε από το καθεστώς των Νεοτούρκων πριν από 71 χρόνια αποτελεί ένα από τα πιο στυγερά εγκλήματα στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ενώ η προσοχή του κόσμου ήταν στραμμένη το 1915 στο σφαγείο του πρώτου παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού πολέμου, το βάρβαρο

καθεστώς των Νεοτούρκων στην Οθωμανική Τουρκία οργάνωσε και εκτέλεσε εν ψυχρώ τη δική του σφαγή, τη σφαγή 1,5 εκατ. του αρμενικού λαού. Σαν ΑΚΕΛ—Αριστερά καταδικάζουμε το αποτρόπαιο αυτό έγκλημα, καταδικάζουμε αυτό το έγκλημα και για τον πρόσθετο λόγο ότι εμείς οι Κύπριοι γνωρίσαμε οι ίδιοι τις βάρβαρότητες των ορδών του Αττίλα στην πατρίδα μας. Δεν ξεχνούμε τους φόνους, τις ατιμώσεις και τους βιασμούς. Το ξεριζωμό χιλιάδων Ελληνοκυπρίων από τις εστίες τους. Δεν ξεχνούμε τους αδήλωτους αιχμαλώτους και αγνοούμενους, όπως και τη σύληση και καταστροφή ιερών χώρων και μνημείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Η γενοκτονία του αρμενικού λαού οργανώθηκε για να «λύσει» μια πτυχή του εθνικού προβλήματος στην Οθωμανική Τουρκία. Σαν κόμμα των εργαζομένων, καταδικάζουμε τη γενοκτονία γενικά και ειδικότερα σαν μέσο «λύσης» εθνικών προβλημάτων. Οι λαοί πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους κι' όχι να καταπιέζει ο ένας τον άλλο ή να σφάζονται μεταξύ τους.

71 χρόνια μετά το έγκλημα η επίσημη Τουρκία εξακολουθεί να το αρνείται και να υποστηρίζει ότι τέτοιο έγκλημα δεν έγινε ποτέ. Αν είναι καταδικαστέα η ίδια η πράξη της γενοκτονίας, το ίδιο καταδικαστέα είναι και η άρνηση της επίσημης Τουρκίας να παραδεχθεί το αδιαμφισβήτητο αυτό ιστορικό γεγονός και να το καταδικάσει.

Το ΑΚΕΛ, που είναι το Κόμμα των Κυπρίων εργαζομένων ανεξάρτητα από εθνικότητα, πάντοτε είχε τις πιο καλές σχέσεις με τη φιλοπρόοδη αρμενική κοινότητα. Το ΑΚΕΛ στάθηκε πάντα δίπλα στην αρμενική κοινότητα για τη λύση των ιδιαίτερων προβλημάτων που αντιμετώπιζει. Αυτή την πολιτική, ως είναι βέβαιοι οι Αρμένιοι συμπατριώτες μας, θα τη συνεχίσουμε και στο μέλλον.

Αγωνιζόμαστε για μια Κύπρο ανεξάρτητη, ακέραιη, κυρίαρχη, ενωμένη, αδέσμευτη, ομόσπονδη και αποστρατιχοποιημένη. Αγωνιζόμαστε για μια ειρηνική, δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Πιστεύουμε ότι από μια τέτοια λύση δεν θάχουν να ωφεληθούν μόνο οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι του νησιού μας αλλά και οι Μαρωνίτες, οι Αρμένιοι και οι Λατίνοι συμπατριώτες μας. Ο αγώνας λοιπόν είναι κοινός και κοινός ο στόχος για τη σωτηρία της κοινής μας πατρίδας.

Με την αρμενική κοινότητα σαν ΑΚΕΛ μας ενώνει επίσης η φιλία και η αγάπη προς τη Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Αρμενίας, το ελεύθερο αρμενικό κράτος που μέσα στα πλαίσια της μεγάλης σοβιετικής οικογένειας σήμερα μεγαλουργεί σ' όλους τους τομείς του ανθρωπίνου πολιτισμού.

Στην 71η επέτειο της γενοκτονίας του αρμενικού λαού κλίνουμε ευλαβικά το γόνυ στη μνήμη του 1,5 εκατομμυρίου θυμάτων, τιμούμε τη θυσία τους και διαδηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας να μην αφήσουμε να επαναληφθούν παρόμοια εγκλήματα σε βάρος της ανθρωπότητας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Στις 24 του Απρίλη του 1915, μπήκε σε εφαρμογή ένα πολύ καλά μελετημένο σχέδιο εξόντωσης ενός ολόκληρου λαού, με ιστορία και ψηλής στάθμης πολιτισμό πάνω από 2,500 χρόνια. Μπήκε σε εφαρμογή η εκτέλεση ενός απαίσου εγκλήματος μαζικού φόνου 2,5 εκατομμυρίων συνανθρώπων μας από την

Κυβέρνηση της Τουρκίας και με συμμετοχή στη διάπραξη του των απαραίτητων χιλιάδων Τούρκων πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων και των απαραίτητων επίσης εποίκων για την αποίκηση της έρημης μετά τις σφαγές γης των αδικοσκοτωμένων θυμάτων.

Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι το έγκλημα οργάνωσαν και εκτέλεσαν οι προοδευτικοί δήθεν Νεότουρκοι, προς το κίνημα των οποίων η Αρμενική εθνότητα είχε πλήρως συνταυτιστεί και συνεργαστεί. Γιατί πίστεψε στις διακηρυγμένες θέσεις τους για ισονομία, για ελευθερία και δημοκρατία στα πλαίσια μιας ενιαίας κρατικής επικράτειας των εθνοτήτων που συνιστούσαν τότε την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα Αρμενικά κόμματα απόθεσαν τις ελπίδες τους σ' αυτά τα μηνύματα και συμπαραστάθηκαν και συνέβαλαν στην επικράτηση της επανάστασης των Νεοτούρκων.

Μόλις όμως εδραιώθηκαν οι Νεότουρκοι, επιδόθηκαν μέσα στα πλαίσια του δόγματος του Τουρκικού επεκτατισμού, του Παντουρκισμού, στην εξόντωση της Αρμενικής εθνότητας. Τούτο γιατί οι Αρμένιοι μη έχοντας κανένα εθνικό, θρησκευτικό ή πολιτιστικό δεσμό με τους Τούρκους, ήταν εμπόδιο στα σχέδια του Παντουρκισμού, δηλαδή στην Τουρκοποίηση του Μικρασιατικού χώρου, γιατί δεν ήταν αφομοιώσιμοι με το Τουρκικό στοιχείο.

Έτσι σε εφαρμογή του σχεδίου στις 24 του Απρίλη 1915, συλλήφθηκε ολόκληρη η πολιτική και πνευματική ηγεσία των Αρμενίων της Κωνσταντινούπολης και αφού φυλακίστηκε σε πρώτο στάδιο, εκτοπίστηκε. Όλοι αργότερα δολοφονήθηκαν.

Ταυτόχρονα αποπλίστηκε ολόκληρος ο Αρμενικός πληθυσμός και οι Αρμένιοι κληρωτοί του στρατού οι οποίοι απομακρύνθηκαν από τον Τούρκικο στρατό.

Μόλις επιτεύχθηκε ο αποπλισμός άρχισε η μαζική εκτόπιση του συνόλου του Αρμενικού πληθυσμού από την πατρογονική τους γη και η με κάθε τρόπο εξόντωση των εκτοπιζομένων καθώς και των ανδρών που απομακρύνθηκαν από το στρατό προηγουμένως.

Η γενοκτονία των Αρμενίων μαζί με τη γενοκτονία των Εβραίων είναι το πιο απαίσιο ειδικό έγκλημα της Παγκόσμιας Ιστορίας και στιγματίζει για πάντα την Ιστορία των δραστών τους. Γιατί είναι έγκλημα που σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε πέρα για πέρα εν ψυχρώ και σε όλες του τις λεπτομέρειες, μέσα στα πλαίσια του επεκτατισμού που αποτελούν μέχρι σήμερα την πάγια τουρκική πολιτική στα πλαίσια του παντουρκισμού, που επιδιώκει και αποσκοπεί στην Τουρκοποίηση του ευρύτερου χώρου γύρω από την Τουρκική επικράτεια και τη δημιουργία μιας τεράστιας αυτοκρατορίας από τη Θράκη, Ελληνική και Βουλγαρική, ως την Κεντρική Ασία.

Συνέχεια της γενοκτονίας των Αρμενίων ήταν η εξόντωση του Ελληνικού πληθυσμού της Ιωνίας, η στη συνέχεια εξαφάνιση του Ελληνικού στοιχείου της Κωνσταντινουπόλεως, η αλλοίωση του πληθυσμού της Αλεξανδρέττας και η προσάρτισή της στην Τουρκία.

Σε εξέλιξη σήμερα βρίσκεται η Τουρκική επιχείρηση στην Κύπρο.

Και στην Κύπρο όπως και στην Αρμενία, αρχιτέκτονες του εγκλήματος ήταν οι δήθεν προοδευτικοί Τούρκοι. Οι Νεότουρκοι εκεί, ο προοδευτικός Ετζεβίτ στην περίπτωση μας.

Όπως και στην Αρμενία έτσι και στην Κύπρο, εκτοπίστηκε το σύνολο του ντόπιου πληθυσμού από τη γη των προγόνων μας και εποικίστηκε από τους εποίκους, του τόσο απαραίτητου οργάνου για την τουρκοποίηση υπό προσάρτιση περιοχών.

Όπως στην Αρμενία έτσι και στην Κύπρο θανατώθηκαν σε χρονικό διάστημα λίγων ημερών 6,000 άνθρωποι.

Δεν υπάρχει δε καμιά αμφιβολία ότι αν δίνονταν ο χρόνος και η ευκαιρία, η ίδια τύχη θα περίμενε όλους τους Έλληνες της Κύπρου.

Από τα 2,5 εκατομμύρια Αρμένιους σώθηκαν από τη γενοκτονία ένα εκατομμύριο. Σώθηκαν αυτοί που αντιστάθηκαν, αυτοί που όταν άρχισαν να γίνονται γνωστά και αντιληπτά τα γεγονότα που λάμβαναν χώρα στις διάφορες περιοχές, οργάνωσαν την αντίστασή του. Σώθηκαν αυτοί που αντιστάθηκαν στους Τούρκους σφαγείς. Έτσι βλέπουμε έχθαμβοι κυριολεκτικά να εκτυλίσσονται ηρωικές σκηνές απaráμιλλης ανδρείας, όπως στην περιοχή του ΒΑΝ όπου 16000 συγκεντρωμένοι Αρμένιοι με περιορισμένα πολεμικά μέσα, αντιστάθηκαν και δεν επέτρεψαν την εκτόπισή τους, αμυνόμενοι για ένα συνεχώς μήνα και αφού τελικά αντεπετέθησαν, κατανίκησαν και διασκόρπισαν τους Τούρκους πολιορκητές και έτσι κατόρθωσαν να σωθούν οι 180 χιλιάδες Αρμένιοι της περιοχής εκείνης. Θύματα του Παντουρκισμού είμαστε και εμείς στην Κύπρο, τα σύγχρονα άμεσα θύματά του. Όλα ανεξάρτητα τα στοιχεία κατά τον πιο κραυγαλέο τρόπο μας το υπενθυμίζουν:

Η άδικη επίθεση, ο δόλος και η προσποίηση των δήθεν καλών προθέσεων των δήθεν προοδευτικών Τούρκων, η μετέπειτα όμως σφαγή, ο εκτοπισμός, ο εποικισμός. Και τα πάμπολλα και τα ποικίλης μορφής τεχνάσματα για να αποδεχούμε τις προτεινόμενες λύσεις του προβλήματός μας, ώστε να παραδοθούμε ανυπεράσπιστοι και αποψιλωμένοι από τις αμυντικές μας δυνατότητες, πολιτικές και στρατιωτικές, στο έλεος και στην καλή τους διάθεση, για να εξασφαλίσουμε δήθεν την επιβίωσή μας στη γη των προγόνων μας.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, τιμά σήμερα μαζί με τους Αρμένιους και με όλους τους πολιτισμένους ανθρώπους της γης, τη μνήμη των μαρτύρων και των θυμάτων της γενοκτονίας του 1915.

Καταδικάζουμε ανεπιφύλακτα το βδελυρό έγκλημα της γενοκτονίας.

Εκφράζουμε τη συμπάραστασή μας στον αγώνα του Αρμενικού λαού για επάνοδο στις πατρογονικές του εστίες γιατί πιστεύουμε ότι λαοί που διώχτηκαν από τις Πατρίδες τους νομιμοποιούνται στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και της επιστροφής εφόσον έχουν ιστορικό πολιτικό τίτλο πάνω στο χώρο που διεκδικούν. Το δικαίωμα τούτο αναγνωρίζεται από το εξελεγμένο Διεθνές δίκαιο, όπως συνέβηκε με τους Παλαιστίνους.

Διαβεβαιώνουμε δε τους συμπολίτες μας Αρμένιους, τους συμπολίτες μας στην Κυπριακή Δημοκρατία, ότι δεν πρόκειται να αφήσουμε να ολοκληρωθεί το έγκλημα του 1915 και στην Κύπρο, ούτε σε μας ούτε σε κείνους, γιατί τα παρασκήνια της Τούρκικης δολιότητας δεν μπορούν να μας παραπλανήσουν πια, γιατί τα ξεσκέπασαν οι αθώοι μάρτυρες της γενοκτονίας ώστε οι Τούρκοι σκοποί να είναι διαφανείς πέρα για πέρα.

Τελειώνοντας θέλουμε να συνενώσουμε δίπλα στο ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ του Κυπριακού λαού εκείνο που έγραψε ο Αβεντίς Αχαρονιάν για τον Αρμενικό λαό «'Αξια γι' ανάθεμα, αν μια μέρα ξεχάσουν τα παιδιά μας τόση οδύνη. . .».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν μπούμε στο Κεφάλαιο Α', Νομοθετική Εργασία, θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Β', Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φοβολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο κηρυχθεί επείγον και συζητηθεί σήμερα; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, κηρύσσεται επείγον και παρακαλώ την Επιτροπή Εσωτερικών να αποσυρθεί για να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίσης από το Υπουργείο Οικονομικών εστάλησαν τα ακόλουθα:—

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προστασίας Αγοραστών Τμημάτων Οικοδομής Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Άμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συμφωνία μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για την χορήγηση προκαταβολής του πιο πάνω Οργανισμού σύμφωνα με τον Κανονισμό 4 των περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμών του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων: Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

Επανερχόμεθα στο Κεφάλαιο Α' — Νομοθετική Εργασία. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64 του 1985)».

Αποσύρθηκε.

«Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ
(ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης των επιβατηγών εμπορικών και άλλων σκαφών που εμπίπτουν στη δασμολογική κλάση 89.01.90 του Δεύτερου Πίνακα του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου και αυτό για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των Κυπρίων πλοιοκτητών και των ξένων ανταγωνιστών τους οι οποίοι, παρόλο που χρησιμοποιούν τα Κυπριακά λιμάνια, απαλλάσσονται από την πιο πάνω επιβάρυνση.

Η προτεινόμενη τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, που εντάσσεται στα πλαίσια των μέτρων ενθάρρυνσης της Κυπριακής ναυτιλίας, θα έχει αναδρομική εφαρμογή από την 24η Μαρτίου 1977, ημερομηνία έναρξης της νομοθεσίας αυτής ώστε να απαλλαγούν από την έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση και όσα σκάφη εισήχθησαν στη Δημοκρατία μετά την ημερομηνία αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας οι οποίοι ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμβολικού ποσού £10 για τη δημιουργία 77 θέσεων Καθηγητή/Εκπαιδευτή στο Υπουργείο Παιδείας, οι οποίες θα καταργούνται σταδιακά όταν γίνονται προαγωγές σε θέσεις ανώτερου βαθμού στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία.

Η δημιουργία των πιο πάνω θέσεων, για τις οποίες η απαιτούμενη συνολική δαπάνη υπερκαλύπτεται από την εγκεκριμένη πρόνοια για τις κενές θέσεις στους ανώτερους βαθμούς, κρίνεται αναγκαία για σκοπούς εφαρμογής του περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών με Σύμβαση (Διορισμός σε θέσεις στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 161 του 1985). Στο στάδιο θέσπισης του Νόμου αυτού είχαν συνυπολογιστεί, για σκοπούς απορρόφησης σε μόνιμες θέσεις των εκπαιδευτικών με σύμβαση, ένας αντίστοιχος αριθμός θέσεων που αναμενόταν να κενωθούν από την προαγωγή των κατόχων τους σε ανώτερες θέσεις. Επειδή προέκυψαν προβλήματα στις προαγωγές αυτές, οι θέσεις που

συνυπολογίστηκαν για τους εκπαιδευτικούς με σύμβαση δεν προσφέρονται τώρα, γι' αυτό και η ανάγκη ίδρυσης των προτεινόμενων νέων θέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους που υπαγορεύουν τη δημιουργία των προτεινόμενων θέσεων και για να μη αδικηθούν οι συμβασιούχοι εκπαιδευτικοί λόγω των προβλημάτων προαγωγής των άλλων μόνιμων εκπαιδευτικών που παρουσιάστηκαν, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £10 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρώτος Πίναξ. Ίδρυσις νέων θέσεων. Δεύτερος Πίναξ.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

«Ο περί Ειδιεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι και ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £68,000 και η διάθεσή του για την εκρίζωση 800 σκαλών δέντρων τα οποία επηρεάστηκαν από την ασθένεια «βακτηριακό κάψιμο» και για την αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι η έγκριση της πιο πάνω πίστωσης δεν θεωρείται ότι συνιστά οριστική λύση στο πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στις καλλιέργειες από το βακτηριακό κάψιμο μια και το όλο σχέδιο παροχής επιχορηγήσεων και δανείων στους επηρεαζόμενους παραγωγούς εξακολουθεί, όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή, να μελετάται από τους αρμοδίους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £68,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986, Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3.

Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων και υπηρεσιών οι οποίοι και ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £1,857,824 και η διάθεσή του για τη συνέχιση της εκτέλεσης ή/και συμπλήρωσης ορισμένων σχεδίων ανάπτυξης που εγκρίθηκαν με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985. Το ποσό αυτό αποτελεί επαναψήφιση αδαπάνητων υπολοίπων του έτους 1985.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού πήρε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες αναφορικά με την πρόοδο εκτέλεσης των έργων για τα οποία προορίζονται οι ζητούμενες επαναψηφίσεις, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση γι'

αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,857,824 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα).

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1986». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 14 και 21 Απριλίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £109,535 και η διάθεσή του για την παραχώρηση δανείου προς το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας από τους Δανειστικούς Επιτρόπους για την κάλυψη των τριών τελευταίων δόσεων της αμοιβής των Συμβούλων-Μηχανικών καθώς και άλλων δαπανών σχετικά με την ετοιμασία των τελικών μελετών και την εκπόνηση των σχεδίων του αποχετευτικού συστήματος Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £109,535. διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών σύν Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £12.647 και η διάθεσή του για την παραχώρηση δανείου στους Δανειστικούς Επιτρόπους για την εξόφληση ποσού £9.137, συν τόκους προς 6 1/4% της Β' Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Κάτω Πολεμιδιών, το οποίο η Εταιρεία αυτή παραχώρησε ως δάνειο στους Μετόχους του Αρδευτικού Τμήματος «Καφάλια» Κάτω Πολεμιδιών για την επιδιόρθωση αντλητικών μηχανημάτων και την αγορά νέων, ώστε να καταστεί δυνατή η άντληση νερού από 19 Τουρκοκυπριακές γεωτρήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £12,647 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Πρόταση Νόμου. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσώπων τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς, εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 21 Απριλίου 1986. Στις συνεδρίες αυτές η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις/εισηγήσεις τόσο των εκπροσώπων της Κυβερνητικής πλευράς όσο και των εκπροσώπων της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής για τη Δημόσια Υπηρεσία νομοθεσίας ώστε τα σχέδια υπηρεσίας που καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο για τις διάφορες Κυβερνητικές θέσεις να εγκρίνονται και από τη Βουλή, εφόσον αναφέρονται σε υψηλόβαθμες θέσεις που δημιουργούνται στη δημόσια υπηρεσία. Απώτερος σκοπός της τροπολογίας αυτής είναι, σύμφωνα με τους καταθέτες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η διασφάλιση από κάθε άποψη ότι οι θέσεις που εγκρίνει η Βουλή τελικά απονέμονται με βάση αξιοκρατικά κριτήρια.

Εκθέτοντας την Κυβερνητική θέση πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι, παρόλο ότι αναγνωρίζεται το δικαίωμα της Βουλής να έχει λόγο πάνω στα σχέδια υπηρεσίας που καταρτίζονται, εντούτοις, λαμβάνοντας κανένας υπόψη την εξαντλητική και πολύ φιλελεύθερη διαδικασία που ακολουθείται στα θέματα της συζήτησης και τελικής υιοθέτησης των σχεδίων υπηρεσίας κάθε Κυβερνητικής θέσης, η ένταξη πρόσθετης διαδικασίας μελέτης των θεμάτων αυτών δεν δικαιολογείται εκ των πραγμάτων. Οι ίδιοι εκπρόσωποι παρατήρησαν συναφώς ότι η εξαντλητική διαδικασία που ως τώρα ακολουθείται εργάζεται πολύ ικανοποιητικά και διασφαλίζει όλα τα αναγκαία εχέγγυα ώστε στον καταρτισμό των σχεδίων υπηρεσίας να μην εισέρχονται μη αξιοκρατικά κριτήρια.

Εκ μέρους των εκπροσώπων της ΠΑΣΥΔΥ, ενώ χαιρετίστηκε η καλή διάθεση και πρόθεση των εισηγητών της υπό συζήτηση πρότασης Νόμου για τη διασφάλιση από κάθε άποψη της αρχής της αξιοκρατίας στις περιπτώσεις διορισμών στις δημόσιες θέσεις, διατυπώθηκε συνάμα η άποψη ότι, ως θέμα πρώτης προτεραιότητας, θα πρέπει, κατά τη γνώμη τους, να εκσυγχρονιστεί και βελτιωθεί το σύστημα αξιολόγησης και επιλογής των προσώπων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία. Για το θέμα αυτό, δηλώθηκε από τους εκπροσώπους της ΠΑΣΥΔΥ, έχει γίνει πολλή προεργασία και ζητήθηκε και η υποστήριξη της Βουλής στο στάδιο που θα κατατεθούν ενώπιόν της τα νομοθετικά μέτρα που τελικά θα προταθούν. Από της πλευράς της ΠΑΣΥΔΥ δηλώθηκε επίσης ότι η υφιστάμενη διαδικασία συζήτησης και έγκρισης των σχεδίων υπηρεσίας εργάστηκε ως τώρα άψογα και αποτελεσματικά και ότι εν πάση περιπτώσει δεν θα είχαν ένσταση για τη δημοσίευση στην επίσημη Εφημερίδα των σχεδίων υπηρεσίας που καταρτίζονται, μέσα στα πλαίσια της δημοκρατικά παραδεχτής ευρύτερης πληροφόρησης κάθε ενδιαφερομένου.

Η Επιτροπή υπό το πρίσμα των απόψεων που τέθηκαν ενώπιόν της και των διαπιστώσεων που έγιναν επικροτεί την προτεραιότητα που δίδεται απ' όλες τις πλευρές για τη διασφάλιση της διαδικασίας αξιοκρατικής επιλογής των προσώπων που διορίζονται στις δημόσιες θέσεις, γι' αυτό και αναμένει τα πορίσματα των μελετών που γίνονται να τεθούν σύντομα ενώπιον της Βουλής για σκοπούς προώθησης των ενδεδειγμένων νομοθετικών μέτρων. Γι' αυτό και ως ενδιάμεσο μέτρο διασφάλισης της όλης διαδικασίας έχει συμφωνήσει με τη διαφοροποίηση των προνοιών της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ώστε, στο παρόν στάδιο, τα σχέδια υπηρεσίας που καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο να τυγχάνουν και της αναγκαίας δημοσιότητας με τη δημοσίευσή τους στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Ταυτόχρονα διαφυλάσσει το δικαίωμά της να επανεξετάσει και τα υπόλοιπα θέματα με τα οποία πραγματεύεται η κατατεθείσα πρόταση νόμου υπό το φως των εισηγήσεων που θα υποβληθούν πάνω σ' όλες τις πτυχές του θέματος.

Με το σκεπτικό αυτό έχει τροποποιηθεί ανάλογα η υπό συζήτηση πρόταση νόμου και αντίγραφο αυτής επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση με την ομόφωνη εισήγηση όπως η Βουλή την ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

«Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986»).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Α. Φάντη

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών σε δύο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 8 και 17 Απριλίου 1986. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου του 1984 (Αρ. 44 του 1984) ώστε οι πρόνοιες του για καταρισμό νέων κτηματολογικών αρχείων να

επεκταθούν και να καλύψουν όλη την ακίνητη ιδιοκτησία των περιοχών Αμμοχώστου και Κερύνειας, ανεξάρτητα αν αυτή βρίσκεται στις ελεύθερες ή στις κατεχόμενες από τους Τούρκους περιοχές.

Οι κυριότερες διατάξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου αναφέρονται στα πιο κάτω:—

- (α) Τα Επαρχιακά Κτηματολογικά Γραφεία Κερύνειας και Αμμοχώστου θεωρούνται ότι έπαυσαν να λειτουργούν από την 20ή Ιουλίου 1974 και 15η Αυγούστου 1974, αντίστοιχα, και από τις ημερομηνίες αυτές οποιαδήποτε καταχώρηση στα βιβλία τους θα θεωρείται άκυρη και χωρίς αποτέλεσμα.
- (β) Παρέχεται στο Διευθυντή του Κτηματολογίου η εξουσία να διατάξει την ετοιμασία και υιοθέτηση νέων αρχείων για την ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται στις περιοχές Αμμοχώστου και Κερύνειας σε αντικατάσταση των αρχείων που κατακρατούνται από τους Τούρκους.
- (γ) Με βάση τα νέα αρχεία ο Διευθυντής του Κτηματολογίου θα έχει εξουσία να εκδίδει πιστοποιητικά εγγραφής για κάθε ακίνητο καθώς και πιστοποιητικά εγγραφής των εμπραγμάτων βαρών και δικαιωμάτων. Τα πιστοποιητικά εγγραφής θα είναι προσωρινά και θα αποτελούν μόνο κατά τεκμήριο τίτλο ιδιοκτησίας των ακινήτων μέχρις ότου αυτά κηρυχθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο ως οριστικοί τίτλοι ιδιοκτησίας.

Η Επιτροπή επιδοκιμάζοντας πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί ύστερα από αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων που έγιναν. Η Επιτροπή αποδίδοντας ακριβώς ιδιαίτερη σημασία στην αναγκαιότητα ετοιμασίας νέων κτηματικών μητρώων στις περιοχές Αμμοχώστου και Κερύνειας καλεί με την ευκαιρία αυτή τους αρμοδίους να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ταχεία διεκπεραίωση της απαιτούμενης για το σκοπό αυτό εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναντίλεκτα χαιρετίζουμε επιτέλους τη θέσπιση μιας νομοθεσίας με την οποία ο καταρτισμός νέων κτηματολογικών αρχείων για τις κατεχόμενες περιουσίες της Αμμοχώστου και της Κερύνειας, μετά από 12 ολόκληρα χρόνια σήμερα οριστικοποιείται. Δεν υπάρχει αμφιβολία, και είναι ακριβώς σ' αυτό το σημείο που ήθελα να σταθώ, ότι τα τελευταία 12 χρόνια που έχουν διαρρεύσει από την τούρκικη εισβολή παρήλθαν εντελώς ανεκμετάλλευτα στον τομέα αυτό. Τα προβλήματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί για τον προσφυγικό κόσμο, πέραν των γνωστών προβλημάτων, είναι τεράστια, ειδικότερα για την αναγνώριση της ακίνητης περιουσίας στα κατεχόμενα και είναι ακριβώς εδώ που διερωτούμαστε εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού γιατί χρειάστηκαν 12 ολόκληρα χρόνια ώστε να αποφασίσει η Κυβέρνηση να προωθήσει μια τέτοια νομοθεσία.

Παράλληλα θα θέλαμε να υποδείξουμε και μερικές ανησυχίες, που ελπίζουμε να αποδειχθούν αβάσιμες, με βάση το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Εδώ το άρθρο 4

του προτεινόμενου νόμου αναφέρει επί λέξει ότι δίνεται η ακόλουθη εξουσία στο Διευθυντή: «Ο Διευθυντής δύναται να διατάξη την ετοιμασίαν και υιοθέτησιν νέων αρχείων αναφορικώς προς την ακίνητον ιδιοκτησίαν την κειμένην εντός των Επαρχιών Αμμοχώστου και Κερύνειας. . . ». Η λέξη «δύναται» μπορεί να μας ανησυχεί και βεβαίως εύλογα οποιοσδήποτε συνάδελφος μπορεί να διερωτηθεί γιατί η έκθεση* είναι ομόφωνη. Είναι ομόφωνη, κύριοι συνάδελφοι, διότι εδώ αφήνεται η ευχέρεια στην Εκτελεστική Εξουσία να αντιμετωπίσει ίσως τις άμεσες ανάγκες σε προσωπικό για την ταχύτερη δυνατή διεκπεραίωση της εργασίας. Και από πλευράς τουλάχιστο Δημοκρατικού Συναγερμού θα θέλαμε να διαβεβαιώσουμε την Εκτελεστική Εξουσία ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα σπεύσει να υπερψηφίσει χωρίς δεύτερη σκέψη οποιοδήποτε νομοσχέδιο που θα αφορά την πρόσληψη, την εργοδότηση, έστω και επί προσωρινής βάσης, ή την απόσπαση υπαλλήλων από άλλα Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας για την ταχεία διεκπεραίωση αυτής της εργασίας.

Γιατί κύριοι συνάδελφοι; Γιατί δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η καταγραφή της ακίνητης περιουσίας στα κατεχόμενα των δυο Επαρχιών είναι μια ογκώδης εργασία. Παράλληλα όμως παραμένει το γεγονός ότι είμαστε 12 χρόνια καθυστερημένοι και εύλογα διερωτάται σήμερα ο οποιοσδήποτε ιδιοκτήτης ακίνητης περιουσίας στα κατεχόμενα πώς μπορούν κάποτε αυτές οι περιουσίες, νομικά τουλάχιστο, να ανακτηθούν στα σίγουρα νοουμένου ότι μεγάλος αριθμός προσφύγων μας λόγω ηλικίας ή άλλων γεγονότων θα μας έχουν εγκαταλείψει. Θα βρεθούμε δηλαδή σε σύντομο χρονικό διάστημα, αν παρ' ελπίδα δεν μπορούσαμε να επιστρέψουμε στα σπίτια μας, μπροστά στο ενδεχόμενο, έστω και αν υπάρχει οποιαδήποτε νομοθεσία, να μην υπάρχει και η ανάλογη μαρτυρία ή τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία που να μπορούν να αποδεικνύουν τα δικαιώματα κυριότητας του καθενός πρόσφυγα πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία των κατεχομένων.

Επομένως επιβάλλεται οπωσδήποτε η ταχεία διεκπεραίωση αυτής της εργασίας. Θέλουμε να ευελπιστούμε ότι η διακριτική εξουσία η οποία παρέχεται στο Διευθυντή με βάση το άρθρο 4 δεν θα τύχει εκμετάλλευσης από την άποψη της καθυστέρησης στη διεκπεραίωση της όλης εργασίας γιατί πράγματι πιστεύουμε ότι θα είναι εντελώς αδικαιολόγητη και καταστροφική από πλευράς μαρτυρίας η παρέλευση και άλλου χρονικού διαστήματος.

Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι τόσο στην Αμμόχωστο όσο φυσικά και στην Κερύνεια η οριζόντια ιδιοκτησία, τα διαμερίσματα σε πολυκατοικίες ήταν ένα σύνηθες φαινόμενο και αντιλαμβανόμαστε ότι με την πάροδο του χρόνου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και συνιδιοκτησίας και τα προβλήματα από αγοραπωλησίες που έγιναν χωρίς να υπάρξουν έστω τίτλοι ιδιοκτησίας θα οξύνονται και θα δυσκολεύουν την από νομικής πλευράς απόδειξη της κυριότητας του καθενός επί οποιασδήποτε τέτοιας οριζόντιας ιδιοκτησίας, πέραν βεβαίως των άλλων προβλημάτων.

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να ισχυρίζομαι ότι εκφράζω την άποψη ολόκληρου του προσφυγικού κόσμου, μακάρι να έλθει εκείνη η στιγμή της επιστροφής, και οπωσδήποτε το τελευταίο ίσως πρόβλημα που θα απασχολεί τους πρόσφυγες είναι η κατά κάποιο τρόπο αμφισβήτηση — εννοώ την σε κάποιο βαθμό αμφισβήτηση της ιδιοκτησίας του καθ' ενός — αλλά εν πάση περιπτώσει είναι υποχρέωση της Βουλής να θεσπίσει τη σχετική νομοθεσία. Και ο χρόνος επείγει· δεν υπάρχει οποιοδήποτε δικαιολογητικό. Έχουν παρέλθει ήδη 12 χρόνια και είναι εδώ που χαιρετίζουμε την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου αλλά

εκφράζουμε οριστικά και την άποψη ότι ήταν εντελώς αδικαιολόγητη η μέχρι τώρα καθυστέρηση στη θέσπιση μιας τέτοιας νομοθεσίας. Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Γαλανός.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όσον αφορά την ψήφιση του νομοσχεδίου νομίζω πως δεν χρειάζεται να κάμω σχόλια διότι η Έκθεση της Επιτροπής αναφέρει ότι είναι ομόφωνη.

Εκείνο που ήθελα πρώτα να παρατηρήσω είναι ότι χρειαστήκαμε δώδεκα χρόνια για να πούμε επίσημα με νομοσχέδιο ότι τα Επαρχιακά Κτηματολόγια της Κερύνειας και της Αμμοχώστου θεωρούνται ότι έπαυσαν να υπάρχουν από τις 20 Ιουλίου 1974 και 15 Αυγούστου 1974. Αυτό το πράγμα δεν χρειαζόταν 12 χρόνια για να γίνει αλλά ίσως πολύ μικρό χρονικό διάστημα γνωρίζοντας ότι αυτό το γεγονός δημιουργεί ένα σωρό προβλήματα.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να αναφέρω και να παρατηρήσω είναι ότι, αν χρειαστήκαμε 12 χρόνια για να κάμουμε αυτό το νομοσχέδιο, πόσα χρόνια θα χρειαστούμε για να λύσουμε τα προβλήματα που προκύπτουν και χρειάζονται να αντιμετωπιστούν για την εφαρμογή αυτού του νόμου που θα ψηφίσει σήμερα η Βουλή ομόφωνα; Πρέπει δε να αναφέρω κάτι που αναφέραμε και κατά τη συζήτηση του θέματος στην αρμόδια Επιτροπή όταν θέσαμε το ερώτημα πόσος καιρός θα χρειαστεί για να πιάσουν οι ιδιοκτήτες την ένδειξη της ιδιοκτησίας τους. Όπως σωστά λέχθηκε, πάρα πολλά από τα ηλικιωμένα πρόσωπα είτε έχουν φύγει και θα φύγουν αν περάσει και άλλος πολύς χρόνος και θα είναι δύσκολο, για να μην πούμε αδύνατο, να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της διακρίβωσης και όλα τα σχετικά με την έκδοση τίτλων ή ενδεικτικών τίτλων για την ιδιοκτησία του κάθε δικαιούχου.

Επίσης στην Επιτροπή, όταν θέσαμε το ερώτημα πότε υπολογίζουν οι αρμόδιοι του Κτηματολογίου να καλύψουν αυτή την πτυχή που είναι μια από τις πολλές πτυχές που έχει το θέμα, η απάντηση ήταν ότι θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα υπάρχει προσωπικό και ανάλογα με το προσωπικό και τις άλλες δοκιμασίες θα εξαρτηθεί πότε θα αντιμετωπιστεί αυτή η πτυχή του θέματος.

Γι' αυτό θέλω να υπογραμμίσω με τη σειρά μου ότι αυτό το θέμα είναι μεγάλης σημασίας για τον προσφυγικό κόσμο και συνδέεται και με πολλές άλλες πτυχές, εκτός από την ένδειξη των τίτλων, και επείγει η Κυβέρνηση γενικά αλλά ειδικά το Κτηματολόγιο να καταθέσει οτιδήποτε χρειάζεται στη Βουλή για να μπορέσει να δοθεί οποιαδήποτε τεχνική ή άλλη διευκόλυνση απαιτείται έτσι που η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου να γίνει το συντομότερο δυνατό και να μην υπάρξει η αργοπορία που σημειώθηκε στο παρελθόν για να φτάσουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Θέλω να πιστεύω ότι κατανοείται απ' όλους ότι το θέμα της κατεχόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας που έχει πολλές πτυχές και πολλά προβλήματα και πολλές μορφές επείγει και πρέπει η αρμόδια Αρχή να το κατανοήσει και να αρχίσει να το αντιμετωπίζει αποτελεσματικά και κατά το γρηγορότερο τρόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος εμείς θέλουμε να δούμε τη θετική πλευρά αυτού του νομοσχεδίου και να χαιρετίσουμε την απόφαση για να προχωρήσουμε στην όλη διεργασία που χρειάζεται για νέα κτηματολογικά στοιχεία όσον αφορά τα κατεχόμενα.

Βεβαίως συμφωνούμε με την άποψη ότι θα πρέπει να προχωρήσει το Κτηματολόγιο με τον πλέον ταχύ ρυθμό διότι είναι μια δουλειά που δεν πρέπει να καθυστερήσει. Από την άλλη πλευρά όμως θα πρέπει να υποδείξουμε στους συναδέλφους οι οποίοι εξέφρασαν ορισμένες επιφυλάξεις και έχουν προβεί σε κάποια κριτική, ότι μπορεί μεν να πέρασαν 12 χρόνια αλλά δεν είναι τελείως αδικαιολόγητη αυτή η καθυστέρηση. Πρέπει να υπάρξει κάποια κατανόηση υπό την έννοια ότι υπάρχουν εξ αντικειμένου δυσκολίες.

Το Κτηματολόγιο πιστεύω ότι αποτελείται από ανθρώπους που αντιλαμβάνονται πλήρως το καθήκον τους και θέλουν να εξυπηρετήσουν τον κόσμο αλλά από την άλλη δεν είναι εύκολη η συλλογή στοιχείων. Έχει γίνει διεργασία και δεν πρέπει να δίδεται η εντύπωση ότι δεν έγινε καμιά διεργασία διότι έγιναν και απογραφές, ζητήθηκαν και στοιχεία και είναι προχωρημένη όλη αυτή η εργασία και τώρα εκείνο που μένει πλέον είναι να ετοιμαστούν τα αρχεία. Να μη δίδεται δηλαδή η εντύπωση ότι 12 χρόνια έμειναν οι άνθρωποι με σταυρωμένα τα χέρια χωρίς να γίνει οποιαδήποτε προεργασία. Προεργασία έγινε. Τώρα για το αν αυτή η προεργασία μπορούσε να γίνει σε λιγότερο χρονικό διάστημα από τα 12 χρόνια, μπορεί κάτι να λεχθεί επ' αυτού αλλά να μην είμεθα και τόσο υπερβολικοί και απόλυτοι στην κριτική μας.

Εμείς, επαναλαμβάνω, με θετικό τρόπο χαιρετίζουμε αυτή την απόφαση και ζητούμε οπωσδήποτε να εφαρμοσθεί αυτή η νομοθεσία το ταχύτερο δυνατό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να υπογραμμίσω κι' εγώ, από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, και να υποστηρίξω αυτά που είπε ο κ. Γαλανός.

Από το 1981 και το 1982 το Υπουργείο Εσωτερικών επανειλημμένα — και με τη δική μου προεδρία σε ορισμένες περιπτώσεις στο Κτηματολόγιο — πρόεβη σε εκκλήσεις προς τον κυπριακό λαό ζητώντας οπωσδήποτε την παραχώρηση στοιχείων. Συγκεκριμένα μ' επίσημη ανακοίνωση — την υπ' αρ. 2455 της 22.7.81 — που εκδόθηκε από το γραφείο μου ενημερώνονταν οι εκτοπισμένοι πως «με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχει συσταθεί επιτροπή για μελέτη του θέματος της απολεσθείσης περιουσίας και της οικονομικής δυνατότητας των εκτοπισθέντων προ της τουρκικής εισβολής», η οποία συγκέντρωσε τα σχετικά στοιχεία με βάση τις δηλώσεις του αρχηγού του κάθε νοικοκυριού. Με τον τρόπο αυτό συγκεντρώθηκαν λεπτομερή στοιχεία για την κινητή και ακίνητη περιουσία στις Τουρκοκρατούμενες περιοχές που καταχωρήθηκαν ξεχωριστά για κάθε νοικοκυριό σε ειδικό έγγραφο. Τα ατομικά έγγραφα έχουν ταξινομηθεί κατά τόπο διαμονής της οικογένειας μετά την εισβολή, έχουν

δεθεί σε τόμους και στάληκαν στο κρατικό αρχείο, όπου και φυλάγονται.

Εξάλλου στο Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών διατηρούνται σε μαγνητοταινίες τα πλήρη στοιχεία κάθε οικογένειας, που καταγράφηκαν.

«Παράλληλα», κατέληγε η ανακοίνωση, «το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ανέλαβε την εξακρίβωση της χαμένης περιουσίας και έχει σχεδόν συμπληρωθεί η εργασία για την Επαρχία Κερύνειας και τις αγροτικές περιοχές της Επαρχίας Αμμοχώστου. Για την Επαρχία Λευκωσίας υπάρχουν λεπτομερή στοιχεία στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.»

Πρόσθετα, με βάση επίσημη επίσης ανακοίνωση, που καταθέτω στο Σώμα, (2512 της 27.9.81), υπογραμμίζοταν πως ο ομιλητής ενημέρωνε την επαρχιακή Επιτροπή Προσφύγων Λάρνακας-Αμμοχώστου πως το Κτηματολόγιο προχωρεί στη συλλογή στοιχείων για τις ακίνητες ιδιοκτησίες που εγκαταλείφθηκαν από τους Ελληνοκυπρίους της Επαρχίας Αμμοχώστου, παράλληλα προς τη σχετική εργασία που διεξάγεται στην Επαρχία Κερύνειας. Η εργασία αυτή, πρόσθεσε, γίνεται μέσα στα πλαίσια της αποφάσεως της Κυβερνήσεως να προσδιορίσει, αν είναι δυνατό σε επίπεδα 100%, όλα τα δεδομένα ακίνητης ιδιοκτησίας των Ελληνοκυπρίων σ' όλες τις κατεχόμενες περιοχές του νησιού.

Ειδικότερα στην Επαρχία Αμμοχώστου, είπε, η εργασία που διεξάγεται έχει διορθωθεί και συμπληρωθεί με διασταυρώσεις και βεβαιώσεις που γίνονται σε συνεργασία με τις οικείες Χωρικές Αρχές και άλλους παράγοντες.

Μέχρι σήμερα, έχουν επιτευχθεί τα ακόλουθα αποτελέσματα:

Ολοκληρώθηκε κατά 100% η έρευνα στις κοινότητες Βοκολίδα, Κοιλάνεμος, Μάντρες, Νάτα, Σωτήρα και Φρέναρος.

Η έρευνα συμπληρώθηκε κατά 95-99,5% στις κοινότητες: Αγία Νάπα, Άγιος Ανδρόνικος, Άγιος Ηλίας, Άγιος Θεόδωρος, Άγιος Νικόλαος, Αγκαστίνα, Άρδανα, Αυγούρου, Βασίλι, Βαθύλακας, Γαστριά, Γεράνι, Γύψου, Δαυλός, Επτακώμη, Κοντέα, Κώμα του Γιαλού, Λάπηθος, Λεονάρισσος, Λευκόνικο, Μηλιά, Μουσουλίτα, Περβόλια του Τρικώμου, Περιστερώννα, Πηγή, Πραστειό, Πυρκά, Αγία Τριάς και Αφέντρικα Ριζοκαρπάσου, Σπαθαρικό, Στύλλοι, Σύγκρασις, Τάυρου, Τρυπημένη και Φλαμούδι.

Κατά 90-94% η έρευνα συμπληρώθηκε στις ακόλουθες κοινότητες: Αγία Τριάδα (Γιαλούσας), Αρναδί, Άσσια, Άχνα, Αχερίτου, Βατυλή, Βιτσάδα, Γαϊδουράς, Γέναγρα, Δερύνεια, Έγκωμη, Λιμνιά, Λιοπέτρι, Λυθράγκωμη, Μακράσκα, Παραλίμνι και Τρίκωμο.

Σε άλλες κοινότητες της Επαρχίας έχει γίνει εργασία που προσεγγίζει τα επίπεδα του 90%. Τέτοια εργασία έχει γίνει στις Γούφες, Πατρικί, Μαραθόβουνο, Λύση και Κεπήρ.

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών ανέφερε πως τα στοιχεία Κτηματολογίου θα τεθούν ενώπιον και της αρμόδιας υπηρεσιακής επιτροπής, που συστάθηκε πρόσφατα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τέλος ο ομιλητής ζήτησε από την Επαρχιακή Επιτροπή να μελετήσει τρόπους για τη μεγαλύτερη δυνατή διεργασία και αξιοποίηση της προσπάθειας.

Έτσι σιωπηρώς και αθορύβως η εργασία γίνηκε. Ο χρόνος δεν παρήλθε ανεκμετάλλετος ουσιαστικά και τώρα νομοτύπως προχωρούμε στην κατοχύρωση αυτών των διαδικασιών για να μην υπάρξει δυσχέρεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Βεβαίως είναι θετική η συζήτηση που διεξάγεται. Ελπίζω, αν έχω καταλάβει σωστά αυτά που είπε τόσο ο συνάδελφος κ. Γαλανός όσο και ο συνάδελφος κ. Στυλιανού, να μην αναμένουν και τα συγχαρητήρια του νομοθετικού Σώματος γιατί πράγματι προβληματίστηκαν για 10 ολόκληρα χρόνια για να καταθέσουν σαν Κυβέρνηση σήμερα αυτό το νομοσχέδιο.

Όσον αφορά τη συλλογή των πληροφοριών και των σχετικών στοιχείων που ανέφερε ο κ. Στυλιανού, θα ήθελα κι' εγώ να υπενθυμίσω ότι το 1984 μόλις αυτό το Σώμα θέσπισε σχετική νομοθεσία για την καταγραφή των νέων κτηματολογικών στοιχείων και τη δημιουργία νέου κτηματολογικού αρχείου για την ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου που είναι και ο βασικός νόμος του οποίου γίνεται η τροποποίηση την οποία συζητούμε σήμερα. Μήπως λοιπόν εκείνα τα στοιχεία εξυπηρετούσαν ένα άλλο σκοπό συγκεκριμένο και εν πάση περιπτώσει θετικό!

Αλλά με αυτά που ανέφερα, αφορμής δοθείσης, κ. Πρόεδρε, ήταν πράγματι η επιθυμία του Δημοκρατικού Συναγερμού να διαβιβασθεί από το προεδρείο της Βουλής προς την Εκτελεστική Εξουσία και η εξής υπόδειξη. Βεβαίως υπάρχει στη σχετική νομοθεσία την οποία θα περάσουμε σήμερα και η τροποποίηση η οποία έγινε από την Επιτροπή Εσωτερικών ώστε η δημοσιότητα που θα δίδεται να είναι ευρεία υπό την έννοια του ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο η επίσημη εφημερίδα αλλά και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Γιατί; Διότι πράγματι γνωρίζουμε ότι με τους μηχανισμούς αυτούς πολύς κόσμος δεν πληροφορείται έγκαιρα την υποχρέωση αυτή και θα πρέπει να γίνει με τα μαζικά μέσα επικοινωνίας, εξ ου και η τροποποίηση την οποία έχει κάμει η Επιτροπή Εσωτερικών, ώστε έγκαιρα να πληροφορείται και ο τελευταίος Ελληνοκύπριος πολίτης.

Επίσης ορθώς ελέχθη στην Επιτροπή, κύριε Πρόεδρε, κάτι που δεν μπορεί να φαίνεται αμέσως από το κείμενο της νομοθεσίας, ότι θα πρέπει να προβληματιστεί η Κυβέρνηση όσον αφορά τη δημοσιότητα για τη γνωστοποίηση που πρέπει να δίνεται προς το κοινό για την εγγραφή ακίνητης ιδιοκτησίας ώστε να δημιουργηθούν τα νέα κτηματολογικά αρχεία και για αλλοδαπούς — φυσικά προς Θεού δεν εννοώ Τουρκοκύπριους — οι οποίοι είχαν αποκτήσει με κάποια μορφή ή οποιαδήποτε άλλη πράξη περιουσία στα κατεχόμενα, διότι είναι κοινό μυστικό ότι μετά το 1974, δυστυχώς, πολλοί αλλοδαποί είχαν αποταθεί στο παράνομο τουρκικό κρατίδιο και επεδίωξαν την επισημοποίηση και τη νομιμοποίηση σε κάποιο βαθμό — για μας πάντα παράνομη — των περιουσιών τις οποίες είχαν στα κατεχόμενα. Θα πρέπει να δοθεί και για πολιτική και άλλη σκοπιμότητα εκτός από την καθαρά οικονομική σκοπιμότητα αυτού του νομοσχεδίου, η ευκαιρία να πληροφορηθούν και πέραν του κυπριακού χώρου — το μηχανισμό η Κυβέρνηση θα τον ανεύρει — την πρόνοια αυτού του νόμου ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε οποιοδήποτε αλλοδαπό που έχει αποκτήσει οποιοδήποτε δικαίωμα σε ακίνητη περιουσία στα κατεχόμενα να αποταθεί μόνο στη νόμιμη Κυβέρνηση της Κύπρου, που είναι η δική μας.

Είναι αυτά τα δυο σημεία τα οποία θα ήθελα να υποδείξω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τα δυο σημεία που επιθυμεί να υποδείξει ο κ. Σολωμός, επειδή είναι θετική που γίνεται η συζήτηση, συμφωνούμε.

Όσον αφορά το σημείο το οποίο ανέφερε περί συγχαρητηρίων, σίγουρα δεν αναμένουμε συγχαρητήρια σε κανένα θέμα από τον κ. Σολωμή. Εκείνο όμως το οποίο αναμένουμε είναι να μην είναι υπερβολικός στην κριτική του σε ορισμένες περιπτώσεις. Πάντως πράγματι η συζήτηση είναι θετική και εκείνο που έχει σημασία τώρα, για να δούμε και την πρακτική πλευρά του θέματος, είναι να προχωρήσει η Κυβέρνηση, όπως ελέχθη από όλες τις πλευρές, με την ταχύτερη δυνατή διαδικασία για να διεκπεραιώσει τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

Αυτό είναι το πρακτικό αποτέλεσμα πιστεύω της συζήτησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του τίτλου και του άρθρου 1 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις των άρθρων 3 και 4 του βασικού νόμου διά νέων άρθρων.
Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 5 του βασικού νόμου.

Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παναγιώτου

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Οι πιο πάνω Κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου, 13 και 20 Μαρτίου και 4 και 24 Απριλίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με το υπό εξέταση θέμα.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Αεροδρομίων Νόμου, είναι η οικονομική εκμετάλλευση του χώρου σταθμεύσεως οχημάτων των αεροδρομίων με την καταβολή δικαιώματος σταθμεύσεως το οποίο θα καθορίζεται από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων με σχετική γνωστοποίησή του στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω Κανονισμούς —

- (α) Προβλέπεται η απαγόρευση της εισόδου, παραμονής ή εξόδου από τους χώρους σταθμεύσεων των αερολιμένων οποιουδήποτε οχήματος, χωρίς να καταβληθούν τα προβλεπόμενα δικαιώματα στάθμευσης για τους χώρους αυτούς.
- (β) Παρέχεται εξουσία οικονομικής εκμετάλλευσης των χώρων σταθμεύσεως των αερολιμένων από ιδιώτη κατόπιν ζήτησης προσφορών. Σε τέτοια περίπτωση το δικαίωμα στάθμευσης θα καθορίζεται από τον Υπουργό Συγκοινωνιών πριν από τη γνωστοποίηση της ζήτησης προσφορών, το δε ύψος του θα παραμένει το ίδιο κατά τη διάρκεια της ισχύος του σχετικού συμβολαίου.
- (γ) Παρέχεται στο Διευθυντή του Αεροδρομίου η εξουσία να απαγορεύει την είσοδο οχημάτων στους χώρους στάθμευσης του αεροδρομίου αν τα οχήματα αυτά προκαλούν οχληρία σε πρόσωπα ή περιουσία ή αν αυτά δεν συμμορφώνονται προς τις πρόνοιες των υπό εξέταση Κανονισμών.
- (δ) Τέλος προβλέπεται η επιβολή χρηματικής ποινής μέχρι £100 ή ποινής φυλάκισης μέχρις 6 μηνών ή και των δύο ποινών για παράλειψη ή άρνηση συμμόρφωσης προς οποιαδήποτε διαταγή ή απαγόρευση του Διευθυντή του Αερολιμένα ή για παράβαση οποιασδήποτε διάταξης των Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων κατά πλειοψηφία συμφωνεί με την επιβολή τελών στάθμευσης στους χώρους στάθμευσης οχημάτων στα αεροδρόμια νοουμένου όμως ότι το ύψος αυτών θα εγκρίνεται και από τη Βουλή.

Με βάση τη θέση αυτή έγινε και η ανάλογη επεξεργασία των υπό συζήτηση Κανονισμών των οποίων η Επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία της έγκρισή τους από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής Συγκοινωνιών που καταπύνεται με την επιβολή τελών για το χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων στο αεροδρόμιο, εμείς σαν εκπρόσωποι της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς δηλώσαμε ότι θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο διότι διαφωνούμε με την επιβολή τελών για τη στάθμευση αυτοκινήτων στους χώρους των αεροδρομίων.

Οι λόγοι που διαφωνούμε είναι βασικά δύο, οι πιο κάτω:

Ο κάθε ταξιδιώτης που ταξιδεύει με αεροπλάνο επιφορτίζεται με αρκετά τέλη, μεταξύ αυτών και δικαιώματα αεροδρομίου. Εκείνος που θα μεταφέρει τον ταξιδιώτη ή θα τον παραλάβει είναι μέλος της οικογένειάς του και επιφορτίζεται

και αυτός με αρκετά έξοδα και υφίσταται αρκετό κόπο για να έλθει στο αεροδρόμιο για να παραλάβει τον άνθρωπό του. Πολλές φορές υπάρχει καθυστέρηση στην αναχώρηση ή στον ερχομό του αεροπλάνου και εκείνος περιμένει και, εκτός των άλλων, έχει και διάφορα άλλα έξοδα.

Αυτός είναι ο ένας λόγος που νομίζουμε ότι δεν πρέπει να επιβληθούν τέλη.

Από τις εκτιμήσεις που έγιναν όμως και με τους υπολογισμούς που έχουν κατατεθεί, το συνολικό ποσό που θα εισπραχθεί θα είναι του ύψους των £60,000. Αν ληφθεί υπόψη ότι αυτοί οι χώροι θα ενοικιαστούν με το σύστημα των προσφορών, είναι βέβαιο ότι ένα ποσό 40-50% των συνολικών εισπράξεων θα το καρπώνονται οι ενοικιαστές.

Πιστεύουμε ότι η επιβολή τελών για τους χώρους στάθμευσης, όσο μικρά και αν είναι τα τέλη, είναι μια επιβάρυνση για όλους εκείνους που έχουν σχέση με το αεροδρόμιο, τα δε έσοδα που θα καρπωθεί το κράτος θα είναι μηδαμινά, δηλαδή ενώ υπολογίζεται να εισπραχθούν γύρω στις 60,000 λίρες, εκείνο που θα μείνει στο κράτος θα είναι γύρω στις £30,000.

Γι' αυτό το λόγο εμείς διαφωνούμε με την επιβολή τελών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τάσσεται εναντίον των προτεινόμενων Κανονισμών για την επιβολή τελών για τη στάθμευση οχημάτων στο χώρο του αεροδρομίου.

Κατ' αρχήν, όπως σωστά αναφέρθηκε προηγουμένως, ο καθένας που ταξιδεύει πληρώνει τα τέλη αεροδρομίου, τα οποία είναι ήδη ενσωματωμένα στην τιμή του αεροπορικού εισιτηρίου.

Ακόμα, σύμφωνα με την τελική διαμόρφωση των τελών στάθμευσης, τα προβλεπόμενα ετήσια έσοδα θα ανέρχονται σε £60,000 με £70,000. Όμως, η Διοίκηση θα έχει την εξουσία και προτίθεται να αναθέσει την εκμετάλλευση σε ιδιώτες με προσφορές. Έτσι το εισόδημα που τελικά θα καταλήγει καθαρό στο Δημόσιο Ταμείο δεν θα ξεπερνά τις £30.000 με £35.000 το χρόνο. Θεωρούμε ότι είναι πολύ μικρό το ποσό που θα επωφελείται τελικά το Δημόσιο Ταμείο για να υιοθετήσουμε ακόμα ένα τέλος που θα επιβαρύνει κυρίως τα οικονομικά ασθενέστερα στρώματα. Πολύ περισσότερο που το ίδιο το Κράτος από την ενοικίαση του καταστήματος αφορολόγητων ειδών τσιγάρων και ποτών στο αεροδρόμιο έχει εισόδημα γύρω στο £1.200.000 το χρόνο, από την ενοικίαση του καταστήματος αρωμάτων και άλλων αφορολόγητων ειδών γύρω στο £1.000.000 το χρόνο, από την ενοικίαση του περιπτερού φορολογούμενων ειδών γύρω στις £100.000 περίπου και από την ενοικίαση της Καφετερίας γύρω στις £100.000 το χρόνο.

Όταν τα εισοδήματα από την ενοικίαση των πιο πάνω χώρων του αεροδρομίου ανέρχονται σχεδόν σε £2,5 εκατομμύρια ετησίως, έχουμε τη γνώμη ότι η επιβάρυνση των λαϊκών στρωμάτων με ένα πρόσθετο τέλος για ένα πρόσθετο εισόδημα μόνο £30.000 είναι αχρείαστη.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος θα καταψηφίσει τους προτεινόμενους Κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δημητριάδης:

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα ψηφίσει τους Κανονισμούς αυτούς όπως κατατέθηκαν από το αρμόδιο Υπουργείο και όπως τελικά διαμορφώθηκαν κατά τη συζήτηση τους στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Λέχθηκε από τους συναδέλφους, κ.κ. Μανδριώτη και Ηλιάδη, ότι αυτή είναι μια νέα μορφή φορολογίας που όσο χαμηλή κι αν είναι θα πλήξει τα λαϊκά στρώματα του λαού μας.

Κατ' αρχήν δεν θα διαλέξει να πλήξει τα λαϊκά στρώματα, ιδιαίτερα αν δεχτούμε ότι εκείνοι που ταξιδεύουν περισσότερο δεν είναι οι χαμηλά αμειβόμενοι αλλά οι πλουσιότερες τάξεις του λαού μας.

Επίσης λέχθηκε ότι ίσως να μην αξίζει τον κόπο γιατί δεν πρόκειται να αποφέρει μεγάλα έσοδα στο Κράτος. Μα η φιλοσοφία της εισαγωγής αυτών των Κανονισμών, όπως μας αναφέρθηκε και από τους αρμοδίους, δεν είναι για να εισπράξει το κράτος, ή τουλάχιστον ο μοναδικός σκοπός δεν είναι για να εισπράξει το κράτος ένα ποσό χρημάτων, αλλά κυρίως είναι για να τεθεί μια τάξη στο θέμα των διακινούμενων στο χώρο του αεροδρομίου.

Παρακολουθούμε όλοι ότι στο χώρο που σταθμεύουν τα αυτοκίνητα δεν υπάρχει έλεγχος, δεν υπάρχει τάξη και ο καθένας σταθμεύει το αυτοκίνητό του όπου θέλει και όπως θέλει με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πολλές αψιμαχίες μεταξύ των οδηγών και να δημιουργείται σε ώρες κυρίως αιχμής μια μεγάλη αναστάτωση.

Με τον τρόπο που προτείνεται να ρυθμιστεί το θέμα θα περιφραχθεί ο χώρος εκεί, θα υπάρχει μόνο μια είσοδος και μια έξοδος και εκτός από την τάξη που θα επικρατήσει θα μπορεί ο κάθε ταξιδιώτης να αφήνει το αυτοκίνητό του εκεί και να είναι σίγουρος ότι όταν θα πάει να το παραλάβει θα το βρει όπως το άφησε. Είναι πολλές οι περιπτώσεις, κύριοι συνάδελφοι, που ταξιδιώτες που χρειάστηκε να ταξιδεύσουν στο εξωτερικό για μερικές μέρες, ιδιαίτερα αυτοί που είναι από μακρινές επαρχίες, και άφησαν τα αυτοκίνητά τους στο χώρο στάθμευσης του αεροδρομίου, όταν επέστρεφαν, βρήκαν να λείπουν από τα αυτοκίνητά τους πολλά εξαρτήματα. Όταν ρυθμιστεί το θέμα όπως προβλέπεται από του Κανονισμούς πιστεύουμε ότι θα εκλείψει και αυτή η αταξία.

Λέχθηκε ακόμα από το συνάδελφο κ. Ηλιάδη ότι ενόψει του γεγονότος ότι η Κυβέρνηση εισπράττει αρκετό ποσό χρημάτων από την ενοικίαση των καταστημάτων αδασμολόγητων ειδών ίσως να μην αξίζει τον κόπο και πάλι να εισπράξει ένα μικρότερο ποσό χρημάτων από τα τέλη στάθμευσης.

Η ενοικίαση των καταστημάτων αδασμολόγητων ειδών δεν παρατηρείται ασφαλώς μόνο στα δικά μας αεροδρόμια. Είναι ένα φαινόμενο που παρατηρείται σε όλα τα αεροδρόμια.

Δεν ξέρω κατά πόσο ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα οι αριθμοί που αναφέρθηκαν εδώ. Αυτό που ξέρω, όμως, και ξέρουμε όλοι, είναι ότι το κράτος μπορεί να εισπράττει μερικά ίσως εκατομμύρια λίρες από την ενοικίαση αυτή αλλά χάνει πολύ περισσότερα εκατομμύρια λίρες από την πώληση αδασμολόγητων ειδών.

Βεβαίως θα μπορεί να πει κάποιος ότι τα αδασολόγητα είδη αγοράζονται απ' αυτούς που ταξιδεύουν για το εξωτερικό. Αλλά με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας πρέπει να δεχτούμε ότι εισάγονται στην Κύπρο και μεγάλες ποσότητες αδασολόγητων ειδών απ' αυτούς που εισέρχονται στην Κύπρο. Επομένως είναι το ίδιο.

Εν πάσει περιπτώσει εμείς θα ψηφίσουμε τους Κανονισμούς γιατί πιστεύουμε ότι κυρίως θα εξυπηρετήσουν στο θέμα της επιβολής μιας τάξης στους χώρους στάθμευσης των αεροδρομίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές; Ουδεμία.

Με 27 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» αποσύρθηκαν.

«Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» επίσης αποσύρθηκαν.

Και ερχόμαστε στα έγγραφα που αναφέρονται στα σημεία (17), (18), (19), (20), και (21), της Νομοθετικής Εργασίας.

Πιστεύω να μην υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί η Έκθεση, εφόσον πρόκειται για κοινή Έκθεση, ως αναγνωσθείσα.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Έκθεση θεωρείται ως αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 27.3.86, 10.4.86 ΚΑΙ 17.4.86 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ.99 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169) ΤΟΥ 1985.

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 21 Απριλίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 27 Μαρτίου και στις 10 και 17 Απριλίου 1986 από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων, (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου, στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και Καρόττων και Τεύτλων και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στις ακόλουθες Υπηρεσίες της Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και Ημικρατικούς Οργανισμούς:—

(Α) ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

(α) Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

10 μέχρι 26 Ασφαλιστικοί Λειτουργοί

(β) Εξωτερικές Υπηρεσίες

1 άτομο με προξενικά καθήκοντα και 2 Γραφείς στην Υπάτη Αρμοστεία Λονδίνου

1 Γραφέας στην Υπάτη Αρμοστεία στο Ν. Δελχί

1 Κλητήρας στην Πρεσβεία της Βόννης

1 άτομο με ειδικά διπλωματικά καθήκοντα και 1 στενοδακτυλογράφος στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία στη Ν. Υόρκη

1 Γραφέας στην Πρεσβεία της Ρώμης

1 άτομο με ειδικά διπλωματικά καθήκοντα στην Υπάτη Αρμοστεία Καμπέρας στην Αυστραλία

(γ) Ιατρικές Υπηρεσίες

8 Ιατρικοί Λειτουργοί

5 Εργαστηριακοί Λειτουργοί

1 Τηλεφωνητής

(δ) Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας

1 Γραφέας, 2ας Τάξης

(ε) Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

2 Γραφείς

(στ) Κεντρική Υπηρεσία Εκλογών

12 Γραφείς

(ζ) Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

4 Τεχνικοί, 2ας Τάξης

(η) Τμήμα Οδικών Μεταφορών

1 Οικονομολόγος και

4 Γραφείς, 2ας Τάξης

- (θ) **Τμήμα Δημοσίων Έργων**
2 Γραφείς
- (ι) **Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών**
Μέχρι 24 Ταχυδρομικοί Λειτουργοί
- (ια) **Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών**
19 Απογραφείς και
3 Γραφείς
- (ιβ) **Τμήμα Αρχαιοτήτων**
1 Τεχνικός, 2ας Τάξης
- (ιγ) **Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας**
1 Γραφέας για Ναυτιλιακό Γραφείο Πειραιά
- (ιδ) **Φυλακές**
25 Δεσμοφύλακες μέχρι της μονιμοποίησής τους σε θέσεις που εγκρίθηκαν ήδη από τη Βουλή
- (ιε) **Δικαστικό Τμήμα**
1 Κλητήρας για το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού
- (ιστ) **Υπουργείο Εσωτερικών**
2 Κλητήρες
- (B) **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**
- (α) 1 Ερευνητής/Συνεργάτης του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών
- (β) 13 Καθηγητές/Εκπαιδευτές
- (γ) 7 Δάσκαλοι
- (δ) 1 Νηπιαγωγός
- (ε) 1 Καθηγητής Εμπορικών και 1 Καθηγητής Φιλολόγος
- (στ) 1 Κλητήρας
- (ζ) 1 Γραφέας
- (Γ) **ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**
- (α) **Αρχή Κρατικών Εκθέσεων**
1 Τηλεφωνητής
1 Αποθηκάριος
1 Κλητήρας
5 Βοηθοί για εξωτερικές εργασίες
12 Ελεγκτές εισόδου
8 Ταμίες
1 Υπάλληλος Πληροφοριών και
2 Νυκτοφύλακες, για την προετοιμασία και λειτουργία της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης Κύπρου
- (β) **Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών**
12 Επιστάτες Συσκευαστηρίου
7 Γραφείς
5 Υπάλληλοι για φορτώσεις πατατών
5 Υπάλληλοι για υπηρεσία στις σειρές των αυτοκινήτων

- 2 Φύλακες
- 1 Σημειωτής, και
- 1 Γραφέας
- (γ) **Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, Καρόττων και Τεύτλων**
 - 1 Υπεύθυνος φόρτωσης καρόττων και τεύτλων στα λιμάνια Λάρνακας και Λεμεσού
- (δ) **Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως**
 - 10 Γεωπόνοι, και
 - 10 Γραφείς, για τη διεξαγωγή εργασιών που σχετίζονται με τις εκτιμήσεις των ανομβριόπληκτων περιοχών.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στις πιο πάνω Υπηρεσίες της Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου, στα Συμβούλια Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και Καρόττων και Τεύτλων και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφαλίσεως κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης θέλει να μιλήσει.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επικράτησε μια διαδικασία στο θέμα των Έκτακτων Υπαλλήλων, μετά την ανάγνωση της σχετικής Έκθεσης της Επιτροπής Οικονομικών να τίθεται η σχετική Έκθεση ενώπιον της Βουλής προς έγκριση. Αυτή η διαδικασία είναι τελείως λανθασμένη σύμφωνα με τον υπάρχοντα Νόμο.

Ο αρχικός Νόμος περί Έκτακτων Υπαλλήλων προβλέπει, πράγματι, ότι ο διορισμός έκτακτου υπαλλήλου, αν τύγχανε της έγκρισης της Βουλής, μπορούσε να γίνει. Αλλά ακριβώς είναι η έγκριση της Βουλής η οποία κηρύχθηκε σαν αντισυνταγματική από το Ανώτατο Δικαστήριο. Ο νέος Νόμος ο οποίος ενεκρίθη από το Ανώτατο Δικαστήριο σαν συνταγματικός δεν προβλέπει για έγκριση της Βουλής. Ένα μόνο πράγμα προβλέπει ο νέος Νόμος, το δικαίωμα της Βουλής να απαγορεύσει την πρόσληψη διά της υποβολής και της σχετικής ψηφίσεως ειδικού απαγορευτικού νόμου.

Επομένως, δεν είναι ορθό κάθε φορά που ετοιμάζεται μια Έκθεση από την οποία φαίνεται ότι υπάρχει δικαιολογία για το σχετικό διορισμό έκτακτου υπαλλήλου, να τίθεται το θέμα προς έγκριση της Βουλής.

Η ορθή διαδικασία, κατά την εισήγησή μου, είναι η εξής: Η Έκθεση ανεγνώσθη. Έλαβαν όλοι οι Βουλευτές γνώση του δικαιολογητικού του προτεινόμενου διορισμού του έκτακτου υπαλλήλου. Αν οποιοσδήποτε Βουλευτής θέλει να υποβάλει πρόταση Νόμου για να απαγορεύσει το διορισμό, είναι ελεύθερος να το κάμει. Αν το κάμει, τότε η Βουλή πλέον θα ψηφίσει αν δέχεται ή δεν δέχεται την πρόταση Νόμου. Αν ουδείς Βουλευτής υποβάλει αυτή την πρόταση Νόμου, τότε μόλις παρέλθουν οι 30 μέρες που προβλέπει ο Νόμος, η Κυβέρνηση, δηλαδή ο Υπουργός Οικονομικών, μπορεί να προχωρήσει στην πρόσληψη.

Επομένως η σωστή νομική διαδικασία είναι ότι δεν πρέπει να τίθεται διαρκώς θέμα έγκρισης της Βουλής. Ανεγνώσθη η Έκθεση, ο κάθε Βουλευτής δικαιούται να θέσει πρόταση Νόμου, και η Βουλή θα ψηφίσει ή δεν θα ψηφίσει αυτή την πρόταση Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την ερμηνεία που δίδει ο κ. Μαρκίδης, τοσούτω μάλλον διότι απλοποιεί και τη διαδικασία και οτιδήποτε απλοποιεί τη διαδικασία, εφόσον νομοτυπικώς είναι σωστό, θα μας εύρει πάντα σύμφωνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν νομίζω ότι θα μπορούσε να υπάρξει ένσταση σ' αυτό και έτσι θα απλοποιηθεί και περισσότερο η όλη εργασία και ιδιαίτερα εκείνη της Επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στον περί Δήμων (Τροποποιητικό) (Αρ. 5) Νόμο του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 5) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο έχει κηρυχθεί σαν επείγουσας φύσης, σε σημερινή της συνεδρία.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του άρθρου 139 του βασικού περί Δήμων Νόμου ώστε, σε περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε διατάξει τη μη διεξαγωγή εκλογών στους κατεχόμενους δήμους, να παραμένει ως δημοτική αρχή η υφιστάμενη δημοτική επιτροπή μέχρι να διεξαχθούν εκλογές και στους δήμους αυτούς, πράγμα που πρέπει να γίνει το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από την έκδοση του σχετικού διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου νοουμένου ότι σε περίπτωση έκδοσης διατάγματος μη

διεξαγωγής εκλογών άλλων από τις πρώτες γενικές δημοτικές εκλογές θα εφαρμόζονται, για σκοπούς σύστασης της δημοτικής επιτροπής, οι διατάξεις του υπό τροποποίηση άρθρου 139(2) της βασικής νομοθεσίας για τους δήμους. Με την ευκαιρία της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού η Επιτροπή εισηγείται επίσης σχετική ρύθμιση του θέματος των γνωστοποιήσεων ειδικά για τις δημοτικές εκλογές, πράγμα που πραγματεύεται άλλο νομοσχέδιο που εκκρεμεί στη Βουλή αλλά το οποίο ρυθμίζει γενικότερα τα θέματα των γνωστοποιήσεων σχετικά με τις εκλογές.

Η Επιτροπή επισυνάπτοντας στην παρούσα Έκθεσή της το τροποποιητικό νομοσχέδιο της περί Δήμων νομοθεσίας, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί από αυτή, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Απλώς, κ. Πρόεδρε, να αναφερθεί ότι ήμουν παρών στη συνεδρίαση, διότι δεν αναφέρεται το όνομά μου. Να μη νομιστεί ότι βγήκα έξω από τη συνεδρία, έξω από τη Βουλή για να μην πάρω μέρος!!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φαίνεται εκ παραδρομής δεν. . . .

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Επιβεβαιώνω, κ. Πρόεδρε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 139 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Παρά το γεγονός ότι στο παρελθόν επισκεπτόταν την κοινότητα της Επισκοπής κάθε Τετάρτη Κυβερνητικός γιατρός, εδώ και 3 μήνες έπαυσε να προσέρχεται με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρότατα προβλήματα υγείας και να ταλαιπωρούνται οι κάτοικοι.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα διευθετηθεί η επαναφορά του γιατρού στην πιο πάνω κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Κατά την καλοκαιρινή περίοδο που παραχωρούνται οι άδειες του προσωπικού γίνεται διακοπή των επισκέψεων του Κυβερνητικού γιατρού στην Κοινότητα Επισκοπής η οποία κάθε φορά πληροφορείται γραπτώς για τη διακοπή από τον Πρώτο Ιατρικό Λειτουργό Λεμεσού.

Οι επισκέψεις επαναρχίζουν κανονικά μετά τη λήξη των θερινών διακοπών και πιστεύεται πως με τη διακοπή δεν προκαλείται μεγάλη ταλαιπωρία στο κοινό, γιατί κατά την καλοκαιρινή περίοδο ο αριθμός των ασθενών είναι πολύ μειωμένος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει και πότε εβδομαδιαία τακτική επίσκεψη γιατρού στην κοινότητα της Ασγάτας.

Ας σημειωθεί πως η χωριστική αρχή ύστερα από ανάλογες υποσχέσεις της Κυβέρνησης ενοικιάζει εδώ και 4 χρόνια το κατάλληλο υποστατικό που θα εχρησιμοποιείτο υποτίθεται σαν κοινοτικό ιατρείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Είναι γνωστό πως λόγω έλλειψης προσωπικού δεν ήταν δυνατή η τοποθέτηση Κυβερνητικού γιατρού στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κελλακιού, από το οποίο θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί και η Κοινότητα Ασγάτας, με εβδομαδιαία επίσκεψη.

Με την πρόσφατη έγκριση ορισμένων πρόσθετων θέσεων Ιατρικού Λειτουργού στο φετεινό προϋπολογισμό, μια από τις οποίες προορίζεται για το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κελλακίου, ελπίζεται πως θα καταστεί δυνατή η έναρξη εβδομαδιαίων επισκέψεων στην Κοινότητα Ασγάτας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Κολότσι της επαρχίας Λεμεσού οι πρόσφυγες κάτοικοι του οικισμού αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

- (1) Οι δρόμοι του οικισμού χρειάζονται συντήρηση ενώ ταυτόχρονα πρέπει να γίνουν και πεζοδρόμοι γιατί δεν υπάρχουν, με αποτέλεσμα οι δρόμοι να προκαλούν προβλήματα και να φθείρονται και πιο εύκολα.
- (2) Σε όλους σχεδόν τους Συνοικισμούς υπάρχει το πρόβλημα με τους αποχετευτικούς λάκκους που γεμίζουν κάθε λίγες μέρες γιατί είναι αβαθείς.
- (3) Ζητούν να διαχωριστούν οικόπεδα στο χωριό για στέγαση νεαρών ζευγαριών.
- (4) Τα σπίτια της Α' Φάσης του οικισμού χρειάζονται επιδιόρθωση γιατί είναι από τα πρώτα που κτίστηκαν και είναι χαμηλής ποιότητας.
- (5) Τα λίγα ιδιωτικά τηλέφωνα που εγκαταστάθηκαν είναι υπεραστικά και ζητούν να γίνουν αστικά, και
- (6) Ζητούν να μεταφερθεί ο σκουπιδότοπος από την κτηνοτροφική περιοχή σε άλλη περιοχή.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφρήσει τη Βουλή:—

- (α) Πότε προγραμματίζεται η συντήρηση και η δημιουργία πεζοδρόμων;
- (β) Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα με τους αποχετευτικούς λάκκους;
- (γ) Υπάρχει σχέδιο και πότε θα διαχωριστούν και άλλα οικόπεδα για τη στέγαση νεαρών ζευγαριών;
- (δ) Προγραμματίζεται και πότε η επιδιόρθωση των σπιτιών της Α' Φάσης;
- (ε) Υπάρχει πρόθεση τα υπεραστικά τηλέφωνα να γίνουν αστικά;
- (στ) Πότε θα μεταφερθεί ο σκουπιδότοπος από την κτηνοτροφική περιοχή;»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο Συνοικισμό Πάνω Πολεμιδιών οι πρόσφυγες κάτοικοι του Συνοικισμού αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα τα οποία είναι:—

- (1) Η άμεση επιδιόρθωση και συντήρηση των δρόμων και πεζοδρόμων που παρουσιάζουν πολλά προβλήματα, ιδιαίτερα τώρα το χειμώνα.

- (2) Η επιδιόρθωση του δρόμου που ενώνεται με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών.
- (3) Οι απορροφητικοί λάκκοι των πολυκατοικιών του Συνοικισμού Μακάριος Γ' γεμίζουν κάθε 3-4 μέρες γιατί είναι πολύ αβαθείς με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται οικονομικά.
- (4) Η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων καθυστερεί αν και θα εγκαθίσταντο βάσει σχεδίων το 1985.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Πότε προγραμματίζεται η επιδιόρθωση των δρόμων και πεζοδρόμων του Συνοικισμού;
- (β) Πότε προγραμματίζεται η επιδιόρθωση του δρόμου που ενώνεται με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών;
- (γ) Πώς προτίθεται να επιλύσει το σοβαρό πρόβλημα των απορροφητικών λάκκων που γεμίζουν κάθε λίγο;
- (δ) Γιατί καθυστερεί η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων;»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Τραχώνι της Επαρχίας Λεμεσού μένουν πολλοί πρόσφυγες και αντιμετωπίζουν τα εξής προβλήματα:—

1. Επείγει η ασφαλτόστρωση των πεζοδρόμων γιατί δημιουργούνται πολλά προβλήματα ιδιαίτερα τώρα το χειμώνα.
2. Δημιουργία Εμπορικού Κέντρου.
3. Η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων καθυστερεί πολύ.
4. Περίπου ποσό £10,000 είναι χρέος της κοινότητας για οδικό φωτισμό, το περισσότερο από το οποίο δημιουργήθηκε από την κατανάλωση ρεύματος από την υδραντλία.
5. Τα σπίτια της Α' Φάσης χρειάζονται επιδιόρθωση.
6. Χρειάζεται να κατασκευαστούν αποχετευτικά έργα, διότι τα νερά όλα των συνοικισμών μαζεύονται και λιμνάζουν μέσα στο χωριό.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Πότε προγραμματίζεται η ασφαλτόστρωση των πεζοδρόμων;
- (β) Πότε προγραμματίζεται η δημιουργία εμπορικού κέντρου για τις ανάγκες των κατοίκων του χωριού;
- (γ) Πότε προγραμματίζεται η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων;
- (δ) Πώς προτίθεται να επιλύσει το πρόβλημα με το μεγάλο χρέος της κοινότητας για τον οδικό φωτισμό;
- (ε) Πότε θα αρχίσει η επιδιόρθωση των σπιτιών της Α' Φάσης;
- (στ) Υπάρχει σχέδιο κατασκευής αποχετευτικών έργων στο χωριό και, εάν ναι πότε θα υλοποιηθεί;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Κωνσταντίνου Λόρδου, Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ως ακολούθως:—

(i) Χωριό Τραχώνι

Οι φάσεις 3 και 4 της Αυτοστέγασης Τραχωνίου περιλαμβάνονται στο Αγροτικό Πρόγραμμα της Αρχής για το 1987. Στην περιοχή Τραχωνίου λειτουργούν τώρα πάνω από 200 τηλέφωνα.

(ii) Χωριό Κολότσι

Οι εργασίες της Αρχής για παροχή επιπρόσθετων γραμμών βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να συμπληρωθούν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1986, οπότε θα αρχίσει η εγκατάσταση τηλεφώνων σε σπίτια του χωριού. Σήμερα στο Κολότσι λειτουργούν 40 τηλέφωνα. Όλα τα τηλέφωνα του χωριού θα συνδεθούν στο Αγροτικό Τηλεφωνικό Κέντρο Ακρωτηρίου.

(iii) Χωριό Πάνω Πολεμίδα

Στην περιοχή Πάνω Πολεμιδιών λειτουργούν πάνω από 500 τηλέφωνα. Εξαιτίας της κατασκευής των οδικών έργων στον κυκλοφοριακό κόμβο Πολεμιδιών οι εργασίες για τοποθέτηση των τηλεφωνικών καλωδίων που επρόκειτο να περατωθούν μέσα στο 1985, θα καθυστερήσουν κάπως και αναμένεται να περατωθούν μέσα στο τρέχον έτος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 27 Ιανουαρίου 1986.

«Το νερό και η τιμή του παίζουν αποφασιστικό ρόλο στην αύξηση και στο κόστος της αγροτικής παραγωγής. Το νερό επίσης αποτελεί απαραίτητο παράγοντα για τη ζωή των ανθρώπων.

Λόγω της αύξησης της τιμής του νερού έχει δημιουργηθεί αναστάτωση μέσα στον κόσμο της υπαίθρου. Έχουν πληροφορηθεί οι αγρότες ότι αυξήθηκαν οι τιμές του νερού για τους υδατοφράκτες μεταξύ 10-20%.

Αυξήθηκε επίσης η τιμή του πόσιμου νερού από 20-35%.

Οι αγρότες που χρησιμοποιούν το νερό των υδατοφρακτών στη Λάρνακα και την Πάφο είναι αναστατωμένοι. Επίσης διαμαρτύρονται για την αύξηση των τιμών για το πόσιμο νερό.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Γιατί αυτή η αύξηση της τιμής του πόσιμου νερού;
2. Γιατί αυξήθηκε η τιμή στο νερό των υδατοφρακτών, όταν αυτή η αύξηση της τιμής θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στα κόστη παραγωγής των προϊόντων μας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σε ό,τι αφορά την τιμή του πόσιμου νερού που παρέχεται από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, αυτή καθορίζεται με βάση την αρχή της ανάκτησης του πλήρους κόστους.

Αναφορικά με το ύψος της τιμής του νερού που παρέχεται από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα για σκοπούς άρδευσης, η τιμή καθορίζεται πάνω σε ετήσια βάση στα πλαίσια των προνοιών του περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Νόμου Κεφ. 341 που προβλέπει ομοιόμορφα κριτήρια τα οποία περιλαμβάνουν το κόστος κατασκευής και λειτουργίας του συγκεκριμένου υδατικού έργου, τις κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες της περιοχής και τα ωφελήματα που προκύπτουν στους γαιοκτήμονες στους οποίους παραχωρείται νερό από το έργο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου, Κυριάκο Χρίστου και Στέλιο Μανδριώτη και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Η Εταιρεία Αμιάντου από καιρό βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με σκοπό την πώληση της Εταιρείας.

Τελευταία έχει δημοσιευτεί ότι θα δωρηθεί και θα μεταβιβαστεί στη Μητρόπολη Λεμεσού κατόπιν ειδικής συμφωνίας μεταξύ της Εταιρείας Αμιάντου και της Μητρόπολης Λεμεσού.

Στο μεταξύ υπάρχουν εκκρεμείς ανελημμένες υποχρεώσεις της Εταιρείας Αμιάντου τόσο προς τους εργατοϋπαλλήλους της Εταιρείας όσο και προς τους κατοίκους των κοινοτήτων Κάτω Αμιάντου και Πελενδριού. Γι' αυτό και ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία:—

1. Τι μέτρα έχουν ληφθεί για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργατοϋπαλλήλων της Εταιρείας τόσο από την ίδια την Εταιρεία όσο και στην περίπτωση μεταβίβασης της Εταιρείας σε άλλο ιδιοκτήτη;
2. Τι μέτρα έχουν ληφθεί για τη διασφάλιση των υποχρεώσεων της Εταιρείας Αμιάντου έναντι των κατοίκων Κάτω Αμιάντου και Πελενδριού, εξαιτίας των κινδύνων και των ζημιών που διατρέχουν η ζωή και η περιουσία τους από τα συσσωρευμένα 'σκάρτα' του Αμιάντου;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου, Κυριάκου Χρίστου και Στέλιου Μανδριώτη.

«Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 26.2.1986, υπό την προεδρία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και στην οποία συμμετέσχαν εκπρόσωποι της ΣΕΚ και ΠΕΟ από συντεχνιακής πλευράς και της Α.Π. του Μητροπολίτη Λεμεσού και άλλων από πλευράς των νέων ιδιοκτητών των Κυπριακών Μεταλλείων Αμιάντου Λτδ., επιτεύχθηκε συμφωνία η οποία φαίνεται στο συνημμένο Μνημόνιο.

Σ' ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος της 'Ερωτήσεως', το Υπουργείο Οικονομικών μας πληροφορεί ότι έχει καταστήσει σαφές στον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσού ότι η Κυβέρνηση θα επιδιώξει την ικανοποίηση των απαιτήσεων που έχει έναντι της Εταιρείας Αμιάντου ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση των μετοχών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 12 Φεβρουαρίου 1986.

«Το 1981 η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας συζήτησε σε πολλές συνεδρίες το θέμα 'Συνεργατισμός'. Αυτό παρουσιάστηκε μετά την εξαφάνιση της ρευστότητας στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και σε ομάδα μεγάλων νεοϊδρυθέντων Συνεργατικών Βιομηχανιών.

Αποτέλεσμα αυτής της συζήτησης ήταν να διορίσει η Κυβέρνηση Επιτροπή Έρευνας για διαλεύκανση της κατάστασης και ανέλαβε να διορθώσει τα κακώς έχοντα.

Μεταξύ των βιομηχανιών αυτών ήταν και η ΣΕΒΕΓΕΠ.

Το 1983 παρουσιάστηκε το θέμα μέσα στη Βουλή όπου στις Επιτροπές της Βουλής οι ιθύνοντες του Συνεργατισμού είπαν ότι έκλειαν το ένα εργοστάσιο και απέλυαν το μισό προσωπικό και η εταιρεία θα ήταν βιώσιμη βάσει μελετών που είχαν.

Η σημερινή εκκαθάριση της εταιρείας έχει επιπτώσεις στο προσωπικό, στους γεωργούς, στην οικονομία του τόπου γενικά.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πει, ποιος ή ποιοι λόγοι επέβαλαν τη σημερινή εκκαθάριση της ΣΕΒΕΓΕΠ;

- (β) Ποιοι οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση;
- (γ) Εάν θα γίνει νέα εταιρεία για κάλυψη του κενού και αν είναι έτσι, γιατί να μη συνεχίσει η παλιά που και τα κόστα θα ήταν λιγότερα;
- (δ) Επιβάλλεται η ανάκληση της απόφασης του Υπουργικού;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«(α) Ως γνωστό η ΣΕΒΕΓΕΠ ιδρύθηκε το 1970 και άρχισε λειτουργία το 1972.

Μέλη της ήταν 209 Συνεργατικές εταιρείες με μετοχικό κεφάλαιο £26 χιλ.

Μέχρι το 1980 η ΣΕΒΕΓΕΠ επένδυσε σε κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις γύρω στα £2 εκ. Χρηματοδότης ήταν η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ.

Απασχολούσε γύρω στους 60 μηνιαίους υπαλλήλους και φυσικά αριθμό εκτάκτων εποχιακών εργατών.

Οι πωλήσεις εκυμαίνοντο γύρω στο £1 1/2 εκ. ετησίως.

Μέχρι σήμερα είχε συσσωρεύσει κεφαλαιουχικό έλλειμμα (ζημιά) της τάξης των £9 εκ.

Γίνεται φανερό ότι με τέτοια ζημιά η ΣΕΒΕΓΕΠ δεν ήταν βιώσιμη/δεν μπορούσε να επιβιώσει και γι' αυτό ο Διοικητής έθεσε την εταιρεία υπό εκκαθάριση.

(β) Οι λόγοι που οδήγησαν τη ΣΕΒΕΓΕΠ στην εκκαθάριση είναι πολλοί και διάφοροι. Οι κυριότεροι είναι:

1. Η ΣΕΒΕΓΕΠ ιδρύθηκε χωρίς μελέτη οικονομικής βιωσιμότητας.
2. Προγραμματισμός ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτος.
3. Επενδύθηκαν κεφάλαια δυσαναλόγως πολύ μεγάλα σε στοιχεία ενεργητικού (κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις) σε σχέση με τον κύκλο εργασιών.
4. Απασχόληση ακριβοπληρωμένου πλεονάζοντος προσωπικού.
5. Η Τούρκικη εισβολή είχε τις επιπτώσεις της.
6. Η διαχείριση και διεύθυνση ήταν σχετικά κάτω του απαιτούμενου επιπέδου.
7. Η συσσώρευση δυσαναλόγως μεγάλου κεφαλαιουχικού ελλείμματος (ζημιάς) είχε σαν αποτέλεσμα την επιβάρυνση της εταιρείας με πολύ μεγάλο ποσό τόκων.

(γ) Για να μπορούσε να συνεχίσει η ΣΕΒΕΓΕΠ τη λειτουργία της χωρίς να εκκαθαριστεί έπρεπε να απαλλαγεί από το υπέρογκο χρέος της τάξης των £9 εκ. Προσπάθεια για ρύθμιση των πιστωτών χωρίς την εκκαθάριση απέτυχε. Οι τόκοι μόνο επί δανείων £9 εκ. προς 9% είναι £810,000 το χρόνο. Άρα τα κόστα της ΣΕΒΕΓΕΠ δεν ήταν —δεν μπορούσαν να είναι και «λιγότερα». Η νέα ΣΕΒΕΓΕΠ όταν ιδρυθεί θα επενδύσει τόσα κεφάλαια όσα θα είναι αναγκαία για τις κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις και θα απασχολήσει τόσο προσωπικά όσο θα χρειάζεται, χωρίς πλεονάζον.

(δ) Ουδείς χρήσιμος σκοπός θα εξυπηρετηθεί με την ανάκληση της εκκαθάρισης της ΣΕΒΕΓΕΠ. Η λύση έγκειται στη δημιουργία νέας ΣΕΒΕΓΕΠ, απαλλαγμένης μεγάλων χρεών, πολλών ζημιών, πλεονάζοντος προσωπικού κλπ., η οποία να επανδρωθεί με το κατάλληλο προσωπικό και να εργάζεται επί σωστών βάσεων και με τόσες κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις όσες απαιτούνται από μια βιομηχανία του μεγέθους της.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 15 Φεβρουαρίου 1986.

«Όπως είναι γενικά γνωστό, η περιοχή του Πύργου Τηλλυρίας είναι για δώδεκα τώρα χρόνια μια από τις ακριτικές και απομονωμένες περιοχές και οι κάτοικοι αυτής της περιοχής αντιμετωπίζουν πολλά και οξύτατα προβλήματα.

Πέρα από το πρόβλημα του δρόμου προς τη Λευκωσία, αντιμετωπίζουν και σειρά άλλων βασικών προβλημάτων.

Υπάρχουν δυο κυβερνητικές διατρήσεις. Από τρία χρόνια παρά τις κατά καιρούς κυβερνητικές υποσχέσεις εξακολουθούν να μένουν αχρησιμοποίητες και δεν έχουν τοποθετηθεί τα αναγκαία μηχανήματα για να λειτουργήσουν, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να αναγκάζονται να αγοράζουν το νερό προς £4 την ώρα από ιδιωτικές διατρήσεις.

Στον Πύργο έχει επεκταθεί το Νοσοκομείο, όμως δεν έχει επανδρωθεί ικανοποιητικά. Υπάρχει μόνο ένας γιατρός, που όταν λείπει και αυτός με άδεια ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, δεν υπάρχει αναπληρωτής, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι του χωριού και της γύρω περιοχής να ταλαιπωρούνται και να αναγκάζονται να διανύουν πολλά μίλια για να βρουν γιατρό.

Γι' αυτό ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής:

1. Εάν και πότε προγραμματίζεται η λύση του προβλήματος για διάνοιξη νέου δρόμου που να συνδέσει την περιοχή του Πύργου προς τη Λευκωσία για τερματισμό των σημερινών ταλαιπωριών των κατοίκων.
2. Πότε προγραμματίζεται η εγκατάσταση τουρπίνων και η κατάλληλη αξιοποίηση του νερού των δυο κυβερνητικών διατρήσεων προς όφελος των κατοίκων του Πύργου.
3. Εάν μελετήθηκε και πότε προγραμματίζεται η κατάλληλη επάνδρωση σε ιατρικό και άλλο προσωπικό του Νοσοκομείου Πύργου, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του τρέχοντος έτους περιλήφθηκε πρόνοια ύψους £37,000 για την αξιοποίηση των δυο γεωτρήσεων για τις οποίες γίνεται μνεία στην πιο πάνω Ερώτηση, προς όφελος των κατοίκων του Πύργου Τηλλυρίας.

Η παρατηρηθείσα καθυστέρηση στην αξιοποίηση των δυο γεωτρήσεων οφείλεται σε απροθυμία της κοινότητας να συνεργασθεί, εμμένουσα στην ανόρυξη και τρίτης γεωτρήσεως η οποία εν τέλει ανορύχθηκε από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως το περσινό καλοκαίρι. Πρόσθετος λόγος για την καθυστέρηση είναι και η παράλειψη των ενδιαφερομένων να εκλέξουν Αρδευτική Επιτροπή, όπως προβλέπεται από το σχετικό Νόμο, για την οποία η κοινότητα είχε προειδοποιηθεί έγκαιρα κατά τη διάρκεια επισκέψεώς μου στην κοινότητα το Μάιο του περασμένου χρόνου.

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα της συστάσεως Αρδευτικής Επιτροπής προωθείται από τον Έπαρχο Λευκωσίας και μόλις τούτο επιτευχθεί θα προωθηθεί η αξιοποίηση των γεωτρήσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 18 Φεβρουαρίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι η περιοχή των Κοκκινοχωριών στερείται ικανοποιητικών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Ενώ υπήρχε προγραμματισμός και δόθηκαν υποσχέσεις για παροχή ή επέκταση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέσα στο 1985, εντούτοις μέχρι σήμερα οι σχετικές εργασίες καθυστερούν χωρίς να έχει αρχίσει ακόμα ούτε η ανέγερση των τηλεφωνικών κέντρων.

Η καθυστέρηση αυτή επηρεάζει δυσμενώς τις κοινότητες Σωτήρας, Αυγόρου, Αγίας Νάπας, Λιοπετρίου, Βρυσούλλων, Δάσους Άχνας, Ξυλοφάγου, Ξυλο-

τύπου και την περιοχή Πρωταρά που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στην οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη γι' αυτό το λόγο.

Πάρα πολλές αιτήσεις για εγκατάσταση τηλεφώνων εκκρεμούν για δυο και τρία χρόνια. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση γιατρού ο οποίος υπέβαλε αίτηση για εγκατάσταση τηλεφώνου στο ιατρείο του στη Σωτήρα από το Νιόβρη του 1983 και ακόμα αναμένει!

Ενόψει των πιο πάνω, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Πού οφείλεται η καθυστέρηση στην παροχή ή επέκταση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στην περιοχή των Κοκκινόχωριών;
2. Πότε θα συμπληρωθούν τα σχετικά έργα και πότε προγραμματίζεται η εγκατάσταση των νέων τηλεφώνων;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης τηλεφώνων σε σπίτια σε διάφορες κοινότητες της περιοχής Κοκκινόχωριών, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ως ακολούθως:

Μετά την Τουρκική εισβολή και την κατάληψη της Αμμοχώστου, η Αρχή προχώρησε χωρίς καθυστέρηση στην ετοιμασία μελέτης για την πιο γρήγορη και καλύτερη εξυπηρέτηση της περιοχής των Κοκκινόχωριών.

Αρχικά δόθηκε, για σκοπούς άμεσης εξυπηρέτησης, προσωρινή λύση με τη βοήθεια κινητών τηλεφωνικών Κέντρων.

Μέχρι το τέλος του 1985 δημιουργήθηκαν τηλεφωνικά κέντρα στα χωριά Παραλίμνι, Αγία Νάπα, Βρυσούλλες και Ορμήδεια, ενώ σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Αναπτύξεως της Αρχής μέσα στο 1986, προβλεπόταν η λειτουργία τηλεφωνικών κέντρων στην Ξυλοφάγου, Αυγόρου, Ξυλοτύμπου και Πρωταρά. Εξαιτίας, όμως, της απροθυμίας των κατοίκων της Ξυλοφάγου και Ξυλοτύμπου να πωλήσουν κατάλληλη γη για την ανέγερση τηλεφωνικών κέντρων, και ένεκα των εξωπραγματικών τιμών που εξητούντο, η Αρχή υποχρεώθηκε να προσφύγει σε απαλλοτριώσεις κατάλληλης γης, διαδικασία η οποία συνεπάγεται αρκετή καθυστέρηση. Υπολογίζεται ότι με την εξασφάλιση της γης η ανέγερση των τηλεφωνικών κέντρων και η τοποθέτηση των μηχανημάτων θα συμπληρωθούν μέχρι το τέλος 1987, οπότε θα αρχίσει η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων.

Για τους ίδιους λόγους θα καθυστερήσει για ένα περίπου χρόνο η ανέγερση τηλεφωνικού κέντρου στις Βρυσούλλες που ήταν προγραμματισμένη για το 1987.

Σ' ότι αφορά την κοινότητα Αυγόρου, στην οποία έχει ήδη ανεγερθεί τηλεφωνικό κέντρο, πολύ σύντομα θα αρχίσει η εγκατάσταση των αναγκαίων μηχανημάτων και η τοποθέτηση τηλεφώνων στα σπίτια.

Ειδικά για την περιοχή Πρωταρά, η Αρχή είχε εξασφαλίσει κινητό τηλεφωνικό κέντρο που ήταν προγραμματισμένο να λειτουργήσει μέσα στο 1985. Εξαιτίας, όμως, της καθυστέρησης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παραλιμνίου στην παραχώρηση κατάλληλης Κυβερνητικής γης, η λειτουργία του κέντρου αναμένεται να γίνει μέσα στο 1986.

Γενικά η περιοχή των Κοκκινόχωριών συγκρίνεται ευνοϊκά με άλλες περιοχές της υπαίθρου, αν ληφθεί υπόψη ότι από 14,500 τηλέφωνα που λειτουργούν σ'

ολόκληρη την ύπαιθρο τα 4,000, δηλαδή ποσοστό 28%, είναι εγκατεστημένα στα Κοκκινοχώρια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 18 Φεβρουαρίου 1986.

«Το θέμα της ανάπτυξης της αλιείας είναι βασικό για την οικονομία μας. Η αλιεία στην Κύπρο μας δίνει ένα εισόδημα γύρω στα 3 εκατομμύρια λίρες και απασχολεί περί τις 1.000 οικογένειες ψαράδων. Οι ψαράδες θέτουν από χρόνια πολλά αιτήματα στην Κυβέρνηση. Ένα από τα βασικά αιτήματά τους είναι να κατασκευαστούν ορμίσκοι-λιμανάκια για να ελλιμενίζονται οι βάρκες τους. Τέτοια αιτήματα έθεσαν και θέτουν οι ψαράδες για πολλές περιοχές της Κύπρου και ιδιαίτερα για τις περιοχές Ζυγίου και Κιτίου.

Τελευταία στο Ζύγι κάπου 20 ψαράδες, λόγω θαλασσοταραχής, έμειναν σε αδράνεια και ακινησία αρκετές μέρες γιατί 'μόλωσε' με άμμο το λιμανάκι τους. Η ΕΜΕ που κυριαρχεί στην περιοχή Ζυγίου τους ζήτησε £25 την ημέρα για κάθε βάρκα για να χρησιμοποιούν το λιμανάκι στο Ζύγι.

Σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουν οι 25 ψαράδες στην περιοχή Κιτίου-Μαζωτού-Περβολιών Λάρνακας.

Ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επισκέφθηκε την περιοχή Ζυγίου και Κιτίου-Μαζωτού και είδε προσωπικά τα προβλήματα των ψαράδων.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Έχουν μελετηθεί τα προβλήματα των ψαράδων Κιτίου-Μαζωτού-Περβολιών-Ζυγίου και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν;
2. Πότε προγραμματίζεται η κατασκευή ορμίσκων για τους ψαράδες στο Ζύγι, στο Κίτι, στα Περβόλια και στο Μαζωτό;»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Τα προβλήματα των ψαράδων Κιτίου, Μαζωτού, Περβολιών και Ζυγίου μελετήθηκαν σε επιτόπια επίσκεψή μου που πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 1986, παρόντων όλων των ενδιαφερομένων μερών (ψαράδων, επαγγελματιών Οργάνωσης κτλ).

Όσα από τα προβλήματα μπορούσαν να τύχουν άμεσου χειρισμού προωθήθηκαν τα δε υπόλοιπα αφού ιεραρχηθούν θα προωθηθούν κατάλληλα.

Από της πιο πάνω ημερομηνίας εκβαθύνθηκε το λιμανάκι Ζυγίου που ως γνωστό 'μόλωσε' ένεκα της κακοκαιρίας τις μέρες εκείνες και συνεπώς έγινε κατορθωτός ο ελλιμενισμός των αλιευτικών σκαφών της περιοχής Ζυγίου.

Σ' ό,τι αφορά το αίτημα για κατασκευή αλιευτικών ορμίσκων στο Ζύγι, Κίτι, Περβόλια και Μαζωτό τούτο θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια του Πέμπτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης (1987-91) η εκτέλεσή τους ωστόσο θα εξαρτηθεί από τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους γιατί η κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων είναι πολυδάπανη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 19 Φεβρουαρίου 1986.

«Με την ευκαιρία της επίσκεψής μου σε διάφορα χωριά της περιοχής Πόλης Χρυσοχούς και ύστερα από μια πρόσφατη μεγάλη πυρκαγιά που απείλησε τη ζωή μιας οικογένειας επαναλήφθηκε έντονα η απαίτηση για εγκατάσταση στην Πόλη Χρυσοχούς πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη απόσταση της περιοχής αυτής από την Πάφο και την ανάπτυξη της περιοχής, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αυτό αίτημα που αφορά μια πολύ μεγάλη περιοχή με πολλά χωριά και δεκάδες χιλιάδες κατοίκους».

Απάντηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Είναι γεγονός ότι η περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς ανταπτύσσεται με γρήγορο ρυθμό και δημιουργεί την ανάγκη για πιο αποτελεσματική κάλυψη της περιοχής από πλευράς Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Για το σκοπό αυτό, ήδη μελετάται η ίδρυση στην περιοχή Αγροτικού Πυροσβεστικού Σταθμού, ελπίζεται δε ότι σχετική απόφαση θα ληφθεί σύντομα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση των έργων για κατασκευή των φραγμάτων Αυδήμου-Παραμαλί και περιοχής 'Σιαπάνη' που θα λύσει το πρόβλημα άρδευσης του συμπλέγματος των κοινοτήτων της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοίμασε Σχέδιο για αξιοποίηση του νερού των ποταμών Αυδήμου και Παραμαλιού και την αύξηση του νερού του ποταμού Παραμαλιού με εκτροπή από τον ποταμό 'Κριός' για εποχιακή άρδευση 3,000 περίπου σκαλών μόνιμων φυτειών αμπελιών και εσπεριδοειδών στα χωριά Αυδήμου και Παραμαλί.

Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για τον καταρτισμό του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1986 εξετάσθηκε το ενδεχόμενο περίληψης και του έργου αυτού (του οποίου το κόστος θα είναι της τάξης των £800,000) πλην όμως ύστερα από ιεράρχηση της προτεραιότητάς του μέσα στα όρια του συνολικού ποσού που θα διατίθεται για τέτοια έργα, δεν κατέστη δυνατό να περιληφθεί. Το έργο θα προταθεί για περίληψη στον Προϋπολογισμό του 1987.

Στο μεταξύ παραχωρήθηκε από το Ειδικό Ταμείο Ανακουφίσεως ποσό £3,000 και από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων οι αναγκαίοι σωλήνες για εκτροπή νερού από τον ποταμό Αυδήμου, περιοχή 'Μάνταλα' για την κάλυψη τρεχουσών αρδευτικών αναγκών του χωριού Αυδήμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 7 Μαρτίου 1986.

«Γιατί δεν κατατίθεται στη Βουλή για επικύρωση η συνθήκη της Βέρνης που επικυρώθηκε από τη μεγάλη πλειοψηφία και που αφορά την προστασία του Περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Σχετικά με την κύρωση της Σύμβασης της Βέρνης για την προστασία της άγριας ζωής και των φυσικών οικοτόπων σας πληροφορώ τα ακόλουθα.

Με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έχει ετοιμασθεί προσχέδιο του αναγκαίου κυρωτικού νόμου το οποίο θα αποσταλεί στην Βουλή μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία νομοτεχνικού ελέγχου του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γεώργιο Σαββίδη και ληφθείσα στις 10 Μαρτίου 1986.

«Από πολλά χρόνια είχε αποφασισθεί η δημιουργία βιομηχανικής περιοχής στο Μουτουλλά και έχει επιλεγεί γι' αυτό το σκοπό κατάλληλη έκταση μεταξύ Μουτουλλά και Πεδουλά.

Δεδομένου ότι θεωρείται αναγκαία η εγκαθίδρυση μιας βιομηχανικής περιοχής, τόσο για τη συγκέντρωση των μονάδων βιοτεχνίας και εργαστηρίων που υπάρχουν, όσο και για την περαιτέρω ανάπτυξη νέων μονάδων οι οποίες θα δημιουργήσουν ευκαιρίες απασχόλησης και γενικότερης ανάπτυξης της περιοχής,

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Γιατί καθυστερεί για τόσα χρόνια η δημιουργία αυτής της βιομηχανικής περιοχής, εφόσον έχει επισημανθεί ο κατάλληλος χώρος και η χρησιμότητά της δεν αμφισβητείται από κανένα;
- (β) Πότε προβλέπεται ότι θα εκτελεσθούν τα απαραίτητα έργα υποδομής, για να μπορέσουν να μεταφερθούν στην πιο πάνω περιοχή οι βιοτεχνίες και τα εργαστήρια, που η λειτουργία τους μέσα στα χωριά δημιουργεί πολλά προβλήματα; Και
- (γ) Κατά πόσον οι βιοτεχνίες του Μουτουλλά και άλλων χωριών της Μαραθάσας θα βοηθηθούν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν από τη μακρόχρονη καθυστέρηση του έργου από την Κυβέρνηση και από την ανάγκη μεταφοράς τους εκτός των κατοικημένων περιοχών.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 1986, του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γεώργιου Σαββίδη.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν έχει μέχρι σήμερα μελετήσει το θέμα της ίδρυσης Βιομηχανικής Περιοχής στο Μουτουλλά και κατά συνέπεια, δεν έχει προβεί στην επιλογή κατάλληλης για το σκοπό αυτό έκτασης μεταξύ Μουτουλλά και Πεδουλά και δεν έχει αποφασισθεί η ίδρυση Βιομηχανικής Περιοχής στο Μουτουλλά, όπως αναφέρεται στην πιο πάνω Ερώτηση.

2. Το ειδικό θέμα της ίδρυσης μικρών Βιομηχανικών Περιοχών ή της ανέγερσης Κυβερνητικών Προτύπων Εργοστασιακών Κτιρίων σε αγροτικές περιοχές μελετάται από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μέσα στα γενικότερα πλαίσια της Κυβερνητικής πολιτικής για αποκέντρωση της βιομηχανίας ή/και την προσέλκυση παραρτημάτων υφιστάμενων βιομηχανιών σε αγροτικές περιοχές για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για το εργατικό δυναμικό που υποαπασχολείται εκεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 15 Μαρτίου 1986.

«Όλα τα χωριά των ορεινών περιοχών σε όλες τις Επαρχίες αντιμετωπίζουν πολλά και ποικίλα άλυτα αγροτικά, κοινοτικά και άλλα προβλήματα, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπονται από τους νέους, να μετατρέπονται σε γηροκομεία και πολλά να βρίσκονται σε κατάσταση ερήμωσης.

Ένας αριθμός από αυτά τα χωριά ανάμεσα στα οποία είναι ο Ασκάς και το Παλαιχώρι, αντιμετωπίζουν και οξύτατο αποχετευτικό πρόβλημα, που δεν είναι δυνατό να το λύσουν οι κάτοικοι ή και οι Κοινοτικές τους Αρχές.

Από πολλά χρόνια επεβλήθη σχετικό αίτημα στην Κυβέρνηση, η οποία πολλές φορές edήλωσε ότι θα μελετηθεί και θα ληφθούν πρακτικά μέτρα για να λυθεί το αποχετευτικό τους πρόβλημα, χωρίς όμως να υλοποιηθούν.

Επειδή αυτό το πρόβλημα είναι σοβαρότατο και επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό τη ζωή και την υγεία των επηρεαζομένων κατοίκων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν εμελετήθη το αποχετευτικό πρόβλημα της υπαίθρου, πόσα ορεινά χωριά το αντιμετωπίζουν και ποια είναι αυτά τα χωριά.
2. Εάν έγινε ή προγραμματίζεται να γίνει μελέτη ειδικά για το αποχετευτικό πρόβλημα στον Ασκά και το Παλαιχώρι.
3. Έχοντας υπόψη ότι λόγω του μεγάλου αριθμού συνταξιούχων, του μικρού αριθμού φορολογουμένων και των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν αυτά τα χωριά, πώς προγραμματίζει η Κυβέρνηση την εκτέλεση των απαιτούμενων αποχετευτικών έργων σ' αυτά τα χωριά;
4. Πότε θα εκπονηθούν τα αναγκαία τελικά κατασκευαστικά σχέδια και πότε θα εκτελεστούν αυτά τα αποχετευτικά έργα για το κάθε χωριό;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Το όλο πρόβλημα μας έχει απασχολήσει σοβαρά και ήδη έχουμε προχωρήσει στη σύσταση Επαρχιακών Τεχνικών Επιτροπών υπό την προεδρία των οικείων

Επάρχων για να μελετούν και επιλαμβάνονται τέτοιων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες της υπαίθρου. Οι Επιτροπές αυτές ολοκλήρωσαν τις έρευνές τους και έχουν καταρτίσει σχετικό κατάλογο κατά σειρά προτεραιότητας ανάλογα με το βαθμό του προβλήματος. Κατά Επαρχία οι κοινότητες που έχουν εντοπισθεί είναι οι ακόλουθες:—

- (α) **Επαρχία Λευκωσίας:** Κακοπετριά, Ασκάς, Παλαιχώρι, Απλίκι, Δάλι, Νήσου, Πέρα Χωριό, Πλατανιστάσα, Πολύστυπος.
- (β) **Επαρχία Λεμεσού:** Αγρός, Π. Κυβίδες, Κυπερούντα, Πελέντρι, Φοινί, Π. Πλάτρες, 'Αγ. Ιωάννης, 'Αγ. Θεόδωρος.
- (γ) **Επαρχία Λάρνακας:** Οδού, Π. Λεύκαρα.
- (δ) **Επαρχία Πάφου:** Χολέτρια, Νέο Χωριό, Κρ. Τέρρα, Στενή, Στατός- 'Αγ. Φώτιος.

Στις κοινότητες Χολετριών και Κακοπετριάς εκτελούνται ήδη αποχετευτικά σχέδια τα οποία άρχισαν το 1985 και θ' αποπερατωθούν φέτος. Το πρώτο εκτελείται με εξολοκλήρου Κυβερνητική δαπάνη (£77,000) ενώ το δεύτερο, το οποίο υπολογίζεται να στοιχίσει τελικά γύρω στις £285,000 εκτελείται με Κυβερνητική συνεισφορά εκ 5/6 της δαπάνης. Παράλληλα προωθείται η επίλυση του προβλήματος των χωριών Ασκάς, Π. Κυβίδες, Αγρός, Παλαιχώρι, Δάλι, Νήσου και Πέρα Χωριό, για τα οποία οι λεπτομερείς μελέτες είτε έχουν συμπληρωθεί, είτε βρίσκονται προς το τέλος τους. Στις υπόλοιπες κοινότητες τα αναγκαία αποχετευτικά έργα θα γίνουν σταδιακά και ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει η άποψη απ' όλες τις πλευρές της Βουλής όπως τα θέματα τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ συζητηθούν στην επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Και έτσι προχωρούμε στην

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Εκτός από την Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην, ναι, υπάρχει και η Έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ — ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ — ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ — ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 54/85 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ»

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Πέτρος Στυλιανού

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων συνήλθε και εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που

συγκροτήθηκε στις 16 Απριλίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών καθώς επίσης εκπρόσωπος της ΠΕΠ.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Καταθέσεων εις Εκτοπισθείσας Συνεργατικές Εταιρείας (Τροποποιητικών) Νόμον του 1985, έχει προβλεφθεί ότι το υπόλοιπο των προσφυγικών καταθέσεων που παρέμεινε ως την 20 Ιουλίου 1985 θάπρεπε να καταβληθεί στους καταθέτες τους μέσα σε δυο χρόνια από την ημερομηνία αυτή και σε τέσσερις ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις. Το θέμα προέκυψε ακριβώς ύστερα από την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε για την αποπληρωμή της οφειλόμενης εξαμηνιαίας δόσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αυτού.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής οι Κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι ύστερα από εντολή του Υπουργού Οικονομικών έχει ήδη αποδεσμευτεί η πίστωση ύψους £2,5 εκ. που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ για το 1986 με σκοπό να δανειοδοτηθεί η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. η οποία, με τη σειρά της, θα δώσει δάνεια στις εκτοπισμένες συνεργατικές εταιρείες για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων. Καταθέτοντας επίσης οι ίδιοι εκπρόσωποι το σχετικό έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο αποδεσμεύεται το πιο πάνω ποσό για δανειοδότηση των δικαιούχων εκτοπισμένων καταθετών, δήλωσαν ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη της όλης διαδικασίας ώστε τα παραχωρούμενα ποσά να δοθούν στους καταθέτες τους πριν από τις γιορτές του Πάσχα, πράγμα που αποτέλεσε και αίτημα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Η Επιτροπή Προσφύγων εκφράζοντας την ικανοποίησή της για την εξέλιξη που έχει σημειωθεί υποβάλλει την παρούσα Έκθεσή της για ενημέρωση του Σώματος, αναμένοντας ότι οι αρμόδιοι θα προχωρήσουν, χωρίς άλλη καθυστέρηση, στην αποπληρωμή των οφειλόμενων προσφυγικών καταθέσεων σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που θέτει ο σχετικός Νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής η Έκθεση θεωρείται ως εγκριθείσα.

Και έτσι ορίζουμε την επόμενη συνεδρία της Βουλής για την Πέμπτη, 8 Μαΐου 1986, στις 4 το απόγευμα, διότι οι συνάδελφοι από άλλες επαρχίες εισηγούνται όπως επανέλθουμε στις 4 μ.μ. ώρα αντί στις 5 μ.μ., εκτός εάν υπάρχει ένσταση, διότι αρκετοί συνάδελφοι που έρχονται από άλλες επαρχίες ταλαιπωρούνται αναμένοντας την έναρξη της συνεδρίας της Βουλής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως επανέλθουμε στην 4η απογευματινή ώρα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την 4η απογευματινή ώρα της 8ης Μαΐου 1986, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:—

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1986.
- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1986.

- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1986.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986.
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1986.
- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1986.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986.
- (10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακούφισεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.
- (11) Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης Τηλεπικοινωνιών και Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- (12) Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (13) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (14) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (15) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (16) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (17) Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Επρωσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η σύλληψη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος) (23.1.86)

(Συνέχιση της συζήτησης)

- (2) «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (17.4.86).

Επίσης ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης ζητά όπως εγγραφεί το ακόλουθο θέμα:

«Το σκάνδαλο της συσκευασίας σουλτανίνας σταφίδας από το εξωτερικό και η πώλησή της στην Κύπρο».

Γίνεται εισήγηση όπως παραπεμφθεί στις Κοιν. Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε ένσταση να εγγραφεί το όλο θέμα της σουλτανίνας και εισαγωγών από το εξωτερικό κλπ. αλλά πριν μιλήσουμε για «σκάνδαλο», ας μάθουμε κατά πόσο πράγματι πρόκειται για σκάνδαλο και τότε όλο το Σώμα να το χαρακτηρίσει «σκάνδαλο». Αλλά να μη χαρακτηρίσουμε κάτι και να τοποθετηθούμε πριν το διερευνήσουμε. Είναι θέμα σοβαρότητας του Σώματος, δηλαδή να μην προκαταλάβουμε την έρευνα που ήδη ζητούμε να κάμουμε.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Συμφωνώ, κ. Πρόεδρε, να μην ονομαστεί σκάνδαλο, αλλά να δοθεί ο τίτλος «η εισαγωγή σταφίδας σουλτανίνας, η συσκευασία της στην Κύπρο και η πώλησή της».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ με τον τίτλο.

Λοιπόν, εύχομαι σε όλους σας καλές γιορτές και να επανέλθουμε στις 8 Μαΐου για να συνεχίσουμε τις εργασίες μας.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 7.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής

Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Δήλωση του Προεδρεύοντος της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου και ομιλία του αντιπροσώπου της Θρησκευτικής Ομάδας των Αρμενίων κ. Αράμ Καλαϊτζιάν και των εκπροσώπων των Κομμάτων στη Βουλή (Λ. Ζαχαριάδης, Αλ. Γαλανός, Α. Φάντης, Ε. Ευσταθίου) για την 71η επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων.
- (2) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 8 του 1986).
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (8) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (9) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- (10) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου (Προσωρινά Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Χρ. Σολωμής, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Γαλανός, Π. Στυλιανού) και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο.
- (11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Στ. Μανδριώτης, Δ. Ηλιάδης, Α. Δημητριάδης) και έγκριση των Κανονισμών.
- (12) Απόσυρση των Κανονισμών: (α) «Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και (β) «Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μόνιμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».
- (13) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή, στις 27.3.86, 10.4.86 και 17.4.86 Έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών, Εμπορίου και Βιο-

μηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169) του 1985 και οι σχετικές παρατηρήσεις του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαρκίδη.

(14) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1986» και ψήφισή του σε Νόμο.

(15) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η διακοπή των επισκέψεων Κυβερνητικού γιατρού στην κοινότητα Επισκοπής — Η ανάγκη τακτικής επίσκεψης γιατρού στην κοινότητα Ασγάτας — Τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι στα χωριά Κολόσσι, Πάνω Πολεμίδια και Τραχώνι — Η αύξηση της τιμής του πόσιμου νερού και του νερού για άρδευση που παρέχεται από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα — Οι διαπραγματεύσεις για την πώληση της Εταιρείας Αμιάντου, η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργατοϋπαλλήλων της Εταιρείας και η διασφάλιση των υποχρεώσεων της Εταιρείας έναντι των κατοίκων Κάτω Αμιάντου και Πελενδριού — Ποιοι οι λόγοι που οδήγησαν στη σημερινή εκκαθάριση της ΣΕΒΕΓΕΠ — Η καθυστέρηση στην αξιοποίηση δύο διατρήσεων στην περιοχή Πύργου Τηλλυρίας — Η καθυστέρηση στην παροχή ή επέκταση των τηλεφωνικών επικοινωνιών στην περιοχή των Κοκκινοχωριών — Τα προβλήματα των ψαράδων Κιτίου-Μαζώτου-Περβολιών-Ζυγίου — Το αίτημα για εγκατάσταση στην Πόλη Χρυσοχούς πυροσβεστικής υπηρεσίας — Η εκτέλεση των έργων για κατασκευή των φραγμάτων Αυδήμου-Παραμάλι και περιοχής «Σιαπάνη» — Η συνθήκη της Βέρνης σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος — Η καθυστέρηση στη δημιουργία βιομηχανικής περιοχής στο Μουτουλλά που είχε αποφασιστεί από πολλά χρόνια — Το αποχετευτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα χωριά των ορεινών περιοχών).

(16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το θέμα «Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή του Νόμου 54/85 για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων» και έγκριση αυτής.

(17) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος «Η εισαγωγή σταφίδας σουλτανίνας, η συσκευασία της στην Κύπρο και η πώλησή της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλῆς των Ἀντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 8ης Μαΐου 1986

(ὼρα ἐνάρξεως 4.22 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω τὴν ἐνάρξη τῆς σημερινῆς συνεδρίας τῆς Βουλῆς.

Παρακαλῶ τοὺς Γραμματεῖς νὰ διαπιστώσουν ἀν ὑπάρχει ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει ἀπαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τὸ πρῶτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' εἶναι «Ὁ περί Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ Νόμος (Αρ. 12) τοῦ 1986».

Παρακαλῶ τὸν Πρόεδρο τῆς Επιτροπῆς νὰ καταθέσει τὴν Ἐκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ὡς «Ὁ ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟῦ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟῦ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλῆς Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, ἐκπροσωπῶν τὸν κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Επιτροπὴ Οικονομικῶν καὶ Προϋπολογισμοῦ μελέτησε τὸ πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία τῆς που συγκροτήθηκε στίς 21 Ἀπριλίου 1986.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £55,000 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση, μέσω των τοπικών Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών, των γεωργών της περιοχής Λάρνακας που έχουν πληγεί από την κακοκαιρία του Νοεμβρίου του 1985.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £55,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1986».**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 21 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £3,000,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης για την επιστροφή φόρου εισοδήματος σε δικαιούχα πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1986».

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £3,000,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσώπων τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 21 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £2,000,000 και η διάθεσή του για την δανειοδότηση του Συμβουλίου Αμπελοουργικών Προϊόντων προς αντιμετώπιση των αναγκών του σε κεφάλαιο κινήσεως.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το ποσό του πιο πάνω δανείου θα κατατεθεί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και θα έχει τη μορφή αναπληρούμενου δανείου και θα εκδίδεται υπό όρους που θα καθορίσει ο Υπουργός Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £2,000,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £200,000 και η διάθεσή του για την υλοποίηση του διαφημιστικού προγράμματος για την προώθηση των Κυπριακών κρασιών για το έτος 1986.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £200,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 συν Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης Τηλεπικοινωνιών και Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Αλέκος Μακρίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Απριλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Τηλεπικοινωνιών και των Συναφών Πρωτοκόλλων αυτής στην οποία η Κύπρος έχει προσχωρήσει σύμφωνα με την υπ' αριθμό 26652 και ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1986 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του πιο πάνω νομοσχεδίου απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή, η οποία αποτελεί το βασικό όργανο της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνιών, στην οποία η Κύπρος είναι μέλος, σκοπείται η βελτίωση και ορθολογιστική χρήση των τηλεπικοινωνιών και η ανάπτυξη των τεχνικών μέσων τηλεπικοινωνίας στα πλαίσια της διεθνούς συνεργασίας και οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης μεταξύ των λαών. Η Σύμβαση αυτή προτείνεται σε αντικατάσταση προηγούμενης Σύμβασης την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία επεκύρωσε με το Νόμο 6 του 1976.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, ως θέμα αρχής, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω Σύμβασης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της νέας Σύμβασης για τις τηλεπικοινωνίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση Σύμβασης. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καταργήσεις. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης Τηλεπικοινωνιών και Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ (ΝΗΟΛΟΓΗΣΙΣ, ΠΩΛΗΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ ΠΛΟΙΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Αλέκος Μακρίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 1986, στην παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η εισαγωγή στην Κυπριακή ναυτιλιακή νομοθεσία του θεσμού της παράλληλης νηολόγησης πλοίων κατά τα διεθνή πρότυπα.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο θα καλύψει ένα κενό στην ισχύουσα ναυτιλιακή νομοθεσία και αναμένεται να προσελκύσει την εγγραφή νέων σε ηλικία και μεγάλων σε χωρητικότητα πλοίων στο Κυπριακό νηολόγιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως ενσωματωθούν σ' αυτό ορισμένες επιμέρους τροποποιήσεις που κατατέθηκαν από τους εισηγητές του νομοσχεδίου αυτού κατά τη διάρκεια της εξέτασής του από την Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους Α (άρθρα 23Α-23Η), Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.**ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:**

(1) Ο περί Λαχείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(2) Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Από το Υπουργείο Οικονομικών στάληκαν τα κάτωθι:

(3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1986.

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1986.

(5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986.

(6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1986.

(7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1986.

(8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(9) Οι περί Στολών Αξιοματικών, Υπαξιοματικών και Οπλιτών της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Στάληκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(10) Οι περί Στολών Αξιοματικών, Ανθυπασπιστών, Υπαξιοματικών και Οπλιτών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Στάληκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(11) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Στάληκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(12) 'Εγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού,

δυνάμει του 'Αρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(13) 'Εγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του 'Αρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(14) Πρόταση Νόμου:

Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Καρόττων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα εκτελεστούν τα αντιπλημμυρικά έργα, που από χρόνια η Κυβέρνηση υπόσχεται στους κατοίκους του χωριού Κάτω Μύλος.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την εκτέλεση αντιπλημμυρικού έργου στο χωριό Κάτω Μύλος σας πληροφορώ ότι η εκτέλεση του πιο πάνω έργου εγκρίθηκε το 1977, τούτο όμως δεν υλοποιήθηκε γιατί η Χωριτική Αρχή αρνήθηκε να συνεισφέρει την αναλογία της έναντι της σχετικής δαπάνης. Η Χωριτική Αρχή έχει τώρα συμφωνήσει να καταβάλει τη συνεισφορά της και η εκτέλεση της Α΄ Φάσης του έργου, που συνολικά θα στοιχίσει £12,000, θα προταθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά πληρέστερη επάνδρωση του Νοσοκομείου Πλατρών για ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων της γύρω περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πλατρών είναι επανδρωμένο με 1 Κυβερνητικό γιατρό πάνω σε πλήρη απασχόληση και 1 γιατρό πάνω σε μερική απασχόληση (3 φορές τη βδομάδα), καθώς και με το απαραίτητο παραϊατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό (3 Νοσοκόμους και 1 Επισκέπτρια Αδελφή). Με τα πιο πάνω δεδομένα προσφέρεται προς το παρόν ικανοποιητική υπηρεσία στο κοινό.

Για καλύτερη όμως εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής, και μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Αναπτύξεως Κρασοχωριών, προβλέπεται η δημιουργία πρόσθετου Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου στο Όμοδος, πράγμα που θα αποσυμφορήσει την πίεση που παρατηρείται ιδίως κατά την καλοκαιρινή περίοδο στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πλατρών και θα καταστήσει δυνατή την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των πέριξ κοινοτήτων.

Μέσα στα πλαίσια του προαναφερόμενου Σχεδίου θα καταβληθεί προσπάθεια να βελτιωθεί και ο εξοπλισμός και να γίνουν οι αναγκαίες κτιριακές μετατροπές

τόσο στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Πλατρών, όσο και στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Αυδήμου, για καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Οι κάτοικοι του χωριού Μονή διαμαρτύρονται για την παραχωρηθείσα άδεια δημιουργίας εργοστασίων μπαταριών και αλουμινίου στην περιοχή της κοινότητάς τους.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελέτησε τις επιπτώσεις από τη λειτουργία τέτοιων εργοστασίων και τι μέτρα πήρε και παίρνει για την προστασία της υγείας των κατοίκων της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο έχει διερευνήσει το θέμα. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού με επιστολή της προς το Υπουργείο με ημερομηνία 5 Μαρτίου αναφέρει ότι δεν έχει δοθεί οποιαδήποτε άδεια για τη δημιουργία τέτοιου εργοστασίου. Αντίθετα έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα εναντίον των ιδιοκτητών YIANNAKIS ANDREOU SCRAP METALS LTD για τις παράνομες οικοδομές (αρ. ποινικής υπόθεσης Π 635/85) το δε Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, που εξέδικασε την υπόθεση στις 20.5.1985, επέβαλε ποινή προστίμου εκ £1.— και εξέδωσε ταυτόχρονα διάταγμα κατεδαφίσεως των παράνομων οικοδομών. Το διάταγμα όμως αυτό δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί γιατί εκκρεμεί η εξέταση αίτησης των ενδιαφερομένων για εξασφάλιση καλυπτικής άδειας οικοδομής.

2. Τα λεπτομερή γεγονότα της υπόθεσης αυτής είναι τα ακόλουθα:—

Ο αρχικός ιδιοκτήτης της γης αρ. τεμ. 263, 264 και 265 Φ/Σχ. 54/48 του χωριού Μονή, όπου έχει κτισθεί το πιο πάνω εργοστάσιο, κ. Ανδρέας Κονναρής, δικηγόρος εκ Λεμεσού, εξασφάλισε το 1979 άδεια οικοδομής για την περιφράξη των τεμαχίων αυτών και την ανέγερση σ' αυτά υποστέγου και αποθήκης αυξημένου βαθμού οχληρίας. Σημειώνεται ότι τα τεμάχια αυτά βρίσκονται εντός της πολεοδομικής ζώνης «Ε» που καθορίστηκε με την Κ.Δ.Π. με αρ. 1/74 εντός της οποίας επιτρέπεται η ανέγερση οικοδομών αυξημένου βαθμού οχληρίας.

3. Στις 29.5.1980 υποβλήθηκε νέα αίτηση από το σημερινό ιδιοκτήτη «YIANNAKIS ANDREOU SCRAP METALS LTD» για την ανέγερση εργοστασίου (αποθήκη, βοηθητικού χώρου, γραφείο, αποχωρητήρια και τραπεζαρία προσωπικού). Η αίτηση αυτή δεν εγκρίθηκε γιατί ο αιτητής δεν ήταν σε θέση να υποδείξει κατάλληλη και ικανοποιητική παροχή πόσιμου νερού όπως του ζητήθηκε. Στο μεταξύ ο αιτητής προχώρησε στην ανέγερση μιας αποθήκης, γραφείου, τραπεζαρίας, αποχωρητηρίου και ενός υποστέγου για τα οποία έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα και εξασφαλίστηκε το διάταγμα κατεδαφίσεως που αναφέρεται πιο πάνω.

4. Σημειώνεται ότι το θέμα της έκδοσης ή μη καλυπτικής άδειας οικοδομής εξετάζεται. Ήδη έχουν ζητηθεί οι απόψεις του Πρώτου Επιθεωρητή Εργοστασίων. Αναμένονται οι εκθέσεις των άλλων αρμόδιων Κυβερνητικών Τμημάτων αν θα μπορεί να δοθεί καλυπτική άδεια οικοδομής ή αν θα προχωρήσει η λήψη

δικαστικών μέτρων εναντίον του πιο πάνω προσώπου για μη συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου για κατεδάφιση των παράνομων οικοδομών.

Αναφέρεται με την ευκαιρία αυτή ότι η εγκατάσταση βιομηχανιών εκτός των Βιομηχανικών Περιοχών δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου τούτου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου πως ολόκληρες οι περιοχές της δυσπραγούσας ζώνης της εντός των τειχών Λευκωσίας και συγκεκριμένα οι περιοχές Φανερωμένης, Παλιού Δημαρχείου, Αλάμπρας, των οδών Λεύκωνος, Τρικούπη, Αισχύλου, 28ης Οκτωβρίου, Ασκληπιού και άλλων παρόδων, όπου ασχολούνται περίπου 500 καταστηματάρχες, σταδιακά φθίνουν με κίνδυνο την ολοσχερή ερήμωσή τους αν αφεθούν αβοήθητες, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εισηγήσεις της αρμόδιας Επιτροπής των καταστηματάρχων, που διαλαμβάνουν:

1. Την εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου για αναζωογόνηση, όπως είναι η κατάστρωση νέου πολεοδομικού σχεδίου για την εντός των τειχών πόλη και ειδικά για την δυσπραγούσα ζώνη, που να διαλαμβάνει υπόγειους χώρους στάθμευσης, με παράλληλο εξωραϊσμό της περιοχής.
2. Τη συγκοινωνιακή επανασύνδεση της παλιάς πόλης με τα προάστεια, με παράλληλο μερισμό της αστικής συγκοινωνίας, σε τρόπο ώστε η διακίνηση του πληθυσμού να είναι εφικτή και στην παλιά πόλη.
3. Την αξιοποίηση των διατηρητέων για λόγους καλαισθητικής εμφάνισης και για λόγους εφέλκυσης τουριστικού ρεύματος, όπως γίνηκε και στην περίπτωση της Λαϊκής Γειτονιάς.
4. Την τουριστική και ιστορική αξιοποίηση της Φράγκικης εκκλησίας του 'Μισερίκου' και το άνοιγμά της για τις ομάδες των ξένων και ντόπιων τουριστών, που την επισκέπτονται. (Συναφές αίτημα η δημιουργία μικρών ανθώνων, πλακόστρωτου και καθισμάτων στον περίγυρο της παλιάς εκκλησίας).
5. Τη μεταστέγαση μερικών κυβερνητικών γραφείων, όπως του επαρχιακού γραφείου εξευρέσεως εργασίας, σε κτιριακά συγκροτήματα στην περιοχή του παλιού κέντρου 'Αλάμπρα', που για την ώρα είναι ημιτελή.
6. Την αξιοποίηση των ανεκμετάλλετων χώρων — ανοιγμάτων, όπως για παράδειγμα των γνωστών χώρων 'Περβόλα του Μαύρου', 'Χάνι του Λυμπουρή' και άλλων, για δημιουργία εργατικών κατοικιών, για δημογραφική ενίσχυση της παλιάς πόλης.
7. Την οργάνωση της Λαϊκής αγοράς στο χώρο στάθμευσης και σε συχνότητα δυο φορές τη βδομάδα, αντί μιας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως είναι γνωστό με τη βοήθεια του Προγράμματος Αναπτύξεως των Ηνωμένων Εθνών ετοιμάστηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και

Οικήσεως, το Δήμο Λευκωσίας και ξένους εμπειρογνώμονες, Ενιαίο Ρυθμιστικό Σχέδιο για τη Λευκωσία, το οποίο περιλαμβάνει εισηγήσεις και προτάσεις για συγκεκριμένα έργα που αφορούν την ανάπτυξη της εντός των τειχών Λευκωσίας. Η μελέτη αυτή συμπληρώθηκε το τέλος του 1985 και θα προωθηθεί για δημοσίευση σύμφωνα με τις διαδικασίες που προνοούνται από το Νόμο Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας του 1972.

Συγκεκριμένα η μελέτη ασχολείται με το κυκλοφοριακό πρόβλημα της κεντρικής περιοχής της Λευκωσίας για το οποίο προτείνει λύσεις με ιδιαίτερη έμφαση στην επανασύνδεση της παλιάς Λευκωσίας με την υπόλοιπη πόλη, τη διατήρηση του παραδοσιακού χαρακτήρα της παλιάς Λευκωσίας για την οποία προτείνει συγκεκριμένη πολιτική και μέτρα, την αξιοποίηση και τον εξωραϊσμό συγκεκριμένων περιοχών και χώρων κλπ. Εξάλλου για την προσέλκυση πληθυσμού στην παλιά πόλη, που αποτελεί ένα από τους βασικούς στόχους του Σχεδίου Περιοχής, προωθείται ήδη η δημιουργία οικισμού στην περιοχή Ταχτακαλά, που περιλαμβάνει την ανέγερση νέων οικιστικών μονάδων και συντήρηση παλιών. Παράλληλα ετοιμάζονται σχέδια για τη συντήρηση υφιστάμενων κατοικιών στη Χρυσολιωνιώτισσα ενώ το θέμα της μεταστέγασης Υπηρεσιών και γραφείων θα μελετηθεί στο στάδιο της εφαρμογής του Σχεδίου Περιοχής. Καθόσον αφορά τη δημιουργία υπαίθριας λαϊκής αγοράς αυτή θα προωθηθεί μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης διαμόρφωσης του προμαχώνα Κωνστανζα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου πως στην κοινότητα Μουτουλλά έγιναν ήδη δυο επιτυχείς γεωτρήσεις — στις τοποθεσίες 'Φαρκωνιά' και 'Αρκάκι του Νίκου' αντίστοιχα — με ικανοποιητική απόδοση, ενώ η θωράκισή τους έχει ήδη συντελεστεί, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πότε θα θέσει σε λειτουργία τις δυο αυτές γεωτρήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

(α) **Γεώτρηση στην περιοχή Φαρκωνιάς.**

Για την αξιοποίηση της γεώτρησης αυτής εκτελέστηκε μόλις πρόσφατα από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου αρδευτικό έργο (έναντι δαπάνης ύψους £24,000) προς όφελος του τοπικού Αρδευτικού Τμήματος Μουτουλλά. Μέσω του αρδευτικού τούτου σχεδίου θα γίνει δυνατή η άντληση και μεταφορά 25 κυβ. μέτρων νερού την ώρα στην υφιστάμενη υδατοδεξαμενή του Αρδευτικού Τμήματος Μουτουλλά, πράγμα που αναμένεται να συμβάλει αποφασιστικά στη θετική αντιμετώπιση των αρδευτικών προβλημάτων της περιοχής. Το έργο βρίσκεται σε λειτουργία από 15.4.86.

(β) **Γεώτρηση στην περιοχή «Αργάκι του Νίκου».**

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοίμασε σχέδιο αξιοποίησης της υπ' αναφορά γεώτρησης για ενίσχυση της υδατο-προμηθείας Μουτουλλά. Το Σχέδιο αυτό διαβιβάστηκε στις 6.2.1986

στον Έπαρχο Λευκωσίας για έγκριση τούτου από τους ενδιαφερόμενους. Η εκτέλεση του έργου θα προωθηθεί μετά την αποδοχή του σχεδίου από τους κατοίκους της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 15 Ιανουαρίου 1986.

«Το θέμα της παραγωγής, της διάθεσης, των τιμών και της εμπορίας των λαχανικών-φθαρτών παρουσιάζεται και φέτος με μεγάλη οξύτητα.

Φέτος σε σύγκριση με άλλα χρόνια καλλιεργήθηκαν σε θερμοκήπια μεγαλύτερες εκτάσεις πρώιμων λαχανικών. Φέτος υπολογίζεται ότι καλλιεργήθηκαν πρώιμα λαχανικά σε 120 νέα θερμοκήπια. Η παραγωγή πρώιμων λαχανικών κατακλύζει τις αγορές και πουλιέται ήδη σε τιμές εξευτελιστικές.

Ιδιαίτερα ξέπεσαν οι τιμές για τα αγγουράκια. Ενώ το Υπουργείο Γεωργίας ενθαρρύνει τη δημιουργία θερμοκηπίων, από την άλλη δεν παρουσιάζεται από το Υπουργείο Εμπορίου οργανωμένη προσπάθεια για διάθεση της παραγωγής.

Έτσι οι τιμές μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών διπλασιάζονται και πολλές φορές τριπλασιάζονται.

Για παράδειγμα τα αγγουράκια την περασμένη εβδομάδα τα πούλησαν οι παραγωγοί προς 7-8 σεντ η οκά και οι καταναλωτές τα αγόραζαν από τους μαννάβηδες προς 30 σεντ η οκά.

Παρά τα διαβήματα των Αγροτικών Οργανώσεων και των παραγωγών η Κυβέρνηση δεν προχώρησε να πάρει μέτρα αντιμετώπισης της κατάστασης.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Έχει υπόψη του την απαράδεκτη αυτή κατάσταση με τις εξευτελιστικές τιμές των φθαρτών-λαχανικών;
2. Ερεύνησε το Υπουργείο Εμπορίου τους λόγους γιατί να υπάρχει αυτή η μεγάλη διαφορά στις τιμές μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών;
3. Γιατί δεν υπάρχει συνεννόηση και συντονισμός μεταξύ των δυο Υπουργείων Γεωργίας και Εμπορίου;
4. Γιατί δεν γίνεται δεκτό το παναγροτικό αίτημα για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών-Λαχανικών ή Κεντρικού Φορέα Εμπορίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«1. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, μέσω της Υπηρεσίας ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών, παρακολουθεί καθημερινά τις εξελίξεις των τιμών των φθαρτών-λαχανικών στην αγορά και ετοιμάζει καθημερινά το δελτίο τιμών.

2. Όπως είναι ήδη γνωστό, με βάση τους περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών (Κανον. και Έλεγχος) Νόμους του 1962 έως 1972, εκδόθηκε η ΚΔΠ.226/81-16.9.1981 με την οποία καθορίζονται ποσοστά λιανικού κέρδους από 20%-40% ανάλογα με το είδος του φθαρτού/λαχανικού. Τα ποσοστά αυτά υπολογίζονται πάνω στην τιμή αγοράς του λιανοπώλη. Ο παραγωγός με βάση την προσφορά και ζήτηση αυξομειώνει ελεύθερα τις τιμές πωλήσεώς του. Το

Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ελέγχει τα περιθώρια του μικτού λιανικού κέρδους με βάση την προαναφερθείσα Νομοθεσία. Το Υπουργείο μας διερευνά οποιαδήποτε συγκεκριμένη καταγγελία.

3. Συνεννόηση και συντονισμός υπάρχει μεταξύ των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Εκείνο που, δυστυχώς, φαίνεται δεν υπάρχει είναι η ανταπόκριση των παραγωγών στις οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για καλλιέργειες σύμφωνα με τις προοπτικές εμπορίας.

4. Το αίτημα των παραγωγών για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών μελετάται από την Κυβέρνηση με σοβαρότητα και αναμένεται ότι θα ληφθούν τελικές αποφάσεις αφού μελετηθούν σε βάθος συμπεράσματα σχετικών μελετών που έχουν γίνει για το σκοπό αυτό.

Με την ευκαιρία αυτή τονίζεται το γεγονός ότι σε περίοδο που επικρατούν αντίξοες συνθήκες εμπορίας στη Διεθνή Αγορά, δεν πρέπει να υπάρχει η εντύπωση ότι η ύπαρξη Συμβουλίου Εμπορίας θα οδηγήσει στην εξασφάλιση καλύτερων τιμών. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελούν τα τεύτλα των οποίων η διάθεση παρουσιάζει δυσκολίες παρά την ύπαρξη Συμβουλίου Εμπορίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 30 Ιανουαρίου 1986.

«Η κοινότητα Αναρίτας έχει ζητήσει την παραχώρηση κυβερνητικής γης για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου.

Ποια η θέση της Κυβέρνησης σχετικά με το θέμα αυτό;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης κρατικής γης στην κοινότητα Αναρίτας για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου, σας πληροφορώ ότι η εν λόγω κοινότητα δεν έχει υποβάλει αίτησή για το σκοπό αυτό. Εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση, θα εξετασθεί σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 4 Φεβρουαρίου 1986.

«Το 1974 παραδόθηκαν στην Αστυνομία όλα τα κυνηγετικά όπλα για να αντιμετωπισθεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, έστω και με αυτά, ο Τούρκος εισβολέας.

Με την παράδοση των όπλων η Αστυνομία έδινε σχετική απόδειξη στον κάτοχο του όπλου που το παρέδιδε.

Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος ήταν να απολεσθούν τα περισσότερα όπλα τα πλείστα των οποίων ανήκουν σε πρόσφυγες οι οποίοι έμειναν με μόνο την απόδειξη στο χέρι.

Επειδή από το 1974 έχουν περάσει 11 ολόκληρα χρόνια χωρίς να προταθεί οποιαδήποτε λύση, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πόσα ιδιωτικά κυνηγετικά όπλα που βρίσκονταν στα χέρια της Αστυνομίας έχουν απολεσθεί;

- (β) Προτίθεται το Υπουργικό Συμβούλιο να τους αποζημιώσει ή τουλάχιστον να επιτρέψει στους πρώην κατόχους των όπλων αυτών να εισάξουν νέο όπλο απηλλαγμένο από δασμούς;
- (γ) Σε αντίθετη περίπτωση, πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αυτό;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Σχετικά με τα κυνηγετικά όπλα που παραδόθηκαν στην Αστυνομία, το έτος 1974 και απολέσθηκαν σας πληροφορώ τα εξής:

Η παράδοση των όπλων από τους ιδιοκτήτες τους έγινε ύστερα από διαταγή της πραξικοπηματικής Κυβέρνησης και καμιά ευθύνη αναλαμβάνεται για την απώλειά τους».

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 5 Φεβρουαρίου 1986.

«Μας υποβάλλονται διαρκώς έντονα και δικαιολογημένα παράπονα από πρόσφυγες επαγγελματίες αυτοκινητιστές οι οποίοι υποφέρουν οικονομικά. Πέρα από το πρόβλημα της απασχόλησης και των χαμηλών τους εσόδων, τα αυτοκίνητα που μετέφεραν κατά την προσφυγοποίησή τους, στα δώδεκα χρόνια που πέρασαν έγιναν στην πραγματικότητα ακατάλληλα, σάπηκαν και αδυνατούν οι περισσότεροι να εξασφαλίσουν τη συντήρηση των παλιών τους αυτοκινήτων και τα αναγκαία οικονομικά για την επιβίωση των οικογενειών τους.

Στα χωριά τους, εγκατέλειψαν σπίτια, κινητή και ακίνητη περιουσία, και για δωδέκατο χρόνο, όχι μόνο δεν έχουν οποιοδήποτε εισόδημα από την ακίνητη ιδιοκτησία τους, αλλά στερούνται την αναγκαία φερεγγυότητα για σύναψη δανείων, προς αντικατάσταση, ανανέωση των αυτοκινήτων τους.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

1. Πόσοι είναι οι πρόσφυγες επαγγελματίες αυτοκινητιστές και ποιος ο αριθμός και οι κατηγορίες των επαγγελματιών αυτοκινήτων, που μεταφέρθηκαν κατά την προσφυγοποίησή τους;
2. Πόσα επαγγελματικά αυτοκίνητα όλων των κατηγοριών παρέμειναν στα κατεχόμενα κατά την τούρκικη εισβολή και τι μέτρα βοήθειας-ανακούφισης λήφθηκαν από την Κυβέρνηση γι' αυτές τις οικογένειες;
3. Μελετήθηκε ή πρόκειται να μελετηθεί οποιοδήποτε σχέδιο αποκατάστασης της φερεγγυότητας των προσφύγων γενικά, με βάση την κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία τους;
4. Έγινε μελέτη ή σχέδιο δανειοδότησης των προσφύγων επαγγελματιών αυτοκινητιστών με ασφάλεια την κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία τους, για να μπορέσουν να προβούν στην ανανέωση-αντικατάσταση των αυτοκινήτων τους, από τα οποία εξαρτάται η απασχόληση και η συντήρηση των ιδίων και των οικογενειών τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων αναφερόμενο στο πρώτο μέρος της πιο πάνω ερώτησης που σχετίζεται με τον αριθμό των προσφύγων επαγγελματιών αυτοκινητιστών και με τον αριθμό και τις κατηγορίες των επαγγελματιών αυτοκινήτων που μεταφέρθηκαν κατά την προσφυγοποίησή τους, επιθυμεί να δηλώσει πως ο αριθμός των προσφύγων επαγγελματιών αυτοκινητιστών δεν είναι γνωστός, ο συνολικός όμως αριθμός των οχημάτων δημοσίας χρήσεως που δηλώθηκαν ως εκτοπισμένα ανέρχεται σε 1,880. Στο συνημμένο Πίνακα φαίνεται, κατά κατηγορία, ο συνολικός αριθμός των οχημάτων που μεταφέρθηκαν στις ελεύθερες περιοχές, ο αριθμός εκείνων που δραστηριοποιήθηκαν καθώς επίσης εκείνων που αδρανούν.

2. Όσο αφορά το δεύτερο μέρος της ερώτησης που σχετίζεται με τον αριθμό των επαγγελματιών αυτοκινήτων όλων των κατηγοριών που παρέμειναν στα κατεχόμενα κατά την τούρκικη εισβολή και με τα μέτρα βοήθειας-ανακούφισης που λήφθηκαν από την Κυβέρνηση γι' αυτές τις οικογένειες, αναφέρεται πως ο αριθμός κατά κατηγορία των οχημάτων δημοσίας χρήσεως που παρέμειναν στα κατεχόμενα ανέρχεται σε 551. Στη στήλη (2) του συνημμένου Πίνακα φαίνονται κατά κατηγορία τα οχήματα αυτά.

2.2 Μετά από εισήγηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων τροποποιήθηκε το 1975 ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμος, με σκοπό τη νομική κατοχύρωση των εκτοπισμένων οχημάτων ώστε τα δικαιώματα που είχαν πριν την έκρυθμη κατάσταση να διατηρηθούν μετά τη λήξη της καταστάσεως αυτής. Επίσης όσον αφορά τους πρόσφυγες επαγγελματίες αυτοκινητιστές, οι οποίοι μετέφεραν τα οχήματά τους στις ελεύθερες περιοχές ή αντικατέστησαν τα οχήματα που παρέμειναν στις κατεχόμενες περιοχές, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έλαβε σειρά μέτρων για να βοηθήσει στη δραστηριοποίησή τους. Τα κυριότερα από τα μέτρα αυτά είναι:—

- (i) Η τροποποίηση της Νομοθεσίας ώστε να περιληφθούν πρόνοιες για τη χορήγηση προσωρινών αδειών οδικής χρήσεως στα οχήματα εκείνα που λόγω της έκρυθμης κατάστασης δεν μπορούν να εκτελούν την οδική χρήση την οποία είχαν προηγουμένως.
- (ii) Η επίταξη των οχημάτων τους για απασχόληση στην Εθνική Φρουρά.
- (iii) Η ένταξή τους στα υφιστάμενα μεταφορικά συστήματα.
- (iv) Η ανάθεση σε εκτοπισμένους λεωφορειούχους, κατά παρέκκλιση από τις υφιστάμενες διαδικασίες των προσφορών, εργασιών για τις ανάγκες των κυβερνητικών υπηρεσιών και των Ημικρατικών Οργανισμών. Το μέτρο αυτό ήρθη το 1984.
- (v) Η χορήγηση αδειών, κατόπιν αιτήσεως, για την μεταφορά εργατών σε εργοστάσια, μαθητών στα σχολεία, επισκεπτών (τουριστών) σε εκδρομές, κοινού σε παραλίες για θαλάσσια μπάνια, κλπ.»

ΠΙΝΑΚΑΣ

Οχήματα δηλωθέντα ως

Κατηγορία Οχημάτων	χαμένα στην εισβολή	μη δραστη- ριοποιημέ- να	δραστη- ριοποι- ημένα	εκτο- πισμέ- να
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. Αστικά ταξί	38	2	199	201
2. Υπεραστικά ταξί	7	2	44	46
3. Αγροτικά ταξί	29	—	—	—
4. Αστικά Λεωφορεία	37	31	35	66
5. Αγροτικά Λεωφορεία	117	102	431	533
6. Υπεραστικά Λεωφορεία	8	11	15	26
7. Μεταφορείς «Α»	244	37	971	1008
8. Δημοσίας χρήσεως (Ταξί)	3	—	—	—
9. Δημοσίας χρήσεως (Λεωφορεία)	68	—	—	—
Σύνολο	551	185	1695	1880

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Δεδομένου ότι η Λάρνακα είναι η πλησιέστερη Επαρχία της Λευκωσίας, και δεδομένου ότι κατά τη θερινή περίοδο οι πλείστοι κάτοικοι Λευκωσίας και περιχώρων επισκέπτονται τη Λάρνακα για θαλάσσια μπάνια, και ενόψει του γεγονότος ότι παρουσιάζεται τρομερό πρόβλημα κυκλοφορίας με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των ταξιδιωτών, υποβάλλεται η παράκληση στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων όπως ενημερώσει το Σώμα τι μέτρα προτίθεται να λάβει για την αποφυγή αυτής της κυκλοφοριακής συμφόρησης αφενός, και αφετέρου για τη μη αποφυγή της επίσκεψης Λευκωσιωτών στην επαρχία Λάρνακας γι' αυτό το λόγο.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Για διευκόλυνση της μεγάλης οδικής κυκλοφορίας που παρατηρείται στο δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας κατά τους θερινούς μήνες τις Κυριακές λαμβάνονται διάφορα μέτρα, τα κυριότερα των οποίων είναι:

- (α) Απαγόρευση της κυκλοφορίας των γεωργικών μηχανημάτων και ορισμένων τύπων βαρέων μηχανοκινήτων οχημάτων κατά τις ώρες αιχμής τις Κυριακές πάνω στο δρόμο Νήσου-Λάρνακας.
- (β) Διακανονισμός των φώτων τροχαίας στην είσοδο της Λευκωσίας και Λάρνακας ούτως ώστε να λαμβάνεται υπόψη η οδική κυκλοφορία τις πρωινές και απογευματινές ώρες αιχμής.

(γ) Μεγαλύτερος έλεγχος από την αστυνομία κυρίως στις διασταυρώσεις και άλλα σημεία όπου δημιουργούνται κυκλοφοριακά προβλήματα.

2. Ριζική λύση του προβλήματος θα επιτευχθεί με τη σύνδεση της Λάρνακας με το νέο αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού, παρά την ανισόπεδη διάβαση Αγίας Βαρβάρας με νέο αυτοκινητόδρομο, τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας. Η κατασκευή του δρόμου αυτού έχει αποφασιστεί και το Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου εργάζεται εντατικά για την ετοιμασία των αναγκαίων σχεδίων και εγγράφων για ζήτηση προσφορών μέσα στο 1986. Οι κατασκευαστικές εργασίες υπολογίζεται να αρχίσουν ενωρίς το 1987 και να συμπληρωθούν σε 30 μήνες από την ημερομηνία έναρξής τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 11 Φεβρουαρίου 1986.

«Η Μελισσοκομία αποτελεί ένα αναπτυσσόμενο και βασικό κλάδο της οικονομίας μας.

Απασχολεί σήμερα περί τις 4 χιλιάδες οικογένειες και μας δίνει ένα εισόδημα κάθε χρόνο γύρω στα 2 εκατομμύρια λίρες με πιθανή αύξηση στα 3 εκατομμύρια λίρες.

Η Μελισσοκομία έχει πιθανότητες να αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό όταν υπάρξει μεγαλύτερη κρατική βοήθεια και προστασία.

Σήμερα όμως αντιμετωπίζει μερικά οξυμμένα προβλήματα η Μελισσοκομία.

Το κύριο πρόβλημα είναι η εισαγωγή στην Κύπρο μελιού από το εξωτερικό και η συσκευασία του στην Κύπρο και τελικά η επανεξαγωγή του.

Για 5 χρόνια (1980-1985) εισήχθησαν στην Κύπρο από το εξωτερικό 6 χιλιάδες τόννοι μέλι το οποίο έχει συσκευαστεί και επανεξαχθεί από την Κύπρο.

Υπάρχουν πληροφορίες ότι εισαγόμενο από το εξωτερικό μέλι διοχετεύεται και στην εσωτερική αγορά. Αυτό είναι σκάνδαλο.

Γιατί σήμερα παράγουμε στην Κύπρο γύρω στους 400 τόννους μέλι που όχι μόνο αρκεί την εσωτερική αγορά, αλλά έχουμε και περίσσειμα περί τους 50 τόννους.

Υπάρχει επίσης η χρησιμοποίηση τοξικών γεωργικών φαρμάκων που προκαλούν σοβαρές καταστροφές στα μελίσσια.

Επίσης παρουσιάζεται η έλλειψη σχετικής νομοθεσίας για την προστασία των μελισσοκόμων.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:—

1. Διερευνάται το σοβαρό πρόβλημα της εισαγωγής από το εξωτερικό και συσκευασίας μελιού στην Κύπρο;
2. Μελετά η Κυβέρνηση την απαγόρευση της εισαγωγής εξωτερικού μελιού όταν στην Κύπρο έχουμε περισσεύματα;
3. Μελετάται η απαγόρευση χρησιμοποίησης τοξικών και δηλητηριωδών φαρμάκων που καταστρέφουν τις μέλισσες;
4. Προετοιμάζεται νομοθεσία για προστασία των μελισσοκόμων;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Μελετάται η απαγόρευση χρησιμοποίησης τοξικών και δηλητηριωδών φαρμάκων που καταστρέφουν τις μέλισσες:

Αναφέρεται ότι το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταβάλλει κάθε προσπάθεια για καταπολέμηση των εχθρών και ασθενειών των φυτών, ώστε να χρησιμοποιούνται το ολιγότερο τοξικά φάρμακα, για να μη διαταράσσεται η βιολογική ισορροπία. Επίσης γίνεται εντατική προσπάθεια για διαφώτιση των γεωργών για την ορθή χρήση των φυτοφαρμάκων ώστε να μη προκαλούνται ζημιές στη μελισσοκομία. Οι αεροψεκασμοί γίνονται όταν είναι απόλυτη ανάγκη και πάντοτε ειδοποιούνται έγκαιρα οι μελισσοκόμοι να μετακινήσουν τις κυψέλες τους.

Προετοιμάζεται νομοθεσία για προστασία των μελισσών:

Σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μελισσοκόμων, τονίστηκε η ανάγκη, να προωθηθεί ολοκληρωμένη νομοθεσία για τη μελισσοκομία που να προστατεύει όλους τους ενδιαφερόμενους. Έτσι παρακλήθηκαν οι ενδιαφερόμενοι να εκφέρουν τις απόψεις και εισηγήσεις τους, μετά τη λήψη των οποίων θα γίνει η επεξεργασία τους από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, προς το σκοπό να προωθηθεί το θέμα περαιτέρω για τη θέσπιση σχετικής νομοθεσίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1986.

«Σύμφωνα με υπάρχοντα στοιχεία, υπάρχουν σήμερα αναπληρωτές Λοχίες και αναπληρωτές Υπαστυνόμοι που για ολόκληρα χρόνια εκτελούν τα καθήκοντά τους χωρίς να μονιμοποιούνται.

Σε περιπτώσεις προαγωγών προάγονται άλλοι αστυνομικοί στο βαθμό του Λοχία και άλλοι Λοχίες στο βαθμό του Υπαστυνόμου και οι αναπληρωτές δεν μονιμοποιούνται, αλλά παραμένουν αναπληρωτές.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Πόσοι από τα μέλη της Αστυνομίας κατέχουν σήμερα αναπληρωματικό βαθμό;
2. Εφόσον υπάρχουν αναπληρωτές που εκτελούν για χρόνια τώρα τα καθήκοντα μόνιμης θέσης Λοχία και Υπαστυνόμου, πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα της μονιμοποίησής τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Σας πληροφορώ ότι, όταν απαιτείται από μέλος της Δύναμης να εκτελεί καθήκοντα ανωτέρου βαθμού λόγω προσωρινής απουσίας του κατόχου του βαθμού εκείνου, τότε γίνεται ανάπληρωτικός διορισμός με βάση τις πρόνοιες των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών. Ασφαλώς είναι δυνατό μέλη της Δύναμης που υπηρετούν αναπληρωτικά να προάγονται σε μόνιμες θέσεις, εφόσο βέβαια πληρούν

τα καθιερωμένα κριτήρια όπως καθορίζονται στους περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμούς, δηλ. αξία, προσόντα και αρχαιότητα. Αναφέρεται τέλος, ότι σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, υπηρετούν υπό αναπληρωτική ιδιότητα 139 Λοχίες και 11 Υπαστυνόμοι».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη και ληφθείσα στις 27 Φεβρουαρίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι οι Δημοτικοί Γραμματείς Λαπήθου και Καραβά έχουν αφυπηρετήσει προ πολλού χρόνου και οι θέσεις τους δεν έχουν πληρωθεί μέχρι σήμερα.

Έχω πληροφορηθεί ότι ο μη διορισμός Δημοτικού Γραμματέα στη Λάπηθο και στον Καραβά οφείλεται σε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία αποφασίστηκε ο μη διορισμός Γραμματέα στους πιο πάνω Δήμους.

Η ανάγκη λειτουργίας των εκτοπισθέντων Δήμων είναι ζωτικής σημασίας, με εθνικό υπόβαθρο. Δεν είναι δυνατό να υφίσταται και λειτουργεί Δήμος χωρίς Δημοτικό Γραμματέα, εκτός αν πράγματι η Κυβέρνηση έχει ξεγράψει από το χάρτη της Κυπριακής Δημοκρατίας τις τουρκοκρατούμενες περιοχές μας και αποφάσισε να περιλάβει τους εκτοπισμένους πρόσφυγες στους τόπους της προσωρινής κατοικίας τους, και κατ' επέκταση να καταργήσει τους Δήμους των κατεχομένων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν είναι ορθή η πληροφορία και, αν όχι, αν υπάρχει πρόθεση να πληρώσει τις θέσεις των Δημοτικών Γραμματέων Λαπήθου και Καραβά. Αν υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου περί μη διορισμού Δημοτικών Γραμματέων των εκτοπισμένων Δήμων και αν προτίθεται να ζητήσει αναθεώρηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

«Σχετικά με το διορισμό Δημοτικών Γραμματέων στους Δήμους Λαπήθου και Καραβά, σας πληροφορώ ότι αποτελεί πάγια πολιτική της Κυβέρνησης να διατηρηθεί η οντότητα των εκτοπισμένων Δήμων και λαμβάνει προς τούτο όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα περιλαμβανομένης και της παροχής προς αυτούς κρατικής χορηγίας για την συντήρησή τους. Εντούτοις αποφεύγονται προαγωγές σε κενούμενες θέσεις γιατί στην πραγματικότητα δεν υπάρχει ουσιαστικό αντικείμενο εργασίας. Οποσδήποτε το όλο θέμα θα επανεξετασθεί μετά την ανάδειξη νέων Δημοτικών Συμβουλίων».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Στην Κύπρο ζουν μερικές οικογένειες Ελλήνων υπηκόων. Τα παιδιά τους όταν πρόκειται να φοιτήσουν σε τριτοβάθμιες Σχολές Κύπρου, Α.Τ.Ι., Ξενοδοχειακή Σχολή κ.α., συγκαταλέγονται στην ίδια μοίρα με άλλους αλλοδαπούς φοιτητές ώστε να πληρώνουν επίσης ψηλά δίδακτρα.

Δεδομένου ότι πολλές χιλιάδες Κύπριοι φοιτητές στην Ελλάδα τυγχάνουν των ίδιων προνομίων όπως και οι Ελλαδίτες, μήπως δεν θα ήταν ορθό και δίκαιο οι ελάχιστοι Έλληνες υπήκοοι φοιτητές να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όπως και οι Κύπριοι φοιτητές στην Κύπρο;

Πώς και πότε σκέπτεσθε ν' αντιμετωπίσετε το πιο πάνω θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Οι Ελλαδίτες φοιτητές που φοιτούν στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου τυγχάνουν της ίδιας με τους Κυπρίους και από ορισμένη άποψη προνομιακής μεταχείρισης.

Στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου εισάγονται, χωρίς εξετάσεις, ως υπεράριθμοι, ένα ποσοστό τέκνων (κατά προτίμηση) ή συζύγων Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούν στην Κύπρο.

Στην Παιδαγωγική Ακαδημία οι Ελλαδίτες όπως και οι Κύπριοι δεν πληρώνουν δίδακτρα και τους παραχωρείται επίδομα αγοράς βιβλίων.

Η Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου είναι η μόνη Τριτοβάθμια Σχολή που ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας. Το Α.Τ.Ι. και η Ξενοδοχειακή Σχολή για τα οποία γίνεται λόγος στην ερώτηση του κ. Βουλευτή ανήκουν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 5 Μαρτίου 1986.

«Μας υποβάλλονται έντονα παράπονα και διαμαρτυρίες προσφυγικών οικογενειών, για περιορισμό ή αποκοπή των χαμηλών επιδομάτων που δίδονται από τα Γραφεία Ευημερίας σε δικαιούχους βάσει του νόμου περί δυσπραγούντων, πράγμα για το οποίο υποβλήθηκε και από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων (ΠΕΠ) επίσημη διαμαρτυρία.

Το δικαιολογητικό που τους δίδεται είναι η νομική ευθύνη των τέκνων για να συντηρούν τους γονείς τους.

Είναι όμως σε όλους γνωστό, ότι αυτές όπως και όλες οι άλλες προσφυγικές οικογένειες, σέρνουν για δωδέκατο χρόνο το σταυρό του μαρτυρίου και τις τραγικές επιπτώσεις της προσφυγιάς που τους φόρτωσε το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τούρκικη εισβολή. Και ότι για δωδέκατο χρόνο στερούνται την κατεχόμενη ακίνητη και κινητή ιδιοκτησία τους και όλα τα σχετικά τους δικαιώματα και συνεπώς δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται και σ' αυτό το θέμα η εξίσωση αυτών των οικογενειών με τους μη πρόσφυγες, γι' αυτό και θεωρούν την ενέργεια αυτή της Κυβέρνησης λανθασμένη και ανεπίτρεπτη.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Πόσες είναι οι οικογένειες και ο αριθμός των εξαρτωμένων τους που παίρνουν δημόσιο βοήθημα;
2. Ποιο είναι το μηνιαίο ύψος αυτών των βοηθημάτων και ποιο το συνολικό ποσό της κρατικής δαπάνης γι' αυτά τα βοηθήματα;
3. Ποιος είναι ο αριθμός των προσφύγων που παίρνουν δημόσιο βοήθημα βάσει του νόμου περί δυσπραγούντων;

4. Πόσες από αυτές τις περιπτώσεις των βοηθούμενων προσώπων προσφύγων θα επηρεαστούν από τη νομική ευθύνη των τέκνων τους;
5. Μελετήθηκε ή πρόκειται να μελετηθεί η ευθύνη της Κυβέρνησης έναντι αυτών όπως και όλων των άλλων προσφυγικών οικογενειών και τότε προγραμματίζεται η αποκατάσταση των δικαιωμάτων των προσφύγων για τις κατεχόμενες περιουσίες τους, για να εξισώνονται σε όλες τις νομικές και φορολογικές τους υποχρεώσεις έναντι της Κυβέρνησης;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Δημόσιο βοήθημα παίρνουν 2,220 εκτοπισθείσες οικογένειες. Το σύνολο των εκτοπισθέντων ατόμων που παίρνουν βοήθημα ανέρχεται σε 2,777 και ο αριθμός των εξαρτωμένων σε 557.

Δημόσιο Βοήθημα παίρνουν επίσης 2,502 μη εκτοπισθείσες οικογένειες. Το σύνολο των μη εκτοπισθέντων ατόμων που παίρνουν βοήθημα ανέρχεται σε 2,988 και ο αριθμός των εξαρτωμένων σε 486.

Το μηνιαίο ύψος των Βοηθημάτων που καταβάλλονται σε εκτοπισθέντες και μη εκτοπισθέντες φαίνεται στους περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 1986. Το σύνολο της κρατικής δαπάνης για την καταβολή Δημοσίων Βοηθημάτων μέσα στο 1985 ανήλθε στα £2,160,000.—

Ο αριθμός των εκτοπισθέντων που παίρνουν δημόσιο βοήθημα, σύμφωνα με τους Νόμους περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών του 1975 έως 1981, φαίνεται στην πρώτη απάντηση.

Τα παιδιά που συνεισφέρουν για την συντήρηση των γονιών τους πρέπει να είναι εύπορα, γιατί η συνεισφορά βασίζεται πάνω στο καθαρό τους εισόδημα, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα συντήρησης της οικογένειας και άλλες υποχρεώσεις όπως ενοίκια, έξοδα για επιδιόρθωση και συντήρηση κατοικίας, ασφάλιστρα, ασφάλεια ζωής, διάφοροι φόροι, δόσεις για αποπληρωμή χρεών, έξοδα Μέσης Εκπαίδευσης, τροφεία για παιδοκομικούς σταθμούς και ποσό μέχρι £1,000 για έξοδα φοιτητών. Δεν υπάρχει ακριβής αριθμός των περιπτώσεων βοηθούμενων που θα επηρεαστούν από τη συνεισφορά των τέκνων τους, υπολογίζεται όμως ότι ο αριθμός τους είναι περίπου 500.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε και ποια βοήθεια προτίθεται να παραχωρήσει στο χωριό Παλαιόμυλος για την πλακόστρωση των χωματινών δρόμων μέσα στο χωριό.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την πλακόστρωση δρόμων μέσα στο χωριό Παλαιόμυλος σας πληροφορώ ότι για το σκοπό αυτό δαπανήθηκε μέσα στο 1985 ποσό £1,000,

πρόθεση δε είναι να συνεχισθεί η εργασία και κατά το 1987 ώστε να συμπληρωθεί η πλακόστρωση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Από 40 και πλέον χρόνια οι κάτοικοι των χωριών Πέρα, Καμπιά, Πολιτικό, Εργάτες, Επισκοπείο, Ψημολόφου, Ανάγυια, Δευτερά και Λακατάμια υποβάλλουν συχνά και με κάθε ευκαιρία το αίτημα για κατασκευή υδατοφράκτη στον ποταμό Πεδιαίο, τόσο για επιφανειακή άρδευση όσο και για σκοπούς εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων.

Από της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι σχεδόν στερεότυπες απαντήσεις της Κυβέρνησης σ' αυτό το αίτημα είναι ότι το αίτημα θα μελετηθεί.

Σ' αυτή την περιοχή έχουν στεγασθεί και χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες σε κυβερνητικούς οικισμούς και συνοικισμούς αυτοστέγασης και συνεπώς έχουν αυξηθεί οι ανάγκες για ύδρευση και για άρδευση.

Οι κάτοικοι αυτών των χωριών μας υποβάλλουν έντονα και δικαιολογημένα παράπονα για το ότι τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα πριν τις Προεδρικές εκλογές, αλλά και πρόσφατα πριν τις Βουλευτικές εκλογές που ο Πρόεδρος και οι Υπουργοί εκδράμουν στην ύπαιθρο για μελέτη και λύση των αγροτικών και των άλλων προβλημάτων, επανέλαβαν πολλές φορές τη διαβεβαίωση ότι θα γίνει ο υδατοφράκτης στον Πεδιαίο χωρίς όμως καμιά ένδειξη για υλοποίηση αυτών των υποσχέσεων.

Επειδή το πρόβλημα του νερού για ύδρευση και άρδευση γι' αυτή την περιοχή λόγω της χαμηλής βροχόπτωσης είναι οξύτατο. Και επειδή δεν υπάρχει αποτελεσματικός έλεγχος για την προστασία της κοίτης του ποταμού από την παράνομη ανόρυξη αμμοχαλίκων, η στάθμη των υπόγειων νερών έχει επηρεασθεί σε πολύ επικίνδυνο βαθμό, με αποτέλεσμα να οδηγούνται στην καταστροφή χιλιάδες σκάλες μόνιμες φυτείες και οι εποχιακές καλλιέργειες των κατοίκων της περιοχής, κυρίως λαχανικών, για επιτόπια κατανάλωση και για εξαγωγές.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν έγινε η μελέτη και πότε προγραμματίζεται η κατασκευή του υδατοφράκτη που πολλές φορές υποσχέθηκε η Κυβέρνηση για να κατασκευαστεί στον ποταμό Πεδιαίο.
2. Εάν έχουν ετοιμαστεί τα κατασκευαστικά σχέδια αυτού του σημαντικού για την περιοχή υδατικού έργου και ποια η προβλεπόμενη σχετική δαπάνη.
3. Εάν έχει επιλεγεί ο συγκεκριμένος χώρος για την κατασκευή αυτού του υδατοφράκτη και πότε προγραμματίζεται η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών και η αποπεράτωση του όλου έργου.
4. Γιατί εφόσον η Κυβέρνηση δίδει αυτές τις διαβεβαιώσεις δεν περιέλαβε έστω και ενδεικτικό ποσό σχετικής δαπάνης στους προϋπολογισμούς του 1986 όπως γίνεται για τον ποταμό Καρκώτη και τόσα άλλα υδατικά έργα;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Το Υπουργείο μου εξετάζει από καιρό το ενδεχόμενο κατασκευής φράγματος πάνω στον ποταμό Πεδιαιο.

Στα πλαίσια των μελετών που απαιτούνται για την προώθηση του έργου, τα Τμήματα Αναπτύξεως Υδάτων και Γεωλογικής Επισκοπήσεως του Υπουργείου μου εξέτασαν μέχρι στιγμής τρεις πιθανές περιοχές για την κατασκευή του φράγματος, πλην όμως έπειτα από εκτεταμένες γεωλογικές και γεωφυσικές έρευνες αποδείχθηκαν ακατάλληλες και εγκαταλείφθηκαν.

Οι προσπάθειές μας για την εξεύρεση κατάλληλης περιοχής για την κατασκευή του φράγματος θα συνεχισθούν ενώ παράλληλα θα γίνονται οι αναγκαίες υδρογεωλογικές μελέτες για τη διαπίστωση τυχόν επηρεασμού των υδροφόρων στρωμάτων από τα οποία αντλείται νερό για άρδευση και ύδρευση περιοχών κατά μήκος του ποταμού.

Τονίζεται ότι η τελική απόφαση για κατασκευή ή όχι φράγματος θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα των μελετών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Κύπριοι φοιτητές της Ιατρικής που τελειώνουν πανεπιστήμια της Δυτικής Γερμανίας αντιμετωπίζουν προβλήματα στο στάδιο της ειδίκευσής τους.

Από παράπονα και καταγγελίες που έγιναν από τους ίδιους τους φοιτητές και τους γονείς τους οι Γερμανικές κλινικές και τα Νοσοκομεία αρνούνται να τους δεχθούν για να πάρουν την ειδίκευσή τους με τη δικαιολογία ότι δεν υπάρχουν θέσεις.

Αποτέλεσμα τούτου είναι οι φοιτητές αυτοί να ταλαιπωρούνται αφάνταστα προσπαθώντας να βρουν κάποια θέση στα διάφορα νοσοκομεία και κλινικές. Πρόσθετα οι ίδιοι υπόκεινται σε μεγάλα έξοδα λόγω της μακράς παραμονής τους στη χώρα αυτή, στην προσπάθειά τους να αγκαλύψουν κλινική ή νοσοκομείο της ειδικότητάς τους με την ελπίδα να εξασφαλίσουν θέση.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Γνωρίζει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές μας αυτοί στη Δυτική Γερμανία;
- (β) Έγιναν διαβήματα προς την Κυβέρνηση της Δυτικής Γερμανίας για τακτοποίηση του θέματος;
- (γ) Αν υπάρχουν πράγματι αυτές οι δυσκολίες, γιατί να μην ενημερώνονται έγκαιρα οι φοιτητές αυτοί ώστε να αποφεύγουν ή να αποφασίζουν με δική τους ευθύνη για την εγγραφή τους σε Γερμανικά πανεπιστήμια;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Παιδείας και γενικότερα η Κυβέρνηση γνωρίζει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές της Ιατρικής που επιθυμούν να ειδικευτούν στη Δυτική Γερμανία.

Πρόσφατα (Γενάρης 1986) ο Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Βόννη συζήτησε με την Υπουργό Υγείας Οικογενείας και Νεολαίας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές για εξασφάλιση θέσης για ιατρική ειδίκευση σε Πανεπιστήμια και Κλινικές.

Η Υπουργός, παρόλο που έδειξε μεγάλη κατανόηση, τόνισε πως το πρόβλημα δεν αφορά μόνο τους Κυπρίους και είναι δύσκολο να λυθεί όχι από απροθυμία των κυβερνητικών αρχών να βοηθήσουν στη λύση του, αλλά βασικά από τη στάση των ιατρικών συλλόγων που με κάθε μέσο είναι έτοιμοι να αγωνιστούν για τη μη αποδοχή ξένων φοιτητών-ιατρών σε Πανεπιστήμια και Κλινικές, γιατί αυτό αποστερεί τα μέλη τους και τους Γερμανούς φοιτητές από την ευκαιρία εξάσκησης του επαγγέλματός τους ή της ειδίκευσής τους σε περίοδο που υπάρχει μεγάλη ανεργία στον κόσμο των αποφοίτων Πανεπιστημίου.

Η Υπουργός, τελικά, ανέλαβε να έρθει σε επαφή με ορισμένους ιατρικούς συλλόγους και με τις τοπικές αρχές σε μια προσπάθεια να πείσει για την αποδοχή των ολιγάριθμων Κυπρίων φοιτητών. Στο στάδιο αυτό αναμένουμε τα αποτελέσματα των επαφών και ενεργειών της Υπουργού.

Το πρόβλημα της ειδίκευσης των γιατρών είναι πολύ γνωστό στους υποψήφιους φοιτητές και δεν περιορίζεται μόνο στη Δυτική Γερμανία αλλά παρουσιάζεται και σε άλλες χώρες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Μαραθούνας παραπονούνται ότι ο σκουπιδοτοπος που δημιουργήθηκε για τους σκοπούς του Δήμου Πάφου και που γειτνιάζει με τα όρια της κοινότητας επηρεάζει δυσμενώς τη δημόσια υγεία ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Πώς προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να προστατεύσει την υγεία των κατοίκων του πιο πάνω χωριού;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η επιλογή του χώρου έγινε το 1978 από ξένο εμπειρογνώμονα σε συνεργασία με τις αρμόδιες Κυβερνητικές Υπηρεσίες· λειτουργεί δε από το 1984 με το σύστημα της συμπίεσης και επίχωσης των σκυβάλων που είναι το πιο σύγχρονο και αποτελεσματικό και κανένα πρόβλημα για τη δημόσια υγεία υπάρχει. Τούτο συμπεραίνεται και από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα κανένα γραπτό ή προφορικό παράπονο έχει υποβληθεί στον Έπαρχο Πάφου από τη Χωρική Αρχή ή τους κατοίκους του χωριού Μαραθούνα για οχληρία ή δυσοσμία.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών προτίθεται να εγκαταστήσει τηλέφωνα σε σπίτια στα χωριά Άρμου και Μαραθούνα των οποίων κάτοικοι υπέβαλαν ήδη τις σχετικές αιτήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων σε σπίτια στα χωριά Άρμου και Μαραθούντα, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η τοποθέτηση τηλεφώνων σε χωριά προχωρεί σύμφωνα με το Αγροτικό Πρόγραμμα Αναπτύξεως της Αρχής που έχει ήδη εγκριθεί από την Κυβέρνηση.

Συγκεκριμένα, η εγκατάσταση τηλεφώνων στα χωριά Άρμου και Μαραθούντα είναι προγραμματισμένη για το 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβο Κληρίδη και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Πληροφορούμεθα ότι η οικοδομική εργασία στο Δικαστικό Μέγαρο Λάρνακας μετά την παρατηρηθείσα καθυστέρηση εγκαταλείφθηκε πρόσφατα από τους εργολάβους οικοδομών.

Ο κίνδυνος σοβαράς καθυστέρησης στην ταχεία αποπεράτωση ενός τόσο αναγκαίου έργου για την επαρχία Λάρνακας είναι πολύ μεγάλος.

Επειδή οι αρμόδιοι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων έδωσαν διαβεβαιώσεις ότι δεν υπάρχει κίνδυνος εγκατάλειψης του έργου, παρά τις υπάρχουσες πληροφορίες προ της εκτέλεσης του έργου για τις περιορισμένες δυνατότητες των εργολάβων εκτέλεσης του όλου έργου, ερωτάται το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων:—

- (α) Πού οφείλεται η δημιουργηθείσα αυτή κατάσταση διακοπής των οικοδομικών εργασιών;
- (β) Πώς μελετάται η κάλυψη του απολεσθέντος χρόνου και η διασφάλιση της αποπεράτωσης του έργου σύμφωνα με τις προδιαγραφές;
- (γ) Τι υπαλλακτικές λύσεις υπάρχουν για την άμεση εκτέλεση του όλου έργου;
- (δ) Ποιο είναι το υπολογισθέν ύψος της ζημιάς ανεξάρτητα από την καθυστέρηση;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβου Κληρίδη.

«Στις 7.11.84 υπογράφηκε το συμβόλαιο με τους Εργολάβους για την ανέγερση του νέου Δικαστικού Μεγάρου Λάρνακας. Σύμφωνα με το συμβόλαιο αυτό, οι οικοδομικές εργασίες θα ολοκληρωθούν το Μάρτιο του 1987.

2. Είναι γεγονός ότι παρατηρήθηκαν ορισμένες καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών και ότι στις 27.2.1986 οι εργασίες διακόπηκαν. Στις 28.2.1986, με διπλοϋστημένη επιστολή του Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων, επισημάνθηκε η προσοχή των εργολάβων στις πρόνοιες του Συμβολαίου και ειδοποιήθηκαν ότι, αν δεν επαναρχίσουν τις εργασίες και προχωρήσουν με λογική επιμέλεια στην εκτέλεση των εργασιών μέσα σε 14 μέρες, θα εφαρμοστούν οι σχετικές πρόνοιες για τερματισμό του Συμβολαίου.

3. Οι εργασίες ξανάρχισαν στις 20.3.86 και ελπίζεται ότι θα καλυφθούν οι μέχρι σήμερα καθυστερήσεις και το έργο θα αποπερατωθεί όπως έχει προγραμματιστεί.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση τα θέματα που βρίσκονται στο Κεφάλαιο Δ' να αναβληθούν για την επόμενη συνεδρία της Βουλής. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα θεωρήσω ότι η άποψη αυτή γίνεται δεκτή και θα αναβάλω τη συζήτηση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ' για την επόμενη συνεδρία η οποία ορίζεται για τις 15 Μαΐου, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986.
- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1986.
- (5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1986.
- (6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986.
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.
- (8) Ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (9) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (10) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (11) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (12) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (13) Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (14) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.****ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:**

- (1) «Η σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο.
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος) (23.1.86).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (17.4.86).

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. να εγγραφεί το ακόλουθο θέμα: «Διαγραφόμενες προοπτικές και σημάσεις στόχων στην αποκατάσταση (ιατρική, επαγγελματική, κοινωνική) των Κυπρίων αναπήρων τόσο των σωματικά όσο και των ψυχικά και πνευματικά πασχόντων».

Υπάρχει ένσταση για την εγγραφή του θέματος; Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί το θέμα στις Επιτροπές Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Προσφύγων.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με όλο το σέβας, άκουσα ότι το θέμα παραπέμπεται σε τρεις ταυτόχρονα Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι η εισήγηση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αντιλαμβάνεστε ότι οι τρεις Επιτροπές απαρτίζονται από 27 συναδέλφους. Θα είναι πολύ δύσκολη η σύγκληση και πρακτικά η λειτουργία και των τριών Επιτροπών.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εν πρώτοις, θα 'θελα να παρατηρήσω ότι οι 3 Επιτροπές συνάποτελούνται από 24 κι όχι από 27 μέλη. Παρά ταύτα αποδέχομαι όπως η Επιτροπή Υγείας μη συγκληθεί, κ. Πρόεδρε. Επομένως να παραπεμφθεί στις άλλες δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οραία, τότε παραπέμπεται στις δύο μόνον Επιτροπές.

Ο Βουλευτής κ. Χρίστος Σολωμής εισηγείται όπως εγγραφεί το θέμα «Οι ζημιές που προκλήθηκαν στο χωριό Παραμάλι και Αυδήμου από χαλαζοθύελλα στις 3 Μαΐου 1986 και η επίτευξη των διαδικασιών αποζημίωσης των πληγέντων και επιδιόρθωση των κατοικιών και υποστατικών των προσφύγων».

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγγράφεται και παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Επίσης εκ μέρους όλων των Κομμάτων έγινε εισήγηση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων το θέμα της τυχόν αύξησης της ραδιενέργειας στην Κύπρο και των τεχνικών μέσων που υπάρχουν για τυχόν ανίχνευσή της, και αν υποθέσουμε ότι υπάρχουν οποιοδήποτε κίνδυνοι τότε ασφαλώς να πληροφορηθεί η Επιτροπή και να πληροφορήσει σε συνέχεια το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκιάδης.

Α. ΜΑΡΚΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι η Επιτροπή Υγείας ήδη έχει διευθετήσει έκτακτη συνεδρίαση πάνω στο θέμα αυτό με σκοπό την

αίτημα όπως οι Ελλαδίτες φοιτητές τυγχάνουν της ίδιας με τους Κυπρίους προνομιακής μεταχείρισης — Οι διαμαρτυρίες προσφυγικών οικογενειών για περιορισμό ή αποκοπή των χαμηλών επιδομάτων που δίδονται από τα Γραφεία Ευημερίας σε δικαιούχους — Η εργασία της πλακόστρωσης χωμάτινων δρόμων μέσα στο χωριό Παλαιόμυλος — Το αίτημα για κατασκευή υδατοφράκτη στον ποταμό Πεδιαίο — Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές της Ιατρικής που επιθυμούν να ειδικευθούν στη Δυτική Γερμανία — Τα παράπονα της κοινότητας Μαραθούνας ότι ο σκουπιδότοπος που δημιουργήθηκε για τους σκοπούς του Δήμου Πάφου επηρεάζει δυσμενώς τη δημόσια υγεία — Το αίτημα για εγκατάσταση τηλεφώνων στα χωριά Άρμου και Μαραθούνα — Ο κίνδυνος σοβαράς καθυστέρησης στην αποπεράτωση του Δικαστικού Μεγάρου Λάρνακας).

(9) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:

(α) «Διαγραφόμενες προοπτικές και σημάνσεις στόχων στην αποκατάσταση (ιατρική, επαγγελματική, κοινωνική) των Κυπρίων αναπήρων τόσο των σωματικά όσο και των ψυχικά και πνευματικά πασχόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(β) «Οι ζημιές που προκλήθηκαν στο χωριό Παραμάλι και Αυδήμου από χαλαζοθύελλα στις 3 Μαΐου 1986 και η επίσπευση των διαδικασιών αποζημίωσης των πληγέντων και επιδιόρθωση των κατοικιών και υποστατικών των προσφύγων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή).

(10) Εισήγηση όλων των Κομμάτων και παραπομπή του θέματος της τυχόν αύξησης της ραδιενέργειας στην Κύπρο και των τεχνικών μέσων που υπάρχουν για τυχόν ανίχνευσή της στις Επιτροπές Υγείας και Γεωργίας για ετοιμασία σχετικής εκθέσεως.

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 15ης Μαΐου 1986.

(Ώρα έναρξεως 4.22 μ.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΓΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α — Νομοθετική Εργασία — είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Απριλίου και 12 Μαΐου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών και ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου του οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £245,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των δαπανών για διαφώτιση στο εξωτερικό σε σχέση προς το Κυπριακό πρόβλημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους που καθιστούν αναγκαία τη διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1986». Η Επιτροπή προβαίνει στην ομόφωνη αυτή εισήγηση με τη συναντίληψη ότι στον κεντρικό φορέα διαφώτισης για το Κυπριακό θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι των κομμάτων για καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό της όλης διαφωτιστικής προσπάθειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £245,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών.

Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Απριλίου και 12 Μαΐου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών και ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου του οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £340,000 και η διάθεσή του για την υλοποίηση του προγράμματος για εκδόσεις και δημοσιότητα για το τρέχον έτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £340,000 διά την χρέσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £1,353,439 και η διάθεσή του για κατανομή σε διάφορα κονδύλια του Ταχτικού Προϋπολογισμού προς αντιμετώπιση ειλημμένων υποχρεώσεων. Το ποσό αυτό αποτελεί επα-ναψήφιση αδαπάνητων υπολοίπων του 1985.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης για τους οποίους γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £1,353,439 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών.

Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £62,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών για αξονικές τομογραφίες στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου.

Σύμφωνα με την εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, επειδή η αγορά και εγκατάσταση αξονικού τομογράφου στις Ιατρικές Υπηρεσίες αναμένεται να καθυστερήσει, και οι ασθενείς που χρειάζονται εξετάσεις με τέτοιο μηχάνημα αυξάνονται, το Υπουργείο Υγείας, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, έχει συνάψει συμφωνία με την Εταιρεία Computerised Diagnostic Centre (C.D.C.) Ltd. για την ενοικίαση των υπηρεσιών αξονικού τομογράφου της Εταιρείας IMAGING DIAGNOSTIC CO. LTD. τύπου Elscint 905. Η συνολική δαπάνη για την ενοικίαση του αξονικού αυτού τομογράφου θα ανέλθει μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου στις £86,000.

Επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για το πιο πάνω ποσό κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο του Κεφαλαίου 90.40Α «Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας — Άλλες Υπηρεσίες», υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1986», με την ταυτόχρονη υπόδειξη προς τους αρμοδίους όπως επισπεύσουν την ήδη αρξάμενη διαδικασία για την αγορά αξονικού τομογράφου για τις ανάγκες των ιατρικών υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £62,000 διά την χρῆσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών.

Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £52,000 και η διάθεσή του για την αγορά εφεδρικού αντλητικού εξοπλισμού για την αντιμετώπιση των έκτακτων υδατικών αναγκών που θα προκύψουν λόγω της ανεπαρκούς βροχόπτωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £52,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών.

Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μεγαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Απριλίου και 12 Μαΐου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού ύψους £20,500 και η διάθεσή του για την κάλυψη εξόδων σε σχέση προς την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων των εκτοπισμένων μη επαναδραστηριοποιηθεισών Συνεργατικών Εταιρειών κατά τη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν στην Επιτροπή, το πιο πάνω ποσό θα διατεθεί ειδικότερα ως ακολούθως:—

(α) Υπολογιζόμενη αμοιβή του Προσωρινού Γραμματέα μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου	£5,000
(β) Υπολογιζόμενα έξοδα που θα καταβληθούν στη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης	£15,000
(γ) Διάφορα (οδοιπορικά, γραφική ύλη κ.λ.π.)	£500
	£20,500

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου νοουμένου ότι η πρόσληψη του προσωρινού γραμματέα δεν θα υπερβαίνει τον ένα χρόνο κατ' ανώτατο όριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £20,500 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφερηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Διγκλής

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Απριλίου και 12 Μαΐου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών, ο Διοικητής της Κεντρικής Τραπέζης Κύπρου και υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμου του 1985 (Αρ. 98 του 1985) κατά τρόπο που να εξαιρούνται από τις πρόνοιες του Νόμου αυτού και να μην τίθενται κάτω από τον έλεγχο της Βουλής ορισμένες μορφές δανεισμού που συνομολογούνται από την Κυβέρνηση.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται η εξαίρεση από τις πρόνοιες της υπό τροποποίηση νομοθεσίας —

- (α) των συμφωνιών δανείου που έχουν σαν αποκλειστικό σκοπό την αντικατάσταση υφιστάμενων δανείων ή υποχρεώσεων με σκοπό τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του αντικαθιστάμενου δανείου ή υποχρεώσεως, τη βελτίωση της κατανομής αποπληρωμής του ή τη μεταβολή της συναλλαγματικής δομής του εξωτερικού χρέους και
- (β) των εμπορικών πιστώσεων των οποίων η προθεσμία εξόφλησης δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναλύθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους της Εκτελεστικής Εξουσίας, απώτερος στόχος των προτεινόμενων τροπολογιών είναι η παροχή δυνατότητας επωφελούς εκμετάλλευσης των δυνατοτήτων που δημιουργούνται από τις πρόσφατες εξελίξεις στις διεθνείς χρηματαγορές σε ορισμένες μορφές δανεισμού της Κυβέρνησης που λόγω της φύσης τους δεν παρέχουν την ευχέρεια ή τα χρονικά περιθώρια για επικύρωση τους από τη Βουλή. Σαν τέτοιες μορφές δανεισμού αναφέρθηκαν οι εμπορικές πιστώσεις μικρής προθεσμίας καθώς και οι περιπτώσεις όπου, λόγω των κρατουσών συνθηκών της χρηματαγοράς, επιβάλλεται η αντικατάσταση των υφιστάμενων δανείων ή υποχρεώσεων με άλλα δάνεια ή υποχρεώσεις πάνω σε πιο συμφέροντες όρους.

Η Επιτροπή στην πλειοψηφία της πιστεύει ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στη μορφή που προτείνονται εξανεμίζουν και ουσιαστικά εξουδετερώνουν την όλη φιλοσοφία της βασικής νομοθεσίας και αντιστρατεύονται τους σκοπούς για τους οποίους αυτή έχει θεσπισθεί. Με γνώμονα τη θέση αυτή η πλειοψηφία της Επιτροπής αποφάσισε να αποδεχθεί εκείνο μόνο το σκέλος του νομοσχεδίου το οποίο στοχεύει στην εξαίρεση από τις πρόνοιες του υπό τροποποίηση νόμου των εμπορικών πιστώσεων βραχείας προθεσμίας, και με βάση τη θέση αυτή έχει διαμορφωθεί ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Σχετικά με το μέρος εκείνο του νομοσχεδίου το οποίο δεν υιοθετείται από την πλειοψηφία της Επιτροπής και αναφέρεται στις περιπτώσεις αντικατάστασης υφιστάμενων δανείων ή υποχρεώσεων, τα Μέλη της Επιτροπής επιθυμούν να δηλώσουν ότι ανεξάρτητα από την πιο πάνω θέση τους θα είναι πρόθυμα να μελετούν με τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα τις περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται τέτοιες δυνατότητες με στόχο να μη χάνονται οι οποιοσδήποτε ευνοϊκές συνθήκες που τυχόν θα παρουσιάζονται σχετικά με το δημόσιο χρέος.

Με βάση τα πιο πάνω η Επιτροπή, με διαφωνία των Μελών της κ.κ. Α. Γαλανού και Θ. Μιχαηλίδη για τους ίδιους λόγους που είχαν εκφράσει στο στάδιο θέσπισης της βασικής νομοθεσίας, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου διά της ενθέσεως νέου άρθρου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΑΔ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ Ή ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΕ ΘΕΣΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Οι πιο πάνω Κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαΐου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς των υπό συζήτηση Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμου, τροποποιούνται τα σχέδια υπηρεσίας της θέσεως του Ανώτερου Αρχαιοφύλακα και εκείνα των θέσεων Αρχαιοφύλακα 1ης και 2ης Τάξης.

Οι προτεινόμενες τροπολογίες στα σχέδια υπηρεσίας των πιο πάνω θέσεων, οι οποίες συζητήθηκαν και εγκρίθηκαν από την ολομέλεια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, παρέχουν την ευχέρεια για ανέλιξη των υπηρετούντων υπαλλήλων στις θέσεις Αρχαιοφυλάκων, ενώ παράλληλα διευρύνονται οι αρμοδιότητες των θέσεων για να καλύπτουν τόσο τα Αρχεία του Υπουργείου όσο και εκείνα των Διπλωματικών Αποστολών της Δημοκρατίας στο εξωτερικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές οι Κανονισμοί τίθενται προς έγκριση προς το Σώμα.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα).

Τα θέματα 9, 10, 11 και 12, για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση, δεν πρόκειται να συζητηθούν σήμερα διότι η Έκθεση δεν κυκλοφόρησε εγκαίρως. Το 13ο θέμα επίσης, που είναι πρόταση Νόμου και τιτλοφορείται «Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» θα συζητηθεί την ερχόμενη εβδομάδα διότι και πάλι η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν κυκλοφόρησε εγκαίρως.

Και έτσι προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(1) Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Από το Υπουργείο Εσωτερικών εστάλησαν τα κάτωθι:

(5) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

(6) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμοί του 1986.

(7) Οι περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Αντιλαμβάνομαι, όμως, ότι «οι περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», επειδή αφορούν κάποιες τροποποιήσεις που γίνονται σχετικά με τις προσεχείς δημοτικές εκλογές, θα πρέπει να κηρυχθούν επείγοντες και να εγκριθούν σήμερα, αν είναι δυνατόν.

Υπάρχει ένσταση όπως κηρυχθούν επείγοντες;

Δεν υπάρχει ένσταση.

Η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι έτοιμη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε σε σημερινή της συνεδρία τους πιο πάνω Κανονισμούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 28, 3των Αντιπροσώπων Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών Κανονισμών ώστε να χρησιμοποιείται, για σκοπούς ψηφοφορίας, εκτός από το σημείο «Χ» και το σημείο του «+» ή το «ν».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους προτεινόμενους Κανονισμούς οι διατάξεις των οποίων θα χρησιμοποιηθούν και για τις επικείμενες δημοτικές εκλογές, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, οι Κανονισμοί τίθενται υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Και έτσι συνεχίζουμε με την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(8) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 13 Μαΐου 1986 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1986 (Αρ. 17 του 1986) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 18 του 1986).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(9) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Στο χωριό Διερώνα δεν υπάρχει οικοπεδοποιήσιμη γη με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζεται σοβαρό πρόβλημα στέγασης των νεαρών ζευγαριών.

Υπάρχει εντούτοις χαλίτικη γη που θα μπορούσε να διαχωριστεί σε οικόπεδα και να λύσει το πρόβλημα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν μελετά και πότε προγραμματίζεται επίλυση του καυτού αυτού προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων για τις ανάγκες άπορων οικογενειών στο χωριό Διερώνα, σας πληροφορώ ότι ο Έπαρχος Λεμεσού, σε συνεννόηση με την οικεία Χωρική Αρχή, έχει ήδη εξεύρει κατάλληλη χαλίτικη γη κοντά στην κατοικημένη περιοχή του χωριού για το διαχωρισμό 20 περίπου οικοπέδων. Συναφώς αναφέρεται ότι τα αρμόδια Κυβερνητικά Τεχνικά Τμήματα προχωρούν τώρα με την ετοιμασία των αναγκαίων σχεδίων, αναμένεται δε ότι οι σχετικές εργασίες θα αρχίσουν περί το τέλος του τρέχοντος ή αρχές του επόμενου χρόνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες και πότε προγραμματίζονται οι εργασίες για αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας του χωριού Πρόδρομος το οποίο, όπως διαπίστωσαν και οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης, βρίσκεται σε άθλια κατάσταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας στο χωριό Πρόδρομος σας πληροφορώ ότι τέτοιο θέμα ουδέποτε τέθηκε από το Συμβούλιο Βελτιώσεως του χωριού ή το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Ιανουαρίου 1986.

«Δεκαέξι εργατοϋπάλληλοι που εργάζονται στο αεροδρόμιο Πάφου ειδοπήθηκαν ότι από 24.1.1986 οι υπηρεσίες τους τερματίζονται.

Η υλοποίηση της προτιθέμενης απόλυσης των πιο πάνω υπαλλήλων πέραν του ότι αποτελεί ανακολουθία προς ρητή κυβερνητική υπόσχεση ότι δεν επρόκειτο να απολυθούν, θα επιβεβαιώσει ότι στόχος της Κυβέρνησης είναι η υπολειτούργια του αεροδρομίου Πάφου σε μόνιμη βάση.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:—

1. Πώς συμβιβάζεται η ειδοποίηση απόλυσης με την προηγούμενη κυβερνητική θέση ότι όχι μόνο οι υπάλληλοι του αεροδρομίου Πάφου δεν θα απολύοντο αλλά αντίθετα θα εμονομοποιούντο στα πλαίσια επαγγελματικής αποκατάστασης υπαλλήλων που απολύθηκαν από τις διαλυθείσες βιομηχανίες του Συνεργατισμού Πάφου;
2. Πώς συμβιβάζεται η απόλυση των εργατοϋπαλλήλων του αεροδρομίου Πάφου με τις επανειλημμένες αλλά χωρίς πρακτικό αντίκρουσμα διαβεβαιώσεις της Κυβέρνησης ότι στόχος της είναι η ουσιαστική λειτουργία του αεροδρομίου;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Λόγω της αυξημένης αεροπορικής κίνησης που παρατηρείται κατά τη θερινή περίοδο προσλαμβάνονται έκτακτοι εργάτες για τις ανάγκες τόσο του Αερολιμένα Λάρνακας, όσο και της Πάφου. Κατά την πρόσληψη των εργατών τονίζεται σ' αυτούς ότι η περίοδος εργοδότησής τους θα καλύπτει μόνο τη θερινή περίοδο που αρχίζει την 1ην Απριλίου και λήγει την 31ην Οκτωβρίου.

Αν η αυξημένη αεροπορική κίνηση παραταθεί μετά τον Οκτώβριο, τότε η εργοδότηση των έκτακτων εργατών παρατείνεται για όσο χρόνο είναι αναγκαία.

Συνεπώς, βασικό κριτήριο για την πρόσληψη και απασχόληση έκτακτων εργατών, είναι η αεροπορική κίνηση, όπως διαμορφώνεται με βάση τα προγράμματα που εκδίδουν οι αεροπορικές εταιρείες.

Πάγια πολιτική του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι η περαιτέρω ανάπτυξη του Αερολιμένα Πάφου, όπως και η αύξηση των δρομολογίων προς τον Αερολιμένα αυτό. Οποσδήποτε θα γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις για αυξημένη επάνδρωση, μόλις προκύψει τέτοια ανάγκη, για να συνεχισθεί η ομαλή λειτουργία του Αερολιμένα. Πιστεύεται πως με τη διαδικασία που ακολουθείται σήμερα, περιλαμβανομένης και της εποχιακής αύξησης των εργατών, επιτυγχάνεται η ομαλή λειτουργία του Αερολιμένα και ο περιορισμός των δαπανών σε λογικά επίπεδα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Δεδομένου πως στα υπόγεια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών βρίσκεται ουσιαστικά αθησαύρηστο και αναντικατάστατο υλικό, που συνίσταται σε 2500 χιλιάδες τόμους εφημερίδων και περιοδικών από το 1878 μέχρι σήμερα, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν στοχεύει στη δημιουργία και λειτουργία αρχείου του κυπριακού τύπου, με:

1. Την αξιοποίηση αδρανούντων σε άλλα κυβερνητικά τμήματα μηχανημάτων, για επίσπευση του ρυθμού μικροφωτογράφισης των τόμων. Για την ώρα έχουν μικροφωτογραφηθεί 500 μόνο τόμοι από ένα σύνολο 2500 τόμων.

2. Την εξειδίκευση του υπευθύνου του Αρχείου μ' ελάχιστα μαθήματα που μπορούν να δοθούν από ένα οποιοδήποτε απόφοιτο του κλάδου συντήρησης αρχειακού-βιβλιογραφικού υλικού, που λειτούργησε πριν από 5-6 χρόνια στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Για τον ίδιο σκοπό χρειάζονται υποκαπνισμοί για καταπολέμηση των βλαπτικών εντόμων του χαρτιού (ψαλίδας, σκώρου, σιελίδας, τερμιτών, κ.α.).

3. Την αξιοποίηση ακόμα ενός τμήματος του υπογείου για απομάκρυνση οποιωνδήποτε ξένων υλικών προς το αρχείο τύπου και περιοδικών, και με κατάλληλες απομονώσεις της υγρασίας, να μετατραπεί μέρος του σε αναγνώστηριο.

4. Τη δημιουργία αντιγράφων των καταλόγων των τόμων των εφημερίδων, που ετοιμάστηκαν και μας δόθηκαν, που να δημοσιευτούν στην επίσημη Εφημερίδα του Κράτους, και να δοθούν στον αρμόδιο Υπουργό, στη Βουλή και στο Γενικό Ελεγκτή.

Παράλληλα με την εκπαίδευση ενός υπαλλήλου στη βιβλιοθηκονομία να δημιουργηθεί και θέση βιβλιοθηκαρίου στο Τμήμα.

5. Με την εφαρμογή του συστήματος ανάκτησης πληροφοριών και τον εμπλουτισμό του συσταθσόμενου αρχείου με τόμους κυπριακών εφημερίδων — που ελλείπουν — τόσο από τη βιβλιοθήκη του βρετανικού Μουσείου όσο και από αλλού. (Ενδεικτικά αναφέρεται πως ο Βρετανός εμπειρογνώμονας, που επισκέφθηκε στα 1983 την Κύπρο για μελέτη των κυπριακών εφημερίδων στο Γ.Τ.Π. κ. Green, έδωσε στοιχεία για μικροταινίες του κυπριακού τύπου του 1878, που κατέχει).

6. Την κατασκευή από το Τμήμα Δημοσίων Έργων πρόσθετων ειδικών ραφιών για την τοποθέτηση των εφημερίδων, αφού ληφθεί πρόνοια ώστε κάθε τόμος να τοποθετείται σε ειδική θήκη — όρθιος, με τη ράχη στραμμένη στον ερευνητή, έτσι που να επισημαίνεται άμεσα και να αποσπάται — φτιαγμένη από κόντρα πλακέ. Δυστυχώς για την ώρα τα ράφια είναι ανεπαρκή κι ακατάλληλα, με αποτέλεσμα οι εφημερίδες να καταστρέφονται με τον πολύ ακατάλληλο τρόπο τοποθέτησής τους και

7. Την αγορά — με ποσό που δεν ξεπερνά τις £4,000 — μιας μηχανής αντιγράφων των μικροφίλμ (Microfilm duplicator machine), που θα υποβοηθήσει εξαιρετικά τους ερευνητές, τόσο τους Κυπρίους όσο και τους ξένους (Ελλαδίτες και άλλους), που σε πλείστες περιπτώσεις εξεδήλωσαν ενδιαφέρον γι' απόκτηση αντιγράφων σε μικροφίλμ (π.χ. το ίδρυμα Μακαρίου, καθηγητές της νομικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και πολλοί Κύπριοι και ξένοι φοιτητές).

Με τον τρόπο αυτό θα μπορούμε να οργανώσουμε ένα πρότυπο αρχείο κυπριακού τύπου, που με την κρατική βιβλιοθήκη και το κρατικό αρχείο θα αποτελέσουν το ακρογωνιαίο τρίπτυχο για την προώθηση της κυπριολογικής και της γενικότερης ερευνητικής προσπάθειας στον τόπο.»

**Απάντηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε
Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.**

«Σχετικά με το θέμα της δημιουργίας και λειτουργίας Αρχείου Κυπριακού Τύπου, σας πληροφορώ ότι έχουν αρχίσει από καιρό και προχωρούν, βάσει χρονοδιαγράμματος και σύμφωνα με τις συστάσεις ξένου εμπειρογνώμονα, οι αναγκαίες εργασίες για τη δημιουργία τέτοιου Αρχείου στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Ως πρώτο βήμα γίνεται μικροφωτογράφιση των τόμων των Κυπριακών εφημερίδων που βρίσκονται στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, ενώ παράλληλα καταβάλλεται προσπάθεια για εξασφάλιση των τόμων που ελλείπουν. Προς το σκοπό αυτό, έχει ζητηθεί από το Διευθυντή της Βιβλιοθήκης του Βρετανικού Μουσείου, να μας προμηθεύσει με αντίγραφα μικροταινιών των εφημερίδων της περιόδου 1878-1900. Εξάλλου προγραμματίζεται η εκπαίδευση λειτουργού του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών σε θέματα συντήρησης και φύλαξης αρχειακού — βιβλιογραφικού υλικού, και η αξιοποίηση του υπόγειου χώρου του κτιρίου του εν λόγω Γραφείου με την εκτέλεση των αναγκαίων κτιριακών μετατροπών και κατασκευή κατάλληλων ραφιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 10 Φεβρουαρίου 1986.

«Ερωτάται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σε ποιο στάδιο βρίσκεται η κατακύρωση των προσφορών για τα τρία εργοστάσια — σπορελαίου, χάρτου και χαρτοκιβωτίων — που ανήκουν στις υπό εκκαθάριση Συνεργατικές Κεντρικές Βιομηχανίες και βρίσκονται στο Ανατολικό Πάφου.

Αληθεύουν οι πληροφορίες ότι έχουν κατακυρωθεί σε ξένη εταιρεία, στην οποία δίδεται το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται την ντόπια αγορά και να συναγωνίζεται στην Κύπρο παρόμοιες Κυπριακές βιομηχανίες, και γενικά ποιοι είναι οι όροι πώλησης και λειτουργίας τους;

Για να κτιστούν σήμερα εργοστάσια όπως αυτά με τον πιο οικονομικό τρόπο, πόσα λεφτά θα χρειαστούν και γιατί αυτή τη διαφορά να την καρπωθούν ξένοι όταν μάλιστα και η προσφορά τους σύμφωνα με πληροφορίες δεν είναι σημαντικά φηλότερη από τη δεύτερη προσφορά Κυπρίων;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Ως γνωστό για την εκποίηση των στοιχείων του ενεργητικού των Συνεργατικών Κεντρικών Βιομηχανιών (Πάφου) Λτδ, οι οποίες βρίσκονται υπό εκκαθάριση, ζητήθηκαν διεθνείς προσφορές.

Οι ληφθείσες προσφορές εμελετήθηκαν και αξιολογήθηκαν από τους Εκκαθαριστές σε συνεργασία με τον οίκο του εξωτερικού στον οποίο ανετέθη η εξεύρεση αγοραστών.

Σαν καλύτερη προσφορά κρίθηκε εκείνη των κ.κ. Al Helal Group of Companies of Egypt. Η προσφορά αυτή αφορούσε τα εργοστάσια των σπορελαίων, του χάρτου και των χαρτοκιβωτίων και επρονοούσε για αγορά των μηχανημάτων μόνο τα οποία θα μεταφέρονταν εκτός Κύπρου και/ή για αγορά της γης με τις κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις για να λειτουργήσουν στην Κύπρο.

Γενική και ομόφωνη ήταν και είναι η απόφαση/επιθυμία όπως τα εν λόγω εργοστάσια παραμείνουν και λειτουργήσουν στην Κύπρο. Για ευνόητους λόγους δεν είναι επιθυμητή η πώληση της γης σε ξένη εταιρεία. Η πρότασή μας προς την ενδιαφερόμενη ξένη εταιρεία είναι η μακροχρόνια εκμίσθωση της γης προς αυτούς ώστε να γίνει δυνατόν τα εργοστάσια να λειτουργήσουν στην Κύπρο. Η μακροχρόνια εκμίσθωση της γης ως και άλλοι όροι που αφορούν τη λειτουργία των εργοστασίων αποτελούν τα θέματα διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο πλευρών.

Σχετικά με προσφορές από Κυπρίους, αναφέρουμε ότι δεν υπήρξαν αξιόλογες προσφορές για όλα τα εργοστάσια».

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Αντώνη Ανδρέου και ληφθείσα στις 27 Φεβρουαρίου 1986.

«Η Ε.Μ.Ε. το καλοκαίρι του 1985 άρχισε τη λατόμηση στα υψώματα μεταξύ των χωριών Ψεματισμένος και Μαρώνι με τη μέθοδο των ανατινάξεων. Η περιοχή των ανατινάξεων βρίσκεται σε απόσταση 600 περίπου μέτρων από το πιο

ακραίο σπίτι του χωριού Ψεματισμένος. Έγιναν παραστάσεις στον Έπαρχο από τον πρόεδρο της κοινότητας Ψεματισμένου πλην όμως η κατάσταση εξακολουθεί να είναι ανυπόφορη για τους κατοίκους των δύο κοινοτήτων τόσο για το θόρυβο που δημιουργείται όσο και για τις δονήσεις που προκαλούν οι εκρήξεις. Ήδη έχουν δημιουργηθεί ρωγμές σε μια οικία το δε γεφύρι του δρόμου που οδηγεί από το χωριό Ψεματισμένος στο Μαράνι έχει υποστεί σοβαρές ζημιές και υποβαστώνεται με ξύλινους στύλους.

Και ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Πότε λήγει η άδεια λατομείσεως της Ε.Μ.Ε. στις πιο πάνω αναφερόμενες περιοχές και εάν σκοπεύει η αρμόδια αρχή να τις ανανεώσει και με ποιους όρους.
- (β) Τι μέτρα προτίθεται να πάρει στο μεταξύ το αρμόδιο Υπουργείο για την προστασία των κατοίκων και των οικιών τους τόσο από τους κραδασμούς όσο και για τους εκκωφαντικούς θορύβους που δημιουργούνται.
- (γ) Τι προτίθεται να κάνει η αρμόδια αρχή αναφορικά με το πιο πάνω αναφερόμενο γεφύρι το οποίο βρίσκεται σε επικίνδυνη κατάσταση και το οποίο αν δεν επιδιορθωθεί σύντομα πιθανόν να καταρρεύσει προκαλώντας και θύματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Αντώνη Ανδρέου.

«Την 1η Δεκεμβρίου, 1985 παραχωρήθηκε προνόμιο λατομείου στην Εταιρεία United Gypsum θυγατρική εταιρεία της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Λτδ, για ανόρυξη σελεσίτη, σε περιοχή των χωριών Ψεματισμένος και Μαράνι της επαρχίας Λάρνακας. Προηγουμένως η εταιρεία κατείχε Ερευνητική Άδεια στην ίδια περιοχή και της είχε παραχωρηθεί άδεια για χρήση εκρηκτικών υλών για ερευνητικούς σκοπούς (καθότι το εν λόγω πέτρωμα είναι σκληρό) και με όρο ότι σε καμιά περίπτωση θα χρησιμοποιηθούν περισσότερο από 30 κιλά εκρηκτικής ύλης για ταυτόχρονη έκρηξη. Την όλη εργασία ανέλαβε η Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Λτδ. στην οποία αργότερα και μεταβιβάστηκε το προνόμιο λατομείου.

Μετά τη διενέργεια των πρώτων εκρήξεων είχαν εκφραστεί παράπονα από κατοίκους των δύο χωριών και στις 9.10.85 αρμόδιος λειτουργός Μεταλλείων προέβη στην καταγραφή των δονήσεων των εκρήξεων στο εν λόγω λατομείο. Για την έκρηξη χρησιμοποιήθηκαν 160 κιλά εκρηκτικής ύλης με επιβραδυντήρες. Η μεγαλύτερη ποσότητα εκρηκτικής ύλης για ταυτόχρονη έκρηξη ήταν 40 κιλά (για δοκιμαστικούς σκοπούς). Το σημείο καταγραφής ήταν η πλησιέστερη κατοικία στο χωριό Ψεματισμένος και που απέχει 600 μέτρα από το λατομείο.

Από τα αποτελέσματα της καταγραφής παρατηρήθηκε ότι με τέτοιες ποσότητες εκρηκτικών υλών η δόνηση ήταν πολύ μικρότερη από του να υπάρξει πιθανότητα πρόκλησης ζημιών σε σπίτια, αλλά ήταν αρκετή για να γίνει αισθητή από τον άνθρωπο.

Εντούτοις κατά την εξέταση του προβλήματος υπήρξαν υποψίες ότι η Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Λτδ, δεν τηρούσε πάντοτε τον όρο για χρήση μέχρι 30 κιλά για ταυτόχρονη έκρηξη και έγιναν σχετικές παρατηρήσεις.

Από πρόσφατες επιθεωρήσεις Λειτουργιών της Υπηρεσίας Μεταλλείων πιστεύεται ότι η εταιρεία συμμορφώνεται τώρα με τον πιο πάνω όρο.

Εντούτοις ο θόρυβος εξακολουθεί να είναι αισθητός στα δύο χωριά και πιθανόν σε μερικές περιπτώσεις και η δόνηση να είναι αισθητή, αλλά χωρίς να σημαίνει ότι είναι αρκετή για πρόκληση ζημιών. Πράγματι σε μερικές κατοικίες παρουσιάζονται ρωγμές, αλλά δεν μπορούμε να αποφανθούμε κατά πόσον προκλήθηκαν από τις εκρήξεις.

Όσον αφορά το γεφύρι που οδηγεί από το χωριό Ψεματισμένος στο Μαρώνι, έχει υποστεί ζημιές όμως δεν πιστεύουμε ότι είναι από τις εκρήξεις, αλλά επειδή είναι πολύ παλαιό και χρησιμοποιείται από μεγάλα φορτηγά με φορτία πολύ μεγαλύτερα από ότι πιστεύουμε είχε ληφθεί υπόψη όταν κατασκευάστηκε. Οι ζημιές είναι στο ένα μέρος του γεφυριού όπου φαίνεται δεν έχει γίνει καμιά επιδιόρθωση, ενώ στο υπόλοιπο μέρος του γεφυριού όπου πριν αρκετά χρόνια έγινε επιδιόρθωση δεν παρουσιάζονται ζημιές.

Το προνόμιο λατομείου έχει εκδοθεί για περίοδο πέντε χρόνων από 1.12.1985 και λήγει στις 30.11.1990, οπότε πιστεύω ότι ολόκληρη η ποσότητα του σελεσίτη θα έχει εξορυχθεί. Εν πάση περιπτώσει αν χρειαστεί να γίνει ανανέωση του προνομίου λατομείου, το όλο θέμα θα επανεξετασθεί.

Αν και όπως αναφέρεται πιο πάνω πιστεύουμε ότι με χρήση μέχρι 30 κιλών εκρηκτικής ύλης για ταυτόχρονη έκρηξη δεν μπορούν να προκληθούν ζημιές σε σπίτια, εντούτοις για περαιτέρω περιορισμό τόσο των δονήσεων όσο και του θορύβου θα τεθεί όρος για περιορισμό των εκρηκτικών υλών ακόμα περισσότερο —μέχρι 20 κιλά για ταυτόχρονη έκρηξη, που είναι ο μεγαλύτερος περιορισμός που μπορεί να τεθεί για την απρόσκοπτη λειτουργία του λατομείου.

Όσον αφορά το γεφύρι, έγινε προσωρινή ενίσχυση το 1981 μετά από σχετική μελέτη του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Επίσης με βάση νέας μελέτης του Τμήματος Δημοσίων Έργων προς τον Έπαρχο Λάρνακας, θα ζητηθεί (από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας) κονδύλι για το 1987 για την κατασκευή νέου γεφυριού».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 27 Φεβρουαρίου 1986.

«Όπως είναι γνωστό οι απασχολούμενοι στις Αραβικές και άλλες χώρες του εξωτερικού, είναι κυρίως πρόσωπα προερχόμενα από προσφυγικές και άλλες εργατο-αγροτικές οικογένειες.

Η συνεισφορά αυτών των εργαζομένων για την ενίσχυση της Εθνικής μας οικονομίας, υπήρξε στα χρόνια μετά το γνωστό διπλό έγκλημα του 1974, και συνεχίζει και σήμερα να είναι σημαντική.

Μας υποβάλλονται συχνά παράπονα ότι ενώ σε άλλα στρώματα παρέχονται ποικίλα κίνητρα και διευκολύνσεις από της πλευράς της Κυβέρνησης, σ' αυτούς που κάτω από δύσκολες συνθήκες εργάζονται και συμβάλλουν στην ενίσχυση της Εθνικής μας οικονομίας, το κυβερνητικό ενδιαφέρον είναι ελάχιστο ή ανύπαρκτο.

Ακόμη και στο θέμα των αδασολόγητων αυτοκινήτων, όταν θα επιστρέψουν, γίνονται διακρίσεις και τελευταία τους το αρνούνται με το δικαιολογητικό ότι οι οικογένειές τους βρίσκονται στην Κύπρο, ή ότι επισκέπτονται την Κύπρο σ' αυτά τα χρόνια μια ή δυο φορές το χρόνο.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:—

1. Ποιο είναι το ποσό των χρημάτων-συνάλλαγμα που έρχεται κάθε χρόνο από το 1974 μέχρι σήμερα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο από την εργασία όσων εργάζονται στις διάφορες χώρες του εξωτερικού.
2. Εάν υπάρχουν και ποια είναι τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται, σε ποιους τομείς αναγνωρίζονται αυτά και ποια κίνητρα και διευκολύνσεις προσφέρει η Κυβέρνηση γι' αυτούς που εργάζονται στο εξωτερικό.
3. Με ποιο τρόπο εκδηλώνεται το Κυβερνητικό ενδιαφέρον για τη μελέτη, την προώθηση και τη λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χιλιάδες των κυπρίων που εργάζονται στο εξωτερικό.
4. Πώς διασφαλίζονται αυτοί οι εργαζόμενοι από τις διάφορες Εταιρείες ή τους κοντρακτόρους που τους εκμεταλλεύονται και στο τέλος δεν τους πληρώνουν τους μισθούς τους σε βαθμό που σε μερικές περιπτώσεις δεν έχουν ούτε τα αγωγή της επιστροφής τους.
5. Εάν υπάρχει και ποια είναι η αρμόδια υπηρεσία-φορέας, στον οποίο θα μπορούν να αποταθούν οι οικογένειες αυτών των εργαζομένων, για την εξέταση και λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Ο αριθμός των Κυπρίων που εργάζονται προσωρινά σε διάφορες χώρες του εξωτερικού κατά τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει μια σταθερή μείωση. Από 14.2 χιλ. άτομα το 1977 μειώθηκε στις 10.8 χιλ. άτομα το 1983 και στις 10.2 χιλ. το 1984, ενώ το Σεπτέμβρη του 1985 ο αριθμός αυτός υποχώρησε στις 9.1 χιλ. άτομα.

Το ύψος του συναλλάγματος που εισάγεται στην Κύπρο από την ομάδα αυτή των εργαζομένων και τις Κυπριακές εταιρείες που εργοδοτούν τα άτομα αυτά, υπολογίζεται ότι το 1984 ανήλθε στα £31.1 εκ. σε σύγκριση με £29.4 εκ. το 1983.

Πιο κάτω δίδεται η εικόνα του ύψους του συναλλάγματος όπως αυτό διαμορφώθηκε από το 1974 μέχρι σήμερα:

	£εκ.		£εκ.
1974	3.3	1980	22.2
1975	4.0	1981	24.0
1976	7.0	1982	26.4
1977	14.2	1983	29.4
1978	16.6	1984	31.1
1979	19.2	1985	33.5 (εκτίμηση)

Στα πλαίσια άσκησης της συναλλαγματικής πολιτικής η Κεντρική Τράπεζα επιτρέπει σε Κυπρίους που εργάζονται στο εξωτερικό, όταν οι ίδιοι το ζητήσουν, να διατηρούν συνάλλαγμα που προέρχεται από την εργασία τους σε λογαριασμούς συναλλάγματος ή σε εξωτερικούς λογαριασμούς με τράπεζες στην Κύπρο ή/και στο εξωτερικό για την αντιμετώπιση των αναγκών τους.

Από φορολογικής πλευράς το εισόδημα των ατόμων αυτών τυγχάνει ειδικής μεταχείρισης που αποτελεί κίνητρο για την ενθάρρυνση της εισαγωγής ξένου συναλλάγματος. Έτσι, για σκοπούς φόρου εισοδήματος ποσοστό ύψους 90% του ξένου συναλλάγματος που εισάγεται στη Δημοκρατία και έχει αποκτηθεί από την παροχή εργασίας σε ιδιωτικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό εξαιρείται από την καταβολή φόρου. Με νομοσχέδιο που κατατέθηκε ήδη στη Βουλή γίνεται πρόνοια για πλήρη απαλλαγή του εισοδήματος αυτού.

Κύπριοι που εργάζονται στο εξωτερικό και έρχονται στην Κύπρο για διακοπές απολαμβάνουν της ίδιας δασμολογικής μεταχείρισης όπως και οι άλλοι επιβάτες. Σε περίπτωση όμως που επανέρχονται για μόνιμη παραμονή μετά από ένα τουλάχιστο χρόνο παραμονής στο εξωτερικό δικαιούνται να εισάξουν ατελώς τα οικιακά και προσωπικά τους αντικείμενα νοουμένου ότι αυτά ήταν στη χρήση και κατοχή τους για διάστημα τουλάχιστον ενός χρόνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Το θέμα της παραχώρησης άδειας περιορισμένων ποσοτήτων αμμοχαλίκων στην περιοχή Πόλης Χρυσοχούς για τις οικοδομικές ανάγκες στην περιοχή τέθηκε επανειλημμένα χωρίς να υπάρξει καμιά μέχρι τώρα ανταπόκριση.

Οι κάτοικοι εισηγούνται για να διασκεδαστούν τυχόν φόβοι για κατάχρηση ενδεχόμενης παραχώρησης άδειας για λήψη αμμοχαλίκων, όπως απαραίτητη προϋπόθεση για τέτοια άδεια είναι η παρουσίαση της άδειας οικοδομής από τον ενδιαφερόμενο και ο έλεγχος λήψης καθορισμένης ποσότητας από αρμόδιο υπάλληλο.

Με υλοποίηση των πιο πάνω εισηγήσεων είναι προφανές ότι θα αποτρέπεται οποιαδήποτε κατάχρηση.

Ποια κατόπιν τούτων η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Στην περιοχή Πόλης Χρυσοχούς παραχωρούνταν παλαιότερα από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου άδειες για ανόρυξη αμμοχαλίκων από την παραλία για τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής.

Γενικά τα αμμοχάλικα που προέρχονται από τις παραλίες και ποταμούς είναι ακατάλληλα για οικοδομικούς σκοπούς, γι' αυτό και η Κυβέρνηση είχε από αρκετά χρόνια ενθαρρύνει τη δημιουργία μονάδων για παραγωγή σπαστών σκύρων και άμμου και με σκοπό να ακυρωθούν σταδιακά όλα τα προνόμια λατομείου σε ποταμούς και παραλίες. Η ακύρωση όλων των αδειών λατόμευσης αμμοχαλίκων σε ποταμούς και παραλίες ήταν εξάλλου και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (26.11.1981 και 22.6.1984). Η απόφαση αυτή λήφθηκε και για σκοπούς προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Στις περιοχές Ανδρολύκου και Ασπρογιας έχουν δημιουργηθεί με ενθάρρυνση της Κυβέρνησης δυο μονάδες παραγωγής σπαστών αμμοχαλίκων και τυχόν παραχώρηση αδειών ανόρυξης αμμοχαλίκων για οικοδομικούς σκοπούς από την

περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς για τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής, εκτός του ότι θα χρησιμοποιούνται ακατάλληλα υλικά στις οικοδομές με απρόβλεπτες επιπτώσεις πιθανό να σήμαινε το οριστικό κλείσιμο των πιο πάνω μονάδων, που παράγουν υλικά σύμφωνα με τα Κυπριακά Πρότυπα για τα αμμοχάλικα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Στο χωριό Βάσα Κοιλανίου υπάρχει πρόβλημα πόσιμου νερού που δημιουργείται από την αδυναμία παροχής ικανοποιητικής ποσότητας νερού στο νεπεόζιτο της κοινότητας λόγω της μικρής διαμέτρου (2 1/2 ίντς) των σωλήνων που συνδέουν την πηγή με το νεπόζιτο.

Επειδή με τα χρόνια το πρόβλημα γίνεται πιο οξύ, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, και επειδή από πολλού δόθηκαν υποσχέσεις, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και τότε να εκτελέσει το έργο προς οριστική λύση του πιο πάνω προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σχετικά με τον κεντρικό αγωγό του συστήματος υδατοπρομήθειας του χωριού Βάσα Κοιλανίου σας πληροφορώ ότι ο αγωγός μπορεί να μεταφέρει πολύ μεγαλύτερη ποσότητα από όση απαιτούν οι ανάγκες του χωριού και συνεπώς δεν τίθεται θέμα αντικατάστασής του. Εξάλλου ουδέποτε τέθηκε τέτοιο αίτημα από τη Χωριτική Αρχή της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα αποπερατωθεί το υπόλοιπο του κύριου δρόμου Λεμεσού-Ομόδους από το χωριό Μαλιά προς το 'Ομοδος;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαΐου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Για τη βελτίωση του τμήματος του δρόμου Λεμεσού-Ομόδους από το χωριό Μαλιά προς το 'Ομοδος έχουν ετοιμαστεί υπαλλακτικές μελέτες από το Τμήμα Δημοσίων Έργων που βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης.

2. Σύντομα θα ληφθεί τελική απόφαση για την καλύτερη λύση και οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να αρχίσουν στους προσεχείς μήνες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Παναγιάς κάθε καλοκαίρι αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα πόσιμου νερού.

Ποιες οι κυβερνητικές ενέργειες για σύντομη και οριστική λύση του προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια του χωριού Παναγιά σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με πρόσφατες υδρομετρήσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, η παρεχόμενη ποσότητα νερού από τις πηγές 'Αππηδες', που υδροδοτούν το χωριό, είναι ικανοποιητική και συνεπώς το πρόβλημα που παρουσιάζεται κατά την καλοκαιρινή περίοδο μπορεί ν' αντιμετωπισθεί με τη λήψη μέτρων περιορισμού της σπατάλης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Φάντη και ληφθείσα στις 13 Μαρτίου 1986.

«Πρόσφατα δημοσιεύματα στον τύπο αποκαλύπτουν ότι οι χώρες της ΕΟΚ, ενώ στη θεωρία υποστηρίζουν τη μόνη νόμιμη Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντίθετα στην πράξη διατηρούν και αναπτύσσουν σχέσεις με το παράνομο Ντεκτασικό καθεστώς.

Πιο συγκεκριμένα οι πληροφορίες του τύπου αποκαλύπτουν ότι η Βρετανία απορροφά το 76% των εξαγωγών του ψευδοκράτους. Μάλιστα δημοσιεύτηκε στον τύπο και φωτοτυπία πιστοποίησης του Τ/Κ εμπορικού επιμελητηρίου την οποία τα βρετανικά τελωνεία αποδέχθηκαν για την εισαγωγή στη Βρετανία των προϊόντων του ψευδοκράτους.

Οι ίδιες πάντοτε αποκαλύψεις αναφέρουν ότι:

Η Ιταλία έχει καταστεί σήμερα η δεύτερη μετά την Τουρκία χώρα σε αριθμό τουριστών που περνούν τις διακοπές τους στην κατεχόμενη από τα τούρκικα στρατεύματα περιοχή της Κύπρου.

Η Δυτική Γερμανία είναι επίσης σημαντική πηγή τουρισμού για την κατεχόμενη Κύπρο και ταυτόχρονα αποδέχεται την εισαγωγή σ' αυτή αγροτικών προϊόντων από τη λεγόμενη 'Τ.Δ.Β.Κ.'. Αναφέρεται επίσης, σε δημοσιεύματα, ότι από τον Απρίλη η Δ. Γερμανία — η οποία επιτρέπει την ελεύθερη διαφήμιση της κατεχόμενης Κύπρου για τουριστικούς σκοπούς — θα εγκαθιδρύσει απευθείας αεροπορική σύνδεση με τα κατεχόμενα, ύστερα από σχετική συμφωνία με τις Αρχές της 'Τ.Δ.Β.Κ.'.

Τέλος και οι υπόλοιπες χώρες της ΕΟΚ κατά διάφορους τρόπους διατηρούν και αναπτύσσουν σχέσεις με το ψευδοκράτος του Ντενκτάς.

Κατόπιν της παράθεσης των πιο πάνω πληροφοριών καλείται η Κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες προβαίνει και τι διαβήματα κάνει προς τις κυβερνήσεις των χωρών αυτών για τις εχθρικές

ενέργειές τους — που μόνο σαν τέτοιες μπορούν να χαρακτηριστούν — εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη στιγμή μάλιστα που η Κυβέρνηση με υπερβάλλοντα ζήλο επιδιώκει την πλήρη τελωνειακή ένωση της Κύπρου με αυτές τις χώρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Φάντη.

«Η Κυβέρνηση πάντοτε παρακολουθεί και ερευνά επισταμένα πληροφορίες και στοιχεία για τις παράνομες εξαγωγές από τα κατεχόμενα προς τη Βρετανία και προβαίνει σε διάφορα επίσημα διαβήματα (τόσον εδώ όσο και στο Λονδίνο) και σε άλλες ενέργειες, ώστε να παρεμποδιστεί και τερματισθεί η παράνομη διάθεση τέτοιων προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.

Είναι γεγονός ότι μερικά Ιταλικά και Δυτικογερμανικά Τουριστικά Γραφεία τουρκικής ιδιοκτησίας ή με οικονομικά συμφέροντα στην Τουρκία προωθούν τον τουρισμό στις κατεχόμενες περιοχές.

Το Υπουργείο Εξωτερικών, σε συνεργασία με τον ΚΟΤ, προβαίνει μέσω των διπλωματικών μας αποστολών στα αναγκαία διαβήματα και ενέργειες για τον τερματισμό της τουριστικής προβολής των κατεχομένων περιοχών σε ξένες χώρες.

Πρόσφατα και μετά από διαβήματά μας το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Συγκοινωνιών της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας απαγόρευσε κάθε απ' ευθείας πτήση από την Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γερμανίας προς τις κατεχόμενες περιοχές.

Επίσης ο Σύνδεσμος Τουριστικών Πρακτόρων Δυτικής Γερμανίας κυκλοφόρησε εγκύκλιο στα μέλη του τονίζοντας ότι απαγορεύονται απ' ευθείας πτήσεις προς τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο του Αμβούργου με απόφασή του ημερομηνίας 19.2.1986 εξέδωσε διάταγμα για την εκδίωξη Γερμανικού Τουριστικού Γραφείου από τους χώρους της Διεθνούς Τουριστικής Έκθεσης Αμβούργου, διότι προέβαλλε τουριστικά το ψευδοκράτος. Την έκδοση του διατάγματος ζήτησε η Διεύθυνση της Εκθέσεως μετά από διαβήματα της Κυπριακής Πρεσβείας και του ΚΟΤ. Στην απόφαση, η τουριστική προβολή των κατεχομένων περιοχών της Κύπρου χαρακτηρίζεται σαν πολιτική πράξη η οποία δεν συνάδει με το χαρακτήρα και σκοπό της Διεθνούς Έκθεσης Αμβούργου.

Προσπάθεια για τουριστική προβολή των κατεχομένων περιοχών έγινε και στη Διεθνή Τουριστική Έκθεση Μιλάνου που έγινε τον περασμένο Φεβρουάριο.

Δύο Ιταλικά τουριστικά γραφεία γνωστά για τους δεσμούς τους με την Τουρκία διένειμαν φυλλάδια με τα οποία διαφήμιζαν τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Τόσο η Πρεσβεία μας στη Ρώμη όσο και ο ΚΟΤ μέσω του εκπροσώπου του προέβησαν σε έντονα διαβήματα προς τη Διεύθυνση της Εκθέσεως με αποτέλεσμα αυτή να επαναβεβαιώσει τη μη αναγνώριση του παράνομου Τ.Κ. 'Κράτους' και να δηλώσει ότι σαν μόνος εκπρόσωπος της Κύπρου στην έκθεση αναγνωρίζεται ο ΚΟΤ και ότι οι Τ.Κ. ουδέποτε προσκλήθηκαν να λάβουν μέρος στην έκθεση.

Η αποτυχία της δημιουργίας τουριστικού ρεύματος προς την κατεχόμενη περιοχή είναι αποτέλεσμα των συντονισμένων ενεργειών των κρατικών υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβο Κληρίδη και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Το Δεκέμβρη του 1973 δόθηκε στον Υπουργό Δικαιοσύνης Έκθεση από τους Δικαστές του Αν. Δικαστηρίου κ.κ. Α. Λοΐζου και Δ. Δημητριάδη και από διάφορους άλλους αξιωματούχους της Κυβέρνησης που σχετίζονται άμεσα με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για τους αδικοπραγούντας ανηλίκους. Ανάμεσα στους όρους εντολής ήταν και η συγκριτική μελέτη Δικαίου και άλλων χωρών.

Έκτοτε ετοιμάστηκε νομοθεσία για τον εκσυγχρονισμό και ενοποίηση του Περί Παιδών και Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμου, με στόχο, μεταξύ άλλων, την εξεύρεση μηχανισμών και δυνατοτήτων λειτουργίας της Αναμορφωτικής Σχολής Λάμπουσας.

Επειδή το έτος 1986 καθορίστηκε σαν έτος Νεολαίας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- (α) Τι θα γίνει η Αναμορφωτική Σχολή Λάμπουσας και πού θα στέλλονται οι αδικοπραγούντες ανήλικοι για αναμόρφωση;
- (β) Γιατί δεν προωθείται η κατάθεση στη Βουλή του Νομοσχεδίου για την ενοποίηση του περί Παιδών και Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμου; (Κατάργηση των ΚΕΦ. 157 και 352 περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων και Παιδών Νόμου αντιστοίχως, ενοποίηση και εκσυγχρονισμός της Νομοθεσίας).
- (γ) Γιατί δεν αξιοποιείται και προωθείται η εξαιρετική αυτή Έκθεση με την κατάλληλη αναπροσαρμογή, εκσυγχρονισμό και ενοποίηση της νομοθεσίας για τους ανηλίκους;
- (δ) Δόθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης το 1984 νομοθεσία άλλων χωρών που σχετίζεται με τις Βιντεοκασέτες. Εφόσον η εγκληματικότητα έχει αυξηθεί, πώς σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να ρυθμίσει νομοθετικά την αυστηρή λογοκρισία εντελώς ακατάλληλων βιντεοκασέτων και τον έλεγχο και προστασία των ανηλίκων από την ογκούμενη διαφθορά;
- (ε) Γιατί δεν προωθείται επειγόντως Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με τη βοήθεια του Δικαστικού και Νομικού μας κόσμου για την άμεση αξιοποίηση της Έκθεσης των Δικαστών του Αν. Δικαστηρίου και του Νομοσχεδίου με τις κατάλληλες σύγχρονες αναπροσαρμογές;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβου Κληρίδη.

«(α) Με απόφαση του Υ.Σ. με ημερ. 30.1.86 έχει ανασταλεί η λειτουργία της Αναμορφωτικής Σχολής Λάμπουσα.

Ταυτόχρονα το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε Τεχνική Επιτροπή για να μελετήσει τη σωφρονιστική πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί στη μεταχείριση των νεαρών αδικοπραγούντων και άλλων νεαρών προσώπων με ειδικά προβλήματα και να υποβάλει σε τρεις μήνες εισηγήσεις σχετικά με το είδος των ιδρυμάτων που θα χρειάζονται για την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

- (β) Παρόλο που έχει συμπληρωθεί η ετοιμασία του Νομοσχεδίου που ενοποιεί τους περί Παιδών Κεφ. 352 και περί Ανηλίκων Αδικοπραγούντων Κεφ. 157 Νόμους, η προώθηση της νομοθεσίας αυτής ενδείκνυται να αναβληθεί μέχρις ότου υποβληθούν οι εισηγήσεις της νέας Τεχνικής Επιτροπής σε ότι αφορά την ιδρυματική μεταχείριση.
- (γ) Η έκθεση του 1972 έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη τόσο κατά τη διαδικασία της ενοποίησης των δυο νόμων όσο και κατά τις εργασίες της νέας Τεχνικής Επιτροπής μαζί με άλλες σχετικές εκθέσεις εμπειρογνομόνων που κατά καιρούς μετακλήθηκαν στην Κύπρο και μελέτησαν το θέμα της Νομοθεσίας και ιδρυματικής μεταχείρισης παιδιών με ειδικά προβλήματα. Στο μεταξύ η σημαντικότερη εισήγηση της έκθεσης αυτής που αφορά την αποποινικοποίηση της διαδικασίας στη μεταχείριση νεαρών ατόμων με ειδικά προβλήματα τυγχάνει ήδη εφαρμογής με διοικητικές αποφάσεις.
- (ε) Και τα δύο θέματα εμπίπτουν στους όρους εντολής της νέας Τεχνικής Επιτροπής της οποίας οι εργασίες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 19 Μαρτίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι το Συνεργατικό Κίνημα σαν αποτέλεσμα των ατασθαλιών, της κακοδιαχείρισης, των ζημιολόγων και παράνομων ενεργειών και της διασπάθισης των κεφαλαίων του Συνεργατισμού από τον εκπρόσωπο της Κυβέρνησης στη θέση του Εφόρου, αλλά και των άστοχων χειρισμών της ίδιας της Κυβέρνησης στο όνομα της εξυγίανσης — που ποτέ δεν έγινε, το Συνεργατικό κίνημα υπέστη τα τελευταία χρόνια εξουθενωτικά πλήγματα με ανυπολόγιστες δυσμενείς συνέπειες, για το ίδιο το κίνημα και για την αγροτική και την εθνική μας οικονομία.

Αυτές οι εξελίξεις στο Συνεργατικό Κίνημα έδωσαν τη δυνατότητα στους πολέμιούς του να επιτύχουν τα σχέδια και οι στόχοι τους, για να το υποσκάψουν και να το υπερφαλαγγίσουν.

Τρανή απόδειξη τούτου είναι το γεγονός ότι όλες οι ενορίες των πόλεων, των προαστίων, όλων των μεγάλων αγροτικών κέντρων αλλά και σχεδόν όλων των χωριών με πληθυσμό πάνω από δυο χιλιάδες κατοίκους, γέμισαν με υποκαταστήματα των εμπορικών τραπεζών. Μόνο η Τράπεζα Κύπρου στην πρόσφατη Έκθεσή της αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι το 1985 λειτουργούσαν 120 υποκαταστήματα και ότι τα καθαρά κέρδη που πραγματοποίησε το 1985, έφτασαν τα £6,4 εκατ. και το μέρος που θα δοθεί στους μετόχους της είναι 15%.

Παρά τις ολοφάνερές δυσμενείς επιπτώσεις και τους επερχόμενους καταστροφικούς κινδύνους για την υπόσταση του Συνεργατικού κινήματος φαίνεται ότι και με τις αλλαγές και τους νέους διορισμούς που έγιναν από την Κυβέρνηση στη Διοίκηση του Συνεργατισμού, και της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, τα πράγματα οδηγούνται από το κακό στο χειρότερο. Είναι χαρακτηριστικό το ότι τα κεφαλαιουχικά ελλείμματα της Κ.Σ. Τράπεζας ξεπέρασαν τα £55 εκατομμύρια.

Μας υποβάλλονται διαρκώς έντονα παράπονα ότι η πολιτική των ιθυνόντων της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας σπρώχνει τους καταθέτες προς το χώρο των Εμπορικών Τραπεζών, ακόμη και με την επιβολή απαράδεκτων όρων και δικαιωμάτων.

Μεταξύ άλλων μας καταγγέλλουν ότι η Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα επιβάλλει στις Συνεργατικές δικαιώματα εκμετάλλευσης επιταγών με αποτέλεσμα τα επηρεαζόμενα Συνεργατικά ιδρύματα να επιβαρύνονται χιλιάδες λίρες κάθε χρόνο, μέτρο που δεν εφαρμόζουν ακόμη και οι εμπορικές τράπεζες. Οι Κυβερνητικές επιταγές των συνταξιούχων και άλλων πιστώνονται για τις Συνεργατικές μετά τις πρώτες τρεις μέρες της κανονικής τους ημερομηνίας, ενώ η Κ.Σ. Τράπεζα τα παίρνει από την επόμενη μέρα. Οι χρωστικοί τόκοι των Συνεργατικών είναι προς 9% ενώ οι πιστωτικοί είναι μόνο προς 2%. Η υπηρεσία για το ξένο συνάλλαγμα των Σ.Π.Ε. γίνεται χωρίς προμήθεια, ενώ επιβαρύνονται και με τις αλλαγές — μείωση των τιμών. Γίνονται από την Κ.Σ. Τράπεζα αυθαίρετες χρεώσεις στους λογαριασμούς των Συνεργατικών για συνδρομές στη Συνομοσπονδία, στο περιοδικό κλπ.

Υποχρεώνονται οι Συνεργατικές να εκτυπώνουν τα έντυπά τους μέσω της Κ.Σ. Τράπεζας και τις επιβαρύνουν με 10% πέραν της χρέωσης των ιδιωτικών τυπογραφείων.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν και πότε προγραμματίζεται η συμμόρφωση του Εφόρου και της Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά το θέμα του τερματισμού των διορισμένων διευθυντών της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας και της εκλογής Επιτροπείας σύμφωνα με το νόμο περί Συνεργατικών Εταιρειών.
2. Πώς και πότε ο Έφορος ο οποίος υποχρεώνει τις Συνεργατικές Εταιρείες να συναλλάττονται μόνο με την Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, θα δώσει την απαιτούμενη προσοχή και θα πάρει τα αναγκαία μέτρα για ορθή και δίκαιη μεταχείριση από την Κ.Σ. Τράπεζα των Συνεργατικών Εταιρειών και των μελών τους.
3. Εάν και πότε η Κυβέρνηση θα υλοποιήσει τις διακηρύξεις της για υποβοήθηση, σωστή στήριξη και οικονομική αποκατάσταση της φερεγγυότητας της Κ.Σ. Τράπεζας για την εξασφάλιση των καταθέσεων των αγροτών και όλων των εργαζομένων, καθώς και για την ορθολογιστική, δημοκρατική λειτουργία και βιωσιμότητα της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας.
4. Εάν και πότε ο Έφορος θα δώσει τέρμα στο καθεστώς των παράνομων και απαράδεκτων αναβολών για τις ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις και τις Γενικές Συνελεύσεις για εκλογή Επιτροπειών στις Συνεργατικές Εταιρείες που για πολλές οι καθυστερήσεις ιδίως για την εκλογή Επιτροπειών φθάνουν και υπερβαίνουν τα 10 χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνηας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

1. «Η ύπαρξη διορισμένου Συμβουλίου Διευθυντών στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ πηγάζει από σχετικό όρο της Κυβέρνησης η οποία χρηματοδοτεί την Τράπεζα μέσα στα πλαίσια της δηλωμένης πολιτικής της να στηρίξει το Συνεργατικό Κίνημα και να το βοηθήσει να ξεπεράσει τη γνωστή κρίση του.

Το Συμβούλιο Διευθυντών της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ αποτελείται σήμερα από επτά μέλη τα οποία προέρχονται από:

(α) Το Συνεργατικό Κίνημα.	3
(β) Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.	2
(γ) Το Υπουργείο Οικονομικών.	1
(δ) Την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.	1
Σύνολο	7

Είναι δύσκολο να λεχθεί πότε θα διεξαχθούν εκλογές για εκλογή επιτροπής στη θέση του διορισμένου Συμβουλίου Διευθυντών.

2. Ο Διοικητής Συνεργατικής Αναπτύξεως θεωρεί ότι οι Συνεργατικές Εταιρείες κατά τις συναλλαγές τους με τη Σ.Κ. Τράπεζα τυγχάνουν ορθής και δίκαιης μεταχείρισης από αυτή. Εάν υπάρχει συγκεκριμένη περίπτωση ή περιπτώσεις μη ορθής και δίκαιης μεταχείρισης δύνανται να καταγγελθούν οπότε το Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης αλλά και η ίδια η Σ.Κ. Τράπεζα θα επιληφθούν τούτων. Θα συζητηθούν τέτοιες περιπτώσεις με τους ενδιαφερομένους με σκοπό την επίλυσή τους.

3. Η Ερώτηση αυτή αφορά το Υπουργείο Οικονομικών.

4. Από σχετική έρευνα προκύπτει ότι στις 560 Συνεργατικές Εταιρείες που λειτουργούν στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου υπάρχουν σήμερα γύρω στις 3 Συνεργατικές όπου η θητεία της επιτροπείας είναι ληγμένη. Αναφέρουμε ότι μέχρι το τέλος Απριλίου 1986 θα συγκληθούν εκλογικές γενικές συνελεύσεις σε όλες τις Συνεργατικές όπου η θητεία των επιτροπειών είναι ληγμένη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1986.

«Η μη περίφραξη του Δημοτικού Σχολείου Αγίων Αναργύρων δημιουργεί σοβαρά προβλήματα ασφάλειας για τους μαθητές.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:—

1. Υπάρχουν σχέδια για την περίφραξη του σχολείου και πότε θα εφαρμοστούν;
2. Επειδή τα νερά της βροχής λιμνάζουν μπροστά στις βεράντες του σχολείου, γεγονός που δυσκολεύει τη διακίνηση των μαθητών, ποια μέτρα προτίθεται να πάρει το αρμόδιο Υπουργείο για την επίλυση αυτού του σοβαρού προβλήματος;
3. Επειδή αυξάνονται τα παιδιά της προδημοτικής ποια μέτρα προτίθεται να πάρει το αρμόδιο Υπουργείο για την αντιμετώπιση του προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

- «1. Για την περίφραξη του χώρου του Δημοτικού Σχολείου Αγίων Αναργύρων υπάρχουν τα σχέδια και η σχετική δαπάνη θα περιληφθεί στον προϋπολογισμό του Ειδικού Ταμείου Ανακουφίσεως του 1987.

2. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας θεωρούν τη διαμόρφωση της σχολικής αυλής σαν θέμα προτεραιότητας και θα προσπαθήσουν να την προωθήσουν όσο το δυνατό πιο γρήγορα.
3. Στο συνοικισμό Αγίων Αναργύρων λειτουργεί ένα τμήμα νηπιαγωγείου που στεγάζεται τώρα σε αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου. Η δημιουργία και δεύτερου τμήματος προϋποθέτει (α) έγκριση για επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης από το Υπουργικό Συμβούλιο και (β) εξασφάλιση κατάλληλης αίθουσας από τη Σχολική Εφορεία, την κοινότητα ή το Σύνδεσμο Γονέων».

Ερώτηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 31 Μαρτίου 1986.

«Δεδομένου πως για αρκετές περιόδους σώζεται μόνο ένα — δακτυλογραφημένο κι άλλοτε χειρόγραφο, μάλιστα — κείμενο των πρακτικών του νομοθετικού σώματος (Legislative Council), καθώς και του εκτελεστικού, όπως λεγόταν, σώματος, που λειτουργούσαν και τα δυο στα χρόνια της αποικιοκρατίας (στα πρώτα 50 χρόνια της το πρώτο), και δεδομένου του γεγονότος πως και τα δυο σώματα κι ιδιαίτερα το νομοθετικό — μ' όλες τις εγγενείς αδυναμίες του — διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην πολιτική ιστορία του τόπου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν λόγω των εξόφθαλμων κινδύνων που υφίστανται από την παρουσία ενός και μόνου κειμένου, σκοπεί:

- (α) Να προβεί σε λήψη αντιγράφων των δακτυλογραφημένων κειμένων, προκειμένου να κατατεθούν και σε άλλες βιβλιοθήκες της Κύπρου ή του εξωτερικού ακόμα (Εθνικής βιβλιοθήκης Αθήνας, βιβλιοθήκης βρετανικού μουσείου, αμερικανικού κογκρέσου, βιβλιοθήκης Μόσχας κ.α.),
- (β) Να προχωρήσει στη μικροφωτογράφιση των χειρογράφων των πρακτικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Δημόσιο Αρχείο έχει στην κατοχή του ορισμένα μόνο αντίγραφα των πρακτικών του Νομοθετικού Συμβουλίου που καλύπτουν συγκεκριμένες χρονικές περιόδους και όχι ολόκληρη την περίοδο της λειτουργίας του. Για το Εκτελεστικό Συμβούλιο δεν έχει κανένα έγγραφο. Λόγω της σπουδαιότητας των κειμένων των δυο αυτών Συμβουλίων το Υπουργείο Δικαιοσύνης φρονεί ότι αυτά πρέπει να συγκεντρωθούν το συντομότερο στο Δημόσιο Αρχείο που είναι ο κατάλληλος τόπος για τη φύλαξη και συντήρηση των αρχείων του Κράτους.

Όσο αφορά τη μικροφωτογράφιση όλων γενικά των αρχείων που βρίσκονται στο Δημόσιο Αρχείο το Υπουργείο Δικαιοσύνης πιστεύει ότι είναι ύψιστη ανάγκη να αρχίσει το συντομότερο και θα γίνει σχετική πρόνοια στις προτάσεις του Υπουργείου για τους Προϋπολογισμούς του 1987.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Σε ευρεία σύσκεψή τους 10 χωριά της περιοχής Κελοκεδάρων Πάφου, που έγινε στο χωριό Μαμώνια το Σάββατο 29.3.86, έθεσαν επιτακτικά το θέμα εφαρμογής του σχεδίου ανάπτυξης κρασοχωριών Πάφου-Λεμεσού το οποίο εξηγγέλθη πριν 3-4 χρόνια.

Επειδή αυτό το σχέδιο θεωρείται ότι θα βοηθήσει στη διατήρηση των απομακρυσμένων αυτών χωριών και στη βελτίωση της ζωής των κατοίκων τους, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Πότε προβλέπεται ουσιαστική εφαρμογή αυτού του σχεδίου το οποίο αποτελεί μια συγκεκριμένη κυβερνητική υπόσχεση;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Οι τεχνικο-οικονομικές μελέτες για το Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών βρίσκονται σε πολύ προχωρημένο στάδιο. Μόλις αποπερατωθούν θα υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης κατά πόσο θα εκτελεσθεί το έργο και πότε.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Δ: «Η σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

Συνεχίζεται η συζήτηση.

Ο κ. Σαββίδης.

Υπάρχει και άλλη Έκθεση; Συγγνώμη, εγώ δεν έχω την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Απορώ γιατί δεν μου εδόθη αυτή η Έκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, είναι υπό δακτυλογράφηση, αλλά μπορεί να αναγνωστεί τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον τώρα μου έχει δοθεί η Έκθεση, ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής μπορεί να την αναγνώσει αν δεν υπάρχει ένσταση από το Σώμα.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν δεν είναι τόσο επείγον το όλο θέμα — βέβαια πρόκειται για τη ραδιενέργεια και η Έκθεση δεν ξέρω αν θα συμπεριλαμβάνει οτιδήποτε το

νεότερο — θα είναι καλό, πριν διαβαστεί η Έκθεση από το βήμα της Βουλής να τη διαβάσουν όλοι οι Βουλευτές. Ακόμα εμείς δεν έχουμε πάρει αυτή την Έκθεση.

Γι' αυτό το λόγο αναρωτιόμαι αν δεν θα πρέπει αυτή η Έκθεση να κυκλοφορήσει και να συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη. Δεν νομίζω, δηλαδή, να είναι κάτι που έχει τόση σημασία ώστε να διαβαστεί τώρα η Έκθεση και να κλείσει το θέμα αυτή τη βδομάδα. Πρέπει να μας δοθεί η ευκαιρία να δούμε το περιεχόμενο της Έκθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι όλα τα κόμματα έχουν συμφωνήσει ότι θα πρέπει να διαβαστεί σήμερα η Έκθεση. Σωστά αντιλαμβάνομαι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Σωστά-σωστά.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Υποτίθεται ότι τα Μέλη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών εκπροσωπούν κόμματα. Και η απόφαση είναι ομόφωνη των Μελών των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Υγείας και Γεωργίας ότι η Έκθεση θα αναγνωστεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως τα Μέλη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών μεταφέρουν απόψεις στις Ομάδες τους. Το θέμα αυτό οπωσδήποτε δεν είναι τόσο σημαντικό ώστε να δημιουργηθεί συζήτηση. Όμως, για λόγους, κατά τη γνώμη μου, τάξεως, δεν υπάρχει κανένας λόγος μια Έκθεση την οποία δεν έχουν δει οι υπόλοιποι Βουλευτές, να ακούουν να αναγινώσκεται χωρίς να την έχουν πάρει στα χέρια τους.

Είναι ορισμένα πράγματα τα οποία πρέπει να τηρούμε σ' αυτό το Σώμα. Δεν σημαίνει ότι επειδή έχει περάσει από μια Επιτροπή, η Έκθεση αυτή αντιπροσωπεύει ολόκληρο το Σώμα. Και για ν' αντιπροσωπεύει ολόκληρο το Σώμα τουλάχιστο θα πρέπει να την έχουν στα χέρια τους πριν διαβαστεί οι 56 Βουλευτές.

Γι' αυτό το λόγο εμείς δεν δεχόμαστε ότι δεσμευόμαστε από οποιοδήποτε σ' αυτή την Επιτροπή, διότι τα Μέλη των Ομάδων μας μπορεί να έχουν πάρει μια θέση — και καλώς την πήραν — αλλά πρέπει να τη μεταφέρουν στην Ομάδα τους. Και τίθεται ευρύτερο θέμα ότι δεν είναι σωστό να διαβάζεται μια Έκθεση όταν δεν είναι στα χέρια των Βουλευτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ εισάγεται ένα καινούργιο στοιχείο ότι οι Βουλευτές στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές δεν εκφράζουν τα Κόμματά τους. Ουσιαστικά έτσι τίθεται το θέμα. Και έχω τη γνώμη ότι αν θα ακολουθηθεί αυτή η τακτική, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές δεν ξέρω πώς θα μπορούν να εργάζονται. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι το γεγονός ότι η έκθεση της Επιτροπής είναι έτοιμη και αφορά θέμα που ενδιαφέρει το ευρύ κοινό και έχει σημασία να δει το φως της δημοσιότητας.

Συμφωνώ με τον κ. Γαλανό ότι μπορεί να υπάρχουν απόψεις για να εκφραστούν πάνω στην έκθεση. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν σήμερα επειδή η έκθεση της Επιτροπής δεν έχει μελετηθεί, το θέμα μπορεί να μείνει στην ημερήσια διάταξη και να συζητηθεί στην προσεχή συνεδρία της Βουλής. Γι' αυτό η δική μας θέση είναι ότι η έκθεση θα πρέπει να αναγνωσθεί ώστε να δοθεί και δημοσιότητα και να κατατοπιστεί το κοινό και αν υπάρχουν απόψεις, αυτές μπορούν να εκφραστούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάνω στο θέμα το διαδικαστικό, κ. Πρόεδρε, σχετικά με το τι αντιπροσωπεύουν οι Βουλευτές στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές της Βουλής και τι σημαίνει διανομή ενός εγγράφου προς όλους τους Βουλευτές πρέπει να τονιστεί το εξής: Εμείς αποτελούμε Βουλή των Αντιπροσώπων και ως Βουλή των Αντιπροσώπων σημαίνει ότι θα πρέπει ο κάθε αντιπρόσωπος του λαού να είναι σε θέση πληροφορημένος να συζητήσει ένα θέμα. Φυσικά εφόσον μπαίνει θέμα συζήτησης της έκθεσης, η κοινοποίηση της έκθεσης, έστω δι' αναγνώσεώς της σήμερα, δεν θα ήταν κάτι για το οποίο θα μπορούσαμε να φέρουμε αντίρρηση. Όμως θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι αυτό αποτελεί μια παρέκβαση της διαδικασίας και είναι επικίνδυνο από τη στιγμή που γίνεται τρόπος συμπεριφοράς και εδραιώνεται σαν διαδικασία η παρέκβαση από τον κανονικό δρόμο. Έτσι αφήνεται και στην κρίση του Προέδρου για να κάμει ένα ruling πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ζητούσα από το Σώμα κατ' εξαίρεση, γι' αυτήν ακριβώς την έκθεση και γι' αυτό ακριβώς το θέμα, αν συμφωνεί, απλώς να αναγνωσθεί η έκθεση και να συζητηθεί αν θέλει στο Σώμα την ερχόμενη Πέμπτη.

Υπάρχει ένσταση; Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον το θέτετε με αυτό τον τρόπο δεν υπάρχει ένσταση να αναγνωσθεί η Έκθεση. Αλλά για να τεθούν τα πράγματα στη θέση τους —διότι ορισμένα πράγματα τα οποία λέγονται δεν πρέπει να μένουν αναπάντητα, ιδίως όταν γίνεται προσπάθεια διαστρέβλωσης μιας κάποιας θέσεως — εδώ δεν είναι θέμα αν εκπροσωπούν τα Μέλη των Επιτροπών τα Κόμματά τους. Βεβαίως τα εκπροσωπούν αλλά υπάρχει θέμα διαδικαστικό, και είναι αυτό το οποίο τόνισα προηγουμένως, ότι πράγματι πρόκειται περί εξαίρεσης να διαβάζεται μια έκθεση την οποία να μην έχουν καν στα χέρια τους τα υπόλοιπα Μέλη. Όμως, επειδή πράγματι όλες οι πλευρές τονίζουν την ανάγκη οπωσδήποτε να διαβαστεί η έκθεση και ας συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία, τότε, αφού και εσείς ο ίδιος το έχετε προβάλει με έντονη εισήγηση, θα το δεχθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το Σώμα κατ' εξαίρεση δέχεται να αναγνωσθεί αυτή η έκθεση λόγω της φύσεως του θέματος, αλλά δεν σημαίνει ότι υιοθετεί το Σώμα την αρχή η οποία πρέπει να ακολουθείται συνήθως σε τέτοιου είδους εκθέσεις, ας

κριθεί δε αυτή η έκθεση ως έκθεση καλύπτουσα ένα θέμα επείγουσας φύσης και κατ' εξαίρεση το Σώμα δέχεται να αναγνωσθεί σήμερα και να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς συμφωνούμε με τα όσα είπατε. Το θέμα είναι πάρα πολύ επίκαιρο και ασφαλώς το κοινό, το ευρύτερο κοινό, αδημονεί να πληροφορηθεί τα πορίσματα της Επιτροπής που εξέτασε αυτό το θέμα. Εφόσον, επομένως, η έκθεση είναι είναι ήδη έτοιμη, είναι ορθό να αναγνωσθεί αυτή τη στιγμή για να πληροφορηθεί σχετικά το κοινό και για να είναι έτοιμοι και οι Βουλευτές, αν έχουν οποιοσδήποτε απόψεις, να τις εκφέρουν στην επόμενη συνεδρία του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν συμφωνούμε ότι μπορεί να αναγνωσθεί η έκθεση σήμερα και να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Τουλάχιστο να κυκλοφορήσει όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κυκλοφορήσει οπωσδήποτε. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΤΥΧΟΝ ΑΓΞΗΣΗ ΤΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΗΣ».

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουρωτός

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που εγείρω και πάλι το θέμα αλλά η έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμα μεταξύ των Βουλευτών και είναι ανάγκη τουλάχιστον τα Μέλη της Επιτροπής τα οποία δεν την έχουν ακόμα να κοιτάξουν αν πραγματικά αντιπροσωπεύει τις θέσεις τις οποίες έθεσαν.

Παρακαλώ να περιμένουμε μερικά λεπτά τουλάχιστο για να δοθούν αντίγραφα. Δηλαδή, εντάξει να γίνει αυτή η εξαίρεση, αλλά τουλάχιστο να ευρίσκεται η έκθεση στα χέρια των Βουλευτών την ώρα που αναγινώσκεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν κυκλοφόρησε η έκθεση, ας κυκλοφορήσει στο μεταξύ και μπορεί να αναγνωσθεί σε κατοπινό στάδιο.

Στο μεταξύ θα προχωρήσουμε με τη συζήτηση του πρώτου θέματος στο Κεφάλαιο Δ'.

Ο κ. Σαββίδης είχε ζητήσει το λόγο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κυκλοφόρησε, κυκλοφόρησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μόλις κυκλοφόρησε αλλά δεν θα διακόψουμε τώρα τη συζήτηση του Κεφαλαίου Δ'.

Ο κ. Σαββίδης έχει το λόγο.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Η πιο τραγική συνέπεια από την εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων το 1974 και τη συνεχιζόμενη κατοχή του 38% του κυπριακού εδάφους ήταν το βίαιο και απάνθρωπο ξερίζωμα του ελληνικού πληθυσμού, που κατοικούσε για δεκάδες αιώνες σ' αυτές τις περιοχές και είχε δημιουργήσει εκεί μια ξεχωριστή πολιτιστική παράδοση. Το ξερίζωμα κι' ο διασκορπισμός αυτών των πληθυσμών διέκοψε τη μακρόχρονη πολιτιστική παράδοση ενώ σημαντικός λαογραφικός και εθνογραφικός πλούτος χάθηκε, πριν ακόμα οι λαογράφοι και οι άλλοι επιστήμονες ολοκληρώσουν τη συλλογή και μελέτη όλων των στοιχείων και πτυχών του ζωντανού αυτού πολιτισμού. Η απώλεια αυτής της πανάρχαιας πολιτιστικής παράδοσης, λίγα μόνο χρόνια μετά την ανεξαρτησία της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε μια περίοδο ραγδαίας και ολόπλευρης ανάπτυξης, που προμηνούσε νέα περίοδο άνθισης του πολιτισμού σ' όλες του τις εκφάνσεις, ήταν μια εξίσου μεγάλη, αν όχι και μεγαλύτερη απώλεια με τις ανυπολόγιστες ζημιές στους αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς θησαυρούς, που τόσο παραστατικά εξέθεσε ο έντιμος εισηγητής του θέματος.

Εξαιτίας της τουρκικής εισβολής και της 12χρονης κατοχής, χιλιάδες πολύτιμα και αναντικατάστατα δημιουργήματα του πολιτισμού οκτώ χιλιάδων χρόνων, με μοναδική ιστορική, αρχαιολογική και καλλιτεχνική αξία διαρπάχθηκαν, κλάπηκαν από μουσεία, εκκλησίες και ιδιωτικές συλλογές, για να πουληθούν παράνομα από κερδοσκόπους σε ιδιωτικές συλλογές αλλά και μουσεία της Δυτ. Ευρώπης, των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας. Ελάχιστα από τα αρχαιολογικά ευρήματα που, λεηλατήθηκαν στη βόρεια Κύπρο βρήκαν το δρόμο της επιστροφής στο Κυπριακό Μουσείο, μερικά αφού κατασχέθηκαν σε ξένες χώρες από τις τελωνειακές και αστυνομικές αρχές σαν κλοπιμαία, ή αφού αγοράστηκαν σε ψηλές τιμές από αρχαιολογικά καταστήματα δυτικών χωρών, όπου προσφέρονται δυστυχώς ελεύθερα για πώληση.

Πριν μιλήσουμε για το μέγεθος της καταστροφής και την αδιαμφισβήτητη ευθύνη κι' ενοχή της κατοχικής δύναμης θα θέλουμε να τονίσουμε ότι η τεράστια και πρωτοφανής αυτή καταστροφή και απώλεια αρχαιολογικών και καλλιτεχνικών θησαυρών δεν είναι υπόθεση που αφορά μόνο τον Κυπριακό λαό και την Κυπριακή Κυβέρνηση. Αυτή η σημαντική πολιτιστική κληρονομιά ανήκει σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα. Είναι αναπόσπαστο τμήμα όχι μόνο της εθνικής μας κληρονομιάς, αλλά και της παγκόσμιας και πανανθρώπινης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η έννοια της «πολιτιστικής κληρονομιάς ολόκληρης της ανθρωπότητας» καθιερώθηκε σ' όλες τις μεταπολεμικές διεθνείς συμβάσεις και υιοθετήθηκε από την ΟΥΝΕΣΚΟ, η οποία στα τελευταία 40 χρόνια κατέβαλε πολλές προσπάθειες για τη διάσωση καλλιτεχνικών και πολιτιστικών θησαυρών σε πολλές γωνιές της γης, ιδιαίτερα στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

Η Τουρκία που είναι συμβαλλόμενο μέρος στην Σύμβαση της Χάγης του 1954 «για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ενόπλου συρράξεως», στη Σύμβαση του 1970 υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ «για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να εμποδισθεί η εξαγωγή, εισαγωγή και μεταβίβαση των παράνομα κτηθέντων πολιτιστικών αγαθών» και στη σύμβαση του Παρισιού του 1972 «για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς», είναι ένοχη και υπόλογη σαν κατοχική δύναμη έναντι του Διεθνούς Νόμου και της Διεθνούς Κοινότητας.

Με βάση τη Σύμβαση της Χάγης η Τουρκία είχε υποχρέωση «... να αποτρέψει και στην ανάγκη να καταστήσει ανέφικτη κάθε πράξη κλοπής, λεηλασίας ή υπεξαίρεσης πολιτιστικών αγαθών και κάθε πράξη βανδαλισμού σε βάρος των αγαθών αυτών. . . .»

Η ίδια Σύμβαση προβλέπει δραστικές κυρώσεις για τους ενόχους κλοπής, λεηλασίας και υπεξαίρεσης πολιτιστικών αγαθών. Η Τουρκία αγνόησε και σ' αυτόν τον τομέα όλες τις συμβατικές της υποχρεώσεις και παραβίασε τις πιο βασικές πρόνοιες των Συμβάσεων που η ίδια υπόγραψε. Γι' αυτό όμως, είναι ανεπανόρθωτα εκτεθειμένη στη διεθνή κοινή γνώμη.

Υπάρχουν πολλές αδιάσειστες μαρτυρίες, αδιαμφισβήτητα στοιχεία και γεγονότα για τη λεηλασία, κλοπή, εξαγωγή και καταστροφή θησαυρών της πολιτιστικής κληρονομιάς. Πολλά απ' αυτά αναφέρθηκαν από τον εισηγητή του θέματος, έντιμο κ. Πέτρο Στυλιανού, απ' αυτό το βήμα και θα ήταν περιττό και κουραστικό να επαναληφθούν. Αναφέρω μόνο μερικές μαρτυρίες ακόμη που δείχνουν την ενοχή των αρχών κατοχής και της Τ/Κ Διοίκησης, που ενεργεί σαν εντολοδόχος των δυνάμεων κατοχής. Χωρίς την ανοχή και τη συνενοχή των αρχών κατοχής πώς ήταν δυνατό να λεηλατηθούν τα Μουσεία της Αμμοχώστου, η συλλογή Χ' Πρόδρομου στο Βαρώσι και Λοϊζίδη στη Μόρφου, οι 120 περίπου αρχαίες εικόνες από τη Μητρόπολη Κερύνειας, οι 150 περίπου από το Κέντρο Συντήρησης στην Τρεμετουσιά, οι τοιχογραφίες του Αντιφωνητή και της Κανακαριάς;

Ανατριχιαστικές είναι οι περιγραφές που έδωσαν δύο άγγλοι δημοσιογράφοι και κινηματογραφιστές, στην «Γκάρντιαν» της 6.5.76, για τους βανδαλισμούς και τις λεηλασίες 22 από τις 26 εκκλησίες που επισκέφθηκαν στα κατεχόμενα, συμπεριλαμβανομένου και του αρχαίου μοναστηριού του Αντιφωνητή.

Η πιο σημαντική ίσως έκθεση για τις καταστροφές αυτές των πολιτιστικών θησαυρών στη Βόρεια Κύπρο είναι η έκθεση που σύνταξε και υπέβαλε στην ΟΥΝΕΣΚΟ, σαν ειδικός απεσταλμένος της στη βόρεια Κύπρο, ο Καναδός Ζάη Νταλιμπάρντ (1975). Δυστυχώς η έκθεση, που αποτελείται, όπως είναι γνωστό, από 100 σελίδες, χαρακτηρίστηκε σαν «εμπιστευτική» και δεν δημοσιεύτηκε, ενώ πρόκειται για μια καταγγελία παραβίασης σοβαρών διεθνών συμβάσεων.

Επίσης η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της ΟΥΝΕΣΚΟ το 1980 στο Βελιγράδι να αποστείλει μόνιμους παρατηρητές της στην Κύπρο για να συμβάλουν στην προστασία των πολιτιστικών θησαυρών δεν μπόρεσε ως τώρα να πραγματοποιηθεί, γιατί η Τ/Κ πλευρά αρνείται επίμονα να δεχθεί την αποστολή.

Πρέπει να πούμε πως οι καταστροφές και κλοπές των πολιτιστικών θησαυρών συνεχίζονται και σήμερα. Η «Νώες Ντούτσλαντ» της 6 και 7 του Μάρτη 1982 περιγράφει σε δυο άρθρα της με τίτλο «ληστές θησαυρών πολιτιστικής κληρονομιάς στο νησί της Αφροδίτης», την ανυπολόγιστη ζημιά που συνεχίζει να γίνεται από τους αρχαιοκάπηλους και κερδοσκοπούς, που εξάγουν στις χώρες της Δύσης αρχαιολογικά ευρήματα και βυζαντινές εικόνες, όπου πωλούνται 10 και 20 φορές περισσότερο από ό,τι αγοράζονται στη Βόρεια Κύπρο.

Πολύ σημαντικό και ελπιδοφόρο θεωρούμε το γεγονός, ότι στα τελευταία χρόνια, οι περισσότερες καταγγελίες — συχνά συγκεκριμένες και ονομαστικές — για κλοπή, αρχαιοκαπηλεία και λαθρεμπόριο εικόνων και αρχαιολογικών ευρημάτων προέρχονται από τον τουρκοκυπριακό Τύπο και από φωτισμένους Τουρκοκυπρίους, που αντιτίθενται έντονα στην καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου. Δεν θα επαναλάβω τις πολυάριθμες καταγγελίες και τα δημοσιεύματα του Τ/Κ Τύπου που ανέφερε ήδη στην ομιλία του ο έντιμος εισηγητής του θέματος κ. Πέτρος Στυλιανού.

Θα ήταν, όμως, μεγάλη παράλειψη αν δεν αναφερόμουν στα αποκαλυπτικά άρθρα του Μεχμέτ Γιασίν στο Τ/Κ περιοδικό «Ολάϊ» του Απρίλη και του Μάη του 1982 και σε μερικά πρόσφατα δημοσιεύματα της «Γενί Ντουζέν» αλλά και άλλων Τ/Κ εφημερίδων, που μαρτυρούν και καταγγέλλουν ότι το κακό συνεχίζεται και απειλείται η ολοκλήρωση της καταστροφής, αν δεν ληφθούν αποφασιστικά μέτρα για εξάρθρωση της αρχαιοκαπηλείας και των λαθροανασκαφών και του λαθρεμπορίου των κλεμμένων πολιτιστικών θησαυρών.

Ο Μεχμέτ Γιασίν στα άρθρα του καταγγέλλει με πολύ θάρρος τη σύληση και καταστροφή των αρχαιολογικών ευρημάτων και των εικόνων και κατονομάζει τους υπευθύνους. Μιλά για συγκεκριμένες περιπτώσεις και γεγονότα π.χ. πώς κλάπηκαν από το Μουσείο της Αμμοχώστου τα ειδώλια της χαλκολιθικής εποχής (3.000 Π.Χ.) και πουλήθηκαν στο Λονδίνο, πώς καταστράφηκε αδιάτακτα ο σημαντικότερος αρχαιολογικός χώρος στα Γαστριά με την κατασκευή ασβεστοκάμινου και εργοστασίου τσιμέντου, πώς οργιάζουν οι λαθραίες ανασκαφές στην Κώμη Κεπήρ, στην Επτακώμη, στο Όβγορος, στα Κρίδια, στην Έγκωμη, την Αχανθού, στην Καλογραία, στα Γαστριά και πολλούς άλλους τόπους της κατεχόμενης Κύπρου, πώς απογυμνώθηκε η εκκλησία του Αγ. Βαρνάβα και πολλά άλλα. Αλλού περιγράφει πώς κλέβονται από αρχαιοκάπηλους οι αρχαιότητες, οι εικόνες, τα ψηφιδωτά, για τις λαθραίες ανασκαφές και τις λεηλασίες των μουσείων.

Ο Μεχμέτ Γιασίν κατηγορεί «υψηλά ιστάμενα» πρόσωπα ότι συνεργάζονται με τους τυμβωρύχους και αρχαιοκάπηλους, γι' αυτό, και αυτοί δρουν ανενόχλητα.

Έτσι, λέει, «οι κλοπές εικόνων συνεχίζονται επί σειράν ετών» και περιγράφει πως ανακαλύφθηκαν στο αεροδρόμιο της Άγκυρας τον Μάρτη του 1981 τα τρία μεγάλα κιβώτια με 158 συνολικά κομμάτια αρχαιολογικών θησαυρών, κυρίως εικόνων, που προέρχονταν από μέρη που δεν μπορούσαν να κλαπούν, χωρίς τη συνεργασία των υπευθύνων, π.χ. από το Μοναστήρι του Αποστόλου Βαρνάβα και το Κάστρο της Κερύνειας.

Ακόμα κι' από αυστηρά φρουρούμενες στρατιωτικές περιοχές έγιναν αφαιρέσεις βυζαντινών τοιχογραφιών, όπως στη Λύση, απ' όπου αφαιρέθηκαν οι τοιχογραφίες του 13ου και 14ου αιώνα από την εκκλησία του Αγίου Θεωωνιανού και που πουλήθηκαν στις Η.Π.Α. σε τεράστιες τιμές.

Αυτές οι μαρτυρίες επιβεβαιώνουν την ενοχή των κατοχικών δυνάμεων και της Τ/Κ διοίκησης, αλλά και των αγοραστών στις δυτικές χώρες, που σαν κλεπταποδόχοι μαζεύουν τις Κυπριακές αρχαιότητες στις ιδιωτικές συλλογές και τα μουσεία τους, γνωρίζοντας καλά την προέλευσή τους.

Παρά τις καταγγελίες και τις αντιδράσεις, οι λαθρο-ανασκαφές και η αρχαιοκαπηλεία συνεχίζονται, σαν μια προσοδοφόρα επιχείρηση, απειλώντας με ολοκληρωτική καταστροφή τον ανεκτίμητο αρχαιολογικό πλούτο, που κρύβεται σε πολλά σημεία της κατεχόμενης Κύπρου, από τους Σόλους ως την Έγκωμη και τη Σαλαμίνα. Πριν ένα μήνα η Γιενή Ντουζέν και άλλες Τ/Κ εφημερίδες δημοσίευσαν είδηση για τη σύλληψη σπείρας αρχαιοκάπηλων στο αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης, που είχαν στην κατοχή τους 48 αρχαία αγγεία της εποχής του χαλκού, που κατά τη γνώμη των Τούρκων ειδικών της Κωνσταντινούπολης έχουν προέλευση την Κύπρο.

Αναφέρθηκα ιδιαίτερα στις καταγγελίες του Τ/Κ Τύπου για τη σύλληψη της Κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς, γιατί αυτό είναι ένα ελπιδοφόρο σημείο, μέσα στην απελπιστική κατάσταση, που δημιούργησε η πρωτοφανής σε έκταση και συστηματική καταστροφή μιας πολύτιμης πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσα στην Ευρώπη, μπροστά στα μάτια, με την ανοχή και συνενοχή πολλών χωρών της Ευρώπης.

Μοναδική έγνοια μας είναι πώς να διασωθεί όσο μπορεί καλύτερα μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, που έφτασε ως την εποχή μας, όλοι οι ιστορικοί, αρχαιολογικοί και καλλιτεχνικοί θησαυροί, κι' αυτοί που έχουν ανευρεθεί κι' αυτοί που είναι ακόμα κρυμμένοι στα σπλάχνα της Κυπριακής γης. Αυτό ενδιαφέρει όχι μόνο τους Κυπρίους αλλά όλη την ανθρωπότητα. Και δεν αφορά μόνο τη σημερινή γενιά, αλλά, πολύ περισσότερο ίσως, τις μελλοντικές γενιές και τους μελλοντικούς μελετητές της ιστορίας του πολιτισμού.

Είναι λοιπόν καθήκον αυτής της Βουλής να μελετήσει σοβαρά όλα τα μέτρα που μπορούν και πρέπει να ληφθούν για να διασωθεί ο πολιτιστικός μας πλούτος στο σύνολό του. Κι' αυτό μπορεί να γίνει μόνο στα πλαίσια μιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή Υπεπιτροπής, που θα μελετήσει όλες τις πτυχές του θέματος. Από τη συστηματική συλλογή όλου του λαογραφικού υλικού, που δεν έγινε ακόμα, ως την καταπολέμηση της αρχαιοκαπηλείας, από τη λήψη σχετικών νομικών μέτρων ως τη διεθνή καμπάνια για την εφαρμογή των Διεθνών Συμβάσεων για τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δεν μιλώ μόνο για το σταμάτημα της διαρπαγής της κλοπής και του λαθρεμπορίου των αρχαιοτήτων και των εικόνων στο Βορρά. Υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν από τη Βουλή και την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου και διεθνώς.

Η καταστροφή και η απώλεια τόσων πολλών, μοναδικών κι' αναντικατάστατων αρχαιολογικών και καλλιτεχνικών θησαυρών στο Βορρά, μας επιβάλλει να γνοιαστούμε και να φροντίσουμε για την καλύτερη διαφύλαξη και συντήρηση όλων που έχουν περισωθεί. Πρέπει να γίνουμε πιο αυστηροί και πιο σχολαστικοί στη διατήρηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Κύπρου.

Δεν πρέπει να δεχόμαστε να γίνονται συνεχώς θυσίες και παραχωρήσεις στο βωμό της πρόσκαιρης κερδοσκοπικής «ανάπτυξης», σε βάρος της πολιτιστικής, αρχαιολογικής και φυσικής μας κληρονομιάς.

Η Κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ Αριστεράς δεν είναι ικανοποιημένη από όσα έκανε και κάνει το κράτος σ' αυτό τον τομέα. Εισηγούμαστε γι' αυτό μια λεπτομερειακή και ολοκληρωμένη μελέτη του θέματος στο επίπεδο μιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Με στόχο να καταλήξει αυτή η Επιτροπή και να εισηγηθεί στο Σώμα και στην Κυβέρνηση μια πιο αυστηρή και συγκροτημένη πολιτική στα θέματα της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πρέπει να πούμε πως δεν είμαστε πλήρως ικανοποιημένοι από την διεθνή καμπάνια για τη σωτηρία της πολιτιστικής κληρονομιάς στα τελευταία 12 χρόνια. Μπορούσαν να είχαν γίνει πολύ περισσότερα από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών και μπορούσαμε να έχουμε πολύ καλύτερα αποτελέσματα από την κινητοποίηση του διεθνούς παράγοντα, πολιτικού και επιστημονικού. Αρκεί να αναφέρω πως η Κυπριακή Επιτροπή ΟΥΝΕΣΚΟ, που έπρεπε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σ' αυτή τη διεθνή κινητοποίηση, ατόνισε και αδράνησε σ' όλη αυτή την κρίσιμη περίοδο. Γι' αυτή την αδικαιολόγητη αδράνεια έχει ευθύνη σοβαρή το Υπουργείο Εξωτερικών, που υποτίμησε γενικά αυτόν τον τομέα της δουλειάς του.

Το κράτος έχει ακόμα ευθύνη γιατί η μάστιγα της αρχαιοκαπηλείας — παρά τον περιορισμό της — δεν έχει ακόμα εκλείψει ολότελα. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να καλλιεργηθεί σ' όλο το λαό η συνείδηση για την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Κι' αυτό πρέπει να γίνει συστηματικά μια αρχή από τα σχολεία, γιατί ο καλύτερος φρουρός αυτής της κληρονομιάς θα είναι ο ίδιος ο συνειδητοποιημένος λαός.

Δεν θα μπορούσαμε να κλείσουμε την συμβολή μας πάνω στο θέμα χωρίς ν' αναφερθούμε στην υποχρέωση του κράτους και της εκκλησίας να διαφυλάξουν καλύτερα τις βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες, που είναι σκορπισμένες σε εκατοντάδες απομονωμένα εξωκλήσια και σε εκκλησίες, γιατί έχουν γίνει τελευταία μόνιμος στόχος αρχαιοκαπήλων και λαθρεμπόρων. Η ευθύνη του κράτους και της εκκλησίας είναι τεράστια. Κι' όμως η αδιαφορία και απραξία τους μπορεί να μας στοιχίσει ακριβά.

Συναισθανόμενοι την ευθύνη που έχει η Βουλή πάνω στο θέμα της διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, τόσο αυτής που απειλείται με καταστροφή στα κατεχόμενα, όσο και αυτής που περιώθηκε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ Αριστεράς εισηγείται, αφού ακουθούν όλες οι απόψεις στο Σώμα, να παραπεμφθεί το θέμα σε Κοινοβουλευτική Επιτροπή με την εντολή σε τρεις μήνες να φέρει ολοκληρωμένη εισήγηση για το τι επιβάλλεται να γίνει στο διεθνές πεδίο και στο εσωτερικό, για να σταματήσει η επαίσχυντη καταστροφή των πολιτιστικών θησαυρών στα κατεχόμενα, και για να προστατευθεί και να διαφυλαχτεί καλύτερα ο τεράστιος πλούτος της Κύπρου με τα μοναδικά αρχαιολογικά ευρήματα και άλλα δημιουργήματα ενός πολιτισμού 8 χιλιάδων χρόνων, που αποτελεί πολύτιμη κληρονομιά για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητώντας το θέμα της σύλησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο, αγγίζουμε ένα από τα πιο καιρία και ευαίσθητα σημεία της

κυπριακής τραγωδίας. Ίσως και να βρισκόμαστε στην καρδιά του προβλήματος της ιστορικής μας επιβίωσης σ' αυτό το νησί. Σίγουρα, όμως, είμαστε αντιμετώπι με μια αποκρουστική συνέπεια της συνεχιζόμενης κατοχής της πατρίδας μας.

Η λεηλασία, η καταστροφή, η αρπαγή, ο σφετερισμός και η εξαφάνιση της πολιτιστικής κληρονομιάς εννιά χιλιάδων χρόνων δεν αφορά απλά τους αρχαιολόγους, τους ιστορικούς, τους φιλότεχνους, τους διανοούμενους έστω.

Το θέμα είναι βαθύτατα πολιτικό. Και είναι τέτοιο γιατί η συστηματική, οργανωμένη και μεθοδευμένη λεηλασία και καταστροφή των τεκμηρίων της ιστορικής διαδρομής του πολιτισμού μας στοχεύει κατ' ευθείαν στην αλλοίωση του εθνολογικού χαρακτήρα της κατεχόμενης Κύπρου.

Εντάσσεται, δηλαδή, μαζί με τη στρατιωτική κατοχή, το βίαιο εκτοπισμό, τον εποίκισμό και τ' άλλα παράνομα τετελεσμένα, μέσα στα πλαίσια και αποτελεί βασικό στόχο της συνολικής επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας σε βάρος της πατρίδας μας.

Ένα τέτοιο θέμα από τη φύση του αφορά άμεσα όλους, το κράτος, τις πολιτικές δυνάμεις, τις οργανωμένες ομάδες, το σύνολο του λαού μας: Γιατί συναρτάται με το ιστορικό παρελθόν, στιγματίζει το ιστορικό παρόν και προκαθορίζει τους θανάσιμους κινδύνους του ιστορικού μέλλοντος.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κατάλογος των βανδαλισμών είναι μακρύς και βεβαιωμένος από ξένες πηγές, ακόμη κι' από πηγές μέσα από το ίδιο το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Ο εισηγητής του θέματος έχει παραθέσει πολλά και ενδιαφέροντα στοιχεία.

Τα κοιμητήριά με τους τάφους των γονιών μας συλήθηκαν και βεβηλώθηκαν.

Τα μοναστήρια μας έγιναν στρατόπεδα του τούρκικου κατοχικού στρατού.

Οι εκκλησίες μας συλήθηκαν και καταληστεύτηκαν. Έγιναν τζαμιά. Έγιναν μαντριά για τα ζώα. Έγιναν σινεμά. Έγιναν αποθήκες τροφίμων. Έγιναν αποθήκες οπλισμού. Έγιναν δημόσια αποχωρητήρια.

Άλλες εκκλησίες κατεδαφίστηκαν και εξαφανίστηκαν από πρόσωπο της γης. Κι' άλλες δηλώθηκαν, πυρπολήθηκαν και μένουν μαυρισμένα ερείπια, θλιβερές μαρτυρίες της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας.

Τα αρχαιολογικά μουσεία, οι αρχαιολογικοί χώροι, οι εκκλησιαστικές και ιδιωτικές συλλογές λεηλατήθηκαν και ληστεύτηκαν.

Κι' επειδή φαίνεται πως λιγόστεψαν τα κινητά αντικείμενα που μπορούν να κλαπουν και να φυγαδευτούν άρχισε πρόσφατα ένα άλλο, ανατριχιαστικό, όπως το χαρακτηρίζει ακριβολογώντας ο Δρ. Β. Καραγιώργης, φαινόμενο: Η αποκόλληση ψηφιδωτών και τοιχογραφιών από τις βυζαντινές μας εκκλησίες.

Όλοι αυτοί οι βανδαλισμοί, οι λεηλασίες και οι κλοπές διαπράττονται με τη συνεργασία, την κάλυψη και την ανοχή του κατοχικού καθεστώτος, είναι δε χαρακτηριστικές οι καταγγελίες του τουρκοκυπριακού τύπου για διάπραξη αυτών των εγκλημάτων και από επώνυμους αξιωματούχους του κατοχικού καθεστώτος. Χαρακτηριστικό δείγμα των θαραλλένων και τίμιων φωνών τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας έχει ήδη αναφερθεί από προηγούμενο ομιλητή — ο Μεχμέτ Γιασίν που αποσπάσματα των γραφομένων του στο περιοδικό «Ολάυ» (26/4, 3, 10, 17/5 1982) είναι και τα πιο κάτω: «Η Κύπρος χάνει την πραγματική της όψη, αλλοιώνεται το περιβάλλον, λεηλατούνται τα αρχαία μνημεία για τα οποία

δεν ενδιαφέρεται κανείς. . . . Πόσοι και πόσοι κατακτητές δεν άφησαν τη σφραγίδα τους στο πέρασμα τους από την Κύπρο; Σήμερα εμείς με τα ίδια μας τα χέρια καταστρέφουμε την ιστορία, τον πολιτισμό. . . . Κάνοντας μια βόλτα θα καταλάβετε ότι το κάθε είδους περιβάλλον έχει αλλοιωθεί. Η Κερύνεια δεν είναι πια το μαγευτικό λιμάνι με τη μπλε θάλασσα. Τώρα μουσική ροκ και ανατολίτικοι αμανέδες μολύνουν την ατμόσφαιρα.» Ο συμπατριώτης μας Τ/Κ δημοσιογράφος τελειώνει τα ενδιαφέροντα κείμενά του με προτάσεις για να περισωθεί ό,τι απέμεινε και καταλήγει τονίζοντας. «Αν συνεχίσει η παρούσα κατάσταση, η Κύπρος θα εξαφανιστεί, αφού θα έχουν εξαφανιστεί η ιστορία και ο πολιτισμός της».

Όμως, πού οδεύουν οι λεηλατημένοι ιστορικοί θησαυροί μας; Πού διοχετεύονται και πού καταλήγουν;

Ξένη εφημερίδα αφού αναφέρεται σε αδιάσπαστες συμμορίες και σε οργανωμένα δίκτυα λαθρεμπόρων με ισχυρούς προστάτες γράφει: Η Φραγκφούρτη παραμένει ο κύριος χώρος μεταφοράς του «θερμού εμπορεύματος». Από εκεί φτάνει στους «θαυμαστές» της τέχνης στην Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γερμανίας, στο Βέλγιο, την Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, την Ισπανία, τη Μ. Βρετανία, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά. Οι «τελικοί πωλητές» εισπράττουν συνήθως δέκα με είκοσι φορές περισσότερα από εκείνα που παίρνουν οι δράστες της ίδιας της λεηλασίας.

Η ιστορία μας, λοιπόν, ό,τι πιο πολύτιμο συνοδεύει την πολιτιστική ταυτότητά της, βγαίνει στο σφυρί στα παζάρια του «πολιτισμένου κόσμου». Για να κοσμήσει κρατικά μουσεία που λειτουργούν σαν κοινοί κλεπταποδόχοι. Για να πλουτίσει ιδιωτικές συλλογές ζάμπλουτων ευρωπαίων που αγοράζουν όσο-όσο τον πολιτισμό μας ωσάν ο πολιτισμός να πουλιέται. Για να διακοσμήσει ακόμα χώρους του υπερατλαντικού νεοπλουτισμού που «μετρά» τον πολιτισμό σε τιμές αγοράς, ωσάν ο πολιτισμός να αγοράζεται.

Κι' ενώ αυτά συμβαίνουν εντός και εκτός Κύπρου με τη σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, πώς αντιδρά η διεθνής κοινωνία;

Αντιδρά έτσι ώστε ο μεν Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων της Κύπρου να τονίζει: «Είναι λυπηρό γιατί η διεθνής κοινότητα στέκει με απάθεια μπροστά στο δράμα της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου που αποτελεί μέρος της παγκόσμιας κληρονομιάς», ο δε Υφυπουργός παρά τω Προέδρω της Κυπριακής Δημοκρατίας να συμπληρώνει επιγραμματικά ότι «ο αγώνας μας για περιορισμό του κακού μοιάζει σχεδόν με φωνή βοώντος εν τη ερήμω».

Ωστόσο υπάρχουν και διεθνώς οι τίμιες συνειδήσεις που αρνούνται να γίνουν συνεργοί, που καταγγέλλουν το έγκλημα, που διασώζουν ένα ελάχιστο μέρος της καταρρακωμένης πιστευτότητας των ανεφάρμοστων αρχών και διακηρύξεων.

Οι επανειλημμένες καταγγελίες της Κύπρου στην ΟΥΝΕΣΚΟ, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, στο Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Αρχαιολογικών Χώρων, στο Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς είχε πολύ περιορισμένα αποτελέσματα.

Η 100σέλιδη έκθεση που συνέταξε διαπρεπής απεσταλμένος της ΟΥΝΕΣΚΟ για όσα μουσεία και μνημεία του επέτρεψαν τα κατοχικά στρατεύματα να επισκεφτεί χαρακτηρίστηκε ως απόρρητη και δεν δημοσιεύτηκε ποτέ. Έτσι αχρηστεύτηκε μια αντικειμενική συγκλονιστική μαρτυρία στο βωμό και πάλιν κάποιων απαράδεκτων σκοπιμοτήτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Σ' αυτή την κατεύθυνση της καταγγελίας, της ενημέρωσης, της διαφώτισης για τη διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς έγιναν κάποιες προσπάθειες στο μέτρο των μικρών δυνατοτήτων μας. Δεν αντιμετωπίστηκε όμως το πρόβλημα συστηματικά και προγραμματισμένα.

Δεν μπορεί, αντικειμενικά, να παραβλέψει κανείς τις πολύτιμες υπηρεσίες του μόνιμου αντιπροσώπου μας στην ΟΥΝΕΣΚΟ κ. Κωνσταντίνου Λεβέντη καθώς και τη μοναδική συμβολή του Ιδρύματος Αναστασίου Λεβέντη στην επανάκτηση κλαπέντων θησαυρών. Ούτε ακόμη μπορεί να αγνοηθεί η αξιόλογη προσφορά στον τομέα αυτό του έντιμου συναδέλφου κ. Στυλιανού που ενέγραψε και ανέπτυξε με επιστημονικότητα το θέμα που συζητούμε καθώς και η προσφορά άλλων.

Όμως όλες οι διπλωματικές μας αποστολές και οι αντιπροσωπείες μας στο εξωτερικό πρέπει να δώσουν περισσότερη βαρύτητα στο θέμα. Χρειάζεται επιτέλους να ασκήσουμε επιθετική διπλωματία, χρειάζεται περισσότερη ζωντάνια, φαντασία, όρεξη, δυναμισμός και πίστη πως υπηρετούμε μια δίκαιη υπόθεση ζωής και θανάτου.

Αν άλλοι εμπορευόμενοι τον πολιτισμό μας συναλλάσσονται, εμείς ας μη είμαστε άτολμοι και υπερβολικά ευγενείς γιατί παρεξηγούμαστε.

Η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν ασχολήθηκε στο βαθμό που πρέπει με την ενημέρωση τουλάχιστον των πιο ευαίσθητων δεκτών της διεθνούς κοινωνίας.

Είναι χαρακτηριστικό του κενού που υπάρχει ότι ειδικός βυζαντινολόγος του Πανεπιστημίου της Ρώμης ο καθηγητής Daniel Gelsi, που επισκέφθηκε μόλις πριν λίγες μέρες την Κύπρο αγνοούσε, όχι από δική του ευθύνη, την καταστροφή του πασίγνωστου ψηφιδωτού της Κανακαρίας και εξέφρασε την έκπληξη και την απορία του γιατί δεν ενημερώνεται η διεθνής κοινότητα για τέτοια εγκλήματα.

Εισηγούμαστε ότι επείγει η δημιουργία ειδικού χώρου στο Μουσείο μας, απ' όπου περνούν χιλιάδες ξένοι κάθε χρόνο, για την έκθεση επαναπατρισθέντων αντικειμένων και φωτογραφικού υλικού συληθέντων, κλαπέντων κλπ. θησαυρών των κατεχομένων.

Η θαυμάσια έκθεση για τη λεηλασία των έργων του πολιτισμού μας που πραγματοποιήθηκε περίπου στην Αθήνα να περιοδεύσει, όπως επίσημα εξαγγέλθηκε, στις κυριότερες πρωτεύουσες της Ευρώπης.

Ακόμη, ν' αξιοποιηθεί η πρόταση του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων να προσφέρουν αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους για τη διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, και στα κατεχόμενα και στην ελεύθερη Κύπρο.

Η Κυβέρνηση έχει καθυστερήσεις και πρέπει να κάμει πολλά σ' αυτό τον τομέα, χωρίς ολιγωρία, με περισσότερο προγραμματισμό, με περισσότερη τόλμη. Το ίδιο και η κυπριακή Εκκλησία.

Τα πολιτικά κόμματα να εντάξουμε πρέπει το θέμα στις διεθνείς μας δραστηριότητες. Το ίδιο και οι πολιτιστικοί και πνευματικοί φορείς του τόπου.

Η δε παιδεία μας, σε αντιστάθμισμα αυτής της τρομακτικής απώλειας, έχει χρέος να μεταδώσει στην καινούργια γενιά και να συντηρήσει ζωντανή σ' όλο το λαό μας την ιστορική μνήμη και την πολιτιστική ταυτότητα των κατεχομένων εδαφών μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στα κατεχόμενα, στην ελεύθερη Κύπρο πρέπει να παρατηρήσουμε πως οι ιεροί χώροι των τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας, όπως ο Τεκχές στη Λάρνακα, τα τεμένη Ομεριέ και Μπαυρακτάρη στη Λευκωσία και όλοι ανεξαιρέτως οι υπόλοιποι συντηρούνται με φροντίδα και δαπάνη του κυπριακού κράτους, επιθεώρηση δε που έγινε από την ΟΥΝΕΣΚΟ κατέληξε στη διαπίστωση ότι ευρίσκονται σε άριστη κατάσταση. Είναι ένα καθήκον που σωστά εκπληρώνει η πολιτεία μας απέναντι στον πολιτισμό.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην ιστορική της πορεία η Κύπρος γνώρισε πολλούς κατακτητές. Οι βιωματικές εμπειρίες σ' αυτό το νησί ήταν και παραμένουν βγαλμένες μεσ' από τη φωτιά και το σίδηρο. Κι' όμως επιβιώσαμε. Τώρα κινδυνεύουμε ν' αφανιστούμε γιατί κινδυνεύει ο πολιτισμός μας, γιατί ο στρατιωτικός Αττίλας συνοδεύεται από τον πολιτιστικό Αττίλα.

Δεν είναι τυχαίο που αφήσαμε τελευταία την αλλαγή των τοπωνυμίων των κατεχομένων. Γίνεται από ειδικές επιτροπές που έχει συστήσει το κατοχικό καθεστώς. Και έρχεται να επισφραγίσει όλο το οργανωμένο έγκλημα που βρίσκειται σε πλήρη εξέλιξη.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα: Στις 8 του Μάρτη 1986 το κατοχικό καθεστώς εγκαινίασε το παράνομο αεροδρόμιο του Λευκονοίκου. Το ίδιο βράδυ σε ελληνόφωνη τηλεοπτική εκπομπή του παράνομου Μπαυράκ ο εκφωνητής ανακοίνωσε προκλητικά και με δόση ειρωνείας: «τώρα θα παρακολουθήσετε στιγμιότυπα από τα εγκαίνια του αεροδρομίου Γιετζίτ Καλέ, πρώην Λευκόνοικο».

Πάνε μαζί η κατασκευή του μεγαλύτερου πολεμικού αεροδρομίου της Μέσης Ανατολής στη γη μας και η αλλαγή του ονόματος της ίδιας της γης μας. Πρώην λοιπόν τα χωριά μας, πρώην τα σπίτια μας, πρώην οι ρίζες μας, πρώην οι τάφοι των γονιών μας, πρώην ο πολιτισμός μας.

Είναι η αφόρητη πρόκληση στην εθνική και ανθρώπινη αξιοπρέπεια μας. Στην ίδια την ύπαρξή μας.

Κι αν κλέβουν τα μνημεία μας κι' αν προσπαθούν ν' αλλάξουν τα ονόματα, οι ρίζες μας είναι βαθιές κι η γη μας, κατά που λέει ο ποιητής, δεν έχει κρικέλια να την πάρουν στον ώμο τους και να φύγουν — είναι δική μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Απορροφημένοι από την καταπιεστική ρουτίνα της καθημερινότητας, εξοικειωμένοι με την ίδια την τραγωδία μας, κάποτε προσπερνούμε τα σπουδαία.

Ασχολούμενοι με το θέμα της σύλησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τούτες τις κρίσιμες ώρες που περνά ο τόπος μας, βλέπουμε ότι αυτά τα μεγάλα θέματα μας ενώνουν όλους. Ότι μπροστά στην κατοχή, τον επεκτατισμό, τον αφανισμό έχουμε πρώτη ανάγκη την ενότητα για ν' αντιμετωπίσουμε τους θανάσιμους κινδύνους που μας απειλούν. Είναι ανάγκη ο κοινός αγώνας όλων μας ενάντια στην κατοχή σε μια απελευθερωτική πορεία για να σώσουμε τον πολιτισμό μας, να σώσουμε την πατρίδα μας.

Για να εξακολουθήσουμε να ελπίζουμε ότι θα λειτουργηθούμε και πάλι στον Απόστολο Αντρέα, ότι θ' ακουστεί ξανά ο Αισχύλος στο βουβό θέατρο της Σαλαμίνας και των Σόλων, ότι θα επισκεφτούμε και πάλιν το αρχαίο ναυάγιο στο κάστρο της Κερύνειας.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αναπόφευκτο σε μια ένοπλη σύγκρουση να καταστρέφεται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό ένα μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου όπου συμβαίνουν τα πολεμικά γεγονότα. Αυτό έγινε πραγματικά τον πρώτο καιρό της τούρκικης εισβολής το 1974 στη βόρεια Κύπρο. 'Όσο κι' αν ονόμασαν αργότερα οι πολιτικοί εγκέφαλοι της Τουρκίας το γεγονός αυτό «ειρηνική επιχείρηση» το αρχικό βάφτισμα που δόθηκε από τους στρατιωτικούς τους δείχνει φανερά και αδιάψευστα τι είναι. Ονόμασαν τα δυο στάδια της εισβολής στο μικρό μας κράτος «Αττίλας Ι» και «Αττίλας ΙΙ», και η μόνη διαφορά από τον αρχικό Αττίλα του 5ου αιώνα είναι πως το έγκλημα διαπράχτηκε σε μικρότερη κλίμακα τοπικά. Σε βαρβαρότητα, σύλληψη άγιων χώρων, σφαγών αμάχων, εξαφάνιση αιχμαλώτων δεν υστέρησε από το τι έκανε ο Ούννος Αττίλας στην Ευρώπη 15 αιώνες πριν. Αντίθετα οι Τούρκοι τον ξεπερνούν σε ό,τι ακολούθησε τις δυο αυτές στρατιωτικές επιχειρήσεις, γιατί από το 1974 μέχρι σήμερα συνεχίζεται συστηματικά ο αφανισμός των ανθρώπων του τόπου και της πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Δηλαδή ο αφανισμός εμάς και του πολιτισμού μας που έχει βαθειά τις ρίζες του στην προϊστορία και προχωρεί με ασταμάτητη συνέχεια ως τις μέρες μας.

Μετά τις στρατιωτικές επιχειρήσεις συστηματικά εκδιώχτηκαν και εκδιώκονται οι κάτοικοι της κατεχόμενης πατρίδας μας. Παρόλο που υπογράφηκαν συμφωνίες για προστασία των εγκλωβισμένων, όπως έγινε για τους κατοίκους της Καρπασίας, το κακό δεν σταμάτησε. Τους κατοίκους της Κερύνειας τους φυλάκισαν υποχρεωτικά στο ξενοδοχείο ΝΤΟΟΥΜ για να τους υποχρεώσουν ύστερα από 15 μήνες να το εγκαταλείψουν οριστικά. Το ίδιο έγινε και με τους κατοίκους του Μπέλλαπαϊς λίγο αργότερα. Η Μαρωνίτικη κοινότητα που ζούσε σε χωριά της επαρχίας Κερύνειας είχε την ίδια τύχη. Τώρα ζουν λιγότερο από 1000 στην Καρπασία, κανένας στο Μπέλλαπαϊς, 6 στην Κερύνεια και δυο εκατοντάδες περίπου από τη Μαρωνίτικη Κοινότητα. Στη θέση των κατοίκων που διώκτηκαν οι τούρκικες αρχές κατοχής δεν έμειναν ικανοποιημένες με την εγκατάσταση τουρκοκυπρίων, γιατί σε τελευταία ανάλυση και αυτούς προσπαθούν να τους εξοντώσουν, για να δημιουργήσουν ένα χώρο πλατφόρμα για στρατιωτικούς σκοπούς. Αυτό δείχνει η μαζική μεταφορά ανθρώπων από απομακρυσμένες επαρχίες της Τουρκίας με φανερά πρωτόγονα ήθη και έθιμα. Οι ίδιες οι εφημερίδες του ψευδοκράτους με εκατοντάδες άρθρα και με ειδήσεις για κλεψιές, μαχαιρώματα και βιασμούς το αποδειχνουν. Ο αριθμός των εποίκων αυτών σήμερα ξεπερνά ίσως τις 60 χιλιάδες, σύμφωνα με στοιχεία των ίδιων των Τούρκων.

Ύστερα απ' αυτό απόδειξη της μελετημένης προσπάθειας για αποξένωση του τόπου από τους κατοίκους του και της πολιτιστικής κληρονομιάς που καλλιέργησαν είναι η αλλαγή τοπωνυμίων. Επίσημα ίδρυσαν κυβερνητικό μηχανισμό για τούτο το σκοπό, και εκδίδουν χάρτες με τούρκικα ή εκτουρκισμένα τοπωνύμια στην προσπάθειά τους να κόψουν βίαια το νήμα της παράδοσης του τόπου. Ελληνικά ονόματα που επέζησαν για χιλιάδες χρόνια επιχειρούν σήμερα να τα στραγγαλίσουν. Ένα άλλο είδος σύλληψης που έγινε και δείχνει πραγματικά

την άβυσσο της βαρβαρότητας είναι η καταστροφή νεκροταφείων, εκκλησιών, κάψιμο βιβλίων. Δε θα επεχταθώ σε αυτά γιατί τα ανέφερε ο συνάδελφος εισηγητής στην ομιλία του, σε προηγούμενη συνεδρία.

Πολλοί πολιτιστικοί θησαυροί μεταφέρθηκαν επίσημα στην Τουρκία «για φύλαξη» (σε εισαγωγικά), άλλοι χάθηκαν όταν φυλάγονταν από τις επίσημες τουρκικές αρχές κατοχής ή βρίσκονταν σε στρατιωτικά ελεγχόμενες περιοχές. Μετά τις στρατιωτικές επιχειρήσεις συστηματικά εργάζονται για την αφαίρεση πολιτιστικών και αρχαιολογικών θησαυρών μας δυο τάξεις. Η πρώτη είναι η επίσημη ή με σιωπηρή συναίνεση των αρχών κατοχής, όπως έγινε στον Άγιο Θεμωναϊνό κοντά στο χωριό Λύση μέσα σε στρατιωτική περιοχή. Αφαιρέθηκαν αριστοτεχνικά όλες οι τοιχογραφίες της εκκλησίας αυτής του 13ου και 14ου αιώνα και βρίσκονται τώρα αγορασμένες από συλλέκτη στην Αμερική. Ο τρόπος αφαίρεσης δείχνει ότι έγινε από ειδικούς που χρειάζονται μήνες για να καταφέρουν κάτι τέτοιο. Με τη συναίνεση των αρχών έγινε φυσικά και η αφαίρεση των τοιχογραφιών του Αντιφωνητή στην επαρχία Κερύνειας και των ψηφιδωτών της Παναγίας Κανακαριάς. Ο τρόπος της αφαίρεσης το αποδειώνει και υπάρχουν στο Μουσείο οι φωτογραφίες τεκμήρια. Ακόμα και ο ηγέτης τους δεν διστάζει να δωρίζει αρχαιολογικούς μας θησαυρούς για να λαδώσει τον παγκόσμιο πολιτικό μηχανισμό προς όφελος του, όπως έγινε το 1982 όταν δώρισε δυο αγγεία στο Πανεπιστήμιο της πολιτείας Βιρτζίνια.

Παράλληλα με τους έτοιμους αυτούς πολιτιστικούς θησαυρούς γίνονται και επίσημες τυμβωρυχίες όπως η παραχώρηση σε Τούρκους από την κυρίως Τουρκία περιοχής στα Γαστριά για να κάνουν δήθεν ασβεστοκάμινα. Η περιοχή είναι γνωστή νεκρόπολη και αποδείχτηκε σε δικά τους δικαστήρια πως συναίρετοι σε αυτά τα παράξενα ασβεστοκάμινα ήταν και μέλη του Κόμματος Εθνικής Ενότητας του ψευδοκράτους. Αναφέρω συμπληρωματικά και την περίπτωση του διορισμένου δημάρχου τους στη Μόρφου που κατηγορήθηκε σαν πλαστογράφος και λαθρέμπορος αρχαιοτήτων από τους ίδιους, ίσως γιατί συναγωνίστηκε πιο υψηλά ιστάμενούς του αρχαιοκάπηλους.

Πέρα από τις επίσημες ή ημιεπίσημες συλήσεις ανθεί και η ιδιωτική πρωτοβουλία στην τυμβωρυχία. Αυτή όταν ανακαλυφθεί «τιμωρείται» (σε εισαγωγικά). Και υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός στα κατεχόμενα γιατί δίπλα στη συνειδητή προσπάθεια αλλοίωσης των πολιτιστικών καταβολών του τόπου μας μπαίνει και το κίνητρο του κέρδους. Ο ανταγωνισμός αυτός πολλές φορές κατάληξε σε μαχαιρώματα και φόνους μεταξύ τους.

Ότι απόμεινε ορθό από τους ιερούς χώρους χρησιμοποιείται και βεβηλώνεται αποκάλυπτα. Τα μοναστήρια του Άγιου Παντελεήμονα Μύρτου και το μοναστήρι της Αχεροποιήτου στον Καραβά έγιναν από τον πρώτο χρόνο στρατώνες και οι εκκλησίες τους αφού απογυμνώθηκαν από τις βυζαντινές τους εικόνες έγιναν στρατιωτικά τζαμιά όπως έγινε και το ξωκλήσι της Παναγίας Γλυκιώτισσας στην Κερύνεια. Οι εκκλησίες που διατηρούν σφραγισμένες δήθεν για τα μάτια του κόσμου όσο πάνε και λιγοστεύουν γιατί τις μετατρέπουν σε τζαμιά ή σε στάβλους και αποθήκες.

Από το βαρβαρικό οδοστρωτήρα των Τούρκων δεν ξέφυγε ούτε η Αρμενική κοινότητα της Κύπρου που έχει βαθιές εδώ τις ρίζες της. Το περίφημο μοναστήρι του Αγίου Μακαρίου στο οποίο μεταφέρθηκαν το 1375 οι θησαυροί σε εικόνες της βασιλικής οικογένειας από τη Μικρή Αρμενία συλήθηκε και είναι τώρα ερείπιο. Βρίσκεται σε ύψος 935 μέτρων στην οροσειρά των βουνών της Κερύνειας και την ίδια τύχη είχαν και ιερά της κοινότητας των Μαρωνιτών.

Για όσους αρχαιολογικούς θησαυρούς δεν είναι εύκολο να πουληθούν ή να βεβηλωθούν οι τουρκικές αρχές κάνουν συστηματικά παραχάραξη της ταυτότητάς τους επίσημα. Κάτι τέτοιο έγινε με το ελληνικότατο ναυάγιο της Κερύνειας του τέλους του 4ου και αρχές του 3ου αιώνα. Σήμερα βρίσκεται στο φρούριο της Κερύνειας αλλά διαφημίζεται σαν ναυάγιο της Ανατολίας.

Μάλιστα τελευταία ζητούν και χρηματική βοήθεια για να διορθώσουν το αρχαίο ναυάγιο της Κερύνειας, όπως ισχυρίζονται, από διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Διερωτούμαι αν αυτό δεν είναι προίμιο για μελλοντική απομάκρυνση και πώλησή του με τη δικαιολογία ότι καταστράφηκε.

Με τον ίδιο τρόπο παραχαράσσουν την ιστορία πολλών άλλων αρχαιολογικών μας χώρων στα τουριστικά τους φυλλάδια.

Αν και θεωρώ περιττό να δώσω αποδείξεις για όλα αυτά που είναι γνωστά και κανένας λογικός άνθρωπος δεν αμφιβάλλει πια ούτε για το τι γίνεται στο ψευδοκράτος ούτε για τις πραγματικές τους προθέσεις, αναφέρω το άρθρο του Τζών Φίλιπκ στην εφημερίδα Γκάρτιαν στις 6.5.76, που ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας με ντοκουμέντα από πολλές φωτογραφίες και εκατοντάδες μέτρα κινηματογραφικού φιλμ που πήρε, ξεγέλασε τους φύλακες Τούρκους οδηγούς του που τον έπαιρναν σε προκαθορισμένους «καθώς πρέπει τόπους» περιπονημένους.

Υπάρχει η έκθεση καταπέλτης του Ζιακ Ντάλιμπαρτ, που είναι αυθεντία σε θρησκευτικά έργα τέχνης με τεκμηριωμένα πορίσματα. Ο άνθρωπος στάληκε επίσημα από την ΟΥΝΕΣΚΟ σχεδόν δυο χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή.

Στις 5 του Μάη 1977 δόθηκε η δημοσιογραφική διάσκεψη καταπέλτης του ανθρωπιστικού Ιδρύματος της Δυτικής Γερμανίας ΑΣΜΕ ΧΙΟΥΜΑΝΙΤΑΣ που έκαναν δυο εμπειρογνώμονες επίσημοι σταλμένοι του καθώς και η έκθεση τους που κυκλοφόρησε παρόλες τις διαμαρτυρίες και τις προσπάθειες του Ντενκτάς για μη δημοσίευσή της. Οι εμπειρογνώμονες αυτοί πήγαν το 1976 και ερεύνησαν τα πάντα στην τουρκοκρατούμενη περιοχή και τεκμηρίωσαν την έκθεσή τους με φωτογραφίες και πλούσιο άλλο υλικό, που υπάρχει.

Ακόμα και μερικοί Τούρκοι αγανακτούν από την κατάσταση και καταθέτουν τις μαρτυρίες τους όπως ο Μεχμέτ Γιασίν όπως ανέφερε και ο προηγούμενος συνάδελφος κ. Σαββίδης, που τις δημοσίευσε στο περιοδικό «Ολαύ» τον Απρίλη και Μάη του 1982, βάζοντας τον χαρακτηριστικό τίτλο: «Η Κύπρος εξαφανίζεται. Η Κύπρος χάνει την πραγματική της όψη, αλλοιώνεται το περιβάλλον, λεηλατούνται τα αρχαία μνημεία για τα οποία δεν ενδιαφέρεται κανένας».

Τα πιο καυτά τεκμήρια του εγκλήματος όμως βρίσκονται σε όλο τον κόσμο. Είναι τα ίδια τα αντικείμενα, εικόνες, αγγεία, εργαλεία χιλιάδων χρόνων που η αξία τους είναι ανυπολόγιστη και το εκτόπισμά τους πολιτιστικά πιο πολύτιμο για μας, για την παράδοση και τον πολιτισμό μας.

Στους οίκους πλειστηριασμών έργων τέχνης υπάρχουν οι σοδειές των κλοπών και της τυμβωρυχίας που γίνεται από το 1974 στη βόρεια Κύπρο. Στα διάφορα τελωνεία, είτε των αεροδρομίων είτε των λιμανιών, βρέθηκαν και βρίσκονται συνεχώς κλοπιμαία. Οι πρώτες κατασχέσεις έργων τέχνης που προσπάθησαν να διακινήσουν λαθραία έγιναν το 1974 στα τελωνεία Ντόβερ και Χάρουϊτς. Μερικά από αυτά μπόρεσαν να μας επιστραφούν. Δεν έγινε όμως το ίδιο με τα 4 μεγάλα μπαούλα που βρήκαν με την ψεύτικη ετικέτα «προσωπικά είδη» στο αεροδρόμιο Εσεμπόγα της Άγκυρας, και που περιείχαν αποκλειστικά αρχαιολογικούς μας θησαυρούς κλεμμένους από τα κατεχόμενα εδάφη μας.

Ύστερα από όλα αυτά που ανέφερα, κ. Πρόεδρε, κ. συνάδελφοι, αν ερχόταν κάποιος από άλλο πλανήτη θα ήταν σίγουρος πως στη γη δεν υπάρχουν σήμερα ούτε ιδρύματα ούτε νόμοι που προστατεύουν πρωτόγονες λεηλασίες. Το τραγικό είναι πως σήμερα υπάρχουν και ιδρύματα και νόμοι. Για να αναφέρω μερικά: Είναι η ΟΥΝΕΣΚΟ, το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλα στα οποία είμαστε αναγνωρισμένα μέλη και συμμετέχουμε με πρέσβεις, με άλλους κυβερνητικούς αρμοδίους, με βουλευτές, με αντιπροσώπους. Υπάρχουν κι' ένα σωρό άλλα ιδιωτικά ιδρύματα όπως το 'Ασμε Χιουμάνιτας της Δυτικής Γερμανίας που αναφέρθηκε πιο πάνω.

Και από νόμους δεν υστερούμε:

Είναι η σύμβαση της Χάγης 1954, που φέρει τον τίτλο «Σύμβαση για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περίπτωση ένοπλης σύγκρουσης», η Σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ 1970, με τον τίτλο «Σύμβαση για τους τρόπους απαγόρευσης και παρεμπόδισης παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης της ιδιοκτησίας πολιτιστικής κληρονομιάς» και η Σύμβαση του Παρισιού 1972, για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Όλα αυτά τα διεθνή σώματα και οι διεθνείς Συμβάσεις κάνουν να βαθαίνει πιο πολύ η πίκρα και η οργή μας γιατί ουσιαστικά ο ρόλος τους είναι συμβουλευτικός και παρακλητικός.

Υποκύπτουν στη δύναμη των πιο ισχυρών και στις πολιτικές τους σκοπιμότητες που τους επιβάλλουν οι ισχυροί. Και είναι με οδύνη που είδαμε την έκθεση της ΟΥΝΕΣΚΟ που έκανε ο Ζιακ Νταλιμπάρτ να καταχωνιάζεται γιατί ήταν βέβαιο πως θα δημιουργούσε διεθνή κατακραυγή εναντίον της Τουρκίας.

Όταν ήρθε ο Γενικός Διευθυντής της Ουνέσκο Αματού Μαχτάρ Μπω (M 'BOW) στο Συμβούλιο της Ευρώπης και του υποβάλαμε ερώτηση για τη σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα, έδωσε μια πολύ μισημένη απάντηση, δηλώνοντας πως μια και δε συμφωνεί η μια πλευρά με την άλλη η ΟΥΝΕΣΚΟ δεν μπορεί να κάνει τίποτε.

Και αυτό ήρθε σε μεγάλη αντίθεση με το μεγαλόστομο λόγο που έδωσε λίγα μόλις λεπτά προηγουμένως, από το βήμα του ίδιου του Συμβουλίου της Ευρώπης, και φανέρωσε την ουσιαστική αδυναμία του Οργανισμού αυτού να προστατέψει οτιδήποτε στη βόρεια Κύπρο ή οπουδήποτε αλλού, αν χρειαστεί.

Όμως πρέπει να δούμε και τι κάνει η Κυβέρνησή μας. Από καιρό έχει προτείνει να σταλούν από την Ουνέσκο 2 αντιπρόσωποι, ένας για το κατεχόμενο μέρος και ένας για τις ελεύθερες περιοχές που να έχουν δικαίωμα επίσκεψης όλων των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων και να καταγγέλλουν υπερβασίες, καταστροφές, συλλήψεις, λεηλασίες. Πρότεινε η Κυβέρνηση να καλύπτονται όλα τα έξοδά τους και ο μισθός τους από την Κυπριακή Δημοκρατία. Όμως η εισήγηση αυτή σκοντάφτει στην άρνηση των αρχών κατοχής που είναι πολύ φυσικό να μη θέλουν κάτι τέτοιο έστω και αν ντύνουν την άρνησή τους με διάφορες προφάσεις. Προφάσεις εν αμαρτίαις.

Σχετικά αποδοτική είναι η συνεργασία της Κυβέρνησης με την Ιντερπόλ μέσω της οποίας έγινε κατορθωτή η επιστροφή ενός αριθμού εικόνων και άλλων αντικειμένων που κατασχέθηκαν σε διάφορα τελωνεία.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε τα ποσά που ξοδεύει η Κυβέρνηση για να αγοράσει κλεμμένους θησαυρούς μας από τα κατεχόμενα όταν καταλήγουν σε διεθνείς αγορές. Υπάρχει ειδική έκθεση στο Μουσείο, εδώ δίπλα σε τούτη τη

Βουλή, όπου εκτίθενται τα αγορασμένα κλοπιμαία του τούρκικου Αττίλα και όποιος τα βλέπει καταλαβαίνει το μέγεθος της καταστροφής και του λαθρεμπορίου γιατί αυτά είναι ένα ελαχιστότατο μέρος των θησαυρών μας.

Μεταξύ τους είναι ένας κρατήρας κρασιού 3 χιλιάδων χρόνων που αγοράστηκε από το Λονδίνο. Ένα Μυκηναϊκό χάλκινο αγαλματίδιο του 12ου αιώνα π.χ. που προσφέρθηκε σε εκπροσώπους μουσείων της Φραγκφούρτης και που είχαν την καλωσύνη να ειδοποιήσουν τους συναδέλφους τους έγκαιρα εδώ. Έτσι έγινε κατορθωτή η αγορά του στην τιμή των 79 χιλιάδων μάρκων. Όπως επίσης και μια λυχία του 17ου αιώνα π.χ. που ανήκε σε ιδιωτική συλλογή στην Αμμόχωστο και αγοράστηκε από παλαιοπώλη στη Λυών.

Σε αυτή την προσπάθεια αγοράς και επιστροφής θησαυρών μας πρέπει να αναφερθεί — το ανέφερε και ένας προηγούμενος συνάδελφος — και το Ίδρυμα Λεβέντη που γενναιόδωρα βοηθά την Κυβέρνηση στην επανάκτηση τέτοιων κλεμμένων θησαυρών μας.

Η Κυβέρνηση της Κύπρου όσο και της Ελλάδας μέσω των Πρεσβειών τους σε όλο τον κόσμο παρακολουθούν τους καταλόγους πλειστηριασμών αρχαιολογικών θησαυρών και ειδοποιούν έγκαιρα τους αρμοδίους. Δεν πετυχαίνεται πάντοτε η επιστροφή των αντικειμένων, αλλά τουλάχιστο ελέγχεται η κατάληξη πολλών από αυτά. Το λυπηρό είναι πως τα πιο πολύτιμα δεν πωλούνται δημόσια. Οι κλεπταποδόχοι πλησιάζουν μυστικά τους ενδιαφερόμενους και εισπράττουν το τίμημα της ατιμίας τους σιωπηρά.

Όμως ύστερα από δώδεκα σχεδόν χρόνια υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός αρχαιολόγων και διευθυντών μουσείων σε όλο τον κόσμο που έμαθε τι γίνεται στην κατεχόμενη Κύπρο που πρόθυμα πληροφορούν τους δικούς μας αρχαιολόγους και το Τμήμα Αρχαιοτήτων όταν δουν κάτι κυπριακό να κυκλοφορεί είτε φανερά είτε κρυφά. Ο αγώνας για επανάκτηση κλεμμένων θησαυρών μας είναι επίπονος και πολύ άχαρος γιατί είναι δύσκολο να αγοράζεις και μάλιστα σε πολύ ψηλές τιμές κάτι που είναι δικό σου, κάτι που σου ανήκει.

Δεν είναι παρηγοριά αν πω πως το ότι μας κλέβουν, το ότι προσπαθούν να καταλύσουν ό,τι έχουμε φυτεμένο στα χώματά μας, είναι άλλη μια απόδειξη πως εμείς έχουμε πολιτιστική κληρονομιά, πως εμείς έχουμε ταυτότητα. Το σημειώνω γιατί αυτό πρέπει να μας κάνει να αντιστεκόμαστε πιο συνειδητά, ώστε παράλληλα με τον αγώνα μας για δικαίωση να περισώσουμε και ό,τι από την πολιτιστική μας κληρονομιά μπορούμε. Η εγγραφή αυτού του θέματος από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος έχει τούτο το νόημα. Γιατί και η ευθύνη αυτής της Βουλής είναι μεγάλη και αυτή η Βουλή μπορεί να συμβάλει στον τομέα τούτο με το να διαφωτίζει τα ξένα κοινοβούλια σε κάθε ευκαιρία για την προσπάθεια των τούρκικων αρχών κατοχής συνεχώς. Και προφορικά και κατά τη διάρκεια των διαφόρων κοινοβουλευτικών αποστολών και με έντυπα που να σταλούν σε βουλευτές παγκόσμια. Ελπίζω ύστερα από τούτη τη συζήτηση να μεθοδευτεί περισσότερο η διαφωτιστική αυτή προσπάθειά μας.

Επίσης δεν είμαι σίγουρη αν έχουμε εξαντλήσει όλα τα περιθώρια στους διάφορους διεθνείς οργανισμούς και στα διεθνή δικαστήρια. Είναι κάτι που πρέπει να ερευνηθεί και πάλι ειδικά απ' αυτή τη Βουλή διότι περιθώρια υπάρχουν για προσπάθειες επανάκτησης της πολιτιστικής κληρονομιάς μας και τα περιθώρια αυτά είναι απεριόριστα.

Σ' ένα κόσμο, που ύστερα από δυο παγκόσμιους πολέμους και με την απειλή ενός τρίτου πυρηνικού πολέμου ή ενός πυρηνικού λάθους όπως είχαμε την τρομερή εμπειρία πριν λίγες βδομάδες, δεν κατέστη δυνατό να αναπτυχθούν διαδικασίες τέτοιες που να απαγορεύουν τον αφανισμό λαών και πολιτισμών. Μόνο ο κάθε λαός ξεχωριστά μπορεί να αγωνιστεί με τα δόντια για να επιβιώσει και να σώσει τον εαυτό και την κληρονομιά του.

Δυστυχώς τέτοια είναι και η δική μας μοίρα και δεν έχουμε εκλογή. Δεν αγνώ τον κίνδυνο να χαρακτηριστούμε στον αγώνα μας αυτό σαν μη ρεαλιστές από ανθρώπους που λογαριάζουν σαν κριτήρια ύπαρξης μόνο την υλική δύναμη και τα υλικά μέσα. 'Ο,τι κι' αν λέμε, το ότι επιβιώσαμε σε τούτα τα χώματα τσες εκατοντάδες χρόνια αναλλοίωτοι κάτω από ισχυρές παγκόσμιες αυτοκρατορίες είναι ακριβώς γιατί επιμείναμε. Απόδειξαν οι προηγούμενες γενιές από εμάς εδώ στην Κύπρο —

Με τι πέτρες, τι αίμα και τι σίδηρο
Και τι φωτιά ήταν καμωμένες
Ενώ φαίνονταν από σκέτο σύννεφο
Κι' ας τους λιθοβολούσαν κι' ας τους φώναζαν
Αεροβάτες. . . .

όπως έγραψε και ο ποιητής Οδυσσεάς Ελύτης.

Τώρα το ιστορικά αποδειγμένο αυτό γεγονός είναι πρόκληση για μας να το αποδείξουμε άλλη μια φορά όσο αντίξοες συνθήκες κι' αν αντιμετωπίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;
Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος διότι οι συνάδελφοι που έχουν μιλήσει έχουν αναλύσει σε βάθος το θέμα, έχουν μιλήσει με πολλά στοιχεία, με πολύ συναισθηματισμό, έχουν αναφερθεί στην πολιτιστική μας κληρονομιά, έχουν τονίσει ότι η πολιτιστική μας κληρονομιά είναι η σφραγίδα της φυλής μας.

Και πράγματι δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κάποιος πόσο συναισθηματικά μπορεί εμείς οι έλληνες της Κύπρου να αισθανόμαστε αυτό το θέμα, δηλαδή της λεηλασίας και της αρχαιοκαπηλείας της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας.

Είναι μέρος της πολιτικής του τούρκου κατακτητή να εξαλείψει αυτή τη σφραγίδα σε μια γενικότερη προσπάθεια να εξαλείψει τον ελληνισμό απ' αυτά τα ιερά χώματα.

Εκείνο όμως το οποίο πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα δεν είναι η εγνωσμένη πολιτική της Τουρκίας και των κατοχικών στρατευμάτων και όχι των τουρκοκυπρίων — και το τονίζουμε αυτό, διότι αναφέρθηκε προηγουμένως ότι πολλοί τουρκοκύπριοι κλαίνουν και αυτοί μαζί μας και αισθάνονται και οι ίδιοι εξ ίσου έντονα την καταστροφή η οποία γίνεται στην πολιτιστική κληρονομιά αυτού του τόπου και η στάση αυτή αριθμού τουρκοκυπρίων αφήνει ελπίδες ότι κάποτε πράγματι μπορεί να δημιουργηθούν οι γέφυρες για να ζήσουμε και πάλι μαζί.

Εκείνο λοιπόν που πρέπει να τονιστεί δεν είναι τόσο η πολιτική επαναλαμβάνω, του τούρκου κατακτητή μέρος της οποίας είναι να καταστρέψει την ελληνική σφραγίδα της Κύπρου, αλλά η υποκριτική αδιαφορία εκείνων των χωρών και εκείνων των λαών που θέλουν να υποκρίνονται ότι είναι πολιτισμένοι, η υποκρισία να κλείνουν τα μάτια σ' αυτό το όργιο της λεηλασίας που γίνεται σε βάρος της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός λαού η οποία, όπως πολύ σωστά τονίστηκε, δεν ανήκει μόνο στην Κύπρο αλλά στην ανθρωπότητα, αυτών οι οποίοι σήμερα μιλούν για την Τουρκία ότι είναι μέρος της Ευρώπης, αυτών των ιδίων που έρχονται και αποφασίζουν η Τουρκία να είναι Πρόεδρος Οργανισμών, όπως είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο Συμβούλιο της Ευρώπης ιδρύθηκε αποκλειστικά για να προωθήσει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Έρχονται αυτοί οι κύριοι να διορίζουν στη θέση του Προέδρου το σφαγέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τα οποία κόπτονται. Είναι αυτή η υποκριτική αδιαφορία της Ευρώπης και του πολιτισμένου κόσμου που πραγματικά μας δημιουργεί λόγους ανησυχίας, λόγους απογοήτευσης και είναι εδώ που θα πρέπει εμείς πέραν των λόγων, πέραν των συζητήσεων και πέραν των συναισθηματισμών, να αντιμετωπίσουμε το θέμα ρεαλιστικά και να προωθήσουμε με όλα τα μέσα τη διαφώτιση όχι μόνο για τη λεηλασία των θησαυρών της Κύπρου, όχι μόνο για την αρχαιοκαπηλία αλλά και γενικότερα για το όλο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε.

Χωρίς να θέλω να ασκήσω οποιαδήποτε κριτική όσον αφορά τις προσπάθειες οι οποίες έχουν γίνει για να προωθήσουμε τις θέσεις μας και να ανοίξουμε τα μάτια του ούτω καλούμενου πολιτισμένου κόσμου στο τι πράγματι γίνεται στην Κύπρο, μ' αυτή την προσπάθεια διαγραφής της σφραγίδας του ελλητισμού, πιστεύω ότι μπορεί πολλά ακόμα να γίνουν. Θα πρέπει να αναληφθεί μια πραγματική σταυροφορία, τόσο από πλευράς Κυβέρνησης όσο και από πλευράς Βουλής, προς όλες τις κατευθύνσεις και προς όλους τους οργανισμούς και με κάθε δυνατό τρόπο, και με συνεργασία Κυβέρνησης και Βουλής όχι μόνο να διαφωτίσουμε για το τι συμβαίνει αλλά να δώσουμε κάτι το βασικότερο, ένα βασικότερο μήνυμα ότι αυτός ο λαός δεν έχει αποφασίσει μοιρολατρικά να δέχεται τα τετελεσμένα, ότι αυτός ο λαός δεν έχει αποφασίσει μοιρολατρικά να διαγράψει το μέλλον του και την ιστορία του και ότι ο λαός αυτός θέλει να ζήσει και θα ζήσει. Αυτό το μήνυμα πρέπει να δοθεί προς όλες τις κατευθύνσεις και είναι μέσα σ' αυτή τη γενικότερη πολιτική που πιστεύω ότι εντάσσεται και η προώθηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς ή η εικόνα την οποία πρέπει να δώσουμε και προς την κατεύθυνση της ΟΥΝΕΣΚΟ και προς την κατεύθυνση του Συμβουλίου της Ευρώπης και προς την κατεύθυνση των πάντων για το τι πραγματικά γίνεται στην Κύπρο.

Θα ήθελα να συγχαρώ όλους τους ομιλητές, ιδιαίτερα τον κ. Στυλιανού ο οποίος έχει εγγράψει αυτό το θέμα, διότι πραγματικά το έχουν θέσει στις σωστές του διαστάσεις και πιστεύω ότι τα κείμενα όλων των ομιλιών, τα πρακτικά της συζήτησης, πρέπει να αποσταλούν στην Κυβέρνηση και μετά που θα τελειώσει αυτή η συζήτηση θα πρέπει το θέμα να παραπεμφθεί στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, ιδιαίτερα θα έλεγα στις Επιτροπές Εσωτερικών και Παιδείας και να κληθούν τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα να προσέλθουν για να μας δώσουν λεπτομέρειες και να κατατοπίσουν με κάθε τρόπο αυτή τη Βουλή για

το τι έχει γίνει μέχρι τώρα σχετικά με αυτή την τακτική της Τουρκίας και των τούρκικων στρατευμάτων. Δεν είναι θέμα μόνο να κτυπηθεί η λεηλασία και αρχαιοκαπηλία· υπάρχει το θέμα της κλεπταποδοχής, υπάρχει το θέμα της επιστροφής αρκετών θησαυρών οι οποίοι σήμερα στολίζουν διάφορα μουσεία· υπάρχει το θέμα διευθετήσεων οι οποίες οπωσδήποτε πρέπει να γίνουν· υπάρχουν νομικά μέτρα τα οποία δεν γνωρίζουμε αν έχουν ληφθεί· υπάρχουν πολλά πράγματα τα οποία οπωσδήποτε πρέπει να γίνουν. Πιστεύω ότι μέρος της διαφωτιστικής προσπάθειας που πρέπει να γίνεται και από την Κυβέρνηση και από τη Βουλή δεν μπορεί να αφήνει έξω το θέμα της πολιτιστικής σφραγίδας αυτού του τόπου, το θέμα της αρχαιοκαπηλίας, το θέμα της αλλαγής της δημογραφικής εικόνας της Κύπρου με την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Μόνο και μόνο αυτό το γεγονός που γίνεται και συνεχίζεται πάνω σε συστηματική βάση, μας δίδει κάποιο μήνυμα για τις πραγματικές και απώτερες προθέσεις της Τουρκίας και των τούρκικων στρατευμάτων σ' αυτό τον τόπο. Μόνο και μόνο η συνέχιση αυτής της τακτικής και πολιτικής δεν πρέπει να μας αφήνει με οποιαδήποτε ψευδαίσθηση για το τι είναι τα απώτερα σχέδια του Τούρκου κατακτητή.

Γι' αυτό το λόγο σωστά ετονίσθη ότι ο μόνος τρόπος πραγματικής και σωστής αντιμετώπισης αυτής της υπόθεσης, πραγματικής και σωστής αντιμετώπισης του όλου προβλήματος, μέρος του οποίου είναι και η προσπάθεια διαγραφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, είναι η επιτυχία μιας ενότητας η οποία, όπως είπα και προηγουμένως, θα μεταφέρει το σωστό μήνυμα της αποφασιστικότητάς μας ότι αυτός ο τόπος και αυτός ο λαός θα ζήσει γιατί θέλει να ζήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη και θα κλείσει την ερχόμενη Πέμπτη οριστικά.

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γάκη Χατζηδημητρίου.

Το θέμα θα συζητηθεί οριστικά την ερχόμενη Πέμπτη με την έγκριση του εισηγητή κ. Χατζηδημητρίου.

Παρακαλώ τώρα να αναγνωσθεί η κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «η τυχόν αύξηση της ραδιενέργειας στην Κύπρο και τα τεχνικά μέσα που υπάρχουν για την ανίχνευσή της».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ελπίζω να τελειώσει η ανάγνωση αυτή τη φορά, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυκλοφόρησε τώρα, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

**ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ
ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΤΥΧΟΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΗΣ»**

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Υγείας**

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσεύς Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας
& Φυσικών Πόρων**

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συνήλθαν σε κοινή συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 1986 και μελέτησαν το πιο πάνω θέμα. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η αρμόδια για το πιο πάνω θέμα Υπουργική Επιτροπή την οποία αποτελούν οι Υπουργοί Υγείας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και πέντε από τα Μέλη της Τεχνικής Επιτροπής που έχει οριστεί για το σκοπό αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο και την οποία απαρτίζουν εκπρόσωποι των αρμόδιων Τμημάτων των Υπουργείων Υγείας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ένας εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συλλόγου που συμμετέχει στην πιο πάνω Τεχνική Επιτροπή και με την ιδιότητά του ως μέλους της International Physicians for the Prevention of Nuclear War.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα είχε εγερθεί κατά τη συνεδρία της Βουλής στις 8 Μαΐου 1986 και ομόφωνα εξουσιοδοτήθηκαν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να το μελετήσουν και υποβάλουν σχετική έκθεση προς το Σώμα.

Ενεργώντας οι δυο Επιτροπές μέσα στα πλαίσια της εξουσιοδότησης που πήραν από το Σώμα κάλεσαν σε συνεδρία όλους τους πιο πάνω αρμόδιους παράγοντες από τους οποίους και ζητήθηκαν όλα τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες για την καλύτερη ενημέρωση της Βουλής γύρω από το όλο θέμα.

Με βάση τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον των Επιτροπών από Κυβερνητικής πλευράς προκύπτουν τα πιο κάτω:—

- (α) Μόλις εγνώσθη το επεισόδιο διαφυγής ραδιενέργειας στον πυρηνικό ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό της Σοβιετικής Ένωσης προέβη στη σύσταση Υπουργικής και Τεχνικής Επιτροπής η Κυβέρνηση για τη συνεχή παρακολούθηση της όλης κατάστασής θέτοντας ως βασικούς στόχους της πρώτα την προστασία της υγείας του πολίτη και ύστερα την προστασία της οικονομίας του τόπου γενικά.
- (β) Η Τεχνική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από καταρτισμένους στον τομέα τους τεχνοκράτες παρακολουθεί συνεχώς από της συγκρότησής της την εξέλιξη της όλης κατάστασης προβαίνοντας σε τακτικές μετρήσεις της ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα, στο γάλα και στο νερό.

Παράλληλα η Επιτροπή αυτή παρακολουθεί την εξέλιξη της κατάστασης διεθνώς και ενημερώνεται πάνω στις ανακοινώσεις των διεθνών οργανισμών που ασχολούνται με το όλο θέμα και ιδιαίτερα της Διεθνούς Οργάνωσης Υγείας τα επίπεδα της οποίας η Επιτροπή αυτή έχει ακολουθήσει για σκοπούς καθορισμού των μέγιστων επιτρεπόμενων ορίων ραδιενέργειας.

Όσον αφορά τα όργανα μετρήσεως που χρησιμοποιεί η Τεχνική Επιτροπή στις διάφορες καταμετρήσεις της ραδιενέργειας, δηλώθηκε στις Επιτροπές ότι αυτά είναι σύγχρονα και θεωρούνται από τους αρμόδιους αξιόπιστα και ικανοποιητικά για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται. Τα όργανα αυτά αγοράστηκαν για πρώτη φορά το 1971 για σκοπούς εξοπλισμού του Κυβερνητικού Εργαστηρίου και έκτοτε ανανεώνονται σταδιακά και εκσυγχρονίζονται. Η τελευταία παραλαβή μηχανημάτων έγινε πριν εννέα μήνες. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Κυβερνητικό Εργαστήριο αναγνωρίζεται από τη Διεθνή Οργάνωση Ατομικής Ενέργειας ως δευτερογενές εργαστήριο βαθμολόγησης οργάνων μέτρησης ακτινοβολίας ραδιενέργειας. Επίσης ο έλεγχος των μετρήσεων του Εργαστηρίου αυτού εξασφαλίζεται με τη συμμετοχή της Κύπρου σε ένα διεθνές σύστημα μετρήσεων δοσιμετρίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία και τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν στις Επιτροπές από την Υπουργική και Τεχνική Επιτροπή, οι Επιτροπές κατέληξαν στο συμπέρασμα πως ουδέποτε υπήρξε ουσιαστικός κίνδυνος για την υγεία του κοινού στην Κύπρο. Ειδικότερα —

- (α) Η αύξηση της ραδιενέργειας που παρατηρήθηκε στην ατμόσφαιρα και που έφθασε στο μέγιστο σημείο της την Τετάρτη, 7.5.86, και έκτοτε μειώνεται συνεχώς με αποτέλεσμα να επανέλθει σχεδόν στα φυσιολογικά όρια από της Κυριακής, 11.5.86, δεν υπερέβη καθ' οποιοδήποτε χρόνο τα όρια ασφαλείας.
- (β) Δεν υπήρξε οποιοσδήποτε επηρεασμός του νερού.
- (γ) Από τις μετρήσεις που έχουν γίνει, διαπιστώθηκε πως δεν υπάρχει και ουδέποτε υπήρξε οποιοσδήποτε κίνδυνος από την κατανάλωση αγελαδινού γάλακτος και των προϊόντων που παράγονται απ' αυτό.
- (δ) Παρατηρήθηκε αύξηση ραδιενέργειας και συγκεκριμένα παρουσία ιωδίου 131 στο αιγοπρόβειο γάλα σε βαθμό πέραν των αποδεκτών ορίων ασφαλείας. Πρέπει όμως να τονιστεί ότι ο κίνδυνος από την κατανάλωση αιγοπρόβειου γάλακτος και γιαουρτιού από αιγοπρόβειο γάλα είναι στατιστικά τόσο μικρός ώστε άνετα να μπορεί να χαρακτηριστεί σαν μη υπολογίσιμος. Οι Επιτροπές σημειώνουν ακόμα ότι σύμφωνα με τα επιστημονικά στοιχεία που τους έχουν δοθεί η σημειωθείσα ραδιενέργεια (ραδιοϊσότοπο ιώδιο 131) μειώνεται με ρυθμό υποδιπλασιασμού κάθε οκτώ μέρες και επομένως πρέπει να αναμένεται ότι υπό κανονικές συνθήκες και το πρόβειο γάλα θα επανέλθει στη φυσιολογική του κατάσταση μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Παρόλα αυτά οι Επιτροπές προτρέπουν το κοινό να ακολουθεί με σχολαστικότητα τις διδόμενες από την Κυβέρνηση και την Τεχνική Επιτροπή οδηγίες σχετικά με το αιγοπρόβειο γάλα και το γιαούρτι που κατασκευάζεται από αυτό.
- (ε) Δεν υπάρχει κίνδυνος από την κατανάλωση φρούτων και φαρτών.

Στα πλαίσια της ενημέρωσής τους από τους αρμοδίους οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ζήτησαν και πήραν τη διαβεβαίωση ότι η Κυβέρνηση θα προβεί στη διεξαγωγή των αναγκαίων μελετών και εκτιμήσεων για να διαπιστώσει αν υπάρχουν οποιεσδήποτε ευρύτερες οικονομικές επιπτώσεις στην κτηνοτροφία και γεωργία εξαιτίας της κατάστασης που δημιουργήθηκε από τη ραδιενέργεια. Οι Επιτροπές θα αναμένουν με ενδιαφέρον τα αποτελέσματα των πιο πάνω μελετών και, σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί ότι έχουν προκύψει οικονομικές επιπτώσεις σε παραγωγικές τάξεις του λαού, θα επανέλθουν για τη μελέτη και εισήγηση προς την Κυβέρνηση ανάλογων μέτρων ανακούφισης.

Τέλος, οι Επιτροπές δηλώνουν ότι πρόθεσή τους είναι να παρακολουθούν με προσοχή την εξέλιξη της όλης κατάστασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η συζήτηση του θέματος αναβάλλεται για την προσεχή Πέμπτη.

Και εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Λαχειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1986.
- (4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1986.
- (5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1986.
- (6) Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (7) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (8) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (9) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (10) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (11) Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (12) Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (13) Οι περί Στολών Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (14) Οι περί Στολών Αξιωματικών, Ανθυπασιστών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος) (23.1.86).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (17.4.86).
- (3) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η τυχόν αύξηση της ραδιενέργειας στην Κύπρο και τα τεχνικά μέσα που υπάρχουν για την ανίχνευσή της.»
(Συνέχιση της συζήτησης).

Ο Βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' το ακόλουθο θέμα, το οποίο προκύπτει από ερώτηση στην οποία δεν δόθηκε ικανοποιητική απάντηση:

«Η παρατηρούμενη μείωση στις εξαγωγές μας».

Εφόσον προκύπτει από Ερώτηση στην οποία δεν δόθηκε ικανοποιητική απάντηση αυτομάτως εγγράφεται.

Επίσης ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης εισηγείται όπως εγγραφεί το θέμα: «Σοβαρές καταστροφές από τη χαλαζοθύελλα στα Κοκκινοχώρια, στην Πάφο και σε άλλες περιοχές της Κύπρου και η βοήθεια από μέρους της Κυβέρνησης», και παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εσωτερικών στις οποίες να κληθεί ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή σχετικά με τα μέτρα που προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση.

Επειδή υπάρχουν και άλλα θέματα παρόμοιας φύσης θα τα αναγνώσω και τα άλλα για να αποφασίσει το Σώμα από κοινού.

Ο Βουλευτής κ. Αυγερινός Παπαρές επιθυμεί να εγγραφεί το θέμα «Οι τεράστιες ζημιές που προξενήθηκαν πρόσφατα από το χαλάζι στους διάφορους τομείς της γεωργίας στην περιοχή Λουβαρά-Καλού Χωριού και γενικά σ' ολόκληρη την Κύπρο και η εξεύρεση τρόπων βοήθειας των αγροτών που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α.», και να παραπεμφθεί για μελέτη στις Επιτροπές Γεωργίας και Εσωτερικών για να συζητηθεί μαζί με το θέμα που ενέγραψε ο κ. Σολωμής για τις ζημιές που προξενήθηκαν στην περιοχή Παραμάλι-Αυδήμου.

Οι Βουλευτές των Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου του Δημοκρατικού Συναγερμού παρακαλούν όπως εγγραφεί και κηρυχθεί σαν επείγον το θέμα «Οι τεράστιες ζημιές που προκλήθηκαν από το χαλάζι στις 14.5.86 στους γεωργούς, φθαρτοπαραγωγούς και πατατοπαραγωγούς των Κοκκινοχωριών των Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου και η ανάγκη άμεσης εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών τους και η καταβολή σ' αυτούς αποζημιώσεως το ταχύτερο δυνατό».

Επίσης οι Βουλευτές της Επαρχίας Πάφου ζητούν όπως εγγραφεί και παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Γεωργίας και Εσωτερικών για μελέτη το θέμα «Οι τεράστιες καταστροφές από το χαλάζι σε μεγάλες εκτάσεις αμπελιών, οπωροφόρων δένδρων και φθαρτών στην Επαρχία Πάφου και η ανάγκη λήψης μέτρων για αποζημίωση των παραγωγών.

Επειδή όλα αυτά τα θέματα είναι αλληλένδετα — ουσιαστικά είναι ένα και το αυτό θέμα — αντιλαμβανόμαστε ότι το Σώμα δέχεται την εγγραφή τους και την παραπομπή τους στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καθώς και στην Επιτροπή Εσωτερικών, όπως ελέγχθη.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σίγουρα, κ. Πρόεδρε, δεχόμεθα να εγγραφούν όλα αυτά τα θέματα και φαίνεται ότι το γενικό θέμα είναι οι ζημιές από το χαλάζι σε ολόκληρη την Κύπρο, αλλά θα ήθελα να ρωτήσω για το άλλο θέμα που έχει εγγράψει ο κ. Χατζηδημητρίου σχετικά με τη μείωση των εξαγωγών. Δεν έχει πάρει καθόλου απάντηση ή δεν είναι ικανοποιητική η απάντηση που πήρε; Διότι δεν έχουμε καταλάβει ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι ικανοποιητική η απάντηση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Α, έχει ληφθεί απάντηση αλλά δεν θεωρείται ικανοποιητική από τον κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν την θεωρεί ικανοποιητική και αυτομάτως εγγράφεται το θέμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εγγράφεται για συζήτηση ή για παραπομπή στις αρμόδιες Επιτροπές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο ίδιος ο εισηγητής μπορεί να μας πει.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είχα ζητήσει το λόγο, κ. Πρόεδρε, αλλά περίμενα να τελειώσει η ανάγνωση όλων των προηγούμενων θεμάτων για να διευκρινίσω την άποψη μου πάνω στο θέμα.

Ναι, είναι για παραπομπή στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας της Βουλής όπου θα συζητηθεί το θέμα με τους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες και θα παρουσιάσει σχετική Έκθεση στην ολομέλεια του Σώματος προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Όλα τα άλλα θέματα αποτελούν ένα και το αυτό θέμα και εγγράφονται και παραπέμπονται ταυτόχρονα στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι όπως έχουν εγγραφεί τα θέματα για τις πρόσφατες ζημιές, σε συνάρτηση με το θέμα που έχω εγγράψει την προηγούμενη Πέμπτη, θα ενσωματωθούν όλα σε ένα θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλα σε ένα θέμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ακριβώς, και αυτό της προηγούμενης Πέμπτης για να μην απασχολείται η . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλα σε ένα θέμα διότι είναι πανομοιότυπα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης παρακαλεί όπως εγγραφεί το εξής θέμα:

«Οι σοβαρότατες αρνητικές επιπτώσεις πάνω στην τουριστική ανάπτυξη και πρόοδο της Λάρνακας και της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου από την προνομιακή μεταχείριση του αεροδρομίου Πάφου στο θέμα των ναυλωμένων πτήσεων από το Λονδίνο».

Το πιο πάνω θέμα δεν προκύπτει από προηγούμενη Ερώτηση στην οποία δεν δόθηκε ικανοποιητική απάντηση και επομένως θα πρέπει το Σώμα να αποφασίσει.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αναρωτιέμαι, κ. Πρόεδρε, αν έχουν κανένα ανάλογο θέμα να εγγράψουν οι συνάδελφοι εκ Πάφου ώστε να τα συνδυάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Ε, θα το εγγράψουν, κ. Πρόεδρε, μετά τη συζήτηση του δικού μας.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένταση όπως το θέμα, όπως το προτείνει ο κ. Μαθηκολώνης, εγγραφεί προς συζήτηση;

Ο κ. Μαθηκολώνης θέλει να παραπεμφθεί το θέμα πρώτα σε Επιτροπή ή θέλει να συζητηθεί στο Σώμα;

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Να παραπεμφθεί σε Επιτροπή, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα σε ποια Επιτροπή;

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων. Οι Βουλευτές της Επαρχίας Πάφου αναφέρουν το εξής — όλοι οι βουλευτές της Επαρχίας Πάφου αντιλαμβάνομαι:

«Επειδή το Υπουργείο Εμπορίου παραχώρησε άδεια εισαγωγής φυσικό-κουννας, και ήδη τα πρώτα φορτία έφθασαν στην Κύπρο, οι παραγωγοί φυσιτικού στην Επαρχία Πάφου ανησύχησαν και διαμαρτύρονται για την πολιτική αυτή της Κυβέρνησης.

Είναι γνωστό ότι στα χέρια εμπόρων και του Συνεργατισμού υπάρχουν ακόμη περί τους 1100 τόνοι αποθεμάτων φυσιτικού που ικανοποιούν την Κυπριακή αγορά μέχρι τη νέα εσοδεία. Επιτρέποντας η Κυβέρνηση την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων φυσικόκουννας πλήττει ανεπανόρθωτα την οικονομία των παραγωγών και παραβαίνει παλιές υποσχέσεις της ότι δεν θα επέτρεπε εισαγωγή προϊόντων που παράγονται εδώ και ικανοποιούν την Κυπριακή αγορά.

Επειδή με την ως άνω πολιτική της Κυβέρνησης πλήττονται αγροτικές παραγωγικές τάξεις και γενικότερα η οικονομία του τόπου, εισηγούμαστε όπως ανασταλούν οι άδειες εισαγωγής που παραχωρήθηκαν, ώστε να καταστεί δυνατή η κατανάλωση των αποθεμάτων που υπάρχουν ακόμη αδιάθετα».

Είναι παράκληση των Βουλευτών Πάφου όπως ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάσει το ως άνω δικαιολογημένο αίτημα τόσο των ιδίων όσο και των παραγωγών προς την Κυβέρνηση, με την εισήγηση όπως γίνει σεβαστό και ενεργήσει τα δέοντα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι εγγραφή θέματος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι παράκληση όπως ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάσει αυτή την αίτηση των Βουλευτών της Πάφου προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Υπάρχει ένσταση όπως διαβιβαστεί;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρουμε αν έγιναν παραγγελίες και πόσες παραγγελίες έγιναν και διερωτούμαι αν είναι πολύ σοβαρό να προχωρήσουμε σε κάτι χωρίς να είμαστε ενημερωμένοι.

Ναι αλλά ζητούν τη συγκατάθεσή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρόλο, κ. Πρόεδρε, που είναι λογική η απορία του συναδέλφου κ. Μουσιούττα δεν έχουμε ένσταση να παραπεμφθεί το θέμα σε Επιτροπή διότι εκεί στην Επιτροπή θα μπορούν να δοθούν οι ανάλογες εξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, συγγνώμη, η παράκληση των Βουλευτών Πάφου είναι να διαβιβαστεί το αίτημα προς την Κυβέρνηση και όχι προς Επιτροπή.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Καλά, ας διαβιβαστεί προς την Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση οπωσδήποτε θα κατατοπίσει την αρμόδια Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τότε αυτό θα γίνει.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
 Ανδρέου Αντώνης
 Γαλανός Αλέξης
 Γεωργιάδης Δήμος
 Δημητρίου Οδυσσέας
 Δίγκλης Παύλος
 Ευσταθίου Ευστάθιος
 Ζαχαριάδης Λεάνδρος
 Ζιαρτίδης Ανδρέας
 Ηλιάδης Δημήτρης
 Θεοδούλου Μιχαήλ
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Ιωαννίδης Ιωάννης
 Κατσελλή Ρήνα
 Κατσουνωτός Ιάκωβος
 Κληρίδης Φοίβος
 Κόλοκος Πολύβιος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Κωνσταντίνου Ντίνος
 Μαθηκολώνης Ανδρέας
 Μανδριώτης Στέλιος
 Μαρκίδης Αλέκος
 Μάτσης Ιωάννης
 Μιχαηλίδης Θάλης
 Μιχαηλίδης Χαμπής

Μουσιούττας Νίκος
 Ομήρου Γιαννάκης
 Παναγίδης Κίμων
 Παναγιώτου Ανδρέας
 Παπαδόπουλος Γεώργιος
 Παπαϊωάννου Εζεκίας
 Παπαπέτρου Μιχαήλ
 Παπαρές Αυγερινός
 Παρισινός Ανδρέας
 Πουμπουρής Μιχαήλ
 Σαββίδης Γεώργιος
 Σολωμής Χρίστος
 Στυλιανού Πέτρος
 Τζιρκώτης Γεώργιος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Φάντης Ανδρέας
 Φλουρέντζου Νίκος
 Χαραλαμπίδης Γεώργιος
 Χατζηγιάννης Σοφοκλής
 Χατζηδημητρίου Τάκης
 Χρίστου Κυριάκος
 Χριστοφίδης Μανώλης
 Χρυσοστόμου Άριστος
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Ορησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
 Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 12 του 1986).
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 13 του 1986).
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 15 του 1986).
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Ασχήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί της Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», που είχαν κηρυχθεί σαν επείγοντες, και έγκριση αυτών.
- (10) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (11) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Ο διαχωρισμός οικοπέδων για τις ανάγκες άπορων οικογενειών στο χωριό Διερώνα — Οι μελέτες για την αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας του χωριού Πρόδρομος — Η ειδοποίηση προς 16 εργατοϋπαλλήλους του αεροδρομίου Πάφου για τερματισμό των υπηρεσιών τους από 24.1.86 — Το θέμα της δημιουργίας και λειτουργίας Αρχείου Κυπριακού Τύπου — Η κατακύρωση των προσφορών για τα τρία εργοστάσια — σπορελαίου, χάρτου και χαρτοκιβωτίων — που ανήκουν στις υπό εκκαθάριση Συνεργατικές Κεντρικές Βιομηχανίες (Πάφου) Λτδ. — Η λατόμηση από την Ε.Μ.Ε. στα ψώματα μεταξύ των χωριών Ψεματισμένος και Μαράνι με τη μέθοδο των ανατινάξεων — Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι χιλιάδες των Κυπρίων που εργάζονται στο εξωτερικό και το Κυβερνητικό ενδιαφέρον για μελέτη και λύση των προβλημάτων τούτων — Το θέμα της παραχώρησης άδειας για ανόρυξη αμμοχαλικών στην περιοχή Πόλης Χρυσοχούς — Το πρόβλημα πόσιμου νερού που υπάρχει στο χωριό Βάσα Κοιλανίου λόγω της μικρής διαμέτρου του κεντρικού αγωγού του συστήματος υδατοπρομήθειας του χωριού — Η ανάγκη αποπεράτωσης του υπόλοιπου του κυρίου δρόμου Λεμεσού — Ομόδους από το χωριό Μαλιά — Το σοβαρό πρόβλημα πόσιμου νερού που αντιμετωπίζει κάθε καλοκαίρι η κοινότητα Παναγιάς — Οι αποκαλύψεις πρόσφατων δημοσιευμάτων ότι η ΕΟΚ διατηρεί και αναπτύσσει σχέσεις με τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου — Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για τους αδικοπράγοντες ανηλίκους — Τα έντονα παράπονα σχετικά με την πολιτική των ιδυοντών της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας και το θέμα του τερματισμού των διορισμένων διευθυντών της Τράπεζας αυτής — Τα σοβαρά προβλήματα ασφάλειας που δημιουργεί για τους μαθητές η μη περιφραγή του δημοτικού σχολείου Αγίων Αναργύρων — Η ανάγκη λήψεως αντιγράφων των δακτυλογραφημένων κειμένων των πρακτικών του Νομοθετικού Συμβουλίου και του Εκτελεστικού Σώματος που λειτουργούσαν στα χρόνια της αποικιοκρατίας — Το θέμα της εφαρμογής του σχεδίου ανάπτυξης κρασοχωριών Πάφου-Λεμεσού).

- (12) Συζήτηση πάνω στο διαδικαστικό θέμα αν πρέπει να διαβάζεται μια Έκθεση Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προτού διανεμηθεί στα Μέλη (Α. Γαλανός, Α. Μαρκίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Μάτσης, Προεδρεύων).
- (13) Αγορεύσεις Βουλευτών (Γ. Σαββίδης, Δ. Ηλιάδης, Ρ. Κατσελλή, Α. Γαλανός) πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος «Η σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο». (Συνέχιση της συζήτησης).
- (14) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Η τυχόν αύξηση της ραδιενέργειας στην Κύπρο και τα τεχνικά μέσα που υπάρχουν για την ανίχνευσή της».
- (15) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:
- (α) «Η παρατηρούμενη μείωση στις εξαγωγές μας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου).
- (β) «Οι σοβαρές καταστροφές από τη χαλαζοθύελλα στα Κοκκινοχώρια, στην Πάφο και σε άλλες περιοχές της Κύπρου και η βοήθεια από μέρους της Κυβέρνησης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη).
- (γ) «Οι τεράστιες ζημιές που προξενήθηκαν πρόσφατα από χαλάζι στους διάφορους τομείς της γεωργίας στην περιοχή Λουβαρά-Καλού Χωριού και γενικά σ' ολόκληρη την Κύπρο και η εξεύρεση τρόπων βοήθειας των αγροτών που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α.».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Αυγερινού Παπαρέ).
- (δ) «Οι τεράστιες ζημιές που προκλήθηκαν από το χαλάζι στις 14.5.86 στους γεωργούς, φθαρτοπαραγωγούς και πατατοπαραγωγούς των Κοκκινοχωριών των Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου και η ανάγκη άμεσης εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών τους και η καταβολή σ' αυτούς αποζημιώσεως το ταχύτερο δυνατό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών του ΔΗ.ΣΥ. των Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου).
- (ε) «Οι τεράστιες καταστροφές από χαλάζι σε μεγάλες εκτάσεις αμπελιών, οπωροφόρων δένδρων και φθαρτών στην Επαρχία Πάφου και η ανάγκη λήψης μέτρων για αποζημίωση των παραγωγών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών περιφέρειας Πάφου).

(στ) «Οι σοβαρότατες αρνητικές επιπτώσεις πάνω στην τουριστική ανάπτυξη και πρόοδο της Λάρνακας και της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου από την προνομιακή μεταχείριση του αεροδρομίου Πάφου στο θέμα των ναυλωμένων πτήσεων από το Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 22ας Μαΐου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.50 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Α' το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Λαχείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΛΑΧΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της περί Λαχείων νομοθεσίας για να παρασχεθεί στον Υπουργό Οικονομικών η δυνατότητα να παραχωρεί στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου άδεια για διοργάνωση και διεξαγωγή λαχείου μέσα στα πλαίσια οποιασδήποτε ραδιοφωνικής ή τηλεοπτικής εκπομπής του και κάτω από όρους ή περιορισμούς τους οποίους θα κρίνει αναγκαίους ή σκόπιμους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με την προτεινόμενη τροπολογία γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Λαχείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα).

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Α. Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω Νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νομοσχεδίου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £50,000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση κρατικής χορηγίας προς τη Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Ατδ. για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων τα οποία έχει η Εταιρεία αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκριση πληρωμής εκ του λογαριασμού Πάγιου Ταμείου ποσού £50,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφερηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Πάυλος Δίγκλης
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός
Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £74,961 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση των κονδυλίων ορισμένων υπηρεσιών που αναφέρονται στον Πίνακα του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϊμίον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £74,961 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £200,000 και η διάθεσή του για την προώθηση άκρως επείγοντων σχεδίων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη φετεινή ανομβρία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £200,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.13) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο μελετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαΐου 1986.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £783,956 και η διάθεσή του για την αποπεράτωση των μεγάλων αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή Λειβαδιών—Αραδίππου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £783,956 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986.
Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».
Πρόκειται περί Προτάσεως Νόμου.
Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπών τον κ. Α. Δημητριάδη
Ζαχαρίας Τουλούρας
Ανδρέας Φάντης, εκπροσωπών τον κ. Φ. Κληρίδη
Μιχαήλ Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Μαΐου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με την πρόταση νόμου που προτείνεται σκοπείται η νομοθετική πρόβλεψη για τη διεξαγωγή εκλογών για την ανανέωση της εκλογής των αντιπροσώπων των θρησκευτικών ομάδων στη Βουλή με ταυτόχρονη συμπληρωματική πρόνοια ώστε στο μέλλον η εκλογή των αντιπροσώπων των θρησκευτικών αυτών ομάδων να συμβαδίζει με εκείνη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ειδικότερα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί από την Επιτροπή, γίνεται πρόβλεψη για τη διεξαγωγή της πρώτης πιο πάνω εκλογής το αργότερο μέχρι τις 15 Ιουλίου 1986.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών η οποία είχε την ευκαιρία να εξετάσει και προηγούμενα το όλο θέμα σε διαδοχικές συνεδρίες της και να ακούσει τους εκλεγμένους αντιπροσώπους των θρησκευτικών ομάδων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μεταβατικά διατάξεις. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώ-
πησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση Νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Για το Νομοσχέδιο και τις προτάσεις Νόμων περί Ενοικιοστασίου υπάρχει
μια κοινή Έκθεση αλλά ζητήθηκε από ορισμένες κομματικές πλευρές κάποιο
χρονικό περιθώριο για να ξαναμελετήσουν ορισμένα θέματα για την επέκταση του
Ενοικιοστασίου και γενικά θέματα αρχής.

Νομίζω πως δεν πρέπει να υπάρξει καμιά δυσκολία να δοθεί αυτό το χρονικό
περιθώριο.

Γι' αυτό προτίθεται να αναβάλω τη συζήτηση για 15 μέρες, ύστερα από την
αίτηση η οποία έχει γίνει από ορισμένες πολιτικές πλευρές.

Τα θέματα (11) και (12) του Κεφαλαίου Α αποσύρθηκαν.

Για τα θέματα (13) και (14) υπάρχει κοινή Έκθεση που αναφέρεται στα
εξής:

«Οι περί Στολών Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών της Εθνικής
Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και «Οι περί Στολών Αξιωμα-
τικών, Ανθυπασπιστών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών του Στρατού της Δημο-
κρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση
στο Σώμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΤΟΛΩΝ
ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ, ΑΝΘΥΠΑΣΠΙΣΤΩΝ, ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΠΛΙ-
ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ)
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΤΟΛΩΝ ΑΞΙΩΜΑ-
ΤΙΚΩΝ, ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΠΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΦΡΟΥΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».**

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Γεώργιος Τζιρκώτης
Αντώνιος Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Κίμων Παναγίδης
Στέλιος Μανδριώτης
Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Ν. Φλουρέντζο

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός 'Αμυνας, ο Διοικητής της Εθνικής Φρουράς και άλλοι ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου 'Αμυνας.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 του περί του Στρατού της Δημοκρατίας (Σύνθεσις, Κατάταξις και Πειθαρχία) Νόμου και το άρθρο 23 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου, αντίστοιχα, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών με την εισαγωγή δύο ακόμη στολών για τα μέλη του Στρατού της Δημοκρατίας και της Εθνικής Φρουράς. Η μια στολή είναι η στολή ασκήσεων και εκστρατείας παραλλαγής και η άλλη η χειμερινή στολή υπηρεσίας οπλιτών στρατονομίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας συμφωνεί με τις πιο πάνω προτεινόμενες τροποποιήσεις γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ρωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Κατάθεση νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1) Ο περί Κτηματομεσιτών Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και Νομικών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Ο περί Συμφωνίας Πολιτιστικής, Εκπαιδευτικής και Επιστημονικής Συνεργασίας μεταξύ των Κυβερνήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κολομβίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Ο Κυρωτικός της Συμφωνίας Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Συριακής Αραβικής Δημοκρατίας Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

Ορίστε;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ αυτό το νομοσχέδιο να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Νομικών. Διότι βλέπω ότι από τη μετάφραση λείπει ένα άρθρο, το πρώτο άρθρο, το οποίο είναι σε αγγλικά, εκ πρώτης δε όψεως το περιεχόμενο του πρώτου άρθρου στ' αγγλικά σημαίνει ότι κάποιος υπήκοος της Συρίας μπορεί να αποκτά την . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπωσδήποτε να μην μπούμε στη συζήτηση. Εφόσον γίνεται εισήγηση να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Νομικών, παραπέμπεται και στην Επιτροπή Νομικών.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως χαρίζουμε αυτό το θέμα στην Επιτροπή Νομικών. Ούτε καν να έλθει στην Επιτροπή Εξωτερικών εφόσον υπάρχουν αυτά που λέγει ο κύριος Μαρκίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6) Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Άμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,

δυνάμει του Άρθρου 3(1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8) Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Παιδείας και Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

(Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παναγιώτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και ληφθείσα στις 16 Ιανουαρίου 1986.

«Στην περιοχή Μαραθάσας έχουν πληγεί οι φρουτοκαλλιέργειες με βακτηριακό κάψιμο. Η έκταση του προβλήματος είναι σοβαρή και μεγάλη, με κίνδυνο να επιδεινώνεται και επεκτείνεται συνεχώς. Όλοι οι τρόποι που χρησιμοποιήθηκαν μέχρι τώρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος εκτός του ότι είναι πολυδάπανοι, φαίνεται να αποτυγχάνουν.

Και ερωτάται:

1. Με ποιους τρόπους προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος;
2. Μελετάται οποιοδήποτε σχέδιο ριζικής αντιμετώπισης του προβλήματος και προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο προτού αποφασίσει να το συζητήσει με τους τοπικούς παράγοντες της περιοχής;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση, ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1986, του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παναγιώτου, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.

«Σχετικά με τις ζημιές που έχουν προκληθεί στις μηλιές και αχλαδιές από το βακτηριακό κάψιμο σας παραθέτω πιο κάτω την απάντησή μου.

Όπως ασφαλώς θα γνωρίζετε, η κατάσταση που δημιουργήθηκε από το βακτηριακό κάψιμο έχει απασχολήσει πολύ το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων τόσο σε συσκέψεις υπηρεσιακών παραγόντων, όσο και σε συσκέψεις με τους εκπροσώπους των Αγροτικών Οργανώσεων και των ενδιαφερόμενων παραγωγών.

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι τα συμπτώματα του βακτηριακού καψίματος εκδηλώνονται κατά την άνοιξη, περίοδο έντονης ανάπτυξης των δένδρων, η δε μόλυνση αρχίζει συνήθως κατά την περίοδο της άνθησης. Ο μόνος, τουλάχιστο

μέχρι στιγμής, τρόπος θεραπείας των δένδρων είναι η λήψη μέτρων εξυγίανσης με αυστηρό κλάδεμα και κάψιμο των προσβεβλημένων βλαστών και στην περίπτωση των σοβαρά προσβεβλημένων δένδρων στα οποία η ασθένεια έχει προχωρήσει και στους κύριους βραχίονες, η εκρίζωση, το κάψιμο και η αντικατάστασή τους με άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες, που δεν προσβάλλονται από το βακτηριακό κάψιμο.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ετοίμασε σχέδιο, που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, για την αντικατάσταση των βαριά προσβεβλημένων δένδρων μηλιάς και αχλαδιάς με άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες προς το σκοπό να ανακοπεί η ταχύτητα εξάπλωσης της ασθένειας και να επιτευχθεί η σταδιακή αντικατάσταση των ευπαθών ποικιλιών.

Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερ. 20.2.86, ενέκρινε (Απόφαση με αρ. 26.801) την παραχώρηση βοήθειας στους πληγέντες παραγωγούς από το βακτηριακό κάψιμο, ύψους £80/σκάλα προς το σκοπό να καλυφθεί η δαπάνη για εκρίζωση των δένδρων μηλιάς και αχλαδιάς που είναι βαριά προσβεβλημένα. Το ποσό αυτό πιστεύεται ότι επαρκεί για τον πιο πάνω σκοπό».

Επίσης στην ίδια συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, ορίστηκε Υπουργική Επιτροπή, από τους Υπουργούς Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, η οποία θα μελετήσει και εξεύρει τρόπους παροχής περαιτέρω βοήθειας, ως λ.χ. δωρεάν παραχώρηση δενδρυλλίων, παραχώρηση δανείων και οικονομικής βοήθειας για απώλεια εισοδήματος κλπ. στους γεωργούς που θα εκρίζωσουν τα δένδρα τους για να μπορέσουν να τα αντικαταστήσουν με άλλα ανθεκτικά στο βακτηριακό κάψιμο είδη και ποικιλίες.

Η πιο πάνω Υπουργική Επιτροπή συνήλθε στις 15.4.1986 σε σύσκεψη και αποφάσισε να συστήσει προς την Κυβέρνηση, την παροχή περαιτέρω βοήθειας προς τους γεωργούς. Έτσι σύντομα αναμένεται να υποβληθεί σχετική έκθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη της τελικής Απόφασης».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Οι επαγγελματίες οδηγοί που μεταφέρουν φθαρτά από την Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς στη Λευκωσία θέτουν αίτημα για παραχώρηση και σ' αυτούς επιχορηγημένου πετρελαίου όπως συμβαίνει με τους οδηγούς της περιοχής Πύργου-Πωμού.

Νοούμενου ότι οι αποστάσεις είναι περίπου οι ίδιες, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την επιδότηση των καυσίμων —

- (α) των Μεταφορέων «Β» και των μικροφορτηγών της περιοχής Τυλληρίας που περιλαμβάνει τα χωριά Πάνω και Κάτω Πύργο, Πηγαίνα και Μοσφίλι·

- (β) των αγροτικών λεωφορείων της περιοχής αυτής που περιλαμβάνει, εκτός από τα πιο πάνω χωριά, και τα χωριά Παχύαμμο και Πωμό και
- (γ) του λεωφορείου της διαδρομής Κάμπου-Τσακίστρας-Μηλικουρίου-Λευκωσίας.

Η επιδότηση αυτή άρχισε το Μάρτιο του 1982 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

2. Το κριτήριο για την επιδότηση των Μεταφορέων «Β» και μικροφορτηγών των πιο πάνω χωριών ήταν η διάλυση από τα οχήματα αυτά μεγαλύτερης απόστασης εξαιτίας της αποκοπής της οδικής αρτηρίας Μόρφου-Λευκωσίας μετά την Τουρκική εισβολή.

3. Η περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς στην οποία βρίσκεται η Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς δεν επηρεάστηκε από την αποκοπή της οδικής αρτηρίας Μόρφου-Λευκωσίας μετά την τουρκική εισβολή και, γι' αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο δεν περιέλαβε ούτε αυτή ούτε άλλες περιοχές στο σχέδιο επιδότησης.

4. Πέραν τούτου, απομακρυσμένες περιοχές όπως αυτή της Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς υπάρχουν σε πολλά μέρη της ελεύθερης Κύπρου, όπως είναι η περιοχή Κύκχου, Κάμπου και πολλές άλλες, και ικανοποίηση του αιτήματος αυτού θα δημιουργούσε προϋποθέσεις για υποβολή παρόμοιων αιτημάτων».

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΔΗ.ΚΟ. και ληφθείσα στις 13 Μαρτίου 1986.

«Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. 24.9.35), έχει αγοραστεί το Θέατρο 'Σιαντεκλαίρ' έναντι του ποσού των 40 χιλιάδων λιρών εφάπαξ (αέρα) και £350 λιρών το μήνα ως ενοίκιο για υλοποίηση του στόχου για ενίσχυση του Ελεύθερου Θεάτρου.

Τα δυο τελευταία χρόνια ο Θεατρικός αυτός χώρος του ΘΟΚ εχρησιμοποιείτο μόνο από ένα Θίασο.

Φέτος αναγγέλθηκε ότι έχει συσταθεί και δεύτερος Ελεύθερος Θίασος 'Ελεύθερη Έκφραση' από εκτοπισμένους νέους ηθοποιούς αποκλειστικά, ο οποίος έχει ήδη έτοιμο έργο και έχει προγραμματίσει πρεμιέρα στις 22.3.1986, αλλά δυστυχώς μέχρι στιγμής ο ΘΟΚ δεν του παραχώρησε τη στέγη που δικαιούται σύμφωνα με τη σχετική πολιτική και αποφάσεις.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να απαντήσει αν θα παραχωρήσει το Θέατρο Σιαντεκλαίρ στο Θίασο 'Ελεύθερη Έκφραση' και, αν όχι, γιατί;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986 της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΔΗ.ΚΟ.

«Η χρησιμοποίηση του Θεάτρου Σιαντεκλαίρ γίνεται σύμφωνα με κριτήρια και όρους που καθόρισε ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου.

Μέσα στα πλαίσια αυτά έχει διευθετηθεί η χρησιμοποίηση του Θεάτρου και από το Θίασο 'Ελεύθερη Έκφραση'. Ήδη ο Θίασος χρησιμοποιεί το Θέατρο κάθε Τετάρτη και Πέμπτη για τις παραστάσεις του πρώτου του έργου 'Πόθοι κάτω από τις Λεύκες'. Επίσης το Σάββατο 31 Μαΐου έχει διευθετηθεί να δοθεί στο Θέατρο η πρεμιέρα του δεύτερου έργου του Θιάσου 'Δάφνες και Πικροδάφνες', ενώ από τις 25 μέχρι 31 του μήνα θα γίνονται στο Θέατρο οι δοκιμές του έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χ' Γιάννη και ληφθείσα στις 13 Μαρτίου 1986.

«Όπως είναι γνωστό με τη βελτίωση, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του τμήματος του δρόμου που ενώνει τον προσφυγικό συνοικισμό Κοκκίνων Λάρνακας με το συνοικισμό και τα χωριά Λειβάδια, Κελλιά, Τρούλλους η απόστασή προς τη Λάρνακα μειώθη κατά 2 μίλια περίπου, με αποτέλεσμα όλη η κυκλοφορία της περιοχής προς τη Λάρνακα να διοχετεύεται μέσω του δρόμου Κοκκίνων και στο σημείο που ο δρόμος ενώνεται με την παρακαμπτήρια αρτηρία Λάρνακας παρά την εκκλησία Αγίων Αναργύρων να δημιουργείται τεράστιο κυκλοφοριακό πρόβλημα.

Κατά τη δική μας εκτίμηση η τοποθέτηση φώτων τροχαίας στο σημείο αυτό ως προσωρινής λύσης, παρουσιάζεται εκ των πραγμάτων επιβεβλημένη.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο.

Έγινε ή προγραμματίζεται να γίνει μελέτη για επίλυση του κυκλοφοριακού τούτου προβλήματος προς διευκόλυνση της τροχαίας και αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χ' Γιάννη.

«Αναφορικά με το θέμα εγκατάστασης φώτων τροχαίας στο σημείο σύνδεσης του παρακαμπτήριου δρόμου Λάρνακας με το δρόμο προς το Συνοικισμό Κόκκινες, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, για την εξέταση του προβλήματος, έχει προγραμματίσει τη διεξαγωγή σχετικής κυκλοφοριακής έρευνας και τα αποτελέσματά της θα συζητηθούν σε προσεχή συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα για Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων.

3. Πληρέστερη «Απάντηση» προς τους αξιότιμους Βουλευτές, θα είμαστε σε θέση να δώσουμε περί τα μέσα του προσεχούς μηνός, όταν θα έχει εξαχθεί το πόρισμα της πιο πάνω Τεχνικής Επιτροπής».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1986.

«Το Δημοτικό Σχολείο του Συνοικισμού Αγίων Αναργύρων Λάρνακας αντιμετωπίζει μερικά προβλήματα που επηρεάζουν άμεσα και σοβαρά την ασφάλεια των μαθητών και τη λειτουργικότητά του.

Ελλείπει οποιαδήποτε περίφραξη του σχολικού χώρου και παρά τις από πολλού χρόνου υποσχέσεις των αρμοδίων, εκτός των άλλων προβλημάτων που δημιουργούνται, η ασφάλεια των παιδιών είναι σε καθημερινό κίνδυνο.

Η σχολική αυλή με την πιο μικρή βροχοπτώση μετατρέπεται σε λίμνη και λασπότοπο.

Δεν υπάρχουν οι κατάλληλες αίθουσες προδημοτικής και η στεγαστική τούτη έλλειψη δημιουργεί επιπρόσθετο πρόβλημα.

Επειδή προβάλλει επιτακτικά η ανάγκη της άμεσης επίλυσης των πιο πάνω προβλημάτων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Προγραμματίζεται και για πότε η περίφραξη του σχολικού χώρου και γιατί δεν έγινε μέχρι σήμερα;
- (β) Ποια μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιουργείται στη σχολική αυλή από τα λιμνάζοντα νερά;
- (γ) Προγραμματίζεται, πώς και πότε, η επίλυση των στεγαστικών ελλείψεων των τάξεων προδημοτικής του Συνοικισμού;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

- «1. Για την περίφραξη του Δημοτικού Σχολείου Αγίων Αναργύρων υπάρχουν τα σχέδια και η σχετική δαπάνη θα περιληφθεί στον προϋπολογισμό του Ειδικού Ταμείου Ανακουφίσεως του 1987.
2. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας θεωρούν τη διαμόρφωση της σχολικής αυλής σαν θέμα προτεραιότητας και θα προσπαθήσουν να την προωθήσουν όσο το δυνατό πιο γρήγορα.
3. Στο συνοικισμό Αγίων Αναργύρων λειτουργεί ένα τμήμα νηπιαγωγείου που στεγάζεται τώρα σε αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου.

Η δημιουργία και δεύτερου τμήματος προϋποθέτει —

- (α) έγκριση για επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης από το Υπουργικό Συμβούλιο και
- (β) εξασφάλιση κατάλληλης αίθουσας από τη Σχολική Εφορεία, την κοινότητα ή το Σύνδεσμο Γονέων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 5 Απριλίου 1986.

«Οι προσφυγικές γενικά και ειδικότερα οι επαναδραστηριοποιηθείσες Συνεργατικές Εταιρείες, όπως είναι γνωστό, αντιμετωπίζουν σωρεία οικονομικών και άλλων προβλημάτων. Ανάμεσα σε πολλά άλλα, είναι η καθυστέρηση στη διανομή του μισού περίπου εκατομμυρίου λιρών για τις πληρωθείσες προσφυγικές καταθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κεφάλαια από τις νέες καταθέσεις, τα θέματα που απορρέουν από την παγοποίηση των χρεών, τα σχετικά με τους απολυθέντες υπαλλήλους των Συνεργατικών, καθώς και οι σχετικές διαδικασίες που αφορούν την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων και των τόκων που χρεώνονται για τα σχετικά κυβερνητικά δάνεια, με αποτέλεσμα ο λογιστικός έλεγχος να τις παρουσιάζει βαρυχρεωμένες και μη βιώσιμες.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν έγινε η αναγκαία ολόπλευρη μελέτη όλων των προβλημάτων των προσφυγικών Συνεργατικών Εταιρειών και ειδικότερα αυτών που έχουν επαναδραστηριοποιηθεί, ποια μέτρα λαμβάνονται ή πρόκειται να ληφθούν από την Κυβέρνηση για την ορθή και δίκαιη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.
2. Εάν και πότε προγραμματίζεται η αναγκαία αναπροσαρμογή των σχετικών διαδικασιών σε ό,τι αφορά τους τόκους που λογίζονται για τα κυβερνητικά δάνεια που δόθηκαν μέσω των Συνεργατικών Ιδρυμάτων για την αποπληρωμή προσφυγικών καταθέσεων, κατά τρόπο που να μην εκτίθεται η οικονομική κατάσταση και η βιωσιμότητα αυτών των Συνεργατικών Ιδρυμάτων.
3. Πόσοι είναι οι επηρεασθέντες και τι μέτρα λαμβάνονται ή πρόκειται να ληφθούν σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα γενικά και ειδικά των Ταμείων Προνοίας των απολυθέντων υπαλλήλων, των προσφυγικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνηας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Η επαναδραστηριοποίηση των εκτοπισθεισών Συνεργατικών Εταιρειών κατέστη εκ των πραγμάτων αδύνατος, λόγω βασικά του διασκορπισμού των μελών των εταιρειών αυτών. Εξάιρεση αποτελούν οι Συνεργατικές Κοντέας, Λύσης, 'Αχνας, Μακράσκακας, Ακανθούς και Ταμιευτήριο Κάτω Βαρωσιών, οι οποίες κατόρθωσαν να επαναδραστηριοποιηθούν με την αποδοχή σεβαστών ποσών νέων καταθέσεων, έκδοση νέων μεταπολεμικών δανείων και τη διεξαγωγή άλλων συνήθων εργασιών τοπικών συνεργατικών εταιρειών ως προμήθεια γεωργικών χρεωδών, συσκευασία γεωργικών προϊόντων κλπ. Ειδική είναι η περίπτωση της Συνεργατικής Μόρφου της οποίας η οικονομική κατάσταση μελετάται μετά την υποβολή έκθεσης βιωσιμότητας από το Γραφείο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας στον Υπουργό Οικονομικών.

Το Γραφείο τούτο είναι πεπεισμένο ότι λόγοι αντικειμενικοί δεν επιτρέπουν στις άλλες εκτοπισμένες Συνεργατικές εταιρείες να επαναδραστηριοποιηθούν. Οι εκτοπισθέντες έγιναν και συνεχίζουν να γίνονται μέλη των Συνεργατικών εταιρειών των κοινοτήτων όπου έχουν εγκατασταθεί.

Ως γνωστό μια βασική εργασία των εκτοπισμένων Συνεργατικών Εταιρειών, η πληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων γίνεται τώρα από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Ατδ.

Το θέμα του επιτοκίου επί των δανείων που παραχωρούνται από Κυβερνητικές πιστώσεις προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Ατδ η οποία με τη σειρά της δανειοδοτεί τις ενδιαφερόμενες εκτοπισμένες Συνεργατικές εταιρείες για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων απασχολεί τον Υπουργό Οικονομικών και το Διοικητή Συνεργατικής Ανάπτυξης, οι οποίοι είναι κατά Νόμο υπεύθυνοι να αποφασίζουν επί τούτου.

Φαίνεται ότι στην περίπτωση των επαναδραστηριοποιηθεισών έκτοπισμένων Συνεργατικών εταιρειών, ο τόκος των 8.1/2% με τον οποίο χρεώνονται οι τοπικές Συνεργατικές εταιρείες δεν θα λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς βιωσιμότητας, δοθέντος ότι οι εταιρείες δεν πρόκειται να εισπράξουν οιοδήποτε ποσό τόκου από τους καταθέτες, οι οποίοι αποπληρώνονται/πείρουν τις καταθέσεις τους.

Τα ταμεία Προνοίας όλων των υπαλλήλων των Προσφυγικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων οι οποίοι απολύθηκαν, περιλαμβάνονται στους καταλόγους πληρωμής προσφυγικών καταθέσεων. Το 1/2 του οφειλομένου ποσού σε ένα έκαστο δικαιούχο είναι πληρωτέο αμέσως σε πρώτη ζήτηση από τα καταστήματα της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Ατδ, το δε υπόλοιπο θα τους καταβληθεί σε δύο ίσες δόσεις, η μια τον Οκτώβριο του 1986 και η τελευταία τον Απρίλη του 1987.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Στο χωριό Παραμάλι της επαρχίας Λεμεσού λειτουργεί δημοτικό σχολείο με δώδεκα μαθητές, το οποίο θα καταργηθεί με το νέο νόμο περί συμπλεγματοποίησης των δημοτικών σχολείων, των οποίων ο αριθμός των μαθητών δεν θα είναι τουλάχιστον δεκαπέντε.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Επειδή η κοινότητα αναπτύσσεται συνεχώς, προτίθεται το Υπουργείο στη νέα σχολική χρονιά να καταργήσει το υφιστάμενο δημοτικό σχολείο;
2. Εάν καταργηθεί το δημοτικό σχολείο και οι μαθητές μεταφερθούν στο γειτονικό χωριό Αυδήμου, το οποίο απέχει δύο μίλια από το Παραμάλι και συνδέεται με υπεραστικό δρόμο, προτίθεται η Κυβέρνηση να αναλάβει τη μεταφορά και εγγυηθεί την ασφάλεια των μαθητών οι οποίοι θα διακινούνται καθημερινώς;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Στο χωριό Παραμάλι θα φοιτούν την προσεχή σχολική χρονιά, στο Δημοτικό Σχολείο, 12 μαθητές. Πρόκειται για καθαρά προσφυγική κοινότητα που αντιμετωπίζει διάφορα προβλήματα και επειδή προβλέπεται μελλοντική αύξηση των μαθητών, το Υπουργείο Παιδείας έχει ζητήσει από το Υπουργικό Συμβούλιο να εγκρίνει τη συνέχιση της λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου κατά το επόμενο σχολικό έτος, πράγμα που έγινε».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση να μην μπούμε στο Κεφάλαιο Δ' λόγω του ότι υπάρχουν και οι δημοτικές εκλογές και αντιλαμβάνομαι ότι αρκετοί συνάδελφοι είναι απασχολημένοι με τα θέματα των εκλογών. Επομένως, με την έγκριση της Βουλής, θα αναβάλω τη συζήτηση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ'.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής, ορίζεται για την Πέμπτη, 29 Μαΐου. Θα ήθελα την άποψη της Βουλής. Η δική μου άποψη είναι ότι η 4η μ.μ. είναι πολύ νωρίς και επομένως, αν συμφωνείτε, η συνεδρία να οριστεί για τις 5.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (2) Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων Νόμος του 1985.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986.
- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1986.
- (5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986.
- (6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986.
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.
- (8) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η σύλληψη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος) (23.1.86).

(Συνέχιση της συζήτησης).

- (2) «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (17.4.86).

Ο κ. Εζεκίας Παπαϊωάννου εισηγείται όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' το θέμα: «Οι άνεργοι επιστήμονες και η ανάγκη λήψης μέτρων από μέρους της Κυβέρνησης για την απασχόλησή τους». Η εισήγηση του επίσης είναι να παραπεμφθεί το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται.

Επίσης ο Βουλευτής κ. Αλέκος Μαρκίδης εισηγείται όπως εγγραφεί εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού το ακόλουθο θέμα: «Η κατάσταση στα κρατικά νοσοκομεία».

Το θέλετε στη γενική συζήτηση;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται.

Επίσης οι Βουλευτές κ.κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης, Αντώνης Ανδρέου και Γεώργιος Τζιρκώτης, ζητούν όπως εγγραφεί το θέμα «Οι ζημιές που προκλήθηκαν κυρίως σε γεωργοκτηνοτροφικά αλλά και σε άλλα υποστατικά στην κοινότητα Αραδίππου από ανεμοστρόβιλους κατά την 21.5.1986 και τρόποι παροχής βοήθειας στους πληγέντες» και παραπεμφθεί στην Επιτροπή Γεωργίας.

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Εισηγούμαστε να τροποποιηθεί ο τίτλος του θέματος σε τρόπο ώστε να περιλαμβάνει όλες τις περιοχές, διότι έχουμε και σε άλλες περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο με την άδεια των εισηγητών μπορώ να κάμω την αλλαγή.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Γι' αυτό το υποβάλλω, για να τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Υπάρχει ένσταση από τους εισηγητές να μετατραπεί ο τίτλος του θέματος ώστε να αναφέρεται στις παγκύπριες ζημιές που προκλήθηκαν;

Ορίστε.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Επειδή βασικά δεν ξέρω παγκύπρια αν έχουν προκληθεί ζημιές από ανεμοστρόβιλους.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Έγιναν μεγαλύτερες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη διακόπτετε, παρακαλώ.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εκείνο που θα μας ενδιέφερε είναι, επειδή στην κοινότητα Αραδίππου είναι περίπου πέντε άτομα που έχουν υποστεί ζημιές, να αντιμετωπιστεί ειδικά αυτό το θέμα. Για να είναι και σύντομη η αντιμετώπισή του.

Τώρα, δεν ξέρω πού αλλού έχουν προκληθεί ζημιές από ανεμοστρόβιλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ζητώ να προστεθεί στο θέμα και να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή «και οι ζημιές στο Λυθροδόνα και την πέριξ περιοχή».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, δεδομένου ότι ο καθένας μπορεί να έχει αντίληψη αυτών που είδε ο ίδιος, είναι προτιμότερο να δεχθούμε την ευρύτερη εγγραφή, στην οποία ασφαλέστατα, θα συζητηθούν και αυτά τα θέματα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Το δέχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται το θέμα υπ' αυτή τη μορφή.

Φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιθυμούμε να εγγράψουμε το θέμα: «Η ανάγκη αυξημένης διαφώτισης κάτω από τις σημερινές συνθήκες».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να παραπεμφθεί σε Επιτροπή ή στη γενική συζήτηση;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών, να αναγνωστεί η Έκθεση και μετά να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση γι' αυτό το θέμα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγγράφεται.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Έχω προσέξει, κύριε Πρόεδρε, ότι έχετε καθορίσει την 5η μ.μ. για τη συνεδρία της Βουλής. Είναι η παράκλησή μας — δεν ξέρω αν και οι άλλοι συνάδελφοι συμφωνούν — να αρχίζουμε η ώρα 4.00 μ.μ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αυτή είναι η επιθυμία της Βουλής, ασφαλέστατα θα τη σεβαστώ.

Ωραία.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, 4.30 μ.μ. είναι η μέση οδός.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, 4 η ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός, παρακαλώ.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή βλέπω ότι υπάρχουν συγκρουόμενες απόψεις — άλλοι ζητούν η συνεδρία να γίνει στις 4 μ.μ., άλλοι στις 3.30 μ.μ., άλλοι στις 4.30 μ.μ. και άλλοι στις 5.00 μ.μ. εισηγούμαι να αποφασιστεί η ακριβής η ώρα από μια συνεδρίαση αρχηγών και εκπροσώπων Κομμάτων. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρίαση ορίζεται η ώρα 4.00 μ.μ. και αν θα υπάρξει αλλαγή θα το δούμε.

Κηρύσσω τη λήξη των σημερινών εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 5.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Δίγκλης Παύλος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Κατσελλή Ρήνα	Στυλιανού Πέτρος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Άλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ'΄ Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Λαχείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 16 του 1986).
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 17 του 1986).
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ευδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 10 του 1986).
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ευδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 11 του 1986).
- (6) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- (7) Απόσυρση των Κανονισμών: (α) «Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και (β) «Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».
- (8) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Στολών Αξιωματικών, Ανθυπασιπιστών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και 2. «Οι περί Στολών Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (9) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (10) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Οι ζημιές που έχουν προκληθεί στις μηλιές και αχλαδιές από το βακτηριακό κάψιμο — Το αίτημα των επαγγελματιών οδηγών που μεταφέρουν φαρτά από την Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς στη Λευκωσία για παραχώρηση σ' αυτούς επιχορηγημένου πετρελαίου — Το αίτημα για χρησιμοποίηση του Θεάτρου Σιαντεκλαίρ από το Θίασο «Ελεύθερη Έκφραση» — Η ανάγκη εγκατάστασης φώτων τροχαίας στο σημείο σύνδεσης του παρακαμπτήριου δρόμου Λάρνακας με το δρόμο προς το Συνοικισμό Κόκκινες — Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Δημοτικό Σχολείο του Συνοικισμού Αγίων Αναργύρων Λάρνακας — Η σωρεία οικονομικών και άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι προσφυγικές Συνεργατικές Εταιρείες — Η πιθανότητα κατάργησης του δημοτικού σχολείου στο χωριό Παραμάλι και το θέμα της μεταφοράς και εγγύησης της ασφάλειας των μαθητών).
- (11) Εγγραφή, στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:
- (α) «Οι άνεργοι επιστήμονες και η ανάγκη λήψης μέτρων από μέρους της Κυβέρνησης για την απασχόλησή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου).
- (β) «Η κατάσταση στα Κρατικά Νοσοκομεία»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαρκίδη εκ μέρους της Κοιν. Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

- (γ) «Οι ζημιές που προκλήθηκαν κυρίως σε γεωργοκτηνοτροφικά αλλά και σε άλλα υποστατικά στην κοινότητα Αραδίππου και οπουδήποτε αλλού από ανεμοστρόβιλους κατά την 21.5.86 και τρόποι παροχής βοήθειας στους πληγέντες».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ.κ. Α. Μαθηκολώνη, Α. Ανδρέου και Γ. Τζιρκώτη).
- (δ) «Η ανάγκη αυξημένης διαφώτισης κάτω από τις σημερινές συνθήκες».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοιν. Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλῆς των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 29ης Μαΐου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.40 μ.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινῆς συνεδρίας της Βουλῆς και παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α', είναι «Ο περί Εμπορικῶν Αντιπροσώπων Νόμος του 1985».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπῆς να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:—

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Γεώργιος Τζιρκώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 13 και 20 Μαΐου

1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νομοθετήματος εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ενώ στη δεύτερη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εμπορικών Αντιπροσώπων Κύπρου και του ΚΕΒΕ, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους σε σχέση με το όλο θέμα.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος του εμπορικού αντιπροσώπου.

Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, έχει καταστεί αναγκαία ως αποτέλεσμα της ραγδαίας και μεγάλης ανάπτυξης στον τομέα του επαγγέλματος αυτού και αποβλέπει στην αντιμετώπιση αριθμού προβλημάτων που προκαλεί ο αθέμιτος συναγωνισμός από πρόσωπα που δεν είναι εμπορικοί αντιπρόσωποι και η παρουσία τους στο επάγγελμα προκαλεί αρνητικές επιπτώσεις στο καλό όνομα του εμπορίου που η Κύπρος διεξάγει.

Από της πλευράς των ενδιαφερόμενων συνδέσμων διατυπώθηκε η ομόθυμη υποστήριξή τους προς το προτεινόμενο νομοθέτημα με την ταυτόχρονη υποβολή αριθμού επιμέρους εισηγήσεων για ορισμένες πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως θέμα αρχής, συντάσσεται ομόφωνα υπέρ των προνοιών του γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί μετά τη συμπερίληψη σ' αυτό αριθμού επιμέρους τροποποιήσεων που στοχεύουν στην καλύτερη απόδοση και διευκρίνιση ορισμένων προνοιών του. Προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή η Επιτροπή αναμένει ότι οι αρμόδιοι θα προχωρήσουν, χωρίς χρονοτριβή, στην ετοιμασία και κατάθεση στη Βουλή των σχετικών Κανονισμών για να καταστεί έτσι δυνατή η έναρξη της ισχύος του ψηφιζόμενου νόμου το ταχύτερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καθίδρυσις και συγκρότησις Συμβουλίου.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσόντα απαιτούμενα διά την εγγραφήν.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μητρώον. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόρρυθμοι και Ετερόρρυθμοι Εταιρείαι ενεργούσαι αντιπροσωπευτικάς εργασίας. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παροχή άδειας εις περίπτωσιν θανάτου Εμπορικού Αντιπροσώπου.

Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Απαγορεύεται η άσκησις του επαγγέλματος του Εμπορικού Αντιπροσώπου άνευ εγγραφής. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα και ποινά. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πειθαρχικαί κυρώσεις. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρησιμοποιούμενα έγγραφα υπό εμπορικού Αντιπροσώπου.

Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανονισμοί. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 22) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Μαΐου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £375,870 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση της δαπάνης για τη διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών της 25ης Μαΐου 1986.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £375,870 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών.

Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Αν δεν είναι ο Πρόεδρος παρών, οποιοδήποτε Μέλος της Επιτροπής.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΣ ΚΩΔΙΕ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Κανονισμού**

Κωνσταντίνος Λόρδος, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης, εκπροσωπών
τον κ. Α. Μαθηκολώνη
Αντώνιος Ανδρέου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Ανδρέας Παναγιώτου
Ανδρέας Φάντης

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών**

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Αλέκος Μαρκίδης, εκπροσωπών τον κ.
Χρ. Σολωμή
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 6 και 27 Μαρτίου και 8 Μαΐου 1986.

Στην πρώτη συνεδρία των Επιτροπών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στους υπό συζήτηση Κανονισμούς εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και των Συντεχνιών του προσωπικού του Ιδρύματος ΕΥΡΙΚ και ΣΥΤΥΡΙΚ.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου και κατατίθενται στη Βουλή με βάση το άρθρο 3 του περί Καταθέσεως εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων Κανονισμών Εκδιδομένων κατ' εξουσιοδότησιν Νόμου, Νόμου του 1985 (Αρ. 51 του 1985), προδιαγράφεται η διαδικασία διερεύνησης και εκδίκασης πειθαρχικών αδικημάτων που διαπράττονται από τους υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και προβλέπονται οι πειθαρχικές ποινές που θα επιβάλλονται σε περίπτωση διάπραξης τέτοιων αδικημάτων.

Οι Επιτροπές, αφού έλαβαν υπόψη τις θέσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών όπως αυτές εκφράστηκαν στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος, ως θέμα αρχής υιοθετούν τον προτεινόμενο πειθαρχικό κώδικα για τους υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Με γνώμονα τη θέση αυτή και με στόχο την υιοθέτηση ομοιόμορφης, κατά το δυνατό, πειθαρχικής διαδικασίας για όλους τους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα οι δύο Επιτροπές προχώρησαν στην επιμέρους εξέταση των υπό συζήτηση Κανονισμών. Από τη λεπτομερειακή αυτή μελέτη προέκυψε η ανάγκη για τις πιο κάτω προτεινόμενες συμπληρωματικές τροπολογίες:—

- (α) Προτείνεται σαφέστερος και λεπτομερειακός καθορισμός των πειθαρχικών αδικημάτων.

- (β) Διασαφηνίζεται η περίπτωση λήξης της πειθαρχικής δίωξης εναντίον υπαλλήλου του Ιδρύματος που αποχωρεί από την υπηρεσία.
- (γ) Γίνεται πρόβλεψη για το χρόνο παραγραφής των πειθαρχικών αδικημάτων και το χρόνο απάλειψης των πειθαρχικών αποφάσεων από τον προσωπικό φάκελο του κριθέντος υπαλλήλου.
- (δ) Διασφαλίζεται το δικαίωμα του υπαλλήλου του Ιδρύματος να ακούεται στην περίπτωση διεξαγωγής πειθαρχικής έρευνας σε βάρος του.
- (ε) Τέλος, επιφέρεται αριθμός άλλων επιμέρους νομοτεχνικών αλλαγών για τη σαφέστερη απόδοση του κειμένου των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με βάση τα πιο πάνω οι Επιτροπές έχουν επανασυντάξει τους υπό συζήτηση Κανονισμούς για τους οποίους και γίνεται ομόφωνα η εισήγηση στο Σώμα όπως εγκριθούν στη μορφή που έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Αντίγραφο των τροποποιημένων Κανονισμών επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση των Επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, ρωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

1. Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2. Ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων, Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3. Έγγραφα που αφορούν:

την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4. Έγγραφα που αφορούν:

την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφαλίσεως,

δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985. (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόταση Νόμου.

5. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ': Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου, Κυριάκο Χρίστου και Στέλιο Μανδριώτη και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1986.

«Η κοινότητα Πελενδρίου, μια μεγάλη κοινότητα με πολλούς εργαζόμενους, αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα όπως είναι η επιδιόρθωση δρόμων και η δημιουργία πλατειών, η οικοπεδοποίηση χαλίτικης γης για στεγαστικούς σκοπούς των φτωχών οικογενειών, η επιχορήγηση του οδικού φωτισμού που ανέρχεται σήμερα σε £3,200 το χρόνο, κ.α.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

- (α) Τι ποσά προτίθεται να διαθέσει για την επιδιόρθωση δρόμων και τη δημιουργία πλατειών στην κοινότητα Πελενδρίου;
- (β) Γιατί δεν μετατρέπεται η χαλίτικη γη σε οικόπεδα για τις φτωχές οικογένειες της κοινότητας;
- (γ) Ποια επιχορήγηση προτίθεται να παραχωρήσει στην κοινότητα Πελενδρίου για οδικό φωτισμό;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου, Κυριάκου Χρίστου και Στέλιου Μανδριώτη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα του χωριού Πελένδρι σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Για την επιδιόρθωση/ασφαλτόστρωση των δρόμων και τη δημιουργία πλατειών μέσα στο χωριό ετοιμάζεται από τον Έπαρχο Λεμεσού γενικό σχέδιο του οποίου η εφαρμογή θα προωθηθεί ανάλογα με το ύψος της δαπάνης που θ' απαιτηθεί.
- (β) Για το διαχωρισμό οικόπεδων σε χαλίτικη γη αναμένεται η υποβολή από την οικεία Χωρική Αρχή καταλόγου άπóρων οικογενειών οι οποίες έχουν πρόβλημα στέγασης για τους ίδιους ή τις θυγατέρες τους

για να εξακριβωθεί το μέγεθος της ανάγκης. Μόλις υποβληθεί ο πιο πάνω κατάλογος, θα αρχίσει η διαδικασία για την εντόπιση κατάλληλης κρατικής γης και την ετοιμασία των αναγκαίων χωροταξικών σχεδίων, και

- (γ) Κυβερνητική βοήθεια για τον οδικό φωτισμό δίνεται μόνο σε μικρά και φτωχά χωριά και το Πελένδρι δεν φαίνεται να ικανοποιεί τα κριτήρια αυτά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Επειδή κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Κινούσας Πάφου εκφράστηκε έντονη διαμαρτυρία για τη σοβαρή μείωση στην επιχορήγηση των αγωγίων των μαθητών του Δημοτικού σχολείου οι οποίοι μεταφέρονται στην Πόλη Χρυσοχούς, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Γιατί κατά την τωρινή σχολική περίοδο μειώθηκε τόσο σοβαρά η κρατική επιχορήγηση αγωγίων απ' ό,τι ήταν προηγούμενα και συγκεκριμένα από £12.— σε £2.— κατά μαθητή;
2. Είναι σε γνώση του Υπουργείου οι ιδιαίτερα αντίξοες οικονομικές δυσχέρειες των κατοίκων αυτής της απομακρυσμένης κοινότητας;
3. Γνωρίζει το Υπουργείο ότι κάτω απ' αυτές τις συνθήκες μερικοί γονείς αναγκάστηκαν παρά τη θέλησή τους να διακόψουν τη μόρφωση των παιδιών τους και ότι και άλλοι προτίθενται να το πράξουν;
4. Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να επιληφθεί του σοβαρού αυτού προβλήματος και να αυξήσει την κρατική χορηγία έτσι που να προσεγγίζει τα πραγματικά αγωγή που είναι γύρω στις £12.— κατά μαθητή, και κατ' αυτό τον τρόπο να επιδειχθεί η έμπρακτη στοργή του κράτους προς τα φτωχά χωριά μας και προς την παιδεία του λαού μας;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Κατά το τρέχον σχολικό έτος το κατά μαθητή κόμιστρο για τη μεταφορά των παιδιών Μέσης Παιδείας Κινούσας στα Σχολεία Πόλης Χρυσοχούς ορίστηκε από το αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα σε £2.40 σ. τη βδομάδα ή £10.— το μήνα.

Το Κράτος παραχωρεί βοήθεια από £2.— το μήνα για να περιοριστεί, σύμφωνα με την ακολουθούμενη τακτική, η επιβάρυνση των γονιών των παιδιών στις £8.— το μήνα.

Κατά το προηγούμενο σχολικό έτος 1984-85 η βοήθεια ανήρχετο στις £12.— το μήνα γιατί το κόμιστρο είχε καθοριστεί στις £5.08 σ. τη βδομάδα ή £20.— το μήνα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την αξιοποίηση της διάτρησης στην περιοχή 'Κυδωνιά' του χωριού Δοράς

που κρίνεται σαν αναγκαίο έργο για εξυπηρέτηση της κτηνοτροφίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Η γεώτρηση στην περιοχή 'Κυδωνιά' της Δοράς, διευρύνθηκε και σωληνώθηκε μόλις πρόσφατα. Επειδή η γεώτρηση αυτή βρίσκεται πολύ κοντά σε ποταμό ο οποίος κατά τους χειμερινούς μήνες είχε μεγάλη ποσότητα επιφανειακής ροής, η δοκιμαστική άντληση που θα καταδείξει αν η απόδοσή της είναι ασφαλής μετατέθηκε για το καλοκαίρι, για να είναι τα αποτελέσματά της αντιπροσωπευτικά.

Αν η δοκιμαστική άντληση αποδείξει πως η απόδοσή της μπορεί να επαρκέσει για τις ανάγκες της κτηνοτροφίας της κοινότητας, τότε θα ετοιμασθεί σχέδιο αξιοποίησής της και θα προταθεί το έργο για περίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1987.

Με την ευκαιρία αυτή επιθυμώ να διευκρινήσω πως η υδατοπρομήθεια του χωριού Δοράς προγραμματίζεται να ενισχυθεί μέσω της αξιοποίησης της γεώτρησης αρ. 87/84 που ανορύχθηκε στην περιοχή του Μέσα Ποταμού με σκοπό την ενίσχυση των χωριών που υδροδοτούνται από την πηγή 'Αρκολαχανιά'. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1986 προβλέπεται πίστωση £50,000 για την εκτέλεση της Α' φάσης του έργου που υπολογίζεται να στοιχίσει περί τις £366,000. Όταν θα συμπληρωθεί η εκτέλεση του έργου τούτου, το χωριό Δορά θα παίρνει μια επιπρόσθετη ποσότητα νερού γύρω στα 110 κ.μ. την ημέρα, η οποία θα βοηθήσει αποφασιστικά στην αντιμετώπιση και των αναγκών της κτηνοτροφίας της κοινότητας ακόμα και στην περίπτωση που η γεώτρηση που προορίζεται για το σκοπό αυτό δεν καταστεί δυνατό να αξιοποιηθεί για οποιοδήποτε λόγο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Από τις επισκέψεις μας στην ύπαιθρο διαπιστώνουμε πως μεγάλος αριθμός γεωργών αποτείνονται στο Γεωργικό Τμήμα για παραχώρηση διαφόρων δενδρύλλων, πλην όμως το εν λόγω Τμήμα αδυνατεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες των αιτητών ή τους παραχωρεί ελάχιστα σε σύγκριση με τις προγραμματισθείσες καθ' υπόδειξη καλλιέργειες.

Επειδή και στο παρελθόν με παρόμοια ερώτηση προς το Υπουργείο Γεωργίας πήραμε την απάντηση πως ουδέποτε το Τμήμα αρνήθηκε ή αδυνατεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες των γεωργών, ζητείται από το πιο πάνω Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (1) Πώς συμβαίνει γεωργοί που ζήτησαν 30-40 δενδρύλλια να τους δοθούν μόνο 2-3, ενώ σε άλλους καθόλου;
- (2) Τι εννοεί το Υπουργείο, όταν πληροφορεί τη Βουλή ότι τα κυβερνητικά φυτώρια ανταποκρίνονται πλήρως στις ανάγκες των γεωργών μας;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων παράγει κάθε χρόνο ένα μεγάλο αριθμό δενδρυλλίων διαφόρων ειδών και ποικιλιών ανάλογα με τις ανάγκες του τόπου. Οι ανάγκες αυτές καθορίζονται, με βάση ορισμένα κριτήρια ως λ.χ. σχέδια ανάπτυξης διαφόρων περιοχών, προοπτικές διάθεσης των προϊόντων, ανάγκη αντικατάστασης παλιών ποικιλιών με άλλες, κλιματολογικές συνθήκες των διαφόρων περιοχών, δυναμικότητα και δυνατότητα των φυτωρίων κλπ.

Η ζήτηση δενδρυλλίων από τους γεωργούς για ορισμένα είδη δένδρων ως π.χ. η ελιά, είναι πολύ πιο μεγάλη από τον αριθμό που παράγονται στα φυτώρια (για παράδειγμα παράγονται 50,000 περίπου δενδρύλλια ελιάς και η ζήτηση ξεπερνά τις 500,000) και είναι αδύνατο να ικανοποιηθούν όλοι οι αιτητές με τον αριθμό δενδρυλλίων που ζητούν. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε να γίνεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των παραγομένων δενδρυλλίων προς όφελος τόσο των γεωργών όσο και της οικονομίας του τόπου γενικότερα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε προβλέπεται η παραχώρηση κυβερνητικών εκσκαφών για βαθιές καλλιέργειες στο χωριό Πραστειό-Αυδήμου;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες απαντήσεις στη Βουλή ο μεγαλύτερος αριθμός των εκσκαφών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ασχολείται σε περιοχές που εφαρμόζεται το Σχέδιο της αναμπέλωσης. Έτσι ένας πολύ μικρός αριθμός εκσκαφών εργάζεται σε περιοχές χωριών εκτός της περιοχής αναμπέλωσης για κατασκευή εγχειοβελτιωτικών έργων, με βάση κατάλογο που ετοιμάζεται από το Τμήμα Γεωργίας, λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα και τις ανάγκες των κοινοτήτων. Στο Πραστειό Αυδήμου δεν προγραμματίζεται αποστολή εκσκαφέα μέσα στο 1986. Θα καταβληθεί όμως προσπάθεια να ικανοποιηθεί το αίτημα μέσα στο 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Επειδή οι κίνδυνοι που καλύπτει ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης είναι σημαντικά περιορισμένοι με αποτέλεσμα να μην καλύπτουν τις περισσότερες

ζημιές που προκαλούνται από τις κακές καιρικές συνθήκες ή θεομηνίες, όπως δυνατούς ανέμους, καύσωνες κλπ., ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και τότε την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας ώστε οι γεωργοί και αμπελουργοί μας να προστατεύονται πιο αποτελεσματικά από το σχέδιο γεωργικής ασφάλισης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Με την ψήφιση του Νόμου 19 του 1977, περί Γεωργικής Ασφαλίσεως και την ίδρυση του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως, παρεχόταν στους γεωργούς κάλυψη για ζημιές από χαλάζι στα φυλλοβόλα και αμπέλια και από χαλάζι, ανομβρία και σκωρίαση στα σιτηρά.

Βασική και μόνιμη επιδίωξη του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως, είναι να επεκτείνει σταδιακά τη γεωργική ασφάλιση σε όλες τις καλλιέργειες και να καλύψει ζημιές από όλους τους σοβαρούς κινδύνους, έτσι που να προσφέρει στους αγρότες ένα πλήρες και ολοκληρωμένο σύστημα Γεωργικής Ασφαλίσεως. Προς την κατεύθυνση αυτή ο Ο.Γ.Α. ήδη προχώρησε το 1982 και εκάλυψε ζημιές από τον παγετό στα αμπέλια και το 1984 εκάλυψε τα εσπεριδοειδή για ζημιές από παγετό και χαλάζι. Επίσης προώθησε προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο για την ασφάλιση των πατατών για ζημιές από χαλάζι, παγετό και πλήμμυρες.

Οι τροποποιήσεις/βελτιώσεις, ωστόσο, θα πρέπει να γίνονται σταδιακά και πάντοτε μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Οργανισμού, ώστε το Σχέδιο να μην επιβαρύνεται σε βαθμό που να επηρεάζεται η βιωσιμότητά του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Παναγιάς θέτει αίτημα λειτουργίας κτηνιατρικού σταθμού με μόνιμο κτηνίατρο.

Πώς αντιμετωπίζεται από πλευράς αρμόδιου Υπουργείου το πιο πάνω δίκαιο αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Στην Παναγιά λειτουργεί Κτηνιατρικός Σταθμός από δεκαετίας επανδρωμένος με Κτηνιατρικό και παρακτηνιατρικό προσωπικό».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1986.

«Στην ενορία Αγίου Παύλου (Πάνω Περβόλια) της πόλεως Πάφου, και στην περιοχή του Δ' Δημοτικού Σχολείου, το οποίο στεγάζει και Προδημοτικές τάξεις,

υπάρχουν τα υποστατικά του Παλαιού Κτηνιατρείου. Τα υποστατικά αυτά ανήκουν στο Υπουργείο Γεωργίας. Επειδή το Δ' Δημοτικό Σχολείο δεν επαρκεί και υπάρχει τεράστιο πρόβλημα στέγης, το οποίο στο επόμενο σχολικό έτος (1986-87) θα καταστεί οξύτερο και δεδομένου ότι η Σχολική Εφορεία για την κάλυψη των αναγκών της είναι διατεθειμένη να προβεί στις κατάλληλες διαρθρώσεις και επιδιορθώσεις στο παλιό Κτηνιατρείο:

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο είναι διατεθειμένο να ικανοποιήσει το πιο πάνω αίτημα, πότε και υπό ποιους όρους.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Το κτίριο του παλιού Κτηνιατρικού Σταθμού Πάφου για το οποίο γίνεται αναφορά στην Ερώτηση εκχωρήθηκε πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο στο Τμήμα Γεωργίας για την αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών του Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου Πάφου στα πλαίσια του Σχεδίου Γεωργικών Ερευνών και Εφαρμογών του οποίου η εφαρμογή δανειοδοτείται από τη Διεθνή Τράπεζα.

Συνεπώς λυπούμαι γιατί ο πιο πάνω χώρος δεν μπορεί να παραχωρηθεί στη Σχολική Εφορεία Πάφου».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Τον Οκτώβριο του 1983 ο τότε Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε απάντηση ερώτησης που είχαμε υποβάλει από κοινού με τον κ. Α. Παπαρέ το Μάιο του ίδιου χρόνου, μας πληροφορούσε πως αναφορικά με τους όρους εργοδότησης των γραφέων και πωλητών είχε συσταθεί τριμελής επιτροπή η οποία και θα μελετούσε τα προβλήματα που απασχολούν την πιο πάνω τάξη εργαζομένων με την υπόσχεση σύντομης επίλυσής τους.

Επειδή έκτοτε έχουν περάσει τρία σχεδόν χρόνια και επειδή πρόσφατα έχουν καθοριστεί τα κατώτατα όρια μισθών των πωλητών και γραφέων χωρίς όμως καμιά πρόνοια για τα άλλα βασικά αιτήματα του κλάδου, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

1. Ποιές υπήρξαν οι εισηγήσεις της τριμερούς επιτροπής στα αιτήματα των γραφέων και πωλητών για:
 - (α) Το δικαίωμα αναπροσαρμογής του μισθού ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας τους. Υπενθυμίζεται πως υπάρχουν γραφείς και πωλητές που εργάζονται πάνω από δέκα χρόνια στον ίδιο εργοδότη με ανώτατο όριο μισθού, το καθοριζόμενο από καιρού σε καιρό από το αρμόδιο Υπουργείο.
 - (β) Το δικαίωμα δημιουργίας Ταμείου Προνοίας.
 - (γ) Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
 - (δ) Το δικαίωμα τιμαριθμικού επιδόματος.
 - (ε) Το δικαίωμα αμοιβής για υπερωριακή προσφορά εργασίας.
 - (στ) Την αύξηση των ετήσιων αδειών των πιο πάνω εργαζομένων.

2. Ποια η πολιτική του Υπουργείου πάνω στα προβαλλόμενα αιτήματα και πότε επιτέλους θα ληφθούν τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα, ώστε να προστατευθούν από τους κινδύνους εκμετάλλευσης οι προαναφερθέντες υπάλληλοι που λόγω των συνθηκών εργοδότησής τους αδυνατούν να ενταχθούν σε εργατικές συντεχνίες;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη.

«1. Οι μισθοί και οι άλλοι όροι εργοδοτήσεως των εργαζομένων στην Κύπρο καθορίζονται, κατά κύριο λόγο, μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων, πράγμα που σαφώς αναφέρεται και στον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων, ο οποίος είναι μια γενική συμφωνία μεταξύ εργοδοτών και συντεχνιών που διέπει τις εργατικές σχέσεις και τις διαδικασίες επίλυσεως εργατικών διαφορών. Το κράτος παρεμβαίνει μόνο όταν είναι αδύνατο να ικανοποιηθούν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα μιας τάξεως, ή ομάδας του λαού, λόγω διαπραγματευτικής ή άλλης αδυναμίας.

2. Οι γραφείς και οι πωλητές/τριες και γενικότερα οι υπάλληλοι καταστημάτων αποτελούν μια από τις τάξεις εργοδοτούμενων, που είναι πολύ δύσκολο να οργανωθούν συνδικαλιστικά, γι' αυτό οι βασικότεροι όροι εργοδοτήσεώς τους ρυθμίζονται νομοθετικά.

3. —(α) Ο θεσμός της εν γένει νομοθετικής ρυθμίσεως των κατώτατων ημερομισθίων εξακολουθεί να αποτελεί το αντικείμενο μελέτης και συζήτησης Τριμερούς Τεχνικής Επιτροπής.

(β) Η Τριμερής Τεχνική Επιτροπή δεν μπόρεσε να καταλήξει σε ομόφωνες αποφάσεις και εισηγήσεις για τα κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό των κατώτατων ημερομισθίων για το λόγο αυτό στην τελευταία της συνεδρία, που πραγματοποιήθηκε στις 15.3.1986, αποφάσισε τη διεξαγωγή από το Υπουργείο νέας ευρείας έρευνας, τα πλαίσια της οποίας θα καθοριστούν σε ειδική σύσκεψη από τους εργοδότες, τις συντεχνίες και το Υπουργείο.

(γ) Ως κριτήρια καθορισμού των κατώτατων ημερομισθίων η Τριμερής Επιτροπή, μέχρι του καθορισμού άλλων, δέχεται την κίνηση των μισθών στους άλλους τομείς της οικονομίας και του τιμαριθμικού επιδόματος. Ως αποτέλεσμα, το ύψος των κατώτατων μισθών ανήλθε από £76 το μήνα κατά την πρόσληψη το 1983, σε £102 το 1986, και από £83 το μήνα μετά από εξάμηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη, σε £111.

4. —(α) Τα Ταμεία Προνοίας έχουν δημιουργηθεί κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των εργοδοτών και εργοδοτούμενων και όχι με νόμο.

(β) Έχοντας υπόψη την προστασία που παρέχεται σ' όλους τους εργοδοτούμενους από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τη μια και την περιορισμένη δυνατότητα των Ταμείων Προνοίας από την άλλη, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν πιστεύει ότι ο θεσμός των Ταμείων Προνοίας θα πρέπει να επεκταθεί νομοθετικά για οποιαδήποτε τάξη εργοδοτούμενων.

5. Η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εντάσσεται μέσα στη γενικότερη κυβερνητική πολιτική του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης.

6. Το δικαίωμα αμοιβής στην περίπτωση υπερωριακής προσφοράς εργασίας διασφαλίζεται στα εκάστοτε εκδιδόμενα Διατάγματα με την περιλήψη σ' αυτά ειδικής πρόνοιας.

7. Με διάταγμα του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 2140 και ημερομηνία 30.4.1986 η περίοδος της ετήσιας άδειας με απολαβές αυξάνεται σε 2 1/2 εβδομάδες από 1.6.1986 και σε 3 εβδομάδες από 1.1.1987. Η ρύθμιση αυτή θεωρείται ικανοποιητική και συγκρίνεται ευνοϊκά με τα επίπεδα άλλων χωρών και με εκείνα που καθαρίζονται από τις σχετικές Διεθνείς Συμβάσεις.

8. Πολιτική του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι όπως, σταδιακά, οι όροι εργασίας και οι κατώτατοι μισθοί των ανοργάνωτων τάξεων των εργαζομένων εξισωθούν, μέσω της διαδικασίας της διαλλαγής και της τριμερούς συνεργασίας, με τους όρους εργασίας και κατώτατους μισθούς των συμβάσεων σε συναφείς ή παραπλήσιες τάξεις οργανωμένων εργοδοτούμενων».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Η κοινότητα Αργάκας ζήτησε επανειλημμένα την παραχώρηση γης από το Τμήμα Δασών για δημιουργία κοινοτικού πάρκου.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα για παραχώρηση δασικής γης στην κοινότητα Αργάκας για δημιουργία πάρκου σας παραθέτω τα πιο κάτω:—

1. Το θέμα αυτό συζήτησα με τη Χωριτική Αρχή Αργάκας στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στην Πόλη Χρυσοχούς στις 14 Μαΐου, 1985.

2. Όπως ανέφερα και στη Χωριτική Αρχή το αίτημα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί στο παρόν στάδιο γιατί τα δασικά φυτά φυτεύτηκαν στο χώρο που επισημάνθηκε μόλις πρόσφατα και δεν προσφέρονται για τη δημιουργία πάρκου. Πληροφόρησα τη Χωριτική Αρχή πως στον κατάλληλο χρόνο και αφού μεγαλώσουν τα δένδρα, θα μπορούσε να επανεξετασθεί το αίτημα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 22 Απριλίου 1986.

«Στη βιβλιοθήκη του Βρετανικού Μουσείου στο Λονδίνο υπάρχουν μικροφίλμς κυπριακών εφημερίδων της περιόδου 1878-1900 που δεν υπάρχουν στην Κύπρο ή αλλού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προγραμματίζει να αποκτήσει και τότε αντίγραφο των πιο πάνω μικροφίλμς που το περιεχόμενό τους έχει ιδιαίτερη σημασία για την ιστορία, την εθνική και πολιτιστική μας κληρονομιά.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1986, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 1986, του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει επισημάνει στο Ηνωμένο Βασίλειο την ύπαρξη μεγάλου όγκου αρχαιακού υλικού που σχετίζεται με την αποικιακή διακυβέρνηση της Κύπρου 1878-1960. Ήδη άρχισε να αγοράζει σταδιακά μικροταινίες του ανωτέρου αναφερομένου αρχαιακού υλικού από το Βρετανικό Δημόσιο Αρχείο.

Στόχος του Υπουργείου είναι να εξασφαλίσει μικροταινίες όλων των αρχείων που αφορούν τη σημαντική αυτή περίοδο στη νεότερη ιστορία του τόπου μας, συμπεριλαμβανομένων και των Κυπριακών εφημερίδων που αναφέρονται στην ερώτηση του κ. Ηλιάδη.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εισερχόμαστε στο Κεφάλαιο Δ: «Η σύλληψη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο». (Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού). (Συνεχίζεται η συζήτηση).

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο σχετικά με την Πρόταση Νόμου που κατάθεσε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, δεν σας πρόσεξα.

Ορίστε, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

. . . . ο Δημοκρατικός Συναγερμός, για να ζητήσω να κηρυχθεί επείγουσα και να συζητηθεί την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την εισήγηση όπως η πρόταση Νόμου «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» κηρυχθεί ως επείγουσα και συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η προμνησθείσα πρόταση Νόμου κηρύσσεται ως επείγουσα και θα συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διαβιβαστεί εκ μέρους της Βουλής — αν συμφωνούν και τα άλλα κόμματα — ότι διαρκούσης της παρούσας εβδομάδας, δεν θα έπρεπε να γίνουν οποιοδήποτε προβιβασμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση σ' αυτό που πρότεινε ο κύριος Κληρίδης;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, θα διαβιβάσω την άποψη στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η πολιτιστική κληρονομιά κάθε λαού αποτελεί ύψιστο αγαθό για τους λαούς όλου του κόσμου. Τα δημιουργήματα και τα μεγαλουργήματα του ανθρώπινου πνεύματος αποτελούν πολιτιστική κληρονομιά ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Ξέχωρη θέση μέσα στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά είχαν και έχουν τα ανεκτίμητα κληροδοτήματα που άφησε στην ανθρωπότητα μέσα στην μακραίωνη ιστορική της πορεία η Κύπρος, το νησί της Αφροδίτης, το νησί των αγίων, το κόσμημα της Μεσογείου.

Ολόκληρος ο πολιτισμένος κόσμος μπροστά στο φάσμα των σοβαρών ζημιών και των καταστροφών που υπέστησαν τα πολιτιστικά αγαθά στη διάρκεια των πολέμων και των ένοπλων συγκρούσεων, πιστεύοντας πως η ζημιά στα πολιτιστικά αγαθά οποιουδήποτε λαού αποτελεί ζημιά στην πολιτιστική κληρονομιά ολόκληρου του ανθρώπινου γένους και πως η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ύψιστης σημασίας, ψήφισε νόμους, πήρε αποφάσεις, έκαμε συστάσεις και κατάρτισε Σύμφωνα και Συνθήκες και Συμβάσεις για τη διαφύλαξη και τη διάσωση, την προστασία και την περιφρούρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών αγαθών που αποτελούν μοναδική και αναντικατάστατη περιουσία όλων των λαών της γης και σηματοδεύουν την ιστορία του πολιτισμού και ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Τέτοια προστατευτικά νομοθετήματα και πράξεις είναι ανάμεσα σε άλλα:

- Η Συνθήκη της Χάγης του 1899 και 1907.
- Το Σύμφωνο της Ουάσιγκτων της 15.4.1935 για την προστασία καλλιτεχνικών και επιστημονικών ιδρυμάτων και ιστορικών μνημείων.
- Η Σύμβαση της Χάγης της 14ης Μαΐου 1954 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης.
- Η σύσταση της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1964 για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν με σκοπό να εμποδιστεί η εξαγωγή, εισαγωγή και μεταβίβαση των παράνομα κτηθέντων πολιτιστικών αγαθών.
- Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς που υιοθετήθηκε στο Λονδίνο στις 6.5.1969 από τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Η Σύμβαση της 14.11.70 που υιοθετήθηκε στο Παρίσι από τη Γενική Συνέλευση της ΟΥΝΕΣΚΟ «για τα μέσα απαγόρευσης και παρεμπόδισης της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης ιδιοκτησίας πολιτιστικής περιουσίας, που κυρώθηκε από την Κύπρο με το Νόμο 61/79 και ισχύει για την Τουρκία από τις 21.7.81.
- Η Διεθνής Σύμβαση του Παρισιού της 16.11.72 για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς που κυρώθηκε από την Κύπρο με το Νόμο 23/75 και από την Τουρκία στις 16.3.83.

Στον ουσιώδη χρόνο της Τούρκικης εισβολής στην Κύπρο, Κύπρος και Τουρκία εδεδεσμέντο από τη Σύμβαση, τους Κανονισμούς και το Πρωτόκολλο της Χάγης του 1954 για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών σε Περίπτωση Ένοπλης Σύγκρουσης.

Η Κύπρος προσχώρησε στη Σύμβαση στις 9.9.64 και κύρωσε τη Σύμβαση με το Νόμο 12/81.

Η υπογραφή της Τουρκίας φιγουράρει από τις 15.12.65 εντυπωσιακά, υποκριτικά και προκλητικά στα έγγραφα προσχώρησής της στη Σύμβαση της Χάγης.

Είναι ξεκάθαρο από το άρθρο 18 της Σύμβασης πως η Σύμβαση τυγχάνει εφαρμογής σε περίπτωση οποιασδήποτε ένοπλης σύγκρουσης που δυνατό να αναφύει μεταξύ δυο ή περισσότερων από τα υψηλά συμβαλλόμενα μέρη και αν ακόμα η κατάσταση πολέμου δεν αναγνωρίζεται από ένα ή περισσότερα απ' αυτά. Ορισμένες μάλιστα διατάξεις της εφαρμόζονται και στα χρόνια της ειρήνης.

«Πολιτιστικά αγαθά» ορίζει η Σύμβαση της Χάγης στο πρώτο της άρθρο είναι:—

- (α) Κινητά και ακίνητα ύψιστης σημασίας για την πολιτιστική κληρονομιά κάθε λαού ως μνημεία αρχιτεκτονικής τέχνης ή ιστορίας, θρησκευτικά ή κοσμικά· αρχαιολογικοί χώροι, συμπλέγματα κτιρίων τα οποία στο σύνολό τους παρουσιάζουν ιστορικό ή καλλιτεχνικό ενδιαφέρον· έργα τέχνης, χειρόγραφα, βιβλία και άλλα αντικείμενα καλλιτεχνικού, ιστορικού ή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, επιστημονικές συλλογές και σημαντικές συλλογές βιβλίων ή αρχείων ή αναπαραστάσεις, ανατυπώσεις ή αντιγραφές των πιο πάνω καθοριζομένων.
- (β) Κτίρια: ως μουσεία, μεγάλες βιβλιοθήκες και τόποι φύλαξης των αρχαίων. . . .
- (γ) Κέντρα εμπεριέχοντα μεγάλες ποσότητες πολιτιστικών αγαθών. . . . και τα οποία θα είναι γνωστά ως «κέντρα περιέχοντα μνημεία».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με την προσχώρησή της η Τουρκία στη Σύμβαση και το Πρωτόκολλό της Χάγης του 1954 για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών σε Περίπτωση Ένοπλης Σύγκρουσης —

- Αναγνώριζε ότι η διατήρηση και προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ύψιστης σημασίας για όλους τους λαούς του κόσμου και δεχόταν βάσει του άρθρου 2 της σύμβασης πως η έννοια της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών διαλάμβανε και τη διαφύλαξη και το σεβασμό των πολιτιστικών αγαθών.
- Αναλάμβανε με το άρθρο 4 να σέβεται τα πολιτιστικά αγαθά που βρίσκονται στην επικράτεια οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους και να απαγορεύει, να παρεμποδίζει και στην ανάγκη να θέτει τέρμα στις κάθε μορφής κλοπές, λεηλασίες ή σφετερισμούς πολιτιστικών αγαθών ως και στις στρεφόμενες κατ' αυτών πράξεις βανδαλισμού.
- Αποδεχόταν με το άρθρο 5 της Σύμβασης πως κάθε υψηλό συμβαλλόμενο μέρος κατέχον εν όλω ή εν μέρει τα εδάφη ετέρου υψηλού συμβαλλόμενου μέρους θέλει παράσχει στο μέτρο του δυνατού κάθε υποστήριξη στις αρμόδιες εθνικές αρχές της κατεχόμενης χώρας για διασφάλιση και διατήρηση των πολιτιστικών αγαθών. Και
- Αναλάμβανε με το πρώτο άρθρο του Πρωτοκόλλου την υποχρέωση να παρεμποδίζει την εξαγωγή από εδάφη κατεχόμενα υπ' αυτής διαρκούσης ενόπλου συγκρούσεως πολιτιστικών αγαθών και αναγνώριζε με άλλη υπογραφή της το παράνομο της εξαγωγής και μεταβίβασης ιδιοκτησίας πολιτιστικής περιουσίας υπό συνθήκες εξαναγκασμού

πηγάζουσες αμέσως ή εμμέσως από την κατοχή μιας χώρας από ξένη δύναμη.

Μα πάνω απ' όλα η Τουρκία αναλάμβανε με την υπογραφή της στη Σύμβαση της Χάγης βάσει του άρθρου 7 «ΝΑ ΕΜΦΥΣΗΣΕΙ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ».

Η Τουρκία με την εύκολη υπογραφή της στις διάφορες διεθνείς συμβάσεις για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας έπαιρνε εγγραφή στις σχολές του πολιτισμένου κόσμου χωρίς να υπολογίζει πως θα ερχόταν η ώρα της κρίσης και των εξετάσεων, χωρίς να υπολογίζει πως το προσωπείο τελικά θα έπεφτε για να αποδειχθεί και πάλι στη νεότερη ιστορία πως η Τουρκία αποτελεί μόνιμο παγκόσμιο κίνδυνο για την πολιτιστική κληρονομιά της ανθρωπότητας.

Και το απατηλό προσωπείο έπεσε τελικά με την τούρκικη εισβολή και τη συνεχιζόμενη τούρκικη κατοχή στην Κύπρο. Για δέκα ολόκληρα τώρα χρόνια η πολιτιστική μας κληρονομιά στα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη μας καταστρέφεται και αφανίζεται ανελέητα και συστηματικά. Εννέα χιλιάδων χρόνων έργα πολιτισμού λεηλατούνται. Ανεκτίμητοι θησαυροί μας με παγκόσμια ακτινοβολία υφίστανται ακατάπαυστα μεθοδικές αρπαγές και συλήσεις.

Δεν έχουμε χρεία μαρτύρων για τα εγκλήματα της Τουρκίας σε βάρος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

“RES IPSA LOQUITUR”. «Τα πράγματα μιλούν αφ' εαυτών».

Μιλούν οι εκκλησίες και τα μοναστήρια μας που μετατράπηκαν σε στάβλους και τζαμιά, σε στρατώνες και μάντρες, σε σινεμά και αποχωρητήρια.

Μιλούν οι άγιες εικόνες μας, αμέτρητες σε αριθμό και αμύθητες σε αξία.

Μιλούν οι συλημένες νεκροπόλεις μας και τα λεηλατημένα νεκροταφεία μας.

Μιλούν οι αρχαιολογικοί μας χώροι και τα απογυμνωμένα μουσεία μας, μιλούν οι κλεμμένες ιδιωτικές συλλογές μας.

Μιλούν τα ερείπια και τα γκρεμίσματα. Μιλούν οι αρχαιοπώλες και οι αρχαιοκάπηλοι.

Μιλούν οι ίδιοι οι Τούρκοι και ομολογούν τα εγκλήματά τους.

— «Υστερα από ανακρίσεις που έγιναν από το Γενικό Ελεγκτή, την Ασφάλεια και το Τμήμα Αρχαιοτήτων» του ψευδοκράτους του Βορρά «διαπιστώθηκε ότι 225 εικόνες που είχαν μεταφερθεί στο Κάστρο της Κερύνειας από τη Λάμπουσα, τη Μητρόπολη της Μόρφου και τη Λάρνακα της Λαπήθου έλειπαν . . . ». Μια 40σέλιδη έκθεση της Επιτροπής του ψευδοκράτους επεξηγεί λεπτομερώς από πού και πώς οι εικόνες και τα αρχαία αντικείμενα φυγαδεύθηκαν λαθραία. . . .

Μιλά ο Τούρκος Μεχμέτ Γιασίν στο Τ/Κ περιοδικό «Ολάν» στις 26 Απριλίου και 3 και 17 Μαΐου 1982 και μαρτυρά ανάμεσα σ' άλλα και τούτα:—

«Στα άρθρα μας αυτά θα δούμε το πώς κλέβονται από εμπόρους οι διάφορες αρχαιότητες, τις λαθραίες ανασκαφές, τις κλοπές μουσειών, το λαθρεμπόριο αρχαιοτήτων, τις κλοπές εικόνων και ψηφιδωτών, αγίων δισκοπότηρων από εκκλησίες που σήμερα μετατράπηκαν σε σταύλους. . .

Η Κύπρος χάνει την πραγματική της όψη, αλλοιώνεται το περιβάλλον, λεηλατούνται τα αρχαία μνημεία, για τα οποία δεν ενδιαφέρεται κανείς. . . .

Η Κύπρος είναι ένα ιστορικό νησί για το οποίο γίνεται πρώτη φορά λόγος το 7.000 π.Χ. Πόσοι και πόσοι κατακτητές δεν άφησαν τη σφραγίδα τους στο πέρασμά τους από την Κύπρο; Σήμερα εμείς, με τα ίδια μας τα χέρια, καταστρέφουμε την ιστορία και τον πολιτισμό. . . .

Εκατοντάδες εκατοντάδων εικόνες εκλάπησαν και εφυγαδεύθησαν. Η αξία τους ήταν δεκάδες εκατομμύρια λίρες. Βρέθηκαν μόνο μερικές από αυτές. . . .

Ως δήμαρχος Μόρφου διορίζεται ένα πρόσωπο που μετά κατηγορείται ως πλαστογράφος και λαθρέμπορος αρχαιοτήτων.

Η Δεισδαιμόνα του Πύργου του Οθέλλου στην Αμμόχωστο βλέπει την καταστροφή και κλαίει. . . Και η Δεισδαιμόνα μας ανακρίνει:

- Εσείς δεν ακούσατε ότι απογυμνώθηκε η εκκλησία του Αποστόλου Βαρνάβα με ιστορία 2000 ετών; . .
- Δεν ακούσατε για την κλοπή των εικόνων των άλλων εκκλησιών, των μωσαϊκών, των διαφόρων συλλογών, των παρανόμων ανασκαφών;
- Δεν ακούσατε ότι φιγούρες από τη Χαλκολιθική εποχή του παλαιότητας Μουσείου Αμμοχώστου, κλάπηκαν και φυγαδεύτηκαν στο Λονδίνο;
- Καλά, δεν ακούσατε ούτε για την κλοπή του Βενετσιάνικου μικρού λιονταριού; . .

Στα Γαστριά («η Κυβέρνηση» του ψευδοκράτους έδωσε άδεια λειτουργίας ασβεστοκαμίνου και εργοστασίου τσιμέντων μέσα στην περιοχή των ανασκαφών. Οι μπουλντόζες κατέστρεψαν τα πάντα. Οι λαθρέμποροι αρχαιοτήτων έκλεβαν όλα όσα εμφανίζονταν στο πέρασμα της μπουλντόζας. . .

Έτσι οι λαθραίες ανασκαφές οργιάζουν π.χ. στην Κώμη Κεπήρ, στην Επτακώμη, στο Όβγορος, στα Κρίδια, στην Έγκωμη, στην Άκανθού, στην Καλογραία, στον Άγιο Σέργιο κλπ.

Στο δρόμο, που οδηγεί από τον Άγιο Σέργιο στο Μοναστήρι του Αποστόλου Βαρνάβα, υπήρχαν τάφοι, κοντά στους τάφους των Βασιλέων. Σήμερα οι τάφοι έχουν συληθεί και λεηλατηθεί. Μέχρι το 1974 ήταν σε καλή κατάσταση. Τώρα σ' αυτούς ρίπτονται πτώματα ζώων. . .

Οι υψηλά ιστάμενοι «καλύπτουν» τους τυμβωρύχους, τους κλέπτες συλλογών γραμματοσήμων, αρχαιοτήτων, νομισμάτων. . . . Έτσι λοιπόν κάνουν κάθε είδους καταστροφές οι «μικροί», αλλά περιφέρονται ανενόχλητοι. Οι κλοπές εικόνων συνεχίζονται επί σειράν ετών. . .

Και καταλήγει ο Μεχμέτ Γιασίν πως αν συνεχίσει η παρούσα κατάσταση, η Κύπρος θα εξαφανισθεί αφού θα έχουν εξαφανισθεί η ιστορία και ο πολιτισμός της. . . ».

Στις 3 Ιουνίου 1982 ο Γερμανός Heinz Gstrein δημοσιεύει άρθρο του στην εφημερίδα "Ludwigsburger Kreiszeitung" με τίτλο «Οδυνηρή απώλεια — Τούρκοι κατακτητές λεηλατούν θησαυρούς τέχνης στο διαμελισμένο νησί» και μαρτυρά:—

«Δεν είναι μόνο Ελληνικές εικόνες από την Κύπρο που εμφανίζονται τον τελευταίο καιρό σε δημοπρασίες και έξω από την Τουρκία, στη Ζυρίχη, στη Βόννη, στο Παρίσι ή στη Νέα Υόρκη. Είναι σχεδόν άγνωστο το γεγονός ότι το Κυπριακό πρόβλημα δεν έγκειται μόνο σε μια Ελληνοτουρκική διαφορά. Στη χριστιανική πλευρά, εκτός από τους 200,000 Έλληνες Χριστιανούς Ορθόδοξους πρόσφυγες από την Τουρκοκρατούμενη ζώνη, βρίσκονται Αρμένιοι και Μαρωνίτες

λιβανέζικης καταγωγής. Οι Αρμένιοι εγκατέλειψαν πέρα από τη γραμμή αντιπαράταξης το μεγαλύτερό τους ιερό: ένα μοναστήρι που βρίσκεται σε ύψος 935 μέτρων στην οροσειρά της βόρειας παραλίας, όπου η βασιλική οικογένεια από τη Μικρή Αρμενία, το 1375 μετέφερε τους θησαυρούς της σε εικόνες, με σκοπό να τις σώσει. Σήμερα αυτές οι εικόνες βρίσκονται σε όλο τον κόσμο, προσφορά στους εύπορους συλλέκτες. Από υπαίθρια παρεκκλήσια και μοναστήρια που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές κλάπηκαν μαρωνίτικες εικόνες από Τούρκους στρατιώτες και τυχοδιώκτες. Ανήκουν με τη χαριτωμένη τρυφερότητά τους στη Συριακή Σχολή και διαφέρουν από τη Βυζαντινή αυστηρότητα. . .».

Μιλούν οι Άγγλοι δημοσιογράφοι John Fielding και Martin Smith ανταποκριτές της τηλεόρασης Thames που πήγαν στην Τουρκοκρατούμενη Κύπρο και δημοσίευσαν τα άρθρα τους στην Guardian στις 6 Μαΐου 1976 με τον παραστατικό τίτλο «Ο βιασμός της Βόρειας Κύπρου» και μαρτυρούν:—

«Οι βανδαλισμοί και οι συλήσεις είναι τόσο μεθοδικές και σε τόσο μεγάλη κλίμακα, που ισοδυναμούν με θεσμοποιημένη εξάλειψη όλων εκείνων που είναι ιερά για τους Έλληνες.

Χωρίς να γνωρίζει τις ανακαλύψεις μας αυτές ο Ραούφ Ντενκτάς, Πρόεδρος της ντε φάκτο Τουρκικής ομόσπονδης πολιτείας της Κύπρου, μας είπε απερίφραστα: 'Νομίζω ότι οι θρησκευτικοί τόποι πρέπει να φρουρούνται και να προστατεύονται. Κάνουμε ό,τι μπορούμε για να προστατεύσουμε τη θρησκευτική περιουσία στη δική μας πλευρά. . .».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αλήθεια συγκλονιστική η απαρίθμηση και η περιπτωσιολογία των λεηλασιών και των βανδαλισμών των Τούρκων που περιέγραψε παραστατικά με την ομιλία του ο εισηγητής του θέματος συνάδελφος Στυλιανού. Οι περιγραφές που μας έδωσε ο εισηγητής μαζί με τις ομιλίες των άλλων εντίμων βουλευτών και τη μαρτυρία των ξένων και των τούρκων αυτόπτων μαρτύρων δίδουν ανάγλυφη την ανατριχιαστική εικόνα της σύλησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς από τους βάνδαλους τούρκους εισβολείς, που παραβιάζει έντονα και προσβάλλει βάνουσα και το γράμμα και το πνεύμα της Σύμβασης της Χάγης και κάθε κώδικα διεθνούς συμπεριφοράς των εθνών.

Ας καμαρώνει λοιπόν η πολιτισμένη ανθρωπότητα την Τουρκία για το πνεύμα σεβασμού που εμφύσησε στα μέλη των ενόπλων της δυνάμεων προς τον πολιτισμό και τα πολιτιστικά αγαθά με «θαυμαστή» προσήλωση στις Διεθνείς Συμβάσεις που φέρουν προκλητικά, υποκριτικά και φαρισαϊκά την υπογραφή της.

Αττίλα «φύσην μεταβαλείν ου ράδιον».

Και όμως ο Αττίλας είχε επίσημα προειδοποιηθεί από την ΟΥΝΕΣΚΟ από την πρώτη μέρα της εισβολής για να σεβασθεί τις υποχρεώσεις του βάσει της Σύμβασης της Χάγης.

Στις 19 Αυγούστου 1974 η ΟΥΝΕΣΚΟ έστειλε το ακόλουθο τηλεγράφημα στον Υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας:—

«Στις 20 Ιουλίου είχα την τιμή να επισύρω την προσοχή των μερών στην Κυπριακή διένεξη στο γεγονός ότι αφού έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση της Χάγης για την προστασία της πολιτιστικής περιουσίας σε περίπτωση στρατιωτικής σύγκρουσης πρέπει να τηρήσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν για σεβασμό και εφαρμογή της Σύμβασης. Σε τηλεγράφημα που έστειλα προς την Εξοχότητά σας υπενθύμισα ότι η Τουρκία προσχώρησε στη Σύμβαση στις 15

Δεκεμβρίου 1965 και ότι η Κύπρος επίσης προσχώρησε στη Σύμβαση. Μη έχοντας λάβει γνωστοποίηση για παραλαβή του εν λόγω τηλεγραφήματος και ανησυχώντας βαθεία για την τύχη σημαντικών αρχαιολογικών και ιστορικών μνημείων και χώρων όπως επίσης και άλλης πολιτιστικής περιουσίας σε περιοχές υπό τον έλεγχο των τουρκικών στρατευμάτων, παίρνω το θάρρος να κάνω έκκληση προς την Κυβέρνησή σας να πράξει κάθε τι δυνατό για να τα προστατεύσει και θέλω να παραθέσω ξανά το Άρθρο 4, παράγραφος 1 της Σύμβασης: . . .»

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όταν οι Σύμμαχοι στις 11 Ιανουαρίου 1917 απαντούσαν σε πρόσκληση του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής Ουίλσον να διαδηλώσουν «στο φως της ημέρας» τους «στόχους» που είχαν θέσει στον εαυτό τους αρχίζοντας τον πόλεμο δήλωσαν πως δεν είχαν δυσκολία ν' απαντήσουν και έδωσαν ένα κατάλογο συγκεκριμένων στόχων ανάμεσα στους οποίους ήταν:

- Η απελευθέρωση των λαών που βρίσκονταν υπό τη «φονική» τυρρανία των τούρκων και
- η αποβολή από την Ευρώπη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που είχε αποδειχθεί «ριζικά ξένη προς το δυτικό πολιτισμό».

Πόσο δίκαιο είχε αλήθεια ο Δυτικός πολιτισμένος κόσμος στα 1917 στην αρχή του αιώνα μας όταν καθόριζε για στόχο του την αποβολή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από την Ευρώπη που είχε αποδειχθεί «ριζικά ξένη προς τον Δυτικό πολιτισμό» και πόσο άδικο έχει αλήθεια ο Δυτικός πολιτισμένος κόσμος στα 1986 στο τέλος του αιώνα μας όταν διαλέγει την επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων από τους Τούρκους για να θρονιάσει στην προεδρία της Ευρώπης την Τουρκία για να προεδρεύσει ανάμεσα σ' άλλα και της συνεδρίας στην οποία η Τουρκία θα είναι κατηγορούμενη για τα εγκλήματα της ενάντια στην Κύπρο και την πολιτιστική της κληρονομιά.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο τίτλος του θέματος που συζητούμε μας ζητά να απαντήσουμε και στο ερώτημα ως προς τις δυνατότητες και το ρόλο των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο.

Όλοι οι Οργανισμοί που προαναφέρθηκαν μπορούν αν το θέλουν να επιβάλουν αποτελεσματικά και άμεσα μέτρα για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Η προσφορά τους και η αποστολή τους σχετικά με την Κύπρο δεν μπορεί να εξαντλείται σε υποδείξεις και ευχολόγια.

Δώδεκα ολόκληρα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο ο πολιτισμένος κόσμος δεν μπορεί να εθелоτυφλεί μπροστά στο έγκλημα γιατί η μεγάλη απόπειρα για την μεγάλη ιστορική απάτη της ειρηνευτικής τάχα επιχείρησης που πρόβαλε η Τουρκική διπλωματία και προπαγάνδα δεν άντεξε στο χρόνο και στη λογική και είναι σήμερα θρυμματισμένη για όσους θέλουν να αντικρύζουν την ιστορική αλήθεια.

Η ΟΥΝΕΣΚΟ δεν μπορεί να κρατά απόρρητη για χρόνια τώρα την 100σέλιδη έκθεση του Jacques Dalibard για λεηλασίες και βανδαλισμούς σε βάρος ελληνικών εκκλησιών στο ελεγχόμενο από τον Αττίλα τμήμα της Κύπρου. Η ΟΥΝΕΣΚΟ οφείλει να δημοσιεύσει την έκθεση. Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών οφείλει και αυτό να αξιώσει από την ΟΥΝΕΣΚΟ να δημοσιεύσει την έκθεση.

Όλοι οι Οργανισμοί που προαναφέρθηκαν, αν σέβονται τις διακηρύξεις και την αποστολή τους, είχαν και έχουν πολλά να προσφέρουν για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Στάθηκαν όμως παθητικοί θεατές στο συνεχές έγκλημα ενάντια στην πολιτιστική μας κληρονομιά και οι εγκληματίες συνεχίζουν ανενόχλητοι το έργο τους.

Η συμφεροντολογική και κοντόφθαλμη αδράνεια της Ευρώπης έναντι της Τουρκίας αύξησε την Τουρκική βουλιμία έναντι της Κύπρου και αποθάρσυνε τον Τούρκο ο οποίος όπως και το 1571 ανενόχλητος εξαιτίας μιας αδρανούς Ευρώπης χλεύαζε τους χριστιανούς υπερασπιστές της Κύπρου και τους έλεγε:—

«Κοιτάξτε αν μπορείτε να δείτε το χριστιανικό στόλο. Κοιτάξτε αν φαίνεται η εις Αμμόχωστο βοήθεια. Απαντάτε και μη φοβάστε».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ας δούμε και το δικό μας χρέος και τις δικές μας ευθύνες πάνω στο θέμα. Πρέπει να παραδεχθούμε πως η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν είδε ούτε συνέλαβε το θέμα στις σωστές του διαστάσεις. Οι τεράστιες εξειδικευμένες και φιλότιμες προσπάθειες του Τμήματος Αρχαιοτήτων δεν μπορεί να αποτελέσουν το όριο των προσπαθειών μας στο πελώριο αυτό θέμα. Χρειάζονται και πολιτικές προσπάθειες σ' ολόκληρο το διεθνές χώρο. Οποιοσδήποτε δαπάνες διενεργηθούν πάνω στο θέμα αυτό αποτελούν σωστές επενδύσεις πάνω σ' ολόκληρο το Κυπριακό πρόβλημα.

Η σύλληψη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι γεγονός. Είναι ακαταμάχητα τα τεκμήρια και συντριπτικά τα πειστήρια του ειδικού εγκλήματος.

Η Τουρκία είναι ο μεγάλος ένοχος. Ο αφανισμός της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αποτέλεσε και αποτελεί στόχο της Τουρκίας για προώθηση των επεκτατικών πολιτικών της σχεδίων και πραγμάτωση των μακροπρόθεσμων στόχων του παντουρκισμού σε βάρος της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στη μικρή οθόνη της τηλεόρασης μας προβάλλονται εικόνες των πολιτιστικών μας θησαυρών στο Βορρά με τίτλο το ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ.

Η τηλεόρασή μας πρέπει να δείχνει ταυτόχρονα και τη σημερινή κατάσταση των πολιτιστικών μας θησαυρών όπως τους κατάντησαν οι τούρκοι εισβολείς με λεηλασίες και βανδαλισμούς.

Η μια εικόνα με το ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ θα συντηρά τη ΜΝΗΜΗ. Η άλλη εικόνα θα δημιουργεί και θα συντηρεί την ΝΤΡΟΠΗ που έχουμε πατρίδα σκλαβωμένη στον τούρκο και θα μας γιγαντώνει τη θέληση να ξεπλύνουμε αυτή την ντροπή.

Η άλλη εικόνα θα μας θυμίζει ακόμα την ντροπή πως 12 ολόκληρα χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή δεν βρήκαμε και δεν καθιερώσαμε ακόμα μηχανισμό για λήψη συλλογικών, δεσμευτικών αποφάσεων για τη σωτηρία της Κύπρου.

«Εάλω η Πόλις» ήταν η αγωνιώδης κραυγή που ακούστηκε σαν η Κωνσταντινούπολη αλώθηκε. Και η πόλη έπεσε γιατί οι συνετές αγωνιώδεις προειδοποιήσεις πως η πόλη θα έπεφτε με τα μυαλά που είχε δεν έπεσαν σε ώτα ακουόντων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ιωαννίδης.

I. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα στην τρισχιλιετή ιστορία του νησιού μας πολλοί επιβουλευτήκαν και προσπάθησαν να αλλοιώσουν την εθνική υπόσταση και φυσιογνωμία της πατρίδας μας.

Τα κτυπήματα που δέχτηκε η Κύπρος ήταν πολλά αλλά πάντοτε μέσα από την καταστροφή και τα ερείπια ξαναγενιόταν μια νέα και πιο ρωμαλέα πραγματικότητα, που αντλούσε δύναμη ζωής και δημιουργίας από τα ιερά και ακατάλυτα νάματα της φυλής μας.

Η ιστορική πορεία και συνέχεια του έθνους μας μαρτυρείται, τεκμηριώνεται και επιβεβαιώνεται μέσα από τα αθάνατα μνημεία του λόγου και της τέχνης του λαού μας και μέσα από όλα τα άλλα στοιχεία που συνθέτουν τον μακρόχρονο πολιτισμό μας.

Οι διάφοροι κατακτητές, όσα χρόνια και αν διαφέντεψαν αυτό το νησί και όσες προσπάθειες και αν κατέβαλαν να το αφομοιώσουν στάθηκαν ένα αδύναμο εμβόλιο μπροστά στο αιωνόβιο δένδρο της φυλής μας.

Από το μαύρο καλοκαίρι του 1974 ο Τούρκος κατακτητής πατά για δεύτερη φορά στην ιστορία μας τα ματωμένα χώματα της πατρίδας μας. Ο τούρκικος Αττίλας αφού σκότωσε, κατέστρεψε, ατίμασε, βεβήλωσε, κατακρατεί τώρα παράνομα έξω από κάθε έννοια ηθικής και με τη δύναμη των όπλων τα 37% των εδαφών μας.

Καθημερινά από τότε, απειλείται, βάναισα και απροστάτευτα, η πολιτιστική και πνευματική μας κληρονομιά. Απειλούνται τα ιερά και τα όσια μας όλα εκείνα που συναποτελούν τον πολιτισμό και την παράδοσή μας.

Στοιχεία και δείγματα αυτού του πανάρχαιου πολιτισμού αφανίζονται σταδιακά και κινδυνεύουν με οριστική καταστροφή και εξαφάνιση. Η λεηλασία, η αρπαγή, η καταστροφή όλων αυτών των θησαυρών ήταν και είναι ένα από τα πρωταρχικά μελήματα και στόχους του κατακτητή. Ο κατακτητής, εσκεμμένα, οργανωμένα και συστηματικά, με πρωτοφανή μανία και βαρβαρότητα καταστρέφει ό,τι θυμίζει την ιστορία μας και τον πολιτισμό μας. Καταστρέφει ανεμπόδιστα την παράδοσή μας, μια παράδοση που για μας είναι ο ομφάλιος λώρος που μας συνδέει με το έθνος μας.

Ο κατακτητής είναι αδίστακτος προκειμένου να εφαρμόσει τα σχέδια αλλοίωσης και αλλαγής του δημογραφικού χαρακτήρα των κατεχόμενων περιοχών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, εύλογα μπορεί να διερωτηθεί ένας — και πιστεύω και ο καθένας μας σ' αυτή την αίθουσα — πώς αντιδρούν και τι πράττουν οι διεθνείς οργανισμοί και τα άλλα σώματα, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, για να αποτρέψουν αυτή την κατάσταση; Γιατί είναι αδιανόητο να φαντάζεται κανείς τους διεθνείς οργανισμούς να φροντίζουν με κάθε μέσο να προστατεύσουν και να διαφυλάξουν έργα αρχαίων πολιτισμών από τη διάβρωση των στοιχείων της φύσης και του χρόνου και από τις επιπτώσεις της σύγχρονης τεχνολογίας, σ' όλα τα πλάτη και μήκη της γης, ενώ στην Κύπρο αφήνουν στο έλεος του Τούρκικου Αττίλα την τύχη των αρχαιολογικών και άλλων μνημείων της ιστορίας μας.

Για να είμαστε, βέβαια, δίκαιοι, κάποια ψηφίσματα και ορισμένα μέτρα έχουν εξαγγελθεί κατά καιρούς από την Ουνέσκο και το Συμβούλιο της Ευρώπης

και άλλους οργανισμούς. Όμως αν κρίνουμε από την αποτελεσματικότητά τους, θα τα θεωρήσουμε ανεπαρκέστατα ακόμη και από πλευράς ηθικής αξίας και δικαίωσης. Γιατί πόσο ηθικό βάρος εναπομένει στα ψηφίσματα και τα μέτρα αυτά μετά την πρόσφατη, σ' όλους μας γνωστή απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης;

Φαίνεται πως μερικοί προτιμούν να επιβραβεύουν τους κατακτητές ή να παρακολουθούν με απάθεια την καταστροφή των αρχαίων μνημείων και ψηφιδωτών αφάνταστης αξίας, όπως εκείνων της Σαλαμίνας, των Σόλων, του Βουνιού και της Έγκωμης.

Επιβραβεύουν τους βάνδαλους εισβολείς και παρακολουθούν με αδιαφορία τη σύληση ιερών ναών με πλούσια βυζαντινή ομορφιά, την καταστροφή και αρπαγή εικόνων, ιερών ευαγγελίων, αγιογραφιών, τη λεηλασία αρχαιολογικών μουσείων με σπάνια ευρήματα, τη λεηλασία μουσείων λαϊκής τέχνης, βιβλιοθηκών που έκρυβαν πνευματικούς θησαυρούς ανυπολόγιστης αξίας.

Η πολιτισμένη ανθρωπότητα τι κάμνει; Παρακολουθεί την κατάσταση, βλέπει την καταστροφή, αντιλαμβάνεται την αδικία αλλά δεν παίρνει θέση και διερωτάται κανείς; Είναι δυνατόν οι πολιτισμένοι άνθρωποι, οι πολιτισμένοι λαοί, να επιτρέπουν βάρβαρες επιδρομές και κατακτήσεις, δημογραφικές αλλοιώσεις, δηώσεις, βιασμούς και καταπάτηση των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Είναι δυνατόν να επιτρέπουν την εξαφάνιση πανάρχαιων πολιτισμών; Είναι αδιανόητο να σκεφτώ ότι κάποιοι λαοί ή άτομα, ανεξάρτητα από το πόσο ισχυροί είναι, τολμούν να επιβραβεύουν εισβολείς και κατακτητές, που να επαναφέρουν το παιδομάζωμα και τον γεννητσαρισμό με τη μορφή της αναγκαστικής δημογραφικής αλλαγής των λαών, σε μια εποχή που τα κρατικά σύνορα των λαών είναι έτοιμα να ανοίξουν και ο άνθρωπος να εποικήσει το διάστημα.

Η φωνή της Κύπρου θα πρέπει να στραφεί προς όλους αυτούς τους οργανισμούς και όλους αυτούς τους λαούς και ανθρώπους και να τους ζητήσει να μετατρέψουν την αδιαφορία τους σε ενεργό και άμεση συμπάρασταση, σε ενδιαφέρον και να προχωρήσουν σε συγκεκριμένες ενέργειες και πράξεις. Να τους ζητήσουμε να υψώσουν επιτέλους τη φωνή τους, γιατί έχουν χρέος έναντι της ιστορίας αυτού του τόπου, έναντι αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς που ανήκει σ' όλους μας, σε όλους τους λαούς. Αυτής της κληρονομιάς που τροφοδότησε για αιώνες την Ευρώπη και όλη την ανθρωπότητα.

Μαζί μας να αγωνιστούν όλοι οι άνθρωποι, όποιας φυλής και θρησκείας και αν είναι, για να διασώσουμε αυτή την κληρονομιά. Η πολιτιστική και πνευματική μας κληρονομιά δεν πρέπει να αφηθεί να γίνει ανάμνηση αλλά πρέπει να βρίσκεται στην καθημερινή φροντίδα της ζωής και της ύπαρξής μας, αν θέλουμε πραγματικά εμείς και τα παιδιά μας να επιβιώσουμε φυσικά και εθνικά σ' αυτό τον τόπο.

Με το να σεβόμαστε, να προστατεύουμε, να αγωνιζόμαστε για τη διάσωση αυτής της παράδοσης, νομίζω ότι στέλλουμε μήνυμα καθαρό σ' όλα τα πλάτη και μήκη της οικουμένης, πως εμείς θα παραμείνουμε εδώ, σ' αυτό τον τόπο, φρουροί αυτού του πανάρχαιου πολιτισμού.

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα, μέσα στις δύσκολες στιγμές που περνά ο τόπος μας, με την απειλή του ολοκληρωτικού αφανισμού να κρέμεται πάνω στα κεφάλια μας, πιστεύω πως όλοι εμείς, έχουμε χρέος ιερό να προβάσουμε και να διαφημίσουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά και παράδοση. Έχουμε χρέος να τη διαφυλάξουμε, να τη

συντηρήσουμε και να την προστατεύσουμε στους χώρους που για αιώνες τώρα αναπτύχθηκε και δημιουργήθηκε.

Καταλήγοντας θα ήθελα συμπερασματικά να τονίσω —

1. Τα πορίσματα και συμπεράσματα αυτής της συζήτησης αλλά κυρίως η εισηγητική ομιλία του συνάδελφου κ. Π. Στυλιανού μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σαν διαφωτιστικό υλικό σε μια εκστρατεία οργανωμένη και συντονισμένη που θα αναλαμβάνονταν από όλους μας: 'Ατομα, οργανώσεις, πολιτικά κόμματα, Βουλή και Κυβέρνηση.

2. Τα πολιτικά κόμματα θα μπορούσαν να βάλουν στον πίνακα των δραστηριοτήτων τους σαν θέμα υψίστης σημασίας τη μελέτη του προβλήματος «σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και παράδοσης.»

3. Με κάθε μέσο και τρόπο να καλλιεργήσουμε στο λαό συνείδηση αρχαιολογικών χώρων και θησαυρών.

4. Στην καινούργια γενιά, στους μαθητές, να ενεργοποιήσουμε στο έπακρο την ιστορική μνήμη των κατεχόμενων εδαφών μας.

5. Σαν αντιστάθμισμα των όσων έχουν καταστραφεί στη Βόρεια Κύπρο, να δοθεί έμφαση στη διαφύλαξη και συντήρηση όλης της πολιτιστικής κληρονομιάς που βρίσκεται στο νότο. Και

6. Να αναληφθεί εκστρατεία συνεχής, από όλες τις κρατικές υπηρεσίες τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, για σήμανση των κλεμμένων θησαυρών μας και δημιουργία προϋποθέσεων για επαναπατρισμό τους.

Εμείς, το Δημοκρατικό Κόμμα, θέλουμε να διακηρύξουμε ότι ουδέποτε θα δεχτούμε να ξεγράψουμε έστω και ένα κομμάτι από αυτή την πολιτιστική μας κληρονομιά και παράδοση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα καλέσω τον εισηγητή να κλείσει το θέμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

'Εντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κ. συνάδελφοι,

Είχα στην προηγούμενη ομιλία αναφέρει για το υπό συζήτηση θέμα πως κι' η απλή μνημόνευση των συλήσεων και δηώσεων στην κατεχόμενη γη της πατρίδας προϋπέθετε μεγάλο διάστημα χρόνου, γιατί οι συλήσεις είν' ατέρμονες. Γι' αυτό μολονότι πολλές φορές είχαμε καταγγείλει και πάρα πολλές φορές είχαμε τονίσει το όργιο των συλήσεων, εντούτοις δεν τις παραθέσαμε. Δεν φανταζόμασταν όμως πως ακριβώς την άλλη μέρα της εισηγητικής ομιλίας μας η Yeni Duzen με πρωτοσέλιδη 5στηλη σχολιοείδησή της — σαν κύρια είδηση της έκδοσής της στις 18.4.86 — θα έδινε συγκλονιστικές περιγραφές της σύλησης στην εκκλησιά ή το μοναστήρι τ' 'Αη Μάμα στην κατεχόμενη Μόρφου.

Το πιο συγκλονιστικό όμως είναι το γεγονός πως από την εκκλησιά τ' 'Αη Μάμα συλήθηκε το ίδιο το λείψανο του αγίου. 'Ετσι χάθηκε ίσως για πάντα μια συγκλονιστική παρουσία, τα λείψανα τ' 'Αη Μάμα, που με τη λειψανοθήκη του ενέπλεξαν, (δες Π. Στυλιανού-Ν. Χριστοδούλου «Η εκκλησία τ' 'Αη Μάμα κι οι άλλες εκκλησίες της κατεχόμενης Μόρφου», Λευκωσία 1985), σ' ένα αξεδιάλυτο

σύνολο την ιστορία με το θρύλο, μ' αποτέλεσμα — όπως τονίζει η 'Αννα Μαραβά-Χ' Νικολάου, έφορος τότε του βυζαντινού μουσείου της Αθήνας, στη διεθνώς καταξιωμένη έκδοσή της «Ο Άγιος Μάμας», Αθήνα 1953 — η λατρεία τ' άη Μάμα στην Κύπρο και ειδικότερα στη Μόρφου, να υπερακοντίσει τη φήμη και τη λατρεία του αγίου σ' ολόκληρο το φάσμα όχι μόνο του Ελληνορθόδοξου, αλλά και του Ευρωπαϊκού και του γενικότερου χριστιανικού κόσμου.

Εξάλλου πριν από λίγες μέρες, 10 με 15, είχα τηλεφώνημα από το Λονδίνο που με ειδοποιούσαν πως τουρκοκύπριοι ήταν έτοιμοι να προσφέρουν για πώληση εκατοντάδες συλημένες εικόνες από την Κύπρο και ειδοποιήσαμε σχετικά το αρμόδιο Υπουργείο, το Υπουργείο Εξωτερικών.

Κι' όλες αυτές οι συλήσεις, έντιμε κύριε Πρόεδρε, κι έντιμοι κ. συνάδελφοι, επιτελούνται όταν η κυπριακή κυβέρνηση όχι μόνο δεν προέβη σε καμιά απολύτως καταστροφή των μουσουλμανικών τεμενών, όπως τόνισε και ο φίλος Δημήτρης Ηλιάδης, που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές μ' αντίθετα τα προστατεύει, τα συντηρεί και τ' ανακαινίζει. Μνημονεύω δειγματοληπτικά πως πέρα από τις αλληπάλληλες επισκευές που έχουν συντελεστεί στο τέμενος της Χαλά Σουλτάν ή Ούμ Χαράμ στη Λάρνακα — ένα κατάλοιπο της πρώτης αραβικής επιδρομής που πραγματοποίησε στα 649μ.Χ. ενάντια στην Κύπρο ο Μωαβίας και που συνιστά τον κυριότερο τόπο προσκυνημάτων για τους μωαμεθανούς της Κύπρου, ενώ σ' ολόκληρο το μουσουλμανικό κόσμο κατέχει εξέχουσα θέση, αμέσως, μετά την Καάβα στη Μέκκα και το ιερό του Μωάμεθ στη Μεδίνα, και είμαι σε θέση να αναφέρω, μιας και παραβρέθηκα σ' ορισμένες απ' αυτές, πως συγκλήθηκαν διαδοχικές συσκέψεις επί υπουργικού επιπέδου, όχι απλά για την ανακαίνιση και τη συντήρηση, αλλά και τον εξωραϊσμό των κήπων, ακόμα και τη δημιουργία πάρκων γύρω από το τέμενος — πέρα, επαναλαμβάνω, από τις επιδιορθώσεις του τεμένους της Χαλά Σουλτάν, η κυπριακή κυβέρνηση προχώρησε σε μια σειρά από επισκευές σε αρχαία τεμένη που βρίσκονταν στις ελεύθερες περιοχές.

Αναφέρω πως το κράτος με την ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών και σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, έχει επιδιορθώσει όχι μονάχα τα παλιά τεμένη που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές, όπως π.χ. της Ομεριέ (ή Εμεργκέ) — που αποδόθηκε για λατρευτικούς σκοπούς για τους μουσουλμάνους που βρίσκονται στις περιοχές που το κράτος ελέγχει, καθώς και για τους μουσουλμάνους των πρεσβειών που βρίσκονται διαπιστευμένοι στο κυπριακό κράτος, ενέργεια που οφείλεται σε δική μας αποκλειστικά πρωτοβουλία, ύστερα από επανειλημμένες έγγραφες εκκλήσεις πρέσβων φίλων μουσουλμανικών χωρών, και για ν' αποφύγουμε τη μετάβαση μελών του προσωπικού τους για σκοπούς λατρευτικούς σε τεμένη που βρίσκονται στην κατεχόμενη γη μας — τα τεμένη επαναλαμβάνω του Τακτ-ελ-καλέ, Τούσλα, τζαμί Κεπήρ, τα τεμένη στα Κλαυδιά, στην Επισκοπή, στη Χρυσοχού και αλλού, έχουν, επαναλαμβάνουμε, από το κράτος επιδιορθωθεί όλα αυτά τα τεμένη που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές.

Μνημονεύω για σκοπούς ενημέρωσης των Μελών του Σώματος, τις επιδιορθώσεις που γίνηκαν από τις 11.9.1975 μέχρι την 31.8.82 — κι οι επιδιορθώσεις, ασφαλώς, συνεχίζονται με τον ίδιο ρυθμό — αρουόμενος τα σχετικά στοιχεία από επίσημα ανακοινωθέντα, που με προσωπική μας εισήγηση προκειμένου ν' απαντηθούν δημοσιεύματα του τουρκοκυπριακού τύπου, κι ειδικότερα της "Tercuman", της 24.1.83, που καταχώριζε τις καταγγελίες του Rifat Youselten — μέλους του Δ.Σ. του Παγκόσμιου Ισλαμικού Κογκρέσου — προς το

Διεθνές Ισλαμικό Κογκρέσο και προς το Διεθνές Ισλαμικό Συμβούλιο, για να σημειωθεί πως η κυπριακή κυβέρνηση είχε αποδουθεί σε μια σημαντική κι αξιόλογη, επαναλαμβάνουσα, προσπάθεια ανακαίνισης τεμενών, παραλείποντας ν' αναφερθεί σε λεπτομέρειες, που θα παρακαλούσα όμως να καταχωρηθούν στα πρακτικά, για σκοπούς ενημέρωσης των συναδέλφων, αλλά και για καθαρά σκοπούς ιστορικούς.

Μνημονεύω πάντως, συγκεκριμένα πως:

I. Για την επαρχία Λάρνακας συνολικά δαπανήθηκε ποσό £24,966. Αναλυτικά στον Τεκκέ της Χάλα Σουλτάν στη Λάρνακα δαπανήθηκε ποσό £8,000, για το «Τούσλα» ποσό £5,120, για το «Κεπήρ» £2,765, στα Πυργά £1,812, στην Καλαβασό £1,624, στην Αναφωτία £870, στον Άγιο Θεόδωρο £738, στο Καλό Χωριό £646, στο Κιβισίλι £554, στο Μαρί £540, στην Τόχνη £532, στην Αγία Άννα £396, στη Μενόγια £374, στην Κοφίνου £355, στην Αλαμινό £250, στο Πετροφάνι £185, στα Κελιά £180 και στα Κλαυδιά £25.

II. Για την επαρχία Λευκωσίας συνολικά δαπανήθηκε ποσό £13,007 και μερικών μίλς. Αναλυτικά για το τέμενος Ομεριέ δαπανήθηκε ποσό £11,000, στο Ακάκι £627.966 μίλς, στην Περιστερώνα £428.243 μίλς, στο Δάλι £283.000 μίλς, στο Μαρκί £225.795 μίλς, στο Μαθιάτη £206, στην Ποταμιά £86.362 μίλς, για το τέμενος Αρσινόη στη Λευκωσία £83.612 μίλς, στον Κοτσιάτη £31.655 μίλς, στη Νήσου £20.738 μίλς, στην Ορούντα £11.740 μίλς και στη Δένεια £2.000 μίλς.

III. Για την επαρχία Πάφου συνολικά δαπανήθηκε ποσό £3,373.997 μίλς. Αναλυτικά στο Μούτταλο £740, στην Κάτω Πάφο £494.804 μίλς, στην Πόλη της Πάφου £449.375 μίλς, στον Άγ. Νικόλαο £353, στην Πελαθούσα £300, στις Κάτω Αρόδες £236, στην Πόλη της Χρυσοχούς £212, στη Γυαλιά £162, στην Αγία Βαρβάρα £90, στα Κούκλια £75.352 μίλς, στον Άγ. Γεώργιο £63.825 μίλς, στην Αναδιού £58.950 μίλς, στη Φασούλα £34.250 μίλς, στη Σταυροκόννου £33.500 μίλς, στην Ανδρολύκου £28.906 μίλς, στη Λαπηθίου £23.185 μίλς, στην Ασπρογιά £11.850 μίλς και στην Τέρρα £7.

IV. Εξάλλου στην επαρχία Λεμεσού έχουν επιδιορθωθεί όλα ανεξαιρέτα τα τεμένη (συνολικά 23) που υπάρχουν και μνημονεύω εξειδικευμένα τα τεμένη στην επαρχία που έχουν επιδιορθωθεί. Ειδικότερα τα τέσσερα τεμένη στην πόλη της Λεμεσού και από ένα στα Κάτω Πολεμίδια, Καντού, Επισκοπή, Παραμάλι, Αυδήμου, Μαλιά, Πάνω Πολεμίδια, Αλέκτορα, Συλικού, Μονιάτη, Άγιο Θωμά, Πλατανίσκια, Ανώγυρα, Κοιλάνι, Πραστειό (Αυδήμου), Αρμενοχώρι, Μουτταγιάκα, Πεντάκωμο, Παραμάλι, (παλιό χωριό), έχουν κατά καιρούς διορθωθεί και συντηρηθεί και καθαρίζονται ταχτικά και βρίσκονται όλα σε καλή κατάσταση.

Η επιδιόρθωση των τεμενών και η δαπάνη στη Λεμεσό δεν είναι δυνατό να καθοριστεί επακριβώς, γιατί δεν σημειώνονταν, δεν κρατιούνταν μέχρι το 1980 χωριστοί λογαριασμοί. Όμως υπάρχουν μετά τα 1981-82 ειδικοί λογαριασμοί που παρακαλώ και αυτοί να καταχωρηθούν στα πρακτικά.

Για τα έτη 1981-82, οπότε άρχισαν να κρατούνται χωριστοί λογαριασμοί, έγιναν οι ακόλουθες δαπάνες: Για τα τέσσερα τεμένη στην πόλη Λεμεσού £1500, στο Παραμάλι £204, στα Πολεμίδια £167, στο Αρμενοχώρι £132 και στον Άγιο Θωμά £22.

Πέρα από την επιδιόρθωση των τεμενών που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές, η Κυπριακή Κυβέρνηση φροντίζει, όπως έχει αναφερθεί, για απόδοση πολλών από αυτά για λατρευτικούς σκοπούς στους Οθωμανούς που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές του Κράτους.

Πολύ νεότερα στοιχεία ασφαλώς υπάρχουν και θα μπορούσε κι' αυτά ενδεχόμενα να καταχωρηθούν στα πρακτικά.

Έτσι, με πρωτοβουλία του κράτους λειτουργούν σήμερα το τέμενος της Χάλα Σουλτάν, που μνημονεύσαμε, στη Λάρνακα, το τέμενος Αλ Καπέρ, επίσης στη Λάρνακα και το τέμενος Ομεριέ, που προαναφέραμε στη Λευκωσία, ενώ παράλληλα καταβάλλονται προσπάθειες για απόδοση για λατρευτικούς σκοπούς ενός τεμένους στη Λεμεσό και ενός τεμένους στην Πάφο.

Για όλες αυτές τις σχετικές προσπάθειες, που αναλήφθηκαν από μέρος του κράτους, ο διευθυντής του World of Islam Festival Trust κ. Alistair Duncan, εξέφρασε με έγγραφά του προς τον ομιλητή: τα αισθήματα του ενθουσιασμού και της βαθιάς του ικανοποίησης, παράλληλα με την έκφραση της ελπίδας πως ανάλογη εργασία θα μπορούσε να αναληφθεί για αποκατάσταση των εκκλησιών στην κατεχόμενη Κύπρο.

Παράλληλα ο ιμάμης δρ Μωχάμετ Μτάλλο επισκέφθηκε δεκάδες φορές το γραφείο του ομιλητή για να ευχαριστήσει τόσο τον ίδιο όσο και την κυπριακή κυβέρνηση θερμά για το αδιάπτωτο ενδιαφέρον τους, τόσο για τη συντήρηση και ανακαίνιση, όσο και για τη λειτουργία των τεμενών που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές.

Πρόσθετα, το Κυπριακό Ιστορικό Μουσείο και Αρχείο, εγκαινιάζοντας μια σειρά μελετών με σκοπό την επιστημονική μελέτη κι έκδοση του αρχαιακού και πολιτιστικού υλικού, που αναφέρεται στα διάφορα ιστορικά μνημεία του νησιού μας, εξέδωσε πρώτο στη σειρά των ιστορικών μελετών του, με πρόλογο του ομιλητή, την ιστορική μονογραφία της δρος Αικατερίνης Αριστείδου, ερευνήτριας στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, για τον Τεκκέ της Χάλα Σουλτάν.

Η έκδοση αυτή εκτός από τη σημαντική συμβολή στην επιστημονική έρευνα και μελέτη της ιστορίας των πολιτιστικών μνημείων του νησιού μας, αποτελεί ταυτόχρονα και μια έμπρακτη έκφραση των ειλικρινών και αγαθών προθέσεων της ελληνοκυπριακής πλευράς στην από κοινού συνεργασία με το σύνοικο στοιχείο, ώστε — παρά τους δίσχετους πραγματικά χρόνους που περνά σήμερα η πατρίδα — να καταστεί δυνατή η προγραμματισμένη κι επιστημονική συντήρηση και διαφύλαξη των ιστορικών μνημείων και γενικότερα της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού, που με κάθε ευλάβεια και για σειρά αιώνων, σεβάστηκαν τόσοι κατακτητές. Η συντήρηση και διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελεί επιταχτική υποχρέωσή μας, έντιμε κ. πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συναδελφοί, όπως άλλωστε τονίσαμε, όχι μόνο προς τις μελλοντικές γενιές αλλά και προς την ιστορία.

Γιατί δεν θα παύσουμε να διακηρύσσουμε την πεποίθησή μας, πως ο αμοιβαίος σεβασμός, καθώς επίσης η συντήρηση και διαφύλαξη των ιστορικών, θρησκευτικών και πολιτιστικών γενικά μνημείων κάθε κοινότητας, συνιστά τον καλύτερο και πιο ασφαλή τρόπο για την προαγωγή της συνεργασίας και τη σύμφιξη των φιλικών δεσμών μεταξύ όλων των κοινοτήτων του νησιού μας, που αποτελούν και τους φορείς του πολιτισμού μας. Δεν πρέπει να ξεχνούμε πως τα μέλη κάθε κοινότητας δημιουργούν κι αναδείχνουν τα επιτεύγματα του πολιτισμού τους, υλικά και πνευματικά, που στο σύνολό τους αποτελούν τον αντικειμενικό πολιτισμό. Τα επιτεύγματα αυτά σαν αξίες βρίσκονται μεταξύ τους σε σχέση αλληλεξάρτησης και αλληλοεπίδρασης. Δεν πεθαίνουν με το δημιουργό τους, μα εξακολουθούν να ζουν και να επιδρούν με το αιώνιο περιεχόμενό τους και τον

υπερατομικό τους χαρακτήρα, πάνω στις μελλούμενες γενιές, που τα άτομά τους ερμηνεύουν και βιώνουν την πολιτιστική κληρονομιά των προγόνων τους.

Η ποιότητα του κάθε πολιτισμού είναι συνέπεια της ψυχοπνευματικής ποιότητας των ατόμων που έζησαν και δημιούργησαν τον πολιτισμό της εποχής τους. Επομένως η πολιτιστική στάθμη αυτή εξαρτάται από τη φυλή ή το λαό που χρησίμευσε σαν φορέας. Είναι γνωστό ακόμα πως ο πολιτισμός κάθε λαού παρουσιάζει διάφορες μορφές και κατευθύνσεις. Η διαφοροποίηση αυτή είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, όπως του ιστορικού παρελθόντος, της ιδιοσυγκρασίας του λαού, του φυσικού περιβάλλοντος και πολλών άλλων. Με την επιστημονική μελέτη και αντικειμενική εξέταση των πτυχών και μορφών του πολιτισμού των διαφόρων λαών και κοινοτήτων διαπιστώνεται πως το πνεύμα με τις καταπληκτικές του δυνατότητες διατηρεί, μετασχηματίζει και δημιουργεί αξίες, που διαρκώς τελειοποιούν και προάγουν τον πολιτισμό.

Ο πιο πάνω συλλογισμός, όπως και άλλοτες υπογραμμίζαμε, αναπόφευκτα οδηγεί στο συμπέρασμα πως οι λαοί όχι μόνο δεν πρέπει να αλληλοκαταστρέφουν ο ένας τον πολιτισμό του άλλου, αλλά απεναντίας επιβάλλεται να επιδιώκουν και μεθοδεύουν την επιστημονική μελέτη και αντικειμενική εξέτασή του με σκοπό να ωφεληθούν από αυτόν όσο το δυνατόν περισσότερο. Στις δικές μας συνθήκες ο αμοιβαίος σεβασμός και η επιστημονική μελέτη, καθώς και η συντήρηση και διατήρηση των διαφόρων θρησκευτικών και άλλων μνημείων, ιδιαίτερα μετά από μια δίκαιη και διαρκή διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος, είναι δυνατόν να αποτελέσουν ισχυρούς πόλους έλξεως και γέφυρες επαναπροσέγγισης και εποικοδομητικής συνεργασίας ανάμεσα σ' όλες τις κοινότητες του νησιού. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο τα μνημεία τούτα, τούτη τη δύσκολη περίοδο που περνά η πατρίδα μας, όχι μόνο δεν πρέπει να καταστρέφονται αλλά να φυλάττονται σαν κόρη οφθαλμού για να αποτελέσουν κι αυτά αύριο γερά θεμέλια πάνω στα οποία θα στηριχθεί η εμπιστοσύνη και ειλικρινής συνεργασία προς αμοιβαίο όφελος, πράγμα που θέλουμε να πιστεύουμε πως αργά ή γρήγορα θα κατανοήσει ή θα θελήσει να κατανοήσει και η τουρκοκυπριακή ηγεσία.

Μόνο ικανοποιητικό σημείο, έντιμο κ. Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι η προϋούσα καταγγελία των συλήσεων από μέρος Τουρκοκύπριων συμπατριωτών μας, που επεσήμανε και ο συνάδελφος κ. Σαββίδης στην προηγούμενη συζήτηση.

Σε παρεκβολή, πάντως, βραχεία θάθελα να υπογραμμίσω από τις καλές θέσεις που εξέθεσε ο κ. Σαββίδης και να μνημονεύσω την αναφορά του για συρρίκνωση της αρχαιοκαπηλίας και την ανάγκη διαφύλαξης του βυζαντινού και μεταβυζαντινού μας πλούτου. Θάθελα όμως ν' αναφέρω πως το θέμα αυτό δεν άπτεται άμεσα του υπό συζήτηση θέματος: αφορά το γενικότερο πολιτιστικό φάσμα και πρόβλημα του τόπου, για το οποίο αν δεν κάνω λάθος, ζητήθηκε η κοινοβουλευτική αντίκρυσή του — με την παρουσία του Υπουργού Παιδείας — από την κοινοβουλευτική ομάδα της ΕΔΕΚ.

Πρόσθετα θάθελα να πω πως στο θέμα του Μουσείου Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, που έθιξε και πάλιν ο φίλος κ. Σαββίδης, η Βουλή επιτέλεσε το ρόλο της ύστερα από εισήγηση του ομιλητή παλαιότερα, με τη σύσταση ενός λαμπρού μουσείου βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, βιβλίων και χειρογράφων, που δυστυχώς εγκαταλείφθηκε στα κατεχόμενα.

Η αναφορά τέλος εξάλλου για πλημμελή διαφωτιστική εκστρατεία θάταν ορθότερο να αναδιατυπωθεί, μιας και πρέπει να αναφερθούν οι συστηματικές

καταγγελίες του Υπουργείου Εξωτερικών, του Τμήματος Αρχαιοτήτων, αλλά και ιδιωτών. Μνημονεύω δειγματοληπτικά και μόνο τις εκατοντάδες, για να μην πω χιλιάδες έγγραφες καταγγελίες του ομιλητή προς διάφορους διεθνείς οργανισμούς. Ορθότερο, λοιπόν, θάταν να μιλούσαμε για την ανάγκη συστηματοποίησης και προγραμματισμού της δράσης μας, που οπωσδήποτε είναι γεγονός πως ελλείπει.

Δυστυχώς η ανταπόκριση, έντιμη κ. πρόεδρε — για να επανέλθω στην ευθεία τροχιά μετά το βραχύ εμβόλιμο — της *altera pars*, όχι μονάχα δεν υπήρξε ανάλογη, μα οι συλήσεις κι οι δηώσεις κορυφώνονται με την πάροδο του χρόνου, όπως αυθομολογούν καθημερινά πια σχεδόν ο τουρκοκυπριακός τύπος και τουρκοκύπριοι παράγοντες, όπως προανέφερα.

Έτσι, μόνη, άμεση διέξοδος κι υπαλλακτική λύση εναπομένει η από μέρους μας καταγγελία — με επίκληση των Συμβάσεων της Χάγης, της ΟΥΝΕΣΚΟ και του Παρισιού — διεθνώς των δηώσεων και του ανήκουστου οργίου της δημοπράτησης της πολιτιστικής κληρονομιάς της γης μας, τώρα μάλιστα που η Τουρκία, η αυτοργός του εγκλήματος, θέτει θέμα υποψηφιότητας στην προεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Εισηγούμαι γι' αυτό, έντιμη κ. Πρόεδρε, σαν άμεσα μέτρα στο πρώτο σκέλος των εισηγήσεων τα πιο κάτω:

1. Την αποστολή έγγραφης καταγγελίας από μέρους του Σώματος υπογεγραμμένης από σας σ' όλα τα Κοινοβούλια.
2. Την καταγγελία του οργίου των συλήσεων στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την ΟΥΝΕΣΚΟ, και άλλους διεθνείς οργανισμούς.
3. Την καταγγελία των δηώσεων στο Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Αρχαιολογικών Χώρων.
4. Την έκκληση για μόνιμη παρουσία αντιπροσωπείας από τους πιο πάνω διεθνείς οργανισμούς, περιλαμβανομένων του Συμβουλίου της Ευρώπης, της ΟΥΝΕΣΚΟ και του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών στην Κύπρο, για συστηματική παρακολούθηση και, ει δυνατόν, αν όχι την ανάσχεση του οργίου των συλήσεων, τουλάχιστον τον περιορισμό του.
5. Τη σήμανση, σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές αρχές κι εκπροσώπους των πιο πάνω διεθνών οργανισμών, των συληθέντων θησαυρών και την προδιαγραφή των τρόπων για επιστροφή τους στην Κύπρο.
6. Την έκθεση των ανευρεθέντων από τα κατεχόμενα θησαυρών, όπως εισηγήθηκε ο συνάδελφος Δημήτρης Ηλιάδης, σε ειδικό τμήμα του Αρχαιολογικού Μουσείου.
7. Την έκθεση για τις δηώσεις των κυπριακών θησαυρών, που εγκαινίασε η Υπουργός Πολιτισμού της Ελλάδας κα Μερκούρη στην Αθήνα, εκ περιτροπής σε όλες τις Ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Άλλωστε εκεί είναι που πρέπει να στοχεύσουμε και όχι μονάχα στην Αθήνα.
8. Την κυκλοφορία ειδικού εντύπου με τις συλήσεις, που να διανέμεται δωρεάν στους αρχαιολογικούς μας χώρους, στους ξένους επισκέπτες.
9. Να επαναφερθεί επιτακτικά, όπως τόνισε προηγούμενος συνάδελφος ομιλητής, ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης, από μέρους μας το αίτημα για δημοσίευση της μυστικής έκθεσης της ΟΥΝΕΣΚΟ.

Εξάλλου, σε μεσοπρόθεσμη βάση σαν δεύτερο σκέλος της εισήγησής μου, προτείνω να προωθηθούν οι προτάσεις των συναδέλφων Γαλανού και Γιώργου Σαββίδη για παραπομπή του θέματος στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παιδείας και Εξωτερικών, με όρους εντολής να καταθέσουν σε προδιεγραμμένο χρονικό διάστημα, σε τρεις μήνες για παράδειγμα από σήμερα, σφαιρική εισήγηση για τα διαβήματα που επιβάλλεται να καταβληθούν στο διεθνές πεδίο για ανακοπή των συλλήσεων και προστασία της πολιτιστικής ταυτότητας της κατεχόμενης γης μας από τη μια, και για μόνιμη παρακολούθηση του θέματος και ενημέρωση κατά τακτά χρονικά διαστήματα του Σώματος από την άλλη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, φθάσαμε στο τέλος αυτής της συζήτησης. Υπάρχουν ορισμένες εισηγήσεις οι οποίες θα τεθούν μπροστά σας. Αλλά πριν μπω σ' αυτές, θάθελα να αναφέρω τα εξής: Αυτό το θέμα δεν ήταν θέμα το οποίο έχει δημιουργήσει οποιεσδήποτε αντιθέσεις, γι' αυτό είναι δυνατόν ορισμένα τμήματα των ομιλιών που δεν έχουν αναφερθεί στις αγορεύσεις να κατατεθούν στα πρακτικά. Αυτό όμως δεν μπορεί ν' αποτελέσει βάση της εργασίας της Βουλής γιατί αν κάτι κατατίθεται στα πρακτικά χωρίς να διαβάζεται, είναι δυνατόν αν διαβαζόταν, να είχε δημιουργήσει συζήτηση άλλης μορφής. Γι' αυτό θα παρακαλούσα τους βουλευτές, λόγω του ότι κάποτε τα χρονικά περιθώρια είναι περιορισμένα, ορισμένα στοιχεία να τα καταθέτουν προς διανομή ούτως ώστε να περιέρχονται εκ των προτέρων σε γνώση των συναδέλφων και αν δεν υπάρχει ένσταση, μια και θα είναι πλέον σε γνώση των βουλευτών, να μπορούν, κατόπιν αποφάσεως της Βουλής, να περιλαμβάνονται στα επίσημα πρακτικά. Άλλως, το μόνο που μπορεί να γίνει, είναι να δακτυλογραφούνται και να διανέμονται φυσικά στους βουλευτές αλλά δεν θα μπορούν δυστυχώς να αποτελέσουν τμήμα των επίσημων πρακτικών χωρίς να έχουν αναγνώσθει από το βήμα της Βουλής.

Όσον αφορά την έγγραφο καταγγελία, αν δεν υπάρχει ένσταση, μπορεί να συνταχθεί με την άδεια της Βουλής ένα πολύ σύντομο έγγραφο, γιατί η πείρα μας λέει ότι όταν αποστέλλουμε μακροσκελή έγγραφα δεν διαβάζονται από τους συναδέλφους των άλλων χωρών. Γι' αυτό ίσως θα μπορεί να αποσταλεί ένα καλό έγγραφο αλλά όχι πολύ μακροσκελές εκ μέρους του Σώματος σε διάφορα Κοινοβούλια και σε διάφορους οργανισμούς οι οποίοι σχετίζονται με τα θέματα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι υπόλοιπες εισηγήσεις, επειδή αφορούν θέματα τα οποία θα πρέπει να μελετηθούν από την Κυβέρνηση, θα διαβιβασθούν στην Κυβέρνηση για μελέτη.

Ουδενία ένσταση φαντάζομαι μπορεί να υπάρχει η Επιτροπή ν' ασχολείται μόνιμα με αυτό το θέμα. Δεν χρειάζεται καν την άδεια της Βουλής γιατί όπως είπα πολλές φορές κάθε Επιτροπή έχει το αυτόματο δικαίωμα ν' ασχολείται με θέματα τα οποία εμπíπτουν στον έλεγχο των εργασιών του αντίστοιχου Υπουργείου και αυτό εμπίπτει. Επομένως δεν νομίζω ότι μπορεί να υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση προς αυτή την κατεύθυνση.

Με αυτά φθάσαμε στο τέλος της συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 5 Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985. (Πρόταση Νόμου).

- (2) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (3) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985. (Πρόταση Νόμου).
- (4) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (5) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1986.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986.
- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986.
- (10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1986.
- (11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.
- (12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1986.
- (13) Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986.
- (14) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (15) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (16) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 8.5.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).
- (17) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 8.5.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικανικής επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου) (17.4.86)
- (2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της

- υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη) (23.1.86)
- (3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάπτυξη της αλιείας και τα προβλήματα των ψαράδων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χαμπτή Μιχαηλίδη) (20.2.86)
- (4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής λογοτεχνικών βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων.»
(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού) (30.1.86)

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.
(Ώρα λήξεως 5.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μουσιούττας Νίκος
Ανδρέου Αντώνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαρές Αυγερινός
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδούλου Μιχαήλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Σολωμής Χρίστος
Κληρίδης Γλαύκος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Φοίβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κόλοκος Πολύβιος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φάντης Ανδρέας
Κωνσταντίνου Ντίνος	Φλουρέντζου Νίκος
Λαδάς Γεώργιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάλης	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων Νόμος του 1985» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 18 του 1986).
- (3) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Πειθαρχικός Κώδιξ) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (4) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- (5) Κήρυξη της πρότασης Νόμου «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» που κατάθεσε ο Δημοκρατικός Συναγεμμός σαν επείγουσας προς συζήτηση την επόμενη συνεδρία του Σώματος και έγκριση εισήγησης όπως το Υπουργείο Εσωτερικών μη προβεί σε προβιβασμούς στην Αστυνομία προ της συζήτησης του θέματος στη Βουλή.
- (6) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Πελενδρίου — Η σοβαρή μείωση στην επιχορήγηση των κομίστρων των μαθητών του Δημοτικού σχολείου Κινούσας Πάφου στην Πόλη Χρυσοχούς — Η ανάγκη αξιοποίησης της διάτρησης στην περιοχή «Κυδωνιά» του χωριού Δοράς — Η αδυναμία του Γεωργικού Τμήματος να ικανοποιήσει πλήρως τις αιτήσεις για διάφορα δενδρύλλια — Το αίτημα του χωριού Πραστειού-Αυδήμου για παραχώρηση κυβερνητικών εκσκαφών για βαθιές καλλιέργειες — Η ανάγκη τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας ώστε οι γεωργοί και αμπελοουργοί να προστατεύονται πιο αποτελεσματικά από το σχέδιο γεωργικής ασφάλισης — Το αίτημα της κοινότητας Παναγιάς για λειτουργία κτηνιατρικού σταθμού με μόνιμο κτηνίατρο — Το αίτημα της Σχολικής Εφορείας Πάφου όπως παραχωρηθούν τα υποστατικά του παλαιού Κτηνιατρείου που βρίσκονται στο χώρο του Δ' Δημοτικού Σχολείου στην ενορία Αγίου Παύλου (Πάνω Περβόλια) της πόλης Πάφου προς κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εφορείας — Τα προβλήματα που απασχολούν την τάξη των γραφών και πωλητών και γενικότερα των υπαλλήλων καταστημάτων — Το αίτημα της κοινότητας Αργάκας για παραχώρηση γης από το Τμήμα Δασών για δημιουργία κοινοτικού πάρκου — Η ανάγκη αποκτήσεως αντιγράφων των μικροφίλμς Κυπριακών εφημερίδων που υπάρχουν στη Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Μουσείου στο Λονδίνο και που αναφέρονται στην περίοδο 1878-1900).
- (7) Αγορεύσεις Βουλευτών και περάτωση της συζήτησης (Μ. Χριστοφίδης, Ι. Ιωαννίδης, Π. Στυλιανού) πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος «Η σύληση της πολιτιστικής κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων

θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο» και απόφαση όπως σταλεί σχετική σύντομη καταγγελία σε διάφορα Κοινοβούλια και Οργανισμούς σχετιζόμενη με θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς και όπως οι σχετικές με το θέμα εισηγήσεις αποσταλούν στην Κυβέρνηση προς μελέτη.

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 5ης Ιουνίου 1986.

(Ώρα έναρξεως 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΓΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα πρώτα θέματα στο Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία, είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985» (Πρόταση Νόμου). «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) του 1985». (Πρόταση Νόμου). «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985». (Πρόταση Νόμου) και «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985», 2. «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1985», 3. «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1985» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Εσωτερικών

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Νομικών

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Φοίβος Κληρίδης
Μιχαήλ Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών μελέτησαν τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε τέσσερις συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου, 13 Μαρτίου, 24 Απριλίου και 8 Μαΐου 1986. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Δικαιοσύνης, η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων και της ΠΟΒΕΚ, οι οποίοι συνοδεύονταν από ιδιοκτήτες ενοικιαστές των επηρεαζόμενων περιοχών της νήσου.

Με τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς, προβλέπονται τα πιο κάτω:

- (α) Αυξάνονται οι χρονικές προθεσμίες που προβλέπονται στη βασική ενοικιοστασιακή νομοθεσία για την εξόφληση οφειλόμενων ενοικίων.
- (β) Επεκτείνεται το ενοικιοστάσιο σ' όλες τις δημαρχούμενες περιοχές και τα συμβούλια βελτιώσεων.
- (γ) Προνοείται η εκχώρηση εξουσίας στο Δικαστήριο να εξετάζει αιτήσεις για ανακούφιση στις περιπτώσεις διαταγμάτων εξώσεως που εκδόθηκαν και δεν έχουν ακόμα εκτελεστεί.

Με το Κυβερνητικό νομοσχέδιο τροποποιείται η ισχύουσα ενοικιοστασιακή νομοθεσία με την εκχώρηση στο Υπουργικό Συμβούλιο της εξουσίας να εξαιρεί από τις διατάξεις της νομοθεσίας αυτής όχι μόνο περιοχές ως σύνολο αλλά και οποιαδήποτε ακίνητα ή κατηγορία ακινήτων που καλύπτονται σήμερα από το ενοικιοστάσιο. Περαιτέρω τροποποιείται η ίδια νομοθεσία ώστε να προσφέρεται η δυνατότητα τροποποίησης των ελεγχόμενων περιοχών που καθορίστηκαν με διάταγμα πριν από τη θέσπιση της νέας ενοικιοστασιακής νομοθεσίας.

Εκθέτοντας τις απόψεις τους οι εκπρόσωποι των ιδιοκτητών διατύπωσαν τη διαφωνία τους για την ψήφιση σε νόμο των τριών υπό συζήτηση προτάσεων νόμου,

ταχθέντες υπέρ της πλήρους κατάργησης του ενοικιοστασίου για να αφηθεί το θέμα της ενοικίασης ακινήτων στην ελεύθερη αγορά με βάση την προσφορά και ζήτηση δεδομένης της μεγάλης προσφοράς ακινήτων προς ενοικίαση για κάθε χρήση και εκμετάλλευση. Καθόσον αφορά ειδικότερα την πρόταση νόμου που προνοεί την εκχώρηση εξουσίας στο Δικαστήριο να εξετάζει αιτήσεις παραχώρησης ανακούφισης στις περιπτώσεις έκδοσης διαταγμάτων εξώσεως, οι ίδιοι εκπρόσωποι εξέφρασαν τις σοβαρές αμφιβολίες τους για τη συνταγματικότητα του προτεινόμενου νομοθετικού μέτρου.

Από της πλευράς των ενοικιαστών υποστηρίχθηκε η ψήφιση σε νόμους και των τριών υπό συζήτηση προτάσεων νόμου γιατί, όπως παρατήρησαν, η απουσία ενοικιοστασιακής προστασίας στους ενοικιαστές των περιοχών που δεν καλύπτονται από το ενοικιοστάσιο έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκμετάλλευσής τους από τους ιδιοκτήτες, ιδιαίτερα μετά την ραγδαία πρόοδο που σημειώθηκε στις υπό κάλυψη περιοχές.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές έχοντας υπόψη τις θέσεις που διατυπώθηκαν από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές και λαμβάνοντας υπόψη την ως τώρα εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή της ισχύουσας ενοικιοστασιακής νομοθεσίας έχουν καταλήξει, κατά πλειοψηφία, στις πιο κάτω θέσεις:

- (α) Θεωρούν ότι η επέκταση των χρονικών προθεσμιών καταβολής οφειλόμενων ενοικίων δεν είναι δικαιολογημένη γιατί στην πράξη παρέχονται, εκτός από τις προβλεπόμενες στον ισχύοντα νόμο προθεσμίες, αρκούντως ικανοποιητικά περιθώρια για την καταβολή από τον ενδιαφερόμενο ενοικιαστή οφειλόμενων ενοικίων προς τον ιδιοκτήτη.
- (β) Συμμερίζονται την ανάγκη επέκτασης του ενοικιοστασίου αναφορικά με καταστήματα στις περιοχές των συμβουλίων βελτιώσεως Αγίας Νάπας και Αμαθούντος, διαφωνούν όμως με την προτεινόμενη γενικότερη επέκταση της νομοθεσίας αυτής προς όλες ανεξαιρέτα τις περιοχές χωρίς να προηγηθεί η αναγκαία μελέτη από τους αρμοδίους η οποία και ζητήθηκε σε συνδυασμό με τη μελέτη του υπό συζήτηση Κυβερνητικού νομοσχεδίου.
- (γ) Λαμβάνοντας υπόψη τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν καθόσον αφορά τη συνταγματικότητα της διάταξης για την εκχώρηση εξουσίας στο Δικαστήριο να επιλαμβάνεται αιτήσεων για ανακούφιση στις περιπτώσεις εκδόσεως διαταγμάτων εξώσεων, διαφωνούν με τη συμπερίληψη στην ενοικιοστασιακή νομοθεσία μιας τέτοιας διάταξης.

Αναφορικά με το υπό συζήτηση Κυβερνητικό νομοσχέδιο οι Επιτροπές διατηρούν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τη σκοπιμότητα παραχώρησης στο Υπουργικό Συμβούλιο της δυνατότητας εξαίρεσης από το ενοικιοστάσιο μεμονωμένων ακινήτων ή και κατηγοριών ακινήτων, θεωρούν όμως ότι για σκοπούς μελλοντικής επέκτασης του ενοικιοστασίου θα μπορούσε να δοθεί η δυνατότητα στο Υπουργικό Συμβούλιο να επεκτείνει, αν και εφόσον το επιβάλλουν οι περιστάσεις, μεμονωμένα το ενοικιοστάσιο για καταστήματα ή για κατοικίες μόνο.

Για το σκοπό αυτό γίνεται εισήγηση όπως σε τέτοια περίπτωση οι περιοχές αυτές καθορίζονται με Κανονισμούς που θα εγκρίνονται και από τη Βουλή.

Με γνώμονα τις πιο πάνω θέσεις έχει γίνει η ανάλογη νομοτεχνική επεξεργασία και των τεσσάρων υπό συζήτηση σχεδίων νόμου και η διαμόρφωσή τους σε ενιαίο κείμενο για το οποίο και υποβάλλεται, κατά πλειοψηφία, η εισήγηση όπως η Βουλή το ψηφίσει σε νόμο.

Σε σχέση με το θέμα της επέκτασης του ενοικιοστασίου οι εκ των Μελών των Επιτροπών κ.κ. Φ. Κληρίδης, Α. Φάντης και Μ. Παπαπέτρου επιφυλάχθηκαν να διατυπώσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής.

Επίσης ο εκ των Μελών των Επιτροπών κ. Ε. Ευσταθίου δήλωσε ότι η προτεινόμενη επέκταση του ενοικιοστασίου σε ορισμένες περιοχές μόνο δεν εξαντλεί, από της πλευράς τους, το όλο θέμα γι' αυτό και αναμένουν από το αρμόδιο Υπουργείο να καταθέσει σύντομα τους σχετικούς Κανονισμούς για την ενοικιοστασιακή ρύθμιση κι' άλλων περιοχών της νήσου που διαπιστώνεται ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει και Συμπληρωματική Έκθεση, κύριε Πρόεδρε. Αυτή που ανέγνωσα ήταν η αρχική. Μετά απ' αυτή έχει ετοιμαστεί άλλη έκθεση την οποία θα αναγνώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να προχωρήσετε.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985». 2. «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1985», 3. «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1985» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Εσωτερικών

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Νομικών

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Φοίβος Κληρίδης
Μιχαήλ Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών επανεξέτασαν τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε νέα συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 5 Ιουνίου 1986.

Με βάση τα νέα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν τους, ιδιαίτερα αναφορικά με τις περιοχές που καλύπτει η σημερινή ενοικιοστασιακή νομοθεσία, και με βάση τις διαβουλεύσεις που έγιναν μεταξύ όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων στη Βουλή, οι δύο Επιτροπές ομόφωνα αποφάσισαν όπως προχωρήσουν σε επαναδιατύπωση του νομοσχεδίου που κυκλοφόρησε με την πρώτη εισηγητική τους Έκθεση προς το Σώμα, και να εισηγηθούν στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Αντίγραφο του ετοιμασθέντος νέου σχεδίου νόμου επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 3 του βασικού νόμου διά νέου άρθρου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 7 του βασικού νόμου διά νέου άρθρου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μεταβατικά διατάξεις. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαΐου 1986.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής εκ του λογαριασμού του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £150,000 και η παραχώρησή του, υπό τη μορφή κρατικής χορηγίας προς το Ταμείο Εξελέγξεως και Επιθεωρήσεως (Συνεργατικών Εταιρειών), για την κάλυψη των ελεγκτικών δικαιωμάτων που οφείλουν σ' αυτό οι εκτοπισμένες συνεργατικές εταιρείες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϊμίον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £150,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφερηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 21) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £14,575 και η διάθεσή του, υπό τη μορφή πρόσθετης Κυβερνητικής χορηγίας προς το ΘΟΚ, για την κάλυψη του ελλείμματος του Προϋπολογισμού του για το 1985.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £14,575 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986, Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ.ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 και 30 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £36,260 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση των εργασιών ανέγερσης νέων διαμερισμάτων στις Κεντρικές Φυλακές και για την εκτέλεση αριθμού άλλων έργων για μεγαλύτερη ασφάλεια στις Φυλακές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού

τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £36,260 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 και 30 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £100,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών επιχορήγησης εθελοντικών οργανισμών για τα προγράμματα κοινωνικής ευημερίας που αναλαμβάνουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1986» και μεταφερθεί στον ίδιο συμπληρωματικό προϋπολογισμό πίστωση ύψους £30.000 για την ανέγερση κέντρων νεότητας, θέμα για το οποίο γίνεται ιδιαίτερη μνεία σ' άλλη έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £130,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 και 30 Μαΐου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £50,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης ανέγερσης κέντρων νεότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επικροτώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ώστε από απόψεως προϋπολογισμού η ζητούμενη πίστωση να επιβαρύνει τόσο τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων όσο και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως κατ' αναλογία του ποσού που θα διατεθεί για κέντρα νεότητας για τους εκτοπισμένους νέους που διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές της νήσου και για τους υπόλοιπους νέους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £20,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». (Πρόταση Νόμου).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 4 και 5 Ιουνίου 1986. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Αρχηγός της Αστυνομίας.

Με την πιο πάνω πρόταση νόμου σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να καταργηθεί υφιστάμενη πρόνοιά του με βάση την οποία εξακολουθούν να τυγχάνουν εφαρμογής οι από του 1958 εκδοθέντες Κανονισμοί αναφορικά με τους όρους διορισμού, εγγραφής, προαγωγής, υπηρεσίας και απολύσεως μελών της Δυνάμεως.

Η πιο πάνω πρόταση νόμου, όπως είναι γνωστό, έχει κατατεθεί στο Σώμα στις 29 Μαΐου 1986 από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού και έχει κηρυχθεί με Απόφαση της Βουλής ως νομοσχέδιο επείγουσας φύσης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η κατάθεση της εν λόγω πρότασης νόμου έχει ως στόχο της να

εμποδίζει την Κυβέρνηση από του να προχωρήσει σε προαγωγές στην Αστυνομική Δύναμη με βάση τους Κανονισμούς του 1958 οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως αναχρονιστικοί και ως μη ανταποκρινόμενοι στις σημερινές συνθήκες.

Σύμφωνα με τη θέση του Υπουργού Εσωτερικών, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ενώπιον της Επιτροπής, η ψήφιση της πιο πάνω πρότασης νόμου θέτει σε κίνδυνο την όλη λειτουργία της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου μια και καθιστά ανενεργούς όλους τους υφιστάμενους Κανονισμούς που ρυθμίζουν όχι μόνο θέματα προαγωγών στην Αστυνομία αλλά και γενικότερα θέματα που καθάπτονται της πειθαρχίας και της όλης λειτουργίας της Δύναμης. Πρόθεση της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό, ήταν και είναι η προώθηση ενός αναθεωρημένου και ολοκληρωμένου σχεδίου Κανονισμών οι οποίοι θα ρυθμίζουν λυσιτελέστερα όλα τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Αστυνομίας. Επειδή οι Κανονισμοί αυτοί δεν έγινε κατορθωτό να τύχουν της απαιτούμενης νομοτεχνικής επεξεργασίας, εργασία που απαιτεί τουλάχιστο έξι μήνες και επειδή υπάρχει απόλυτη ανάγκη να γίνει αριθμός προαγωγών για τη στελέχωση της Αστυνομίας σε ορισμένα επίπεδα για χάρη της ομαλής λειτουργίας της, η Κυβέρνηση αποφάσισε να προχωρήσει στις προαγωγές αυτές με βάση τους ισχύοντες Κανονισμούς του 1958 μια και οι νεώτεροι Κανονισμοί που εκδόθηκαν το 1983 ακυρώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο με σχετική απόφασή του για το λόγο ότι δεν κατατέθηκαν στη Βουλή για έγκριση.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις διαβεβαιώσεις του αρμόδιου Υπουργού ότι η Κυβέρνηση αποδίδει ύψιστη προτεραιότητα στο θέμα της ετοιμασίας και κατάθεσης στη Βουλή νέων σύγχρονων και ολοκληρωμένων Κανονισμών για την Αστυνομία και το γεγονός ότι οι μελετούμενες προαγωγές, περιορισμένες τον αριθμό, έχουν σαν κύριο στόχο τους την αντιμετώπιση επειγόντων λειτουργικών προβλημάτων στην Αστυνομία για χάρη της εύρυθμης λειτουργίας της, έχουν καταλήξει στην ομόφωνη εισήγηση όπως αντικατασταθεί η προτεινόμενη γενική κατάργηση των Κανονισμών του 1958 για την Αστυνομία με νέα πρόνοια που να αναφέρεται περιοριστικά στα θέματα προαγωγών μόνο και νοουμένου ότι η εφαρμογή της θα αρχίσει να τίθεται σε λειτουργία από την 1η προσεχούς Οκτωβρίου.

Με τη διαφοροποίηση αυτή η Επιτροπή πιστεύει ότι δεν επηρεάζονται οποιαδήποτε θέματα που καθάπτονται της όλης λειτουργίας της Αστυνομικής Δύναμης και πρόσθετα παρέχεται η ευχέρεια στην Κυβερνητική πλευρά να πραγματοποιήσει τις προαγωγές που μελετούνται για χάρη της ευρυθμότερης λειτουργίας της Δύναμης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει προκύψει κάποιο νομικό σημείο και θα παραστεί ανάγκη να κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα για να επιληφθεί αυτού του σημείου η Επιτροπή Νομικών.

Θα κάνουμε ένα πεντάλεπτο διάλειμμα, ίσως 10λεπτο. 15 λεπτά; 15 λεπτά διάλειμμα για να επιληφθεί του προαναφερθέντος σημείου η Επιτροπή Νομικών. . .

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είναι καλό να αναφερθεί ποιο είναι αυτό το νομικό σημείο, πριν γίνει αυτό το διάλειμμα. Παρακαλώ κ. Χριστοφίδη. Ενόψει του ότι είμαστε μπροστά σε ένα Νομοσχέδιο το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, θα εψηφίζετο σε

λίγα λεπτά, είναι σωστό, εκείνη η πλευρά που έχει εγείρει το νομικό σημείο να εξηγήσει ποιο είναι αυτό το νομικό σημείο πριν αποσυρθούμε. Το έχω ξαναπεί προς την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι ορισμένα θέματα τάξεως πρέπει να εξηγούνται σ' αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Υπάρχει το ενδεχόμενο, κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 10 το οποίο τροποποιείται διά του νομοσχεδίου αυτού, να έχει ήδη καταργηθεί. Επομένως, αν έχει ήδη καταργηθεί αυτό το άρθρο, δεν μπορεί να τροποποιείται απ' αυτό το νομοσχέδιο. Δεν είμεθα σίγουροι. Είναι απλώς μια εντύπωση που έχουμε και πρέπει να το ελέγξουμε. Και είναι θέμα δέκα λεπτών να ελεγχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν είναι σίγουροι και είναι θέμα να ελεγχθεί, ας θεωρηθεί ότι έχει αναγνωστεί η Έκθεση και, επί τέλους, μπορούμε να περάσουμε το νομοσχέδιο την επόμενη Πέμπτη. Αλλά να μην προχωρήσουμε να κάνουμε κάτι το βεβιασμένο, όταν αυτή τη στιγμή δεν είναι ξεκάθαρο πού βρίσκεται το θέμα. Είναι καλύτερα, δηλαδή, να έχουμε και τη γνώματευση της Γενικής Εισαγγελίας ή των νομικών συμβούλων της Κυβέρνησης, πριν εμείς οι ίδιοι αποφασίσουμε για οποιαδήποτε ερμηνεία.

Γι' αυτό η δική μας εισήγηση είναι, ναί μεν να προσπαθήσουμε να βρούμε κάποιο συμβιβασμό, αν μπορεί να γίνει, όμως να μη γίνει οτιδήποτε το βεβιασμένο, κάτω από το βάρος της πολλής δουλειάς που έχουμε και των 10 λεπτών μόνο που μπορείτε να παραχωρήσετε γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φοίβος Κληρίδης.

Φ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Μαρκίδης ξεκαθάρισε πλήρως ότι θα εξετασθεί κατά πόσο με την υφιστάμενη νομοθεσία είναι έγκυρο το άρθρο 10. Δεν χρειάζεται καμιά γνώματευση από τη Γενική Εισαγγελέα. Είναι θέμα έρευνας των τροποποιητικών νομοσχεδίων.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Κληρίδη, Υπάρχουν 4 αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στα τελευταία δυο δίμηνα των εκδοθεισών αποφάσεων. Είναι πολύ εύκολο να βρεθούν αμέσως.

Φ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Και υπάρχουν στη Βουλή τα βιβλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός, και θα το θέσω υπό την έγκριση του Σώματος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, δεν πρόκειται να ζητήσουμε ψηφοφορία. Αν αυτή είναι η απόφαση γενικά, θα τη δεχθούμε. Αλλά ο Θεός να μας σώσει όταν μπλέξουμε με δικηγόρους.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δηλαδή αντί να μας πείτε και «ευχαριστώ», κύριε Γαλανέ, λέτε «ο Θεός να μας σώσει;»

(Γέλωτες).

Δεν μπορώ να το αντιληφθώ. Να αφήσουμε να γίνει λάθος επειδή είμαστε δικηγόροι;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έπρεπε το λάθος αυτό να διορθωθεί εγκαίρως και όχι την τελευταία στιγμή, ως συνήθως, να προκύπτουν αυτά τα σημεία. Είναι συστηματική η κατάσταση με την Επιτροπή Νομικών, την τελευταία στιγμή να προκύπτουν σημεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είμαι υποχρεωμένος να θέσω το όλο θέμα υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα 15 λεπτών;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση διακόπτουμε για 10 λεπτά.

(Ώρα διακοπής: 4.42 μ.μ.).

(Ώρα ενάρξεως: 5.02 μ.μ.).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε τις εργασίες της Βουλής.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο τροποποιητικός νόμος που καλούμαστε τώρα να ψηφίσουμε είναι αποτέλεσμα πρότασης νόμου την οποία κατέθεσε πριν περίπου μια βδομάδα η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού και η οποία ομόφωνα από το Σώμα κηρύχθηκε σαν επείγουσα και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Θάθελα όμως για λίγο να απασχολήσω το Σώμα με τα εξής που είναι κεφαλαιώδους για μας του Δημοκρατικού Συναγερμού σημασίας. Γιατί κρίθηκε ομόφωνα ως επείγουσα αυτή η πρόταση νόμου;

Είναι η άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, ότι κρίθηκε ως επείγουσα διότι η καθυστέρηση στην κατάθεση από την Εκτελεστική Εξουσία εκσυγχρονισμένων Κανονισμών που να διέπουν τα των προσλήψεων, μεταθέσεων, προαγωγών και άλλων στην Αστυνομία, ήταν απόλυτα αδικαιολόγητη με αποτέλεσμα ολόκληρος ο κυπριακός λαός αλλά και φυσικά ειδικότερα το Σώμα να βρεθεί μάρτυρας τα τελευταία δυό χρόνια μιας ατασθαλίας, για να μην πω τραγωδίας, που παρατηρήθηκε, και δυστυχώς παρατηρείται και σήμερα, μέσα στο Αστυνομικό Σώμα το οποίο εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού θέλουμε να βλέπουμε να λειτουργεί άμεμπτα, να είναι παράδειγμα προς μίμηση, σεβασμού και εκτίμησης, όχι για τα ίδια μόνο τα μέλη της αστυνομικής δύναμης αλλά και για το σύνολο του Κυπριακού λαού.

Και δεν θα είναι υπερβολή, κύριε Πρόεδρε, αν σχετικά με το θέμα της εκτίμησης πω, μεταξύ άλλων, και τα εξής: Η εκτίμηση, ο σεβασμός του κοινού προς το Αστυνομικό Σώμα έχει κλονιστεί τα τελευταία χρόνια. Και έχει κλονιστεί γιατί έχει κλονιστεί και η ίδια η πίστη των μελών της αστυνομικής δύναμης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εκρίνοντο στην πρόσληψη, την τοποθέτηση αλλά και ειδικότερα την προαγωγή τους στην αστυνομική δύναμη.

Το ότι υπήρξε τα τελευταία 2—3 τουλάχιστο χρόνια —ακόμα και σήμερα— θέμα τάξης τεράστιας σημασίας το έχει διαπιστώσει το Ανώτατο Δικαστήριο με αποφάσεις του σε σωρεία προσφυγών εναντίον μεταθέσεων που έγιναν, που στη συνέχεια ακυρώθηκαν για πολλούς και διάφορους λόγους, είτε για λόγους τυπικούς —όπως είναι και η ακύρωση των τελευταίων συλλογικών προαγωγών κυρίως στο βαθμό των ανώτερων υπαστυνόμων— είτε για λόγους ουσίας, ανάλογα με τα κριτήρια προαγωγής του κάθε μέλους της Αστυνομικής Δύναμης εναντίον του οποίου υπήρξε η προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Αλλά, κύριε Πρόεδρε, γιατί είναι τεράστιας σημασίας; Είναι μήπως κανένας ο οποίος δεν επιθυμεί το Αστυνομικό Σώμα να είναι πρότυπο διαφύλαξης του νόμου και της τάξης; Φυσικά όχι. Είναι κανένας που δεν θέλει να βλέπει τα ίδια τα μέλη της Αστυνομικής μας δύναμης να είναι περήφανα γιατί είναι μέλη αυτής της δύναμης; Φυσικά όχι. Το περίεργο και το παράξενο, και θέλω να πιστεύω ότι δεν είμαι υπερβολικός, είναι ότι τα τελευταία χρόνια χωρίς πολλή έρευνα ένας ανεξάρτητος και αντικειμενικός κριτής μπορεί να διαπιστώσει ότι η πλειοψηφία των μελών της αστυνομικής δύναμης, μπορώ να πω, είναι απογοητευμένη και πικραμένη γιατί δεν εφαρμόζονταν απόλυτα αξιοκρατικά και αντικειμενικά κριτήρια σε πολλούς τομείς αλλά κυρίως στο βασικό για τούτους τομέα των προαγωγών.

Δεν είναι θέμα προσωπικών προτιμήσεων του καθενός από μας ή της κάθε Κοινοβουλευτικής ομάδας. Δεν είναι θέμα προσωπικής εκτίμησης ανάλογα με την κομματική τοποθέτηση του κάθε μέλους καθόσον αφορά ειδικότερα τις ανώτατες βαθμίδες του Αστυνομικού Σώματος.

Είναι για μας θέμα τάξης που ακριβώς απ' αυτή την κατάσταση που σήμερα επικρατεί στην αστυνομική δύναμη εξαρτώνται πολλά.

Και θα αποτολμήσω να διερωτηθώ: Μήπως είναι δικαιολογημένο το γεγονός ότι ο Κυπριακός λαός σήμερα, ο κόσμος —με απλά λόγια— ίσως να μη βλέπει με τόση αγάπη και εκτίμηση το αστυνομικό σώμα με όση θα έπρεπε να το βλέπει και με όση αρμόζει να βλέπει κανείς αυτό το Σώμα;

Και αυτή η εκτίμηση, τουλάχιστο η δική μου, υπάρχει. Η άλλη εκτίμηση και διαπίστωση ταυτόχρονα είναι ότι δεν ευθύνονται τα μέλη της αστυνομικής δύναμης. Δεν ευθύνεται η συντριπτική πλειοψηφία των άμεσα επηρεαζομένων. Γιατί γι' αυτούς η τύχη τους, οι προαγωγές τους, οι μεταθέσεις τους, οι προσαυξήσεις τους, τα πάντα εξαρτώνται από κάποια συμβούλια, εξαρτώνται από κάποιες διαδικασίες, εξαρτώνται από κάποιους κανονισμούς. Και οι κανονισμοί που διέπουν αυτά τα κριτήρια που ανέφερα, ανάγονται, όπως όλοι γνωρίζουμε, στο 1958, και είναι με βάση αυτά που αυτές τις μέρες θα προχωρήσει η Εκτελεστική Εξουσία με τα αρμόδια αστυνομικά συλλογικά όργανα στις προαγωγές ειδικότερα των ανώτερων υπαστυνόμων.

Σχεδόν ένα τρίτο του αιώνα αποικιοκρατικοί, αναχρονιστικοί όπως αναφέρεται στην Έκθεση Κανονισμοί, εφαρμόζονται και κρίνουν ολόκληρο το αστυνομικό

σώμα, από τον τελευταίο στην πρόσληψη του αστυνομικού στην αστυνομική δύναμη, μέχρι και τη διοίκηση, μέχρι και το αρχηγείο της αστυνομίας.

Και επαναλαμβάνω, δεν είναι τυχαίο ότι πέραν από την κρίση και τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που ήταν καταπελτικές για το αποτέλεσμα αυτής της συμπεριφοράς της Εκτελεστικής Εξουσίας, είχε και αυτό τούτο το Σώμα σε πολλές περιπτώσεις απασχοληθεί και είναι ένας επιπρόσθετος λόγος που 'το θεώρησα υποχρέωσή μου να πάρω το λόγο και να ανέλθω σήμερα στο βήμα. Γιατί όχι μόνο από το νυν Υπουργό Εσωτερικών αλλά και από τους προηγούμενους Υπουργούς Εσωτερικών είχαμε τόσο στην Επιτροπή Εσωτερικών όσο και στο Σώμα ακούσει στο παρελθόν κατ' επανάληψη ότι επίκειται η κατάθεση των εκσυγχρονισμένων επιτέλους κανονισμών που θα διέπουν τα των προαγωγών και άλλα στην αστυνομία.

Και αντί τούτου υπό μορφή τελεσιγράφου πληροφορήθηκε ολόκληρος ο λαός αλλά φυσικά και η Βουλή πριν 10 μέρες ότι ετοιμάζονταν νέες προαγωγές.

Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να κάμω μια διευκρίνηση. 'Οχι μόνο δεν είμαστε εναντίον των προαγωγών στην αστυνομία —φυσικά πάντοτε μέσα στα αξιοκρατικά πλαίσια και με ορθόδοξα αντικειμενικά κριτήρια— αλλά υπερθεματίζουμε. Και αν υπάρχουν κενά σήμερα σε οποιοδήποτε επίπεδο της αστυνομίας, από τον απλό αστυνομικό μέχρι τους ανώτερους αστυνόμους, οπωσδήποτε λέμε ότι θα πρέπει να πληρωθούν. Αλλά το θέμα είναι πώς θα πρέπει να πληρωθούν. Και καλούμαστε σήμερα να εγκρίνουμε αυτό το τροποποιητικό νομοσχέδιο που είναι αποτέλεσμα της πρότασης νόμου που κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Και με αυτή την τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου τι προσπαθούμε σήμερα να δείξουμε ακόμα μια φορά στην Εκτελεστική Εξουσία;

'Οτι πιστεύουμε, όπως πιστέψαμε στην Επιτροπή Εσωτερικών τον κ. Υπουργό Εσωτερικών, ότι πραγματικά χρειάζεται ακόμα μια εξάμηνη επεξεργασία των νέων κανονισμών ώστε να αποπερατωθούν και να αποσταλούν στη Βουλή. Δεν έχουμε λόγο να αμφισβητούμε αυτό που ανέφερε ο κ. Υπουργός, ότι επιβάλλεται άμεσα η τοποθέτηση νέων ανώτερων υπαστυνόμων στις οργανικές θέσεις που ήδη υπάρχουν αλλά είναι κενές.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι ευχάριστη εξέλιξη διότι ομόφωνα σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε αυτό το τροποποιητικό νομοσχέδιο και θέλουμε να πιστεύουμε ότι είναι η τελευταία φορά —και αυτή είναι και η διαβεβαίωση του αρμόδιου Υπουργείου— που γίνονται προαγωγές στην αστυνομική δύναμη με βάση τους κανονισμούς του 1958.

Και θα ήταν οπωσδήποτε παράλειψη, για να μη χρησιμοποιήσω άλλη λέξη, αν δεν αναφέραμε ακόμα μια φορά το ιστορικό των κατά καιρούς νόμιμα κατατεθέντων κανονισμών στη Βουλή προς έγκριση.

'Ηλθε το 1983 η Κυβέρνηση, το Υπουργείο Εσωτερικών, και ετοίμασε τους νέους κανονισμούς. Αυτοί οι Κανονισμοί για τον α' ή β' λόγο δεν είχαν κατατεθεί στη Βουλή όπως προβλέπεται από το νόμο, και ήταν βασικά και ο λόγος για τον οποίο, όπως αντιλαμβάνομαι, το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε όλες εκείνες τις προαγωγές που έγιναν με βάση αυτούς τους κανονισμούς το 1983.

Ο κ. Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε στην Επιτροπή Εσωτερικών ότι από το 1985 κατέστη απολύτως απαραίτητο να πληρωθούν τουλάχιστο οι 31 θέσεις ανώτερων υπαστυνόμων. Σήμερα είμαστε στα μέσα του 1986, κύριοι συνάδελφοι. Δεν είχε μήπως χρόνο η Εκτελεστική Εξουσία από το 1960 μέχρι το 1983, μέσα

σε 23 δηλαδή χρόνια, να ετοιμάσει νέους κανονισμούς; Ή μήπως δεν είχαμε αντιληφθεί ότι ο εκσυγχρονισμός έπρεπε να ακολουθήσει και τους κανονισμούς για τις προαγωγές στην αστυνομία; Αλλά και αν το δεχτώ αυτό, από το 1983 είχαν αρχίσει να καταχωρούνται οι προσφυγές για τις προαγωγές που έγιναν. Έχουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου του 1985 και το Μάιο του 1986 πληροφορούμαστε ότι θέλει άλλους έξη μήνες η Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει τους νέους κανονισμούς.

Είναι πολύ έντονα τα αισθήματα του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω σ' αυτό το θέμα και βασικά αυτά ήταν και τα κυριότερα κίνητρα που ώθησαν στην κατάθεση αυτής της πρότασης νόμου. Όχι διότι θέλουμε να παρεμποδίσουμε προαγωγές στην αστυνομία. Αντίθετα θέλουμε προαγωγές στην αστυνομία μέσα σε αξιοκρατικά πλαίσια και κριτήρια τα οποία θα ρυθμίζονται με σύγχρονους κανονισμούς οι οποίοι καμιά σχέση δεν πρέπει να έχουν με τους ανάχρονιστικούς κανονισμούς του 1958. Και δυστυχώς υπάρχει αυτός ο συμβιβασμός μεταξύ Εκτελεστικής και Νομοθετικής Εξουσίας σήμερα πάνω στον οποίο ουσιαστικά υπάρχει ομοφωνία όλων των πλευρών. Δεχόμαστε εμείς ότι αυτοί οι κανονισμοί θα μπορούν να εφαρμοστούν από την Εκτελεστική Εξουσία μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου — και το δεχόμαστε γιατί, και το επαναλαμβάνω και από το βήμα της Βουλής, μας έχει διαβεβαιώσει ο Υπουργός Εσωτερικών, τον οποίο και πιστεύουμε, ότι θα είναι οι τελευταίες προαγωγές με τους παλιούς κανονισμούς. Αυτό ήθελα να προσεχθεί, κύριοι συνάδελφοι, διότι αυτό το ακούσαμε και στο παρελθόν, και φυσικά μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου έχουμε σχεδόν τρεις μήνες από σήμερα. Δεν υπάρχει οποιοσδήποτε νομοθετικός ή άλλος τρόπος να παρεμποδιστεί ο Υπουργός Εσωτερικών να προχωρήσει και σε άλλες προαγωγές εκτός από αυτές που ρητώς μας υποσχέθηκε ότι θα είναι οι μοναδικές και τελευταίες, δηλαδή των 31 ή 35 περίπου ανώτερων υπαστυνόμων.

Αυτά για λόγους τάξεως αλλά και ιστορικής αλήθειας, κύριοι συνάδελφοι διότι είχα την ευκαιρία, όπως και πολλοί από σας πιστεύω, τα τελευταία χρόνια να διεξέλθω το ιστορικό των διάφορων προαγωγών στην αστυνομία. Δεδομένο είναι σήμερα, μεταξύ άλλων, ότι μέλη της αστυνομικής δύναμης με το βαθμό του απλού αστυνομικού που είχαν τοποθετηθεί το 1972, πριν 14 ολόκληρα χρόνια, σαν προσωρινοί λοχίες, είναι ακόμα σήμερα προσωρινοί λοχίες, ενώ μέλη της αστυνομικής δύναμης της Κύπρου που το 1972 δεν ήσαν καν προσωρινοί λοχίες είναι σήμερα μέχρι και ανώτεροι υπαστυνόμοι, μέχρι και αστυνόμοι.

Δεν υπεισέρχομαι σε λεπτομέρειες. Δεν λέω ότι δεν υπάρχουν τα φαινόμενα αλλά πράγματι αν υπήρχαν σύγχρονοι κανονισμοί και εκσυγχρονισμένοι θα μπορούσαμε να δούμε αυτό το δεδομένο σήμερα, που δεν μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε ούτε στα δικαστήρια, διότι δεν υπάρχουν σύγχρονοι κανονισμοί ένεκα του ότι υπήρξε καθυστέρηση στην κατάθεσή τους στη Βουλή.

Αστυνομικός που μπήκε στην υπηρεσία σαν απλός αστυνομικός το 1972 είναι τόσο ικανός που να είναι το 1982 ή 1983 ή 1984 ανώτερος υπαστυνόμος ή και ανώτερος αστυνόμος και προσωρινός λοχίας να παραμένει από το 1972, επί 14 δηλαδή ολόκληρα χρόνια, στη θέση του προσωρινού λοχία; Και αν είναι ακατάλληλος για την αστυνομική δύναμη γιατί δεν απολύθηκε; Γιατί δεν προσήχθη ενώπιον οποιοδήποτε σώματος, είτε πειθαρχικού είτε άλλου;

Άρα, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το οποίο οπωσδήποτε θέλω απλώς να αφήσω να νοηθεί έμμεσα αποδεικνύεται καθαρά από τα γεγονότα. Οι Κανονισμοί του 1958 δεν εξασφαλίζουν αντικειμενικά εχέγγυα κρίσεως όσον αφορά τις προαγωγές

στο αστυνομικό σώμα. Και είναι αυτό που ενδιαφέρει το Σώμα. Δεν μας ενδιαφέρει τι πιστεύει ιδεολογικά ο κάθε αστυνομικός ή σε ποιο κόμμα πρόσκειται, αν πρόσκειται σε οποιοδήποτε κόμμα. Μας ενδιαφέρει να βλέπουμε αξιοκρατικά να ανέρχονται στις ανώτερες βαθμίδες της αστυνομικής δύναμης εκείνοι οι οποίοι θα κρίνονται αντικειμενικά και δίκαια με βάση σύγχρονους κανονισμούς.

Τελειώνοντας θα επανέλθω εκεί που ξεκίνησα. Θα στρουθοκαμηλίζαμε αν δεν διαπιστώναμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι πράγματι έχει κλονισθεί η εμπιστοσύνη του κοινού προς την αστυνομία, όπως και θα στρουθοκαμηλίζαμε αν δεν διαπιστώναμε ότι έχει κλονισθεί η αστυνομία διότι στην πλειοψηφία τους σήμερα τα μέλη της αστυνομικής δύναμης, δυστυχώς, δεν πιστεύουν ότι κρίνονται δίκαια και ότι επιτελούν δίκαιο έργο. Διότι όπως γνωρίζουμε είναι ανθρώπινο ο κάθε άνθρωπος, οποιοδήποτε έργο και αν επιτελεί, θέλει τουλάχιστο μια δικαίωση, μια αναγνώριση. Και όπως σε όλα τα επαγγέλματα ή άλλα δημόσια λειτουργήματα, η αναγνώριση αυτή τουλάχιστον έρχεται με μια δίκαιη προαγωγή στον κατάλληλο χρόνο μέσα σε αντικειμενικά και απόλυτα κριτήρια.

Με αυτά, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω πιστεύοντας σ' αυτά που μας είχε διαβεβαιώσει ο Υπουργός Εσωτερικών, ότι είναι η τελευταία φορά που γίνονται προαγωγές με βάση τους Κανονισμούς του 1958 και οπωσδήποτε θέλουμε να ελπίζουμε ότι μέσα στα πλαίσια των νέων προαγωγών θέλουμε να δούμε να γίνονται με βάση τους νέους Κανονισμούς, θα εφαρμόζονται τέτοια κριτήρια και αντικειμενικά πλαίσια που οι αδικημένοι να αποκατασταθούν, αν υπάρχουν αδικημένοι — και υπάρχουν κρίνοντας τουλάχιστο από αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου — ώστε να αποκατασταθεί στον απόλυτο δυνατό βαθμό και η εμπιστοσύνη της ίδιας της αστυνομίας, των μελών της αστυνομικής δύναμης προς τη διοίκησή της αλλά και του κοινού προς την αστυνομία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος, γιατί εδώ πρόκειται για μια κοινή Έκθεση όλων των κομμάτων και βασικά δεν θα έπρεπε να υπήρχε οποιαδήποτε διαφωνία.

Εδώ δεν υπάρχει κανένας που να διαφωνεί ότι οι προαγωγές και γενικά οι Κανονισμοί που διέπουν το Αστυνομικό Σώμα πρέπει να είναι Κανονισμοί που να προέρχονται από νομοθεσία μοντέρνα και σύγχρονη και όχι από αναχρονιστικές διατάξεις του 1958 ή ακόμα και παλαιότερες.

Εκείνο, όμως, που θέλω να τονίσω στο συνάδελφο που μίλησε προηγουμένως, είναι ότι δεν επιτυγχάνουμε το σκοπό μας ούτε τονίζουμε εκείνο που θέλουμε να τονίσουμε με τη μέθοδο της υπερβολής. Και πιστεύω ότι υπάρχει μεγάλη δόση υπερβολής όταν προσπαθούμε να πούμε πως δεν υπάρχουν καθόλου αξιοκρατικά κριτήρια, όταν προσπαθούμε να πούμε ότι υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός αστυνομικών που αδικούνται, όταν προσπαθούμε να πούμε ότι τα ξερά είναι τόσα πολλά ώστε τα χλωρά να χάνονται μέσα στα ξερά και ότι η αστυνομική δύναμη δεν εκπληρώνει το καθήκον της και ότι ούτε ήταν ούτε είναι εκείνη που έπρεπε να υπήρχε σε ένα κράτος υπό ημικατοχή, όπως είναι η Κύπρος.

Λυπούμεθα διότι ενώ συμφωνούμε με τη φιλοσοφία των Κανονισμών και με τον τρόπο που πρέπει να προχωρήσουμε όλα τα κόμματα μαζί, λυπούμεθα —

επαναλαμβάνω — να διαφωνήσουμε ότι οι εκτιμήσεις του κυρίου συναδέλφου είναι αρκετά υπερβολικές και άδικες, διότι ακόμα και αν υπάρχουν ορισμένα ευάλωτα στοιχεία στην Αστυνομία, ένας δεν μπορεί να γενικεύσει και δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι σήμερα η Αστυνομική Δύναμη στην Κύπρο δεν τυγχάνει της εμπιστοσύνης του κοινού. Είναι πολύ άδικο ακόμα και να υπαινιχθούμε τέτοιο πράγμα, και να δίδουμε εντυπώσεις πολύ λανθασμένες, οι οποίες μεταφέρονται πέραν της Κύπρου και κάνουν τεράστια ζημιά τόσο στην Κύπρο αλλά και στο Αστυνομικό Σώμα το οποίο εκπροσωπεί αυτό τον τόπο.

Γι' αυτό το λόγο θα έλεγα στον κύριο συνάδελφο ότι, μάλιστα, συμφωνούμε ότι πρέπει να καταρτισθούν το ταχύτερο δυνατό Κανονισμοί με βάση αξιοκρατικά κριτήρια, συμφωνούμε ότι θα πρέπει να υπάρξει μια πολύ σοβαρή μελέτη όσον αφορά μελλοντικές προαγωγές, συμφωνούμε ότι πιθανόν να υπάρχουν ορισμένες καταστάσεις μέσα στην Αστυνομία οι οποίες θα πρέπει να διορθωθούν παραδειγματικά, αλλά διαφωνούμε εντονότατα ότι είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση ότι η Αστυνομική Δύναμη σήμερα στην Κύπρο δεν πράττει το καθήκον της στο ακέραιο. Μπορεί να υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις. Σύμφωνα, όμως, εσείς, κύριε συνάδελφε, προσπαθήσατε να γενικεύσετε το όλο θέμα της Αστυνομίας, και να δώσετε την εικόνα ότι εδώ στην Κύπρο τα ξερά είναι πολλές φορές περισσότερα από τα χλωρά όσον αφορά την Αστυνομική Δύναμη.

Εμείς πιστεύουμε ότι η μεγάλη πλειοψηφία των αστυνομικών στην Κύπρο προέρχεται από ανθρώπους ευσυνειδήτους, πιστούς στο καθήκον τους, πιστούς στην πολιτεία και όχι σε οποιοδήποτε κόμμα, ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά αντιλαμβάνονται τις συνθήκες που είναι υποχρεωμένοι να εργάζονται και να ανταποκρίνονται στο καθήκον τους.

Δεν νομίζω ότι μπορούμε να επιβάλουμε απόψεις ή να τονίσουμε απόψεις για κάποια κενά που υπάρχουν, δια της μεθόδου της υπερβολής. Νομίζω ότι, αν ακριβοδίκαια βάλουμε το δάκτυλο στον τύπο των ήλων, θα δούμε πράγματι τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν — και υπάρχουν προβλήματα — όχι, όμως, να υπερβάλλουμε αυτά τα προβλήματα, διότι τότε φθάνουμε στην αντίπερα όχθη και επηρεάζουμε το moral και υποβιβάζουμε το ηθικό της Αστυνομικής Δύναμης.

Εμάς η θέση μας είναι ότι η μεγάλη πλειοψηφία της Αστυνομικής Δύναμης στην Κύπρο είναι ευσυνειδήτη στο καθήκον της και ότι οι επιλογές που έχουν γίνει έχουν γίνει βάσει αξιοκρατικών κριτηρίων.

Συμφωνούμε μαζί σας ότι πρέπει να υπάρξουν Κανονισμοί οι οποίοι να εγκριθούν από τη Βουλή. Συμφωνούμε μαζί σας ότι πρέπει να υπάρξουν νέα κριτήρια. Συμφωνούμε μαζί σας ότι πρέπει να φύγουμε από τα παλιά αποικιοκρατικά κριτήρια. Όμως παρακαλούμε να μη φθάνουμε στην αντίπερα όχθη και να μη είμεθα άδικοι στην προσπάθεια μας να τονίσουμε το σημείο που θέλουμε να τονίσουμε.

Είναι μ' αυτά τα λίγα που θέλω να κλείσω, διότι η Έκθεση αυτή είναι ομόφωνη, όλοι συμφωνούμε, όμως δεν υπάρχει κανένας λόγος διά της μεθόδου της υπερβολής να προσπαθήσουμε να προωθήσουμε θέσεις που μάλλον κομματική χροιά έχουν παρά θέσεις οι οποίες, όσον αφορά την Αστυνομία, έπρεπε να ήταν υπεράνω κομματικών σκοπιμοτήτων.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης και αποκατάστασης γεγονότων με την άδεια των συναδέλφων πριν να δώσετε το λόγο σε άλλο συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι επί προσωπικού θέματος κύριε Σολωμή. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Είναι επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε, υπό την έννοια του ότι υπάρχει. . . .

Τώρα βεβαίως πού θα το αποδώσω, στο γεγονός ότι ο κ. Γαλανός δεν μπορούσε να με ακολουθήσει στην ομιλία μου ή δεν μπορούσε να με αντιληφθεί; Τώρα δεν ξέρω ποιος ευθύνεται. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

. . . . ή μήπως η συμπεριφορά του είναι συνέχεια της προηγούμενης συμπεριφοράς του προς τον κ. Χριστοφίδη;

Σε κανένα απολύτως στάδιο δεν ανέφερα, κύριε Πρόεδρε — και υπάρχουν ευτυχώς τα πρακτικά της Βουλής — ότι οι αστυνομικοί και το σύνολο της αστυνομικής μας δύναμης δεν εκτελεί τα καθήκοντά του. Είναι το αντίθετο που ήθελα να καταδείξω αλλά ο κ. Γαλανός έτσι το αντελήφθη.

Ανέφερα ότι ακριβώς το αστυνομικό σώμα το οποίο θέλουμε εμείς να είναι υπεράνω οποιασδήποτε εκτίμησης και αγάπης από το λαό έχει σήμερα το ίδιο απολέσει την εμπιστοσύνη του λόγω ακριβώς των τελευταίων εξελίξεων στις προαγωγές. Αν ο κ. Γαλανός δεν ζει στην Κύπρο, οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου κυκλοφορούν και μπορεί να τις πάρει. Οι κρίσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν καταδικάζουν και δεν επικρίνουν οποιοδήποτε αστυνομικό ή το αστυνομικό σώμα, κ. Πρόεδρε. Επικρίνουν τον τρόπο με τον οποίο έγιναν οι προαγωγές. Δεν με αντελήφθη ο κ. Γαλανός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, λυπούμαι αλλά δευτερολογείτε. Έχετε δικαίωμα να δευτερολογήσετε. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, ήταν για να διορθώσω αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Γαλανός, ότι εγώ τάχατες ανέφερα και είπα πράγματα τα οποία δεν αναφέρθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, δεν υπήρξε κανένα προσωπικό σημείο εδώ. Εγώ ανέφερα εκείνα τα οποία αντιλήφθηκαν πως είπε ο κ. Σολωμής. Δεν είμαι εγώ που δεν ακολουθώ τον κ. Σολωμή στις σκέψεις του πιθανόν ο ίδιος να μην ακολουθεί το τι λέει από το βήμα της Βουλής. Ούτε πρόσβαλα κανένα όταν ανέφερα ότι είπα ότι «έχει απολεσθεί η εμπιστοσύνη του κοινού προς την αστυνομία». Είναι μια πολύ βαρεία κατηγορία και είναι αυτή την οποία προσπάθησα να ανασκευάσω.

Το τι έγινε προηγουμένως με τον κ. Χριστοφίδη, ήταν μια ανταλλαγή απόψεων σε θέματα διαδικασίας και ούτε καν έπρεπε να το αναφέρει.

Λοιπόν εκεί που υπάρχουν θέματα τάξεως και προσωπικά θέματα να εγείρονται, όχι όμως να εφευρίσκουμε θέματα τάξεως και προσωπικά θέματα για να έχουμε την ευκαιρία της δευτερολογίας.

Λοιπόν, δεν είναι καθόλου εντάξει ο κ. Σολωμής. Είναι δικαίωμά μου να απαντήσω πάνω στα σημεία που πιστεύω ότι πρέπει να απαντήσω. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέλω να διακόψω τον κ. Γαλανό. . . .

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εδώ ακόμα είναι δημοκρατική Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, λυπούμαι, έχετε δικαίωμα να δευτερολογήσετε αλλά δεν τελειώσαμε με την πρωτολογία. Να τελειώσουμε πρώτα με την πρωτολογία και αν θέλετε να δευτερολογήσετε, πολύ ευχαρίστως.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο σημείο που ήθελα να θίξω είναι ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς συμφωνεί με το τροποποιητικό νομοσχέδιο όπως έχει τελικά εγκριθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και ιδιαίτερα συμφωνεί με την τελευταία τροποποίηση που έγινε κατά τη διάρκεια του διαλείμματος από μέρους της Επιτροπής Εσωτερικών.

Νομίζω ότι σε σχέση με τούτο θα ήταν καλά να είχε γίνει γνωστό πού κατέληξε η Επιτροπή αφού διεκόπη η συνεδρία και αυτό χρειάζεται ακόμα περισσότερο για το λόγο ότι συζητούμε τώρα την πρόταση νόμου όχι όπως κατατέθηκε αρχικά αλλά ύστερα από μια νέα τροποποίηση που έγινε στη διάρκεια του διαλείμματος.

Γι' αυτό νομίζω ότι ήταν παράλειψη που η Βουλή δεν έχει κατατοπιστεί για την τροποποίηση που έχει γίνει κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Το δεύτερο που ήθελα να θίξω είναι ότι όπως έχει καταλήξει η Επιτροπή και όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι φανερό ότι η Επιτροπή δεν δέχθηκε την πρόταση νόμου όπως την είχε υποβάλει ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ορθά νομίζω η Επιτροπή κατέληξε στο να απορρίψει αυτή την πρόταση νόμου, διότι αν τυχόν γινόταν δεκτή όπως ήταν διατυπωμένη η πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα δημιουργούσε μια κατάσταση χάους στο Αστυνομικό Σώμα διότι δεν ήταν μόνο τις προαγωγές που επηρέαζε η πρόταση νόμου του Συναγερμού αλλά και την πρόσληψη και τους διορισμούς και τις τοποθετήσεις και τις μεταθέσεις αστυνομικών, πράγμα που ουσιαστικά θα οδηγούσε σε παράλυση των λειτουργιών του αστυνομικού σώματος.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, ότι πολύ σωστά η Επιτροπή απέρριψε αυτή την πρόταση νόμου του Συναγερμού και περιορίστηκε στο να δει πώς θα τοποθετηθεί η Επιτροπή στο θέμα των προαγωγών, ενόψει του γεγονότος ότι οι προαγωγές που είχαν γίνει με βάση τους Κανονισμούς του 1983 απορρίφθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο διότι έγιναν βάσει μη έγκυρων Κανονισμών.

Στο σημείο τούτο ήθελα να αναφέρω ότι η Κυβέρνηση αδικαιολόγητα καθυστέρησε να υποβάλει Κανονισμούς στη Βουλή δεδομένου ότι με βάση το Νόμο 29 του 1966 όφειλε η Κυβέρνηση τους νέους Κανονισμούς που θα έκαμνε — και έκαμε στο μεταξύ νέους Κανονισμούς, αυτούς του 1983 — να τους καταθέσει στη Βουλή για έγκριση. Και κρίθηκαν άκυροι οι Κανονισμοί ακριβώς για το λόγο ότι δεν είχαν κατατεθεί όπως προνοούσε ο νόμος 29 του 1966.

Εμείς συμφωνούμε τώρα, όπως είπα στην αρχή, με την τροποποίηση που έγινε πιστεύοντας ότι μέχρι τις 30 του Σεπτεμβρίου του παρόντος χρόνου, όπως προνοεί το τροποποιητικό νομοσχέδιο, η Κυβέρνηση θα φέρει Κανονισμούς στη Βουλή για να συζητήσουμε τις προαγωγές και γενικά όλη τη λειτουργία του αστυνομικού σώματος. Αν μέχρι τις 30 του Σεπτεμβρίου η Κυβέρνηση θα είναι έτοιμη να φέρει πλήρεις Κανονισμούς που να καλύπτουν όλες τις πτυχές της λειτουργίας του αστυνομικού σώματος, πάει καλά. Αν δεν μπορεί, τουλάχιστον όσον αφορά τις προαγωγές, πρέπει να φέρει εξειδικευμένους Κανονισμούς για τις προαγωγές για να είμαστε εντάξει με βάση το νόμο που ψηφίζουμε σήμερα.

Με δυο λόγια θα 'θελα να αναφερθώ σε κάτι που ανέφερε ο κ. Σολωμής για το ιστορικό των προσλήψεων, των διορισμών και των προαγωγών στο αστυνομικό σώμα και να επαναλάβω αυτό που πολλές φορές έχουμε τονίσει από το βήμα της Βουλής και σε διάφορες άλλες ευκαιρίες ότι αν υπάρχει ένα κόμμα και μια πολιτική παράταξη η οποία ομολογουμένως αδικείται όσον αφορά την πρόσληψη στο αστυνομικό σώμα όπως και σε άλλα σώματα της Κυβερνητικής μηχανής, αυτό το κόμμα και αυτή η πολιτική παράταξη είναι το ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Διότι είναι παραδεκτό γενικά απ' όλους, και κανένας νομίζω δεν μπορεί να το αρνηθεί, ότι υπάρχει δυσμενής διάκριση σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς όσον αφορά τις προσλήψεις, τους διορισμούς ακόμα και την τοποθέτηση στη Δημόσια Υπηρεσία και στην Αστυνομία και σε άλλα σώματα, μελών του κόμματος του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς.

Με την ευκαιρία που θα συζητήσουμε τους νέους Κανονισμούς ελπίζουμε ότι η Κυβέρνηση θα βάλει πάνω απ' όλα τα αξιοκρατικά κριτήρια και θα θέσει τέρμα σ' αυτή την απαράδεκτη δυσμενή διάκριση σε βάρος του κόμματός μας και της Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ ετάχθη εναντίον της πρότασης Νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, διότι με την πρόταση Νόμου επιδιώκετο η κατάργηση της επιφύλαξης του εδαφίου (3) του άρθρου 2 του Νόμου 29 του 1966, δυνάμει του οποίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο αυτό, «οι όροι διορισμού, κατατάξεως, προαγωγής, υπηρεσίας και απολύσεως μελών της Δυνάμεως προβλέπονται υπό Κανονισμών γενομένων υπό του Υπουργικού Συμβουλίου, επί τη βάσει του παρόντος άρθρου και δημοσιευομένων εις την επίσημον Εφημερίδα της Δημοκρατίας».

Νοείται ότι μέχρι της εκδόσεως των εν τω παρόντι εδαφίω προβλεπομένων Κανονισμών, οι κατά την ημερομηνίαν ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου εν ισχύι Κανονισμοί και Γενικά Διατάξεις θα εξακολουθούν να εφαρμόζονται».

Οι Κανονισμοί αυτοί είναι οι Κανονισμοί του 1958.

Συνεπώς, με την πρόταση Νόμου που έγινε, θα εκαταργείτο κυριολεκτικά, καθολικά, όλος ο Καταστατικός Χάρτης ο οποίος διέπει τη λειτουργία του Αστυνομικού Σώματος, ενός Σώματος το οποίο για να αποδώσει, πρώτα απ' όλα, πρέπει να εδραιώνεται στην πειθαρχία, στην εύρυθμη λειτουργία και στον καθορισμό των καθηκόντων του.

Συνεπώς, το Κόμμα μας δεν μπορούσε να δεχθεί μια τέτοια θέση, διότι με τη θέση αυτή θα διασαλεύετο η τάξη στην κοινωνία σε μια περίοδο μάλιστα πολύ σοβαρής εξωτερικής ανωμαλίας και εσωτερικών, τέλος πάντων, τεράστιων προβλημάτων.

Παρά ταύτα, όμως, δεχθήκαμε μαζί με όλα τα άλλα κόμματα, να ισχύσει η τροποποιηθείσα πρόταση Νόμου, διότι είχαμε αποφασίσει ότι ήταν καιρός και η Κυβέρνηση να επισπεύσει την ετοιμασία των Κανονισμών αυτών, οι οποίοι ήδη από της 30.6.1966, δηλαδή πριν από 20 χρόνια, θα έπρεπε να εγένοντο. Και για να μη βρεθεί, τέλος πάντων, η Κυβέρνηση στη δύσκολη θέση να μην έχει Κανονισμούς, ώστε να προβεί στις προαγωγές όλων εκείνων που είχαν ακυρωθεί οι προαγωγές τους από το Ανώτατο Δικαστήριο, εδόθη η προθεσμία όπως, μέχρι της 30ής του Σεπτεμβρίου τουλάχιστον ετοιμαστούν Κανονισμοί που να διέπουν τις προαγωγές, με την υπόσχεση του Υπουργείου Εσωτερικών ότι, εντός έξι μηνών, το σύνολο των Κανονισμών θα υποβληθεί ξανά στη Βουλή, υπό σύγχρονη μορφή, προς ρύθμιση, κατά τον επιβεβλημένο τρόπο, των θεμάτων της Αστυνομίας.

Τώρα, επ' ευκαιρία αυτής της πρότασης Νόμου ελέχθησαν πλείστα όσα για την Αστυνομία. Άλλοι είπαν ότι το κοινό έχασε την εμπιστοσύνη του στην Αστυνομία, άλλοι διατύπωσαν επαίνους και άλλοι, τέλος πάντων, εξέφρασαν άλλες απόψεις για την Αστυνομία. Νομίζω ότι δεν ήταν του παρόντος να λεχθούν όλα αυτά τα πράγματα. Η υπερβολή, πράγματι, βλάπτει και σε έπαινο και σε παράπονα. Είναι αναγκαίο να έχουμε Κανονισμούς σύγχρονους για να διευθετηθεί και αυτή η υπόθεση τελειωτικά.

Αν μερικοί αστυνομικοί παρέμειναν απλοί αστυνομικοί από το 1972 για διάφορους λόγους, δεν είναι θέμα της Βουλής να το εξετάσει. Υπάρχουν τα αρμόδια όργανα τα οποία επιλαμβάνονται των θεμάτων αυτών και το Ανώτατο Δικαστήριο που εξετάζει κάθε χωριστή περίπτωση. Γι' αυτό το λόγο θα ψηφίσουμε εμείς την τροποποιημένη μορφή του παρόντος νομοθετήματος δεχόμενοι τη διαβεβαίωση, πράγματι, του Υπουργού των Εσωτερικών, ότι οι παρόντες Κανονισμοί θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τις προαγωγές των 31 Υπαστυνόμων και ότι θα μας δοθούν, εν τω μεταξύ, σύγχρονοι Κανονισμοί, προς εξέταση και έγκριση για την προαγωγή και τη διευθέτηση των θεμάτων της Αστυνομίας στο μέλλον.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση ήθελα να κάμω αναφορικά με τα όσα αποδόθηκαν στον Υπουργό Εσωτερικών.

Ο Υπουργός Εσωτερικών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών είπε πως δεν επιθυμεί να πραγματοποιηθούν άλλες προαγωγές. Πιθανόν να μην ήθελε να πραγματοποιούνταν ούτε αυτές, αν δεν ήταν απολύτως αναγκαίες. Υπάρχει μια μικρή διαφορά, γιατί μπορεί, εν τω μεταξύ, να υπάρξει κάποια αναγκαία προαγωγή και εδώ με όσα ελέχθησαν και δεν αμφισβητήθηκαν πιθανόν να έλθει ή ώρα να θεωρηθεί ότι ο Υπουργός ξεγέλασε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, πράγμα το οποίο δεν έγινε, και επικαλούμαι πάνω σ' αυτό τους συναδέλφους της Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει πολλούς ομιλητές, όμως η απόφαση της Επιτροπής ελήφθη ομόφωνα. Γιατί δεν μπορούμε να επιφυλαχθούμε να εκφράσουμε τις απόψεις μας όταν θα συζητούμε τους Κανονισμούς;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Συμφωνώ μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, και πιστεύω ότι όλη αυτή η διαδικασία είναι ουσιαστικά εκτός τάξεως.

Ομόφωνα η Επιτροπή αποφάσισε να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό και στην εκδημοκρατικοποίηση αυτών των Κανονισμών. Επομένως τα όσα συζητήθηκαν πιστεύω ότι ήταν, ακριβώς, 100% εκτός θέματος και δεν ήταν εγγεγραμμένα σε καμιά ημερήσια διάταξη.

Αν συζητούσαμε την κατάσταση στο Αστυνομικό Σώμα, ασφαλώς θα μπορούσαμε να επιληφθούμε αυτών των θεμάτων. Στην προκείμενη όμως περίπτωση το θέμα είναι σαφές: Πρόκειται για ένα καθαρά νομοτεχνικό, νομοτυπικό θέμα, και έπρεπε σε εκείνο ακριβώς το θέμα να περιοριστούμε.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης είχε ζητήσει το λόγο. . . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

. . . . νωρίς στη συζήτηση και δεν του έδωσα το λόγο.

Είμαι υποχρεωμένος να του δώσω το λόγο.

Ο κ. Σολωμής;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ο κ. συνάδελφος Πέτρος Στυλιανού ανέφερε προ ολίγου — κ. Παναγίδη, σας παρακαλώ — ότι οι Βουλευτές που μίλησαν προηγουμένως ήταν εκτός τάξεως. Και φυσικά ο πρώτος που ήμουν εκτός τάξεως θα πρέπει να είμαι εγώ, διότι εγώ ζήτησα πρώτος το λόγο.

Αν το Σώμα, κύριε Πρόεδρε, υιοθετήσει την άποψη ότι ήμουν εκτός τάξεως, δηλαδή εκτός διαδικασίας. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, συγγνώμην, αλλά ο Πρόεδρος δεν υιοθέτησε αυτή την άποψη. Συγγνώμην!

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Τότε, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω λόγο να συνεχίσω σταματώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόεδρος δεν υιοθέτησε την άποψη ότι είμαστε εκτός τάξεως.

Γι' αυτό παρακαλώ να προχωρήσουμε με τη συζήτηση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Νομοθετική Εξουσία από το 1966 κάλεσε την Εκτελεστική Εξουσία να θεσπίσει Κανονισμούς προαγωγών για το Αστυνομικό Σώμα και να τους καταθέσει στη Βουλή παραμερίζοντας τους αποικιοκρατικούς Κανονισμούς που ίσχυαν μέχρι τότε.

Για 20 ολόκληρα χρόνια η φωνή της Βουλής προς την Εκτελεστική Εξουσία αποτελεί φωνή βοώντων εις ώτα μη ακουόντων. Η Εκτελεστική Εξουσία όχι μόνο δεν άκουσε τη φωνή της Βουλής αλλά προέβη σε ενέργειες που πονηρά καταστρατηγούσαν το προσκλητήριο της Βουλής του 1966. 20 ολόκληρα χρόνια αναμονής της Βουλής συνιστούν Ιώβειο υπομονή και δικαιολογούν τη Βουλή το 1986 για λόγους στοιχειώδους αξιοπρέπειας να απευθυνθεί στην Εκτελεστική Εξουσία και να της πει πως αν μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 1986 δεν θεσπίσει νέους Κανονισμούς για προαγωγές στο αστυνομικό σώμα οι αποικιοκρατικοί Κανονισμοί θα πάψουν να ισχύουν από την 1ην Οκτωβρίου του 1986.

Αυτό το χρέος της η Βουλή το εκπληρώνει σήμερα με την ομόφωνη ψήφιση σε νόμο της Συναγερμικής πρότασης νόμου όπως τελικά τροποποιήθηκε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Συναγερμική πρόταση νόμου όπως τροποποιήθηκε έχει παύσει να είναι Συναγερμική πρόταση αλλά είναι πρόταση νόμου απ' όλες τις πλευρές της Βουλής διότι είναι πολύ διαφορετικό εκείνο που κατατέθηκε και πολύ διαφορετικό αυτό που θα ψηφίσουμε.

Όμως δεν βγήκα στο βήμα για να αρχίσουμε νέα συζήτηση. Βγήκα στο βήμα για να κάμω μια παράκληση. Εκεί που είμαστε ομόφωνοι δεν υπάρχει λόγος να συζητούμε εφόσον ήδη αποφασίσαμε πάνω σε κοινή γραμμή. Αν εκεί που είμαστε ομόφωνοι συζητούμε και έχουμε τόσο έντονες συζητήσεις, φαντασθείτε τι γίνεται εκεί που διαφωνούμε! Δηλαδή θα πρέπει να πάψει μια νοοτροπία η οποία, δυστυχώς, υπάρχει σ' αυτό το Σώμα να προσπαθούμε να βρούμε διαφορές ακόμα και εκεί που δεν υπάρχουν.

Και απευθυνόμενος στο συνάδελφο κ. Σολωμή θέλω να του πω το εξής: Δεν ήταν πρόθεσή μου να τον θίξω ή να αμφισβητήσω ορισμένα πράγματα τα οποία είπε. Η πρόθεσή μου ήταν να τονίσω πως πιθανόν σ' αυτά τα οποία ανέφερε να υπήρχε κάποια δόση υπερβολής και η δική μας η θέση ήταν κάπως διαφορετική από αυτή την οποία έθεσε. Δεν υπήρχε ούτε πρόθεση να θιγεί ο κ. Σολωμής ούτε να δημιουργηθεί θέμα τάξης. Ήταν μια δική μας ερμηνεία του πώς βλέπουμε το θέμα αυτών των Κανονισμών.

Γι' αυτό θα ήθελα απευθυνόμενος προς το συνάδελφο και φίλο κ. Σολωμή να τον διαβεβαιώσω ότι δεν ήταν θέμα σύγκρουσης κοινοβουλευτικής ή έντονης διαφοράς. Διότι εφόσον είναι ομόφωνα που κινούμεθα ο σκοπός είναι ο ίδιος. Ο σκοπός είναι να έχουμε εκσυγχρονισμένους κανονισμούς για να εκσυγχρονίσουμε

την αστυνομική δύναμη και για να την ανανεώσουμε και να επανορθώσουμε τυχόν αδικίες οι οποίες υπάρχουν.

Επομένως αν σε κάποια ερμηνεία δόθηκε κάποια μεγαλύτερη δόση υπερβολής ή είναι θέμα βαθμού δεν πρέπει να τα λαμβάνουμε αυτά σαν προσωπικά αλλά πρέπει να τα θεωρούμε σαν μια συνεισφορά στη γενική συζήτηση για να επιτύχουμε εκείνο που όλοι προσπαθούμε να επιτύχουμε εφόσον η Έκθεση είναι ομόφωνη και κοινή.

Νομίζω ότι το θέμα πρέπει να έχει εξαντληθεί και δεν νομίζω ότι θα πρέπει να συνεχίσει μια συζήτηση η οποία έχει καταστεί ήδη, θα έλεγα, άγονη, εφόσον όλες οι πλευρές έχουν τοποθετηθεί υπέρ ποίου; Υπέρ του ίδιου πράγματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο σε ένα μόνο ομιλητή και αυτός είναι ο κ. Μαρκίδης ο οποίος τον ζήτησε προηγούμενα και θα κλείσουμε τη συζήτηση.

Ο κ. Μαρκίδης.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα αν αυτό το οποίο ψηφίζουμε σήμερα ή όχι είναι Συναγερμική πρόταση, η ουσία είναι ότι ψηφίζεται λόγω Συναγερμικής πρότασης και πρωτοβουλίας, η οποία κηρύχθηκε κατεπείγουσα την περασμένη Πέμπτη. Και δεν πιστεύω ότι το ΔΗ.ΚΟ. είχε οποιοδήποτε σκοπό ή οποιαδήποτε ιδέα να αναλάβει, εκείνο πρωτοβουλία για να διορθώσει το θέμα το οποίο δημιουργήθηκε στην Αστυνομία, οπωσδήποτε όχι εξ υπαιτιότητας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Για χρόνια η Κυβέρνηση νόμιζε — νόμιζε — ότι είχε δικαίωμα να επιλέγει, όταν ψήφιζε Κανονισμούς, είτε να ακολουθεί την παλιά διαδικασία, χωρίς να καταθέτει τους Κανονισμούς στη Βουλή, είτε να ακολουθεί τη διαδικασία της κατάθεσης των Κανονισμών στη Βουλή. Η Κυβέρνηση επέλεξε αυτό που νόμιζε η ίδια σαν την εύκολη οδό. Επέλεξε την οδό να αποφύγει τον οποιοδήποτε έλεγχο στη Βουλή και έτσι για μια σειρά πολλών ετών εθεσπίζοντο Κανονισμοί με βάση άρθρο του Νόμου το οποίο είχε παύσει από το 1966 να ισχύει. Και είναι γι' αυτό το λόγο που δημιουργήθηκε ή μπορεί να δημιουργηθεί ή μπορεί να υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθεί χάος στην Αστυνομία. Φαίνεται ότι νομίζουν ορισμένες πλευρές ότι το μόνο θέμα για το οποίο υπήρξε ή υπάρχει πρόβλημα είναι το θέμα των Κανονισμών για προαγωγές. Λάθος. Όλοι οι Κανονισμοί — και είναι σωρεία — οι οποίοι δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης κατά τα τελευταία 20 χρόνια, χωρίς να περάσουν από τη Βουλή, είναι άκυροι και ανυπόστατοι. Και αυτοί οι Κανονισμοί δεν αναφέρονται μόνο σε προαγωγές, αναφέρονται σε προσλήψεις, αναφέρονται σε κατατάξεις, αναφέρονται σε μεταθέσεις, αναφέρονται σε πειθαρχικές ποινές και πειθαρχικές διαδικασίες. Είναι γνωστό διότι οι εφημερίδες έδωσαν αρκετή δημοσιότητα. Είναι γνωστό ότι το Ανώτατο Δικαστήριο θεώρησε πολλές προαγωγές άκυρες, επί τω ότι οι Κανονισμοί, βάσει των οποίων έγιναν οι προαγωγές, δεν είχαν περάσει από τη Βουλή. Και αυτό είναι γνωστό και σε όλους τους Βουλευτές.

Αλλά τελευταίως το Ανώτατο Δικαστήριο, με την ίδια λογική, επεξετάθη και ακύρωσε και πειθαρχική ποινή απολύσεως, εξ όσων θυμούμαι, επί τω ότι η σχετική πειθαρχική διαδικασία βασίστηκε σε Κανονισμούς οι οποίοι δεν πέρασαν

από τη Βουλή. Άρα, ιδού ο κίνδυνος του χάους, ότι ακόμα και πειθαρχικές ποινές ή πειθαρχικές απολύσεις, πειθαρχικές διαδικασίες μπορεί να μην ισχύουν αυτή τη στιγμή που μιλούμε.

Ούτε εμένα μου αρέσουν οι υπερβολές και θέλω να διαβεβαιώσω τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος ότι δεν μου αρέσουν οι υπερβολές. Αλλά δεν πιστεύω ότι όσα είπε ο κ. Σολωμής είναι υπερβολικά. Αν θα μιλήσουμε με τη γλώσσα των παραδειγμάτων, μπορούμε να αναφέρουμε ότι υπήρξε περίπτωση προ ετών όπου έγιναν μαζικές προαγωγές. Η πλειοψηφία των προαχθέντων δεν είχε τα προσόντα της προαγωγής και προήχθησαν κατ' εξαίρεση. Οι μισοί τουλάχιστον προήχθησαν κατ' εξαίρεση από το βαθμό του λοχία στο βαθμό του Υπαστυνόμου. Οι μισοί τουλάχιστον προαχθέντες κατ' εξαίρεση από το βαθμό του Λοχία στο βαθμό του Υπαστυνόμου είχαν επίσης προαχθεί κατ' εξαίρεση στο βαθμό του λοχία. Και με άλλα λόγια βρέθηκαν Υπαστυνόμοι άνθρωποι οι οποίοι δεν είχαν καν όχι απλώς τα προσόντα του Υπαστυνόμου αλλά ούτε τα προσόντα του Λοχία! Και έκτοτε, υπάρχουν πληροφορίες ότι ορισμένοι απ' αυτούς προήχθησαν ακόμα μια ή δυο φορές στο βαθμό του Αρχιεπιθεωρητή και του Αστυνόμου Β' ώστε αυτή τη στιγμή πιθανολογείται ότι έχουμε περίπτωση που κάποιος έφθασε σ' αυτό το βαθμό χωρίς να έχει τα προσόντα. Αυτά δεν είναι υπερβολές. Αυτά είναι γεγονότα! Και είναι προς τιμή της συντριπτικής πλειοψηφίας του Αστυνομικού Σώματος ότι εκτελεί και εξακολουθεί να εκτελεί ενόρκως τα καθήκοντά του, παρά τα όσα σε βάρος του έγιναν κατά παράβαση των αρχών της αξιοκρατίας. Αλλά ας μην υποτιμούμε το γεγονός ότι μέσα στη μεγάλη πλειοψηφία των μελών της Αστυνομικής Δύναμης υπάρχει πλέον αναβρασμός. Υπάρχει αναβρασμός υπό την έννοια ότι πλέον υπάρχει απαίτηση να εφαρμοσθούν όχι μόνο με λόγια αλλά στην πράξη οι αρχές της αξιοκρατίας. Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι περήφανος διότι πρωτοστάτησε σ' αυτό το θέμα. Είναι περήφανος διότι πρωτοστατούσε σ' αυτό το θέμα από το 1977 με επανειλημμένες ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα της Αστυνομίας. Πιθανόν τότε να ήταν η εποχή που η φωνή μας δεν ελαμβάνετο υπόψη ή δεν είχε τη δυνατότητα να μετατρέψει το σωστό σε νόμο του Κράτους, σε αποτέλεσμα. Τώρα φαίνεται ότι την έχει και καλά κάμνουν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος να αντιληφθούν αυτό το γεγονός και να μάθουν να ζουν μ' αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, είχα πει ότι θα είναι ο τελευταίος ομιλητής ο κ. Μαρκίδης διότι. . . Εί ναι, πρέπει να απαντήσετε, σωστά. Αλλά αν και ο κ. Μαρκίδης πάλι θέλει να ανταπαντήσει, τότε θα τελειώσουμε;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι δικαίωμά του, κ. Πρόεδρε, να ανταπαντήσει διότι εδώ, σαν Βουλή. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εί Συγγνώμη. Είναι και δικαίωμα του Προέδρου να αποφασίσει κάποτε πότε τερματίζεται η συζήτηση. Αν από τη θέση σας θέλετε να πείτε δυο λόγια. . .

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αυτό θέλω να κάμω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Από τη θέση σας να πείτε δυο λόγια και να κλείσουμε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Εκείνο που θέλω να απαντήσω στον κ. Μαρκίδη ο οποίος προειδοποίησε το Δημοκρατικό Κόμμα ότι τώρα η φωνή του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι αρκετά στεντόρεια για να βάλει τα πράγματα στη θέση τους, είναι ότι εμείς πάντοτε χρησιμοποιούσαμε και χρησιμοποιούμε αξιοκρατικά κριτήρια. Και αν υπήρξαν αδικίες, υπάρχει το Ανώτατο Δικαστήριο και υπάρχουν πολλές άλλες εσωτερικές διαδικασίες για να αρθούν αυτές οι αδικίες.

Εκείνο που θα ήθελα να θυμάται ο κ. Μαρκίδης είναι ότι αν υπήρξε κάποτε παραγοντισμός στην Αστυνομία και σε άλλα όργανα του Κράτους, δεν είναι από το Δημοκρατικό Κόμμα που ξεκίνησε, το οποίο αγωνίστηκε πολύ σκληρά να φέρει τα πράγματα εκεί που πρέπει, αξιοκρατικά, αλλά από κάποιες άλλες καταστάσεις οι οποίες συνδέονταν με το Δημοκρατικό Συναγερμό, με κάποιο άλλο όνομα στο παρελθόν. Αλλά δεν θέλουμε να παρελθοντολογούμε.

Όπως είπα προηγουμένως, θέλουμε να κοιτάζουμε μπροστά και μαζί να προχωρήσουμε να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους. Αλλά απειλές τέτοιας μορφής εμείς δεν τις δεχόμαστε. Και δεν είναι ο κ. Μαρκίδης και ο Δημοκρατικός Συναγερμός που θα βάλουν τα πράγματα στην θέση τους. Όλοι μας εδώ να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους αλλά με τρόπο δημοκρατικό και σωστό. Και όχι προσπαθώντας να εξέλθουμε εις άγραν ψήφων!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 13 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι κατάλληλη η στιγμή αυτή για να ζητήσω το λόγο για ένα θέμα το οποίο ηγέρθη με την παρέμβαση του συναδέλφου Γαλανού, αμέσως προ του διαλείμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κ. Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι θέμα το οποίο έθιξε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κ. Χριστοφίδη, δεν μπορούμε να συζητούμε τώρα για θέμα που ήγειρε κάποιος Βουλευτής προ του διαλείμματος.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα δεν μπορούσα να διακόψω τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι. Λυπούμαι πάρα πολύ, δεν μπορούμε να το. . . Δεν υπάρχει τέτοια διαδικασία στη Βουλή. Δεν υπάρχει. Λυπούμαι.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει και είναι. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι διαδικασία υπάρχει; Έπρεπε να το είχατε εγείρει.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μα δεν μπορούσα να διακόψω τη διαδικασία ψήφισης του νόμου για να πω. . . Και είναι ελάχιστο αυτό που θα πω, κύριε Πρόεδρε. Επειδή αφορά την Επιτροπή Νομικών, νομίζω ότι είναι χρέος μου να το θίξω. Και είναι πολύ απλό και ζητώ την άδεια σας να το θίξω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, λυπούμαι αλλά δεν πρέπει αυτά τα πράγματα να εγείρονται σε ακατάλληλη στιγμή. Έπρεπε εκείνη ακριβώς την ώρα που ηγέρθη το θέμα να το εγείρετε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι σωστά ενήργησα αναμένοντας να τελειώσει η διαδικασία και να το εγείρω στην πρώτη στιγμή που παρουσιάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, θα επιτρέψω να γίνει μια σύντομη δήλωση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή με την αχρείαστη παρέμβαση του συναδέλφου κ. Γαλανού αμέσως προ του διαλείμματος έχει δημιουργηθεί θέμα για την Κοινοβουλευτική. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, παρακαλώ, να μην υπάρξουν χαρακτηρισμοί.

Αν είναι διόρθωση, ναι.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά όχι χαρακτηρισμοί, διότι τότε θα ανοίξουμε συζήτηση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια διόρθωση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Επειδή με την παρέμβαση του συναδέλφου Γαλανού, αμέσως προ του διαλείμματος, έχει δημιουργηθεί θέμα για την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχω καθήκον να πληροφορήσω το συνάδελφο Γαλανό πως το συζητούμενο νομοσχέδιο δεν παρεπέμφθη ποτέ στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και, κατά συνέπεια, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ουδεμία σχέση έχει μ' αυτό.

Κατά συνέπεια, καλώ τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανό, να ανακαλέσει όσα κατά της Επιτροπής Νομικών είπε και θεωρώ πως μια τέτοια ανάκληση είναι το ελάχιστο που μπορώ να ζητήσω από ένα υπεύθυνο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός, εφόσον τον αφορά, να πει δυο λόγια και θα κλείσουμε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Εν πρώτοις δεν αναφέρθηκα στην Επιτροπή Νομικών.

Αν, πράγματι, όμως, είναι τα πράγματα όπως τα έθεσε ο κ. Χριστοφίδης, είμεθα αρκετά άνδρες να παραδεχθούμε, αν έχουμε ποτέ λάθος, το λάθος μας.

Επομένως, αν είναι έτσι όπως τα έθεσε ο κ. Χριστοφίδης, τότε τα αποσύρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο αμέσως επόμενο νομοσχέδιο που είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Παναγιώτου, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου

και 3 Ιουνίου 1986. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αστυνομίας ενώ στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο όλο θέμα και οι εκπρόσωποι των αυτοκινητικών οργανώσεων ΣΕΑΚ και ΠΕΕΑ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για την άρση ορισμένων πρακτικών δυσκολιών που παρατηρήθηκαν από την ως τώρα εφαρμογή τους.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς προτείνονται τα πιο κάτω:—

- (α) Εισάγεται πρόνοια ώστε να επιτρέπεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1987 η εγγραφή τριαξονικών φορτηγών οχημάτων ηλικίας μέχρι 10 χρόνων για να μπορέσουν οι ιδιοκτήτες διαξονικών φορτηγών οχημάτων να τα αντικαταστήσουν με μεταχειρισμένα τριαξονικά χαμηλού κόστους.
- (β) Εξαιρούνται τα λεωφορεία δημοσίας χρήσεως από τη σχετική πρόνοια των ισχυόντων Κανονισμών σύμφωνα με την οποία η εγγραφή μηχανοκινήτου οχήματος ακυρώνεται στην περίπτωση που δεν ανανεώνεται η άδεια κυκλοφορίας του για τρία συνεχή χρόνια.
- (γ) Εξαιρούνται τα εκπαιδευτικά οχήματα της Αστυνομικής Δύναμης και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας από την πρόνοια του σχετικού Κανονισμού που προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι όταν όχημα οδηγείται από κάτοχο άδειας μαθητευόμενου οδηγού δεν επιτρέπεται να επιβαίνει σ' αυτό οποιοσδήποτε επιβάτης, εκτός αν κατέχει έγκυρη άδεια οδήγησης ή άδεια μαθητευόμενου οδηγού ή μαθητευόμενου εκπαιδευτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε διεξοδικά τους υπό συζήτηση Κανονισμούς και άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών συμφωνεί με τις δυο από τις τρεις προτεινόμενες τροποποιήσεις και ειδικότερα με αυτές που αφορούν την εγγραφή τριαξονικών φορτηγών οχημάτων ηλικίας μέχρι 10 χρόνων με ισχύ μέχρι και την 30ή Ιουνίου 1988 και την εξαίρεση των εκπαιδευτικών οχημάτων της Αστυνομικής Δύναμης και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Από την όλη συζήτηση της τρίτης τροποποίησης και τις απόψεις που εκτέθηκαν απ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές έχει διαφανεί ότι το όλο θέμα χρειάζεται παραπέρα μελέτη γι' αυτό και η Επιτροπή εισηγείται την απόφαση, στο παρόν στάδιο, της τροποποίησης αυτής μέχρι που να εξεταστούν όλες οι προσφερόμενες υπαλλακτικές λύσεις.

Με αφορμή τη μελέτη των πιο πάνω Κανονισμών η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να επανεξετάσει το θέμα της υποχρεωτικής χρήσης προστατευτικού κράνους από τους οδηγούς μοτοσυκλετών.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα στατιστικά στοιχεία και άλλα δεδομένα που κατατέθηκαν ενώπιον της από τους αρμοδίους έχει κατά πλειοψηφία διαμορφώσει την άποψη ότι δεν ενδείκνυται με κανένα τρόπο η χαλάρωση της πιο πάνω πρόνοιας έστω και για ορισμένης ιπποδύναμης μοτοσυκλέττες. Καταλήγοντας στη θέση της αυτή η Επιτροπή δεν παραγνωρίζει με κανένα τρόπο την ταλαιπωρία που υφίστανται τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν το κράνος αυτό, έχει όμως τη γνώμη ότι οποιαδήποτε ταλαιπωρία δεν μπορεί να αντισταθμιστεί με την απώλεια ζωών από δυστυχήματα την οποία το κράνος αποδεδειγμένα προλαμβάνει.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Κουρτελλάρης και Μανδριώτης διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής για το ειδικό αυτό θέμα

επεφύλαξαν το δικαίωμα να καταθέσουν σχετική τροπολογία ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα εγκρίνει τους Κανονισμούς όπως τίθενται προς έγκριση μπροστά στο Σώμα.

Ο λόγος που ζήτησα να ανεβώ στο βήμα είναι για να αναγνώσω και να αιτιολογήσω την τροποποίηση που προτείνουμε σχετικά με το σημείο που αφορά το θέμα της υποχρεωτικής χρήσεως προστατευτικού κράνους από τους οδηγούς των μοτοσυκλετών.

Η δική μας η άποψη είναι όπως η εξαίρεση στο τέλος της παραγράφου (3) απαλειφθεί και αντικατασταθεί υπό της ακολούθου νέας: «Της διατάξεως ταύτης εξαιρούνται οι οδηγοί μοτοποδηλάτων ως και μοτοσυκλετών των οποίων ο κυβισμός της μηχανής δεν υπερβαίνει τα εκατόν κυβικά εκατοστά ως και τα μεταφερόμενα επ' αυτών πρόσωπα εφόσον ταξιδεύουν εφ' οιασδήποτε οδού εντός κατακτημένης περιοχής.»

Ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, που έχουμε κυκλοφορήσει αυτή την τροπολογία είναι διότι θέλουμε να διευκολύνουμε εκείνους που είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν τέτοια οχήματα — και υπάρχει ένας αριθμός επαγγελματιών που τα χρησιμοποιούν ανάμεσα στους οποίους είναι οι εφημεριδοπώλες, οι ταχυδρομικοί και άλλοι. Θεωρούμε ότι αυτή η τροπολογία θα διευκολύνει πράγματι αυτούς τους ανθρώπους χωρίς να επηρεάσει περισσότερο απ' ό,τι υπάρχει το πρόβλημα της ασφάλειας.

Πρέπει να αναφέρω ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν οι αρμόδιοι στην Επιτροπή, ο αριθμός των ατυχημάτων από τα μοτοποδήλατα για τα οποία τώρα δεν είναι υποχρεωτικό να χρησιμοποιούνται κράνη, δεν είναι μικρότερος από τον αριθμό που σχετίζεται με την τροποποίηση που προτείνουμε. Βέβαια μας ελέγχθη ότι ο αριθμός αυτών των οχημάτων είναι περισσότερος αναλογικά. Όσοι θέλουν, βέβαια, ασφαλέστατα μπορούν και πρέπει και είναι και η σύστασή μας να χρησιμοποιούν τα κράνη, αλλά να μην υποχρεώσουμε ανθρώπους να έχουν αυτό το κράνος για πολλές ώρες μέσα στη ζέστη ιδιαίτερα του καλοκαιριού, διότι αυτό το πράγμα θα αποβαίνει ένας επιπρόσθετος παράγοντας που μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω κινδύνους ανασφάλειας και για τον ίδιο και ίσως και για άλλους που εξ αιτίας της κατάστασης που δημιουργείται για τον ίδιο τον εμποδίζει είτε στις στροφές είτε στο να έχει τέλος πάντων εκείνη την άνεση που χρειάζεται για την άσκηση της εργασίας του.

Γι' αυτό έχοντας υπόψη μας την ανάγκη να διευκολύνουμε όλους αυτούς, πιστεύουμε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση δεν θα επιδεινώσει το θέμα της ασφάλειας αλλά θα ευκολύνει και θα λύσει το πρόβλημα για όσους, επαναλαμβάνω, είναι υποχρεωμένοι για επαγγελματικούς λόγους να χρησιμοποιούν τέτοια οχήματα. Πιστεύουμε, επαναλαμβάνω, ότι με αυτή την τροποποίηση το θέμα της ασφάλειας δεν πρόκειται να επιδεινωθεί ουσιαστικά πέραν του βαθμού που υπάρχει

σήμερα και γι' αυτούς ακόμα που εξαιρούνται της υποχρεωτικής χρησιμοποίησης του κράνους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παναγιώτου και μετά ο κ. Ηλιάδης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές.

Κατανοούμε τη θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς της οποίας πρόθεση είναι να ικανοποιήσει την επιθυμία κάποιων ενδιαφερόμενων μοτοσυκλετιστών όπως μη φέρουν υποχρεωτικά προστατευτικό κράνος εντός των αστικών περιοχών με τη συγκεκριμένη πρόταση τροποποίησης την οποία καταθέτει όπως αυξηθεί το όριο της δύναμης των μοτοσυκλετών των οποίων οι οδηγοί δεν θα είναι υποχρεωμένοι εκ του νόμου να φέρουν προστατευτικό κράνος εντός κατοικημένων περιοχών.

Θα ήταν πραγματικά τούτο και δική μας επιθυμία αν ειλικρινά πιστεύαμε ότι θα μπορούσε να γίνει τούτο χωρίς σοβαρές συνέπειες και χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος να εκθέσουμε τους ενδιαφερομένους στις τραγικές συνέπειες όλων των κινδύνων τους οποίους θα αντιμετωπίζουν. Και, δυστυχώς, σ' αυτή την περίπτωση οι συνέπειες είναι η απώλεια ανθρώπινης ζωής και ως εκ τούτου ανεπανόρθωτες.

Εμείς, όταν εξετάζουμε τέτοια θέματα που σχετίζονται με την οδική ασφάλεια και βλέπουμε καθημερινά σ' αυτό τον τόπο τις τραγικές συνέπειες της απώλειας ανθρώπινων ζωών επί της ασφάλτου, θα πρέπει και έχουμε υποχρέωση και καθήκον να αντικρύζουμε τα θέματα αυτά μέσα από μια βασική αρχή. Ότι όλοι σχεδόν οι αναγκαστικοί νόμοι που επιβάλλονται σε μια πολιτεία για να εξυπηρετήσουν δημόσιο όφελος και κοινωνικό συμφέρον και να προστατεύσουν βασικά ανθρώπινα αγαθά, συνεπάγονται, οπωσδήποτε, κάποιες ελάχιστες ενόχλησεις και ταλαιπωρίες στους πολίτες. Αυτό, όμως, είναι το ελάχιστο χρέος που καλείται ο πολίτης σε κάθε κράτος να υποστεί για να προστατευθούν γενικότερα συμφέροντα. Και, επομένως, το κριτήριο δεν είναι τόσο και μόνο το τι καλείται ο πολίτης να υποστεί, όσο είναι η αξιολόγηση και η εκτίμηση της σύγκρισης αυτού που καλείται να υποστεί, σε σχέση με το αγαθό εκείνο το οποίο σκοπείται να προστατευθεί. Και σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση εκείνο που θέλουμε να εξυπηρετήσουμε και να προστατεύσουμε είναι το ύψιστο και το υπέρτατο ανθρώπινο αγαθό. Δηλαδή την ίδια την ανθρώπινη ζωή του κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη στο κάθε Κράτος.

Δυστυχώς, τα στοιχεία που μας έχουν δοθεί είναι πραγματικά συγκλονιστικά και δεν μας αφήνουν κανένα απολύτως περιθώριο να κάνουμε περαιτέρω εξαιρέσεις πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Αρκεί να αναφέρω προς γνώση του Σώματος τα εξής:

Το 1985, από τα 13 θανατηφόρα δυστυχήματα μοτοσυκλετιστών εντός κατοικημένων περιοχών, που είχαν σαν αιτία τραύματα στην κεφαλή, μόνο ένας έφερε προστατευτικό κράνος. Αρκεί ακόμα να τονιστεί ότι μέχρι της στιγμής, για το 1986, από τα 9 θανατηφόρα δυστυχήματα, που είχαν σαν αιτία τραύματα στην κεφαλή, κανένας δεν έφερε προστατευτικό κράνος.

Βεβαίως μας έχει επεξηγηθεί ότι για το 1985 τα πέντε θανατηφόρα δυστυχήματα αφορούσαν μοτοσυκλετιστές που οδηγούσαν όχημα κάτω του 1/2

c.c. που δεν είναι υποχρεωτικό το κράνος. Όμως, είναι ενδεικτικός ο αριθμός εκείνων των θανατηφόρων δυστυχημάτων που οι οδηγοί ήταν υποχρεωμένοι να φέρουν κράνος. Από τα 8 θανατηφόρα δυστυχήματα που είχαν σαν αιτία τραύματα της κεφαλής, μόνο ένας έφερε κράνος. Η αναλογία αυτή μας δείχνει αμέσως πόση ευαισθησία και προσοχή πρέπει να επιδεικνύουμε στο πρόβλημα. Μάλιστα, θα πρέπει να θέσουμε υπόψη του Σώματος το εξής: Ότι ο εμπειρογνώμονας της Οδικής Ασφάλειας της Αστυνομίας σχεδόν εξέπεμψε μομφή εναντίον του Σώματος γιατί εξαιρέσαμε από το υποχρεωτικό κράνος μοτοσυκλέττες κάτω του 1/2 αλόγου, σε σύγκριση με όλες τις χώρες της Ευρώπης που είναι υποχρεωτικό το κράνος και μάλιστα υπό συνθήκες πολύ διάφορες απ' αυτές που αντιμετωπίζουμε εμείς στον τόπο μας, οι οποίες είναι εξαιρετικά ιδιόμορφες. Γιατί, όπως γνωρίζουμε στο εξωτερικό, στις περισσότερες βασικές οδικές αρτηρίες απαγορεύεται εντελώς η κυκλοφορία δικύκλων. Και εκεί που επιτρέπεται ακόμα είναι σε ειδικές λωρίδες και σε μερικές περιπτώσεις σε ειδική λωρίδα έξω της κανονικής οδικής κυκλοφορίας. Και γνωρίζουμε όλοι τις ιδιόμορφες συνθήκες των δικών μας πόλεων, με την επιμονή και τη διάθεση του οποιοδήποτε μοτοσυκλετιστή να διευκολύνεται στις δημόσιες οδούς, είτε αυτός είναι επαγγελματίας είτε είναι επιπόλαιος νεαρός, να εκμεταλλεύεται τους κενούς χώρους της κυκλοφοριακής κίνησης και να μη γνωρίζουμε πότε ακριβώς θα βρεθεί και σε ποια πλευρά μας θα βρεθεί. Είναι μια από τις μεγαλύτερες αιτίες δυστυχημάτων.

Γι' αυτό, κύριοι, οι αριθμοί που είναι ενώπιόν μας είναι πολύ σκληροί και θα πρέπει σε τέτοια θέματα να έχουμε το θάρρος σαν πολιτειακή εξουσία και σαν Νομοθετικό Σώμα να αναλαμβάνουμε στα σοβαρά τις ευθύνες μας. Γιατί οπωσδήποτε θα πρέπει να έχουμε υπόψη ότι ανεξάρτητα από το πόσο αρεστοί ή όχι είμαστε στον κάθε ενδιαφερόμενο, ο οποιοσδήποτε, όταν θα έλθει η στιγμή που ενδεχομένως θα πληρώσει τις συνέπειες, εκείνη τη στιγμή και τον εαυτό του θα καταράται για την παράλειψή του αλλά τόσο ο ίδιος όσο και το περιβάλλον του θα μέμφονται κι' εμάς γιατί δεν αναλάβαμε στα σοβαρά τις ευθύνες μας και τον έχουμε εκθέσει πράγματι σε κινδύνους υπαρκτούς, δυστυχώς, και ορατούς.

Ελέχθη ακόμα ότι, οπωσδήποτε, είναι και το θέμα επαγγελματιών. Ανεξάρτητα, όμως, από το αν εκείνος που θα χάσει τη ζωή του θα είναι επιπόλαιος νεαρός των 16 και 20 χρόνων ή, ακόμα χειρότερα, αν είναι επαγγελματίας βιοπαλαιστής και μάλιστα οικογενειάρχης, το κοινωνικό κόστος πραγματικά θα είναι τεράστιο. Και θα ήθελα ακόμα να παρατηρήσω ότι, ασφαλέστατα, σκοπός και πρόθεσή μας θα πρέπει να είναι να προστατεύσουμε ιδιαίτερα τους επαγγελματίες βιοπαλαιστές οικογενειάρχες. Γιατί, έτσι ή αλλιώς, στους επιπόλαιους νεαρούς όποια μέτρα και αν τους επιβάλουμε, δυστυχώς, η τάση τους θα είναι να ξεφύγουν απ' αυτά και πιθανώς να αναλάβουν οι ίδιοι να ριψοκινδυνεύσουν. Όμως, είναι μεγαλύτερη η ευθύνη μας να προστατεύσουμε ακριβώς τους επαγγελματίες βιοπαλαιστές και οικογενειάρχες με τον τρόπο που ενδείκνυται.

Θα πρέπει ακόμα να αναφέρουμε ορισμένα άλλα στοιχεία.

Μας έχει λεχθεί και εμείς έχουμε πεισθεί απόλυτα ότι, αν αυξήσουμε το όριο της ιπποδύναμης, θα είναι βασικά αδύνατος ο έλεγχος μ' αυτό τον τρόπο. Γιατί δεν θα είναι εύκολο για τον αστυνομικό που ελέγχει οποιοδήποτε να διαπιστώσει, πέραν πάσης αμφιβολίας, αν η μοτοσυκλέττα είναι πέραν του κανονικού ορίου ή κάτω του κανονικού ορίου ιπποδυνάμειας, και με αυτό τον τρόπο εκείνο που θα συμβεί πραγματικά είναι να ανατραπεί όλη η βάση αυτού το οποίο σκοπείται να εξυπηρετηθεί με αυτό το Νόμο.

Γι' αυτό εμείς, σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος τασσόμεθα ανεπιφύλακτα εναντίον της προτάσεως η οποία έχει κατατεθεί, με συναίσθηση της ευθύνης μας απέναντι εκείνων των ενδιαφερομένων των οποίων τη ζωή, το υπέρτατο αυτό αγαθό, πρόθεσή μας είναι να προστατεύσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

ΔΗΜ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητούμε ένα θέμα που σχετίζεται με την οδική ασφάλεια και πρέπει να το δούμε με πολύ συναίσθηση ευθύνης γιατί τα οδικά δυστυχήματα έχουν κατακτήσει μάστιγα στον τόπο μας. Καθημερινά πληρώνουμε με φόρο αίματος την απραξία και τις κακές συνθήκες που οι Κύπριοι, δυστυχώς, ακολουθούμε κατά την οδήγηση των μηχανοκίνητων οχημάτων.

Πρέπει να προσθέσω σε όσα στατιστικά ελέχθησαν, και τα οποία δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε, ότι στην Ευρώπη, η οποία είναι το πρότυπο που ακολουθούμε σ' αυτά τα θέματα, υπάρχει η υποχρέωση να φέρουν κράνη όλοι οι οδηγοί των μηχανοκίνητων δικύκλων ανεξάρτητα από την ιπποδύναμή τους. Δηλαδή ήδη έχουμε μια μεγάλη χαλάρωση σε σύγκριση με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα για το λόγο ότι δεν φέρουν μέσα στην πόλη κράνος οι οδηγοί των δικύκλων μέχρι μισό αλγο.

Σεβόμαστε τα προβλήματα και την ταλαιπωρία την οποία αντιμετωπίζουν ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων κατά την εκτέλεση της εργασίας τους. Όμως το μέτρο αυτό τείνει να ασφαλίσει τη δική τους τη ζωή και να προστατεύσει τη δική τους τη σωματική ακεραιότητα. Και ακόμα, αν υποθέσουμε ότι χαλαρώνουμε αυτή τη διάταξη, πρέπει να γνωρίζουμε ότι δεν είναι ο πολύ περιορισμένος αριθμός των επαγγελματιών, των εργαζομένων αυτών που δεν θα έχει την υποχρέωση να φέρει κράνη αλλά και οι πολλές χιλιάδες των νέων μας που οδηγούν τα δίκυκλα και που έχουν εισβάλει σαν ορμητικός ποταμός τα τελευταία χρόνια, και πράγματι ίσως να ήταν άστοχο να τους εκθέσουμε σ' ένα κίνδυνο ιδιαίτερα ξέροντας με πόσο επιπόλαιο τρόπο οδηγούν. Αυτά τα θέματα της οδικής ασφάλειας είναι γεγονός ότι η Επιτροπή Συγκοινωνιών της Βουλής μας τα μελετά τώρα με πολύ υπευθυνότητα και με πολύ σοβαρότητα έχοντας ενώπιόν της ένα νομοσχέδιο για την οδική ασφάλεια καθόσον αφορά τις ζώνες ασφάλειας και τον έλεγχο της χρήσεως οινοπνεύματος. Και αν αυτά είναι τα φαινόμενα της αύξησης των δυστυχημάτων στον τόπο μας, εκείνο που θα πρέπει να μας προβληματίσει είναι όχι η χαλάρωση των περιορισμένων κανόνων ασφάλειας που ακολουθούμε ή που δεν ακολουθούμε αλλά περισσότερο θα πρέπει να μας απασχολήσουν τα μέτρα με τα οποία θα προλάβουμε τα δυστυχήματα τα οποία κτυπούν επικίνδυνα την πόρτα της δικής μας κοινωνίας σήμερα.

Μ' αυτές τις σκέψεις η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ απορρίπτει την τροπολογία και εισηγείται να παραμείνουν οι Κανονισμοί ως έχουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Χωρίς να διαφωνούμε με τις θέσεις τις οποίες έχει αναπτύξει ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου θέλω να επιστήσω την προσοχή στο ότι το κράνος ή περικεφαλαία πολλές φορές γίνεται αιτία να μην ακούει ο κάτοχος της μοτοσυκλέτας το κλάξον ή το θόρυβο του αυτοκινήτου κι' έτσι πολλά δυστυχήματα δημιουργούνται διότι η ακοή αδυνατίζει. Είναι ένα μειονέκτημα το οποίο δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι υφιστάμενοι Κανονισμοί εξαιρούν τους οδηγούς μοτοποδηλάτων και μοτοσυκλετών και τους επιβάτες τους από του να φέρουν κράνη νοουμένου ότι η ιπποδύναμη των οχημάτων δεν υπερβαίνει το μισό αλόγο.

Οι Κανονισμοί, όπως θεσπίστηκαν αρχικά το 1983, δεν πρόβλεπαν καμιά εξαίρεση και διά τροποποιήσεως το 1985 εξαιρέθηκαν τα πιο πάνω οχήματα.

Σκοπός της προτεινόμενης τροποποίησης είναι να επεκταθεί αυτή η εξαίρεση σε οδηγούς και επιβάτες μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων μέχρι ενός αλόγου ιπποδύναμη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουνίου του 1986. Σ' αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αστυνομίας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους. Όλοι ανεξαιρέτα τάχθηκαν εναντίον της προτεινόμενης τροποποίησης και παρέθεσαν, μεταξύ άλλων, και τους ακόλουθους λόγους: Η εξαίρεση χρησιμοποίησης κράνους από οδηγούς και επιβάτες μοτοσυκλετών μέχρι ενός αλόγου θα δυσχεράνει το έργο της αστυνομίας για τους παρανομούντες καθότι θα είναι προβληματικός ο διαχωρισμός της ιπποδύναμης λόγω τροποποίησης και αντικατάστασης των μηχανών των μοτοσυκλετών από τους ιδιοκτήτες, φαινόμενο το οποίο παρατηρείται συχνά στην Κύπρο.

Από στοιχεία της αστυνομίας κατά το 1985 και 1986 εμφανίζεται ότι υπήρξαν πράγματι θανατηφόρα ατυχήματα με οδηγούς μοτοσυκλετών οι οποίοι δεν έφεραν κράνη. Είναι πιθανόν οι ατυχείς αυτοί άνθρωποι, αν χρησιμοποιούσαν το κράνος, να μπορούσαν να σώσουν τη ζωή τους.

Είναι σύνθηρες φαινόμενο ότι σε δυστυχήματα με μοτοσυκλετιστές κυρίως τα τραύματα είναι στην κεφαλή, γι' αυτό κατά τη γνώμη μας επιβάλλεται η χρησιμοποίηση κράνους για την προστασία και ασφάλεια τόσο των οδηγών όσο και των επιβατών τους. Πολλά νεαρά πρόσωπα χρησιμοποιούν σήμερα μοτοσυκλέτες πέραν του μισού αλόγου και είναι σ' όλους μας γνωστό με ποιο τρόπο αρκετοί απ' αυτούς οδηγούν.

Συνεπώς έχουμε υποχρέωση κατά το δυνατό να πάρουμε προστατευτικά μέτρα για να μπορέσουμε να σταματήσουμε τυχόν θανάτους που μπορούν να προκληθούν απ' αυτά τα ατυχήματα.

Ένας άλλος λόγος που έδωσαν, είναι ότι σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες που χρησιμοποιούνται τα κράνη, ουδεμία εξαίρεση υπάρχει. Σε ορισμένες χώρες είναι

πιο ελαστικοί ως προς την ηλικία των οδηγών μοτοσυκλεττών και τους παρέχεται η άδεια οδηγήσεως όταν αυτοί είναι κάτω του 17ου έτους της ηλικίας τους ενώ στη δική μας περίπτωση πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 17ο. Αλλά για το θέμα της χρησιμοποίησης κράνους είναι απόλυτοι και αυστηρότατοι.

Επίσης ελέχθη ότι η προτεινόμενη τροποποίηση για εξαίρεση των μέχρι ενός αλόγου μοτοσυκλεττών εξουδετερώνει το στόχο και το σκοπό των κανονισμών που δεν πρέπει να είναι άλλος από την προστασία και ασφάλεια των μοτοσυκλετιστών και των επιβατών και του κοινού γενικότερα. Η άποψη των προαναφερθέντων εκπροσώπων και ειδικότερα της αστυνομίας σ' αυτή την περίπτωση ήταν ότι δεν έπρεπε να υπάρχει καμιά απολύτως εξαίρεση για τη χρήση του προστατευτικού κράνους από τους μοτοσυκλετιστές, ανεξάρτητα από την ιπποδύναμη του οχήματος.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, καθώς επίσης και τον αριθμό των μοτοποδηλάτων και μοτοσυκλεττών και άλλων οχημάτων που σήμερα κυκλοφορούν, την κατάσταση των δρόμων και τον τρόπο οδήγησης, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, αφού μελέτησε σοβαρά το θέμα, τάχθηκε εναντίον της προτεινόμενης τροποποίησης πιστεύοντας ότι με αυτό τον τρόπο συμβάλλουμε θετικά στην ασφάλεια των οδηγών, των επιβατών και του κοινού γενικότερα.

Καταλήγοντας, όμως κ. Πρόεδρε, σ' αυτή μας την απόφαση, λάβαμε υπόψη τη σχετική ταλαιπωρία που πιθανόν ορισμένοι οδηγοί μοτοσυκλεττών να υφίστανται λόγω χρησιμοποίησης του κράνους, ειδικότερα δε κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Για μας όμως υπερέχει η προστασία και η ασφάλεια και γι' αυτό πήραμε τη θέση στην οποία έχουμε καταλήξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι Κανονισμοί, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, πρόκειται για Κανονισμούς.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να μπει η τροπολογία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν την τροπολογία; Νομίζω κυκλοφόρησε η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

26, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 12 υπέρ και 26 εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται.

Τίθενται οι Κανονισμοί υπό την έγκριση του Σώματος.

Ποιοι είναι υπέρ των Κανονισμών;

Όλοι. Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

« Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 8.5.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).» Και

« Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 8.5.86 που αφορούν την πρόσληψη ή παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).»

Υπάρχει κοινή Έκθεση και υπάρχει εισήγηση όπως αυτή η κοινή Έκθεση θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η κοινή Έκθεση θεωρείται ως αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 8.5.86, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985) ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ.

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 31 Μαΐου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 8 Μαΐου 1986 από τους Υπουργούς Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεων Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), αντίστοιχα, σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στις ακόλουθες Κυβερνητικές Υπηρεσίες:—

(α) **Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας**

(τέσσερεις Κτηματολογικοί Γραφείς και μια Σχεδιάστρια)

(β) **Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών**

(5 Διεκπεραιωτές Δεμάτων

1 Λειτουργός Τύπου και πληροφοριών

8 Υπάλληλοι που υπηρετούν στα Γραφεία Τύπου των Διπλωματικών

Αποστολών στο Εξωτερικό
2 Έκτακτοι Γραφείς
1 Κλητήρας)

(γ) **Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών**

(19 Απογραφείς
1 Βοηθός Λειτουργός Μηχανογράφησης, 2ης Τάξης
14 Γραφείς/Χειρίστριες Μηχανών)

(δ) **Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών**

(Ένας Ταχυδρομικός Λειτουργός 1ης Τάξης)

Με τα πιο πάνω Έγγραφα σκοπείται επίσης η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών ενός Γραμματέως/Υπαλλήλου Πληροφοριών ο οποίος θα τοποθετηθεί στο Γραφείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στο Μιλάνο και επτά Γραφείων, 2ης Τάξης, στον ίδιο Οργανισμό.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στις πιο πάνω Υπηρεσίες της Δημόσιας Υπηρεσίας και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β — Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2. Ισολογισμός και Απολογισμός Εσόδων και Εξόδων του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το έτος 1985.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3. Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Ιανουαρίου 1986.

«Υποβάλλεται η παράκληση για ενημέρωση του Σώματος αν δόθηκαν ή σκοπούνται να δοθούν οδηγίες στα κυβερνητικά τμήματα και στους ημικρατικούς οργανισμούς για την καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας στα επίσημα έγγραφά τους καθώς και στη σχετική αλληλογραφία τους, όπως με ευχαρίστηση διαπιστώσαμε ότι πραγματοποιήθηκε πρόσφατα σε τμήμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Συναφώς υποβάλλεται η παράκληση για ενημέρωση του Σώματος, αν πάρθηκαν ή πρόκειται να παρθούν μέτρα για υποχρεωτική παράθεση και ελληνικών επιγραφών — στην Ελλάδα και σ' άλλες χώρες είναι υποχρεωτική η αναγραφή των επιγραφών στην επίσημη κρατική γλώσσα — πλάι στις ξενόγλωσσες, δεδομένου ότι από το κύμα των ξενόγλωσσων επιγραφών δίδεται εσφαλμένη εντύπωση στον ξένο επισκέπτη για την εθνική ταυτότητα αυτού του τόπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ως προς το πρώτο σκέλος της Ερωτήσεως, κατά πόσο δηλαδή δόθηκαν ή σκοπείται να δοθούν οδηγίες στα κυβερνητικά τμήματα και τους ημικρατικούς οργανισμούς για την καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας στα επίσημα έγγραφα και την αλληλογραφία τους, αναφέρεται ότι σχετικές οδηγίες προς όλα τα κυβερνητικά τμήματα έχουν δοθεί από τις 24 Αυγούστου, 1964 με την εγκύκλιο αρ. 32 του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδόθηκε ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Συναφώς αναφέρεται ότι από τις 25 Φεβρουαρίου, 1982, σύμφωνα με την απόφαση 21.442 του Υπουργικού Συμβουλίου, ως επίσημη γλώσσα στη δημόσια υπηρεσία έχει καθιερωθεί η Δημοτική. Η απόφαση αυτή γνωστοποιήθηκε στις 12 Απριλίου, 1982 σ' όλους τους δημόσιους υπαλλήλους με την εγκύκλιο 616 της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Το δεύτερο σκέλος της Ερωτήσεως έχει ήδη απαντηθεί από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με την επιστολή του ημερ. 10 Μαρτίου, 1986 και Αρ. Φακ. 30/60/Η, η οποία κοινοποιήθηκε και στο Υπουργείο Παιδείας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρήστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Αγγλισίδες της Επαρχίας Λάρνακας διαμένουν πολλοί πρόσφυγες οι οποίοι αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

- (1) Μετά την ευθυγράμμιση του κύριου δρόμου Λάρνακας-Αγγλισίδων και την αποφυγή του ' γεφυριού του θανάτου' όπου πολλά πρόσωπα έχασαν

τη ζωή τους λόγω τροχαίων δυστυχημάτων, οι κάτοικοι του χωριού έχουν να αντιμετωπίσουν τώρα την καθημερινή επικίνδυνη διασταύρωση του κύριου δρόμου από τους μικρούς μαθητές του Δημοτικού Σχολείου, χωρίς έστω την επίβλεψη αστυνομικού, με κίνδυνο να δημιουργηθούν ατυχήματα.

- (2) Τα σπίτια των Τουρκοκυπρίων και του συνοικισμού αυτοστέγασης χρήζουν άμεσης επιδιόρθωσης και συντήρησης.
- (3) Το αποχετευτικό σύστημα του Συνοικισμού είναι ελαττωματικό με αποτέλεσμα κάθε 15 μέρες να γεμίζουν οι λάκκοι και να δαπανούνται μεγάλα ποσά για την εκκένωση των βοθροδεξαμενών.

Για τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Υπάρχει σχέδιο να δημιουργηθεί υπόγεια διάβαση πεζών στις Αγγλίσιδες παρά τη διασταύρωση με τον κύριο δρόμο στο κέντρο του χωριού και, εάν όχι, πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρό αυτό πρόβλημα;
- (β) Υπάρχει πρόθεση — και πότε — να επιδιορθωθούν τα Τουρκοκυπριακά σπίτια καθώς επίσης και τα σπίτια του Συνοικισμού;
- (γ) Πώς θα επιλυθεί το πρόβλημα του αποχετευτικού συστήματος στο συνοικισμό;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρήστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

- (α) **Κατασκευή υπόγειας διάβασης πεζών στο δρόμο Λάρνακας Κοφίνου μέσα στο χωριό Αγγλίσιδες.**

Μέσα στο χωριό Αγγλίσιδες υπάρχει παλιά διάβαση πεζών την οποία χρησιμοποιούν οι κάτοικοι της περιοχής. Το όριο ταχύτητας στην περιοχή αυτή είναι 65 χλμ. (40 μίλια) την ώρα, η δε Αστυνομία ασκεί συστηματικό έλεγχο για δίωξη των παραβατών. Προς το παρόν δεν κρίνεται αναγκαία η κατασκευή υπόγειας διάβασης, η όλη κατάσταση όμως βρίσκεται κάτω από συνεχή παρακολούθηση για λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων.

- (β) **Επιδιόρθωση των Τ/Κ κατοικιών και των κατοικιών του Συνοικισμού Αυτοστεγάσεως στο χωριό.**

Οι 14 Τ/Κ κατοικίες που κατοικούνται από πρόσφυγες θα επιδιορθωθούν/βελτιωθούν κατά το τρέχον έτος. Αναφέρεται εξάλλου ότι στους ένοικους κατοικιών του Συνοικισμού Αυτοστέγασης που βοηθήθηκαν με ποσό μέχρι £1,500 στα πρώτα στάδια του σχεδίου αυτοστέγασης, θα παραχωρηθεί φέτος οικονομική βοήθεια για επιδιόρθωση των οικιών τους.

- (γ) **Αποχετευτικό σύστημα στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης**

Για την επίλυση του αποχετευτικού προβλήματος στο Συνοικισμό ετοιμάστηκε ήδη σχέδιο που προνοεί την κατασκευή κεντρικού αποχετευτικού συστήματος. Το όλο έργο αναμένεται να συμπληρωθεί μέχρι το προσεχές φθινόπωρο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Κοφίνου οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα μεταξύ των οποίων τα πιο κάτω:—

- (1) Στα σπίτια των Συνοικισμών Αυτοστεγάσεως λόγω ακαταλληλότητας του υπεδάφους όπου κτίστηκαν, παρουσιάζονται ρωγμές τόσο στους τοίχους όσο και στο δάπεδο (μόνωση πλάκας) με αποτέλεσμα να χρήζουν άμεσης επιδιόρθωσης.
- (2) Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες ένεκα χαμηλής ποιότητας καταστράφηκαν εντελώς.
- (3) Οι δρόμοι που οδηγούν προς την κτηνοτροφική περιοχή καταστράφηκαν και έγιναν αδιάβατοι.
- (4) Ενώ στα γύρω χωριά παραχωρείται νερό για την αρδεύσιμη γη, στο χωριό Κοφίνου δεν παραχωρείται.
- (5) Δικαιότερη διανομή των γεωργικών κλήρων στους πρόσφυγες δικαιούχους.

Για τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφωρήσει τη Βουλή:—

- (α) Υπάρχει πρόθεση και πότε θα επιδιορθωθούν τόσο οι ρωγμές στους τοίχους όσο και στο δάπεδο αφού η ευθύνη δεν τους βαρύνει και επειδή για το δεύτερο η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας αρνείται και καλεί τους πάσχοντες αιτητές να τις επιδιορθώσουν με δικά τους έξοδα;
- (β) Υπάρχει πρόθεση και πότε για αντικατάσταση των θερμοσιφώνων;
- (γ) Πότε θα επιδιορθωθούν οι δρόμοι που οδηγούν προς την κτηνοτροφική περιοχή και επιστρωθούν με αμμοτσιάκκιλο για να διατηρούνται περισσότερο και να μην είναι αδιάβατοι το χειμώνα;
- (δ) Υπάρχει σχέδιο για παραχώρηση νερού και για την αρδεύσιμη γη της Κοφίνου, και
- (ε) πώς θα λυθεί το συνεχές πρόβλημα με τη διανομή των γεωργικών κλήρων;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Κωνσταντίνου Λόρδου, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

- (α) Στους ενοίκους των κατοικιών αυτοστεγάσεως παραχωρείται οικονομική βοήθεια για να βελτιώσουν τις κατοικίες τους μόνο στις περιπτώσεις που παρουσιάζονται ρωγμές οι οποίες οφείλονται σε ακαταλληλότητα του υπεδάφους. Συναφώς αναφέρεται ότι πρόσφατα αποφασίσθηκε να βοηθηθούν για να βελτιώσουν τις κατοικίες τους και όσοι αυτοστεγάστηκαν κατά τα πρώτα στάδια της εφαρμογής του σχεδίου αυτοστεγάσεως και πήραν οικονομική βοήθεια μέχρι £1,500. Η απόφαση αυτή ισχύει για όλους τους Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως.

- (β) Η επιδιόρθωση και συντήρηση των ηλιακών θερμοσιφώνων αποτελεί ευθύνη των ιδίων των προσφύγων.
- (γ) Ο δρόμος προς την Κτηνοτροφική Περιοχή του χωριού θα βελτιωθεί από το Γραφείο Επάρχου Λάρνακας μέσα στον τρέχοντα χρόνο από πιστώσεις που έχει ήδη στη διάθεσή του.
- (δ) Η παραχώρηση νερού για άρδευση δεν μπορεί να γίνει γιατί η περιοχή της Κοφίνου δεν καλύπτεται από τα δύο μεγάλα αρδευτικά σχέδια (Νότιου Αγωγού/Βασιλικού-Πεντάσχοιου).
- (ε) Η Τ/Κ γη στο χωριό έχει διαχωρισθεί σε κλήρους οι οποίοι έχουν παραχωρηθεί σε εκτοπισμένους δικαιούχους γεωργοκτηνοτρόφους που διαμένουν εκεί σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Επισκοπή της Επαρχίας Λεμεσού οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού και του Συνοικισμού Αυτοστέγασης αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

1. Οι πρόσφυγες που διαμένουν σε 100 περίπου Τουρκοκυπριακά σπίτια Γ' κατηγορίας ζητούν να στεγαστούν σε οικισμό που θα γίνει στην περιοχή.
2. Πολλά από τα Τουρκοκυπριακά σπίτια περισσότερα από τα οποία ούτε μπάνια ούτε νιπτήρες διαθέτουν χρήζουν άμεσης επιδιόρθωσης.
3. Ζητούν να διαχωριστούν νέα οικόπεδα για στέγαση των νεαρών ζευγαριών.

Στα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Σκέπτεται και πότε να μεταστεγάσει τις 100 περίπου οικογένειες σε νέο οικισμό.
- (β) Προτίθεται και πότε θα επιδιορθώσει τα Τουρκοκυπριακά σπίτια;
- (γ) Υπάρχει σχέδιο και πότε θα διαχωριστούν νέα οικόπεδα στην Επισκοπή;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

«(α) Δεν προγραμματίζεται επί του παρόντος η δημιουργία Κυβερνητικού Οικισμού Στεγάσεως στην Επισκοπή και έτσι οι 80 περίπου οικογένειες που διαμένουν σε Τ/Κ κατοικίες «Γ» κατηγορίας έχουν συμβουλευθεί να αποταθούν για στέγαση μέσα στα πλαίσια άλλων στεγαστικών σχεδίων. Ήδη 26 οικογένειες αποτάθηκαν για αυτοστέγαση σε Κυβερνητικά οικόπεδα στο ίδιο χωριό.

(β) Συνεργεία της Υπηρεσίας Προστασίας και Διαχείρισης Τ/Κ περιουσιών εργάζονταν στην Επισκοπή μέχρι το τέλος του 1985 για τη βελτιώ-

ση/συντήρηση Τ/Κ σπιτιών. Κατά τη διάρκεια των ετών 1984 και 1985 δαπανήθηκαν συνολικά για το σκοπό αυτό £72,000. Στις αρχές του 1986 παρέστη ανάγκη μετακίνησης των συνεργείων από την Επισκοπή σε άλλες περιοχές (Άγιο Θωμά-Αλέκτορα) για αντιμετώπιση πιο επειγουσών περιπτώσεων, αναμένεται δε να επανέλθουν κατά το προσεχές φθινόπωρο, προκειμένου να ολοκληρώσουν τον κύκλο επιδιορθώσεων ο οποίος θα καλύψει όλα τα Τ/Κ σπίτια του εν λόγω χωριού.

- (γ) Προωθείται ο διαχωρισμός σε τρεις νέες περιοχές της Επισκοπής 44 επιπρόσθετων οικοπέδων προς κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των προσφύγων της περιοχής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Κολόσσι της επαρχίας Λεμεσού οι πρόσφυγες κάτοικοι του οικισμού αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

- (1) Οι δρόμοι του οικισμού χρειάζονται συντήρηση ενώ ταυτόχρονα πρέπει να γίνουν και πεζόδρομοι γιατί δεν υπάρχουν, με αποτέλεσμα οι δρόμοι να προκαλούν προβλήματα και να φθείρονται και πιο εύκολα.
- (2) Σε όλους σχεδόν τους Συνοικισμούς υπάρχει το πρόβλημα με τους αποχετευτικούς λάκκους που γεμίζουν κάθε λίγες μέρες γιατί είναι αβαθείς.
- (3) Ζητούν να διαχωριστούν οικόπεδα στο χωριό για στέγαση νεαρών ζευγαριών.
- (4) Τα σπίτια της Α' Φάσης του οικισμού χρειάζονται επιδιόρθωση γιατί είναι από τα πρώτα που κτίστηκαν και είναι χαμηλής ποιότητας.
- (5) Τα λίγα ιδιωτικά τηλέφωνα που εγκαταστάθηκαν είναι υπεραστικά και ζητούν να γίνουν αστικά, και
- (6) Ζητούν να μεταφερθεί ο σκουπιδότοπος από την κτηνοτροφική περιοχή σε άλλη περιοχή.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Πότε προγραμματίζεται η συντήρηση και η δημιουργία πεζοδρόμων;
- (β) Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα με τους αποχετευτικούς λάκκους;
- (γ) Υπάρχει σχέδιο και πότε θα διαχωριστούν και άλλα οικόπεδα για τη στέγαση νεαρών ζευγαριών;
- (δ) Προγραμματίζεται και πότε η επιδιόρθωση των σπιτιών της Α' Φάσης;
- (ε) Υπάρχει πρόθεση τα υπεραστικά τηλέφωνα να γίνουν αστικά;
- (στ) Πότε θα μεταφερθεί ο σκουπιδότοπος από την κτηνοτροφική περιοχή;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Κωνσταντίνου Λόρδου, Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

- «(α) Όπως είναι γνωστό, όλοι οι πεζόδρομοι σε Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως είναι χωμάτινοι και επί του παρόντος δεν προγραμματίζεται ασφαλτόστρωσή τους λόγω της συνεπαγόμενης ψηλής δαπάνης (£1,000,000 περίπου). Συναφώς αναφέρεται ότι σ' ότι αφορά το Συνοικισμό Αυτοστέγασης Κολοσσίου, προγραμματίζεται η διεξαγωγή εργασιών συντηρήσεως των πεζοδρόμων από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.
- (β) Μέχρι τώρα δεν υπήρξαν οποιαδήποτε παράπονα για έλλειψη απορροφητικότητας των αποχετευτικών λάκκων του πιο πάνω Συνοικισμού. Εν πάση περιπτώσει, το θέμα θα βρίσκεται υπό παρακολούθηση και αν διαπιστωθεί ή υπαρξη προβλήματος, θα αντιμετωπισθεί ανάλογα.
- (γ) Προωθείται ο διαχωρισμός άλλων 70 οικοπέδων στο Κολότσι, στο μεταξύ δε έχει εξασφαλισθεί σχετική έγκριση των Αρχών των Βρετανικών Βάσεων δεδομένου ότι η γη που θα χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό βρίσκεται μέσα στα όρια των Βάσεων.
- (δ) Η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στους ενοίκους των κατοικιών του Συνοικισμού Κολοσσίου για να βελτιώσουν/συντηρήσουν τις κατοικίες τους δεν είναι κατά κανόνα δυνατή γιατί οι επηρεαζόμενοι πρόσφυγες βοηθήθηκαν κατά την ανέγερση των σπιτιών τους, με ποσό μεγαλύτερο των £1,500. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό σε ειδικές περιπτώσεις σπιτιών που οι ζημιές οφείλονται σε ακαταλληλότητα του υπεδάφους, παραχωρείται στους ενοίκους τους οικονομική βοήθεια για τη βελτίωση/συντήρησή τους.
- (ε) Το αίτημα για σύνδεση των τηλεφώνων του χωριού με το αστικό τηλεφωνικό δίκτυο εξετάστηκε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, για τεχνικούς όμως λόγους αυτό δεν μπορεί να ικανοποιηθεί.
- (στ) Έχει εξευρεθεί κατάλληλος χώρος για την απομάκρυνση του σκουπιδοτοπου από την Κτηνοτροφική Περιοχή και σύντομα θα αρχίσουν οι εργασίες για κατάλληλη διαμόρφωσή του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο Συνοικισμό Πάνω Πολεμιδιών οι πρόσφυγες κάτοικοι του Συνοικισμού αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα τα οποία είναι:—

- (1) Η άμεση επιδιόρθωση και συντήρηση των δρόμων και πεζοδρόμων που παρουσιάζουν πολλά προβλήματα, ιδιαίτερα τώρα το χειμώνα.
- (2) Η επιδιόρθωση του δρόμου που ενώνεται με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών.
- (3) Οι απορροφητικοί λάκκοι των πολυκατοικιών του Συνοικισμού Μακάριος Γ' γεμίζουν κάθε 3-4 μέρες γιατί είναι πολύ αβαθείς με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται οικονομικά.

- (4) Η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων καθυστερεί αν και θα εγκαθίσταντο βάσει σχεδίων το 1985.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Πότε προγραμματίζεται η επιδιόρθωση των δρόμων και πεζοδρόμων του Συνοικισμού;
- (β) Πότε προγραμματίζεται η επιδιόρθωση του δρόμου που ενώνεται με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών;
- (γ) Πώς προτίθεται να επιλύσει το σοβαρό πρόβλημα των απορροφητικών λάκκων που γεμίζουν κάθε λίγο;
- (δ) Γιατί καθυστερεί η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Κωνσταντίνου Λόρδου, Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

- «(α) Για την επιδιόρθωση και συντήρηση των δρόμων και πεζοδρομών του Συνοικισμού δαπανήθηκε κατά το 1985 ποσό £3,251, και φέτος θα παραχωρηθούν επιπρόσθετες πιστώσεις για τον ίδιο σκοπό.
- (β) Η βελτίωση του δρόμου που συνδέει το Συνοικισμό με τον κύριο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών θα γίνει κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, με τη διάθεση πιστώσεων ύψους £4,000.
- (γ) Η κένωση των απορροφητικών λάκκων αποτελεί ευθύνη των ιδίων των ενοίκων των κατοικιών του Συνοικισμού.
- (δ) Στο Συνοικισμό έχουν ήδη εγκατασταθεί αρκετά ιδιωτικά τηλέφωνα. Οι υπόλοιπες κατοικίες θα καλυφθούν αφού γίνει προηγουμένως κατάλληλη επέκταση του δικτύου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί κατά τα τέλη του τρέχοντος έτους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστο Σολωμή, Κωνσταντίνο Λόρδο, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Τραχώνι της επαρχίας Λεμεσού μένουν πολλοί πρόσφυγες και αντιμετωπίζουν τα εξής προβλήματα:—

1. Επείγει η ασφαλοστρωση των πεζοδρόμων γιατί δημιουργούνται πολλά προβλήματα ιδιαίτερα τώρα το χειμώνα.
2. Δημιουργία Εμπορικού Κέντρου.
3. Η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων καθυστερεί πολύ.
4. Περίπου ποσό £10,000 είναι χρέος της κοινότητας για οδικό φωτισμό, το περισσότερο από το οποίο δημιουργήθηκε από την κατανάλωση ρεύματος από την υδραντλία.
5. Τα σπίτια της Α' Φάσης χρειάζονται επιδιόρθωση.
6. Χρειάζεται να κατασκευαστούν αποχετευτικά έργα, διότι τα νερά όλα των συνοικισμών μαζεύονται και λιμνάζουν μέσα στο χωριό.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Πότε προγραμματίζεται η ασφαλτόστρωση των πεζοδρόμων;
- (β) Πότε προγραμματίζεται η δημιουργία εμπορικού κέντρου για τις ανάγκες των κατοίκων του χωριού;
- (γ) Πότε προγραμματίζεται η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων;
- (δ) Πώς προτίθεται να επιλύσει το πρόβλημα με το μεγάλο χρέος της κοινότητας για τον οδικό φωτισμό;
- (ε) Πότε θα αρχίσει η επιδιόρθωση των σπιτιών της Α' Φάσης;
- (στ) Υπάρχει σχέδιο κατασκευής αποχετευτικών έργων στο χωριό και, εάν ναι πότε θα υλοποιηθεί;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Χρίστου Σολωμή, Κωνσταντίνου Λόρδου, Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

- «(α) Όλοι οι πεζόδρομοι σε Κυβερνητικούς Συνοικισμούς Αυτοστέγασης είναι χωμάτινοι και στο παρόν στάδιο δεν προγραμματίζεται η ασφαλτόστρωσή τους λόγω της συνεπαγόμενης ψηλής δαπάνης (1,000,000 περίπου). Οι χωμάτινοι πεζόδρομοι, συμπεριλαμβανομένων εκείνων του πιο πάνω Συνοικισμού, συντηρούνται κατά διαστήματα από τις οικείες Επαρχιακές Διοικήσεις για να διατηρούνται σε καλή κατάσταση.
- (β) Η ανέγερση Εμπορικού Κέντρου στο Συνοικισμό θεωρείται έργο προτεραιότητας και ήδη δόθηκαν οδηγίες για ετοιμασία των αναγκαίων σχεδίων. Παράλληλα δόθηκαν οδηγίες για την ανέγερση μέσα στον τρέχοντα χρόνο ενός ακόμη επιπρόσθετου καφενείου για εξυπηρέτηση των προσφύγων που διαμένουν στις περιοχές Γ και Δ του Συνοικισμού.
- (γ) Στο Συνοικισμό έχουν ήδη τοποθετηθεί 227 ιδιωτικά τηλέφωνα, και κατά το 1987 αναμένεται να γίνει επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου ώστε να καλύψει όλες τις κατοικίες του Συνοικισμού.
- (δ) Την ευθύνη για την πληρωμή του οδικού φωτισμού έχει η οικεία Χωριτική Αρχή και όχι η Κυβέρνηση. Ωστόσο κατά το 1985 δόθηκε οικονομική βοήθεια ύψους £736 και το 1986 άλλων £100 για κάλυψη μέρους των δαπανών για οδικό φωτισμό. Μέχρι 31 Ιανουαρίου, 1986 οι καθυστερήσεις των λογαριασμών οδικού φωτισμού ήταν £1,195 ποσό που είναι προϋπολογισμένο να πληρωθεί από τα έσοδα του Ταμείου Δημόσιας Υγείας του χωριού.
- (ε) Στην Α' Φάση του Συνοικισμού δεν υπάρχουν κατοικίες που κτίστηκαν με οικονομική βοήθεια ύψους £1,500 μόνο κι' έτσι δεν είναι δυνατή η παραχώρηση πρόσθετης βοήθειας στους ενοίκους τους για να τις βελτιώσουν. Η ευθύνη της συντήρησης των κατοικιών ανήκει κατά κανόνα στους ίδιους τους πρόσφυγες, και μόνο στις περιπτώσεις που οι ζημιές οφείλονται σε καθιζήσεις του εδάφους παρέχεται Κυβερνητική οικονομική βοήθεια για τη βελτίωσή τους.
- (στ) Για την εκτέλεση αποχετευτικού συστήματος των νερών της βροχής παραχωρήθηκαν ήδη πιστώσεις £15,000 στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο και αναμένεται να συμπληρώσει το έργο σε περίοδο 2 μηνών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Στο συνοικισμό 'Πλατύ' Αγλαντζιάς οι πρόσφυγες κάτοικοι αντιμετωπίζουν τα ακόλουθα προβλήματα:

- (1) Δεν υπάρχει αρμόδια υπηρεσία για τον καθαρισμό των δρόμων πλην των κεντρικών με αποτέλεσμα οι χώροι γύρω των πολυκατοικιών να είναι συνέχεια ακάθαρτοι.
- (2) Οι στέγες των περισσότερων σπιτιών έχουν συνεχώς υγρασία και παρόλες τις επιδιορθώσεις δεν έχει γίνει τίποτε το ουσιαστικό.
- (3) Δεν έχουν τοποθετηθεί καθόλου ηλιακοί θερμοσίφωνες και ορισμένοι τους έχουν τοποθετήσει με δικά τους έξοδα.
- (4) Δεν έχουν βαφτεί καθόλου τα σπίτια.
- (5) Τα σπίτια δεν έχουν εξωτερικές περσιάνες και ορισμένοι τις έχουν τοποθετήσει με δικά τους έξοδα.
- (6) Στα εμπορικά κέντρα δεν έχουν γίνει σκυβαλαποθήκες και δημιουργείται μεγάλη ακαταστασία και ακαθαρσία επιζήμια για τη δημόσια υγεία.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:

- (α) Πώς θα λυθεί το πρόβλημα της καθαριότητας στους γύρω των πολυκατοικιών χώρους;
- (β) Πώς και πότε θα λυθεί το πρόβλημα των στεγών και ποιες ενέργειες έχουν γίνει μέχρι σήμερα για οριστική λύση του προβλήματος;
- (γ) Πότε θα τοποθετηθούν ηλιακοί θερμοσίφωνες και αν θα αποζημιωθούν όσοι τους έχουν τοποθετήσει με δικά τους έξοδα;
- (δ) Υπάρχει πρόνοια για το βάψιμο των σπιτιών και, αν ναι, πότε και εάν όχι γιατί;
- (ε) Πότε θα τοποθετηθούν εξωτερικές περσιάνες και αν όχι γιατί, και αν θα αποζημιωθούν όσοι τις τοποθέτησαν;
- (στ) Υπάρχει πρόβλεψη να γίνουν σκυβαλαποθήκες στο εμπορικό κέντρο και, αν ναι, πότε;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

- (α) Η καθαριότητα των χώρων γύρω από τις πολυκατοικίες αποτελεί ευθύνη των ίδιων των ενοίκων, οι περισσότεροι από τους οποίους ανταποκρίνονται θετικά. Σ' ότι αφορά την καθαριότητα των υπολοίπων χώρων (δημοσίων δρόμων, χώρων στάθμευσης κλπ.) αυτή εμπίπτει στην αρμοδιότητα της οικείας Τοπικής Αρχής, δηλ. του Δήμου Αγλαντζιάς.
- (β) Ο Οικισμός αποτελείται από 356 οικιστικές μονάδες, 22 από τις οποίες παρουσίασαν προβλήματα στεγανοποίησης. Ήδη το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ζήτησε προσφορές για κατάλληλη επιδιόρθωση των κατοικιών αυτών.

- (γ) Προτεραιότητα στην τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων δίδεται στις Τ/Κ κατοικίες. Όταν συμπληρωθεί η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων στις Τ/Κ κατοικίες θα μελετηθεί και το αίτημα για αντικατάσταση των ηλεκτρικών θερμοσιφώνων με ηλιακούς, σε Οικισμούς.
- (δ) Η επιδιόρθωση και το βάψιμο των εξωτερικών θυρών και παραθύρων του Οικισμού προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 1987.
- (ε) Επί του παρόντος δεν υπάρχει πρόνοια για τοποθέτηση περισάνων στις θύρες των οικιστικών μονάδων που δεν διαθέτουν, ενόψει άλλων πιο πιστικών προτεραιοτήτων.
- (στ) Δεν υπάρχει πρόβλεψη για την κατασκευή σκουβαλαποθηκών στο Εμπορικό Κέντρο του Οικισμού γιατί αυτό όχι μόνο δεν αναμένεται να λύσει το πρόβλημα της καθαριότητας, αλλά αντίθετα θα το επιδεινώσει. Οι ενοικιαστές των καταστημάτων έχουν υποχρέωση να διατηρούν τόσο τα καταστήματά τους, όσο και τους γύρω χώρους καθαρούς, ο δε Δήμος Αγλαντζιάς πρέπει να πάρει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Στο συνοικισμό 'Κόκκινες' στο Στρόβολο, όπου διαμένουν πρόσφυγες, αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

- (1) Δεν υπάρχει Δημοτικό Σχολείο με αποτέλεσμα τα παιδιά να πηγαίνουν με λεωφορείο στους γειτονικούς συνοικισμούς.
- (2) Τα μισά σπίτια δεν έχουν ηλιακούς θερμοσίφωνες.
- (3) Τα σπίτια δεν έχουν πογιατιστεί καθόλου και δεν έχει γίνει καμιά συντήρησή τους μέχρι τώρα.
- (4) Παρόλο που έχουν προβλεφθεί χώροι για πάρκα μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει καθόλου ψυχαγωγία των παιδιών του συνοικισμού.
- (5) Υπάρχει συνέχεια το πρόβλημα των απορροφητικών λάκκων.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:

- (α) Υπάρχει πρόνοια για τη δημιουργία Δημοτικού Σχολείου και, αν ναι, πότε προγραμματίζεται;
- (β) Πότε θα τοποθετηθούν ηλιακοί θερμοσίφωνες, και αν όσοι έχουν βάλει με δικά τους έξοδα θα αποζημιωθούν και πότε;
- (γ) Πότε θα βαφτούν τα σπίτια και πότε θα γίνει συντήρησή τους;
- (δ) Θα διαμορφωθούν οι χώροι για πάρκα σε πάρκα και αν ναι, πότε θα γίνει τούτο;
- (ε) Υπάρχει μελέτη και/ή σκέψη για την επίλυση του προβλήματος των απορροφητικών λάκκων και, αν ναι, ποια είναι και πότε θα υλοποιηθεί;»

**Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε
Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή
περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.**

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες που διαμένουν στον Κυβερνητικό Οικισμό 'Κόκκινες' Στρόβολου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:—

- (α) Το Υπουργείο Παιδείας έχει προγραμματίσει για φέτος την ανέγερση νέου Δημοτικού Σχολείου στο Στρόβολο που θα εξυπηρετεί τους Οικισμούς 'Κόκκινες' και 'Άσπρες'.
- (β) Προτεραιότητα στην τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων δίδεται στις Τουρκοκυπριακές κατοικίες που οι ένοικοί τους αντιμετωπίζουν και οξύτερα προβλήματα στέγασης σε σύγκριση με τους ενοίκους των Κυβερνητικών Οικισμών. Η αντικατάσταση των ηλεκτρικών θερμοσιφώνων σε Οικισμούς με ηλιακούς θα εξετασθεί αφού προηγουμένως συμπληρωθεί η εγκατάσταση ηλιακών θερμοσιφώνων στις Τουρκοκυπριακές κατοικίες.
- (γ) Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προγραμματίζει τη συντήρηση του Οικισμού Κόκκινες (επιδιόρθωση και βάψιμο εξωτερικών θυρών και παραθύρων) το 1987. Συναφώς αναφέρεται ότι η συντήρηση του εσωτερικού των κατοικιών αποτελεί ευθύνη των ίδιων των αδειούχων.
- (δ) Επί του παρόντος προωθείται η δενδροφύτευση των ανοικτών δημόσιων χώρων του Οικισμού και η ανόρυξη γεωτρήσεων για την άρδευση των δενδρυλλίων. Η δημιουργία πάρκου με την ευρύτερη έννοια δεν προγραμματίζεται για το άμεσο μέλλον.
- (ε) Ο Οικισμός δεν αντιμετωπίζει οποιαδήποτε σοβαρά προβλήματα αποχετεύσεως. Είναι ωστόσο γεγονός ότι μικρός αριθμός απορροφητικών λάκκων παρουσίασε υψηλή συχνότητα κενώσεώς τους, παρέστη δε ανάγκη ανόρυξης πρόσθετων λάκκων και το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε κατά τρόπο ικανοποιητικό.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Δ: Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΑΚΙΝΗΤΗ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ, Η ΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ»**

Παρόντες:—

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος	Νίκος Μακρίδης
Μιχάλης Πουμπουρής	Ζαχαρίας Τουλούρας
Δήμος Γεωργιάδης	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 19 Μαρτίου και στις 29 Μαΐου 1986. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής η Επιτροπή είχε την ευκαιρία ν' ανταλλάξει απόψεις για το υπό συζήτηση θέμα με τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, τη Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας καθώς και εκπροσώπους της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Πληγέντων και Εκτοπισθέντων Επιχειρηματιών, του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουρκοκρατουμένων Περιουσιών Κύπρου και της Παγκύπριας Ένωσης Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 23 Ιανουαρίου 1986, από το αξιότιμο Μέλος της κ. Χρ. Κουρτελλάρη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Σώματος, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Η Επιτροπή, με βάση τους όρους εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε στις συνεδρίες της εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών από τους οποίους και ζήτησε πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το όλο θέμα καθώς επίσης ανάλυση της Κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθείται πάνω σ' αυτό.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων κ. Χρ. Κουρτελλάρης ανέφερε ότι η τάξη των προσφύγων έχει υποβάλει από χρόνια τώρα αίτημα για αποκατάσταση της φερεγγυότητάς τους με βάση τα περιουσιακά στοιχεία τους που βρίσκονται στα κατεχόμενα χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχουν ληφθεί από την Κυβέρνηση οποιαδήποτε μέτρα για την ικανοποίηση του αιτήματος αυτού. Για το ίδιο θέμα, ανέφερε επίσης ο κ. Κουρτελλάρης υποβλήθηκε από τον ίδιο σχετική ερώτηση χωρίς ακόμη να έχει ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση από τους αρμοδίους.

Θέσεις ενδιαφερομένων πλευρών

(α) Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων (Π.Ε.Π.)

Εκφέροντας τις απόψεις της πιο πάνω Οργάνωσης ο Πρόεδρος αυτής ανέφερε ότι ανάμεσα στα διάφορα αιτήματα που έχουν υποβληθεί κατά καιρούς προς την Εκτελεστική Εξουσία από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων περιλαμβάνεται και το αίτημα για λήψη των αναγκαίων μέτρων για εξασφάλιση της φερεγγυότητας των προσφύγων με βάση τα περιουσιακά τους στοιχεία στις κατεχόμενες περιοχές, γεγονός που θα παράσχει στους πρόσφυγες την ευχέρεια για δανειοδότηση και ικανοποίηση επειγουσών αναγκών τους όπως είναι η επαγγελματική αποκατάστασή τους, η ιατρική περίθαλψή τους στο εξωτερικό, η μόρφωση των παιδιών τους, κλπ.

Όπως τονίστηκε από τον ίδιο εκπρόσωπο, υπάρχει άμεση ανάγκη εξασφάλισης έγκυρων πιστοποιητικών ιδιοκτησίας των ιδιοκτητών ακινήτων στις κατεχόμενες περιοχές και αυτό προτού απολεσθούν όλες οι σχετικές μαρτυρίες ηλικιωμένων και αρμόδιων προσώπων.

Τα πιο πάνω αιτήματα, αναφέρθηκε από τον ίδιο εκπρόσωπο, εντάσσονται μέσα στο γενικότερο αίτημα των προσφύγων για δίκαιη κατανομή των βαρών από τις επιπτώσεις του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής καθώς και για δικαιότερη κατανομή και αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος.

(β) Παγκύπριος Σύνδεσμος Πληγέντων και Εκτοπισθέντων Επιχειρηματιών (ΠΑ.ΣΥ.Π.Ε.Ε)

Εκ μέρους του πιο πάνω Συνδέσμου υποβλήθηκε επίσης το αίτημα για αποκατάσταση της φερεγγυότητας των εκτοπισθέντων με βάση την περιουσία τους στα κατεχόμενα για σκοπούς δανειοδότησης όπως συμβαίνει και στις ελεύθερες περιοχές, θέμα το οποίο, όπως αναφέρθηκε, εντάσσεται μέσα στα μέτρα κοινωνικής δικαιοσύνης και ίσης κατανομής των βαρών της εισβολής και κατοχής.

Από τους εκπροσώπους του ίδιου Συνδέσμου διατυπώθηκε επίσης η πικρία για το γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν έχει αντικρύσει θετικά και με πρακτικά μέτρα τα προβλήματα των πληγέντων και εκτοπισθέντων επιχειρηματιών.

(γ) Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Τουρκοκρατούμενων Περιουσιών (Σ.Ι.Τ.Ο.Π.)

Εκφράζοντας τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του πιο πάνω Συνδέσμου ανέφεραν ότι αποκλειστικός στόχος και επιδίωξη της σύστασης του Συνδέσμου τους είναι η προώθηση του αιτήματος των προσφύγων για αναγνώριση, κατοχύρωση και εγγύηση των περιουσιών τους στα κατεχόμενα σαν ειδικού αιτήματος μια και τα υπόλοιπα αιτήματα των προσφύγων, που συνδέονται άμεσα με αυτό, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και προώθησης για επίλυση από άλλες προσφυγικές οργανώσεις.

Η αναγνώριση και κατοχύρωση των κατεχόμενων περιουσιών, τόνισαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, καθίσταται επιτακτική και για λόγους εθνικούς ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι με την πάροδο του χρόνου και τη φυσική ανανέωση των οικογενειών δημιουργείται ο κίνδυνος σε λίγα χρόνια να μην υπάρχει ενδιαφέρον για τις περιουσίες αυτές και στην πραγματικότητα να μην υπάρχουν άνθρωποι που θα ισχυριστούν ότι έχουν δικαιώματα πάνω στις κατεχόμενες περιουσίες.

(δ) Παγκύπρια Ένωση Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών

Οι εκπρόσωποι της πιο πάνω Οργάνωσης ζήτησαν από την Επιτροπή όπως εξασκήσει κάθε δυνατή επιρροή προς την Κυβερνητική πλευρά για την ικανοποίηση των αιτημάτων τους αναφορικά με τη δανειοδότηση, με μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα δάνεια, των προσφύγων αυτοκινητιστών-ιδιοκτητών οχημάτων δημόσιας χρήσης για σκοπούς αντικατάστασης των οχημάτων τους με εγγύηση την αξία ολόκληρης ή μέρους της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που κατείχε ο κάθε αιτητής στις κατεχόμενες περιοχές.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι αναφέρθηκαν επίσης στα σοβαρά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η τάξη τους μετά την εισβολή από την απώλεια των οχημάτων τους ή την ανάγκη για αντικατάστασή τους, γεγονός που είχε σαν αποτέλεσμα πολλοί πρόσφυγες αυτοκινητιστές να παραμένουν άνεργοι ή να υποαπασχολούνται σ' άλλους τομείς.

Αναλύοντας τη νομική πτυχή του όλου προβλήματος που δημιουργήθηκε από την τούρκικη εισβολή όσον αφορά την ακίνητη ιδιοκτησία, η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι η νομοθεσία του «ψευδοκράτους» για την παροχή τίτλων ιδιοκτησίας ελληνικών περιουσιών σε τούρκους, θέμα για το οποίο έγιναν από την Κυβέρνηση έντονα διαβήματα και διαμαρτυρίες στα Ηνωμένα Έθνη, ουδόλως έχει οποιαδήποτε νομική ισχύ ούτε επηρεάζει τα δικαιώματα των νομίμων ιδιοκτητών των περιουσιών αυτών. Αναφέρθηκε επίσης ότι το θέμα της νομικής κατοχύρωσης των κατεχόμενων περιουσιών ρυθμίζεται με σχετικό νόμο που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή με βάση τον οποίο προβλέπεται η ετοιμασία νέων αρχείων σχετικά με την ακίνητη ιδιοκτησία των κατεχόμενων περιοχών.

Εξηγώντας την πολιτική της Κυβέρνησης που ακολουθείται πάνω στο όλο θέμα οι παρευρεθέντες στη συνεδρία Υπουργοί Οικονομικών, Εσωτερικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν ότι όλες οι μορφές βοήθειας που έχουν παρασχεθεί προς τους πληγέντες από την εισβολή, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης και ένταξής τους στην οικονομική μηχανή, δεν δόθηκαν υπό μορφή αποζημιώσεων γιατί για την Κυβέρνηση δεν τίθεται τέτοιο θέμα από τη στιγμή που το πολιτικό πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει άλυτο.

Παράλληλα αναφέρθηκε ότι τα διάφορα σχέδια βοήθειας που λειτούργησαν ύστερα από την τούρκικη εισβολή μελετούνται και επανεξετάζονται από την Κυβέρνηση και διευρύνονται με βάση διαφοροποιημένα κριτήρια και ανάλογα πάντοτε με τις οικονομικές δυνατότητες που προσφέρονται.

Σε ότι αφορά το θέμα της παροχής φερεγγυότητας για επαναδραστηριοποίηση, λέχθηκε ότι η Κυβέρνηση έχει συστήσει για το σκοπό αυτό Ειδική Επιτροπή η οποία μελετά σε συνεργασία με τους ενδιαφερομένους το όλο θέμα και η οποία σε περίοδο έξι μηνών αναμένεται να είναι σε θέση να υποβάλει ενδιάμεση έκθεση για την ενημέρωση του Σώματος.

Τέλος, δηλώθηκε από τους ίδιους Υπουργούς ότι τα προβλήματα των προσφύγων και πληγέντων αντιμετωπίζονται από την Κυβέρνηση με ιδιαίτερη προσοχή και ενδιαφέρον και ότι πάντοτε υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και επέκτασης των υφιστάμενων κριτηρίων παροχής βοήθειας για επαναδραστηριοποίηση χωρίς να υπάρχει πρόθεση υποθήκευσης οποιασδήποτε περιουσίας στα κατεχόμενα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων έχοντας υπόψη τόσο τις θέσεις/εισηγήσεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της από τις διάφορες τάξεις των προσφύγων όσο και την Κυβερνητική πολιτική όπως αναλύθηκε από τους αρμόδιους Υπουργούς, έχει καταλήξει στις πιο κάτω διαπιστώσεις και εισηγήσεις:—

- (α) Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι παρά τα διάφορα σχέδια βοήθειας που εφαρμόστηκαν από την Κυβέρνηση μετά την τούρκικη εισβολή για ανακούφιση των προσφύγων και πληγέντων, εξακολουθούν ακόμη να υπάρχουν κατηγορίες προσώπων που παρά το γεγονός ότι κατέχουν περιουσίες στα κατεχόμενα, δεν μπορούν να εξασφαλίσουν δανειοδότηση για την επαναδραστηριοποίησή τους με εγγύηση τις περιουσίες αυτές.
- (β) Η Επιτροπή θεωρεί δικαιολογημένα τα παράπονα που εκφράζονται για άνιση μεταχείριση και άνιση κατανομή των οικονομικών βαρών που επεσώρευσε στον τόπο η τούρκικη εισβολή, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι οι περιουσίες των προσφύγων κατέληξαν να μην έχουν κανένα αντίκρουσμα σε αντίθεση προς τις αξίες των περιουσιών στις ελεύθερες περιοχές οι οποίες καθημερινά ανέρχονται σε υπερβολικά ύψη.
- (γ) Η αποκατάσταση της φερεγγυότητας των προσφύγων με ασφάλεια την κτηματική τους περιουσία στα κατεχόμενα για σκοπούς δανεισμού για επαναδραστηριοποίηση, μόρφωση, στέγαση, ιατρική περίθαλψη και άλλες επιτακτικές ανάγκες των προσφύγων, είναι κατά τη γνώμη της Επιτροπής σοβαρότατο θέμα κοινωνικής δικαιοσύνης το οποίο θα πρέπει ν' απασχολήσει τους αρμοδίους και να αντικρουστεί θετικά χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση.

- (δ) Το θέμα της εξασφάλισης έγκυρων πιστοποιητικών ιδιοκτησίας των ακινήτων στις κατεχόμενες περιοχές για το οποίο η Κυβέρνηση πολύ καθυστερημένα, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, κατέθεσε στο Σώμα σχετικό σχέδιο νόμου, θα πρέπει να τύχει άμεσης προώθησης μια και θεσπίστηκε ήδη ο σχετικός νόμος.
- (ε) Τέλος, η Επιτροπή, επιθυμεί να δηλώσει ότι τα διάφορα προβλήματα που έχουν εγερθεί στο στάδιο της εξέτασης του υπό συζήτηση θέματος δεν μπορούν να επιλυθούν από την Επιτροπή και κατ' επέκταση από την Ολομέλεια του Σώματος μια και από τη φύση τους καθάπτονται γενικότερων οικονομικών θεμάτων, τα οποία εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Εξουσίας. Πρόθεση εντούτοις της Επιτροπής είναι όπως πράξει ό,τι είναι δυνατό προς την κατεύθυνση της εκ μέρους των αρμοδίων θετικής αντίκρουσης των επιμέρους εισηγήσεων που κρίνονται δικαιολογημένες.

Υποβάλλοντας η Επιτροπή την παρούσα Έκθεσή της προς το Σώμα αναμένει ότι η Κυβέρνηση θα επιληφθεί όλων των θεμάτων που εγείρονται και σύντομα θα προωθήσει τις ενδεδειγμένες λύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Αντιλαμβάνομαι ότι συνεφωνήθη ότι δεν θα υπάρξει συζήτηση της Έκθεσης.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν συνεφωνήθη, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω καμιά ένσταση. Αλλά θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο έχει πάρει οριστικά αποφάσεις για αντίκρουση του θέματος της επαναδραστηριοποίησης, οι οποίες είναι κοινής αποδοχής και έχουν επικροτηθεί από όλο το διακομματικό φάσμα στην αρμόδια Διακοινοβουλευτική Επιτροπή, που συστάθηκε και που παρευρισκόταν κατά τις συζητήσεις στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Έτσι πιστεύω πως — και αυτό πρέπει να τονιστεί, γιατί είναι ένα άνοιγμα που θα ικανοποιήσει τις πληγείσες τάξεις — προωθείται μια ολοκληρωμένη και σφαιρική αντίκρουση του θέματος, που οι βασικές της διατάξεις κατατίθενται για σκοπούς καταχώρησής τους στα πρακτικά.

Συμπληρωματικό Σχέδιο Δανειοδοτήσεως Εκτοπισθέντων και Πληγέντων Επιχειρηματιών.

A. 1. Γενικά.

1. Οποιοδήποτε ποσό διατεθεί από την κυβέρνηση για απ' ευθείας δανειοδότηση πληγέντων και εκτοπισθέντων επιχειρηματιών να προέλθει από το ταμείο ανακουφίσεως εκτοπισθέντων και παθόντων (ΤΑΕΠ).

2. Το υφιστάμενο σχέδιο δανειοδοτήσεως εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών να παραμείνει σε ισχύ, και

3. Δανειοδότηση από κυβερνητικά κεφάλαια (ΤΑΕΠ) θα παραχωρείται μόνο σε περιπτώσεις επιχειρηματιών, που εγκρίθηκαν ή θα εγκριθούν με βάση το υφιστάμενο σχέδιο που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9.9.1982 και με αρ. Απ. 22.153 και δεν μπόρεσαν ή δεν θα μπορέσουν να εξασφαλίσουν δάνειο από τράπεζα. Η δανειοδότηση των περιπτώσεων αυτών θα γίνεται αν πληρούνται τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Το σχέδιο του αιτητού να είναι βιώσιμο.

2. Προτεραιότητα θα δοθεί στην εξέταση των αιτήσεων των εκτοπισθέντων επιχειρηματιών. Όταν εξαντληθούν οι περιπτώσεις των εκτοπισθέντων επιχειρηματιών, τότε θα εξετασθούν και οι περιπτώσεις των πληγέντων.
3. Θα εξετάζονται μόνο περιπτώσεις που οι επιχειρηματίες θα επαναστασιοποιηθούν στα επαγγέλματα που ασχολούνταν πριν από την εισβολή ή που απασχολούνταν σε συναφή επαγγέλματα.
4. Το εισόδημα του αιτητή μαζί με εκείνο της συζύγου του δε θάναί μεγαλύτερο από τις £7,000.

Β. Ανώτατα ποσά δανείων

Καθορίζονται ως ανώτατα ποσά δανείων τα πιο κάτω:

1. Βιομηχανία: Μέχρι £60,000 Ο αιτητής πρέπει να συμμετέχει
2. Εμπόριο: Μέχρι £10,000 στο σχέδιο με ίδιο κεφάλαιο 10%
3. Άλλοι τομείς: Μέχρι £6,000

Γ. Εγγυήσεις

Θα ζητούνται προσωπικές εγγυήσεις από τον αιτητή και τα μέλη της οικογένειάς του εκείνα που συμμετέχουν στην επιχείρηση. Σε περίπτωση εταιρείας θα λαμβάνεται από την τράπεζα σταθερή και κυμαινόμενη επιβάρυνση πάνω στα στοιχεία του ενεργητικού της.

Δ. Όροι αποπληρωμής

Στην περίπτωση των δανείων, που θα παραχωρούνται για βιομηχανικούς σκοπούς, θα εξοφλούνται σε περίοδο μέχρι 10 χρόνων, μ' αρχική περίοδο χάρις 2 με 3 χρόνια. Για δάνεια που θα παραχωρούνται για εμπορικές δραστηριότητες και για τους άλλους τομείς, η περίοδος αποπληρωμής θα συμφωνείται μεταξύ της τράπεζας και του δανειοδοτουμένου.

Το Επιτόκιο καθορίζεται στο 7% το χρόνο για όλα τα δάνεια, ενώ ο τόκος υπερημερίας στα 9%.

Διαδικασία

1. Η διαδικασία παροχής των δανείων θα αποφασιστεί αργότερα.
2. Τα δάνεια που θα δίδονται από κυβερνητικά κεφάλαια θα δίδονται από τράπεζα με την οποία το κράτος θα συνάψει ειδική συμφωνία.

Για την υλοποίηση του πιο πάνω σχεδίου γίνεται εισήγηση όπως διατεθεί αρχικά ποσό £500,000 που θα προέλθει, επανατονίζεται, από το ΓΑΕΠ.

Εισηγητής της πρότασης είναι ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας που κάλεσε το Υπουργικό Συμβούλιο να εγκρίνει το πιο πάνω συμπληρωματικό σχέδιο δανειοδότησης.

Παράλληλα κλήθηκε το Υπουργικό Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει νομοσχέδιο συμπληρωματικού προϋπολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για την εξασφάλιση των πιο πάνω αναγκαίων πιστώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάπτυξη της Αλιείας και τα προβλήματα των

ψαράδων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να αναγνώσει την Έκθεση.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΨΑΡΑΔΩΝ».

Παρόντες:

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Αυγερινός Παπαρές

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Γ. Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 26 Μαρτίου, στις 10 και 23 Απριλίου και στις 2 Ιουνίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των Αγροτικών Οργανώσεων ΕΚΑ, ΠΕΚ και Αγροτικής καθώς και του Συνδέσμου Ψαράδων, ενώ στη δεύτερη συνεδρίαση εκπροσωπήθηκαν επίσης οι Ναυτικοί Όμιλοι Λεμεσού και Πάφου καθώς και ομάδα ψαράδων που χρησιμοποιούν ως μέθοδο ψαρέματος τη γυροβολιά.

Οι Ναυτικοί Όμιλοι Αμμοχώστου και Λάρνακας καθώς και ο Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Τρατών παρόλο ότι κλήθηκαν δεν παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία.

Το πιο πάνω θέμα, όπως είναι γνωστό, έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε ύστερα από απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε στις συνεδρίες της τους εκπροσώπους τόσο της Κυβερνητικής πλευράς όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων πλευρών από τους οποίους ζήτησε και πήρε στοιχεία και απόψεις πάνω στο υπό συζήτηση θέμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από το αρμόδιο Υπουργείο προκύπτουν τα πιο κάτω σε σχέση με την κατάσταση της αλιείας στην Κύπρο κατά τα τελευταία δέκα χρόνια καθώς και για τις μελλοντικές προοπτικές της:—

- (α) Η αλιεία στην Κύπρο γίνεται από εννέα τράτες και από 600 περίπου αλιευτικά σκάφη της παράκτιας αλιείας από τα οποία τα 350 απασχολούνται πλήρως ενώ τα υπόλοιπα ασχολούνται με την αλιεία κατά καιρούς ή πάνω σε ερασιτεχνική βάση.

Στην Κύπρο ζουν από την αλιεία γύρω στις 1,000 οικογένειες ενώ γύρω στα 200 άτομα ζουν από την εμπορία ψαριών. Η παραγωγή κατά το 1984 ήταν 2,250 τόνοι ψαριού, αριθμός που ισοδυναμεί με εισόδημα £4.5 εκ. Οι εισαγωγές ψαριού τον ίδιο χρόνο ήταν περίπου 2,700 τόνοι αξίας £3.5 εκ.

- (β) Ο αλιευτικός χώρος της Κύπρου με την τούρκικη εισβολή έχει μειωθεί κατά 40% περίπου. Αντίθετα, κατά τον τελευταίο χρόνο ο αλιευτικός στόλος αυξήθηκε σημαντικά και η παραγωγή από τα αλιευτικά πεδία έφτασε στους 1,050 περίπου τόννους ψάρια το 1981 σε σύγκριση με 670 τόννους το 1973 με 1974. Επειδή στο στάδιο εκείνο παρατηρήθηκαν σημεία υπεραλιείας στα αποθέματα ψαριού, κρίθηκε αναγκαία η λήψη μέτρων με σχετική νομοθεσία που απαγορεύει την αλιεία με τράτες κατά το μήνα Οκτώβρη.

Η λήψη των πιο πάνω μέτρων είχε ως αποτέλεσμα τη θεαματική αύξηση της παραγωγής τρατών κατά 80% και της παράκτιας αλιείας κατά 60% περίπου. Η ψηλή αυτή παραγωγή διήρκεσε μέχρι το 1984 οπότε έφθασε τους 1,950 τόννους. Κατά το 1985 σημειώθηκε κάποια μικρή μείωση που συνεχίστηκε και κατά την αρχή της αλιευτικής περιόδου 1985-1986. Ο λόγος για την παρατηρούμενη αυτή μείωση φαίνεται να είναι κυρίως η αύξηση της αλιευτικής προσπάθειας από την παράκτια αλιεία η οποία αύξησε τόσο τα σκάφη όσο και τις εργάσιμες μέρες της ενώ παράλληλα έκαμε μεγάλη χρήση μισινένιων δικτύων που άρχισαν να εισάγονται σε μεγάλες ποσότητες κατά τα τελευταία 2-3 χρόνια.

- (γ) Σύμφωνα με την αξιολόγηση από το αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των πιο πάνω διαχειριστικών μέτρων διαπιστώνεται ότι τα αλιευτικά μας πεδία είναι δυνατό να αποδώσουν πολύ σημαντικές ποσότητες ψαριών εφόσον τύχουν της σωστής εκμετάλλευσης. Κάτι τέτοιο είναι κατορθωτό με το συντονισμένο έλεγχο του αλιευτικού μας στόλου στο σύνολό του, έτσι που η κατάλληλη αλιευτική προσπάθεια να καταβάλλεται στις διάφορες περιοχές της θάλασσάς μας ανάλογα με τα αποθέματα ψαριών που υπάρχουν και ταυτόχρονα με την εξάλειψη της χρήσης των καταστροφικών μέσων αλιείας. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα Αλιείας σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες της ΦΑΟ διεξάγει σχετικές μελέτες με στόχο την επίτευξη της πιο ψηλής σταθερής παραγωγής. Στα πλαίσια της πιο πάνω προσπάθειας το αρμόδιο Υπουργείο ετοιμάζει νομοθεσία η οποία θα καλύπτει τον έλεγχο και την επιβολή μέτρων που πρέπει να ληφθούν σ' όλους τους τομείς της αλιείας, δηλαδή τράτες, παράκτια και ερασιτεχνική αλιεία. Παράλληλα με τα πιο πάνω μέτρα που αποβλέπουν στην προστασία της αλιείας προωθούνται επίσης διάφορα έργα για την κατασκευή νέων αλιευτικών καταφυγίων και τη βελτίωση των υφισταμένων με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα της αλιείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με βάση τα πιο πάνω στοιχεία που της δόθηκαν από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου και με γνώμονα τις απόψεις και εισηγήσεις όλων των άλλων ενδιαφερόμενων πλευρών οι οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις συνοδεύτηκαν και με γραπτά υπομνήματα, έχει καταλήξει στις πιο κάτω διαπιστώσεις γύρω από το όλο θέμα:—

- (α) Η αλιεία αποτελεί μια σημαντική πηγή εισοδήματος για τον τόπο και απασχολεί ένα αξιόλογο αριθμό προσώπων είτε πάνω σε επαγγελματική είτε πάνω σε ερασιτεχνική βάση.

(β) Ο αλιευτικός μας πλούτος παρουσιάζει αισθητή μείωση τα τελευταία δυο χρόνια η οποία σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει ενώπιόν της η Επιτροπή οφείλεται στους πιο κάτω λόγους:—

- (ι) Στην υπεραλιεία με τράτες οι οποίες πολλές φορές και παρά τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας ψαρεύουν σε βάθος λιγότερο από τις 30 οργιές.
- (ιι) Στη χρήση παράνομων μέσων αλιείας όπως είναι οι δυναμίτες και οι δηλητηριώδεις χημικές ουσίες.
- (ιιι) Στην ανεξέλεγκτη αύξηση της αλιευτικής προσπάθειας από όλους τους τομείς της αλιείας.
- (ιiv) Στη χρήση μεθόδων και μέσων αλιείας από τους ψαράδες όπως είναι τα δίχτυα με πολύ μικρό μάτι, τα μπαρπουνόδικτα, τα μισινέτινα δίχτυα, το ανεξέλεγκτο ζώσιμο (γυροβολιά), κλπ.

Οι πιο πάνω μέθοδοι αλιείας παρόλο ότι είναι πιο προσοδοφόροι για τους ψαράδες που τις χρησιμοποιούν προκαλούν ανεπανόρθωτες καταστροφές στα αλιευτικά αποθέματά μας.

Η χρησιμοποίηση παράνομων μέσων αλιείας και γενικά η μη εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας εντάθηκε τον τελευταίο χρόνο λόγω της αποχής από υπερωρίες των υπαλλήλων της Προληπτικής Υπηρεσίας του Τμήματος Αλιείας εξαιτίας συνδικαλιστικού θέματος το οποίο σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο έχει τώρα επιλυθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι της γνώμης ότι οι πιο πάνω λόγοι που έχουν επισημανθεί απ' όλες τις πλευρές και στους οποίους οφείλεται η μείωση των αλιευτικών αποθεμάτων μας, είναι δυνατό να αρθούν με τη θέσπιση και αυστηρή εφαρμογή μιας πιο εκσυγχρονισμένης και ολοκληρωμένης νομοθεσίας η οποία θα ρυθμίζει σωστά όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την αλιεία περιλαμβανομένης της προστασίας του επαγγελματία ψαρά. Η Επιτροπή, έχοντας πάρει τη διαβεβαίωση των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου ότι η προώθηση μιας τέτοιας νομοθεσίας βρίσκεται στο τελευταίο της στάδιο, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως προωθήσει την κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή πριν από τις θερινές διακοπές του Σώματος ενώ στο μεταξύ εφαρμόζει με μεγαλύτερη αυστηρότητα την υφιστάμενη νομοθεσία για την καλύτερη προστασία της αλιείας μας στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό.

Η Επιτροπή έχει επίσης τη γνώμη ότι παράλληλα με τα μέτρα για την προστασία της αλιείας θα πρέπει να αναληφθούν επίσης έντονες προσπάθειες για την περαιτέρω ανάπτυξη της. Μέσα στα πλαίσια αυτά η Επιτροπή εκφράζει την επιθυμία της για άμεση προώθηση από την Κυβέρνηση των σχετικών έργων υποδομής για τη δημιουργία νέων αλιευτικών ορμίσκων και τη βελτίωση των υφισταμένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής λογοτεχνικών βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού).

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΕΤΟΙΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ».****Παρόντες:**

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Νίκος Αναστασιάδης

Δήμος Γεωργιάδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Απριλίου και στις 27 Μαΐου 1986. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ενώ στη δεύτερη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου και της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου.

Το πιο πάνω θέμα, όπως είναι γνωστό, έχει εγγραφεί στη Βουλή από τους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα εκ μέρους των εισηγητών του ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Ν. Αναστασιάδης ανέφερε ότι η εγγραφή του θέματος αυτού σκοπó έχει τη διακρίβωση τυχόν τρωτών όσον αφορά την όλη διαδικασία και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή λογοτεχνικών βραβείων με απώτερο στόχο την εξύψωση και ενίσχυση του όλου θεσμού.

Ο θεσμός απονομής των λογοτεχνικών βραβείων, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας, υφίσταται από το 1969 και θεωρείται ότι γενικά λειτουργεί ικανοποιητικά και ότι οι αντιδράσεις που κατά καιρούς παρουσιάζονται οφείλονται στην ευαισθησία που διακρίνει τον ίδιο το θεσμό της βράβευσης.

Η βράβευση των λογοτεχνικών έργων αποτελεί έργο ειδικής συμβουλευτικής επιτροπής της οποίας τα μέλη διορίζει ο Υπουργός Παιδείας από κατάλογο προσώπων που υποδεικνύονται από τις λογοτεχνικές οργανώσεις του τόπου. Της Επιτροπής αυτής προεδρεύει ο Ανώτερος Μορφωτικός Λειτουργός του Υπουργείου Παιδείας. Βραβεύσιμες θεωρούνται οι εκδόσεις που θα έχουν κατατεθεί στη Βιβλιοθήκη του Υπουργείου Παιδείας.

Με βάση τα ισχύοντα, από τη βράβευση εξαιρούνται οι εκδόσεις λογοτεχνών που τιμήθηκαν με βραβείο συνολικής προσφοράς στην ελληνική κυπριακή λογοτεχνία, λογοτεχνών που έργο τους βραβεύτηκε από το Υπουργείο μέσα στις τρεις προηγούμενες χρονιές και αυτών που δεν διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο. Ως κριτήριο για τη βράβευση θεωρείται η θετική συμβολή των έργων στη νεοελληνική λογοτεχνία και η κρίση της πιο πάνω Επιτροπής διατυπώνεται μαζί με το σχετικό

σκεπτικό της απόφασης της σε ειδικό πρακτικό που υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του Υπουργείου Παιδείας για επικύρωση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, η προαναφερθείσα Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου θεωρεί το θέμα των λογοτεχνικών βραβείων σαν ένα ουσιαστικό κίνητρο για την προώθηση της λογοτεχνικής παραγωγής του τόπου γι' αυτό και γνώμη των μελών της είναι όπως προκειμένου να γίνει ο θεσμός αυτός σεβαστός τόσο από τους ίδιους του λογοτέχνες όσο και από το κοινό γενικά, θα πρέπει να διαφυλαχθεί και να τεθεί πάνω σε νέα βάση με κριτήρια που να μειώνουν τον κρατικό ή οποιοδήποτε άλλο παρεμβατισμό.

Για το σκοπό αυτό, η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου έχει ειδικότερα υποβάλει στην Επιτροπή τις πιο κάτω απόψεις/εισηγήσεις της:

- (α) Η Ένωση Λογοτεχνών συμφωνεί με την απόφαση του Υπουργού Παιδείας για τη σύνθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Γραμμάτων από εκπροσώπους των δυο λογοτεχνικών σωματείων του τόπου. Υποστηρίχθηκε, όμως, η άποψη ότι τα λογοτεχνικά σωματεία θα πρέπει να υποδεικνύουν στον Υπουργό Παιδείας συγκεκριμένους εκπροσώπους τους αντί να υποβάλλουν καταλόγους προσώπων από τους οποίους επιλέγει τα μέλη ο Υπουργός.
- (β) Οι αποφάσεις της εν λόγω Επιτροπής πρέπει να είναι οριστικές και αμετάκλητες και ο Υπουργός Παιδείας να μην έχει δικαίωμα αναπομπής τους. Σε περίπτωση διαφωνίας του με απόφαση της Επιτροπής, ο Υπουργός να διατηρεί το δικαίωμα να διαχωρίζει τις ευθύνες του εκφράζοντας και δημόσια τα συγκεκριμένα σημεία της διαφωνίας του.
- (γ) Επειδή το έργο της Συμβουλευτικής Επιτροπής Γραμμάτων είναι ουσιαστικό, σοβαρό και χρονοβόρο, τα μέλη της θα πρέπει να αμείβονται για την εργασία τους.
- (δ) Θα πρέπει να καθιερωθεί μια Ειδική Επιτροπή από εκπροσώπους των δυο λογοτεχνικών σωματείων και του Υπουργείου Παιδείας για τη σύνταξη καταλόγου κριτηρίων με βάση τον οποίο θα γίνεται η βράβευση. Παρόλο ότι η Ένωση αναγνωρίζει το γεγονός ότι η βράβευση λογοτεχνικών έργων εμπεριέχει το στοιχείο του υποκειμενισμού, εντούτοις, έχει τη γνώμη ότι η ύπαρξη ορισμένων αντικειμενικών κριτηρίων θα βοηθήσει τη λήψη όσο το δυνατό πιο ορθών αποφάσεων. Μερικά από τα σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι:—
 - (i) Η συμβολή του λογοτεχνικού έργου στην κυπριακή και γενικότερα στην ελληνική λογοτεχνική παραγωγή.
 - (ii) Η αρμονική σύζευξη μορφής και περιεχομένου.
 - (iii) Πέρα από τα αισθητικά κριτήρια, δεν πρέπει να παραβλεφθούν οποιεσδήποτε θέσεις φιλοπόλεμες ή φιλοφασιστικές που μπορεί να εκφράζονται σ' ένα έργο.
- (ε) Οι αποφάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής Γραμμάτων και το σκεπτικό της βράβευσης πρέπει να δημοσιεύονται στον τύπο και τα λογοτεχνικά περιοδικά του τόπου.

- (στ) Δικαίωμα βράβευσης έργου του ίδιου συγγραφέα θα ισχύει μετά παρέλευση πέντε τουλάχιστον χρόνων από την προηγούμενη βράβευσή του.
- (ζ) Να υποχρεώνονται όλοι οι συγγραφείς ή και εκδότες να καταθέτουν δύο αντίτυπα των εκδόσεών τους είτε στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών είτε στη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας. Έτσι όλα τα εκδιδόμενα βιβλία θα θεωρούνται αυτεπάγγελτα υπό κρίση για βράβευση και οι συγγραφείς δεν θα είναι υποχρεωμένοι να τα υποβάλλουν για βράβευση.

Εξάλλου από της πλευράς της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου έχουν γίνει από τον Πρόεδρο της οι ακόλουθες εισηγήσεις:—

- (α) Η Επιτροπή να απαρτίζεται από 5 ή 7 μέλη τα οποία να αμείβονται για την εργασία τους.
- (β) Τα μέλη ή στενοί συγγενείς τους να μην έχουν έργα προς κρίση.
- (γ) Να προτείνονται ως μέλη της Επιτροπής δύο από κάθε λογοτεχνική εταιρεία και, στην περίπτωση που τα μέλη είναι 7, τα υπόλοιπα να επιλέγει το Υπουργείο από άλλα πνευματικά σώματα. Σε καμιά περίπτωση μέλος της Επιτροπής να μπορεί να είναι συνάμα και υπάλληλος του Υπουργείου Παιδείας.
- (δ) Στις συνεδρίες της Επιτροπής να παρευρίσκεται εκπρόσωπος της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας ο οποίος να εποπτεύει την τήρηση των κανονισμών. Επίσης να τηρούνται συνοπτικά πρακτικά των συνεδριών της Επιτροπής και το σχεπτικό της βράβευσης να υπογράφεται από όλα τα μέλη.
- (ε) Σε περίπτωση διαφωνίας του Υπουργού με απόφαση της Επιτροπής, η απόφαση να μην αναπέμπεται στην ίδια Επιτροπή για επανεξέταση αλλά το όλο θέμα να επανεξετάζεται από άλλη Επιτροπή αποτελούμενη από βραβευθέντες με το βραβείο συνολικής προσφοράς στην ελληνική κυπριακή λογοτεχνία.
- (στ) Ως κριτήρια για τη βράβευση του έργου να λαμβάνονται:—
- (ι) Η συμβολή του, κατά πρώτο λόγο, στην τοπική κυπριακή λογοτεχνία και, κατά δεύτερο λόγο, στη νεοελληνική.
- (ιι) Το έργο να έχει κάποια έκταση που θα πρέπει να προκαθοριστεί.
- (ζ) Ο έπαινος να αντικατασταθεί με Β' βραβείο συνοδευόμενο από χρηματικό ποσό.
- (η) Όλα τα λογοτεχνικά βιβλία που εκδίδονται στην Κύπρο να κατατίθενται υποχρεωτικά στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας με βάση τις απόψεις και εισηγήσεις που ακούστηκαν από τους πιο πάνω εκπροσώπους του πνευματικού κόσμου της Κύπρου, είναι της γνώμης ότι ο θεσμός απονομής λογοτεχνικών βραβείων, ο οποίος αναμφίβολα συμβάλλει θετικά στην προώθηση των λογοτεχνικών πραγμάτων του τόπου, θα πρέπει να διασφαλιστεί και βελτιωθεί. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή έχει διαπιστώσει την ανάγκη θέσπισης και δημοσίευσης Κανονισμών, οι οποίοι να διασφαλίζουν από κάθε άποψη την αντικειμενικότητα της διεξαγωγής της όλης διαδικασίας απονομής λογοτεχνικών βραβείων και παράλληλα θα ενθαρρύνουν και ενδυναμώνουν την εμπιστοσύνη των λογοτεχνών και

του κοινού προς τον ίδιο το θεσμό. Εν προκειμένω η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως προχωρήσει στη θέσπιση των πιο πάνω Κανονισμών, για την ετοιμασία των οποίων θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη όλες τις εκτεθείσες απόψεις των εκπροσώπων των πιο πάνω λογοτεχνικών σωματείων και ιδιαίτερα τις θέσεις τους που αφορούν τη σύνθεση και τρόπο επιλογής των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής και τα κριτήρια βράβευσης που θα ισχύουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την ανάγνωση της Έκθεσης της Επιτροπής Παιδείας φθάσαμε στο τέλος των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 12 Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1985.
- (3) Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (4) Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986.
- (5) Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (6) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (7) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 22.5.1986 που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία και στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) και περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 169 του 1985).
- (8) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 15.5.86 που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).
- (9) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 29.5.86 που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφαλίσεως δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) και περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 169 του 1985).
- (10) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 5.6.86 που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως (1) «Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφασή της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού υποψηφίων σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοιν. Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς) (6.2.86).

- (2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία και κτηνοτροφία από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπεσαν σε διάφορες περιοχές της νήσου καθώς και τα μελετούμενα από την Κυβέρνηση μέτρα για την ανακούφιση των πληγέντων παραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων) (15.5.86).

Επίσης ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς κ. Ε. Παπαϊωάννου εισηγείται όπως εγγραφεί το ακόλουθο θέμα:

«Η παράνομη κατά τόπους περίφραξη παραλίας της τουριστικής περιοχής Λεμεσού από ιδιώτες και επιβαλλόμενα μέτρα από μέρους της Κυβέρνησης».

Εισηγείται όπως παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επίσης το αξ. Μέλος της Βουλής κα. Ρήνα Κατσελλή εισηγείται εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. την εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' του ακόλουθου θέματος;

«Η ανάγκη θεσμοθέτησης της προστασίας της μητρότητας».

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Επομένως εγγράφονται και τα δυο θέματα.

Η κα. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Παρακαλώ όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 7.05' μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
 Ανδρέου Αντώνης
 Γαλανός Αλέξης
 Γεωργιάδης Δήμος
 Δημητριάδης Ανδρέας
 Δημητρίου Οδυσσέας
 Ερωτοκρίτου Κώστας
 Ευσταθίου Ευστάθιος
 Ζαχαριάδης Λεάνδρος
 Ζιαρτίδης Ανδρέας
 Ηλιάδης Δημήτρης
 Θεοδούλου Μιχάηλ
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Ιωαννίδης Ιωάννης
 Κατσελλή Ρήνα
 Κατσουνωτός Ιάκωβος
 Κληρίδης Φοίβος
 Κόλοκος Πολύβιος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Κωνσταντίνου Ντίνος
 Λαδάς Γεώργιος
 Λόρδος Κωνσταντίνος
 Μαθηκολώνης Ανδρέας
 Μακρίδης Νίκος
 Μανδριώτης Στέλιος
 Μαρκίδης Αλέκος
 Μάτσης Ιωάννης

Μιχαηλίδης Θάλης
 Μιχαηλίδης Χαμπής
 Μουσιούττας Νίκος
 Ομήρου Γιαννάκης
 Παναγίδης Κίμων
 Παναγιώτου Ανδρέας
 Παπαδόπουλος Γεώργιος
 Παπαϊωάννου Εζεκίας
 Παπαπέτρου Μιχάηλ
 Παπαρές Αυγερινός
 Παρισινός Ανδρέας
 Πουμπουρής Μιχάλης
 Σαββίδης Γεώργιος
 Σολωμής Χρίστος
 Στυλιανού Πέτρος
 Τζιρκώτης Γεώργιος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Φάντης Ανδρέας
 Φλουρέντζου Νίκος
 Χαραλαμπίδης Γεώργιος
 Χατζηγιάννης Σοφοκλής
 Χατζηδημητρίου Τάκης
 Χρίστου Κυριάκος
 Χριστοφίδης Μανώλης
 Χρυσοστόμου Άριστος
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
 Κυρίλλης Φέλιξ
 Χ'' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση και Συμπληρωματική Έκθεση για τις προτάσεις Νόμων: (1) «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985», (2) «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1985», (3) «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 3) του 1985» και για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση σε Νόμο επαναδιατυπωθέντος νομοσχεδίου υπό τον τίτλο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».
- (2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 19 του 1986).

- (3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 20 του 1986).
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 12 του 1986).
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 13 του 1986).
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (7) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», ολιγόλεπτη διακοπή της συνεδρίας προς εξέταση νομικού σημείου από την Επιτροπή Νομικών, οι αγορεύσεις Βουλευτών και η διεξαχθείσα συζήτηση πάνω στην πρόταση Νόμου (Χρ. Σολωμής, Αλ. Γαλανός, Α. Φάντης, Ε. Ευσταθίου, Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Μ. Χριστοφίδης, Α. Μαρκίδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- (8) Δήλωση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Χριστοφίδη εξ αφορμής παρεμβάσεως του αξ. Βουλευτή κ. Γαλανού προ του διαλείμματος ότι το Νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» ουδέποτε παραπέμφθηκε στην Κοιν. Επιτροπή Νομικών προς εξέταση και ανάκληση από τον κ. Γαλανό των όσων ελέγχθησαν απ' αυτόν κατά την παρέμβασή του.
- (9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986», η συζήτηση πάνω στο θέμα (Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παναγιώτου, Δ. Ηλιάδης, Αλ. Γαλανός, Κ. Ερωτοκρίτου) και έγκριση των Κανονισμών.
- (10) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 8.5.86, έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), αντίστοιχα.
- (11) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- (12) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας στα επίσημα έγγραφα και την αλληλογραφία στα κυβερνητικά τμήματα και τους ημικρατικούς οργανισμούς και η ανάγκη υποχρεωτικής παράθεσης και ελληνικών επιγραφών πλάι στις ξενόγλωσσες — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες του χωριού Αγγλισίδες της επαρχίας Λάρνακας — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού Κοφίνου — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού και του Συνοικισμού Αυτοστέγασης του χωριού Επισκοπής Λεμεσού — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του

συνοικισμού Κολοσσιού — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Πάνω Πολεμιδιών — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες του συνοικισμού «Πλατύ» Αγλαντζιάς — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες που διαμένουν στο συνοικισμό «Κόκκινες» Στροβόλου).

- (13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα «η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών» και η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού.
- (14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Η ανάπτυξη της αλιείας και τα προβλήματα των ψαράδων».
- (15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα «Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής λογοτεχνικών βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων».
- (16) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των εξής νέων θεμάτων:—
- (1) «Η παράνομη κατά τόπους περίφραξη παραλίας της τουριστικής περιοχής Λεμεσού από ιδιώτες και επιβαλλόμενα μέτρα από μέρους της Κυβέρνησης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου).
- (2) «Η ανάγκη θεσμοθέτησης της προστασίας της μητρότητας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής καις Ρήνας Κατσελλή).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12ης Ιουνίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.40 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της εργασίας της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α είναι ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΞΩΔΙΚΟΥ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΡΟΧΑΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 17 Απριλίου, στις 16 Μαΐου και στις 4 Ιουνίου 1986. Στις τρεις πρώτες συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι και ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων Νόμου, έτσι ώστε στις περιπτώσεις που όχημα βρίσκεται κάτω από συνθήκες που διαπράττεται, σχετικά με αυτό, αδίκημα κατά παράβαση του Νόμου, να δημιουργείται μαχητό τεκμήριο σε βάρος του ιδιοκτήτη αυτού. Παράλληλα, τροποποιούνται οι σχετικοί πίνακες του βασικού νόμου και αναθεωρούνται τα καθορισμένα πρόστιμα.

Η καθιέρωση του πιο πάνω μαχητού τεκμηρίου στον υπό τροποποίηση νόμο γίνεται κατά το πρότυπο της Αγγλικής νομοθεσίας και στοχεύει στο να καταστήσει πιο εφικτή την εφαρμογή του. Εξάλλου η αναθεώρηση των προστίμων κρίνεται αναγκαία για να προσαρμοστούν στα σημερινά οικονομικά δεδομένα μια και η τελευταία αναθεώρησή τους έγινε το 1975.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί, ως θέμα αρχής, με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η Επιτροπή διαφωνεί εντούτοις με το ύψος των προτεινόμενων αυξήσεων για τα υπό αναθεώρηση πρόστιμα, γι' αυτό και χωρίς να απορρίπτει την ανάγκη αναθεώρησής τους εισηγείται μικρότερη αύξηση από την προτεινόμενη.

Περαιτέρω η Επιτροπή εισηγείται την αφαίρεση από τον προτεινόμενο Τέταρτο Πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όλων εκείνων των περιπτώσεων που αναφέρονται σε ορισμένα αδικήματα παράνομης στάθμευσης κρίνοντας ότι αυτά λόγω της φύσεως της παράβασης που διαπράττεται και του ύψους των προτεινόμενων προστίμων πρέπει να εκδικάζονται με τη συνήθη διαδικασία αντί να υπόκεινται σε εξώδικη ρύθμιση.

Η Επιτροπή, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της και επέφερε σ' αυτό αριθμό άλλων νομοτεχνικής φύσεως τροποποιήσεων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις και αντικατάστασις των Πινάκων του βασικού νόμου. Πρώτος Πίναξ, Δεύτερος Πίναξ, Τρίτος Πίναξ και Τέταρτος Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνιος Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου, εκπροσωπών τον κ. Α. Δημητριάδη

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαΐου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν την ομοφωνία τους με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου εκ μέρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου ο Πρόεδρος και Μέλος αυτού και η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής περί Αποδείξεως νομοθεσίας ώστε, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, ορισμένα γεγονότα για τα οποία δίδεται τώρα προφορική μαρτυρία να μπορούν να γίνονται παραδεκτά σε οποιαδήποτε ποινική διαδικασία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας υπόψη της τα όσα ισχύουν διεθνώς γύρω από το θέμα των παραδεκτών γεγονότων σε ποινική διαδικασία και με γνώμονά της την αρχή της οικονομίας της δίκης, είναι της γνώμης ότι με την εφαρμογή της προτεινόμενης τροπολογίας θα υπάρξουν θετικά μόνο αποτελέσματα

για όλες τις φάσεις της ποινικής δίκης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του βασικού νόμου διά της εν αυτώ προσθήκης νέων άρθρων. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

A. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Δήμος Γεωργιάδης

Μιχάλης Παπαπέτρου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 3 και 6 Ιουνίου 1986. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, της Φοιτητικής Κοινότητας της ΠΑΚ και της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η νομοθετική ρύθμιση της διαδικασίας εισγωγής φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου με τον καθορισμό σαφών

κριτηρίων και τρόπου επιλογής των εισακτέων στην Ακαδημία φοιτητών.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται ότι ο αριθμός εισακτέων φοιτητών στην Ακαδημία θα ορίζεται κάθε χρόνο με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και στην ίδια απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο θα μπορεί να ορίζει, επιπρόσθετα από τον αριθμό αυτό, και αριθμό φοιτητών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες. Ο αριθμός των φοιτητών ειδικών κατηγοριών δεν θα μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το 10% του αριθμού των εισακτέων φοιτητών, οι δε ειδικές κατηγορίες από τις οποίες θα επιλέγονται ορίζονται από τον προτεινόμενο νόμο και συγκεκριμένα αφορούν τα παιδιά αγνοουμένων, πεσόντων, αναπήρων και εγκλωβισμένων.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, οι εισακτέοι φοιτητές, περιλαμβανομένων και εκείνων των ειδικών κατηγοριών, θα επιλέγονται με αποκλειστικό κριτήριο τη βαθμολογία τους στις εξετάσεις που γίνονται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Παιδείας για την επιλογή υποψηφίων για εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας αφού μελέτησε διεξοδικά τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, πιστεύοντας ότι ο ακριβής καθορισμός αξιοκρατικών κριτηρίων και διαδικασίας εισαγωγής φοιτητών στην ΠΑΚ θα θέσει τέρμα στα δημιουργούμενα κάθε χρόνο ζητήματα με αφορμή την εισαγωγή φοιτητών στην ΠΑΚ και θα συμβάλει θετικά στην ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του εκπαιδευτικού αυτού ιδρύματος.

Κατά την επιμέρους εξέταση του νομοσχεδίου την Επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα το θέμα της εισαγωγής αριθμού φοιτητών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες. Η Επιτροπή, παρόλο ότι, ως θέμα αρχής, πιστεύει ότι η διεκδίκηση θέσεων στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου θα πρέπει να γίνεται πάνω σε ισότιμη βάση και χωρίς οποιεσδήποτε εξαιρέσεις για ειδικές κατηγορίες προσώπων, εντούτοις θεωρεί ότι οι ειδικές περιστάσεις με τις οποίες συναρτούνται οι προτεινόμενες ειδικές κατηγορίες δικαιολογούν μια τέτοια μεταχείριση.

Η Επιτροπή θεωρεί εντούτοις σκόπιμη την προσθήκη στις ειδικές κατηγορίες και των παιδιών που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία, πρόσωπα τα οποία ετύγχαναν ως τώρα ειδικής μεταχείρισης για σκοπούς εισαγωγής στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Εξάλλου για τις υπόλοιπες άλλες κατηγορίες προσώπων, όπως είναι οι πολύτεκνοι, άλλοι ανάπηροι, κλπ., η Επιτροπή επισημαίνει το γεγονός ότι, ως ειδικό θέμα, αναμένεται ν' αποτελέσει αντικείμενο μελέτης, σε όλες του τις πτυχές, από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Προσφύγων.

Κατά την κατ' άρθρο μελέτη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου διαπιστώθηκε η ανάγκη για ορισμένες επιμέρους τροποποιήσεις. Συναφώς η Επιτροπή εισηγείται όπως το ποσοστό των εισακτέων φοιτητών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες είναι σταθερό και όπως οι αναφερόμενες στο νομοσχέδιο ειδικές κατηγορίες μη υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργικού Συμβουλίου να εξαιρεί μια ή περισσότερες από αυτές κάθε φορά.

Διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Παπαπέτρου και Χατζηδημητρίου, χωρίς να διαφωνούν με τα θέματα αρχής που πραγματεύεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, επεφύλαξαν το δικαίωμά τους να

εξηγήσουν τις θέσεις τους για ορισμένες επιμέρους διατάξεις του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς συμφωνεί με τη βασική αρχή του νομοσχεδίου που είναι η νομοθετική ρύθμιση του θέματος «Εισαγωγή σπουδαστών στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου» και ειδικότερα του θέματος της εισαγωγής φοιτητών με ειδικά κριτήρια.

Το θέμα αυτό δεν βρίσκεται μπροστά στη Βουλή από πρωτοβουλία οποιουδήποτε, ούτε ήλθε από μόνο του. Το θέμα αυτό είναι αποτέλεσμα του σάλου και των επικρίσεων που δημιουργήθηκαν σαν αποτέλεσμα της προηγούμενης πολιτικής της Κυβέρνησης πάνω στο συγκεκριμένο αυτό θέμα. Και ήταν αυτός ο σάλος και αυτές οι πολλαπλές επικρίσεις ιδιαίτερα από την κοινότητα των σπουδαστών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας που έφεραν αυτό το νομοσχέδιο μπροστά μας.

Γιατί προκλήθηκε αυτός ο σάλος και αυτές οι επικρίσεις για το καθεστώς που υπήρχε προηγουμένως; Ο σάλος και οι επικρίσεις δημιουργήθηκαν σαν αποτέλεσμα του τρόπου με τον οποίο το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργικό Συμβούλιο χρησιμοποίησαν τα ειδικά κριτήρια, που δεν ήταν αξιοκρατικός αλλά, ας μου επιτραπεί η έκφραση, ύποπτος, που έκαμνε βέβαιη τη χρησιμοποίηση των ειδικών κριτηρίων σαν μέσου ευνοιοκρατίας και τοποθέτησης ημετέρων. Υπήρξε προηγούμενο, αγαπητοί συνάδελφοι, κατά το οποίο με ειδικά κριτήρια μπήκε σπουδαστής στην Παιδαγωγική Ακαδημία διότι είχε θείο αγνοούμενο. Επίσης υπήρξε προηγούμενο κατά το οποίο μπήκε σπουδαστής στην Παιδαγωγική Ακαδημία διότι ήταν πρόσφυγας εξ Αμμοχώστου.

Δεν έχουμε τίποτε ούτε με τους συγγενείς των αγνοουμένων ούτε με τους πρόσφυγες εξ Αμμοχώστου. Όμως δεν μπορεί να ευσταθήσει ο ισχυρισμός ότι κατηγορίες που απαρτίζονται από δεκάδες χιλιάδες πολίτες μπορούν να αποτελέσουν κατηγορίες που να καλύπτονται από τα ειδικά κριτήρια.

Προηγούμενα συνέβαινε και κάτι άλλο, αγαπητοί συνάδελφοι. Τα ειδικά κριτήρια, δηλαδή το ποια θα ήταν τα ειδικά κριτήρια και πόσοι θα έμπαιναν με βάση τα ειδικά κριτήρια εκαθορίζετο όχι πριν, όταν προκηρύσσονταν οι εξετάσεις, αλλά μετά τις εξετάσεις. Δηλαδή με λίγα λόγια η Κυβέρνηση έμπαζε σχεδόν όπως ήθελε και όσους ήθελε με ειδικά κριτήρια στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Και επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι τα ειδικά κριτήρια στο παρελθόν, απ' ό,τι ανέφεραν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, άλλαζαν από χρόνο σε χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική μας ομάδα σαν θέμα αρχής τάσσεται ενάντια στο θεσμό των ειδικών κριτηρίων. Διότι όπως αναφέραμε και στην Επιτροπή, κάτι τέτοιο πλήττει την ισότιμη αντιμετώπιση όλων των πολιτών και επίσης πλήττει την αξιοκρατία.

Όμως αναγνωρίζουμε ότι στον τόπο μας υπάρχουν αυτή τη στιγμή κάποιες ειδικές συνθήκες. Και κατά τη δική μας άποψη αυτές οι ειδικές συνθήκες μπορούν να επιτρέψουν κάποια εξαίρεση από το γενικό κανόνα, όμως τούτο πρέπει να γίνεται ισοσκελισμένα και ισοζυγισμένα έτσι που να μην υπάρχουν περιθώρια κατάχρησης.

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θεωρεί ότι το ποσοστό του 10% που καθορίζεται για εισαγωγή με ειδικά κριτήρια στην Παιδαγωγική Ακαδημία είναι υπερβολικό και υποστηρίζουμε το ποσοστό του 5% που προτάθηκε και από την κοινότητα των σπουδαστών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στο νομοσχέδιο όπως το έφερε στη Βουλή η Κυβέρνηση, όχι στην τελική του μορφή όπως είναι σήμερα, υπήρχε και πάλι η πρόθεση να μην καθορίζονται δεσμευτικά τα ειδικά κριτήρια. Υπήρχε η διάταξη ότι η Κυβέρνηση «δύναται να επιλέξει να εισάξει φοιτητές με ειδικά κριτήρια σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες».

Αυτό το σημείο ομόφωνα η Επιτροπή Παιδείας το άλλαξε έτσι που να αφαιρεθεί από την Κυβέρνηση αυτή η δυνητική δυνατότητα κι' έτσι που τα ειδικά κριτήρια να καθορίζονται περιοριστικά.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο η Κοινοβουλευτική μας ομάδα διαφωνεί είναι το άρθρο 4 του νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα με βάση το άρθρο 4 το Υπουργικό Συμβούλιο καθορίζει τον αριθμό των εισακτέων φοιτητών —και υπάρχει δέσμευση απ' ό,τι ανέφερε το Υπουργείο Παιδείας στην Επιτροπή όπως όσοι εισέρχονται και αποφοιτούν από την Παιδαγωγική Ακαδημία προσλαμβάνονται στη Δημόσια Υπηρεσία. Αφού λοιπόν υπάρχει αυτή η δέσμευση για πρόσληψη όλων και αφού ο αριθμός που καθορίζεται με βάση το άρθρο 3 ανταποκρίνεται προς τις ανάγκες της υπηρεσίας όπως τις υπολογίζει το Υπουργείο, εμείς θεωρούμε ότι η προσθήκη σ' αυτό τον αριθμό ενός άλλου αριθμού που θα εισέρχεται με ειδικά κριτήρια με μαθηματική ακρίβεια οδηγεί στην πρόσληψη στη δημόσια υπηρεσία πλεονάζοντος προσωπικού με αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Γι' αυτό η δική μας εισήγηση πάνω στο θέμα είναι να εισάγονται με ειδικά κριτήρια, εφόσον εξασφαλίζουν το 50% της βαθμολογίας, αριθμός σπουδαστών μέχρι 5% του αριθμού που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο σαν τον αναγκαίο αριθμό. Ο ολικός αριθμός μαζί με αυτούς των ειδικών κριτηρίων να μην υπερβαίνει τον αριθμό των αναγκών όπως τον υπολόγισε το Υπουργείο.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια εισηγούμαστε όπως το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του νομοσχεδίου τροποποιηθεί και ο αριθμός «10%» αντικατασταθεί με τον αριθμό «5%» και η φράση στην τελευταία γραμμή του εδαφίου αυτού «και θα είναι επιπρόσθετος προς τον εν λόγω αριθμό» να αντικατασταθεί με τη φράση «θα περιλαμβάνεται στον πιο πάνω αριθμό».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι γεγονός ότι με τη θεσμοθέτηση του τρόπου εισαγωγής των φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία τερματίζεται μια περίοδος σύγχυσης, ανωμαλίας, διεκδυστίνας, σύγκρουσης μεταξύ φοιτητών και Κυβέρνησης, μεταξύ παραγόντων του σπουδαστικού κόσμου και του Υπουργείου Παιδείας.

Έτσι χαιρετίζουμε τη συζήτηση στη Βουλή του νομοσχεδίου αυτού σαν κάτι το θετικό που βάζει πάνω σε μια αντικειμενική βάση το όλο θέμα, ώστε να μπορούμε να κρίνουμε κι' εμείς σχετικά με το ποιες αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται και με ποια κριτήρια και πώς πρέπει να προωθούνται οι υποψήφιοι φοιτητές στην Παιδαγωγική Ακαδημία.

Η θεσμοθέτηση του τρόπου εισαγωγής διαφυλάσσει και τους φοιτητές και την Παιδαγωγική Ακαδημία από οποιαδήποτε αυθαιρεσία. Διαφυλάσσει, μπορούμε να πούμε, ακόμα και την Κυβέρνηση από οποιαδήποτε άχρηστη περιπέτεια και διασφαλίζει ακόμα και το ακριβοδίκαιο της εισαγωγής των φοιτητών, γιατί μια αδιάβλητη διαδικασία ικανοποιεί το δημόσιο, το λαϊκό αίσθημα, ικανοποιεί τους ίδιους τους φοιτητές, δεν δημιουργεί πικρίες. Αν υπάρχει κάτι που δημιουργεί πικρίες είναι η άνιση μεταχείριση, είναι η ευνοιοκρατική μεταχείριση, όταν πραγματικά υπεισέρχεται στη λήψη αποφάσεων. Γι' αυτό η θεσμοθέτηση της εισαγωγής των φοιτητών τερματίζει μια σχετική σύγχυση.

Όμως, σήμερα ψηφίζουμε και την έννοια των ειδικών κατηγοριών. Είναι δικαιολογημένη η Βουλή να ψηφίσει ειδικές κατηγορίες; Νομίζουμε ναι. Δικαιολογημένα η Βουλή ψηφίζει ειδικές κατηγορίες και μάλιστα κατά τρόπο συγκεκριμένο σε ό,τι αφορά, από τη μια μεριά, τα θύματα του αγώνα, τα παιδιά εκείνων που έχουν πληρώσει είτε με τη ζωή τους είτε με τη σωματική τους ακεραιότητα την εθνική τραγωδία και, από την άλλη, σε ό,τι αφορά την ειδική κατηγορία των παιδιών με μεσογειακή αναιμία. Το ερώτημα είναι αν αυτό καταργεί την ισοτιμία μεταξύ των υποψηφίων σπουδαστών, μεταξύ των παιδιών που θέλουν να μπουν στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Εμείς πιστεύουμε, αντίθετα, ότι μια τέτοια αντιμετώπιση του προβλήματος δημιουργεί προϋποθέσεις ισότητας στην αντιμετώπιση του όλου θέματος, γιατί θα ήταν πραγματικά άδικο, και κοινωνικά και εκπαιδευτικά, αν βάζαμε ένα παιδί που έχει όλη την οικογενειακή άνεση στο να παρακολουθήσει τα μαθήματά του, να διαβάσει, να προετοιμαστεί, να πάει στις εξετάσεις της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, αν βάζαμε αυτό το παιδί, που ζει μέσα σε καλές οικογενειακές συνθήκες, στην ίδια μοίρα με ένα παιδί αγνοουμένου ή πεσόντος ή αναπήρου, που αντιμετωπίζει μέσα στο σπίτι του μια οικογενειακή και ατομική τραγωδία κάθε στιγμή και σε κάθε έκφραση της ζωής του.

Έτσι, μια αντίληψη από πλευράς κοινωνίας ότι λαμβάνεται υπόψη η ειδική δυσκολία που αντιμετωπίζει ένα παιδί στο να προχωρήσει και να διεκδικήσει τη θέση του στη ζωή, διαφυλάσσει μια μορφή ισότητας των παιδιών της Κύπρου.

Και υπάρχει και το θέμα των παιδιών με μεσογειακή αναιμία. Το θέμα των παιδιών με μεσογειακή αναιμία σίγουρα είναι πολύ γνωστό στη Βουλή. Η Βουλή έχει κάμει τεράστιες προσπάθειες στο να βοηθήσει τα παιδιά με μεσογειακή αναιμία. Βρέθηκε πολλές φορές συμπαραστάτης τους. Γνωρίζει το δράμα των παιδιών με μεσογειακή αναιμία, που ξοδεύουν μέρες ολόκληρες μέσα στα νοσοκομεία για να τύχουν μετάγγισης αίματος για να μπορέσουν απλώς να ζήσουν για να πάνε στα σχολεία. Έτσι θα ήταν επίσης άδικο αν δεν λαμβανόταν υπόψη και αυτό το κριτήριο.

Θα θέλαμε εδώ ν' αναφέρουμε ότι δεν είναι μόνο τα παιδιά της μεσογειακής αναιμίας που ανήκουν στην ειδική κατηγορία των πασχόντων. Υπάρχουν και άλλα παιδιά. Υπάρχουν τα σπαστικά παιδιά, υπάρχουν οι παραπληγικοί, οι τετραπληγικοί. Υπάρχουν, τέλος πάντων, άνθρωποι, νέα παιδιά, που διατηρούν πλήρεις διανοητικές ικανότητες, πλήρη επάρκεια να παρακολουθήσουν πνευματικά μια

εκπαίδευση σε ένα Ανώτερο Ίδρυμα που θα ήθελαν να παρακολουθήσουν, όμως, σίγουρα κωλύονται λόγω σωματικής αναπηρίας.

Είναι γνωστό ότι η Επιτροπή της Βουλής μελετά το θέμα αυτό και θα ήταν χρήσιμο να βλέπαμε μια συλλογική μελέτη, γιατί σίγουρα δεν πρόκειται να καλυφθεί ούτε να λυθεί το πρόβλημα των ανάπηρων παιδιών μόνο μέσα από την Παιδαγωγική Ακαδημία. Είναι ένα σύμπλεγμα προβλημάτων που θα πρέπει να αγκαλιάσει όλες τις μορφές της κοινωνικής δραστηριότητας, ώστε τα ανάπηρα παιδιά να μπορούν, σύμφωνα με τα ταλέντα και τις κρίσεις τους, να παρακολουθήσουν οποιαδήποτε σπουδή θα ήθελαν ή οποιαδήποτε επαγγελματική απασχόληση.

Το θέμα τούτο γίνεται ιδιαίτερα σημαντικό τώρα που πάει να ανωτατικοποιηθεί η Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, που πάει να γίνει Πανεπιστήμιο στην Κύπρο. Ας ελπίζουμε ότι αυτό θα αποτελέσει κάποιο θέμα για τη βοήθεια, την αναγκαία κοινωνική και εκπαιδευτική βοήθεια προς τα παιδιά μας.

Και το τελευταίο θέμα που θέλουμε να σχολιάσουμε είναι και το θέμα του αριθμού. Είναι γεγονός ότι και εμείς θα προτιμούσαμε να ορίζετο συνολικός αριθμός, και μέσα στο συνολικό αριθμό να επιτρεπόταν μέχρι 10% πρόσληψη ειδικών κατηγοριών. Η άποψη αυτή δεν έγινε δεκτή με διάφορα άλλα επιχειρήματα. Όμως, νομίζουμε ότι ο καθορισμός, από τη μια μεριά, του αριθμού των εισαγομένων και η πρόσθεση πέραν τούτου ποσοστού 10%, σίγουρα δημιουργεί την έννοια ενός πλεονασματικού αριθμού. Τουλάχιστον δίνει αυτή την εντύπωση. Ας ελπίσουμε ότι οι ανάγκες των Υπηρεσιών θα είναι τέτοιες ώστε να μην υπάρξει πραγματικό πλεόνασμα και να απορροφηθούν όλοι οι απόφοιτοι της Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Είναι μ' αυτές τις σκέψεις που αντιμετωπίζουμε αυτό το απλό μεν νομοσχέδιο όπως έρχεται σήμερα μπροστά μας, αλλά πολυσύνθετο από την εκπαιδευτική και την κοινωνική του πλευρά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζει σήμερα την ψήφιση του νομοσχεδίου που αφορά τον τρόπο εισαγωγής των φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Ήταν καιρός να διευθετηθεί νομοθετικώς το θέμα τούτο διότι, πράγματι, έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα στο παρελθόν τα οποία είχαν κλονίσει την εμπιστοσύνη των φοιτητών και του κοινού μας όσον αφορά την αμεροληψία στην εισαγωγή φοιτητών.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δυο μόνο σημεία του νομοσχεδίου τα οποία υπήρξαν αντικείμενο συζητήσεων. Είναι το σημείο της εισαγωγής φοιτητών ανηρόντων σε ειδικές κατηγορίες και το μάξιμουμ του αριθμού των εισακτέων των ειδικών τούτων κατηγοριών.

Στο νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε σήμερα, δημιουργούνται πέντε ειδικές κατηγορίες στις οποίες εμπíπτουν τα τέκνα των αγνοουμένων, τα τέκνα πεσόντων, τα τέκνα αναπήρων, τα τέκνα εγκλωβισμένων και παιδιά που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία.

Είναι φανερό ότι γίνεται προσπάθεια να έχουν, κυρίως, κάποια ειδικότερη μεταχείριση τα τέκνα εκείνων που για οποιοδήποτε λόγο είτε έδωσαν τη ζωή τους είτε υποφέρουν σωματικώς ένεκα των αγώνων του λαού μας. Και φαίνεται ότι είναι μια ελάχιστη ανταμοιβή προς όσα προσέφεραν οι γονείς τους. Και τα ερωτήματα που τίθενται αμέσως είναι τα ακόλουθα:

Πρώτο, είναι ορθή και επιτρεπτή η δημιουργία οποιωνδήποτε ειδικών κατηγοριών;

Δεύτερο, είναι τούτο ορθό και επιτρεπτό ειδικά σε περιπτώσεις παιδείας, που το υψηλό επίπεδο μόρφωσης είναι απαραίτητο για την ορθή διαπαιδαγώγηση των νέων μας;

Και τρίτο, αν γίνει δεκτό ότι πρέπει να υπάρχουν ειδικές κατηγορίες, ποιες πρέπει να είναι αυτές;

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, φαίνεται ότι η νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 9 διά της οποίας απαιτείται τουλάχιστον το 50% της ανώτατης δυνατής βαθμολογίας για την εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ακαδημία, είναι αρκετά ικανοποιητική και δεν δημιουργεί προβλήματα τόσο παρακολούθησης των μαθημάτων όσο και απόκτησης του πτυχίου της Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Γι' αυτό η νομοθετική τούτη ρύθμιση μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους.

Τα επόμενα δυο ερωτήματα είναι, πράγματι, πολύ δύσκολο να απαντηθούν. Βασική φιλοσοφία πρέπει να είναι ότι οποιοσδήποτε ειδικές κατηγορίες ομάδων ή ατόμων σε μια ευνομούμενη δημοκρατία δημιουργούν την εντύπωση της ευνοιοκρατίας, της αδικίας και της επιβολής μιας κατηγορίας ή ομάδας πάνω στον υπόλοιπο λαό.

Γι' αυτό, μέσα στα πλαίσια της πραγματικής Δημοκρατίας πρέπει γενικώς να αποφεύγονται.

Είναι, όμως, δυνατό, ενόψει πολύ ειδικών συνθηκών και χωρίς να προσβάλλεται το δημόσιο αίσθημα, και κυρίως χωρίς να επηρεάζονται τα συμφέροντα του συνόλου του λαού, να επιτραπεί η δημιουργία ειδικών κατηγοριών. Τούτο το φαινόμενο είναι φαινόμενο που παρατηρείται στις πλείστες χώρες του κόσμου.

Ποιες πρέπει να είναι οι κατηγορίες αυτές είναι πολύ πλατύ θέμα και δεν είναι του παρόντος. Γενικά πρέπει να είναι κατηγορίες ατόμων δυσπροσάρμοστων στην κοινωνία, προβληματικών. Επίσης ομάδες που η προσφορά τους στην κοινωνία πιθανόν να θεωρηθεί εθνική εξυπηρέτηση καθώς, επίσης, και ειδικές κατηγορίες διά των οποίων σκοπείται η δημιουργία κινήτρων προς επίτευξη ανώτερων επιδιώξεων και διεθνούς προβολής της κρατικής οντότητας.

Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο προνοείται η δημιουργία ειδικών κατηγοριών για τα τέκνα των θυμάτων του απελευθερωτικού μας αγώνα. Ουδείς μπορεί ν' αντιταχθεί και ουδείς διαφωνεί. Και αμέσως τίθεται το ερώτημα: Είναι αρκετές μόνο αυτές οι κατηγορίες, ειδικώς όταν αυτές οι κατηγορίες αναφέρονται σε τέκνα παθόντων που πιθανόν να μην έχουν ειδικό πρόβλημα και δεν προβλέπονται καθόλου κατηγορίες για τα ίδια τα παιδιά, τους ίδιους τους φοιτητές οι οποίοι εμπίπτουν στις κατηγορίες που ανέφερα πιο πάνω; Πραγματικά πιστεύω ότι το θέμα τούτο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί σε ένα ειδικό νόμο και δη στο Νόμο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Η γνώμη μας είναι ότι τα προβλήματα αυτών των ειδικών κατηγοριών, τα οποία πράγματι υπάρχουν, πρέπει να λυθούν με ένα γενικότερο νομοθέτημα που να περιλαμβάνει όλο το φάσμα της κυπριακής πραγματικότητας και να μην

περιοριστεί σε ένα και μόνο Νόμο. Το κράτος και η κοινωνία έχουν υποχρέωση να φροντίσουν παντοiotρόπως τους πάσχοντες και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις εύκολης προσαρμογής στο κοινωνικό σύνολο. Όσον αφορά το ποσοστό συμμετοχής των ειδικών κατηγοριών στο 10%, πιστεύουμε ότι είναι λογικός αριθμός, ενόψει και του όχι μεγάλου αριθμού των εισακτέων φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Πιστεύουμε ότι είναι ορθότερο ο αριθμός αυτός να είναι επιπλέον του καθοριζόμενου υπό του Υπουργικού Συμβουλίου αριθμού, για να μην υπάρχει αμφιβολία από τους υπόλοιπους φοιτητές ότι πιθανόν να χάσουν τη θέση τους από αστάθμητους παράγοντες.

Υπάρχει, βέβαια, ο κίνδυνος μ' αυτή τη διευθέτηση να δημιουργηθούν περιπλέον θέσεις και πιθανόν άνεργοι δάσκαλοι· αλλά πιστεύουμε ότι στον υπολογισμό των αναγκών από το Υπουργείο Παιδείας θα λαμβάνονται υπόψη όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για να μην δημιουργείται οποιοδήποτε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ψυλλίδης και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κανονικά δεν έπρεπε να υπάρχουν ομιλίες γι' αυτό το θέμα γιατί πραγματικά είναι ένα απλό νομοθέτημα, σκοπός του οποίου είναι να γίνουν ορισμένοι κανονισμοί βάσει των οποίων θα εισάγονται οι σπουδαστές στην Παιδαγωγική Ακαδημία.

Ήδη υπάρχει το ίδιο θέμα και στο Κεφάλαιο Δ', όπου και συζητήθηκε, και όλα εκείνα τα οποία έγιναν στο παρελθόν εφάνη ότι ήταν μια τυπική, ας πούμε, παρανομία, γιατί η Κυβέρνηση και οι ειδικοί του Υπουργείου Παιδείας πίστευαν ότι στην κατώτερη παιδεία θα πρέπει να υπάρχουν και άρρενες και όχι μόνο θήλειες. Και τούτο γιατί οι καλοί άρρενες μαθητές έφευγαν για πανεπιστήμια του εξωτερικού και δεν κάθονταν σε εξετάσεις της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και παρατηρείται το φαινόμενο το μεγαλύτερο ποσοστό που εισάγονταν να ήταν διδασκάλισσες με τις πολύ γνωστές δυσκολίες για την ύπαιθρο κλπ.

Εντούτοις, σε καμιά περίπτωση υπήρξε κλονισμός εμπιστοσύνης προς την Παιδαγωγική Ακαδημία ούτε υπήρξαν ποτέ αυθαιρεσίες. Πάντοτε υπήρξαν αξιοκρατικά κριτήρια για εισδοχή στην Παιδαγωγική Ακαδημία και μάλιστα η Κυβέρνηση Κυπριανού είναι εκείνη η οποία εισήξε τους υπολογιστές, computers, για να φαίνονται οι βαθμολογίες και να παρουσιάζονται οι ικανότεροι για εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ακαδημία.

Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι ότι η Παιδαγωγική Ακαδημία σήμερα δίδει ποιότητα μόρφωσης. Κι' έτσι έχουμε το αποτέλεσμα να έχουμε εξαιρετους δασκάλους και διδασκάλισσες, το οποίο είναι και το σημαντικότερο στην όλη υπόθεση.

Τώρα για το ποσοστό του 10% που καθορίζεται για εισαγωγή υποψηφίων με ειδικά κριτήρια, υπήρξε πραγματικά κάποια διαφορά απόψεων. Εκείνο το οποίο συμβαίνει είναι ότι το Υπουργείο Παιδείας υπολογίζει τις ανάγκες σε διδακτικό προσωπικό όχι για τον επόμενο χρόνο αλλά για τα επόμενα τρία χρόνια γιατί η εισδοχή των φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία είναι για να βγουν δάσκαλοι που θα διοριστούν μετά τρία χρόνια.

Κατά τη διάρκεια αυτών των τριών χρόνων υπάρχουν απρόβλεπτα, υπάρχουν θάνατοι, υπάρχουν αρρώστιες και υπάρχουν πάρα πολλοί οι οποίοι φεύγουν για να επιμορφωθούν στο εξωτερικό για ανώτερα πτυχία.

Επομένως με ακρίβεια 100% δεν μπορεί να υπολογίσει κανείς ότι οι ανάγκες θα είναι αυτές ή εκείνες. Επομένως μέσα στο θέμα τούτο του συν ή πλὴν το 10%, που είναι ένας πολύ μικρός αριθμός — γιατί δεν μιλούμε για χιλιάδες, μιλούμε για 150 άτομα που σημαίνει 5 ή 10 άτομα — δεν θα επιφέρει καμιά αναταραχή και εν πάση περιπτώσει αν φανεί ότι υπάρχουν μερικοί οι οποίοι πλεονάζουν, στον επόμενο χρόνο θα υπολογίζονται λιγότεροι.

Αλλά το άλλο είναι και λίγο ανθρωπιστικό, όταν γνωρίζουν εκείνοι οι οποίοι πηγαίνουν χωρίς ειδικά κριτήρια ότι θα προσληφθούν 100 παιδιά ή 50 παιδιά ή οποιοσδήποτε αριθμός. Αν ένας γνωρίζει ότι βρίσκεται στη σειρά αλλά η μοίρα του είναι συνυφασμένη με κάποιον άλλο ο οποίος αν πάρει 50 ή 51 μονάδες θα του κόψει την καριέρα του, νομίζω ότι είναι άδικο. Θα ξέρουν ότι αυτοί οι οποίοι πήραν, και είναι οι καλύτεροι, 100 μονάδες, χωρίς κανένα κώλυμα μπαίνουν στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Σε ενάντια περίπτωση θα σημαίνει ότι από τους 90 — αν είναι 100 ο αριθμός — ο 91ος, 92ος, 93ος, 94ος, θα περιμένει τη σειρά του αν και κατά πόσο κάποιος άλλος, ο οποίος μπήκε με ειδικά κριτήρια, θα του δώσει την ευκαιρία να μπει στην Παιδαγωγική Ακαδημία.

Και είναι γι' αυτό το πράγμα που οι σπουδαστές, οι σπουδάστριες μάλλον, πήραν την Κυβέρνηση όπως λέγεται στο δικαστήριο, γιατί λέγουν «εμείς περάσαμε· έπρεπε να το ξέραμε προηγουμένως. Πέρασαμε και δεν μας δέχθηκαν γιατί ήθελαν να βάλουν με ειδικά κριτήρια κάποιους άλλους».

Αλλά το ίδιο πράγμα θα συμβαίνει και τώρα.

Το άλλο είναι οι ειδικές κατηγορίες. Η Κυβέρνηση δεν έκαμε καμιά αυθαιρεσία στις ειδικές κατηγορίες. Απλώς σήμερα νομιμοποιούμε τις ειδικές κατηγορίες τις οποίες η Κυβέρνηση χρησιμοποιούσε τα τελευταία χρόνια, εκείνες που πιστεύουμε ότι είναι ορθό, δίκαιο μέσα στα ειδικά δεδομένα του τόπου μας να τις χρησιμοποιούμε.

Και ποιες είναι αυτές; Παιδιά αναπήρων — αναπήρων πολέμου φυσικά — εγκλωβισμένων, αγνοουμένων και πεσόντων. Και όπως και οι άλλοι συνάδελφοι είπαν, το κράτος πρέπει να έχει την ευχέρεια να επιβραβεύει αυτά τα παιδιά.

Η άλλη κατηγορία η οποία μπήκε και η οποία χρησιμοποιήθηκε και στο παρελθόν είναι τα παιδιά με μεσογειακή αναιμία. Αυτά τα παιδιά, όπως όλοι γνωρίζουν και όπως πολύ ορθά τονίστηκε και εδώ, είναι υγιέστατα διανοητικά παιδιά, πολύ ψηλού επιπέδου και μπαίνουν σαν μια ηθική ενίσχυση του κράτους προς αυτά τα παιδιά με μεσογειακή αναιμία, που ευτυχώς τείνει να εξαλειφθεί λόγω της πρόνοιας η οποία λαμβάνεται σήμερα από το κράτος για την ασθένεια αυτή. Μπαίνουν αυτά τα παιδιά γιατί πιθανόν την προηγούμενη ημέρα που γίνονταν οι εξετάσεις, να βρίσκονταν τα παιδιά αυτά κάτω από τη βελόνα και να μην αισθάνονταν τόσο καλά ώστε να διαγωνιστούν την επόμενη μέρα που ήταν οι εξετάσεις. Διαφορετικά αυτά τα παιδιά δεν θα υστερούσαν σε καμιά περίπτωση και θα μπορούσαν να διαγωνιστούν. Απόδειξη είναι ότι στο παρελθόν — πριν δυο χρόνια — το ένα παιδί από τα τρία που μπήκαν στην Παιδαγωγική Ακαδημία με μεσογειακή αναιμία μπήκε με το σπαθί του, δηλαδή πήρε πιο πολλές μονάδες από τους άλλους, και τα άλλα δυο παιδιά ήταν που υστέρησαν λίγο. Άρα αυτός είναι ο ειδικός λόγος για τον οποίο έγιναν και τοποθετήθηκαν αυτές οι ειδικές κατηγορίες.

Επομένως σήμερα νομοθετούμε κάτι το οποίο στην πράξη εγένετο και πριν αλλά μπαίνει κάτω από νομικό φακό έτσι που να μην υπάρχουν στο μέλλον άλλες υπόνοιες ότι δεν γίνεται κάτι το καλό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Με το υπό επιψήφιση νομοσχέδιο επιχειρείται να εισαχθεί στη νομοθεσία μας ένας νέος θεσμός, ο θεσμός των ειδικών κριτηρίων για την εισαγωγή στα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας υποψηφίων οι οποίοι έχουν πληγεί βαρύτερα στην κοινωνία από ό,τι οι άλλοι συνάνθρωποί μας.

Στο προτεινόμενο και προκείμενο νομοσχέδιο γίνεται αναφορά για τα παιδιά ορισμένων κατηγοριών δυσπραγουσών οικογενειών οι οποίες έχουν κυρίως υποστεί πιο βαρύ το πλήγμα από την εθνική τραγωδία που πλήττει τον τόπο τα τελευταία χρόνια αλλά επίσης και για μια κατηγορία πασχόντων, όπως είναι τα παιδιά που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία. Επικροτούμε πλήρως το θεσμό διότι τον θεωρούμε ως την αρχή προς την κατεύθυνση της εκπλήρωσης ενός μεγάλου χρέους του σύγχρονου κράτους, προς την κατεύθυνση της εξίσωσης των ανισοτήτων που πλήττουν τα διάφορα στρώματα και τις διάφορες κατηγορίες των ανθρώπων στην κοινωνία.

Και όχι μόνο αυτό, με την εισαγωγή των ειδικών κριτηρίων υπέρ των αναξιοπαθούντων όχι μόνο δεν πλήττεται η αρχή της ισότητας αλλά αντίθετα εδραιώνεται αυτή η αρχή γιατί, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ισότητα είναι να μεταχειριζόμαστε κατά ίσο τρόπο εκείνους τους ανθρώπους που ζουν υπό παρόμοιες συνθήκες στη ζωή. Δηλαδή ομοιομορφία μεταχείρισης, όπως ελέχθη, και από τη νομολογία και την επιστήμη του δικαίου και την κοινωνιολογία, προσώπων τα οποία ζουν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες. Αυτή η ισότητα εξυπηρετείται μόνο με το να εύρουμε εκείνα τα κριτήρια τα οποία εξισώνουν τις ανισότητες στη ζωή. Τούτο έχει αναγνωρισθεί, όπως ανέφερα, και από τη νομολογία τη δική μας όταν ερμηνεύθηκε το άρθρο 28 του Συντάγματος που προβλέπει για την ίση μεταχείριση των πολιτών από το κράτος και το νόμο.

Αλλά για να είμεθα όμως και σωστοί δεν είναι μια υποχρέωση ηθικής φύσεως που προέρχεται από το κράτος ως του ηθικού φορέα των ηθικών αξιών μιας κοινωνίας. Το κράτος ανέλαβε και νομική υποχρέωση να το κάμει με την ψήφιση του Κοινωνικού Χάρτη του Μιλάνου με το νόμο 64 του 1967 δυνάμει του οποίου αναλήφθηκε η ρητή υποχρέωση της ένταξης στην κοινωνία όλων εκείνων οι οποίοι μειονεκτούν σωματικά και πνευματικά ακόμα με το να τους καταρτίσουν και να τους δώσουν την ευκαιρία της μόρφωσης όπως στους άλλους ανθρώπους και με το να τους εντάξουν και να τους προσλάβουν στη δημόσια υπηρεσία και στις άλλες υπηρεσίες του κοινωνικού τομέα.

Έτσι επικροτούμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο και αναμένουμε ότι αυτό θα είναι η αρχή ελπίζοντας πως θα έρθουν πολλά άλλα νομοσχέδια τα οποία θα επιλύσουν ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που σήμερα δημιουργεί την κοινωνική ανισότητα ούτως ώστε το κράτος να αρθεί στο ύψος του ως κράτος κοινωνικής δικαιοσύνης προς όλους τους ανθρώπους και προς όλους τους πολίτες του. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παπαπέτρου, αν δεν υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν.

Δεν υπάρχουν. Επομένως δίδω το λόγο στον κ. Παπαπέτρου.

Ορίστε κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Στην παρέμβασή μου υπήρξα σαφής νομίζω και συγκεκριμένος και αναφέρθηκα σε συγκεκριμένα παραδείγματα. Από τη συζήτηση επιχειρήθηκε να διαψευσθώ. Ανέφερα ότι υπήρξαν προβλήματα και σάλος και έντονη κριτική αναφορικά με τα όσα συνέβαιναν στις εισαγωγές στην Π.Α.Κ. Και σε απάντηση ελέχθη ότι δεν υπήρχε ποτέ κανένα πρόβλημα, ότι πάντα όλοι εμπιστεύονταν την Π.Α.Κ. και ότι αυτά που ελέχθησαν σήμερα δεν στηρίζονται πουθενά.

Αυτοί οι οποίοι προβάλλουν αυτούς τους ισχυρισμούς δεν άκουσαν ποτέ ότι έγινε σωρεία προσφυγών στο Ανώτατο Δικαστήριο γι' αυτά τα θέματα; Δεν άκουσαν ποτέ τα διαβήματα διαμαρτυρίας της κοινότητας των σπουδαστών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας; Δεν άκουσαν τις απειλές τους ότι θα κατέλθουν σε απεργίες; Δεν άκουσαν τις αντιδράσεις της ΠΟΕΔ και τόσες και τόσες άλλες; Σε απάντηση αυτών μας λέγεται ότι τοποθετήθηκαν κομπιούτερς. Μάλιστα, η Κυβέρνηση Κυπριανού τοποθέτησε κομπιούτερς για την εισαγωγή σπουδαστών στην Π.Α.Κ., αλλά παράλληλα είναι αυτή η ίδια η Κυβέρνηση που έβαζε υποψηφίους που είχαν θείο αγοούμενο, όπως ανέφερα, και είναι αυτή η ίδια η Κυβέρνηση η οποία έβαζε υποψήφιο γιατί ήταν πρόσφυγας από την Αμμόχωστο.

Αναφέρθηκε το επιχείρημα ότι ο αριθμός αυτών που πρέπει να μπαίνουν με ειδικά κριτήρια πρέπει να είναι επιπρόσθετος. Γιατί; Ο υπολογισμός γίνεται πάνω σε τριχρονη βάση και δεν μπορεί να υπολογισθεί σωστά ο απαιτούμενος αριθμός σπουδαστών και υπάρχουν και θάνατοι εν τω μεταξύ.

Αν, κ. Πρόεδρε, δεν είχαμε ειδικά κριτήρια γιατί δεν είχαμε ειδικές συνθήκες — και όλη η Επιτροπή τάχθηκε σαν θέμα αρχής ενάντια στα ειδικά κριτήρια — πώς θα γίνετο αυτός ο υπολογισμός; Δεν θα μπορούσαμε να κάμουμε υπολογισμό; Η δική μας τροπολογία και η δική μας διαφωνία ακριβώς στοχεύει στο να περιορίσει τη δυνατότητα του Υπουργείου Παιδείας το οποίο παραβίασε αξιοκρατικές αρχές στο παρελθόν, και αναφερθήκαμε συγκεκριμένα στην εισαγωγή επιπρόσθετου αριθμού σπουδαστών στην Παιδαγωγική Ακαδημία που πιθανότατα θα προσληφθούν στη δημόσια υπηρεσία και θα επιβαρυνθεί ο Προϋπολογισμός.

Συνεπώς και παρατυπίες και αυθαιρεσίες υπήρχαν και γι' αυτό, βασισμένοι πάνω σ' αυτή την πικρή πείρα του παρελθόντος, επιμένουμε στη διαφωνία μας στα συγκεκριμένα σημεία στα οποία αναφέρθηκα και προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αριθμός των εισακτέων φοιτητών. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αριθμός φοιτητών ειδικών κατηγοριών. Άρθρον 4.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Στο άρθρο 4(2) υπάρχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, το ξέρω.

Υπάρχει ένσταση για το άρθρο 4(1);

Δεν υπάρχει. Επομένως εγκρίνεται.

Στο άρθρο 4(2) υπάρχει τροπολογία σύμφωνα με την οποία προτείνεται το 10% να γίνει 5% και η φράση «θα είναι επιπρόσθετος προς τον εν λόγω αριθμό» να γίνει «θα συμπεριλαμβάνεται στον εν λόγω αριθμό».

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

37, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Υπάρχει ένσταση τώρα όπως το άρθρο 4 εγκριθεί;

(Βεβαίως λαμβανομένης υπόψη της ενστάσεως εκείνων οι οποίοι ψήφισαν υπέρ της τροπολογίας).

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικές κατηγορίες. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαιούμενοι εγγραφής στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πίνακας Εισακτέων Φοιτητών. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τρόπος κατάρτισης του Πίνακα Εισακτέων Φοιτητών. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Σειρά εγγραφής των ονομάτων στον Πίνακα Εισακτέων Φοιτητών. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το 6ο θέμα «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Για τα θέματα (7), (8), (9) και (10), που αφορούν διάφορα Έγγραφα που κατατέθηκαν στη Βουλή, υπάρχει κοινή Έκθεση και παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 15.5.86, 22.5.86, 29.5.86 ΚΑΙ 5.6.86 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 4 Ιουνίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 15, 22 και 29 Μαΐου και στις 5 Ιουνίου 1986 από τους Υπουργούς Οικονομικών, Παιδείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), αντίστοιχα, σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση Έγγραφα σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στις ακόλουθες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς:

Α. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

(α) **Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων**

3 Τεχνικοί 2ης Τάξης

(β) **Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας**

1 Βοηθός Νηολογούσης Αρχής.

(γ) **Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών**

1 Ειδικός Συνεργάτης της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Ρώμη για θέματα τύπου.

(δ) **Υπηρεσία Εγγραφής**

1 Γραφέας.

(ε) **Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών**

Μέχρι 24 Ταχυδρομικοί Λειτουργοί 2ης Τάξης για απασχόληση

μέχρι 432 συνολικά εργασίμων ημερών.

Μέχρι 46 Γραφείς 2ης Τάξης.

- (στ) **Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών**
 - 1 Γραφέας
 - 1 Κλητήρας
 - 41 Απογραφείς
- (ζ) **Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας**
 - 1 Ελεγκτής Εναέριας κυκλοφορίας
- (η) **Τμήμα Αναδασμού**
 - 1 Γραφέας 2ης Τάξης
- (θ) **Τμήμα Δασών**
 - 8 Δασονόμοι
- (ι) **Ιατρικές Υπηρεσίες**
 - 8 Ιατρικοί Λειτουργοί
- (ια) **Οδοντιατρικές Υπηρεσίες**
 - 2 Οδοντιατρικοί Λειτουργοί
- (ιβ) **Φαρμακευτικές Υπηρεσίες**
 - 4 Φαρμακοποιοί
- (ιγ) **Πολιτική Άμυνα**
 - 1 Διοικητής Πολιτικής Άμυνας μέχρι της μονιμοποίησής του σύμφωνα με το Ν. 160/85.
- (ιδ) **Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών**
 - 1 Βοηθός Λειτουργός Μηχανογράφησης 2ης Τάξης
- (ιε) **Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας**
 - 18 Επιθεωρητές Προϊόντων
 - 1 Γραφέας
- (ιστ) **Τμήμα Οδικών Μεταφορών**
 - Μέχρι 12 Γραφείς 2ης Τάξης

Β. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

- (α) 1 Σκηνοθέτης/Ηθοποιός για διδασκαλία σχολικού δράματος και κουκλοθεάτρου στην Παιδαγωγική Ακαδημία
- (β) 1 Κλητήρας

Γ. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

- (α) **Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου**
 - 2 Ηθοποιοί για συμμετοχή στο έργο «Οιδίπους Τύρραννος»
- (β) **Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως**
 - Βοηθοί Λειτουργοί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Γεωπόνοι) για την κάλυψη 1,400 ημερομισθίων, και
 - Βοηθοί Γραφείς για την κάλυψη 1,500 ημερομισθίων για την διεξαγωγή εργασιών που σχετίζονται με την εκτίμηση των ζημιών που έχουν προκύψει από τις χαλαζοπτώσεις του Μαΐου.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στις πιο πάνω Υπηρεσίες της Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των εγγράφων.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τα έγγραφα εγκρίνονται.

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε!

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού προχωρήσουμε στο επόμενο Κεφάλαιο, θα ήθελα απλώς να αναφέρω ότι δυο νομοσχέδια εκκρεμούν προς μελέτη από την προηγούμενη Βουλή και θα παρακαλούσα όπως επισπευσθεί αυτή η μελέτη διότι πρόκειται για νομοσχέδια μάλλον επείγουσας φύσης. Το ένα αφορά τα μισά οικόπεδα. Το δεύτερο αφορά την κυκλοφορία του τύπου· είναι «Ο περί Τύπου Νόμος» αλλά επειδή ο περί Τύπου Νόμος είναι ογκώδης, θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατόν, να διαχωριστεί το μέρος που αφορά την κυκλοφορία του τύπου και να περατωθεί η συζήτησή του, όπως και του άλλου νομοσχεδίου, πριν τις διακοπές της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήδη στη σύσκεψη αρχηγών Κομμάτων έχει αποφασιστεί αυτό το οποίο έχει προτείνει ο κ. Παπαϊωάννου. Δηλαδή να γίνει ο διαχωρισμός αυτού του ειδικού θέματος από το ευρύτερο θέμα περί τύπου, για να μπορέσει η Βουλή να συμπληρώσει τη μελέτη αυτού του νομοσχεδίου πριν από τις διακοπές. Και αυτό ήταν μια ομόφωνη τοποθέτηση όλων των Κομμάτων. Όπως, επίσης, να ζητηθεί από το Τμήμα Εισαγγελίας να επανατοποθετήσει το νομοσχέδιο το οποίο είχε ήδη εισάξει επειγόντως στη Βουλή, αλλά το οποίο ήδη θεωρήθηκε ως ανεπαρκές, με την ελπίδα ότι είναι και αυτό δυνατόν να διευθετηθεί αν και εφόσον υποβληθεί το ταχύτερο δυνατό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1) Ο περί Πληρώσεως Κενωθείσης Βουλευτικής Έδρας Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι αυτό υπάρχει εισήγηση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα το παραπέμψω στην Επιτροπή Νομικών.
Ορίστε.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται και στην Επιτροπή Εσωτερικών, αν υπάρχει αυτή η επιθυμία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίσης από το Υπουργείο Οικονομικών εστάλησαν τα κάτωθι:

- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1986.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1986.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1986.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1986.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1986.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1986.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1986.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1986.
- 10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1986.
- 11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1986.
- 12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1986.
- 13) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1986.
- 14) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1986.
- 15) Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 16) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως Νόμος του 1986.
- 17) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 18) Ο περί Χωρίων (Διοίχσεις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 19) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 20) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- 21) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλα στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:**Προτάσεις Νόμων**

- 22) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.
Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Νομικών και Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 23) Ο περί Αναπροσαρμογής των Ασφαλιστρών και Κλιμάκων των Ασφαλιστρών (Μεταβατικά Διατάξεις) Νόμος του 1986. Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών, αν δεν υπάρχει άλλη εισήγηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 24) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 25) Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 26) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και στην Επιτροπή Νομικών, κ. Πρόεδρε, διότι σχετίζονται και με νομικά θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται λοιπόν στις Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 27) Οι περί Φυλακών (Τεχνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 1) Έγγραφα που αφορούν:

Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Έγγραφα που αφορούν:

- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε δυνάμει τίνος άρθρου γίνονται τα προ-
μνησθέντα: όλα είναι δυνάμει του ιδίου άρθρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μάλιστα. Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών
Καρτόττων και Τεύτλων για τα έτη 1983—1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών
Πατατών για τα έτη 1983—1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 9.6.1986
σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως
(Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1985 (Αρ. 3
του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 9.6.1986
σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως
(Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1986 (Αρ. 3
του 1986).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 9.6.1986
σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του
1986 (Αρ. 17 του 1986) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως

Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 18 του 1986).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου, 1985, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 9 Σεπτεμβρίου, 1985.

«Το στεγαστικό πρόβλημα είναι το οξύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν χιλιάδες προσφυγικές και πολλές χιλιάδες πτωχών οικογενειών στις πόλεις και την ύπαιθρο. Η εξασφάλιση ενός οικοπέδου με τη συνεχή άνοδο των τιμών της γης έχει καταστήσει δύσκολη και προβληματική για χιλιάδες πτωχές οικογένειες των εργαζομένων.

Γύρω από τις πόλεις και γύρω στα χωριά μας υπάρχουν χιλιάδες εκτάσεις χαλίτικης (κυβερνητικής γης).

Η αξιοποίηση αυτής της χαλίτικης γης μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη αντιμετώπιση του οξυμένου στεγαστικού προβλήματος για τις πτωχές οικογένειες των εργαζομένων.

Ύστερα από διαβήματα των οργανώσεων και των Βουλευτών σε ένα αριθμό κοινοτήτων άρχισε να παραχωρείται οικοπεδήσιμη χαλίτικη γη για τη στέγαση πτωχών οικογενειών.

Όμως ενώ το στεγαστικό πρόβλημα παρουσιάζεται παγκύπρια και σε ορισμένες κοινότητες πολύ οξύ, γενικά από το Υπουργείο Εσωτερικών σημειώνεται σοβαρή καθυστέρηση στο διαχωρισμό οικοπέδων (μεταφορά νερού και ηλεκτρικού ρεύματος, δρόμοι κλπ.).

Πολύ οξύ για παράδειγμα παρουσιάζεται το στεγαστικό για πτωχές οικογένειες στα χωριά Λιοπέτρι, Ευλοφάγου, Ορμήδεια, Φρέναρος, Αυγούρου, Παραλίμνι, Αγία Νάπα και αλλού.

Γι' αυτό ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο.

1. Έχει ετοιμαστεί πρόγραμμα σε παγκύπρια βάση για αξιοποίηση χαλίτικης γης για στεγαστικούς σκοπούς για παραχώρηση σε πτωχές οικογένειες στις πόλεις και την ύπαιθρο;
2. Σε πόσες κοινότητες ως τώρα διαχωρίστηκαν οικόπεδα για να δοθούν σε πτωχές οικογένειες;
3. Γιατί στις κοινότητες που δημιουργήθηκαν οικόπεδα καθυστερεί το άνοιγμα δρόμων και μεταφορά νερού και ηλεκτρικού ρεύματος;

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου, 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου, 1985 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σχετικά με το Σχέδιο Διαχωρισμού Οικοπέδων για άπορες οικογένειες σε χωριά, σας πληροφορώ ότι, εφόσο διαπιστωθεί ότι οι κάτοικοι ορισμένου χωριού αντιμετωπίζουν στεγαστικό πρόβλημα λόγω έλλειψης οικοπέδων και νοουμένου ότι υπάρχει διαθέσιμη κατάλληλη χαλίτικη ή ιδιωτική γη για οικοπεδοποίηση, εκπονούνται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως τα αναγκαία σχέδια, τα δε διαχωριζόμενα οικόπεδα παραχωρούνται βάσει των ισχυόντων κριτηρίων σε άπορες οικογένειες.

2. Μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω Σχεδίου έχει προγραμματισθεί ο διαχωρισμός 842 οικοπέδων σε όλες τις ελεύθερες Επαρχίες, 519 από τα οποία έχουν ήδη διαχωρισθεί ή βρίσκονται υπό διαχωρισμό σε 4 χωριά της Επαρχίας Λευκωσίας (Δένεια, Κοκκινότριμιθιά, Μάμμαρι και Μαθιάτης), σε 4 χωριά της Επαρχίας Λεμεσού (Ασγάτα, Λουβαράς, Επισκοπή και Πάνω Κυβίδες), σε 8 χωριά της Επαρχίας Λάρνακας (Πυργά, Ψευδάς, Μοσφιλωτή, Αναρωτία, Τερσεφάνου, Κόρνος, Ορμήδεια και Ξυλοφάγου), σε 5 χωριά της Επαρχίας Αμμοχώστου (Δερύνεια, Σωτήρα, Φρέναρος, Λιοπέτρι και Αγία Νάπα) και σε 2 χωριά της Επαρχίας Πάφου (Αναβαργός και Αχέλεια). (Αναλυτικός Πίνακας επισυνάπτεται). Αναφέρεται εξάλλου ότι προγραμματίζεται ο διαχωρισμός αριθμού οικοπέδων στα χωριά Αγγλισίδες, Φλάσου, Λινού, Σια, Παραλίμνι, Αρακαπός και Κολόσσι».

ΠΙΝΑΚΑΣ

	Διαχωρισμός Οικοπέδων σε Χωριά Προγραμματισθέντα Οικόπεδα	Οικόπεδα που Διαχωρίστηκαν- Διαχωρίζονται
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ		
Δένεια	33	13
Κοκκινότριμιθιά	64	13
Μάμμαρι	67	50
Μαθιάτης	32	22
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ		
Ασγάτα	7	4
Λουβαράς	21	21
Επισκοπή	40	40
Πάνω Κυβίδες	35	35
Επαρχία ΛΑΡΝΑΚΑΣ		
Πυργά	24	10
Ψευδάς	28	28
Μοσφιλωτή	17	17
Αναρωτία	37	15
Τερσεφάνου	31	5
Κόρνος	19	19
Ορμήδεια	19	19
Ξυλοφάγου	45	45
ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ		
Δερύνεια	11	11
Σωτήρα	44	44
Φρέναρος	24	14
Λιοπέτρι	137	44
Αγία Νάπα	26	26
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ		
Αναβαργός	70	13
Αχέλεια	11	11
Σύνολο	842	519

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρήστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με Γνωστοποίηση Απαλλοτριώσεως ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1985, δυνάμει του άρθρου 4 του Περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου, Αρ.15 του 1962, την οποία κοινοποίησε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, Έπαρχο Λάρνακας, Διευθυντή Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος, πρόεδρο κοινότητας του χωριού Μαρί και Διευθύνοντα Σύμβουλο Τσιμεντοποιίας Βασιλικού, γνωστοποιεί ότι η εκ 265 σκαλών περίπου ιδιωτική ακίνητη ιδιοκτησία στο χωριό Μαρί της Επαρχίας Λάρνακας είναι αναγκαία για τον ακόλουθο σκοπό δημόσιας ωφελείας, ήτοι για την παραγωγή ή ανάπτυξη της βιομηχανίας Τσιμέντου, και η απαλλοτρίωση αυτή επιβάλλεται για τους ακόλουθους λόγους, ήτοι για την αποκάλυψη και εκμετάλλευση κοιτάσματος αργίλου, την τοποθέτηση των στείρων (μπάζων), γενικές εγκαταστάσεις, την κατασκευή πλατειών και δρόμων και την κατασκευή χώρου συγκεντρώσεως και αποθηκεύσεως ύδατος για τις ανάγκες των εργοστασίων του συγκροτήματος ΕΜΕ.

Επειδή σύμφωνα με πληροφορίες μας η ακίνητη αυτή ιδιοκτησία είναι Τουρκοκυπριακή, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Υπάρχει γνωμοδότηση της Γ. Εισαγγελέως ότι η απαλλοτρίωση αυτή είναι συνταγματική βάσει του άρθρου 23 του Συντάγματος και νόμιμη βάσει των περί Απαλλοτριώσεων Νόμων;
- (β) Γιατί η Κυβέρνηση αποστερεί μεγάλες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης από τους πρόσφυγες κατοίκους περιορίζοντας ουσιαστικά τα ήδη μικρά εισοδήματά τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρήστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με την απαλλοτρίωση γης Τ/Κ ιδιοκτησίας στο Μαρί για τις ανάγκες του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι εν λόγω απαλλοτριώσεις δεν αντίκεινται προς το Άρθρο 23 του Συντάγματος και είναι νόμιμες βάσει των περί Απαλλοτριώσεων Νόμων.

Απάντηση στο δεύτερο μέρος της Ερωτήσεως, θα σας δοθεί από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει το θέμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρήστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Στο χωριό Ζύγι της επαρχίας Λάρνακας οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

- (1) Στο συνοικισμό Ζυγίου οι θερμοσίφωνες που εγκαταστάθηκαν είναι με ρεύμα και ζητούν να αντικατασταθούν με ηλιακούς.

- (2) Τόσο τα μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου όσο και τα μέλη της κοινοτικής αρχής διορίζονται αντί να εκλέγονται.
- (3) Επείγει ο διαχωρισμός οικοπέδων για αυτοστέγαση νεαρών ζευγαριών.
- (4) Επείγει ο διορισμός νηπιαγωγού στο χωριό αφού υπάρχουν 40 περίπου μικρά παιδιά και τόπος για να λειτουργεί το νηπιαγωγείο.
- (5) Οι 60 περίπου γεωργοί κάτοικοι του χωριού, ζητούν να κτιστεί μεγάλη κοινή αποθήκη σε χώρο που υπάρχει για τις καθημερινές τους ανάγκες.
- (6) Εκκρεμούν οι αιτήσεις τους για παραχώρηση αρδεύσιμου κλήρου.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω προβλήματα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Υπάρχει σχέδιο αντικατάστασης των θερμοσιφώνων που λειτουργούν με ρεύμα, με ηλιακούς;
- (β) Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα της εκλογής αντί διορισμού των μελών τόσο του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ζυγίου όσο και της κοινοτικής αρχής;
- (γ) Υπάρχει σχέδιο διαχωρισμού νέων οικοπέδων στο Ζύγι και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται;
- (δ) Υπάρχει πρόθεση να διοριστεί νηπιαγωγός στο χωριό Ζύγι;
- (ε) Υπάρχει σκέψη επίλυσης του προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί του Ζυγίου με τη δημιουργία κοινής αποθήκης, και
- (στ) γιατί καθυστερεί τόσο η εξέταση των αιτήσεων για παραχώρηση αρδεύσιμου κλήρου;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρήστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα των προσφύγων που διαμένουν στο Ζύγι σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η αντικατάσταση των ηλεκτρικών θερμοσιφώνων στον Οικισμό Ζυγίου με ηλιακούς, δεν θεωρείται άμεσης προτεραιότητας. Κατά το παρόν στάδιο, δίδεται προτεραιότητα στην εγκατάσταση ηλιακών θερμοσιφώνων σε Τ/Κ κατοικίες.
- (β) Η περιοχή Βελτιώσεως Ζυγίου, έχει κηρυχθεί ως 'Καθορισμένη Περιοχή Βελτιώσεως' δυνάμει των προνοιών του περί Χωριών (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, κεφ. 243. Σύμφωνα με το άρθρο 7(1) του Νόμου αυτού οι 'Καθορισμένες Περιοχές Βελτιώσεως' διοικούνται από Συμβούλια που διορίζονται (δεν εκλέγονται) από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- (γ) Στο χωριό έχουν διαχωρισθεί 10 οικοπέδα για αυτοστέγαση εκτοπισθέντων, 9 από τα οποία είναι ακόμη αδιάθετα, και έτσι δεν προκύπτει άμεση ανάγκη διαχωρισμού πρόσθετων οικοπέδων.
- (δ) Στον Οικισμό Ζυγίου δεν υπάρχουν χώροι που να επιτρέπουν την ανέγερση γεωργικών αποθηκών. Εξ' άλλου πιστεύεται ότι η εισήγηση για ανέγερση κοινών αποθηκών δεν μπορεί να υιοθετηθεί γιατί θα

δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα και προστριβές μεταξύ των ενδιαφερομένων και θα περιπλέξει αντί να επιλύσει το πρόβλημα.

- (ε) Στην περιοχή του χωριού εκτελούνται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έργα για μετατροπή ορισμένης Τ/Κ γης σε αρδεύσιμη, η οποία θα αρδεύεται από το Σχέδιο Βασιλικού-Πεντάσχοινου. Μόλις αποπερατωθούν οι εργασίες εκτέλεσης του έργου, όλη η επηρεαζόμενη Τ/Κ γη θα διαχωρισθεί σε βιώσιμους κλήρους οι οποίοι και θα παραχωρηθούν σε δικαιούχους πρόσφυγες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 12 Φεβρουαρίου 1986.

«Επίσημα στατιστικά στοιχεία αποδεικνύουν, σύμφωνα με σχετική έρευνα που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», ότι στα τελευταία πέντε χρόνια πάνω από 4,476 τόννοι φυσικού μελιού εισήχθησαν από το εξωτερικό και επανεξήχθησαν σαν Κυπριακό, και τουλάχιστο 231 τόννοι φυσικού μελιού ολικής αξίας 370.000 λιρών εισήχθησαν για ντόπια κατανάλωση.

Αυτό έγινε αιτία:

- (α) Το δημόσιο να χάσει εκατοντάδες χιλιάδες λίρες φόρο εισοδήματος από την έκπτωση του 6 τοις εκατό στο φορολογητέο εισόδημα των εξαγωγέων που παρουσίασαν τις επανεξαγωγές εισαγομένου μελιού σαν εγχώριες εξαγωγές.
- (β) Να δυσφημείται διεθνώς το όνομα της Κύπρου και του Κυπριακού μελιού.
- (γ) Οι Κύπριοι μελισσοκόμοι να αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης του μελιού τους και αυτή τη στιγμή να έχουν πλεόνασμα.
- (δ) Να υπάρχει σοβαρός κίνδυνος μετάδοσης θανάσιμων ασθενειών που απειλούν την Κυπριακή μελισσοκομία.

Τα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας παρά τις καταγγελίες συνεχίζουν να τηρούν ύποπτη σιωπή.

Γι' αυτό και ερωτούμε:

Διατάχθηκε έρευνα και σε πιο στάδιο βρίσκεται;

Θα ληφθούν μέτρα για να σταματήσει το σκάνδαλο αυτό της εισαγωγής αλλά και νοθείας του μελιού;

Πώς εξηγείται το γεγονός ότι οι εξαγωγές Κυπριακού μελιού, στα επίσημα στατιστικά στοιχεία παρουσιάζονται σχεδόν διπλάσιες από την ντόπια παραγωγή λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι οι Κύπριοι μελισσοκόμοι δηλώνουν κατηγορηματικά ότι δεν πούλησαν ούτε οκά σε εξαγωγέα για εξαγωγή;

Ντόπια παραγωγή 1980-85 Κυπριακού μελιού, 2795 τόννοι — εξαγωγές φερόμενου ως Κυπριακού μελιού 4,476 τόννοι.

Γιατί επιτρέπεται σε Κύπριους εξαγωγείς να επανεξάγουν μέλι παρουσιάζοντάς το ως Κυπριακό; Ξέρουμε συγκεκριμένη περίπτωση εξαγωγέα από τη Λάρνακα — Νίκος Χατζαντώνης 041-56380 — που δηλώνει και το αναγράφει και στα κουτιά ότι το μέλι που εξάγει είναι επανεξαγόμενο.

Γιατί δεν το πράττουν αυτό και οι άλλοι εξαγωγείς;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Καταρχή διευκρινίζεται ότι το μέλι που εισάγεται προορίζεται μόνο για επανεξαγωγή και όχι για επιτόπια κατανάλωση. Για την εισαγωγή του απαιτείται μελισσοϋγειονομικό πιστοποιητικό που να βεβαιώνει τη μη ύπαρξη στη χώρα από την οποία εισάγεται το μέλι σοβαρών ασθνεσιών των μελισσών όπως η σφηγιονία και η βαρροϊκή ακαρίαση.

Οι χώροι στους οποίους γίνεται η επεξεργασία του μελιού είναι κατάλληλα μονωμένοι (INSECT PROOF), τα δε υλικά και ότι απομένουν από τη συσκευασία του καταστρέφονται. Αναφέρεται επίσης ότι τα βαρέλια με τα οποία εισάγεται το μέλι πλένονται με καυστική σόδα πριν χρησιμοποιηθούν για άλλο σκοπό. Τα μέτρα αυτά κρίνονται ικανοποιητικά για την παρεμπόδιση εισαγωγής μελισσοκομικών ασθνεσιών στην Κύπρο».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Στην Κύπρο ζουν μερικές οικογένειες Ελλήνων υπηκόων. Τα παιδιά τους όταν πρόκειται να φοιτήσουν σε τριτοβάθμιες Σχολές Κύπρου, Α.Τ.Ι., Ξενοδοχειακή Σχολή κ.α., συγκαταλέγονται στην ίδια μοίρα με άλλους αλλοδαπούς φοιτητές ώστε να πληρώνουν επίσης ψηλά δίδακτρα.

Δεδομένου ότι πολλές χιλιάδες Κύπριοι φοιτητές στην Ελλάδα τυγχάνουν των ίδιων προνομίων όπως και οι Ελλαδίτες, μήπως δεν θα ήταν ορθό και δίκαιο οι ελάχιστοι Έλληνες υπήκοοι φοιτητές να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όπως και οι Κύπριοι φοιτητές στην Κύπρο;

Πώς και πότε σκέπτεσθε ν' αντιμετωπίσετε το πιο πάνω θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου.

«Υποψήφιοι Ελλαδίτες φοιτητές για το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο και το Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών τυγχάνουν της ακόλουθης μεταχείρισης:—

(α) Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο

- (i) Μέχρι σήμερα δεν παρουσιάστηκαν για φοίτηση στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο τέκνα Ελλήνων υπηκόων που διαμένουν στην Κύπρο.
- (ii) Αν παρουσιασθούν τέτοιες περιπτώσεις, το Α.Τ.Ι. θα τους θεωρήσει σαν υποψήφιους για τις 1-3 υποτροφίες που προσφέρει η Κυπριακή Κυβέρνηση στην Ελλάδα κάθε χρόνο και στην περίπτωση που θα επιτύχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις μπορούν να διεκδικήσουν μια από αυτές τις υποτροφίες.
- (iii) Αν παρουσιασθούν υποψήφιοι, πέραν του εγκεκριμένου αριθμού των υποτροφιών, τότε θα γίνουν διευθετήσεις ώστε οι Έλληνες

υπήκοοι σπουδαστές να μη πληρώσουν πιο ψηλά δίδακτρα από τους Κύπριους σπουδαστές.

(β) Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών.

- (ι) Το ΙΞΕΤ προσφέρει κάθε χρόνο μια υποτροφία για Ελλαδίτες σπουδαστές.
- (ιι) Στο παρελθόν υπήρξε μόνο μια περίπτωση Έλληνα υπηκόου που φοιτήσε στο ΙΞΕΤ και δεν έτυχε υποτροφίας. Ο φοιτητής στην περίπτωση αυτή θεωρήθηκε μόνιμος κάτοικος Κύπρου και έτυχε της ίδιας μεταχείρισης όπως οι Κύπριοι σπουδαστές».

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Μαραθούντας που αντιμετωπίζει οξύ αρδευτικό πρόβλημα εισηγείται τη διενέργεια διατρήσεων στην περιοχή 'Σταυρός της Μύθθης'.

Ποια η ανταπόκριση του αρμόδιου Υπουργείου στην πιο πάνω εισήγηση;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Δεν προγραμματίζουμε προς το παρόν την ανόρυξη γεώτρησης για αρδευτικούς σκοπούς στη Μαραθούντα γιατί:—

- (α) Όλα τα γεωτρητικά μας προγράμματα έχουν διαφοροποιηθεί και αποσκοπούν στην ανεύρεση νερού για την ενίσχυση των υδατοπρομηθειών πόλεων και χωριών που επηρεάστηκαν σαν αποτέλεσμα της παρατεταμένης ανομβρίας.
- (β) Η περιοχή 'Σταυρός της Μύθθης' δεν βρίσκεται μέσα στα χωριτικά όρια της Μαραθούντας αλλά στα χωριτικά όρια του χωριού Τσάδα. Επισημαίνεται επίσης ότι η περιοχή αυτή απέχει περί τα 2.1/2 χιλιόμετρα από την περιοχή της Μαραθούντας στην οποία θα μεταφερόταν το νερό για άρδευση σε περίπτωση που θα εγίνοντο επιτυχείς γεωτρήσεις στην περιοχή 'Σταυρός της Μύθθης' ».

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Σε απάντηση του Υπουργείου Γεωργίας που μας δόθηκε στις 12.7.84 σε ανάλογη ερώτηση το πιο πάνω Υπουργείο μας πληροφορούσε ότι για λύση του προβλήματος επιδότησης των αμπελουργών Άρσους που δημιουργήθηκε σαν αποτέλεσμα του αναδασμού στο χωριό, θα προέβαινε στα αναγκαία διαβήματα για τη λήψη της απαιτούμενης από το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησης για νέα καταγραφή.

Επειδή μέχρι σήμερα καμιά ενέργεια προς την πιο πάνω κατεύθυνση δεν έχει γίνει και επειδή οι αμπελουργοί αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα στην λήψη

της αναλογούσας με τα νέα δεδομένα επιδότησης, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους προβλέπεται η νέα καταγραφή για απρόσκοπτη λειτουργία των επιδοτήσεων».

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Είναι γεγονός ότι στην προηγούμενη απάντηση ημερομ. 12.7.84 αναφέρθηκε ότι για διευθέτηση του προβλήματος της καταβολής των επιχορηγήσεων στους αμπελουργούς του χωριού 'Αρσους, θα έπρεπε να γίνει νέα καταγραφή των αμπελιών του χωριού, λόγω της αναδιανομής που έγινε στα πλαίσια του αναδασμού.

Για το σκοπό αυτό περιλήφθηκε στις προτάσεις του Τμήματος Γεωργίας για τον Προϋπολογισμό του 1986 πρόνοια για διενέργεια παγκύπριας απογραφής των αμπελιών (που θα περιελάμβανε και το 'Αρσος) η οποία όμως τελικά δεν εγκρίθηκε. Για επίλυση του προβλήματος θα καταβληθεί νέα προσπάθεια μέσα στα πλαίσια της ετοιμασίας του Προϋπολογισμού του 1987.

Τονίζεται συναφώς ότι, παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν στον έλεγχο της ορθότητας των δηλώσεων, έγιναν διευθετήσεις ώστε οι αμπελουργοί να παίρνουν τη στρεμματική επιχορήγηση που δικαιούνται για τα αμπέλια που κατέχουν σήμερα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το Υπουργείο Παιδείας να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και πότε να προβεί στη στελέχωση του Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας Λεμεσού με Επιθεωρητή Μέσης Εκπαίδευσης, για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που παρουσιάζονται ως προς την ομαλότερη λειτουργία των Σχολών Μέσης Παιδείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Παιδείας δεν κρίνει επί του παρόντος ότι ενδείκνυται η τοποθέτηση επιθεωρητών Μέσης Εκπαίδευσης στο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας στη Λεμεσό.

Η Επιθεώρηση στη Μέση Εκπαίδευση, στελεχώνεται με εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων που αναλαμβάνουν καθήκοντα επιθεώρησης και καθοδήγησης σε όλα τα σχολεία. Κρίνεται ότι η εργασία τους συντονίζεται αποτελεσματικότερα εάν εδρεύουν στο κέντρο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 31 Μαρτίου 1986.

«Οι πρόσφατες επιδρομικές ενέργειες του έκτου Αμερικάνικου στόλου κατά της Λιβύης, η κατάσταση συναγερμού στη βάση του Ακρωτηρίου, σε συνάρτηση με

τις στρατιωτικές διευκολύνσεις που στα 1983 παραχώρησε η Κυπριακή Κυβέρνηση στις ΗΠΑ και άλλες χώρες μέλη του ΝΑΤΟ, προκάλεσαν έντονες ανησυχίες στον Κυπριακό λαό. Σαν αποτέλεσμα των προκλητικών και επιδρομικών ενεργειών των ΗΠΑ κατά της Λιβύης, αυξήθηκαν οι κίνδυνοι χρησιμοποίησης και εμπλοκής της Κύπρου σε επιδρομικές ενέργειες εναντίον γειτονικών λαών και απειλήθηκε η ειρήνη στην περιοχή.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Γιατί συνεχίζεται η παροχή διευκολύνσεων προς τις ΗΠΑ και άλλες χώρες μέλη του ΝΑΤΟ στο Αεροδρόμιο και το Λιμάνι της Λάρνακας;
2. Πότε θα τερματιστεί η παροχή αυτών των διευκολύνσεων;
3. Προέβη η Κυπριακή Κυβέρνηση σε παραστάσεις προς τις Κυβερνήσεις των ΗΠΑ και Βρετανίας για να μη χρησιμοποιήσουν τις Βρετανικές βάσεις και τις διευκολύνσεις προς ενίσχυση των επιδρομικών ενεργειών του έκτου Αμερικάνικου στόλου κατά της Λιβύης;

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Δεν παρέχονται διευκολύνσεις στρατιωτικής φύσεως στις ΗΠΑ ή οποιαδήποτε άλλη χώρα. Οι μόνες διευκολύνσεις που παρέχονται στις ΗΠΑ είναι για τη μεταφορά με ελικόπτερα ταχυδρομείου και μη στρατιωτικού υλικού αναγκαίου για τη λειτουργία της Πρεσβείας της χώρας αυτής στο Λίβανο. Η έγκριση της Κυπριακής Κυβέρνησης δεν είναι δεδομένη αλλά παραχωρείται μετά από εξέταση της κάθε περίπτωσης χωριστά.

Τα φορτία υπό ομαλές συνθήκες θα μεταφέρονταν με συνήθεις πτήσεις αεροπλάνων της πολιτικής αεροπορίας αλλά όπως είναι γνωστό η κατάσταση στο Λίβανο από μήνες τώρα δεν επιτρέπει την ομαλή διεξαγωγή αεροπορικής σύνδεσης.

Δίδεται επίσης άδεια για ελλιμενισμό σκαφών ή προσγειώσεις αεροσκαφών που μεταφέρουν προσωπικό και εφόδια στο γαλλικό απόσπασμα της Ειρηνευτικής δύναμης των Η.Ε. στο Λίβανο.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας και άλλοι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες κατέστησαν επανειλημμένα απόλυτα σαφές σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο με δημόσιες δηλώσεις όσο και σε χωριστές συναντήσεις με εκπροσώπους των ότι η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας αντιτίθεται στη χρήση των Βρετανικών Βάσεων που βρίσκονται στο έδαφος της Κύπρου σαν ορμητήριο για επιθέσεις εναντίον οποιασδήποτε χώρας.

Επιθυμώ να επαναβεβαιώσω ότι η Κυβέρνηση παρακολουθεί στενά την κατάσταση και λαμβάνει τις ενδεδειγμένες σε κάθε περίπτωση αποφάσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 17 Απριλίου 1986.

«Είναι γνωστό στη Βουλή ότι αντιμετωπίζουμε σοβαρότατο πρόβλημα διάθεσης των αμπελοργικών μας προϊόντων. Πολύ πρόσφατα συζητήθηκε στη Βουλή και διαπιστώθηκε σοβαρό αδιέξοδο για τη διάθεση των αμπελοργικών μας προϊόντων.

Όμως παρά την ύπαρξη αυτού του σοβαρού προβλήματος παρουσιάζεται στην αγορά συσκευασμένη σουλτανίνα προς πώληση. Στην αγορά της Κύπρου έχουν παρουσιαστεί σε συσκευασία στα καταστήματα σουλτανίνα εισαγόμενη από το εξωτερικό για πώληση.

Αυτό είναι σωστό σκάνδαλο.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Είναι σε γνώση του αυτό το σκάνδαλο;
2. Έχει υπόψη του ότι εισάγεται σουλτανίνα στην Κύπρο και εμείς είμαστε εξαγωγική χώρα;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σ' ότι αφορά το γενικότερο θέμα της διάθεσης των αμπελουργικών μας προϊόντων, έχουμε απαντήσει πρόσφατα στην Ερώτηση με αρ. ΔΕκ.39, του έντιμου Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη.

Αναφορικά με την Ερώτηση για εισαγωγή συσκευασμένης σουλτανίνας για πώληση στην ντόπια αγορά διευκρινίζεται ότι δεν εισήχθη καμιά ποσότητα συσκευασμένης σουλτανίνας ή παρόμοιου τύπου σταφίδας που παράγεται στον τόπο, και ο ισχυρισμός περί 'σκανδάλου' είναι ανυπόστατος και απαράδεκτος.

Πρόκειται για εισαγωγή πολύ μικρών ποσοτήτων άσπερμης Μαύρης Κορινθιακής σταφίδας (Seedless Black Currant) που χρησιμοποιείται κυρίως από τους ξένους στην Κύπρο για την παρασκευή ειδικών γλυκισμάτων.

Ο ειδικός αυτός τύπος σταφίδας δεν παράγεται στην Κύπρο και οι ποσότητες που έχουν εισαχθεί τα τελευταία τρία-τέσσερα χρόνια σε καμιά περίπτωση έχουν ξεπεράσει τους 2.5 τόννους το χρόνο. Το 1986 παραχωρήθηκε μια άδεια εισαγωγής για 120 κιλά μόνο για κάλυψη αναγκών των Αγγλικών Βάσεων, ύστερα κι από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, γιατί πρόκειται για ειδική σταφίδα που δεν μπορεί να αντικατασταθεί από την ντόπια σταφίδα σουλτανίνας.

Επίσης το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων που είναι αρμόδιο για την εμπορία της Κυπριακής σταφίδας μας διαβεβαίωσε πως τα τελευταία χρόνια (περιλαμβανομένης και της εσοδείας του 1985) όλες οι ποσότητες σταφίδας διατέθηκαν και πως δεν υπάρχουν στις αποθήκες του καθόλου αποθέματα».

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 21 Απριλίου 1986.

«Από αρκετό καιρό η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Γεωργίας έχουν εξαγγείλει την εφαρμογή σχεδίου ανάπτυξης στις ορεινές περιοχές των κρασοχωριών.

Οι κάτοικοι των ορεινών αυτών χωριών χαιρέτισαν αυτές τις κυβερνητικές εξαγγελίες, χαρακτηρίζοντας αυτά τα σχέδια σαν μια προσπάθεια που έστω και καθυστερημένα θα μπορούσε να βοηθήσει στη συγκράτηση, τη μη εγκατάλειψη και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για οικονομική ανάπτυξη αυτών των ορεινών χωριών.

Όμως από αυτές τις περιοχές μας υποβάλλονται δικαιολογημένα παράπονα ότι οι κυβερνητικές εξαγγελίες μέχρι τώρα δεν δείχνουν κανένα σημείο σχετικά με την υλοποίησή τους.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Ποια είναι τα πλαίσια, πόσα και ποια είναι τα χωριά που θα καλυφθούν από το σχέδιο ανάπτυξης των ορεινών περιοχών των κρασοχωριών;
2. Εάν υπάρχει και ποια είναι η συγκεκριμένη μελέτη αυτού του σχεδίου που έχει εξαγγελθεί πριν από μερικά χρόνια.
3. Ποια είναι τα συγκεκριμένα έργα ανάπτυξης που προγραμματίζονται για κάθε χωριό που καλύπτει αυτό το σχέδιο;
4. Εάν και πώς έχουν διευθετηθεί τα θέματα της χρηματοδότησης και τότε προγραμματίζεται η έναρξη και η αποπεράτωση αυτού του σχεδίου ανάπτυξης των ορεινών κρασοχωριών.
5. Εάν έγιναν ή πρόκειται να γίνουν μελέτες και ποια έργα ανάπτυξης προγραμματίζονται για τις υπόλοιπες ορεινές περιοχές των Επαρχιών Λευκωσίας, Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Μετά από τα θετικά αποτελέσματα του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς αποφασίστηκε η μελέτη ενός δεύτερου Σχεδίου του ίδιου τύπου, που θα κάλυπτε 70 περίπου χωριά (κυρίως Κρασοχώρια) των Επαρχιών Λεμεσού και Πάφου που βρίσκονται στο βορειοδυτικό μέρος της Επαρχίας Λεμεσού και στο ανατολικό μέρος της Επαρχίας Πάφου.

2. Μεταξύ των τομέων που μελετάται η περίληψή τους στο Σχέδιο είναι η αρδευτική ανάπτυξη.

Όσον αφορά τις μελέτες του Σχεδίου αυτού αναφέρονται τα εξής: Για τα δυο προτεινόμενα φράγματα, έχουν αναληφθεί από Σύμβουλους Μηχανικούς μελέτες τεχνικής δυνατότητας που έχουν συμπληρωθεί. Αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα και η τεchnοοικονομική μελέτη για όλη την αρδευτική ανάπτυξη του Σχεδίου, καθώς και για τους άλλους τομείς που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο.

3. Η χρηματοδότηση του Σχεδίου καθώς και η έναρξη εφαρμογής του θα εξαρτηθούν από την οικονομική βιωσιμότητα των έργων που προτείνονται.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 21 Απριλίου 1986.

«Τα μεγάλα αρδευτικά έργα ολοκληρώνονται και πλησιάζουν να τελειώσουν. Το έργο του Νότιου Αγωγού, το έργο της Ευρέτου, το έργο του Ασπρόκρεμνου και άλλα ολοκληρώνονται. Όμως ο εκσυγχρονισμός της υδατικής νομοθεσίας και το έργο της ίδρυσης Κεντρικού Φορέα καθυστερούν, και τα μεγάλα έργα που προγραμματίζονται κινδυνεύουν να μείνουν αναξιοποίητα.

Λέμε ότι καθυστερεί το έργο του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας γιατί ξεκίνησε η μελέτη του 26 χρόνια από της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ακόμα βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης. Η ίδρυση του Κεντρικού Φορέα (Αρχής Υδάτων) επίσης μελετάται από χρόνια πολλά.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πότε θα εκσυγχρονιστεί η κυπριακή υδατική νομοθεσία;
2. Πότε θα συσταθεί ο Φορέας για την Αρχή Υδάτων;
3. Για την ορθή λειτουργία και δίκαιη κατανομή των νερών δεν είναι απαραίτητη η Αρχή Υδάτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Η ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου θεσμικού πλέγματος που αφορά στην ανάπτυξη, αξιοποίηση και διαχείριση των υδατινών πόρων της Κύπρου επισημάνθηκε πριν αρκετά χρόνια και έγιναν έκτοτε προσπάθειες για την εξακρίβωση των συγκεκριμένων αλλαγών που χρειάζονται. Αποκορύφωμα των προσπαθειών αυτών υπήρξε η απόφαση (που αποτελεί μέρος της Συμφωνίας Δανειοδοτήσεως που υπεγράφη μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Διεθνούς Τραπέζης για την εκτέλεση του Έργου του Νοτίου Αγωγού) για τη διεξαγωγή μιας ολοκληρωμένης μελέτης. Ήδη έχει προεπιλεγεί αριθμός υποψηφίων Συμβούλων για τη μελέτη αυτή και αναμένεται ότι στους προσεχείς λίγους μήνες θα συμπληρωθεί η διαδικασία για την τελική επιλογή των Συμβούλων και θ' αρχίσει η διεξαγωγή της μελέτης.

Ανάλογα με τις αποφάσεις που θα ληφθούν τελικά υπό το φως των πορισμάτων της μελέτης αυτής, θα προωθηθεί η εισαγωγή της αναγκαίας Νομοθεσίας με την οποία θα εκσυγχρονισθεί η υφιστάμενη Υδατική Νομοθεσία.

Πιστεύεται ότι ο εκσυγχρονισμός αυτός θα οδηγήσει σε καλύτερο χειρισμό όλων των ζητημάτων που αφορούν στην λειτουργία διαχείριση και κατανομή των νερών που αποτελεί, άλλωστε, πάγια επιδίωξη της Κυβερνήσεως».

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 25 Απριλίου 1986.

«Σύμφωνα με το άρθρο 182 του Ποινικού Κώδικα τα τέκνα οφείλουν να συνεισφέρουν για τη συντήρηση των γονιών τους όταν έχουν αυτοί ανάγκη. Ο Νόμος αυτός σκόπιμα δεν εφαρμόστηκε από το 1974 και μετέπειτα στην περίπτωση των προσφύγων. Τώρα όμως άρχισε να επιβάλλεται, με αποτέλεσμα τη δημιουργία αναταραχής και πικρίας μεταξύ των γερόντων προσφύγων, ιδιαίτερα στους συνοικισμούς.

Εξαιτίας αυτού του γεγονότος, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:—

- (α) Πόσα χρήματα θα εξοικονομήσει το δημόσιο αν αναγκαστούν τέκνα προσφύγων να συνεισφέρουν για τη συντήρηση των γονιών τους;
- (β) Πόσα χρήματα πληρώθηκαν για τη σχετική μελέτη και πόσα χρήματα θα εξοικονομηθούν αν εφαρμοστούν τα μέτρα αυτά;

- (γ) Αξίζει τον κόπο για τα οποιαδήποτε ποσά χρημάτων να δημιουργείται αυτή η αναταραχή και δυσaréσκεια μεταξύ ηλικιωμένων προσφύγων και των παιδιών τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

- «(α) Η συνεισφορά των τέκνων για συντήρηση των γονιών τους θα ανέλθει περίπου σε £70.000. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τόσο τις περιπτώσεις εκτοπισθέντων, όσο και εκείνες των μη εκτοπισθέντων Κυπρίων, που είναι περίπου ίσες μεταξύ τους.
- (β) Η μελέτη αυτή αναλήφθηκε από αρμόδιους λειτουργούς του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, στα πλαίσια των συνηθισμένων καθηκόντων τους.
- (γ) Γενικά δε δημιουργείται αναταραχή και δυσaréσκεια μεταξύ των ηλικιωμένων και των παιδιών τους σε σχέση με το θέμα αυτό. Οι δυσaréσκες που παρουσιάζονται από καιρό σε καιρό αποτελούν ελάχιστες εξαιρέσεις».

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 30 Απριλίου 1986.

«Στο χωριό Μουτουλλάς η διασωλήνωση που διανέμει πόσιμο νερό στα σπίτια είναι πολύ παλιά και καταστρεμμένη.

Το Τμήμα Υδάτων έκανε ειδική μελέτη και υπολόγισε το κόστος που χρειάζεται για αντικατάστασή της.

Επίσης στο ίδιο χωριό έγιναν δύο γεωτρήσεις στις τοποθεσίες 'Φαρκόνια' και 'Αρκάκι του Νίκου'. Το νερό είναι ικανοποιητικό και θα βοηθήσει πολύ στην καλύτερη άρδευση των δένδρων.

Ρωτούμε το αρμόδιο Τμήμα να μας ενημερώσει αν σκέφτεται να προωθήσει τα δύο έργα στο χωριό και τότε.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου.

- «(α) Αντικατάσταση του υφιστάμενου υδρευτικού δικτύου.

Για τη γενική βελτίωση του παλαιού υδρευτικού δικτύου της κοινότητας, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου, ετοίμασε ανάλογο υδρευτικό σχέδιο η υλοποίηση του οποίου συνεπάγεται δαπάνη της τάξης των £45,250.

Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για τον καταρτισμό του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1986 εξετάσθηκε το ενδεχόμενο περίληψης και του έργου αυτού, πλην όμως με βάση την ιεράρχηση της προτεραιότητάς του μέσα στα όρια του συνολικού ποσού που θα διατίθετο για τέτοια έργα, δεν κατέστη τελικά δυνατό να περιληφθεί.

Υπό τις περιστάσεις, το έργο θα υποβληθεί ξανά για περίληψη στον Προϋπολογισμό του 1987.

(β) Γεώτρηση στην περιοχή 'Φαρκωνιάς'.

Για την αξιοποίηση της γεώτρησης αυτής εκτελέσθηκε μόλις πρόσφατα από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου αρδευτικό έργο (έναντι δαπάνης ύψους £24,000) προς όφελος του τοπικού Αρδευτικού Τμήματος Μουτουλλά. Μέσω του αρδευτικού τούτου σχεδίου θα γίνει δυνατή η άντληση και μεταφορά 25 κυβ. μέτρων νερού την ώρα στην υφιστάμενη υδατοδεξαμενή του Αρδευτικού Τμήματος Μουτουλλά, πράγμα που αναμένεται να συμβάλει αποφασιστικά στη θετική αντιμετώπιση των αρδευτικών προβλημάτων της περιοχής. Το έργο βρίσκεται σε λειτουργία από 15.4.86.

(γ) Γεώτρηση στην περιοχή 'Αργάκι του Νίκου'.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοίμασε σχέδιο αξιοποίησης της υπ' αναφορά γεώτρησης για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Μουτουλλά. Το Σχέδιο αυτό διαβιβάσθηκε στις 6.2.1986 στον Έπαρχο Λευκωσίας για έγκριση τούτου από τους ενδιαφερόμενους. Η εκτέλεση του έργου θα προωθηθεί μετά την αποδοχή του σχεδίου από τους κατοίκους της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 30 Απριλίου 1986.

«Όπως είναι γνωστό οι ορεινές περιοχές και κυρίως της Μαραθάσας κοντεύουν να ερημώσουν λόγω της μεγάλης αστυφιλίας.

Κίνητρα που να πείθουν κυρίως τους νέους να παραμείνουν στο χωριό τους δεν υπάρχουν.

Πόροι που να λύουν το οικονομικό πρόβλημα και να βοηθούν στην καλή διαβίωση των κατοίκων δεν υπάρχουν.

Ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει αν έχει υπόψη του σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Μαραθάσας και τότε σκοπεύει να το θέσει σε εφαρμογή.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Την Κυβέρνηση πάντοτε απασχολούσε και απασχολεί σοβαρά το πρόβλημα της ανάπτυξης των ορεινών περιοχών της νήσου για τούτο, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων και προτεραιοτήτων της, έλαβε και λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προς το σκοπό αυτό της μείωσης της αστυφιλίας, της αύξησης των αγροτικών εισοδημάτων και της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων των περιοχών αυτών. Ειδικότερα για την περιοχή Μαραθάσας εφαρμόζεται από το 1981 Περιφερειακό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης μέσα στα πλαίσια του οποίου δαπανούνται κάθε χρόνο σημαντικά ποσά για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων όπως για την ασφαλτόστρωση/βελτίωση συγκοινωνιακών

και αγροτικών δρόμων, κατασκευή αρδευτικών/υδρευτικών έργων, ανέγερση κοινοτικών κτιρίων, κατασκευή πλατειών και πάρκων κλπ. Τα πιο πάνω έργα μάλιστα εκτελούνται με αυξημένη συνεισφορά από την Κυβέρνηση η οποία καλύπτει τα 2/3 της δαπάνης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλο Δίγκλη και ληφθείσα στις 8 Μαΐου 1986.

«Τον Οκτώβρη 1983 η Βουλή ψήφισε το νόμο 62/83 'περί Προστασίας του ανταγωνισμού'. Η θέσπιση αυτού του νόμου κάλυπτε ένα σοβαρότατο κενό.

Το Συνδικαλιστικό κίνημα και οι εργαζόμενοι διεξήγαγαν μακρόν αγώνα για τη θέσπιση αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας. Η ψήφιση του νόμου 62/83 αποτέλεσε επιτυχία του Συνδικαλιστικού κινήματος και καρπό αυτού του αγώνα.

Από τον Οκτώβρη 1983 πέρασαν περισσότερο από δύομισι χρόνια. Από τότε επανειλημμένα εγείραμε ζήτημα εφαρμογής αυτού του νόμου. Δυστυχώς η κυβέρνηση πάντα υποσχόταν να εφαρμόσει το νόμο χωρίς δυστυχώς ως τώρα να υλοποιήσει τις υποσχέσεις της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας στην έκθεσή της προς το Σώμα ημερομηνίας 10.4.1985 αναφέρει μεταξύ άλλων:— 'Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προτίθεται να προχωρήσει στην εφαρμογή του πιο πάνω νόμου αμέσως μετά την πλήρωση των πέντε νέων θέσεων που έχουν εγκριθεί για τον σκοπό αυτό στον Προϋπολογισμό για το 1985, διαδικασία η οποία άρχισε και αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στον τρέχοντα χρόνο' (1985).

Από της υποβολής αυτής της Έκθεσης πέρασε πάνω από ένας χρόνος. Από το τέλος του 1985 πέρασαν τέσσερις μήνες. Κι' όμως δυστυχώς ο νόμος δεν έχει ακόμα εφαρμοσθεί.

Ενόψει αυτών των δεδομένων ερωτάται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:—

1. Προτίθεται πράγματι να εφαρμόσει το νόμο περί προστασίας του ανταγωνισμού;
2. Αν ναι, πότε;
3. Γιατί δεν προχωρά αμέσως στην εφαρμογή του νόμου αφού οι ουσιαστικές πρόνοιές του θα ισχύσουν έξι μήνες μετά την εφαρμογή του;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλου Δίγκλη.

«Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη επιστολή μου με αριθμό 1313, ημερ. 9.2.1985, προς τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας με αφορμή τη συζήτηση στην Επιτροπή αυτή του θέματος «Η εφαρμογή του Νόμου περί προστασίας του Ανταγωνισμού» η καθυστέρηση στην εφαρμογή του Νόμου περί προστασίας του Ανταγωνισμού οφείλεται στο γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν ήταν δυνατή η πλήρης στελέχωση της Υπηρεσίας Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών, που θα είναι επιφορτισμένη με

την ευθύνη για την τήρηση μητρώων, τη διενέργεια ερευνών, τη διερεύνηση καταγγελιών κλπ. αναφορικά με την Εφαρμογή του Νόμου αυτού.

Μόλις πρόσφατα συμπληρώθηκε η διαδικασία πλήρωσης τριών από τις 5 νέες θέσεις που εγκρίθηκαν για την επάνδρωση της Υπηρεσίας με επιστημονικό προσωπικό. Η διαδικασία πλήρωσης των υπολοίπων δύο θέσεων όπως επίσης και μιας νέας θέσης που εγκρίθηκε στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του 1986 δεν συμπληρώθηκε ακόμη. Ελπίζεται ότι η πλήρωση τουλάχιστον των δύο από τις τρεις θέσεις θα συμπληρωθεί πολύ σύντομα, για να μπορέσει το Υπουργείο να προχωρήσει στην εφαρμογή του Νόμου το συντομότερο δυνατό.

Στο μεταξύ το Υπουργείο άρχισε την αναγκαία προεργασία για την εφαρμογή του Νόμου έτσι ώστε να μη υπάρξει πάρα πέρα καθυστέρηση μετά την πλήρωση των πιο πάνω κενών θέσεων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφασή της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού υποψηφίων σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου». Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς στις 6.2.86.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΜΜΟΝΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΗΡΥΧΘΕΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΜΗ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ, ΓΕΓΟΝΟΣ ΠΟΥ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΣΥΝΙΣΤΑ ΔΥΣΜΕΝΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΦΥΛΟΥ.

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
 Ρήνα Κατσελλή
 Νίκος Αναστασιάδης
 Δήμος Γεωργιάδης
 Γεώργιος Σαββίδης
 Μιχάλης Παπαπέτρου
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαΐου 1986.

Το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε στις συνεδρίες της τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας

και της Φοιτητικής Κοινότητας της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου με τους οποίους αντάλλαξε απόψεις γύρω από το θέμα.

Με βάση τα στοιχεία που δόθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας έχει διαπιστωθεί ότι η Εκτελεστική Εξουσία, μετά από τη σχετική Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ως άκυρη η απόφασή της για εισδοχή φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου με βάση το φύλο, έχει συμμορφωθεί πλήρως με αυτή και έχει προχωρήσει, όπως ήταν υποχρεωμένη να κάνει, σε εξέταση του θέματος της εισδοχής φοιτητών στην ΠΑΚ χωρίς περιορισμό φύλου με βάση το νομικό καθεστώς και τα πραγματικά γεγονότα που ίσχυαν κατά την ημέρα που εκδόθηκε από τη Διοίκηση η ακυρωθείσα απόφαση.

Ενόψει των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας θεωρεί ότι το υπό εξέταση ειδικό θέμα έχει λήξει μια και το γενικότερο θέμα της εισαγωγής φοιτητών στην ΠΑΚ που παραμένει ρυθμίζεται τώρα νομοθετικά με σχετικό νομοσχέδιο του οποίου η μελέτη εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι μόλις συζητήθηκε το θέμα με το νομοσχέδιο «Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986», αν δεν υπάρχουν ομίλητές σε θέμα αρχής, θα θεωρήσουμε την Έκθεση ως εγκριθείσα από το Σώμα και ως αποτελούσα ένα στοιχείο για τα πρακτικά.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 19 Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1985.
- (2) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (3) Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (4) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- (5) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- (6) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (7) Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Προσφύγων και Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Άλυτα Προσφυγικά Προβλήματα».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοιν. Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς) (6.2.86).
- (2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ζημιές που προκλήθηκαν

στη γεωργία και κτηνοτροφία από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπεσαν σε διάφορες περιοχές της νήσου καθώς και τα μελετούμενα από την Κυβέρνηση μέτρα για την ανακούφιση των πληγέντων παραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων) (15.5.86).

- (3) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Προσφύγων και Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου Μπαταριών Ηλέκτρα ή Ντέζελ και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων) (28.2.86).

- (4) «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Εζεκία Παπαϊωάννου) (12.6.86).

Από τον κ. Χατζηδημητρίου πήραμε στις 11 του μηνός μια επιστολή με την οποία ζητά να εγγραφεί ως θέμα «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.» για συζήτηση στο Σώμα. Την επόμενη, στις 12 του μηνός, πήραμε επίσης μια επιστολή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς με το ίδιο ακριβώς θέμα «Η σχεδιαζόμενη ανταλλαγή του σταδίου Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο Στάδιο», η οποία ζητά όπως το θέμα θεωρηθεί και συζητηθεί σαν επείγον από το Σώμα.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα θεωρήσω το θέμα ως εγγραφέν και αν δεν υπάρχει ένσταση να κηρυχθεί σαν επείγον, να το κηρύξει η Επιτροπή σαν επείγον.

Ορίστε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον θεωρείται επείγον δεν νομίζετε ότι θα ήταν προτιμότερο να παραπεμφθεί σε μια Επιτροπή για να γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοι ή εκείνοι που θα παραστούν στις Επιτροπές, τι είναι το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό εξαρτάται από τους εισηγητές. Δεν διαφωνώ, αλλά να ερωτήσω τους εισηγητές.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Πιστεύω ότι θα ήταν καλά να γνωρίζαμε το θέμα και το επείγον του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Ζητούμε να κηρυχθεί επείγον, κ. Πρόεδρε, διότι φοβούμαστε ότι όταν θα συζητούμε αυτό το θέμα ίσως να βρισκόμαστε μπροστά σε τετελεσμένα. Δηλαδή να έχει γίνει ήδη η ανταλλαγή του Γ.Σ.Π. με το κρατικό Μακάρειο Στάδιο.

Γι' αυτό το λόγο η άποψή μας είναι ότι το θέμα πρέπει να κηρυχθεί επείγον και να συζητηθεί στην ολομέλεια του Σώματος στην προσεχή συνεδρία, διότι αν παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή θα υπάρξει, πιστεύω, καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γεγονός, κ. Πρόεδρε, ότι ήταν γνωστή η ευαισθησία που υπήρχε γενικά μέσα στο λαό πάνω σ' αυτό το θέμα και ανησυχήσαμε εμείς πολύ περισσότερο μετά που δημοσιεύθηκε σχετική είδηση χωρίς να διαψευσθεί. Έτσι νομίζουμε ότι είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα, πολύπλευρο, που χρειάζεται να εξετασθεί το ταχύτερο δυνατό, για να δοθούν οι σωστότερες δυνατές λύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι;

Ο κ. Παπαϊωάννου.

E. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ήθελα, απλώς, να προσθέσω, κ. Πρόεδρε, ότι στο μεταξύ δεν πρέπει η Κυβέρνηση να προχωρήσει στην ανταλλαγή, διότι διαφορετικά, δεν θα έχει νόημα, και θα είναι και προσβολή εναντίον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πιστεύω ότι θα ήταν για μένα εξουσιοδότηση αν δεν υπάρχει, φυσικά, ένσταση από τη Βουλή, να διαβιβάσω στην Κυβέρνηση ότι η Βουλή θεωρεί ότι οποιαδήποτε ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση δεν πρέπει να υλοποιηθεί πριν διεξαχθεί σχετική συζήτηση μέσα στο Σώμα.

Και, επειδή η Κυβέρνηση μπορεί να πει ότι και η ίδια επείγεται να πάρει μια απόφαση, γι' αυτό, ίσως, είναι ένας περιπλέον λόγος για τον οποίο το Σώμα θα πρέπει να συζητήσει όσο το δυνατό ταχύτερο το θέμα, για να γνωρίζει και η Εκτελεστική Εξουσία τις απόψεις του Σώματος αναφορικά με τούτο.

Ο κ. Μουσιούττας.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Επειδή, όπως ετέθη το θέμα με τις λέξεις «μελετώμενη» ή «φημολογούμενη» δεν δημιουργείται βεβαιότητα ότι θα γίνει αυτό το πράγμα, εισηγούμαι να συνέλθουν εκτάκτως οι αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής, να καλέσουν εδώ αρμοδίους, να δούμε αν, πράγματι, υπάρχει κάτι τέτοιο, και οπωσδήποτε μπορούμε την προσεχή Πέμπτη να το συζητήσουμε και στην ολομέλεια. Δεν εμποδίζει, δηλαδή, να κληθεί κάποιος από τους αρμοδίους σε μια ή δυο σχετικές με το θέμα Επιτροπές. Να ακούσουμε ακριβώς και υπευθύνως περί τίνος πρόκειται και να μην χάσουμε, ταυτόχρονα, και χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόθεση είναι να εγγραφεί το θέμα στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.

Αν, όμως, όπως έχει γίνει εισήγηση, οι Επιτροπές, εν τω μεταξύ, ικανοποιηθούν από τις ερμηνείες τις οποίες θα δώσουν οι εκπρόσωποι της Κυβέρνησης που θα κληθούν, τότε δεν θα υπάρχει και λόγος συζήτησης του θέματος. Αλλά για να μη χάνεται χρόνος, θα είναι δυνατό να εγγραφεί μεν το θέμα, αλλά η συζήτησή του να εξαρτηθεί από τα πορίσματα τα οποία οι Επιτροπές θα συνάξουν, μετά που θα έχουν ακούσει τους αρμοδίους πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, όπως το έχετε θίξει, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι οι Επιτροπές θα συνέλθουν εντός της εβδομάδας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν συνέλθουν η συζήτηση θα γίνει, κ. Παπαϊωάννου. Επομένως δεν υπάρχει θέμα αναβολής της συζήτησης σε περίπτωση που. . .

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να προσδιοριστούν οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, κ. Πρόεδρε.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Σε ποιες Επιτροπές θα παραπεμφθεί το θέμα κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι σ' αυτή την περίπτωση ίσως στις Επιτροπές Εσωτερικών και Παιδείας, δεδομένου ότι το θέμα σχετίζεται με τον αθλητισμό.

Μη ξεχνάτε ότι όλοι οι Βουλευτές έχουν δικαίωμα να παραστούν σε όλες τις Επιτροπές.

Γι' αυτό θα παρακαλέσω τους Γραμματείς της Βουλής να ειδοποιήσουν όλους τους Βουλευτές για το πότε θα γίνει η συνεδρίαση αυτών των Επιτροπών, και όσοι Βουλευτές θέλουν να μετάσχουν, να μετάσχουν.

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, νοούμενου ότι η Επιτροπή Παιδείας συνεδριάζει τακτικά κάθε Τρίτη, καλά θα είναι να παραπεμφθεί το θέμα μόνο στην Επιτροπή Παιδείας για να εξεταστεί την ερχόμενη Τρίτη, και όσα από τα μέλη των άλλων Επιτροπών θέλουν να παραστούν, ας παραστούν. Για να μη γίνει το θέμα πολύπλοκο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στόχος είναι να εξεταστεί το θέμα. Την ερχόμενη Τρίτη συνεδριάζει Επιτροπή. Όσοι Βουλευτές θέλουν να έχουν λόγο μπορούν να παρευρεθούν.

Επίσης υπάρχει μια επιστολή από το συνάδελφο Μιχάλη Θεοδούλου ο οποίος παρακαλεί όπως ένα θέμα που έχει παραπέμψει το Σώμα στις Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών και που αφορά το χωριό Χολέτρια, Πάφου, θεωρηθεί σαν επείγον και κληθούν οι Επιτροπές να το εξετάσουν σαν τέτοιο.

Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα παρακαλέσω τις Επιτροπές να εξετάσουν αυτό το θέμα πριν λήξει η παρούσα έκτακτη σύνοδος, επειδή φθάσαμε στην καλοκαιρινή περίοδο της Βουλής.

Επίσης, όπως είναι γνωστό, ο Βουλευτής κ. Χατζηδημητρίου είχε εισηγηθεί να συζητηθεί στην ολομέλεια. . .

Ορίστε;

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Σε ποιές Επιτροπές παραπέμπεται το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα έχει ήδη παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών.

Ο κ. Χατζηδημητρίου είχε εγγράψει προς συζήτηση στην ολομέλεια το θέμα «Οι συνέπειες πάνω στο Κυπριακό από την ένταση στη Μεσόγειο λόγω της Αμερικάνικης επιδρομής εναντίον της Λιβύης και της συνυπευθυνότητας της Μ. Βρετανίας.»

Ύστερα από συζήτηση, η οποία έγινε στο επίπεδο των Αρχηγών Κομμάτων, κατά πλειοψηφία έγινε εισήγηση να παραπεμφθεί το θέμα, παρά την επιθυμία του εισηγητή, στην Επιτροπή Εξωτερικών. Αν δεν υπάρχει ένσταση — πλην εκείνων που έφεραν ήδη ένσταση θα παραπέμψω το θέμα στην Επιτροπή Εξωτερικών.

Κηρύσσω τη λήξη της εργασίας της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 6.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητρίου Οδυσσέας
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Τροχαίων Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

- (2) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμος του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών πάνω στο θέμα (Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Γεωργιάδης, Α. Ψυλλίδης, Ε. Ευσταθίου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή, στις 15.5.86, 22.5.86, 29.5.86 και 5.6.86 έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) του περί Προσλήψεων Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.
- (5) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (6) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Το θέμα του διαχωρισμού οικοπέδων για άπορες οικογένειες σε χωριά — Η απαλλοτρίωση γης Τ/Κ ιδιοκτησίας στο Μαρί για τις ανάγκες του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμέτωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού Ζύγι — Η εισαγωγή από το εξωτερικό και επανεξαγωγή φυσικού μελιού που παρουσιάζεται σαν Κυπριακό — Το θέμα της μεταχείρισης των ελάχιστων Ελλήνων υπηκόων που φοιτούν σε Σχολές της Κύπρου — Η εισήγηση της κοινότητας Μαραθούνας που αντιμετωπίζει οξύ αρδευτικό πρόβλημα για διενέργεια διατρήσεων στην περιοχή «Σταυρός της Μύθης» — Το θέμα της διευθέτησης του προβλήματος επιδότησης των αμπελουργών του χωριού Άρσους — Η ανάγκη στελέχωσης του Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας Λεμεσού με Επιθεωρητή Μέσης Εκπαίδευσης — Η παροχή διευκολύνσεων προς τις ΗΠΑ και άλλες χώρες μέλη του ΝΑΤΟ στο Αεροδρόμιο και το Λιμάνι της Λάρνακας — Το γενικότερο θέμα της διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων και η εισαγωγή συσκευασμένης σουλτανίνας για πώληση στη ντόπια αγορά — Η εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης των ορεινών περιοχών των κρασοχωριών — Η καθυστέρηση στον εκσυγχρονισμό της υδατικής νομοθεσίας και στη σύσταση κεντρικού φορέα για την Αρχή Υδάτων — Η συνεισφορά των τέκνων για συντήρηση των γονιών τους — Η αντικατάσταση του υφιστάμενου υδρευτικού δικτύου και οι γεωτρήσεις στις περιοχές «Φαρκωνιάς» και «Αργάκι του Νίκου» του χωριού Μουτουλλά — Η εφαρμογή του σχεδίου ανάπτυξης της περιοχής Μαραθάσας προς μείωση της αστυφιλίας — Η καθυστέρηση στην εφαρμογή του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού).
- (7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα «Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφασή της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού υποψηφίων σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου».

- (8) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος: «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Εξεκία Παπαϊωάννου).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 19ης Ιουνίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' είναι «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Μανώλης Χριστοφίδης

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στη βασική περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων νομοθεσία που κρίθηκαν αναγκαίες ενόψει της μεταβολής των οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων από την εποχή της θέσπισης της νομοθεσίας αυτής μέχρι σήμερα.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο —

- (α) αυξάνονται από 20 σε 50 σεντ τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε πιστοποιούντες υπαλλήλους για πιστοποιήσεις σύμφωνα με την υπό τροποποίηση νομοθεσία·
- (β) αυξάνεται από £10 σε £50 το ανώτατο όριο της χρηματικής ποινής που προβλέπεται σε περίπτωση που πιστοποιών υπάλληλος εισπράττει δικαιώματα πέραν εκείνων που καθορίζονται στη νομοθεσία αυτή·
- (γ) αυξάνεται από £10 σε £500 το ανώτατο όριο της χρηματικής ποινής και προστίθεται η ποινή της φυλάκισης μέχρι 6 μηνών στις περιπτώσεις που ο πιστοποιών υπάλληλος ενεργεί κατά παράβαση του νόμου·
- (δ) περιλαμβάνεται πρόνοια για υποχρεωτική ανάκληση του διορισμού πιστοποιούντος υπαλλήλου, όταν συμπληρώνει το 72ο έτος της ηλικίας του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί, ως θέμα αρχής, με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η Επιτροπή θεωρώντας εντούτοις τις προτεινόμενες ποινές ως υπερβολικές, χωρίς να απορρίπτει την ανάγκη αναθεώρησής τους, εισηγείται μικρότερη αύξησή τους για να είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα των προβλεπόμενων αδικημάτων.

Παράλληλα η Επιτροπή εισηγείται τη μείωση, από 72 σε 70, της ηλικίας του πιστοποιούντος υπαλλήλου μετά τη συμπλήρωση της οποίας θα ανακαλείται ο διορισμός του.

Διαμορφώνοντας, τέλος, ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε υπόψη σας ότι από τη θέση σας δεν μπορείτε να μεταδίδεσθε σήμερα από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα. Αν είναι κάτι που νομίζετε ότι έχει σημασία μπορείτε να 'ρθείτε στο Βήμα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, δεν νομίζω ότι υπάρχει. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Απλώς με την ευκαιρία που έχει ετοιμαστεί Έκθεση για το θέμα αυτό, θα ήθελα να παρακαλέσω να υποβληθεί αίτημα, αν εγκριθεί από το Σώμα, στην Κυβέρνηση το συντομότερο δυνατό, να φροντίσει να διοριστούν περισσότεροι πιστοποιούντες υπάλληλοι σ' όλες τις πόλεις, διότι από πληροφορίες που έχουμε και από προσωπική γνώση των πραγμάτων, όσον αφορά τη Λάρνακα, πράγματι υπάρχουν δύο πιστοποιούντες υπάλληλοι οι οποίοι καλύπτουν τις ανάγκες τόσο της Λάρνακας όσο και της Αμμοχώστου, αριθμός που είναι εντελώς ανεπαρκής.

Παρόλο που δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο το θέμα αυτό με την Έκθεση, πιστεύω ότι με την ευκαιρία της ψήφισης του παρόντος νομοσχεδίου σε Νόμο, θα άξιζε να μεταφερθεί στην Κυβέρνηση η θέση ή το αίτημα να αυξηθεί, εκεί που χρειάζεται, ο αριθμός των πιστοποιούντων υπαλλήλων. Διότι πολύς κόσμος ταλαιπωρείται χωρίς λόγο, είτε διότι δεν βρίσκει αυτόν τον περιορισμένο αριθμό πιστοποιούντων υπαλλήλων που υπάρχουν, είτε διότι και αν ακόμα αυτοί βρίσκονται στα γραφεία τους, έχουν άλλες απασχολήσεις που δεν τους επιτρέπουν να εξυπηρετούν απόλυτα τις ανάγκες για τις οποίες διορίζονται.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι αρμόδιοι, όταν είχαν έλθει στην Επιτροπή που συζητούσε αυτό το θέμα, αναγνώρισαν και οι ίδιοι την ανάγκη και ποσοτικής και ποιοτικής καλυτέρευσης σ' αυτό τον τομέα, και μελετούν ήδη και επεξεργάζονται σχέδια τόσο για την ποσοτική, όσο και για την ποιοτική βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών απ' αυτούς τους υπαλλήλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όστε μπορώ να το θεωρήσω ως δεδομένο ότι η Βούλη εγκρίνει αυτή την εισήγηση, η οποία και θα διαβιβαστεί επίσημα προς την Εκτελεστική Εξουσία, για τη βελτίωση της ποιότητας αλλά και για την αύξηση του αριθμού των πιστοποιούντων υπαλλήλων.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 12 του βασιικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 13 του βασιικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο έτοιμο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.»

Παρακαλώ ένα Μέλος της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Γεώργιος Τζιρκώτης

Αντώνιος Ανδρέου

Νίκος Μουσιούττας

Κίμων Παναγίδης

Στέλιος Μανδριώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 16 Μαΐου και στις 12 Ιουνίου 1986. Στην πρώτη και τρίτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και κατέθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 16 του περί του Στρατού της Δημοκρατίας (Σύνθεσις, Κατάταξις και Πειθαρχία) Νόμου, διαφοροποιείται η σύνθεση των αρμόδιων Συμβουλίων για τις κρίσεις των αξιωματικών και υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας με απώτερο στόχο να καθίσταται δυνατή η συγκρότηση και λειτουργία τους στην περίπτωση που η θέση του Υπαρχηγού του Στρατού ή του Υποδιοικητή της Εθνικής Φρουράς είναι κενές.

Η Επιτροπή Άμυνας υιοθετώντας την ανάγκη πλήρωσης του κενού που δημιουργείται στη συγκρότηση και λειτουργία των Συμβουλίων για τις κρίσεις των αξιωματικών και υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας, ένεκα της μη ύπαρξης στο παρόν στάδιο Υπαρχηγού του Στρατού ή Υποδιοικητή της Εθνικής Φρουράς, συμφωνά με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω Κανονισμών. Η Επιτροπή εντούτοις είναι της γνώμης ότι ο αξιωματικός που θα αντικαθιστά τα πιο πάνω πρόσωπα στα Συμβούλια αυτά όταν οι θέσεις τους είναι κενές, θα πρέπει να είναι ο ανώτερος ή ανώτατος αξιωματικός, ανάλογα με το Συμβούλιο Κρίσεως, και σε περίπτωση περισσώτερων του ενός ομοιοβάθμων ο αρχαιότερος αυτών, και όχι εκείνος που θα επιλέγεται από τον Υπουργό.

Με βάση την πιο πάνω θέση της Επιτροπής έχει επανασυντάξει ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών για τους οποίους και γίνεται ομόφωνα εισήγηση όπως εγκριθούν από τη Βουλή στη μορφή που έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β:

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1) Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει η παράκληση, επειδή αυτό το θέμα αφορά προβιβασμούς εκπαιδευτικών, να θεωρηθεί ως επείγον και να λήξει πριν από τις θερινές διακοπές της Βουλής.

Αν δεν υπάρχει ένσταση θα το παραπέμψω σαν επείγον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Άμυνας.

Και αυτό το θέμα θα πρέπει να θεωρηθεί επείγον και να συζητηθεί πριν από το τέλος Ιουνίου. Παρακαλώ, επομένως, την Επιτροπή Άμυνας να το φέρει προς συζήτηση πριν από το τέλος του μηνός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Το προηγούμενο νομοσχέδιο είναι και υπόθεση της Επιτροπής Οικονομικών, αν δεν κάνω λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Μπορεί να παραπεμφθεί και στις δυο Επιτροπές. Ορίστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, επειδή είχα την ευκαιρία να δω το νομοσχέδιο, νομίζω ότι δεν έχει σχέση με την Επιτροπή Οικονομικών. Αφορά την τροποποίηση της ημερομηνίας κατατάξεως στην Εθνική Φρουρά. Είναι, πράγματι, πολύ επείγον. Είναι θέμα που πρέπει να ρυθμιστεί οριστικά προ της 1ης Ιουλίου και θα ήταν ίσως πρακτικότερο να το εξετάσει μόνο η Επιτροπή Άμυνας, για σκοπούς ευνοήτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Και επειδή και το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» δεν έχει ακόμα παραπεμφθεί, υπάρχει και γι' αυτό το θέμα εισήγηση να θεωρηθεί ως επείγον και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών, αν δεν υπάρχει ένσταση, για να συζητηθεί πριν από το τέλος της σαιζόν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Από το Υπουργείο Οικονομικών εστάλησαν τα κάτωθι:—

- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1986.
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1986.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1986.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1986.
- (8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1986.
- (9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1986.
- (10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1986.
- (11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1986.
- (12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1986.
- (13) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.
- (14) Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

- (5) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- (6) Ο Ακυρωτικός του περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμου, Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1986.
- (8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1986.
- (9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1986.
- (10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1986.
- (11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1986.
- (12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1986.
- (13) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1986.
- (14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1986.
- (15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1986.
- (16) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1986.
- (17) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1986.
- (18) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1986.
- (19) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1986.
- (20) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1986.
- (21) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1986.
- (22) Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (23) Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.
- (24) Ο περί Πληρώσεως Κενωθείσης Βουλευτικής Έδρας Νόμος του 1986.
- (25) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (26) Ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων, Νόμος του 1986.
- (27) Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (28) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.
- (29) Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (30) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1986.
- (31) Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (32) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.
- (33) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως Νόμος του 1986.
- (34) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Βουλής λήγει στις 3 του Ιούλη, δηλαδή μετά από δυο συνεδριάσεις, οι Επιτροπές πρέπει να επισπεύσουν την εργασία τους.

Θάθελα να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα κατατεθέντα την προηγούμενη Πέμπτη καθώς και αυτή την Πέμπτη νομοσχέδια μόνο για την Επιτροπή Οικονομικών, εκτός των άλλων που εκκρεμούν στην Επιτροπή, ανέρχονται στον αριθμό 43.

Δύο είναι τα θέματα που προκύπτουν:

Το ένα είναι ότι παρά την καλή θέληση της Επιτροπής Οικονομικών, η οποία εργάζεται συνεχώς, δεν είναι δυνατό να τακτοποιηθούν όλα αυτά τα νομοσχέδια. Η Επιτροπή θα κάμει ό,τι είναι δυνατόν.

Ταυτόχρονα, όμως, θάθελα να ικανοποιηθεί μια περιέργειά μου, κύριε Πρόεδρε. Κάθε χρόνο, αυτή την περίοδο, κατατίθενται από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας μαζικά νομοσχέδια, και πολύ σοβαρά μάλιστα νομοσχέδια, που αφορούν την Επιτροπή Οικονομικών. Και διερωτάται κανείς. Η Βουλή εργάζεται για μισό τώρα χρόνο και πλέον και η Εκτελεστική Εξουσία δεν έστειλε όλα αυτά τα νομοσχέδια. Διερωτώμαι λοιπόν γιατί στέλλονται την τελευταία στιγμή. Μάλιστα μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται νομοσχέδια που αφορούν διάφορα στρώματα των Κυβερνητικών υπαλλήλων οι οποίοι συνεχώς βομβαρδίζουν με τηλεφωνήματα όλους τους συναδέλφους ότι τα δικά τους νομοσχέδια είναι επείγοντα και παρακαλούν να περάσουν.

Θα παρακαλούσα όπως ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάσει προς την Εκτελεστική Εξουσία ότι η απαράδεκτη αυτή τακτική θα πρέπει να τερματισθεί. Γιατί, παρά την καλή θέληση που υπάρχει, δεν είναι δυνατό να διεκπεραιωθεί η δουλειά αυτή μέσα σε δυο βδομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως το παράπονο του Προέδρου της Επιτροπής είναι πολύ δικαιολογημένο. Νομίζω πως η Βουλή μπορεί να επιμένει σ' αυτά που χαρακτηρίσαμε σαν επείγοντα, αλλά, πράγματι, είναι ανθρωπίνως αδύνατο ένας τέτοιος αριθμός νομοσχεδίων να εξεταστεί μέσα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Και, απλώς, λαμβάνουμε υπόψη τη δήλωση του Προέδρου ότι θα γίνει ό,τι είναι δυνατόν ούτως ώστε να εξεταστεί όσο το δυνατό μεγαλύτερος αριθμός νομοθετημάτων.

Ορίστε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εκτός απ' αυτά που ελέχθησαν αναφορικά με τα τελευταία δύο νομοσχέδια, που αντιλαμβάνομαι έχουν παραπεμφθεί στην Επιτροπή Οικονομικών, . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

. . . επειδή αφορούν την άμυνα, να παραπεμφθούν ταυτόχρονα και στην Επιτροπή 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, παραπέμπονται ταυτόχρονα και στην Επιτροπή 'Αμυνας.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός απ' αυτά που ελέχθησαν, θέλω να επισημάνω αυτό που συνέβηκε τον περασμένο χρόνο. Πρέπει να λεχθεί ότι όλοι όσοι παραπονούνταν, πρόσφυγες και άλλοι, καθυστερούν να πληρωθούν, καθυστερούν να πάρουν τις δόσεις που έπρεπε να πάρουν κλπ. Τους ελέγετο. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπούμε σε άλλη συζήτηση, κ. συνάδελφε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά έχει σχέση. Διότι τώρα ήρθαν όλα αυτά τα νομοσχέδια και ο κόσμος που θα έχει τα προβλήματα θα πηγαίνει εκεί και θα τους λέγουν: Τι να σας κάνουμε, η Βουλή δεν ψήφισε τα σχετικά κονδύλια, άρα το θέμα είναι στη Βουλή. Και αυτό είναι που θέλω να ξεκαθαρίσω, ότι την ευθύνη για όλη την καθυστέρηση που θα σημειωθεί δεν την έχει η Βουλή αλλά την έχει η Εκτελεστική Εξουσία, λόγω του ότι καθυστερεί να στείλει τα νομοσχέδια. Αυτό θέλω να επισημάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω έγινε σαφές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων

(17) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(18) Ο περί Προστασίας της Υγείας ('Ελεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Ε. Ευσταθίου εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(19) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(20) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(21) Οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(22) Οικονομικές Καταστάσεις και Έκθεση Γενικού Ελεγκτή για τους πιο κάτω Οργανισμούς:

- (1) Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
- (2) Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
- (3) Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου
- (4) Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού
- (5) Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας
- (6) Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων.

Εστάλησαν από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών της Βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ:

Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 4 Ιανουαρίου 1986.

«Επανελημμένα η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων (Π.Ο.Π.) έχει θέσει και τονίσει το αίτημα για να δοθεί και διασφαλιστεί-θεσμοποιηθεί από την Κυβέρνηση το επίδομα τέκνου.

Το πρόβλημα της υπογεννητικότητας, που αντιμετωπίζεται από διάφορες χώρες με σειρά σχετικών μέτρων, είναι γνωστό ότι υπάρχει σε κάποιο βαθμό και στην Κύπρο και προβάλλει η ανάγκη της αντιμετώπισής του με ανάλογα και αποτελεσματικά μέτρα.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής:

1. Εάν έχει μελετηθεί ή πρόκειται να μελετηθεί η δυνατότητα, ο χρόνος και ο τρόπος ικανοποίησης των αιτημάτων των πολυτέκνων γενικά και ειδικά του επιδόματος τέκνου.
2. Εάν προγραμματίστηκε η αναγκαία έρευνα, τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης και ικανοποίησης των προβλημάτων των πολυτέκνων και αν και πότε προβλέπεται να παραχωρηθεί από την Κυβέρνηση το επίδομα τέκνου στους δικαιούχους.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει με πολλή συμπάθεια τα διάφορα προβλήματα των πολυτέκνων τα οποία επανελημμένα απασχόλησαν τόσο το Υπουργικό

Συμβούλιο όσο και Υπουργικές και Υπηρεσιακές Επιτροπές. Πολλά από τα αιτήματα που υπέβαλε η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων έχουν επιλυθεί με ικανοποιητικό τρόπο μέσα στα πλαίσια των δημοσιονομικών συνθηκών του τόπου και της κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Για πληρέστερη ενημέρωσή σας επισυνάπτεται σαν ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α» κατάσταση στην οποία φαίνονται τα διάφορα ωφελήματα που έχουν παραχωρηθεί στους πολυτέκνους.

Ειδικά για το αίτημα για την καταβολή επιδόματος τέκνου σε πολύτεκνες οικογένειες, το Υπουργικό Συμβούλιο σε πρόσφατη συνεδρία του αποφάσισε να προωθήσει την εισαγωγή Σχεδίου Επιδομάτων Τέκνων, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί με ειδική εισφορά και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να επεξεργαστεί λεπτομερές Σχέδιο. Το Σχέδιο αυτό αφού συζητηθεί με όλους τους κοινωνικούς συνεταιρίους στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για τελική απόφαση».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ωφελήματα πολυτέκνων

Ωφελήματα	Λεπτομέρειες Ωφελημάτων	Νόμοι ή Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου
Επιδόματα γάμου και τοκετού	Μέσα στα πλαίσια της αναθεώρησης των παροχών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν διπλασιαστεί από 4.4.83	
Φορολογικές Απαλλαγές	<ul style="list-style-type: none"> α. Αυξήθηκε το ποσό που αφαιρείται για παιδί που φοιτά σε σχολείο Μέσης Εκπαιδύσεως από £200 σε £300. β. Για παιδί μέχρι 16 ετών αφαιρείται από το καθαρό εισόδημα ποσό £250 αντί £150. γ. Για παιδί που φοιτά σε Πανεπιστήμιο αφαιρείται ποσό £1,000 (προηγούμενος £600). δ. Για παιδιά που εκτελούν τη στρατιωτική τους θητεία αφαιρείται από το εισόδημα ποσό £300 (προηγούμενος τίποτε). ε. Για μητέρες που εργάζονται και έχουν παιδιά σε σταθμό ή νηπιαγωγείο τους δίδεται φορολογική απαλλαγή £100 (πριν από την τροποποίηση του Νόμου τίποτε). στ. Για όσους έχουν 4 παιδιά προσφέρεται έκπτωση από το φόρο £15 για κάθε παιδί. (Νέα πρόνοια). 	Τροποποιητικός Νόμος περί Φόρου Εισοδήματος με αρ. 24/81.
Εκπαιδευτικά ωφελήματα	<ul style="list-style-type: none"> α. Δωρεάν φοίτηση στα Κρατικά Εκπαιδευτήρια όλων των τέκνων των οικογενειών που έχουν 4 παιδιά και άνω. β. Επιδότηση κομίστρων των παιδιών των οικογενειών που έχουν 4 παιδιά και άνω. 	<p>Απόφ. Υπ. Συμβουλ. 20.796/10.9.81 και 22.673/13.1.83.</p> <p>Απόφ. Υπ. Συμβ. 22.673/13.1.83 και 22.808/17.2.83.</p>
Φαρμακευτική περίθαλψη	Δωρεάν σε οικογένειες με 4 παιδιά και άνω.	Απόφ. Υπ. Συμβ. 22.673 ημερομ. 13.1.83.

Ωφελήματα	Λεπτομέρειες Ωφελημάτων	Νόμοι ή Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου
Στεγαστικά ωφελήματα	<ul style="list-style-type: none"> α. Παραχώρηση οικοπέδων σε μειωμένες τιμές στους υπερπολυτέκνους σε τόπους όπου χωρίζονται οικόπεδα από την Κυβέρνηση. β. Καλύπτονται από τα στεγαστικά σχέδια της Κυβερνήσεως οι πολίτες της Δημοκρατίας που είναι εκτοπισμένοι, αλλά παντρεύονται κόρη πολύτεκνης μη εκτοπισμένης οικογένειας (ισχύει για ένα παιδί και η βοήθεια παρέχεται σύμφωνα με τα κριτήρια στεγαστικής εκτοπισθέντων). γ. Δίδεται προτεραιότητα στους πολυτέκνους σε όλα τα Κυβερνητικά στεγαστικά σχέδια, νοουμένου ότι ικανοποιούνται τα υφιστάμενα κριτήρια. 	Απόφ. Υπ. Συμβουλίου 22.673 ημερ. 13.1.83.
Στρατιωτική θητεία	<ul style="list-style-type: none"> α. Πρωτότοκος γιός οικογένειας με 5 παιδιά υπηρετεί τη μισή στρατιωτική θητεία. β. Σε περίπτωση τέκνου πολύτεκνου που έχει εξαρτώμενο πρόσωπο, το επίδομα για το εξαρτώμενο αυτό πρόσωπο διπλασιάζεται. 	Απόφ. Υπ. Συμβ. 22.172 ημερ. 16.9.82. Κανονισμοί Εθνικής Φρουράς
Αναγνώριση Πολυτέκνου	Έχει καθοριστεί ως πολύτεκνος ο πολίτης της Κύπρου που έχει τουλάχιστο 5 τέκνα.	Απόφ. Υπ. Συμβ. 20.796 ημερ. 10.9.81.

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Στα πλαίσια κατασκευής του δρόμου Πόλεως Χρυσοχούς-Πωμού έχουν προξενηθεί σημαντικές ζημιές σε διάφορες φυτείες από σκόνη.

Οι επηρεαζόμενοι αγρότες υπέβαλαν αίτημα αποζημίωσής τους από την Κυβέρνηση ή και την εργοληπτική Εταιρεία κατασκευής του δρόμου.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα, ποια η εξέλιξη του θέματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών βελτιώσεως του δρόμου Πόλης-Πωμού που έγινε εργολαβικά μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης, προξενήθηκαν ζημιές σε διάφορες φυτείες πλησίον του δρόμου από σκόνες.

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων με επιστολή του προς τον εργολάβο, τον κατέστησε υπεύθυνο για τις ενδεχόμενες ζημιές που έχουν προκληθεί κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών.

3. Επειδή ο εργολάβος αμφισβήτησε τις ευθύνες του όσο αφορά τις ζημιές στις φυτείες, έχει ζητηθεί νομική γνωμάτευση πάνω στο θέμα από τη Γενική Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων καταβάλλει προσπάθειες για επίσπευση του θέματος και τη λήψη σχετικών αποφάσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 1986.

«Στα πλαίσια κατασκευής του κύριου δρόμου Πόλεως Χρυσοχούς και Πωμού, και ειδικότερα στο σημείο που ο δρόμος διέρχεται από την κοινότητα Αγίας Μαρίνας, έχουν δημιουργηθεί τα εξής σοβαρά προβλήματα:

1. Ο δρόμος βρίσκεται σε ψηλότερα σημεία από τα σπίτια με αποτέλεσμα να μην υπάρχει τρόπος προσπέλασης από το δρόμο προς τα σπίτια πεζή και με οχήματα. Έχουν κατασκευαστεί προσβάσεις για ένα αριθμό σπιτιών, για ένα άλλο όμως αριθμό το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει.
2. Δεν έχουν κατασκευαστεί αυλάκια στις δυο πλευρές του δρόμου με αποτέλεσμα τα νερά της βροχής να πλημμυρίζουν τα σπίτια.

Κατόπιν τούτων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα, τότε προτίθεται να επιλύσει τα σοβαρά αυτά προβλήματα;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Κατά τη βελτίωση του τμήματος του δρόμου Πόλης Χρυσοχούς-Πωμού που διέρχεται από την κοινότητα Αγίας Μαρίνας έγινε ανύψωση του δρόμου και

αναπόφευκτα δημιουργήθηκε πρόβλημα προσπέλασης και επηρεασμού ορισμένων κατοικιών από τα νερά της βροχής.

2. Στο μεγαλύτερο τμήμα του δρόμου που διέρχεται μέσα από την Αγία Μαρίνα έχουν ήδη κατασκευαστεί προσβάσεις προς τις κατοικίες καθώς και διάφορα αντιπλημμυρικά έργα και δεν παρουσιάζεται κανένα πρόβλημα.

3. Σύντομα το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα αρχίσει εργασίες για την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων και προσβάσεων σε κατοικίες και στο υπόλοιπο τμήμα του δρόμου μήκους 700 μέτρων περίπου και έτσι ελπίζεται να επιλυθούν ικανοποιητικά τα προβλήματα προσβάσεως και νερών της βροχής που επηρεάζουν τα σπίτια πλησίον του δρόμου».

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Παναγιάς ζητεί την ευθυγράμμιση-ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγίου-Γεωργίου Εμνών μέχρι τη Μονή Κύκκου.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα, πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω δίκαιο αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Τμήματος Δημοσίων Έργων, η βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Παναγιάς-Αγίου Γεωργίου Εμνών θα συμπληρωθεί μέσα στο 1986, μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

Η συνέχιση της βελτίωσης του δρόμου μέχρι τη Μονή Κύκκου, δεν τυγχάνει προτεραιότητας στο παρόν στάδιο, θα εξετασθεί όμως το ενδεχόμενο περίληψης του έργου μέσα στα πλαίσια των μελετών, που διεξάγονται για τη βελτίωση του οδικού δικτύου της υπαίθρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Πολλές αγροτικές και ιδιαίτερα ορεινές κοινότητες ζητούν την παραχώρηση επιχορηγημένων μηχανημάτων για την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων. Οι αρμόδιες υπηρεσίες όμως του Υπουργείου Γεωργίας είτε αδυνατούν να ικανοποιήσουν τις πολλές αιτήσεις των διαφόρων κοινοτήτων είτε καθυστερούν για μήνες ή και χρόνια.

Αυτή η αδυναμία οφείλεται προφανώς στο μικρό αριθμό των διαθέσιμων μηχανημάτων.

Ερωτάται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται να αυξήσει τις δυνατότητες ικανοποίησης των πιο πάνω αναγκών με την αγορά πρόσθετου αριθμού μηχανημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαθέτει 56 εκσκαφείς που ασχολούνται με την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων σε διάφορες κοινότητες. Η ζήτησή τους από τις κοινότητες είναι πολύ μεγάλη και για την ικανοποίησή τους τηρείται σειρά προτεραιότητας.

Η μεγάλη ζήτηση οφείλεται στη διαφορά χρέωσης των γεωργών για εργασία που διεξάγεται από κυβερνητικούς εκσκαφείς σε σύγκριση με ιδιωτικούς που είναι αρκετά μεγάλη. Και τούτο γιατί η χρέωση των γεωργών για την εργασία που διεξάγουν οι κυβερνητικοί εκσκαφείς είναι πολύ πιο κάτω από το πραγματικό κόστος διεξαγωγής της εργασίας. Παρά το γεγονός ότι οι γεωργοί παίρνουν κυβερνητική επιχορήγηση, σε χρήμα, για τα εγγειοβελτιωτικά έργα που κατασκευάζουν με ιδιωτικά μηχανήματα, όπως ισωπεδώσεις και αναβαθμίδες, εντούτοις η διαφορά στο ολικό κόστος κατά σκάλα που επιφορτίζονται οι γεωργοί για εγγειοβελτιωτικά έργα που κατασκευάζουν όταν χρησιμοποιούν ιδιωτικά μηχανήματα σε σύγκριση με τους γεωργούς που χρησιμοποιούν τα κυβερνητικά μηχανήματα είναι αρκετά μεγάλη.

Για αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής προκειμένου να ενθαρρυνθεί η χρησιμοποίηση των ιδιωτικών εκσκαφών, πλείστοι από τους οποίους προς το παρόν υποαπασχολούνται, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελετά διάφορους τρόπους για σμίκρυνση της διαφοράς που υπάρχει σήμερα στο κόστος των ισωπεδώσεων/αναβαθμιδώσεων με βάση την προέλευση του μηχανήματος. Σαν υπαλλακτικοί τρόποι που υπάρχουν είναι ή η αύξηση στην επιχορήγηση των εργασιών που γίνονται με ιδιωτικά μηχανήματα ή η μείωση της επιχορήγησης των κυβερνητικών μηχανημάτων με την αύξηση των τελών που πληρώνουν οι γεωργοί ή ο συνδυασμός των δυο αυτών τρόπων.

Τέλος παρακαλώ σημειώσατε ότι υπό το φως των σημερινών οικονομικών δεδομένων η υπό του κ. Βουλευτού έμμεση εισήγηση για αύξηση του αριθμού των κυβερνητικών εκσκαφών δεν θεωρείται ενδεδειγμένη λόγω του ψηλού κόστους αγοράς και του εξίσου ψηλού κόστους λειτουργίας τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Άρμου που αντιμετωπίζει οξύ αρδευτικό πρόβλημα εισηγείται τη διενέργεια διατρήσεων στις τοποθεσίες 'Βασιά' 'Χογλακερή' και 'Λαόνα'.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν και πότε προτίθεται να διενεργήσει τις πιο πάνω διατρήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Δεν προγραμματίζουμε προς το παρόν την ανόρυξη γεωτρήσεων για αρδευτικούς σκοπούς στις υπ' αναφορά τρεις περιοχές γιατί:

- (α) Όλα τα γεωτρητικά μας προγράμματα έχουν διαφοροποιηθεί και αποσκοπούν στην ανεύρεση νερού για την ενίσχυση των υδατο-

προμηθειών πόλεων και χωριών που επηρεάστηκαν σαν αποτέλεσμα της παρατεταμένης ανομβρίας.

- (β) Οι γεωλογικές/υδρογεωλογικές συνθήκες στις περιοχές 'Λαόνα' και 'Χογλακερή' είναι δυσμενείς για την ανεύρεση υπόγειου νερού.
- (γ) Στις περιοχές 'Βασιά' και 'Τίτσιρος' του χωριού 'Αρμου καθώς επίσης και στην περιοχή 'Πλακοτά' του χωριού Τσάδα διεξάγονται έρευνες για την ανεύρεση νερού για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του συμπλέγματος των 'Χαμηλών Χωριών' Πάφου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 13 Μαρτίου 1986.

«Οι παραγωγοί μανταρινιών της περιοχής Αρακαπά-Διερώνας διαμαρτύρονται εντονότατα για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν για τη μη διάθεση των προϊόντων τους.

Οι ζημιές που υφίστανται από τη μη διάθεση των μανταρινιών, ιδιαίτερα με τα κάπως κατώτερης ποιότητας, είναι τεράστιες και χιλιάδες μανταρινία παραμένουν αδιάθετα και πετιούνται ή εγκαταλείπονται πάνω στα δένδρα και σέπονται.

Επειδή το πρόβλημα θα είναι οξύτερο στα προσεχή λίγα χρόνια, έπειτα από τα διάφορα σχέδια Αναπτύξεως που ετοίμασε η Κυβέρνηση, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Τι διαβήματα κάμνει για την αντιμετώπιση του καυτού αυτού προβλήματος, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα;
- (β) Πώς προγραμματίζει την παραγωγή αυτού του προϊόντος ώστε να διευκολύνεται η διάθεσή του;
- (γ) Γιατί επιτρέπει την καλλιέργεια αυτού του είδους και σε μη παραδοσιακές περιοχές, με αποτέλεσμα η αγορά να είναι συνεχώς κεκορεσμένη και οι τιμές εξευτελιστικές;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο έντονος συναγωνισμός και οι μεταβαλλόμενες συνθήκες ζήτησης που παρουσιάζουν οι ξένες αγορές γεωργικών προϊόντων, απαιτούν τη συνεχή παρακολούθηση και έρευνα των αγορών αυτών. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σε συνεργασία με τα Εμπορικά μας Κέντρα στο εξωτερικό παρακολουθεί και ερευνά συνεχώς τις αγορές και ενημερώνει σχετικά τους εξαγωγείς και τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα.

Από έρευνες αγορών που έχουν ήδη γίνει, φάνηκε ότι η ποικιλία μανταρινιών που ήδη παράγεται στην περιοχή Αρακαπά-Διερώνας δεν έχει καλές προοπτικές εξαγωγής, γιατί παρουσιάζει δύο βασικά μειονεκτήματα σε σύγκριση με άλλες ποικιλίες:

- (α) Ο καρπός έχει μεγάλο αριθμό κουκουτσιών και οι ξένοι καταναλωτές δεν τα προτιμούν.

(β) Δεν είναι ανθεκτικά στη μεταφορά και αποθήκευση και οι πολύ λίγες ποσότητες που ήδη εξάγονται μεταφέρονται αεροπορικώς με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος και να μειώνεται έτσι η συναγωνιστικότητά τους.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ήδη συστήσει στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων ποικιλίες με καλύτερες προοπτικές εξαγωγής. Σε συνεργασία με όλα τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα καταβάλλονται προσπάθειες για την εισαγωγή νέων ποικιλιών με στόχο την απάμβλυνση του προβλήματος μακροπρόθεσμα.

Παράλληλα το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων έχοντας υπόψη τα πιο πάνω προβαίνει σε διαρκή ενημέρωση και διαφώτιση των παραγωγών, ενώ η παραγωγή δενδρυλλίων της ποικιλίας αυτής στο Κυβερνητικό Φυτώριο είναι μειωμένη.

Δυστυχώς όμως, όπως μας πληροφορεί το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων, πολλοί παραγωγοί παράγουν οι ίδιοι τα δικά τους δενδρύλια με αποτέλεσμα να επεκτείνονται οι φυτείες της ποικιλίας αυτής στην περιοχή Αρακαπά-Διερώνας.

Για τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων μανταρινιών το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων ενημερώνει και διαφωτίζει τους παραγωγούς για την υιοθέτηση βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.

Τέλος αναφέρεται, ότι καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για ίδρυση στην περιοχή Αρακαπά-Διερώνας Συνδέσμου Διάθεσης Γεωργικών Προϊόντων. Θεωρείται βέβαιο, ότι η ίδρυση τέτοιου Συνδέσμου θα βοηθήσει στην καλύτερη διάθεση των γεωργικών προϊόντων στην περιοχή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 29 Μαρτίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι η κτηνοτροφία είναι ο μεγαλύτερος συντελεστής με ετήσια συμβολή πάνω από £85 εκατομμύρια στην αγροτική και την Εθνική μας οικονομία.

Όλοι οι κλάδοι της κτηνοτροφίας αντιμετωπίζουν σωρεία προβλημάτων στην παραγωγή, την εμπορία, τη διάθεση και εξασφάλιση τιμών που να στηρίζονται στα κόστη της παραγωγής των προϊόντων τους.

Ένε από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι οι κτηνιατρικές υπηρεσίες.

Μας υποβάλλονται διαρκώς έντονα και δικαιολογημένα παράπονα, ότι παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε, οι ώρες υπηρεσίας και λειτουργίας των κτηνιατρικών υπηρεσιών, είναι κάτω του ενός τρίτου του εικοσιτετραώρου, ενώ οι γέννες και οι άλλες σοβαρές ιατρικές ανάγκες των ζώων δεν μπορούν να προγραμματισθούν και να περιορισθούν στις ώρες λειτουργίας των κυβερνητικών κτηνιατρικών υπηρεσιών. Και ότι παρά την κατ' επανάληψη πολύχρονη υποβολή στην Κυβέρνηση του αιτήματος από όλα τα κτηνοτροφικά Συνέδρια, δίδονται υποσχέσεις για μελέτη, χωρίς όμως υλοποίηση αυτών των υποσχέσεων.

Οι ιδιώτες κτηνίατροι παραπονούνται ότι αντιμετωπίζουν μαζί με όλα τα άλλα και πρόβλημα προμήθειας και τιμών στα κτηνιατρικά φάρμακα γενικά και ειδικά στις ώρες που είναι κλειστά τα καταστήματα και οι κυβερνητικές

κτηνιατρικές υπηρεσίες και ιδίως τα Σαββατοκυρίακα, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται οι κτηνοτρόφοι με όλες τις δυσμενείς οικονομικές συνέπειες και η οικονομία του τόπου με τις απώλειες αγελάδων, αιγοπροβάτων και άλλες απώλειες στην παραγωγή, επιβαρύνοντας δυσανάλογα το κόστος των κτηνοτροφικών προϊόντων. Και παράλληλα, σημαντικός αριθμός επιστημόνων — κτηνίατροι, ζωοτέχνες και άλλοι — αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της ανεργίας.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν μελετήθηκε και πότε προγραμματίζεται η ικανοποίηση του αιτήματος των κτηνοτρόφων για να τεθεί σε εικοσιτετράωρη βάση η λειτουργία των κυβερνητικών κτηνιατρικών υπηρεσιών.
2. Πόσοι είναι οι άνεργοι πτυχιούχοι επιστήμονες και ποιος ο αριθμός κάθε ειδικότητας στον τομέα της κτηνοτροφίας-κτηνοτροφίας;
3. Εάν υπάρχει και ποια είναι η εκτίμηση για τις απώλειες ζώων και προϊόντων εξαιτίας των λειτουργικών αδυναμιών στις κτηνιατρικές υπηρεσίες στην πρόληψη και θεραπεία των διαφόρων ζωικών ασθενειών.
4. Εάν έγινε ή πρόκειται να γίνει μελέτη για αλλαγές στο σύστημα εισαγωγών, εμπορίας και παροχής σε εικοσιτετράωρη βάση των κτηνοτροφικών φαρμάκων μέσω των κυβερνητικών κτηνιατρικών υπηρεσιών, για την εξυπηρέτηση και προστασία των κτηνοτρόφων από την εκμετάλλευση στα κτηνιατρικά φάρμακα.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

- «1.α. Η εισήγηση για λειτουργία των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση δεν είναι εφικτή κάτω από τις σημερινές συνθήκες γιατί ο αριθμός των Κτηνιατρικών Λειτουργών στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι περιορισμένος. Συγκεκριμένα σε κάθε Περιφερειακό Κτηνιατρικό Σταθμό απασχολείται ένας μόνο Κτηνίατρος και συνεπώς είναι ανθρωπίνως αδύνατο να βρίσκεται ο Κτηνιατρικός Λειτουργός καθήκον για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο. Μόνο αν αυξηθεί σημαντικά το υφιστάμενο Κτηνιατρικό και παρακτηνιατρικό προσωπικό μπορεί να γίνει κατορθωτή η υλοποίηση του αιτήματος.
- 1.β. Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών για παροχή καλύτερης και πιο αποτελεσματικής κτηνιατρικής περίθαλψης καθώς και για την αξιοποίηση του άνεργου επιστημονικού προσωπικού το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έθεσε σε εφαρμογή σχέδιο δανειοδοτήσεως ανέργων Κτηνιάτρων για δημιουργία Κτηνιατρικών κλινικών τόσο στην ύπαιθρο όσο και στις πόλεις αλλά δυστυχώς το σχέδιο αυτό δεν έτυχε της απαιτούμενης ανταπόκρισης από πλευράς των επιστημόνων αυτών.
2. Το Υπουργείο Γεωργίας δεν διαθέτει στοιχεία για τον ακριβή αριθμό των άνεργων επιστημόνων στον τομέα της κτηνοτροφίας-κτηνοτροφίας ούτε και για την ειδικότητα των επιστημόνων αυτών.

Αναφορικά με τους επιστήμονες κτηνιάτρους παραθέτουμε τα πιο κάτω στοιχεία. Στον κατάλογο των εγγεγραμμένων κτηνιάτρων υπάρχουν 163 Ελληνοκύπριοι κτηνιάτροι. Από αυτούς, 51 απασχολούνται στην Κυβερνητική Υπηρεσία, 35 διαθέτουν ιδιωτική κτηνιατρική κλινική και οι υπόλοιποι είτε απασχολούνται σαν κτηνιατρικοί επισκέπτες (10 περίπου) ή είναι κάτοχοι κτηνοτροφικών μονάδων (περίπου 6) ή λείπουν στο εξωτερικό κυρίως στην Ελλάδα όπου βρίσκονται για προσωρινή απασχόληση. Παρά το γεγονός ότι αρκετοί κτηνιάτροι που ιδιωτεύουν υποαπασχολούνται εντούτοις στο Γραφείο Εργασίας αυτή τη στιγμή είναι εγγεγραμμένοι σαν άνεργοι μόνο 2 κτηνιάτροι.

3. Στον τομέα της πρόληψης ζωικών ασθενειών δεν υπάρχει καμιά λειτουργική αδυναμία. Απόδειξη αυτού είναι το γεγονός ότι η Κύπρος συνεχίζει να είναι απηλλαγμένη σοβαρών μολυσματικών ζωικών ασθενειών που μάλιστα στο παρελθόν την κτηνοτροφία μας και προκαλούσαν μεγάλες απώλειες με δυσμενή αντίκτυπο στο εθνικό εισόδημα. Αυτό οφείλεται στα πολύ αυστηρά μέτρα που λαμβάνονται για παρεμπόδιση της εισόδου τέτοιων ασθενειών από το εξωτερικό και στους προληπτικούς εμβολιασμούς που διεξάγονται από τις Κρατικές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στα ζώα της Κύπρου καθώς επίσης και στα άλλα θεσμικά μέτρα που εφαρμόζονται. Η μόνη λειτουργική αδυναμία που παρουσιάζεται συνδέεται με το γεγονός ότι οι Κρατικές Κτηνιατρικές Κλινικές δεν καλύπτουν σε ικανοποιητικά επίπεδα τις ανάγκες του κτηνοτροφικού κόσμου αφού οι παρεχόμενες υπηρεσίες περιορίζονται μέσα στα πλαίσια του Κυβερνητικού ωραρίου που ισχύει για ολόκληρη τη Δημόσια Υπηρεσία και για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγρ. 1(α) πιο πάνω. Συναφώς αναφέρεται ότι δεν έχει γίνει ούτε και μπορεί να γίνει εκτίμηση των απωλειών που πιθανό να υπάρχουν λόγω μη προσφοράς κλινικής υπηρεσίας από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών σε όλη τη διάρκεια του 24ώρου.
4. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελετά το θέμα της αλλαγής στο σύστημα εισαγωγών και εμπορίας των Κτηνιατρικών φαρμακευτικών παρασκευασμάτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Η κοινότητα Γιόλου ζητά την παραχώρηση επιχορηγημένων μηχανημάτων για την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων.

Ποια η πρόθεση του αρμόδιου Υπουργείου σε σχέση με το πιο πάνω δίκαιο αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες απαντήσεις στη Βουλή ο μεγαλύτερος αριθμός των εκσκαφών του Υπουργείου Γεωργίας & Φυσικών Πόρων

ασχολείται σε περιοχές που εφαρμόζεται το Σχέδιο της αναμπέλωσης. Έτσι ένας πολύ μικρός αριθμός εκσκαφών εργάζεται σε περιοχές χωριών εκτός της περιοχής αναμπέλωσης για κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων, με βάση κατάλογο που ετοιμάζεται από το Τμήμα Γεωργίας, λαμβάνοντας υπόψη και ιεραρχώντας τα αιτήματα και τις ανάγκες των κοινοτήτων.

Στην κοινότητα Γιόλου δεν προγραμματίζεται αποστολή εκσκαφέα μέσα στο 1986. Θα καταβληθεί όμως προσπάθεια να ικανοποιηθεί το αίτημα μέσα στο 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Η κοινότητα Γιόλου ζητεί όπως διενεργηθούν διατρήσεις στην τοποθεσία προς το δρόμο Πόλης-Χρυσοχούς.

Ποια η πρόθεση του αρμόδιου Υπουργείου σε σχέση με το πιο πάνω λογικό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως ανόρυξε στο παρελθόν δύο γεωτρήσεις στην περιοχή 'Καττόκαμπος' του χωριού Γιόλου (κατά μήκος του δρόμου Πόλης-Χρυσοχούς).

2. Παρόλο που περιλάβαμε στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1982 σχετική πίστωση που επαναψηφίστηκε και το 1983, εντούτοις δεν έγινε δυνατή η αξιοποίηση της πρώτης γεώτρησης γιατί η Επιτροπή του Αρδευτικού Τμήματος Γιόλους-Μηλιούς για λογαριασμό της οποίας θα αξιοποιούντο, επέμενε όπως τα έργα εκτελεσθούν σαν κυβερνητικά Ύδατικά Έργα. Τους εξηγήθηκε πως λόγω της φύσεως των έργων (μικρά τοπικά αρδευτικά έργα) δεν μπορούσε να εκτελεσθούν σαν κυβερνητικά γιατί τα έξοδα λειτουργίας τους θα ήταν πολύ ψηλά και κατά συνέπεια και η τιμή που θα προσφέρετο το νερό στους γεωργούς θα ήταν ασύμφορη. Λόγω της στάσεως της Αρδευτικής Επιτροπής, δεν ήτο δυνατό να προωθηθεί η αξιοποίηση της δεύτερης γεώτρησης.

3. Μόλις πρόσφατα (Απρίλιος 1986) διαφοροποιήθηκε η θέση των ενδιαφερόμενων γεωργών και τώρα ζητούν όπως τα έργα προωθηθούν και εκτελεσθούν σαν μικρά αρδευτικά έργα με βάση τον Περί Αρδευτικών Τμημάτων Νόμο.

4. Έπειτα από τη θετική αυτή εξέλιξη το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προβαίνει στην αναθεώρηση/εκσυγχρονισμό των αρχικών αρδευτικών σχεδίων τα οποία και θα διαβιβάσει, μόλις είναι έτοιμα, στον Έπαρχο Πάφου για έγκριση τούτων από τους ενδιαφερόμενους γαιοκτήμονες, με στόχο την περίληψη σχετικών πιστώσεων στον Προϋπολογισμό του 1987.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Στο δρόμο Πόλης-Χρυσοχούς προς Πωμό κοντά στον 65ο μιλιοδείκτη υπάρχει επικίνδυνη στροφή που μέχρι σήμερα προκάλεσε τέσσερα σοβαρά δυστυχήματα.

Ποιος προγραμματισμός υπάρχει από το αρμόδιο Υπουργείο για επιδιόρθωση του δρόμου;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο δρόμος Πόλης Χρυσοχούς προς Πωμό κοντά στον 65ο μιλιοδείκτη βελτιώθηκε το 1984, μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης.

2. Η βελτίωση στις κατωκημένες περιοχές περιλάμβανε την ανακατασκευή του δρόμου και διαπλάτυνση του ασφαλτικού οδοστρώματος.

3. Το τμήμα του δρόμου στο οποίο υπάρχει η στροφή βρίσκεται μέσα σε κατωκημένη περιοχή και δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος δυστυχήματος εφόσον οι οδηγοί τηρούν το όριο ταχύτητας των 30 μιλίων την ώρα.

4. Για περισσότερη βελτίωση όμως της κατάστασης το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα ενισχύσει τη σηματοδότηση της στροφής με σκοπό την καλύτερη πληροφόρηση των οδηγών».

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 8 Απριλίου 1986.

«Προβλέπεται για φέτος υπερπαραγωγή καρπουζιών που ίσως να είναι υπερδιπλάσια της περσινής παραγωγής.

Επειδή παρατηρείται μεγάλο πρόβλημα στη διάθεση των καρπουζιών,

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Ποια μέτρα λαμβάνονται για τη διάθεση της φετινής εσοδείας καρπουζιών;
- (β) Πώς προγραμματίζει η Κυβέρνηση την αντιμετώπιση του προβλήματος της υπερπαραγωγής με τη διάθεση των καρπουζιών στην ντόπια αγορά αλλά και σε αγορές του εξωτερικού;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Το θέμα της διάθεσης καρπουζιών απασχολεί σοβαρά το Υπουργείο μας ιδιαίτερα ενόψει του γεγονότος ότι η παραγωγή αναμένεται και φέτος να είναι σχετικά ψηλή. Ο όγκος της αναμενόμενης παραγωγής δεν έχει ακόμα υπολογισθεί. Σύντομα όμως το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα είναι σε θέση να μας ενημερώσει για το θέμα αυτό.

Είναι γνωστό ότι με το υφιστάμενο σύστημα εμπορίας η διάθεση καρπουζιών στο εξωτερικό γίνεται από ιδιώτες εξαγωγείς και τη ΣΕΔΙΓΕΠ, οι οποίοι προγραμματίζουν σε συνεργασία με τους παραγωγούς και τους αγοραστές τους στο εξωτερικό τις ποσότητες που θα εξάξουν.

Η πολιτική του Υπουργείου στο θέμα της διάθεσης των καρπουζιών συνίσταται στο να προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια στους εξαγωγείς για την εξεύρεση αγοραστών στο εξωτερικό και την επίλυση ή απάμβλυνση των

οποιαδήποτε άλλων προβλημάτων που παρουσιάζονται στην εμπορία. Στα πλαίσια της πολιτικής αυτής το Υπουργείο μας ζήτησε από τα Εμπορικά μας Κέντρα στις διάφορες Ευρωπαϊκές και Αραβικές χώρες, όπως ερευνήσουν τις προοπτικές εξαγωγών καρπουζιών στις χώρες που εδρεύουν και να υποβάλουν στο Υπουργείο ονόματα και διευθύνσεις εισαγωγικών οίκων που ενδιαφέρονται να διαπραγματευτούν με Κύπριους εξαγωγείς την αγορά καρπουζιών. Ήδη τα Εμπορικά μας Κέντρα άρχισαν να αποστέλλουν πληροφορίες οι οποίες διαβιβάζονται στους εξαγωγείς.

Εξάλλου η Κυβέρνηση με διαβήματά της πέτυχε την άρση από φέτος της απαγόρευσης που είχε επιβάλει η Ιταλική Κυβέρνηση στην εισαγωγή καρπουζιών από την Κύπρο από το 1981 για φυτο-υγειονομικούς λόγους. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια, Ιταλοί εισαγωγείς εξέφρασαν επανειλημμένα ενδιαφέρον για την εισαγωγή καρπουζιών από την Κύπρο.

Είναι γεγονός ότι η διάθεση των καρπουζιών όπως και άλλων οπωροκηπευτικών στις αγορές του εξωτερικού, στην Ευρώπη, ή στις Αραβικές χώρες, γίνεται ολένια και πιο δύσκολη, λόγω του αυξανόμενου συναγωνισμού που αντιμετωπίζουν τα προϊόντα αυτά από ομοειδή τους άλλων χωρών. Γι' αυτό μαζί με τις προσπάθειες που καταβάλλει το Υπουργείο μας για εξεύρεση αγορών απαιτείται παράλληλα στενή και ειλικρινή συνεργασία μεταξύ παραγωγών και εξαγωγέων για σωστό προγραμματισμό της παραγωγής και της εμπορίας, πράγμα που θα συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματική διάθεση των προϊόντων αυτών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Στην κοινότητα Γιόλου από δυο χρόνια είχε ληφθεί κυβερνητική απόφαση για δημιουργία δεύτερου αρδευτικού έργου συμπληρωματικού του υφισταμένου. Εντούτοις μέχρι σήμερα δεν προωθήθηκε η εκτέλεση του έργου με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν με ξήρανση μια σειρά φυτειών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πού οφείλεται η καθυστέρηση;
2. Πότε προγραμματίζεται η έναρξη και περάτωση του έργου;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Για την εκτέλεση συμπληρωματικού αρδευτικού έργου στη Γιόλου ανορύχθηκαν δυο γεωτρήσεις στην περιοχή.

Παρόλο που ετοιμάσθηκε ανάλογο αρδευτικό σχέδιο για άρδευση 280 σκαλών γης από την πρώτη γεώτρηση και παρόλο που προτάθηκε πίστωση στον Προϋπολογισμό Αναπτυξιακού του 1982 που επαναψηφίσθηκε και το 1983, εντούτοις δεν έγινε δυνατή η εκτέλεση του έργου, γιατί η Επιτροπή του Αρδευτικού Τμήματος Γιόλους-Μηλιούς για λογαριασμό της οποίας θα εκτελείτο το έργο, επέμενε στην εκτέλεση και λειτουργία του σαν Κυβερνητικού Υδατικού Έργου. Τους εξηγήθηκε πως λόγω της φύσης του έργου (μικρό τοπικό αρδευτικό

έργο) δεν μπορούσε να εκτελεσθεί σαν Κυβερνητικό γιατί τα έξοδα λειτουργίας του σαν Κυβερνητικό θα ήταν πολύ ψηλά και κατά συνέπεια η τιμή που θα προσφέρετο το νερό στους γεωργούς θα ήταν ασύμφορη. Τα έξοδα λειτουργίας του έργου θα ήταν χαμηλότερα αν το λειτουργούσε η τοπική Αρδευτική Επιτροπή. Έχοντας υπόψη τη στάση αυτή της Αρδευτικής Επιτροπής δεν ήτο δυνατό να προωθηθεί τότε η αξιοποίηση της δεύτερης γεώτρησης.

Μόλις πρόσφατα (Απρίλης 1986) διαφοροποιήθηκε η θέση των ενδιαφερόμενων γεωργών και τώρα ζητούν όπως τα έργα προωθηθούν και εκτελεσθούν σαν μικρά αρδευτικά έργα με βάση τον περί Αρδευτικών Τμημάτων Νόμο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Η κοινότητα Γιόλου ζητά την αντικατάσταση των σωλήνων πόσιμου νερού λόγω φθοράς που θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να ικανοποιήσει το πιο πάνω λογικό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την αντικατάσταση των σωλήνων πόσιμου νερού του χωριού Γιόλους σας πληροφορώ ότι για το έργο αυτό ετοιμάζεται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατάλληλο σχέδιο το οποίο θα παρουσιασθεί στους οικοδεσπότες για έγκριση. Αν τούτο γίνει αποδεκτό θα καταβληθεί προσπάθεια όπως περιληφθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1987».

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Στην περιοχή Πόλεως-Χρυσοχούς όλες οι φυτείες κουκκιών σαν αποτέλεσμα της ανομβρίας έχουν καταστραφεί. Οι γεωργοί ζητούν την κήρυξη των περιοχών των φυτειών κουκκιών σαν ανομβριοπλήκτων έτσι που να τύχουν σχετικών αποζημιώσεων.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου στο δίκαιο και λογικό αυτό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ πως ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως καλύπτει ζημιές από ανομβρία μόνο στα σιτηρά και γι' αυτό δεν είναι δυστυχώς δυνατό να κηρυχθούν ως ανομβριοπλήκτες περιοχές με φυτείες κουκκιών που πλήγηκαν από τη φετεινή ανομβρία.

Όμως, όπως και σε προηγούμενες σχετικές απαντήσεις μας αναφέραμε, μόνιμη επιδίωξη του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως είναι να επεκτείνει

σταδιακά τη γεωργική ασφάλιση σε όλες τις βασικές καλλιέργειες, και να καλύψει ζημιές από όλους του σοβαρούς ασφαλισίμους κινδύνους, έτσι που να προσφέρει στους αγρότες ένα πλήρες και ολοκληρωμένο σύστημα γεωργικής ασφάλισης».

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 15 Απριλίου 1986.

«Το πρόβλημα της διάθεσης των φθαρτών-λαχανικών και καρπουζιών βασανίζει ξανά τους παραγωγούς.

Έχουν καλλιεργηθεί φέτος μεγάλες εκτάσεις ντομάτων, αγγουριών, και άλλων λαχανικών. Ιδιαίτερα καλλιεργήθηκαν μεγαλύτερες εκτάσεις καρπουζιών. Οι φθαρτοπαραγωγοί ανησυχούν από το γεγονός ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν έχει κάμει έγκαιρα τις ενέργειές του για την εξασφάλιση αγορών από το εξωτερικό. Ιδιαίτερα ανησυχούν από το γεγονός ότι 15 χιλιάδες τόννοι καρπούζια, που υπολογίζεται πως θα είναι περίσσειμα, δεν καταβλήθηκαν προσπάθειες για να εξαχθούν στο εξωτερικό.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Υπάρχει μελέτη και προγραμματισμός για την εξαγωγή των φθαρτών-λαχανικών;
2. Μελετάται η προώθηση εξαγωγής 15 περίπου χιλιάδων τόννων καρπουζιών;
3. Μελετάται η προώθηση ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και λαχανικών;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Όπως είναι γνωστό η εμπορία γεωργικών προϊόντων γίνεται από ιδιώτες και τη ΣΕΔΙΓΕΠ. Η πολιτική του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας στο θέμα αυτό συνίσταται στο να προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια στους εξαγωγείς για την εξεύρεση αγοραστών και την επίλυση ή απάμβλυνση των οποιωνδήποτε προβλημάτων που παρουσιάζονται στην εμπορία.

Συγκεκριμένα το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας για να βοηθήσει στη διάθεση των γεωργικών προϊόντων προβαίνει μεταξύ άλλων και στις ακόλουθες ενέργειες:—

- (α) Βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα Εμπορικά μας Κέντρα και παρακολουθεί τις εξελίξεις στις αγορές.
- (β) Ερευνά τις διάφορες αγορές του εξωτερικού.
- (γ) Εργοδοτεί όπου χρειάζεται ξένους εμπειρογνώμονες για τη μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων.
- (δ) Καταχωρεί διαφημίσεις Κυπριακών προϊόντων σε διεθνή έντυπα μεγάλης κυκλοφορίας.
- (ε) Προσκαλεί και φιλοξενεί κατά καιρούς ξένους εισαγωγείς και δημοσιογράφους.

(στ) Προγραμματίζει την υιοθέτηση εθνικού ονόματος και σήματος που να χρησιμοποιείται από όλους τους Κυπρίους εξαγωγείς φρέσκων φρούτων και λαχανικών.

Παράλληλα το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τον καλύτερο συντονισμό της παραγωγής με την εμπορία γεωργικών προϊόντων.

Όσον αφορά τη διάθεση της φετεινής εσοδείας καρπουζιών το θέμα απασχολεί σοβαρά το Υπουργείο μας, ενόψει κυρίως και του γεγονότος ότι η παραγωγή αναμένεται και φέτος να είναι κάπως αυξημένη. Δεν έχει ακόμη εκτιμηθεί ο όγκος της φετεινής παραγωγής, σύντομα όμως το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα μας ενημερώσει σχετικά.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ήδη αρχίσει τις προσπάθειές του για να υποβοηθήσει την εξαγωγή καρπουζιών.

Συγκεκριμένα το Υπουργείο ζήτησε από τα Εμπορικά μας Κέντρα στις διάφορες Ευρωπαϊκές και Αραβικές χώρες να ερευνήσουν τις προοπτικές εξαγωγής καρπουζιών. Τα Εμπορικά Κέντρα, έχουν ήδη στείλει ονόματα/διευθύνσεις ξένων οίκων που ενδιαφέρονται να διαπραγματευτούν με Κυπρίους εξαγωγείς την αγορά καρπουζιών. Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται στους εξαγωγείς. Εξάλλου η Κυβέρνηση κατόπιν συνεχών προσπαθειών έχει καταφέρει την άρση από φέτος της απαγόρευσης εισαγωγής καρπουζιών στην Ιταλία, την οποία επέβαλε η Ιταλική Κυβέρνηση το 1981 για φυτο-υγειονομικούς λόγους. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια, Ιταλοί εισαγωγείς εξέφρασαν επανειλημμένα ενδιαφέρον για την εισαγωγή καρπουζιών από την Κύπρο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο συναγωνισμός που επικρατεί στις ξένες αγορές αναφορικά με τη διάθεση καρπουζιών και άλλων οπωροκηπευτικών γίνεται συνεχώς εντονότερος και η προσπάθεια για αύξηση των εξαγωγών γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη.

Το θέμα ίδρυσης Συμβουλίων Εμπορίας Φαρτών έχει μελετηθεί από το Υπουργείο, αλλά δεν έχει ακόμη ληφθεί απόφαση».

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 21 Απριλίου 1986.

«Όπως είναι γνωστό στην περιοχή Λάρνακας έχει κατασκευαστεί το υδατικό έργο Βασιλικού Πεντάσχοινου. Το έργο αυτό κατασκευάστηκε για να εξυπηρετήσει την άρδευση και την ύδρευση βασικών περιοχών όπως της κοινότητας Καλαβασού, Τόχνης, Ζυγίου, Χοιροκοιτίας και άλλων περιοχών.

Έχουν εκφραστεί παράπονα, ιδιαίτερα από τις περιοχές Ζυγίου ότι δεν έχει διευθετηθεί η άρδευση βασικών περιοχών της κοινότητας.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πόσες συνολικά περιοχές θα αρδεύονται από το φράγμα Βασιλικού-Πεντάσχοινου;
2. Έχει συμπεριληφθεί η περιοχή Ζυγίου-Τόχνης στις αρδευόμενες περιοχές;
3. Πόσες σκάλες θα αρδεύονται στην περιοχή Ζυγίου-Τόχνης;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- (α) Από το Αρδευτικό Σχέδιο Βασιλικού θα αρδεύονται τα χωριά Καλαβασός, Μαρί, Τόχνη, Ζύγι, Ψεματισμένος και Μαρώνι. Το χωριό Μαρώνι θα παίρνει και πρόσθετο, συμπληρωματικό, νερό από το Αρδευτικό Σχέδιο Μαρωνίου. (Υπόγειο νερό).
- (β) Από το Αρδευτικό Σχέδιο Πεντάσχοινου θα αρδεύονται τα χωριά 'Αγιος Θεόδωρος και Σκαρίνου.

Στην περιοχή Ζυγίου-Τόχνης θα αρδεύονται 2.400 σκάλες περίπου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 30 Απριλίου 1986.

«Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η όλη υπόθεση κατασκευής Αποχετευτικού συστήματος στο χωριό Ασκάς και πότε προβλέπεται να αρχίσουν εργασίες κατασκευής του;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου.

«Σχετικά με την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στο χωριό Ασκάς σας πληροφορώ ότι η μελέτη και τα σχέδια του έργου αυτού αναμένεται να συμπληρωθούν σύντομα οπότε θα καταβληθεί προσπάθεια για την έναρξη εκτέλεσής του μέσα στο 1986 ή την περίληψή του στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1987.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 10 Μαΐου 1986.

«Όπως είναι γνωστό στις 25 του Μάη θα διεξαχθούν οι πρώτες Δημοτικές εκλογές από της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες καλύπτουν όχι μόνο τους παλιούς αλλά και τους νέους Δήμους που έχουν ανακηρυχθεί σε μια σειρά προάστια και άλλες μεγάλες Κοινότητες με σχετικό δημοψήφισμα των κατοίκων όπως προβλέπεται στο νέο νόμο περί Δήμων.

Από της εκλογής και εγκαθίδρυσης των Δημοτικών Συμβουλίων για τους νέους Δήμους, έχουν προκύψει πολλά και διάφορα προβλήματα: Οικονομικά, Διοικητικά, Οργανωτικά, προβλήματα χωριστής επάνδρωσης ή και σε συνεργασία με γειτονικούς Δήμους καθώς και προβλήματα που προκύπτουν από συμβάσεις, όρους και αρμοδιότητες των κοινών υπηρεσιών και άλλα συναφή θέματα και θέματα ρύθμισης τεχνικών και άλλων υπηρεσιών, για ομαλή μεταβίβαση από τους Επάρχους των σχετικών αρμοδιοτήτων και κανονική παροχή των σχετικών υπηρεσιών στους πολίτες κάθε νέας Δημοτικής Αρχής.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν έγινε ή πρόκειται να γίνει οικονομολογική μελέτη για κάθε Δήμο γενικά και ειδικά για τους νέους Δήμους.
2. Εάν μελετήθηκε το πρόβλημα των αναγκών της Διοικητικής και Τεχνικής επάνδρωσης του κάθε νέου Δήμου σε συσχετισμό με τις ανάγκες και τις οικονομικές τους δυνατότητες.
3. Εάν έγινε προγραμματισμός και πώς έχει ρυθμιστεί το θέμα των κοινών υπαλλήλων — οι όροι υπηρεσίας τους και άλλα συναφή θέματα — που είναι μέχρι τώρα αποσπασμένοι στα Γραφεία των Επαρχών για υπηρεσίες στα Συμβούλια Βελτιώσεως που τώρα έχουν ανακηρυχθεί σε Δήμους.
4. Εάν έγινε ή πρόκειται να γίνει μελέτη και πώς προγραμματίζεται η κανονική και έγκαιρη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων που μέχρι σήμερα ασκούσαν από τους Επαρχούς, χωρίς να παρουσιαστεί ανωμαλία και καθυστέρηση στην παροχή των υπηρεσιών προς τους δημότες σε κάθε νέα Δημοτική Αρχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Σχετικά με τα διάφορα οικονομικά, διοικητικά, οργανωτικά και άλλα προβλήματα που δυνατόν να αντιμετωπίσουν οι νέοι Δήμοι, σας πληροφορώ ό,τι βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας, αρμοδιότητα σ' ό,τι αφορά την εξέταση και επίλυση των εν λόγω προβλημάτων, έχουν οι οικείοι Δήμοι. Σ' ό,τι αφορά τα θέματα των υπηρετούντων υπαλλήλων και των αρμοδιοτήτων των νέων Δήμων, όπως θα γνωρίζετε αυτά ρυθμίζονται με βάση ειδικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στον περί Δήμων Νόμο (Άρθρο 61Α) και τον Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο Κεφ. 96, όπως ετροποποιήθη από το Νόμο 9 του 1986.

Ανεξάρτητα με τα πιο πάνω, οι Επαρχιακές Διοικήσεις και όλες οι άλλες αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες θα είναι πάντοτε στη διάθεση των Δημοτικών Συμβουλίων για οποιαδήποτε τυχόν βοήθεια/συνεργασία χρειάζονται για την όσο το δυνατό ομαλότερη και απρόσκοπτη λειτουργία των νέων Δήμων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Το πρώτο θέμα είναι η Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Προσφύγων και Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Άλυτα Προσφυγικά Προβλήματα».

(Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Προσφύγων να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΛΥΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Προσφύγων**

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Δημήτρης Ηλιάδης

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών μελέτησαν το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες τους που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 23 Απριλίου και στις 11 Μαΐου 1986. Στις δυο πρώτες συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε για πρώτη φορά στην προηγούμενη Βουλή στις 4.4.1985 από το Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ακολούθως παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών οι οποίες και άρχισαν τη μελέτη του, πραγματοποιώντας αριθμό συνεδριών στις 26 Απριλίου, 28 Ιουνίου και 1 Ιουλίου 1985. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες αυτές είχαν κληθεί και πάλιν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο όλο θέμα.

Το ίδιο θέμα επαναφέρθηκε στη νέα Βουλή και με σχετική απόφαση του Σώματος επανήλθε στις Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Ενεργώντας οι δυο Επιτροπές μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήραν από το Σώμα, αφού διεξήλθαν όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία που είχαν κατατεθεί προηγούμενα στη Βουλή, κάλεσαν εκ νέου τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων οι οποίοι και τις ενημέρωσαν για τη σημειωθείσα πρόοδο επίλυσης ή/και αντιμετώπισης των προσφυγικών προβλημάτων που εντοπίστηκαν.

Οι Επιτροπές, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις που κατατέθηκαν ενώπιόν τους και τη σημειωθείσα πρόοδο στα διάφορα ζητήματα όπως εξετέθηκε από της πλευράς των αρμόδιων του Υπουργείου Εσωτερικών, έχουν καταλήξει στη διαπίστωση ότι, παρά το αξιόλογο έργο που έχει γίνει στα τελευταία έντεκα χρόνια με στόχο την επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων και παρά τις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλονται απ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων, εξακολουθούν ακόμα να υπάρχουν προβλήματα τα οποία απασχολούν ένα μεγάλο αριθμό προσφυγικών οικογενειών.

Συναφώς έχουν επισημανθεί τα πιο κάτω προβλήματα για την αντιμετώπιση των οποίων οι Επιτροπές θεώρησαν σκόπιμο να προτείνουν τις ακόλουθες εισηγήσεις:—

- (α) Χρονοδιάγραμμα για τη λύση του στεγαστικού προβλήματος των προσφυγικών οικογενειών που διαμένουν σε παλιά ή ακατάλληλα Γ/Κυπριακά σπίτια.
- (β) Ριζική και με κάθε δυνατή προτεραιότητα λύση των στεγαστικών προβλημάτων των προσφυγικών οικογενειών που διαμένουν σε συνοικισμούς που κτίστηκαν με χαμηλό κόστος.
- (γ) Άμεση στέγαση των νεαρών προσφυγικών ζευγαριών.
- (δ) Σύντομη ολοκλήρωση του σχεδίου στέγασης των παλαιών οργανικών οικογενειών.
- (ε) Άμεση στέγαση των παραγκόβιων σε όλη την Κύπρο που για 11 χρόνια διαμένουν κάτω από άθλιες συνθήκες.
- (στ) Ολοκληρωμένο σχέδιο βοήθειας των μεσαίων προσφυγικών στρωμάτων (στέγαση και επαναδραστηριοποίηση).
- (ζ) Υλοποίηση των υποσχέσεων για βοήθεια των γερόντων και μονήρων προσφυγικών οικογενειών.
- (η) Συγκεκριμένο σχέδιο λύσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι προσφυγικοί συνοικισμοί (κέντρα, καφενεία, δρόμοι, εκκλησίες, τηλέφωνα και άλλα).
- (θ) Λύση των προβλημάτων της επαγγελματικής στέγης των προσφύγων μικροβιοτεχνών ή επαγγελματιών.
- (ι) Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των σχεδίων για τη στέγαση των προσφύγων δημόσιων υπαλλήλων (δασκάλων, καθηγητών, αστυνομικών).
- (ια) Προώθηση της ανέγερσης γηπέδων και πολιτιστικών κέντρων τόσο για την υγιή απασχόληση της προσφυγικής νεολαίας όσο και για τη συντήρηση της μνήμης των κατεχομένων.
- (ιβ) Δημιουργία μικρών εμπορικών κέντρων υπό τη μορφή μικροβιοτεχνιών για την επιτόπου εξυπηρέτηση των προσφύγων που διαμένουν στους χώρους αυτοστέγασης.
- (ιγ) Ανέγερση νέου συνοικισμού στην περιοχή Λάρνακας για την αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών προσφύγων που διαμένουν στην περιοχή αυτή.
- (ιδ) Επιτάχυνση των σχεδίων για την αξιοποίηση της Τουρκοκυπριακής περιουσίας μέσα στις πόλεις.
- (ιε) Επανεισαγωγή του σχεδίου για την παραχώρηση μικρών δανείων στους πρόσφυγες μέχρι του ποσού των £1,000 καθώς και του σχεδίου για την προικοδότηση φτωχών προσφυγοπούλων.
- (ιστ) Θέσπιση Κανονισμών για τη ρύθμιση των όρων διαβίωσης των προσφύγων σε συνοικισμούς αυτοστέγασης.
- (ιζ) Εγκαθίδρυση ειδικού χρηματοδοτικού οργανισμού στέγης για τους πρόσφυγες.
- (ιη) Δικαιότερη κατανομή των κλήρων και ίση μεταχείριση των προσφυγικών σωματείων.

Οι πιο πάνω εισηγήσεις τέθηκαν ενώπιον του Υπουργείου Εσωτερικών και συζητήθηκαν διεξοδικά με τους εκπροσώπους του. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών χωρίς να αμφισβητούν την αναγκαιότητα αντιμετώπισης των εντοπισθέντων προβλημάτων, παρατήρησαν ότι τα προβλήματα αυτά δεν αποτελούν στην ουσία άλυτα προβλήματα αλλά από τη φύση τους συνιστούν συνεχώς και νέα προβλήματα τα οποία είναι αναπόφευκτο να παρουσιάζονται με την πάροδο του χρόνου και ενόψει της σημειούμενης παράτασης της εκκρεμότητας του γενικότερου προβλήματος. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου, η συνεχιζόμενη εκκρεμότητα του γενικότερου προσφυγικού προβλήματος θα φέρνει τις αρμόδιες Υπηρεσίες μπροστά σε συνεχώς και νέα ιδιάζοντα προβλήματα τα οποία θα αφορούν την ικανοποίηση ιδιάζουσών αναγκών κάθε προσφυγικής οικογένειας ξεχωριστά. Γι' αυτό, όπως δηλώθηκε από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, έχουν αναληφθεί από την Κυβέρνηση και συνεχώς αναλαμβάνονται μελέτες με στόχο την προώθηση αριθμού μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών μέσα στα πλαίσια της συνεχούς και καλύτερης βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων.

Ενεργώντας ακριβώς μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η Κυβέρνηση με πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αποφάσισε τη λήψη σειράς μέτρων για την προώθηση των προσφυγικών θεμάτων.

Ειδικότερα έχει αποφασιστεί:—

- (α) Να προωθηθεί η ανέγερση 100 οικίσκων για τη στέγαση υπερηλικών (50 στους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λευκωσίας και 50 στους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λεμεσού).
- (β) να προγραμματιστεί ο διαχωρισμός 162 Κυβερνητικών Οικοπέδων Αυτοστέγασης, δηλαδή 25 στην Επαρχία Λευκωσίας (Γέρι, Λακατάμια), 30 στην Επαρχία Αμμοχώστου (Παραλίμνι, Φρέναρος, Αυγόρου), 22 στην Επαρχία Πάφου (Μανδριά, Τίμη, Γεροσκήπου) και 85 στην Επαρχία Λεμεσού (Κολότσι, Μουτταγιάκα). Σ' ό,τι αφορά την Επαρχία Λάρνακας θα εξεταστεί η πιθανότητα χρησιμοποίησης χώρων πρασίνου στο Συνοικισμό Λειβαδιών για διαχωρισμό μικρού αριθμού οικοπέδων, καθώς επίσης και στο χωριό Κελλιά, αν υπάρξει ζήτηση.
- (γ) να συμπληρωθεί το αργότερο μέχρι τις 15.4.86 η εξέταση όλων των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στην ΥΜΑΠΕ μέχρι το τέλος του 1985, και οι ενδιαφερόμενοι να ειδοποιηθούν κατάλληλα αφού ληφθούν υπόψη τόσο οι υπάρχουσες δυνατότητες όσο και τα περιθώρια που δημιουργούνται με βάση τις πιο πάνω αποφάσεις ικανοποίησης των αιτήσεών τους.
- (δ) να μεταστεγαστούν οι πολυμελείς οικογένειες (7μελείς, 6μελείς και 5μελείς) που διαμένουν σε κατοικίες 2 υπνοδωματίων στους Οικισμούς «Τσιακκιλερό» και «Κόκκινες» Λάρνακας με προτεραιότητα τη στέγαση των 7μελών και 6μελών οικογενειών σε διαμερίσματα των 3 υπνοδωματίων στους Οικισμούς «Άγιοι Ανάργυροι», «Καμάρες», «Ζήνων» και «Μακάριος ΙΙΙ» ή με βάση το σχέδιο αυτοστέγασης σε ιδιόκτητα οικοπέδα, για όσους διαθέτουν τέτοια οικοπέδα. Αν δεν επιδειχθεί ενδιαφέρον από αυτούς τότε τα υπό αναφορά διαμερίσματα να προταθούν σε 5μελείς οικογένειες που διαμένουν στους ίδιους Οικισμούς στις οποίες να προταθούν παράλληλα, να αυτοστεγαστούν,

- αν επιθυμούν, στους Συνοικισμούς Αλεθρικού, Αγγλισίδων, Καλού Χωριού, Κλαυδιών, Κόρνου, Μεννόγιας, Τερσεφάνου και Ψευδά, όπου υπάρχουν διαθέσιμα Κυβερνητικά οικόπεδα:
- (ε) οι ακατάλληλες Τ/Κ κατοικίες (Γ' κατηγορίας) που ανέρχονται σε 1519 (Λευκωσία 130, Λάρνακα 303, Λεμεσός 895 και Πάφος 191) μόλις κενώνονται να κατεδαφίζονται αμέσως από την Υπηρεσία Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών, για να μην καταλαμβάνονται από άλλες οικογένειες και έτσι να διαιωνίζεται το πρόβλημα.
 - (στ) να προωθηθεί τροποποιητικό νομοσχέδιο ώστε να εξαιρούνται από τις πρόνοιες του περί Ενοικιοστασίου Νόμου οι Τ/Κ Περιουσίες:
 - (ζ) να επιτρέπεται στους πρόσφυγες που διαμένουν, είτε σε κατοικίες Κυβερνητικών Οικισμών είτε σε Τ/Κ κατοικίες, να συνεχίζουν να παραμένουν σ' αυτές για περαιτέρω χρονική περίοδο 9 μηνών από την ημερομηνία έγκρισής τους για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητα ή Κυβερνητικά οικόπεδα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο Υπουργός Εσωτερικών θα έχει εξουσία για παραχώρηση τρίμηνης επιπρόσθετης παράτασης παραμονής στην κατοικία, με την εκπνοή της οποίας θα λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για έξωση. Στο μεταξύ όλοι όσοι έτυχαν βοήθειας βάσει κάποιου στεγαστικού σχεδίου και συνεχίζουν να κατακρατούν είτε Τ/Κ κατοικίες είτε κατοικίες σε Κυβερνητικούς Οικισμούς ή Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως, να κληθούν να τις εγκαταλείψουν εντός τακτής προθεσμίας, και αν παραλείψουν να το πράξουν να ληφθούν άμεσα δικαστικά μέτρα για την έξωσή τους.
 - (η) η Υπηρεσία Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών να προωθήσει σε διάστημα 3-6 μηνών κατάλληλα σχέδια αξιοποίησης των διαθέσιμων Τ/Κ χώρων στις αστικές περιοχές για την επαγγελματική στέγαση των προσφύγων.
 - (θ) να καταργηθεί το κριτήριο που καθορίζει την αξία ανεγειρόμενης κατοικίας ή αγοραζόμενου διαμερίσματος από πρόσφυγες μέχρι ανώτατου ποσού £25,000 και £22,000, αντίστοιχα, για να τυγχάνει βοήθειας, ώστε οι επηρεαζόμενοι πρόσφυγες να είναι ελεύθεροι να αποφασίζουν χωρίς περιορισμό για την αξία της κατοικίας/διαμερίσματος που θα κτίσουν ή θα αγοράσουν.
 - (ι) να προωθηθούν οι μεταστεγάσεις των παραγκόβιων (Τ/Κ υποστατικά) σύμφωνα με την ήδη καθορισθείσα διαδικασία.
 - (ια) να γίνει νέα έρευνα για διαπίστωση του μεγέθους του προβλήματος των προσφύγων που έκτισαν με δικά τους έξοδα πάνω σε Τ/Κ χώρους ή χαλίτικη γη στις πόλεις και αρνούνται να μεταστεγασθούν, που ζητούν Κυβερνητική οικονομική βοήθεια είτε για να βελτιώσουν τα υποστατικά τους είτε για να καλύψουν έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν για την ανέγερση των υπό αναφορά υποστατικών.
 - (ιβ) να επιτραπεί σε όσους πρόσφυγες επιθυμούν να εγκαταστήσουν με δικά τους έξοδα θερμοσίφωνες στις κατοικίες που διαμένουν, και τη βοήθεια που θα edικαιούντο να την πάρουν όταν θα έλθει η σειρά τους με βάση πρόγραμμα που θα καταρτιστεί με πρώτη προτεραιότητα τις Τ/Κ κατοικίες.
 - (ιγ) να επιτραπεί στους πρόσφυγες που έκτισαν κατοικίες με ταράτσα σε Συνοικισμούς Αυτοστεγάσεως, να κτίσουν και 2η κατοικία για τα παιδιά

τους εφόσον από τεχνικής πλευράς τούτο είναι δυνατό, και

- (ιδ) να παρασχεθεί οικονομική βοήθεια σε όσους αγόρασαν έτοιμη κατοικία-διαμέρισμα μετά την εξαγγελία του Σχεδίου αλλά απερρίφθησαν από την ΥΜΑΠΕ γιατί τα αγόρασαν προτού εξασφαλίσουν έγκριση της Υπηρεσίας. Σχετικά έγινε δεκτή εισήγηση όπως η βοήθεια στις περιπτώσεις αυτές ανέλθει στο 1/2 της κανονικής.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών σημειώνοντας τις πιο πάνω αποφάσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας, αναμένουν την όσο το δυνατό πιο σύντομη υλοποίησή τους. Ταυτόχρονα οι Επιτροπές θεωρούν επίσης απαραίτητη την προώθηση, στα πλαίσια ενός σωστού προγραμματισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων, και όλων των υπόλοιπων άλλων προσφυγικών θεμάτων για τα οποία δεν έχουν ληφθεί ως τώρα οποιαδήποτε μέτρα ή αποφάσεις.

Ανεξάρτητα από τις εισηγήσεις αυτές δεν διαφεύγει εντούτοις της προσοχής των Επιτροπών ότι ολοκληρωτική λύση όλων των προσφυγικών προβλημάτων θα υπάρξει μόνο με την οριστική λύση του πολιτικού μας προβλήματος και με την επιστροφή όλων των προσφύγων στις εστίες τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας Βουλευτής που θα 'θελε να σχολιάσει την Έκθεση;

Αν δεν υπάρχει, θα θεωρήσω ότι η Έκθεση τυγχάνει της έγκρισης του Σώματος.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία και κτηνοτροφία από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπεσαν σε διάφορες περιοχές της νήσου καθώς και τα μελετούμενα από την Κυβέρνηση μέτρα για την ανακούφιση των πληγέντων παραγωγών.»

Το θέμα γράφτηκε με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΧΑΛΑΖΟΘΥΕΛΛΕΣ ΠΟΥ ΕΠΕΣΑΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΕΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ».

Παρόντες:--

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Αυγερινός Παπαρές
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Γ. Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 2 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση θέμα εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Οργανισμού Γεωργικής Ασφαλίσεως καθώς επίσης εκπρόσωποι των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Η ανάγκη για εξέταση του πιο πάνω θέματος έχει προκύψει μετά από εγγραφή στην ολομέλεια του Σώματος σειράς θεμάτων με το ίδιο αντικείμενο εξέτασης τα οποία αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα και τα οποία έχουν παραπεμφθεί με Απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι ζημιές στη γεωργία και κτηνοτροφία εξαιτίας των πρόσφατων χαλαζοπτώσεων ανέρχονται, σύμφωνα με τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις του Υπουργείου, στις £250,000 στην Επαρχία Λεμεσού μόνο.

Εντούτοις, σύμφωνα με τους αρμοδίους, οι τελικές εκτιμήσεις για όλες τις Επαρχίες αναμένεται ότι θα συμπληρωθούν μέχρι τα μέσα Ιουνίου οπότε το Υπουργείο θα είναι σε θέση να ετοιμάσει τους ονομαστικούς καταλόγους των πληγέντων παραγωγών και να εισηγηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο τη λήψη μέτρων βοήθειας στους πληγέντες.

Όπως τονίστηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους όλων των αγροτικών οργανώσεων, η φετινή χρονιά υπήρξε ιδιαίτερα ζημιογόνα για όλες ανεξαιρέτα τις γεωργικές καλλιέργειες, από τις οποίες άλλες έχουν πληγεί από την ανομβρία και άλλες από την πολυομβρία και τη χαλαζόπτωση. Για την ανακούφιση των πληγέντων γεωργών οι εκπρόσωποι των πιο πάνω οργανώσεων εισηγήθηκαν—

- (α) Την επίσπευση από μέρους της Κυβέρνησης όλων των εκτιμήσεων που αφορούν ζημιές σε όλες τις καλλιέργειες, είτε αυτές καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α. είτε όχι, με ιδιαίτερη προτεραιότητα τις καλλιέργειες που τελειώνουν σύντομα.
- (β) Την εξεύρεση από το Υπουργείο το συντομότερο δυνατό του κατάλληλου επιστημονικού προσωπικού που θα προβεί στις εν λόγω εκτιμήσεις.
- (γ) Τη χορήγηση άμεσης και ουσιαστικής βοήθειας προς τους παραγωγούς ώστε να εξασφαλίσουν μέρος από το διαφυγόν εισόδημά τους για να μπορέσουν να επιβιώσουν και να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες τους. Επίσης έγινε εισήγηση για τη χορήγηση από την Κυβέρνηση και κάθε άλλης δυνατής βοήθειας, εκτός της οικονομικής, για τη διατήρηση των μόνιμων καλλιεργειών των γεωργών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κατανοώντας πλήρως τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί εξαιτίας της ιδιάζουσας φετινής χρονιάς για τη γεωργία, καλεί την Κυβέρνηση να μελετήσει σοβαρά τις εισηγήσεις των αγροτικών οργανώσεων και να προβεί το συντομότερο δυνατό στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων με στόχο την παροχή μιας πιο ουσιαστικής και συγκεκριμένης βοήθειας προς τους πληγέντες παραγωγούς, εκτός από την παραχώρηση δανείων που ως πολιτική δεν αποτελεί κάτω από τις συνθήκες αυτές και τη μόνη διέξοδο. Αναμένοντας η Επιτροπή την ολοκλήρωση των εκτιμήσεων των ζημιών και την εξαγγελία των ενδεδειγμένων μέτρων, διαδηλώνει πρόθεσή της να παρακολουθεί από κοντά τις εξελίξεις ώστε να είναι έτοιμη να επιληφθεί ξανά του όλου θέματος, εφόσον κριθεί αναγκαίο. Η Επιτροπή με την ευκαιρία της εξέτασης του πιο πάνω θέματος καλεί επίσης την Κυβέρνηση να επισπεύσει τις μελέτες της για την ένταξη στο σχέδιο του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης όλων των βασικών καλλιεργειών έτσι ώστε στο μέλλον να καλύπτονται όλοι οι παραγωγοί από το Ταμείο του Ο.Γ.Α.

Ευχαριστώ.

1. «Σοβαρές καταστροφές από τη χαλαζοθύελλα στα Κοκκινοχώρια, στην Πάφο και σε άλλες περιοχές της Κύπρου και η βοήθεια από μέρους της Κυβέρνησης».
2. «Οι τεράστιες ζημιές που προξενήθηκαν πρόσφατα από το χαλάζι στους διάφορους τομείς της γεωργίας στην περιοχή Λουβαρά-Καλού Χωριού και γενικά σ' ολόκληρη την Κύπρο και η εξεύρεση τρόπων βοήθειας των αγροτών που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α.»
3. «Οι τεράστιες ζημιές που προκλήθηκαν από το χαλάζι στις 14.5.86 στους γεωργούς, φθαρτοπαραγωγούς και πατατοπαραγωγούς των Κοκκινοχωριών των Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου και η ανάγκη άμεσης εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών τους και η καταβολή σ' αυτούς αποζημιώσεως το ταχύτερο δυνατό».
4. «Οι τεράστιες καταστροφές από χαλάζι σε μεγάλες εκτάσεις αμπελιών, οπωροφόρων δέντρων και φθαρτών στην Επαρχία Πάφου και η ανάγκη λήψης μέτρων για αποζημίωση των παραγωγών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας Βουλευτής που θέλει να σχολιάσει το περιεχόμενο της Έκθεσης;

Εφόσον δεν υπάρχει κανένας Βουλευτής, θεωρώ ότι η Έκθεση τυγχάνει της έγκρισης του Σώματος.

Το επόμενο θέμα είναι η Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Προσφύγων και Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου μπαταριών Ηλέκτρα ή Ντέξελ και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής».

Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΑ Ή ΝΤΕΕΕΛ ΚΑΙ ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗΣ».

Παρόντες:—

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Προσφύγων**

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Δημήτρης Ηλιάδης

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Το πιο πάνω θέμα απασχόλησε τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών σε πέντε συνεδρίες τους που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 23 Μαρτίου, 8 Απριλίου, 29 Μαΐου και 11 Ιουνίου 1986. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν τις απόψεις/θέσεις τόσο των εκπροσώπων των Υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας όσο και των εκπροσώπων της Επιτροπής Αγώνα για την Απομάκρυνση του Εργοστασίου Ηλέκτρα, της ΠΕΠ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ και του Εργοστασίου Dexel Battery Makers Ltd.

Το πιο πάνω θέμα, το οποίο έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 28 Φεβρουαρίου 1986 εκ μέρους όλων των εκπροσωπούμενων σ' αυτή κομμάτων, παραπέμφθηκε από την Ολομέλεια του Σώματος στις Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης για ενημέρωση της Βουλής.

Οι Επιτροπές ενεργώντας με βάση τα πιο πάνω κάλεσαν στις συνεδρίες τους εκπροσώπους τόσο της Κυβερνητικής πλευράς όσο και όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων για σκοπούς πληρέστερης πληροφόρησης και ενημέρωσής τους πάνω στο όλο θέμα. Οι απόψεις που εκτέθηκαν ενώπιον των Επιτροπών συνοψίζονται στις πιο κάτω:—

(α) **Επιτροπή Αγώνα για την Απομάκρυνση του Εργοστασίου Ηλέκτρα**

Αναλύοντας τη θέση τους ενώπιον των Επιτροπών οι εκπρόσωποι της πιο πάνω Επιτροπής υποστήριξαν ότι η ύπαρξη του εργοστασίου μπαταριών Dexel Battery Makers Ltd, στην περιοχή «'Ασπρες» Κάτω Λακατάμιας αποτελεί σοβαρότατο κίνδυνο για την υγεία των κατοίκων της περιοχής αυτής λόγω του μολύβδου που εκπέμπει το εργοστάσιο.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι παρόλο που η έρευνα που διεξήχθη από τους αρμοδίους απέδειξε ότι οι κάτοικοι της περιοχής «'Ασπρες» Κάτω Λακατάμιας είχαν ψηλότερα επίπεδα συγκέντρωσης μολύβδου στο αίμα τους σε σχέση με άλλους κατοίκους άλλων

περιοχών της Κύπρου, εντούτοις το μόνο μέτρο που ως τώρα έχει ληφθεί είναι η απομάκρυνση του κλιβάνου εκκαμίνευσης του μολύβδου από την περιοχή, γεγονός που δεν επιλύει, κατά τη γνώμη τους, το πρόβλημα της ρύπανσης της περιοχής ούτε και έχει εκμηδενίσει τους κινδύνους που υπάρχουν για την υγεία των κατοίκων στην περιοχή αυτή από την ύπαρξη των υπόλοιπων εγκαταστάσεων του εργοστασίου.

Η όλη κατάσταση, πρόσθεσαν οι εκπρόσωποι της πιο πάνω Επιτροπής, έχει δημιουργήσει άγχος και φόβο στους κατοίκους της περιοχής οι οποίοι και ζητούν τη μετακίνηση του εργοστασίου σε άλλη περιοχή.

Σε ερώτηση των Επιτροπών κατά πόσο οι κάτοικοι της περιοχής θα ήταν διατεθειμένοι να δεχθούν νέα έρευνα ιδιαίτερα μετά την απομάκρυνση από το εργοστάσιο του κλιβάνου εκκαμίνευσης που ομολογουμένως εξέπεμπε μόλυβδο, οι εκπρόσωποι τους απάντησαν αρνητικά.

(α) **Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων**

Εκθέτοντας τις απόψεις της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων ο Πρόεδρος αυτής ανέφερε ότι η ανέγερση του προσφυγικού συνοικισμού Αγίου Μάμα στην περιοχή όπου λειτουργεί το εργοστάσιο μπαταριών Ντέξελ στην Κάτω Λακατάμια δημιουργεί ηθικό και νομικό πρόβλημα από τη στιγμή που δεν είχε προηγουμένα διερευνηθεί από την επίσημη πλευρά αν η δημιουργία οικιστικών μονάδων στην περιοχή αυτή ήταν ενδεδειγμένη.

Συνεχίζοντας ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι οι έρευνες που έχουν διεξαχθεί από τους αρμοδίους για τη διαπίστωση μόλυνσης της περιοχής δεν έχει πείσει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οι περίοικοι δεν διατρέχουν κανένα κίνδυνο γι' αυτό και κρίνεται επιβεβλημένη η απομάκρυνση του εργοστασίου από την περιοχή με την καταβολή των αναγκαίων αποζημιώσεων στους επηρεαζόμενους.

Το αίτημα αυτό, πρόσθεσε τέλος ο ίδιος εκπρόσωπος, εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας που καταβάλλεται πάνω σε παγκόσμια κλίμακα για προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ατόμου.

(γ) **Κυβερνητική Θέση**

Αναλύοντας το ιστορικό του όλου θέματος οι εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων ανέφεραν τα πιο κάτω:—

Το εργοστάσιο Ντέξελ έχει αναγερθεί στην περιοχή Κάτω Λακατάμιας από το 1960 και έκτοτε υπόκειται σε επιθεώρηση από το Υπουργείο Εργασίας σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία για επιθεώρηση των εργοστασίων.

Το 1978 η ίδια περιοχή ανακηρύχθηκε από την Κυβέρνηση ως οικιστική περιοχή ενώ ταυτόχρονα κρίθηκε κατάλληλη για την ανέγερση του προσφυγικού συνοικισμού Αγίου Μάμα χωρίς μέχρι τότε να είχε υποβληθεί οποιοδήποτε παράπονο για δυσμενή επηρεασμό της υγείας των κατοίκων της περιοχής. Ακολούθως με τη θέσπιση ζωνών και λόγω της επελθούσας διαφοροποίησης στην ανάπτυξη της περιοχής αυτής τέθηκε φραγμός στη βιομηχανική ανάπτυξή της.

Το 1983 πραγματοποιήθηκε η πρώτη ιατρική και περιβαλλοντική έρευνα με τη συγκατάθεση των κατοίκων της περιοχής. Από την έρευνα αυτή διαπιστώθηκε ότι τα ποσοστά μόλυβδου στο αίμα των περιοίκων ήταν ψηλότερα παρά σε κατοίκους άλλων περιοχών, ποσοστά όμως που με βάση τα διεθνή δεδομένα — επίπεδα δεν εμπεριείχαν ανησυχητικά στοιχεία για τους κατοίκους της περιοχής. Ειδικότερα, με βάση την έρευνα αυτή προέκυψε ότι μόνο πέντε άτομα βρέθηκαν να έχουν τιμή συγκέντρωσης μόλυβδου στο αίμα πέραν των 35mg/100ml, ποσοστό για το οποίο δεν υπάρχει πειστική επιστημονική μαρτυρία ότι πράγματι δημιουργεί κίνδυνο για την υγεία.

Κατόπιν της πιο πάνω έρευνας έχουν ληφθεί και συνεχίζουν να λαμβάνονται μέτρα για την εξουδετέρωση οποιωνδήποτε εστιών κινδύνου από το εργοστάσιο με πρώτα άμεσα μέτρα τη μετακίνηση από το εργοστάσιο του κλιβάνου εκκαμίνευσης, τον Απρίλιο του 1985, σε άλλη περιοχή που προορίζεται για οχληρές βιομηχανίες, τη μετακίνηση των σωρών σπασμένων μπαταριών, την τακτική κατάβρεξη και το τσιμέντωμα ορισμένων επιφανειών στο χώρο του εργοστασίου, και την τακτική εξέταση των εργαζομένων στο εργοστάσιο. Πρόσθετα η αρμόδια αρχή για να είναι σε θέση να παρακολουθεί ανελλιπώς την εξέλιξη της όλης κατάστασης ανανεώνει την άδεια λειτουργίας του εργοστασίου από μήνα σε μήνα αντί πάνω σε ετήσια βάση.

Με τη λήψη όλων των πιο πάνω μέτρων πιστεύεται από τους αρμοδίους ότι το πρόβλημα έχει αντιμετωπιστεί με μεγάλη βεβαιότητα. Για να διασκεδαστεί εντούτοις κάθε αμφιβολία από οποιαδήποτε πλευρά αποφασίστηκε όπως διενεργηθεί νέα ιατρική και περιβαλλοντική έρευνα την οποία όμως οι κάτοικοι της περιοχής δεν αποδέχθηκαν.

(δ) **Εκπρόσωποι του Εργοστασίου Ηλέκτρα**

Εκφράζοντας τη θέση των υπευθύνων του εργοστασίου Ηλέκτρα πάνω στο όλο θέμα, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ανέφερε ότι το εν λόγω εργοστάσιο λειτουργεί κατόπιν σχετικής άδειας από το 1960 χωρίς έκτοτε να έχει δημιουργηθεί οποιοδήποτε πρόβλημα υγείας στους εργαζομένους σ' αυτό.

Οι υπεύθυνοι του εργοστασίου, ανέφερε ο ίδιος εκπρόσωπος, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα των εργαζομένων να εργάζονται κάτω από υγιεινές συνθήκες έχουν μετακινήσει τον κλιβάνο εκκαμίνευσης των μπαταριών και αυτό χωρίς καμιά νομική υποχρέωση ενώ παράλληλα λαμβάνονται όλα τα προστατευτικά μέτρα για τους εργάτες του εργοστασίου όπως είναι η χρησιμοποίηση συσκευών για απορρόφηση της σκόνης, το τακτικό ράντισμα των πατωμάτων, η χρήση ειδικών προσωπείων και στολών από τους εργάτες και οι συχνές εξετάσεις των εργατών, τα αποτελέσματα των οποίων αποστέλλονται και στην Αγγλία για επιβεβαίωση.

Το εργοστάσιο αυτό, πρόσθεσε ο ίδιος εκπρόσωπος, το οποίο καλύπτει το 70% των αναγκών της Κύπρου και προβαίνει και σε εξαγωγές, πρέπει να αφηθεί απερίσπαστο στο παραγωγικό έργο του χωρίς προσκόμματα και ενοχλήσεις τις οποίες δημιουργεί η κακή πληροφόρηση του κοινού.

Τέλος, όπως αναφέρθηκε από τον ίδιο, το αίτημα για μετακίνηση του εργοστασίου τους τότε μόνο θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό αν η Κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να καλύψει τα έξοδα και τις ζημιές τις οποίες θα συνεπάγετο μια τέτοια ενέργεια.

(ε) **Εκπρόσωποι της ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ**

Εκ μέρους των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ δηλώθηκε ότι από τις σχετικές έρευνες οι οποίες έγιναν με τη βοήθεια των ειδικών έχει διαπιστωθεί ότι η υγεία των εργαζομένων στο εργοστάσιο Ντέξελ δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο και ότι δεν έχει διαπιστωθεί μέχρι σήμερα οτιδήποτε που να προκαλεί την παραμικρή ανησυχία. Οι συνθήκες εργασίας στο εργοστάσιο αυτό, αναφέρθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, είναι καλές και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία των εργατών.

Ο εκπρόσωπος της ΔΕΟΚ υποστήριξε ότι, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι το εργοστάσιο λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την υγεία των εργαζομένων σ' αυτό, εντούτοις επιβάλλεται η διεξαγωγή νέας έρευνας με τη συμμετοχή των εργαζομένων στο εργοστάσιο και των περιοίκων. Ο ίδιος εκπρόσωπος υποστήριξε επίσης τη θέση ότι το εργοστάσιο θα πρέπει να μετακινηθεί σε βιομηχανική περιοχή από τη στιγμή που η περιοχή στην οποία βρίσκεται σήμερα είναι καθόλα οικιστική.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις/απόψεις όλων των διαφόρων πλευρών και τα διάφορα υπομνήματα, εκθέσεις και μελέτες που κατατέθηκαν ενώπιόν τους έχουν καταλήξει στα πιο κάτω:—

- (α) Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το εργοστάσιο μπαταριών Ηλέκτρα ή Ντέξελ ανεγέρθηκε σε μια περιοχή σε χρόνο που αυτή δεν παρουσίαζε τη σημερινή ραγδαία οικιστική ανάπτυξη. Με τις σημερινές συνθήκες το εργοστάσιο αυτό θα είχε τη θέση του σε καθαρά βιομηχανική περιοχή που θα μπορούσε να δεχθεί οχληρές βιομηχανίες.
- (β) Αν και η ανέγερση του προσφυγικού συνοικισμού στην περιοχή αποφασίστηκε σε μια περίοδο που οι στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων ήταν επείγουσες και πιεστικές, αναμφίβολα η ύπαρξη του εργοστασίου αυτού στην περιοχή θάπρεπε να λαμβανόταν υπόψη στην επιλογή του τόπου ανέγερσης του προσφυγικού αυτού συνοικισμού.
- (γ) Εκ των πραγμάτων και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατάθεσαν οι αρμόδιοι φαίνεται ότι το εργοστάσιο αυτό στη μορφή και τον τρόπο που αρχικά λειτουργούσε ήταν πηγή εκπομπής μολύβδου και αυτό αποδείχθηκε με την αυξημένη συγκέντρωση μολύβδου στο αίμα των κατοίκων της περιοχής που εξετάστηκαν για το σκοπό αυτό, ενώ ταυτόχρονα προξενούσε οχληρία, άγχος και ανησυχία στους κατοίκους της περιοχής. Οι Επιτροπές παρόλο που εκτιμούν το γεγονός ότι λήφθηκε μια σειρά μέτρων που έχουν απαμβλύνει το πρόβλημα, εντούτοις υπογραμμίζουν ότι αυτό δεν έχει λυθεί οριστικά.
- (δ) Οι Επιτροπές εκτιμώντας το γεγονός ότι η όλη κατάσταση που δημιουργήθηκε σχετίζεται άμεσα με ένα εξαιρετικά ευαίσθητο τομέα, αυτόν της υγείας, πράγμα που δημιουργεί ένα συνεχές άγχος και αγωνία στους κατοίκους της περιοχής για την υγεία των ίδιων και

ιδιαίτερα των παιδιών τους αναμένουν από τους αρμοδίους να επανεξετάσουν το όλο θέμα με τη δέουσα προσοχή και κατανόηση με στόχο την υιοθέτηση των ενδεδειγμένων υπό τις περιστάσεις μέτρων που να διασφαλίζουν τη διαβίωση των κατοίκων της περιοχής μακριά από οποιοδήποτε κίνδυνο, φόβο ή άγχος για την υγεία τους. Οι Επιτροπές, τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα και ευαισθησία του όλου θέματος διαδηλώνουν πρόθεσή τους να παρακολουθούν από κοντά την εξέλιξή του ώστε να είναι έτοιμες να επιληφθούν ξανά τούτου, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν οποιαδήποτε σχόλια για την Έκθεση;

Αν δεν υπάρχουν σχόλια, θα θεωρήσω την Έκθεση ότι έχει εγκριθεί.

Το τελευταίο θέμα είναι «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.». Θέμα που γράφτηκε με εισήγηση των Βουλευτών κ.κ. Χατζηδημητρίου και Παπαϊωάννου.

Είχα αναλάβει την ευθύνη εκ μέρους του Σώματος να προειδοποιήσω την Κυβέρνηση ότι δεν πρέπει να προβεί στην τελική πράξη χωρίς να ακουστεί πρώτα η φωνή της Βουλής. Αυτό έγινε.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια προσωρινή Έκθεση της Επιτροπής και ότι το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΕΙΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΜΕ ΤΟ Γ.Σ.Π.»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
 Ρήνα Κατσελλή
 Αλέκος Μαρκίδης
 Δήμιος Γεωργιάδης
 Γεώργιος Σαββίδης
 Μιχάλης Παπαπέτρου
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας επιλήφθηκε του πιο πάνω θέματος σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Σ.Π.. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ.κ. Μ. Χριστοφίδης, Ν. Μουσιούττας και Δ. Ηλιάδης.

Το πιο πάνω θέμα, όπως είναι γνωστό, έχει εγγραφεί για συζήτηση στη Βουλή, ως θέμα επείγουσας φύσης, στις 12 Ιουνίου 1986 από τους κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Εζεκία Παπαϊωάννου και ταυτόχρονα παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς το Σώμα με βάση τα πορίσματα της οποίας θα αποφασίζονταν, αν παρίστατο τελικά ανάγκη, η παραπέρα ανοικτή συζήτηση του θέματος ενώπιον της Ολομέλειας.

Η Επιτροπή ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα συγκάλυψε έκτακτη συνεδρία της στην οποία και κλήθηκαν εκπρόσωποι

όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών για να αναπτύξουν τις απόψεις τους γύρω από το όλο θέμα.

Με βάση την ανταλλαγή απόψεων που έγινε ομόφωνα διαπιστώθηκε η ανάγκη για περαιτέρω ενημέρωση της Επιτροπής πάνω σε αριθμό ζητημάτων που θεωρούνται απαραίτητα για την ολοκλήρωση της εξέτασης του όλου θέματος, ζητήματα για τα οποία ζητήθηκε η κατάθεση συμπληρωματικών εγγράφων και πληροφοριών.

Ενόψει των πιο πάνω η Επιτροπή είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να αναστείλει την ολοκλήρωση της μελέτης του πιο πάνω θέματος για δεκαπέντε ακόμη μέρες μέχρι που να συγκεντρωθούν όλα τα ζητηθέντα στοιχεία.

A. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι η Επιτροπή έχει μπροστά της αυτό το θέμα συνέχεια. Ήδη την ερχόμενη Τρίτη έχει κληθεί πάλι η Επιτροπή για να μελετήσει αυτό το θέμα και έχει κληθεί και ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας να αναπτύξει τις θέσεις της Κυβέρνησης πάνω στο ίδιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ισχύει η απόφαση της Βουλής ότι θα πρέπει να προειδοποιηθεί η Κυβέρνηση ότι δεν πρέπει να προχωρήσει σ' οποιαδήποτε πράξη προτού η Βουλή ολοκληρώσει τη συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα.

A. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό λέχθηκε και στην Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Αλλά θα το διαβιβάσουμε ακόμα μια φορά επίσημα προς την Κυβέρνηση.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη. . . .

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Είναι σχετικά με τους δυο απαχθέντες φοιτητές μας. Θα θέλαμε να εισηγηθούμε να κληθεί ο αρμόδιος Υπουργός να κατατοπίσει και πάλι το Σώμα πάνω στην πορεία ή την πρόοδο των ενεργειών που γίνονται για τη διάσωσή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαρίστως θα το διαβιβάσω. Παρόλο που θα μπορούσα να καλέσω και τους αρχηγούς των κομμάτων προς τους οποίους να γίνει αυτή η διαβίβαση. Ίσως αυτή η μέθοδος να είναι η καλύτερη.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 26 Ιουνίου, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:—

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1985.
- (2) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (3) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (4) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι επειδή η Βουλή είχε αποφασίσει όπως ο νόμος που αφορά την αύξηση της εισφοράς για την άμυνα ισχύσει μέχρι τις 30.6.1986, έχω τη γνώμη ότι το σχετικό νομοσχέδιο θα πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον, για να συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για πιο θέμα μιλάτε;

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Για τον περί Εκτάκτου Εισφοράς Νόμο για την Άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Νομίζω ότι λήγει η ημερομηνία ισχύος του νόμου. Είναι αυτό που έχω υπόψη μου και θα πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνεχίζω:

(15) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Και αυτό το νομοσχέδιο πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ότι πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον για να συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(16) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών, με την παράκληση, όπως ελέχθη, τα δυο αναφερθέντα προηγουμένως νομοσχέδια να θεωρηθούν ως επείγοντα.

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Καταλαβαίνω το ενδιαφέρον του συναδέλφου αναφορικά με τα δυο νομοσχέδια τα οποία θεωρούνται επείγοντα προς συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη.

Θάθελα να πληροφορηθεί το Σώμα ότι η Επιτροπή Οικονομικών έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη αυτό που αποφάσισαν οι αρχηγοί των Κομμάτων κατά την προηγούμενη συνεδρίαση, ότι έχοντας υπόψη ότι η Νομοθετική Εργασία της

- (35) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
 (36) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
 (37) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Υπάρχει πρόταση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών να εγγραφεί το θέμα «Η εξεύρεση τρόπου επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Δικαιοσύνη σήμερα στον τόπο μας», και να παραπεμφθεί για μελέτη στη Νομική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το θέμα παραπέμπεται.

Στο Κεφάλαιο Δ θα έχουμε ως πρώτο θέμα «Η επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας κ. Οζάλ στο κατεχόμενο βόρειο μέρος της Κύπρου». Υπάρχει εισήγηση να προταχθεί όλων των άλλων θεμάτων και ο τρόπος της συζήτησης θα διακανονιστεί κατόπιν συνεννόησης με τους αρχηγούς των Κομμάτων.

Δεύτερο θέμα θα είναι «Ο Ελληνικός παράγοντας και το Κυπριακό. Ευθύνες, δυνατότητες και προοπτικές», (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

Κυρήσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 5.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γεωργιάδης Δήμος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παπαρές Αυγερινός
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παρισινός Ανδρέας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Πουμπουρής Μιχάλης
Κατσελλή Ρήνα	Σαββίδης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Σολωμής Χρίστος
Κόλοκος Πολύβιος	Στυλιανού Πέτρος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Φάντης Ανδρέας
Λαδάς Γεώργιος	Φλουρέντζου Νίκος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», και έγκριση εισήγησης του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη προς την Εκτελεστική Εξουσία για αύξηση του αριθμού των πιστοποιούντων υπαλλήλων και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιεραρχίας και Προαγωγής Μονίμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (3) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
(Διατύπωση παραπόνου από τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, κ. Ντ. Κωνσταντίνου, ότι κάθε χρόνο, κατά την περίοδο αμέσως πριν τον τερματισμό των εργασιών της Βουλής για τις θερινές διακοπές η Εκτελεστική Εξουσία συνηθίζει να αποστέλλει μαζικά νομοσχέδια προς ψήφιση).
- (4) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Τα αιτήματα των πολυτέκνων γενικά και ειδικά το επίδομα τέκνου — Οι ζημιές σε διάφορες φυτέλες πλησίον του δρόμου από σκόνες που προξενήθηκαν κατά την εκτέλεση των εργασιών βελτιώσεως του δρόμου Πόλης-Πωμού και η ανάγκη αποζημίωσης των επηρεαζόμενων αγροτών — Τα σοβαρά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στα πλαίσια κατασκευής του κύριου δρόμου Πόλεως Χρυσοχούς-Πωμού και ειδικότερα στο σημείο που ο δρόμος διέρχεται από την κοινότητα Αγίας Μαρίας — Το αίτημα της κοινότητας Παναγιάς για ευθυγράμμιση-ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγίου-Γεωργίου Εμνών μέχρι τη Μονή Κύκκου — Το αίτημα πολλών αγροτικών και ιδιαίτερα ορεινών κοινοτήτων για παραχώρηση επιχορηγημένων μηχανημάτων για την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων — Το αίτημα της κοινότητας Άρμου για διενέργεια διατρήσεων σε τρεις περιοχές προς αντιμετώπιση του αρδευτικού της προβλήματος — Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί μανταρινιών της περιοχής Αρακαπά-Διερώνας — Εισήγηση για λειτουργία των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση και τα παράπονα των ιδιωτών κτηνιάτρων — Το αίτημα της κοινότητας Γιόλου για τη διενέργεια διατρήσεων στην τοποθεσία προς το δρόμο Πόλης Χρυσοχούς — Η ανάγκη επιδιόρθωσης του δρόμου Πόλης Χρυσοχούς προς Πωμό κοντά στον 65ο μιλιοδείκτη — Η πρόβλεψη για υπερπαραγωγή καρπουζιών και το πρόβλημα της διάθεσής τους — Η καθυστέρηση υλοποίησης της κυβερνητικής απόφασης για δημιουργία δεύτερου αρδευτικού έργου στη Γιόλου συμπληρωματικού του υφισταμένου με κίνδυνο ξήρανσης μιας σειράς φυτειών — Το αίτημα της κοινότητας Γιόλου για αντικατάσταση των σωλήνων πόσιμου νερού λόγω φθοράς που θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία — Το αίτημα των γεωργών της Πόλεως Χρυσοχούς για κήρυξη των περιοχών των φυτειών κουκιών σαν ανομβριοπλήκτων ώστε να τύχουν αποζημίωσης — Το πρόβλημα της διάθεσης των φθαρτών-λαχανικών

και καρπουζιών — Το αίτημα της περιοχής Ζυγίου-Τόχνης όπως αρδεύεται από το υδατικό έργο Βασιλικού-Πεντασχοίνου — Το θέμα της κατασκευής αποχετευτικού συστήματος στο χωριό Ασκάς — Τα διάφορα οικονομικά, διοικητικά, οργανωτικά και άλλα προβλήματα που δυνατόν να αντιμετωπίσουν οι νέοι Δήμοι).

- (5) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Προσφύγων και Εσωτερικών για το θέμα «Άλυτα Προσφυγικά Προβλήματα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς).
- (6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Οι ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία και κτηνοτροφία από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπεσαν σε διάφορες περιοχές της νήσου καθώς και τα μελετούμενα από την Κυβέρνηση μέτρα για την ανακούφιση των πληγέντων παραγωγών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων).
- (7) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Προσφύγων και Εσωτερικών για το θέμα «Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου Μπαταριών Ηλέκτρα ή Ντέξελ και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων).
- (8) Ενδιάμεση Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξιότιμων Βουλευτών κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ε. Παπαϊωάννου).
- (9) Εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ζιαρτίδη όπως κληθεί ο αρμόδιος Υπουργός να κατατοπίσει και πάλι το Σώμα πάνω στην πρόοδο των ενεργειών για τη διάσωση των απαχθέντων στο Λίβανο δύο Κυπρίων φοιτητών.
- (10) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' του θέματος «Η εξεύρεση τρόπου επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Δικαιοσύνη σήμερα στον τόπο μας».

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 26ης Ιουνίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην τελευταία συνεδρία της Βουλής αποφασίστηκε όπως το θέμα της επίσκεψης του κ. Οζάλ στην κατεχόμενη Κύπρο προταχθεί όλων των άλλων θεμάτων της σημερινής Ημερήσιας Διάταξης.

Ολόκληρο το φάσμα της πολιτικής ηγεσίας καταδικάζει με τον πιο εμφαντικό τρόπο την επικείμενη επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας κ. Οζάλ στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Κοινή τοποθέτηση όλων των κομμάτων είναι ότι βασική προϋπόθεση λύσης του Κυπριακού είναι ο τερματισμός της κατοχής και αποκλεισμός επεκτατικών επεμβατικών δικαιωμάτων της Τουρκίας στην Κύπρο. Όλα τα κόμματα αποκλείουν νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων.

Η Τουρκία που παράνομα εισέβαλε στην Κύπρο, που παράνομα κατακρατεί Κυπριακά εδάφη, που παράνομα παραβιάζει την κυριαρχία μιας χώρας-μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τα δικαιώματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που αναφέρονται στην Κύπρο, ακόμα και αυτά που η ίδια προσυπέγραψε, χώρησε στην ανακήρυξη χωριστού Τουρκοκυπριακού «κράτους» που αναγνωρίστηκε μόνο από την ίδια.

Τώρα ο κ. Οζάλ, με την επίσκεψή του προσπαθεί να προσδώσει επισημότητα σε μια αναγνώριση που καταδικάσθηκε καθολικά.

Η επίσκεψή του αποτελεί πρόκληση προς τον πληγωμένο λαό μας, αλλά και προς ολόκληρη την διεθνή κοινότητα, πολλά μέλη της οποίας εξέφρασαν ήδη την αντίθεσή τους προς αυτή την πρόθεση.

Είναι φυσικό η Βουλή να εκφράσει την ομόθυμη καταδίκη της, να καταγγείλει την προκλητική ενέργεια και να απευθυνθεί προς όλα τα Κοινοβούλια καταγγέλλοντας αυτή την ενέργεια.

Στην αντιμετώπιση της κατοχής, στη αντιμετώπιση των εξωτερικών επιβουλών, στην αντιμετώπιση των προκλήσεων, ο λαός μας είναι ενωμένος και αυτή την ενότητα εκφράζει η σημερινή ενέργεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού στο Βήμα.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο πως ολόκληρος ο Κυπριακός λαός και ολόκληρη η κομματική ηγεσία του λαού αυτού, είναι στερρά αποφασισμένοι να υπερασπίσουν το κυπριακό έδαφος, να αντιταχθούν σε οποιαδήποτε επιβουλή και ταυτόχρονα να αγωνιστούν για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού προβλήματος.

Μια σειρά ενεργειών της Τουρκίας απέδειξαν, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι η Τουρκία δεν πρόκειται να σεβαστεί ψηφίσματα του Διεθνούς Οργανισμού και ότι, αντίθετα, προχωρεί με μαθηματική ακρίβεια προς την κατεύθυνση της αναγνώρισης του κυπριακού ψευδοκράτους.

Η ενέργεια του κ. Οζάλ να επισκεφθεί την Κύπρο, παραγνωρίζοντας τη νόμιμη Κυβέρνηση του Κράτους και ανταποκρινόμενος προς πρόσκληση του τουρκικού ψευδοκράτους, είναι ακόμα ένα τουρκικό βήμα προς την εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων.

Καταδικάσαμε επανειλημμένα τις τουρκικές ενέργειες που οδηγούν στη διχοτόμηση της Κύπρου και καταδικάζουμε ανεπιφύλακτα και αυτή την ενέργεια του Τούρκου Πρωθυπουργού, η οποία, όχι μόνο δεν συμβάλλει στην ειρηνική προσπάθεια αναζήτησης λύσης του κυπριακού προβλήματος, αλλά φανερώνει τους σκοπούς της Τουρκίας, οι οποίοι στο παρόν στάδιο φαίνονται να είναι η αναγνώριση του Τουρκοκυπριακού κράτους».

Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι χώρες τόσο του Δυτικού όσο και του Ανατολικού Συνασπισμού και των Αδεσμεύτων έχουν καταδικάσει αυτή την ενέργεια. Αλλά θέλω να τονίσω εμφαντικά για τις χώρες αυτές ότι απλώς οι καταδίκες δεν φαίνονται να σταματούν τον τούρκικο επεκτατισμό και είναι καιρός οι χώρες αυτές να αντιμετωπίσουν με πιο επιτυχείς χειρισμούς και τρόπους την τουρκική προσπάθεια για την εδραίωση χωριστού Τουρκοκυπριακού κράτους.

Από πλευράς ολόκληρου του Κυπριακού λαού δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η αντίθεσή μας στην ενέργεια του κ. Οζάλ είναι ενιαία και αδιαίρετη και ότι ολόκληρος ο Κυπριακός Ελληνισμός καταδικάζει αυτή την ενέργεια την οποία επίσης συνκαταδικάζουν και η Κυβέρνηση της Ελλάδας και το Ελληνικό Έθνος. Η προσπάθειά μας είναι να αποδουθούμε σε ένα αγώνα διαφώτισης της διεθνούς κοινής γνώμης για να αντιληφθεί η διεθνής κοινή γνώμη ότι εδώ η Τουρκία απεργάζεται τη διχοτόμηση της Κύπρου, με βάση την αναγνώριση του Τουρκοκυπριακού Κράτους.

Πιστεύω ακράδαντα πως ο Κυπριακός Ελληνισμός σύσσωμος καταδικάζει, όπως και η πολιτική του Ηγεσία, την Τουρκική πράξη της επίσκεψης του κ. Οζάλ στην κατεχόμενη Κύπρο. Δεν είναι μόνο γιατί με την πράξη αυτή φανερώνεται η

πρόθεση συνεχίσεως της κατοχής, φανερώνεται η πρόθεση να αγνοηθούν όλα τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, αλλά είναι γιατί ακόμα, όπως είπα, η πράξη αυτή σαφώς υποδηλοί μια νέα τουρκική προσπάθεια την οποία θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε σύντομα, την προσπάθεια της αναγνώρισης του ψευδοκράτους. Και είναι προς αυτή την κατεύθυνση που πρέπει να στραφεί όλη η προσπάθεια του Κυπριακού Ελληνισμού για να αποφευχθεί η αναγνώριση που θα είναι το πρώτο βήμα σε μια σειρά τουρκικών ενεργειών για την αναγνώριση του Τουρκοκυπριακού κράτους και την δι' αυτής διχοτόμηση της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος στο Βήμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εξαγγελθείσα για τις 2 Ιουλίου παράνομη είσοδος Οζάλ στο κατεχόμενο από τα τουρκικά στρατεύματα τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν αποτελεί παρά ένα ακόμα βήμα για παγίωση των τετελεσμένων της εισβολής και για προώθηση των τουρκικών διεκδικήσεων σε βάρος της Κύπρου. Με κυνισμό και ωμότητα ο Τούρκος πρωθυπουργός πραγματοποιεί δώδεκα χρόνια μετά την στρατιωτική εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο τη δική του πολιτική αυτή τη φορά εισβολή στο νησί μας.

Ακόμα και την ιστορία φτύνει κατά πρόσωπο ο Τούρκος πρωθυργός ισχυριζόμενος ότι «οι Έλληνες κάτοικοι της Κύπρου», που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού της, «είναι έποικοι που μετανάστευσαν στο νησί κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας και αγγλοκρατίας», προκειμένου να προωθήσει τις επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας και να θεμελιώσει, ιστορικά, όπως φαντάζεται, τις εδαφικές διεκδικήσεις της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου.

Η βάναυση και προκλητική αυτή ενέργεια που συνιστά η επικείμενη πειρατική επίσκεψη Οζάλ στα κατεχόμενα δείχνει το πραγματικό πρόσωπο της Τουρκίας. Ένα πρόσωπο που είναι διαποτισμένο από απόλυτο μιλιταριστικό πνεύμα είτε για την Τουρκία των στρατιωτικών μιλούμε, είτε για την Τουρκία των πολιτικών. Το ίδιο στρατοκρατικό, επεκτατικό, σωβινιστικό, ύπουλο και κυνικό πρόσωπο που εναλλάσσοντας τις στρατιωτικές με τις πολιτικές μεθοδεύσεις, επιδιώκει επέκταση της Τουρκίας σε βάρος των γειτονικών της λαών και αναβίωση του ονείρου του παντουρκικού μεγαλείου και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Ούτε οι αρχές πάνω στις οποίες στηρίζεται ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, ούτε το διεθνές δίκαιο, ούτε τα ψηφίσματα που καταπελτικά καταδίκασαν τις ενέργειές της, πολιτικές και στρατιωτικές, σε βάρος της Κύπρου την συγκρατούν. Οι στόχοι της είναι σαφείς και συγκεκριμένοι και η θέλησή της να τους επιτύχει αμετάτρεπτη.

Το Δημοκρατικό Κόμμα όπως και τα άλλα κόμματα και όλος ο Κυπριακός λαός καταδικάζει έντονα την παράνομη είσοδο του κυρίου Οζάλ στο τουρκοκρατούμενο τμήμα της πατρίδας μας. Πιστεύω ότι η στιγμή είναι η πιο κατάλληλη για το λαό μας για να βροντοφωνάξει με το στόμα των δημοκρατικά εκλεγμένων αντιπροσώπων του το δικό του ΟΧΙ στον εισβολέα Οζάλ. Να

διαδηλώσει από το βήμα της Βουλής, μέσω των αντιπροσώπων του, ότι ποτέ δε θα δεχθεί τα τετελεσμένα της στρατιωτικής και πολιτικής εισβολής της Τουρκίας στην Κύπρο. Ούτε ο στρατιωτικός Αττίλας του 1974, ούτε ο πολιτικός Αττίλας του 1986 θα μας κάμουν να λυγίσουμε στον αγώνα μας για την αξιοπρέπεια και ασφάλειά μας. Όπως έχουν κατ' επανάληψη τονίσει και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, έχουμε αγγίξει τα όρια της ασφαλείας, και δεν είμαστε διατεθειμένοι για άλλες υποχωρήσεις έστω και αν ο κ. Οζάλ θέλει να ρίψει το βάρος του προς αυτή την κατεύθυνση για να μας εξαναγκάσει να δεχθούμε το αποτέλεσμα της εισβολής του 1974.

Με ενότητα και αποφασιστικότητα να βροντοφωνάζουμε: Όχι στην πολιτική ανηθικότητα που για άλλη μια φορά επιστρατεύει το καθεστώς της Άγκυρας για να κάμψει το φρόνημά μας. Με πανεθνική ενότητα και με μια φωνή να δηλώσουμε ότι αρνούμαστε την παράδοση στον επιδρομέα και είμαστε έτοιμοι να συνεχίσουμε τον αγώνα επιβίωσης που διεξάγουμε όσο κι αν οι αριθμοί δεν είναι με το μέρος μας. Ο Κυπριακός λαός έχει και το φρόνημα και το ψυχικό σθένος, και τη δύναμη και την αντοχή να σταθεί όρθιος και αταλάντευτος στη διεκδίκηση των απαραίτητων δικαίων και δικαιωμάτων του.

Θα πρόσφεραν σημαντική υπηρεσία στην υπόθεση της παγκόσμιας ειρήνης αν εκείνοι που μπορούν να επηρεάσουν την Τουρκία της θύμιζαν τις υποχρεώσεις της ως μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και αν την καλούσαν να σεβαστεί τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του διεθνούς αυτού Οργανισμού για την Κύπρο.

Αν ενδιαφέρονται πραγματικά οι σύμμαχοι της Τουρκίας για μια λύση του Κυπριακού που να είναι μόνιμη και να διασφαλίζει και εξυπηρετεί μακροπρόθεσμα τα συμφέροντα ολόκληρου του κυπριακού λαού, αλλά και τα δικά τους, έχουν χρέος όχι μόνο να επισημάνουν αλλά να εμποδίσουν «ασύνετες», όπως τις χαρακτηρίζουν, ενέργειες, όπως η πειρατική επίσκεψη Οζάλ στα κατεχόμενα τμήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Διαδηλώνουμε με τη σύντομη αυτή ομιλία τη σφοδρή διαμαρτυρία του Δημοκρατικού Κόμματος για την πολιτική εισβολή Οζάλ στο κατεχόμενο από τα τουρκικά στρατεύματα τμήμα της πατρίδας μας. Την εισβολή Οζάλ τη θεωρούμε ως ένα ακόμα δείγμα του κινισμού και της ωμότητας της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής και ως βάνανυση παραβίαση των αρχών του Ο.Η.Ε. και καταπάτηση της παγκόσμιας πολιτικής τάξης. Διερωτόμαστε μόνο μέχρι τότε η Τουρκία, αυτός ο Ταραξίας της ανατολικής Μεσογείου, θα εξακολουθεί να περιφρονεί τους Πάντες και τα πάντα ατιμώρητα.

Η επικείμενη παράνομη είσοδος του κ. Οζάλ στο Τουρκοκρατούμενο τμήμα της Κύπρου αποτελεί το αποκορύφωμα των Τουρκικών προκλήσεων των τελευταίων μηνών και ένα ακόμη βήμα για παγίωση των τετελεσμένων σε βάρος της πατρίδας μας. Μια τέτοια ενέργεια θα πρέπει να δίνει απάντηση σε κάθε καλόπιστο παρατηρητή αλλά και σ' όσους τυχόν διερωτώνται ακόμη για τις πραγματικές προθέσεις της Τουρκίας στο Κυπριακό. Για κάθε Κύπριο θα πρέπει να αποτελέσει μια ακόμη πικρή και οδυνηρή εμπειρία που να τον οδηγήσει στα σωστά συμπεράσματα. Είναι καιρός νομίζουμε, ο λαός μας να βαδίζει ενωμένος τη μόνη σωστή πορεία που επιβάλλουν οι κρίσιμες στιγμές με επικεφαλής τον εκλεγμένο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Σπύρο Κυπριανού, και με την αμέριστη και ολόπλευρη συμπαράσταση όλης της πολιτικής ηγεσίας του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο Βήμα το Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Ε. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η προγραμματισθείσα για τις 2 Ιουλίου επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας, κ. Οζάλ, στη Βόρεια κατεχόμενη Κύπρο αποτελεί πρόκληση όχι μόνον εναντίον του Κυπριακού λαού, που για 12 τώρα χρόνια υποφέρει από την Τουρκική κατοχή του 37% του εδάφους του αλλά και εναντίον του ΟΗΕ του οποίου τα ψηφίσματα η Τούρκικη Κυβέρνηση εξακολουθεί να περιφρονεί και να παραβιάζει.

Ο κ. Οζάλ γνωρίζει πολύ καλά ότι εξαιτίας της απαράδεκτης στάσης της Τουρκικής Κυβέρνησης έναντι του Κυπριακού λαού υπάρχει ήδη μια τεταμένη κατάσταση. Και η επίσκεψη του θα οξύνει στο έπακρο αυτή την ένταση. Μήπως η περαιτέρω ένταση εξυπηρετεί την επιδρομική, επεκτατική πολιτική των στρατοκρατικών κύκλων της Άγκυρας;

Ποιο ακριβώς είναι το νόημα αυτής της προκλητικής επίσκεψης του Πρωθυπουργού της χώρας της οποίας τα επιδρομικά στρατεύματα επισώρευσαν τόσα δεινά στο σκληρά δοκιμαζόμενο κυπριακό λαό; Όπως και να εξετάσουμε αυτή την επίσκεψη καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι συνιστά νέα απειλή κατά της Κύπρου.

Η εμμονή της Τουρκίας να κατακρατεί το 37% του Κυπριακού εδάφους και να μεταφέρει συνεχώς και νέους εποίκους στα κατεχόμενα από τα τούρκικα στρατεύματα κυπριακά εδάφη για να αλλοιώσουν το δημογραφικό χαρακτήρα της Κύπρου, επιμαρτυρεί καθαρά διαμελιστικούς, επεκτατικούς σκοπούς και επιδιώξεις.

Η επίσκεψη Οζάλ δεν αποκλείεται να συνδυαστεί, όπως έχει ήδη δημοσιευθεί, και με την υπογραφή στρατιωτικής συμφωνίας με το παράνομο Τουρκοκυπριακό κράτος. «Γιάννης κερνά, Γιάννης πίνει», λέει μια λαϊκή παροιμία. Επιδίωξη του κ. Οζάλ είναι ακόμη η βοήθεια προς το παράνομο Τουρκοκυπριακό κράτος να κερδίσει αναγνώριση και από άλλες χώρες πέραν της Τουρκίας. Η επίσκεψη Οζάλ μόνον νέα κακά προμηνύει για τον Κυπριακό λαό, Έλληνες και Τούρκους. Μάλιστα, και για τους Τουρκοκυπρίους προμηνύει κακά γιατί και αυτοί υπόφεραν και θα υποφέρουν ακόμη περισσότερα από τον Αττίλα και τους εποίκους.

Η επίσκεψη Οζάλ δεν μπορεί παρά να έχει και τις ευλογίες του νατοϊκού παράγοντα ο οποίος προσπαθεί να εκβιάσει μια νατοϊκή λύση στο Κυπριακό που θα εξασφαλίζει για τους αμερικανοβρεττανούς και γενικά τους νατοϊκούς βάσεις και διευκολύνσεις για τα τυχολογικά στρατηγικά σχέδια τους στο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Έτσι, η επίσκεψη Οζάλ είναι ο προπομπός νέων εκβιασμών και τετελεσμένων σε βάρος της Κύπρου.

Απευθυνόμαστε στα Ηνωμένα Έθνη και προς όλους εκείνους που θέλουν ειρηνική, δημοκρατική και δίκαιη λύση του Κυπριακού, να ασκήσουν την πίεση και την επιρροή τους για τη ματαίωση της προκλητικής επίσκεψης Οζάλ στην κατεχόμενη Κύπρο. Να ασκήσουν την πίεση και την επιρροή τους για την απομάκρυνση των Τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και εποίκων από το Κυπριακό έδαφος όπως διαλαμβάνουν και τα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού

Ηνωμένων Εθνών. Να ασκήσουν την πίεση και την επιρροή τους για την ειρηνική λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Κορυφής. Για την άμεση σύγκληση Διεθνούς Διάσκεψης στα πλαίσια του ΟΗΕ η οποία να επιληφθεί της διεθνούς πτυχής του προβλήματος.

Για μας, για ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, που εκδηλώνει εντονότατα τη διαμαρτυρία του, η επίσκεψη Οζάλ αποτελεί μια σοβαρότατη πρόκληση. Πρόκληση για ενότητα και συλλογικότητα στους χειρισμούς του Κυπριακού. Πρόκληση για κοινό αγώνα να σώσουμε την Κύπρο. Ας ανταποκριθούμε επάξια σ' αυτή την πρόκληση. Αυτό αναμένει ο λαός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ το Γενικό Γραμματέα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ στο Βήμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ύστερα από το στρατό κατοχής ύστερα από τον Πρωθυπουργό της Εισβολής Ετζεβίτ, ύστερα από τον Τσακλαγιαγκίλ, έρχεται την προσεχή Τετάρτη ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας Οζάλ.

Έρχεται ως κατακτητής, για να επιθεωρήσει το στρατό κατοχής, τους εποίκους, τη γραμμή Αττίλα. Έρχεται για να πατήσει τα σκλαβωμένα εδάφη μας.

Έρχεται για να προχωρήσει τα Τουρκικά σχέδια ένα βήμα πάρα πέρα.

Έρχεται για να κάνει ένα νέο σωβινιστικό κήρυγμα, να στήσει τα τύμπανα του μίσους, να οικοδομήσει νέες απειλές κι' εκβιασμούς εναντίον μας.

Ο Οζάλ δεν έρχεται τυχαία, ούτε από παρόρμηση, ούτε από έμπνευση της στιγμής.

Διάλεξε καλά την ώρα της επίσκεψης η τουρκική διπλωματία.

Εκμεταλλεύεται τη διεθνή υποκρισία που αγανακτεί για το Αφγανιστάν, που εξανίσταται για τη Νικαράγουα και το Περού, που θυμάται τ' ανθρώπινα δικαιώματα για άλλες χώρες, όμως λησμονεί τις παραβιάσεις στην Τουρκία, ξεχνά την εισβολή, την κατοχή της Κύπρου δεν λογαριάζει την καταδίκη της Τουρκίας από την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, αδιαφορεί για τους πρόσφυγες και τους αγνοούμενους της Κύπρου, και αδιαφορεί για την περιφρόνηση από την Τουρκία των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Φέρνει τον Οζάλ η ανοχή των διεθνών κύκλων που βλέπει να συντελείται στην Κύπρο ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα μετά το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο και σιωπά.

Αμείβουν οι κύκλοι αυτοί την Τουρκία που απουσίασε από τους αγώνες για λευτεριά και δημοκρατία και τιμωρούν την Κύπρο που πρόσφερε αμέτρητες θυσίες.

Αμείβουν την Τουρκία που αποτελεί στις μέρες μας προέκταση του Χιτλερισμού, της πολιτικής του ζωτικού χώρου, του επεκτατισμού και της εξόντωσης ενός μικρού λαού.

Φέρνει ακόμη τον Οζάλ στην Κύπρο η υπονόμηση του Διεθνούς Οργανισμού κι' η παρασπονδία των αξιωματούχων του.

Εγκρίνει ψηφίσματα η Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας που παραγνώριζονται και χωρίς να συμμορφώνεται μ' αυτά ούτε ο ίδιος ο Γενικός Γραμματέας.

Αποθρασύνθηκε η Τουρκία μετά την τελευταία έκθεση του Γενικού Γραμματέα. Τη θεώρησε δικαίωση της πολιτικής της. Γι' αυτό όχι μόνο παραγνώριζει τα ψηφίσματα για ανάκληση των αποσχιστικών ενεργειών αλλά και προχωρεί σε νέα τετελεσμένα.

Ο Γενικός Γραμματέας για πολλά τώρα χρόνια δεν μίλησε για την εισβολή, την κατοχή, την παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, δεν βλέπει τα τουρκικά κατοχικά δεδομένα ούτε αντιλαμβάνεται τον Τουρκικό επεκτατισμό και αντί να στηλιτεύσει την Τουρκία και την πολιτική της κτυπά πίσωπλάτα την Κύπρο. Πώς να μην επωφεληθεί της ευκαιρίας ο κ. Οζάλ;

Η πρόκληση της επίσκεψης είναι μεγάλη. Είναι γι' αυτό που η αγανάκτηση κι' η οργή του λαού είναι ασυγκράτητη.

Αυτές οι ομιλίες έχουν θέση μόνο για να εκφράσουν τη λαϊκή αντίδραση. Αυτή θα εκδηλωθεί έντονα όσο θα βρίσκεται στην Κύπρο ο Τούρκος Πρωθυπουργός.

Ο Οζάλ θα βρει τον ξεσηκωμένο λαό μας στη γραμμή αντιπαράταξης στο Λήδρα Πάλας, στη Γραμμή Αττίλα.

Θα του δοθεί εκεί η ευκαιρία να καταλάβει ποιοι είμαστε και πώς νοιώθουμε στον κατεχόμενο τόπο μας.

Θα μάθει ότι αυτός ο λαός δεν είναι Έλληνες που ήρθαν επί Αγγλοκρατίας ή επί Οθωμανικής αυτοκρατορίας, αλλά ένας πληθυσμός που ζει και δημιουργεί έργα πολιτισμού όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά για την ανθρωπότητα ολόκληρη για χιλιάδες χρόνια.

Το Βουνί, οι Σόλοι, το Βουνάρι του Σκούρου, η Σαλαμίνα, η Έγκωμη, η Λιθράγκωμη, είναι τα σημάδια του λαού στο πέρασμα των χρόνων που δοξάζει η ανθρωπότητα και που καταστρέφει ο στρατός του Οζάλ.

Και τώρα στα χρόνια τα δικά μας εμείς στήσαμε μέτωπο ενάντια στον αποικισμό και τον ιμπεριαλισμό ενώ οι φίλοι και οι συνεργάτες του Οζάλ, ο Ντενκτάς και οι άνθρωποί του, συντάχθηκαν με την Αγγλοκρατία.

Εμείς αγωνιζόμαστε για την Κυπριακή Ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ η Τουρκία κι' οι εκπρόσωποι της προσπαθούν να την καταστρέψουν.

Έρχεται ο Οζάλ με την υπεροψία της δύναμης.

Μας λέγει ο Μπαϊράκ ότι εκείνοι είναι πολλοί κι' ότι εμείς είμαστε λίγοι.

Δεν μας φοβίζει η δύναμή τους.

Δεν θα βρει ο Οζάλ κανένα στην Κύπρο από καμιά πλευρά διατεθειμένο να παραδώσει τον τόπο του.

Αυτό το μήνυμα θέλουμε να μεταδώσουμε στον Οζάλ ότι ο λαός μας θ' αγωνιστεί μ' όλες τις δυνάμεις όσο χρόνο και να χρειαστεί για την λεφτεριά, την επιστροφή και τη σωτηρία της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να αναγνώσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Θεωρώντας την εξαγγελθείσα επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας κ. Οζάλ στα κατεχόμενα εδάφη της Κύπρου σαν ακόμη ένα βήμα στην πρόσφατη σειρά προκλήσεων και απειλών Τούρκων αξιωματούχων,

Καταγγέλλοντας ότι η επικείμενη επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού αποτελεί μέρος σειράς ενεργειών που αποσκοπούν στην παγίωση των τετελεσμένων σε βάρος της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Υποδεικνύοντας ότι η Τουρκία αντί να συμμορφωθεί προς το Ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών που απαιτεί ανάκληση των αποσχιστικών ενεργειών με την ενέργεια αυτή επιδιώκει να υπογραμμίσει την αναγνώριση από την Τουρκία του παράνομου αποσχιστικού καθεστώτος στα κατεχόμενα εδάφη της Κύπρου κατά παράβαση των ψηφισμάτων 541 και 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ,

Διαπιστώνοντας ότι η νέα προκλητική αυτή ενέργεια υπονομεύει τις προσπάθειες για ειρηνική και βιώσιμη λύση του Κυπριακού προβλήματος:

1. Καταδικάζει την ενέργεια του Πρωθυπουργού της Τουρκίας κ. Οζάλ να επισκεφθεί την κατεχόμενη Κύπρο.
2. Καλεί την Τουρκική Κυβέρνηση να τερματίσει τις προκλητικές της ενέργειες σε βάρος της Κύπρου, να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και ν' αποσύρει τα στρατεύματά της τερματίζοντας την κατοχή του βόρειου τμήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
3. Καλεί τον Ο.Η.Ε. να ενεργήσει για τη ματαίωση της επίσκεψης του Τούρκου πρωθυπουργού ως ενέργειας που υπονομεύει τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών για εξεύρεση ειρηνικής λύσης στο κυπριακό πρόβλημα.
4. Καλεί όλα τα Κοινοβούλια, Κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς να προβούν σε παραστάσεις προς την Τουρκική Κυβέρνηση για τερματισμό της πολιτικής των τετελεσμένων που ακολουθεί στην Κύπρο.
5. Διακηρύττει την εμμονή της για λύση του Κυπριακού στα πλαίσια των σχετικών αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφισμάτων 541 και 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας και των συμφωνιών κορυφής.

26 Ιουνίου 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του Ψηφίσματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόθεση είναι να αποσταλεί σε όλα τα Κοινοβούλια, στον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας, στο Γενικό Γραμματέα και σε όλα τα επίσημα Διεθνή Συμβούλια.

Με αυτό τερματίζεται το πρώτο θέμα που αφορά την επίσκεψη του Οζάλ στην Κύπρο.

Πριν μπούμε στην Ημερήσια Διάταξη, αν θέλετε, κατά παρέκκλιση από τα ειωθότα, θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής να καταθέσει μια δήλωση, την οποία μου έχουν αποστείλει, δεδομένου ότι το θέμα, πράγματι, είναι σοβαρό, και είμαι βέβαιος ότι θα πρέπει να ακουστεί από το σύνολο των Βουλευτών.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να καταθέσει τη Δήλωση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Όπως έχει παρατηρηθεί, στις τελευταίες συνεδρίες του Σώματος έχει κατατεθεί ένας μεγάλος αριθμός νομοσχεδίων τα πλείστα των οποίων αφορούν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και τα οποία πραγματεύονται σοβαρότατα θέματα ή/και σχετίζονται με τη διάθεση μεγάλων πιστώσεων ή ακόμα επηρεάζουν δικαιώματα ή συμφέροντα προσώπων, κυρίως δημόσιων υπαλλήλων.

Κάμνοντας αναφορά στα νομοσχέδια που επισυνάπτονται στο Παράρτημα της δήλωσης αυτής, η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αισθάνεται την ανάγκη να παρατηρήσει ότι η υπεύθυνη εκ μέρους της εξέταση των νομοσχεδίων αυτών δεν είναι πρακτικά δυνατή στα στενά περιθώρια που της προσφέρονται πριν από τις θερινές διακοπές του Σώματος, κι' αυτό άσχετα με την καλή θέληση και διάθεση των Μελών της Επιτροπής.

Συναφώς αναφέρεται ότι η φύση των νομοσχεδίων αυτών είναι τέτοια που εξυπακούει μια σφαιρική ανάλυση των προνοιών τους και εκτίμηση στη συνέχεια των επιπτώσεών τους, θετικών ή αρνητικών, για να μπορέσει η Επιτροπή υπεύθυνα και τεκμηριωμένα να διατυπώσει οποιεσδήποτε εισηγήσεις/θέσεις προς το Σώμα.

Πρόσθετα παρατηρείται ότι οι πρόνοιες των νομοσχεδίων αυτών επηρεάζουν ποικίλα συμφέροντα και αφορούν ένα μεγάλο αριθμό πολιτών, δημόσιων υπαλλήλων και μη, οι οποίοι άρχισαν ήδη τις παραστάσεις τους είτε για την επίσπευση της μελέτης των νομοσχεδίων αυτών είτε για να εκφράσουν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής. Συναφώς διευκρινίζεται ότι η Επιτροπή όχι μόνο έχει δικαίωμα να καλεί οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο όργανο, αρχή, σύνδεσμο κλπ. για να παράσχει πληροφορίες ή να εκφράσει και αναπτύξει απόψεις ή γνώμες αλλά κατά πάγια τακτική των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών αυτό έχει καταστεί μόνιμος πια θεσμός που δεν μπορεί να παραγνωρίσει.

Ενόψει των πιο πάνω η Επιτροπή αισθάνεται υποχρεωμένη να παρατηρήσει ότι δεν φέρει καμιά ευθύνη για το γεγονός της μη έγκαιρης κατάθεσης των νομοσχεδίων αυτών στη Βουλή και ότι την ευθύνη αυτή τη φέρουν ακέραιη τα αρμόδια Υπουργεία που δεν προσήλθαν έγκαιρα στο Σώμα, ιδιαίτερα όταν λάβει κανένας υπόψη ότι για ορισμένα από τα θέματα αυτά αποδεδειγμένα σημειώθηκε καθυστέρηση προώθησής τους προς τη Βουλή.

Η Επιτροπή θα περιόριζε την παρούσα δήλωσή της σε απλή και μόνο αναφορά ότι ο χρόνος που έχει στη διάθεσή της δεν της επιτρέπει μια υπεύθυνη μελέτη των νομοσχεδίων αυτών. Επειδή εντούτοις το όλο φαινόμενο, δηλαδή της μαζικής κατάθεσης σοβαρών νομοσχεδίων στις δύο-τρεις τελευταίες συνεδρίες του Σώματος έχει γίνει πάγια πια πρακτική από της πλευράς των Υπουργείων, η Επιτροπή λυπάται να παρατηρήσει ότι η Κυβερνητική αυτή τακτική επανα-

λαμβανόμενη συνεχώς στην ουσία οδηγεί στην παραπλάνηση των ενδιαφερομένων και στη μετατόπιση των δικών της ευθυνών για καθυστερήσεις για τις οποίες σίγουρα δεν φέρει ευθύνη ούτε η Βουλή ούτε η Επιτροπή Οικονομικών.

Αν δεν είναι αυτή η περίπτωση, τότε το μόνο που η Επιτροπή μπορεί να υποθέσει είναι ότι η Κυβέρνηση στέλλοντας τα νομοσχέδιά της στη Βουλή την τελευταία ώρα, αναμένει την απλή σφράγιση τους χωρίς καμιά διεξοδική μελέτη από της πλευράς της Βουλής. Αυτό η Επιτροπή δεν μπορεί ούτε να το δεχθεί αλλ' ούτε καν να το διανοηθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1986.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1986.
- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1986.
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1986.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1986.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1986.
- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1986.
- (9) Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (10) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (11) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι η Δήλωση μιλά αφ' εαυτής. Άλλωστε και στην προηγούμενη συνεδρίαση είχαν ακουστεί αυτά τα παράπονα και ο λόγος για τον οποίο θεώρησα σκόπιμο να καλέσω τον Πρόεδρο να την καταθέσει είναι για να αποτελέσει επίσημο έγγραφο της Βουλής.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1985».

Αντιλαμβάνομαι ότι το νομοσχέδιο έχει ουσιαστικά μετατραπεί σε δυο νομοσχέδια, αλλά υπάρχει μια Έκθεση για τα δυο νομοσχέδια.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 32) ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσώπων τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 4, 18 και 20 Ιουνίου 1986. Το ίδιο νομοσχέδιο αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης σε επανειλημμένες συνεδρίες της Επιτροπής Οικονομικών της απελθούσας Βουλής.

Με το νομοσχέδιο αυτό προτείνεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας, για τη χρήση του οικονομικού έτους που έληξε το 1985, ποσού £986,899 και η διάθεσή του, υπό μορφή χορηγίας προς τα εκτοπισμένα συνεργατικά ιδρύματα, για την καταβολή των απολαβών αριθμού συνεργατικών υπαλλήλων εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών που αποσπάστηκαν σε διάφορες Κυβερνητικές υπηρεσίες για την περίοδο 1.1.83-31.12.85 και ενός άλλου αριθμού υπαλλήλων εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών οι οποίοι δεν αποσπάστηκαν σε Κυβερνητικές υπηρεσίες αλλά απασχολούνταν στις εταιρείες τους πάνω σε έκτακτη βάση και των οποίων οι υπηρεσίες τερματίστηκαν στις 30.4.1985, και για την αναδρομική κάλυψη των απολαβών και για τις δυο πιο πάνω κατηγορίες υπαλλήλων για τα έτη 1981 και 1982.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στην αρχική του μορφή που κατατέθηκε στη Βουλή είχε ως απώτερο στόχο του, καθόσον αφορά τη μάζα των προαναφερθέντων υπαλλήλων, τον τερματισμό των υπηρεσιών τους από την 1.10.84 νοούμενου ότι θα καλύπτονταν μέχρι την προηγούμενη ημέρα οι απολαβές τους από την ημερομηνία που αποσπάστηκαν στην Κυβέρνηση ή πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους πάνω σε έκτακτη βάση στις εταιρείες τους που εκτοπίστηκαν. Το νομοσχέδιο αυτό στη συνέχεια αποσύρθηκε για να εξεταστούν ορισμένα επιμέρους προβλήματα που είχαν αναφύει και στη συνέχεια κατατέθηκε στη μορφή που εκφράζεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι με το νομοσχέδιο αυτό γινόταν ταυτόχρονα πρόταση για την έγκριση χορηγίας συνολικού ποσού £16,000 για την κάλυψη του ημίσεος περίπου των απολαβών των 9 συνεργατικών υπαλλήλων που υπηρετούν στις συνεργατικές εταιρείες που λειτουργούν στα κατεχόμενα. Για τη ρύθμιση του ειδικού τούτου θέματος η Βουλή ψήφισε ήδη σχετική πίστωση με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 4) του 1985 (Νόμος Αρ. 31 του 1985).

Όπως είναι γνωστό, το θέμα της απασχόλησης των συνεργατικών υπαλλήλων σε διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα και ο τρόπος πληρωμής τους όπως επίσης τα ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για την καταβολή των απολαβών τους αποτέλεσαν αντικείμενο ρύθμισης με άλλο παρόμοιο του παρόντος νομοσχέδιο που τιτλοφορείτο ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983». Το νομοσχέδιο αυτό για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται στη σχετική έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών της προηγούμενης Βουλής που είχε υποβάλει στις 9.2.84 ομόφωνα απορρίφθηκε από το Σώμα. Προβαίνοντας στην εισήγηση για την απόρριψη του εν λόγω νομοσχεδίου, η τότε Επιτροπή Οικονομικών είχε εκφράσει τη γνώμη ότι η ανάληψη από την Κυβέρνηση της μισθοδοσίας ορισμένων υπαλλήλων εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών δεν συντελούσε μακροπρόθεσμα στην επαναδραστηριοποίηση των εταιρειών αυτών και οδηγούσε στη διαίωνιση της όλης οικονομικής τους κατάστασης με τελικό αποτέλεσμα τη διάλυσή τους. Πρόσθετα η ίδια Επιτροπή τόνιζε την πιεστική ανάγκη πραγματοποίησης οικονομικών στον κρατικό μηχανισμό δοθέντος ότι ο Κρατικός Προϋπολογισμός ήταν ήδη αρκούντως βεβαρημένος με απολαβές προσωπικού και ότι οι ανάγκες σε προσωπικό ορισμένων Κυβερνητικών Τμη-

μάτων, εφόσον κρίνονταν δικαιολογημένες, θάπρεπε να ικανοποιηθούν από το υπηρετόν προσωπικό χωρίς την ανάγκη απόσπασης του προσωπικού των εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών.

Το υπό συζήτηση τώρα νομοσχέδιο ουσιαστικά επαναφέρει για επανεξέταση το ίδιο θέμα της απασχόλησης των συνεργατικών αυτών υπαλλήλων με μόνη τη διαφορά ότι προτείνεται η εκ των υστέρων κάλυψη των παρατυπιών που έγιναν μέχρι της ημέρας του τερματισμού της υπηρεσίας των υπαλλήλων αυτών. Συναφώς είχε παρατηρηθεί ότι οι απολαβές των προσώπων αυτών για ένα σημαντικό μεγάλο χρονικό διάστημα καταβάλλονταν από πιστώσεις που προορίζονταν για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων πράγμα που, όπως είναι γνωστό, οδήγησε τη Βουλή να πάρει πρόσθετα νομοθετικά μέτρα για την οριστική τακτοποίηση του ζητήματος αυτού μέσα στα χρονικά πλαίσια που είχε προβλέψει η σχετική νομοθεσία. Εξάλλου είχε επίσης διαπιστωθεί ότι οι απολαβές των προσώπων αυτών συνεχίζετο να καταβάλλονται χωρίς στην ουσία να υπάρχουν η αναγκαία δαπάνη δεόντως εγκεκριμένη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τα προβλήματα που είχαν δημιουργηθεί, ως ειδικό θέμα, απασχόλησαν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων της προηγούμενης Βουλής η οποία και είχε υποβάλει σχετική έκθεση προς το Σώμα που συζητήθηκε σε διαδοχικές συνεδρίες του.

Υπό το φως των παρατηρήσεων και υποδείξεων που έγιναν στο παρελθόν η Κυβέρνηση ζήτησε μέσον του Υπουργείου Οικονομικών την αναβολή της πρόωθης του όλου θέματος διότι, όπως είχε διαμνηυθεί, αυτό θα αποτελούσε αντικείμενο περαιτέρω μελέτης από Υπουργική Επιτροπή. Αποτέλεσμα ακριβώς της μελέτης αυτής ήταν η κατάθεση στις 20.6.85 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σύμφωνα με το οποίο ζητείται από τη Βουλή η εκ των υστέρων κάλυψη των απολαβών των εν λόγω προσώπων ενώ στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γνωστοποιείται στην Επιτροπή σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τον τερματισμό των υπηρεσιών, από τις 30.4.85, των 100 υπαλλήλων των 98 εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών οι οποίοι απασχολούνταν πάνω σε έκτακτη βάση, την αναστολή των εργασιών των πιο πάνω εταιρειών και την ανάληψη της ευθύνης αποπληρωμής των προσφυγικών καταθέσεων, που ήταν ουσιαστικά και η μόνη δραστηριότητά τους, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Καθόσον αφορά τους συνεργατικούς υπαλλήλους που αποσπάστηκαν από τις οικείες εκτοπισμένες συνεργατικές εταιρείες τους σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς, με την ίδια απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου γινόταν εισήγηση για τη συνέχιση της απασχόλησής τους και για την κάλυψη των απολαβών τους ζητούνταν οι υπό συζήτηση πιστώσεις. Ορισμένοι από τους υπαλλήλους αυτούς διορίστηκαν ήδη σε διάφορες θέσεις σε Ημικρατικούς Οργανισμούς και ο αριθμός αυτών που παραμένουν και εργάζονται στις υπόλοιπες άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες ανέρχεται σήμερα στους 17 υπαλλήλους μόνο.

Η Επιτροπή Οικονομικών, προτού διαμορφώσει τελική θέση αναφορικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, θεώρησε σκόπιμο να ζητήσει τη γνώμη της Γενικού Εισαγγελέα ως προς τη νομική θέση του όλου ζητήματος μια και η γενική διαπίστωση ήταν ότι η ως τώρα καταβολή των απολαβών των επηρεαζόμενων συνεργατικών υπαλλήλων γινόταν παράνομα και χωρίς καμιά νομοθετική εξουσιοδότηση, πράγμα που επανειλημμένα είχε υποδειχθεί προς όλους τους

αρμόδιους. Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Γενικού Εισαγγελέα με επιστολή της ημερομηνίας 17.6.1985.

Η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή της, ημερομηνίας 21.5.1986, πληροφόρησε την Επιτροπή ότι, αφού διεξήλθε τις διάφορες πτυχές του θέματος με βάση και τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, είναι της γνώμης ότι η απόσπαση σε Κυβερνητικές υπηρεσίες των υπαλλήλων εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών θα έπρεπε να τερματισθεί αμέσως και ιδιαίτερα από τον Οκτώβριο του 1985, δηλαδή από τη στιγμή που η Βουλή δεν ενέκρινε την αναγκαία δαπάνη. Σε σχέση με το θέμα κατά πόσο οι υπάλληλοι που κατακράτησαν τους μισθούς τους από τις πιστώσεις που προορίζονταν για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων, η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει τη γνώμη ότι στις περιπτώσεις αυτές δεν διαπράχθηκε ποινικό αδίκημα γιατί οι εν λόγω υπάλληλοι είχαν ειλικρινή αξίωση δικαιώματος σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Καθόσον αφορά, τέλος, ορισμένες συνεργατικές πιστωτικές εταιρείες που φαίνεται ότι χρησιμοποίησαν, μεταγενέστερα της απόφασης της Βουλής, μέρος των ποσών που τους παραχωρήθηκαν για αποπληρωμή προσφυγικών καταθέσεων για πληρωμή μισθών και άλλων εξόδων, η Γενικός Εισαγγελέας εισηγήθηκε ότι το όλο θέμα θα πρέπει να εξεταστεί από το κατά νόμο αρμόδιο Υπουργείο στα πλαίσια της άσκησης της εποπτείας του πάνω στις συνεργατικές εταιρείες.

Επανεξετάζοντας το όλο θέμα υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι της γνώμης ότι η κάλυψη των απολαβών των εν λόγω προσώπων με τις ζητούμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο πιστώσεις θεωρείται εκ των πραγμάτων δικαιολογημένη. Το θέμα όμως που παραμένει είναι η περαιτέρω απασχόληση του εναπομείναντος μικρού αριθμού υπαλλήλων που έκτοτε υπηρετούν με απόσπαση σε διάφορες Κυβερνητικές υπηρεσίες και ενός άλλου αριθμού υπαλλήλων (έξη τον αριθμό) που παρέμειναν στην εταιρεία τους. Λαμβανομένων υπόψη των ειδικών περιστάσεων κάτω από τις οποίες αποσπάστηκαν τα πρόσωπα αυτά για υπηρεσία σε Κυβερνητικές υπηρεσίες και του γεγονότος ότι οι υπάλληλοι αυτοί, όπως έχει προκύψει, δεν φαίνεται να έχουν διαπράξει οποιοδήποτε αδίκημα για το οποίο μπορούν να θεωρηθούν ότι φέρουν ευθύνη, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι το θέμα της απασχόλησης των προσώπων αυτών θα μπορούσε να επανεξεταστεί και να ρυθμιστεί μέσα στα πλαίσια και τις δυνατότητες που προσφέρονται σήμερα για το σκοπό αυτό. Συναφώς η Επιτροπή και χωρίς να προκαθορίζει τον τελικό τρόπο ρύθμισης του θέματος αυτού πιστεύει ότι θ' αποτελούσε πρακτικά εφαρμόσιμη διευθέτηση αν υπό τις περιστάσεις υιοθετείτο παρόμοια ρύθμιση με εκείνη που έγινε και ισχύει για τους υπαλλήλους των εκτοπισμένων τοπικών αρχών. Οι κατ' αρχή θέσεις της Επιτροπής διαβιβάστηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών για εξέταση.

Η Επιτροπή, τέλος, αναμένει ότι το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θα συνεχίσει την εξέταση του θέματος που αφορά ορισμένες συνεργατικές εταιρείες οι οποίες, παρόλες τις απαγορευτικές διατάξεις της νομοθεσίας για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων, χρησιμοποίησαν μέρος του ποσού που δόθηκε για το σκοπό αυτό για αποπληρωμή μισθών και άλλων εξόδων. Στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή αναμένει ότι θα έχει σύντομα την έκθεση του αρμόδιου Υπουργού μαζί με τα μέτρα που υιοθετήθηκαν για την αποφυγή επανάληψης παρόμοιας κατάστασης.

Επειδή ο υπό συζήτηση συμπληρωματικός προϋπολογισμός αναφέρεται στο οικονομικό έτος που έληξε το 1985 και επειδή ορισμένες προβλεπόμενες σ' αυτό πιστώσεις έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί για σκοπούς κάλυψης μέρους των απολαβών των συνεργατικών υπαλλήλων που υπηρετούν σε Συνεργατικά Ιδρύματα που λειτουργούν στα κατεχόμενα, η Επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου αυτού ώστε να αντικατοπτρίζονται σ' αυτό οι σημερινές πρακτικές διευθετήσεις των ζητημάτων με τα οποία πραγματεύεται.

Για νομοτεχνικούς λόγους μέρος των πιστώσεων μεταφέρθηκαν στο Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων (Αρ. 4) και οι υπόλοιπες στο Πάγιο Ταμείο (Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός του 1986 με τον Αρ. 30).

Επισυνάπτοντας τα νέα νομοσχέδια που έχουν ετοιμαστεί για την υλοποίηση των πιο πάνω διευθετήσεων η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους σε αντικατάσταση του αρχικά κατατεθέντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην ανάγνωση των δύο νομοσχεδίων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £729.567 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικέυσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £375,494 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986». Πρόκειται περί πρότασης Νόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ.2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986.»

Παρόντες:-**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Νομικών**

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Φοίβος Κληρίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών**

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Εσωτερικών μελέτησαν από κοινού την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 1986.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η μεταβατική ρύθμιση των αιτήσεων που εκκρεμούν στα Δικαστήρια Ελέγχου Ενοικιάσεων για την υποβολή υπομνήματος (case stated) στο Ανώτατο Δικαστήριο, εν όψει της πρόσφατης τροποποίησης της ενοικιοστασιακής νομοθεσίας για υποβολή εφέσεων αντί υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Εσωτερικών συμφωνούν με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται η πιο πάνω πρόταση νόμου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού αυξηθεί από ένα σε δύο μήνες η προβλεπόμενη σ' αυτή προθεσμία για καταχώρηση έφεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 5 του Νόμου 79 του 1986.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ ΤΟΥ 1966 (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Συγκοινωνιών και Έργων**

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Μαρκίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Χρίστος Κουρτελλάρης
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Νομικών**

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Φοίβος Κληρίδης
Μιχαήλ Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Συγκοινωνιών και Έργων και Νομικών μελέτησαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 3 και 24 Απριλίου και στις 15 Μαΐου και 5 Ιουνίου του 1986.

Όπως είναι γνωστό, σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση των τροπολογιών της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί από το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό το 1983 και εγκρίθηκαν από την Κυπριακή Κυβέρνηση σύμφωνα με την υπ' αριθμό 26.696 και ημερομ. 23 Ιανουαρίου 1986 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Με το ίδιο νομοσχέδιο τροποποιείται επίσης ο Κυρωτικός της πιο πάνω Σύμβασης Νόμος με την εισαγωγή αριθμού διατάξεων που στοχεύουν στην ταχύτερη διεκπεραίωση και εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης αυτής.

Όπως είναι επίσης γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο απασχόλησε αρχικά την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, στη συνέχεια, όμως, και κατά το στάδιο της συζήτησης του προτεινόμενου νόμου ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος έγινε σχετική εισήγηση για παραπομπή του στις Επιτροπές Συγκοινωνιών και Έργων και Νομικών για την από κοινού εξέταση της νομικής-συνταγματικής θέσης ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου αυτού.

Κατά την ανταλλαγή απόψεων γύρω από τα πιο πάνω εγερθέντα θέματα, οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να σημειώσουν ότι οι εξουσίες της αρμόδιας αρχής που προβλέπονται στον υπό τροποποίηση βασικό νόμο αναφορικά με τα αδικήματα και την επιβολή κυρώσεων αναμένεται ν' αποτελέσουν αντικείμενο χωριστής ρύθμισης υπό τη μορφή ολοκληρωμένου και περιεκτικού ναυτιλιακού κώδικα, η επεξεργασία του οποίου βρίσκεται σε πολύ προχωρημένο στάδιο. Ενόψει της εξέλιξης αυτής, οι Επιτροπές είναι της γνώμης ότι θα ήταν σκοπιμότερο και λυσιτελέστερο αν τα θέματα που εγείρονται, με αφορμή ορισμένες πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφεθούν να εξεταστούν μέσα στα πλαίσια του μελετούμενου ενιαίου νομοθετήματος του ναυτιλιακού κώδικα.

Υπό το φως των πιο πάνω οι δυο Επιτροπές, με τη σύμφωνη γνώμη των αρμοδίων εισηγούνται την τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με τον

περιορισμό των προνοιών του ώστε αντικείμενό τους να είναι η κύρωση μόνο των τροπολογιών που αφορούν τη Διεθνή Σύμβαση επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966.

Με βάση τη θέση αυτή οι Επιτροπές ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το υπό ψήφιση νομοσχέδιο εισάγει τροποποιήσεις στη Διεθνή Σύμβαση για τις Γραμμές Φορτώσεως των Πλοίων του 1966 που έχουν υιοθετηθεί από το Διεθνή Οργανισμό Ναυτιλίας και ισχύουν ήδη διεθνώς έχοντας μετατραπεί σε εσωτερικό δίκαιο από πολλά κράτη.

Με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου καθιερώνονται στοιχειώδεις κανόνες ασφαλείας της ναυσιπλοΐας που απαγορεύουν την υπερφόρτωση των πλοίων. Με αυτό τον τρόπο περιορίζεται σ' αυτό το σημείο και ως ένα βαθμό το αθέμιτο κέρδος, κάποτε και η αισχροκέρδεια σε βάρος της ασφαλείας της ζωής των ναυτικών που εργάζονται σε κυπριακά πλοία και της ασφαλείας των ίδιων των πλοίων και των εμπορευμάτων που μεταφέρουν από δυστυχήματα λόγω της υπερφόρτωσης, και υπάρχουν πολλά τέτοια παραδείγματα.

Με παρόμοια νομοθετήματα η Κύπρος δίδει διεθνώς την εικόνα ότι τουλάχιστον εκεί που δεν απαιτούνται τα μεγάλα κεφάλαια και τα μεγάλα τεχνικά μέσα, που δεν διαθέτουμε σαν μικρό Κράτος, τουλάχιστο σ' αυτές τις περιπτώσεις υποβάλλουμε τα υπό κυπριακή σημαία πλοία στους κανόνες ασφαλείας της σύγχρονης ναυσιπλοΐας. Βελτιώνεται έτσι για το καλό του τόπου μας η φήμη της Κυπριακής Εμπορικής Ναυτιλίας που δεν μπορούμε να πούμε ότι βρίσκεται σε πολύ ψηλά επίπεδα. Είναι με αυτό το σκεπτικό που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος θα ψηφίσει το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Ωστόσο πρέπει να παρατηρήσουμε ότι παραμένει, όπως αναφέρεται και στην έκθεση, χωρίς ρύθμιση το θέμα των κυρώσεων με δυνατότητα επιβολής στους παρανομούντες δεδομένου ότι άνω του 95% των υπό Κυπριακή σημαία πλοίων ουδέποτε προσεγγίζουν τα κυπριακά λιμάνια, οι δε ιδιοκτήτριες εταιρείες δεν διαθέτουν κανένα περιουσιακό στοιχείο στην Κύπρο για να μπορούν να εκτελεστούν οποιεσδήποτε κυρώσεις αποφασιστούν από τα Κυπριακά Δικαστήρια. Ύστερα από πολλές και ενδιαφέρουσες συζητήσεις γύρω από τη νομιμότητα των προτεινόμενων διοικητικών κυρώσεων το θέμα παραπέμφθηκε για ρύθμιση μέσα στα πλαίσια της Εμπορικής Ναυτιλίας που ετοιμάζεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και αναμένεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή. Είναι μια εκκρεμότητα που χρειάζεται οπωσδήποτε ρύθμιση γιατί η υιοθέτηση κανόνων χωρίς δυνατότητα επιβολής της συμμόρφωσης σ' αυτούς μικρή σημασία έχει και στο τέλος αναιρεί και καθιστά ανυπόληπτους τους ίδιους τους κανόνες. Πρέπει εδώ να παρατηρήσουμε ότι τόσο η Εκτελεστική όσο και η Νομοθετική Εξουσία οφείλουν ν' ασχοληθούν πιο σοβαρά και πιο μεθοδικά με το μέγα αυτό κεφάλαιο της Κυπριακής Εμπορικής Ναυτιλίας. Και υπάρχουν πολλά που πρέπει και μπορούν να γίνουν για την ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας προς όφελος της οικονομίας και της ίδιας της κρατικής μας υπόστασης διεθνώς, δεδομένου ότι με

τα πλοία που είναι γραμμένα στο Κυπριακό νηολόγιο, η Κυπριακή σημαία ταξιδεύει σ' όλο τον κόσμο μεταφέροντας μαζί της την καλή ή την κακή φήμη τη δικιά της. Και εμείς θέλουμε να είναι καλή αυτή η φήμη.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα έχει ολοκληρωμένες απόψεις και πολιτική και θα τις καταθέσουμε με τη συζήτηση του θέματος της εμπορικής ναυτιλίας που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων καθώς και του Κώδικα Εμπορικής Ναυτιλίας που είναι ένα νομοθέτημα που ασχολείται με ένα εξαιρετικής σπουδαιότητας τομέα. Είμαστε πρόθυμοι να συνεργαστούμε με όλες τις πτέρυγες της Βουλής με κριτικό πνεύμα και δημιουργική διάθεση για να θεσπίσουμε το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της εμπορικής μας ναυτιλίας μέσα σε συνθήκες που να υπηρετούν την οικονομία μας αλλά και να σέβονται την κρατική μας αξιοπρέπεια.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Αναφέρθηκε εδώ ότι τα πλοία της Κυπριακής Ναυτιλίας με την κυπριακή σημαία στον ιστό τους, ταξιδεύουν στους ωκεανούς και μεταφέρουν εκεί την καλή ή την κακή φήμη τους.

Δυστυχώς, η φήμη την οποία μεταφέρουν τα πλοία της Κυπριακής Ναυτιλίας είναι κάκιστη.

Τα πλοία της Κυπριακής Ναυτιλίας είναι μαυροπινακισμένα από όλες τις διεθνείς συνδικαλιστικές οργανώσεις των ναυτεργατών σαν πλοία με άθλιες συνθήκες εργασίας για τους ναυτεργάτες.

Επανελημμένες προσπάθειες του Συνδικαλιστικού Κινήματος της Κύπρου να πείσουμε την Κυπριακή Κυβέρνηση να επικυρώσει τις υπάρχουσες Διεθνείς Ναυτιλιακές Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας απέτυχαν.

Ελπίζω τώρα, με την επικείμενη εισαγωγή του Ναυτιλιακού Κώδικα, ότι θα ληφθεί φροντίδα ώστε σ' αυτό τον Κώδικα να περιληφθούν όλες οι πρόνοιες των Ναυτιλιακών Συμβάσεων και να αποκατασταθεί η φήμη της κυπριακής σημαίας, η οποία σήμερα θεωρείται σαν σημαία των χειρότων ευκαιριών.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως δεν θα υπήρχε ένσταση σ' αυτή την άποψη, ότι η Κυβέρνηση πρέπει να χωρήσει στην προσυπογραφή αυτών των Ναυτιλιακών Συμβάσεων, ούτως ώστε να αποκατασταθεί το όνομα της Κυπριακής σημαίας.

Δεν νομίζω να υπάρχει ένσταση στη Βουλή να διαβιβαστεί η άποψη αυτή έντονα προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωσις Τροποποιήσεων της Συμβάσεως. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερον Μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:—

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνιος Ανδρέου

Ανδρέας Δημητριάδης

Ζαχαρίας Τουλούρας

Φοίβος Κληρίδης

Μιχάηλ Παπαπέτρου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επανειλημμένες συνεδρίες της, η τελευταία των οποίων έγινε στις 19 Ιουνίου 1986.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στη μορφή που αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, καθορίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο και η κατά τόπο αρμοδιότητα των Επαρχιακών Δικαστηρίων σε περίπτωση εκδίκασης ναυτικής υπόθεσης, γαμικής διαφοράς ή σε περιπτώσεις αγαθοεργών ιδρυμάτων, προνομίων ευρεσιτεχνίας και εμπορικών σημάτων.

Όπως είναι γνωστό, μετά από σχετικές τροποποιήσεις που έγιναν στο βασικό περί Δικαστηρίων Νόμο, όλες οι πιο πάνω υποθέσεις, στις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο ασκούσε μέχρι σήμερα αποκλειστική πρωτοβάθμια δικαιοδοσία, έχουν μεταβιβαστεί από την 1.6.84 στα Επαρχιακά Δικαστήρια με απώτερο στόχο την αποσυμφόρηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και την επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης. Στη συνέχεια και λόγω των προβλημάτων που ανεφύησαν και της αναγκαιότητας διεξοδικής εξέτασής τους από την Επιτροπή, η εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονταν στο θέμα της πρωτοβάθμιας εκδίκασης των ναυτικών υποθέσεων από τα Επαρχιακά Δικαστήρια αναστάληκε με διαδοχικούς τροποποιητικούς περί Δικαστηρίων Νόμους μέχρι και της 11.7.86 με βασική επιδίωξη τη συμπλήρωση στο προσφερόμενο αυτό χρονικό διάστημα της επανεξέτασης του όλου θέματος. Στο μεταξύ συνεχίστηκε η εκδίκαση των ναυτικών υποθέσεων από το Ανώτατο Δικαστήριο όπως και προηγούμενα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνέχισε, έκτοτε, τις διαβουλεύσεις της με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να εξευρεθεί ο πιο κατάλληλος και από κάθε άποψη άψογος τρόπος ρύθμισης του θέματος της άσκησης της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων αναφορικά με τις ναυτικές υποθέσεις. Συναφώς η Επιτροπή σε επανειλημμένες συναντήσεις της είχε την ευκαιρία να συζητήσει διάφορες υπαλλακτικές λύσεις τόσο με τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου όσο και με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τη Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σημειώνοντας επίσης τις θέσεις/απόψεις τόσο των Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων όσο και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Η Επιτροπή εκτιμώντας τους διάφορους λόγους, νομικούς και άλλους, που είναι συμφυείς με το ρυθμιζόμενο ζήτημα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εξολοκλήρου μεταβίβαση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου καθόσον αφορά τις ναυτικές υποθέσεις αντενδείκνυται υπό τις παρούσες συνθήκες. Χωρίς εντούτοις η Επιτροπή να παραγνωρίζει την πρακτική πλευρά του θέματος και ιδιαίτερα την αναγκαιότητα αποσυμφόρησης του Ανωτάτου Δικαστηρίου από τις ναυτικές υποθέσεις της φύσης και του περιεχομένου εκείνου που θα μπορούσαν απρόσκοπτα να ακουστούν και εκδικαστούν σε πρωτόδικη δικαιοδοσία από τα Επαρχιακά Δικαστήρια, έχει τη γνώμη ότι κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και διαδικαστικό μηχανισμό θα μπορούσαν οι υποθέσεις αυτές να παραπέμπονταν από το ίδιο το Ανώτατο Δικαστήριο για εκδίκαση από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Γι' αυτό και η Επιτροπή, διατηρώντας στο Ανώτατο Δικαστήριο την αποκλειστική πρωτόδικη δικαιοδοσία του στις ναυτικές υποθέσεις, εισηγείται όπως ορισμένες από τις υποθέσεις αυτές μεταβιβάζονται με διαταγή του Ανωτάτου Δικαστηρίου για ακρόαση και εκδίκαση από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Οι ναυτικές αυτές υποθέσεις αναφέρονται λεπτομερέστερα στο σχετικό Παράρτημα που επισυνάπτεται στο νέο νομοσχέδιο που έχει ετοιμαστεί για το σκοπό αυτό και καλύπτουν ειδικότερα υποθέσεις για τις οποίες το αμφισβητούμενο ποσό ή η αξία του επίδικου αντικειμένου δεν υπερβαίνει τις £3,000.—.

Επισυνάπτοντας το νέο νομοσχέδιο που ετοίμασε η Επιτροπή Νομικών, σε αντικατάσταση των διατάξεων εκείνων του αρχικά κατατεθέντος νομοσχεδίου που παρέμειναν σε εκκρεμότητα για σκοπούς παραπέρα μελέτης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις του άρθρου 19 του βασικού νόμου και αντικατάστασις αυτού διά νέου άρθρου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του βασικού νόμου διά της εν αυτώ προσθήκης νέου άρθρου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 21 του βασικού νόμου.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις ωρισμένων άρθρων του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1983 (Αριθμός 29 του 1983) και έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Αντιλαμβάνομαι ότι για το θέμα 6 υπάρχει ομόθυμη εισήγηση της Βουλής να παραμείνει για αργότερα.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 23) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £27,733 και η διάθεσή του για την κάλυψη μέχρι το τέλος του χρόνου των ολικών απολαβών 20 Βοηθών Στατιστικής Τρίτης Τάξεως οι οποίοι έχουν μεταφερθεί από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1986 και που εκ παραδρομής δεν έχουν συμπεριληφθεί οι απαιτούμενες πιστώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £27,733 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι « Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή του.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.24) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £990,090 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αναγκών της Αστυνομικής Δύναμης για το 1986 σε μηχανοκίνητα οχήματα και τηλεπικοινωνιακό και άλλο εξοπλισμό.

Με τη ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση σκοπείται ειδικότερα η αγορά μηχανοκίνητων οχημάτων (£530,466), η αγορά εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών (£291,890) και η αγορά άλλου εξοπλισμού (£167,734).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανάγκες της Αστυνομίας σε μηχανοκίνητα οχήματα και άλλο εξοπλισμό έχουν αποτελέσει αντικείμενο ειδικής μελέτης τα πορίσματα της

οποίας δεν έχουν ακόμα αξιολογηθεί και επειδή πιστεύει ότι ορισμένες πιστώσεις που ζητούνται θα πρέπει να εξεταστούν σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια από την Επιτροπή, πράγμα που δεν είναι εφικτό να γίνει κάτω από τα στενά χρονικά περιθώρια που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, γίνεται εισήγηση για την έγκριση από το Σώμα πίστωσης ύψους £167,734 που αφορά την κάλυψη άμεσων αναγκών σε εξοπλισμό των διάφορων κλάδων της Αστυνομίας αφήνοντας τη μελέτη των υπόλοιπων πιστώσεων σε ευθετότερο χρόνο και αφού τεθούν υπόψη της Επιτροπής όλα τα αναγκαία στοιχεία.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και με τη μείωση από £990,090 σε £167,734 της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και την εξειδίκευσή της για την αγορά εξοπλισμού κάτω από το άρθρο 733 του Κεφαλαίου 43Α του Τακτικού Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £167,734 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. 'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. 'Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 25) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £150,165 και η διάθεσή του για την επαναψήφιση των αδαπάνητων υπολοίπων για διάφορα έργα κάτω από το Κεφάλαιο «Μη Επαναλαμβανόμενες Δαπάνες Δημοσίων Έργων» που έχουν εγκριθεί από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1985.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών συμφωνεί με τους σκοπούς των προτεινόμενων επαναψηφίσεων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϊμίον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £150,165 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 28) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £1,630 και η διάθεσή του για την κάλυψη των ολικών δαπανών λειτουργίας των τηλεφώνων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μέσα στο 1986.

Οι λόγοι της ανεπάρκειας της εγκριθείσας στον Προϋπολογισμό πρόνοιας για δαπάνες τηλεφώνων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οφείλονται στις αυξημένες δραστηριότητες του Υπουργείου αυτού και ειδικότερα στα μεγάλα υδατικά έργα που εκτελούνται ή σχεδιάζονται και την αναγκαιότητα επικοινωνίας με τα κατά τόπους εργοτάξια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί προς τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £1,630 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρξει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 30) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £160,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την πληρωμή τόκων σε δικαιούχα πρόσωπα με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί προς τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού

τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;
Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £160,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.
(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 32) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκρισις πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £513,259 και η διάθεσή του για την επαναψήφιση των αδαπάνητων υπολοίπων για ορισμένα έργα και υπηρεσίες που έχουν εγκριθεί από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1985.

Περισσότερες λεπτομέρειες για τη διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης αναφέρονται στον Πίνακα του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς των προτεινόμενων επαναψηφίσεων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22 του 1986)».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £513,259 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1986.»

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια εισήγηση.

Επειδή υπάρχουν πολλές Εκθέσεις. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αν τα έντιμα Μέλη δεν έχουν ένσταση να θεωρηθούν ως αναγνωσθείσες εφόσον είναι και ομόφωνες οι Εκθέσεις. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση είμαι πρόθυμος να προχωρήσω προς αυτή την κατεύθυνση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ο πρώτος που θα το δεχόταν θα ήμουν εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως. . . .

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Καμιά.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 33) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £40,000 και η διάθεσή του για την αγορά προμηθειών και εξόδων εργαστηρίων για την καταπολέμηση της ασθένειας του επίκτητου συνδρόμου ανοσολογικής ανεπάρκειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμου (Αρ. 33) του 1986.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Πάγιου Ταμείου ποσού £40,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1986.»

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 34) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £505,000 και η διάθεσή του για την αγορά των υποστατικών της ΣΠΕΛ που βρίσκονται στη βιομηχανική περιοχή 'Εγκωμης, για τη στέγαση του Επαρχιακού Τελωνείου Λευκωσίας καθώς και για την εκτέλεση αριθμού μετατροπών στα υποστατικά αυτά.

Τα υποστατικά που έχουν επιλεγεί για τη στέγαση του Επαρχιακού Τελωνείου Λευκωσίας σε αντικατάσταση των σημερινών του κτιρίων που θεωρούνται ακατάλληλα, αναμένεται, με τις αναγκαίες μετατροπές, να ικανοποιήσουν πλήρως τις στεγαστικές ανάγκες του Τμήματος με τελικό αποτέλεσμα την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, την εξοικονόμηση χρόνου και χρημάτων, και πολύ περισσότερο την αύξηση της παραγωγικότητας του Τμήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £505,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1986.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1986».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 38) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £60,000 και η διάθεσή του για την χρηματική ενίσχυση της Αγγλικής Σχολής για

το έτος 1985-86 καθώς και για την από το Υπουργείο Παιδείας ανάληψη μέρους της δαπάνης για τη συντήρηση των κτιρίων της Αγγλικής Σχολής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστώσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £60,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1986».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τον νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £124,167 και η διάθεσή του:—

- (α) Για την αντικατάσταση του αρδευτικού δικτύου του φράγματος Αρακαπά με το σύστημα κλειστών αγωγών. (£46.667).
Επιπρόσθετο ποσό £23,333 θα παραχωρηθεί από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.
- (β) Για την εκτέλεση του υδρευτικού σχεδίου Ακρούντας και της πρώτης φάσης του αρδευτικού σχεδίου Αθηαίνου (£77,500)
Επιπρόσθετο ποσό £77,500 θα παραχωρηθεί από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της υπό συζήτηση συμπληρωματικής πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Ύψοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £124,167 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986.
Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδίκεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδίκεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1986».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £1.829,718 και η διάθεσή του για την επαναψήφιση του αδαπάνητου υπολοίπου της εγκεκριμένης πρόνοιας κάτω από το αντίστοιχο κονδύλι του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1985 για την κάλυψη της δαπάνης για την καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ακίνητης περιουσίας για αρχαιολογικούς σκοπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων επαναψηφίσεων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1.829,718 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986.
'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1986.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1986».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 25 Ιουνίου 1986. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος εξήγησε τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η έγκριση των προτεινόμενων συμπληρωματικών πιστώσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £6,792,075 και η διάθεσή του για την επαναψήφιση των αδαπάνητων υπολοίπων για ορισμένα έργα και υπηρεσίες που έχουν εγκριθεί από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985.

Περισσότερες λεπτομέρειες για κάθε αναπτυξιακό έργο ξεχωριστά που θα χρηματοδοτηθεί με τις ζητούμενες επαναψηφίσεις αναφέρονται στον πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων ότι οι ζητούμενες επαναψηφίσεις θα χρησιμοποιηθούν μέσα στον τρέχοντα χρόνο για τη συμπλήρωση ή συνέχιση, της εκτέλεσης των διαφόρων αναπτυξιακών έργων και αναμένοντας ότι τα Τμήματα θα ανταποκριθούν δεόντως μέσα στα αποφασισθέντα χρονοδιαγράμματα για κάθε ένα έργο ξεχωριστά συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων επαναψηφίσεων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £6,792,075 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986.
Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1986.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.
(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1986.»

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £200,000 και η διάθεσή του για την αγορά οχημάτων, μηχανημάτων και εξοπλισμού για τις ανάγκες των διαφόρων Κυβερνητικών τμημάτων και Υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους αρμοδίους, εισηγείται την έγκριση πίστωσης ύψους £136,792 για την κάλυψη ανειλημμένων υποχρεώσεων αφήνοντας το υπόλοιπο της ζητούμενης πίστωσης για περαιτέρω μελέτη, τον προσεχή

Σεπτέμβριο υπό το φως των συμπληρωματικών στοιχείων που ζήτησε και θα της δοθούν.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, με τη μείωση από £200,000 σε £136,792 της ζητούμενης πίστωσης, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £136,792 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1986.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1986».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £500,000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση δανείου προς τους ιδιοκτήτες μεταφορέων «Α» από τους Δανειστικούς Επιτρόπους για την επιτόπια μετατροπή από διαξονικά σε τριαξονικά των οχημάτων που είχαν άδεια μεταφορέα «Α» πριν την 30ή Νοεμβρίου 1984 ή των οχημάτων τα οποία είχαν αντικαταστήσει τα εν λόγω οχήματα.

Όπως είναι γνωστό, με τη θέσπιση το 1984 σχετικής τροποποίησης των Κανονισμών το «ωφέλιμο φορτίο» έχει αντικατασταθεί με το «κατά άξονα μικτό βάρος», ως μέτρο ελέγχου του βάρους του φορτίου που μεταφέρουν τα φορτηγά οχήματα, θέμα που απέβλεπε στην ενδυνάμωση από τη μια της οδικής ασφάλειας και στην αποφυγή, από την άλλη, της μεγάλης φθοράς που προκαλούν τα φορτηγά οχήματα στο οδικό δίκτυο, όταν το φορτίο που μεταφέρουν είναι υπερβολικά βαρύ, σε σχέση με τον αριθμό αξόνων που διαθέτουν.

Επειδή με την πιο πάνω μετατροπή έχει επηρεαστεί δυσμενώς η οικονομική κατάσταση των ιδιοκτητών των φορτηγών οχημάτων και ιδιαίτερα των μεταφορέων «Α», μια και η αύξηση του μεταφερόμενου φορτίου μπορεί τώρα να επιτευχθεί μόνο ανάλογα με τον αριθμό των αξόνων που διαθέτει ένα φορτηγό όχημα, έχει κριθεί σκόπιμο να παραχωρηθεί στην τάξη αυτή των αυτοκινητιστών σχετικό Κυβερνητικό δάνειο για την αναγκαία αντικατάσταση των οχημάτων τους, θέμα στο οποίο αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £500,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1986».

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1986».**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού ύψους £3,643,000 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση του Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λεμεσού για τη βελτίωση και επέκταση του συστήματος υδατοπρομήθειας της πόλης και των προαστίων της Λεμεσού.

Το συνολικό ποσό που θ' απαιτηθεί για το έργο αυτό θ' ανέλθει σε £4,643,000, χωρίς να υπολογίζεται ποσό ύψους £892,000 το οποίο απαιτείται για το σχέδιο μεταφοράς νερού από γεωτρήσεις στην περιοχή Κούρρη, και η χρηματοδότηση του όλου έργου θα γίνει με τον ακόλουθο τρόπο:—

- (α) Το Συμβούλιο Υδατοπρομηθείας Λεμεσού θα διαθέσει, σε πρώτο στάδιο, τα ταμειακά του αποθέματα που ανέρχονται σε £1,000,000 περίπου,
- (β) θα δοθεί στο Συμβούλιο Κυβερνητικό δάνειο ύψους £3,643,000 για κάλυψη της υπόλοιπης δαπάνης, το οποίο θα φέρει τόκο 9% και θα αποπληρωθεί σε 10 χρόνια, με περίοδο χάριτος δυο χρόνων, και
- (γ) το Συμβούλιο θ' αυξήσει σταδιακά τα τέλη κατανάλωσης νερού για να μπορεί να καλύπτει τις δόσεις των δανείων του.

Από απόψεως Προϋπολογισμού, η ζητούμενη πίστωση θα περιληφθεί κάτω από το νέα άρθρο 496 «Δάνειο προς το Συμβούλιο Υδατοπρομηθείας Λεμεσού» του Κεφαλαίου 12.01Δ «Πιστοδότηση Αναπτύξεως» το οποίο θα τελεί κάτω από τον έλεγχο του Γενικού Λογιστή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται

στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1986».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £3,643,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Λεαγδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 15 του περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμου ώστε να μην υπόκειται στην επιβολή του φόρου κληρονομίας το φιλοδώρημα θανάτου που πληρώνεται στο νόμιμο προσωπικό αντιπρόσωπο υπαλλήλου της Δημοκρατίας, των Αρχών Ηλεκτρισμού και Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, οιοδήποτε άλλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αρχής τοπικής διοίκησης ή οποιοδήποτε άλλο οργανισμό δημοσίου δικαίου χωρίς νομική προσωπικότητα που εγκαθιδρύεται προς το δημόσιο συμφέρον.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό εξέταση νομοσχέδιο, η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για να καταστεί μη φορολογήσιμο το εν λόγω φιλοδώρημα μια και, μετά από σχετική τροποποίηση που έγινε το 1981 στον περί Συντάξεων Νόμο, η χορήγηση του φιλοδωρήματος αυτού γίνεται δικαιωματικά προς τους δικαιούχους του και όχι κατά τη διακριτική ευχέρεια του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως συνέβαινε μέχρι τότε, με αποτέλεσμα η διαφοροποίηση στον τρόπο χορήγησης του φιλοδωρήματος αυτού να το καταστήσει φορολογήσιμο για σκοπούς φορολογίας των κληρονομιών. Σκοπός ακριβώς της προτεινόμενης τροπολογίας είναι η απαλλαγή του εν λόγω φιλοδωρήματος από το σχετικό φόρο κληρονομίας.

Η Επιτροπή υιοθετώντας τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πληρώσεως Κενωθείσης Βουλευτικής Έδρας Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΛΗΡΩΣΕΩΣ ΚΕΝΩΘΕΙΣΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΔΡΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Νομικών**

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Φοίβος Κληρίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών**

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο πιο πάνω νομοσχέδιο.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η ρύθμιση του θέματος της πλήρωσεως κενωθείσας βουλευτικής έδρας με τρόπο που να είναι σύμφωνος με το Άρθρο 66.2 του Συντάγματος και ταυτόχρονα να συνάδει με το αναλογικό εκλογικό σύστημα που ισχύει στην Κύπρο.

Όπως είναι γνωστό, με την υιοθέτηση του αναλογικού εκλογικού συστήματος το 1979 δημιουργήθηκε δυσκολία όσον αφορά τον τρόπο πλήρωσης κενωθείσας βουλευτικής έδρας σε σχέση με το Άρθρο 66.2 του Συντάγματος. Για την άρση της δυσκολίας αυτής ψηφίστηκε ο περί Πληρώσεως Κενωθείσας Βουλευτικής Έδρας (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1983 (Νόμος Αριθμός 55 του 1983), του οποίου η συνταγματικότητα τέθηκε υπό αμφιβολία μετά τη Γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις Αναφορές 11/85 και 12/85.

Επειδή, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το Ανώτατο Δικαστήριο με την γνωμάτευσή του στην Αναφορά 1/86 παρατήρησε ότι δεν φαίνεται να έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες ρύθμισης με νομοθεσία του θέματος της πλήρωσης κενωθείσας βουλευτικής έδρας κατά τρόπο που να μην είναι αντίθετος με το Άρθρο 66 του Συντάγματος και που την ίδια στιγμή να συνάδει με το ισχύον αναλογικό εκλογικό σύστημα, έχει ετοιμαστεί και προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τη ρύθμιση του όλου θέματος.

Οι Επιτροπές Νομικών και Εσωτερικών επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου προχώρησαν στην κατ' άρθρο εξέτασή του από την οποία και προέκυψε η ανάγκη για αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων για σκοπούς σαφέστερης απόδοσης του κειμένου του προτεινόμενου νόμου.

Ενσωματώνοντας τις τροποποιήσεις αυτές στις αντίστοιχες διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, οι Επιτροπές ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Με την ψήφισή του πιο πάνω νομοσχεδίου παραμένει άνευ αντικειμένου το νομοσχέδιο περί Καταργήσεως του περί Πληρώσεως Κενωθείσης Βουλευτικής Έδρας (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου, Νόμος του 1985 και διαγράφεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πλήρωσις κενωθείσης βουλευτικής έδρας. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανακήρυξις Βουλευτού. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις του Νόμου 55 του 1983. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Πληρώσεως Κενωθείσης Βουλευτικής Έδρας Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή υπάρχουν ορισμένα θέματα για τα οποία χρειάζεται κάποια διαβούλευση θα διακόψουμε τις εργασίες της Βουλής για 30 λεπτά και θα συνεχίσουμε μετά μισή ώρα.

(Ώρα διακοπής 6.03 μ.μ.)

(Ώρα έναρξης μετά το διάλειμμα 6.35 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε τη συνεδρίαση.

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Χρίστος Σολωμός, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Γεώργιος Τζιρκώτης
Αντώνης Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Άμυνας, συνοδευόμενος από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε, επίσης, και το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Ε. Ευσταθίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της περί Εθνικής Φρουράς νομοθεσίας με τη διεύρυνση των διατάξεών της που αναφέρονται στην εθελοντική κατάταξη στρατευσίμων με απώτερο στόχο να μπορούν να καταταγούν εθελοντικά στην Εθνική Φρουρά πρόσωπα που αποφοίτησαν ή που έχουν συμπληρώσει τη φοίτησή τους σε σχολεία Μέσης Παιδείας και που συμπληρώνουν το 17ο έτος της ηλικίας τους μέσα στο χρόνο της κατάταξής τους.

Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε από τον αξιότιμο Υπουργό Άμυνας, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για να μην υπάρξει καθυστέρηση στις σπουδές ορισμένων κατηγοριών στρατευσίμων που κατατάσσονται εθελοντικά στην Εθνική Φρουρά ύστερα από την αποφοίτησή τους από σχολές Μέσης Παιδείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετώντας ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού επέφερε σ' αυτό αριθμό νομοτεχνικών τροπολογιών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διαγραφή και αντικατάστασις του εδαφίου (2) του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών & Προϋπολογισμού
Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χ' Δημητρίου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
Χρίστος Σολωμής, Αν. Πρόεδρος
Γεώργιος Τζιρκώτης
Αντώνιος Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνδυασμό με το νομοσχέδιο για την επιβολή πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή για σκοπούς ενίσχυσης του ταμείου για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας, σε κοινή συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρία των Επιτροπών ήταν παρόντες και υποστήριξαν την αναγκαιότητα έγκρισης των προτεινόμενων φορολογικών μέτρων οι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας με υπηρεσιακούς παράγοντες των Υπουργείων τους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας περί Επιβολής Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας

ως το τέλος του ερχόμενου χρόνου σε συνδυασμό με την αύξηση του φορολογικού συντελεστή από 1% σε 3% λόγω των αυξημένων αναγκών για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η νομοθεσία για την επιβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα εκπνέει στις 30 τρέχοντος μηνός, και το γεγονός ότι το θέμα της εξεύρεσης πηγών χρηματοδότησης της προσπάθειας για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας χρήζει σοβαρότερης μελέτης με την πραγματοποίηση νέων συνεδριάσεων προκειμένου ν' ακουστούν οι απόψεις και εισηγήσεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών και διαφυλάσσοντας το δικαίωμα να εξετάσουν με όλη τη σοβαρότητα το θέμα της άμυνας όπως το επιβάλλουν οι περιστάσεις, ως ενδιαμέσο μέτρο εισηγούνται, κατά πλειοψηφίαν, την παράταση της ισχύουσας νομοθεσίας για ακόμα 4 μήνες, δηλαδή ως το τέλος του Οκτώβρη, με βάση τους ισχύοντες σήμερα φορολογικούς συντελεστές. Προβαίνοντας στην εισηγήσή της αυτή η πλειοψηφία των Μελών των δύο Επιτροπών διευκρινίζει ότι δεν είχε άλλη εκλογή από τη στιγμή που το υπό συζήτηση νομοσχέδιο όσο και εκείνο που σχετίζεται με την επιβολή πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή κατατέθηκαν στη Βουλή στην προηγούμενη συνεδρία της.

Διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο οι Επιτροπές εισηγούνται, κατά πλειοψηφίαν, στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Τα Μέλη των δύο Επιτροπών —Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ και του Σ.Κ. ΕΔΕΚ— διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας των δύο Επιτροπών δήλωσαν ότι η ανάγκη ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας αποτελεί θέμα ύψιστης προτεραιότητας, πράγμα που επιβάλλει την άμεση προώθηση και των δυο νομοθετικών μέτρων που προτείνονται από την Κυβέρνηση. Τα ίδια Μέλη, δηλώνοντας επίσης ότι οι αρμόδιοι Υπουργοί έχουν καταθέσει στις Επιτροπές αρκούντως πειστικά στοιχεία που υπαγορεύουν την άμεση, επείγουσα και πειστική ανάγκη θωράκισης της άμυνας της Δημοκρατίας, πράγμα που δεν δικαιολογεί οποιαδήποτε παραπέρα μελέτη του θέματος, διαφύλαξαν το δικαίωμά τους να εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον τους Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι όπως η παράταση της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά του 1% γίνει μέχρι την 31ην Ιουλίου και επίσης το άλλο νομοσχέδιο που αφορά τη φορολογία των πετρελαιοειδών και που σχετίζεται πάλι με την άμυνα, εξεταστεί εντός του Ιουλίου. Και τα δυο αυτά θέματα να εξεταστούν εντός του Ιουλίου, για να μπορέσουν να τοποθετηθούν όλα τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δεύτερο θέμα είναι ήδη στην ημερήσια διάταξη.

Επομένως θα έλθει ενώπιόν μας στην επόμενη συνεδρίαση.

Αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση είναι στο άρθρο 2.

Αντί να μιλούμε περί 31ης Οκτωβρίου του 1986, να μιλήσουμε περί 31ης Ιουλίου.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα ήθελα να μιλήσω πάνω στο θέμα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όλα τα κόμματα και οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές που μελέτησαν το θέμα τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ της ανάγκης ενίσχυσης της άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όταν πριν έξι μήνες περίπου η Βουλή αποφάσιζε για την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας είχε αποφασίσει τότε ότι ημερομηνία λήξεως της θα ήταν η 30ή Ιουνίου με την εισήγηση και ταυτόχρονα την υπόδειξη της Εκτελεστικής Εξουσίας ότι θα ερχόταν στη Βουλή με νέες προτάσεις αναφορικά με το θέμα. Και έχουν περάσει οι έξι μήνες και στο χρονικό αυτό διάστημα η Εκτελεστική Εξουσία δεν έστειλε οποιεσδήποτε προτάσεις στη Βουλή. Οι προτάσεις αυτές κατατέθηκαν την περασμένη βδομάδα και το Σώμα αποφάσισε να κηρύξει αυτές επείγουσες.

Λέγεται στην Έκθεση από τους συναδέλφους οι οποίοι υποστηρίζουν ότι θα έπρεπε να είχαν ψηφιστεί σ' αυτή τη συνεδρία τα δυο νομοθετήματα που έστειλε η Εκτελεστική Εξουσία ότι το θέμα της άμυνας είναι τόσο επείγον που δε σκιάνει αναβολή.

Από τη θέση αυτή δημιουργούνται δυο ερωτήματα. Μήπως η Εκτελεστική Εξουσία δεν έβλεπε ότι το θέμα αυτό ήταν πειστικό ούτως ώστε τον περασμένο Απρίλιο ή το Μάιο να καταθέσει τα νομοθετήματα αυτά στη Βουλή; Γιατί η Εκτελεστική Εξουσία έμεινε την παραμονή που θα κλείσει η Βουλή για τις θερινές της διακοπές να στείλει αυτά τα δυο νομοθετήματα;

Έχει λεχθεί στην Έκθεση επίσης ότι οι δυο Υπουργοί επεξήγησαν αρκούτως ικανοποιητικά στις δυο Επιτροπές της Βουλής τους λόγους και τις πρόνοιες αυτών των δυο νομοθετημάτων. Δεν υπάρχει αμφιβολία γι' αυτό. Όμως εκείνοι οι οποίοι θα πληρώσουν αυτά τα ποσά και εκείνοι που θα επιβαρυνθούν με αυτά τα νέα ποσά δεν θα έπρεπε να ακουστούν και αυτοί από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές; Μήπως αν ψηφίζοταν η σχετική νομοθεσία και αυξάνετο από 1% σε 3% ο φορολογικός συντελεστής δεν άξιζε τον κόπο να έλθουν οι εκπρόσωποι των οργανώσεων των εργατοϋπαλλήλων να πουν τις απόψεις τους αναφορικά με το θέμα; Δεν άξιζε οι εργοδοτικές οργανώσεις των μεσαίων τάξεων και άλλων καθώς και αγροτικές οργανώσεις να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις επιπτώσεις τις οποίες η αύξηση αυτή θα έχει πάνω στα στρώματα που εκπροσωπούν;

Επίσης στην Επιτροπή κατατέθηκε ότι ο Υπουργός Οικονομικών πρότεινε προς τα κόμματα και άλλες υπαλλακτικές λύσεις, και αναφέρθηκαν εκεί μερικές. Δεν αξίζει τον κόπο να μελετηθούν ίσως και άλλες υπαλλακτικές λύσεις για την ενίσχυση της άμυνας;

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, αγαπητοί συνάδελφοι, που η Επιτροπή Οικονομικών στην πλειοψηφία της είδε ότι θα έπρεπε να παραταθεί η νομοθεσία αυτή, εφόσον λήγει στις 30 Ιουνίου, μέχρι τις 31 Οκτωβρίου για να δοθεί η δυνατότητα να ακουστούν οι απόψεις των ενδιαφερομένων και η Επιτροπή να

διερευνήσει και άλλους τρόπους με του οποίους θα μπορούσε να ενισχυθεί η άμυνα της Δημοκρατίας.

Κατά συνέπεια η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς υποστηρίζει ότι αυτή είναι η προς τούτο ορθή διαδικασία και ότι η ημερομηνία της 31ης Οκτωβρίου δεν δημιουργεί οποιαδήποτε προβλήματα αλλά δίδει την δυνατότητα για ορθή, προσεκτική και μελετημένη εισήγηση των αρμόδιων Επιτροπών προς το Σώμα. Γι' αυτό και η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς αποδέχεται την παράταση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Θάθελα να υποδείξω ένα σημείο για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις. Είναι γνωστή η θέση του κόμματός μας αναφορικά με το 1%. Το ΑΚΕΛ όταν εψηφίζετο το 1% δεν το υποστήριζε γιατί υποστήριζε ότι θάπρεπε να μείνει στο 1/2%. Η θέση μας αυτή παραμένει αναλλοίωτη και δεν πρέπει να παρεξηγηθεί με κανένα τρόπο ότι η παράταση με την οποία συμφωνήσαμε συνδέεται και με αλλαγή της θέσης μας για αύξηση του φορολογικού συντελεστή από 1/2% στο 1%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι όλα τα Κόμματα βλέπουν την ανάγκη της ενίσχυσης της άμυνας μας και ότι κανείς δεν θέλει ν' αποφύγει την οικονομική ευθύνη για να επιτευχθεί η ενδυνάμωση της άμυνάς μας.

Το θέμα το οποίο τίθεται ενώπιόν μας είναι κατά πόσο τα νομοσχέδια τα οποία αποστάληκαν από την Εκτελεστική Εξουσία είναι τέτοιας επείγουσας φύσης που να χρειάζεται να ψηφιστούν χωρίς να γίνουν όλες εκείνες οι διαβουλεύσεις που έχουν αναφερθεί από τον προηγούμενο ομιλητή. Πιστεύω πως η απόφαση ότι θα μπορούσε να παραταθεί η ισχύουσα νομοθεσία και τα θέματα να συζητηθούν τον Οκτώβριο ήταν μια λογική τοποθέτηση. Υπάρχει όμως και το εξής: Αν παρατείνουμε μέχρι το τέλος Ιουλίου την υφιστάμενη νομοθεσία μας παρέχεται ακόμα καιρός τριών ή τεσσάρων εβδομάδων χωρίς καμιά δέσμευση για το ποια θα είναι η απόφασή μας. Επομένως θα μπορούσαμε να δοκιμάσουμε ίσως μπορέσουμε μέχρι τον Ιούλιο να βρούμε μια λύση στο θέμα αυτό κάμνοντας τις αναγκαίες διαβουλεύσεις. Αν δεν βρούμε τη λύση, σε μας εναπόκειται και πάλιν τον Ιούλιο να αποφασίσουμε να παρατείνουμε το νόμο μέχρι τον Οκτώβριο. Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε αυτή την τροποποιητική εισήγηση.

Αλλά θα ήθελα ν' αναφερθώ σε ένα γενικότερο θέμα. Μια κυβέρνηση η οποία προβληματίζεται σωστά για την άμυνα δεν έρχεται στο μέσο του χρόνου ή προτού κλείσει η Βουλή για τις θερινές διακοπές να ζητά ποσά για την άμυνα. Η άμυνα είναι ένα απαραίτητο στοιχείο, ειδικά υπό τις περιστάσεις που διέρχεται η Κύπρος, και θα έπρεπε το θέμα της άμυνας να εντάσσεται στο θέμα των ετήσιων Προϋπολογισμών. Θα έπρεπε το Κράτος να λέγει «αποδίδω σημασία στην άμυνα και επομένως το α' ποσοστό των εσόδων του κράτους θα διατεθεί για την άμυνα» και μετά να αρχίζει να διαθέτει ποσά για διάφορα έργα που προγραμματίζει. Δεν υπάρχει κανένα κράτος που στον ετήσιο Προϋπολογισμό του δεν περιλαμβάνει την ουσιαστική δαπάνη που προβλέπει ότι χρειάζεται για την άμυνά του και εν συνεχεία προγραμματίζει ποια χρήματα θα χρειαστεί για άλλα έργα και ταυτόχρονα πληροφορεί τη Βουλή ποια φορολογία θα χρειαστεί για την κάλυψη του συνόλου του Προϋπολογισμού συμπεριλαμβανομένης και της άμυνας.

Εκείνο το οποίο ζητείται αυτή τη στιγμή από αυτό το Σώμα είναι να επιβάλει ορισμένες φορολογίες για την άμυνα χωρίς το Σώμα να ξέρει τι άλλες φορολογίες θα ζητηθούν για τα άλλα έργα ή για τη συντήρηση της κρατικής μηχανής. Πιστεύω ότι στο μέλλον αυτή πρέπει να είναι η ορθή πολιτική, ότι ο ετήσιος προϋπολογισμός πρέπει να περιλαμβάνει και όλες τις ανάγκες για την άμυνα της Δημοκρατίας.

Εμείς θα ψηφίσουμε την τροποποιητική εισήγηση γιατί είναι χωρίς δέσμευση και γιατί πρόκειται απλώς για μια αναβολή ώστε να γίνει μια προσπάθεια μέσα στα νέα χρονικά περιθώρια που τίθενται για να δούμε αν μπορούμε να καλύψουμε τόσο το θέμα της υποβολής απόψεων από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις όσο και το θέμα της υποβολής από την Κυβέρνηση μιας πιο εμπειριστατωμένης εικόνας της φορολογικής πολιτικής που θ' ακολουθήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Συζητούμε ένα άκρως ευαίσθητο θέμα σε μια τραγικά επίκαιρη στιγμή, την παραμονή της επίσκεψης του Οζάλ στην Κύπρο, πράγμα που όλα τα κόμματα συνέδεσαν με την τούρκικη κατοχή και τον τούρκικο επεκτατισμό. Έτσι, το θέμα της άμυνας θα πρέπει να μη μας κουράζει σε μια προσπάθεια ανεύρεσης κοινής βάσης για κοινή προσέγγιση. Ναι, για να χρησιμοποιήσουμε την πολυσυνηθισμένη φράση αλλά σπάνια εφαρμοζόμενη, σε μια προσπάθεια αναζήτησης ομοφωνίας. Και μπροστά σε μια τέτοια τοποθέτηση, κανένα κόμμα δεν θα πρέπει να είναι αμετακίνητο στις απόψεις του. Θα πρέπει να δείχνουμε όλοι ελαστικότητα προς την πλευρά της κοινής τοποθέτησης στην εξυπηρέτηση του θέματος της άμυνας.

Μας ήλθε μια Έκθεση που παρουσιάζει τα κόμματα σε διαφορετικές τοποθετήσεις, με κυριότερο στοιχείο τη διαδικαστική πλευρά του ζητήματος, ότι δεν υπάρχει χρόνος για να μελετηθούν τα νομοσχέδια που έχει καταθέσει η Κυβέρνηση πάνω στο θέμα της άμυνας. Και τυπικά ναι, υπάρχει δίκαιο σ' αυτή την αναφορά. Όμως, έναντι της άμυνας υπεύθυνη δεν είναι μόνο η Κυβέρνηση. Έναντι της άμυνας είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι. Έτσι θα έπρεπε κι' εμείς ως κόμματα που μελετούμε όλα τα ζητήματα και θέλουμε να έχουμε συνολική πολιτική πάνω στα μικρά και τα μεγάλα προβλήματα του τόπου μας, να είχαμε μελετήσει το θέμα και να είχαμε και εμείς απόψεις πάνω στο θέμα. Ωστε όταν θα ερχόταν η Κυβέρνηση και δεν θα μας ικανοποιούσε μια άποψη, να φέρναμε τη δική μας άλλη τοποθέτηση, τα αντεπιχειρήματά μας και τη δική μας συνεισφορά. Έτσι, πολύ σωστά ελέγχθη ότι πριν έξι μήνες μας έφερε ένα νομοσχέδιο η Κυβέρνηση και είπαμε πως δεν μας ικανοποιούσε και δεχθήκαμε ένα συμβιβασμό. Είπαμε πως θέλαμε έξι μήνες για μελέτη του θέματος. Το πώς εμείς χρησιμοποιήσαμε αυτό το εξάμηνο είναι ένα ερωτηματικό που παραμένει και πλανάται σ' αυτή την Αίθουσα, γιατί δεν μπορούμε να απαλλασσόμαστε ευθύνης μπροστά στην ανάγκη λήψης μιας απόφασης πάνω σε ένα τόσο νευραλγικό θέμα επιρρίπτοντας τις ευθύνες μόνο πάνω στους τρίτους.

Ελέγχθη η άποψη ότι θα ερχόμαστε και με νέες ιδέες. Υπήρξαν νέες ιδέες. Φυσικά άλλες πιο πολύπλευρες και άλλες πολύ απλές. Πάρα πολύ απλές. Τόσο απλές όσο τις ζούμε καθημερινά. Και είναι το θέμα των πετρελαιοειδών και της περαιτέρω μείωσης της τιμής. Είναι απλώς θέμα του ποια πολιτική έχεις. Θέλεις

ή όχι ενίσχυση της άμυνας ώστε να χρειάζεται να μελετήσεις το ζήτημα μέσα σ' αυτή την πολυπλοκότητα;

Υπάρχει, όμως, και ένα άλλο ζήτημα. Υπάρχει το ζήτημα που πρέπει να εκτιμήσουμε όλοι. Ναι, δίνουμε λίγα, πολύ λίγα για την άμυνα. Λυπούμαι που ξέχασα το φάιλ μου στο τραπέζι, αλλά εκεί έχω τους αριθμούς ότι είμαστε η χώρα που καταβάλλει τα λιγότερα χρήματα για την άμυνα από οποιαδήποτε άλλη χώρα. 'Όχι απ' αυτές που περνούν προβλήματα, αλλά από οποιαδήποτε άλλη χώρα ουδέτερη, που δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα. Από την Ελβετία, από τη Σουηδία, από την Αυστρία. Έτσι θα πρέπει να μας ανησυχεί αυτό. Γιατί να δίνουμε τόσα λίγα χρήματα ενώ αντιμετωπίζουμε τον κίνδυνο του ολοκληρωτικού αφανισμού; Και για να οικοδομήσουμε πολιτική χρειαζόμαστε άμυνα. Πρέπει να μπορούμε να έχουμε ισχυρή τη ραχοκοκαλιά μας για να μπορούμε να συνομιλούμε με τους Τούρκους. 'Η όταν έρχεται ο Οζάλ να μην προβαίνουμε απλώς σε διαμαρτυρίες αλλά να ξέρει ότι έχει να κάμει με ένα αποφασισμένο λαό. Και όταν μιλούμε για άμυνα μιλούμε για ειρήνη. Διότι μόνο ένας λαός που εργάζεται για την αποτροπή, τουλάχιστο, της σύραξης έμπρακτα είναι δυνατό να διασφαλίσει και την ειρήνη.

Και ένα άλλο σημείο. Πώς χρησιμοποιήσαμε το χρόνο των έξι μηνών; Εργαστήκαμε, κύριοι συνάδελφοι. Υπήρξε δουλειά υποδομής και υπήρξε σοβαρή εργασία πάνω σ' αυτό το θέμα. Υπήρξε η Επιτροπή 'Αμυνας και εργάστηκε η Επιτροπή 'Αμυνας. 'Όχι για το θεαθήναι. 'Όχι για προβολή. Αλλά εργάστηκε συστηματικά. Πήγε, διερεύνησε τα θέματα και διερευνεί τα θέματα, σε βάθος και σε έκταση. Σε εκτεταμένη λεπτομέρεια. Είναι και η Επιτροπή 'Αμυνας μια από τις Επιτροπές της Βουλής, στην οποία αντιπροσωπεύονται όλα τα κόμματα και όλες οι πλευρές σίγουρα πρέπει να είναι ενημερωμένες πάνω στο ποιας ενημέρωσης έτυχε η Επιτροπή 'Αμυνας πάνω σε θέματα αναγκών αλλά και διαβεβαιώσεων. Πολύ σωστά λέγεται: Για τα χρήματα χρειάζεται έλεγχος. Δεν μπορείς να ζητάς οποιαδήποτε θυσία χωρίς να είναι βέβαιο ότι τα χρήματα θα τύχουν μιας καλής και σωστής διαχείρισης. Και πολύ σωστά η Βουλή ζητά παρέμβαση και πολύ σωστά υπάρχει και νομοσχέδιο του Συναγερμού πάνω σ' αυτά τα θέματα, που θα πρέπει να εξεταστεί το ταχύτερο δυνατό ώστε να διαφυλάσσεται όσο είναι δυνατό, στην πιο ακρότατη, μπορώ να πω, λεπτομέρεια, η σωστή διαχείριση των χρημάτων. Και αυτό τον έλεγχο πάνω σ' αυτά τα θέματα μπορούμε να τον επιβάλουμε ως Βουλή και ως πλειοψηφία της Βουλής.

Είπε ο κ. Κληρίδης ότι θα πρέπει να εντάσσονται όλα μέσα στα πλαίσια των ετήσιων Προϋπολογισμών. Η άποψη έχει τη δική της βαρύτητα και τη δική της αξία, που δεν θα την αμφισβητήσω. 'Όμως, εκείνο που πρέπει να τονίσουμε είναι το εξής: Εδώ προβάλλεται και η ανάγκη αντιμετώπισης της Εθνικής Φρουράς και των αναγκών της Εθνικής Φρουράς μέσα στα πλαίσια ενός Ταμείου που θα χρηματοδοτείται γενναϊδώρα. Και το λέμε αυτό γιατί αν πάμε να στηρίξουμε την υπόθεση της συγκέντρωσης χρημάτων μόνο πάνω στο θέμα των ετήσιων Προϋπολογισμών και της δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, δεν θα πάρουμε τίποτε ή πολύ ελάχιστα χρήματα θα πάρουμε, διότι είναι πολύ γνωστό ότι εκείνοι που πληρώνουν φόρους είναι οι εργαζόμενοι, είναι οι χαμηλά αμειβόμενοι, είναι τα φτωχά στρώματα του λαού. Εκείνοι που εκφεύγουν της φορολογίας είναι όσοι έχουν φορολογικές απαλλαγές, έχουν κίνητρα, έχουν άλλα προνόμια και για να διαπιστώσει κανένας του λόγου το αληθές ας ερευνησει τα νούμερα για να δει ποιοι έχουν συμβάλει, ποια στρώματα του λαού έχουν

συμβάλει για το μισό ή για το 1%. Η χαμηλότερη συνεισφορά είναι εκείνη των Εταιρειών ή εκεί που υπάρχουν τα μεγάλα, τα πολύ μεγάλα εισοδήματα. Ώστε, αν πάμε να κάνουμε μια δίκαιη αντιμετώπιση του θέματος είναι για να φορτωθούν και λίγο τις ευθύνες και τα βάρη οι έχοντες οικονομική ευχέρεια σ' αυτό τον τόπο, που σήμερα δεν καταβάλλουν τα αναγκαία ποσά. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι θα συμβάλουμε κατά κάποιο τρόπο και με μια μεγαλύτερη δικαιοσύνη πάνω στην προσπάθεια συγκέντρωσης χρημάτων με αντικειμενικό στόχο, χωρίς κίνητρα, χωρίς προνόμια, χωρίς παροχές, χωρίς διευκολύνσεις, φορολογικές ή άλλες. Είναι κάτι που σίγουρα θα επηρεάσει τα ισχυρά στρώματα. Εμείς, παρόλο που έχουμε έντονη τοποθέτηση πάνω στο θέμα της άμυνας, δεν θα επιμένουμε πάνω στην άποψή μας. Είμαστε πρόθυμοι να δεχθούμε την πρόταση της αναβολής για ένα μήνα για να ψηφίσουμε το 1%, το οποίο υποστηρίζουμε, και υπενθυμίζουμε ότι όλοι οι εργαζόμενοι είχαν εγκρίνει το 1%, και είναι η Βουλή που το μείωσε σε 1/2% και είναι η πλειοψηφία της Βουλής που ήλθε για να κάμει μετά το 1/2% 1%, για να θυμηθούμε και λίγο την ιστορία του 1/2% και του 1%.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, θα ήθελα να παρακαλέσω το εξής:

Δεδομένου ότι αυτό το θέμα κατ' ανάγκη θα συζητηθεί και πάλι, δεδομένου ότι πρόκειται περί απλής αναβολής μέχρι τέλους Ιουλίου, θα παρακαλούσα να περιοριστούμε κυρίως στο θέμα της αναβολής, και είμαι βέβαιος ότι θα δοθεί η ευκαιρία σε όλες τις πολιτικές πλευρές να εκφράσουν τις ευρύτερες απόψεις τους πάνω στο θέμα της άμυνας, όταν θα γίνει η ουσιαστική συζήτηση.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος αποσκοπούσε ακριβώς σ' εκείνο που ανέφερε ο κ. Κληρίδης για να δοθεί καιρός για διαβουλεύσεις σε μια προσπάθεια ομόφωνης αντίκρουσης του σοβαρού αυτού θέματος της άμυνας. Γιατί πιστεύουμε ότι το θέμα της άμυνας πρέπει να αντικρουστεί με ομοφωνία απ' αυτή τη Βουλή, όπως πολύ ορθά και έντονα τέθηκε προ ολίγου στην ίδια συνεδρία το θέμα της παράνομης επισκέψεως του Οζάλ στην Κύπρο. Εμείς θέσαμε αυτή την πρόταση γι' αυτό το σκοπό. Δεν θα μπορούμε στην ουσία του θέματος διότι δεν συζητούμε σήμερα την ουσία του θέματος. Ζητήσαμε, απλώς, αναβολή του θέματος, για να δοθεί καιρός στα κόμματα να επανεξετάσουν τις θέσεις τους και να γίνουν και διαβουλεύσεις σε μια προσπάθεια ομόφωνης αντίκρουσης του θέματος της άμυνας.

Το Φεβρουάριο, όταν συζητούσαμε το ίδιο θέμα, είχαμε αναλάβει υποχρέωση — όλα τα κόμματα — να ξαναδούμε αυτό το θέμα πριν το τέλος Ιουνίου. Και ας μη βρίσκουμε δικαιολογία στο ότι η Κυβέρνηση αργοπώρησε να στείλει τα σχετικά νομοσχέδια, διότι πιστεύω και ξέρω ότι ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Άμυνας είχαν διαβουλεύσεις με όλους τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή πάνω στο θέμα. Επομένως, θα περιοριστώ σ' αυτή τη δήλωση, διότι το θέμα δεν συζητείται σήμερα στην ουσία του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο θέματα:

Το ένα, που είναι και ευχάριστο, είναι η αναφορά του έντιμου συνάδελφου της ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου στο νομοσχέδιο που κατάθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής του, η οποία σε βάθος και σε πλάτος είδε πολλά θέματα, αλλά δεν έχει ακόμα προωθήσει το θέμα του κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των δαπανών. Και μάλιστα τονίζω τη σημασία αυτού του ελέγχου, γιατί δημοσιεύθηκαν υποδείξεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας περί ορισμένων διαδικασιών για την προμήθεια ανταλλακτικών, οι οποίες διαδικασίες αφήνουν πολλά ερωτήματα.

Επομένως, θα παρακαλούσα τον έντιμο συνάδελφο, ταυτόχρονα με την αναβολή που έχουμε κάμει για ένα μήνα, να προωθήσει και το νομοσχέδιο του Δημοκρατικού Συναγερμού για κοινοβουλευτικό έλεγχο πάνω στις δαπάνες για την άμυνα.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο θα ήθελα να απαντήσω αφορά εκείνο που είπε ο έντιμος συνάδελφος του ΔΗ.ΚΟ., ότι υπήρξαν διαβουλεύσεις με τους αρχηγούς των κομμάτων. Πράγματι, υπήρξαν, αλλά πριν μια βδομάδα. Και στις διαβουλεύσεις αυτές τέθηκαν ορισμένα ερωτήματα προς τους Υπουργούς και ορισμένες εισηγήσεις στις οποίες ακόμα δεν έχουν απαντήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να πω πως το θέμα της άμυνας έπρεπε, όπως πολύ σωστά και εύστοχα είπε ο συνάδελφος Παναγίδης, να μας βρει ομόφωνους με την επίδειξη, ταυτόχρονα, απόλυτης ευαισθησίας σε ένα τόσο νευραλγικό και κεφαλαιώδους σημασίας για την ίδια τη βιολογική αυθυπαρξία μας θέμα. Και πρέπει να διαθέτουμε λίγο από το χρόνο μας για να προβληματιζόμαστε πάνω σ' αυτό το τεράστιο εθνικό θέμα. Δεν είναι ίδιο μιας Βουλής ημικατεχόμενης να λέμε ότι βρισκόμαστε στις παραμονές των θερινών διακοπών μας. Μπορούσαμε, κύριοι συνάδελφοι, να διαθέσουμε και λίγες μέρες περισσότερες, αν θέλαμε, και οι Επιτροπές μας να επισπεύσουν το ρυθμό της μελέτης αυτών των νομοσχεδίων. Η Βουλή, επαναλαμβάνω, με την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή της μπορούσε να επιταχύνει τους ρυθμούς εργασίας της με την πύκνωση των συνεδριών της από μια σε δυο φορές τη βδομάδα, για παράδειγμα — σε τρόπο που να καθίσταται επικτή η συζήτηση του θέματος πριν από το τέλος της παρούσας κοινοβουλευτικής περιόδου. Η ίδια η Βουλή, άλλωστε, μπορούσε να παρατείνει τις εργασίες της για άλλο ένα μήνα π.χ., για να ολοκληρώσει το έργο της. Γιατί υπάρχουν κι' άλλα σώματα σ' αυτό τον τόπο που εργάζονται και τον Ιούλιο αλλά και τον Αύγουστο ακόμα, όταν έχουν να διεκπεραιώσουν έργα κεφαλαιώδους εθνικής σημασίας. Γιατί, όπως πολύ εύστοχα είπε ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου, είμαστε η προτελευταία χώρα στον κόσμο, μετά από το Μεξικό, που εκδαπανά το 0,5% του εθνικού ακαθάριστου εισοδήματός της, και έχουμε την Κολομβία, το Λουξεμβούργο, τη Φιλλανδία και μια πλειάδα από άλλες χώρες, να εκδαπανούν όχι απλές

μονάδες, όχι απλούς μονοψήφιους, αλλά διψήφιους αριθμούς για τις αμυντικές τους θωρακίσεις.

Έτσι πιστεύω πως πρέπει και εμείς σ' αυτά τα θέματα να δείχνουμε οπωσδήποτε κάποια περισσότερη ευαισθησία και κάποια περισσότερη πρωτοβουλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω την προτροπή μου να περιοριστούμε στο θέμα της αναβολής, δεδομένου, όπως είπα ότι. . . . Μα βεβαίως, θα σας δώσω το λόγο· δεν πρόκειται να στερήσω από κανένα το λόγο. Δεδομένου, όμως, ότι πρόκειται να δοθεί αυτή η ευκαιρία, παρακαλώ απλώς, αν είναι δυνατό, να περιοριστούμε στο θέμα.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Επειδή φαίνεται ότι μερικοί έχουν την εντύπωση ότι μονοπωλούν τον προβληματισμό, θάθελα να πω να είμαστε πιο συνετοί αφού στην ουσία θα μπορούμε σε λίγο, όταν θα συζητείται. Συνεπώς καλό είναι ο κ. Πέτρος Στυλιανού και μερικοί άλλοι ν' αφήσουν τις παραινήσεις, ότι δήθεν θα έπρεπε να έχουμε θέσεις για την άμυνα. Χωρίς αμφιβολία έχουμε θέσεις για την άμυνα όπως και για την όλη πολιτική συμπεριφορά απέναντι στο εθνικό μας πρόβλημα. Εκείνο που απαιτείται παράλληλα είναι κάποιοι να συνειδητοποιήσουν πως η Βουλή από μόνη της δεν μπορεί να επιβαρύνει τον κρατικό Προϋπολογισμό όσες και όποιες θέσεις και αν έχει, εκτός αν έχει μπροστά της νομοσχέδιο που προέρχεται από την Εκτελεστική Εξουσία. Και όπως πολύ καλά ξέρει ο κ. Στυλιανού, η Εκτελεστική Εξουσία μόλις την περασμένη Πέμπτη θεώρησε ότι η Κύπρος είναι ημικατεχόμενη και ότι επείγει το θέμα της άμυνας. Συνεπώς όταν μιλούμε να είμεθα περισσότερο προσεκτικοί και επαναλαμβάνω να μην μονοπωλούμε είτε πατριωτισμό είτε θέσεις πάνω στην άμυνα. Όλοι έχουμε τις θέσεις μας και όλοι αγαπούμε τον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν. . . .

Παρακαλώ ποιος θέλει να πρωτολογήσει; Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα δευτερολογούσα και ούτε σκοπός μου είναι να δευτερολογήσω. Αλλά ο κ. Πέτρος Στυλιανού έχει θέσει ορισμένα ζητήματα που δεν μπορεί να μην απαντηθούν.

Το πρώτο είναι ότι μας συμβουλεύει ο κ. Στυλιανού ότι θα πρέπει η Βουλή να συνεδριάζει και το καλοκαίρι γι' αυτά τα θέματα. Κανένας δεν έχει ένσταση. Θάπρεπε δε ο Κοινοβουλευτικός του εκπρόσωπος, όταν εσυζητείτο το θέμα στην παρουσία του Προέδρου της Βουλής, να θέσει αυτή την άποψη. Αλλά ο Κοινοβουλευτικός του εκπρόσωπος συμφώνησε ότι η τελευταία συνεδρία της Βουλής, για νομοθετική εργασία, θα είναι η 3η Ιουλίου. Κατά συνέπεια νοθεσίες εδώ δεν χρειάζονται. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι ότι κάμνει έκκληση προς τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές να εργάζονται λίγο πιο εντατικά. Θάταν καλά να έλθει στην Επιτροπή Οικονομικών ο κ. Πέτρος Στυλιανού ίσως επισπευσθεί λίγο περισσότερο η εργασία της.

Λυπούμαι, κύριοι συνάδελφοι, γιατί είμαι αναγκασμένος να πω αυτά που λέω. Δεν θα ήθελα να τα πω. Αλλά όταν ένας συνάδελφος βγαίνει στο βήμα και θέλει

να μιλήσει, πρέπει να υπάρχει και λίγη λεπτότητα σ' αυτά που λέει και προπαντός να γνωρίζει την κατάσταση των πραγμάτων για τα οποία λέει.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς γνωρίζουμε πως η Επιτροπή Οικονομικών εργάζεται. Αυτό δεν της το απέκλεισε κανένας. Όμως εργάζονται και άλλα σώματα σ' αυτό τον τόπο. Υπάρχουν και κάποια άλλα σώματα τα οποία εργάζονται και τον Ιούλιο και τον Αύγουστο και καμιά φορά δεν παίρνουν ούτε μια μέρα άδεια. Αυτό είναι το πρώτο.

Ασφαλώς αν εκαλούμουν να συμμετάσχω στην Επιτροπή Οικονομικών δεν θα αρνούμουν, κύριε συνάδελφε, όπως έπραξα ως μέλος για πολλά χρόνια της Επιτροπής αυτής στην περίοδο του 1960-70, χωρίς να παραλείψω από καμιά συνεδρία της και χωρίς να εκφράσω κανένα παράπονο.

Και το δεύτερο που θα ήθελα να παρατηρήσω στο συνάδελφο του Συναγερμού είναι πως απλώς είπα, όπως είπε και ο κ. Χ' Δημητρίου, πως μπορούσαμε και εμείς να προβληματιστούμε από τη δική μας την πλευρά, χωρίς να περιμένουμε τα πάντα να εκπορεύονται και να καταπέμπονται από της πλευράς της Εκτελεστικής Εξουσίας. Οι αριθμοί, κύριοι συνάδελφοι, μιλούν από μόνοι τους, και αν χρειάζονται περισσότερα στοιχεία μπορούμε να τα καταθέσουμε, κ. Πρόεδρε, για να κυκλοφορήσουν στα πρακτικά για να δούμε σε ποιο επίπεδο διακινείται η δική μας η άμυνα σε σχέση με όλες τις άμυνες και σε σχέση με την Ελβετική, για παράδειγμα, η οποία εκδαπάνα το 22% περίπου του προϋπολογισμού της. Έχω τα στοιχεία τα οποία δυστυχώς ο κ. συνάδελφος παρέλειψε να μεταφέρει μαζί του και τα οποία αν θέλετε μπορούμε να τα καταθέσουμε ενώπιον του Σώματος. Σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, όπως είναι γνωστό δεν χωρούν δολιχοδρομίες κι αμφιλογίες στην αντίκρουση ενός θέματος ύψιστης εθνικής και πολιτικής σημασίας. Και θα ήθελα να παρατηρήσω πως η συνεισφορά μας στο θέμα της άμυνας ως λαού δεν είναι η συνάδουσα με την κρισιμότητα ούτε του χώρου ούτε του χρόνου. Γιατί μπροστά στις δραματικές στιγμές που η πατρίδα περνά, είναι αδιανόητο να ψηφίζει το Σώμα τούτο ποσά για την άμυνα της τάξης του 1%, για να βρισκόμαστε έτσι στον πυθμένα των χωρών που εκδαπανούν ελάχιστα από τ' ακαθάριστο εθνικό προϊόν τους για την αμυντική τους θωράκιση. Έτσι έχουμε το θλιβερό προνόμιο να βρισκόμαστε μόλις αμέσως μετά το Μεξικό, που διαθέτει 0.5% από το ΑΕΠ και κάτω απ' την Κολομβία, που διαθέτει 1.1%, το Λουξεμβούργο που διαθέτει 1.2% και την Φιλανδία που διαθέτει 1.8%.

Πρόσθετα υπογραμμίζω πως το ποσοστό των κυβερνητικών δαπανών που διαθέτουν διάφορες χώρες για την αμυντική τους θωράκιση είναι το πιο κάτω:

Το Μεξικό για παράδειγμα διαθέτει το 2.3%, η Κολομβία 9.3%, το Λουξεμβούργο 3.2%, η Φιλανδία 6.1%, η Δανία 6.6%, η Ισπανία 14.3%, η Ελβετία 21.4%, ο Καναδάς 9.8%, η Ελλάδα 25.7%, η Τουρκία 21.6%, η Αίγυπτος 14.9%, το Μαρόκκο 20.3%, η Συρία 29.1%, το Ιράν 44.6%.

Εμείς, γιατί να αποτελούμε τη θλιβερή παραφωνία με το χαμηλότερο ποσοστό συνεισφοράς, όταν ο εχθρός βρίσκεται μέσα στα τείχη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τους προβληματισμούς όλων θα τους ακούσουμε όταν θα συζητήσουμε την ουσία του θέματος. Είμαι βέβαιος ότι όλα τα Κόμματα έχουν πολιτική επί της άμυνας και είμαι βέβαιος ότι θα τους δοθεί η ευκαιρία να την εκφράσουν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μια λέξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζήτησε ο κ. Κληρίδης και προηγείται.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυνάμει του Συντάγματος η Βουλή έχει καθορισμένη περίοδο που λειτουργεί. Και δεν είναι μόνο η Κυπριακή Βουλή, είναι όλα τα Κοινοβούλια του κόσμου δυνάμει των οικείων συνταγμάτων που έχουν καθορισμένη περίοδο που λειτουργούν για τη νομοθετική τους εργασία. Όλες οι Κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης και της Κυπριακής Κυβέρνησης, γνωρίζουν την περίοδο της νομοθετικής εργασίας της Βουλής.

Σχετικά με το θέμα της άμυνας, πρέπει να γνωρίζει η Κυβέρνηση τους αριθμούς τους οποίους μας έχει αναφέρει ο κ. Στυλιανού. Αλλά για έξι ολόκληρους μήνες τώρα αναμένουμε από την Κυβέρνηση να μας στείλει νομοσχέδιο για τα θέματα αυτά και έρχεται και το καταθέτει προ μιας εβδομάδας και θέλει να θεωρηθεί σαν νομοσχέδιο επείγουσας φύσης. Διερωτούμαι πράγματι αν η επίκληση δεν έπρεπε να γίνεται προς την Κυβέρνηση αντί προς τη Βουλή δοθέντος ότι η Βουλή, οποιεσδήποτε απόψεις και αν έχει, δεν μπορεί να καταθέσει νομοσχέδιο που να επιβαρύνει τον Προϋπολογισμό. Επειδή ακριβώς η Κυβέρνηση καθυστέρησε, και στην επιθυμία όλων μας να μην καθυστερήσει αυτό το θέμα, έγινε μια πρόταση την οποία εμείς αποδεχθήκαμε, να εξετάσουμε δηλαδή αυτό το θέμα και μέσα στον Ιούλιο. Πιστεύω ότι η πρότασή αυτή δεν προδικάζει τις αποφάσεις που θα πάρουμε επί της ουσίας. Το θέμα της ουσίας θα συζητηθεί τον Ιούλιο και ταυτόχρονα μας δίδεται η ευκαιρία να μελετήσουμε επισταμένα το θέμα και όχι να κάνουμε προχειρότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Στο δεύτερο άρθρο υπάρχει τροπολογία. Οι λέξεις «31ης Οκτωβρίου 1986» να αντικατασταθούν με τις λέξεις «31ης Ιουλίου».

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

35.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

Ουδείς.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο ψηφίζεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την 'Αμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο εφόσον δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας για την παραχώρηση Κυβερνητικής εγγύησης στον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας για την εξασφάλιση, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, τραπεζικών διευκολύνσεων ποσού μέχρι £1,5 εκ. για τη μερική χρηματοδότηση της αποπληρωμής προς τους αγελαδοτρόφους όλων των ποσοτήτων γάλακτος που έχουν παραδοθεί ή θα παραδοθούν στις προσεχείς βδομάδες.

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της συμφωνίας για την Κυβερνητική εγγύηση προς τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της θεσπισθείσας νομοθεσίας περί Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής (Νόμος Αρ. 98 του 1985).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς χορήγησης της ζητούμενης Κυβερνητικής εγγύησης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωσις της συμφωνίας. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Αντιλαμβάνομαι ότι για τα θέματα 33, 34, 35, 36, και 37 υπάρχει κοινή έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να την καταθέσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ 1) «Ο ΠΕΡΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986», 2) «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ (ΑΣΤΙΚΗΣ) ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986», 3) «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986», 4) «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ 5) «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπών τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 20 Ιουνίου 1986. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Κτημα-

τολογίου και Χωρομετρίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Σκοπός των νομοσχεδίων αυτών είναι η εφαρμογή, από τη μια, της γενικής εκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας και η αναπροσαρμογή, από την άλλη, των διαφόρων φόρων και τελών που επιβάλλονται στην ακίνητη ιδιοκτησία σύμφωνα με τις υπό τροποποίηση νομοθεσίες, με βάση τις νέες αξίες των ακινήτων στις περιοχές που έχει συμπληρωθεί η γενική εκτίμηση.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τις δηλώσεις των αρμοδίων αναμένεται για όλες τις περιοχές της νήσου να ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του 1987, είναι της άποψης ότι αντενδείκνυται η προώθηση της θεσμοθέτησης της εφαρμογής της γενικής εκτίμησης σε ορισμένες μόνο περιοχές, γεγονός που αποστερεί τη Βουλή από του να κρίνει σφαιρικά και ολοκληρωμένα τις συνέπειες εφαρμογής των φορολογιών αυτών με βάση τις σημερινές αξίες της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Ενόψει των πιο πάνω και χωρίς η Επιτροπή να υπεισέρχεται στην επιμέρους μελέτη κάθε μιας από τις προτεινόμενες νομοθεσίες εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη των υπό συζήτηση νομοσχεδίων καλώντας συνάμα τους αρμοδίους να τα επανακαταθέσουν μόλις ολοκληρωθεί η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας για όλες ανεξαιρέτα τις περιοχές της νήσου που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να δικαιολογήσω την ψήφο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Η ομάδα μας θα τηρήσει αποχή στα 5 αυτά νομοσχέδια διότι όπως και στην έκθεση αναφέρεται, ο λόγος που απορρίπτονται είναι γιατί δεν έχει αποπερατωθεί η επανεκτίμηση όλων των περιοχών της Κύπρου. Αυτό το ερμηνεύουμε σαν μετάθεση του χρόνου εξέτασης αυτών των νομοσχεδίων και γι' αυτό η ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα τηρήσει αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε στο πρώτο νομοσχέδιο. Για να μην ταλαιπωρώ τη Βουλή, πέραν της αποχής του Δημοκρατικού Κόμματος, αντιλαμβάνομαι ότι τα άλλα Κόμματα συμφωνούν για την απόρριψη. Επομένως, αναφορικά με το νομοσχέδιο που προνοεί περί της Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως της Ακινήτου Ιδιοκτησίας διά τους Σκοπούς του περί Δήμων Νόμου, υπάρχει κανένας που εισηγείται την έγκρισή του;

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο απορρίπτεται στο σύνολό του.

(Κτυπά τη σφύρα)

Για το νομοσχέδιο το τιτλοφορούμενο «Νόμος τροποποιών τον περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας Νόμον» υπάρχει καμιά ψήφος υπέρ της εγκρίσεως του;

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο είναι «Ο περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Αντιλαμβάνομαι ότι το ίδιο ισχύει και εδώ. Το

νομοσχέδιο απορρίπτεται και το μόνο που τηρεί αποχή είναι το Δημοκρατικό Κόμμα.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Απορρίπτεται και πάλι με την αποχή του Δημοκρατικού Κόμματος.

(Κτυπά τη σφύρα)

Και τέλος «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Αντιλαμβάνομαι ότι το νομοσχέδιο απορρίπτεται και πάλι και η μόνη αποχή είναι εκείνη του Δημοκρατικού Κόμματος.

(Κτυπά τη σφύρα)

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. Εστάλη από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να διαβάσουμε το σύνολο των νομοσχεδίων που εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίσης από το Υπουργείο Οικονομικών εστάλησαν τα κάτωθι:—

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1986.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1986.

Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1986.

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν: την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985). Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν: την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και στην Επιτροπή Οικονομικών και στις αντίστοιχες Επιτροπές (Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν: την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169/1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Παιδείας και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα που αφορούν: (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια Υπηρεσία και (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων:

Ο περί Κεντρικής Τραπεζής της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην Επιτροπή Οικονομικών θέλετε ν' αποσταλεί κ. Παπαϊωάννου;

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ίσως Οικονομικών και Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δεν έχω υπόψη μου το περιεχόμενο.

Παραπέμπεται λοιπόν στις Επιτροπές Οικονομικών και Γεωργίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τόσο γι' αυτή την πρόταση νόμου όσο και για την προηγούμενη θα παρακαλούσα να μην προχωρήσει η Κυβέρνηση σε οποιοσδήποτε ενέργειες γιατί η πρόταση νόμου σκοπό έχει να ρυθμίσει νομικά όλο το θέμα του Μακάρειου Σταδίου και γενικά όλων των αθλητικών πραγμάτων. Γι' αυτό και η παράκλησή μας είναι να διαβιβάσετε προς την Κυβέρνηση την επιθυμία της Βουλής να μην προχωρήσει ώστε να φέρει τη Βουλή ενώπιον τετελεσμένων γεγονότων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό έχει ήδη γίνει αναφορικά με το θέμα του Μακάρειου Σταδίου και θα επαναληφθεί. Επανελήφθη δηλαδή δυο φορές αλλά δεν έχω καμιά δυσχέρεια να το επαναλάβω και πάλιν.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Το ίδιο ισχύει και για το προηγούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την Κεντρική Τράπεζα;

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω υπόψη μου κ. Παπαϊωάννου περί τίνος πρόκειται.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Επειδή πρόκειται για συνεργατισμό. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Αν η Βουλή συμφωνεί τότε να διαβιβάσω ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει, προτού πάρει οποιαδήποτε μέτρα που σχετίζονται με την πρόταση νόμου, να αναμένει.

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφάλισης Ατυχημάτων Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από τον έντιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες της τελευταίας φάσης για οριστικό διαχωρισμό και παραχώρηση προς τους δικαιούχους των οικοπέδων στην περιοχή 'Γεροκαρκάς' του χωριού Επισκοπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στο πιο πάνω χωριό βρίσκονται υπό διαχωρισμό 40 οικόπεδα πάνω σε χαλίτικη γη, που θα παραχωρηθούν σε ισάριθμες άπορες οικογένειες οι οποίες θα κριθούν από την αρμόδια Επιτροπή ότι ικανοποιούν τα κριτήρια για εξασφάλιση Κυβερνητικού οικοπέδου. Οι εργασίες για το διαχωρισμό των εν λόγω οικοπέδων που θα απαιτήσουν συνολικές δαπάνες £110,000 περίπου, βρίσκονται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο, αναμένεται δε να συμπληρωθούν περί τα τέλη του τρέχοντος ή αρχές του επόμενου χρόνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Ιανουαρίου 1986.

«Δεδομένου ότι η κοινότητα Μαθιάτη αντικρύζει βασικότατο πρόβλημα οικοπεδοποίησης, μιας κι η πλείστη γη της κοινότητας είναι τουρκοκυπριακή αφενός, και κρατική (χαλίτικη) αφετέρου — με αποτέλεσμα η κοινότητα να μην μπορεί δημογραφικά ν' αναπτυχθεί — παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν υπάρχει πρόθεση από μέρους του για ειδική αντιμετώπιση του όλου προβλήματος, με στόχο την παραχώρηση, ιδιαίτερα σε άπορες οικογένειες της κοινότητας, κρατικής γης για οικοπεδοποίηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού.

«(α) Είναι γεγονός ότι από τα 22 οικόπεδα που έχουν διαχωριστεί στο χωριό, μικρός μόνο αριθμός έχει διατεθεί (5 οικόπεδα), παραμένουν δε

αδιάθετα άλλα 17 οικοπέδα, τα οποία θα παραχωρηθούν σταδιακά στο μέλλον εφόσον υπάρξουν οικογένειες που πληρούν τα αναγκαία κριτήρια.

- (β) Χαλάρωση των κριτηρίων διάθεσης Κυβερνητικών οικοπέδων, ειδικά για τους κατοίκους Μαθιάτη, δεν κρίνεται σκόπιμη, γιατί τα κριτήρια πρέπει να παραμείνουν ομοιόμορφα για όλες τις Κοινότητες. Αν βέβαια η Χωριτική Αρχή Μαθιάτη υποβάλει σχετικό αίτημα, η Κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να εξετάσει ευνοϊκά το ενδεχόμενο παραχώρησης σ' αυτή κατάλληλης κρατικής γης στο χωριό για αξιοποίηση από την ίδια, και παραχώρηση των οικοπέδων που θα διαχωριστούν στους κατοίκους του χωριού που έχουν ανάγκη οικοπέδου αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια για εξασφάλιση οικοπέδου βάσει του υφιστάμενου σχεδίου για τις άπορες οικογένειες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 5 Φεβρουαρίου 1986.

«Τα οικονομικά κριτήρια που ίσχυαν και ισχύουν ακόμα σήμερα για τις αιτήσεις των εκτοπισθέντων είτε για στέγαση σε κυβερνητικό ή ιδιόκτητο οικόπεδο (αυτοστέγαση), είτε για το Σχέδιο Αγοράς Διαμερίσματος, είναι πολύ χαμηλά και πραγματικά βασανίζουν και αδικούν τους χαμηλά αμειβόμενους εκτοπισθέντες που θέλουν να αποκτήσουν ιδιόκτητη στέγη.

Οι περισσότερες αιτήσεις σήμερα απορρίπτονται με τη δικαιολογία 'λόγω ψηλών εισοδημάτων'. Όμως η πραγματικότητα είναι ότι δεν είναι το εισόδημα των αιτητών που είναι ψηλό αλλά τα κριτήρια της Υπηρεσίας Μερίμνης που είναι χαμηλά.

Παραδειγματικά αναφέρω ότι μια νέα τριμελής οικογένεια που δημιουργήθηκε μετά το 1974, για να εγκριθεί είτε για στέγαση με το σύστημα της αυτοστέγασης σε κυβερνητικό ή ιδιόκτητο οικόπεδο, είτε με το σύστημα της αγοράς διαμερίσματος, πρέπει το καθαρό εισόδημα όλων των μελών αυτής της οικογένειας να μην ξεπερνά τις £3,150.— δηλαδή τις £260.— το μήνα. Και το ερώτημα είναι, ποια οικογένεια σήμερα που δεν έχει σπίτι και είναι αναγκασμένοι να εργάζονται και οι δύο δεν παίρνουν £260.— το μήνα καθαρό εισόδημα; Ποιοι είναι αυτοί που, κατά τη γνώμη της Υπηρεσίας Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων μπορούν με αυτά τα εισοδήματα και τις αποταμιεύσεις τους (και ποιες αποταμιεύσεις με τέτοιο μισθό;) να αγοράσουν μόνοι τους σπίτι ή διαμέρισμα και να αποπληρώσουν το τοκοχρεωλύσιό του, αλλά και ταυτόχρονα να αποκτήσουν οικοσκευή και να ζουν σαν άνθρωποι;

Με βάση τα πιο πάνω και αν λάβουμε επίσης υπόψη και τον πληθωρισμό αλλά και τις γενικότερες ανάγκες που παρουσιάζονται σήμερα, προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να προτείνει στη Βουλή την αναπροσαρμογή των ισχυόντων μέχρι σήμερα οικονομικών κριτηρίων και την εναρμόνισή τους με τις σημερινές συνθήκες;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Η Κυβέρνηση μελετά το θέμα αναθεώρησης και διεύρυνσης των οικονομικών κριτηρίων για τη στέγαση/αυτοστέγαση των εκτοπισθέντων, για να συνάδουν με

τα σημερινά δεδομένα. Προς το σκοπό αυτό έχει ήδη οριστεί Μεικτό Κλιμάκιο από υπηρεσιακούς παράγοντες και εκπροσώπους της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, το οποίο, αφού μελετήσει σφαιρικά το θέμα θα υποβάλει σχετική έκθεση για λήψη τελικών αποφάσεων».

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη και ληφθείσα στις 21 Φεβρουαρίου 1986.

«Στον οικισμό αυτοστέγασης Γερίου ο κεντρικός δρόμος είναι σε πολύ κακή κατάσταση και ο οδικός φωτισμός είναι εντελώς ανεπαρκής με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται αφάνταστα οι κάτοικοι του πιο πάνω οικισμού. Επίσης ο δρόμος που οδηγεί στην κτηνοτροφική ζώνη δεν είναι ασφαλτοστρωμένος και είναι σε κακά χάλια με αποτέλεσμα το χειμώνα να είναι σχεδόν αδιάβατος.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- (1) Εάν έχει σκοπό να επιδιορθώσει το δρόμο και, αν ναι, πότε.
- (2) Εάν έχει πρόγραμμα δημιουργίας νέου οδικού φωτισμού.
- (3) Εάν θα ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος προς την κτηνοτροφική ζώνη και, αν ναι, πότε, αν δε όχι, σκοπεύει να προβεί στην επιδιόρθωσή του;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

«(α) **Επιδιόρθωση του Κεντρικού δρόμου του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Γερίου:**

Ο Συνοικισμός εξυπηρετείται από δύο δρόμους προσπέλασης, η κατάσταση των οποίων κρίνεται ικανοποιητική. Συναφώς αναφέρεται ότι βρίσκεται υπό κατασκευή και τρίτος δρόμος προσπέλασης, που αναμένεται να συμπληρωθεί φέτος.

(β) **Εγκατάσταση νέου οδικού φωτισμού:**

Ο οδικός φωτισμός στον κύριο δρόμο του Οικισμού θεωρείται ικανοποιητικός. Σημειώνεται ότι όλοι οι λαμπτήρες των ηλεκτρικών πασσάλων του δρόμου που οδηγεί προς το Συνοικισμό βρίσκονται σε λειτουργία και δεν προκύπτει ανάγκη εγκατάστασης πρόσθετου οδικού φωτισμού.

(γ) **Ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στην Κτηνοτροφική περιοχή:**

Πρόκειται για χωμάτινο αγροτικό δρόμο που κατασκευάστηκε από το Τμήμα Γεωργίας και συντηρείται από το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας. Το ενδεχόμενο ασφαλτόστρωσης του δρόμου θα μελετηθεί από το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

(δ) **Δημιουργία Εμπορικού Κέντρου:**

Προωθείται η ανέγερση εμπορικού κέντρου στο Γέρι και ήδη έχουν κληθεί τα αρμόδια Τεχνικά Τμήματα να εκπονήσουν τα αναγκαία αρχιτεκτονικά σχέδια.

(ε) Ανέγερση Καφενείου:

Στους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης Γερίου κτίστηκαν μέχρι σήμερα τρία καφενεία που καλύπτουν ικανοποιητικά τις παρούσες ανάγκες των κατοίκων.

(στ) Δημιουργία χώρων Ψυχαγωγίας της νεολαίας:

Στο Συνοικισμό έχουν ήδη διαμορφωθεί και δενδροφυτευτεί δύο χώροι πρασίνου, και παράλληλα μελετάται η παραχώρηση στον Κ.Ο.Α. χαλίτικης γης στην περιοχή Γερίου για τη δημιουργία γηπέδου για τις ανάγκες της νεολαίας του Συνοικισμού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 21 Φεβρουαρίου 1986.

«Στο συνοικισμό αυτοστέγασης Κιτίου οι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

1. Να ασφαλοστρωθεί ο κύριος δρόμος του συνοικισμού, η μισή λωρίδα του οποίου είναι από χώμα με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται οι κάτοικοι και να υπάρχει κίνδυνος δυστυχημάτων.
2. Υπάρχει ανάγκη διαχωρισμού οικοπέδων για στέγαση των νέων ζευγαριών του συνοικισμού.
3. Να αξιοποιηθούν οι χώροι πρασίνου οι οποίοι έχουν καταστεί εστίες μόλυνσης και αποτελούν κίνδυνο για την υγεία των κατοίκων.
4. Σε πολλά σπίτια παρουσιάζονται ρωγμές στους τοίχους και υπάρχουν κατεστραμμένα παράθυρα λόγω της χαμηλής ποιότητας των υλικών κατασκευής.
5. Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες έχουν καταστραφεί.
6. Να επισκέπτεται το συνοικισμό κυβερνητικός γιατρός για να μη ταλαιπωρούνται οι πρόσφυγες και ιδίως οι ηλικιωμένοι.
7. Τα λεωφορεία δεν τηρούν τα ωράρια, τις καθορισμένες διαδρομές και τις στάσεις με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται ιδιαίτερα οι μαθητές, οι εργαζόμενοι και οι ηλικιωμένοι.
8. Να ιδρυθεί κέντρο νεότητας για τους νέους του συνοικισμού.

Σχετικά με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Υπάρχει προγραμματισμός για την ασφαλτόστρωση του κύριου δρόμου του συνοικισμού και, εάν ναι, πότε προβλέπεται να γίνει;
2. Υπάρχει σχέδιο διαχωρισμού οικοπέδων στο Κίτι και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται;
3. Υπάρχει προγραμματισμός για την αξιοποίηση των χώρων πρασίνου;
4. Υπάρχει πρόθεση και πότε θα επιδιορθωθούν οι ρωγμές και θα αντικατασταθούν τα φθαρμένα πορτοπαράθυρα;
5. Υπάρχει πρόθεση και πότε θ' αντικατασταθούν οι θερμοσίφωνες;
6. Υπάρχει πρόβλεψη για την τακτική επίσκεψη κυβερνητικού γιατρού στο συνοικισμό;

7. Γιατί τα λεωφορεία δεν τηρούν τα ωράρια, τις διαδρομές και τις στάσεις και ποια μέτρα θα λάβει η αρμόδια αρχή ώστε να σταματήσει η ταλαιπωρία των προσφύγων;
8. Υπάρχει πρόνοια για την ίδρυση κέντρου νεότητας στο συνοικισμό;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«(α) Κύριος δρόμος του Συνοικισμού:

Ο κύριος δρόμος του Συνοικισμού είναι ασφαλτοστρωμένος και η κατάστασή του κρίνεται ικανοποιητική. Για τη διαπλάτυνση του δρόμου έγινε πρόσφατα επιχωμάτωση των «παγκέττων».

(β) Διαχωρισμός οικοπέδων στο Κίτι:

Στο Κίτι διαχωρίστηκαν και διανεμήθηκαν ήδη 213 οικόπεδα για αυτοστέγαση των εκτοπισθέντων. Καταβλήθηκαν προσπάθειες για διαχωρισμό νέων οικοπέδων, οι οποίες όμως προσέκρουσαν στις ενστάσεις της Χωριτικής Αρχής και στις αντιδράσεις των αυτοχθόνων κατοίκων για πρόσθετες απαλλοτριώσεις. Συναφώς αναφέρεται ότι δεν υπάρχει χαλίτικη γη στην περιοχή Κιτίου που θα μπορούσε να διαχωριστεί σε οικόπεδα για σκοπούς αυτοστέγασης εκτοπισθέντων.

(γ) Αξιοποίηση των χώρων πρασίνου:

Δενδροφυτεύτηκε ήδη ένας χώρος πρασίνου, ενώ έχει επιλεγεί δεύτερος τέτοιος χώρος για τον ίδιο σκοπό.

(δ) Επιδιορθώσεις κατοικιών:

Παραχωρείται οικονομική βοήθεια για επιδιορθώσεις ρωγμών σε κατοικίες που οι ζημιές οφείλονται σε ακαταλληλότητα του υπεδάφους, αφού προηγουμένως οι ένοικοι των κατοικιών αυτών αποταθούν στο Γραφείο Επάρχου Λάρνακας και εξεταστεί η κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

(ε) Αντικατάσταση θερμοσιφώνων:

Η συντήρηση των θερμοσιφώνων είναι ευθύνη των κατοίκων των Συνοικισμών Αυτοστέγασης και δεν παραχωρείται οικονομική βοήθεια για το σκοπό αυτό.

(στ) Ίδρυση Κέντρου Νεότητας:

Πρόκειται για νέο αίτημα το οποίο θα εξεταστεί από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει, σε συνεργασία με το Γραφείο Επάρχου Λάρνακας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Τάλας Πάφου κατά την επίσκεψή μου σ' αυτή στις 4.3.86 έθεσε έντονα το πρόβλημα της επέκτασης του αρδευτικού έργου Πάφου μέχρι την οικιστική της περιοχή υπογραμμίζοντας δυο βασικούς λόγους:

- A. Την στέρηση του αρδευτικού νερού της κοινότητας διότι η Διοίκηση Πάφου έδωσε άδειες διατρήσεων και διάθεσης του νερού για τις

ανάγκες τουριστικών συγκροτημάτων με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε καταστροφή αρκετές αρδευσιμες φυτείες και γεωργοί.

- B. Θεωρεί την επέκταση του αρδευτικού έργου Πάφου μέχρι το χωριό σαν επάναγκες για να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί η κοινότητά τους.

Κάτω απ' αυτά τα δεδομένα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Είναι γνωστό το σοβαρό αυτό πρόβλημα, δικαιολογούνται οι ενέργειες της Διοίκησης Πάφου που αναφέρονται στην παράγραφο άλφα, και πώς αντιμετωπίζονται αυτές οι ενέργειες ύστερα από τα αποτελέσματα και τις συνέπειες που προέκυψαν;
2. Σκοπεύεται η επέκταση του αρδευτικού έργου Πάφου μέχρι την οικιστική περιοχή Τάλας;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Το νερό που χρησιμοποιείται για την άρδευση, έκτασης γης 70 σκαλών στην οποία αναφέρεται η Ερώτηση, πηγάζει από την πηγή 'Μυλάρι'. Το νερό αυτό το διαχειρίζεται ο Αρδευτικός Σύνδεσμος 'Μυλάρι'. Από την έκταση των 70 σκαλών, 45 είναι φυτευμένες με λεμονόδενδρα, 2 με καρυδιές και οι υπόλοιπες 23 καλλιεργούνται με εποχιακές φυτείες.

Από μετρήσεις που έγιναν από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μέσα στο 1985, η απόδοση της πηγής το Φεβρουάριο ήταν 78 κ.μ. την ημέρα, τον Απρίλη 137, τον Ιούνιο 45 κ.μ. και τον Αύγουστο 32 κ.μ. Η μείωση της απόδοσης της πηγής οφείλεται κατά κύριο λόγο στη συνεχή ανομβρία των τελευταίων χρόνων και όχι στη λειτουργία των γεωτρήσεων για την τουριστική αξιοποίηση. Τούτο συνάγεται από το γεγονός ότι για την τουριστική αξιοποίηση έκτασης που βρίσκεται στα όρια του χωριού ανορύχθησαν συνολικά 4 γεωτρήσεις από τις οποίες μόνο 2 λειτουργούν, η δε διάρκεια λειτουργίας τους είναι πολύ περιορισμένη, δεδομένου ότι οι ανάγκες των ανεγερθεισών κατοικιών είναι περιορισμένες λόγω της μικρής χρονικής περιόδου χρησιμοποίησής τους. Από τις πιο πάνω γεωτρήσεις παρέχεται νερό και για τις συμπληρωματικές υδρευτικές ανάγκες της κοινότητας Τάλας.

Οι ιδιοκτήτες των μόνιμων φυτειών του Αρδευτικού Συνδέσμου συμπληρώνουν τις αρδευτικές ανάγκες των φυτειών τους με νερό που ενοικιάζουν από άλλους συνιδιοκτήτες της πηγής 'Μυλάρι' καθώς επίσης και από νερό ιδιωτικών λάκκων που βρίσκονται στην περιοχή του Αρδευτικού Συνδέσμου. Περαιτέρω αναφέρεται ότι η έκταση που αρδεύεται από τον Αρδευτικό Σύνδεσμο βρίσκεται μέσα στα όρια υδατοπρομήθειας του χωριού και αναμένεται ότι σταδιακά θα οικοπεδοποιηθεί.

Σχετικά με το ερώτημα κατά πόσο μελετάται η επέκταση του Αρδευτικού Έργου Πάφου μέχρι την οικιστική περιοχή Τάλας, αναφέρεται ότι τέτοια δυνατότητα δεν μελετάται καθότι δεν υπάρχει πλεόνασμα νερού από το πιο πάνω Έργο ούτε και οι υφιστάμενοι σωληναγωγοί έχουν περιθώρια μεταφοράς επιπρόσθετης ποσότητας νερού για άρδευση νέων εκτάσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε προβλέπεται η αποπεράτωση του δρόμου που συνδέει τα χωριά Βουνί, Κοιλάνι και Πέρα-Πεδί;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Ο δρόμος Πέρα Πεδί-Κοιλάνι-Βουνί έχει συνολικό μήκος 8 χιλιόμετρα. Το χωριό Κοιλάνι βρίσκεται περίπου στο μέσο της απόστασης αυτής.

2. Οι εργασίες βελτίωσης του πιο πάνω δρόμου άρχισαν μέσα στους πρώτους μήνες του 1984. Μέχρι το τέλος του 1986, προγραμματίζεται η συμπλήρωση τμήματος μήκους 3,5 χιλιομέτρων και επιπρόσθετα η έναρξη των εργασιών βελτίωσης σε τμήμα μήκους 1 χιλιομέτρου, έναντι συνολικής δαπάνης, £288,000 περίπου.

3. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, προτίθεται να υποβάλει προτάσεις για την εξασφάλιση αυξημένων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1987, με στόχο τη συμπλήρωση των υπολοίπων 3,5 χιλιομέτρων στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Ο υπό επιδιόρθωση δρόμος Παναγιάς-Μονής Χρυσορογιατίσσας εγκαταλείφθηκε ημιτελής και η κατάστασή του σε ορισμένα σημεία είναι επικίνδυνη.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, πότε θα ολοκληρώσει την επιδιόρθωση του έργου;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η βελτίωση του δρόμου Παναγιάς-Χρυσορογιατίσσας εντάσσεται μέσα στο γενικότερο σχέδιο βελτίωσης του δρόμου Τίμης-Νατάς-Αξύλου-Πενταλιάς-Παναγιάς.

2. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1986 περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους £126,000 από την οποία ποσό £100,000 θα διατεθεί για την ασφαλτόστρωση του τμήματος Ελεδιών-Αμαργέτης.

3. Το υπόλοιπο ποσό των £26,000, μαζί με τις επαναψηφίσεις του 1985 που ανέρχονται σε £17,000 περίπου, προγραμματίζεται να δαπανηθεί κατά το 1986 για την εκτέλεση εργασιών στο δρόμο Παναγιάς-Χρυσορογιατίσσας. Συγκεκριμένα πρόκειται να γίνει ασφαλτόστρωση σε τμήμα του δρόμου μήκους

700 μ. στο οποίο έγιναν οι χωματουργικές εργασίες και η εκτέλεση προστατευτικών έργων σε άλλο τμήμα, μήκους 200 περίπου μέτρων.

4. Σ' ότι αφορά μη συμπλήρωση του δρόμου Παναγιάς-Χρυσορογιάτισσας, αναφέρεται σχετικά ότι η βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος μήκους ενός περίπου χιλιομέτρου, προγραμματίζεται για τον επόμενο χρόνο».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβο Κληρίδη και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Η Λεωφόρος Αθαλάσσας που ενώνει το δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού με το Στρόβολο είναι σε πλήρη αντίθεση ως προς την παρούσα κατάστασή της συγκρινόμενη με τη Λεωφόρο Στροβόλου και τη Λεωφόρο Λεμεσού προς τη Λευκωσία.

Η Λεωφόρος Αθαλάσσας κατάντησε στην κατάσταση που βρίσκεται να είναι μόνο κατ' όνομα Λεωφόρος.

Είναι φανερό ότι έχει μεγάλη κυκλοφορία γιατί ενώνονται δυο κύριοι αρτηριακοί κόμβοι της Λεωφόρου Στροβόλου και της Λεωφόρου Λεμεσού με τη Λεωφόρο Αθαλάσσας.

Είναι αδιανόητο αυτή η κύρια Λεωφόρος να είναι σε τέτοια κατάσταση που να μοιάζει με αγροτικό δρόμο μέσα στην καρδιά της πρωτεύουσας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- (α) Μελετάται στο άμεσον μέλλον η διεύρυνση και κατασκευή της Λεωφόρου Αθαλάσσας με διπλή κατεύθυνση;
- (β) Πότε επιτέλους θα γίνει αυτό το έργο που είναι πρωταρχικής συγκοινωνιακής σημασίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Φοίβου Κληρίδη.

«Σχετικά με την κατάσταση της Λεωφόρου Αθαλάσσας σας πληροφορώ ότι, το όλο θέμα, εξετάζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με το γραφείο Προγραμματισμού και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

2. Παρά το γεγονός ότι στους Προϋπολογισμούς του χρόνου αυτού δεν περιλαμβάνεται σχετική πρόνοια για τη βελτίωση της πιο πάνω Λεωφόρου, εντούτοις θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε να καταστεί δυνατή η έναρξη των εργασιών απλής διαπλάτυνσης μέσα στο 1986.

3. Περισσότερες λεπτομέρειες και στοιχεία, θα είμαστε σε θέση να δώσουμε μόλις ληφθούν τελικές αποφάσεις, οπότε και θα επανέλθουμε για να ενημερώσουμε ανάλογα τη Βουλή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Η κοινότητα Αργάκας έχει επανειλημμένα ζητήσει τον εξοπλισμό διάτρησης του αρδευτικού έργου της κοινότητας που θα ενισχύσει σημαντικά τη δυνατότητά του.

Πού οφείλεται η καθυστέρηση και πότε θα γίνει η αναγκαία αυτή εργασία;»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

- «(α) Η γεώτρηση για την οποία γίνεται λόγος αναρúχθηκε πρόσφατα, τον Απρίλη 1986 και δεν έχει ακόμα δοκιμασθεί.
- (β) Παρόλο τούτο, μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλει το Υπουργείο μου για απάμβλυνση των συνεπειών της παρατεταμένης ανομβρίας, έχουμε πρόθεση να εγκαταστήσουμε στη γεώτρηση αυτή, πάνω σε προσωρινή βάση, αντλητικό συγκρότημα για να ενισχύσει φέτος το αρδευτικό έργο Αργάκας. Παράλληλα με τη λειτουργία της γεώτρησης θα ληφθούν τα αναγκαία στοιχεία για την απόδοσή της που θα βοηθήσουν στην ετοιμασία του σχεδίου για την αξιοποίησή της πάνω σε μόνιμη βάση».

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Αλαμινού της επαρχίας Λάρνακας, θεωρούν και πιστεύουν ότι η Κυβέρνηση έχει ολοκληρωτικά ξεχάσει την κοινότητα αυτή, αφού ενώ η κοινότητα αντιμετωπίζει πολλά και σοβαρά προβλήματα εδώ και πολλά χρόνια, η Κυβέρνηση κανένα απολύτως ενδιαφέρον δεν έχει επιδείξει κατά τα τελευταία χρόνια προς επίλυση οποιουδήποτε από τα προβλήματα αυτά.

Είναι χαρακτηριστικό το παράπονο των κατοίκων της Αλαμινού ότι κατά τα τελευταία 30 χρόνια η Κυβέρνηση κανένα σοβαρό έργο για την κοινότητα έχει κάμει, και καμιά σοβαρή δαπάνη έχει διαθέσει για να τη βοηθήσει να αντιμετωπίσει τα προβλήματά της, να επιβιώσει αλλά και να αναπτυχθεί.

Τα προβλήματα που απασχολούν την κοινότητα είναι τα ακόλουθα:

1. Το πρόβλημα της άρδευσης 150 περίπου σκαλών γης, κυρίως λεμονοδένδρων ηλικίας 20 και 30 ετών, στην περιοχή 'Μεννογιατικά'.

Μετά την εγκατάσταση προσφύγων στην περιοχή Αλαμινού, και μετά τη χρησιμοποίηση υπό των προσφύγων των πολλών παράνομων λάκκων που είχαν ήδη ανορύξει οι Τουρκοκύπριοι της περιοχής Μεννόγιας-Κοφίνου, τα υπόγεια νερά της περιοχής έχουν εξαντληθεί εντελώς, με αποτέλεσμα οι διατρήσεις και οι λάκκοι των αυτοχθόνων κατοίκων της Αλαμινού να στερέψουν.

Εδώ και 8 χρόνια οι επηρεαζόμενοι κάτοικοι της Αλαμινού, προσπαθούν με υπεράνθρωπες προσπάθειες να διατηρήσουν στη ζωή τα λεμονοδένδρα και τις εν γένει καλλιέργειες στην περιοχή Μεννογιατικά, που κινδυνεύουν να καταστραφούν ολοσχερώς ένεκα της έλλειψης νερού.

Αίτημα των κατοίκων της Αλαμινού σχετικά με το πιο πάνω πρόβλημα είναι να παραχωρηθεί αμέσως στους ενδιαφερόμενους η Κυβερνητική Διάτρηση στην τοποθεσία 'Σταυροβούνι', έτσι ώστε να μπορέσουν να κρατήσουν στη ζωή τα λεμονοδένδρα και τις άλλες φυτείες της περιοχής 'Μεννογιατικά'.

2. Ο δρόμος Κοφίνου-Αλαμινού ευρίσκεται σε άθλια κατάσταση και χρειάζεται άμεση επιδιόρθωση.

Επίσης το γεφύρι που έχει κατασκευασθεί τελευταία έχει κατασκευασθεί λανθασμένα, με μεγάλη γωνία που δημιουργεί προβλήματα και κινδύνους.

3. Η έλλειψη οικοπέδων στην κοινότητα Αλαμινού είναι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που εκκρεμεί εδώ και πολλά χρόνια και που είναι μια από τις βασικές αιτίες της εγκατάλειψης της κοινότητας από τους νέους και τις νέες, αφού δεν βρίσκουν τόπο για να ανεγείρουν κατοικίες ώστε να παραμείνουν μόνιμα στην περιοχή.

Το πρόβλημα τούτο δημιουργείται επειδή γύρω από την κοινότητα υπάρχουν ιδιωτικές περιουσίες τις οποίες δυστυχώς οι ιδιοκτήτες τους δεν είναι διατεθειμένοι να τις χωρίσουν σε οικοπέδα, με αποτέλεσμα η κοινότητα να είναι εγκλωβισμένη.

Αίτημα σχετικό των κατοίκων ήταν και είναι η απαλλοτρίωση από την Κυβέρνηση των απαραίτητων εκτάσεων, και η δημιουργία οικοπεδοποιήσιμης γης η οποία να προσφερθεί στους κατοίκους της κοινότητας που έχουν ανάγκη.

4. Η επιδιόρθωση του δρόμου Κιτίου-Αλαμινού, όπως και ο δρόμος Κοφίνου-Αλαμινού που βρίσκεται σε πολύ άσχημη κατάσταση, είναι ένα έργο που έπρεπε από πολλού να είχε γίνει.

Ειδικότερα τα παγκέττα του δρόμου αυτού, δηλαδή του δρόμου Κιτίου-Αλαμινού, είναι σχεδόν αδιάβατα.

5. Ένα τελευταίο αίτημα της κοινότητας Αλαμινού, είναι να περιληφθεί μεγαλύτερη έκταση γης της κοινότητας στη γη που θα ωφεληθεί από το σχέδιο Νότιου Αγωγού, καθότι οι καλύτερες εκτάσεις γης της Αλαμινού βρίσκονται εκτός του εν λόγω έργου.

Με βάση το ότι όλα αυτά τα προβλήματα και αιτήματα των κατοίκων της κοινότητας Αλαμινού εκκρεμούν εδώ και πολλά χρόνια και με βάση το ότι εάν δεν επιλυθούν αυτά τα προβλήματα ο βαθμός της αστυφιλίας που παρουσιάζεται κατά τα τελευταία χρόνια στην κοινότητα θα αυξηθεί σε βαθμό που θα επηρεάσει ανεπανόρθωτα το μέλλον της κοινότητας, ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Ποιοι είναι οι λόγοι που όλα τα πιο πάνω προβλήματα και αιτήματα της κοινότητας Αλαμινού έχουν παραμείνει άλυτα και αναπάντητα για πολλά τώρα χρόνια;
- (β) Πότε προτίθεται η Κυβέρνηση να επιλύσει τα πιο πάνω προβλήματα της Αλαμινού;
- (γ) Ποια έργα έχει κάμει η Κυβέρνηση και πόσα χρήματα έχει διαθέσει για την κοινότητα Αλαμινού, και ειδικότερα αναφορικά με τους αυτόχθονες κατοίκους της κατά τα τελευταία μετά την εισβολή χρόνια;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη.

- «(α) **Σημείο 1:** Πρόβλημα άρδευσης 150 περίπου σκαλών γης, κυρίως λεμονοδένδρων, στην περιοχή 'Μενογιατικά'.

Είναι γεγονός ότι τα υπόγεια νερά της περιοχής έχουν μειωθεί και ότι δεν επαρκούν για την ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών. Η ανεπάρκεια όμως αυτή δεν μπορεί να αποδοθεί στη χρήση από τους εκτοπισθέντες Κοφίνου Τουρκοκυπριακών λάκκων στην περιοχή (από τους 37 τέτοιους λάκκους χρησιμοποιούνται σήμερα μόνο 6 που αρδεύουν μερικώς περί τις 50 σκάλες λεμονόδενδρα και κηπευτικά). Η ανεπάρκεια νερού παρατηρείται και σε πλείστες όσες άλλες περιοχές και οφείλεται κυρίως στην ανομβρία που συνεχίζεται για πέμπτη κατά συνέχεια χρονιά. Η αντιμετώπιση των αρδευτικών αναγκών της περιοχής 'Μενογιατικά' από γεωτρήσεις που βρίσκονται στην περιοχή Σταυροβουνίου δεν είναι εφικτή γιατί όλες οι γεωτρήσεις με κάποια ικανοποιητική απόδοση χρησιμοποιούνται για κάλυψη των αρδευτικών αναγκών των πόλεων Λευκωσίας-Λάρνακας-Αμμοχώστου και αριθμού χωριών που συνδέονται με τους κεντρικούς υδραγωγούς των πόλεων αυτών. Ακόμα και στην περίπτωση που θα παραχωρείτο μια από τις γεωτρήσεις της περιοχής δεν θα ήταν δυνατό να αρδεύσει πάνω από 30 σκάλες και τα έξοδα λειτουργίας της γεώτρησης και εγκατάστασης αγωγού απόστασης 8 και πλέον χιλιομέτρων για τη μεταφορά του νερού στην περιοχή, θα ήταν πολύ μεγάλα και θα καθιστούσαν την όλη προσπάθεια ασύμφορη στους γεωργούς.

(β) **Σημείο 5:** Περίληψη μεγαλύτερης έκτασης γης της Αλαμινού στο Σχέδιο του Νότιου Αγωγού.

Στο χωριό Αλαμινός προγραμματίζεται κατ' αρχή να καλυφθεί από το Νότιο Αγωγό περιοχή 22% περίπου της όλης έκτασης του χωριού.

Δυστυχώς δεν μπορεί να περιληφθεί επιπρόσθετη έκταση γης της Αλαμινού γιατί το νερό που θα διατίθετο από το Νότιο Αγωγό για άρδευση είναι πολύ περιορισμένο και θα πρέπει να κατανεμηθεί μεταξύ διαφόρων κοινοτήτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 4 Απριλίου 1986.

«Η πλατιά περιφερειακή σύσκεψη των κατοίκων 10 χωριών του συμπλέγματος Κελοκεδάρων Πάφου, η οποία έγινε πρόσφατα στο χωριό Μαμώνια, έθεσε σαν βασικό πρόβλημα επιβίωσής τους την αξιοποίηση του νερού του ποταμού 'Διαρίζου' για τις αρδευτικές τους ανάγκες.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι από τον ποταμό 'Διαρίζο' χύνονται στη θάλασσα περί τα 20 εκ. τόννοι νερού, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Σκοπεύεται και πότε η κάλυψη των αρδευτικών αναγκών αυτών των χωριών μας και ιδιαίτερα των περιοχών που είναι παραπλεύρως του ποταμού Διαρίζου, έτσι που να βοηθηθούν πραγματικά οι κάτοικοι αυτού του συμπλέγματος οι οποίοι ζουν μέσα σε συγκεκριμένες περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σε ότι αφορά τη χρήση νερού για τοπικές ανάγκες στα πλαίσια του υπό μελέτη Σχεδίου Κρασοχωριών, μελετάται η πιθανότητα κατασκευής φράγματος στην περιοχή 'Πλατύς' χωρητικότητας 1.4 εκατομ. κυβικών μέτρων, περίπου, με

δυνατότητα αρδεύσεως μιας έκτασης της τάξεως των 1,800 περίπου σκαλών που ανήκει σε χωριά της γύρω περιοχής.

Παράλληλα με τα πιο πάνω μελετάται και η πιθανότητα κατασκευής χωμάτινης δεξαμενής στα Κούκλια με δυνατότητα άρδευσης 1,000 περίπου σκαλών.

Πέραν των πιο πάνω προγραμματίζεται η αξιοποίηση τεσσάρων υφιστάμενων γεωτρήσεων είτε μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Κρασοχωριών είτε κεχωρισμένα για την αρδευτική κάλυψη 900 περίπου σκαλών που ανήκουν στα χωριά Μαιμώνια και Φασούλα. Ήδη στην κοιλάδα Διαρίζου έχουν αξιοποιηθεί γεωτρήσεις που καλύπτουν, μαζί με εκτρεπόμενο νερό του ποταμού, πάνω από 2,000 σκάλες γης.

Για την πλήρη χρήση του νερού του Διαρίζου έχει ήδη προγραμματισθεί στα πλαίσια της δεύτερης φάσης του Σχεδίου Νοτίου Αγωγού η εκτροπή ποσότητας νερού της τάξεως των 23 εκατομ. κυβικών μέτρων ετησίως προς το φράγμα του Κούρρη, για τους σκοπούς του Σχεδίου. Αναφέρεται συναφώς ότι η κατά μέσον όρον ετήσια ροή του ποταμού Διαρίζου ανέρχεται στα 40 περίπου εκατομ. κυβικά μέτρα.

Διευκρινίζεται ότι το Σχέδιο Κρασοχωριών βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της μελέτης σκοπιμότητας και δεν έχει ακόμα εξακριβωθεί η οικονομική βιωσιμότητα του έργου ούτε και έχει αποφασισθεί ο χρόνος εφαρμογής του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Γεωργοί από τη Γιόλου που είναι ιδιοκτήτες αγροτικής γης μέσα στα όρια της κοινότητας Μηλιούς ζητούν την παραχώρηση της κυβερνητικής διάτρησης των Αγίων Αναργύρων για άρδευση των κτημάτων τους.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου στο πιο πάνω δίκαιο αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με το αίτημα για παραχώρηση της Κυβερνητικής γεώτρησης που βρίσκεται στα χωριτικά όρια Μηλιούς, για άρδευση κτημάτων που βρίσκονται στην ίδια κοινότητα και ανήκουν σε κατοίκους Γιόλους σας παραθέτω πιο κάτω την απάντησή μου.

Μέχρι στιγμής δεν ζητήθηκε από γεωργούς οποιασδήποτε κοινότητας η παραχώρηση της αναφερόμενης γεώτρησης για να χρησιμοποιηθεί για αρδευτικούς σκοπούς.

Για τη γεώτρηση αυτή ετοιμάζεται σχέδιο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με βάση το οποίο θα αρδεύονται περί τις 80 σκάλες γης στην περιοχή. Όταν το σχέδιο αυτό είναι έτοιμο, θα διαβιβαστεί στον Έπαρχο Πάφου να το παρουσιάσει στους ενδιαφερόμενους γαιοκτήμονες για έγκριση, οι οποίοι και θα κληθούν να ιδρύσουν Αρδευτικό Τμήμα προς όφελος του οποίου θα εκτελεσθεί το έργο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 30 Απριλίου 1986.

«Η κοινότητα Τραχυπέδουλα διαμαρτύρεται έντονα για τη συνεχιζόμενη λατόμευση της πέτρας (μεσόροττος) που υπάγεται στο έδαφος του γειτονικού χωριού Πραστεϊό για τους ακόλουθους λόγους:

- α. Διότι καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον.
- β. Διότι θεωρεί την Πέτρα αυτή ότι έχει μεγάλη ιστορική και τουριστική αξία.
- γ. Διότι με τη λατόμευση προξενούνται ζημιές και στη διασωλήνωση νερού.

Επειδή παρά τις διαμαρτυρίες της κοινότητας και παρά το ότι όπως έχω πληροφορηθεί το προνόμιο λατόμευσης αριθμός 5683 έχει λήξει στις 16.2.86 και όμως συνεχίζεται η λατόμευση στους πρόποδες της πέτρας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Είναι γνωστή η φυσική και ιστορική αξία αυτής της πέτρας;
2. Αφού έχει λήξει στις 16.2.86 το προνόμιο λατόμευσης αυτής της πέτρας, γιατί συνεχίζεται η λατόμευση;
3. Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω αντίδραση της κοινότητας Τραχυπέδουλας, τι προτίθεται να κάνει το αρμόδιο Υπουργείο, δηλαδή θα συνεχιστεί ή θα σταματήσει η λατόμευση;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Η Υπηρεσία Μεταλλείων με την οποία επικοινωνήσαμε μας πληροφορεί ότι στην περιοχή Μεσόροττος του χωριού Πραστεϊό της επαρχίας Πάφου υπήρχαν τρία Προνόμια λατομείου για ανόρυξη μαρμάρου. Δύο στο όνομα της εταιρείας ΕΛΕΠΕΜ ΛΤΔ και ένα στο όνομα του κ. Χρυσ. Πέππου. Η ισχύς των πιο πάνω Προνομίων έληξε και τα προνόμια ακυρώθηκαν.

Το Προνόμιο Λατομείου αρ. 5683 είχε ανανεωθεί μέχρι τις 16 Φεβρουαρίου 1986 με σκοπό τη διαμόρφωση του χώρου λατομύσεων και με τον όρο ότι δεν θα ανανεώνετο με τη λήξη του, κυρίως λόγω ενστάσεων των κατοίκων του χωριού Τραχυπέδουλα.

Η εταιρεία υπέβαλε αίτηση στις 25 Ιανουαρίου 1986 για περαιτέρω ανανέωση του λατομείου και αν και παρουσίασε επιστολή της Χωριτικής Αρχής Τραχυπέδουλας που ανέφερε ότι δεν φέρουν ένσταση στην ανανέωση του Προνομίου λατομείου αρ. 5683 η αίτηση εξετάσθηκε και απορρίφθηκε. Τώρα δεν ισχύει οποιοδήποτε προνόμιο λατομείου στην περιοχή του Μεσόροττου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη και ληφθείσα στις 15 Μαΐου 1986.

«Τις τελευταίες μέρες η Κυβέρνηση άρχισε μέσω των αρμόδιων τμημάτων της να προβαίνει σε διάφορες λατομικές εργασίες και την αφαίρεση άμμου από

παραλιακά κτήματα της περιοχής Μαζωτού για να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες κατασκευής του Νότιου Αγωγού. Τα επηρεαζόμενα κτήματα είναι είτε χαλίτικη γη είτε ιδιωτική περιουσία κατοίκων της κοινότητας Μαζωτού.

Η πιο πάνω συμπεριφορά της Κυβέρνησης έχει αναστατώσει ολόκληρη την κοινότητα Μαζωτού η οποία έχει εκφράσει έντονα την αντίδρασή της γιατί είναι κοινή η διαπίστωση ότι η αφαίρεση άμμου και γενικά η εκτέλεση εργασιών λατόμευσης στην περιοχή αυτή και το φυσικό περιβάλλον θα ζημιώσει ανεπανόρθωτα, αλλά και την ιδιωτική περιουσία που επηρεάζεται θα καταστρέψει.

Συνεπώς ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Γιατί αποφάσισε την εκτέλεση λατομικών εργασιών στην παραλιακή περιοχή Μαζωτού;
- (β) Μετά την αντίδραση της Κοινοτικής Αρχής και ολόκληρης της Κοινότητας Μαζωτού προτίθεται η Κυβέρνηση να σταματήσει την αφαίρεση άμμου από την περιοχή και να ενημερώσει πλήρως σχετικά με το όλο θέμα τη Βουλή αλλά και την κοινότητα Μαζωτού;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη.

«Σε περιοχή του χωριού Μαζωτός σε απόσταση 150-600 μέτρα από την παραλία υπήρχαν Προνόμια Λατομείου για ανόρυξη άμμου. Η ισχύς των εν λόγω Προνομίων έληξε στις 31 Μαρτίου 1985 και οι λατομείσεις στην περιοχή σταμάτησαν.

Πρόσφατα παραχωρήθηκε στην ίδια περιοχή Προσωρινή Άδεια Λατομείσεως στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για ανόρυξη άμμου ειδικά για τις ανάγκες του νότιου αγωγού (για επίχωση των σωλήνων που περνούν από την περιοχή) και με σκοπό την ισοπέδωση των παλαιών λατομείσεων για επαναφορά του τοπίου στην προτέρα του κατάσταση. Η άδεια αυτή εκάλυπτε κρατική γη. Τέτοιες άδειες έχουν παραχωρηθεί αρκετές κατά μήκος του αγωγού γιατί η ανόρυξη άμμου είναι απαραίτητη για επίχωση των σωλήνων.

Μετά την αντίδραση της κοινότητας Μαζωτού έγιναν νέες προσπάθειες από μέρους της Κυβερνήσεως και εντοπίστηκαν νέες περιοχές κοντά στο χωριό Άγιος Θεόδωρος της επαρχίας Λάρνακας, απ' όπου μπορούν να ανορυχθούν παρόμοια υλικά για τον ίδιο σκοπό. Έτσι η λατόμευση στην περιοχή Μαζωτού έχει σταματήσει.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 19 Μαΐου 1986.

«Από πολλά χωριά και προσφυγικούς συνοικισμούς μας υποβάλλονται παράπονα για τις καθυστερήσεις στο μηχανισμό για προγραμματισμό και λειτουργία προδημοτικών, που να καλύπτει τις σχετικές ανάγκες των κατοίκων και ειδικότερα στα μεγάλα χωριά, καθώς και για το ότι δεν υπάρχουν πτυχιούχοι νηπιαγωγοί για να καλυφθούν οι ανάγκες τόσο για προδημοτικές όσο και για κοινοτικούς και προσφυγικούς παιδικούς σταθμούς.

Η Κοινοτική Αρχή και η Επιτροπή του Συνδέσμου Γονέων από το χωριό Ποτάμι της Επαρχίας Λευκωσίας, παραπονούνται έντονα, γιατί ενώ είχαν

ενθαρρυνθεί από αρμόδιους του Υπουργείου Παιδείας να ανεγείρουν κατάλληλη αίθουσα για προδημοτική, η οποία είναι έτοιμη από τρία περίπου χρόνια, το Υπουργείο καθυστερεί να διορίσει νηπιαγωγό και αναγκάστηκαν να προχωρήσουν στη λειτουργία της με δικά της έξοδα και τώρα λειτουργεί χωρίς πτυχιούχο νηπιαγωγό.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφρήσουν το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:—

1. Ποια είναι η γενική πολιτική της Κυβέρνησης και ποια τα κριτήρια για τη λειτουργία προδημοτικών τάξεων, γενικά και ειδικά στους προσφυγικούς συνοικισμούς, στις πόλεις και στα χωριά;
2. Πόσες προδημοτικές λειτουργούν για κάθε Επαρχία και πόσες απ' αυτές λειτουργούν στις πόλεις, στους προσφυγικούς Συνοικισμούς και στα χωριά;
3. Πόσες είναι οι περιπτώσεις αιτήσεων που εκκρεμούν για ίδρυση-λειτουργία και επέκταση προδημοτικών τάξεων σε κάθε Επαρχία;
4. Εάν έχει μελετηθεί και πότε προγραμματίζεται η ικανοποίηση της απαίτησης των κατοίκων του χωριού Ποτάμι για κατάλληλη αξιοποίηση της ειδικής αίθουσας που έχουν ανεγείρει για κανονική λειτουργία της προδημοτικής με πτυχιούχο νηπιαγωγό.

Εάν μελετήθηκε γιατί καθυστερεί η εφαρμογή ορθολογιστικής πολιτικής στην εισαγωγή, εγγραφή και εκπαίδευση στην Παιδαγωγική Ακαδημία του αναγκαίου αριθμού νηπιαγωγών, που να καλύπτονται οι ανάγκες τόσο για τις προδημοτικές όσο και για τους παιδικούς σταθμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Από το 1979 ως σήμερα ιδρύθηκαν 190 νέα τμήματα δημόσιων νηπιαγωγείων (προδημοτικής εκπαίδευσης) κατά σειρά προτεραιότητας σε αστικούς ή αγροτικούς προσφυγικούς συνοικισμούς, ακριτικές κοινότητες, κοινότητες με μεγάλο αριθμό προσφύγων και σε μεγάλα αγροτικά κέντρα.

Πολιτική του Υπουργείου Παιδείας είναι να δημιουργηθεί επαρκής αριθμός δημόσιων νηπιαγωγείων για να καλύψει παγκύπρια την ηλικία 4.1/2 - 5.1/2 χρόνων. Πρόβλημα αποτελούν οι μικρές αγροτικές κοινότητες που δεν συγκεντρώνουν επαρκή αριθμό παιδιών της ηλικίας αυτής (τουλάχιστο 15). Για αντιμετώπισή του ενθαρρύνονται δυο υπαλλακτικές λύσεις: (α) δημιουργία περιφερειακών νηπιαγωγείων, (β) ίδρυση νηπιαγωγείων για παιδιά ηλικίας 3-5.1/2 χρόνων.

Κατά τη δημιουργία νέων νηπιαγωγείων θα συνεχιστεί να δίδεται προτεραιότητα στις προσφυγικές κοινότητες. Ανάμεσα σ' ένα αστικό κι' ένα αγροτικό κέντρο με ίσο περίπου αριθμό μαθητών, θα προηγείται το αγροτικό, κυρίως γιατί δεν υπάρχει η υπαλλακτική λύση του ιδιωτικού τομέα. Μεταξύ των προϋποθέσεων για την ίδρυση δημόσιου νηπιαγωγείου είναι, εκτός από τον αριθμό των παιδιών που έχει ήδη αναφερθεί, η ύπαρξη κατάλληλου στεγαστικού χώρου και η προθυμία της κοινότητας να αναλάβει τα έξοδα συντήρησης του οικήματος, εξοπλισμού και καθαριότητας του Νηπιαγωγείου.

Τα στοιχεία παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΠΑΡΧΙΑ	ΠΟΛΗ			ΥΠΑΙΘΡΟΣ			ΣΥΝΟΛΟ		
	Προσφ.	Ακρ.	Σύν.	Προσφ.	Ακρ.	Συν.	Προσφ.	Ακρ.	Συν.
Λευκωσία	8	8	47	13	7	56	21	15	103
Λάρνακα	7	—	16	15	4	32	22	4	48
Αμμόχωστος	—	—	—	5	11	16	5	11	16
Λεμεσός	6	—	22	13	—	25	19	—	47
Πάφος	2	—	9	—	—	15	2	—	24
Κατεχόμενα	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	23	8	94	46	22	145	69	30	239

Συμπερασματικά:

Λειτουργούν:	Σε προσφυγικές κοινότητες	69	τμήματα
	Σε Ακριτικές κοινότητες	30	»
	Στις πόλεις	94	»
	Στην ύπαιθρο	145	»

Ο αριθμός των αιτήσεων που ενδιαφέρονται για ίδρυση νέων νηπιαγωγικών τμημάτων είναι περίπου ογδόντα και προέρχεται από όλες τις κοινότητες που έχουν αριθμό παιδιών ηλικίας 4.1/2 - 5.1/2 χρόνων για τα οποία δεν υπάρχει δημόσιο νηπιαγωγείο.

Η κοινότητα Ποταμιού προχώρησε με δική της πρωτοβουλία στη δημιουργία κοινοτικού νηπιαγωγείου, με εργοδότηση πτυχιούχου νηπιαγωγού αφού διαμόρφωσε κατάλληλα διαθέσιμη αίθουσα. Από αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας προσφέρθηκαν τεχνικές οδηγίες και κατάλληλη καθοδήγηση.

Η πτυχιούχος νηπιαγωγός αποχώρησε για διορισμό σε δημόσιο νηπιαγωγείο. Λόγω της έλλειψης μη εργοδοτημένων νηπιαγωγών εργοδοτήθηκε στο Κοινοτικό Νηπιαγωγείο Ποταμιού πτυχιούχος άλλης ειδικότητας.

Το Υπουργείο Παιδείας έχει το Ποτάμι στον κατάλογο των κοινοτήτων που είναι υποψήφιες για δημιουργία δημόσιου νηπιαγωγείου, όταν εγκριθούν νέα τμήματα από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η εισαγωγή σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία για εκπαίδευση νηπιαγωγών έγινε και γίνεται πάνω σε ορθολογιστική βάση σε σχέση με το δημόσιο τομέα και τα πλαίσια του ιδιωτικού τομέα όπως λειτουργούσε το 1979. Όμως υπήρξαν οι ακόλουθοι αστάθμητοι παράγοντες:

- (α) Ο ιδιωτικός τομέας είχε απρόβλεπτη, απότομη αύξηση. Από τα 70 νηπιαγωγεία με 3378 παιδιά το 1981-82, έχει τώρα 152 νηπιαγωγεία με 6450.
- (β) Οι παιδοκομικοί σταθμοί που υπάγονται στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων είχαν επίσης αύξηση: από 69 σταθμοί με 2710 παιδιά κατά το 1981-82 έγιναν 97 με 3777 κατά το 1985-86. Οι σταθμοί αυτοί απορρόφησαν αριθμό νηπιαγωγών, πράγμα που δεν είχε προβλεφθεί γιατί οι κανονισμοί λειτουργίας των σταθμών δεν περι-ορίζουν τα προσόντα των παιδοκόμων στο πτυχίο της νηπιαγωγού.

Για τους πιο πάνω λόγους, από τις 246 νηπιαγωγούς που εργάζονται στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία, οι 70 είναι πτυχιούχοι άλλων ειδικοτήτων. Το έλλειμμα αυτό θα καλυφθεί κατά τα προσεχή δύο χρόνια με την αποφοίτηση νέων νηπιαγωγών από την Π.Α.Κ.

Η εκπαίδευση νηπιαγωγών θα συνεχιστεί για επάνδρωση των τμημάτων επέκτασης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρότασή μου προς το Σώμα είναι τα θέματα που βρίσκονται, και βρίσκονται πολλά, στο Κεφάλαιο Δ' να παραμείνουν στην ημερήσια διάταξη και να συζητηθούν μετά τις θερινές διακοπές της Βουλής και την επανάληψη των εργασιών της κατά το φθινόπωρο. Αν χρειαστεί να το ζητήσω από τη Βουλή, τότε μπορούν να οριστούν επανειλημμένες συνεδρίες για να μην υπάρχει αυτός ο μακρύς κατάλογος θεμάτων στο Κεφάλαιο Δ', και να κλείσουμε το Κεφάλαιο Δ'.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε για την παρέμβαση. Πρόκειται για την πρόταση που υπέβαλε η Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς για το θέμα της Κεντρικής Τράπεζας. Νομίζω ότι το θέμα αυτό αφορά κυρίως την Επιτροπή Εμπορίου διότι η Επιτροπή Γεωργίας δεν έχει καμιά σχέση με αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε ας παραπεμφθεί στις Επιτροπές Γεωργίας και Εμπορίου αντί στην Επιτροπή Οικονομικών για να μην έχουμε τρεις Επιτροπές.

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να διευκολύνω, αν επιτρέπεται τα πράγματα, ίσως θα πρέπει να παραπεμφθεί μόνο στις Επιτροπές Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, παραπέμπεται στις Επιτροπές Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 3 Ιουλίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (2) Ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων, Νόμος του 1986.
- (3) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

- (4) Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (5) Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (6) Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (7) Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (8) Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1985.
- (9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1986.
- (10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1986.
- (11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1986.
- (12) Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (13) Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως Νόμος του 1985.
- (14) Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (15) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986.
- (16) Οι περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986.
- (17) Οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (18) Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (19) Οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986.
- (20) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (21) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.
- (22) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 12.6.86 που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).
- (23) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26.6.86 που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσ-

- λήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).
- (24) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26.6.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).
- (25) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26.6.86 που αφορούν:
- (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια Υπηρεσία και
- (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και την εκπαιδευτική υπηρεσία,
- δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).
- (26) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26.6.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).
- (27) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26.6.86 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού από την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κηρύσσω τη λήξη της εργασίας της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Κτυπά τη σφύρα)

(Ώρα λήξεως 7.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Κληρίδης Φοίβος	Παπαρές Αυγερινός
Ανδρέου Αντώνης	Κόλοκος Πολύβιος	Παρισινός Ανδρέας
Γεωργιάδης Δήμος	Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Δημητριάδης Ανδρέας	Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Δημητρίου Οδυσσέας	Λαδάς Γεώργιος	Σολωμής Χρίστος
Δίγκλης Παύλος	Λόρδος Κωνσταντίνος	Στυλιανού Πέτρος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Μακρίδης Νίκος	Τζιρνώτης Γεώργιος
Ευσταθίου Ευστάθιος	Μανδριώτης Στέλιος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Μαρκίδης Αλέκος	Φάντης Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Μάτσης Ιωάννης	Φλουρέντζου Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Μιχαηλίδης Θάλης	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχαήλ	Μουσιούττας Νίκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παναγίδης Κίμων	Χατζηδημητρίου Τάκης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Παναγιώτου Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαδόπουλος Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαϊωάννου Εζεκίας	Χρυσοστόμου Άριστος
Κληρίδης Γλαύκος	Παπαπέτρου Μιχαήλ	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Βάσου Λυσσαρίδη καθώς και ομιλίες των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων των Κομμάτων στη Βουλή (Γ'λ. Κληρίδης, Κ. Παναγίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Χατζηδημητρίου) με τις οποίες καταδικάζεται έντονα η επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας κ. Οζάλ στο κατεχόμενο από τα Τούρικα στρατεύματα βόρειο τμήμα της Κύπρου και έγκριση σχετικού ψηφίσματος.
- (2) Κατάθεση από τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών κ. Ντ. Κωνσταντίνου δήλωσης της Επιτροπής του η οποία επικρίνει την τακτική της Κυβέρνησης να καταθέσει ένα μεγάλο αριθμό νομοσχεδίων που αφορούν κυρίως οικονομικά θέματα στις τελευταίες συνεδρίες του Σώματος πριν από τις θερινές διακοπές.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1985» και ψήφιση δύο Νομοσχεδίων με τους τίτλους 1. «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1986» και 2. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1986».
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 1986», η αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη και οι σύντομες παρεμβάσεις του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ζιαρτίδη και του Προέδρου της Βουλής πάνω στο θέμα και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο.
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (8) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (9) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (10) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (11) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 21 του 1986).
- (12) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 22 του 1986).
- (13) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 26 του 1986).

- (14) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 27 του 1986).
- (15) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 29 του 1986).
- (16) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (17) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (18) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 19 του 1986).
- (19) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 14 του 1986).
- (20) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 17 του 1986).
- (21) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 18 του 1986).
- (22) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας των Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (23) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Πληρώσεως Κενωθείσης Βουλευτικής Έδρας Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (24) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (25) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986», η συζήτηση που ακολούθησε (Κ. Παναγίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος, Π. Στυλιανού, Ν. Αναστασιάδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (26) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (27) Έκθεση για τα Νομοσχέδια 1) «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως Νόμος του 1986», 2) «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», 3) «Ο περί Χωρίων (Διοίχσις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», 4) «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και 5) «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και απόρριψη των νομοσχεδίων.

- (28) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (29) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Οι εργασίες για οριστικό διαχωρισμό και παραχώρηση προς τους δικαιούχους των οικοπέδων στην περιοχή «Γεροκαρκάς» του χωριού Επισκοπή — Το βασικότατο πρόβλημα οικοπεδοποίησης που αντικρύζει η κοινότητα Μαθιάτη — Το θέμα της αναθεώρησης και διεύρυνσης των οικονομικών κριτηρίων για τη στέγαση/αυτοστέγαση των εκτοπισθέντων για να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα — Η επιδιόρθωση του κεντρικού δρόμου του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Γερίου, η εγκατάσταση νέου οδικού φωτισμού κλπ. — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στο Συνοικισμό Αυτοστέγασης Κιτίου — Το πρόβλημα της επέκτασης του αρδευτικού έργου Πάφου μέχρι την οικιστική περιοχή της κοινότητας Τάλας — Η αποπεράτωση του δρόμου που συνδέει τα χωριά Βουνί, Κοιλάνι και Πέρα Πεδί — Η ανάγκη ολοκλήρωσης της επιδιόρθωσης του δρόμου Παναγιάς-Μονής Χρυσορογιάτισσας — Η κατάσταση της Λεωφόρου Αθαλάσσας — Το αίτημα της κοινότητας Αργάκας για εξοπλισμό διάτρησης του αρδευτικού έργου του χωριού — Τα πολλά και σοβαρά προβλήματα που από χρόνια αντιμετωπίζει η κοινότητα Αλαμινού — Η αξιοποίηση του νερού του ποταμού Διαρίζου για τις αρδευτικές ανάγκες 10 χωριών του συμπλέγματος Κελοκεδάρων Πάφου — Το αίτημα για παραχώρηση της Κυβερνητικής γεώτρησης που βρίσκεται στα χωριτικά όρια Μηλιούς, για άρδευση κτημάτων που βρίσκονται στην ίδια κοινότητα και ανήκουν σε κατοίκους της Γιόλους — Η διαμαρτυρία της κοινότητας Τραχυπέδουλα για τη συνεχιζόμενη λατόμηση της πέτρας (μεσόροτσος) που υπάγεται στο έδαφος του γειτονικού χωριού Πραστειό — Η εκτέλεση λατομικών εργασιών από την Κυβέρνηση στην παραλιακή περιοχή Μαζωτού — Η γενική πολιτική της Κυβέρνησης και τα κριτήρια για τη λειτουργία προδημοτικών τάξεων).

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 3ης Ιουλίου 1986

(Ώρα έναρξης ως 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Με λύπη μου έχω να σας ανακοινώσω ότι ο συνάδελφός μας Χριστόδουλος Μιχαηλίδης, ο οποίος διετέλεσε Βουλευτής κατά την περίοδο 1960—1970, απεβίωσε.

Παρακαλώ όπως τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Μονόλεπτη σιγή)

Αιωνία του η μνήμη.

Παρακαλώ πριν προχωρήσουμε στη Νομοθετική Εργασία, να ασχοληθούμε με το Κεφάλαιο Β — Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων — επειδή έχουμε μια πρόταση Νόμου για την οποία υπάρχει πρόταση να κηρυχθεί επείγουσα.

Παρακαλώ να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

- 1) Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μόνιμων Θέσεων) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Ο περί Εκτάκτων και Αποσπασμένων Υπαλλήλων (Διορισμός σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Ο περί Κήπων Εσπεριδοειδών (Επισκόπησις και Καταγραφή) (Καταργητικός) Νόμος του 1985.

Εστάλη από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 49) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 23) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακούφισεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 1985.

Εστάλη από την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόταση Νόμου

9) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1986.

Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΚΟ., ΕΔΕΚ., ΑΚΕΛ και ΔΗ.ΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει πρόταση όπως η πρόταση Νόμου κηρυχθεί επείγουσα.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση Νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1986» κηρύσσεται επείγουσα.

Παρακαλώ την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να αποσυρθεί για να ετοιμάσει τη σχετική Έκθεση.

Και τώρα προχωρούμε με το Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων, Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΝΟΜΩΝ, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Αντώνιος Ανδρέου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Ανδρέας Παναγιώτου, εκπροσωπών τον κ. Α. Δημητριάδη

Φοίβος Κληρίδης

Μιχαήλ Παπαπέτρου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 και 30 Ιουνίου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση αριθμού νόμων που θεσπίστηκαν στη διάρκεια της αποικιοκρατίας και οι οποίοι έχουν περιέλθει σε αχρηστία.

Λεπτομερής αναφορά για τους υπό κατάργηση νόμους γίνεται στον Πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και η προτεινόμενη κατάργησή τους είναι το αποτέλεσμα ειδικής εξέτασης κάθε νόμου ξεχωριστά από την Υπηρεσία Αναθεώρησης και Κωδικοποίησης της Κυπριακής Νομοθεσίας και υποστηρίζεται από τα αρμόδια καθ' ύλη Υπουργεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με την εξαίρεση ορισμένων νόμων των οποίων την κατάργηση θα ήθελε να εξετάσει περαιτέρω, συμφωνεί με την κατάργηση των υπόλοιπων άλλων νόμων που αναφέρονται στον τροποποιημένο Πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κρίνοντας ότι η διατήρησή τους απλώς προκαλεί σύγχυση χωρίς στην ουσία να εξυπηρετεί οποιοδήποτε χρήσιμο σκοπό, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου αυτού, όπως έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις Νόμων. Άρθρον 2 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων, Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2.) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986»

Παρόντες:

Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Αντώνιος Ανδρέου, εκπροσωπών τον κ. Μ. Χριστοφίδη

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Α. Φάντη

Φοίβος Κληρίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και

του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στην περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών νομοθεσία που αναφέρονται ειδικότερα—

- (α) Στη δυνατότητα των νεοανακηρυχθέντων Δήμων να εξασφαλίζουν δωρεάν από τις αρμόδιες Κυβερνητικές Υπηρεσίες τις αναγκαίες τεχνικές υπηρεσίες για την άσκηση των καθηκόντων τους που απορρέουν από τις διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας·
- (β) στη δικαιότερη ρύθμιση του θέματος της ανέγερσης κατοικιών σε αγροτεμάχια, και
- (γ) στη διεύρυνση των εξαιρέσεων που προβλέπονται για την ανέγερση οικοδομών εκτός περιοχής υδατοπρομήθειας ώστε να καλύπτονται και οι περιπτώσεις ανέγερσης μέχρι τεσσάρων ανεξαρτήτων κατοικιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ύστερα από την ανταλλαγή απόψεων με τους αρμοδίους και τη διαπίστωση ότι το άρθρο 3 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που αναφέρεται στο σοβαρό θέμα ρύθμισης της οικοδόμησης σε αγροτεμάχια χρήζει εξειδικευμένης μελέτης, αφού ακουστούν και οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων οργανώσεων, πράγμα που δεν είναι πρακτικά δυνατόν να ολοκληρωθεί στα στενά χρονικά περιθώρια που προσφέρονται πριν από τις θερινές διακοπές του Σώματος, αποφάσισε να αφήσει το θέμα αυτό για επανεξέταση αμέσως μετά την έναρξη της νέας βουλευτικής Συνόδου και σε συνδυασμό με σχετική πρόταση νόμου που εκκρεμεί στο Σώμα και πραγματεύεται το ίδιο ζήτημα.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η Επιτροπή προχώρησε στη μελέτη των υπόλοιπων άρθρων του νομοσχεδίου και αποφάσισε να εισηγηθεί την τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιας για τη δυνατότητα παροχής δωρεάν Κυβερνητικών τεχνικών υπηρεσιών προς τους Δήμους ώστε το χρονικό διάστημα της παροχής τέτοιων υπηρεσιών να επεκταθεί από 12 σε 18 μήνες από την έναρξη της θητείας του πρώτου εκλεγμένου Δημοτικού Συμβουλίου του ενδιαφερόμενου Δήμου.

Με την ευκαιρία της συζήτησης του πιο πάνω νομοσχεδίου η Επιτροπή αποφάσισε επίσης να εισηγηθεί τη δικαιότερη νομοθετική ρύθμιση του θέματος της απλής ανανέωσης των αδειών οικοδομής όταν αυτή καθίσταται αναγκαία, χωρίς την υπαιτιότητα του προσώπου προς όφελος του οποίου εκδόθηκε αρχικά η άδεια αυτή.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για το οποίο και γίνεται ομόφωνα εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Υπάρχει μια ενδιάμεση Έκθεση η οποία θα αναγνωστεί.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Αλέκος Μαρκίδης

Νίκος Αναστασιάδης

Δήμος Γεωργιάδης

Μιχαήλ Παπαπέτρου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και 26 Ιουνίου και στην 1

Ιουλίου 1986. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους αναφορικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, των Εκπαιδευτικών Οργανώσεων ΟΕΔΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ, του Συνδέσμου Εκπαιδευτικών με πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα και του Συνδέσμου Υποαπασχολούμενων και Ανέργων Επιστημόνων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση των προαγωγών των εκπαιδευτικών λειτουργιών πάνω σε νέα βάση σε συνδυασμό με την παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης για την έκδοση Κανονισμών που να ρυθμίζουν τα θέματα των διορισμών και μεταθέσεων των εκπαιδευτικών λειτουργιών με βάση τα μετρήσιμα κριτήρια.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω νομοσχέδιο έχει κατατεθεί στη Βουλή στις 19 Ιουνίου 1986 και έχει κηρυχθεί ως νομοσχέδιο επείγουσας φύσης με σχετική Απόφαση του Σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα συγκάλεσε έκτακτες συνεδρίες στις οποίες κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο όλες οι πιο πάνω ενδιαφερόμενες πλευρές.

Η Επιτροπή, ενόψει της σοβαρότητας των θεμάτων που πραγματεύεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και της διαπίστωσής της ότι σε πολλά ζητήματα των επηρεαζόμενων πλευρών δι΄εστανται οι απόψεις, πράγμα που δημιουργεί την ανάγκη παραπέρα μελέτης του νομοσχεδίου αυτού σε όλες του τις πτυχές, έχει, κατά πλειοψηφία, μορφώσει τη γνώμη ότι είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η ολοκλήρωση της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού και η προώθησή του στην Ολομέλεια του Σώματος πριν από τις θερινές διακοπές.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Μαρκίδης, Ν. Αναστασιάδης και Δ. Γεωργιάδης, χωρίς να διαφωνούν με τη διαπίστωση ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αφορά θέματα σοβαρότατης φύσης, είναι της γνώμης ότι αυτή ακριβώς η σοβαρότητα της φύσεώς τους επιβάλλει την όσο το δυνατό ταχύτερη τοποθέτηση των Μελών της Επιτροπής πάνω στην ουσία και τις λεπτομέρειες του νομοσχεδίου, πράγμα το οποίο δήλωσαν ότι είναι έτοιμοι να πράξουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, ενόψει της πιο πάνω κατά πλειοψηφία ληφθείσας απόφασής της για αναβολή της ολοκλήρωσης της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, θεωρεί απαραίτητο να εκφράσει προς την Εκτελεστική Εξουσία την ομόθυμη επιθυμία των Μελών της όπως μη γίνουν στο μεταξύ οποιεσδήποτε άλλες προαγωγές εκπαιδευτικών εκτός στις περιπτώσεις 7 θέσεων Διευθυντών και 15 θέσεων Βοηθών Διευθυντών στη Μέση Παιδεία που κρίνονται απόλυτα αναγκαίες για τη στελέχωση αριθμού σχολείων για να μπορέσουν να λειτουργήσουν ομαλά από το νέο σχολικό χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον πρόκειται για ενδιαμέση Έκθεση, η συζήτηση αφήνεται να διεξαχθεί όταν θα έχουμε την τελική Έκθεση.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θάθελα να πω πώς έγινε η παρούσα ενδιαμέση Έκθεση ύστερα από κάποιες διαπιστώσεις. Και στα σίγουρα, το γεγονός ότι η Βουλή έχει κηρύξει επείγον ένα νομοσχέδιο, αλλά ύστερα έχει διαπιστώσει, από διάφορες Εκθέσεις που έχει

ακούσει, ή από όσα ελέχθησαν από συνδικαλιστικές οργανώσεις, ότι είναι αδύνατο να περάσει το νομοσχέδιο, ενώ παράλληλα διαπιστώνεται πως η Εκτελεστική Εξουσία, παρά το γεγονός ότι από διετίας ήταν εν γνώσει της αναγκαιότητας θέσπισης σχετικού νόμου, έμεινε να το καταθέσει μόλις 3 συνεδρίες προ της λήξεως της παρούσης Συνόδου, για να βρεθεί στη συνέχεια η Επιτροπή υποχρεωμένη να πει ότι δεν είναι δυνατό να τοποθετηθεί, πιστεύω ότι δίδει το δικαίωμα στα Μέλη της Βουλής να ασκήσουν κριτική για τον τρόπο που η Εκτελεστική Εξουσία ενεργεί. Διότι, κύριε Πρόεδρε, τίθεται και θέμα ορισμένων προαγωγών, οι οποίες εξ ανάγκης θα πρέπει να γίνουν αν είναι να λειτουργήσει η Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν το Σώμα θέλει να συζητήσει αυτό το θέμα, ευχαρίστως δεν θα εμποδίσω τη συζήτηση, κύριε Αναστασιάδη.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Εμείς συμφωνούμε με την αρχική σας θέση ότι, πράγματι, πρόκειται για μια ενδιαμέση Έκθεση, και όλα αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης, αν επιθυμεί, μπορεί να τα αναφέρει όταν έλθει η ώρα να συζητηθεί τελειωτικά το νομοσχέδιο. Αυτή είναι και η όλη αρχή που διέπει την έκφραση «ενδιάμεση Έκθεση». Είναι θέμα αρχής. Θα μπορούσαμε και εμείς να μπούμε στην ουσία και να απαντήσουμε στον κ. Αναστασιάδη στα σημεία που αναφέρει. Αλλά δεν θέλουμε να μπούμε στην ουσία, για να μπορούμε να τοποθετηθούμε όταν έλθει η κατάλληλη ώρα.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι δεν μπορούμε σήμερα να εισέλθουμε στην ουσία και το ruling το οποίο εκάμετε ότι πρόκειται για ενδιαμέση Έκθεση, πράγματι ισχύει.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης, συγγνώμη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από ό,τι θα δείτε από την Έκθεση, ενώ υπάρχει η παλιά παράκληση της Βουλής προς την Εκτελεστική Εξουσία και συγκεκριμένα προς την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να μην κάμει καμιά προαγωγή στη Μέση Εκπαίδευση μέχρις ότου λυθεί το θέμα της νέας νομοθεσίας και ψηφιστεί η νέα νομοθεσία, εντούτοις, συνεπεία της καθυστέρησης της Κυβέρνησης για πολύ χρονικό διάστημα, η Επιτροπή αυτή τη στιγμή βρέθηκε στη θέση να ζητά από τη Βουλή να αναιρέσει την παλιά ειδοποίηση την οποία είχε στείλει προς την Εκτελεστική Εξουσία και, κατά κάποιο τρόπο, να επιτρέψει στην Εκτελεστική Εξουσία να προβεί σε περιορισμένο αριθμό προαγωγών, και συγκεκριμένα, όπως λέγει η Έκθεση, σε 7 προαγωγές σε θέσεις Διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης και σε 15 προαγωγές σε θέσεις Βοηθών Διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης. Τώρα, όπως έχει η κατάσταση, αυτές οι προαγωγές αντί να γίνουν με τα νέα μετρήσιμα κριτήρια, τα οποία εισηγείται το νομοσχέδιο, ή τα οποία, τελικά μπορεί να ψηφίσει η Βουλή, θα γίνουν οπωσδήποτε με τα παλιά κριτήρια, όπως ίσχυαν μέχρι σήμερα, και στην πραγματικότητα θα γίνουν από την ίδια Επιτροπή της οποίας

το έργο είναι εκείνο το οποίο δημιούργησε όλη αυτή την ιστορία της ανάγκης εκσυγχρονισμού και ριζικής τροποποίησης της υπάρχουσας νομοθεσίας. Νομίζω ότι οι Βουλευτές έχουν δικαίωμα να εκφράσουν γνώμη και να αποταθούν προς αυτή την Επιτροπή ειδικά σχετικά με το θέμα αυτό των διορισμών και, να της πουν να προσέξει πολύ καλά πώς θα κάμει αυτούς τους διορισμούς. Και η Βουλή έχει δικαίωμα να συζητήσει, πιστεύω, αυτό το τόσο σοβαρό θέμα. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το δικαίωμα των Βουλευτών να εκφράσουν γνώμη πάνω σε όλα αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα συνεχιστεί η συζήτηση, παρακαλώ να χρησιμοποιείται το Βήμα της Βουλής.

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Αναστασιάδης.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη από πλευράς του Συναγερμού έχουν εισέλθει στην ουσία και μάλιστα χωρίς να ανέλθουν στο Βήμα της Βουλής. Και, κατά κάποιο τρόπο, μη συμφωνώντας μαζί σας ότι είναι ενδιάμεση Έκθεση, και έχοντας αναφέρει τους λόγους που δεν την θεωρούν ενδιάμεση, έχουν ήδη υπεισέλθει στην ουσία και έχουν κάμει την κριτική την οποία είχαν υπόψη τους να κάμουν. Αν επιθυμούν, όμως, να συνεχίσουν τη συζήτηση και να πουν περισσότερα πράγματα, θεωρούμε τούτο ότι κατά κάποιο τρόπο προκαταλαμβάνει μια απόφαση η οποία θα ληφθεί όταν έχουμε την τελειωτική Έκθεση και όταν το θέμα θα έχει προχωρήσει.

Έχω τη γνώμη ότι ήδη έχουν κάμει την κριτική τους, έχουν ήδη υπεισέλθει στην ουσία και επομένως η γνώμη μου είναι να μην προχωρήσουμε σε ευρύτερη συζήτηση πριν το θέμα καταλήξει οριστικά. Έχουν επιτύχει πάντως το σκοπό τους.

Εγείροντας το θέμα αυτό της διαδικασίας έχουν αναφερθεί και στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης και θα είναι ο τελευταίος ομιλητής, εκτός εάν με την ομιλία του θα προκαλέσει συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ελπίζω να μην προκαλέσω, κύριε Πρόεδρε. Αλλά εκείνο που εκπλήττομαι σχετικά με τον κ. Γαλανό είναι πάντοτε η πεποίθηση πως όταν μιλά κάποιος Βουλευτής που δεν ανήκει στο Κυβερνών Κόμμα, όταν κάποιος κάμνει κριτική της Κυβέρνησης, το κάμνει για να επιτύχει κάποιο σκοπό, όχι στα σίγουρα για να εξυπηρετήσει αυτό για το οποίο και ο κος Γαλανός και το κόμμα του έχουν ταχθεί να υπηρετήσουν.

Πρόκειται για πάγια τακτική της Κυβέρνησης και είναι εδώ το θέμα αρχής που εγείρεται και είναι γι' αυτό το θέμα που θα μιλήσω. Πάντοτε και ήδη έχει εγερθεί το θέμα από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών στην περασμένη συνεδρία — οσάκις πρόκειται για σοβαρότατα νομοθετήματα σε συνδυασμό με κάποιες ανάγκες της Δημόσιας Υπηρεσίας, είτε αυτή λέγεται Εκπαιδευτική είτε Δημόσια, μένουν την τελευταία στιγμή, τη δωδεκάτη παρά πέντε, να καταθέσουν στη Βουλή το σχετικό νομοθέτημα και να το κηρύξουν επειγόν για να έλθει το Κυβερνών κόμμα εντέχνως να πει αλόγως της σοβαρότητάς του, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι δυνατό να τοποθετηθούμε· συνεπώς ας δώσουμε την ευκαιρία να γίνουν οι τυχόν προαγωγές ή διορισμοί με το ήδη υφιστάμενο σύστημα». Αλλά το ήδη

υφιστάμενο σύστημα ποιο είναι; Είναι αυτό ακριβώς το σύστημα το οποίο έχει δημιουργήσει σκάνδαλα, έχει προκαλέσει και έχει συγκλονίσει τη δικαιοσύνη κάθε φορά που ακούεται ότι γίνεται προσφυγή για τις πράξεις ή παραλείψεις της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Πριν λίγες μέρες είχαμε το ίδιο φαινόμενο με τις προαγωγές στην Αστυνομία. Και εκεί ελέχθη ότι αν δεν γίνουν κάποιες προαγωγές δεν μπορεί να λειτουργήσει το Σώμα και συνεπώς επιβάλλεται να δώσουμε την ευχέρεια στον Υπουργό ή στα αρμόδια όργανα με βάση τους παλιούς Κανονισμούς που έχουν προκαλέσει τις αδικίες να γίνει και πάλιν ένας αριθμός προαγωγών. Το ίδιο συμβαίνει και τώρα: το ήμισυ και πλέον των κενών θέσεων των διευθυντών θα προαχθούν με βάση τους πεπαλαιωμένους Κανονισμούς και από ποιους παρακαλώ; Από την Εκπαιδευτική Υπηρεσία σε βάρος της οποίας ή οι αποφάσεις της οποίας κατ' εξαίρεση δεν ακυρώνονται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Με ποια εμπιστοσύνη ή πώς οπωσδήποτε ελαφρά τη καρδία θα επιτρέψουμε, χωρίς να ασκήσουμε κριτική έστω και στην ενδιάμεση αυτή έκθεση, στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να προχωρήσει στις προαγωγές αφού δεν μπορούμε σήμερα να πάρουμε θέση; Και δικαιολογούμε τα περισσότερα των Κομμάτων γιατί ίσως να μην ήταν σε θέση να τοποθετηθούν πάνω στο νομοσχέδιο, και ο λόγος είναι σαφής, γιατί με μια συνεδρία που απέμεινε για να περατωθούν οι εργασίες της παρούσας συνόδου δεν είναι δυνατόν όταν έχεις διίσταμενες απόψεις τεσσάρων συνδικαλιστικών οργανώσεων να πάρεις εύκολα θέση.

Πρέπει να σταλεί το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία για την εναντίον της μομφή για τον τρόπο που ενεργεί. Δεν είναι δυνατό όταν από διετίας δεν έχουν γίνει προαγωγές, όταν από διετίας υπόσχονται ότι θα καταθέσουν το σχετικό νομοσχέδιο για να ρυθμιστεί επιτέλους οριστικά με μετρήσιμα κριτήρια ο τρόπος προαγωγής των εκπαιδευτικών, να έρχονται δυο μόλις συνεδρίες προ της λήξεως της παρούσας συνόδου να λεν ότι επείγονται να ψηφιστεί ο νόμος για να γίνουν οι προαγωγές. Και όταν ρωτήθηκε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου πόσος είναι ο χρόνος διαδικασίας προς εκτέλεση του νόμου, μας είπε ότι χρειάζονται 3 με 4 μήνες τουλάχιστον. Δηλαδή και πάλιν αν ψηφίζαμε την έκτακτη νομοθεσία και πάλιν θα απαιτούνταν 3 ως 4 μήνες και συνεπώς το Υπουργείο Παιδείας θα άφηγε και πάλιν τα σχολεία μας ή τη Μέση Εκπαίδευση χωρίς στελέχωση.

Εκείνο το οποίο έθιξα και επανειλημμένα θα θίγω πάντα είναι πως η τακτική αυτή είναι απαράδεκτη. Εάν η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας μας συνήθιζε με ακριβοδίκαιη αντίκρουση ή με αξιοκρατικά κριτήρια προέβαινε είτε στις προαγωγές είτε στους διορισμούς, χωρίς αμφιβολία θα ήταν περιττή η παρούσα συζήτηση. Όμως διερωτώμαστε, με ποια εμπιστοσύνη αναθέτομε σήμερα σ' αυτή την Επιτροπή να κάμει κάποιες έστω προαγωγές; Ποιος λέγει ότι και πάλιν το χρώμα του κόμματος δεν θα είναι η διάκριση, η φυλετική διάκριση που αρέσκειται πάντοτε αυτή η Επιτροπή να κάμνει; Ποιος λέει ότι δεν θα ζητηθούν και πάλιν κάποιες εκθέσεις κάποιου εκπαιδευτικού από τη Λάρνακα, του Χ' Κώστα ας πούμε, να δώσει χαρακτηρισμούς αν οι συνάδελφοί του είναι του ΑΚΕΛ ή του ΔΗΣΥ ή της ΕΔΕΚ ή και ποιοί είναι του ΔΗΚΟ για να προχωρήσει στις προαγωγές ή τις μεταθέσεις;

Πώς είναι δυνατό να περάσουν απαρατήρητα όλα αυτά για να δώσουμε εν λευκώ σε μια Επιτροπή την ευχέρεια να κάμει κάποιες έστω και αναγκαίες προαγωγές;

Συνεπώς αν, κύριε Πρόεδρε, ζητήσαμε να γίνει συζήτηση το ζητήσαμε γιατί επιβάλλεται να δοθεί κάποιο μήνυμα. Να δοθεί το μήνυμα και προς την Εκτελεστική Εξουσία αλλά ιδιαίτερα και προς την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ότι δεν είναι δυνατόν πλέον η Βουλή να ανέχεται αυθαιρεσίες. Υπάρχει και ο τρόπος και η μέθοδος να λήξουν οριστικά. Συνεπώς ας έχουν υπόψη τους ότι στους διορισμούς και στις προαγωγές θα πρέπει να λάβουν κατά κύριο λόγο σαν βάση την αξία, τα κριτήρια τα οποία θα εφαρμόζαν ως εάν εφαρμόζετο ο νόμος.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου και μετά ο κ. Ψυλλίδης και ο κ. Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Το νομοσχέδιο που κατατέθηκε δεν αποτελεί ένα οποιοδήποτε νομοσχέδιο. Αφορά ένα θέμα κεφαλαιώδους σημασίας, ένα θέμα το οποίο απασχολεί τον εκπαιδευτικό κόσμο και την εκπαίδευση γενικότερα για πάρα πολλά χρόνια και υποτίθεται ότι σκοπεύει στο να διορθώσει πολλά κακά σ' αυτόν τον τομέα.

Και, όμως, ενώ το θέμα αυτό εκκρεμεί από πολύ καιρό, και ενώ το Υπουργείο ασχολείται μαζί του για μερικά χρόνια, κατατίθεται μπροστά στη Βουλή μερικές μέρες πριν τις θερινές διακοπές σχετικό νομοσχέδιο με την εισήγηση μάλιστα να κηρυχθεί επείγον.

Επαναλαμβάνουμε κι' εμείς τη δική μας θέση: Αυτή η τακτική είναι απαράδεκτη. Είναι τακτική η οποία σκοπεύει να μεταθέσει το κέντρο βάρους και πίεσης από μέρους των εκπαιδευτικών και των Εκπαιδευτικών Οργανώσεων από το Υπουργείο στη Βουλή και εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να διευκολύνουμε μια τέτοια κατάσταση.

Εμείς αρνούμαστε να δικαιολογήσουμε και να συνηγορήσουμε υπέρ αυτής της τακτικής και θα πρέπει να πούμε, αναφερόμενοι και στην Έκθεση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, ότι έπαυσε αυτή η Επιτροπή να έχει το μονοπώλιο, διότι η ίδια τακτική επεκτείνεται και σε άλλους τομείς. Και μάλιστα συμβαίνουν όλα αυτά όταν μιλούμε για ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει διχάσει όλες τις Εκπαιδευτικές Οργανώσεις.

Παρουσιάστηκαν μπροστά στη Βουλή διάφορες Εκπαιδευτικές Οργανώσεις και διατύπωσαν αλληλοσυγκρουόμενες θέσεις και επιχειρήματα μεταξύ τους. Και καλείται η Βουλή, μέσα σε λίγες μέρες, μέσα σε μια ή δυο συνεδρίες, να αποφασίσει τελικά γι' αυτό το θέμα.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που και εμείς συνηγορήσαμε υπέρ της αναβολής της συζήτησης.

Κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε στηρίζεται στην αξιολόγηση. Στην αξιολόγηση των καθηγητών. Όμως, πρέπει να τεθεί το ερώτημα: Ποια αξιολόγηση;

Εμείς αρνούμαστε να δεχθούμε οποιαδήποτε αξιολόγηση των καθηγητών να αφηθεί στα χέρια του οποιουδήποτε, όποια θέση και αν κατέχει αυτός, έτσι που ανεξέλεγκτα, με απόλυτα υποκειμενικά κριτήρια να αξιολογεί τους καθηγητές.

Έχουμε εγείρει σαν ΑΚΕΛ—Αριστερά, από την προηγούμενη Βουλή, το θέμα της κατάθεσης στη Βουλή Κανονισμού αξιολόγησης που να στηρίζεται σε

κριτήρια αντικειμενικά, κατά το δυνατόν. Και συμφώνησαν όλοι. Και διαβιβάστηκε παράκληση της Βουλής προς το Υπουργείο, για να κατατεθεί αυτός ο Κανονισμός μαζί με το νομοσχέδιο που θα καθόριζε τις προαγωγές. Και, όμως, παρά την παράκληση της Βουλής, παρά το ότι το Υπουργείο Παιδείας συζητά αυτό το θέμα, όπως μας είπε, από το 1983, για να κάμει Κανονισμό αξιολόγησης, έρχεται πάλι νομοσχέδιο και Κανονισμός αξιολόγησης δεν βρίσκειται μπροστά μας.

Εμείς, θα θέλαμε να διακηρύξουμε, μετά μάλιστα από την υπόσχεση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, ότι ο Κανονισμός αξιολόγησης θα κατατεθεί στη Βουλή σε ένα ή δυο μήνες από σήμερα, ότι θα αναμένουμε τον Οκτώβριο, όταν θα συζητά η Επιτροπή Παιδείας αυτό το θέμα, να έχουμε μπροστά μας τον Κανονισμό αξιολόγησης. Και τούτο γιατί χωρίς Κανονισμό αξιολόγησης αφήνεται το καθεστώς της παιδείας σε μια κατάσταση απαράδεκτη, μια κατάσταση διακρίσεων, μια κατάσταση ευνοιοκρατική.

Κατ' εξαίρεση, κύριοι συνάδελφοι, και με πολλούς ενδοιασμούς, συμφωνήσαμε να γίνουν με βάση το παλιό σύστημα προαγωγές 7 Διευθυντών και 15 υποδιευθυντών. Όμως, θα θέλαμε να διακηρύξουμε και να υπογραμμίσουμε κατά τον πιο κατηγορηματικό τρόπο, ότι οι αρμόδιοι δεν πρέπει να θεωρήσουν αυτή μας τη στάση σαν προηγούμενο και να υπολογίζουν σε μια ανάλογη στάση στο μέλλον.

Όλοι, κύριε Πρόεδρε, μας μιλούν για υπερκομματική παιδεία.

Εμείς αναμένουμε αυτές οι διακηρύξεις να τεκμηριώνονται από τις πράξεις τους και την πολιτική τους. Και, δυστυχώς, η πείρα του παρελθόντος σ' αυτό το θέμα είναι φοβερά αρνητική.

Θα αναμένουμε τον Οκτώβριο, όταν θα εξεταστεί το νομοσχέδιο, μια νέα προσέγγιση από τους αρμοδίους. Μια προσέγγιση που θα ενισχύει την αξιοκρατία και την υπερκομματικότητα της παιδείας.

Θα περιμένουμε και ιδωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δεν θα εισέλθω στην ουσία του νομοσχεδίου, κύριε Πρόεδρε. Άλλωστε δεν είναι αυτός ο σκοπός μου τώρα. Αλλά είναι σωστό να μπουν ορισμένα πράγματα στη θέση τους.

Πρώτο, θα ήθελα να πω ότι εκείνο που ελέχθη από τον κ. Αναστασιάδη, ότι αν εγκρινοτο η νομοθεσία θα χρειαζόνταν 3 ή 4 μήνες για την εφαρμογή της, δεν αναφέρεται στην νομοθεσία αλλά στους κανονισμούς αξιολόγησης, οι οποίοι κανονισμοί αξιολόγησης όταν θα έλθουν στη Βουλή θα απαιτήσουν ολόκληρο μηχανισμό για να γίνει δυνατή η επαναξιολόγηση των εκπαιδευτικών σε οποιαδήποτε βαθμίδα και αν ευρίσκονται, είτε στη Δημοτική, τη Μέση ή ακόμα και στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Εκείνο το οποίο έχει σημασία και πρέπει να γνωρίζουμε είναι ότι στο νομοσχέδιο αυτό υπάρχουν τρία βασικά πράγματα. Αξία, προσόντα και έτη υπηρεσίας.

Η αξία, και αυτό φαίνεται και είναι γνωστό σε όλους, είναι ισοπεδωμένη. Δηλαδή όλοι έχουν την ίδια βαθμολογία. Τα προσόντα, σχεδόν εκμηδενίζονται από το βαθμό που παίρνουν στο νομοσχέδιο. Και απομένει μόνο ένα πράγμα, τα έτη υπηρεσίας.

Είπα, δεν θα προβώ σε ανάλυση του νομοσχεδίου· γι' αυτό δεν προχωρώ περισσότερο. Σε μια τέτοια περίπτωση θα σήμαινε ότι όποιος είναι κάποιας ηλικίας αυτόματα πρόκειται με αυτό το νομοσχέδιο.

Πολύ σωστά όλες οι οργανώσεις εξέφρασαν αντίθετες γνώμες. Και ρωτήσαμε: «Κύριοι, πώς είναι δυνατό να φέρνεται ένα τέτοιο νομοσχέδιο στη Βουλή με αντίθετες γνώμες»; Και μας είπαν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής που ορίστηκε για να συντάξει το νομοσχέδιο, λέει: «Αυτό είναι κάτι το οποίο θα έπρεπε να γνωρίζετε και εσείς. Δεν υπάρχει ομοφωνία μεταξύ των εκπαιδευτικών. Για δυο έτη προσπαθήσαμε να βρούμε κάποια συνισταμένη και δεν μπορέσαμε να βρούμε αυτή τη συνισταμένη. Στο τέλος αναγκαστήκαμε να υποβάλουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο ήταν το ελάχιστο αντικρουόμενο και αυτό ακόμα το ελάχιστο αντικρουόμενο ήταν άκρως αντικρουόμενο όταν ήλθαν να εκφράσουν απόψεις οι διάφορες πλευρές». Επομένως δεν θα μπορούσε να γίνει καμιά περαιτέρω μελέτη του νομοσχεδίου μέσα σε πολύ σύντομα χρονικά περιθώρια αλλά θα έπρεπε να γίνει μελέτη σε βάθος.

Τώρα, θα μου πείτε, γιατί έστειλε η Κυβέρνηση το νομοσχέδιο αυτό; Η Κυβέρνηση υποχρεώθηκε να στείλει το νομοσχέδιο· υποχρεώθηκε γιατί επί δυο χρόνια δεν μπορούσε να κάμει προαγωγές σεβόμενη την απόφαση της Βουλής. Επομένως έπρεπε να κάμει κάτι, να στείλει κάτι να το μελετήσει η Βουλή, για να δει τις δυσκολίες οι οποίες υπάρχουν προς αυτή την κατεύθυνση. Και στην περίπτωση αυτή ακόμα, όταν το νομοσχέδιο αυτό εμελετάτο για δυο χρόνια εμείς οι ίδιοι, η Βουλή, τους είπαμε σε προηγούμενες συνεδρίες: «Κύριοι, αν δεν μπορείτε να βρείτε συνισταμένη στείλετε εκείνο το οποίο θέλετε στη Βουλή και η Βουλή έχει τον τελευταίο λόγο.» Και σ' αυτό το σημείο πάλιν ήλθαν να ικανοποιήσουν το αίτημα της Βουλής.

Και στο θέμα των κανονισμών αξιολόγησης εκείνο το οποίο. . . .

Δεν είναι ανάγκη, κύριε Αναστασιάδη να. . . .

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν απευθύνομαι σε σας, αστεϊευόμουν με άλλο συνάδελφο. . . .

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν έχει καμιά σχέση με το τι λέγατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Και στην περίπτωση των κανονισμών αξιολόγησης δεν υπάρχει καμιά συνισταμένη και αυτό εκφράστηκε στη Βουλή από τις διάφορες πλευρές. Γι' αυτό το λόγο τους είπαμε, «οτιδήποτε και αν συμβαίνει, στείλετε τους κανονισμούς αξιολόγησης και εμείς που έχουμε τον τελευταίο λόγο, αφού ακούσουμε όλες τις πλευρές, θα μπορέσουμε να τοποθετηθούμε και να εγχρίνουμε κάποιους κανονισμούς οι οποίοι θα είναι η συνισταμένη των απόψεων των διαφόρων εκπαιδευτικών.»

Αυτά είναι τα γεγονότα και έτσι θα πρέπει να τα δούμε.

Τελικά, θα ήθελα να πω και τούτο: Η τάξη των εκπαιδευτικών ανήκει σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και είναι ορθό να δούμε τα συμφέροντα αυτών των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Είναι μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της Βουλής αυτό. Αλλά ταυτόχρονα είναι καθήκον, υποχρέωση αυτής της Βουλής να δει και το εκπαιδευτικό πρόβλημα. Δηλαδή δεν είναι καθαρά συνδικαλιστικό το πρόβλημα, είναι και εκπαιδευτικό. Κι' εμάς, μας ενδιαφέρουν και τα παιδιά μας, μας ενδιαφέρει να βγάλουμε μορφωμένα παιδιά και αυτό έχει τεράστια σημασία και αυτό θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, απ' ό,τι έγινε αισθητό ήδη άρχισε η προκαταρκτική συζήτηση του νομοσχεδίου για τις προαγωγές των εκπαιδευτικών. Φυσικά και το θέμα και το πρόβλημα είναι πολύ ουσιαστικά προβλήματα, είναι ζητήματα που απασχολούν όλους μας, πολύ γοητευτικά, αλλά πραγματικά θα ήταν εκτός του αντικειμένου της σημερινής συζήτησης. Αν τούτο συνδέεται, συνδέεται άμεσα. Ήλθε το νομοσχέδιο από την Κυβέρνηση, ήλθε αργά, και για να είμαστε δίκαιοι η επείγουσα ανάγκη της συζήτησης τέθηκε πιο πολύ από τους εκπαιδευτικούς ή τουλάχιστον κάποιες οργανώσεις των εκπαιδευτικών παρά από την ίδια την Κυβέρνηση.

Όταν ήλθε το νομοσχέδιο για συζήτηση διεφάνη ότι χρειάζεται πολλή ακόμα επεξεργασία. Θα ήταν πραγματικά πολύ επιπόλαιο από πλευράς της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας αν προχωρούσε σε συνοπτική συζήτηση του θέματος χωρίς να προχωρήσει σε βάθος ή και ακόμα σε κατ' άρθρο συζήτηση. Άλλωστε, πολύ σωστά ελέγχθη, ακούστηκαν αντικρουόμενες απόψεις. Οι αντικρουόμενες απόψεις πιο πολύ αφορούσαν ιδιαίτερα σημεία και χαρακτηριστικά του νομοσχεδίου και είναι δυνατόν στην κατ' άρθρο συζήτηση να ευρευθούν κάποια σημεία ευρύτερης προσέγγισης. Έτσι, σίγουρα, ομόφωνα εγκρίθηκε το νομοσχέδιο να συζητηθεί τον προσεχή Σεπτέμβρη-Οκτώβρη με μια μεγαλύτερη αναλυτικότητα και μια βαθύτερη προσέγγιση ώστε να υπάρξει η πιο δυνατή και υπεύθυνη αντιμετώπιση.

Αν μπαίνει ένα πρόβλημα με τη σημερινή συζήτηση και με το νομοσχέδιο είναι η αντικειμενικότητα στις προαγωγές των εκπαιδευτικών στα σχολεία. Είναι η ιστορία της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, είναι η ανάγκη ελέγχου της όλης κατάστασης, της επιβολής κάποιων μετρήσιμων κριτηρίων και αυτό είναι το κρίσιμο σημείο. Αν υπάρχει κάποιο μήνυμα που θα θέλαμε σήμερα να δώσουμε, τούτο είναι αν είμαστε υπέρ της υπαρξης της μιας ή της άλλης ή της οποιασδήποτε Επιτροπής που ανεξέλεγκτα θα έκρινε τους εκπαιδευτικούς και που θα εβασίζετο πάνω σε κάποιες ανεξέλεγκτες εκθέσεις κάποιων άλλων ή αν θα δεχόμαστε τη λογική των μετρήσιμων κριτηρίων. Αν πρόκειται να δώσουμε ένα μήνυμα από της δικής μας πλευράς θα πούμε, ναι, είμαστε υπέρ των μετρήσιμων κριτηρίων και έχουμε πλήρη επίγνωση ότι αυτό θα δημιουργήσει προβλήματα και δυσκολίες, διότι όχι μόνον οι οργανώσεις αλλά και ο κάθε εκπαιδευτικός, όπως μας δηλώθηκε στην Επιτροπή από το Γενικό Διευθυντή, αναζητά την προσωπική του περίπτωση. Θα δημιουργήσει προβλήματα και πολλές διενέξεις. Ποιο όμως θα είναι το κέρδος; Το κέρδος θα είναι αναμφισβήτητο ότι εκεί που θα υπάρξει η

οποιαδήποτε τοποθέτηση θα συνδέεται απόλυτα με κάποια κριτήρια που μπορεί να είναι σωστά ή μπορεί να είναι εσφαλμένα. Μπορεί να υπάρξουν και πάλιν αδικίες, όμως δεν θα είναι σκόπιμες, δεν θα είναι υποβολιμαίες, δεν θα είναι η προαγωγή του οποιουδήποτε που θα μπορούσε ή θα ήθελε να προωθήσει τη μια ή την άλλη κατάσταση, τον ένα ή τον άλλο άνθρωπο με κριτήρια άσχετα από τα εκπαιδευτικά. Ποια θα είναι τα κριτήρια; Να το δούμε. Ποια θα είναι η βαθμολογία του κάθε κριτηρίου είναι συζητήσιμο και εκεί θα πρέπει να υπάρξει η συνεισφορά όλων μας όταν θα προσεγγίζουμε το θέμα και εκεί είναι που θα χρειαστεί η αναγκαιότητα της από κοινού προσέγγισης του προβλήματος.

Σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας, κακόπαθε η αντικειμενικότητα και από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και από άλλες πλευρές και από τις εκθέσεις εκπαιδευτικών, που όπως μας δηλώθηκε και πάλι στην Επιτροπή, αυτές οι εκθέσεις και ν' αλλάξει το σύστημα, θα βαραίνουν για πάρα πολύ ακόμα καιρό το θέμα των προαγωγών. Έτσι να ξέρουμε, όπου και να πάμε, θα πάμε σε κάποιες εμβλαλλωματικές λύσεις.

Τι επιδιώκουμε με τη σημερινή ενδιάμεση πρόταση την οποία και μεις αποδεχθήκαμε; Επιδιώκουμε τη λειτουργία των σχολείων. Τα δέκα από τα 12 περίπου σχολεία της υπαίθρου παραμένουν χωρίς γυμνασιάρχες, χωρίς βοηθούς διευθυντές. Έπρεπε είτε να αναλάβουμε την ευθύνη της ακέφαλης λειτουργίας των σχολείων της υπαίθρου είτε να δώσουμε τη συγκατάθεσή μας, και προτίμησαν όλες οι πλευρές της Βουλής να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για την κάλυψη των αναγκών. Όμως θα πρέπει να ξέρουμε ότι είναι μια προσωρινή λύση, ότι πολύ σύντομα θα πρέπει να πληρωθούν όλες οι σχετικές θέσεις και για χάρη των εκπαιδευτικών και για χάρη της παιδείας που σήμερα ταλαιπωρούνται και τα δυο.

Το μόνο πράγμα που θα ήθελα να σημειώσω από δικής μας πλευράς είναι μια πρόσκληση προς τις εκπαιδευτικές οργανώσεις. Να προσέξουν αυτή τη σημερινή συζήτηση στη Βουλή γιατί έστω και κατά τρόπο έμμεσο διεφάνησαν οι τάσεις έναντι του νομοσχεδίου και τουλάχιστον από ορισμένες πλευρές φαίνεται καθαρά ότι δεν είναι θετικές και αν τους ενδιαφέρει το νομοσχέδιο θα πρέπει να ενεργήσουν ώστε να διαμορφώσουν ανάλογο κλίμα. Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήλπιζα ότι θα περιοριζόμαστε σε απλή τοποθέτηση πάνω στην ενδιάμεση έκθεση, αλλά τώρα βλέπω ότι μπαίνουμε στην ουσία του θέματος και παρακαλώ να περιοριστούμε, αν είναι δυνατό, στο αρχικό που είχαμε πει, αν συμφωνούμε.

Η κ. Κατσελλή ζήτησε το λόγο.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είμαστε οι πρώτοι που θα θέλαμε τη συζήτηση να περιοριστεί εντός των πλαισίων της ενδιάμεσης έκθεσης. Δυστυχώς όμως είμαστε υποχρεωμένοι ν' απαντήσουμε σε θέματα αρχής, διότι πράγματι δεν είναι της παρούσας να υπεισέλθουμε σε θέματα ουσίας, πρέπει δε ν' απαντήσουμε και σε ορισμένους χαρακτηρισμούς οι οποίοι ήταν πολύ άτοποι και πολύ άδικοι.

Θα έλεγα το εξής: Ορισμένοι χαρακτηρισμοί που λέχθηκαν από συναδέλφους ότι η πολιτική του Υπουργείου και της Κυβέρνησης είναι πολιτική φυλετικών διακρίσεων, ή ακόμα ότι είναι καθαρά κομματικά τα χρώματα που επικρατούν, είναι πολύ άδικοι και πολύ άτοποι. Ιδίως εμείς στην Κύπρο που γνωρίζουμε πολύ

καλά τι θα πει φυλετικές διακρίσεις, εμείς που έχουμε υποστεί σαν λαός επίθεση φυλετικών διακρίσεων, να χρησιμοποιούμε τόσο αφειδωλα αυτή την έκφραση γιατί έχουμε κομματικές διαφορές ή κάποια διαφορετική τοποθέτηση σε θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής, έστω και αν είναι βαθιές οι διαφορές μας, νομίζω ότι είμαστε υπερβολικοί στους χαρακτηρισμούς μας και ακόμα και ο ίδιος ο συνάδελφος ο οποίος τους χρησιμοποίησε κατά βάθος πιστεύω ότι θα αντιλαμβάνεται πως κάποιος άλλος χαρακτηρισμός θα ήταν δικαιότερος από τον χαρακτηρισμό των φυλετικών διακρίσεων.

Επίσης νομίζω ότι δεν θα πρέπει η αντιπολίτευση να είναι έτοιμη σε οτιδήποτε συμβεί ή οτιδήποτε γίνει από πλευράς Κυβέρνησης να αποδίδει κακή πρόθεση. Δεν νομίζω ότι θα μπορούσαμε ελαφρά τη καρδιά να πούμε ότι κατετέθη το παρόν νομοσχέδιο τις τελευταίες μέρες πριν να κλείσει η Βουλή ξεπίτηδες, ή σκόπιμα για να δημιουργήσει πρόβλημα στη Βουλή και στην αρμόδια Επιτροπή ή για να δημιουργήσει θέμα και να πασάρει η Κυβέρνηση την μπάλα στη Βουλή. Αυτό πιστεύω ότι είναι υπερβολικό και άδικο, και ήδη ελέγχθη όχι μόνο από πλευράς ΔΗΚΟ αλλά και από άλλες πλευρές, ότι είναι κατόπιν πίεσεως των εκπαιδευτικών περισσότερο που κατετέθη αυτό το νομοσχέδιο σ' αυτό το στάδιο. Υπήρχαν βεβαίως και ορισμένα άμεσα προβλήματα τα οποία έπρεπε να αντιμετωπιστούν και ήδη αυτή η ενδιάμεση έκθεση έχει λύσει τουλάχιστον το πρόβλημα των γυμνασίων της υπαίθρου που πράγματι θα ήταν σοβαρή η κατάσταση αν συνέχιζαν να παραμένουν ακέφαλα.

Θα ήθελα να αναφέρω και εγώ χωρίς να υπεισέλθω στην ουσία, ότι παρά τα όσα ελέγχθησαν και παρόλες τις έντονες διαφορές που έχουν διαφανεί στη συζήτηση, θα ήθελα να πιστεύω ότι όταν υπεισέλθουμε πραγματικά στην ουσία, και αυτό θα πρέπει να γίνει το γρηγορότερο δυνατό μετά την επάνοδο μας από τις διακοπές της Βουλής, δηλαδή στα τέλη Σεπτεμβρίου ή αρχές Οκτωβρίου, θα πρέπει να γίνει μια προσπάθεια από όλες τις πλευρές για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος και βέβαια τις θέσεις των Οργανώσεων θα τις δούμε με κάθε συμπάθεια αλλά θα δούμε και τις ευρύτερες προεκτάσεις που πολύ σωστά, όπως ανέφερε και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας, δεν πρέπει να μας διαφεύγουν. Πρέπει να δούμε και τις θέσεις των εκπαιδευτικών οργανώσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων με πάρα πολλή συμπάθεια αλλά και τις ευρύτερες επιπτώσεις και, επαναλαμβάνω, θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι θα αντιμετωπιστεί το θέμα από κοινού χωρίς οποιαδήποτε αντιπολιτευτική διάθεση και με κάθε δυνατή αντικειμενικότητα. Κανένας θεσμός δεν είναι τέλειος. Μπορεί να υπάρχουν κενά, ας μην αποδίδουμε όμως στα κενά και στις ελλείψεις προθέσεις που πιθανώς να μην υπάρχουν.

Εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε έτοιμοι μαζί με όλα τα άλλα Κόμματα στη Βουλή να αντιμετωπίσουμε το θέμα θετικά, εποικοδομητικά με βάση αντικειμενικά κριτήρια, με βάση μετρήσιμα κριτήρια, με βάση μια προσπάθεια να αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί τα προβλήματα της παιδείας. Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, χωρίς να θέλω να μεμφτώ τους συναδέλφους που χρησιμοποίησαν ορισμένες εκφράσεις αρχικά, ότι πιστεύω ότι είναι άδικο και άτοπο να μιλούμε περί φυλετικών κριτηρίων και περί εντόνων κομματικών καταστάσεων και εκείνο που θα ήταν εποικοδομητικό και οι συνάδελφοι θα τιμούσαν το κόμμα τους και τους εαυτούς τους αν το έλεγαν, θα ήταν εκείνο που ελέγχθη ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της παιδείας μας από κοινού σε μια κοινή προσπάθεια να επιλύσουμε τα προβλήματα αυτά, και σε μια προσπάθεια το θέμα

γενικά της παιδείας να τεθεί πάνω σε μια αντικειμενική και υπερκομματική βάση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως διαπίστωσαν και οι προηγούμενοι ομιλητές, αυτό το νομοσχέδιο είναι πολύ σοβαρό για την παιδεία και θα την επηρεάζει για πολλές δεκαετίες μετά τη θέσπισή του. Έτσι ήταν καθήκον της Βουλής, παρόλο που εκηρύχθη επείγον, να το δει με ιδιαίτερη σοβαρότητα γιατί υπεισέρχονται πολλοί παράγοντες, πολλά συνδικαλιστικά αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα, αλλά καθήκον της Επιτροπής Παιδείας, πάνω απ' όλα και πάνω από τα συμφέροντα των διαφόρων ομάδων των εκπαιδευτικών και οργανώσεων, είναι να δει τι είναι σωστό για την παιδεία του τόπου για να μην υποτιμηθούν και να εκπέσουν τα κρατικά μας σχολεία, δηλαδή τα γυμνάσια, τα δημοτικά μας, και γενικά όλη η εκπαίδευση. Γι' αυτό πολύ σωστά η Επιτροπή Παιδείας εισηγείται με την παρούσα έκθεση να της δοθεί καιρός να μελετήσει το θέμα σε βάθος, ενόψει μάλιστα και του ότι θα κατατεθούν πάρα πολύ γρήγορα και οι κανονισμοί αξιολόγησης.

Είπαν ότι καθυστέρησε πολύ η Κυβέρνηση να καταθέσει το νομοσχέδιο και ότι το καταθέτει τώρα εσπευσμένα. Νομίζω δεν πρέπει να συνδέουμε αυτό το νομοσχέδιο με οτιδήποτε άλλο ή με την Επιτροπή Οικονομικών. Είναι πολύ σοβαρό και έχει πολλές ιδιορρυθμίες. Η Κυβέρνηση δεν το καταθέτει επίτηδες την τελευταία στιγμή. Κάθε άλλο, τα Μέλη της Επιτροπής, όταν συζητήθηκε το θέμα, διαπίστωσαν μόνα τους ότι έγινε πάρα πολλή εργασία γι' αυτό το νομοσχέδιο. Όταν το 1983 αυτή η Βουλή — και η Κυβέρνηση μαζί — είδε ότι υπάρχουν μερικές δυσλειτουργίες στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία θέλησε, και πολύ σωστά, να άρει αυτές τις δυσλειτουργίες. Και συνεστήθη γι' αυτό μια Επιτροπή έχουσα σαν πρόεδρο κάποιον Λειτουργό από την Εισαγγελία. Δεν ήταν μόνο αυτό το νομοσχέδιο που είχε μελετηθεί: πρέπει να θυμηθούμε ότι πέρσι κατατέθηκε ένα άλλο νομοσχέδιο για το οποίο χρειάστηκε όγκος δουλειάς και συνεδριάσεις πολλών ωρών, για να γίνει, και αυτό αφορούσε τις μεταθέσεις των καθηγητών και των εκπαιδευτικών γενικά, το οποίο και ψηφίστηκε. Έτσι δεν νομίζουμε ότι είναι η Κυβέρνηση που καθυστέρησε. Τα εξ' αντικειμένου προβλήματα και δυσκολίες ήταν πολύ μεγάλες και δεν πρόκειται μόνο γι' αυτό το νομοσχέδιο. Απόδειξη είναι ότι και εμείς τώρα χρειαζόμαστε χρόνο για να το μελετήσουμε.

Ειπώθηκε ότι ο προηγούμενος μηχανισμός για τις προαγωγές ήταν κομματικός. Αυτό νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας σαβαρομιλών που το πιστεύει. Απόδειξη, και το ξέρουν όλοι οι δικηγόροι συνάδελφοι που είναι εδώ, είναι ότι οι προσφυγές των εκπαιδευτικών που καταχωρούνται στο Ανώτατο Δικαστήριο για τις προαγωγές είναι όλων των χρωμάτων και όλων των αποχρώσεων και μπορώ να πω ότι οι περισσότερες προέρχονται από μέλη του ΔΗΚΟ. Έτσι δεν νομίζω ότι υπάρχει κομματισμός ή οτιδήποτε άλλο, αλλά είναι αυτές οι δυσλειτουργίες, και για να εξηγήσω καλύτερα φέρνω ένα πολύ απλό παράδειγμα. Όταν έχεις 800 καθηγητές με βαθμό 36 και δικαιούνται και οι 800 προαγωγή και οι θέσεις για προαγωγές είναι 30, οπωσδήποτε θα προαχθούν οι 30 και οι 770 θα προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και πρέπει να υπενθυμίσω και κάτι για να αποκλείσω κάθε υποψία αυθαιρεσίας. Το Υπουργείο Παιδείας και η Κυβέρνηση όλες τις

αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου τις εκτέλεσε· δεν παράκουσε σε καμιά. 'Αρα πού είναι η αυθαιρεσία ή η μη συμμόρφωση προς τους νόμους και τους κανονισμούς;

Το ότι σήμερα η Βουλή έρχεται και επιτρέπει ομόφωνα στην Κυβέρνηση να κάμει 7 προαγωγές διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης και 30 προαγωγές βοηθών διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης είναι πολύ σωστό. Γιατί να μην ξεχνούμε ότι με το να εκφράσουμε την επιθυμία, την οποία εσεβάσθη το Υπουργείο Παιδείας και η Κυβέρνηση, να μην γίνουν άλλες προαγωγές μέχρις ότου έλθουν νέοι κανονισμοί και ψηφιστεί και αυτό το νομοσχέδιο, σταματήσαμε μια διαδικασία. Αλλά η παιδεία δεν σταματά, τα σχολεία μεγαλώνουν, υπάρχουν διευθυντές που αφυπηρετούν, δημιουργούνται κενά και μια και αναλάβαμε αυτή την ευθύνη εμείς στους ώμους μας, να σταματήσουμε μια διαδικασία, έχουμε και ευθύνη, εάν το Σεπτέμβριο που θα ανοίξουν τα σχολεία υπάρξουν ειδικά ακριτικά σχολεία και αγροτικά σχολεία που είναι ακέφαλα, να φροντίσουμε εμείς, μια και αναλάβαμε αυτή την ευθύνη, να λειτουργήσουν καλά. Γι' αυτό πολύ σωστά έχουμε ομόφωνα αποφασίσει να γίνουν αυτές οι ελάχιστες προαγωγές.

Το παρόν νομοσχέδιο δεν είναι και τόσο επείγον όσο θέλουμε να το παρουσιάσουμε. Εμείς οι ίδιοι με την απόφασή μας να πούμε στην Κυβέρνηση να μην προάξει άλλους εκπαιδευτικούς δημιουργήσαμε αυτό το επείγον. Όταν ολοκληρωθεί η νομοθεσία και ψηφιστεί, θα περάσουν τουλάχιστον πέντε χρόνια μέχρις ότου αλλάξουν τα δεδομένα των αξιολογήσεων διότι θα έχουμε νέα διαδικασία αλλά δεν καταργείται και η παλιά όπως είναι φυσικό.

'Αρα είναι πολύ σωστό αυτή η Βουλή να μελετήσει με μεγάλη προσοχή αυτό το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς της αξιολόγησης που θα κατατεθούν με όλη την άνεση γιατί το θέμα είναι η παιδεία, είναι τα παιδιά μας τα οποία ενδιαφέρουν όλους μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, δεν συζητούμε σήμερα την ουσία του νομοσχεδίου γιατί η ενδιάμεση έκθεση δεν μας επιτρέπει να το πράξουμε και ούτε πρόκειται να ολοκληρώσουμε σήμερα τη συζήτηση επί του νομοσχεδίου. Επομένως θα παρακαλούσα να περιορίσουμε τη συζήτηση, και νομίζω ότι όλες οι πλευρές του Σώματος έχουν εξηγήσει τη θέση τους και δεν χρειάζεται νομίζω να επεκταθεί η συζήτηση εφόσον δεν συζητούμε την ουσία του νομοσχεδίου.

Ο κ. Μαρκίδης.

Κύριε Μαρκίδη παρακαλώ να μην επεκταθούμε στην ουσία γιατί αν επεκταθούμε στην ουσία τότε είμαστε εκτός θέματος.

Λυπούμαι, αλλά...

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Το λιγότερο της ουσίας, εν πάση περιπτώσει.

(Γελά)

Αλλά θα ήθελα να πω το εξής: 'Οτι διαπιστώθηκαν οι αδυναμίες της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας από τη Βουλή πέρσι, όταν η Βουλή κατά πλειοψηφία ψήφισε τον περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Αρ. 2) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1985. Και επιχείρησε η παλιά Βουλή να καθιερώσει ειδική διαδικασία διορισμού μελών της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ώστε οι

διοριζόμενοι να τελούν υπό την έγκριση της Βουλής. Αυτή η διαδικασία δεν έγινε δεκτή σαν συνταγματική από το Ανώτατο Δικαστήριο πλην, όμως, θα ήθελα προς όσους λέγουν ότι κάνουμε κακόπιστη αντιπολίτευση, να αναφέρω σχετικό απόσπασμα από τη σχετική Απόφαση του Δικαστηρίου και παρακαλώ τον κ. Γαλανό και τους άλλους συναδέλφους του ΔΗ.ΚΟ. να το προσέξουν και ακολούθως να προσέξουν ακόμα ένα γεγονός που θα αναφέρω για να μου πουν αν έγινε κακόπιστη αντιπολίτευση:

«Από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, ιδιαίτερα την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, προκύπτει ότι ένας από τους λόγους που οδήγησε στη θέσπιση της νομοθεσίας αυτής είναι ο μεγάλος αριθμός προσφυγών εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σε συσχετισμό με την ακύρωση από το Δικαστήριο μεγάλου αριθμού αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και οι δυο αυτές διαπιστώσεις είναι σωστές και ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η διαπίστωση αυτή πρέπει, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της Αναφοράς, να απασχολήσει σοβαρά τις αρχές έχοντας υπόψη ότι από την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και όλως ιδιαίτερα από το δίκαιο τρόπο διενέργειας των προαγωγών, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η ευδωση του εκπαιδευτικού έργου και η εδραίωση της πίστης των λειτουργών της παιδείας στην αποστολή των Εκπαιδευτικών Αρχών.»

Αυτά από Απόφαση του Δικαστή κ. Πιχή στην αναφορά που έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εναντίον του Νόμου εκείνου πέρσι το Σεπτέμβρη του 1985. Όστε, ήδη από το Σεπτέμβριο του 1985 τονίστηκε ακόμα και από το Δικαστήριο η ανάγκη να προσέξει η Εκτελεστική Εξουσία ιδιαίτερος το θέμα της εύρυθμης λειτουργίας της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Και τι έγινε έκτοτε νομίζετε; Ενώ βάσει του Νόμου 10 του 1969 τα μέλη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και ο Πρόεδρος αυτής διορίζονται για τριετή θητεία, δηλαδή άπαξ και διοριστούν υποτίθεται έχουν τρία χρόνια θητείας ώστε κατά κάποιο τρόπο σ' αυτά τα χρόνια να έχουν κάποια ανεξαρτησία, από τις 31 Δεκεμβρίου του 1985 και εντεύθεν διορίζονται Πρόεδρος και μέλη ανά τρίμηνο. Και ανανεώνεται συνεχώς η θητεία των ίδιων ανθρώπων ανά τρίμηνο ή ανά δίμηνο. Και η θητεία της Επιτροπής, η οποία πρόκειται να κάμει τις προαγωγές που κατ' ανάγκη δέχθηκε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας να γίνουν, λήγει στις 31 Ιουλίου 1986, δηλαδή σε διάστημα ολίγων ημερών.

Επομένως το ερώτημα είναι — να έλθουμε και στη θέση αυτών των ανθρώπων — είναι σωστό άνθρωποι που συνεχώς η ανανέωση της υπηρεσίας τους εξαρτάται από κάποιο διορισμό, να ασκούν αυτό το σοβαρό έργο της επιλογής των αξίων στα πλαίσια της παιδείας; Είναι φανερό ότι κάτι δεν πάει καλά μ' αυτή την υπόθεση.

Ο λόγος που ανήλθα στο Βήμα είναι για να πω δυο πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά ήδη έχουμε μπει στην ουσία του θέματος κ. Μαρκίδη. Και νομίζω ότι είμαστε εκτός τάξεως. Λυπούμαι αλλά δεν μας επιτρέπει η Έκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ως προς την καθυστέρηση της Κυβέρνησης, κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση — αν κάμνω λάθος θα με διορθώσουν τα σχετικά πρακτικά και είμαι

έτοιμος να απολογηθώ δημοσίως, αλλά δεν κάμνω λάθος νομίζω — ότι σε σχετική ερώτηση που υπεβλήθη, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε ότι σε περίπτωση που η Βουλή ψήφιζε το νομοσχέδιο όπως το έστειλε η Κυβέρνηση σήμερα την Πέμπτη, θα εχρειάζετο περίπου χρονικό διάστημα τριών-τεσσάρων μηνών διοικητικής προπαρασκευής για την εφαρμογή του νομοσχεδίου αυτού. Επομένως το συμπέρασμα είναι φανερό. Ότι εστάλη ενώπιον της Βουλής αυτό το νομοσχέδιο σε τέτοιο χρόνο ούτως ώστε και αν ακόμη η Βουλή το ψήφιζε σήμερα, τελευταία μέρα των εργασιών της, αυτό το νομοσχέδιο δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο από διοικητικής πλευράς, με αποτέλεσμα οι επείγουσες ανάγκες της παιδείας — διότι μας μίλησαν για επείγουσες ανάγκες 15 Διευθυντών και 115 Βοηθών Διευθυντών — να μην μπορούσαν ούτως ή άλλως να εξυπηρετηθούν εντός του Αυγούστου που πρέπει αν εξυπηρετηθούν. Άρα, ο,τιδήποτε και να λεχθεί, η ουσία είναι ότι υπήρξε καθυστέρηση στη σχετική υποβολή του σχετικού νομοσχεδίου.

Τελειώνω εκφράζοντας την ελπίδα ότι η Επιτροπή, όταν θα κάμει αυτούς τους διορισμούς στους οποίους αναφέρεται η Έκθεση, δηλαδή τον περιορισμένο αριθμό προαγωγών, θα εφαρμόσει πραγματικά τα κριτήρια του Νόμου σύμφωνα με τις αρχές της αξιοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι αλλά η περαιτέρω συζήτηση του θέματος θα γίνει τον Οκτώβριο, φαντάζομαι, όταν θα επανέλθει η Βουλή. Ήδη συζητήσαμε αρκετά θέματα ουσίας επί του νομοσχεδίου και είμαι βέβαιος ότι τα περισσότερα θα τα επαναλάβουμε όταν θα συζητούμε το νομοσχέδιο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως ανέφερε και ο κ. Μαρκίδης πρέπει να διευκρινιστεί ένα σημείο. Από τη θέση μου. Το είπα και προηγουμένως, το επαναλαμβάνω και τώρα. Ο Γενικός Διευθυντής ή οποιοσδήποτε άλλος δεν αναφερόταν στο νομοσχέδιο. Εκείνο το οποίο λέχθηκε ήταν: «Γιατί, κύριοι, δεν στέλλετε και τους Κανονισμούς αξιολόγησης μαζί;» Και η απάντηση ήταν καταφατική. Διότι οι Κανονισμοί αξιολόγησης για να εφαρμοστούν θα χρειαστούν πολύ χρόνο. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα. . . .

Κύριε Αναστασιάδη, λυπούμαι αλλά δεν θα τελειώσουμε ποτέ.

Νομίζω ότι αρκετή συζήτηση έχει διεξαχθεί και δεν πρόκειται να δώσω το λόγο σε κανένα.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩ-
ΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.22) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ.Χ. 'Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £4,980 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αποδοχών ενός Ανώτερου Λειτουργού Παραγωγικότητας στο Κέντρο Παραγωγικότητας μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 1986.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £4,980 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών συν Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.42) ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ευστάθιος Ευσταθίου, εκπροσωπών τον κ. Τ.Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £87,136 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών Λτδ. για αντιμετώπιση των μισθών και ημερομισθίων του εργατο-υπαλληλικού προσωπικού για την περίοδο Αυγούστου-Οκτωβρίου, 1986 καθώς επίσης άλλων τρεχουσών αναγκών της Εταιρείας.

Οι ζητούμενες πιστώσεις είναι αναγκαίες, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, για την συντήρηση των εγκαταστάσεων και μηχανημάτων των βιομηχανιών αυτών μέχρι που να αποφασιστεί το θέμα της επαναλειτουργίας του βιομηχανικού αυτού συγκροτήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1986».

Υποστηρίζοντας τη διάθεση της ζητούμενης πίστωσης η Επιτροπή αναμένει ότι οι αρμόδιοι θα επιδείξουν ιδιαίτερη σημασία στην κανονική από κάθε άποψη συντήρηση των εγκαταστάσεων του βιομηχανικού αυτού συγκροτήματος σύμφωνα με τις υποδείξεις που ήδη έχουν γίνει για το σκοπό αυτό.

Η Επιτροπή πρόσθετα αναμένει ότι στο προσφερόμενο ως το τέλος Οκτωβρίου χρονικό διάστημα θα διασφαλιστούν ορισμένα βασικά πράγματα τα οποία, όπως έχει ήδη υποδειχθεί στους αρμοδίους, θα βαρύνουν στη διαμόρφωση

της τελικής θέσης της Βουλής αναφορικά με την επαναλειτουργία ή όχι του συγκροτήματος αυτού.

Συναφώς η Επιτροπή αναμένει ότι οι αρμόδιοι θα προσέλθουν έγκαιρα στη Βουλή και θα υποβάλουν συγκεκριμένες εισηγήσεις αναφορικά με τα μέτρα που θα παρθούν για τη διασφάλιση της διεύθυνσης της εταιρείας (τεχνικής και εκτελεστικής) από τα πλέον κατάλληλα και προσοντούχα πρόσωπα σε συνδυασμό με τη διασφάλιση, με βάση πρακτικές διευθετήσεις, του απρόσκοπτου εφοδιασμού της εταιρείας με τις αναγκαίες πρώτες ύλες (πυρίτη, κλπ) στις ενδεδειγμένες ποσότητες, ποιότητα και τιμές. Η Επιτροπή πιστεύει ότι θα ήταν ιδιαίτερα υποβοηθητικό τόσο γι' αυτή όσο και την ολομέλεια του Σώματος αν τα συγκεκριμένα αυτά μέτρα εκφράζονταν υπό μορφή συγκεκριμένου οργανοδιαγράμματος προσωπικού (ντόπιου και ξένου) και συγκεκριμένου σχεδίου συμφωνίας για τη διασφάλιση του εφοδιασμού της Εταιρείας με τις αναγκαίες πρώτες ύλες.

Όπως έχει ήδη υποδειχθεί στους αρμόδιους, υπό το φως των διασφαλίσεων που έχουν ζητηθεί και αναμένονται, η Επιτροπή θα ήταν διατεθειμένη να υποστηρίξει τη δοκιμαστική λειτουργία του συγκροτήματος για μια λογική περίοδο από τα αποτελέσματα της οποίας θα εξαρτηθεί και η τελική θέση της Επιτροπής πάνω στο θέμα της επαναλειτουργίας, μόνιμα, των βιομηχανιών αυτών. Γι' αυτό και η Επιτροπή αναμένει ότι στο προσφερόμενο χρονικό διάστημα ως το τέλος Οκτωβρίου θα πρέπει οι αρμόδιοι έγκαιρα και τεκμηριωμένα να ετοιμάσουν και καταθέσουν στην Επιτροπή τη μελέτη τους για τη δοκιμαστική λειτουργία των βιομηχανιών αυτών μαζί με κατάσταση των δαπανών που συνεπάγεται η λειτουργία αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προόμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £87,136 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών συν Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ.ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ.ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.45) ΤΟΥ 1986».**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός
Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χ' Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 1986.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £73,735 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης για την παροχή ιατρικής περίθαλψης σε ιδιωτικές κλινικές κατά την περίοδο 7 Οκτωβρίου-2 Νοεμβρίου 1986.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η έγκριση της πιο πάνω συμπληρωματικής πίστωσης κρίνεται αναγκαία για να καταστεί δυνατή η πληρωμή των ιδιωτικών κλινικών στις οποίες αποστέλλονταν για περίθαλψη οι ασθενείς που παρουσιάζονταν στα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών των Κυβερνητικών Νοσοκομείων κατά τις απογευματινές και βραδυνές ώρες της περιόδου 7.10-2.11.85, μετά την άρνηση των Κυβερνητικών Ιατρών να προσφέρουν υπηρεσίες κατά την περίοδο εκείνη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1986».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £73,735 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1986. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών συν Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

«Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». (Πρόταση Νόμου).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Αλέκος Μαρκίδης

Μανώλης Χριστοφίδης, εκπροσώπων τον κ. Ν. Αναστασιάδη

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχαήλ Παπαπέτρου

Τάκης Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε την 1η Ιουλίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι να θέσει υπό έλεγχο, με σχετικούς Κανονισμούς που θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, τους όρους που διέπουν συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Οργάνων Ιδιωτικού Δικαίου και αφορούν στάδια ή άλλους αθλητικούς χώρους για τους οποίους έχουν δαπανηθεί ποσά από το Κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία έχει κατατεθεί στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, σε συνδυασμό με σχετικό θέμα που εκκρεμεί ενώπιον της ίδιας Επιτροπής και που αφορά ειδικότερα την ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π. Οι θέσεις των Μελών της Επιτροπής έχουν ήδη διατυπωθεί σε σχετική Έκθεσή τους προς το Σώμα για το θέμα αυτό.

Η πλειοψηφία των Μελών της Επιτροπής, κρίνοντας ότι οι πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ουσιαστικά αποβλέπουν στην εξουδετέρωση της μελετούμενης ανταλλαγής του Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο Στάδιο, για τους λόγους που αναφέρονται στη σχετική Έκθεση της Επιτροπής για το ζήτημα αυτό, δεν μπορούν να συμφωνήσουν με την ψήφιση σε νόμο της πρότασης αυτής, γι' αυτό και εισηγούνται την απόρριψή της από το Σώμα. Από την άλλη, τα ίδια Μέλη πιστεύουν ότι τα γενικότερα θέματα αρχής που πραγματεύεται και αποβλέπει στη μελλοντική ρύθμισή τους η προτεινόμενη νομοθεσία, θα πρέπει από τη φύση τους ν' αποτελέσουν αντικείμενο διεξοδικότερης μελέτης αφού συνεκτιμηθούν όλοι οι παράγοντες.

Τα υπόλοιπα Μέλη της Επιτροπής δήλωσαν ότι συμμερίζονται πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νομοθετήματος, και για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση αυτή νόμου, θα υποστηρίξουν την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή για την πρόταση αυτή Νόμου υπάρχει και σχετικό θέμα στο Κεφάλαιο Δ', η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.», υπάρχει εισήγηση όπως και τα δυο αυτά συζητηθούν μαζί.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η συζήτηση, αν θα γίνει, θα πρέπει να γίνει πριν από την ψηφοφορία. Δεν θα είναι σωστό η συζήτηση να γίνει μετά την ψηφοφορία. Διότι συνήθως η ψηφοφορία προκύπτει μετά από μια συζήτηση. Γι' αυτό το λόγο επειδή το θέμα είναι στο Κεφάλαιο Δ' θα πρέπει να διαβαστεί απλώς η έκθεση και η συζήτηση να γίνει τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς αυτό είχα υπόψη μου, κατά πόσο δηλαδή το Σώμα συμφωνεί ν' αναγνωστεί και η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται «Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΕΙΟΥ
ΣΤΑΔΙΟΥ ΜΕ ΤΟ Γ.Σ.Π.»

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Μανώλης Χριστοφίδης, εκπροσώπων τον κ. Ν. Αναστασιάδη
Μιχάλης Παπαπέτρου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 26 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 1986.

Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Σ.Π. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντα τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ.κ. Ν. Μουσιούττας και Δ. Ηλιάδης.

Το πιο πάνω θέμα, όπως είναι γνωστό, έχει εγγραφεί για συζήτηση στη Βουλή ως θέμα επείγουσας φύσης στις 12 Ιουνίου 1986 από τους κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Εζεκία Παπαϊωάννου και ταυτόχρονα παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς το Σώμα με βάση τα πορίσματα της οποίας, σύμφωνα με την Απόφαση του Σώματος, θα κρινόταν αν θα ήταν αναγκαία η παραπέρα ανοικτή συζήτηση του θέματος ενώπιον της Ολομέλειας.

Η Επιτροπή ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε στις συνεδρίες της τους εκπροσώπους όλων των ενδιαφερομένων πλευρών από τους οποίους ζήτησε και πήρε όλα τα αναγκαία για την ενημέρωσή της στοιχεία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από την Κυβερνητική πλευρά προκύπτει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του ημερομηνιών 20 Ιουνίου 1985 και 17 Απριλίου 1986 έχει υιοθετήσει σχετική απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής στην οποία είχε ανατεθεί η μελέτη του όλου θέματος, και εξουσιοδότησε τον αρμόδιο Υπουργό να προωθήσει τη διαδικασία ανταλλαγής του Σταδίου Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο Στάδιο. Η Σύμβαση της ανταλλαγής των δύο σταδίων, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, θα περιλαμβάνει τη σύσταση Μόνιμης Επιτροπής Χρήσεως, η οποία θα κάμνει τον απαραίτητο προγραμματισμό αναφορικά με τη χρησιμοποίηση του Μακάρειου Σταδίου για ποδοσφαιρικές και άλλες αθλητικές συναντήσεις, καθώς επίσης και για τη χρησιμοποίησή του από την Κυβέρνηση, κατά προτεραιότητα, οποτεδήποτε το ήθελε χρειαστεί και γενικά θα φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία του.

Η πιο πάνω Επιτροπή θα αποτελείται από:

- (ι) Ένα εκπρόσωπο του ΚΟΑ
- (ιι) ένα εκπρόσωπο από κάθε ποδοσφαιρικό Σωματείο Α' κατηγορίας της Λευκωσίας και
- (ιιι) αριθμό εκπροσώπων του Γ.Σ.Π. ίσο προς τον αριθμό των εκπροσώπων του ΚΟΑ και των Σωματείων Α' κατηγορίας της Λευκωσίας.

Στη λήψη της πιο πάνω απόφασης από την Εκτελεστική Εξουσία λήφθηκαν ιδιαίτερα υπόψη τα πιο κάτω:

- (α) Τόσο στη Λεμεσό όσο και στη Λάρνακα έγινε ήδη η ανταλλαγή των νέων σταδίων που κατασκεύασε ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (Τσίρειο και Νέο Στάδιο Λάρνακας) με τα παλαιά στάδια των πόλεων που δόθηκαν στους Γυμναστικούς Συλλόγους (Στάδιο ΓΣΟ-Στάδιο ΓΣΖ).

Η μέχρι τώρα ισχύουσα πρακτική είναι ότι ο ΚΟΑ δεν διαχειρίζεται ο ίδιος τα στάδια που ανεγείρει αλλά τα παραχωρεί στους τοπικούς αθλητικούς Συλλόγους και ο ίδιος διατηρεί τη γενική εποπτεία τους.

- (β) Ειδικότερα όσον αφορά την ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου υπάρχει ένα ακόμα εχέγγο για την εξασφάλιση της χρηστής διαχείρισής του, η περίληψη πρόνοιας στη Σύμβαση ανταλλαγής για σύσταση Μόνιμης Επιτροπής Χρήσεως του σταδίου με συγκεκριμένη σύνθεση και καθήκοντα.
- (γ) Σειρά αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και άλλων σχετικών συσκέψεων οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Εκτελεστική Εξουσία έχει από το 1973 θεθεί υπέρ της ανταλλαγής του Μακάρειου Σταδίου με το Στάδιο Γ.Σ.Π., θέση που η Κυβέρνηση έχει συνδέσει μ' αυτή την ίδια την απόφασή της για τη δημιουργία του Μακάρειου Σταδίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους του ΚΟΑ και του Γυμναστικού Συλλόγου Παγκύπρια προκύπτουν τα πιο κάτω:

- (α) Το κόστος κατασκευής του Μακάρειου Σταδίου είναι £1,762,000.
- (β) Η σημερινή αγοραία αξία του Μακάρειου Σταδίου υπολογίζεται ότι ανέρχεται στα £2.7 εκ. ενώ η αξία της γης του Μακάρειου Σταδίου ως οικοπέδων υπολογίζεται σε £4,500,000, περιλαμβανομένου και του Λευκόθεου.
- (γ) Η αγοραία αξία του Γ.Σ.Π. έχει εκτιμηθεί σε £3,600,000, ποσό που υπολογίστηκε με βάση την αγοραία αξία της γης του ως οικοπέδων.
- (δ) Η ετήσια επιχορήγηση του ΚΟΑ προς το Γυμναστικό Σύλλογο Παγκύπρια ήταν £21,560 για το 1984, £28,780 για το 1985 και £28,500 για το 1986.

Όσον αφορά το στάδιο Γ.Σ.Π. ο Οργανισμός έκαμε τις πιο κάτω δαπάνες για βελτιωτικά έργα.

1984	£ 8,000
1985	£12,000

(ε) Το Γ.Σ.Π. συντηρείται από την οικονομική βοήθεια που παίρνει από τον Κ.Ο.Α. και από τα έσοδά του που αναφέρονται πιο κάτω:

(1) Μηνιαία εισφορά Σωματείων Α' Κατηγορίας	£	6,000
(2) Συνδρομές Μελών	£	2,400
(3) Διαφημίσεις	£	500
(4) Ενοίκια	£	2,500
(5) Ποδοσφαιρικές συναντήσεις και παραχωρήσεις σταδίου για χρήση από άλλους.	£	4,500

(στ) Τα καθαρά ετήσια έσοδα του Γ.Σ.Π. σε περίπτωση ανταλλαγής του με το Μακάρειο Στάδιο υπολογίζονται από τον ΚΟΑ στις £50,000 περίπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού διεξήλθε με προσοχή όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και έλαβε υπόψη τους λόγους που υπαγόρευσαν την προωθούμενη ανταλλαγή του σταδίου του Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο στάδιο, συμφωνεί κατά πλειοψηφία με την ανταλλαγή αυτή. Ειδικότερα ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής — Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ. και του ΔΗ.ΚΟ. συντάχθηκαν υπέρ της προωθούμενης ανταλλαγής του Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο στάδιο δηλώνοντας ότι η Κυβερνητική αυτή ενέργεια εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της ως τώρα ακολουθούμενης πολιτικής και πρακτικής με βάση την οποία ο ΚΟΑ λόγω αρμοδιότητας και δυνατοτήτων από την άποψη χρηματοδότησης μεγάλων έργων, δημιουργεί μεγάλα στάδια και άλλους αθλητικούς χώρους και εγκαταστάσεις για την ανάπτυξη του αθλητισμού στην Κύπρο και στη συνέχεια τα παραδίδει για χρήση στους υφιστάμενους γυμναστικούς συλλόγους. Τα ίδια Μέλη παρατήρησαν επίσης ότι η μελετούμενη σήμερα ανταλλαγή του Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο στάδιο αποτελεί στην ουσία υλοποίηση παλαιότερης απόφασης της Κυβέρνησης που λήφθηκε το 1973, την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο τώρα επαναβεβαιώνει και προωθεί την υλοποίησή της και ότι η απόφαση αυτή ήταν το αποτέλεσμα σωρείας συσκέψεων και διαβουλεύσεων με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Επικροτώντας την ανταλλαγή αυτή και καλώντας την Κυβέρνηση να προχωρήσει στη συμπλήρωση όλων των αναγκαίων διαδικασιών για την πραγματοποίησή της, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και η κα. Ρ. Κατσελλή υποστήριξαν επίσης ότι στην υπό εγκαθίδρυση Μόνιμη Επιτροπή Χρήσεως του Μακάρειου θα πρέπει να συμμετέχουν, με ίσο αριθμό, εκπρόσωποι των ποδοσφαιρικών σωματείων πρώτης κατηγορίας της Λευκωσίας από τη μια και του Γ.Σ.Π. από την άλλη, νοούμενου ότι η Επιτροπή αυτή θα τελεί υπό την προεδρία του Οργανισμού αυτού.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Μ. Παπαπέτρου, διαφωνώντας με τη θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, τάχθηκε εναντίον της ανταλλαγής του Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο Στάδιο θεωρώντας απαράδεκτη την χωρίς κριτήρια και γενικούς προσανατολισμούς αποξένωση από την Πολιτεία μιας σημαντικής περιουσίας με αντάλλαγμα μικρότερης αξίας αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους που δεν είναι σε καλή κατάσταση. Το ίδιο Μέλος παρατήρησε επίσης ότι η παραχώρηση προς ένα γυμναστικό σύλλογο μιας τόσο μεγάλης αξίας περιουσίας γίνεται ακόμα πιο προκλητική αν λάβει κανένας υπόψη το κλειστό κύκλωμα των μελών του συλλόγου αυτού που λόγω του καταστατικού του η εισδοχή νέων μελών προϋποθέτει πιστοποιητικό φρονημάτων, πράγμα που αποτελεί νοοτροπία μιας ξεπερασμένης εποχής.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Τ.Χ' Δημητρίου, διαφωνώντας επίσης με τη θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, τάχθηκε εναντίον της ανταλλαγής γιατί στην ουσία το Μακάρειο θα καταλήξει στα χέρια μιας ομάδας προσώπων η οποία στην ουσία θα ιδιοποιηθεί μια κοινοτική περιουσία που δεν της ανήκει. Ο ίδιος Βουλευτής δήλωσε ότι όταν ιδρυόταν ο Γ.Σ.Π. εκαλείτο να επιτελέσει προοδευτικό ρόλο προς όφελος της κοινότητας και ότι η χρησιμοποίησή του τώρα, με περιουσιακή και μόνο αντίληψη, δείχνει ανευθυνότητα των ιδρυόντων του Γ.Σ.Π. Το ίδιο Μέλος παρατήρησε επίσης ότι με τη μελετούμενη ανταλλαγή εγκαινιάζεται μια νέα Κυβερνητική πολιτική, δηλαδή ό,τι μεγαλύτερο κατασκευάζεται από το κράτος, να παραχωρείται στη συνέχεια σε τρίτους. Τέλος, κατά τη γνώμη του ίδιου Μέλους, η προτεινόμενη ανταλλαγή προδίδει μια νοοτροπία παγοποίησης κοινωνικών συνθηκών μιας ξεπερασμένης εποχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω ότι οι δυο εκθέσεις θα συζητηθούν μαζί.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η πρόταση Νόμου για τροποποίηση του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, που κατέθεσε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, τείνει να καλύψει ένα μεγάλο κενό στη σχετική νομοθεσία. Στόχος της πρότασης Νόμου που καταθέσαμε είναι να ρυθμιστεί με Κανονισμούς η οποιαδήποτε μεταβίβαση, ανταλλαγή, εκχώρηση ή με οποιοδήποτε τρόπο επιβάρυνση περιουσίας του ΚΟΑ. Και σαν τέτοιο, το ζήτημα αυτό σχετίζεται άμεσα, όπως ήδη λέχθηκε, με τη σχεδιαζόμενη ανταλλαγή του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου, θέμα το οποίο εκκρεμεί για συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ' της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Η εξέταση, κύριε Πρόεδρε, τόσο της πρότασης Νόμου, όσο και του εγγραφέντος θέματος έγινε κατά τρόπο ενιαίο από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και γι' αυτό σ' αυτή την παρέμβασή μου προτίθεμαι να καταπιαστώ με το θέμα σαν ενιαίο σύνολο.

Τι ζητά η πρόταση Νόμου; Ζητά να καταρτισθούν Κανονισμοί από τον ΚΟΑ που να ρυθμίζουν τις μεταβιβάσεις, τις ανταλλαγές, τις επιβαρύνσεις κρατικής περιουσίας που ανήκει στον ΚΟΑ. Τι το παράλογο σ' αυτή τη νομική διευθέτηση που προτείνεται; Κανονισμοί που να διέπουν τα πιο πάνω, σημαίνει ότι αυτά τα πολύ σοβαρά θέματα θα ρυθμίζονται με σωστά αντικειμενικά κριτήρια. Σημαίνει ότι θα ρυθμίζονται με ομοιόμορφο τρόπο έτσι που να κλείει η πόρτα σε κάποιες ευνοιοκρατικές μεταχειρίσεις. Σημαίνει ακόμα ότι το εκάστοτε Συμβούλιο του ΚΟΑ, το οποίο όπως ξέρετε διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και καθόλου δεν εκπροσωπεί το λαό, δεν θα μπορεί κατά τρόπο αυθαίρετο και εστειλικό να αποξενώνει ή να επιβαρύνει περιουσία που δημιουργήθηκε από το υστέρημα του φορολογούμενου πολίτη και ιδιαίτερα της μεγάλης μάζας εργαζομένων αυτού του τόπου. Και η πρόταση Νόμου προβλέπει ακόμα την κατάθεση αυτών των Κανονισμών στη Βουλή για έγκριση, έτσι που το κατ' εξοχή σώμα που αντιπροσωπεύει τον Κυπριακό λαό νάχει λόγο και να μπορεί να ελέγχει κοινοβουλευτικά, όχι το οποιοδήποτε θέμα μικρής σημασίας, αλλά το κεφαλαιώδες

θέμα της αποξένωσης κρατικής περιουσίας, που σε πολλές περιπτώσεις θάναι αξίας πολλών εκατομμυρίων λιρών.

Πού βρίσκει ο ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ την εσφαλμένη προσέγγιση αυτής της πρότασης Νόμου; Πού βρίσκουν το λάθος;

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα ανέμενε κανένας από όλες τις πλευρές της Βουλής, τουλάχιστο σε θέματα αρχής, ενιαία προσέγγιση ομοειδών θεμάτων. Και απευθύνομαι ιδιαίτερα στους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού. Διερωτώμαι, κύριοι συνάδελφοι, εσείς που σαν πάγια πολιτική εδώ και μερικά χρόνια υποστηρίζετε τον περιορισμό των εξουσιών της Εκτελεστικής Εξουσίας, εσείς που και για το πιο ασήμαντο θέμα απαιτείτε Κανονισμούς που να τυγχάνουν της έγκρισης της Βουλής, εσείς που καταθέσατε πρόταση Νόμου που να περιορίζει το ανεξέλεγκτο του Προέδρου να διορίζει συμβούλια Ημικρατικών Οργανισμών, εσείς που υποστηρίζετε ακόμα το δικαίωμα της Βουλής να τροποποιά στη μέση του χρόνου εγκριμένους προϋπολογισμούς, διερωτώμαι πώς εσείς που υποστηρίζετε, και σωστά υποστηρίζετε αυτά όλα και πολλά άλλα, τώρα σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση υιοθετείτε μια εκ διαμέτρου αντίθετη θέση. Διερωτώμαι γιατί άραγε στην προκειμένη περίπτωση όλη η πιο πάνω πολιτική σας παραμερίζεται και δίνετε με την ψήφο σας στην Κυβέρνηση και σ' ένα Ημικρατικό Οργανισμό, το ανεξέλεγκτο δικαίωμα, όχι μόνο να διαχειρίζονται, αλλά και να ξεπουλούν χωρίς κανονισμούς, χωρίς τον παραμικρό κοινοβουλευτικό έλεγχο, κατά το δοκούν, τεράστιας αξίας κρατική περιουσία!

Όμως η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα δεν είναι δύσκολη. Είναι κατανοητή σ' ολόκληρο τον Κυπριακό λαό. Και θα γίνει ακόμα πιο κατανοητή, όταν στη συνέχεια τούτης της παρέμβασης θα εξηγήσω το τι είναι ο ΓΣΠ και τι αντιπροσωπεύει.

Πριν εγκαταλείψω τούτο το σημείο, θάθελα κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω ότι στη νομοθεσία περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, υπάρχει πρόνοια για έκδοση Κανονισμών που να ρυθμίζουν τα θέματα στα οποία αναφέρεται η πρόταση Νόμου. Με τη διαφορά, όμως, ότι η υπάρχουσα νομοθεσία δίνει απλώς το δικαίωμα στο Συμβούλιο του ΚΟΑ να εκδώσει Κανονισμούς, ένα δικαίωμα που ο ΚΟΑ δεν άσκησε εδώ και πάρα πολλά χρόνια, ενώ η πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ επιβάλλει την κατάθεση Κανονισμών στη Βουλή μέσα σε 3 μήνες. Και τίθεται το ερώτημα. Γιατί τα κόμματα που διαφωνούν σήμερα για έκδοση Κανονισμών, έδωσαν τότε που ψηφιζόταν η περί ΚΟΑ νομοθεσία την έγκρισή τους και την ψήφο τους για να μπορεί ο ΚΟΑ να εκδίδει κανονισμούς; Η απάντηση είναι απλή. Γιατί πίσω από τη σημερινή τους στάση κρύβονται σκοπιμότητες. Γιατί το ΓΣΠ είναι δικό τους αμπελοχώραφο. Γιατί με την ανταλλαγή του Μακάρειου με το ΓΣΠ, βάζουν στο χέρι το πιο μεγάλο και το πιο σύγχρονο στάδιο της Κυπριακής Δημοκρατίας, μετατρέποντάς το σε νέο θλιβερό κάστρο της ούτω καλούμενης εθνικοφροσύνης τους.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Το θέμα του αθλητισμού, που συνδέεται άμεσα με το θέμα της υγιούς απασχόλησης της νεολαίας, δεν μπορεί παρά νάναι ευθύνη Κρατική. Ιδιαίτερα σε μια περίοδο που η νεολαία μας απειλείται με την εισβολή ενός ξενόφερτου δυτικού τρόπου ζωής, εντελώς ξένου με τις παραδόσεις, την ιστορία, την κουλτούρα και τους αγώνες αυτού του τόπου. Σε μια περίοδο που τα ναρκωτικά, η εγκληματικότητα, η πορνοκουλτούρα και τόσα άλλα «αγαθά» του έτσι λεγόμενου

«ελεύθερου κόσμου» συνιστούν τον υπ' αριθμό ΕΝΑ κίνδυνο για την εθνική επιβίωση αυτού του τόπου. Μέσα σε μια τέτοια κατάσταση πραγμάτων, ο αθλητισμός αποτελεί ασπίδα για τη σωτηρία της νεολαίας και την υγιή της ανάπτυξη. Και η ευθύνη για τούτο, είναι, επαναλαμβάνω κρατική. Δεν μπορεί το κράτος να απεκδύεται των ευθυνών του, δεν μπορεί να χαρίζει τα στάδια σε ιδιώτες. Ευθύνη και υποχρέωση του κράτους είναι να φτιάχνει χώρους άθλησης και να τους ανοίγει σ' ολόκληρη τη νεολαία. Ο «Αθλητισμός για Όλους» είναι αναγκαιότητα και μόνο με συγκεκριμένη κρατική πολιτική προωθείται. Και δυστυχώς η Κυβέρνηση με τις ενέργειές της όχι μόνο δεν προωθεί μια τέτοια πολιτική, αλλά στην πραγματικότητα την υποσκάπτει.

Κύριοι συνάδελφοι,

Σε μια χώρα που όλοι αναγνωρίζουν ότι η πολιτικοποίηση του Αθλητισμού είναι μάλιστα που πρέπει να εκλείψει, θα ανέμενε κανένας ότι τόσο η Κυβέρνηση όσο και τα πολιτικά κόμματα της δεξιάς θα στέκονταν υπεράνω ιδεολογικών και κομματικών συμφερόντων. Τουλάχιστον σ' αυτό το θέμα. Δυστυχώς η ίδια η ζωή αποδεικνύει ότι τέτοιες προσδοκίες είναι μάταιες. Και παράλληλα υπογραμμίζει ότι οι βαρύγδουπες διακηρύξεις για απολιτικοποίηση του αθλητισμού είναι παχιά λόγια, κενά περιεχομένου.

Κατά την εξέταση του θέματος, κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας κάλεσε τον Υπουργό Παιδείας, την ηγεσία του ΚΟΑ και το Συμβούλιο του ΓΣΠ. Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, δόθηκαν πληροφορίες, που νομίζω φωτίζουν αρκετά το θέμα της ανταλλαγής Μακαρείου-ΓΣΠ.

Το πρώτο που προκύπτει είναι ότι, ενώ το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο αποτελεί ιδιοκτησία του ΚΟΑ, για την εκχώρηση του οποίου θα πρέπει πρώτα να αποφασίσει ο ΚΟΑ και μετά να ζητήσει την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως συμβαίνει με όλους τους Ημικρατικούς Οργανισμούς, το Υπουργικό Συμβούλιο παράτυπα πήρε πρώτο την απόφαση και την έστειλε στον ΚΟΑ για επικύρωση. Τούτο είναι χαρακτηριστικό, κύριε Πρόεδρε, και αποκαλυπτικό του τι παιχνίδια παίζονται πίσω από την πλάτη του Κυπριακού λαού και ποιες σκοπιμότητες κρύβονται πίσω από την ανταλλαγή.

Δεύτερο. Η φιλοσοφία της αρχικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την ανταλλαγή, ήταν δήθεν με την εκποίηση του ΓΣΠ να καλυφθεί το κόστος κατασκευής του Μακαρείου Αθλητικού Κέντρου. Από 'ό,τι δήλωσαν τόσο ο Υπουργός Παιδείας, όσο και ο Πρόεδρος του ΚΟΑ ενώπιον της Επιτροπής Παιδείας τέτοιο θέμα εμπορικής αξιοποίησης του ΓΣΠ για κάλυψη των εξόδων, δεν τίθεται. Ο Πρόεδρος του ΚΟΑ είπε ότι ο ΓΣΠ θα παραμείνει αθλητικός χώρος, ενώ ο Υπουργός Παιδείας είπε ότι αποκλείεται η εμπορική αξιοποίηση του. Συνεπώς οι πρώτοι λόγοι που επικαλέστηκε η Κυβέρνηση για την ανταλλαγή δεν υπάρχουν. Και αυτό μας το επιβεβαιώνει η ίδια η Κυβέρνηση.

Γιατί, λοιπόν, προχωρούν στην ανταλλαγή; Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, και θαυμάστε επιχειρηματολογία. Η ανταλλαγή μας λέγουν, επιβάλλεται:

(α) Για να έχει έσοδα το ΓΣΠ.

(β) Διότι έγινε ανταλλαγή των σταδίων στη Λεμεσό και στη Λάρνακα και

(γ) Γιατί η πολιτική του ΚΟΑ είναι να δώσει τα στάδια στους κατάλληλους φορείς — έτσι μας είπε ο Υπουργός Παιδείας — για αξιοποίηση.

Μάλιστα, κύριοι συνάδελφοι. Είτε το πιστεύετε είτε όχι, αυτοί είναι όλοι κι' όλοι οι λόγοι της ανταλλαγής. Με την προσθήκη εκείνου του αμίμητου από τον κ. Υπουργό της Παιδείας, ότι θεωρεί φυσιολογικό ο ΚΟΑ να μην έχει στάδια, αλλά αυτά να παραχωρούνται στους Γυμναστικούς Συλλόγους, που τους θεωρεί σαν τους φυσικούς ιδιοκτήτες των σταδίων.

Πριν καταπιαστώ με αυτούς τους λόγους που προβλήθηκαν για την ανταλλαγή, θέλω να αναφέρω στη Βουλή ότι με βάση στοιχεία που κατατέθηκαν, η σημερινή αξία των εγκαταστάσεων του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου ανέρχεται σε £7,2 εκατομμύρια περίπου, ενώ η αξία του ΓΣΠ σαν οικόπεδα, ανέρχεται όπως υπάρχει ισχυρισμός, σε £3,6 εκατομμύρια. Όμως, όπως αναφέρθηκε προηγούμενα, η ανταλλαγή δεν γίνεται για εμπορική αξιοποίηση του ΓΣΠ, αλλά σαν ανταλλαγή αθλητικών εγκαταστάσεων. Έτσι μας είπε ο Πρόεδρος του ΚΟΑ. Κι' ο Υπουργός Παιδείας δεν το διέψευσε. Πόσα, λοιπόν, αξίζει ο ΓΣΠ σαν χώρος αθλητικών εγκαταστάσεων; Η απάντηση δόθηκε από τους ίδιους τους εκπροσώπους του ΓΣΠ στην Επιτροπή. Το ΓΣΠ σαν στάδιο είναι πεπαλαιωμένο και κάθε μερικούς μήνες χρειάζεται ενέσεις για να κρατηθεί για ακόμα λίγο στη ζωή. Αυτά τα είπε ο ΓΣΠ.

Όλα τα πιο πάνω δείχνουν κατά τον πιο αδιαμφισβήτητο τρόπο πως η ανταλλαγή είναι οικονομικά επαχθής για το δημόσιο. Και η δημόσια περιουσία, κ. συνάδελφοι, δεν ανήκει ούτε στον κ. Πρόεδρο ούτε στους κ.κ. Υπουργούς, ούτε στον κ. Πρόεδρο του ΚΟΑ για να την χαρίζουν αυθαίρετα στην οποιαδήποτε ομαδούλα φίλων τους. Αυτό στη γλώσσα του λαού λέγεται ρουσφέτι και μεις το καταδικάζουμε με όλη μας τη δύναμη. Αυτό είναι αυθαιρεσία, είναι διασπάθιση της δημόσιας περιουσίας και οι πρωταγωνιστές αυτής της απαράδεκτης αντιλαϊκής συναλλαγής είναι βαριά εκτεθειμένοι μπροστά στο λαό.

Έρχομαι τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν για την ανταλλαγή.

- (α) Να ενισχυθούν τα έσοδα του ΓΣΠ. Να αποκτήσει, όπως μας λένε, ο ΓΣΠ μόνιμη πηγή εσόδων. Αναφορικά μ' αυτό θα ήθελα να πω πως ο ΓΣΠ τυγχάνει σήμερα προνομιακής μεταχείρισης από όλα τα σωματεία της πρωτεύουσας. Συγκεκριμένα ο ΓΣΠ, που σημειωτέον συντηρεί μόνον ομάδα στίβου, πήρε σαν επιχορήγηση από τον ΚΟΑ για το 1984 £21,560, για το 1985 £28,780 και για το 1986 £28,500. Στην ίδια περίοδο τα άλλα αθλητικά σωματεία της Λευκωσίας Α' κατηγορίας, ΑΠΟΕΛ, ΟΜΟΝΟΙΑ, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ, που συντηρούν πολλά αθλητικά τμήματα, πήραν επιχορήγηση μόλις από £1000.— το χρόνο. Και τα σωματεία αυτά, όπως ανέφερα ήδη, διατηρούν πολλά αθλητικά τμήματα. Όμως πέραν από την επιχορήγηση του ΚΟΑ, ο ΓΣΠ, έχει σύμφωνα με δικά του στοιχεία, επιπρόσθετα έσοδα που ανέρχονται σε £18,000 περίπου. Δηλαδή ο Σύλλογος αυτός μαζί με την επιχορήγηση του ΚΟΑ έχει έσοδα της τάξης των £46.500 το χρόνο. Στα πιο πάνω ποσά θα πρέπει να προστεθούν £8,000 που ξόδεψε ο ΚΟΑ για βελτιωτικά έργα στο στάδιο ΓΣΠ το 1984 και £12,000 το 1985. Από τα πιο πάνω ποσά, κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται πως τα οικονομικά του ΓΣΠ δεν είναι τόσο δύσκολα, σε σημείο που να καθίσταται αναγκαία η δωρεάν προς αυτόν κρατική ενίσχυση του ύψους των £7,5 εκατομμυρίων.
- (β) Δεύτερος λόγος που προβάλλεται είναι ότι, αφού έγινε ανταλλαγή στη Λάρνακα και τη Λεμεσό, πρέπει να γίνει και στη Λευκωσία. Το

επιχείρημα όχι μόνο ανεδαφικό είναι, αλλά και προκλητικό. Δηλαδή αν έγινε ένα σκάνδαλο αλλού, αυτό θα πρέπει να επαναλαμβάνεται στο διηλεκές; Είναι πραγματικά πολύ περίεργη αυτή η λογική. Αντί οι αρμόδιοι να μας πείσουν για την ορθότητα της προγραμματιζόμενης ενέργειάς τους, μας παραπέμπουν σε προηγούμενες ανταλλαγές που πραγματοποίησαν στο σκοτάδι, στα κρυφά για να αποφύγουν την αντίδραση του λαού. Εμείς λέμε: Μα και εκείνες οι ανταλλαγές είναι εξ ίσου σκανδαλώδεις και απαράδεκτες. Εμείς λέμε ότι και για την ανταλλαγή του Τσιρείου και για την ανταλλαγή του Νέου Σταδίου Λάρνακας η Κυβέρνηση και ο ΚΟΑ ενήργησαν αυθαίρετα και τους καταλογίζουμε ολόκληρη την ευθύνη γι' αυτό. Ας μην επικαλούνται, λοιπόν, τις προηγούμενες ατασθαλίες τους, για να δικαιολογήσουν τις καινούργιες. Όχι μόνον γιατί δεν πρόκειται να πείσουν κανένα, αλλά και γιατί εκτίθενται περισσότερο. Τέτοιες φτηνές δικαιολογίες υπογραμμίζουν το πόσο ρηχά είναι τα επιχειρήματά τους, αλλά και τους πραγματικούς σκοπούς που θέλουν να εξυπηρετήσουν με την ανταλλαγή.

- (γ) Σαν τρίτο επιχείρημα προβάλλουν το ότι σκοπός του ΚΟΑ είναι να κτίξει στάδια και να τα παραχωρεί στους κατάλληλους φορείς για αξιοποίηση. Προσπαθούν μάλιστα να δημιουργήσουν σύγχυση ότι τάχατες ο ΚΟΑ δεν είναι σωστό να έχει στάδια δικά του. Γι' αυτό άλλωστε μας είπε ο Υπουργός Παιδείας ότι φυσιολογικά τα στάδια θα πρέπει να ανήκουν στους Γυμνασιακούς Συλλόγους.

Καταγγέλλουμε αυτή την επιχειρηματολογία σαν παραπλανητική και αβάσιμη. Πρώτο, γιατί ο ΚΟΑ από τον ίδιο το Νόμο έχει εξουσία νάνα ιδιοκτήτης και να διαχειρίζεται στάδια. Δεύτερο, γιατί ο ΚΟΑ είναι και σήμερα ιδιοκτήτης και διαχειριστής σταδίων. Είναι ιδιοκτήτης του Παφιακού Αθλητικού Κέντρου, είναι ιδιοκτήτης και διαχειριστής του παλιού ΓΣΟ και του παλιού ΓΣΖ. Και με την ανταλλαγή θα γίνει ιδιοκτήτης και του ΓΣΠ. Τι θέλει, λοιπόν, να μας πει ο κ. Υπουργός; Πού το πάει; Ή μήπως προσπαθεί να μας πείσει ότι ο ΚΟΑ πρέπει νάνα ιδιοκτήτης μόνον απαρχαιωμένων σταδίων, έτοιμων για κατεδάφιση;

Μας λένε, όμως, ότι σκοπός τους είναι να παραχωρούν τα στάδια στους κατάλληλους φορείς. Είναι χρήσιμο να συζητήσουμε το πόσο κατάλληλος φορέας είναι ο Γ.Σ.Π.

Ο ΓΣΠ, κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί ένα κύκλωμα κλειστό και αυταρχικό με 560 μέλη. Και όταν λέω «κλειστό και αυταρχικό», δεν εννοώ αθλητικά. Ο ΓΣΠ είναι πολιτικά και ιδεολογικά κλειστό κύκλωμα. Σας διαβάζω από το Καταστατικό του ΓΣΠ.

«Άρθρον 4ον. — Τακτικά Μέλη του Συλλόγου δύνανται να γίνουν δεκτοί, κατόπιν ενυπογράφου αιτήσεως των πρόσωπογεγραμμένης υπό δύο εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών, πάντες οι Έλληνες το γένος ή την υπηκοότητα, εμπορούμενοι υπό υγιών εθνικών και κοινωνικών αρχών».

Αλήθεια, ποιος είναι αυτός που μέσα στην Κυπριακή Δημοκρατία έδωσε στους 560 κυρίους του ΓΣΠ, μεταξύ των οποίων και μερικοί με εκλεκτή δράση κατά το προδοτικό πραξικόπημα, το δικαίωμα να εκδίδουν πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων; Ποιοι είναι αυτοί οι κύριοι, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι τοποθετημένοι στην ακροδεξιά, που θα κρίνουν ποιος εμφορείται από υγιείς εθνικές και κοινωνικές αρχές και ποιος όχι; Και για να μην νομιστεί

πως το πιο πάνω άρθρο 4 του Καταστατικού είναι γράμμα νεκρό, θα σας αναφέρω, κύριοι Βουλευτές, συγκεκριμένα παραδείγματα. Απορρίφθηκε αίτηση του κ. Δημητράκη Στεφανίδη, διευθυντή Τράπεζας, τότε Γ.Γ. της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, για να γίνει μέλος του ΓΣΠ. Απορρίφθηκε αίτηση του πρώην Προέδρου του Αθλητικού Συλλόγου ΟΜΟΝΟΙΑ Λευκωσίας, Κώστα Λυμπουρή, ενός από τους πρωτεργάτες του Κυπριακού αθλητισμού, για να γίνει μέλος του ΓΣΠ. Στον υποφαινόμενο, πρώην Γ.Γ. του Αθλητικού Συλλόγου ΟΜΟΝΟΙΑ, ανάφεραν ότι πρέπει να λυπηθεί το χαρτί που θα υποβάλει αίτηση.

Αυτό, λοιπόν, το κλειστό κύκλωμα η Κυβέρνηση και ο κ. Υπουργός της Παιδείας θεωρούν σαν «κατάλληλο φορέα»;

Πριν την ανέγερση του Μακάρειου Σταδίου, όταν τα σωματεία χρησιμοποιούσαν το ΓΣΠ, οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος συγκεκριμένων σωματείων και οι σκανδαλώδεις εύνοιες υπέρ άλλων σωματείων οργιάζαν. Αυτή την κατάσταση θέλουν να επαναφέρουν. Πραγματικά πολύ περιεργος τρόπος για την προώθηση του Αθλητισμού.

Όταν, κύριε Πρόεδρε, το πιο πάνω άρθρο του καταστατικού του ΓΣΠ και οι πιο πάνω καταγγελίες τέθηκαν υπόψη του έντιμου Υπουργού Παιδείας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η απάντησή του, είτε το πιστεύετε, είτε όχι, ήταν ότι αδεν είναι καλά ενημερωμένος για το καταστατικό του ΓΣΠ».

Δηλαδή η Κυβέρνηση ομολογεί ότι πριν αποφασίσει την ανταλλαγή, πριν θεωρήσει το ΓΣΠ σαν κατάλληλο φορέα, για να του δώσει το πιο μεγάλο και πιο μοντέρνο στάδιο του τόπου μας, δεν μπήκε καν στον κόπο να ερευνήσει σε ποιούς το δίνει. Δεν μπήκε καν στον κόπο να ενημερωθεί για το τι λέει το καταστατικό τους. Όσο εκπληκτικό κι αν φαίνεται τούτο, δυστυχώς είναι η ωμή πραγματικότητα. Και ο καθένας μπορεί να βγάλει τα συμπεράσματά του.

Κύριοι Βουλευτές,

Χαρακτηριστική, του τι προτίθεται να κάνει ο ΓΣΠ όταν αποκτήσει το Μακάρειο, είναι και η στάση του στο θέμα της διαχειριστικής Επιτροπής. Ο ΚΟΑ μέχρι σήμερα, επιμένει όπως μετά την ανταλλαγή, συσταθεί διαχειριστική επιτροπή χρήσεως του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η δίκαιη χρησιμοποίηση του σταδίου από όλα τα αθλητικά Σωματεία. Τις συγκεκριμένες προτάσεις του ΚΟΑ για τη σύσταση της διαχειριστικής Επιτροπής, ο ΓΣΠ τις απόρριψε. Σε συνάντηση ΚΟΑ και ΓΣΠ στις 13.9.1985 και όταν ο Πρόεδρος του ΚΟΑ κ. Νεοκλέους ζήτησε τις απόψεις του ΓΣΠ για τον τρόπο σύστασης της διαχειριστικής Επιτροπής χρήσεως του Μακάρειου, η αντίδραση ήταν απόλυτα αρνητική, γιατί όπως είπαν οι εκπρόσωποι του ΓΣΠ, δεν δέχονται να γίνουν συνιδιοκτήτες σε περιουσία στην οποία είναι οι μόνοι ιδιοκτήτες.

Όλα αυτά δεν αφήνουν την παραμικρή αμφιβολία ότι ο ΓΣΠ σαν ιδιοκτήτης του Μακάρειου θα συνεχίσει την ίδια απαράδεκτη πολιτική των διακρίσεων.

Η μεγαλύτερη ειρωνεία του όλου θέματος είναι ότι το στάδιο ΓΣΠ δεν είναι ιδιοκτησία του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά αποτελεί δωρεά προς την Ελληνική κοινότητα της Λευκωσίας. Και σίγουρα κανένας δεν μπορεί να αναγνωρίσει στα 560 μέλη του ΓΣΠ το δικαίωμα να αντιπροσωπεύουν την κοινότητα αυτή. Είναι σίγουρα ο λιγότερο αντιπροσωπευτικός και ο λιγότερο κατάλληλος φορέας για τούτο. Μπαίνει, λοιπόν, επί τάπητος το θέμα του ποιος έχει το δικαίωμα και ποιος έχει το έρεισμα να διαχειρίζεται την κοινοτική περιουσία. Το ΑΚΕΛ—

Αριστερά έχει εγείρει αυτό το θέμα στην περασμένη Βουλή. Όμως το πρόβλημα παραμένει, και σήμερα παρουσιάζεται οξύτερο. Γι' αυτό και σύντομα θα επαναφέρουμε το θέμα μπροστά στη Βουλή για συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με την πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, στην οποία αναφέρθηκε στην αρχή της ομιλίας μου, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή έχει την υποστήριξη του ΚΟΑ, όπως εκφράστηκε στην Επιτροπή Παιδείας από το Γενικό του Διευθυντή.

Τελειώνοντας θα ήθελα να υπογραμμίσω για μια ακόμα φορά, πως για το ΑΚΕΛ το θέμα της ανταλλαγής συνιστά σκάνδαλο τεράστιων διαστάσεων. Προειδοποιούμε την Κυβέρνηση πως το θέμα δεν τελειώνει ως εδώ. Δεν τελειώνει καν με την πραγματοποίηση της ανταλλαγής. Ο λαός δεν πρόκειται να ανεχθεί αυτή την αφόρητη κατάσταση. Και θα αντιδράσει και θα αγωνιστεί μέχρι που να γίνει συνείδηση σε όλους πως οι χώροι άθλησης ανήκουν σε όλο το λαό, σε όλη την αθλούμενη νεολαία και όχι σε μια δράκα εκλεκτών της κυπριακής δεξιάς.

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα το Κεντρικό Συμβούλιο της ΕΔΟΝ παρέδωσε στον Προεδρεύοντα της Βουλής το πιο κάτω υπόμνημα:

«Πρόεδρο
Βουλής των Αντιπροσώπων
Λευκωσία.

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Με την ευκαιρία της συζήτησης στην Βουλή των Αντιπροσώπων του θέματος της ανταλλαγής του Μακάριου Αθλητικού Κέντρου με το στάδιο ΓΣΠ το Κεντρικό Συμβούλιο της ΕΔΟΝ εκφράζοντας τα αισθήματα της δημοκρατικής νεολαίας του τόπου καταγγέλλει και καταδικάζει την απόφαση της Κυβέρνησης για την ανταλλαγή του Μακάριου Αθλητικού Κέντρου με το ΓΣΠ.

Με την απόφαση της Κυβέρνησης ολοκληρώνεται ένα πρωτοφανές σκάνδαλο σε βάρος του αθλητισμού και της αθλούμενης νεολαίας. Κρατικά στάδια που κτίστηκαν με την αρωγή όλου του λαού και δικαιωματικά ανήκουν σ' ολόκληρη την κυπριακή νεολαία δεν μπορεί να παραχωρούνται σε κλειστά κυκλώματα ιδιωτών. Ξεπουλιέται μ' αυτό τον τρόπο μια μεγάλη κρατική περιουσία. Θυσιάζεται το συμφέρον του αθλητισμού στο βωμό των συμφερόντων μερικών ιδιωτών.

Δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι για την Κυβέρνηση το προηγούμενο της παραχώρησης στους ιδιώτες, των κρατικών σταδίων στη Λεμεσό και τη Λάρνακα.

Απαίτηση της νεολαίας είναι να επιστραφούν και αυτά τα στάδια στο κράτος για να επανορθωθεί το τεράστιο λάθος που διαπράχθηκε από την Κυβέρνηση και όχι να χρησιμοποιείται το ξεπούλημα των άλλων σταδίων για να δικαιολογηθεί το αντιλαϊκό μέτρο του ξεπουλήματος και του εθνικού σταδίου της Κύπρου στους ιδιώτες.

Με την τακτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση παραβιάζει κατάφωρα τις υποσχέσεις της για την ενίσχυση του αθλητισμού και του ρόλου του κράτους στην

κοινωνική, πολιτιστική και αθλητική ζωή. Παραβιάζει τις υποσχέσεις που αφειδώλευτα μοίρασε στη νεολαία.

Το 1985 προκηρύχθηκε σαν Διεθνές Έτος Νεολαίας από τον ΟΗΕ.

Στις τελικές εισηγήσεις της Εθνικής Επιτροπής Κύπρου για το Έτος Νεολαίας, που προσυπόγραψαν όλες οι οργανώσεις και φορείς της νεολαίας του τόπου, με πρώτες τις οργανώσεις που σχετίζονται με τα τέσσερα κοινοβουλευτικά κόμματα, υπογραμμίζεται η απαίτηση 'για δημιουργία κοινοτικών και κρατικών αθλητικών κέντρων και εγκαταστάσεων σ' όσο το δυνατό περισσότερους χώρους για κάλυψη στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των σχετικών αναγκών του πληθυσμού, με στόχο τη σταδιακή κατάργηση των ιδιωτικών κέντρων άθλησης — εγκαταστάσεων'.

Καλούμε όλα τα Κόμματα της Βουλής όπως συνταχθούν με τη θέληση και τα συμφέροντα ολόκληρης της Κυπριακής νεολαίας και ταχθούν ενάντια στο αντιλαϊκό μέτρο της παραχώρησης του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου στο ΓΣΠ.

Ενώ λοιπόν σύσσωμη η κυπριακή νεολαία απαιτεί περισσότερες κρατικές αθλητικές εγκαταστάσεις η Κυβέρνηση παραχωρεί σε μια χούφτα ιδιωτών, ακόμα και αυτές τις λίγες εγκαταστάσεις που με την αρωγή του λαού έκτισε.

Το κίνημα της νεολαίας δεν θα συμβιβαστεί ποτέ με τέτοιες αντιλαϊκές αποφάσεις, που θίγουν τα συμφέροντα του χρυσού αποθέματος της κοινωνίας μας.

Απευθυνόμαστε στη Βουλή των Αντιπροσώπων με την έκκληση να σταθεί στο ύψος της αποστολής της και να υπερασπίσει τα συμφέροντα του λαού και της νεολαίας, να θέσει φραγμό στην απόφαση της Κυβέρνησης για το 'φάγωμα' των κρατικών σταδίων από κλειστά ιδιωτικά κυκλώματα και να συμβάλει στην παραχώρησή τους στους φυσικούς τους δικαιούχους, ολόκληρη την κυπριακή νεολαία».

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό το υπόμνημα, που αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα ποικιλόμορφων λαϊκών αντιδράσεων, το καταθέτω στα πρακτικά της Βουλής σαν μέρος της ομιλίας μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα απλώς να επιβεβαιώσω ότι το υπόμνημα που ανέγνωσε ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου πράγματι έχει επιδοθεί από αντιπροσωπεία της Ενιαίας Δημοκρατικής Οργάνωσης Νεολαίας στον Προεδρεύοντα της Βουλής σήμερα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Πριν εισέλθω στο κύριο μέρος της αγόρευσής μου, στην οποία θα αναπτύξω σε βάθος τους λόγους για τους οποίους όχι μόνο επιβάλλεται η ανταλλαγή του Γ.Σ.Π. με το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο αλλά αποτελεί ασύγγνωστη, για να μην πω εγκληματική σε βάρος του αθλητισμού, η καθυστέρηση μιας πράξης που έπρεπε να είχε γίνει πριν από μια δεκαετία, θα αρχίσω με ένα αφορισμό: 'Όταν ένα Κράτος καταπατά συμφωνίες και αγνοεί δεσμεύσεις που ανέλαβε απέναντι

οποιοδήποτε, κανένα δικαίωμα δεν έχει ν' απαιτήσει σεβασμό από τους πολίτες και να εμπνεύσει εμπιστοσύνη και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Εδώ τα πράγματα είναι καθαρά. Το 1969 το Υπουργείο Παιδείας ίδρυσε τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού. Η χρονιά αυτή αποτελεί σταθμό στην ιστορία του κυπριακού αθλητισμού αφού επίσημα πια το Κράτος αναλαμβάνει την ευθύνη για προστασία και παραπέρα ανάπτυξη μιας πτυχής της κυπριακής ζωής που με ατομική πρωτοβουλία ανέβηκε τόσο ψηλά ώστε πολλές φορές να μεσουρανήσει στον ελληνικό και βαλκανικό χώρο και να διακριθεί σε διεθνείς αγώνες μέχρι και των Ολυμπιακών.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ εκτιμώντας ορθά την κατάσταση κατέληξε στην απόφαση να δημιουργήσει σ' όλες τις πόλεις Στάδια, των οποίων οι ελλείψεις ήταν τέτοιες που θα ήταν αδύνατη η ανάπτυξη του αθλητισμού στο βαθμό που θα δικαιολογούσε τη δημιουργία και την ύπαρξη του Οργανισμού. Προς το σκοπό τούτο αποφασίστηκε η σύναψη δανείου με Κυβερνητική εγγύηση, η αποπληρωμή του οποίου θα γινόταν με τα έσοδα ειδικής φορολογίας που επιβλήθηκε στα αγγλικά ποδοσφαιρικά στοιχήματα και στον Ιππόδρομο.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε από την Κερύνεια, όπου το Δημητριάδειο Στάδιο, προερχόμενο από δωρεά του τότε αείμνηστου Χαρίλαου Δημητριάδη, ήταν ανεπαρκές για την εξυπηρέτηση των αναγκών της πόλεως και επαρχίας. Συμπληρώθηκαν οι κερκίδες που πρωτοκτίστηκαν με δαπάνες της Μητρόπολης Κερύνειας και της Ελληνικής Πρεσβείας, κατασκευάστηκε στίβος, ηλεκτροφωτιστική, εφοδιάστηκαν τα αποδυτήρια με θερμά ντους και φυτεύτηκε το γήπεδο με χορτοτάπητα, τον πρώτο στην Κύπρο, με αυτόματο πότισμα. Και τονίζω ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε, ότι το ανακαινισμένο αυτό στάδιο, εγγεγραμμένο σαν ιδιοκτησία της Μητρόπολης παραχωρήθηκε στο Γυμναστικό Σύλλογο Πράξανδρο, που ήταν υπεύθυνος για την ανάπτυξη του αθλητισμού στην πόλη και επαρχία της Κερύνειας χωρίς ποτέ να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι παραδίδεται σε ιδιώτες και κυκλώματα. Αλλά γι' αυτά και τα στεγανά και τους άλλους ισχυρισμούς θα αναφερθώ πιο κάτω.

Αποφασίστηκε στη συνέχεια η κατασκευή σταδίων στη Λεμεσό, στη Λευκωσία, στην Αμμόχωστο, στη Λάρνακα και στην Πάφο κι' ανατέθηκε στα Διοικητικά Συμβούλια των Γυμναστικών Συλλόγων των πόλεων αυτών η ευθύνη εξεύρεσης των κατάλληλων χώρων για την ανέγερσή τους, πράγμα που έγινε με τον πιο κάτω τρόπο. Στη Λεμεσό το Διοικητικό Συμβούλιο του ΓΣΟ εξασφάλισε δωρεά μεγάλης έκτασης γης στην Αγία Φύλαξη από το μεγάλο ευεργέτη Πέτρο Τσίρο.

Στη Λευκωσία αγοράστηκε χώρος από την Ιερά Αρχιεπισκοπή στην περιοχή της Μακεδονίτισσας με προοπτική ανταλλαγής του νέου σταδίου με εκείνο του ΓΣΠ.

Στη Λάρνακα αγοράστηκε χώρος από τη Μητρόπολη Κιτίου στην περιοχή Αγίου Γεωργίου, την αξία του οποίου πλήρωσε ο ΚΟΑ με αντάλλαγμα το παλαιό γυμναστήριο του ΓΣΖ.

Στην Πάφο το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοροίβου βρήκε μεγάλη έκταση, που εκτός του χώρου για το στάδιο περιλάμβανε 34 οικόπεδα, από την πώληση των οποίων εκτός από την έκταση θα πληρώνονταν μεγάλο μέρος των δαπανών για την ανέγερση του σταδίου.

Στην Αμμόχωστο τέλος θα χρησιμοποιείτο το παλαιό γυμναστήριο, του οποίου η έκταση ήταν τέτοια που δικαιολογούσε την κατασκευή ενός εκσυγχρονισμένου σταδίου, για το οποίο εκπονήθηκαν σχέδια και ήταν όλα έτοιμα για ξεκίνημα, όμως τα σταμάτησε η τουρκική εισβολή.

Από την ιστορική αυτή ανασκόπηση προκύπτουν τα εξής παράδοξα.

1. Ο ΚΟΑ δαπάνησε ποσό γύρω στις 80.000 για να κατασκευάσει στην Κερύνεια Στάδιο, τη διαχείριση του οποίου είχε κατ' αποκλειστικότητα το Διοικητικό Συμβούλιο του Πραξάνδρου.

2. Ο ΚΟΑ σεβάστηκε τη συμφωνία και ενέγραψε επ' ονόματι των Διοικητικών Συμβουλίων του ΓΣΟ και του ΓΣΖ τα δημιουργηθέντα Στάδια σε ανταλλαγή τους με παλαιά.

3. Ο ΚΟΑ, ενώ όλη την αξία της γης και μεγάλο μέρος της δαπάνης για την κατασκευή του Σταδίου της Πάφου εισέπραξε από την πώληση των 34 οικοπέδων που εξασφάλισε ο Κόροιβος, δεν το έχει μεταβιβάσει στο Γυμναστικό Σύλλογο της Πάφου, κάνοντας έτσι δυσμενέστατη διάκριση- σε βάρος του με αποτέλεσμα να έχει καταδικάσει σε μαρασμό και τον ίδιο και τον αθλητισμό της ακριτικής αυτής Επαρχίας.

4. Ο ΚΟΑ ενώ υπάρχει συμφωνία μεταξύ Κυβέρνησης και ΓΣΠ από το 1973 για ανταλλαγή του ανεφερόμενου σταδίου με το γυμναστήριο του ΓΣΠ και ενώ η συμφωνία αυτή έχει επικυρωθεί και από το Υπουργικό Συμβούλιο, αρνείται επίμονα να προχωρήσει στην εφαρμογή της συμφωνίας και απόφασης προβάλλοντας την αξίωση όχι απλώς να συμμετέχει στη διαχείρισή του αλλά και να έχει ίση αντιπροσώπευση με το ΓΣΠ ο οποίος για να πάρει το νέο στάδιο παραχωρεί τη δική του περιουσία αξίας μερικών εκατομμυρίων λιρών.

Και ερωτάται ο ΚΟΑ:

I) Υπάρχει έστω και ένας εκπρόσωπος σωματείου ποδοσφαιρικού ή άλλου στο Συμβούλιο που διαχειρίζεται το Τσίρειο Αθλητικό Κέντρο και το Στάδιο του ΓΣΖ ή αντίθετα η διαχείριση ανήκει αποκλειστικά και μόνο στα Διοικητικά Συμβούλια των δυο αυτών Γυμναστικών Συλλόγων όπως είναι η πραγματικότητα;

II) Πώς αντιλαμβάνεται την αρχή της ίσης μεταχείρισης αρνούμενος εφαρμογή της ίδιας πολιτικής στην περίπτωση του ΓΣΠ; Είναι μήπως γιατί πιέζεται από μια πολιτική κατάσταση που δε θέλει να τη δυσαρεστήσει;

Αυτά είναι στυγνά ερωτήματα που αναμένουν απάντηση.

Αλλά και με την ουσία θα ασχοληθώ απαντώντας στα ερωτήματα όλων των αυτοσχέδιων αθλητοπατέρων για ποιο λόγο πρέπει να γίνει η ανταλλαγή. Όμως θ' αναγκασθώ και στο σημείο αυτό να κάμω μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν.

Βρισκόμαστε στο έτος 1892 όταν ένας ενθουσιώδης δάσκαλος του Γένους, ο Ανδρέας Θεμιστοκλέους, συνέλαβε μαζί με άλλους ζηλωτές του Ολυμπιακού ιδεώδους την ιδέα να ιδρύνουν τον πρώτο Γυμναστικό Σύλλογο στη Λεμεσό που του έδωσαν την επωνυμία «Ολύμπια». Λίγο αργότερα το 1894 το παράδειγμα της Λεμεσού ακολούθησε η Λευκωσία που ίδρυσε το Γυμναστικό Σύλλογο «Παγκύπρια», δύο χρόνια πιο ύστερα το 1896 ακολούθησε η Λάρνακα που ίδρυσε το Γυμναστικό Σύλλογο «Ζήνων».

Το 1895 καρποφόρησαν οι προσπάθειες του Βαρόνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν, ιδρύθηκε Επιτροπή με σκοπό την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, οι οποίοι

και προκηρύχθηκαν για το 1896 στην πρώτη χώρα διοργάνωσης, την Ελλάδα. Με πρωτοβουλία τότε του Γυμναστικού Συλλόγου «Ολύμπια» και ύστερα από πρόσκληση της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής προκηρύχθηκαν οι πρώτοι Παγκύπριοι Αγώνες με σκοπό την επιλογή αθλητών για συμμετοχή στους Ολυμπιακούς Αγώνες ως μελών της Ελληνικής ομάδας. Από τη χρονιά εκείνη ο κυπριακός αθλητισμός ενώνεται άρρηκτα με τον ελληνικό, όταν δε το 1897 ιδρύθηκε ο ΣΕΓΑΣ και οι τρεις εν ενεργεία Γυμναστικοί Σύλλογοι που ανέφερα πιο πάνω υπήρξαν ιδρυτικά μέλη του. Υστερότερα Γυμναστικοί Σύλλογοι ιδρύθηκαν και στις άλλες πόλεις, κατά σειρά στην Πάφο, το 1899 ο Κόροιβος, στην Αμμόχωστο το 1918 ο Ευαγόρας και στην Κερύνεια το 1919 ο Πράξανδρος, και εντάχθηκαν και οι τρεις στη δύναμη του ΣΕΓΑΣ.

Αυτοί οι Σύλλογοι, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συναδέλφοι, είναι οι αναγεννητές της αθλητικής ιδέας στην Κύπρο, αυτοί εργάστηκαν με ζήλο και με προσωπικές θυσίες των μελών και των Διοικητικών των Συμβουλίων να κρατήσουν αναμμένη τη φλόγα της Ολυμπίας στις ψυχές των υπό αγγλική κατοχή Κυπρίων, αυτοί ανέβασαν σε διεθνή βήθρα αθλητές μεγάλης ακτινοβολίας, αυτοί ανέδειξαν το παγκόσμιο νικητή του Μαραθώνιου της Βοστώνης Στέλιο Κυριακίδη, αυτοί ανέδειξαν βαλκανιονίκες, αυτοί οδήγησαν στην εξάδα των Ολυμπιακών Αγώνων του Μονάχου το 1972 ένα Τζωρτζή.

Και συνεχίζουν και σήμερα οι Γυμναστικοί Σύλλογοι το έργο τους με τον ίδιο ζήλο και μόνο στόχο να τιμήσουν την Κύπρο με την ανάδειξη αθλητών διεθνών επιπέδων, πράγμα που το κατορθώνουν με προσωπικές θυσίες, εργαζόμενοι νύκτα και μέρα χωρίς καμιά αμοιβή όταν άλλοι χωρίς προηγούμενη προσφορά διεκδικούν πρωτεία από καθέδρας.

Κι' αντί της ευγνωμοσύνης του Κυπριακού λαού μαζεύουν σήμερα τους μύδρους κακεντρεχών κατ' ευφημισμό αθλητικογράφων, που χωρίς καμιά συστολή και κανένα σεβασμό της ιστορικής πραγματικότητας χρησιμοποιούν γι' αυτούς χαρακτηρισμούς όπως «ιδιωτικοί σύλλογοι», «ιδιωτικοί οργανισμοί», «ιδιωτικά κυκλώματα και συμφέροντα» και «προγεφύρωμα αποκόμισης οικονομικών οφελών και κέρδους από ιδιώτες σε βάρος του δημοσίου».

Από πότε, κύριε Πρόεδρε, οι Γυμναστικοί Σύλλογοι είναι ιδιωτικοί; Από πότε αποτελούν προγεφύρωμα αποκόμισης οικονομικών οφελών και κέρδους; Σε ποια περίπτωση καρπώθηκαν χρήματα σε βάρος του δημοσίου; Και θα έλθει η Βουλή να επισφραγίσει τις ύβρεις σε βάρος των ανθρώπων που για τίποτε άλλο δε μόχθησαν και δε μοχθούν παρά για την άνοδο του αθλητισμού στον ανώτατο δυνατό βαθμό; Είναι ο ΚΟΑ, κύριε Πρόεδρε, που κάνει αθλητισμό; Ή είναι η Βουλή; Ή οι αυτοσχέδιοι αθλητικογράφοι; Κι αν αυτοί που ονομάζουν «Ιδιωτικούς Συλλόγους» και «Ιδιωτικούς Οργανισμούς» και «ιδιωτικά κυκλώματα» σταματήσουν το ενδιαφέρον τους για τον αθλητισμό, ποιος κάνει τον αθλητισμό;

Αλλά γράφτηκε στα αθλητικά έντυπα που αντιτίθενται στην ανταλλαγή και ίσως να ακουσθεί και εδώ το αναληθές εκείνο, και έχει ακουσθεί, ότι ο ΓΣΠ αποτελεί στεγανό, από το οποίο δύσκολα μπορεί κανείς να περάσει.

Λέγω δε αναληθές γιατί στην πραγματικότητα ποτέ ο ΓΣΠ δεν έκλεισε τις πόρτες του σε όσους θέλουν να υπηρετήσουν τον αθλητισμό άδοξα και ειλικρινά χωρίς προσπάθεια εισαγωγής του κομματισμού στο μόνο άθλημα που παρέμεινε μακριά από το σαράκι τούτο που κατατρώγει την ουσία του ολυμπιακού ιδεώδους.

Απαντώ τώρα στο ερώτημα γιατί επιβάλλεται να γίνει η ανταλλαγή. Δε θα επαναλάβω αυτό που είπα στην αρχή, ότι τούτο είναι θέμα αρχής αφού ήδη το Κράτος αποφάσισε την ανταλλαγή. Θα αναφερθώ στην ουσία που είναι μια και μοναδική και είναι και αυτή που επισήμανε στην Επιτροπή Παιδείας της Βουλής ο Υπουργός Παιδείας, ότι ο ΚΟΑ δεν ιδρύθηκε για να αποκτήσει ο ίδιος γήπεδα και Στάδια αλλά για να ιδρύει τέτοια και να τα παραδίδει σε εκείνους που ασκούν τον αθλητισμό περιοριζόμενος στην εποπτεία που προνοεί η Νομοθεσία που ρυθμίζει τις αρμοδιότητες και ευθύνες του. Είναι γι' αυτό το σκοπό της εποπτείας που ιδρύθηκαν κι' επανδρώθηκαν θέσεις Εφόρων Αθλητικών Χώρων και Αθλημάτων, για να επισημαίνουν τις ελλείψεις των σταδίων και να εισηγούνται βελτίωση και συμπλήρωσή τους, όπως έγινε στην περίπτωση του Τσιρείου Αθλητικού Κέντρου, που ενώ είναι εγγεγραμμένο στο εκάστοτε Συμβούλιο του ΓΣΟ και ενώ ο Σύλλογος αυτός έχει έσοδα από το Στάδιο πέραν των 60 χιλιάδων λιρών ετησίως έρχεται ο ΚΟΑ, ορθά-ορθότατα τονίζω, να ξοδέψει ποσό μισού εκατομμυρίου λιρών σήμερα για να στεγάσει τις κερκίδες αφού αν δεν γίνονταν υπήρχε ο κίνδυνος να καταρρεύσει.

Θα διερωτάσθε, γιατί αναφέρω το γεγονός αυτό, που το χαρακτηρίζω, ως ορθή πράξη του ΚΟΑ. Απλούστατα για να δείξω, κύριε Πρόεδρε τον τρόπο που σκέπτονται οι πολέμιοι της ανταλλαγής τονίζοντας ότι είναι ανεπίτρεπτο κυβερνητική περιουσία να παραχωρείται σε «ιδιωτικούς Συλλόγους» και «ιδιωτικούς οργανισμούς» και να μη βρίσκουν δυο λόγια να πουν γι' αυτή τη δαπάνη του μισού εκατομμυρίου λιρών σε ξένη περιουσία όπως είναι σήμερα το Τσίρειο Αθλητικό Κέντρο. Δεν είναι φανερό ότι η αντίδρασή τους περιορίζεται μόνο στο ΓΣΠ, σαν να είναι μόνος αυτός «ιδιωτικός Σύλλογος και οργανισμός και κύκλωμα»;

Αλλά η αναξιοπιστία τους αποδεικνύεται και από ένα σωρό άλλα γεγονότα. Ρωτούμε τους Βουλευτές που διαφωνούν, γνωρίζουν πόσες χιλιάδες λίρες ξόδεψε ο ΚΟΑ για την κατασκευή του γηπέδου της Ομόνοιας ή άλλων γηπέδων σωματείων; Μήπως έχει κανένα λόγο ο ΚΟΑ στα γήπεδα αυτά; Ή μήπως η Ομόνοια και τα άλλα σωματεία που είναι απλώς σωματεία δεν είναι ιδιωτικοί σύλλογοι και είναι ο ΓΣΠ που εκπροσωπεί ολόκληρη την Επαρχία; Και μήπως τα σωματεία έδωσαν κανένα αντάλλαγμα στον ΚΟΑ γι' αυτή τη δαπάνη; Και πρέπει να εξαιρεθεί ο ΓΣΠ ο οποίος στο κάτω-κάτω προσφέρει ως αντάλλαγμα περιουσία ίσης αν όχι πολύ μεγαλύτερης αξίας από αυτήν του Μακαρείου;

Θα με ρωτήσετε αν διαφωνώ μ' αυτά που έγιναν με τα σωματεία. Πρός Θεού! Όχι απλώς δε διαφωνώ αλλά υπερθεματίζω, γιατί έτσι βλέπω την αποστολή του ΚΟΑ, να βοηθά και Σωματεία και Συλλόγους ν' αποκτήσουν ή να τελειοποιήσουν τα στάδιά τους, γιατί μόνο έτσι θ' αναπτυχθεί ο αθλητισμός. Γιατί είναι τα Σωματεία και οι Σύλλογοι που κάνουν αθλητισμό και όχι ο ΚΟΑ, που ο ρόλος του είναι να βοηθά και να εποπτεύει.

Και δεν θα ακούσει κανένας από εμένα και από όσους ειλικρινά ενδιαφέρονται για την πρόοδο του αθλητισμού να κατακρίνω τον ΚΟΑ ότι παραχωρεί κρατική περιουσία ή κρατικά χρήματα σε Σωματεία και Συλλόγους χαρακτηρίζοντας τα ως ιδιωτικές επιχειρήσεις, γιατί όλα τα Σωματεία και όλοι οι Σύλλογοι είναι εθνικά φυτώρια που οδηγούν τους νέους στο δρόμο της αρετής όπως εκφράζεται με τον αθλητισμό και το αθλητικό ιδεώδες.

Αναρωτήθηκαν ποτέ οι πολέμιοι της ανταλλαγής γιατί ο αθλητισμός της πρωτεύουσας σημειώνει συνεχώς κάμψη; Και το γεγονός, ότι ένας ιστορικός

Σύλλογος που κυριαρχούσε σε όλα τα επίπεδα με δυσκολία σήμερα καταφέρνει να επιπλεύσει άλλων Συλλόγων δε μας προβληματίζει ούτε τον ΚΟΑ ούτε και εμάς σε βαθμό ανησυχίας ώστε να βρούμε τα αίτια και τρόπους θεραπείας; Πώς θα κάμει η Πρωτεύουσα αθλητισμό όταν δεν έχει τη δυνατότητα να φροντίσει τους αθλητές της, όταν δεν μπορεί ούτε τα μεταφορικά να τους πληρώσει για να τους φέρει στο γήπεδο για προπόνηση;

Είναι λυπηρό, κύριε Πρόεδρε, γιατί ενώπιον μας σήμερα βρίσκεται προς συζήτηση ένα θέμα που η αντίστροφη πλευρά του έπρεπε να αποτελεί την ουσία. Αν σεβόμαστε τον εαυτό μας κι αν πράγματι γνιοαζόμαστε για την πρόοδο του αθλητισμού θα έπρεπε να είχαμε εγγράψει θέμα μομφής κατά του ΚΟΑ, ότι αρνείται να προχωρήσει στην εφαρμογή όσων η Κυβέρνηση συμφώνησε και αποφάσισε και όχι μομφή κατά της Κυβέρνησης η οποία πήρε την ορθή, την ορθότατη, την αθλητικότερη απόφαση της ανταλλαγής. Και έπρεπε ακόμη να είχαμε επεκτείνει τη συζήτηση για να καλύψει η μομφή μας και την περίπτωση του Σταδίου της Πάφου, που έπρεπε αμέσως να είχε παραδοθεί στον Κόροιβο, χωρίς τον οποίο δε θα υπήρχε σήμερα και χωρίς τον οποίο ούτε αθλητισμός θα υπήρχε στην Επαρχία εκείνη. Ή επειδή είναι μακριά η Πάφος πρέπει να την εγκαταλείψουμε; Γνωρίζει άραγε η Βουλή, κύριε Πρόεδρε, ότι ενώ ο ΚΟΑ κακώς διαχειρίζεται το Στάδιο εκείνο, αρνείται επίμονα να επιχορηγήσει τον Κόροιβο με ό,τι χρειάζεται για την ανάπτυξη του αθλητισμού με αποτέλεσμα οι Σύμβουλοι του Συλλόγου να είναι προσωπικά δεσμευμένοι με δάνειο 5 χιλιάδων λιρών, να έχουν μόλις την περασμένη εβδομάδα παραιτηθεί οι προπονητές του απλήρωτοι για ένα χρόνο και να μην μπορεί να λάβει μέρος σε Παγκύπριους αγώνες; Θα συνέβαινε αυτό αν ο Κόροιβος είχε, όπως έπρεπε να την έχει, τη διαχείριση του Σταδίου;

Δεν θα επεκταθώ πιο πολύ, κύριε Πρόεδρε, και θα καταλήξω στο εξής. Είμαι ζυμωμένος για χρόνια με τον αθλητισμό και τον αγάπησα και τον αγαπώ. Έχω γι' αυτό το δικαίωμα όχι ως Βουλευτής αλλά ως λάτρης του αθλητικού πνεύματος να επαναλάβω ότι τον αθλητισμό πρέπει να τον απαλλάξουμε από κομματικές σκοπιμότητες και να τον αγκαλιάσουμε ως το μοναδικό μέσο που θα μορφώσει τη νεολαία μας και αδελφωμένη θα την οδηγήσει σε έργα μεγάλα, κάτι που σήμερα πιο πολύ από κάθε άλλη φορά έχει σημασία. Και για να το πετύχουμε πρέπει να ενισχύσουμε και όχι να ταλαιπωρούμε αυτούς που για ένα ολόκληρο αιώνα αγωνίζονται για την πρόδο του. Γυμναστικοί Σύλλογοι, Ομοσπονδίες, Σωματεία, αυτοί είναι οι στυλοβάτες του αθλητισμού στην πράξη κι' αυτούς πρέπει να βοηθήσουμε. Ούτε εμείς ούτε ο ΚΟΑ ασκούμε αθλητισμό. Εμείς χρέος έχουμε να παρέχουμε όλα τα αναγκαία σ' αυτούς που μοχθούν. Και υπ' αυτή την έννοια η ανταλλαγή είναι και επιτακτική και επείγουσα. Ήδη η επίδραση της καθυστέρησης δημιούργησε και κενά και προβλήματα. Ας μην τα πολλαπλασιάσουμε με άσκοπες καθυστερήσεις. Ο αθλητισμός είναι ιερός. Ας τον κρατήσουμε τουλάχιστο αυτόν μακριά από τις μικρότητες μας, μακριά από κομματικές σκοπιμότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χ' Δημητρίου.

Τ. Χ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως το Σώμα ότι δεν διακατεχόμαστε ούτε από σκοπιμότητες ούτε από μικρότητες όταν συζητούμε και

εμείς από δικής μας πλευράς κάποιες απόψεις για το θέμα του ΚΟΑ, του αθλητισμού, της ανταλλαγής των γηπέδων. Πιθανόν το πρόβλημα να είναι πολύ ευρύτερο, πιθανόν να συνδέεται με την ίδια τη θεσμική λειτουργία του Κράτους, κάτι που θα πρέπει να μας απασχολήσει.

Πριν όμως μπω στο κύριο θέμα οφείλω μια εξήγηση της τοποθέτησής μας πάνω στο σχέδιο νόμου του ΑΚΕΛ που και το Σοσιαλιστικό Κόμμα υποστήριξε σχετικά με την έκδοση κανονισμών για τη λειτουργία, την ανταλλαγή και την επιβάρυνση περιουσιακών στοιχείων του ΚΟΑ. Εκείνο που άκουσα από τους ίδιους τους εκπροσώπους του ΚΟΑ και που ειλικρινά ενίσχυσε την άποψή μου, είναι ότι όντως όφειλε ο ΚΟΑ να είχε φτιάξει κανονισμούς, και δεν έφτιαξε κανονισμούς. Και εφόσον όφειλε και δεν τους έφτιαξε, αν δεν τον υποχρεώσει η Βουλή να κάμει αυτούς τους κανονισμούς, ποιο άλλο Σώμα υπάρχει που είναι εντεταλμένο και υποχρεωμένο να κάνει τον ΚΟΑ να ανταποκριθεί στο καθήκον του; Και μας είπαν ότι ακριβώς γι' αυτό το λόγο είναι καθυστερημένος ο ΚΟΑ κατά δέκα χρόνια στο να ανταποκριθεί στον προορισμό του και στο ρόλο του. Έτσι, είναι πραγματικά κι' εγώ με λύπη που σημειώνω αυτή την καταψήφιση ενός νόμου που κανένα δεν έθιγε αλλά απεναντίας έβαζε σε κάποια τάξη το όλο θέμα της λειτουργίας του ΚΟΑ και της ίδρυσης αθλητικών κέντρων.

Τώρα σε ό,τι αφορά το θέμα του ΓΣΠ, το πρόβλημα πραγματικά δεν το δημιούργησε η Βουλή. Το δημιούργησαν οι κυβερνητικές αποφάσεις, το δημιούργησαν οι υποσχέσεις. Και το ερώτημα είναι: Μιας και δόθηκε κάποια υπόσχεση, που πραγματικά εδόθη και υπάρχει σε αλληπάλληλες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, είναι θεμιτό ή όχι να μεταβληθεί αυτή η απόφαση; Αν υπάρχει κάτι που θα έπρεπε να συζητά κανείς, αυτό θα έπρεπε να είναι κάτω από ποιες συνθήκες μπορεί να μεταβληθεί μια απόφαση. Και σίγουρα κανένας δεν μπορεί να διαφωνήσει ότι μια απόφαση μπορεί να μεταβληθεί μόνο μέσα στα πλαίσια των δημοκρατικών διαδικασιών και είναι υποχρέωση και καθήκον μιας κοινωνίας ύστερα από ανταλλαγή κάποιων απόψεων και εφόσον υπάρχουν πειστικά επιχειρήματα να μεταβάλλει γνώμες γιατί αλλοίμονο αν έμενε προσκολλημένη σε κάποιες γνώμες έστω και αν σε κάποιο στάδιο ήταν ορθές και αργότερα μεταβάλλονταν οι συνθήκες που επέβαλλαν την αναγκαιότητα αλλαγής κάποιων αποφάσεων. Τότε πραγματικά θα φτάναμε σε αδιέξοδα. Έτσι εμείς θεωρούμε επιτρεπτό το να υπάρχουν αποφάσεις, το να διαφωνούμε με τις αποφάσεις, το να ζητούμε κάποιες άλλες αποφάσεις, αγαπητοί συνάδελφοι.

Φυσικά πρέπει να υπάρχει και μια κεντρική κατεύθυνση. Δεν είναι μόνο το θέμα μιας απόφασης που συζητούμε. Εκείνο που συζητούμε είναι ποιος είναι ο ρόλος του κράτους σε σχέση με τον αθλητισμό, ποιος είναι ο ρόλος του ΚΟΑ σε σχέση με τον αθλητισμό, και ποιος είναι ο ρόλος των σωματείων. Το δικαιολογητικό που προβλήθηκε προς στήριξη της ανταλλαγής είναι ότι ο ΚΟΑ δεν δικαιούται να είναι ιδιοκτήτης. Με αυτή την άποψη διαφωνεί ο ΚΟΑ που λέγει ότι, ότι αυτή είναι φρασεολογία του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού εφόσον ανεφέρθη υπό ορισμένων καλοθελητών. Ειλικρινά μας ξένισε και μας ο χαρακτήρισμός. Αλλά φαίνεται ότι πάσχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού από αυτή την προσέγγιση και από αυτή την τακτική, ότι ο ΚΟΑ υποχρεούται να μην έχει αθλητικά κέτρα. Εξανίσταται ο ΚΟΑ και λέγει ότι «επειδή ανεφέρθη υπό ορισμένων καλοθελητών ότι ο Οργανισμός δεν δικαιούται να διευθύνει στάδια αλλά να δημιουργεί και να παραχωρεί τη διεύθυνσή τους, διευκρινίζεται ότι τούτο είναι εντός των υποχρεώσεων του Οργανισμού οι οποίες απορρέουν εκ της νομοθεσίας 41 του 1969, Μέρους ΙΙΙ, . . . κλπ. κλπ.»

Έτσι αγαπητοί συνάδελφοι, βλέπουμε ότι η υπόθεση του αν μπορεί ή όχι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού να διευθύνει αθλητικά κέντρα ή να κατέχει αθλητικά κέντρα είναι αλληλένδετη με την ίδια τη δημιουργία του. Άλλωστε εκείνοι οι οποίοι αρνούνται στον ΚΟΑ το δικαίωμα να κατέχει αθλητικά κέντρα, του το αρνούνται για το Τσίρειο, του το αρνούνται για το νέο Στάδιο ΓΣΖ, του το αρνούνται για το ΓΣΠ, του το αρνούνται για το Μακάρειο, δεν του το αρνούνται για το παλαιό ΓΣΟ, για το παλαιό ΓΣΖ, για το παλαιό ΓΣΠ. Αυτό ειλικρινά μας βάζει μπροστά στο ερώτημα: Ποια αληθινά τακτική είναι που πρόκειται ν' ακολουθήσουμε; Κάθε φορά που πάει να κτιστεί κάποιο καινούργιο στάδιο μεγαλύτερο ο ΚΟΑ θα είναι υποχρεωμένος να το παραχωρεί στο σύλλογο και να παίρνει το μικρότερο; Ειλικρινά είναι ένα επιχείρημα που δεν μπορεί να ευσταθήσει κάτω από καμιά λογική γιατί ούτε ενότητα διαθέτει ούτε αρκετό υπόβαθρο.

Ο ΚΟΑ είναι ένας ημικρατικός οργανισμός και αντικείμενο του ΚΟΑ είναι τα γήπεδα και αυτό το αντικείμενο που είναι τα γήπεδα του το αρνούμαστε. Δεν θα ήταν, αγαπητοί συνάδελφοι, το ίδιο αν αρνούμαστε στην Αρχή Ηλεκτρισμού να είχε ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και να μην υποχρεώναμε την Αρχή Ηλεκτρισμού να κάμνει ηλεκτρικές εγκαταστάσεις αλλά να τις παραχωρεί στον ηλεκτρικό όμιλο; Το ίδιο επίσης θα ήταν εάν επιτρέπαμε να υπάρχει η ΣΥΤΑ αλλά να μην έχει τα τηλέφωνα και να τα παραχωρεί στον τηλεφωνικό όμιλο Λευκωσίας, Πάφου, Αμμοχώστου, κλπ. γιατί και αυτοί είναι ημικρατικοί οργανισμοί και αντικείμενό τους είναι αυτοί οι τομείς.

Έτσι κατά ποια λογική είναι δυνατόν να διαιρέσουμε τους ημικρατικούς οργανισμούς που το αντικείμενό τους είναι στα χέρια τους σε εκείνους που έχουν την ευθύνη της διαχείρισης και σε εκείνους που δεν έχουν την ευθύνη της διαχείρισης.

Έγινε λόγος επίσης από τον προηγούμενο ομιλητή, τον κ. Γεωργιάδη, για τη μακρά ιστορία του ΓΣΠ και των άλλων συλλόγων. Τον διαβεβαιούμε ότι σεβόμαστε, εκτιμούμε, τιμούμε την ιστορία. Τιμούμε τους πρωτοπόρους, εκτιμούμε το έργο το οποίο δημιούργησαν. Το δημιούργησαν όμως κάτω από συνθήκες κατοχής, Βρετανικής αποικιοκρατίας, και ήταν πραγματικά πρωτοποριακές εξορμήσεις εθνικού, πολιτικού και για την εποχή τους κοινωνικού χαρακτήρα.

Για να πάρουμε κάτι που μπορούμε να φθάσουμε σε κάποια συσχέτιση, κύριοι συνάδελφοι, είναι το θέμα των σχολικών εφορειών. Και τα γυμνάσια κάποτε τα διεύθυναν οι σχολικές εφορείες. Προσελάμβαναν, απέλυαν, διόριζαν, απέβαλλαν κλπ. κλπ. Έκαναν ότι ήθελαν μέσα στα σχολεία. Όμως αυτό δεν εμπόδισε, κύριοι συνάδελφοι, να δημιουργήσουμε Υπουργείο Παιδείας — και υπήρχει μακρά παράδοση των σχολικών εφορειών — και αλλοίμονο αν υπάρξει κάποιος εδώ που θα αρνηθεί το ρόλο — και με τα σφάλματά τους — των σχολικών εφορειών για την ανάπτυξη της κυπριακής παιδείας.

Έτσι εκείνο που θέλουμε να πούμε, το μήνυμα που θέλουμε να δώσουμε είναι ότι άλλαξαν οι καιροί από το 1894· τώρα είμαστε στα τέλη του εικοστού αιώνα. Τότε ήταν η εποχή της αστικής επανάστασης, ήταν η εποχή των αστών όπως εμφανίζονταν τουλάχιστον στην κυπριακή κοινωνία. Τώρα είναι η ώρα του λαού, τώρα έχουμε κάποιες δημοκρατικές πορείες του λαού στο σύνολό του, κ. συνάδελφε, του κυπριακού λαού στο σύνολό του, των δημοκρατικών θεσμών και των δημοκρατικών διαδικασιών, των Βουλών, της Βουλής, της τραγικής

Κυπριακής Βουλής με την τραγική μοίρα πως αντιπροσωπεύουμε το σύνολο του Κυπριακού λαού· και είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που πρέπει να δούμε κάθε σχετική λειτουργία και κάθε σχετικό ρόλο και κάθε σχετική πορεία.

Σε ό,τι αφορά τον Κόροιβο της Πάφου, σίγουρα συγκίνησε τους Παφίτες συναδέλφους το ενδιαφέρον. Δεν θα είμαι απολογητής τους· αν έχουν οτιδήποτε, ασφαλώς θα το αναφέρουν εκείνοι· έτσι δεν θα προχωρήσω παρακάτω σ' αυτό το θέμα.

Σε ό,τι αφορά, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της ανταλλαγής ΓΣΠ και Μακάρειου σταδίου με αντικείμενα τα περιουσιακά στοιχεία, φίλοι, συνάδελφοι, πραγματικά αυτό προδίδει και τη νοοτροπία κάτω από την οποία γίνεται η σκέψη της ανταλλαγής των περιουσιακών στοιχείων. Δεν είναι περιουσιακό στοιχείο ούτε το ΓΣΠ ούτε το Μακάρειο. Δεν είναι προς πώληση, δεν είναι αντικείμενο πλειστηριασμού η ιστορία του τόπου, η παράδοση του τόπου. Δεν είναι για μας και δεν είναι για το ΓΣΠ και δεν είναι για το Μακάρειο και δεν είναι για το κράτος. Κάποιοι χώροι τέλος πάντων έχουν κάποια ευρύτερη διάσταση από την τιμή του προϊόντος. Είναι το ίδιο ως να συζητούσαμε την πώληση και την αξία του Παναθηναϊκού Σταδίου, ή την τιμή και την αξία του Ζαππείου ή του High Park ή οποιουδήποτε μεγάλου χώρου, ιστορικού χώρου σε κάθε τόπο. Πότε επιτέλους θα δούμε τα πράγματα με κάποιο νόημα, σαν κάποιο θέμα λαϊκού ενδιαφέροντος, κρατικής λειτουργίας, λαϊκής υπόστασης σ' αυτό τον τόπο χωρίς τιμή αλλά με κάποια θεσμική λειτουργία; Δεν έχει τιμή το ΓΣΠ, ούτε το Μακάρειο και δεν είναι δυνατόν να κάνουμε ισολογισμούς στο πώς εκτιμάται, πώς διατιμάται η ιστορία και η παράδοση κάθε τόπου.

Και υπάρχει και το άλλο το δεδομένο. Η ανταλλαγή ΓΣΠ με το Μακάρειο στάδιο θα σημαίνει ότι το Μακάρειο έγινε νέο ΓΣΠ; 'Όχι. Αλλάζει άρδην η κατάσταση.

Πολύ ορθά ετέθη από το συνάδελφο κ. Παπαπέτρου ότι είναι κοινοτική περιουσία το ΓΣΠ. Δεν είναι κανενός το ΓΣΠ, δεν είναι του Διοικητικού Συμβουλίου του ΓΣΠ, είναι παραχωρημένο στον Αρχιεπίσκοπο για να διαχειρίζεται για λογαριασμό των Ελλήνων της Κύπρου τη γη του ΓΣΠ, αυτό που ονομάζεται («η περιουσία ή η αξία των οικοπέδων του ΓΣΠ.») 'Έτσι όταν έρχεται κάποιο διοικητικό συμβούλιο και μας λέει ότι εμείς έχουμε αποτιμήσει την αξία του και έχουμε έτοιμα σχέδια να το κάνουμε πολυκατοικίες και καταστήματα και να βγάζουμε και κέρδη, είναι ύβρη και ευθύς προδίδει ύπαρξη ανθρώπων άσχετων με το ρόλο και τον προορισμό που τάχθηκαν να υπηρετήσουν, τον αθλητισμό, και να γίνουν οι σωστοί κληρονόμοι και συνεχιστές κάποιας ιστορικής παράδοσης σ' αυτό τον τόπο, ενός τιμημένου ΓΣΠ με πλούσια συμβολή στον εθνικό βίο του τόπου έστω και με τα μελανά σημεία, έστω και με τις αναφορές πάνω στα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων και το διαχωρισμό των πολιτών κατά τάξεις. 'Έγιναν και αργότερα αδικίες, έγιναν και στο παρελθόν, έγιναν διαιρέσεις του λαού, έγιναν όμως και αργότερα σωστές πράξεις που θα πρέπει και αυτές να τις αναφέρουμε για να είμαστε δίκαιοι.

Αλλά είναι δικαιολογημένος και ο κάθε ένας να διακατέχεται από την αγωνία μήπως τυχόν επαναληφθούν. 'Άλλωστε μην ξεχνούμε ότι την εμφύλια διαμάχη της δεκαετίας του 1940 τη διαδέχθηκε μετά από μια εικοσαετία η υπόθεση ΕΟΚΑ Β' και ο Θεός να μας φυλάει από παρόμοια δεινά μελλοντικά.

'Έτσι λοιπόν να πάρει ένα μήνυμα το Διοικητικό Συμβούλιο του ΓΣΠ, ότι αυτή είναι ελληνοκυπριακή περιουσία και δεν θα επιτρέψουμε, με τη βαρύτητα της

λέξης, να γίνουν πολυκατοικίες και καταστήματα και να βγάξει χρήματα οποιοσδήποτε, γιατί δεν ξεπουλιέται ούτε η ιστορία ούτε η παράδοση ενός τόπου, προπαντός από αυτούς που τάχθηκαν να είναι φορείς αυτών των καταστάσεων.

Κύριοι συνάδελφοι, το πόσο πολύπλοκο είναι το θέμα της ανταλλαγής δεν είναι μόνο αντιδράσεις του ΚΟΑ, δεν είναι μόνο παρατηρήσεις κάποιων αθλητικογράφων, που δεν τους ξέρω για να είμαι ειλικρινής τι γράφουν και τι δεν γράφουν, όμως σημείωσα από τα πρακτικά και του Υπουργικού Συμβουλίου και του ΚΟΑ ότι η υπόθεση της ανταλλαγής είναι μια πολύπλοκη υπόθεση γιατί σχετίζεται με τον ΚΟΑ ο οποίος πρέπει ν' αποφασίσει, με τη Γενική Συνέλευση του ΓΣΠ που πρέπει ν' αποφασίσει, με το Υπουργικό Συμβούλιο που πρέπει να τοποθετείται πάνω στα θέματα, με την Αρχιεπισκοπή, με το Ανώτατο Δικαστήριο και πιθανόν και με κάποιους που είναι δυνατόν να παρουσιαστούν και σαν κληρονόμοι του ευεργετήματος. Έτσι είναι μια πολύ πιο πολύπλοκη υπόθεση απ' ό,τι θα θέλαμε να την εμφανίσουμε εδώ. Δεν είναι μια δοσοληψία, δεν είναι μια συναλλαγή όπου κάποιος δίνουν ή κάποιος αντιδρούν ή κάποιος δέχονται και κάποιος δεν δέχονται. Είναι υπόθεση ακριβώς ότι οι καιροί δεν μπορούν να διαδεχθούν ο ένας τον άλλο και όπως είναι η κατάσταση, και σε περίπτωση ανταλλαγής του Μακάρειου σταδίου με το ΓΣΠ, δεν θα δημιουργηθεί ένα νέο ΓΣΠ γιατί στο μεταξύ θα έχει χαθεί η κοινοτική περιουσία, γιατί το Μακάρειο δεν θα εγγραφεί επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου αλλά θα εγγραφεί όπως είναι το οικοπέδο αυτή τη στιγμή. Το ΓΣΠ είναι στο όνομα του Αρχιεπισκόπου. Θα είναι το ίδιο αν εγγράψουμε το Μακάρειο, τη γη, στο όνομα του Αρχιεπισκόπου; Νομίζω ότι δεν είναι αυτό που εξυπακούει η ανταλλαγή, τουλάχιστο όπως μας δόθηκαν μέχρι της στιγμής τα στοιχεία.

Και υπ' αυτή την έννοια θα πρέπει να πούμε και το εξής: Ναι, πραγματικά και η δική μας Κοινοβουλευτική ομάδα απασχολείται πολύ σοβαρά με το θέμα της κοινοτικής περιουσίας. Μπήκαμε δυστυχώς χωρίς να το θέλουμε μέσα στη διαδικασία της κοινοτικής υπόστασης την οποία θα πρέπει να διαφυλάξουμε και να βάλουμε κάτω από δημοκρατικό έλεγχο και αξιοποίηση των κοινοτικών στοιχείων. Ναι, εμείς σκεφτόμαστε πολύ σοβαρά να φέρουμε νομοσχέδιο όπου ο λαός να μπορεί να κατευθύνει, να ελέγχει και να καθοδηγεί όλα τα οικονομικής φύσεως θέματα που συνδέονται με τα κοινοτικά συμφέροντα και είναι πάρα πολλά, είναι πολλά και άγνωστα τα κληροδοτήματα και θα πρέπει κάπου να καταγραφούν για να ξέρουμε πού βρισκόμαστε για χάρη των Ελλήνων Κυπρίων. Γιατί είναι δυνατόν να μας πουν «ξέρετε γίνεται αυτό και για εθνικούς λόγους» αύριο μπορεί να γίνει οποιαδήποτε συμφωνία και να ανήκει στο Μακάρειο στους Τούρκους κλπ.»

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι προτιμότερο τα πράγματα να λέγονται με τα λόγια τους και είναι προτιμότερο να μπαίνουν σε ορθή θεσμική βάση παρά να αφήνονται πάνω σε επιμέρους θέματα.

Σε ό,τι αφορά την Επιτροπή Χρήσης εμείς είμαστε σε πλήρη αντίθεση με αυτή την Επιτροπή Χρήσης την οποία θεωρούμε εξίσου ολιγαρχική, εξίσου αντιδραστική, εξίσου αδύναμη στο να ανταποκριθεί στο μέγα ρόλο εξυπηρέτησης του κυπριακού αθλητισμού και μάλιστα της επαρχίας Λευκωσίας. Δεν έχουμε τίποτε εναντίον του ΓΣΠ και του ρόλου του σαν αθλητικού παράγοντα, αλλά ούτε το ΓΣΠ είναι ο μόνος διεκδικητής της αθλητικής ανάπτυξης, τουλάχιστον στην επαρχία Λευκωσίας. Και αν πάσχει ο αθλητισμός στη Λευκωσία πιθανόν να πάσχει και λόγω ΓΣΠ γιατί είναι ένα κλειστό κύκλωμα, όχι ιδιωτικός

οργανισμός, όμως είναι κλειστό κύκλωμα και δεν μπορεί να αναπνεύσει, και ο αθλητισμός θέλει ανοικτούς ορίζοντες. Δεν επεκτείνομαι επί του θέματος. Αν έλθει κάποτε προς συζήτηση θέμα Επιτροπής Χρήσης έχουμε πολλές απόψεις να πούμε.

Θέλω να τελειώσω, κύριοι συνάδελφοι, από το σημείο που ξεκινήσαμε, ότι η σημασία της συζήτησης είναι, αν πρόκειται να προχωρήσουμε στη θεσμική αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε, αν θα κτίσουμε κάποιο κράτος, αν θα αποκτήσουμε συνείδηση ότι χρειάζεται η θεσμική λειτουργία για να λειτουργεί σωστά το Κράτος και αν πρόκειται να κάνουμε κάποια αυτοκριτική, ότι θα πρέπει να πούμε ότι πολλά από τα δεινά που υποστήκαμε σε όλους τους τομείς είναι ακριβώς γιατί μας έλειψε αυτή η θεσμική αντίληψη. Έτσι και αυτή τη στιγμή η μεταφορά του συστήματος της αθλητικής ανάπτυξης από την εποχή του αποικιακού καθεστώτος στο επίπεδο του Κράτους είναι κάτι που θα πρέπει να κυριαρχήσει στη σκέψη μας και είναι τούτο που μας υποχρεώνει, και το τονίσαμε και στην έκθεση, να πούμε ότι θα πρέπει και ο αθλητισμός να ξεφύγει πλέον από τα πλαίσια κάποιας άρχουσας τάξης και να γίνει λαϊκή υπόθεση που να απασχολεί και να αξιοποιεί τις λαϊκές δυνατότητες στον τομέα του αθλητισμού, που είναι και πολλές και μπορούν να προσφέρουν και νέες δάφνες στην Κύπρο και ήταν πολύ σωστή η αναφορά σε τιμημένα ονόματα όπως του Κυριακίδη και άλλων μεγάλων αθλητών που τίμησαν και το Κυπριακό και το Ελληνικό όνομα.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές που θα ήθελαν να πρωτολογήσουν;

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Συμπληρωματικά με τις απόψεις που εξέφρασε από μέρος της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας ο συνάδελφος Παπαπέτρου, μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, θα ήθελα να προσθέσω μερικές ακόμα άλλες απόψεις.

Πριν, όμως, προχωρήσω σε τούτο, θάθελα να σχολιάσω τον αφορισμό με τον οποίο άρχισε την ομιλία του ο κ. Γεωργιάδης και να θέσω ορισμένα ερωτήματα.

Ο κ. Γεωργιάδης είπε τον εξής αφορισμό:

«Όταν ένα κράτος δεν σέβεται τις συμφωνίες που το ίδιο υπογράφει, δεν δικαιούται να απαιτεί σεβασμό προς αυτό από τους πολίτες του».

Αυτός ο αφορισμός του κ. Γεωργιάδη θέτει μπροστά στον καθένα μας ορισμένα ερωτήματα:

Πρώτο, αυτός ο αφορισμός μπορεί να ισχύει ανεξάρτητα από τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες ένα κράτος υποχρεώνεται να υπογράψει μια συμφωνία;

Δεύτερο, μπορεί μια οποιαδήποτε συμφωνία να θεωρείται αναλλοίωτη επ' αόριστο και για πάντα και όταν ακόμα οι συνθήκες έχουν αλλάξει σημαντικά ή και ριζικά σε σύγκριση με τις συνθήκες υπό τις οποίες συνολολογήθηκε μια συμφωνία;

Αν αυτός ο αφορισμός θεωρηθεί απόλυτος δεν μπορεί παρά να έχει δυσμενείς συνέπειες. Και η κυπριακή πείρα σε σχέση μ' αυτό είναι πολύ πικρή και διδαχτική.

Εμείς πιστεύουμε πως ο αφορισμός που ανέφερε ο κ. Γεωργιάδης δεν μπορεί να είναι απόλυτος. Η κατάσταση δεν μένει στάσιμη, δεν είναι στατική, αλλά εξελίσσεται και αλλάζει ριζικά.

Ο κ. Γεωργιάδης έκαμε επίσης στην ομιλία του αναφορά στους Γυμναστικούς Συλλόγους. Αυτοί οι Σύλλογοι ανταποκρίθηκαν θετικά μέσα στις συνθήκες που δημιουργήθηκαν και διαδραμάτισαν για αρκετά χρόνια θετικό και προοδευτικό ρόλο.

Σήμερα, μέσα στις συνθήκες τις σημερινές, αποτελούν τροχοπέδη στην πρόοδο του αθλητισμού και η ύπαρξή τους, όπως είναι σήμερα, δεν ανταποκρίνεται στις νέες συνθήκες.

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της ανταλλαγής του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου με το ΓΣΠ, για το οποίο η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς υπόβαλε σχετική πρόταση Νόμου, με σκοπό να παρεμποδιστεί η Κυβέρνηση από του να προχωρήσει σ' αυτή την ανταλλαγή και να ρυθμιστεί το θέμα με βάση Κανονισμούς που θα εγκριθούν από τη Βουλή, είναι θέμα γενικότερης πολιτικής όσον αφορά τα αθλητικά μας πράγματα και όχι μιας τυπικής πράξης ανταλλαγής μιας ιδιοκτησίας με μια άλλη.

Το θέμα πρέπει ν' αντικρυστεί κάτω από μια ευρύτερη έννοια και σε συσχετισμό με τις επιπτώσεις που θάχει στην πορεία και την εξέλιξη του αθλητισμού στην Κύπρο.

Χωρίς αμφιβολία, η πιο ορθή πολιτική για κάθε κράτος και για κάθε Κυβέρνηση όσον αφορά τον Αθλητισμό, είναι η πολιτική που συμβάλλει στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη ανάπτυξη του Αθλητισμού στην πιο πλατειά έννοια του όρου και για όλα τα αθλήματα. Σε μια εποχή που το πρόβλημα της υγιούς απασχόλησης της νεολαίας προβάλλει με τόση αξιότητα και τόσο επιτακτικά στις χώρες όπου η νεολαία είναι έρμαιο των περιστάσεων και τόσων κοινωνικών αντιξοοτήτων, καθήκον κάθε κυβέρνησης που γνιόάζεται για τη νεολαία και το μέλλον της είναι να εξασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις, ηθικές και υλικές, που θα επιτρέψουν την υγιή απασχόληση της νεολαίας στα πλαίσια της οποίας εντάσσεται και ο Αθλητισμός.

Για μας εδώ στην Κύπρο που η νεολαία, όπως και όλος ο λαός, ζει κάτω από τις γνωστές συνθήκες της διχοτόμησης της πατρίδας μας με το 37% του εδάφους της κατεχόμενο από τα τούρκικα στρατεύματα και της αγωνίας για το μέλλον, η Κυβέρνηση έχει πολλαπλάσια ευθύνη και υποχρέωση να μεριμνήσει και να πάρει πρακτικά μέτρα για την υγιή απασχόληση της νεολαίας και συγκεκριμένα για τον Αθλητισμό.

Μια τέτοια πολιτική από μέρους της Κυβέρνησης θ' αποτελεί ασπίδα και προστασία της νεολαίας από ορατούς και πραγματικούς κινδύνους και ιδιαίτερα από τον κίνδυνο να παρασυρθεί η νεολαία στη μια ή την άλλη μορφή διαφθοράς ή και εκφυλισμού που για ευτελή ιδιωτικά συμφέροντα καλλιεργούν έντεχνα διάφοροι επιτήδριοι, διεφθαρμένα πρόσωπα και κυκλώματα.

Από την Κυβέρνηση και από διάφορους αθλητικούς φορείς προβάλλεται τελευταία το σύνθημα «Αθλητισμός για όλους», ένα σύνθημα που έχει σαν στόχο τη μαζικοποίηση του Αθλητισμού στην Κύπρο.

Ασφαλώς, αυτό το σύνθημα είναι ορθό από κάθε άποψη. Το ερώτημα, όμως, που τίθεται είναι: Τι κάμνει και ποια μέτρα παίρνει η Κυβέρνηση για την

υλοποίηση αυτού του συνθήματος; Και πιο συγκεκριμένα, αν η διακηρυγμένη πολιτική της Κυβέρνησης είναι «Αθλητισμός για όλους» συνάδει με μια τέτοια πολιτική ή εκχώριση ή και η ανταλλαγή σταδίων και αθλητικών χώρων σε κλειστά, στεγανά κυκλώματα ιδιωτών, που είναι απρόσιτοι στην πλειοψηφία του αθλητικού κόσμου; Και για να εξειδικεύσουμε το θέμα, στην πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς, συνάδει με το σύνθημα και την πολιτική «Αθλητισμός για όλους» η απόφαση της Κυβέρνησης για ανταλλαγή του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου με το ΓΣΠ;

Η απάντησή μας σ' αυτό το καυτό ερώτημα είναι σαφής. Εμείς πιστεύουμε ότι η ανταλλαγή του «Μακάρειου» με το ΓΣΠ δεν συνάδει καθόλου με την πολιτική της όσο το δυνατό μαζικοποίησης και ανάπτυξης του Αθλητισμού. Αντίθετα, αυτή η ανταλλάγή μοιραία θ' αποβεί αρνητικός και ανασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη του Αθλητισμού.

Το θέμα της ανταλλαγής Σταδίων και άλλων αθλητικών χώρων με τους Γυμναστικούς Συλλόγους, όπως έγινε στη Λεμεσό και στη Λάρνακα και επιχειρείται τώρα και στη Λευκωσία, σχολιάστηκε πλατειά από τον τύπο και ειδικά τον αθλητικό τύπο και τους αθλητικούς σχολιαστές, από Σωματεία και άλλους ενδιαφερομένους, από Ομοσπονδίες και από τον ίδιο το λαό. Εκτιμώντας τα σχόλια που γίνονται γύρω απ' αυτό το θέμα, μπορούμε να πούμε ότι ο αθλητικός κόσμος, οι αθλούμενοι και οι αθλητικοί παράγοντες, έχουν ταχθεί ενάντια στην ανταλλαγή του «Μακάρειου» με το ΓΣΠ.

Η εμμονή της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην ανταλλαγή πολύ πιθανό να δημιουργήσει ανεπιθύμητες συνθήκες για τον Αθλητισμό και κίνδυνο διάσπασής του.

Τα βασικά επιχειρήματα με τα οποία υποστηρίζουν την αντίθεσή τους ο Τύπος και οι αθλητικοί παράγοντες προς την ανταλλαγή του «Μακάρειου» με το ΓΣΠ, μπορούν να συνοψιστούν στα πιο κάτω:

Πρώτο, σαν θέμα αρχής δεν είναι καθόλου ορθό η Πολιτεία να κτίζει στάδια και άλλους αθλητικούς χώρους για τα οποία διατίθενται πόροι από το δημόσιο και συνεπώς από το φορολογούμενο λαό, και να τα παραχωρεί ύστερα σε ιδιωτικά κυκλώματα και Οργανισμούς με το ένα ή το άλλο αντάλλαγμα.

Δεύτερο, τα στάδια και οι άλλοι αθλητικοί χώροι πρέπει να εξυπηρετούν τα πιο πλατειά στρώματα των αθλητών και όλο το φάσμα των αθλημάτων και όχι τους Γυμναστικούς Συλλόγους μόνο.

Με την ανταλλαγή του «Μακάρειου» με το ΓΣΠ θα εξυπηρετηθούν κατά κύριο λόγο τα ιδιωτικά συμφέροντα του κλειστού κυκλώματος του ΓΣΠ και όχι τα πλατειά συμφέροντα των πλατειών στρωμάτων των αθλητών.

Τρίτο, η ανταλλαγή θα παρεμποδίσει την ανάπτυξη του Αθλητισμού, εφόσον τα κίνητρα και τα ενδιαφέροντα του κυκλώματος του ΓΣΠ θα είναι η εξυπηρέτηση των ιδιοτελών τους συμφερόντων, αντί των γενικότερων συμφερόντων του Αθλητισμού, πράγμα που δημιουργεί τον κίνδυνο του μαρasmus και του υποβιβασμού της στάθμης του Αθλητισμού. Ήδη μια Ομοσπονδία με ανακοίνωσή της στο σημερινό Τύπο προειδοποιεί και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και της απειλής για διάλυσή της, αν οριστικοποιηθεί η ανταλλαγή.

Εξάλλου, Επιτροπή Αθλητών με ανακοίνωσή της εκφράζει κι' αυτή την αντίθεσή της όσον αφορά την ανταλλαγή του «Μακάρειου» με το ΓΣΠ.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς τάσσεται ενάντια στην εκχώρηση ή την ανταλλαγή των κρατικών Σταδίων και άλλων Αθλητικών χώρων με τα κυκλώματα των Γυμναστικών Συλλόγων. Πιστεύουμε πως και το ΓΣΠ που εξακολουθεί να είναι λειτουργήσιμο, μπορεί και πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της ανάπτυξης του Αθλητισμού, παράλληλα με το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο.

Γενικά, πιστεύουμε πως τα Στάδια και όλοι οι αθλητικοί χώροι πρέπει να παραμείνουν κρατικά, κοινοτικά ή δημοτικά, ανάλογα με την περίπτωση, υπό τον απαραίτητο όρο να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από όλους τους ενδιαφερομένους για τον Αθλητισμό, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις.

Μόνο μ' αυτό τον τρόπο μπορούμε να πούμε ότι εξασφαλίζονται προϋποθέσεις για άνοδο του Αθλητισμού και για υλοποίηση του συνθήματος της εποχής μας «Αθλητισμός για όλους».

Κύριε Πρόεδρε,

Τα στοιχεία που ανέφερε στην ομιλία του ο συνάδελφος Παπαπέτρου είναι συντριπτικά. Λογικά θα ανέμενε κανένας και αναμένουμε, να εκτιμηθούν με αντικειμενικό τρόπο και μακριά από στενά κομματικά κριτήρια αυτά τα στοιχεία. Και αναμένουμε από τους συναδέλφους που αντιτίθενται στην πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, να επιδείξουν τόλμη στο να αναθεωρήσουν τη θέση τους.

Πιθανόν οι συνάδελφοι να πήραν τη θέση που πήραν διατελώντας σε άγνοια όσον αφορά τις πραγματικότητες γύρω από το θέμα της ανταλλαγής του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου με το ΓΣΠ. Αν από άγνοια των γεγονότων πήραν τη θέση που πήραν είχαν και έχουν μια δικαιολογία. Όμως, τώρα που πληροφορήθηκαν τα πραγματικά στοιχεία, που επαναλαμβάνω, είναι συντριπτικά και αδιάψευστα, καλούμε τους συναδέλφους να αναθεωρήσουν τη θέση τους και να συμφωνήσουν με την πρόταση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Η ψήφιση αυτής της πρότασης Νόμου αναμφισβήτητα θα αποβεί προς το συμφέρον του αθλητισμού και του αθλητικού ιδεώδους.

Αναμένουμε να δούμε την ανταπόκριση των συναδέλφων μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Και η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και η ανταλλαγή του Μακάρειου σταδίου είναι συνυφασμένα. Το ένα έγινε για να συμπληρώσει το άλλο.

Εκείνο το οποίο — και θα είμαι σύντομος — θα πω εκ μέρους της Ομάδας μας είναι τούτο:

Πρώτο, όσον αφορά την πρόταση νόμου σε καμιά περίπτωση εμείς είμαστε εναντίον των Κανονισμών. Απεναντίας πιστεύουμε ότι θα πρέπει να εκδίδονται Κανονισμοί και οι Κανονισμοί αυτοί να εφαρμόζονται πληρέστερα. Πλην, όμως, στην πρόταση νόμου που κατατέθηκε από το ΑΚΕΛ—Αριστεράς έγινε μια βεβιασμένη προσπάθεια για ένα σκοπό, σε τρόπο ώστε η πρόταση αυτή νόμου να περιλαμβάνει πράγματα που πραγματικά αν δεν μελετηθούν σε βάθος να μην μπορούν να εφαρμοστούν. Και συγκεκριμένα αναφέρομαι στο άρθρο 4 της

πρότασης νόμου που αφορά την έκδοση Κανονισμών για πράγματα τα οποία ήδη έγιναν και θα αναθεωρήσουμε όλα εκείνα τα οποία έγιναν. Για να γίνει αυτό το πράγμα πρέπει να γνωρίζουμε όλες τις συμφωνίες, όλους τους κανονισμούς που διέπουν την εκχώρηση των σταδίων, αυτών των αθλητικών χώρων και όλα αυτά.

Επομένως αν όλα αυτά τα πράγματα δεν είναι γνωστά, πώς είναι δυνατό να έλθει η Βουλή ως σύνολο να ψηφίσει κάτι το οποίο πιθανόν να μη στέκει ούτε στα δικαστήρια διότι αν πάει ένας στα δικαστήρια μπορεί να κριθεί ότι ενήργησε *ultra vires* του προηγούμενου κανονισμού ή της συμφωνίας βάσει της οποίας έγιναν αυτά τα πράγματα.

Επομένως ο λόγος για τον οποίο εμείς είπαμε ότι δεν θα ψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου, είναι ακριβώς αυτός.

Αν έλθει πρόταση νόμου ή νομοσχέδιο ή οτιδήποτε το οποίο να είναι πραγματικά μελετημένο, να περιέχει όλα τα στοιχεία εκείνα που θα πρέπει να περιέχει με τρόπο ώστε να καθορίζεται πλέον οριστικά ό,τι έγινε στο παρελθόν και ό,τι πρόκειται να γίνει στο μέλλον, τότε εμείς είμεθα υπέρ αυτής της πρότασης νόμου και όλων των κανονισμών οι οποίοι θα απορρέουν από μια τέτοια πρόταση νόμου.

Τώρα έρχομαι στο δεύτερο μέρος της ανταλλαγής του Μακάρειου σταδίου με το Γ.Σ.Π. Ελέχθησαν πολλά. Ελέχθησαν τόσα πολλά ώστε να μιλούμε για σκάνδαλα, ατασθαλίες και όλα όσα πραγματικά ελέχθησαν εδώ σε μια προσπάθεια να πείσουμε ότι πρέπει να αλλάξουμε γνώμη, κλπ.

Εκείνο που έγινε στις συζητήσεις της Επιτροπής Παιδείας είναι ότι όλα τα πράγματα ετέθησαν επί τάπητος. Όλα τα σημεία είχαν συζητηθεί, δεν αφήσαμε τίποτε στο περιθώριο και εκείνο που πραγματικά σήμερα έρχομαι να δω και βλέπω από μια μερίδα είναι τούτο.

Κύριοι, η πραγματικότητα είναι ότι ο ΚΟΑ δεν δίδει την κρατική περιουσία σε οποιοδήποτε ή οπουδήποτε. Οι μόνες ανταλλαγές που έγιναν μέχρι σήμερα είναι εκείνες του Γ.Σ.Ο., του Γ.Σ.Ζ. και πρόκειται με τις αποφάσεις που πάρθηκαν να γίνει και η ανταλλαγή του Γ.Σ.Π. Και γιατί αυτό το πράγμα; Για να γίνει το Τσίρειο στάδιο, για να γίνει το νέο στάδιο στη Λάρνακα και για να γίνει το Μακάρειο υπήρχαν οι προϋποθέσεις ότι θα γινόταν η ανταλλαγή. Δεν υπήρχαν λεφτά. Υπήρχε ένα χάος πριν το 1968. Ήλθε τότε η Κυβέρνηση και είπε, «κύριοι μας δίνετε αυτούς τους χώρους σας για να δημιουργήσουμε καλύτερους; Αν μας τους δίνετε, θα αποτελέσουν την προϋπόθεση για να γίνουν καλύτερα στάδια». Και με αυτό το σκεπτικό ακόμα προχώρησαν στην περίπτωση του Γ.Σ.Ο. που λέμε ότι πρέπει να τους το πάρουμε πίσω. Μα με ποιο δικαίωμα να τους το πάρουμε πίσω; Στην περίπτωση του Γ.Σ.Ο. — και είναι γνωστό αυτό το πράγμα, δεν είναι τίποτε μυστικό — υπήρξε συμβόλαιο μεταξύ του Γ.Σ.Ο. και της Κυβέρνησης ότι θα ανεγερθεί το Τσίρειο στάδιο αλλά θα γίνει αμέσως η ανταλλαγή Τσίρειου με το παλιό Γ.Σ.Ο. Και αυτό και έγινε. Δηλαδή δεν έγινε τίποτε το παράτυπο, δεν έγινε σκάνδαλο, δεν προχώρησαν να χάσουν οτιδήποτε το οποίο δεν ήταν γνωστό εκ των προτέρων και εκ των πραγμάτων, διότι διαφορετικά, όπως πολλοί είπαν, δεν είναι σωστό όταν κάμνουμε μεγαλύτερα στάδια να τα ανταλλάσσουμε. Δεν είναι αυτή η ουσία του πράγματος. Σε καμιά περίπτωση λέμε ότι θα ανταλλάσσουμε τα μεγαλύτερα στάδια με τα μικρότερα. Αλλά στην περίπτωση αυτή τα μεγαλύτερα στάδια έγιναν γιατί υπήρχαν τα πιο μικρά στάδια και γιατί υπήρχε μια περιουσία η οποία τότε ήταν ανεκτίμητης

αξίας σε σχέση με τους νέους χώρους τους οποίους και χρηματοδότησε η Κυβέρνηση για να γίνουν τα νέα αυτά στάδια.

Αυτή είναι η ουσία των πραγμάτων και είναι θέμα αρχής να μην αθετούμε τις συμφωνίες μας, τις υποσχέσεις μας. Άλλωστε από το 1973 που πάρθηκε αυτή η απόφαση από την Κυβέρνηση, γιατί η Βουλή δεν είπε τότε ότι δεν δέχεται αυτό το πράγμα; Πολλοί από τους έντιμους συναδέλφους ήταν εδώ στη Βουλή τότε. Γιατί δεν ήλθαν να πουν «μα κύριοι της Κυβέρνησης, γιατί παίρνετε αυτή την απόφαση; Εμείς δεν τη δεχόμαστε και θα αντιταχθούμε».

Αφήσαμε τα πράγματα να κυλήσουν, ήλθε η νέα κυβέρνηση και απλώς τι έκαμε; Είπε ότι εκείνη την απόφαση, η οποία είναι σωστή, θα την ξανάβλεπε και θα προχωρούσε να υλοποιήσει τη δέσμευση την οποία ανέλαβε η τότε Κυβέρνηση. Τίποτε λιγότερο και τίποτε περισσότερο δεν υπήρχε σ' αυτή την περίπτωση. Αυτή είναι η πραγματική εικόνα της κατάστασης.

Τώρα μιλούμε για «κλειστά κυκλώματα». Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι το εξής. Ξεχνούμε την ιστορία μας; Μα σε άλλες περιπτώσεις κοπτόμεθα για την ιστορία μας. Για άλλα πράγματα λέμε «παράδοση». Τώρα ερχόμαστε να πούμε ότι γέρασε το Γ.Σ.Π., γέρασε το Γ.Σ.Ο., δώστε του μια να πάει. Ε, όχι κύριοι, δεν είναι γερασμένα αυτά. Είναι μια παράδοση, είναι μια ιστορία. Και αυτοί οι άνθρωποι που δούλεψαν από το 1894, όταν ιδρύθηκε ο πρώτος αθλητικός σύλλογος στην Κύπρο, ο Γ.Σ.Ο., μετά ο Γ.Σ.Π., μετά ο Γ.Σ.Ζ., δούλεψαν σκληρά όχι για δικό τους όφελος αλλά για να δημιουργήσουν ένα όνομα ανά το παγκόσμιο, ένα Κυριακίδη, μια Καβουνίδου, μια Λανίτου, μια Πολίτου, ένα Τζιωρτζή και τελευταία τη Μαρούλλα Λάμπρου. Μα μήπως θέλουμε να μην παραδεχτούμε αυτό το πράγμα που γίνεται σήμερα στον τόπο μας; Ή μήπως δεν είδατε όλοι σας ψές, προψές και τη Δευτέρα ακόμα, ότι οι κερκίδες του Τσιρείου, του ΓΣΖ ήταν κενές; Γίνονταν εκεί οι Παγκύπριοι αγώνες και η τηλεόραση ανέφερε τους πρώτους, τους δεύτερους κλπ. Ποιοι ήταν εκεί για να χειροκροτήσουν; Λάμψαμε όλοι διά της απουσίας μας.

Αλλά ερχόμαστε τώρα να υποστηρίξουμε ότι ο αθλητισμός είναι για όλους. Ναι, ο αθλητισμός είναι για όλους, αλλά ποιος είναι εκείνος ο οποίος επωμίζεται το βάρος του αθλητισμού; Μήπως δεν είναι αυτοί οι σύλλογοι, ο ΓΣΟ, ο ΓΣΠ, ο ΓΣΖ; Γιατί ερχόμαστε τώρα για να τους πούμε ότι δεν αξίζουν; Αξίζουν κύριοι. Έκαμαν ιστορία και συνεχίζουν να κάμνουν ιστορία. Μήπως υπάρχει σήμερα άλλος σύλλογος για να επιδείξει τις δραστηριότητες τις οποίες έχουν επιδείξει αυτοί οι άνθρωποι; Όχι, κανένας. Γιατί δεν έγινε; Όταν έγινε μια αθλητική ομάδα έγινε και δεύτερη, έγινε και τρίτη, έγινε και τέταρτη. Γιατί δεν έγινε άλλος αθλητικός σύλλογος; Μήπως είναι μονοπώλιο; Όχι δεν είναι μονοπώλιο. Είναι γιατί δεν ενδιαφερόμαστε, ενώ αυτοί οι άνθρωποι ενδιαφέρονται για τον αθλητισμό. Εφόσον ενδιαφέρονται, γιατί να μην τους δώσουμε όλα τα εφόδια να προχωρήσουν;

Και γιατί το κάμνουν; Ακούσατε κανένας Πρόεδρος του ΓΣΟ, του ΓΣΠ, του ΓΣΖ, του ΓΣ Κοροίβου να φαίνεται στις εφημερίδες, στο ραδιόφωνο κλπ; Όχι, εκείνο που ακούεται είναι ο αθλητισμός. Ή μήπως τους αθλητές του ΓΣΠ τους χωρίζουμε σε αριστερούς, κεντρώους και δεξιούς; Βίδατε καμιά ρετινιά απάνω τους; Όταν λέμε ότι ο τάδε είναι πρώτος σε κάποιο αγώνισμα δεν αναφέρουμε κατά πόσο είναι δεξιός ή αριστερός ή κεντρώος. Εκείνο για το οποίο γίνεται λόγος είναι «ο αθλητισμός της Κύπρου». Όταν συμμετέχει η Κύπρος στους

Βαλκανικούς ή στους Ολυμπιακούς αγώνες μήπως εκεί παρουσιάζεται μια ομάδα με κλειστό κύκλωμα ή η Κύπρος ως σύνολο; Ή μήπως το όνομα Κύπρος δεν μας αρέσει όταν πίσω υπάρχουν κάποιοι που εργάζονται για να προωθήσουν τον αθλητισμό προς αυτή την κατεύθυνση;

Αυτή είναι η σημασία την οποία πρέπει να δώσουμε σήμερα και όχι να λέμε «είναι, είναι, είναι». Μα τι είναι; Πού είναι το σκάνδαλο; Είναι μια υπόσχεση η οποία υλοποιείται σήμερα γιατί αν δεν υπήρχε δεν θα υπήρχαν τα στάδια. Να προχωρήσουμε. Δεν μας αρέσει το Μακάρειο και θέλουμε να κάμουμε Ολυμπιακό στάδιο, να το κάμουμε και να το αφήσουμε εκεί. Θέλουμε να κάμουμε άλλα στάδια; Να τα κάμουμε. Όταν γίνονταν όμως αυτά τα στάδια γίνονταν κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και αυτές τις προϋποθέσεις ερχόμαστε σήμερα να τις υλοποιήσουμε. Αυτή είναι η όλη ουσία του πράγματος. Είναι μια εικόνα που δεν σηκώνει ούτε αμφισβήτηση ούτε υπάρχει τίποτε το μυστικό. Είναι μια πραγματικότητα. Αλλά δεν μας αρέσει να βλέπουμε την πραγματικότητα. Πάντοτε, όταν θέλουμε να βλέπουμε σκάνδαλα, βλέπουμε οτιδήποτε φανταστούμε.

Ελέχθη ότι εμείς λέμε ότι δεν πρέπει ή ότι δεν δικαιούται ο ΚΟΑ να κατέχει γήπεδα ή ότι δεν πρέπει να κατέχει ο ΚΟΑ αθλητικούς χώρους. Ποιος είπε αυτό το πράγμα; Πού ακούστηκε αυτό το πράγμα, ότι ο ΚΟΑ δεν δικαιούται να κατέχει αθλητικούς χώρους; Εκείνο που ελέχθη είναι ότι ο ΚΟΑ δεν διαχειρίζεται τους αθλητικούς χώρους. Και η πραγματικότητα είναι αυτή. Τα αθλητικά πράγματα τα χειρίζονται τοπικοί παράγοντες είτε πρόκειται για χωριό είτε για πόλη ή οτιδήποτε άλλο.

Όταν παραχωρούμε ένα στάδιο σ' ένα χωριό, γιατί δεν λέμε να μην το δώσουμε; Να αναθέσουμε τη διαχείρισή στους τοπικούς παράγοντες και να παραμείνει κρατική ιδιοκτησία. Δεν αποξενούται ο ΚΟΑ της κρατικής του ιδιοκτησίας. Αλλά στην περίπτωση αυτή υπάρχει ειδικός λόγος για την ανταλλαγή. Υπάρχει η δέσμευση για την ανταλλαγή ή μήπως είμαστε απ' εκείνους που λέμε «ας πούμε σήμερα 'ναι' και αύριο τους ξεγελούμε». Έτσι είναι; Έτσι προσπαθούμε να φανούμε;

Η θέση του κόμματός μας είναι η ακόλουθη και είναι όπως την εκθέσαμε και στην Επιτροπή Παιδείας. Η ανταλλαγή του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου γίνεται — και επικροτούμε αυτή τη θέση της Κυβέρνησης — γιατί υπήρχε προδέσμευση από το 1969 όταν επρόκειτο να ανεγερθούν τα νέα στάδια (το Μακάρειο, το νέο στάδιο της Λάρνακας κλπ) και τιμούμε αυτή την προδέσμευση την οποία ανέλαβε η τότε Κυβέρνηση για να υλοποιηθεί και να έχουμε σήμερα ωραία, μεγάλα, καλλιμάρμαρα στάδια. Αυτή είναι η ουσία του πράγματος, τίποτε λιγότερο τίποτε περισσότερο.

Το άλλο το οποίο ήθελα να τονίσω τελειώνοντας είναι τούτο. Εμείς πήραμε την απόφαση και το έχουμε αναφέρει και στην Έκθεση, ότι εφόσον θα υπάρχει Επιτροπή Χρήσεως, Διαχειριστική Επιτροπή, θα πρέπει να αποτελείται από τέτοιο αριθμό ατόμων που πραγματικά να διασφαλίζει χρηστή διοίκηση. Και είπαμε ότι θα πρέπει να αντιπροσωπεύεται σ' αυτή την Επιτροπή ο Γυμναστικός Σύλλογος «Τα Παγκύπρια» με ίσο αριθμό ατόμων όπως τα Σωματεία Α' κατηγορίας, δηλαδή αν είναι τρία τα Σωματεία Α' κατηγορίας να είναι τρεις οι αντιπρόσωποι του ΓΣΠ, αν είναι τέσσερα, τέσσερεις, αν είναι δύο, δύο και να προεδρεύεται από τον ίδιο τον Οργανισμό για να είναι μια Διαχειριστική Επιτροπή αδιάβλητη και να μπορεί να φέρει σε πέρας το έργο της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, έχοντας υπόψη το ιστορικό ανταλλαγής του Μακάρειου Σταδίου με το ΓΣΠ που καλύπτει σχεδόν μια ολόκληρη εικοσαετία.

Έχοντας υπόψη ότι η πολιτεία για πολλά τώρα χρόνια, διαπραγματεύεται με το Συμβούλιο του ΓΣΠ για την πραγματοποίηση της ανταλλαγής.

Έχοντας υπόψη ότι στις σχετικές διαπραγματεύσεις η πολιτεία εκπροσωπήθηκε με τον πιο επίσημο τρόπο με τον ίδιο τον Πρόεδρό της, με Υπουργούς της και άλλους αξιωματούχους της.

Έχοντας υπόψη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο της Δημοκρατίας και επί Μακαρίου και επί Κυπριανού έχουν εγκρίνει την ανταλλαγή.

Πιστεύουμε πως θα ήταν αντίθετο προς την αρχή της συνέπειας να σταματήσουμε σαν Βουλή με Νόμο ή με ψήφισμα την εξέλιξη και την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το ΓΣΠ και συνεπείς στις αρχές μας δεν μπορούμε να δώσουμε την ψήφο μας για την ψήφιση τέτοιου νόμου ή τέτοιου ψηφίσματος.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός επικροτεί την πολιτική που ακολουθήθηκε πάνω στο θέμα της ανταλλαγής σταδίων και απορρίπτει την ετικέττα του σκανδάλου που θέλει το ΑΚΕΛ να επικολλήσει στο θέμα των ανταλλαγών.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός γνωρίζει και επικροτεί τις ανταλλαγές των σταδίων Λεμεσού και Λάρνακας, του Τσιρείου με το παλαιό ΓΣΟ και του νέου σταδίου Λάρνακας με το παλαιό ΓΣΖ.

Οι γυμναστικοί σύλλογοι των πόλεων μας δεν είναι οι ομαδούλες ούτε τα κλειστά αυταρχικά κυκλώματα που ζητούν «ρουσφέτι» από την πολιτεία.

Οι γυμναστικοί μας σύλλογοι είναι οι Άτλαντες που κρατούν στους ώμους τους τον αθλητισμό της Κύπρου για ένα ολόκληρο σχεδόν αιώνα και τιμούν την Κύπρο και είναι άξιοι για κάθε τιμή και για κάθε βοήθεια στο έργο τους και την αποστολή τους.

Οι αθλητές των γυμναστικών μας συλλόγων υπήρξαν πάντα και είναι οι αθλητές της Κύπρου και οι νίκες τους ανήκουν σ' ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, είτε τις πραγματοποίησαν αριστεροί, είτε δεξιοί, είτε σοσιαλιστές ή κεντρώοι.

ΤΟ ΓΣΠ, όπως διακηρύσσει το πρώτο άρθρο του Καταστατικού του, έχει σκοπό τη διάδοση της γυμναστικής, την ενίσχυση του αθλητικού πνεύματος και την ελληνοπρεπή διάπλαση των μελών του και γενικά της ελληνικής νεότητας της Νήσου.

Αυτούς τους σκοπούς του το ΓΣΠ τους εκπληρώνει για 92 τώρα ολόκληρα χρόνια και μέσα στα χρόνια της Αποικιοκρατίας και μέσα στα χρόνια της Δημοκρατίας.

Το ΓΣΠ με την ανεκτίμητη προσφορά του στην αθλούμενη νεολαία έχει κερδίσει την ευγνωμοσύνη της νεολαίας και των πολιτών ολόκληρης της Λευκωσίας.

Το ΓΣΠ καλοδέχθηκε και αγκάλιασε κάθε αθλούμενο νέο, ανεξάρτητα από φυλή, θρήσκευμα ή κόμμα. Κόμμα του ΓΣΠ ήταν πάντα ο αθλητισμός.

Εξάλλου, όταν ιδρύετο το ΓΣΠ το 1894 ούτε ΑΚΕΛ υπήρχε, ούτε ΕΔΟΝ, ούτε σαν υπάρξεις, ούτε σαν κυοφορούμενες υπάρξεις. Δεν προβλήθηκε κανένα συγκεκριμένο παράδειγμα δυσμενούς διάκρισης από το ΓΣΠ σε βάρος οποιουδήποτε και πολύ περισσότερο σε βάρος οποιουδήποτε μέλους του ΑΚΕΛ ή νέου της ΕΔΟΝ. Αντίθετα, υπήρξαμε και είμαστε μάρτυρες πως το ΑΚΕΛ και η ΕΔΟΝ και οι οπαδοί του έζησαν ελεύθερα μέσα στο ΓΣΠ στιγμές ανάτασης και αθλητικών θριάμβων.

Ειπώθηκε πως η ΕΔΟΝ, η νεολαία του τρίτου κατά σειρά κόμματος στη Βουλή, είναι πολέμια της ανταλλαγής. Είμαι εξουσιοδοτημένος να πω πως η ΝΕ.ΔΗ.ΣΥ., η νεολαία του πρώτου κόμματος της Βουλής, είναι υπέρμαχος της ανταλλαγής. Ο ΚΟΑ και το ΓΣΠ έχουν το λόγο. Ο ΚΟΑ γνωρίζει πως είναι δική του απόφαση η απόφαση για ανταλλαγή που θα εγκριθεί τελικά από το Υπουργικό Συμβούλιο. Χρειάζεται η προηγούμενη έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Γνωρίζει, όμως, ταυτόχρονα ο ΚΟΑ πως το Υπουργικό Συμβούλιο, με σειρά αποφάσεών του, είναι βέβαιο πως θα εγκρίνει απόφαση του ΚΟΑ για την ανταλλαγή. Η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου πρέπει να θεωρείται δοσμένη.

Το πρόβλημα της Διαχειριστικής Επιτροπής του Μακάρειου σταδίου δεν πρέπει να αφηθεί να ανατινάξει τις γέφυρες για ανταλλαγή. Το πρόβλημα της Διαχειριστικής Επιτροπής μπορεί και επιβάλλεται να λυθεί.

Υπάρχουν χίλιοι τρόποι και χίλιες επιλογές.

Τελικός κριτής της ανταλλαγής θα είναι το Ανώτατο Δικαστήριο, γιατί η φύση του ΓΣΠ, που αποτελεί εμπίστευμα, επιβάλλει την έγκριση της ανταλλαγής και από το Ανώτατο Δικαστήριο. Και αν η έγκριση δοθεί, το Μακάρειο στάδιο θα έχει ιδιοκτήτη τον ίδιο που είχε και το ΓΣΠ. Η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποτελεί εχέγγυο για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις ευεργετικές επιπτώσεις της ανταλλαγής και τις προθέσεις διατήρησης του ΓΣΠ και μετά την ανταλλαγή είτε σαν σταδίου είτε σαν μνημειακού χώρου, είτε σαν πνεύμονα της πρωτεύουσας, απευθύνεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα καλεί με σοβαρότητα και υπευθυνότητα να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις για την ανταλλαγή του ΓΣΠ με το Μακάρειο στάδιο. Επιβάλλεται τούτο και από το συμφέρον του αθλητισμού και από το συμφέρον της πολιτείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Έχω τη γνώμη ότι η συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα έχει εξαντληθεί. Άν, όμως, υπάρχει αντίθετη άποψη, είμαι πρόθυμος να την ακούσω. Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν απαντήθηκαν όλα, κύριε Πρόεδρε. Επομένως η συζήτηση δεν έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα υπάρξει τότε και δευτερολογία.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως. Είναι κανονική η συζήτηση. Υπάρχει πρόταση νόμου και εγγεγραμμένο θέμα στο Κεφάλαιο Δ ταυτόχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον υπάρχει επιθυμία να συνεχιστεί η συζήτηση, εγώ είμαι στη διάθεση του Σώματος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αριστουργηματική εξ απόψεως κοινοβουλευτισμού η ομιλία του συνάδελφου Παπαπέτρου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και είναι σ' αυτήν κυρίως που θα προσπαθήσω να απαντήσω αρχίζοντας πρώτα από την πρόταση νόμου που υπέβαλε το ΑΚΕΛ—Αριστεράς σχετικά με τους Κανονισμούς, για να εξηγήσω τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω σ' αυτούς.

Αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν δέχτηκε αυτή τη στιγμή αυτή την πρόταση νόμου είναι διότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι άλλο σκοπό αυτή η πρόταση νόμου δεν είχε παρά να καθυστερήσει, να υπονομεύσει, να τορπιλλήσει την υπόθεση της ανταλλαγής του σταδίου ΓΣΠ με το Μακάρειο στάδιο.

Δεν είναι εναντίον της αρχής των Κανονισμών που ψηφίζουμε σήμερα αλλά είναι ακριβώς εναντίον του ότι χρησιμοποιήθηκε αυτή η αρχή για να επιτευχθεί ένας συγκεκριμένος ειδικός σκοπός, η ματαίωση της ανταλλαγής του σταδίου ΓΣΠ με το Μακάρειο στάδιο.

Αυτό φαίνεται και από τον τρόπο που είναι διατυπωμένη αυτή η πρόταση νόμου που οπωσδήποτε δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν αριστούργημα νομοτεχνικής κατασκευής. Γιατί η παράγραφος 2(2) και η παράγραφος 2(4) εισάγουν θεσμούς που είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς πώς θα λειτουργήσουν στην πράξη, είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς ποιος είναι ο σκοπός αυτών των προτεινόμενων διατάξεων και στην πραγματικότητα ούτε οι ίδιοι οι προτείνοντες δεν μπόρεσαν με τρόπο ικανοποιητικό, σαφή και λεπτομερή να εξηγήσουν το σκοπό αυτών των διατάξεων.

Θα διαβάσω την πρώτη από τις δυο διατάξεις, που είναι το άρθρο 2(2): «Διά οιασδήποτε εκχώρησιν δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή κατοχήν, διαχειρίσιν, διοίκησιν κλπ. γενομένην μετά την 1ην Ιανουαρίου 1986, κατ' αντίθεσιν προς τας προνοίας του παρόντος Νόμου, εκδίδει κανονισμούς εντός 3 μηνών από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος Νόμου και καταθέτει τούτους εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων».

Δηλαδή εδώ πέρα εισάγεται ο θεσμός του αναδρομικού κανονισμού προς ρύθμιση μεταβιβάσεων περιουσιών που ήδη έχουν γίνει. Και επομένως η ιδιοκτησία τους δεν βρίσκεται πλέον στον ΚΟΑ που είναι ημικρατικός οργανισμός και μπορεί να λεχθεί ότι η περιουσία του ΚΟΑ πρέπει να ρυθμίζεται από κανονισμούς, αλλά εδώ κατά κάποιο τρόπο ζητείται με βάση αυτό το νομοθέτημα να εισάξουμε κανονισμούς για περιουσία η οποία πλέον δεν θα ανήκει στον ΚΟΑ κατά το χρόνο κατά τον οποίο θα έχουν εγκριθεί ή ψηφιστεί αυτοί οι κανονισμοί. Και το ίδιο και πολύ περισσότερο ισχύει για το άρθρο 4 που λέει ότι «εκδίδει Κανονισμούς δια οιασδήποτε γενομένας καθ' οιονδήποτε χρόνον προ της 1ης Ιανουαρίου 1986 συμφωνίας μεθ' οιασδήποτε Αθλητικών Σωματείων κατ' αντίθεσιν προς τας προνοίας του παρόντος Νόμου».

Με άλλα λόγια και πάλι θέλουμε με κανονισμούς να δώσουμε στον ΚΟΑ δικαίωμα επιπλέον των δικαιωμάτων ή των υποχρεώσεων που ανέλαβε με

συμφωνίες που ήδη έχουν γίνει και ήδη είναι δεσμευτικές, δηλαδή το πρώτο μέρος των κανονισμών εισάγει αναδρομικότητα σχετικά με περιουσίες που έχουν ήδη μεταβιβασθεί. Η δεύτερη διάταξη εισάγει την ίδια αναδρομικότητα σε σχέση με συμφωνίες που έχουν γίνει και επομένως και στις δυο περιπτώσεις βρισκόμαστε σε αντίθεση με την αρχή της μη αναδρομικότητας κάποιου κανονισμού και εν πάση περιπτώσει πολύ πιθανότατα επεμβαίνουμε κατά τρόπο ανεπίτρεπτο στη λειτουργία συμβάσεων ή μεταβιβάσεων που ήδη έχουν γίνει ή ήδη έχουν συμφωνηθεί.

Στην Επιτροπή ρωτήθηκε σαφέστατα ο συνάδελφος του ΑΚΕΛ, ο κ. Παπαπέτρου, αν δέχεται να συζητήσουμε την ψήφιση αυτών των κανονισμών αλλά βεβαίως με τη ρητή προϋπόθεση ότι η υπόθεση του ΓΣΠ δεν θα καλύπτεται απ' αυτούς τους κανονισμούς νοουμένου ότι η υπόθεση του ΓΣΠ είναι κάτι το οποίο άρχισε και ουσιαστικά συμφωνήθηκε από 13 και πλέον ετών. Και η απάντηση βεβαίως ήταν αρνητική, πράγμα που ενίσχυσε την άποψη του δικού μας κόμματος ότι εδώ στην ουσία, υπό το πρόσχημα εισαγωγής πρότασης νόμου για θέσπιση γενικών κανονισμών, επιδιώκετο το ατομικό, το ειδικό αποτέλεσμα της μεταίωσης της συγκεκριμένης απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για ανταλλαγή των δύο σταδίων. Και είναι γι' αυτούς τους λόγους που ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν προτίθεται να ψηφίσει αυτή την πρόταση νόμου χωρίς να σημαίνει ότι είναι εναντίον της αρχής των κανονισμών και ότι στο μέλλον δεν είναι διατεθειμένος να συζητήσει κανονισμούς που να διέπουν όχι μόνο τη διαχείριση της περιουσίας του ΚΟΑ αλλά και γενικά τη διαχείριση της κρατικής περιουσίας για την οποία διαχείριση επίσης δεν υπάρχουν κανονισμοί και πιθανότατα δεν υπάρχει ούτε νόμος.

Ως προς το θέμα του Κεφαλαίου Δ, δηλαδή το θέμα της ανταλλαγής, κύριοι συνάδελφοι, ελήφθη απόφαση — μια από τις πολλές — από το Υπουργικό Συμβούλιο ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1985 για την ανταλλαγή και με την προσθήκη ότι η Επιτροπή θα αποτελείται από ένα εκπρόσωπο του ΚΟΑ, ένα εκπρόσωπο από κάθε ποδοσφαιρικό σωματείο Α' κατηγορίας της Λευκωσίας και αριθμό εκπροσώπων του ΓΣΠ ίσο προς τον αριθμό των εκπροσώπων του ΚΟΑ και των σωματείων Α' κατηγορίας της Λευκωσίας. Και αμέσως μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, στην ουσία με πρωταγωνιστή τον Πρόεδρο του ΚΟΑ άρχισε η υπονόμηση της εφαρμογής αυτής της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με δυο τρόπους. Πρώτο, με πρόταση προς το ΓΣΠ η οποία στην ουσία άλλαξε την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου χωρίς να ειδοποιηθεί ταυτόχρονα το Υπουργικό Συμβούλιο επίσημα ότι ο Πρόεδρος του ΚΟΑ ή το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ διαφωνούσε με το Υπουργικό Συμβούλιο. Και μας είπε ο Πρόεδρος του ΚΟΑ στην Επιτροπή της Βουλής ότι πρότεινε στο ΓΣΠ αλλαγή στη σύνθεση της Διαχειριστικής Επιτροπής, μείωση της εκπροσώπησης του ΓΣΠ κατά ένα και αύξηση της εκπροσώπησης του ΚΟΑ κατά ένα, κάτι τέτοιο, και ακόμα, μας είπε, περιμένει την απάντηση του ΓΣΠ.

Αυτά ελέχθησαν στην Επιτροπή. Αλλά μετά αποκαλύφθηκε ότι δεν έπρεπε να περιμένει καμιά απάντηση του ΓΣΠ διότι την απάντηση του ΓΣΠ την πήρε αμέσως μόλις έκαμε αυτή την πρόταση προφορικά. Μα θα μου πείτε «είναι πράγματα αυτά να απαντά το ΓΣΠ προφορικά;» Μα όταν η πρόταση προς το ΓΣΠ είναι προφορική, γιατί η απάντηση να μην είναι προφορική!

Αλλά εκτός απ' αυτό το θέμα το οποίο στην πραγματικότητα δημιούργησε περισσότερες δυσκολίες, από τα πρακτικά βλέπω ότι στην πράξη έκαμαν ακόμα

κάτι το οποίο πιθανόν ακόμα δεν έχουν πει στο ΓΣΠ ή στην Κυβέρνηση — αλλά φαίνεται από τα πρακτικά τους. Ακούστε τι λένε τα πρακτικά: «Η πρόσθετη γη έκτασης 53 σκαλών που απέκτησε ο ΚΟΑ το 1982 δεν συμπεριλαμβάνετο στην αρχική πρόθεση για ανταλλαγή του 1978.»

Επομένως αυτή η γη δεν αφορά την ανταλλαγή.

Τι είναι αυτές οι 53 σκάλες; Είναι έκταση την οποία το κράτος παραχώρησε στον ΚΟΑ για σκοπούς ανταλλαγής. Δηλαδή αν αυτή η έκταση γης όντως εδόθη στον ΚΟΑ από το κράτος για συγκεκριμένο σκοπό, ποια είναι η λογική του ΚΟΑ να λέει ότι θέλουμε αυτές τις 53 σκάλες διότι δεν ήταν στην αρχική πρόθεση ανταλλαγής; Μα αφού πήραν τη γη για τους σκοπούς της ανταλλαγής.

Αυτό φαίνεται από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 21.5.1981.

Με άλλα λόγια το κράτος απέκτησε γη από την Αρχιεπισκοπή και έδωσε κρατική γη στην Αρχιεπισκοπή επ' ανταλλάγματι στην Αγία Νάπα και αλλαχού και με σκοπό αυτή η γη — όπως λέει ρητώς η απόφαση — να εγγραφεί αρχικώς επ' ονόματι της Κυπριακής Δημοκρατίας και μεταγενέστερα να μεταβιβαστεί στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για να μπορέσει αυτός να την ανταλλάξει με τους διαχειριστές του σταδίου ΓΣΠ.

Ώστε εφάνη ότι άλλα αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο, άλλα ηβουλήθη ο Πρόεδρος του ΚΟΑ και γι' αυτό το λόγο ίσως δεν έγινε ακόμα τίποτε.

Ελέχθησαν ορισμένα τινά περί πορνολογοτεχνίας, περί ξενόφερτων ιδεών από δυσμάς, περί ανηθικότητας κ.ο.κ. Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι από το 1894 που ιδρύθηκε ο ΓΣΠ εξυπηρετεί μια μόνο ιδέα, την Ολυμπιακή ιδέα, την αθλητική ιδέα και αυτή η ιδέα είναι η ιδέα που κρατεί τη νεολαία μακριά από ναρκωτικά, μακριά από πορνολογοτεχνία, μακριά από ξενόφερτες ιδέες άσχετες ή ξένες προς τις ιστορικές ελληνικές παραδόσεις αυτού του λαού. Γιατί η αθλητική αυτή ιδέα, η Ολυμπιακή αυτή ιδέα δεν είναι ξενόφερτη ιδέα από τη δύση ή από την ανατολή αλλά είναι ιδέα προερχόμενη κατευθείαν από το αρχαίο αθάνατο ελληνικό πνεύμα. Και είναι αυτή την ιδέα που καλλιέργησαν, που μεταλαμπάδευσαν, που εμπέδωσαν στην Κύπρο οι γυμναστικοί σύλλογοι μεταξύ των οποίων πάντοτε πρωταγωνιστής υπήρξε ο ΓΣΠ. Άρα τι σχέση έχουν όλοι αυτοί οι φόβοι για ξενόφερτες ιδέες, για πορνολογοτεχνίες και οτιδήποτε άλλο με αυτή την πρόταση όταν η όλη ιστορία αυτού του συλλόγου είναι ακριβώς η αντίθετη;

Είναι αυτοί οι σύλλογοι που κράτησαν τη νεολαία και επί αγγλικής αποικιοκρατίας αλλά και μετά μακριά όσο ήταν δυνατό από τις άλλες εξελίξεις της εποχής μας, απ' όλα αυτά τα υπονομευτικά για την όλη κοινωνία της Κύπρου.

Αλλά υπάρχει και αυτό το οποίο είπε ο συνάδελφος της ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου, ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του ΓΣΠ απείλησε με πολυκατοικίες και καταστήματα το χώρο κ.ο.κ. Αλλά δεν έγινε υπαινιγμός για πολυκατοικίες και καταστήματα προς αποκόμιση κέρδους. Έγινε υπαινιγμός για εκμετάλλευση του χώρου προς απόκτηση άλλου αθλητικού χώρου κατάλληλου για τους σκοπούς του γυμναστικού συλλόγου και υπό τον όρο βεβαίως ότι θα γίνει δεκτή οριστικά η υπόθεση της ανταλλαγής. Επιτέλους τι θέλουμε; Θέλουμε κερκίδες χωρίς ποδόσφαιρο μέσα στο κέντρο της Λευκωσίας, θέλουμε χορτοτάπητα χωρίς ποδόσφαιρο μέσα στο κέντρο της Λευκωσίας, θέλουμε στίβο χωρίς αθλητές, θέλουμε ταπέλλα χωρίς περιεχόμενο; Αυτό θέλουμε;

Είναι φανερό ότι πρόκειται για ένα χώρο ο οποίος είναι καταδικασμένος στη φθορά του χρόνου. Τι θέλουμε να έχει εκεί η Λευκωσία δηλαδή; Κερκίδες και ένα περίφραγμα από τοίχο; Αυτό θέλουμε; Και αυτό συμφέρει στους πολίτες της Λευκωσίας και αυτό θέλουν οι πολίτες της Λευκωσίας; Ασφαλέστατα η απάντηση είναι «όχι», δεν είναι αυτό που θέλουν. Και κακώς έγινε λόγος ότι το Μακάρειο στάδιο θα μεταβιβαστεί σε ανθρώπους που δεν είναι ιδιοκτήτες τώρα της γης του ΓΣΠ. Όχι, θα μεταβιβαστεί στον ίδιο άνθρωπο που είναι τώρα γραμμένη η γη του ΓΣΠ, πάλι με το ίδιο εμπιστευμα όπως ισχύει για τη γη του ΓΣΠ. Όπως είναι τώρα ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης της γης του ΓΣΠ, έχοντας αυτή την κυριότητα υπό τύπο εμπιστεύματος, κατά τον ίδιο ακριβώς λόγο θα είναι και ο ιδιοκτήτης του Μακάρειου σταδίου υπό το ίδιο ακριβώς εμπιστευμα και υπό τους ίδιους ακριβώς όρους.

Επομένως δεν πρόκειται για μεταβίβαση κρατικής περιουσίας σε χέρια ανεξέλεγκτων ιδιωτών πρόκειται για μεταβίβαση κρατικής περιουσίας επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου Κύπρου με εμπιστευμα δεσμευμένο και υποκείμενο για την παραμικρή αλλαγή στην οποιαδήποτε άδεια θέλει δώσει το Ανώτατο Δικαστήριο, αν δώσει οποιαδήποτε άδεια.

Άρα όλα αυτά που ελέχθησαν για ιδιώτες και παραχωρήσεις κρατικών περιουσιών σε ιδιώτες δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα της υπόθεσης αυτής.

Αλλά έχει δίκαιο ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου όταν λέει ότι κακώς συγκρίνονται περιουσίες, κακώς διαχωρίζονται αυτά τα στάδια σε οικόπεδα και μετράται η αξία τους κατ' οικόπεδο. Βεβαίως κακώς, διότι ούτε το Μακάρειο είναι οικόπεδα ούτε το ΓΣΠ είναι οικόπεδα. Και αν υπάρχει κάποιος κίνδυνος για οικόπεδα αφορά το ΓΣΠ, όχι το Μακάρειο. Άρα στην πραγματικότητα πρόκειται για χώρους οι οποίοι χρησιμοποιούνται προς όφελος της αθλητικής ιδέας και του αθλητισμού γενικά. Και αν περιέλθει το Μακάρειο στο ΓΣΠ και το ΓΣΠ στον ΚΟΑ, το δημόσιο συμφέρον δεν έχει να ζημιωθεί. Απεναντίας αν δούμε τα πράγματα στο απώτερο μέλλον, το δημόσιο συμφέρον έχει να ωφεληθεί διότι ο μεν χώρος του Μακάρειου σταδίου θα χρησιμοποιείται για αθλητισμό για τα επόμενα 50 χρόνια όπως είναι η προοπτική του Μακαρείου, ενώ ο χώρος του ΓΣΠ στα χέρια του κράτους ή κρατικού οργανισμού δεν θα κινδυνεύει να γίνει ούτε πολυκατοικία ούτε οικόπεδο αλλά θα χρησιμοποιηθεί πραγματικά για αθλητισμό ή πιθανόν για δημιουργία πάρκου ή πνεύμονος προς χάρη όλων των πολιτών της ευρύτερης Λευκωσίας.

Επομένως δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ετεροβαρή ανταλλαγή επί ζημιά του κράτους. Αν ο σκοπός του κράτους είναι η ευτυχία των πολιτών του και η προώθηση των δημόσιων σκοπών μεταξύ των οποίων και της αθλητικής ιδέας και του φυσικού περιβάλλοντος η ανταλλαγή εξυπηρετεί το δημόσιο σκοπό, δεν τον υπονομεύει.

Αλλά στην ομιλία του κ. Παπαπέτρου πρέπει να προχωρήσουμε λίγο πιο βαθιά γιατί είπε ότι ο αθλητισμός πρέπει να είναι κρατική ευθύνη. Αλλά οι λέξεις στην Κύπρο είναι γνωστό πως χρησιμοποιούνται πολλές φορές για να εκφράσουν είτε την α' ιδέα είτε την β' ιδέα. Αν όλα όσα είπε ο κ. Παπαπέτρου, περιλαμβανομένων και των λέξεων «κρατικής ευθύνης» μεταφραστούν σωστά, στην πραγματικότητα εξέφρασε τη φιλοσοφία της Αριστεράς πάνω σε μια ειδική πτυχή που αφορά τον κυπριακό λαό. Δηλαδή όπως η γενική φιλοσοφία της

Αριστεράς είναι η κρατικοποίηση περιουσιών, η κρατικοποίηση επιχειρήσεων, η κρατικοποίηση εμπορίου, η κρατικοποίηση βιομηχανίας, η κρατικοποίηση των μέσων παραγωγής, η ίδια φιλοσοφία υπάρχει και εδώ, της κρατικοποίησης του αθλητισμού. Πού σταματούμε; Τι είναι το νόημα; Είναι «αμάν το Μακάρειο να παραμείνει κρατικό». Διότι την ευθύνη του αθλητισμού πρέπει να έχει το κράτος. Αλλά αν η λογική είναι επειδή την ευθύνη του αθλητισμού την έχει το κράτος, άρα το Μακάρειο στάδιο πρέπει να είναι κρατικό, πού σταματούμε; Στο άρα; Γιατί να μην είναι κρατικό και το ίδιο το ΓΣΠ επιπλέον του Μακαρείου; Γιατί να μη γίνουν κρατικά όλα τα υπόλοιπα στάδια μέχρι και του τελευταίου σταδίου του τελευταίου χωριού της Κύπρου; Πού σταματά αυτή η φιλοσοφία; Αρχίζει και τελειώνει στο Μακάρειο; Όχι. Ούτε οι ίδιοι δεν μπορούν να το δεχτούν. Στην πραγματικότητα ο κ. Παπαπέτρου εξέφρασε τη γενική κοσμοθεωρία του κόμματός του όπως είχε υποχρέωση να το κάμει πάνω στην ειδική αυτή πτυχή. Αλλά εμάς η φιλοσοφία μας είναι γνωστό ότι είναι διαφορετική. Είμαστε εντεταγμένοι υπέρ της σύγχρονης ιδέας της ιδιωτικής πρωτοβουλίας με λογικό κρατικό παρεμβατισμό εκεί που χρειάζεται. Και ακριβώς πιστεύουμε ότι η προώθηση του αθλητισμού είναι ασφαλέστατα κρατική ευθύνη. Αλλά υπάρχουν πολλοί τρόποι εκπλήρωσης αυτής της κρατικής ευθύνης. Η εκπλήρωση αυτής της κρατικής ευθύνης δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη κρατικοποιήσεις είτε σταδίων είτε σωματείων και ίσως στο μέλλον και τους αθλητές να τους κάμουμε δημόσιους υπαλλήλους. Δεν είναι αυτό που συνεπάγεται η κρατική ευθύνη. Η κρατική ευθύνη μπορεί να εκπληρωθεί με χίλιους δυο τρόπους, αμέσως ή εμμέσως, με την ενίσχυση της ιδέας του αθλητισμού, την ενίσχυση του αθλητισμού στα σχολεία, την ενίσχυση των σωματείων που με ιδιωτική πρωτοβουλία τόσα χρόνια έστησαν τον αθλητισμό αυτού του τόπου και για την οποία προσπάθεια ασφαλέστατα είναι άξιοι παντός επαίνου. Και είναι ακριβώς για όλους αυτούς τους λόγους που δεν βλέπουμε πώς και γιατί είναι σκάνδαλο η υπόθεση της ανταλλαγής των δυο σταδίων ούτε και βλέπουμε οποιοδήποτε σοβαρό λόγο που να εμποδίζει αυτή την ανταλλαγή. Το κράτος όχι μόνο δεν θα ζημιωθεί, το κράτος θα ωφεληθεί.

Αλλά ακριβώς επειδή είναι φανερό ότι το θέμα αυτό συζητήθηκε επανειλημμένα μεταξύ ΓΣΠ, ΚΟΑ και Κυβέρνησης, και έγιναν επανειλημμένες συσκέψεις και στην Αρχιεπισκοπή και στο Υπουργικό Συμβούλιο και στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ, πρέπει να έχουμε υπόψη μας κύριοι Βουλευτές, και ιδιαίτερα εσείς του ΔΗΚΟ, ότι αυτά τα οποία αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο στις δυο τελευταίες του αποφάσεις είναι αυτά τα οποία συμφωνήθηκαν τελικά με τους εκπροσώπους του ΓΣΠ.

Και έχοντας υπόψη ότι τη διαχείριση του Τσίρειου σταδίου την έχει ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ολύμπια» — ούτε σωματεία ούτε ΚΟΑ — και ότι τη διαχείριση του νέου σταδίου Λάρνακας την έχει ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ζήνων» — ούτε σωματεία Α' κατηγορίας ούτε ΚΟΑ — για ποιο λόγο να προσπαθήσετε εσείς να αλλάξετε τώρα απόφαση στην οποία κατέληξε το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν κοπιωδών διαπραγματεύσεων; Και ενώ για τα άλλα στάδια, το Τσίρειο και το νέο ΓΣΖ, η Κυβέρνηση δεν ορρώδησε και δεν φοβήθηκε να τα παραχωρήσει στην αποκλειστική διαχείριση των γυμναστικών συλλόγων, το ΓΣΠ δέχτηκε ίση εκπροσώπηση με όλους τους άλλους. Δηλαδή την αποκλειστική εκπροσώπηση την οποία πέτυχαν οι άλλοι δυο γυμναστικοί σύλλογοι, δέχτηκε να τη μοιράσει στην ουσία με τα σωματεία Α' κατηγορίας και τον ΚΟΑ κατόπιν κοπιωδών διαπραγματεύσεων. Γιατί το ΔΗΚΟ έρχεται τώρα την τελευταία στιγμή και

τροποποιεί την ίδια τη θέση την οποία πήρε το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο, στο κάτω-κάτω, είναι η Κυβέρνηση του ίδιου του ΔΗΚΟ; Δεν είναι ευκόλως αντιληπτά ορισμένα πράγματα που συμβαίνουν. Στην πραγματικότητα αντιγράφετε κάτι παρόμοιο με εκείνο που έκαμε ο κ. Νεοκλέους και πιθανότατα η στάση σας να σημαίνει περαιτέρω περιπλοκή του όλου προβλήματος για άλλα τόσα χρόνια.

Λοιπόν, έχουμε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1985 και έχουμε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1986. Αλλά έχουμε και κάτι άλλο. Έχουμε μια καθυστέρηση πέντε ετών στη λήψη αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου που πολύ πιθανόν οφείλετο στη συμμαχία ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ της εποχής εκείνης.

Έχουμε ακόμα και κάτι άλλο. Ένας άνθρωπος τον οποίο διόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο ή ο Πρόεδρος ως πρόεδρο του Οργανισμού, άρχισε ενέργειες κατά παράβαση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου αμέσως μετά τη λήψη της απόφασης.

Και έχουμε και ένα τρίτο. Αν ενθυμείστε όσοι είναι μέλη της Επιτροπής, στην πρώτη συνεδρίαση μας που ήλθε εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας —όχι ο Υπουργός— εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, το πνεύμα του Υπουργείου Παιδείας προς την Επιτροπή — δεν έχω γραμμένο το όνομά του, δεν έχει σημασία — το πνεύμα του εκπροσώπου του Υπουργείου Παιδείας προς την Επιτροπή ήταν «μα γιατί τόση αδημονία, τόση ανησυχία; Απλώς ελήφθη τον Απρίλιο μια απόφαση: πρόκειται περί αποφάσεων παλιών που λήφθηκαν πριν τόσα χρόνια». Με άλλα λόγια — δεν το είπε ο άνθρωπος έτσι αλλά το πνεύμα του ήταν καθαρότατο — μπορεί να πάει άλλα δέκα χρόνια αυτή η δουλειά. Δηλαδή μην πολυανησυχείτε όσοι ανησυχείτε. Αυτό ήταν το πνεύμα αυτού του ανθρώπου.

Λοιπόν, έχουμε καθυστέρηση εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου αυτής της Κυβέρνησης. Μετά έχουμε συμφωνία Υπουργικού Συμβουλίου με ΓΣΠ, μετά έχουμε Νεοκλέους διορισμένο από Υπουργικό Συμβούλιο να αλλάσσει ελαφρώς άνευ λόγου τη σύνθεση της Διαχειριστικής Επιτροπής, έχουμε υπάλληλο του Υπουργείου Παιδείας να κάμνει υπαινιγμούς ότι η υπόθεση θα πάει άλλα τόσα χρόνια, σας έχουμε τώρα κι' εσάς να αλλάσετε την απόφαση του δικού σας Υπουργικού Συμβουλίου. Προσέξτε μήπως ο κόσμος αντιληφθεί ότι άλλα θέλετε και άλλα λέγετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου, αν δεν υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θ' αρχίσω από κάτι που είπε ο κ. Μαρκίδης: θα χρησιμοποιήσω μια φράση του: «Ορισμένα πράγματα δεν είναι ευκόλως αντιληπτά σ' αυτά τα ζητήματα», είπε ο κ. Μαρκίδης. Συμφωνούμε απόλυτα. Όχι ορισμένα, αλλά πολλά πράγματα δεν είναι καθόλου αντιληπτά στον Κυπριακό λαό και λυπούμαι που θα απογοητεύσω τους αγορητές του ΔΗΣΥ και του ΔΗΚΟ αν τους πω ότι μετά από όλη αυτή τη συζήτηση εξακολουθώ να πιστεύω ότι η ανταλλαγή του Μακάρειου Αθλητικού κέντρου με το στάδιο ΓΣΠ αποτελεί σκάνδαλο μεγάλων διαστάσεων: αποτελεί αντιλαϊκή συναλλαγή που γίνεται πίσω από τις πλάτες του κυπριακού λαού και που κάποιοι προσπαθούν να επιβάλουν.

Θα ήθελα, κ. Πρόεδρε, να κάμω μερικές παρατηρήσεις σχετικά με θέματα που ηγέρθησαν στη συζήτηση. Διερωτώνται μερικοί συνάδελφοι, μεταξύ των οποίων και ο κ. Γεωργιάδης, από πότε οι γυμναστικοί σύλλογοι είναι ιδιωτικοί. Είναι ιδιωτικοί από τη στιγμή που η είσοδος σ' αυτούς τους συλλόγους γίνεται με κριτήρια άλλα από αθλητικά, γίνεται με κριτήριο «εθνικές και κοινωνικές υγιείς απόψεις», γίνεται με κριτήρια πολιτικά και ιδεολογικά. Και διερωτήθηκε ο κ. Γεωργιάδης πότε έκλεισε τις πόρτες του ο ΓΣΠ σε όσους θέλουν να υπηρετήσουν τον αθλητισμό «άδοξα», όπως είπε, και όχι για να εισάξουν τον κομματισμό και την πολιτική. Εμείς αναφερθήκαμε σε συγκεκριμένα παραδείγματα και σας προκαλούμε να μας πείτε αν ο Κώστας ο Λυμπουρής ή ο Στεφανίδης, Γενικός Γραμματέας της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, με ψήφο και σωματείο το οποίο εσείς εκπροσωπούσατε κ. Γεωργιάδη, είναι ακατάλληλο πρόσωπο γιατί δεν θέλει να υπηρετήσει άδοξα τον αθλητισμό. Και είναι κατάλληλοι για να υπηρετήσουν τον αθλητισμό οι πρωτεργάτες της κομματικοποίησης και της πολιτικοποίησης του αθλητισμού σ' αυτό τον τόπο που ήταν παράλληλα και στελέχη του ΓΣΠ! Αυτοί που το 1948 ζητούσαν από τους αθλητές τους, μέλη του ΑΠΟΕΛ και ποδοσφαιριστές του ΑΠΟΕΛ να υπογράψουν δηλώσεις που να αποκηρύσσουν την ιδεολογία τους, να υπογράψουν δηλώσεις που να αποκηρύσσουν τη μια από τις δυο παρατάξεις του εμφύλιου σπαραγμού στην Ελλάδα!

Και αναφέρθηκε ότι αν σεβόμαστε τον εαυτό μας θα εγγράφαμε θέμα να προωθηθεί η ανταλλαγή. Είναι ακριβώς γιατί σεβόμαστε τον εαυτό μας και σεβόμαστε και το λαό που εγειρούμε σήμερα αυτό το θέμα εδώ και θα συνεχίσουμε μαζί με το λαό, έξω από τούτη την αίθουσα, τον αγώνα για να επιβάλουμε τη λαϊκή θέληση στους κυβερνώντες.

Ανέφερε ο κ. Ψυλλίδης, αν έλθει πρόταση νόμου μελετημένη που να πιάνει τα ζητήματα σε βάθος για κανονισμούς, να τη μελετήσουμε και να τη δεχτούμε. «Ιδού στάδιον δόξης λαμπρόν». Σας εισηγούμαστε να αναβληθεί η λήψη της απόφασης σήμερα και να αναβληθεί το θέμα για τον Οκτώβρη για να έχετε όλο το χρόνο να κάμετε τις τροποποιήσεις σας έτσι που να γίνει σε βάθος και μελετημένη η πρόταση νόμου.

Αναφέρθηκε επίσης από τον κ. Ψυλλίδη ότι τα μεγαλύτερα στάδια έγιναν γιατί υπήρχαν τα μικρά. Έχω αναφέρει και στην πρωτολογία μου ότι δεν μπορεί να ευσταθήσει ένας τέτοιος ισχυρισμός. Δεν μπορεί να ερσταθήσει γιατί η αρχική σκέψη, ότι δήθεν η ανταλλαγή θα γίνει για να καλυφθούν τα έξοδα των νέων σταδίων από την πώληση των παλιών, με ομολογία και της Κυβέρνησης και του ΚΟΑ έχει εκλείψει και έχει δηλωθεί ότι δεν πρόκειται να γίνει εμπορική εκμετάλλευση των παλιών σταδίων.

Αναφέρθηκε από τον κ. Ψυλλίδη και από τον κ. Χριστοφίδη, αλλά και από τον κ. Μαρκίδη, ότι εκείνο το οποίο κάνουμε σήμερα είναι να επιβεβαιώσουμε τη δέσμευση που πήρε η Κυβέρνηση από πολλά χρόνια. Εφόσον δεν έχει υπογραφεί τελική συμφωνία μεταξύ του ΓΣΠ και του ΚΟΑ και εφόσον αυτή η συμφωνία δεν έχει εγκριθεί από όλους του αρμόδιους φορείς και το Ανώτατο Δικαστήριο που αναφέρθηκε προηγουμένως, δεν υπάρχει καμιά νομική δέσμευση ούτε για την Κυβέρνηση ούτε για τον ΚΟΑ. Συνεπώς αν αυτό είναι το πρόβλημα του ΔΗΚΟ ως ξανακοιτάζουν το ζήτημα.

Και είπε ο κ. Ψυλλίδης όταν έγινε λόγος για κλειστά κυκλώματα, «τι θέλετε δηλαδή, να ξεχάσουμε την ιστορία μας;» Όχι κ. Ψυλλίδη η ιστορία μας δεν είναι ιστορία κλειστών κυκλωμάτων. Είναι τα κλειστά κυκλώματα που οδήγησαν τον

αθλητισμό στο σημείο ώστε να βλέπουμε, όπως βλέπατε και εσείς, για τρεις μέρες τις κερκίδες του Τσίρειου Σταδίου άδειες και είναι αυτά τα κλειστά κυκλώματα που έδιωξαν το λαό από τα στάδια, από τον αθλητισμό. Θυμάστε καλύτερα από μένα κ. Ψυλλίδη ότι παλαιότερα, στους αγώνες στίβου, υπήρχαν χιλιάδες λαού που επευφημούσαν τον Κυριακίδη που αναφέρατε, την Καβουνίδου και τους άλλους. Ποιοι είναι αυτοί που έδιωξαν αυτό το λαό σήμερα από τα στάδια για να κάνουμε παγκύπριους αγώνες μπροστά σε άδειες κερκίδες; Είναι τα κλειστά κυκλώματα.

Και ελέχθη το εξής: «Τι θέλετε δηλαδή, εκείνοι των γυμναστικών συλλόγων ενδιαφέρονται για τον αθλητισμό, εμείς δεν ενδιαφερόμαστε να τους δώσουμε τουλάχιστον τα μέσα για να προωθήσουν το ενδιαφέρον τους»; Και πάλιν θα διαφωνήσουμε γιατί κι' εμείς ενδιαφερόμαστε για τον αθλητισμό και μέσα στα πλαίσια αυτού του ενδιαφέροντος υπηρετήσαμε τον αθλητισμό και ζητήσαμε να μπούμε στις γραμμές του ΓΣΠ για να τον υπηρετήσουμε. Πλην όμως μας έκλεισαν τις πόρτες γιατί, βλέπετε, εμείς δεν μπορούμε να υπηρετήσουμε άδολα και ατόφια τον αθλητισμό γιατί βλέπετε, εμείς δεν είμαστε υγιών εθνικών και κοινωνικών φρονημάτων. Αυτή την επιχειρηματολογία, αυτή την κατάσταση έστω και ασυνείδητα, κ. Ψυλλίδη, ήλθατε να υποστηρίξετε με την αγόρευσή σας σήμερα στη Βουλή.

Αναφέρθηκε επίσης ότι οι αθλητές δεν διαχωρίζονται σε αριστερούς και δεξιούς, και δεν λέμε κέρδισε ο τάδε αριστερός ή ο τάδε δεξιός. Όμως τα μέλη του ΓΣΠ τα διαχωρίζουμε σε αριστερούς και δεξιούς και οι αριστεροί δεν μας κάνουν για μέλη του ΓΣΠ. Είναι γι' αυτό που από τα 560 μέλη του ΓΣΠ δεν υπάρχει ούτε ένας για δείγμα αριστερός και υπάρχουν, όπως μας ανέφεραν οι εκπρόσωποι του ΓΣΠ στην Επιτροπή, έντεκα — φαίνεται τους ξέρουν ένα προς ένα — υποστηρικτές της ΕΔΕΚ.

Και είπε ο κ. Ψυλλίδης ότι ο ΚΟΑ δεν διαχειρίζεται στάδια. Πού το βρήκατε γραμμένο κ. Ψυλλίδη ότι δεν διαχειρίζεται στάδια ο ΚΟΑ όταν ο Νόμος 87 του 1985 περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, τον οποίο και εσείς ψηφίσατε, στο άρθρο 4(ε) λέγει ότι ο Οργανισμός οργανώνει και θέτει σε λειτουργία κέντρα αθλητικά και γυμναστικά προς χρήση υπό του κοινού. Δεν έχει δικαίωμα ο ΚΟΑ να διαχειρίζεται στάδια; Και τι κάμνει σήμερα ο ΚΟΑ με το παλιό ΓΣΖ, τι κάμνει σήμερα με το παλιό ΓΣΟ, τι κάμνει με το στάδιο της Πάφου; Ποιος τα διαχειρίζεται;

Ανέφερε ο κ. Χριστοφίδης ότι το κόμμα του ΓΣΠ ήταν πάντα ο αθλητισμός. Όχι, κύριοι συνάδελφοι, το κόμμα του ΓΣΠ ήταν πάντα το άρθρο 4 του καταστατικού του. Και μπορεί το 1894 να μην υπήρχε ΑΚΕΛ και ΕΔΟΝ, έλα όμως που το 1986 υπάρχουν και σηκώνουν τη φωνή τους και χαλούν τα σχέδια κάποιων και τα καθυστερούν. Και δεν δεχόμαστε εμείς ότι ο τελικός κριτής είναι το Ανώτατο Δικαστήριο και το θέμα τέλειωσε. Γιατί το Ανώτατο Δικαστήριο απλά θα ερμηνεύσει ένα δωρητήριο. Δεν είναι αυτή η διάσταση του θέματος. Το θέμα είναι πολιτικό και σαν τέτοιο το αντικρύζει σήμερα η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο κ. Μαρκίδης είπε ότι υποψιάζεται, ότι στόχος της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ ήταν να παρεμποδίσει την ανταλλαγή Μακαρείου-ΓΣΠ. Κακώς έβαλε τη φαντασία του ο κ. Μαρκίδης να ενεργήσει για να φανταστεί και να υποψιαστεί ορισμένα πράγματα. Γιατί εμείς το είπαμε καθαρά στην Επιτροπή Παιδείας και το είπα και σήμερα στην πρωτολογία μου, και το είπε σήμερα και ο Προεδρεύων

όταν είπε να συν-συζητηθούν τα δυο θέματα, ότι στόχος είναι αυτός. Μάλιστα αυτός είναι ο στόχος. Και ερωτούμε, ποιο είναι το πρόβλημα; Γιατί ξεκίνησε μια διαδικασία η οποία δεν είναι ακόμα νομικά δεσμευτική για κανένα; Να τη ρυθμίσουμε με βάση αρχές, με βάση αντικειμενικά και ομοιόμορφα κριτήρια. Ποιο είναι το πρόβλημα; Τι είναι αυτό που σας ενοχλεί; Μήπως γιατί αυτή η ανταλλαγή δεν πρόκειται να γίνει με τα αντικειμενικά κριτήρια τα οποία θα περάσουμε μέσα στους κανονισμούς; Μήπως γιατί η ανταλλαγή του ΓΣΠ με το Μακάρειο θα είναι τίποτε διαφορετικό από τις άλλες ανταλλαγές που θα καθορίζουν οι κανονισμοί;

Και είπε ακόμα ο κ. Μαρκίδης ότι η πρόταση νόμου δεν ήταν καλά νομικά διατυπωμένη. Τον ευχαριστούμε για τη νομική του βοήθεια. Όμως δεν ακούσαμε από τον ίδιο καμιά εισήγηση για να τη διορθώσουμε και να την κάνουμε καλά διατυπωμένη. Όμως ας μην παίζουμε με τις λέξεις, κύριοι συνάδελφοι. Δεν ήταν θέμα διατύπωσης η διαφωνίας μας, ήταν θέμα ουσίας γιατί το Κόμμα που εκπροσωπεί ο κ. Μαρκίδης δεν είχε αντίρρηση για το ότι δεν ήταν καλά διατυπωμένη η πρόταση νόμου αλλά γιατί θέλει να προλάβει να κάμει την ανταλλαγή του ΓΣΠ με το Μακάρειο πριν περάσουν κανονισμοί. Αυτή είναι η ουσία του θέματος.

Και αναφέρθηκε ο κ. Μαρκίδης και σ' εκείνο το εφεύρημα του ΚΟΑ για τις 53 σκάλες. Όμως είναι καλό να ενημερώσουμε τη Βουλή πότε προέκυψε αυτό το θέμα. Το θέμα αυτό προέκυψε όταν ο Αρχιεπίσκοπος εφαρμόζοντας την αρχή του «τρώγοντας έρχεται η όρεξη» απαίτησε από τον ΚΟΑ και £69,000 σε μετρητά που δήθεν κατά τον ισχυρισμό του χρωστεί στην Αρχιεπισκοπή ο ΓΣΠ. Μέχρις εδώ φτάσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι.

Όταν μίλησα για ξενόφερτο τρόπο ζωής, για πορνοκουλτούρα, για ναρκωτικά σε καμιά περίπτωση δεν υπαινιχθήκα ότι ο ΓΣΠ προάγει αυτές τις καταστάσεις. Ούτε μπορούσε να εξαχθεί αυτό το συμπέρασμα από την ομιλία μου η οποία βρίσκεται στα πρακτικά. Ο λόγος που αναφέρθηκα σ' αυτά είναι για να τονίσω ότι αυτά τα ζητήματα απειλούν με διάβρωση σήμερα τη νεολαία μας σε μια κατεχόμενη χώρα και ότι είναι ευθύνη του Κράτους να την προασπίσει και ένα μεγάλο όπλο στα χέρια του Κράτους είναι ο αθλητισμός.

Όμως αναφέρθηκε ότι όταν μίλησα για κρατική ευθύνη για τον αθλητισμό προώθησα την κομμουνιστική φιλοσοφία. Είμαι βέβαιος 'ότι ο κ. Μαρκίδης είναι αρκετά έξυπνος — εγώ είμαι θαυμαστής της εξυπνάδας του — που να μπορεί να διαχωρίσει μεταξύ κρατικής ευθύνης για τον αθλητισμό και κρατικοποίησης του αθλητισμού. Δηλαδή, κ. Μαρκίδη, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής όταν καθόριζε την κρατική ευθύνη για τον αθλητισμό στην Ελλάδα προωθούσε την κομμουνιστική ιδεολογία; Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής όταν έκτιζε το Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας το οποίο ήταν και επί των ημερών του και παραμένει σήμερα κρατικό, προωθούσε την κομμουνιστική ιδεολογία;

Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πρόκειται να σας ταλαιπωρήσω άλλο. Αντιλαμβάνομαι τη δυσκολία των συναδέλφων του ΔΗΣΥ και του ΔΗΚΟ. Έχουν να υπερασπιστούν μια πολύ δύσκολη υπόθεση. Έχουν να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα. Όμως οι δικαιολογίες τις οποίες πρόβαλαν σήμερα δεν έπεισαν ούτε εμάς και πολύ περισσότερο τον Κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης. Κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε τώρα για τρεις ώρες αυτό το θέμα και θα παρακαλούσα να είμαστε συντομότεροι γιατί έχουμε και άλλα θέματα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα μακρηγορήσω από τη θέση μου δυο λόγια θα πω μόνο. Δεν θα απαντήσω στον κ. Παπαπέτρου γιατί θ' αρχίσουμε πάλιν τις ανταπαντήσεις κλπ. Εκείνο που θέλω να του πω είναι ότι εκείνα που είπα δεν μπορούν να διαστρεβλώνονται. Είναι μέσα στα πρακτικά και μπορεί να τα διαβάσει.

Δεν είπα εγώ ότι ο ΚΟΑ δεν έχει δικαίωμα διαχείρισεως. Ο ίδιος ο Πρόεδρος του ΚΟΑ είπε «εμείς δεν διαχειριζόμεθα τις περιουσίες μας, τις δίνουμε στους διάφορους συλλόγους κλπ.» Φαίνεται όμως ότι μας αρέσει, εκείνο που μας βολεύει να το παίρνουμε από την ομιλία και εκείνο που δεν μας αρέσει να το ρίχνουμε αλλού. Το ίδιο έκαμε και ο κ. Μαρκίδης ο οποίος είπε «γιατί να μην ακούσει ο Πρόεδρος του ΚΟΑ στο Υπουργικό Συμβούλιο αφού τον διορίζει», ενώ σε άλλα θέματα λέμε «γιατί να είναι υποχείριος του Υπουργικού Συμβουλίου ο Πρόεδρος του τάδε Οργανισμού και γιατί να ακούει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στο Υπουργικό Συμβούλιο;» Βλέπετε όλα αυτά είναι σχετικά, ό,τι μας βολεύει λέμε, κλπ.

Το άλλο είναι το εξής: Εμείς ως ομάδα του ΔΗΚΟ κάναμε μια πρόταση, όχι για να κάνουμε αντιπολίτευση ή να φέρουμε προσκόμματα. Εκείνο που κάμαμε είναι το εξής: Η πρόταση για τη διαχειριστική επιτροπή είναι η ακόλουθη: Τέσσερις από τη μια μεριά, τέσσερις από την άλλη. Αν διαφωνούν να παν ένας από τη μια πλευρά, ένας από την άλλη. Αν διαφωνήσουν να παν στο Θεό! Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα. Εκείνο που λέμε είναι να υπάρχουν τρεις από τη μια και τρεις από την άλλη ή τέσσερις από τη μια και τέσσερις από την άλλη και να υπάρχει ο πρόεδρος ο οποίος να είναι από τον ΚΟΑ, έτσι ώστε οι διαφωνίες να μπορούν να επιλύονται πιο εύκολα. Αυτή είναι η λογική συνάρτηση της πρότασής μας. Και ούτε φέρομε προσκόμματα ούτε εισάγουμε δαιμόνια ή οτιδήποτε. Και πιστεύω ότι θα βγαίνει από αυτή τη διαχειριστική επιτροπή πόρισμα. Όταν τα μέλη χωρίζονται σε δυο ομάδες και δεν βγαίνει αποτέλεσμα, θα στέλλουμε τα θέματα στις ελληνικές καλένδες για να τα ξεχνούμε;

Αυτή είναι η όλη υπόθεση της δικής μας πρότασης.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους εναντίον και 17 υπέρ το πρώτο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (ιη) του άρθρου 5 του βασικού νόμου ως τούτο επανηριθμήθη. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους εναντίον και 18 υπέρ το άρθρο 2 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους εναντίον και 18 υπέρ το άρθρο 3 απορρίπτεται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους εναντίον και 18 υπέρ η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986, όπως και οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Κανονισμοί του 1986, οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986, οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986, οι περί Προξενικών Τελών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986, οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986 και οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986 αποσύρθηκαν.

«Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΕΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
 Νίκος Αναστασιάδης
 Αντώνιος Ανδρέου
 Ανδρέας Δημητριάδης
 Ζαχαρίας Τουλούρας
 Φοίβος Κληρίδης
 Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 1986. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης και το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Χρ. Κουρτελλάρης.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το Νόμο περί Ενοικιοστασίου, αυξάνεται μέχρι και 40% το ανώτατο όριο του λαμβανόμενου υπόψη ενοικίου για σκοπούς καθορισμού του επιδόματος ενοικίου στις διάφορες κατηγορίες επιδοτούμενων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το πρόσθετο ποσό που θα δαπανηθεί για τις προτεινόμενες αυξήσεις υπολογίζεται να ανέλθει στο ποσό των £50,000 περίπου ετησίως.

Η Επιτροπή υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί την έγκρισή τους με διάρκεια, όμως, ισχύος για ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι της 30ής Ιουνίου 1987, οπότε και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο μεταξύ η μελέτη του νέου σχεδίου επιδότησης ενοικίων, το οποίο και καλούνται οι αρμόδιοι να καταθέσουν έγκαιρα στη Βουλή.

Τα Μέλη της Επιτροπής κ.κ. Φ. Κληρίδης και Μ. Παπαπέτρου, θεωρώντας τόσο το ύψος των εισοδημάτων για σκοπούς επιδότησης ενοικίων όσο και το ύψος των επιδομάτων ενοικίου ως μη ικανοποιητικά, χωρίς να διαφωνούν, ως θέμα αρχής, με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών, είναι της άποψης ότι η διάρκεια της ισχύος τους θα πρέπει να περιοριστεί στους έξι μήνες μόνο ώστε οι αρμόδιοι να υποχρεωθούν να ολοκληρώσουν τις μελέτες τους για τη βελτίωση και αναθεώρηση του όλου σχεδίου επιδότησης ενοικίων πριν από τη λήξη του τρέχοντος χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί των Κανονισμών;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Δεν θα σας απασχολήσω πολύ διότι καταλαμβάνω ότι αργήσαμε.

Πρώτα θέλω να αναφέρω ότι ο λόγος που συζητούμε τώρα αυτούς τους Κανονισμούς είναι γιατί, όπως θυμάστε, όταν το Φεβρουάριο ξανασυζητούσαμε τους Κανονισμούς, η Κυβέρνηση ανάλαβε να κάμει μελέτη σε βάθος και πάνω σε όλες τις πτυχές του θέματος, και γι' αυτό ορίσαμε χρονικό περιθώριο ως το τέλος Ιουνίου για να γίνει αυτή η μελέτη.

Δυστυχώς, πρέπει να αναφερθεί ότι η μελέτη κάλυψε σε ένα βαθμό μόνο τη μια πτυχή. Δηλαδή το ύψος του επιδόματος του ενοικίου και δεν επέφερε καμιά διαφοροποίηση σε ό,τι αφορά το ύψος των εισοδημάτων που λαμβάνονται υπόψη για να καθοριστούν οι δικαιούχοι του επιδόματος ενοικίου.

Πρέπει, επίσης, να πούμε ότι και η αύξηση μέχρι και 40% του ανώτατου ορίου του λαμβανόμενου υπόψη ενοικίου για σκοπούς καθορισμού του επιδόματος ενοικίου, που αναφέρεται στην Έκθεση, δεν είναι αντιπροσωπευτική, διότι η πραγματική αύξηση στη μάζα των επιδοτούμενων κυμαίνεται από 14% μέχρι 16.5 ή 17%, ποσοστά τα οποία στην πραγματικότητα καλύπτουν τις διαφοροποιήσεις των ενοικίων που παρέχονται προς την πλευρά των ιδιοκτητών με τις αναθεωρήσεις που γίνονται με βάση το Νόμο περί Ενοικίου.

Ασφαλέστατα θα εγκρίνουμε τους Κανονισμούς, διότι αν δεν εγκριθούν, ούτε και οι προβλεπόμενες αυξήσεις επιδομάτων ενοικίου θα δοθούν στους δικαιούχους. Αλλά η άποψή μας είναι ότι η διάρκειά της ισχύος αυτών των Κανονισμών πρέπει να περιοριστεί μέχρι το τέλος του χρόνου, δηλαδή στους έξι μήνες, για να υποχρεωθεί η αρμόδια Αρχή να ολοκληρώσει τη μελέτη της και να αναθεωρήσει τις σχετικές πρόνοιες των Κανονισμών, έτσι που και ο αριθμός των δικαιούχων να μπορεί να αυξηθεί, αλλά και το ύψος του επιδόματος ενοικίου να αυξηθεί για να είναι αντιπροσωπευτικό.

Πρέπει να λεχθεί ότι είναι και προς το συμφέρον της εθνικής οικονομίας η πρόταση αυτή, διότι ενώ τα επιδόματα των ενοικίων αρχικά υπολογίστηκαν ότι θα ήταν της τάξης του £1 εκ. ουδέποτε έφτασαν εκεί — τώρα με τις αυξήσεις μας λέχθηκε ότι θα φθάσουμε, κατά πάσα πιθανότητα, το 1/2 εκ. λίρες.

Συνεπώς, ενώ θα εγκρίνουμε τους Κανονισμούς, εμείς πιστεύουμε ότι σαν θέμα γενικής αρχής, για να μπορούν να λειτουργήσουν οι Κανονισμοί και να δίδονται επιδόματα ενοικίου, προτείνουμε όπως η ισχύς του Νόμου περιοριστεί

μέχρι το τέλος του Δεκέμβρη, για να μπορεί να γίνει ξανά μελέτη και να απασχολήσει τη Βουλή μια ορθή και δικαιότερη ρύθμιση του προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Πιστεύω πως αρχικά θα πρέπει να υπογραμμιστεί πως οι Κανονισμοί έπρεπε να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Προσφύγων και όχι αποκλειστικά στην Επιτροπή Οικονομικών, γιατί το θέμα είναι καθαρά θέμα που άπτεται της Επιτροπής Προσφύγων.

Έτσι όπως και ο κ. Κουρτελλάρης ανέφερε — οι Επιτροπές Προσφύγων και Οικονομικών, που είχαν στις 12 του Μάρτη του 1986 με κοινή έκθεσή τους προς το Σώμα υποβάλει τότες την εισήγηση για έγκριση των Κανονισμών, υπογράμμισαν πως «Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το Νόμο περί Ενοικιοστασίου, αυξάνεται κατά £400 το ετήσιο καθαρό εισόδημα με βάση το οποίο καθορίζεται το επίδομα ενοικίου στις διάφορες κατηγορίες επιδοτούμενων, με αναμενόμενο αποτέλεσμα να ευεργετηθούν όλες οι τάξεις των δικαιούχων, και ιδιαίτερα οι χαμηλά αμειβόμενες». Ήταν, δηλαδή μια υπόθεση που αναλαμβάνόταν και από την Επιτροπή Οικονομικών και από την Επιτροπή Προσφύγων. Σε συντομία υπογραμμίζεται πως το ένα σκέλος των αιτημάτων του προσφυγικού δυναμικού, και συγκεκριμένα η διεύρυνση των κριτηρίων επιτυγχάνοταν. Βέβαια στην ίδια έκθεσή της η Επιτροπή διαπίστωνε την ανάγκη βελτίωσης και αναθεώρησης του όλου σχεδίου επιδότησης των ενοικίων, «σε τρόπο που να επιδοτούνται σε μεγαλύτερο βαθμό οι τάξεις εκείνες των δικαιούχων, που πραγματικά έχουν ανάγκη τέτοιας επιδότησης».

Με τους νέους Κανονισμούς, έντιμε κ. Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η εισήγηση αυτή των αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών — η αναβάθμιση δηλαδή των επιδομάτων ενοικίου, ο δεύτερος μ' άλλα λόγια στόχος των Επιτροπών — μέχρις ενός βαθμού, επαναλαμβάνω μέχρις ενός βαθμού, επιτυγχάνεται γιατί με τους υπό ψήφιση κανονισμούς για την πρώτη κατηγορία των επιδοτούμενων — που αποτελεί και την ασθενέστερη και επομένως, την πιο συμπαθή τάξη, την τάξη για την οποία επέδειξαν ιδιαίτερα ενδιαφέρον τα μέλη των δυο Επιτροπών στην προηγούμενη έκθεσή τους — η επιδότηση των ενοικίων αυξάνεται σε ποσοστό της τάξης του 40%.

Βέβαια είναι γεγονός πως τα προσδιοριζόμενα ενοίκια σήμερα δεν ανταποκρίνονται προς το πραγματικό τους ύψος. Αλλά είναι επίσης γεγονός πως η συντριπτική πλειοψηφία των επηρεαζόμενων ατόμων, για τα οποία γίνεται λόγος με τους παρόντες Κανονισμούς καλύπτεται με το ενοικιοστάσιο, που προσαυξάνεται, όπως είναι γνωστό, μέχρι 11.2 μονάδες κάθε δύο χρόνια. Έτσι δίπλα στην αυτόματη αύξηση του ύψους των ενοικίων κατά 5 και 6%, έχουμε μια ουσιαστική προσαύξηση της τάξης του 40% στις χαμηλά, επαναλαμβάνω, οικογένειες, για τις οποίες όλοι ενδιαφερόμαστε ιδιαίτερα και για τις οποίες, για άλλη μια φορά εξέφραζαν την άποψη οι αρμόδιες Επιτροπές πως το ύψος της επιδότησής τους θα 'πρεπε να αναβαθμιστεί. Ένα πρόσθετο θετικό στοιχείο, έντιμοι κ. συνάδελφοι, που υπεισέρχεται με τους υπό ψήφιση κανονισμούς είναι το γεγονός πως εξισώθηκαν τα επιδόματα ενοικίου του ενός και των δυο ατόμων, μια

καινοτομία ιδιαίτερα σημαντική, μιας και στο παρελθόν τα επιδόματα σε περίπτωση θανάτου του ενός απ' τους δυο επιδοτούμενους, το ύψος της επιδότησης μειωνόταν κάθετα. Και είναι ουσιαστική καινοτομία αυτή, επανατονίζουμε, μιας και αφορά τα χαμηλότερα αμειβόμενα στρώματα, τα ζεύγη συγκεκριμένα των γερόντων ξεριζωμένων υπερηλίκων συμπατριωτών μας. Έτσι το 30% περίπου των επιδοτούμενων παίρνουν και καταβάλλουν ενοίκιο χαμηλότερο από το ανώτατο όριο των επιδοτούμενων ενοικίων, ένα ποσοστό 40% περίπου εισπράττει το 50-99% του καταβαλλόμενου ενοικίου και μόνο το 30% εισπράττει επίδομα κάτω του καταβαλλόμενου ενοικίου.

Βέβαια οι προσυζητήσεις σημειώνουν κάθετη τροχιά σε περίπτωση πολυμελών οικογενειών, που εν πάση περιπτώσει δεν κατέρχεται χαμηλότερα του 14.5%, ακόμη και στις οικογένειες με δέκα άτομα. Και συμφωνώ με τον συνάδελφο τον κ. Κουρτελλάρη πως πρέπει να το δούμε σφαιρικά για να αντικρυστεί κάποτε στην ορθή του βάση. Συγκεκριμένα θα ήταν ιδεώδες — πέρα από τους στόχους μας για επιστροφή στις πατρογονικές μας ρίζες — η άμεση παροχή προοπτικών μιας στεγαστικής άνετης προσωρινότητας, όπως επανειλημμένα διακήρυξε ο Πρόεδρος Κυπριανού. Όμως ένα βήμα, και μάλιστα θετικό, όπως προανέφερε ο προηγούμενος ομιλητής, σημειώνεται με τους υπό ψήφιση κανονισμούς. Εξάλλου μετά την εκπνοή της θητείας τους, ύστερα από ένα χρόνο δηλαδή, η Εκτελεστική Εξουσία και ειδικότερα το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δήλωσε πως θα καταθέσει νέα σχέδια επιδότησης, που ήδη από τώρα επεξεργάζεται. Και ίσως οριστική απάμβλυνση και απάντηση στο ευρύτερο φάσμα του στεγαστικού προβλήματος — πέρα από τους εκτοπισθέντες και παθόντες αδελφούς μας, που θα καλύψει και τους δυσπραγούντες συμπατριώτες μας — θα δώσει το νέο πενταετές, που διαλαμβάνει και την πρακτική που ήδη προαναφέραμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς με τους κανονισμούς επιτυγχάνεται μια πλευρά του ζητήματος, προωθείται η μια πλευρά του ζητήματος, δηλαδή η αύξηση του επιδόματος ενοικίων εις ένα βαθμό. Δηλαδή ίσως από £16 το επίδομα να γίνει £17 κατά μέσο όρο. Πρέπει να πούμε ότι αυτό το θέμα της αύξησης του επιδόματος ενοικίων το έχουμε ζητήσει επανειλημμένα στις διάφορες Επιτροπές της Βουλής αλλά έχουμε ζητήσει παράλληλα να διευρυνθούν τα κριτήρια. Εδώ είναι η ουσία του προβλήματος. Έχουμε ζητήσει από το 1984, και το 1983 ακόμα αν θέλετε, ότι δίπλα σ' αυτή τη μηδαμινή αύξηση του επιδόματος ενοικίων πρέπει να υιοθετηθεί και η αρχή της διέυρυνσης των κριτηρίων για να ευεργετούνται περισσότεροι πρόσφυγες. Και ενώ μας δόθηκαν πολλές φορές τέτοιες υποσχέσεις, μέχρι σήμερα δεν έχει υιοθετηθεί αυτή η εισήγηση. Και είναι προς το συμφέρον, όπως ελέχθη και από το συνάδελφο Κουρτελλάρη, του δημοσίου όταν διευρυνθούν τα κριτήρια και όταν δοθεί ιδιαίτερο βάρος στον τομέα της επιδότησης ενοικίων γιατί κατ' αυτό τον τρόπο θα απαλλαγεί το δημόσιο από αρκετά έξοδα. Πώς θα γίνει αυτό; Θέλω να σας διαβάσω, αγαπητοί συνάδελφοι, μια εισήγηση αρμόδιου Υπουργείου που έγινε στις αρχές του 1985, και η οποία λέγει ότι «είναι προς το συμφέρον της οικονομίας του τόπου το Κράτος να δώσει μεγαλύτερη σημασία σ' αυτό τον τομέα του επιδόματος των ενοικίων παρά στους

άλλους τομείς της στέγασης, της αυτοστέγασης, της αγοράς διαμερισμάτων κλπ.». Γιατί, λέει — διαβάζω από την έκθεση —

- «(α) Η οικονομική επιβάρυνση για το Κράτος του Σχεδίου· Επιδότησης Ενοικίων είναι χαμηλότερη σε σύγκριση με τα άλλα στεγαστικά σχέδια, κατά συνέπεια πιο συμφέρουσα από δημοσιονομικής άποψης, γι' αυτό πρέπει να προωθείται περισσότερο·
- (β) αξιοποιεί καλύτερα το ήδη επενδυμένο κεφάλαιο σε κατοικίες·
- (γ) τα κεφάλαια τα οποία απαιτούνται για να επενδυθούν στα διάφορα στεγαστικά σχέδια εξοικονομούνται και διοχετεύονται σε πιο παραγωγικούς τομείς της οικονομίας·
- (δ) το σχέδιο επιδότησης ενοικίων είναι ευέλικτο στην εφαρμογή του».

Αυτή είναι εισήγηση του αρμόδιου Υπουργείου, ή τέλος πάντων των υπηρεσιών του αρμόδιου Υπουργείου προς την Κυβέρνηση, ότι πρέπει να δώσει περισσότερο βάρος στον τομέα της επιδότησης ενοικίων και από της άποψης της αύξησης του επιδόματος ενοικίων και από της άποψης της διεύρυνσης των κριτηρίων, έτσι που να περιλαμβάνει περισσότερους πρόσφυγες.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, όπως είπε και ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, που εμείς προτείνουμε η ισχύς αυτών των κανονισμών να διαρκέσει μόνο μέχρι το τέλος του χρόνου, έτσι που να υποχρεωθεί το Κράτος να φέρει νέους κανονισμούς που να προνοούν και διεύρυνση των κριτηρίων που, επαναλαμβάνω, είναι προς το συμφέρον του Κράτους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:—

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Παύλος Δίγκλης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Αντώνιος Ανδρέου, εκπροσωπών τον κ. Λ. Ιεροδιακόνου
 Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό
 Θαλής Μιχαηλίδης
 Τάκης Χ' ' Δημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 1986.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από τον Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας με βάση το άρθρο 3 του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πώλησεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 23 του 1986) και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, σκοπείται η εφαρμογή του μετρικού συστήματος στον τομέα των πετρελαιοειδών με τον καθορισμό των ανώτατων λιανικών τιμών πώλησης πετρελαιοειδών ανά λίτρο οι οποίες θα ισχύουν παράλληλα με τις αντίστοιχες υφιστάμενες τιμές ανά γαλόνι.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, για την προτεινόμενη με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς μετρική μετατροπή των πετρελαιοειδών, που έχει υιοθετηθεί ομόφωνα από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι Εταιρείες Πετρελαιοειδών έχουν εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα εξαρτήματα και είναι καθ' όλα έτοιμες για τη μετατροπή αυτή. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται επίσης ότι το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας προτίθεται να προβεί στην αναγκαία διαφώτιση του κοινού για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του μετρικού συστήματος στα πετρελαιοειδή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση τους όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος των Κανονισμών;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

(Κτυπά τη σφύρα)

Αναφορικά με τα έγγραφα (22), (23), (24), (25), (26) και (27), που βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη, υπάρχει Κοινή Έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ, ΣΤΙΣ 12 ΚΑΙ 26.6.86, ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3(1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 27 Ιουνίου 1986.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 12 και 26 Ιουνίου 1986 από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Παιδείας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), αντίστοιχα, σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων σε ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και στην Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Ειδικότερα με τα υπό εξέταση έγγραφα σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στις ακόλουθες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς:—

A. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

- (α) **Υπηρεσία Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας**
 - 1 Γραφέας
- (β) **Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών**
 - 12 Ταχυδρομικοί Λειτουργοί 1ης και 2ας Τάξεως
- (γ) **Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών**
 - 5 Διεκπεραιωτές Δεμάτων
 - 1 Γραφέας στο Γραφείο Τύπου στο Παρίσι
 - 1 Τμηματική Γραφέας
 - 1 Γραφέας στο Γραφείο Τύπου στην Πρεσβεία της Δημοκρατίας στην Αθήνα
- (δ) **Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών**
 - 1 Έκτακτη Εσωτερική Επιμελήτρια
- (ε) **Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο**
 - 1 Βοηθός Εργαστηρίου Ηλεκτρολογίας
- (στ) **Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημοσίας Υγείας**
 - 1 Συντονιστής και Ειδικός Σύμβουλος Προγράμματος Μεσογειακής Αναιμίας

B. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

- (α) **Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού**
 - 1 Γραμματέας/Υπάλληλος Πληροφοριών για το Γραφείο του ΚΟΤ στη Βιέννη
 - 9 Γραφείς 2ας Τάξεως
- (β) **Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου**
 - 5 Πρώτοι Ηθοποιοί Για τη στελέχωση του Θιάσου
 - 8 Ανώτεροι Ηθοποιοί της Σκηνης του Θ.Ο.Κ. για τη
 - 10 Ηθοποιοί Α' και Β' νέα θεατρική περίοδο 1986/87.

(γ) Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου

3	Λειτουργοί Προγραμμάτων	Για τη συνέχιση λειτουργίας του σχεδίου για στελέχωση επιχειρήσεων με
1	Γραφέας	άνεργους πτυχιούχους πανεπιστημίων και άλλων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Παράλληλα με όλα τα πιο πάνω Έγγραφα έχει κατατεθεί επίσης στη Βουλή γραπτή πρόταση με την οποία ζητείται η εκχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Οικονομικών να αποφασίζει για την πρόσληψη ή την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών της Βουλής νοουμένου ότι η περίοδος πρόσληψης ή παράτασης δεν θα υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Η Επιτροπή, κρίνοντας εκ πρώτης όψεως την πρόταση αυτή ως μη σύμφωνη και συνάδουσα προς τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας εφόσον δεν συνοδεύεται από τα προδιαγραφόμενα σ' αυτή βασικά προαπαιτούμενα, όπως είναι η καθορισμένη χρονική διάρκεια απασχόλησης, οι όροι απασχόλησης, η εξειδίκευση των σκοπών και το προβλεπόμενο να δαπανηθεί ολικό ποσό, κλπ., δεν μπορεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας να τη θεωρήσει ως κανονικό έγγραφο γι' αυτό και δεν τοποθετείται πάνω στην πρόταση αυτή.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά τις υπόλοιπες άλλες προτάσεις που γίνονται για τις πιο πάνω προσλήψεις ή παρατάσεις των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων και σημείωσε τους λόγους, για τους οποίους θεωρούνται αναγκαίες, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των προτεινόμενων προσλήψεων ή παρατάσεων των υπηρεσιών στις πιο πάνω Υπηρεσίες κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η Κοινή Έκθεση για τα Έγγραφα εγκρίνεται.

«Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 6) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε σε σημερινή συνεδρία της την πιο πάνω πρόταση νόμου η οποία έχει κηρυχθεί ως επείγουσας φύσης.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Δήμων Νόμου έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η μεταφορά στην υπηρεσία των ανακηρυσσόμενων νέων δήμων των υπαλλήλων περιοχών βελτιώσεως οι οποίοι πριν από την ανακήρυξη οποιασδήποτε περιοχής βελτιώσεως ως δήμου υπηρέτουσαν στα κατά τόπους Γραφεία Επάρχων ως κοινή υπηρεσία των περιοχών βελτιώσεως κάθε Επαρχίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με την προτεινόμενη κατοχύρωση των πιο πάνω υπαλλήλων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 61Α του βασικού νόμου.

'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση Νόμου εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση Νόμου εγκρίνεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η αποπεράτωση της διαπλάτυνσης, ευθυγράμμισης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Λεμεσού-Κελλαχίου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1985.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η αποπεράτωση των εργασιών για ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Επταγώνιας-Ληστόβουνου-Παρεκκλησιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος Επταγώνιας-Κελλακίου-Παρεκκλησιάς μέχρι το Νέο Δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, έχει συνολικό μήκος 20 περίπου χλμ.

2. Τμήμα του πιο πάνω δρόμου, μήκους 9 χλμ. περίπου, από το Νέο Δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς το Κελλάκι, που περιλαμβάνει και τον παρακαμπτήριο Παρεκκλησιάς, έχει ήδη διαπλατυνθεί και ευθυγραμμιστεί, μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης, έναντι δαπάνης £768,000 περίπου.

3. Ειδικότερα σ' ότι αφορά τη βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου Παρεκκλησιάς-Κελλακίου, μήκους 4 χλμ. περίπου, τούτο θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια του Τέταρτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης για διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση εφόσον πληρούνται τα κυκλοφοριακά/τεχνοοικονομικά κριτήρια της Διεθνούς Τράπεζας που, ως γνωστό, δανειοδοτεί το Σχέδιο.

4. Διαζευκτικά τόσο το πιο πάνω Τμήμα, όσο και το υπόλοιπο από το Κελλάκι μέχρι την Επταγώνια, θα αξιολογηθεί για βελτίωση μέσα στα πλαίσια των Προϋπολογισμών Αναπτύξεως σε συσχετισμό με τις υπόλοιπες ανάγκες του Αγροτικού Οδικού Δικτύου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Έχουμε διαπιστώσει πως τα προγραμματιζόμενα για την ύπαιθρο έργα εκτελούνται συνήθως κατά τους χειμερινούς μήνες με αποτέλεσμα λόγω των καιρικών συνθηκών τα διάφορα ποσά που προϋπολογίζονται να κατασπαταλούνται στις ημεραργίες και όχι για την εκτέλεση των έργων.

Σαν συνέπεια τούτου έργα που θάπρεπε να είχαν εκτελεστεί από χρόνια σε ελάχιστο χρόνο και με χαμηλή δαπάνη, βρίσκονται ακόμα υπό κατασκευή με υπερδιπλάσιο κόστος και/ή είναι άγνωστο πότε θα τελειώσουν.

Έχουμε και στο παρελθόν επισημάνει και επαναλαμβάνουμε και πάλι την εισήγηση πως η απαράδεκτη αυτή τακτική πρέπει επιτέλους να σταματήσει για να αποφεύγεται τόσο η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος αλλά και να βοηθηθεί στην πράξη η ύπαιθρος που χρόνο με χρόνο οδηγείται στην καταστροφή.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται για άλλη μια φορά το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και πότε επιτέλους θα αναθεωρήσει τη μέχρι σήμερα τακτική.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο ισχυρισμός ότι τα προγραμματιζόμενα έργα για την ύπαιθρο εκτελούνται συνήθως κατά τους χειμερινούς μήνες δεν είναι ορθός, όμως μπορεί εύκολα να ελεγχθεί από τα προγράμματα του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Δεν ευσταθεί επίσης ο ισχυρισμός ότι υπάρχουν έργα που θα έπρεπε να είχαν συμπληρωθεί μέχρι σήμερα και βρίσκονται ακόμα υπό κατασκευή επειδή δαπανήθηκαν οι πιστώσεις του Προϋπολογισμού, στις ημεραργίες.

Κατά τον προγραμματισμό των έργων, καταβάλλεται πάντοτε προσπάθεια ούτως ώστε οι ασφαλικές κυρίως εργασίες να εκτελούνται εκτός της χειμερινής περιόδου, για ν' αποφεύγονται καθυστερήσεις. Σε αρκετές περιπτώσεις όμως, όπως τις τουριστικές περιοχές, οι εργασίες κατά τη θερινή περίοδο αναγκαστικά διακόπτονται για ν' αποφεύγεται η πρόκληση οχληρίας στους τουρίστες και να μην επηρεάζεται η τροχαία κίνηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιανουαρίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνο Λόρδο, Χρίστο Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 24 Ιανουαρίου 1986.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με Γνωστοποίηση Απαλλοτριώσεως ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1985, δυνάμει του άρθρου 4 του Περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου, Αρ. 15 του 1962, την οποία κοινοποίησε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, Έπαρχο Λάρνακας, Διευθυντή Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος, πρόεδρο κοινότητας του χωριού Μαρί και Διευθύνοντα Σύμβουλο Τιμιμεντοποιίας Βασιλικού, γνωστοποιεί ότι η εκ 265 σκαλών περίπου ιδιωτική ακίνητη ιδιοκτησία στο χωριό Μαρί της Επαρχίας Λάρνακας είναι αναγκαία για τον ακόλουθο σκοπό δημόσιας ωφελείας, ήτοι για την παραγωγή ή ανάπτυξη της βιομηχανίας Τιμιμέντου, και η απαλλοτρίωση αυτή επιβάλλεται για τους ακόλουθους λόγους, ήτοι για την αποκάλυψη και εκμετάλλευση κοιτάσματος αργίλου, την τοποθέτηση των στείρων (μπάζων) γενικές εγκαταστάσεις, την κατασκευή πλατειών και δρόμων και την κατασκευή χώρου συγκεντρώσεως και αποθηκεύσεως ύδατος για τις ανάγκες των εργοστασίων του συγκροτήματος ΕΜΕ.

Επειδή σύμφωνα με πληροφορίες μας η ακίνητη αυτή ιδιοκτησία είναι Τουρκοκυπριακή, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Υπάρχει γνωμοδότηση της Γ. Εισαγγελείας ότι η απαλλοτρίωση αυτή είναι συνταγματική βάσει του άρθρου 23 του Συντάγματος και νόμιμη βάσει των περί Απαλλοτριώσεων Νόμων;
- (β) Γιατί η Κυβέρνηση αποστερεί μεγάλες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης από τους πρόσφυγες κατοίκους περιορίζοντας ουσιαστικά τα ήδη μικρά εισοδήματά τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1986, των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Αμμοχώστου κ.κ. Κωνσταντίνου Λόρδου, Χρίστου Σολωμή, Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Νίκου Μακρίδη.

«Σε συνέχεια της επιστολής του Υπουργού Εσωτερικών προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. 223/60/ΣΤ2 και ημερομηνία 5 Ιουνίου 1986, για το ίδιο θέμα, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας επιθυμεί να αναφερθεί στο δεύτερο σκέλος της Ερώτησης και να βεβαιώσει ότι η απαλλοτριωθείσα έκταση γης δεν συμπεριελήφθη σε γεωργικούς κλήρους και παρέμεινε αδιάθετη για τις ανάγκες της Τσιμεντοποιΐας Βασιλικού Ατδ. Τούτο βεβαιώνεται με τη συνημμένη επιστολή του Επάρχου Λάρνακας ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1984.

Πρόκειται κατά το πλείστο για άγονη αργιλώδη περιοχή από την οποία η Τσιμεντοποιΐα Βασιλικού αφού ανορύξει την άργιλο για παραγωγή τσιμέντου θα χρησιμοποιήσει το χώρο σαν φυσικό φράγμα για το μάζεμα νερού για τις ανάγκες του όλου συγκροτήματος Ε.Μ.Ε. στην περιοχή.»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αρ. Φακ. 48/66/III
119/79/II

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΛΑΡΝΑΚΑΣ

19 Νοεμβρίου, 1984.

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών,

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. Φακ. 56/69 και ημερ. 1.11.84 σχετικά με τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση και επίταξη επιπρόσθετης γης για τις ανάγκες της Εταιρείας Τσιμεντοποιΐας Βασιλικού και των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών στο χωριό Μαρί και να σας πληροφορήσω ότι η επηρεαζόμενη γη είναι Τ/Κ ιδιοκτησίας και δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο για την παραχώρησή της, γιατί δεν έχει συμπεριληφθεί σε γεωργικούς κλήρους και παρέμεινε αδιάθετη για τις μελλοντικές ανάγκες της εν λόγω Εταιρείας.

(υπ.)

Για Έπαρχο.

Κοιν:— Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας,
Διευθυντή
Υπηρεσίας Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1986.

«Η δεύτερη μεγάλη φάση του μεγάλου αρδευτικού έργου~ Χρυσοχούς εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 1985.

Τον ίδιο χρόνο ο Υπουργός Γεωργίας ανακοίνωσε στους αγρότες της περιοχής ότι η Κυβέρνηση αποφάσισε οριστικά να προχωρήσει στην υλοποίηση της δεύτερης φάσης του έργου.

Η δεύτερη αυτή φάση σύμφωνα με τις ανακοινώσεις που υπήρξαν θα περιλαμβάνει:

1. Επέκταση του κυρίου αγωγού.
2. Εκτροπή του ποταμού Μακούντας και σύνδεση με το φράγμα Αργάκας.
3. Κατασκευή δρόμων και βελτιώσεις στο υφιστάμενο δίκτυο Αργάκας.
4. Κατασκευή χωματοδεξαμενής και ένωσή της με τον κεντρικό αγωγό για την περιοχή Αργάκας.
5. Επέκταση δικτύου για 200 εκτάρια στην Αργάκα.
6. Αντικατάσταση του καναλιού Πωμού με αγωγό και βελτιώσεις στο υφιστάμενο δίκτυο.
7. Μελλοντική δυνατότητα κάλυψης των περιοχών Γιαλιάς και Αγίας Μαρίας.

Απ' ό,τι έχει γίνει γνωστό τα σχέδια έχουν ετοιμαστεί και έχουν ζητηθεί προσφορές για υλικά, μερικές μάλιστα απ' αυτές έχουν κατακυρωθεί.

Παρά τα πιο πάνω υπάρχουν πληροφορίες ότι το Υπουργείο Οικονομικών κατά παράβαση των αποφάσεων και της σχετικής προετοιμασίας αντιτίθεται έντονα στην υλοποίηση της δεύτερης φάσης του έργου.

Επειδή οι πληροφορίες αυτές ανησυχούν έντονα το γεωργικό κόσμο της περιοχής κι' επειδή μια τέτοια εξέλιξη θα έπληττε τα συμφέροντα αγροτών που προσδοκούν την οικονομική τους επιβίωση από την κατασκευή του έργου αυτού και επειδή μια τέτοια εξέλιξη θα αποτελούσε πλήγμα για την αξιοπιστία των κυβερνητικών εξαγγελιών, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Για την εκτέλεση των έργων που αναφέρονται στην Ερώτηση έχει ληφθεί σχετική Κυβερνητική απόφαση η οποία εξακολουθεί να ισχύει και δεν υπάρχει πρόθεση για παρέκκλιση από την απόφαση αυτή. Για τεχνικούς όμως λόγους, όσο και για πρακτικούς, παρέστη ανάγκη για τροποποίηση των αρχικών σχεδίων της πρώτης φάσης και ζητήθηκε προς τούτο η σχετική έγκριση της Διεθνούς Τραπέζης η οποία έχει χρηματοδοτήσει το έργο μερικώς. Μόλις ληφθεί η αναμενόμενη έγκριση το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα προχωρήσει με τις κατασκευαστικές εργασίες. Ήδη, τα υλικά για την αντικατάσταση του καναλιού του υδατοφράκτη Πωμού με κλειστό αγωγό (παράγραφος 6 της Ερωτήσεως) άρχισαν να παραλαμβάνονται και οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να αρχίσουν σύντομα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 11 Φεβρουαρίου 1986.

«Το στεγαστικό προσφυγικό πρόβλημα συνεχίζει να παρουσιάζεται οξύ ανάμεσα σε χιλιάδες οικογένειες του προσφυγικού κόσμου. Παρά το μεγάλο έργο που έγινε στα 12 χρόνια της προσφυγιάς από την Κυβέρνηση και από τα διαβήματα της Π.Ε.Π. και του προσφυγικού κόσμου, όμως συνεχίζει και σήμερα να παρουσιάζεται οξύ το στεγαστικό πρόβλημα για χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες.

Ιδιαίτερα οξύ είναι το στεγαστικό για χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες νεαρών ζευγαριών και άλλων οργανικών οικογενειών, και για 4 περίπου χιλιάδες οικογένειες που διαμένουν σε παλιά Τ/Κ σπίτια. Καθυστερεί η στέγαση.

Υπάρχουν πολλές αιτήσεις, κάπου 3092, νεαρών προσφυγικών ζευγαριών και οργανικών οικογενειών που καθυστερούν για 2 και πλέον χρόνια και υπάρχουν οικογένειες προσφύγων που διαμένουν σε παλιά ανθυγιεινά Τ/Κ σπίτια δίχως ζεστό νερό και που τρέχουν νερά το χειμώνα.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Πότε θα στεγαστούν οι 3092 νεαρές και άλλες οργανικές προσφυγικές οικογένειες;
2. Πότε θα υπάρξει μεταστέγαση των 1515 προσφυγικών οικογενειών που διαμένουν σε παλιά Τ/Κ σπίτια με ανθυγιεινές συνθήκες που τρέχουν νερά το χειμώνα και δεν έχουν ζεστό νερό για τους πρόσφυγες που διαμένουν σ' αυτά;
3. Πότε θα ολοκληρωθεί η υπόσχεση του Προέδρου της Δημοκρατίας για στέγαση όλων των προσφυγικών οικογενειών που απαιτούν στέγαση;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «(α) Όλες οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην ΥΜΑΠΕ μέχρι 31.12.85 έχουν τώρα εξετασθεί και οι ενδιαφερόμενοι αιτητές άρχισαν να ενημερώνονται κατάλληλα, ενώ συνεχίζεται η εξέταση των νέων αιτήσεων που υποβλήθηκαν μετά την 1.1.86.
- (β) Όλες οι προσφυγικές οικογένειες που διαμένουν σε Τ/Κ σπίτια τα οποία έχουν κριθεί ακατάλληλα ή ασύμφορα για επιδιόρθωση, προτρέπονται να αποταθούν για στέγαση με βάση τα υφιστάμενα σχέδια στέγασης/αυτοστέγασης, οι δε αιτήσεις τους τυγχάνουν κατά κανόνα προτεραιότητας.
- (γ) Όπως αναφέρεται και πιο πάνω η εξέταση των αιτήσεων από την ΥΜΑΠΕ συνεχίζεται κανονικά και οι ενδιαφερόμενοι πρόσφυγες εγκρίνονται για στέγαση/αυτοστέγαση εφ' όσον πληρούν τα ισχύοντα κριτήρια και πληροφορούνται κατάλληλα. Δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί ο χρόνος συμπλήρωσης των στεγαστικών σχεδίων για τους πρόσφυγες γιατί συνεχώς υποβάλλονται νέες αιτήσεις, είτε από οικογένειες που προϋπήρχαν της τούρκικης εισβολής, είτε από νέες οικογένειες που δημιουργήθηκαν ή δημιουργούνται μετά την εισβολή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 12 Φεβρουαρίου 1986.

«Αριθμός κυβερνητικών προσφυγικών οικισμών που έχουν ανεγερθεί στη Λάρνακα και την Αμμόχωστο το 1976 και συγκεκριμένα οι συνοικισμοί Τσιακκιλερού, Κοκκίνων, Ορμήδειας, Φρενάρου, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων εξαντλούν το όριο ζωής τους.

Πολλά από τα 1,880 περίπου σπίτια των πιο πάνω οικισμών έχουν καταστεί ακατάλληλα, επικίνδυνα και ανθυγιεινά λόγω της φυσικής φθοράς που υπέστησαν οι πρόχειρες κατασκευές.

Ιδιαίτερα η κατάσταση στους συνοικισμούς Τσιακκιλερού και Κοκκίνων Λάρνακας έχει επιδεινωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε πολλές προσφυγικές οικογένειες να ζουν μέσα σε άθλιες στεγαστικές συνθήκες απαράδεκτες για τα σημερινά δεδομένα. Παρόλα ταύτα η Κυβέρνηση δεν επιτρέπει τη μεταστέγαση από τους δυο αυτούς συνοικισμούς σε άλλους, εξαναγκάζοντας τους πρόσφυγες να συνεχίζουν να ζουν κάτω από τις ίδιες συνθήκες.

Επειδή το πρόβλημα είναι οξύτατο και σχετίζεται με τους πιο στοιχειώδεις όρους ανθρώπινης διαβίωσης δύο χιλιάδων σχεδόν προσφυγικών οικογενειών, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

1. Είναι σε γνώση της Κυβέρνησης οι στεγαστικές συνθήκες στους πιο πάνω συνοικισμούς και ιδιαίτερα στο Τσιακκιλερό και τις Κόκκινες Λάρνακας;
2. Υπάρχει προγραμματισμός για την ουσιαστική επίλυση του προβλήματος και αν υπάρχει τότε και πώς προβλέπεται η υλοποίησή του;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με τις στεγαστικές συνθήκες σε διάφορους Κυβερνητικούς Οικισμούς των Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου που κτίστηκαν στα πρώτα στάδια εφαρμογής των Κυβερνητικών σχεδίων στέγασης των προσφύγων σας πληροφορώ τα ακόλουθα:—

- (α) Είναι γεγονός ότι οι ένοικοι των κατοικιών ορισμένων Κυβερνητικών Οικισμών που κτίστηκαν στα πρώτα στάδια εφαρμογής του σχεδίου Στέγασης σε Κυβερνητικούς Οικισμούς, (Τσιακκιλερό, Κόκκινες, Χαλίτικης γης Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας) αντιμετώπιζουν κάποια προβλήματα, λόγω ποιότητας κατασκευής και μεγέθους. Για απάβλυνση των προβλημάτων αυτών το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει προβεί πρόσφατα στη συντήρηση και την επιδιόρθωση των κατοικιών των Κυβερνητικών Οικισμών 'Τσιακκιλερού και Κόκκινες' Λάρνακας και σύντομα αναμένεται ν' αρχίσει τη συντήρηση των κατοικιών Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου και Σωτήρας.

Σημειώνεται ότι πέραν της γενικής συντήρησης και βελτίωσης των κατοικιών το ίδιο Τμήμα προβαίνει και στις ανάλογες επιδιορθώσεις βλαβών όταν παρουσιάζονται μεμονωμένα σε ορισμένες κατοικίες των αναφερόμενων Οικισμών.

- (β) Για επίλυση των προβλημάτων συνωστισμού που αντιμετωπίζουν οι πολυμελείς οικογένειες, αποφασίστηκε πρόσφατα, να επιτραπεί η μεταστέγαση στις πολυμελείς οικογένειες (7μελείς, 6μελείς, 5μελείς) που διαμένουν σε κατοικίες δύο υπνοδωματίων στους Οικισμούς 'Τσιακκιλερό' και 'Κόκκινες', με προτεραιότητα τη στέγαση των 7μελών και 6μελών οικογενειών, σε διαμερίσματα των τριών υπνοδωματίων στους Οικισμούς 'Άγιοι Ανάργυροι' 'Καμάρες', 'Ζήνων' και 'Μακάριος ΙΙΙ' ή η αυτοστέγασή τους σε ιδιόκτητα και Κυβερνητικά οικόπεδα όπου τούτο είναι δυνατό (Αλεθρικό, Αγγλισίδες, Καλό Χωριό, Κλαυδιά, Κόρνο, Μεννόγια, Τερσεφάνου, Ψευδά)».

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1985, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1985.

«Στο χωριό Λουβαράς ένα μεγάλο μέρος νέων οικιστικών μονάδων έχουν κτιστεί πάνω σε χαλίτικη γη ενώ οι ανάγκες της κοινότητας σε νέα οικόπεδα δεν μπορούν να ικανοποιηθούν αν η Κυβέρνηση δεν παραχωρήσει μέρος από παρόμοια γη.

Επειδή μέχρι σήμερα τα διαβήματα των κατοίκων παραμένουν χωρίς ανταπόκριση, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς σκοπεύει να λύσει το πρόβλημα που απασχολεί το πιο πάνω χωριό.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1985 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το οικιστικό πρόβλημα του χωριού Λουβαρά υπήρχε πάντοτε πρόβλημα εξεύρεσης κατάλληλης ιδιωτικής γης για οικιστικούς σκοπούς, με αποτέλεσμα μερικοί κάτοικοι να κτίζουν κατοικίες πάνω σε κρατική γη, ενώ άλλοι να αποτείνονται για εξασφάλιση τέτοιας γης για οικιστικούς σκοπούς. Σχετικά αναφέρεται ότι για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών των πτωχών οικογενειών της κοινότητας, προωθείται ο διαχωρισμός 21 οικοπέδων πάνω σε κρατική γη, και για το σκοπό αυτό δαπανήθηκε ήδη ποσό £13,745, ενώ άλλο ποσό £17,000 έχει παραχωρηθεί φέτος για την συμπλήρωση του σχεδίου.

Αναμένεται ότι με την έγκριση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί για παραχώρηση χαλίτικης γης για οικιστικούς σκοπούς και τη συμπλήρωση και διάθεση των 21 οικοπέδων σε πτωχές οικογένειες, θα αντιμετωπισθούν ικανοποιητικά οι ανάγκες των κατοίκων του χωριού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 15 Φεβρουαρίου 1986.

«Όπως είναι γενικά γνωστό, η περιοχή του Πύργου Τηλλυρίας είναι για δώδεκα τώρα χρόνια μια από τις ακριτικές και απομονωμένες περιοχές και οι κάτοικοι αυτής της περιοχής αντιμετωπίζουν πολλά και οξύτατα προβλήματα.

Πέρα από το πρόβλημα του δρόμου προς τη Λευκωσία, αντιμετωπίζουν και σειρά άλλων βασικών προβλημάτων.

Υπάρχουν δυο κυβερνητικές διατρήσεις. Από τρία χρόνια παρά τις κατά καιρούς κυβερνητικές υποσχέσεις εξακολουθούν να μένουν αχρησιμοποίητες και δεν έχουν τοποθετηθεί τα αναγκαία μηχανήματα για να λειτουργήσουν, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να αναγκάζονται να αγοράζουν το νερό προς £4 την ώρα από ιδιωτικές διατρήσεις.

Στον Πύργο έχει επεκταθεί το Νοσοκομείο, όμως δεν έχει επανδρωθεί ικανοποιητικά. Υπάρχει μόνο ένας γιατρός, που όταν λείπει και αυτός με άδεια ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, δεν υπάρχει αναπληρωτής, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι του χωριού και της γύρω περιοχής να ταλαιπωρούνται και να αναγκάζονται να διανύσουν πολλά μίλια για να βρουν γιατρό.

Γι' αυτό ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής:

1. Εάν και πότε προγραμματίζεται η λύση του προβλήματος για διάνοιξη νέου δρόμου που να συνδέσει την περιοχή του Πύργου προς τη Λευκωσία για τερματισμό των σημερινών ταλαιπωριών των κατοίκων.
2. Πότε προγραμματίζεται η εγκατάσταση τουρπίνων και η κατάλληλη αξιοποίηση του νερού των δυο κυβερνητικών διατρήσεων προς όφελος των κατοίκων του Πύργου.
3. Εάν μελετήθηκε και πότε προγραμματίζεται η κατάλληλη επάνδρωση σε ιατρικό και άλλο προσωπικό του Νοσοκομείου Πύργου, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«1. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προωθεί την οδική σύνδεση της Τηλλυρίας με τη Λευκωσία σαν έργο προτεραιότητας, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής της Κυβέρνησης για την κατασκευή ενός σύγχρονου οδικού δικτύου, που θα εξυπηρετεί τις υφιστάμενες, καθώς και τις μελλοντικές ανάγκες της οδικής κυκλοφορίας και θα συμβάλει, μεταξύ άλλων, και στην αναζωογόνηση των δυσπραγουσών περιοχών που γειτνιάζουν με τη γραμμή αντιπαράταξης.

2. Μέσα στα πλαίσια αυτά και για την εξεύρεση της καταλληλότερης σύνδεσης της περιοχής Τηλλυρίας με τη Λευκωσία και επειδή πρόκειται για μεγάλο έργο με πιθανότητα να υπάρχουν διάφορες διαζευκτικές λύσεις, έχει αποφασισθεί η διεξαγωγή τεχνοοικονομικής μελέτης, από Συμβούλους Μηχανικούς, μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης, που προγραμματίζεται να αρχίσει μέσα στο 1986.

3. Για τη συμπλήρωση του πιο πάνω έργου στο συντομότερο δυνατό χρόνο έχει προσεγγισθεί η Διεθνής Τράπεζα, η οποία αφού το μελέτησε έχει αποδεχθεί κατ' αρχή να το δανειοδοτήσει.

4. Έχουν ήδη ετοιμασθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων οι όροι εντολής για την Τεχνοοικονομική μελέτη και υπολογίζεται ότι η διαδικασία των προσφορών, οι οποίες θα περιλαμβάνουν και την εκπόνηση των τελικών κατασκευαστικών σχεδίων, θα περατωθεί μέσα στους προσεχείς δύο μήνες».

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 15 Φεβρουαρίου 1986.

«Όπως είναι γενικά γνωστό, η περιοχή του Πύργου Τυλληρίας είναι για δώδεκα τώρα χρόνια μια από τις ακριτικές και απομονωμένες περιοχές και οι κάτοικοι αυτής της περιοχής αντιμετωπίζουν πολλά και οξύτατα προβλήματα.

Πέρα από το πρόβλημα του δρόμου προς τη Λευκωσία, αντιμετωπίζουν και σειρά άλλων βασικών προβλημάτων.

Υπάρχουν δυο κυβερνητικές διατρήσεις. Από τρία χρόνια παρά τις κατά καιρούς κυβερνητικές υποσχέσεις εξακολουθούν να μένουν αχρησιμοποίητες και δεν έχουν τοποθετηθεί τα αναγκαία μηχανήματα για να λειτουργήσουν, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να αναγκάζονται να αγοράζουν το νερό προς £4 την ώρα από ιδιωτικές διατρήσεις.

Στον Πύργο έχει επεκταθεί το Νοσοκομείο, όμως δεν έχει επανδρωθεί ικανοποιητικά. Υπάρχει μόνο ένας γιατρός, που όταν λείπει και αυτός με άδεια ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, δεν υπάρχει αναπληρωτής, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι του χωριού και της γύρω περιοχής να ταλαιπωρούνται και να αναγκάζονται να διανύσουν πολλά μίλια για να βρουν γιατρό.

Γι' αυτό ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής:

1. Εάν και πότε προγραμματίζεται η λύση του προβλήματος για διάνοιξη νέου δρόμου που να συνδέσει την περιοχή του Πύργου προς τη Λευκωσία για τερματισμό των σημερινών ταλαιπωριών των κατοίκων.
2. Πότε προγραμματίζεται η εγκατάσταση τουρπίνων και η κατάλληλη αξιοποίηση του νερού των δυο κυβερνητικών διατρήσεων προς όφελος των κατοίκων του Πύργου.
3. Εάν μελετήθηκε και πότε προγραμματίζεται η κατάλληλη επάνδρωση σε ιατρικό και άλλο προσωπικό του Νοσοκομείου Πύργου, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«(α) Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου αναπτύξεως της ακριτικής περιοχής Τηλλυρίας προβλέπεται και η βελτίωση του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Κ. Πύργου. Η επιδιωκόμενη βελτίωση αποβλέπει στην κατασκευή των κατάλληλων κτιριακών μετατροπών ή επεκτάσεων για δημιουργία μικρού χημείου, μικρού ακτινολογικού εργαστηρίου και μικρού φαρμακείου και στην επάνδρωσή τους για καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής. Επίσης προβλέπεται η αύξηση του αριθμού του νοσηλευτικού προσωπικού ώστε το Κέντρο να λειτουργεί πάνω σε 24ωρο βάση.

(β) Ήδη οι κτιριακές εργασίες έχουν τελειώσει, προγραμματίζεται δε η αγορά και η εγκατάσταση του εξοπλισμού που αναμένεται να γίνει μέσα στο 1987 οπότε και θα γίνει η επάνδρωσή του με το απαραίτητο προσωπικό. Σήμερα το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κ. Πύργου είναι

επανδρωμένο με 1 γιατρό, 1 φαρμακοποιό, οδοντίατρο που επισκέπτεται τον Πύργο 2 φορές την εβδομάδα από το Νοσοκομείο Πόλης, 1 Υγειονομική Επισκέπτρια, 1 Μαία και 1 Νοσοκόμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 21 Φεβρουαρίου 1986.

«Στο συνοικισμό αυτοστέγασης Κιτίου οι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν τα πιο κάτω προβλήματα:—

1. Να ασφαλοστρωθεί ο κύριος δρόμος του συνοικισμού, η μισή λωρίδα του οποίου είναι από χώμα με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται οι κάτοικοι και να υπάρχει κίνδυνος δυστυχημάτων.
2. Υπάρχει ανάγκη διαχωρισμού οικοπέδων για στέγαση των νέων ζευγαριών του συνοικισμού.
3. Να αξιοποιηθούν οι χώροι πρασίνου οι οποίοι έχουν καταστεί εστίες μόλυνσης και αποτελούν κίνδυνο για την υγεία των κατοίκων.
4. Σε πολλά σπίτια παρουσιάζονται ρωγμές στους τοίχους και υπάρχουν κατεστραμμένα παράθυρα λόγω της χαμηλής ποιότητας των υλικών κατασκευής.
5. Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες έχουν καταστραφεί.
6. Να επισκέπτεται το συνοικισμό κυβερνητικός γιατρός για να μην ταλαιπωρούνται οι πρόσφυγες και ιδίως οι ηλικιωμένοι.
7. Τα λεωφορεία δεν τηρούν τα ωράρια, τις καθορισμένες διαδρομές και τις στάσεις με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται ιδιαίτερα οι μαθητές, οι εργαζόμενοι και οι ηλικιωμένοι.
8. Να ιδρυθεί κέντρο νεότητας για τους νέους του συνοικισμού.

Σχετικά με τα πιο πάνω προβλήματα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:—

1. Υπάρχει προγραμματισμός για την ασφαλόστρωση του κύριου δρόμου του συνοικισμού και, εάν ναι, πότε προβλέπεται να γίνει;
2. Υπάρχει σχέδιο διαχωρισμού οικοπέδων στο Κίτι και, εάν ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται;
3. Υπάρχει προγραμματισμός για την αξιοποίηση των χώρων πρασίνου;
4. Υπάρχει πρόθεση και πότε θα επιδιορθωθούν οι ρωγμές και θα αντικατασταθούν τα φθαρμένα πορτοπαράθυρα;
5. Υπάρχει πρόθεση και πότε θ' αντικατασταθούν οι θερμοσίφωνες;
6. Υπάρχει πρόβλεψη για την τακτική επίσκεψη κυβερνητικού γιατρού στο συνοικισμό;
7. Γιατί τα λεωφορεία δεν τηρούν τα ωράρια, τις διαδρομές και τις στάσεις και ποια μέτρα θα λάβει η αρμόδια αρχή ώστε να σταματήσει η ταλαιπωρία των προσφύγων;
8. Υπάρχει πρόνοια για την ίδρυση κέντρου νεότητας στο συνοικισμό;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με το ερώτημα με αρ. 7 της εν λόγω 'Ερώτησης' που αναφέρεται στα ωράρια, τις διαδρομές και τις στάσεις των λεωφορείων που εξυπηρετούν το Συνοικισμό Αυτοστέγασης Κιτίου, αναφέρεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του Τμήματος Οδικών Μεταφορών μεριμνούν για την πιστή τήρηση των ωραρίων και των διαδρομών. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, η Αρχή Άδειών ενέκρινε πρόσφατα τροποποίηση των ωραρίων κατά τρόπο που το επίπεδο εξυπηρέτησης των κατοίκων του Συνοικισμού να βελτιωθεί ακόμα περισσότερο.

Αναφέρεται επίσης ότι, όταν οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών για ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων, εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τις νέες διευθετήσεις».

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 25 Φεβρουαρίου 1986.

«Μας υποβάλλονται διαρκώς έντονα και δικαιολογημένα παράπονα από πολλές οικογένειες πολιτών που κατά την τούρκικη εισβολή, λόγω μετάθεσης από τη Δημόσια Υπηρεσία ή άλλης απασχόλησης, ή περιστατικών, ήταν υποχρεωμένοι να βρίσκονται προσωρινά μακριά από την πόλη ή το χωριό που κατάγονται, και που βρίσκεται σήμερα στις κατεχόμενες περιοχές, στις οποίες είχαν το μόνιμο σπίτι τους, σε πολλές περιπτώσεις με την επίλωσή τους, τα κτήματα και γενικά την κινητή και ακίνητη τους περιουσία, χωρίς να θεωρούνται πρόσφυγες και χωρίς να τύχουν οποιασδήποτε αναγνώρισης, οικονομικής ή άλλης κυβερνητικής βοήθειας.

Αντίθετα πολλά πρόσωπα που λόγω μετάθεσης, διορισμού ή άλλων λόγων έτυχε να διαμένουν κατά την τούρκικη εισβολή σε κάποια από τις κατεχόμενες περιοχές, θεωρούνται πρόσφυγες με όλα τα σχετικά ωφελήματα των οικογενειών τους λόγω της προσφυγικής τους ιδιότητας, πράγμα που δημιουργεί άνιση μεταχείριση, δικαιολογημένη δυσaréσκεια σ' αυτούς που πραγματικά έχασαν τα σπίτια και τις περιουσίες τους που είναι μόνο σε κατεχόμενες περιοχές.

Και επειδή πέρασαν δώδεκα ολόκληρα χρόνια χωρίς να έχουν καμιά ουσιαστική κυβερνητική μέριμνα, ακόμη έστω και αναγνώριση και εφόσον δεν βλέπουν τότε θα τερματισθεί η κατοχή των περιουσιών τους, η αγωνία και τα παράπονά τους διογκώνονται.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η Κυβέρνηση να πληροφορήσουν το Σώμα της Βουλής:

1. Κατά πόσο έγινε ή πρόκειται να γίνει οποιαδήποτε έρευνα για εξακρίβωση του αριθμού των πολιτών που αντιμετωπίζουν αυτό το πρόβλημα.
2. Εάν μελετήθηκε ή πρόκειται να μελετηθεί αυτό το σοβαρό πρόβλημα και τι μέτρα προγραμματίζονται για την αντιμετώπισή του.
3. Εάν προγραμματίζεται επανεξέταση της προσφυγικής ιδιότητας και πώς προτίθεται η Κυβέρνηση να ικανοποιήσει έστω και μετά από δώδεκα χρόνια τα αιτήματα αυτών των παραπονούμενων πολιτών.

4. Εάν μελετήθηκε ή πρόκειται να μελετηθεί η δυνατότητα διαφοροποίησης των υποχρεώσεων αυτών των πολιτών προς την Κυβέρνηση που επιβαρύνονται με ίσα φορολογικά και άλλα βάρη όπως και οι μη πληγέντες και τι δικαιώματα προτίθεται η Κυβέρνηση να τους αναγνωρίσει για τα κατεχόμενα σπίτια και τις περιουσίες τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Σχετικά με το θέμα αναγνώρισης της προσφυγικής ιδιότητας σε άτομα, τα οποία, άγκαι κατάγονται από τις κατεχόμενες περιοχές, στις οποίες είχαν ιδιόκτητο σπίτι ή/και άλλη περιουσία διέμεναν πριν την Τουρκική εισβολή στις ελεύθερες περιοχές για επαγγελματικούς ή άλλους λόγους σας πληροφορώ τα ακόλουθα:—

- (α) Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σε πρόσωπα της πιο πάνω κατηγορίας παραχωρείται 'ειδική βεβαίωση' νοουμένου ότι δεν είχαν ακίνητη ιδιοκτησία στις ελεύθερες περιοχές μέχρι τις 16.8.1974, με βάση την οποία οι δικαιούχοι τυγχάνουν των ίδιων ωφελημάτων όπως και οι λοιποί δικαιούχοι πρόσφυγες, εκτός της στέγασσης σε Κυβερνητικούς Οικισμούς.
- (β) Η Κυβέρνηση δε μελετά, επί του παρόντος τουλάχιστον, το ενδεχόμενο διαφοροποίησης των φορολογικών υποχρεώσεων των προσώπων που εμπίπτουν στην πιο πάνω κατηγορία, δεδομένου ότι ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται για εισόδημα που αποκτάται κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου φορολογικού έτους και δεν ενδείκνυται να συσχετισθεί με το θέμα αναγνώρισης δικαιωμάτων για τα κατεχόμενα σπίτια και περιουσίες».

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 18 Μαρτίου 1986.

«Μας υποβάλλονται πολύ συχνά και δικαιολογημένα παράπονα από κατοίκους του χωριού Ψημολόφου για τα σοβαρά και δυσεπίλυτα προβλήματα που τους δημιούργησε ο νέος υπεραστικός όπως ονομάστηκε δρόμος προς το Μαχαιρά.

Με την κατασκευή αυτού του δρόμου, ο οποίος διέρχεται μέσα από την οικιστική περιοχή του Ψημολόφου, δεν λήφθηκε ουσιαστική πρόνοια για τη λύση των πολλών και ποικίλων προβλημάτων που έχει δημιουργήσει.

Εκτός από την πρόκληση προς τους ιδιοκτήτες με τη μηδαμινή ή καμιά αποζημίωση από την απαλλοτρίωση για το δρόμο με το επιχείρημα της αξιοποίησης του υπόλοιπου της γης τους, τους δημιούργησαν πληθώρα προβλημάτων και δυσκολιών.

Υπάρχουν έντονα προβλήματα για προσβάσεις των ιδιοκτητών στα κτήματά τους, για πλαγιοδρόμους, για να αποκτήσουν πέρασμα και δικαίωμα για άδειες οικοδομής, θέμα ψηλών αποζημιώσεων που ζητούνται από τους ιδιοκτήτες που είναι κοντά στις προσβάσεις για τα περάσματα, ακόμα και θέμα αποστάσεων που προνοούν οι σχετικοί κανονισμοί περί Οδών και Οικοδομών, που ενώ από τη λεωφόρο απέχουν ελάχιστα, όμως η απόσταση υπολογίζεται από το μέρος της

εγγεγραμμένης πρόσβασης από τη λεωφόρο, και πολλά άλλα μικρότερης σημασίας.

Παραπονούνται επίσης ότι σε άλλα χωριά που διέρχεται αυτός ο δρόμος εφαρμόστηκαν διαφορετικά κριτήρια χωρίς τέτοια προβλήματα.

Παρόμοια προβλήματα υπάρχουν ασφαλώς και για τέτοια οδικά έργα που έγιναν σε άλλες περιοχές.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν μελετήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές και πώς αντιμετωπίζονται τα συγκεκριμένα και δικαιολογημένα παράπονα των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών που μερικοί δεν έχουν άλλο κτήμα για στέγαση των παιδιών τους.
2. Εάν έγινε η αναγκαία μελέτη αυτών των προβλημάτων του νέου δρόμου στην περιοχή του χωριού Ψημολόφου και ειδικά στο μέρος που διέρχεται στην οικιστική ζώνη και ποιες οι προτεινόμενες λύσεις των προβλημάτων που τους δημιούργησε η κατασκευή αυτού του δρόμου.
3. Εάν είναι σωστό και γιατί έχουν εφαρμοστεί διαφορετικά κριτήρια και μεταχείριση των ιδιοκτητών σε άλλες περιοχές που διέρχεται ο ίδιος δρόμος.
4. Εάν έγινε ή πρόκειται να γίνει γενική μελέτη για λήψη ορθών, δίκαιων και αποτελεσματικών μέτρων για ομοιόμορφη αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται σε τέτοια οδικά κατασκευαστικά έργα, καθώς και μέτρα νομοθετικής και άλλης προστασίας των συμφερόντων των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«Σ' ότι αφορά τα διάφορα παράπονα που υποβάλλονται από τους κατοίκους της κοινότητας Ψημολόφου και σχετίζονται με την κατασκευή του δρόμου Δευτεράς-Ψημολόφου-Καμπιών, αναφέρονται τα ακόλουθα.

1. Στις περιπτώσεις κατασκευής δρόμων όπως στη συγκεκριμένη, η επιδίωξη του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ήταν και είναι πάντοτε, ο συγκερασμός των προϋποθέσεων για την επίτευξη συνθηκών οδικής ασφάλειας και ο δίκαιος χειρισμός κτηματικών και άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων, μέσα στα πλαίσια της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Επειδή ο δρόμος που διέρχεται από τη Ψημολόφου έχει υπεραστικό χαρακτήρα, κρίθηκε απαραίτητη η επιβολή απομονωτικών λωρίδων, ώστε να αποφευχθεί η οικιστική ανάπτυξη με έξοδο/είσοδο κάθε σπιτιού προς το δρόμο κατά μήκος του.

2. Στην πραγματικότητα, η διέλευση του συγκεκριμένου δρόμου από την κοινότητα Ψημολόφου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει δημιουργήσει νέα προβλήματα. Κατά την επιβολή των απομονωτικών λωρίδων, λήφθηκαν υπόψη κεκτημένα δικαιώματα προσβάσεων και αφέθηκαν κατάλληλα κενά, στις περιπτώσεις κτημάτων που είχαν εγγεγραμμένη επαφή σε δημόσιο δρόμο. Με τη ρύθμιση αυτή, δεν έχει στερηθεί κανένας το δικαίωμα αξιοποίησης του κτήματός

του για οικιστικούς σκοπούς, εφόσον πληρούσε προηγουμένως τις απαραίτητες προϋποθέσεις για οικοπεδοποίηση.

Στις περιπτώσεις κτημάτων που ήταν προηγουμένως οικοπεδοποιήσιμα και η αξιοποίηση τους έχει επηρεασθεί δυσμενώς, καταβάλλονται ανάλογες αποζημιώσεις από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

3. Σ' ότι αφορά το θέμα διαφορετικής μεταχείρισης ιδιοκτητών σ' άλλες περιοχές από τις οποίες διέρχεται ο δρόμος, αναφέρεται σχετικά ότι, τα ίδια κριτήρια έχουν εφαρμοστεί παντού και δεν έχει γίνει με κανένα τρόπο δυσμενής διάκριση σε βάρος ιδιοκτητών της Ψημολόφου. Επιπρόσθετα αναφέρεται πως στις περιπτώσεις εκείνες που αποδεδειγμένα έχουν επηρεαστεί νόμιμα συμφέροντα, το Υπουργείο αυτό έχει προωθήσει την αποκατάστασή τους.

4. Επειδή στο παρόν στάδιο κρίνεται ότι, τόσο η υφιστάμενη νομοθεσία, όσο και ο τρόπος αντιμετώπισης των προβλημάτων που δημιουργούνται από παρόμοια έργα, προστατεύουν ικανοποιητικά τα συμφέροντα επηρεαζομένων ιδιοκτητών, δεν κρίνεται σκόπιμη η διεξαγωγή οποιασδήποτε μελέτης ή η λήψη άλλων υπαλλακτικών μέτρων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 20 Μαρτίου 1986.

«Το θέμα των προσφυγικών συνοικισμών που κτίστηκαν με παροχή χαμηλής οικονομικής βοήθειας με £800-1.500 τα χρόνια 1976-1980 παραμένει οξύ και άλυτο.

Οι συνοικισμοί αυτοί λόγω της χαμηλής ποιότητας οικοδομικών υλικών παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα από χρόνια. Προβλήματα ρωγμών, στεγών που τρέχουν νερά, παραθύρων, αποχετευτικών, θερμοσιφώνων, δρόμων, κέντρων και άλλα.

Τέτοια σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουν οι κυβερνητικοί συνοικισμοί και οι συνοικισμοί αυτοστέγασης στη Χαλίτικη γη στη Σωτήρα Αμμοχώστου, στο Φρέναρος, στο Λιοπέτρι, στην Τερσεφάνους, στις Κόκκινες, στο Τσιακκιλερό και αλλού.

Το Υπουργείο Εσωτερικών στην έκθεσή του που κατάθεσε στη Βουλή παραδέχεται ότι τα προσφυγικά αυτά σπίτια στους συνοικισμούς 'παρουσιάζουν προβλήματα είτε λόγω ζημιών που υπέστησαν είτε λόγω ανεπαρκούς κατασκευής, είτε λόγω χρησιμοποίησης στην οικοδομή τους ευτελών υλικών'.

Πέρασαν από την οικοδόμηση αυτών των χιλιάδων προσφυγικών σπιτιών πάνω από 5-8 χρόνια.

Η κατάσταση αυτών των οικογενειών λόγω άσχημων στεγαστικών συνθηκών είναι απελπιστική. Λόγω της υγρασίας πολλά παιδιά και γέροι αρρωστούν από κρυολογήματα.

Ερωτούμε τα αρμόδια Υπουργεία:

1. Έχει ετοιμαστεί το πρόγραμμα διόρθωσης των σπιτιών που κτίστηκαν με χαμηλής ποιότητας οικοδομικά υλικά;
2. Έχουν γίνει εκτιμήσεις για τη διόρθωση των προσφυγικών σπιτιών που έχουν ρωγμές και άλλες βλάβες στους συνοικισμούς Φρενάρου, Λιοπετρίου, Σωτήρας, Χαλίτικης γης Παραλιμνίου, Κόκκινες, Τσιακκιλερό και Τερσεφάνου;

3. Για τα κατάλληλα σπίτια σε όλους αυτούς τους προσφυγικούς συνοικισμούς υπάρχει σχέδιο για μεταστέγαση;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σχετικά με το θέμα των προσφυγικών κατοικιών που κτίστηκαν με οικονομική βοήθεια μικρότερη των £1,500 σας πληροφορώ τα ακόλουθα:—

- (α) Παραχωρήθηκε ήδη σε δικαιούχους πρόσφυγες ποσό £55,000 περίπου, για τη βελτίωση των προβληματικών κατοικιών τους, υπό την επίβλεψη των αρμοδίων Τεχνικών του Τμήματος Δημοσίων Έργων.
- (β) Στις περιπτώσεις ζημιών που προέρχονται από ρωγμές, λόγω της μορφολογίας του εδάφους οι ένοικοι των κατοικιών εξακολουθούν να βοηθούνται για τη βελτίωσή τους ανεξάρτητα από το ύψος της βοήθειας που πήραν για την αυτοστέγασή τους.
- (γ) Στις περιπτώσεις που η βελτίωση των προσφυγικών κατοικιών κρίνεται ασύμφορη, τότε οι ένοικοί τους μεταστεγάζονται σε άλλες κατοικίες ή βοηθούνται να αυτοστεγασθούν σε άλλους χώρους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 24 Μαρτίου 1986.

«Το χωριό Άγιοι Τριμιθιάς που για πολλά χρόνια παραχωρούσε νερό στη Λευκωσία σήμερα αντιμετωπίζει το ίδιο υδρευτικό πρόβλημα.

Για να καλυφθούν οι ανάγκες του χωριού έγινε πρόσφατα επιτυχής διάτρηση, όμως επείγει η σύνδεσή της με το υδρευτικό σύστημα του χωριού.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο αν θα επισπεύσει την παροχή χρημάτων ώστε η αξιοποίησή της να γίνει το ταχύτερο μέσα στο 1986.

Ερωτούμε επίσης αν το αρμόδιο Τμήμα σχεδιάζει ή όχι την κατασκευή εμπλουτιστικών έργων και υδατοφράκτη στον ποταμό Κούτη όπως παλαιότερα ζητήθηκε από την κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Στο φετεινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως υπάρχει πίστωση από £38,000 για αντικατάσταση και επέκταση του δικτύου υδατοπρομήθειας της κοινότητας Αγίων Τριμιθιάς και κατασκευή υδατοποθήκης. Για την αξιοποίηση της Κυβερνητικής γεώτρησης που ανορύχθηκε για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της υπ' αναφορά κοινότητας ετοιμάσθηκε υδρευτικό σχέδιο που προβλέπεται να κοστίσει £25,000. Το σχέδιο αυτό διαβιβάσθηκε ήδη στον Έπαρχο Λευκωσίας για να τεθεί στους οικοδεσπότες του χωριού προς έγκριση. Μετά την έγκριση του σχεδίου από τους οικοδεσπότες το έργο θα περιληφθεί στις προτάσεις του Υπουργείου τούτου για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1987.

Στο μεταξύ η Επιτροπή Υδατοπρομήθειας Αγίων Τριμιθιάς με έγκριση του Επάρχου Λευκωσίας έχει εξασφαλίσει επιπρόσθετες ποσότητες πόσιμου νερού από ιδιωτική γεώτρηση και έτσι δεν αναμένεται να υπάρξουν σοβαρές δυσκολίες στην υδατοπρομήθεια της κοινότητας μέσα στο φετεινό χρόνο.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου μου εξετάζουν την δυνατότητα κατασκευής εμπλουτιστικών έργων στην περιοχή της κοινότητας. Σε ότι αφορά το θέμα κατασκευής υδατοφράκτη πάνω στον ποταμό 'Κούτη' αναφέρω ότι από μια πολύ πρόσφατη προκαταρκτική μελέτη φαίνεται πως η κατασκευή φράγματος χωρητικότητας 50,000 κ.μ. νερού θα κοστίσει περί τις £170,000, πράγμα που καθιστά την εκτέλεση του έργου αντιοικονομική και ασύμφορη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη, Αυγερινό Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1986.

«Η φετεινή παραγωγή αμυγδάλων στο χωριό Λιμνάτης καταστράφηκε ολοσχερώς από κακές καιρικές συνθήκες.

Επειδή ο ΟΓΑ καλύπτει τα προϊόντα αυτά μόνο για ζημιές που προκαλούνται από χαλάζι, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά και πότε την κάλυψη των αμυγδάλων από τον ΟΓΑ και για άλλες θεομηνίες, όπως είναι ο παγετός και ο καύσωνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη, Αυγερινού Παπαρέ και Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σας πληροφορώ πως το θέμα της επέκτασης του Νόμου για τη Γεωργική Ασφάλιση των φυλλοβόλων δένδρων, συμπεριλαμβανομένων των αμυγδαλιών, και από άλλες θεομηνίες εκτός από το χαλάζι, μελετάται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης. Από τη μέχρι τώρα λειτουργία του Σχεδίου έχει διαπιστωθεί ότι οι αποζημιώσεις που πληρώνει ο Οργανισμός για τα φυλλοβόλα υπερβαίνουν κατά πολύ τα έσοδα που ο Οργανισμός έχει από την είσπραξη των ασφαλιστρών και επομένως οποιαδήποτε κάλυψη νέων κινδύνων θα απαιτήσει και ταυτόχρονη αύξηση του ισχύοντος ασφαλιστρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Η Κοινότητα Αργάκας δεν έχει κανονική τηλεοπτική λήψη. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει το αρμόδιο Υπουργείο για πλήρη τηλεοπτική λήψη από τους κατοίκους της πιο πάνω κοινότητας;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με την τηλεοπτική λήψη στο χωριό Αργάκα σας πληροφορώ ότι το εν λόγω χωριό καλύπτεται από τον τηλεοπτικό υποσταθμό Δρούσιας, (κανάλι

59) και οι κάτοικοι του έχουν πληροφορηθεί κατάλληλα από το ΡΙΚ για χρησιμοποίηση του καναλιού αυτού προκειμένου να εξασφαλίζουν καλύτερη τηλεοπτική λήψη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Στο χωριό Παραμάλι της επαρχίας Λεμεσού τα νέα ζευγάρια δεν έχουν τα απαιτούμενα οικονομικά κίνητρα για να μπορέσουν να κατοικήσουν και εγκατασταθούν μόνιμα στην κοινότητα.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να διαχωρίσει οικόπεδα για τα νέα ζευγάρια;
2. Γιατί δεν γίνεται παραχώρηση κλήρων στα νέα ζευγάρια από τα αμπέλια του χωριού Αλέκτορα τα οποία κατέχουν άτομα που δεν τα εκμεταλλεύονται οι ίδιοι, αλλά τα υπενοικιάζουν;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Ιουλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης στο χωριό Παραμάλι και την παραχώρηση Τ/Κ κλήρων στην Αλέκτορα σε νεαρά ζευγάρια που κατοικούν στο Παραμάλι σας πληροφορώ τα ακόλουθα:—

- (α) Στο χωριό Παραμάλι αυτοστεγάζονται νεαρά ζευγάρια προσφύγων πάνω σε Τ/Κ ιδιοκτησίας οικόπεδα και ανοιχτούς χώρους. Μέχρι σήμερα έχουν παραχωρηθεί 7 τέτοια οικόπεδα σε ισάριθμα νεαρά ζευγάρια που εγκρίθηκαν για αυτοστέγαση από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων. Στα οικόπεδα αυτά έχουν ήδη συμπληρωθεί 5 κατοικίες ενώ 2 άλλες βρίσκονται υπό ανέγερση. Επειδή δεν υπάρχουν άλλα οικόπεδα ή χώροι που να διαθέτουν τα απαραίτητα έργα υποδομής για ανέγερση οικοδομών, προωθείται ήδη ο διαχωρισμός αριθμού νέων οικοπέδων σε Τ/Κ γη, για να διατεθούν σε νεαρά ζευγάρια προσφύγων για αυτοστέγαση.
- (β) Δεν υπάρχουν κλήροι με αμπέλια στην Αλέκτορα που υπενοικιάζονται από τους κατόχους τους, εφ' όσον δε διαπιστωθεί ότι ένας κλήρος έχει υπενοικιαστεί, τότε αφαιρείται αμέσως από τον ενοικιαστή του. Από το 1975, για σκοπούς διανομής γεωργικών κλήρων, το χωριό Αλέκτορα αποτελεί μια ενότητα με τα χωριά Αυδήμου και Πισσούρι και οι κλήροι του παραχωρούνται σε δικαιούχους πρόσφυγες που κατοικούν και στα τρία χωριά. Η διευθέτηση αυτή έγινε επειδή στην Αλέκτορα υπήρχαν περισσότεροι κλήροι από τον αριθμό των προσφυγικών οικογενειών που εγκαταστάθηκαν στο χωριό, σε αντίθεση με την Αυδήμου και το Πισσούρι όπου οι εγκατασταθείσες οικογένειες ήταν περισσότερες από τους κλήρους.
- (γ) Το χωριό Παραμάλι δεν περιλήφθηκε στο σύμπλεγμα των πιο πάνω χωριών για το λόγο ότι υπήρχαν αρκετοί κλήροι για να παραχωρηθούν σ' όλες τις προσφυγικές οικογένειες που εγκαταστάθηκαν εκεί. Στο

χωριό Παραμάλι υπάρχουν 3 νεαρά ζευγάρια που δεν διαθέτουν κλήρο, για το λόγο ότι δεν καλύπτονται από τα σχετικά κριτήρια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 16 Απριλίου 1986.

«Όλες σχεδόν οι χώρες του κόσμου καταδίκασαν την απαράδεκτη και τρομοκρατική επιδρομή των Η.Π.Α. εναντίον της Λιβύης γιατί επιδεινώνει τη διεθνή κατάσταση και οξύνει την κρίση στη Μεσόγειο.

Επειδή τα αμερικανικά αεροπλάνα που έπληξαν τη Λιβύη ξεκίνησαν από τη Μεγάλη Βρετανία, ρωτούμε την Κυβέρνηση να μας πληροφορήσει ποια μέτρα λαμβάνει για την αποφυγή οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης χρησιμοποίησης από τη Μεγάλη Βρετανία και τις Η.Π.Α. των Βάσεων που βρίσκονται στην Κύπρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Πάγια πολιτική της Κυπριακής Κυβερνήσεως είναι η προσήλωση στις αρχές του Καταστατικού Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και η αντίθεσή της στη χρήση βίας στις διεθνείς σχέσεις, για οποιουδήποτε λόγους. Η Κυπριακή Κυβέρνηση με δήλωση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου (16.4.86) αποδοκίμασε την αμερικανική στρατιωτική επίθεση εναντίον της Λιβύης, τονίζοντας ότι μια τέτοια ενέργεια οδηγεί σε αντιπαράταξη με επικίνδυνες συνέπειες για την ασφάλεια και την ειρήνη.

Εξάλλου, ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας και άλλοι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες κατέστησαν επανειλημμένα απόλυτα σαφές σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο με δημόσιες δηλώσεις όσο και σε χωριστές συναντήσεις με εκπροσώπους των ότι η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας αντιτίθεται στη χρήση των Βρετανικών Βάσεων που βρίσκονται στο έδαφος της Κύπρου σαν ορμητηρίου για επιθέσεις εναντίον οποιασδήποτε χώρας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 24 Απριλίου 1986.

«Είναι γνωστό ότι οι οικογένειες που έχουν καθυστερημένα παιδιά αντιμετωπίζουν γενικά δραματικές συνθήκες, πολλά και ποικίλα οικονομικά, ψυχολογικά, κοινωνικά και άλλα βασανιστικά προβλήματα, ιδιαίτερα οι προσφυγικές οικογένειες με καθυστερημένα παιδιά.

Για την ανακούφιση αυτών των οικογενειών, και για την προστασία, περίθαλψη και συντήρηση των καθυστερημένων παιδιών λειτουργούν διάφορα ιδρύματα — η Νέα Ελεούσα στη Λευκωσία λειτουργεί πάνω σε κρατική και Παγκύπρια βάση — τα οποία υπάγονται στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Μας υποβάλλονται παράπονα από γονείς καθυστερημένων παιδιών, ότι τους γίνονται πιέσεις, για καταβολή της συνεισφοράς τους σ' αυτά τα ιδρύματα και μάλιστα κατά τρόπο που επιτείνει τα ψυχολογικά τους τραύματα και μεγεθύνει το δράμα και τις δυσκολίες αυτών των οικογενειών.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν έχουν καταγραφεί και ποιος είναι ο αριθμός των καθυστερημένων παιδιών παγκύπρια κατά ηλικία.
2. Πόσα από αυτά τα καθυστερημένα παιδιά βρίσκονται σε ιδρύματα που είναι υπό κρατικό έλεγχο και πόσοι από τους αιτητές περιμένουν σειρά για πρόσληψη των καθυστερημένων παιδιών τους στη Νέα Ελεούσα;
3. Εάν υπάρχει και ποια είναι η ετήσια αύξηση των καθυστερημένων παιδιών και πόσα από αυτά είναι από προσφυγικές οικογένειες.
4. Ποια είναι η ετήσια δαπάνη του κράτους μέσω των σχετικών ιδρυμάτων ή και με άλλα χορηγήματα που παραχωρούνται για την προστασία και περίθαλψη των καθυστερημένων παιδιών;
5. Ποια η τυχόν συνεισφορά των γονιών στη λειτουργία αυτών των ιδρυμάτων, και εάν είναι υποχρεωτική και πάνω σε ποια συγκεκριμένα κριτήρια στηρίζεται;
6. Εάν έγινε σε βάθος μελέτη και ποια μέτρα λαμβάνονται ή πρόκειται να ληφθούν για την περαιτέρω ανακούφιση και εξυπηρέτηση των οικογενειών με καθυστερημένα παιδιά, καθώς και για την πρόληψη αυτών των προβλημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«1. Η πνευματική καθυστέρηση άρχισε ν' αναγνωρίζεται ως κοινωνικό πρόβλημα στην Κύπρο, λίγα μόνο χρόνια μετά την ανακήρυξη της Δημοκρατίας ως αποτέλεσμα της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής απόδοσης του τόπου.

Μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καθολική έρευνα που να καλύπτει όλες τις ηλικίες και όλους τους βαθμούς καθυστέρησης. Έρευνα του Ψυχολόγου κ. Α. Γεωργιάδη που διεξήχθη μεταξύ των ετών 1967-1972 και κάλυψε τα παιδιά 5-14 χρόνων έχει φέρει σε φως τ' ακόλουθα για τα παιδιά αυτών των ηλικιών:

(α) Παιδιά με βραδύνοια (slow learners)	2,076
(β) Παιδιά με ελαφρά ή μέτρια πνευματική καθυστέρηση (mildly or moderately retarded)	546
(γ) Παιδιά με σοβαρή πνευματική καθυστέρηση (severely retarded)	155
	2,777

Έρευνα του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας που έγινε το 1978 για άτομα ηλικίας 14-45 χρόνων έφερε σε φως 196 περιπτώσεις ατόμων με σοβαρή πνευματική καθυστέρηση. Από πλευράς εξάρτησης λόγω ανικανότητας να φροντίσουν και να προστατέψουν τον εαυτό τους, οι περιπτώσεις κατανέμονται όπως πιο κάτω:

Βαθμός εξάρτησης			
Πολύ μεγάλος	Μεγάλος	Μέτριος	Σύνολο
90 (46%)	65 (33%)	41 (21%)	196

Με βάση την έρευνα του κ. Α. Γεωργιάδη υπολογίζεται ότι ο βαθμός πνευματικής καθυστέρησης στην Κύπρο είναι γύρω στα 2.64% δηλαδή βρίσκεται

μέσα στα πλαίσια των ποσοστών της πνευματικής καθυστέρησης σε άλλες χώρες και κυμαίνεται μεταξύ 2% και 3%.

Σύμφωνα με διάφορες μελέτες υπολογίζεται πως μεταξύ των πνευματικά καθυστερημένων 78% παρουσιάζουν βραδύνοια (slow learners) 18% μέτρια και ελαφρά πνευματική καθυστέρηση (moderately and mildly retarded) και 4% σοβαρή πνευματική καθυστέρηση (severely retarded).

Με βάση τις πιο πάνω αναλογίες υπολογίζεται πως στην Κύπρο υπάρχουν συνολικά 15,840 πνευματικά καθυστερημένα άτομα όλων των ηλικιών τα οποία κατατάσσονται ως ακολούθως:

- (α) 12,355 με βραδύνοια (slow learners)
Δείκτης νοημοσύνης 70-85.
 - (β) 2,851 με ελαφρά και μέτρια πνευματική καθυστέρηση (mildly or moderately retarded)
Δείκτης νοημοσύνης 30-70.
 - (γ) 634 με σοβαρή πνευματική καθυστέρηση (severely retarded)
Δείκτης νοημοσύνης κάτω των 30.
- 2.Α. Τα άτομα με βραδύνοια ζουν κανονικά στην κοινωνία, εργάζονται σε χειρονακτικές κυρίως εργασίες, δημιουργούν οικογένειες και δεν απαιτούνται γι' αυτούς ειδικά μέτρα. Τα παιδιά με βραδύνοια φοιτούν σε κανονικά σχολεία και τους δίνεται εξατομικευμένη βοήθεια όταν παρίσταται ανάγκη.
- Β. (ι) Τα άτομα με ελαφρά πνευματική καθυστέρηση (Δ.Ν. 50-70) έχουν ανάγκη από ειδική κοινωνική αγωγή και άσκηση σε συνηθισμένα σχολεία ή σε ειδικές τάξεις ή άλλες διευκολύνσεις. Θεωρούνται εκπαιδεύσιμα.
- (ii) Τα άτομα με μέτρια πνευματική καθυστέρηση (Δ.Ν. 30-50) είναι δυνατό ν' ασκηθούν σε ειδικά κέντρα για ν' αποκτήσουν ορισμένες δεξιότητες ή ν' απασχοληθούν σε προστατευόμενα εργαστήρια.

Για τις δυο πιο πάνω κατηγορίες έχουν παρθεί και τα πιο πολλά μέτρα.

Το Υπουργείο Παιδείας με ειδικές τάξεις σε συνηθισμένα σχολεία καθώς και με Σχολές Ασκησίων καλύπτει σχεδόν όλα τα παιδιά ηλικίας 5-18 χρόνων. Επιπρόσθετα λειτουργούν τ' ακόλουθα ιδρύματα:

- (α) Ίδρυμα «Χρίστου Στέλιου Ιωάννου». Κτίσθηκε με δωρεά του ζεύγους Στέλιου και Έλλης Ιωάννου και συντηρείται πλήρως από το Κράτος. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο μετέχουν 3 Γενικοί Διευθυντές Υπουργείων. Σ' αυτό εκπαιδεύονται 145 άτομα άνω των 18 χρόνων με ελαφρά και μέτρια πνευματική καθυστέρηση. Απ' αυτά 45 διαμένουν στο οικοτροφείο του ιδρύματος και τα υπόλοιπα πηγαινοέρχονται στα σπίτια τους.
- (β) Το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δέχεται για εκπαίδευση άτομα με ελαφρά πνευματική καθυστέρηση. Τα άτομα αυτά δεν καταβάλλουν οτιδήποτε για την εκπαίδευσή τους και επιπρόσθετα παίρνουν εκπαιδευτικό επίδομα. Σήμερα φοιτούν στο Κέντρο 8 άτομα από τα οποία 2 είναι κάτω των 18 χρόνων.
- (γ) Στο ίδρυμα εθελοντικής πρωτοβουλίας 'Αγ. Στέφανος' Λεμεσού είναι τοποθετημένα με Κρατική δαπάνη 27 άτομα άνω των 18 χρόνων και 5

- κάτω των 18 χρόνων με ελαφρά και μέτρια πνευματική καθυστέρηση.
- (δ) Στις Κρατικές Στέγες για ηλικιωμένους και αναπήρους που λειτουργούν κάτω από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας φροντίζονται 34 άτομα με ελαφρά και μέτρια πνευματική καθυστέρηση ηλικίας άνω των 18 χρόνων.
- (ε) 48 άτομα με ελαφρά και μέτρια πνευματική καθυστέρηση ηλικίας άνω των 18 χρόνων φροντίζονται στο σπίτι τους από φροντιστές τους οποίους πληρώνει το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.
- Γ. Τα άτομα με σοβαρή διανοητική καθυστέρηση βρίσκονται σε πλήρη εξάρτηση από το περιβάλλον τους. Για παιδιά με σοβαρή διανοητική καθυστέρηση λειτουργεί η Στέγη 'Νέα Ελεούσα' κάτω από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Είναι χωρητικότητας 45 κλινών και σήμερα είναι πλήρης. Σ' αυτή γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας 5-14 χρόνων τα οποία παραμένουν σ' αυτή μέχρι το 16ο έτος της ηλικίας τους.

Σε συνεχόμενο με τη 'Νέα Ελεούσα' κτίριο, που κτίστηκε γι' αυτό το σκοπό, θα λειτουργήσει μέσα στο 1986 κάτω από ενιαία διοίκηση με τη 'Νέα Ελεούσα' πτέρυγα για άτομα άνω των 16 χρόνων.

13 άτομα ηλικίας άνω των 18 χρόνων και 3 ηλικίας κάτω των 18 χρόνων με σοβαρή πνευματική καθυστέρηση είναι τοποθετημένα από το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας στην Εθελοντικής Πρωτοβουλίας Στέγη 'Θεοτόκος' Λεμεσού.

Σε κατάλογο αναμονής για εισδοχή στη 'Νέα Ελεούσα' βρίσκονται 14 παιδιά. Αυτά θα εισαχθούν στη Στέγη μόλις λειτουργήσει η πτέρυγα των ενηλίκων και μεταφερθούν σ' αυτή παιδιά της 'Νέας Ελεούσας' που έχουν ενηλικιωθεί.

3. Το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δεν έχει στοιχεία για την ετήσια αύξηση των καθυστερημένων παιδιών ούτε είναι γνωστό πόσα απ' αυτά προέρχονται από προσφυγικές οικογένειες.

4. Η ετήσια δαπάνη του Κράτους για τα καθυστερημένα άτομα και παιδιά είναι η ακόλουθη, χωρίς σ' αυτή να περιλαμβάνονται οι ειδικές τάξεις και Σχολές Ασκησίμων του Υπουργείου Παιδείας, ούτε ο Παιδοψυχιατρικός θάλαμος των Ψυχιατρικών Ιδρυμάτων.

— 'Ιδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου (Δαπάνες 1985)	£244,000.—
— Άπορα άτομα που μένουν στο οικοτροφείο δεν συνεισφέρουν έναντι των τροφείων. Εκτός τούτου τόσο αυτά όσο και όσα επιστρέφουν καθημερινά στο σπίτι τους και είναι άπορα παίρνουν Δημόσιο Βοήθημα στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα μεταφορικά τους.	
— Συνολικό ετήσιο ποσό Δημ. Βοηθήματος που καταβάλλεται για τα πιο πάνω άτομα:	£32,184.—
— Στέγη 'Νέα Ελεούσα' (Δαπάνη 1985)	£198,430.—
— Δαπάνη για τη φροντίδα καθυστερημένων ατόμων σε Κρατικές Στέγες για ηλικιωμένους και αναπήρους.	£56,000.—
— Δαπάνη για τη φροντίδα καθυστερημένων ατόμων από φροντιστές.	£18,768.—

— Στέγη Εθελοντικής Πρωτοβουλίας 'Άγιος Στέφανος' Λεμεσού		
(ι)	Κρατική χορηγία 1985	£3,000.—
(ιι)	Τροφεία που καταβλήθηκαν το 1985 από το Τμήμα για άτομα που έχει τοποθετήσει εκεί.	£29,570.— £32,570.—
— Στέγη Εθελοντικής Πρωτοβουλίας 'Θεοτόκος' Λεμεσού		
(ι)	Κρατική χορηγία 1985	£3,000.—
(ιι)	Τροφεία που καταβλήθηκαν το 1985 από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για άτομα που έχει τοποθετήσει εκεί.	£12,107.— £15,107.—
— Στέγη Εθελοντικής Πρωτοβουλίας 'Αγ. Ανδρέας' Πάφου.		
(ι)	Κρατική χορηγία 1985.	£700.—
	Σύνολο	£597,759.—

5. Παιδιά ηλικίας κάτω των 16 χρόνων που τοποθετούνται από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε ιδρύματα ή θετές οικογένειες λαμβάνονται υπό τη νομική φροντίδα του Διευθυντή του Τμήματος με βάση το άρθρο 3 του περί Παιδίων Νόμου Κεφ. 352. Βάσει του άρθρου 21 του ίδιου Νόμου, ο Διευθυντής έρχεται σε γραπτή συμφωνία με τον πατέρα και τη μητέρα του παιδιού ή το πρόσωπο που είχε τη νομική κηδεμονία του παιδιού πριν τεθεί υπό τη φροντίδα του Διευθυντή σχετικά με τη συνεισφορά για συντήρηση του παιδιού σύμφωνα με τα οικονομικά τους μέσα.

Η διαδικασία που ακολουθείται και τα κριτήρια που ισχύουν για συνεισφορά για παιδιά της 'Νέας Ελεούσας' παρουσιάζονται στο ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ I.

Η διαδικασία και τα κριτήρια που εφαρμόζονται για συνεισφορά σε σχέση με άλλα ιδρύματα (Παιδικές Στέγες, θετές οικογένειες επί πληρωμή, Στέγες Εθελοντικής Πρωτοβουλίας) παρουσιάζονται στο ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ II.

Με βάση τα πιο πάνω κριτήρια το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εισπράττει £6,900.— το χρόνο ως συνεισφορά γονιών ή κηδεμόνων παιδιών της Στέγης 'Νέα Ελεούσα' και £422.— ως συνεισφορά γονιών ή κηδεμόνων παιδιών που είναι τοποθετημένα στις Στέγες Εθελοντικής Πρωτοβουλίας 'Θεοτόκος' και 'Άγ. Στέφανος' Λεμεσού.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως η συνεισφορά των γονιών επανεξετάζεται από καιρού εις καιρόν και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και συνθήκες των οικογενειών.

Η νομική υποχρέωση των γονιών για συνεισφορά έναντι της συντήρησης των παιδιών τους αντικρύζεται πάντα με ευρύτητα πνεύματος και επιδεικνύεται η αναγκαία κατανόηση αποτέλεσμα της οποίας είναι να παρουσιάζονται κάποτε καθυστερημένες οφειλές των γονιών. Όπως είναι φανερό από το παρόν σημείωμα η συνεισφορά των γονιών είναι ελαχίστη σε σχέση με τη δαπάνη που πραγματοποιείται.

6. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του ημερ. 26.7.1984 όρισε Επιτροπή από τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών, Προεδρίας, Υγείας και Παιδείας για να μελετήσουν σε βάθος το όλο θέμα της λειτουργίας Ιδρυμάτων για καθυστερημένα άτομα, της βοήθειας της Κυβέρνησης σ' αυτά και των κενών που υπάρχουν στον τομέα της προσφοράς

υπηρεσίας στα καθυστερημένα άτομα και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο. Τεχνική Επιτροπή που διορίστηκε από την Επιτροπή Υπουργών διεξήγαγε την πιο πάνω μελέτη και υπέβαλε στις 11.4.86 τη σχετική έκθεση στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να διαβιβασθεί στην αρμόδια Επιτροπή Υπουργών. Στο μεταξύ γίνεται η απαραίτητη προεργασία (πρόσληψη προσωπικού από την Ε.Δ.Υ.) για λειτουργία της επέκτασης της Στέγης 'Νέα Ελεούσα' ενώ πάγια πολιτική του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας είναι η παροχή υποστηρικτικής ή και οικονομικής βοήθειας όπου δικαιολογείται, σε οικογένειες με άτομα που παρουσιάζουν διανοητική καθυστέρηση.»

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ Ι

Καθορισμός του ύψους της συνεισφοράς των γονιών ή του νόμιμου κηδεμόνα έναντι των τροφείων παιδιού υπό τη νομική φροντίδα του Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Η ευθύνη των γονιών για την συντήρηση του παιδιού τους εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λήψη του παιδιού υπό τη φροντίδα του Διευθυντή.

Βάσει του άρθρου 21 του περί Παιδίων Νόμου Κεφ. 352, ο Διευθυντής έρχεται σε συμφωνία με τον πατέρα και τη μητέρα ή το πρόσωπο που είχε τη νόμιμη κηδεμονία του παιδιού προτού τούτο τεθεί υπό τη φροντίδα του Διευθυντή, για τη συνεισφορά του έναντι της συντηρήσεως του παιδιού, σύμφωνα με τα οικονομικά του μέσα.

Σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατό να γίνει τέτοια συμφωνία ή δεν τηρείται, ο Διευθυντής αποτείνεται στο Δικαστήριο της επαρχίας στην οποία διαμένει το άτομο που είναι υπόχρεο να συνεισφέρει και το Δικαστήριο δυνατό να εκδώσει Διάταγμα για την καταβολή συνεισφοράς για τη συντήρηση του παιδιού, ανάλογα με τα οικονομικά του μέσα.

Για να εφαρμοστεί η ίδια πολιτική από όλους τους Ε.Α.Ε. και για ν' αναλάβουν όλοι οι γονιοί τις ευθύνες τους για τη συντήρηση του παιδιού τους που είναι υπό τη φροντίδα του Διευθυντή με βάση τα οικονομικά τους μέσα, θα ακολουθείται η πιο κάτω διαδικασία:

Ο Ε.Α.Ε. αποφασίζει για το ύψος των τροφείων που προτείνεται στους γονιούς ή το νόμιμο κηδεμόνα του παιδιού, κατόπιν εισηγήσεων του λειτουργού που χειρίζεται την περίπτωση, βάσει των πιο κάτω κριτηρίων:

- (1) Οι οικογένειες που παίρνουν Δημόσιο Βοήθημα εξαιρούνται της συνεισφοράς.
- (2) Οι οικογένειες που έχουν εισοδήματα* πιο ψηλά από τις κλίμακες των Δ.Β. καταβάλλουν μέρος του καθαρού εισοδήματός τους (νοουμένου ότι τούτο δεν υπερβαίνει το κόστος διατροφής και φροντίδος του παιδιού) το ύψος του οποίου θα καθορίζεται αφού διαιρεθεί το καθαρό εισόδημα της οικογένειας, δια της πιο κάτω φόρμουλας ανάλογα με τα μέλη της οικογένειας.

Αρχηγός	8
Σύζυγος	6
1ο παιδί	2
2ο παιδί	2
3ο παιδί	2
4ο παιδί	2

Ό,τι αναλογεί στο υπό φροντίδα παιδί θα θεωρείται ως καταβλητέον ποσό προς τον ΔΥΚΕ. Δια περισσότερες λεπτομέρειες ιδετε συνημμένο Παράρτημα.

Το καθαρό εισόδημα της οικογένειας υπολογίζεται αφού αφαιρεθούν τα εξής:

- (α) Δαπάνες για την απόκτηση του εισοδήματος.
 - (β) Οι διά νόμου υποχρεωτικές συνεισφορές ή αποκοπές.
 - (γ) Ενοίκιο ή ανάλογο ποσό για την αποπληρωμή χρέους που έχει συναφθεί για την κατοικία όπου διαμένει η οικογένεια.
 - (δ) Εισιτήρια, εσωτερικό ταμείο των μαθητών Μέσης ή Ανωτέρας στην Κύπρο Εκπαιδύσεως.
 - (ε) Έξοδα για ιατρική περίθαλψη, αν δεν δικαιούται δωρεάν ιατρο-φαρμακευτικής περιθάλψεως.
- (3) Από τις οικογένειες που παίρνουν χορήγηση από Επιτροπές ή ταμεία συντάξεων, θα καταβάλλεται το ποσό που χορηγείται για το εξαρτώμενο παιδί, που τίθεται υπό τη φροντίδα του ΔΥΚΕ.
 - (4) Το ύψος της συνεισφοράς αναθεωρείται κάθε χρόνο, βάσει νέας κοινωνικο-οικονομικής εκθέσεως.
 - (5) Όπου η μηνιαία συνεισφορά καταλήγει σε μίλς, καθορίζεται το πλησιέστερο πολλαπλάσιο των 250 μίλς π.χ. £2,221 μίλς καθορίζεται σε £2,250 μίλς, δια £2,010 μίλς σε £2,000 μίλς κ.ο.κ.

Στην εφαρμογή των πιο πάνω κριτηρίων να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη η αρχή ότι η συνεισφορά των γονιών δεν θα αποβαίνει σε βάρος της ευημερίας των παιδιών που παραμένουν στην οικογένεια.

Επίσης ο Ε.Λ.Ε. έχει το δικαίωμα, στην περίπτωση που υπάρχουν κοινωνικοί ή άλλοι λόγοι να απαλλάσσει τους γονιούς της συνεισφοράς ή να μειώνει το ύψος της.

Εισόδημα*

Εισόδημα των γονιών ή του κηδεμόνα του υπό φροντίδα παιδιού θεωρείται:

- (ι) Καθαρό εισόδημα από την εργασία ή την περιουσία και οποιαδήποτε σύνταξη.
- (ιι) Εισόδημα από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο εκτός από την Επιτροπή Χορηγημάτων.
- (ιιι) Καθαρό εισόδημα, χορήγηση ή άλλο ωφέλημα που ο γονιός ή ο κηδεμόνας παίρνει ή δικαιούται να πάρει από οποιαδήποτε πηγή και που ο Ε.Λ.Ε. θεωρεί κατάλληλο για να ληφθεί υπόψη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1ο Παράδειγμα

Οικογένεια με 5 μέλη (ζεύγος, 3 παιδιά — το ένα υπό φροντίδα) με μηνιαίο εισόδημα £75 έχει τα πιο κάτω έξοδα:

Ενοίκιο	£ 15
Έξοδα Μέσης Εκπαιδύσεως	5
Δαπάνες γι' απόκτηση εισοδήματος	5
Υποχρ. συνεισφορές, συντήρηση γονιών—φόροι	5
Σύνολο	£ 30

Όταν το πιο πάνω ποσό αφαιρεθεί από το μηνιαίο εισόδημα, το υπόλοιπο των £45 διαιρείται ως εξής:—

Αρχηγός	8
Σύζυγος	6
1ο παιδί	2
2ο παιδί	2
3ο παιδί	2
	20

Το ποσό των £45 διαιρούμενο διά του 20 και πολλαπλασιαζόμενο επί 2 (αναλογία παιδιού υπό φροντίδα) είναι £4.500.

Το ποσό που αναλογεί στο υπό φροντίδα παιδί και πρέπει να καταβληθεί στο Δ.Υ.Κ.Ε. είναι £4.500.

2ο Παράδειγμα

Οικογένεια με 4 μέλη (ζεύγος, 2 παιδιά, το ένα υπό φροντίδα) με μηνιαίο εισόδημα £250 έχει τις πιο κάτω υποχρεώσεις.

Ποσό γι' αποπληρωμή χρέους σπιτιού	£ 30
Δαπάνη γι' απόκτηση εισοδήματος	15
(εργαλεία, μηχανήματα)	
Ιατρική περίθαλψη	5
Υποχρεωτικές συνεισφορές (φόροι, συντήρηση γονιών)	15
	£ 65

Από το μηνιαίο εισόδημα των £250 όταν αφαιρεθεί το ποσόν των £65 το υπόλοιπον των £185 διαιρείται βάσει της πιο κάτω φόρμουλας—

Αρχηγός	8
Σύζυγος	6
1ο παιδί	2
2ο παιδί	2
	18

δηλ. £185 διά 18 επί 2 (αναλογία παιδιού που είναι υπό φροντίδα) είναι £20.500.

Εάν το παιδί στην πιο πάνω περίπτωση είναι σε θετή οικογένεια και η ηλικία του είναι π.χ. 11 χρόνων, το καταβλητέον ποσόν δεν πρέπει να υπερβεί τις £17 (μηνιαία τροφεία παιδιού ηλικίας 6-12 χρόνων). Εάν το παιδί είναι στη Στέγη 'Νέα Ελεούσα', ο Ε.Λ.Ε. δικαιούται να ζητήσει τη συνεισφορά όλου του ποσού, διότι το κόστος φροντίδας του υπερβαίνει τις £20.500.

Δυνατόν όμως ο Ε.Λ.Ε. να μειώσει τη συνεισφορά αν υπάρχουν κοινωνικοί ή άλλοι λόγοι που με την καταβολή του πιο πάνω ποσού, θα δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα στην οικογένεια.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΙΙ

Καθορισμός του ύψους της συνεισφοράς των γονιών ή του νόμιμου κηδεμόνα, για τη συντήρηση παιδιών υπό τη νομική φροντίδα του Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

Η ευθύνη των γονιών για τη συντήρηση του παιδιού τους εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λήψη του παιδιού υπό τη φροντίδα του Διευθυντή.

Με βάση το άρθρο 21 του Περί Παιδιών Νόμου, Κεφ. 352, ο Διευθυντής έρχεται σε γραπτή συμφωνία με τον πατέρα και τη μητέρα ή το πρόσωπο που είχε τη νομική κηδεμονία του παιδιού προτού τούτο τεθεί υπό τη φροντίδα του Διευθυντή, για συνεισφορά για τη συντήρηση του παιδιού, σύμφωνα με τα οικονομικά τους μέσα.

Σε περιπτώσεις που δεν είναι δυνατό να γίνει τέτοια συμφωνία ή δεν τηρείται, ο Διευθυντής προωθεί διαδικασία πολιτικής αγωγής για έκδοση Δικαστικού Διατάγματος για την καταβολή συνεισφοράς.

Για εφαρμογή ομοιόμορφης πολιτικής από όλους τους Ε.Λ.Ε. σχετικά με τον υπολογισμό της συνεισφοράς των γονιών ή κηδεμόνα θα ακολουθείται η πιο κάτω διαδικασία:

Ο Ε.Λ.Ε. αποφασίζει για το ύψος της συνεισφοράς, μετά από εισήγηση του λειτουργού που χειρίζεται την περίπτωση. Η συνεισφορά θα αποτελείται από το 10% του καθαρού εισοδήματος, για έκαστο παιδί.

Το καθαρό εισόδημα της οικογένειας υπολογίζεται αφού αφαιρεθούν τα εξής:

- (α) Δαπάνες για την απόκτηση εισοδήματος.
- (β) Οι διά νόμου υποχρεωτικές συνεισφορές ή αποκοπές.
- (γ) Ενοίκιο ή ανάλογο ποσό για την αποπληρωμή χρέους που έχει συναφθεί για την κατοικία όπου διαμένει η οικογένεια. Οι δαπάνες ενοικίου θα επιμερίζονται και στα παιδιά άνω των 16 που εργάζονται.
- (δ) Εισιτήρια, εσωτερικό ταμείο των μαθητών Μέσης ή Ανώτερης στην Κύπρο Εκπαίδευσης.
- (ε) Έξοδα για ιατρική περίθαλψη, αν δεν δικαιούται δωρεάν ιατρο-φαρμακευτική περίθαλψη.
- (στ) Ποσό £300 το χρόνο για κάθε παιδί που διαμένει με την οικογένειά του.
- (ζ) Ποσό μέχρι £1,000 για παιδί ή παιδιά που φοιτούν στο εξωτερικό (που δεν έχουν υποτροφία ή άλλο χορήγημα).

2. Από τις οικογένειες που παίρνουν χορήγημα από Επιτροπές ή ταμεία συντάξεων, θα καταβάλλεται το ποσό που χορηγείται για το εξαρτώμενο παιδί, που είναι υπό τη φροντίδα του ΔΥΚΕ.

3. Το ύψος της συνεισφοράς δεν θα υπερβαίνει το κόστος συντήρησης του παιδιού.

4. Το ύψος της συνεισφοράς αναθεωρείται, με βάση νέα κοινωνικοοικονομική έκθεση, σε περιπτώσεις αλλαγής των εισοδημάτων (αύξηση ή μείωση) ή του αριθμού των μελών της οικογένειας.

5. Στην εφαρμογή των πιο πάνω κριτηρίων να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη η αρχή ότι η συνεισφορά των γονιών δεν αποβαίνει σε βάρος της ευημερίας των παιδιών που παραμένουν στην οικογένεια.

6. Επίσης ο Ε.Λ.Ε. έχει το δικαίωμα, στην περίπτωση που υπάρχουν κοινωνικοί ή άλλοι λόγοι, να απαλλάσσει τους γονιούς της συνεισφοράς ή και να μειώνει το ύψος της.

Εισόδημα*

Εισόδημα των γονιών ή του κηδεμόνα του υπό φροντίδα παιδιού θεωρείται:—

- (ι) Καθαρό εισόδημα γονιών ή κηδεμόνα από την εργασία ή την περιουσία και οποιαδήποτε σύνταξη.

- (ι) Εισόδημα από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο εκτός από την Επιτροπή Χορηγημάτων.
- (ιι) Καθαρό εισόδημα, χορήγημα ή άλλο ωφέλημα που ο γονιός ή ο κηδεμόνας παίρνει ή δικαιούται να πάρει από οποιαδήποτε πηγή και που ο Ε.Λ.Ε. θεωρεί κατάλληλο για να ληφθεί υπόψη.

Συντήρηση*

Στη συντήρηση περιλαμβάνεται:

(α) Για τα παιδιά σε Ιδρύματα

Το κόστος λειτουργίας των Ιδρυμάτων κατά χρόνο (στο κόστος περιλαμβάνονται όλα τα έξοδα λειτουργίας, εκτός από τους μισθούς του προσωπικού).

(β) Για τα παιδιά σε θετές οικογένειες

Τα μηνιαία τροφεία που καταβάλλονται για το κάθε παιδί.

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 30 Απριλίου 1986.

«Στα χωριά Πλατανιστάσα, Πολύστυπο και Λαγουδερά υπάρχει μεγάλη έλλειψη πόσιμου νερού.

Και τα τρία χωριά παίρνουν νερό από την ίδια διάτρηση που βρίσκεται κοντά στον Άγιο Νικόλα Στέγης.

Στην Πλατανιστάσα έφθαναν προηγουμένως 29,000 γαλόνια νερού, ενώ τώρα έρχονται μόνο 5,000. Τα σπίτια που βρίσκονται στα ψηλόμετρα δεν παίρνουν καθόλου νερό.

Στον Πολύστυπο, αν δεν γίνει νέα διάτρηση πολύ σύντομα οι κάτοικοι φοβούνται ότι θα διψάσουν.

Στα Λαγουδερά η Κυβέρνηση υποσχέθηκε να δίνει περισσότερα γαλόνια νερού λόγω του προβλήματος που υπάρχει. Μέχρι τώρα δεν έδωσε.

Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πώς σκέφτεται να επιλύσει ριζικά το μεγάλο αυτό πρόβλημα που απασχολεί τους κατοίκους των χωριών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Τα χωριά Πλατανιστάσα, Πολύστυπος και Λαγουδερά προμηθεύονται πόσιμο νερό τόσο από τοπικές πηγές, όσο και από την πηγή 'Πικρομιλούδι Α', του συνδυασμένου σχεδίου υδατοπρομήθειας χωριών Βορείου Πιτσιλιάς, που βρίσκεται στην περιοχή Τροόδους.

Όλα τα χωριά του υπ' αναφορά συνδυασμένου σχεδίου υδατοπρομήθειας συμπεριλαμβανομένων και των τριών πιο πάνω χωριών παίρνουν την εκατοστιαία αναλογία νερού που δικαιούνται από την εν λόγω πηγή με βάση την εκάστοτε απόδοσή της.

Είναι γεγονός πως κατά τους θερινούς μήνες παρατηρείται πρόβλημα στις υδατοπρομήθειες των τριών χωριών, λόγω της επίσκεψης σ' αυτά μεγάλου αριθμού παραθεριστών. Τα προβλήματα αυτά, οι κοινότητες Λαγουδερών και Πολύστυπου τα αντιμετωπίζουν σε σχετικά ικανοποιητικό βαθμό με την αγορά πόσιμου νερού από γεωτρήσεις τοπικών Αρδευτικών Τμημάτων. Για την Πλατανιστάσα εξετάζεται σε πρώτο στάδιο η αξιοποίηση μιας υφιστάμενης Κυβερνητικής γεώτρησης με σχετικά χαμηλή απόδοση, ενώ παράλληλα ερευνάται η δυνατότητα ανόρυξης γεώτρησης που αν αποδειχθεί επιτυχής θα λύσει ριζικά το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνο Λόρδο και ληφθείσα στις 8 Μαΐου 1986.

«Διάφορες πληροφορίες φέρουν τον Αρχηγό της Αστυνομίας ως προτιθέμενο να προβεί εντός των προσεχών ημερών σε προαγωγές στο Αστυνομικό Σώμα με βάση τους Κανονισμούς του 1958, που εφαρμόζοντο επί Αποικιακής Αγγλικής Διοικήσεως και οι οποίοι δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στις 30 Απριλίου 1958.

Παρακαλείται ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Αρχηγός της Αστυνομίας να πληροφρήσουν το Σώμα κατά πόσο οι προαγωγές στην Αστυνομία θα γίνουν με βάση τους Κανονισμούς του 1958 ή με βάση τους νέους Κανονισμούς που ετοιμάζονται και οι οποίοι σύντομα θα κατατεθούν στη Βουλή για έγκριση, όπως επίσημα δηλώθηκε τόσο από τον Υπουργό Εσωτερικών σε σχετική μου ερώτηση όσο και από τον Αρχηγό της Αστυνομίας πρόσφατα ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κωνσταντίνου Λόρδου.

«Σχετικά με το θέμα των προαγωγών στην Αστυνομία υπενθυμίζω ότι σε πρόσφατη συνεδρία της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών της Βουλής, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουνίου, 1986, μεταξύ άλλων, ανέφερα ότι μέχρι να ετοιμαστούν και κατατεθούν στη Βουλή οι αναθεωρημένοι Κανονισμοί της Αστυνομίας επιβάλλεται η διενέργεια αριθμού προαγωγών προς αντιμετώπιση πιεστικών αναγκών στελέχωσης του Σώματος με βάση τους ισχύοντες Κανονισμούς του 1958, χάρη της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας του.

Σχετικά υπενθυμίζω επίσης ότι η Βουλή, αναγνωρίζοντας την πιο πάνω αναγκαιότητα, έχει παράσχει στο Υπουργείο αυτό χρονικό περιθώριο μέχρι 30.9.1986 για διενέργεια των πιο πάνω προαγωγών με την πρόσφατη ψήφιση του περί Αστυνομίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1986».

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Δημήτρη Ηλιάδη αντιστοίχως και ληφθείσα στις 15 Μαΐου 1986.

«Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου απαγορεύτηκε η εισαγωγή λιπασμάτων από ιδιώτες για να προστατευθεί η εγχώρια βιομηχανία. Μετά το

κλείσιμο της βιομηχανίας αυτής επιτρέπεται μόνο στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα και σε ιδιωτική επιχείρηση να εισάγουν λιπάσματα.

Όπως είναι γνωστό η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αθηνών έκαμε εισαγωγή λιπασμάτων για χρήση από τα μέλη της πετυχαίνοντας τιμές περίπου 20 τοις εκατό πιο χαμηλές από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Τώρα της απαγορεύεται η εισαγωγή ενώ επιτρέπεται σε ιδιωτική επιχείρηση.

Το Σ.Κ. ΕΔΕΚ πιστεύει πως προσπάθειες που κάνουν Συνεργατικές Εταιρείες με στόχο την εξυπηρέτηση των μελών τους και ταυτόχρονα τη μείωση του κόστους παραγωγής εξυπηρετούν τον τόπο, γι' αυτό πρέπει να βρίσκουν αρωγό και όχι πολέμιο την Κυβέρνηση. Ταυτόχρονα πιστεύουμε πως πρέπει ν' αποσυρθεί άμεσα η απαγόρευση έτσι ώστε να εξυπηρετηθούν οι αγρότες για την επόμενη καλλιεργητική περίοδο.

Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει τις απόψεις του πάνω στο θέμα αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1986 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας και Αμμοχώστου κ.κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Δημήτρη Ηλιάδη αντιστοίχως.

«Τα λιπάσματα κηρύχθηκαν ελεγχόμενα με βάση τον περί Κανονισμού Εισαγωγών Νόμο στις 20.5.82 με σκοπό την προστασία της ντόπιας βιομηχανίας (Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες).

Οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες άρχισαν τη λειτουργία τους το Σεπτέμβριο του 1982 και για την ντόπια αγορά παρήγαγαν τους τύπους μικτών λιπασμάτων 12.20.7 και 15.15.7.

Για σκοπούς προστασίας της πιο πάνω βιομηχανίας, απαγορεύτηκε η εισαγωγή των πιο πάνω τύπων λιπασμάτων ή άλλων τύπων που μπορούσαν να υποκαταστήσουν τα λιπάσματα αυτά.

Η λειτουργία των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών αναστάληκε τον Οκτώβριο του 1983. Το δε θέμα της επαναλειτουργίας του εργοστασίου βρίσκεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Μέχρι να ληφθεί απόφαση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής κατά πόσο θα ακολουθήσει την εισήγηση της Κυβέρνησης για επαναλειτουργία της πιο πάνω βιομηχανίας το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αποφάσισε από το τέλος του 1983 να περιορίσει την εισαγωγή λιπασμάτων με ποσοτικό περιορισμό 'κότα' με σκοπό να μην εισαχθούν μεγαλύτερες ποσότητες από τις ανάγκες του τόπου και να καθιστούν προβληματική τυχόν επαναλειτουργία του εργοστασίου.

Για καθορισμό του 'κότα' ζητήθηκαν στοιχεία εισαγωγών για τα χρόνια 1979, 1980 και 1981 δηλαδή τρία χρόνια προ της λειτουργίας του εργοστασίου. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται πάντοτε στις περιπτώσεις ποσοτικών περιορισμών.

Η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αθηνών από τα στοιχεία που έχει το Υπουργείο δε συμπεριλαμβάνεται στους παραδοσιακούς εισαγωγείς γιατί δεν είχε εισαγωγές τα χρόνια 1979, 1980 και 1981.

Τέλος σας πληροφορώ ότι ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου εκκρεμεί προσφυγή της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Αθηνών, εναντίον του

Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας για άρνησή του να της παραχωρήσει άδεια για εισαγωγή λιπασμάτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 29 Μαΐου 1986.

«Το πρόβλημα του Δημοτικού Σφαγείου Πάφου κατάντησε μια σοβαρή πρόκληση για όλους τους Δημότες για τους πιο κάτω λόγους:

Το σημερινό απηρηχαιωμένο σφαγείο που βρίσκεται εντός της πόλης και σ' ένα από τους λίγους χώρους πρασίνου που μπορούν να αξιοποιηθούν σαν πάρκο από το Δήμο, αναδύει ανυπόφορες δυσοσμίες και αποτελεί απειλή για την υγεία των πολιτών.

Το νέο δημοτικό σφαγείο παραμένει για 13 τώρα μήνες κλειστό και αναξιοποίητο ενώ ξοδεύτηκαν εκατοντάδες χιλιάδες λίρες και κινδυνεύουν να φθαρούν και τα μηχανήματά του λόγω αδικαιολόγητης καθυστέρησης στην προώθηση για έγκριση των κανονισμών λειτουργίας του.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Γιατί δεν προωθούνται για έγκριση οι σχετικοί κανονισμοί λειτουργίας του;
2. Πότε επιτέλους θα επιλυθεί αυτό το σοβαρό και καυτό πρόβλημα, δηλαδή η λειτουργία του νέου σφαγείου και το κλείσιμο του παλιού;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σχετικά με τη λειτουργία του νέου Δημοτικού Σφαγείου Πάφου σας πληροφορώ ότι ετοιμάζονται από το νέο Δημοτικό Συμβούλιο Πάφου οι Κανονισμοί που θα διέπουν τη λειτουργία του Σφαγείου οι οποίοι αναμένεται να είναι έτοιμοι και να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων σύντομα για έγκριση, ότε θα καταστεί δυνατή και η λειτουργία του νέου Δημοτικού Σφαγείου Πάφου.

Σε απάντησή μου σε άλλη Ερώτηση (αρ. ΔΕκ. 340 ημερ. 29.5.1986) του ίδιου Βουλευτή, αναφέρεται ότι το νέο Σφαγείο Πάφου θα καλύπτει ολόκληρη την Επαρχία Πάφου, συμπεριλαμβανομένης της Πόλης (Χρυσοχούς).»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Το μοναδικό θέμα που είναι εγγεγραμμένο συζητήθηκε μαζί με την πρόταση Νόμου.

Και έτσι φθάσαμε στο τέλος των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα γίνει στις 17 Ιουλίου, στις 10.00 το πρωί, και θα είναι έκτακτη και θα αφορά τις μαύρες επετείους του Πραξικοπήματος και της Τούρκικης εισβολής. Μετά το πέρας της έκτακτης αυτής συνεδρίας θα ακολουθήσει κανονική συνεδρία με τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (2) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986. (Πρόταση Νόμου).
- (3) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Ο Βουλευτής κ. Χαμπής Μιχαηλίδης εισηγείται την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι αποκαλύψεις του Τύπου για σημειωθέντα σκάνδαλα και ατασθαλίες στο Υπουργείο Γεωργίας».

Η εισήγηση του κ. Μιχαηλίδη είναι όπως το θέμα τούτο παραπεμφθεί για εξέταση από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί σ' αυτές τις Επιτροπές;

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια δεν ενιστάμεθα στην εγγραφή του θέματος που αναφέρατε προηγουμένως, αλλά προτού εξεταστεί ένα θέμα δεν νομίζω ότι θα πρέπει να το χαρακτηρίσουμε σαν «σκάνδαλα» ή «ατασθαλίες» ή ο,τιδήποτε.

Υπάρχει μια καταγγελία. Εφόσον, αυτή τη στιγμή, εξετάζεται αυτό το θέμα και θα το εξετάσει και η Επιτροπή, νομίζω ότι θα πρέπει να αναμένουμε τα πορίσματα της Επιτροπής και μετά να το χαρακτηρίσουμε σαν «σκάνδαλα» ή ο,τιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Έχουμε υπόψη μας, κύριε Πρόεδρε, ότι πρόκειται περί σκανδάλων. Και γι' αυτό μιλούμε περί σκανδάλων και γι' αυτό το εγγράψαμε ως «σκάνδαλα», ότι δηλαδή υπάρχουν σκάνδαλα στο Υπουργείο Γεωργίας. Γι' αυτό και ζητήσαμε να παραπεμφθεί το θέμα στις δυο Επιτροπές Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν πρέπει να προδικάζουμε ένα πράγμα. Μπορεί να υπάρχουν καταγγελίες και υπάρχουν. Αλλά θα πρέπει να αναμένουμε τα πορίσματα των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών για να κατονομάσουμε ένα πράγμα, και εμείς θα είμαστε οι πρώτοι που θα τα καταδικάσουμε, αν υπάρχουν σκάνδαλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, καταγγείλαμε τα γεγονότα στο Υπουργείο Γεωργίας και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τα καταγγείλαμε γραπτώς σαν «σκάνδαλα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου είχε ζητήσει το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν προσέξετε, ο τρόπος που γράφτηκε το θέμα είναι «οι καταγγελίες του Τύπου για σκάνδαλα». Και ο τύπος όντως μιλά για σκάνδαλα. Συνεπώς, δεν προδικάζουμε καμιά έρευνα ή ο,τιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Υποστηρίζω την άποψη του συνάδελφου κ. Παναγίδη, έντιμε κ. Πρόεδρε, δεδομένου πως το Σώμα τούτο έχει από χρόνια τώρα υιοθετήσει μίαν παραδοσιακή πρακτική, σύμφωνα με την οποία η Βουλή δεν αποφαινεται πριν τοποθετηθεί πρώτα η Ειδική Επιτροπή που εξετάζει το θέμα.

Γι' αυτό πιστεύω πως μπορεί να καλύψει τη θέση του συναδέλφου κ. Μιχαηλίδη η πρόταση όπως υποβλήθηκε από τον κ. Παναγίδη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Απλώς ήθελα να επαναλάβω αυτό που είπε ο κ. Παπαπέτρου, να επισύρω δηλαδή την προσοχή των συναδέλφων που έχουν ένσταση να εγγραφεί το θέμα, όπως το υποβάλλει ο εισηγητής του. Το θέμα για εγγραφή είναι ως εξής:

«Οι αποκαλύψεις του Τύπου για σημειωθέντα σκάνδαλα και ατασθαλίες στο Υπουργείο Γεωργίας».

Ο Τύπος έχει αποκαλύψει. Ο τύπος έχει γράψει. Ο τύπος γράφει καθημερινά γι' αυτά τα σκάνδαλα. Τώρα, αν η Ερευνητική Επιτροπή ή οι Επιτροπές Γεωργίας και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών έχουν στοιχεία που να δείξουν ότι δεν υπάρχουν τέτοια σκάνδαλα, τότε και ο Τύπος θα παύσει να γράφει για σκάνδαλα. Αυτή τη στιγμή, όμως υπάρχουν οι αποκαλύψεις του Τύπου και σαν τέτοιο γράφεται το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μπει σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε, να τελειώνουμε· διότι δεν υπάρχει λόγος να γίνεται συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης και θα μπει σε ψηφοφορία.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δήλωσα από την αρχή ότι δεν φέρουμε ένσταση να εγγραφεί αυτό το θέμα. Είναι ξεκάθαρο για μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τότε το θέμα εγγράφεται.

Κύριοι συνάδελφοι. Προτού κλείσουμε θα ήθελα να ανακοινώσω ότι η κηδεία του αποβιώσαντος τέως συναδέλφου μας κ. Χριστοδούλου Μιχαηλίδη θα γίνει αύριο στις 10 το πρωί και κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία από τα 4 κόμματα της Βουλής θα παραστεί στην κηδεία και θα καταθέσει στέφανα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 9.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γαλανός Αλέξης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Πάυλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουμπουρής Μιχάλης
Θεοδούλου Μιχαήλ	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κληρίδης Φοίβος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Φλουρέντζου Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μακρίδης Νίκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μανδριώτης Στέλιος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Αναγγελία από τον Προεδρεύοντα της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου του θανάτου του τέως Βουλευτή Χριστόδουλου Μιχαηλίδη και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
- (2) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως Ωρισμένων Νόμων, Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

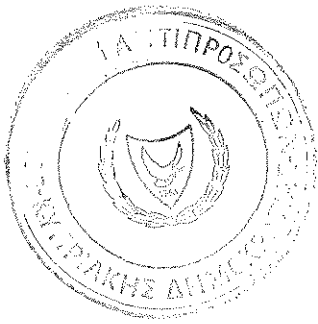
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (5) Ενδιάμεση Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στο θέμα (Α. Αναστασιάδης, Αλ. Γαλανός, Α. Μαρκίδης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Ψυλλίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Κατσελλή.)
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 22) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (8) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (9) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα «Η ανταλλαγή του Μαχάριου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Παπαπέτρου, Δ. Γεωργιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Φάντης, Α. Ψυλλίδης, Μ. Χριστοφίδης, Α. Μαρκίδης) και απόρριψη της πρότασης Νόμου.
- (10) Έκθεσή για τους Κανονισμούς «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1986», η αναφορά πάνω στο θέμα των αξ. Βουλευτών κ.κ. Χρ. Κουρτελλάρη, Π. Στυλιανού και Μ. Πουμπουρή και έγκριση των Κανονισμών.
- (11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986» και έγκριση αυτών.
- (12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα κατατεθέντα στη Βουλή, στις 12 και 26.6.86, έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Παιδείας δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.
- (13) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1986» που είχε κηρυχθεί σαν επείγουσα και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
- (14) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η ανάγκη αποπεράτωσης της διαπλάτυνσης, ευθυγράμμισης και ασφαλοστρώσης του δρόμου Λεμεσού-Κελλαχίου— Η απαράδεκτη τακτική να εκτελούνται διάφορα έργα της υπαίθρου κατά τους χειμερινούς μήνες με αποτέλεσμα τα προϋπολογιζόμενα ποσά να σπαταλούνται σε ημεραργίες— Η γνωστοποίηση απαλλο-

τριώσεως του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας σχετικά με ιδιωτική ακίνητη περιουσία στο χωριό Μαρί — Οι πληροφορίες ότι το Υπουργείο Οικονομικών αντιτίθεται έντονα στην υλοποίηση της δεύτερης φάσης του μεγάλου αρδευτικού έργου Χρυσοχούς — Το στεγαστικό πρόβλημα που συνεχίζει να παρουσιάζεται οξύ ανάμεσα σε χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες — Οι στεγαστικές συνθήκες στους κυβερνητικούς προσφυγικούς οικισμούς στη Λάρνακα και ιδιαίτερα στο Τσιακκιλερό — Το οικιστικό πρόβλημα του χωριού Λουβαρά — Το θέμα της οδικής σύνδεσης της Τυλληρίας με τη Λευκωσία — Η ανάγκη βελτίωσης του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Κάτω Πύργου — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στο συνοικισμό αυτοστέγασης Κιτίου — Το θέμα αναγνώρισης της προσφυγικής ιδιότητας σε άτομα που άγκαι κατάγονται από τις κατεχόμενες περιοχές διέμεναν πριν την Τούρκικη εισβολή στις ελεύθερες περιοχές για επαγγελματικούς και άλλους λόγους — Τα διάφορα παράπονα που υποβάλλονται από τους κατοίκους Ψημολόφου και σχετίζονται με την κατασκευή του δρόμου Δευτεράς-Ψημολόφου-Καμπιών — Το θέμα των προσφυγικών κατοικιών που κτίστηκαν με οικονομική βοήθεια μικρότερη των £1,500.— — Το υδρευτικό πρόβλημα του χωριού Αγίοι Τριμιθιάς — Η καταστροφή της φετινής παραγωγής αμυγδάλων από κακές καιρικές συνθήκες στο χωριό Λιμνάτης και η ανάγκη επέκτασης του Νόμου για Γεωργική Ασφάλιση των αμυγδάλων και από άλλες θεομηνίες εκτός από το χαλάζι — Η κακή τηλεοπτική λήψη στο χωριό Αργάκα — Το θέμα του διαχωρισμού οικοπέδων αυτοστέγασης στο χωριό Παραμάλι και της παραχώρησης Τ/Κ κλήρων στην Αλέκτορα σε νεαρά ζευγάρια που κατοικούν στο Παραμάλι — Η ανάγκη λήψης μέτρων για αποφυγή οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης χρησιμοποίησης από τη Μεγάλη Βρετανία και τις Η.Π.Α. των Βάσεων που βρίσκονται στην Κύπρο — Τα ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες που έχουν καθυστερημένα παιδιά και ποια μέτρα λαμβάνονται για ανακούφιση των οικογενειών τούτων — Η έλλειψη πόσιμου νερού που υπάρχει στα χωριά Πλατανιστάσα, Πολύστυπο και Λαγουδερά — Το θέμα των προαγωγών στην Αστυνομία — Το θέμα της εισαγωγής λιπασμάτων — Το θέμα της λειτουργίας του νέου Δημοτικού Σφαγείου Πάφου).

- (15) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος «Οι αποκαλύψεις του Τύπου για σημειωθέντα σκάνδαλα και ατασθαλίες στο Υπουργείο Γεωργίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.)

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17ης Ιουλίου 1986

(Έκτακτη)

(Ώρα ενάρξεως 10.10 π.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ειδική αυτή συνεδρία της Βουλής στοχεύει στην υπενθύμιση της τραγικής περιόδου του προδοτικού Πραξικοπήματος και της Εισβολής.

Θα επαναλάβω ότι η ιστορική μνήμη, η εδραίωση ηθικών αρχών, η επιβράβευση αγώνων αποτελούν τη βάση της εθνικής επιβίωσης, αλλά και την πυξίδα για χάραξη πορείας.

Η επίκληση θυσιών έχει τότε μόνο σημασία, όταν τροχοδρομεί ανάλογη πορεία, όταν οδηγεί προς αγωνιστική στρατηγική.

Κοινή η διαπίστωση ότι οι στόχοι της Τουρκίας είναι επεκτατικοί, ότι η προστασία των Τουρκοκυπριακών συμφερόντων αποτελεί πρόσχημα.

Κοινή θα είναι και η αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν το σύνολο του Κυπριακού Ελληνισμού.

Οι κυνικές δηλώσεις των Τούρκων ηγετών δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολιών για τις προθέσεις τους.

Είναι φυσικό να υπάρχουν πάντα επί μέρους τακτικές διαφορές. Όμως υπάρχουν τα βασικά ενοποιητικά στοιχεία για όλες τις πολιτικές δυνάμεις.

Καμιά πλευρά δεν δέχεται μονιμοποίηση και νομιμοποίηση της κατοχής.

Καμιά πλευρά δεν προσυπογράφει εγγυητικά-επεμβατικά δικαιώματα της Τουρκίας.

Κανένας δεν είναι διατεθειμένος να ξεγράψει πατρίδες και δικαιώματα, να αποδεχθεί λύση που να απεμπολεί τις βασικές ελευθερίες, που περιλαμβάνουν το δικαίωμα επιστροφής όλων των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες.

Όλοι αποδεχόμαστε ότι η λύση θα αναζητηθεί μέσα στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις αποφάσεις του.

Υπάρχουν οι προϋποθέσεις για κοινή πορεία.

Μια πορεία που θα συνενώνει το σύνολο του λαού και θα ανοίγει έτσι το δρόμο προς μια δίκαιη και βιώσιμη λύση.

Το πνεύμα της θλιβερής αυτής επετειακής περιόδου υποβάλλει αυτή την αναγκαιότητα.

Με τη συμπάραταξη της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Έθνους μπορούμε ν' ανοίξουμε το δρόμο προς τη δικαίωση και τη λευτεριά.

Καλώ το Σώμα να τηρήσει μονόλεπτη σιγή σε μνήμη όλων όσων έχουν θυσιάσει τη ζωή τους για τη λευτεριά της Πατρίδας.

(Μονόλεπτη σιγή)

Αιωνία τους η μνήμη.

Καλώ τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη στο βήμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Για πολλοστή φορά καταδικάζουμε από το βήμα της Βουλής το άφρον και εγκληματικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974, το οποίο έδωσε στην Τουρκία την αφορμή να πραγματοποιήσει την εισβολή, που για χρόνια προετοιμάζε και προγραμματίζε.

Πέρασαν 12 χρόνια από τότε. Και όμως η παράνομη Τουρκική κατοχή συνεχίζεται, οι πρόσφυγες παραμένουν πρόσφυγες, η τύχη των αγνοουμένων μας εξακολουθεί να είναι άγνωστη, οι ηρωικοί εγκλωβισμένοι ολιγοστεύουν καθημερινώς και φεύγουν από τις εστίες τους λόγω των τουρκικών πιέσεων και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών παραμένουν ανεφάρμοστα.

Παράλληλα οι αλληπάλληλες πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών καταλήγουν σε αδιέξοδα, το παράνομο Τουρκοκυπριακό «κράτος» εδραιώνεται σταδιακά και βρισκόμαστε πολύ κοντά στον κίνδυνο της απ' αρχής διεθνούς αναγνώρισής του ενώ η πολιτική θέση της Τουρκίας βελτιώνεται ραγδαία τόσο στον Ευρωπαϊκό χώρο όσο και αλλαχού.

Αυτή είναι η πραγματική εικόνα της σημερινής κατάστασης του Κυπριακού προβλήματος για την οποία νοιώθουμε εθνική υποχρέωση να ενημερώσουμε το λαό. Γιατί ο λαός, για πολλούς λόγους τους οποίους επανειλημμένα εξηγήσαμε, πρέπει να τηρείται συνεχώς ενήμερος πάνω σε σωστή βάση και όχι να τρέφεται με ψευδαισθήσεις όπως με διακηρύξεις ότι το Κυπριακό πρόβλημα κερδίζει συμπάθεια!

Η πραγματικότητα, όπως την περιγράφω, είναι, βέβαια, σκληρή. Αλλά, δυστυχώς, αυτή είναι και δεν αλλάσσει απλώς με το να προβαίνουμε σε διάφορες διακηρύξεις.

Η σκληρή πραγματικότητα, για παράδειγμα, δεν άλλαξε όταν η Κυβέρνηση λανθασμένα διακήρυσσε κάποτε ότι υπήρχε κινητικότητα στο Κυπριακό και ότι το Κυπριακό κέρδιζε έδαφος!

Θεωρώ χρήσιμο και αναγκαίο να επαναλάβω ότι η πραγματική κατάσταση είναι ότι, ύστερα από μια 10ετία κατοχής, ανακηρύχθηκε παράνομα χωριστό Τουρκοκυπριακό κράτος το οποίο αναγνωρίστηκε από την Τουρκία χωρίς καμιά χώρα, δυτική, ανατολική ή αδέσμευτη να διακόψει διπλωματικές, εμπορικές, πολιτιστικές, ή άλλες σχέσεις με την Τουρκία εξ αιτίας αυτού του γεγονότος.

Αλλ' ούτε και προηγουμένως οποιαδήποτε χώρα είχε διακόψει τέτοιες σχέσεις με την Τουρκία εξ αιτίας της συνεχιζόμενης κατοχής Κυπριακών εδαφών. Και τούτο παρά το γεγονός ότι όλες οι χώρες γνωρίζουν ότι η Τουρκία διέπραξε το έγκλημα της εισβολής κατά της Κύπρου, ότι συνεχίζει την κατοχή Κυπριακών εδαφών και Ελληνοκυπριακών περιουσιών και ότι κρατά με την απειλή των όπλων το μισό σχεδόν Ελληνοκυπριακό πληθυσμό μακριά από τις εστίες του.

Αλλά δυστυχώς αυτή η σκληρή πραγματικότητα φαίνεται ότι δεν μας έχει ακόμα προβληματίσει σωστά.

Σήμερα το εθνικό μας πρόβλημα περνά μια κρίσιμη φάση, ο οποία, αν δεν αντιμετωπισθεί έγκαιρα και σωστά θα οδηγήσει στη σταδιακή διεθνή αναγνώριση του βόρειου τμήματος της Κύπρου σαν ανεξάρτητου «κράτους», με αποτέλεσμα να μετατραπεί αυτό το παράνομο «κράτος», με την Τουρκική στρατιωτική παρουσία και οικονομική βοήθεια, σε Τουρκικό προτεκτοράτο. Ένα προτεκτοράτο, που η Τουρκία θ' αποφύγει την αναγνώρισή του για να μη δώσει ευκαιρία για διπλή Ένωση και τη δημιουργία, κατ' αυτό τον τρόπο, Ελληνοτουρκικών συνόρων στην Κύπρο.

Ενόψει αυτού του φοβερού κινδύνου που απειλεί την Κύπρο, σύσσωμος ο Ελληνισμός, αντί να σπαταλά τη ζωτικότητά του περιοριζόμενος σε φραστικές καταδίκες της εισβολής και κατοχής, θα έπρεπε ν' αναζητά, στα πλαίσια μιας πανεθνικής διάσκεψης, τους τρόπους με τους οποίους το Έθνος των Ελλήνων θα βγάλει, μέσα από μια εξελικτική πορεία, το Κυπριακό από τα σημερινά αδιέξοδα, θα το ορθοδρομήσει και θα το οδηγήσει σε σωστή, δίκαιη και βιώσιμη λύση.

Αρέσκονται, μερικοί, να μιλούν για ενότητα και να καλούν τους πάντες σε ενότητα και αγώνα για τη ματαίωση των Τουρκικών σχεδίων.

Όμως πραγματική, άρρηκτη και διαρκής ενότητα όσον αφορά το Κυπριακό δεν μπορεί να υπάρξει ούτε στην Κύπρο, ούτε στην Ελλάδα αλλ' ούτε και μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας αν δεν βασιστεί πάνω σε μια πανεθνική πολιτική.

Όπως, εξάλλου, ούτε και πραγματικός αγώνας μπορεί να διεξαχθεί μόνο με τη συνθηματολογία, και τις διακηρύξεις σχετικά με το τι δεχόμαστε και το τι δεν δεχόμαστε σαν λύση του Κυπριακού. Πρέπει, επιτέλους, να αντιληφθούμε ότι η Τουρκική αδιαλλαξία, που είναι, επαναλαμβάνουμε, το κυριότερο εμπόδιο στην εξεύρεση αποδεκτής λύσης, δεν κάμπτεται με συνθήματα, διακηρύξεις και ψηφίσματα.

Με την ευκαιρία αυτή ο Δημοκρατικός Συναγερμός προειδοποιεί τον Κυπριακό Ελληνισμό ότι αν το νέο, σημερινό αδιέξοδο στο Κυπριακό συνεχιστεί πέραν του τρέχοντος έτους, το 1987 θα είναι, παρά την Ελλαδική συμπαρατάξη

(για την οποία είμαστε ευγνώμονες) έτος περαιτέρω οπισθοδρόμησης του εθνικού μας προβλήματος.

Κατόπιν τούτου καλούμε και πάλιν τις Κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας καθώς και τα Κυπριακά και Ελλαδικά κόμματα σε συστράτευση για τον καθορισμό, στα πλαίσια μιας Πανεθνικής Διάσκεψης, μιας Πανεθνικής πολιτικής για την αποτροπή των κινδύνων και τη σωτηρία της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Κίμωνα Παναγίδη στο βήμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Όπως κάθε χρόνο τέτοιες αποφράδες μέρες έτσι και φέτος συνερχόμαστε έκτακτα στην αίθουσα αυτή σέρνοντας μαζί μας μνήμες πίκρας και οδύνης για τα φρικτά γεγονότα των μαύρων επετείων του Ιουλιανού Πραξικοπήματος και της Τούρκικης Εισβολής, που αιματοκύλησαν τον τόπο, αλυσόδεσαν την Κύπρο και άνοιξαν το δρόμο προς την Τουρκοποίηση.

Η εγκληματική Χούντα των Αθηνών με τους άφρονες πρωταγωνιστές της και τα εδώ όργανά της, έκρινε ότι είχε δήθεν εθνικό καθήκον «να σώσει» και τη δημοκρατική Κύπρο. Και τα γεγονότα που εξελίχθηκαν είναι σ' όλους γνωστά. Κροτάλισαν τα αυτόματα και κύλησαν οι ερπύστριες των τάνκς. Όχι για να προστατέψουν την Κύπρο αλλά για να σκοτώσουν το Μακάριο και να προετοιμάσουν την Τούρκικη εισβολή.

Όπως ήταν φυσικό η κατάσταση που δημιουργήθηκε στην Κύπρο πολιτικά και στρατιωτικά δεν ήταν δυνατό να μείνει από την Τουρκία ανεκμετάλλευτη. Στις 20 Ιουλίου 1974 ακολούθησε η Τούρκικη εισβολή που σκόρπισε παντού συμφορά, θάνατο και καταστροφή, με χιλιάδες νεκρούς και αγνοουμένους και με το 1/3 του Ελληνικού πληθυσμού ξεκληρισμένο και πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα. Σε σύντομο χρονικό διάστημα η γραμμή Αττίλα χαρακτήθηκε από τον Πύργο της Τηλλυρίας μέχρι την Αμμόχωστο αφήνοντας πίσω από το ακάνθινο συρματόπλεγμα ένα μεγάλο μέρος της ψυχής της Κύπρου. Οι συνέπειες από τον Τούρκικο λαίλαπα, που για 12 τώρα χρόνια τις ζούμε όλοι μας καθημερινά, βαρύτερες ιδιαίτερα για την Κύπρο αλλά και για όλο τον Ελληνισμό, είναι δύσκολο να προσδιορισθούν με ακρίβεια και σήμερα ακόμη.

Το άνοιγμα του φακέλλου της Κύπρου έστω και καθυστερημένα αποκτά πολύ μεγάλη σημασία για μας όπως και για όλο τον Ελληνικό λαό.

Γι' αυτό το Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζει τη λειτουργία της εξεταστικής Επιτροπής του Ελληνικού Κοινοβουλίου για το «Φάκελο της Κύπρου» και αναμένει και προσδοκά ότι με την ολοκλήρωση της έρευνας θα χυθεί φως στο άνομο έγκλημα σε βάρος της Κύπρου και του λαού της.

Τη μέρα τούτη που αναπολούμε με πίκρα το Ιουλιανό έγκλημα της Χούντας των Αθηνών και της βάρβαρης Τούρκικης εισβολής, στρέφομε ιδιαίτερα τη σκέψη μας σ' αυτούς που υπέφεραν και εξακολουθούν να υφίστανται τα δεινά της Χουντικής παραφροσύνης και της βάρβαρης Τούρκικης εισβολής και της κατοχικής παρουσίας της Τουρκίας στην Κύπρο. Συμπάσχουμε με τους συγγενείς των αγνοουμένων μας που για τόσα χρόνια με θρυμματισμένη την καρδιά από τον πόνο και την αγωνία, μα με πίστη και ελπίδα αναμένουν αγαπημένα πρόσωπα. Συνενώνουμε τη φωνή μας, φωνή παράκλησης και έκκλησης της Κυβέρνησης και

της Διεθνούς Αμφικτυονίας, για διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων και τερματισμό της αγωνίας και της μακρόχρονης δοκιμασίας των συγγενών τους.

Απευθύνουμε χαιρετισμό σεβασμού και τιμής στους συγγενείς των πεσόντων ηρώων μας και των θυμάτων του αγώνα για ελευθερία και Δημοκρατία. Εκφράζουμε το θαυμασμό μας για την καρτερία και το θάρρος των ηρωικών μας εγκλωβισμένων, την υπομονή και το κουράγιο του ξεριζωμένου από τις εστίες και τους βωμούς του λαού μας και αντλούμε από αυτούς δύναμη στις προσπάθειές μας για επανένωση του διχοτομημένου νησιού και επανεγκατάστασή τους κάτω από συνθήκες ασφάλειας στα σπίτια και τις περιουσίες τους.

Η προσφορά τους είναι μεγάλη και η επιβράβευσή τους πρέπει να είναι ανάλογη. Και δεν υπάρχει πιστεύω καλύτερη επιβράβευση από τη δικαίωση της πατρίδας για την οποία αγωνιζόμαστε και θα αγωνιζόμαστε με όλες μας τις δυνάμεις.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Σήμερα 12 χρόνια μετά την εισβολή, η κατάσταση παραμένει άκρως επικίνδυνη για την εθνική και φυσική επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού.

Παρόλο που σ' όλο αυτό το διάστημα με συνέπεια και ειλικρίνεια επιζητήσαμε και επιζητούμε μια ειρηνική, δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, που να ενώνει το λαό και τη χώρα και που να εξασφαλίζει ένα ευτυχισμένο μέλλον για την Κύπρο, δεν είχαμε καμιά ανταπόκριση από την Τούρκικη πλευρά. Αντίθετα απαιτούν από τη δική μας πλευρά συνεχώς και νέες παραχωρήσεις, ενώ τα όρια των υποχωρήσεων μας έχουν εξ αντικειμένου εξαντληθεί. Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, εμείς το Δημοκρατικό Κόμμα δηλώνουμε ξεκάθαρα τη θέση μας, όπως την καθόρισε πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού. 'Οτι «είμαστε αποφασισμένοι να αντισταθούμε και να μην υποκύψουμε αποδεχόμενοι θέσεις που εξ αντικειμένου είναι εσφαλμένες και επικίνδυνες για το μέλλον του τόπου και την ίδια την επιβίωση του λαού μας. Δεν αναγνωρίζουμε σύνορα και δεν θα δεχτούμε λύση, που να νομιμοποιεί τα αποτελέσματα της εισβολής και της κατοχής».

Πλήθος από γεγονότα αποκαλύπτουν διαφανέστατα τους μακροπρόθεσμους στόχους της Τουρκίας. Η πειρατική επίσκεψη Οζάλ στα κατεχόμενα και οι δηλώσεις του δεν μας αφήνουν καμιά αμφιβολία για το πώς σκέφτεται η Τουρκία για την Κύπρο. Τη βλέπει ως Τούρκικη επαρχία, πράγμα που προκαλεί αντίδραση ακόμη και ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους.

Η αδιαλλαξία της Τουρκίας και τα επεκτατικά σχέδιά της αποδείχτηκαν ακόμα μια φορά με τον πιο επίσημο τρόπο. Με τη συμπεριφορά του πρωθυπουργού της. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να προβληματίσει όλους μας και να τονώσει την ενότητά μας.

Η Τουρκία, χωρίς μέχρι σήμερα να απομακρύνει ούτε ένα Τούρκο στρατιώτη, χωρίς να απομακρύνει ούτε ένα έποικο, χωρίς να επιτρέψει την επιστροφή έστω και ενός πρόσφυγα, χωρίς να υποχωρήσει έστω και ένα βήμα προβάλλει πιο απαιτητική και απειλητική. Είναι ολοφάνερο ότι ετοιμάζεται για νέες ενέργειες σε βάρος της Κύπρου. Το αεροδρόμιο του Λευκονοίκου μιλά από μόνο του για τα σχέδια της Τουρκίας στην Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Βουλευτές,

Το δίκαιο της Κύπρου δεν είναι μόνο πηγή έμπνευσης για τον αγωνιζόμενο Κυπριακό λαό αλλά και όπλο αγώνα. Δεν υπάρχει προηγούμενο στην ιστορία που

να δικαιώνει τον εισβολέα. Σήμερα δεν μπορεί να δικαιωθεί η Τουρκία εκτός αν το επιτρέψουμε εμείς να δικαιωθεί. Ο Κυπριακός λαός στη διαδρομή της μακραιώνης ιστορίας του απέδειξε πως κατέχει πολύ καλά και την δύναμη της επιβίωσης και τη θέληση για αγώνα όταν το καλούν οι περιστάσεις.

Στον αγώνα μας δεν είμαστε μόνοι. Πέρα από τις φιλικές μας δυνάμεις διεθνώς, σταθερός αδελφικός συμπαράστατης στέκει ο Ελληνισμός-Ελλαδικός και απόδημος. Ακουμπούμε με εμπιστοσύνη στη σημερινή Ελλάδα και με συγκίνηση και ευγνωμοσύνη βλέπουμε το ενδιαφέρον και τις τοποθετήσεις του Πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου και της Κυβέρνησής του, που στην κλίμακα των προτεραιοτήτων των εθνικών θεμάτων, πρώτα βρίσκεται το Κυπριακό.

Η συμπαρατάξη και συμπάρασταση της Ελληνικής Κυβέρνησης στον αγώνα του Κυπριακού λαού για την ελευθερία και αποκατάσταση των καταπατημένων δικαίων του, για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού προβλήματος, αποτελεί την πιο πολύτιμη ενίσχυση και το σπουδαιότερο μας έρεισμα στις σημερινές δύσκολες συνθήκες που βρισκόμαστε.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα βλέπει ότι το Κυπριακό πρόβλημα βρίσκεται σε μια πολύ δύσκολη καμπή. Από τότε που το επάρατο πραξικόπημα της Χούντας των Αθηνών άνοιξε τις πόρτες στον εγκληματικό Αττίλα, ίσως τώρα περνούμε την πιο λεπτή και κρίσιμη φάση. Η δική μας στάση και αντίσταση, κατά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού, θα προσδιορίσει τις τύχες και τα πεπρωμένα του Κυπριακού Ελληνισμού. Γι' αυτό είναι τεράστια η ευθύνη που επωμιζόμαστε. Στεκόμαστε αντιμέτωποι με την ιστορία και κρατούμε στα χέρια μας το μέλλον.

Και ανάλογη πρέπει να είναι η απόφασή μας. Μας κατάστρεψε το πραξικόπημα και η εισβολή, μας αδίκησαν οι δυνάμεις που δεν έπρεπε. Δεν πρέπει να αδικήσουμε και εμείς του εαυτούς μας και να υποθηκεύσουμε το μέλλον μας. Οφείλουμε να έχουμε τα μάτια μας ανοικτά, να ερμηνεύουμε τα σημεία των καιρών και να ετοιμαζόμαστε με ψυχραιμία να αντιμετωπίσουμε το κάθε τι. Ο λαός συναισθάνεται και συνειδητοποιεί τους κινδύνους που τον απειλούν όπως και τις δυνάμεις που διαθέτει. Γι' αυτό και ολόψυχη ευχή του και επιθυμία του είναι η ενότητα και η ομόνοια. Χαίρεται και αγάλλεται και ταυτόχρονα ενισχύεται όταν βλέπει τη σύμπνοια και τη συναντίληψη να επικρατούν, την κομματική ένταση να ελαττώνεται και να πρυτανεύει η αντίληψη για το κοινό συμφέρον. Το Δημοκρατικό Κόμμα σεβόμενο την επιθυμία του λαού έθεσε και θέτει την ενότητα όλων των δυνάμεων ως την απαραίτητη προϋπόθεση για επιτυχή διεξαγωγή του αγώνα μας. Συνεχής προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Σπύρου Κυπριανού είναι αυτή η ενότητα σκοπού και στόχων, γιατί αν χαθεί η πατρίδα, όλα χάνονται μαζί της.

Ο εισβολέας δεν κάμνει διακρίσεις.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα κατά τη σημερινή θλιβερή επέτειο του πραξικοπήματος και της εισβολής στέκεται με ευλάβεια μπροστά στο σώμα της Κύπρου και μπροστά σε αυτούς που θυσιάστηκαν και αγωνίστηκαν για χάρη της και δίνει τη διαβεβαίωση για ανέκδοτο και ανυποχώρητο αγώνα, με σύνεση και αισιοδοξία, με θάρρος και πίστη, με ευθύνη και αποφασιστικότητα, μέχρις ότου οι επιπτώσεις του διδυμου εγκλήματος εξαφανιστούν και ο Κυπριακός λαός εξασφαλίσει ειρήνη, προκοπή και ευτυχία.

Η μνήμη του Ιουλίου του 1974, η μνήμη της προδοσίας και της βάρβαρης εισβολής, θα πρέπει να ενισχύσει το πείσμα όλων μας για τον υπέρ πάντων αγώνα. Για να εξαλείψουμε την ντροπή και τη βεβήλωση. Για να δημιουργήσουμε τις συνθήκες επιβίωσης του Ελληνισμού της Κύπρου στη γη των πατέρων του. Χωρίς να επικρέμαται η απειλή κάποιου Αττίλα, χωρίς τα σπίτια μας να κατοικούνται από κουβαλητούς της Ανατολίας, αλλά με το ανθρώπινο δικαίωμα να μεγαλώνουμε τα παιδιά μας στα χώματά μας.

Ενωμένοι όλοι, συστρατευμένοι όλοι, ας προχωρήσουμε στο δρόμο που μας δείχνει το χρέος και η ιστορία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα το Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Εζεκία Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμπληρώθηκαν 12 ολόκληρα χρόνια από το δίδυμο τερατώδες έγκλημα που διαπράχθηκε εναντίον του Κυπριακού λαού. Και ούτε οι ηγέτες πραξικοπηματίες τιμωρήθηκαν, ούτε και οι κατοχικές ορδές του Αττίλα που εισέβαλαν στην Κύπρο αποσύρθηκαν.

Το δράμα του ανυπότακτου Κυπριακού λαού συνεχίζεται και ακόμη απειλείται με νέα τετελεσμένα. Η επεκτατική πολιτική των στρατοκρατών της 'Αγκυρας ταυτίζεται με την αμερικανονατοϊκή πολιτική μετατροπής της Κύπρου στη μεγαλύτερη αεροπλανοφόρο και πυραυλοφόρο βάση του ιμπεριαλισμού στην Ανατολική Μεσόγειο και στη Μέση Ανατολή.

Στην Ελλάδα η Βουλή άνοιξε φέτος τό φάκελο της Κύπρου για να επιβεβαιώσει πολλά που από την αρχή εμείς καταγγείλαμε: Τη συνωμοσία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και του ΝΑΤΟ κατά της Κύπρου. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής έχουν ήδη προωθήσει ντεφάκτο τις θέσεις τους στο ματοποτισμένο, μοιρασμένο στα δυο νησί μας. Κατασκεύασαν τις βάσεις στα κατεχόμενα από τα τούρκικα στρατεύματα εδάφη. Στο ελεύθερο έδαφος της Δημοκρατίας ανεγείρουν κατασκοπευτικό, ραδιοηλεκτρικό σταθμό, ενώ μαζί με τους άλλους νατοϊκούς συνεταίρους τους χρησιμοποιούν τις διευκολύνσεις που τους παραχωρήθηκαν στο λιμάνι και στο αεροδρόμιο της Λάρνακας. Εξάλλου, από καιρό χρησιμοποιούν και τις «κυρίαρχες» Βρετανικές Βάσεις.

Από τη μια οι επιδρομείς επεκτατιστές της 'Αγκυρας προσπαθούν να προσαρτήσουν το 37% του Κυπριακού εδάφους ενώ οι νατοϊκοί σύμμαχοί τους προσπαθούν να βγάλουν το Κυπριακό από τα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και να το λύσουν με βάση τα διαμελιστικά στρατηγικά τους σχέδια.

Μέσα απ' αυτό το πρίσμα κοιτάζοντας τις σημερινές εξελίξεις μπορούμε να κατανοήσουμε πόσο επικίνδυνες είναι οι τάσεις προς απομάκρυνση του Κυπριακού από τα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και εμπλοκή του στα πλοκάμια του ΝΑΤΟ ή του υποκατάστατού του —της ΕΟΚ.

Οποιαδήποτε απόκλιση από το στόχο μιας πραγματικά ανεξάρτητης, ενιαίας, ομόσπονδης, αδέσμευτης και αποστρατικοποιημένης Κύπρου οδηγεί στην ολοσχερή υποδούλωση και καταστροφή.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες που το έγκλημα κατά της Κύπρου συνεχίζεται και οι συνωμοσίες για ολοκληρωτική καταστροφή της ανεξαρτησίας της κορυφώ-

νονται, η 12η επέτειος του πραξικοπήματος και της εισβολής προσλαμβάνει τεράστιες διαστάσεις.

Δεν είναι τελετή μνήμης ενός ιστορικά τραγικού κεφαλαίου της ιστορίας μας που έκλεισε. Γιατί συνεχίζεται προς το χειρότερο. Δεν είναι απλώς πράξη δίκαιης απότισης φόρου τιμής στους ήρωες και μάρτυρες της Δημοκρατίας και Ανεξαρτησίας της Κύπρου και καταδίκης εκείνων που άνοιξαν τις πύλες της Κύπρου στους Τούρκους επιδρομείς.

Πέραν απ' αυτά τα απαραίτητα που οφείλουμε να πράξουμε, πρέπει, γνωρίζοντας ήδη τον κύριο αίτιο των δεινών μας, όχι απλώς να τον στιγματίσουμε, αλλά και να εντείνουμε την πατριωτική επαγρύπνησή μας για να τον εμποδίσουμε από του να ξεγελάσει και να ολοκληρώσει τα σατανικά σχέδιά του κατά της Κύπρου και του λαού μας. Δεν είναι δυνατόν οι ηγετικοί κύκλοι του ΝΑΤΟ που ήσαν οι εμπνευστές και ηθικοί αυτουργοί του συγγενικού δίδυμου εγκλήματος κατά της Κύπρου να θέλουν το καλό της Κύπρου.

Δεν είναι δυνατό να είμαστε σαν Λαός τόσο αφελείς, ώστε να εμπιστευθούμε στους κύριους ένοχους της τραγωδίας της Κύπρου την τύχη αυτού του τόπου και το μέλλον του Κυπριακού λαού.

Ο Ντην Άτσενσον, στο περιβόητο σχέδιό του για το Κυπριακό πριν 23 ολόκληρα χρόνια, ανέφερε ότι η καλύτερη λύση στο Κυπριακό είναι η κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η προσάρτηση της Κύπρου στην Τουρκία και την Ελλάδα. Έτσι, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής θα εξασφάλιζαν βάσεις και στις δυο πλευρές αφού οι δυο χώρες ήταν και παραμένουν μέλη του ΝΑΤΟ. Έπρεπε, ωστόσο, τόνιζε ο Άτσενσον στον πρόλογο του σχεδίου του, για να πραγματοποιηθεί αυτό το σχέδιο να εξαλειφθούν δυο βασικά εμπόδια. Ο Μακάριος και το ΑΚΕΛ!

Σήμερα ο Μακάριος είναι νεκρός. Ωστόσο, το αγωνιστικό, αντιιμπεριαλιστικό πνεύμα του ζει μέσα στις ψυχές των μαζών του πατριωτικού, δημοκρατικού κυπριακού λαού. Και το ΑΚΕΛ θα παραμείνει πάντα εμπόδιο στα σατανικά σχέδια των νατοϊκών και σημαιοφόρος της πατριωτικής, αντιιμπεριαλιστικής ενότητας του λαού για μια δίκαιη, βιώσιμη λύση του Κυπριακού προς το συμφέρον ολόκληρου του Κυπριακού λαού, της ειρήνης στην περιοχή και σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Την επίσημη τούτη ώρα, από το υψηλό τούτο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων αποτίουμε φόρο τιμής σ' όλους τους Κυπρίους που έδωσαν τη ζωή τους μαχόμενοι υπέρ της Δημοκρατίας και κατά του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής.

Καταδικάζουμε τους Τούρκους εισβολείς του Αττίλα κι' απαιτούμε να αποσυρθούν αμέσως από το Κυπριακό έδαφος. Ταυτόχρονα καταδικάζουμε αυτούς που βρίσκονται πίσω από τους φυσικούς αυτουργούς — τους ιμπεριαλιστές, εμπνευστές, οργανωτές και χρηματοδότες του δίδυμου εγκλήματος. Καταδικάζουμε τη συνεχή ενίσχυσή τους προς την τουρκική αδιαλλαξία και συνεχιζόμενη κατοχή της Κύπρου.

Πιστοί στη θυσία και τις προσδοκίες των ηρωϊκών νεκρών, στην πατριωτική θέληση του Κυπριακού λαού και των μελλοντικών γενεών των Κυπρίων που θάρθουν, υποσχόμαστε να κρατήσουμε ψηλά το λάβαρο της αντίστασης προς το φασισμό και την κατοχή. Να κρατήσουμε ψηλά το λάβαρο του αντικατοχικού, αντιιμπεριαλιστικού απελευθερωτικού αγώνα, μέσον του Οργανισμού Ηνωμένων

Εθνών για μια Κύπρο πραγματικά ανεξάρτητη, ενιαία, ομόσπονδη, αδέσμευτη και αποστρατιχοποιημένη. Κοινή, ευημερούσα πατρίδα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, γέφυρα ειρήνης ανάμεσα στους γύρω λαούς.

Ενωμένος ο λαός γύρω απ' αυτό το στόχο, με τη συμπαράσταση της δημοκρατικής Ελλάδας και των φιλειρηνικών, δημοκρατικών δυνάμεων σ' όλη τη γη, μπορούμε να νικήσουμε.

Οι Σοβιετικές προτάσεις για τη λύση του Κυπριακού δείχνουν όχι μόνο το ζωηρό, μόνιμο και ενδυναμωμένο ενδιαφέρον της μεγάλης αυτής φίλης χώρας αλλά και το δρόμο προς τη δικαίωση. Η Διεθνής Διάσκεψη για τη λύση της διεθνούς πτυχής του Κυπριακού είναι όχι μόνον επιτυχής, αλλά και επιβεβλημένη. Αρκεί να αγωνιζόμαστε γι' αυτή και να επιμένουμε.

Ουδέποτε θα δεχθούμε λύση έξω από τα πλαίσια και τις αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών κορυφής. Ουδέποτε θα δεκτούμε λύση διπλής Ένωσης-διχοτόμησης. Εμμένουμε σταθερά και ακλόνητα:

- Να φύγουν όλα τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα και οι έποικοι από την Κύπρο!
- Να φύγουν όλα τα ξένα στρατεύματα και να διαλυθούν όλες οι ξένες βάσεις!
- Να διακριβωθεί η τύχη των αγνοουμένων!
- Να γυρίσουν οι πρόσφυγες στα σπίτια τους και στις περιουσίες τους!
- Να τερματιστεί το δράμα των εγκλωβισμένων!
- Να κατοχυρωθούν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες!
- Αξιόπιστες διεθνείς εγγυήσεις μέσω του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών!
- Η Κύπρος για τους Κυπρίους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα το Γενικό Γραμματέα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε και πάλιν αντιμέτωποι των θλιβερών επετείων του πραξικοπήματος και της εισβολής.

Είναι μια ώρα αναδρομής και ώρα στοχασμού.

Ο τόπος ζει τα έργα των ανθρώπων και όταν τα έργα είναι ψηλά και σημαντικά δοξάζεται και τιμάται. Είναι τότες που γράφεται ο θρύλος για Θερμοπύλες, Μαραθώνες, για Αχερώνες, για Αυξεντίους και Μάτσηδες.

Και όταν τα έργα είναι ευτελή, όταν οι πράξεις είναι επονείδιστες, μιλά για προδοσίες και Εφιάλτες. Παραμένουν οι πράξεις στίγμα και καταισχύνη.

Είναι μια τέτοια ώρα εθνικής ντροπής η 15η του Ιούλη όταν αξιωματούχοι και στρατηγοί που έφεραν ελληνικά ονόματα και ελληνικές στολές αποτόλμησαν το μέγα έγκλημα εναντίον της Κύπρου. Αποτόλμησαν το πραξικόπημα ενάντια στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και τη νόμιμη Κυβέρνηση της Δημοκρατίας ενώ γνώριζαν ότι καταδοκούσε η Τουρκία με εισβολή και έπραξαν πράξη εσχάτης προδοσίας.

Τώρα που έρχονται στο προσκήνιο οι λεπτομέρειες του μεγαλύτερου εθνικού εγκλήματος που συντελέστηκε ενάντια στο Έθνος γίνεται η οργή και η αγανάκτηση του λαού μας ακόμα μεγαλύτερη.

Το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου από την Ελληνική Βουλή αποτελεί πολιτική πράξη ύψιστης σημασίας.

Αποσκοπεί στην εκκαθάριση του εθνικού χώρου από το μίasma της ατιμώρητης προδοσίας.

Πιστεύουμε ότι τα πορίσματα θα φέρουν τους ενόχους ενώπιον της δικαιοσύνης για να λογοδοτήσουν και εκείνοι που θα κριθούν μέτοχοι του εγκλήματος να τιμωρηθούν παραδειγματικά.

Θα πρέπει ανάλογη εκκαθάριση βάσει στοιχείων να ακολουθήσει και εδώ στην Κύπρο.

Μόνο τότε θα μπορέσουμε να ορθώσουμε ένα ενιαίο αντικατοχικό μέτωπο χωρίς ρήγματα, υποψίες, ακόμα και προκαταλήψεις.

Η εξυγίανση έστω και με καθυστέρηση 12 χρόνων, είναι επιβεβλημένη πολιτική πράξη.

Αν πρόκειται να βγάλουμε ένα άλλο συμπέρασμα από τις θλιβερές επετείους του πραξικοπήματος και της εισβολής είναι ότι τότε υστέρησε ο τόπος σ' έγκαιρη διάγνωση και αποτελεσματική καθολική αντίσταση έναντι της χούντας και των σχεδίων της.

Τώρα για να συμπορευτούμε με τους καιρούς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε επιβάλλεται ένας συντονισμένος αγώνας ενάντια στην Τούρκικη κατοχή, ενάντια στον τούρκικο επεκτατισμό.

Η τύχη της Κύπρου εξαρτάται από την αντιμετώπιση των σχεδίων της Τουρκίας και την αποτίναξη της κατοχής.

Η τούρκικη επιθετικότητα και η προστασία που της προσφέρεται δεν συσκοτίζουν την όρασή μας, δεν μας απογοητεύουν, δεν μας απελπίζουν. Πιστεύουμε ότι παρόλα όσα μεσολάβησαν και παρόλα όσα γίνονται γύρω μας είμαστε τώρα σε μια πολύ καλύτερη θέση απ' ό,τι το 74.

Διαθέτουμε έστω και με τα προβλήματα που υπάρχουν ένα εσωτερικό μέτωπο, διαθέτουμε μια καλύτερη άμυνα, αλλά το κυριότερο είναι ότι έχουμε στο πλευρό μας τη βοήθεια και τη συμπαράσταση της Κυβέρνησης της Ελλάδας.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου έχει υψώσει το Κυπριακό σαν κύριο εθνικό θέμα της Ελλάδας και η σημερινή Ελλάδα είναι μια τιμημένη χώρα της ελευθερίας και της Δημοκρατίας με παγκόσμιο κύρος. Ο Ανδρέας Παπανδρέου οικοδομεί σήμερα την εθνική πολιτική πάνω στο Κυπριακό.

Ανανεωμένες οι εθνικές δυνάμεις κι' ένα ισχυρό μέτωπο Κύπρου-Ελλάδας είναι προϋποθέσεις για τη σωτηρία της Κύπρου. Η Ελληνική συμπαράταξη και αποτελεσματική και καθοριστική μπορεί ν' αποδειχθεί αν φυσικά κι' εμείς θελήσουμε να την αξιοποιήσουμε.

Οι καιροί είναι δύσκολοι, πολύ δύσκολοι, το γνωρίζουμε. Έχουμε όμως αισιοδοξία για το μέλλον της Κύπρου. Αισιοδοξία που τη βρίσκουμε στην πίστη και την αφοσίωσή μας στον αγώνα και στις δυνατότητες του λαού μας, όπως και στη διεθνή συμπαράσταση και στις αρχές και τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Δώδεκα χρόνια ύστερα από την προδοσία και την εισβολή ο λαός μας χρειάζεται ένα νέο ξεκίνημα. Υπάρχουν οι δυνατότητες. Η Κύπρος μπορεί να επιβιώσει. Ο Κυπριακός Ελληνισμός μπορεί να σωθεί.

Είναι εντολή και κληρονομιά των θυμάτων, των ηρώων και των μαρτύρων του λαού μας.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φθάσαμε στο τέλος της ειδικής συνεδρίας της οποίας κηρύσσω τη λήξη.

Η επόμενη συνεδρία, τακτική συνεδρία του Σώματος, θα γίνει μετά ένα τέταρτο της ώρας περίπου.

Κηρύσσω τη λήξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Κτυπά τη σφύρα)

(Ώρα λήξης 10.50 π.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μάτσης Ιωάννης
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θάλης
Δημητριάδης Ανδρέας	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητρίου Οδυσσέας	Μουσιούττας Νίκος
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγίδης Κίμων
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παναγιώτου Ανδρέας
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Θεοδούλου Μιχαήλ	Παπαρές Αυγερινός
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παρισινός Ανδρέας
Ιωαννίδης Ιωάννης	Πουμπουρής Μιχάλης
Κατσελλή Ρήνα	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Σολωμής Χρίστος
Κληρίδης Γλαύκος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Φοίβος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Αλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ομιλίες του Προέδρου της Βουλής κ. Βάσου Λυσσαρίδη και των εκπροσώπων των κομμάτων στη Βουλή (Γλ. Κληρίδης, Κ. Παναγίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Χατζηδημητρίου) για τις μαύρες επετείους του Πραξικοπήματος και της Τούρκικης εισβολής.

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 17ης Ιουλίου 1986

(Ώρα έναρξης ως 11.25 π.μ.)

(Αρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα ήθελα να προταχθεί το Κεφάλαιο Β-Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων — γιατί υπάρχουν δυο θέματα τα οποία θα πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα και να συζητηθούν σήμερα.

Το ένα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και το δεύτερο είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1986».

Υπάρχει ένσταση να κηρυχθούν επείγοντα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση παρακαλώ τις Επιτροπές να ετοιμάσουν τις Εκθέσεις τους ούτως ώστε να συζητηθούν στη σημερινή συνεδρία της Βουλής.

Το πρώτο θέμα στην Ημερήσια Διάταξη στο Κεφάλαιο Α είναι «Ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Θα εισηγούμουν, αν δεν υπάρχει ένσταση, να συζητηθεί πρώτα η πρόταση Νόμου «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» δοθέντος ότι εμείς, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, εξαρτούμε την

ψήφιση του νομοσχεδίου που αναφέρατε από το κατά πόσο θα εγκριθεί ο κοινοβουλευτικός έλεγχος πάνω στην έκτακτη εισφορά για την 'Αμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να προταχθεί «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την 'Αμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986».

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση προτάσσεται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την 'Αμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986». Πρόκειται περί προτάσεως Νόμου και παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Τάκης Χ' ' Δημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Γεώργιος Τζιρκώτης
Αντώνιος Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Κίμων Παναγίδης
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 3, 10 και 14 Ιουλίου 1986. Στις δύο πρώτες συνεδρίες ήταν παρόντες και εξέφρασαν τις απόψεις τους οι Υπουργοί Οικονομικών και 'Αμυνας, συνοδευόμενοι από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες των Υπουργείων τους. Στα πλαίσια της εξέτασης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών, αγροτικών και άλλων επαγγελματικών οργανώσεων οι οποίοι τάχθηκαν υπέρ της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου στα θέματα της οικονομικής διαχείρισης του Ταμείου για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

Όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου η οποία κατατέθηκε εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σκοπός της είναι η περίληψη στην υφιστάμενη νομοθεσία για την επιβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας αριθμού διατάξεων που αποβλέπουν στην άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου για τα θέματα που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση του Ταμείου για την 'Αμυνα και στην αποτροπή παράνομης εξασφάλισης, σε βάρος του ίδιου του Ταμείου προμηθειών ή άλλων ανταλλαγμάτων για την αγορά οπλισμού.

Από της πλευράς της Κυβέρνησης διατυπώθηκε μέσον των αρμόδιων Υπουργών της ομόθυμα η αποδοχή του κοινοβουλευτικού ελέγχου που προτείνεται με βάση τις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ταυτόχρονα όμως και λόγω της ιδιαιτερότητας του θέματος υποβλήθηκε αριθμός εισηγήσεων που

αποβλέπουν στην υιοθέτηση τέτοιου μηχανισμού ελέγχου που να διασφαλίζει το απόρρητο της διαδικασίας ελέγχου των δαπανών που θα διενεργούνται από το Ταμείο για σκοπούς άμυνας.

Η Επιτροπή Άμυνας, λαμβάνοντας υπόψη την ομόθυμη υποστήριξη όλων των πλευρών για την άσκηση αδιάλειπτου και εποικοδομητικού κοινοβουλευτικού ελέγχου στα θέματα της οικονομικής διαχείρισης του Ταμείου για την άμυνα και σημειώνοντας την ιδιαιτερότητα του θέματος που πραγματικά είναι σύμφυτη προς το αντικείμενο του σκοπούμενου ελέγχου, ομόφωνα εισηγείται επαναδιατύπωση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ώστε να διασφαλίζονται, από τη μια, ο επιθυμητός κοινοβουλευτικός έλεγχος και, από την άλλη, το απόρρητο από κάθε άποψη της διαδικασίας που θα ακολουθείται κι αυτό μέσα στα πλαίσια των πρακτικών δυσκολιών που υποδείχθηκαν από τους αρμόδιους Υπουργούς και της συναντίληψης που επικράτησε από της πλευράς των Μελών της Επιτροπής όσον αφορά τους τρόπους ξεπεράσματος των δυσκολιών αυτών. Αντίγραφο της διατυπωθείσας νέας πρότασης νόμου επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Άμυνας επελήφθη στη συνέχεια της εξέτασης, από κοινού με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, του θέματος της αύξησης του φορολογικού συντελεστή από 1% σε 3% υπέρ του Ταμείου για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας. Και οι δυο Επιτροπές, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις και εισηγήσεις που διατυπώθηκαν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και το γεγονός ότι η εξεύρεση μόνιμων πόρων για την ενίσχυση του Ταμείου για την Άμυνα χρειάζεται περαιτέρω μελέτη, θεωρούν εκ των πραγμάτων αναγκαία την παραπέρα παράταση του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή ως το τέλος του χρόνου για να δοθεί, στο προσφερόμενο χρονικό διάστημα, η ευχέρεια διερεύνησης όλων των προσφερόμενων για το σκοπό αυτό υπαλλακτικών λύσεων. Την πρόταση αυτή υποστηρίζουν όλα τα Μέλη των δυο Επιτροπών.

Υποστηρίζοντας την πρόταση αυτή τα Μέλη των δύο Επιτροπών έχουν συμπληρωματικά, διατυπώσει και τις πιο κάτω θέσεις των Κοινοβουλευτικών τους ομάδων:

- (α) Οι Βουλευτές του ΔΗΣΥ—Μέλη των δυο Επιτροπών, διευκρινίζοντας τη θέση τους υπέρ της παράτασης της ισχύουσας νομοθεσίας για την επιβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας δήλωσαν ότι η επανεξέταση του όλου θέματος της εξεύρεσης χρηματοδοτικών πηγών υπέρ του Ταμείου για την Άμυνα πρέπει να γίνει σε συνάρτηση και στα πλαίσια του Κρατικού Προϋπολογισμού και με την επιδίωξη διορισμού, εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, Υπουργού Άμυνας κοινής εμπιστοσύνης.
- (β) Τα Μέλη των δυο Επιτροπών — Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς δήλωσαν ότι δεν διαφωνούν με την παράταση της ισχύουσας νομοθεσίας για την άμυνα που προτείνεται κάτω από τις περιστάσεις χωρίς αυτό να εξυπακούει εγκατάλειψη της ανέκαθεν θέσης της ομάδας τους υπέρ μειωμένου φορολογικού συντελεστή για την άμυνα, δηλαδή του 1/2%, αντί του ισχύοντος συντελεστή του 1%.
- (γ) Τα Μέλη των δύο Επιτροπών — Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗΚΟ και Σ.Κ. ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την

παράταση της ισχύουσας νομοθεσίας ως μια ενδιάμεση συμβιβαστική πρόταση, παρόλο που η θέση των ομάδων τους είναι υπέρ της αύξησης των εσόδων για την άμυνα ως θέμα ύψιστης προτεραιότητας.

Με βάση όλα τα πιο πάνω και τις διευκρινίσεις των θέσεων των πιο πάνω Κοινοβουλευτικών Ομάδων, οι δυο Επιτροπές ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

Αντιλαμβάνομαι ότι μετά τον κ. Κληρίδη ζητά το λόγο ο κ. Παπαϊωάννου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Θα ήθελα, εν πρώτοις, να ευχαριστήσω όλα τα κόμματα για την υποστήριξη που έδωσαν στην πρόταση Νόμου που κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός διά της οποίας θα εξασκείται κοινοβουλευτικός έλεγχος πάνω στο Ταμείο για την Άμυνα.

Μιλώντας πάνω σ' αυτό το θέμα, θα είμαι πολύ σύντομος, αλλά θα ήθελα να διευκρινίσω τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω σε ορισμένα σημεία.

Δεχθήκαμε μια τροποποίηση της πρότασης Νόμου, η οποία ήταν αναγκαία, όσον αφορά θέματα για τα οποία δεν πρέπει να γίνεται δημόσια συζήτηση και για τα οποία πρέπει να ενημερώνεται πλήρως η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και μέσω της η Βουλή.

Θα ήθελα, όμως, να διευκρινίσω ότι αυτά τα θέματα είναι περιορισμένης μορφής, κατά την άποψή μας, και δεν καλύπτουν εκείνα τα σημεία της πρότασης Νόμου που αφορούν θέματα καταβολής οποιασδήποτε προμήθειας για την αγορά οπλισμού. Για εκείνα, όχι μόνο θα επιμένουμε σε δημόσια συζήτηση, αλλά και θα είμαστε άγρυπνοι φρουροί για να είμαστε βέβαιοι ότι τα χρήματα του Ταμείου αυτού διατίθενται για τους σκοπούς για τους οποίους κατατέθηκαν, και ότι δεν θα υπάρξει θέμα προμηθειών.

Στο δεύτερο σημείο, όσον αφορά το θέμα της αύξησης του φορολογικού συντελεστή, συμφωνούμε πλήρως ότι το θέμα αυτό πρέπει να επανεξεταστεί μέσα στα πλαίσια της γενικότερης οικονομικής πολιτικής, μέσα στα οποία πρέπει να καθοριστεί η σημασία του θέματος της άμυνας και μέσα στα οποία πρέπει ακόμα να καθοριστεί τι ποσά θα διατίθενται από τον Προϋπολογισμό για την άμυνα της χώρας.

Γι' αυτό θα αποφύγουμε σήμερα να μπούμε σ' αυτή τη συζήτηση. Χρειάζεται πολύ περισσότερος προβληματισμός και μελέτη επί του θέματος και πιστεύω πως η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ορθά κατέληξε στο συμπέρασμα πως θα έπρεπε να συνεχιστεί να ισχύει ο παρών φορολογικός συντελεστής του 1%, για να δοθεί η απαιτούμενη πίστωση χρόνου για ενδελεχή μελέτη του όλου θέματος.

Πιστεύω ακόμα, πως αν θέλουμε να έχουμε άμυνα και να έχουμε κοινή πολιτική και στρατηγική πάνω στην άμυνα, είναι απαραίτητο να υπάρχει Υπουργός Αμύνης κοινής εμπιστοσύνης όλων των κομμάτων. Και η θέση μας

πάνω σ' αυτό το θέμα θα διατυπωθεί έντονα κατά τη γενικότερη συζήτηση του θέματος της άμυνας και των κονδυλίων που θα δαπανηθούν για την άμυνα.

Πιστεύω πως σήμερα η Βουλή καταλήγει σε ορθές αποφάσεις, πρώτο με το να θεσπίσει σε νόμο την πρόταση Νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού για κοινοβουλευτικό έλεγχο για τα θέματα που αφορούν την οικονομική διαχείριση του Ταμείου για την Άμυνα και δεύτερο, με το να παρατείνει την υφιστάμενη νομοθεσία για επιβολή έκτακτης εισφοράς με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή εξ 1% μέχρι τέλος του χρόνου για περισυλλογή χρημάτων και κατάθεση στο Ταμείο Άμυνας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου και μετά ο κ. Χατζηδημητρίου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται από τη θέση μου γιατί απλώς δυο λόγια ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνούμε όπως δοθεί παράταση της ισχύουσας νομοθεσίας, όπως συμφωνούμε ότι θα πρέπει να υπάρξει και έλεγχος, όμως θα θέλαμε να γνωστοποιήσουμε την πρόθεσή μας να επαναφέρουμε την πρόταση που έχουμε κάμει και προηγούμενα για φορολογικό συντελεστή 1/2%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χ' Δημητρίου.

Τ. Χ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με τη συζήτηση του νομοσχεδίου γύρω από τον έλεγχο των κονδυλίων για την άμυνα μπορούμε να πούμε ότι εγκαινιάζεται μια νέα περίοδος αντιμετώπισης των γενικότερων αμυντικών μας θεμάτων και προβλημάτων. Τερματίζεται η έννοια της μυστικοπάθειας γύρω από τα θέματα της άμυνας, ξανοίγονται τα θέματα της πολιτικής πάνω στα ζητήματα της άμυνας στον ευρύτερο δημοκρατικό έλεγχο, γίνονται θέμα και αντικείμενο ενημέρωσης, πληροφόρησης και διαλόγου με το λαό και μπορούμε να πούμε ότι επιτυγχάνουμε ένα πρώτο βασικό παράγοντα μεταφοράς του θέματος της άμυνας στον ευρύτερο λαϊκό χώρο πάνω στον οποίο στηρίζεται η ίδια η προσπάθεια της αμυντικής θωράκισης της πατρίδας μας.

Φυσικά το θέμα της έρευνας και το θέμα διευκρίνισης του τρόπου της δαπάνης, θα δημιουργήσει ή δημιουργεί προβλήματα. Τα προβλήματα που μας ελέχθη, καλή τη πίστη, ότι είναι δυνατό να εγερθούν, αφορούν την εμπιστευτικότητα ορισμένων πληροφοριών. Ανταλλάγηκαν απόψεις στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή πάνω στα ζητήματα αυτά. Δεν υπάρχει τρόπος για να καθοριστούν τα όρια των συζητήσεων και της ενημέρωσης και του ελέγχου και ούτε η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή μπορεί να παράσχει τέτοιες διαβεβαιώσεις.

Εκείνο όμως το οποίο θα πρέπει να τονίσουμε ευθύς εξ αρχής είναι ότι όλοι διακατεχόμαστε από το αίσθημα της εθνικής ευθύνης και του εθνικού συμφέροντος και θα επιδοθούμε σε μια ενεργό και θετική αντιμετώπιση της προστασίας των εθνικών συμφερόντων και των μυστικών που είναι δυνατό να υπάρχουν, ή και που

πρέπει να υπάρχουν γύρω από τα αμυντικά θέματα. Όλα αυτά δεν είναι δυνατό να ρυθμιστούν με καμιά νομοθεσία. Τα πλαίσια των συζητήσεων, των διερευνήσεων και της προστασίας του εθνικού συμφέροντος είναι θέματα θεσμικής λειτουργίας της Βουλής, των οργάνων της Βουλής, της Επιτροπής, των σχέσεων με την Κυβέρνηση. Και έτσι μπορούμε να πούμε ότι αυτό το άτυπο είδος σχέσεων φαίνεται να διαμορφώνεται στη λειτουργία, στους στόχους και τις επιδιώξεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας που μελλοντικά θα επιφορτισθεί για λογαριασμό της Βουλής ένα μέγα μερίδιο ευθύνης στη διαπίστωση και τον έλεγχο των δαπανών γύρω από την άμυνα.

Μπορούμε να πούμε ότι αναλαμβάνοντας αυτή την ευθύνη όλοι από κοινού προσφέρουμε και μια θετική βοήθεια προς την πλευρά της συγκέντρωσης χρημάτων για αμυντικούς σκοπούς. Δεν μπορεί κανένας πια, ή θα είναι δύσκολο να ισχυρίζεται ότι δεν θα πρέπει να δοθούν χρήματα γιατί δεν είναι εξασφαλισμένος ο τρόπος της διαχείρισής τους.

Μπορούμε να πούμε ότι όσοι αρχικά φοβήθηκαν ότι θα περιορίζοντο οι δυνατότητες της Κυβέρνησης και ο τρόπος άσκησης εξουσίας στο χώρο της άμυνας θα πρέπει να καταλήγουν σήμερα στο αντίθετο συμπέρασμα, ότι με τον έλεγχο διασφαλίζεται η ευχέρεια του δημοσίου και της Κυβέρνησης ν' αποκτή πόρους για το θέμα της άμυνας διότι ας ελπίσουμε ότι θα εργαστούμε όλοι με επάρκεια και με συναίσθηση του ρόλου μας για τη χρηστή διαχείριση των χρημάτων του Κυπριακού λαού. Φυσικά όταν λέμε ότι είμαστε υπέρ του ελέγχου θα πρέπει να είμαστε και υπέρ της συγκέντρωσης χρημάτων, διότι αν υποστηρίζουμε πολιτική αντίθετη προς τη συγκέντρωση χρημάτων για την άμυνα τότε θα είναι πραγματικά άχρηστος και ο έλεγχος.

Με την έγκριση του νομοσχεδίου που το Σοσιαλιστικό Κόμμα θα ψηφίσει, πιστεύουμε ότι εγκαινιάζεται μια νέα περίοδος, όχι μόνο για τον έλεγχο αλλά και για την ίδια την αντίληψη περί εθνικής φρουράς και των αναγκαίων προϋποθέσεων για την αποτελεσματική λειτουργία της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα του κοινοβουλευτικού ελέγχου γύρω από τις δαπάνες για την άμυνα ήλθε στη Βουλή και βρήκε από την πρώτη στιγμή και τη συνεργασία και τη συναίνεση όλων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων. Αλλά οφείλουμε εδώ να τονίσουμε και να υπενθυμίσουμε και την προθυμία και το πνεύμα συνεργασίας από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας. Πρέπει να πούμε πως αλληπάλληλες φορές οι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας είπαν ότι όχι μόνο καλοδέχονται αλλά και επιδιώκουν το μόνιμο και αποτελεσματικό κοινοβουλευτικό έλεγχο στα θέματα των δαπανών για την άμυνα και πως είναι έτοιμοι, και αυτό διαπιστώθηκε, να συνεργαστούν στην καταγραφή μιας αποτελεσματικής διαδικασίας και μηχανισμού ελέγχου. Περιττό να πω πως το Δημοκρατικό Κόμμα και όλα ανεξαιρέτα τα κόμματα θα τηρήσουν απαραβίαστα και απαραβίαστα το απόρρητο γύρω από τα θέματα της άμυνας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Είναι σ' αυτό το άρθρο, νομίζω, που θα θέλαμε να επαναφέρουμε την πρότασή μας για φορολογικό συντελεστή 1/2%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία λοιπόν με την οποία προτείνεται όπως το 1% μετατραπεί σε 1/2%.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

34.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου διά της εν αυτώ προσθήκης νέου άρθρου.
Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Οικονομικών & Προϋπολογισμού**

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Άμυνας**

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής

Γεώργιος Τζιρκώτης

Αντώνιος Ανδρέου

Νίκος Μουσιούττας

Κίμων Παναγίδης

Στέλιος Μανδριώτης

Νίκος Φλουρέντζος

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας μελέτησαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες τους που πραγματοποιήθηκαν στις 3, 10 και 14 Ιουλίου 1986. Στις δυο πρώτες συνεδρίες των Επιτροπών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους οι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας, συνοδευόμενοι από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες των Υπουργείων τους. Στα πλαίσια της ίδιας εξέτασης κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών, αγροτικών και άλλων οργανώσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αύξηση του συντελεστή του πρόσθετου φόρου που επιβάλλεται σε προϊόντα πετρελαίου από £16 σε £36 ανά

100 γαλόνια και η διάθεση των εσόδων που προκύπτουν από την αύξηση αυτή για την ενίσχυση του Ταμείου για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας. Ο προτεινόμενος αυξημένος φορολογικός συντελεστής στα πετρελαιοειδή δεν αναμένεται, με βάση τα σημερινά δεδομένα, να επηρεάσει τις λιανικές τιμές των πετρελαιοειδών, γιατί στην ουσία θα απορροφήσει τα υπερβάλλοντα κέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ευνοϊκής εξέλιξης στην τιμή του αργού πετρελαίου.

Οι δυο Επιτροπές λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθούν τα έσοδα από τον πρόσθετο φόρο στα πετρελαιοειδή εισηγούνται, κατά πλειοψηφία, την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, νοουμένου ότι θα διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να απορροφούνται υπέρ της άμυνας όλα τα υπερβάλλοντα κέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών.

Τα Μέλη των δύο Επιτροπών — Βουλευτές του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, διαφωνώντας με την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, δήλωσαν ότι ο κίνδυνος να μεταβιβαστεί η προτεινόμενη φορολογία στους καταναλωτές πετρελαιοειδών είναι έντονος και σοβαρός λόγω της αστάθειας που επικρατεί στη διαμόρφωση της τιμής του αργού πετρελαίου διεθνώς και ότι είναι δυνατό, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η Κυβέρνηση να υποχρεωθεί εκ των πραγμάτων να επιβάλει αυξήσεις στις λιανικές τιμές των πετρελαιοειδών.

Τα Μέλη των δύο Επιτροπών — Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ., δήλωσαν ότι συντάσσονται με το Κυβερνητικό νομοσχέδιο με τη διαφοροποίησή του που προτείνεται από την πλειοψηφία των δύο Επιτροπών, νοουμένου ότι θα ψηφιστεί η πρόταση νόμου που κατατέθηκε από την Ομάδα τους και σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας καθίσταται δυνατή η άσκηση Κοινοβουλευτικού ελέγχου στα της διαχείρισης του Ταμείου για την Άμυνα.

Τα Μέλη των δύο Επιτροπών — Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΚΟ. και Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως τελικά προτείνεται, γιατί πιστεύουν ότι κανένα άλλο επιχείρημα δεν μπορεί να υπερισχύσει της αμεσότητας ανάγκης ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας. Τα ίδια Μέλη παρατήρησαν επίσης ότι ο προτασόμενος κίνδυνος για την αύξηση της λιανικής τιμής των προϊόντων πετρελαίου έχει ήδη διασκεδαστεί με σαφή δήλωση του αρμόδιου Υπουργού στις Επιτροπές, τούτο δε διασφαλίζεται και με τη νέα διατύπωση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κ. συνάδελφοι,

Παρακολούθησα σήμερα, με ιδιαίτερη προσοχή, τις ομιλίες των εκπροσώπων των Κομμάτων για τις μαύρες επετείους. Πριν λίγες μέρες, οι ίδιοι εκπρόσωποι, μίλησαν σχετικά με την επίσκεψη Οζάλ στην κατεχόμενη Κύπρο. Κυρίαρχο στοιχείο στις ομιλίες όλων ήταν η επισήμανση των σχεδίων του Τούρκικου επεκτατισμού, και ο χειροπιαστός κίνδυνος αφανισμού του Ελληνισμού της Κύπρου. Σήμερα μπήκε και το 12ο καρφί στο σταυρό του μαρτυρίου μας ενώ η

εισβολή του Οζάλ αποτελεί πια γεγονός. . . Και είναι αλήθεια κάτω από αυτές τις συνθήκες ειρωνικά τραγικό, εμείς εδώ να συζητούμε ακόμα, και μάλιστα να διαφωνούμε, εις το αν πρέπει ή όχι να υποβληθούμε σε κάποιες υλικές μικροθυσίες, για να μπορέσουμε, ν' αντισταθούμε άμεσα στον επερχόμενο κίνδυνο, που απειλεί ανεξαιρέτα όλους μας, Δεξιούς, Αριστερούς και Κεντρώους.

Το ΔΗΚΟ υποστηρίζει την αύξηση της εισφοράς για την άμυνα από 1% σε 3% αλλά συμβιβάζεται με τη ρύθμιση για παράταση της ισχύος του νόμου για 1% μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 1986, με την προϋπόθεση πως μέχρι τότε, Κυβέρνηση και Κόμματα, θα μελετήσουν σε βάθος το όλο θέμα, με στόχο την εξασφάλιση πρόσθετου ποσού, για αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών για την αμυντική μας θωράκιση. Θα μπορούσαν επίσης Κυβέρνηση και Κόμματα, να αναζητήσουν σ' αυτό το μεσοδιάστημα υπαλλακτικούς τρόπους για επίτευξη του στόχου. Κάποιους τρόπους έχει ήδη εισηγηθεί η Εκτελεστική Εξουσία προς τους αρχηγούς των Κομμάτων.

Το ΔΗΚΟ ψηφίζει ΝΑΙ στο νομοσχέδιο για επιβολή πρόσθετου φόρου επί των πετρελαιοειδών, βάσει του οποίου τα πλεονάσματα που προκύπτουν από τη μείωση της τιμής του πετρελαίου θα διοχετεύονται στο ταμείο για την άμυνα.

ΝΑΙ ψηφίζουμε επίσης και στο αναδιατυπωμένο Νομοσχέδιο του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφορικά με τον έλεγχο επί των αμυντικών δαπανών, και με την ευκαιρία χαιρετίζουμε την από μηνός και πλέον εκφρασθείσα πρόθυμη συναίνεση της Κυβέρνησης να υφίσταται τέτοιο έλεγχο.

Σχολιάζοντας τώρα τις θέσεις των Κομμάτων αναφορικά με τα τρία νομοσχέδια, δεν θέλω να παρεξηγηθώ πως μονοπωλώ τον πατριωτισμό για λογαριασμό του Δημοκρατικού Κόμματος. Θάταν ομολογουμένως τραγωδία για τον τόπο μας, αν πατριώτες ήταν οι οπαδοί ενός μόνον Κόμματος. Άλλωστε, σε καμιά περίπτωση δεν άκουσα συνάδελφο να αντιστρατεύεται την ιδέα της αμυντικής μας ενίσχυσης.

Ο τρόπος, όμως, αντίκρουσης του θέματος, από τις διάφορες Κοινοβουλευτικές Ομάδες, δημιουργεί εύλογες απορίες και ανησυχίες σοβαρές, γιατί όπως και να το κάνουμε, άλλο πράγμα είναι το σύνθημα και άλλο πράγμα η πράξη.

Οι αφορμές και οι λόγοι που επικαλούνται μερικοί για τη μη ψήφιση σχετικών με την άμυνα κονδυλίων είναι βασικά τρεις:

1. Η ανάγκη ελέγχου των δαπανών για την Άμυνα.
2. Το συνήθως επείγον των νομοσχεδίων και η έλλειψη ικανού χρόνου για διαπίστωση της λαϊκής βούλησης.
3. Η έλλειψη ολοκληρωμένου προϋπολογισμού που να προβλέπει όλες τις δαπάνες (συμπεριλαμβανομένων και των αμυντικών δαπανών) και όλα τα έσοδα.

Όσον αφορά τον πρώτο λόγο, αυτός έχει παύσει ουσιαστικά να υφίσταται, ύστερα από την ψήφιση του σχετικού νόμου, και τη δήλωση του Υπουργού Άμυνας ο οποίος είπε ενώπιον της Επιτροπής πως θα συνεχίσει να επιζητά τη συνεργασία του Υπουργείου του με τη Βουλή και πως μέσα στα πλαίσια της κρατικής ασφάλειας, θα κρατά πάντοτε ενήμερους τους Αρχηγούς των Κομμάτων και την Επιτροπή Άμυνας της Βουλής για την κατάσταση των αμυντικών μας πραγμάτων.

Σχετικά με το δεύτερο λόγο (ότι δηλαδή συνήθως είναι περιορισμένος ο χρόνος για διαπίστωση της λαϊκής βούλησης) εμείς λέμε πως είναι αρκετά

διαφωτιστικό το συμπέρασμα που εξάγεται από μια δημοσκόπηση του Κέντρου Στρατηγικών Μελετών, σχετικά με το «πώς βλέπουν οι Κύπριοι την 'Αμυνά τους».

Το πόρισμα από τη δημοσκόπηση αυτή, καταδεικνύει πως η συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας είναι πρόθυμη για μεγαλύτερες θυσίες ενώ 60% συγκεκριμενοποίησαν πως είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν και μέχρι 13% από τα εισοδήματά τους για την 'Αμυνα. Καταφαίνεται με τούτο, πως ο Ελληνισμός της Κύπρου είναι αποφασισμένος να επιβιώσει πάση θυσία και σε μας νομίζω επαφίεται, να αποδείξουμε πως εκπροσωπούμε και εκφράζουμε σωστά τούτο το λαό.

Ανεξαρτήτως τούτου καλέσαμε, μάλλον προσήλθαν, ενώπιον των Επιτροπών Οικονομικών και 'Αμυνας της Βουλής, μια σειρά από ηγεσίες Οργανώσεων, και εξέθεσαν τις απόψεις τους και για τα 3 νομοσχέδια. Και μερικές ηγεσίες οργανώσεων είπαν ΟΧΙ στην αύξηση της εισφοράς από 1% σε 3%, και είπαν ΟΧΙ στον πρόσθετο φόρο για τα πετρελαιοειδή. Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε η τοποθέτηση όλων στο θέμα του ελέγχου των αμυντικών δαπανών. Εκεί πράγματι υπήρξε πλήρης ομοφωνία. Ποιων όμως δαπανών; Αφού για να πραγματοποιηθούν δαπάνες πρέπει προηγουμένως να υπάρξουν έσοδα, που όπως και να το κάνουμε, μόνο με φορολογίες μπορούν να συγκεντρωθούν.

Με την ευκαιρία, ήθελα πολύ να θυμίσω στις ηγεσίες των Οργανώσεων εκείνων, που τήρησαν αρνητική στάση έναντι των φορολογικών προτάσεων για την 'Αμυνα, πως αυτό που εξητείτο, η ελάχιστη δηλαδή υλική θυσία, μοναδικό σκοπό είχε να ενισχύσει τα θεμέλια της αντίστασης ενάντια στην κατοχή και τον αφανισμό, και πως αυτή η έγνοια και αυτό το χρέος δεν είναι δυνατό ν' αφορούσε μόνο εκείνους που θυσίασαν ό,τι πολυτιμότερο είχαν, τα νειάτα τους και τη ζωή τους, για να υπερασπίσουν την ελευθερία και την αξιοπρέπεια όλων μας.

Το νομοσχέδιο για τα πετρελαιοειδή, μας προσφέρεται σαν μια ανώδυνη και μοναδική ευκαιρία, και θάπρεπε να ψηφιστεί αμέσως και ομόφωνα απ' όλα τα Κόμματα, για να μπορέσει το Υπουργείο 'Αμυνας να στηριχθεί σ' ένα βασικό ΚΑΤΙ, και να προγραμματίσει έτσι μια πιο αποτελεσματική αντίσταση, για την ώρα της πραγματοποίησης της απειλής. Θάπρεπε ακόμα να ψηφιστεί ομόφωνα, και για ένα άλλο βασικό λόγο. Θάπρεπε να ψηφιστεί σαν ένα μέτρο ανακοπής της σπατάλης και της επιδημίας του άκρατου καταναλωτισμού, στον οποίο οφείλονται πολλά από τα δεινά που μαστίζουν σήμερα τον τόπο μας. Γιατί δεν είναι μυστικό, πως τούτη την ώρα, που ο Αττίλας βρίσκεται μέσα στα σπίτια μας και το χνώτο του θάπρεπε να ερεθίζει όλους μας για αντίσταση και για αγώνα, κάποιοι, συμπεριφερόμενοι σαν άλλοι άφρονες πλούσιοι, τραγικά θύματα του ευδαιμονισμού και του καταναλωτισμού, κτίζουν μεγαλύτερες και μεγαλύτερες αποθήκες, χωρίς να συνειδητοποιούν πως μ' αυτόν τον αποπροσανατολισμό ίσως χάσουμε μια μέρα την ψυχή μας, ίσως χάσουμε την ίδια την πατρίδα μας.

Είναι πραγματικά ωραίο και συγκινητικά δημοκρατικό, να θέλουμε να παίρνουμε τη γνώμη των Οργανώσεων, για κάθε είδους φορολογία που θα επιβαρύνει και τα μέλη τους. Σε θέματα όμως άμυνας, και προπαντός σε στιγμές κρίσης, αν είμαστε λαοπατέρες όπως μας λεν, θάπρεπε να μπορούμε και να παίρνουμε θαραλλές αποφάσεις, καμιά φορά όχι και τόσο δημοφιλείς, γιατί κανένας, μα κανένας δεν μπορεί να προβλέψει αν το ξέσπασμα μιας κρίσης θα μας περιμένει μέχρι το τέλος του χρόνου, για να ξαναπάρουμε και τη γνώμη των ηγεσιών των Οργανώσεων.

Με την ευκαιρία και χωρίς διάθεση δηκτικότητας, θα ήθελα να θυμίσω πως στο πρόσφατο παρελθόν, όταν ο τόπος διερχόταν κρισιμότερες στιγμές, κάποιες ηγεσίες κομμάτων δεν θεώρησαν ούτε καν σκόπιμο να καλέσουν τις οργανώσεις και να ζητήσουν τη γνώμη τους, πριν εσπευσμένα τοποθετηθούν επί θεμάτων που αφορούσαν αυτή τούτη την ύπαρξή μας σαν κράτους και σαν λαού.

Αναφορικά με τον τρίτο λόγο: Όλοι, νομίζω, συμφωνούμε, πως ο προϋπολογισμός του κράτους πρέπει να είναι ολοκληρωμένος και σαφής, και να δείχνει καθαρά το τι θα ξοδέσουμε, και πού θα τα βρούμε.

Ο σωστός προγραμματισμός είναι επιβεβλημένος για όλα. Όμως η Άμυνα, και το γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά, δεν είναι κάτι που μπορεί πάντοτε να προγραμματίζεται. Η Άμυνα και ο τρόπος Άμυνας είναι πολλές φορές υπόθεση δυναμική, εξωγενής και ρευστή και σαν τέτοια, δεν προγραμματίζεται, παρά μόνον επιβάλλεται, επιβάλλεται εκτάκτως από τις εκάστοτε επικρατούσες πραγματικότητες, και από τις προθέσεις και τους ειδικούς εξοπλισμούς του αντιπάλου.

Τελειώνοντας το μωμί να παρατηρήσω πως με τον τρόπο που αντιμετωπίζουν μερικοί το θέμα της φορολογίας για την Άμυνα, κινδυνεύουν να θεωρηθούν τουλάχιστον αντιφατικοί, για τα όσα λένε υπέρ της άμυνας. Και μέφομαι με την ευκαιρία όλα τα Κόμματα και του ΔΗΚΟ συμπεριλαμβανομένου, για το ότι δεν επιδιώξαμε για τόσα χρόνια να εμπλακούμε ενεργά και αυτεπάγγελτα στο μέγα θέμα της αμυντικής θωράκισης, που αναντίλεκτα, είναι υπόθεση όλων μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από το πόσο αγωνιά ένα λαός για την άμυνά του, βγαίνει το μέτρο για το πόσο αποφασισμένος είναι να αποκαταστήσει και να διατηρήσει την εθνική του τιμή και την εθνική του αξιοπρέπεια.

Δεν πρέπει επίσης να μας διαφεύγει, κ. Πρόεδρε και κ. συνάδελφοι, πως το αγωνιστικό φρόνημα και η διάθεση του λαού μας για αντίσταση, βρίσκονται υπό στενή και συνεχή παρακολούθηση από το άγρυπνο μάτι του εχθρού, που παραμονεύει, μέσα και έξω από την Κύπρο.

Και δεν είναι άσχετες οι πιέσεις που υφιστάμεθα για περαιτέρω υποχωρήσεις, με τα συμπεράσματα που βγαίνουν από αυτή την παρακολούθηση.

Θέλω να πιστεύω πως τελικά η Βουλή του λαού θα δώσει σε εχθρούς και φίλους, μέσα και έξω από την Κύπρο, το μήνυμα, πως τούτος ο λαός, δεν πρόκειται ποτέ να γονατίσει, όσος χρόνος και αν περάσει, όσες, και όποιες θυσίες και αν χρειαστούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου είχε ζητήσει το λόγο.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, θέμα τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Ζιαρτίδη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Κανονισμός 26 της Βουλής λέγει ότι «ουδείς Βουλευτής αναγιγνώσκει την αγόρευσίν του, αλλά δύναται να αναγιγνώσκη αποσπάσματα από βιβλία ή έγγραφα προς υποστήριξιν της επιχειρηματολογίας του, δύναται δε

επίσης να υποβοηθήση την μνήμην του δι' αναφοράς εις σημειώσεις:

Νοείται ότι Βουλευτής δύναται να αγορεύη εκ χειρογράφου εις τας περιπτώσεις—

- (α) εισηγητικών αγορεύσεων επί προτάσεως νόμου ή εγγραφέντος θέματος ή απαντήσεως εις ταύτας·
- (β) αγορεύσεων επί του Προϋπολογισμού· και
- (γ) δηλώσεων των εν τη Βουλή Αρχηγών των κομμάτων ή των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων αυτών ή Βουλευτή.».

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, έχω προσέξει ότι τον τελευταίο καιρό παραβιάζεται αυτός ο Κανονισμός, θα ήθελα να ξέρω αν σιωπηρώς ή άλλως πως έχει εγκαταλειφθεί. Θέλω δε τελειώνοντας να δηλώσω ότι κάμνω αυτή την παρατήρηση τάξεως χωρίς να ωθούμαι από οποιαδήποτε διαφωνία μου προς σημεία της ομιλίας του προλαλήσαντος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς ο Κανονισμός δεν έχει εγκαταλειφθεί και ασφαλέστατα πρέπει να εφαρμόζεται. Η δε προσωπική μου άποψη είναι μάλιστα ότι σε κανένα θέμα δεν πρέπει να επιτρέπεται η ανάγνωση οποιωνδήποτε λόγων. Και ελπίζω αυτό το θέμα, αφού το συζητήσουμε σε σύσκεψη των Αρχηγών των Κομμάτων, να μπορέσουμε να το διευθετήσουμε ούτως ώστε να υπάρχει και μια ομοιομορφία του Κανονισμού. Διότι είναι κάπως παράδοξο εις μεν τα νομοσχέδια να μην επιτρέπεται η ανάγνωση ομιλιών αλλά σε θέματα τα οποία δεν είναι νομοθετικής σημασίας και επομένως ήσσονος σημασίας να επιτρέπεται. Αλλά εν πάση περιπτώσει ο Κανονισμός ισχύει και αν μου είχατε επιστήσει την προσοχή προηγουμένως, γιατί απ' εδώ δεν είμαι και σε θέση να βλέπω τι γίνεται, ασφαλέστατα θα τον είχα εφαρμόσει.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Είχε ζητήσει ο ενδιαφερόμενος το λόγο.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα ήθελα κατ' ουδένα λόγο να καταστρατηγήσω τους Κανονισμούς· ζητώ να τύχω του ελαφρυντικού του νεοφώτιστου στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Δεν θα ξαναγίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Ο κ. Ντ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού ασχοληθώ με το νομοσχέδιο θα ήθελα να πω δυο λόγια για το λόγο τον οποίο έχει εκφωνήσει ο συνάδελφος κ. Μουσιούττας. Και ειδικά κατά πόσο η Βουλή, κατά πόσο ο λαός μας νοιάζεται ή όχι για την αμυντική θωράκιση αυτού του τόπου. Έχω τη γνώμη ότι δεν χρειάζονται έρευνες οποιωνδήποτε για να διαπιστωθεί ότι ο λαός μας είναι υπέρ της αμυντικής θωράκισης. Το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα κ. Μουσιούττα δεν βρίσκεται στο αν χρειάζεται να υπάρχει αμυντική θωράκιση ή όχι και κατά πόσο γι' αυτό το σκοπό χρειάζονται λεφτά. Το κύριο ερώτημα είναι, από πού προέρχονται αυτά τα λεφτά; Ποιοι είναι αυτοί που δίνουν; Δίνουν με βάση την οικονομική τους κατάσταση ή μήπως δεν λαμβάνεται υπόψη αυτός ο παράγοντας;

Και ερωτώ: Τα ποσοστά του ενός ή των δυο ή των τριών τοις εκατόν είναι ποσοστά που εκφράζουν ότι ο κάθε ένας δίνει ανάλογα με την οικονομική του δύναμη, την οικονομική του ευρωστία; Είναι το ίδιο δηλαδή ένας εργάτης των £50 τη βδομάδα με την Τράπεζα Κύπρου ή οποιαδήποτε άλλη Τράπεζα με τα εκατομμύρια κέρδη κάθε χρόνο; Ασφαλώς όχι. Κατά συνέπεια, ναι, έχουμε διαφορά, όχι αναφορικά με το αν χρειάζεται ή όχι αμυντική θωράκιση αλλά με το ύψος που ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου θα πρέπει να συνεισφέρει.

Ο κ. Μουσιούττας έχει αναφέρει ότι εδώ σ' αυτό τον τόπο υπάρχει ευδαιμονία και χρειάζεται λιτότητα. Αυτό, κύριε Μουσιούττα, είναι γεγονός. Υπάρχει σπατάλη, αλλά από εκείνους που έχουν. Δεν υπάρχει σπατάλη από τη μάζα των εργατοπαλλήλων, από τη μάζα των φτωχών αγροτών, των μεσαιών στρωμάτων. Είναι από κάποιους άλλους που υπάρχει σπατάλη, οι οποίοι πρέπει να πούμε ότι μέχρι σήμερα δεν άνοιξαν τα βαλάντιά τους για να ενισχύσουν την αμυντική θωράκιση αυτού του τόπου και μπορεί να βγάζουν και ωραίους λόγους. Κατά συνέπεια, ναι, έχουμε διαφορά όχι αναφορικά με την αμυντική θωράκιση αλλά αναφορικά με το ύψος που ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου θα πρέπει να συνεισφέρει στην αμυντική θωράκιση αυτού του τόπου. Αυτά τα λίγα, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το λόγο που έχει εκφωνήσει ο κ. Μουσιούττας.

Τώρα, αναφορικά με το νομοσχέδιο. Κατετέθη ένα νομοσχέδιο στη Βουλή από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας με το οποίο αυξανόταν ο φόρος πάνω στη βενζίνη από £16 που είναι τώρα για κάθε 100 γαλόνια σε £36 για κάθε 100 γαλόνια, δηλαδή αυξανόταν κατά £20, πράγμα που θα απέδιδε κάπου £10 εκ. στο Ταμείο της 'Αμυνας.

Ποια είναι η εισήγηση που γίνεται από τα τρία Κόμματα στο Σώμα; Η εισήγηση που γίνεται από τα τρία Κόμματα είναι ότι το ποσό αυτό των £10 εκ. είναι λίγο και γι' αυτό τα τρία Κόμματα αποφάσισαν να υπερτριπλασιάσουν αυτό το ποσό το οποίο εισηγήθηκε η Εκτελεστική Εξουσία και ήλθαν με το νομοθέτημα που προτείνεται να ψηφιστεί, και που υποστηρίζεται από τα τρία Κόμματα, να δώσουν εξουσία στον Υπουργό να μεταφέρει στο Ταμείο της 'Αμυνας όλα τα περισεύματα που δημιουργούνται εξαιτίας της μείωσης της τιμής των πετρελαιοειδών. Κατά συνέπεια οι συνάδελφοι εδώ έχουν πλειοδοτήσει όσον αφορά αυτό που ζητούσε η Εκτελεστική Εξουσία και θα μπορούσε ένας να πει ότι πρόκειται για σωστή απόφαση γιατί με τον τρόπο αυτό ενισχύεται το Ταμείο της 'Αμυνας.

Από πόθεν προέρχονται αυτά τα λεφτά; Ποιο είναι το ύψος του φόρου που θα μεταφερθεί στο Ταμείο της 'Αμυνας; Στην έκθεση των αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών δεν γίνεται λόγος. Θα σας το αποκαλύψω εγώ το ύψος. Το ύψος αυτού που προτείνεται με τα σημερινά δεδομένα θα είναι για τον προσεχή χρόνο £40 εκ. συν £12 εκ. από την επιβολή φορολογίας 1% γίνονται £52 εκ. Ποιος τα πληρώνει αυτά; Πολύ ωραία λέγεται και στο νομοσχέδιο που κατετέθη και στην επιχειρηματολογία που αναπτύχθηκε εδώ στη Βουλή, ότι αυτό θα προέλθει από τα υπερκέρδη των εταιρειών. Και θα έμενε κανείς με την εντύπωση ότι αφού είναι έτσι τα πράγματα και θα είναι από τις εταιρείες των πετρελαιοειδών που θα πάρουμε τα χρήματα, προς τι ο θόρυβος; Καλά είναι: παίρνουμε τα κέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών και τα βάζουμε στην άμυνα. Αυτό είναι το λιγότερο εξαπάτηση του κοινού. Το λιγότερο εξαπάτηση. Αυτά τα χρήματα προέρχονται από φορολογία που αυτό το Σώμα θα επιβάλει στους καταναλωτές και θέλω να εξηγήσω τι εννοώ με τη λέξη «καταναλωτές»: 'Όχι μόνο τους καταναλωτές πετρελαιοειδών, τους ιδιώτες, δηλαδή τους καταναλωτές βενζίνης ή πετρελαίου

για το αυτοκίνητό τους. Θα επηρεάσει τους αγρότες και τα κόστα παραγωγής των αγροτών, θα επηρεάσει τις βιομηχανίες, θα επηρεάσει την τουριστική μας βιομηχανία, θα επηρεάσει την τιμή του ρεύματος που θα μπορούσε να ήταν φθηνότερη με όλες τις ευεργετικές επιπτώσεις στην οικονομία μας και μάλιστα σε μια στιγμή που η Κυβερνητική πλευρά έχει ιδρύσει ειδικό σώμα για να μελετήσει τη μείωση των κόστων της παραγωγής έτσι που τα κυπριακά προϊόντα να γίνουν ανταγωνιστικά στο εξωτερικό. Και αυτά τα £40 εκ. αντί να δοθούν για να ανακουφιστεί ο αγρότης και να πέσουν τα κόστα παραγωγής του, αντί να δοθούν στις βιομηχανίες και στον τουρισμό για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τον ξένο συναγωνισμό και γενικότερα η οικονομία του τόπου να πάει μπροστά, έρχονται και μας λεν «ξέρετε, τα £40 αυτά εκ. δεν επηρεάζουν κανένα, τα παίρνουμε από τα υπερκέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών και τα βάζουμε στην άμυνα.» Γι' αυτό είπα ότι το λιγότερο είναι απάτη.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, μαζί με το 1% που πληρώνουν τώρα οι εργαζόμενοι, συμποσούται ένα ποσό £52 εκ. που αναλογεί £346 κατά οικογένεια σ' αυτό τον τόπο. Ερχόμαστε εδώ και αποστερούμε και την δικονομία του τόπου και την οικονομία του κάθε οικογενειάρχη κατά ένα ποσό κατά μέσο όρο £350. Για ορισμένους μπορεί να είναι ευκαταφρόνητο ποσό, για πολλές όμως οικογένειες που αγωνίζονται καθημερινά για να βγάλουν το ψωμί τους με τον ιδρώτα τους είναι τρομακτικά μεγάλο ποσό.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ έχουν επιβάλει στους εργαζομένους, όλες τις τάξεις των εργαζομένων, και στην οικονομία του τόπου φόρους της τάξης των £52 εκ.

Θα ήθελα να επαναλάβω ότι δεν αντιτιθέμεθα ποσώς στην ενίσχυση της άμυνας. Εμείς είμαστε υπέρ της ενίσχυσης της άμυνας αλλά η διαφορά μας, όπως έχω τονίσει, βρίσκεται στο από πόθεν. Και ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι: Γιατί να μην πληρώσουν, να μη φορολογηθεί ο πλούτος, τα μερίσματα, οι Τράπεζες, οι μεγαλοκτηματίες και να φορολογείται η φτωχολογία;

Το Κόμμα μας είναι έτοιμο να συζητήσει τρόπους και μεθόδους για να ενισχυθεί με αυτά ή και με μεγαλύτερα ποσά η άμυνα αυτού του τόπου. Αλλά να συζητήσουμε ποιους θα επιβαρύνει η άμυνα που πρέπει να επιβαρύνει ανάλογα με το βάρος που μπορεί να σηκώσει ο καθένας μας. Και αυτό με την παρούσα νομοθεσία δε γίνεται ούτε με τη νομοθεσία για επιβολή φορολογίας με φορολογικό συντελεστή 1% ή 3%. Το βάρος είναι ανισομερές και πέφτει κατά κύριο λόγο στις μάζες των εργαζομένων.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριοι συνάδελφοι, και αν χρειαστεί κατά τη συζήτηση θα επανέλθω, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Χ' ' Δημητρίου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Είναι, πράγματι, λυπηρό το γεγονός ότι αυτή η Βουλή τη 12η ώρα, προτού κλείσει, συζητά ένα τόσο βασικό θέμα, το θέμα της ενίσχυσης της άμυνας και του τρόπου φορολογίας για την ενίσχυση της άμυνας.

Γιατί, όμως, συμβαίνει αυτό το πράγμα; Γιατί η Κυβέρνηση δεν είχε αμυντική πολιτική. Και δεν είχε αμυντική πολιτική η Κυβέρνηση γιατί δεν έφερε με τη συζήτηση των Προϋπολογισμών οποιαδήποτε συγκεκριμένη πρόταση που να αφορά το θέμα της άμυνας της Κύπρου.

Για να δείτε πόσο επιπόλαια ήταν αυτή η αμυντική πολιτική είναι αρκετό να αναφέρω ότι ενώ ο Προϋπολογισμός προέβλεπε £31 εκατομμύρια για την Αστυνομία, ως να ήταν τεράστιος ο εσωτερικός κίνδυνος, προέβλεπε μόνο £21 εκ. για την άμυνα.

Ορθώς παρατηρήθη από τον έντιμο συνάδελφο κ. Μουσιούττα ότι ορισμένα κόμματα — και είμαι περήφανος να πω πως είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός που έθιξε αυτό το θέμα — θέλησαν να θέσουν την όλη συζήτηση του θέματος της άμυνας πάνω στις ορθές βάσεις.

Ποιες είναι οι ορθές βάσεις;

Πρώτον, ότι μια υπεύθυνη Κυβέρνηση, όταν συζητά τον Προϋπολογισμό, είτε τον Τακτικό είτε της Αναπτύξεως, αποφασίζει ποιο είναι το βάρος και ποια η προτεραιότητα που θα δώσει στο θέμα της άμυνας όπως και σε άλλα θέματα, και εν όψει αυτής της απόφασης στην οποία καταλήγει, αφού σταθμίσει και υπολογίσει όλους τους κινδύνους που απειλούν τη χώρα, αποφασίζει και λέγει ότι από τα έσοδα του κράτους θα διαθέσει τόσα εκατομμύρια λίρες για την άμυνα του τόπου. Δεν είναι περιστασιακή και εποχιακή η άμυνα. Και οι κίνδυνοι που απειλούν την Κύπρο ήταν ορατοί και αισθητοί για οποιαδήποτε υπεύθυνη Κυβέρνηση. Παρά ταύτα δεν το έπραξε η Κυβέρνηση. Προχώρησε και δημιούργησε μια υπεράριθμη κυβερνητική υπηρεσία όπως και η ίδια η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. παραδέχεται, η οποία υπεράριθμη κυβερνητική υπηρεσία κοστίζει σ' αυτό τον τόπο πέραν των £60 εκ. ετησίως.

Ποιο είναι το δεύτερο συστατικό σε μια χώρα που λειτουργούν θεσμοί; Να εγκρίνονται ποσά για την άμυνα αλλά να υπάρχει κοινοβουλευτικός έλεγχος για το πώς διατίθενται. Και μερικοί έχουν πει ότι η Κυβέρνηση με προθυμία δέχθηκε τον έλεγχο.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η Κυβέρνηση κατάθεσε προ ενός έτους νομοσχέδιο που προέβλεπε για τη δημιουργία Ταμείου Άμυνας και ότι το νομοσχέδιο αυτό καμιά πρόνοια δεν είχε για κοινοβουλευτικό έλεγχο. Είναι μετά την αγόρευσή μου στη Βουλή, όταν ε συζητείτο το θέμα, και μετά που ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατάθεσε πρόταση Νόμου για κοινοβουλευτικό έλεγχο, που υπέκυψε η Κυβέρνηση και αποδέχθηκε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Υπάρχουν, επομένως, δυο θέματα:

Πρώτο, ότι η Κυβέρνηση δεν είχε αμυντική πολιτική και, δεύτερο, ετοιμάζοντας τον Προϋπολογισμό δεν έλαβε υπόψη τις αμυντικές δαπάνες και έδωσε περισσότερη σημασία στην Αστυνομία παρά στην Εθνική Φρουρά και στην Άμυνα του τόπου, όπως αποδεικνύουν τα κονδύλια των Προϋπολογισμών.

Έρχομαι, τώρα, στο τρίτο σημείο. Και το σημείο είναι αυτό που έχει θίξει ο έντιμος συνάδελφος του ΑΚΕΛ.

Ποιοι θα φορολογηθούν και ποιοι πρέπει να φορολογούνται, γιατί το Σύνταγμα προβλέπει ότι τα βάρη, τα οικονομικά βάρη, πρέπει να είναι αντίστοιχα με την οικονομική δυνατότητα ενός εκάστου πολίτη.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω τον έντιμο συνάδελφο, πως πριν λίγο καιρό η πλειοψηφία αυτής της Βουλής, στην οποία συμπεριλαμβάνετο και ο Δημοκρατικός

Συναγερμός, αρνήθηκε να δώσει τα έσοδα που προκύπτουν από τη μείωση της τιμής των πετρελαιοειδών στην Κυβέρνηση, και επέμενε πως θα έπρεπε πρώτα να καθοριστούν λογικές τιμές όσον αφορά και τη βενζίνη και τα άλλα πετρελαιοειδή και να μειωθεί η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος καθώς και η τιμή των άλλων πετρελαιοειδών που χρησιμοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς. Και είναι κατόπιν της επιμονής της Βουλής επ' αυτού του θέματος που και πάλι καθορίστηκε η τιμή της βενζίνης, η τιμή των άλλων πετρελαιοειδών και η τιμή του ρεύματος.

Αυτή τη στιγμή έχουμε μια ουσιαστική μείωση της τιμής της βενζίνης και του ρεύματος και των άλλων πετρελαιοειδών. Εκείνο που προτείνω, ενόψει της επείγουσας ανάγκης — και επείγουσα είναι η ανάγκη της ενίσχυσης της αμυντικής μας ικανότητας — λόγω της όξυνσης της κατάστασης, λόγω των κινδύνων που διαφαίνονται, είναι να δώσουμε ένα α' ποσό πλεονασμάτων, για να μας δοθεί καιρός να μελετήσουμε, μέχρι το τέλος του έτους, όταν θα έλθουν οι Προϋπολογισμοί, ποιο θα είναι το μερίδιο των Προϋπολογισμών που θα δοθεί στην άμυνα, ποιοι θα είναι οι φόροι που θα επιβάλουμε για να καλύψουμε τις αμυντικές μας ανάγκες και ποια πρέπει να είναι η αμυντική πολιτική.

Είναι, όμως, ανάγκη, από τώρα, μέχρι το τέλος του έτους, να υπάρξει ένα ουσιαστικό ποσό για να προχωρήσουμε, το ταχύτερο δυνατό, στην ενίσχυση της άμυνάς μας. Και το μέτρο που ψηφίζουμε τώρα έχει και αυτό το ρόλο της προσωρινής διευθέτησης, γιατί το αμυντικό θέμα δεν διευθετείται με αυτά τα ημίμετρα.

Θα ήθελα, όμως, να αναφερθώ και σε ακόμα ένα σημείο που έθιξε ο έντιμος συνάδελφος κ. Μουσιούττας.

Ο κ. Μουσιούττας μας μίλησε για λιτότητα. Υπενθυμίζω τον κ. Μουσιούττα ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός σε κάθε συζήτηση των Προϋπολογισμών, εκτός, εντός της Βουλής και επί τα αυτά, επαναλάμβανε το αίτημα προς την Κυβέρνηση για αυτοσυγκράτηση στις δαπάνες. Ζητούσε από την Κυβέρνηση να δώσει το παράδειγμα λιτότητας. Αλλά αυτό δεν έγινε. Απεναντίας, υπήρξε κρατική σπατάλη σε όλους τους τομείς. Σπατάλη στο ότι προσλαμβάνονταν υπεράριθμοι υπάλληλοι και σύμφωνα με τους αριθμούς της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. έχουν προσληφθεί πέραν των 3.000 αχρείαστοι υπεράριθμοι υπάλληλοι που επιβάρυναν τον Προϋπολογισμό. Σπατάλη, διότι δεν προγραμματίζονταν σωστά τα έργα. Και είχαμε το παράδειγμα του δρόμου της ΕΕΚΤΕ. Σπατάλη ένεκα της κακής διαχείρισης του Συνεργατισμού που απολέσθηκαν εκατομμύρια λίρες. Σπατάλη γιατί η Κυβέρνηση έδινε εγγυήσεις σε βιομηχανίες για τις οποίες δεν έγιναν σωστές τεχνοοικονομικές μελέτες. Δεν υπήρχε η εμπειρία και ακόμα και τα μηχανήματα που αγοράστηκαν ήταν τα ακατάλληλα και τα πλήρωσε ο φορολογούμενος λαός.

Σωστά παρατήρησε ο έντιμος συνάδελφος του ΑΚΕΛ ότι αν υπάρχει σπατάλη υπάρχει σε δυο τομείς:

Ο ένας τομέας είναι ο κυβερνητικός και ο άλλος εκείνων που μπορεί να έχουν λεφτά και μπορούν να σπαταλούν. Δεν μπορούμε όμως να μιλούμε για σπατάλη των χαμηλά αμειβόμενων τάξεων.

Γι' αυτό πιστεύω ότι το όλο θέμα της αμυντικής δαπάνης πρέπει να εξεταστεί και να ενταχθεί μέσα στα πλαίσια των Προϋπολογισμών που θα κατατεθούν και όχι να έρχεται η Εκτελεστική Εξουσία τη 12η ώρα ενώπιον της Βουλής και να προσπαθούμε να βρούμε χρήματα για κάτι για το οποίο θα έπρεπε

να είχαμε δώσει τόση προτεραιότητα και να είχαμε εξασφαλίσει την άμυνα προτού προχωρήσουμε σε άλλα έργα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όταν μιλούμε για αγώνα εθνικής σωτηρίας, όταν μιλούμε για αγώνα ανεξαρτησίας, η σκέψη μας πηγαίνει σ' ένα κεντρικό σημείο, στο θέμα της άμυνας. Και σίγουρα αναλογιζόμενοι αυτό το μέγα πρόβλημα της άμυνας θα πρέπει να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα, ότι μέχρι τώρα δεν έγιναν εκείνα τα οποία έπρεπε να γίνουν. Δημιουργήθηκαν τεράστια κενά και παραλείψεις, σφάλματα, εσφαλμένες εκτιμήσεις και πολιτικές αποφάσεις, η άμυνα διαλύθηκε τον καιρό της χούντας, η χειρότερη ώρα της Κύπρου ήταν η τραγική ώρα της προδοσίας, του πραξικοπήματος, που όπως είπε ακόμα χθες ο Τούρκος στρατηγός, «είχαν ένα διαλυμένο μέτωπο, γι' αυτό μπορέσαμε και μπήκαμε μέσα, γιατί δεν υπήρχε άμυνα.»

Έτσι όταν μιλούμε για τα προβλήματα της Κύπρου η τοποθέτησή μας ασφαλώς έχει σημασία πάνω σ' όλα τα θέματα αλλά πιθανόν, αν βάλουμε προτεραιότητες, να βρούμε ότι η πρώτη προτεραιότητα είναι η άμυνα.

Ένα δεύτερο συμπέρασμα από τη σημερινή συζήτηση, είναι το θέμα της οργάνωσης της άμυνας, της αμυντικής πολιτικής. Και εδώ κενά κι' εδώ προβλήματα. Αλλά το γεγονός ότι υπάρχουν κενά και προβλήματα δεν σημαίνει ότι πρέπει να καταργήσουμε την άμυνα. Πρέπει να συμπληρώσουμε τα κενά. Και αυτά τα κενά υπάρχουν πράγματι στο Υπουργείο Άμυνας. Δεν έχουμε Υπουργείο Άμυνας. Πρέπει να φτιάξουμε Υπουργείο Άμυνας. Πρέπει το Υπουργείο Άμυνας να δουλεύει με επάρκεια και συστηματικά γιατί μόνο μικρή διάρκεια ζωής έχει το χωριστό Υπουργείο Άμυνας και αν κοιτάξει κανείς τους Προϋπολογισμούς, θα δει «θέση 1» για τον Υπουργό μόνο και φυσικά για τις άλλες δαπάνες του στρατού. Καμιά έννοια και κανένας μηχανισμός για την άμυνα.

Ένα τρίτο μέγα θέμα που δεν αναφέρθηκε σήμερα αλλά μας απασχόλησε χρόνια και χρόνια πριν, ήταν να ελέγχεται η άμυνα και η εθνοφρουρά από την Κυπριακή Κυβέρνηση. Φυσικά θα πρέπει να δώσουμε ευθύς εξ αρχής την τιμή που οφείλουμε σε όλους τους Ελλαδίτες αξιωματικούς και τους άνδρες που θυσιάστηκαν για την Κύπρο και αυτές τις μέρες θα πάμε για να τιμήσουμε τη θανά τους στα στρατιωτικά κοιμητήρια. Όμως υπήρξε μια πολιτική γραμμή, σωστή κατά την άποψή μας, ελέγχου της εθνοφρουράς από την Κυπριακή Κυβέρνηση. Μα δεν είναι ο έλεγχος που λείπει, είναι η εθνοφρουρά που λείπει, είναι η άμυνα που λείπει, είναι η αμυντική θωράκιση που λείπει και για να τα έχουμε αυτά χρειαζόμαστε χρήματα. Αν δεν έχουμε χρήματα δικά μας για να χρηματοδοτήσουμε τη δική μας άμυνα, δεν θα έχουμε ούτε άμυνα ούτε έλεγχο πάνω στην άμυνά μας, ούτε την ανάλογη οργάνωση και συσχέτιση για τον κρατικό μας μηχανισμό.

Έτσι είναι απαραίτητη η εξασφάλιση χρημάτων για πολλούς λόγους και για εθνικούς, αλλά προπαντός αν θέλουμε να στηρίξουμε και την έννοια της Κυπριακής ανεξαρτησίας.

Φυσικά όλα αυτά θα πρέπει να κρίνονται με το ποιος είναι ο αντίπαλός μας: η τούρκικη κατοχή, ο τούρκικος επεκτατισμός και ο τούρκικος τελικός στόχος του αφανισμού της Κύπρου.

Έτσι, οτιδήποτε γίνει για την άμυνα είναι λίγο γιατί δεν υπάρχουν όρια στην άμυνα. Γι' αυτό εκείνο που θα πρέπει να κάμουμε είναι πώς να προσθέτουμε δαπάνες και έλεγχο, αλλά να προσθέτουμε και όχι να αφαιρούμε δαπάνες γιατί τότε το μόνο που κάνουμε είναι να διευκολύνουμε τον τούρκικο επεκτατισμό. Η άμυνα δεν είναι πόλεμος. Η άμυνα η ελεγχόμενη μέσα σ' ένα δημοκρατικό κράτος δεν είναι милитарισμός. Η άμυνα σ' ένα δημοκρατικό τόπο που νοιάζεται για τη σωτηρία του και την ύπαρξή του είναι ειρήνη και μόνο εκεί μπορούμε να στηρίξουμε τις ειρηνικές διαδικασίες, τις αναγκαίες πολιτικές διεργασίες για να προωθήσουμε μια λύση στο κυπριακό πρόβλημα.

Θέλω να συμφωνήσω με τον κ. Μουσιούττα ο οποίος έκαμε υπαινιγμό εναντίον όλων των κομμάτων, πάνω στο θέμα ότι στο τέλος ανεξάρτητα του τι υποστηρίζει ο καθένας, είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι για το πού πάει αυτός ο τόπος και έχουμε μια συλλογική ευθύνη σαν Κυπριακή Βουλή, θα πρέπει όμως να πούμε ότι υπάρχει χάσμα μεταξύ αυτού που υπάρχει και αυτού που μπορεί να γίνει. Έχουμε ένα ολόκληρο λαό ανεκμετάλλετο. Ζητήσαμε από χρόνια πολλά την οργάνωση λαϊκής πολιτοφυλακής. Για μας αποτελεί αίτημα — πεισματικά επιμένουμε πάνω σ' αυτή τη θέση — ότι δεν είναι υπόθεση όλων μας. Και η άμυνα ακόμα δεν είναι υπόθεση μόνο των στρατευμένων ανθρώπων. Η άμυνα είναι υπόθεση της οικονομίας, της πολιτικής ηγεσίας, της διπλωματίας, όπου όλοι, είτε στην παραγωγή βρίσκονται είτε στο φυλάκιο, θα εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό. Πώς θα προωθήσουμε αυτούς τους σκοπούς αν δεν καλλιεργούμε αυτή την έννοια και αν δεν προσφέρουμε όλοι την ανάλογη συνεισφορά;

Συζητήθηκε το θέμα της κατανομής των βαρών και των επιπτώσεων των δαπανών πάνω στην εθνοφρουρά για την ευρύτερή μας οικονομία. Φυσικά η περίσκεψη πάνω στο θέμα της συσχέτισης οικονομίας και άμυνας είναι αναγκαία. Είναι μακροχρόνιος ο αγώνας και θα στηριχθεί και πάνω στην οικονομία και πάνω στην εθνοφρουρά και πάνω στην άμυνα του τόπου. Όμως αλλοίμονο αν αρχίσουμε τη διαδικασία ποιο έχει περισσότερη σημασία: η οικονομία ή η άμυνα. Και τα δυο είναι απαραίτητα. Και η οικονομία και η άμυνα του τόπου είναι απαραίτητα. Αν διασώζουμε την οικονομία σε βάρος της άμυνας δημιουργούμε καταστάσεις που μπορούν να σαρωθούν με το πρώτο φύσημα του ανέμου όπως σαρώθηκε η κατεχόμενη Κύπρος από τον Αττίλα όταν εισέβαλλε στις 20 του Ιούλη του 1974, όπου υπήρχε οικονομία αλλά δεν υπήρχε άμυνα. Νομίζω δεν χρειάζεται περισσότερη επιχειρηματολογία πάνω σ' αυτό το θέμα γιατί είναι κατανοητό σε όλους. Και μπορεί να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα αλλά όχι να καταστρατηγούμε θέματα αρχής, λέγοντας ότι δεν δίνουμε για την άμυνα για να δώσουμε για την οικονομία. Είναι μια βάση πολύ εσφαλμένη.

Ποιοι επιβαρύνονται; Το ότι τα βάρη τα μεγάλα του Κυπριακού δράματος τα επιφορτίστηκαν τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, οι πλατειές μάζες του Κυπριακού λαού, δεν είναι μυστικό. Υπάρχει όμως κάτι το περιεργό. Αν ζητήσεις απ' αυτό το λαό που πρόσφερε θυσίες, και αίματος και οικονομικές, αν θέλει να δώσει χρήματα για την άμυνα, είναι πρόθυμος να δώσει. Αν υπάρχει διστακτικότητα είναι σε πολλούς ή σε κάποιους έστω κύκλους πολύ ισχυρούς οικονομικά. Εκεί υπάρχει η διστακτικότητα.

‘Όμως εμείς είμαστε η Βουλή και πρέπει πραγματικά να θεσμοθετούμε και να προωθούμε μια συγκεκριμένη πολιτική. Γιατί δεν προχώρησε λοιπόν η κλιμακωτή φορολόγηση, να πληρώνουν τα χαμηλά εισοδήματα όχι 1%, 1/2%, 0% αλλά να πληρώνουν τα ψηλά 3%; Γιατί δεν προχωρήσαμε σ’ αυτή την κλιμάκωση; Κι’ εμείς είμαστε πρόθυμοι να δεχτούμε την κατάργηση και του 1/2% για τα πολύ χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού, φτάνει να πετύχουμε μια κλιμάκωση. ‘Όμως δεν υπήρξε τέτοια πρόταση, παρόλο που υπήρξε η πρόκληση.

Υπήρξε η αναφορά του Αρχηγού του Δημοκρατικού Συναγερμού για τους Προϋπολογισμούς. Είναι σωστή η τοποθέτηση. ‘Όμως να έχουμε όλοι κάτι υπόψη μας: ότι αν θέλουμε πραγματικά άμυνα διά μέσου των προϋπολογισμών, υποχρεωτικά πρέπει να έχουμε και άλλους προϋπολογισμούς. Και είμαι σε απορία, αν έλθει αυτός ο άλλος προϋπολογισμός που θα εξασφαλίζει χρήματα για την άμυνα, θα είναι πρόθυμος να τον ψηφίσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Ας ελπίσουμε ότι οι λέξεις και οι τοποθετήσεις που παίρνουμε τώρα μας δεσμεύουν και μελλοντικά και σίγουρα εκείνο που έχει σημασία είναι να διασφαλιστούν και να εξασφαλιστούν τα χρήματα μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού γιατί υπάρχει η άποψη ότι πρέπει να καταργηθούν τα ειδικά ταμεία αλλά να μην καταργηθούν τα ειδικά προνόμια των εχούμενων, των κεφαλαιοκρατών του τόπου.

Αν λοιπόν θέλουμε κατάργηση των ειδικών ταμείων, θα καταργηθούν και τα προνόμια των ολίγων και αυτά είναι και τα λεγόμενα κίνητρα και οτιδήποτε άλλο για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε αυτά τα χρήματα. Δεν μπορούν να υπάρξουν και φορολογικές απαλλαγές και αυξήσεις των χρημάτων, εκτός εάν θα πάμε σ’ ένα πλήρως ελλειμματικό προϋπολογισμό οπότε η καταστροφή της οικονομίας είναι δεδομένη με καινούργια υπερχρέωση και με καινούργια οικονομικά βάρη.

Και έρχομαι πάνω στο θέμα των πετρελαιοειδών.

Η Βουλή πραγματικά σε αντίθεση με την άποψη της Κυβέρνησης ψήφισε σωστά τη μεταφορά από τη διαφορά που υπήρξε στον τομέα των πετρελαιοειδών προς τον καταναλωτή. Και αποδείχτηκε ότι έπραξε σωστά. Συγκρατήθηκαν οι αυξήσεις, ο τιμάρθιμος — παρουσιάστηκε μάλιστα και μια μικρή κάμψη — εξισορροπήθηκαν οι τιμές με τις τιμές άλλων χωρών, όμως παρουσιάστηκε και το θέμα της περαιτέρω μείωσης της τιμής του πετρελαίου και της ύπαρξης περισσότερων πλεονασμάτων από τη φορολογία του καταναλωτή. Δέχομαι το επιχείρημα του κ. Κωνσταντίνου. ‘Όμως εκείνο που θα πρέπει να προσθέσουμε είναι και το εξής: Ποιος επωφελήθηκε περισσότερο από τη μείωση των τιμών; Θάπρεπε να μειωθεί η τιμή σειράς προϊόντων. ‘Όμως παρακολούθησαμε να έχει μειωθεί τελικά η τιμή μόνο δυο προϊόντων, των τούβλων και τουτσιμέντου — και των τούβλων ύστερα από πολύ καυγά, των τούβλων που επωφελήθηκαν τόσο πολύ και από την εθνική καταστροφή. Για όλα τα άλλα προϊόντα που έχουν κατανόηση, τεράστια κατανάλωση ενέργειας, κανένας δεν ήλθε να μειώσει τις τιμές τους με αποτέλεσμα να δώσουμε τη μείωση, να επωφεληθεί κάπως ο χαμηλά αμειβόμενος καταναλωτής αλλά από την άλλη μεριά να συγκεντρώσουν περισσότερα υπερκέρδη κάποιοι προνομιούχοι.

‘Έτσι, μακάρι να ήταν τα πράγματα διαφορετικά. ‘Όμως και μια νέα μείωση είναι πιθανόν ή είναι μάλλον το πιθανότερο ότι θα έχει το ίδιο αποτέλεσμα.

Θα έπρεπε να αναφέρουμε επίσης ότι, ναι είναι φορολογία του καταναλωτή αλλά ο φτωχός ή αγρότης δεν έχει κανένα αυτοκίνητο πολυτελείας που να καταναλίσκει πολύ βενζίνη· ο μικρομεσαίος πλέον κινείται με ένα πετρελαιοκίνητο

αυτοκίνητο του οποίου στοιχίζει ελάχιστα η διακίνηση. Μπορεί να πει κανένας ότι αν θα επιβαρυνθούν κάποιιοι απ' αυτή τη φορολογία θα είναι εκείνοι που καταναλίσκουν τεράστια ποσά ενέργειας και ήδη έχουν ευεργετηθεί και εκείνοι οι οποίοι διαθέτουν μέσα συγκοινωνίας που είναι πολυδάπανα από την άποψη της κατανάλωσης βενζίνης ή πετρελαίου.

Έτσι είτε το θέλουμε είτε όχι είναι κατά κάποιο τρόπο κάποια κλιμάκωση της δαπάνης η φορολογία του πετρελαίου που ανταποκρίνεται προς το οικονομικό μέγεθος της κάθε πλευράς.

Φυσικά για τους αγρότες, σίγουρα εκεί που θα μπορούσε να πει κανένας ότι θα είχε μια περαιτέρω σημασία η μείωση της τιμής του πετρελαίου, είμαι βέβαιος ότι όταν τους εξηγηθεί και τους λεχθεί ότι ήταν η συνεισφορά τους στην άμυνα, δεν νομίζω ότι θα υπάρξει κύριος αγρότης που θα έχει αντίρρηση πάνω στο θέμα. Εδώ είναι και το θέμα της πολιτικής ευθύνης όλων μας.

Ελέχθη επίσης ότι είναι £347 σύμφωνα με τα καινούργια δεδομένα το κατά κεφαλή κόστος. Εγώ είμαι πρόθυμος να δεχθώ και αυτό το ποσό των £347. Αλλά αν πάρω τα στοιχεία και από το Σύμφωνο της Βαρσοβίας θα δω ότι στη Δυτική Γερμανία είναι \$515 η κατά κεφαλή δαπάνη και είναι πολλά εκατομμύρια άνθρωποι. Και στη Σοβιετική Ένωση είναι \$70 αλλά στηρίζεται πάνω σ' ένα τεράστιο πληθυσμό. Στη Γαλλία είναι \$394, στις Ην. Πολιτείες \$1023 και σε άλλες χώρες είναι \$336, στη Σουηδία ή στην Ελβετία ακόμα \$315.

Δηλαδή βλέπουμε ακόμα χώρες που δεν έχουν τον κίνδυνο αφανισμού να έχουν μια κατά κεφαλή κατανομή των βαρών πολύ σημαντική. Και να μην ξεχνούμε ότι μέχρι πριν λίγο η κατά κεφαλή δική μας δαπάνη για την άμυνα ήταν το 1980 \$41, το 1982 \$70, το 1983 \$89, δηλαδή οφείλουμε πολλά για να φτάσουμε σε κάποια εξισορρόπηση σχετικά με την κατά κεφαλή δαπάνη πάνω στο θέμα της άμυνας.

Ιδού μερικούς ακόμα ενδεικτικούς αριθμούς: Όταν εμείς δίδουμε γύρω στα 2% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, η Τουρκία δίνει 4,9%, η Αίγυπτος 8,7%, το Μαρόκκο 9,8%, η Συρία 14,3%, το Ισραήλ 29,18% και η Ελλάδα φυσικά 6,9%. Δηλαδή η άμυνα προϋποθέτει δαπάνες και προϋποθέτει δαπάνες που θα πρέπει πραγματικά να εξευρεθούν. Όλοι είμαστε υπέρ της άμυνας, όπως ελέχθη, όμως η άμυνα είναι δυνατό να σημαίνει και οικονομικές θυσίες.

Όταν νεκρούς και τους ήρωες τους τιμούμε διότι πρόσφεραν τη ζωή τους, ποια είναι η δική μας προσφορά; Είχαμε το προνόμιο όλοι εμείς να επιζήσουμε των εθνικών συμφορών. Τουλάχιστον κάποια δαπάνη πιθανό να μην ήταν κάτι έξω από τη γενικότερη ευθύνη μας.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει τα νομοσχέδια και λυπούμαι που δεν έρχεται και ψηλότερο ποσοστό πάνω στο θέμα της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές;

Θα ήθελα να ξέρω πόσοι υπάρχουν, διότι αν υπάρχουν πολλοί ομιλητές θα διακόψω για απογευματινή συνεδρία. Είχα την εντύπωση ότι θα περιοριζόταν η συζήτηση επί εκπροσώπων κομμάτων. Αλλά βεβαίως εγώ δεν μπορώ να επέμβω σ' αυτό το θέμα. Αν υπάρχουν όμως ομιλητές, θα διακόψω.

Ορίστε.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν αυτή ήταν η εντύπωση και αν έτσι ίσως συμφωνήθηκε σε κάποια στιγμή, τότε παραμένουμε στον ένα ομιλητή κατά κόμμα και. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι όλες οι απόψεις ελέχθησαν. Δεν νομίζω ότι θα υπάρξουν είτε νέα επιχειρήματα είτε νέες απόψεις. Αν συμφωνείτε — δεν μπορώ εγώ να στερήσω από κανένα το δικαίωμα να ομιλήσει αν επιμένει — αν όμως συμφωνείτε σαν σύνολο τότε να θεωρηθεί ότι έκλεισε η κατ' αρχή συζήτηση του νομοσχεδίου και να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Συμφωνούμε. Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε. Εντάξει. Τότε προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου διά νέου άρθρου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Υπάρχουν διαφωνίες, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Επί όλου του νομοσχεδίου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Να επαναλάβουμε, άνκαι για τον τίτλο δεν τίθεται θέμα.

Το δεύτερο άρθρο. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

29 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

29 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15 κατά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 8 του βασικού νόμου διά νέου άρθρου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

29 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15 κατά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

29.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Προσθέτου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

29 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο κατά πλειοψηφία.

(Κτυπά τη σφύρα)

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι έτοιμα τα επείγοντα νομοσχέδια γι' αυτό καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο έχει κηρυχθεί από το Σώμα ως επείγουσας φύσης, σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1986 για να παρασχεθεί η δυνατότητα συνέχισης της απόσπασης, ως το τέλος του χρόνου, αριθμού εκπαιδευτικών οι οποίοι είναι αποσπασμένοι σε διάφορες Κυβερνητικές υπηρεσίες.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή ύστερα από σχετική εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών είχε συμπεριλάβει σχετική διάταξη στον Προϋπολογισμό του 1986 με βάση την οποία οι αποδοχές εκείνου του διδακτικού προσωπικού του Υπουργείου Παιδείας, που βρισκόταν με απόσπαση σε άλλες Κυβερνητικές υπηρεσίες, περιορίστηκαν μέχρι την 30ή Ιουνίου 1986, εκτός αν στο μεταξύ τα πρόσωπα αυτά επέστρεφαν στα καθήκοντά τους, και αυτό με απώτερο στόχο να τεθεί τέρμα σ' ένα απαράδεκτο θεσμό που πλήττει την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Στόχος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η διαγραφή από τον Προϋπολογισμό της εν λόγω περιοριστικής διάταξης για να δοθεί νέα πίστωση χρόνου στους αρμοδίους προκειμένου να επιλύσουν οριστικά το θέμα αυτό είτε με ενδιάμεσα μέτρα ως το τέλος του χρόνου είτε με ανάλογες προτάσεις στον Προϋπολογισμό για το 1987.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τη ζητούμενη πίστωση χρόνου που επιδιώκεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σε νόμο.

Προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή αναμένει πως το αρμόδιο Υπουργείο θα ολοκληρώσει πριν από το τέλος του τρέχοντος χρόνου τις μελέτες του για την τελειωτική ρύθμιση του θέματος των αποσπάσεων των εκπαιδευτικών, πράγμα για το οποίο έχει δοθεί στην Επιτροπή η διαβεβαίωση του αρμόδιου Υπουργού. Παράλληλα η Επιτροπή καλεί τους αρμόδιους όπως λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αποσπάσεις των εκπαιδευτικών εκείνων που υπηρετούν σε τομείς άλλους από καθαρά εκπαιδευτικούς τερματιστούν πριν από το τέλος του προσεχούς Οκτωβρίου σύμφωνα και πάλιν με τις διαβεβαιώσεις του αρμόδιου Υπουργού και νοουμένου ότι και στις δυο περιπτώσεις θ' ακολουθηθεί η πιστή εφαρμογή των προνοιών της ισχύουσας νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Πρώτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1986».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 7) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Φοίβος Κληρίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε σε σημερινή συνεδρία της την πιο πάνω πρόταση νόμου η οποία έχει κηρυχθεί ως επείγουσας φύσης.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατοχύρωση των υπαλλήλων περιοχών βελτιώσεως οι οποίοι πριν από την ανακήρυξη οποιασδήποτε περιοχής βελτιώσεως ως δήμου υπηρετούσαν στα κατά τόπους Γραφεία Επαρχών ως κοινή υπηρεσία των περιοχών βελτιώσεως κάθε Επαρχίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με την προτεινόμενη κατοχύρωση των πιο πάνω υπαλλήλων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 61Α του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1986.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1986 αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Κυπριακής Βιβλιοθήκης Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 51) του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 11.7.86 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1986 (Αρ. 17 του 1986) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 18 του 1986).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συμφωνία μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και της Εταιρείας Κυπριακές Βιομηχανίες Σωλήνων Λτδ. για τη χορήγηση προκαταβολής στην πιο πάνω Εταιρεία σύμφωνα με τον Κανονισμό 4 των περί Ενταλμάτων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμών του 1986.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϋπολογισμοί Εσόδων, Τακτικών Εξόδων και Ανάπτυξης της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 1986.

Εστάλησαν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 30ή Ιουνίου 1986 σύμφωνα με το άρθρο 119(5) του Συντάγματος.

Εστάλη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προτάσεις Νόμων:

Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού, της Ιδρύσεως Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και Ετέρων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών, εκτός εάν υπάρχει άλλη εισήγηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται και στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Φεβρουαρίου 1986.

«Η περιοχή βόρεια του ξενοδοχείου Αμαθούς αποτελεί τη Δυτική Νεκρόπολη της αρχαίας πόλης Αμαθούντας και βρῖθαι τάφων λαξευμένων σε σκληρό βράχο που χρονολογούνται από πολλούς αιώνες π.Χ.

Επειδή στην περιοχή παρατηρείται οικοδομικός οργασμός και απειλείται με οριστική καταστροφή ολόκληρη η αρχαία νεκρόπολη, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Πόσοι τάφοι έχουν ανακαλυφθεί μέχρι σήμερα;
- (β) Πόσοι και στις αυλές ποιων ξενοδοχείων διατηρήθηκαν, και
- (γ) τι μέτρα προτίθεται να λάβει έτσι που να διατηρηθεί αλώβητο για τις μελλοντικές γενιές, μέρος τουλάχιστο, της πιο πάνω νεκρόπολης;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

- «(α) Ο αριθμός των αρχαίων τάφων που ανακαλύφθηκαν μέχρι σήμερα στη Δυτική Νεκρόπολη της αρχαίας Αμαθούντας δεν μπορεί να καθοριστεί με ακρίβεια γιατί οι πρώτες ανασκαφές στο χώρο αυτό ανάγονται στις αρχές του 19ου αιώνα, εποχή που δεν τηρούνταν στοιχεία για τις ανασκαφές και τα ευρήματά τους. Τήρηση συστηματικού αρχείου για τις ανασκαφές τάφων και την ανεύρεση αρχαιοτήτων, άρχισε με την ίδρυση του Τμήματος Αρχαιοτήτων το 1935 και σ' αυτό ενσωματώθηκαν οι ανακαλύψεις της Σουηδικής Αποστολής και παλαιότερα ευρήματα του Προσωπικού του Κυπριακού Μουσείου. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά ανασκάφηκαν στη Δυτική Νεκρόπολη της Αμαθούντας, μέχρι πρόσφατα, 283 αρχαίοι τάφοι, οι οποίοι ανεξάρτητα από την κατάστασή τους ερευνήθηκαν κανονικά και ετοιμάστηκε έκθεση για τον καθένα καθώς και για τις αρχαιότητες που απέδωσε.
- (β) Από τους 283 τάφους που ανασκάφηκαν στη Δυτική Νεκρόπολη της Αμαθούντας, διατηρούνται ως Αρχαία Μνημεία, ανοικτά για επίσκεψη από το κοινό, πέντε τάφοι και μια εξέδρα καύσεως νεκρών. Από αυτούς ένας βρίσκεται στο χώρο του ξενοδοχείου 'AMATHUS BEACH HOTEL', ένας στο 'AVENITA HOTEL' ένας στο 'ADONIA HOTEL', ένας κάτω από το δρόμο μπροστά στο συγκρότημα 'WHITE ARCHES', και ένας με τα κατάλοιπα της εξέδρας για καύση των νεκρών διατηρούνται μπροστά από το ξενοδοχείο 'GOLDEN ARCHES'. Ένας άλλος τεράστιος τάφος που βρίσκεται κάτω από το κατάστρωμα του δρόμου μπροστά στο ξενοδοχείο 'TRANS HOTEL' έχει προστατευθεί πλήρως με ειδική κατασκευή και θα ανοίξει στο κοινό μόλις διευθετηθεί η διαμόρφωση του δρόμου με νησίδα στο κέντρο.
- (γ) Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων), σύμφωνα με την τακτική που ακολουθείται μέχρι τώρα στις περιπτώσεις αρχαίων τάφων και νεκροταφείων, θα διατηρήσει ως Αρχαία Μνημεία προσιτά για επίσκεψη από το κοινό, τους κτιστούς, ημίκτιστους και λαξευτούς σε σκληρό βράχο τάφους, οι οποίοι παρουσιάζουν αρχαιολογικό ενδιαφέρον και οι οποίοι δεν κινδυνεύουν να καταρρεύσουν μετά από την έκθεσή τους στα στοιχεία της φύσης.

Παρόμοια τακτική εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες του κόσμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 6 Μαρτίου 1986.

«Η κοινότητα Άρμου ζητεί κρατική βοήθεια για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου. Η εκκλησία της κοινότητας παραχώρησε ήδη την απαιτούμενη έκταση γης για αυτό το σκοπό.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν και τότε προτίθεται να ικανοποιήσει το πιο πάνω δίκαιο αίτημα.»

**Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε
Ερώτηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή
περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.**

«Η περιφερειακή αθλητική ανάπτυξη αποτελεί ένα από τους σημαντικούς ενδιάμεσους στόχους της αθλητικής πολιτικής της Κυβέρνησης, που προωθείται βασικά μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, και αποβλέπει στην ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού στον τόπο.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής εντάσσεται και η δημιουργία κοινοτικών γηπέδων και άλλων αθλητικών χώρων στα αγροτικά κέντρα και γενικά στην περιφέρεια κατά τρόπο ισόρροπο.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έχει παραχωρήσει μέσα στο 1985 οικονομική βοήθεια για δημιουργία ή βελτίωση αθλητικών χώρων σε κοινότητες και Αγροτικά Κέντρα, ύψους £370,000 περίπου, χωρίς να υπολογίζεται η τεχνική βοήθεια που παραχωρήθηκε για τον ίδιο σκοπό.

Ο Οργανισμός μελετά όλες τις αιτήσεις που υποβάλλονται για δημιουργία νέων ή βελτίωση υφιστάμενων αθλητικών χώρων και ανάλογα με τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης, τις προτεραιότητες και δυνατότητες, αποφασίζει σχετικά με την παραχώρηση οικονομικής και τεχνικής βοήθειας.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής που διαμορφώθηκε για περιφερειακή αθλητική ανάπτυξη και των κριτηρίων που ακολουθούνται για παραχώρηση οικονομικής και τεχνικής βοήθειας για δημιουργία αθλητικών χώρων, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού εξετάζει το αίτημα της κοινότητας 'Αρμου για κατασκευή Κοινοτικού γηπέδου.»

**Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαρτίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο
Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου εκ μέρους
της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και
ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1986.**

«Πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον τύπο αναφέρουν ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές εξέδωσαν μετοχές που διοχετεύτηκαν αποκλειστικά στον ιδιωτικό τομέα.

Η ενέργεια αυτή αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής των ιδιωτών και μειώνει το ποσοστό της Κυβέρνησης. Τούτο φοβούμαστε ότι αποτελεί ένδειξη για τελική ιδιωτικοποίηση της Εταιρείας.

Ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:—

Με πιο σκεπτικό προχώρησε στην απόφαση αυτή όταν οι Κυπριακές Αερογραμμές θεωρούνται κρατική επιχείρηση και συνιστούν τον εθνικό μας μεταφορέα;

Προώθηση περαιτέρω μιας τέτοιας τακτικής δεν θα έχει αποτέλεσμα την ιδιωτικοποίηση των Κυπριακών Αερογραμμών;

Κι' εφόσον οι Κυπριακές Αερογραμμές εξασφαλίζουν αεροπλάνα και τη δυνατότητα ύπαρξής τους από δάνεια με κυβερνητικές εγγυήσεις, με ποια λογική οι μετοχές δίνονται μόνο σε ιδιώτες;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

«Από την αρχή θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές κατά την έκδοση των νέων μετοχών τους, προσέφεραν τόσο στους άλλους υφιστάμενους μετόχους της, όσο και στην Κυβέρνηση, την ευχέρεια αγοράς των μετοχών αυτών, σε αναλογία με το μερίδιο που ο κάθε ένας από τους πιο πάνω μετόχους κατείχε τότε στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας.

Η Κυβέρνηση λαμβάνοντας υπόψη διάφορους παράγοντες θεώρησε ότι δε θα ήταν σκόπιμο να αγοράσει τις νέες επιπρόσθετες αυτές μετοχές.

Οι δύο βασικοί παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη στο σκεπτικό της Κυβέρνησης για τη μη αγορά των νέων μετοχών ήταν, αφενός μεν το γεγονός ότι η διοχέτευση των νέων μετοχών στον ιδιωτικό τομέα δε θα επιδρούσε δυσμενώς στον έλεγχο που ήδη έχει η Κυβέρνηση μέσω του μετοχικού της κεφαλαίου στην εταιρεία και αφετέρου η αποφυγή επιβαρύνσεως του ελλειμματικού Κυβερνητικού προϋπολογισμού με μια επιπρόσθετη δαπάνη που δε θα ήταν αναγκαία για προστασία των Κυβερνητικών συμφερόντων στην εταιρεία αυτή.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με τη διοχέτευση των νέων μετοχών στον ιδιωτικό τομέα, το ποσοστό του αυξημένου μετοχικού κεφαλαίου που αναλογεί στην Κυβέρνηση είναι τώρα περίπου 69%, σε σύγκριση με περίπου 76% πριν τη νέα έκδοση. Είναι φανερό ότι η πιο πάνω μικρή μείωση (10%) στο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου που διατηρεί η Κυβέρνηση δεν επηρεάζει την ευχέρεια της να ελέγχει τις Κυπριακές Αερογραμμές, παράλληλα όμως με τη μείωση αυτή αποφεύχθηκε μια επιβάρυνση του Κυβερνητικού Προϋπολογισμού που τελικά θα ήταν ύψους £1.04 εκ.

Οι πιο πάνω επεξηγήσεις έχουν δοθεί εκτενέστερα στη συζήτηση του θέματος στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές της Βουλής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Επειδή στις 10.1.86 ο Πρόεδρος Κυπριανού ύστερα από συνάντηση με αντιπροσωπεία των κτηνοτρόφων επανέλαβε 'το ενδιαφέρον και τη στοργή' της Κυβέρνησης στην τάξη των κτηνοτρόφων.

Και επειδή ανάλογα ελέχθησαν και κατά το παρελθόν αλλά και πρόσφατα τόσο από τον Πρόεδρο όσο και από τον αρμόδιο Υπουργό, παρά το γεγονός ότι η Βουλή για πολλοστή φορά διαπιστώνει την έλλειψη συγκεκριμένων μέτρων για υλοποίηση των όσων η Κυβέρνηση υπόσχεται.

Και επειδή ύστερα από καταγγελία υπάρχει πληροφορία πως οι προσφορές για προμήθεια στα νοσοκομεία και νοσηλευτικά ιδρύματα αφορούν μόνο κατεψυγμένα και όχι φρέσκα κρέατα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Πόσους τόννους κρέατος χρειάζονται κάθε χρόνο τα νοσοκομεία, τα στρατόπεδα και άλλα κυβερνητικά ιδρύματα και απ' αυτούς πόσοι τόννοι είναι κατεψυγμένοι και πόσοι φρέσκου κρέατος;

(β) Πόσους τόννους γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων χρειάζονται κάθε χρόνο τα ίδια ιδρύματα και μονάδες της Εθνικής Φρουράς κι' απ' αυτούς πόσοι τόννοι είναι σε σκόνη ή φρέσκο γάλα, πόσοι εισαγόμενου τυριού και πόσοι επιτόπιων γαλακτοκομικών προϊόντων;

Θα παρακαλούσα οι πιο πάνω πληροφορίες να καλύπτουν τα πέντε τελευταία χρόνια με τις κατ' έτος αναλογίες, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων που υπολογίζονται να καταναλωθούν το 1986.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Άμυνας σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Αναστασιάδη.

«Σχετικά με τις ποσότητες κρεάτων και γαλακτοκομικών προϊόντων που καταναλίσκονται από την Εθνική Φρουρά, τα Νοσοκομεία και άλλα Κυβερνητικά Ιδρύματα επισυνάπτω αναλυτική κατάσταση στην οποία φαίνονται σε λεπτομέρεια τα απαιτούμενα στοιχεία σε ότι αφορά την Εθνική Φρουρά.»

ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΙΣΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΚΡΕΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟ-Ι-ΟΝΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ.

	1981	1982	1983	1984	1985	Υπολογι- ζόμενη ποσότητα για 1986
A) ΚΡΕΑΤΑ						
I)ντόπια (Ποσοστό)	(61.15%)	(62.23%)	(63.52%)	(67.64%)	(65.62%)	(67.48%)
1. Κοτόπουλο νωπό-οκάδες	167,744	166,554	162,367	150,556	145,530	150,000
2. Χοιρινό νωπό-οκάδες	79,988	82,654	80,347	82,040	71,692	75,000
3. Γαλόπουλο νωπό-οκάδες	2,167	2,012	11,368	20,265	19,227	18,000
4. Αρνί νωπό-οκάδες	4,950	7,362	6,810	6,426	6,251	6,000
Ολικό ντόπιων κρεάτων	254,849	258,582	260,892	259,287	242,700	249,000
II)εισαγόμενα (Ποσοστό)	(38.85%)	(37.77%)	(36.48%)	(32.36%)	(34.38%)	(32.52%)
1. Αρνί κατεψ.-οκάδες	81,573	81,912	67,456	56,371	52,034	50,000
2. Βοδινό κατεψ.-οκάδες	80,319	74,999	82,349	67,652	75,133	70,000
Ολικό εισαγόμενων κρεάτων	161,892	156,911	149,805	124,023	127,167	120,000
B) ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ						
I)ντόπια (Ποσοστό)	(40.75%)	(37.12%)	(31.23%)	(48.53%)	(56.57%)	(62.02%)
1. Χαλλούμι-οκάδες	12,299	————	1,582	19,853	25,563	30,000
2. Γιαούρτι σε δοχεία των 40 δραμ.-οκάδες	36,021	50,280	44,144	36,312	42,367	50,000
Ολικό ντόπ. γαλακτ.	48,320	50,280	45,726	56,165	67,950	80,000
II)Εισαγόμενα (Ποσοστό)	(59.25%)	(62.88%)	(68.77%)	(51.47%)	(43.43%)	(37.98%)
1. Γάλα συμπυκνωμένο-οκάδες	38,849	38,813	54,182	44,750	46,850	45,000
2. Γάλα εβαπορέ-οκάδες	8,502	10,090	8,998	7,637	5,318	4,000
3. Τυρί-οκάδες	22,893	36,281	37,507	7,175	————	————
Ολικό εισαγόμενων Γαλακτοκομικών	70,244	85,184	100,687	59,562	52,168	49,000

Λογιστήριο Υπουργείου Άμυνας. 13.6.86

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1986.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ολοκληρώσει την κατασκευή του δρόμου Κάτω-Πάνω Αργάκας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την κατασκευή του δρόμου Κάτω Αργάκας -Πάνω Αργάκας σας πληροφορώ ότι η διαπλάτυνση/βελτίωση του πιο πάνω δρόμου άρχισε κατά το φετεινό χρόνο και θά συμπληρωθεί μέσα στο 1987 έναντι συνολικής δαπάνης £24,100.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

«Στο χωριό Παραμάλι της Επαρχίας Λεμεσού διαβιούν σε Τουρκοκυπριακά σπίτια σαράντα προσφυγικές οικογένειες. Σε όλα τα σπίτια, εδώ και τέσσερα χρόνια, ουδεμία επιδιόρθωση και συντήρηση έχει γίνει, με αποτέλεσμα να καταστούν ακατάλληλα προς οίκηση και διαβίωση των κατοίκων. Επίσης από τα σαράντα σπίτια που υπάρχουν μόνο τα δεκαπέντε έχουν ηλιακούς θερμοσίφωνες.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Γιατί για τέσσερα συνεχή χρόνια δεν έγινε οποιαδήποτε επιδιόρθωση και συντήρηση των σπιτιών;
2. Προγραμματίζει το Υπουργείο στο άμεσο μέλλον την επιδιόρθωση και συντήρηση των σπιτιών, περιλαμβανομένης και της τοποθέτησης ηλιακών θερμοσιφώνων σ' όλα τα σπίτια, όπως γίνεται και σε άλλους οικισμούς προσφύγων;
3. Υπάρχουν περίπου δεκαπέντε μίλια αγροτικοί δρόμοι οι οποίοι ευρίσκονται σε κακή κατάσταση και οι οποίοι συνδέουν την κοινότητα με τους γύρω αγρούς. Προτίθεται η Κυβέρνηση να επιδιορθώσει τους ως άνω αγροτικούς δρόμους, ούτως ώστε να είναι δυνατή η προσπέλαση των γεωργών προς τους αγρούς τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«(α) Στο χωριό Παραμάλι υπάρχουν 31 Τ/Κ κατοικίες οι οποίες κατοικούνται από ισάριθμες προσφυγικές οικογένειες. Από αυτές οι 7 είναι κατηγορίας 'Α', οι 17 κατηγορίας 'Β' και οι υπόλοιπες 7 κατηγορίας 'Γ'. Στις κατοικίες αυτές έγιναν παλαιότερα διάφορες επιδιορθώσεις/συντηρήσεις/προσθήκες, είναι όμως γεγονός ότι κατά τα τελευταία 4 χρόνια, έγιναν μόνο εργασίες επειγούσης φύσεως γιατί τα συνεργεία επιδιορθώσεων της Υπηρεσίας βρίσκονταν σε άλλα χωριά.

- (β) Σύμφωνα με το πρόγραμμα επιδιορθώσεων, συνεργείο της Υπηρεσίας θα βρισκεται στο χωριό για νέο κύκλο επιδιορθώσεων/βελτιώσεων κατά την περίοδο Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1986. Σημειώνεται ότι από τις 24 κατοικίες των κατηγοριών 'Α' και 'Β' οι 19 διαθέτουν ηλιακούς θερμοσίφωνες οι δε ένοικοι όλων των υπόλοιπων κατοικιών έχουν από καιρό πληροφορηθεί ότι μπορούν να εγκαταστήσουν οι ίδιοι θερμοσίφωνες και ότι τη σχετική δαπάνη θα αναλάβει η Υπηρεσία.
- (γ) Οι αγροτικοί δρόμοι του χωριού συντηρούνται και επιδιορθώνονται κάθε χρόνο από το σχετικό κονδύλι του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ, χωρίς συνεισφορά της Κοινότητας. Για το σκοπό αυτό τα τελευταία τέσσερα χρόνια διατέθηκε ποσό £6,500 (το 1982 £2,000, το 1983 £1,500, το 1984 £1,500 και το 1985 £1,500), ενώ κατά το τρέχον έτος θα διατεθεί ποσό £1,500.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1986.

- «(α) Είναι γνωστό ότι για το μεγάλο Αρδευτικό έργο της Πάφου προβλεπόταν σε μια δεύτερη φάση συμπλήρωσης του έργου εκτροπή των ποταμών Διαρίζου και Αχέλειας προς το φράγμα του Ασπρόκρεμμου. Επειδή από της κατασκευής του έργου η συγκεντρωθείσα ποσότητα νερού δεν έφθασε ούτε στο 40% της χωρητικότητας του φράγματος, λόγω ανομβρίας, με κίνδυνο ακόμη ελαττώσεως, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε υπολογίζει να υλοποιήσει τη δεύτερη φάση του εν λόγω έργου.
- (β) Επειδή οι παραποτάμιες κοινότητες του ποταμού Διαρίζου (Αρμίνου, Σαλαμιού, Μέσανα, Φιλούσα, Κέδαρα, Πραιτώρι, Μαμώνια, Άγιος Γεώργιος, Νικόκλεια κ.α.), από αρκετού χρόνου απαιτούν την κατασκευή φράγματος στην τοποθεσία 'Πλατύ' για άρδευση γης τους, και δόθηκαν επανειλημμένα υποσχέσεις, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να υλοποιήσει τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου.

«Το θέμα της εκτροπής νερού προς το φράγμα του Ασπρόκρεμμου είτε από τον ποταμό Διαρίζο είτε από αλλού, για ενίσχυση του εν λόγω φράγματος, απασχολεί σοβαρά το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και θα αναληφθεί μελλοντικά η διεξαγωγή σχετικής τεχνοοικονομικής μελέτης.

Αναφορικά με τη χρήση του νερού του ποταμού Διαρίζου για την ικανοποίηση τοπικών αναγκών μέσα στα πλαίσια του υπό μελέτη Σχεδίου Κρασοχωριών, εξετάζεται η πιθανότητα κατασκευής φράγματος στην περιοχή 'Πλατύς', χωρητικότητας 1.4 εκ. κυβικών μέτρων, περίπου, με δυνατότητα αρδεύσεως μιας έκτασης της τάξεως των 1,800 περίπου σκαλών που ανήκει σε χωριά της γύρω περιοχής. Αναφέρεται συναφώς ότι το Σχέδιο Κρασοχωριών βρίσκεται ακόμα στο

στάδιο της μελέτης σκοπιμότητας και δεν έχει ακόμα εξακριβωθεί η οικονομική βιωσιμότητα του έργου και ως εκ τούτου δεν έχει αποφασισθεί ακόμα κατά πόσο τούτο θα τύχει εφαρμογής».

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστο Κουρτελλάρη και ληφθείσα στις 21 Απριλίου 1986.

«Είναι γενικά γνωστό ότι η κτηνοτροφία και ειδικότερα ο κλάδος της αιγοπροβατοτροφίας, βρίσκονται σε πολύ δύσκολη οικονομική κατάσταση.

Τα περισσότερα και τα πιο καυτά προβλήματα των κτηνοτρόφων αφορούν τον τομέα της εμπορίας, της μεταποίησης, της διάθεσης και της εξασφάλισης τιμών στηριγμένων στα πραγματικά κόστη της παραγωγής τους.

Τα τελευταία χρόνια, λόγω και της συνεχούς ανομβρίας, η οικονομική κατάσταση — ιδιαίτερα για τους βοσκούς — οδηγείται από το κακό στο χειρότερο, με αποτέλεσμα να βουλιάζουν όλο και περισσότερο στα χρέη.

Είναι επίσης γνωστό ότι η ίδρυση του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας έγινε με σκοπό κυρίως να απαλλάξει τους βοσκούς από την εκμετάλλευση των τυροκόμων, αλλά για διάφορους λόγους το αιγοπρόβειο γάλα δεν ελέγχεται και δεν διακινείται μέσω του Οργανισμού, με τις γνωστές δυσμενείς συνέπειες για τους κτηνοτρόφους.

Η Κυβέρνηση τους έδωσε πολλές φορές υποσχέσεις για λήψη αποτελεσματικών μέτρων για προστασία και ανάπτυξη της ντόπιας κτηνοτροφίας.

Ανάμεσα στα άλλα η Κυβέρνηση έχει εξαγγείλει από το 1983 και το σχέδιο ανάπτυξης της αιγοπροβατοτροφίας συνολικού κόστους £9,2 εκ., χωρίς όμως να διαφαίνεται οποιαδήποτε θετική εξέλιξη ή ουσιαστική αντιμετώπιση των καυτών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ποιμνιοτρόφοι.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων:

1. Εάν και σε ποιο βαθμό έχουν εφαρμοσθεί οι πρόνοιες του Σχεδίου ανάπτυξης της αιγοπροβατοτροφίας.
2. Εάν υπάρχουν και ποιες είναι οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στα καθορισθέντα χρονικά πλαίσια της εφαρμογής αυτού του σχεδίου.
3. Ποια είναι η μέχρι σήμερα δαπάνη στα πλαίσια της εφαρμογής του σχεδίου, τι μέρος της όλης δαπάνης καλύπτει και ποια είναι τα συγκεκριμένα πρακτικά έργα που έχουν καλυφθεί για την ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας;
4. Ποιες είναι οι δαπάνες για την ετοιμασία, για διοικητικά, διαχειριστικά, για μελέτες εμπειρογνομόνων και τι ποσοστό αντιπροσωπεύουν αυτές οι δαπάνες και ποιο το μέχρι σήμερα συνολικό κόστος εφαρμογής του σχεδίου για την ανάπτυξη της αιγοπροβατοτροφίας;
5. Εάν και ποια μέτρα έχουν ληφθεί ή προγραμματίζεται να ληφθούν για τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος μέσω του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, τη δανειοδότηση των βοσκών για να μη υποθηκεύουν το γάλα τους στους τυροκόμους και γενικά την προστασία και ανάπτυξη της νομαδικής κτηνοτροφίας».

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Κερύνειας κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

«1. Το σχέδιο για την Ανάπτυξη της Αιγοπροβατοτροφίας τέθηκε σε λειτουργία από το Μάρτη του 1985.

Στον τομέα της παραγωγής κινητοποιήθηκαν αμέσως οι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ενημέρωσαν τους κτηνοτρόφους για τους σκοπούς και τις πρόνοιες του Σχεδίου. Ενημερώθηκαν επίσης οι Αγροτικές Οργανώσεις και δημιουργήθηκε και η Επιτροπή Πολιτικής και Συντονισμού του Σχεδίου στην οποία εκτός από τις αρμόδιες Κυβερνητικές υπηρεσίες συμμετέχουν και οι Αγροτικές Οργανώσεις. Παράλληλα δόθηκαν σε αιγοπροβατοτρόφους δάνεια για την αγορά ζώων και την ανέγερση ή βελτίωση υποστατικών. Επίσης αγοράστηκαν διάφορα μέσα για την ενίσχυση των τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Στον τομέα της εμπορίας προκηρύχτηκαν διεθνείς προσφορές για την πρόσληψη συμβουλευτικού οίκου που θα αναλάβει τη διεξαγωγή των πέντε μελετών που προβλέπει το Σχέδιο. Η προσφορά έχει κατακυρωθεί και οι μελέτες θα αρχίσουν σύντομα.

2. Καθυστερήσεις στην εφαρμογή του Σχεδίου παρατηρήθηκαν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (α) Η έναρξη της εφαρμογής του Σχεδίου καθυστέρησε από τον Αύγουστο του 1984 που προβλεπόταν να αρχίσει μέχρι το Μάρτη του 1985. Η καθυστέρηση οφείλεται σε διαφωνίες που προέκυψαν κατά την υπογραφή της δευτερογενούς συμφωνίας δανείου μεταξύ της Κυβέρνησης και της Συνεργατικής Τράπεζας.
- (β) Η διεξαγωγή των πέντε μελετών καθυστέρησε σε αρκετά μεγάλο βαθμό λόγω της πολύπλοκης διαδικασίας που απαιτείται από το Διεθνές Ταμείο Γεωργικής Αναπτύξεως για την προκήρυξη/αξιολόγηση των προσφορών για την πρόσληψη των εμπειρογνομόνων, καθώς και στις διαβουλεύσεις που είχε το Υπουργείο Οικονομικών πάνω σε δημοσιονομικά θέματα με τα άλλα αρμόδια Υπουργεία προτού δώσει τις σχετικές οδηγίες στο Συμβούλιο Προσφορών για την κατακύρωσή τους. Η καθυστέρηση στη διεξαγωγή των μελετών είχε σαν συνέπεια την καθυστέρηση στην εφαρμογή όλων των προνοιών του Σχεδίου που αφορούν την εμπορία, δηλαδή τη δημιουργία κέντρων συγκέντρωσης και ψύξης του γάλακτος και την ανάληψη από τον Οργανισμό της ευθύνης για συγκέντρωση και διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος. Επίσης, για τον ίδιο λόγο, καθυστέρησε και η έκδοση δανείων προς τους αιγοπροβατοτρόφους.

3. Στα πλαίσια της εφαρμογής του Σχεδίου έγιναν οι ακόλουθες δαπάνες.

- (α) Δάνεια σε αιγοπροβατοτρόφους για ανέγερση ή βελτίωση υποστατικών και αγορά ζώων. Μέχρι σήμερα εγκρίθηκαν σε αιγοπροβατοτρόφους δάνεια συνολικού ύψους £183,446.
- (β) Ποσό ύψους £36,000 περίπου δαπανήθηκε για την αγορά μηχανημάτων για το εργαστήριο γαλακτοκομίας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και διαφόρων μέσων (π.χ. 4 αυτοκινηττών) που είναι απαραίτητα για την προώθηση της εφαρμογής του Σχεδίου.

4. Η ετοιμασία και αξιολόγηση του Σχεδίου έγινε από δυο αποστολές εμπειρογνομόνων, η πρώτη από την Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (ΦΑΟ) και δεύτερη από το Διεθνές ταμείο Γεωργικής Ανάπτυξης (IFAD). Τα έξοδα των αποστολών αυτών καλύφθηκαν από τους αντίστοιχους Οργανισμούς. Η Κυβέρνηση προσέφερε τις υπηρεσίες Λειτουργιών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι συνεργάστηκαν με τους ξένους εμπειρογνώμονες παράλληλα με την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων. Συναφώς αναφέρεται ότι για τη διεξαγωγή των μελετών που αναφέρονται στις προηγούμενες ερωτήσεις θα δαπανηθεί ποσό £90,000 περίπου.

Οι συνολικές δαπάνες για τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του Σχεδίου, αναφέρονται στην απάντηση 3 πιο πάνω.

5. Βασικός στόχος του σχεδίου είναι η ανάληψη της ευθύνης για τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας. Όμως για να γίνει αυτό πρέπει προηγουμένως να γίνουν οι αναγκαίες οργανωτικές αλλαγές στον Οργανισμό και παράλληλα να μελετηθεί λεπτομερώς η διαδικασία συγκέντρωσης και διανομής του γάλακτος και το κόστος το οποίο συνεπάγεται η διαδικασία αυτή. Τα θέματα αυτά αποτελούν αντικείμενο ειδικών μελετών. Όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω έχει κατακυρωθεί η προσφορά για την πρόσληψη των εμπειρογνομόνων, οι οποίοι άρχισαν ήδη το έργο τους από τον περασμένο μήνα.

Επίσης το Σχέδιο προβλέπει τη δανειοδότηση των αιγοπροβατοτρόφων πάνω σε βραχυπρόθεσμη βάση για να αγοράζουν ζωοτροφές. Το Σχέδιο προβλέπει ότι η βραχυπρόθεσμη δανειοδότηση θα αρχίσει να εφαρμόζεται όταν ο Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας αναλάβει τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλο Δίγκλη και ληφθείσα στις 22 Μαΐου 1986.

«Δημοσιεύτηκε στον τύπο ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες πρόκειται πολύ σύντομα ν' αυξήσουν τ' ασφάλιστρα οχημάτων. Αυτό θα επιβαρύνει χιλιάδες εργαζομένους και θ' αυξήσει τα κέρδη των εταιρειών.

Δεδομένου ότι στο παρελθόν η αναθεώρηση των ασφαλιστρων συζητείτο στην Επιτροπή Τιμών,

Δεδομένου επίσης ότι η Κυβέρνηση διακηρύττει συχνά την ανάγκη εφαρμογής εισοδηματικής πολιτικής απ' όλες τις τάξεις και στρώματα του πληθυσμού,

Δεδομένου ακόμα ότι είναι σύνθηες φαινόμενο για την Κυβέρνηση η άσκηση πίεσεων στο Συνδικαλιστικό κίνημα για συγκράτηση των εργατικών διεκδικήσεων,

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Έδωσε συγκατάθεση ή έστω ανέχτηκε σιωπηρά την αύξηση των ασφαλιστρων;
2. Αν ναι, θεωρεί ότι τέτοια ενέργεια δεν είναι αντίθετη και δεν υπονομεύει τις προσπάθειες για εφαρμογή γενικά ορθής εισοδηματικής πολιτικής; Ή μήπως η εισοδηματική πολιτική για την Κυβέρνηση περιορίζεται αποκλειστικά στους μισθούς και τα μεροκάματα;

3. Αν η Κυβέρνηση ούτε συγκατάθεση έδωσε ούτε ανέχτηκε σιωπηρά την αύξηση των ασφαλιστρων, προτίθεται να θέσει το ζήτημα ενώπιον της Επιτροπής Τιμών για συζήτηση;
4. Αν αυτή είναι η πρόθεση, θα παρεμποδίσει η Κυβέρνηση αύξηση των ασφαλιστρων πριν την τέτοια συζήτηση;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλου Δίγκλη.

«Κατ' αρχή, το Υπουργείο Οικονομικών διευκρινίζει ότι σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία (άρθρο 56 των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμων του 1967 έως 1980) η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να καθορίζει, με σύσταση του Υπουργού Οικονομικών που γίνεται μετά από συνεννόηση με το Συμβουλευτικό Σώμα Ασφαλειών, τα ασφάλιστρα, αφορά μόνο τους ασφαλιστικούς κλάδους οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί διά νόμου. Η ίδια πρόνοια, ότι δηλ. τα ασφάλιστρα καθορίζονται μόνο για τους υπό του νόμου υποχρεωτικούς κλάδους, περιλαμβάνεται και στο άρθρο 76 του νέου περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμου αρ. 72 του 1984 (ο οποίος αναμένεται να τεθεί σύντομα σε ισχύ) με τη διαφορά ότι σύμφωνα με το νέο νόμο ο καθορισμός των ασφαλιστρων θα γίνεται με κανονισμούς αντί με διάταγμα ως προνοεί σήμερα η νομοθεσία.

2. Σε ό,τι αφορά ειδικά την υποχρεωτική ασφάλιση των οχημάτων αναφέρεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου, Κεφ. 333, η 'ασφάλεια υπέρ τρίτου', η οποία σύμφωνα με το άρθρο 3 του ίδιου νόμου ορίζεται ως υποχρεωτική, καλύπτει μόνο σωματικές βλάβες ή θάνατο που προκαλείται σε τρίτο πρόσωπο (εξαιρουμένων των επιβατών του οχήματος του ασφαλισμένου).

3. Σχετικά, το Υπουργείο Οικονομικών επιθυμεί να καταστήσει σαφές ότι δεν έχει εγκρίνει οποιαδήποτε αύξηση των ασφαλιστρων για την υποχρεωτική από το νόμο ασφάλιση των οχημάτων. Σχετικό αίτημα που υποβλήθηκε από το Σύνδεσμο Ασφαλιστών αφήθηκε να μελετηθεί μέσα στα πλαίσια της εισαγωγής του μέτρου της υποχρεωτικής ασφάλισης των οχημάτων για κάλυψη και της ζημιάς σε ξένη περιουσία. Την υιοθέτηση του νέου πιο περιεκτικού συστήματος ασφάλισης υποστήριξαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι (ιδιώτες και επαγγελματίες αυτοκινητιστές και ασφαλιστές).

4. Ο Υπουργός Οικονομικών επιθυμεί να διαβεβαιώσει ότι, όπως και στο παρελθόν, προτού αποφασισθεί οποιαδήποτε αύξηση στα ασφάλιστρα για την υποχρεωτική από το νόμο ασφάλιση, το θέμα θα υποβληθεί για απόψεις στην Επιτροπή Τιμών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 22 Μαΐου 1986.

«Πληροφορίες που δημοσιεύονται στον τύπο παρουσιάζουν την Τουρκική πλευρά να είναι ενεργά δραστηριοποιημένη ανάμεσα σε πολιτικούς και κοινοβουλευτικούς κύκλους.

Τούτο συμβαίνει στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στην Ευρωβουλή και σε Βουλές διαφόρων χωρών της Ευρώπης.

Η δραστηριότητα αυτή της Τουρκίας έχει πετύχει στο να αποκτήσει προσβάσεις μέσα σε Κοινοβουλευτικούς παράγοντες.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση Βουλευτών της Ιρλανδίας, που βρίσκονται μάλιστα σε αντίθεση με την επίσημη πολιτική της Κυβέρνησης.

Μέσα σ' αυτό το πρόγραμμα οργανώνονται επισκέψεις ξένων βουλευτών στα κατεχόμενα εδάφη μας μέσω Τουρκίας, με τελευταία την παρουσία σ' αυτά Βρεττανού Βουλευτή της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων της Βουλής των Κοινοτήτων.

Καλούμε την Κυβέρνηση να μας πληροφορήσει ποια μέτρα λαμβάνει για τη σωστή ενημέρωση των ξένων πολιτικών παραγόντων και ποιο ευρύτερο πρόγραμμα έχει για την αντιμετώπιση της Τουρκικής προπαγάνδας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Είναι γεγονός ότι η Τουρκία έχει εντείνει τις προπαγανδιστικές της δραστηριότητες με τη διάθεση τεράστιων ποσών για προβολή των θέσεών της τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ.

Σε περίοδο έξαρσης της τουρκικής προπαγάνδας η Κυβέρνηση με πολύ περιορισμένα οικονομικά μέσα και με το ολιγάριθμο προσωπικό που διαθέτει τόσο στις Διπλωματικές Αποστολές στο εξωτερικό όσο και στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών προωθεί το δύσκολο έργο της διαφώτισης προς όλες τις κατευθύνσεις.

Μετά την έγκριση πρόσφατα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του κουνουλίου για τη διαφώτιση καταρτίσθηκε πρόγραμμα το οποίο ήδη υλοποιείται για την αντιμετώπιση της εχθρικής προπαγάνδας και την ευρεία ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης, των Κοινοβουλίων (με έμφαση στα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια) και των διεθνών μέσων επικοινωνίας.

Ειδικότερα αναφορικά με την πρόσκληση ξένων δημοσιογράφων στην Κύπρο, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ανέλαβε ήδη την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος τέτοιων επισκέψεων.

Επιπρόσθετα προγραμματίζονται ειδικές αποστολές υψηλού επιπέδου σε διάφορες χώρες για την προβολή των κυπριακών δικαίων στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Για την κάλυψη των σχετικών δαπανών το Υπουργείο Εξωτερικών θα υποβάλει σύντομα στη Βουλή των Αντιπροσώπων συμπληρωματικό προϋπολογισμό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 5 Ιουνίου 1986.

«Στην κατεχόμενη από τους Τούρκους χερσόνησο της Καρπασίας λειτουργούν κάτω από δύσκολες συνθήκες δύο Ελληνικά δημοτικά σχολεία. Το ένα λειτουργεί στο Ριζοκάρπασο με 33 μαθητές και με δασκάλες τη Δέσπω Π. Μούζουρη και τη Γιαννούλα Βασιλείου και το άλλο λειτουργεί στην Αγία Τριάδα με 15 μαθητές και με δασκάλα την Ελένη Λυσάνδρου Φωκά.

Εξ όσων πληροφορούμαι υφίστανται πιέσεις και προβάλλονται εμπόδια στη λειτουργία των σχολείων, τόσο από τους Τούρκους κατοίκους των ως άνω

κοινοτήτων όσο και από τους επιθεωρητές των Τουρκικών σχολείων, με απώτερο σκοπό να εξαναγκάσουν τις δασκάλες να φύγουν από τις θέσεις τους και να κλείσουν τα υπάρχοντα δύο Ελληνικά σχολεία.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Τι μέτρα έλαβε η Κυβέρνηση ούτως ώστε να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής των ηρωίδων αυτών δασκάλων και να τις ενθαρρύνει να συνεχίσουν την Εθνική τους αποστολή μέσα στα κατεχόμενα;
2. Εάν δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα, πώς σκέπτεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το όλο θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

- «1. Στα σχολεία των κατεχόμενων περιοχών αποστέλλονται όλα τα βιβλία και πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό καθώς και οι εγχύκλιοι και οδηγίες προς το διδακτικό προσωπικό.
2. Τα σχολεία της Καρπασίας ενισχύονται και με βοηθητικό προσωπικό, με δαπάνες του Υπουργείου Παιδείας, για την όσο το δυνατό ομαλότερη λειτουργία τους.
3. Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα σχολεία αυτά και το προσωπικό τους, αντιμετωπίζονται πάντοτε με τη δέουσα κατανόηση και με πολλή διακριτικότητα σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων, γιατί υπήρξαν επανειλημμένες απειλές ότι τα κατοχικά στρατεύματα θα έκλειαν τα σχολεία της Καρπασίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιουνίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Ιουνίου 1986.

«Όπως είναι γνωστό η Βουλή της δεκαετίας 1960-70 με πρόταση νόμου των τότε βουλευτών της κ.κ. Χρύση Δημητριάδη, Πέτρου Στυλιανού και του αείμνηστου Χαρίδημου Χατζηχάρου, πέτυχε την απαγόρευση εισαγωγής και λειτουργίας των τυχερών μηχανών στην Κύπρο· η σχετική απαγορευτική διάταξη ίσχυσε για πάνω από δέκα χρόνια.

Δεδομένου σήμερα πως ο αριθμός των σφαιριστηρίων, UFO και άλλων τυχερών παιχνιδιών αναπτύσσονται σε ουσιαστική μάστιγα για τη μαθητική μας νεολαία κι ιδιαίτερα σε περιοχές που γειτνιάζουν με σχολές Μέσης Παιδείας (μ' αποτέλεσμα να αναπτύσσεται μια σταθερή και πολυδιάστατη αντικοινωνική συμπεριφορά ανάμεσα στη νεολαία μας μ' αστάθμιστους κι' απρόβλεπτους κινδύνους), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα:

1. Ποια μέτρα σκοπεί να λάβει για ανακοπή της απαράδεκτης αυτής κατάστασης;
2. Ποιοι λόγοι συνέβαλαν ώστε να επιτραπεί ο ανεξέλεγκτος αυτός ρυθμός λειτουργίας των σφαιριστηρίων και μάλιστα σε χώρους που γειτνιάζουν με σχολές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης;»

**Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουλίου 1986, του Υπουργού Εσωτερικών σε
Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιουνίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.**

«Σύμφωνα με τον περί Οίκων Στοιχημάτων, Οίκων Κυβείας και Παρεμποδίσσεως της Κυβείας Νόμο (Κεφ. 151) οι Έπαρχοι έχουν εξουσία να εκδίδουν/ανανεώνουν άδειες λειτουργίας σφαιριστηρίων εφόσον ο αιτητής πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται από το Νόμο. Ασκώντας τις εξουσίες τους, οι Έπαρχοι αρνήθηκαν στο παρελθόν, την έκδοση/ανανέωση άδειας για λειτουργία σφαιριστηρίων κοντά σε σχολές τόσο Δημοτικής όσο και Μέσης Εκπαίδευσης.

Αναφέρεται συναφώς, ότι πρόσφατα με εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, οι Έπαρχοι συμβουλευθήκαν όπως κατά την έκδοση/ανανέωση αδειών για τη λειτουργία σφαιριστηρίων, λαμβάνουν, μεταξύ άλλων κριτηρίων, υπόψη και τη θέση των σφαιριστηρίων ή των χώρων τοποθέτησης μηχανών τυχερών παιγνιδιών σε σχέση με Σχολεία γενικά.»

**Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιουνίου 1986, υποβληθείσα από τον αξιότιμο
Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιο Τζιρκώτη και ληφθείσα
στις 12 Ιουνίου 1986.**

«Η κοινότητα Αγγλισίδων Λάρνακας έχει προ πολλού αποταθεί στην Κυβέρνηση για την εκτέλεση των κάτωθι έργων:

- (α) Την ανέγερση μιας νέας αίθουσας στο Δημοτικό Σχολείο καθότι οι τρεις οι οποίες υπάρχουν είναι ανεπαρκείς εφόσον φοιτούν τώρα σ' αυτό και οι πρόσφυγες του χωριού Μεννόγια.
- (β) Τη μετακίνηση του νηπιαγωγείου σ' άλλο οίκημα καθότι ο γύρω του οικήματος χώρος είναι ιδιωτικός και χωρίσθηκε σε οικόπεδα και τα παιδιά δεν έχουν αυλή για να παίζουν.
- (γ) Την επέκταση του νεκροταφείου καθότι είναι γεμάτο. Και
- (δ) Την κατασκευή μιας δεξαμενής στην οποία οι βοσκοί να μπορούν να λούουν τα πρόβατά τους.

Παρακαλώ το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει την εκτέλεση των ως άνω έργων.»

**Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1986, του Υπουργού Παιδείας σε
Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1986 του αξιότιμου Βουλευτή
περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τζιρκώτη.**

«Η επέκταση του Δημοτικού Σχολείου Αγγλισίδων Λάρνακας έχει εγκριθεί και προωθείται η ανέγερση μιας νέας αίθουσας διδασκαλίας.

2. Το δημόσιο νηπιαγωγείο στεγάζεται τώρα στο οίκημα που ήταν παλιά διδασκαλική κατοικία. Η κοινότητα ζήτησε να παραχωρηθούν δυο οικόπεδα στο συνοικισμό αυτοστέγασης Β' για ανέγερση νηπιαγωγείου. Το Υπουργείο Παιδείας συνιστά τη λύση αυτή. Η κοινότητα είναι υπεύθυνη για την κάλυψη των σχετικών δαπανών.»

Προτού προχωρήσουμε στον καθορισμό της επόμενης συνεδρίας και της ημερήσιας διάταξης θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι έχει ήδη κυκλοφορήσει η Έκθεση των εργασιών και δραστηριοτήτων της Βουλής των Αντιπροσώπων για την Δ' Βουλευτική Περίοδο.

3. Η ανάγκη λήψης νομοθετικών μέτρων για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής.
4. Η ανάγκη ελέγχου από τη Βουλή τού Ταμείου άμεσων αναγκών του Υπουργείου Προεδρίας.
5. Η δημιουργία ανεξάρτητου καρδιολογικού τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.
6. Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες.
7. Άλυτα προσφυγικά προβλήματα.
8. Η εγκληματικότητα (ναρκωτικά, δολοφονίες, ληστείες) που συνεχώς με αυξανόμενο ρυθμό εισάγεται στην Κύπρο, τα αιματηρά επεισόδια ανάμεσα σε ξένους και η εμφανής αδυναμία της Κυβέρνησης να εδραιώσει το νόμο και την τάξη.
9. Ο δρόμος τετραπλής κίνησης Στροβόλου και τα προβλήματα που προκύπτουν.
10. Σχέδια Αποφάσεων περί διάλυσης της Βουλής των Αντιπροσώπων.
11. Τα προβλήματα των αγελαδοτρόφων.
12. Συνέπειες από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με το Στρατοδικείο.
13. Αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση του αδιάβλητου των εκλογών.

B. ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ 12.12.85-17.7.86

1. Το Σώμα συνήλθε σε 34 συνεδρίες και οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές σε 234. Τηρήθηκαν πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων από 2860 περίπου δακτυλογραφημένες σελίδες.

Ο μέσος όρος του αριθμού των Βουλευτών που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Βουλής είναι 52, δηλαδή ποσοστό πέραν του 94% του συνολικού αριθμού των Βουλευτών.

Κατά την περίοδο αυτή κατατέθηκαν στη Βουλή 162 νομοσχέδια και 35 προτάσεις νόμων από Βουλευτές ή Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Την ίδια περίοδο ψηφίστηκαν 13 προτάσεις νόμων και 100 νομοσχέδια, στα οποία περιλαμβάνονται και 2 νομοσχέδια της προηγούμενης Συνόδου. Εφτά (7) νομοσχέδια καταψηφίστηκαν από τη Βουλή και είκοσι (20) νομοσχέδια αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία, από τα οποία τα δεκαέξι (16) εκκρεμούσαν από προηγούμενες Συνόδους. Μια (1) Πρόταση Νόμου επίσης καταψηφίστηκε από τη Βουλή και μια (1) Πρόταση Νόμου της προηγούμενης Συνόδου αποσύρθηκε.

Η Εκτελεστική Εξουσία κατέθεσε επίσης 89 Κανονισμούς από τους οποίους εγκρίθηκαν 42 και 47 αποσύρθηκαν.

Κατά την περίοδο αυτή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκαμε μια (1) Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο η οποία έγινε δεκτή και ο σχετικός Νόμος κηρύχθηκε αντισυνταγματικός.

Κατά την ίδια Σύνοδο διάφοροι Βουλευτές υπέβαλαν 421 Ερωτήσεις και λήφθηκαν 389 Απαντήσεις. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και 168 Απαντήσεις σε Ερωτήσεις που υποβλήθηκαν από προηγούμενες Συνόδους.

2. Η Βουλή σαν Σώμα συζήτησε εκτός από τα νομοσχέδια και τα ακόλουθα θέματα:

1. Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του.

2. Η ανάγκη υλοποίησης της συμφωνίας της 3ης Βιέννης αναφορικά με το θέμα της Καρπασίας.
3. Οι επιπτώσεις για την Κυπριακή Οικονομία από την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.
4. Βακτηριακό κάψιμο, τρόποι αντιμετώπισής του καθώς και οι επιπτώσεις στη γεωργία και την οικονομία του τόπου γενικότερα.
5. Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος.
6. Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας.
7. Τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινοβιομηχανιών.
8. Η σύληση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο και οι δυνατότητες και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, της ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλων για προστασία της, σήμανση των συληθέντων θησαυρών και επιστροφή τους στην Κύπρο.
9. Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή του Νόμου 54/85 για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων.
10. Η τυχόν αύξηση της ραδιενέργειας στην Κύπρο και τα τεχνικά μέσα που υπάρχουν για την ανίχνευσή της.
11. Η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών.
12. Η ανάπτυξη της αλιείας και τα προβλήματα των ψαράδων.
13. Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής Λογοτεχνικών Βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων.
14. Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφαση της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού υποψηφίων σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου.
15. Άλυτα Προσφυγικά Προβλήματα.
16. Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου Μπαταριών Ηλέκτρα ή Ντέξελ και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής.
17. Οι ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία και κτηνοτροφία από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπεσαν σε διάφορες περιοχές της νήσου καθώς και τα μελετούμενα από την Κυβέρνηση μέτρα για την ανακούφιση των πληγέντων παραγωγών.
18. Η ανταλλαγή του Μακαρείου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.

3. Εγκριθέντα Ψηφίσματα από τη Βουλή.

1. Η ανάγκη υλοποίησης της Συμφωνίας της 3ης Βιέννης αναφορικά με το θέμα της Καρπασίας.
2. Η επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Τουρκίας κ. Οζάλ στο κατεχόμενο βόρειο μέρος της Κύπρου.

4. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές εκτός από τα νομοσχέδια ασχολήθηκαν και με τα ακόλουθα θέματα:

1. Η αύξηση του ποσού του δανείου προς τους παραγωγούς της ζιβανίας.
2. Τα πλεονάσματα γάλακτος και κρέατος.
3. Τα προβλήματα διάθεσης των πρώιμων λαχανικών και η δεινή οικονομική κατάσταση των φθαρτοπαραγωγών.
4. Βακτηριακό κάψιμο, τρόποι αντιμετώπισής του καθώς και οι επιπτώσεις στη γεωργία και την οικονομία του τόπου γενικότερα.
5. Τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που υπάρχουν στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινοβιομηχανιών.
6. Ο εποικισμός, ένας συνεχιζόμενος και εντεινόμενος κίνδυνος για την Κύπρο, και τρόποι αντιμετώπισής του.
7. Η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών.
8. Η ανάγκη ελέγχου των διδάκτρων στα ιδιωτικά φροντιστήρια.
9. Η ανέγερση του προσφυγικού οικισμού Αγίου Μάμα στο χώρο του εργοστασίου μπαταριών Ηλέκτρα ή Ντέξελ και οι κίνδυνοι για τους πρόσφυγες και όλους τους κατοίκους της γύρω περιοχής.
10. Έκδοση μετοχών από τις Κυπριακές Αερογραμμές.
11. Η κατεχόμενη ακίνητη ιδιοκτησία, η νομική της υπόσταση και τα δικαιώματα των προσφύγων και άλλων ιδιοκτητών.
12. Η ανάπτυξη της αλιείας και τα προβλήματα των ψαράδων.
13. Άλυτα προσφυγικά προβλήματα.
14. Η ανάγκη θεσμοθέτησης Κρατικής Βιβλιοθήκης.
15. Η ανάγκη εξέτασης του θεσμού της Επιτροπής Απονομής Λογοτεχνικών Βραβείων και τα κριτήρια που ισχύουν στην απονομή τέτοιων βραβείων.
16. Η ανάγκη ίδρυσης κρατικού εξεταστικού σώματος για εξετάσεις στη μουσική και η έκδοση ανάλογων κρατικών διπλωμάτων επιπέδου στα διάφορα στάδια και στα διάφορα όργανα της μουσικής.
17. Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή του Νόμου 54/85 για την αποπληρωμή των προσφυγικών καταθέσεων.
18. Οι αποκοπές επιδομάτων από τα Γραφεία Ευημερίας σε γέρους πρόσφυγες λόγω ευθύνης συντήρησής τους από τα παιδιά τους.
19. Η γενικότερη κατάσταση της άμυνας και η Κυβερνητική πολιτική που ακολουθείται στον τομέα αυτό.
20. Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εθνοφρουροί.
21. Το θέμα της απαγωγής των δυο Κυπρίων Φοιτητών στο Λίβανο.
22. Η τυχόν αύξηση της ραδιενέργειας στην Κύπρο και τα τεχνικά μέσα που υπάρχουν για την ανίχνευσή της.
23. Κυκλοφορία κυπριακών εφημερίδων σε σχέση με τον περί Τύπου Νόμο.
24. Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το έτος 1984.
25. Η εμμονή της Κυβέρνησης στην απόφασή της που έχει κηρυχθεί παράνομη από το Ανώτατο Δικαστήριο για μη πρόσληψη αριθμού

υποψηφίων σπουδαστριών στην Παιδαγωγική Ακαδημία, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος του γυναικείου φύλου.

26. Οι ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία και κτηνοτροφία από τις χαλαζοθύελλες που έπεσαν σε διάφορες περιοχές της νήσου καθώς και τα μελετούμενα από την Κυβέρνηση μέτρα για ανακούφιση των πληγέντων παραγωγών.
27. Οι πρόσφατες καταγγελίες του τύπου για σκάνδαλα όσον αφορά τις δραστηριότητες της Αρχής Λιμένων Κύπρου, η ανάγκη διερεύνησής τους και η ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων καθώς και η ανάγκη αναθεώρησης του τρόπου λειτουργίας της Αρχής προς το σκοπό εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος.
28. Διαγραφόμενες προοπτικές και σημάνσεις στόχων στην αποκατάσταση (ιατρική, επαγγελματική, κοινωνική) των κυπρίων αναπήρων τόσο των σωματικά όσο και των πνευματικά και ψυχικά πασχόντων.
29. Η ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π.
30. Καθηγητές με απόσπαση.

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Στην υπό επισκόπηση περίοδο η Βουλή των Αντιπροσώπων ανέπτυξε έντονη δραστηριότητα στον τομέα των διεθνών σχέσεων. Η δραστηριότητα αυτή αποσκοπεί στην ενημέρωση διεθνών Κοινοβουλευτικών Οργανισμών και ξένων Κοινοβουλίων και Βουλευτών πάνω στο Κυπριακό πρόβλημα, στην ανάπτυξη των διμερών σχέσεων με άλλα Κοινοβούλια καθώς και στην ενεργό συμμετοχή της Κυπριακής Βουλής στη συζήτηση θεμάτων διεθνούς ενδιαφέροντος.

Οι στόχοι αυτοί προωθούνται με την ανταλλαγή επισκέψεων διακομματικών αντιπροσωπειών και Βουλευτών με άλλες χώρες, τη συμμετοχή της Βουλής των Αντιπροσώπων σε διεθνείς Κοινοβουλευτικούς Οργανισμούς και την αποστολή ψηφισμάτων και αποφάσεων της Βουλής όπως και ενημερωτικού υλικού σε ξένα Κοινοβούλια, Οργανισμούς και ξένους Βουλευτές.

Είναι φυσικό η έκταση της εργασίας που επιτελείται στον τομέα των διεθνών σχέσεων να σχετίζεται άμεσα με τις εξελίξεις στο Κυπριακό.

A. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Διακοινοβουλευτική Ένωση

Η Βουλή των Αντιπροσώπων πήρε μέρος ενεργά με διακομματικές αντιπροσωπείες στα συνέδρια που οργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Ένωση στην οποία συμμετέχουν Κοινοβούλια 105 χωρών.

Από τις 2 ως τις 7 Σεπτεμβρίου 1985 συγκροτήθηκε στην Οττάβα η 74η Διάσκεψη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης ενώ η 75η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη πραγματοποιήθηκε από τις 7 ως τις 12 Απριλίου 1986 στην Πόλη του Μεξικού. Και στις δυο περιπτώσεις τα μέλη της Διακομματικής Αντιπροσωπείας της Κυπριακής Βουλής στις ομιλίες τους αναφέρθηκαν στην κατάσταση στην Κύπρο ενώ στις διάφορες επαφές τους ενημέρωσαν τις ξένες αντιπροσωπείες για το Κυπριακό.

Επίσης διανεμήθηκε έντυπο υλικό που ετοιμάστηκε για τον σκοπό αυτό από τη Βουλή.

Από τις 26 ως τις 31 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στη Βόννη το 6ο Διακοινοβουλευτικό Συνέδριο για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία και Ασφάλεια. Και

στο συνέδριο αυτό η Βουλή των Αντιπροσώπων συμμετέσχε με Διακομματική Αντιπροσωπεία η οποία μαζί με άλλες Αντιπροσωπείες των Ουδετέρων και Αδμεσμεύτων χωρών υπέβαλε κοινό προσχέδιο ψηφίσματος που αποτέλεσε τη βάση για διαβουλεύσεις. Το τελικό ψήφισμα που εγκρίθηκε από το Συνέδριο περιλαμβάνει ευνοϊκές θέσεις για την Κύπρο.

Στη διάρκεια του Συνεδρίου της Βόννης η Διακομματική Αντιπροσωπεία της Βουλής συναντήθηκε με την Τουρκική Αντιπροσωπεία ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του Διακοινοβουλευτικού Συνεδρίου. Ήταν η πρώτη συνάντηση των δυο Αντιπροσωπειών και η Κυπριακή Αντιπροσωπεία εξέθεσε τις απόψεις της για το Κυπριακό πρόβλημα στους Τούρκους Βουλευτές και τον Πρόεδρο του Διακοινοβουλευτικού Συμβουλίου.

Η Κυπριακή Βουλή υποβάλλει στη Διακοινοβουλευτική Ένωση ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες της που σχετίζονται με τη συμμετοχή της στο διεθνές αυτό Οργανισμό και ιδιαίτερα για τις προσπάθειες να εφαρμοσθούν οι αποφάσεις της, όπως προνοείται από το Καταστατικό της Ένωσης. Στην περίπτωση της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης όπως και στην περίπτωση των άλλων διεθνών οργανισμών στους οποίους συμμετέχει η Βουλή, η συστηματική προώθηση και παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεων τους κωλύεται από την έλλειψη επαρκούς στελέχωσης της Υπηρεσίας Διεθνών Σχέσεων.

2. Κοινοπολιτειακός Κοινοβουλευτικός Σύνδεσμος

Η Βουλή πήρε μέρος στο 31ο Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Συνέδριο που έγινε στο Saskatchewan του Καναδά από τις 2 ως τις 12 Οκτωβρίου 1986 και στο 17ο Περιφερειακό Συνέδριο του Συνδέσμου που συγκροτήθηκε στο Γιβραλτάρ από τις 15 ως τις 21 Ιουνίου 1986. Οι Κύπριοι Βουλευτές που συμμετείχαν στα Συνέδρια αυτά είχαν την ευκαιρία να αναφερθούν στο Κυπριακό πρόβλημα σε ομιλίες τους. Στο Περιφερειακό Συνέδριο δύο από τα τέσσερα θέματα που συζητήθηκαν τα είχε εισηγηθεί η Κυπριακή Βουλή και αφορούσαν την ασφάλεια των μικρών κρατών και την πολιτιστική κληρονομιά.

Ενδεικτικό της ενεργού συμμετοχής της Βουλής στον Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Σύνδεσμο είναι το γεγονός ότι η Συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής και το 16ο Περιφερειακό Συνέδριο του Συνδέσμου πραγματοποιήθηκαν στην Κύπρο τον Απρίλιο και Μάιο του περασμένου χρόνου.

3. Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης

Η Βουλή συμμετέσχε τόσο στις Συνόδους της ολομέλειας της Συνέλευσης όσο και στις συνεδρίες διαφόρων επιτροπών. Η περίοδος Σεπτεμβρίου 1985-Ιουλίου 1986 χαρακτηρίστηκε από αυξημένη δραστηριότητα της Συνέλευσης σε θέματα που σχετίζονται με την Κύπρο.

Τον Απρίλιο τα διαπιστευτήρια της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση αμφισβητήθηκαν από μερικούς Βουλευτές και τελικά η απόφαση για την επικύρωση τους αναβλήθηκε για τη Σύνοδο του Σεπτεμβρίου. Πρέπει όμως να τονισθεί ότι παρά την εξέλιξη αυτή, η Κυπριακή Αντιπροσωπεία συνεχίζει να παίρνει μέρος στη Συνέλευση με πλήρη δικαιώματα και ότι παρά τις Τουρκικές προσπάθειες καμμία πολιτική ομάδα δεν αμφισβήτησε το δικαίωμα της Αντιπροσωπείας μας να συμμετέχει στη Συνέλευση. Για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος κατά τη συζήτηση του θέματος των διαπιστευτηρίων τον ερχόμενο Σεπτέμβριο η Βουλή έχει προβεί σε διάφορες ενέργειες για την κατάλληλη ενημέρωση των ξένων Αντιπροσωπειών.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στη Σύνοδο του Απριλίου, εκτός από τον Πρόεδρο της Βουλής και τον Αναπληρωτή του είχε μεταβεί στο Στρασβούργο και Διακομματική Αντιπροσωπεία της Βουλής, τα μέλη της οποίας είχαν διάφορες επαφές με Μέλη της Συνέλευσης και μίλησαν στις πολιτικές ομάδες της Συνέλευσης για το Κυπριακό με θετική ανταπόκριση.

Στην ίδια περίοδο άρχισε τις εργασίες της η Ομάδα Επαφής για την Κύπρο της Συνέλευσης η οποία συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Βουλής και διακομματική αντιπροσωπεία της Βουλής, με Τουρκοκυπριακή Αντιπροσωπεία, όπως και με τις Ελληνικές και Τουρκικές Αρχές και τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Η Επιτροπή Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης επισκέφθηκε τον Ιούνιο την Κύπρο και είχε επαφές τόσο στις ελεύθερες όσο και τις κατεχόμενες περιοχές με σκοπό την συμπλήρωση της έκθεσης που έχει ετοιμάσει για το θέμα των προσφύγων της Κύπρου. Η Συνέλευση είχε τονίσει ότι η μετάβαση της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου δεν υποδηλούσε με κανένα τρόπο αναγνώριση του παράνομου «κράτους». Για την σύνταξη της έκθεσης της Επιτροπής η Βουλή υπέβαλε εκτενές υπόμνημα με τις Κυπριακές απόψεις ενώ αποστέλλει και άλλο ενημερωτικό υλικό στα μέλη της Επιτροπής.

Από 30 Ιουνίου ως 3 Ιουλίου συνήλθε στην Κωνσταντινούπολη η «Μικρή Σύνοδος» της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με συμμετοχή και της Κυπριακής Βουλής. Ήταν η πρώτη επίσημη Κοινοβουλευτική παρουσία στην Τουρκία και η Κυπριακή αποστολή είχε χρήσιμες επαφές με άλλες αντιπροσωπείες. Η «Μικρή Σύνοδος» της Συνέλευσης συνέπεσε με την επίσκεψη Οζάλ στην κατεχόμενη Κύπρο και ο Πρόεδρος της Συνέλευσης αποδοκίμασε την επίσκεψη σε δήλωση του στην Κωνσταντινούπολη.

Γίνονται προσπάθειες για συνεχή επικοινωνία με σημαντικά μέλη της Συνέλευσης, και ατομικής ενημέρωσης τους για διάφορες πτυχές του Κυπριακού, πράγμα που επιζητούν και οι ίδιοι.

Αυτή η μερίδα της διεθνούς κοινής γνώμης, ο πολιτικός κόσμος, είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διαμόρφωση στάσεων για το Κυπριακό και τον ευμενή για την Κύπρο επηρεασμό Κυβερνήσεων. Αυτό ισχύει όχι μόνο για την Κοινοβουλευτική Συνέλευση, αλλά και για τα μέλη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι δυνατότητες όμως συνεχούς ατομικής επαφής περιορίζονται από την ανεπαρκή στελέχωση της αρμόδιας Υπηρεσίας της Βουλής.

4. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Στην υπό επισκόπηση περίοδο οι σχέσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξελίχθηκαν ικανοποιητικά. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα εκφράσει την υποστήριξη του προς την Κύπρο και καταδικάζει τις Τουρκικές ενέργειες, γεγονός που υπογραμμίστηκε με το ψήφισμα που υιοθέτησε πρόσφατα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατηρεί αντιπροσωπεία για τις Σχέσεις με την Κύπρο που σε διάφορες περιπτώσεις στο παρελθόν επισκέφθηκε την Κύπρο.

Ο Πρόεδρος της Βουλής έχει προσκληθεί επίσημα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να μεταβεί στο Στρασβούργο και η επίσκεψη αυτή θα πραγματοποιηθεί το Φθινόπωρο.

5. Διάσκεψη Προέδρων Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων

Η Διάσκεψη Προέδρων Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων πραγματοποιήθηκε σ Λισσαβόνα από τις 6 ως τις 7 Ιουνίου και σ' αυτή πήρε μέρος ο Πρόεδρος της Βουλής, ο οποίος είχε την ευκαιρία να ενημερώσει άλλους Προέδρους Κοινοβουλίων για το Κυπριακό και να προωθήσει την ανάπτυξη των σχέσεων της Βουλής με άλλα Κοινοβούλια.

Β. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τον Οκτώβριο 1985 επισκέφθηκε την Κύπρο Σοβιετική Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Υπουργό Υγείας της χώρας. Τον Ιανουάριο ένας Αμερικανός Βουλευτής και ένας Αμερικανός Γερουσιαστής πραγματοποίησαν χωριστές επισκέψεις ενώ τον Μάιο επισκέφθηκε την Κύπρο ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας που είναι επίσης και Πρόεδρος του Συμβουλίου της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης και τον Ιούλιο είχε ενημερωτικές συναντήσεις στην Κύπρο διμελής αντιπροσωπεία της Επιτροπής «Φίλοι της Κύπρου» της Βρετανίας.

Εκτός από τη συμμετοχή Μελών και Αντιπροσωπειών της Βουλή στα διάφορα συνέδρια, Διακομματική Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία, με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Βουλής, επισκέφθηκε τον Ιούλιο τη Συρία ύστερα από πρόσκληση της Βουλής της χώρας. Τόσο σ' αυτή όσο και στις άλλες συναντήσεις της η Κυπριακή Αντιπροσωπεία διαπίστωσε την συνεχή και σταθερή υποστήριξη της Συρίας προς την υπόθεση της Κύπρου.

Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι οι διμερείς σχέσεις προωθήθηκαν και με τις επισκέψεις του Προέδρου της Βουλής σε διάφορες χώρες και τις επαφές του με κοινοβουλευτικούς παράγοντες, όπως και με την γραπτή επικοινωνία με Προέδρους άλλων Κοινοβουλίων για διάφορα θέματα.

Από Κοινοβούλια διαφόρων χωρών έχουν διαβιβασθεί στη Βουλή προσκλήσεις για επίσημες επισκέψεις διακομματικών αντιπροσωπειών της και ελπίζεται ότι στους προσεχείς μήνες θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις προς την Κούβα, Κίνα, Α.Δ. Γερμανίας και Γαλλία. Η επίσκεψη στη Γαλλία θα γίνει ύστερα από πρόσκληση της Ομάδας Φιλίας Γαλλίας-Κύπρου της Γαλλικής Γερουσίας.

Η ίδια η Βουλή των Αντιπροσώπων μετά τις Βουλευτικές εκλογές προχώρησε στην ανασύσταση των Ομάδων Φιλίας Κύπρου-Γαλλίας και Κύπρου-Σοβιετικής Ένωσης, όπως και στη σύσταση Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Κούβας. Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες Φιλίας μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των διμερών σχέσεων όπως και στην υποστήριξη της υπόθεσης της Κύπρου. Ο ρόλος αυτός όμως απαιτεί αυξημένη δραστηριότητα των Ομάδων Φιλίας και συνεχή επαφή και ενημέρωση, προϋποθέσεις που προσκρούουν και πάλι στο περιορισμένο προσωπικό που υπάρχει σε σχέση με την έκταση της εργασίας που πρέπει να επιτελεσθεί στον τομέα των διεθνών σχέσεων. Το ίδιο πρόβλημα δυσχεραίνει και τη συνεχή επαφή με τους ξένους Βουλευτές που επισκέπτονται την Κύπρο μετά που επιστρέφουν στη χώρα τους.

Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕ ΔΙΑΒΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΥΛΙΚΟΥ

Η συνεχής ενημέρωση ξένων Κοινοβουλίων, Βουλευτών και διεθνών Κοινοβουλευτικών Οργανισμών πάνω στο Κυπριακό είναι αναγκαία. Η σημασία της

διαφώτισης οδήγησε και στη δημιουργία στη Βουλή υπεπιτροπής για την διαφώτιση στην οποία συμμετέχουν όλα τα Κόμματα με ένα εκπρόσωπο.

Στην υπό επισκόπηση περίοδο η Βουλή των Αντιπροσώπων υιοθέτησε ομόφωνα ψηφίσματα για τη Συμφωνία της 3ης Βιέννης και την επίσκεψη του Οζάλ στις κατεχόμενες περιοχές. Τα ψηφίσματα αυτά, όπως και απόφαση όλων των Κομμάτων για το συνεχιζόμενο εποικισμό της Κύπρου, στάληκαν στα ξένα Κοινοβούλια και Κοινοβουλευτικούς Οργανισμούς, ενώ το ψήφισμα για τον Οζάλ κυκλοφόρησε και σαν επίσημο έγγραφο των Ηνωμένων Εθνών. Παράλληλα, ο Πρόεδρος της Βουλής απέστειλε επιστολές που αφορούσαν διάφορες πτυχές του Κυπριακού σε κοινοβουλευτικούς και τα αρμόδια όργανα κοινοβουλευτικών οργανισμών.

Τον Μάρτιο κυκλοφόρησε από τη Βουλή ενημερωτικό δελτίο στην Αγγλική (Newsletter) με πληροφορίες για πτυχές του Κυπριακού και για τις δραστηριότητες της Βουλής στον τομέα των διεθνών σχέσεων. Το δελτίο αυτό στάληκε σε ξένα Κοινοβούλια και Βουλευτές, όπως και στις πρεσβείες μας στο εξωτερικό. Παρόλο που η προεργασία για τη δεύτερη έκδοση του δελτίου έγινε τον Απρίλιο, δεν έγινε δυνατή η κυκλοφορία του λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων της Βουλής στην περίοδο Απριλίου-Ιουνίου με την συμμετοχή της σε διάφορα συνέδρια. Στόχος είναι όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, το ενημερωτικό δελτίο να κυκλοφορεί σε μηνιαία βάση.

Η πρόσφατη εγκατάσταση Τέλεξ στη Βουλή διευκολύνει οπωσδήποτε το έργο της Βουλής στον τομέα των διεθνών σχέσεων αφού επιτρέπει την γρηγορότερη και πιο άμεση επικοινωνία με το εξωτερικό. Και εδώ πρέπει να τονισθεί ότι ο φόρτος εργασίας εμποδίζει την χρησιμοποίηση του Τέλεξ για σκοπούς συνεχούς ενημέρωσης. Η ενημέρωση αυτή για παράδειγμα, θα μπορούσε να γίνεται και προς τον τύπο της ομογένειας.

Τέλος πρέπει να αναφερθεί ότι η Βουλή αποστέλλει σε ξένους Βουλευτές διάφορες εκδόσεις που αφορούν το Κυπριακό όπως και αποσπάσματα από τον Τουρκοκυπριακό τύπο που φωτίζουν την κατάσταση που επικρατεί στα κατεχόμενα εδάφη μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρώτη συνεδρία της νέας Συνόδου της Βουλής ορίζεται για τις 25 Σεπτεμβρίου του 1986, στις 4.00 το απόγευμα.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης θα αποσταλούν στους Βουλευτές διότι θα καταρτισθεί η ημερήσια διάταξη ανάλογα με το έργο των Επιτροπών οι οποίες θα εργαστούν προηγουμένως για να προετοιμάσουν ορισμένα θέματα.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει κάποια άποψη.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη συνάντηση που είχαν οι εκπρόσωποι των κομμάτων είχε αναφερθεί άλλη ημερομηνία για την πρώτη συνεδρία της νέας Συνόδου, αντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αν θέλετε να την ορίσουμε για τις 2 Οκτωβρίου, είμαι πρόθυμος· δεν έχω καμιά ένσταση. Αν αυτή είναι η επιθυμία της Βουλής για να δοθεί

περισσότερο περιθώριο χρόνου στις Επιτροπές να προετοιμάσουν τα νομοσχέδια, τότε θα ορισθεί στις 2 Οκτωβρίου του 1986, ημερήσια διάταξη η οποία θα αποσταλεί στα Μέλη.

Απλώς θέλω να πληροφορήσω το Σώμα ότι στο Κεφάλαιο Δ' γίνεται εισήγηση να εγγραφούν ορισμένα θέματα.

Από τον κ. Δίγκλη γίνεται εισήγηση να εγγραφεί το θέμα «Η ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου Ψήφισματος της Βουλής υπέρ της δημιουργίας ανεξάρτητου καρδιολογικού Τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας», υπενθυμίζοντας στο αιτιολογικό ο κ. συνάδελφος ότι υπάρχει ομόφωνο Ψήφισμα της Βουλής και υπάρχει επομένως μια ανειλημμένη υποχρέωση να προωθήσουμε αυτό το θέμα.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο εισηγητής προτείνει να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Υγείας.

Επίσης όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες εισηγούνται να εγγραφεί το θέμα «Ο προγραμματιζόμενος δρόμος Λευκωσίας-Λάρνακας και η επιβίωση του χωριού Λύμπια».

Αν αυτό εγκρίνεται, να παραπεμφθεί το θέμα αμέσως στην Επιτροπή Εσωτερικών, αν δεν υπάρχει ένσταση.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, κ. Πρόεδρε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Παραπέμπεται στις Επιτροπές Συγκοινωνιών και Έργων και Εσωτερικών.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει μια ένσταση.

Ορίστε, βεβαίως.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επειδή ο δρόμος Λευκωσίας-Λάρνακας προγραμματίζεται από καιρό και έχει για δεύτερη ίσως φορά αναβληθεί η κατασκευή του, πιστεύω με όλο το σεβασμό προς το πρόβλημα του χωριού Λυμπιών, να μην αποτελέσει αυτό λόγο για να αναβληθεί η κατασκευή του δρόμου αυτού. Εισηγούμαστε προς την Κυβέρνηση να γίνει κάποια επίσπευσή αυτής της προσπάθειας αλλά προς Θεού να μη γίνει νέα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα αυτό είναι εντελώς ξεχωριστό και να μην μπούμε στην ουσία του θέματος. Πρόκειται να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών για να συζητηθεί.

Το επόμενο θέμα το οποίο επίσης εγγράφεται από το Βουλευτή κ. Δίγκλη είναι «Το σύστημα εισαγωγής και εμπορίας φαρμάκων και τα ποσοστά κέρδους

των φαρμακεμπόρων». Το αιτιολογικό είναι ότι με την έλλειψη κρατικού σχεδίου υγείας και με την αύξηση της τιμής των φαρμάκων αυτό το θέμα πρέπει να θεωρηθεί σαν ένα θέμα επείγον και να συζητηθεί, αντιλαμβάνομαι, και πάλι από την Επιτροπή Υγείας, αν αυτή είναι η εισήγηση του εισηγητή, και από την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Υπήρξε ακόμα μια εισήγηση από το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ την οποία όμως δεν βλέπω μπροστά μου. Αν δεν υπάρχει θέμα, μπορεί να παραμείνει διότι μου είχε δοθεί αλλά δεν την βλέπω εδώ.

Ορίστε, ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι για το δρόμο Λυμπιών. Απλώς θα ήθελα να παρακαλέσω να ζητηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία να μη μας δημιουργήσει τετελεσμένα εφόσον εκκρεμεί ένα θέμα προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαρίστως θα το διαβιβάσω. Αλλά αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορούμε να επέμβουμε στον τρόπο με τον οποίο θα χειριστεί το όλο θέμα.

Ναι, βλέπω πολλά χέρια. Ορίστε.

Αν η Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος επιμένει στο θέμα, τότε μπορείτε να το βρείτε. Λυπούμαι για την παράλειψη. Και ευτυχώς που είναι αυτή η Ομάδα για να μην υπάρξει καμιά παρεξήγηση.

(Γέλωτες)

Ορίστε.

Α. ΑΝΤΡΕΟΥ:

Για το θέμα του δρόμου των Λυμπιών, κύριε Πρόεδρε, αντίθετα θα έλεγα ότι η εγγραφή του θέματος δεν θα πρέπει να επενεργήσει σαν ανασταλτικός παράγοντας στην προώθηση ενός έργου τόσο μεγάλης σημασίας τόσο για τη Λάρνακα όσο και για τη Λευκωσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Ο κ. Κωνσταντίνου και ο κ. Μαθηκολώνης.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εδώ το θέμα, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι να μη γίνει δρόμος για τη Λάρνακα. Να γίνει. Αλλά όχι με την καταστροφή ενός χωριού. Εδώ είναι το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Αν με την εισήγηση που έχει γίνει από τον κ. Παπαϊωάννου να μη δημιουργηθούν τετελεσμένα, δίδεται η ερμηνεία ότι η εκτέλεση ή ο προγραμματισμός και η υλοποίηση των αναγκαίων μέτρων για να αρχίσει ο δρόμος αυτός να κατασκευάζεται θα καθυστερήσουν, τότε διαφωνούμε πάρα πολύ έντονα με την εισήγηση του κ. Παπαϊωάννου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το ίδιο το ψήφισμα που ενέκρινε ψες η κοινότητα τάσσει προθεσμία 15 ημερών για αντίκρουση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να μην εμπλακούμε σε μια συζήτηση, δεν νομίζω ότι η Βουλή. . . .

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Να μου επιτρέψετε μισό λεπτό. Δεν θα μιλήσω επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

A. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θα ήθελα να πω ότι επί τη ευκαιρία, και επειδή το θέμα έχει εγγραφεί εκ μέρους όλων των Βουλευτών, θα ήθελα να τονίσω ότι, σαν Βουλευτής Λάρινακας — και πιστεύω ότι εκφράζω τουλάχιστον την άποψη πολλών άλλων Βουλευτών της Λάρινακας — δεν πρέπει να ερμηνευτεί η αποδοχή μας για εγγραφή του θέματος καθ' οιονδήποτε τρόπο ότι δεχόμεθα να καθυστερήσει η υλοποίηση του έργου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω μόνο το λόγο στον κ. Παναγίδη και στον κ. Παπαϊωάννου και θα κλείσω το θέμα.

K. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Το θέμα ενεγράφη από όλα τα κόμματα και ο τίτλος του θέματος είναι ξεκάθαρος. Να μελετηθεί από την Κυβέρνηση η παράκληση και το αίτημα του χωριού Λυμπιών. Επομένως πιστεύω ότι οποιαδήποτε ένσταση περιττεύει. Αυτή είναι και η δική μας θέση. Υποστηρίζουμε το αίτημα των Λυμπιών αλλά είναι θέμα της Εκτελεστικής Εξουσίας να το εξετάσει και, αν είναι δυνατόν, το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

E. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Δεν θα μιλούσα αν ο κ. Μαθηκολώνης δεν παρερμήνευε την άποψή μου. Διότι η άποψή μου δεν είναι να μη γίνει ο δρόμος Λευκωσίας-Λάρινακας. Αντίθετα, η άποψή μας είναι να επισπευθεί η κατασκευή αυτού του δρόμου. Όμως, εφόσον μια ολόκληρη κοινότητα έχει την άποψη ότι καταστρέφεται, αν η έναρξη του έργου θα γίνει μέσα σ' αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει, τουλάχιστον ας ακούσουν την άποψη αυτής της κοινότητας των Λυμπιών, να γίνει ο δρόμος ένα μίλι νοτιότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι η Βουλή έχει υπεραισιοδοξία για τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει το όλο θέμα.

Γι' αυτό, θα παρακαλέσω, επειδή είχα πει ότι δεν θα δώσω το λόγο, να θεωρηθεί το θέμα ως κλειστό. Θα το εξετάσει η Επιτροπή.

Σας εύχομαι καλές διακοπές και επάνοδο.

Κηρύσσω τη λήξη της εργασίας της Βουλής.

('Ωρα λήξεως: 1.10' μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάλης
Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δημητριάδης Ανδρέας	Μουσιούττας Νίκος
Δημητρίου Οδυσσέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παναγιώτου Ανδρέας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαπέτρου Μιχάηλ
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαρές Αυγερινός
Θεοδούλου Μιχάηλ	Παρισινός Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Πουμπουρής Μιχάηλ
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Σολωμής Χρίστος
Κατσουνατός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Φάντης Ανδρέας
Κόλοκος Πολύβιος	Φλουρέντζου Νίκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαρκίδης Αλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ομόφωνη έγκριση εισήγησης του Προέδρου της Βουλής όπως προταχθεί το Κεφ. Β και κηρυχθεί ως επείγουσας φύσης το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και η πρόταση Νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1986».
2. Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την Άμυνας της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986» οι σύντομες αγορεύσεις Βουλευτών που έγιναν πάνω στο θέμα (Γλ. Κληρίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Χ' ' Δημητρίου και Π. Κόλοκος) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 3).
3. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί επιβολής προσθέτου φόρου επί των Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986», οι αγορεύσεις Βουλευτών που έγιναν πάνω στο θέμα (Ν. Μουσιούττας, Ντ. Κωνσταντίνου, Γλ. Κληρίδης και Τ. Χ' ' Δημητρίου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
4. Έκθεση για το κηρυχθέν ως επείγον Νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5. Έκθεση για την κηρυχθείσα ως επείγουσα πρόταση Νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1986» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
6. Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.
7. Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η προστασία των αρχαίων μνημείων γύρω από την περιοχή της αρχαίας πόλης της Αμαθούνας ένεκα του οικοδομικού οργανισμού που παρατηρείται στην περιοχή αυτή — Το αίτημα της κοινότητας 'Αρμου για παραχώρηση σ' αυτή κρατικής βοήθειας για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου — Η έκδοση νέων μετοχών από τις Κυπριακές Αερογραμμές και η διοχέτευσή τους στον ιδιωτικό τομέα — Η κατανάλωση κρεάτων και γαλακτοκομικών προϊόντων από την Εθνική Φρουρά, τα Νοσοκομεία και από άλλα κρατικά ιδρύματα — Η κατασκευή και ολοκλήρωση του δρόμου Κάτω-Πάνω Αργάκας — Η επιδιόρθωση των αγροτικών δρόμων και των τουρκοκυπριακών σπιτιών στο χωριό Παραμάλι όπου διαβιούν προσφυγικές οικογένειες — Η συμπλήρωση της δεύτερης φάσης του Αρδευτικού Έργου της Πάφου — Η πολύ δύσκολη οικονομική κατάσταση που υπάρχει στον κλάδο της κτηνοτροφίας και της αιγοπροβατοτροφίας — Η αύξηση πάνω στα ασφάλιστρα οχημάτων από τις Ασφαλιστικές Εταιρείες — Οι προπαγανδιστικές δραστηριότητες της Τουρκικής πλευράς για προβολή των θέσεών της πάνω στο Κυπριακό τόσο στην Ευρώπη όσο και στις Η.Π.Α. — Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα σχολεία και το προσωπικό τους στην κατεχόμενη από τους Τούρκους Καρπασία — Η λειτουργία των τυχηρών μηχανών και των σφαιριστηρίων — Η εκτέλεση διαφόρων έργων στην κοινότητα Αγγλισίδων Λάρνακας).
8. Έκθεση των εργασιών και δραστηριοτήτων της Βουλής των Αντιπροσώπων για την Ε' Σύνοδο της Δ' Βουλευτικής Περιόδου.
9. Εγγραφή στο Κεφ. Δ' των ακόλουθων θεμάτων:
 - (α) «Η ανάγκη εφαρμογής του ομόφωνου ψηφίσματος της Βουλής υπέρ της δημιουργίας ανεξάρτητου καρδιολογικού τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Παύλου Δίγκλη).
 - (β) «Ο προγραμματιζόμενος δρόμος Λευκωσίας-Λάρνακας και η επιβίωση του χωριού Λύμπια».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κοιν. Ομάδων).
 - (γ) «Το σύστημα εισαγωγής και εμπορίας φαρμάκων και τα ποσοστά κέρδους των φαρμακεμπόρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη).

ΤΕΛΟΣ Ε' ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΗΣ

Τιμή: 25σ